

શ્રીયુક્ત શેઠ જીવાભાઈ કેસરીચંદ રાધનપુરવાળા

મહુમ શેઠ જીવાભાઈ કેસરીચંદ્ર ટુંક જીવન.

અનંત સંસારમાં 'જીવન અને મૃત્યુ' એ તો પ્રકૃતિ જન્ય છે, દરેક માનવ એ પ્રકૃતિને આધીન છે. એમાં કંઈ વિશેષતા નથી. પરંતુ જીવન જીવી જાણવું અને મૃત્યુને મહોત્સવરૂપ બનાવવું, એમાંજ જીવનની મહત્તા છે, સફળતા છે, સિદ્ધિ છે, મહુમ શેઠ જીવાભાઈ પણ એવીજ કોટિના હતા, કે જેમણે પોતાના જીવનમાં પોતાની રીતે સંપૂર્ણ સફળતા મેળવી મૃત્યુને મહોત્સવ રૂપ બનાવ્યું હતું.

તેઓશ્રીનો જન્મ સંવત ૧૬૩૪ ના અષાઠ વદી ૧ સોમવારને દીને રાધનપુર ખાતે શેઠ કેસરીચંદ કસ્તુરચંદ કે જેઓ રાધનપુર ખાતે પ્રતિષ્ઠિત ગણાતાં કુટુંબોમાંનાં એક કુટુંબના નબીરા હતા. તેમને ત્યાં થયે હતો, તે વખતમાં જે પ્રકારની સારી કેળવણી અપાતી, તેવી તેમને કેળવણી આપી અને વ્યવહાર કુશળ બનાવ્યાં. ત્યારબાદ આર્થિક સ્થિતિ નબળી હોવાથી યુવક જીવણલાલ ધંધાર્થે મુંબઈ આવ્યા, અને અપૂર્વ બુદ્ધિબળને પ્રતાપે દિનપ્રતિદિન પ્રગતિ સાધવા લાગ્યા, મુંબઈમાં આવીને થોડો વખત બીજા કેટલાક ધંધાને અનુસર લઈ, તેઓશ્રી શેઠ નારણદાસ મનોરદાસની પેઢીમાં જોડાયા.

આમ તેઓશ્રીની જીવન ઝરમર અનેક રંગોથી રંગાયેલ છે, તડકો અને છાયો ખૂબ વેઠેલ છે, અનેક પ્રસંગોમાં પોતાની જીવન નૌકાને સફળતાથી હંકારી છે. મુત્સદ્દીગીરીમાં રાધનપુરમાં તેઓ શ્રીનો પ્રથમ નંબર ગણાતો. તેમના જીવનમાં કેવળ પુરુષાર્થજ પ્રધાન સ્થાન ભોગવે છે તેઓશ્રીએ પોતાના જીવનમાં લઘુતાનેજ

પ્રભુતા માની છે. જાહેરમાં આવવાનું કદિયો પસંદ કર્યું નથી. તેઓશ્રી અનેક સંસ્થાઓમાં પોતાની સેવાઓ આપતા હતા, તેમાં શ્રી વીરતત્ત્વ પ્રકાશક મંડળ, શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલય, શ્રી મુંબઈ જીવહયા મંડળી, શ્રી કાંદેવલી ગૌશાળા વગેરે સંસ્થાઓનાં તેઓશ્રી પેદ્રન હતા, રાધનપુરમાં યાત્રિઓને ઉતરવા માટેનું કોઈ સ્થાન નથી. એવું શેઠ જીવાભાઈના લક્ષમાં આવતાં તેઓશ્રીએ એક આલીશાન ધર્મશાળા બાંધાવી આપી, કે જે આજે રાધનપુરમાં આશીર્વાદરૂપ થઈ પડી છે.

મુંબઈના ચાંદી બજારમાં તેમનું સ્થાન અનોખું હતું. ચાંદીના વિપયમાં તેમનો અભિપ્રાય અનેક મનાતો હતો. સત્યાગ્રહ પારખવામાં અને ન્યાય પ્રત્યે તેઓશ્રીનો ખુબ પક્ષપાત હતો. એટલેજ વેપારીઓ પોતાના, આંતરિક ગઘડાઓમાં તેઓશ્રીની લવાદી સ્વીકારવામાં આનંદ માનતા હતા. આંટાધુટી અને બંધારણની શુંયો ઉકેલવામાં તેઓશ્રી ખુબ નિષ્ણાત હતા. આમ તેઓશ્રીએ પોતાના જીવનમાં ખુબ વિકાસ સાધ્યો હતો. અને જૈન જગતમાં એક આગેવાન કાર્યકર્તા ગણાતા હતા આવા એક પ્રભાવશાળી નરરતનું સંવત ૧૯૯૬ ના જેઠ વદી ૬ ને મંગળવારના પ્રાતઃકાલે અવસાન થયું તેઓશ્રીના અવસાનની દીલગીરી ભરી નોંધ લગલગ દરેક જૈન સંસ્થાઓએ લીધી છે.

તેઓશ્રીના સ્વર્ગવાસથી જૈન સમાજને એક વિદ્યાપ્રેમી, ઉદાર અને મુંગા સેવકની ન ખૂરી શકાય તેવી ખોટ પડી છે. તેઓશ્રીના અમર આત્માને પરમ શાંતિ મળે. એજ અભ્યર્થના.

લીંબ

પ્રકાશક.

શ્રીયુત ઝવેરી મણીલાલ રીખવચંદ પાલજીપુરવાળા

દાનવીર શ્રીયુત્ શેઠ માણેકલાલ ચુનીલાલ અમદાવાદવાળા

શ્રીયુત્ત શેઠ મોહનલાલ મગનલાલ અમદાવાદવાળા

શ્રીયુત્તર શેઠ હોદાલાલ ભીખાભાઈ મુસ્તવાળા

પાટણવાળા શ્રીયુત શેઠ યુનીલાલ 'ખુશચંદ' અવેરી

પ્રસ્તાવના

આજકાલ શિવ શિવ પ્રકારનું અનહુદ સાહિત્ય ખડાર પડતું જાય છે. જે જડવાદને પોષણ મળે, કુતર્ક, કુચુકિતનો વિકાશ થાય, તે રીતે તે ઠંઠોઠસ બરેલું હોય છે, આત્મોપયોગી જે ઘડું પણ સાહિત્ય ખડાર પડે છે તેમાં પણ સંસ્કૃત પ્રાકૃત સાહિત્ય તો સામાન્ય જનતા ન. સમજી શકે તેવું હોય છે, હવે ગુજરાતી ગદ્ય રૂપે જે ધાર્મિક સાહિત્ય ખડાર પડે છે. તેનો ઉદ્ધાવ સામાન્ય જનતા કરી શકે છે. અને તે થાય છેજ. પણ ખાસ કરીને દાન્યમાં-પદ્ય રૂપે જે સાહિત્ય ખડાર પડે છે, તે પ્રત્યે સવિશેષ અભિરુચી જણાઈ આવે છે અને તેથી પ્રથમ છપાવેલ “સત્જન સન્મિત્ર” માટે ઘણાં બંધુઓની માંગણી ચાલુજ હોવાથી, આ મહાન અગીઆરસો પૃષ્ઠ ઉપરના અંથની યોજના કરવામાં આવી છે.

પ્રથમ આ ‘સત્જન સન્મિત્ર’ અંથ લગભગ સાતસો પૃષ્ઠનો, સ્વ. પ્રજ્ઞાચક્ર ધ્રીયુત શામજીભાઈ જેઠાંદલાઈ કે જેઓ અમારી પ્રવચન પૂજક સભા, અંતરંગત આસતી પાઠશાળાના અધ્યાપક હતા, અને જેઓનું જીવન અખંડ અભ્યાસ મય હતું, તેઓએ ઉત્તમ સંગ્રહ કરેલો. તે “સત્જન સન્મિત્ર” ના નામથી છપાવવામાં આવેલ, અને જૈન જનતાએ તેનો અત્યંત સારી રીતે આદર કરેલ, ત્યારબાદ તે ઉપરથી થોડા ફેરફાર સાથે ધ્રીયુત મનસુખલાલે છપાવેલો હતો, પરંતુ હાલ આ અંથની નકલ ભાગ્યેજ મળે છે. અને હરહમેશ તેની માંગણી ચાલુ છે.

વળી આ અંથમાં હજુ અત્યંત ઉપયોગી એવી કેટલીયે સામગ્રી ઉમેરવામાં આવે તો એક સર્વાંગી પુસ્તકની ગરજ સારે તેમ છે; એટલુંજ નહિ, પણ એક બાળકથી વૃદ્ધ પર્યંત જૈન દર્શનના એક પ્રાથમિક વિદ્યાર્થીથી પંડિત પર્યંત આ અંથ એક શરણો ઉપયોગી બની શકવાને હજુ ઘણો અવકાશ રહેલો છે. એમ અમને વર્ષોથી લાગ્યા કર્યું છે. અને તે દ્રષ્ટીએ આ અંથ એ છપાવવામાં આવે તો,

ઘણો લાભ થાય; તે માટે અમારી શ્રી પ્રવચન પુજક સભાના ઘણાજ બંધુઓ આગ્રહ કરતા આવ્યા છે તે ઉપરથી લગભગ ત્રણ વર્ષ પહેલાં—“સન્નન સન્નિવ્રત્યંથ” છપાવવા સંબંધમાં એક અમારી સભાની જનરલ સભા બોલાવવામાં આવેલી, પણ તે એક મા જીત કારણે અંથ છપાવવાની જવાબદારી, તેના ખર્ચ સંબંધી, સ્ટોક સંબંધી, ઇત્યાદિ કારણો સર જની શક્ય નહિ. તેમ તે વાત ભૂલી શકાય પણ નહિ.

છેવટે ચાલુ વર્ષમાં ગત મૌન અગીઆરસના પૌષધમાં પુનઃ આ અંથ સંબંધી વાત રજુ કરવામાં આવી અને ધર્મપ્રેમી બંધુઓના સહકારથી માસ્તર શ્રી પોપટલાલ કેશવલાલ કે જેઓ અમારી પાઠશાળાના અધ્યાપક છે તેમને પોતાની સંપૂર્ણ જવાબદારીથી આ કાર્ય સોંપવામાં આવ્યું જે તેમણે સહુ સ્વીકારી આ મહાન દળદાર અંથના કૃત સ્વરૂપે આજે જનતાની સમક્ષ રજુ કરેલ છે.

આ અંથનું કદ પ્રથમ અંથ કરતા દોઢા ઉપરાંત થયેલું છે, અને તેમાં આવેલ સર્વ સંગૃહની પસંદગી કરવા એક ચાર ભાઈઓની કમીટી કરી સહકાર સાધવામાં આવ્યો હોય, તેમાં શ્રી ત્રીભોવન-દાસ ભુપતચંદ-શ્રી વાડીલાલ જીવરાજ, શ્રી રતિલાલ પ્રેમચંદ તથા માસ્તર શ્રી પોપટલાલ કેશવલાલ આદિ ભાઈઓની દેખરેખ નીચે સંગ્રહ કરવામાં આવેલ છે.

આ સુંદર દળદાર અંથ વધુમાં વધુ ઉપયોગી કેમ જની શકે તે માટે ઘટતો પ્રયાસ કરવામાં આવેલ છે. તે આ અંથનો આદ્યંત અભ્યાસ કરવાથી સમજી શકાશે. એટલુંજ નહિ પણ આ અંથ કેવળ પૂર્વાચાર્યો કૃત કૃતિયોથીજ શણગારવામાં આવેલ છે.

આ અંથ એકાદશ મંડાનિધિ એમ અગીયાર વિભાગ પાડવામાં આવેલ છે.

પ્રથમ વિભાગ:—ત્રીશ પૃષ્ઠની મંગળ પ્રવેશિકા આવેલ છે. તેમાં આત્મરક્ષાદિ પ્રાતઃસ્મરણીય-મંગલકારી અનેક સ્તોત્રો

દો - ૧ - મ - ની - મિ - વેલ

પ્રથમ મહાનિધિ:—પૃષ્ઠ ૩૧ થી ૭૬ સુધી આ વિભાગમાં નવકારમંત્રથી પંચ પ્રતિકુમ્ભણનાં મૂળ સુત્રો, મોટા અતિથાર અને તેના ભાવાર્થ સાથે આપેલ છે. એટલે આવશ્યક ક્રિયાનાં સુત્રોને આ વિભાગથી દીપાવવામાં આવેલ છે.

દ્વિતીય મહાનીધિ:—પૃષ્ઠ ૭૬ થી ૨૦૮ સુધી

આ મહાનિધિમાં નવસ્મરણ, જીનપંજર, ગ્રહશાન્તિ, ત્રપિ-મંડળ, શ્રી મંત્રાધિરાજ, વીતરાગ સ્તોત્ર-ચક્રેશ્વરી-અંબીકા વૈરાટ્યા, આદિ આપત્તિકાર્યે ગણુવામાં વિઘ્નનિવારક એવાં પ્રતિદિન સ્મરણીય સ્તોત્રો આપેલ છે તથા ગૌતમ સ્વામીનો સસ-જીવવિચાર-નવતત્ત્વ-હંડક-લઘુસંઘયણ તથા છકર્મ અંથ સુધી મૂળ. અપ્રચલિત રોગાદિ નાશક, કષ્ટહારક મંત્રોના સંગ્રહ વાળાં સ્તોત્રાદિ ૧. આપેલ છે. પ્રાચીન પ્રતોના પાનાં પરથી પ્ર. મુનિરાજ શ્રી પુણ્ય વિજયજીના શિષ્ય મુનિશ્રી દર્શન વિજયજી અને મેં સંશોધન કરી આપેલ સ્તોત્રો છપાવેલ છે.

વિભાગ ૨ જો. તૃતીય મહાનિધિ:—પૃષ્ઠ ૧ થી ૪૮ સુધી આ વિભાગમાં અનેક પ્રાચીન પ્રસિદ્ધ અપ્રસિદ્ધ ચૈત્યવંદનો આપવામાં આવેલ છે. સિદ્ધાચળનાં શ્રી સિમંધર સ્વામીનાં, ચોવીશે તીર્થંકરોનાં, અને ગણુધરોનાં, પદ્મવિજયજી કૃત ચોવીશી, ઉપાધ્યાય ક્ષમા કસ્યાજીજીની કૃત ચોવીશી-બીજ પંચમી-અષ્ટમી ઇત્યાદિ લગભગ દોઢસો ઉપર ચૈત્યવંદનો આપવામાં આવેલ છે.

ચતુર્થ મહાનિધિ:—પૃષ્ઠ ૫૧ થી ૧૧૪ સુધી આ વિભાગમાં સ્તુતિ સંગ્રહ છે. તેમાં શ્રી શોભનમુનિ પ્રણીત-ચોવીશી (સંસ્કૃત) શ્રી સિદ્ધચક્રની, બીજ, જ્ઞાનપંચમો-મૌનએકાદશી-નંદીશ્વરદ્વીપ પુરુષણઆદિપર્વોની સ્તુતિઓ આપેલ છે. તેમાંની કેટલીક પ્રાચીન હોવા છતાં નવીજ છપાએલ છે.

પંચમ મહાનિધિ:—પૃષ્ઠ ૧૧૭ થી પૃષ્ઠ ૪૩૦ સુધી આ વિભાગમાં સીમંધરસ્વામીના પંદર સ્તવનો, શ્રી સિદ્ધાચળજીનાં ચોવીશ, સ્તવનો, દિવાળીનાં. શ્રી યશોવિજયજી કૃત સાડા ત્રણસો,

દોહસો, સવાસો, ગાથાના સ્તબનો, મૌનએકાદશીના તથા શ્રી આનંદ ઘનજી, શ્રી દેવચંદ્રજી, શ્રી યશોવિજયજી, શ્રી માનવિજયજી, શ્રી ભુવિજયજી આદિકૃત ચોવીશીઓ મળી લગભગ સાડા ત્રણસો ઉપરાંત સુંદર સ્તબનો આપવામાં આવેલ છે.

પદ્ય મહાનિધિ:—પૃષ્ઠ ૪૨૩ થી ૪૮૮. આ વિભાગમાં સુંદર પ્રાચીન સંગ્રામેનો સંગ્રહ કરવામાં આવ્યો છે. અને આ ગ્રંથમાં પાછળ અને પરિશિષ્ટ મળી લગભગ એકસો સંગ્રામે છપાયેલ છે. જે બહુ આકર્ષક છે.

સસમ મહાનિધિ:—પૃષ્ઠ ૪૯૧ થી ૫૫૬ સુધી આ મહાનિધિમાં ચિદાનંદજી, આનંદઘનજી, બનારસીદાસજી આદિ કૃત અંધાત્મીકપદો, સાવળીઓ, સંજ્ઞા, પુદ્ગલગીતા પરમાત્મ છત્રીશી, હિતશીલા છત્રીશી અપાત્મ બત્રીશી, હોરી વિગેરે અનેક ઉપયોગી ગાથાઓ આપવામાં આવેલ છે.

અષ્ટમ મહાનિધિ:—પૃષ્ઠ ૫૫૬ થી ૬૦૨ સુધી આ વિધિ સંગ્રહ વિભાગ છે. તેમાં દરેક સ્વામી સાંજનાં પચ્ચપ્પાણ્ય સામાયકથી લઈ અંતરસરી પ્રતિક્રમણ સુધીની વિધિઓ, પોસકકુટું ૨૧રૂપ, વિધિ માથે, ગ્રંથારા પારશ્વી આવક યોગ્ય ૧૧. પડિમાંનું હુંક રજરૂપ શ્રારકના ૨૧ ગુણોનું ચર્ણન, અગીયારઅંગ-પુંડરીક, પીસ્તાલીશ આગમ તપવિધિ, સિદ્ધિતપ, અક્ષયનિધિતપ, પોપદશમી તથા મૌન એકાદશી, શેદીજી તપ, નીશસ્થાનક પદની વિધિ, સુતક વિચાર, અણહારી વસ્તુઓનાં નામ, વિગેરે ઉપયોગી સંગ્રહ કરેલો છે.

નવમ મહાનિધિ:—પૃષ્ઠ ૬૦૫ થી ૬૪૬ સુધી અંતિમ આત્મ જોષાદિ સંગ્રહ આ વિભાગમાં છે. શ્રીમદ્ યશોવિજયઆદિ કૃત સમાધિમરણ, સમાધિ વિચાર, સમાધિશતક, પુણ્ય પ્રકાશનું જ્ઞાન પદ્માવતી આરાધના ચાર ચરણા અંનિમ સંપન્નના વિધિ વિગેરે આપવામાં આવેલ છે.

દશમ મહાનિધિ:—પૃષ્ઠ ૬૪૬ થી ૬૮૬ સુધી આ વિભાગમાં અલયદેવ મુર્તિ, સ્તોત્ર, શ્લોકો, ગીતો, વગેરે આપવામાં આવેલ છે.

સ્નાહરં પરચીરી, શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય કૃત, અયોગ અવસ્થેદ
દ્વાત્રિંશિકા સ્તુતિ, પરમાત્મ પરચીરી, શુવાનુશાસ્તી આદિ છ
કુલકો, નયકર્ણિકા, પટલેશ્યા સ્વરૂપ ઇત્યાદિ અર્થ સહિત આપેલ છે.

એકાદશ મહાનિધિ:—જ્યોતિષ વિભાગ પૃષ્ઠ ૭૭૫
થી પૃષ્ઠ ૮૧૪.આ વિભાગમાં જ્યોતિષનો ઉપયોગી વિભાગ
આપવામાં આવેલ છે. તેમાં યોગો અને સુહુર્તો વિગેરેની સમજણ
આપવામાં આવેલ છે, આ જ્યોતિષ વિભાગની શરૂઆતમાં જે
મુખ્ય હકીકત તક વિષયક લેખ રૂપે આપવામાં આવેલ છે. તે મેં
હાથેલ છે. તે ઉપર ધ્યાનઆપવામાં આવશે તો જ્યોતિષના ફળાદેશ
સંબંધી જે શંકાકુશંકા ઉત્પન્ન થાય છે. તે ન થતાં યોગ્ય સાચું
સુહુર્ત કે કુંડળી મળી આવતાં તેનું સાચું ફળાદેશ પણ મળી આવશે.

સુહુર્તાદિ પ્રતિષ્ઠા દીક્ષા વિગેરેમાં તથા અનેક જાતના યોગો
નો સંગ્રહ બીજા બીજા ગ્રંથોમાંથી લીધેલ છે, તથા લગ્ન સારીણી
વિગેરે જે છપાયેલ છે. તે મેં તથા શ્રી માસ્તર પોપટલાલ
કેશવલાલે સાથે મળી સંગ્રહ કરેલ છે એટલે જ્યોતિષ સંબંધી
હકીકત આધાર ભુત છે. સ્વશેષ્ય જ્ઞાન સંબંધી પણ હકીકત
આપવામાં આવેલ છે.

પરિશિષ્ટ વિભાગ.

ઉપર પ્રમાણે એકાદશ મહાનિધિની યોજનાની વીગત અપા-
યેલ છે. છતાં પાછળથી કેટલીક ઉપયોગી સામગ્રી પરિશિષ્ટ રૂપે
આપી તેમાં સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે તેમાં ચોવીશ જીનેશ્વરનો
છંદ, શ્રી સંજેશ્વર પાર્શ્વનાથ છંદ, કમનો છંદ, પદમાવતી માતાનો
છંદ, મણીભદ્રજીનો છંદ, તથા ચંદનખાળા, કામલતા, ઇલાચીપુત્ર,
મરદેવા માતા, અપાદાભુતિ, નંદિપેણ, કલાવતી, ઝાંઝરીઆ મુનિ,
સ્થાપનાચાર્ય વિગેરેની લગભગ પચીશ સંખ્યા આપવામાં આવેલ છે.

તે ઉપરાંત આ વિભાગમાં પચ્ચખાણુ ના સમયનો કોઠો ચોવીશ
તીર્થંકરોની કંથ્યાણુક તિથી, મૌન એકાદશીનું ગણણું તથા નવેક
પૃષ્ઠમાં સંક્ષિપ્ત જૈન ઇતિહાસ આપી અંતમાં ! સ્વ. શામજીભાઈ

કૃત આનંદિત ઉદ્ધારો કાવ્ય રૂપે આપી આ ગ્રંથની સમાપ્તિ કરવામાં આવેલ છે. ઉપર પ્રમાણે અનેક વિવિધ પ્રકારની સામગ્રીનો આ ગ્રંથમાં સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે.

આ મનુષ્યજીવન સંસારની અનેક વિટંબનાઓના વમળમાં અટવાઓ છું છે. તેમાંથી નીકળવા માટે આ ગ્રંથ મહાન સાધન રૂપે બની શકશે કારણ કે સાધારણ મનુષ્યને સંસ્કૃત પ્રાકૃત બોધ ન હોવાથી સિદ્ધાન્તોની અવગાહના થઈ શકતી નથી. પરંતુ પુર્વાચાર્યોએ ભવીષ્યની પ્રજાને બોધ થઈ શકે તે અર્થે સ્તવનોસભાએ પદો સર્વેયા સ્તુતિઓ વિગેરેમાં ગહન અર્થ વાળા સિદ્ધાન્તોને પણ સરળ તથા રોચક ભાષામાં ઉતારેલ છે. જેથી એક સામાન્ય મનુષ્ય પણ પોતાના આત્માનું હિત સાધી શકે.

આ ગ્રંથ એકાંત હિત સાધક છે. માટે તેની કેાઇ પ્રકારની આશાતના ન થાય, તેની કાળજી રાખવાની લલામણ છે. અને બને તેટલો તેમાંથી લાભ ઉઠાવવામાં આવશે તો અમારો સૌનો પ્રયત્ન સાર્થક થશે ગણાશે એજ હેતુ કિંમદુના!

લી. વાડીલાલ જીવરાજ શાહ.

આભાર દર્શન.

આ અંથ તૈયાર કરવાનું કામ મારા ગળ ઉપરાંતનું હતું વળી તેમાં કેવી સુશ્કેલીઓ રહેલી હતી, તે મારા ધ્યાન બહાર નહોતું પરંતુ શ્રી સાગરગચ્છ પ્રવચન પૂજક સભાની હૃદયથી મેં આ કામ હાથ ધરવા હિંમત ધરી; એટલું જ નહિ પણ અનેક બંધુઓનો પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ સહકાર મેળવવા હું ભાગ્ય-શાળી નીવડ્યો. જેના પારણામે આજે આ મહાન અંથ જેન જતતાં સમક્ષ રજુ કરી શક્યો છું.

આ અંથ તૈયાર કરવામાં આદિથી અંત સુધી તથા સલાહમાં મને ખરે સહકાર મળ્યો હોય તો શ્રીયુત્ વાડીલાલ જીવરાજ શાહનો છે જેઓ શ્રી પ્રવચન પૂજક સભાના સેક્રેટરી છે, તેમને પોતાની અનેક પ્રવૃત્તિમાંથી પણ સમય બચાવી આ અંથની મંગળ પ્રવેશીકા તથા તેનો સંસ્કૃત વિભાગ ન્યેતિય વિભાગ, વિગેરે તૈયાર કરી તેની પડક તપાસી આપેલ છે. તેમ આ અંથની પ્રસ્તાવના તેમજો જ લખી આપી સક્રીય મદદ કરી છે માટે હું તેમનો હૃદયપૂર્વક આભાર માનું છું.

વળી શ્રીયુત્ રતિલાલ પ્રેમચંદ હલાલ કે જેઓ પણ શ્રી પ્રવચન પૂજક સભાના સેક્રેટરી છે, જેમણે શરૂઆતથી અંત સુધી આ પુસ્તક છપાવવામાં ઘણીજ ખંત, બતાવેલ છે તેમનો પણ આભાર માનું છું.

તે ઉપરાંત પ્ર. શ્રી મોહનલાલજી મહારાજના પ્રશિષ્ય મુનીશ્રી લખિંધુમુનિજી તથા પ્રશિષ્ય પંચ્યાસજી કેશરમુનિજીના શિષ્ય શ્રી પુદ્ધિ મુનિજી મહારાજે આ અંથનો કર્મચંદ્ર તથા સમ્યક્ત્વાદિ પુષ્ટિ વિભાગ આદિના પ્રુક તપાસી આપી જે ઉપકાર કર્યો છે, તેમનો પણ હું વંદના પુર્વક આભાર માનવાની આ તક લઉં છું.

વળી આ અંથમાં આપેલ કેટલાંક અગ્રગટ સ્તોત્રો મુનિરાજ શ્રી પુણ્યવીજયજીના શીષ્ય મુનિ શ્રી દર્શન વિજયજી મહારાજે જણ પ્રતો ઉપરથી ઉતારેલાં, અને શ્રી વાડીલાલ જીવરાજ દ્વારા આપી છપાવેલાં છે તે બદલ ઉક્ત મુનિરાજનો વંદના પુર્વક આભાર માનું છું.

વળી ધર્મપ્રેમી શ્રીયુત્ ત્રીલોચનદાસ જ્ઞપતચંદ્રે આ અંથમાં આપેલાં શ્રી આનંદધનજી આદિના પદો વિગેરે જોઈ તપાસી

કૃત આનંદિત ઉદ્ભારો કાવ્ય રૂપે આપી આ અંધની સમાપ્તિ કરવામાં આવેલ છે. ઉપર પ્રમાણે અનેક વિવિધ પ્રકારની સામગ્રીનો આ અંધમાં સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે.

આ મનુષ્યજીવન સંસારની અનેક વિટંબનાઓના વમળમાં અટવાયેલું છે. તેમાંથી નીકળવા માટે આ અંધ મહાન સાધન રૂપે ખની શકશે કારણ કે સાધારણ મનુષ્યને સંસ્કૃત પ્રાકૃત બોધ ન હોવાથી સિદ્ધાન્તોની અવગણના થઈ શકતી નથી. પરંતુ પુર્વાચાર્યોએ ભવીષ્યની પ્રગતને બોધ થઈ શકે તે અર્થે સ્તવનોસજાએ પદો સર્વેશ્વર સ્તુતિઓ વિગેરેમાં ગહન અર્થ વાળા સિદ્ધાન્તોને પણ સરળ તથા રોચક ભાષામાં ઉતારેલ છે. જેથી એક સામાન્ય મનુષ્ય પણ પોતાના આત્માનું હિત સાધી શકે.

આ અંધ એકાંત હિત સાધક છે. માટે તેની કોઈ પ્રકારની આશાતના ન થાય, તેની કાળજી રાખવાની ભલામણ છે. અને અને તેટલો તેમાંથી લાભ ઉઠાવવામાં આવશે તો અમારો સૌનો પ્રયત્ન સાર્થક થયે ગણાશે એજ શ્રેષ્ઠ કિંબદ્ધિ.

લી. વાડીલાલ જીવરાજ શા

અનુક્રમણિકા.

મંગળ પ્રવેશિકા.

11

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
૧ આત્મરક્ષા નમસ્કાર સ્તોત્રમ્ ૩		૧૪ ચાર મંગલ	૧૧
૨ જિનાયમ મંગલમ્ ૪		૧૫ શ્રી નવકાર હંદ	૧૩
૩ ધર્મ મંગલમ્ ૪		૧૬ શ્રી મહાવીર જિનહંદ	૧૫
૪ પંચ પરમેષ્ઠિરૂપ મંગલમ્ ૪		૧૭ શ્રી સંખેશ્વર પાશ્વ હંદ	૧૮
૫ પંચ પરમેષ્ઠિ સ્તુતિ ૪		૧૮ શ્રી પાશ્વનાથ હંદ	૧૯
૬ અષ્ટ પ્રાનિદામ મોહમા ૪		૧૯ ગૌતમ ગ્વામીનો હંદ	૧૯
૭ ગુરુમહિમા નમસ્કાર ૪		૨૦ ગૌતમ ગ્વામીનો હંદ	૨૦
૮ ગુરુ નમસ્કાર ૫		૨૧ સોળ સ્તુતિનો હંદ	૨૧
૯ મંગલાષ્ટકમ્ ૫		૨૨ કિં કપુરુમય સુધાગસ	૨૩
૧૦ મંગલ ચૈત્ય સ્તુતિ સ્તોત્રમ્ ૬		૨૩ જિનેન્દ્રદર્શન સ્તુતિઓ	૨૪
૧૧ શ્રી ગૌતમીઠક સ્તોત્રમ્ ૮		૨૪ જિનેન્દ્ર દર્શન કૃત	૨૭
૧૨ શ્રી સરસ્વતી સ્તવનમ્ ૯		૨૫ દર્શન કવચના	૨૭
૧૩ સરસ્વતી નમસ્કાર ૧૦		૨૬ શ્રી દેવગુરુ નમસ્કાર	૩૯

પંચપ્રતિક્રમણાદિ સુત્ર—પ્રથમ મહાનિધિ

૧ નવકાર મહામંત્ર	૩૧	૧૫ જાવંત પ્રેમિકાદુ	૩૬
૨ પચિદિપ સુત્ર	૩૧	૧૬ પરમેષ્ઠિ નમસ્કાર	૩૭
૩ ખમાસમય સુત્ર	૩૧	૧૭ ઉત્તમમદર મંત્ર	૪૩
૪ સુગુરુને સુખસાતા પૂરજી	૩૨	૧૮ જ્યોતીષનાથ	૪૩
૫ હરિયા વાદ્ય	૩૨	૧૯ અન્નિદંત ચોખ્ખાખું	૪૭
૬ તરસ ઉત્તરી	૩૨	૨૦ કંઠાણુ કંઠ સ્તુતિ	૪૮
૭ અન્નત્ય ઊસસિએણું	૩૨	૨૧ કંસારણના મુનિ	૪૯
૮ લોગરસ (નામસ્તવ)	૩૩	૨૨ સ્નાનરમા મુનિ	૪૯
૯ કરેમિબલે	૩૪	૨૩ પુરુષાર્થ સંદી સુત્ર	૪૯
૧૦ સામાયમ વધ્યુત્તો	૩૪	૨૪ મિદાણું લુદાણું	૪૯
૧૧ જ્યોતિષતામણિ જ્યોત્વદન	૩૪	૨૫ વેધાનમ્ મુગ્ધ	૪૯
૧૨ જ્યોતિષ સુત્ર	૩૫	૨૬ જ્યોત્વદન વદન	૪૯
૧૩ નમુત્યુષું (રક્તસ્તવ)	૩૫	૨૭ દેવસિંહ પદ્મિકામણિ	૪૯
૧૪ જ્વાનિ ચોખ્ખાઈ	૩૬	૨૮ કુમ્ભકર્મ	૪૯

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
૨૯ પંચાચારની ગાથા	૪૨	૪૧ ક્ષેત્રદેવતા સ્તુતિ	૫૧
૩૦ સુગુર વાંદણા સૂત્ર	૪૩	૪૨ કમલદલ સ્તોત્ર	૫૧
૩૧ દેવસિંધુ આયોગ	૪૩	૪૩ ભુવનદેવતાની સ્તુતિ	૫૧
૩૨ સાત લાખ	૪૪	૪૪ ક્ષેત્રદેવતાની સ્તુતિ	૫૧
૩૩ અદાર પાપસ્થાનક	૪૪	૪૫ અમૃતપાન સૂત્ર	૫૨
૩૪ સંવત્સરવિ	૪૫	૪૬ વરકનક	૫૨
૩૫ શ્રાવક વંદિતા સૂત્ર-	૪૫	૪૭ લઘુશાંતિ સ્તવનમ્	૫૨
૩૬ અશ્વિનિઓ	૪૬	૪૮ ચલિસસાધ ચૈત્રવંદન	૫૪
૩૭ આયરિય ઉવજાઓ	૪૬	૪૯ ભરણેસરની સન્નિધિ	૫૪
૩૮ નમોસ્તુ વધેશ્વરનામ	૫૦	૫૦ મરુદ્ધિયાધુ સન્નિધિ	૫૫
૩૯ વિશાળ લોચન	૫૦	૫૧ સકલ તીર્થવંદના	૫૬
૪૦ શ્રુતદેવતા સ્તુતિ	૫૦	૫૨ સકલાદર્શ-ચૈત્રવંદન સૂત્ર	૫૭
		૫૩ બહુત આતચાર	૬૦

નવસ્મરણ સ્તોત્રાદિ સંગ્રહ—દ્વિતીય મહાનિધિ.

૧ હોંકાર મંત્રસ્તવ	૭૬	૧૮ જિન સંહસ્ર નામ સ્તોત્ર	૧૧૬
૨ નવકાર મહામંત્ર	૭૬	૧૯ જિનપંજર	૧૧૬
૩ ઉવસગ્રહર સ્તવનમ્	૭૬	૨૦ મંત્રાધિરાજ	૧૨૧
૪ સંતિકરમ્ સ્તવનમ્	૮૦	૨૧ ઉવસગ્રહર	૧૨૧
૫ તિજમ પદ્મ	૮૧	૨૨ વીતરાગ	૧૨૩
૬ તિજમ પદ્મનો મંત્ર	૮૩	૨૩ અકસરી દેવી સ્તુતિ	૧૨૪
૭ નમિઉચ્ચ સ્તોત્ર	૮૪	૨૪ અગ્નિકા સ્તવનમ્	૧૨૫
૮ અગ્નિત શાન્તિ સ્તવનમ્	૮૬	૨૫ પુનરગ્નિકા સ્તવનમ્	૧૨૬
૯ ભક્તામર સ્તોત્રમ્	૯૧	૨૬ વૈરોહ્યા સ્તોત્ર	૧૨૭
૧૦ કલ્યાણ મંદિર સ્તોત્રમ્	૯૬	૨૭ ગૌતમ સ્વામીનો રાસ	૧૨૯
૧૧ બૃહન્નાંતિ	૧૦૧	૨૮ જીવ વિચાર	૧૩૫
૧૨ મહા શાંતિ સ્તોત્ર	૧૦૫	૨૯ નવતત્ત્વ પ્રકરણ	૧૩૮
૧૩ નવમહા પુળ	૧૦૫	૩૦ હંકાર પ્રકર	૧૪૩
૧૪ નવમહા પુળ પ્રકાર	૧૦૭	૩૧ લઘુસંધ્યણી	૧૪૬
૧૫ ઋષિ મંડળ સ્તોત્ર	૧૦૮	૩૨ કમવિષાક નામા પ્રથમકમ	૧૪૮
૧૬ મંત્રાધિરાજ સ્તોત્ર	૧૧૩	૩૩ કમ સ્તવનામા દ્વિતીય	
૧૭ જીરિકાપત્ની પાશનાથ	૧૧૫	કમ મંથ ૧૫૫	

विषय	पृष्ठ	विषय	पृष्ठ
३४ म'धरवामिवाच्य तृतिमा	१५६	४१ शत्रुंजय आदिनाथ स्तोत्र	१६४
कर्म'ग्रंथ १५६		४२ शंभेश्वर पार्थ'पार्थ०	१६५
३५ यशसीति काच्य अतुर्थ		४३ श्रुपलज्जन	१६६
कर्म'ग्रंथ १६१		४४ श्रुपलज्जन	१६७
३६ सतक नामा पंचमकर्म'ग्रंथ १६६		४५ सिंधरतवन	१६७
३७ सप्ततिका नामा षष्ठकर्म' १७६		४६ पार्थ'नाथ अष्टक	१६८
३८ रोग प्रशमनाथ'स्तोत्र १८१		४७ पार्थ'ज्जन स्तोत्र	१६८
३९ गोपीपार्थ' नभरभर स्तुति १८२		४८ स्तुति शोभिशी	१६९
४० पंचपरमेष्टि स्तोत्र १८३		४९ वीतराज स्तोत्र	२०२

वैत्यवंदन—तृतीय भक्षानिध.

१ श्री सीम'धर स्वामीना दुहा	३	२ जगन्नाथने ते नभुं	६
२ श्री सीम'धरादि वैत्यवंदन		३ नार गुण्य अरिदंत देव	६
१ सीम'धर प्रभु'भ नभुं	३	४ आदि देव अरिदंत नभु	६
२ पंडु जिनवर विहरमान	४	५ प्रथम तीर्थ करतुषा दुवा	१०
४ श्री सीम'धर वीतराज	४	६ प्रभुभी श्री गुजराज आन	१०
५ सीम'धर परमातमा	५	६ श्री आदिनाथ वैत्यवंदनो	
६ जगत्पु जिन जगदेक'मानु	५	१ आदिदेव अरिदंत नभुं	११
३ श्री सिद्धायणना दोहा		२ जग जग नाभि नरिंदन'द	११
४ श्री सिद्धायणना वैत्यवंदनो		३ सर्वार्थ सिंधे यश,	११
१ विमल देवण गान कभणा	६	४ अरिदंतनभो कभवंत नभो	११
२ श्री शत्रुंजय सिद्धक्षेत्र	६	७ श्री शान्ति जिन वैत्यवंदन	१२
३ ,, शत्रुंजय सिद्धक्षेत्र	७	८ श्री भद्रिनाथ जिन वैत्यवंदन	१२
४ शत्रुंजय गिरिवंदीमे	७	९ श्री नमि जिन वैत्यवंदन	१२
५ सिद्धायस शिखरे यदी	७	१० श्री नेमिजिन वैत्यवंदन	१३
६ शत्रुंजय भद्रात्मनी	८	११ ,, पार्थ'जिन वैत्यवंदन	
७ आदिश्वर जिनरायनो	८	१ प्रसिद्धाष्टी पास नाद	१३
८ नभो आदि अरिदंत देव	८	२ प्रभुभाभि महा प्रभु	१८
५ श्री परमातमा वैत्यवंदन		३ प्रभु पासज ताद' नाम	१४
१ परमानंद प्रकाश कास	८	४ सकल कविजन्मयम'भारी	१४
		५ आपणु परमेष्ठ वीलाहरो	१५

વિષય

પૃષ્ઠ

- ૬ ઝૈનમઃ પાર્શ્વનાથાય ૧૬
- ૧૬ ,, મહાવીર ચૈત્યવંદન
 ૧ પરમાનંદ વિલાસ ભાસ ૧૬
 ૨ વર્ધમાન જિનવર ઘણી ૧૭
 ૩ સિદ્ધારથ મુત વદીએ ૧૭
- ૧૭ થી ૨૭ ,, ઈદ્રભુતિજી આદિ
 ગણધરોનાં ચૈત્યવંદનો ૧૮ થી ૨૭
- ૨૮ ,, બીજાનું ,,
- ૨૯ જ્ઞાનપંચમી ચૈત્યવંદન
 ૧ ત્રિગટે બેઠા વીરજિન ૨૧
 ૨ સૌભાગ્ય પંચમી તણો ૨૧
 ૩ જિન ચક્રિનાણી ૨૨
 ૪ યુગલા ધર્મ નિવાર આદ્ય ૨૨
- ૩૦ અષ્ટમી તિથિ ચૈત્યવંદન
 મહાશુદ્ધિ આઠમ દિને ૨૩
- ૩૧ મૌન એકાદશી ચૈત્યવંદન
 ૧ શાસન નામક વીરજી ૨૩
 ૨ શીવનામક જગજ્યો ૨૪
 ૩ પુરુષોત્તમ પરમાત્મા ૨૫
 ૪ સકલ મંગલ કેલિકમલા ૨૫
- ૩૨ નવપદ ચૈત્યવંદન
 ૧ સિદ્ધચક્ર આરાધતાં ૨૬
 ૨ જો ધુરિ સિરિઅરિહંત ૨૭
 ૩ હિપત્ર સન્નાણુ મહોમયાણું ૨૭

વિષય

પૃષ્ઠ

- ૩૩ પરમાત્મા ચૈત્યવંદન
 ૧ પરમેશ્વર પરમાત્મા ૨૯
 ૨ જમ જમશ્રી જીતરાજ ૨૯
 ૩ દુજ મૂરતિને નિરખવા ૨૯
- ૩૪ શ્રી પયુપણ ચૈત્યવંદન
 પવં પયુંપણુ ગુણ નીલો ૩૦
- ૩૫ દીવાળીના ચૈત્યવંદન
 ૧ સિદ્ધાર્થ નૃપ ફલ તિલો ૩૦
 ૨ ઈદ્રભુતિ પદ્મિલા બણું ૩૦
- ૩૬ એકસો સિતેર જિન ચૈત્ય-
 શોભે જિનવર શામળા ૩૧
- ૩૭ ચોવીસ જિનના વર્ણાનું ચૈત્ય-
 પદ્મપ્રભુને વામુપૂજ્ય ૩૧
- ૩૮ ચોવીસ જિન લંછનનું
 ચૈત્યવંદન ઋષભ લંછન
 ઋષભદેવ ૩૧
- ૩૯ પદ્મ વિજયજી ચૈત્યવંદન
 ચોવીશી ૩૨ થી ૩૭
- ૪૦ ઉપાધ્યાય શ્રી ક્ષમા કલ્યા-
 ણજી પ્રણિત શ્રી ચૈત્યવંદન
 ચોવીશી, ૩૭ થી ૪૬
- ૪૧ શ્રી પંચપદ્મિત્ર ચૈત્યવંદન
 આદૌનેમિજિન નૌમિ ૪૬
- ૪૨ સંસ્કૃત તીર્થવંદના
 સદ્ભક્તયા દેવ લોક ૪૬

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
૨૫ ભક્તભર પાદપુતિ સ્તુતિ	૬૨	૪૨ આદિશ્વર સ્તુતિ	
૨૬ કલ્યાણ મંદિર પાદપુતિ		, જમ વૃષભ જિનાભિ	૬૬
સ્તુતિ	૬૨	૪૩ શાન્તિનાથ સ્તુતિ	
૨૭ સહસ્ર કુસલ વદની સ્તુતિ	૬૨	યદિ નિયતમ શાન્તિ	૭૦
૨૮ શાનપંચમી સ્તુતિ		૪૪ નેમિનાથ સ્તુતિ જિત	
૨૯ સંસારદયા પાદપુતિ	૬૩	મદ નમ નેમે	૭૦
૩૦ રનાતરપા પાદપુતિ સ્તુતિ	૬૪	૪૫ પાશ્વનાથ સ્તુતિ	
૩૧ શ્રેયઃ શ્રિયાં પાદપુતિ	૬૪	અદિપતિ વૃત પાશ્વ	૭૦
૩૨ કલ્યાણકંઠ પાદપુતિ	૬૪	૪૬ મહાવીર સ્વામી સ્તુતિ	
૩૩ સાધારણ જિન સ્તુતિ		ત્રિદસ વિદિત માન	૭૧
ગર્ભે જન્મર્તન દીક્ષા	૬૫	૪૭ વર્ધમાન તપ સ્તુતિ	
૩૪ સિંધવ્યક સ્તુતિ		૧ વર્ધમાન ઓલી કરે	૭૧
ચાલ્વા મજ્જે તથા	૬૫	૨ વર્ધમાન તપ ઓળી	૭૧
૩૫ શ્રી નેમિનાથ જિન સ્તુતિ		૪૮ વીશ ચ્યાનકની સ્તુતિ	
કમલ વલ્લખન	૬૬	૧ વીશ ચ્યાનક તપ વિશ્વમા ૭૧	
૩૬ પંચમી સ્તુતિ		૨ પૂછે ગૌતમ વીર જિથુંદા ૭૨	
પંચાનન્તક સુમપંચ	૬૬	૪૯ સીમંધર જિન સ્તુતિ	
૩૭ શાન પંચમી સ્તુતિ		૧ શ્રી સીમંધર સેવિત સુરવર ૭૩	
શ્રી નેમિઃ પંચરૂપ ત્રિદસ	૬૬	૨ શ્રી સીમંધર દેવ સુદંઠર ૭૩	
૩૮-૩૯ મૌન એકાદશી સ્તુતિ		૩ વદે પુત્ર વિરેદભૂમિ ૭૪	
અરરમ પ્રવ્રજ્યા નમિ	૬૭	૪ અશ્વવાણી તે પ્તીજ ૭૪	
શ્રી ભાગ્યે મિજાભાયે	૬૭	૫ વિપુલ કુસલમાલા ૭૫	
૪૦ પંચતીર્થ સ્તુતિ		૬ મહાવિરેદ દ્વેષમાં ૭૫	
૧ શ્રી ચતુર્જય મુખ્યતીર્થ	૬૮	૭ શ્રી સીમંધર મુજને બાલા ૭૫	
૨ ત્રિપુલ કુસલમાલા	૬૮	૫૦ ચતુર્જય ગિરિ સ્તુતિ	
૪૧ સમવરણ ભાવચર્ચિત સ્તુતિ		૧ છદાં ઓમજોતેર દેખા ૭૫	
દ્વેષિ મયમય પુષ્પમ	૬૯	૨ થી ચતુર્જય તીરથસ્થર ૭૬	
		૩ આદિ જિનવર ચણા ૭૬	
		૪ અકૂમી વાસર મન્નિજમ ૭૭	
		૫ જાનિ મુખદ સુંદર ૭૭	

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
૬ શત્રુજય મંડળ	૭૮	૫ મહાવીર જિથુંદા	૬૦
૭ પુરંદરક મથુધર પામ	૭૮	૬ જય જય ભવિ હિતકર	૬૧
૮ વિમલાચળ મંડન	૭૯	૫૭ ભાવનગર જિન સ્તુતિ	
૯ શ્રી શત્રુજય આદિ જિન ૭૯		ભાવનગર ખંદર અતિ	૬૧
૫૨ સુમતિ જિન સ્તુતિ		૫૮ શાંતિતા જિન સ્તુતિ	
મોટા તે મેધરથ રાયરે	૭૯	ઋષભ ચંદ્રાનન વંદન કીજે	૬૨
૫૨ શાન્તિ જિન સ્તુતિ		૫૯ નંદીશ્વર દોપની સ્તુતિ	
૧ શાન્તિ જિનેસર સમરીએ	૮૦	નંદીસર વરદીપ સંભાર	૬૨
૨ સકલ સુખાકર	૮૦	૬૦ ખીજની સ્તુતિ	
૩ ગજપુર અવતારા	૮૧	દિન સકલ મનોહર	૬૩
૪ શ્રી શાંતિ મુકંદર સાહિબો	૮૧	૬૧ ત્રીજની સ્તુતિ	
૫૩ મહિનાથની સ્તુતિ		નિસીદિ તથુ પ્રદક્ષિણા તથુ	૬૩
મહિ જિનેસર વાને	૮૨	૬૨ પંચમીની સ્તુતિ	
૫૪ નેમિજિન સ્તુતિ		૧ આવણ સુદિ દિન	૬૪
૧ મુર અમુર વંદિત પામ	૮૨	૨ તીર્થંકર મીવીર જિથુંદા	૬૪
૨ ગિરનારે જે ગુણ નીસો	૮૩	૬૩ આઠમની સ્તુતિ	
૩ નેમિ જિને સર પ્રભુ	૮૩	૧ અષ્ટમી અષ્ટ પદ મદ	૬૫
૪ ગિરનાર શિખર સિયગાર	૮૪	૨ મંજળ આઠકરી જસ	૬૫
૫ મકુવંશાકાશે ઉકુપતિ	૮૪	૩ ચોવીશે જિનવર હું	૬૬
૬ રામુલ વરનારી	૮૫	૬૪ એકાદશીની સ્તુતિ	
૫૫ પાર્થ જિન સ્તુતિ		૧ નિરપમ નેમિ જિનશ્વર	૬૬
૧ પસ જિથુંદા વામા	૮૫	૨ એકાદશી અતિ રખડી	૬૭
૨ જય જન ભજન માંહે	૮૬	૩ ગૌતમ ખોસે મંથ	

વિષય	પૃષ્ઠ
૭ વીર જિનેસર ભવન	૧૦૨
૬૬ પયુષ્કીની સ્તુતિ	
૧ સત્તર મેદી જિન પૂજા	૧૦૨
૨ જિન આમળ ચૌ પરતી	૧૦૩
૩ પ્રવચનંત પોશાળે આવે	૧૦૩
૪ પવ'પશુસણુ પુન્થે	૧૦૪
૫ પુન્થનું પોપણુ પાપનું	૧૦૫
૬ મણિ રચિત સિંહાસન	૧૦૬
૭ વરસ દિવસમાં અપાડ	૧૦૬
૮ પવ' પશુસણુ પ્રવચે	૧૦૭
૯ પવ' પશુસણુ પ્રવચે	૧૦૭
૧૦ પવ' પશુસણુ સવ'	૧૦૮
૧૧ પામી પવ' પશુસણુ	૧૦૮

૬૭ દીવાલીની સ્તુતિ

૧ ઈંદ્રસ્તુતિ અનુપમ ગ્રંથ	૧૦૯
૨ શાસન નામક વીરજીએ	૧૧૦

૬૮ નવતત્ત્વની સ્તુતિ

જીવાજીવા પુન્થને પાવા	૧૧૦
-----------------------	-----

૬૯ વધ'માન તપની સ્તુતિ

વધ'માન આત્મિક તપઆદરે	
----------------------	--

૭૦ શ્રી વીર રથાનકની સ્તુતિ

વીર રથાનક તપ વિશ્વમાં	
-----------------------	--

સ્તાવન સંગ્રહ—પંચમ મહાનિધિ.

૧ શ્રી સીમધરાઈ વિહરમાન

(જિન સ્તાવનો)

૧ સુણે મંદાજી,	૧૧૭
૨ પ્રજાસવરવિજયે	૧૧૭
૩ ધનધનસેત્ર મહાવિરેહજી	૧૧૮
૪ ધનકુ તે મહાઈ મોહસે	૧૧૮
૫ પ્રજા નીચ પ્રતિષ્ઠિ સોઝનો	૧૧૯

વિષય	પૃષ્ઠ
મોટા	૧૧૫

૭૧ શ્રી આધ્યાત્મિક સ્તુતિ

૧ વીતરામ અરિદંત પ્રજાએ	૧૧૧
૨ શુદ્ધાનંદ નિજ વંદીયે	૧૧૧
૩ સિદ્ધ શુદ્ધને વંદું	૧૧૨
૪ ભેદી સવેળા સામાયિક લીધું	૧૧૨

૭૨ શ્રી જિન પંચક સ્તુતિ

શ્રીઆદિ શાન્તિ નેમિપાસ	૧૧૩
------------------------	-----

૭૩ શ્રી જીડકાંજન પાશ્વ'નાથની

સ્તુતિ જીડકાંજન પાસ	
પ્રજા સમરે	૧૧૩

૭૪ શ્રી નેમિનાથ સ્તુતિ

ગીરનારે ગીરવે	૧૧૪
---------------	-----

૭૫ શ્રી સુમતિ જિન સ્તુતિ

સુમતિ સુમતિ દાપી	૧૧૪
------------------	-----

૭૬ શ્રી શીતલનાથની સ્તુતિ

શીતલ જિન સ્વામી	૧૧૪
-----------------	-----

૭૭ શ્રી અનંતનાથની સ્તુતિ

અનંત અનંત નાથી	૧૧૪
----------------	-----

૭૮ શ્રી મસ્તિકનાથની સ્તુતિ

મસ્તિક જિન નમીયે	૧૧૪
------------------	-----

૬ કહેજે વંદન બપ	૧૧૦
-----------------	-----

૭ કયા જનું કહુ જોનારે	૧૨૧
-----------------------	-----

૮ કયા પામી અનિ કુદી	૧૧
---------------------	----

૯ શ્રી સુમધર વીનવુરે	૧૨૨
----------------------	-----

૧૦ વિહરમાન ભયવાન સુણે	૧૨૨
-----------------------	-----

૧૧ છરે મારે પાનખી ખંડ	૧૨૩
-----------------------	-----

૧૨ મંજીનન મહુર જુનજી	૧૨૩
----------------------	-----

ક્રમ	વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
૬	શત્રુજન્ય મંડળ	૭૮	૫ મહાવીર જિજ્ઞંસા	૯૦
૭	પુરંદર ગણધર પાપ	૭૮	૬ જન જન ભવિ હિતકર	૯૧
૮	વિમલાચળ મંડન	૭૯	૫૭ ભાવનગર જિન સ્તુતિ	
૯	શ્રી શત્રુજન્ય આદિ જિન	૭૯	ભાવનગર બંદર અતિ	૯૧
૫૨	મુખતિ જિન સ્તુતિ		૫૮ શાશ્વતા જિન સ્તુતિ	
	મોટા તે મેધરથ રથરે	૭૯	ઋષભ ચંદ્રાનન વંદન કીર્ત્તે	૯૨
૫૩	શાન્તિ જિન સ્તુતિ		૫૯ નંદીશ્વર દોપની સ્તુતિ	
	૧ શાન્તિ જિનેસર સમરીએ	૮૦	નંદીસર વરદ્વીપ સંભાર	૯૨
	૨ સકલ સુખાકર	૮૦	૬૦ ખીજની સ્તુતિ	
	૩ ગજપુર અવતારા	૮૧	દિન સકલ મનોહર	૯૩
	૪ શ્રી શાંતિ સુહંકર સાહિબો	૮૧	૬૧ ત્રીજની સ્તુતિ	
૫૩	મહિનાથની સ્તુતિ		નિસીદિ તથા પ્રદક્ષિણા ત્રણે	૯૩
	મહિસ જિનેસર વાને	૮૨	૬૨ પંચમીની સ્તુતિ	
૫૪	નેમિજિન સ્તુતિ		૧ આવણ સુદિ દિન	૯૪
	૧ સુર અસુર વંદિત પાપ	૮૨	૨ તીર્થંકર સોવીર જિજ્ઞંસા	૯૪
	૨ ગિરનાર જે ગુણ નીસા	૮૩	૬૩ આઠમની સ્તુતિ	
	૩ નેમિ જિને સર પ્રભુ	૮૩	૧ અષ્ટમી અષ્ટ પદ મદ	૯૫
	૪ ગિરનાર શિખર સિધ્ધગાર	૮૪	૨ મંગળ આઠકરી જસ	૯૫
	૫ મદ્રવંશાકારો ઉકુપતિ	૮૪	૩ ચોવીસો જિનવર હું	૯૬
	૬ રાજુલ વરનારી	૮૫	૬૪ એકાદશીની સ્તુતિ	
૫૫	પાશ્વ જિન સ્તુતિ		૧ નિરૂપમ નેમિ જિનશ્વર	૯૬
	૧ પાસ જિજ્ઞંસા વામા	૮૫	૨ એકાદશી અતિ રૂપદી	૯૭
	૨ જન જન ભજન માંહે	૮૬	૩ ગૌતમ બોલે મંથ	
	૩ શંખેશ્વર પાસજી પુજાએ	૮૭	૬૫ શ્રી સિધ્ધચક્ર સ્તુતિ	
	૪ સકલ સ્વાસુર સેવે પાપા	૮૭	૧ વીર જિનેશ્વર અતિ	૯૮
૫૬	મહાવીર જિન સ્તુતિ		૨ જિનસાસન વખ્તિ	૯૯
	૧ ઉપસમ રસમાં મગન	૮૮	૩ અરિહંત નમો વલી સિદ્ધ	૯૯
	૨ ગંધારી મહાવીર જિજ્ઞંસા	૮૮	૪ પ્રહ ઉડી વંદુ	૧૦૦
	૩ કનક સમ ચરીર	૮૯	૫ અંગદેશ ચ પાંપુરી	૧૦૦
	૪ વીર જગતપતિ જનમજ	૯૦	૬ સિદ્ધર્થ સેવો મુનિચાર	૧૦૦

વિષય	પૃષ્ઠ
૭ વીર જિનેસર ભવન	૧૦૨
૬૬ પયુષ્કીની સ્તુતિ	
૧ સત્તર બેઠી જિન પૂજા	૧૦૨
૨ જિન આગળ ઓ પરી	૧૦૩
૩ પ્રદક્ષવત પોશાળે આવે	૧૦૩
૪ પર્વ પશુસણુ પુન્યે	૧૦૪
૫ પુન્યનુ પોપણ પાપનુ	૧૦૫
૬ મણિ રમિત સિંહાસન	૧૦૬
૭ વરસ દિવસમાં અપાઠ	૧૦૬
૮ પર્વ પશુસણુ પ્રુરથે	૧૦૭
૯ પર્વ પશુસણુ પ્રુરથે	૧૦૭
૧૦ પર્વ પશુસણુ સર્વ	૧૦૮
૧૧ પામી પર્વ પશુસણુ	૧૦૮

૬૭ દીવાદીની સ્તુતિ

૧ દિગ્દુતિ અનુપમ ગુણ	૧૦૯
૨ શાસન નામક વીરજીએ	૧૧૦

૬૮ નવતરવની સ્તુતિ

જીવાજીવા પુન્યને પાપા	૧૧૦
-----------------------	-----

૬૯ વર્ધમાન તપની સ્તુતિ

વર્ધમાન આંજિમ તપઆદરે	
----------------------	--

૭૦ શ્રી વીશ્વ રથાનકની સ્તુતિ

વીશ્વ રથાનક તપ વિશ્વમાં	
-------------------------	--

સ્તવન સંગ્રહ—પ્રથમ મહાનિધિ.

૧ શ્રી સીમધરાદિ વિહરમાન

(જિન સ્તવનો)

૧ સુજો ચંદાજી,	૧૧૭
૨ પ્રદક્ષવત વિજયે	૧૧૭
૩ ધનધન દેવ મહાવિરદજી	૧૧૮
૪ મનકુ તે મહાશં મોકલે	૧૧૮
૫ પ્રજા નીચપુણિય દોકનો	૧૧૯

વિષય	પૃષ્ઠ
મોટા	૧૧૧

૭૧ શ્રી આધ્યાત્મિક સ્તુતિ

૧ વીતરાગ અરિહંત પ્રુરથે	૧૧૧
૨ શુદ્ધાનંદ નિઝ વંદીયે	૧૧૨
૩ સિદ્ધ શુદ્ધને વંદુ	૧૧૨
૪ હીસવેળાસામાયિક લીધુ	૧૧૩

૭૨ શ્રી જિન પંચક સ્તુતિ

શ્રીઆદિ શાન્તિ નેમિપાસ	૧૧૩
------------------------	-----

૭૩ શ્રી શીડકાંજન પાર્શ્વનાથની

સ્તુતિ શીડકાંજન પાસ

પ્રજુ સમરે	૧૧૩
------------	-----

૭૪ શ્રી નેમિનાથ સ્તુતિ

ગીરનારે ગીરવે	૧૧૪
---------------	-----

૭૫ શ્રી સુમતિ જિન સ્તુતિ

સુમતિ સુમતિ કાથી	૧૧૪
------------------	-----

૭૬ શ્રી શીતલનાથની સ્તુતિ

શીતલ જિન રાગી	૧૧૪
---------------	-----

૭૭ શ્રી અનંતનાથની સ્તુતિ

અનંત અનંત નાથી	૧૧૪
----------------	-----

૭૮ શ્રી મસ્તિનાથની સ્તુતિ

મસ્તિ જિન નમીયે	૧૧૪
-----------------	-----

૬ કહેજે વંદન ભવ	૧૨૦
-----------------	-----

૭ કયા ભનુ કહુ હીનોરે	૧૨૧
----------------------	-----

૮ કાયા પામી અનિ કુડી	૧૨
----------------------	----

૯ શ્રી સુમધર વીનવુરે	૧૨૨
----------------------	-----

૧૦ નિહરમાન ભગવાન સુજો	૧૨૨
-----------------------	-----

૧૧ છરે મારે ધાનકી ખંડ	૧૨૩
-----------------------	-----

૧૨ ચંદ્રનન ચતુર શુભલ	૧૨૩
----------------------	-----

૨૩	વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
	૬ શત્રુન્નમ મંડળ	૭૮	૫ મહાવીર નિશ્ચંદા	૬૦
	૭ પુંડરિક મણિધર પામ	૭૮	૬ જ્ય જ્ય ભવિ દિતકર	૬૧
	૮ વિમલાચળ મંડળ	૭૯	૫૭ ભાવનગર જિન સ્તુતિ	
	૯ શ્રી શત્રુન્નમ આદિ જિન ૭૯		ભાવનગર બહર અતિ	૬૧
૫૨	મુમતિ જિન સ્તુતિ		૫૮ શાશ્વતા જિન સ્તુતિ	
	મોટા તે મેધરથ રાયરે	૭૯	જયભા અંદાનન વદન કીજે	૬૨
૫૨	શાન્તિ જિન સ્તુતિ		૫૯ નંદીશ્વર દ્વોપની સ્તુતિ	
	૧ શાન્તિ જિનેસર સમરીએ	૮૦	નંદીસર વરદ્વીપ સંભાર	૬૨
	૨ સકલ સુખાકર	૮૦	૬૦ ખીજની સ્તુતિ	
	૩ ગજપુર અવતારા	૮૧	દિન સકલ મનોહર	૬૩
	૪ શ્રી શાન્તિ સુદંકર સાહિબો	૮૧	૬૧ ત્રીજની સ્તુતિ	
૫૩	મહિનાથની સ્તુતિ		નિસીદિ ત્રણ પ્રદક્ષિણા ત્રણે	૬૩
	મહિલ જિનેસર વાને	૮૨	૬૨ પંચમીની સ્તુતિ	
૫૪	નેમિજિન સ્તુતિ		૧ આવધુ સુદિ દિન	૬૪
	૧ મુર અસુર વંદિત પામ	૮૨	૨ તીર્થ કર શ્રીવીર નિશ્ચંદા	૬૪
	૨ ગિરનારે જે ગુણ નીસો	૮૩	૬૩ આઠમની સ્તુતિ	
	૩ નેમિ જિને સર પ્રભુ	૮૩	૧ અષ્ટમી અષ્ટ પદ મદ	૬૫
	૪ ગિરનાર શિખર સિંધુગાર	૮૪	૨ મગળ આઠ કરી જસ	૬૫
	૫ યદુવંશાકાશે ઉકુપતિ	૮૪	૩ ચોવીસે જિનવર હું	૬૬
	૬ રાજુલ નરનારી	૮૫	૬૪ એકાદશીની સ્તુતિ	
૫૫	પાંચ જિન સ્તુતિ		૧ નિરૂપમ નેમિ જિનશ્વર	૬૬
	૧ પાસ નિશ્ચંદા વામા	૮૫	૨ એકાદશી અતિ રૂબડી	૬૭
	૨ જગ જન ભજન માહે	૮૬	૩ જોતમ જોલે મંથ	
	૩ શંખેશ્વર પાસજી પુણ્યે	૮૭	૬૫ શ્રી સિંધવ્યકે સ્તુતિ	
	૪ સકલ મુરસુર સેવે પાયા	૮૭	૧ વીર જિનેશ્વર અતિ	૬૮
૫૬	મહાવીર જિન સ્તુતિ		૨ જિનશાસન વખિત	૬૯
	૧ ઉપસમ રસમા મગન	૮૮	૩ અરિહંત નમો વલી સિદ્ધ	૬૯
	૨ મંધારી મહાવીર નિશ્ચંદા	૮૮	૪ પ્રહ ઉડી વડુ	૧૦૦
	૩ કનક સમ ચરીર	૮૯	૫ અંગદેશ ચ પાંપુરી	૧૦૦
	૪ વીર જગતપતિ જનમજ	૯૦	૬ સિદ્ધર્થ સેવો મુખિયાર	૧૦૦

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
૭ વીર જિનેસર ભવન	૧૦૨	ભોટા	૧૧૧
૬૬ પદ્મપદ્મની સ્તુતિ		૭૧ શ્રી આધ્યાત્મિક સ્તુતિ	
૧ સત્તર ભેદી જિન પૂજા	૧૦૨	૧ વીતરાગ અરિહત પ્રભુએ	૧૧૧
૨ જિન આગળ ચૌ પરતી	૧૦૩	૨ શુદ્ધાનંદ નિજ વંદીએ	૧૧૦
૩ પ્રપવત પોશાળે આવે	૧૦૩	૩ સિદ્ધ શુદ્ધને વંદું	૧૧૨
૪ પવ'પન્નુસણુ પુન્થે	૧૦૪	૪ હીસવેળાસામાધિકલીધું	૧૧૩
૫ પુન્થનું પોષણ પાપનું	૧૦૫	૭૨ શ્રી જિન પંચક સ્તુતિ	
૬ મણિ રચિત સિંહાસન	૧૦૬	શ્રીઆદિ શાન્તિ નેમિપાસ	૧૧૭
૭ વરસ દિવસમા અપાડ	૧૦૬	૭૩ શ્રી શીડભંજન પાશ્વનાથની	
૮ પવ' પન્નુસણુ પ્રુપ્થે	૧૦૭	સ્તુતિ શીડભંજન પાસ	
૯ પવ' પન્નુસણુ પ્રુપ્થે	૧૦૭	પ્રભુ સમરે	૧૧૩
૧૦ પવ' પન્નુસણુ સવ'	૧૦૮	૭૪ શ્રી નેમિનાથ સ્તુતિ	
૧૧ પામી પવ' પન્નુસણુ	૧૦૮	ગીરનારે ગીરનો	૧૧૪
૬૭ દીવાલીની સ્તુતિ		૭૫ શ્રી સુમતિ જિન સ્તુતિ	
૧ ઈશ્વરિતિ અનુપમ ગ્રુથ	૧૦૯	સુમતિ સુમતિ કામી	૧૧૪
૨ શાસન નામક વીરજીએ	૧૧૦	૭૬ શ્રી શીતલનાથની સ્તુતિ	
૬૮ નવતત્ત્વની સ્તુતિ		શીતલ જિન સ્વામી	૧૧૪
જીવાજીવા પુન્થને પાવા	૧૧૦	૭૭ શ્રી અનંતનાથની સ્તુતિ	
૬૯ વર્ધમાન તપની સ્તુતિ		અનંત અનંત નાથી	૧૧૪
વર્ધમાન આમિલ તપઆદરે		૭૮ શ્રી મલ્લિનાથની સ્તુતિ	
૭૦ શ્રી વીશ્વ સ્થાનકની સ્તુતિ		મલ્લિ જિન નમાયે	૧૧૪
વીશ્વ સ્થાનક તપ વિશ્વમાં			

સ્તવન સંગ્રહ—પંચમ મહાનિધિ.

૧ શ્રી સીમધરાદિ વિહરમાન		૬ કહેજે વંદન જાપ	૧૨૦
જિન સ્તવનો		૭ કાયા જાનું કણુ દાનોરે	૧૨૧
૧ સુણે ચંદાજી,	૧૧૭	૮ કાયા પામી અતિ કુડી	૧૨
૨ પ્રકબલવદ્ધ વિજયે	૧૧૭	૯ શ્રી સુગમધર વીનવુરે	૧૨૨
૩ ધનધન સ્ત્રેત મહાવિદેહજી	૧૧૮	૧૦ નિહરમાન ભગવાન સુણે	૧૨૨
૪ મનકુ તે મહારં ગોકલે	૧૧૮	૧૧ જીરે મારે પાતપ્રી ખંડ	૧૨૩
૫ પ્રજ્ઞ નીમપ્રતિષ્ઠા લોકનો	૧૧૯	૧૨ ચંદ્રનન મહુરે જુલ્મથુ	૧૨૩

વિષય	પૃષ્ઠ
૧૩ અનંત વીરજ અરિહંત ૧૨૪	
૧૪ અનંત વિરજ અરિહંત ૧૨૫	
૧૫ દેવજસા દરસણ કરો ૧૨૫	
૨ શત્રુજયના સ્તવનો	
૧ તે દિન ક્યારે આવશે ૧૨૬	
૨ આલોને પ્રોતમજી ખારા ૧૨૬	
૩ આખલડીયેરે મે આજ ૧૨૬	
૪ જાત્રા નવાણું કરીએ ૧૨૭	
૫ વિમળાચલ નિત્ય વદીએ ૧૨૭	
૬ સિદ્ધાચળ ગિરિ ભેટવારે ૧૨૮	
૭ મારું મન મોહુરે શ્રી ૧૨૯	
૮ શ્રીરે, સિદ્ધાચળ ભેટવા ૧૨૯	
૯ સમકિતદાર ગભારે	
૧૦ માતા મહાદેવીનાનંદ ૧૨૯	
૧૧ ઉમૈયા મુજને ધણી જીહો ૧૩૦	
૧૨ આલો આલો વિમળગિરિ ૧૩૦	
૧૩ વીરજ આખ્યા રે ૧૩૧	
૧૪ વિર્મળાચળ વિમળા ૧૩૨	
૧૫ તુમે તો બલે ખિરાજોજી ૧૩૨	
૧૬ નિલુડીરામણ તરતજો ૧૩૩	
૧૭ જિનંદા તોરે ચરણ ૧૩૩	
૧૮ મનના મનોરથ સર્વી ૧૩૪	
૧૯ બાપલડારે પાતકડા તુમે ૧૩૫	
૨૦ એક દિન પુંડરીક ૧૩૫	
૨૧ અપ્પા તો મારું બમે હમ ૧૩૬	
૨૨ આપો આપોને લાલ ૧૩૬	
૨૩ વહેલા બવિ જમ્મજોરે ૧૩૭	
૨૪ ભરતનૃપ, માત્રાનું સ્તવન ૧૩૮	
૨૫ શિખલ જિણુંદ વિમલ ૧૪૦	
૨૬ શ્રીઆહીશ્રી જી તરુણી ૧૪૧	

વિષય	પૃષ્ઠ
૨૭ આદિકરણ અરિહંતજી ૧૪૨	
૨૮ સિદ્ધગીરી મંડન ધરા ૧૪૨	
૨૯ પ્રથમ જિજ્ઞેસર પ્રણમીયે ૧૪૩	
૩૦ જ્ઞાનરમણ રમણાપરે ૧૪૩	
૩૧ ઋષભદેવ હિતકારી ૧૪૩	
૩૨ વિમલગિરિ વિમલતા ૧૪૪	
૩૩ પ્રભુજી આલ ભડે મત ૧૪૪	
૩૪ ઋષભ જિનંદા ઋષભ ૧૪૫	
૩૫ સિદ્ધાચળ ગિરિ ભેટવારે ૧૪૫	
૩૬ નાભી નરીંદતો નંદન ૧૪૫	
૩૭ દેવ સમાનને અસ્ત ૧૪૬	
૩૮ ઋષભ જીન રાજ મુજ ૧૪૬	
૩૯ તીરથની આશાતના નવિ ૧૪૭	
૩ અખિતનાથ જિન સ્તવનો	
૧ પ્રીતલડી બંધાણી રે ૧૪૮	
૨ અજીત જિન ખામ્મજો ૧૪૮	
૩ અખિત જીનંદ દેવ ૧૪૯	
૪ સંલવનાથ જિન સ્તવનો	
૧ હારે પ્રભુ સંલવ સ્વામી ૧૪૯	
૨ મુને સંલવ જિનશું પ્રીત ૧૫૦	
૩ સાહેબ સાલજોરે ૧૫૦	
૪ સમકિત દાતા સમકિત ૧૫૧	
૫ અખિનંદન જિન સ્તવનો	
૧ શ્રી અખિનંદન સ્વામીનેરે ૧૫૧	
૨ તુમે જોજો જોજો રે ૧૫૨	
૩ અખિનંદન જિનરાજ ૧૫૨	
૬ સુભાત જિન સ્તવનો	
સાહિબા સુમતિ જિણુંદા ૧૫૩	
૭ ચંદ્રપ્રભુ જિન સ્તવન	
૧ હારે મારે ચંદ્રવદન જિન ૧૫૩	

વિષય ૧ ૫૭૮

૮ સુવિધિ જિન સ્તવનો

૧ સુવિધિ જિન ત્રિગો છાજે ૧૫૪

૨ દિન દિન વાન ચઢે ગુન ૧૫૪

૯ શીતલનાથ જિન સ્તવનો

શ્રી શીતલ જિન વદિયે ૧૫૫

૧૦ વિમળ જિન સ્તવનો

૧ વિમળ જિનેસર દેવ ૧૫૫

૨ વિમલ જિણુંદ શું જ્ઞાન ૧૫૫

૧૧ અનંતાનાથ જિન સ્તવનો

૧ અનંત જિણુંદ શું વિનતી ૧૫૬

૨ શ્રી અનંત જિન સેવિયેરે ૧૫૭

૩ સુજ્ઞાન દન જગજ્ઞાનુંદ ૧૫૭

૪ અનંત જિણુંદ આવના ૧૫૭

૫ શ્રી અનંત પ્રભોસંતરિયે ૧૫૮

૧૨ ધર્મનાથ જિન સ્તવનો

હારે મારે ધર્મ જિણુંદ શું

૧૩ શાંતિ જિન સ્તવનો

૧ શાંતિ જિનેશ્વરદેવ ૧૫૯

૨ સોળમા શ્રી જિનરાજ ૧૫૯

૩ શાંતિ જિણુંદ સોહામણો ૧૬૦

૪ શાંતિ જિણુંદ મહારાજ ૧૬૧

૫ મહારો મુજરો દ્યોતે રાજ ૧૬૧

૬ સુણો શાંતિ જિણુંદ સો ૧૬૧

૭ શું પારંગત શું પરમેશ્વર ૧૬૨

૮ સેવો સેવાને રાજ ૧૬૩

૯ જગજન મનરંજેરે ૧૬૩

૧૦ શાંતિ છત્રેશ્વર સાચો ૧૬૪

૧૧ સુંદર શાંતિ જિણુંદની ૧૬૪

૧૨ ક્ષણ ક્ષણ સાબરો ૧૬૪

૧૩ સોલમા શાંતિ જિનેસર

દેવક ૧૬૫

વિષય ૧ ૫૭૮

૧૪ અગીરાનંદન પ્રણુભીએરે ૧૬૫

૧૪ સુનિ સુમત જિન સ્તવનો

આજ સર્ગ દિન મુજ તણો ૧૬૬

૧૫ નેમિનાથ સ્તવનો

૧ પરમાત્મ પૂરણ કલા ૧૬૯

૨ નિરખો નેમિ જિણુંદને ૧૬૯

૧૬ પાર્થજિન સ્તવનો

૧ પરમાત્મ પરમેશ્વર ૧૭૦

૨ રાત્રી જેવા પુલકાને ૧૭૦

૩ અંતરંગમી મુણ અવેવસર ૧૭૧

૪ મોહન મુજરો લેજો રાજ ૧૭૧

૫ ખારો ખારો હો વાલા ૧૭૨

૬ નિત્ય સમર સાહેબ સયણ ૧૭૨

૭ મહારી કલ્પવેલહી મુરતી ૧૭૩

૮ જિનજી ત્રેવીસમે જિન ૧૭૪

૯ આશા પૂરે સદા પાસ ૧૭૫

૧૦ સેવો ભવિજન જિન ત્રે ૧૭૫

૧૧ આજ શંખેશ્વર જિન

બેટીએ ૧૭૬

૧૨ પાર્થજિન પૂર્ણતા ૧૭૬

૧૩ મેરે સાહિબ તુમહિ હો ૧૭૭

૧૪ તજો માન માયા બળે ૧૭૮

૧૬ તાર મુજ તાર મુજ ૧૭૮

૧૭ રંગ રસીયા રંગ રસ ૧૭૯

૧૮ જમ જમ જમ જમ પાસ ૧૮૦

૧૯ પ્રણમ પદ પંકજ પાસના ૧૮૦

૨૦ સોના રૂપાકે સોમઠે ૧૮૦

૨૧ અનુભવ અમૃત વાણીહો ૧૮૨

૨૨ વનદેહ જિન દેવ પાર્થ ૧૮૨

૧૭ મહાવીર જિન સ્તવનો

૧ આજ જિનરાજ મુજમાજ ૧૮૨

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
૨ સિદ્ધારથનારે નંદન વિનયું ૧૮૭		૭ ભાવિ તુમે વદોરે ૨૧૮	
૩ મિશ્રઆરે મુણ્યુ તુમ તથા ૧૮૭		૨૦ શ્રી સિદ્ધ ભગવાનનું રતવન	
૪ જગપતિ તારક શ્રી જિનદેવ ૧૮૪		સિદ્ધ જગત શિર શોભતા ૨૧૯	
૫ પ્રમુજીવીર જિણ્યુંદને વદિયે ૧૮૪		૨૧ બીજ નિયિનું મોઢું રતવન	
૬ નારે પ્રમુ નહી માનુ ૧૮૫		સરસ વચનરસ વરસતી ૨૧૯	
૭ વીર કુંવરની વાતડી કેને ૧૮૬		૨૨ શ્રી પંચમીના સ્તવન	
૮ સિદ્ધારથ રાગને ધેર ૧૮૬		૧ શ્રી જિનવરને પ્રગટ ૨૨૧	
૯ માતા ત્રિશક્તા બ્રુમાવે પુત્ર ૧૮૬		૨ છોરે માઢરે શ્રી જિનવર ૨૨૧	
૧૦ શ્રી મહાવીર સ્વામીના પંચ		૩ સુત સિદ્ધારથ બૂપનોરે ૨૨૨	
કસ્માણ્યકનું સ્તવન ૧૮૮		૪ પ્રણયો પંચમી દિવસે ૨૨૭	
૧૧ મહાવીર સત્તાવીશ ભવનું		૫ શ્રી જિનવરને પ્રગટ ૨૨૭	
સ્તવન ૧૯૨		૬ પંચમી તપ તમે કરોરે ૨૨૮	
૧૨ મહાવીર પંચ કસ્માણ્યકનું		૨૩ શ્રી અષ્ટમીનું સ્તવન	
સ્તવન ૧૯૮		૧ હારે મારે ઠામ ધરમના ૨૨૮	
૧૩ મહાવીર જિન કુંડળીનું		૨ રાજગૃહી શુભ ઠામ ૨૩૦	
સ્તવન ૨૦૪		૨૪ મૌન એકાદશીનું દોઢસો	
૧૪ ભક્તિ અમ ચિત્ત સાચી ૨૦૫		કસ્માણ્યકનું સ્તવન ૨૩૧	
૧૫ વીર જિનેશ્વર સાણેખ ૨૦૬		૨૫ એકાદશીના સ્તવનો	
૧૬ પંચ સમવાયનું સ્તવન ૨૦૭		૧ જગપતિનાયક નેમિ ૨૩૬	
૧૭ વંડુ વીર જિનેશ્વર રાયા ૨૧૧		૨ પંચમ સૂરસોહના ૨૩૬	
૧૮ બાજ મહારા પ્રમુજી ૨૧૧		૩ દારકા નગરી સમોસધારિ ૨૩૬	
૧૯ દુઃખ દળિયાં મુખ દોઢે ૨૧૨		૨૬ સિદ્ધચક્રના સ્તવનો	
૨૦ શાસન નાયક સિવમુખ ૨૧૩		૧ નવપદ ધરને બ્યાન ૨૪૩	
૨૧ મહાવીર સ્વામીના સત્તાવીશ		૨ સિદ્ધચક્ર વર સેવા કીને ૨૪૪	
ભવનું સ્તવન ૨૧૩		૩ સિદ્ધચક્રને વદોણ ૨૪૫	
૨૮ શ્રી જિન પંચક સ્તવન		૪ ચૌદ પૂરવનો સાર ૨૪૫	
પંચ પરમેશ્વરા પરમ ૨૧૭		૫ અવસર પામીતેરે ૨૪૬	
૨૯ શ્રી પરમાત્મા સ્તવન		૬ સિદ્ધચક્ર સેવોરે પ્રાણી ૨૪૬	
૧ સકલ સમતા સુરલતાનો ૨૧૭		૭ ભવિયા, સિદ્ધચક્ર આરાધિ ૨૪૭	
૨ અંકન સ્વામી મેશ ૨૧૮		૮ અણિ ભવિ પ્રાણીને એવો ૨૪૭	

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
૯ નવપદ મહિમા સાર	૨૪૭	૪ અધ્યાતમ જ્ઞાને કરી	૨૫૬
૧૦ સેવોરે જીવિ લાવે	૨૪૮	૫ જ્ઞાન વૃક્ષ સેવો જીવિકા	૨૬૦
૧૧ અરિહંત સિધ્ધ આચારજી	૨૪૮	૩૬ શ્રુત પદ પુનઃ	૨૬૦
૧૨ સિધ્ધ ચક્ર વર સેવા	૨૪૮	૩૭ મરોવિજયજી કૃત સાગ્ર	
૨૭ પદ્યપદ્ય પર્વતું સ્તવન		ત્રણસો ગાયાનું સીમંધર	
સુશુભે સાગન સંત પશુસણુ	૨૪૯	સ્વામીનું સ્તવન	૨૬૧
૨૮ દિવાળીનું સ્તવન		૩૮ મરોવિજયજી કૃત વીર સ્તુતિ	
૧ મારે દિવાળી થઈ આજ	૨૫૦	૩૫ દોહસો ગાંધાનું સ્તવન	૨૮૫
૨ જમ જિનવર જગ	૨૫૦	૩૯ સીમંધર સ્વામિની વિનતીરૂપ	
૩ માર્ગદર્શક મોક્ષનોરે	૨૫૦	સવાસો ગાયાનું સ્તવન	૨૮૫
૪ રમતી રમતી હમને	૨૫૧	૪૦ નિશ્ચય બવહાર ગર્ભિત	
૫ કુઃખ હરણી દીપાલિકારે	૨૫૨	શ્રી શાંતિ જિન સ્તવન	૩૦૪
૨૯ ગિરનારજીનું સ્તવન		૪૧ શીમદ્ મરો વિજયજી કૃત	
તોરણથી રથ ફેરી આત્મા	૨૫૨	શ્રી સીમંધર સ્વામીનું નિશ્ચય	
૩૦ આપ્તજીનું સ્તવન		બવહારનું સ્તવન	૩૦૮
આણુ અચલ રણિમામજોરે	૨૫૩	૪૨ વિજય લક્ષ્મીમુરિ કૃત	
૩૧ અધ્યાપક અરિહંતજી	૨૫૪	જ્ઞાનાદિ નમ ગર્ભિત શ્રી	
૩૨ સમેત શિખરના સ્તવનો		વીરજિન સ્તવન	૩૧૧
૧ સમેત શિખરજિન વંદીયે	૨૫૫	૪૩ પદાવસ્થક સ્તવન	૩૧૭
૨ આજ સફળ દિન ઉઠ્યો	૨૫૫	૪૪ ૭ અક્ષાંશનું સ્તવન	૩૨૧
૩ જઈ પુણે લાલ સમેત	૨૫૬	૪૫ આનંદ ધનજી કૃત	
૩૩ પંચતીર્થનું સ્તવન		ચોવીશી ૩૨૫ થી ૩૩૮	
૬ સાહેબજી નેક નજર	૨૫૬	૪૬ શ્રી મરોવિજયજી કૃત	
૩૪ આગમની પુનનું સ્તવન		ચોવીશી ૩૩૮ થી ૩૪૭	
આગમની આશાતના નવિ		૪૭ શ્રી દેવચંદ્રજી કૃત	
કરીએ	૨૫૭	ચોવીશી ૩૪૮ થી ૩૬૩	
૩૫ જ્ઞાનપદ પુનઃ		૪૮ શ્રી માનવિજયજી કૃત	
૧ અન્નાણુ સંગોદ તમે	૨૫૭	ચોવીશી ૩૬૪ થી ૩૭૫	
૨ નાણુ સ્વભાવ જો જીવનો	૨૫૮	૪૯ શ્રી પદવિજયજી કૃત	
૩ નાણુ નર્મો પદ સાતમે	૨૫૯	ચોવીશી ૩૭૬ થી ૩૭૮	

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
૫૦ શ્રી જિનવિજયજી કૃત		સ્નાત્ર પૂજા ૪૦૬	
ચોવીશી ૩૮૭ થી ૩૯૯		૫૪ શ્રી દેવવિજયજી અષ્ટ	
૫૧ શ્રી ઉદયરત્નજી કૃત		પ્રકારો પૂજા ૪૧૧ થી ૪૧૫	
ચોવીશી ૩૯૯ થી ૪૦૪		૫૫ શ્રી જ્ઞાન વિમલ સુરિ કૃત	
૫૨ સ્નાત્ર તથા પૂજા વિભાગ		શ્રી શાન્તિનાયનો કલશ ૪૧૬	
સ્નાત્ર લઘુપવામાં જરૂર		૫૬ લુથુ ઉતારણુ	૪૧૯
પદ્ધતી ચીજોના દોહા ૪૦૫		૫૭ આરતી	૪૧૯
શ્રી સ્નાત્ર પૂજાની વિધિ ૪૦૫		૫૮ મગજદોવો	૪૧૯
૫૩ પ્રસિદ્ધ શ્રી દેવચંદ્રજી કૃત		૫૯ નવઅંગ પુજાના દોહા	૪૨૦

સંજ્ઞાસંગ્રહ—૫૬ મહાનિધિ.

૧ શ્રી સમક્રિતના સકસઠ	૨૦	પ્રતિક્રમણની	૪૫૪
બોલની સંજ્ઞામ ૪૨૩		૨૧ ,, વચ્ચારાની	૪૫૫
૨ ,, બીજની સંજ્ઞામ ૪૨૮		૨૨ ,, શીયલ વિષે પુરૂષને	
૩ ,, જ્ઞાન પંચમીની ,, ૪૨૯		શિષ્યામણીની ,, ૪૫૬	
૪ ,, આઠ મદની ,, ૪૩૧		૨૩ ,, શીયલ વિષે સ્ત્રીને,, ૪૫૮	
૫ ,, જ્ઞાન એકાદશીની,, ૪૩૧		૨૪ ,, સ્ત્રીને શિષ્યામણી,, ૪૫૯	
૬ ,, આરભાવનાની ,, ૪૩૨		૨૫ ,, પાચમા આરાતી , ૪૬૦	
૭ ,, આઠ દ્રષ્ટિની ,, ૪૪૦		૨૬ ,, ધોળીડાની,, ૪૬૧	
૮ ,, કોધની ,, ૪૪૬		૨૭ ,, સદ્ગુણ દીની ,, ૪૬૨	
૯ ,, માનની ,, ૪૪૬		૨૮ ,, આપ સ્વભાવની ,, ૪૬૩	
૧૦ ,, માયાની ,, ૪૪૬		૨૯ ,, અદાર નાનરાતી ,, ૪૬૪	
૧૧ ,, લોકની ,, ૪૪૭		૩૦ ,, દેવાન દાતી ,, ૪૬૫	
૧૨ ,, શાંતિસુધારક કુંડ,, ૪૪૭		૩૧ શ્રી વિજય શેઠ વિજયા	
૧૩ ,, પુન્યની ,, ૪૪૯		શેઠાણીની સંજ્ઞામ ૪૬૫	
૧૪ ,, પરિન દાવારક કુંડ,, ૪૪૮		૩૨ ,, રહનેશીની ,, ૪૬૮	
૧૫ ,, જીભલડીની ,, ૪૫૦		૩૩ ,, જાણુરવામીની ,, ૪૬૮	
૧૬ ,, ચેતનને શિષ્ય ,, ૪૫૧		૩૪ ,, મનકમુનિની ,, ૪૬૯	
૧૭ ,, અમૃત વેલની ,, ૪૫૧		૩૫ ,, બધકમુનિની ,, ૪૭૦	
૧૮ ,, વૈરાગ્યની ,, ૪૫૩		૩૬ ,, અષ્ટમણી મુનિની ,, ૪૭૧	
૧૯ ,, નવકારવાદી ડી ,, ૪૫૪		૩૭ ,, રથુલિભક્તી ,, ૪૭૩	

વિષય ૧૧	પૃષ્ઠ	વિષય ૧૧	પૃષ્ઠ
૩૮ ,, દશાબ્જલાદની ,,	૪૭૪	૪૪ ,, ભરત બાહુબલીની,,	૪૮૦
૩૯ ,, વપર સ્વામિની ,,	૪૭૬	૪૫ ,, અરણિક મુનિની,,	૪૮૪
૪૦ ,, મેતારજ મુનિની ,,	૪૭૭	૪૬ ,, ધન્નાજીની ,,	૪૮૫
૪૧ ,, મેધરથ રાજાની ,,	૪૭૮	૪૭ ,, અનાયી મુનિની ,,	૪૮૬
૪૨ ,, મેધ કુમારની ,,	૪૭૯	૪૮ ,, મનોરમા સતીની,,	૪૮૭
૪૩ ,, શહિદીની ,,	૪૮૦	૪૯ ,, જીવનગાડી સ્વરૂપ,,	૪૮૭

૫૬ સંગ્રહ—સપ્તમ મહાનિધિ.

૧ કળા સેવે છૂઠ જાગ	૪૯૧	૨૪ અરજ એક ધવડીયા સામી	૪૯૮
૨ વિરથા જનમ ગમાયો	૪૯૧	૨૫ મંદ વિષય યશી હીપતો	૪૯૮
૩ જન સપતેકી માયારે	૪૯૧	૨૬ કું તો જીલી ગયો અરિ.	૪૯૮
૪ રે ધરિયારે બાહિરે	૪૯૨	૨૭ જાગે સો જીન ભક્ત	૪૯૮
૫ જિપ જાને મેરી સદ્ગજ	૪૯૨	૨૮ મેં નહિ જાણ્યો નાથજી	૪૯૯
૬ વસ્તુગતે વસ્તુકે લક્ષણ	૪૯૨	૨૯ વાણી હે વિલાસ તેરી	૪૯૯
૭ અવધુ નટ નાગરકી બાજી	૪૯૩	૩૦ પ્રજુ તોરી હુરાષ કું	૪૯૯
૮ આશા ઓરનકી કથા	૪૯૩	૩૧ છિં પ્રભાત નામ	૫૦૦
૯ અખ હમ અમર કાયે	૪૯૩	૩૨ ખીના પ્રજુ પાશ્વકે દેખે	૫૦૦
૧૦ મા પુદ્ગલકા કથા વિશ્વાસા	૪૯૩	૩૩ અખ મોહે તારો દીનદયાળ	૫૦૧
૧૧ મનુ આરા મનુ આરા	૪૯૪	૩૪ કરે મદોદરી રાણી નાટક	૫૦૦
૧૨ પ્રજુ કાજમે મેરા દિલ	૪૯૪	૩૫ જાગ જાગ જીવ જીવ	૫૦૧
૧૩ અખધુ પીયો અનુભવ રસ	૪૯૪	૩૬ અવિનાશીની સેજડીએ	૫૦૧
૧૪ જ્ઞાન કલા ઘટ લાસી	૪૯૪	૩૭ અવધુ ખોલ નયન	૫૦૧
૧૫ અનુભવ આનંદ આરો	૪૯૫	૩૮ વિષય વાસના હમાગો ચેતન	૫૦૨
૧૬ માન કહા અખ મેરા	૪૯૫	૩૯ ચંચેસર પાસ જીનંદો	૫૦૨
૧૭ જીવ્યો લમત કહા એ	૪૯૫	૪૦ ચંદ્રવદની મૃગસોયની	૫૦૨
૧૮ ચેતન શુદ્ધાતમ કું આવો	૪૯૫	૪૧ પૂર્વ પૂર્વ છિદ્ર કરી	૫૦૩
૧૯ ચેતન એસા જ્ઞાન વિચારો	૪૯૬	૪૨ ચેતન જ્ઞાનકી દષ્ટિ નિદાસો	૫૦૩
૨૦ નિશાની કહા જતાવુરે	૪૯૬	૪૩ પરમ પ્રજુ સમજન ચબ્દે	૫૦૪
૨૧ મામડી મુને નિરખા	૪૯૬	૪૪ મેરે પ્રજુ શું પ્રગટયો	૫૦૪
૨૨ અકલ કલા જગજીવન તેરી	૪૯૭	૪૫ હમ મગન કાયે પ્રજુ	
૨૩ જ્ઞાનમ પરમાતમ પદ પાવે	૪૯૭		

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
૪૬ કુર મતિ દારદે મેરે પ્રાણી	૫૦૫	૫૦ અવધુ વદ જોગી હમ	૫૦૬
૪૭ કહા કહે મંદિર	૫૦૫	૫૧ સાધા બાધ નહિ મિલિયા	૫૦૬
૪૮ સાધા બાધ દેખો નામક	૫૦૬	૫૨ જળ જિનરાજ કૃપા કરે	૫૦૭
૪૯ અવધુ સૂતા કયા ઇસ	૫૦૬		

લાવણી સંગ્રહ.

૧ અજિતનાથ લાવણી	૫૦૭	૩ પાર્શ્વનાથ મહિમા લાવણી	૫૦૮
૨ ચેતનને શિખામણીની	૫૦૮		

સવૈયા સંગ્રહ.

૧ ઝોંકાર અગમ અપાર	૨ ચિદાનંદજી કૃત પ્રદમલગીતા	૫૨૬
અવચન સાર	૫૦૯	

છંદ, છત્રીશી બત્રીશી સંગ્રહ.

૧ ત્રિશષ્ટિ શલાખા છત્રીશી	૫૩૩	૫૨૨ છત્રીશી	૫૪૫
૨ ચિદાનંદજી કૃત પરમાત્મ		૮ સારખોલ કાવ્ય	૫૪૭
છત્રીશી	૫૩૬	૯ હરિયાણી પહેલી	૫૪૭
૩ ચિદાનંદજી કૃત હિતશિક્ષા	૧૦	„ બીજી	૫૪૮
છત્રીશી	૫૩૭	૧૧ „ ત્રીજી	૫૪૮
૪ બનારસીદાસ કૃત આખ્યાતમ	૧૨ આદિજિન વિનતી		૫૪૯
બત્રીશી	૫૪૦	૧૩ પાર્શ્વનાથ સ્વામીના	૧૦૮
૫ „ સંજમ	„ ૫૪૧	નામનો છંદ	૫૫૧
૬ „ આત્મહિત શ્રી કલ્લાદિ	૫૪૩	૧૪ શાંતિનાથ સ્વામીનો છંદ	૫૫૩
૭ બનારસીદાસ કૃત યાન		૧૫ ચિંતામણી પાર્શ્વનાથનો છંદ	૫૫૫

વિધિ સંગ્રહ—અષ્ટમ મહાનિધિ.

૧ પ્રસાતના પચ્ચકખાણો	૨ સાંજના પચ્ચકખાણો	
૧ નમુકકારસંહિખા „	૧ પાણુદારનું	૫૬૦
૨ પોરિસિ-સાદપોરિસિ „	૨ ચણિવિહારનું	૫૬૧
૩ બેઆસણા-એકાસણા „	૩ તિવિહારનું	૫૬૧
૪ આયબિસ „	૪ કુ વિઆદારનું	૫૬૧
૫ તિવિઆદાર-ઉપવાસ „	૫ ચૌદ નિયમ ધારનારે	
૬ ચણિવિહાર-ઉપવાસ „	૬ કરવાનું પચ્ચકખાણુ	૫૬૧

विषय	पृष्ठ	विषय	पृष्ठ
३ सामायिक देवानो विधि	५६१	१८ प'यायार पावन दु'क	
४ सामायिक पारवानो	५६२	२० स्वर्ग ५८४	
५ देवसिक प्रतिक्रमण	५६२	१९ आवक योग्य ११ पडिमानु'	
६ राधक प्रतिक्रमण	५६५	दु'क स्वर्ग ५८५	
७ पञ्चिप्य प्रतिक्रमण	५६६	२० आवकना २१ शुष्कोनु' , ५'८	
८ अष्टमासी प्रतिक्रमण	५६८	२१ २१ शुष्कोना नाम	५८८
९ स'वत्सरी प्रतिक्रमण	५६८	२२ आठ कर्म' सुदन तप विधि	५८६
१० पडिमेहण करवानो	५६८	२३ ओकसो वीराकल्याणुक तप	५६१
११ पञ्चमण्यभाणु पारवानो	५६८	२४ अगिहार अंग तप	५६१
१२ शुश्व'दन करवानो	५७०	२५ पुउरिक तप	५६२
१३ अ'व'दन	५७०	२६ पीस्तालीस आगम तप	५६२
१४ प्रतिक्रमणमा छी'कनीयोप	५७०	२७ सिद्धायण छ'अठम शुश्व'प'६४	
१५ आवक मत सजधी		२८ औद धूर्व' तपनी	५६४
सभा यारी विधि		२९ पावन निनालय तपनु'	
१ पोसह स्वर्ग ५७०		शुश्व' ५६५	
२ पोसह करनारने भास		३० सिद्धितपनो विधि	५६५
सुयना ५७१		३१ दीवाणी पर्व'नु शुश्व' ५६५	
३ पोसहनु पञ्चकभाणु	५७२	३२ अक्षमर्निधि तपनी विधि	५६५
४ साजगी पडिलेहणु विधि	५७५	३३ पोस' दशमीनी विधि	५६७
५ रात पोसाती भटि सुयना	५७६	३४ भौन ओकादशी तप	५६७
६ स'थ'रा विधि	५७७	३५ रोदिष्टी तपनो विधि	५६७
७ पोसह , पारवानी विधि	५७८	३६ वीस स्थानक	५६८
८ स'यारा पोससि		३७ ,, पटना जप	५६८
९ सामायिकना जनीस होयना		३८ सूतक विचार	६००
हुडा ५८०		३९ अष्टाहारी वस्तुओना ,	
१७ समकित सहित पार		नाम	६०१
वृतनी टीप	५८०	४० सूतक विचार	६०२

अंतिम आत्म पोधादि संग्रह—नवम् महानिधि.

१ समाधि मरु, विचार	६०५	समाधिसूतक	६२६
२ मरुविचारकृत		३ समता सूतक	६१३

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
૪ પુન્ય પ્રકાશનું સ્તવન	૬૩૭	૮ શાતીનાથની સ્તુતિ	૬૪૬
૫ પદ્માવતી આરાધના	૬૪૦	૯ શાતી દેવતાની ,,	૬૪૬
૬ ચાર શરણા	૬૪૫	૧૦ વૈષ્ણવચ્ચ દેવતાની	૬૪૬
૭ અતિમ અણુશણુ વિધિ	૬૪૬		

સમ્યક્તાદિ પુષ્ટ સંગ્રહ અર્થ સહિત-દશમું મહાનિધિ.

અભયદેવ સુરી કૃત		૭ ,, મહારાજ કુમારપાળ	
જ્યોતિષ્કઅણુ સ્તોત્ર	૬૪૯	આત્મ નિદાશ્વ જીનેદ્ર	
૧ શ્રી ધનપાલ કવિકૃત		સ્તુતિ	૭૦૫
ઋષભ પંચાશિકા	૬૫૯	૮ પરમાનંદ પચ્ચીશી	૭૧૩
૨ ,, રત્નાકરસુગિ કૃત		૯ સમ્યક્ત્વ સ્વરૂપ	
રત્નાકર પચ્ચીશી	૬૭૦	પચ્ચીશી	૭૧૯
૩ ,, હેમચંદ્રચાર્ય કૃત		૧૦ કુલકાદિ સંગ્રહ	
દ્વાત્રિશિકા નામક વર્ધ		જીવાનુ શાસ્ત્રિ કુલક	૭૪૧
૪ ,, અયોગ વ્યવચ્છેદ		પુણ્ય કુલક	૭૪૩
વર્ધમાન સ્તુતિ	૬૭૬	અલબ્ધ કુલક	૭૪૫
૫ ,, યશોવિજયજી કૃત		ભાવ કુલક	૭૪૭
પરમાત્મ દર્શન પચ્ચીશી	૬૯૧	ગુરુ પ્રદક્ષિણા કુલક	૭૫૧
૬ ,, યશોવિજયજી કૃત		ગુણાનુરાગ કુલક	૭૫૬
પરમાત્મ જ્યોતિષ		૧૧ નમકણ્ડીકા	૭૬૨
પચ્ચીશી	૬૯૭	૧૨ પદ્યેશ્વર સ્વરૂપ	૭૬૮

જ્યોતિષ સાર સંગ્રહ—એકાદશમું મહાનિધિ.

૧ જ્યોતિષ પર એ ગોલ	૭૭૫	૭૩૧ મુખ નક્ષત્રો	૭૭૮
૨ સંવત, અમન શુભગોની		૮ યોની, ગચ	૭૭૮
સમજ ૭૭૬		૯ નક્ષત્ર, નાડી, વેધ	૭૭૮
૩ તિથી, નક્ષત્ર, યોગ, કરણ		૧૦ ચતુ, પ્રીતી શુભા દિયોગ	૭૭૯
અને રાશીઓના નામ	૭૭૬	૧૧ નક્ષત્રોની આધનાદિ સંગ્રહ	
૪ સર્પ દંઘા, ચંદ્ર દંઘા ત્રીથી	૭૭૭	તથા તેનું ફળ	૭૭૯
૫ નક્ષત્રોની સંગ્રહ	૭૭૭	૧૨ સિદ્ધિયોગ, રાજયોગ,	
૬ સૌમ્ય તથા કુરચ્છો	૭૭૭	કુમારયોગ, રથીરયોગ,	
૭ અધોમુખ, તિર્થંગમુખ,		ઉપગ્રહયોગ પ્રાણદરયોગ,	

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
૨૧ વીયોગ, અમૃતસીધી		૨૬ સમ શલાકા મંત્ર, પંચ	
યોગ, વિષયોગ, મૃત્યુયોગ		શલાકા મંત્ર, ચંદ્રની બાર	
જ્વાલામુખીયોગ, કાળ		અગરયા ૭૮૯	
મુખીયોગ, અતીપાત,		૨૭ આનંદાદીક યોગ	૭૯૦
વૈધાત વિગેરે, વિગેરે યોગ ૭૮૦		૨૮ નૈસર્ગીક, તાત્કાલીક, પંચમા,	
૧૩ યોગીનીતું કેષ્ટક	૭૮૨	ને વગેરે મૈત્રી ૭૮૧	
૧૪ વતસચાર શુક્ર વિચાર		૨૯ સર્વતાલદ્ર ચક્ર	૭૮૨
રાહુચાર રાહુનું વાર		૩૦ વેધજ્ઞાનને વેધના નિયમો ૭૮૩	
ગમન ૭૮૨		૩૧ સમુપચંદ્રની દિશાઓ ૭૮૩	
૧૫ પ્રમાણમાં શુભ તીથિ તથા		૩૨ મુંબઈમાં અવનાંશ ૨૩ ના	
નક્ષત્ર ૭૮૩		આધારે વર્તેલું લગ્ન પત્ર ૭૮૪	
૧૬ વિહાર, પ્રવેશમાં તથા		૩૩ લગ્ન કાલવાની રીત ૭૮૫	
નગર પ્રવેશ ૭૮૩		૩૪ વાર કાળ બારશુવનને સમુ-	
૧૭ વિચારાંશ મુદ્દત	૭૮૩	અચંદ્રનું ફળ ૭૮૬	
૧૮ જ્ઞાન વૃદ્ધિ કરનાર નક્ષત્રો ૭૮૩		૩૫ દિવસ ને રાત્રીના	
૧૯ નંદીતું (નાદ માંડવાનું)		ચોથડીયાં ૭૮૬	
મુદ્દત ૭૮૩		૩૬ ખારે રાશીના પુરુષ ઓના	
૨૦ શાંતીક, ધૌણીકકાર્યના		માતચંદ્ર તથા ગુરુવાર	
લોચના, વારણમારંભના,		જોવાનું ૮૦૦	
દેવાલમખાતના શીલા		૩૭ માહેન્દ્ર યોગ ૮૦૨	
સ્થાપના નક્ષત્રો		૩૮ વાર તથા નક્ષત્રથી થના	
૨૧ પૃથ્વી સુતી છે કે બેડી છે		ચોગો ૮૦૪	
તે જોવાની રીત ૮૦૫		૩૯ સર્વોત્તમ મુદ્દત રાજ ૮૦૬	
૨૨ વારણ વૃષભચક્ર, કુમંચક,		૪૦ જ્ઞાનાવર્ધાદિક આઠ કર્મોનો	
કુંભચક્ર, ૭૮૫		આઠ મહો સાથેનો સંબંધ	
૨૩ પ્રતીમા, પ્રવેશ, જ્વળરોપણ		જાણવાની રીત ૮૦૬	
દીક્ષા, ને પ્રતીજ્ઞાના મુદ્દત ૭૮૬		૪૧ અર્ચન નિમિત્ત ૮૦૮	
૨૪ પંચાગ વર્તમાન નક્ષત્ર ૭૮૭		૪૨ કયા નક્ષત્રમાં મુસાફરી	
૨૫ તારા, તારામંત્ર, ને લંચ,		કરવાથી કાલ સિદ્ધિ થાય ૮૦૮	
નીચું, સ્વમંત્રી મહેતાના		૪૩ નક્ષત્રોમાં કૃતપમ યજ્ઞેલી	
મંત્રો ૭૮૮		બીમારીનું ફળ ૮૦૯	

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
૪૪ કષ્ટ રાશીવાળાને કયા ભગ- વાન અનુકુળ તેનો કોઠો ૮૧૦		૪૬ ચક્ર અને સૂર્ય સ્વરમા કરવા લાયક કાર્યોની માદી ૮૧૩	સુચન ૮૧૧
૪૫ સ્વરોદય જ્ઞાનનું અદ્ય			

પરિશિષ્ટ.

૧ ચોનીશ જીનનો ૭૬	૮૧૭	૨૪ મૌન એકાદશીનું મથણું	૮૬૫
૨ તાવનો ૭૬	૮૨૧	૨૫ સમાધિ પચિસશીની	
૩ શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ૭૬	૮૨૨	સજ્જામ	૮૬૮
૪ ચંદનખાળાની સજ્જામ		૨૬ હરિચંદ્ર રાજની	૮૬૯
કોશખી નગરીતે પધાર્યા	૮૨૫	૨૭ સિંધચક્રનું સ્તવન	૮૭૨
૫ કામલતાની કર્મ સજ્જામ	૮૨૭	૨૮ માણિક્યજીનો	૭૬ ૮૭૩
૬ સ્થાપનાચાર્મની	૮૨૯	૨૯ પદ્માવતી માતાજીના	૮૭૫
૭ આપાદ ભૂતિની	૮૩૦	૩૦ કર્મક્રિયરનો	૮૭૫
૮ મરૂદેવી માતાની	૮૩૬	૩૧ અદાર નાતરાની સજ્જામ	૮૭૮
૯ એલાચી કુમારની	૮૩૬	૩૨ નાગીલાની	૮૮૧
૧૦ રૂકમીણીની	૮૩૭	૩૩ મૃગાપુત્રની	૮૮૨
૧૧ દશમ અધ્યયનની	૮૮૮	૩૪ સુગાહ કુમારની	૮૮૫
૧૨ પ્રસન્નચંદ્ર રાજર્ષિની	૮૩૮	૩૫ કર્મપચ્ચીશીની	૮૮૬
૧૩ બલભદ્ર મુનિની	૮૩૯	૩૬ થાવચ્ચી કુમારની	૮૮૮
૧૪ સામાયકના લાભની	૮૩૯	૩૭ અરણીક મુનીવરની	૮૮૯
૧૫ શાસીભદ્રની	૮૪૦	૩૮ ખડક કુમારની	૮૯૦
૧૬ સર્વાધિ સિંધ		૩૯ દેવવોકની	૮૯૧
વિમાનની	૮૪૩	૪૦ નદિપેણુનું ત્રિદાણીમાની	૮૯૨
૧૭ જંજીરકુમારની	૮૪૫	૪૧ સનતકુમાર ચક્ર વર્ણની	૮૯૩
૧૮ કળાવતીની આર	૮૪૬	૪૨ હાથુકાર કલાવતીની	૮૯૫
૧૯ મરૂદેવા માતાની	૮૫૧	૪૩ ગજસુકુમારની	૮૯૭
૨૦ અમરકુમારની	૮૫૫	૪૪ જાંઘરીયા મુનીની	૯૦૦
૨૧ અવતિસુકુમારની	૮૫૮	૪૫ મહુળા	૯૦૩
૨૨ પચ્ચખાણુનો કોઠો	૮૬૦	૪૬ સંક્ષિપ્ત જૈન ધર્મિકાસ	૯૦૪
૨૩ ચોક્ષિસ તિથ્યકરના		૪૭ સમાપ્તિના આનંદિલ	
કરખાણુકનો કોઠો.	૮૬૨	ઉદ્દમારે	૯૧૨

શ્રી સગજન સન્મિત્ર
યાત્ર
એકાદશ મહાનિધિ

भंगलप्रवेशिका

नमोऽस्तुषुं समस्तस्य लगव्यो महावीरस्य.
अक्षीषु महानपीक्षन्निधिनिधानाय
श्रीमते गौतमगणधराय नमोनमः

श्री आत्मरक्षा नमस्कार स्तोत्रम्

- ॐ परमेष्ठिनमस्कारं, सारं नवपदात्मकं;
आत्मरक्षाकरं वज्र-पञ्चरात्रं स्मराम्यहं. १.
- ॐ नमो अरिहंताय, शिरस्कं शिरसि स्थितं;
ॐ नमो सन्वासिद्धाय, मुणे मुण्डाभरणं. २.
- ॐ नमो आयरियाय, अंगरक्षातिशायिनी;
ॐ नमो विवर्जयाय, आयुधं हस्तयोर्द्रव्यं. ३.
- ॐ नमो क्षेत्रे सन्वसाह्वय, भोग्ये पादयोः शुभे;
येसो पञ्चनमुक्तरौ, शिला वज्रभयी तले. ४.
- सन्वपावपण्णसालो, वज्रो वज्रभयो जडिः;
भंगलाय न सन्वेसि, आदिरंगार आतिका. ५.
- स्वाहातं न पदं ज्ञेयं, पदमं हवर्ध भंगलं;
वज्रोपरि वज्रभयं, पिधानं देहक्षणे. ६.
- महाप्रलावा रक्षेयं, क्षुद्रोपद्रवनाशिनी;
परमेष्ठिपदाह्वयता, कथिता पूर्वं अरिलिः. ७.
- यश्चन कुरुते रक्षां, परमेष्ठिपदैः सदा;
तस्य न स्याद् लयं व्याधि-राधिश्चापि कदाचन. ८.

જિનાગમમંગલમ્

જયધ જગજીવજોષી, વિયાણુઓ જગગુરુજગાણુદો;
જગનાહો જગખંધો, જયધ જગપિયામહો ભયવં. ૧.
જયધ સુઆણું પલવો, તિત્થયરાણું અપચ્છિમે જયધ;
જયધ ગુરુલોગાણું, જયધ મહાધ્મા મહાવીરો. ૨.

ધર્મમંગલમ્

ધર્મો મંગલ મુક્તિનું, અહિંસા સંજમો તવો;
દેવાવિ તં નમસંતિ, જસ્સ ધર્મો સયામણો. ૧.
પંચપરમેષ્ઠિરૂપ ઓમ્કાર મહિમામંગલમ્
ઓકાર બિન્દુ સચુક્તં, નિત્યં ધ્યાયન્તિ યોગિનઃ;
કામદં મોક્ષદં ચૈવ, ઐકારાય નમોનમઃ. ૧.

પંચપરમેષ્ઠી સ્તુતિમંગલમ્

અર્હન્તો ભગવંત ઇન્દ્રમહિતાઃ સિદ્ધાશ્ચ સિદ્ધિસ્થિતાઃ;
આચાર્યા જિનશાસનોન્નતિકરાઃ પૂજ્યા ઉપાધ્યાયકાઃ.
શ્રી સિદ્ધાંતસુપાઠકા મુનિવરા રત્નત્રયારાધકાઃ;
પંચૈતે પરમેષ્ઠિનઃ પ્રતિદિનં કુર્વન્તુ વો મંગલમ્. ૧.

અર્હન્ત અષ્ટ પ્રાતિહાર્ય મહિમા

અશોકવૃક્ષઃ સુરપુષ્પવૃષ્ટિર્દિવ્યધ્વનિશ્ચામરમાસન ચ;
ભામંડલં દુર્લભિરાતપત્રં, સત્પ્રાતિહાર્યાણિ જિનેશ્વરાણામ્. ૧.
ગુરુમહિમાદશોક ગૌતમસ્વામીને નમસ્કાર
સર્વારિષ્ટ પ્રણાશાય, સર્વાભીષ્ટાર્થ દાયિને;
સર્વલબ્ધિનિધાનાય, ગૌતમસ્વામિને નમઃ. ૧.

ગુરુ નમસ્કાર

અજ્ઞાનતિમિરાન્ધાનાં, જ્ઞાનાંજન શલાકયા;
નેત્રોન્મીલિતયેન, તસ્મૈ શ્રી ગુરવે નમઃ. ૧.

મંગલાષ્ટકમ્

મંગલં ભગવાન્ વીરો, મંગલં જૈતમ પ્રભુઃ;
મંગલં સ્થૂલીભદ્રાધાઃ, જૈનો ધર્મોઽરતુ મંગલમ. ૧.
નાભેયાધાજિનાસર્વે, ભરતાદ્યાશ્ચ ચાકુંભુઃ;
કુર્વન્તુ મંગલં સર્વ, વિષ્ણુવઃ પ્રતિવિષ્ણુવઃ. ૨.
નાભિસિદ્ધાર્થ ભપાધા, જિનાનાં પિતરશ્ચ મે;
પાલિતાખંડસામ્રાજ્યા, જનયન્તુ જયં મમ. ૩.
મરુદેવાત્રિશક્ત્યા, વિખ્યાતા જિનમાતર;
ત્રિજગજ્જનિતાનન્દા, મંગલાય ભવન્તુ મે. ૪.
શ્રીપુંડરીકેન્દ્રભૂતિ-પ્રમુખાઃ ગણધારિણુઃ;
શ્રુતકેવલિનોઽન્યેષિ, મંગલાનિ દિશન્તુ મે. ૫.
પ્રાહ્લીચન્દનખાલાધા, મહાસત્યો મહત્તરાઃ;
અખંડ શીલલીલાદયા, ચચ્છન્તુ મમ મંગલમ્. ૬.
ચક્રેશ્વરી સિદ્ધાયિકા, મુખ્યાઃ શાસનદેવતાઃ;
સમ્યગ્દેશાં વિમ્બહરા, ચચ્છન્તુ જયશ્રિયમ. ૭.
કપર્દિમાતંગમુખ્યા; યક્ષા વિખ્યાતાઃ વિક્રમાઃ;
જૈનવિમ્બહરા નિત્યં, દેયાસુર્મંગલાનિ મે. ૮.
થો મંગલાષ્ટકમિદં પદ્મધીરધીતે,

પ્રાતર્નરઃ સુકૃત ભાવિત ચિત્તવૃત્તિઃ;

સૌભાગ્યભાગ્યકલિતો ધૃતસર્વવિક્રો,

નિત્યં સ મંગલમલં લભતે જગત્યામ્. ૯.

भंगल चैत्यस्तुति स्तोत्रम्

नित्ये श्रावणवनाधिवासिलवने प्राप्ते मण्डितातते,
 कोटयः सप्त जिनैकसां द्विक्रयता लक्षास्तथा सप्ततिः;
 प्रत्येकं लवनादिषु प्रतिसलं स्तुपत्रयं शाश्वतं,
 तत्र श्रीऋषभादयो जिनवराः कुर्वन्तु वो भंगलम् १.
 रभ्ये व्यन्तरसत्कलौभनगरव्यूहे सुरतनोऽग्नवले,
 श्रोसिद्धायतनानि सन्ति गणुनात्तीतानि चैत्यानि च;
 तेभ्यः संप्रयगुणानि चैत्यलवनान्यन्तः सदा ज्योतिषां,
 तत्र श्रीऋषभादयो जिनवराः कुर्वन्तु वो भंगलम् २.
 सौधर्मादिविमानराजिषु तथा श्रैवेयकाद्युत्तर-
 स्वर्गेष्वस्ति सङ्ख्यसप्तनवतिः शुद्धास्त्रयोविंशतिः;
 चैत्यानामभिलिखितुराधिकाशीतिश्च लक्षाः सदा,
 तत्र श्रीऋषभादयो जिनवराः कुर्वन्तु वो भंगलम् ३.
 वैताढ्येषु शतं च सप्ततियुतं नित्यं तथा विंशति,
 चैत्यानां गणदन्तकेषु नवतिः कुर्वन्निषेधे स्थिताः;
 त्रिंशद्वर्षधरेषु मेरुषु तथाशीतिश्च पञ्चाधिका—
 स्तत्र श्रीऋषभादयो जिनवराः कुर्वन्तु वो भंगलम् ४.
 प्रत्येकं न्यकेषु मानुषनगे चत्वारि सङ्ख्येभ्यः,
 चत्वार्यायतनानि सन्ति सततं सर्वेषुकाराद्रिषु;
 वक्षस्कारगिरिष्वशीतिरनन्ता नन्दीश्वरे विंशति-
 स्तत्र श्रीऋषभादयो जिनवराः कुर्वन्तु वो भंगलम् ५.
 वैताढ्ये रथनूपुरादिनगरस्तोमे विदेहेष्वपि,
 क्षेमादिर्नगरप्रज्ञेऽस्ति भरतेऽयोध्या तथैरावते;
 सौयं कुण्डपुरं तथा गणपुरी यम्पा च वाणारसी,

तत्र श्रीऋषभादयो जिनवराः कुर्वन्तु वो भंगलम्. ६.
 अरन्यानन्दपुरं इलद्धिनगरी श्रीसत्यनाम्ना पुरं,
 नासिकयं लृगुकच्छभंगलपुरं सोपारकं विश्रुतम्;
 मोढेरं भथुराडण्डिल्लनगरं श्रीस्तम्भनं पावन,
 तत्र श्रीऋषभादयो जिनवराः कुर्वन्तु वो भंगलम् ७.
 ज्यातोड्ढापदपर्वतो गजपदः सम्भेतशैलालिधो,
 श्रीमान् रैवतकः प्रसिद्धमहिमा शत्रुञ्जयो भण्डपः;
 वैभारः कनकायलोड्ढुदगिरिः श्रीचित्रकूटादयः,
 तत्र श्रीऋषभादयो जिनवराः कुर्वन्तु वो भंगलम्. ८.
 देवाः श्रीऋषभान्जितप्रभृतयः श्रीपुण्डरीकादयः,
 श्रीमन्तो लरतेश्वरप्रभृतयः श्रीणाडुण्ड्यादयः;
 श्रीमह्वीमयुधिष्ठिरप्रभृतयः प्रद्युम्नशाभ्यादयः,
 श्रीमद्गौतममुष्यसाधुयतयः कुर्वन्तु वो भंगलम्. ९.
 यस्मात्तीर्थभिदं प्रवृत्तिमगमत् श्रीमत्सुधर्मा गुरुः,
 धन्यो धन्यमुनिः सुकोशलमुनिः श्रीशालिलद्रालिधः;
 भैतार्योड्ढ दृढप्रहारिमुयतिभेधो दशाणुलिधः,
 श्रीश्रीमत्करकण्डुमुष्ययतयः कुर्वन्तु वो भंगलम् १०.
 श्रीजम्भ्युः प्रलवप्रलुर्गतलवः शय्यलवः श्रीयशो-
 लद्राज्यः श्रुतकेवली य यरभः श्रीलङ्गणाडुगुरुः;
 शालस्वर्णकपोपलः सुविमलः श्रीस्थूलिलद्रः प्रलुः,
 सर्वेड्ढ्यार्यभलागिरिप्रभृतयः कुर्वन्तु वो भंगलम्. ११.
 श्यामाचार्यसमुद्रमङ्गुसहिताः श्रीलङ्गुमादयः,
 श्रीमान् सिंहगिरिस्तथा धनगिरिः स्वामी य वज्जालिधः;
 श्रीवीरो मुनिरार्यरक्षितगुरुः पुष्यो गुरुः स्कन्दिलः,

श्रीदेवर्द्धिपुरस्सराः श्रुतधराः कुर्वन्तु वो भंगलम्. १२.
 आक्षी यन्दनआलिका भगवती राजभती द्रौपदी,
 कैशल्या य भृगावती य सुलसा सीता सुभद्रा शिवा;
 कुन्ती शीलवती नलस्य दयिता यूला प्रभावत्यपि,
 पद्मावत्यपि सुन्दरी दिनभुजे कुर्वन्तु वो भंगलम्. १३.
 तीतानागतवर्त्तमानविषयाः सर्वेऽपि तीर्थंकराः,
 सिद्धाः सूरिवराश्च वायकवराः सर्वेऽपि सत्साधवः;
 धर्मः श्रीजिनपुंगवैर्निर्गदितो ज्ञानादिरत्नत्रयं,
 श्रीमन्तो जिनसिद्धसाध्वतिशयाः कुर्वन्तु वो भंगलम् १४.
 शाश्वताशाश्वतान्येवं, यैत्यानि पुरुषोत्तमाः;
 भवेय्यो भंगलं ददुः, स्तुताः श्रीधर्मसूरिभिः. १५.

श्री गौतमाष्टक स्तोत्रम्

श्री धन्वभूतिर्वसुभूतिपुत्रं, पृथ्वीलवं गौतमगोत्ररत्नम्;
 स्तुवन्ति देवासुरमानवेन्द्राः, स गौतमो यच्छतु वांछितं मे. १.
 श्रीवर्धमानात् त्रिपदीभवाम्य, भुङ्क्ष्वर्त्तमानेषु कृतानि येन;
 अंगानि पूर्वाणि यतुर्दशापि, स गौतमो यच्छतु वांछितं मे. २.
 श्रीवीरनाथेन पुरा प्रणीतं, मन्त्रं भट्टानन्दमुपाय यस्य;
 ध्यायन्त्यमी सूरिवराः समग्राः, स गौतमो यच्छतु वांछितं मे. ३.
 यस्याभिधानं मुनयोऽपि सर्वे, गृह्णन्ति लिक्षाभ्रमणस्य काले;
 मिष्टान्नपानाभ्यरपूर्णाकाभाः, स गौतमो यच्छतु वांछितं मे. ४.
 व्यष्टाषट्द्वौ गगने स्वशक्त्या, ययौ जिनानां पदवन्दनाय;
 निशम्य तीर्थातिशयं सुरेभ्यः, स गौतमो यच्छतु वांछितं मे. ५.
 त्रिपञ्चसंख्याशततापसानां, तपःकृशानामपुनर्त्तवाय;

अक्षीणुलब्ध्या परमान्नदाता, स गौतमो यच्छतु वांछितं मे. ६.
 सदक्षिणुं भोजनमेव देयं, साधर्मिकं संधसपर्ययेव;
 डैवद्वयवस्त्रं प्रदहौ मुनीनां, स गौतमो यच्छतु वांछितं मे. ७.
 शिवं गते भर्तारि वीरनाथे, युगप्रधानत्व-भिहैव भत्वा;
 पक्षालिषेके विदधे सुरेन्द्रैः, स गौतमो यच्छतु वांछितं मे. ८.
 त्रैलोक्यणीजं, विज्ञानणीजं, परमात्मणीजं परमेषीणीजम्;
 यन्नाममन्त्रं विदधे सुरेन्द्रैः, स गौतमो यच्छतु वांछितं मे. ९.
 श्री गौतमस्याष्टकभादरेण, प्रणोदकाले मुनिपुंगवा ये;
 पठन्ति ते सूरिपदं सदैवा-नन्दं लभन्ते सुतरां कमेणु. १०.

श्री सरस्वती (शारदा) स्तवनम्

वाग्देवते लङ्कितभतां स्वशक्ति, कलापवित्रासितविग्रहा मे;
 षोडशं विशुद्धं लवती विधत्तां, कलापवित्रा सितविग्रहा मे. १.
 अंक प्रवीणा कलहं सपत्राङ्कृतस्मरेणुजनभतां निहन्तु;
 अंकप्रवीणा कलहंसपत्रा, सरस्वती शश्वदपोहताक्षः २.
 आक्षी विज्ञेयीष्ठ विनिद्रकुन्दप्रभावदाता धनगर्जितस्य;
 स्वरेणु जैत्री ऋतुनां स्वकीय-प्रभावदाता धनगर्जितस्य. ३.
 मुक्ताक्षमाला लसद्वैषधीशालिपूज्वला लालित करे त्वदीये;
 मुक्ताक्षमा लालसद्वैषधीशा, यां प्रेक्ष्य लेजे मुनयोऽपि हर्षम्. ४.
 ज्ञानं प्रदातुं प्रवणा भमातिशयालुनानालवपातकानि;
 त्वं नेमुपां लारति पुंडरीक, शया लुनाना लव पातकानि. ५.
 प्रौढप्रभावाऽसमपुस्तकेन, ध्यातासि येनाग्निं विराजिहस्ता;
 प्रौढप्रभावाऽसमपुस्तकेन, विद्यामुधापूरिभदूरदुःखा. ६.
 तुल्यं प्रणामः कियतेऽनघेन भरासयेन प्रभदेन भातः;
 श्रुतिं प्रतापौ लुवि तस्य नम्रेऽभरासयेन प्रभदेन भातः. ७.

રચ્યારવિન્દશ્રમદં કરોતિ વેત્રં યદીયોઽર્ચ્યતિ તેન્ડધ્રિયુગ્મં;
 રચ્યારવિન્દશ્રમદં કરોતિ, સસ્વસ્યગોષ્ઠાં વિદુષાં પ્રવિશ્ય. ૮.
 પાદપ્રસાદાત્તવ રૂપસંપત્, લેખાભિરામો દિતમાનવેશઃ;
 ભવેન્નરઃ સૂકિતભિરંબચિત્રોલ્લેખાભિરામોદિત માનવેશ. ૯.
 સિતાંશુકાંતે નયનાભિરામાં મૂર્તિં સમારાધ્ય ભવેન્મનુષ્યઃ;
 સિતાંશુકાંતે નયનાભિરામાંધકારસૂર્યં ક્ષિતિપાવતંસઃ. ૧૦.
 યેન સ્થિતં ત્વામનુ સર્વતીર્થેઃ સભાજિતામાનતમસ્તકેન;
 દુર્વાદિનાંનિર્દલિતં નરેન્દ્ર-સભાજિતામાનતમસ્તકેન. ૧૧.
 સર્વશવકૂત્રવરતામરસાંકલીના,
 માલીં દ્રતી પ્રણયમંથરયાદરૌવ;
 સર્વશવકૂત્રવરતામરસાંકલીના,
 પ્રીણાતુ વિશ્રતયશાઃ શ્રુતદેવતા નઃ. ૧૨.
 ક્ષુપ્તરતુતિર્નિખિડભકિતજડત્વકપૃકૈત્,
 ગુર્જૈર્ગિરામિતિગિરામધિ દેવતા સા;
 ખાલોઽનુકંપ્ય ઇતિ રોપયતુ પ્રસાદ,
 રમેરદશાં માયે જિનપ્રભસૂરિવણ્યામ્. ૧૩.

*

*

*

સરસ્વતી મહાભાગે, વરદે કામ રૂપિણી;
 વિશ્વરૂપી વિશાલાક્ષી, દે વિદ્યા પરમેશ્વરી. ૧.
 સરસ્વતી મયાદ્રષ્ટા, વીણા પુસ્તકધારિણી;
 હંસવાહન સંયુકતા, વિદ્યાદાન વરપદા ૨.

દીર્ઘાક્ષરે સરસ્વતી નમસ્કાર.

(સવૈયા એકત્રીસા)

સિદ્ધાંશુપી સાચીદેવા, સારેજીની નીકી સેવા,

રાગે આગે લાગે પાગે, જાગે મોટી માઈ હૈ; ૧
 ચંગી રંગી વીણા વાગે, રાગે સારે રાગે ગાગે,
 હાવે ભાવે સોભા પાગે, જ્ઞાતા જાનું ગાઈ હૈ.
 હંસી કૈસી ચાલી ચાલે, પૂજી વંદી પીડા ટાલે,
 લીલા સેતી લાલી પાસે, શુદ્ધિ બુદ્ધિ દાઈ હૈ;
 સોહે વાની નીકી બાની, જાનું જ્ઞાની પ્રાણી જાની,
 એસી માતા શાતા દાની, ધર્મસીંહે ધ્યાઈ હૈ. ૧.

ચાર મંગલ

સિદ્ધાર્થ ભૂપતિ સોહે ક્ષત્રિયકુડે, તસઘેર ત્રિશલા કામિની એ;
 ગજવર ગામિની પોઢિય લામિની, ચઉદ સુપન લહે: જામિની એ,
 જામિની મધ્યે શોભતાં રે, સુપન દેખે બાલ,
 મયગલ વૃષભ ને કેસરી, કમલા કુસુમની માલ;
 ઇંદુ દિનકર ધ્વજા સુંદર, કલશ મંગલ રૂપ,
 પદ્મસર જલનિધિ ઉત્તમ, અમર વિમાન અનૂપ.
 રતનનો અંબાર ઉજ્જવલ, વન્દિ નિર્ધૂમ જ્યોત,
 કલ્યાણ મંગલકારી મહા, કરત જગ ઉદ્યોત;
 એ ચઉદ સુપન સૂચિત વિશ્વ પૂજીત, સકલ સુખ દાતાર,
 મંગલ પહેલું જોલીઅ, શ્રી વીર જગદાધાર. ૧.
 મગધ દેશમાં નયરી રાજગૃહિ, ઐષ્ટિક નામે નરેસન એ;
 ધનવર ગુન્વર ગામ વસે તિહાં, વસુભતિ વિમ્બ મનોદન એ;
 મનોહર તસ માનિની, પૃથિવી નામે નાન,
 ઇંદ્રભૂતિ આદ્ય છે, ત્રણ પુત્ર તેદને આન;
 યજ્ઞકર્મ તેણે આદ્યું, બહુ વિપ્રને આન;
 તેણે સમે તિહાં સમોસયા, ચોવીસમા ગિરિધર.

ઉપદેશ તેહનો સાંભલી, લીધો સંજ્ઞ ભાર,
 અગીયાર ગણધર થાપીયા, શ્રી વીરે તેણીવાર;
 ઇંદ્રભૂતિ ગુરુ ભગતે થયો, મહાલખિય તણો ભંડાર,
 મંગલ ખીજું ખોલીયે, શ્રી ગૌતમ પ્રથમ ગણધાર. ૨.
 નંદ નરિંદનો પાટલી પુરવરે, શકડાલ નામે મંત્રીસર એ.
 લાછલદે તસ નારી અનુપમ, શીયલવતી બહુ સુખકર એ;
 સુખકર સંતાન નવ દોય-પુત્ર પુત્રી સાત,
 શીયલવંતમાં શિરોમણિ, થૂલિલદ્ર જગ વિખ્યાત;
 મોહવશે વેશ્યામંદિર, વસ્યા વર્ષ જ બાર,
 ભોગ ભલી પેરે ભોગબ્યા, તે જાણે સહુ સંસાર.
 શુદ્ધ સંજ્ઞ પામી વિષય વામી, પામી ગુરુ આદેશ,
 કોશ્યા વાસે રહ્યા નિશ્ચલ, ડગ્યા નહીં લવલેશ;
 શુદ્ધ શીયલ પાલે વિષય ટાલે, જગમાં જે નરનાર,
 મંગલ ત્રીજું ખોલીયે, શ્રીથલિલદ્ર અણુગાર. ૩.
 હેમ મણિ રૂપમય ઘડિત અનુપમ,
 જડિત કોશીસાં તેજે ઝગે એ,
 સુરપતિ નિર્માત તણુ ગઢ શોભિત,
 મધ્યે સિંહાસન ઝગમગે એ;
 ઝગમગે જન સિંહાસને, વાજિંત્ર કોડકોડ,
 ચાર નિકાયના દેવતા, તે સેવે બેહુ કરબોડ;
 પ્રાતિહારજ આઠશું, ચોત્રીશ અતિશયવંત,
 સમવસરણુમાં વિશ્વનાયક, શોભે શ્રી ભગવંત.
 સુર અસુર કિન્નર માનવી, બેઠી તે પર્ષદા બાર,
 ઉપદેશ દે અરિહંતજી, ધર્મના ચાર પ્રકાર;
 દાન શીયળ તપ ભાવનાય, ટાલે સઘણાં કર્મ

મંગલ ચોથું ખોલીયે, જગમાંહે શ્રી જિન ધર્મ.
એ ચાર મંગલ નિત્ય ગાવશેજે, પ્રભાતે ધરી પ્રેમ,
તે કોડિ મંગલ નિત્ય પામશે, ઉદયસ્તન ભાંખે એમ. ૪.

શ્રી નવકાર મંત્રનો છંદ.

દુહા

- વંછિત પૂરે વિવિધ પરે, શ્રી જિન.શાસન સાર;
નિશ્ચે શ્રી નવકાર નિત્ય, જપતાં જય જયકાર. ૧.
- અડસઠ અક્ષર અધિક ફલ, નવપદ નવે નિધાન;
વીતરાગ સ્વયં મુખ વદે, પંચ પરમેષ્ઠિ પ્રધાન. ૨.
- એક જ અક્ષર એક ચિત્ત, સમર્થા સંપત્તિ થાય;
સંચિત સાગર સાતનાં, પાતક દૂર પલાય. ૩.
- સકલ મંત્ર શિર મુકુટમણિ, સદ્ગુરુ ભાષિત સાર;
સો ભવિયાં મન શુદ્ધસું, નિત્ય જપીયે નવકાર. ૪.

છંદ

- નવકાર થકી શ્રીપાલ નરેશર, પામ્યો રાજ્ય પ્રસિદ્ધ;
સમશાન વિષે શિવનામ કુમરને, સોવન પુરિસો સિદ્ધ;
નવજ્ઞાપ જપંતા નરક નિવારે, પામે ભવનો પાર;
સો ભવિયાં ભકતે ચોખે ચિત્તે, નિત્ય જપીયે નવકાર. ૫.
- બાંધી વડશાખા શિકે બેસી, હેઠળ કુંડ હુતાશ;
તસ્કરને મંત્ર સમર્થો શ્રાવકે, ઊડ્યો તે આકાશ;
વિધિ રીતે જપતાં અહિ વિપટાણે, ઢાણે અમૃતધાર. સો. ૬.
- ખીજોરા દારણુ રાય મહાબલ, વ્યંતર દુષ્ટ વિરોધ;
જોયે નવકારે હત્યા ટાળી, પામ્યો યક્ષ પ્રતિબોધ;
નવજ્ઞાપ જપંતાં થાયે જિનવર, ઇચ્છો છે અધિકાર. સો. ૭.

- હરિહરાદિ અન્યથી શું રમો છો,
 નદી ગંગ મુકી ગલીમાં પડો છો. ૩.
- કેમ દેવ હાથે અસિ ચક્રધારા,
 કેમ દેવ ધાલે ગલે રૂંઢ માલા;
 કેમ દેવ ઉત્સર્ગે રાખે છે વામા,
 કેમ દેવ સાથે રમે વૃંદ રામા. ૪.
- કેમ દેવ જપે લેખ જપમાલા,
 કેમ માંસલક્ષી મહા વીકરાલા;
 કેમ યોગિણી ભોગિણી ભોગ રાગે,
 કેમ રૂદ્રાણી છાગનો હોમ માગે. ૫.
- મસા દેવ દેવી તણી આશ રાખે,
 તદા મુકિતના મુખને કેમ આખે;
 જદા લોભના થોકનો પાર નાવ્યો,
 તદા મધનો ખિંદુઓ મન ભાવ્યો. ૬.
- જેહ દેવલાં આપણી આશ રાખે,
 તેહ પિંડને મનશું લેચ આખે;
 દીન હીનની લીડ તે કેમ ભાંજે,
 પુટો ઢોલ હોયે કહો કેમ વાજે. ૭.
- અરે મૂઢજાતા ભજે મોક્ષ દાતા,
 અલોભી પ્રભુને ભજે વિશ્વખ્યાતા;
 રત્નચિંતામણી સારિખો એહ સાચો,
 કલંકી કાચના પિંડશું મત રાચો. ૮.
- મંદ બુદ્ધિ જેહ પ્રાણી કહે છે,
 સવિ ધર્મ એકત્વ ભૂલો ભમે છે;

કીહાં સર્પવા ને કીહાં મેરુ ધીરં,
 કીહાં કાયરા ને કીહાં શુરવીરં. ૯.
 કીહાં સ્વર્ણથાલં કીહાં કુંભખંડં,
 કીહાં કોદ્રવાને કીહાં ખીરમંડં;
 કીહાં ખીરસિંધુ કીહાં ક્ષારનીરં,
 કીહાં કામધેનુ કીહાં છાગ ખીરં, ૧૦.
 કીહાં સત્યવાયા કીહાં કુડવાણી,
 કીહાં રંક નારી કીહાં રાયરાણી;
 કીહાં નારકીને કીહાં દેવભોગી,
 કીહાં ઇંદ્ર દેહી કીહાં કુષ્ટરોગી. ૧૧.
 કીહાં કર્મધાતી કીહાં કર્મ ધારી,
 નમો વીરસ્વામી લજો અન્ય વારી;
 જીસી સેજમાં સ્વપ્નથી રાજ્ય પામી,
 રાચે મંદબુદ્ધિ ધરિ જોડ સ્વામી. ૧૨.
 અથિર મુખ સંસારમાં મગ્ન માચે,
 તે જના મૂઢમાં શ્રેષ્ઠ શું ઇષ્ટ છાજે;
 તજો મોહ માયા હરો દંભરોષી,
 સજો પુણ્ય પોષી લજો તે અરોષી. ૧૩.
 ગતિ ચાર સંસાર અપાર પામી,
 આવ્યા આશધારી પ્રભુ પાય સ્વામી;
 તુંહી તુંહી તુંહી પ્રભુ પરમરાગી,
 ભવ ફેરની શૃંગલા મોહ ભાંગી. ૧૪.
 માનો વીરજી અર્જ છે એક મોરી,
 દીજો દાસકું સેવના ચરણ તોરી.

પુણ્ય ઉદ્ય હુઓ ગુરુ આજ મેરો,
વિવેકે લલો મેં પ્રભુ દર્શાં તેરો. ૧૫.

શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વજિન છંદ

સેવો પાસ શંખેશ્વરો મન શુદ્ધે,
નમો નાથ નિશ્ચે કરી એક બુદ્ધે;
દેવી દેવતાં અન્યને શું નમો છો ?

અહો ? ભવ્ય લોકો ભૂતા કાં ભમો છો ? ૧.
ત્રિલોકના નાથને શું તજો છો ?

પાયા પાસમાં ભૂતને કાં ભજો છો ?
સુરધેનુ છંડી અજ શું જ્યો છો ?
મહાપંથ મુકી કુપંથે જાઓ છો ? ૨.
તજે કોણ ચિંતામણિ કાચ માટે ?

ગ્રહે કોણ રાસભને હસ્તિ સાટે ?
સુરદ્રુમ ઉખાડી કોણ આક વાવે ?
મહામૂઢ તે આકુલા અંત પાવે. ૩.
કીઠાં કાંકરો ને કીઠાં મેરુ શૃંગ ?

કીઠાં કેસરી ને કીઠાં તે કુરંગ ?
કીઠાં વિશ્વનાથ કીઠાં અન્ય દેવા ?
કરો એક ચિતે પ્રભુ પાસ સેવા. ૪.
પૂજો દેવી પ્રભાવતી પ્રાણનાથ,

સહુ જીવને જે કરે છે સનાથ;
મહાતત્ત્વ જાણી સદા જેહ ધ્યાવે,
તેના દુઃખ દારિદ્ર દૂરે પળાવે. ૫.
પામી માનુષોને વૃથા કાં ગમો છો ?

કુશીલે કરી દેહને કાં દમો છે ?
 નહીં મુકિતવાસં વિના વીતરાગં,
 ભજે ભગવંતં તજે દષ્ટિરાગં. ૬.
 ઉદયરંત ભાષે સદા હિત આણી,
 દયા ભાવ કોજે પ્રભુ દાસ જાણી;
 આજ માહરે મોતીડે મેહ વુઝ્યા,
 પ્રભુ પાસ શંખેશ્વરો આપ તુઝ્યા. ૭.

શ્રી પાર્શ્વનાથ જિન છંદ

(પ્રભાતી)

પાસ શંખેશ્વરા સાર કર સેવકા, દેવકાં એવડી વાર લાગે ?
 કોડી કરજોડી દરબાર આગે ખડા, ઠાકુરા ચાકુરા માન માગે. ૧.
 પ્રગટ થા પાસજી મેલી પડદો પરો, મોડ અસુરાણુને આપ છોડો;
 મુજ મહિરાણુ મંત્રુષમાં પેસીને, ખલકના નાથજી બધે ખોલો. ૨.
 જગતમાં દેવ જગદીશ તું જાગતો, એમશું આજ

જિનરાજ ઊઘે ?

મોટા હાનેશ્વરી તેહને હાખીએ, હાન દે જોહ જગ કાળ મોંધે. ૩.
 ભીડ પડી જાદવા જોર લાગી જરા, તત્કાણે ત્રિકમે
 તુજ સંભાર્યો;

પ્રગટ પાતાળથી પલકમાં તેં પ્રભુ, ભક્તજન તેહનો
 ભય નિવાર્યો. ૪.

આદિ અનાદિ અરિહંત તું એક છે, દીનદયાળ છે કોણ દુજો ?
 ઉદયરંત કહે પ્રગટ પ્રભુ પાસજી, પામી ભયભંજનો એહ પજો. ૫.

શ્રી ગૌતમસ્વામીના છંદ

બીર જિનેસર કેરો શિષ્ય, ગૌતમ નામ જ્યો નિશદ્દિશ;

- જે કીજે ગૌતમનું ધ્યાન, તો ઘર વિલસે નવે નિધાન. ૧.
 ગૌતમ નામે ગિરિવર ચઢે, મનવાંછિત હેત્તા સંપન્ને;
 ગૌતમ નામે નાવે રાગ, ગૌતમ નામે સર્વ સંયોગ. ૨.
 જે વેરી વિરુઆ વંકડા, તસ નામે નાવે દુકડા;
 ભત પ્રેત નવિ મંડે પ્રાણ, તે ગૌતમના કરું વખાણ. ૩.
 ગૌતમ નામે નિર્મલ કાય, ગૌતમ નામે વાધે આય;
 ગૌતમ જિનશાસન શણગાર, ગૌતમ નામે જ્યજ્યકાર. ૪.
 શાળ હાળ મુરહા ધૂત ગોળ, મનવાંછિત કાપડ તંબોલ;
 ઘર સુધરણી નિર્મળ ચિત્ત, ગૌતમ નામે પુત્ર વિનીત. ૫.
 ગૌતમ ઉઠ્યો અવિચળ ભાણ, ગૌતમ નામ જપો જગજાણ;
 મહેતા મંદિર મેરુ સમાન, ગૌતમ નામે સફળ વિહાણ. ૬.
 ઘર મયગલ ઘોડાની જોડ, વારુ પહોંચે વંછિત કોડ;
 મહિયલ માને મોટા રાય, જે ત્રુકે ગૌતમના પાય. ૭.
 ગૌતમ પ્રણમ્યા પાતક ટળે, ઉત્તમ નરની સંગત મળે;
 ગૌતમ નામે નિર્મલ જ્ઞાન, ગૌતમ નામે વાધે વાન. ૮.
 પુણ્યવંત અવધારોસહુ, ગુરુ ગૌતમના ગુણ છે બહુ;
 કહે લાવણ્યસમય કરજોડ, ગૌતમ તુઠે સંપત્તિ કોડ. ૯.

ગૌતમ સ્વામી પ્રભાતિ છંદ

રાગ પ્રભાતી

માત પૃથ્વીસુત પ્રાત ઉઠી નમો, ગણધર ગૌતમ નામ ગેલે;
 પ્રહસમે પ્રેમ શું જેહ ધ્યાતાં સદા, ચઢતી કલા હોય વંશ
 વેલે. માં ૧. વસુભૂતિ નંદન વિશ્વજન વંદન, દુરિત
 નિકંદન નામ જેહનું; અભેદબુદ્ધે કરી ભવિજન જે ભજે,
 પુર્ણ પહોંચે સહી ભાગ્ય તેહનું. માં ૨. સુરમણિ જેહ

ચિંતામણિ સુરતરુ, કામિત પુરણ કામધેનુ; એહ જ ગૌતમ તણુધ્યાન હૃદયે ધરો, જેહ થકી અધિક નહીં મહાત્મ્ય કેહનું. માં ૩. જ્ઞાન બલ તેજ ને સકલ સુખ સંપદા, ગૌતમ નામથી સિદ્ધિ પામે; અખંડ પ્રયંડ પ્રતાપ હોય અવનીમાં, સુરનર જેહને શીશ નામે. માં ૪. પ્રણવ આદે ધરી માયા ખીજે કરી, સ્વમુખે ગૌતમ નામ ધ્યાવે; કોડિ મન કામના સકલ વેગે ફેલે, વિધન વૈરી સર્વે દૂર જાવે. ૫. દુષ્ટ દૂરે ટલે સ્વજન મેળો મળે, આધિ ઉપાધિને વ્યાધિ નાસે; ભૂતને પ્રેતનાં જોર ભાંજે વલી, ગૌતમ નામ જપતાં ઉદ્ધારે. માં ૬. તીર્થ અષ્ટાપદે આપ લખ્યે જઈ, પત્તરસેં ત્રણને દિખખ હીધી; અક્રમ પારણે તાપસ કારણે, ક્ષીર લખ્યે કરી અખટ કીધી. માં ૭. પચ્ચાસ વરસ લગે ગૃહવાસે વસ્યા, વરસે વળી ત્રીશ કરી વીર સેવા; બાર વરસાં લગે કેવલ ભોગવ્યું, ભકિત જેહની કરે નિત્ય દેવા. માં ૮. મહિયલ ગૌતમગૌત્ર મહિમાનિધિ, ઋદ્ધિને સિદ્ધિ સુખ કીર્તિદાઈ; ઉદયજસ નામથી અધિક લીલા લહે, સુજસ સૌભાગ્ય દોલત સવાઈ. માં ૯.

સોળસતીના મહા માંગલિક છંદ

આદિનાથ આદે જિનવર વંદી, સફળ મનોરથ કીજ્યે એ; પ્રભાતે ઊઠી માંગલિક કામે, સોળસતીનાં નામ લીજ્યે એ. ૧.
બાળકુમારી જગહિતકારી, બ્રાહ્મી ભરતની બહેનડીએ; ઘટઘટ વ્યાપક અક્ષરરૂપે, સોળ સતી માંહે જે વડી એ. ૨.
બાહુબળ ભગિની સતીય શિરોમણી, સુંદરી નામે
ઋષભ સુતા એ;

અંક સ્વરૂપી ત્રિભુવનમાંહે, જેહ અનુપમ ગુણજુતા એ. ૩.
ચંદનખાખાખાખણથી, શીયલવતી શુદ્ધ શ્રાવિકા એ;
અદના બાકુલા વીર પ્રતિલાભ્યા,

કેવલ લહી પ્રત ભાવિકા એ. ૪.

ઉગ્રસેન ધુઆ ધારિણી નંદની, રાજમતી નેમ વલ્લભા એ;
જેમન વેશે કામને જીત્યો, સંયમ લેઈ દેવ દુલ્લભા એ. ૫.

પંચ ભરતારી પાંડવનારી, દ્રુપદ તનયા વખાણીએ એ;
એકસે આઠે ચીર પુરાણાં, શીયલ મહિમા તસ જાણીએ એ. ૬.

દશરથ નૃપની નારી નિરૂપમ, કૌશલ્યા કુલચંદ્રિકા એ;
શીયલ સદ્ગુણી રામ જનેતા, પુણ્યતણી પ્રણાલિકા એ. ૭.

કોશાંબિક ઠામે શતાનિક નામે, રાજ્ય કરે રંગ રાજ્યો એ;
તસ થર થરણી મૃગાવતી સતી, સુર ભુવને જસ ગાજ્યો એ. ૮.

સુલસા સાચી શીયલે ન કાચી, રાચી નહી વિપચારસે એ;
મુખડું જેતાં પાપ પલાએ, નામ લેતાં મન ઉડલસે એ. ૯.

રામ રઘુવંશી તેહની કામિની, જનક સુતા સીતા સતી એ;
જગ સહુ જાણે ધીજ કરંતાં, અનલ શીતલ થયો

શીયલથી એ. ૧૦.

કાચે તાંતણે ચાલણી બાંધી, કુવા થકી જલ કાઢીયું એ;
કલંક ઉતારવા સતીય સુલદ્રા, અંપા બાર ઉઘાડીયું એ. ૧૧.

સુરનર વંદિત શીયલ અખંડિત, શિવા શિવપદ ગામિની એ;
જેહને નામે નિર્મલ થઈ એ, બલિહારી તસ નામની એ. ૧૨.

હસ્તિનાગપુરે પાંડુ રાયની, કુંતા નામે કામિની એ;
પાંડવ માતા દશે દશારહની, બહેન પતિવ્રતા પદ્મિની એ. ૧૩.

શીયલવતી નામે શીલવ્રત ધારિણી, ત્રીવિધે તેહને વંદિયે એ;
નામ જપંતા પાતક જાયે, દરિશણ દુરિત નિકંદીયે એ. ૧૪.

નિષિધા નગરી નલહ નરિંદની, દમયંતી તસ ગેહિની એ;
 સંકટ પડતાં શીયલ જ રાખ્યું, ત્રિભુવન કીર્તિ જેહની એ. ૧૫.
 અનંગ અજતા જગજન પૂજતા, પુષ્પચુક્કાને પ્રભાવતીએ;
 વિશ્વ વિખ્યાતા કામિતદાતા, સોલમી સતી પદ્માવતીએ. ૧૬.
 વીરે ભાખી શાસ્ત્રે શાખી, ઉદયરત્ન ભાષે મુદાએ;
 વહાણું વાતાં જે નર ભણુશે, તે લીશે સુખ સંપદા એ. ૧૭.

કિં કપુરમયં સુધારસમયં કિં ચન્દ્રોચ્ચિર્મયં, કિં લાવણ્યમયં
 મહામણિમયં કારુણ્યકેલિમયમ્; વિશ્વાનન્દમયં મહોદ્દયમયં
 શોભામયં ચિન્મયં, શુક્લધ્યાનમયં વપુર્જિનપતેભુયાહ્નવા-
 લમ્બનમ્. ૧. પાતાલ કલયન્ ધરાંધવલયન્નાકાશમાપુરયન્-
 દિક્ચક્રં કમયન્ સુરાસુરનરત્રેણીચ વિસ્માપયન્; બ્રહ્માંડ
 સુખયન્ જલ્લાનિ જલધેઃ ફેનચ્છન્ના લોલયન્, શ્રીચિન્તામણિ
 પાર્શ્વસંભવયશોહંસાશ્ચિરં રાજતે ૨. પુણ્યાનાં વિપાણિસ્તમો,
 દિનમણિઃ, કામેભકુભસ્ટણિ, મોક્ષે નિર્સ્સરણિઃ સુરેન્દ્રકરણી
 જ્યોતિઃપ્રભાસારણિઃ, દાને દેવમણિર્નતોત્તમજનત્રેણિઃ કૃપા-
 સારણી, વિશ્વાનન્દસુધાદૃણિર્ભવભિદે; શ્રીપાર્શ્વચિન્તામણિઃ.
 ૩. શ્રી ચિન્તામણિપાર્શ્વવિશ્વજનતાસંજીવનસ્ત્રં મયા,
 દૃષ્ટસ્તાત તતઃ શ્રિયઃ સમભવન્નાશકમાચ્ચક્રિણઃ; મુક્તિઃ
 કીડતિ હસ્તયોર્બહુવિધં સિદ્ધં મનોવાંછિતં, દુઃકૈવં દુરિતંચ
 દુર્દિનભયં કષ્ટં પ્રણુષ્ટં મમ ૪. યસ્યગ્રોહતમપ્રતાપતપનઃ
 પ્રોદામધામા જગ-જજંધાલઃ કલિકાલકેલિદલનો મોહાન્ધ-
 વિધ્વંસકઃ; નિત્યોવોતપદં સમસ્તકમલાકેલિગૃહં રાજતે,
 સશ્રીપાર્શ્વજિનો જનેહિતકૃતૌ ચિન્તામણિઃ પાતુ મામ્. ૫.
 વિશ્વવ્યાપિતમો હિનસ્તિ તરણિર્બાલોપિ કલ્પાદ્કુરો દારિદ્રાણિ
 મળવલી હરિશિશુઃ કાષ્ઠાનિ વન્હેઃ કણઃ, પીયુષસ્ય લવોપિ

रोगनिवहं, यद्वत्तथा ते विभो, भूर्तिः स्तुतिं भती सती
 त्रिजगतीकष्यानि हस्तुं क्षमा ६. श्री चिन्तामणिमन्त्रमौक्तिक-
 युतं श्रीकृष्णसारश्रितं श्रीमहं नमिषिष्यामहं, त्रैलोक्य-
 वरयावहं द्वेधाभतविपापहं विपहं श्रेयःप्रभावास्पदं
 सोदसासं वसहं कितं जिन धुलिङ्गा-नन्दनं देहिनाम्. ७.
 श्रीकृष्णारवरं नमोक्षरपरं ध्यायन्ति य योगीनो हृत्पद्मे विनिवेश्य-
 पार्श्वमधिपं चिन्तामणिसंज्ञकं लाले वामभुजे य नालि
 कुर्यात्पुत्रो भुजे दक्षिणे पश्चादष्ट दलेषु तेशिवपदं द्विभुजै-
 र्यान्त्यहो. ८. नो रोगा नैव शोका न, कलहं कलना नारिभा-
 रिप्रथारा नैवांध्यनासमाधिर्न च दुरदुरिते दुष्टद्वारिद्रतानो नो
 शाकिन्यो भ्रष्टा नो न हरिकरिगण व्यास वेताल-जला, जयन्ते
 पार्श्वचिन्तामणिनतिवशतः प्राणिनां लङ्कितमानसम्. ९.
 गीर्वाणदुग्धधेनुकुम्भमण्यस्तस्यांगणैरङ्गिणो देवादानवमानवाः
 सविनयः, तस्मै हितं ध्यायिनः, लक्ष्मीस्तस्य वशा वशैव
 गुणीनां, अहोऽसंस्थायिनी श्रीचिन्तामणिपार्श्वनाथमनिशं
 संस्तौतियो ध्यायते १० धृति जिनपतिपार्श्वः, पार्श्वपार्श्वाय-
 यक्षः, प्रहसितदुरितोदः प्रीणितप्राणिसुखं त्रिभुवनजनवांछा-
 दानचिन्तामणिकः शिवपदतन्त्रीजं यो धिणीजं ददातु ११.

जिनेन्द्रदर्शनं स्तुतिः.

दर्शनात् दुरितध्वंसी, वंदनात् वंछितप्रदः;

पूजनात् पुरकः श्रीणां; जिनसाक्षात् सुरद्रुमः. १

दर्शनं देव देवस्य, दर्शनं पाप नाशनं;

दर्शनं स्वर्गसोपानं, दर्शनं मोक्षसाधनं. २

सरस शांति सुधारस सागरं, शुनितरं गुणुरत्न महागरं;
लविकपंकजभोधदिवकरं, प्रतिदिनं प्रणुभाभि लनेश्वरं. ३

विधानंद स्वइपाय; इपातीताय तायिने;
परमन्योतिषे तस्मै, नमः श्री परमात्मने. ४

यस्य संकलेशजननो, रागो नास्त्येव सर्वथा;
न य द्वेषोपि सत्त्वेषु, शमेन्धन दावानक्षः. ५

न य मोहोपि सतज्ञान, अधादनोशुद्धवृत्तिकृत;
त्रिलोकज्यातः भक्तिमा, महादेवः स उच्यते. ६

एवंभूताय शांताय, कृतकृत्याय धीमते;
महादेवाय सततं, सम्यगलङ्क्या नमोनमः. ७

अंद्रश्रेष्ठीनता प्रतापलवनं, लव्यांगी नेत्रामृतं,
सिद्धांतोपनिषद् विचार यतुरैः, प्रीत्या प्रमाणिङ्गता;

भूर्तिः स्फुर्तिभतिः सदा विजयते, जैनेश्वरी विस्फुरन्,
मोहोन्माद धनप्रमाद भदिरा, भूतैरनालोकिता. ८

अधाभवत् सङ्गतता नयनद्वयस्य,
देव! त्वदीय चरणांशुज्वलीक्षणेन;

अथ त्रिलोकतिष्ठक ! प्रतिभासते मे,
संसारवारिधिरयं युल्लुक्प्रभाणुः. ९

तुल्यं नमस्त्रिभुवनातिर्हराय नाथ!
तुल्यं नमः क्षितितलामलभूषणाय;

तुल्यं नमः स्तिग्गतः परमेश्वराय;
तुल्यं नमो जिन! लवोदधिशोषणाय. १०

पूजानंदमयं भोदयमयं कैवल्यचिदम्भय,
इपातीतमयं स्वइपरमणुं स्वाभाविडीश्रीमयम्;
ज्ञानोद्योतमयं कृपारसमयं स्याद्वादविघालयम्,

- श्रीसिद्धायलतीर्थराजमनिश वंदेऽहमादीश्वरम्. ११
 नेत्रानंदकरी लवोदधितरी श्रैयस्तरोर्मजरी,
 श्रीमहधर्मभक्षानरेन्द्रनगरी व्यापल्लताधूमरी;
 हर्षोत्कर्षशुभप्रभावलहरी, रागद्विषां जित्वरी,
 भूर्तिः श्रीजिनपुंगवस्य लवतु, श्रयस्करी देहिनाम्. १२
 जय स्वाभिन्! जिनाधीश! जय देव! जगत्प्रभो!
 जय त्रैलोक्यतिलक! जय संसारतारणु! १३
 स्वाभिनामपि यः स्वाभी, गुरुष्णामपि यो गुरुः
 देवानामपि यो देव-स्तस्मै तुल्यं नमो नमः १४
 नमो दुर्वाररागादि-वैरीनारनिवारिणे;
 अर्हते योगीनाथाय, भक्षावीराय तायिने. १५
 कल्याणुपादपारामं, श्रुतगंगाहिमायलम्;
 विश्वांभोजरविं देवं, वंदे श्रीज्ञातनंदनम्. १६
 पातु वः श्रीमहावीर-स्वाभिना देशनागिरः
 लव्यानामांतरभक्ष-प्रक्षालनजलोपमाः १७
 प्रशमरसनिभग्नं, द्रष्ट्रियुग्मं प्रसन्नम्;
 वदनकमलभंकः, कामिनीसंगशून्यः;
 करयुगमपिधत्ते शस्त्रसंभधवध्यम्,
 तदसि जगति देवो वीतरागस्त्वमेव, १८
 अद्य मे सङ्गं जन्म, अद्य मे सङ्गो क्रिया;
 अद्य मे सङ्गं गात्रं. जिनेन्द्र! तव दर्शनात्. १९
 नित्यानंदपदप्रयाणुसरणी, श्रेयोवनीसारिणी,
 संसाराणुवतारणैकतरणी; विश्वधिर्विस्तारिणी;
 पुण्ड्यांकुरलरप्ररोधरणी, व्यामोहसंहरिणी,
 प्रोत्थै कस्य न तेऽभिलाषिर्हरणी, भूर्तिर्मनोहारिणी. २०

અથ મે કર્મસંઘાતં, વિનષ્ટં ચિરસંચિતમ્,
દુર્ગત્યાપિ નિવૃત્તોઽહં, જિનેન્દ્રં તંવ દર્શનાત્.
નહિ ત્રાતા નહિ ત્રાતા નહિ ત્રાતા જગત્રયે,
વીનરાગસમો દેવો, ન ભૂતો ન ભવિષ્યતિ.

ન કેપો ન લોભો ન મનં ન માયા,
ન હાસ્યં ન હાસ્યં ન ગીતં ન કાન્તા
ન આપત્ય શત્રોર્ન મિત્રં કક્ષત્રમ્ :

ત્વમેકં પ્રપદ્યે જિન દેવદેવમ્.

અન્યથા શરણું નાસ્તિ, ત્વમેવ શરણું મમ
તસ્માત્ કારણભાવેન, રક્ષ રક્ષ જિનેશ્વર
પાતાલે યાનિ બિંબાનિ, યાનિ બિંબાનિ ભૂતલે
સ્વર્ગેઽપિ યાનિ બિંબાનિ, તાનિ વંદે નિરંતરમ્
કક્ષેવ ચન્દ્રસ્ય કલંકમુક્તા મુક્તાવલિશ્ચારુગુણપ્રપન્ના
જગત્રય સ્યાભિમતં દદાના, જૈનેશ્વરી કલ્પક્ષતેવ મૂર્તિઃ
ધન્યોઽહં કૃતપુણ્યોઽહં, નિસ્તીર્ણોઽહં ભવાણ્વાત્ ;
અનાદિભવકાન્તારે, દૃષ્ટો યો ન શ્રુતો મયા.

જીનેશ્વર દર્શન મહિમા કૃણ

યાસ્યામ્યાયતનં જિનસ્ય લભતે. ધ્યાયંશ્ચતુર્થં ક્ષમ,
ષષ્ટં ચોત્પિત ઉદયતોષ્ટમમથો, ગન્તું પ્રવૃત્તો ધ્વનિઃ
શ્રદ્ધાલુ દર્શન મહિર્જિનગૃહાન્પ્રાપ્તસ્તતો દ્વાદશમ્,
મધ્યે પાક્ષિક મીક્ષિતે જિનપતૌ માસોપવાસં ક્ષમ.

૧. દર્શન ભાવના

દુહા

પ્રભુ પૂજન હું અહ્યો કરશ અદન ધનસારઃ

નવ અંગે પૂજા કરી, સફલ કરેં અવતાર. ૧

પાંચ કોડીને પુલકે, પામ્યા દેશ અઢાર;

કુમાળપાળ રાજા થયા વતર્યો જયજયકાર. ૨

શ્રી જિનેશ્વર પૂજના, ઉત્કૃષ્ટે પરિણામ,

કરતાં કેઈ જીવ પામીયા, સ્વર્ગ મોક્ષના ધામ. ૩

સમકિતને અનુચાલવા, ઉત્તમ એહ ઉપાય;

પૂજાથી તમે પ્રીછજો, મનવંછિત સુખ થાય. ૪

ભવદવ દહન નિવારવા, જલદઘટા સમ જેહ;

જન પૂજા જીગતે કરી, ત્રિવિધે કીજો તેહ. ૫

પૂજા કુગતિની અર્ગલા, પુન્ય સરોવર પાળ;

શિવગતિની સાહેલડી, આપે મંગળ માળ. ૬

જન દર્શન પૂજા વિના, જેહના દહાડા જાય;

તે સર્વ વાંઝીયા જાણાયે વળી જન્મ અકારથ થાય. ૭

પ્રભુ દર્શન સુખ સંપદા, પ્રભુ દર્શન નવનિધિ;

પ્રભુ દર્શનથી પામીયે, સફલ પદારથ સિધ્ધ.

ભાવે જિનવર પુણ્યે, ભાવે દીજો દાન;

ભાવે ભાવના ભાવીયે, ભાવે કેવલજ્ઞાન.

જીવડા જિનવર પુણ્યે, પુજના ફળ હોય;

રાજા નમે પ્રજા નમે, આણ ન લોપે કોય.

પુલકાં કેરા બાગમાં, બડા શ્રી જીનરાજ;

જેમ તારામાં ચંદ્રમા, તેમ શોભે મહારાજ.

ત્રિભુવન નાયક તું ધણી, મહી મહોટો મહારાજ;

મહોટો પુણ્યે પામીયો, તુમ દરિશન હું આજ.

આજ મનોરથ સવિ ફળ્યા, પ્રગટ્યા પુન્ય કલ્સોલ;

પાપ કરમ દૂરે ટાળ્યાં, નાકાં દુઃખ કડોલ.

પંચમ કાળે પામવો, દુર્લભ પ્રભુ દેદાર;
તો પણ તહારા નામનો, છે મહોટો આધાર.
પ્રભુ નામકી ઔપધિ, ખરા મનશું ખાય,
રોગ પીડા વ્યાપે નહિ, મહા દોષ મીટ જાય.

જે દર્શન દર્શન વિના, તે દર્શન નિરપેક્ષ;
જે દર્શન દર્શન હુવે, તે દર્શન સાપેક્ષ.
દર્શન દર્શન રટતો ફીરું, તો રણ રોઝ સમાન;
દર્શન શુદ્ધ સ્વભાવનું, અનુભવ મન વિશ્રામ.

સકલ કર્મ વારી, મોક્ષમાર્ગાધિકારી;
ત્રિભુવન ઉપકારી, કેવલજ્ઞાન ધારી.
ભવિજન નિત સેવો, દેવ એ ભકિત ભાવે,
એહીજ જિન ભજંતા, સર્વ સંપત્તિ પાવે.
જનવર પદ સેવા, સર્વ સંપત્તિ દાઈ;
નિશદિન સુખદાઈ, કલ્પવૃદ્ધિ સહાઈ.
નમિ વિનમિ લહીજે, સર્વ વિદ્યા વડાઈ;
ઋષભ જનહ સેવા, સાધતાં તેહ પાઈ.

શ્રી દેવગુરુ નમસ્કાર સ્તુતિ.

શ્રી આદિશ્વર શાન્તિ નેમિ જિનને, શ્રી પાર્શ્વ વીર પ્રભો,
એ પાંચે જિનરાજ આજ પ્રણમું હેતે ધરી એ વિભો;
કલ્યાણો કમલા સદૈવા વિમલા, વૃદ્ધિ પમાડો અતિ,
એહવા ગૌતમ સ્વામી લબ્ધિ ભરીઆ, આપો સદા સન્મતિ
પ્રણમી પ્રભુ વીરને પ્રથમમાં, મંગલ્યકારી સદા,
ખીજ શ્રી ગુરૂ ગૌતમ ગણધરા, વદે ટળે આપદા;
ત્રીજ શ્રી સ લિલદ્રને પ્રણમીએ. કાશ્યાધરેજે રહ્યા,

મૃદી તેહના ભોગ યોગ ગ્રહીને, સ્વર્ગે પછીથી ગયા. ૧
 જગદેવ અનંત અભેદ પ્રભુ, કરૂં સેવ તજ અહમેવપણું;
 પ્રતિમા તવરૂપ ગ્રહી ચિત્તમાં, સમરૂં નિજ હું ધરી ભાવ ધણું. ૨
 પ્રતિમા તુજની જન જે નિંદશે, ભમશે ભવ તેહ અનંત સદા;
 પ્રતિમા તુજની જન જે વંદશે, કરશે નિજ શ્રેય બધાં ઉમદા. ૩
 સુણ્યા હશે પૂજ્યા હશે નિરખ્યા હશે પણ કે દાણે,
 હે ! જગતબંધુ ચિત્તમાં ધાર્યા નહિ ભક્તિપણે;
 જન્મ્યો પ્રભુ તે કારણે દુઃખ પાત્ર હું સંસારમાં,
 હા ! ભક્તિ તે ફળતી નથી જે ભાવ શુન્યાચારમાં. ૪
 છે પ્રતિમા મનોહારિણી દુઃખહરી, શ્રી વીરજિણુંદની,
 ભક્તોને છે સર્વદા સુખકરી, જાણે ખીસી ચાંદની;
 આ પ્રતિમાના ગુણ ભાવ ધરીને, જે માણસો ગાય છે,
 પામી સધળા સુખ તે જગતના, મુક્તિ ભણી જાય છે. ૬

॥ ઇતિ મંગળપ્રવેશિકા ॥

શ્રી સન્નિવન સન્નિવન

પ્રથમ મહાનિધિ

શ્રી પંચપ્રતિક્રિયાસૂત્ર પ્રારભ.

૧ નવકાર મહામંત્ર (પંચ મંગલ સૂત્ર)

નમો અરિહંતાણાં. ૧. નમો સિદ્ધાણાં. ૨. નમો આયરિયાણાં. ૩. નમો ઉવજ્જાયાણાં. ૪. નમો લોચે સન્વસાહુણાં. ૫. એસો પંચ-નમુક્કારો. ૬. સન્વપાવ-પ્પણાસણો. ૭. મંગલાણાં ચ સન્વેસિં. ૮. પઠમં હવધ મંગલાં. ૯. ઇતિ. ૧.

ભાવાર્થ—આમાં, અરિહંત, સિદ્ધ આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, તથા સાધુ એ પાંચ પરમેષ્ઠીને નમસ્કાર કરવામાં આવ્યો છે. એથી સર્વ પાપ તથા વિદ્વેષ દૂર થાય છે.

૨. અથ પંચિંદિય (ગુરુ સ્થાપના) સૂત્ર.

પંચિંદિય—સંવરણો, તથા નવવિહંગલચેરગુત્તિધરો;

ચત્તિવિહ—કસાય—મુકકો, ઇત્ય અઠ્ઠારસ—ગુણેહિં સંબુતો.

૧. પંચમહાવચ—બુત્તો, પંચ—વિહાયાર—પાલણ—સમત્યો;

પંચ—સમિત્યો તિગુત્તો, છત્તીસગુણો ગુરુ મન્નઝ. ૨. ઇતિ. ૨.

૨ ભાવાર્થ—આમાં આચાર્યના છત્તીસ ગુણોનું વર્ણન છે અને તે ક્રિયા કરતાં પહેલાં સ્થાપના સ્થાપતી વખતે

જોલાય છે.

૩. અથ ખમાસમણ (પ્રણિપાત) સૂત્ર.

મન્નજામિ ખમાસમણો ! વંદિહિં જાવણિજ્જાએ નિસી-

હિઆએ, મત્થએણ વંદામિ. ઇતિ. ૩.

૩ ભાવાર્થ—આ સૂત્રથી દેવગુરુને વંદન કરાય છે.

૪. અથ મુગુરુને મુખશાતાપૃચ્છા.

ધૃચ્છકાર મુહરાઈ-મુહદેવમિ, મુખતપ, શરીરનિગ-
બાધ, મુખસંજ્ઞમયાત્રા નિર્વાહો છે. છ ? સ્વામી શાતા છે
છ ? ભાતપાણીનો લાભ દેને છ. ઇતિ. ૪.

૪ ભાવાર્થ—આથી ગુરુને મુખમાતા પુછાય છે

૫. અથ ધરિયાવહિયં

ધૃચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ધરિયાવહિયં પડિક્ક-
મામિ ? ધૃચ્છં, ધૃચ્છામિ પરિક્કમિઉં ૧. ધરિયાવહિયાએ
વિરાહણાએ. ૨. ગમણાગમણે. ૩. પાણુક્રમણે, ખીયક્રમણે,
હરિયક્રમણે, ઓસાઉત્તિંગ-પણુગદગ-મટ્ટી-મક્કડાસંતાણા-
સંક્રમણે. ૪. જે મે જીવા વિરાહિયા. ૫. એગિંદિયા,
એઈંદિયા, તેઈંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા. ૬. અભિહયા
વત્તિયા. લેસિયા સંધાધયા સંધદિયા પરિયાવિયા કિલામિયા
ઉદવિયા ઠાણાઓઠાણું સંકામિયા જીવિયાઓ વવરોવિયા
તસ્સ મિચ્છામિ દુકકડં. ૭. ઇતિ. ૫.

૬. અથ તસ્સઉત્તરી.

તસ્સ ઉત્તરી=કરણેણું, પાયચ્છિત્ત કરણેણું, વિસોહી-
કરણેણું, વિસહ્લીકરણેણું, પાવાણું કમ્માણું નિગ્ધાયણુદ્ધાએ,
ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં. ૮. ઇતિ. ૬.

૫-૬ ભાવાર્થ—આથી હાલતાં ચાલતા લાગેલાં પાપને દૂર કર-
વામાં આવે છે.

૭. અથ અન્નતથ ઊસસિએણું.

અન્નતથ ઊસસિએણું; નીસસિએણું; ખાસિએણું;
છીએણું; જંભાધએણું; ઉર્ડુએણું, વાયનિસગ્ગેણું, ભમ-
લીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧. મુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં; મુહુમેહિં

ખેત્રસંચાલેહિં; સુહુમેહિં દિદ્ધિસંચાલેહિં. ૨. એવમાધચેહિં,
આગારેહિં, અભગ્ગો, અવિરાહિચ્ચો, હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો.
૩. જાવ અરિહંતાણું ભગવંતાણું નમુક્કારેણું ન પારેમિ.
૪. તાવ કાયં, ઠાણેણું, મોણેણું, ઝાણેણું, અપ્પાણું, વોસિ-
રામિ. ૫. ધતિ. ૭.

૭ ભાવાર્થ—આમાં કાઉસ્સગ્ગના બાર આગાર (છૂટ) નું વર્ણન છે.
ખીજ ચાર આગારો છે.

૮. અથ લોગસ્સ (નામસ્તવ) સૂત્ર.

લોગસ્સ ઉજ્જેઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણે; અરિહંતે
કિત્તધસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી. ૧. ઉસભમજિઅચ્ચ વદે,
સંભવમભિણંદણું ચ સુમઘં ચ; પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણું
ચ ચંદપ્પહં વદે. ૨. સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સિચ્ચલ-સિજ્જંસ-
વાસુપૂજ્જં ચ; વિમલભણંતં ચ જિણું, ધમ્મં સંતિં ચ
વંદામિ. ૩. કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વદે મુણિસુવ્વયં
નમિજિણું ચ; વંદામિ રિદ્ધંનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમાણું ચ.
૪. એવં મચ્ચે અભિથુઆ, વિહુયરયમત્તા પહીણુજ્જરમરણા;
ચઉવીસંપિ જિણુવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ૫. કિત્તિય-
વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરગ્ગ-
ખોહિલાભં, સમાહિવરમુત્તમંદિંતુ. ૬. ચંદેસુ નિમ્મલયરા,
આધમ્મેસુ અહિયં પયાસયરા; સાગરવરગંભીરા, સિદ્ધા
સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ૭. ધતિ. ૮.

૮ ભાવાર્થ—આ સૂત્રમાં ચોવીશ તીર્થેકરની નામપૂર્વક સ્તુતિ
કરવામાં આવી છે.

૯. અથ (કરેમિ ભંતે) સામાયિકનું પરચક્ષાણુ.

કરેમિ ભંતે! સામાધઅં સાવજ્જં જોગં પરચક્ષામિ,
જ્જન નિયમં પજ્જુવાસામિ. દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં,
વાળાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તરસ ભંતે પડિ-
ક્કમામિ, નિંદામી, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ધતિ. ૯.
૯ ભાવાર્થ—આ સામાયિક લેવાનું પરચક્ષાણુ છે. એમાં સામા-
યિક લઇને નિંદા, વિક્રધા વગેરે ન કર્યું તે જતાવ્યું છે.

૧૦. અથ સામાધઅ-વચ્છુત્તો (સામાયિક પારવાનું).

સામાધઅ-વચ્છુત્તો, જ્જવ મણે હોમ નિયમસંજ્જુત્તો;
છિન્નમ્ અસુહં કમ્મં, સામાધઅ જત્તિયા વારા. ૧.
સામાધઅમિ ઉ કયે, સમણો. ઇવ સાવચો હવમ્ જમ્હા;
એએણ કારણેણં, ખહુસો સામાધઅં કુજ્જ. ૨. સામાયિક
વિધિએ લીધું, વિધિએ પાચું, વિધિ કરતાં જે કોઈ અવિધિ
હુએ હોય, તે સવિહું મન વચ્ચન કાયાએ કરી મિચ્છામિ
દુક્કડં. ધતિ. ૧૦.

૧૦ ભાવાર્થ—આમાં સામાયિક એ જે ઘડીનું ચારિત્ર છે તે જતાવ્યું
છે અને તેથી તેનું વારંવાર કરવાપણું જતાવ્યું છે. આ સામાયિક
પારતી વખતે જોલાય છે.

૧૧. અથ જગચિંતામણિ ચૈત્યવંદન.

ધમ્મકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ચૈત્યવંદન કરુન્! ?
ધમ્મં. જગચિંતામણિ જગનાહ, જગગુરુ જગરક્ષાણુ,
જગખંધવ જગસત્યવાહ, જગભાવવિચક્ષણુ, અદ્વાય-
સંઠવિચક્ષવ, કમ્મદૃવિણાસણુ, ચત્તિવીસંપિન્નિણુવર જયંતુ,
અપ્પરિહયસાસણુ. ૧. કમ્મભૂમિહિં કમ્મભૂમિહિં, પઠમ-
સંધયણિ; ઉક્કેસય સન્નિ ૧, જિણુવરાણુ વિહરંત લખ્ખમ્.
નવકોરિહિં કેવલિણં નવ સાદ સંધ

જિણવર વીસ મુણિ, બિહું કોડિહિં વરનાણુ. સમણહ-
કોડિ-સહસ-દુઅ, થુણિજ્જઘ નિઅય વિહાણિ. ૨. જયઉ
સામિય ! જયઉ સામિય !, રિસહ સત્તુંજિ, ઉજિજંતિ પહુ !
નેમિજિણ ! જયઉ વીર ! સઅયઉરમંડણ !. ભરઅઅછહિં
રુણિસુવ્વય !, મુહરિપાસ ! દુહ-દુરિય-ખંડણુ; અવરનિદેહિં
તિત્થયરા, ચિહું દિસિ વિદ્ધિસિ જિં કેવિ; તીઆણાગય-
સંપધઅ, વંદુ જિણ સંવેવિ. ૩. સત્તાણુવધ-સહસ્સા,
લક્ખા છપ્પન્ન અદ્દ-કોડિઓ; યત્તિસય આસિયાઈ,
તિયલોએ ચેધએ વંદે. ૪. પનરસ કોડિ-સયાધં, કોડી
આયાલ લક્ખઅડવના; છત્તીસ-સહસ અસિધં, સાસય-
બિંબાધં પણુમાભિ. ૫. ઇતિ. ૧૧.

૧૧ ભાવાર્થ—આ ચૈત્યવંદન ગૌતમસ્વામીએ રચેલું છે. એમાં
અઠાપદપર્વત ઉપર બિરાજમાન ચોવીશ તીર્થંકરોને તથા બીજા
તીર્થંકરો તથા તીર્થોમાં રહેલા જિનોને નમસ્કાર કરવામાં
આવેલ છે.

૧૨. અથ જંકિંચિ.

જંકિંચિ નામતિથં, સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ;
નહં જિણુબિંબાધં, તાધં સંવાધં વંદામિ. ઇતિ. ૧૨.

૧૨ ભાવાર્થ—આમાં જે કોઈ નામરૂપે તીર્થ હોય તેને તથા
ત્રણ લોકમાં રહેલી જિનપ્રતિમાઓને નમસ્કાર કરવામાં આવ્યો છે.

૧૩. અથ નમુત્થુણું (શકસ્તવ).

નમુત્થુણું, અરિહંતાણું ભગવંતાણું. ૧. આધગરાણું,
તિત્થયરાણું, સંયંસંબુદ્ધાણું. ૨. પુરિસુત્તમાણું, પુરિસસી-
હાણું, પુરિસવરપુંડરીયાણું, પુરિસવરગંધહથીણું. ૩.
લોગુત્તમાણું, લોગનાહાણું, લોગહિયાણું, લોગપધવાણું,

લોગપન્નેઅગરાણું. ૪. અભયદયાણું, ચક્રપ્રુદયાણું, મગ્ગ-
દયાણું, સરણુદયાણું, ખોહિદયાણું. ૫. ધમ્મદયાણું, ધમ્મ-
દેસયાણું, ધમ્મનાયગાણું, ધમ્મસારહીણું, ધમ્મવરચાઉરંત-
ચક્રવટીણું. ૬. અપ્પરિહયવરનાણુદંસણુધરાણું, વિયટ્ટછઉ-
માણું ૭. જિણાણુંજવયાણું, તિન્નાણું તારયાણું, બુદ્ધાણું
ખોહયાણું, મુત્તાણું મોઅગાણું. ૮. સંવન્નૂણું, સંવદરિ-
સીણું, સિવ મયલ મરૂઅ મણુંત મરૂખયમન્વાખાહ મપુણ
રાવિત્તિ, સિદ્ધિગધ નામધેયં હાણું સંપત્તાણું, નમો જિણાણું,
જિયભયાણું. ૯. જે અ અધઆ સિધ્ધા, જે અ ભવિસ્સંતિ
ણાગએ કાલે; સંપધ અ વટ્ટમાણા, સંવેતિવિહેણુ વંદામિ.
૧૦. ધતિ. ૧૩.

૧૩ ભાવાર્થ—ઈદ્ર મહારાજ જ્યારે ભગવાનની સ્તુતિ કરે છે
ત્યારે આ સૂત્ર બોલે છે. એમાં ભગવાનના ગુણોનું
વર્ણન છે.

૧૪. અથ જ્ઞવંતિ ચેધઆધં.

જ્ઞવંતિ ચેધઆધં, ઉટ્ટે અ અહે અ તિરિચ્ચ-લોઅએ
અ; સંવાધં તાધં વદે, ઇહ સંતો તત્થ સંતાધ. ૧. ધતિ. ૧૪.

૧૪ ભાવાર્થ—આમા ત્રણે લોકમાં રહેલી જિનપ્રતિમાઓને
નમસ્કાર કર્યો છે.

૧૫. અથ જ્ઞવંત કેવિ સાહૂ.

જ્ઞવંત કેવિ સાહૂ, ભરહેરવયમહાવિદેહે અ; સંવેસિં-
તોસંપણુઓ, તિવિહેણુ તિદંડવિરયાણુ. ધતિ. ૧૫.

૧૫ ભાવાર્થ—આમાં ભરત, ઐરાવત અને મહાવિદેહોત્રની
અંદર રહેલા સર્વ સાધુસાધ્વીઓને નમસ્કાર કરવામાં
આવે છે.

૧૬. અથ પરમેષ્ઠિનમસ્કાર.*

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ. ઇતિ. ૧૬.

૧૬ ભાવાર્થ—આમાં પાંચ પરમેષ્ઠીઓને નમસ્કાર કર્યો છે. આ શ્રી સિદ્ધસેનદિવાકર સૂરિનું રચેલું છે.

૧૭. અથ ઉવસગ્ગહરં સ્તવ.

ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસં વંદામિકમ્બધણુમુક્કં; વિસ-
હરવિસનિન્નાસં, મંગલકલ્લાણુઆવાસં. ૧. વિસહરપુલિંગ-
મંતં, કંઠે ધારેધ જો સયા મણુયો; તસ્સ ગહરોગમારી-દુર્ક-
જરા જંતિ ઉવસામં. ૨. ચિદ્દુહરે મતો, તુજ્ઞ પણામોવિ
બહુદ્દો હોધં; નરતિરિએસુ વિ જવા, પાવંતિ ન દુર્ખદો-
ગચ્ચં. ૩. તુહ સમ્મતે લધ્ધે, ચિંતામણિકપ્પપાયવખ્ખહિએ,
પાવંતિ અવિચ્છેણું, જવા અયરામરં ઠાણું. ૪. ઇચ્છ સંચુએ,
મહાયસ! ભત્તિખભરનિખભરેણુ હિચ્છએણુ; તા દેવ! દિજ્જ
ખોહિં, ભવે ભવે પાસજિણુચંદાં. ૫. ઇતિ. ૧૭.

૧૭ ભાવાર્થ—આ સ્તવમાં શ્રી પાર્શ્વનાથનું ગુણસ્તુતિરૂપ સ્તવન શ્રી ભદ્રબાહુસ્વામીનું રચેલું છે. તે સર્વ વિધોનો નાશ કરનાર છે.

૧૮. અથ જય વીયરાય (પ્રાર્થના સૂત્ર).

જય વીયરાય ! જગગુરુ ! હોઉ મમં તુહ પભાવએ
ભયવં ! ભવનિવ્વેઓ મગ્ગાણુસારિયા ઇદ્ધલ્લસિદ્ધી. ૧.
લોગવિરુદ્ધચ્ચાઓ, ગુરુજણપૂઆ પરત્થકરણું ચ; સુહગુરુ-
જોગો તવ્વયણુ—સેવણા આભવમખંડા. ૨. વારિજ્જઇજઇ
વિ નિયાણુ—બધેણુ વીયરાય ! તુહ સમયે; તહવિ મમ હુજ્જ
સેવા, ભવે ભવે તુમ્હ ચત્તણાણું. ૩. દુર્ખઓ કમ્મકખઓ,

સમાહિમરણં ચ યોહિલાભો અ; સંપન્નઉ મહચેઅં,
તુહ નાહ ! પણામકરણેણં. ૪. સર્વમંગલમાંગલ્યં, સર્વ-
કલ્યાણકારણમ, પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં, જૈનજયતિશાસનમ.
૫. ઇતિ. ૧૮.

૧૮ ભાવાર્થ—આમા પ્રભુની પાસે કેટલીએક ઉત્તમ પ્રાર્થના
કરવામાં આવી છે

૧૯. અથ અરિહંતયેષ્ઠઆણું (ચૈત્યસ્તવ) મૂત્ર.

અરિહંતયેષ્ઠઆણું, કરેમિ કાઉસ્સજ્ઞાં. ૧. વંદણુવત્તિ-
આચ્છે, પૂઅણુવત્તિઆચ્છે, સકારવત્તિઆચ્છે, સમ્માણુવત્તિ-
આચ્છે, યોહિલાભવત્તિઆચ્છે, નિરૂવસગ્ગવત્તિઆચ્છે.
૨. સદ્ધાચ્છે, મેહાચ્છે, ધિધચ્છે, ધારણાચ્છે, અણુપેહાચ્છે,
વર્ઘમાણીચ્છે ઠામિકાઉસ્સજ્ઞાં. ૩. ઇતિ. ૧૯.

૧૯ ભાવાર્થ—આમાં જ્યાં દેવવંદન કરવા હોય તે એક દહેરાની
પ્રતિમાઓને વંદન કરવામા આવ્યું છે

*૨૦. કલ્લાણુકંદં (પંચ જિન) સ્તુતિ.

કલ્લાણુકંદં પઢમં જિણિંદં, સંતિંતચ્છો નેમિજિણું
મુણિંદં; પાસં પયાસં મુગુણિક્કઠાણું, ભત્તીધ વંદેસિરિવ-
હ્ધમાણું. ૧. અપારસંસારસમુદ્ધપારં, પત્તા સિવં દિંતુ મુધ-
ક્કસાર; સંવેજિણિંદા સુરવિંદવંદા, કલ્લાણુવલ્લીણુવિસાલ-
કદા. ૨. નિવ્વાણમજ્જે વરબાણુકપ્પં, પણાસિયાસેસકુવા-
ધહપ્પં; મયં છણાણાં સરણું બુહાણું, નમામિ નિરચ્ચંતિ-
જગપ્પહાણું. ૩. કુર્દદ્દુગોક્ષીરતુસારવન્ના, સરોજહત્થા

* સ્તુતિ (ચોપ)ની પહેલી ગાથામા જેને વિષય હોય તેની, બીજી
ગાથામાં સર્વ જિન, ત્રીજીમા જ્ઞાન અને ચોથીમાં શાસનદેવીની સ્તુતિ
હોય છે.

કમલે નિસન્ના; વાએસિરી પુત્યય વગ્ગહથા, સુહાય સા
અમ્હ સયા પસથા. ૪. ધૃતિ. ૨૦.

૨૦ ભાવાર્થ—આ શ્રી ઋષભદેવ, શાન્તિનાથ, નેમિનાથ, પાર્શ્વ-
નાથ અને મહાવીરસ્વામીની સ્તુતિ છે.

૨૧. અથ સંસારદાવા સ્તુતિ.

સંસારદાવાનલદાહનીરં, સંભોધધૂલીહરણે સમીરં;
માયારસાહારણુસારસીરં, નમામિ વીરં ગિરિસારધીરં. ૧.
ભાવાવનામસુરહાનવમાનવેન, ચૂલાવિલોલકમલાવલિમાલિ-
તાનિ; સંપૂરિતાલિનતલોકસમીહિતાનિ, કામં નમામિ
જિનરાજપદાનિ તાનિ. ૨. ઔધાગાધં સુપદ્મપદવી—નીરપૂ-
રાલિરામં, જીવાહિંસા—વિરલલહરી—સંગમાગાહદેહં; ચૂલા-
વેલં ગુરુગમમણિસંકુલં હૂરપારં, સારં વીરાગમજલનિધિં
સાદરં સાધુ સેવે. ૩. આમૂલાલોલ ધૂલીખડુલપરિમલાલી-
લ્લોલાલિમાલા, ઝંકારારાવસારા મલહલકમલાગારભૂમિનિ-
વાસે!; છાયાસંભારસારે! વરકમલકરે! તારહારાલિરામે!,
વાણીસદોહદેહે! ભવવિરહવરદેહિ મે દેવિ! સારમ્. ૪.
ધૃતિ. ૨૧.

૨૧ ભાવાર્થ—આ શ્રી મહાવીરસ્વામીની સ્તુતિ આચાર્ય શ્રી
હરિભદ્રસૂરિની રચેલી છે.

૨૨. અથ સ્નાતસ્યા સ્તુતિ.

સ્નાતસ્યાપ્રતિમસ્ય મેરુશિખરે શમ્યા વિભોઃ શૈશવે,
રૂપાલોકનાવિસ્મયાહતરસપ્રાંત્યાબ્રમચ્યશ્ચુપા; ઉન્મૃષ્ટં નય-
નપ્રભાધવક્ત્રિતં ક્ષીરોદકાશંકયા, વક્ત્રં યસ્ય પુનઃ પુનઃ સ
જયતિ શ્રીવર્ધમાનો જિનઃ. ૧. હંસાંસાહતપદ્મરેણુકપિ-
શક્ષીરાર્ધ્વાંબોભૃતૈઃ, કુંભૈરપ્સરસાં પથોધરભરપરપર્દિભિઃ

કાંચનૈઃ; યેષાં મંદરરત્નશૈલશિખરે જન્માભિષેકઃ કૃતઃ, સર્વેઃ
 સર્વસુરાસુરેશ્વરગણૈસ્તેષાં નતોઽહં કમાન્. ૨. અર્હદ્વક્ત્રપ્ર-
 સૂતં ગણધરચિતં દ્વાદશાંગવિશાલં, ચિત્રં બહુર્થયુક્તં
 મુનિગણવૃષભૈર્ધારિતં બુદ્ધિમહાભિઃ; મોક્ષાયદ્વારભૂતં વ્રતચ-
 રણક્લેષેયભાવપ્રદીપં, ભક્ત્યા નિત્યં પ્રપદ્યે શ્રુતમહામખિતં
 સર્વલોકકૈકસારમ્. ૩. નિષ્પંકવ્યોમનીલધુતિમલસદૃશં
 બાલચંદ્રાભદંધ્રં, મત્તં ઘંટારવેણ પ્રસૂતમદજલં પૂરયંતં
 સમંતાતઃ; આરૂઢો દિવ્યનાગં વિચરતિ ગગને કામદઃ કામ-
 રૂપી, યક્ષઃ સર્વાનુભૂતિ દિશતુ મમ સદા સર્વકાર્યેષુ
 સિદ્ધિમ્. ૪ ઇતિ શ્રી મહાવીરજિનસ્તુતિઃ. ૨૨.

૨૨ ભાવાર્થ—શ્રી બાલચંદ્રસૂરિની રચેલી આ મહાવીર સ્વામીની
 સ્તુતિ છે. તે પાલિક, ચાતુર્માસિક અને સાંવત્સરિક
 પ્રતિક્રમણમાં બોલાય છે.

૨૩ અથ પુદ્ગરવર (શ્રુતસ્તવ) સૂત્ર.

પુદ્ગરવરદીવર્ઢે, ધાયધસંડે અ જંબુદીવે અ; ભર-
 હેરવયવિદેહે, ધમ્માધગરે નમંસામિ. ૧ તમતિમિરપડલ-
 વિદ્ધંસણસ્સ સુરગણનારંદમહિઅસ્સ; સીમાધરસ્સ વંદે,
 પપ્પેહિઅમોહજલસ્સ. ૨. જાઇજરામરણસોગપણાસણસ્સ,
 કલ્લાણપુદ્ગલવિસાલસુહાવહસ્સ; કેા દેવહાણવનરિંદગણ-
 ત્તિઅસ્સ, ધમ્મસ્સ સારમુવલજ્જ કરે પમાયં. ૩. સિદ્ધ-
 ભો! પયચ્છોણમો જિણમચ્છે નંદી સયા સંજમે, દેવ-
 નાગસુવત્તકિત્તરગણસ્સખભૂઅભાવચ્ચિઅચ્છે; લોગો જત્થ
 પપ્પદિઅજગમિણં તેલુક્કમચ્ચાસુરં, ધમ્મો વર્ઢેઉ સાસચ્છો
 વિજયચ્છો ધમ્મુત્તરં વર્ઢેઉ. ૪. સુઅસ્સલગવચ્છો, કરેમિ
 કાઉસ્સગ્ગં. વંદણવત્તિયાચ્છે ઇતિ. ૨૩.

૨૩ ભાવાર્થ—આમાં વિચરતા તીર્થકરોની તથા જ્ઞાનની સ્તુતિ છે.

૨૪. અથ સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું.

સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું, પારગયાણું પરંપરગયાણું; લોચગામુવગયાણું, નમો સયાસન્વસિદ્ધાણું. ૧. જો દેવા-ણુવિ દેવો, જ દેવા પંજલી નમંસંતિ; ત દેવદેવમહિયં, સિરસા વદે મહાવીરં. ૨. ઇક્ષેવિ નમુક્કારો, જિણુ વરવસહસ્સ વદ્ધમાણુસ્સ; સંસારસાગરાચ્ચો, તારેધ નરં વ નારિંવા. ૩. ઉજ્જિતસેલસિહરે, દિંહ્ખા નાણું નિસી-હિયા જસ્સા; તંધમ્મચક્કવટ્ટિં, અરિદ્ધુનેભિં નમંસામિ. ૪. ચત્તારિચરુદ્ધસ દોય-વંદિયા જિણુવરા ચઉન્વીસં; પરમદુનિદ્ધિચરુદ્ધા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ૫. ઇતિ. ૨૪.

૨૪ ભાવાર્થ—આમાં સર્વ સિદ્ધ, મહાવીરસ્વામી, નેમિનાથ તથા અષ્ટાપદ પર્વત ઉપર ગિરાજમાન ચોવીશ તીર્થ-કરોની સ્તુતિ છે.

૨૫. અથ વેયાવચ્ચગરાણું.

વેયાવચ્ચગરાણું, સંતિગરાણું, સમ્મદિદ્ધિસમાહિગરાણું, કરેમિ કાઉસ્સણં, અન્નત્થં ઇતિ. ૨૫.

૨૫ ભાવાર્થ—આથી સમકિતદૃષ્ટિ દેવોને મંલાંસ્વામાં આવે છે

૨૬. અથ ભગવાનાદિવંદન.

ભગવાનુહં, આચાર્યુહં, ઉપાધ્યાયહં, સર્વસાધુહં. ઇતિ. ૨૬.

૨૭. અથ દેવસિચ પડિક્કમણે ઠાઉં.

(પ્રતિક્રમણ સ્થાપન સુત્ર)

ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્ ! દેવસિચપડિક્કમણે ઠાઉં ? ઇચ્છં. સન્વસ્સવિ દેવસિચ, દુચ્ચિંતિચ, દુબ્ભા-સિચ, દુચ્ચિદ્ધિચ, મિચ્છામિ દુક્કડં. ઇતિ. ૨૭.

૨૮. અથ ધ્વજામિ ઠામિ.

ધ્વજામિઠામિ કાઉસગ્ગાં, જો મે દેવસિયો, અધ્યારો, ક્યો, કાધ્યો, વાધ્યો, માણસિયો, ઉસ્સુતો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્જાએ, દુવિવિંતિયો, અણા-યારો, અણિચ્છિઅન્વો, અસાવગપાઉગ્ગો, નાણે દંસણે ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ સામાધ્યે, તિણ્હં ગુત્તિણું, ચઉણ્હં કસાયાણું, પંચણ્હમણુવ્વયાણું, તિણ્હં ગુણુવ્વયાણું, ચઉણ્હં સિક્ખાવયાણું, ખારસવિહસ્સ સાવગધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅં, તસ્સ મિન્ધામિ દુક્કડં. ધતિ. ૨૮.

૨૮ ભાવાર્થ—આથી દિવસના લાગેલાં પાપને સામાન્ય રીતે જાહેર કરી તેની માફી માગવામાં આવે છે.

૨૯. અથ પંચાચારની ગાથા.

નાણુંમિ દંસણુંમિઅ, ચરણુંમિ તવંમિ તહંય વીરિ-યંમિ; આચરણું આચારો, ધ્વજ એસો પંચહા ભણિયો. ૧. કાલે વિણ્ણે ખહુમાણે, ઉવહાણે તહં અનિણ્ણવણે; વંજણુ—અત્ય—તદુભયે, અકવિહો નાણમાચારો. ૨. નિસ્સંકિઅ નિક્કંખિઅ, નિવ્વિતિગિચ્છા અમૂઢદિદ્ધિઅ; ઉવચ્છ [થરી-કરણે, વચ્છદ્વપ્પભાવણે અર્દ્ધ. ૩. પહ્ણિહાણુજ્જગણુતો, પંચહિં સમિધ્ધિં તીહિં ગુત્તાહિં; એસ ચરિત્તાચારો, અર્દ્ધવિહો હોધ નાયન્વો. ૪. ખારસવિહંમિવિ તવે, સળિભંતરખાહિરે કુસલ-દિદ્ધે; અગિલાધ અણાણ્ણવી, નાયન્વો સો તવાચારો. ૫. અણસણ મૂણોઅરિયા, વિત્તીસંખેવણું રસચ્ચાઓ; કાય-કિલેસો સંઘી—ણ્યા ય ખજ્જે તવો હોધ. ૬. પાયચ્છિત્તં વિણ્ણો, વેચ્ચાવચ્ચં તહેવ સન્નચ્ચો; ઝાણું ઉસ્સગ્ગોવિ

અ, અખિભંતરચો તવો હોઈ. ૭. અણિગૂહિઅખલવીરિચો,
પરક્રમઈ જે જહુત માઉતો; જુજઈ અ જહાયામં, નાયવો
વીરિયાયારો. ૮. ઇતિ. ૨૯.

૨૯ ભાવાર્થ—આ આઠ ગાથામાં જાનાદિ પાત્ર આચારના ભેદનું
વર્ણન છે.

૩૦. અથ સુગુરુ વાંદણા (દ્વાદશાવર્ત ગુરુવંદના) સૂત્ર.

ઈચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં, જીવણિજીને
નિસીહિઆચે, અણુનણહ, મે મિઉગાહં, નિસીહિ, અહો—
કાયંકાયસંકાસં, ખમણિજીને લે કિલામો, અપ્પકિલંતાણું,
ખહુસુભેણું લે, દિવસો વધકંતો ? જતાલે ? જીવણિજી
ચ લે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! દેવસિઅં વધક્રમં.
આવસ્સિઆચે, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણું. દેવસિઆચે
આસાયણાચે, તિત્તિસન્નયરાચે, જં કિંચિ મિચ્છાચે,
મણુદુક્કડાચે, વયદુક્કડાચે, કાયદુક્કડાચે, કોહાચે,
માણાચે, માયાચે, લોભાચે, સંવકાલિઆચે, સંવમિચ્છો-
વયારાચે, સંવધમ્માઈક્રમણાચે, આસાયણાચે, જે મે
અધ્યારો કચો, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ,
ગરિહામિ, અપ્પાણુવોસિરામિ. ૧. ખીજવારના વાદણામાં
'આવસ્સિઆચે'એ પદ ન કહેવું રાઈપ્રતિક્રમણમાં રાઈવધકંતા, પદ્યો
વધકંતો, ચઉમાસી વધક્રતા, સંવચ્છરો વધકંતો કહેવો ઇતિ ૩૦
૩૦ ભાવાર્થ—આથી સુગુરુને વદન કરી તેમની પ્રત્યે થયેલા
દોષની ક્ષમા ચાત્રવામાં આવે છે.

૩૧. અથ દેવસિઅં આલોઉં.

ઈચ્છાકારેણ સંદિસિહ ભગવન્ ! દેવસિઅં આલોઉં ?
ઈચ્છં. આલોચેમિ જે મેં ઇતિ. ૩૧.

૩૨. અથ સાત લાખ.

સાત લાખ પૃથ્વીકાય, સાત લાખ અપ્કાય, સાત લાખ તેઉકાય, સાત લાખ વાઉકાય, દશ લાખ પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય, ચૌદ લાખ સાધારણ વનસ્પતિકાય, બે લાખ બેઠંદ્રિય, બે લાખ તેઠંદ્રિય, બે લાખ ચઉરિદ્રિય, ચાર લાખ દેવતા, ચાર લાખ નારકી, ચાર લાખ તિર્યચ-પચેંદ્રિય, ચૌદ લાખ મનુષ્ય, એવંકારે ચોરાશી લાખ જીવચોનિમાંહિ, ગહારે જીવે જે કોઈ જીવ હણ્યો હોય, હણાવ્યો હોય, હણતાં પ્રત્યે અનુમોદ્યો હોય, તે સર્વે મને વચને કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુકકડં. ઇતિ. ૩૨.

૩૨ ભાવાર્થ—આમાં ચોરાશી લાખ ચોનિવાળા જીવોમાં જે જીવો હણ્યા હોય તે જાણત મિચ્છામિ દુકકડં દેવામાં આવે છે.

૩૩. અથ અઢાર પાપસ્થાનક.

પહેલે પ્રાણાતિપાત, બીજે મૃપાવાદ, ત્રીજે અદત્તાદાન, ચોથે મૈથુન, પાંચમે પરિગ્રહ, છઠે ક્રોધ, સાતમે માન, આઠમે માયા, નવમે લોભ, દશમે રાગ, અગ્યારમે દ્વેષ, બારમે કલહ, તેરમે અભ્યાખ્યાન, ચૌદમે પૈશુન્ય, પંદરમે રતિચરતિ, સોડમે પરપરિવાદ, સત્તરમે માયામૃપાવાદ, અઢારમે મિચ્છાત્વશલ્ય. એ અઢાર પાપસ્થાનકમાંહિ, ગહારે જીવે જે કોઈ પાપ સેવ્યું હોય, સેવરાવ્યું હોય, સેવતાં પ્રત્યે અનુમોદ્યું હોય, તે સર્વે મને વચને કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુકકડં. ઇતિ. ૩૩.

૩૩ ભાવાર્થ—આમાં અઢાર પ્રકારે પાપ બંધાય છે તેનાં નામ છે અને પછી તેવી રીતે કરેલાં પાપની ક્ષમા માંગવામાં આવી છે. (મિચ્છામિદુકકડં દેવામાં આવેલ છે.)

૩૪. અથ સંવસ્સવિ. (સંક્ષિપ્ત મધ્ય પ્રતિક્રમણ).

સંવસ્સવિ દેવસિય, દુરિયંતિય, દુપ્પાસિય
દુરિયટ્ટિય, ઇચ્છાકારેણ સંદિસહા ભગવન્ ! ઇચ્છં, તસ્સ
મિચ્છામિ દુક્કડં. ઇતિ. ૩૪.

૩૪ ભાવાર્થ—આમાં લાગેલાં પાપને અતિ દુઃકામાં કહેવા સાથે
તેની માફી માંગવામાં આવી છે.

૩૫. અથ શ્રાવક પ્રતિક્રમણ સૂત્ર-વંદિતું.

વંદિતું સંવસિક્કધે, ધમ્માયરિયે અ સંવસાહૂ અ;
ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં, સાવગધમ્માધ્યારસ્સ. ૧. જો મેં
વયાધ્યારો, નાણે તહ દંસણે ચરિત્તે અ; સુહુમો ય ધ્યાયરો
વા, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ. ૨. દુવિહે પરિગ્ગહામ્મ,
સાવજ્જે ખહુવિહે અ આરંભે; કારાવણે અ કરણે, પડિ-
ક્કમે દેસિઅં સંવં. ૩. જં ખદ્ધમિંદિયેહિં, ચઉહિં કસા-
એહિં અપ્પસત્થેહિં; રાગેણ વ દોસેણ વ, તં નિંદે તં ચ
ગરિહામિ. ૪. આગમણે નિગ્ગમણે, ઠાણેચંકમણે અણાભોગે;
અભિયોગે અ નિયોગે, પડિક્કમે દેસિઅં સંવં. ૫. સંકા કંખ
વિગિચ્છા, પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ; સમ્મતસ્સ ઇચ્છારે
પડિક્કમે દેસિઅં સંવં. ૬. છક્કાયસમારંભે, પયણે અ પયાવણે
અ જે દોસા; અત્તરૂપાય પરફા, ઉભયફા ચેવ તં નિંદે. ૭.
પંચણ્ડમણુવયાણું, ગુણુવયાણું ચ તિણ્ડમધ્યારે; સિક્ક-
ખાણું ચ ચઉણ્ડં, પડિક્કમે દેસિઅં સંવં. ૮. પઠમે
અણુવચંભી, થૂલગપાણાધવાયવિરધંઓ; આયરિયમ-
પ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણું. ૯. વહ ખંધં છવિચ્છેએ,
અધભારે ભત્તપાણુવચ્છેએ; પઠમવચસ્સ ઇચ્છારે, પડિક્કમે
દેસિઅં સંવં. ૧૦. ખીએ અણુવચંભી, પરિથૂલગઅભિ-

અવયવવિરહ્યો; આયરિયમપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસગેણું.
 ૧૧ સહસા-રહસ-દારે, મોસુવચ્ચેસે ચ દુડ્ડેહે ચ;
 ખીયવચ્ચસ ઇત્થારે, પડિક્કમે દેસિચ્ચં સંવં. ૧૨. તથા
 અણુવચ્ચંમી, થૂલગપરદંવહરણુ વિરહ્યો; આયરિયમ-
 પ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસગેણું. ૧૩. તેના હુપ્પચોગે,
 તપ્પરિશ્વે વિરહ્યગમણે ચ; દુડ્ડતુલ દુડ્ડમાણે, પાડિક્કમે
 દેસિચ્ચં સંવં. ૧૪. ચત્થિયે અણુવચ્ચંમિ, નિચ્ચં પરહાર-
 ગમણુ વિરહ્યો; આયરિયમપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસ-
 ગેણું. ૧૫. અપરિગ્ગહિચ્ચા-ઈત્તર, ચણુંગવિવાહ-તિવ્વ-
 અણુરાગે; ચત્થિયવચ્ચસ ઇત્થારે; પડિક્કમે દેસિચ્ચં સંવં.
 ૧૬. ઇત્તો અણુવચ્ચે પંચમંમિ, આયરિયમપ્પસત્થંમિ;
 પરિમાણુપરિચ્છેચ્ચે, ઇત્થ પમાયપ્પસગેણું. ૧૭. ધણુધન્ન
 ખિત્તવત્થુ, રૂપસુવન્ને ચ કુવિચ્ચપરિમાણે; દુપચ્ચેચત્થિય-
 ચંમિ, પડિક્કમે દેસિચ્ચં સંવં. ૧૮. ગમણુસેસ ચ પરિમાણે,
 દિસાસુ ઉઠ્ઠં ચહે ચ તિરિચ્ચે ચ; લુહી સમચ્ચંતરહ્વા,
 પઠમંમિ ગુણુવચ્ચે નિદે. ૧૯. મજ્જંમિ ચ મંસંમિ ચ,
 પુષ્પે ચ ફલે ચ ગધમલ્લે ચ; ઉવભોગપરીભોગે, ખીયમ્મિ
 ગુણુવચ્ચે નિદે. ૨૦. સચ્ચિયતે પડિબધ્ધે, અપ્પોલ દુપ્પો
 લિચ્ચં ચ આહારે; તુચ્છોસાહભક્ષણુયા, પડિક્કમે દેસિચ્ચં
 સંવં. ૨૧. ઇંગાલી-વણુ-સાહી-ભાહી-ફાહી સુવજ્જચ્ચે
 કમ્મં; વાણિજ્જં ચેવદંત-લક્ખ-રસ-કેસ-વિસ-વિસયં.
 ૨૨. એવં ખુ જંતપિલ્લણુ-કમ્મં નિલ્લંછણું ચ દવદાણું;
 સરદહતજાયસોસં, અસધપોસં ચ વજ્જિજ્જન્ન. ૨૩. સત્થ-
 ગિમુસલજંતગ-તણુકદ્દે મંતમૂલભેસજ્જે; દિન્ને દવાવિચ્ચે

વા, પડિક્કમે દેસિયં સંવં. ૨૪. હહાણુવદ્દણવન્નગ,
 વિલેવણ સદ્દુરવરસગંધે; વત્થાસણ્યાભરણે, પડિક્કમે દેસિયં
 સંવં. ૨૫. કંદંપે કુક્કુધયે, મોહરિ અહિગરણ ભોગઅ-
 ધરિત્તે; હંદંમિ અણુદ્દાએ, તદ્ધઅંમિ ગુણુવચ્ચે નિદે. ૨૬.
 તિવિહે દુપ્પણિહાણે, અણુવદ્દાણે તહા સધવિદૂણે; સામાધય
 વિતહકયે, પદ્ધમે સિદ્ધાવચ્ચે નિદે. ૨૭. આણુવણે પેસવણે,
 સદે રૂવે અ યુગ્ગલકુખેવે; દેસાવગાસિઅંમિ, ખીએ સિદ્ધ-
 ખાવચ્ચે નિદે. ૨૮. સંથારુચ્ચારવિહી-પમાય તહ ચેવ
 ભોયણાભોએ; પોસહવિહિવિવરીએ, તદ્ધઅં સિદ્ધાવચ્ચે
 નિદે. ૨૯. સચ્ચિતે નિદ્ધિખવણે, પિહિણે વવચ્ચેસ મચ્છરે
 ચેવ; કાલાધક્કમદાણે, ચઉત્થે સિદ્ધાવચ્ચે નિદે. ૩૦. સુહિ-
 એસુ અ હુહિએસુ અ, જા મે અસ્સંજએસુ અનુકંપા; રાગેણ
 વ દોસેણ વ, તં નિદે તં અ ગરિહામિ. ૩૧. સાહૂસુ સંવિ-
 ભાગો, ન કચ્ચો તવચ્ચરણકરણુત્તેસુ; સતે કાસુઅદાણે,
 તં નિદે તં અ ગરિહામિ. ૩૨. ધહલોએ પરલોએ, હવિચ્ચ
 મરણે અ આસંસપચ્ચોગે; પંચવિહો અધચારો, મા મજ્જ
 હુજ્જ મરણતે. ૩૩. કાએણ કાધઅસ્સ, પડિક્કમે વાધઅસ્સ
 વાયાએ; મણુસા માણુસિઅસ્સ, સંવસ્સ વયાધઆરસ્સ.
 ૩૪. વંદણુવચ્ચ સિદ્ધાગા-રવેસુ સન્ના-કસાય-દંડેસુ, ગુત્તીસુ
 અ સમિધસુ અ, જો અધચારો અ તં નિદે. ૩૫. સમ્મદિદ્ધી
 હવો, જધવિ હુ પાવં સમાય રધ કિંચિ; અપ્પોસિ હોધ
 ખધો, જેણ ન નિદ્ધધેસં કુણુધ. ૩૬. તં પિ હુ સપડિક્કમણં,
 સપ્પરિઆવં સઉત્તરગુણં અ; ખિપ્પં ઉવસામેધ, વાહિવ્વ
 સુસિદ્ધઅઓ વિજ્જને. ૩૭. જહા વીસં કુદ્દુગયં, મંતમૂલ-
 વિસારયા; વિજ્જન હણુતિ મત્તેહિં, તો તં હવધ નિવ્વિસં.

૩૮. એવં અદ્વિહં કમ્ભં, રાગદોષસમન્નિજ્જયં; આલો-
 અતો અ નિદંતો, ખિપ્પં હણ્ઠં સુસાવયો. ૩૯.
 ક્યપાવોવિ મણુરસો, આલોધય નિદિય ગુરુમગાસે; હોધ
 અધરેગ લહુયો, યોહરિ અ ભરુવ ભારવહો. ૪૦.
 આવસ્સયેણુ એયેણુ, સાવયો જધવિ બહુરયો હોધ;
 દુદ્ધાણુમંતકિરિયં, કાહી અચિરેણુ કાલેણુ. ૪૧. આલો-
 અણા બહુવિહા, ન ય સંભરિયા પડિક્કમણકાલે; મૂલગુણુ
 ઉત્તરગુણે, તં નિદે તં અ ગરિહામિ. ૪૨. તસ્સ ધંમ્મસ્સ
 કેવલિ-પન્નત્તસ્સ અબ્ભુદ્ધિયોમિ આરાહણાએ; વિરયોમિ
 વિરાહણાએ, તિવિહેણુ પડિક્કતો, વંદામિ જિણે ચઉવ્વી-
 સં. ૪૩. જવંતિ ચેધઆધં ૪૪. જવંત કેવિ સાહુ ૪૫.
 ચિરસંચિયપાવ-પણાસણીધં, ભવસયસહસ્સ-મહ-ણીએ;
 ચઉવીસ-જિણુ-વિણિગ્ગય-કહાધં, વોલંતુ મે દિયહા. ૪૬.
 મમ મંગલમરિહંતા, સિદ્ધા સાહુ સુચં અ ધમ્મો અ;
 સમ્મહિદ્ધી દેવા, દિંતુ સમાહિં અ યોહિં અ. ૪૭. પડિસિ-
 દ્ધાણું કરણે, કિચ્ચાણુમકરણે પડિક્કમણું; અસદ્દહણે અ
 તહા, વિવરીઅ-પરુવણાએ અ. ૪૮. ખામેમિ સંવણ્ણવે,
 સંવે જવા ખમંતુ મે; મિત્તી મે સંવભૂએસુ, વેરં મજ્જં
 ન કેણ્ઠ. ૪૯. એવમહં આલોધય, નિદિય ગરહિઅ દુગં-
 ચિઅ સમ્મં; તિવિહેણુ પડિક્કતો, વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં
 ૫૦. ઇતિ. ૩૫.

૩૫ ભાવાર્થ—આથી શ્રાવકને ખારે વ્રત વગેરેમાં લાગેલા દોષને
 બહુ પસ્તાવા સાથે વિસ્તારથી જાહેર કરી તેવા
 દોષો ફરીથી ન લાગે તેવી ઇચ્છા સાથે તે બાબત
 માફી માગવામાં આવે છે.

૩૬. અથ અખ્લુદ્ધિઓ (ક્ષામણક સુત્ર).

ધ્વજાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! અખ્લુદ્ધિઓહં, અખિભંતર દેવસિઅં ખામેઉં ? ધ્વજં, ખામેમિદેવસિઅં. જં કિંચિ અપત્તિઅં પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણે, વિણ્યે, વેયા-વચ્ચે, આલાવે, સલાવે, ઉચ્ચાસણે, સમાસણે, અંતર-ભાસાચ્ચે, ઉવરિભાસાચ્ચે, જં કિંચિ મજ્જ વિણ્યપરિહીણં। સુહુમં વા ખાયરં વા, તુખ્ખે જાણહ અહં ન જાણામિ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં. ઇતિ. ૩૬.

૩૬ ભાવાર્થ:—આથી ગુરુ મહારાજના આપણાથી જે જે અપરાધ થયા હોય તે જાહેર કરી તેમની પાસે માફી માગવામાં આવે છે.

૩૭. અથ આયરિય ઉવજ્જાચ્ચે સૂત્ર.

આયરિય ઉવજ્જાચ્ચે, સીસે સાહમ્મિચ્ચે કુલ્લગણે અ; જે મે કેઇ કસાયા, સંવે તિવિહેણ ખામેમિ. ૧. સંવસ્સ સમણસંધસ્સ, ભગવચ્ચો અંજલિં કરિય સીસે; સંવં ખમાવઈતા, ખમામિ સંવસ્સ અહયપિ. ૨. સંવસ્સ છવરાસિસ્સ, ભાવચ્ચો ધમ્મનિહિયનિયચિત્તો; સંવં ખમાવઈતા, ખમામિ સંવસ્સ અહયંપિ. ૩. ઇતિ. ૩૭.

૩૭ ભાવાર્થ:—આમાં આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, સકળ સંઘ તથા સર્વ જીવો ઉપર કપાય થયો હોય તેની તથા તેઓના ખીજા જે કાંઈ અપરાધ થયા હોય તે બાબતની માફી માગવામાં આવે છે.

*૩૮. અથ નમોઽસ્તુ વર્ધમાનાય (સાયં શ્રી વીરસ્તુતિઃ).

ધૃત્યામો અણુસર્દિ, નમો ખમાસમણાણં. નમોઽર્હત્તં
નમોઽસ્તુ વર્ધમાનાય, સ્પર્ધમાનાય કર્મણા; તજ્જયાવા-
પ્તમોક્ષાય, પરાક્ષાય કુતીર્થિનામ્. ૧. યેષાં વિકારવિન્દ-
રાજ્યા, જ્યાયઃકમકમલાવલિં દધત્યા; સદૃશૈરિતિ સંગતં
પ્રશસ્યં, કથિતં સન્તુ શિવાય તે જિનેન્દ્રાઃ. ૨. કપાયતા-
પાર્દિતજન્તુનિર્વૃતિં, કરોતિ યો જ્ઞેનમુખામ્બુદોદ્ગતઃ;
સ શુક્રમાસોદ્ભવવૃષ્ટિસન્નિભો, દધાતુ તુષ્ટિં મયિ વિસ્તરો
ગિરામ. ૩ ઇતિ. ૩૮.

૩૮ ભાવાર્થ—આ શ્રી વીર પરમાત્માની સ્તુતિ છે. તે સાંજે
દેવસી પ્રતિક્રમણમાં હૃર્ષ નિમિત્તે બોલાય છે.

*૩૯. અથ વિશાલલોચન (પ્રાભાતિક શ્રીવીરસ્તુતિઃ).

વિશાલલોચનહસં, પ્રોઘવન્તાંશુકેસરં; પ્રાતર્વીર-
જિનેન્દ્રસ્ય, મુખપદ્મંપુનાતુ વા. ૧. યેષામભિષેકકર્મ કૃત્વા,
મત્તા હર્ષભરાત્ સુખં સુરેન્દ્રાઃ; તૃણમપિ ગણયન્તિ નૈવ
નાકં, પ્રાતઃ સન્તુ શિવાય તે જિનેન્દ્રાઃ. ૨. કલકૃત્તિર્નિમુક્તમ-
મુક્તપૂર્ણતં, કુતર્કરાહુગ્રસનં સદોદયમ્; અપૂર્વચન્દ્રંજિન-
ચન્દ્રભાષિતં, દિનાડગમે નૌમિધુઘૈર્નમસ્કૃતમ્. ૩. ઇતિ. ૩૯.

૩૯ ભાવાર્થ—આ પણ શ્રી વીર પ્રભુની સ્તુતિ છે. તે સવારે
સર્વ પ્રતિક્રમણમાં બોલાય છે.

૪૦. અથ શ્રુતદેવતાસ્તુતિઃ.

સુઅદેવયાએ કરેમિન્કાઉસ્સગ્ગં. સુઅદેવયા ભગ-
વદ્ નાણાવરણીયકમ્મસંધાયં; તેસિં ખવેઉ સયયં, જેસિં
સુઅસાયરે ભત્તી. ૧. ઇતિ. ૪૦.

૪૦ ભાવાર્થ—આ શ્રુતદેવીની સ્તુતિ છે.

* પૂર્વાનર્ગત હેઈ શ્રીઓ નબોલે.

*૪૧. અથ ક્ષેત્રદેવતાસ્તુતિઃ

ખિત્તદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં જિસે ખિત્તિ સાહૂ,
દંસણુનાણેહિં ચરણુસહિએહિં; સાહંતિ મુક્ખમગ્ગં, સા દેવી
હરઉ દુરિયાઈ. ૧. ધતિ. ૪૧.

૪૧ ભાવાર્થ—આ ક્ષેત્રદેવીની સ્તુતિ છે.

૪૨. અથ શ્રુતદેવતા (કમલદલ) સ્તુતિઃ

કમલદલવિપુલનયના, કમલમુખી કમલગર્ભસમ-
ગૌરી; કમલે સ્થિતા ભગવતી, દદાતુ શ્રુતદેવતા સિદ્ધિમ્. ૧.
ધતિ. ૪૨.

૪૨ ભાવાર્થ—આ પણ શ્રુતદેવીની સ્તુતિ છે. તે સ્ત્રીઓ કહે છે.

૪૩. અથ ભુવનદેવ સ્તુતિઃ

ભુવણ દેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં જ્ઞાનાદિગુણયુ-
તાનાં, નિત્યં સ્વાધ્યાયસંયમરતાનામ્; વિદધાતુ ભુવનદેવી,
શિવં મહા સર્વસાધૂનામ્. ૧. ધતિ. ૪૩.

૪૪. અથ ક્ષેત્રદેવસ્તુતિઃ

યસ્યાઃક્ષેત્રં સમાશ્રિત્ય, સાધુભિઃ સાધ્યતે ક્રિયાઃ સા
ક્ષેત્રદેવતા નિત્યં, ભૂયાન્નઃ સુખદાયિની. ૨. ધતિ. ૪૪.

૪૩-૪૪ ભાવાર્થ—આ ક્ષેત્રદેવી તથા ભુવનદેવીની સ્તુતિઓ
છે. આ બંને સ્તુતિઓ પાશ્વિક પ્રતિક્રમણમાં
બોલાય છે.

૪૫. મુનિવંદન (અઠ્ઠાધજ્જેસુ) સૂત્ર.

અઠ્ઠાધજ્જેસુ દીવસમુદેસુ, પનરસસુ કમ્મભુમીસુ
બવંતં કેવિ સાહુ, રયહરણુગુચ્છપડિગ્ગહધારા, પંચમહંવ-

* પુરુષો જ બોલે, સ્ત્રીઓ ન બોલે. ૧ સ્ત્રીઓ જ બોલે.

યધારા, અદ્ધારસસહસ્સસીઙ્ગધારા, અદ્ધુયાયારચરિતા,
તે સઘે સિરસા મણસા મત્થએણ વંદામિ. ૧. ધૃતિ. ૪૫.

૪૫ ભાવાર્થ—આથી અદ્ધાદ્ધિપમા ગેહલા મર્વ મુનીઓને નમસ્કાર
કરવામા આવે છે

૪૬. અથ સપ્તતિશતજિનસ્તુતિઃ (વરકનક)

વરકનકશર્ફવિદ્રુમ-મરકતધનસન્નિભં વિગતમોહં;
સપ્તતિશતં જિનાનાં, સર્વામરપૂજિતં વ દે. ૧. ધૃતિ ૪૬.

૪૬ ભાવાર્થ—આથી એકએ મિતેર તીર્થકરોને વંદન કરવામા
આવે છે

૪૭. અથ લઘુશાન્તિસ્તવઃ

શાન્તિં શાન્તિનિશાન્તં, શાન્તં શાન્તાઙ્ગશિવં નમસ્કૃત્ય;
સ્તોતુઃ શાન્તિનિમિત્તં, મન્ત્રપદ્ધૈઃ શાન્તયે સ્તૌભિ. ૧.
ઓમિતિ નિશ્ચિતવચસે, નમો નમો ભગવતેઙ્ગતે પૂજનમ્;
શાન્તિજિનાય જ્યવતે, યશસ્વિને સ્વામિનેદમિનામ્. ૨.
સકલાતિ-શેષક-મહા-સંપત્તિ-સમન્વિતાય શસ્યાય; ત્રૈલો-
ક્ય-પૂજિતાય ચ, નમો નમઃ શાન્તિદેવાય. ૩. સર્વાઙ્ગમરસુ-
સમ્બૂહ-સ્વામિકસંપૂજિતાય નજિતાય; ભુવનજનપાલનો-
દત, તમાય સતતં નમસ્તસ્મૈ. ૪. સર્વદુરિતૌધનાશન-કરાય
સર્વાઙ્ગશિવપ્રશમનાય; દુષ્ટગ્રહભૂત-પિશાચ-શાકિનીનાં પ્રમ-
થનાય. ૫. યસ્યેતિનામમન્ત્ર-પ્રધાનવાક્યોપયોગકૃત્તોષા;
વિજયા કુરુતે જનહિત-મિતિ ચ નુતા નમત તં શાન્તિમ્. ૬.
ભવતુ નમસ્તે ભગવતિ !, વિજયે ! સુજયે ! પરાપરૈરજિતે !;
અપરાજિતે ! જગત્યાં, જ્યતીતિ જ્યાવહે ! ભવતિ !. ૭.
સર્વસ્યાપિ ચ સંઘસ્ય, ભદ્રકલ્યાણમર્જીલપ્રદે !; સાધૂનાં ચ
સદા શિવ-સુતૃષ્ટિપ્રુષ્ટિપ્રદે ! જ્યાઃ ૮. ભવ્યાનાં કૃતસિદ્ધે !,

નિર્વૃત્તિનિર્વાણજનનિ ! સત્ત્વાનામ્; અભયપ્રદાનનિરતે !
 નમોઽસ્તુ સ્વસ્તિપ્રદે ! તુભ્યમ્. ૯. ભક્તાનાં જન્તૂનાં,
 શુભાવહે ! નિત્યમુદ્યતે ! દેવિ !; સમ્યગ્દુષ્ટીનાં ધૃતિ-રતિમ-
 તિષ્ઠુદ્ધિપ્રદાનાય. ૧૦. જિનશાસનનિરતાનાં, શાન્તિનતાનાં
 ચ જગતિ જનતાનામ્; શ્રીસંપત્કીર્તિયશો—વર્ધનિ !
 જય દેવિ ! વિજયસ્વ. ૧૧. સલિલાનલ—વિષવિષ-
 ધર—દુષ્ટગ્રહરાજરોગરણુભયતઃ; રાક્ષસરીપુગણુમારી—
 ચૈરેતિશ્વાપદાદિભ્યઃ. ૧૨. અથ રક્ષ રક્ષ સુશિવં,
 કુરુ કુરુ શાન્તિં ચ કુરુ કુરુ સદેતિ; તુષ્ટિં કુરુ કુરુ
 પુષ્ટિં, કુરુ કુરુ સ્વસ્તિં ચ કુરુ કુરુ ત્વમ્. ૧૩.
 ભગવતિ ! ગુણવતિ ! શિવશાન્તિ—તુષ્ટિપુષ્ટિસ્વસ્તીહ
 કુરુ કુરુ જનાનામ્; ઓમિતિ નમો નમો હ્રીં હ્રીં હ્રૂં હ્રૂં યઃ
 ક્ષઃ હ્રીં પુદ્ કુદ્ સ્વાહા. ૧૪. એવં યન્નામાક્ષર—પુરસ્સરં
 સંસ્તુતા જયાદેવી; કુરુતે શાન્તિં નમતાં, નમો નમઃ
 શાન્તયે તસ્મૈ. ૧૫. ઇતિ પૂર્વસૂરિદર્શિત—મન્ત્રપદવિદ્ધ-
 ભર્તઃ સ્તવઃ શાન્તેઃ; સલિલાદિભયવિનાશી, શાન્ત્યાદિકરશ્ચ
 ભક્તિમતામ્. ૧૬. યશ્ચૈનં પઠતિ સદા, શૃણોતિ ભાવયતિ
 વા યથાયોગમ્; સહિશાન્તિપદં યાયાત, સૂરિઃ શ્રીમાનદેવશ્ચ.
 ૧૭. ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાન્તિ—ચિદ્ધ્યન્તે વિદ્યવલ્લયઃ; મનઃ-
 પ્રસન્નતામેતિ, પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે. ૧૮. સર્વમર્જીલમાર્જીલ્યં,
 સર્વકલ્યાણકારણમ્; પ્રધાનં સર્વધર્માણાં, જૈનંજયતિ
 શાસનમ્. ૧૯. ઇતિ. ૪૭.

૪૭ ભાવાર્થ—શ્રી નાડુલ નગરમાં મરદી દહાવવા ધીમાન-
 દેવસૂરિએ આ સ્તોત્ર રચ્યું છે. એને ભણવાથી
 સાંભળવાથી તથા એના વડે મંત્રેણું જળા છાંટવાથી
 સર્વ રોગો દૂર થાય છે અને શાંતિ ફેલાય છે.

૪૮. ચરિત્રસાય ચૈત્યવન્દન.

ચરિત્રસાયપડિમલ્લુલ્લરણુ, દુઝ્ઝયમયણુખાણુમુસુ-
મુરણુ; સરસપિયંગુવન્નુ ગયગામિઉ, જયઉપાસુ ભુવણ-
તયસામિઉ. ૧. જસુ તણુકંતિકડપ્પસિણિદ્ધઉ. સોહધરણિ-
મણિકિરણાસિદ્ધઉ; નંનવ જલહરતડિલ્લયલંછિઉ, સો
જિણુ પાસુ પયચ્છઉ વ છિઉ. ૨. ઇતિ. ૪૮.

૪૮ લાવાર્થ—આ શ્રી પાર્શ્વનાથનુ ગુણસ્તુતિરૂપ ચૈત્યવંદન છે.

૪૯. અથ ભરહેસરની સજ્જાય [સત પુરુષો અને
સતી સ્ત્રીઓની]

ભરહેસર બાહુબલી, અભયકુમારો અ ઢંઢણકુમારો;
સિરિઓ અણિયાઉત્તો, અધમુત્તો નાગદત્તો અ. ૧. મેઅ-
જ્જ યૂલિભદ્દો, વયરરિસિ નંદિપેણુ સીહગિરી; કયવન્નો
અ મુકોસલ, પુંડરીઓ કેસિ કરકંડૂ. ૨. હલ્લ વિહલ્લ
મુદંસણુ, સાલ મહાસાલ સાલિભદ્દો અ; ભદ્દો હસન્નભદ્દો,
પસન્નચંદો અ જસભદ્દો. ૩. જંપુપહૂ વંકચૂલો, ગયસુકુ-
માલો અવંતિસુકુમાલો; ધન્નો ધલાધપુત્તો, ચિલાધપુત્તો
અ બાહુમુણી. ૪. અજ્જગિરિ અજ્જરક્ષિખઅ, અજ્જ-
સુહત્થી ઉદાયગો મણુગો; કાલયસૂરી, સંખો, પજ્જુન્નો
મૂલદેવો અ. ૫. પલવો વિણ્ણકુમારો, અદ્ધકુમારો દઢપ્પહારી
અ; સિજ્જસ કૂરગડૂ અ, સિજ્જંભવ મેહકુમારો અ. ૬.
એમાધ મહાસત્તા, દિંતુ સુહં ગુણુગણેહિં સંજુત્તા; જોસિં
નામગ્ગહણે, પાવપ્પખંધા વિલય જંતિ. ૭. સુલસા ચંદન-
બાલા, મણોરમા મયણુરેહા દમયંતી; નમયા સુંદરી સીયા,

નંદા ભદ્રા સુભદ્રાય. ૮. રાધમધ રિસિદત્તા, પઉમાવધ
અંજણા સિરીદેવી; બિદુ સુબિદુ મિગાવધ, પભાવધ ચિદત-
ણાદેવી. ૯. બાંભી સુંદરિ રુષિણી, રેવધ કુંતી સિવા
જયંતી ય; દેવધ દોવધ ધારણી, કલાવધ પુષ્પસૂતા ય. ૧૦.
પઉમાવધ ય ગોરી, ગંધારી લક્ષ્મભણા સુસીમા ય; જંબુ-
વધસચ્ચભામા, રુષિણી કણ્ઠકુંભહિસીઓ. ૧૧. જંબુ
ય જંબુદિના, ભૂઆ તહ ચેવ ભૂઆદિના ય; સેણા વેણા
રેણા, ભયણીઓ થૂલિભદ્રસ. ૧૨. ઇચ્ચાધ મહાસધઓ,
જયંતી અકલંકસીલકલિઆઓ; અજ્જ વિ વજ્જધ
જસિં, જસપડહો તિહુઅણે સયલે. ૧૩. ઇતિ. ૪૯.
૪૯ ભાવાર્થ—આ સજ્જાયમા પ્રાતઃસ્મરણીય ગ્રંથચારી, દાનેશ્વરી

તથા તપસ્વી વગેરે જૈનધર્મના ઉત્તમ આગધક
પુરુષો અને સ્ત્રીઓનાં નામો ગણાવ્યાં છે.

૫૦. અથ. શ્રાવક-કૃત્યની મણ્ઠજિણાણું સજ્જાય.

મણ્ઠ જિણાણું આણું, મિચ્છં પરિહરહં ધરહં સમ્મત્તં;
છન્નિહ-આવસ્સયમિ, ઉજ્જુત્તો હોમં પધદિવસં. ૧.
પંવેસુ પોસહવયં, દાણું સીલં તવો અ ભાવો અ; સજ્જાય
નમુક્કારો, પરોવયારો અ જયણા અ. ૨. જિણપૂઆ
જિણથુણિણું, ગુરુથુઅ સાહમ્મિઆણ વચ્છક્કં; વવહારસ્સ
ય સુદ્ધી, રહજત્તા તિથજત્તા ય. ૩. ઉવસમ વિવેક સંવર,
ભાસાસમિધ છલ્લવકરણા ય; ધમ્મિઅજણસંસજ્જો, કરણ-
દમ્મો ચરણપરિણામો. ૪. સંઘોવરિ બહુમાણો, પુત્થયલિહણું
પભાવણા તિથે; સઠ્ઠાણ કિચ્ચમેઅં, નિચ્ચં સુગુરુવચ્ચે-
સેણું. ૫. ઇતિ. ૫૦.

૫૦ ભાવાર્થ—આ સજ્જાયમાં શ્રાવકને કરવા યોગ્ય છત્રીશ
કૃત્યોનું વર્ણન છે.

૫૧. અથ સકલ-તીર્થવંદના

સકલ તીર્થ વંદુ કર જોડ, જિનવરનામે મંગલ કોડ;
 પહેલે સ્વર્ગે લાખ બત્રીશ, જિનવરચેત્ય નમું નિશદિશ. ૧.
 બીજે લાખ અઠ્ઠાવીશ કહ્યાં, ત્રીજે બાર લાખ સદહ્યાં; ચોથે
 સ્વર્ગે અડ લખ ધાર, પાંચમે વંદુ લાખ જ ચાર. ૨. છઠ્ઠે
 સ્વર્ગે સહસ પચાસ, સાતમે ચાલીસ સહસ પ્રાસાદ; આઠમે
 સ્વર્ગે છ હજાર, નવ દશમે વંદુ શત ચાર. ૩. અગ્યાર
 બારમે ત્રણસેં સાર, નવ ત્રેવેયકે ત્રણસેં અઢાર; પાંચ અનુ-
 ત્તર સર્વે મલી, લાખ ચોરાશી અધિકાં વલી. ૪. સહસ સત્તા-
 છું ત્રેવીશ સાર, જિનવર ભવનતણે અધિકાર; લાંબા સો
 જોજન વિસ્તાર, પચ્ચાસ ઊંચાં બહોંતેર ધાર. ૫. એકસો
 એંશી બિંબ પ્રમાણ, સભા સહિત એક ચૈત્યે જાણ; સો કોડ
 બાવન કોડ સંભાલ, લાખ ચોરાણું સહસ ચૈંઆલ. ૬.
 સાતસેં ઉપર સાઠ વિશાલ, સવિ બિંબ પ્રણમું ત્રણ કાલ; સાત
 કોડને બહોંતેર લાખ, ભવનપતિમાં દેવલ લાખ. ૭. એકસો
 એંશી બિંબ પ્રમાણ, એક એક ચૈત્યે સંખ્યા જાણ; તેરસેં
 કોડ નેવ્યાશી કોડ, સાઠ લાખ વંદુ કર જોડ. ૮. બત્રીસેં ને
 ઓગણસાઠ, તીર્છાલોકમાં ચૈત્યનો પાઠ; ત્રણ લાખ એકાણું
 હજાર, ત્રણસેં વીશ તે બિંબ જુહાર. ૯. વ્યંતર-જ્યોતિષીમા
 વળી જોઈ, શાશ્વતા જિન વંદુ તેહ; ત્રણેય અંદાનન
 વારિષેણ, વર્દ્ધમાનનામે ગુણસેણ. ૧૦. સમેતશિખરવંદુજિન
 વીશ, અષ્ટાપદ વંદુ ચોવીશ; વિમલાચલ ને ગઢ ગિરનાર,
 આણુ ઉપર જિનવર જુહાર. ૧૧. શંખેશ્વર કેશરિયો સાર,
 તારમે શ્રી અજિત જુહાર; અંતરીક વરકાણો પાસ, છરા-

વલો ને થંભણુ પાસ. ૧૨. ગામ નગર પુર પાટણુ જોહ,
જિનવર ચૈત્ય નમું ગુણુ ગોહ; વિહરમાન વંદુ જિન વીશ,
સિદ્ધ અનંત નમું નિશદિશ. ૧૩. અઢી દ્વિપમાં જે અણુગાર,
અઢાર સહસ શીલાંગના ધાર; પંચમહાવ્રત સમિતિ સાર,
પાળે પળાવે પંચાચાર. ૧૪. આહ્ય અભ્યંતર તપ ઉજમાલ,
તે મુનિ વંદુ ગુણુમણિમાલ; નિત નિત ઉઠી કીર્તિ કરું,
જીવ કહે જીવ સાયર તરું. ૧૫. ઇતિ. ૫૧.

૫૧ ભાવાર્થ—આમાં ત્રણ લોકની અંદર આવેલાં શાશ્વતાં અશા-
શ્વતાં ચૈત્યો તથા તેની અંદર રહેલી પ્રતિમા-
ઓની સંખ્યા બતાવી તેઓને નમસ્કાર કરવામા-
આવ્યો છે. આ શ્રી જીવવિજયજીએ રચેલ છે.

૫૨. અથ સકલાહર્ત-ચૈત્યવંદન-સૂત્ર

સકલાહર્તપ્રતિષ્ઠાન-મધિષ્ઠાનં શિવશ્રિયઃ; ભૂભુવઃ-
સ્વસ્તયીશાન-માહર્ત્યં પ્રણિદંભહે. ૧. નામાડકૃતિદ્રવ્યભાવૈઃ,
પુનતસ્ત્રિજગજ્જનમ્, ક્ષેત્રે કાલે ચ સર્વસ્મિન્નહર્તઃ સમુ-
પાસ્મહે. ૨. આદિમં પૃથિવીનાથ-માદિમં નિષ્પરિગ્રહમ્;
આદિમં તીર્થનાથં ચ, ઋપભસ્વામિનં સ્તુમઃ. ૩. અહર્-
ન્તમજિતં વિશ્વ-કમલાકર ભાસ્કરમ્; અમ્લાનકેવલાદર્શ-
સંકાન્તજગતં સ્તુવે. ૪. વિશ્વભવ્યજનારામ-કુલ્યાતુલ્યા-
જયન્તિ તાઃ; દેશનાસમયે વાયઃ, શ્રીસંભવજગત્પતેઃ. ૫.
અનેકાન્તમતાભ્લોધિ-સમુદ્ભાસનચંદ્રમાઃ; દ્વાદશમંદમાનન્દં,
ભગવાનમિનન્દનઃ. ૬. ત્રુસત્કિરીટશાણુગ્રો-ત્તેજિતાર્ધ્વિન-
ખાવલિઃ; ભગવાન્ સુમતિસ્વામી, તનોત્વભિમતાનિ વઃ. ૭.
પદ્મપ્રભભોદેહ-ભાસઃપુષ્પન્તુ વઃ શ્રિયમ્; અન્તરહ્રગારિ-

भयने, कोपाटोपाह्वारुणाः. ८. श्रीसुपार्थजिनेन्द्राय,
 भङ्गेन्द्रमहिताङ्गये; नमश्चतुर्वर्णसङ्घ—गगनाभोगलास्वते.
 ९. अन्द्रप्रलभसोश्चन्द्र—भरीयिनिचयोर्वला; भूर्तिभूर्ति—
 सितध्यान—निर्मितेव श्रियेऽस्तु वः. १०. कराभलङ्कवह्
 विश्वं, कलयन् केवल श्रिया; अयित्य भङ्गात्म्य निधिः; सुवि-
 धिर्गोधिये स्तुवः. ११. सत्त्वानां परमानन्द—उन्टोहमेदनवा-
 भ्युदा; स्याद्वादाभृतनिस्यन्दी, शीतलः पातु वो जिनाः.
 १२. भवरोगार्त्तजन्तूना—भगदंकारदर्शनः, निःश्रेयसश्रीर-
 भला; श्रेयांस श्रेयसेऽस्तु वः. १३. विश्वोपकारकीलत-तीर्थ-
 कृत्कर्मनिर्मितिः; सुरासुरनरैः पूजयो, वासुपूजयः पुनातु
 वः. १४. विभलस्वाभिना वाच्यः, कतकक्षौदसोदराः;
 जयन्ति त्रिजगद्येतो—जलनैर्भक्ष्यहेतवः. १५. स्वयं
 भूरभणुस्पृष्टि—करुणारसवारिणा; अनन्तजिह्वनन्तां वः,
 प्रयच्छतु सुप्रश्रियम्. १६. कल्पद्रुम—सधर्माणुमिष्टप्राप्तौ
 शरीरिणाम्; यतुर्द्धा धर्म्मद्वेषारं, धर्म्मानाथमुपास्महे.
 १७. सुधासोदरवाग्ज्योत्स्ना—निर्मलीकृत दिङ्मुखाः;
 भृगलक्ष्मा तमःशान्त्यै, शान्तिनाथजिनोऽस्तु वः. १८.
 श्रीकुन्धुनाथोभगवान्, सनाथोऽतिशयर्द्धिलिः; सुरासुरनृना-
 थानामेक—नाथोऽस्तु वः श्रिये. १९. अरनाथस्तु भगवां-
 श्चतुर्थारिनभोरविः; यतुर्थपुरुषार्थश्री—विलासं वितनोतु
 वः. २०. सुरासुरनराधीश—भयूरनववारिहम्; कर्मद्रुन्मूलने
 हस्ति, मह्यं महिलमभिष्टुभः. २१. जगन्महाभोहनिद्रा—प्रत्यु-
 पसमयोपमम्; मुनिसुप्रतनाथस्य, देशनावयनंस्तुभः. २२.
 लुङ्तो नमतां भूर्द्धि—निर्मलीकारकारणम्; वारिप्लवा धव

नमोः, पान्तु पादनपांशवः. २३. यद्ववंशसमुद्रेन्दुः, कर्मक-
क्षुताशनः; अरिष्टनेभिर्गवान्, भूयान्द्वाडरिष्टनाशनः. २४.
कमठे धरणेन्द्रे य, स्त्रोयितं कर्म कुर्वति; प्रभुस्तुल्यमनो-
वृत्तिः, पार्श्वनाथः श्रियेऽस्तु वः. २५. श्रीमते वीरनाथाय,
सनाथायाहसुतश्रिया, महानन्दसरोराज भरालायाऽर्द्धते नमः.
२६. कृतापराधेऽपि जने, कृपामन्थरतारयोः; धृपद्भ्याधार्द्र-
योर्द्धं, श्रीवीरजिननेत्रयोः. २७. जयति विजितान्यतेनः,
सुरासुराधीशसेवितः श्रीमान्; विमलस्त्रासविरहित-
स्त्रिभुवनयुगमणिर्गवान्. २८. वीरः सर्वसुरासुरेन्दु-
महितो वीरं पुधाः संश्रिताः, वीरेणालिङ्गतः स्वकर्मनिययो
वीराय नित्यं नमः; वीरात्तीर्थमिदं प्रवृत्तमतुलं वीरस्य
घोरं तपो, वीरे श्रीधृतिशीर्त्तिकान्तिनिययः श्रीवीर! लङ्ग-
दिशः. २९. अवनितलगतानां कृत्रिमाकृत्रिमानां, वरलवनग-
तानां दिव्यवैभानिकानाम्; धृढं मनुजकृतानां देवराज्यि-
तानां, जिनवरलवनानां लावतोऽर्द्धं नमामि. ३०. सर्वेषां
वेधसाभाध-मादिभं परमेष्ठिनाम्; देवाधिदेवं सर्वज्ञं,
श्रीवीरं प्रणिदम्भे. ३१. देवाऽनेकलवार्जितोर्जितमहा-
पापप्रदीपानलो-देवः सिद्धिबधूविशालहृदयालङ्कारहारोपमः;
देवाऽष्टादशदोषसिन्धुरवटानिर्लेदं पञ्चानना, लव्यानां
विद्वत्तु वांछितज्ञं श्रीवीतरागो जिनः. ३२. ज्योतो-
ऽष्टापदपर्वतो गजपदः सम्भेतसैत्रालिधः, श्रीमान् रैवतकः
प्रसिद्धमहिमा शत्रुंजयो मण्डपः; वलारः कनकायलोऽर्धु-
गिरिः श्रीत्रिजटाद्य-स्तत्र श्रीऋषलाद्यो जिनवराः
कुर्वन्तु वो भर्तृलभ. ३३. धृति. पर.

પર ભાવાર્થ—શ્રીહિમચન્દ્રાચાર્યના રચેલા આ ચૈત્યવંદનમાં
ચોવીગ તીર્થ^૧કરની જૂદા જૂદા શ્લોકથી સ્તુતિ
કર્યામાં આવી છે

૫૩. અથ શ્રાવક પાક્ષિકાદિ બૃહત્ અતિચાર.

નાણુંમિ દંસણુંમિ અ, ચરણુંમિ તવંમિ તહ ચ
વીરિયંમિ; આચરણું આચારો, ઇઅ અંસો પંચહા ભણિયો.
૧. જ્ઞાનાચાર, દર્શનાચાર, ચારિત્રાચાર, તપાચાર, વીર્યા-
ચાર, એ પંચવિધ આચારમાંહિ અનેરો જે કોઈ અતિચાર
પક્ષ દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ^૨ બાહર,^૩ જાણતાં અજાણતાં, હુઓ
હોય, તે સવિ હું મને, વચને, કાયાએ કરી મિચ્છા મિ
દુક્કડં. ૧.

તત્ર, જ્ઞાનાચારે આઠ અતિચાર—કાલે વિણ્યે બહુ-
માણે, ઉવહાણે તહ અનિણ્હવણે; વંજણ્યતથ તદુભયે,
અદ્વિહો નાણુમાચારો. ૧. જ્ઞાન—કાળવેળાએ ભણ્યો ગણ્યો
નહીં, અકાળે ભણ્યો. વિનયહીન, બહુમાનહીન, યોગઉપ-
ધાનહીન, અનેરો કનહે ભણી અનેરો ગુરુ કહ્યો. દેવ ગુરુ
વાંદણે, પડિક્કમણે, સજ્જાચ કરતાં, ભણતાં ગણતાં, કૂડો
અક્ષર, કાને માત્રાએ અધિકો ઓછો ભણ્યો. સૂત્રો કૂડું
કહ્યું, અર્થ કૂડો કહ્યો, તદુભય કૂડાં કહ્યાં, ભણીને વિસાર્યાં.
સાધુતણે ધર્મે—કાળે અણુઉદ્ધર્યે, ઠાંડો અણુપડિલેલે,
વસતિ^૪ અણુશોધે, અણુપવેસે,^૫ અસજ્જાચ આણેજ્જાચ^૬
માંહે શ્રી દર્શવૈકાલિક પ્રમુખ સિદ્ધાંત ભણ્યો, ગણ્યો. શ્રાવક-

૧ નાનામાં નાનો ૨ મોટો ૩ ઉપાશ્રય અને તેની આજુ
બાજુની જગ્યા ૪ યોગોદ્ધત્તનાદિ ક્રિયા વડે સિદ્ધાંત ભણવામાં પ્રવેશ
કર્યા વિના ૫ ભણવાને અચોજ્ય દિવસો.

તણે ધર્મે, થિવિરાવલિ^૧ પડિક્રમણા, ઉપદેશ-માળા, પ્રમુખ સિદ્ધાંત ભણ્યો, ગણ્યો. કાળવેળા કાળે અણઉદ્ધર્યે^૨ પઢ્યો. જ્ઞાનોપગરણુ-પાટી, પોથી, કવણી, કવલી, નવકારવાળી, સાપડા, સાપડી, દસ્તરી,^૩ વહી,^૪ ઓળિયા^૫ પ્રમુખ પ્રત્યે પગ લાગ્યો, થંકે લાગ્યું, થૂંકે કરી અક્ષર માંજ્યો, ઓશીસે ધર્યો, કન્હે છતાં આહારનિહાર કીધો. જ્ઞાનદ્રવ્ય ભક્ષતાં ઉપેક્ષા કીધી. પ્રજ્ઞાપરાધે^૬ વિણારણ્યો,^૭ વિણસતાં ઉવેખ્યો^૮. છતી શક્તિએ સારસંભાળ ન કીધી. જ્ઞાનવંતપ્રત્યે દ્વેષ, મત્સર ચિંતવ્યો. અવજ્ઞા, આશાતના કીધી. કોઇ પ્રત્યે ભણતાં ગણતાં અંતરાય કીધો. આપણા જાણપણાતણો ગર્વ ચિંતવ્યો. મતિ-જ્ઞાન, શ્રુતજ્ઞાન, અવધિજ્ઞાન, મનઃપર્યવજ્ઞાન, કેવળજ્ઞાન. એ પંચવિધ જ્ઞાનતણી અસદહણા કીધી, કોઇ તોતડો બોબડો બોલ્યો, હસ્યો, વિતર્ક્યો. અન્યથા પ્રજ્ઞપણા કીધી. જ્ઞાનાચાર વ્રત વિષય્યો અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસ ૧.

દર્શનાચારે આઠ અતિચાર-નિસ્સંકિય નિષ્કંખિય, નિવિતિગિચ્છા અમૂઢદિટ્ટી અ; ઉવવૂહ થિરીકરણે, વચ્છલ્લ પભાવણે અટ્ટ. ૧. દેવગુરુધર્મતણે વિષે નિઃશંકપણું ન કીધું તથા એકાંત નિશ્ચય ન કીધો. ધર્મ સંબંધીયાં ફળતણે વિષે નિઃસદેહ-બુદ્ધિ ધરી નહીં. સાધુસાધ્વીનાં મલમલિન ગાત્ર દેખી દુગંછા નિપજ્ઞવી. કુચારિત્રીયા દેખી ચારિત્રીયા ઉપર અભાવ હુણ્યો. મિથ્યાત્વીતણી પૂજા પ્રભાવના દેખી મૂઢદષ્ટિપણું કીધું. તથા સંઘમાંહે ગુણવંતતણી અનુપબૃંહણા

૧ આચાર્યોનાં ચરિત્રો. ૨ દક્ષતર. ૩ ચોપડો. ૪ લખેલા કાગળના વીટા. ૫ ઓછી સમજને લીધે સાવચેતીવિના. ૬ નાશ કર્યો. ૭ ઉપેક્ષા કરી.

કીધી.^૧ અસ્થિરીકરણ^૨, અવાત્સલ્ય-અપ્રીતિ, અભક્તિ
 નિપજ્ઞવી, અબહુમાન કીધું. તથા દેવદ્રવ્ય, ગુરુદ્રવ્ય, જ્ઞાન-
 દ્રવ્ય, સાધારણદ્રવ્ય, ભક્તિ, ઉપેક્ષિત, પ્રજ્ઞાપરાધે, વિણાશયાં,
 વિણસતાં ઉવેખ્યાં, છતી શક્તિએ સારસંભાળ ન કીધી.
 તથા સાધર્મિક સાથે કલહકર્મબંધ કીધો. અધોતી, અષ્ટ
 પદ મુખકોશ પાખે દેવપૂજા કીધી. બિંબપ્રત્યે વાસકુંપી,
 ધૂપધાણું, કલશતણો ઇમકો જાણ્યો. બિંબ હાથથકી પડ્યું.
 ઊસાસ નિઃસાસ જાણ્યો. દેહરે, ઉપાશ્રયે, મલદ્રખમાદિક
 લોહ્યાં. દેહરામાંહે હાસ્ય, ખેત્ર, કેલિ, કુતૂહલ, આહાર, નિહાર,
 કીધાં. પાન, સોપારી, નિવેદીઆ, ખાધાં. ઈવણાયરિય^૩
 હાથથકી પાડ્યાં, પડિલેહવા વિસાર્યા. જિનભવને ચોરાશી
 આશાતના, ગુરુ ગુરુણી પ્રત્યે તેત્રોશ આશાતના કીધી
 હોય. ગુરુવચન તહત્તિ કરી પડિવજ્યું^૪ નહીં. દર્શનાચાર
 વ્રત વિષદ્યો અનેરોળે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસ ૨.

ચારિત્રચારે આઠ અતિચાર,—પણિહાણુજેગજુત્તો,
 પંચહિં સમિધહિં તીહિં ગુત્તીહિં; એસ ચરિતાયારો,
 અઠ્ઠવિહો હોઈ નાયવો. ૧. ધર્યાં સમિતિ તે અણુજેએ
 હિંજ્યા. ભાષા સમિતિ તે સાવચ વચન બોલ્યાં. એપણું
 સમિતિ તે તૃણ,^૫ ડગલ,^૬ અન્ન, પાણી અસૂઝતું લીધું.
 આદાનભંડમત્તનિક્ષેપણા સમિતિ—તે આસન, શયન, ઉપ-
 કરણ, માતર^૭ પ્રમુખ અણપૂંજી જીવાકુળ ભૂમિકાએ મૂક્યું,

૧ ગુણની પસંસા ન કરવી તે. ૨ સમ્યક્ત્વથી પડતાને સ્થિર
 નહિ કરવો તે. ૩. સ્થાપનાચાર્ય. ૪ અંગીકાર કર્યું નહીં. ૫ ઘાસ.
 ૬ અગ્નિ ભાટીનાં ઢેફાં. ૭ લઘુનીતિ

લીધું. પારિષાપનિકા સમિતિ તે મળ, મૂત્ર, શ્લેષ્માદિક અણુપૂંજ જીવાકુળ ભૂમિકાએ પરઠવ્યું. મનોગુપ્તિ-મનમાં આત્મ સૌંદર્ય ધ્યાન ધ્યાયાં. વચન ગુપ્તિ-સાવધ વચન બોલ્યાં. કાય ગુપ્તિ-શરીર અણુપડિલેલું હલાવ્યું, અણુપુંજે બેઠાં. એ અષ્ટ પ્રવચનમાતા તે સાધુતણે ધર્મે સદૈવ અને શ્રાવકતણે ધર્મે સામાયિક પોસહ લીધે રૂડી પેરે પાળ્યા નહીં. ખંડણા, વિરાધના હુધ. ચારિત્રાચાર વ્રત વિષયો અનેરો જે કોઈ અતિચાર, પક્ષ દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર, જાણતાં અજાણતાં, હુઓ હોય, તે સવિ હું મને વચને કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુષ્ટકં. ૩.

વિશેષતઃ—શ્રાવકતણે ધર્મે શ્રીસમ્યક્ત્વ મૂલ બાર વ્રત. સમ્યક્ત્વતણા પાંચ અતિચાર—સંકાકંખવિગિચ્છા^૦ શંકા-શ્રી અરિહંતતણાં બળ, અતિશય, જ્ઞાનલક્ષ્મી, ગાંભિર્યાદિકગુણ, શાશ્વતી પ્રતિમા, ચારિત્રીયાનાં ચારિત્ર, શ્રી જિનવચનતણો સદેહ કીધો. આકાંક્ષા-અહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ્વર, ક્ષેત્રપાળ, ગોગો,^૧ આસપાલ, પાદરદેવતા,^૨ ગોત્રદેવતા, ગ્રહપૂજ, વિનાયક, હનુમંત, સુગ્રીવ, વાલી, નાહ^૩ ઇત્યેવમાદિક દેશ, નગર, ગામ, ગોત્ર, નગરી, જૂજૂઆ^૪ દેવ દેહરાંના પ્રભાવ દેખી રોગ આનંક કષ્ટ આવ્યે ઇલોક પરલોકાર્થે પૂજ્યા, માન્યા. સિદ્ધ વિનાયક જીરાડિલાને માન્યું, ઇચ્છ્યું. બાધ-સાંખ્યાદિક સંન્યાસી, ભરડા, ભગત, લિંગિયા,^૫ જોગિયા, જોગી, દરવેશ,^૬ અનેરા દર્શનીયાતણો

૧ ઘોઘાખાપજી, નાગદેવ-સર્પ ૨ ગામના પાદરની દેવી. (ભાવનગરમાં છે.) ૩ ગોરખનાથ. ૪ જૂદા જૂદા. ૫ અન્ય-મતિ દેવ વિશેષ ૬ વેષધારી, રૂડીર.

૧૧ બીજે સ્થૂણ મૃષાવાદ વિરમણ વ્રતે પાંચ અતિચાર-
 સહસા રહસ્ત દારેં સહસાદારે કુણહી પ્રત્યે અનુગતું આળ
 અભ્યાખ્યાન દીધું. સ્વદારા મંત્રભેદ કીધો. અનેરા કુણહીનો
 મંત્ર, આલોચ, 'મર્મ', પ્રકારયો કુણહીને અનર્થ પાડવા કૂડી
 બુદ્ધિ દીધી. કૂડો લેખ લખ્યો. કૂડી સાખ ભરી. થાપણ મોસો
 કીધો. કન્યા, ગા, દોર, ભૂમિ સંબંધી લહણે, દેહણે, વ્યવ
 સાયે, વાદ, વઢવાડ કરતાં મોટકું જુકું બોલ્યા. હાથ, પગ
 તણી ગાળ દીધી. 'કડકડા મોડ્યા. મર્મ વચન બોલ્યાં. બીજે
 સ્થૂણ મૃષાવાદ વિરમણ વ્રત વિપદ્યો અનેરો જે કોઈ અતિ
 ચાર પક્ષ દિવસમાંહિં ૨.

ત્રીજે સ્થૂણ અદત્તાદાન વિરમણ વ્રતે પાંચ અતિચાર-
 તેનાહડખ્યોગેં વર, બાહિર, ક્ષેત્ર, ખળે પરાઈ વસ્તુ અણુ-
 મોકલી લીધી, વાવરી. ચોરાઈ વસ્તુ 'વહોરી. ચોર, ધાડ
 પ્રત્યે સ કેત કીધો, તેહને 'સંબલ દીધું, તેહની વસ્તુ લીધી.
 ત્રિરુદ્ધ રાજ્યાતિક્રમ કીધો. નવા, પુરાણા, સરસ, વિરસ,
 સજવ, નિર્જીવ વસ્તુનાં ભેળસંભેળ કીધો. કૂડે કાટલે, તોલે,
 માને, માપે વહોર્યાં. દાણચોરી કીધી. કુણહીને લેખે વરાંચ્યો.
 સોટે લાંચ લીધી. કૂડો કરહો કાઢ્યો. વિશ્વાસઘાત કીધો.
 પરજાનના કીધી. પાસંગ કૂડાં કીધાં. દાંડી ચઢાવી. લહકે
 તહકે, કૂડાં કાટલાં, માન, માપાં કીધાં. માતા, પિતા, પુત્ર, મિત્ર,
 કલત્ર વંચી કુણહીને દીધું. જૂદી ગાંઠ કીધી. થાપણ બોળવી.

૧ છાની વાન પ્રગટ કરી ૨ થાપણ બોળખી ૩ હાથ ભાંગે,
 પગ ભાંગે કહ્યું. ૪ તારું અદિઠ થાય એમ હાથના આંગળાના ટચાકડા
 બોલાવી સ્ત્રીઓ અણુગમો બતાવે છે ૫ ખરીદ કરી ૬ ભાતું-મદદ
 ૭ છેતર્યો.

કુણ્ડીને લેખે પલેખે ભૂલાવ્યું. પડી વસ્તુ એળવી લીધી. ત્રીજે સ્થલ અદત્તાદાન વિ० ૩.

ચોથે સ્વરદ્વારાસતોષ પરસ્ત્રીગમન વિરમણપ્રતે પાંચ અતિચાર-અપરિગ્રહિયા ઇત્તરં 'અપરિગ્રહીતાગમન, ઇત્તર પરિગ્રહીતાગમન' કીધું. વિધવા, વેશ્યા, પરસ્ત્રી, કુલાંગના, સ્વદ્વારાશોકતણે વિષે દ્રષ્ટિવિપર્યાસ કીધો. સરાગ વચન ખોલ્યાં. આઠમ-ચઉદશ-અનેરી પર્વ તિથિના નિયમ લઈ ભાંગ્યાં. 'ધરધરણાં કીધાં, કરાવ્યાં. વરવહ્ન વખાણ્યાં. કુવિકલ્પ ચિતવ્યો. અનંગકીડા કીધી. સ્ત્રીનાં અંગોપાંગ નિરખ્યાં. પરાયા વિવાહ જોડયા. દીંગલાદીંગલી પરણાવ્યા. કામભોગતણે વિષે તીવ્ર અભિલાષ કીધો. અતિક્રમ, વ્યતિક્રમ, અતિચાર, અનાચાર મુહણે સ્વપ્નાંતરે હુઆ. કુસ્વપ્ન લાધ્યાં. નટ, વીટ, સ્ત્રીશું હાંસું કીધું. ચોથે સ્વાદ્વારાસતોષ પ્રત વિષધ્યા અનેરી જે કોઈ ૪.

પાંચમે સ્થુલ પરિગ્રહ પરિમાણપ્રતે પાંચ અતિચાર-ધણધન પિત્તવસ્તુ ધન-ધાન્ય, 'ક્ષેત્ર-વાસ્તુ, રૂપ્ય-મુવર્ણ, કુપ્ય,' દ્વિપદ-ચતુષ્પદ એ નવવિધ પરિગ્રહતણા નિયમ ઉપરાંત વૃદ્ધિ દેખી મૂર્છાજગે સંક્ષેપ ન કીધો. માતા, પિતા, પુત્ર, સ્ત્રીતણે લેખે કીધો. પરિગ્રહપરિમાણ લીધું નહીં. લેખને પઢિઉં નહીં. પઢવું વિસાર્યું. અલીધું મેલ્યું. નિયમ વિસાર્યાં. પાંચમે પરિગ્રહ-પરિમાણપ્રત વિષધ્યો અનેરી જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસ ૫.

૧ વેશ્યાગમન. ૨ થોડા કાળ માટે પગારથી રાખેલી સ્ત્રી સાથે ગમન. ૩ નાતરૂં-પુનર્લગ્ન-વિધવાવિવાહ. ૪ ઘર, ઘરવખરી વગેરે. ૫ ત્રાંખા પીતળ વીગેરે ધાતુઓ.

છે-દિગ્વિરમણવ્રતે પાંચ અતિયાર-ગમણસ્સ ૩ પરિભાણે ૦ ઊર્ધ્વદિશિ, અધોદિશિ, તિર્યગ્દિશિએ જાવા આવવા તણા નિયમ લેઈ ભાંગ્યા. અનાભોગે વિન્મૃતજગે અધિક ભૂમિ ગયા. પાઠવણી આઘી પાછી મોકલી. વહાણ વ્યવસાય કીધો. વર્ષાકાળે ગામતરું કીધું. ભૂમિકા એક ગમા સંખેયી, બીજી ગમા વધારી. છઠ્ઠે દિગ્વિરમણવ્રત વિષયએ અનેરો જે કાંઈ અતિયાર પક્ષ ૬.

સાતમે ભોગોપભોગ વિરમણવ્રતે-ભોજન આશ્રયી પાંચ અતિયાર, અને કર્મહુંતી પંદર અતિયાર. એવં વીશ અતિયાર. સચ્ચિત્તે પડિબદ્ધે ૦ સચ્ચિત્ત નિયમ લીધે અધિક સચ્ચિત્ત લીધું. અપક્રવાહાર, દુપક્રવાહાર, તુચ્છૌષધિતણું ભક્ષણ કીધું. ઓળા, ઉંળી, પોંક, પાપડી ખાધાં. સચ્ચિત્તદંવવિગઢ, વાણહતખેલવત્યકુસુમેસુ; વાહણસયણ નિલેવણ, બંભદિસિન્હાણમતેસુ. ૧. એ ચૌદ નિયમ દિનગત રાત્રિગત લીધા નહીં, લેઈને ભાંગ્યા. બાવીશ અભક્ષ્ય, બત્રીશ અનંતકાયમાંહિ આદુ, મૂળા, ગાજર, પિંડ, પિંડાણુ, કચૂરો, સૂરણ, કુંળી આંબલી, ગળો, વાઘરડાં ખાધાં. વાશી કઠોળ, પોળી, રોટલી, ત્રણ દિવસનું ઓદન લીધું. મધુ, મહુડાં, માખણ, માટી, વેંગણ, પીલુ, પીચુ, પપોટા, વિષ, હિમ, કરા, ઘોલવડાં, અન્નણ્યાંફળ, દીંબરું, ગુંદાં, મહેર, ખોળ. અથાણું, આંબલખોર, કાચું મીઠું,

૧. અન્નણતાં. ૨ મોકલેલી વસ્તુ. (પ્રસ્થાન કરવાની વસ્તુ, પસ્તાનું) ૩ કુણી-કુમળી-કાચી આંબલી. [એક જાતની એવી આંબલી ધાય છે.]

તિલ, ખસખસ, કોઠિબડાં ખાધા. રાત્રિભોજન કીધાં. લગ-
ભગ વેળાએ વાળું કીધું. દિવસ વિણુડિગે શીરાવ્યા. તથા
કર્મતઃ પન્નર કર્માદાન-ધંગાલક્રમે, વણક્રમે, સાડિક્રમે,
ભાડિક્રમે, ફેડિક્રમે એ પાંચ કર્મ. હંતવાણિજ્યે, લદ્ધ
વાણિજ્યે, રસવાણિજ્યે, કેસવાણિજ્યે, વિપવાણિજ્યે એ
પાંચ વાણિજ્ય. જંતપિલ્લણક્રમે, નિલ્લંછણક્રમે, દવગિ-
દાવણ્યા, સરદહતલાયસોસણ્યા, અસધપોસણ્યા, અ
પાંચ સામાન્ય. એવં પન્નર કર્માદાન. બહુ સાવધ, મહા-
રંભ, રાંગણ,^૧ લીલાલા^૨ કરાવ્યા. ઇંટ, નિલાડા પચાવ્યા.
ધાણી, ચણા, પકવાન્ન કરી વેચ્યાં. વાશી માખણ
તવાવ્યાં. તિલ વહોર્યા, ફાગણ માસ ઉપરાંત રાખ્યા.
દલીદો કીધો. અંગીઠા કરાવ્યા. શ્યાન, બિલાડા, સૂડા, સા-
લહિ પોખ્યા. અનેરાં જે કાંઈ બહુ સાવધ ખરકર્માદિક સમાચર્યાં.
વાશી ગાર રાખી. લીંપણે ગુંપણે, મહારંભ કીધો. અણુશો-
ધ્યા ચૂસા સંધૂકયા.^૩ ઘી, તેલ, ગોળ, છાશ, તણા ભાજન
ઉઘાડાં મૂક્યાં. તે માંહિ, માખી, કુંતી, ઉદર, ગારોળી પડી;
કીડી ચડી; તેની જ્યણા ન કીધી. સાતમે ભોગોપભોગ
વિરમણપ્રત વિપદ્યો અનેરાં જે કોઈ અતિચાર પક્ષ
દિવસ માંહિ ૭.

આઠમે-અનર્થદંડ વિરમણપ્રતે પાંચ અતિચાર-કંદ-
પ્પે કુલ્લુપ્પએ ૦ કંદર્પ લગે-વિટચેટા, હાસ્ય, ખેલ, કુતૂહલ
કીધા. પુરુષ, સ્ત્રીના હાવભાવ, રૂપ, શૃંગાર, વિપયરસ વખા-
ણ્યા. રાજકથા, લક્ષ્મીકથા, દેશકથા, સ્ત્રીકથા કીધી. પરાધ

તાંત કીધી તથા પૈશુન્યપણું^૧ કીધું, આર્તરૈદ્રધ્યાન ધ્યાયાં. ખાંડાં, કટાર, કોશ, કુહાડા, રથ, ઉખત,^૨ મુશલ,^૩ અગ્નિ, ઘરંટી, નિસાહે,^૪ દાતરડાં પ્રમુખ અધિકરણ મેળી^૫ દાક્ષિણ્ય-લગે માગ્યાં આપ્યાં. પાપોપદેશ દીધો. અષ્ટમી ચતુર્દશીએ ખાંડવા દળવાતણા નિયમ ભાંગ્યા. મૂખરપણાલગે અસં-ખદ્ધ વાક્ય બોલ્યાં. પ્રમાદચરણ સેવ્યા. અંધોળે, નાહણે, દાતણે, પગધોઅણે, ખેત, પાણી, તેત, છાંટયાં. ઝીલણે ઝીલ્યા. ભુવટે રમ્યા. હિંચોળે હિંચ્યા.^૬ નાટક, પ્રેક્ષણક નેયાં. કણ, કુવસ્તુ, ઢોર લેવરાવ્યાં. કર્કશ^૭ વચન બોલ્યાં. આઠોશ કીધો. અખોલા લીધો. કરકડા મોડ્યા. મચ્છર ધર્યો. સંભેડા^૮ લગાડ્યા. શ્રાપ દીધો. ભેંસા, સાઢ, ^૯હુંડ, કૂકડા, શ્વાનાદિક ઝૂંઝાર્યા, ઝુઝતાં નેયા. ખાદિલગે અદેખાઇ ચિંતવી. મારી, મીઠું, કણ, કપાશીયા, કાજવિણ, આંખ્યા, તે ઉપર બેડા. આલી^{૧૦} વનસ્પતિ ખુંદી. સુધ, શસ્ત્રાદિક નિપજાવ્યાં. ઘણી નિદ્રા કીધી રાગ દ્વેષ લગે એકને ઋદ્ધિ પરિવાર વાંછી, એકને મૃત્યુ હાની વાંછી. આઠમે અનર્થ-દંડવિરમણુવત વિષધયો અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિં ૮.

નવમે-સામાયિકવ્રતે પાંચ અતિચાર-તિવિહે દુષ્પ-ણિહાણે^૦ સામાયિક લીધે મને આહર્ટ દોહર્ટ ચિંતવ્યું. સાવધ વચન બોલ્યાં. શરીર અણપડિલેહું હલાવ્યું છતી

૧ ચાડિયાખાણું. ૨ ખારણિયો. ૩ સાંભેલું. ૪ દાળ વાટવાની છીપર. ૫ એકઠાં કરી. ૬ શ્લેષ્મ. ૭ ખેત તમાસો. ૮ આકરાં. ૯ એક ખીજને સાચું જુડું મમજીવીને વઢવાડ કરાવી. ૧૦ એકડા. ૧૧ લીલી.

વેળાએ સામાયિક ન લીધું. સામાયિક લઈ ઉઘાડે મુખે
ખોલ્યા. ઉંચ આવી. વાત, વિકથા, ઘરતણી ચિંતા કીધી.
વીજ, દોવાતણી ઉઠ્ઠેહિં હુધ. કણ, કપાશિયા, માટી,
મીઠું, ખડી, ધાવડી, અરણેટા પાષાણ પ્રમુખ ચાંપ્યા. પાણી,
નીલ, રૂલ, સેવાલ, હરિયકાય, ખીયકાય, ઇત્યાદિક આલજ્યા.
સ્રી તિર્યચ તણા નિરંતર પરસ્પર સંઘટ્ટ હુઆ. મુહપત્તિઓ
સંઘટ્ટી. સામાયિક અણપૂજ્યું પાયુ, પારણું વિસાયુ.
નવમે સામાયિકવત વિપદઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર
પક્ષ ૯.

દશમે-દેશાવગારિકવતે પાંચ અતિચાર-આણવણે
પેસવણે ૦ આણવણપ્યઓગે, પેસવણપ્યઓગે. સદાણુવાઈ,
રૂવાણુવાઈ, બહિયા પુગ્ગાલપદ્ધેવે; નિયમિત ભૂમિકામાંહિ
બાહેરથી કાંઈ અણાવ્યું. આપણ કન્હેથકો બાહેર કાંઈ
મોકલ્યું. અથવા રૂપ દેખાડી, કાંકરો નાંખી, સાદ કરી
આપણપણું છતું જણાવ્યું. દશમે દેશાવગારિકવત વિપ-
દઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસમાં હિ ૧૦.

અગ્યારમે-પાપવોપવાસવતે પાંચ અતિચાર-સંથા
અગ્યાર ત્રિહિ ૦ અપ્પરિલેહિય, દુપ્પરિલેહિય, સન્નતસંથારએ
અપ્પરિલેહિય, દુપ્પરિલેહિય, ઉગ્યાર પાસવણ ભૂમિ, પોસદ
લીધે સંથારાતણી ભૂમિ ન પૂંછ, બાહરલાં લહુકાં, વડો,
સ્થંદિલ, દિવસે શાંધ્યાં નહિ. પરિલેહ્યાં નહીં. માતરો
અણપૂંજ્યું હલાવ્યું, અણપૂંછ ભૂમિકાએ પરહવ્યું. પરહ-

૧ પ્રકાશ. ૨ સ્પર્શ. ૩ નાનાં ૪ મોટાં (લુપ્તનીતિ ક્રવાનાં
ને વડીનીતિ ક્રવાનો).

વતાં “ અણુન્નણુહ જસ્સગ્ગો” ન કહ્યો. પરંબ્યા પૂઠે
 વાર ત્રણ “ વોસિરે વોસિરે” ન કહ્યો. પોસહશાળા માંહિ
 પેસતાં “ નિસીહિ ” નિસરતાં “ આવસ્સહિ” વાર ત્રણ
 ભાળી નહીં. પુઠવી, અપ, તેઉ, વાઉ, વનસ્પતિ, ત્રસકાય
 તણા સંવદ્ધ, પરિતાપ, ઉપદ્રવ હુઆ. સંથારા પોરિસિતણે
 વિધિ ભણવો વિસાર્યો. પોરિસિ માંહે ઉંચા. અવિધે
 સંથારો પાથર્યો. પારણાદિકતણી ચિંતા કીધી. કાળવેળાએ
 દેવ ન ત્રાંચા, પડિક્કમણું ન કીધું. પોસહ અસૂરો લીધો,
 સુવેરો પાર્યો. પર્વતિથે પોસહ લીધો નહીં. અગ્યારમે
 પૌષધોપવાસવત વિપદ્યો અનેરો જે કોઈ અતિચાર
 પક્ષે ૧૧.

બારમે-અતિથિસંવિભાગવ્રતે પાંચ અતિચાર, સ-
 મિચિત્તે નિદ્ધિખવણે ૦ સચિત્ત વસ્તુ હેઠ ઉપર છતાં મહાત્મા
 મહાસતી પ્રત્યે અસૂઝતું દાન દીધું. દેવાની બુદ્ધિએ
 અસૂઝતું ફેડી સૂઝતું કીધું. પરાયું ફેડી આપણું કીધું. અણુ-
 દેવાની બુદ્ધિએ સૂઝતું ફેડી અસૂઝતું કીધું. આપણું ફેડી
 પરાયું કીધું. વહોરવાવેળા ટળી રહ્યા. અસુરે કરી મહાત્મા
 તેડ્યા. મત્સર ધરી દાન દીધું. ગુણવંત આવ્યે ભકિત ન
 સાચવી. છતી શક્તિએ સાહમ્ભિવાત્સલ્ય ન કીધું. અનેરાં
 ધર્મક્ષેત્ર સીદાતાં છતી શક્તિએ ઉદ્ધર્યાં નહીં. દીન,
 ક્ષીણ પ્રત્યે અનુકંપાદાન ન દીધું. બારમે અતિથિસંવિ-
 ભાગ વ્રત વિષદ્યો અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ
 દિવસમાંહિ ૧૨.

સંલેખણાતણા પાંચ અતિચાર-ઘહલોચે પરલોચે. ઘહલોગામ સમ્પચોગે, પરલોગાસંસમ્પચોગે, જીવિયાસંસમ્પચોગે, મરણાસંસમ્પચોગે, કામભોગાસંસમ્પચોગે. ઘહલોકે ધર્મના પ્રભાવલગે રાજવક્રદ્ધિ, સુખ, સૌભાગ્ય, પરિવાર, વાંછ્યાં. પરલોકે-દેવ દેવેંદ્ર, વિદ્યાધર, ચક્રવર્તી તણી પદવી વાંછી. સુખ આવે-જીવિતવ્ય વાંછ્યું. દુઃખ આવે મરણ વાંછ્યું. કામ ભોગતણી વાંછા કીધી. સંલેખણાત્રત વિષયચો અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ ૧૩.

તપાચાર ખાર ભેદ-છ બાહ્ય, છ અહ્યંતર. અણુસણુ-મૂણો અરિયાં અણુસણુ ભણી-ઉપવાસવિશેષ પર્વતિથે છતી શક્તિચે કીધો નહીં. જિણોદરી ત્રત-તે કોળિયા પાંચ સાત જિણ રહ્યા નહીં. વૃત્તિસંક્ષેપ-તે દ્રવ્યભણી સર્વ વસ્તુનો સંક્ષેપ કીધો નહીં. રસત્યાગ તે વિગયત્યાય ન કીધો. કાયકલેશ-લોચાદિક કષ્ટ સહન કર્યાં નહિ. સંહીનતા અગોપાંગ સંકોચી રાખ્યાં નહિ. પાટલો ડગતો ફેડ્યો નહીં. ગંઠસી, પોરિસિ, સાઠપોરિસી, પુરિમઠ્ઠ, એકાસણું, બેઆસણું, નીવી, આંબિલ પ્રમુખ પરચક્રખાણુ પારણું વિસાયું. ગંઠસીઈ ભાંચ્યું. નીવી, આંબિલ, ઉપવાસાદિક, તપ કરી કાચું પાણી પીધું. વમન હુચો. બાહ્ય તપ વિષયચો અનેરો જે કોઇ આતચાર પક્ષ ૧૪.

અહ્યંતર તપ-પાયચિત્તં વિણુચો મનશુદ્ધે ગુરુ-કન્હે આલોચણુ લીંચી નહી. ગુરુદત્ત-પ્રાયચિત્ત તપ લેખા-શુદ્ધે પહુંચાડ્યો નહીં. દેવ, ગુરુ, સંઘ, સાહમ્મિ પ્રત્યે વિનય સાચવ્યો નહીં. બાળ, વૃદ્ધ, ઝ્ઞાન, તપસ્વી પ્રમુ-

ખતું વૈયાવચ્ચ ન કીધું. વાચના, પ્રચ્છના, પરાવર્તના, અનુપ્રેક્ષા, ધર્મકથા, લક્ષણ એ પંચવિધ સ્વાધ્યાય ન કીધો. ધર્મધ્યાન, શુક્લધ્યાન ન ધ્યાયાં; આર્તધ્યાન, રૌદ્રધ્યાન ધ્યાયાં. કર્મક્ષયનિમિત્ત લોગસ્સ દશ-વીશનો કાઉસ્સગ્ગ ન કીધો. અભ્યન્તર તપ વિષયો અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ ૧૫.

વીર્યાચારના ત્રણ અતિચાર-અણિગુહિય-બલવી-રિઓ ૦ પઠવે, ગુણવે, વિનય, વૈયાવચ્ચ, દેવપૂજા, સામાયિક, પોસહ, દાન, શીલ, તપ, ભાવનાદિક ધર્મકૃત્યને વિષે મન, વચન, કાયાતણું છતું બળ વીર્ય ગોપવ્યું. રૂડાં પંચાંગ ખમાસમણ ન દીધાં, વાંદણાંતણા આવર્તવિધ સાચવ્યા નહીં. અન્યચિત્તે, નિરાદરપણે એકા. ઉતાવળું દેવવંદન, પડિક્કમણું કીધું. વીર્યાચાર વિષયો અનેરો કોઈ અતિચાર ૧૬.

નાણાઈ અદૃ પઠવય, સમ સંલેહણ પણ પક્ષર કમ્મેસુ; બારસતપ વિરિયતિગં, ચકિન્વીસંસય અધ્યારા. ૧. પડિસિદ્ધાણું કરણે ૦ પ્રતિષેધ-અભક્ષ્ય અનંતકાય બહુ-બીજભક્ષણ, મહારંભ, પરિગ્રહાદિક કીધા જીવાજીવાદિક સૂક્ષ્મ વિચાર સદહ્યા નહીં. આપણી કુમતિલગે ઉત્સૂન પર-પણા કીધી. તથા પ્રાણાતિપાત, મૃષાવાદ, અદત્તાદાન,

૧ જ્ઞાનાચાર, દર્શનાચાર, ચારિત્રાચારના આઠ આઠ (૨૪), દરેક વ્રતના, મમકિતના, ને સંલેખણના પાંચ પાંચ તે (૭૦). કર્માદાનના (૧૫), તપાચારના (૧૨), વીર્યાચારના (૩), એમ સર્વ મળી (૧૨૪) અતિચાર.

મૈથુન, પરિગ્રહ, ક્રોધ, માન, માયા, લોભ, રાગ, દ્વેષ, કલહ, અભ્યાખ્યાન, પેશુન્ય, રતિ, અરતિ, પરપરિવાદ, માયામૃષા-વાદ, મિથ્યાત્વશાલ્ય—એ અઢાર પાપસ્થાનક કીધાં, કરાવ્યાં, અનુભોધાં હોય. દિનકૃત્ય—પ્રતિક્રમણ, વિનય, વૈયાવચ્ચ ન કીધાં. અનેરું જે કાંઈ વીતરાગની આજ્ઞા વિરુદ્ધ કીધું, કરાવ્યું, અનુભોધું હોય. એ ચિહ્ન પ્રકારમાંહે અનેરો, જે કોઈ અતિયાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ, બાદર, જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય તે સર્વિ હુ મને, વચ્ચને, કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુઃખડં. ૧૭.

એવંકારે—શ્રાવક તણે ધર્મે—શ્રી સમક્રિતમૂલ બાર વ્રત, એકસો ચોવીસ અતિયારમાંહિ અનેરો જે કોઈ અતિયાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ, બાદર, જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સર્વિ હુ મન વચ્ચને કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુઃખડં. ૫૫.

૫૫ ભાવાર્થ—આ પાખી પ્રતિક્રમણ વખતે પાંચ આચાર તથા બાર વ્રત વગેરેમાં લાગેલાં દોષો દૂર કરવા માટે બોલવામાં આવે છે. તેમાં નીચે જણાવેલી બાબ તેમાં લાગતા દ્રવ્યો ગતાવેશાં છે.

જ્ઞાનાચાર—જ્ઞાન લણવું તથા લણાવવું તે.

દર્શનાચાર—સમક્રિત પાળવું તથા પજાવવું તે.

ચારિત્રાચાર—મંચમ પાળવું તથા પજાવવું તે.

સમક્રિત વ્રત—દેવ, ગુરુ અને ધર્મની પરીક્ષા કરી, તે ઉપર શ્રદ્ધા રાખવી.

પહેલું વ્રત—જીવહિંસા ન કરવી તે.

બીજું વ્રત—ખોદું ન બોલવું તે.

ત્રીજું વ્રત—ચોરી ન કરવી તે.

ચોથું વ્રત—બ્રહ્મચર્યનો નિયમ કરવો તે.

પાંચમું વ્રત—ધન, ધાન્ય તથા સોનું, રૂપું અને ઘર હાટ વગેરેનું પ્રમાણ કરવું તે.

છઠ્ઠું વ્રત—છંદગી મુઘી દિશાઓ તથા વિદિશાઓમાં (ખૂણાઓમાં) જવાનું પ્રમાણ કરવું તે.

સાતમું વ્રત—ન ખાવાલાયક પદાર્થો તથા પાપવ્યાપારોનો ત્યાગ કરવો અને ખાવા પીવા તથા પહેરવા ઓઢવાની ચીજો માટે દરરોજ નિયમ ધારવા તે.

આઠમું વ્રત—જેનાથી નકામું પાપ લાગે એવી બાબતો નિંદા વિકથા વગેરે, તથા રમવા ભેવાની બાબતો—નાટક, ભવાયા, ગંજીયો, ચોપાટ વગેરેનો ત્યાગ કરવો.

નવમું વ્રત—દરરોજ શાત ચિત્ત રાખીને સામાયિક કરવું તે.

દશમું વ્રત—આખા દિવસમાં દશ સામાયિક કરી ભણવું, ગણવું. પણ ખીમ્તું વ્યાપારાદિ કાંઈ ન કરવું તે. જમ્યાનો નિયમ કરવો.

અગ્યારમું વ્રત—મહિનામાં આઠમ, ચૌદશે વિગેરે પર્વના દિવસોમાં પોસહ કરવો તે.

બારમું વ્રત—પોમહને પારણે મુનિરાજને વહોરાવી પછી જમવું તે.

સદેશણા—મરણ સમયે પરભવની ગતિ સુધારવા માટે વ્રત, પરચક્રખાણ કરવાં તે.

બાહ્યતપ—જેને ખીમ્તો દેખી શકે એવો ઉપવાસાદિ તપ કરવો તે.

અભ્યંતરતપ—જેને ખીમ્તો ન દેખી શકે એવો પચ્ચાત્તાપ, વિનયાદિ તપ કરવો તે.

વીર્યાચાર—ધર્મસંબંધી ક્રિયાઓ તથા કાર્યોમાં મન, વચન, કાયાની શક્તિનો સદુપયોગ કરવો તે.

આ સર્વમાં લાગેલા દોષો તે અતિચાર, તેની માફી આંજવામાં આવી છે.

શ્રી સજ્જન સન્મિત્ર

ચાને

એકાદશ મહાનિધિ

શ્રી નવસ્મરણ-સ્તોત્રાદિ
સંગ્રહ
દ્વિતીય મહાનિધિ.

શ્રી નવરુમરણુ-સ્તોત્રાદિ સંગ્રહ.

હ્રીંકારમંત્રસ્તવ-શ્રી પંચ પરમેષ્ઠિ મન્ત્ર સ્તોત્રમ્.

સ્વઃશ્રિયં શ્રીમદ્દેવતાં, સિદ્ધાસિદ્ધિ પુરીપદં; આચાર્યા
પર્ણધાડ્યારં, વાચકા વાચનાં વરાં. ૧. સાધવઃ સિદ્ધિ
સાહાય્યં, વિતન્વન્તુવિવેકિનામ્; મર્જીલાનાં ચ સર્વેષા-માધ
ભવિતમર્જીલમ્. ૨. અર્હમિત્યક્ષરંમાયા-બીજં ચ પ્રણવા-
ક્ષરમ્; એનં નાના સ્વરૂપં ચ, ધ્યેયં ધ્યાયન્તિ યોગિનઃ. ૩.
હૃન્પદ્મપોડશહસ-સ્થાપિતં ષોડશાક્ષરમ્; પરમેષ્ઠિ સ્તુતે-
બીજં, ધ્યાયેદક્ષરદં મુદ્ધા. ૪. મન્ત્રાણાદિમં મન્ત્રં, તન્ત્રં
વિઘ્નૌઘનિગ્રહે; યે સ્મરન્તિ સદૈવેનં, તે ભવન્તિ જિન
મલાઃ. ૫. ઇતિ મન્ત્ર સ્તવનમ્.

૧. નવકાર મહામંત્ર.

નમો અરિહંતાણું, નમો સિદ્ધાણું, નમો આચરિયાણું,
નમો ઉવજ્ઞાયણું, નમો લોચ્યે સંવસાદૂણું. ૧. એસો પંચ
નમુક્કારો, સંવપાવપ્પણાસણો, મંગલાણું ચ સંવેસિં,
પદમં હવઘ મંગલં. ૨. ઇતિ. ૧.

૨. ઉવસગ્ગહરં સ્તવનમ્.

ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્ભધણુમુક્કં; વિસ-
હરવિસનિન્નાસં, મંગલકલ્લાણુઆવાસં. ૧. વિસહરદ્રુલિંગ-
મંતં, કઠે ધારેઘ જો મયા મણુચ્યો; તસ્સ ગહરોગમારી-
દુર્ફળરા જતિ ઉવસામં. ૨. ચિર્ફુઉ દુરે મંતો, તુજ્ઞ
પણુમો વિ બહુફ્ફા હોધ; નરતિરિચ્ચેસુ વિ જવા, પાવંતિ
ન દુખ્ખદોગચ્ચં. ૩. તુહ સમ્મત્તે લલ્લે ચિંતામણિકપ્પપા-
યવપ્પહિચ્ચે; પાવંતિ અવિગ્ગેણું, જવા અચરામરં ઠાણું. ૪.

ધ્ય સંથુઓ મહાયસ! ભત્તિખરનિખરેણ હિયઓણ; તા દેવ દિગ્ગ ઘોહિં, ભવે ભવે પાસ જિણુયંદ! ધતિ. ૫.

૩. સંતિકરં સ્તવનમ

સંતિકરં સંતિજિણુ, જગસરણું જયસિરીઘ દાયારં; સમરામિ ભત્તપાલગ, નિગ્વાણીગરુડકયસેવં. ૧. ઐ સનમોઃ વિખોસહિ, પત્તાણું સંતિસામિપાયાણું; ઐ સ્વાહામતેણું, સંવાસિવદુરિઅહરણાણું. ૨. ઐ સંતિનમુક્કારો, ખેત્રોસ-હિમાધલદ્વિપત્તાણું; સૌ હૌ નમો સંવો, સહિપત્તાણું ચ દેઘ સિરિં. ૩. વાણી તિહુઅણુસામિણિ-સિરિદેવીજખખરાયગ-ણિપિડગા; ગહ-દિસિપાલ સુરિંદા, સયાવિ રખખંતુ જિણુ-ભત્તે. ૪. રખખંતુ મમ રોહિણી, પન્નતી વજ્જસિંખલા ય સયા; વજ્જકુસિ ચક્કેસરિ, નરદત્તા કાલિ મહાકાલી. ૫. ગોરી તહ ગંધારી, મહનત્તા માણવી અ વઘરુદ્ધા; અચ્છુત્તા માણુસિયા, મહામાણુસિયાઓ દેવીઓ. ૬. જખખા ગોમુહ મહજખખ, તિમુહ જખખેસ તુંખરુ કુસુમો; માયગો-વિજયાગિયા, બંભો મણુઓ સુરકુમારો. ૭. છમુહ પાયાલ કિન્નર, ગરુત્તો ગધેવ્વ તહય જખખદો; કૂખેર વરુણો ભિઉડી, ગોમેહો પાસ માયગો. ૮. દેવીઓ ચક્કેસરિ, અજિઆ દુરિઆરિ કાલિ મહાકાલી; અચ્ચુઅ સંતા બલા, સુતારયાસોઅ સિરિવચ્છા. ૯. ચંડા વિજયં કુસિ, પન્નઘત્તિ નિગ્વાણિ અચ્ચુઆ ધરણી, વઘરુદ્ધુત્ત ગંધારિ, અંખ પઠિમાવધ સિદ્ધા. ૧૦. ધ્ય તિત્થરખખરયા, અન્નેવિ સુરાસુરી ય ચઉહાવિ; વંતરજ્ઞેઘણિપમુહા, કુણુંતુ રખખં સયા અમ્હં. ૧૧. એવં સુદાદુ સુરગણ,

સહિયો સંઘસ સંતિનિણુયદો; મજ્ઞવિ કરેવિ રક્ષાં;
મુણિ સુંદર સૂરિ થુઅ મહિમા. ૧૨. ઇઅ સંતિ નાહ
સમ્મદિદ્ધિ, રક્ષાં સરદ્ધ તિ કાલાં ને; સંવોવદ્વ રહિયો,
સ લહદ્ધ સુહુસંપયં પરમં. ૧૩. તવ ગમ્મ ગયણુ દિણુયર
જુગવર, સિરિ સોમ સુંદર ગુરણુ; સુ પસાય લદ્ધ ગણુ
હર, વિજ્ઞ સિદ્ધા ભણુઈ સીસો. ૧૪. ઇતિ. ૩.

૪ ભાવાર્થ—આ સ્તોત્ર શ્રી મુનિચંદ્ર સૂરિશ્વરજીએ દેલવાડાના
સંઘમાં મરડીનો ઉપદ્રવ શાંત કરવા માટે રચેલુ છે.
આમાં શાંતિનાથ પ્રભુની ખાસ સ્તુતિ કરવામાં
આવી છે.

૪. તિજય-પહુત્ત સ્મરણ.

તિજય પહુત્ત પયાસય, અદ્દમહા પાડિહેર જુતાણુ;
સમય ખિત્તઠિઆણુ, સરેભિ ચક્કં જિણિદ્ધાણુ. ૧.
પણુવીસા ય અસીઆ, પનરસ પન્નાસ જિણુવર સમૂહો;
નાસેઉ સયલ દુરિઅં, ભવિઆણુ ભત્તિ જુતાણુ. ૨.
વીસા પણુયાલા વિય, તીસા પન્નત્તરી જિણુવરિંદા;
ગહ-ભૂઅ-રખ્ખ સાઇણિ-ધોગ્ગવસગ્ગાં પણુસંતુ. ૩.
સત્તરિ પણુતીસા વિય, સદ્દી પંચેવ જિણુગણો એસો;
વાહિ-જલ-જલણુ-હરિ-કરિ-ચોરારિમહાભયં હરઉ. ૪.
પણુપન્ના ય દસેવ ય, પન્નદ્દી તહ ય ચેવ આલીસા; રખ્ખાંતુ
મે સરીરં, દેવામુરપણુમિઆ સિદ્ધા. ૫. ઐ-હ-ર-હુ-હઃ
સ-ર-સુ-સઃ, હર-હ-હુઃ તહ ય ચેવ સ-ર-સુ-સઃ; આલિ-
હિયનામગખ્ખં, ચક્કં કિર સંવચ્છો ભદ્. ૬. ઐ રોહિણિ
પન્નત્તિ, વજ્જસિંખલા તહ ય વજ્જઅંકુસિઆ; ચક્કે

સરિ નરદત્તા, કાલિ મહાકાલિ તહ ગોરી. ૭. ગધારી મહ-
 નલા, માણુવિ વધરુદ્ધ તહય અચ્છુતા; માણુસિ મહમા-
 ણુસિઆ, વિજ્ઞાદેવીઓ રખખંતુ. ૮. પંચદસકમ્ભભિસુ,
 ઉપ્પન્નં સત્તરિં જિણાણું સયં; વિવિહરયણાધવાનોવ-
 સોહિયં હરઉ દુરિઆધં. ૯. ચઉત્તીસ-અધસયજુઆ,
 અદ્ધમહાપાડિહેરકયસોહા; તિથયરા ગયમોહા, ઝાએઅવ્વા
 પયત્તેણું. ૧૦. ઝં વરકણુય સંખવિદ્ધુમ-મરગય-ચણુસન્નિહં
 વિગયમોહં; સત્તરિસયં જિણાણું, સવ્વામરપૂઠ્ઠયં વદે
 (સ્વાહા). ૧૧. ઝં ભવણુવધવાણુવંતર, નેધસવાસી
 વિમાણુવાસી અ; જે કે વિ દુદ્ધદેવા, તે સવ્વે ઉવસમંતુ
 મમ. (સ્વાહા). ૧૨. ચંદણુકપ્પૂરેણું, ફલયે લિહિઉણુ
 ખાલિયં પીયં; એગંતરાધગહલૂઅ-સાધણિમુગ્ગં પણા-
 સેધ. ૧૩. ધઅ સત્તરિસયં જંતં, સમ્મં મંતં દુવારિ
 પડિલિહિઅં; દુરિઆરિ વિજ્યવંતં, નિખલંતં નિચ્ચ-
 મચ્ચેહ. ૧૪. ધતિ. ૪.

ભાવાર્થ—આ સ્તોત્રમાં એક યો મિત્તેર તીર્થંકરની સ્તુતિ છે.

શ્રીમાનદેવસુરિએ કોઈ વખતે શ્રીસંઘમાં અંતરે કરેલ
 ઉપસર્ગ દર કરવા માટે રચ્યું છે.

તિજય પદુત્તનો યંત્ર.

ૐ વરકલ્પયમ ખ વિદમ

ૐ ભુલવ: સ્વ: અહૃ

ૐ શેલિષ્ય નમ: ૨૫ હ	ૐ પ્રજાસે નમ: ૮૦ ૨	ક્ષિ	ૐ વજ્ર શ ખ લાયે નમ: ૧૫ હુ	ૐ વજ્ર શ કુ મિઆય નમ ૫૦ હ:
ૐ ચેક્ષસિઃ ય નમ: ૨૦ મ	ૐ નરદ- તાય નમ: ૪૫ ૨	પ	ૐ કાલિયૈ નમ: ૩૦ સુ	ૐ મહાકા. લિયે નમ: ૭૫ સ:
ક્ષિ	પ	ૐ	સ્વા	હા
ૐ ગૌરિયે નમ: ૭૦ હ	ૐ ગ ધારિયે નમ: ૩૫ ૨	સ્વા	ૐ મહાજ્વા લાયે નમ: ૬૦ હુ	ૐ માણ- વિયે નમ: ૫ હ:
ૐ વદરુ- ટ્યાયે નમ: ૫૫ સ	ૐ અમ્બુતા યે નમ: ૨૦ ૨	હા	ૐ માણસિ યાયે નમ: ૬૫ મુ	ૐ મહામાણ સિયે નમ: ૪૦ સ:

મહોત્ત માદ મુદિતોત્તમ

તિજય પદુત્તનો યંત્ર

મહોત્ત માદ મુદિતોત્તમ
તિજય પદુત્તનો યંત્ર

સંજ્ઞામર પૃથગ્વદ સ્વાહા
ધારદેવો નમ:

૫. નમિઊણ સ્તોત્ર

નમિઊણ પણ્યસુરગણ-ચૂડામણિકિરણરંજિત્યં
 મુણિણો; ચત્રણ્ણુઅત્તં મહાભય-પણાસણં સંથવં
 વુચ્છં. ૧. સદિયકરચરણનહમૃહ, નિધુનાસા વિવન્ન-
 કાયન્ના; કુદ્ધમહારોગાનલ-પ્રલંગનિદ્ધૃસચ્ચંગા. ૨. તે તુહ
 ચત્રણારાહણ-સલિલંજલિસેયવુદ્ધિચ્છયા; વણદવદ્ધા
 ગિરિપાયવન્ન, પત્તા પુણો લચ્છિં. ૩. દુન્નાયખુભિયજલનિહિ,
 ઉપ્પલડકલ્લોલભીસણારાવે; સંભંતભયવિ સંઠલ-નિજ્ઞા
 મયમુક્કવાવારે ૪ અવિદલિયન્નણવત્તા, ખણેણ પાવંતિ
 ધચ્છિયં કુલં; પાસજિણચત્રણ્ણુઅત્તં, નિચ્ચં ચિચ્ચ જે
 નમંતિ નરા. ૫. ખરપવણુદ્ધઅવણુદ્ધવ-ન્નક્ષાવલિભિલિય-
 સયલ દુમગલ્લે; ડન્નંતમુદ્ધમયવહુ-ભીસણરવભીસણંભિ
 વણે. ૬. જગગુરણો કમણ્ણુઅત્તં, નિન્નાવિચ્ચસયલતિહુ-
 અણાભોઅં; જે સંભરંતિ મણુઆ, ન કુણ્ણ જલણો
 ભયં તેસિં. ૭. વિલસંતભોગભીસણ-પુરિઆરણ
 નયણતરલજ્જહાલં; ઉગ્ગભૂચ્ચંગં નવજલય, સત્થહં
 ભીસણાચારં. ૮. મત્તંતિધીડસરિસં, દુરપરિચ્છૂવિસ

ણિઃપડિઅપડિમસ્સ; તુહ વયણપહરણધરા, સીહં કુદ્ધંપિ
 ન ગણંતિ. ૧૩. સસિધવલદંતમુસલં, દીહકરુલ્લાલવુદ્ધિ-
 ઉચ્છાહં; મહુપિંગનયણ્ણુઅલં, સસલિલનવજલહરાવાં.
 ૧૪. ભીમ મહાગદ્દં, અચ્ચાસન્નાપિ તે ન વિ ગણંતિ; જે
 તુમ્હ ચલણ્ણુઅલં, મુણિવદ્ધં! તુંગં સમલ્લીણા. ૧૫.
 સમરમ્મિ તિષ્ઠખખગ્ગા-ભિગ્ધાયપવિદ્ધઉદ્ધુયકખંધે; કુંતવિ-
 ણિભિન્નકરિકલહં, -મુક્કસિક્કારપઉરમ્મિ. ૧૬. નિન્નિજઅદ્ધ-
 ખ્ખુદ્ધરરિઉ, નરિદંનિવહા ભડા જસધવલં; પાવંતિ પાવપ-
 સમિણુ! પાસજિણુ! તુહખભાવેણુ. ૧૭. રોગજલજલણુ-
 વિસહરં, -ચોરારિમદ્દંદગયરણભયાધં; પાસજિણુનામસંકિ,
 તણેણુ પસમંતિ સંવાધં. ૧૮. એવં મહાભયહરં, પાસ-
 જિંણિંદસ્સ સંથવમુઆરં; ભવિયજણાણંદયરં, કલ્લાણુ-
 પરંપરનિહાણુ. ૧૯. રાયભયજખખરખખસ-કુમ્મુમિણુદ્ધસ્સ-
 ઉણ્ણરિખખપીડાસુ; સંઝાસુ દોસુ પંથે, ઉવસગ્ગે તહ ય
 રયણીસુ. ૨૦. જે પઢધ જે અ નિસુણ્ણ, તાણું કધણેા ય
 માણુતુ ગસ્સ; પાસો પાવં પસમેઉ, સયલભુવણ્ણિચ્ચઅચ-
 લણેા. ૨૧. ઉવસગ્ગાંતે કમડા-સુરમ્મિ ઝાણાઓ જે ન
 સંચલિઓ; સુરનરકિન્નરણ્ણુવદ્ધિં, સંથુઓ જયઉ પાસ-
 જિણેા. ૨૨. એઅસ્સ મજ્જયારે, અદ્ધારસઅખખરેહિં જે
 મતો; જે જાણુઇ સો ઝાયધ, પરમપયથં પુડં પાસં. ૨૩.
 પાસહ સમરણુ જે કુણ્ણ, સંતુદ્ધેહિયએણુ; અદ્ધુત્તરસયવા-
 હિભય, નાસધ તસ્સ દૂરેણુ. ૨૪. ધતિ. પ.

પ ભાવાર્થ—આ શ્રી માનતુંગમૂરિએ રચેલું શ્રીપાર્શ્વનાથસ્વામિનું
 સ્તોત્ર છે. તેને સ્થિર ચિત્તિ ભણવાથી મ્હોટા મ્હોટા
 ભય તથા વ્યાધિઓ નાશ પામે છે.

૬. અજિતશાન્તિ સ્તવનમ.

અજિત્યં જિત્યસંવલયં, સંતિં ચ પસંતસંવગય-
 પાવં; જયગુરુ સંતિગુણકરે, દો વિ જિણુવરે પણિવયામિ.
 ૧. (ગાહા). વવગયમંગુલભાવે; તેહં વિઉલતવનિમ્મલસહાવે;
 નિરુવમમહાપ્પભાવે, થોસામિ સુદિદુસપ્પભાવે. ૨. (ગાહા).
 સંવદુક્ખપ્પસંતીણુ, સંવપાવપ્પસંતિણુ; સયા અજિત્ય-
 સંતીણુ, નમો અજિત્ય સંતિણુ. ૩. (સિલોગો). અજિત્ય-
 જિણુ! મુહપ્પવત્તણુ, તવ પુરિસુત્તમ! નામકિત્તણુ; તહ ચ
 ધિમ્મમહાપ્પવત્તણુ, તવ ચ જિણુત્તમ! સંતિ! કિત્તણુ. ૪.
 (માગહિયા). કિરિઆવિહિસંચિત્થકમ્મકિલે-સવિમુક્ખયરં,
 અજિત્યં નિચિત્થં ચ ગુણે હિં મહામુણિસિદ્ધિગયં; અજિ-
 ત્યસ્સ ચ સંતિ મહામુણિણો વિ અ સંતિકરં; સયયં મમ
 નિવ્વુદ્ધકારણયં ચ નમંસણયં. ૫. (આલિંગણયં). પુરિસા!
 જહં દુક્ખવારણુ, જહં ચ વિમગ્ગહં સુક્ખકારણુ;
 અજિત્યં સંતિં ચ ભાવથો, અભયકરે સરણુ પવજજહા.
 ૬. (માગહિયા). અરધ-રધ-તિમિર-વિરહિત્ય-મુવરય-જર-
 ધરણુ, સુર-અસુર-ગરુલ-ભુયગ-વધ-પયય-પણિવદ્ધયં;
 અજિત્યમહમવિ ચ મુનયનયનિઉણમભયકરં, સરણુ-
 મુવસરિત્થ ભુવિદિવિજ્જમહિત્યં સયયમુવણુમે. ૭. (સંગ-
 યયં). તંચ જિણુત્તમમુત્તમ—નિત્તમસત્તધરં, અજ્જવ-
 મદ્વ—ખંતિવિમુત્તિ—સમાહિનિહિં; સંતિકરં પણુમામિદ
 મુત્તમતિત્થયરં, સંતિમુણી મમ સંતિસમાહિવરં હિસઉ. ૮.
 (સોવાણયં). સાવત્થિ-પૂવ્વ પત્થિવંચ વરહત્થિમત્થય પસત્થ
 વિચ્છિન્નસંચિત્થં, ચિરસરિરુચ્છવચ્છં, મયગલલીલાયમાણુવ-

રગધૃતિયત્થાણુપત્થિયં સંથવારિહં; હૃતિહૃત્યખાહું ધંત-
 કણુગ-રુચગ-નિરુવહય-પિંજરં પવર-લક્ષણો, વચિચ-
 સોમ-ચારુ રૂવં, સુધ-સુહ મણાભિરામ-પરમ રમણિજ્જ
 વરદેવ દુંદુહિ નિનાય મહુરયર-સુહગિરં. ૯. (વૃદ્ધ્યો). અજિચ્યં
 જિઆરિગણું, જિચસવ્વભયં ભવોહરિઉં; પણુમાભિ અહં
 ધયથો, પાવં પસમેઉ મે ભયવં. ૧૦. (રાસાલુદ્ધ્યો).
 દુરુજણુવયહૃતિણાઉરનરીસરો પદમં તથો મહાચક્કવાદ્દ-
 ભોથે મહપ્પભાવો, જો ખાવત્તરિ-પુરવર-સહસ્સવરનગર
 નિગમ-જણુવયવધ ખત્તિસારાયવરસહસ્સાણુયાયમગ્ગો;
 ચઉદ્ધસવરરયણુનવમહાનિહિ-ચઉસાટિ-સહસ્સ-પવરણુવ-
 ધણુ સુંદરવધ, ચુલસીહયગયરહસયસહસ્સસામી છન્નવધ-
 ગામકોડિસામી આસી જો ભારહંમિ ભયવં. ૧૧. (વૃદ્ધ્યો).
 તં સંતિં સંતિકરં, સંતિણું સવ્વભયા; સંતિં થુણાભિ
 જિણું, સંતિં વિહેઉ મે. ૧૨. (રાસાનંદિચયં). ધ્ધુખાગ!
 વિદેહનરીસર! નરવસહા! મુણિવસહા! નવસારયસસિસ-
 કલાણુણુ! વિગયતમા! વિહુચરયા; અજિઉત્તમ! તેચગુ-
 ણેહિં મહામુણિ! અમિચખલા! વિહિલકુલા!, પણુમાભિ
 તે ભવભયમૂરણુ! જગસરણા! મમ સરણું. ૧૩. (ચિત્તલેહા).
 દેવદાણુવિંદ્યંદ-સૂરવંદ હર્દ-તુર્દ-જિર્દ-પરમ-લર્દ-રૂવ!
 ધંત-રુપ્પ-પર્દ-સેચ-સુદ્ધ-નિદ્ધ-ધવલ્લ-દંતપંતિ! સંતિ!
 સત્તિકિત્તિમુત્તિજ્જુત્તિગુત્તિપવર!, દિત્તતેચવંદ! ધેચ! સવ્વ-
 લોચ-ભાવિચપ્પભાવણેચ! પદસ મે સમાહિં. ૧૪. (નારા-
 ચથો). વિમલસસિકલાધરેચસોમ, વિતિભિરસરકરાધરેચ-
 તેચં; તિચસવધગણાધરેચરૂવં, ધરાણીધરપ્પવરાધરેચસારં.

૧૫. (કુસુમલયા). સત્તે અ સયા અનિઅં, સારીરે અ ખલે
અનિઅં; તવસંજમે અ અનિઅં, એસ થુણામિ નિણં
અનિઅં. ૧૬. (ભુઅગપરિરિંગિઅં). સોમગુણેહિ પાવધ ન
તં નવસરયસસી, તેઅગુણેહિ પાવધ ન તં નવસરય-
રવી; રવગુણેહિ પાવધ ન તં તિઅસગણવધ, સારગુણેહિ
પાવધ ન તં ધરણિધરવધ. ૧૭. (ખિન્નિઅયં). તિત્યવરપવ
ત્તયં તમરયરહિઅં, ધીરજણથુઅરિઅં ચુઅકલિકલસં;
સંતિસુહૃપ્પવત્તયં તિગરણપયથો, સંતિમહં મહામુણિં
સરણુમુવણમે. ૧૮. (લલિઅયં). વિણુઓણુય-સિરરધ
અંજલિ રિસિગણ સંથુઅં યિમિઅં, વિપ્પુહાહિવ ધણુવધ-
નરવધથુઅમહિઅરિઅં ખહુસો; અર્ધરુગ્ગયસરયદિ-
વાયરસમહિઅસપ્પભં ત વસા, ગયણુંગણુ વિયરણુ
સમુદ્ધઅ—આરણુવંદિઅંસિરસા. ૧૯. (કિસલયમાલા).
અસુર—ગરુલ—પરિવંદિઅં, કિન્નરોરગ—નમંસિઅં;
દેવકોડિસયસંથુઅં, સમણસંધપરિવંદિઅં. ૨૦ (સુમુહં).
અભયં અણુહં, અરયં અરુઅં; અનિઅં અનિઅં,
પયથો પણુમે. ૨૧. (વિન્નુવિલ્લસિઅં). આગયા વરવિમાણુ,
દિવ્વકણુગરહં-તુરય-પહકર-સએહિંહુલિઅં; સસંભમોઅ-
રણુ-કુપ્પુભિઅલુલિઅચલ-કુંદલંગય-તિરીડ-સોહંત-મઉ-
લિમાલા. ૨૨. (વિહુઓ). જં સુરસંધા સાસુરસંધા વેરવિ-
ઉત્તા ભત્તિસુન્નુત્તા, આયરભૂસિઅસંભમપિંડિઅ-સુદુસુવિ-
મ્હિઅસવ્વખલોવા; ઉત્તમ-કંચણુ-રયણુ-પરુવિઅભાસુર-
ભૂસણુ-ભાસુરિઅગા, ગાયસમોણુય-ભત્તિવસાગય-પંજ-
લિપેસિયસીપણુમા. ૨૩. (રયણુમાલા). વંદિગિણુ યેગિણુ

તો જિણું, તિગુણમેવય પુણો પયાહિણું; પણમિઉણ ય
 જિણું મુરામુરા, પમુધ્યા સભવણાઈ તો ગયા. ૨૪.
 (ખિત્તયં). તં મહામુણિમહંપિ પંજલી, રાગદોસ-ભય-મોહ-
 વન્નિજ્યં; દેવ દાણવનરિંદ—વંદિયાં, સંતિમુત્તમં મહા-
 તવં નમે. ૨૫. (ખિત્તયં). અંબરંતરવિચારણિયાહિં, લલિ-
 અહંસવહુગામિણિયાહિં; પીણસોણિથણસાલિણિયાહિં,
 સકલકમલદલલોચણિયાહિં. ૨૬. (દીવયં). પીણનિરંતરથ-
 ણભરવિણમિચ-ગાયલ્યાહિં, મણિકંચણપસિદ્ધિલમેહલસો-
 હિચસોણિતડાહિં; વરખિંખિણી-નેઉર-સતિજયવલ્લયવિ-
 ભૂસણિયાહિં, રઘકર-ચઉર—મણોહર—મુંદર—દંસણિ
 આહિં. ૨૭. (ચિક્તખરા). દેવમુંદરીહિં પાયવંદિઆહિં
 વંદિઆ ય જસ્સ તે મુવિક્રમા કમા, અપ્પણો નિડાલ્લએહિં,
 મંડણોઠુંણપ્પગારએહિં, કેહિં કેહિં વી; અવંગ-તિલ્લય-પત્ત-
 લેહ-નામએહિં ચિદ્દલ્લએહિં સંગયં ગયાહિં, ભત્તિ-સન્નિ-
 વિઠુંવંદણાગયાહિં, હુંતિ તે વંદિઆ પુણો પુણો. ૨૮. (નારા-
 યયો). તમહં જિણુચંદં, અજિચં જિચમોહં; ધુયસન્નકિ-
 લેસં, પયયો પણમામિ. ૨૯. (નંદિચયં). થુઅવંદિચયસ્સા
 રિસિગણદેવગણેહિં, તો દેવવહુહિં પયયો પણમિચસ્સા;
 જસ્સજગુત્તમ-સાસણુચસ્સા; ભત્તિવસાગયપિંડિચઆહિં;
 દેવનરન્ધરસાખહુઆહં, સુરવરરઘગુણપંડિચઆહિં.
 ૩૦. (ભાસુરયં). વંસસદ્તંતિ-તાલમેલિચે, તિઉંખરાભિ
 રામ-સદ્-મીસચે કચે ચ; મુધસમાણુચેઅમુદ્ધસન્નગીય
 પાયન્નલ્લવંદિઆહિં, વલ્લય-મેહલા-કલ્લાવને ઉરાભિરામ-

સદ્ભાસ્યે ક્યે ચ; દેવનદિઆહિ હાવભાવવિષ્ણમધ્યાગ-
 ર્યેહિ, નચિગિણ અંગહાર્યેહિ, વંદિઆ ય જસ્સ તે
 સુવિક્રમા ક્રમા; તય તિલોયસવ્વસત્તસંતિકારયં, પસંતસ-
 વ્વપાવદોસમેસ હં, નમામિ સંતિમુત્તમં જિણં. ૩૧. (નારાયણો.)
 છત્તઆમર-પડાગ-ભૂચ-જવમંડિઆ, જયવરમગર-તુરય-
 સિરિવચ્છસુલંછણા; દીવસમુદ્-મંદર-દિસાગયસોહિઆ,
 સત્થિઅવસહ-સીહ-રહ-ચક્કવરંકિયા. ૩૨. (લલિઅયં).
 સહાવલદ્દા સમખપદ્દા, અદોસદ્દુદ્દા ગુણેહિં જિદ્દા; પસાય-
 સિદ્દા તવેણ પુદ્દા, સિરીહિં ધ્દા રિસીહિં ભુદ્દા. ૩૩. (વાણ-
 વાસિઆ). તે તવેણ ધુઅસવ્વપાવયા, સવ્વલોઅહિઅમૂલ-
 પાવયા; સંથુઆ અજિઅસંતપાયયા, હુત્તુ મે સિવસુહાણુ
 દાયયા. ૩૪. (અપરાંતિકા). એવં તવળલવિઉલં, થુઅં મચ્ચે
 અજિઅસંતિજિણુભુઅત્તં; વવગયકમ્મરયમલં, ગઈ ગયં
 સાસયં વિઉલં. ૩૫. (ગાહા). તં બહુગુણપસાયં, મુખ્ખ-
 સુહેણ પરમેણ અવિસાયં; નાસેઉ મે વિસાયં, કુણઉ અ
 પરિસાવિ અ પ્પસાયં. ૩૬. (ગાહા). તં મોચ્ચેઉ અ નંદિં,
 પાવેઉ અ નંદિસેણુમભિનંદિં; પરિસાવિ અ સુહનંદિં,
 મમ ય દિસઉ સંજમે નંદિં. ૩૭. (ગાહા). પદ્ધિઅ-ચાઉ-
 મ્માસિઅ, સંવચ્છરિઅ અવસ્સ ભણિઅવ્વો; સોઅવ્વો
 સવ્વેહિં, ઉવસગ્ગનિવારણો એસો. ૩૮. ને પઢધ ને અ
 નિસુણધ, ઉભચો કાક્કપિઅજિઅસંતિથયં; ન હુ હુત્તિ
 તસ્સ રોગા, પુવ્વુપ્પન્ના વિ નાસંતિ. ૩૯. જમ્મ ધમ્મહ
 પરમપયં, અહવા કિત્તિં સુવિત્થડં ભુવણે; તા તેલુકુદ્ધરણે,
 જિણુવયણે આયરં કુણ્ણં. ૪૦. ઇતિ. ૫.

૬ ભાવાર્થ—શ્રી નંદિયેણસૂરિનું રચેલું આ અજિતનાથ અને
ગાંતિનાથનું સ્તવન છે. શ્રી શત્રુજય ઉપર
આ જન્મે ભગવાનનાં દહેગં સામસામાં હતા પણ
આ સ્તવન પ્રથમ જોડતી વખતે તે એક હારમા
આવી ગયાં, એમ કહેવાય છે

૭. ભક્તામર-સ્તોત્રમ.

ભક્તામરપ્રણત મૌલિમણિપ્રભાણા, -મુદોતકં દક્ષિત-
પાપતમોવિતાનમ્; સમ્યક્ પ્રણમ્ય જિનપાદયુગં યુગાદા,
વાલમ્બનં ભવજલે પતતાં જનાનામ્. ૧. યઃ સંસ્તુતઃ
સકલવાઙ્મયતત્ત્વબોધા-દુહભૂતપ્રુદ્ધિપટુભિઃ સુરલોકનાથૈઃ;
સ્તોત્રૈર્જગત્રિતયચિત્તહરૈરુદારૈઃ, સ્તોષ્યે કિલાહમપિ તં
પ્રથમં જિનેન્દ્રમ. ૨. બુદ્ધ્યા વિનાડપિ વિબુધાર્ચિતપાદ-
પીઠ !, સ્તોતું સમુદયતમતિર્વિગતત્રપોડહમ્; બાલં વિહાય
જલસંસ્થિતમિન્દુભિમ્બ-મન્યઃ ક ઇચ્છતિ જનઃ સહસા
અહીતુમ્ ? ૩. વક્તું ગુણાન્ ગુણસમુદ્ર ! શશાઙ્કાન્તાન્,
કસ્તે ક્ષમઃ સુરગુરુપ્રતિભોડપિ બુદ્ધ્યા ? કલ્પાન્તકાલપવ-
નોદ્ધતનકચકં, કે વા તરીતુમલમભ્યુનિધિં ભુલભ્યામ્ ? ૪.
સોડહં તથાપિ તવ ભક્તિવશાન્મુનીશ ! કર્તું સ્તવં વિગત-
શક્તિરપિ પ્રવૃત્તઃ; પ્રીત્યાત્મવીર્યં ભવિચાર્યં મૃગો મૃગેન્દ્રં,
નાભ્યેતિ કિં નિજશિશોઃ પરિપાલનાર્થમ્ ? ૫. અલ્પશ્રુતં
શ્રુતવતાં પરિહાસધામ, ત્વહ્ભક્તિરેવ મુખરીકુરુતે બલા-
ન્મામ્; યત્કોકિલઃ કિલ મધૌ મધુરં વિરાતિ, તચ્ચારુચૂતક
લિકાનિકરૈકહેતુ. ૬. ત્વત્સંસ્તવેન ભવસંતતિસન્નિબદ્ધં,
પાપં ક્ષણાક્ષયમુપૈતિ શરીરભાનમ્; આઠાન્ત લોકમલિ
નીલન રોપમાશુ, સૂર્યાશુભિન્નમિવ શાર્વમમન્યકારમ્.

७. भवेति नाथ ! तव संस्तवनं भवेद्, भारयते तनुधि-
यापि तव प्रभावात्; येतो हरिष्यति सतां नलिनीद्वेषु,
मुक्ताक्षद्युतिमुपैति नन्दमिन्दुः. ८. आस्तां तव स्तव-
नमस्तसमस्तदोषं, तत्संकथापि जगतां दुरितानि हन्ति;
दूरे सहस्रकिरणः कुरुते प्रलैव, पद्माकरेषु जलजनि विकास-
लाञ्छितः. ९. नात्यद्भुतं सुवनभूपणभूत नाथ ! भूतैर्गु-
णैर्भुवि भवन्तमलिष्टवन्तः; तुल्या भवन्ति भवतो ननु
तेन किं वा ? भूत्याश्रितं य धृढ नात्मसमं करोति. १०.
दृष्ट्वा भवन्तमनिभेषविलोकनीयं, नान्यत्र तोषमुपयाति
जिनस्य यक्षुः; पीत्वा पयःशशिकरद्युतिद्वग्धसिन्धुः, क्षारं
जलं जलनिधेरशितुं क धृच्छेत् ? ११. यैः शान्तरागर-
यिभिः परमाणुलिस्त्वं, निर्मापितस्त्रिभुवनैकलला-
भभूत ! तावन्त एव जलु तेभ्यः प्रवः पृथिव्यां,
यत्ते समानमपरं न हि रूपमस्ति. १२. वक्त्रं
क्व ते सुरनरोरगनेत्रहारि, निःशेषनिर्गितजगत्त्रितयोप-
मानम् ? जिम्भं कलङ्कमलिनं क्व निशाकरस्य ? यद्वासरे
भवति पाण्डुपक्षाशकल्पम्. १३. संपूर्णमण्डलशशाङ्कं कला-
कलाप, शुभ्रा गुणान्त्रिभुवनंतव लक्ष्म्ययन्ति; ये संश्रितास्त्रि-
जगदीश्वरनाथमेकं, कस्ताग्निचारयति संयरतो यथेष्टम् ?
१४. चित्रं किमत्र यदि ते त्रिदशाङ्गनालिनी तं मनागपि
मनो न विकार-मार्गम् ? कल्पान्तकालमरुता यलितायलेन,
किं मन्दराद्रिशिणरं यलितं कदाचित् ? १५. निर्धूभवर्त्ति-
रयवर्गिततैलपूरः, कृत्स्नं जगत्त्रयभिदं अकटी करोषि;
गन्धो न जलु भरतां यलितायलानां, दीपोऽपरस्त्वमसि

नाथ ! जगत्प्रकाशः १६. 'नास्तं', कदाचिदुपयासि 'न राहु-
गम्यः, स्पष्टीकरोषि सहसा युगपज्जगन्ति; नाभ्योधरो-
हरनिरुद्धमहाप्रभावः, सूर्यातिशायि 'महिमाऽसिमुनीन्द्र !
लोके. १७. नित्योदयं' दलितमोहमहान्धकारं, गम्यं न
राहुवदनस्य न वारिदानाम्, विभ्राजते तव मुष्णाज्जमन-
दपकान्ति, विद्योतयज्जगदपूर्वशशाङ्कमिगम्यम्. १८. किं
शर्वरीषु शशिनाऽह्नि विवस्वता वा, युष्मन्मुपेन्दुदलि-
तेषु तमस्सु नाथ ! निष्पन्नशालिवनशालिनि एवलोके,
कार्यं' कियज्जलधरैर्जलभारनञ्जैः ! १९. ज्ञानं यथा
त्वयि विभाति कृतावकाशं, नैवं तथा हरिहरादिषु नाय-
केषु; तेजः स्फुरन्मणिषु याति यथा महत्त्वं, नैवं
तु काव्यशकले किरणाकुलेऽपि. २०. मन्ये वरं हरिहरादय
येव दृष्टा, दृष्टेषु येषु हृदयं त्वयि तोषमेति; किं वीक्षितेन
भवता भुवि येन नान्यः, कश्चिन्मनो हरतिनाथ ! भवान्त
रेऽपि. २१. स्त्रीणां शतानि शतशो जनयन्ति पुत्रान्, नान्या
सुतं त्वदुपमं जननी प्रसता; सर्वा दिशो दधति भानि
सहस्ररश्मिं, प्राप्येव दिग्जनयति स्फुरदंशुजलम्. २२.
त्वामाभनन्ति मुनयः परम पुमांस मादित्यवर्णममल तमसः
पुरस्तात्; त्वामेव सम्यगुपलस्य जयन्ति मृत्युं, नान्यः
शिवः शिवपदस्य मुनीन्द्र ! पन्थाः. २३. त्वामव्ययं विलु-
भयिन्त्यमसंज्यमाद्यं, ब्रह्माण्मीश्वरमनन्तमनर्जकेतुम्;
योगीश्वरं विदितयोगमनेकमेकं, ज्ञान स्वरूपममल प्रवहन्ति
सन्तः २४. शुद्धस्त्वमेव विष्णुधार्यैतच्छुद्धिपोधात्, त्वं
शंकरोऽसि भुवनत्रयशंकरत्वात्; धातासि धीर ! शिवमार्गं

विधेर्विधानात्, व्यक्तं त्वमेव भगवन् ! पुरुषोत्तमोऽसि.
 २५. तुभ्यं नमस्त्रिभुवनार्तिहराय नाथ ! तुभ्यं नमः क्षिति-
 तलामलभूषणाय; तुभ्यं नमस्त्रिजगतः परमेश्वराय, तुभ्यं
 नमो जिन ! लवोदधिशोषणाय. २६. को विस्मयोऽत्र यद्दि-
 नाम गुणुरशेषैः-स्त्वं संश्रितो निरवकाशतया मुनीश !
 दौषैरुपात्तविविधा श्रयणतर्गवैः, स्वप्नान्तरेऽपि न कदा-
 च्छिदपीक्षितोऽसि. २७. उच्चैरशोकतरुसंश्रित मुन्मथूष्ण-
 भाभाति रूपममलं लवतो नितान्तम्; स्पष्टोद्गसत्किरण-
 णुभस्ततमोवितानं, भिम्भं रवेरिव पयोधर पार्श्ववर्त्ति. २८.
 सिंहासने भणिमयूष्णशिषाविचित्रे, विभ्राजते तव वपुः
 कनकावदातम्; भिम्भं वियद्विलसदंशुलतावितानं, तुज्ज्वा-
 लाद्रिशिरसीव सहस्ररश्मेः २९. कुन्दावदातयक्ष्याभरयारु-
 शोभं, विभ्राजते तव वपुः कलधौतकान्तम्; उद्वच्छशाङ्कुशु-
 च्चिनिर्जरवारिधार, मुच्चैस्तटं सुरगिरेरिव शातकौम्भम्. ३०.
 छत्रत्रयं तव विभाति शशाङ्गकान्तं, मुच्चैःस्थितं स्थगित-
 लानुकरप्रतापम्; मुक्ताक्षप्रकरनक्षविवृद्धशोभं, प्रभ्यापय-
 त्रिजगतः परमेश्वरत्वम्. ३१. उन्निद्रहेमनवपङ्क्तुजपुञ्जका-
 न्ति-पयुद्गसन्नपमयूष्णशिषाभिरामौ, पादौ पदानि तव
 यत्रजिनेन्द्र ! धत्तः, पद्मानि तत्र विष्णुधाः परिकल्पयन्ति. ३२.
 धृत्यं यथा तव विभूतिरलूज्जनेन्द्र ! धर्मोपदेशनविधौ न
 तथा परस्य; यादृक् प्रला दित कृतः प्रहृतान्धकारा, तादृक्
 कुतो अहंगणस्य विकाशिनोऽपि. ३३. च्योतन्महाविलविदो-
 लकपोलमूल-मत्तप्रमदप्रभरनादविवृद्धकोपम्; औरवताल-
 भभिमुद्धतमापतन्तं, दण्डं लयलवति नो लवदाश्रितानाम्.

३४. लिन्नेलकुम्भलगलदुग्धज्वलशोणितान्त, मुक्ताङ्गप्रक
रलूषितलूभिलागः; ऋद्धकमः कभगतं हरिणाधिपोऽपि,
नाकाभति कभयुगायलसंश्रितते. ३५. उदन्तकालपवनोद्ध
तवहिकल्पं, दावानलं ज्वलितमुः ज्वलमुद्गुलिङ्गम्;
विश्वंजिघत्सुमिव संभुषमापतन्तं, त्वन्नामशीर्त्त-
नजलंशमयत्वशेषम्. ३६. रक्तेक्षणं समदोऽङ्गिल-
कण्ठनीलं, कोषोद्धतं इष्टिनमुत्क्षुभापतन्तम्; आकाभति
कभयुगेन निरस्तशङ्कु—स्त्वन्नामनागदमनी हृदि यस्य
पुंसाः. ३७. वल्गाचुरङ्गजगर्जितकीमनाह, भान्ते
अलं अलवतामपि लूपतिनाम्, उद्वदिवाकरमयूषशिभा
पविद्धं, त्वत्शीर्त्तनात्तम धवाशु सिद्धामुपैति. ३८. कुन्तात्र
भिन्नगजशोणितवारिवाह — वेगावतारतरणातुरयोधलीभिः
युद्धे जयंविजितदुर्जयज्येष्ठपक्षा, स्वत्पादपङ्क्तुज्वनाश्रयिणो
ललन्ते. ३९. अम्भोनिधौ क्षुभितलीपणुनक्त्यकं, पाठीन-
पीठलयदोदवणुवाडवाग्नौ; रङ्गतरङ्गशिखरस्थितयानपात्रा,
आसं विहाय लवतः स्मरणाहं प्रजन्ति. ४०. उद्भूतली-
पणुज्योदोदरभारमुग्नाः, शोभ्यां दशामुपगताभ्युतल्विताशाः;
त्वत्पादपङ्क्तुज्वरजेऽमृतदिग्धदेहा, भर्त्या लवन्ति भकरं प्रजतु
ह्यङ्गाः. ४१. आपादकण्ठमुरुशृङ्गलवेष्टिताङ्गा, गाढं गृह्णन्ति-
गडकोटिनिवृष्टजङ्घाः; त्वन्नामनाथमन्त्रमनिशं मनुजः स्म-
न्तः, सद्यः स्वयं विगतअन्धलया लवन्ति. ४२. भक्तद्वि-
पेन्द्रमृगराजद्वानलाहि, संग्रामवारिधिभहोदरअन्धनोत्थम्;
तस्याशु नाशमुपयाति लयं लियेव, यस्तावकं स्तवमिमं
भतिमानधीते. ४३. स्तोत्रस्त्रजं तव जिनेन्द्र ! गुणैर्नि-

બદ્ધાં, ભક્ત્યા મયા સચિરવર્ણવિચિત્રપુષ્પામ્; ધત્તે જનો
ય ઇહ કણ્ઠગતામજ્જ્વલં, તં માનતુર્ઝમવશા સમુપૈતિ
લક્ષ્મીઃ ૪૪. ઇતિ. ૭.

૭ ભાવાર્થ—શ્રી આદિનાથ પ્રભુનુ આ ચર્યુત સ્તોત્ર
શ્રીમાનતુ ગચ્છરિએ રચેલુ છે. આ આચાર્ય મહારા-
જને કોઈ રાજાએ (શ્રીહર્ષરાજાએ) તેમની શક્તિની
પરીક્ષા માટે ૪૮ બેડીઓ પહેરાવી હતી. તેઓ
જેમ જેમ શ્લોકો રચતા ગયા તેમ તેમ તે બેડીઓ
તૂટતી ગઈ. આથી જૈનધર્મની બહુ ઉન્નતિ (ચઢતી)
થઈ અને રાજા જૈનધર્મમાં પ્રીતિવાળો થયો. આને
ભણવાથી ઇચ્છા પ્રમાણે આરોગ્ય (રાગરહિતપણું)
તથા લક્ષ્મી મળે છે.

૮. શ્રી કલ્યાણુમન્દિરસ્તોત્રમ્.

કલ્યાણુમન્દિરમુદારમવધભેદિ, લીતાભયપ્રહમનિન્દિ-
તમદ્વૈપદમ્; સંસારસાગર-નિમજ્જદશેષજન્તુ-પોતાયમાન-
મભિનમ્ય જિનેશ્વરસ્ય.. ૧. યસ્ય સ્વયં સુરગુરુર્ગરિમાચ્ચુ
રાશેઃ, સ્તોત્રં સુવિસ્તૃતમતિર્નવિભુવિધાતુમ્; તીર્થેશ્વર-
સ્ય કમઃસ્મય-ધૂમકેતો-સ્તસ્યાહમેષ કિલ સંરતવનં
કરિષ્યે. ૨. (યુગ્મમ્). સામાન્યતોઽપિ તવ વર્ણયિતું સ્વરૂપ,
મસ્માદશાઃ કથમધીશાં ભવન્ત્યધીશાઃ? ધૃષ્ટોઽપિ કૌશિકશિ-
શુર્યદિ વા દિવાન્ધૈ, રૂપં પ્રરૂપયતિ કિંકિલ વર્મરશ્મેઃ ? ૩.
મોહક્ષયાદનુભવન્નપિ નાથ! મર્ત્યો, નૂનં ગુણાન્ ગણયિતું
ન તવ ક્ષમેત, કલ્યાન્તવાન્તપયસઃ પ્રકટોઽપિ યસ્માન્,

૧ પ્રથમ ભક્તામર કાવ્યમા ૪૮ શ્લોકે, હતા. તેમાંથી
કોઈ પણ કારણસર ૪ પ્રાતિહાર્યના ૪ શ્લોક કાઢી નાખવામાં આવ્યા છે.

भायेत केन जलधेन ननु रत्नराशिः ? ४. अत्युद्यतोऽस्मि तव
नाथ ! जडाशयोऽपि, कर्तुं स्तवं लसद्वसंभ्यगुणाकरस्य;
आलोऽपि किं न निजभाङ्गयुगं वितत्य, विस्तीर्णतां कथ-
यति स्वाध्याम्युराशेः ? ५. ये योगिनामपि न यान्ति गुणा-
स्तवेश ! वक्तुं कथं भवति तेषु भभावकाशः ? जता
तद्देवभसभाक्षितकारितेयं, जल्पन्ति वा निजगिरा ननु पक्षि-
णोऽपि. ६. आस्तामचिन्त्य भङ्गिभा जिन ! संस्तवस्ते,
नामापिपाति भवतो भवतो जगन्ति; तीव्रातपोपहतपा-
न्थजनान्निदाधे, प्रीणाति पद्मसरसः सरसोऽनिदोऽपि. ७.
हृदतिनि त्वयि विभो ! शिथिलीभवन्ति, जन्तोः क्षणेन
निष्ठाया अपि कर्मबन्धाः; संघो भुजङ्गमया ध्रुव मध्य-
भाग-भस्यागते वनशिखण्डिनि चन्दनस्य. ८. मुच्यन्त
एव भनुजः सहसा जिनेन्द्र ! रौद्रैरुपद्रवशतैस्त्वयि वीक्षि-
तेऽपि; गोस्वामिनि स्फुरिततेजसि हृष्टभात्रे, यैरैरिवाशु
पशवः प्रपलायमानैः. ९. त्वं तारको जिन ! कथं भविनां ?
त एव, त्वामुद्वहन्ति हृदयेन यदुत्तरन्तः; यद्वा हृतिस्तरति
यज्जलमेष नून-मन्तर्गतस्य भरतः स किलानुभावाः.
१०. यस्मिन् हरप्रभृतयोऽपि हृतप्रभावाः, सोऽपि त्वया
रतिपतिः क्षपितः क्षणेन; विध्यापिता हृतभुजः पयसाथ
येन, पीतं न किं तदपि दुर्द्धरवाऽवेन ? ११. स्वाभिन्न-
द्वगारिमाणुमपि प्रपन्ना-स्त्वां जन्तवः कथमहो ! हृदये
दधानाः ? जन्मोदधिं लघु तरन्त्यतिसाधवेन, चिन्त्यो न हन्त
महतां यद्वि वा प्रभावाः. १२. कोधस्त्वया यद्वि विभो !
प्रथमं निरस्तो, ध्वस्तास्तदा भूत कथं किं कर्मचैराः ?

प्लोपत्यमुत्र यदि वा शिशिरापि लोके, नीलद्रुमाणि विपि-
 नानि न किं हिमानी? १३. त्वां योगिनो जिन! सद्यः
 परमात्मरूप-भन्वेपयन्ति हृदयाभ्युज्ज्वलादेशो; पूतस्य निर्म-
 लरूपेयं हि वा किमन्य-दक्षस्य संलविपदं ननु कर्णिकायाः?
 १४. ध्यानाज्जिनेश! लवतो लविनः क्षणेन, देहं विहाय
 परमात्मदशां प्रवृजन्ति; तीव्रानलाद्गुपलभावमपास्य लोके,
 आभीकरत्नमयिरादिव धातुभेदाः. १५. अन्तः सदैव जिन!
 यस्य विभाव्यसे त्वं, लव्यैः कथं तदपि नाशयसे शरीरम्?;
 ऐतत्स्वरूपमथ मध्यविवर्तिनो हि, यद्विग्रहं प्रशमयन्ति
 भटानुभावाः. १६. आत्मा मनीषिभिरयं त्वद्वेदेषुद्धया,
 ध्यातो जिनेन्द्र! लवतीह लवत्प्रभावः; पानीयमध्यमृत-
 मित्यनुचिन्त्यमानं, किं नाम नो विषविकारमपाकरोति?
 १७. त्वामेव वीततमसं परवाहिनोऽपि, नूनं विभो! हरि-
 षरादिधिया प्रपन्नाः; किं कायकाभलिभिरीश! सितोऽपि
 शङ्खो, नो गृह्यते विविधवर्णविपर्ययेषु? १८. धर्मोपदे-
 शसमये सविधानुभावा-दास्तां जनो लवित ते तरुरभ्य-
 शोकः; अष्टयुक्ते दिनपतौ समहोरुहोऽपि, किं वा विजोध-
 भुपयाति न लवलोकाः? १९. मित्रं विभो! कथमवाहमुष्ण-
 वृन्तमेव, विष्वक् पतत्यविरला सुरपुष्पवृष्टिः?; त्वद्गोचरे
 सुमनसां यदि वा मुनीश!, गच्छन्ति नूनमथ श्वेव हि
 षन्धनानि. २० स्थाने गभीरहृदयोदधिसंलवायाः पीयूषतां
 तव गिरः समुदीरयन्ति; पीत्वा यतः परमसंमदसंगलान्ते,
 लव्या प्रवृजन्ति तरसाभ्यञ्जराभरत्वम्. २१. स्वाभिन्! सुहृद-
 वनम्य समन्यतन्तो वदन्ति शुचयः सुरयाभरौघाः;

येऽस्मै नतिं विधत्ते मुनिपुङ्गवाय, ते नूनमूर्ध्वगतयः भद्र
 शुद्धभावाः. २२. श्यामं गङ्गीरगिरमुज्ज्वलहेमरत्न-सिंहा-
 सनस्थमिह अव्यशिष्यं दिनस्वाम्; आलोकयन्ति रत्नसेन
 नदन्तमुच्यै-श्यामाकराद्रिशिरसीव नवाम्भुवाहम्. २३. उद्-
 गच्छता तव शितिधुतिमण्डलेन, लुप्तच्छदच्छविरशोकतरु-
 र्भूव; सान्निध्यतोऽपि यदि वा तव वीतराग !, नीरागतां
 प्रजति के न सयेतनोऽपि ? २४. भो भोः प्रमादमवधूय
 भजन्वमेन-भागत्य निवृत्तिपुशं प्रति सार्थं वाहम्; येतन्नि-
 वेद्यति देव ! जगत्त्रयाय, मन्येनदन्नमिनभः सुरदुन्दुभि-
 स्ते. २५. उद्योतितेषु भवता भुवनेषु नाथ !, तारान्वितो
 विधुरयं विहताधिकारः; मुक्ताकलापकलितोर्ध्वसितातपत्र-
 व्यान्नत्रिधा धृततनुर्ध्रुवमभ्युपेतः. २६. स्वेन प्रपूरितजग-
 त्रयपिण्डितेन, कान्तिप्रतापयशसाभिव संययेन; भाषिष्यहे-
 मरजतप्रविनिर्भितेन, सालत्रयेषु भगवन्नभितो विभासि.
 २७. दिव्यस्त्रजे जिन ! नमस्त्रिदशाधिपाना-मुत्सृज्य
 रत्नरयितानपिमौलिमन्थान्; पाहा श्रयन्ति भवतो यदि वा
 परत्र, त्वत्संगमे सुमनसो न रमन्त एव. २८. त्वं नाथ !
 जन्मजलधेर्विपराद्भुजोऽपि, यत्तारयस्यसुमतो निजपृष्ठ-
 लग्नान्; युक्तां हि पार्थिवनिपस्य सतस्तवैव, त्रिं विभो !
 यदसि कर्भविपाकशून्यः. २९. विश्वेश्वरोऽपि जनपालक !
 दुर्गतस्त्वं, किं वाङ्मरप्रकृतिरप्यक्षिपिस्त्वमीश !; अज्ञानव-
 त्यपि सदैव कथंयिदेव, ज्ञानं त्वयि स्फुरति विश्वविदाश-
 हेतुः. ३०. प्राग्भारसंभूतनलांसि रत्नंसि रोषा-दुत्थापि-
 तानि कभडेन शङ्केन यानि; छायापि तैस्तव न नाथ ! इता

हताशो, अस्तस्त्वभिरयमेव परं दुरात्मा. ३१. यद्गङ्गा-
 दूर्जितधनौघमहभ्रमीभं, अश्रयत्तडिन्भुसलभांसलघोरधारम्;
 दैत्येन मुक्तमथ द्रुस्तरवारि दध्ने, तेनैव तस्य जिन ! द्रुस्तर-
 वारिकृत्यम्. ३२. ध्वस्तोर्ध्वकेशविकृताकृतिमर्त्यभुङ्क्षुः,
 प्रालम्भ लृब्धयह वक्त्र विनिर्य दग्निः; प्रेतप्रजः
 प्रतिभवन्तमपीरितो यः, सोऽस्याभवत्प्रतिभवं भव-
 दुःखहेतुः. ३३. धन्यास्त एव सुवनाधिप ! ये त्रिसन्ध्य-
 भाराधयन्ति विधिवद्विधुतान्यकृत्याः; लक्ष्म्यादलसत्पुलकपक्ष-
 लदोहदशाः, पादद्वयं तव विभो ! सुवि जन्मलाजः. ३४.
 अस्मिन्नपारभववारिनिधौ मुनीश !, मन्ये न मे श्रवणगोत्र-
 रतां गतोऽसि; आकृष्टिं ते तु तव गोत्रपवित्रमन्त्रे, किंवा
 विपद्विषधरी सविधं समेति ? ३५. जन्मान्तरेऽपि तव पाद-
 युगं न द्वेव !, मन्ये भया भहितभीहितदानदक्षम्; तेनेह ज-
 न्मनि मुनीश ! पराभवानां, जतो निकेतनमहं भयिताश-
 यानाम्. ३६. नूनं न मोहतिभिरावृतलोचनेन, पुर्वं विभो !
 सकृदपि प्रविलोडितोऽसि; भर्माविधौ विधुरयन्ति हि माम-
 नर्थाः, प्रोद्यत्प्रमन्धगतयः कथमन्यथैते ? ३७. आकृष्टिं तोऽ-
 पि भहितोऽपि निरीक्षितोऽपि, नूनं न येतसि भया विध-
 तोऽसि लक्ष्म्या; जतोऽस्मि तेन जनमान्धव ! दुःखपात्रं,
 यस्मात् क्रियाः प्रतिफलन्ति न लावशून्याः. ३८. त्वं नाथ !
 दुःखिजनवत्सल ! हे शरण्य !, कारुण्यपुण्यवसते ! वशिनां
 शरण्यम्; लक्ष्म्या नते भयि महेश ! दयां विधाय, दुःखांकुरे-
 दलनतत्पत्रं, विधेहि. ३९. निःसंख्य सारशरणं शरणं श-
 रण्य—भांसं सादितरिपुप्रयितावदातम्; त्वत्पादपङ्कजमपि

પ્રણિધાનવન્ધ્યો, વધ્યોઽસ્મિ ચેદ ભુવનપાવન ! હા હતોઽસ્મિ.
 ૪૦. દેવેન્દ્રવન્ધ ! વિદિતાખિલવસ્તુસાર !, સંસારતારક !
 વિભો ! ભુવનાધિનાથ !; ત્રાયસ્વ દેવ ! કરુણાહદ ! માં પુની-
 હિ, સીદન્તમધ ભયદવ્યસનામ્મુરારોઃ. ૪૧. યદસ્તિ નાથ
 ભવદ્ધિસરોરુહાણાં, ભક્તેઃ ક્લંકિમપિ સંતતિસંચિતાયાઃ;
 તન્મે ત્વદેકશરણસ્ય શરણ્યભૂયાઃ, સ્વામી ત્વમેવ ભુવનેઽત્ર
 ભવાન્તરેઽપિ. ૪૨. ઇત્યં સમાહિતધિયો વિધિવજ્રિજનેન્દ્ર !,
 સાન્દ્રોક્ત્વાસત્પુલકકગ્ન્યુકિતાંગભાગાઃ; ત્વદભિમ્બનિર્મલમુ-
 ખામ્બુજબદ્ધલક્ષ્મણે સંસ્તવંતવ વિભો ! રચયન્તિ ભવ્યાઃ.
 ૪૩. જનનયનકુમુદયન્દ્ર !, પ્રભાસ્વરાઃ સ્વર્ગસંપદો ભુક્ત્વા;
 તે વિગલિતમલનિચયા, અચિરાન્મોક્ષં પ્રપદન્તે. યુગ્મમ્
 ૪૪. ઇતિ. ૮.

૮ ભાવાર્થ—આ શ્રીસિદ્ધસેનદિવાકરસૂરિએ રચેલું શ્રી પાર્શ્વનાથ
 તું સ્તોત્ર (સ્તવન) છે. શ્રી ઉત્તરચિની નગરીમાં
 મહાકાળ નામના જૈનમંદિરમાં શ્રી પાર્શ્વપ્રભુની
 પ્રતિમા હતી, તેને બ્રાહ્મણોએ શિવલિંગ પધરાવી
 ઢાંકી દીધી હતી. બાદ આ સ્તોત્રના રચનાર
 આચાર્ય મહારાજ ત્યાં ગયા અને આ સ્તોત્ર રચ્યું.

૯. શ્રી બૃહચ્છાંતિ સ્તોત્રમ્.

(મ્હોટી શાંતિ)

ભો ભો ભવ્યા ! શ્રુણુત વચનં પ્રસ્તુતં સર્વમેતદ્,
 યે યાત્રાયાં ત્રિભુવનગુરોરાર્હતા ભક્તિભાજઃ;
 ભવતુ ભવતામર્હદાદિપ્રભાવા-દારોગ્યશ્રીધર્મિણી કલેશ-
 વિધ્વંસહેતુઃ. ૧. ભો ભો ભવ્યલોકા ! ઇત્યં મુરારેણ વચનં...

विदेहसंलवानां सभस्ततीर्थकृतां जन्मन्यासनप्रक्षेपानन्तर-
 भवाधना विज्ञाय, सौधर्माधिपतिः सुघोषाघंटायालनानन्तरं
 सकलसुरासुरेन्द्रैः सहसमागत्य, सविनयमर्हद्भूषधारकं गृही-
 त्वा गत्वा कनकाद्रिशृंगे, विहितजन्मालिषेकः शान्तिमुद्घो-
 षयति यथा ततोऽहं कृतानुकारमिति कृत्वा, भङ्गाजनो येन
 गतः स पन्थाः धृति, लव्यजनैः सह समेत्य, स्नात्रपीठे
 स्नात्रं विधाय, शान्तिमुद्घोषयामि; तत्पूजयात्रास्नात्रादि-
 भङ्गात्सवानन्तरमिति कृत्वा, कष्टं दत्वा निशम्यतां निशम्यतां
 स्वाहा. ॐ पुण्याहं पुण्याहं, प्रीयन्तां प्रीयन्तां. लगवन्तोऽ-
 हन्तः सर्वज्ञाः सर्वदर्शि नस्त्रिलोकनाथास्त्रिलोकमहिता
 स्त्रिलोकपूज्या-स्त्रिलोकेश्वरा स्त्रिलोकाद्योतकराः. ॐ ऋषभ-
 अजित-संलव-अभिनन्दन-सुमति-पद्मप्रभ-सुपार्श्व-अन्द्र-
 प्रभ-सुविधि-शीतल-त्रेयांस-वासुपूज्य-विमल-अनन्त-ध-
 र्म-शान्ति-कुन्धु-अर-महिल-भुनिसुव्रत-नभि-नेभि-पार्श्व-
 वर्धमानान्ता जिनाः शान्ताः शान्तिकरा लवन्तु स्वाहा.
 ॐ भुनयो भुनिप्रवरारिपुविजयदुर्लक्षकान्तारेषु दुर्गभार्गेषु
 रक्षन्तु वो नित्यं स्वाहा. ॐ ह्रीं श्रीं धृति-भति-धीर्त्ति-का-
 न्ति-पुद्धि-लक्ष्मी-मेधा-विद्या-साधन-प्रवेश-निवेशनेषु सु-
 गह्यतनामानो जयन्तु ते जिनेन्द्राः. ॐ रोहिणी-प्रज्ञप्ति-
 वज्रशृङ्खला-वज्रकुंशी-अप्रतियक्षा-पुरुषदत्ता-काली-भङ्गाका-
 ली-गौरी-गान्धारी-सर्वास्त्रा-भङ्गाजवाला-मानवी-वैरोट्या
 अशुभता-मानसी-भङ्गमानसी षोडश विधादेव्यो रक्षन्तु वो
 नित्यं स्वाहा. ॐ आचार्योपाध्याय-प्रभृति यातुर्वर्ण्यस्य
 श्रीश्रमंयुसर्वस्य शान्तिर्लवतु, तुष्टिर्लवतु, पुष्टिर्लवतु.

ॐ अहाश्चन्द्र-सूर्याङ्गारक-पुष्य-भृहस्पति-शुक्र-शनिश्चर-राहु
 केतु-सहिताः सलोकपालाः सोमयम-वरुण-कुम्भर-वासवा-
 दित्य-स्कन्द-विनाय-कोपेताः, ये आन्येऽपि ग्रामनगरक्षेत्र-
 देवता दयस्ते सर्वे प्रीयन्ताम्, अक्षीण-कोशकोष्ठागारा नर-
 पतयश्च भवन्तु स्वाहा. ॐ पुत्र-मित्र-प्रातृ-कलत्र-सुहृद्
 स्वजन-संजन्धि-अन्धुवर्गसहिताः, नित्यं आभोदप्रभोदका-
 रिणः, अस्मिन्श्च भूमण्डलायतननिवासि-साधु-साध्वी-आव-
 क-आविकाणां रोगोपसर्गव्याधि-दुःख-दुर्लक्ष-दौर्भनस्यो-
 पशमनाय शान्तिर्भवतु. ॐ तुष्टि-पुष्टि-ऋद्धि-वृद्धि-
 भाङ्गल्योत्सवाः, सदा प्रादुर्भूतानि पापानि शाम्यन्तु दुरि-
 तानि, शत्रवः पराङ्मुखा भवन्तु स्वाहा. श्रीमते शान्ति-
 नाथाय, नमः शान्तिविधायिने; त्रैलोक्यस्यामराधीश-भुङ्क्ते
 दालयर्षिताङ्गये. १. शान्तिः शान्तिकरः श्रीमान्, शान्तिं
 दिशतु भेगुरुः; शान्तिरेव सदा तेषां, येषां शान्तिर्गृहे
 गृहे. २. उन्मृष्टरिष्ट दृष्ट-ग्रह-गति-दुःस्वप्नदुर्निमित्तादि;
 संपादितहितसंपन्नामग्रहणं जयति शान्तेः. ३. श्रीसङ्घ-
 जगज्जनपद-राजधिप राजसन्निवेशानाम्; गोष्ठिकपुर-
 मुખ्याणां, व्याहरणैर्व्याहरेच्छान्तिः. ४. श्रीश्रमणसङ्घस्य
 शान्तिर्भवतु, श्रीजनपदानां शान्तिर्भवतु, श्रीराजधियानां
 शान्तिर्भवतु, श्रीराजसन्निवेशानां शान्तिर्भवतु, श्रीगो-
 ष्ठिकानां शान्तिर्भवतु, श्रीपौरमुख्याणां शान्तिर्भवतु,
 श्रीपौरजनस्य शान्तिर्भवतु, श्रीअहलोकास्य शान्तिर्भवतु.
 ॐ स्वाहा, ॐ स्वाहा, ॐ श्रीपार्श्वनाथाय स्वाहा. अथा
 शान्तिः प्रतिष्ठायात्रास्नानाद्यवसानेषु, शान्तिकलशं गृहीत्वा,

કુંકુમ-ચન્દન-કર્પૂરાગર-ધૂપવાસ—કુસુમાઞ્જલિ-સમેતઃ
 સ્નાત્રયતુષ્કિકાયાં શ્રીસંઘસમેતઃ શુચિશુચિવપુઃ પુષ્પવસ્ત્ર-
 ચન્દનાભરણાલંકૃતઃ પુષ્પમાલાં કણ્ઠે કૃત્વા, શાન્તિમુદ્ધોષ-
 યિત્વા, શાન્તિપાનીયં મસ્તકે દાતવ્યમિતિ. નૃત્યન્તિ નૃત્યં
 મણિપુષ્પવર્ષં, સૃજન્તિ ગાયન્તિ ચ મર્જીક્ષાનિ; સ્તોત્રાણિ
 ગોત્રાણિ પઠન્તિ મંત્રાન્, કલ્યાણભાજે હિ જિનાભિષેકે. ૧.
 શિવમસ્તુ સર્વજગતઃ, પરહિતનિરતા ભવન્તુ ભૂતગણાઃ;
 દોષાઃ પ્રયાન્તુ નાશં, સર્વત્ર સુખીભવંતુ લોકાઃ. ૨. અહં
 તિત્યયરમાયા-સિવાદેવી તુમ્હ નયરનિવાસિની; અમ્હ સિવં
 તુમ્હ સિવં, અસિવોવસમં સિવં ભવતુ સ્વાહા. ૩. ઉપસર્ગાઃ
 ક્ષયં યાન્તિ, છિદ્યન્તે વિદ્યવક્ત્રયઃ; મનઃપ્રસન્નતામેતિ, પૂજ્ય-
 માને જિનેશ્વરે. ૪. સર્વમર્જીક્ષમાર્જીલ્યં, સર્વકલ્યાણકારણમ્;
 પ્રધાનં સર્વધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્. ૫.

હ કાવાર્થ-ભગવાન્ જન્મે છે ત્યારે તેમને મેરુ પર્વત ઉપર ન્હવરા-
 વવા ઇંદ્રો અને દેવતાઓ લઈ જાય છે. ત્યાં તેમને
 ન્હવરાબ્યા પછી તેઓ શાન્તિપાઠ બોલે છે. આની અંદર
 અનેક જીવોની અનેક પ્રકારે શાન્તિ ઇચ્છવામાં આવી
 છે. આને શ્રી નેમિનાથ પ્રભુની માતા શિવાદેવીએ દેવી-
 પણામાં રચેલી છે, એમ કહેવાય છે.

श्री स्तोत्रादि संग्रह

१. श्री लक्ष्मणस्वामिविरचित ग्रन्थशान्तिः स्तोत्रम्.

नमोऽङ्गुरं नमस्कृत्य, श्रुत्वा सद्गुरुभाषितम्; ग्रन्थशान्तिं प्रवक्ष्यामि, लोकानां सुखहेतवे. १. निनेन्द्रैः ज्ञेयराज्ञेयाः, पूजनीया विधिक्रमात्; पुष्पैर्विलेपनैर्धूपैः, नैवेद्यैस्तुष्टिहेतवे. २. पद्मप्रलस्य भार्ताण्ड, चन्द्रश्चन्द्र प्रलस्य च; वासुपूज्ये लूभिपुत्रो, लुधोऽप्यष्टनिनेषु च. ३. विमलानन्तधर्माः, शान्तिः कुन्धुर्नभिस्तथा; वर्द्धमानस्तथैतेषां, पादपद्मे लुधं न्यसेत्. ४. ऋषभाजितसुपार्था-श्चालिनन्दनशीतलैः, सुमतिः संभवः स्वामी, त्रयांसस्यैषु गोपतिः. ५. सुविधेः कथितः शुक्लः, सुम्रतस्य शनैश्चरः; नेमिनाथे लवेद्राहुः; केतुः श्रीमद्विपार्थियोः. ६. जनाङ्गणे च राशौ च, यदा पीडन्ति ज्ञेयराः; तदा संपूज्ये ह्रीमान्, ज्ञेयैः सङ्घितान् निनान्. ७.

अथ नवग्रन्थपूज.

पद्मप्रलजिनेन्द्रस्य, नामोच्चारणे लोचकः; शान्तिं तुष्टिं च पुष्टिं च, रक्षां कुरु कुरु श्रियम्. ८. धृति श्रीसर्गपूज. चन्द्र प्रलजिनेन्द्रस्य, नाम्ना तारागणाधिपः प्रसन्नो भव शान्तिं च, रक्षां कुरु जयं ध्रुवम्. ९. धृतिश्री चन्द्रपूज. सर्वदा वासुपूज्यस्य, नाम्ना शान्तिं जयश्रियं; रक्षां कुरुधरासूतो, अशुभोऽपि शुभो भव. १०. धृतिश्री लौभपूज. विमलानन्तधर्माः, शान्तिः कुन्धुर्नभिस्तथा; महावीरश्च तन्नाम्ना, शुभो लूयात् सदा लुधः. ११. धृतिश्री लुधपूज. ऋषभाजितसुपार्था, चालिनन्दन शीतलैः;

सुमितः संलवः स्वामी, त्रयांसश्च जिनोत्तमः. १२. ऐत-
 तीर्थकृतां नाम्ना, पूज्योऽशुभः शुभो लवः; शान्तिं तुष्टिं
 य पुष्टिं य, कुरु देवगणार्थित. १३. धृति श्रीगुरुपूज.
 पुष्पदंतजिनेन्द्रस्य, नाम्ना दैत्यगणार्थित; प्रसन्नो लव
 शान्तिं य, रक्षां कुरु कुरु श्रियम्. १४. धृति श्री शुक्रपूज.
 श्रीसुव्रतजिनेन्द्रस्य, नाम्ना सूर्यागसंलवः; प्रसन्नो लव
 शान्तिं य, रक्षां कुरु कुरु श्रियम्. १५ धृतिश्री शनैश्वर-
 पूज. श्रीनेमिनाथ तीर्थेश, नामतः सिंहिकासुतः; प्रसन्नो
 लव शान्तिं य, रक्षा कुरु कुरु श्रियम्. १६. धृति श्री राहु-
 पूज. राहोः सप्तभराशिस्थ, कुरुय प्रसन्नो लवः; श्रीमद्वि-
 पार्श्वेयानाम्ना, केतो शान्तिं जयश्रियम्. १७. धृति श्री केतु
 पूज. धृति लक्षित्वा स्वस्ववर्णकुसुमांजलिप्रक्षेपेण जिन-
 ग्रहाणां पूज कार्या; तेन सर्वपीडायाः शान्तिर्भवति; अथ
 सर्वेषां ग्रहाणामेकदा पीडायामयं विधिः. नवकोष्टकमा-
 लेष्यं, भंडलं चतुरस्तकम्; ग्रहास्तत्र प्रतिष्ठाप्या, वक्ष्य
 भाणुकमेणु तु. १८. मध्ये हि लास्कः स्थाप्यः, पूर्वदक्षिणतः
 शशी; दक्षिणस्यां धरासूनुर्धुधः, पूर्वोत्तरेण य. १९. उत्त-
 रस्यां सुरायार्थः, पूर्वस्यां भृगुनंदनः; पश्चिमायां शनिः
 स्थाप्यो, राहुर्दक्षिणपश्चिमे. २०. पश्चिमोत्तरतः केतु-रिति
 स्थाप्याः कमाद् ग्रहाः; पट्टे स्थाप्येऽथ वाग्नेय्यां, धशान्यां
 तु सद्यः पुधैः. २१. (आर्या) आदित्यसोम भर्जल, पुधगुरु-
 शुक्राः शनैश्वरो राहुः; केतुप्रमुखाः षेठा, जिनपति पुरतोऽ-
 वतिष्ठंतु. २२. धृति लक्षित्वाप्यवर्णकुसुमांजलिक्षेप-
 च्चजिनपूज य कार्या. पुष्पगंधाद्विधूपै, नैवेद्यैः इत्यसं-

युतैः; वरुणसदृशदानैश्च, वसैश्च दक्षिणान्वितैः. २३. जिनना-
मकृतोऽप्यार, देशनक्षत्रवर्णकैः; पूजिताः संस्तुता लक्ष्या,
ग्रहाः सन्तु सुभावहाः. २४. जिनानामग्रतः स्थित्वा,
ग्रहाणां शान्तिहेतवे; नमस्कार शतं लक्ष्या, जपेष्टोत्तरं
शतम्. २५. एवं यथानामकृतालिषेकै-र्विलेपनैधूपनपूजनैश्च;
इलैश्च नैवेद्यवरैर्जिनानां, नाम्ना ग्रहेन्द्रा वरदा भवन्तु. २६.
साधुष्यो दीयते दानं, भडोत्साहोजिनालये; यतुरविधस्य
संधस्य, अङ्गुमानेन पूजनम्. २७. लद्रभाङ्गुस्वायेदं, पंचमः
श्रुतकेवली; विधाप्रवादतः पूर्वात्, ग्रहशान्तिरुदीरिता.
२८. धृति श्री लद्रभाङ्गुस्वामिविरचिता षष्ठ्यग्रहशान्तिः
स्तोत्र-नवग्रहपूज विधि समाप्त. १.

२. नवग्रह पूजप्रकार.

कस्मिन्नृष्टि ग्रहे कस्य जिनस्य कयारीत्या पूज कार्या
तदाभ्याति. रविपीडायां-रक्तपुष्पैः श्रीपद्मप्रलपूज कार्या.
ॐ ह्रीं नमोसिद्धाणुं-तस्य अष्टोत्तरशतजपः कार्याः. चंद्रपी-
डायां-चंदनसेवति पुष्पैः श्रीचंद्रप्रल पूज कार्या. ॐ ह्रीं
नमो आयरियाणुं-तस्य अष्टोत्तरशतजपः कार्याः. लौभ-
पीडायां कंकुमेन च रक्तपुष्पैः श्रीवासुपूज्यपूज विधेया.
ॐ ह्रीं नमोसिद्धाणुं-तस्य अष्टोत्तरशत जपः कार्याः. अंध-
पीडायां-दुग्ध स्नाननैवेद्यद्विधातः श्रीशान्तिनाथपूज कर्तव्या.
ॐ ह्रीं नमोआयरियाणुं-तस्य अष्टोत्तरशतजपः कार्याः. गु-
रुपीडायां-दधिभोजन जम्भीरादिक्लेन च चंदनादिविलेप-
नेन श्री आदिनाथपूज करणीया. ॐ ह्रीं नमो आयरियाणुं-

तस्य अष्टोत्तर शतजपः कर्त्तव्यः. शुक्रपीडायां—श्रीवेतपु-
ष्पैश्चन्दनादिना श्रीसुविधिनाथपूज कार्या. चैत्ये वृत्तदानं कार्यः.
ॐ ह्रीं नमो अरिहंताय, तस्य अष्टोत्तरशतजपः कार्यः.
शनैश्चरपीडायां—नीलपुष्पैः श्रीमुनिसुप्रत पूज कार्या. तैल-
स्नानदाने कर्त्तव्ये. ॐ ह्रीं नमो लोभ्ये सवसाह्वय, तस्य
अष्टोत्तर शतजपः कार्यः. राहुपीडायां—नीलपुष्पैः श्रीनेमि-
नाथ पूज करणीया. ॐ ह्रीं नमो लोभ्ये सवसाह्वय, तस्य
अष्टोत्तरशत जपः कार्यः. केतुपीडायां—दाडिमाहिपुष्पैः
श्रीपार्श्वनाथपूज कार्या. ॐ ह्रीं नमो लोभ्ये सवसाह्वय, तस्य
अष्टोत्तरशत जपः कार्यः. धृति नवग्रहपूज विधिः.
सर्वग्रहपीडायां—श्री सूर्यसोभांगारभुधम्बृहस्पति शुक्रश-
नैश्चरराहुकेतवः सर्वे ग्रहाः भभ सानुग्रहाः भवन्तु स्वाहा.
ॐ ह्रीं अ. सि. आ. उ. साय नमः स्वाहा. अस्य भंत्रस्य
अष्टोत्तरशतजपः कार्यः, तेन नवग्रहपीडापशांतिः स्यात्.
धृति नवग्रहपूजप्रकारः.

३. ऋषिभंडल स्तोत्र.

आद्यं ताक्षरसंलक्ष्य—भक्षरं वाप्य यत्स्थितं; अग्नि-
ज्वाला समं नाद, भिंदुरेष्वासमन्वितम्. १. अग्निज्वाला-
समाकान्तं, मनोमलविशोधनम्; दृढीप्यमानं हृत्पद्मे, तत्पदं-
नौमिनिर्भलम्. २. ॐ नमोऽर्द्धहृत्पदशेख्य, ॐ सिद्ध-
हृत्पदो नमोनमः; ॐ नमः सर्व सूरिभ्यः उपाध्यायेभ्यो ॐ नमः
३. ॐ नमः सर्व साधुभ्यः, ॐ ज्ञानेभ्यो नमोनमः; ॐ नमस्त-
त्त्वदृष्टिभ्यः—श्वारित्रेभ्यस्तु ॐ नमः ४. अर्द्धमित्यक्षरं ब्रह्म,
वायकं परमेष्ठिनः; सिद्धयुक्तस्य सद्गुणं, सर्वतः प्रणिदमहे. ५.

જ્યોતી રૂપં મહાદેવમ્, લોકાલોક પ્રકાશકમ્. ૨૦. અર્હદાખ્ય-
 સુવર્ણાન્ત, સરેકે ભિન્દુ મંડિત ; તુર્યસ્વર સમાયુક્તો, બહુધા
 નાદમાલિત . ૨૧. અસ્મિન્નીજેસ્થિતા સર્વે, ઋષભાવાજિનો
 તમાઃ; વર્ણે નિર્જેનિર્જ્યુક્તા, ધ્યાતવ્યા સ્તત્ર સંગતાઃ ૨૨.
 નાદશ્વન્દ્રસમાકારો, બિન્દુ નીલસમપ્રભઃ; કલારણુ સમાકા-
 ન્તઃ સ્વર્ણાભઃ સર્વતોમુખઃ. ૨૩. શિરસંલીનઘકારો, વિલિનો
 વર્ણતઃ સ્મૃતઃ; વર્ણાનુસારિસંલીનં, તીર્થકૃન્મંડલંતુમઃ. ૨૪.
 ચન્દ્રપ્રભપુષ્પદન્તૌ, નાદ સ્થિતિ સમાશ્રિતૌ; બિન્દુમધ્યગતૌ
 નેમિ, સુવૃતૌ જિનસત્તમૌ. ૨૫. પદ પ્રભ વાસુપૂજ્યૌ, કલા-
 પદમધિશ્રિતૌ; શિરસિસ્થિતિ સંલીના, પાર્શ્વમદિલજિનોત્તમૌ.
 ૨૬. ઋષભં આજિતં વદે, સંભવં આલિનંદનમ્; સુમતિ-
 ચ સુપાર્શ્વચ, વદે શ્રી શીતલં જિનમ્. ૨૭. શ્રેયાંસં વિમલ-
 વદે, અનંતં ધર્મ નાયકમ્; શાન્તિં કુંથુમરાર્હન્તં, નમિ
 વીરં નમામ્યહમ્. ૨૮. એતાંશ્ચષોડશજિનાન્, ગાંગેય ધુતિ-
 સન્નિભાન્; ત્રિકાલં નૌમિ સદલકત્યા, હરાક્ષર મધિષ્ઠિતાન્.
 ૨૯ શેષાસ્તીર્થકરાઃસર્વે, હરસ્થાને નિયોજિતાઃ; માયાળી
 જક્ષરંપાપ્તા, શ્રીતુર્વિંશતિરર્હતામ્. ૩૦. ગત રાગ દ્વેષ મોહાઃ
 સર્વ પાપ વિવર્જિતાઃ; સર્વદા સર્વકાલેષુ, તે ભવન્તિજિ-
 નોત્તમાઃ. ૩૧. દેવદેવસ્યયચ્ચક્રમ્, તસ્યચ્ચક્રસ્ય યા પ્રભા;
 તયાચ્છાદિતસર્વાંગં, મા માંહિસન્તુ પન્નગાઃ. ૩૨. દેવદેવ
 નાગિની. ૩૩. દેવદેવં ગોનસાઃ. ૩૪ દેવદેવં વૃશ્ચિકાઃ. ૩૫.
 દેવદેવં કાકિની. ૩૬. દેવદેવ ડાકિની. ૩૭. દેવદેવં યાકિની.
 ૩૮. દેવદેવં રાકિની. ૩૯. દેવદેવં લાકિની. ૪૦.
 દેવદેવં ભાકિની. ૪૧. દેવદેવં શાકિની. ૪૨. દેવદેવં યો
 ગિની. ૪૩. દેવદેવં હાકિની. ૪૪. દેવદેવં સ્થાવરાઃ. ૪૫

દેવદેવં જર્જુમાઃ. ૪૬. દેવદેવં કિન્નરા. ૪૭. દેવદેવં રા-
 ક્ષસા. ૪૮. દેવદેવં ભેષજા. ૪૯. દેવદેવં દેવતા. ૫૦.
 દેવદેવં વાયવ. ૫૧. દેવદેવં તસ્કરા. ૫૨. દેવદેવં વહ્-
 નય. ૫૩. દેવદેવં શૃંગિણુ. ૫૪. દેવદેવં દદ્રિણુ. ૫૫.
 દેવદેવં દ્રાન્વિણુ. ૫૬. દેવદેવં રેપલાઃ. ૫૭. દેવદેવં પ
 ક્ષિણુ. ૫૮. દેવદેવં મુદ્ગલા. ૫૯. દેવદેવં જંભકા. ૬૦.
 દેવદેવં તોયદાઃ. ૬૧. દેવદેવં સિંહકા. ૬૨. દેવદેવં શ
 કરા. ૬૩. દેવદેવં ચિત્રકા. ૬૪. દેવદેવં હસ્તિન. ૬૫. દે-
 વદેવં ભમિપા. ૬૬. દેવદેવં શત્રવ. ૬૭ દેવદેવં ગ્રામિણુઃ
 ૬૮. દેવદેવં દુર્જના. ૬૯. દેવદેવં વ્યંતરા. ૭૦. દેવદેવં
 વ્યાધય. ૭૧. દેવદેવં વિગ્રહાઃ. ૭૨. દેવદેવં દુઃપ્રહા. ૭૩.
 શ્રી ગૌતમ સ્વયામુદ્ધ, તસ્યાયા ભુવિલબ્ધય તાભિરભ્યધિક્ક્રયો
 તિ, રહ સર્વનિધીશ્વર. ૭૪ પાતાલવાસિનોદેવા, દેવાભૂષીઠ
 વાસિનઃ; સ્વર્વાસિનોઽપિયેદેવા, સર્વેરક્ષન્તુ મામિતઃ. ૭૫.
 ચેઽવધિ લબ્ધયોયેતુ, પરમાઽવધિલબ્ધય; તે સર્વે મુનયો
 દેવા, માંસ રક્ષન્તુ સર્વત. ૭૬. ભવનેન્દ્ર વ્યંતરેન્દ્ર, જ્યો-
 તિષ્કેન્દ્ર કલ્પેન્દ્રેભ્યો નમો નમઃ; શ્રુતાવધિ દેશાવધિ પરમા-
 વધિ, સર્વાઽવધિ વૃદ્ધિઃકૃદ્ધિ આત્મ સર્વોષધ્યુદ્ધિ પ્રાપ્તાનન્ત
 બલદ્ધિ પ્રાપ્ત તપઃસિદ્ધિ પ્રાપ્ત રમદ્ધિ પ્રાપ્ત વૈક્રિયદ્ધિ પ્રાપ્ત
 ક્ષેત્રદ્ધિ પ્રાપ્તાક્ષીણમહાનસદ્ધિ પ્રાપ્તેભ્યો નમો નમઃ. ૭૭.
 ઓમ્ હ્રીં શ્રીં ચ ધૃતિલક્ષ્મી ગૌરી ચણ્ડી સરસ્વતી, જ્યામ્યા
 વિજ્યા ક્લિન્તા જિતા નિત્યા મદદ્રવા. ૭૮. કામ્યંગા કામ
 બાણાચ, સાનદાનન્દમાલિની; માયા માયાવિની રૌદ્રી,
 કલાકાલીકલિપ્રિયા. ૭૯. એતા સર્વા મહાદેવ્યો, વર્તન્તેય

सर्वतीर्थभयो नित्यं, सर्वदेवभयः प्रभुः; लगवान् सर्व-
 तत्त्वेशः, शिवश्रीसौम्यदायकः १४. धृति श्रीपार्श्वनाथस्य,
 सर्वज्ञस्य जगद्गुरोः; दिव्यमष्टोत्तरं नाम शतमंत्र प्रकीर्ति-
 तम्. १५. पवित्रं परमं ध्येयं, परमानन्ददायकम्; मुक्ति-
 मुक्तिप्रदं नित्यं, पठते मंगलप्रदम्. १६. श्रीभूतपरमकल्याण-
 सिद्धिदं त्रैयसेस्तु वः पार्श्वनाथजिनः श्रीमान्, लगवान्
 परमःशिवः १७. धरणेन्द्रेणुत्रालंकृतो वः श्रिये प्रभुः;
 दद्यात् पद्मावतीदेव्या, समधिष्ठितशासनः १८. ध्यायेत् कम-
 लमध्यस्थं, श्रीपार्श्वजगदीश्वरम्; ॐ ह्रीं श्रीं ह्रीं सभायुक्तां,
 केवलज्ञानलास्करम्. १९. पद्मावत्यान्वितं वामे, धरणेन्द्रेणु
 दक्षिणे; परितोऽष्टदलस्थेन, मन्त्रराजेन संयुतम्. २०. अष्ट-
 पत्रस्थितैः पञ्च-नभस्कारैस्तथा त्रिलिः; ज्ञानाद्यैर्वेष्टितं नाथं,
 धर्मार्थकाममोक्षदम्. २१. शतषोडशहलाङ्कं, विद्यादेवीभिर
 न्वितम्; अतुर्विंशतिपत्रस्थं, जिनं भातृसमावृतम्. २२.
 भायावेष्टय त्रयाग्रस्थं, कैंडारसहितं प्रभुम्; नवत्रेहावृ-
 तं देवं, द्विपालैर्दशभिर्वृतम्. २३. अतुष्टोऽष्टेषु मन्त्राद्य-
 अतुष्टीं न्वितैर्जिनैः; अतुरष्टदशद्वीति, द्विधाङ्कसंज्ञकैर्युतम्.
 २४. द्विष्टु क्षकारयुक्तेन, विद्विष्टु लाङ्कितेन च; अतुरस्त्रेण
 वज्राङ्क, क्षितितत्त्वे प्रतिष्ठितम्. २५. श्रीपार्श्वनाथमित्येवं,
 यः सभाराधयेज्जगन्मन्त्रं; तं सर्वपापनिर्मुक्तं, भजते श्रीः
 शुभप्रदा. २६. जिनेशः पूजितो लक्ष्म्या, संस्तुतः प्रस्तुतोऽथवा;
 ध्यातस्त्वयैः क्षणं वापि, सिद्धिस्तेषां भोदया. २७. श्रीपा-
 र्श्वमन्त्रराजन्ते, यिन्तामणिगुणारूपदम्; शान्तिपुष्टिकरं नि-
 त्यं, क्षुद्रोपद्रवनाशनम्. २८. नक्षत्रं सिद्धं महापुष्टि-धृति-

श्री-कान्ति-प्रतिष्ठा; मृत्युञ्जयं शिवात्मानं, जपनाम्नन्दिता
जनः २६. सर्वकल्याणं पूर्णः स्याद्, जराभृत्यविवर्जितः
अणिमादिमहासिद्धिं, लक्षणपेन आप्नुयात् ३०. प्राणा-
यामनोमन्त्र-योगादभृतमात्मनि; त्वात्मात्मानं शिव ध्यात्वा,
स्वामिन् ! सिद्धयन्ति जन्तवः ३१. हर्षदः कामदश्चेति,
रिपुघ्नः सर्वसौभ्यदः; पातु वः परमानन्द-लक्षणः संस्मृतो
जिनः ३२. तत्त्वज्ञपमिदं स्तोत्रं, सर्वभंगलसिद्धिदम्; त्रिस-
न्धं यः पठेन्नित्यं, नित्यं आप्नोतिसाश्रियम्. ३३.

प. श्री छरिकापल्ली पार्श्वनाथ स्तोत्रम्.

ॐ नमो देव देवाय, नित्यं लगवतोऽर्हते; श्रीमते
पार्श्वनाथाय, सर्व कल्याण कारिणे. १. ह्रीं रुपाय धरणींद्र,
पद्मावत्यर्चितांघ्रये; शुद्धातिशयकोटिलि, सङ्गिताय महात्मने
२. अट्टे भट्टे पुरे दुष्ट, विघ्ने वरुं पञ्जितवत्; दुष्टान् भेत
पिशाचीदीन्, प्रणाशयति तेऽलिधा. ३. स्तंभयस्तंभय
स्वाहा, शनकोटि नभस्कृत; अधिभय कर्मणां दूरा, दापतंती
विडम्बनाः. ४. नालि देशोद्धवनाले, अक्षरं प्रतिष्ठिते;
ध्यात भष्टहले पत्रे, तत्त्वमेतत् इलभदम्. ५. तत्त्व भेत्र अतु-
र्वर्णी, अतुर्वर्णं विमिश्रिता; पञ्च वरुंकम ध्याता, सर्व
कार्य करी लवेत्. ६. क्षिप ॐ स्वाहेति वरुं, कृत पञ्चांग
रक्षणः; योऽलिध्याये ह्रिं तत्त्वं, वरुणास्तस्या अलिश्रियः.
७. पुरुषं आधते आढं, तावत्कलेश परंपराः; यावन्न मन्त्र-
राजोऽयं, ह्रिं नगर्ति मूर्तिमान्. ८. व्याधि अंधवध
व्याला, नलांलः संलवं लयम्; क्षयं प्रयाति श्रिपार्श्व,
नामस्मरणमात्रतं. ९. यथा नाहमयोयोगी, तथा येतन्मयो

भवत्; तदा न दुष्करं किञ्चित्, कथ्यतेऽनु लवाद्विदम्. १०.
 प्रतिश्री हरिकापल्ली, स्वाभा पार्श्वजिनः स्तुतः; श्रीभेरु-
 तुंगः सूरः स्तात्, सर्व सिद्धि प्रदायकः. ११. हरिकापल्ली
 प्रभु पार्श्व; पार्श्वयक्षेण सेवितम्; अर्थित धरणीद्रेण,
 पद्मावत्या प्रपूजितम्. १२. सर्वभन्त्रभयं सर्व, कार्य सिद्धि-
 करं परम्; ध्यायामि हृदयांसेजे, लूतमेत प्रणुशकम्. १३.
 श्रीभेरुतुंग सूरिन्द्रः, श्रीभरुपार्श्व प्रभोः पुरः; ध्यान स्थितं
 हृदि ध्यायन्, सर्व सिद्धिंलभे ध्रुवम्. १४.

६. जिनसहस्रनाम सधु स्तोत्रम्.

नमस्त्रिलोकनाथाय, सर्वज्ञाय महात्मने; वक्षे तस्यैव
 नामानि, भोक्षसौख्यालिक्षापया. १. निर्मलः शाश्वतो शुद्धो,
 निर्विकल्पो निरामयः; निः शरीरो निरांतको, सिद्धः सूक्ष्मो
 निरञ्जनः. २. निष्कल को निरालम्बो, निर्मोहो निर्मलोत्तमः;
 निर्लथो निरहंकारो, निर्विकारोऽथनिष्क्रियः. ३. निर्दोषो नि-
 रञ्जःशांतो, निर्लेधो निर्ममःशिवः; निस्तरंगो निराकारो, नि-
 ष्कर्मेनिष्कलप्रभुः. ४. निर्वादो निरुपज्ञानः, निरागो निरधो-
 जिनः; निःशब्दःप्रति भञ्जेट, उत्कृष्टो ज्ञानगोचरः. ५. निःसं-
 गः प्राप्त केवल्यो, नैष्ठिकःशब्दवर्जितः; अनिधोमहापूतात्मा,
 जगत्शिखर शेषरः. ६. निःशब्दो गुणसंपन्न, पापताप
 प्राणुशानः; सोपियोगात्शुलं प्राप्तः! कर्म दोतिअलावहः. ७.
 अजरो अमरःसिद्धः, अर्थितः अक्षयो विलुः; अभूर्तो अच्यु-
 तोअक्षा; विष्णुरीशः प्रणपतिः. ८. अनिधो विश्वनाथ श्व,
 अलो अनुपमोलवः; अप्रमेयो जगन्नाथो, षोडशरूपो जिना-
 त्मकः. ९. अव्ययः सकलराधो, निष्पन्नो ज्ञानदीपनः; अ-

मध्येषो निर्मलो नित्यः, सर्वशक्यविवर्जितः. १०. अज्ञेयः
 सर्वतोभद्रो, निष्कषायो भवांतकः; विश्वनाथः स्वयंप्रुद्धो,
 वितरागोऽग्निनेश्वरः. ११. अशंकः सहजानंदः, अवाङ्मान-
 सगोचरः; असाध्यः शुद्धश्चेतन्यः, कर्मनोऽकर्मवर्जितः. १२.
 अनंतो विमलज्ञानी, निःस्पृही निष्प्रकोपकः; कर्माजितो भ-
 षात्मनः, लोकत्रयशिरोमणीः. १३. अव्याभाधो वरः शंभु,
 विश्ववेदी पितामहः; सर्वभूतहितो देवः, सर्वलोकशरण्यकः.
 १४. आनंदरूपश्चेतन्यो, भगवांस्त्रिजगद्गुरुः अनंतानंत-
 धीशक्तिः, सत्यव्यक्तव्ययात्मकः. १५. अष्टकर्मविनिर्मुक्तः,
 सप्तधातुविवर्जितः; गौरवादित्रयादुरः, सर्वज्ञानादिसंयुतः.
 १६. अलयः प्राप्तकैवल्योऽनिर्माणो निरपेक्षकः; निष्कलं केव-
 लज्ञानी, मुक्तिसौख्यप्रदायकः. १७. अनामयो महाराध्यो, वर-
 द्रो ज्ञानपावकः; सर्वेशः सत्सु भावासः, जिनेन्द्रो मुनिसंस्तुतः.
 १८. अन्यूनपरमज्ञानी, विश्वतत्त्वप्रकाशकः; प्रभुर्धो भगवा-
 नाथः, प्रस्तुतः पुण्यकारकः. १९. शंकरः सुगतो शैवः, सर्व-
 ज्ञो भवनांतकः; धर्मो भुवनाधीशः, सयित्तः पुरुषोत्तमः. २०.
 संध्यानंतमहात्मानं, विमुक्तो मुक्तिवत्सलः; योगीन्द्रो नादि-
 संसिद्धः, निरीहो ज्ञानगोचरः. २१. सदाशिवश्चतुर्वक्त्रः, स
 त्सौख्यत्रिपुरांतकः; त्रिनेत्रः त्रिजगत्पूज्यः, कल्याणकुण्डमर्ति-
 कः. २२. सर्वसाधुजनैर्वन्द्यः, सर्वपापविवर्जितः; सर्व-
 देवाधिदेवश्च, सर्वभूतहितंकरः. २३. स्वयंविधो महात्मानं,
 प्रसिद्धः पापनाशकः; तनुभात्रस्थिदानंदः, चैतन्यश्चैत्यवलम्बः.
 २४. सकलातिशयोदेवः, मुक्तिस्थो महतांमहः; मुक्तिकार्याय-
 संतुष्टो, निरागः परमेश्वरः. २५. महादेवो महावीरो, महाभेद

વિનાશક ; મહાભાવી મહાદર્શી; મહામુક્તિપ્રદાયક: ૨૬. મહા
 જ્ઞાની મહાયોગી, મહાતપો મહાત્મક; મહદ્દિઠો મહાવીર્યો, મહાં
 તિકપદસ્થિત: ૨૭. મહાપૂજ્યો મહાવદ્યો, મહાવિદ્યવિનાશક; ;
 મહાસૌખ્યો મહાપુસો, મહામહિમોત્થયુત: ૨૮. મુક્તામુ-
 ક્તિજ સંખોધ; એકાનેકવિનિશ્ચિત; ; સર્વબંધવિનિર્મુક્ત; ;
 સર્વલોકપ્રધાનક: ૨૯. મહાશૂરો મહાધીરો, મહા દુઃખવિના-
 શક; ; મહામુક્તિપ્રદોધીરો, મહાહૃદ્યો મહા ગુરુ: ૩૦. નિમરિમા
 રવિધ્વંસી, નિષ્કામો વિષયાચ્યુત; ; ભગવતો મહાશાંતો,
 શાંતિકલ્યાણકારક: ૩૧. પરમાત્મા પરંજ્યોતિ; , પરમેષ્ઠી
 પરમેશ્વર; ; પરમાત્માપરાકાંક્ષી; , પરંપરમ આત્મક: ૩૨.
 પ્રસ્તુતાનંતર્જ્ઞાની, સંખ્યાનિર્વાણસંયુત; ; નાકૃતિ નાક્ષ-
 રોવર્ણી, વ્યોમજપો જિતાત્મક: ૩૩. વ્યકતાવ્યકત જસ-
 ણોધ; , સંસારચ્છેદ કારણ; ; નિરવદ્યો મહારાધ્ય; , કર્મજિત્-
 ધર્મનાયક . ૩૪. ણોધિસત્સુજગદ્દેવો, વિશ્વાત્મા નરકાંતક ;
 સ્વયંભૂ પાપહતપૂજ્ય; ; પુનીતં વિભવ:સ્તુત: ૩૫. વર્ણાતીતો
 મહાતીતો, રૂપાર્તીતો નિરંજન; ; અનંતજ્ઞાનસંપૂર્ણો, દેવ-
 દેવેશનાયક: ૩૬. વરેણ્યો ભવવિધ્વંસી, યોગિનાં જ્ઞાનગો-
 વ્યર; ; જન્મમૃત્યુ જરાતીત; , સર્વવિદ્યારોહર: ૩૭. વિશ્વદ-
 ગલવ્ય સર્વેશ; , પવિત્રો ગુણ સાગર; ; પ્રસન્ન: પરમારાધ્યો; ,
 લોકલોકપ્રકાશક: ૩૮. રત્નગર્ભો જગત્સ્વામી, ઈંદ્રવંદ્ય:
 સુરાર્ચિત; ; નિષ્પ્રપચો નિરાતકો, નિઃશેષકલેશ નાશક: .
 ૩૯. લોકેશો લોકસંસેવ્યો, લોકલોક વિલોકન; ; લોકોત્તમો
 ત્રિલોકેશો, લોકાગ્રશિખર સ્થિત: ૪૦. નામાષ્ટકસહસ્રાણિ,
 ચે પઠન્તિ પુનઃ પુનઃ; તે નિર્વાણપદંયાન્તિ, મુચ્યતેનાત્ર
 સંશય: ૪૧.

૭. શ્રી જિનપંજર સ્તોત્રમ.

(શ્રી કમલપ્રભાચાર્યવિરચિતમ્)

ૐ હ્રીં શ્રી અહં અહંદ્યો નમો નમઃ. ૐ હ્રીં શ્રી
અહં સિદ્ધ્યો નમો નમઃ. ૐ હ્રીં શ્રી અહં આચાર્ય્યો
નમો નમઃ. ૐ હ્રીં શ્રી અહં ઉપાધ્યાય્યો નમો નમઃ.
ૐ હ્રીં શ્રી અહં ગૌતમપ્રમુખસર્વસાધુ્યો નમો નમઃ. ૧.
એષઃ પંચનમસ્કારઃ, સર્વપાપક્ષયંકરઃ; મર્જીલાનાં ચ સર્વેષાં,
પ્રથમં ભવતિ મર્જીલમ્, ૨. ૐ હ્રીં શ્રી જ્યે વિજ્યે, અહં
પરમાત્મને નમઃ; કમલપ્રભસૂરીન્દ્રો, ભાષતે જિનપંજરમ્. ૩.
એકભક્તોપવાસેન, ત્રિકાલં ચઃ પઠેદિદમ્; મનોહ્રભિલષિતં
સર્વં, ફલં સ લભતે દ્રુવમ્. ૪. ભૂશ્યા-બ્રહ્મચર્યેણ, ક્રોધ-
લોભવિવર્જિત; દેવતાયે પવિત્રાત્મા, પદ્માસૈલભતે ફલમ્.
૫. અહંન્તં સ્થાપયેન્મૂર્તિં, સિદ્ધં ચક્ષુર્લલાટકે; આચાર્ય
આત્રયોર્મધ્યે, ઉપાધ્યાયં તુ નાસિકે. ૬. સાધુવૃન્દં મુખ-
સ્થાત્રે, મનશુદ્ધિં વિધાય ચ; સૂર્ય-ચન્દ્રનિરોધેન, સુધીઃ
સર્વાર્થસિદ્ધયે. ૭. દક્ષિણે મદનદ્વેષી, વામપાશ્વે સ્થિતો
જિનઃ; અર્જુસંધિષુ સર્વજ્ઞ, પરમેષ્ઠી શિવકુરઃ. ૮. પૂર્વાશાં
ચ જિનો રક્ષે-દાગ્નેયીં વિજિતેન્દ્રિય; દક્ષિણાશાં પરબ્રહ્મ,
નૈઋતીં ચ ત્રિકાલવિત્. ૯. પાશ્ચિમાશાં જગન્નાથો, વાયવ્યાં
પરમેશ્વરાં; ઉત્તરાં તીર્થકૃત્ સર્વા-મીશાનેઽપિનિરંજન. ૧૦.
પાતાલં ભગવાનર્હ-નાકાશં પુરુષોત્તમં; રોહિણીપ્રમુખા
દેવ્યો, રક્ષતુ સકલં ફલમ્. ૧૧. ઋષભો મસ્તકં રક્ષે-દગ્નિ-
તોઽપિ વિલોચનમ્; સંભવઃ-કર્ણયુગલે-હર્ષિનન્દનસ્તુ

નાસિકે. ૧૨. ઓષ્ઠા શ્રીસુમતી રક્ષેહ, દન્તાન્ પદ્મ પ્રભો
 વિભુઃ; જિહ્વાં સુપાર્શ્વદેવોઽયં, તાલુ ચન્દ્રપ્રભાભિધઃ. ૧૩.
 કણ્ઠં શ્રી સુવિધી રક્ષેહ, હૃદયં શ્રીસુશીતલઃ ત્રેયાંસો; બાહુ
 યુગલં, વાસુપૂજ્યઃ કરદ્વયમ્. ૧૪. અંગુલીવિમલો રક્ષે-
 દનન્તોઽસૌ નખાનપિ; શ્રીધર્મોઽપ્યુદ્ધરાસ્થાનિ, શ્રીશાન્તિર્ના-
 ભિમંડલમ્. ૧૫. શ્રીકુંથુર્ગુહ્યકં રક્ષે-દરો લોમકટીતટમ્;
 મહિસરૂપઃકવંશં જ, ચ મુનિસુવ્રતઃ. ૧૬. પાદાંગુલીર્નમી
 રક્ષે-ચ્છ્રીનેમિશ્વરણ્કયમ્; શ્રીપાર્શ્વનાથ સર્વાંગં, વર્ધમા-
 નશ્ચિદાત્મકમ્. ૧૭. પૃથિવીજલતેજસ્ક-વાય્વાકાશ મયં
 જગત્, રક્ષદશેષપાપેભ્યો, વીતરાગો નિરંજનઃ ૧૮.
 રાજદ્વારે રમશાને ચ, સંગ્રામે શત્રુ સંકટે; વ્યાઘ્ર ચૈરાગ્નિ સ-
 પ્પાદિ-ભૂત-પ્રેતભયાશ્રિતે. ૧૯. અકાલે મરણે પ્રાપ્તે, દારિદ્ર-
 યાપ્તસમાશ્રિતે; અપુત્રત્વે મહાદુઃખે, મૂર્ખત્વેરોગ પીડિતે. ૨૦.
 ડાકિની-શાકિનીપ્રસ્તે, મહાગ્રહગણાદિતે; નદ્યુત્તારેઽર્ધવંશપદ્મ્યે,
 વ્યસને આપદિ સ્મરેત્. ૨૧. પ્રાતરેવ સમુત્થાય, યઃ સ્મરે-
 ન્નિજનપંજરમ્; તસ્ય કિંચિદ્ ભયં નારિત, લભતે સુખસમ્પદઃ.
 ૨૨. નિનપંજરનામેહં, યસ્મરેદનુવાસરમ્; કમલપ્રભરાજેન્દ્ર-
 શ્રિયં સ લલતે નરઃ. ૨૩. પ્રાતઃ સમુત્થાય પઠેત્કૃત્તજ્ઞો, યઃ
 સ્તોત્રમેતન્નિજનપંજરસ્ય; આસાદયેચ્છ્રીકમલપ્રભાખ્યં,
 લક્ષ્મીમનોવાંછિત પૂરણાય. ૨૪. શ્રીરુદ્રપદ્મીયવરેણ્યગચ્છે,
 દેવપ્રભાચાર્યપદાબ્જહંસઃ; વાદીન્દ્રચૂડામણિરેષ જૈનો,
 હયાદ્ ગુરુઃ શ્રીકમલપ્રભાખ્યઃ. ૨૫.

૧ આ શ્લોક મૂળ પુસ્તકમાં નથી; પરંતુ કમલપ્રભાચાર્યના
 શિષ્યે બનાવેલ હોય એમ લાગે છે.

૮. મંત્રાધિરાજ સ્તોત્રમ્

મંત્રાધિરાજનક્ષરવર્ણયુક્તિ, સ્તેષાં જિનાંગેષુ નિવેશ્ય
ભંગીમ્; વક્ષ્યે યથાવત્રથમં ચ તત્ર, ઔમક્ષરં નીલરચિં
લક્ષાટે. ૧. ઔ દક્ષિણારે પુનરેવ શોણં, વામાંસકે હ્રી ભજ
પંચ વર્ણમ્; સિંદૂર ભં હ્રી રમર વામહસ્તે, હ્રી ધૂમ્રવર્ણ
ભણં વામકુક્ષા. ૨. હ્રઃ કૃતઘ્ણવર્ણં કટિવામદેશે, યઃ સવ્ય-
જનુ સ્થિતિ ધૂમ્રવર્ણં; ક્ષઃ પીતભં પાદતલે ચ વામે, હ્રી પં-
ચવર્ણં પુનરેવ નાભૌ. ૩. પુધૂમ્રવર્ણં કથયંતિ ગુહ્યે, ૬ વ્યં-
જનનં પાદતલેડપસવ્યે; પુદ્ દક્ષિણે જનુનિ ધૂમ્ર વર્ણં, ૬ દ-
ક્ષિણાયાં ચ કટી ચ કૃષ્ણં. ૪. સ્વાઃકૃષ્ણભં દક્ષિણકુક્ષિ લક્ષ્યં,
હ્રા દક્ષિણે હસ્તતલે વિ નીલમ્; એ સ્ફાટિકં દક્ષિણ વક્ષસોં-
ડશે, એ વામવક્ષોજગતં સિ તાંશું. ૫. ઈતિ સપ્તદશાક્ષરા-
ણિ સાક્ષાદિવ ચ નિવેશ્ય પુરઃસ્થજિનસ્યમૂર્તૌ ધ્યાયતિ વિ-
જયા જયા સમં યઃ સ ભવતિ નિત્યવશા કૃતાષ્ટ સિદ્ધિઃ.
૬. ઇહ હિ ભવતિ તુષ્ટો યસ્ય મંત્રાધિરાજઃ સ ભવતિ ભુ-
વિ વિદ્વાન્ ખેચરશ્ચક્રવર્તી; સદ્વતિશયસમૃદ્ધિઃ સર્વ કલ્યાણ-
સિદ્ધિર્ધૃતિમતિરતકીર્તિઃ શ્રીપતિ ધૈત કીર્તિઃ. ૭.

૯. અનેક મંત્ર ગર્ભિત પરમ પ્રભાવિક શ્રીપાર્શ્વનાથ

ઉવસજ્જહરં સ્તોત્ર.

ઉવસજ્જહરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્ભવણુમુક્તં;
વિસહરવિસનિનાસં, મંગલકલ્લાણુ આવાસં. ૧. વિસહર-
પુલિંગમંતં, કઠે ધારેષ્ઠ જ્ઞે સયા મણુઓ; તસ્સ ગહ રોગ-
મારી-દુર્જનરા જંતિ ઉવસામં. ૨. ચિરંતુ દૂરે મંતો, તુજ્ઞ
પણામો વિ બહુદ્વેષો હોષં; નરતિરિએસુ વિ જીવા, પાવંતિ

ન દુઃખદોગ્ધાં. ૩ ઈં અમરતરુકામધેણુ-ચિંતામણિકા-
 મકુંભમાધ્યા; સિરિપાસનાહસેવાગદ્યે, સંવે વિ દાસત્તં.
 ૪. ઈં હ્રીં શ્રીં ઐં ઈં, તુહ દંસણેણુ સમિય ! પણાસઘ
 રોગસોગદુઃખદોહગ્ગં, કપ્પતરુમિવ જાયઘ, ઈં તુહ દંસ-
 સેણુ સંવલ્લહેઉં સ્વાહા. ૬ ઈં હ્રીં નામિઉણુ [પાઠાન્તરમ્]
 “પણુવસહિયં માયા”, વિજ્ઞણાસયમાયાબીએણુ ધરણુના-
 ગિંદં, સિરિકામરાજ કલિયં, પાસજિણુદં નમંસામિ. ૬.
 ઈં હ્રીં મિરિપાસવિસહરવિજ્ઞાનમતેણુ આણુ આએજ્ઞા;
 ધરણુપઉમાવધદેવી ઈં હ્રીં કમ્ભવ્યું સ્વાહા. ૭. ઈં જયઉ
 ધરણુદંપઉમાવધય નાગિણી વિજ્ઞા; વિમલજ્ઞાણસહિયો,
 ઈં હ્રીં કમ્ભવ્યું સ્વાહા. ૮. ઈં થુણામિ પાસં, ઈં હ્રીં પણુમામિ
 પરમભત્તિએ; અદુઃખરધરણુદો, પઉમાવધ પયડિયાઢીત્તી.
 ૯. જસ્સ પયકમલમજ્ઞે, સયા વસઘ ઉપમાવધ ય ધરણુદો;
 તસ્સ નામેણુ સયલં, વિસહરવિસં નાસેઘ. ૧૦. તુહ સમ્મત્તે
 લોદ્ધે, ચિંતામણિકપ્પપાયવજ્ઞહિએ; પાવંતિ અવિગ્ધેણુ,
 જવા અયરામરં ઠાણુ. ૧૧. ઈં નદુદુમયદુણે, પણુદુકમ્ભદુ-
 નદુસંસારે; પરમદુનિદિ અદુ, અદુગુણાધીસરં વદે. ૧૨. ધમ્મ
 સથુઓ મહાયસ ! ભત્તિખરનિખરેણુ હિયએણુ; તા
 દેવ ! દિજ્ઞા ખોહિં, ભવે ભવે પાસજિણુચંદ !. ૧૩. સ તુહ
 નામસુદ્ધમંત, સમ્મં જો જવઘ સુદ્ધભાવેણુ; સો અયરા-
 મર ઠાણુ, પાવઘ ન ચ દોગ્ગઘ દુખં વા. ૧૪. ઈં પંડુભગં-
 દરદાહં, કાસં સાસં ત્ય સુલમાધણિ; પાસપહુપલાવેણુ;
 તાસંતિ સયલરોગાઘ. ૧૫. ઈં વિસહર દાવાનલ સાધણિ,
 વૈયાલ માદિ આયકા; સિરિનીલકંઠાસસ્સ, સમરણુમિત્તેણુ-

नासंति. १६. पनासं गोपीडां कुर, गह दंसणु लयं काये;
 आवीनहुंतीयेतयेवी, तसीनं गुणीनसो. १७. पिङ्गंत
 भगंदरं भास, स्वासमुलतहनीभाह; श्रीसामलपासमहंत
 नाम पठिर पडिलेणु. १८. ॐ ह्री श्रीपासधरणुसंननुत्तं,
 "विसहर विननं नवेधमुद्धमणुणु"; पावंधधच्छियसुहं,
 ॐ ह्री श्री कम्हणु स्वाहा. १९. रोगनलनलणुविसहर, यो-
 रारिमधं दगयरणुलयाधं; पासणुणुनामसंकितणुणु, पस-
 भंति सव्वाधं. २०.

१०. श्री वीतराग स्तोत्रम्

य परात्मा परंन्योतिः परम. परमेष्ठिनाम्; आदि
 त्यवर्णु तमसः परस्तादाभनन्ति यम. १. सर्वे येनोदभू-
 द्यन्त समूला उदेशपादपाः; भूर्ना यस्मै नमस्यन्ति सुरासु-
 रनरेश्वराः २. प्रावर्तन्त यतो विद्याः पुरुषार्थप्रसाधिकाः;
 यस्य ज्ञानं भवग्धाविभूतभावावभासकृत. ३. यस्मिन्विज्ञा-
 नमानन्दं ब्रह्म येकात्मतां गंतम्; स श्रेष्ठयः स य ध्येयः
 प्रपद्ये शरणु य तम्. ४. तेन स्यां नाथवांस्तस्मै स्पृहयेयं
 सभाहितं; ततः कृतार्थो भूयासं भवेयं तस्य किङ्कर. ५. तत्र
 स्तोत्रेण कुर्यां य पवित्रां स्वां सरस्वतीम्; धृष्टं हि भवका-
 न्तारे जन्मिनां जन्मन क्लम. ६. उवाहं पशोरपि पशुवी-
 तरागस्तव कुत्र य; उत्तितीष्ठुररण्यानीं पङ्क्त्यां पंगुरिवा-
 र्म्यतः ७. तथापि श्रद्धामुग्धोऽहं नोपालत्यस्त्पलनपि;
 विशृङ्खलापि वाग्वृत्ति श्रद्धानस्य शोभते. ८. श्रीहिम
 यन्द्रप्रभवाद्दीतरागस्तवादितः; कुमारपालभूपाल प्राप्नोतु
 हलभीक्षितभाहः

૧૧. શ્રી ચક્રસરીદેવી સ્તુતિ:

શ્રીચક્રે ! ચક્રભીમે ! લલિતવરભુજે ! લીલયા લોલ-
 યન્તી, ચક્રં વિદ્યુત્પ્રકાશં જ્વલિતશિતશિખં ખે ખગેન્દ્રાધિ-
 રુદે ! તત્ત્વેન્દુભુતભાવે સકલગુણનિધે ! ત્વં મહામંત્રમૂર્તે !
 ક્રોધાદિત્યપ્રતાપે ! ત્રિભુવનમહિતે ! પાહિ માં દેવિ ! ચક્રે ! ૧
 હ્રૌં હ્રૌં હ્રૌંકારચિતે ! કલિકલિવદને ! દુન્દુભીભીમનાદે !,
 હ્રૌં હ્રૌં હ્રુઃ સઃ ખળીજે ! ખગપતિગમને મોહિની શોષિણી-
 ત્વમ્; તત્ત્વચક્રં ચક્રદેવી ભ્રમસિ જગતિ દ્વિક્ચક્રવિકાન્તકીર્તિ-
 વિદ્યોધં વિદ્યયન્તી વિજય જયકરી પાહિ માં દેવિ ચક્રે ! ૨.
 ઐં ઐં ઐં શ્રઃ પ્રસિધ્ધે ! જનિતજનમનઃપ્રીતિસન્તોષક્રમીં,
 શ્રીવૃદ્ધિં કીર્તિકાન્તિં પ્રથયાસ વરદે ! ત્વં મહામંત્રમૂર્તિઃ ;
 ત્રૈલોક્યં ક્ષોભયન્તીમસુરભિદુરહુકુરનાદૈકભીમે ! હ્રૌં હ્રૌં
 હ્રૌં દાવયન્તી હુતકનકનિભે પાહિ માં દેવિ ! ચક્રે ! ૩. વજ્રક્રોધો
 સુભીમે ! શશધરધવલે ! આમયન્તી સુચક્રં ; રૌં રીં રૌંહઃ ક-
 રાલે ! ભગવતિ ! વરદે ! રુદ્રનેત્રે ! સુકાન્તે ! ઐં ઈં ઐં
 ભીષયન્તી ત્રિભુવનમખિલં તત્ત્વતેજઃપ્રકાશિ કૌં કૌં કું ક્ષો-
 યન્તી વિષમવિષયુતે ! પાહિ માં દેવિ ચક્રે ! ૪. ઐં હ્રૌં હ્રૂં હ્રૂઃ
 સહર્ષં હરહસિતસિતે ચક્રસદૃશીજે ! હ્રૌં હ્રીં હ્રૂં (હ્રૂઃ) ક્ષીર-
 વર્ણે ! કુવલયનયને ! વિદ્રવં દાવયન્તીઃ ઐં હ્રૌં હ્રૂઃ ક્ષઃ ત્રિ-
 લોકીમમૃતજરજરૈર્વારિણૈઃ હ્રૌં હ્રૌં હ્રૌં દાવયન્તી, જ્વા જ્વી જ્વી સત્ત્વ-
 બીજે ! પ્રલયવિષયુતે પાહિ માં દેવી ! ચક્રે ! ૫. ઐં ઐં ઐં હ્રૌં
 યુગાન્તે પ્રલયદિનકરે કારકોટિપ્રતાપે !, ચક્રાણિ આમયન્તી
 વિમલવરભુજે પદામેકં ફલં ચ; સમ્યકે કુર્કુમાર્જવિધૃતવિનિ-
 રુદ્ધં તીર્થયુક્તદ્રમચરુદે હ્રૌં હ્રૌં હ્રૌંકારકારીરમરમયુતકોટિપાહિ

વિભાસિ વિભયા સભયા ત્વમેવ. ૬. તેપાં મૃગેશ્વરગરજ્જ્વર
 મારિવૈરિ-દુર્વારવારણજલજ્વલનોદ્ભવા ભીઃ; ઉગ્રમૃદ્ધૈર્લં ન
 ખલુ ખેલતિ ચેષુ ધત્સે, વાત્સલ્યપલ્લવિતમન્મદમગ્નિકે!
 ત્વમ્. ૭. દેવિ! ત્વદ્ગુર્જિતજિતપ્રતિપન્નિતીર્થ-યાત્રાવિધૌ
 બુધજ્ઞનાનનરજ્ઞસાજ્ઞિ; એતત્ત્વયિ સ્તુતિનિભાસ્ફુટકલ્પવલ્લી-
 હલ્લીસકં સકલસર્વમનોમુદેસ્તુ. ૮. વરદે! કલ્પવલ્લિ!
 ત્વં સ્તુતિરુપે! સરસ્વતિ!; પાદયાનુગતં ભક્તં લભ્ય-
 સ્વાતુલૈઃ ફલૈઃ ૯. સ્તોત્રં આત્રસાયનં શ્રુતસરસ્વાનન્નિ-
 કાયા પુર-શ્ચક્રે ગૂર્જરચક્રવર્તિસચિવ-શ્રીવસ્તુપાલઃ કવિઃ;
 પ્રાતઃ પ્રાતરધીયમાનમનનં ચચ્ચિત્તવૃત્તિં સતા-માધતે વિ-
 ભુતાં ચ તાણ્ડવયતિ શ્રેયઃ શ્રિયં પ્રુષ્યતિ. ૧૦.

૧૩. પુનરન્નિકાસ્તવનમ્

દેવગન્ધર્વવિદ્યાધરૈર્વન્દિતે, જય જયાભિન્નવિત્રાસને
 વિશ્રુતે; નૃપુરારાવસુનિરુદ્ધભુવનોદરે, મુખરતરકિર્દિષ્ટીચારુ-
 તારસ્વરે. ૧. ઔઙ્ઘ્રી મંત્રરુપે શિવે શર્ફુરે, અન્નિકે દેવિ!
 જય જન્તુરક્ષાકરે, સ્ફુરત્તારહારાવલીરાજિતોરચ્ચલે, કર્ણુ-
 તાડકુંડુચિરમ્બદકુંથલે. ૨. સ્તમ્ભિની મોહિની ધ્રુવ ઉચ્ચા-
 ઠને, ક્ષુદ્રવિદ્રાવિણી દોષનિર્ણાશિની; જમ્ભિની આન્તિભૂત
 અહસ્કેટિની, શાન્તિધૃતિકીર્તિભતિસિદ્ધિસંસાધિની ૩. ઔ
 મહામંત્રવિદેઽનવદ્યે સ્વયં, હ્રીસમાગચ્છ મે દેવિ દુરિત-
 ક્ષયમ્, ઔમચણ્ડે પ્રસીદ પ્રસીદ ક્ષણં, (હૈ) સદાનન્દરુપે
 વિદેહાક્ષણમ્. ૪. ઔનમો દેવિ દિવ્યેશ્વરે ભૈરવે, જયેઽપરા-
 જિતે તત્ત્વહેમચ્છવે!; ઔજગજ્જનિ સંહારસમ્ભાજની;
 હ્રીકૃષ્ણાણ્ડિ! દિવ્યાધિવિધ્વંસિની. ૫. ચિઙ્ગતારોત્પતલ્લી-

મકણ્ડીરવે, નામમત્રેણ નિર્ણાશિતોપદ્રવે; અવતરાવતર રૈવ-
તકગિરિનિવાસિનિ, અમ્બિકે ! જયજય ત્વં જગત્સ્વામિની.
૬. હ્રીંમહાવિઘ્નસર્જાતનિર્ણાશિની, દુષ્ટપરમંત્રવિધાબલચ્છે-
દિની; હસ્તવિન્યસ્તસહકારકલ્પભિક્ષકા, હરતુ દુરિતાની
દેવિ ! જગત્યમ્બિકા' ૭. ધૃતિ જિનેશ્વરસૂરિભિરમ્બિકા,
ભગવતી શુભમંત્રપદૈ સ્તુતા; પ્રવરપાત્રગતા શુભસમ્પદં,
વિતરતુ પ્રણિહન્ત્વશિવં મમ. ૮.

૧૪. વૈરોટયા સ્તોત્રમ

નમિગિણ પાસ નાહં, નાગંદસુરિંદવંદિત્યદેવ;
વધર્ફાએ થુત્તં, અહયં સમરામિ ભત્તીએ. ૧. જા ધરણો-
રગ હધ્યા, દેવી પઉમાવધ અ વધર્ફા; સમ્પ સહસ્ત્રેહિ
જ્ઞાયા દેવા, કિર કિંકરા જાયા. ૨. નાગિણિ નાગાર્કા, ના-
ગકરાનાગભૂસિઅસરીરા; નાગેહિં સિરિ માલા, નાગમુહા
સા જ્યે જયઉ. ૩. ધરણિંદપદમપત્તી, વધર્ફા નામ નાગિ-
ણી; વિજ્ઞા સમ્પ કરંડગહ્યા, સમ્પાભરણા ય જા નિચ્યં.
૪. વાસુગિ આણંત તખખગ, કંકોલ ય નામ પઉમ મહ
પઉમા; સંખકુલીસસિ નામા, અર્ફુકુસાધં ચ ધારેધ. ૫.
વિધિં અ કનસિઆલી, કકાહી ગોરસમ્પ સમ્પે ય; મોહ
ઉંદુરચિત્તી, કિક્કિંકુઅ હિંકુ અવસેય. ૬. વંતર ગોણસ-
જાધ, સત્તવડાઅહિવડાય; પરડાય ભમર સિરાહિ ધિરોલિય,
ધિરોલિઆણંત નાસેધ. ૭ હુક્કારંતં ચ વિસ, અવિસર્ફ
વિસદ્વપદ્મવે ચરધ; પારસ નામ શ્રી હ્રીં, પઉમાવધ ધરણરા
એણં. ૮. સમ્પ વિસમ્પસરીસવ, ધરણિં ગચ્છાહિ જાહિ
રેતુરિચ્યં; જંભિણિયંભિણિ બધેણિ, મોહણિ હું પુર્ફકારેણ.

૯. જો પઠ્ય જો અ નિસુણ્ય, વધરૂઠા મંતસંયવં પુરિસોઃ
 તસ્સાસેસવિસાધં, કાયં ન પ્રસંતિ ભત્તિભુતસ્સ. ૧૦. વય
 ગુલ દહિ ખીરવિભિસ્સં, મહુરં પઉરં અ જો બલિં દેધ; સાહુણ
 ભત્તપાણં, વધરૂઠું તં પ રિખ્ખેધ. ૧૧. ધઅ ધરણોરગદ્ધ-
 ધઆ, અન્નેહિ વિનિઅતુલેહિ વિઉલેહિં; દેવિ કરેઉ રખખં,
 વધરૂઠું ભવિઅલોઅસ્સ. ૧૨. નાગિણિ નાગલોધ, વધરૂઠું,
 સરાવી; જો તસ્સ નામ લેધ, તસુ અમુહ નિવારી, અન્ન-
 ન દિલેણુસંદિહું, એહિં થંડિલિનાહિ વિસેવં. ૧૩. અહ
 વવસેવં નાહિડ સેવર્ણે, જાહિ જાહિ આસી વિસમંડલ;
 નાગિણિપુત્તહએહકહિજ્જઉ, એહઆણુમનલંધિજ્જઉ. ૧૪.
 જીવઉ નાગિણિ નાગલોઉ, અહવ અલંજર વાઉ; જિણિ
 અણાહ સણાહ, કિઉ નેઉરિ છુટ્ટિપાઉ. ૧૫. દિસીખધઉ
 વિદિસિખધઉ, ખંધઉ નહ પાયાલુઃ અગ્ગિ અરિહંત દિક્કરા,
 ખંધિ જાલ. ૧૬. દેવદેવસ્સ જં છત્તં, તસ્સ છત્તસ્સ
 જોઝથો; તેણુછાએમિ અપ્પાણં, મા મે હિંસંતુ પન્નગા.
 ૧૭. દેવં ભુઅગા. ૧૮. દેવં રાક્ષસાઃ. ૧૯. દેવ જોધણિ.
 ૨૦. દેવં સાધણી. ૨૧. દેવં ડાધણિ. ૨૨. દેવં ચોરગાઃ
 ૨૩. દેવં બાલગા. ૨૪. દેવં હિંસગાઃ ૨૫. દેવં મૂસગા
 ૨૬. દેવં મુગ્ગલા ૨૭ દેવં ગુજ્જગા ડું ઠઃ ઠઃ ઠઃ
 સ્વાહા. ૨૮. પાસ સામિ જોનમધ તિસંજં; હલિત્ત સહિજંમ
 વિજાધ અવંજં, કમઠ મહાસુર કય ઉવસગ્ગં, ઝાડિઅકોવં
 વંજં હંસં. ૨૯. મુહિ ચંદપ્પહ હિયધ, જિણુ મત્થધ પારિ
 સનત્થઃ ધણિં મુદ્ધિહિં મુદ્ધિઉ કો ફેડણુધ સમત્થ ? ૩૦. ઉરિ
 મુદ્ધિ મિરિ મુદ્ધિ પાપ મુદ્ધ, હત્થિ મુદ્ધ; ધણિ મુદ્ધિ મુદ્ધિઉ,
 હિં . સંખિહિ તૂરિહિ આહવિઅ,
 સા . લખી કોધ ન લંધધ, પાર-

૧૫. શ્રી ગૌતમ સ્વામીનો રાસ.

(ભાષા) વીરજિનેસર-ચરણ-કમલ-કમલાકય-વાસો,
પણમવિ પભણીશું સામિ સાલ, ગોયમગુરારસો; મણ તણ
વર્યણ એકંત કરવિ, નિસુણો ભો ભવિયા; જિમ નિવસે
તુમ્હે દેહગેહ, ગુણગણ-ગહગહિયા. ૧. જંબુદીવ સિરિભર-
હખિત, ખોણીતલમંડણ; મગધદેશ સેણિયનરેસ, રિઉદલખલ-
ખંડણ; ધણુવર ગુબરગામ નામ, જહિં ગુણગણ સજ્જન;
વિષ્વ વસે વસુભૂષ તત્થ, જસુ પુહવી ભજ્જન ૨. તાણ
પુત્ત સિરિ ઇંદભૂષ, ભવલયપ્પસિદ્ધા; ચઉદહ વિજ્જન-
વિવિહરૂવ, નારીરસવિદ્ધા; વિનય વિવેક વિચાર સાર, ગુણ
ગણહ મનોહર; સાત હાથ સુપ્રમાણદેહ, રૂપે રંભાવર. ૩.
નયણ વયણ કર ચરણ જિણવિ, પંકજ જળે પાડિય; તેજે
તારા ચંદ સૂર, આકાસે ભમાડિય; રૂવે મયણ અનંગ કરવિ,
મેહિહયા નિરધાડિય; ધીરમે મેરૂ ગંભીર સિંધુ, ચંગમ
ચયચાડિય. ૪. પેખવિ નિરુવમ રૂવ જસ, જણ જ પે
કિંચિય; એકાકી કલિલીતે ઇત્થ, ગુણ મેહહયા સંચિય;
અહવા નિચે પૂંવ જમ્મે, જિણુવર ઇણે અંચિય; રંભા
પુઠિમા ગૌરી ગંગા, રતિ હા વિધિ વંચિય. ૫. નહિ બુધ
નહિ ગુરુ કવિ ન કોઇ, જસુ આગલ રહિયો; પંચ સયા
ગુણપાત્ર છાત્ર, હીડે પરવરિયો; કરે નિરંતર યજ્ઞકર્મ,
મિથ્યામતિમોહિય; ઇણે છલિ હોશે ચરમ નાણ-દંસણહવિ-
સોહિય. ૬. (વસ્તુ છંદ) જંબુદીવહ જંબુદીવહ, ભરહવા-
સંમિ, ખોણીતલમંડણ મગધદેશ સેણિયનરેસર, વર ગુબ્બર
ગામ તિહાં વિષ્વ વસે વસુભૂષ સુંદર, તસુ ભજ્જન પુહવી,
સયજ્ઞ-ગુણગણ-રૂવનિહાણ, તાણ પુત્ત વિજ્જનનિલયો,

ગાયમ અતિહિ સુંજાણ. ૭. (ભાષા) અંરમ જિણેસર.
 કેવલનાણી, અઉવિવહ સંધ પછડા જાણી; પાવાપુરિ સામી.
 સંપત્તો, અઉવિવહદેવનિકાહિ જુતો. ૮. દેવે સમવસરણ
 તિહાં કીજે, જિણ દીઠે મિથ્યામતિ ખીજે; ત્રિભુવનગુરુ.
 સિંહાસણ પછડા, તનખિણ મોહ દિગંતે પછડા. ૯. કોંધ
 માન માયા મદ પૂરા, જાણે નાદા જિમ દિન ચોરા; દેવદુ દુહિ
 આકાશે વાજી, ધર્મનરેસર આવિયા ગાજી. ૧૦. હુસુમ-
 વૃષ્ટિ વિરયે તિહાં દેવા, અઉસઠ ઇંદ્ર જસુ માગે સેવા;
 આમર છત્ર સિરોવરિ સોહે, રૂપેહિ જિણુવર જગ સહુ મોહે.
 ૧૧. ઉવસમ-રસભર-ભરિ વરસંતા, જોગન વાણી વખાણ
 કરંતા; જાણવિ વર્દમાણજિણમાયા, સુર નર કિન્નર આવે
 રાંયા. ૧૨. કંતિસમૂહે ઝલઝલકંતા, ગયણ વિમાણે રણ-
 રંગકંતા; પેખવિ ઇંદ્રભૂષ મન ત્રિતે, સુર આવે અમ્હ
 જગન હોવંતે. ૧૩. તીરતરંડક જિમ તે વહતા, સમવસરણ
 પુહતા ગહગહતા; તો અભિમાને ગાયમ જપે, ઇણિ અવ-
 સરે કોપે તણુ કંપે. ૧૪. મહ લોક અન્તણિયું ખોલે,
 સુર જાણંતા ઇમ કાંઈ ડોલે? મું આગલ કોઈ જાણ
 ભણાજે, મેર અવર કિમ ઉપમા દીજે? ૧૫. (વસ્તુછંદ)
 સ્વીર જિણુવર વીર જિણુવર નાણસંપત્ત; પાવાપુરી સુર-
 મહિય પત્ત નાહ સંસારતરણ; તિહિં દેવહિં નિમ્મવિય,
 સમવસરણ જહુ સુખકારણ જિણુવર જગ ઉજ્જેઅકર,
 તેજે કરી દીનકાર સિંહાસણ સામિય ઠવ્યો, હુયો સુખ્ય-
 જ્યકાર. ૧૬. (ભાષા) તવ અધિયો ધણમાણગજે,
 ઇંદ્રભૂષ ભૂદેવ તો; હુંકારો કરી સંચરિયો, કવણસુ જિણ-
 વર દેવ તો? જોગનભામિ સમોસરણ, પેખવિ પ્રથમારંભ
 તો; દહ દિસિ દેખે વિબુધવહ, આવંતી સુરરંભ તો. ૧૭.

મણિમય તોહણું દંડ ધૂળ, કોસીસે નવ ઘાટ તો; વૈરવિ-
વર્જિત-જંતુગણ, પ્રાતિહારજ આઠ તો; સુર નર કિન્નર
અસુરવર, ધંદ્ર ધંદ્રાણી રાય તો; ચિત્તે ચમકિય ચિંતવે
એ, સેવતા પ્રભુપાય તો. ૧૮. સહસકિરણસભ વીરજિણ,
પ્રેમવિ રૂપ વિસાસ તો; એહ અસભવ સંભવે એ, સાચો
એ ધંદ્રન્તળ-તો; તવ ખોલાવે ત્રિજગગુરુ, ધંદ્રભૂષનામેણું
તો; શ્રીમુખે સંશય સામિ સવે, ફેડે વેદપથેણું તો. ૧૯.
માન મેદહી મદ ઠેડી કરી, ભગતે નામે સીસ તો;
પંચશયાશું વ્રત લીયો એ, ગોયમ પહિડો સીસ તો;
ખંધવ-સંજમ મુણવિ કરે, અગનિભૂષ આવેધ-તો; નામ
લેધ આભાસ કરે, તે પણ પ્રતિખોધેધ તો. ૨૦. ઇણિ
અનુક્રમે ગણહરરયણ, થાપ્યો વીર અગ્યાર તો; તો ઉપદેશે
ભુવનગુરુ, સંજેમશું વ્રત ખાર તો; બિહું ઉપવાસે પારણું
એ, આપણપે વિહરત તો; ગોયમ સંજમ જગ સયલ,
જ્યજ્યકાર કરંત તો. ૨૧. (વસ્તુછંદ) ધંદ્રભૂષ ધંદ્રભૂષ, અઢિય
ખહુમાન; હુંકારો કરી સંચરિયો, સમવસરણ પુહતો તુરંત;
ધહ સંસા સામિ સવે, ચરમનાહ ફેડે પુરંત; ખોધિખીજ-
સંનય મને, ગોયમ ભવહવિરત; દિક્ષ લધ સિદ્ધાસ-
હિય, ગણહરપયસંપત્ત. ૨૨. (ભાપા) આજ હુઓ સુવિહાણ;
આજ પચેલિમા પુણ્ય ભરો; દીઠા ગોયમસામી, જો નિય
નયણે અમિય ભરો; સિરિ ગોયમ ગણહાર, પંચ સયા મુનિ
પરવરિય, ભૂમિય કરય વિહાર, ભવિય જણ પડિખોહ કરે;
સમવસરણ-મઝાર, જો જો સંસા ઉપજો એ; તે તે પરઉપ-
ગાર, કારણ પૂછે મુનિપવરો. ૨૩. જિહા જિહાં દીજો દિક્ષ,
તિહાં તિહાં કેવલ ઉપજો એ; આપ કન્હે અણહુંત, ગોયમ
દીજો દાન ઇમ; ગુરુ ઉપર ભત્તિ, સામિય ગોયમ ઉપનિય;

ધણુ છળ કેવલનાણુ, રાગજ રાષે રંગભરે. ૨૪. જો અષ્ટાપદ
 શૈલ, વંદે ચઢી ચઢિવીશ જિણુ; આતમલગ્નિધવસેણુ, ચરમ-
 સરીરી સો. ય મુનિ; ઈચ દેસણુ નિસુણેષ, ગોયમ ગણુહર
 સંચલિય; તાપસ પન્નરસચેણુ, તો મુનિ દીઠો આવતો એ.
 ૨૫. તવસોસિય નિય અંગ, અમ્હ શક્તિ નવિ ઉપજે એ;
 કિમ ચઢશે દઢકાય? ગજ-જિમ દીસે ગાજતો એ; ગિરચો
 એણે અભિમાન, તાપસ જો મન ચિંતવે એ; તો મુનિ
 ચઢિયો વેગ, આલંબવિ દિનકર કિરણ. ૨૬. કંચન મણિ
 નિષ્પન્ન, દંડ કલસ ધજ વડ સહિય; પેખત્રિ પરમાણુંદ,
 જિણુહર ભરહેસરમહિય; નિય નિય કાય પ્રમાણુ, ચર્ચિદસિ
 સ કિય જિણુહળિ બ; પણમવિ મન ઉદ્ભાસ, ગોયમગણુહર
 તિહાં વસિય. ૨૭. વધરસામીનો જીવ, તિર્યગ્ જૃંભક દેવ
 તિહાં; પ્રતિજોધે પુંડરીક, કુંડરીક અધ્યયન ભણી; વળતાં
 ગોયમસામી, સવિ તાપસ પ્રતિજોધ કરે; લેહ આપણે સાથ,
 આલે જિમ જૂથાધિપતિ. ૨૮. ખીર ખાંડ ઘૂત આણી,
 અમિય વૂઠ અંગુઠ ઠવિ; ગોયમ એકણુ પાત્ર, કરાવે પારણું
 સવિ; પંચ સયા શુભ ભાવ, ઉજ્જવળ ભરિયો ખીરમિસિ;
 સાચા ગુરુ સ જોગ, કેવળ તે કેવળ-રૂપ હુઓ. ૨૯. પંચ
 સયા જિણુનાહ-સમવસરણુ-પ્રાકારત્રય; પેખવિ કેવલનાણુ,
 ઉપ્પન્નું ઉજ્જેઅકરે; જાણે જિણુહપીયુપ, ગાજંતી વણ મેઘ
 જિમ; જિણુવાણી નિસુણેવિ, નાણી હુઆ પંચ સયા. ૩૦.
 (વસ્તુ છંદ) ધણુ અનુક્રમે ધણુ અનુક્રમે, નાણુસંપન્ન પનરહ
 સય પરવરિય, હરિય દુરિય જિણુનાહ વંદઈ જાણુવિ જગ
 ગુરુવયણુ; તિહ નાણુ અખાણુ નિંદઈ ચરમ જિણેસર ઈમ
 ભણુઈ, ગોયમ ન કરીસ ખેડિ છેહિ જઈ આપણુ સહી,
 હોસુ-તુલ્લા ખેડિ. ૩૧. (ભાષા) સામિઓ એ વીરજિણુંદ,

પૂનિમચંદ-જિમઉલ્લસિયે; વિહરિયો એ ભરહવાસમ્મિ,
 વરિસ બહુતેર સંવસિય; ઠવતો એ કણ્ય પડિમે સુ, પાય
 કમળ સંહિ સહિય; આવિયો એ નયણાણુંદ, નયર પાવા-
 પુરિ સુરમહિય. ૩૨. પેસિયો એ ગોયમસામી, દેવશમ્મા
 પડિખોહ કયે; આપણો એ ત્રિશક્તાદેવી-નંદન પહોતો પરમ
 પએ; વળતાં એ દેવ આકાસે, પેખવિ જાણિય જિણ સમે
 એ; તો મુનિ એ મન વિખવાદ, નાદભેદ જિમ ઉપનો એ.
 ૩૩. કુણ-સમો એ સામિયદેખિ, આપ કન્હે હું ટાલિયો
 એ; જાણુતો એ તિહુઅણનાહ, લોકવિવહાર ન પાલિયો
 એ; અતિ ભલું એ કીધતું સામી, જાણિયું કેવલ માગશે
 એ; ચિંતવિયું એ બાલક જેમ, અહવા કેડે લાગશે એ. ૩૪.
 હું કિમ એ વીરજિણુંદ-ભગતે ભોળો ભોળવ્યો એ; આપણો
 એ અવિહડ નેહ, નાહ ન સ પે સાચવ્યો એ; સાચો એ તુંહિ
 વીતરાગ, નેહ ન જેણે લાગિયો એ; ધણ સમે એ ગોયમ-
 ચિત્ત, રાગ વિરાગે વાળિયો એ. ૩૫. આવતું એજે ઉલદ,
 રહેતું રાગે સાહિયું એ; કેવળ એ નાણુ ઉપજા, ગોયમ સહેજે
 ઉમ્માહિયો એ; તિહુઅણ એ જ્યજ્યકાર, કેવલમહિમા સૂર
 કરે એ; ગણહર એ કરેષ વખાણ, ભવિયણ ભવ ધમ નિસ્તરે
 એ. ૩૬. (વસ્તુ છંદ) પઢમ ગણહર પઢમ ગણહર વરિસ
 પંચાસ ગિહિવાસે સંવસિય, તીસ વરિસ સંજમવિભૂસિય
 સિરિ-કેવલનાણુ પુણ, બાર વરિસ તિહુઅણ નમંસિય રાય-
 ગિહિ નયરીહિંઠવિય, બાણુવધ વરિસાઉસામી ગોયમ ગુણ-
 નિલો, હોસ્યે શિવપુરઠાઉ. ૩૭. (ભાષા) સહકારે કોયલ
 ટહુકે, જિમ કુસુમવને પરિમલ બહેકે; જિમ ચંદન સુગં-
 ધનિધિ, જિમ ગંગાજલ લહેરે લહેકે; જિમ કણ્યાચલ
 તેજે ઝલકે, તિમ ગોયમ સૌભાગ્યનિધિ. ૩૮. જિમ માન-

સરેવર નિવસેહંસા, જિમ સુરવરસિરે કણુયવતંસા; જિમ
 મહુપરરાજીવ વની, જિમ રયણાયર રયણે વિલસે; જિમ
 અંખર તારાગણ વિકસે, તિમ ગોયમ ગુણ-કેલિવની. ૩૯.
 પુનિમનિસિજિમસસહર સોહે, સુરતરુમહિમા જિમજગ-
 મોહે; પુરવ દિસિ જિમ સહસકરો, પંચાનન જિમ ગિરિવર
 રાજે; નરવધ્ધર જિમ મયગણ ગાજે, તિમજિનશાસન મુનિ-
 પવરો. ૪૦. જિમ સુરતરુવર સોહે શાખા, જિમ ઉત્તમ
 મુખ મધુરી ભાખા; જિમ વન કેતકી મહમહે એ, જિમ
 ભૂમિપતિ ભુયળલ અમકે; જિમ મદિર ઘંટા રણકે, તિમ
 ગોયમ ભગ્ધે ગહગહે એ. ૪૧. ચિંતામણિ કર ચઢિયો
 આજ, સુરતરુ સારે વંછિય કાજ; કામકુંભ સોવસિ હૂઓ
 એ, કામગવી પૂરે મનકામિય; અષ્ટ મહાસિદ્ધિ આવેધા-
 મિય, સામિય ગોયમ અણુસરો એ. ૪૨. પણવકખર પહેલો
 પલણીજે, માયાત્રાજ શ્રવણે નિસુણીજે; શ્રીમતિશોભા
 સંભવે એ, દેવહ ધુરિ અરિહંત નમીજે; વિનય પહુ ઉવ-
 ઝાય થુણીજે, ઇણ મંત્રે ગોયમ નમો એ. ૪૩. પર પરવ-
 સતાં કાંઈ કરીજે? દેશ દેશાંતર કાંઈ ભમીજે? કવાણ કાજ
 આયાસ કરો? પ્રહ ઉઠી ગોયમ સમરી જે; કાજ સમગગહ
 તતખણ સીજે, નવ નિધિ વિલસે તાસ ઘરે. ૪૪. ચઉદહ
 સય ખારોત્તર વરિસે, ગોયમ ગણહર કેવલ દિવસે; કિયો
 કવિત ઉપગારકો, આદેહિ મંગલ એહ પલણીજે; પરવમ-
 હોચ્છવ પહિલો લીજે, ઋદ્ધિવૃદ્ધિ કલ્યાણકરો. ૪૫. ધન્ય
 માતા જિણે ઉઢેરે ધરિયા, ધન્ય પિતા જિણે કુલ અવત-
 રિયા; ધન્ય સદ્ગુરુ જિણે દિક્ષયા એ, વિનયવંત વિદ્યા-
 ભંડાર; જસુ કોઈ ન લખે પાર, વિધવંત ગુરુવિનવે એ;
 ગૌતમસ્વામીના રામ ભણીજે, ચઉવિંડ સંઘ રળિયાયત
 કીજે, ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ કરો. ૪૬.

પ્રકરણાદિ સંગ્રહ.

૧. જીવ વિચાર.

જીવણ પદ્ધતિ વીરં, નમિઉણ ભણામિ અબ્બહ ખોહત્થં;
 જીવ સરવં કિંચિ વિ, જહ ભણિયં પુબ્બ સૂરીહિં. ૧.
 જીવા મુત્તા સંસારિણો ય, તસ થાવરા ય સંસારી; પુઠ્ઠવી
 જલ જલણ વાઉ, વણુસ્સઘ થાવરા નેયા. ૨. ફલિહ મણિ
 રયણ વિદુમ, હિંગુલ હરિયાલ મણસિલ રસિંદા; કણગાઘ
 ધાઉ સેઠી, વન્નિય અરણેદ્દય પલેવા. ૩. અબ્બય તૂરી ઊસં,
 મટ્ટી પાહાણં નધયોણેગા; સોવીરંજણ લુણાઘ, પુઠ્ઠવી
 ભેયા ધ ધચ્ચાઘ. ૪. ભોમંતરિફ્ખ—મુદ્દગં, એસા હિમ
 કરગ હરિતણ મહિયા; હુંતિ મણોદહિમાઘ, ભેયા ણેગા ય
 આઉસ્સ. ૫. ઇંગાલ જલ મુમ્મુર, ઉક્કાસણિ કણગ વિન્નુ
 માઘયા; અગણિ જિયાણં ભેયા, નાયવ્વા નિઉણ બુદ્ધીએ.
 ૬. ઉબ્ભામગ ઉક્કલિયા, મંડસિ મહ સુદ્ધ ગુંજવાયા ય;
 ઘણ તણ વાયાઘયા, ભેયા ખલુ વાઉકાયસ્સ. ૭. સાહારણ
 પત્તેયા, વણુસ્સઘ જીવા દુહા સુએભણિયા; જેસિ-મણંતા-
 ણં તણ, એગા સાહરણા તે ઉ. ૮. કંદા અંદર કિસલય,
 પણુગા સેવાલ ભમિક્કેડા ય; અહલ્લયતિય ગન્નર મોત્થ,
 વત્થુલા થેગ પલ્લંકા. ૯. કેમલ ફલં ચ સવ્વં, ગૂઠ સિરોધં
 સિરાધ પત્તાઘં; થોહરિ કુંચારિ ગુગ્ગુલી, ગલો ય પમુહા ધ
 છિન્નરૂહા. ૧૦. ધચ્ચાઘણો અણેગે, હવંતિ ભેયા અણંતકા-
 યાણં; તેસિં પરિજાણુત્થં, લક્ખણ મેયં સુએ ભણિયં.
 ૧૧. ગૂઠસિરસંધિ-પવ્વં, સમભંગ-મહિશ્શં ચ છિન્નરૂહં;
 સાહારણં સરીરં, તવિવરિયં ચ પત્તેયં. ૧૨. એગ સરીરે
 એગો, જીવો જેસિં તુ તે ય પત્તેયા; ફલ પુલ છલિલ કટ્ટા,
 મૂલગ પત્તાણિ ખીયાણિ. ૧૩. પત્તેય તરું મુત્તું, પંચ વિ પુ-

દવાધણો સયલ લોચે; સુહુમા હવંતિ નિયમા, અંતમુહુત્તાઉ
 અદિસ્સા. ૧૪. સંખ કવર્તુય ગંડુલ, જલોય ચંદણુગ અલસ
 લહગાધ; મેહરિકિમિ પૃથ્વરગા, યેધંદિય માધવાહાધ. ૧૫.
 ગોમી મંકણુ જુઆ, પિપીલિ ઉદેહિયા ય મકુડોડા;
 ધલ્લિય વયમિહલીઓ, સાવય ગોમીડ જાધઓ. ૧૬.
 ગદહય ચોરમીડા, ગોમયમીડા ય ધન્નમીડા ય; કુંધુ
 ગોવાસિય ધલિયા, તેધંદિય ધંદગોવાધ. ૧૭. ચઉરિંદિયા
 ય વિચ્છુ, ઢિંકુણુ ભમરા ય ભમરિયા તિરુા; મચ્છિય
 ડંસા મસગા, કંસારી કવિલ ડોલાધ. ૧૮. પંચિંદિયા ય
 ચઉહા, નારય તિરિયા મણુસ્સ દેવા ય; નેરધયા સત્તવિહા,
 નાયન્ના પુઢવી ભેએણું. ૧૯. જલયર થલયર ખયરા,
 તિવિહા પંચિંદિયા તિરિહા ય; મુમુમાર મચ્છ કચ્છવ, ગાહા
 મગરા ય જલચારી. ૨૦. ચઉયય ઉરપરિસપ્પા ભૂયપરિસપ્પા
 ય થલયરા તિવિહા; ગો સપ્પ નઉલ પમુહા, યોધન્ના તે સમા-
 સેણું. ૨૧. ખયરા રોમય પક્ખી, ચમ્મય પક્ખી ય
 પાયડા ચેવ; નરલોગાઓ બાહિં, સમુગ્ગ પક્ખી વિચયપ-
 ક્ખી. ૨૨. સન્ને જલ થલ ખયરા, સમુચ્છિમા ગબ્ભયા
 દુહાં હુંતિ; કમ્મા કમ્મગ ભૂમિ, અંતરદીવા મણુસ્સા ય
 ૨૩. દમ્મહા ભવણાહિવધ, અટ્ઠવિહા વાણુમંતરા હુંતિ;
 જોધસિયા પંચવિહા, દુવિહા વેમાણિયા દેવા. ૨૪. સિદ્ધા
 પનરસ ભેયા, તિથા તિથાધ સિદ્ધ ભેએણું; એએ સખેવેણું,
 જીવ વિગપ્પા સમકખાયા. ૨૫. એએસિં જીવાણું, સરીર-
 માઉ હિંધ સકાયંમિ; પાણુ જોણિ પમાણું, જોસિં જ
 અત્થિ તં ભણિંમો. ૨૬. અંગુલ અસંખ ભાગો, સરીર

રૂપાણું. ૨૭. બારસ જોયણ તિન્નેવ, ગાઉઆ જોયણું
 ચ અણુક્રમસો; બેઠંદિય તેઠંદિય, ચઉરિંદિય દેહ મુચ્ચત્તં.
 ૨૮. ધણુસય પંચ પમાણા, નેરધયા સત્તમાઈ પુઢવીએ; તતો
 અદ્દહધુણા, નેયા રયણપ્પહા જાવ. ૨૯. જોયણ સહસ્સ
 માણા, મચ્છા ઉરગાય ગખ્ખયા હુંતિ; ધણુહ પુહુત્તં પક્-
 ખીસુ, ભુયચારી ગાઉચ પુહુત્તં ૩૦. ખયરા ધણુહ પુહુત્તં,
 ભુયગા ઉરગાય જોયણ પુહુત્તં; ગાઉચ પુહુત્ત મિત્તા,
 સમુચ્છિમા ચઉપ્પયા ભણિયા. ૩૧. છચ્ચેવ ગાઉઆઈ,
 ચઉપ્પયા ગખ્ખયા મુણેયવ્વા; કોસ તિગંચ મણુસ્સા, ઉક્કોસ
 સરીર માણેણું. ૩૨. ઇસાણંત મુરાણું, રયણીઓ સત્ત
 હુંતિ ઉચ્ચત્તં; દુગ દુગ દુગ ચઉ ગેવિજ્જ, છુત્તરે ઇક્કિ-
 કપરિહાણી. ૩૩. બાવીસા પુઢવીએ, સંતય આઉસ્સ
 તિન્નિ વાઉસ્સ; વાસ સહસ્સા દસ તર, ગણાણ તેઉ તિર-
 ત્તાઉ. ૩૪. વાસાણિ બારસાઉ, બેઠંદિયાણું તેઠંદિયાણું તુ;
 ચઉણાપન્ન દિણાઈ, ચઉરિંદિણું તુ છમ્માસા. ૩૫. સુર
 નેરધયાણ ઈધ, ઉક્કોસા સાગરાણિ તિત્તીસં; ચઉપય
 તિરિય મણુસ્સા, તિન્નિ ચ પલિઓવમા હુંતિ. ૩૬. જલ્લયર
 ઉર ભુયગાણું, પરમાઉ હોઈ પુવ્વ કોડીઓ; પક્ખીણું
 પુણુ ભણિયા, અસંખ ભાગોય પલિયસ્સ. ૩૭. સંવે
 મુહુમા સાહારણા ચ, સમુચ્છિમા મણુસ્સા ચ; ઉક્કોસ
 જહ્નનેણું, અંત મુહુત્તં ચિય જિયંતિ ૩૮. ઓગાહણાઉ
 માણું, એવં સંખેવઓ સમંખાયં; જે પુણુ ઇત્થ વિસેસા,
 વિસેસ સુત્તાઉતે નેયા. ૩૯. ઓગિંદિયા ચ સંવે, અસંખ
 ઉસ્સપ્પિણી સકાયંમિં; ઉવવજ્જંતિ ચયંતિ ચ, અણું-
 તકાયા અણુંતાઓ. ૪૦. સંખિજ્જ સમા વિગલ્લા, સત્તદ્દ

ભવા પણિંદિ તિરિ મણુઆ; ઉવવજ્જંતિ સકાથે, નારય
 દેવા ય નો ચેવ. ૪૧. દસહા જિયાણુ પાણુ, ધંદિય ઉસાસ
 આઉ જોગ બલ્લરુઆ; એગિંદિએસુ ચઉરો, વિગલેસુ છસત્ત.
 અટ્ટેવ. ૪૨. અસન્નિ સન્નિ પંચિંદિએસુ, નવ દસ કમેણુ
 ણોધવ્વા; તેહિ સહ વિપ્પયોગો, જીવાણુ ભન્નયે મરણુ.
 ૪૩. એવં અણેરપારે, સંસારે સાયરંભિ લીમંભિ; પત્તો
 અણંત ખુત્તો, જીવેહિં અપત્ત ધમ્મેહિં. ૪૪. તહ ચઉરાસી
 લક્ખા, સંખા જોણીણુ હોઈ જીવાણુ; પુઢવાધણુ ચઉણ્હં,
 પત્તેયં સત્ત સત્તેવ. ૪૫. દસ પત્તેય તરુણુ, ચઉદસ લક્ખા
 હવંતિ ધયરેસુ; વિગલિંદિએસુ દો દો, ચઉરો પંચિંદિ
 તિરિયાણુ. ૪૬. ચઉરો ચઉરો નારય, મુરેસુ મણુઆણુ
 ચઉદસ હવંતિ; સંપિંડિ યા ય સવ્વે, ચુલસી લક્ખા ઉ
 જોણીણુ. ૪૭. સિદ્ધાણુ નત્થિ દેહો, ન આઉ કમ્મં ન
 પાણુ જોણીઓ; સાધ અણંતા તેસિં, કિંધ જિણિંદાગમે
 ભણિયા. ૪૮. કાલે અણાધનિહણે, જોણિ ગહણંભિ લીસણે
 ધત્થ; ભમિયા ભમિહંતચિરં, જીવા જિણુ વયણુ મલહંતા.
 ૪૯. તા સંપદ્ધ સંપત્તે, મણુઅત્તે દુલ્લહે વિ સમ્મત્તે; સિરિ
 સંતિ-સુરિ-સિટ્ઠે, કરેહ લો ઉજ્જમધંમ્મે. ૫૦. એસો
 જીવ વિચારો, સંખેવ રૂંધણુ જાણણા હેઉ; સંખિત્તો
 ઉદ્ધરિઓ, રુદ્ધાઓ મુય સમુદ્ધાઓ. ૫૧.

૨. શ્રી નવતત્ત્વ પ્રકરણ

જીવા-જીવા પુણ્ણુ, પાપા-સવ સંવરો ય નિજ્જરણા;
 અંધો મુદ્ધો ય તહા, નવ તત્તા હુંતિ નાયવ્વા. ૧. ચઉદસ
 ચઉદસ ખાયાલીસા, ખાસી ય હુંતિ ખાયાલા; સત્તાવત્તં
 ખારસ, ચઉનવ ભેયા કમેણેસિં. ૨. એગવિહ દુવિહ તિવિહા,

ચતિવિહા પંચ છવિહા જવા; ચેયણ તસ ધયરેહિં, વેય
ગધ કરણ કાએહિં. ૩. એગિંદિય સુહુમિયરા, સનિયર
પણિંદિયા ય સ ખિ તિ ચઉ; અપજ્જતા પજ્જતા, કમેણ
ચઉદસ જિય-દ્દાણા. ૪. નાણું ચ દંસણું ચેવ, ચરિત્તં ચ
તવો તહા; વીરિયં ઉવયોગો ય, એચ્ચં જીવસ્સ લક્ખણ.
૫. આહાર સરીર ઈંદિય, પજ્જત્તી આણુપાણુ ભાસમણે;
ચઉ પંચ પંચ છપ્પિય, ધગ વિગજ્જા-સન્નિ સન્નીણું. ૬.
પણિંદિય તિ ખલુસા, સાઉ દસ પાણુ ચઉ છ સગ અદ્દુ;
ધગ દુ તિ ચઉરિંદીણું, અસન્નિ-સન્નીણુ નવ દસ ય. ૭.
ધમ્માધમ્મા ગાસા, તિય તિય ભેયા તહેવ અદ્ધા ય; ખંધા
દેસ પએસા, પરમાણુ અજીવ ચઉદસહા. ૮. ધમ્માધમ્મા
પુગ્ગલ, નહ કાલો પંચ હુંતિ અજીજવા; ચલણ સહાવો
ધમ્મો, થિર સંઠાણો અહમ્મો ય. ૯. અવગાહો આગાસં,
પુગ્ગલ જીવાણુ પુગ્ગલા ચઉહા; ખંધા દેસ પએસા, પર-
માણુ ચેવ નાયવ્વા. ૧૦. સદ્ધયાર ઉન્નેચ, પલા છાયા
તવેહિચ્ચા; વણુ ગધે રસા ફાસા, પુગ્ગલાણું તુ લક્ખણું.
૧૧. એગા કોડિ સત્ત-સદ્ધિ, લક્ખા સત્ત હુત્તરી સહસ્સા ય;
દો ય સયા સોલહિચ્ચા, આવલિચ્ચા ધગ મુહુત્તમ્મિ. ૧૨.
સમયાવલિ મુહુત્તા, દીહા પક્ખા ય માસ વરિસા ય; ભણિ-
ચો પલિચ્ચા સાગર, ઉસ્સપ્પિણી સપ્પિણી કાલો. ૧૩.
પરિણામિ જીવ મુત્તં, સપએસા એગ ખિત્ત કિરિચ્ચા ય;
ણિચ્ચં કારણ ક્તા, સવ્વગય ધયર અપ્પવેસે. ૧૪. સા
ઉચ્ચગોચ મણુદુગ, સુરદુગ પચિંદિન્નઠ પણદેહા; આઠ
તિતણુણુ-વંગા, આઉમ સંધયણુ સંઠાણા. ૧૫ વન્ન ચઉક્કા
ગુરુલહુ, પરધા ઊસાસ આયણુન્નેચ્ચં; સુભખગઠ

નિમિણુ તસદસ, સુર નર તિરિઆઉ તિત્થયરં. ૧૬. તસ
 બાયર પન્નત્તં, પત્તેયં થિરં સુભં ચ સુભગં ચ; સુસ્સર
 આધન્ન જસં, તસાધ દસગં ધમં હોધ. ૧૭. નાણું તરાય
 દસગં, નવ ખીએ નીઅ સાય મિચ્છત્તં; થાવર દસ નર-
 ચતિગં, કસાય પણવીસ તિરિયદ્દુગં. ૧૮. ધગ ખિ તિ ચઉ
 ન્નધએ, કુખગધ ઉવવાય હુંતિ પાવસ્સ; અપસત્થં વન્ન-
 ચઉ, અપદમ સંધયણુ સંઠાણા ૧૯. થાવર સુહુમ અપન્નં,
 સાહારણુ-મથિર-મસુભ દુભગાણિ; દુસ્સર આધન્નજસં,
 થાવર દસગં વિવન્નત્થં. ૨૦. ઇદિઅ કસાય અન્વય,
 જ્ઞેગા પંચ ચઉ પંચ તિન્નિ કમા; કિરિઆએ પણવીસં,
 ધમા ઉ તાએ અણુક્કમસો. ૨૧. કાઠઅ અહિગરણિઆ,
 પાઉસિયા પારિતાવણી કિરિયા; પાણાધવાય રંભિઅ,
 પરિગ્ગહિયા માયવત્તી ચ. ૨૨. મિચ્છાદંસણુ વત્તી, અપ-
 ચચકખાણા ચ દિદ્ધં પુદ્ધી અ, પાડુચ્ચિઅ સામંતો, વણીઅ
 નેસત્થિ સાહત્થી. ૨૩. આણુવણિ વિઆરણિઆ, અણુ-
 ભોગા અણુવકખપચ્ચધઆ; અન્ના પચ્ચોગ સમુદ્દાણુ,
 પિન્નં દોસેરિયાવહિઆ. ૨૪. સમિધ ગુત્તિ પરિસહ,
 જધધમ્મે ભાવણા ચરિત્તાણિ; પણુ તિ દુવીસ
 દસ બારસ, પંચ ભેએહિં સગવન્ના. ૨૫. ધરિયા
 ભાસે સણા દાણે, ઉચ્ચારે સમિધ સુ અ; મણુગુત્તિ વચ-
 ગુત્તિ, કાયગુત્તિ તહેવ ચ. ૨૬. ખુહા પિવાસા સી ઉણ્હં, દંસા
 ચેલારધ ત્થિએ; ચરિઆ નિસીહિયા સિન્ન, અક્કેસ વહ
 નયણા. ૨૭. અલાભ રોગ તણુકાસા, મલ્લ સક્કાર પરિસહા;
 પન્ના અન્નાણુ સમ્મત્તં, ધઅ બાવીસ પરિસહા. ૨૮. ખંતી
 મદ્વ અન્નવ, મુત્તી તવ સંજમે અ બોધવ્વે; સચ્ચં

સોંચ્યં આક્રિંચણં ચ, બંભં ચ જઘં ધમ્મો. ૨૯. પઠમ
 -મણિચ્ય-મસરણું, સંસારો એગયા ચ ચન્નત્તં; અસુ-
 ધત્તં આસવ, સંવરો ચ તહ નિન્જરો નવમી ૩૦, લોગ
 સહાવો ખોહી, દુલ્લહા ધમ્મસ્સ સાહગા અરિહા; એચાએ
 ભાવણાએ, ભાવેઅન્વા પયસેણું. ૩૧. સામાધ અત્થ
 પઠમં, છેએવદ્ધાવણું ભવે ખીચં; પરિહાર વિસુ-
 દ્ધિચં, મુહુમં તહ સંપરાયં ચ. ૩૨. તતોચ અહ્ધખાયં,
 ખાયં સન્વંમિ જીવલોગમ્મિ; જં ચરિહિણ મુવિહિયા,
 વચ્યંતિ અયરામરં ઠાણું. ૩૩. અણસણ-મુણોઅરિયા,
 વિત્તીસંખેવણું રસચ્ચાએ; કાય કિલ્લેસો સંલીણયા ચ,
 બજ્જો તવો હોધ. ૩૪. પાયચ્છિત્તં વિણુએ, વેયાવચ્ચં
 તહેવ સન્નજાએ; આણું ઉસ્સગો વિચ્ચ, અખિભંતરએ
 તવો હોધ. ૩૫. ખારસ વિહં તવો નિન્જરો ચ, બંધો
 ચઉ વિગપ્પોચ, પયધ-હિધ-અણુભાગ, પએસભેએહિં ના
 ચન્વો. ૩૬. પયધ સહાવો વુત્તો, હિધ કાલાવહારંણુ; અણુ-
 ભાગો રસો એએ, પએસોદલસંચએ. ૩૭. પડ-પડિહાર
 -સિમજ્જ, હડ-ચિત્ત-કુલાલ-ભંડગારિણું; જહ એએ-
 સિં ભાવા, કમ્માણુ વિન્નણુ તહ ભાવા. ૩૮ ઇહ નાણુ-
 દસણાવરણુ, વેય-મોહાઉ-નામ-ગોઆણિ; વિચ્ચં ચ પણુ નવ
 દુ, અદ્ધવીસ ચઉ તિસય દુ પણુવિહં. ૩૯. નાણે અ દંસ-
 ણાવરણે, વેચણુએ ચેવ ણુંતરાએ અ; તીસં કોડાકોડી,
 અયરાણુ હિધ અ ઉક્કેસા. ૪૦. સત્તરિ કોડાકોડી, મોહ-
 ણીએ વીસ નામ ગોએસુ; તિત્તસં અયરાધં, આઉદ્ધિધ
 બધ ઉક્કેસા. ૪૧. ખારસ મુહુત્ત જહન્ના, વેચણુએ
 અદ્ધ નામ-ગોએસુ; સેસાણું-તમુહુત્તં, એયં બધ-હિધ-

માણું. ૪૨. સંત-પય-પરુવણ્યા, દંવ-પમાણું ચ ખિત્ત
 પુસણા ય; કાલો ચ અંતર ભાગ, ભાવે અપ્પાખહું
 ચેવ. ૪૩. સંતં મુદ્ધ પયત્તા, વિજ્ઞંતં ખ કુસુમંવ ન
 અસંતં; મુદ્ધપત્તિ પયં તસ્સ ઉ, પરુવણા મગ્ગણાધિં.
 ૪૪. ગધ ધંદિયે કાચે, જોચે વેચે કસાય નાણે ય; સંજમ
 દંસણ લેસા, ભવ સમ્મે સન્નિ આહારે. ૪૫. નરગધ
 પણિંદિ તસ ભવ, સન્નિ અહંકારાય ખધઅ-સમ્મતે;
 મુદ્ધોણાહાર કેવલ, દંસણ નાણે ન સેસેસુ. ૪૬.
 દંવપમાણે સિદ્ધાણું, જીવ-દંવાણિ હુંતિ ણુંતાણિ; લો-
 ગસ્સ અસંખિજ્ઞે, ભાગે ધક્કે ય સંવે વિ. ૪૭.
 પુસણા અહિયા કાલો, ધગ સિદ્ધ પડુચ્ચ સાધઓણુંતો.
 પહિવાયાભાવાઓ, સિદ્ધાણું અંતરં નત્થિ. ૪૮. સંવ
 જિયાણું-મણુંતે, ભાગે તે તેસિંદંસણું નાણું. ખધઅ ભાવે
 પરિણામિ, એચ પુણ હોધ જીવંત, ૪૯. થોવા નપુંસ
 સિદ્ધા, થી નર સિદ્ધા કમેણ સંખગુણા; ધઅ મુદ્ધ તત્ત
 મેઅં, નવ તત્તા લેસઓ ભણિયા. ૫૦. જીવાધ નવ પય-
 ત્થે, જો જાણુધ તસ્સ હોધ સમ્મત્તં; ભાવેણ સદ્ધંતો,
 અયાણમાણેવિ સમ્મત્ત. ૫૧. સંવાધં જિણેસર-
 ભાસિઆધં, વયણાધં નન્નહા હુંતિ. ધઅ પુદ્ધી જસ્સ
 મણે, સમ્મત્તં નિચ્ચલં તસ્સ. ૫૨. અતોમુહુત્તમિત્તંપિ,
 કાસિઅં હુજ્જ જોહિં સમ્મત્તં; તેસિં અવર્ટ્ટ પુગ્ગલ, પરિ-
 અટ્ટો ચેવ સંસારો. ૫૩. ઉસ્સપ્પિણી અણુંતા, પુગ્ગલ
 પરિઅટ્ટઓ મુણેઅવો; તેણુંતા-તીઅદ્ધા, અણાગયદ્ધા
 અણુંતગુણા. ૫૪. જિણ અજિણ તિત્થ તિત્થા, ગિહિ
 અન્ન સલિંગ થી નર નપુંસા; પત્તેય સયંપુદ્ધા, પુદ્ધો-

હિયં સિદ્ધ શિક્ષાય. ૫૫. જિણુસિદ્ધા અરિહંતા, અનિ
શિસિદ્ધા ય પુંડરિચ્યા પમુહા; ગણહારિ તિથ સિદ્ધા,
અતિથસિદ્ધા ય મરુદેવી. ૫૬. ગિહિલિંગ સિદ્ધા ભરહો,
વલક્ષલચીરી ય અન્નલિંગમ્મિ; સાહુ સલિંગ સિદ્ધા, થી
સિદ્ધા ચંદણા પમુહા. ૫૭. પુંસિદ્ધા ગોચમાઈ, ગાંગેય પમુહ
નપુંસયા સિદ્ધાતો, પત્તેય સયંબુદ્ધા, ભણિયા કરકંડુ કવિલાઘ
૫૮. તહ બુદ્ધબોહિ ગુરુબોહિયા, ઇગસમય ઇગસિધ્ધા ય.
ઇગ સમયે વિ આણેગા, નિધ્વા તેણેગ સિધ્ધા ય. ૫૯.

૩. શ્રીદંડકપ્રકર.

નમિઉં ચઉવીસજિણે, તસ્સુત્તવિચારલેસદેસણુઓ;
દંડગપથેહિં તેન્નિચય, થોસામિ સુણેહ ભો ભવ્વા.
૧. નેરઘચ્યા અસુરાઈ, પુઠવાઈ ખેઠ દિયાદઓ ચેવ;
ગખ્ભયતિરિય મણુસ્સા, વંતર નેઠસિય વેમાણી.
૨. સંખિત્તયરી ઉ ઇમા, સરીરભોગાહણા ય સંધયણા;
સન્ના સંઠાણુ સાય, લેસ ઇદિય દુ સમુખ્યાયા ૩. દિઠ્ઠી
દંસણુ નાણે, નેગુવઓગો વવાય ચવણુ ચવણુ ઠિઈ;
પજ્જત્તિ કિમાહારે, સન્નિ ગઈ આગઈ વેઓ ૪. ચઉ ગખ્ભ
તિરિય વાઉસુ, મણુઆણું પંચ સેસ તિસરીરા; થાવર
ચઉગે દુહઓ, અંગુલઅસખ્ખભાગ તણુ. ૫. સંવેસિંપિ જ
હન્ના, સાહાવિય અંગુલસ્સ અસખ્ખસો; ઉક્કેસ પણુસય
ધણુ, નેરઘયા સત્ત હથ્થ સુરા. ૬ ગખ્ભતિરિ સહસ્સ
નેયણુ, વણુસ્સઈ અહિંચ નેયણુ સહસ્સ નર તેઈદિ
તિગાઓ, ખેઠદિય નેયણુ ખાર. ૭. નેયણુમેગં ચઉરિ
દિ દેહ મુચ્ચત્તણું સુઓ ભણિયં વઉવિય દેહં પુણુ,
અગુલસખ્ખ સમારભે. ૮. દેવ નર અહિય લક્ખં,

તિરિયાણું નવ ય જોયાણું સયાઈ, દુગુણું તુ નારયાણું,
 ભણિયું વેડિવિવય સરીરં ૯. અંતમુહુત્તં નિરયે, મુહુત્ત
 ચતારિ તિરિય મળુએસુ; દેવેસુ અદ્ધમાસો, ઉક્રકાસ વિઉ-
 વાણાકાલો ૧૦. થાવર સુર નેરધયા, અસંધયણા ય વિગલ
 છેવઠા. સંધયણછગ્ગં ગપ્પય, નરતિરિએસુ મુણેયવં-
 ૧૧. સવેસિં અઉ દહ વા, સન્ના સવેસુરાય અઉરંસા;
 નર તિરિય છ સંઠાણા, હુંડા વિગલિંદિ નેરધયા ૧૨. નાણા-
 વિહ ધય સૂધ, બુબ્બુહ વણ વાઉ તેઉ અપકાયા; પુઠ્ઠવી
 મસૂર અંદા-કારા સંઠાણુઓ ભણિયા ૧૩. સવેવિ અઉ
 કસાયા, લેસ છગ્ગં ગપ્પ તિરિય મળુએસુ. નારય તેઉ વાઉ,
 વિગલા વેમાણિય તિલેસા ૧૪. જોધસિય તેઉ લેસા, સેસા
 સવેવિ હુંતિ અઉલેસા; ધંદિયદારં મુગમં, મળુઆણું સત્ત
 મમુગ્ધાયા ૧૫. વેયણુ કસાય મરણે, વેડિવિવય તેય એય
 આહારે; કેવલિયં સમુગ્ધાયા, સત્ત ધમે હુંતિ સન્નીણું.
 ૧૬. એગિદિયાણુ કેવલિ, તેઉહારગ વિણા ઉ અત્તારિ;
 તે વેડિવિવય વન્ન, વિગલા સન્નીણુ તેએવ ૧૭. પણ
 ગપ્પ તિરિ સુરેસુ; નારય વાઉસુ અઉર તિય સેસે;
 વિગલ દુદિઠી થાવર, મિછત્તી સેસ તિય દિઠી. ૧૮. થાવર
 ણિ તિ સુ અચખ્ખુ, અઉરિંદિસુ તદ્દગં સુએ ભણિયં;
 મળુઆ અઉ દંસણિણો, સેસેસુ તિંગ તિંગ ભણિયં. ૧૯.
 અન્નાણુ નાણુ તિય તિય, સુર તિરિ નિરએ થિરે અના-
 ણુદ્દગં; નાણાનાણુ દુ વિગલે, મળુએ પણ નાણુ તિઅ-
 નાણા. ૨૦. ધક્કારસ સુર નિરએ; તિરિએસુ તેર પન્નર
 મળુએસુ; વિગલે અઉ પણ વાએ જોગતિયં થાવરે હોધે. ૨૧.
 ઉવઓગા મળુએસુ, બારસ નવ નિરય તિરિય દેવેસુ;
 વિગલદુગે પણ છક્કં, અઉરિંદિસુ થાવરે તિયગં, ૨૨.

સંખ મસંખા સંમયે, ગંજલય તિરિ વિગલ નારય સુરા યાં
 મણુઆ નિયમા સંખા, વણુડણુંતા થાવર અસંખા. ૨૩.
 અસન્નિ નર અસંખા, જહ ઉવવાયે તહેવ ચવણે વિ;
 બાવીસ સગ તિ દસ વા—સ સહસ્સ ઉક્કિદ્ધ પુઢવાઈ. ૨૪.
 તિદિણુગિ તિપલ્લાઈ, નર તિરિ સુર નિરય સાગરતિત્તીસા;
 વંતર પલ્લ જોઈસ, વરિસલખખાહિઅં પલિઅં. ૨૫. અસુ-
 રાણુ અહિય અયરં, દેસૂણુ દુપલ્લયં નવનિકાએ; આરસ
 વાંસુણુ પણ દિણુ, છમ્માસુઉક્કિદ્ધ વિગલાગિ. ૨૬. પુઢવાઈ
 દસ પયાણું, અંતમુહુત્તં જહન આઉઠિઈ; દસ સહસ
 વરિસ ઠિધ્યા, ભવણાહિવ નિરય વંતરિયા. ૨૭. વેમાણિય
 જોઈસિયા, પલ્લ તયઠુંસ આઉઆ હુંતિ; સુર નર તિરિ
 નિરયેસુ, છ પજજતી થાવરે અઉગં. ૨૮. વિગલે પંચ
 પજજતી, છદિસિ આહાર હોઈ સંવેસિં; પણુશાઈ પંચ
 ભયણા, અહ સન્નિ તિયં ભણિસ્સામિ. ૨૯. અઉવિહ સુર
 તિરિયેસુ, નિરયેસુય દીહકાલિગી સન્ના; વિગલે; હેઉવંચેસા,
 સન્નારહિયા થિરા સંવે. ૩૦. મંણુઆણુ દીહકોલીય,
 દિટ્ઠીવાઓવચેસિઆ કેવિ; પજજ પણુ તિરિ મંણુઅ ત્રિચયં;
 અઉવિહ દેવેસુ ગચ્છંતિ. ૩૧. સંખાઉ પજજ અણિદિ,
 તિરિય નરેસુ તહેવ પજજતે; ભુદ્ધગં પત્તેયવણે, એએસુ
 ત્રિચય સુરાગમણું. ૩૨. પજજત્તં સંખ ગંજલય; તિરિય
 નર નિરય સત્તગે જ તિ; નિરઉવંદો એએસુ, ઉવવજ્જંતિ
 ન સેસેસુ. ૩૩. પુઢવી આઉ વણુંસ્સઈ; મંજજે નારય
 વિવજ્જિયા જવા; સંવે ઉવવજ્જંતિ, નિયનિયકમ્માણુ
 માણેણું. ૩૪. પુઢવાઈ દસ પંચેસુ, પુઢવી આગિ વણુંસ્સઈ

જાંતિ; પુઠવાઈ દસ પચેહિ.ય, તેઉ વાઉમુ ઉવવાઓ. ૩૫.
 તેઉ વાઉ ગમણું, પુઠવી પમુહમ્મિ હોઈ પય નવગે; પુઠવાઈ
 ડાણુદસગા, વિગલાઈ તિય તહિં જાંતિ. ૩૬. ગમણાગમણું
 ગખ્ખય, તિરિઆણું સયલ છવ ઢાણેસું; સંવથ્થ જાંતિ મ-
 છુઆ, તેઉ વાઉહિં નો જાંતિ. ૩૭. વેય તિય તિરિ નરેસું,
 ઇથ્થી પુરિસો ય ચઉવિહ સુરેસું; થિર વિગલ નારએસું, નપું-
 સંવેઓ હવઈ એગો. ૩૮. પજ્જ મણુ ખાયરગ્ગી, વેમાણિય
 ભવણુ નિરય વંતરિયા; જોઈસ ચઉ પણુ તિરિયા, જોઈદિ-
 તેઈદિ ભઆગી. ૩૯. વાઉ વણુસ્સઈ રિયય, અહિયા અહિયા
 કમેણિમે હુંતિ; સંવેવિ ઇમે ભાવા, જિણા ! મએડણુંતસો
 પત્તા. ૪૦. સંપઈ તુમ્હ ભત્તસ્સ, દંડગ પય ભમણુ ભગ્ગ
 હિયયસ્સ; દંડતિય વિરયસુલહં, લહુ મમ દિંતુ મુખ્ખપય. ૪૧.
 સિરિ જિણુહંસ મુંણીસર, રજ્જે સિરિ ધવલચંદસીસેણુ;
 ગજસારેણુ લિહિયા, એસા વિત્તત્તિ અપ્પહિયા. ૪૨.

શ્રીલઘુસંધયણી.

નમિયં જિણું સંવન્નું, જગપુજ્જં જગગુરું મહા-
 વીરં; જંણુદીવપયથ્થે, હુમ્મં સુત્તા સપરહેહિં. ૧. ખંડા
 જોયણ વાંસા, પંવય કૂડા ય તિથ્થ સેદ્ધિઓ; વિજય દહ
 સલિલાઓ, પિંડેસિં હોઈ સંધયણી. ૨. નઉઅસયં ખંડાણું,
 ભરહપ્પમાણેણુ ભાંઈએ લખ્ખે; અંહવા નઉઅસયગુણું, ભરહ-
 પમાણું હવઈ લખ્ખં. ૩. અહવેગખંડં ભરહે, દો હિમવતે,
 અ હેમવઈ ચઉરો; અટ્ઠ મહાહિમવતે, સોલસ ખંડાઈ
 હરિવાસે. ૪. ઘત્તીસં પુણુ નિસટ્ઠે, મિલિયા તેસટ્ઠિ ખીય-
 પાસે વિ; ચઉસટ્ઠિ ઉ વિદ્દે, તિરાસિ પિંડે નઉઅસયં. ૫.
 જોયણ પરિમાણાઈ; સમંચઉરંસાઈ ઇથ્થં ખંડાઈ;

લખખસ્સ ય પરિહીએ, તખ્ખાય ગુણે ય હુંતે વ. ૬. વિખખંભ-
 વગ્ગ દહગુણ, કરણી વદ્દસ્સ પરિરઓ હોઇ; વિખખંભપાયે
 ગુણિઓ, પરિરઓ તસ્સ ગણિયપયં. ૭. પરિહી તિલખખ
 સોલસ, સહસ્સ દો ય સય સત્તવીસઙ્કહિયા; કોસ તિગડ્ઢા-
 વીસં, ધણુસય તેરંગુલદ્ધહિયં. ૮. સત્તેવ ય કોહિસયા,
 નઉચ્ચા છપ્પન્ન સય સહસ્સાઈ; ચઉનઉયં ચ સહસ્સા, સયં
 દિવદ્ધં ચ સાહીયં. ૯. ગાઉચ્ચ મેગં પનરસ-ધણુસયા તહ
 ધણુણિ પત્તરસ્સ; સદ્ધિં ચ અંગુલાઈ, જંબુદીવસ્સ ગણિ-
 યપયં. ૧૦. ભરહાઈ સત્ત વાસા, વિચડ્ઢ ચઉ ચઉરતિંસ
 વદ્દટિયરે; સોલસ વખખાર ગિરી, દો ચિત્તવિચિત્ત દો જમંગા.
 ૧૧. દોસય કણુય ગિરીણું, ચઉ ગયહંતા ય તહ સુમેર
 ય; છ વાસહરા પિંડે, એગુણસત્તરિં સયા દુન્ની. ૧૨. સોલસ
 વખખારેસુ, ચઉ ચઉ કૂડા ય હુંતિ પત્તેયં; સોમણુસ ગંધ-
 માયણુ, સત્તદ્ઢ ય રુપ્પિ મહહિમવે. ૧૩. ચઉત્તીસ વિચ-
 દ્ધેસુ, વિજ્જુપ્પહ નિસદ્ધ નીલવંતેસુ; તંહે માલવંત સુર-
 ગિરી, નવ નવ કૂડાઈ પત્તેયં. ૧૪. હિમસિહરિંસુ ઇક્કારસ,
 ઇય ઇગસદ્ધી ગિરીસુ કૂડાણું; એગત્તે સંવધણું, સયચઉરો
 સત્ત સદ્ધીય. ૧૫. ચઉ સત્ત અદ્ઢ નવગે-ગારસદ્ધેહિં ગુણુહ
 જહસંખં; સોલસ દુદ્ધ ગુણુયાત્તં, દુવેય સગસદ્ધિં સયચઉરો.
 ૧૬. ચઉત્તીસુ વિજ્જએસુ, ઉસહકૂડા અદ્ઢ મેરુ જંબુમિ;
 અદ્ઢ ય દેવકુરાએ, હરિકૂડ હરિસ્સહૈ સદ્ધી. ૧૭. માગહ
 વરદામ પભા-સં તિથ્થં વિજ્જએસુ એરવય ભરહે; ચઉ-
 ત્તીસા તિહિં ગુણિયા, દુરુત્તરસયં તુ તિથ્થાણું. ૧૮. વિ-
 જ્જહર અભિઓગિય, સેદ્ધીઓ દુન્નિ દુન્નિ વેઅદ્ધે; ઇય ચઉગુણ
 ચઉત્તીસાં, છત્તીસ સયં તુ સેદ્ધીયું. ૧૯. અક્કી જ્જેયવ્વાઈ, ઇથ્થ

‘વિજયાધ’ હુંતિ ચરિતીસા; મહ દહ છ પ્પરિમાધ, કુરુસુ દસગંતિ
 સોલસગં. ૨૦. ગંગા સિધુ રતા, રતવધ ચરિ નધયો
 પત્તેયં; ચરિદસહિં સહસ્સેહિં, સમગ્ગં વચ્ચંતિ જલહિંભિ.
 ૨૧. એવં અજિભંતરિયા, ચરિરો પુણુ અદ્ધવીસ સહસ્સેહિં;
 પુણુરવિ છપ્પન્નેહિં, સહસ્સેહિં જંતિ ચરિસલિલા. ૨૨. કુરુ-
 મજ્જે ચરિરાસી, સહસ્સાધં તહ ય વિજય સોલસેસુ; ખત્તી-
 સાણુ નધણું, ચરિદસ સહસ્સાધં પત્તેયં. ૨૩. ચરિદસસહ-
 સ્સગુણિયા, અડતીસ નધયો વિજય મજ્જિહ્લા; સીચોયાચે
 નિવડં-તિ તહય સીયાધ એમેવ. ૨૪. સીયા સીચોયા વિ
 ય, ખત્તીસ સહસ્સ પંચલખ્ખેહિં; સંવે ચરિદસ લખ્ખા,
 છપ્પન્ન સહસ્સ મેલવિયા. ૨૫. છન્નેયણે સંક્રાસે, ગંગા
 સિધુણુ વિંધરો મૂલે; દસગુણિયો પજ્જતે, ઇય દુ દુ ગુણ-
 ણેણુ સેસાણું. ૨૬. જ્ઞેયણુ સય મુચ્ચિદ્ધા, કણુયમયા સિહ-
 રિચુલ્લહિમવંતા; રુપ્પિ મહાહિમવંતા, દુસઉચ્ચા રુપ્પ
 કણુયમંયા. ૨૭. ચત્તારિ જ્ઞેયણુ સચ્ચે, ઉચ્ચિદ્ધા નિસઠ નીલ-
 વંતો ય; નિસઠો તવણિજ્જમયો, વેરુલિયો નીલવંતો ય. ૨૮.
 સંવેવિ પંચવવરા, સંમયખિત્તમ્મિ મંદર વિહૂણા; ધરણિ-
 ત્તે ગાઠા; ઉચ્ચેઉ ચરિથ્થ ભાયમ્મિ. ૨૯. ખંડાધ
 ગાહાહિં, દસહિં દારેહિં જંતુદીવસ્સ; સંધયણી સમ્મત્તા,
 રધયા હરિભદ્ધસૂરીહિં. ૩૦.

શ્રી દેવેન્દ્રસૂરિવિરચિત કર્મવિપાક નામા પ્રથમ કર્મગ્રંથ
 સ્વે પ્રથમ ગાથાએ ગ્રંથકર્તા, અલીંગ દેવતાની સ્તુત્યાદિકતું
 પ્રતિપાદન કરે છે.

મૂલગાથા.

સિરિ વીરજિણું વંદિય; કમ્મવિવાગં સમાસંચોવુચ્છં,

કીરધ જિએણ હેઉહિં, જેણ તો ભણણ્યે કમ્મં. ૧.

હવે તે કર્મ કેટલા પ્રકારે છે તે કહે છે.

પયમ્મ હિમ્મ રસ પએસા, તં ચઉહા મોચગસ્સ;
દિટ્ઠંતા; મૂલપગમ્મડ્ઠ ઉત્તર, પગમ્મ અઠવત્ત સયભેચં. ૨.

એ ચાર ભેદ મધ્યે પ્રથમ પ્રકૃતિબંધ કહ્યો તે માટે તે પ્રકૃ-
તિના શ્રેણેભેદ આઠ છે, તેના નામ અનુક્રમે કહિયે છિએ.

ઈહ નાણુ દંસણાવર-ણુ વેચ મોહાઉ નામ ગોચાણિ;
વિગ્ધં ચ પણુ નવ દુચ્છવીસ ચઉ તિસય દુ પણુવિહં. ૩.

હવે એ આઠ કર્મની અનુક્રમે ઉત્તર પ્રકૃતિ કહીએ છિએ.

મમ્મ સુચ્ચ ઓહી મણુ કે—વલાણિ નાણાણિ તત્થ
મમ્મનાણું; વંજણુવગ્ગાહ ચઉહા, મણુ નયણુ વિણિંદિય
ચઉક્કા. ૪.

એ રીતે ચાર પ્રકારનો વ્યંજનાવગ્રહ કહ્યો- હવે અર્થાવગ્રહ કહે છે.

અત્થુગ્ગાહ ઇહાવા—ય ધારણા કરણુ માણુસેહિં છહા;
ધુચ્ચ અટ્ઠવીસ ભેચં, ચઉદસહા વીસહા ય સુચં. ૫.

હવે પ્રથમ શ્રુતજ્ઞાનના ચૌદ ભેદ બતાવે છે.

અખંખર સત્તી સમ્મં, સામ્મં ખલુ સપજ્જવસિચં
ચ; ગમિચં અંગપવિટ્ઠં, સત્તવિ એએ સપડિવખ્ખા. ૬.

હવે વીશ ભેદ શ્રુતનાં કહે છે.

પજ્જય અખંખર પય સં—ધાય પડિવત્તિ તહ ય અણુ;
ઓગો; પાહુડપાહુડ પાહુડ, વત્થુ પુવ્વા ય સસમાસા; ૭.

હવે અવધિજ્ઞાનના છ ભેદ કહે છે.

અણુગામિ વટ્ઠમાણુય, પડિવાધયરવિહા છહા ઓહી;
રિઉમમ્મ વિઉલમમ્મ મણુ, નાણું કેવલ ભિગવિહાણું. ૮.

હવે એ પાંચે જ્ઞાનના આવરણુ કહે છે.

એસિં જં આવરણું, પડુચ્ચ ચખ્ખુસ્સ તં તયાવરણું;

દંસણુ ચરિ પણુ નિદા, વિત્તિસમં દંસણાવરણું. ૯.

હવે દર્શનના ચાર ભેદ કહે છે.

ચખ્ખુ દિદ્ધિ અચખ્ખુ, સેસિંદિય ઓહિ કેવલેહિં ચ;
દંસણુ મિહ સામનં, તસ્સાવરણું તયં ચરિહા. ૧૦.

હવે પાંચ નિદ્રાનું સ્વરૂપ કહે છે

સુહ પડિખોહા નિદા, નિદાનિદા ય દુખખપડિખોહા;
પયલા ઠિઓવવિદ્ધસ્સ; પયલાપયલા ય ચંકમઓ. ૧૧.

દિણ ચિંતિઅત્થ કરણી, થીણુદ્ધી અદ્ધચક્કિ અદ્ધખલા;
મહુલિત્ત ખગ્ગધારા, લિહણુંવ દુહા ઉ વેઅણિઅં. ૧૨.

ઓસનં સુરમણુઓ, સાયમસાયં તુ તિરિઅ નિરઅસુ
મજ્જવં મોહણીઅં, દુવિહં દંસણુ ચરણુમોહા. ૧૩.

દંસણુમોહં તિવિહં, સમ્મં મીસં તહેવ મિચ્છત્તં; સુદ્ધં
અદ્ધવિસુદ્ધં, અવિશુદ્ધ તં હવઘં કમસો. ૧૪.

હવે તત્ત્વાર્થ સદ્ગુણ તે સમ્યક્ત્વ કહિયે તે માટે તત્ત્વ કહે છે.

જિઅ અજિઅ પુણ્ણ પાવા—સવ સંવર ળંધ મુખ્ખ નિજ્જ
રણા; જેણું સદ્હંધ તયં, સમ્મં ખઠ્ઠગાંઠ ખહુલેઅં. ૧૫.

મીસા ન રાગદોસે, જિણુધમ્મે અંતમુહુ જહા અન્ને;
નાલિયર દીવમણુણો, મિચ્છં જિણુધમ્મ વિવચીઅં. ૧૬.

હવે પચ્ચીથ ચારિત્રગોહનીયની પ્રકૃતિ કહે છે.

સોલસ કસાય નવનો—કસાય દુવિહં ચરિત્ત મોહણિઅં;
અણુ અપ્પચ્ચખખાણા, પચ્ચખખાણા ય સંજલણા. ૧૭.

હવે મુચ્છજનને એનો ભેદ જણાવવાને ગાથા કહે છે.

જાણવ વરિસ. ચરિમાસ, પખ્ખગા નિરય તિરિય નર
અમરા; સમ્માણુ સન્નવિરઘં, અહખાય ચરિત્ત ધાયકરા. ૧૮.

હવે બાહ્ય દષ્ટાંત દેખાડવા પૂર્વક કપાય સ્વરૂપ ભેદ કહે છે.

જલ રેણુ પુઢવિ પન્વય, રાઈસરિસો ચઉવિવિહો કોહો;
તિણસલયા કટ્ઠડટ્ઠિય, સેલથંભોવમો માણો. ૧૯.

હવે માયા તથા દોહના લેદ કહે છે.

માયાવલેહિ ગોમુ—ત્તિ મિંદસિંગ ધણુવંસમૂલ સમા;
લોહો હસિદ ખંજણ, કદમ કિમિરાગ સારિચ્છો. ૨૦.

હવે નવ નોકમણ મોહનીનું સ્વરૂપ કહે છે.

જસ્મુદયા હોઈ જિએ, હાસ રઈ અરઈ સોગ ભય
કુચ્છા; સનિમિત્ત મન્નહા વા, તં ઇહ હાસાઈ મોહણિયં. ૨૧.

પુરિસિત્થિ તદુભયં પઈ, અહિલાસો જન્વસા હવઈ
સો ઉ; થી નર નપું વેએદ્દયો; પુંપુમ તણુ નગર દાહસમો. ૨૨.

હવે પાંચમું આયુઃકર્મ તથા છઠું નામકર્મ કહે છે.

સુર નર તિરિ નિરયાઉ, હડિસરિસં નામકર્મ
ચિત્તિસમં; આયાલ તિનવધવિહં, તિઉત્તરસયં ચ સત્તદ્ઠી. ૨૩.

હવે પ્રથમ ખેતાલીશ લેદ કહેવાને પિંડ પ્રકૃતિ ચોદ કહે છે.

ગઈ જઈ તણુ ઉવંગા, અંધણુ સંધાયણાણિ સંધ-
યણા; સંઠાણુ વણુ ગંધ રસ, ફાસ અણુપુવિ વિહગગઈ. ૨૪

પિંડપયડિત્તિ ચઉદ્ધસ, પરધા ઉરસાસ આયવુન્નેયં;
અગુરુલહુતિત્થ નિમિણો-વધાયમિય અટ્ઠપત્તેઆ. ૨૫.
તસ ખાયર પજ્જત્તં, પત્તેય થિરં શુભં ચ મુલગં ચ; મુસરા-
ઈજ્જ જસં તસ—દસગં થાવર દસં તુ ઇમં ૨૬.
થાવર મુહુમ અપજ્જં, સાહારણુ અથિર અમુલ દુલગાણિ;
દુસ્સર અણાઈજ્જજસ, મિય નામે સેઅરા વીસં. ૨૭.

હવે ગ્રંથ લાઘવ કરવાને ચતુષ્ક ત્રિકાદિકં સંસા ન્નણુવાને

ખીન્ને પ્રકાર કહે છે.

તસચઉ થિરછક્કં અથિ-રછક્ક મુહુમતિંગ થાવર-

અડિઃ; સુભગ તિગાધ વિભાસા, તયાધ સંખાહિ પયડીહિં.
 ૨૮. વણણ્યઉ અગુરુલહુ અઉ, તસાધ દુ તિ અઉર છઃ
 મિચ્યાધ; ધય અન્નાવિ (વિભાસા, તયાધ સંખાહિ પયડીહિં. ૨૯
 હવે ચૌદપિંડ પ્રકૃતિની ઉત્તર પ્રકૃતિ કહે છે,

ગાધઆધણુ ઉ કમસો, અઉ પણ પણુ તિ પણ પંચ છ
 છઃ; પણ દુગ પણડટ્ઠ અઉ દુગ, ધય ઉત્તર ભેઅપણસદ્દી.
 ૩૦. અડવીસ જુઆ તિનવધ, સતે વા પનર બંધણે તિસયં;
 બંધણુ સંધાય ગહે, તણુસુ સામણણુ વણણુ અન્નિ. ૩૧. ધંચે
 સત્તદ્દી બંધો-દ્યે અ ન ચ સમ્મ માસયા બંધે; બંધુદ્યે
 સત્તાયે, વીસ દુવીસડટ્ઠવણણુસયં. ૩૨.

હવે પિંડપ્રકૃતિના ઉત્તર ભેદના નામ અને અર્થ કહે છે.

નરય તિરિ નર મુરગાધ, ધગ બિઅ તિઅ અઉ પણિંદિ
 બાધયો; ચોરાલ. વિઉંવા હા-ર તેઅ કમ્મણુ પણુ સરીરા. ૩૩.

હવે અંગોવાંગા કહે છે.

બાહુર પિટ્ઠિ સિર ઉર, ઉચ્ચરંગ ઉવંગ અંગુલી
 પમુહા; સેસા અંગોવંગા, પઠમં તણુતિગરસુવંગાણિ. ૩૪.

હવે બંધનનો ભેદ કહે છે.

ઉરલાધ પુગ્ગલાણું, નિબદ્ધ બજ્જંતયાણુ સંબંધં;
 જં કુણ્ઠ જઉ સમં તં, બંધણુ મુરલાધ તણુ નામા. ૩૫.

હવે સધાતનના ભેદ કહે છે.

જં સંધાયધ ઉરલા-ધ પુગ્ગલે તણુગણું વદંતાલી; તં
 સંધાયં બંધણુ, મિવ તણુ નામેણુ પંચવિહં. ૩૬. ઉરાલ
 વિઉંવા હા-રયાણું સગ તેઅ કમ્મજુતાણું; નવ બંધ-
 ણાણિ ધચ્ચર, દુ સહિઆણિ તિન્નિ તેસિં ચ. ૩૭.

હવે સધયણુના ભેદ કહે છે.

સંધયણુમદ્દિનિયયો, તં છદ્ધા વજ્જરિસહનારાયં;
તહ ય રિસહનારાયં, નારાયં અદ્ધનારાયં. ૩૮. કીલિય છેવટ્ઠં
ધહ, રિસહો પટ્ટો અ કીલિયા વજ્જં, ઉભયો મક્કડખ ધો,
નારાયં ધમમુરાલંગે. ૩૯.

હવે સંસ્માનના ભેદ કહે છે

સમચરિસં નિગ્ગો-હ સાધ ખુજ્જનધ વામણું હુડં;
સંઠાણા વણ્ણા કિણ્ણ, નીલ્લ લોહિય હલિદ્ધ સિયા. ૪૦.
સુરહિ દુરહી રસા પણ, તિત્ત કડ્ડુ કસાય અંખિલા મહુરા;
ફાસા મુરુ લહુ મિઉ ખર, સી ઉણ્ણ સિણિદ્ધ રુખ્ખદ્ધા. ૪૧.

એ વર્ણાદિ વીશમાંહે શુભ તથા અશુભ કેટલી ? તે કહે છે.

નીલ કસિણું દુગધં, તિત્તં કડ્ડુઅં ગુરું ખરં રુખ્ખં;
સીઅં ચ અસુહ નવગં, ધક્કારસગં સુલં સેસં ૪૨.

હવે આનુપૂર્વીના ભેદ કહે છે

ચઉહગધવ્વણુપુવ્વી, ગધપુવ્વિદ્ધુગં તિગં નિઆઉલ્લુઅં;
પુવ્વીઉહ્થો વક્કે, સુહ અસુહ વસુદ્ધ વિહગગધ ૪૩.

હવે આઠ પ્રત્યેકપ્રકૃતિનું સ્વરૂપ કહે છે.

પરધા ઉદયા પાણી, પરેસિ બલિણંપિ હોધ દુદ્ધરિસો;
ઉસસણુ લલ્લિણુત્તો, હવેધ ઉસાસ નામવસા. ૪૪.

હવે આતાપ નામ કર્મનું સ્વરૂપ કહે છે.

રવિખિંખે ઉ જિઅંગં, તાવલ્લુઅં આયવાઉ નઉ જલ્લણુ;
જમુસિણુ ફાસસ્સ તહિં, લોહિયવણ્ણુસ્સ ઉદઉત્તિ ૪૫.

હવે ઉદ્યોતનું સ્વરૂપ કહે છે.

અણુસિણુ પયાસરૂવં, જિઅંગમુજ્જેઅયે ધહુજ્જેઆ;
જધ દેવુત્તર વિક્કિઅ, જોધસ ખજ્જેઅ માધવ્વ. ૪૬.

હવે અશુરુલધુ તથા તીર્થંકર નામકર્મનું સ્વરૂપ કહે છે.

અંગં ન ગુરુ ન લહુઅં, નયધં જીવસ્સ અગુરુ
લહુ ઉદયા; તિલ્લેણ તિહુઅણસ્સ વિ, પુજ્જો સે ઉદયો
કેવલિણો. ૪૭.

હવે નિર્માણ તથા ઉપધાનનું સ્વરૂપ કહે છે.

અંગોવંગ નિચ્ચમણં, નિમ્માણં કુણ્ઠં સુત્તહારસેમં;
ઉવધાયા ઉવહમ્મધં, સતણુ અવયવ લંખિગાધહિં ૪૮.

હવે ત્રસાદિકે દશ પ્રકૃતિનું સ્વરૂપ કહે છે.

ખિ તિ ચઉ પણિંદિય તસા, બાયરયો બાયરા જિચ્યા
થૂલા; નિચ્ચ નિચ્ચ પજ્જતિ ભુચ્યા, પજ્જત્તા લલ્લિકરણેહિં
૪૯. પત્તેઅતણ પત્તે, ઉચ્ચેણં દંત અટ્ઠિમાધ ધિરં; નાભુ-
વરિ સિરાધ સુહં, સુભગાચો સન્વજણુદ્દેહો. ૫૦.
સુસરા મહુર સુહજુણી, આધન્ન સવાત્તોચ ગિન્નજવચો;
જસચો જસકિત્તીચો, થાવરદસગં વિવજ્જતથં. ૫૧.

હવે ગોત્ર તથા અંતરાય કર્મ કહે છે,

ગોઅં દુહુચ્ચ નીઅં, કુલાલ ધવ સુવડ ભુલલાધઅં;
વિજ્ઞં દાણે લાભે, ભોગુવભોગેસુ વિરિચે અ. પર. સિરિ-
હરિઅ સમં એઅં, જહ પડિકૂલેણ તેણ રાયાધ; ન કુણ્ઠ
દાણાધઅં, એવં વિજ્ઞેણ જીવોવિ. ૫૩.

હવે જ્ઞાનાવરણી તથા દર્શનાવરણી કર્મ બાંધવાનાં હેતુઓ કહે છે.

પડિણીઅતણ નિન્હવ, ઉવધાય પચોસ અંતરાએણં;
અચ્ચાસાયણુયાએ, આવરણુ દુગં જિચો જયધ. ૫૪.

હવે શાતા તથા અશાતા વેદનીયના બંધ હેતુઓ કહે છે.

ગુરુભત્તિ ખંતિ કરુણા, વય જોગ કસાય વિજય દાણુ
ભુચો; દદધમ્માધ અજ્જધ, સાયમસાયં વિવજ્જયચો. ૫૫.

હવે મિથ્યાત્વ મોહનીયના બંધ હેતુ કહે છે.

ઉભગ્ગદેસણા મગ્ગ—નાસણા દેવ દંવ હરણેહિં;
દંસણમોહં જિણ મુણિ, ચેદંઅ સંધાધ પડિણીઓ. ૫૬.

હવે ચારિત્ર મોહનીયના બંધ હેતુ કહે છે.

દુવિહંપિ ચરણમોહં, કસાય હાસાધ વિસય વિવસ-
મણો; બંધધ નિરયાઉ મહા—રંભ પરિગ્ગહ રથો રુદ્દો. ૫૭.

હવે તિરિચના આયુબંધના હેતુઓ કહે છે,

તિરિઆઉ ગૂઢહિઅઓ, સઠો સસલ્લો તહા મણુસાગિ;
પયધધ તણુકસાઓ, દાણુરુધ મજ્જમગુણો અ. ૫૮.

હવે દેવાયુના બંધ હેતુ કહે છે,

અવિરય માધ સુરાહિં, બાલતવોડકામ નિજજારો જયધ;
સરલો અગારવિલ્લો, સુહનામં અન્નહા અસુહં ૫૯.

હવે ઉચ્ચૈર્ગોત્રકર્મના બંધ હેતુ કહે છે.

ગુણપેહી મયરહિઓ અજ્ઞયણુજાવણા રુધ નિચ્ચં;
પકુણુધ જિણાધભત્તો, ઉચ્ચં નિચ્ચં ધઅરહા ઉ. ૬૦.

હવે અંતરાય કર્મના બંધ હેતુ કહે છે,

જિણપૂઆ વિગ્ધકરો, હિંસાધ પરાયણો જયધ વિગ્ધં;
ધય કમ્મવિવાગોડ્યં, લિહિઓ દેવિંદસૂરીહિં. ૬૧.

શ્રી કર્મસ્તવનામા દ્વિતીય કર્મગ્રંથ પ્રારંભ્યતે.

મૂલગાથા

તહ ધુણિમો વીરજિણં, જહ ગુણઠાણેસુ સયલ કર્મમાધં;
બંધુદ્યોદીરણ્યા, સત્તાપત્તાણિ ખવિઆણિ. ૧.

હવે ગુણઠાણાનાં નામ તથા સ્વરૂપ કહે છે,

મિચ્છે સાસણ મીસે, અવિરય દેસે પમત્ત અપમત્તે; નિચ્છદ્દિ
અનિચ્છદ્દિ સુહુમ્મ—વસમ ખીણ સન્નેગિ અન્નેગિગુણા. ૨.

હવે અહીં બંધપ્રકૃતિ કહે છે,

અભિનવ કમ્ભગ્ગહણું, બધો ઓહોણુ તત્થ વીસ સયં;
તિત્થયરા હારગ દુગ, વજ્જં મિચ્છંમિ સતર સયં. ૩.

હવે મિથ્યાત્વ ગુણઘણે કેટલી પ્રકૃતિનો બધ વિચ્છેદ થાય તે કહે છે,
નરય તિગ બધ થાવર, ચઉ હુ ડાયવ છિવદ્ધં નપુ મિચ્છં;
સોલતો ધગ્ગ હિચસય, સાસણિ તિરિથીણુ દુહગ તિગં. ૪.

અણુ મજ્જાગિધં સંધય-ણુ ચઉ નિ ઉજ્જેચ્ચ કુખગધં
ત્થિત્તિ; પણુવીસતો મીસે, ચઉસયરિ દુઆઉચ્ચ અબધા. ૫.

સમ્મે સગ સયરિ જિણુ-ઉબધિ વધર નરતિચ્ચ મિચ્ચ
કસાયા; ઉરલ દુગંતો દેસે, સત્તાદ્ધી તિય કસાયંતો. ૬.

તેવદ્ધી પમત્તે સો-ગ ચરધં અચિરદુગ અજસ અસ્સા-
યં; વુચ્છિજ્જં છચ્ચ સત્ત વ, નેધં મુરાઉં જયા નિદ્ધં. ૭.
ગુણસઠિ અપ્પમત્તે, મુરાઉં બદ્ધં તુ જધં ધહાગચ્છે; અન્નહ
અદ્ધાવન્ના, જં આહારગ દુગં બધે. ૮. અડવન્ન અપુન્ના
ધંમિ, નિદ્ધુગંતો છપન્ન પણુ ભાગે; સુરદુગ પણિંદિ સુખ-
ગધં, તસનવ ઉરલ વિણુ તણુવંગા. ૯. સમચ્ચઉર નિમિણુ
જિણુ વ-ન્ન અગુરલહુ ચઉ છલંસિ તીસતો; ચરમે છવીસ
બધા, હાસ રધં કુચ્છ ભય ભેચ્ચો. ૧૦ અનિચ્છાદિ ભાગ
પણુગે, ધગ્ગેગહીણુ કુવીસવિહ બધા; પુમ સ જલણુ ચઉણ્ણં,
કમેણુ છેચ્ચો સતર સુહુમે. ૧૧.

હવે દશમા ગુણઘણે જે શોભ પ્રકૃતિનો અત કરે તે કહે છે,
ચઉ દંસણુચ્ચ જસ ના-ણુ વિચ્છેદસગંતિ સોલસુચ્છેચ્ચો;
તિમ્મુ સાય બધ છેચ્ચો, સન્નેગિ બધંતુડણુતો ચ. ૧૨.

(બધો સમતો.)

હવે ઉદય કહે છે,

ઉદયો વિવામ બેચણુન્નુદીરણુ મપત્તિ ધહ કુવીસ સયં;

સતર સયં મિચ્છે મી—સ સંભ આહાર જિણુડણુદયા. ૧૩.
 હવે જે પ્રકૃતિનો ઉદય મિથ્યાત્વે છે પણ આગલ નથી તે કહે છે,
 સુહુમતિગાયવ મિચ્છં, મિચ્છત્તં સાસણે ધગારસયં;
 નિરયાણુપુવિન્ડણુદયા, અણુ થાવર ધગ વિગલ અતો. ૧૪.
 મીસે સય મણુપુન્વી—ડણુદયા મીસોદયેણુ મીસંતો; ચઉ સય
 મજ્જયે સમ્મા—ણુ પુવિન્ પેના બિચ્ચ કસાયા. ૧૫. મણુ
 તિરિડણુ પુવિન્ વિઉવ—ટઠ દુહગ અણાધજ્જ દુગ સતર
 છેઓ; સગસીધ દેસિ તિરિ ગધ, આઉ નિ ઉજ્જેચ્ચ તિ
 કસાયા. ૧૬. અટ્ઠચ્છેઓ ધગસી, પમત્તિ આહાર જુઅલ
 પખખેના; થીણુતિગાહારગદુગ, છેઓ છ સયરિ અપમત્તે. ૧૭.
 સમ્મત્તંતિમ સંધયણુ, તિઅગચ્છેઓ બિસત્તરિ અપુન્વે;
 હાસાધ છક્ક અતો, છસદ્ધિ અનિઅદ્ધિ વેઅતિગં. ૧૮.
 સંજલણુ તિગં છ છેઓ, સદ્ધિ સુહુમંભિ તુરિચ્ચ લોભંતો;
 ઉવસંત ગુણે ગુણસં—ટઠિરિસહ નારાય દુગ અંતો. ૧૯.
 સગવન્ન ખીણુ દુચરિમિ, નિદ્દુગંતો ચ ચરિમિ પંણુવન્નાં;
 નાણુંતરાય દંસણુ—ચઉ છેઓ સજ્જેગિ ખાયાલા. ૨૦.
 તિથુદયા ઉન્લાથિર, ખગધ દુગ પરિત્તતિગ છ સંઠાણા; અગુ-
 રસહુ વન્ન ચઉ નિમિ—ણુ તેચ્ચ કમ્માધ સંધયણું. ૨૧.
 દૂસર સૂસર સાયા—ડસાચ્છેગયરં ચ તીસ વુચ્છેઓ; ખારસ
 અજ્જેગિ સુભગા—ધજ્જ જસડ્ડનયર વેઅણિઅં. ૨૨.
 તસતિગ પણિંદિ મણુઆ—ઉ ગધ જિણુચ્ચં તિ ચરિમ
 સમયંતો; (ઉદઓ સમત્તો) ઉદઉવુદ્ધીરણુ પર—મપમત્તાધ
 સગગુણેસુ. ૨૩.

પાઠાંતરની ગાથા

જં વેઅં ણિ આહારદુ—મ થીણુતિમ નરાઉ અડપમત્તતાં;

ગુણ્યાલસનેગિ ઉદી-રણંતુ અણુદીરગુ અનેગી. ૨૪. ઇતિ.
એસા પચડિ તિગૂણા, વેચણિ આહાર જુચત થીણુ તિગં;
મણુઆઉ પમત્તા, અનેગિ અણુદીરગો ભયવં. ૨૫.
(ઉદીરણા સમત્તા)

હવે ચોદ ગુણકાણે સત્તા કહે છે.

સત્તા કમ્માણુ ઠિધ, બધાધઅ લદ્ધ અત્ત લાભાણુ;
સત્તે અડયાલ સયં, ન ઉવસમુ વિ જિણુ મિચ તધચ્ચે. ૨૬.
અપુન્વાધઅ ચઉક્કે, અણુ તિરિ નિરયાઉ વિણુ મિચ્ચા-
લસયં; સમ્માધ ચઉસુ સત્તગ-ખયંમિ ઇગચત્તસય મહવા. ૨૭.
ખવગંતુ પચ ચઉસુ વિ, પણ્યાલં નિરય તિરિ સુરાઉ વિણા;
સત્તગવિણુ અડતીસં, ન અનિચ્ચટ્ટિ પદમ ભાગો ૨૮.
થાવર તિરિ નિરયાયવ, દુગ થીણુ તિગેમ વિગલ સાહારં;
સોલ ખચ્ચો દુ વીસ સયં, મિચંસિ મિચ તિચ કસાયતો.
૨૯. તધઆધમુ ચઉદસ તે-ર ખાર છ પણુ ચઉ તિડહિચ
સય કમસો; નપુ ઇત્થિહાસ છગ પુસં, તુરિચ કોહો મય
માય ખચ્ચો. ૩૦. સુહુમિ દુસય લોહતો, ખીણુ દુ ચરિમેમ
સય દુનિદ ખચ્ચો; નવનવધ ચરિમ સમચ્ચે, ચઉ દંસણુ
નાણુ વિગ્ધતો. ૩૧. પણુસીધ સનેગી અને-ગિ દુ ચરિમે
દેવ ખગધ ગંધ દુગં; કસડ્ડ વણુ રસ તણુ, બંધણુ સંધાય.
પંણુ નિમિણું. ૩૨. સંધયણુ અથિર સંઠાણુ-છક્ક અગુરું
લહુ ચઉ અપજ્જતં; સાયં વ અસાયં વા, પરિતુવંગ-
તિમ સુસર નિચં. ૩૩. ખિસયરિ ખચ્ચો અ ચરિમે, તેરસ
મણુચ તસતિમ જસાધજ્જં; સુભગ જિણુચપણિંદિય,
સાયાસાચેમયરેચ્ચો. ૩૪. નર અણુપુન્વિ વિણા વા, ખારસં
ચરિમ સમયંમિ ને ખવિઉં; (સત્તા સમત્તા) પત્તા સિદ્ધિં

દેવિ-દંવંદિયં નમહ તં વીરં. ૩૫.

અંધસ્વામિત્વાખ્ય તૃતીય કર્મગ્રંથઃ પ્રારભ્યતે.

અંધવિહાણુ વિમુક્તં, વંદિય સિરિવદ્ધમાણુ જિણ્યમંદં;
ગદ્ધ આધસું વુચ્છં, સમાસચ્ચો અધસામિત્તં. ૧.

હવે ચૌદ માર્ગણાનાં નામ કહે છે.

ગદ્ધ ઈંદિયે ય કાચે, જ્ઞેચે વેચે કસાય નાણે ય; સંજમ
દંસણ લેસા, ભવસમ્મે સન્નિ આહારે. ૨. જિણુ સુર વિહિ-
વાહારદ્ધ, દેવાઉ ય નિરય સુહુમ વિગલ તિગં; એગિંદિં
થાવરાયવ, નપુ મિચ્છં હુંડ છેવદ્ધં. ૩. અણુ મળઝાગિધ
સંધયણુ, કુખગદ્ધ નિચ ધત્થિ દુહગ થીણુતિગં; જિન્નજેચ
તિરિદુગં તિરિ-નરાઉ નર ઉરલ દુગ રિસહં. ૪.

હવે પ્રથમ ગતિ માર્ગણા મધ્યે નરકગ તિને વિષે

અંધસ્વામિત્વપણું વિચારે છે.

સુરધગુણ વીસ વળ્લં, ધગસઉ ઓહેણુ અંધહિં
નિરયા; તિથવિણા મિચ્છિ સમં, સાંસણિ નપુ ચઉવિણા
છનુધ. ૫. વિણુ અણુ છવીસ મીસે, ઇસયરિ સમ્મંમિ
જિણુ નરાઉ જુઆ; ધઅ રયણાધસુ ભંગો, પંકાધસુ તિથયર
હીણો. ૬. અજિણુ મણુઆઉ ઓહે, સત્તમિચે નરદુગુચ્ચ
વિણુ મિચ્છે; ધગ નવધ સાસાણે, તિરિઆઉ નપુંસ ચઉ-
વળ્લં. ૭. અણુ ચઉ વીસ વિરહિઆ, સનર દુગુચ્ચાંચે
સયરિ મીસ દુગે; સતરસચ્ચો ઓહિ મિચ્છે, પળ્લ તિરિયા
વિણુ જિણાહારં. ૮,

હવે મિથ્યાત્વે શેલ પ્રકૃતિનો જે અંધવિચ્છેદ કરે તે કહે છે.

વિણુ નિરય સોલ સાસણિ, સુરાઉ અણુ એગ તીસ વિણુ
મીસે સમુરાઉ સયરિ સમ્મે, ધીચ કસાચે વિણા દેસે ૯.

એમ તિર્યચમધ્યે સામાન્યે તથા વિશેષે બંધસ્વામિત્વ કહી
હવે મનુષ્ય મધ્યે કહે છે.

ધ્યય ચઉત્થુણેસુ વિ નરા પરમજ્યા સન્નિષ્ઠ ઓહુ દેસાઈ;
જિણું ધક્કારસ હીણું, નવ સય અપજ્જત તિરિચ નરા. ૧૦.
નિરયવ્વ સુરા નવરં, ઓહો મિચ્છે ધગિંદિ તિગ સહિઆ;
કપ્પદુગે વિ ચ એવં, જિણહિણો નેધ ભવણ વણે. ૧૧.
રયણુવ્વ સણુંકુમારા—ધ આણુયાધ ઉન્નેચ ચઉ રહિઆ;
અપજ્જત તિરિચવ્વ નવ, સય મિગિંદિ પુઠવિ જલ તર
વિગલે. ૧૨, છનવધ સાસણિ વિણુ સુહુ—મ તેર કેધ પુણ
ખિંતિ ચઉનવધ; તિરિચ નરાગિહિં વિણા, તણુ પજ્જતિ
ન જંતિ જઓ. ૧૩. ઓહુ પણિંદિ તસે ગર્ધ—તસે જિણિકાર
નર તિગુચ્ચ વિણા; મણુવય નેગે ઓહો, ઉરલે નરભંગુ
તમ્મિસ્સે. ૧૪. આહાર છગ વિણોહો, ચરિદ્ધસસઉ મિચ્છ
જિણુ પણુગ હીણું; સાસણિ ચઉનવધ વિણા, તિરિચ
નરાગિ સુહુમ તેર. ૧૫.

હવે ચોથા ગુણદાણે બંધસ્વામિત્વ કહે છે.

અણુ ચઉવીસાઈ વિણા, જિણુપણુ બુચ સન્નિ નેગિણો
સાયં; વિણુ તિરિ નરાઉ કમ્મે, વિ એવમાહારદુગિ ઓહો. ૧૬.
સુરઓહો વેઉવ્વે, તિરિચ નરાઉ રહિઓ ચ તમ્મિસ્સે;
વેચ્ચતિગાઈમ બિચ તિચ, કસાય નવ દુ ચઉ પંચ ગુણા.
૧૭. સંજ્ઞણુ તિગે નવ દસ, લોભે ચઉ અજઘં દુ તિ અના-
ણુતિગે; બારસ અચખ્ખુ ચખ્ખુસુ, પઢમા અહખાય ચરિમ
ચગિ. ૧૮. મણુનાણિ સગ જ્યાધ, સમધચ્ચ ચ્છેચ ચઉદુન્નિ
પરિહારે; કેવલ દુગિ દો ચરિમાડજ્યાધ નવમધસુ ઓહિંદુગે.
૧૯. અડ ઉવસમિ ચઉ વેચગી, ખધએ ધક્કાર મિછ તિગિ

દેસે; સુહુમિસઠાણું તેરસં, આહારગિ નિચનિચ ગુણોહો.
૨૦. પરમુવસમિ વટ્ટંતા, આઉ ન બંધંતિ તેણ અજ્ય-
ગુણે દેવ મણુઆઉ હીણો, દેવાધસુ પુણ સુરાઉવિણા. ૨૧.
હવે લેશ્યા માર્ગણા દ્વારે બંધસ્વામિત્વ કહે છે.

ઓહો અટ્ઠારસયં, આહાર દુગૂણમાધ લેસ તિગે; તં
તિત્થેણું મિછે, સાણાધસુ સંવહિં ઓહો. ૨૨. તેહી નિરય
નવૂણા ઉજ્જે અ ચઉ નિરય બાર વિણુ સુક્કા; વિણુ નિરય
બાર પ્રમ્હા, અજિણાહારા ધમા મિચ્છે. ૨૩. સંવ ગુણુ લંવ
સન્નિસુ, ઓહુ અલંવા અસન્નિ મિચ્છિ સમા; સાસણિ
અસન્નિ સન્નિવ, કમ્મણુલંગો અણાહારે. ૨૪. તિસુ દુસુ
સુક્કાધ ગુણા, ચઉ સગ તેર ત્તિ બંધસામિત્તં; દેવિંદસુર
રધઅં, નેયં કમ્મત્થયં સોઉં ૨૫.

પદશાતિકાખ્ય ચતુર્થ કર્મત્રયઃ પ્રારભ્યતે.

નમિચ જિણું જિચ મગ્ગણુ-ગુણુઠાણુવચ્ચોગ નેગ
લેસાંચો; બંધડપ્પખહુ ભાવે, સંખિન્નનંધકિમવિ વુચ્છં. ૧.
નમિચ જિણું વત્તંવા, ચઉદસ જિચઠાણુએસુ ગુણુઠાણા;
નેગુવચ્ચોગો લેસા, બંધોદચ્ચોદીરણા સત્તા. ૧. (પાઠાંતરં.)
ચઉદસ જિચઠાણુએસુ, ચઉદસ ગુણુઠાણુગાણિ નેગા ય;
ઉવચ્ચોગ લેસ બંધો-દચ્ચોદીરણ સંત અટ્ઠપચ્ચે. ૨. તહ
મૂલ ચઉદ મગ્ગણુ, ઠાણુએસુ ખાસટ્ઠિ ઉત્તરેસું ચ; જિચ ગુણુ
નેગુવચ્ચોગા, લેસડ પ્પખહુ ચ છટ્ઠાણા ૩ (પાઠાંતરં.) ચઉ-
દસ મગ્ગણુઠાણુ-સુ મૂલપચ્ચેસુ ખિસટ્ઠિ ધચ્ચરેસુ; જિચ
ગુણુ નેગુવચ્ચોગા, લેસડ પ્પખહુ છટ્ઠાણા. ૩. ચઉદસ
ગુણુએસુ જિચને-ગુવચ્ચોગ લેસા ય બંધેહઉ ય; બંધાધઅ

ચરિ અર્પા-અહું ચ તો ભાવ સંખ્યા. ૪. (પાઠાંતર.) ચરિ-
 દસ ગુણકાણેસુ, જિય જોગુવચોગ લેસ બંધા ય; બંધુદયો-
 દીરણાઓ, સંતપ્તપદ્મહુત દસકાણા. ૪. (દારગાહાઓ.) “અથ
 જીવ સ્થાનાન્યાહ” છહ મુહુમ બાયરેગિ-દિ બિ તિ ચરિ
 અસન્નિ સન્નિ પંચિંદી; અપજ્જતા પજ્જતા, કમેણ ચરિદસ
 જિયકાણા. ૫. બાયરઅસન્નિ વિગલે, અપજ્જ પદ્મ બિઅ
 સન્નિ અપજ્જતે; અજય જુઅ સન્નિપજ્જે સંવગુણા મિઅ
 સેસેસુ. ૬. (અથ યોગાનાહ.) અપજ્જત છક્કિમ્મુર-લ
 મીસ જોગા અપજ્જ સન્નીસુ; તે સવિઉવ્વ મોસએસુ, તણ
 પજ્જેસુ ઉરલમન્ને. ૭. સંવે સન્નિપજ્જતે, ઉરલ મુહુમે
 સભાસુ તં ચરિસુ; બાયરી સવિઉવ્વ દુગં, પજ્જસન્નિસુ બાર
 ઉવચોગા. ૮. પજ્જ ચરિરિંદિ અસન્નિસુ, દુદંસ દુઅનાણ
 દસસુ ચખ્ખુવિણા; સન્નિઅપજ્જે મણના-ણ ચખ્ખુકેવલ
 દુગાવિહુણા. ૯. સન્નિ દુગિ છ લેસ અપ-જ્જ બાયરે પદ્મ
 ચરિ તિ સેસેસુ; સત્તડ્ઠ બંધુદીરણ, સંતુદ્યા અટ્ઠ તેસરસુ.
 ૧૦. સત્તડ્ઠ છેગબંધા, સંતુદ્યા સત્ત અઠ ચતારિ; સત્તડ્ઠ
 છ પંચ દુગં, ઉદીરણા સન્નિપજ્જતે. ૧૧. ગમ્મ ઇંદિયે ય
 કાએ, જોએ વેએ કસાય નાણેસુ; સંજમ દંસણ લેસા, ભવ
 સમ્મે સન્નિ આહારે. ૧૨. સુર નર તિરિ નિરય ગમ્મ, એગ
 બિઅ તિઅ ચરિ પણિંદિ છક્કાયા; ભૂ જલ જલણાડનિલ
 વણ, તસા ય મણ વયણ તણ જોગા. ૧૩. વેઅ નરિંતિ
 નપુંસગ, કસાય કોહ મય માય લોલત્તિ; મમ્મ મુઅડવહિ મણ
 કેવલ, વિભંગ મમ્મ મુઅ નાણ સાગારા. ૧૪. સામામ્મ
 છેઅ પરિહા-ર મુહુમ અહખાય દેસ જય અજયા; ચખ્ખુ
 અચખ્ખુ ઓહી, કેવલ દંસણ અણાગારા. ૧૪ કિણહા નીલા

કાઝી, તેઉ પમ્હા યં સુક્ક ભવિચર; વેચગ ખઈગુંવસંમનિ-
ચ્છમીસસાસાણુ સન્નિચરે. ૧૬. આહારે ચર ભેચા, સુર
નિરય વિભંગ મધ સુચોહિ દુગે; સમ્મત્ત તિગે પમ્હા, સુક્કા
સન્નીસુ સન્નિદુગં. ૧૭. તમસન્નિ અપન્નિજ્જનુયં, નરે સખાયર
અપન્નિતેગિચે; થાવર ધગિંદિ પદમા, ચઉ બાર અસન્નિ
દુ દુ વિગલે. ૧૮. દસચરિમ તસે અજ્યા-હારગ તિરિ તણુ
કંસાય દુ અનાણે; પદમ તિલેસા ભવિચર, અચખ્ખુ નપુ
મિચ્છં સંવેવિ. ૧૯. પજસન્નિકેવલ્લ દુગે, સંજમ મણનાણુ
દેસ મણુ મીસે; પણુ ચરિમ; પજ્જ વયણે, તિય છ વ પન્નિ-
ચર ચખ્ખુમિ. ૨૦. થી નર પણિંદિ ચરમા, ચઉઅણહારે
દુસન્નિ છ અપન્ન; તે સુહુમ અપન્ન વિણા, સાસણિ ઇત્તો
ગુણે વુચ્છં. ૨૧. પણુ તિરિ ચઉ સુર નિરચે, નર સન્નિ
પણિંદિ ભવ્વ તસિ સંવે; ધગ વિગલ્લ ભૂદગવણે, દુ દુ એગં
ગધ તસ અભવે. ૨૨. વેચ તિ કંસાય નવ દસ, લોભે ચઉ
અજધ દુ તિ અનાણુ તિગે; બારસ અચખ્ખુ ચખ્ખુસુ, પદમા
અહખાધ ચરિમ ચગિ. ૨૩. મણનાણિ સગ જ્યાધ, સમ-
ધઅ છેઅ ચઉ દુન્નિ પરિહારે; કેવલ્લ દુગિ દો ચરિમા,
જ્યાધ નવ મધસુચોહિ દુગે. ૨૪. અડ ઉવસમિ ચઉ
વેચગિ, ખધચે ધક્કાર મિચ્છ તિગિ દેસે; સુહુમે સઠાણુ
તેરસ, જોગ આહાર સુક્કાચે. ૨૫. અસન્નિસુ પદમ દુગં,
પદમ તિલેસાસુ છચ્ચ દુસુ સત્ત; પદમંતિમ દુગ અજ્યા,
અણહારે મગ્ગણાસુ ગુણા. ૨૬.

હવે માર્ગણાઓમાં ૧૫ યોગ કહે છે.

સચ્ચેચર મીસઅસ—ચ્ચ મોસ મણુ વય વિઉવિ
આહારા; ઉરલ્લ મીસા કમ્મણુ, ધઅ જોગા કમ્મ અણહારે.

૨૭. નરગધ પણિંદિ તસ તણુ, અચખ્ખુ નર નપુ કસાય
 સમ્મદુગે; સન્નિ છલેસાહારગ, ભવ મધ સુચ ચોહિ દુગિ
 સંવે. ૨૮. તિરિ ધત્થિ અજ્જય સાસણ, અનાણ ઉવસમ
 અભવ્વ મિચ્છેસુ; તેરાહાર દુગૂણા, તે ઉરલદુગૂણ સુર
 નિરચે. ૨૯. કમ્મુરલદુગં થાવરિ, તે સવિઉવ્વિ દુગ પંચ
 ધગિ પવણે; છ અસન્નિ ચરિમ વધજ્જુચ, તે વિઉવ
 દુગૂણ ચઉ વિગલે. ૩૦. કમ્મુરલ મીસ વિણુ મણ, વધ
 સમધઅછેચ અખ્ખુ મણનાણે; ઉરલ દુગ કમ્મ પઢમં—તિમ
 મણ વધ કેવલ દુગંમિ. ૩૧. મણ વધ ઉરલા પરિહારિ
 સુહુમિ નવ તેઉ મીસિ સવિઉવ્વા; દેસે સવિઉવ્વિ દુગા,
 સકમ્મુરલ મીસ અહખાચે. ૩૨. તિ અનાણ નાણ પણ ચઉ,
 દંસણ ખાર જિઅક્કખખણુવચોગા; વિણુ મણનાણ દુ કેવલ,
 નવ સુર તિરિ નિરચ અજ્જેસુ ૩૩. તસ જેચ વેચ સુક્કા-
 હાર નરિ પણિંદિ સન્નિ ભવિ સંવે; નયણેચર પણ લેસા,
 કસાય દસ કેવલ દુગૂણા. ૩૪. ચઉરિંદિ અસન્નિ દુઅના—ણ
 દુહંસ ધગ ધિ તિ થાવરિ અચખ્ખુ; તિ અનાણ દંસણ દુગં,
 અનાણ તિગિ અભવ્વમિચ્છ દુગે. ૩૫. કેવલ દુગે નિઅ-
 દુગં, નવ તિ અનાણવિણુ ખમ્મચ અહખાચે; દંસણ નાણ
 તિગદે—સિ મીસિ અન્નાણ મીસંતં. ૩૬. મણનાણ ચખ્ખુ
 વજ્જા, અણહારે તિન્નિ દંસ ચઉ નાણ; ચઉ નાણ સંજ-
 મોવસ,—મ વેચગે ચોહિદંસે ચ. ૩૭. દો તેર તેર ખારસ,
 મંણે કમા અટ્ઠ દુ ચઉ ચઉ વચણે; ચઉ દુ પણ તિન્નિ કાચે,
 જિઅગુણ જોગોવચોગડ્ડને. ૩૮. છસુ લેસાસુ સઠાણં,
 એગિંદિ અસન્નિ ભૂદગ વણેસુ; પઢમા ચઉરો તિન્નિ ઉ,
 નારય વિગલડગિ પવણેસુ. ૩૯. અહખાય સુહુમ કેવલ,

દુગિ સુક્કા છાવિ સેસ ઠાણેસુ; નર નિરય દેવ તિરિઆ,
 થોવા દુ અસંખડણુંત ગુણા. ૪૦. પણ ચઉ તિ દુ એગિંદી,
 થોવા તિત્તિ અહિઆ અણુંતગુણા; તસ થોવ અસંખડગી,
 ભ જલડનિલ અહિઅ વણડણુંતા. ૪૧. મણ વયણકાય નેગી,
 થોવા અસંખગુણા અણુંતાગુણા; પુરીસા થોવા ઇત્થી, સંખ-
 ગુણાણુંતગુણ કીવા. ૪૨. માણી કોહી માઈ, લોખી અહિઅ
 મણનાણિણો થોવા; ઓહિ અસંખા મઈ મુઅ, અહિઅ સમ
 અસંખ વિખભ ગા ૪૩. કેવલીણોડણુંતગુણા, મઈ મુઅ અના-
 ણિડણુંતગુણ તુલસા; સુહુમા થોવા પરિહા-ર સંખ અહખાય
 સંખગુણા ૪૪. છેઅ સમઈઅ સંખા, દેસ અસંખગુણડ-
 ણુંતગુણ અજ્યા; થોવ અસંખ દુડણુંતા, ઓહિ નયણ કેવલ
 અચખ્ખુ. ૪૫. પરછાણુપુવિ લેસા, થોવા દોડસંખડણુંત
 દો અહિઆ; અભવિ અર થોવડણુંતા, સાસણ થોવોવસમ-
 સંખા ૪૬. મીસા સંખા વેઅગ, અસંખગુણ ખઈઅ મિચ્છ
 દુ અણુંતા; સન્નિઅર થોવડણુંતા, અણહાર થોવેઅર
 અસંખા. ૪૭.

અથ ગુણસ્થાનેષુ જીવલેહાનાહ.

સન્ન જિઅઠાણુ મિચ્છે, સગ સાસણિ પણ અપજજ
 સન્નિ દુગં. સમ્મે સન્ની દુવિહો, સેસેસું સન્નિ પજજતો. ૪૮.
 મિચ્છદુગિ અજઈ નેગા-હાર દુગૂણા અપુન્નપણુગે ઉ,
 મણ વઈ ઉરલ સવિઉવિ, દેસે મીસિ સવિઉવિ દુગ દેસે.
 ૪૯. સાહારદુગ પમતે, તે વિઉવાહાર મીસ વિષુ ઇઅરે;
 કમ્મુરલદુગંતાઈમ-મણ વયણ સનેગિ ન અનેગિ. ૫૦.
 તિ અનાણુ દુદંસાઈમ-દુગે અજઈ દેસિ નાણુ દંસ તિગં;
 તે મીસિ મીસા સમણા, જ્યાઈ કેવલ દુ અંતદુગે. ૫૧.

સાસણુ ભાવે નાણું, વિડિન્વગાહારગેઉરલ મિસ્સાં; નેગિંદિસુ
સાસાણે, નેહાહિગયં સુઅમયંપિ. પર.

અથ ગુણસ્થાનેષુ લેશ્યામાહ.

છસુ સન્વા તેઉ તિગં, ધગિ છસુ સુક્કા અન્નેગિ
અક્લેસા; ધંધસ્સ મિન્ધ અવિરધ, કસાય જોગ ત્તિ ચઉહેઉ.
૫૩; અભિગહિઅ મણુભિગહિઆ-ભિનિવેસિઅ સંસધઅ
મણુભોગં; પણ મિન્ધ ધાર અવિરધ, મણુ કરણાડનિઅમુ
છ જિઅવહો. ૫૪. નવ સોલ કસાયા પન-ર જોગ ધઅ-
ઉત્તરા ઉ સગવના; ધગ ચઉ પણ તિ ગુણેસુ, ચઉ તિ દુ
ધગ પચઅએ ધંધો. ૫૫. ચઉ મિન્ધ મિન્ધ અવિરધ,
પચઅધઆ સાય સોલ પણતીસા; જોગ વિણુ તિ પચઅધઆ-
હારગ જિણુ વજ્જ સેસા ઉ. ૫૬. પણપન્ન પન્ના તિઅ
છડહિ-અ ચત્ત. ગુણચત્ત છ ચઉ દુગવીસા; સોલસ દસ નવ
નવ સ-ત્ત હેઉણો ન ઉ અન્નેગિંમિ, ૫૭. પણપન્ન મિન્ધ
હારગ, દુગૂણુ સાસાણુ પન્ન મિન્ધ વિણુ; મીસ દુગ કમ્મ
અણુ વિણુ, તિ ચત્ત મીસે અહ છ ચત્તા. ૫૮. સદુમીસ
કમ્મ અજએ, અવિરધ કમ્મુરલ મીસ ધિકસાએ; મુત્તુ ગુણ
ચત્ત દેસે, છવીસ સાહારદુ પમતો. ૫૯. અવિરધ ધગાર
તિકસા-ય વજ્જ અપમત્તિ મીસ દુગ રહિઆ; ચઉવીસ
અપુન્વે પુણુ, દુવીસ અવિઉન્નિ આહારે. ૬૦. અછહાસ
સોલ ધાયરિ, સુહુમે દસ વેઅ સંજલણુ તિ વિણુ;
ખીણુવસંતિ અલોભા, સન્નેગિ પુન્નુત્ત સગ જોગા. ૬૧.
અપમત્તંતા સત્તઙ્ક-મીસ અપુન્વ ધાયરા સત્ત; ધંધધ
છસ્સુહુમે એ-ગમુવરિમાડધધગાડજોગી. ૬૨. આ- સુહુમં
સંતુદએ, અદ્ધવિ મોહ વિણુ સત્ત ખીણુંમિ; ચઉ ચરિ

મદુગે અટ્ઠઉ, સતે કિવસંતિ સંતુદ્ધયે. ૬૩. ઉધરંતિ પમ-
તંતા, સગટ્ઠ મીસટ્ઠ વેચ આઉ વિણા; છગ અપમતાઈ
તથો, છ પંચ સુહુમો પણુવસતો. ૬૪. પણ દો ખીણુ દુ
નેગી-ડણુદીરગુ અનેગિ થોવ ઉવસંતા; સંખ ગુણ ખીણુ
સુહુમા-નિઅટ્ઠિ. અપુવ્વ સમ અહિઆ ૬૫. નેગિ અપ-
મત્ત ધરે, સંખગુણા દેસ સાસણા મીસા; અવિરધ અનેગિ
મિચ્છા, અસંખ ચઉરો દુવેડણુંતા. ૬૬. ઉવસમ ખય મી-
સોદય-પરિણામા દુ નવડટ્ઠાર ધગવીસા; તિઅ ભેચ સન્નિ
વાધઅ, સંમ્મં ચરણું પઠમ ભાવે. ૬૭. ધીચે કેવલ ભુઅલં,
સંમ્મં દાણાધ લલ્હિ પણ ચરણું; તધચે સેસુવચોગા, પણ
લલ્હિ સંમ્મ વિરધ દુગં. ૬૮. અનાણુ મસિદ્ધતા-ડસંજમ
લેસા કસાય ગધ વેચા; મિચ્છં તુરિચે ભવ્વા, -ડભવ્વત્ત
જિઅત્ત પરિણામે. ૬૯. ચઉ ચઉગધસુ મીસગ-પરિણામુદ-
ચેહિં ચઉસખધચેહિં; ઉવસમ ભુચેહિં વા ચઉ, કેવલિ પરિ
ણામુદયખધચે. ૭૦. ખય પરિણામિ સિદ્ધા. નરાણુ પણ નેગુ-
વસમ સેદીચે; ધઅ પનર સન્નિવાધઅ-ભેચા વીસં અસંભવિ
ણા. ૭૧. મોહે વસમો મીસો, ચઉ ધાધમ્મુ અટ્ઠકમ્મસુ અ સેસા;
ધમ્માધ પારિણામિઅ-ભાવે ખંધા ઉદ્ધચેવિ. ૭૨. સંમ્માધ
ચઉસુ તિગ ચઉ, ભાવા ચઉ પણુવસામગુવસંતે; ચઉખી-
ણાડપુવ્વે તિ-ન્નિ સેસ ગુણાણેગેગ જિચે. ૭૩. સંખિ-
જ્જેગ મસંખં, પરિત્ત ભુત્ત નિઅપય ભુઅં તિવિહં; એવ
મણુંતં પિ તિહા, જહન્ન મજ્જુક્કસા સવ્વે. ૭૪. લહુ
સંખિજ્જં દુચ્ચિઅ, અથો પરં મન્નિજમંતુ ના ગુરુઅં;
જંણુદીવ પમાણુય, ચઉપદ્ધ પડવણાધ ધમં. ૭૫. પદ્ધાણુડ
વટ્ઠિઅ સિલા-ગ પડિસિલાગ મહાસિલાગખખા; નેયણુસ-

હસોગાઢા, સવેધઅંતા સસિહ ભરિયા. ૭૬. તો દીવુદહિસુ
 ધક્કિ-ક્ક સરિસવં ખિવિચ નિદ્ધાએ પઢમે; પઢમં વ તદંતં
 ચિચ, પુણુ ભરિચે તંમિ તહ ખીણે. ૭૭. ખિપ્પધ સિલાગ-
 પદ્દે-ગુ સરિસવો ધય સિલાગ ખિવણેણું; પુણે ખીચો અ
 તચો, પુવ્વંપિ વ તમ્મિ ઉદ્ધરિચે. ૭૮. ખીણે સિલાગિ
 તધચે, એવં પઢમેહિં ખીચયં ભરસુ; તેહિં તધઅં તેહિ અ,
 તુરિચં ન્ન કિર પુડા ચકિરો. ૭૯. પઢમ તિપદ્ધુદ્ધરિચા,
 દીવુદહી પદ્દલ ચકિ સરિસવા ય; સંવો વિ એસ રાસી,
 રૂંચો પરમસંખિજ્જં. ૮૦ રૂવળુચં તુ પરિતા-ડસંખં લહુ
 અસ્સ રાસિ આબ્ભાસે; ભુત્તાસંખિજ્જં લહુ, આવલિચા
 સમય પરિમાણં. ૮૧. ખિ તિ ચકિ પંચમ ગુણણે, કમા સગા-
 સંખ પઢમ ચકિ સત્તા; ણંતા તે રૂવળુચા, મજ્જા રૂવણ
 ગુરુપચ્છા. ૮૨. ધઅ સુતુત્તં અન્ને, વગ્ગિચ મિક્કસિ
 ચકિત્થય મસંખં; હોઈ અસંખાસંખં, લહુ રૂવળુચં તુ તં
 મજ્જં. ૮૩. રૂવણ માઈમં ગુરુ; તિવગ્ગિઈ તત્થિમે
 દસખ્ખેવે; લોગાગાસપચ્ચેસા, ધમ્માધમ્મેગ જિચ દેસા.
 ૮૪. હિંધખંધજ્જવસાયા, અણુભાગા ભેગ છેચ પલિભાગા;
 દુણ્હ ય સમાણુ સમયા, પત્તેચ નિગોચચે ખિવસુ. ૮૫.
 પુણુ તંમિ તિવગ્ગિચચે, પરિત્તડણુંત લહુ તસ્સ રાસીણું;
 આબ્ભાસે લહુભુત્તા-ડણુંતં અભવજિચમાણું. ૮૬. તંવ-
 ગ્ગે પુણુ નયધ-ડણુંતાણુંત લહુ તં ચ તિખ્ખુતો; વગ્ગસુ
 તહવિ ન તં હો-ઈડણુંતખેવે ખિવસુ છ ધમે. ૮૭. સિદ્ધા
 નિગોચજ્જવા, વણુસ્સધ કાલ પુગ્ગતા ચેવ; સંવમલોગ
 નહં પુણુ; તિવગ્ગિઈ કેવલ દુગંમિ. ૮૮. ખિત્તેડણુંતાણુંતં.
 હવેધ જિદ્ધં તુ વવહરધ મજ્જં; ધઅ મુહુમત્થવિચારો,

લિહિઓ દેવિંદ સૂરીહિં. ૮૯.

ૐપરમગુરુભ્યો નમઃ

શતકનામા પંચમ કર્મગ્રંથ પ્રારભ્યતે.

નમિત્ય જિણું ધ્રુવખંધો-દય સત્તા ધાઈ પુણણ પરિ-
અત્તા; સેઅર અઉહ વિવાગા, વુચ્છં બંધવિહ સામીઅ. ૧.

તિહાં પ્રથમદ્વારે સુકનાલીશ ધ્રુવખંધિની પ્રકૃતિ કહે છે.

વણણ અઉ તેઅ કર્મમા—ગુરુજહુ નિમિણોવધાય ભય
કુચ્છા; મિચ્છા કસાયાવંરણા, વિગ્ધં ધ્રુવખંધિ સગઅત્તા. ૨.

હવે અધ્રુવખંધિની પ્રકૃતિ કહે છે.

તણુવંગાગિઅ સંધય-ણુ બાઈ ગઈ ખગઈ પુઠિવિ
જિણુસાસં; ઉજ્જે આયવ પરધા, તસવીસા ગોઅ વેયણિયં.
૩. હાસાઈ જુઅલ દુગ વે-અ આઉ તેઉતરી અધ્રુવખંધો;
ભંગા અણાઈ સાઈ, અણંત સંતુતરા અઉરો. ૪. પઢમ
ખિઆ ધ્રુવ ઉદઈસુ, ધ્રુવખંધિસુ તઈઅ વજ્જ ભંગતિગં;
મિચ્છમ્મિ તિન્નિ ભંગા, દુહાવિ અધ્રુવા તુરિઅ ભંગા. ૫.

હવે સત્તાવીસ ધ્રુવોદયી પ્રકૃતિ કહે છે

નિમિણુ થિર આથર અગુરુઅ, સુહ અસુહં તેઅ કર્મ
અઉવન્ના; નાણંતરાય દંસણુ, મિચ્છ ધ્રુવ ઉદય સગવીસા. ૬.

હવે એની વિપરીત અધ્રુવોદયી પ્રકૃતિ કહે છે

થિર સુભિઅર વિણુ અધ્રુવ-ખંધી મિચ્છ વિણુ મોહ
ધ્રુવખંધી; નિદોવધાય મીસં, સમ્મં પણુનવઈ અધ્રુવુદયા. ૭

હવે ધ્રુવમત્તા પ્રકૃતિ કહે છે.

તસ વણણ વીસ સગ તે-અ કર્મ ધ્રુવખંધિ સેસ વેય
તિગં; આગિઈ તિગ વેઅણિઅં, દુ જુઅલ.સગ ઉરલ સાસ
અઉ ૮.ખગઈ તિરિદુગ નીઅં, ધ્રુવસત્તા (અથાધ્રવસત્તા

નિરુપ્યંતે) સમ્મ મીસ મણુઅદુગં; વિઉવિવકાર જિણાઓ,
ડડહાર સગુર્યા અધુવસત્તા. ૯.

હવે ગુણદાણાની અપેક્ષાએ પ્રકૃતિની સત્તાનું મુવામુવપણું વિચારે છે.

પદમ તિગુણેસુ મિચ્છં, નિઅમા અજ્યાઈ અટ્ટગે
ભજજં; સાસાણે ખલુ સમ્મં, સત્તં મિચ્છાઈ દસગે વા ૧૦.
સાસણ મીસેસુ ધુવં, મીસં મિચ્છાઈ નવસુ ભયણાઓ;
આઈ દુગ અણ નિયમા; ભઈઆ મીસાઈ નવગમ્મિ ૧૧.

હવે આહારક સમકની સંત્તા કહે છે.

આહાર સત્તગં વા, સંવ ગુણે ણિ તિ ગુણે વિણા
તિત્થં; નો ભય સંતે મિચ્છો, અંતમુહુત્તં ભવે તિત્થે ૧૨.

હવે સર્વ તથા દેશ ઘાતિની: પ્રકૃતિઓ કહે છે.

કેવલ જુઅણાવરણા, પણ નિદા ખારસાઈમ કાસાયા;
મિચ્છંતિ સંવધાઈ, ચઉ નાણ તિ દંસાણાવરણા. ૧૩.
સંજલણ નોકસાયા, વિગ્ધં ઇઅ દેસ ધાઈઅ (અથ અધા-
તિન્ય: પ્રકૃતય:) અધાઈ; પત્તેઅ તણુટ્ઠાગિ, તસ વીસા ગોઅ
દુગ વણણા. ૧૪.

અથ પુણ્ય પ્રકૃતય:

સુર નર તિગુર્ય સાયં, તસ દસ તણુવંગ વધરિ ચઉરંસં;
પરધા સગતિરિઆગિ વણણ ચઉ પણિંદિસુભખગઈ. ૧૬

અથ પાપ પ્રકૃતય:

ખાયાલ પુણણપગઈ, અપદમ સંઠાણ ખગઈ સંધયણા;
તિરિદુગ અસાય નીઓ-વધાય ઇગિ વિગલ નિરયં; તિગં.
૧૬. થાવર દસ વણણ ચઉ-ક ધાય પણ્યાલ સહિઅ ખાસીઈ;
પાવ પયડિત્તિ દેસુવિ, વણણા ઇગિહા સુહા અસુહા. ૧૭.

હવે અપરાવર્તમાન પ્રકૃતિઓ કહે છે.

નામ ધ્રુવબાધિ નવગં, દંસણુ પણ નાણુ વિગ્ધ પરધાયં;
ભય કુચ્છ મિચ્છ સાસં, જિણુગુણુ તીસા અપરિચિતા. ૧૮.

હવે પસવર્તમાન પ્રકૃતિઓ કહે છે.

તણુ અટ્ઠવેચ દુબ્બુચલ, કસાય ઉજ્જેચ ગોચ દુગનિદા;
તસ વીસાઉ પરિતા, ખિત્તવિવાગડણુપુન્વીઓ. ૧૯.

હવે જીવવિપાકી પ્રકૃતિ કહે છે.

ધણુધાઈ દુગોચ જિણુ, તસિચર તિગ સુભગ દુભગ
ચઉ સાસં; જાઈ તિગ જિચવિવાગા, આગિ ચઉરો
ભવવિવાગા. ૨૦.

હવે પુદ્ગલવિપાકી પ્રકૃતિ કહે છે.

નામ ધ્રુવોદય ચઉ તણુ-વધાય સાહરણિય જોચતિગં;
પુગ્ગલવિવાગિ બધો, પયઈ દિઠઈ રસ પચેસત્તિ. ૨૧.
મૂલ પયડીણુ ચડ સ-ત્ત છેગ બધેસુ તિન્નિ ભૂગારા;
અપ્પતરા તિચ ચઉરો, અવટ્ઠિઆ ન હુ અવત્તવો. ૨૨.

હવે જ્યસ્તકારાદિક બંધના લક્ષણ કહે છે.

એગાદહિગે ભઓ, એગાઈ ઊણુગમ્મિ અપ્પતરો;
તમ્મતો અવટ્ઠિઓ, પદ્ધમે સમચે અવત્તવો. ૨૩.

એ રીતે ઉત્તર પ્રકૃતિના બંધ સામાન્યે કહ્યા, હવે વિશેષ કહે છે.

નવ છ ચગિ હંસે દુદ્ધ, તિ દુ મોહે દુ ધગિવીસ સત્તરસા;
તેરસ નવ પણ ચઉ તિ દુ, ધક્કો નવ અટ્ઠ દસ દુન્નિ. ૨૪.
હવે નામકર્મમાં જ્યસ્તકારાદિક કહેવા અર્થે પ્રથમ બંધસ્થાનક કહે છે.

તિ પણ છ અટ્ઠ નવઝહિઆ, વીસા તીસે ગતીસ ધગિ
નામે; છસ્સગ અટ્ઠ તિબધો: સેસેસુ ઠાણુંમિલ્લિલ્લ. ૨૫.

હવે મૂલ પ્રકૃતિ તથા ઉત્તર પ્રકૃતિઓ સ્થિતિબંધ સ્વામિત્વ દ્વારે
કરી સવિસ્તર પણે કહે છે.

વીસયર કોડિ કોડિ, નામે ગોએ ચ સત્તરી મોહે; તીસ-
યર ચઉસુ ઉદહી, નિરય સુરાઉન્નિમિ તિત્તીસા. ૨૬.

હવે મૂલ પ્રકૃતિનો જઘન્ય સ્થિતિબધ કહે છે

મૂત્ત અકસાય દિઠ્ઠ, ખાર મુહુતા જહન વેયણિએ;
અટ્ઠઠ ટ્ઠ નામ ગોએ-સુ સેસએસુ મુહુત્તં તો. ૨૭. વિગ્ધા
વરણુ અસાએ, તીસ અટ્ઠાર મુહુમ વિગલ્લ તિગે; પઢમા
ગિધ સંખયણે, દસ દુસુ ચરિમેસુ દુગ વુડ્ઢી. ૨૮. ચાલીસ
કસાએસુ, મિઉ લહુ નિધુણહ સુરહિ સિય મહુરે; દસ
દો સડડહસમહિયા, તે હાન્નિદમિસાઈણિં. ૨૯. હસ મુહ
વિહગઈ ઉચ્ચે, સુરદુગ થિરછક્ક પુરિસ રઈ હાસે; મિચ્છે
સત્તરિ મણુ દુગ, ઇત્થી સાએસુ પણ્ણુરસ. ૩૦ ભય કુચ્છ
અરઈ સોએ, વિઉવિવિ તિરિ ઉરલ નિરયદુગ નીએ; તેચ પણ
અથિરછક્કે, તસ ચઉ થાવર ઇગિ પાણિંદિ. ૩૧. નપુ કુખગઈ
સાસચઉ, ગુરુ કખ્ખડરુખ્ખ સીય દુગ્ગધે; વીસ કોડા
કોડી, એવઈચ્ચા ખાહ વાસ સયા. ૩૨. ગુરુ કોડિ કોડિ
અંતો, તિત્થાહારાણુ ભિન્નમુહ ખાહા: (અથાજઘન્ય સ્થિતિ-
બધઃ) લહુ ઠિઈ સંખ ગુણ્ણા, નર તિરિયાણાઉ પહલતિગં. ૩૩

હવે લાઘવે આયુષ બધ એકે દ્રિયાદિકનો કહે છે.

ઇગિ વિગલ પુવ્વ કોડી, પલ્લિયાડસંખં સચ્ચાઉ ચઉ
અમણા; નિરુવક્કમણુ છ માસો, અખાહ સેસાણુ ભવંતસો. ૩૪

હવે ઉત્તર પ્રકૃતિનો જઘન્ય સ્થિતિબધ કહે છે

લહુ ઠિઈ બધો સંજલણુ, લોહ પણુ વિગ્ધ નાણુ
દંસેસુ: ભિન્ન મુહુત્તંતે અટ્ઠ, જસુચ્ચે વારસ ચ સાએ. ૩૫.
દો ઇગિ માસો પખ્ખે, સંજલણુ તિગે પુમટ્ઠ વરિસાણિ; સેસાણુ
ક્કેસાએ, મિચ્છત્ત ઠિઈએ જલદં. ૩૬. અયમુક્કેસોગિંદિસુ,

પલિયાડસંખંસ હીણલહુ બંધો, કમસો; પણવીસાણ, પત્રા
સયસહસ સંગુણિઓ. ૩૭.

હવે વિકલેન્દ્રિય તથા અસત્રીઆ પંચેન્દ્રિયનો જઘન્ય સ્થિતિબંધ કહે છે

વિગલ અસન્નિસુ જિટ્ઠો, કણિટ્ઠઓ પલ્લડસંખ ભાગૂણો;
સુર નિરયાઉ સમાદસ, સહસ્સ સેસાઉ ખુડ્ડ ભવં. ૩૮.
હવે સર્વ પ્રકૃતિના જઘન્ય સ્થિતિબંધે જઘન્ય અખાધાકાલ કહે છે.
સંવાણુવિ લહુ બંધે, ભિન્ન મુહુ અખાહ આઉ જિટ્ઠેવિ,
કેઇ સુરાઉ સમ જિણુ-મંતમુહુ ભિંતિ આહારં. ૩૯.

હવે લુહકલવનું માન કહીએ છીએ.

સત્તરસસમહિઆ કિર, ઇગાણુપાણું મિહુંતિ ખુડ્ડ ભવા;
સગતીસ સય તિહુત્તર, પાણૂ પુણુ ઇક્ક મુહુત્તંભિ. ૪૦ પણ
સટ્ઠિ સહસ પણ સય, છત્તીસા ઇગ મુહુત્ત ખુડ્ડ ભવા;
આવલિયાણું દોસય, છપન્ના એગ ખુડ્ડ ભવે. ૪૧.

હવે ઉત્તર પ્રકૃતિ આશ્રયીને ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધના સ્વામિ કહે છે.

અવિરય સમ્મો તિત્થં, આહાર દુગા મરાઉ અપમત્તે;
મિચ્છાદિટ્ઠી બંધઇ, જિટ્ઠટ્ઠિઇ સેસ પયડીણું. ૪૨.

એમ ગુણસ્થાનકે સ્વામિત્વ કહીને હવે છવ લેહે કહે છે.

વિગલ મુહુમાઉગ તિગં, તિરિમણુયા સુર વિઉવ્વિ
નિરયદુગં; એગિંદિ થાવરાયવ, આઈસાણા સુરુક્કેસં. ૪૩.
તિરિ ઉરલ દુગુન્નેઅં, છિવટ્ઠ સુર નિરય સેસ ચઉગ-
ઇઆ; (અથ જઘન્ય સ્થિતિબંધે સ્વામીનાહ) આહાર જિણુ-
મપુન્વો, નિયટ્ઠિ સંજલણુપુરિસ લહૂ. ૪૪. સાય જસુઆ-
વરણા, વિગ્ગં મુહુમો વિઉવ્વિ છ અસન્નિ; સત્રીવિ આઉ
ખાયર, પન્નેગિંદીઉ સેસાણું. ૪૫.

હવે ઉત્કૃષ્ટાદિ સ્થિતિબંધને વિષેજ ચાર ભાંગા સ્થિતિબંધના કહે છે.

ઉક્કેસ જહણિયર; ભંગા સાધ અણાધધુવ અધુવા;
ચઉહા સગ અજહના, સેસ તિગે આઉ ચઉસુ દુહા. ૪૬.

હવે તે આરભાંગા ઉત્તર પ્રકૃતિને વિષે વિચારે છે

ચઉ ભેચો અજહનો, સંજલણાવરણ નવગ વિગ્ધાણ;
સેસ તિગિ સાધ અધુવો, તહ ચઉહા સેસ પયડીણ. ૪૭.
હવે ગુણકણા આશ્રયીને જઘન્ય તથા ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધ વિચારે છે.

સાણાધ અપુન્વતો, અયરતો કોડિ કોડિચો નડહિગો;
બધો નહુ હીણો ન ય, મિચ્છે ભવિચર સન્નિમિ. ૪૮.
હવે એકેન્દ્રિયાકને વિષે હીનાધિક સ્થિતિબંધનું અલ્પ બહુત્વ કહે છે

જઘ લહુ બધો બાયર, પન્ન અસંખ ગુણ સુહુમ
પન્નડહિગો; એસિ અપન્નણ લહુ, સુહુમેચર અપન્ન
પન્ન ગુરુ. ૪૯. લહુ બિચ પન્ન અપન્ને, અપન્નિચર
બિચ ગુરુ અહિગો એવં; તિ ચઉ અસન્નિસુ નવરં,
સંખગુણા બિચ અમણપન્ને. ૫૦. તો જઘ નિદ્દો બધો,
સંખગુણો દેસ વિરય હસિચરો; સમ્મ ચઉ સન્નિ ચઉરો,
હિંધ બધાડણુકમ સંખગુણા. ૫૧. સન્વાણ વિ નિદ્દ દહિંધ,
અસુહાજ સાધ સંકિલેસેણ; ધચરા વિસોહિચો પુણ, મુણ
નર અમર તિરિ આઉ. ૫૨.

હવે યોગસ્થાનકના સ્વામી કહે છે.

સુહુમ નિગોઆધ ખણ-પ્પનેગ બાયર પવિગલ
અમણ મણા; અપન્ન લહુ પદમ દુ ગુરુ, પન્ન હસિચરો
અસંખ ગુણો. ૫૩. અસમત્ત તમુક્કેસો, પન્ન જહણિચર
એવ હિંધ ઠાણા; અપન્નેચર સંખગુણા, પરમપન્ન બિચે
અસંખ ગુણા. ૫૪.

હવે જેટલી અપર્યાપ્તાવસ્થાએ યોગ વૃદ્ધિ હોય તે કહે છે.

પદ્ધિભિણ મસંખગુણુ વિરિ—ય અપજ્જટઠિધ અસંખ
લોગ સમા; અજ્જવસાયા અહિયા, સત્તસુ આઉસુ અસં-
ખગુણા. ૫૫.

અથોલ્લુષ્ટ સ્થિત્યંતર બંધમાહ.

તિરિ નિરય તિ જોયાણુ, નરલવજ્જુઅ સચઉ પલ્લ
તેસદ્દં; થાવર અઉ ઇગ વિગલા—યવેસુ પણુસીધ સયમયરા.
૫૬. અપદમ સંધયણા ગિધ, ખગધ અણુ મિછ દુભગ
થીણુ તિગં; નિઅ નપુ ઇત્થિ દુતીસં, પણિંદિ સુઅખધ
ઠિધ પરમા. ૫૭.

હવે એકતાલીશ પ્રકૃતિનો અખંધકાલ પૂરવાનો ઉપાય કહે છે.

વિજ્યાધસુ ગેવિજ્જે, તમાધ દહિસય દુતીસ તેસદ્દં;
પણુસીધ (અથ ત્રિસેપ્તતીનામધુવખંધિનીનામુલ્લુષ્ટં સંતત-
ખધમાહ) સયયખંધો, પલ્લતિગં સુરવિઉવિ દુગે. ૫૮.
સમયાદસંખકાલં, તિરિ દુગ નીએસુ આઉ અંતમુહૂ;
ઉરલિ અસંખ પરદ્દા, સાય ઠિધ પુવ્વ કોડૂણા. ૫૯.
જલ્લહિ સયં પણુસીયં, પરધુસ્સાસે પણિંદિ તસ અઉગે;
ખત્તીસં સુહુ વિહગધ, પુમ સુભગ તિગુઅ અઉરંસે. ૬૦.
અસુહખગધ જાધ આગિધ, સંધયણાહાર નિરયુજ્જેય દુગં;
થિર સુભ જસ થાવર દસ, નપુ ઇત્થી દુજ્જુઅલ મસાયં.
૬૧. સમાયાદંતમુહુત્તં, મણુ દુગ જિણુ વધર ઉરલુવંગેસુ
તિત્તીસયરા પરમે, અંતમુહૂ લહુવિ આઉ જિણા. ૬૨.
(ઇતિ સ્થિતિખંધઃ) તિવ્વો અસુહ સુહાણુ, સંકેસ વિસોહિઓ
વિવજ્જયઓ; મંદરસો ગિરિ મહિરય, જલ્લરેહા સરિસ
કસાએહિં. ૬૩. અઉ ઠાણાધ અસુહો, સુહનહા વિગ્ધ દેસ
આવરણા; પુમ સંજલણિગ દુ તિ અઉ, ઠાણુ રસા સેસ

દુગમાર્ધ. ૬૪.

હવે શુભાશુભ રસનું સ્વરૂપ કહે છે.

નિષ્પુ ધ્વજુરસો સહજો, દુ તિ ચઉ ભાગ કદિ ધક્ક ભાગ
તો; ધગ ઠાણાઈ અસુહો, અસુહાણુ સુહો સુહાણું તુ. ૬૫.

હવે ઉત્કૃષ્ટ રસખંધના સ્વામી દેખાડે છે.

તિવ્વ મિગ થાવરાયવ, સુર મિચ્છા વિગલ સુહુમ
નિરય તિગં; તિરિ મણુ આઉ તિરિ નરા, તિરિ દુગ
છેવદ્દ સુર નિરયા. ૬૬. વિઉવિ સુરા હારગ દુગ, સુખગધ
વન્ન ચઉ તેય જિણુ સાયં; સમ ચઉ પરવા તસદસ, પણિંદિ
સાસુચ્ય ખવગાઉ. ૬૭. તમતમગા ઉન્નેયં, સમ્મસુરા
મણુય ઉરલ દુગ વધરં; અપમત્તો અમરાઉ, ચઉ ગધ
મિચ્છાઉ સેસાણું. ૬૮.

હવે જઘન્ય રસખંધના સ્વામી કહે છે.

થીણુ તિગં અણુ મિચ્છં, મંદરસં સંજમુખાહો
મિચ્છો; ધિચ તિચ કસાય અવિરય, દેસ પમત્તો અરધ
સોચ્છે. ૬૯. અપમાધ હારગ દુગં, દુનિદ્ અસુવન્ન હાસ
રધ દુચ્છા; ભયમુવધાય મપુવ્વો, અનિયદ્દ પુરિસ સંજલણે.
૭૦. વિજ્ઞાવરણે સુહુમો, મણુતિરિયા સુહુમ વિગલ તિગ
આઉ; વેઉવિવ છક્ક મમરા, નિરયા ઉન્નેય ઉરલ દુગં. ૭૧.
તિરિ દુગ નિયં તમતમા, જિણુ મવિરય નિરય વિણિગ
થાવરયં; આસુહુમાયવ સમ્મો, વ સાય થિર સુહ જસા
સિયરા. ૭૨. તસ વન્ન તેચ ચઉ મણુ, ખગધ દુગ પણિંદિ
સાસ પરધુચ્યં; સંધયણાગિધ નપુ થી, સુભગિ અરતિ
મિચ્છ ચઉ ગધયા. ૭૩. ચઉ તેચ વન્ન વેચણિ-અનામ,
ણુક્કેરા સેસ ધુવખંધી; ધાધણું અજહન્ના, ગોચ્છે દુવિહો.

ધમો ચઉહા. ૭૪. સેસાંમિ દુહા, (અનુભાગ બંધો સમ્મતો)
(અથ પ્રદેસબધે આદોવૈદારિકાદિવર્ગણામાહ) ધગ દુગ,
છુગાઈ ન અભવણંત ગુણિ આણ; ખંધા ઉરલો ચિ-
અ વ-ગાણાઉ તહ અગહણું તિરિયા. ૭૫. એમેવ વિઉંવા-
હા-૨ તેઅ ભાસાણુ પાણ મણ કમ્મે; સુહુમા કમાવગાહો,
ઊણાણુંગુલ અસંખસો. ૭૬. ઇક્કિઠ્ઠ હિયા સિદ્ધા-ણુંતંસો
અંતરેસુ અગ્ગહણા; સંવત્થ જહનુચિયા, નિયણુંતં
સાહિઆ નિદ્દા. ૭૭.

હવે જેવા કર્મદલિક જીવ ગ્રહણ કરે છે તે કહે છે.

અંતિમ ચઉ ફાસ દુગં-ધ પંચ વન્ન રસ કમ્મ ખંધ
દલં; સંવજિયણુંતગુણરસ, આણુજીતમણંતયં પચેસં. ૭૮.

હવે કર્મ દલતું અવગાહના ક્ષેત્ર કહે છે.

એગ પચેસા ગાહં, નિઅ સંવ પચેસચો ગહેધ
જિચો; થોવો આઉ તદંસો, નામે ગોચે સમો અહિચો. ૭૯.
વિગ્ધાવરણે મોહે, સંવોવરિ વેઅણીધ જેણપે, તસ્સ પુડતં
ન હવધ, ઠિધ વિસેસેણ સેસાણું. ૮૦. નિઅ જાઈ લદ્ધ
હલિઆ-ડણુંતસો હોધ સંવધાધણું; ખજ્જંતીણુ વિભજ્જધ,
સેસં સેસાણુ પધ સમય. ૮૧.

હવે કર્મનિર્જરાવવા નિમિત્તે ગુણુચ્છેદિઓના નામ કહે છે.

સમ્મ દેસ સંવ વિરધ, ઉઆણુ વિસંજેઅ દંસ ખવ-
ગે અ; મોહસમ સંત ખવગે, ખીણુ સજેગીઅર ગુણુસેઢી. ૮૨.

હવે ગુણુચ્છેદીનું સ્વરૂપ કહે છે.

ગુણુસેઢી દલ રચણા-ડણુસમય મુદયા દસંખ ગુણુણાચે
એઅગુણા પુણુ કમસો, અસંખ ગુણુ નિજ્જરા જવા. ૮૩.

એમગુણવિશુદ્ધિયે નિર્જરા વધે, તે બાણી ગુણકાણાનો
અંતરકાળ કહે છે.

પલિઆ સંખં સમુહુ, સાસણ ધચર ગુણ અંતરં
હરસં; ગુરુ મિચ્છિ યે છ સદ્દી, ધચર ગુણે પુગ્ગલદ્વંતો. ૮૪.
હવે પચ્ચોપમનું સ્વરૂપ કહે છે.

ઉદ્ધાર અદ્વ ખિત્તં, પલિય તિહા સમય તાસસથ સમયે;
કેસડવહારો દીવો-દહિ આઉ તસાય પરિમાણં. ૮૫.
હવે પુદ્ગલ પરાવર્તના આઠ ભેદનું સ્વરૂપ ત્રણ ગાથાયેં કરી કહે છે
દિવે ખિત્તે કાલે, ભાવે ચઉહ દુહ બાયરો સુહુમો;
હોમ અણુંતુરસખિણિ, પરિમાણો પુગ્ગલપરદ્વો. ૮૬.

હવે પ્રથમ દ્રવ્યથી બાહર તથા સૂક્ષ્મ પુદ્ગલ પરાવર્તનું સ્વરૂપ કહે છે.
ઉરલામ સત્તગેણં, એગ જિઓ મુઅમ્ પુસિય સંવ
અણુ; જિત્તિઅ કાલિ સ થૂલો, હવે સુહુમો સગડનયરા. ૮૭.
હવે બાહર તથા સૂક્ષ્મ ક્ષેત્રાદિકે ત્રણ પુદ્ગલ પરાવર્તનું સ્વરૂપ કહે છે.
લોગ પચ્ચેસોસખિણિ; સમયા અણુભાગબંધ કાણા ય;
જહ તહ કમ મરણેણં, પુદ્ગા ખિત્તામ્ થૂલિયરા. ૮૮.

હવે ઉત્કૃષ્ટ જઘન્ય પ્રદેશ બંધ સ્વરૂપ કહે છે.

અપ્પચર પયડિ બંધી, ઉક્કડ જોગી અ સન્નિ પજ્જત્તો;
કુણમ્ પચ્ચેસુક્કેસં, જહનયં તસ્સ વચ્ચાસે. ૮૯. મિચ્છ
અજ્જય ચઉ આઉ, ખિ તિ ગુણ વિણુ મોહિ સત્ત મિચ્છામ્;
છણ્હં સતરસ સુહુમો, અજ્જયા દેસા ખિ તિ કસાચે. ૯૦.
પણ અનિઅટ્ઠિ સુખગમ્, નરાઉ સુર સુલગ તિગ વિઉવિ
દુગં; સમચઉરંસ મસાયં, વધરં મિચ્છો વ સમ્મોવા. ૯૧.
નિદા પયલા દુ જુઅત્ત, ભય કુચ્છા તિત્થ સંમગો સુજમ્;
આહાર દુગં સેસા, ઉક્કેસ પચ્ચેસગા મિચ્છો. ૯૨.

હવે જઘન્ય પ્રદેશબંધસ્વામી કહે છે.

સમુણી દુનિ અસત્તી, નરય તિગ મુરાઉ મુર વિઉવિ
દુગં; સમ્મો જિયો જહનં, મુહુમ નિગોઆધખણિ સેસા.૯૩.

હવે પ્રદેશ બંધને વિષે સાદિ અનાદ્યાદિક શાંગા વિચારે છે.

દંસણ છગ ભય કુચ્છા, ણિ તિ તુરિય કસાય વિગ્ધ
નાણાણં; મૂલ છગેડણુકેસો, ચઉહ દુહા સેસિ સન્વત્થં.૯૪.

હવે યોગ સ્થાનકની સંખ્યા કહે છે.

સેદિ અસંખિજ્જસે, જોગઠાણાણિ પયડિ ઠિઠ ભેઆ; ઠિઠ બધેજ્જવસાયા, અણુભાગ ઠાણ અસંખગુણા. ૯૫.
તત્તો કમ્મ પચ્ચેસા, અણંત ગુણિયા તચ્ચો સરચ્છેયા; જોગા
પયંડિ પચ્ચેસં, ઠિઠ અણુભાગ કસાયાઓ. ૯૬. ચઉદસ રજ્જૂ
લોગો, બુદ્ધિકચ્ચો સત્ત રજ્જુમાણુ ધણો; તદ્દીહિગ પચ્ચેસા,
સેદી પયરો અ તન્વગ્ગો. ૯૭.

હવે ઉપશમ શ્રેણિનું સ્વરૂપ અનુક્રમે કહે છે.

આણુ દંસ નપુંસિત્થી, વેઅ ચ્છક્કં ચ પુરિસ વેઅ
ચ; દો દો એગં તિરિચ્ચે, સરિસે સરિસં ઉવસમેધ. ૯૮.

હવે ક્ષપક શ્રેણીનો વિધિ કહે છે.

આણુ મિચ્છ મીસ સમ્મં, તિઆઉ ધગ વિગલ થીણુ
તિગુજ્જેઅં; તિરિ નિરય થાવર દુગં, સાહારાયવ અડ નપુંસિ-
ત્થી. ૯૯. છગ પુમ સંજલણા દો, નિદ્દા વિગ્ગાવરણુ ખચ્ચે
નાણી; દેવિંદ્રસૂરી ત્તિહિઅં, સયગમિણું આય સરણુદ્ધા. ૧૦૦.

ૐ પરમગુરુભ્યોઃ નમઃ

શ્રી ચંદ્રમહત્તરાચાર્ય પ્રણીત સમ્પતિકા નામાષ્ઠઃ કર્મગ્રંથઃ
સમારભ્યતે.

સિદ્ધ પચ્ચેહિં મહત્થં, બધોદય સંત પયડિ ઠાણાણં;
કુચ્છં મુણ સંખેવં, નીસંદં દિટ્ઠિ વાયસ્સ. ૧. કર્મ બંધંતો

વેઅધ, કધ કધ વા સંત પયડિ ઠાણાણિ; મૂલુત્તર પગધસુ,
ભંગ વિગપ્પા મુણેઅવ્વા. ૨.

હવે મૂલ આઠ કર્મના બંધ ઉદય સત્તા સ્થાનકનો પરસ્પર સંવેધ
કહે છે.

અટ્ઠવિહ સત્ત છબ્બાં-ધએસુ અટ્ઠેવ ઉદય સંતંસા;
એગવિહે તિ વિગપ્પા, એગ વિગપ્પો અબેધંભિ. ૩.

હવે એ સાત ભાંગા ચૌદ જીવસ્થાનકે કહી દેખાડે છે.

સત્તડ્ઠ બંધ અટ્ઠુદ-ય સંત તેરસસુજીવઠાણેસુ; એગંભિ
પંચ ભંગા, દો ભંગા હુંતિ કેવલિણો. ૪.

હવે એહિજ ચૌદ ભાંગા ગુણઠાણે વિવરીને કહે છે.

અટ્ઠસુ એગ વિગપ્પો, છસ્સુ વિ ગુણસન્નિએસુ હુ
વિગપ્પા; પત્તેયં પત્તેયં, બંધોદય સંત કર્મ્માણં. ૫.

હવે આઠ કર્મની ઉત્તર પ્રકૃતિ કહે છે.

પંચ નવ દુણિણ અટ્ઠા-વીસા ચરિરો તહેવ ખાયાલા;
દુણિણુય પંચ ચ લણિયા, પયડીઓ આણુપુન્વીઓ. ૬.

હવે ઉત્તર પ્રકૃતિના બંધ ઉદય અને સત્તાનો સંવેધ કહે છે.

બંધોદય સંતંસા, નાણાવરણુંતરાઈઓ પંચ; બંધો
ચરમે વિ ઉદય, સંતંસા હુંતિ પંચેવ. ૭.

હવે દર્શનાવણી કર્મને વિષે ઉત્તર પ્રકૃતિ આશયી બંધાદિક સ્થાનક
પ્રકૃતિવાને ગાથા કહે છે.

બંધસ્સય સંતસ્સ ચ, પગધઠાણાઈ તિન્નિ તુદ્ધાઈ;
ઉદય ઠાણાઈ દુવે, ચરિ પણુગ દંસણાવરણે. ૮.

હવે એ દર્શનાવરણીયના બંધ સ્થાનકાદિકનો સંવેધ ગુણઠાણે કહે છે.

ખીયાવરણે નવ બં-ધએસુ ચરિ પંચ ઉદય નવ સંતા;
છચ્ચરિ બંધે ચેવં, ચરિ બંધુદયે છક્કંસા ચ. ૯. ઉવરય બંધે
ચરિ પણુ, નવંસચરિરુદય છચ્ચરિ સંતા; વેયણિયાઉ અ-

ગોએ, વિભજ્ય મોહં પરં વુચ્છં. ૧૦.

હવે એ ત્રણ કર્મના ભાંગા ગાથાએ કરી કહે છે.

ગોઅભિ સત્ત ભંગા, અટ્ઠ ય ભંગા હવંતિ વેઅણિએ;

પણુ નવ નવ પણુ ભંગા, આઉ ચઉક્કે વિ કમસો ઉ. ૧૧.

હવે મોહનીય કર્મના બંધાદિક સ્થાનક કહે છે.

ખાવીસ ઇક્કવીસા, સત્તરસં તેરસે વ ન નવ પંચ;

ચઉ તિગ દુગં ચ ઇક્ક, બંધ ઠાણાણિ મોહસ્સ. ૧૨.

હવે મોહનીય કર્મનાં નવ ઉદય સ્થાનક કહે છે.

એગં ચ દો વ ચઉરો, એતો એગાહિયા દસુક્કેસા;

એહણુ મોહણિન્ને, ઉદયે ઠાણાણિ નવ હુંતિ. ૧૩.

હવે મોહનીય કર્મના પંદર સત્તાનાં સ્થાનક કહે છે.

અટ્ઠ ય સત્ત ય છચ્ચઉ, તિગ દુગ એગાહિયા ભવે

વીસા; તેરસ ખારિક્કારસ, ઇતો પંચાઇ એગૂણા. ૧૪.

સંતસ્સ પચડિઠાણા—ણિ તાણિ મોહસ્સ હુંતિ પન્નરસ;

બંધોદય સંતે પુણુ, ભંગ વિગપ્પે બહૂ બાણુ. ૧૫. છ

ખખાવીસે ચઉ ઇગ—વીસે સત્તરસ તેરસે દો દો; નવબંધગે

વિ દુણિઓ, ઇક્કિલ્લ અઓ પરં ભંગા. ૧૬.

હવે એજ બંધસ્થાનકમાં કયા કયા બંધસ્થાનકે કેટલાં કેટલાં ઉદય સ્થાનક હોય તે કહે છે.

દસ ખાવીસે નવ ઇગ—વીસે સત્તાઈ ઉદય કમ્મંસા;

છાઇએ નવ સત્તરસે, તેરં પંચાઇ અટ્ઠેવ. ૧૭.

હવે નવ પ્રકૃતિને બંધે ભાંગા કહે છે.

ચત્તારિ આઈ નવ બં—ધએસુ ઇક્કેસ સત્ત મુદયંસા;

પંચ વિહ બંધગે પુણુ, ઉદયો દુપ્પહં મુણેઅવ્વો. ૧૮.

હવે આગલ બંધ સ્થાનકે ઉદય સ્થાનક કહે છે.

ધક્કિમિ તિ દુ વિગપ્પો, કરણું પર્ધ મત્થ અવિગપ્પો. ૩૬.
હવે દર્શનાવરણીયના બંધોદય સત્તા સ્થાનકના ભાંગા ચૌદ જીવ
સ્થાનકને વિષે વિચારે છે.

તેરે નવ ચઉ પણુગં, નવ સત્તેગમ્મિ ભંગમિક્કારા;
વેચ્છિય્થ આઉ ગોચ્ચે, વિભન્ન મોહં પરં ચુચ્છં. ૩૭.
હવે વેદનીય અને ગોત્રકર્મના ભાંગા ચૌદ જીવભેદે વહેંચવાને
લાખ્યની ગાથા કહે છે.

પન્નગંતગ સન્નિચરે, અટ્ઠ ચઉક્કં ચ વેચ્છિય ભંગા;
સત્ત ય તિગં ચ ગોચ્ચે, પત્તેયં જીવ ઠાણેસુ. ૩૮.
હવે એ ચૌદ જીવભેદે આયુકર્મના ભાંગા પ્રરૂપવાને અર્થે લાખ્યની
ગાથા લખીએ છીએ.

અન્નજાતા પન્નજાતા, સમણા પન્નજાતા અમણ સેસેસુ;
અટ્ઠાવીસં દસગં, નવગં પણુગં ચ આઉસ્સ. ૩૯.
હવે ચૌદ જીવસ્થાનકને વિષે મોહનીય કર્મના બંધ ઉદય અને
સત્તાના સ્થાનકનો સંવેધ વિવરીને કહે છે.

અટ્ઠસુ પંચસુ એગે, દુગં દસ ય મોહ બંધ ગચ્ચે તિગ
ચઉ નવ ઉદય ગચ્ચે, તિગ તિગ પન્નરસ સંતંભિ. ૪૦.
હવે ચૌદ જીવસ્થાનકને વિષે નામકર્મના બંધ ઉદય અને
સત્તાનાં સ્થાનક બે ગાથાએ કરી કહે છે.

પણુ દુગ પણુગં પણુ ચઉ, પણુગ પણુગા હવંતિ
તિણ્ણેવ; પણુ છપણુગં છચ્છપણુગં અટ્ઠડટ્ઠ દસગંતિ.
૪૧. સત્તેવ અપન્નજાતા, સામી સુહુમા ય ખાયરા ચેવ;
વિગલિંદિ આઉ તિન્નિ ઉ, તહ ય અસન્ની અ સન્ની અ. ૪૨.
હવે આઠકર્મના બંધોદય સત્તાસ્થાનકના ભાંગા ચૌદ
ગુણકાણા આશ્રયી કહે છે.

નાણુંતરાય તિ વિહમ-વિ દસસુ દાં હુંતિ દાસુ

ઠાણેસુ; મિચ્છાસાણે બીચે, નવ ચઉ પણુ નવ ચ સંતંસા.
 ૪૩. મિચ્છાનિચટ્ટીચો, છચ્ચઉ પણુ નવ ચ સંત કમ્મંસા;
 ચઉ બંધતિગે ચઉ પણુ, નવંસ દુસુ બુચ્ચલ છરસંતા.
 ૪૪. ઉવસંતે ચઉ પણુ નવ, ખીણે ચઉ રુદ્ધ્ય છચ્ચ ચઉ સતા;
 વેચણિચ્ચ આઉ ગોચે, વિભજ્જ મોહં પરં વુચ્છં. ૪૫.

તિહાં વેદનીય અને ગોત્ર કર્મના ભાંગા જાણવાને લાખ્યની

. ગાથા કહે છે.

ચઉ છરસુ દુન્નિ સત્તસુ, એગે ચઉ ગુણિસુ વેચણિચ્ચ
 ભંગા; ગોચે પણુ ચઉ દો તિસુ, એગઙ્ગસુ દુન્નિ ઇક્કંમિ ૪૬.

હવે આમુકર્મના ભાંગા જાણવાને અર્થે લાખ્યની ગાથા કહે છે.

અટઠ્ઠાહગવીસા, સોલસ વીસં ચ બારસ છ દોસુ;
 દો ચઉસુ તીસુ ઇક્કં, મિચ્છાઈસુ આઉચે ભંગા. ૪૭.

હવે ચૌદ ગુણઠાણામાં મોહનીય કર્મનાં બંધ સ્થાનક વીવરીને કહે છે.

ગુણઠાણેસુ અટઠ્ઠસુ, ઇક્કિક્કં મોહ બંધઠાણું તુ;
 પંચાનિચટ્ટિ ઠાણા, બંધોવરમો પરં તત્તો. ૪૮.

હવે ચૌદ ગુણસ્થાનકે મોહનીય કર્મનાં ઉદ્ય સ્થાનક કહે છે.

સત્તાઈ દસઉ મિચ્છે, સાસાયણ મીસચે નવુક્કેસો;
 છાઈ નવઉ અવિરઈ, દેસે પંચાઈ અટ્ટેવ. ૪૯. વિરચે
 ખચોવસમિચે, ચઉરાઈ સત્ત છચ્ચ પુવ્વંમિ; અનિચટ્ટિ
 બાયરે પુણુ, ઇક્કે વ દુવે વ ઉદ્યંસા. ૫૦. એગં સુહુમ
 સરાગો, વેચેઈ અવેચગા ભવે સેસા; ભંગાણું ચ પમાણું,
 પુવ્વુદિદ્દેણુ નાયવ્વં. ૫૧.

હવે ગુણઠાણા આશ્રયી ભાંગાની મંખ્યા કહે છે.

ઇક્કગ છરિક્કિયારિ-કારસ ઇક્કારસેવ નવ તિત્તિ;
 એચે ચઉવીચ્ચ ગયા, બાર દુગં પંચ ઇક્કંમિ. ૫૨.

હવે ભાંગાની સરવાલે સંખ્યા કહે છે.

બારસ પણસદ્ધિસયા, ઉદય વિગપ્પેહિ મોહિયા લવા;
ચુલસીધ સત્તત્તરિ, પયવિંદ સચ્ચેહિ વિન્નેઆ. ૫૩.

હવે મિથ્યાત્વાદિક ગુણકાણે પ્રત્યેકે મોહનીયના ઉદય ભાંગા પ્રરૂપવાને
આર્થે ભાખ્યની ગાથા કહે છે.

અટ્ઠગ ચઉ ચઉ ચઉર-ટ્ઠગા ચ ચઉરો અ હુતિ ચઉ-
વીસા; મિચ્છાધ અપુવ્વંતા, બારસ પણુગંચ અનિઅટ્ઠિ ૫૪.
હવે મોહનીયના જે ઉદય ભાંગા તથા ઉદય પદવૃંદ, તે યોગ ઉપયોગ
અને લેશ્યા સાથે ગુણવા, તે ઉપદેશ કહે છે.

જેગોવચોગ લેસા-ધચ્ચેહિં ગુણિયા હવંતિ કાયવ્વા;
જે જત્થ ગુણકાણે, હવંતિ તે તત્થ ગુણકારા. ૫૫.

તિહાં ચૌદ ગુણકાણે ઉદય પદવૃંદ પ્રરૂપવાને અંતર
ભાખ્ય ગાથા કહે છે.

અટ્ઠટ્ઠી બત્તીસં, બત્તીસં સદ્ધિમેવ બાવત્તા; ચોઆલ
દોસુ વીસા, મિચ્છા માધસુ સામન્નં. ૫૬.

હવે ગુણકાણે મોહનીય કર્મનાં સત્તા સ્થાનક કહે છે.

તિન્નેગે એગેગં, તિગમીસે પંચ ચઉસુ તિગ પુવ્વે;
ધક્કાર બાયરંમિ ઉ, સુહુમો ચઉ તિન્નિ ઉવસંતે. ૫૭.

હવે ચૌદ ગુણકાણે નામકર્મના બધોદય સત્તા સ્થાનક અને
ભાંગા કહે છે.

છત્તવ છક્ક તિગ સત્ત, દુગં દુગં તિગ દુગં તિઅટ્ઠ
ચઉ; દુગ છ ચઉ દુગ યણુ ચઉ, દુગ ચઉ ચઉ યણુગ
એગ ચઉ. ૫૮. એગેગમટ્ઠ ધગેગ; મટ્ઠ છ છઉમત્થ કેવલ
જિણુણુ; એગં ચઉ એગં ચઉ, અટ્ઠં ચઉ દુ છક્કમુદયંસા. ૫૯.

હવે મિથ્યાત્વ ગુણકાણાનાં જે ત્રેવિશાદિક છ બંધ સ્થાનક છે તેને
વિષે અનુક્રમે કેટલા બંધના ભાંગા ઉપજે તે પ્રરૂપવાને ભાખ્યની
ગાથા કહે છે.

ચઉ પણવીસા સોલસ, નવ ચત્તાલાસયા ય બાણઉધિ;
અત્તીસુત્તર છાયા-લસયા મિચ્છસ્સ અધ વિહી. ૬૦.

હવે સાસ્વાદન ગુણુસ્થાનકનાં જે અઠાવીશાદિક ત્રણ અધસ્થાક છે તેને વિષે અધના કેટલા ભાંગા ઉપજે તે પ્રરૂપવાને ભાષ્યની ગાથા કહે છે.

અદ્ઠ સયા ચઉસદ્ઠી, અત્તીસ સયાઈ સાસણે ભેઆ;
અદ્ઠાવીસાઈસુ, સંવાણુદ્ઠાહિચ છત્તઉધિ. ૬૧.

હવે મિથ્યાત્વ ગુણુકાણે એકવીશ આદે દેખને નવ ઉદય સ્થાનકે ભાંગા પ્રરૂપવા ગાથા કહે છે.

એગ ચત્તિગાર અત્તી-સ છસ્સય ધગતિસિગાર નવ
નઉધિ; સત્તરિગંસિ ગુત્તિસ, ચઉદ ધગાર ચઉસદ્ઠિ
મિચ્છુદયા. ૬૨.

હવે સાસ્વાદને એકવીશાદિ સાત ઉદય સ્થાનકે ભાંગા પ્રરૂપવા ભાષ્ય ગાથા કહે છે.

અત્તીસ દુન્નિ અદ્ઠ ય, બાસીઈસયા ય પંચ નવ ઉદયા;
બારહિઆ તેવીસં, બાવનિક્કારસ સયા ય. ૬૩.

હવે નરકાદિક ચાર ગતિ મર્ગણાને વિષે અનુક્રમે અધોદય સત્તા સ્થાનક કહે છે.

દો છક્ક ડદ્ઠ ચઉક્કં, પણ નવ ધક્કાર છક્કગં ઉદયા;
નેરધઆઈસુ સત્તા, તિ પંચ ધક્કારસ ચઉક્કં. ૬૪.

હવે ઇન્દ્રિય આશ્રયી નામકર્મનાં અધોદય સત્તા કહે છે.

ધગ વિગલિંદિચ સગલે, પણ પંચ ય અદ્ઠ અધ
ઠણાણું; પણ છક્કિક્કારુદયા, પણ પણ બારસ ય સંતાણિ. ૬૫.

જય કમ્મ પગઈઠાણા-ણિ સુદ્ઠ અધુદય સંત કમ્માણું,
ગઈઆએહિં અદ્ઠસુ, ચઉપ્પયારેણુ નેઆણિ. ૬૬. ગઈ
ઈંદિચે ચ કાચે, જોચે વેચે કસાય નાણે અ; સંયમ દંસણુ
લેસા, ભવ સંમે સન્નિ આકારે. ૬૭. સંતપય પરવણુયા,

હવે પમાણું ચ ખિત્ત પુસણા ય; કાલંતરં ચ ભાવો, અપ્પા
ખલુયં ચ દારાઈ. ૬૮.

અહીંયા બંધોદય સત્તાનો સવેધ કહ્યો તિહાં ઉદય કહ્યો પણ
ઉદીરણા ન કહી, તે શા માટે ન કહી? તે કહે છે.

ઉદયસ્સુદીરણાએ, સામિત્તાઓ ન વિજ્ઞાન વિસેસો;
મુત્તુણુ ય ધગયાલં, સેસાણું સવ્વ પયડીણું. ૬૯.

હવે એકતાક્ષીય પ્રકૃતિને ઉદય ઉદીરણાએ દેર છે એટલે ઉદય ઉદીર-
ણાનું અંતર હોય, તે વિશેષે બે ગાથાએ કરી કહે છે.

નાણુંતરાય દસગં, દંસણુ નવ વેયણિજ્ઞ મિચ્છતં;
સંમત્ત લોભ વેચ્યા-ઉચ્ચાણિ નવ નામ ઉચ્ચં ચ. ૭૦.
મણુય ગધ જાઠ તસ ભા-યરં ચ પજ્જત્ત મુલ્લગ આધ-
જ્ઞં; જસ કિત્તી તિત્થયરં, નામસ્સ હવંતિ નવ એયા. ૭૧.
હવે કયા ગુણકાણે કંઈ પ્રકૃતિ બાંધે છે એવો ગંધ વિશેષ સર્વ
ગુણકાણે કહે છે.

તિત્થયરા હારગ વિર-હિચ્ચાઉ અજ્ઞાનં સવ્વ પયડીઓ;
મિચ્છત્તવેચગો સા-સાણો ગુણવીસ સેસાઓ. ૭૨.

છાયાજ્ઞ સેસ મીસો, અવિરય સમ્મો હિચ્ચાલ પરિસેસા;
તેવજ્ઞ દેસ વિરઓ, વિરઓ સગવજ્ઞ સેસાઓ. ૭૩. ધગુસદ્ધિ
મપ્પમત્તો, બંધધ દેવાઉચ્ચસ્સ ધચ્ચરોવિ; અદ્ધાવણુ મપુવ્વો,
છપ્પજ્ઞં વાવિ છવ્વીસં. ૭૪. બાવીસા એગાણું, બંધધ
અદ્ધારસંત અનિચ્ચદ્ધિ; સત્તર મુલ્લમ સરાગો, સાય મમોહો
સન્નેગિત્તિ. ૭૫. એસો ઉ. બંધસામિ-ત્ત એહો ગધઆધ-
એસુ વિ તહેવ; એહાઓ સાહિજ્ઞધ, જત્થ જહા પયડિ
સાખ્ખાવો. ૭૬.

હવે જે ગતિને વિષે જેટલી પ્રકૃતિ સત્તાએ પાળીએ તે કહે છે.
તિત્થયરં દેવ નિરચ્ચા-ઉચ્ચં ચ તિસુ તિસુ ગધસુ

બોધવં; અવસેસા પયડીઓ, હવંતિ સવ્વાસુ વિ ગઈસુ. ૭૭.

હવે ઉપશમ શ્રેણીનું સ્વરૂપ કહે છે.

પદમ કસાય ચઉક્કં, દંસણુ તિગ સત્તગાવિ ઉવસંતા;
અવિરય સમ્મત્તાઓ, જ્ઞવ નિયટ્ટિત્તિ નાયવ્વા. ૭૮.
સત્તડ્ઢં નવ ય પનરસ, સોલસ અદ્ધરસેવ ઇમિવીસા; એગાહિ
દુ ચઉવીસા, પણુવીસા ખાયરે જાણુ. ૭૯.

હવે ૬૨મું શુણકાણે જે પ્રકૃતિ ઉપશાંત પામીયે તે કહે છે

સત્તાવીસં સુહુમે, અદ્ધાવીસં ચ મોહ પયડીઓ; ઉવસંત
વીઅરાગે, ઉવસંતા હુંતિ નાયવ્વા. ૮૦.

હવે ૬૫મું શ્રેણીનું સ્વરૂપ કહીએ છીએ.

પદમ કસાય ચઉક્કં, ઇત્તો મિચ્છં મીસ સમ્મત્તં;
અવિરય સમ્મે દેસે, પમત્તિ અપમત્તિ ખીયંતિ. ૮૧.

હવે શુણકાણે શું કહે તે કહે છે.

અનિઅટ્ટિ ખાયરે થી-ણુગિદ્ધિ તિગ નિરય તિરિચ
નામાઓ; સંખિજ્ઞ ઇમે સેસે, તપ્પાઓગાઓ ખીયંતિ. ૮૨.
ઇત્તો હણુઈ કસાય-ડટ્ઠગંપિ પચ્છા નપુંસંગં ઇત્થી; તો નોક-
સાયછક્કં, બુદ્ધ સંજલણુ કોહમ્મિ. ૮૩. પુરિસં કોહે કોહં,
માણુ માણું ચ બુદ્ધ માયાએ, માયં ચ બુદ્ધ લોહં; લોહં
સુહુમંપિ તો હણુઈ. ૮૪. ખીણુ કસાય દુ ચરિમે, નિદં
પયસં ચ હણુઈ છઉમત્થો; આવરણુમંતરાએ, છઉમત્થ
ચરમ સમયમ્મિ. ૮૫.

હવે તિહાં જે પ્રકૃતિ સ્વભાવે ખપાવે તે કહે છે.

દેવગવઈ સહગયાઓ, દુ ચરિમ સમયં ભવિચંમિ
ખીયંતિ; સવિવાગેઅર નામા, નીઆ ગોઅંપિ તત્થેવ.
૮૬. અન્નયર વેઅણિજ્ઞં, મણુઆઉઅમુચ્ચગોઅ નવ-

નામે; વેએઈ અજોગિ જિણો, ઉક્કેસ જહન મિક્કારે. ૮૭.
હવે નામકર્મની નવ પ્રકૃતિનાં નામ કહે છે.

મણુઅગઈ જાઈ તસ બા-યારંચ પજ્જત સુભગ
આઈજજં; જસ કિત્તી તિત્થયરં, નામસ્સ હવંતિ નવ
એઆ. ૮૮.

વલી એજ શુણ્ણકે મતાંતરપણું બતાવે છે
તચ્ચાણુપુવ્વિ સહિઆ, તેરસ ભવસિદ્ધિઅસ્સ ચર-
મંભિ; સંતં સગ મુક્કેસં, જહનયં બારસ હવંતિ. ૮૯.

એ શા સાઈ હોય એનો હેતુ કહે છે.

મણુઅ ગઈ સહગયાઓ, ભવખિત્ત વિવાગ જિઅ વિવા-
ગાઓ; વેઅણિઅ અન્નરુઅયં, ચરમ સમયંભિ ખીયંતિ. ૯૦.
અહ સુધંચ સયલ જગસિહ-રમણ્ણવ નિરુવમ સહાવ સિદ્ધિ
સુહં; અનિહણ મન્વાબહં, તિ રયણ સારં અણુહવંતિ. ૯૧.

હવે વિશેષ જણવાની અભિલાષવંતને ઉપદેશ કહે છે.

દુરહિગમ નિઉણ પરમ-ત્થ રુધરિ બહુ ભંગ દિદ્ધિવા-
યાઉ; અત્થા અણુસરિઅન્વા, બંધોદય સંતં કમ્માણું. ૯૨.
હવે શ્રંથકર્તા આચાર્ય પોતાણું માન રહિતપણું અને અનુદતપણું
દેખાડે છે.

જે જત્થ અપડિપુન્નો, અત્થો અપ્પાગમેણુ બંધોત્તિ;
તં ખમિગિણુ બહુ સુઆ, પૂરેગિણું પરિકહંતુ. ૯૩.

હવે ગાથામાન કહે છે.

ગાહગ્ગં સયરીએ, ચંદ મહત્તર મયાણુસારીએ; ટીગાઈ
નિયામઆણું, એમૂણા હોઈ નઉઈઓ. ૯૪.

રોગ પ્રશમનાર્થસ્તોત્ર

રોગશોકાદિભિ દોષૈ, રાજિતાયજિતારયે; નમઃ શ્રી શાંત
યે તસ્મૈ, વિહિતાનંતશાંતયે. ૧. શ્રી શાંતિ જિનલકતાય,
ભવ્યાય સુખસંપદમ્; શ્રી શાંતિ દેવતાદેયા-દશાંતિમપનીય
મે. ૨. અંબા નિહિતડિંભા મે, સિદ્ધથુદ્ધ મુતાન્વિતા; સિતે
સિદ્ધે સ્થિતા ગૌરી, વિતનોતુ સમીહિતમ્. ૩. ધરાધિ
પતિપત્નીયા, દેવી પદ્માવતી સદા; ક્ષુદ્રાપદ્મવતઃ સા માં, પાતુ
પુલ્કલક્ષ્ણાવલી. ૪. ચંચત્ ચક્રધરાચારુ, પ્રવાલહલદીધિતિ;
ચિરંચક્રેશ્વરી દેવી, નંદતાદવતાચ્ચમાં. ૫. ખડ્ગ ખેટકકે
દંડ, બાણ પાણિસ્તડિહ્ધુતિ; તુરંગગમના ચ્છુપ્તા, કલ્યા
ણાનિ કરોતુ મે. ૬. મથુરાયાં સુપાર્શ્વશ્રી; સુપાર્શ્વ સ્તૂપર-
શિકા; શ્રી કુબેરા નરાઈઠા, મુતાંકાડવતુ વો ભયાત્. ૭.
બ્રહ્મશાન્તિઃ સમાં પા યા, દપાયાદ્ વીર સેવક; શ્રીમત્સત્ય
પુરે સત્યા, યેનકીર્તિઃ કૃતા નિજ. ૮. શ્રી શક પ્રમુખા યક્ષા,
જિન શાસન સંસ્થિતા; દેવદેવ્યસ્તદન્યેડપિ, સધંરક્ષાન્વ-
પાયતાઃ. ૯. શ્રીમદ્ વિમાન મારૂઠા, યક્ષ માતંગ સંગતા;
સા માં સિદ્ધાયિકા પાતુ, ચક્રચાપેષુ ધારિણી. ૧૦.

ૐ નમો તુહ દંસણેણ સામિય, પણાસયે રોગ સોગ
દોહગ્ગાં; કપ્પહુમેવ ભયઈ, તુહદંસણું પસમ ફલ હેઉ. ૧.
હીસ્વાહા. ૐ નમ એવ પણવ સહિયં, માયાળીએણ ધરણ
નાગિંદં; સિરિ કામરાયકલિયં, પાસ જિણિંદં નમંસામિ.
૨. હીસ્વાહા. ૐ અટ્ટેવય અટ્ટસયા, અટ્ટ સહસ્સા ય અટ્ટ
કોણીએ; રખં મે સરીરં, દેવાસુર પણમિઆ સિંધા. ૩.
હીસ્વાહા. ૐ થંભેઇ જલ જલણું, ચિંતિય મિત્તો ય પંચનમુ-

કારો; અરિમારિ ચોર રાઉલ, ધોરુવસગ્ગાં નિવારેધ. ૪.
હ્રીસ્વાહા. ૐ ક્ષેમં ભવતુ સુભિક્ષાં સસ્યં નિષ્પદતાં જયતુ
ધર્મઃ; શામ્યન્તુ સર્વરોગા, ચે ક્રેચ્છિદ્રુપદ્મવા લોકે. ૫. હ્રીસ્વાહા.

આ બે સ્તોત્રો રોગની શાન્તિ માટે છે.

શ્રી ગોડીપાર્શ્વ નમસ્કાર સ્તુતિ. (છંદ)

નમું સારદા સાર પાદારવિંદં, મુદા વર્ણુવું માત વામા
સુનંદમ્; જગદ્ધ્યેયરૂપં સનંદકંદં, ભલે ભાવસ્યું પાર્શ્વગોડી
જિણુંદમ્. ૧. જગત્ જગતિ જેહની જ્યોતિ દીસે, પરબ્રહ્મને
પામતી વર્ણુવીસે; કરે સેવના જસ જોગીસ વૃંદં, ભલે.
૨. જગન્નાથ તું વિશ્વરૂપીત્વમેવં, ભલે પુણ્યથી મેં લહી તુજ
સેવમ્, વપુસ્તેજનો પુજ જાણે દિણુંદં, ભલે. ૩. પ્રભોતાહરં
તેજ ત્રિલોક્યમાંહે, થયું એકહું તે હવે કુંઠતાં હેં; ભલે
ભેટ લાધી મિટચો દુઃખદંદં, ભલે ૪. ધણા અન્ય તિર્થીય
જે દેવ દીસેં, મહિયંમનો તેહથી નૈવ હીસે, લહિ સ્વામિનું
નામ પામ્યો સુભદ્રં, ભલે ૫. અહો મૂઢ માનો કિસ્યું અન્ય
દેવા, કરો એક ચિત્તે પ્રભુ પાસ સેવા, લસત્ કર્મકુંભી ધટા
સીંહનાદં, ભલે. ૬. ધણું સ્યું કહું એહ છે સ્વામી મીઠો,
ભમંતા ભવે એ સમો કો ન દીઠો; મુખ શોભતું જણીઈ
પૂર્ણચંદં, ભલે. ૭. જલે ચંદ્ર બિળં યથા ભિન્ન ભાસે, પ્રભુ
વ્યાપકત્વં યથા સુપ્રકાસે, પરકોન દાખી શકે પ્રુદ્ધિમંદં, ભલે
૮. જગત્ હેતુ રદ્ધતવાદિત્વમેકં, અસત્ હેતુ વત્ ભાસમાના
અનેકમ્, તમે તત્ત્વ પાદં હૃદયોસદ્ગતિ મંદં, ભલે. ૧૦.
કિસીભીતિ સસારની ચિત્ત આણેં પ્રભુ ધ્યાન ઉદ્ધારનું ઠામ
જાણે, કૃપાવદ્વીનો કંદ એ છે મુણુંદં, ભલે. ૧૧.

અસાધારણત્વે વિભો તૂં વિરાજે, ગુણાનાં ગુણગ્રેય સદેહ
ભાંજે; જગદ્ભાવભાસી ગ્રહો તત્ત્વછંદં, ભજે. ૧૨. વિભો !
જ્ઞાન ધ્યાને સદા રંગરાતો, પ્રભુ ! તાહરે નામ હું મસ્તભાતો;
ગયોં રોગ દૂરે લેહો સુખ્ય પૂરે; પ્રભુ ! પાસજી ધ્યાન થઇ છે
હજીરે, ભજે. ૧૩. ધણા દિનથી આપણો સ્વામી પામી, ડરી
વીનેતિ આજ મેં સીસનામી; હવે સેવકાં રિદ્ધિ દીજે
સંભાડી, પ્રભુ પાસજી આસ ઇક છે તમારી ૧૪. ઇત્યં
શ્રીગવડીશ્વરસ્તુતિ પથનિત્યં પ્રમોહ પ્રદો, ભવ્યાનાં ભવભીતી
ભેદનિપુણં ત્રોદામ ધામાસ્પદમ્; નિત્યં સત્કવિરાજ રાજિ
સુમતે પાદ પ્રસાદાદસૌ, રામેણાદ્ભુત વૈભવો વરતતુ સૌખ્ય-
પ્રદઃ સર્વદા. ૧૫. ઇતિ શ્રી ગૌડીપાર્શ્વજિન સ્તુતિ સંપૂર્ણા.

પંચ પરમેષ્ઠિ સ્તોત્ર.

નમ્રામરેશ્વર કિરીટ નિવિષ્ટશોણ, રતન પ્રભાપટલ
પાટલિતાંહિ પીઠઃ; તીર્થેશ્વરાઃ શીવપુરી પથસાર્થવાહ,
નિઃશેષ વસ્તુ પરમાર્થ વિદો જ્યંતિ. ૧. લોકાગ્ર ભાગ
ભવના ભવભીતિ મુક્તા, જ્ઞાનાવલોકિત સમસ્ત પદાર્થ
સાર્થા; સ્વાભાવિકઃ શિર વિશિષ્ટ સુખૈઃ સમૃદ્ધાઃ, સિદ્ધા વિલી
ન ધન કર્મભલા જ્યંતિ. ૨. આચાર પંચક સમાચરણ
પ્રવીણાઃ, સર્વજ્ઞ શાસન ભરેક વરધરા ચે, તે સરયો દમિ
ત દુર્દમ વાહિવૃંદા, વિશ્વોપકારકરણ પ્રવણા જ્યંતિ. ૩.
સૂત્રં યતિ નતિ પદ્મ સ્ફુટ યુક્તિ યુક્તં, યુક્તિ પ્રમાણનય
ભંગ ગમેર્ગભીરા; ચે વાચ્યતે વર સૂરિપદસ્ય યોગ્યા-સ્તેવા-
ચકાશ્વતુર ચારુગિરો જ્યંતિ. ૪. સિદ્ધ્યંગના સુખ સમા-
ગમ બદ્ધવાંછાઃ, સંસાર સાગર સમુત્તરણૈકચિત્તાઃ; જ્ઞાનાદિ

लूपाणु विंलूपित देह लागा, रागादिधातरतयो यतयो
 न्यति. ५. अहं तोऽहंभुत धर्मं तिर्थपतयः सिद्धाः शि-
 वाधीश्वराः, आचार्याः श्रुतसारदायिन उपाध्यायाः श्रुता-
 ध्यायिनः, सिद्धेः शीलरथेन साधन विधौ गच्छेद्यमा साधनः,
 पश्यते परमेष्ठिनः प्रतिदिनं कुर्वन्तु वो भंगलभ. ६. धृति
 शत्रुं न्य आदिनाथ स्तोत्र.

आदिन थं नगनाथं, विमलायत भंडणं, न्य नाली-
 कुलाकाशं, प्रकाशन दिवाकरं. १. तव देवा पदांभोज, सेवापि
 हृदयला भवेत्; पुन्य संसारहीनानां, कल्पवल्लीव देहिनाम्.
 २. ते धन्या भानवा देवा, येनापि तव शासनम्; वंदनीया
 विभो। ते ये, वंदं ते भवतः पदौ. ३. अयं तम रागादि,
 रिपु संतति धातकम्; श्रीयुगादिजिनाधीशं, देवं वंदे मुदा
 सदा. ४. श्रीशत्रुं न्यकोटीर, कृतं राज्यं त्रिया प्रभो।;
 सर्वाधनाश नमोस्तु, शासनं ते भवे भवे. ५. धृति श्री
 शत्रुं न्य स्तोत्र संपूर्णं.

श्री शंभेश्वर पार्श्वनाथ स्तोत्र.

सौभाग्य लाज्यातिशयाभिरामं, सदायिदानंद रसैक
 कामम्; योगिंद्रचित्तांप्रुज राजहंसं, पार्श्वं स्तुवे शंभु पुरा
 लिधानम्. १. प्रति प्रलातं नगदेकतातं, वामांगनतं
 गतदोपनतम्, अनंत सातं भद्र रेणुवातं, पार्श्वं स्तुवे
 शंभुपुरालिधानम्. २. अपार संसार पयोधिपारं, गतं
 विपद्बद्धि लिदा कुडारम्; त्रैलोक्य लक्ष्मी हृदयैकहारं, पार्श्वं
 स्तुवे, शंभुपुरावतारम्. ३. कदा गभी सिद्धिभतीव प्रज्ञे, कृते
 तदाभ्यां जिनराज मुण्याम्, आगाभि पार्श्वालिध तीर्थं कर्तुं;
 सदायधिषो भविता गण्डीत्वम्. ४. श्रुतेति दामोदर तीर्थं

वायम्, आपाठनाभास्तिक मुष्यदक्षः; निम्भायिभिर्भं मलु
 पार्थिवसत्कं, संपूज्य मुक्तं प्रथमेऽथ कल्पे. ५. आपूपुष्पत्वं
 विनमिर्नाभिश्च, वैताढ्य शैले वृषभेशकात्त्रे; साधर्मं कल्पे
 सुरनायकेन, त्वं पूजितो भूरितरं य काज्ञम्. ६. आराधित-
 स्त्वं समयं क्रियंतं, आंद्रे विमाने किल भानवेपि; पद्मावती
 देवी तथा य नागा-धिपेन देवावसरेप्सितस्त्वम्. ७. यदा
 जरासंभ प्रयुक्तविद्या, जलेन जतं सजलं जरात्तंभु; तदा
 मुदा नेभिगिरा भुरारिः, पातालतस्त्वां तपसा निनाय. ८.
 तव प्रभो! स्नात्र जलेन सिकतरौगैर्विमुक्तं कटक
 जलम्; संस्थापितं तिर्थभिर्दं तदानीं, शंभेश्वराभ्यं यद्दु-
 पुंगवेन. ९. धृष्टापि जतः पडशीति वर्षं, सहस्र संभ्य-
 स्तव देव! कालः; सहस्रजिह्वाऽपि ततस्तवाधम्, चक्रतुं
 समर्थं किमु भोभवतीति. १०. तथा कथं यैत्य विचित्रभन्न, श्री
 कृष्णुराज्ञे रययांयकार, सहकारकस्थापियया लवंतं, ननाम
 नित्यं किल सप्रभावम्. ११. श्री विक्रमान्मन्मथ आणु
 मेरा, भद्रेश तुल्ये समये व्यतीते; त्वं श्रेष्ठीना सज्जन नाम
 केन, निवेशितः सर्वं समृद्धिदोऽलूः. १२. अंजुपुरे सूर्यपुरे-
 ऽनवाप्तं, ततो धिगभ्यांगमनंगरुपम्, अस्मीकरत् दुर्जन
 शल्य लूपो, वैमान तुल्यं तव देव! यैत्यम्. १३. काले कलौ
 कल्पतरुः किमेपः, किं कामधेनुः किमु कामकुंभः, यथाभिज्ञापं
 सुष्ण दायकत्वं, त्वं सेवकैरीशं! विकल्पितोसि. १४. स्व
 गर्गेपि राज्ञ्येपि वनेपि वांछा, काचिन्न मे येतसि वर्तमाना;
 विश्वैकजंघा गुणरत्नसिंघो., देयाः परं देव! सदा स्वसेवा.
 १५. धृति श्री शंभेश्वर स्तव यैत्यवदन संपूर्णम्.

श्री ऋषिभोजन स्तोत्र.

जयानंदलक्ष्मी लसद्वल्लीकंदं, सुराधीश संसेव्य पादार-
विंदम्, स्फुट्यारु यामीकराद्योतीद्विहं, युगाधी समानोऽपि
सोपारकेयम् १. तितीर्षामि सिंधुं सुबलभ्यामभानं,
यिकीर्षामि पीयूष यूषस्य पानम्; तितं सामि जन्मो दधिस्ता-
वकानां. स्तव देव! संध्यातिगानां गुणानाम्. २. मनश्चि-
तितातीत वस्तु भदेन, दुसत् पादपेन त्वया जंगमेन, नयः
कोप्ययं नंदनोद्यान देशः, प्रसो ! आजते कुंडलाह्वान देशः
३. भयाप्तं ह्रस्वं जन्म कल्पद्रुमस्य; प्रसु त्वं च विश्वस्य
विश्वत्रयस्य; यतः यक्षुषावीपतस्त्वं वरपुत्रैः, यिरं संचितैः
प्राच्य पुन्यैरगण्यैः ४. विशिष्टैक कण्ठोदयं यानपात्रं, पवित्रं
विराजत् गुणश्रेणीपात्रम्; लवत् यादपन्नं विलो ! ये लज्जते,
लवांलोधि पारीणतां ते लभंते. ५. अहं लाज्यहीनो लवंतं
प्रपद्ये, प्रसो ! लाज्यवानद्य जतोऽस्मि सद्यः दपत्प्रंडम-
प्यागतं स्वर्णशैले, सुवर्णं न किं जयते वा विशालम्. ६
विदेशंगभी प्राप्य सत् सार्थवाहं, यथा भोदते आतंडो
वांप्रवाहम्; तथाऽहं लवंतं शिवश्रीविनोदं, सभासाद्य सद्यः
प्रपद्ये प्रभोदम्. ७. कदा देव ! ते सेवकोऽहं लवेयं, कदा
शासनं तावकीनं लजेयम्; कदा दर्शने दर्शनात् पावयेयं,
कदा त्वत् पदाब्जं च यित्तं न ज्ञेयम्. ८. भवतीर्थशत्रुं जयो-
पत्यकायां, सुसंपत् वीलासोद्वलसत् लुभिकायाम्; पुरे सार
सोपारके भूतिरेषा, मुद्रेऽस्तु त्वद्विद्यादशो विदुलेषा. ९.
विलो ! तावकिन प्रसाद्यदशेषाः, समेषां लवंतीष्टलक्ष्मी
विशेषाः; दुरापं लवेत् वस्तु किंकल्पवृक्षो, जनानां मनोलीष्ट
हानैकदक्षे. १०. निरुपमभक्षिभ श्री सार सोपारनाम, प्रवर

नगर लक्ष्मी-कामिनी, कंकणालाः; प्रथम जिन! भयैव
लक्षिततः संस्तुतस्त्वम्, निज विशद पदाब्जोपासनां देव!
देया; १. धृति

अष्ट भद्रा प्रातिहार्यभयं श्रीनृपलदेव स्तवनम्.

भद्रानंद लीला सरो राजहंसं, जगद्विजयनानंद
राकानीशेशम्, मुनिर्ध्वेय नाभेय देवाधिदेवम्, स्तुवे लाभवतं
लदतं लवतं. १. अशोकैऽपि लोकं सशोकं क्षालेना-
करोद्दीप्तशोकं लवत्सन्निधिस्तम्; तथा भारुदेवो त्वदा-
राधकानां, विलीयेत शोकैऽल किं नाम यित्रम्. २. न देवो
लवतः परो वीतरागा-दिति व्याहृत्युद्भूतं दुंदुंभीकं, नि
पीयेव द्विव्यध्वनी तावधीनं, तथा नाद्रीयते सुधाभा
दितेया. ३. भद्रासेवते त्वामिदं किं परेभ्यः; परिभ्रंस
लामंडल सत्यतेन; त्रिलोकी मनस्ताप हारी त्वमेवा-वहा-
तातपत्रयीति व्यनक्ति. ४. लविष्यत् लवत् पाद संस्पर्श
योग्या, सुरैः पूज्यते पूज्ययुग्मैरलापी; जगन्नाथ
तस्याभरैर्वीज्यत्यो लवतं, सुराः किं न पूज्या लवेयुः. ५.
सितध्यान निस्तंस धारा विदीर्णा, तरंगारताराहि नित्या
जयश्री; तवैव त्रिलोकीशितुः स्वर्णसिंहा-सनस्थस्य
जगति नैवापरस्य, ६. धृति प्रातिहार्य श्रिया स्वीत
कीर्तिः, प्रभुर्नालि लूपाल वंशाष्टवेन्दु; शुचिक्षायिकं
दर्शनं मे वितीर्यात्, स्तुतो दर्शनेन स्फुरदर्शनश्रीः. ७. धृति

येकत्रिंश ह्युत्तुनिदर्शकं सिद्धस्तवनम्.

न कृष्णे न नीलो न पीतो न रक्तो, न शुक्लः सुगंधी-
नं वानीष्टगंधा; न तिकतो कटुर्नो कषायाम्ल गुह्य-स्तमेवं
प्रपद्ये सदा सिद्धमेकम्. १. न शीतो न वाष्णो नृदुर्नो

कठोरं, गुरुर्नो लघु स्नेहलो नैव रक्षः; न वा वर्तुलो नो यतु-
 स्यस्वल्प-स्तमेवं प्रपद्ये सदा सिद्धमेकम्. २. न वा भंडला-
 लाकृतिर्नायितस्या-दकायोरहस्संगहीनोर्जत्रवेद; य एकाधिक
 त्रिंशद्वद्गुणश्री-स्तमेवं प्रपद्ये सदा सिद्धमेकम्. ३.
 न कर्मादिभं यस्य पंच प्रकारं, न वा दर्शनावारकं नंद
 सेदम्; न वायुश्चतुर्ध्वानं पंचांतराया-स्तमेवं प्रपद्ये सदा
 सिद्धमेकम्. ४. न मोहो द्विवादार्शनायार भेदात्, शुभं ना-
 शुभं नाम सातं तदन्यत्; न वेदं द्विवा गोत्र मुख्यं न नीचं,
 तमेवं प्रपद्ये सदा सिद्धमेकम्. ५. भतश्चैवमप्यागमे युक्त
 एका-धिकत्रिंशताभिर्गुणैरादितो यः; अनंतज्ञतादर्शनां नंत
 वीर्य-स्तमेवं प्रपद्ये सदा सिद्धमेकम्. ६. न केषो न भानो
 न भाया न दोषो, न हास्ये न लास्येन गीतानी यस्य,
 न नेत्रे न गात्रे जगत्रे विकार, स अपि 'प्रभात्मा गतिर्मे
 छनं' १. ७.

पार्श्वनाथ अष्टकम्.

ॐ नमो भगवते श्री, पार्श्वनाथाय ह्रीं नमः; धरण्ये द
 पद्मावती, सखिताय सदा श्रिये. १. अट्टे भट्टे तथा क्षुद्रे, विघट्टे
 क्षुद्रसंययम्; स्तंभय स्तंभय क्षुद्रान्; स्वाहांतैरेभिरक्षरैः २.
 पद्मभट्टदोषेतं, भायाकं जिनलांछितम्; पद्मभट्टांतरा-
 लेषु, पद्मोपरि यथाकृमम्. ३. अष्टावष्टौ तथा आष्टौ,
 विन्यासाक्षरभंडलम्, तथाष्टशतजपेन, ज्वरभेकांतरादिकम्.
 ३. रिपुयोरभक्षिपाताः, शाकिनीभूतपन्नगाः; अरण्यदेहनं-
 लीतिं, हंति जदं जुनद्धि. ५. पुष्पमाला जपित्वाथ,
 भक्तेष्वष्टशताधिकम्; प्रक्षिप्तं पात्रकक्षेषु, भूतादिस्तंभयेध्रुवम्.
 ६. गुग्गुलस्य गुटिकां य, शतभट्टोत्तरं क्षुतम्; दुष्टमुख्या

ટયેત્ સઘઃ, શાંતિં ચ કુરુતે ગૃહે. ૭. દેવસ્યાજિતસિં-
હસ્ય, નીલવર્ણસ્ય સંસ્તવાત્, લલતે શ્રયસાં સિદ્ધ, કવયો
વાંછિતૈઃ સહ. ૮. શ્રીઅશ્વસેનકુલ પંકજ ભાસ્કરસ્ય,
પદ્માવતી ધરણુરાજનિષેવિતસ્ય; વાંમાંગજસ્ય પદસંસ્તવના-
લ્લભતે, ભવ્યા શ્રિયં શુભશતાન્યપિ વાંછિતાનિ. ૯.

શ્રી પાર્શ્વજિન સ્તોત્ર

પ્રણમામિ સદા જિનપાર્શ્વજિનં, જિનનાયક દાયક
સુખખંધનમ્; ધનચારુ મનોહર દેહધરં, ધરણીપતિ નિત્ય
સુસેવકરમ્. ૧. કરુણારસ રંજિત ભવ્યફણી, ફણિસપ્તસુ-
શોભિતમૌલિમણી; મણિકંચનરૂપત્રિકૌટધટં; ઘટિતાસુર
કિંનરપાર્શ્વતટમ્. ૨. તટિનીપતી ઘોષગભીર સરં,
સરણા ગતવિશ્વાસેન સરમ્; નરનારિનમસ્કૃત નિત્યપદા,
પદ્માવતી ગાવતી ગીત સદા. ૩. સતતેન્દ્રિય
ગોપિ યથાકમઠં, કમઠાસુરવારુણ મુક્તહઠમ્; હઠહેલિત
કર્મકૃતાંતબલં, બલધામદરં દરપંકજલમ્. ૪. જલ
જલ્પપત્રપ્રભાનયનં, નયનંદિત ભવ્યતરી સમનમ્;
મનમચ્છ મહીરુહ વન્દિસમં, સમતાગુણ રત્નમયં પર-
મમ્. ૫. પરમાર્થ વિચાર સદા કુશલં, કુશલં કુરુ મે જિન
નાથ! અલમ્; અલિની નલિનીનલ નીલતનુ, તનુતાત્પ્રભુ
પાર્શ્વજિનં સુધનમ્. ૬. (કલશ) સુધન ધાન્યકરં કરુણાપરં,
પરમ સિદ્ધિકરં વરદા ધરમ્. વરતરં અશ્વસેન કુલોદ્ભવં,
ભવભૂતાં પ્રભુ પાર્શ્વજિનં શિવમ્. ૭. ઇતિ

સ્તુતિ ચોવીશી.

શ્રી તીર્થરાજ વિમળાચળ નિત્ય વદો, દેખી સદા
નયનથી જેમ પુર્ણચદો; પૂજે મળી સુરવરો નરનાથ

ચરણે નમીને. ૨૦. ચોરાશી લક્ષ ગજ અશ્વ રથે કરીને,
 છન્નું કરોડ જન લશ્કર વિસ્તરીને; તેવી છતી અતિ સમૃદ્ધિ
 તણ ક્ષણેકે, શ્રી કુંથુનાથ જિન ચક્રી થયા વિવેકે. ૨૧.
 રત્નો ચતુર્દશ નિધાન ઉમંગ કારી, બત્રીશબદ્ધ નિત
 નાટક થાય ભારી, પ્રધાનને સહસ્ર ચોંસઠ અંગનાઓ, તેથી
 તણ અર જિનેશ્વર સંપદાઓ. ૨૨. નિત્ય કરે કવલ ક્ષેપન
 કંઠ સુધી, ષટ્ મિત્રને તરણકાજ નિપાઠ્ બુદ્ધિ; ઉદ્યાન મોહન
 ગૃહે રચી હેમ મૂર્તિ, મહલી જિનેશ પડિમા ઉપકાર કર્તી.
 ૨૩. નિસ્સંગ દાન્ત ભગવંત અનંતજ્ઞાની, વિશ્વોપકારી
 કરુણા નિધિ આત્મ ધ્યાની; પંચેદ્રિયોદ્દેવશ કરી હણી કર્મ
 આઠે, વંદો જિનેન્દ્ર મુનિમુગ્ધત તેહ માહે. ૨૪. ઇંદ્રો સુરો
 નરવરો મળી સર્વ સંગે, જન્માભિષેક સમયે અતિ ભકિત
 રંગે; વિદ્યાધરી સુરવરી શુભ શબ્દ રાગે, સંગીત નાટક કરે
 નમિનાથ આગે. ૨૫. રાણમતી ગુણવતી સતી સૌમ્યકારી,
 જેને ત્યજી થયા મહા પ્રહસ્યારી; પૂર્વે ભવે નવ લગે તુમ
 રનેહ ધારી, હે નેમિનાથ ભગવંત ! પરોપકારી. ૨૬. સમ્મે
 તશૈલ શિખરે પ્રભુપાર્શ્વે સોહે, શખેશ્વરા અમિઝરા કલીકુંડ
 મોહે; શ્રી અશ્વસેન કુલ દીપક માત વામા, નિત્યે અંચિત્ય
 મહિમા પ્રભુપાર્શ્વનામા. ૨૭. સિદ્ધાર્થરાય ત્રિશલા સુત નિત્ય
 વદો, આનંદ કારક સદા ચરણારવિદો; જેશાસનેશ્વર તણો
 ઉપકાર પામી, પળું પ્રભુ ચરણ શ્રી મહાવીર સ્વામી. ૨૮.

હરેક પાદનાં આદ્ય તથા અંત્ય અક્ષરોથી ચોવીસે તીર્થકરોના
 નામ પ્રકાશક.

વીતરાગ સ્તોત્ર

અથો ચતુર્વિંશતિતીર્થરાજ—નામાક્ષરાઘં ભરતા
 ધિરાજઃ; શ્રી વીતરાગ સ્તવનં પ્રધાનં, ચક્રે વિધાયાત્મમના
 નિધાનમ્. ૧.

(શ્રી મધુભ-મહાવીર.)—શ્રી. કેવલજ્ઞાન વિભેક ધામ !,
 'મૃતે ભવન્તં' હૃદયં દુરી હઃ;
 ષટ્શત્રુભતાદતિ દુઃખ રાવી,
 ભક્ત્યાડ્ઙગતોઽસ્મીત્યથ રક્ષ વીર. ૨.

(શ્રી અજિત પાર્શ્વનાથ.)—શ્રી વીતરાગાદ્યુત મોહ તાપા,
 અસંશયં જગ્મુરકર્મ પાર્શ્વ !;
 જિન! ત્વદ્વાસ્યાશુ મુધાતિ પાના-
 તથા તવ સ્નાત્રજલેન નાથ !. ૩.

શ્રી સંભવ નેમિજિન—શ્રી મજ્જિન! ત્વા હૃદિ દુઃખ દૂને,
 સંસ્થાપ્ય યદેવ! મુખી ભવામિ;
 ભક્તિમર્મેયં ન તુ કાઙ્કિ નાના,
 વર્ણી કૃપાં તે જયતીહ નાથ ! ૪.

અભિનંદન નમિજિન—અરૂપિણાનષ્ટગુણા શિવશ્રીર,
 ભિન્ના કદાઙ્ક્યસ્તરસા રસેન;
 નન્દત્રભાવા ભવતોઽય કામિ,
 હમાશ્રિતાસ્તાં જિન ! કેન નેમુઃ ? ૫.

મુમતિ મુનિસુવ્રત—નકો મનોભૂસ્તિ જગન્ત્યમૂનિ,
 મુખ્યાદ્યખયે ત્વરિતં મનસ્સુ;
 મત્વેતિ હંત્વા મનં એવ તીરં,
 તિરોભવસ્ત્વં શુચિધર્મ ધાતઃ. ૬.

પદ્મમ્ભ મહિજિન—શ્યાઙ્કહિતા દુર્નિગંઢે પ્રમાદેઽ-
 ક્ષકો વયં દુઃખ કહન્ન મેવ;
 પ્રભો ! ડસિ સૌખ્યામૃત માત્તધામ !,
 ભવેત્ત્વદ્વન્તાકિમિદં ન ભલ્લિઃ. ૭.

શ્રીઅપાર્શ્વ અરનાથ—શ્રી વીતરાગેન્દ્ર! શિવત્રિયા અ-

ચૈત્યવંદનાનિ

તૃતીય મહાનિધિ.

ચૈત્યવંદનાનિ

૧. શ્રી સીમધર સ્વામીના દુહા.

અનંત ચોવીશી જિનનમુ, સિધ્ધ અનંતી કોડ; કેવલનાણી યિવિર
સવિ, વંદુ બે કર ભોડ. ૧. બે કોડિ કેવલધરા, વિહરમાન જિન
વીશ; સહસ યુગલ કોડિ નમુ, સાધુ સરવ નિશદ્દિન. ૨. જે ચારિત્રે
નિર્મલા, તે પંચાનન સિંહ: વિષય કપાયને ગંજ્યા, તે પ્રભુમું
નિશદ્દિહ. ૩. રાંકતણી પરે રડવડયો, નિધણીયો નિરધાર; શ્રી સીમ-
ધર સાહિબા, તુમ વિણ કોણુ આધાર. ૪. મહાવિદેહમાં શ્રી સીમ-
ધર સ્વામી, નિત્ય વંદુ પ્રભાત: ત્રિકરણ વળી ત્રિયોગથી, જપું
અહુનિશ જાપ. ૫. ભરતક્ષેત્રમાં હું રહું, આપ રહ્યા છો વિમુખ;
ધ્યાન લોહયુગ્મક પરે, કહું દ્રષ્ટિ સન્મુખ. ૬. ઋષભ લંછન ચરણમાં,
કંચન વરણી કાચ; ચોત્રીશ અતિગચ શોભતા, વંદુ સદા તુમ પાચ. ૭.

ચૈત્યવંદન

સકલ કુશલવદ્ધી પુષ્કરાવત્તંભિયો, દુરિત તિમિર ભાનુ: કટ્પવૃક્ષો-
પમાન:; ભવજલ નિધિ પોત: સર્વ સંપત્તિ હેતુ; મ ભવતુ સતત વ:
ત્રેયસે શાંતિનાથ. ત્રેયસે પાર્શ્વનાથ. ૧.

૨. શ્રી સીમધરાદિ વિચરતા જિન ચૈત્યવંદન.

૧

સીમધર પ્રમુખ નમુ, વિહરમાન જિન વિશ; ઋષભાદિક વદ્ધી
વંદીયે, સંપર્ધ જિન ચોવિશ. ૧. સિદ્ધાચળ ગિરનાર આણુ, અષ્ટાપદ
વદ્ધી સાર; સમેત શિખર એ પંચ તીર્થ, પંચમી ગતિ દાતાર. ૨.
ઊર્ધ્વ લોકે જિનવર નમુ, તે ચોરાશી લાખ; સહસ સતાણું ઉપરે,
ત્રેવીશ જિનવર લાખ. ૩. એકસો બાવન કોડ વદ્ધી, લાખ
ચોરાણું સાર; સહસ ચુમ્માલી સાતસે, સાઠ જિન પડિમા ઉદાર. ૪.
અધો લોકે જિન ભવન નમુ, સાત કોડ બોહિતેર લાખ; તેરસે કોડ

નેઆશી કોઠ, સાઠ લાખ ચિત્ત રાખ. ૫. અંતરજ્યોતિષિમાં વલી એ, જિન ભવન અપાર; તે ભવિનિત્ય વંદન કરો, જેમ પામે ભવ પાર. ૬. સિંછા લોકે શાશ્વતાં, શ્રી જિન ભવન વિશાળ, ખર્ચીશ્યે ને યોગજી-માઠ, વંદુ થઈ ભિજમાળ. ૭. લાખ ત્રણ એકાણુ સહસ્ર, ત્રણમે વિશ મનોહાર; જિન પડિમા એ શાશ્વતા, નિત્ય નિત્ય કડ્ડ જુહાર. ૮. ત્રણ ભુવન માંહે પટ્ટી એ, નામાદિક જિન આર; મિદ્ધ અનંતા વંદીયે, મહોદય પદ દાતાર. ૯.

૨

વંદુ જિનવર વિહરમાન, સીમંધર સ્વામી; કેવલ ક્રમલા કાંત કાંત, કડ્ડણ રસ ધામી. ૧. કંચનગિરિ સમ દેહકાંત, વૃષભ લંછન પાપ; ચૌરાશી લખ પૂર્વ આય, સેવિત સુર રાય. ૨ છકુ ભત્ત સંયમ લીયો એ, પુંડરગિરી લાણુ; પ્રભુ ઘોઠસિણ સંપદા, કારણ પરમ કલ્યાણુ. ૩.

૩

સીમંધર યુગમંધર પ્રભુ, બાહુ મુખાહુ આર; જંબુ દ્વીપના વિદેહમાં, વિચરે જગદાધાર. ૧. મુખત સાહેબ ને સ્વયંપ્રભુ, અપભાનન ગુણમાલ; અનંતવીર્ય ને સુરપ્રભુ, દશમાં દેવ વિશાલ. ૨. વજ્રધર ચંદ્રાનન નમું, ધાતકી ખંડ મોજાર; અષ્ટ કર્મ નિવારવા, વંદે વાર હજાર. ૩. ચંદ્રબાહુ ને ભુજંગ પ્રભુ, નમી ઇંધર વીરસેન; મહાભદ્ર ને દેવજશા, અજિતવીર્ય નામેન. ૪. આઠે પુષ્કરાર્ધમાં, અષ્ટમી ગતિ દાતાર; વિજય અડ નવ ચક્રવિશમી, પણ વિશમી દીરતાર. ૫. જગ નાયક જગદીશ્વર એ, જગ બંધવ હિતકાર; વિહરમાનને વંદતા, ભુવ લહે ભવપાર. ૬.

૪

શ્રી સીમંધર વીતરાજ, ત્રિભુવન તુમે ઉપગારી; શ્રીશ્રેયાંસ પિતા કુળે, બહુ શોભા તુમારી. ૧. ધન્ય ધન્ય માતા સત્યકી, જેણે જાયે જયકારી; વૃષભલંછને વિરાજમાન, વંદે નરનારી. ૨. ધનુષ પાંચમે દેહડીએ, ચોહીએ મોવન વાન; કીર્તિવિજય ઉવગાયનો, વિનય ધરે તુમ ધ્યાન. ૩.

સીમંધર પરમાત્મા, શિવસુખના દાતા; પુરુષલક્ષ્યવિજયે જયો, સર્વ
 જીવના ત્રાતા. ૧. પૂર્વ વિદેહ પુંડસ્થિગિરી-નયરીએ ચોઢે; શ્રી શ્રેયાંસ
 રાજા તિહાં, લવિયજીનાં મન મોઢે. ૨. ચઉદ સુપન નિર્મળ લહી, સત્યકી
 રાણી માત; કુંથુ અર જિન અંતરે, સીમંધરજિન જાત. ૩. અનુકંમે
 પ્રભુ જનમિયા, વળી ચૌવન પાવે; માત પિતા હરખે કરી, ફકિમણી
 પરણાવે. ૪. ભોગવી સુખ સંસારનાં, સંજમ મન લાવે; મુનિસુવત નમિ
 અંતરે, દીક્ષા પ્રભુ પાવે. ૫. ઘાતી કર્મનો ક્ષય કરી, પામ્યા કેવળનાણુ;
 વૃષભલંછને શોભતા, સર્વ લાવના જાણુ. ૬. ચોરાશી જસ ગણધરા,
 મુનિવર એક સો કોડ; ત્રણ જીવનમાં ભેવતાં, નહીં કોઈ એહુની
 જોડ. ૭. દશ લાખ કહ્યા કેવળી, પ્રભુજીનો પરિવાર; એક સમય ત્રણ
 કાળના, જાણે સર્વ વિચાર. ૮. ઉદય પેઢાલ જિનાંતરે એ, થાશે જિનવર
 સિદ્ધ; જયવિજય ગુરૂ પ્રણમતાં, શુભ વંછિત ફળ લીધ. ૯.

૬

જયતુ જિન જગદેહુલાનુ, કામ કથમલતમહુરં; દુરિતઓધ-
 વિભાવવર્જિતં, નૌમિ શ્રીજિનમંધરં. ૧. પ્રભુપાદપદ્મે ચિત્તલયનો,
 વિષયદોલિતનિર્લરં; સંસારરાગઅસારઘાતિકં, નૌમિ શ્રીજિનમંધરં. ૨.
 અતિરોપવન્દિમાનમહીધર, તૃષ્ણાંજલધિહિતકરં; વંચનોર્જિતજંતુ-
 ઓધકં, નૌમિ શ્રીજિનમંધરં. ૩. અજ્ઞાનતર્જિતરહિતચરણં, પરગુણો
 મે મત્સરં; અરતિઅર્હિતચરણશરણં, નૌમિ શ્રીજિનમંધરં. ૪.
 ગંભીરવદન ભવતુ દિન દિન, દેહિ મે પ્રભુદર્શનં; ભાવવિજય શ્રી
 દદતુ મંગલં, નૌમિ શ્રીજિનમંધરં. ૫.

૩. શ્રી સિદ્ધાચળના દોહા.

એકેકું ડગલું ભરે, શેત્રુંબ સમો જેહ; કપલાર્કહે ભવ કોડનાં, કર્મ
 ખપાવે તેહ. ૧. શેત્રુંબ સમો તીરથ નહિ, કપલ મમો નહિ દેવ;
 ગૌતમ સરખા ગુરૂ નહિ, વળી વળી વંદુ તેહ. ૨. સિદ્ધાચળ સમરૂં
 સદા, સોરઠ દેશ મોઝાર; મનુષ્ય જન્મ પામી કરી, વંદુ વારુંભર. ૩.

સોરઠ દેશમાં સંચર્યો, ન ચઢ્યો ગઢ ગીરનાર; શેત્રુંજી નદી નાહ્યો નહિ, તેનો એળે ગયો અપતાર. ૪. શેત્રુંજી નદીએ નાહીને, મુખ બાંધી મુખ કોષ; દેવયુગાદિ પુણ્યે, આણી મન સંતોષ. ૫. જગમાં તીરથ દો વડા, શત્રુંજય ગીરનાર; એક ગઢ શિખર સમોસર્યા, એક ગઢ નેમકુમાર. ૬. શત્રુંજય ગીરી મંડણો, મરૂ દેવાનો નદ; યુગલાધર્મ નિવારકો, નમો યુગાદિ જીજ્ઞંસુ. ૭. સિધ્ધાચળ સિધ્ધિવર્ધા, અહિ મુનિલિંગ અનંત; આગે અનંતા સિધ્ધશે, પુણે લવિલગવત. ૮. નેમવિના ત્રેવીશ પ્રભુ, આજ્યા વિમલ ગીરીકં; ભાવિ ચોવીશી આવશે, પદ્મનાભાદિજીજ્ઞંસુ. ૯. પ્રાયે એ ગિરી શાશ્વતો મહીમાનો નહિ પાર; ઋષલ જીજ્ઞંસુ સમોસર્યા, પૂર્વ નવાશું વાર. ૧૦. કુંગર ચઢવા દોહાલા, ઉતરતાં નહિ વાર; શ્રી આદિ-શ્વર પૂજતાં, હુઈડે હરખ ન માય. ૧૧.

૪. શ્રી સિદ્ધાચલજીના ચૈત્યવંદનો.

૧

વિમલ કેવલ જ્ઞાન કમલા, કલિત ત્રિલુપન હિતકર; સુરરાજ સંસ્તુત ચરંજી પંકજ, નમો આદિ જિનેશ્વર. ૧. વિમલ ગિરિવર શ્રૃંગ મંડણ, પ્રવર શુણ્ણગણુ ભુધર; સુર અસુર કિન્નર કોડિ સેવિત, નમો ૨. કરતી નાટક કિન્નરી ગણ, ગાય જિન શુણ્ણ મનહર; નિજ્જ્ઞાનરાવલિ નમે અહોનિશ, નમો ૩. પુંડરિક ગણપતિ સિદ્ધિ સાધિ, કોડિપણુ મુનિ મનહર; શ્રી વિમલ ગિરિવર શ્રૃંગસિદ્ધ, નમો ૪. નિજ સાધ્ય સાધન સુર મુનિવર, કોડિનંતએ ગિરિવર; મુકિત રમણી વર્ધા રંગે, નમો ૫. પાતાલ નર સુરલોકમાંહી, વિમલ ગિરિવર તોપર; નહિ અધિક તીરથ તીર્થ પતિ કહે, નમો ૬. એમ વિમલ ગિરિવર શિખર મંડણ, દુઃખ વિહરણુ ધ્યાયે; નિજ શુદ્ધ સત્તા સાધનાર્થ, પરમ જ્યોતિનીયાયે. જિતમોહ કોહ વિછોહ નિદ્રા, પરમપદસ્થિતજયકર; ગિરિરાજ સેવા કરણ તત્પર, પદ્મ વિજય સુહિતકર. ૭.

૨

શ્રી શત્રુંજય સિદ્ધક્ષેત્ર, દીઠિદુર્ગતિવાર; ભાવ ધરીને જે ચઢે, તેને લવપાર ઉતારે. ૧. અનંત સિદ્ધનો એહ કામ, સકલ તિર્થનો રાય,

પૂર્વ નવાણું ઋષભદેવ, બ્યાં ઠવિયા પ્રભુ પ્રાય. ૨. સુરજ કુંડ
સુહામણો, કવિડગ્ધ અભિરામ; નાભિરાયા કુલમંડણો, જિનવર કડું
પ્રણામ. ૩.

૩

શ્રી શત્રુંજય સિદ્ધક્ષેત્ર, સિદ્ધાચલ સાચો; આદિસર જિનરાયનો,
જિહાં મહિમા ભયો. ૧. ઇહાં અનંત ગુણવંત સાધુ, પામ્યા શિવ વાસ;
એહગિરિ સેવાથી અધિક, હોય લીલ વિલાસ. ૨. દુષ્ટ ત સવિ દૂરે હરે
એ, બહુ ભવસંચિત જેહ; સકલ તીર્થ શિરએહરો, દાન નમે ધરી નેહ. ૩.

૪

શત્રુંજય ગિરિ વંદીએ, સકલ તીર્થ જગસાગર; આતમ પાવન
કારણે, એહી જ તીર્થ નિરધાર. ૧. શિવગિરિ સેવી શિવ વસ્યા, મહાત્મા
નંતાનંત; એહ તીર્થની ફરસના, અમ હોજો સુખવંત. ૨. તીર્થનામ
યથાર્થ તે, જેહથી ભવ તરાય; વિપથ ક્યાય મૂલ ભવતણા, તીર્થ ભક્તે
છેદાય. ૩. સ્થાવર જંગમ ભેદથી દુવિધ તીર્થ જણાય; જિન ગણદુરાદિ
મુનિવરા, જંગમ તીર્થ કહાય. ૪. સિધ્ધાચળ અષ્ટાપદગિરી, આણુ સમેત
સાર; રૈવતગિરિ આદે સૂવે, સ્થાવર તીર્થ અવધાર. ૫. ચિત્ત ચોખ્ખે શુદ્ધ
સાધ્યશું, તન્મય સ્વરૂપાધાર; એકજ વાર એમ મેવનાં, આપે ભવનો
પાર. ૬. સેવના જોગ અસંખ્ય છે, પણ ભક્તિ અંગ બળવાન; તે માટે
રૂપ ઓળખી, શામળ કરે ગુણગાન. ૭.

૫

સિધ્ધાચલ શિખરે ચઢી, ધ્યાન ધરે જગદીશ; મન વચ કાય
એકાગ્રશું. નામ જપો એકવીશ. ૧. શત્રુંજય ગિરિ વંદીએ, બાહુબલી
શિવદામ; મરૂદેવ પુંડરીકગિરિ, રૈવતગિરિ વિશ્રામ. ૨. વિમલાચલ
સિદ્ધરાજજી, નામ ભગીરથ સાર; સિધ્ધક્ષેત્ર ને સહસ્રકમલ, મુક્તિનિલય
જયકાર. ૩. સિધ્ધાચળ શતદ્રુ ગિરિ, દંક ને દોડીનિવાસ; કદંબગિરિ
લોહિત નમું, તાલધ્વજ મુખવાસ. ૪. મહાબલ દ્વયકિા સહી, એ
એકવીશે નામ; સાતે શુષ્ધિ સમ્પાદરી, નિત્ય કીજે પરણામ. ૫. હજ્ય

શૂન્ય ને અવિધિ દોષ, અતિ પરિણતિ જેહ; ચાર દોષ છંડી લગ્ને,
ભક્તિ ભાવ ગુણું ગેહ. ૬. માનવ ભવ પામી કરીએ, અદ્યુરૂ તીરથ
ભેગ; શ્રી શુભ વીરને શાસને, શિવરમણી સંભેગ. ૭.

૬

શ્રી શત્રુજય મહાત્મ્યની, રચના કીધી સાર; પુંડરિક ગિરીના
સ્થાપનાર, પ્રથમ જિન ગણધાર. ૧. એક દિન વાણી જિનની, શ્રવણી
થયો આનંદ; આપ્યા શત્રુજયગિરી, પંચ કોડ સહ રંગ. ૨. ચૈત્રી
પૂનમને દિને એ, શિવશું કીયો યોગ; નમીયે ગિરીને ગણધરૂં, અધિક
નહીં ત્રિહુંલોક. ૩.

૭

આદિશ્વર જિનરાયનો, ગણધર ગુણવંત; પ્રગટ નામ પુંડરિક
જાસ, મહી માંહે મહંત. ૧. પંચ કોડ સાથે મુર્ખીદ, અણુમણુ છાં
કીધ; શુક્લ ધ્યાન ધ્યાતા અમ્બલ, કેવલ તીહાં લીધ. ૨. ચૈત્રી પૂનમને
દીને એ, પામ્યા પદ મહાનંદ; તે દિનથી પુંડરિક ગિરી, નામ ધામ
સુખકંદ. ૩.

૮

નમો આદિ અરિહંત દેવ, દેવન પતિ રાયા; જાસ ચરણુ અવલંબ,
ગણાધિપ ગુણુ નિજ પાયા. ૧. ધનુષ પંચ શત માન, સપ્ત કર
પરિમિત કાયા; વૃષભ આદિ અરૂ અંત, મૃગાધિપ ચરણુ સુહાયા. ૨.
આદિ અંત અરૂ મધ્ય, જીન ચોવીશ ઈમ ધ્યાઈએ; ચિદાનંદ તસ
ધ્યાનથી, અવિચલ લીલા પાઈએ. ૩.

૫. શ્રી પરમાત્મા ચૈત્યવંદન.

૧

પરમાનંદ પ્રકાશ ભાસ, ભાસિત ભવ કીલા; લોકાલોક લોક્યે, નિત
એહવી લીલા. ૧. ભાવ વિભાવ પછે કરી, જેણે રાખ્યો અલગો; તકપરે
પથ મેળવી, તેહ થકી નવિ વળગ્યો. ૨. તેણી પરે આતમ ભાવને એ,
વિમળ કર્યો જેણે-પર; તે. પરમાતમ દેવતું, દિન દિન વધતું તર. ૩.

નામે તો જગમાં રહ્યા, સ્થાપન પણ તિમહી; દ્રવ્યે ભવ માંહે વસે, પણ ન કળે કિમહી. ૪. ભાવ થકી સર્વી એકરૂપ, ત્રિભુવનમે ત્રિકાળે; તે પારંગને વંદીએ, ત્રિહુ યોગે સ્વભાળે. ૫. પાળે પાવન ગુણ થકી એ, યોગ ક્ષેમંકર 'જેહુ; જ્ઞાન વિમલ દર્શન કરી, પુરણ ગુણ મણિ ગેહ. ૬.

૨

જગજ્ઞાથને તે નમુંડાથ જોડી, કહું વિનતિ લકિતશું માન મોડી; કૃપાનાથ સંસારકું પાર તારો, લહ્યો પુન્યથી આજ દેહાર મારો. ૧. સોહીલા મલે રાજ્ય દેવાદિભોગો, પરમ દોહીલો એક તુજલક્ષિતજોગો; ઘણા કાલથી તું લહ્યો સ્વામી મીઠો, પ્રભુ પારગામી મહુ દુઃખ નીઠો. ૨. ચિદાનંદ રૂપી પરબ્રહ્મ લીલા, વિલાસી વિભો ત્યક્ત કામાગ્નિ કીલા; ગુણધાર જોગી શનેતા અમાઈ, જ્યત્વં વિભો ભૂતલે સુખદાઈ. ૩. ન દીડી જેણે તાહુરી યોગમુદ્રા, પડયા રાત દીસે મહા મોહ નિદ્રા; કીસી તાસ હોશે ગતિ જ્ઞાન સિંધો, ભમંતા ભવેહે જગ છવ બન્યો. ૪. સુધાસ્થંદિ તે દર્શનં નિત્ય દેખે, ગણું તેહનો હું વિભો જન્મ લેખે; તદાજ્ઞા વશે જે રહ્યા વિશ્વ માંહે, કરે કર્મની હાણ કણ એક માંહે. ૫. જિનેશાય નિત્યં પ્રભાતે નમસ્તે, ભવિ ધ્યાન હોજે હૃદયં સમસ્તે; સ્તવી દેવના દેવને હુર્ષ પૂરે, સુખાંભોજ ભાલિ ભજે હેજ ઉરે. ૬. કહે દેશના સ્વામી વૈરાજ્ય કેરી, સુણે પર્યંદા બાર બેઠી ભલેરી; સુધાંભોધ ધારા સમી તાપ ટાલે, બેહુ બાંધવા સાંભલે એક દાંતે. ૭.

૩

બાર ગુણ અસિદ્ધંત દેવ, પ્રણમીજે ભાવે; સિદ્ધ આઠ ગુણ સમરતાં, દુઃખ દોહુગ બાવે. ૧. આચારજ ગુણ છત્રીશ, પચવીશ ઉવજ્જાય; સત્તાવીશ ગુણ સાધુના, જપતાં શિવ મુખ ધાય. ૨. અષ્ટોત્તર શત ગુણ મળીએ, એમ મમરો નવકાર; ધીરવિમલ પંડિત-તણા, નય પ્રણમે નિત સાર. ૩.

૪

આદિ દેવ અસિદ્ધંત નમું, મમરું તારું નામ; બ્યાં બ્યાં પ્રતિમા જિનતણી, ત્યા ત્યાં કહું પ્રણામ. ૧. શેત્રુંજે શ્રી આદિદેવ, નેમ નમું

ગિરનાર; તારંગે શ્રી અજિતનાથ, આણુ ઋષભ જુહાર. ૨. અષ્ટાપદ ગિરિ ઉપરે, જિન ચોવીશે જ્યે; મણિમય મૂરતિ માનશું, ભરતે ભરાવી મોય. ૩. સમેતશિખર તીરથ વડો, જિહાં વીશે જિન પાય; વૈભારકગિરિ ઉપરે, શ્રી વીર જિનેશ્વર રાય. ૪. માંડવગઢનો રાણ્યો, નામે દેવ મુપાસ; ઋષભ કહે જિન સમરતાં, પહોંચે મનની આશ. ૫.

૫

પ્રથમ તીર્થંકરતણા હુવા, ભવ તેર કહીજે; શાંતિતણા ભવ ખાર સાર, નવ ભવ નેમ લહીજે. ૧. દશ ભવ પાસ જિહુંદના, સત્તાવીશ શ્રી વીર; શેષ તીર્થંકર ત્રિહું ભવે, પામ્યા ભવજલ તીર. ૨. જિહાંથી સમકિત દરશીયું એ, તિહાંથી ગણીએ તેહ; ધીરવિમલ પંડિતતણો, જ્ઞાનવિમલ ગુણગેહ. ૩.

૬

પ્રભુમી શ્રી ગુરુરાજ આજ, જિનમંદિર કેરે; પુન્ય ભણી કરશું સફલ, જિનવચન ભણેરો. ૧. દેહરે જાવા મન કરે, ચોથતણું ફલ પાવે; જિન જુહારવા ઉઠતાં, છઠું પોતે આવે. ૨. જઇશું જિનવર ભણી એ, માર્ગ ચાલંતા-હોયે દ્વાદશતણું પુન્ય, ભક્તિ માલંતા. ૩. અર્ધ પંથ જિનવર તણો એ, પંદરે ઉપવાસ; દીઠા સ્વામી તણો ભુવન, લહીએ એક માસ. ૪. જિનવર પાસે આવંતાં, છમાસી ફલ સિંધ; આગ્યા જિનવર ખારણે, વર્ષી તપ ફલ લીધ. ૫. મો વર્ષ ઉપવાસ પુણ્ય, જે પ્રદિક્ષણા દેતાં; સહસ વર્ષ ઉપવાસ પુણ્ય, જે નજરે જોતાં. ૬. ફલ ઘણો ફલની માલ, પ્રભુ કંઠે ઠવતાં; પાર ન આવે ગીત નાદ, કેરાં ફલ ચુણતાં. ૭. શિર પૂજી પૂજા કરો એ, સૂર ધૂપ તણો ધૂપ; અક્ષત સાર તે અક્ષય સુખ, દીપ તનુરૂપ. ૮. નિર્મલ તન મને કરી એ, ચુણતાં ઇંદ્ર જગીશ; નાટક ભાવના ભાવતાં, પામે પદવી જગીશ. ૯. જિનવર-ભક્તિ વલી એ, ગ્રેમે પ્રકાશી; સુણી શ્રી ગુરુ વચણ સાર, પૂર્વ ઋષિ બાળી. ૧૦. અષ્ટ કર્મને ટાળવા, જિનમંદીર જઇશું; લેટી ચરણ ભગવંતના, હવે નિર્મલ થઇશું. ૧૧. કીર્તિવિજય ઉવખાયનો, વિનય કહે કર જોડ; ફલ હોએ મુજ વિનતિ, જિન સેવાનું કોર. ૧૨.

૬. શ્રી આદિનાથ ચૈત્યવંદન.

૧

આદિ દેવ અરિહંત નમું, ધનુષ પાંચશે' કાયા; નહી કામ
ક્રોધ માન, મૃપા નહીં માયા. ૧. નહીં રાગ નહીં દ્રવ્ય, નામ નિરં-
જન તાહરું; વદન દીકું વિશાલ તીકું, સર્વિ પાપ ગયું માહરું. ૨.
નામે હું નિર્મલ થયો, જપું જાપ જિનવર તણો; કવિ ઋપલ એમ
ઉચ્ચરે, આદિદેવ મહિમા ઘણો. ૩.

૨

જય જય નાલિ નરિંદ નંદ, સિધ્ધાચલ મંડણુ; જય જય
પ્રથમ જિણુંદ કંદ, લવદુઃખ વિહંડણુ. ૧. જય જય સાધુ સુરિંદ
વૃંદ, વંદિઅ પરમેસર; જય જય જગદાનંદ કંદ, શ્રી ઋપલ
જનેસર. ૨. અમૃત સમ જિન ધર્મનો એ, હાયક જગમાં જણુ;
તુજ પદ પંકજ નિત્ય નમું, નિશ દિન નમત કલ્યાણુ. ૩.

૩

સર્વાર્થ સિધ્ધે થકી, અવિયા આદિ જિનંદ; પ્રથમ રાય
વિનીતા વસે, માનવ ગણુ સુખકંદ. ૧. જોનિ નકુલ જિણુંદને,
હાયન એક હબાર; મૌનાતીતે કેવલી, વડ હેઠે નિરાધાર. ૨. ઉત્તરા-
પાદા જન્મ છે એ, ધન રાશિ અરિહંત; દશ સહસ્ર પરિવાર્યું,
વીર કહે શિવ કંત. ૩.

૪

અરિહંત નમો ભગવંત નમો. પરમેશ્વર જિનરાજ નમો;
પ્રથમ જિનેસર પ્રેમે પેળત, સિદ્ધાં સઘલાં કાજ નમો. અં ૧.
પ્રભુ પારંગત પરમ મહોદય, અવિનાશી અકલંક નમો; અજ્ઞ
અમર અદ્ભુત અતિશય નિધિ, પ્રવચન જલધિમયંક નમો. અં ૨.
તિહુયણુ લવિગણુ જનમન વંદિઅ, પૂરણ દેવ રસાલ નમો; લગી

લણી પાય નમું હું ભાવે, કરજેડીને ત્રિકાલ નમો. અં ૩. સિદ્ધ બુદ્ધ
તું જગજન સહજન, નયનાનંદન દેવ નમો; ચકલ મુરમુર નરવર
નાયક, સારે અહુનિશ એવ નમો. અં ૪. તું તીર્થ કર મુખકર
સાહિબ, તું નિષ્કારણ બંધુ નમો; શરણાગત ભવિને હિત વત્સલ,
તુંહિ કૃપારસ સીધુ નમો. અં ૫. કેવલ જ્ઞાનાદર્શો દર્શિત, લોકા-
લોક સ્વભાવ નમો; નાશિત નકલ કલંક કલુષગણ, દુરિત ઉપદ્રવ
ભાવ નમો. અં ૬. જગચિંતામણી જગગુરુ, જગહિત-કારક
જગજન નાથ નમો; ઘેર અપાર લવોદધિ તારણ, તું શિવપુરનો
સાથ નમો. અં ૭. અશરણુ શરણુ નિરાગ નિરંજન, નિરૂપાધિક
જગદીશ નમો; બોધિ દીઓ અનુપમ દાનેશ્વર, જ્ઞાનવિમલ સૂરીશ
નમો. અં ૮.

૭. શ્રી શાંતિજિન ચૈત્યવંદન.

જય જય શાંતિજિણંદ દેવ, હુચિણાઉર સ્વામી; વિશ્વસેન
કુલચંદ સમ; પ્રભુ અંતરજામી. ૧. અચિર ઉર મર હંસ જિમ,
છનવર જ્યકારી; મારી રોગ નિવારકે, કીર્તિ વિસ્તારી. ૨. સોલમા
જિનવર પ્રણમીયે એ, નિત ઉઠી નમી શીશ; સુરનર ભૂપ પ્રસન્ન મન,
નમતાં વાધે જગીશ. ૩.

૮. શ્રી મલ્લનાથ જિન ચૈત્યવંદન.

પહેલું ચાચું પાંચમું, આરિત્ર ચિત્ત લાવે; દાપક એણી જિનજી
ચઢી, ધાતિ કર્મ ખપાવે. ૧. દીક્ષા દિન શુભ ભાવથી, ઉપજ્યું
કેવલ નાણુ; સમવસરણુ મુરવર રચે, ચઉવિહુ સંઘ મંડાણુ. ૨.
વરસ પંચાવન સહસ્રં એ, જિનવર ઉત્તમ આચ; તસ પદ પદ
નમ્યા થકી, ચિદ્રુપે ચિત્ત ઠાય ૩.

૯. શ્રી નેમિ જિન ચૈત્યવંદન.

સમુદ્ર વિજય કુલ ચંદ નંદ, શિવા દેવી જાયા; ચાદવ વંશ
નમો મણિ, સૌરીપુર ઠાયા. ૧. બાલથકી પ્રહાર્ય ધર, ગત માર
પ્રચાર; લોકતા નિજ આત્મિક ગુણ, ત્યાગી સંસાર. ૨. નિઃકારણ

જગજીવનો એ, આશાનો વિશ્રામ; દીન દયાલ શિરોમણિ, પૂરણ સુરતર કામ. ૩. પશુઆં પુકાર મુણી કરી, છાંડી ગૃહ વાસ; તત્ક્ષણ સંયમ આદરી, કરી કર્મનો નાશ. ૪. કેવલ શ્રી પામી કરી એ, પહોતા મુક્તિ મઝાર; જન્મ મરણ બય ટાલવા, જ્ઞાન સદા મુખકાર. ૫.

૧૦. શ્રી નેમિજિન ચૈત્યવંદન.

બાવીશમા શ્રી નેમિ નાથ, નિત્ય ઉઠી વદોઃ અમુદ્ર વિજય સુત ભાનુ સમ, ભવિ જન મુખ કદો. ૧. સ્વધન સ્થામ છુતિ દેહની, દશ ધનુષ્ય શરીર; અમિત કાંતિ યાદવ ધણી, ભાંજે ભવ તીર. ૨. રાજમતી રમણી તણ એ, બ્રહ્મચર્ય ધર ધીર; શિવ રમણી મુખ વિલસતા, ભૂપ નમે ધરીધીર. ૩.

૧૧. શ્રી પાર્શ્વજિન ચૈત્યવંદન.

૧

પુરિસા દાણી પામ નાહ, નમીયે મન રંગ; નીલ વરણ અશ્વસેન નંદ, નિર્મલ નિઃસંગ. ૧. કામિત દાયક કલ્પ સાખ, વામા સુત સાર. શ્રી ગવડી પુર સ્વામ નામ, જપિયે નિરધાર. ૨. ત્રિભુવન પાત ત્રેવીશમે એ, બસ અખંડિત આણુ; એક મને આરાધતાં, લહિયે કોડ કલ્યાણ. ૩.

૨

પ્રણમામિ સદા પ્રભુ પાર્શ્વજિન, જિનનાયક દાયક મુખધન; ધન યાદ મહોત્તમ દેહધર, ધરણ્યપતિ નિત્ય સુસેવકર. ૧. કરુણા રસ રંચિત ભવ્યકૃષ્ણી, કૃષ્ણિ સમ મુશોભિત મૌલિમણિ; મણિ કંચન રૂપ ત્રિકોટી ઘટ, ઘટિતાસુર કિન્નર પાર્શ્વતટ. ૨. તટનીપતિ વેલ ગંભીર સ્વર, સ્વરનાકર અશ્વસુસેનતર; નરનારી નમસ્કૃત નિત્ય મુદા, પદ્માવતી ગાવતી ગીત સદા. ૩. સહનેન્દ્રિય ગોપ, યથા કમઠ, કમઠાસુર લારણ મુક્તહઠ; હઠે હેલિત કર્મ કૃતાંત બલ, બલ ધામ ધુરંધર પંકજલ. ૪. જલજ દ્વય પત્ર પ્રભાનયન, નયનંદિત ભવ્ય નરેશમન; મન મન્મથ મહીરૂઢ વહ્નિગ્રમ, સમતામય

રત્નકર પરમ ૫ પરમાર્થ વિચાર મદા કુશલ, કુશલ કુરુ મે જિન-
નાથ અલ, અલિની નલિની નલિનીલ તનુ, તનુતા પ્રભુપાર્શ્વજિન
સુધન ૬ ધન ધાન્યકર કરૂણા ૧૨મ, પરમામૃતસિદ્ધિ મહાસુખદ,
સુખદાયક નાયક મત લખ, ભવભૂત પ્રભુ પાર્શ્વજિન શિવદ ૭

૧૨. શ્રી અન્તરિક્ષ પાર્શ્વનાથ ચૈત્યવંદન.

પ્રભુ પામજી તાહડ નામ મીકું, તીહુ લોકમા એટલુ સાગ દીકું,
સદા સમરતા સેવતા પાપ નીકું, મન માહરે તાહડ ધ્યાન બેકું ૧
મન તુમ પાને વમે રાત દીસે, મુખ પકળ નીરખવા હમ હીસે,
ધન્ય તે ઘડી જે ઘડી નયણ દીસે, ભલી ભક્તિ ભાવે કરી વિનવી જે ૨
અહો એહ સસાર છે દુખ દોરી, ઇદ્ર બલમા ચિત્ત લાગ્યુ ઠગોરી,
પ્રભુ માનીયે વિનતિ એક મોરી, મુજ તાર તુ તાગ બલીહારી તોરી ૩
સહિ ન્યાન જ બલને સગ મોદ્યો, ઘડીયાલમા કાવરમતો ન જોયો
મુખા એમ મમારમા જન્મ ખોયો, અહો ઘૂત તણે કારણે જળ વિયોયો ૪
એતો ભમરલો કેમુઆ બ્રાન્તિ ધાયો, જઈ શુકતણી ચચુ માહિ ભગયો,
શુકે બાળુ બણી ગલે દુખ પાયો, પ્રભુ લાલચે જીવડો એમ વાહ્યો ૫
ભયો ભર્મ ભૂત્યો રમ્યો કર્મ ભારી, દયા ધર્મની શર્મ મે ન વિચારી,
તોરી નર્મ વાણી પરમ સુખકારી ત્રીહુ લોકના નાથ મે નવી મ ભારી ૬
વિષય વેલડી શેલડી કંગીય બણી, ભજ મોહ તૃષ્ણા તજ તુજ વાણી,
એહવો ભવો ભુડો નિજ દાસ બણી, પ્રભુ રાખીયે બાહીની છાય પ્રાણી ૭
મોરા વિવિધ અપરાધની કોડિસહીએ, પ્રભુ શરણે આવ્યા તણી લાજ
વહીએ, વલી ઘણી ઘણી વિનતિ એમ કહીએ, મુજ માનસ સદે
પરમ હસ રહીએ ૮

કલશ.

એમ કૃપા મૂરત પાંચ સ્વામી, મુગતિગામી ધ્યામ્યે, અતિ ભકિત
ભાવે વિપત્તિ બાવે, પરમ સપત્તિ પામ્યે, પ્રભુ મહિમા સાગર ગુણ
વૈરાગર, પાર્શ્વ અન્તરિક્ષ જે સ્તવે, તસ સકલ મગલ જય જયારવ,
આનંદવર્દન વિનવે ૯

૧૩. શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વજિન ચૈત્યવંદન

સકલ ભાવિ જન ચમત્કારી, ભારી મહિમા જેહનો: નિખિલ
આતમ રમા રાજીત, નામ જપીએ તેહનો; દુષ્ટ કર્માટક ગંજરી
જે, લવિક જન મન સુખ કરો; નિત્ય જાપ જપીએ યાપ ખપીએ,
સ્વામી નામ શંખેશ્વરો. ૧. ખહુ પુન્ય રાશિ દેશ કાશી, તથ્ય નયરી
વણારસી; અન્ધસેન રાજા રાણી વામા, રૂપે રતિ તનુ સારીખી:
તસ કુખે સુપના ચૌદ સુચિત, સ્વર્ગથી પ્રભુ અવતર્યો; નિત્ય૦ ૨
પોસ માસે કૃષ્ણપક્ષે, દશમી દીન પ્રભુ જનમિયો; સુરકુમરિ
સુરપતિ ભકિતભાવે, મેરૂશૃંગે સ્થાપિયો; પ્રભાતે પૃથ્વીપતિ પ્રમોદે,
જન્મમહોચ્છવ આત કર્યો; નિત્ય૦ ૩. ત્રણ લોક તરૂણી મન પ્રમોદી,
તરૂણ વય જખ આવીઆ; તવ માત તાતે પ્રસન્ન ચિત્તે, ભામિની
પરણવીઆ; કમઠ શઠ કૃત અગ્નિ કુડે, નાગ બલતો ઉદ્ધર્યો; નિત્ય૦
૪. પોસ વદિ એકાદશી દિને, પ્રમળયા જિન આદરે; સુર અસુર
રાજ ભકિત સાજ, સેવના ઝાઝી કરે; કાઉસ્સગ કરતાં દેખી કમઠે,
કીધ પરિસહ આકરો; નિત્ય૦ ૫ તવ ધ્યાન ધારા રૂઢ જિનપતિ,
મેઘધારે નવિ ચલ્યો; તિહાં ચલિત આસન ધરણુ આયો, કમઠ
પરિસહ અટકડ્યો; દેવાધિદેવની કરે સેવા, કમઠને કાઢી પરો; નિત્ય૦
૬. કમે પામી કેવળજ્ઞાન કમળા, સંઘ ચઉવિહ સ્થાપીને; પ્રભુ
ગયા મોક્ષે સમેત શિખરે, માસ અણસણ પાળીને; શિવ રમણી
રંગે રમે રસીયો, લવિક તસ સેવા કરો; નિત્ય૦ ૭. ભૂત ગ્રેત પિશાચ
વ્યંતર, જલણ જલોદર ભય ટળે; રાજ રાણી રમા પામે, ભકિત
ભાવે જો મળે; કલ્પતરૂથી અધિક દાતા, જગત ત્રાતા જય કરો;
નિત્ય૦ ૮. જરા જર્જરીતભૂત યાદવ, સૈન્ય રોગ નિવારતા; વઢીયાર
દેશે નિત બિરાજે, લવિક જીવને તારતા; એ પ્રભુ તણાં પદ પદ
સેવા, રૂપ કહે પ્રભુતા વરો; નિત્ય૦ ૯.

૧૪. શ્રી વાણારસી પાર્શ્વનાથ છંદ.

આપણુ ઘર ગેઠા લીલ કરો, નિજ પુત્ર કલત્રશું પ્રેમ ધરો;
તમે દેશ દેશાંતર કાંઈ દોડો, નિત્ય પાસ જયો શ્રી જિન રૂડો. ૧.

મનો વહિત મધળા ઝાજ મરે, શિર ઉપર ચામર છત્ર ધરે ઢલમળ
ચાલે આગળ ઘોડો, નિત્યં ૨ ભૂત ને પ્રેત પિશાચ વળી, ડાકીણિ
ગાકીણિ ભય પડળી, છલ છિદ્ર ન કેહિ લાગે ગુડો, નિત્યં ૩
એકાતર તાર મીથો દાહ, ઔષધ વિણ જાયે ક્ષણ માહ, નવી દુખે
માથુ પગ ગુડો, નિત્યં ૪ કઠમાગા ગડ ગુખડ નાગા, તમ ઉદર
ત્રેગ ટળે મધળા, પીડા ન કરે ખીલ ગલ ગોડો, નિત્યં ૫ ભગતો
તીર્થ કર પામ બહુ, એમ જાણે મધળો જગત મહુ, તત્કણ અશુભ
કર્મ તોડો, નિત્યં ૬ શ્રી પામ વાણારસી નન્ધરો, તિહા ઉદયો
જિનવર ઉદય કરો, મમય મુદર કહે કર નેડો, નિત્યં ૭

૧૫. શ્રી પાર્શ્વનાથજિન સ્તોત્ર.

ૐ નમ પાર્શ્વનાથાય, વિશ્વચિતામણીયતે, હ્રૌં ધગ્ણે દ્રવૈરોઽથા
પદ્માદેવીયુતાયતે ૧ શાંતિતુષ્ઠિમહાપુષ્ઠિ-ધૃતિકીર્તિવિધાયિને, ૐ
હ્રૌં દ્વીઙ્વ્યાલવેતાલ-મર્વાધિવ્યાધિનાશિને ૨ જ્યાન્નિતાખ્યા વિજ
યા ખ્યાપગાન્નિતાન્વિત, દિશાપાલૈર્ગૃહૈર્યક્ષૈ-વિદ્યાદેવીભિરન્વિત ૩
ૐ ભસિઙ્ગાઙ્ગા નમસ્તૈલોક્યનાથતા ચતુષ્પટિસુરે દ્રારતે, ભામન્તે
છત્રચામરૈ ૪ શ્રી શખેશ્વરમહન પાર્શ્વજિન પ્રણતકટપતઙ્કટપ
ચૂચ્ય દુષ્ટપ્રાત, ખૂચ્ય મે વાહિત નાથ ૫

૧૬. શ્રી મહાવીર સ્વામીતું ચૈત્યવદન.

પરમાનંદ વિલાસ ભાસ, શામન છે જેહનુ સહસ એકવીશ,
વહાણુ છે તેહનુ ૧ શ્રી મહાવીર મહિયલ કરે, પણ મમતા ધારી,
ભેશ ન કબહુ ન લેખવે, મહુને હિતકારી ૨ બહુ અતિશય હીલા
વતી, કરતા જન પ્રસન્ન, બ્રહ્મચારી ચૂડામણિ, જસ નહિ વિપયનો
મગ ૩ ગુરુ પામે ભણીયા નહી, પણ સઘળુ જાણે, નિર્વિના
પરમેશ્વરા, સુખ સઘળા માણે ૪ રજત મણિ ગદ હેમ વસે, નહી
પગિંદ્રહ પામ, ચામર છત્ર વિજાવતા, નિરખગિસતા ભામ ૫ સેવા
કરાવે મહુ ભણી, નામ ધરાવે સાધુ સાધ ધરાગણ કેા નહી, સુદમ
નિરાખાધુ ૬ રાગ નહી પણ રીઝવે, મવી ભવિના ચિત્ત, દેષ નહી

પણ ટાળીયા, મોહાદિકે અમિત્ત છે. કામ નહીં પણ ભોગવે, સર્વી
વસ્તુના મર્મ; કર્મ નહીં પણ સર્વી તણા, કહે કર્મના મર્મ. ૮.
નિર્માદિકે લીલા નહીં, શર્મ તણા નહીં પાર; તસ ગુણ દાખવી નવી
શકું, જે હોય જીલ અપાર. ૯. જિનવર ણિંજને પૂજતાં, હોય
શતગણું પુન્ય; સહસ ગણું ફલ ચંદને, જે લેપે તે ધન્ય. ૧૦.
લાખ ગણું ફલ કુસુમની, માલા પહેરાવે, અનંત ગણું ફલ તેહથી
ગીત ગાન કરાવે. ૧૧. તીર્થંકર પદવી વડે, જિન પૂજથી જીવ; પ્રીતિ
ભક્તિ એમ લેખવે, સ્થિરતા પણ અતીવ. ૧૨. જિન પ્રતિમા જિન
સારીખી, સિદ્ધાંતે ભાખી; નિશ્ણેપા સહુ સારીખા, ધાપના તેમ
દાખી. ૧૩. તણુ ઠાલ ત્રિભુવન માંહે એ, કરે તે પૂજન જેહ; દરી-
શન કેઈ ખીજ છે, એહમાં નહીં મંદેહ. ૧૪. જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ
તેહને, હોય સદા સુપ્રસન્ન; એહી જીવિત ફલ જાણીએ, તેહીજ
ભવિ જન ધન્ય. ૧૬.

૨

વર્ધમાન જિનવર ધણી, પ્રભુનું નિત્યમેવ; સિદ્ધારથ કુલચંદ્રો,
સુર નિર્મિત સેવ. ૧. ત્રિશલા ઉદર સર હંસ સમ, પ્રગટ્યો સુખ
કંદ; કેશરી લંછન વિમલ તતુ, કંચનમય વૃંદ. ૨. મહાવીર જગમાં
વહો એ, પાવાપુરી નિર્વાણ; સુર નર ભપ નમે સદા, પામે અવિચલ
ઠાણ. ૩.

૩

સિદ્ધારથસુત વંદીએ, ત્રિશલાદેવી માય; ક્ષત્રિયકુંડમાં અવ-
તર્યા, પ્રભુજી પરમ દયાલ. ૧. ઉજ્જવલી છઠ અપાદની, ઉત્તરા-
શાસ્ત્રણની સાર; પુષ્પોત્તર વિમાનથી, ચવિયા શ્રી જિનભાણ. ૨.
લક્ષણ અડહિય સહુજ એ, કંચનવર્ણીય કાય; મૃગપતિ લંછન
પાઉલે, વીર જિનેશ્વર રાય. ૩. ચૈત્ર શુદ્ધિ તેરસ દિને, જન્મ્યા શ્રી
જિનેશ્વર; સુર નર મળી સેવા કરે, પ્રભુનું જન્મકલ્યાણ. ૪.

માગસર વદિ દશમી દિને, દીએ પ્રભુ સંજમભારઃ ચઢનાણી
 જિનજી થયા, કરવા જગ ઉપકાર. ૫. સાડખાર વરસ લગે, સદ્યા
 પરિસદ્ધ ઘોર; ઘન ઘાતિ ચઉ કર્મનો, વજ્ર કર્યો ચક્રચૂર. ૬.
 વૈશાખ સુદિ દશમી દિને, ધ્યાન શુકલ મન ધ્યાન; શમી વૃક્ષ તળે
 પ્રભુ, પામ્યા પંચમ નાણુ. ૭. સંઘ ચતુર્વિધ સ્થાપવા, દેશના દીએ
 મહાવીર; ગૌતમ આદિ ગણધર, કર્યા વજ્રર હનુર. ૮. કાર્તિક
 અમાવાસ્યા દિને, શ્રીવીર લહ્યા નિર્વાણુ; પ્રભાતે ઈન્દ્રજિતિને,
 આખું દેવલનાણુ. ૯. જ્ઞાન શુભે દીવા કર્યા એ, કાર્તિક કમલા
 સાર; પુણ્યે મુક્તિવધૂ વર્યા, વરતી મંગળમાળ. ૧૦.

૧૭. શ્રી ઇન્દ્રજીતિજીનું ચૈત્યવંદન.

જિરુદ્ધ ધરી સર્વજનું, જિન પાસે આવે; મધુર વચણું વીરજી,
 ગૌતમ બોલાવે. ૧. પંચભૂત માંહે થકી, એ ઉપજે વિજીસે; વેદ
 અર્થ વિપરીતથી, કહો કેમ ભવ તરશે. ૨. જ્ઞાન ક્યા કમ ત્રિહુ
 પદે એ, જાણે તેહજી જીવ; જ્ઞાન વિમલ ધન આત્મા, સુખ ચેતના
 સદૈવ. ૩.

૧૮. શ્રી અગ્નિજીતિજીનું ચૈત્યવંદન.

કર્મતણે સંશય ધરી, જિન ચરણે આવે; અગ્નિભૂતિ નામે
 કરી, તવ તે બોલાવે. ૧. એક સુખી એક છે દુઃખી, એક ક્રિકર
 સ્વામી; પુરુષોત્તમ એકે કરી, કિમ શક્તિ પામી. ૨. કર્મતણા
 પ્રભાવથી એ, સકલ જગત મંડાણુ; જ્ઞાન વિમલથી જાણીયે, વેદા-
 રથ સુપ્રમાણુ. ૩.

૧૯. શ્રી વાયુજીતિજીનું ચૈત્યવંદન.

વાયુભૂતિ ત્રીજે કહ્યો, તસ સંશય એહ; જીવ શરીર બેહુ
 એક છે, પણ બિન્ન ન દેહ. ૧. પ્રજ્ઞાજ્ઞાન તપે કરી, આતમ નિર્મલ
 લહીયે; કર્મ શરીરથી વેગલો, એમ વેદ સદ્વિધે. ૨. જ્ઞાન વિમલ
 શુભ ધન ધણી એ; જડમા કિમ હોય એકાં વીર વચણથી તે
 લહ્યો, આણી હૃદય વિવેક. ૩.

૨૦. શ્રી વ્યક્તાણુનું ચૈત્યવંદન.

પચ્ચત્તનો સંશયી, ચોથો ગણી વ્યક્તા; ઈંદ્રબલ પરે જગ કહ્યો, તો કિમ તસ સક્ત. ૧. પૃથ્વી પાણી દેવતા, ઇમ ભૂતની સત્તા; પણ અધ્યાત્મ ચિત્તને, નહિ તેહની મમતા. ૨. એમ સ્યાદ્રાદ મતે કરી એ, દાદ્યો તસ સદેહ; જ્ઞાન વિમલ જિન ચરણશું, ધરતો અધિક સ્નેહ. ૩.

૨૧. શ્રી સુધર્માણુનું ચૈત્યવંદન.

સોહમ સ્વામીને મને, છે શંશય એહવો; જે ઇહાં હોયે જેહવો, પરભવે તે તેહવો. ૧. શાલિ થકી શાલિ નીપજે, પણ લિજ ન થાય; સુણુ એહવો નિશ્ચય નથી, એમ કહે જિનરાય. ૨. ગોમયથી વીંછી હોવે એ; ઇમ વિષ સદૃશ પણ હોય; જ્ઞાન વિમલ મતિશું કહે, વેદારથ શુદ્ધ ભોય. ૩.

૨૨. શ્રી મંડિતણુનું ચૈત્યવંદન.

છટ્ટો મંડિત બંભણો, બંધ મોક્ષ ન માને; બ્રાપક વિગુણ જે આતમા, તે કિમ રહે છાને. ૧. પણ સાંવરણ થકી નહિ, કેવલ ચિદ્રૂપ; તેહ નિરાવરણી થયે, હોએ જ્ઞાન સંરૂપ. ૨. તરણી કિરણ જિમ વાહલે એ, હોય નિસ્તેજ તેજ; જ્ઞાન ગુણે સંશય હરી, વીર ચરણે કરે હેજ. ૩.

૨૩. શ્રી મૌર્યપુત્રણુનું ચૈત્યવંદન.

સાતમો મૌરિય પુત્ર જે, કહે દેવ ન દીસે; વેદ પદે જેહ ભાખિયા, તિહાં મન નવી દીએ. ૧. યજ્ઞ કરતાં પામીયે, સ્વર્ગ એ વેદની વાણી; લોકપાલ ઈંદ્રાદિક, સત્તા તે કેમ જાણી. ૨. ઇમ સદેહ નિરાકરીએ, વીર વયણથી તેહ; જ્ઞાન વિમલ જિનને કહે, હું તુમ પગની ખેહ. ૩.

૨૪. શ્રી અકંપિતણુનું ચૈત્યવંદન.

અકંપિત દ્વિજ આઠમો, સંશય છે તેહને; નારક હોયે પરલોકમાં એ મિથ્યા જનને. ૧. જે દ્વિજ શ્રદ્ધાસન કરે, તસ નારક સત્તા;

દાખી વેદે નવિ કહે, એ તુજ ઉન્મત્તા ૨. મેરૂ પરે શાશ્વત નહિ
એ, પ્રાચિદ એહવી ભાખી તે સંગય કરે કર્યો, જ્ઞાન વિમલ
જિન સાખી. ૩

૨૫. શ્રી અચલબ્રાતજીનું ચૈત્યવંદન.

અચલબ્રાતને મન વરયો, સંશય એક ખોટો; પુણ્ય પાપ
નવિ દેખીયે, એ અચરિજ મોટો ૧. પણ પ્રત્યક્ષ દેખીયે, સુખ
દુઃખ ઘણેરાં; ખીજની પરે દાખીઆં, વેદ પદે બહોતેરાં. ૨. સમજ-
વીને શિષ્ય કર્યો એ, વીરે આણી નેહ; જ્ઞાન વિમલ પામ્યા ધરી,
ગુણ પ્રગટ્યા તસ દેહ. ૩.

૨૬. શ્રી મેતાર્થગણધરનું ચૈત્યવંદન

પરભવનો મંદેહ છે, મેતારજ ચિત્તે, ભાષે પ્રભુ તવ તેહને
દાખી બહુ જુગતે. ૧. વિજ્ઞાન ધન પદ તણે, એ અર્થ વિચારે;
પરલોકે ગમનાગમે, મન નિશ્ચય ધારે. ૨. પૂર્વાર્થ બહુ પરે કહી એ,
છેલો સંશય તાસ; જ્ઞાન વિમલ પ્રભુ વીરને ચરણે થયો તે દાસ. ૩.

૨૭. શ્રી પ્રભાસજીનું ચૈત્યવંદન.

એકાદશમ પ્રભાસ નામ, સંશય મન ધારે; ભવ નિરવાણ લહે
નહિ, જીવ એણે મંસારે. ૧. અગ્નિહોત્ર નિત્યે કરે, અજરામર પામે;
વેદારથ ઇમ દાખવી, તસ સંશય વામે. ૨. વીર ચરણનો રાગીઓ એ,
થયો તેહ તત્કાલ; જ્ઞાન વિમલ જિનવર તણી, આણુ વહે નિજ ભાલ. ૩

૨૮. બીજનું ચૈત્યવંદન.

દુવિધ ધર્મ જિણે ઉપદિર્યો, ચોથા અલિનંદન; બીજે જન્મ્યા
તે પ્રભુ, ભવદુઃખનિકંદન. ૧. દુવિધ ધ્યાન તુમે પરિહારે, આદરો
દોય ધ્યાન; એમ પ્રકાશું સુમતિજિને, તે ચપિયા બીજકિન. ૨.
દોય બંધન 'રાગદ્વેષ, તેહને ભવિ પ્રભુએ; 'સુખપરે શીતળજિન
કહે, બીજકિન શિવ ભજીએ. ૩. જીવાજીવ પદાર્થનું, કરો નામ
સુજાણ; બીજકિને વાસુપૂજ્યા પરે, લહો કેવલનાણ ૪. નિશ્ચય

નય વ્યવહાર દોય, એકાંત ન ગ્રહીએ; અરજિન ધીજદિને ચવી,
એમ જિન આગળ કહીએ. ૫. વર્તમાન ચોવીશીએ, એમ જિન-
કહ્યાણુ; ધીજદિને કેઈ પામિયા, પ્રભુ નાણુ નિર્વાણુ. ૬. એમ
અનંત ચોવીશીએ એ, હુઆ બહુ કહ્યાણુ; જિન ઉત્તમ પદપદને,
નમતાં હોય સુખ ખાણુ. ૭.

૨૯. જ્ઞાનપંચમીનું ચૈત્યવંદન.

૧

ત્રિગટે ખેઠા વીરજિન, લાખે લવિજન આગે; ત્રિકરણશું ત્રિહું
લોકજન, નિમુણે મનરાગે. ૧. આરાહો લલી લાતસે, પાંચમ
અમુઆળી; જ્ઞાનઆરાધનકારણે, એહજ તિથિ નિહાળી. ૨. જ્ઞાન
વિના પશુસારિખા, બણે એણે સંસાર; જ્ઞાનઆરાધનથી લહે,
શિવપદસુખ શ્રીકાર. ૩. જ્ઞાન રહિત કિરિયા કહી, કાથકુસુમઉપમાન;
લોકાલોકપ્રકાશકર, જ્ઞાન એક પરધાન. ૪. જ્ઞાની શ્વાસેઅધ્વાસમાં, કરે
કર્મનો છેહ; પૂર્વ કોડી વરસાં લગે, અજ્ઞાની કરે તેહ. ૫. દેશ-
આરાધક ક્રિયા કહી, સર્વઆરાધક જ્ઞાન; જ્ઞાનતણે મહિમા ઘણે,
અંગ પાંચમે લગવાન. ૬. પંચ માસ લઘુ પંચમી, જાવ જીવ
ઉત્કૃષ્ટી, પંચ વરસ પંચ માસની, પંચમી કરે શુભદૃષ્ટી. ૭
એકાવનહિ પંચનો, કાઉસગગ લોગસ્મ કરે; બિજમાણું કરે ભાવશુ,
ટાળે ભવફેરો. ૮. એણિ પેરે પંચમી આરાહીએ એ, આણી
ભાવ અપાર, વરદત્ત શુભમંજરી પેરે, રંગવિજય લહો સાર. ૯.

૨

શ્રી સૌભાગ્ય પંચમી તણે, સયલ દ્વિસ શિષુગાર; પાંચે
જ્ઞાનને પૂજયે, થાય સફલ અવતાર. ૧. સામાયિક પોસહ વિપે,
નિરવચ પૂજા વિચાર; મુગંધ ચૂરણાદિક થકી, જ્ઞાન ધ્યાન મનોહાર.
૨. પૂર્વ દિશે ઉત્તર દિશે, પીઠ રચી ત્રણ સાર; પંચ વરણુ
જિન બિંબને, આપી જે મુખકાર. ૩. પંચ પંચ વસ્તુ મેલવી,
પૂજા-સામગ્રી બેગ; પંચ વરણુ કલશા ભરી, હરીયે દુઃખ. ૪.

ભોગ. ૪. યથા શક્તિ પૂજા કરે, મતિ જ્ઞાનને કાળે; પંચ જ્ઞાનમાં
ધુરે કહ્યું; શ્રી જિન શાસન રાળે. ૫. મતિ શ્રુત વિષુ હોવે
નહિ, અવધિ પ્રમુખ મહાજ્ઞાન; તે માટે મતિ ધુરે કહ્યું,
મતિ શ્રુતમાં મતિ માન. ૬. ક્ષય ઉપસમ આવરણનો, લખિ
હોયે સમ કાલે; સ્વામ્યાદિકથી અભેદ છે, પણ મુખ્ય ઉપયોગ
કાલે. ૭. લક્ષણ ભેદે ભેદ છે, કારણ કારજ યોગે; મતિ સાધન
શ્રુત સાધ્ય છે, કંચન કળશ સંયોગે. ૮. પરમાતમ પરમેસર એ,
સિદ્ધ સયલ લગવાન; મતિ જ્ઞાન પાત્રી કરી, કેવલ લક્ષ્મી નિધાન. ૯.

૩

શ્રી જિન ચઉ નાણી થઈ, શુકલ ધ્યાન અભ્યાસે; અતિશય
અતિશય આત્મરૂપ, કણ કણ પ્રકાશે. ૧. નિદ્રા સ્વપ્ન જાગર દશા,
તે સવિ દેરે હોવે; ચોથી ઉજાગર દશા, તેહનો અનુભવ ભેવે. ૨.
ક્ષપક બ્રહ્મિ આરોહિયાએ, અપૂર્વ શક્તિ સંયોગે; લહી ગુણ કાણું
ખારમું, તુરીય કપાય વિયોગે. ૩. નાણુ દંસણુ આવરણ મોહ,
અંતરાય ધનધાતી; કર્મ દુષ્ટ ઉચ્છેદીને, યથા પરમાતમ જાતી. ૪.
દોષ ધર્મ સવિ વસ્તુના, સમયાંતર ઉપયોગ; પ્રથમ વિશેષ પણે
ગ્રહે, ખીજે સામાન્ય સંયોગ. ૫. સાદિ અનંત ભાંગે કરીએ,
દર્શન જ્ઞાન અનંત; ગુણ કાણું લહી તેરમું, ભાવ જિણુંદ જયવંત. ૬.
મૂલ પયડિનો એક બંધ, સત્તા ઉદયે ચાર; ઉત્તર પયડિનો એક
બંધ, તેમ ઉદયે રહે બાયાલ. ૭. સત્તા પંચાશી તણીએ, કર્મ
જેહવાં રજાનુ ધાર; મન વચ ક્રયા યોગ જાસ, અવિચળ
અવિકાર. ૮. સંયોગી કેવલી તણી એ, પાત્રી દશાએ વિચરે; અક્ષય
કેવલ જ્ઞાનના, વિજય લક્ષ્મી ગુણ ઉચ્ચરે. ૯.

૪

શાસન ધાણીએ, વર્દમાન જગદીશ, પાંચે જિનવર પ્રભુમતાં, વાધે જગમાં જગીશ. ૩. જન્મ કલ્યાણુક પંચ રૂપ, સોહમ પતિ આવે; પંચ વર્ણ કલશે કરી, સુરગિરિ નવરાવે. ૪. પંચ સાખ અંગુઠડે, અમૃત સંચારે; બાલપણે જિનરાજ કાજ, એમ લકિતશું ધારે. ૫. પંચ ધાવ પાલીજતે, જીવન વય પાવે; પંચ વિષય વિષ વેલી તોડી, સંજમ મન લાવે. ૬. છંડી પંચ પ્રમાદ પંચ, ઇદ્રિય બળ મોડી; પંચ મહામત આદરે, દેધ ધન કોડી. ૭. પંચાચાર આરામમાં, પામ્યા પંચમ જ્ઞાન; પંચ દેહ વર્જિત થયા, પંચ હ્રસ્વાક્ષર માન. ૮. પંચમી ગતિ ભરતાર તાર, પૂરણ પરમાનંદ; પંચમી તપ આરાધતા, ક્ષમાવિજય જિનચંદ ૯.

૩૦. અષ્ટમી તિથિનું ચૈત્યવંદન.

મહાશુદ્ધિ આઠમને દિને, વિજ્યા સુત બાથે; તેમ ફાગણ શુદ્ધિ આઠમે. સંભવ ચવિ આથો. ૧. ચૈતર વદની આઠમે, જન્મ્યા ઋષભ જિણુક; દીક્ષા પણ એ દિન લહી, હુઆ પ્રથમ મુનિચંદ. ૨. માધવ શુદ્ધિ આઠમં દિને, આઠ કર્મ કર્યાં દૂર, અભિનંદન ચોથા પ્રભુ, પામ્યા મુખ ભરપૂર ૩. એહીજ આઠમ ઉજળી, જન્મ્યા મુમતિ જિણુક; આઠ જાતિ કલશે કરી, નુવરાવે સુરધંદ. ૪. જન્મ્યા જેઠ વદિ આઠમે, મુનિમુક્તસ્વામી, નેમ અપાદ શુદ્ધિ આઠમે, અષ્ટમી ગતી પામી ૫. શ્રાવણ વદની આઠમે, નમિ જન્મ્યા જગભાણુ; તેમ શ્રાવણ શુદ્ધિ આઠમે, પાસણું નિર્વાણ. ૬. ભાદરવા વદિ આઠમ દિને, ચવિયા સ્વામી મુપાસ; જિન ઉત્તમ પદ પકને, સેવ્યાથી શિવપાસ. ૭.

૩૧. મૌન એકાદશીનું ચૈત્યવંદન

૧

શામનનાથકવીરજી, પ્રભુ કેવલ પાથે; સઘ ચતુર્વિધ સ્થાપવા, મહાસેનવન આથો. ૧. માધવ સિત એકાદશી, સોમલ દિવસ યજ; ઇંદ્રણિઆદે મળ્યા, એકાદશ વિષ્ણુ. ૨. એકાદશસે ચઉ ગુણે,

તેહુનો પરિવાર; વેદઅરથ અવળો કરે, મન અભિમાન અપાર. ૩. છવાદિકસંશય હુરી, એકાદશ ગણધાર; વીરે સ્થાપ્યા વંદીએ, જિનશાસન-અધિકાર. ૪. મલ્લિજન-મ અર મલ્લિ પાસ, વર ચરણ-ચિલાસી; ઋષભ અજિત સુમતિ નમિ, મલ્લિ ધનધાતિવિનાશી. ૫. પદ્મપ્રભ શિવવાસ પાસ, ભવલવના તોડી, એકાદશીદિન આપણી, ઋદ્ધિ સઘળી બોડી. ૬. દશ ક્ષેત્રે તિહું કાળનાં, ત્રણસે કલ્યાણ; વર્ષ અચ્ચાર એકાદશી, આસઘો વર નાણ. ૭. અગીઆર અંગ લખા-વીએ, એકાદશ પાકાં; પૂંજણી ઠવણી વીંટણી, મસી કાગળ ને કાકાં. ૮. અગિયાર અમ્રત છાંડવાં એ, વહો પડિમા અગિયાર; ધિમાવિજય જિનશાસને, સફળ કરેા અવતાર. ૯.

૨

શીવનાયક જગ જ્યો, વર્મમાન જગ ઈશ; આતમહિતને કારણે, પ્રણમું પરમ મુનીશ. ૧. અટ પરવી જેણે વર્ણવી, તેહમાં અધિકી જેહ; એકાદશી સમ કો નહી, આસઘો ગુણ ગેહ. ૨. માગસર સુદિ એકાદશી, આસઘો શિવવાસ, કલ્યાણક નેવું જિન-તણાં, એક સો ને પચાસ. ૩. મહાથશ સર્વાતુલ્ય, શ્રીધર નમિ મલ્લિ અરનાથ; સ્વયંપ્રભ દેવશ્રુત ઉદય, મલ્લિયા શિવપુર સાથ. ૪. અકલંક શુભંકર સુપ્રતાપ, અક્ષેન્દ્ર ગુણ ગાંગીક; સાંપ્રત મુનિ વિશિષ્ઠ જન, પામ્યા પુન્યની નીક. ૫. સુમૃદ્ વ્યકત કલાસત, અરણ્ય યોગ અયોગ; પરમ સુધારતિ નિકસે તેમ, પામ્યા શિવ-સંયોગ. ૬. સર્વાર્થ હરિભદ્ર મગધાધિપ, પ્રયત્ન અક્ષોભ મલયસિંહ; દિનરૂક ધનક પૌષધ તથા, જપતાં સફલી જિહુ. ૭. પ્રલંબ આરિત્ર-નિધિ પ્રશમરાજિત, સ્વામિ વિચરીત પ્રસાદ; અધક્ષિત ભ્રમણેન્દ્ર રૂપલયન્દ્ર, મમર્યા શિવ આસ્વાદ. ૮. દયાંત અલિનંદન રત્નેરાનાથ, રયામકોષ્ટ મરૂદેવ અતિપાર્થ; નંદિયેણ વ્રતધર નિર્વાણ તથા, યાયે શિવમુખ આશ. ૯. ચૌદર્થ ત્રિવિક્રમ નરસિંહ, હેમંત સંતોષિષ કામનાથ; મુનિનાથ ચન્દાહ દિવાલિય, મલિયો શિવપુર સાથ. ૧૦.

અષ્ટાદિક વણિક ઉદ્યનાથ, તમો કંદ સાયકાદા ખેમંત; નિર્વાણ
રવિરાજ પ્રથમ, નમતાં દુઃખનો અંત. ૧૧. પુરવાસ અવખોધ
વિક્રમેન્દ્ર, સુશાન્તિ હરદેવ નંદિકેશ; મહામૃગેન્દ્ર અશોચિત
ધર્મેન્દ્ર, સંભારો નામ નિવેશ. ૧૨. અશ્વવૃંદ કુટલિક વર્ધમાન,
નંદિકેશ ધર્મચન્દ્ર વિવેક; કલાપક વિસોમ અરણનાથ, સમયં ગુણ
અનેક. ૧૩. ત્રણે પદે ત્રણ ચોવીશીઓ, પદે પદે કોઠો જણ;
ચોથા પદમાં ભાવના, આરાધો ગુણખાણ. ૧૪. દોઢસો કલ્યાણ-
કતણો, ગુણણો એ મનોહાર; ચિત્ત આણીને આદરો, જિમ પામે
ભવપાર. ૧૫. કળશ જિનવર ગુણ માલા, પુન્યની એ પ્રનાલા; જે
શિવસુખ રસાલા, પામિયે સુવિશાલા. ૧૬. જિન ઉત્તમ થુણીજે, પાદ
તેહના નમીજે; નિજરૂપ સમરીજે, શિવલક્ષ્મી વરીજે. ૧૭.

૩

પુરુષોત્તમ પરમાત્મા, પરમ જ્યોતિ પરધાન; પરમાનંદ
સ્વરૂપ રૂપ, જગતમાં નહી ઉપમાન. ૧. મરકત રત્ન સમાન વાન,
તત્તુ કાંતિ ખિરાજે; સુખ સોહા શ્રીકાર દેખી, વિધુમંડળ લાજે.
૨. ઇંદ્રવર દલ નયન સચલ, જન આણુંદકારી; કુંભરાય કુલ
ભાણુ ભાલ, દીધિત મનોહારી. ૩. મુરવધુ નરવધુ મલિ મલિ,
જિનગુણ ગણ ગાતી; ભક્તિ કરે ગુણવંતની, મિથ્યા અધ ધાતી.
૪. મલિલ જિણુંદ પદ પદની એ, નિત્ય સેવા કરે જોડ; રૂપવિજય
પદ સંપદા, નિશ્ચય પામે તેહ. ૫.

૪

સકલ મંગલ કેલિ કમલા, મંદિરં ગુણ સુંદરં; વરં કનક વર્ણ
સુપર્ણ પતિ જસ, ચરણ સેવે મનહરં; અમરાવતી સમ નયરી
મિથિલા, રાજ્ય ભાર ધુરાધરં; પ્રણમામિ શ્રી નમિનાથ જિનવર,
ચરણ પંકજ સુખકરં. ૧. ગજવાજિ સ્યંદનદેશપુર ધન, ત્યાગ કરી
ત્રિભુવન ધણી; ત્રણે અઠ્યાશી કોડિ ઉપર, દીએ લખ એંશી
ધણી; દીનાર જનની જનક નામાંકિત, દીયે ઇચ્છિત જિનવરં,
પ્રણામ ૨. સહસ્રાશ્ર વનમાં સહસ્ર નર યુત, સૌમ્ય ભાવ સમાચરે,

નર ક્ષેત્ર સંજ્ઞી ભાવ વેદી, જ્ઞાન મનઃપર્યવ વરે; અપ્રમત્ત ભાવે
 ધાતિ અઉખય, લહે કેવલ દિનકરં: પ્રણ૦ ૩. તવ ચકલ મુરપતિ
 ભક્તિ નતિ કરી, તીર્થપતિ ગુણ ઉચ્ચરે; જય જગત જંતુ જાત
 કંડુલા, વંત તું ત્રિભુવન શિરે, જય અકલ અચલ અનંત અનુપમ,
 ભૈય જન મન ભયહરં; પ્રણ૦ ૪. મમદશ જમ ધરા મુનિ,
 સહસ વિંશતિ ગુણીલા; સહસ એકતાલીશ સાહુણી, સોલસે
 કેવલી ભલા; જિનરાજ ઉત્તમ પદ્મની પરે, રૂપવિજય મુહાકરં,
 પ્રણ૦ ૫.

૩૨. નવપદ ચૈત્યવંદનો.

૧

શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધતાં, મુખ સંપત્તિ લહીએ; મુરતરુને
 મુરમણિથકી, અધિકજ મહિમા કહીએ. ૧. અષ્ટ કર્મહાણિ કરી,
 શિવમંદિર રહીએ, વિધિ શું નવપદ ધ્યાનથી પાતિક સવિ દમીએ. ૨.
 સિદ્ધચક્ર જે સેવશે, એકમના નર નાર; મનવાંછિત ફળ પામશે,
 તે ત્રિભુવન મોહર. ૩. અંગદેશ ચંપાપુરી, તસ કેરો ભૂપાલ;
 મયણા માથે તપ તપે, તે કુંવર શ્રીપાલ. ૪. સિદ્ધચક્રજીવા
 ન્દુવણ થકી, જસ નાકારંગ, તત્કાલ ત્યાંથી તે લહે, શિવમુખ
 અંગે. ૫. સાતસે કોઢી હતા હુવા, નિરોગી જેહ; સોવન વાને
 જગહળે, જેહની નિરુપમ દેહ. ૬. તેણે કારણ તમે ભવિજનો, પ્રહ
 ઉઠી ભકતે; આસો માસ ચૈત્ર થકી, આરાધો જુગતે. ૭. સિદ્ધચક્ર
 ત્રણ કાલના, વંદો વળી દેવ; પડિક્કમણું કરી ઉભય કાલ, જિનવર
 મુનિ સેવ. ૮. નવપદ ધ્યાન હૃદે ધરો, પ્રતિપાળે ભવિ! શીલ;
 નવપદે આંખિલ તપ તપો, જેમ હોય લીલમ લીલ. ૯. પહેલે પદ
 અરિહંતનો, નિત્ય કીજે ધ્યાન; બીજે પદ વળી સિદ્ધનો, કરીએ
 ગુણધામ. ૧૦. આચારજ ત્રીજે પદે, જપતાં જયજયકાર; ચોથે પદ
 ઉવજાયના, ગુણ ગાઉ ઉદા ૧૧. સરવ સાધુ વહુ નહી, અઢીઢીપમાં
 જેહ; પચમ પદમાં તે ચહી, ધરને. ધરી; સરનેહ. ૧૨.

૨

ને ધુરિ સિરિઅરિહંતમૂલદ્વપીઠપર્થકૃત્યો, સિદ્ધ-સૂરિ-ઉવ-
જાયા-સાહુચિહુપાસગરિહૃત્યો; દંસણ-નાણ-અરિત્તવહિ પડિસાહા-
સુન્દરે, તત્તદ્ધરસસર્વગલદ્ધિગુરુપયદલદુંબરે; દિસિયાલજકુખજ-
ફિખણીપમુહસુરકુસુમેહિં અલંકિત્યો, સે સિદ્ધચક્કગુરુકપતરુ અમ્હ
મનવંછિયકલ દિત્યો. ૧.

૩

ઉપપ્પસન્નાણુમહોમયાણુ, સપ્પાડિહેરાસણુસંકિયાણુ; ઉદેસણાણુ-
દિયસજ્જણાણુ, નમો નમો હોઉ સયા જિણાણુ. ૧. સિદ્ધાણુમાણુ-
દરમાલયાણુ, નમો નમોણુંતચઉલ્લયાણુ; સૂરીણુ દૂરીક્કકુખાહાણુ,
નમો નમો સ્વરસમપ્પહાણુ. ૨. સુત્તત્થવિત્થારણુતપ્પરાણુ, નમો
નમો વાયગકુંજરાણુ; સાહુણુ સંસાહિત્થસંજ્ઞમાણુ, નમો નમો
સુદ્ધદયાદમાણુ. ૩. જિણુત્તત્તે રુદ્ધલખ્ખણુસ્સ, નમો નમો નિમ્મલદ-
સણુસ્સ; અન્નાણુસંભોહતમોહરસ્સ, નમો નમો નાણુદિવાયસ્સ. ૪.
આરાહિયખંડિયસક્કિઅસ્સ, નમો નમો સંજ્ઞમવીરિયસ્સ; કમ્મકુમે-
મ્મલણુકુંજરસ્સ, નમો નમો તિવ્વતવોલરસ્સ. ૫. ધ્વિ નવપ્પસિદ્ધં,
દિદ્ધિવિજ્ઞસમિદ્ધં, પયડિયસુસ્વગ્ગં ક્કીંતિરેહાસમગ્ગં, દિસવધંસુર-
સારં ખોણિપીઠાવયારં, તિજયવિજયચક્કં, સિદ્ધચક્કં નમામિ. ૬.

૪

સકળ મંગળ પરમ ક્રમણા, કેલિ મંબુલ મંદિરં; લવકો-
ટિસંચિત પાપનાશન, નમો નવપદ જ્યકરં. ૧. અરિહંત સિદ્ધ
સૂરીય વાચક, સાધુદર્શન સુખકરં; વર જ્ઞાનપદ આરિત્ર તપ એ,
નમો નવપદ જ્યકરં. ૨. શ્રીપાળ રાજા શરીર સાજા, સેવતાં
નવપદ વરં; જગમાંહિ ગાજા કીર્તિ ભાજા, નમો નવપદ જ્યકરં.
૩. શ્રી સિદ્ધચક્ર પસાય સંકટ, આપદા નાસે સવે; વળી વિસ્તરે
સુખ મનોવાંછિત, નમો નવપદ જ્યકરં. ૪. આંખિલ નવ દિન
દેવવંદન, ત્રણ દંડ નિરંતરં; બેવાર પડિલ્લમણાં પલેવણુ, નમો નવ

પદ જ્યકરં. ૫. ત્રણ કાળ લાવે પૂજ્યે, લવતારકં તીર્થકરં;
તિમ ગુણુ દોય હબર ગણીએ, નમો નવપદ જ્યકરં. ૬. વિધિ
સહિત મન વચન કાયા, વશ કરી આરાધીએ; તપ વર્ષ સાડાચાર
નવપદ, શુદ્ધસાધન સાધીએ. ૭. ગદ કદ ચુરે શર્મ પૂરે, યક્ષ
વિમલેશ્વરવરં; શ્રી સિદ્ધચક્ર પ્રતાપ બાણી, વિજય વિલસે સુખભરં. ૮.

૫

જ્યંત રંચારિ જણે સુનાણે, સંખાડિ હેરાઈ સયમ્પહાણે;
સદેહ સદોહ રયં હરતે, આચેહ નિચ્યં પિનિણે શિહતે. ૧.
હુકું કમ્ભાવરણુપમુક્ષે, અનંત નાણાઈ સીરી ચઉક્ષે; સમજા
લોગજા પયમ્પસિધે, આચેહ નિચ્યં પિ મણુસુ સિધે. ૨. ન તં
સુહં દેઈ પીયા ન માયા, જંદિતિ જાણીહ ચરીપાયા; તમ્હાહુ તે
ચેવ સયા મહેહ, જં મુખમ મુખખાઈ લહં લહેહ. ૩. સુતથ
સંયેગ મયસુ એણું, સંખીર નીરામય વિસુએણું; પીણુંતિ જે તે
ઉવચાય રાએ, આચેહ નિચ્યં પિ ક્યમ્પસાએ. ૪. ખંતે યદંતેય
સુશુત્તિ ગુત્ત, સુતે પસંતે ગુણુ ભેગભુતે; ગયમ્પમાએ ગય
મોહ માયે, આચેહ નિચ્યં સુણિરાય પાએ. ૫. જં દંબ છક્કાય
સુસદહાણું, તં દંસણું સંબ ગુણુપહાણું; કુખાડિ વાહી ઉવચંતિ
જેણું, જહા વિધેણુ રસાયણેણું. ૬. નાણું પહાણું નય ચક્ક સિદ્ધં,
તત્તાવ બોહીક્કયં પસિદ્ધં; ધરેહ ચિત્તાવસએ કુરંતં, માણિક્ક
દિવોબં તમો હરંતં. ૭. સુસંવરં મોહ નિરોહ ચારં, પંચ
મ્પચારં વિગયાઈ ચારં; સુલોત્તરાગેણુ ગુણે પવિત્તં, પાલેહ નિચ્યં
પિ હુ સચ્ચરિત્તં. ૮. જબ્બં તહા સિંતર ભેય ભેય, કયાય દુષ્ણેય
કુકમ્મ ભેયં; દુખખ ખયથ્યં કય, પાવ નાસં, તવં તવેહા ગમિયં
નિરાસં. ૯.

૬

પહેલે પદ અરિહંતન્યા, ગુણુ ગાઈ નિત્યે; બીજે સિદ્ધતણા
ધણા, સમરો એક ચિત્તે. ૧. આચારજ ત્રીજે પદે, ત્રણમો ખિહુ

કર બેડી; નમિયે શ્રીઉવળગાયને, ચોથે મદ મોડી. ૨. પંચમ પદ સર્વ સાધુનું, નમતાં ન આણો લાજ; એ પરમેષ્ઠિ પંચને, ધ્યાને અવિચલ રાજ. ૩. દસણ શંકાદિક રહિત, પદ છૂટે ધારો; સર્વ નાણુપદ સાતમે, ક્ષણ એક ન વિસારો. ૪. ચારિત્ર ચોખ્ખુ ચિત્તથી, પદ અદ્યમ જપિયે; સકલ ભેદ બિચ દાન ફળ, તપ નવમે તપિયે. ૫. એ સિદ્ધચક્ર આરાધતાં, પૂરે વંછિત કોડ; સુમતિવિજય કવિ રાયનો, રામ કહે કર બેડ. ૬.

૩૩. શ્રી પરમાત્મા ચૈત્યવંદન.

૧

પરમેશ્વર/પરમાત્મા, પાવન પરમિત્ત; જય જગગુરુ દેવાધિદેવ, નયણે મેં દીઠ. ૧. અચળ અકળ અવિકારસાર, કંઠણા રસસિંધુ; જગતીજન આધાર એક, નિઃકારણ બંધુ. ૨. ગુણ અનંત પ્રભુ તાહરાએ, કીમહી કળ્યા ન જાય, રામપ્રભુ જીન ધ્યાનસે, ચિદાનંદ સુખ થાય. ૩.

૨

જય જય શ્રી જીનરાજ આજ, મળીયો મુજ સ્વામી, અવિનાશી અવિકાર સાર, જગ અંતરજામી. ૧. રૂપારૂપી ધર્મ દેવ, આતમ આરામી; ચિદાનંદ ચેતન અચિંત્ય, શિવલીલા પામી. ૨. સિદ્ધપુદ્ગલ તુજ વંદતા, સકલ સિદ્ધ વર ખુદ; રમો પ્રભુ ધ્યાને કરી, પ્રગટે આતમ રીદ્ધ. ૩. કાળ બહુ થાવર શ્રદ્ધો, ભમીઓ ભવમાંહિ; વિકલોદ્ધિ એળે ગયો, ચિરતા નહિ ક્યાંહિ. ૪. તિરિ પચેંદ્રિય દેવમાં, વળી કરમે હું આવ્યો; કરી કૂકર્મ નરકે ગયો, દરિશન નવિ પાયો. ૫. એમ અનંત કાળે કરીએ, પામ્યો નર અવતાર; હવે જગ તારક તુંહી મળ્યો, ભવજળ પાર ઉતાર. ૬.

૩

તુજ મૂરતિને નિરખવા, મુજ નયણાં તલસે; તુજ ગુણ ગણને બોલવા, રસના મુજ હરણે. ૧. કાયા અતિ આનંદ મુજ,

તુમ યુગ પદ કરસે; તો સેવક તાર્યા વિના, કહો કિમ હવે સરસે.
૨. એમ જાણીને આહિળાએ, નેક નજર મોહી જોય: જ્ઞાન વિમલ
પ્રભુ નજરથી, તેશું નવિ હોય. ૩.

૩૪. શ્રી પર્યુષણ ચૈત્યવંદન.

પર્વ પર્યુષણ ગુણ નીલો, નવ કલ્પ વિહાર; આર માસાન્તર
ધીર રહે, અહીંજ અર્થ ઉદાર. ૧. આપાદ શુદ્ધ ચંદ્રશ યદી,
સંવત્સરી પચાસ; મુનિવર દિન સિત્તરમે, પડિધ્રમતાં ચૌમાસ. ૨.
શ્રાવક પણ સમતા ધરી, કરે ગુરૂના બહુમાન; કલ્પસૂત્ર મુવિહિત
મુખે, માંભલે એક તાન. ૩. જિનવર ચૈત્ય જુહારીયે, શુર ભક્તિ
વિશાલ; પ્રાચે આદ્ય ભવાંતરે, વરીયે શિવ વરમાલ. ૪. દર્પણથી
નિજ રૂપનો, જુલે સુદૃષ્ટિ રૂપ; દર્પણ અનુભવ અર્પણું, જ્ઞાન રમણ
મુનિ ભૂપ. ૫. આતમ સ્વરૂપ વિલોકતાં એ, પ્રગટ્યો મિત્ર સ્વભાવ;
રાય ઉદાયી ખામણાં, પર્વ પર્યુષણ દાવ. ૬. નવ વખાણ પૂજી
સુણો, શુદ્ધ ચતુર્થી સીમા; પંચમી દિને વાંચે સુણો, હોય વિરાધી
નિયમા. ૭. એ નહીં પર્વે પંચમી, સર્વ સમાણી થોથે; ભવ ભીરૂ
મુનિ માનશે, ભાખ્યું અરિહા નાથે. ૮. શ્રુત કેવલી વચણા મુણી,
લહી માનવ અવતાર; શ્રી શુભ વીરને શાસને, પામ્યા જય
જયકાર. ૯.

૩૫. શ્રી દીવાળીનું ચૈત્યવંદન.

૧

શ્રી સિદ્ધાર્થ નૃપ કુલ તિલો, ત્રિશલા જસ માત; હરિ લંછન
તતુ સાત હાથ, મહિમા વિખ્યાત. ૧. ત્રીશ વરસ ગૃહ વાસ છંડી,
લીયે સયંમ ભાર; બાર વરસ છંદ્રસ્થ માન, લહી કેવલ સાર. ૨.
ત્રીશ વરસ એમ સવિ મલી એ, બહોત્તર આયુ પ્રમાણ; દીવાલી
દિન શિવ ગયા, કહે નય તેહ ગુણખાણ. ૩.

૨

ઇંદ્રજિતિ પહિલા ભણું, ગૌતમ જસનામ; ગોખર ગામે ઉપન્યા,
વિદ્યાના ધામ; પંચ સયા પરિવાર શું, લેઈ સંયમ ભાર; વરસ

પચાશ ગ્રહે વસ્યા, વ્રતે વર્ષજ ત્રીશ; 'ગાર વરસ કેવલ વર્યાએ, ખાણું
વરસ સેવિ આય; નય ગ્રહેગૌતમ નામથી, નિત્ય નિત્ય નવ નિધિ ધાય.

૩૬. એકસો સિત્તેરજિન ચૈત્યવંદન.

શેળે જિનવર શામલા, રાતા ત્રીશ વખાણું; લીલા મરકત
મણિ સમા, આહનિશે શુભ ખાણું. ૧. પીલા કંચન વર્ણ સમા,
છત્રીશે જિનચંદ; શંખવરણ સોહામણું, પચાશે મુખકંદ. ૨.
સીત્તેર સો જિન વંદીયે એ, ઉત્કૃષ્ટ સમકાલ; અજિતનાથ વારે
હુવા, વંદ્ય થઈ ઉજમાલ. ૩. નામ જપતાં જિન તણું, દુર્ગતિ
દૂરે જાય; ધ્યાન ધ્યાતાં પરમાત્મનું, પરમ મહોદય થાય. ૪. જિન-
વર નામે જશ લલો, સદ્ગત મનોરથ સાર; શુદ્ધ પ્રતિતી જિન
તણી, શિવ મુખ અનુભવ ધાર. ૫.

૩૭. ચોવીશ જિનના વર્ણનું ચૈત્યવંદન.

પદ્મપ્રભુ ને વાસુપૂજ્ય, દો રાતા કહીએ; ચંદ્રપ્રભુ ને સુવિધિ-
નાથ, દો ઉજ્જવલ લહીએ. ૧. મહિનાથ ને પાર્શ્વનાથ, દો નીલા
નિરખ્યા; મુનિસુવ્રત ને નેમનાથ, દો અંજન સરિખા. ૨. મોળે
જિન કંચન સમા એ, એવા જિન ચોવીસ; ધીરવિમળ પંડિતતણો,
જ્ઞાનવિમલ કહે શિષ્ય. ૩.

૩૮. ચોવીશ જિનના લંછનનું ચૈત્યવંદન.

ઋષભ લંછન ઋષભદેવ, અજિત લંછન હાથી; સંલવ લંછન
ઘોડલો, શિવપુરનો સાથી. ૧. અભિનંદન લંછન કપિ, કૌંચ લંછન
સુમતિ; પદ્મ લંછન પદ્મપ્રભુ, વિશ્વદેવ સુમતિ. ૨. સુપાર્શ્વ લંછન
સાથીઓ, ચંદ્રપ્રભુ લંછન ચંદ્ર; મગર લંછન સુવિધિ પ્રભુ, શ્રીવન્દ્ય
શીતળ જિણુંદ. ૩. લંછન ખડ્ગી શ્રેયાંસને, વાસુપૂજ્યને મહિપ;
ચુવર લંછન પ્રભુ વિમલદેવ, ભવિયા તે નમો શિવ. ૪. સિંચાણો
જિન અનંતને, વજ્રલંછન શ્રીધર્મ; શાંતિ લંછન મૃગલો, રાખે
ધર્મનો મર્મ. ૫. કુંચુનાથ જિન જોકડો, અરજિન નંદાવર્ત; મહિ

કુલ વખાણીએ, સુવ્રત કચ્છપ વિખ્યાત. ૬. નમિ જિનને નીલો કમલ, પામીએ પંકજ માંહિ; શંખ લંછન પ્રભુ નેમણ, દીસે ઉચે આંહી. ૭. પાર્શ્વનાથજીને ચરણ સર્પ, નીલવરણ શોભિત; શિંહ લંછન કંચન તનુ, વર્દ્ધમાન વિખ્યાત. ૮. એણીપરે લંછન ચિંતવીએ, ઓળખીએ જિનરાય; જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ સેવતાં, લક્ષ્મીરતન સરિરાય. ૬.

૩૬. શ્રી પદ્મવિજયજી ચૈત્યવંદન ચોવીશી.

૧. શ્રી ઋષભ જિન ચૈત્યવંદન.

આદિ દેવ અલવેગ્ગરૂ, વિનીતાનો રાય; નાભિરાયા કુલ મહેલો, મરૂદેવા માય. ૧. પાંચશે ધનુષની દેહડી એ, પ્રભુ પરમ દયાલ; ચોરાશી લખખ પૂર્વનું, જન્મ આયુ સુવિશાલ. ૨. વૃષભ લંછનજિન વૃષધરૂ એ, ઉત્તમ ગુણમણિ ખાણ; તસ પદપદ્મ સેવન ધરી, લહીએ અવિચલ ક્ષણ. ૩.

૨. શ્રી અજિતનાથ ચૈત્યવંદન.

અજિતનાથ પ્રભુ અવતર્યો, વિનીતાનો સ્વામી; જિન શત્રુ વિજયા તણો, નંદન શિવ ગામી. ૧. જોતેર લાખ પૂરવ તણું, પાલ્યું જિણે આય; ગજ લંછન લંછન નહિં, પ્રણમે સુર રાય. ૨. સાઠ ચારશે ધનુષની એ, જિનવર ઉત્તમ દેહ; પાદ પદ્મ તસ પ્રણમીએ, જિમ લહીયે શિવ ગેહ. ૩.

૩. શ્રી સંભવનાથ ચૈત્યવંદન.

સાવચ્છી નયરી ધણી, શ્રી સંભવનાથ; જિતારી નૃપ નંદનો, ચલવે શિવ સાથ. ૧. સેના નંદન ચંદને, પૂજો નવ અંગે; ચારશે ધનુષનું દેહમાન, પ્રણમું મન રંગે. ૨. સાઠ લાખ પૂરવ તણું એ, જિનવર ઉત્તમ આય; તુરગ લંછન પદ પડને, નમતાં સુખ યાય. ૩.

૪. શ્રી અભિનંદન ચૈત્યવંદન.

વંદન સંવર રાચનો, ચોથા અભિનંદન; કપિ લંછન વંદન કરે, લવ દુઃખ નિકંદન. ૧. સિદ્ધારથ જસ માવડી, સિદ્ધારથ જિન

ગય, સાડા ત્રણસે ધનુષ માન, મુદ્ગ જમ કાય ૨ વિનીતા
વાસી વદીયે એ, આયુ લાખ પચાસ પૂરવ તમ પદ પદને, નમતા
શિવપુત્ર વાસ ૩

૫. શ્રી સુમતિનાથ ચૈત્યવદન.

સુમતિનાથ મુહ કંઠ, કૌશલ્યા જમ નગરી મેઘરાય મગલા
તણો, નદન નિત વયરી ૧ કૌચ લાછન જિન રાજિયો, ત્રણસે
ધનુષની દેહ, ચાલીશ લાખ પૂરવ તણુ, આયુ અનિ ગુણ ગેહ
૨ સુમતિ ગુણે કરી જે ભર્યો એ, તર્યો સસાર અગાધ તસ
પદ પદ સેવા થકી, લાહો મુખ અવ્યાખાધ ૩

૬. શ્રી પદ્મપ્રભુ ચૈત્યવદન.

કોસખી પુર રાજિયો, ધર નરપતિ રાય, પદ્મપ્રભ પ્રભુતા
મયી, સુમિમા જસ માય ૧. ત્રીશ લાખ પૂરવ તણુ, જિન આયુ
પાલી, ધનુષ અઢીશે દેહડી, સર્વિ કર્મને ટાલી ૨ પદ્મ લાછન
પરમેશ્વર એ, જિન પદ પદની સેવ, પદ્મ વિજય કહે કીલ્યો,
ભવિ જન સહુ નિત્યમેવ ૩

૭. શ્રી સુપાર્શ્વનાથ ચૈત્યવદન.

શ્રી સુપાર્શ્વ જિણુદ પાશ, ટાંચો ભવ કેરો, પૃથિવી માતાને
ઉરે, જાંચો નાથ હમેરો ૧ પ્રતિષ્ઠિત મુત મુદ્ગ, વાણાગ્રસી રાય,
વીશ લાખ પૂરવ તણુ, પ્રભુજીનુ આય ૨. ધનુષ બગે જિન દેહડી
અસ્તિક લાછન માર, પદ પદે જમ રાજ્તો, તાર તાર ભવ તાર ૩

૮. શ્રી ચદ્રપ્રભ ચૈત્યવદન.

લાખમણા માતા જનમીયો, મહસેન જસ તાય, ઉડુપતિ લાછન
દીપતો, ચદ્રપુરીનો રાય ૧ દશ લાખ પૂરવ આઉધુ, દોઢસો
ધનુષની દેહ, સુરનરપતિ મેવા કરે, ધરતા અતિ સસનેહ ૨
ચદ્રપ્રભ જિન આઠમા એ, ઉત્તમ પદ દાતાર, પદ્મ વિજય કહે પ્રણ-
મીયે, મુજ પ્રભુ પાર ઉતાર ૩.

૯. શ્રી સુવિધિનાથ ચૈત્યવંદન.

સુવિધિનાથ નવના નમુ, સુગ્રીવ જન્મ તાત, મગ્ન લછન ચરણુ નમુ, રામા ૩ડી માત ૧ આયુ એ લાખ પૂરવ તાણુ, શત ધનુષની કાય, કાકદી નયની ધણી, પ્રપામુ પ્રભુ પાય ૨ ઉત્તમ વિધિ જોડથી લહો એ, તેણુ સુવિધિ જિન નામ નમતાનમ પદ પદને, લહીયે શાશ્વત ધામ ૩

૧૦. શ્રી શીતલનાથ ચૈત્યવંદન.

નમઃ દ્વરથ નદનો, શીતલ શીતલનાથ, ગળ લલિતપુર તણો, ચલવે શિવ સાથ ૧. લાખ પૂરવનુ આઉણુ, નેલુ ધનુષ પ્રમાણુ, કાયા માયા તાલીને, લહ્યા પચમ નાણ ૨ શ્રીવત્સ લછન સુદડ એ, પદ પદ ગ્હે જાન, તેજિનની નવા થકી, લહીયે લીલ વિલામ ૩

૧૧. શ્રી શ્રેયાંસ જિન ચૈત્યવંદન.

શ્રી શ્રેયાંસ અચ્ચારમા, વિષ્ણુ નૃપ તાય, વિષ્ણુ માતા જોડની, એશી ધનુષની કાય ૧ વરસ ચોરાશી લાખનુ, પાલ્યુ જેણે આય, ખડગી લછન પદકજે, સિદ્ધપુરીનો રાય. ૨. ગલ્ય તણ દીક્ષા વરી એ, જિનવર ઉત્તમ જ્ઞાન, પામ્યા તસ પદ પદને, નમતા અવિચલ થાન ૩

૧૨. શ્રી વાસુપુત્ર્ય ચૈત્યવંદન.

વાસવ વદિત વાસુપુત્ર્ય, ચપાપુરી તામ, વાસુપુત્ર્ય કુલ યદ્રમા, માતા જ્યા નામ ૧ મહિષ લછન જિન ધારમા, સિત્તર ધનુષ પ્રમાણુ, પ્રયા આયુ વરમ વવી, બહોત્તર લાખ વખાણુ ૨. સદ ચતુર્વિધ યાપિને એ, જિન ઉત્તમ મહારાય, તસ મુખ પદ વચન મુણી, પરમાનદી થાય ૩

૧૩. શ્રી વિમલનાથ ચૈત્યવંદન.

કપિલપુર વિમલ પ્રભુ, શ્યામા માત મન્દાર, કૃતવર્મા નૃપ કુલ નભે, ઉગમિયો દિનકાર ૧ લછન રાજે વરાહનુ, સાઠ ધનુષની

કાય, સાઠ લાખ વરસા તણું, આયુ સુખ સમુદાય ૨ વિમલ વિમલ પોતે થયો એ, સેવક વિમલ કરેહ, તુજ પદ પદ વિમલ પ્રત્યે, સેવું ધરી મ સનેહ. ૩.

૧૪. શ્રી અનંતનાથ ચૈત્યવંદન.

અનંત અનંત ગુણ આગર, અયોધ્યાવાસી, સિંહમેન નૃપ નંદનો, થયો પાપ નિકાસી. ૧ મુજસા માતા જનમિયો, ત્રીશ લાખ ઉદાર; વરમ આઉંખું પાલીયુ, જિનવર જયકાર. ૨. લછન સીંચાણ તણું એ, કાયા ધનુષ પચાસ, જિન પદ પદ નમ્યા થકી, લહિયે સહજ વિલાસ ૩.

૧૫. શ્રી ધર્મનાથ ચૈત્યવંદન.

ભાનુનદન ધર્મનાથ, સુમતા લક્ષ્મી માત; વરૂ લંછન વજ્રિ નમે, ત્રણ ભુવન વિખ્યાત ૧ દશ લાખ વરસનુ આઉંખું, વપુ ધનુ પીમતાલીશ, રત્નપુરીનો રાણ્યો, જગમા ભસ જગીશ. ૨. ધર્મ મારગ જિનવર કહીયે, ઉત્તમ જન આધાર, તેણે તુજ પાદ પદ તણી, સેવા કરે નિરધાર. ૩

૧૬. શ્રી શાંતિનાથ ચૈત્યવંદન.

શાંતિ જિનેસર મોલમા, અચિરા સુત વદો, વિશ્વમેન કુલ નભ મણિ, ભવિ જન સુખ કદો ૧. મૃગ લંછન જિન આઉંખું, લાખ વરમ પ્રમાણુ, હૃદયિણા ઉર નયરી ધણી, પ્રભુજી ગુણ મણિ ખાણુ ૨. ચાલીશ ધનુપની દેહડી એ, સમ ચઉરમ મંઠાણુ, વદન પદ જયુ ચંદલો, દીઠે પરમ કટ્યાણુ. ૩.

૧૭. શ્રી કુંચુનાથ ચૈત્યવંદન.

કુંચુનાથ કામિત દીયે, ગજપુરનો રાય, સિરિ માતા ઉરે અવતર્યો, મુર નરપતિ તાય. ૧. કાયા પાંત્રીશ ધનુપની, લછન જમ છાગ, કેવલજ્ઞાનાદિકે ગુણા, પ્રભુમો ધરી રાગ ૨. મહસ પચાણુ વરસનું એ, પાલી ઉત્તમ આય, પદવિજય કહે પ્રભુમીયે, ભાવે શ્રી જિનરાય ૩.

૧૮. શ્રી અરનાથ ચૈત્યવંદન.

નામપુરે અર જિનવરૂ, સુદર્શન નૃપ નંદ; દેવી માતા જન-
મીયો, ભવિ જન સુખકંદ. ૧. લંછન નંદાવર્તનું, કાયા ધનુષ ત્રીશ;
સહસ ચોરાશી વરુનું, આયુ બ્રહ્મ જગીશ. ૨. અરૂંજ અજર અજ
જિનવરૂ એ, પામ્યા ઉત્તમ કાણુ; તસ પદ પદ્મ આલંબતાં, લહીયે
પદ નિરવાણુ. ૩.

૧૯. શ્રી મલ્લિ જિન ચૈત્યવંદન.

મલ્લિનાથ ઓગણીશમા, જસ મિથિલાનયરી; પ્રભાવતી જશ
માવડી, ટાલે કર્મ વયરી. ૧. તાત શ્રી કુંભ નરેસરૂ, ધનુષ પથ-
વીશની કાય; લંછન કલશ મંગલ કરૂં, નિર્મમ નિરમાય. ૨. વરસ
પંચાવન સહસનું એ, જિનવર ઉત્તમ આય; પદ્મવિજય કહે તેહને,
નમતાં શિવ સુખ થાય. ૩.

૨૦. શ્રી મુનિસુમત જિન ચૈત્યવંદન

મુનિસુમત જિન વીશમા, કચ્છપનું લંછન; પદ્મા માતા
જેહની, સુમિત્ર નૃપ નંદન. ૧. રાજગ્રહી નગરી ધણી, વીશ ધનુષ
શરીર; કર્મ નિકાચિત રેણુમજ, ઉદામ સગીર. ૨. ત્રીશ હજાર
વરસ તાણું એ, પાલી આયુ ઉદાર; પદ્મવિજય કહે શિવ લક્ષ્મા,
શાશ્વત સુખ નિરધાર. ૩.

૨૧. શ્રી નમિ જિન ચૈત્યવંદન.

મિથિલાનયરી રાણ્યો, વિપ્રા સુત સાચો; વિજયરાય સુત
છોડીને, અવરા મત રાચો. ૧. નીલ કમલ લંછન ભદ્રું, પત્તર ધનુષની
દેહ; નમિ જિનવરનું સોહતું, ગુણ ગણ મણિ ગેહ. ૨. દશ હજાર
વરસ તાણું એ, પાળ્યું અરગટ આય; પદ્મવિજય કહે પુણ્યથી, નમિયે
તે જિનરાય. ૩.

૨૨. શ્રી નેમિનાથ ચૈત્યવંદન.

નેમિનાથ ણાવીશમા, શિવાદેવી માય; સમુદ્રવિજય પૃથ્વી
પતિ, જે પ્રભુના તાય. ૧. દશહ ધનુષની જેહડી, આયુ વરસ હજાર;

ગંખ લાંછન ધર સ્વામીજી, તજી રામુલ નાર. ૨. સૌરીપુર નયરી
ભટ્ટી એ, બ્રહ્મચારી ભગવાન; જિન ઉત્તમ પદ પદ્મને, નમતાં
અવિચલ થાન. ૩.

૨૩. શ્રી પાર્શ્વજિન ચૈત્યવંદન.

આસ પૂરે પ્રભુ પાસજી, ત્રોડે ભવ પાશ; વામા માતા જન-
મિયે, અહીં લાંછન જાસ. ૧. અશ્વસેન સુત સુખકર, નવ હાથની
કાયા; કાશી દેશ વાણારસી, પુણ્યે પ્રભુ આયા. ૨. એકસો વરસનું
આઉખું એ, પાલી પાર્શ્વ કુમાર; પદ્મ કહે સુકતે ગયા, નમતાં
સુખ નિરધાર. ૩.

૨૪. શ્રી વર્ધ્ધમાનસ્વામિ ચૈત્યવંદન.

સિદ્ધારથ સુત વંદિયે, ત્રિશલાને જાલે; ક્ષત્રિકુલમાં અવતર્યો,
સુર નરપતિ ગાયો. ૧. મૃગપતિ લાંછન પાઉલે, સાત હાથની કાયા;
બહોંતેર વરસનું આઉખું, વીર જિનેશ્વર રાય. ૨. ખિમાવિજય
જિનરાયના એ, ઉત્તમ ગુણ અવદાત; સાત જોડથી વર્ણવ્યા,
પદ્મવિજય વિખ્યાત. ૩.

૪૦. ઉપાધ્યાય શ્રી ક્ષમા કલ્યાણજી પ્રણીત શ્રી ચૈત્યવંદન ચોવીશી.

૧. શ્રી ઋષભ જિનેન્દ્ર ચૈત્યવંદનમ (શાર્દૂલ વિકીકિત-છન્દઃ)

સર્વદક્ષ્યાનતમૌલિનિર્જ્વરત્રાજિભુગૌલિપ્રભા, સંમિશ્રાક્ષુર્લુપ્ત-
પ્તિશોભચરણાભોજદ્વયઃ સર્વદઃ સર્વસઃ પુરુષોત્તમઃ સુચરિતો.
ધર્માર્થિનાં પ્રાણીનાં, બ્યાદ્ ભૂરિવિભૂતયે મુનિપતિઃ શ્રીનાભિસુ-
નુર્જિનઃ. ૧. સદ્ગોષ્ઠોષોપચિતાઃ સદૈવ-દ્વધના પ્રૌઢપ્રતાપદ્રિયે, ગેનાજ્ઞા-
નનમોવિતાનમખિલં વિશિષ્ટમન્તઃ સણ્મ; શ્રીગતુન્જયપૂર્વશૈલ-
શિખરં ભાસ્વાનિવોદભાસયન્, ભન્યાભોજહૃતઃ સ એષ જ્યન્તુ
શ્રીમારુદેવપ્રભુઃ. ૨. યે વિદ્યાનમયો જગત્રયગુરુર્લૈક્યલોકાઃ શિલાઃ,

सिद्धियेन वृत्ता समस्तजनता यस्मै नतिं तपन्ते; यस्मान्मोहमतिर्गता
मतिभृतां यस्यैव सेव्यं वयो, यस्मिन् विश्वगुणस्तमेव सुतरां वन्दे
युगादीश्वरम्: ३.

२. श्री अजितनाथजिनेन्द्र—चैत्यवन्दनम्.

(भालिनी—छन्दः)

सकलमुपसमृद्धिर्यस्य पादारविन्दे, विलसति गुणुरक्ता
लङ्कतशृङ्गव नित्यम्; त्रिभुवनजनमान्यः शान्तमुद्राङ्गलिरामः, स जयति
जिनराजस्तुङ्गितारङ्गतीर्थे. १. प्रभवति किल लब्धो यस्य निर्वर्णनेन,
व्यपगतदुरितौघः प्राप्तमोहप्रपञ्चः, निजमलजितरागद्वेषविद्वेषिवर्ग,
तमजितवर्गोत्रं तीर्थनाथं नमामि. २. नरपतिजितशत्रोर्वशरत्ना-
करेन्दुः, सुरपति—यतिमुज्ज्वलकिटहस्तैः समर्थः; दिनपतिरिव लोकैऽपा-
स्तमोहान्धकारे, जिनपतिरजितेशः पातु मां पुण्यभूतिः. ३.

३. श्री संभवनाथजिनेन्द्र—चैत्यवन्दनम्.

(सञ्चरा—छन्दः)

यज्जडस्थामकतयिताः प्रचुरतरलवभ्रान्तिमुक्ता मनुष्याः संजताः
आधुभावोद्भसितनिजगुणान्वेषिषुः सद्य एव; स श्रीमान् संलवेशः
प्रशमरसमयो विश्वविश्वोपकर्ता, स्रष्टा द्विव्यदीप्तिः परमपदकृते
सेव्यतां लब्धलोकाः. १. शुक्लध्यानोदकेनोद्भवलमतिशयितस्वच्छलावा-
लुतेन, स्वस्मादाकृत्य वृत्तं शिवपदनिगमं कर्मपङ्कप्रपञ्चम्; नीरन्ध्रं
हरयित्वा प्रकृतिमुपगतो निर्विकल्पस्वरूपः मेव्यस्तात्पर्यध्वजेऽसौ
जगति जिनपतिर्वीतरागः सहैव. २. बाष्पा विद्योनिरत्नप्रकर धव
परिभ्राम्यते सर्वकावे, यस्मिन्निःशेषदोषव्यपगमविशदे श्री जितारे-
स्तान्त्रे; दुष्प्रायो दुष्टसत्त्वैः स्फुटगुणनिकरः शुद्धबुद्धिदक्षमादिः,
उत्थायुश्रीनिवासः स लवति वदताऽभ्यर्थनीयो न केयाम्. ३.

४. श्री अलिनन्दनजिनेन्द्र—चैत्यवन्दनम्.

(हुतविलम्बित—छन्दः)

विगदशाङ्गमोमगमाननः, कमलकोमलवारुविलोचनः शुचिगुणः
सतरामलिनन्दनं, लय मुनिर्मलतायिष्ठतल्लघनं. १. जगति क्षान्तदुरीध-

रक्षांछित-कमसरोरुह ! भूरिकृपानिधे ! मम समीहितसिद्धिविधायकं,
त्वद्वरं कमपीडु न तर्क्ये. २. प्रवरसंवर ! संवररूपते-स्तनय ! नीति-
विशेष ! ते पदम; शरणुमस्तु निनेश ! निरन्तरं, रुचिरलक्षितमुयुक्ति-
भूतो मम. ३.

५. श्री सुमतिनाथजिनेन्द्र—चैत्यवन्दनम्.

(उपेन्द्रविज्जा—छन्दः)

सुवर्णवर्णं उरिष्ठा सवर्णा, मनोपनं मे सुमतिर्षदीयान;
गतस्ततो दुष्टकुट्टिराग-द्विपेन्द्र ! नैव स्थितिरत्र कार्या. १. जिनेश्वरे
मेघनरेन्द्रसुनु-वर्नोपमे गजति मानसे मे; अहो गुरुद्वेषदुताशन !
त्वा-मसौ शमं नेष्यति अथ येव. २. छतः सुहरं प्रज दुष्टपुष्पे !
समं दुरात्मीयपरिच्छेदः; सुषुद्धिलतां सुमतिर्जिनेशो, मनोरमः
स्वान्तमितो भदीयम्. ३.

६. श्री पद्मप्रभाजिनेन्द्र—चैत्यवन्दनम्

(भूजंगप्रयात—छन्दः)

उदारभलामण्डलैर्लाभमानः, कृताऽत्यन्तदुर्हन्तदोषापमानः; सुस्ती-
मार्जुन ! श्रीपतिर्देवदेवः, सदा मे सुहाऽन्यर्थनीयस्त्वमेव. १. यदीयं
मनःपटुं नित्यमेव, त्वयाऽलंकृतं ध्येयरूपेषु देव !; प्रधानस्वरूपं
तमेवाऽतिपुण्यं, जगन्नाथ ! जनाभि लोके सुधन्यम्. २. अतोऽधीश !
पद्मप्रभाऽनन्दधाम, ममरामि प्रक्षमं तवैवाङ्गं नाम; मनोवांछिता-
र्थप्रदं योगिगम्यं, यथा यक्वाडो रवेर्धामरम्भम्. ३.

७. श्री सुपाश्वनाथजिनेन्द्र—चैत्यवन्दनम्.

(त्रोटक—छन्दः)

अथवन्तमनन्तगुलैर्निर्भूतं, पृथिवीसुतमद्भुतस्वपभृतम्;
निजवीर्यविनिर्गितकर्म्मणत्वं, सुरकोटिसमाश्रितपक्षमलम्. १. निरुपा-
धिकनिर्मलश्रौभ्यनिधिं, परिवर्जितविश्वदुरन्तावधिम्; लववाग्निधेः
परपारमितां, परमोद्भवस्यतनयोन्मिलितम्. २. उतधौनमुवर्ण-

ગરીરધરં, શુભપાર્થિયુપાર્થિજિનપ્રવગ્મ, વિનયાડવનત પ્રણુમામિ
મદા, હૃદયોલ્લસ્યગિતગ્રમુદા ૩

૮. શ્રી ચન્દ્રપ્રભાજિનેન્દ્ર—ચૈત્યવન્દનમ્.

(વશમ્થ—છન્દ)

અનન્તાકાન્તિપ્રકરણુ ચામણા, કલાધિપેનાશ્રિતમાન્મમામ્યત,
જિનેન્દ્ર ! ચન્દ્રપ્રભા ! દેવમુત્તમ, ભવન્તમેવાત્મહિત વિભાવયે. ૧
ઉદારચારિત્રનિધે ! જગત્પ્રભો !, તવાનનામ્મોજવિલોકનેન મે, વ્યથા
મમન્તાડન્તમિતોદિત મુખ, યથા તમિન્ના દિવમર્કતેજમા ૨
મદૈવમમેવનતત્પે જને, ભવન્તિ નર્વેડપિ મુગ મુદ્દુપ્ય, નમઃ
લોકે મમચિત્તવૃત્તિના, ત્વચૈવ સ્મૃતમતો નમોડન્તુ તે. ૩.

૯. શ્રી સુવિધિનાથજિનેન્દ્ર—ચૈત્યવન્દનમ્.

(વસતતિલકા—છન્દ)

વિશ્વાભિવન્દ્ય મહારાકિતપાપપદ્મ !, મુગ્રીવજાત ! જિનપુગવ !
શાન્તિસક્ત ! ભવ્યાત્મતારણપરોત્તમયાનપાત્ર !, મા તારત્યસ્વ ભવવાગિ
નિધેર્વિરુપાત્ ૧ નિ શેષદોષવિગમોદ્ભવમોક્ષમાર્ગ, ભવ્યા શ્રયન્તિ
ભવદાશ્રયતો મુનીન્દ્ર !, સન્નેવિત મુરમણિર્બહુધા જનાના, કિ નામ
નો ભવતિ કામિતસિદ્ધિકારી ? ૨ વિજ કૃપારસનિધિ સુવિધે !
મ્વયભુ—ર્મત્વા ભવન્નામિતિ વિજપયામિ તાવત્, દેવાવિદેવ ! તવ
દર્શનવલ્લભોડહુ, શશ્વદ્ ભવામિ ભુવનેશ ! તથા વિધેહિ ૩

૧૦. શ્રી શીતલનાથજિનેન્દ્ર ચૈત્યવન્દનમ્.

(શાર્દૂલવિક્રીતિ—છન્દ)

કલ્યાણાકુરવર્ધને જલધર સર્વાગિસપત્તર, વિશ્વવ્યાપિયશ -
કલાપકલિત ડૈવલ્યલીલાશ્રિતમ્, નન્દાકુશિસમુદ્ભવ દ્વરથક્ષોણીપતેર્ન -
ન્દનં, શ્રીમત્સરતબન્ધિરે જિનવર વન્દે પ્રણુ શીતલમ્ ૧. વિશ્વ -
જ્ઞાનવિશુદ્ધસિદ્ધિપદવીહિતુપ્રબોધ દધદ્, ભવ્યાના વરભક્તિરક્તમનસાં
ચેત સમુદ્ભાસયન્, નિત્યાનન્દમય પ્રસિદ્ધસમય સદ્ભૂતસૌખ્યાશ્રયો,

दृष्टान्निष्ठतमः प्रष्टाशततरष्विर्लयाज्जिनः शीतलः. २. सद्भक्त्या
निवृत्तेश्वरैः कृतनुतिर्भास्वद्गुणान्कृतिः, सत्कृत्याण्यसमधुतिः शुभमतिः
कृत्याण्यकृतसंगतिः; श्रीवत्सांकसमन्वितस्त्रिभुवनत्राणे अहीतप्रतो, भूयाद्
लङ्कितभृतां सद्योपरहः श्रीशीतलस्तीर्थकृत. ३.

११. श्री श्रेयांसनाथजिनेन्द्र चैत्यवन्दनम्.

(हुरिबुरी—७-६:)

शिरपरिचिता गाढव्याप्ता सुषुद्धिपराङ्मुभी, निम्नलपरि-
स्कृत्योद्धृता समग्रतया भम; व्यपगतवती इरं हृष्टा स्वनिष्ठमुद्विष्टा,
अपचितम्लता अद्यो लृत्वा यदीयमुद्विष्टा: १. निरुपममुष्णश्रेणीहेतु-
निराकृतदुर्दशा, शुचितरगुणश्रमावासे निसर्गभेदेनान्वला, हृद्य-
कमले प्रादुर्भाता सुतत्परुषिर्भम, विदलितभवत्प्रान्तिर्यस्याध्यनस
भनुस्मृतो: २. उपकृतिमतिर्दानी दक्षो निरस्तजगद्वयथ; समुचितकृति-
विज्ञानां शुभकाशितसत्पथ; नृपगणगुरोर्विष्णोर्वशे प्रलाकरमन्त्रिण;
अ लवतु भम श्रेयांसेनः प्रगोधसमृद्धये ३.

૧૨. શ્રી વાસુપૂજ્ય જિનેન્દ્ર ચૈત્યવન્દનમ્.

(રથોદ્ધતા—છન્દઃ)

पृष्ठं चन्द्रमनीयदीपिति—आजमानमुष्मद्भूतश्रियम्; शान्त-
दृष्टिमलिरामयेष्टितं, शिष्टजन्तुपरिवेष्टितं परम्. १. नष्टदृष्टमति-
लियंभीश्वरं, संस्मरविदरिह लरिनिर्लुङ्गि; क्षीणमोक्षसमयादनन्तरं,
प्रापि सत्यपरमात्मरूपता. २. पार्थिवेशवसुपुत्र्यवेशमनि, प्राप्तपुण्य-
जनुषं जगत्प्रभुम्; वासुपुत्र्यपरमेष्ठिनं महा, के स्मरन्ति न क्षितं
विपश्चितः, ३

१३. श्री विभक्तनाथत्रिनेन्द्र व्यस्यवन्दनम्

(મન્દાકીર્તી—છન્દઃ)

संसारोदरिभन् भुति भुतिभाडभेयमानन्दिरुपं, त्वां सर्वसं
सकलभुतिभेदिसंसेव्यमानम्; द्रष्टुः सम्यग्बिम्बलसहस्रज्ञानधाम

प्रधानं, संप्राप्तोऽहं प्रथममुपहं संलूतानन्दवीथिम्. १. ये तु स्वामिन
कुमतिपिहितस्कारसङ्गो धमूढाः, भौग्याकारां प्रतिकृतिमपि प्रेक्ष्य ते
विश्वपन्थ्याम्; द्वेषोद्धतेः कुडुषितमनोवृत्तयः स्युः प्रकामं, मन्ये तेषां
गतशुभदृशां च गतिर्लोबिनीति. २. श्यामासूनो 'प्रतिदिनमनुभृत्य
विज्ञानिवाक्यं, हित्वाऽनार्यं कुमतिवचनं ये लुपि प्राणुलाजः पूर्णा-
नन्दोल्लसिताहृदयास्त्वां सभाशोधयन्ति, स्वाध्यायाराः प्रकृतिमुलगाः
सन्ति धन्यास्त जेव. ३.

१४. श्री अनन्तनाथजिनेन्द्र—चैत्यवन्दनम्.

(अजिणी—छन्दः)

यस्य लब्धात्मनो दिव्यचेतोर्गृहे, सर्वदाऽनन्तचिन्तामणिर्द्योतते;
यान्ति हरे स्वतस्तस्य दुष्टापहो, विश्वविज्ञानवित् लवेदक्षयम्. १. यस्तु
सर्वज्ञस्वयं स्वस्वपस्थितं, वीक्ष्य सदलावतः सिद्धसेनात्मजम्; अह-
नुताऽमेहसहोऽमपृष्टो, मन्यते धन्यमात्मीयनेत्रद्वयम्. २. सोऽप-
वर्गानुगामिस्वभावोऽनन्तवलां, व्यदभिध्यात्वविद्रावणे तत्परम्; अन्धुरा-
त्मानुवृत्तिप्रकाशोद्यतां, शुद्धसम्यक्तवसंपत्तिमावभ्यते. ३. (बुग्भम्)

१५. श्री धर्मनाथजिनेन्द्र—चैत्यवन्दनम्.

(कामकीदा—छन्दः)

लाभवन्ज्ञानं शुद्धात्मानं धर्मेशानं सद्बुधानं, शक्त्या युक्तं
होषोऽयुक्तं तत्त्वासक्तं सल्लङ्घ्यम्; शन्यन्धान्तं कीर्त्या कान्तं ध्यस्तब्धा-
न्तं विश्रामं, क्षिप्तावेशं सत्यादेशं श्रीधर्मेशं वन्दध्वम्. १.
निःशेषार्थप्रादुर्भक्तां सिद्धेर्लार्तां सधर्ता, दुर्भावानां हरे दुर्ता दीनोद्धर्ता
संस्मर्ता; सल्लङ्घ्यतेष्यो युक्तोद्धर्ता विश्वत्राता निर्माता, स्तुत्यो लक्ष्या
वाचोयुक्त्या चेतोवृत्त्या ध्येयात्मा. २. सम्यग्जिह्वा साक्षाद् दृष्टो मोहा-
डस्पृष्टो नाकृष्टः, खोतोऽग्रामैः संपन्नयेष्टः साधुश्रेष्ठः सत्प्रेष्टः; अद्वायु-
क्तस्वान्तैर्गुणैः नित्यं तुष्टो निर्दुष्ट-स्त्यानये नैव श्रीवत्राङ्को
नन्दोर्त्तका निःशङ्कम्. ३.

१६. श्री शान्तिनाथजिनेन्द्र—चैत्यवन्दनम्.

(द्रुतविलम्बित—छन्दः)

विपुलनिर्भरकीर्तिभरान्वितो, ज्यति निर्जरनाथनमस्कृतः॥ लघु-
विनिर्जितमोहधराधिपो, जगात् यः प्रभुशान्तिजिनाधिपः॥ १ विहि-
तशान्तसुधारसमन्वनं, निषिलदुर्जयदोषविवर्जितम्; परमपुण्यवतां
लजनीयतां, गतमनन्तशुद्धैः सङ्गितं सताम्. २. तमथिरात्मजमीशमधी-
श्वरं, महुिमधाम लजामि जगत्त्रये, वरमनुत्तरसिद्धिसमृद्धये (त्रिलि-
विशेषकम्). ३.

१७. श्री कुन्धुनाथजिनेन्द्र चैत्यवन्दनम्.

(गीत पद्धति—छन्दः)

जय जय कुन्धुजिनोत्तम ! सत्तमतत्त्वनिधान !, धर्मिजनो-
न्नतवत्समानसमानसङ्गससमान; ज्ञानाच्छादकमुष्यमहोद्धतकर्मविमुक्त !
विषमविषयपरिलोपविरक्त ! १ जय जय विश्वजनीन ! मुनिमन्मा-
न्य ! विशुद्ध—चेतन ! आरुचरित्रपवित्रितलोका ! विष्णुद्ध !; निरुपममेका
महोदधरधीर ! निरन्तरमेव, जगद्विवर्जित ! सर्वसुपर्वविनिर्मितसेवा ! २.
जय जय सूरनरेश्वरनन्दन ! चन्दनकङ्कण !, जिनेश ! विश्वविलासवि-
नाशक ! पीतविक्रम !; निर्मलकेवलगोधविलोकिनलोकालोका ! प्रादुर्भूत-
महोदयनिवृत्तिनित्यविशोक ! ३.

१८. श्री अरुनाथजिनेन्द्र—चैत्यवन्दनम्.

(शमगिरिशिखरेषु गीयते)

दिव्यगुणधारकं लब्धजनतारकं, दुरितभतिवारकं सुकृतिकान्तम्;
नितविषमसायकं सर्वसुखदायकं, जगतिजिननाथकं परमशान्तम्.
१. स्वगुणपर्यायसंमीलितं नौमि तं, विगतपरलापपरिणुतिमथयुग्मम्;
सर्वसंयोगविस्तारपारंगतं, प्राप्तपरमात्मरूपं प्रथयुग्मम्. दिव्यगुणम्
२. साधुदर्शनवृत्तं स्यादिकेः प्रस्तुतं, प्रातिहार्याष्टोदयासमानम्;
सततमुक्तिप्रदं सर्वदा पूजितं, शिवमही सार्वभौमप्रधानम्. दि०
३. (त्रिलिङ्गविशेषकम्)

१९. श्री महिलनाथजिनेन्द्र चैत्यवन्दनम्.

(गीतनी याव)

कुम्भसमुद्भव ! संभद्रकर ! गुणवर !, हे महिलजिनोत्तमदेव !
जय जय विश्वपते !. १. कृत्याकृत्यविवेकिता जिन ! समुचिता !; हे
त्वयि नगर्ति जिनेश !, जय जय विश्वपते !. २. नित्यानन्दप्रका-
शिका भ्रमनाशिका !; हे तव गुलदृष्टिरनीश !, जय जय विश्वपते !. ३.
शुद्धिनिधनसन्निधे ! सहगुणनिधे !; हे वर्जितमर्वविकार !, जय जय
विश्वपते !. ४. निजनिरुपाधिकसंपदा शोभात ! सदा !; हे निर्मलध-
र्माधुरीषु !, जय जय विश्वपते !. ५.

२०. श्री मुनिमुमतजिनेन्द्र चैत्यवन्दनम्.

(अन्यगेय पद्धति—रागः)

उत्तमचेतन ! धर्ममृद्ध ! जगत्पते !, नित्याऽनित्यपदार्थ-
निययविलसन्भते !; निजविक्रमजितमोहमहोद्बलरूपते !, श्रीपद्मातनु-
जात ! मुज्जतहृदिद्युते ! १. श्रीमुनिमुमत ! मुमतदेशक ! संन्यनाः,
कृतसद्गुरुशुलवाक्यसुधारसमंन्यनाः; ये प्रणुमन्ति लवन्तमनन्तसुभा-
श्रितं, केवलमुज्जवललावभण्डमनिन्दितम्. २. ते निःसंशयमेव
जगत्त्रयवन्दिताः, सद्गुणावेन लवन्ति सुदृष्टयानन्दिताः; कृत्यं स्वोचित-
मेव यतः किल कारुणं, जनयति नात्मविरुद्धमिहाऽसाधारणम्. ३.

२१. श्री नमिनाथजिनेन्द्र चैत्यवन्दनम्.

(पंचथामर—छन्दः)

नमीश ! निर्मलात्मरूप ! सत्यरूप ! शाश्वतं, परार्धसिद्धि-
सौधमूर्धिन सत्त्वलावतः स्थितम्; विधाय मानसाज्जकेशदेशमध्य-
वर्तिनं, स्मरामि सर्वदा लवन्तमेव सर्वदर्शिनम्. १. प्रकुल्लङ्घोचलां-
छन ! प्रणततेजसोऽद्य ते, दिवाकरस्य वा भङ्गेऽथरश्मिदशनिन मे;
प्रमादवर्धिनी सुदुर्मतिर्निशेव दुर्लगा, गता प्रणुशमाशु हृत्कणे
विनिद्रताऽलावत. २. निरस्तहोपदुष्टकष्टकार्यभर्त्यसंस्तवो, लवे लवे लवन्त-

हाम्पुनैकसेवकः प्रभो !; लवेयभीक्ष्णं लृशं भक्षयचित्तचिन्तितं, तव
प्रसादतो लवत्ववन्ध्यमेव सत्परम्. ३.

२२. श्री नेमिनाथजिनेन्द्र—चैत्यवन्दनम्.

(विपणति—छंदः)

विशुद्धविज्ञानभृतां वरेष्ण, शिवात्मज्ञेन प्रशमाकरेष्ण; येन
प्रयासेन विनैव कामं, विजित्य विक्रान्तनरं प्रकामम्. १. विद्याय
राज्यं यथलक्ष्मणावं, राजभर्ता राजकुमारिकां य; गत्वा महीक्षं
गिरिनारक्षैक्षं, लेजे प्रत डेवलमुक्तियुक्तम्. २. निःशेषयोगीश्वर
मौलिरत्नं, जितेन्द्रयत्वे विद्धितप्रयत्नम्; तमुत्तमामन्दनिधानमेकं,
नमामि नेमि विलसद्विवेकम्. ३. (त्रिलिर्विशेषकम्)

२३. श्री पाशनाथजिनेन्द्र चैत्यवन्दनम्.

(पञ्चशामर—छंदः)

श्यामि त जिनं सदा मुदा प्रमादवर्जितं, स्वकीयवाञ्छिला-
सतो जितोरुमेधगर्जितम्; जगत्प्रकामक्षमितप्रदानदक्षमक्षतं, पदं
दधानमुच्यैकैरैतवोपलक्षितम्. १. सतामवधमेदकं प्रभृतसंपदां पदं,
बलक्षपक्षसंगतं जनेक्षलुक्षलुप्रदम्; सदैव यस्य दर्शनं विशां विम-
र्दितैर्नसां, निहुन्त्यशातलतमात्मलक्षितरक्तचेतसाम्. २. अवाप्य
यत्प्रसादमादितः पुरुश्रियो नरा, लवन्ति मुक्तिगामिनस्ततः प्रला-
प्रलास्वराः; लजेयमाश्रसेनिदेवदेवमेव सत्पदं, तमुच्यमानसेन शुद्ध-
प्रेमवृद्धिलालदम्. ३.

२४. श्री महावीरजिनेन्द्र चैत्यवन्दनम्.

(पृथ्वी—छंदः)

वरेष्यशुलुवारिधिः परमनिर्वृतः सर्वदा, ममस्तकमलानिधिः
सुरनरेन्द्रकोटिश्रिताः; जनालिसुभदायैके विगतकर्मवारे लुनः, सुमु-
क्तजनसंगतस्तपमसि त्वद्धर्मानप्रभो ! १. लनेन्द्र ! लवतोऽद्भुतं
मुष्णमुदारभिम्भस्थितं, विघ्नरपरिवर्जितं परमशान्तमुद्रार्द्रितम्;
निरीक्ष्य मुदितेक्षुः क्षलुभितोऽस्मि यच्छावनां, लनेश ! जगदीश्वरे-

वदवतु सैव मे सर्वदा २ विवेकजनवहलं भुवि दुरात्मना दुर्लभं,
दुरन्तदुरितव्यथाभरनिवारणे तत्परम्, तवाहं पदपद्मयोर्युगमनिन्द
वीरप्रभो !, प्रभृतमुपसिद्धये भव विराय मपद्यताम्. ३

४१. पञ्चपण्डित्यत्र चैत्यवन्दनम्.

(अनुष्टुप)

आहौ नेमि जिन नौमि, मलय सुविधि तथा, धर्मनाथ
महादेव, शान्ति शान्तिकर सदा १ अनन्त सुमत्त लक्ष्म्या, नमि
नाथ जिनोत्तमम्, अजित जित कर्षं, यद्र यद्रसम प्रभुम् २
आदिनाथ तथा देव, सुपार्श्व विमल जिनम्, महिनाथं शुश्रूषित,
धनुषा पञ्चविंशतिम् ३ अग्नाथ महावीर, सुमति च जगद्गुहम्,
श्री पद्मप्रल नाभान, वासुपूज्य सुदर्शनम् ४ गीतल शीतल लोक,
त्रैधास त्रैयमे महा, श्री कुशुनाथ च वामेय, श्री अलिनन्दन विभुम् ५
जिना नाम्नामलिलब्ध, पञ्च पण्डि यमुद् लवम्, यत्राय गच्छते
यत्र, तत्र मौज्य निरतरम् ६ यस्मिन् गृहे महाभक्त्या, यत्राय
पूज्यते भुधे, लुत त्रेत पिशाचाद्या, लय तत्र न विद्यते ७

(भाविनी वृत्तम्)

मङ्गल शुष्म निधान, यत्रमेत विशुद्धम्, हृदय कमल कोशे,
धीमता ध्येय रूपम्, जय तिलक गुड श्री, सरिराजस्य शिष्य,
वदति मुञ्च निदान, मोक्ष लक्ष्मी निवासम् ८

४२. संस्कृत तीर्थवन्दना.

(संघरा वृत्तम्)

सफलकृत्या, देवलोकै, रवि शशि भुवने, व्यतराष्ट्रा निराये,
नक्षत्राष्ट्रा निवासे, अहङ्गुष पटले, तारकाष्ट्रा विमाने, पाताले पन्न
गेद्रे, स्फुटभङ्गि किरणे, ध्वस्त साद्राधकारे; श्रीमत् तीर्थकराष्ट्रा,

* आ चैत्यवन्दनो यत्र आ विभागना अतमा ४८ भा पाने
आपेक्षे छे

પ્રતિ દિવસમહાં, તત્ર ચૈત્યાનિ વદે. ૧. વૈતાળે, મેરૂ શૃંગે, રૂચક-
ગિરિવરે, કુંડલે હસ્તિદંતે; વક્ષારે, કૂટ નંદીશ્વર કનકગિરૌ, નૈષધે
નીલવતે; ચિત્રે, શૈલે વિચિત્રે, યમક ગિરિવરે, ચક્રવાલે હિમાદ્રૌ.
શ્રીમત્ ૨. શ્રી શૈલે, વિધ્ય શૃંગે, વિમલગિરિવરે, હ્યર્પુદે પાવકે વા;
સમ્મેતે, તારકે વા, કુલ ગિરિશિખરે, ઝાપદે સ્વર્ણ શૈલે; મહાદ્રૌ,
વૈભવ્યે વિપુલ ગિરિવરે, ગુર્જરે રોહણાદ્રૌ. શ્રીમત્ ૩ આઘાટે,
મેઢ પાટે, ક્ષિતિતટ યુકુટે ચિત્ર કુટે ત્રિકૂટે; લાટે, નાટે ચ ધાટે,
વિટપિ ધન તટે, દેવકૂટે વિરાટે; કણાટિ, હેમકૂટે, વિકટ તરકટે, ચક્ર કૂટે
ચ ભેદે. શ્રીમત્ ૪. શ્રીમાલે, માલવે વા, મલયિનિ નિષધે, મેખલે
પિત્તલે વા; નેપાલે, નાહલે વા, કુવલય તિલકે, સિંહલે કેરલે વા;
હાહલે, કેશલે વા, વિગલિત મલિલે, જંગલે વા તમાલે. શ્રીમત્ ૫
અંગે, વંગે કલિંગે, સુગત જનપદે, સત્રપયાગે તિલંગે; ગૌડે, ચૌડે
મૂરંગે, વરતર દ્રવિડે, ભદ્રિયાણે ચ પૌડે; આદ્રે, માદ્રે પુલિદ્રે, દ્રવિડ
કુવલયે, કાન્ય કુખળે સૌરાષ્ટ્રે. શ્રીમત્ ૬. ચંપાયાં, ચંદ્રમુખ્યાં,
ગજપુર મથુરા, પત્તાને ચોળ્લયિન્યામ્; કૌશાંખ્યાં, કૌશલાયાં કનક
પુસ્વરે, દેવગિર્યાં ચ કાશ્યામ્; નાશિકૂયે, રાજગેહે, દશપુર
નગરે, ભદિલે તામ્રલિપ્યામ્. શ્રીમત્ ૭ સ્વર્ગે, મર્ત્યેન્દ્રનરિક્ષે,
ગિરિશિખર દ્રહે, સ્વર્ણદી નીરતીરે; શૈલાગ્રે, નાગલોકે, જલનિધિ પુલને,
બૃહાણ્યાં નિકુળે; આમ્બે, રણ્યે વને વા, સ્થલ જલ વિષમે, દુર્ગ
મધ્યે ત્રિસંધ્યમ્. શ્રીમત્ ૮. શ્રીમત્, મેરૌ કુલાદ્રૌ, રૂચક નગવરે,
શાલ્મલે જંબુવૃક્ષે; ચૌલન્યે, ચૈત્યનંદી, રતિકર રૂચકે, કૌંડલે માનુષકે;
ધક્ષ, કારે જિનાદ્રૌ, દધિ મુખે ચ ગિરૌ, વ્યંતરે સ્વર્ગ લોકે; ન્યૌતિ,
લૌકે ભવન્તિ, ત્રિભુવન વલયે, જ્ઞાનિ ચૈત્યાલયાનિ. શ્રીમત્ ૯. ઇત્યં,
શ્રી જૈન ચૈત્ય, સ્તવનમનુદિનં, યે પઠન્તિ પ્રવીણાઃ; પ્રાચત્, કત્યાણ
હેતું, કલિ મલ્લ હરણં, ભક્તિ ભાજ જિ સંધ્યમ્; તેષાં, શ્રી
તીર્થયાત્રા, ક્લ મતુલમલ્લં, જયતે માનવાનામ્; કાર્યાણાં, સિદ્ધિ
રૂચ્યૈઃ, પ્રમુદિત મનસાં, ચિત્ત માનંદકારી. શ્રીમત્ ૧૦.

૪૩. શ્રી વીશસ્થાનકનું ચૈત્યવંદન.

પહેલે પદ અસ્થિત નમું, બીજે સર્વસિદ્ધ; ત્રીજે પ્રવચન
મન ધરે, આચારજ સિદ્ધ. ૧. નમો શ્રેષ્ઠ પંચમે, પાકક શુભ
છદે; નમો લોએ મળ્વ આદ્ય, જે છે શુભગરિદે. ૨. નમો નાણુસ્ત્ર
આકમે, દર્શનપદ ધ્યાવે; વિનય કરે શુભવંતનો, ચારિત્ર મન
ભાવે. ૩. નમો બાલવય ધારિણું, તેરમે કિરિયાણું; નમો તવસ્ત્ર
ચૌદમે, ગોયમ નમો જિણાણું. ૪. ચારિત્ર નાણુ મુખસ્ત્રને એ, નમો
તિત્યસ્ત્ર બાણી; જિન ઉત્તમપદ પદને, નમતાં હોય મુખખાણી. ૫.

૪૪. શ્રી પંચ પક્ષી યંત્ર.

૨૨	૩	૯	૧૫	૧૬
૧૪	૨૦	૨૧	૨	૮
૧	૭	૧૩	૧૯	૨૫
૧૮	૨૪	૫	૬	૧૨
૧૦	૧૧	૧૭	૨૩	૪

શ્રી સજ્જન સન્મિત્ર
ચાને

એકાદશ મહાનિધિ

શ્રી સ્તુતિ સંગ્રહ

ચતુર્થ મહાનિધિ.

महाकवि श्री शैलान मुनि प्रणीत चतुर्विंशति जिनोद्भूतस्तुतयः

१. श्रीनमोऽस्तुतेजिनोद्भूतस्तुतिः

(शार्ङ्गलविकीर्तित-वृत्तम्)

लब्ध्याऽलोकाविशोधनैकतरुणे विस्तारिकर्मावली-रम्भासामञ्ज
नालिनन्दन ! महानष्टापदाभासुरैः; सकत्या वह्निहताहपद्म विदुषां संपादय
मोज्जिता-रम्भाऽसाम जनालिनन्दन महानष्टापदाभासुरैः. १. ते वः
यान्तु जिनोत्तमाः क्षतरुणे नायिकिपुत्र्यन्मनो, दारा विभ्रमरोचिताः
सुमनसो मन्दारवाराजिताः; यत्पादौ य सुरोज्जिताः सुरलयांयकुः
पतन्त्येडम्भरा-दाराविभ्रमरोचिताः सुमनसो मन्दारवाराजिताः.
२. शान्तिं वस्तुतुताम्भिथेऽनुगमनाद् यन्नेगमाद्यैर्नयै-रश्लोभं जन
हेतुलां छितमदोहीर्षुगणलं कृतम्; तत् पूज्यैर्गतां जिनैः प्रवचनं
हृष्यत्कुवाद्यावली-रक्षोभंजनहेतुलांछितमदो हीर्षुगणलं कृतम्. ३.
शीतांशुत्विति यत्र नित्यमदधद् गन्धाद्यधुलीकषा-नाली केसरलालसा
समुद्रिताऽऽशु भ्रामरीलासिता; पाया वः श्रुतदेवता निदधती तत्राञ्ज-
कान्तीकभौ, नालीके सरलालसा समुद्रिता शुभ्रामरीलासिता. ४.

२. श्रीअजितनाथजिनोद्भूतस्तुतिः

(पुष्पिताशा-वृत्तम्)

तमजितमलिनौमि ये विराजद्-वनधनमेरुपरागमस्तकान्तम्;
निजजननमहोत्सवेऽधितथा-वनधनमेरुपरागमस्तकान्तम्. १. स्तुत
जिननिवहं तमर्तितथा-ऽध्वनदसुरामरवेषु वस्तुवन्ति; यमभरपतयः
प्रगाय पार्श्व-ध्वनदसुरामरवेषु वस्तुवन्ति. २. प्रवितर वसति
त्रिलोकभन्धो !, गमनययोगतताऽन्तिमे पदे हे; जिनमत विततापव-
र्गवीथी-गमनययो ! गततान्ति मेऽपदेहे. ३. सितशङ्कुनिगताशु
मानसीध्वा-तततिमिरंभदला सुराजिताऽश्म; वितरतु दधती पवि
क्षतोद्य-तततिमिरं भदलासुराजिता शम्. ४.

३. श्रीसंभवनाथल्लनेन्द्र स्तुतिः (आर्यागीति—वृत्तम्)

निर्लिप्तशत्रुलवलय !, शं लवकान्तास्तार तार ! मभाडरम्;
वितर त्रातजगत्त्रय !, शंलव ! कान्तारतारताडरमभारम्. १. आश्र-
यतु तव प्रद्युतं, विलया परमा रभाडरमानमदभरैः; स्तुत रहित
जिन कदम्भक !, विलयाडपरभार भार मानमदभरैः. २. ल्लनराज्या रयितं
स्ता—दसमाननयानया नयायतमानम्; शिवशर्मल्ले मतं दध—
दसमाननयानयानया यतमानम्. ३. शृङ्गल्लल्ल कनकनिभा, या
तामसमानमानमानवमहिताम्; श्रीवज्रशृङ्गलां कज—यातामस-
मानमानमाडनवमहिताम्. ४.

४. श्रीअभिनन्दनजिनेन्द्र स्तुतिः (द्रुतविलम्बित—वृत्तम्)

त्वमशुभान्यभिनन्दन नन्दिता—सुरवधूनयनः परमोदरः; स्मर-
करीन्द्रविदारण्डेसरिन् ।, सुरव धूनय नः परमोदरः १. जिनवराः
प्रयतध्वमितामया, मम तमोदरस्थाय महारिषुः ! प्रदधतो लुवि विन्ध-
जनीनता—ममतमोदरस्था यमहारिषुः २. असुमतां मृतिगत्यहिताय
यो, जिनवरागम नो लवभायतम्; प्रलघुतां नय निर्भयितोद्धता-
जिनवरागमनोलवभाय तम्. ३. विशिषशङ्खल्लुधा धनुषाडतसत्-
सुरलिया ततलुप्तमहारिषुः; परिगतां विशदाभिहु रोहिणीं, सुरलि-
याततनुं नम हारिषुः. ४.

५. श्रीसुमतिनाथजिनेन्द्र स्तुतिः (आर्यागीति—वृत्तम्)

मदमदनरहित नरहित, सुमते सुमतेन कनकतारेतारे ! दम-
दमपालय पालय, दरादरातिक्षतिक्षपातः पातः ! १. विधुतारा विधुतारा,
सदा सदाना जिना जिताघाताडघाः; तनुवाडपातनुताया, हितमाहि-
तमानवनवविलवा विलवाः २. मतिमति जिनराजि नरा—हिते-
हिते रुयितरुयि तमोडेडमोडे; मतमतनूनं नूनं, स्मराडस्मराधीरधीर-

સુમતઃ સુમતઃ. ૩. નગદામાનગદા મા—મહો મહોરાજિરાજિતરસા
તરસા; ધનધનકાલી કાલી, બતાડવતાદ્નદ્નસત્રાસત્રા. ૪.

૬. શ્રીપદ્મપ્રભાજિનેન્દ્ર સ્તુતિ:

(વસન્તતિલકા—છન્દઃ)

પાદ્મયી દલિતપદ્મમૃદુઃ પ્રમોદ-મુન્મુદ્રતામરસદામલતાન્તપાત્રી;
પાદ્મપ્રભી પ્રવિદધાતુ સતાં વિતીર્ણુ-મુન્મુદ્રતાડમરસદા મલતાન્તપાત્રી.
૧. સા મે મતિં વિતનુતાન્નિજનપંકિતરસ્ત-મુદ્રા ગતાડમરસભાડસુર-
મધ્યગાદ્યામ્; રત્નાંશુભિર્વિદધતી ગગનાંતરાલ-મુદ્રાગતામરસભાડસુર-
મધ્યગાદ્યામ્. ૨. શ્રાન્તિચ્છિદ્રં જિનવરાગમમાશ્રયાર્થ-મારામમાનમ
લસંતમસંગમાનામ્; ધામાગિમં લવસરિપતિસેતુમસ્ત-મારામમાન-
મલસંતમસં ગમાનામ્. ૩. ગાન્ધારિ વજ્રમુસલે જયતઃ સમીર-
પાતાલસત્કુવલયાવલિનીલલે તે ! કીર્તીઃ કરપ્રણયિની તવ યે નિરુદ્ધ-
પાતાલસત્કુવલયા બલિની લલેતે. ૪.

૭. સુપાર્શ્વનાથજિનેન્દ્ર સ્તુતિ:

(માલિની—વૃત્તમ્)

કૃતનતિ કૃતવાન્ યો જન્તુબ્ધતં નિરસ્ત-સ્મરપરમદ્વમાયામા-
નબાધાડયશસ્તમ્; મુચિરમવિચલત્વં ચિત્તવૃત્તેઃ સુપાર્શ્વ, સ્મર પદમ-
દ્વમાયા માનવાધાય શસ્તમ્. ૧. મંજુતુ જિનતતિઃ સા ગોચરં ચિત્ત-
વૃત્તેઃ, સદમરસહિતાયા વોડધિક્ષા માનવાનામ્; પદમુપરિ દધાના વારિ-
બનાં વ્યહાર્પિત્, સદમરસહિતા યા બોધિક્ષામા નવાનામ્. ૨. દિશ-
દુપશમસૌખ્યં સંયતાનાં સદૈવો-રુ જિનમતમુદારં કામમાયામહારિઃ
જનનમરણુરીણાન્ વાસયત્ સિદ્ધવાસે-ડરુજિ નમત મુદાડરં કામમા-
યામહારિ. ૩. દધતિ રવિસપ્તનં રત્નમા ભાસ્તભાસ્વ-ન્નવધનતરવારિ
વા રણુરાવરીણામ્; ગતવતિ વિકિરત્યાલીં મહામાનસીષ્ટા-ન્નવ ધન-
તરવારિં વારણુરાવરીણામ્. ૪.

८. श्रीचन्द्रप्रलज्जिनेन्द्र स्तुतिः

(मन्दाक्रान्ता-वृत्तम्)

तुभ्यं चन्द्रप्रल ज्जिन नमस्तामसोऽनृगितानां, हाने क्रान्ताऽ-
नलसमद्वयावन् हितायासमान; विद्वत्पङ्क्त्या प्रकटितपृथुस्पर्धुष्टान्ताडेव-
हानेक्रान्तानलसमद्वया वन्दितायाऽसमान! १. एयाद्द राजिज्जनिनन-
न्योनिहानिर्जिनानां, सत्यागारं जयदमितरुद्ध सारविन्दोवतारम्; लब्धो-
द्भूत्या लुवि कृतवती याऽवहृद्धर्मयकं, सत्यागा रंजयदमितरुद्ध सा
रविं दावतारम्. २. सिद्धान्तः स्ताद्विहिततयेऽभ्यापयधं जिनेन्द्रः,
सद्राष्ट्रवः सऽकविधिपण्डपादनेऽकोपमानः; दक्षः साक्षाच्छूषण्युल्लुकेयं
य मोहादिहायः—सद्राष्ट्र वः सऽकविधिपण्डपादनेऽकोपमानः ३. वज्रा-
कुशकुशकुलिशभृत् त्वं विधत्स्व प्रयत्नं, स्वायत्यागे तनुमद्वने डेत-
ताराऽतिमत्ते, अध्यारुढे शशधरकरस्वेतलासि द्विपेन्द्रे, स्वायत्याऽ-
गेऽतनुमद्वने डेततारातिमत्ते ! ४.

९. श्रीसुविधिनाथजिनेन्द्र स्तुतिः

(छिपलति-वृत्तम्)

तवाभिपृद्धिं सुविधिविधियात्, लासुरादीनतपा द्यावन्! यो
योगिपङ्क्त्या प्रबुतो नलःसत्—सलासुरादीनतपाद्याऽवन्. १. या जन्तु
नताय हितानि राष्ट्र, सारा जिनानामलपद्म भमालम्; दिश्यान्मुहं
पादयुगं दधाना, सा राजिनानामलपद्मभालम्. २. जिनेन्द्र लंगैः
प्रसलं गलीश—शु भारती शस्यतंभस्तवेन; निर्नाशयन्ती भम शर्म
दिश्यात्, शुभाऽरतीशस्य तमस्तवेन ! ३. दिश्यात्तवाशु न्वलनायुधाऽ-
द्य—मध्या सिता कं प्रवरालकस्य; अस्तेन्दुरास्यस्य रुचोरु पृष्ठ—मध्या-
सिताऽकम्प्रवरालकस्य. ४.

१०. श्रीशीतलनाथजिनेन्द्र स्तुतिः

(द्रुतविलम्बित-वृत्तम्)

जयति शीतलतीर्थकृतः सदा, यलनतामरसं सदलं धनम्;
नवेकमंशुरुक्तं पथि शरंपृथत्, यलनताऽमरसंसदलं धनम्. १. रमर

જિનાન્ પરિણુન્નજસરજ્ઞે-જનનતાનવતોદ્ધયમાનતઃ; પરમનિર્વૃત્તિશર્મ-
કૃતો યતો, જન નતાનવતોદ્ધયમાનતઃ. ૨. જ્યતિ કલ્પિતકલ્પતરુપમં,
મતમસારતરાગમદારિણા; પ્રથિતમત્ર જિનેન મનીષિણા-મતમસા
રતરાગમદારિણા. ૩. ઘનરુચિર્જયતાદ ભુવિ માનવી, ગુરુતરડવિહતા
મરસંગતા; કૃતકરાત્રવરે ક્લપત્રણા-ગુરુતરાવિહ તામરસં ગતા. ૪.

૧૧. શ્રીશ્રેયાંસનાથજિનેન્દ્ર સ્તુતિઃ

(હરિણી-વૃત્તમ)

કુસુમધનુષા યરમાદન્યં ન મોહવશં વ્યધુઃ, કમલસદૃશાં ગીતા-
રાવા બલાદપિ તાપિતમ્; પ્રણુમતતમાં દ્રાક્ શ્રેયાંસં ન ચાહૃત
યન્મનઃ, કમલસદૃશાઙ્ગી તારા વાબલા દ્યિતાડપિ તમ્. ૧. જિનવર-
તતિણ્વાલીનામકારણુવત્સલા-ડસમદમહિતાડમારા દિષ્ટાસમાનવરાડ-
જ્યા; નમદમૃતભુક્ષ્પંક્યા વૃતા તનોતુ મતિં મમા-ડસમદમહિતા-
મારાદિષ્ટા સમાનવરાજ્યા. ૨. ભવજલનિધિબ્રામ્યન્જન્તુમજાયતપોત
હે, તનુ મતિમતાં સન્નાશાનાં સદા નરસંપદમ્; સમલિલપિતામર્હ-
દ્વાથાગમાનતભૂપતિં, તનુમતિ મતાં સન્નાશાનાં સદાનરસં પદમ્. ૩.
ધૃતપવિદ્લાક્ષાલીઘણ્ટૈઃ કરૈઃ કૃતભોધિત-પ્રજ્યતિમહા કાલીમત્યાધિ-
પદ્મજરાજિલિઃ; નિજતનુલતામધ્યાસીનાં દધત્યપરિક્ષતાં, પ્રજ્યતિ
મહાકાલી મત્યાધિપં કજરાજિલિઃ. ૪.

૧૨. શ્રી વાસુપૂજ્યજિનેન્દ્ર સ્તુતિઃ

(સગ્ધરા-વૃત્તમ)

પૂજ્ય શ્રીવાસુપૂજ્યાડવૃજિન જિનપતે વૃતનાદિત્યકાન્તે-ડમાયા-
સંસારવાસાવન વર તરસાલી નવાલાનવાહો !; આનન્દા ત્રાયતાં
શ્રીપ્રભવ ભવભયાદ્ જિજ્ઞતી ભક્તિલાભ, માયાસં સારવાડસાવનવર-
તરસાલીનવાલા-નવાહો. ૧. પૂતો યત્પાદપાંશુઃ શિરસિ સુરતતેરા-
ચરચ્ચુશિલાં, યા તાપત્રાડસમાના પ્રતિમદમવતીહાડરતા રાજ્યન્તી;
કીર્તેઃ કાન્ત્યા તતિઃ સા પ્રવિકિરતુતરાં જૈનરાણ રજસ્તે, યાતાપત્રા-
સમાનાડપ્રતિમદમવતી. હારતારા જ્યન્તી. ૨. નિત્યં હેવપપત્તિપ્રતિ-

हुतकुभतप्रोद्धतध्यान्तान्धा-डपापायासाधमानाडमदनतव सुधासारहुँधा
हुितानि; वाष्पी निर्वाणुमार्गप्रणुयिपरिगता तीर्थनाथक्रियान्मे-डपापाया-
साधमानामदनत वसुधासार हुँधाहुितानि. ३. रक्षः क्षुद्रग्रहादिप्रति-
कृतिशमनी वाहुितश्वेतलास्वत्-सन्नालीका सदाभापरिकरमुदित साक्ष-
माला लवन्तम्; शुभा श्रीशान्तिदेवी जगति जनयतात् कुण्डिका
लाति यस्याः, सन्नालीका सदाभा परिकरमुदित सा क्षमालालवन्तम् ४.

१३. श्रीविमलनाथजिनेन्द्र स्तुतिः

(पृथ्वी-वृत्तम्)

अपापदमलं धनं शमितमानमामो हितं, नताडमरसलासुरं
विमलमालयामोदितम्; अपापदमलं धनं शमितमानमामो हितं, न
तामरसलासुरं विमलमालयामोदितम्. १. सदानवसुराजिता असमरा
जिना लीरहाः, क्रियासु रुचितासु ते सकलला रतीरायताः; सदानव-
सुराजिता असमराजिनालीरहाः, क्रियासुरुचितासु ते सकललारतीरा
यताः. २. सदा यतिगुरोरहो नमत मानवैरयितं, मतं वरदमेनसा
रहितमायतालावतः; सदायति गुरो रहो न मतमानवैरं यितं, मतं
वरदमेन सारहितमायता लावतः. ३. प्रलाजि तनुताडमलं परमथा-
पला रौहिणी, सुधावसुरलीमना भयि सलाक्षमालोदितम्; प्रलाजि-
तनुताडमलं परमथापलारौहिणी, सुधावसुरलीमनाभयिसला क्षमालो
दितम्. ४.

१४. श्रीअनन्तनाथजिनेन्द्र स्तुतिः

(द्रुतविवग्धित-वृत्तम्)

सकलधौतसहासनमेरव-स्तव दिशन्वलिपेकजलप्लवा; मतमन-
न्तजितः स्नपितोद्वलसत्-सकलधौतसहासनमेरवः. १. मम रतामरसे-
वित ते क्षण-प्रद निहन्तु जिनेन्द्रकदम्भक!; वरद पादयुगं गतमश-
ता-ममरतामरसे विततेक्षण. २. परमतापदमानसज-मनः-प्रियपदं
व्रवतो लवतोऽवतात्; जिनपतेर्भतमस्तजगत्त्रयी-परमतापदमानम-
न-मनः. ३. रसितमुच्यतुरंगमनायकं, दिशतु कांयनकान्तिरिताऽच्युता;
धृतधनुःक्षेत्रासिधरा करै-रसितमुच्यतुरं गमनाय कम्. ४.

11

૧૫. શ્રીધર્મનાથજિનેન્દ્ર સ્તુતિ:

(અનુષ્ટુપ-વૃત્તમ્)

નમઃ શ્રીધર્મ નિષ્કર્મો-દયાય મહિતાયતે !; મર્ત્યામરેન્દ્રનાગે-
ન્દ્રૈ-દયાયમહિતાય તે. ૧. જીયાન્નિજનૌઘો ધ્વાન્તાન્ત, તતાન લસ-
માનયા; લામણ્ડલત્વિષા યઃ સ, તતાડનલસમાનયા. ૨. ભારતિ દ્રાગ્
જિનેન્દ્રાણાં, નવનોરક્ષતારિકે; સંસારામ્ભોનિધાવસ્મા-નવનો રક્ષ તા
રિકે. ૩. કેઽસ્થિ વઃ ક્રિયાચ્છક્તિ-કરા લાલાનયાચિતા; પ્રજાપિતૃત-
ન્નામ્ભોજ-કરાલાભા નયાચિતા. ૪.

૧૬. શ્રીશાન્તિનાથજિનેન્દ્ર સ્તુતિ:

(શાર્દૂલવિકીરિત-વૃત્તમ્)

રાજન્ત્યા નવપદરાગરુચિરૈઃ પાદૈર્જિતાદ્યાપદાન્દ્રેડકોપ દ્રુતજતરુ-
પવિભયા તન્વાડ્ય ધીર ક્ષમામ્; ણિલત્યામરસેવ્યયા જિનપતે શ્રી-
શાન્તિનાથાડરમરે-દ્રેકોપદ્રુત જાતરુપ વિભયાડતન્વાર્યધી રક્ષ મામ્. ૧.
તે જીયાસુરવિક્ષિપો જિનવૃષા માલાં દધાના રજો-રાજ્યા મેદુરપારિ-
જાતસુમનઃસંતાનકાન્તાં ચિતા; કીર્ત્યા કુન્દસમત્વિષેષદપિ ચે ન પ્રાપ્ત-
લોકત્રયી-રાજ્યા મેદુરપારિજાતસુમનઃસંતાનકાન્તાંચિતા; ૨. જૈનેન્દ્રં
મતમાતનોતુ સતતં સમ્યગ્દૃશાં સદ્ગુણા-લીલાભં ગમહારિ ભિન્ન-
મદનં તાપાપહૃદ્ધ્યામરમ્; દુર્નિર્વેદનિરન્તરાન્તરતમોનિર્નાશિ પથુર્લસ-
હીલાડભંગમહારિભિન્નમદનન્તાડપાપહૃદ્ધ્યામરમ્. ૩. દણ્ડચત્રકમણ્ડલ-
નિ કલયન્ સ પ્રહશાન્તિઃ ક્રિયાત્-સન્ત્યન્ત્યાનિ શમી ક્ષણેન શમિ-
નો મુક્તાક્ષમાલી હિતમ્; તમાદ્યાપદપિણ્ડપિંગલરુચિર્યોડધારયન્મૂઢતાં-
સંત્યન્ત્યાનિશમીક્ષણેન શમિનો મુક્તાક્ષમાલીહિતમ્. ૪.

૧૭. શ્રીકુન્થુનાથજિનેન્દ્ર સ્તુતિ:

(માલિની-વૃત્તમ્)

લવતુ મમ નમઃ શ્રોકુન્થુનાથાય તસ્મા-યમિતશમિતમોહાડ-
યામિતાપાય હૃદય; સકલભરતભર્તાડયજિજ્ઞોડધ્યક્ષપાશા-ડયમિતશ-
મિતમોહાયાડમિતાપાયહૃદ્ધ્યા યઃ. ૧. સકલજિનપતિભ્યઃ પાવનેભ્યો

નમ સન્-નયનવરદેભ્ય મારવાદસ્તુતેભ્ય, સમધિગતનુતિભ્યે
 દેવવૃન્દાદ્રીયો-નયનવરદેભ્ય મારવાદસ્તુ તેભ્ય ૨. અમરત વિગ-
 તમુદ્ર જૈનચન્દ્ર ચકાસત્-કપિપદગમભગ હેતુદન્ત કૃતાન્તમ્,
 દ્વિરદમિવ મમુદ્ધાનમાર્ગ વૃતાધૈ-કપિપદગમભગ હે તુદન્ત કૃતા
 ન્તમ્ ૩ પ્રયલદચિરરોચિશ્ચારુગાત્રે મમુદ્ધત્ સદસિદ્ધલકરામેડભી
 મહાસેડરિભીતે, સપદિ પુરુષદત્તે તે ભવન્તુ પ્રસાદા, સદસિ દ્વલકરા
 મેડભીમહાસેરિભીતે ૪

૧૮. શ્રીઅરનાથજિનેન્દ્ર સ્તુતિ.

વ્યમુચ્યકવર્તિલક્ષ્મીમિહ તૃણમિવ ય ક્ષણેન તં, સન્નમદ-
 મરમાનસ સારમનેઽપગજિતામરમ્, દ્વૃતકલધૌતકાન્તમાનમતાનન્દિત-
 ભૂરિલક્ષિતભાદ્ર-સનમદમરમાનસ માગમનેઽપરાજિતાડમરમ્ ૧.
 સ્તૌતિ સમન્તત સ્મ સમવસગ્ણભૌ ય સુરાવલિ, સઠલકલાઠલા-
 પકલિતાડપમદાડરુણુકરમપાપદમ્, ત જિનરાજવિસરમુજ્જાસિતજન્મ-
 જર નમામ્યહુ, સઠલકલા કલાડપકલિતાપમદામ્ણુકરમપાપદમ્ ૨
 ભીમમહાભવાળિભવભીતિવિભેદિ પગન્તવિમ્કુરત્-પરમતમેહમાન-
 મતનૂનમલ ધનમધવતેહિતમ્, જિનપતિમતમપારમત્યામરનિર્વૃત્તિ-
 શર્મકારણ, પરમતમેહમાનમત નનમલર્જનમધવતેહિતમ્ ૩ યાડત્ર
 વિચિત્રવર્ણવિનતાત્મજપૃથ્ઠમધિષ્ઠિતત્ હુતાત્ સમતનુભાગવિકૃતધીરસ-
 મદવૈરિવ ધામહારિભિ, તડિદિવ ભાતિ સાન્ધ્યધનમૂર્ધનિ ચક્રધરાડ
 સ્તુ સા મુદે-ડસમતનુભા ગવિ કૃતધીરસમદવૈરિવધા મહારિભિ ૪

૧૯. શ્રીમહિનાથજિનેન્દ્ર સ્તુતિ.

(જચિરા વૃત્તમ્)

નુદસ્તનુ પ્રવિતર^૧ મહિનાથ મે, પ્રિયર્જુરોચિરુચિરોચિતા
 વરમ્, વિડમ્બયન્ વરઞ્ચિમણ્ડલોન્નલ, પ્રિય ગુરોડચિરરચિતામ્બ-
 રમ્ ૧ જવાદ્વત જગદ્વતો વપુર્વથા-કદમ્બકૈરવશતપત્રસ પદમ્,
 જિનોત્તમાન્ સ્તુત દધત મજ સ્ફુરત્-કદમ્બકૈરવગતપત્રમ પદમ્

२. स संपदं द्दिशतु जिनोत्तमागमः, शमावहुन्नतनुतमोहरेडदिते;
स यित्तपुः क्षत धुं येन यस्तपः-शमावहुन्नतनुत मोहरेडदिते. ३.
द्विपं गतो हृदि रमतां दमश्रिया, प्रलाति मे यकितहुरिद्विपं नगे;
पटाद्यये कृतवसतिश्च यक्षराट्, प्रलातिमेयकितहुरिद् विपन्नगे. ४.

२०. श्रीमुनिसुम्रतजिनेन्द्र स्तुति.

(नर्दटक-वृत्तम्)

जिनमुनिसुम्रतः समवतार्जिततावनतः, समुहितमानवा धनम-
लोभवतो लवतः; अपनिविडीर्षुमादित यस्य निरस्तमनः-समुहित-
मानवाधनमलो लवतो लवतः. १. प्रष्टुमत तं जिनवज्रमभारविसा-
रिरलो-दलकमलानना भडिमधाम लयासमरुक्; यमतितरां सुदेन्द्रवरयो-
पिहिलामिलनो-दलकमला ननाम डिमधामलया समरुक्. २. त्वमव-
नतान् जिनोत्तमकृतान्त लवाद्विदुषो-डव सदनुमानसंगमन याततमोह-
यितः; शिवसुप्रसाधकं स्वलिदधत् सुधियां यरषुं, वसदनुमानसंगम-
नयातत मोहयितः ३. अधिगतगोधिका कनकरुक्तव गौर्युचितां-कमल-
कराजि तामरसलास्यतुलोपकृतम्; भृगमदपत्रलंगतिलकैर्वदनं दधती,
कमलकरा जितामरसलास्यतु लोपकृतम्. ४.

२१. श्रीनमिनाथजिनेन्द्र स्तुतिः

(शिपरिणी-वृत्तम्)

स्फुरद्विद्युत्कान्ते प्रविकिर वितन्ववित्त सततं, ममायासं थारो
द्वितमद नमेडधानि लपितः; नमद्वलव्य श्रेणीलवलयलिहां हृदवयसा-
ममायासं थारोद्वितमदनमेडाडनिल पितः १. नणांशुश्रेणीलिः कपि-
शितनमन्नाकिमुकुटः, सदा नोदा नानामयमलमदारेरिततमः; प्रयके
विश्वं यः स जयति जिन्वाधीशनिवहुः, सदनो दीनानामयमलमदारे-
रिततमः २. जलव्यालव्याघ्रववनगजकञ्जान्धनयुधो, गुरुर्वाहोडपाता
पदधनगरीयानसुमतः; कृतान्तआसीष्ट स्फुटचिक्छेतु प्रमितिभा-
गुरुर्वाहो पाता पदधनगरीयानसुमतः. ३. विपक्षव्यहं वो दलयतु
गदाक्षावलधरा-ड्ढमा नालीअलीविशद्यलना नालिकवरम्; समध्या-

સીનાડમ્બોભૂતધનનિભાડમ્બોધિતનયા-સમાનાલી કાલી વિશદયલના-
નાલિકવરમ્. ૪.

૨૨. શ્રીનેમિનાથજિનેન્દ્ર સ્તુતિ (શાર્દૂલવિકીરિત-વૃત્તમ્)

ચિદ્વેપોર્જિતરાજકં રણુમુખે યો લક્ષ્મ્યંધ્યં દાણુ-દક્ષામં જન
ભાસમાનમહસં રાણમતીતાપદમ્; તં નેમિં નમ નમ્રનિર્વૃત્તિકરં ચક્રે
યદ્દનાં ચ યો, દક્ષામંજનભાસમાનમહસં રાણમતીતાપદમ્. ૧. પ્રાન્ના-
ણ્જિતરાજકા રજ ઇવ જ્યાયેડપિ રાજ્યં જવાદ્, યા સંસારમહોદ-
ધાવપિ હિતા શાસ્ત્રી વિહાયોદિતમ્; યસ્યાઃ સર્વત એવ સા
હરતુ નો રાણ જિનનાં ભવા-ચાસં સારમહો દધાવ પિહિતાશાસ્ત્રી-
વિહાયોદિતમ્. ૨. કુર્વાણુપદાર્થદર્શનવશાદ્ ભાસ્વત્રભાયાસ્પા-
-માનત્યા જનકૃતમોહરત મે શસ્તાદરિદ્રોહિકા; અદ્વોભ્યા તવ
ભારતી જિનપતે પ્રેન્માદિનાં વાદિનાં, માનત્યાજનકૃતમોહરતમેશ
સ્તાદરિદ્રોહિકા. ૩. હસ્તાલગ્નિતચૂતલુગ્નિલતિકા યસ્યા જનેડબ્યાગમદ્,
વિશ્વાસેવિતતામ્રપાદપરતાં વાચા રિપુત્રાસકૃત્; સા ભૂતિં વિતનોતુ
નેડભુનરુચિઃ સિદ્ધેડધિરુદોલ્લસદ્-વિશ્વાસે વિતતામ્રપાદપરતાડમ્બા
ચારિપુત્રાડસકૃત્. ૪.

૨૩. શ્રીપાર્શ્વનાથજિનેન્દ્ર સ્તુતિ. (સગ્ધરા—વૃત્તમ્)

માલામાલાનળાહુદ્ધદદધદરં યામુદ્ધરા મુદ્ધરા-હીનાડલીનામિહાલી
મધુરમધુરસાં સૂચિતોમાચિતો મા; પાતાત્પાતાત્સ પાર્શ્વો રુચિરરુ-
રિદ્ધો દેવરાણવરાણ-પત્રાપત્રા યદીયા તનુરતનુરવો નન્દકો નોદકો
નો. ૧. રાણ રાણવપકત્રા તરલતરલસત્કેતુરર્જીંતુરર્જીં-વ્યાલવ્યાલમયોધા-
ચિતરચિતરણે ભીતિહૃદાડતિહૃદા; સારા સારાજ્જનાનામલમમલમતે-
ર્જોધિકા માધિકામા-દવ્યાદવ્યાધિકાલાનનજનનજનરાત્રસમાનડસમાના.
૨. સઘોડસઘોગભિદ્વાગમલગમલયા જૈનસણનરાણ-નૂતા નૂતાર્થ-
ધાત્રીહ તતહૃતતમઃપાતકાડપાતકામઃ, શાસ્ત્રી શાસ્ત્રી નરાણાં હૃદયહૃદ-

यशोरोधिकाऽधिका वा-ऽऽहेया हेयाभ्युहं ते मनुजमनु जरां त्यज-
यन्तीजयन्ती. ४. याताया तारतेजः सदसि सदसिभृत् कालकान्तालकान्ता-
ऽपारिं पारिन्द्रराजं सुभसुभधृजिताऽरं जितारमः सा त्रासात्रा-
यतां त्वामविषमविषमृद्धपण्डलीपण्डा ली-हीनाऽहीनाभ्यपत्नी कुव-
लयवलयश्यामदेहाऽमदेहा ४.

२४. श्रीमहावीरजिनेन्द्र स्तुति.

(६९३३—वृत्तम्)

नमःभरशिरोरुहस्तसामोदनिर्निद्रमन्दारमालारज्ज्वरंजितांङ्गे
धरित्रीकृता - वन परतमसंगमोदरतारोहिताऽनर्जुनार्यावलीलापदेहे-
क्षिताऽमोहिताक्षो लवान्; मम वितरतु वीर निर्वाणशर्माणि कता-
वतारो धराधीशसिद्धार्थधाम्नि क्षमालंकृता; वनपरतमसंगमोदऽर-
ताऽऽरोहितानर्जुनार्यावलीलापदेहे क्षितामोहिताऽक्षोलवान्. १. समवस-
रणमत्र यस्याः स्फुरत्केतुयकानकनेकपद्मेन्दुरक्ष्याभरैस्सर्पिसालत्रयी-
सद्वनमदशोकपृथ्वीक्षुप्रायशोलातपत्रप्रभाशुर्वरासद् परेताहिताशेचि-
तमः प्रवितरतु समीहितं साऽर्हतां मङ्गतिर्क्षितलान्नं लवामोघिसं-
भ्रान्तमव्यावलीसेविताऽसद्वनमदशोकपृथ्वीक्षुप्रा यशोलातपत्रप्रभा-
शुर्वरासद्परेताहितारोधितम. २. परमततिमिदोऽश्वानुप्रभा ब्रह्मजैर्ग-
लीरा लृशं विश्ववर्धे निकार्ये वितीर्थात्तरा-मङ्गतिमति मते हि ते
शस्यमानस्य वासं सदाऽतन्वतीतापदानन्दधानस्य साऽभानिनः; जन-
नमृतितरङ्गनिष्पारसंसारनीराकरान्तर्निर्मलजनोत्तारनौसारिणी तीर्थकृद्
मङ्गति मतिमतेहितेशस्य मानस्य वा ससदातन्वती तापदानन्दधा-
नस्य सामानि नः. ३. सरलसनतनाकिनारीजनोरोऽप्यपीडीलुङ्गत्तारहार-
स्फुरद्रश्मिसारकमालोरुहे, परमवसुतराङ्गं रावसन्नाशितारातिसारा-
ऽङ्गिते लासिनी हारतारा गलक्षेमदा; क्षणुर्यक्रियैरुच्ययंयत्सदासंक-
टोत्कृष्टकष्टोद्भटे संस्थिते लव्यलोके त्वमम्भाग्निके !, परमव सुतरां
गलरावसन्ना शिताराविषा रङ्गिते लासिनीहारतारागलक्षेमदा. ४.

૨૫. શ્રીઋષભજિન સ્તુતિ:

ભક્તામરપ્રણુતમૌલિમણિપ્રભાણુ-મુદીપદં જિન ! પદામ્બુજયા-
મલાં તે; સ્તોત્ર્યે મુદાહુમનિશં કિલ મારુદેવ, દુષ્ટાદૃકર્મરિપુમણ્ડલસિત્ !
સુધીર ! ૧. શ્રીમદ્જિનેશ્વરકલાપમહં ત્રિલોકયા મુદ્ધેતાતકં દલિતપાપ-
તમોવિતાનમ્ ; ભવ્યામ્બુજાતદ્વિનનાથનિભં સ્તવીમિ, ભક્ત્યા નમસ્કૃતમ-
મર્ત્યનરાધિરાજૈઃ ૨. વર્યાં જિનક્ષિતિપતેસ્ત્રિપદીમવાખ્ય, ગચ્છેશ્વરૈઃ
પ્રકટિતા કિલ વાહુ મુદા યા; અમ્યક પ્રણમ્ય જિનપાદયુગં યુગાદા-
વાદયા શુભાર્થનિકરૈર્ભુવિ સાસ્તુ લક્ષ્યૈ. ૩. યક્ષેશ્વરસ્તવ જિનેશ્વર !
ગોમુખાહ્વા; સેવાં વ્યધત કુશલક્ષિતિભૃતપયોદઃ; ત્વત્પાદપદ્મજમધુમતતાં
દધાનો-ડવાલમ્બનં ભવજલે પતતાં જનાનામ્. ૪.

૨૬. શ્રીવર્ધ્ધમાનજિન સ્તુતિ:

કલ્યાણમન્દિરમુદારમવધલેદિ, દુષ્કર્મવારણવિદારણપંથવક્ત્રમ્ ;
ચત્પાદપદયુગલં પ્રણુમન્તિ શકાઃ; સ્તોત્ર્યે મુદા જિનવરં જિનત્રૈશલેયમ્. ૧.
ક્ષીણાદૃકર્મનિકરસ્ય નમોડસ્તુ નિત્યં, ભીતાભયપ્રદમનિન્દિતમર્દ્ધિપદમ્ ;
ઇષ્ટાર્થમણ્ડલસુસર્જનદેવવૃક્ષં, નિત્યોદયં દલિતતીવ્રકષાયમુચ્ચૈઃ ૨.
જૈનાગમં દિશતુ સર્વસુખૈકદ્વારં (ગેહ), શ્રીનન્દનક્ષિતિજહુવ્યહુતિ-
પ્રકારમ્ ; સંસારસાગરનિમજ્જેદ્દશેષજન્તુ-ખોહિત્યસન્નિભમ ભીષ્ટદમાશુ
મુગ્ધમ્. ૩. માતર્જયક્ષરમલાં પ્રકરોતિ સેવાં, પૂર્વાન્તમારસમભીષિ-
તઠં વિશાલમ્ ; ઉત્પત્તિવિસ્તરનદીશપત્તજ્જનાનાં, પોતાયમાનમભિનમ્ય
જિનેશ્વરસ્ય. ૪.

૨૭. શ્રી શાન્તિનાથ સ્તુતિ:

સકલકુશલવદ્ધીપુષ્કસર્વત્રમેધો, મદનસદ્શરુપઃ પૂર્થરાકેન્દુવકત્રઃ ;
પ્રથયતુ મૃગલક્ષ્મી શાન્તિનાથો જનાનાં, પ્રસૂત ભુવનદીર્ત્તિઃ કામિતં
કમ્પકાન્તિઃ ૧. જિનપતિસમુદાયો દાયકોડભીષિતાનાં, દુરિતતિમિર-
ભાનુઃ કલ્પવૃક્ષોપમાનઃ; સ્થયતુ શિવશાન્તિં પ્રાતિહાર્યશ્રિયં યો, વિક-
ટવિપયભૂમીજાતહેતિં જિભર્તિ. ૨. પ્રથયતુ ભવિક્ષનાં જ્ઞાનસમ્પત્સમૂહં,
સમય ઇહ જગત્યામાપ્તવક્ત્રપ્રસૂતઃ, ભવજલનિધિપોતઃ સર્વસમ્પ-

त्तिहेतुः, प्रथितघनघटायां सूर्यकान्तप्रकाशः । ३. जयविजयमनीषाम-
न्दिरं ब्रह्मशान्तिः, सुरगिरिसमधीरः पूजितो न्यक्षयक्षेत्रः, उरु सख-
विघ्नं ये जनैश्चिन्त्यमानः, स लघु सततं वः श्रेयसे शान्तिनाथः ४.

२८. श्रीज्ञानपञ्चमी स्तुतिः

शैवेयः शर्ङ्गकेतुः कलितजनमनः संशयः सर्वकालं, विश्वेशः
सौवहेदुधुतिविजितघनः कर्मधर्माभृतांशुः क्षान्त्याढ्यः कष्टदुष्टक्षयकरण-
परो रैवतोत्तंसतुल्यः, कल्याणं पञ्चमीसत्तपसि वितनुतां पञ्चमज्ञान-
वान् वः १. नासेयत्रैशलेयप्रथमचरमकश्चन्द्रवन्ध्यारुच्यञ्च-भूतिः स्फूर्ति-
दधानः प्रथयति कुमुदं ये पुष्पाह्लादहेतुः, प्रोद्गमच्छेषपद्मा विक्रयकरकरः
सत्कलावान् मनोरो, ज्ञानं पुण्याङ्गिनौषः सत्तपसि लावितां पञ्चमीवास-
रस्य २. गीर्वाणधीश पुंसां पतिकुसुममिहं पुष्पलालो मनुष्या, निर्वा-
णामेयसौभ्यप्रणलक्ष्मणयो यत्प्रासादाल्लभन्ते, श्रीसार्वभौदशुद्धागम-
धरशिरुहः सिद्धिदानैकरक्त-स्तत्पञ्चम्यास्तपस्युद्यतविशदधिचां लाविना-
मस्तु नित्यम् ३. सम्पूर्णं प्रष्टुमिन्द्रप्रलभुलगुणैर्दत्तदेवेन्द्रनाना-
प्रोद्यद्गन्धर्विपेन्द्रप्रयुरमदहुरैषाधिपे राजमाना, श्रीमर्द्धुद्विजितावा
विमलकण्ठरा लास्वदम्भालिधाना, पञ्चम्यहः स्तपोऽर्थं वितरतु
कुशलं धीमतां सावधाना ४.

२९. श्री महावीरजिन स्तुतिः

नम्रेन्द्रमौलिप्रपत्तपराग-पुण्ड्रकुरत्कर्णुरितकभाषणम्, वीरं
लजे निर्जितमोहवीरं, संसारदावानलदाहनीशम् १. पुष्पौषधमल-
सौरलगुणितानि, स्वर्णगुणैः सुरकृतैः परिभण्डितानि, वन्देऽर्कतां
वरपदानि नतान्यजेन, लावावनामसुरदानवमानवेन २. नानारत्नैः
सुलगमलुलप्रौढसादृश्यपादैर्विश्रुतातैर्बहुनयलैः सत्तरङ्गैरुपेतम्,
युक्त्या जैनं समयमुदधिं कीर्तयाम्यस्मि कामं, जोधागाधं सुपदपद-
वीनीरप्रशिरामम् ३. श्रीमद्वीरकमालोरुहुरसिकमना राजहंसीव
रम्या, सिद्धा सिद्धाविरुद्धा विशदगुणलसदलक्षिताहृत्पद्मरुद्धा, या
धत्ते स्वीयकण्ठे धनसुरलिरसां पुष्पमालां विशाला-माभूलादोलपल्ली-
भहुलपरिमलादीढलोलाविमाला ४.

उप. श्रीनेमिनाथजिन स्तुतिः

कमलवक्ष्णपनं तव राजते, जिनपते ! भुवनेश ! शिवात्मज !;
सुकुर्वद् विभवं क्षणुदावशा-हृदयनायकवत् सुमनोहृदम्. १. सक-
लपारगताः प्रभवन्तु मे, शिवमुखाय कुकर्भविदारकाः; रुचिरमङ्गलव-
ह्निवने घना, दशतुर्ज्ज्मगौरयशोधराः. २. मदनमानजसनिधनोज्ज्वला,
जिनपते ! तव वागभृतोपमा; लवभृतां लवताच्छिवशर्मणि, लव-
पयोधिपतङ्गनतारका. ३. जिनपपादपयोःरुहुङ्गसिका, दिशतु शासननिर्ज-
रकाभिनी; सकलदेहुभृतामभवं सुभं, सुभविलासरनिर्जितलाधिपा.

उ६. पंचमी स्तुतिः

पंचानन्तकमुपपंचपरमानन्दप्रदानक्षमं, पंचानुत्तरसीमद्विव्य-
पहवीवश्याय मन्त्रोपमम्; येन त्रैलोक्यलपंचमीवरतपो व्याहारे
तत्कारणं, श्रीपंचाननलांछनः स तनुतां श्रीवर्द्धमानः श्रीयम्. १. ये
पंचाश्वरोधसाधनपराः पंचप्रभादाहुराः, पंचालुप्तत पंचसुप्तत-
विधिप्रज्ञापनासाहुराः; कृत्वा पंचहृषीकनिर्जयमथै प्राप्ता गतिं
पंचमीं, तेऽमी संधम पंचमीमृतकृतां तीर्थहृराः शङ्कराः. २.
पंचाचारधुरीणपंचभगणुधीसेन संस्रितं, पंचज्ञानविचारसारकलितं
पंचेषुपंचत्यदम्; दीपालं गुरुपंचभारतिभिरे ओजदशीरोद्दिष्टी-पंच-
भ्याद्विक्रलप्रकाशनपटुं ध्यायामि नैनागमम्. ३. पंचानां परमेष्ठिनां
स्थिरतया श्रीपंचमेरुश्रियं, लक्ष्मणां लविनां गृहेषु षडुशो या
पंचद्विव्यं व्यधात्; प्रह्वे पंच जगन्मनोमतिकृतौ स्वारत्नपंचालिका,
पंचभ्याद्वितपोवतां लवतु सा सिद्धायिका त्रायिका. ४.

उ७. ज्ञानपंचमी स्तुतिः

श्रीनेमिः पंचरुपस्त्रिदशपतिकृत आन्य जन्मालियेक; श्रव्यत्पं
याक्षमत्तद्विरदमद्विदा पंचवक्त्रोपमानः; निर्मुक्तः पंचदेहाः परमसु-
प्रमय आस्तकर्म अपंचः, कल्याणं पंचमीसत्तपसि वितनुतांपंचमज्ञा-
नवान् वः. १. संप्रीणन् सस्यकोरान् शिवतिलकसमः क्रौशिकानंद-
भूर्तिः, पुण्याब्धि प्रीतिद्वयी सितरुचिरिवयः स्वीयगोलिस्तभांसि;

सांद्राष्ट्रि ध्वंसमानः सकलकुपलयोद्धारस मुच्यैश्चकार, ज्ञानं पुण्याङ्गः
नौधः स्रतपसिलविनां पंचमीवासरस्य. २. पीत्वानानालिधार्थभृतर-
समसमं यांतितास्यन्तिजग्मु, ङ्गवा यस्मादनेके विधिवदभरतां-
प्राप्त्यनिर्वाणुपुर्याम्; यात्वादेवाधिदेवागमदशममुधाकुंडमानंदहेतु, स्त-
त्पंचम्यास्तपस्युद्यतविशदधियां लाविनामस्तु नित्यम्. ३. स्वर्णालंकार
वदन्मन्त्रिभिरष्टगणेष्वस्त नित्यांधकारा, हुंकारावद्वरीकृत सुकृत जन-
प्रातविघ्नप्रयास; देवीश्रीगणिकाभ्या जिनवरचरणाम्बोजलुंगीसमाना,
पंचम्यद्वस्तपोर्थावितरतुकुशलधीमतां सावधाना. ४.

३८. भौनैकादशी स्तुतिः

अरस्य प्रमज्या नमिजिनपते ज्ञानमतुलं, तथा भद्रेजन्म-
मतमपमलं देवलमलं; वल्लैकादश्यां सहसिलसदुद्गममहुसि, क्षितौक-
ल्याणानांक्षपतिविपदः पंचकमदः. १. सुपर्वेन्द्र श्रण्यागमनगमनैर्जमि-
वलयं, सदास्वर्गात्वावा हुमहुमिकयायत्रसलयं; जिनानामभ्यापुः क्षण-
भतिसुभं नारकसदः, क्षितौकल्याणानां क्षपति विपदः पंचकमदः. २.
जिनाभ्येवंयानि प्रखिण्णगदुराभीय समये, क्लृप्तकर्तृष्णामित्य
विक्रितं शुद्ध समये; अनिष्टारिष्टानांक्षितिरनुलवेयुर्भद्रमुद, क्षितौ-
कल्याणानां क्षपति विपदः पंचकमदः. ३. सुराः सेन्द्राः सर्वे सकल
जिनचन्द्र प्रमुदिता, स्तथा च न्योतिष्काभिल लवननाथासमुदिताः;
तपो यत्कर्तृष्णविदधति सुभं विस्मिताह्वः, क्षितौकल्याणानां क्षपति
विपदः पंचकमदः. ४.

३९. ऐकादशी स्तुतिः

श्रीभागेभिर्गालये नवशयनविधे स्तुतिं मेकादशीयां, माद्यन्मो-
हावनीन्द्रप्रशमनविशिषः पंचभाष्यार्थिर्वर्णः; मिथ्यात्वध्वान्नवान्तौ रवि-
करनिकरस्तीमलोत्ताद्रिवज्रं, श्रेयस्तत्पर्वं वस्तात्शिवसुभमिति वा मुम-
तश्रेष्ठिनोऽप्यन. १. छन्दैस्त्रयमद्भुलिर्मुनिपगुणरसास्वादनानन्दपूर्णे दिव्य-
विद स्फारहारैर्ललितवरवपुर्यष्टिभिस्त्वर्वधुलिः; साद्धं कल्याणकौशे जि-
नर्पातनवतेर्भिन्दुल्लतेन्दुसंभ्यो, धसे यस्मिन् नजे तद् लवतु सुल-

विनां पर्व सत्कर्महेतुः. २. सिद्धान्ताब्धिप्रवाहः कुमतजनपदान्
 प्लावयन् यः प्रवृत्तः, सिद्धिद्वीपं नयन् धीधनमुनिवर्णिजः सत्यपात्र-
 प्रतिष्ठान्; ऐकादश्याद्विपर्वेन्दुमष्टिमतिद्विशन्धीवराणां मङ्गाध्यं, स-
 न्नयायाभक्षश्च नित्यं अवितस्तु स नः स्वप्रतीरे निवासम्. ३. तत्प-
 र्वोद्यापनार्थं समुद्रितसुधियां शम्भुसंभ्याप्रमेया-मुत्कृष्टां वस्तुवीथी-
 मलयदसदने आलृतीकुर्वतां ताम्; तेषां सव्याक्षयाहैः प्रक्षपितमतिभि-
 प्रेतभूतादिभिर्वा, दुष्टैर्न्यं त्वज्ज-यं दुरतु दुरितगुन्यस्तपादाभिक्षा-
 भ्या. ६.

४०. पंचतीर्थं स्तुति.

१

(श्लोक)

श्रीशत्रुंजयमुभ्यतीर्थतिलकं श्रीनाभिराजगणं, वन्दे वैव-
 तशैलमौलिमुकुटं श्रीनेमिनाथं तथा; तारगेऽप्यजितं जिनं लृगुपुरे
 श्रीसुमतस्तम्बने, श्रीपार्श्वं प्रभुमामि सत्यनगरे श्रीवर्द्धमानं त्रिधा.
 १. वन्देऽनुत्तरकल्पतल्पलवने अवेधकव्यन्तर-न्योतिष्कामरमन्धराद्रिव-
 वसतींस्तीर्थं करानादरात्; जम्भूपुष्करधातकीषु रुचके नन्दीश्वरे कुण्डले,
 ये आन्येऽपि जिना नमामि सततं तान् कृत्रिमाकृत्रिमान्. २. श्री-
 भद्रीरजिनास्यपद्महृदतो निर्गम्य तं गौतमं, गङ्गावर्तनमेत्य या प्र-
 णिलिह्ये मिथ्यात्ववैताद्वयकम्; उत्पत्तिस्थितिसंहृतित्रिपथगा ज्ञानागु-
 द्धावृद्धिगा, सा मे कर्ममलं दुरत्वविकलं श्रीद्वादशांगी नदी. ३.
 शङ्खश्चन्द्ररविमङ्गाश्चधरण्यप्रहोन्द्रशान्त्यग्निष्ठा, दिक्पालाः सकपर्दिगोमु-
 गलिश्चकेश्वरी लारती; येऽन्ये ज्ञानतपः क्रियामतविधिश्चीतीर्थयात्रादिषु,
 श्रीसंघस्य तुरा यत्तुविधिसुरास्ते सन्तु लङ्कराः. ४.

२

(भाविनी छन्दः)

विपुलकुशलमाला-केलिगेहं विशाला—ऽसमविलवनिधानं,
 शुद्धमन्त्रप्रधानम्; सुरनरपतिसेव्यं, दिव्यमाहुतम्यलव्यं, निहुतदु-

रितयङ्, संस्तुवे सिद्धयङ्कम्. १. हमितकरणवाहं, लावतोयः कृताहं,
 ऽकृतिनिर्कृतिविनाशं, प्ररिताडिगमनशम; नमितजिनसमाजं, सिद्ध-
 यङ्कादिभीजं, लज्जति सगुणराजिः, सोऽनिशं सौम्यराज्. २. विवि-
 धसुकृतशाणे, लंगपत्रावशाही, नयकुसुममनोसः, प्रौढसंपत्कलाढ्यः;
 हस्तु विनुवतां श्रीसिद्धयङ्कं जनानां, तरुस्वि लवतापा-नागमः
 श्रीजिनानाम्. ३. जिनपतिपदसेवा-सावधाना धुनाना-दुरितरिपु-
 कम्भं, कान्तकान्तिं हधानाः; ददतु तपसि पुंसां सिद्धयङ्कस्य नव्यं,
 प्रमदमिह रतानां शोडिषीमुष्यदेव्यः. ४.

४१. श्री सभवरणु लावगर्भित स्तुति.

(हुरिगीत छंदः.)

द्रं द्रं किं धपमप धुधुमि धौधौ असकि धर धप धौरवम्,
 होहोकि होहो हागिदि हागिदिदि द्रमकि द्रणु रणु द्रेणुवम्; अजिअंकि
 अं अं अणुणु रणु रणु निजकि निजजन रंजनम्, सुरशैल शिभरे
 लवति सुभदं पार्श्वं जिनपति मन्जनम्. १. कट रेगिनि धौगिनि
 किटति गिगदधां धुधुकि धुटनट पाटवम्, गुणु गुणुणु गुणु गणु
 रणुकि णेणु गुणुणु गुणु गणु गौरवम्; अजिअंकि अं अं अणुणु
 रणु रणु निजकि निज जन सङ्गता, कलयन्ति कभला कलित कलमल
 मुकलमीस भोजिनः. २. ठंकि ठंकि ठं ठं ठंकि ठंकि ठंकि पट्टा ता-
 ड्यते, तल ढोंकि ढों ढों त्रंषि त्रंषिनि टंषि उंषिनि वाघते; ओं
 ओंकि ओं ओं थुंगि थुंगिनि धौंगि धौंगिनि कलरवे, जिन मत
 मनंतं भडिम तनुता नमति सुर नेर भडोत्सवे. ३. पुहांकि पुहां
 पुपुडदि पुहांपुपुडदि हों हों अणरे, याथपट यथपट रणुकि णेणु
 ठं ठं ठंभरे; तिहां सरग भपधुनि निधप भगरस सस ससस सुर
 सेवता, जिन ताट्य रगे कुशल मुनि शं दिसतु शासन देवता. ४.

४२ श्री आदीश्वर स्तुति.

(भालिनी वृत्तः)

नय वृषल जिनालि, स्तुयशे निम्न नालि, न्दुमर विप नालि,
 र्यः सु पवांग नालि; भिंहु डिल मुहु नालि; शोषि लूव सुन्द

નાભિ, ધૃત ભવનમ નાભિઃ, શાન્તિ સપત્નુ નાભિઃ. ૧. વિગલીત
 વ્રજિનાનાં, નૌમિરાણં જિનાનામ્ સરસજ નયનના, પૂર્ણ ચંદ્રાનના
 નામ્; ગગનવર ગમનાના, વારિવાહુ સ્વનાનામ્, હુત મદ મદનાનાં,
 મુકત છવાસના નામ્. ૨. અવિકલ કલ તારા, પ્રાણનાથ સુ તારા,
 ભવ જલનિધિ તારા, સર્વદા વિમ્ર તારા; સુર નર વિન તારા, ત્વાર્હુતિ
 ગીર્જાતારા, દનવર તમિ તારા, જ્ઞાન લક્ષ્મી સુતારા. ૩. નયન છત
 કુરંગિ, કાંશુ ધારા ચિરંગિ, મિહુ કિલ મુહુ રંગિ, કૃત્ય ચિતાં
 તરંગિ; સ્મૃતિઃ સુચિરંગિ, દેવતાં ય સ્તુરંગિ, કુરુત ઇમ મુરંગિ,
 ત્યાદિ કૃત બંધુ રંગી. ૪.

૪૩. શ્રી શાન્તિનાથ સ્તુતિ.

યદિ નિયતમ શાન્તિં, ને તુ મિચ્છોપશાન્તિં, તમભિલષિતુ
 શાન્તિં, તદ્ વિધાનાપ્તશાન્તિં; પ્રહુત જગદશાન્તિમ, જન્મ તુ પ્રાપ્ત
 શાન્તિમ્, નમત વિનત શાન્તિં, હે જન્મા દેવ શાન્તમ્. ૧.

બાકીની બીજી, ત્રીજી, અને ચોથી એ ત્રણ થોથો અનુક્રમે
 ઉપરની આદીશ્વરની બોલવી.

૪૪. શ્રી નૈમિનાથ સ્તુતિ.

જિત મદ નમ નેમે, તાનિ સન્નાથ નેમે, નિરુપમ શમ નેમે,
 થેન તુલ્યં વિનેમે; નિકૃત જલધિ નેમે, સીર મોહદ્રુ નેમે, પ્રણિ
 દધતિ ન નેમે, તં પરા અધ્ય નેમે. ૧.

બાકીની ત્રણ આદીશ્વરની બોલવી

૪૫. શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્તુતિ.

એહિ પતિ વૃત પાર્શ્વ, છિન્ન સંગ્રોહ પાર્શ્વમ્, દરિત હંરણ
 પાર્શ્વ, સત્તમ લક્ષ પાર્શ્વમ્; અશુભ તમે અંધાર્શ્વ, ન્યકૃતામંશુ
 પાર્શ્વ, ત્રિજિન વિપિન પાર્શ્વ, શ્રી જિનં નૌમિપાર્શ્વમ્. ૧.

બાકીની ત્રણ આદીશ્વરની બોલવી.

૪૬. શ્રી મહાવીરસ્વામી સ્તુતિ.

ત્રિદશ વિહિત માનં, સપ્ત હસ્તાંગ માનમ્, દલિત મદન માનં, સદ્ગુણૈર્વર્ધમાનમ્; દનવર તપિ માનં, ક્રોધ મત્સ્યસ્ય માનમ્, જિનવર મસમાનં, સંસ્તુવે વર્ધમાનમ્. ૧.

બાકીની ત્રણ આદીશ્વરની બોલવી.

૪૭. વર્ધમાનતપ સ્તુતિ.

વર્ધમાન ઓલી કરો, ભવભવ પાતિક પરીહરો; વર્ધમાન જિન પામીને, દુર કરો સહુ આમીને. ૧. વર્ધમાનાદિક જિન તર્યા, પૂર્વ ભવે જે તપ કર્યો; તે તપ મુજને કૃણ આપો, આહારાદિક સંજ્ઞા કાપો. ૨. અંતગડ આચાર દિનકર, શ્રી ચંદ્ર ચારિત્ર આદર; તપ કુલકાદિક અંથ જે, તપ સાધનના પંથ છે. ૩. તપગચ્છ નંદન સુરતર, શ્રી વિજયધર્મ સૂરીશ્વર; રત્નવિજય મુખકાયિક, સ્હાય કરે સિદ્ધાયિકા. ૪.

૨

વર્ધમાનતપ ઓળીપાળું, ત્રિવિધે ત્રિવિધે પાતિક ટાળું; શરીર અને છવ લિપ્ત નિહાણ, શ્રાવક ગુણકાણું અજવાળું. ૧. અતીત અનાગત ને વર્તમાન, ત્રિગટે બેસી કરે વખાણ; કોઈ નાહ એ તપની તોલે, વીશ વિહરમાન ધંમ બોલે. ૨. અંતગડ આગમની વાણી, આચાર દિનકર અંથ નિશાણી; તપ સૂરા અણુગાર કહીને, પૂછ પ્રણમી લાહો લીને. ૩. શાસન સુરવર કરે સહાયા, તપહી નરના પુજે પાયા; વિમલેશ્વર વર યક્ષ પ્રસન્ન, ધર્મ રત્નનાં કરે જતન. ૪.

૪૮. શ્રી વીશ સ્થાનકની સ્તુતિ.

૧

વીશ સ્થાનક તપ વિશ્વમાં મોટો, શ્રી જિનવર કહે આપણ, બાંધે જિનવર ત્રીજા ભવમાં, કરીને સ્થાનક બાપણ; થયા થશે

પામ્યા, સર્વે ટાળી ઉપાધીજી. ૧. અરિહંત^૧ સિદ્ધ^૨ પવયણ^૩ સુરિ^૪ સ્થવિર,^૫ વાચક^૬ સાધુ^૭ નાણુજી,^૮ દર્શન^૯ વિનય^{૧૦} ચરણ^{૧૧} બંભ^{૧૨} કિરિયા^{૧૩}, તપ^{૧૪} કરો ગોયમ^{૧૫} ઠાણુજી, જિનવર^{૧૬} ચારિત્ર^{૧૭} પંચવિધિ નાણુ,^{૧૮} શ્રુત^{૧૯} તીર્થ^{૨૦} એહ નામજી, એ વીશ સ્થાનક આરાધે તે, પામે શિવપદ ધામજી. ૨. દોય કાળ પડિલ્લમણું પડિલેહણુ, દેવ-વંદન ત્રણ વારજી, નોકારવાળી વીશ ગણી જે, કાઉસગ્ગ શુણુ અનુસારજી; આરસો ઉપવાસ કરી ચિત્ત ચોખે, ઉજમણું કરો સારજી, પડિમા ભરાવો સંઘ ભક્તિ કરો, એ વિધિ શાસ્ત્ર મોઝારજી. ૩. શ્રેણિક સત્યકી મુલસા રેવતી, દેવપાળ અવદાતજી, સ્થાનક તપ સેવા મહિમાએ, થયા જગમાંહિ વિખ્યાતજી; આગમ વિધિ સેવે જે તપીયા, ધન્ય ધન્ય તસ અવતારજી, વિદ્ય હુરે તસ શાસન દેવી, સૌભાગ્યલક્ષ્મી દાતારજી. ૪.

૨

પૂછે ગૌતમ વીર જિણુંદા, સમવસરણુ બેઠા શુભકંદા, પ્રજિત અમર સુરીંદા; કેમ નિકાચે પદ જિનચંદા ! કિણુ વિધ તપ કરતાં બહુ કંદા ! ટળે દ્વિરિત-દંદા ?; તો ભાળે પ્રભુજી ગતનિંદા, સુણુ ગાંતમ ! વમુભૂતિ-નંદા, નિર્મળ તપ અરવિંદા; વીશ સ્થાનક તપ કર મહુંદા, જિમ તારકસમુદાયે ચંદા, તિમ એ તમ સવિ ઇદા. ૧. પ્રથમ પદ અરિહંત બાણીજે, બીજે સિદ્ધ પવયણુપદ ત્રીજે, આચારજી થિર ઠવીજે; ઉપાધ્યાય ને સાધુ ગ્રહીજે, નાણુ દંસણુ પદ વિનય વહીજે, અગિયારમે ચારિત્ર લીજે; બંભવયધારિણું ગણીજે, કિરિયાણું તવસ્સ કરીજે, ગોયમ જિણાણું લહીજે; ચારિત્ર નાણુ મુઅસ્સ તિત્યસ્સ કીજે, ત્રીજે લવ તપ કરત સુણીજે, એ સવિ જિન તપ લીજે. ૨. આદિ નમો પદ સધળે ઠવીશ, બાર પન્નર વળી બાર છત્રીશ, દશ પણુવીશ સગવીશ; પાંચ ને અડસઠ તેર ગણીશ, ચિત્તેર નવ કિરિયા પચવીશ, બાર અઠ્ઠાવીશ ચોવીશ; સત્તર એકાવન પિસ્તાલીશ, પાંચ લોગસ્સ કાઉસગ્ગ રહીશ, નવકારવાળી વીશ; એકે એક પદે ઉપજાસજ વીશ, માસ પટે એક ઓળી કરીશ.

એમ સિદ્ધાંત જગીશ. ૩. શકતેં એકાસણું તિવિહાર, છઠ્ઠું અક્રમ
માસખમણ ઉદાર, પડિછમણું દોયવાર; ઇલાદિક વિધિ ગુરુ-
ગમ ધાર, એક પદ આરાધન લવપાર, ઉજમણું વિવિધ પ્રકાર;
માતંગ યજ્ઞ કરે મનોહાર, દેવી સિદ્ધાઈ શાસન સુખકાર, વિદ્ય-
મિટાવણુ હાર; સમા વિજય જસ ઉપર પ્યાર, શુભ લવિયણુ ધર્મ
આધાર, વીરવિજય જયકાર. ૪.

૪૯. શ્રી સીમંધર જિન સ્તુતિ.

૧

શ્રી સીમંધર સેવિત સુરવર, જિનવર જય જયકારીણ,
ધનુષ્ય પાંચશેં કંચનવરણી, મૂરતિ મોહનગારીણ; વિચરંવા પ્રભુ
મહાવિદેહે, ભવિ જનને હિતકારીણ, પ્રહુ ઉઠી નિત્ય નામ જપીજે,
હૃદય કમલમાં ધારીણ. ૧. સીમંધર યુગ ખાહુ સુખાહુ, સુખત
સ્વયંપ્રભ નામણ, અનંત સુર વિશાલ વજ્રધર, ચંદ્રાનન અભિરામણ;
ચંદ્ર ભુજંગ ઇન્દ્ર નેમિપ્રભ, વીરસેન ગુણ ધામણ, મહાભદ્રને
દેવચંદ્રા વલી, અજિત કર્કે પ્રણામણ. ૨. પ્રભુ સુખ વાણી બહુ
ગુણ ખાણી, મીઠી અમીય સમાણીણ, સૂત્ર અને અર્થે ગુંથાણી,
ગણધરથી વીર વાણીણ; કેવલ નાણી ખીજ વખાણી, શિવપુરની
નીશાણીણ, ઉલટ આણી દિલ માહે નાણી, મત કરે ભવિ પ્રાણીણ. ૩.
પહેરી પટોલી ચરણાં ચોલી, ચાલી ચાલ મરાલીણ, અતિ રૂપાલી
અધર પ્રવાલી, આંખઠલી અણીઆલીણ; વિદ્ય નિવારી સાન્નિધ્યકારી,
શાસનની રખવાલીણ, ધીરવિમલ કવિરાયનો એવક, બોલે નય
નિહાલીણ. ૪.

૨

શ્રી સીમંધર દેવ સુહંદર, મુનિ મન પંકજ હુંસાણ, કૃત્યું
અરજન અંતર જન્મ્યા, તિહુઅણુ જસ પરચંસાણ; સુવત નમિ
અંતર વળી દિક્ષા, શિક્ષા જગત નિરાસેણ, ઉદય પેદાલ જિનાંતર-
માં પ્રભુ, ભયે શિવવહુ પાસેણ. ૧. બત્રીસ ચઉસકિ ચઉસકિ મળીયા,
ધર્મસચ્ચકિ ઉદ્ધિમૂણ, ચઉઅડઅડ મળી મધ્યમકાળે, વિંચ જિનેન્દર

દિઠાણ; દો ચઉચાર જઘન દશ જંભુ, ધાયઈ પુષ્કર મોઝારણ, પૂને પ્રણુમે આચારંગે, પ્રવચન સાર ઉદ્ધારેણ. ૨. સીમંધર વર કેવળ પામી, જનપદ જવણુ નિમિત્તેણ, અર્થની દેશના વસ્તુ નિવેશન, દેતાં સુણત વિનીતેણ; દ્વાદશ અંગ પુસ્ત્ર સૂત્ર રચિયા, ગણધર લખિધ વિકસિયાણ, અપજ્જવસિયજનાગમ વદો, અક્ષયપદના રસિયાણ. ૩. આણારંગી સમકિતસંગી, વિવિધલંગી વ્રત ધારીણ, ચઉવિહ. સંઘ તિરથ રખવાળી, સહુ ઉપદ્રવ હરનારીણ; પચાંગુલી સૂરિશાસન દેવી, દેતી તસ જશ ઋદ્ધિણ, શ્રી મુલવીર કહે શિવસાધન, કાર્ય સકળમાં સિદ્ધિણ. ૪.

૩

વંદે પુન્નવિદેહભૂમિમહિલાલંકારહારોપમં, દેવં ભક્તિપુરસ્સરં જિણુવરં સીમંધરંસામિયં; પાયા જસ્સ જિણેસસ્સ ભવલીસદેહ-સંતાસણા, પોઆલા ભવયસાગરમ્મિ નિવડંતાણું જણાણું સયા. ૧. તીઆણાગયવર્ટમાણુ અરિહા સંવેવિ સુદખાવહા, પાણીણું ભવિયાણુ સંતુ સયથં તિત્થંકરા તે ચિરં; જેસિં મેઝગિરિમ્મિ વાસવગણા દેવં-ગયા સંગયા, ભંતીએ પકુણુંતિ જમ્મણુમહં સોવણુ કુમ્ભાધિં. ૨. નિસ્સીમામલનાલુકાલુણુધણો સમ્મોહનિન્નાસણો, જેનીસેસપયત્થસત્થ-કલણે આધિચ્ચ કપ્પો પુટો, સિદ્ધંતં ભવિયા સરંત હિઅએ તં ખારસંગીગયં, નાણાસેયનયાવલીહિ કલિયં સંવણુણા ભાસિયં. ૩. જે તિત્થંકર પાયપંકજવણુસે ? વિક્કેરોલંબયા, ભંવાણું જિણુભત્તયાણુ અણિસં સોહિજ્જકન્નેરયા; સમ્મદ્વિર્ઘ્નુરુ વરાભરણુલાદિપંત દેહ-પ્પહા, તે સંઘસ્સ હવંતુ વિગ્ધહરણા કલ્લાણુસંપાયણા. ૪.

૪

અણુવાળી તે ખીજ સોહાવેરે, ચંદારૂપ અનુપમ ભાવે રે; ચંદા વીનતડી ચિત્ત ધરજોરે, શ્રી સીમંધરને વંદણા કહેજો રે. ૧. વીશ વિહરમાન જિનને વંદોરે, જિનશાસન પૂજી આણુદો રે; ચંદા એટલું ક્રમ મુજ કરજોરે, શ્રી સીમંધરને વંદણા કરજો રે. ૨. શ્રી-સીમંધર જિનની વાણી રે, તે તો ખીતા અમીય સમાણી રે;

ચંદા તમે સુણી અમને સુણાવો રે, લવ સંચીત પાપ ગમાવો રે. ૩.
શ્રી સીમંધર જિનની સેવારે, જિના શાસન આણુંદ મેવારે; તું તો
હોજો સંઘની માતારે, જગત ચંદ્ર વિખ્યાતાં રે. ૪.

૫

વિપુલ કુશલમાલા, કેલિગેહું વિશાલા, સમવિભવ નિધાનં,
શુદ્ધ મન્ત્રપ્રધાનમ; સુર નરપતિ સેવ્યં, દિવ્ય માહાત્મ્ય ભવ્યં,
નિહતદુરિત ચક્રં, સંસ્તુવે સિદ્ધચક્રમ.

૬

મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં સીમંધર સ્વામી, સોનાતું સિંહાસનજી;
રૂપાતું ત્યાં છત્ર ખીરાજે, રત્નમણીમાં દીવા ચારજી; કુમકુમ વરણી
ત્યાં શુંહળી ખિરાજે, મોતીના અક્ષર સારજી; ત્યાં ઝેઠાં સીમંધર
સ્વામી, ખોલે મધુરી વાણીજી; કેસર ચંદન ભર્યાં કચોળાં, ઠસ્તુરી
ખરાસોજી; પહેલી પુળ અમારી હોજો, ઉગમતે પ્રભાતેજી.

૭

શ્રી સીમંધર મુજને બહાલા આજ સફળ સુવિહાણુંજી, ત્રિગટે
તેજે તપતા જિનવર મુજ ત્રૂઘ્યા હું જાણુંજી; કેવળકમલા કેલિ
કરંતા કુળમંડળ કુળદીવોજી, લાખ ચોરાશી પુરવ આયુ રૂક્મિણી-
વર ઘણું જીવોજી.

૫૦. શ્રી શત્રુંજય ગિરિ સ્તુતિ.

૧

જીહાં યોગણોતેર કોડા કોડી, તેમ પંચાશી લખ વળી બેડી;
ચુમ્માલીશ સહસ્સ કોડી, સમર્પસર્યા જિહાં એતીવાર; પુર્વ નવાણું
એમ પ્રકાર, નાલિ નરિંદ મદ્દાર. ૧. સહસ કુટ અષ્ટાપદ સાર,
જિન ચોવીશ તણા ગણધાર; પગલાંના વિસ્તાર, વડી જિન બિંબ
તણે નહિં પાર; દેહરી ચલે જહુ આકાર, વિમલગિરિ સાર. ૨.
એંશી સીતેર સાઠ પંચાશ, બાર એયણ માને જસ વિસ્તાર, ધંગ
બીડી ચક્ર પથ્રુ ચાર; માન કણુ તેહનું નિરધાર, અહિમા એહને:

અગમ અપાર, આગમ માંહે ઉદાર. ૩. ચૈત્રી પુનમ દિન શુભ ભાવે, સમકિત દષ્ટિ સુરનર આવે, પુષ્કા વિવિધ રચાવે; જ્ઞાન વિમલસુરિ ભાવના ભાવે, દુરગતિ દોહુગ દૂર ગમાવે, જોધિ બીજ જસ પાવે. ૪.

૨

શ્રી શત્રુજય તીરથ સાર, ગિરિવરમાં જેમ મેરૂ ઉદાર, ઠાકુર રામ અપાર; મંત્રમાંહે નવકારજ બાણું, તારામાં જેમ ચંદ્ર વખાણું, જલધર જળમાં જાણું; પંખી માંહે જેમ ઉત્તમ હંસ, કુળમાંહે જેમ રૂપલનો વંશ; નાલિતણો એ અંશ; ક્ષમાવંતમાં શ્રી અરિહંત, તપશ્વરા મુનિવર મહંત, શત્રુજય ગિરિ શુભવંત. ૧. રૂપલ અનિત સંભવ અલિનંદા, સુમતિનાથ મુખ પુનમચંદા, પદ્મપ્રભ મુખકંદા; શ્રી સુપાર્શ્વ ચંદ્રપ્રભ સુવિધિ, શિતલ શ્રેયાંસ સેવો સહુ બુદ્ધિ, વાસુપૂજ્ય મતિ શુદ્ધિ; વિમલ અનંત ધર્મ જિન શાંતિ, કુંથુ અર મહિ નમું એકાંતિ, મુનિસુમત શુદ્ધ પાંતિ; નમિ નેમ પાસ વીર જગદીશ, નેમ વીના એ જિન તેવીશ, સિદ્ધગિરિ આવ્યા ધંશ. ૨. ભરતરાય જિન સામે જોલે, સ્વામી શત્રુજય ગિરિ કુણુ તોલે, જિનતું વચન અમોલે; રૂપલ કહે સુણો ભરતજી રાય, છરી પાલંતા જે નર જાય, પાતિક કુકો થાય; પશુ પંખી જે ધણુ ગિરિ આવે, ભવ ત્રીજે તે સિદ્ધજ થાવે, અજરામદ પદ પાવે; જિનમત મેં શેત્રુજો વખાણ્યો, તે મેં આગમ દિલમાંહે આણ્યો, સુણતાં મુખ ઉર ઠાણ્યો. ૩. સંઘપતિ ભરત નરેસર આવે, સોવન તણું પ્રાસાદ કરાવે, મહિમય મૂરતિ ઠાવે; નાલિરાયા મરૂદેવી માતા, બ્રાહ્મી મુંદરી ખડેન વિખ્યાતા, મૂર્તિ નવાણુ જાતા; જોમુખ યક્ષ અછેસરી દેવી, શત્રુજય સાર કરે નિત્યમેવી, તપગચ્છ ઉપર હેવી; શ્રી વિજય-સેન સૂરીશ્વર રાયા, શ્રી વિજયદેવ સુરિ પ્રણુમી પાયા, ઋષભદાસ ગુણુ ગાયા. ૪.

૩

આદિ જિનવર રાયા, જસ સોવન્ન કાયા, મરૂ દેવી માયા, ધોરી લંછન પ્રાયા; જગત સ્થિતિ નિપાયા, શુદ્ધ ચારિત્ર પાયા, કેવલં

સિરિયા, મોક્ષનગરે સધાયા. ૧. સવિ જિન સુખધારી, મોહ મિથ્યા નિવારી, દુર્ગતિ દુઃખભારી, શોક સંતાપ વારી; શ્રેષ્ઠી ક્ષમક સુધારી, કેવલાનંત ધારી, નમીયેં નરનારી, જેહ વિશ્વોપકારી. ૨. સમોસર-ણે ખેહ, લાગે જે જિનજી મીઠા, કરે, ગણપદધૂં, ઇંદ્ર ચંદ્રાદિ દીઠા; દ્વાદશાંગી વરીધૂં, ગુંથતા ટાલે રિધૂં, ભવિજન હોય હિધૂં, દેખી પુણ્યે ગરિધૂં. ૩. સુર સમકિતવંતા, જેહ ઋધે મહંતા, જેહ સન્નજન સંતા, ટાલીયેં મુજ ચિંતા, જિનવર સેવંતા, વિધન વારે દુરંતા; જિન ઉત્તમ યુધંતાં, પદને સુખ દિંતા. ૪.

૪

(“સત્તર લેહી જિન પૂજા રચીને.” એ દેશી.)

અકુમ્ભી વાસર મજ્જિમ રથણી, આઠ જાતિ દિશિ કુમરીજી; જન્મ ઘરે આવે ગહગહતિ, નિજ નિજ કારય સમરીજી; અઠાર કોઠા કોઠા સાગર અંતર, તુજ તોલે કોણ આવેજી; ઋષભ જગત ગુરુ દાયક જનની, ઇંમ કહી ગીત સુણાવેજી. ૧. આઠ કર્મ ચૂર-ણકર જાણી, કલશ આઠ પ્રકારજી; આઠ ઇંદ્રાણી નાયક અનુક્રમે, આઠનો વર્ગ ઉદારજી; અષ્ટ પ્રકારી પૂજા કરીને, મંગલ આઠ આલે-ખેજી; દાહિધુ ઉત્તર દિશિ જિનવરનો, જન્મ મહોત્સવ લેખેજી. ૨. પ્રવચન માતા આઠ આરાધો, આઠ પ્રમાદને ખાધોજી; આઠ આચાર વિભુષિત આગમ, લણુતાં શિવ સુખ સાધોજી; આઠમે ગુણકાણે ચઢી અનુક્રમે, ક્ષમક શ્રેણી મડાણુજી; આઠમે અંગે અંતગડ કેવલી, વલી પામો નિરવાણુજી. ૩. વૈમાનિક જ્યોતિષિ ભવનાધિપ, વ્યંતર પતિ સુરનારીજી; સુદ્રાદિ અડદોષ નિકારી, અડગુણ મમકિત ધારીજી; આઠમે દ્વીપે અઠાઈ મહોત્સવ, કરતા ભક્તિ વિશાલજી, ક્ષમાવિજય જિનવરની ઠવણા, ચડસઠી સમ અડયાલજી. ૪.

૫

અતિ સુઘટ સુંદર, ગુણ પુરંદર, મંદરરૂપ સુધીર, ધન કર્મ કદલી, દલન દંતી, સિંધુ મમ ગંભીર; નાસિરાય, નંદન, વૃષભ

લંછન, ઋષભ જગદાનંદ, શ્રી રાજવિજય, સુરિંદ તેહના, વદે પદ
અરવિંદ. ૧. સુરનાથ સેવિત, વિષુખ વંદિત, વિદિત વિશ્વાધાર,
દોય સામલા, દોય ઉજલા, દોય નીલ વર્ણ ઉદાર; ભક્ત કૂલ,
સમાન દોઈ, સોલ સોવન વાન, શ્રી રાજવિજય, સૂરિરાજ અહો-
નિશ, ધરે તેહનું ધ્યાન. ૨. અજ્ઞાન મહાતમ, રૂપ રજની, વેગે
વિદ્વંસણ તાસ, સિદ્ધાંત શુદ્ધ, પ્રભોધ ઉદયો, દિનકર કોડી પ્રકાશ;
પદ્મપંથ શોભિત, તત્ત્વ ગર્ભિત, સૂત્ર પીસ્તાલીશ, અતિ સરસ તેહના,
અર્થ પ્રકાશે, શ્રી રાજવિજય સૂરીશ. ૩. ગજગામિની, અભિરામ
કામિની, દામિનીસી દેહ, સા કમલ નયણી, વિપુલ વયણી, ચક્ષેસરી
શુણુ ગેહ; શ્રી રાજવિજય સુરિંદ પાયે, નિત્ય નમતી જેહ, કહે
ઉદયરત્ન, વાચક જૈનશાસન, વિદ્ય નિવારે તેહ. ૪.

૬

શત્રુજય મંડણ, ઋષભ જિણુંદ હયાળ; મરુદેવા નંદન, વંદન
કરું તણ કાળ; એ તીરથ જાણી, પુર્વ નવાણું વાર; આદીશ્વર
આબ્યા, જાણી લાલ અપાર. ૧. ત્રેવીશ તીર્થકર, ચઢીઆ ઈણ
ગિરિ રાય; એ તીરથન શુણ, સુરાસુરાદિક ગાય; એ પાવન તીરથ,
ત્રિભુવન નહિ તસ તોલે; એ તીરથના શુણ, સીમંધર મુખ જોલે.
૨. પુંડરગિરિ મહિમા, આગમમાં પરસિદ્ધ; વિમલાચલ ભેટી,
લાહીએ અવિચલ રિદ્ધ; પંચમી ગતિ પહોંતા, સુનિવર કોડા કોડ;
ઈણ તીરથે આવી, કર્મ વિપાક વિછોડ. ૩. શ્રી શત્રુજય કેરી,
અહોનીશ રક્ષા કારી; શ્રી આદિજિનેશ્વર, આણુ હૃદયમાં ધારી;
શ્રી સંઘ વિધનહર, કવડ જક્ષ ગણધર; શ્રી રવિ બુદ્ધસાગર,
સંઘના સંકેટ ચુર. ૪.

૭

પુંડરિક ગણધર પાય પ્રણમીજે, આદીશ્વર જિનચંદાણ, નેમ
વિના ત્રેવીશ તીર્થકર, ગિરિ ચઢીઆ આનંદાણ; આગમ માંહિ
પુંડરિક મહિમા, જાણ્યું જ્ઞાન જિનંદાણ, ચૈત્રી પુનમ દિન દેવી
ચક્ષેસરી, સૌભાગ્ય દ્યો સુખકંદાણ.

૮

વિમલાચળ મંડન, જિનવર આદિ જિણુંદ, નિર્મમ નિર્મોહી
કેવલ જ્ઞાન દિણુંદ; જે પૂર્વ નવાયું, આવ્યા ધરી આણુંદ, શત્રુ-
જય શિખરે, સમવસર્યા સુખકંદ.

૧૧૬

શ્રી શત્રુજય આદિજિન આવ્યા, પુરવ નવાણું વારણ, અનંત
લાલ ઇંડાં જિનવર જાણી, સમોસર્યા નિરધારણ; વિમળ ગિરિવર
મહિમા મોટો, સિદ્ધાચળ ઇણે ઠામણ, કંકરે કંકરે અનંતાસિદ્ધયા,
એક સો આઠ ગિરિનામણ.

૫૧. શ્રી સુમતિ જિન સ્તુતિ.

(‘પૃથ્વી પાણી તે ઉરે’ એ દેશી)

મોટા તે મેઘરથ રાયરે, રાણી સુમંગલા, સુમતિનાથ જિન
જનમિયા એ; આસન કંચુ તામ રે, હરિ મન કંપીયા, અવધિજ્ઞાને
નિરખતા એ; જાણ્યું જન્મ જિણુંદ રે, ઉઠ્યા આસન થકી, સાત
આઠ ઢગ ચાલીયા એ; કર જોડી હરિ તામ રે, કરે નમ્રથ્યુણું,
સુમતિનાથના ગુણ સ્તવે એ. ૧. હરિણગમેષિ તામ રે, ઇન્દ્રે તેડીયા,
ઘંટા સોય વજ્રહાવીયા એ; ઘંટા તે ખત્રીશ લાખ રે, લાગે તે
વેલા, સુરપતિ સહુકો આવીઆ એ; રચ્યું તે પાલક વિમાન રે,
લાખ જોજન તણું, ઉચું જોજન પાંચસેં એ; હરિ જોસી તે માંહીરે,
આવે વાંદવા, જિન ઋષભાદિકે વંદીઆ એ. ૨. હરિ આવે મૃત્યુલોક
રે, સાથે સુર જહુ, કેતા ગજ ઉપર ચડ્યા એ; ગરૂડ ચડ્યા ગુણ-
વંતરે, નાગ પલાણીઆ, સુર મલી જિનધર આવીઆ એ; ત્રણ
પ્રદક્ષિણા દેઇ રે, પ્રણમી સુમંગલા, રત્ન કૂખ તારી સહિ એ;
જન્મ્યા સુમતિ જિણુંદ રે, ત્રણ જ્ઞાન મહિત, ધન્ય વાણી જિનજી
તણી એ. ૩. પંચ રૂપ કરી હાથ રે, ઇન્દ્રે તેડીયા, ચામર વિજે
દોય હરિ એ; એક હરિ છત્ર ધરંતરે, વજ્ર કરે ગ્રહી, એક હરિ
આગલ ચાલતા એ; આવ્યા મેરૂની શૃંગે રે, પાંડુક વન જિહાં,

ગિરિશિખર ઉજ્જ્વલ'શિરસી ! અપાપામાં વીર શિવસુખ અનંત
વિક્સરસી; જ્યાં અપામાં ધવલગિરિ' શ્રીઆદિજિનજી ! સમેતા
આણુંદા-મૃત રસ કર્યા વીસ જીનજી. ૨.' અનેકાંત સ્યાદવા-દનય-
ગમ ભંગા વિવિધસુ ! યજ્ઞે આહીં તીર્થાંતર સવયુધૈ કીટ સમસુ;
નિહારી વાણી જે જિનની સય પંચાસય વિહા, મુધા ધારા સારા
જિન મુખ થકી નિર્ગત સુહા. ૩. અધિષ્ઠાત્રી અંખા પ્રવચન નમે
નેમિજીનજી, કુરોગો મે ધોઈ સતત મુખ શાંતિ અતિ ઘણી; વિજે
આણુંદ શ્રી-તપ ગણગણી વડલજ, સદા, નમો ભાવે શુદ્ધ મનવચ-
નકાયા કૃપા તદા. ૪.

૬

રાજુલ વર નારી, રૂપથી રતિ હારી; તેહના પરિહારી, બાલથી
પ્રહસ્યારી; પશુઆં ઉગારી, ફૂઆ ચારિત્રધારી; કેવલશ્રી સારી,
પામીયા ધાતી વારી. ૧. ત્રણ જ્ઞાન સંયુક્તા, માતની કૃપે ફંતા;
જનમે પુરફંતા, આવી સેવા કરંતા; અનુક્રમે વ્રત કરંતા, પંચ
સમિતિ ધરંતા; મહિયલ વિચરંતા, કેવલશ્રી વરંતા. ૨. સવિ સુર
વર આવે; ભાવના ચિત્ત ભાવે; ત્રિગુણ સોહાવે, દેવ છદો બનાવે;
સિંહાસનઠાવે, સ્વામિના ગુણ ગાવે; તિહાં જિનવર આવે, તત્ત્વ
વાણી સુણાવે. ૩. શાસન સુરી સારી, અણિકા નામ ધારી; જે
સમકિત નર નારી, પાપ સંતાપ વારી; પ્રભુ સેવા કારી, જાપ
જપીયે સવારી; સંઘ દુરિત નિવારી, પદ્મને જેહ ખ્યારી. ૪.

૫૫. શ્રી પાર્શ્વજિન સ્તુતિ.

૧

પાંસ જિંજીવંદા વામા નંદા, જળ ગરબે ફલી, સુપના દેખે
અર્થ વિશેષે, કહે મધવા મલી; જિનવર ભાયા સુર હુલરાયા, હુઆ
રમણિ પ્રયે, નેમી રાજ ચિત્ત વિરાજી, વિલોકિત વ્રત લીયે. ૧.
વીર એકાકી ચાર હજારે, દીશા ધુર જિનપતિ, પાસને મહિ ત્રય
શત સાથે, બીજા સહસે વ્રતી, પદ્મ શત સાથે મંચમ ધરતા, બાસુ-

પૂજ્ય જગ ધણી, અનુપમ લીલા જ્ઞાન રસીલા, દેજો મુગને ધણી.
૨. જિનમુખ દીઠી વાણી મીઠી, સુરતરૂ વેલડી, દ્રાખ વિહાસે ગઈ
વનવાસે, પીલે રસ સેલડી; સાકર સેંતી તરણાં લેતી, મુખે પશુ
આવતી, અમૃત મીઠું સ્વર્ગે દીઠું, મુરવધુ ગાવતી. ૩. ગજમુખ
દક્ષો વામન યક્ષો, મસ્તક કૃણાવલી, ચાર તે ખાંઠી કચ્છપ વાહી,
કાયા જસ શામલી; ચઉકર પ્રૌઢા નાગારૂઢા, દેવી પદ્માવતી, સોવન
કાંતિ પ્રભુ ગુણ ગાતી, વીર ઘરે આવતી. ૪.

૨

જગ જન લજ્જન માંહે ને ભલિયો, જોગીસર ધ્યાને ને
કલીયો, શિવ વધુ સંગે હલિયો; અખિલ પ્રદાંડે ને જલહલિયો,
ષટ્કર્શન મતે નંવિ ખલિયો, બલવંત માંહે બલીયો; જ્ઞાન મહોદય
ગુણ ઉચ્છલીયો, મોહ મહાભટ નેણે છલીયો, કમ સુભટ નિર્દલીયો;
અંજર અમર પદ ભારે લલીયો, સો પ્રભુ પાસ જિનેસર મલીયો,
આજ મનોરથ ફલીયો. ૧. મુક્તિ મહા મંદિરના વાસી, અધ્યાતમ
પદના ઉપાસી, આનંદ રુપ વિલાસી; અલગ અગોચર ને અવિનાશી,
સાધુ શિરોમણિ મહા સંન્યાસી, લોકા લોક પ્રકાશી; જગ સધલે
નેહુની શાખાસી, જીવાયોનિ લાખ ચોચરી, તેહના પાસ નિકાસી;
જલહલ કેવલ ન્યોતિકી આસી, અધિર મુખના ને નહીં આમી,
વંદુ તેહને ઉદ્ધાસી. ૨. શ્રી જિન ભાષિત પ્રવચન માલા, ભવિજન
કંઠે ધરે સુકુમાલા, મેહેલી આલ પંપાલા; મુક્તિ વરવાને વરમાલા,
વારૂ વર્ણુ તે કુસુમ રસાલા, ગણધરે ગુથી વિશાલા; મુનિવર મધુ-
કર રૂપ મયાલા, લોગી તેહના વલી જુપાલા, સુરનર કોડી રઢાલા;
ને નર ચતુર અને વાચાલા, પરિમલ તે પાચે વિગતાલા, ભાંજે
ભવ જંજલા. ૩. નાગ નાગિણી અથ બલતા બાણી, કરુણાસાગર
કરુણા આણી, તરુણ કાઢ્યા તાણી; નવકાર મંત્ર દીયો ગુણ ખાણી,
ધરણીધર પદ્માવતી રાણી, યયા ધણી ધણીઆણી; પાસ પસાયે પદ
પરમાણી, આ પદા જિન પદે લપટાણી, વિદ્ય હરણ સપરાણી;

ખેડા હરિયાલામાં શુભ ક્ષણિ, પૂજે પાસ જિણુંદ ભવિ પ્રાણી, ઉદય
વહે એમ વાણી. ૪.

૩

શંખેશ્વર પાસળ પૂજ્યે, નરભવનો લાહો લીજ્યે; મન-
વાંછિત પ્રરણ સુરતરુ, જ્ય વામાસુત ! અલવેસરુ. ૧. દોય રાતા
જિનવર અતિલલા, દોય ધોળા જિનવર ગુણનીલા; દોય લીલા દોય
શામલ કહ્યા, સોળે જિન કંચનવર્ણુ લહ્યા. ૨. આગમ તે જિનવર
ભાખીયો, ગણધર તે હેડે રાખીયો; તેહનો રસ જેણે ચાખીયો, તે
હુવો શિવસુખ સાખીયો. ૩. ધરણેંદ્ર રાય પદ્માવતી, પ્રભુ પાર્શ્વ
તણાં ગુણ ગાવતી; સહુ સંઘનાં સંકટ ચરતી, નયવિમળનાં વાંછિત
પૂરતી. ૪.

૪

સકલ સુરાસુર સેવે પાયા, નયરી વાણારસી નામ સોહાયા,
અશ્વસેન કુલ આયા; દશને ચાર સુપન દીખલાયા, વામાદેવી માતાએ
જાયા, લંછન નાગ સોહાયા; છપ્પન દિગ્ગુમરી હુલરાયા, ચોસક ઇંદ્રાસન
ડોલાયા, મેરૂ શિખર નવરાયા; નીલવર્ણુ તનુ સોહે કાયા, શ્રી વિજયસેન
સૂરીશ્વર રાયા, પાસ જિનેશ્વર ગાયા. ૧. વિદુમ વર્ણુ દોય જિણુંદ
દો નીલા દો ઉન્નવલ ચંદા, દો કાલા સુખ કંદા; સોલે જિનવર
સોવનવર્ણુ, શિવપુરવાસી શ્રી પરસજા, જે પૂજે તે ખત્તા; મહા
વિદેહે જિન વિચરંતા, વિશે પૂરા શ્રી લગવંતા, ત્રિભુવન તે અસ્તિ
હંતા; તીરથ સ્થાનક નામું એ શિય, લાવ ધરીને વિન્ધાવીશ, શ્રી
વિજયસિંહ સૂરીશ. ૨. સાંભળ સખરા અંગ અગિયાર, મન ગુપ્તે
ઉપાંગળ ખાર, દશ પયજા સાર; છેદ અંચ વલી ધદ વિચાર, મૂલ
સૂત્ર ખોડ્યા જિન ચાર, નંદી અનુયોગ દ્વાર; પણ્યાલીશ જિન
આગમ નામ, શ્રી જિન અરથે ભાખ્યા જામ, ગણધર ગુપ્તે તામ; શ્રી
વિજય સેન સૂરીદ વખાણે, જે ભવિકા નિજ ચિત્તમાં બાણે, તમ ઘર
લક્ષ્મી આણે. ૩. વિજાપુરમાં સ્થાનક નાણી, મહિમાં મહેરે 'તુ'

મંડાણી, ધરણીદ્ર ધણીઆણી; અહુનિશ સેવે સુર વૈમાની, પરતો
પૂરણ તુ સપરાણી, પૂરવ પુણ્ય કમાણી; સંઘ ચતુર્વિધ વિધ્ન નિવારો,
પાર્શ્વનાથની સેવા આરો, મેવક પાર ઉતારો, શ્રી વિજયસેન સૂરી-
શ્વર સયા, શ્રી વિજયદેવ ગુરુ, પ્રણમી પાયા, ઋણદાસ ગુણ
ગાયા. ૪.

૫૬. શ્રી મહાવીર જિન સ્તુતિ.

૧

ઉપસમ રસમા મગ્ન સદા જે, પ્રસન્નદષ્ટિ સદા, વિકસિતક-
મલ સમ જસ વદન, સ્ત્રી સંગ નહિ કદા; અહો ઠર જુગલ, તે
પણ જાસ, શસ્ત્રાદિકે પર્ણત, શ્રી મહાવીર, સત્યહિ દેવ, રાગ
દ્વેષ નિર્ણત. ૧. જિન અરિહંત, સમ હમ વંત, સેવે સંત માનમાં,
પર તણી આશ, જે ભવ વાસ, ક્રીધ નિરાશ સ્વધ્યાનમાં; કામને
કેહ, વિહલિત મોહ, નિંદ વિછેહ સુજ્ઞાનમાં, સયલ ગુણ બપ,
પરમાત્મ રૂપ, સદોદ્ભૂત તાનમાં ૨. નમો તત્વાવભાસી, જગભાવ-
વિકાસી, સ્વપરપ્રકાશીનાથને, પશુ પક્ષ ટાલી, સુરરૂપ કરે જે, પ-
લ્લવ આણે પહાણને, ભૂલ અનાદિ, ટલે જાસ પ્રભાવે, રક્ષે ભાવ
પ્રાણને, પ્રણમો જિન વાણી, મહા કલ્યાણી, આપે પદ નિર્વાણને. ૩.
જિનાસાકારી, દંડ નિવારી, શુદ્ધ મને સેવતા, જિન ગુણ રાગી,
નિર્ગુણ ત્યાગી, સુવિધી આ સેવતા; નિજ ભાવે મગ્ના, વિભાવે અલ-
ન્ના, શ્યામતા દૂરે ખેવતા, શુદ્ધ સમકિત, ધારી, જાઉં બલિહારી,
જસ સાનિધ્યકારી દેવતા. ૪.

૨

ગંધારી મહાવીર જિણંદા, જેને સેવે સુર નર ઈંદા, કાંઈ
પરમાર્જના; ચૈતર શુદ્ધ તેરસ દિન જાયા, છપ્પન્ન દિગ કુમરી ગુણ
ગાયા, હરખ ધરી હુલસયા, ત્રીશ વરસ પાલી ઘરવાસ, માગસર
વદ-દશમી વ્રત જાસ, વિચરે મન ઉદ્ધામ, એ જિન સેવો હિતકર
જાણી, 'ઓહથી-લોહીએ શિવ પટરાણી, પુણ્ય તણી એ ખાણી.-૧.

રિખલ જિનેશ્વર તેર ભવ સાર, 'ચંદ્ર પ્રભુ ભવ આઠ ઉદાર, શાન્તિ-
કુમાર ભવ ખાર; મુનિસુવ્રત ને નેમકુમાર, તે જિનના નવ નવ ભ-
વસાર, દશ ભવ પાર્શ્વકુમાર; સત્તાવીશ ભવ વીરના કહીએ, સત્તર
જિનના ત્રણ ત્રણ લહીએ, જિન વચને સદહીએ; ચૌવિશ જિનનો
એહ વિચાર, એહથી લહીએ ભવનો પાર, નેમતાં જય જયકાર. ૨.
વૈશાખ શુદ્ધ દશમી લહી નાણુ, સિંહાસન યેઠા વદ્ધમાન, ઉપદેશ દે
પ્રધાન; અગ્નિ ખુણે હવે પર્યાદા, સુણીએ, સાધ્વી વૈમાનિક-શ્રી ગણી
એ, મુનિવર ત્યાંહીજ લાણીએ; બ્યંતર જ્યોતિષિ-ભૂવનપતિ સાર,
એહને નૈઋત્ય, ખુણે અધિકાર, વાચવ્ય ખુણે એની નાર; ઇશાને સો-
હીએ નર નાર, વૈમાનીક સુર થઈ પર્યાદા ખાર, સુણે જિનવાણી
ઉદાર. ૩. ચક્કેસરી અજિયા દુરિઆરિ, કાલી મહાકાલી મનોહારી,
અચ્યુઆ સંતા સારી; જવાલા સુતાર યા અસોયા, સરિવત્સા વર ચંડા
માયા, વિજયાંકુસી સુખદાયા; પન્નત્તિ નિબાણી અચ્યુઆ ધરણી,
વૈરૂદત્ત ગંધારી અથ હરણી, અંબ પઉમા સુખ કરણી; સિદ્ધાંબ
શાસનરખવાલી, કનકવિજય પ્રુધ આનંદકારી, જસવિજય જયકારી. ૪.

૩

કનકે સમ શરીરં, પ્રાપ્ત સંસારતીરં, કુમત ઘન સમીરં,
કેઠે દાવાગ્નિનીરં; જલધિજલગભીરં, દંભ ભૂ સારસીરં, સુરગિરિ-
સમ ધીરં, સ્તૌભિ લકેત્યા ચ વીરં. ૧. નમદખિલ સુરેંદ્રાઃ, પાપ
પંકે દિનેંદ્રાઃ, 'કુમત મૃગ મૃગેંદ્રાઃ, કર્મ વૃક્ષે ગળેંદ્રાઃ; મુગુણ મણિ
સમુદ્રાઃ, સાધુ ચક્કોર ચંદ્રાઃ, ગત ઘનતર તંદ્રાઃ, પાતુવઃ શ્રી જિનેંદ્રાઃ
૨. જિન વદન હૃદંતાત્, નિર્ગતા વાર્દિકંતાત્, સુપદ મલિલ પૂતા,
પાપ પંકૌથ હૃત્તાઃ; જનન મરણ નિત્યા, દ્વાદશાંગી વિચિત્રા, મુનિ
જન હિત કર્તા, મોક્ષ સૌખ્ય પ્રદાતા. ૩. જિત નયન કુરંગી, શ્યામ-
વેણી ભુજંગી, જિન મુખકજ ભૃંગી, શ્વેત વસૈ વૃતાંગી, નિવડ
જડિમરોગિ, ધ્વંસને માતુલિંગી, શ્રુત નિચય વરાંગી, દેહી મે દેવિ
સદગીઃ. ૪.

૪

વીર જગતપતિ જન્મજ થાવે, નંદન નિશ્ચિત શિખર રહાવે,
આઠ કુમારી ગાવે; અડ ગજદંતા હેઠે વસાવે, રૂચકગિરિથી છત્રીશ
જાવે, દ્વીપ રૂચક ચઉ ભાવે; છપ્પન્ન દ્વિગકુમરિ હુલરાવે, સૂતી
કરમ કરી નિજ ઘર પાવે, શક્ર સુધોષા વળવે; સિંહનાદ કરી
જ્યોતિષી આવે, ભવન વ્યંતર શંખ પડહે મિલાવે, મુરગિરિ જન્મ
મહાવે. ૧. રૂપલ તેર શશિ સાત કહીજે, શાંતિનાથ ભવ ખાર
સુણીજે, મુનિસુમત નવ કીજે; નવ નેત્રીધર નમન કરી જે, પાસ
પ્રભુના દશ સમરી જે, વીર સત્તાવીશ લીજે; અજિતાઠિકે જિન શેષ
રહીજે, ત્રણ ત્રણ ભવ સઘલે ઠવીજે, ભવ સમકિત થી ગણીજે;
જિન નામખંધ નિકાચિત કીજે, ત્રીજે ભવતપ ખંતી ધરીજે, જિન-
પદ ઉઢયે સીજે. ૨. આચારાંગ આઠે અંગ અચાર, ઉવવાઈ આઠે
ઉપાંગ તે ખાર, દશ પયજ્ઞા સાર; છ છેદસૂત્ર વિચિત્ર પ્રકાર,
ઉપગારી મુલસૂત્ર તે ચાર, નંદી અનુયોગદ્વાર; એ પીસ્તાલીશ
આગમ સાર, મુણતાં લહીયે તત્ત્વ ઉદાર, વસ્તુ સ્વભાવ વિચાર;
વિષય બુજગિની વિષ અપહાર, એ સમો મંત્ર ન કો સંસાર,
વીર શાસન જયકાર. ૩. નકુલ ખીજેરૂ દોષ કર આલી, માતંગ
સુર શામ કંતી તેભલી, વાહનં ગજ શુંઢાલી; સિંહ ઉપર બેઠી
રદીયાલી, સિદ્ધાચિકા દેવી લટકાલી, હરિતાલા ચાર બુભલી;
પુસ્તક અલયા જિમલે આલી, માતુલિંગને વીણા રસાલી, વામ બુબ
નડી ખાલી; શુભ શુરૂ શુણ ધ્યાન ઘટાલી, અનુભવ નેહશું દેતી
તાલી; વીર વચન ટંકશાલી. ૪.

૫

મહાવીર જિણુંદા, રાય સિદ્ધાર્થ નંદા, લંછન મૃગેંદા, જામ
પાયે સોહંદા; સુર નર વર છંદા, નિત્ય સેવા કરંદા; ટાલે ભવ ફંદા,
સુખ આપે અમંદા. ૧. અડ જિનવર માતા, મોક્ષમાં સુખ શાતા,
અડ જિનની ખયાતા, સ્વર્ગ ત્રીજે અખ્યાતા; અડ જિનેય જનેતા,

નાક માહેંદ્ર યાતા, સવિ જિનવર નેતા, શાશ્વતા સુખ દેતા. ૨. મઢલી નેમી પાસ, આદિ અક્રમ ખાસ, કરી એક ઉપવાસ, વાસુ પૂજ્ય સુવાસ; શેષ છઠ્ઠ સુવિલાસ, કેવલજ્ઞાન બાસ, કરે વાણી પ્રકાસ, જેમ અજ્ઞાન નાશ. ૩. જિનવર જગદીશ, બાસ મોટી જગીશ, નહિ રાગને રીશ, નામીયે તાસ રીશ; માતંગ સુર ઈશ, સેવતો રાતિ દીસ, ગુરુ ઉત્તમ, અધીશ, પદ્મ ભાંખે સુશીશ. ૪.

૬

જય જય ભવિ હિતકર, વીર જિનેશ્વર દેવ, સુર નરના નાયક, જેહની સારે સેવ; કરુણારસ કદો, વદો આણુંદ આણી, ત્રિશલા સુત સુંદર, ગુણ મણિ કેસા ખાણી. ૧. જસ પંચ કલ્યાણક, દિવસ વિશેષ સુહાવે, પણ થાવર નારક, તેહને પણ સુખ થાવે; તે અવન^૧ જનમ^૨ વત^૩, નાણું અને નિર્વાણું^૪, સવિ જિનવર કેસાં, એ પાંચે અહિંસણ. ૨. જિહાં પાંચ સમિતિ યુત, પાંચ મહામત સાર, જેહમાં પરકાસ્થા, વલિ પાંચે વ્યવહાર; પરમેષ્ઠિ^૧ અરિહંત^૨, નાથ^૩ સર્વજને^૪ પાર^૫, એહ પંચ વદે લલો, આગમ અર્થ ઉદાર. ૩. માતંગ સિદ્ધાર્થ, દેવી જિનપદ સેવી, દુઃખ દુરિત ઉપદ્રવ, જે ટાલે નિતમેવી; શાસન સુખદાયી, આર્ધ સુણો અરદાશ, શ્રી જ્ઞાન-વિમલ ગુણ, પૂરો વંછિત આશ. ૪.

પ૭. શ્રી ભાવનગર જિન ચત્ય સ્તુતિ.

ભાવનગર ખંદર અતિ સુંદર, જિન મંદિર ત્યાં સોહેણ; આદિકરણુ જીહાં પ્રથમ તીર્થકર, પ્રથમ રાય મન મોહેણ; પ્રથમ ભિક્ષાયર રૂપલ જિનેશ્વર, એ અભિધાને પૂજોણ; દુરિત કરિગણુ કેસરી સમ જિન, એ વિણુ અવર ન દુજોણ. ૧. અભિનંદન જિન શાન્તિ જિનેશ્વર, પાસ ગોડીયા નીરખોણ; વડવા માહે ચંદ્રપ્રભુ જિન, વદન દેખી મન હરખોણ, ઇત્યાદિક એ જિન બિંબ નીહાડી, અનુભવ રસની યાળીણ; લવોદધિ તારણુ અધિકો કરણુ, અર્ચો જિનવર આલિંણ. ૨. સમવસરણુમાં જિનવર ભાંખે,

ઉત્પત્તિ ક્રુવ નાશીલ; તે અનુસારે ગણધર દેવે, દ્વાદશાંગી પ્રકાશીલ; મિથ્યા તિમિર નિવારણ હેતે, દિનકર તુલ્ય આચારીલ; જિન પડિમા જિન આગમ છે વહી, દુષ્મ કાલે આધારીલ. ૩. જિન-મત ભક્તા સમકિત યુક્તા, ઉક્તા જિનવર દેવલ; રમતા જિનશા-સનમાં જે ભવિ, કરતા તેહની સેવલ; જિનપદ ધ્યાવે તેહીજ પાવે, અક્ષય પદની ઋદ્ધિલ; મુનિ ગુણ રસિયા પરથી ખસિયા, તે પામે ગુણ વૃદ્ધિલ. ૪.

૫૮. શાશ્વતા જિન સ્તુતિ.

૧. સુખ ભયંદ્રાનન વંદન કીજે, વારિપેણ દુઃખ વારેલ; વર્દમાન જિનવર વહી પ્રણમો, શાશ્વત નામ એ ચારેલ; ભરતાદિકે ક્ષેત્રે મહિ હોવે, ચાર નામ ચિત્ત ધારેલ; તેણે ચારે એ શાશ્વત જિન-વર, નમિયે નિત્ય સવારેલ. ૧. ઉર્ધ્વ અધો તિછેલોકે ચર્ધ, કોડિ પન્નરસે જાણીલ; ઉપર કોડી બેતાલીશ પ્રણમો, અડવન લખ મન આણીલ; છત્રીશ સહસ એંસી તે ઉપરે, બિંબ તણા પરિમાણીલ; અસંખ્યાંત વ્યંતર જ્યોતિષિમાં, પ્રણમું તે સુવિહાણીલ. ૨. રાય-પસેણી જીવાભિગમે, ભગવતી સત્રે લાખીલ; જંજૂદ્રીપ પન્નતિ ઠા-ણાંગે, વિવરીને ઘણું જાખીલ; વહીય અશાશ્વતી જ્ઞાતા કલ્પમાં, વ્ય-વહાર પ્રમુખ આખીલ તે જીન પ્રતિમા હોપે પાપી, જીહાં બહુ મુત્ર છે સાખીલ. ૩. એ જિન પૂજથી આરાધક, ઈશાન ઈંદ્ર કહાયાલ; તેમ મુરિયાલ પ્રમુખ બહુ સુરવર, દેવી તણા સમુદાયાલ; નંદીસર અઠાઈ મહોત્સવ, કરે અતિ હર્ષ ભરાયાલ; જિન ઉત્તમ કલ્યાણક દિવસે, પદ્મવિજય નમે પાયાલ. ૪.

૫૯. શ્રી નંદીશ્વર દ્વીપની સ્તુતિ.

નંદીસર વરદ્વીપ સંભારું, બાવન ચોમુખ જિનવર જુહારું; એકે એકે એકથો ચોવિશ, બિંબ ચોસઠ સય અડતાલીશ. ૧. હધિમુખ ચાર રતિકર આઠ, એકે અંજનાગિરિ તેરે પાઠ; ચઉ દિશિના એ બાવન જુહારું, ચાર નામ શાશ્વતા સંભારું. ૨. સાત દ્વીપ

તીહાં સાયર સાત, આઠમો દ્વીપ નંદીસર વાટ; એ કેવલીએ, ભાખ્યું
સાર, આગમ લાલવિજય જયકાર. ૩. પહેલો સુધર્મા બીજો મશિન
ધંદ્ર, આઠ આઠ અગ્ર મહિષીના ભદ્ર; શેલ પ્રાસાદ તીહાં વાંદીજે,
શાસનદેવી સાનિધ્ય કીજે. ૪.

૬૦. બીજની સ્તુતિ.

દિન સકલ મનોહર, બીજ દિવસ સુવિશેષ, રાય રાણા પ્રણમે,
ચંદ્રતણી જિહાં રેખ; તિહાં ચંદ્રવિમાને, શાશ્વતા જિનવર જેહ, હું
બીજ-તણે દિન, પ્રણમું આણી નેહ. ૧. અભિનદન ચંદન, શીતળ
શીતળનાથ, અરનાથ સુમતિ જિન, વામુપૂજ્ય શિવસાથ; ઇત્યાદિકે
જિનવર, જન્મ જ્ઞાન નિરવાણ, હું બીજ તણે દિન, પ્રણમું તે
સુવિહાણ. ૨. પરકાર્યો બીજે, દુવિધ ધર્મ ભગવંત, જેમ વિમળા
કમળા વિહલ નયન વિકસંત; આગમ અતિ અનુપમ, જિહાં નિશ્ચય
વ્યવહાર, બીજે સવિ કીજે, પાતકનો પરિહાર. ૩. ગજગામિની
કામિની, કમળ સુકોમળ ચીર, ચક્રેસરી કેસરી, સરસ મુગંધ શરીર,
કરંભેડી બીજે, હું પ્રણમું તસ પાથ, એમ લખિ વિજય કહે,
પૂરો મનોરથ માથ. ૪.

૬૧. ત્રીજની સ્તુતિ.

નિસીહિ ત્રણ પ્રદક્ષિણા ત્રણે, પ્રણામ ત્રણે કરીજેણ, ત્રણ
દીશી, વરણ જિન જુઓ, ભૂનિ ત્રણ પૂજીજેણ, ત્રણ પ્રકારની
પૂજા કરીને, ત્રણ અવસ્થા ભાવીજેણ, આલંબન ત્રણ મુદ્રા પ્રણિ-
ધાન, ચૈત્યવદન ત્રણ કીજેણ. ૧. પહેલે ભાવજિન દ્રવ્યજિન બીજે,
ત્રીજે એક ચૈત્ય ધારેણ, ચોથે નામજિન પાંચમે સર્વે, લોક
ચૈત્ય જીહારેણ; વીહરમાન છઠે જિન વદો, સાતમે નાણુ નિહાળેણ,
સિદ્ધ વીર ઉજ્જવંત અઘ્રાપદ, શાસન ચર અંભારેણ. ૨. શકસ્ત-
વમાં દોય અધિકાર, અરિહંત ચેઈઆણું ત્રીજેણ, નામ સ્તવમા
દોય પ્રકાર, શ્રુતસ્તવ દોય લીજેણ, સિદ્ધસ્તવમાં પાથ પ્રકાર, એ
ખારે અધિકારણ, જિત નિર્યુક્તિમાંહે ભાખ્યો, તે તણે વિસ્તારણ

૩. લોચણ પાણ તંબુલ વાહન, મેહુણ એક ચિત્ત ધારણ, થુંકે સળેળામ વડી લધુ નીતિ, જુગતે રમવું વારણ; એ દશે આશાતના મોટી, વરજો જિનવર દ્વારણ, ક્ષમાવિનય જિન એણીપરે જ'પે, શાસન સૂર સંભારણ. ૪.

૬૨. પંચમીની સ્તુતિ.

૧

શ્રાવણ સુદિ દિન પંચમી એ, જન્મ્યા નેમ જિણુંદ તો, રથામવરણ તનુ શોભતું એ, મુખ શારદકો ચંદ તો; સહસ્ર વરસ પ્રભુ આઉપું એ, પ્રહાર્યારી ભગવંત તો, અષ્ટ કરમ હેલા હણી એ, પહોતા મુક્તિ મહંત તો. ૧. અષ્ટાપદ-પર આદિજિન એ, પહોતા મુક્તિ મોઝાર તો, વાસુપૂજ્ય ચંપાપરીએ, નેમ મુક્તિ ગિરનાર તો; પાવાપુરી નગરીમાં વળી એ, શ્રીવીરતણું નિર્વાણ તો, સમેતશિખર વીશ સિદ્ધ હુઆ એ, શિર વહું તેહની આણ તો, ૨. નેમનાથ જ્ઞાની હુવા એ, ભાળે સાર વચન તો, જીવંદયા ગુણ-વેલડી એ, કીજે તાસ જતન તો, મૃષા ન જોલો માનવી એ, ચારી ચિત્ત નિવાર તો, અનંત તીર્થંકર એમ કહે એ, પરહરિએ પર નાર તો. ૩. જોમેદ નામે યક્ષ લલો એ, દેવી શ્રી અંબિકા નામ તો; શાસન-સાનિધ્ય જે કરે એ, કરે વળી ધર્મના કામ તો; તપ-ગચ્છનાયક ગુણનીલો એ, શ્રીવિજયસેનસૂરિસય તો, ઋષભદાસ પાય સેવતાં એ, સદ્ગુણ ક્યો અવતાર તો. ૪.

૨

તીર્થંકર શ્રીવીર જિણુંદા, સિદ્ધારથ કુલ ગગન દિણુંદા, ત્રિ-શલા રાણી નંદા; કહે જ્ઞાન પંચમીદીન સુખકંદા, મતિ શ્રુતાવરણી મટે ભવ દંદા, અન્નાણ કુંલી મયંદા; દુગ ચઉ ભેદ અઠ્ઠાવીશ વૃંદા, સમક્ષિત મતિથી ઉઠ્ઠસે આનંદા, છેદે દુરમતિ દંદા; ચઉદ ભેદે ધારો શ્રુત ચંદા, જ્ઞાની દોયના પદ અરવિંદા, પૂજો ભાવ અમંદા. ૧. અવતરિયા સવિ જગદ્ધાર, અવધિનાણુ સહિત નિરધાર, પામે પરમ

કરાર; માગશિર શુદ્ધિ પંચમી દિન સાર, ગ્રાવણ શુદ્ધિ પંચમી શુભ-
વાર, સુવિધિ નેમ અવતાર; ચૈત્ર વદિ પંચમી ઘણી શ્રીકાર, ચંદ્ર-
પ્રભ વ્યવન મંગલ વિસ્તાર, વર્ત્યો જ્ય જ્યકાર; ત્રીજા જ્ઞાન દર્શન
ભંડાર, દેખે પ્રગટ દ્રવ્યાદિક ચાર, પુણ્ય અનંત અધિકાર. ૨.
વૈશ્યાખ વદિ પંચમી મન આણી, કુંથુનાથ સંયમશુણ ઠાણી, થયા
મનપર્યાવ નાણી; દીક્ષા મહોત્સવ અવસર નાણી, આવે સુરપતિ ધણી
ઈંદ્રાણી, વંદે ઉલટ આણી; વિચરે પાવન કરતા જગ પ્રાણી, અધ્યા-
તમ શુણ શ્રેણી વખાણી, સ્વરૂપ રમણ સહી નાણી; અ પ્રમાદિ રિધિ-
વંતા પ્રાણી, નમો નાણીતે આગમ વાણી સાંભલી લહો શિવરાણી. ૩.
કાર્તિક વદિ પંચમી દિન આવે, કેવલજ્ઞાન સંભવ જિન પાવે, પ્રભુ-
તા પૂરણ થાવે; અણત સંભવજીન અનંત સોહાવે, ચૈત્રશુદ્ધિ પંચમી
મુક્તિ કહાવે, જ્યેષ્ઠ શુદ્ધિ તે તિથિ દાવે; ધર્મનાથ પરમાનંદ પદ
પાવે, શાસન સુરિ પંચમી વધાવે, ગીત સંરસ કેઇ ગાવે; સંઘ
સકળ લણી કુશલ બનાવે, જ્ઞાનભક્તિ બહુ માન જણાવે, વિજય
લક્ષ્મીસુરિ પાવે. ૪.

૬૩. આઠમની સ્તુતિ.

૧

અષ્ટમી અષ્ટપદ મહ એમ છાંડીયે, અષ્ટમી ધર્મશું ગ્રેમ બહુ
માંડીયે; અષ્ટમી આદિ જિન ધરીયે-સંજમ રળી, -અષ્ટમી પાસ
જિન મુગતે પહોત્યા વળી. ૧. અષ્ટમો દ્વીપવર નંદીશ્વર સોહીયે,
એક શત અષ્ટોત્તર ણિંખ મન મોહીયે; ચાર અષ્ટાયિક મુર સ્વર્ગે
ગયા, પૂજિયા આગલ અષ્ટ મંગલ લદ્યા. ૨. પાસજીના વર ગણી
તે ગણધરા, સહસ્ર અષ્ટોત્તરા અંગ લક્ષણ ધરા; સુણી જિન વાણી
આગમ રસ તે તદા, અષ્ટમી પાળતાં અષ્ટ સુખ સંપદા. ૩. અષ્ટમી
અષ્ટપદ કમલ નિવાસિની, અષ્ટમી કર્મધન પડલની નાશિની;
અષ્ટમી મતિ તપ અંજન જે કરે, અષ્ટમી અલિય વિદ્ય દેવ દૂરે હરે. ૪.

૨

મંગળ આઠ કરી. જસ આગળ, ભાવ ધરી સુરરાજજી, આડ
ભતિના કળસ કરીને, ન્હવરાવે જિનરાજજી; વીર જિનેશ્વર જન્મ

મહોત્સવ, કરતાં શિવસુખ સાધેલ, આઠમનું તપ કરતાં અમ ધર, મંગળ કમળા વાધેલ. ૧. અષ્ટ કરમ વયરી ગજગંજન, અષ્ટાપદ-પરે ગણિયાલ, આઠમે આઠ સરૂપ વિચારી, મદ આઠે તસ ગણિયાલ; અષ્ટમી ગતિ પહોતા જે જિનવર, ફરસ આઠ નહીં અંગલ; આઠમનું તપ કરતાં અમધર, નિત્ય નિત્ય વાધે રંગલ. ૨. પ્રાતિહારજ આઠ ખિરાજે, સમવસરણ જિન રાજેલ, આઠમે આઠમે આગમ ભાખી, ભવિ મન સંશય ભાંજેલ; આઠે જે પ્રવચનની માતા, પાળે નિરતિઆરોલ, આઠમને દિન અષ્ટ પ્રકારે, જીવદયા ચિત્ત ધારોલ. ૩. અષ્ટ પ્રકારી પૂજા કરીને, માનવભવ—ફળ લીજેલ, સિદ્ધાર્થ દેવી જિનવરસેવી, અષ્ટ મહાસિદ્ધિ લીજેલ; આઠમનું તપ કરતાં લીજે, નિર્મળ કેવળ જ્ઞાનલ, ધીરવિમળ કવિ સેવક નય કહે, તપથી કોડી કલ્યાણલ. ૪.

૩

ચોવશે જિનવર હું પ્રણમ નિત્યમેવ, આઠમ દિન કરીએ અંદ્રપ્રભુલની સેવ; મૂર્તિ મનમોહન જાણે પૂનમ ચંદ, લીઠે હુઃખ જાણે, પામે પરમાનંદ. ૧. મલી-ચોસક ઈંદ્ર પૂજે પ્રભુલના પાય, ઇંદ્રાણી અપરચરા કરનેડી ગુણ ગાય; નંદીસર દીપે મલી સુરવરની કોડ, અક્ષાઈ મહોચ્છવ કરે તે હોડા હોડ. ૨. શેત્રુંજી શિખરે જાણી લાલ અપાર, ચોમાસું રહીયા ગણધર મુનિ પરિવાર; ભવિયજીને તારે દેઇ ધર્મ ઉપદેશ, દૂધ સાકરથી પણ વાણી અધિકે વિશેષ. ૩. પોસહ પડિલમણું કરીએ મત પચ્ચખખાણું, આઠમ દિન કરી અષ્ટ કર્મની હાણ; અષ્ટ ખંજળ થાયે, દિનદિન કોડ કલ્યાણ, એમ સુખસૂરિ કહે જીવિત જન્મ પ્રમાણ. ૪.

૬૪. એકાદશીની સ્તુતિ.

૧

નિરૂપમ નેમિ જિનશ્વર ભાળે, એકાદશી અભિરામલ, એક મને કરી જેહ આશયે, તે પામે શિવકામલ; તેહ નિસુણી માધવ

પૂછે, મન ધરી 'અતિ આનંદાળ, એકાદશીનો એહવો મહિમા,
સાંભળી કહે જિણંદાળ. ૧. એકશત અધિક પચાસ પ્રમાણ, કસ્યાણક
સવિ જિનનાળ, તેહ ભણી તે દિન આરાધો, છંડી પાપ સવિ મન-
નાળ, પોસહ કરીએ મૌન આદરીએ, પરિહરીએ અભિમાનળ,
તે દિન માયા મમતા તણએ, ભણએ શ્રી ભગવાનળ. ૨. પ્રભાતે
પડિમ્મભણું કરીને, પોસહ પણ તિહાં પારીળ, દેવ જીહારી ગુરૂને
વાંદી, દેશનાની મુણો વાણીળ; સાહમી જમાડી કર્મ ખપાવી,
ઉજમણું ધર માંડુળ, અશનાદિકે ગુરૂને વહોરાવી, પાશણું કરો પછી
વારૂળ. ૩. બાવીશમા જીન એણીપરે બોલે, મુણ તું કૃષ્ણ નરિંદાળ,
એમ એકાદશી જેહ આરાધે, તે પામે મુખ વૃંદાળ, દેવી અંબાઈ
પુણ્ય પન્નાયે, નેમીશ્વર હિતકારીળ, પંડિત હરખ બિજય તમ શિષ્ય,
માનવિજય જયકારીળ. ૪.

૨

એકાદશી અતિ રુઝડી, ગોવિંદ પૂછે નેમ, કિણ કારણ એ
પર્વ મોટું, કહોને મુજશું તેમ; જિનવર કસ્યાણક અતિ ઘણું, એક
સો ને પચાસ; તેણે કારણ એ પર્વ મોટું, કરો મૌન ઉપવાસ. ૧.
અગિયાર શ્રાવંતણી પડિમા, કહિ તે જિનવરદેવ, એકાદશી એમ
અધિક સેવો, વનગળ જિમ રેવ; ચોવીશ જિનવર સયલ મુખકર, જેસા
મુરતરુ અંગ, જેમ ગંગ નિર્મળ નીર જેહવો, કરો જિનશું રંગ.
૨. અગિયાર અંગ લખાવીએ, અગિયાર પાઠાં આર, અગિયાર કવળી
વીંટણાં, કવણી પૂંજણી આર; ચાળખી અંગી વિવિધ રંગી, શાસ્ત્રનણે
અનુસાર, એકાદશી એમ જિજવો, જેમ પામીએ લવપાર. ૩. વર કમલ-
નયણી કમલ વયણી, કમલ મુકોમળ કાચ, ભુજ દંડ અંડ અખંડ
જેહને, સમરતાં મુખ ધાય; એકાદશી એમ મન વમી, ગણિ હર્ષ
પંડિત શિષ્ય, શાસનદેવી વિધન નિવારે, સંઘતણા નિશદિશ. ૪.

૩

ગોયમ બોલે અન્ય અંભાડી, મહંમાન આગલ રહીઆડી,
વાણી અતીઅ રસાડી; મૌન અગ્યારસ મહિમા ભાડી, કોણે કીધી

ને કહો કોણે પાલી, પ્રશ્ન કરે ટંકશાલી; કહોને સ્વામી પરવ પંચાલી, મહિમા અધિક અધિક સુવિશાલી, કુણ કહે કહો તુમ ટાલી; વીર કહે માગશર અજુઆલી, દોઢસો કટ્યાણુક નિહાલી, અચ્ચારસ કૃપણે પાલી. ૧. નેમિનાથને વારે જાણે, કાન્હુડો ત્રણ પાંડનો રાણો, વામુદેવ સુપ્રમાણો; પરિગ્રહ ને આરભે ભરાણો, એક દિન આતમ કીધો ગ્રાણો, જિનવંદન ઉજાણો; નેમિનાથને કહે હેત આણો, વરસી વાડ દિવસ વખાણો, પાલી થાઉં શિવ રાણો; અતીત અનાગત ને વર્તમાન, નેહું જિનના હુવા કટ્યાણુ, અવર ન એહ સમાન. ૨. આગમ આરાધો ભવિ પ્રાણી, જેહમાં તીર્થ-કરની વાણી, ગણધર દેવ કમાણી; દોઢસો કટ્યાણુકની ખાણી, એહ અચ્ચારસને દિન જાણી, એમ કહે કેવલ નાણી; પુન્ય પાપ તણી છહાં કહાણી, સાંભલતા શુભ લેખ લખાણી, તેહની સરગ નિસાણી; વિદ્યા પૂરવ અન્થે રચાણી, અંગ ઉપાંગ સુત્રે ગુંથાણી, સુણતા દીએ શિવ રાણી. ૩. જિન શાસનમાં જે અધિકારી, દેવ દેવી હોએ સમકિત ધારી, સાનિધ્ય કરે સંભારી; ધરમ કરે તસ ઉપર ખ્યારી, નિશ્ચલ ધર્મ કરે સુવિચારી; જે છે પર ઉપકારી; વડ મંડલ મહાવીરજી તારી, પાપ પખાલી જિન જીહારી, લાલવિજય હિતકારી; માતંગ જક્ષ કરે મનોહારી, એલગ સારે સુર અવતારી, શ્રી સંઘના વિધન નિવારી. ૪.

૬૫. શ્રી સિદ્ધચક્ર સ્તુતિ:

૧

વીર જિનેશ્વર અતિ 'અલવેસર, ગૌતમ ગુણના દરિયાજી, એક દિન આણા વીરની લઈને, સજ્જાહી સંચરીયાજી; શ્રેણિક રાજ વંદન આવ્યા, ઉલટ મનમાં આણીજી, પર્ષદા આગલ ખાર બિરાજે, હુવે સુણો ભવી પ્રાણીજી. ૧. માનવ ભવ તુમે પુન્યે પામ્યા, શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધોજી, અરિહંત સિદ્ધ સુરિ ઉવજાયા, સાધુ દેખી ગુણ વાધોજી; દરિયણુ નાણુ ચારિત્ર તપ કીજે, નવપદ ધ્યાન ધરી-જેજી, ધર આસોથી કરવા આંખિલ, સુખ સંપદા પામીજેજી. ૨.

શ્રેષ્ઠિકરાય ગૌતમને પ્રે, સ્વામી ! એ તપ કોણે કીધો, નવ આંખિલ તપ વિધિશું કરતાં, વાંછિત સુખ કોણે લીધો, મધુરી ધ્વની જોડ્યા શ્રી ગૌતમ, માંભળો શ્રેષ્ઠિકરાય વયણા, રાગ ગયો ને સંપદા પામ્યા, શ્રી શ્રીપાળે ને મયણા. ૩. રુમઝુમ કરતી પાયે નેઉર, દીસે દેવી રુપાલી, નામ ચક્ષેસરીને સિદ્ધાઈ, આદિ જિનવર રખવાલી; વિધન કોડ હરે સહુ સંધના, જે સેવે એના પાયણ, ભાણવિજય કવિ સેવક નય કહે, સાનિધ્ય કરજો માયણ. ૨.

૨

જિનશાસન વાંછિત, પ્રણુ દેવ રસાલ, ભાવે ભવિ ભણીયે, સિદ્ધચક્ર ગુણમાલ; તિહું કાલે એહની, પૂજા કરે ઉજમાલ, તે અજર અમર પદ, સુખ પામે સુવિશાલ. ૧. અરિહંત સિદ્ધ વંદો, આચારજી ઉવજાયા, મુનિ દરિસણુ નાણુ, ચરણ તપ એ સમુદાય; એ નવપદ સમુદિત, સિદ્ધચક્ર સુખદાય, એ ધ્યાને ભવિનાં, ભવકોટિ દુઃખ ભય. ૨. આસો ચૈતરમાં, શુદ્ધિ સાતમથી સાર, પૂનમ લગે ઠીજે, નવ આંખિલ નિરધાર; દોય સહસ્ર ગણણુ, પદ સમ સાડાચાર, એકાશી આંખિલ, તપ આગમઅનુસાર. ૩. સિદ્ધચક્રનો સેવક શ્રી વિમલેસર દેવ, શ્રીપાલતણી પરે, સુખ પૂરે સ્વયમેવ; દુઃખ દોહડગ નાવે, જે કરે એહની સેવ, શ્રી સુમતિ મુગુરુનો, રામ કહે નિત્યમેવ. ૪.

૩

અરિહંત નમો વલી સિદ્ધ નમો, આચારજી વાચક સાહુ નમો; દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર નમો, તપ એ સિદ્ધચક્ર સદા પ્રણુમો. ૧. અરિહંત અનંત થયા થાશે, વલી ભાવ નિશ્ચેષે ગુણુ ગાશે; પડિશ્કમણું દેવવંદન વિધિશું, આંખિલ તપ ગણણું ગણો વિધિશું. ૨. છહરી પાળી જે તપ કરશે, શ્રીપાળતણી પરે ભવ તરશે; સિદ્ધચક્રને કુણુ આવે તોલે, એહવા જિન આગમ ગુણુ જોલે. ૩. માડાચાર વરસે તપ પૂરો, એ કર્મ વિદારણુ તપ થરો; સિદ્ધચક્રને મનમંદિર થાયો, નય વિમલેસર વર આપો. ૪.

૪

પ્રહુ ઉઠી વંદુ, સિદ્ધચક્ર સદાય, જપીએ નવપદનો, જાપ
સદા સુખદાય; વિધિપૂર્વક એ તપ, જે કરે થઈ ઉગમાલ, તે સવિ
મુખ પામે, જીત મયણા શ્રીપાળ. ૧. માલવપતિ પુત્રી, મયણા અતિ
શુભવંત, તસ કર્મ સંયોગે, કોઈ મળિયો કંત; ગુરુવચણે તેણે,
આરાધ્યું તપ એહ, સુખ સંપદ વસ્યાં, તરિયાં ભવજલ તેહ. ૨.
આંગિલ ને ઉપવાસ, છઠ્ઠ વલી અર્ધમ, દશ અક્ષાઈ પંદર, માસ છ
માસી વિશેષ; ઇત્યાદિકે તપ જહુ, સહુમાંહિ શિરદાર, જે ભવિયણ
કરશે, તે તરશે સંસાર. ૩. તપ સાનિધ્ય કરશે, શ્રી વિમલેશ્વર યક્ષ,
સહુ સંઘનાં સંકટ, ચૂરે થઈ પ્રત્યક્ષ; પુંડરીક ગણધાર, કનકવિજય
પુષ્પ શિખ, પુષ્પ દર્શન વિજય કહે, પહોંચે સકલ જગીશ. ૪.

૫

અંગ દેશ અંપાપુરી વાસી, મયણા ને શ્રીપાળ સુખાશી,
સમકિતશું મન વાસી; આદિ જિનેશ્વરની ઉલાસી, ભાવે પૂજા કીધી
મન આશી, ભાવ ધરી વિન્ધાસી; ગલિત કોઈ ગયો તેણે નાશી,
સુવિધિશું સિદ્ધચક્ર ઉપાસી, થયા સ્વર્ગના વાસી; આસો ચૈત્ર
પૂરણમાસી, પ્રેમે પૂજે ભક્તિ વિકાસી, આદિ પુરૂષ અવિનાશી.
૧. કેમર અંકન મૃગમદ ઘોળી, હરખેશું ભરી હેમકચોળી, શુદ્ધ
જળે અંધોળી; નવ આંગિલની કીજે ઓળી, આસો શુદ્ધ સાતમથી
ખોટી, પૂજે શ્રી જિન ટોળી; ચઉગતિમાંહે આપદા ચોળી, દુર્ગ-
તિનાં દુખ દૂરે ટોળી. કર્મ નિકાચિત રોળી; કર્મ કપાય તણા
મઃ રોળી, જેમ શિવ રમણી સમર લોળી, પામ્યાસુખની ઓળી. ૨.
આસો શુદ્ધ સાતમશું વિચારી, ચૈત્રી પણ ચિત્તશું નિરધારી, નવ
આંગિલની સારી; ઓળી કીજે આળસ વારી, પ્રતિક્રમણ બે કીજે
ધારી, સિદ્ધચક્ર પૂજે સુખકારી; શ્રીજિનભાષિત પરઉપકારી, નવદિન
જાપ જપો નરનારી, જેમ લહીએ મોક્ષની ખારી. નવપદ મહિમા
અતિ મનોહારી, જિન આગમ ભાષે ચમત્કારી, જાઉં તેહની

ખલિહારી. ૩. શ્યામ બ્રમર સમ' વીણા કાળી, અતિ સોહો મુંદર
સુકુમાળી, જાણે રાજમરાણી; જલહલ ચક્ર ધરે રૂપાળી, શ્રી જિન-
શાસનની રખવાળી, ચક્રેશ્વરી મેં ભાળી; જે એ ઝોળી કરે ઉજ-
માળી, તેનાં વિદ્ય હરે સા બાળી, સેવક જન સંભાળી; ઉદયરત્ન
કહે આસનવાળી, જે જિન નામ જપે જપ માળી, તે ધર નિત્ય
દીવાળી. ૪.

૬

શ્રી ચિદ્વચક સેવો સુવિચાર, આણી હૈડે હરખ અપાર, જિમ
લાહો સુખ શ્રીકાગ; મન શુદ્ધ ઓઢી તપ કીજે, અહોનિશ નવ પદ
ધ્યાન ધરીજે, જનવર પૂજા કીજે; પડિછમણાં દોય ટંકનાં કીજે,
આઠે શુદ્ધએ દેવ વાંદીજે, ભૂમિ સંધારો કીજે; મૃધા તણો કીજે
પરિહાર, અંગે શીયલ ધરીજે સાર, દીજે દાન અપાર. ૧. અરિહંત
સિદ્ધ આચાર્ય નમીજે, વાચક સર્વે સાધુ વંદીજે, દંસણ નાણુ
સુણીજે; ચારિત્ર તપનું ધ્યાન ધરીજે, અહોનિશ નવ પદ ગણણું
ગણીજે, નવઆંખિલ પણુ કીજે; નિશ્ચલ રાખી મન હો નિસ્રે, જપીએ
પદ એક એક ઇશ, નવકારવાલી વીશ; છેલ્લે આંખિલ મોટો તપ
કીજે, સત્તરભેદી જિનપૂજા રચીજે, માનવભવ લાહો લીજે. ૨. સાતસેં
કુષ્ઠીયાના રોગ, નાકા ચંત્ર નમણુ સંજોગ, દૂર હુઆ કર્મના ભોગ;
અઢારે કુષ્ઠ દૂરે ભયે, દુઃખ દોહડગ દૂર પલાયે, મનવંછિત સુખ
થાયે; નિરધનીયાને દે બહુ ધન, અપુત્રીયાને છે પુત્રરતન, જે
સેવે શુદ્ધ મન; નવકાર સમો નહીં કોઈ મંત્ર, સિદ્ધચક્ર સમો
નહીં કોઈ જંત્ર, સેવો ભવિ હરખત. ૩. જિમ સેવ્યા મયણા
શ્રીપાલ, ઉંખર રોગ ગયો સુખ રસાલ, પામ્યા મંગલમાલ; શ્રીપાલ
તણી પેરે જે આરાધે, દિન દિન દોલત તસ ધર વાધે, અતિ
શિવમુખ સાધે; વિમલેશ્વર ચક્ષુ સેવા મારે, આપદા કટને દૂર
નિવારે, દોલત લક્ષ્મી વધારે; મેઘવિજય કવિયણુના શિષ્ય, આણી
હૈડે ભાવં જગદીશ, વિનય વદે નિશદિશ. ૪.

૭

વીરજિનેસર, ભવનદિણિસર, જગદીસર જ્યકારીલ, શ્રેણીક નરપતિ, આગલ જપે, સિદ્ધચક્ર તપ સારીલ; સમકિત દ્રષ્ટિ, ત્રિકરણ શુદ્ધે, જે ભવિષ્ય આરાધેલ, શ્રી શ્રીપાલ, નરિંદ્રપરે તસ, મંગલ કમલા વાધેલ. ૧. અરિહંત વિચે, સિદ્ધચરિ પાઠક, સાહુ ચિહ્ન દિશિ સોહેલ, દંત્રણ નાણુ, ચરણ તપ વિદિશે, એહ નવ-પદ મન મોહેલ; આઠ પાંખડી, હૃદયાંબુજ ચાપી, લોપી રાગને રીશલ, ઝાંઝૂંપદ, એકની ગણિયે, નવકારવાલી વીશલ. ૨. આશો ચૈત્ર શુદ્ધિ સાતમથી, માંડી શુભ મંડલણલ, નવ નિધિદાયક, નવ નવ આંખિલ, એમ એકાશી પ્રમાણલ; દેવ વંદન પડિલ્લમણું પૂજ, સ્નાત્ર મહોત્સવ ચંગલ, એહ વિધિ સધલો, જિહ્વા ઉપદેશયો, પ્રણમું અંગ ઉપાંગલ. ૩. તપ પૂરે ઉજ્જમણું કીજે, લીજે નરભવ લાહોલ, જિનગૃહપડિમા સાહુમિવત્સલ, સાધુ ભક્તિ ઉત્સાહલ; વિમલેસર અલ્લેસરી દેવી, સાન્નિધ્યકારી રાજેલ, શ્રી શુભ ખિમા-વિજયસુ પસાયે, મુનિ જિન મહિમા છાજેલ. ૪.

૬૬. શ્રી પર્યુપણની સ્તુતિ.

૧

સત્તર ભેદી જિન પૂજ રચીને, સ્નાત્ર મહોત્સવ કીજેલ, ઢાલ દહામા ભેરી નફેરી, ઝલ્લરીનાહ સુણીજેલ; વીરજિન આગે ભાવના ભાવી, માનવ ભવકૂળ લીજેલ, પર્વ પમુસણ પૂરવ પુણ્યે, આવ્યા એમ જાણીજેલ. ૧. માસ પાસ વલી દસમ દુવાલસ, ચત્તારી અર્ધ કીજેલ, ઉપર વળી દસ દોય કરીને, જિન ચોવીશે પૂજીજેલ; વડા કલ્પનો છૂં કરીને, વીર વખાણ સુણીજેલ, પડવેને દિન જન્મ મહોત્સવ, ધવળમંગળ વરતીજેલ. ૨. આઠ દિવસ લગે અમર પળાવી, અકુમ્ભનો તપ કીજેલ, નાગકેતુની પરે કેવલ લહીએ, જો શુભ ભાવે રહીએલ; તેલાધર દિન ત્રણ કલ્યાણક, ગણધર વાદ વદીજેલ, પાસ નેમિસર અંતર ત્રીજે, કલ્પભ ચરિત્ર સુણીજેલ. ૩. ખારસાસૂત્ર ને સમાચારી, સંવત્સરી પડિલ્લમીએલ, ચૈત્યપ્રવાહી વિધિશું કીજે, સકલ

જંતુને ખામીજેણ; પારણાને દિન સ્વામીવત્સલ, કીજે અધિક વડા-
ઈણ, માનવિજ્ય કહે સકલ મનોરથ, પૂરે દેવી સિદ્ધાંતણ. ૪.

૨

જિન આગમ ચૌ પરવી ગાઈ, તણ ચોમાસા ચાર અઠાઈ, પન્નુ-
સણપર્વ સવાઈ; એ શુભદિનને આવ્યા બાણી, ઉઠા આળસ છંડી
પ્રાણી, ધર્મની નીક મંડાણી; પોસહ પડિછમણા કરે ભાઈ, માસ-
ખમણ પાસ ખમણ અઠાઈ, કલ્પ અઠમ સુખદાઈ; દાન દયા દેવ
પુત્ર ચરિની, વાચના સુણીએ કલ્પસુતરની, આજ્ઞા વીર જિનવરની.
૧. સાંભળી વીરનું ચરિત્ર વિશાલ, ચઉઠ સ્વપ્ને જન્મેયા ઉજમાળ,
જન્મ મહોચ્છવ રસાળ; આમલકીડાએ સુરને હરાવ્યો, દીક્ષા લઈ
કેવળ ઉપજાવ્યો, અવિચળ ઠામસેં લાવ્યો; પાસ નેમિ સંખંધ
સાંભળીએ, ચોવીશ જિનનાં અંતર સુણીએ, આદિ ચરિત્ર સાંભળીએ.
૨. વીરતણાં ગણધર અગ્યાર, યવિરાવલીનો મુણો અધિકાર, એ
કરણી ભવપાર; અપાઢીથી દિન પચાસ, પન્નુસણ પડિછમણું ઉદ્દાસ,
એકે ઉણુ પણુમાસ; મમાચારી સાધુનો પંથ, વરતે જયણાએ નિર્ઐથ,
પાપ ન લાગે અંશ; ગુરુ આણાએ મુનિવર રાચે, રાગી ધરે જઈ
વસ્તુ ન જાયે, ચાલે મારગ સાચે ૩. વિગય ખાવાનો મંથ ન આણે,
આગમ સાંભળતાં સહુ બાણે, શ્રી વીર જિન વખાણે; કુંભાર કાનમાં
કાંકરી ચપે, પીડાએ છુલ્લકપણું કપે, મિચ્છામિ દુષ્કડં જપે; એમ
જે મન આમલો નવી છોડે, આ ભવ પરભવ દુઃખ બહુ જોડે,
પડે નરક ને ખોડે; આરાધિક જે ખમે ખમાવે, મન શૂંધે અધિ-
કરણ સમાવે, તે અક્ષય સુખ પાવે; સિદ્ધાંતજા સૂરિ સાનિધ્યકારી, શ્રી
મહિમાપ્રલસરિ ગચ્છધારી, લાવરતન સુખકારી. ૪.

૩

પુણ્યવંત પોશાણે આવે, પર્વ પન્નુપણ આવ્યા વધાવે, ધર્મના
પંથ ચલાવે; ઘાંચીની ઘાણી છોડાવે, જીવ બંધનની બળ તોડાવે,
બંદીવાન ખેલાવે; આઠ દિવસ લગે અમર પળાવે, સ્વામીવચ્છલ

મેરૂ ભાગે, જિનશાસન, દીપાવે; પોસહ પડિકમણા ચિત્ત
ધારે, કોધ કયાય અંતરથી વારે, વીરજની પૂજા રચાવે. ૧.
પુસ્તક લઈ સત્રિજગો કીજે, ગાજંતે વાજંતે ગુરુ હસ્તે દીજે,
ગહુંલી સુવાસણ કીજે; કલ્પસૂત્ર પ્રારંભે વખાણ્યું, વીર જન્મ દિન
સહુકો જાણ્યું, નીશાળગરણા ટાણું; ખાંડ પડા પેંડા પતાસા, ખાંડના
ખડીઆ નાળીએર ખાસા, પ્રભાવના ઉદ્ધાસા; વીરતણો પહેલો
અધિકાર, પાસ નેમિસર અંતર સાર, આદિ ચરિત્ર ચિત્ત ધાર. ૨.
જંજં પાટ પ્રભવ ગુણ ભરીયા, શ્રી રાધ્યંભવ જેણે ઉદ્ધરીયા, યજ
થકી એસરીયા; કોચ્યા ઘેર એમાતું કીધું, અખંડ શિયલનું દાન જ
દીધું, સ્થલિલદ્ર નામ પ્રસિધું; પારણે ગાયા હાલરડાં, સાંભળતા સૂત્ર
પાઠે ઠવીયા, વયસ્વામી શુભ વરીયા; એમ સ્થવિરાવલી ભાખી જેહ,
સોહમસ્વામી ચિંતામણિ જેહ, કલ્પમાં સુણીએ એહ. ૩. જળકસ
મસર ને પાઠાં રુમાલ, પૂજીએ પોથી ને જ્ઞાન વિશાળ, ઠવણી
સહેજ સંભાળ; વળી પૂજા કીજે ગુરુ અંગે, સંવત્સરી દિન મનને
રંગે, ખારસે સુણો એક અંગે; સાસુ જમાઈના અડીયા ને દડીયા,
સમાચારીમાહિ સાંભળીયા, ખામણે પાપજ ટળીયા; શ્રી ભાવલબ્ધ-
સૂરિ કહે એ કરણી, શ્રીપદ મહેલ ચડણ નીસરણી, સિદ્ધાચિકા
દુઃખહરણી. ૪.

૪

પર્વ પશુસણ પુન્યે કીજે, સત્તરભેદી જિન પૂજા રચીજે,
વાજાત્ર નાદ સુણીજે; પ્રભાવના શ્રીફલની કીજે, યાચક જનને દાનજ
દીજે, જીવ અમારી કરીજે; મનુષ્યજન્મ ફળ લાહો લીજે, ચોથ
છઠ્ઠ અઠ્ઠમ તપ કીજે; સ્વામીવત્સલ કીજે; એમ અઠ્ઠાઈ આચરવ
કીજે, કલ્પસૂત્ર ઘેર પઢરાવીજે, આદિનાથ પૂજીજે. ૧. વડા કલ્પ
દિન ધુર મંડાણ, દશ કલ્પ આચાર પરિમાણ, નાગકેતુ વખાણ; પછી
દરીએ સૂત્ર મંડાણ, નમુચ્યું હોય પ્રથમ વખાણ, મેઘકુમાર અહિ-
કાણ; દશ અચ્છેજનો અધિકાર, ઈંદ્ર આદેશે ગર્ભ પરિહાર, દેખે

મુપન ઉદાર; ચોથે સ્વપ્ને ખીજું સાર, સ્વપ્નપાઠક આવ્યા દરબાર,
એમ ત્રીજું જથકાર. ૨. ચોથે વીર જન્મ વખાણ, દિશિ કુમરી
સવી ઇન્દ્રની બાણ, દીક્ષા પંચ વખાણ; પારણા પરીસહ તપ ને
દાન, ગણધરવાદ ચોમાસું પરિમાણ, તવ પામ્યા નિરવાણ; એ છઠું
વખાણે કહિએ, તેલાંધર દિવસે એમ લહીએ, વીરચરિત્ર એમ
મુણીએ; પાસ નેમિજિન અંતર સાથ, આઠમે ઋપલ થિર અવદાત,
મુણતા દીએ શિવ સાથ. ૩. સંવચ્છરી દિન મહુ નરનારી, ખારસે
સૂત્ર ને સમાચારી, નિસુણે અઠમ ઉદારી; મુણીએ ગુરુ પટાવલિ
સારી, ચૈત્યપ્રવાડી અતિ મનોહારી, લાવે દેવ જુહારી; સાહમી
ખમત ખામણા કીજે, સમતા રસમાંહે ઝીલીજે, દાન સંવચ્છરી દીજે;
શ્રી ચક્કેશ્વરી સાનિધ્ય કીજે, જ્ઞાનવિમલ એમ ગણી જે, મુજસ
મહોદય લીજે. ૪.

૫

પુન્યનું પોષણ પાપનું શોષણ, પરવપજૂસણ પામીજી; કલ્પ
ઘેર પધરાવો સ્વામી, નારી કહે શીરનામીજી; કુંવર ગયવર અંધ
ચઢાવી, ઢોલ નીસાન વજડાવોજી; મદગુરૂ સંગે ચઢતે રંગે, વીર
ચરિત્ર મુણાવોજી. ૧. પ્રથમ વખાણ ધર્મ સારથી પદ, ખીજે મુપનાં
ચારજી; ત્રીજે મુપન પાઠક વલી ચોથે, વીર જનમ અધિકારજી;
પંચમે દિક્ષા છઠું શિવપદ, સાતમે જિન ત્રેવીશજી, આઠમે ચિરાવડી
સંભળાવે, પિંડડા પૂજે જગીશજી. ૨. છઠ અઠમ અઠાઈ કીજે,
જિનવર ચૈત્ય નમીજેજી; વરશી પડિછમણું મુનિ વંદન, સંધ સયળ
ખામીજેજી; આઠ દિવસ લગે અમર પ્રભાવનાં, દાન મુપાત્રે દીજેજી;
ભદ્રપાહુ ગુરૂ વયણ મુણીને, જ્ઞાન મુધારસ પીજેજી. ૩. તીરથમાં
વીમળાચળ ગીરીમાં, મેરૂ મહીધર નેમજી; મુનિવર માંદી જિનવર
મોહટા, પરવ પજૂસણ તેમજી; અવસર પામી માહમી વચ્ચડ,
ખહુ પઠવાન વડાજી; ખીમાવિજય જીન દેવી સિદ્ધાર્થ, દીન દીન
અધિક વધારજી. ૪.

૬

મણિ રચિત ત્રિહાસન, બેઠા જગદાધાર; પર્યુપણ કેરો,
મહિમા અગમ અપાર; નિજ મુખથી હાખી, સાખી સરનર વૃંદ;
એ પર્વ પર્વમાં, જિમ તારામાં ચંદ. ૧. નાગ કેતુની પરે, કલ્પ
સાધનાકીને; વ્રત નિયમ આખડી, ગુરુ મુખ અધિકી હીને; દોય
ભેદે પૂજ, દાન પાંચ પ્રકાર; કર પડિશ્વરનાં ધર, શીયલ અખંડિત
ધાર. ૨. જે ત્રિકરણ શુદ્ધે, આરાધે નવ વાર; ભવ સાત આઠ અવ-
શેષ તાસ સંસાર; સહુ સત્ર શિરોમણિ, કલ્પસૂત્ર મુખકાર; તે
શ્રવણે સુણીને, સંકળ કરો અવતાર. ૩. સહુ ચૈત્ય જુહારી, ખમત
ખામણા કીને; કરી સાહુમ્મી વત્સલ, કુગતિ દ્વારપટ દીને; અર્ઘ્યા
મહોત્સવ, ચિદાનંદ ચિત્ત લાઇ; ઇમ કરતાં સંધને, શાસન દેવ
સહાઈ. ૪.

૭

વેરસ દિવસમાં અપાઠ ચૌમાસ, તેહમાં વલી ભાદરવો માસ,
આઠ દિવસ અતિ ખાસ; પર્વ પશુસણ કરો ઉદ્યાસ, અર્ઘ્યાધરનો
કરવો ઉપવાસ, પોસહ હીને ગુરુ પાસ; વડા કલ્પનો છૂટું કરીને,
તેહ તણો વખાણ સુણીને, ચૌદ સુપન વાંચીને; પડવેને દિન
જન્મ વંચાય, આચ્છવ મહોચ્છવ મંગલ ગવાય, વીર જિણેસરશય.
૧. ખીજ દિને દીક્ષા અધિકાર, સાંજ સમય નિરવાણ વિચાર, વીર
તણો પરિવાર; ત્રીજ દિને શ્રીપાર્શ્વ વિખ્યાત, વલી નેમીસરનો
અવદાત, વલી નવલવની વાત; ચૌવિશે જિન અંતર તેવીશ,
આદિ જિનેશ્વર શ્રીજગદીશ, તાસ વખાણ સુણીશ; ધવલ
મંગલ ગીત ગણંતી કરીએ, વલી પ્રભાવના નિત અનુસરીએ, અઠમ
તપ જય વરીએ. ૨. આઠ દિવસ લગે અમર પળાવો, તેહ તણો
પડહો વજ્રલવો, ધ્યાન ધરમ મન ભાવો; સંવત્સરી દિન સાર કહે-
વાય, સંઘ ચતુર્વિધ બેઢો થાય, ખારસા સત્ર સુણાય; ધિરાવલીને
સમાચારી, પટાવલી પ્રમાદ નિવારી, માંબલને નરનારી; આગમ

સુત્રને પ્રણમીશ, કૃષ્ણસુત્રશું પ્રેમ ધરીશ, શાસ્ત્ર સર્વે સુણીશ. ૩.
સત્તર ભેદી જિન પૂજા રચાવો, નાટક કેરા ખેલ મચાવો, વિધિશું
સ્નાત્ર લણાવો; આડખર શું દેહરે જઈએ, સંવત્સરી પડિછમણું
કરીએ, સંઘ સર્વને ખમીએ; પારણે સાહુમિવચ્છલ કીજે, યથાશ-
ક્તિએ દાનજ દીજે, પુન્ય ભંડાર ભરીજે; શ્રી વિજયક્ષેમ સૂરિ ગ-
ણધાર, જસવન્તાગાર ગુરૂ ઉદાર, જિણુંદસાગર જયકાર. ૪.

૮

પર્વ પર્યુષણ પુણ્યે પામી, પરિમલ પરમાનંદોળ, અતિ
ઓગ્રહવ આડખર સઘળો, ઘર ઘર બહુ આનંદોળ, શાસન અધિપતિ
જીનવર વીરે, પર્વ તણાં કળ દાખ્યાળ; અમારિ તણો ઢંઢેરો ફેરી,
પાપ કરતા વાર્યાળ. ૧. મૃગનયની સુંદરી સુકુમાળી, વચન બહે
ટંકશાળીળ; પૂરો પનોતા મનોરથ મારા, નિરૂપમ પર્વ નિહાળીળ;
વિવિધ ભાતિ પકવાન કરીને, સંઘ સચલ સંતોષોળ; યોવીશે જિન-
વર પૂજીને, પુણ્ય ખળનો પોષોળ. ૨. સકલ સુત્ર શિર મુગટ
નગીનો, કૃષ્ણસુત્ર જગ જાણોળ; વીર પાસ નેમીશ્વર અંતર, આદિ
અરિત્ર વખાણોળ, સ્થવિરાવળી ને સમાચારી, પદ્માવળી ગુણ ગેહોળ;
એમ એ સૂત્ર સવિસ્તર સુણિને, સફલ કરો નર દેહોળ. ૩. એણિ-
પરે પર્વ પર્યુષણ પાળી, પાપ સર્વે પરિહરીએળ; સંવત્સરી પડિ-
છમણું કરતાં, કલ્યાણ કમળા વરીએળ; ગોમુખ જક્ષ ચક્ષેશ્વરી દેવિ,
શ્રી માણિલદ્ર અંખાણોળ, શુભ વિજય કવિ શિષ્ય અમરને, દિન
દિન કરજો, વધાણોળ. ૪.

૯

પર્વ પન્નસણ પુણ્યે પામી, શ્રાવક કરે એ કરણીળ, આઠે
દિન આચાર પલાવે, ખાંડણ પીસણ ધરણીળ; સદમ બાદર જીવ
ન વિજાસે, હયા તે મનમાં જાણોળ, વીરજિનેસર નિત્ય પૂજીને,
શુદ્ધ મમકિત આણોળ. ૧. વ્રત પાલેને ધરે તે શુદ્ધ, પાપ વચન
નવિ બોલેળ, ફેસર ચદને જિન સવિ પૂજે, ભવભય બધન ખોલેળ;

નાટિક કરીને વાર્જિત વળાડે, નર નારીને ટાલેલ, ગુણ ગાવે
 જિનવરના ઈણ વિધિ, તેહને કોઈ ન તોલેલ. ૨. અર્ઘ્ય ભક્ત કરી
 લઈ પોસહ, બેસી પૌપધ સાલેલ, રાગ દ્રેષ મદ મચ્છર છાંડી,
 કૂડ કપટ મન ટાલેલ; કલ્પસૂત્રની પૂજા કરીને, નિશ દિન ધર્મે
 મ્હાલેલ, એહવી કરણી કરતાં શ્રાવક, નરક નિગોઠાદિક ટાલેલ. ૩.
 પડિછમણું કરિયે શુદ્ધ ભાવે, દાન સંવત્સરી ફીજેલ, સમકિત ધારી
 જે જિનશાસન, રાત્ર દિવસ સમરીજેલ; પારણ વેલા પડિલાલીને,
 મન વાંછિત મહોત્સવ ફીજેલ, ચિત્ત ચાખે પખૂસણ કરશે, મન
 માન્યાં ફલ લેશેલ. ૪.

૧૦

પર્વ પર્જૂસણ સર્વ સજ્જન, મેલવીને આરાધેલ, દાન શીલ
 તપ ભાવને ભેલી, સફલ કરે ભવ લાધેલ; તત્કાણ એહ પર્વથી
 તરીયે, ભવજલ જેહ અગાધેલ, વીરને વાંદી આધક આણુંદી,
 પૂલ પુણ્યે વાધેલ. ૧. ઋષભ નેમ શ્રીપાસ પરમેસર, વીર જિજ્ઞેસર
 ફેરાંલ, પાંચ કલ્યાણક પ્રેમે સુણીએ, વલી આંતરા અનેરાલ; વીશે
 જિનવરના જે વાત્રે, ટાલે ભવના ફેરાલ, અતિત અનાગત જિનને
 નમિયે, વલી વિશેયે ભલેરાલ. ૨. દશાશ્રુત સિદ્ધાંત માહેથી, સૂરિ-
 વર શ્રી ભદ્રપાહુલ, કલ્પસૂત્ર એ ઉદ્ધરી સંધને, કરી ઉપગાર જે
 સાહુલ; જિનવર ચરિત્રને સમાચારી, સ્થિવિશવલી ઉમાહોલ,
 જાણી એહની આણુ જે લહેયે, લેયે તે ભવ લાહોલ. ૩. ચઉચ્ચ
 છર્ફ અર્ઘ્ય અર્ઘાઈ, દશ પંદરને ત્રીશલ, પીસ્તાલીશ ને સાઠ પચોતેર,
 ઈત્યાદિક સુ જગીશલ; ઉપવાસ એતા કરી આરાધે, પર્વ પર્જૂસણ
 પ્રેમલ, શાસન દેવી વિધન તસુ વારે, ઉદ્ય વાચક કહે એમલ. ૪.

૧૧

પાત્રી પર્વ પર્જૂસણ સાર, સત્તરભેદી જિનપૂજા ઉદાર, કરીએ
 હરખ અપાર; સદ્ગુણ પાસ ધરી બહુ ખ્યાર, કલ્પસૂત્ર સુણીએ
 મુખપ્રર, આળસ અંગ ઉતાર; ધરમઆરથિપદ સુપનાં ચાર, સુપન-

પાઠકે આવ્યા દરબાર, વીરજનમઃ અધિકારઃ રીક્ષાને નિરવાણવિચાર,
 ૫૮ વ્યાખ્યાન અનુક્રમે ધાર, સુણતાં હોય ભવપાર. ૧. નમિ સુમત
 મલ્લિ અર કંત, કુંથુ શાંતિ ને ધર્મઃ અનંત, વિમલ વાસુપૂજ્ય
 સંત; શ્રી શ્રેયાંસ શીતળ ભગવંત, સુવિધિ ચંદ્ર સુપાર્થ ભદંત, પદ્મ
 સુમતિ અરિહંત; અભિનંદન સંભવ ગુણુખાણુ, અજિતનાથ પામ્યા
 નિરવાણુ, એ વીશ અંતર માન; પાસ નેમીસર જગદીશાન, ઋષભ-
 ચરિત્ર કહ્યું પરધાન, ત્રાતમું એહ વખાણુ. ૨. આઠમે ગણુધર
 ચિવિર ગણીજે, નવમે ખારમા સમાચારી લીજે, નવ વખાણુ મુણીજે;
 ચૈત્યપરિપાટી વિધિશું કીજે, યથાશક્તિએ તપ તપીજે, આશ્રવ
 પંથ તણજે; ભાવે મુનિવરને વંદીજે, સંવચ્છરી પડિકમણું કીજે,
 સંઘ સકલ ખામીજે; આગમવયણુમુધારસ પીજે, શુભકરણી સવિ
 અનુમોદીજે, નરભવ સફલ કરીજે. ૩. મણિમાં જિમ ચિંતામણિ
 સાર, પર્વતમાં જિમ મેરુ ઉદાર, તરુમાં જિમ સહકાર; તીર્થંકર
 જિમ દેવમાંસાર, ગુણુગણુમાં સમકિત શ્રીકાર, મંત્ર માંહી નવકાર;
 મતમાં જિમ જિનમત મનોહર, પર્વ પશુસણુ તેમ વિચાર, સકલ
 પર્વ શિણુગાર; પારણે સ્વામિભક્તિ પ્રકાર, માણેકવિનય વિધન
 અપહાર, દેવી સિદ્ધાઈ ન્યકાર. ૪.

૬૭. શ્રી દીવાલીની સ્તુતિ.

૧

ઈંદ્રભૂતિ અનુપમ ગુણુ ભર્યા, જે ગૌતમ ગોત્રે અલંકર્યા; પંચ
 શત છાત્રશું પરવર્યા, વીર ચરણુ લહી ભવજલ તર્યા. ૧. ચઉ અઠ
 દસ હોય જિનને સ્તવે, દક્ષિણ પશ્ચિમ ઉત્તર પૂરવે; સંભવ આદિ
 અષ્ટાપદ ગિરિએ વલી, જે ગૌતમ વહે લલી લલી. ૨. ત્રિપદિ
 પામીને જેણે કરી, દ્વદશાંગી સકલ ગુણે ભરી; દીપે દીપ-તે લહે
 કેવલ સિરી, તે ગૌતમને રહું અનુસરી. ૩. જક્ષમાતંગ સિદ્ધાઈકા,
 સુરી શાસનની પ્રભાવિકા; શ્રી જ્ઞાનવિમલ દીપાલિકા, કરે નિત્ય
 મંગલ માલિકા. ૪.

૨

શાસન નાયક વીરજીએ, પામી પરમ આધારતો, રાત્રી ભોજન મત કરીએ, જાણી પાપ અપારતો; ધુમ્મસ કાગને નાગનાએ, તે પામે અવતારતો, નિયમ નોકારસી નિત્ય કરાએ, આંજો દેદો ચઢવિહારતો. ૧. વાસી બોજો રિંગણાંએ, કંદમૂળ તું ટાળતો, ખાતા ખોટ બણી કરીએ, તે માટે મન વારતો; કાચા દુધને છાશ માંહે, કઠોળ જમણું નિવારતો, રૂપલાદિકેજિન પુજતાં એ, રાગ ધરે શિવનારતો. ૨. હોળી બજેવને નોરતાંએ, પીપળે પાણી મરેડતો, શીલ સાતમ વાસી વડાએ, ખાતા ખોટી ખોડતો; આંસળી સમકિત દૃઢ કરાએ, મિથ્યાત્વ પર્વની વાર તો, સામાયિક પડકમણું નિત કરાએ, જિનવાણી જગસાર તો. ૩. રૂપવંતી અડકો નહિએ, નવી કરે ધરના કામતો, તેના વાંછિત પૂરશે એ, દેવી સિદ્ધાયિકા નામતો; હિત ઉપદેશે હર્ષ ધરીએ, કોઈ ન કરશે રીસ તો, કીર્તિ કમલા પામશેએ, જીવ કહે તસ શિષ્ય તો. ૪.

૬૮. શ્રી નવતત્વની સ્તુતિ.

જીવાંજીવા પુન્ય ને પાવા, આશ્રવ સંવર તત્તાજી, સાતમે નિર્જરા આઠમે બંધ, નવમે મોક્ષપદ સત્તાજી; એ નવ તત્તા સમકિત સત્તા, જાએ શ્રી અરિહંતાજી, બુજનયર મંડણ રિસહેસર, વંદો તે અરિહંતાજી. ૧. ધમ્માધમ્માગાસા પુચ્છ, સમયા પંચ અજીવાજી, નાણુ વિનાણુ શુભાશુભયોગે, ચેતન લક્ષણુ જીવાજી; ઇત્યાદિક પદ દ્રવ્ય પ્રરૂપક, લોકલોક દિલ્લંદાજી, પ્રહુ ઉડી નિત્ય નમિયે વિધિશુ, સિત્તરિસો જિન ચંદાજી. ૨. સુક્ષમ બાદર દોય એકેન્દ્રી, બેટી ચઢરિંદિ દુવિહાજી, તિવિહા પંચિંદિ પત્તજતા, અપત્તજતા તે વિવિહાજી; સંસારી અસંસારી સિદ્ધ, નિશ્ચયને વ્યવહારાજી, પત્ત-વણાદિક આગમ સુણતાં, લહિયે શુદ્ધ વિચારાજી. ૩. બુવન પતિ વ્યંતર ન્યોતિષવર, વૈમાનસી સુર વંદાજી, ચોવીશ જિનના યક્ષ યક્ષાણી; સમકિત દૃષ્ટિ સુરીંદાજી; બુજનગર મહિમંડલ સઘલે,

સંધ સકલ સુખ કરનેછ, પંડિત માનવિજય ઇમ જપે, સમકિત
ગુણ ચિત્ત ધરનેછ. ૪.

૬૯. વર્ધમાન તપની સ્તુતિ.

વર્ધમાન આંખિલ તપ આદરે, ચોવીશ જિનની પૂજ કરે;
અંતગડ આગમ સુણો વખાણ, સિદ્ધાઇ દેવી કરે કસ્યાણ. ૧.

(આ સ્તુતિ ચાર વાર કહેવાય છે.)

૭૦. શ્રી વીશ સ્થાનકની સ્તુતિ.

વીશ સ્થાનક તપ વિશ્વમાં મોટો, શ્રી જિનવર કહે આપછ;
આંધે જિનવર ત્રીજા લવમાં, કરીને સ્થાનક જાપછ; થયા હશે સર્વિ
જિનવર અરિહંત, એ તપને આરાધીછ; કેવલ જ્ઞાન દર્શન સુખ
પામ્યા, સર્વે ટાળી ઉપાધીછ. ૧. અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ સ્થવિર,
વાચક સાધુ નાણુછ; દર્શન વિનય ચરણ બંધ કિરિયા, તપ કરે
ગોચર ઠાણુછ; જિનવર આરિત્ર પંચવિધ નાણુ, ક્ષુત તીર્થ
એહ નામછ; એ વીશ સ્થાનક આરાધે તે, પામે શિવપદ ધામછ.
૨. હોય કાળ પડિકમણું પડિલેહણુ, દેવવંદન ત્રણ વારેછ; નોકાર-
વાળી વીશ ગણીજે, કાઉસગ્ગ ગુણ અનુસારછ; ચારસો, ઉપવાસ
કરી ચિત્ત ચોખે, ઉજમણું કરે સારછ; પડિમા ભરાવો સંધ ભકિત
કરે, એ વિધિ શાસ્ત્ર મોઝારછ. ૩. શ્રેષ્ઠિક સત્યકિ, સુલસા રેવતિ,
દેવપાળ અવઢાતછ; સ્થાન તપ સેવા મહિમાએ, થયા જગમાંહિ
વિખ્યાતછ; આગમ વિધિ સેવે જે તપીયા, ધન્ય ધન્ય તસ અવ-
તારછ, વિદ્ય હરે તસ શાસન દેવી, સૌભાગ્યલક્ષ્મી ઘાતારછ. ૪.

૭૧. શ્રી આધ્યાત્મિક સ્તુતિ.

૧

વીતરાગ અરિહંત પૂજયે, કેવળ નાણુ દર્શન લીજયે; કર્મ
કલંક સખ પરિહરીયે, નિકલંક સિદ્ધ વધુ વરીએ. ૧. ભેદ જ્ઞાની
અનુભવી આત્મા, નિજ પર ભિન્ન મહાત્મા; ક્ષપક શ્રેણી આરોહ
ધ્યાનાત્મા, સર્વ જૈન થયા સિદ્ધાત્મા. ૨. ખદ્દવ્ય વસ્તુને ઓળખી,

ગુણ પર્યાય સ્વભાવ લક્ષણ લખી; પર પાંચ અણુવ અકારણી, આત્મજ્ઞાની ધર્મ ધારણી. ૩. એહી દેવ પરમાત્મ કીર્તિયે, એવે સુર નર ઇંદ્ર મન રીઝીયે; તિહાં જ્ઞાન શીતળ જસ લીછીયે, પરમાનંદ મય રસ પીછીયે. ૪.

૨

શુદ્ધાનંદ નિજ વંદીયે, પરમ દેવ પવિત્ર તો, મોક્ષ કારણ એહ છે એ, ઉપાદાન રૂડી રીત તો; નિમિત્ત કારણ દેવ ગુરુ કહ્યા એ, જિન વચને દંઢ ચિત્ત તો, શક્તિ ભાવ પ્રભુમ ન કરીએ, વ્યક્ત સ્નાતક સિદ્ધ તો. ૧. વસ્તુ સ્વભાવ સિદ્ધ સાધના એ, રમણ ધિર ગુણ પર્યાય તો, નિરવિકલ્પ રસ પીછીયે એ, જ્ઞાન અમેદતા પાય તો; ભાવ સંવર શુદ્ધ નિર્જળા એ, કર્મ અનંત ક્ષય થાય તો, નિર્મળ નિરંજન બુદ્ધ થઈ એ, સર્વ સંત સિદ્ધ રાય તો. ૨. કેવળ નાણુ દર્શન લહીએ, ધર્મ દાન દાતાર તો, હિત ઉપદેશ ભવ્ય જીવને એ, કરતા વારંવાર તો; બોધબિજ વિરતિ ગૃહે એ; નરનારીના વૃંદ તો, ગણધર સૂત્ર દ્વાદશ રચે એ, જ્ઞાન ભાણુ પવિત્ર તો. ૩. સર્વ દેવનો દેવ છે એ, નિઝ મ શુદ્ધ સિદ્ધ તો, સૂત્ર અંધની શાખથી એ, ગુરુ વચને પ્રતીત તો; જ્ઞાન શીતળ જીવે તેહને એ, અગમ અનોપમ રૂપ તો, એવે પૂજે સમક્રિતિ એ, દેવ દેવાંગના ભુપ તો. ૪.

૩

સિદ્ધ બુદ્ધને વાંદુ, નિજ સ્વરૂપ નિહાળી, ઉપયોગે ભાવું, બોધ બીજ તિહાં ભાળી; શુદ્ધ શ્રદ્ધા સાચી, ચિદ્ધન ભોગ સંજોગ, ઉપાધિ હણુતા, પરમાત્મ નિરોગ. ૧. રોગ શોગ દુઃખ કોપે, મહા મોહ મહા ભાગે, જ્ઞાન સુલહ બળીયો, ધ્યાન અગ્નિ તિહાં જાગે; કર્મ દ્રાષ્ટને જાગે, તિહાં શીતળતા વાધે, પરમાનંદ ભોગી, સર્વ સિદ્ધતા સીધે. ૨. અરૂપી અવિનાશી, અવ્યાબાધ અનંત, નિર્મળ નિરંજન, અખંડિત મહંત; અચળ અનોપમ, નિરાકાર શિવ સંત, ઇત્યાદિ

અનંત, અનુભવ જ્ઞાન લહંત. ૩. યોગ રોધ અયોગી, શૈલેશિ કરણ
અકંપ, આયુ અંત છેહડે, દેવ દેવીના મુખ; ઓચ્છવને કારણ, નિર્વા-
ણ મંગળ ગાવે, જ્ઞાન શીતળ હર્ષે, જ્ઞેતમાં જ્ઞેત સમાવે. ૪.

૪

ઉઠી સવેળા સામાયિક લીધું; પણ ખારણું નવિ દીધું, કાળો
કુતરો ઘરમાં પેઠો, ઘી સઘળું તેણે પીધું; ઉઠો વહુઅર આલસ
મૂઠી, એ ઘર આપ સંભાળો, નિજ પતિને કહો વીરજિત ખૂલે,
સમકિતને અમુઆળો. ૧. બલે બિહારે જડપ જડપાવી, ઉત્રોડ
સર્વે ફેડી, અંચલ છેયાં વાર્યાં ન રહે, ત્રાક ભાંગી માળ ત્રોડી;
તેહ વિના રેંટિયો નવિ ચાલે, મૌન લહું કેને કહીયે, મયભાદિક
ચોવીશ તીર્થકર, જપીયે તો મુખ લહીયે. ૨. ઘર વાશીહું કરોને
વહુઅર, ટાલો ઓળશાહું, ચોરટો એક કરે છે હેડું, ચોરડે ઘોને
તાળું; લખકે પ્રાહુણ ચાર આવ્યા છે, તે ઉભા નવિ રાખો, શિવપદ
મુખ અનંતા લહિયે, જો જિનવાણી ચાખો. ૩. ઘરનો
ખુણો કોણ ખણે છે, વહુ તુમે મનમાં લાવો, પહોળે પલંગે પ્રીતમ
પોદયા, પ્રેમ ધરીને જગાવો; ભાવપ્રભસરિ કહે નહીં એ કથણો,
અધ્યાતમ ઉપયોગી, સિદ્ધાધકા દેવી સાન્નિધ્ય કરેવિ, સાધે તે
શિવપદ ભોગી. ૪.

*૭૨. શ્રી જિનપંચક સ્તુતિ.

શ્રી આદિશાન્તિ નેમિ પાસ વીર શાસનપતિ વડી, નમો
વર્તમાન અતીત અનાગત ચોવિશે જિન મન રણી; જિનવરની
વાણી શુણની ખાણી પ્રેમે પ્રાણી આંલણી, થયા સમકિતધારી ભવ
નિર્ઘરી સેવે સુરવર લણી લણી. ૧.

*૭૩. શ્રી લીડલંજન પાર્શ્વનાથની સ્તુતિ.

લીડ લંજન પાસ પ્રભુ સમરો, અરિહંત અનંતજું ધ્યાન ધરો;
જિનાગમ અમૃત પાન કરો, શાસન દેવિ સવિ વિજ્ઞ હરો. ૧.

૪૭૪. શ્રી નેમિનાથ સ્તુતિ.

ગીરનારે ગીરવે, બહાલો નેમ જીલુદ, અષ્ટાપદ ઉપર, પૂજી
ધરે આણુદ; સિદ્ધાતની ગ્યના, ગણધર કરે અનેક, દીવાળી દિવને,
દો અખાઈ વિવેક ૧

૪૭૫. શ્રી સુમતિજિન સ્તુતિ.

સુમતિ સુમતિ દાયી, મગલા જાસમાઈ, મેરૂને વટ્ટી રાઈ,
ઓર એહને તુલાઈ, ક્ષય કીધા ધાઈ, કેવલ જ્ઞાન પાઈ, નાહિ
જીણિમ કાઈ, સેવિયે તે સદાઈ. ૧

૪૭૬. શ્રી શીતલનાથની સ્તુતિ.

શીતલ જિન સ્વામી, પુણ્યથી સેવ પામી, પ્રભુ આતમ રામી,
સર્વ પર ભાવ વામી, જે શિવગતિ ગામી, શાશ્વતાનંદ ધામી,
ભવિ શિવ સુખ કામી, પ્રણમીયે શિશ નામી ૧.

૪૭૭. શ્રી અનંતનાથની સ્તુતિ.

અનંત અનંત નાણી, જાસ મહિમા ગવાણી, સુગ્ગર તિગિ
પ્રાણી, સાલલે જાસ વાણી, એક વચન સમજાણી, જેહ વ્યાદવાદ
જાણી, તરયા તે ગુણુ ખાણી, પામીયા સિદ્ધિ રાણી. ૧

૪૭૮. શ્રી મહિનાથની સ્તુતિ.

મટિલ જિન નમીયે, પૂરવલા પાપ ગમીયે, ઈન્દ્રિય ગણુ
દમીયે, આણુ જિનની ન કમીયે, ભવમા નવિ ભમીયે, સર્વ પર
ભાવ વમીયે, નિજ ગુણુમા ગમીયે, કર્મ મલ સર્વ ધમીયે ૧.

શ્રી સર્વજ્ઞ સન્મિત્ર
ચાત્ર

એકાદશ મહાનિધિ

શ્રી સ્તવન સંગ્રહ

પ્રથમ મહાનિધિ.

૧. શ્રી સીમધરાદિ વિહરમાન જિન સ્તવનો

૧

સુણો ચંદાણ ! સીમંધર પરમાત્મ પાસે જાઓ; મુજ વિન-
તડી, ગ્રેમ ધરીને એણિ પરે તુમે સંભળાવજો. જે તણ ભુવનનો નાયક
છે, જસ ચોસઠ ઈંદ્ર પાયક છે; નાણ દરિસણ જેહને ખાયક છે.
સુણો ૧. જેની કંચન વરણી કાયા છે, જસ ધોરી લંછન પાયા
છે; પુંડરીગિણી નગરીનો રાયા છે. સુણો ૨. બાર પર્વદામાંહિ
મિરાજે છે, જસ ચોત્રીસ અતિશય છાજે છે; શુણ પાંત્રીશ વાણીએ
ગાજે છે. સુણો ૩. લવિજનને જે પડિગોહે છે, તુમ અધિક શી-
તળ શુણ સોહે છે; રૂપ દેખી લવિજન મોહે છે. સુણો ૪. તુમ
સેવા કરવા રસિયો છું; પણ ભરતમાં ફરે વસિયો છું; મહામોહરાય-
કર ફસિયો છું. સુણો ૫. પણ સાહિબ ચિત્તમાં ધરિયો છે, તુમ
આણા ખડ્ગ કર ગ્રહિયો છે; પણ કંઈક મુજથી ઠરિયો છે. સુણો ૬.
જિન ઉત્તમ પૂઠ હવે પૂરો, કહે પદ્મવિજય યાઉં થરો; તો વાધે
મુજ મન અતિ નૂરો. સુણો ૭.

૨

પદ્મલલવઈ વિજયે જયો રે, નયરી પુંડરીગિણી સાર; શ્રી
સીમંધર સાહિબા રે, રાય ત્રેયાંસકુમાર, જિયુંદરાય, ધરજો ધર્મ-
રનેહ. ૧. મ્હોટા ન્હાના અંતરો રે, ગુરુઆ નવિ દાખંત; શશિ
દરિશણુ સાયર વધે રે, 'કૈરવવન વિકસંત. જિં ૨. કામ કુકામ ન
લેખવે રે, જગ વરસંત 'જળધાર, 'કર હોય કુસુમે વાસીએ રે,
છાયા સવિ આધાર. જિં ૩. રાય ને રાંકે સરિખા ગણે રે, ઉઘોતે
શશિ સૂર; ગંગાજળ તે બિહુંતણા રે, તાપ કરે સવિ ફર. જિં
૪. સરિખા સહુને તારવા રે, તિમ તુમે છો મહારાજ ! મુજશું
અંતર કિમ કરો રે ? બાહ્ય ગ્રહ્યાની લાજ. જિં ૫. મુખ દેખી
ટીલું કરે રે, તે નવિ હોય પ્રમાણ; મુજરો માને સવિતણો રે,
સાહિબ તેહ મુજણ. જિં ૬. વૃષભ લંછન માતા સત્યંકી રે, નંદન
સ્કમણીકંત; વાચક જશ ધમિ વિનવે રે, ભયભંજને ભગવંત. જિં ૭.

૧. ચંદ્રને જોઈ ખીલનારા કમળોત્તે વન. - ૨. વરસાદ. ૩ હાથ.

૩

ધન ધન ક્ષેત્ર મહાવિદેહજી, ધન્ય પુંડરીગિણી ગામ; ધન્ય તીહાંના માનવીજી, નિત્ય ઊઠી કરે રે પ્રણામ. સીમંધર સ્વામી કહીએ રે, હું મહાવિદેહ આવીશ; જ્યવંતા જિનવર કહીએ રે, હું તમને વાંદીશ. ૧. ચાંદલીયા સંદેશજોજી, કહેજો સીમંધર સ્વામ; ભરતક્ષેત્રના માનવીજી, નિત્ય ઊઠી કરે રે પ્રણામ. સીમંધર ૨. સમવસરણુ દેવે રચ્યું તીહાં, ચોથઠ ઈંદ્ર નરેશ; સોના તણે સિંહાસન બેઠા, આમર છત્ર ધરેશ. સીમંધર ૩. ઇંદ્રાણી કાઢે ગહુંલીજી, મોતીના ચોક પૂરેશ; લગિ લગિ લીચે લૂછણાંજી, જિનવર દીચે ઉપદેશ. સીમંધર ૪. એહવે સમે મેં સાંભળ્યુંજી, હવે કરવા પચ્ચખ્યાણુ; બારે પર્ષદા સાંભળેજી, અમૃત વાણી વખાણુ. સીમંધર ૫. રાયને બહાલા ઘોડલાજી, વેપારીને બહાલા છે દામ; અમને બહાલા સીમંધર સ્વામી, જેમ સીતાને શ્રીરામ. સીમંધર ૬. નહિ માગું પ્રભુ રાજઝાદિજી, નહિ માગું ગરથ ભંડાર; હું માગું પ્રભુ એટલુંજી, તુમ પાસે અવતાર. સીમંધર ૭. હૈવે ન દીધી પાંખડીજી, કેમ કરી આવું હજૂર; મુજરો મ્હારો માનજોજી, પ્રહ ઉગમતે સૂર. સીમંધર ૮. સમયમુંદરની વિનતિજી, માનજો વારંવાર; બેહુ કર જોડી વિનવુંજી, વિનતડી અવધાર. સીમંધર ૯.

૪

(રાસડાના રાગમાં.)

‘મનહું તે મહારું મોકલે, મહારા વહાલાજી રે; શશિહર’ સાથે સંદેશ, જધને કહેજો મહારા વાલાજી રે. ભરતના ભક્તને તારવા, મહાં એક વાર આવોને આ દેશ. જધં ૧. પ્રભુજી વસો પુષ્કલાવતી, મહાં મહાવિદેહ ક્ષેત્ર મઝાર. જધં પુરી રાજે પુંડરિગિણી, મહાં જિહાં પ્રભુને અવતાર. જધં ૨. શ્રી સીમંધર સાહિબા, મહાં વિચરંતા વીતરાગ. જધં પડિબોહે બહુ પ્રાણીને, મહાં તેહને પામે કુણ તાગ. જધં ૩. મન જાણે ઉઠી મળું, મહાં પણ મોતે

નહી પાંખ. જઈએ ભગવંત તુમ જોવા લાણી, મહાં અલજો^૧ ધરે છે
 બેહુ આંખ. જઈએ ૪. દુર્ગમ મોટા ડુંગરા, મહાં નદી નાળાનો નહી
 પાર. જઈએ ઘાંટીની આંટી ઘણી, મહાં અટવી પંથ અપાર. જઈએ ૫.
 કોડી સોનૈયે કાશીદું, મહાં કરનારો નહી કોય. જઈએ કાગલીયો કેમ
 મોકલું, મહાં હોંશ તો નિત્ય નવલી હોય. જઈએ ૬. લખું જે જે
 લેખમાં, મહાં લાખો. ગમે અલિલાય. જઈએ તે લહેજમાં તમે લહો,
 મહાં સમય^૨ પૂરે છે. સાખ. જઈએ ૭. લોકાલોક સ્વરૂપના, મહાં
 જગમાં તુમે છો જાણુ. જઈએ જાણુ આગે શું જણાવિયે, મહાં આખર
 અમે અજાણુ. જઈએ ૮. વાચક ઉદયની વિનતિ, મહાં શશિહર કહ્યા
 સંદેશ. જઈએ માની લેજો માહુરી, મહાં વસતાં દૂર વિદેશ જઈએ ૯.

૫

પ્રભુ નાથ તું તિય લોકનો, પ્રત્યક્ષ ત્રિભુવન લાણુ; સર્વજ્ઞ
 સર્વદર્શી તુમે, તુમે શુદ્ધ સુખની ખાણુ. જિનજી વિનતી છે એહ.
 ૧. પ્રભુ જીવ જીવન લબ્યના, પ્રભુ મુજ જીવન પ્રાણુ; તાહરે દર્શને
 સુખ લહું, તુંહિ જગત સ્થિતિ જાણુ. જિનજી ૨. તુજ વિના
 હું બહુ ભવ ભર્યો, ધર્યાં વેશ અનેક; નિજ લાવને પરલાવનો,
 જાણ્યો નહી સુવિવેક. જિનજી ૩ ધન્ય તેહ જે નિત્ય પ્રહસમે,
 દેખે જે જિન મુખચંદ; તુજ વાણી અમૃત રસ લહી, પામે તે
 પરમાનંદ. જિનજી ૪. એક વચન શ્રી જિનરાજનો, નયગમ ભંગ
 પ્રમાણુ; જે મુણે રુચિથી તે લહે, નિજ તત્ત્વ સિદ્ધિ અમાન.
 જિનજી ૫. જે ક્ષેત્ર વિચરે નાથજી, તે ક્ષેત્ર અતિ સુપસદ્ધ;
 તુજ વિરહ જે ક્ષણ જાય છે, તે માનીયેં અકયદ્ધ. જિનજી ૬.
 શ્રી વીતરાગ દર્શન વિના, વિત્યો જે કાલ અતીત; તે અક્ષય મિચ્છા
 દુષ્કંડ, તિવિહં તિવિહંની રીત. જિનજી ૭. પ્રભુ વાત મુજ
 મનની સહુ, જાણોજ છો જિનરાજ; સ્થિર લાવ જો તુમચો લહું,
 તો મિલે શિવપુર સાજ. જિનજી ૮. પ્રભુ મિલે હું સ્થિરતા લહું,
 તુજ વિરહ ચંચળ લાવ; એકવાર જો તન્મય રમું, તો કરું અચળ

સ્વભાવ. જિનજી ૯. પ્રભુ વસો ક્ષેત્ર વિદેહમાં, હું રહું ભરત
મજાર; તો પણ પ્રભુના ગુણ વિષે, રાખું સ્વચેતન સાર. જિનજી ૧૦. જો ક્ષેત્ર ભેદ ટલે પ્રભુ, તો સરે સઘળાં કાજ; સન્મુખ ભાવ
અભેદતા, કરી વરું આતમરાજ. જિનજી ૧૧. પર પુંઠ ઈહાં
જેહુની, એવડી જે છે સ્વામ; હાજર હજારી તે મલે, નીપજે તે
કેટલો કામ. જિનજી ૧૨. ઈંદ્ર ચંદ્ર નરેંદ્રનો, પદ ન માગું તિલ
માત્ર; માગું પ્રભુ મુજ મન થકી, ન વીસરો ક્ષણ માત્ર. જિનજી ૧૩. જ્યાં પૂર્ણ સિદ્ધ સ્વભાવની, નવી કરી શકું નિજ રિદ્ધ; ત્યાં
ચરણ શરણ તુમારકો, એહિજ મુજ નવનિધ. જિનજી ૧૪. મહારી પૂર્વ વિરાધના, યોગે પડ્યો એ ભેદ; પણ વસ્તુ ધર્મ વિચા-
રતાં, તુજ મુજ નહિ છે ભેદ. જિનજી ૧૫. પ્રભુ ધ્યાન રંગ
અભેદથી, કરી આત્મભાવ અભેદ; છેદી વિભાવ અનાદિનો, અનુભવું
સ્વસંવેદ. જિનજી ૧૬. વિનવું અનુભવ મિત્રને, તું ન કરીશ
પર રસ ચાહ; શુદ્ધાત્મ રસ રંગી થઈ, કર પૂર્ણ શક્તિ અવાહ.
જિનજી ૧૭. જિનરાજ સિમંધર પ્રભુ, તેં લહ્યો કારણ શુદ્ધ;
હવે આત્મ સિદ્ધિ નિષાવવી, શી લીલ કરી એ બુદ્ધ. જિનજી ૧૮. કારણે કાર્ય સિદ્ધિનો, કરવો ઘટે ન વિલંબ; સાધવી પૂર્ણા-
નંદતા, નિજ કર્તૃતા અવલંબ. જિનજી ૧૯. નિજ શક્તિ પ્રભુ
ગુણમાં રમે, તે કરે પૂર્ણાનંદ; ગુણગુણી ભાવ અભેદથી, પીજીએ
ગમ-મકરંદ. જિનજી ૨૦. પ્રભુ સિદ્ધ બુદ્ધ મહોદયી, ધ્યાને થઈ
લયલીન; નિજ દેવચંદ્ર પદ આહરે, નિત્યાત્મ રસ મુખ પીન.
જિનજી ૨૧.

૬

કહેજો વંદન જાય, દધિમુત કહેજો વંદન જાય, મહાવિદેહમાં
સ્વામી મેરો, જ્યોતિર્લોવનરાય. ૬૦ ૧. ભૂપતિ શ્રીશ્રેયાંસનંદન, સ-
ત્યકી જસ માય; સકળ સુરપતિ સેવા સારે, નમે નરપતિ પાય.
૬૦ ૨. તાર ણિજમતગાર અપનો, ભરતમાં ગુણ ગાય; નાથ સાથે
સતત ધ્યાવત, મિલનકો મન થાય. ૬૦ ૩. પાંખ પોતે હોય માહરે,

તો મિલું જઈ ધાય; આપ જઈ દૂરે જોડા, મિલું કિણીપરે આય.
 ૬૦ ૪. પતિતપાવન નામ તેરો, સમસ્તાં સુખ થાય; ધરે વચન
 પ્રતિત નિશ્ચય, એહી મોક્ષ ઉપાય. ૬૦ ૫ રાગ રાખે નહી કોઈશું,
 સેવતાં સુખ થાય; એહી અચરિત વડું મનમાં, વીતરાગ કહાય. ૬૦
 ૬. તાહરી ગતિ તુંહી જાણે, અકળ અમલ અમાય; ન્યાયસાગર
 દાસકોં પ્રભુ, કીજીયે સુપસાય. ૬૦ ૭.

૭

કયા જાનું કુણ કીનોરે, યુગંધરા-કયાં વિધિ ઉદ્યમ સુત્રાદિક
 પ્રવચન, પાઠનમેં કહુ દીનોરે. યુગં કયાં ૧. તુંહી જગતમતિ સ્થિ-
 તિ મેં તેરો, ધ્યાનામૃતરસ પીનોરે. યુગં કયાં ૨. પરમપુરુષ તું
 અલખ નિરંજન, ચિદાનંદમેં ચીનોરે. યુગં કયાં ૩. તુંહીજ
 પ્રધ્વા પ્રદક્ષસ્વરૂપી, તું ઉપસમરસ લીનોરે. યુગં કયાં ૪. જગવ્યાપી
 તું વિષ્ણુ મહેસર, ઇશ્વર તીન જગતનોરે. યુગં કયાં ૫. સખ
 દેવનકો દેવ તું ખ્યાલે, તુંહી જ યોગનગીનોરે. યુગં કયાં ૬.
 ન્યાયસાગર પ્રભુ વાંછતદાતા, તુંહી જ સર્વ સુધિનોરે. યુગં કયાં ૭.

૮

કાયા પાત્રી અતિ ફૂડી, પાંખ નહીં આવું ઉડી; લખિ નહીં
 કાચે ફૂડી રે, શ્રીયુગમંધરને કેળે, કે દધિસુત વિનતડી સુણજોરે
 ૧. તુમ સેવામાહે સુર કોડી, તે ઇંહાં આવે એક દોડી; આશ
 ફલે પાતક મોડી રે. શ્રીયુગં ૨. દુઃખમ સમયમાં ઇણે
 ભરતે, અતિશય નાણી નવિ વરતે; કહીયે કહો કોણ સાંભલતે
 રે. શ્રીયુગં ૩. શ્રવણે સુખીયા તુમ નામે, નયણ દરિસણ
 નવિ પામે; એ તો જગડને કમે રે. શ્રીયુગં ૪. ચાર આંગલ
 અંતર રહેવું, શોકલડીની પરે દુઃખ સહેવું; પ્રભુ વિના કોણ આગળ
 કહેવું રે. શ્રીયુગં ૫. મહોટા મેળ કરી આપે, બેહુને તોલ કરી
 થાપે; સજ્જન જસ જગમાં વ્યાપે રે. શ્રીયુગં ૬. બેહુનો એક મતો
 થાવે, કેવલનાણુ જુગલ પાવે; તો સઘળી વાત બની આવે રે.
 શ્રીયુગં ૭. ગજલંછન ગજગતિગામી, વિચરે વિપ્ર વિજય સ્વામી;

નયરી વિજયા ગુણધામી રે. શ્રીયુગં ૮. માત સુતારાએ બાયો,
સુદૃઢ નરપતિ કુળ આયો; પંડિત જિનવિજયે ગાયો રે. શ્રીયુગં ૯.

૯

શ્રીયુગમંધર વીનવુરે, વીનતડી અવધારરે; દયાળરાય. એ
પરપરણિતિ રંગથીરે, મુજને નાથ ઉગારરે. ૬૦ શ્રીં ૧. કારક
આહુક ભોજ્યતારે, મેં દીધી મહારાયરે; ૬૦ પણ તુજ સરિખો
પ્રભુ લહિરે, સાચી વાત કહાયરે. ૬૦ શ્રીં ૨. યદ્યપિ મૂળસ્વભાવ
મેરે, પરકર્તુત્વવિભાવરે; ૬૦ અસ્તિધરમ એ માહરેરે, એહનો-
તચ્છઅભાવરે. ૬૦ શ્રીં ૩. પરપરણામિકતાદશારે, લહિ પરકારણ-
યોગરે; ૬૦ ચેતનતા પરગત થઈરે, રાચી પુદ્ગલ ભોગરે; ૬૦ શ્રીં
૪. અશુદ્ધનિમિત્ત તો જડઅછરે, વીર્યશક્તિ વિહીનરે; ૬૦ તું તો
વીરજ્ઞાનથીરે, મુખ અનંતે લીનરે. ૬૦ શ્રીં ૫. તિલુ કારણ
નિશ્ચે કર્યો રે, મુજ પરણિત ભોગરે; ૬૦ તુજ સેવાથી નીપજેરે,
ભાજે ભવભવ શોગરે. ૬૦ શ્રીં ૬. શુદ્ધરમણઆનંદતારે, ધ્રુવનિ-
રસંગ સ્વભાવરે; ૬૦ સકલ પ્રદેશ અમુર્તતારે, ધ્યાતાં સિદ્ધ ઉપાયરે.
૬૦ શ્રીં ૭. સમ્યગતત્વ જે ઉપદેશરે, સુણતાં તત્ત્વ જણાયરે;
શ્રદ્ધાજ્ઞાને જે અહોરે, તેહિજ કાર્ય કરાયરે. ૬૦ શ્રીં ૮. કાર્ય
રૂચી કરતા થયોરે, કારક સવિ પલટાયરે; ૬૦ આતમગતે આતમ
રમેરે, નિજ ઘર મંગળ યાયરે. ૬૦ શ્રીં ૯. પ્રાણુશરમ આધાર-
છોરે, પ્રભુભ ભવ્યસહાયરે; ૬૦ દેવચંદ્રપદ નીપજેરે, જિનપદક-
જમુપસાયરે. ૬૦ શ્રીં ૧૦.

૧૦

વિહરમાન ભગવાન સુણો મુજ વીનતી, જગતારક જગનાથ
અછો ત્રિભુવનપતી; ભાસક લોકાલેખ તિણે બણો છતિ, તોપણ વીતક
વાત કહું છું તુજ પ્રતિ. ૧. હું સરૂપનિજ છોડિ રમ્યો પરપુદ્ગલે,
ઝીંદ્યો ઉદ્ધટ આણી વિષય તૃષ્ણાજલે; આશ્રવણધવિભાવ કડું રૂચિ
આપણી, ભૂત્યો મિથ્યાવાસ દોષ દેઉં પર ભણી. ૨. અવગુણ હાંકણ
કાજ કડું જિનમતક્રિયા, ન તણું અવગુણ્યાલ અનાદિની જે પ્રીયા;

દૃષ્ટિરાગનો પોષ તેહ સમકિત ગણું, સ્યાદવાદની રીત ન દેખું
 નિજપણું. ૩. મન તનુ ચપલ સ્વભાવ વચન એકાંતતા, વસ્તુ અનંત
 સ્વભાવ ન ભાસે જે છતા; જે લોકોત્તરદેવ નમું લોકીકથી, દુર્લભ
 સિદ્ધસ્વભાવ પ્રભો તહકીકથી. ૪. મહાવિદેહ મઝાર કે તારક જિનવરૂ,
 શ્રીવજ્રધર અરિહંત અનંતગુણાકરૂ; તે નિર્વામક શ્રેષ્ઠ સહી મુજ
 તારશે, મહાવૈદ્ય ગુણયોગ રોગભવ વારશે. ૫. પ્રભુ મુખભવ્ય સ્વ-
 ભાવ મુણું જે માહરો, તો પામું પ્રમોદ એહ ચેતન ખરો; ધાયે
 શિવપદ આશ રાસ સુખવૃંદની, સહજ સ્વતંત્રસ્વરૂપ ખાણ્યાણુંદની.
 ૬. વળગ્યા જે પ્રભુનામ ધામ તે ગુણતણા, ધારો ચેતનરામ એહ
 થિરવાસના; દેવચંદ્ર જિનચંદ્ર રિદય થિર થાપજો, જિનઆણા યુત
 ભક્તિ મુક્તિ મુજ આપજો. ૭.

૧૧

જીરે મારે ધાતકી ખંડ મઝાર, પશ્ચિમઅરધ સોહાકરી
 જીરેજી; જીં વચ્છવિજયમંડાણ, શાશ્વતી તિહાં મુસામાપુરી જીરેજી.
 ૧. જીં પદ્મરથભૂનાથ, નંદન નંદનવન સમો જીરેજી; જીં હરિ-
 ચંદનમંદાર, દેહ મુગંધ સદા નમો જીરેજી. ૨. જીં નિર્મલ ગત
 ઉતપાત, સરસ મુગંધ સુખકાર છે જીરેજી; જીં શુભમતી સર-
 સ્વતિપુત્ર, વિજયાવતી ભરતાર છે જીરેજી. ૩. જીં ઉલ્લસ લોહી
 માંસ, શ્વાસ સુરણી ઘણો મહમહે જીરેજી; જીં આહાર નિહાર
 અદ્રશ્ય, અરમચક્ષુ કોઈ નવિ લહે જીરેજી. ૪. જીં શંખ ધર્યો
 નિજ પાય, નિરંજન ઉપમાનથી જીરેજી; જીં મુખીયા સેવકલોક,
 ક્રીધા સમકિતદાનથી જીરેજી. ૫. જીં વદો વજ્રધરદેવ, વજી
 જસ ચરણે નમે જીરેજી; જીં ક્ષમાવિજય જિન ભકિત, કામગવી
 મનધર રમેજીરેજી. ૬.

૧૨

ચંદ્રાનન ચતુરમુખણ, ધાતકીખડેરે; નલિનાવતીવિજય વિશાળ,
 અયોધ્યા મહેરે. ૧. વૃષભપદ પદમાવતી પુત્ર, પુન્યવિલાસીરે; ત્રય-
 દંસણુજ્ઞાનનિધાન, ભવથી ઉદાસીરે. ૨. જય કરૂણારસકાસાર, કામિ-

તદાતારે; વાદ્મીકકુલાંબુદ્વિચંદ્ર, લીલાવતીકંતારે. ૩. આગાર તથા અણુગાર, ધરમ જગાવેરે; માનુ વિરત સંકેતે નાણુ, ચોથું આવેરે. ૪. 'ઘનઘાતી કર્મ' ખપાવિ, કેવલ ભાસીરે; અગીયાર અતિશય ચંગ, રંગવિલાસીરે. ૫. એક બેયણુ ક્ષેત્રે દેવ, દાનવ ડોડિરે; સુર નર નારી તિર્યચ, રહે મદ મોડીરે. ૬. નિજનિજ ભાષા સમજાત, સઘળે સરસીરે; પાંત્રીશશુભે યુત વાણિ, અમૃતવરસીરે. ૭. તનુ કાંતિ સમોહ અપાર, લેલો કીધેરે; ભામંડલ રૂપ અનૂપ, લોક પ્રસીધેરે. ૮. સાધિક દોસયગવ્યત, વિચરે જિહાંધીરે; સમ કાળે સાતે ધૃત, નાસે તિહાંધીરે. ૯. ધન્ય મહાવિદેહના લોક, નયણે નિરખેરે; શ્રીક્ષમાવિજય જિનચંદ્ર, ચકોર જ્યુ હરખેરે. ૧૦.

૧૩

અનંતવીરજ અરિહંત સુભો સુજ વીનવી, અવસર પામી આજ કહું જે દિલ છતી, આતમસત્તા હારી સંસારે હું લખ્યો, મિથ્યા અવિરતિરંગ કષાયે બહુ હમ્યો. ૧. કોષદાવાનગદગ્ધ માન-વિષધર ડસ્યો, માયાબળેખદ્ધ લોભઅજગર ઝસ્યે; મન વચ કાયા યોગ ચપળ થયા પરવસા, પુદગલપરિચય પાપતાણી અહુનિશિ દશા. ૨. કામરાગે આણુનાથ્યો સાંઢપરે ધસ્યો, રનેહરાગીનીરાચે લવપંજર વસ્યો; દૃષ્ટિરાગરુચિકાચ પાચ સમકિતગણું, આગમ રીતે નાથ ન નિરખું નિજપણું. ૩. ધર્મ દેખાડું માડ ભાડ પરે અતિ લવું, અચરેઅચરે સમ શુક પરે જપુ; કમટપટુ નટુઆ પરે સુનિસુદ્રા ધરું, પંચવિષયસુખપોષ સદોષવૃત્તિ ભરું. ૪. એક દિનમાં નવ વાર કરેમિભતે કરું, ત્રિવિધ ત્રિવિધ પથખાણે ક્ષણ એક નવિ ઠરું; મામા-હુંસખગ રીતિ નીતિ ધણી કહું, ઉત્તમકુલવટ વાટ ન તે પણુ નિરવહું. ૫. દીનદયાળુ ભુજનપ્રણુ મહારાજછો, બાણુ આગળ શું કહેવું ગારબનિવાજછો; પૂરવઘાતકી ખંડ નલિનિવિજયાવતી, નયરી-અયોધ્યાનાયક લાયક થતીપતિ. ૬. મેઘમહિપ મંગલાવતીસુત વિજયા-વતી, આનંદન ગજ લંછન જગજનતારતી; ક્ષમાવિજય જિનરાય અપાય નિવારજો, વિહરમાન ભગવાન સુનજરે તારજો. ૭

૧૪

અનંતવિરજ અરદાસ સુણેને માહરી, મીઠી સુરતી ખાસ
 આહું હું તાહરી; ઐરાવત ગતિ એક એ છે જગ સાહરી, દીને
 દરિશણુ તુર્તજ દેવ દયા કરી. ૧. સમરું તાહરું નામ સરાગે ફરી
 ફરી, જાણે લહું જગદીશ વડારી ચાકરી; નિર્ગમીયે દુખકાળ ધત્તિયો
 એહ કિણ પરી, ધાર ન ખચે જેહ થયો જન આતુરી. ૨. ધન્ય
 જળચરની રીત ખની જે આકરી, જળ વિરહો ન ખમાય જે જાયે
 તે મરી; પ્રારથીયાં સંભાળ ન કીધી કે ખરી, જાણીસાં તે પ્રીત
 હમાથું ભીતરી. ૩. નિવસો તુમચી સેવ કૃપાને અનુસરી, પાળો
 પ્રીતમ પ્રીત મયરાં ધન પરી; લેખે તે બહુ મોલ ગણું એકા ધરી,
 જળ પ્રીતમનો સંગ ભણું હુઈ ઠરી. ૪. મુંહ ટાળો દે જાથ
 ધરામાં તે ઠરી, ન હુવે તસુ ધરિ આપી પ્રગાદી હાથરી; નયણકટો-
 રી પ્રેમસુધારસથુ ભરી, કાંતિ મિલ્યો પ્રાણેશ રૂડી ધરી આતુરી. ૫.

૧૫

દેવજસા દરસણુ કરો, વિધટે મોહ વિલાવ લાલરે; પ્રગટે
 શુદ્ધસ્વભાવતા, આનંદ લહરી દાવ લાલરે. દે૦ ૧. સ્વામી વસો
 પુષ્કરવરે, જંખૂભરતે દાસ લાલરે; ક્ષેત્ર વિભેદ ઘણો પડ્યો, કિમ
 પહોંચે ઉદ્ધાસ લાલરે. દે૦ ૨. હોવત જો તન પાંખડી, આવત નાથ
 હજૂર લાલરે; જો હોતી ચિત આંખડી, દેખત નિત પ્રભુ નૂર લાલરે.
 દે૦ ૩. શાસનભક્તિજ સુરવરા, વીનવું શીશ નમાય લાલરે; કૃપા
 કરે મુજ ઉપરે, તો જિન વંદન થાય લાલરે. દે૦ ૪. પૂઠું પૂર્વ
 વિરાધના, શી કીધી ઇણે ભવ લાલરે; અવિરતિ મોહ ટળે નહિ,
 દીઠે આગમ દીવ લાલરે. દે૦ ૫. આતમતત્ત્વસ્વભાવને, બોધન શો-
 ધન કાજ લાલરે; રત્નત્રય પ્રાસિતણો, હેતુ કહો મહારાજ લાલરે.
 દે૦ ૬. તુજ સરિખો સાહિબ મિલ્યો, ભાજે ભવબ્રમ ટેવ લાલરે;
 પુષ્ટાલંબન પ્રભુ લહિ, કોણુ કરે પર સેવ લાલરે. દે૦ ૭. દીનદયાળુ
 કૃપાળુઓ, નાથ ભવિકઆધાર લાલરે; દેવચંદ્રજિન સેવના, પગમામૃત
 સુખકાર લાલરે. દે૦ ૮.

૨. શ્રી રાત્રુજયના સ્તવનો.

૧

તે દિન ક્યારે આવશે, શ્રી સિદ્ધાચળ જાશું; ઋષભજિણુંદને પૂજવા, સૂરજ કુંડમાં ન્હાશું. તેં ૧. સમવસરણમાં બેસીને, જિન-વરની વાણી; સાંભળશું સાથે મને, પરમારથ જાણી. તેં ૨. સમાક્રિત પ્રત મુદ્ધાં ધરી, સદ્ગુરુને વંદી; પાપ સરથ આલોધને, નિજ આતમ નિંદી. તેં ૩. પરિસ્થિતિમાં દોય ટંકના, કરશું મન કોડે; વિપય કપાય વિસારીને, તપ કરશું હોડે. તેં ૪. વહાલાને વૈરી વિથે, નવિ કરવો વેરો; પરના અવગુણ દેખીને, નવિ કરવો ચેરો. તેં ૫. ધરમ સ્થાનક ધન વાવરી, છકાયના હેતે; પંચ મહાપ્રત લેધને, પાળશું મન પ્રીતે. તેં ૬. કાયાની માયા મેલીને, પરિસહને સહેશું; સુખ દુઃખ સઘળાં વિસારીને, સમભાવે રહેશું. તેં ૭. અરિહંત દેવને ઓળખી, શુષ્ક તેહના ગાશું; ઉદયરતન ધંમ ઉચ્ચરે, ત્યારે નિર્મલ થાશું. તેં ૮.

૨

આલોને પ્રીતમજી પ્યારા, શેત્રુંજે જઈએ; શેત્રુંજે જઈએ રે, વહાલા વિમળાચળ જઈએ. આલો ૧. શું સંસારે રહ્યા છો મુંઝી, દિન દિન તન છીજે; આથ આલની છાયા સરખી, પોતાની કીજે. આં ૨. જે કરવું તે પહેલાં કીજે, કાલે શી વાતો; અણુચિંતવી આવીને પડશે, સખળાની લાતો. આં ૩. ચતુરાઈ શું ચિત્તમાં ચેતી, હાથે તે સાથે; મરણ તણાં નિશાનો મોટાં, ગાળે છે માથે. આં ૪. માતા મરૂદેવાનંદન નિરખી, લવ સક્ષો કીજે; દાનવિજય સાહેબની સેવા, એ સંબલ લીજે. આં ૫.

૩

આંખલડીયેરે મેં આજ, શેત્રુંજે દીઠીરે; સવા લાખ ટકનો દહાડો રે, લાગે મુને મીઠો રે. સક્ષ યયોરે મારા મનનો ઉભાયો, વાલા મારા લવનો શંસથ લાંચ્યો રે; નરક તિર્યચગતિ દૂર નિવારી, અરણ્ય પ્રભુજીને લાચ્યો રે. શેંદી ૧. માનવ લવનો લાહો લીજે,

વાલાં દેહડી પાવન કીજેરે; સોના રૂપાના પુલડે વધાવી, પ્રેમે પ્રદ-
ક્ષિણા દીજેરે. શેં ૨. દુધડે પખાળીને કેસર ઘોળી, વાલાં શ્રી
આદીશ્વર પૂજ્યારે; શ્રી સિદ્ધાયજી નયણે જોતાં, પાપ મેવાસી ધૂજ્યારે.
શેં ૩. શ્રી સુખ સુધર્મા સુરપતિ આગે, વાલાં વીર જિણુંદ
એમ જોલેરે; ત્રણ ભુવનમાં તીરથ મોટું, નહીં કોઈ શેત્રુંજી
તોલે રે. શેં ૪. ઇંદ્ર સરીખા એ તીરથની વાલાં ચાકરી ચિત્તમાં
ચાહેરે; કાયાની તો કાસલ કાઢી, સૂરજ કુંડમાં નાહેરે. શેં ૫.
કાંકરે કાંકરે શ્રી સિદ્ધજેત્રે, વાલાં સાધુ અનંતા સિધ્યારે; તે માટે
એ તીરથ મોટું, ઉદ્ધાર અનંતા કીધારે. શેં ૬. નાભિરાયાસત
નયણે જોતાં, વાલાં મેહુ અમીરસ પુઠ્યારે; ઉદયરતન કહે આને
મહારે પોતે, શ્રી આદીશ્વર તુઠ્યારે. શેં ૭.

૪

જાત્રા નવાણું કરીએ વિમલ ગિરિ, જાત્રા નવાણું કરીએ. પૂરવ
નવાણું વાર શત્રુંજયગિરિ, ઋષભજીણુંદ સમોસરીએ. વિં યા. ૧.
કોડી સહસ્ર લવ પાતક ત્રુટે; શેત્રુંજી સામો ડગ ભરીએ. વિં યાં
૨. સાત છંદ્ર દોય અઠમ તપસ્યા; કરી ચઢીએ ગિરિવરીએ. વિં
યાં ૩. પુંડરીક પદ જપીએ મન હુરમે; અધ્યવસાય શુભ ધરીએ.
વિં યાં ૪. પાપી અલબ્ય ન નજરે દેખે; હિંસક પણ ઉદ્ધરીએ.
વિં યાં ૫. ભૂમિ સંથારે ને નારી તણો સંગ; દૂર થકી પરિ-
હરીએ. વિં યાં ૬. સચિત્ત પરિહારી ને એકલ આહારી; ગુરૂ
સાથે પદચરીએ. વિં યાં ૭. પડિકમણું દોય વિધિશું કરીએ;
પાપ પડલ વીખરીએ. વિં યાં ૮. કલિકાળે એ તીરથ મોટું;
પ્રવહણુ જેમ ભરદરીએ. વિં યાં ૯. ઉત્તમ એ ગિરિવર એવંતા;
પદ્મ કહે લવ તરીએ. વિં યાં ૧૦.

૫

વિમળાયજી નિત્ય વંદીએ, કીજે એહની સેવા; માતું હાથ
એ ધર્મનો, શિવતરૂ ક્ષણ લેવા. વિં ૧. ઉજ્જવલ જિનગૃહ મંડળી,
તિહાં દીપે ઉત્તંગા; માનુ હિમગિરી વિજયે, આઈ અંબર ગંગા.

વિં ૨. કોઈ અનેરું જગ નહિ, એ તીરથ તોલે; એમ શ્રીમુખ
હરિ આગળે, શ્રી સીમધર બોલે. વિં ૩. જે સધળા તીરથ કર્યાં,
જાત્રા ફળ કહીએ; તેહથી એ ગિરિ ભેટવા, સતગણું ફળલહી એ.
વિં ૪. જનમ સફળ હોય તેહનો, જે એ ગિરિ વહે; મુજસવિજય
સંપદ લહે, તે નર ચિર નદે. વિં ૫.

૬

સિદ્ધાચળ ગિરિ ભેટયારે, ધન ભાગ્યા હુમારાં; એ ગિરિવરનો
મહિમા મોટો, કહેતાં ન આવે પાર, રાયણુ રુપલ સમોસર્યા સ્વામી,
પૂર્વ નવાણું વારા રે. ધનં ૧. મૂળનાયક શ્રી આદિ જીનેશ્વર, ચૌમુખ
પ્રાંતમા ચાર; અષ્ટદ્રવ્યનું પૂજે લાવે, સમકિત મૂળ આધારા રે. ધનં ૨.
ભાવ ભકિતનું પ્રભુ ગુણ ગાવે, અપના જન્મ સુધાર્યા; યાત્રા કરી
ભવિજન શુભ લાવે, નર્ક તિર્યંચ ગતિ બારારે. ધનં ૩. ફર
દેશાંતરથી હું આવ્યો, શ્રવણે મુણી ગુણ તોરા; પતિત ઉદ્ધારણ
ખિરદ તુમારું, એ તીરથ જગ સારા રે. ધનં ૪. સંવત અઢાર
ત્યાસી માસ અષાઠ, વદિ આઠમ ભોમવાસ; પ્રભુકે ચરણ પ્રતાપકે
સંગમાં, હમારતન પ્રભુ ખ્યારા રે. ધનં ૫.

૭

મારું મન મોહું રે શ્રીસિદ્ધાચળેરે, દેખીને હરખિત હોય;
વિધિશું કીજેરે જાત્રા એહનીરે, ભવ ભવનાં દુઃખ જાય. મારું ૧.
પંચમે આરેરે પાવન કારણે રે, એ સમો તીરથ ન કોય; મોટો
મહિમા રે જગમાં એહનો રે; આ ભરતે ધડિાં જોય. મારું ૨.
ધણગિરિ આવ્યા રે, જીનવર ગણધરાંરે, સિધ્યા સાધુ અનંત; કઠણ
કરમ પણ એ ગિરિ ફરસતાં રે, હોવે કરમ નિશાંત. મારું ૩.
જૈન ધર્મ તે સાચો જાણીને રે, માનવ તીરથ એ સ્થળ;
મુરતર કિતર નૃપ વિદ્યાધરા રે, કરતા નાટહોરંભ. મારું ૪. ધન્ય
ધન્ય હહાડો રે ધન્ય વેળા ઘડી રે, ધરીએ હૃદય મોઝાર; જ્ઞાનવિમળ-
સરિ ગુણ એહના ઘણાં રે, કહેતાં નાવે પાર. મારું ૫.

૮

શ્રીરે સિદ્ધાચળ ભેટવા, મુજ મન અધિક ઉભાયો; રુપલદેવપૂજા કરી,
કીજે ભવ તણો લાહો. શ્રીરે ૧. મણીમય મૂર્તિ શ્રી રૂપલની,

નીપાઈ અભિરામ; લવન કરાવ્યાં કનકનાં, રાખ્યાં ભરતે નામ. શ્રીરે૦ ૨. નેમ વિના ત્રેવીશ પ્રભુ, આવ્યા સિદ્ધક્ષેત્ર જાણી; શત્રુજય સમે તીરથ નહિ, બોલ્યાં સ્ત્રીમંધર વાણી. શ્રીરે૦ ૩. પૂરવ નવાણું સમે સર્થા, સ્વામી શ્રી ઋપલ જીજ્ઞંઘ; રામ પાંડવ મુગતે ગયાં, પામ્યા પરમાનંદા. શ્રીરે૦ ૪. પૂરવ પુન્ય પસાયથી, પુંડરિક ગિરિ પાયો; ક્રાંતિવિજય હરખે કરી, શ્રી સિદ્ધાચળ ગાયો. શ્રીરે૦ ૫.

૯

સમકિતદ્વાર ગભારેપેસતાંજી, પાપ પડલ ગયાં દૂર રે; મોહન મરુ-
દેવીનો લાડલોજી, દીઠા મીઠા આનંદ પૂર રે. સમ૦ ૧. આયુ વરજીત
સાતે કરમનીજી, સાગર કોડાકોડી હીણુ રે; સ્થિતિ પદમ કરજી
કરીજી, વીર્ય અપૂરવ મોઘર લીધ રે. સમ૦ ૨. ભૂંગળ ભાંગી આઘ
કથાયનીજી, મિથ્યાત્વ મોહની સાંકળ સાધરે; બાર ઉઘાડ્યાં શમ
સંવેગનાજી, અનુભવ લવને બેઠા નાથરે. સમ૦ ૩. તોરણ બાંધ્યું
જીવદયાતાણુંજી, સાથીયો પૂર્યો શ્રદ્ધા રૂપરે; ધૂપ ઘટી પ્રભુગુણ અનુ-
મોહનાજી, ધીગુણ મંગળ આઠ અનુપરે. સમ૦ ૪. સંવર પાણી
અંગ પખાલજી, કેસર ચંદન ઉત્તમ ધ્યાનરે; આતમ ગુણરૂચિ
મૃગમદ મહુમહેજી, પંચાચાર કુસુમ પ્રધાનરે. સમ૦ ૫. ભાવપૂજાએ
પાવન આતમાજી, પૂજો પરમેશ્વર પુન્ય પવિત્ર રે; કારણ જોગે કારજ
નીપજી, ખીમાવિજય જીન આગમ રીતરે. સમ૦ ૬.

૧૦

માતા મરુદેવીના નંદ, દેખી તાહરી મૂરતિ મારું દીલ લોભા-
જીજી, કરુણાનાગર કરુણાસાગર, કાયા કંચનવાન; ધોરીલંછન પાઉલે
કાંઈ, ધનુષ પાંચસે માન. માતા૦ ૧. ત્રિગડે બેસી ધર્મ કહુંતા,
સુણે પર્ષદા બાર; જોજન ગાગિની વાણી મીઠી, વરસંતી જલધાર.
માતા૦ ૨. ઉર્વશી રૂડી અપહરણે, રામા છે મન રંગ; પાયે
નેપુર રણજી, કાંઈ કરતી નાટ્યરંગ. માતા૦ ૩. તુંહી પ્રદક્ષા તુંહી
વિધાતા, તું જગતારણહાર; તુંજ સરીખો નહિ દેવ જગતમાં,

અરવડીયો આધાર. માતા૦ ૪. તુંહી જાતા તુંહી ત્રાતા, તુંહી જગતનો દેવ; સુરનર કિન્નર વાસુદેવા, કરતા તુજપદ ગ્રેવ. માતા૦ ૫. શ્રી સિદ્ધાચળ તીરથ કેરે, રાજ તપલ લુણ્દ; કીર્તિ કરે માણેક મુનિ તાહરી, યજો ભવભય કંદ. માતા૦ ૬.

૧૧

ઉમૈયા મુજને ધણી લુહો, ભેટું વિમળ ગિરિરાય; દો ઇતરા મુજ પાંખડી લુહો, લણી લણી લાગું પાયકે, મોહનગારા હો રાજ રૂઢામારા સાંભળ સચુણા મુદા. ૧. મનુજય શિખર સોહામણી, લુહો ધન્ય. ધન્ય રાયણ રૂખ; ધન્ય પગલાં પ્રભુજી તણાં, લુહો દીઠડે લાંગે લૂખ કે. મોહન૦ ૨. ઇણગિરિ આવી સમોસર્યા, લુહો નાભિનરિન્દ મહ્દાર; પાવન ક્રીધી વમુધરા, લુહો પૂર્વ નવાણું વાર કે. મોહન૦ ૩. પુંડરીક મુનિ મુગતે ગયા, લુહો સાથે મુનિ પંચકોડ; પુંડરીક ગિરિવર એ થયા, લુહો નમો નમો એ કરેજોડ કે. મોહન૦ ૪. એણે તીર્થે સિધ્યા ઘણા, લુહો સાધુ અનંતી કોડ; ત્રણ લુવનમાં ભેવતાં, લુહો નહિં કોઈ એહુની જોડ કે. મોહન૦ ૫. મન વાંછિત મુખ મેળવે, લુહો જપતાં એ ગિરિરાજ; દ્રવ્ય-ભાવ વરી તણો, લુહો ભય ભવે સવિ લાંજકે. મોહન૦ ૬. વાચક રામવિજય કહે, લુહો નમો નમો તીરથ એહ; શિવમંદિરની શ્રેણ છે, લુહો એહમાં નહિ સદેહ કે. મોહન૦ ૭.

૧૨

ચાલો ચાલો વિમળગિરિ જઈએ, ભવજલ તરવાને; તુમે જયણાએ ધરજો પાયરે, પાર ઉતારવાને. બાળ કાળની ચેષ્ટા ટાળી, હું તો ધર્મ યૌવન હવે પામે રે; ભવ૦ ભૂલ અનાદિની દૂર નિવારી, હું તો અનુભવ મનમાં લાયેરે પાર૦ ચાલો૦ ૧. ભવ તૃષ્ણા સર્વી દૂર નિવારી, મારી જિનચરણે લય લાગીરે; ભવ૦ સંવરભાવમાં દિલ હવે ઠરીયું, મારી ભવની ભાવઠ લાંગીરે પાર૦ ચાલો૦ ૨. સચિત્ત સર્વનો ત્યાગ કરીને, નિત્ય એકાસણું તપકારીરે; ભવ૦ પડિધમણું દેવ દંકના કરીશું, ભલી અમૃતકિયા દિલ ધારીરે

પાર૦ ચાલો૦ ૩. વ્રત ઉચ્ચરથું ગુરૂની પાસે, હું તો યથાશક્તિ અનુસારેરે; ભવ૦ ગુરૂ સાથે ચડથું ગિરિસને, જે ભવોદધિ ખુડતાં તારેરે પાર૦ ચાલો૦ ૪. ભવતારક એ તીરથ ફરશી, હું તો સુર-જકુંડમાં નહાઈરે; ભવ૦ અષ્ટપ્રકારી ઋષભજિષ્ઠંદની, હું તો પૂજા કરીશ લય લાઈરે પાર૦ ચાલો૦ ૫. તીરથપતિને તીરથ સેવા, એ તો સાચા મોક્ષના મેવારે; ભવ૦ સાત છઠ્ઠ દોષ અઠૂમ કરીને, મને સામીવચ્છલની હેવા રે પાર૦ ચાલો૦ ૬. પ્રભુપદ પદ્મ રાયણ તળે પૂજી, હું તો પામીશ હરખ અપારરે; ભવ૦ રૂપવિજય પ્રભુ ધ્યાન પસાચે, એ તો પામે સુખ શ્રીકારરે પાર૦ ચાલો૦ ૭.

૧૩

વીરજી આવ્યારે, વિમળાચળકે મેદાન, સુરપતિ પાયા રે, સમોવસરણ કે મંડાણ. દેશના દેવે વીરજી સ્વામ, શત્રુજય મહિમા વણવે તામ, ભાખ્યા આડ ઉપર સો નામ, તેહમાં ભાખ્યુંરે પુંડરગિરિ અભિધાન; સોહમઈદો રે તવપૂછે બહુ માન, કિણ થયું સ્વામી રે, ભાખો તાસ નિદાન. વીર૦ ૧. પ્રભુજી ભાખે સાંભળ ઈંદ્ર, પ્રથમ જે હુઆ ઋષભ જિષ્ઠંદ, તેહના પુત્ર તે ભરત નરિંદ્ર, ભરતના હુવા રે ઋષભસેન પુંડરીક; ઋષભજી પાસે રે, દેશના સુણી તહકીક, દીક્ષા લીધીરે, ત્રિપદી જ્ઞાન અધિક. વીર૦ ૨. ગણધર પદવી પામ્યા ભમ, દ્વાદશાંગી ગુંથી અભિરામે, વિચરે મહિયલમાં ગુણધામ, અનુક્રમે આવ્યારે શ્રી સિદ્ધાચળ ઠામ; મુનિવર કોડી રે, પંચતણે પરિણામ, અણ સણ કીધાં રે, નિજ આતમને ઉદામ. વીર૦ ૩. ચૈત્રી પૂનમ દિવસે એહ, પામ્યા કેવળજ્ઞાન અછેહ, શિવ-સુખ વરીઆ અમર અદેહ, પૂર્ણાનંદી રે અગુરૂલધુ અવગાહ; અજ અવિનાશી રે, નિજપદ લોગી અળાહ, નિજ ગુણ ધરતારે, પર પુદ્ગલ નહીં ચાહ. વીર૦ ૪. તેણે પ્રગટ્યું પુંડરગિરિ નામ, સાંભળ સોહમ દેવલોકસ્વામ, એહનો મહિમા અતિહિ ઉદામ, તેણે દિન કિજેરે તપજ્ઞ પૂજને દાન; વ્રત વળી પોસો રે, જે કરે અનિ-દાન, ફળ તસ પામે રે, પંચકોડી ગુણમાન. વીર૦ ૫. ભગતે ભવ્ય

જીવ જે હોય, પંચમે ભવ મુક્તિ લહે સોય, તેહમાં બાધક છે નહિ કોય, વ્યવહાર કેરી રે મધ્યમ ફળની એ વાત; ઉત્કૃષ્ટ યોગે રે અંતરમુક્તિ વિખ્યાત, શિવમુખ સાધે રે, નિજ આતમ અવદાત. વીર૦ ૬. ચૈત્રી પૂનમ મહિમા દેખ, પુન પંચપ્રકારી વિશેષ, તેહમાં નહીં ઉણીમ કાંઈ રેખ, એણી પરે ભાખીરે જિણુવર ઉત્તમ વાણ; સાંભળી બુઝયા રે, કેઈક ભાવિક સુખણ, એણીપરે ગાયો રે, પદ-વિનય સુપ્રાણ. વીર૦ ૭.

૧૪

વિમળાચળ વિમળા પ્રાણી, શીતલ તડ છાયા ઠરાણી; રસવેધક કંચનપ્રાણી, કહે ઇંદ્ર સુણેા ઇંદ્રાણી, સનેહીસંત એ ગિરિ સેવો, ચૌદ ક્ષેત્રમાં તીરથ નહિ એવો; સનેહી૦ ૧. છરી પાળી ઉલ્લસિએ, છટું અફૂંમ, કાયા કસીએ; મોહ મલ્લની સામા ધસીએ, વિમળાચળ વેગે વસીએ. સનેહી૦ ૨. અન્ય સ્થાનક કર્મ જે કરિએ, તે હિમગિરિ હેઠે હરીએ; પાછળ પ્રદક્ષિણા ફરીએ, ભવજલધિ હેલા તરીએ. સનેહી૦ ૩. શિવમંદિર ચઢવા કાળે, સોપાનની પંકિત ખિરાળે; ચઢતાં સમકિતિ તે છાળે, ફરલવ્ય અલવ્ય તે લાળે. સનેહી૦ ૪. પાંડવ પમુહા કોઈ સંતા, આદીશ્વર ધ્યાન ધરંતા; પર-માતમ ભાવ ભજંતા, સદ્વાચળ સિધ્યા અનંતા. સનેહી૦ ૫. પટમાસી ધ્યાન ધરાવે, શુકરાજન રાન્યને પાવે; બહિરંતર શત્રુ હરાવે, શત્રુંજય નામ ધરાવે. સનેહી૦ ૬. પ્રણીધાને બળે ગિરિ ભાચો, તીર્થંકર નામ નિકાચો; મોહરાયને લાગે તમાચો, શુભ વીર વિમ-લગિરિ સાચો. સનેહી૦ ૭.

૧૫

તુમે તો ભલે ખિરાળેજી, શ્રી સિદ્ધાચળકે વાસી સાહેબ ભલે ખિરાળેજી. મરૂદેવીનો નંદન રૂડો, નાલિનરિંદ મલ્હાર; બુગલા ધર્મ નિવારણ આવ્યા, પૂર્વ નવાણું વાર. તુમે તો૦ ૧. મંગલેવને સતમુખ રાજે, પુંડરીક ગણધાર; પંચકોડશું ચૈત્રી પૂનમે, વરીઆ શિવવધુ સાર. તુમે તો૦ ૨. સહસ કૂટ દક્ષિણ ખિરાળે, જિનવર

સહસ ચોવીશ; ચઉદશેં બાવન ગણધરનાં, પગલાં પુને જગદીશ.
 તુમે તોં ૩. પ્રભુ પગલાં રાયણ હેઠે, પૂજી પરમાનંદ; અષ્ટાપદ
 ચઉવીશ જિનેશ્વર, સમેત વીશ જીણંદ. તુમે તોં ૪. મેરૂ પર્વત
 ચૈત્ય ઘણેરાં, ચઉમુખ જિંખ અનેક; બાવન જિનાલય દેવળ નિરખી,
 હરખ લલહું અતિરેક. તુમે તોં ૫. સહસકૃષ્ણ ને શામળા પાસજી,
 સમવસરણ મંડાણ; છીપાવસી ને ખરતરવસી કાંઈ, પ્રેમાવસી પર-
 માણ. તુમે તોં ૬. સંવત અઢાર ઓગણપચાસે, ફાગણ અષ્ટમી-
 દિન; ઉજવલ પશે ઉજવળ હુઓ, ગિરિ ફરસ્યા કુજ મન. તુમ
 તોં ૭. ઇત્યાદિક જિનખંબ નિહાળી, સાંભરી સિદ્ધની શ્રેણ; ઉત્તમ
 ગિરિવર કેણી પરે વિસરે ? પદ્મવિજય કહે જેણ. તુમે તોં ૮.

૧૬

નિહુડીરાયજીતરૂતળે, સુણ સુંદરી; પિહુડાં પ્રભુના પાય રે;
 ગુણમંજરી. ઉજવળ ધ્યાને ધ્યાઈએ, સુણં એહીજ મુક્તિ ઉપાયરે.
 ગુણં ૧. શિતળ છાંયાએ બેશીએ, સું રાતડો કરી મન રંગ રે.
 ગુણં પૂજીએ સોવન કુલડે, સુણં જેમ હોય પાવન અંગ રે.
 ગુણં ૨. ખીર ઝરે જેહ ઉપરે, સુણં નેહ ધરીને એહ રે. ગુણં
 ત્રીજે ભવે તે શિવ લહે, સુણં થાયે નિર્મળ દેહરે ગુણં ૩. પ્રીત
 ધરી પ્રદક્ષિણા સુણં દીએ એહને જે સાર રે. ગુણં અભંગ
 પ્રીતિ હોય જેહને, સુણં ભવભવ તુમ આધાર રે ગુણં ૪.
 કુસુમ ફળ પત્ર મંજરે, સુણં શાખા થડ ને મૂળ રે. ગુણં દેવ-
 તણા વાસાય છે, સુણં તીરથને અનુકૂળ રે. ગુણં ૫. તીરથ ધ્યાન
 ધરો મુદા, સુણં સેવે એહની છાંય રે. ગુણં જ્ઞાનવિભળ ગુણ
 ભાખિયો; સુણં શેત્રુંજી મહાતમ માંદરે ગુણં ૬.

૧૭

જિનંદા તોરે ચરણ કમલકી રે, હું આહું સેવા પ્યારી, તો
 નાશે કર્મ કઠારી; ભવ ભ્રાંતિ મીટ ગઈ સારી. જિનંદાં ૧. વિમલ-
 ગિરિ રાજે રે, મહિમા અતિગાજે રે; વાજે જગ કંકા તેરા, તું
 સચ્ચા સાહિબ મેરા; હું બાળક તેરા તેરા. જિનંદાં ૨. કચ્છા કર

સ્વામી રે, તું અંતરબાહી રે; નાભિ જગ પુનમચંદા, તું અગર
અમર સુખકંદા; તું નાભિરાયા કુલ નંદા. જિનંદાં ૩. ઇશુ ગિરિ
સિદ્ધા રે, મુનિ અનંત પ્રસિદ્ધા રે; શ્રી પુંડરીક ગણધારી, પુંડરી-
કગિરિ નામ કહારી; એ સહુ મહિમા તારી. જિનંદાં ૪. તારક
જગ દીકા દીકા રે, પાપ પંક સહ નિકા રે; ઇચ્છા હો મનમે ભારી,
મેં કીધી સેવા તારી; હું માસ રહી શુભ ચારી. જિનંદાં ૫. બિરૂદ
નિકાશે રે, અળ ભોલે તારો રે; તીર્થ જિનવર તો ભેટી, જન્મ
જરા દુઃખ ભેટી; હું પાચે ગુણની પેટી. જિનંદાં ૬. દ્રાવિડ વાલિ-
ખિલા રે, દશ કોડી મુનિ મીલા રે; હુએ મુકિત રમણી ભરતારા,
કાર્તિક પુનમ દિન સારા; જિન શાસન જગ જયકારા. જિનંદાં ૭.
સંવત શશિ ચારા રે, નિધિ ઈન્દુ ઉદારા રે; આતમકો આનંદકારી,
જિન શાસનકી ખલીહારી; પામ્યા ભવજલ પારી. જિનંદાં ૮.

૧૮

મનના મનોરથ સર્વી કળ્યાએ, સિધ્યા વાંછિત કાજ; પુજો
ગિરિ રાજનેરેં પ્રાચે એ ગિરિ શાશ્વતોએ, ભવજળ તરવા જહાજ.
પુજો ૧. મણિ માણેક મુકતાકેણે એ, રજત કનકનાં પુલ; પુજો ૨.
કેસર ચંદન ધસી ધણાંએ, ખીજુ વસ્તુ અમૂલ. પુજો ૩. છોક્ર
અંગે દાખીઓએ, આકમે અંગે ભાખ; પુજો ૪. સ્થિરાવળી પયન્ને
વર્ણવ્યો એ, એ આગમની સાખ. પુજો ૫. વિમળ કરે ભવિલોકને
એ, તેણે વિમળાયળ ભણ; પુજો ૬. શુક રાજથી વિસ્તર્યો એ, શત્રુજ-
ય' ગુણખાણ. પુજો ૭. પુંડરીક ગણધરથી થયોએ પુંડરીકગિરિ ગુણ
ધામ; પુજો ૮. સુરનરકૃત એમ જાણીએ, એ, ઉત્તમ એકવીશનામ.
પુજો ૯. એ ગિરિવરના ગુણ ધણાંએ, નાણીએ નવી કહેવાય; પુજો ૧૦.
જાણે પણ કહી નવી શકેએ, મુક શુકને ન્યાય. પુજો ૧૧. ગિરિવર
દરશન નવિ કર્યા એ, તે રહ્યો ગરભાવાસ; પુજો ૧૨. નમન દરશન
દરશન કર્યા એ, પુરે મનની આશ. પુજો ૧૩. આજમહોદય
મેં લહ્યોએ, પામ્યો પ્રમોદ રસાળ; પુજો ૧૪. મણિ ઉદ્યોત ગિરિ સેવ-
તાંએ, ઘેર ઘેર મંગળ માળ. પુજો ૧૫.

૧૯

બાપલડાં રે પાતિકડાં તુમે, શું કર્યો હવે રહીને; શ્રી સીદ્ધા-
ચલ નયણે નિરખ્યો, દૂર ભાગ્યો તમે વહીને રે. બાપલડાં ૧. કાલ
અનાદિ તણી તુમ સાથે, પ્રીત કરી નિરવહીને; આજ થકી પ્રભુ
ચરણે રહેવું, એમ શીખવીયું મનનેરે. બાપલડાં ૨. દુઃસમ સમયે
ધણે ભરતે, શ્રદ્ધા નહી સંઘયણને; પણ તુમ ભક્તિ મુક્તિને ખેચે,
ચમક ઉપલ જેમ લોહને રે. બાપલડાં ૩. શુદ્ધ સુવાસન ચુરણ
આપ્યું, મિથ્યા પંક શોધનને; તેહથી આતમ થયો મુજ નિર્મલ,
આણુંદ તુજ ભજનને રે. બાપલડાં ૪. અખચ નિધાન તુજ સમક્ષિત
પામી, કુણુ વછે ચલ ધનને; શાંત સુધારસ નયણ ક્યોલે, સીંચી
સેવક તનને રે. બાપલડાં ૫. બાહ્ય અભ્યંતર શત્રુ કેરો, ભય નહી
મુજ મનને; સેવક મુખીઓ મુજસ વિલાસી, એ મહિમા સવી
તુજનેરે. બાપલડાં ૬. નામ મંત્ર તુમારો સાધ્યો, એ થયો જગ
મોહનને, તુજ મુખ મુદ્રા નિરખી હરખું, ચાતક જેમ જલધરને રે. બાપ-
લડાં ૭. તુજ વીણ અવર દેવ ન ધ્યાવું, ફરી ફરી આ મનને;
જ્ઞાનવિમલ કહે ભવજલ તારો, સેવકબાંહી ગ્રહીને રે. બાપલડાં ૮.

૨૦

એક દિન પુંડરીક ગણધરુરે લાલ, પૂછે શ્રી આદિજીવુંદ
મુખધારીરે; કહીએ તે ભવજળ કિતરીરે લાલ, પામીશ પરમાનંદ
ભવવારીરે. એક ૧. કહે જિન ઇણિગિરિ પામશેરે લાલ, જ્ઞાન
અને નિરવાણુ જ્યકારીરે; તીરથમહિમા વાધશેરે લાલ, અધિક
અધિક મંડાણુ નિરધારીરે. એક ૨. ઇમ નિસુણીને ઇહાં આવીયારે
લાલ, ધાતિ કરમ કર્યા દૂર, તમ વારીરે; પંચકોડ મુનિ પરિવર્યારે
લાલ, હુઆ સિદ્ધિ હજુર, ભવપારીરે. એક ૩. ચૈત્રી પૂનમ દિન
કીલ્લએરે લાલ, પૂજા વિવિધ પ્રકાર દિલ ધારીરે; કૃણ પ્રદક્ષિણા
કાઉસજ્ઞારે લાલ, લોગસ્સ ચુઈ નમુક્ષાર, નરનારીરે. એક ૪. દશ-
વીશ ત્રીશ ચાલીશ ભલારે લાલ, પચાસ પુષ્પની માળ અતિ સારીરે;
નરભવ લાહો લીલ્લએરે લાલ, જેમ હોય જ્ઞાન વિશાળ, મનેહા-
રીરે. એક ૫.

૨૧

અખ તો પાર લયે હમ સાધુ, સિદ્ધ ક્ષેત્ર હમ જાય લહ્યો
 રે; પશુ પંખી છાંત્રે તરીઆ, તો હમ દ્રઢ વિશ્વાસ
 શ્રદ્ધો રે. અખ૦ ૧. શ્રી જિન ગણધર નહિ મુનિ અવધિ, કોણ
 આગે હું પોકાર કરું રે; જેમ તેમ કરી વિમલાચલ ભેટ્યો, ભવ
 સાયરથી નાહિ કરું રે. અખ૦ ૨. દૂર દેશાન્તરમેં હમ ઉપના,
 કુશુર કુપંથ કુળલ હર્યો રે; શ્રી જિન આગમ હમ મન માન્યો,
 તખ હિ કુપંથ જલ જર્યો રે. અખ૦ ૩. તો તુમ શરણ બિચારી
 આયો, દીન અનાથકું શરણ દીયો રે; તું વિમલાચલ પૂરણ સ્વામી,
 જન્મ મરણ દુઃખ દૂર ગયો રે. અખ૦ ૪. ફર્લવિ અભવ્ય ન
 દેખે, સૂરિ ધનેશ્વર એમ કહ્યો રે; જો વિમલાચલ દૂરસે પ્રાણી, મોક્ષ
 મહેલ તેણે વેગે લહ્યો રે. અખ૦ ૫. તું જગદીશ તું વિમલેસર,
 પૂરવ નવાણું વાર થયો રે; સમવસરણ રાયણ તલે તેરો, નિરખી
 મમ અધ દૂર ગયો રે. અખ૦ ૬ જો વિમલાચલ મુજ મન વસીયો, માતું
 સંસારનો અંત થયો રે; જાત્રા કરી સંતોષ લયો અખ, જનમ
 જનમકો દુઃખ ગયો રે. અખ૦ ૭. નિર્મલ મુનિજન જે તે તાર્યા,
 તે તો પ્રસિદ્ધ સિદ્ધાન્તે કહ્યો રે; મુજ સરીખા નિંદક જો તારો,
 તારક બિરુદ એ સાચ લહ્યો રે. અખ૦ ૮. જ્ઞાન હીન ગુણ રહિત
 વિશાધી, લંપટ ધીકું કસાઈ ખરો રે; તો બિન શરણ કોઈ ન દીસે,
 તું જગદીસર સિદ્ધ વસ્યો રે. અખ૦ ૯. નરક તિર્યંચ ગતિ દૂર
 નિવારી, ભવ સાયરની પીડ હરી રે; આતમરાય અનધ પદ પામીને,
 મોક્ષ વધુ અખ વેગે વરી રે. અખ૦ ૧૦.

૨૨

આપો આપોને લાલ મોંઘાં મૂલાં મોતી; લાવો લાવોને રાજ
 મોંઘાં મૂલાં મોતી. શ્રી સિદ્ધાચલ નિરખી વધાવું, પૂરણ પુન્ય
 પનોતી. આપો ૧. પ્રથમ જિનેશ્વરને જઈ પૂજું, પહેરી નિર્મલ
 ધોતી; હરખી હરખી જિન મુખ નિરખી, મુખને મટકે જોતી.
 આપો ૨. પૂર્વ સચિત જે બહુ પાતીકડાં, દુઃખ દોહડગડાં ખોતી;

પ્રભુ ગુણ ગણ મોતનકી માલા, લાવના ગુણમાં પરોતી. આપોં ૩. અનુભવ લીલા ઐસી પ્રગટી, પહેલાં કદીય ન હોતી; ધ્યાયી ધ્યાન ક્રિયાનો અનુભવ, પ્રગટી નિરંજન જ્યોતિ. આપોં ૪. પૂજા વિવિધ પ્રકારે વિરચિત, મણિમય ભૂષણ ઘોતિ; નાટક ગીત કરતાં મોહતી, વંછિત આશા ફલન્તિ. આપોં ૫. સિદ્ધાચલ નિરખી ભવ ભવની, અલચ્છી ગદ્ય રાવતી; ઋદ્ધ સિદ્ધ લીલા સર્વ સવાઈ, હૈયે હેજ હસંતિ. આપોં ૬. શિવ સુંદરી વરવા વરમાલા, કંઠ ઠવે વશ હોતી; જ્ઞાનવિમલ સૂરિની સેવા, કામ ગવી દોહન્તિ. આપોં ૭.

૨૩

વહેલા ભવિ જઈઓ રે, તુમે વહેલા વહેલા જઈઓ; વિમલ ગિરિ ભેટવા. હારે કાંઈ ભેટતાં ભવ દુઃખ જાય, હારે કાંઈ સેવતાં શિવ સુખ થાય. વહેલાં ૧. હારે કાંઈ જન્મ સફલ તુજ થાય, હારે કાંઈ નરક તિર્યચ મીટ જાય; હારે કાંઈ તન મન પાવન થાય, હારે કાંઈ સકલ કરમ દાય થાય. વહેલાં ૨. હારે કાંઈ પાંચમે ભવ શિવ રાય, હારે કાંઈ ધનમે શંકા ન કાંચ; હારે કાંઈ વિમલાચલ ફરસાય, હારે કાંઈ ભવિને નિશ્ચય થાય. વહેલાં ૩. હારે કાંઈ નાભિનો નંદન ચંદ; હારે કાંઈ છહરી પાલી જિન વંદ; હારે કાંઈ ફર હોવે અઘ વૃંદ, હારે કાંઈ પ્રગટે નયના નંદ. વહેલાં ૪. હારે કાંઈ ચઉ સુખ ચડ સુખ રાશ, હારે કાંઈ મોક્ષ મહેલ કીનો વાસ; હારે કાંઈ ભવ વન થયો નાશ, હારે કાંઈ કોઈની ન રહે ફિરઆશ. વહેલાં ૫. હારે કાંઈ મ્હોટા પુન્ય અંકર, હારે કાંઈ ચિન્તા ગદ્ય સળ દ્રર; હારે કાંઈ કુમતિ કલાઅહ ચૂર, હારે કાંઈ આન્યા નાથ હજૂર. વહેલાં ૬. હારે કાંઈ આપણો ખરો ઉદ્ધાર, હારે કાંઈ અમ આતમ આધાર; હારે કાંઈ મુજને તું અખ તાર, હારે કાંઈ અવર ન શરણ આધાર. વહેલાં ૭. હારે કાંઈ મુજને મતિ સુવિચાર, હારે કાંઈ કર્મ કરે સળ છાર; હારે કાંઈ આનમ્ આનંદકાર, હારે કાંઈ ભવસાગર પામ્યો પાર. વહેલાં ૮.

૨૪. શ્રી શત્રુઞ્ય ભસ્તનૃપ યાત્રાતું સ્તવન.

સાંભળી છનવર મુખથી સાચું, પૂંડરીક ગણધાર રે; પંચ
કોડી મુનિવર શું ઇણગિરિ, અણસણ કીધું ઉદાર રે. ૧. નમોરે
નમો શ્રી શત્રુઞ્ય ગિરિવર, સકલ તીરથ માંહિ સાર રે; દીકે
દુરગતિ દૂર નિવારે, ઉતારે ભવ પાર રે. નમો ૨. કેવલ લહી
ચૈત્ર પુનમ દિન, પામ્યા મુગતિ સુઠામ રે; તદાકાળથી પુહવી
પ્રકટયું, પૂંડરીક ગિરિ નામ રે. નમો ૩. નયરી અયોધ્યાથી વિહરતા
પહોતા, તાતજી રિખવ જિણુંદરે; સાઠ સહસ્ર સમ ખટ ખંડ સાધી,
ઘરે આબ્યા ભરત નરિંદ રે. નમો ૪. ઘરે જઈ માયને પાય લાગી,
જનનિ છે આશિષ રે; વિમલાચલ સંઘા ધીપ કેરી, પોહોચો પુત્ર
જગદીશ રે. નમો ૫. ભરત વિભાસે સાઠ સહસ્ર શમ, સાધ્યા
દેશ અનેક રે; હવે હું તાત પ્રતે જઈ પ્રહુ, સંઘર્ષતિ તિલક
વિવેક રે. નમો ૬. સમોશરણે પોહોતા ભરતેસર, વંદી પ્રભુના
પાય રે; ઈંદ્રાદિક સુરનર બહુ મિલિયા, દેશના છે જિનરાય રે.
નમો ૭. શત્રુઞ્ય સંઘાધીપ યાત્રાક્ષ, લાખે શ્રી ભગવંત રે;
ભરતેસર કરે રે સજાઈ, બાણી લાલ અનંત રે. નમો ૮.

લાખ પહેલી

નયરી અયોધ્યાથી સંઘર્ષા એ, લેઈ રિદ્ધિ અસેસ; ભરત
નૃપ લાવશું એ, શત્રુઞ્ય યાત્રા રંગ ભરેએ; આવે આવે ઉલટ
અંગ, ભરત નૃપ લાવશુંએ. ૧. આવે આવે રીખવનો પુત્ર, વિમ-
લગિરિ જાત્રાએ એ; લાવે લાવે ચકવર્તીની રિદ્ધ, ભરત ૨. માંડલીક
મુગટ વરધન ઘણાએ, બત્રીશ સહસ્ર નરેશ. ભરત ૨. ૬મ ૬મ
વાળે છંદ શુંએ, લાખ ચોરાશી નિશાણ; ભરત ૩. લાખ ચોરાશી
ગજ તુરીએ, તેહનાં રત્ન જડીત પલાણ. ભરત ૩. લાખ ચોરાશી
રથ ભલાએ, વૃષભ ધોરી સુકુમાલ; ભરત ૪. ચરણે ગાંઝર સોના તણાએ,
કોરે સોવન ધુધરમાલ. ભરત ૪. બત્રીસ સહસ્ર નાટક કહીએ, ત્રણ
લાખ મંત્રી દક્ષ; ભરત ૫. પંચ લાખ કહ્યા એ એ સહસ્ર

છનુ' કોડી; ભરતં ચોસઠ સહસ અંતે ઉરીયે, રૂપે સરિખી ભેડી. ભરતં
૬. એક લાખ સહસ અઠાવીશ એ, વાસંગના રૂપ નિહાલી; ભરતં શેષ
તુરંગમ સર્વે મિલીએ, કોડી અઠાર નિહાલી. ભરતં ૭. ત્રણ કોડી
સાથે વ્યવહારિઆએ, બત્રીસ કોડી સ્વાર; ભરતં શેઠ સાર્થવાહ
સામગ્રા એ, રાય સણા નહિ પાર. ભરતં ૮. નવનિધિ ચૌદ રથણ
ભલાં એ, લીધો લીધો સવી પરિવાર; ભરતં સંઘપતિ તિલક
સોહામણુ' એ, ભાલે ધરાવ્યું સાર ભરતં ૯. પગે પગે કદમ નિક-
દતાએ, આવ્યા આસન બમ; ભરતં ગિરિ પેખી લોચન ઠ્યાં એ,
ધન ધન શેત્રુંજી નામ. ભરતં ૧૦. સોવન ફૂલ મુગતા ફૂલેએ,
વધાવ્યો ગિરિરાજ ભરતં દેહ પ્રદક્ષિણા પાગથીએ, સિંધ્યા સઘળાં
કાજ. ભરતં ૧૧.

ઢાળ ખીલ

કાજ સીધાં સકલ હવે સાર, ગિરિ દીઠે હરખ અપાર; એ
ગરિવર હરિસણુ જેહ, યાત્રાફલ કહીએ તેહ. ૧. સુરજકુંડ નદીય
શેતરૂંજી, તીરથ જળે નાદારૂંજી; રાયણ તળે ઋષભણુદા, પહેલાં
પગલાં પૂજે નરિંદા. ૨. વળી ઈંદ્ર વચન મન આણી, શ્રી ઋષભનું
તીરથ બાણી; તવ ચક્રધર ભરત નરેશ, વારધિકને દીયો આદેશ.
૩. તીણે શેતરૂંજી ઉપર અંગ, સોવન પ્રસાદ ઉતંગ; નિપાયે અતી
મનોહાર, એક કોસ ઉંચો ચોખાર. ૪. ગાઉ દોઢ વિસ્તારે કહીએ,
સહસ ધનુષ પહુલ પણે લહીએ; એકેકે બારણે ભેઈ, મંડપ એક-
વીશ હોઈ. ૫ ઈમ ચિહ્નું દિશે ચોરાશી, મંડપ રચીયા શું પ્રકાશી;
તિહાં રયણમય તોરણમાલ, દીસે અતી ગ્રાક ગમાલ. ૬. વિચે ચિહ્નું
દિશે મૂલ ગભાર, થાપી જિન પ્રતિમા ચાર; મણિમય મૂરતિ મુખ-
કંઠ, થાપ્યા શ્રી આદીજીણું. ૭. ગણધર વર પૂંદરિક કેરી, થાપી
ખિહુ પાસે મૂરતિ ભલેરી; આદીજિન મૂરતિ કાઉસ્સગીયા, નમિ
વિનમિ જેહુ પાસે ઠવીયા. ૮. મણિ સોવન રૂપ પ્રકાર, રચ્યું સમો-
સરણુ સુ વિચાર; ચિહ્નુ દસે ચઉ ધરમ કહંતા, થાપી મૂરતિ શ્રી
ભગવંતા. ૯. ભસ્તેસર ભેડી હાથ, મૂરતિ આગલ જગનાથ; રાયણ

રે; પંચસયા સોવન શરીર કેવલં ૩. શિવ સુખ ભોગી શિવ સુખ આપીએ રે, દાસતાણી અરદાસ મનાય; મોટા મૌન ધરીને ને રહે રે, તો કેમ કારજ થાય કેવલં ૪. પંકજ દળ જળ ખિંદુ જગ લહે રે, ઉપમા મોતીની મહારાજ; સનન સંગે રે જગ જગ પામીએ રે, કહે શુભ સેવક દયો શીવરાજ. કેવલં ૫.

૩૭

દ્વૈત સમાનને અસ્ત સમાનરે, જે તારે દીલ આવેરે, નાગર સર્જનારે; કોઈ કોઈ સિદ્ધગીરિરાજ ખતાવેરે, ભેટાવેરે, વંદાવેરે, ગવરાવેરે, પૂજાવેરે, નાગર સર્જનારે; ૧. કોઈ અતિ ઉમથોને ખહુ દીન વહીઓરે માનવના વૃંદ આવેરે નાગરં ૨. ધવળ દેવળીયાને સુરપાત મળીયારે, ચારોહિ પાગ ચઢાવેરે નાગરં ૩. નાટક ગીતને વરા વાગેરે, મનગમ નાદ સુંણાવેરે નાગરં ૪. શ્રીજીન નીરખીને હુરખીત હોવેરે, તૃપિત ચાતક જલ પાવેરે; નાગરં ૫. સકળ તિરથ માંહિ સમરથ એ ગીરિ કેઈ આગમ પાઠ ખતાવેરે; નાગરં ૬. ધનધન એ ગૃહપતિને નરપતિ કોઈ સંઘપતિ તિલક ધરાવેરે; નાગરં ૭. ઘેર ખેઠાં પણ એહીજ દયાવોરે ગીરી ગુણ ગાવોરે; જ્ઞાન વિમળ ગુણ ગાવેરે; નાગર સર્જનારે કોઈં ૮.

૩૮

ઋષભ જીન રાજ મુજ આજ દીન અતી ભલો, ગુણ નીલો જેણે તુજ નયણ દીઠા; દુઃખ દળ્યા સુખ મળ્યા સ્વામી તુજ નિરખતા, સુકૃત સંચય હુઓ પાઠ નીઠા. ૧. ઋષભ કંપ સાખી ફળ્યો કામ ઘટ મુજ મળ્યો, આંગણે અમીયના મેહ વુઠ્યા; મુજ મહીરાન મહી લાણ તુજ નિરખતાં, ક્ષય થયા કુમતી અધાર જુઠા. ૨. કવણ નર કનક મણી છોડી તૃણ સંગેહે, કવણ કુંજર તણ કરહુ ક્ષેવે; કવણ ખેસે તણ કંપતરૂ ખાવળે, તુજ તણ અન્ય સુર કોણ સેવે. ૩. એક મુજ ટેક શું વિવેક સાહેબ સદા, તુજ તણ દેવ દુજે ન ઇચ્છું; તુજ વચન રાગ સુખ સાગરે ઝીલતાં, કર્મ ભર બ્રમણથી હું ન ખીવું. ૪. કોડી છે દાસ પ્રભુ તાહરે ભલભલા,

માહરે દેવ તું એક ખ્યારો; પતિત પાવન સમો જગત ઉખારક,
મહેર કરી મોહો પ્રભુ ભવ જલધિ તારો. ૫. મુક્તિથી અધિક તુજ
લક્ષિત મુજ મનવસી, જેહુશું સખળ પ્રતિબંધ લાગ્યો; ચમક પાવાણુ
જેમ લોહને ખેંચશે, મુક્તિને સહજ તુજ લક્ષિત રાગો. ૬. ધન્ય
તે કાય જેણે પાય તુજ પ્રણમીયા, તુજ શુભે, તેહ ધન્ય ધન્ય
જીવ્હા; ધન્ય તે હૃદય તુજ સદા સમરતાં, ધન્ય તે રાતને ધન્ય
દીહા. ૭. શુભ અનંતા પ્રભુ તુજ ખળને રહ્યા, એક શુભ દેત
મુજ શું વિમાસો; રચણુ એક દેત શી હાણુ રચણાપરે, લોકની
આપદા જેમ નાસે. ૮. ગંગ સમ રંગ તુજ કીર્તિ કલ્લોલને, રવિ
થકી અધિક તપ તેજ તાલે; શ્રીનય વિભ્ય બુધ સેવક હું આપનો,
જસ કહે મોહો પ્રભુ ભવ નીવાળો. ૯.

ૐ

તીરથની આશાતના નવિ કરીયે, હારે નવિ કરીયે રે નવિ
કરીયે; હારે ધૂપ ધ્યાન ઘટા અનુસરીએ, હારે તરિયે સંસાર. તીં ૧.
આશાતના કરતાં થકાં ધન હાણી, ભૂખ્યાં ન મળે અન્નપાણી; કાયા
વળી રોગે ભરાણી, હારે આ ભવમાં એમ. તીં ૨. પરભવ પરમા-
ધામી તે વશ પડશે, વૈતરણી નદીમાં લળશે; અગ્નિ ને કુઠે બલશે,
હારે નહીં શરણું કેય. તીં ૩. પૂરવ નવાણું નાયજી ઇહાં આવ્યા,
સાધુ કેઇ મોક્ષે સિધાવ્યા; શ્રાવક પણ સિદ્ધિ સુહાવ્યા, હારે જપતાં
ગિરિનામ. તીં ૪. અષ્ટોત્તર શતકુટ એ ગિરિઠામે, સૌંદર્ય યશોધર
નામે; પ્રીતિમંડળ કામુક કામે, હારે વળી સહજનંદ. તીં ૫.
મહેંદ્રધ્વજ સરવારથ સિદ્ધ કહિયે, પ્રિયંકર નામ એ લહિયે; ગિરિ
શિતલ છાંયે રહીએ, હારે નિત્ય કરિયે ધ્યાન. તીં ૬. પૂલ નવાણું
પ્રકરની એમ કીજે, નરભવનો લાહો લીજે; વળી દાન સુપાત્રે દીજે,
હારે ચઢતે પરિણામ. તીં ૭. સેવનકૃપા સંસારમાં કરે લીલા,
રમણી ધન સુંદર બાલા; શુભ વીર વિનોદ વિશાલા, હારે મંગળ
શિવમાલ. તીં ૮.

૩. શ્રી અજિતનાથજિન સ્તવનો.

૧

પ્રીતલડી બંધાણી રે અજિત જીવંદ શું, કાંઈ પ્રભુ પાએ
 ક્ષણ એકે મન ન સુહાયજો; ધ્યાનની તાલી રે લાગી નેહ શું,
 જલદઘટા જીમ શિવસુત વાહન દાયજો. પ્રીતલડીં ૧. નેહ ઘેહું
 મન માફું રે પ્રભુ અલજે રહે, તન મન ધન એ કારણથી પ્રભુ
 મુજજો; મારે તો આધાર રે સાહીબ રાવલો, અંતરગતનું પ્રભુ
 આગલ કહું શુંજો. પ્રીતલડીં ૨. સાહેબ તે સાચો રે જગમાં
 ભણીએ, સેવકના જે સહેજે મુધારે કાજ જો; એહુવેને આચરણે
 કેમ કરીને રહું, બિરદ તુમારો તારણ તરણ જહાજો. પ્રીતલડીં ૩.
 તારકતા તુજ માહે રે શ્રવણે સાંભલી, તે ભણી હું આગ્યો છું
 દીન દયાલ જો; તુજ કર્ણાની લહેર મુજ કારજ સરે, શું ઘણું
 કહીએ જણ આગલ કૃપાલ જો. પ્રીતલડીં ૪. કર્ણા દ્રષ્ટિ કીધી
 રે સેવક ઉપરે, ભવ ભવ ભાવક ભાંગી ભાકત પ્રસંગ જો; મન
 વંછિત ફલીયાં રે જિન આલંબને, કર જોડીને મોહન કહે મન
 રંગ જો. પ્રીતલડીં ૫.

૨

અજિત અજિત જિન ધ્યાયે, ધરી હૈડે હો ભવિ નિર્મળ
 ધ્યાન; હૃદય, સરોજમેં રહ્યો, મુરલિ સમ હો લહિ તાસ વિજ્ઞાન.
 અં ૧. કીટ ધ્યાન ભૂગી તણો, નિજ ધરતાં હો તે ભૂંગી નિદાન;
 કલઘૌત સ્વરૂપતા, લોહ કરસત હો પારસ પાપાન. અં ૨. પુન
 પિયુમંદાદિક, સહિ હોય ચંદન હો મલયાગર સંગ; સિંધવ
 ક્યારીમેં પડ્યો, જિમ પલટે હો વસ્તુનો રંગ. અં ૩. દ્યેય
 રૂપની એકતા, કરે ધ્યાતા હો ધરે ધ્યાન સુજન; કરે કતલ મલ
 લિન્નતા, જિમ નાસે હો તમ ઉગતે લાન. અં ૪. પુષ્ટાલંબન
 યોગથી, નિરાલંબનતા હો સુખ સાધન જોહ; ચિદાનંદ અવિચળ
 કળા, ક્ષણમાંહે હો ભવિ પાવે તેહ. અં ૫.

૩

અજિત જિનદં દેવ, ચિરચિત્ત ધ્યાંધયે; ચિરચિત્ત ધ્યાંધયે,
પરમ સુખ પાધયે. અજિં અતિ નીકો ભાવ જલ, વિગત મમત
મલ; એસો જ્ઞાનસરથી, સુજલ ભર લાધયે. અજિં ૧. કેસર
સુમતિ ઘોરી, ભરી ભાવના કયોરી; કર મન ભોરી અંગ, અંગીયાં
રચાધયે. અજિં ૨. અભય અખંડ ક્યારી, સીચકે વિવેક વારી;
સહજ સુભાવમેં, સુમન નિપજાધયે. અજિં ૩. ધ્યાન ધૂપ જ્ઞાન
દીપ, કરી અષ્ટકર્મ ઝીપ; સુવિધ સરૂપ તપ, નૈવેદ્ય ચઢાધયે. અજિં
૪. લીજીયે અમલ દલ, ઠોધયે સરસ ફલ; અક્ષત અખંડ બોધ,
સ્વસ્તિક લખાધયે. અજિં ૫. અનુભવ ભોર ભયો, મિથ્યામત દૂર
ગયો; કરિ જિન સેવ ઇમ, શુભ કુનિ ગાધયે. અજિં ૬. ઇશુવિધ
ભાવ સેવ, કીજિયે સુનિત્ય મેવ; ચિદાનંદ પ્યારે ઇમ, શિવપુર
પાધયે. અજિં ૭.

૪. શ્રી સંભવનાથજિન સ્તવનો.

૧

હારે પ્રભુ સંભવસ્વામી ત્રીભ શ્રીજગનાથજો, લાગીરે તુજથી
દઢ ધર્મની પ્રીતડીરે લો; હારે સરસ સુકોમળ સુરતરૂ દીધી ખાથજો,
ભણ્યું રેસે ભૂખે લીધી સખડીરે લો. હાં ૧. સકળ શુભે કરી
ગીરૂઓં તુંહી જ એકજો, દીઠારે મન ત્રીઠો ઇઠો રાજીઓરે લો;
હારે તુજશું મિલતાં સાચો મુજશું વિવેકજો, હુંતોરે ધણીઆતો
થઈને ગાજીઓરે લો. હાં ૨. નહિ છે માહરે હવે કેહની પરવાહજો,
જેતાંરે સાહી મુજ હજો બાંહડીરે લો; હારે તુજ પાસેથી અંજગો
ન રહું નાહજો, દોડેરે કુણ તાવડ છાંડિ છાંહડિરે લો. હાં ૩.
ભાગ્યે લંહીયે તુજ સરીખાનો સંગજો, આણેરે જમવારે ફિરિ ફિરિ
દોહિલોરે લો; હારે જોતિ મનોહર ચિંતામણીનો નંગજો, જેતાંરે
કિમે નહીં જગમાં સોહિલોરે લો. હાં ૪. ઉતારો મત ચિંતડાથી નિજ
દાસજો, ચિંતારે ચૂરતાં પ્રભુ ને કરો ગઈરે લો; હારે પ્રેમ વધારણ
કાંતિ તણી અરંદાસજો, ગણતારે પોતાનો અવિ લેખે થઈરે લો. હાં ૫.

૨

મુને સંભવ જિનશું પ્રીત, અવિહુડ લાગીરે; કાંઈ દેખત પ્રભુ
 મુખ ચંદ, લાપઠ લાગીરે. ૧. જિન મેના નંદન દેવ, દિલડે વસી-
 યોરે; પ્રભુ ચરણ નમે કર જોડ, અનુભવ રસીયોરે. ૨. તોરી ધનુસય
 ચાર પ્રમાણ, ઉંચી કાચારે; મનમેહન કંચનવાન, લાગી તોરી માચારે.
 ૩. પ્રભુ રાયજિતારીનંદ, નયણે દીકારે; સાવચ્છીપુર શણગાર, લાગે
 મુને મીકારે. ૪. પ્રભુ પ્રહ્લાચારી ભગવાન, નામ મુણાવેરે; પણ મુગ-
 તિવધુ વશી મંત્ર, પાઠ લણાવેરે. ૫ મુજ રઠ લાગી મનમાહે, તુજ
 ગુણ, કેરી રે; નહિં તુજ મૂરતને તોલ, સ્વરત લલેરીરે. ૬. જિન
 મહેર કરી ભગવાન, વાન વધારોરે; શ્રી સુમતી વિજયશુર શિખ્ય,
 દિલમાં ધારોરે. ૭.

૩

સાહેબ સાંભળોરે, સંભવ અરજ અમારી; ભવોભવ હું ભખ્યો-
 રે, ન લહી સેવા તુમારી; નરક નિગોદમારે, હું તિહાં બહુ ભવ
 ભમિયો; તુમ વિષુ દુઃખ સહ્યારે, અહનિશ કોષે ધમધમીયો. સાં ૧.
 ઇન્દ્રિય વશ પડયોરે, પાળ્યાં મત નવિ સુસે; ત્રસપણું નવિ
 ગભ્યુંરે, હણીયા ધાવર હુંસે; મત ચિત્ત નવી ધર્યારે, ખીણું સાચું
 ન ભોલ્યું; પાપની ગોઠડીરે, ત્યાં મેં હઈડું જઈ ખોલ્યું. સાં ૨.
 ચોરી મેં કરીરે, અહવિહુ અદત ન ટાળ્યું; શ્રીજિન આણુશુરે, મેં નવિ
 સંજન પાળ્યું; મધુકર તણી પડેરે, શુષ્ક ન આહાર ગવેખ્યો;
 રસના લાલચેરે, નિરમ્બ પિંડ ઉવેખ્યો. સાં ૩. નરભવ દોહિલોરે,
 પામી મોહવશ પડીયો, પરસ્ત્રી દેખીનેરે, મુજ મન તિહાં જઈ અડી-
 યો; કામ ન કો સર્યારે, પાપે પિંડ મેં ભરીયો; શુષ્ક બુષ્ક નવિ
 રહી રે, તેણે નવિ આતમ તરીયો. સાં ૪. લક્ષ્મીની લાલચેરે, મેં
 બહુ દીનતા દાખી; તો પણ નવિ મળીરે, મળી તો નવિ રહી
 રાખી; જે જન અભિલષે રે, તે તો તેહથી નાસે; તૃણ સમ જે
 ગણેરે, તેહની નિત્ય રહે પાવે. સાં ૫. ધન્ય ધન્ય તે નરારે, એહ-
 નો મોહ વિછેડી, વિવય નિવાસોનેરે, એહને ધર્મમાં જોડી; અલક્ષ

તે મેં લખ્યાં રે, રાત્રિ ભોજન કીધાં; પ્રત નવિ પાળીઆંરે, જેહવાં
મૂળથી લીધાં. સાં ૬. અનંત ભવ હું લખ્યોરે, ભમતાં સાહિબ
મળીયો; તુમ વિના કોણ દીયેરે, બોધિયણ મુજ બળીયો; સંભવ
આપજોરે, ચરણ કમળ તુમ સેવા; નય એમ વિનવેરે, સુણજો
દેવાધિદેવા સાં ૭.

૪

સમક્ષિ દાતા સમક્ષિ આપો, મન માગે થઈ મીઠું; છતી
વસ્તુ દેતા શું શોચો, મીઠું તે સહુએ દીધું, ખ્યાલ પ્રાણ થકી
છો રાજ, સંભવ જિનવર મુજને. ૧. એમ મત જાણો જે આપે
લહીએ, તો લાધ્યું શું લેવું; પણ પરમારથ પ્રીછી આપે, તેહજ
કહીએ દેવું. ખ્યાલ ૨. એહ અર્થી હું અર્થ સમર્પક, એમ મત
કરજો હાંસું; પ્રગટ ન હતું તમને પણ પહેલાં, જોઈ હાંસાતું ખાંસું.
ખ્યાલ ૩. પરમ પુરુષ તમે પ્રથમ જાણે, પામ્યા એ પ્રભુતાઈ;
તેણે રૂપે તુમને જાણ્યો, તેણે તુમ હાથે વડાઈ. ખ્યાલ ૪. તુમે
સ્વામી હું સેવા કરી, મુજરો સ્વામી નિવાળો; નહિ તો હું માંડી
માંગતા, સેવક કીણ વિધ લાળો. ખ્યાલ ૫. જ્યોતે જ્યોત મીલે
મત પ્રીછો, કોણ લેશે કોણ વરસે; સાચી ભક્તિને હુંસ તણી,
પરે ખીર નીર પેરે કરશે. ખ્યાલ ૬. જોલખ કીધી લેખે આવી,
ચરણ લેટ પ્રભુ દીધી; રૂપ વિષુધનો મોહન પલણે, રસના પાવન
કીધી. ખ્યાલ ૭.

૫. શ્રી અભિનંદજિન સ્તવનો.

૧

શ્રી અભિનંદસ્વામીનેરે, સેવે સુરકુમરીની કોડકે; પ્રભુની
ચાકરીરે, મુખમટકે મોહિ રહિરે, ઉભી આગળ બે કર જોડકે. પ્ર૦
૧. સ્વર ઝીણે આલાપતિરે, ગાતી જિનગુણ ગીત રસાળ કે; પ્ર૦
તાળ મૃદંગ બજાવતિરે, દેતી અમરી ભમરીજાળકે. પ્ર૦ ૨. ધમ-
ધમ ધમકે ઘુઘારરે, બળકે કટિમેખલ સારકે; પ્ર૦ નાટિકા નવનવા
નાચતીરે, બોલે પ્રભુગુણગીત રસાળકે. પ્ર૦ ૩. સુત સિદ્ધારથ માત-

નોરે, સંવર ભૂપતિ કુળ શિલ્પગાર; પ્ર૦ ધનુસય સાદા ત્રણનીરે,
 પ્રભુજીને દીપે દેહ અપાર. પ્ર૦ ૪. પુરવ લાખ પચાસતુરે, પાળી
 આયુ લલ્લું શુભ ઠામ; પ્ર૦ નયરી અયોધ્યાનો સહયોરે, દરશણ
 નાણ રચણ ગુણગણ. પ્ર૦ ૫. સેવો સમરથ સાહિબોરે, સાચો શિવ-
 નયરીનો સાચ; પ્ર૦ મુજ હૈડાંમાહિ વસ્યોરે, જ્ઞાલો તીન ભુવનનો
 નાથ. પ્ર૦ ૬. ઈણીપરે જિનગુણગાવતારે, લહો એ અનુભવ મુખ
 રસાળ; પ્ર૦ રામવિજય પ્રભુ સેવતારે, કરતાં નિત મંગળ માળ. પ્ર૦ ૭.

૨

તમે જોજો જોજો રે, વાણીનો પ્રકાશ, તુમે જોજો જોજો રે.
 ઉઠે છે અખંડ ધ્વનિ, જોજો સંભલાય; નર તિરિય દેવ આપણી,
 સહુ ભાપાયે સમજાય. તુમે૦ ૧. દ્રવ્યાદિક દેખી કરીને, નય નિખેપે
 જુત્તો; લંગ તણી રચના ઘણી, કોઈ જાણે સહુ અદ્ભુત તુમે૦ ૨.
 પય' મુઘા ને ઇંદુ વારિ, હારી જાયે સર્વ; પાખંડી જન સાંભળીને,
 મૂઝી દીપે ગર્વ. તુમે૦ ૩. ગુણ પાંત્રીસે અલંકરી, કાંઈ અભિનંદન
 જિન વાણ; સંશય છેદે મન તણા, પ્રભુ કેવલ જ્ઞાને જાણ. તુમે૦
 ૪. વાણી જે જન સાંભળે, તે જાણે દ્રવ્ય ને ભાવ; નિશ્ચય ને
 વ્યવહાર જાણે, જિન પર ભાવ. તુમે૦ ૫. સાધ્ય સાધન ભેદ જાણે,
 જ્ઞાન ને આચાર; હેય જ્ઞેય ઉપાદેય જાણે, તત્વાતત્વ વિચાર. તુમે૦
 ૬. નર્ક સ્વર્ગ અપવર્ગ જાણે, ચિર વ્યય ને ઉત્પાદ; રાગ દ્વેષ
 અનુબંધ જાણે, ઉત્સર્ગ ને અપવાદ. તુમે૦ ૭. નિજ સ્વરૂપને
 જોલખીને, અવલંબે સ્વરૂપ; ચિદાનંદ ધન આતમાં તે, થાયે નિજ
 ગુણ ભૂપ. તુમે૦ ૮. વાણીથી જિન ઉત્તમ કેરા, અવલંબે પદ પદ;
 નિયમાં તે પર ભાવ તજીને, પામે શિવપુર પદ. તુમે૦ ૯.

૩

અભિનંદન જિનરાજ, આણી ભાવ ઘણોરી, પ્રણમું તુંમચા
 પાય; સેવક કરિ અપણોરી; ભવભય સાગર તાર, સાહિબ મુહા-
 મણોરી, સુરતરૂ જાસ પ્રસન્ન, કિમ હોયે તે હુમણોરી. ૧.
 ભગતવદ્ધ જિનરાજ, અવણે જેહ સુદયોરી, તેહશું ધર્મસનેહ,

સહજસુભાવ જન્યોરી; ઉપશંખવંત અથાગ, તોહી મોહ હૃદયોરી;
રતિપતિ દુર્ધર જેહ, દુશ્મન તે ન ગણ્યોરી. ૨. સંવરનૃપનો જાત,
સંવર જેહ ધરેરી, અચરિજશુ તેહમાંહિ, કુળઆચાર કરેરી;
કીરતિકન્યા જાસ, ત્રિભુવનમાંહિ ફિરેરી, પરવાદી મત માન, તાસુ
તેહ હરેરી. ૩. અખય લહે કળ તેહ, જેહશુ હેજ વહેરી, દોહગ
દુરગતિ દુઃખ, દુશ્મન ભીતિ દહેરિ; ભવભવ સંચિત પાપ, હણમાં
તેહ હરેરી, ઇમ મહિમા મહિમાંહિ, સર્વથી કેમ કહેરી. ૪.
સાચર ભલિઉં બિંદુ, હોયે અખયપણેરી, તિમ વિનતી સુપ્રમાણ,
સાહિબ જેહ મુણેરી, અનુભવ ભુવને નિવાસ, આપો હેજ ધણેરી,
જ્ઞાનવિમલ સુપ્રકાશ, પ્રભુ ગુણ રાસ ગુણેરી. ૫.

૬. શ્રી સુમતિજિન સ્તવન.

સાહિબા સુમતિજિણુંદા, ટાળો ભવભવ મુજ ફંદા; શ્રીજિન
સેવોળે. તુજ દરિસણ અતિ આનંદાં, તું સમતારસનાકંદા. શ્રીં ૧.
સુમતિ સુમતિ જવ આવે, તવ કુમતિનો દાવ ન ફાવે; શ્રીં તુજ
સરૂપ જવ ધ્યાવે, તવ આતમ અનુભવ પાવે. શ્રીં ૨. તુંહીજ
છે આંખ અરૂપી, ધ્યાય કબહુ ભેદે રૂપી; શ્રીં સહેજે વળી સિદ્ધસ્વ-
રૂપી, ઇમ જોતાં તું બહુરૂપી. શ્રીં ૩. ઇમ અલગો વિલગો હોવે,
કિમ મૂઢમાત તું જોવે; શ્રીં જો અનુભવરૂપે જોવે, તો મોહતિભિરને
ખોવે. શ્રીં ૪. સુમંગલા જેહની માતા; તું પંચમગતિનો દાતા;
શ્રીં જ્ઞાનવિમલ પ્રભુજ્ઞાતા, તું માતા ત્રાતા જ્ઞાતા. શ્રીં ૫.

૭. શ્રી ચંદ્રપ્રભુજિન સ્તવન.

હારે મારે ચંદ્રવદન જિન ચંદ્રપ્રભુ જગતનાહુજો, દીઠા મીઠા
ઇચ્છો જિનવર આઠગોરેલો; હાંં મનડાનો માનીતો પ્રાણઆધારજો,
જગસુખદાયક જંગમસુર સાખી સગોરેલો. હાંં ૧. શુભઆશ્રય
ઉદયાચળ સમકિત સૂરજો; વિમલદશા પૂરવદિશે ઉચ્ચો દીપતોરેલો,
હાંં મૈત્રી મુદિતા કરુણા ને માધ્યસ્થજો; વિનય વિવેક મુલંછન
કમળ વિકાસતોરેલો. હાંં ૨. સદ્ગુણા અનુભોદ પરિમલ પૂરજો,
પરછાયો મનમાનસસર અનુભવ વાયદેરેલો; હાંં ચેનન ચક્રવા

ઉપશમ સરવર નીરજે, ગુલમતી ચકવી સંગે રંગ રમલ કરેરેલો. હાં ૩. જ્ઞાનપ્રકાશે નયણુલ્લાં મુજ દોયજે; જાણેરે ખટદ્રવ્ય સ્વભાવે થાપણેરેલો, હાં ૪. ચેતન લિલાલિલ નિત્યાનિત્યજે; રૂપી અરૂપી આદિસ્વરૂપ આ પાપણેરેલો. હાં ૫. લગ ગુણદાયક લખમણુરાણીનંદજે, ચરણસરોજ સેવા મેવા સારિણીરેલો; હાં ૬. પંડિત શ્રીગુરુ ક્ષમાવિનય મુપસાયજે, મુનિ જિન જપે જગમાં જોતાં પારણીરેલો. હાં ૭.

૮. શ્રી મુવિધિજિન સ્તવનો.

૧

મુવિધિજિન ત્રિગટ છાજે, સુરદુંદુહી ગયણે ગાજે; શિર ઉપર છત્ર વિરાજેહો, દેવ પ્યારા દરીશ તુમારે જાયું. ૧. સમ પંચ વર્ણુ ફૂલ, દેવ વરસાવે બહુ મૂલ; પામે સમકિત અતુલહો. દે ૨. પુઠે લામંડળ બલકે, ફુગ પાસે ચામર લલકે; સ્વર ઝીણે બુધરી રણકેહો. દે ૩. સિંહાસન રૂપઅશોક, દળ ફળની રી કહું રોક; મોહો દાનવ માનવ થોકહો. દે ૪. દૂધ સાકર મેવા દ્રાખ, પાકી સહકારની સાખ; તેહથી મીઠી તુમ્હુ લાખહો. દે ૫. લવભવના તાપ શમાવે, એકે વચને સહુ સમજાવે; વળી બીજધર્મનું વાવેહો. દે ૬. મુણી. ખારખરખા હરખે, સંયમ સમતા મુખ ફરસે, સેવક જિન તેહને તરસેહો. દે ૭.

૨

દિન દિન વાન ચઢે ગુન તેરો, જ્યું કંચન પર ભાગ; ઓર ન મેહો કષાયકી કાલિપ, સો કયું સેવા લાગ. મેં ૧. રાજકુંસ તું માન સરોવર, ઓર અશુચિ રુચિ કાગ; વિષય ભુજંગ ગરૂડ તું કહિયે, ઓર વિષય વિષ નાગ. મેં ૨. ઓર દેવ જલ છીલર સરિખે, તું તો સમુદ્ર અથાય; તું સુરતરૂ મનવંછિત પૂરન, ઓર તો મુકે સાગ. મેં ૩. તું પુરુષોત્તમ. તુંહિ નિરંજન, તું શંકર વડ ભાગ; તું બુદ્ધિ મહાબલ, વીતરાગ. મેં ૪. મુવિધિ વનકે, મેરો જસ કહે ભમર રનિ. ભક્તિ

૯. શ્રી શીતલનાથજિન સ્તવન.

શ્રી શીતલજિન વંદિયે અરિહંતાણ, શીતલ દર્શન જાસ
ભગવંતાણ; વિષય કષાયને શામવા, અં અભિનવ જાણે ખરાસ;
ભં ૧. ખાવનાચંદન પરિ કરે, અં કંટકરૂપ સુવાસ; ભં તિમ
કંટક મન માહરૂં; અં તુમ ધ્યાને હોયે શુભ વાસ; ભં ૨. નંદન
નંદા માતનો, અં કરે આનંદિત લોક; ભં દદરથનૃપ કુલદિનમણી,
અં જિત મદ માને ને શોક. ભં ૩. શ્રીવત્સલંછન મિસિ રહે,
અં પગકમળે સુખકાર; ભં મંગળીકમાં તે થયો, અં તે શુભ
પ્રભુ આધાર. ભં ૪. કેવળકમળા આપીયે, અં તો વાધે જગ
મામ; ભં ન્યાયસાગરની વિનતી, અં સુણો ત્રિહુજગના સ્વામ ભં ૫.

૧૦. શ્રી વિમળાજિન સ્તવનો.

૧

વિમળજિનેસર દેવ નયણે ઢીઠા રે, મૂરતિવંત મહંત લાગે
મીઠા રે; મધુરી જેહની વાણિ જેવી શેલડી, સાંભળતાં સુખ
થાય કામિતવેલડી. ૧. જાગ્યાં માહુરાં લાગ્ય તુજ ચરણે આયો,
પાપ ગયાં પલાય ગંગાજળ ન્હાયો; દુધે વુઠ્યા મેહ અશુભ દિવસ
નાઠા, ફર ગયા દુખ દંદ દુશ્મન થયા માઠા. ૨. હવે માહુરો
અવતાર સક્ષી થયો લેખે, પણ મુજને એક વાર નેહુ નજરે દેખે;
સુરમણિથી જગદીશ તુમે તો અધિક મળ્યા, પાસા માહુરે દાવ મુહ
માળ્યા ઢાળ્યા. ૩. ભૂખ્યાને મહાસાજ જિમ ભોજન મિળે, તરશ્યાને
તાહું નીર અંતર તપ ટળે; યાકયો તે સુખપાળ બેસી સુખ પામે,
તેમ ચાહતા મિત્ર મળતાં હિત જામે. ૪. તાહુરે ચરણે નાથ હેજે
વળગ્યો છું, દિવિ મ દેખે છેહ નહીં હું અળગો છું; શ્રી અખયચંદ
સૂરીશ ગુરુજી ઉપગારી, શિષ્ય મુનિ મુશાલ જાવે બલિહારી. ૫.

૨

વિમલજિણુંદશું જ્ઞાનવિનોદિ, સુખ છળિ શશી અવીરેલેણ;
સુરવર નીરખી રૂપ અનોપમ, હણ્યે નમેષ ન મેળેણ. વિં ૧.
વિષ્ણુ વરાહ ચર્ચ ધર વસુધા, એહવું કોઈક કહે છે જી; તો વરાહ

લંછન મશે' પ્રભુને, ચરણે શરણુ રહે છે જી. વિં ૨. લીલા અઠગ લલિત પુરુષોત્તમ, સિદ્ધવધુ રસ ભીનોજી; વેધક સ્વામીથી મિલવું સોહિલું, જે કોઈ ટાળે કીનોજી. વિં ૩. પ્રસન્ન થઈ જગનાથ પધાર્યા, મનમંદિરે મુજ મુધર્યોજી; હું નટ નવલ વિવિધ ગતિ જાણું, ગિણુ એક તો હ્યો મુજરોજી. વિં ૪. ચોરાશીલખ વેષ હું આણું, કર્મ પ્રતિત પ્રમાણેજી; જે અનુભવ દાન ગમે તો, ના રૂચે તો કહો મયાણેજી. વિં ૫. જે પ્રભુલકિત વિમુખ નર જગમે, તે જમ ભૂલ્યો ભટકેજી; સંગત તેહ ન વિગત લહીયે, પૂનઃકિથી ચિટકેજી. વિં ૬. કીજે પ્રસાદ ઉચિત ઠકુરાઈ, સ્વામી અખય ખજનોજી; રૂપ વિષુધનો મોહન પલણે, સેવક વિનતી માનોજી. વિં ૭.

૧૧. શ્રી અનંતનાથજિન સ્તવનો.

૧

અનંત જિણુંદશું વિનતી, મેં તો કીધી હો ત્રિકરણથી આજ; મિલતા નિજ સાહેબ લાણી, કુણુ આણે હો મૂરખમન લાજ. અં ૧. મુખપંકજ મન મધુકર, રહ્યો લખિહો ગુણુજાને લીણુ; હરીહર આવળ ફૂલ જ્યો, તે દેખ્યાં હો કિમચિત હોવે પ્રીણુ. આં ૨. ભવ ફરીયો ફરીયો તરીયો, પણુ કોઈ હો આણુસરીઓ ન દ્રીપ; હવે મનપ્રવહણુ માહરૂં, તુમપદ ભેટે હો મેં રાખ્યું છીપ. અં ૩. અં-તરજામી મિલ્યે થકે, ફેરેમાહરોહો સહી કરીને ભાગ; હવે વાહિ જાવા તણી, નથી પ્રભુજી હો કોઈ ઇંહાં લાજ. અં ૪. પદલવચહી રઠ લેયશું, નહી મેળો હો જ્યારે તુમે મીટ; આતમ અંખરે જો થઈ, કીમ ઉવટે હો કરારી છીંટ. અં ૫. નાયક નિજ નિવાળ્યે, હવે લાણ્યે હો કરતા રસલટ; અધ્યાતમ પદ આપવા, કાંઈ મહિ પટે હો ખજાને ખૂટ. અં ૬. જિમ તુમે તરયા તિમ તારને, શું ખેસે હો તુમને કાંઈ દામ; નહી તારો તો મુજને, તો કિમ તુમ હો તારક કહેયો નામ. અં ૭. હુંતો જીન રુપસ્થથી, રહું હોઈ હો અહનિશ અનુકૂળ; ચરણ તજી જઈયે કીહાં, છે માહરી હો

વાતલડીનો મૂલ અં ૮. અષ્ટાપદ પદ્મ કરે, અન્ય તિરથ હો
જશે જિમ હેડ; મોહન કહે કવિ રૂપનો, વિના ઉપશમ હો નવિ
મૂકુ કેડ. અં ૯.

૨

શ્રીઅનંતજિન સેવિયેરે લાલ, મોહનવહી કંદ મનમોહનાં;
જે-સેઓ શિવ સુખ દિયેરેલાલ, ટાળે લવલય કંદ. શ્રીં મં ૧.
મુખમટકે જગમોહિઓરેલાલ, રૂપરંગ અતિચંગ મં લોચન અતિ
અણીયાલડાંરેલાલ, વાણી ગંગતરંગ. શ્રીં મં ૨. ગુણ સધળા
અંગે વસ્યારેલાલ, દોષ ગયા સવિ ફર મં વાયક જશ કહે સુખ
લહેરેલાલ, દેખી પ્રભુ મુખ નૂર. શ્રીં મં ૩.

૩

મુજસા નંદન જગ આનંદ દેવજો, નેહરે નવરંગે નિત નિત
લેટીયેરે; લેટ્યાથી શું થાયે મોરી સૈઓરે, લવ લવના પાતિકડાં
અળગાં મેટીયેરે. ૧. સુંદર ચોળી પહેરી ચરણ ચીરરે, આવોરે
ચોવટડે જિનગુણ ગાઈયેરે; જિનગુણ ગાયે શું થાયે મોરી ખેનીરે,
પરલવરે સુરપદવી સુંદર પામીયેરે. ૨. સહિયર ટાળી લોળી પરિ-
ધળ લાવેરે, ગાવેરે ગુણવંતી હુધડે ગહગહીરે; જયજગનાયક
શિવસુખદાયક દેવરે, લાયકરે તુજ સરિખો જગમાં કો નહીરે. ૩.
પરમ નિરંજન નિર્જિત લગવંતરે, પાવનરે પરમાતમ શ્રવણે સાંભ-
ળ્યોરે; પામી હવે મેં તુજ શાસન પરતીતરે, ધ્યાનેરે એક તાને
પ્રભુ આવી મળ્યોરે. ૪. ઉચપણે પથશા ધનુષનો માનરે, પાળ્યુરે
વળી આઉખું લાખ તીશનુરે; શ્રીગુરુ સુમતિવિજય કવિરાય પસા-
યરે, અહનિશરે દિલ ધ્યાન વશે જગદીશનુરે. ૫.

૪

અનંત જિણુંદ અવધારીયે, સેવકની અરદાસ જિનજી; અનંત
અનંત ગુણ તુમતણા, સાંભરે શ્વાસોશ્વાસ. જિં ૧. સુરમણિ સમ
તુમ સેવના, પામીયે પુન્ય પંડુર; જિં કિમ પ્રસાદ તણે વશે, મૂકું
અધખિણુ ફર. જિં ૨. લગતિ જુગતિ મનમેં વસો, મનરંજન

મહારાજ; જિં સેવકની તુમને ઝાછે, જાંઘા ગ્રહાની લાજ. જિં ૩. શું મીઠા ધીઠા દિયેં, તેહનો નહિ હું દાસ; જિં સાધે સેવક સંભવી, કિન્હે જ્ઞાન પ્રકાશ. જિં ૪. જાણુને શું કહેવું ઘણું, એક વચન મેલાપ; જિં મોહન કહે કવિ રૂપનો, ભક્તિ મધુર જિમ દ્રાવ. જિં ૫.

૫

શ્રી અનંતપ્રભો અંતરિક્ષે વિભો, ગુણ અનંતા રહે ધ્યાન રૂપા; અતિશયવંત મહંત જિનરાજ્યા, વાણ્યા ષરિ સદા સકળ રૂપા. શ્રીં ૧. જ્ઞાન દર્શન સુખ સમક્રિતાખય તિથિ, અરૂપિ અવગાહના અખય લાવે; વીર્ય અનંત એ અષ્ટક ઉપનું, આઠ કૃત કર્મ કેરે અભાવે. શ્રીં ૨. રથેન નિજ કૂરતા ટાળવા તુમ પદે, લંછન મિસિ રહ્યો સેવ સારે; સહયતા સુભગતાદિક ગુણ તુમ તણી, સેવના પાવનાને આધારે. શ્રીં ૩. સિંહસેન ભૂપ સુજસા તણે, નંદનો, ચૌદમો ચૌદ ભૂયગામ પાળે; ચૌદ ગુણકામ સોપાન ચઢી નિજ ગુણ, આવતા આપમાંહિ સંભાળે. શ્રીં ૪. અનંતજિન સેવથી અનંત જિનવર તણી, ભક્તિની બક્ત નિજ શક્તિ સારું; ન્યાયસાગર કહે આવનીતળે ભેયતાં, એહ સમ અવર નહી કોય તારું. શ્રીં ૫.

૧૨. શ્રી ધર્મનાથજિન સ્તવન.

હારે મારે ધર્મજિણુંદશું લાગી પ્રણમ પ્રીત ભે, છવડલો લલયાણો જિનજીની ઓળંગેરે લો; હારે મુને થાશે કોઈક સમે પ્રભુ સુપ્રસન્ન ભે, વાતલડી મહારીરે સવી થાશે વગેરે લો. ૧. હારે પ્રભુ દુરીજનનો ભભેર્યો માહરો નાથ ભે, ઓળવશે નહી ક્યારે કીધી ચાકરીરે લો; હારે મારા સ્વામી સરખો કુણ છે દુનિયા માંહ ભે, જઈયેરે જીમ તેહને ઘર આશા કરીરે લો. ૨. હારે જસ મેવાસેતી સ્વારથની નહી સિધ્ધ ભે, ઠાલીરે શી કરવી તેહથી ગોઠડીરે લો; હારે કાંઈ જીહું ખાય તે મિહાઈન માટે ભે, કાંઈરે પરમારથ વિણ નહી પ્રીતડીરે લો. ૩. હારે મારે અંતરજામી છવન-પ્રાણઆધાર ભે, વાંચોરે નવિ જાણ્યો કલિયુગ વાયરોરે લો; હારે મારે લાયક નાયક ભગતવછલ ભગવંત ભે, વાડેરે ગુણ કેરો સાહિબ

સાયરુરે લો. ૪. હારે મારે લાગી મુજને 'તાહરી માયા ભેર' ને, અળગારે રહ્યાથી હોય ઓસંગળોરે લો; હારે કુણુ જાણે અંતરગતની વિણુ મહારાજ' ને, હેજેરે હુસી જોલો છાંડી આમલોરે લો. ૫. હારે તારે મુખને મટકે અટકયું માહરૂં મન ને, આંખડડી અણીયાળી કામણુગારીઆરે લો; હારે મારા નયણું લપટ જોવે ખીણુ ખીણુ તુજ ને, રાતેરે પ્રભુરૂપે ન રહે વારીઆરે લો. ૬. હારે પ્રભુ અળગા તોપણુ જાણુને કરીને હજાર ને, તાહરીરે બલિહારી હું જાઉં વારણુરે લો, હારે કવિ રૂપ વિબુધનો મોહન કરે અરદાસ ને, ગિરૂઆથી મન આણી ઉલટ અતિ ઘણુરે લો. ૭.

૧૩. શ્રી શાંતિજિન 'સ્તવનો.

૧

શાંતિજિનેશ્વરદેવ દયાળશિરોમણીરે, કે દયાળશિરોમણી; સોળમે જનવર પંચમ ચક્રી જગધણીરે, કે ચક્રી જગધણી. ૧. પારેવા શું પ્રીતિ કરી તિણુ પેરે કરોરે; તિં જનમ જસ ભય મરણુ સીંચાણુથી ઉદારોરે. કે સીં ૨. તેણે કાંઈ દીધું હોયે તે મુજને કહોરે; કે તેં ને શરણુ કર્યાની લાજ તો મુજને નિરવહોરે. કે મું ૩. પારેવા પરિહરણુ કરે તુજ સેવનારે; કે કં સિદ્ધિ કેય સુત ભીતિ નિવારણુ કામનાર. કે નિં ૪. તિણુ કારણુ હું સેવક 'સ્વામિ તું માહરોરે; કે સ્વાં તેહથી હું છું અધિક સેવા પર તાહરોરે; કે સેં અગિશ માતા વિશ્વસેન પિતા છે તાહરોરે. કે સેં ૫. શાંતિ નામ ગુણુ રહસ્યે મુજને તારતારે; કે મું ન્યાયસાગર કહે ઇંટ પ્રભુ દિલ ધારતારે. કે દિં ૬.

૨

સોળમા શ્રી જિનરાજ ઓળગ સુણો અમ તણી લલનાં, ભગતથી એવડી કેમ કરોછો ભોળામણી લલનાં; ચરણે વળજ્યો જેહુ આવીને થઈ ખરો, લં નિપટ જ તેહથી કોણુ રાખે રસ આંતરં. લં ૧. મેં તુજ કારણુ સ્વામી ઉવેખ્યા સુર ઘણુ, લં માહરી દિશાથી મેં તો ન રાખી કાંઈ મણુ; લં તો તુમે મુજથી કેમ અપુંઠ થઈ

રહો. લ૦ ચૂક હોવે જો કોય સુખે મુખથી કહો. લ૦ ૨. તુજથી
અવર ન કોય અધિક જગતી તજે, લ૦ જેહથી ચિત્તની વૃત્તિ
એકાગી જઈ મજે; લ૦ દીજે દરશન વાર ઘણી ન લગાવીએ, લ૦
વાતલડી અતિ મીઠી તે કિમ વિરમાવીએ. લ૦ ૩. તું જો જળ તો
હું કમળ કમળ તો હું વાસના, લ૦ વાસના તો હું ભ્રમર ન ચૂકું આસના;
લ૦ તું છોડ પણ હું કેમ છોડું તુજ લણી, લ૦ લોકોતર કોઈ
પ્રીત આવી તુજથી જની. લ૦ ૪. કુરથી શંને સમકિત કંઈને ભો-
ળયો, લ૦ ખોટું હવે કિમ જાઈ દિલાસે ઓળખ્યો; લ૦ જાણી
ખાસો દાસ વિસામો છો કિશું; લ૦ અમે પણ ખિજમતમાંહી ખોટા
કિમ થાયશું. લ૦ ૫. ખીલ ખોટી વાત અમે રાશું નહી, લ૦ મેં
તુજ આગળ માહુરા મનવાળી કહી; લ૦ પૂરણ સખે એમ વિમાસો
શું તમે, લ૦ અવસર લહી એકાંત વિનવીએ છીએ અમે. લ૦ ૬.
અંતરજામી સ્વામી અચિરાનંદના, લ૦ શાંતિકરણ શ્રીશાંતિજી માન-
જો વંદના; લ૦ તુજ સ્તવનાથી તન મન આણુંદ ઉપજ્યો, લ૦
કહે મોહન મનરંગ યંકિત કવિ રૂપનો. લ૦ ૭.

૩

શાંતિજિણુંદ સોહામણારે જોજો, મોળમા જિતરાય, મોરા
સાહિબારે. ઠકુરાઈ ત્રિહું લોકનીરે જોજો, સેવે સુર નર પાય. મોં
શાંં ૧. મુખ શારદકો ચંદ્રોરે જોજો, હસત લલિત નિશદીશ; મોં
આંખડી અમીઅ કચોલડીરે જોજો, પૂરવો સકળ જગીશ મોં શાંં ૨.
આંગી અનોપમ હેમનીરે જોજો, ઝગમગ વિવિધ જડાવ; મોં દેખી
મૂરત મુંદરૂરે જોજો, ભજે અનમિષતા ભાવ. મોં શાંં ૩. છત્રત્રય
શિર શોભતારે જોજો, મંદિમાનો અવતંસ; મોં અજ્ઞાઆજ્ઞો તિરથ
આપણારે જોજો, વિશ્વસેન નૃપનોવંશ. મોં શાંં ૪. અકળકળા જિનજી
તણીએ જોજો, મનોહર રૂપ અમીત; મોં શીતલપૂરે શોભતારે
જોજો, લગતીવધલ લગવંત. મોં શાંં ૫. કેવલનાથ દિવાકરૂરે
જોજો, સમકિતગુણસંહાર; મોં પારેવો તેં ઉગારીઓરે જોજો, એમ
અનેક ઉપગાર. મોં શાંં ૬. હું બલિહારી તાહરીરે જોજો, જિન

તુમે દેવાધીદેવ; મોઁ મોહન કહે કવિ રૂપનોરે જોજો, ભવોભવ દેજો
સેવ. મોઁ શાંઁ ૭.

૪

શાંતિજિણુંદ મહારાજ, જગતગુરુ, શાંતિજિણુંદ મહારાજ;
અચિરાનંદન ભવિ'મનરંજન, ગુણનિધિ ગરીબનિવાજ. જ૦ ૧. ગર્ભ
થકી જિણે ઇતિ નિવારી, હરપિત સુર નર કોડી; જનમ થયે ચોસક
ઈંદ્રાદિક, પદ પ્રણમે કર જોડી. જ૦ ૨. મૃગલંછન ભવિક તુમ
ગંજન, કંચનવાન શરીર; પંચમનાણી પંચમ' ચક્રી, સોળમમો'જિન
ધીર. જ૦ ૩. રત્નજડિત ભૂષણ અતિ સુંદર, આંગી' અંગ ઉદાર;
અતિ ઉછરંગ ભગતિ નૌતમ ગતિ, ઉપશમ રમ દાતાર. જ૦ ૪.
કરુણાનિધિ ભગવાન કૃપાકર, અનુભવ ઉદિત આવામ; રૂપ વિષ્ણુધનો
મોહન પલણે, દીજે જ્ઞાન વિલામ. જ૦ ૫

૫

મ્હારો મુજરો લ્યોને રાજ, સાહિબ શાંત સહુણા. અચિ-
રાજના નંદન તોરે, દર્શન હેતે આવ્યો; સમકિત રીઝ કરોને સ્વામી,
ભગતિ ભેટણું લાવ્યો. મ્હારોઁ ૧. દુઃખ ભજન છે ખિરક તુમારો,
અમને આશા તુમારી; તુમે નિરાંગી થઈને છૂટો, શી ગતિ હોશે
અમારી. મ્હારોઁ ૨. કહેશે લોક ન તાણી કહેવું, એવડું સ્વામી
આગે; પશુ ખાલક જો ખોલી ન જાણે, તો કેમ બહાલો લાગે. મ્હારોઁ
૩ મ્હારે તો તું સમરથ સાહિબ, તો કેમ એણું માનું; ચિન્તા-
મણિ જેણે ગાંઠે બાંધ્યું, તેહને કામ કિશાનું. મ્હારોઁ ૪. અધ્યા-
તમ રવિ ઉગ્યો મુજ ઘટ, મોહ તિમિર હર્યું જુગતે; વિમલ વિજય
વાચકનો સેવક, રામ કહે શુભ ભગતે. મ્હારોઁ ૫.

૬

સુણો શાન્તિ જિણુંદ સોભાગી; હું તો થયો છું તુજ ગુણ-
રાગી, તુમે નિરાંગી ભગવંત, જોતાં કેમ મલશે તંત. સુણોઁ ૧.
હું તો કોપ કષાયનો ભરીયો, તું તો ઉપશમ રમનો દરીયો; હું

તો અજ્ઞાને આવરીયો, તું તો કેવલ કમલા વરીયો. સુણો ૨. હું તો વિપયા રસનો આશી, તેં તો વિપયા દીધી નિરાશી; હું તો કર્મને ભારે ભાર્યો, તેં તો પ્રભુ ભાર ઉતાર્યો. સુણો ૩. હું તો મોહ તણે વશ પડીયો, તું તો સઘલા મોહને નડીયો; હું તો ભવ અમુદ્રમાં જુતો, તું તો શિવ મંદિર પહોતો. સુણો ૪. મારે જન્મ મરણનો ભેરો, તેં તો તોડ્યો તેહનો દોરો; મારો પાસો ન મેલે રાગ, તમે પ્રભુજી થયા વીતરાગ. સુણો ૫. મુને માયાએ મુઠ્યો પાશી, તું તો નિરજંધન અવિનાશી; હું તો સમક્ષિથી અધુરો, તું તો સકલ પદારથે પૂરો. સુણો ૬. મ્હારે છે તુંહિ પ્રભુ એક, ત્હારે મુજ સરીખા અનેક; હું તો મનથી ન મૂકું માન, તું તો માન રહિત ભગવાન. સુણો ૭. માંડે કીધું તે શું થાય, તું તો રંકને કરે રાય; એક કરો મુજ મહેરખાની, મ્હારો મુજરો લેજો માની. સુણો ૮. એકવાર જો નજરે નીરખો, તો કરો મુજને તુમ સરીખો; જો સેવક તુમ સરીખો થાશે, તો શુભ તમારા ગાશે. સુણો ૯. ભવો ભવ તુજ અરણી સેવા, હું તો માયું દેવાધીદેવા; સામું જુઓને સેવક ભણી, એવી ઉદયરતનની વાણી. સુણો ૧૦.

૭

તું પારંગત તું પરમેશ્વર, વાલા મારા તું પરમારથ વેઠી; તું પરમાતમ તું પુરયોત્તમ, તુંહી અછેદી અવેદીરે. ૧. મનના મોહનીયા, તાહરી કીકી કામજુગારીરે જગના સોહનીયા. (ટક) યોગી અયોગી ભોગી અભોગી, વાં તુંહીજ કામી અકામીરે; તુંહી અનાથ નાથ સહુ જગનો, આતમ સંપદા પામીરે. મન ૨. એક અસંખ્ય અનંત અનુચર, વાં અકલ સકલ અવિનાશી; અરસ અવર્ણ અગંધ અફરસી, તુંહી અપાસિ અનાસીરે. મન ૩. મુખ પંકજ ભમરી પરે અમરી, વાં તુંહી સદા બ્રહ્મચારીરે; સમોસરણુ લીલા અધિકારી, તુંહીજ સંયમ ધારીરે. મન ૪. અચિરાનંદન અચરિજ એહી, વાં કહાણી માંહિ ન આવેરે; ક્ષમાવિન્ય જિન વચણ સુધારસ, પીવે તેહિજ પાવેરે. મન ૫.

૮

સેવો સેવોને રાજ, શાન્તિ જિનેશ્વર સ્વામી; સોળમા જિન-
વર સોલમ સોવન, વરણે શિવગતિ ગામી. સેવો ૧. જગશુર જગ-
લોચન જગદાયક, જગતારણ હિતકારી; જગજીવન જગબંધવ જિન-
વર, વહો સવિ નરનારી. સેવો ૨. નિજ નિર્વાણ સમય પ્રભુ
બણી, બહુ સાધુ પરિવારે; સમેતશિખરે પધાર્યા પ્રભુજી, આપ
તરે પર તારે. સેવો ૩. માનું શિવ ચદવાની નિસરણી, સમેત
શિખર ગિરીંદા; આરોહે અલવેસર જિનવર, અચિરાચારીનદા. સેવો ૪.
પદ્માસન પૂરી પરમેશ્વર, બેઠા ધ્યાન સમાધિ; સુરવર સમવરસણ
તિહા વિરચે, હેજમું હેડું વાધે. સેવો ૫. તિહાં બેસી ઉપદેશ
દીયે પ્રભુ, નિસુણે અસુર સુરીંદા; ભાવ અનિત્ય સકલ ભવ માહે,
દીસે એ સવિ કુંદા. સેવો ૬. મ મ કરશે મમતા મનમાહે, સહુ
સંબંધે મલીયું; રાખે ભવ માહે રાકીને, કર્મ કટક એ બલીયું.
સેવો ૭. તું કોણુ ધરનો ચેતન તાહરી, સમતા મુંદરી નારી; શું
લાગ્યો મમતા ગણિકાશું, હોય રહ્યો ભિખારી. સેવો ૮. ચેતન
સંગ તમે મમતાનો, કરે સમતાશું ચારી; ભેતે ભતિ મીલે હોય
જીગતું, અસરિષ સગ નિવારી. સેવો ૯. કામ કરે કોઈ એહવું
ધારી, બધનો હેતુ નિવારી; જેમ ભવસ્થિતિ છાંડી અતિ ભારી,
વરીયે મુકિત સુનારી સેવો ૧૦.

૯

જગ જન મનરંજેરે, મનમથ બળ લંજે રે; નવિ રાગ ન દોસ
તું અંજે ચિત્ત શુરે. ૧. શિરછત્ર વિરાજેરે, દેવદુંદુભિ વાજેરે;
ઠકુરાઈ ઇમ છાજે, તોહિ અકિંચનોરે. ૨. ચિસ્તા ધૃતિ સારીરે,
વરી સમતા નારી રે; બ્રહ્મચારી શિરોમણી, તો પણ તું સુપયો
રે. ૩. ન ધરે ભવરંગોરે, નવિ દોષાસંગો રે; મૃગલંછન ચંગો, તો
પણ તું સહી રે. ૪. તુજ ગુણ કુણ આખેરે, જગ કેવળી પાખે
રે; સેવક જશ ભાખે, અચિરાસુત જયો રે. ૫.

૧૦

શાંતીજીનેશ્વર સાચો સાહેબ, શાંતી કરણ અનુકૂલમેં હો જીનજી,
તું મેરા મનમેં તું મેરા દિલમેં; ધ્યાન ધરૂં પલપલમેં સાહેબજી,
તું મેરા ૧. લવમાં લમતાં મેં ફરીશન પાચો, આશા પુરા એક
પલમેં હો જીનજી. તું મેરા ૨. નિર્મલ જ્યોત વદન પર સોહો, નીક-
જ્યોજી ચંદ્ર વાદળમેં હો જીનજી. તું મેરા ૩. મેરા મન તુમ
સાથે લીનો, મીન વસે જ્યું જળમેં સાહેબજી. તું મેરા ૪.
જીનરંગ કહે પ્રભુ શાંતિ જિનેશ્વર, દીઠોજી દેવ સકળ મેં હો
જીનજી. તું મેરા ૫.

૧૧

સુંદર શાંતિજિણ્ડની, છબિ છાજે છે, પ્રભુ ગંગા જલ
ગંભીર કીર્તિ ગાજે છે; ગજપુર નયર સોહામણું, ઘણું દીપે છે,
વિશ્વસેન નરિંદ્રો નંદ, કદર્ભ ઝીપે છે. ૧. અચિરા માતાએ ઉર
ધર્યો, મન રંજે છે; મૃગ લંછન કંચન વાન, લાવઠ લંજે છે. ૨.
પ્રભુ લાખ વરસ ચોથે ભાગ, વ્રત લીધું છે; પ્રભુ પામ્યા કેવલજ્ઞાન,
કારજ સીધું છે. ૩. ધનુષ આલીશનું ધણિનું, તનુ સોહો છે;
પ્રભુ દેશના ધુનિ વરસંત, ભવિ પડિઓહો છે. ૪. લક્ષ્મણવત્સલ
પ્રભુતા લણી, જન તારે છે; જ્યંતા ભવજલ માંડિ, પાર ઉતારે
છે. ૫. શ્રી સુમતિવિજય ગુરૂ નામથી, દુઃખ નાસે છે; કહે
રામવિજય જિનધ્યાન, નવ નિધિ પાસે છે. ૬.

૧૨

ક્ષણ ક્ષણ સાંભરે શાંતિ સહુણા; ધ્યાન ભૂવન જિનરાજ પડ-
ણા; ક્ષં શાંતિ જિનંદકો નામ અમીસેં, ઉલ્લાસિત હોત હુમ રામ
વપુના, ક્ષં ભવ યોગાનમે ફિરતે પાએ, છોરત મેં નહિ ચરણ પ્ર-
ભુનાં. ક્ષં ૧. છીવરમેં રતિ કળફ ન પાવે, જે ઝીલે જલ ગંગ યમુના;
ક્ષં તુમ સમ હુમ શિર નાથ ન થાશે, કર્મ અધના ફના ધના.
ક્ષં ૨. મોહ લરાઈ મેં તેરા સહાઈ, તો ક્ષણમેં છિન્ન છિન્ન કટુ-
ના; ક્ષં નાહો ઘટે પ્રભુ આના ફના, અચિરા સુત પતિ મોક્ષવધુના.

ક્ષ૦ ૩. ચોરકી પાસમેં આસ ન કરતે, ચાર અનંત પસાય કરૂના; ક્ષ૦ ૪. કયુંકર માગત પાસ ધતૂરે, યુગલિક યાચક કલ્પતરૂના. ક્ષ૦ ૫. ધ્યાન ખડ્ગ વર તેરે આ સંગે, મોહુ ડરે સારી લીક ભરૂના; ક્ષ૦ ૬. ધ્યાન અરૂપી તો સાંઈ અરૂપી, ભકતે ધ્યાવત તાના તૂના. ક્ષ૦ ૭. અનુભવ રંગ વધ્યો ઉપયોગ, ધ્યાન સુપાનમેં કાયા ચૂના; ક્ષ૦ ૮. ચિદાનંદ ઝકઝોલ ઘટાસે, શ્રી શુભ વીરવિજય પડિપુન્ના. ક્ષ૦ ૯.

૧૩

સોલમા શાંતિ જિનેશ્વર દેવકે, અચિરાના નંદરે; જેહની સારે સુરપતિ સેવકે; અં તિરિ નર સુર સહુ સમુદાયકે, અં એક ચોજન માહે સમાય કે. અં ૧. તેહને પ્રભુજીની વાણીકે, અં પરિણમે સમજે ભવિ પ્રાણીકે; અં સહુ જીવના સંશય ભાંજેકે, અં પ્રભુ મેઘધ્વનિ એમ ગાજેકે અં ૨. જેહને જોયણ સવાસો માન કે, અં જે પૂર્વના રોગ તેણે થાનકે; અં સવિનાશ થાયે નવા નાવે કે, અં ૩. માસ પ્રભુ પરભાવે કે. અં ૪. જિહાં જિનજી વિચરે રંગ કે, અં નવિ મુખક શુભલ પતંગ કે; અં નવિ કોઈને વર વિરોધ કે, અં અતિ વૃષ્ટિ અનાવૃષ્ટિ રોધ કે. અં ૫. નિજ પરચકનો ભય નાસે કે, અં વતી મરકી નાવે પાસે કે; અં પ્રભુ વિચરે તિહાં ન દુકાલ કે, અં બાયે ઉપદ્રવ સવિ તરકાલ કે. અં ૬. જસ મસ્તક પૂઠે રાજે કે, અં ભામંડલ રવિ પદે છાજે કે; અં કર્મ ક્ષયથી અતિશય અગીયાર કે, અં માતું ચોગ્ય સામ્રાજ્ય પરિવાર કે. અં ૭. કળ દેખું ભાવ એ ભાવે. કે, અં એમ છોંશ ઘણી ચિત્ત આવે. કે; અં-શ્રી જિન ઉત્તમ પરભાવે કે, અં કહોં પદ્મ વિજય બની આવે કે. અં ૮.

૧૪

અચીરાનંદન પ્રભુમીએ રે, સમય સમય સો વાર; સેવાથી સુખ લહેરે, એહ ભવ જશ વિસ્તાર; એહ ભવ જશ વિસ્તાર તે પામે, શાંતિ જિનેશ્વર સાહેબ નામે; જગમાં શાંતિ થઈ તીણુ સાટે, નામ ઠળ્યુ પ્રભુનુ તીણુ મારે. શ્રી શાંતિ જિનેશ્વરજી. ૧. એક

લવમાં લોગવી રે, પદવી તીણુ જિનરાય; નામ કહાણી પ્રથમથી
 રે, મંડલીક નરરાય; મંડલીક નરગય કહાણી, ચોદ રચણુ પ્રગટયા
 સપરાણા; ચકવર્તિ પદવી તદનતર, ઉદય આવે તખ લોગવે
 નરવર. શ્રી શાંતિં ૨. ચક રચણુ ઉપન્યાં પછી રે, ચકી ભરત
 છ ખંડ; આપ ચઢે આધન લાણી રે, સાધે તુરત ત્રિખંડ; સાધે
 તુરત ત્રિખંડ ભલેશ, વૈતાલ્ય પર્વત પાસે ડેસ; શુક તમિસ્રા તાસ
 કમાડે, હંડ રત્ન પ્રહારે ઉઘાડે. શ્રી શાંતિં ૩. તેહ કમાડ ઉઘાડતાં
 રે, નિસરે અગ્નિ વરાણ; ચકી કટક ઉણું રહે રે, તો થાએ પ્રભાજ;
 તો થાએ પ્રભાજ ઝુઝુઆં, માસ છ ત્યાંડ નિસરે ધુઆં; અતુકમે
 શિતલ થાય વાટ, ચકી પેસે સેના લેઈ ઘાટ. શ્રી શાંતિં ૪. શુક
 માંહે પેસતાં રે, ભીંત ભીંતર દોય પાસ; ભેજન ભેજન અંતરે રે, મંડલ
 ઓગણુપચાસ; મંડલ ઓગણુપચાસ આલેખે, કાંગણી રચણુ થકી
 સહુ દેખે; અંધકાર તિહાં જાએ નાશ, થાએ દિનકર સમ પ્રકાશ.
 શ્રી શાંતિં ૫. મધ્યે નિમ્નગા ઉમ્મગા રે, દોય નદી અસરાલ; તણુ
 ખાત્રાદિક એકમારે, ડખે તિહાં તત્કાલ; ફળે તિહાં તત્કાલ જે નાખે,
 પત્થરને પથુ ફળતા રાખે; બીજી તટનીને શુણુ એહ, ઉતરે ચકી
 તેહને, જેહ. શ્રી શાંતિં ૬. વિદાધર વૈતાલ્યના રે, આણુ માને
 સહુ કોય; આગે ત્રિખંડ મ્લેચ્છના રે, સાધે ચકી સોય; સાધે
 ચકી સોય, તેહ તો કિંકર, બાણુ નામાંકિત મેલે બળકર; મ્લેચ્છ
 તંણા, જે રાય ઉદાર, બાણુ પડે તસ સલા મનર. શ્રી શાંતિં ૭.
 તેહ નામને વાંચતાં રે, કેધ ધમ ધમ થાય; મ્લેચ્છ છ એ દલ
 લખે રે, ચકી સન્મુખ થાય; ચકી સન્મુખ થાય અણુજ, ભેરાવર માંડે
 તિહાં ઝુજ, ચકી સેનાશુ જેર ન લાગે, લડતાં મ્લેચ્છ, તણાં દમ લાગે.
 શ્રી શાંતિં ૮. દેવ સાનિધ્યે તવ ત્યાંડિ રે, મ્લેચ્છ છએ તણુ વાર; ચ-
 કીનાં દલ ઉપરે રે, વરસાવે જલધાર; વરસાવે જલધાર જે ભેર, મુશલ
 ધારાદુર્ભ મધાર; ધર્મ રત્નચકી વિજ્ઞાતરે, છત્ર રત્નઉપરધારે. શ્રી શાંતિં ૯.
 મેઘ વૃષ્ટિ કરતાં ચકારે, થાક્યો તે સુરરાય; ચકવર્તિ પુષ્પવંતાને
 રે, વાળ ન વાંકો ધાય; વાળ ન વાંકો થાય ત્યારે, મ્લેચ્છ છએ

પ્રણમે તેણી વારે; આણ મનાવી ચક્રી ચાલે, રિપલ કુટ નગરે નગર
 નિહાલે. શ્રી શાંતિં ૧૦ કાંગણી રચણ થકી લખે રે, ચક્રી આપણું
 નામ; ખંડ થકી પ્રભાત નિસેરી રે, ચક્રી આવે નિજ હામ; નિજ હામે
 છસેં વર્ષે આવે, ખટ ખંડ માંહે આણ મનાવે; કુરુજન પદમાં
 હૃદયીણા ઉરવર, રાજધાની ભોગવે વર ચક્રધર. શ્રી શાંતિં ૧૧.
 ચક્રવર્તિ પદવી ભોગવી રે, ત્રણ ભ્રમ છંડી તેહ; રિદ્ધિ કહું હવે
 તેહની રે, સાંભલજે ગુણ ગેહ; સાંભલજે ગુણ ગેહરે સાથી, લાખ
 ચોર્યાસી હુયવર હાથી; છન્ડ કોડ પાયક દલ મુરા, ભરત ક્ષેત્ર ખટ
 ખંડ તે પૂરા. શ્રી શાંતિં ૧૨. અશ્વ વેસર વિવિધ ધરાવે, સંખ્યા
 કોડી ચાવીશ; ગખરૂ મારૂ કાખડી રે, જાટ તે કોડ તેત્રીસ; જાટ તે
 કોડ તેત્રીસ પઠધઆ, જોરાવર ત્રણ કોડ પોઠધઆ; એક લાખ
 જે ગાયનું દુધ, જીરવે ચક્રી દેહ વિશુદ્ધ. શ્રી શાંતિં ૧૩.
 ચૌદ રત્ન નવનિધિ ભલારે, સહસ પચવીસ જક્ષ; ચૌદ સહસ
 મહામંત્રવી રે, ત્રણ કોડ મંત્રી દક્ષ; ત્રણ કોડ મંત્રી દક્ષ
 દીવાજા, ખત્રીસ સહસ મુગટ ખંધ રાજા; ચોસઠ સહસ અંતે ઉર
 નારી, વારાંગના ખમણી વિસ્તારી. શ્રી શાંતિં ૧૪. ખત્રીસ સહસ
 નાટક ભલા રે, ખત્રીસ સહસ મુદેશ; ચૌદ સહસ જલપંથ અછેરા,
 ધગવીસ સહસ સન્નિ વેશ; ધગવીશ સહસ સન્નિવેશ, મુંદર ગામ,
 ખત્રીશ સહસ વેલાઉલ હામ; સોળ સહસ રાજધાની બાણ, છપ્પન
 અંતરદ્વીપ વખાણો. શ્રી શાંતિં ૧૫. ગામ છન્ડ કોડ ગામડાં રે,
 કોડી ઓગણપચાસ; ખાગ વાડી ઉઘાન તે રે, સહસ ઓગણપચાસ;
 સહસ ઓગણપચાસ કુરાજ કહાણા, સોળ સહસ મ્હેચ્છ કુરાજ કહાણા;
 એણી પરે મેણી અઢાર અઢાર, એંસી સહસ પંડિત સિરદાર. શ્રી
 શાંતિં ૧૬. સાત કોડી કુટુંબિક રે, સોળ સહસ નિજ ગેહ; વર
 દ્રોણમુખ તે બાણજે રે, સહસ નવાણું તેહ, સહસ નવાણું તેહ તે
 મુંદર, ચોવીશ સહસ ખાધન પુરવર; સહસ અડતાલીસ પાટણ
 મોટા, ચોવીશ સહસ માંડવ્ સડોટા. શ્રી શાંતિં ૧૭. કરબુર
 ખેડા બાણજે રે, સહસ ચોવીસ ચોવીસ; નવ વારો નગરી કહી

રે, નિરુપમ સહસ્ર ધત્રીસ; નિરુપમ સહસ્ર ધત્રીસ તે આગર, સોળ
 સહસ્ર સંખ્યાએ ચાકર; દ્વીપ તે સોળ સહસ્ર જલ મગ, કુલ
 ધત્રીસે સહસ્ર પ્રસિદ્ધ. શ્રી શાંતિ ૧૮ ચક્રવર્તિ ચઢવા તણા રે,
 હુયવર કોડી અઢાર; પાંચ કોડી દીવી ધરાયે, ધત્રીસ કોડ અસ્વાર;
 ધત્રીસ કોડ અસ્વાર તે ચાનક, ત્રણ કોડ ભોજનનાં સ્થાનક;
 પ્રવરપતાકા દ્વાદશ કોડ, કોડ નવાણું માડવીક જોડ. શ્રી શાંતિ ૧૯.
 લાખ ચોરાશી હુંડુભી રે, લાખ ચોરાશી નિશાન; ત્રણ કોડ
 જોળી કદા રે, ત્રણ કોડ હજી ખેડાણ, ત્રણ કોડ હજી ખેડાણ એ
 જાસ, કોડ તવાણું દાસીદાસ; ચોસ્રહ સહસ્ર કલ્યાણકારક, કોડ નવાણું
 તે ૫૮ તારક. શ્રી શાંતિ ૨૦. વૈધ શેઠ સારથ પતિ રે, એ સહુ
 ત્રણ ત્રણ કોડ; કોડ નવાણું શેઠીઆ રે, સેવ કરે કર જોડ; સેવ કરે
 કર જોડ, નિજ ઘર, ત્રણસે માઠ સુખકાર તે સુંદર; રસવતીઓ
 નિપજાવે ગ્રેમે, ચક્રી ત્રણ લાખ સાથે જમે. શ્રી. શાંતિ ૨૧. કોડ
 નવાણું મત્સ્યધિઆરે, ત્રણ કોડ હજુરદાર; લાખ નવાણું લેખવો રે,
 અંગરક્ષક પરિવાર; અંગરક્ષક પરિવાર તે જોઈ, કોડ નવાણું કાવડીઆ
 લાઈ, કોડ નવાણું યથા તે ટોલી, કોડ નવાણું પાન તંબોલી. શ્રી શાંતિ ૨૨.
 માવત પ્રાંડવ જાણુજોરે, કોડ નવાણું નવાણું; આઠ કોડ તે સામની
 રે, સીતેર કોડ વખાણું; સીતેર કોડ વખાણું ગાડાં રૂડાં, લાખ
 ચોરાશી જોડે સુડા; કોડ નવાણું મીઠા બોલા, ત્રણ કોડ વાણંત
 મજોલા. શ્રી શાંતિ ૨૩. એમ અનેક ચક્રવર્તિની રે, બોલી રિદ્ધિ અપાર,
 તે છાંડીને તતખીણુ રે, લીધો સંજમ ભાર; લીધો સંજમ ભાર
 તે સાર, ભણ્યો એક અધિર સંસાર; તીર્થ કર પદવી શ્રીકાર, લેખવી શ્રી
 જિનરાજ ઉદાર. શ્રી શાંતિ ૨૪. પચવીસ સહસ્ર કુમાર અવસ્થાપણે રે,
 પચવીસ સહસ્ર મંડલીક; પચવીસ સહસ્ર ચક્રવર્તિપણે રે, પચવીસ
 સહસ્ર કૈવલીક; પચવીસ સહસ્ર કૈવલીક તે સાર, સમેત શિખર
 ગિરિરાય ઉદાર; ચૈવેલી કરણે સુખકાર, પાંચા શિવ મંદિર જયકાર.
 શ્રી શાંતિ ૨૫. તપ ગચ્છ નાથક વંદીએ રે, વિજય ક્ષમા સૂરીરાય;
 ધામિ આંગર પંડિતવર રે, નાસ પ્રણે, સુપ્રણય; તાસ તણે સુપ્રણય

કહાયા, સમર્થ શાંતિ જિનેશ્વર ધ્યાયા; જસવંત સાગર પડિત રાયા,
શિષ્ય જિનેશ્વર સાગર ગુણ ગાયા. શ્રી શાંતિ ૦ ૨૬.

૧૪. શ્રી મુનિસુવતજિન સ્તવન.

આજ સફળ દિન મુજ તણો, મુનિસુવત દીઠા; ભાગી તે ભાવક
ભવતણી, દિવસ દુરિતના નીકા. આ ૦ ૧. આંગણે કલ્પવેલી ફળી,
ધન અભિયના વ્રહા; આપ માગ્યા તે પાસા ઢળ્યા, સુર સમકિત વ્રહા.
આ ૦ ૨. નિયતિ હિત દાન સનમુખ હુયે, સ્વપુણ્યોદય સાથે; જશ
કહે સાહિબે મુગતિનું, કરિઉં તિલક નિજ હાથે. આ ૦ ૩.

૧૫. શ્રી નેમિનાથ સ્તવનો.

૧

પરમાતમ પ્રણ કલા, પ્રણ ગુણ હો પ્રણ જન આશ; પ્રણ
દ્રષ્ટિ નિહાલીયે, ચિત્ત ધરિયે હો અમચી અરદાસ. ૫૦ ૧. સર્વ દેશ
ઘાતી સહુ, અઘાતી હો કરી ઘાત દયાળ; વાસ કીયો શિવ મંદિરે,
મોહે વીસરી હો ભમતો જગજાળ. ૫૦ ૨. જગતારક પદવી લહી,
તાર્યા સહી હો અપરાધી અપાર; તાત કહો મોહે તારતાં, કિમ કીની
હો ઇણુ અવસર વાર. ૫૦ ૩. મોહ મહા મદ છાકથી, હું છકીયો હો
નહિં શુદ્ધ લગાર; ઉચિત સહી ઇણું અવસરે, સેવકની હો કરવી
સંભાળ. ૫૦ ૪. મોહ ગયા ને તારશે, તિણુવેળા હો કહા તુમ
ઉપગાર; સુખ વેળા સજ્જન ઘણાં, દુઃખ વેળા હો વિરદા સંસાર.
૫૦ ૫. પણ તુમ દરિસન જોગથી, ધયો હૃદયે હો અનુભવ પરકાશ;
અનુભવ અભ્યાસી કરે, દુઃખદાયી હો સહુ કર્મ વિનાથ. ૫૦ ૬. કર્મ
કલંક નિવારીને, નિજ રૂપે હો રમે રમતા રામ; લહુત અપૂરવ
ભાવથી, ઇણુ રીતે હો તુમ પદ વિશ્રામ. ૫૦ ૭. ત્રિકરણ જોગે વિનવું,
સુખદાયી હો શિવાદેવી નદ; ચિદાનંદ મનમેં સદા, તુમે આવો હો
પ્રભુ નાણુદિણું. ૫૦ ૮.

૨

નિરખો નેમિ જિણુંદને, અરિહંતાણ; રાણ મતિ કર્યો ત્યાગ,
ભગવંતાણ; પ્રદાચારી - સંયમ ગ્રહો અં અનુક્રમે થયા વીતરાણ.

લ૦ ૧. ચામર ચક્ર સિંહાસન અં પાદપીઠ સંયુક્ત લ૦; છત્ર ચાલે આકાશમાં અં દેવદુંદુભિ વર ઉત્ત. લ૦ ૨. સહસ્ર જ્યેષ્ઠ ધ્વજ સોહતો અં પ્રભુ આગલ ચાલંત લ૦; કનક કમલ નવ ઉપરે અં વિચરે પાય ઠવંત. લ૦ ૩. ચાર સુખે દીપે દેશની અં ત્રણ ગઢ જાકજમાલ લ૦; કેશ રોમ સમશ્ચુ નખા અં વાધે નહીં કોઈ કાલ. લ૦ ૪. કાંટા પણ ઉંધા હોય અં પંચવિપય અનુકૂલ લ૦; પદ્મ રૂપ સમકાલે રૂલે અં વાયુ નહીં પ્રતિકૂલ. લ૦ ૫. પાણી સુગંધ સુર કુસુમની અં વૃષ્ટિ હોય સુરસાલ લ૦; પંખી દીપે સુપ્રદક્ષિણા અં વૃક્ષ નમે અસરાલ. લ૦ ૬. જિન ઉત્તમ પદ પદ્મની અં સેવ કરે સુર કોડી લ૦; ચાર નિકાયના જઘન્યથી અં ચૈત્ય વૃક્ષ તેમ જોડી. લ૦ ૭.

૧૬. શ્રી પાર્શ્વજિન સ્તવનો.

૧

પરમાત્મ પરમેશ્વર, જગદીશ્વર જિનરાજ, જગણધવ જગ-
લાણ બલિહારી તુમ તણી, ભવજલધિમાં રે જહાજ. ૧. તારક વારક
મોહનો, ધારક નિજ ગુણ ઝાલ; અંતિશયવંત લહંત રૂપાળી શિવ વધ-
પરણી લહી નિજ સિદ્ધિ. ૨. જ્ઞાન દર્શન અનંત છે, વળી તુજ ચરણ
અનંત; ધર્મ દાનાદિ અનંત ક્ષામિકલાંવે થયા, ગુણ તે અનંતાનંત. ૩.
ખત્રીશ વર્ણ સમાય છે, એક જ શ્લોક મોઝાર; એક વર્ણ પ્રભુ
તુજ ન માયે જગતમાં, કેમ કરી ચણીએ ઉદાર. ૪. તુજ ગુણ કોણ
ગણી શકે, જો પણ કેવલી હોય; આવિભાવિ તુજ સયલ ગુણ
માહરે, પ્રછન્ન ભાવથી જોય. ૫. શ્રી પંચાસરા પાસણ, અરજ કરું
એક તુજ; આવિભાવથી યાય દયાંલ રૂપાનિધિ, કરૂણા કીજેલ
મુજ. ૬. શ્રી જિન ઉત્તમ તાહરી, આશા અધિક મહારાજ;
પદ્મવિજય કહે એમ લહું શિવનગરીનું, અક્ષય અવિચલ રાજ. ૭.

૨

રાતા જેવાં ફૂલડાં ને, શામલ જેવો રંગ; આજ તારી આંગીનો
ગાંધ, રૂઠો બન્યો રંગ; પ્યારા પાસણ હો લાલ, દીનદયાળ મુને નયણે
નિહાલ. ૧. જોગીવાઠે જગતો ને, માતો ધિંગડમલ્લ; શામલો સોડામ-

ભો કાંઈ, છત્યા આઠે મલ્લ. ખ્યા. ૨. તું છે મારો સાહિબો ને, હું છું તારો દાસ; આશા પૂરો દાસની, કાંઈ સાંભળી અરદાસ. ખ્યા. ૩. દેવ સઘળા દીકા તેમાં, એક તું અવલ્લ; લાખેણું છે લટકું તહાડું, દેખી રીઝે દલ્લ. ખ્યા. ૪. કોઈ નમે પીરને ને, કોઈ નમે સમ; ઉદયરત્ન કહે પ્રભુ, મારે તુમશું કામ. ખ્યા. ૫.

૩

અંતરબાની સુણ અલવેસર, મહિમા ત્રિજગ તુમારો; સાંભળીને આવ્યો હું તીરે, જન્મ મરણ દુઃખ વારો; સેવક અર્જ કરે છે રાજ, અમને શિવસુખ આપો ૧. સહુકોનાં મનવંછિત પૂરો, ચિંતા મહુની ચૂરો; એહવું બિરદ છે રાજ તમારું, કેમ રાખો છો દૂર. સેવક. ૨. સેવકને વલવલતો દેખી, મનમાં મહેર ન ધરશે; કડ્ડણાસાગર કેમ કહેવાશે, જો ઉપગાર ન કરશે. સેવક. ૩. લટપટનું હવે કામ નહીં છે, પ્રત્યક્ષ દરિશન દીજે; ધુઆટે ખીચું નહિ સાહિબ, પેટ પડ્યાં પતિજે. સેવક. ૪. શ્રી શંખેશ્વર મંડણ સાહિબ, વિનતડી અવધારો; કહે જિનહુર્ષ મયા કરી મુજને, લયસાયરથી તારો. સેવક. ૫.

૪

મોહન મુજરો લેજો રાજ, તુમ સેવામાં સ્હીશું. વામાનંદન જગદાનંદન, જેહ સુધારસ ખાણી; મુખ મટકે લોચનને લટકે, લોભાણી ઈંદ્રાણી. મોહન. ૧. લવ પદ્મ ચિહું દિશી ચારે ગતિ, ચારાશી લખ ચૌટા; કોધ માન માયા લોભાદિક, ચોવટીયા અતિ ખોટા. મોહન. ૨. મિથ્યા મહેતો કુમતિ પુરોહિત, મદન સેનાને તોરે; લાંચ લઈ લખ-લોક સંતાપે, મોહ કંદર્પ જોરે. મોહન. ૩. અનાદિનિગોદ તે બધીખાણો, તૃષ્ણા તોપે રાખ્યો; સંસાર ચારે ચોકી મેલી, વેદ નપુંસક વાકો. મોહન. ૪. લવસ્થિતિ કર્મ. વિવર લઈ નાકો, પુણ્ય ઉદય પણ વાધ્યો; સ્થાવર વિકલેંદ્રિયપણું ઓળંગી, પંચેન્દ્રિયપણું લાધો. મોહન. ૫. માનવ લવ તારજ ફળ સદ્ગુરુ, વિમળ બોધ મળ્યો મુજને; કોધાદિક સહુ શત્રુ વિણાસી, તેણે ઓળખાવ્યો મુજને મોહન. ૬. પાટણ માહે પરમ દયાળુ, જગત

વિભૂપણ લેટ્યા; સત્તરખાણુ શુભ પરિણામે, કર્મ કઠિન મેટ્યા. મોહનં
૭. સમકિત ગજ ઉપશમ અંબાડી, જ્ઞાન કટક બળ કીધું;
ખીમાવિજય જિન ચરણમરણ મુખ, રાજ પોતાનું લીધું. મોહનં ૮.

૫

ખારો ખારો રે હો વાલા મારા પાસજીવુંદ મુને ખારો, તારા
તારો રે વાલા મારા ભવના દુખદા વારો. કાશીદેશ વણારસી નગરી,
અન્ધસેન કુલ સોહીએરે; પાસજીવુંદ વામાનંદા મારા વાલા; દેખીત
જન મન મોહીએ. ખારો•૧. છપ્પન દીગકુમરી મીલી આવે, પ્રભુ-
જીને હુલસાવે રે; થેઈ થેઈનાય કરે મારા વાલા, હરખે જીનગુણ
ગાવે. ખારો•૨. કમઠ હઠ ગાળ્યો પ્રભુ પાર્શ્વ, બળતા ઉગાર્યો ફણી
નાગરે; દીઓ સાર નવકાર નાગકું, ધરણીદ્ર પદ પાચે. ખારો•૩. દીક્ષા
લઈ પ્રભુ કેવળ પાચે, સમવસરણમેં સુહાચોરે; દીયે મધુરી દેશના
પ્રભુ ચોમુખ, ધર્મ સુણાયો. ખારો•૪. કર્મ ખપાવી શીવ પુર જાવે,
અજરામર પદ પાવેરે; જ્ઞાન અત્રતરસ ફરસે મારા વાલા, જ્યોતીસે
જ્યોત મીલાવે. ખારો•૫.

૬

નિત્ય સમરે સાહેબ સચણું, નામ સુણતાં સીતલ વચણું;
શુણુ ગાતાં ઉલસે નયણારે, શંખેશ્વર સાહિબ સાચો; બીજનો આશરો
કાચોરે, શંખે•૧. દ્રવ્યથી દેવ દાનવ પ્રજે, શુણુ સંચિતસો
પણુ લીજે; અરિહાપદપર્થવ છાજે, મુદ્રા પક્ષાસન રાજેરે. શંખે•
બી•૨. સવેગ તણુ ધરવાસો, પ્રભુ પાસના ગણુધર થાચો; તવ સુકિત-
પુરીમાં જાચો, શુણુ લોકમાં વચણે ગવાસોરે શંખે• બી•૩. એમ
દામોદર જિનવાણી, અષાઢા શ્રાવક જાણી; જિનવંદી નિજધર આવે,
પ્રભુ પાસની પ્રાંતમા ભરાવેરે. શં• બી•૪. ત્રણ કાલ તે ધુપ ઉખેવે,
ઉપકારી શ્રી જિનસેવે; પછી તેહુ વૈમાનિક થાવે, તે પ્રતિમા પણ
તિહાં લાવેરે. શં• બી•૫. ઘણા કાલ પૂજી અહુમાને, વલી સૂરજ
ચંદ્રાવિમાને; નાગ લોકનાં કબૂત નિવાર્યા, જ્યારે પાર્શ્વ પ્રભુજી
પધાર્યારે. શં• બી•૬. ચઢસેન રહ્યો રણધેરી; જ્યાં નવિજાયે વૈરી,

જરાસેને જરા તવ મહેલી, 'હરિ બલ વિના સઘલે ફેલીરે. શં. બી. ૭. નેમીશ્વર ચોઢી વિશાલી, અહમ કરે વનમાલી, તુડી પમાવતી બોલી, આપે પ્રતિમા ઝાક ઝમાલિરે. શં. બી. ૮. પ્રભુ પાસની પ્રતિમા પૂજી, બલવંત જરા તવ ધ્રુજી; છંટકાવ ન્હવણુ જલ જોતી, ભદવની જરા બય રોતીરે. શં. બી. ૯. શંખપૂરીને સફેને જગાવે, શંખેશ્વર ગામ વસાવે; મંદિરમાં પ્રભુ પધરાવે, શંખેશ્વર નામ ધરાવેરે. શં. બી. ૧૦. રહે જે જિન રાજ હનુરે, શેવક મનવંછિત પૂરે; એ ભેટણુ પ્રભુજીને કાળે, શેઠ મોતીલાઈને રાજેરે. શં. બી. ૧૧. નાના માણુક કેરા નંદ, સંઘવી પ્રેમચંદ વીરચંદ; રાજનગરથી સંઘ ચલાવે, ગામેગામના સંઘ મિલાવેરે. શં. બી. ૧૨. અદાર અઠોત્તેર વરયે, ફાગણુ વહિ તેરશ દિવસે; જીન વંદીને આણુંદ પાવે, શુભવીર વચન રસ ગાવેરે. શં. બી. ૧૩. '

૭

મહારી કંપ વેલડી મુરતી શ્રી અંતરીક્ષ પાસની. એક સમય લંકાપતિ રાવણુ હુકમ આપ ફરમાવે; માલી સુમાલી વિદ્યાધર બે કાર્ય કારણુ તસજાવેરે. મહારી. ૧. બય વિમાન ઝડપથી તેહનું જેમ ગગને ગુંબારા, મધ્યાન્હે ભોજન વેળાએ વિમાન હેઠે ઉતારારે. મહા. ૨. તવ સેવક મન સંશય ઉપન્યો પ્રતિમા ઘેર વિસારી, પ્રભુ પૂજન વિના ભોજન ન કરે મુજ સ્વામી લાગ્યશાળીરે. મહા. ૩. વેલુમય મુરતી નીપજાવી કરી પુજન તૈયારી, સ્વામીએ પુજન કરી ભોજન લીધા શરીર સુખકારીરે. મહા. ૪. જાતાં મુરતીને પધરાવી સરોવરમાં ઊછરંગે, અધિષ્ઠાયક દેવે અખંડિત રાખી તિહાં ઉમંગેરે. મહા. ૫. એક દીન જિંગલપુરનો રાજા શ્રીપાલ કુટ્ટી આવે, હાથ મુખ પ્રમુખ અંગેને પખાલી નિજ ઘર બાવેરે. મહા. ૬. મુખડું નીરોગી દેખી રાણી ફરી ત્યાં બાઈ નવરાવે, કંચન સમ કાયા રાજાની બેઠ બેઠ અચરીજ પાવેરે. મહા. ૭. બલી બાકુલ નાખી પટરાણી બોલી મધુરી વાણી, દેવી દેવ જે કોઈ હોય તે ઘો દરશન હીત આણીરે. મહા. ૮. એમ કરી ઘર જઈને સુતી સ્વપ્ને દેવી દીઠી,

પામ્યો કેવળનાથ; સમોવસરણ સુર કોડ મળ્યા તિહાં, વાળ્યાં છત
નિસાન. સેં ૪. નવ કર ઉંચપણે પ્રભુ શોભતા, અશ્વસેન રાયનો
નંદાં પ્રગટ પૂરતા પૂરણ પાસણ, દીઠે હોવે પરમાણુંદ. સેં ૫.
એક શત વરસતું આકિષ્ણું લોગવી, પામ્યા અવિચળ રિદ્ધ; યુધ
શ્રીસુમતિવિજય શુર નામથી, રામ લહે વર સિદ્ધ. સેં ૬.

૧૧

આજ શંખેશ્વર જિન લેટીએ, ભેટંતા લવ દુઃખ નાસે,
સાહેબ મોરા રે; જ્યો અશ્વમેન કુલ ચંદ્રમા, માતા વામા મુત પાસ.
સાં આં ૧. ભકિતવત્સલ જન લયહરૂં, હસતાં હાણીયા પદ હાસ્ય
સાં; દાનાદિક પાંચને દ્વહ્યા, કરી નાવે પાસની પાસ. સાં આં
૨. કરી કામને કારમી કમકમી, મિથ્યાત્વને ન દીર્ઘમાન સાં;
અભિરતિને રતિ નહિ એક ઘડી, અશુણી અલગું અજ્ઞાન. સાં
આં ૩. નિંદક નિદ્રાને નાસવી, મૃત રાગને રોગ અપાર સાં; એક
ધણે દ્રવને ઢાલીયો, એમ નાઠા દોષ અદાર. સાં આં ૪. વળી
મત્સર મોહ મમત ગયો, અરિહા નિરિહા નિર્દોષ સાં; ધરણુંદ્ર
કમક સુર ગિહું પડે, તુમ માત્ર નહી તોસ રોષ. સાં આં ૫.
અચરિજ સુણુએ એક તેણે સમે, શત્રુને સમકિત દાય સાં; ચંદન
પારસ શુણી અતિ ઘણી, અક્ષર થોડે ન કહાય. સાં આં ૬. જાગરણ
દિશા ઉપર ચઢયા, ઉજાગરણો વિતરાગ સાં; આલંબન ધરતા
પ્રભુતણો, પ્રભુતા એવક સૌભાચ. સાં આં ૭. ઉપાદાન કારણ કારજ
સધે, અસાધારણે કારણ નિત્ય સાં; એ અપેક્ષા કારણ ભવિ લહે,
ફલદા કારણ નિમિત્ત. સાં આં ૮ પ્રભુ ત્રાયક સાયકતા ધરી,
દાયક દાયક નાયક ગંભીર સાં; નિજ સેવક જાણી નિવાળયે,
તુમ ચરણે નમે શુભ વીર. સાં આં ૯.

૧૨

પાર્થજિન પૂર્ણતા તાહરીણ, શુભથીરતામાં સમાય; પરમે-
શ્વર વિભુ' જિનવરૂણ, સહજ આનંદ વીયરાય. પાં ૧. શુદ્ધશુદ્ધા-
તમે રાજતાણ, કર્મ રહિત મહારાય; પામીને અશુભને વામતાણ

નિરીહપણે સુખદાય. પાં ૨. વિશ્વનાથક તુંહી સારહીલ, ત્યાગી
લોગી જિનરાજ; ચઢિબંધને પ્રભુ છંડીનેલ, થયો માહુરો શીરતાજ.
પાં ૩. ભવગિરિભંજન પવી સમોલ, તારક બિરુદ ધરાય; અમર-
પતિ નિત્ય નમે તુજ પદેલ, ભાવ ધરી નિરમાય. પાં ૪. અમ
સરીખા જે મોહે અદાલ, તેહને તુંહી સહાય; સૌભાગ્યલક્ષ્મીવરી
પદ વરેલ, જેહ તુજને નિતુ ધ્યાય પાં ૫.

૧૩

મેરે સાહિબ તુમહિ હો, પ્રભુ પાસ જિણુંદા; ખિજમતગાર
ગરીબ હું, મેં તેરા બંદા. મેં ૧. મેં ચકોર કડું ચાકરી, જળ
તુમહિ ચંદા; ચકવાક મેં હુઈ રહું જળ તુમહિ દિણુંદા. મેં ૨.
મધુકર પરે મેં રણુજાણું, જળ તુમ અરવિંદા; ભક્તિ કડું ખગ-
પતિ પરે, જળ તુમહિ ગોવીંદા. મેં ૩. તુમ જળ ગર્જિત ધન
ભયે, તળ મેં શિખિનંદા; તુમ સાયરા જળ મેં તદા, સુરસરિતા
અમંદા. મેં ૪. ફર કરો દાદા પામલ, ભવ દુઃખકા કંદા; વાચક જશ
કહે દાસકું, દીજે પરમાનંદા. મેં ૫.

૧૪

સુરત મંડન પામ જિણુંદા, અરજ સુણો દાસો દુઃખ દંદા;
સાહેબ રંગીલા હમારા, મોહના રંગીલા; તું સાહેબ હું છું તુજ
બંદા, પ્રીતિ બની જૈત્રી કૈરવ ચંદા. સાં ૧. તુજશું નેહ નહિ
મુજ કાચો, ઘણી ન લાંજે હીરો બચો; દેતાં દાન તે કાંઈ
વિમાસો, લાગે મુજ મન એહ તમાસો. સાં ૨. કેડ લાગા તે
કેડ ન છોડે, દીયો વંછીત સેવક કર ઓડે; અખય ખજાનો તુજ
નવી ખૂટે, હાથ ધકી તો શું નવી છુટે. સાં ૩. જો ખિજમતમાં
ખામી-દાખો, તો પણ નિજ બાણી હિત રાખો; જેણે દીધું છે
તેહજ દેશે, સેવા કરશે તે ફલ લેશે. સાં ૪. ધેનુ-દૂધ આરામ
સ્વભાવે, દેતા દેતા સંપત્તિ પાવે; તિમ મુજને તમે જો ગુણ દેશે,
તો જગમાં જસ અધિક વહેશે. સાં ૫. અધિકું ઓછું કિશુરે

કહાવો, જિમ તિમ સેવક ચિત્ત મનાવો; માયા વિષુ તો માય ન પિરસે, એ ઉખાણો માયો દીસે. સાં ૬. ઇમ જાણીને વિનતિ કીજે, મોહનગારા મુજરો લીજે; વાચક જન કહે અભિયે આસંગો, દિયો શિવ સુખ ધરી અવિહડ રંગો. સાં ૭.

૧૫

તને માન માયા ભને ભાવ આણી, વામા નંદને સેવીએ સાર જાણી; જુઓ નાગ ને નાગણી નાથ ધ્યાને, પામ્યા શકુની મંપદા પ્રોધિદાને. ૧. વસ્યા પાટણે કાલ કેતો ધરામાં, પધાર્યા પછી પ્રેણુ શું પાર કરમા; થલીમાં વલી વાસ કીધો વિચારી, પૂરે લોકની આશ ત્રેલોક ધારી. ૨. ધરી હાથમાં લાલ કબાંણ રંગે, ભીડી ગાતડી રાતડી નીલ અંગે; ચઢી નીલડે તેણ એ વિમ્લ વારે, ધાઈ વહારે પંથ ભૂલા સુધારે. ૩. જેણે પાસ ગોડી તણા રૂપ જોયો, તેણે કર્મના પાસનો જોર જોયો, જેણે પાસ ગોડી તણા પાપ પ્રભ્યા, શત્રુ સર્વથા તેહના સર્વ ધ્રુવ્યા. ૪. સહુ દેવ દેવી હુઆ આજ ખોટા, પ્રભુ પાસના એકલા કર્મ મોટા; ગોડી આપ જોરે નવ ખંડ ગાળે, જેથી શાકીણિ ડાકીણિ દૂર ભાળે. ૫. પૂરે કામના પાસ ગોડી પ્રસિધ્ધો, હેલા મોહ રાજ જેણે જોર કીધો; મહા દુષ્ટ દુર્દાતા જે ભૂત ભુંડા, પ્રભુ નામે પામે સર્વે વાસ ગુડા. ૬. જરા જન્મ મહા રોગના મૂલ કાંપે, આરાધ્યો સદા સંપદા શુદ્ધિ આપે; ઉદય રત્ન ભાષે નમો પાસ ગોડી, નાખો નાથજી દુઃખની જાલ તોડી. ૭.

૧૬

તાર મુજ તાર મુજ તાર ત્રિભુવન ધણી, પાર ઉતાર સંસાર સ્વામી; પ્રાણ તું ત્રાણ તું શરણ આધાર તું, આતમારામ મુજ તુંહિ સ્વામી. તારં ૧. તુંહિ ચિન્તામણિ તુંહિ મુજ સુસ્તર, કામઘટ કામધેનુ વિધાતા; સકલ સંપત્તિ કર, વિકટ સંકટ હર, પાસ મહોવરો મુક્તિ દાતા. તારં ૨. પુન્ય ભરપૂર અંકૂર મુજ જાગીઓ, ભાગ્ય સૌભાગ્ય મુખ નૂર વાધ્યો; સકલ વંછિત કલ્યે

માહરો દિન વળ્યો, પાસ મઠોવરો દેવ લાઘ્યો. તાર૦ ૩. ધન્ય મરૂ દેશ મઠોવરા નરવરી, ધન્ય અયોધ્યા નયરી નૌકા; ધન્ય તે ધન્ય કૃત પુન્ય તે, પાસ પૂજે સદા દેવ લોકા. તાર૦ ૪. પાસ મુજ તું ધણી પ્રીતિ તુજ બની ઘણી, વિબુધવર કહાનજી ગુરુ વખાણી; મુક્તિ પદ આપજો આપ પદ થાપજો, કનકવિજય આપણે ભક્ત ભણી. તાર૦ ૫.

૧૭

રંગ રસીયા રંગ રસ બન્યો, મન મોહનજી, કોઈ આગલ નવિ કહેવાય, મનડું મોહું રે, મન મોહનજી; વેધકતા વેધક લહે, મન૦; બીજા બેકા વા ખાય, મન૦ ૧. લોકોત્તર ફલ નિપજો, મન૦; મોહોટો પ્રભુનો ઉપકાર, મન૦; કેવલ નાણુ દિવાકરૂ, મન૦; વિચરતા સુર પરિવાર, મન૦ ૨. કનક કમલ પગલાં ઠલે, મન૦; જલ કુસુમ વરસાત, મન૦; શિરછત્ર વલી ચામર ઠલે, મન૦; તરૂ નમતા મારગ જાત, મન૦ ૩. ઉપદેશી કેઈ તારીયા, મન૦; ગુણ પાંત્રીશ વાર્ણી રસાલ, મન૦; નર નારી સુર અપ્સરા, મન૦; પ્રભુ આગલ નાટક સાલ, મન૦ ૪. અવનિ તલ પાવન કરી, મન૦; અંતિમ ચોમાસુ જાણુ, મન૦; અમેતશિખર ગિરિ આવીયા, મન૦; અડતા શિવધર મોપાન, મન૦ ૫. શ્રાવણુ શુદ્ધિ આઠમ દિને, મન૦; વિશાખાએ જગદિશ, મન૦; અણુસણુ કરી એક માસનું, મન૦; માથે મુનિવર તેત્રીશ. મન૦ ૬. કાઉસગમાં મુક્તિ વર્યા, મન૦, સુખ પામ્યા સાદિ અનંત, મન૦; એક સમય સમ શ્રેણીએ, મન૦; નિઃકર્મી ચઉ દ્રષ્ટાંત, મન૦ ૭. સુરપતિ સઘલા તિહું મલે, મન૦; ક્ષીરિદધિ આણે નીર, મન૦; સ્નાન વિલેપન ભૂષણે મન૦; દેવ-દુબ્યે સ્વામી શરીર. મન૦ ૮. શોભાવી ધરી શિખિકા, મન૦; વાંજિત્ર ને નાટક ગીત, મન૦; ચંદન ચય પરજાલતા, મન૦; સુર ભક્તિ શોક સહિત, મન૦ ૯. શુભ કરે તે ઉપરે, મન૦; દાદાદિક સ્વર્ગે સેધ, મન૦; ભાવ ઉઘોત ગયે થકે, મન૦; દીવાલી કરતા દેવ, મન૦ ૧૦. નંદીધર ઉત્સવ કરે, મન૦; કલ્યાણુક મોક્ષાનંદ, મન૦; વર્ષ અઢીશે આંતરૂં, મન૦; શુભ વીર ને પાસ જિણુંદ, મન૦ ૧૧

૧૮

જય જય જય જય પાસ જિણુંદ, અંતરીક પ્રભુ ત્રિભુવન
તારણ; ભવિક કમલ ઉદ્ભાસ દિણુંદ. જય૦ ૧. તેરે ચરણ શરણ
મેં કીને, તું ગિનુ કુન તોરે ભવ કંદ; પરમ પુરૂષ પરમારથ દરશી;
તું દિયે ભવિકકું પરમાનંદ. જય૦ ૨. તું નાયક તું શિવ સુખ
દાયક, તું હિતચિંતક તું સુખકંદ; તું જનરંજન તું ભવભંજન,
તું કેવલ કમલા ગોવીંદ. જય૦ ૩. કોડિ દેવ નિલિકે કર ન શકે,
એક અંશુક રૂપ પ્રતિબિમ્બ; એસો અદ્ભુત રૂપ ત્હારો, વરપત માનુ
અમૃતકો છુંદ. જય૦ ૪. મેરે મન મધુકરકે મોહન, તુમ હો
વિમલ સદલ અરચિંદ, નયન ચકોર વિલાસ કર તું હે, દેખત તુમ
મૂખ પૂરનથદ. જય૦ ૫. દુર જાવે પ્રભુ તુમ દરિશન તેં, દુઃખ
હોહરા દાલિદ્ર અધ દંદ; વાચક જસ કહે સહસ કલતે તુમ હો,
જે મોલે તુમ શુનકે વૃંદ. જ૦ ૬.

૧૯

પ્રણમું પદ પંકજ પાસના, જસ વાસના અગમ અનુપરે;
મોહો મન મધુકર જેહી, પામે તસ શુદ્ધ સ્વરૂપ રે. પ્રણમું ૦
૧. પંક કલંક શંકા નહિ, નહિ ખેદાદિક દુઃખ દોષરે; ત્રિવિધ
અવગ્રહ ગ્રેમથી, લહે ગાંધાતમ સ્સ પોષરે. પ્રણમું ૦ ૨. દુર્દશા
દૂર કરી, બળે સુદીતા મત્રી ભાવરે; વર્તે નિજ ચિત્ત મધ્યસ્થતા,
કરુણા મય શુદ્ધ સ્વભાવરે પ્રણમું ૦ ૩. નિજ સ્વરૂપ કર ધીર
ધરે, ન કરે પુદ્ગલની ખચરે; શાખી દુધ વરતે સદા, ન કદા
પરભાવ પ્રપંચરે. પ્રણમું ૦ ૪. સહજ દશા નિશ્ચય જગે, ઉમંગે
અનુભવ રસ રંગરે; રાચે નહિ પરભાવમાં, નિજ ભાવમાં રંગ
અખંડરે. પ્રણમું ૦ ૫. નિજ ગુન સગ નિજમાં લખે, ન અખે
પરગુણની રેખરે, નીર ખીર વિવરે કરે, એ અનુભવ હંસસુ પેખરે.
પ્રણમું ૦ ૬. નિર્વિકલ્પ જે અનુભવે, અનુભવે અનુભવની રીતરે;
ઓર ન કળહું લખી શકે, આનંદવન પ્રોત પ્રવીતરે. પ્રણમું ૦ ૭.

૨૦

સોના રૂપાકે સોગકે, સાંયાં ખેલત બાણ; ઇદ્રાણી મુખ દેખતે,

હરિ હોત હે રાજી. ૧. એક દિન ગંગા કે બિચે, મુર સાથ
 બહોરા; નારી ચકોરા અપ્સરા, બહોન કરત નિહોરા. ૨. ગંગાકે
 જલ ઝીલતે, છાંહી બાદલીયાં; ખાવન ખેલ ખેલાય છે, સર્ગ મંદિર
 વલીયાં. ૩. બેઠે મંદિર માલીયે, નારી આલમ દેખે; હમ ખૂતપા
 લે ચલે, ખાન પાન વિશેયે. ૪. પૂછયા પડુત્તર દેત હે, મુને
 મોહન મેરે; તાપસકું બંદન ચલે, ઉઠી લોક સંરે. ૫. કમઠ યોગી
 તપ કરે, પંચ અગિકી જવાલા; હાથે લાલક દામણી, ગતે મોહન
 માલા. ૬. પાસ કુંવર દેખણ ચલે, નપસીપ આયા; ઓઢી નાણે
 દેખકે, પીઠે યોગી બોલાયા. ૭. મુણ તપસી મુખ લેનકુ, જપે
 ફાકટ માયે; અજાનગે અગની બિ. ૮. ગંગા પડુત્તર દેત હે, મુને
 કહે સુણ રાજવી, તુમે અંધ ખેલાયો; યોગકે ઘર હે બરે, ગત
 કે બતલાયો. ૯. તેરા શુર કોન હે બડા, જિને યોગ ધરાયા;
 નહિ બોલખાયા ધર્મકુ, તનુ કષ્ટ બનાયા. ૧૦. હમ શુર ધર્મ પિછા-
 નતે, નહિ કવડી પામે; ભૂલ ગયે દુનિયા દિશા, રહેતે વનવાસે.
 ૧૧. વનવાસી પશુ પખિયા, એસે તુમ યોગી; યોગી નહિ પશુ
 લોગીયા, સંસારકે સંગી. ૧૨. સસાર બૂરા ઓરકે, મુણ હો લધુ
 રાજ; યોગી જંગલ સેવતે, લેઈ ધર્મ અવાળ. ૧૩. દયા ધર્મકો
 મૂલ હે, ક્યા કાન પુકાયા; જીવ દયા નહુ જાનતે, તપ ફેકટ માયા.
 ૧૪. ખાત દયાકી દાખીયે, ભૂલ ચૂક હમારા; બેર બેર ક્યા બોલણા,
 એસા ડાકે હમારા. ૧૫. સાંઈ દુકમસે સેવકે, બડા કાષ્ટ ચીરાયા;
 નાગ નિકાલા એકીલા, પરજલતી કાયા. ૧૬. સેવક મુખ નવકારસે,
 ધરણેદ્ર બનાયા; નોગકુમારે દેવતા, બહુ ઝલિ પયા. ૧૭. રાણી
 સાથ વસંતમે, વન ભીંતર પેઠે; પ્રાસાદ સુંદર દેખીને, ઉઠાં જાકર
 બેઠે. ૧૮. રાજિમતિકું છોડકે, નેમ સંજમ લીના; ચિત્રામણ જિન
 જોવતે, વૈરાગે લીના. ૧૯. લોકાન્તિક સુર તે સમે, બોલે કર બેડી;
 અવસર સંજમ લેનકા, અખ બેર હે ઘેરી. ૨૦. નિજ ઘર આયે
 નાથજી, પિયા બિણ બિણ રોવે; માતા પિતા સમજાયકે, દાન
 વરસી દેવે. ૨૧. દીન દુઃખી મુખીયા કીયા, દારિદ્રકું ચરે; શ્રી
 શુભ વીર હુરી તિહાં, ધન મઘણો ખૂરે. ૨૨.

૨૨

અનુભવ અમૃત વાણી હો, પાસ જિન. અં મુરપતિ લયો
 જે નાગ શ્રીમુખથી, તે વાણી ચિત્ત આણી હો. પાં ૧. સ્યાદવાદ
 મુદ્રા મુદ્રિત ગુચિ, જિમ મુરસરિતા પાણી; અંતર મિથ્યાભાવલતા
 જે, છેદણ તાસ કૃપાણી હો. પાં ૨. અહોનિશ નાથ અમંખ્ય
 મહ્યા તિમ, તિર્યગ છે અચરિજ એહી; લોકલોક પ્રકાશ અંશ
 જસ, તસ ઉપમા કહો કેહી હો. પાં ૩. વિરહ વિયોગ હરણી
 એ હંતી, સંધી વેગ મિલાવે; યાકી અનેક અવંછકતાથી, આણા
 વિમુખ કહાવે હો. પાં ૪. અક્ષર એક અનંત અંશ જિહાં, લેપ
 રહિત મુખ ભાખો; તાસ સયોપશમ ભાવ વધ્યાથી, શુદ્ધ વચન
 રસ આખો હો. પાં ૫. આખ્યાથી મન તૃપ્ત થયું નવિ, શા મોટ
 લોભાવો; કર કંઠ્યા કંઠ્યારત્ર સાગર, પેટ ભરી તે પાવો હો. પાં
 ૬. એ લવલેશ લહ્યાથી સાહિબ, અશુભ યુગલગતિ વારી; ચિદા-
 નંદ વામામૃત કેરી, વાણીની બલિહારી હો. પાં ૭.

૨૨

વન્દેહું જિન દેવ પાર્શ્વ, વડ વિધ દેવ દયાલં. (બે વાર.)
 વાણા રસ્યાં પુર્યાં યસ્ય, જાતં જન્મ વિશાલં; અન્ધસેન તન નંદન
 વંદિત, વિકલિત કલિમલ જાલં. વન્દેહું ૧. કમઠાસુર મદ મર્દવ
 ધીરં, કૃતાંત કર્માતારં; અગ્નિ દહ્મદહ્યાં દ્વિષિની દ્વિષિલ્યાં, દત્ત નમ-
 સ્કૃતસારમ્. વન્દેહું ૨. સગાદિ રિપુમાર નિકારં, સંચિત દુર્જય
 તારં; રત્ન ત્રયાંબર ભૂષણ હૃદયં, દશ વિધ ધર્મ સુપાલં. વન્દેહું ૩
 સમેતાચલ પર્વત શિખરં, મુકિત ગતં ગુણ માલં; જગત પ્રસિદ્ધા
 કીર્તિર્યસ્યા, જાતા તં જિન પાલં. વન્દેહું ૪.

૧૭. શ્રી મહાવીર જિન સ્તવનો.

૧

આજ જિનરાજ મુજ કાજ સિધ્યાં સર્વે, તું કૃપાકુંભ જે
 મુજ વ્રોઠો; કલ્પતર કામઘટ કામપેતુ મિલ્યો, આંગણે અમિસરસ
 એહ વ્રોઠો. આં ૧. વીર તું કુંડપુરનયર બપણ હુઓ, રાય સિદ્ધાર્થ

ત્રિશલા તનુભે; સિંહ લંછન કનક વર્ણ કર સખ તનુ, તુજ સમે
જગતમાં કે ન દૂભે આં ૨. સિંહપરે એકલો ધીર સંયમ ગ્રહી,
આયુ બોહોત્તર વર્ષ પૂર્ણ પાળી; પુરી અપાપાયે નિષ્પાપ શિવવદ્
વર્યા, તિહાં થકી સર્વ પ્રગટી દીવાળી. આં ૩. સહસ તુજ ચૌદ
મુનિવર મહાસંયમી, સાહુણી સહસ છત્રીશ રાજે; યક્ષ માતંગ
સિધ્ધાધિકા વર સુરી, સકળ તુજ ભક્તની લીલિતિ ભાંજે. આં ૪.
તુજ વચનરાગ સુખસાગરે ઝીલતો, પીલતો મોહ મિથ્યાત્વવેલી; આવીઓ
ભાવીઓ ધર્મપથ હું હવે, દીણ્યે પરમપદ હોઈ બેલી. આં ૫.
સિંહ નિશદીહ બે હૃદયગિરિ મુજ રમે, તું મુગુણલીહ અવિચલ
નિરીહો; તો કુમત રંગ માતંગના જૂથથી, મુજ નહિ કોઈ લવ-
લેશ ખીહો. આં ૬. ચરણ તુજ ચરણ મેં ચરણગુણાનિધિ ગ્રહ્યા,
ભવતરણ કરણ દમ શર્મ દાખો; હાથ ભેડી કહે જશવિજય બુધ
ઈશું, દેવ નિજ ભુવનમાં દાસ સખો. આં ૭

૨

સિદ્ધારથનારે નંદન વિનવુ, વિનતડી અવધાર; ભવમંડપ-
મારે નાટક નાચીઓ, હવે મુજ દાન દેવરાવ. સિદ્ધાં ૧. ત્રણ
સ્તન આપો મુજ તાતણ, જિમ નાવેરે સંતાપ; દાન દીધંતારે
પ્રભુ કોસરે કીસી આપો પદવીરે આપ. સિદ્ધાં ૨. ચરણ-અંગુ-
ઠેરે મેરુ કંપાવીઓ, મોડયા મુરનારે માન; આદ્ય કરમનારે અગડા
જીતવા, દીધાં વરસીરે દાન. સિદ્ધાં ૩. શાસનનાયક શિવસુખદા-
યક, ત્રિશલા-કુખે સ્તન; સિદ્ધારથનારે વંશ દીપાવિયો, પ્રભુજી તમે
ધન ધન. સિદ્ધાં ૪. વાચકશેખર કીર્તિવિજય ગુરુ, પામી તાસ પ્રભાવ;
ધરમતણે રસ જિન. ચોવીશમા, વિનયવિજય ગુણ ગાય. સિદ્ધાં ૫

૩

ગિરુઆરે ગુણ તુમ તણા, શ્રીવર્ધમાન જિનરાયરે; મુણતાં
શ્રમણે અમી અરે, માંદી નિર્મલ થાયે કાચારે. ગિરુઆં ૧. તુમ
ગુણ ગણ ગંગાજળે, હું ઝીલી નિર્મળ ચાઉંરે; અવર ન ધંધો
આદરું, નિશદિન તોરા ગુણ ગાઉંરે. ગિરુઆરે ૨. ઝીટ્યા જે

ગંગાજળે, તે છીલર જળ નવિ પેસેરે; જે માલતી ફૂલે મોહિયા,
તે બાવળ જઈ નવિ જોસેરે. ગિરુઆરે૦ ૩. એમ અમે તુમ ગુણ
ગોઠ્યું, રંગે રાચ્યા ને વળી માચ્યારે; તે કેમ પરસુર આદરે ?
જે પરનારી-વશ રાચ્યારે. ગિરુઆરે૦ ૪. તું ગતિ તું મતિ
આશરે, તું આલંબન મુજ પ્યારેરે; વાચક યશ કહે માહરે, તું
જીવજીવન આધારેરે. ગિરુઆરે૦ ૫.

૪

જગપતિ તારક શ્રી જિનદેવ, દાસનો દાસ હું તાહરે; જગ
પતિ તારક તું કિરતાર, મનમોહન પ્રભુ માહરે. ૧. જગપતિ
તાહરે તો ભક્ત અનેક, મારે તો એકજ તું ધણી; જગપતિ
વીરમાં તું મહાવીર, મૂરતિ તારી સોહામણી. ૨. જગપતિ ત્રિશક્ષા
રાણીનો તન, ગંધાર ખંદર ગાજીયો; જગપતિ સિદ્ધારથ કૂળ શણુ-
ગાર, રાજ રાજેશ્વર રાજીયો. ૩. જગપતિ ભગતોની ભાંગે છે ભીડ,
ભીડ પડે પ્રભુ પારીજે; જગપતિ તુંહી પ્રભુ અગમ અપાર, મમજીયો
ન મય મુજ સારીજે. ૪. જગપતિ ઉદય નમે કર જોડ, સત્તર
નેચ્યાત્રી સમે કિયો; જગપતિ ખંભાત જંબુસર સંઘ, ભગવંત
ભાવશું ભેટિયો. ૫.

૫

પ્રભુજી વીર જિણુંદને વંદિયે, ચોવીશમા જિનરાય હો; ત્રિશ-
ક્ષના જાયા પ્રભુજીને નામે તે નવનિધિ સંપજે, ભવદુઃખ સવિ
મીટી જાય હો; ત્રિશક્ષાના જાયા. ૧. પ્રભુજી કંચનવાન કર સાતનું,
જગતાતનું એટલું માન હો; ત્રિ૦ પ્રભુજી મૂગપતિ લંછન ગાજતો
ભાંજતો, મહગજ માન હો; ત્રિ૦ ૨. પ્રભુજી સિદ્ધારથ ભગવંત છો,
મિદ્ધારથ કુળચંદ હો; ત્રિ૦ પ્રભુજી ભક્તવત્સલ ભવદુઃખહર, મુર-
તરૂસમ સુખકંદ હો; ત્રિ૦ ૩. પ્રભુજી ગંધારખંદર ગુણનિહો,
જગતિહો જિહાં જગદીશ હો; ત્રિ૦ પ્રભુજીનું દર્શન દેખીને
ચિત્ત ઠર્યું, સર્થું મુજ વંછિત ધણી હો; ત્રિ૦ ૪. પ્રભુજી શિવ-
ગિરીનો રાજીયો, જગતારણુ જિનદેવ હો; ત્રિ૦ પ્રભુજી રંગવિજયને
આપજો, ભવોભવ તુમ પાય સેવ હો; ત્રિ૦ ૫.

૬

નારે પ્રભુ નહી માનું, નહી માનું રે અવરની આણુ; નારે પ્રભુ
મહારે તાહરું વચન પ્રમાણુ, નારે પ્રભુ હરિહરદિક દેવ અનેરા,
તે દીઠા જગમાંય રે; ભામિની ભરમ બ્રહ્મદીએ ભૂત્યા, તે મુજને
ન સુહાય. નારે ૧. કેઈક રાગી કેઈક દેવી, કેઈક લોભી દેવ રે;
કેઈક મદમાયામાં ભરિયા, કેમ કરીએ તસ સેવ. નારે ૨. મુદ્રા
પણુ તેહમાં નવિ દીસે, તુજ માંહેલી તિલમાત રે; તે જેથી
દિલહું નવિ રીએ, શી કરવી તસ વાત. નારે ૩ તું ગતિ તું
મતિ તું મુજ પ્રીતમ, જીવ જીવન, આધાર રે; રાત. દિવસ સ્વપ્નાંતરમાં
તુંહી, તુંહી માહરે નિરધાર. નારે ૪. અવગુણ સહુ ઉવેખીને
પ્રભુ, સેવક કરીને નિહાળ રે; જગખંધવ એ વિનતિ માહરી,
માહરાં જનમ મરણ દુઃખ ટાળ. નારે ૫. ચોવીશમા પ્રભુ ત્રિભુ-
વનસ્વામી, સિદ્ધારથના નંદ રે; ત્રિશલાળના ન્હાનડીયા પ્રભુ, તુમ
તીઠે અતિહી આનંદ. નારે ૬. મુમતિવિજય કવિરાયનો કહે,
રામ વિજય કર જોડ રે; ઉપગારી અરિહંતજી માહરા, ભવભવનાં
ખંધ છોડ. નારે ૭.

૭

વીર કુંવરની વાતડી કેને કહીએ, હારે કેને કહીએરે કેને
કહીએ; નવ મંદિર બેસી રહીએ, હારે સુકુમાર શરીર. વીં ૧.
ખાલપણથી લાડકો નૃપ ભાવ્યે, મળી ચોસઠ ઇંદ્રે મલાવ્યે;
ઇંદ્રાણી મળી હુલસાવ્યે, ગયે રમવા કાજ. વીં ૨. છોડું ઉછાંછલાં
લોકનાં કેમ રહીએ, એની માવડીને શું કહીએ; કહીએ તો અદેખાં
થઈએ, નાશી આવ્યાં બાળ. વીં ૩. આમલકી કીડા વિષે વીંટાણે,
મોટા ભોરિંગ ચોષે ભરાણે; વીરે હાથે જાલીને નાણે, કાઢી
નાખ્યે દૂર. વીં ૪. રૂપ પિશાચનું દેવતા કરી ચલિયો, મુજ
પુત્રને લેઈ ઉછળીયો; વીર મુખી પ્રહારે વળીએ, સાંલળીએ એમ.
વીં ૫. ત્રિશલા માતા એજમાં એમ કહેતી, સખીએને ચોલંલા
દેતી; દણુ દણુ પ્રભુ નાખજ લેવી; તેહાવે બાળ. વીં ૬. વાટ

પિયુને વીનવે. ૫. હરખે રાય કે સુપનપાઠક તેડાવીયા, રાજ ભોજ
 મુત ફલ મુલ્લી તેલે વધાવીઆ; ત્રિશલા રાણી વિધિશું ગર્ભ મુખે
 વહે, માય તલે હિત હેત કે પ્રભુ નિશ્ચય રહે. ૬. માય ધરે દુઃખ
 ભેર વિલાપ ઘણા કરે, કે મેં કીધાં પાપ અઘોર ભવાંતરે; ગર્ભ
 હર્યો મુજ સેણે હવે કેમ પામીએ, દુઃખનું કારણ જાણ્યું વિચાર્યું
 સ્વામીએ. ૭. અહો અહો મોહ વિડંબણા જલમ જગતમેં, અણ-
 ઠીઠે દુઃખ એવડું પાયું પલકમેં; તામ અભિગ્રહ કીધો પ્રભુજીએ
 તે કહું, માતપિતા જીવતા સંજમ નવિ શહું. ૮. કરૂણા આણી
 અંગ હલાવ્યું જિનપતિ, જોલે ત્રિશલા માતા હૈયે ઘણું હીસતી;
 અહો મુજ જાગ્યા લાગ્ય ગર્ભ મુજ સળવલ્યો, સેવ્યો શ્રી જિન ધર્મ
 કે સુરતરૂ જેમ ફળ્યો. ૯. સખીઓ કહે શિખામણુ સ્વામિની
 સાંભલો, હલવે હલવે જોલો હસો ખેલો ચાલો; એમ આનંદે
 વિચરતાં ઢોહલા પ્રેરતા, નવ મહિના ને સાડાચાત દિવસ થતાં. ૧૦.
 ચૈત્રતણી શુદ્ધિ તેરશ નક્ષત્ર ઉત્તરા, ભેગે જન્મ્યા વીર મુહંકર
 મુંદરા; ત્રિભુવન થયો રે ઉદ્યોત કે હરખ વધામણા, સોના રૂપાને
 ફલે વધાવે સુર ઘણા. ૧૧. આવે છાપન કુમારિકા પ્રભુ જોગ્યવ
 તણે, ચળે રે સિંહાસન ઇંદ્ર કે ઘંટા રણજણે; મેળી સુરની કોડ
 કે સુરવર આવિયા, પંચરૂપ કરી પ્રભુને સુરગિરિ લાવીયા. ૧૨. એક
 કોડ સાઠ લાખ કળશ જળ શું ભર્યા, કેમ સહેશે લઘુ વીર કે ઇંદ્રે
 સંશય ધર્યા; પ્રભુ અંગુઠે ચાંપ્યો મેરૂ અતિ ચડચડ્યો, ગડગડ્યો
 પૃથ્વી લોક જગત જન લડચડ્યો. ૧૩. અનંત ગળ પ્રભુ જાણી
 ઇંદ્રે ખમાવીયા, ચાર વૃષભના રૂપ કરી જળ નામીયા; પૂજી અર્ચી
 પ્રભુને માય પાસે ધરે, ધરે અંગુઠે અમૃત ગયા નંદીશ્વરે. ૧૪.

દાળ ત્રીલ

કરે મહોજીવ સિદ્ધાંત્ય નૃપ, નામ ધર્યું વર્દમાન; દિન
 દિન વાધે પ્રભુ સુરતરૂ જેમ, રૂપકલા અસમાનરે. હમચડી ૧.
 એક દીન પ્રભુજી રંમવા કારણ, પૂર ખાહિર જળ આવે; ઇંદ્રમુખે
 પ્રશંસા સુણીને, મિથ્યાત્વી સુર આવે રે. હૃ ૨. અહિરૂપે વીંટાણો

તરુણ, પ્રભુજીએ નાખ્યો ઉછાળી; સાત તાડનું રૂપ કર્યું જખ, મુખે નાખ્યો જાળી રે. ૬૦ ૩. પાય લાગીને તે મુર ખમીયો, નામ ધર્યું મહાવીર; જેવા ઇંદ્રે વખાણ્યા સ્વામી, તેહવા સાહસ ધીર રે. ૬૦ ૪. માતાપિતા નિશાળે મૂકે, આઠ વરસના જાણી; ઇંદ્રતણા તિહાં સંશય ટાળ્યા, નવ વ્યાકરણ વખાણી રે. ૬૦ ૫. અનુક્રમે ચૌવન પામ્યા પ્રભુજી, વર્ષા જ્યોત્ષા રાણી; અઠાવીશ વરસે પ્રભુજીના, માતાપિતા નિર્વાણી રે. ૬૦ ૬. દોય વરસ લાઇને આગ્રહે, પ્રભુ ધરવાસે વસીયા; ધર્મ પંથ દેખાડો એમ કહે, લોકાંતિક ઉલ્લસીયા રે. ૬૦ ૭. એક કોડ સાઠ લાખ એનૈયા, દિન પ્રત્યે પ્રભુજી આપે; એમ સંવત્સરી દાન દઇને, જગના કારિદ્ર દુઃખ કાપે રે. ૬૦ ૮. છંડી રાત્ર્ય અતે ઉર પ્રભુજી, ભાઇએ અનુમતિ લીધી; માગસર વદિ દશમી ઉત્તરાએ, વીરે લીધા લીધી રે. ૬૦ ૯. ચઉનાણી તે દિનથી પ્રભુજી, વરસ દિવસ અઝેરે; ચીવર ધરી પ્રાહ્મણને આપ્યું, ખંડ ખંડ દોય ફેરે રે. ૬૦ ૧૦. ઘોર પરીપહ સાડા ખારે, વરસે જે જે સહિયાં; ઘોર અભિશ્રુ જે જે ધરીયા, તે નવિ જાયે કહીયા રે. ૬૦ ૧૧. ચલપાણી ને સંગમ દેવે, ચંડકોશિ ગોશાળે; લીધાં દુઃખને પાયસ સંધી, પગ ઉપર ગોવાળે રે. ૬૦ ૧૨. કાને ગોપે ખીલા ઠાકયા, કાઢતા મૂકી રાટી; જે સાંભળતાં ત્રિભુવન કંપ્યા, પર્વત શિલા ફાટી રે. ૬૦ ૧૩. તે તે દુષ્ટ સહ ઉદ્ધરીયા, પ્રભુજી પર ઉપગારી; અડદતણાં બાકુલડા લઇને, ચંદનખાલા તારી રે. ૬૦ ૧૪. દોઝ છ માસી નવ ચઉ માસી, અઢી માસી ત્રણ માસી; દોઢ માસી બખે કીધાં, છ કીધાં બે માસી રે. ૬૦ ૧૫. બાર માસ ને પક્ષ બહોંતેર, છૂં બસેં ઝોગણત્રીશ વખાણું; બાર અઠમ ભદ્રાદિ પડિમા, દિન દોય ચાર દશ જાણું રે. ૬૦ ૧૬. એમ તપ કીધો ખારે વરસે, વિષ્ણુ પાણી ઉલ્લાસ; તેમાં પારણાં પ્રભુજીએ કીધાં, ત્રણશેં ઝોગણપચાસ રે. ૬૦ ૧૭. કર્મ ખખવી વૈશાખ માસે, શુદ્ધિ દશમી સુબળ; ઉત્તરાએગે શાળિવૃક્ષ તળે, પામ્યા કેવળનાથ રે. ૬૦ ૧૮. ઇંદ્રભૂતિ

આદિ પ્રતિજોધ્યા, ગણધર પદવી દીધી; સાધુ સાધવી શ્રાવક શ્રાવિકા, સંઘ સ્થાપના કીધી રે. હૃં ૧૯. ચૌદ સહસ્ર અણગાર સાધવી, સહસ્ર છત્રીય કહીજે; એક લાખ ને સહસ્ર યોગણસાઠ, શ્રાવક શુદ્ધ લહીજે રે. હૃં ૨૦. ત્રણ લાખ ને સહસ્ર અઢાર વળી, શ્રાવિકા સંખ્યા બાણી; ત્રણશે ચઉદશ પૂરવધારી, તેરશે યોહીનાણી રે. હૃં ૨૧. સાતશે તો કેવળનાણી, લઙ્ગિધધારી પણ તેતા; વિપ્રલમતિ પાંચશે કહીજે, ચારશે વાદી જેતા રે. હૃં ૨૨. સાતશે અંતેવાસી સિદ્ધા, સાધવી ચૌદશે આર; દિન દિન દીપે તેજ સવાઈ પ્રભુજનો પરિવાર રે. હૃં ૨૩. ત્રીશ વરસ અહવાસે વસિયા, બાર વરસ છદ્મસ્થ; ત્રીશ વરસ કેવળ ખેંતાળીશ, વરસ તે સમણાવથ્ય રે. હૃં ૨૪. વરસ ખહોંતેર કેરું આયુ, વીર જિણુંદનું બાણો; દીવાળી દિન સ્વાતિ નક્ષત્રે, પ્રભુજનું નિર્વાણ રે. હૃં ૨૫. પંચ કસ્યાણુક એમ વખાણ્યાં, પ્રભુજનાં ઉદ્ધાસે; સંઘતણા આથહે ધમિ હર્ષભર, સુરત રહી ચોમાસું રે. હૃં ૨૬.

કથાશ.

એમ ચરમ જિનવર, સયલ સુખકર, યુદ્ધે અતિ ઉલટ ભરે; અપાઠ ઉલ્લસ પંચમી દિને, મંવત સત્તર તહોંતરે; શ્રી વિમલવિજય ઉવળાચ પંકજ, ભમર સમ શુભ શિષ્ય એ; રામવિજય જિનવીરનામે, લહિયે અધિક જગીશ એ.

૧૧. શ્રી મહાવીર સ્વામીના સત્તાવીસ ભવનું સ્તવન.

દોહા-વિમલ કમલદલ લોચણાં, દીસે વદન પ્રસન્ન; આદર આણી વીર જિન, વાંદી કરું સ્તવન. ૧. શ્રી ગુરુ તણે પસાઉલે, સ્તવશું વીર જિણુંદ; ભવ સત્તાવીસ ભણવું, મુણજે સહુ આણુંદ. ૨. સાંભલતાં સુખ ઉપજે, ભક્તિ નિર્મલ હોય; કરતાં જિનની સંકથા, સફલ દહાડે મોય. ૩.

લાળ પહોલી

મહાવિદેહ પશ્ચિમ બાણું, નયસાર નામે વખાણું; નયર તણે છે એ રાણો, અટવી ગયો સપરાણો. ૧. જમવા વેલાએ બાણી,

ભક્તિ રસવંતી આણી; દત્તની વાસના આવી, તપસી બુવે તે
 ભાવી. ૨. મારગ બુદ્ધ્યા તે હેવ, મુનિ આવ્યા તતખેવ; આહાર
 દીધો પાય લાગી, ઋષિની ભુખ તૃપા સવિ લાગી. ૩. ધર્મ સુણ્યો મન
 રંગે, સમકિત પામ્યો એ ચંગે; ઋષિને ચાલંતા નાણી, હૈટે ઉલટ
 આણી. ૪. મારગ દેખાડ્યો વહેતો, પાછો વલીઓ એમ કહેતો;
 પહેલે ભવે ધરમજ પાવે, અંતે દેવગુરુને ધ્યાવે. ૫. પંચ પરમે-
 ધીનું ધ્યાન, સૌધર્મ પામ્યો વૈમાન; આઉખું એક પદ્યોપમ, સુખ
 ભોગવી અનોપમ. ૬. ભવ બીજે ત્રીજે આયો, ભરત કુલે મુત
 નથે; આચ્છવ, મંગલીકે કીધું, નામ તે મરીઅંચ દીધું. ૭.
 વાધે સુરતરૂ સરિખો, આદિ જિન દેખીને હુરખ્યો; એહોએ દેશના
 દીધી, ભાવે દીક્ષાએ લીધી. ૮. જ્ઞાન ભણ્યો મુવિશેષ, વિહાર કરે
 દેશ વિદેશ; દીક્ષા દેહી એ ન જરે, અલગો સ્વામીથી વિચરે. ૯.
 મહામત ભાર એ મહોટો, હું પણ પુન્યાધયે છોટો; ભગવું કાપડે
 કરશું; માથે છત્તર ધરશું. ૧૦. પાથે પાનહી પેરશું, સ્નાન શુચી
 જલે કરશું; પ્રાણી થલ નહી માફું, ખૂર મુંડ ચોરીએ ધાફું. ૧૧.
 જનોઇ સોવન કેરી, ચોલાં ચંદન ભલેરો; હાથે ત્રિદંડિયું લેવું,
 મન માંહે ચિંતવ્યું એહવું. ૧૨. લિંગ કુલિંગનું રચીઉં, સુખ કારણ
 એ મચીઉં; શુભ સાધુના વખાણે, દીક્ષા, યોગ તે નાણે. ૧૩. આણી
 જતિઓને આપે, શુદ્ધ મારગ સ્થાપે; મમવસરણ રચ્યું નાણી, વાંદે
 ભરત વિનાણી. ૧૪. બારે પરવહા રાજે, પ્રછે ભરત એ આજે;
 કોઈ છે તુમ સરિખો, દાખ્યું મરીઅંચ નીકો. ૧૫. પહેલો વાસુ-
 દેવ થારો, ચક્રવર્તિ મુઝા એ વારો; ચોવીશમો એ તીર્થકર, વર્દ-
 માન નામે જયંકાર. ૧૬. ઉલસ્યું ભરતનું હૈયું, જઈ મરીઅંચને
 કહ્યું; તાતે પદવીઓ દાખી, હરિ ચક્રિ જિનપદ લાખી. ૧૭. ત્રણ
 પ્રહક્ષિણા દેઈ, વંદન વિધિયું કરેઈ; સ્તવના કરે એમ દાહો, પુત્ર
 ત્રિદંડી ન રાહો. ૧૮. વાંદું છું એહ મરમ, થારો જિનપતિ ચરમ;
 એમ કહી પાછો વલીઓ, ગરવે મરીઅંચી ચડીઓ. ૧૯.

ઢાલ ળીલ

ધળાગ. કુલે હું ઉપનેા, મારે ચક્રવર્તિ તાતલ; દાદો મહારો
 નિન હુઓ, હું પણ ત્રિજગ વિખ્યાતલ. ૧. અહો અહો ઉત્તમ
 કુલ. માહરું; અહો અહો મુજ અવતારલ; નીચ ગોત્ર તિહાં ખાંધીઉ,
 જુઓ જુઓ કરમ પ્રચારલ અં ૨. આ ભરતે પેતાનપુરે, ત્રિપૃથ
 હુરિ. અભિરામલ; મહાવિદેહુ ક્ષેત્ર મહાપુરી, અહી પ્રિયમિત્ર નામલ.
 અં ૩. ચરમ તીર્થકર થાઈશું, હોંશે ત્રિગડું સારલ; સુર નર
 સેવા સારશે, ધન્ય ધન્ય મુજ અવતારલ. અં ૪. રહે મદમાતો
 એણી પરે, એક દિન રોગ અતીવલ; મુનિજન સાર કો નવિ કરે,
 સુખ વાંછે નિજ 'લવલ. 'અં ૫. કપીલ નામે કોઈ આવીઓ,
 પ્રતિષ્ઠાધ્યે નિજ વાણીલ; સાધુ સમીપે દીક્ષા વરે, ધરમ છે તેણે
 ઠામલ. અં ૬. સાધુ સમીપે મોકલે, નવી જાએ તે અજોગલ;
 ચિંતે મરીઅંચ નિજ મને, દીસે છે મુજ જોગલ. અં ૭. તવ તે
 વળતું ખોલીયો, તુમ વાંદે. શું હોયલ; ભોલો ધરમ ધડાં અછે,
 ઉત્સુત્ર લાખ્યું સોયલ. અં ૮. તેણે સંસાર વધારીઓ, સાગર
 કોડા કોડીલ; લાખ ચોરાશી પૂરવ તણું, આયુ ત્રીજે લવ જોડીલ.
 અં ૯. લવ ચોથે સ્વર્ગ પાંચમે, સાગર સ્થિતિ દશ જાણુલ;
 કૌશિક દિજ લવ પાંચમે, લાખ એંશી પૂરવ માનલ. અં ૧૦.
 શુણા નયરીયે દિજ થયો, પૂરવ લાખ ખહોંતેર સારલ; હુઓ
 ત્રિદંડી છઠ્ઠે લવે, સાતમે સોહમ અવતારલ. અં ૧૧. અગ્નિદ્યોત
 આઠમે લવ, સાઠ લાખ પૂરવ આયલ; ત્રિદંડી થઈ વિચરે વલી,
 નવમે ઇશાને જાણલ. અં ૧૨. અગ્નિભૂતિ દશમે લવે, મંદિરપુરે
 દિજ હોયલ; લાખ છપત્ર પૂરવ આઉણું, ત્રિદંડી થઈ મરે સોયલ.
 અં ૧૩. અચ્યારમે લવે તે થયો, સનત કુમારે દેવલ; નયરી
 શ્વેતંળીયે અવતર્યો, બારમે લવે દિજ હોવલ. અં ૧૪. ચુમાલીશ
 લાખ પૂરવ આઉણું, ભારદ્વાજ જસ નામલ; ત્રિદંડી થઈ વિચરે
 વળી, મહાઈંદ્રિ તેરમે લવે ઠામલ. અં ૧૫. રાજગૃહી નયરી
 લવ ચૌદમે, થાવર ગ્રાહણ દાખલ; ચોત્રીશ લાખ પૂરવ આઉખો,

ત્રિદંડીલિંગ તે લાખજી. અં ૧૬. અમર થયો ભવ પદ્મરમે
પાંચમે દેવલોકે દેવજી; સંસાર ભગ્યો ભવ સોલમે, વિશ્વભૂતિ
ક્ષત્રિય હેવજી. અં ૧૭.

દાસ ત્રીજી

વિશ્વભૂતિ ધારણીનો ગેટો, ભુજબળ કુઠ સમૂલ સમેટો; સંભૂતિ
શુક્રને તેણે ભેટયો. ૧. સહસ વરષ તિહાં ચારિત્ર પાલી, લહી
દીક્ષા આત્મ અમ્બુઆલી; તપ કરી કાયા ગાલી. ૨. એક દિન ગાય
ધસી સિંગાલી, પડયો ભૂમિ તસ ભાઈયે ભાલી; તેહશું બલ સંભાલી.
૩. ગરવે ચઢી વિકરાલી, સિંગ ધરી આકાશે ઉછાલી; તસ બલ
શંકા દાલી. ૪. તિહાં અનશન નિયાણું કીધું, તપ વેંચી બલ
ભાગી લીધું; અધો પ્રિયાણું કીધું. ૫. મત્તરમે ભવે શુકે સુરવર,
ચવી અવતરીઓ જિહાં પોતનપુર; પ્રજાપતિ મૃગાવતી કુંવર. ૬.
ચોરાશી લાખ વરસનું આયો, સાત સુપન સુચિત સુત જાયો; ત્રિપૃષ્ઠ
વાસુદેવ ગાસો. ૭. ઓગણીસમે ભવે સાતમી નરકે, તેત્રીશ સાગર
આયુ અલંગે; ભોગવીઉં તનુ સંગે. ૮. વીશમે ભવે સિંહ હિંસા
કરતો, એકવીશમે; ચોથી નરકે ફરતો; વચે વચે ધણુ ભવ ભમતો.
૯. બાવીશમે ભવે સરલ સભાવી, સુખ ભોગવતા જશ ગવરાવી;
પુન્યે શુભમતિ આવી. ૧૦. ત્રેવીશમે ભવે મૂકાપુરી સુખે, ધનંજય
ધારણીની કૃપે; નર અવતરીઓ સુખે. ૧૧. ચક્રવર્તિની પદવી
લાધી, પોટિલાચાર્ય શું મતિ બાંધી; શુભમતિ કિરિઆ સાધી. ૧૨.
કોડી વરસ દીક્ષાનો જાણુ, લાખ ચોરાશી પૂરવ પ્રણામ; આઉખું
પૂરું જાણુ. ૧૩. ચોવીશમે ભવે શુકે સુરવર, સુખ ભોગવિઆ સાગર
સત્તર; તિહાંથી ચવીઓ અમર. ૧૪.

દાસ ચોથી

આ ભરતે છત્રિકા પુરી, જિતશત્રુ વિજય નાર; મેરે લાલ
પયવીસમે ભવે ઉપનો, નંદન નામ ઉદાર. મેરે લાલ, તીર્થંકર પદ
બાંધીઓ. ૧. લઈ દીક્ષા સુવિચાર, મેરે લાલ; વીશ સ્થાનક તપ
આચર્યું, હુઓ તિહાં જય જયકાર મેરે લાલ તીર્થંકર. ૨. રાજ

તણ દીક્ષા લીધે, પોત્રિલાચાર્ય ખાસ; મેરે લાલં માસ ખમણ
પારણું કરે, અભિગ્રહવંત ઉઠાસ. મેરે લાલં તીર્થં ૩. લાખ
વરસ ઇમ તપ કર્યો, આવસ નદીં અલગાર; મેરે લાલં પરિગલ
પુણ્ય પોતે કર્યું, નિકચું જિનપદ સાર. મેરે લાલં તીર્થં ૪.
માસખમંજુ મંખ્યા કહું, લાખ અચાર એંશી સહસ; મેરે લાલં
છસેં પિસ્તાલીશ ઉપરે, પંચ દિન વૃદ્ધિ કરેસ. મેરે લાલં તીર્થં
૫. પચવીશ લાખ વર્ષ આઉપું, માસ સલેખણા કીધ; મેરે લાલં
ખમી ખમાવી તે ચંચો, દશમેં સ્વર્ગ ફલ લીધ. મેરે લાલં તીર્થં
૬. પુષ્પોત્તરાવસંકે, વિમાન સાગર વીસ; મેરે લાલં સુર ચવીઓ
સુખ ભોગવી, હુઆ એ ભવ છવીસ. મેરે લાલં તીર્થં ૭.

હાલ પાંચમી

સત્તાવીશમો ભવ સાંભલો તો, ભમર હુલીં રૂડું માહણ-
કુંડ ગામ તો; ઋષભદત્ત પ્રાદ્યણ વસે તો, ભં દેવાનંદા ધરણી
નામ તો. ૧. કર્મ રહ્યાં લવલેશ વલી તો, ભં મરીઅંચી ભવને
જે હુતો; પ્રાણત કલ્પ થકી ચવી તો, ભં દ્વિજ કુલે અવતર્યો તેહ તો. ૨.
ચૌદ સુપત માતા લહે તો, ભં આણુંદ હુઓ ખહુત તો; ઇંદ્ર
અવધિ ભેઇયું તો, ભં એહ અછેરાં ભુત તો. ૩. ખ્યાશી દિન
તિહાં કણે રહ્યા તો, ભં ઇંદ્ર આદેશે દેવ તો; સિદ્ધાર્થ ત્રિશલા
કૃષે તો, ભં ગર્ભ પાલટે તતખેવ તો. ૪. ચૌદ સુપત ત્રિશલા
લહે તો, ભં શુભ મુકૂર્તે જપ્યા જામ તો; જન્મ મહોચ્છવ તિહાં
કરે તો, ભં ઇંદ્ર ઇંદ્રાણી તામ તો. ૫. વર્દમાન તસ નામ દિએ
તો, ભં દેવે દીઓ મહાવીર તો; હુર્ષે શું પરણાવીઆ તો, ભં
સુખ વિલસે ઘર વીર તો. ૬. માય તાય સુરલોક ગયા તો, ભં
જિન સાધે નિજ કાજ તો; લોકાંતિક સુર ઇમ કહે તો, ભં લ્યો
દીક્ષા મહારાજ તો. ૭. વરસી દાન દઈ કરી તો, ભં લીધો સંચમ
ભાર તો; એકાકી જિનવિહાર કરે તો, ભં ઉપમગ્નિ નહીં પાર
તો. ૮. તપ ચઉવિહાર કર્યો ઘણા તો, ભં એક છમાસી ચોવિ-
હાર તો; ખીને છમાસી કર્યો તો, ભં પંચ દિન ઉણા ઉદાર તો.

૯. નવ તે ચોમાસી કર્યાં તો, લ૦ બે ત્રણમાસી બાણુ તો; અઢી માસ બે વાર કર્યાં તો, લ૦ બે માસી છ વાર વખાણુતો. ૧૦. દોઢ માસી બેવાર કર્યાં તો, લ૦ માસખમણુ કર્યાં બાર તો; બહોંતેર માસ ખમણુ કર્યાં તો, લ૦ છઠ્ઠ ખસેં ઓગણત્રીશ સાર તો. ૧૧. બાર વરસમાં પારણા તો, લ૦ ત્રણસેંને ઓગણ પચાસ તો; નિદ્રા બેઘડીની કરી તો, લ૦ બેઘા નહીં બાર વરસ તો. ૧૨. કરમ ખપાવી કેવલ લહુ તો, લ૦ ત્રિગટે પરપદા બાર તો; ગણધર પઠની થાપના તો, લ૦ જગ હુચો જ્યજ્યકાર તો. ૧૩. ગણધર વર અચાર હુઆ તો, લ૦ ચૌદ સહસ સાધુ સુખકાર તો; છત્રીસ સહસ સાધવી હુઈ તો, લ૦ શીયલ રચણુ ભંડાર તો. ૧૪. એક લાખ ઓગણસાઠ હજાર કહ્યા તો, લ૦ શ્રાવક સમકિતધાર તો; ત્રણ લાખ અઢાર હજાર શ્રાવિકા તો, લ૦ એ કહ્યો વીર પરિવાર તો. ૧૫. ગ્રાહણુ માતપિતા હુઆ તો, લ૦ મોકલ્યાં મુક્તિ મળાર તો; સુપુત્ર આવે ધર્મ કહ્યો તો, લ૦ સેવકની કરે સાર તો. ૧૬. ત્રીશ વરસ ગૃહવાસ વસ્યા તો, લ૦ બાર વરસ છદ્મસ્થ તો; ત્રીશ વર્ષ કેવલ ધર્મ તો, લ૦ બહોંતેર વરસ સમસ્ત તો. ૧૭. એણી-પરે પાલી આઉથું તો, લ૦ દિન દીવાલી જેહુ તો; મહાનંદ પઠવી પામીઆ તો, લ૦ સમરૂં હું નિત્ય નેહુ તો. ૧૮. સંવત સોલ બાસઠ વર્ષે તો, લ૦ વિજ્યા દશમી ઉદાર તો; લાલવિજય ભકતે કહે તો, લ૦ વીરજિન ભવજલ તાર તો. ૧૯.

ઢાલં છઠ્ઠી

સ્મરણુ સુખ સંપદ મિલે, ફલે મનોરથ કોડલ; રોગ વિયોગ સવિ ટલે, ન હોય શરીરે કોઢલ. આં ૧. આદ્રીઆણુ પુર મંડણુ, ખંડણુ પાપનો પૂરોણુ; જે ભવિયણુ સેવા કરે, સુખ પામે તે ભરપૂરોણુ. આં ૨. મૂરત મોહન વેલડી, દીઠિ અતિ આણુદોણુ; સિદ્ધાસણુ બેઠા સોહે સદા, ગગને જીસ્યો રવિચંદોણુ. આં ૩. પ્રતિમા એ લહીએ સદા, પ્રણમું બેડી હાયણુ; ત્રણ પ્રદક્ષિણા દેઈ કરી, માયું મુક્તિનો સાયણુ. આં ૪. શ્રાવક અતિ ઉદમ કરી, ક્રીધે જિન પ્રાસાદોણુ; કાઢ્યું પાપ ઠેલી કરી, પુણ્યે જગ જસવાદોણુ. આં ૫.

કથાશ.

શ્રી વીર પાટપર'પરાગત, શ્રીઆણંદવિમલ સૂરીશ્વર; શ્રી વિજયદાન સૂરિ તાસ પાટે, શ્રી હીરવિજય સૂરિ ગણધર; શ્રી વિજયસેન સૂરિ તાસ પાટે, શ્રી વિજયદેવ સૂરિ હિતકર, કલ્યાણવિજય ઉવઝાય પરિત, શ્રી શુભવિજય શિષ્ય જયકર ૧.

૧૨. શ્રી મહાવીર સ્વામીના પંચ કલ્યાણકર્તુ' સ્તવન.

સગસતી લગવતી દીઓ મતિ ચંગી, મરસ મુરંગી વાણ; તુજ પસાય માય ચિત્ત ધરીને, જિન ગુણ રચણની ખાણ. ગિં ૧. ગિરવા ગુણ વીરજી, ગાયથું ત્રિભુવન ગય, જન્મ નામે ધર મંગલ માલા, તસ ધર બહુ સુખ યાય ગિં ૨. જંબુદ્વીપ ભરત ક્ષેત્રમાંડે, નયર માહણકુંડ ગ્રામ; ઋષભદત્ત વગ વિપ્ર વસે તિહા, દેવાનંદા તસ પ્રિયા નામ. ગિં ૩. સુર વિમાન'વર પુષ્પોત્તરથી, ચવી પ્રભુ દીઓ અવતાર; તવ તે માહણી રચણી મધ્યે, સુપન લહે દસ ચાર. ગિં ૪. ધુરે મયગલ મલપતો દેખે, બીજે વૃષભ વિશાલ; ત્રીજે કેસરી ચોથે લક્ષ્મી, પાંચમે કુસુમની માલ ગિં ૫. ચંદ સૂરજ ધ્વજ ફલશ પદમસર, દેખે એ દેવ વિમાન; રચલ રેલ રચણાયર ગજે, ચૌદમે અગ્નિ પ્રધાન. ગિં ૬. આનંદ ભર જગી સુંદરી, કંથને કહે પરભાત, સુણીય વિપ્ર કહે તુમ સુત હોશે, ત્રિભુવન માહે વિખ્યાત. ગિં ૭. અતિ અભિમાન કીયો મરીયચ ભવે, ભવિ જુઓ કર્મ વિચાર; તાત સુતા વર તિહાં થયા કુંવર, વલી નીચ કુલે અવતાર. ગિં ૮. ઇણે અવમર ઈંદ્રાસન ડાલે, નાણે કરી હરિ જોય, માહણી કુખે જગગુરુ પેખે, નમી કહે અઘટતું હોય ગિં ૯. તત્સણુ હરિભુગમેથી તેડાવી, મોહલીઓ તેણે ક્ષય; માહણી ગર્ભ અને ત્રિશલાનો, જિહું બઢલી સુર જાય. ગિં ૧૦. વલી નિશિભર તે દેવાનંદા, દેખે એ સુપન અસાર; બંણે એ સુપન ત્રિશલા કર ચઢિઆ, જઈ કહે નિજ ભરતાર. ગિં ૧૧. કંત કહે તું દુઃખ હર સુંદરી, મુજ મન અચિરજ એહ; મરથલ માંડે કટપદ્મ દીઠા, આજ સંશય ટલ્યો તેહ. ગિં ૧૨.

ઢાલ બીજી

પર ક્ષત્રિયકુંડ નરપતિ, સિદ્ધારથ લલો એ, આણુ ન ખડે
 કે, જગ જસ નિર્મલો એ; તસ પટરાણી ત્રિશલા સતી,
 પતિ એ, પરમ હર્ષ હિયડે ધરી, કવિઆ સુરપતિ એ. ૧.
 જાએ પોઢી દેવી તો, ચૌદ સુપન લહે એ, જાગતી જિન
 રતી, હરખતી ગહગહે એ; રાજહંસ ઝતિ ચાલતી, પિયુ કને
 ખે, પ્રહ ઉગમતે સર કે, વિનવે નિજપતિ એ. ૨. સુણીય
 રંછાઓ, પંડિત તેડીયા એ, તેણે શુભ સુપન વિચારવા,
 ડીયાં એ; ખોલે મધુરી વાણુ કે, શુણુનિધિ 'સુન હોશે
 મંપત્તિ ધરે વાધશે, સંકટ ભાંજશે એ. ૩. પંડિતને રાય
 લચ્છી દીએ ધણી એ, કહે એહ વાણી મફલ હોજો, અમને
 એ; નિજ પદ પડિત સંચર્યા, રાય સુખ રહે એ, દેવી ઉઢર
 તો, શુભ દોહલા લેહ એ. ૪. માત ભક્તિ જિનપતિ કરે,
 નહી એ, સાત માસ વોલી ગયા, માય ચિંતા લહી એ;
 કહે સાંભણે, કોણે મારો ગર્ભ હુર્યો એ, હું લોલી
 ૧, ફાકટ પ્રગટ કર્યો એ. ૫. સખી એ અરિહંત સમરતાં,
 ૨ ટલે એ, તવ જિન જ્ઞાન પ્રચુંછાઓ, ગર્ભથી સાલસલે એ;
 ૩ પરિવારનું, દુઃખ નિવારીયું એ, મુંયમ ન લઉં માય
 ૪ જિન નિરધારીયું એ. ૬. અણુડીક મોહ એવડે,
 ખો ખમે એ, નવ ત્રસ વાડા ઉપરે, દિન સાડા સાતમે
 શુકલ દિન તેરસે, શ્રી જિન જનમિયા એ, સિદ્ધારથ
 ૫, ઓચ્છવ તવ કીયા એ. ૭.

૧—પુત્ર જન્મ્યો પુત્ર જન્મ્યો, જગત શણગાર; સિદ્ધારથ
 તિલો, કુલ મંડણુ કુલ તણો દીવો; શ્રી જિન ધર્મ
 ત્રિશલાદેવી સુત ચિરંજીવો, એમ આશીષ દીએ લલી,
 ૨ કુમાર; સુતિ કર્મ કરે તે સહી, સોહે જિન્સી હરિની
 ૩ ૧.

હાલ ત્રીજી

અંદરું રે સિંહાસણુ ધંદ્ર, સારને નિરખતા એ; લાણી જનમ
 જિણુંદ, ધંદ્ર તવ હરખતા એ. ૧. આત્મનથી રે ઉઠેવ, ભક્તિયે
 થુણે એ; વાય સુઘોષા ઘંટ, અઘલે રણઝણુ એ. ૨. ધંદ્ર ભુવનપતિ
 વીશ, વ્યંતર તણા એ; જત્રીશ રવિ શશી દોય, દશ હરિકલ્પના
 એ. ૩. ચોરાઠ ધંદ્ર આણુંદ, પ્રણમી કહે એ; રત્નગર્ભા જિન માત,
 દુણુ એસી નહી એ. ૪. જન્મ મહોચ્છવ દેવ, અવિદુ આવિયા
 એ; માય દેઈ નિદ્રા મંત્ર, મૃત લેઈ મેરુ ગયા એ. ૫. કંચન
 મણિ ભૃંગાર, ગંધોદકે ભર્યા એ; કિમ સહસે લઘુ વીર, હુરિ સંશય
 ધર્યા એ. ૬. વહેશે નીર પ્રવાહ, કેમ તે નામીયે એ; ન કરે
 નમણુ સનાહ, જાણ્યું સ્વામીયે એ. ૭. ચરણ અંગુઠે મેરૂ, ચાંપી
 નાચીઓ એ; મુજ શિર પગ ભગવંત, એમ લહી સચીઓ એ. ૮.
 ઉલટ્યા સાયર સાત, સરવે જલ હલ્યા એ; પાયાલે નાગેંદ્ર, સઘલા
 મલસલ્યા એ. ૯ ગિરિવર તુટે ટુંક, ગડગડી પડ્યા એ; ત્રણ
 ભુવનના લોક, કંપિત લડથડ્યા એ. ૧૦. અનંતબલ અરિહંત,
 સુરપતિયે કહ્યું એ; હું મૂરખ સહી મૂઢ, એટલું નવિ લહ્યું એ.
 ૧૧. પ્રહક્ષિણા દેઈ ખામેય, ઓચ્છવ કરે એ; નાચે સુર ગાયે ગીત,
 પુણ્ય પોતે ભરે એ. ૧૨. ઇણે મુખે સ્વર્ગની લીલ, તુણ સરખી
 ગણે એ; જિન મૂકી માયને પાસ, પદ ગયા આપણે એ. ૧૩.
 માય જાગી જૂએ પુત્ર, સુરવરે પૂછ્યો એ; કુંડલ દોય દેવદુધ્ય,
 અમીય અંગુઠે દીઓ એ. ૧૪. જન્મ મહોચ્છવ રાય, અદ્વિયે
 વાધિયો એ; સત્જનન સંતોષી નામ, વર્દમાન યાપીઓ એ. ૧૫.

હાલ ચોથી

પ્રણુ કલ્પતરૂ મમ વાધે, ગુણ મહિમા પાર ન લાધે; રૂપે
 અદ્ભુત અનુપમ અકલ, અગે લક્ષણુ વિદ્યા સકલ. ૧. મુખ ચંદ્ર
 કમલે દલનયણુ, સાસ સુરભિ ગંધ મીઠા વચણુ; હેમ વરણે પ્રણુ
 તનુ શોભાવે, અતિ નિર્મલ વિણુ નવરાવે. ૨. તપ તેજે સૂરજ
 સોહે, ભેતાં સુર નરનાં મન મોહે; પ્રણુ રમે રાજકુંવરશું વનમાં,

તાયને આનંદ મનમાં. ૩. બલ અતુલ વૃક્ષ ગતિ વીર,
સમામાં કહ્યો જિન ધીર; એક સુર મૂઝે વાત ન માને,
પરખવાને. વન રમવાને. ૪. અહિ થઈ વૃક્ષ આમલીયે,
પ્રભુ હાથે આલી દૂર નાખ્યો; વલી ખાલક થઈ આવી રમીયો,
વીરને ખાંધે લઈ ગમિયો. ૫. માય તાય દુઃખ ધરી કહે
કોઈ વર્ધમાનને લઈ ગયો શત્રુ; ભતો સુર વાઘ્યો ગગને
ત્રી; વીરે મુદ્રીયે હુણ્યો પડ્યો ધરતી. ૬. પાય નમી નામ
હાવીર, જેહવો ઇદ્રે કહ્યો તેહવો ધીર; સુર વલિયો પ્રભુ
। રંગે, માય તાયને હિલટ અંગે. ૭.

વસ્તુ—રાય, ઓચ્છવ રાય, ઓચ્છવ કરે મન રંગ; લેખન
મે સુત કંવે, વીર જ્ઞાન રાજા ન ભણે; તવ સૌધર્મ ઇંદ્ર આવીયા,
પ્રથ સ્વામી વખાણે; વ્યાકરણ જૈન તિહાં કીયો, -આનંદો
ાય; વચન વદે પ્રભુ ભારતી, પ્રંડ્યો વિસ્મય થાય. ૧.

હાલ પાંચમી

યૌવન વય જખ આવીયાએ, રાય કન્યા જયોદ્ધા પરણાવીયાએ;
મહોચ્છવ શુભ ક્રિયાએ, સર્વે સુખ સંસારના વિલસીયાએ.
મે, હુએ એક કુંવરીએ, ત્રીશ વર્ષ જિનરાજ લીલા કરીએ;
પેતા સદ્ગતિ ગયાએ, પછે વીર વૈરાગે પૂરીઆએ. ૨. મયણ
કેના જતીઓએ, વીરે અધિર સંસાર મન ચિંતીઆએ; રાજ
મદિ પરિહરીએ, કહે કુટુંબને લેશુ સંયમ સિરિએ. ૩.

હાલ છઠી

પિતરીઓ સુખસરે, લાઈ નંદિવર્ધન; કહે વત્સ એમ ન
એ. ૧. આગે માય તાય વિછોહરે, તું વલી વ્રત લીયે; આંદે
ન દીણએ. ૨. નીર વિના જિમ મચ્છરે, વીર વિના તિમ;
તું ઇમ સહુ કહેએ. ૩. કૃપાવંત ભગવંતરે, નેહુ વિના વલી;
મે ઝાંઝેરાં રહ્યાંએ. ૪. કાસુ લીએ અન્નપાનરે, પરધર નવિ
ચિત્ત ચારિત્ર ભાવે રમે એ. ૫. ન કરે રાજની ચિંતરે,
કાંકાંતિક, આવી કહે સંયમ સમે એ. ૬. બૂજ બૂજ ભગવંતરે,
વિષય સુખ; એ સંસાર વધાવણાએ. ૭.

ઢાલ સાતમી

આલે આલે ત્રિશલાનો કુંવર, રાજા શિદ્ધારથનો નંદન દાન-
સંવત્સરીએ; એક કોડી આઠ લાખ દિન પ્રત્યેએ, કનક રથણું રૂપા
મેતી તો, મૂડી ભરી ભરીએ. આલે૦ ૧. ધણુ કણુ ગજ રથ ઘોડ-
લાએ, ગામ નયર પુર દેશતો, મનવહિત વલીએ; નિર્ધનને ધનવંત
કીઆએ, તસ ઘર ન ઓલખે નારી, તો મસ કરે વલી વલીએ.
આલે૦ ૨. દુઃખ દારિદ્ર દાલ્યા જગ તણા એ, મેઘપરે વરસી દાન,
પૃથિવી અન્નણુ કરી એ; ખહુ નર નારી ઓચ્છવ જીએ એ, સુર
નર કરે મંડાણુ તો, જિન દિક્ષા વરીએ. આલે૦ ૩. વિહાર કરમ
જગ ગુરૂ કીઓએ, કેડે આખો માહણુ મિત્રતો, નારી સંતાપીઓએ;
જિન ચાચક હું વિસર્યોએ, પ્રભુ ખંધ થકી દેવદુધ તો, ષટ ખંડ
કરી દીઓએ. આલે૦ ૪.

ઢાલ આઠમી

જસ ઘર હોય પ્રભુ પારણું, સુર તિહાં કંચન વરસે આત
ધણું; આંગણું દીપે તેજે તેહ તણું એ, દેવ દુંદુભી વાળે એ,
તેણે નાદે અંખર ગાળે એ, છાળે એ, ત્રિભુવન માંહે સોહામણુંએ. ૧.
(ત્રાટક) સોહામણું પ્રભુ તપ તપે, લહુ દેશ વિદેશે વિચરતા; ભવિ
જીવને ઉપદેશ દેતા, સાતે ઇતિ સમાવતા; ષટ માસ નવ કાઉસગ
રહી, જિન કર્મ કડીન દહે સહી; ગોવાલ ગૌ ભલાવી ગયા, પીર
મુખે બોલે નહી. ૨. (ઢાલ) ગોરૂ સવિ દશ દિસે ગયા, તેણે આવી
કહ્યું મુનિ કિહાં ગયા; ઋષિરાય ઉપર મૂરખ કોપીયાએ, ચરણ ઉપર
રાંધી ખીર; તેણે ઉપસર્ગે ન ચાલ્યા ધીર, મહાવીર શ્રવણે ખીલા
ઠોકીઆએ. ૩. (ત્રાટક) ઠોકીયા ખીલા દુઃખે પીલ્યા, કો ન લહે તેમ
કરી ગયા; જિનરાજને મન શત્રુ મિત્ર સરખા, મેરૂ પરે ધ્યાને રહ્યા;
ઉનહી વરસે મેઘ બારે, વીજલી જખૂકે ધણી; બેહુ ચરણ ઉપર
ડાલ ઉગ્યો, ઈમ સહે ત્રિભુવન ધણી. ૪. (ઢાલ) એક દિન ધ્યાન
પુરૂં કરી, પ્રભુ નયરિયે પહોતા ગોચરી; તિહાં વૈદે, શ્રવણે ખીલા
જાણીઆએ; પારણું કરી કાઉસગે રહ્યા, તિહાં વૈલ અંચા ભિલા

ક્રીઆ; ખાંધીયા, વૃક્ષે દોર ખીલા તાણીઆએ. ૫. (ત્રાટક) તાણી કાઢ્યા દોર ખીલા, વીર વેદના થઈ ઘણી; આકંઠ કરતાં ગિરિથયો સત ખંડ, જુઓ ગતિ કર્મ તણી; ખાંધેરે જીવડો કર્મ હસતાં, રોવતાં છુટે નહીં; ધન્ય ધન્ય મુનિવર કહે સમચિત, કર્મ એમ ત્રુટે સહી. ૬.

ઢાલ નવમી

જૂઓ જૂઓ કરમે શું કીધું રે, અન્નવર્ષ ઋષભે નં લીધું રે; કર્મવશ મ કરે કોઈ ખેદ રે, મલ્લીનાથ પામ્યા સ્ત્રીવેદ રે. ૧. કર્મે ચક્રી પ્રલદત્ત નડીઓ રે, સંજ્ઞમ નરક માંહે પડીઓ રે; ભરત ખાહુખલ શું લડીઓ રે, ચક્રી હાથે રાયજસ ચડીઓરે. ૨. સનત કુમારે સદ્યા રોગ રે, નલ દમયંતી વિયોગ રે; વાસુદેવ જસકુમારે માર્યો રે, ખલદેવ મોહનીએ ધાયો રે. ૩. લાઈ રાખ મસ્તકે વહીઓ રે, પ્રતિબાધ સુરમુખે લહીઓ રે; શ્રેણિક નરકે એ પોહોતો રે, વન ગયા દશરથ પુત્રો રે. ૪. સત્યવંત હસ્તિચંદ ધીર રે, ડુંખ ઘરે શિર વહ્યું નીર રે; કુબેરદત્તને કુયોગરે, ખડેન વલી માતા શું ભોગ રે. ૫. પર હૃથે ચંદનખાલરે, ચઢિઓ મુલદ્રાને આલ રે; મયણરેહા મૃગાંકલેખા રે, દુઃખ ભોગવીઆ તે અનેકા રે. ૬. કરમે ચંદ્ર કલંકયો રે, રાય રંકે કોઈ ન મૂકયોરે; ઈંદ્ર અહુલ્યા શું હુખ્યો રે, રચણાદેવી રવિ માઉ કીધો રે. ૭. ઈશ્વર નારીયે નચાવ્યો રે, પ્રહ્લા ધ્યાનથી ચુકાવ્યો રે; અઈ અઈ કરમ પ્રધાન રે, જીત્યા જીત્યા શ્રી વર્દમાન રે. ૮.

ઢાલ દશમી

ઇમ કર્મ હણ્યા સવિ, ધીર પુરૂષ મહાવીર; ખાર વર્ષ તપ્યો તપ, તે સધલો વિષુ નીર; ચાલિવૃક્ષ તલે પ્રભુ, પામ્યા કેવલજ્ઞાન; સમવસરણુરચે સુર, દેશના દે જિન ભાણુ. ૧. અપાપા નયરે, યજ્ઞ કરે વિપ્ર જેહ; સર્વે જુજવી દિખ્યા, વીરને વદે તેહ; ગૌતમ ઋષિ આદે, ચારસે ચાર હજાર; સહસ્ત્ર ચૌદ મુનિવર, ગણધર વર અચાર. ૨. ચંદનખાલા મુખ્ય, સાધવી સહસ્ર ખત્રીસ; દોઢ લાંબ

સહસ્ર નવ, શ્રાવક છે આરીપ; ત્રણ લાખ શ્રાવિકા, અધિકી સહસ્ર
અઢાર; સંઘ અતુર્વિધ થાચે, ધન ધન જિન પરિવાર. ૩. પ્રભુ
અશોક તસ્તલે, ત્રિગટે કરેઅ વખાણ; સુણે બારે પરખદા, યોગન
વાણી પ્રમાણ; ત્રણ છત્ર સોહે શિર, આમર ઢાલે ઇંદ્ર; નાટક બદ્ધ
બત્રીશ, ચોત્રીશ અતિશય જિણુદ. ૪. ફૂલ પગર ભરે મુર, વાજે
હુંદલિ નાદ; નમે સકલ મુરમુર, છાંડી સવિ પ્રમાદ; ચિહું રૂપે
મોહે, ધર્મ પ્રકાશે ચાર; ચોવીશમે જિનવર, આપે ભવનો પાર. ૫.
પ્રભુ વર્ષ બહોંતેર, પાલી નિર્મલ આય; ત્રિભુવન ઉપગારી, તરણ
તારણ જિનરાય; કાર્તિક માસે દિન, દીવાલી નિરવાણ; પ્રભુ મુકતે
પોહોતા, પામે નિત્ય કલ્યાણ. ૬.

કળશ

ઈમ વીર જિનવર સચલ મુખ કર, નામે નવનિધિ
સંપન્ને; ધર ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ અસિદ્ધિ પામે, એક મના જે નર ભજે;
તપગન્ધ ઠાકુર ગુણ વૈરાગર, હીરવિજય સૂરીશ્વર; હુંસરાજ વહે,
મન આણુ દે, કહે ધન્ય મુજ એ ગુરો. ૧.

૧૩. મહાવીર જિન કુંડળીનું સ્તવન.

સેવધિસં અહ ઘેરિયાં; અલભેલે સાંઈ, કયું રે લગાઓ અતિ
ઘેરિયાં. દીએ બિના ન ચલે, છોડે ન પીછે વલે, બાબત
આપ હોરિયાં; અલભેં કયુંં ભાગ્ય અતુલબલી, માગત
અટકલી, જન્મ બલીગ્રહ ચારિયાં અં ૧. કયુંં સંવત પાસ ઇશ,
દો શત અકતાલીશ; ઉન્નવલ ચૈતર તેરશે; અં સાઠ ઘડી ન
ઝણી, ઉત્તરાશ્લવગુણી, મંગલવાર નિશા વસે. અં ૨. કયુંં સિદ્ધી
યોગ ઘડી, પદ્મર ચારે ચરી, વેલા મુહૂર્ત ત્રેવીશમે; અં લગ્ન
મકર વહે, સ્વામી જનમ લહે, જીવ સુખી સહુ તે સમે અં ૩.
કયુંં ત્રિશલાગણીએ બયો, દેવ દેવીએ ગાયે, સુત સિદ્ધારથ
ભૂપકો; અં મંગલ કેતુ લગને, રવિ બુધ ચોથે ભવને, દશમે
શનિશ્વર ઉચકો. અં ૪. કયુંં પંચમે જીવ રાહ, આતમે વેદ
સાહ; કેંદ્રભુવન ગ્રહ મંડલી; અં ભાગ્યભુવન શશી, શુક સંતાન

વસી, મેઘધુઆ એક 'વીજલી' એં ૫. કયુંં ચંદ્રદશા વિપાકી,
માસ ભુવન બાકી, જન્મ દિશા શની મંજમી; અં ગુરૂ મહા-
દિશામેં, કેવલજ્ઞાન પામે, તા સુખ બાની મેરે દિલ રમી. અં
૬. કયુંં ધાવર વિગલમેં, કાલ અનંત લમે, મેં બીનિકલિયા
સાથમેં; અં નારક તિરી ગતિ, સુખ ન એક રતી, કાલ
નિગમિયે અનાથમેં. અં ૭. કયુંં બહોત મેં નાથ નયે, ચિહું
ગતિ ચોક ખીચે, નેકિ ન મિલિયે નાથજી; અં પોત પ્રકાશ
દીએ, આશ નિરાશ કીએ, અલગ કિયા મેં આજથી. અં ૮.
કયુંં માનવ ગણ લહી, તુમ સનસુખ રહી, બેર બેર શિવ માગતે;
અં ખાત ન ચોર કહું, લીએ બિના ન રહું, બાલ હૃદયે રસ
લાગતે. અં ૯. કયુંં નાથ નજર કરી, બેર ન એક ધરી, સદા
મગન સુખ લેહેરસેં; અં મંગલ વરવરા, ગાવત અપછરા, શ્રી
શુભ વીર પ્રભુ મેહેરસેં. અં કયુંં ૧૦.

૧૪

લક્ષિત અમ ચિત્ત સાચી ધરી, ધારીયે શાસન તીર રે;
વારીયે દુષ્ટ દુર્વાસના, ધ્વંસીયે ભવતાણી ભીતિ રે. લક્ષિતં ૧. વીર
જિનરાજ સમ પ્રભુ લહી, ગહગહી બુદ્ધિ ગુણ ગ્રામરે; કોણ પર-
દેવને આદરે, કલ્પતરુસમ પ્રભુ પામી રે. લક્ષિતં ૨. એક આધાર
છે તાહરે, માહરે દીન દયાળ રે; સાર કીએ હવે દાસની નાથ,
જગજીવન પ્રતિપાળ રે. લક્ષિતં ૩. વિનતી દાસની ધારીયે,
ધારીયે કર ઉપગાર રે; દોષ અનાદિ નિવારીયે, આપીયે અનુભવ
સાર રે. લક્ષિતં ૪. મોહ જંજલ વશ જીવડા, રડવડે પુદ્ગલ
રાગ રે; તેહને શુદ્ધ રત્નત્રયી, દાખવી તેં મહાભાગરે. લક્ષિતં ૫.
એક આલંબન સ્વામીનો, દામના ચિત્તને નાહરે; અશરણ શરણ
ભવ અડવીનો, તુંહીજ પરમ સત્યવાહરે. લક્ષિતં ૬. તુજ ગુણ
રાગ ભર હૃદયમેં, કિમ વસે દુષ્ટ કપાય રે; નિર્મલ તત્ત્વના ધ્યાનથી,
ધ્યાયક નિર્મલ થાયરે. લક્ષિતં ૭. ધ્યેયની શુદ્ધતા સ્મ થકી, વિદ્ર
અય કંચન થાય રે; તેમ અમોહ રસે ચેતના, પૂર્ણ આનંદ

ઉપાય રે. ભક્તિ૦ ૮. માહુરા પરિણતી દોષની, તિવ્રતા વારણ કાર
 રે; તાહુરા શાસન શુભ તણે, રાગ છે એક આધાર રે. ભક્તિ૦ ૯.
 કણ કણ નામ તુમચો જપુ, તુજ ગુણ સ્તાવન ઉલ્લાસ રે; ચિંતવી
 રૂપ પ્રભુજી તણે, કીજીએ આત્મ પ્રકાશ રે. ભક્તિ૦ ૧૦. વળી
 વળી વિનયું સ્વામીજી, નિત પ્રતિ તુંહીજ દેવ રે; શુદ્ધ આશય
 પણે મુજ હોજયો, ભવ ભવ તાહુરી સેવ રે. ભક્તિ૦ ૧૧. વીર
 આણા અવિહડપણે, આદરૂં સાધન જેહુ રે; તાહુરી સાખથી સત્ય
 તે, સિધસે માહુરે તેહુ રે. ભક્તિ૦ ૧૨. ભદ્રક ભાવ રાગી પણે,
 વિનતિ એમ કરાય રે; દેવચંદ્ર પદ નીપજે, નાથજી ભક્તિ
 સુપસાય રે. ભક્તિ૦ ૧૩.

૧૫

વીર જિનેશ્વર સાહેબ મેરા, પાર ન લહુ તેરા; મેહેર કરી
 ટાળો મહારાજજી, જન્મ મરણના ફેરા, હો જિનજી અખ હું શરણે
 આવ્યો. ૧. ગર્ભાવાસ તણાં દુઃખ મોટાં; ઉધે મસ્તકે રહીયો;
 મળમુતર માંહે લપટાણો, એવાં દુઃખ મેં સહીયાં. હો જિનજી ૨.
 નર્ક નિગોઢમાં ઉપન્યો ને અવિયો, સૂક્ષ્મ બાહર થમ્યો; વિધીણો
 સ્વપ્ને અથ ભાગે, માનતિહાં કિહાં રહીયો. હો જિનજી ૩. નરક
 તણી અતિ વેદના ઉલસી, સહી તે જીવે બહુ; પરમાધામીને વશ
 પડીઓ, તે જાણો તમે સહુ. હો જિનજી ૪. તિર્યંચ તણા ભવ
 કીધા ઘણેરાં, વિવક નહિ લગાર; નિશદિનનો વ્યવહાર ન જાણ્યો,
 કેમ ઉતરાયે પાર. હો જિનજી ૫. દેવતાણી ગતિ પુન્યે હું પામ્યો,
 વિપયા રસમાં ભીનો; વ્રત પચ્ચખાણુ ઉદય નવિ આવ્યાં, તાનમન
 માંહે લીનો. હો જિનજી ૬. મનુષ્ય જન્મને ધર્મ સામગ્રી,
 પામ્યો છું 'બહુ પુન્યે; રાગ દ્વેષ માંહે બહુ ભળીયો, ન ટળી
 મમતા પ્રુષ્ઠિ. હો જિનજી ૭. એક કંચનને બીજી કામિની, તે
 શું મનહું બાંધ્યું; તેના ભોગ લેવાને શુરો, કેમ કરી જિન ધર્મ
 સાધુ. હો જિનજી ૮. મનની દોડ કીધી અતિ ગાઝી, હું છું કોક
 જડ જેવો; કલીકલી કલ્પ મેં જન્મ શુભાયો, પુનરપિ પુનરપિ તેહવો.

હો જિનજી ૯. ગુરૂપદેશમાં હું નથી લીનો, નાવી દૃહણા સ્વામી;
હવે વડાઈ જોઈએ તમારી, ખીજમતમાં છે ખામી. હો જિનજી. ૧૦.
ચાર ગતિ માંહે રહવડઓ; તોએ ન સિધ્યાં કાજ; રિખલ કહે તારો
સેવકને, બાંહે ગ્રહાની લાજ. હો જિનજી ૧૧.

૧૬. શ્રી વિનયવિજયજી કૃત શ્રી વિરજિનનું પાંચ સમવાય
કારણનું સ્તવન.

(દોહા) સિદ્ધારથ મુત વંદીએ, જગદીપક જિનરાજ, વસ્તુતત્ત્વ
સર્વિ જાણીએ, જસ આગમથી આજ. ૧. સ્યાદ્વાદથી સંપન્ને, સકલ
વસ્તુ વિખ્યાત; સમ્મલંગ રચના વિના, બંધ ન જોસે વાત. ૨
વાદ વહે નય જૂલુઆ, આપ આપણે કામ; પૂરણ વસ્તુ વિચારતાં
કોઈ ન આવે કામ. ૩. અંધ પુરે એહુ ગજ, ગ્રહી અવયવ
અકેક; દષ્ટિવંત લહે પૂર્ણ ગજ, અવયવ મેલી અનેક. ૪. સંગતિ
સકલ નયે કરી, જુગતિયોગ શુદ્ધ બોધ; ધન્ય જિનશાસન જગ
જ્યો, જિહાં નહીં કશે વિરોધ. ૫.

કાલ પહેલી

૧. કાળ સમવાય કારણ; કાળવાદીનો મત.

શ્રી જિન શાસન જગ જ્યકારી, સ્યાદ્વાદ શુદ્ધ રૂપરે; નય
એકાંત મિથ્યાત્વ નિવારણ, અકલ અલંગ અવપરે. શ્રી ૧. કોઈ
કહે એક કાલતણે વશ, સકલ જગતગતિ હોયરે; કાલે ઉપજે
કાલે વિજુશે, અવર ન કારણ કોયરે. શ્રી ૨. કાલે ગર્ભ ધરે
જગવનિતા, કાલે જન્મે પૂતરે; કાલે જોલે કાલે ચાલે, કાલે જાલે
ધર સૂત રે. શ્રી ૩. કાલે દૂધ થકી દહીં થાયે, કાલે ફલ પરિપાક
રે; વિવિધ પદારથ કાલે ઉપજે, કાલે સહુ થાયે ખાક રે. શ્રી ૪.
જિન ચોવીશે બારે ચક્રવર્તી, વાસુદેવ જલદેવ રે; કાલે કવલિત
કોઈ ન દીસે, જસ કરતા સુર સેવ રે. શ્રી ૫. ઉત્સાપણી
અવસાપણી આરા, છયે જુઈ જુઈ ભાત રે; પટજતુ કાલ વિશેષ
વિચારો, ભિન્ન ભિન્ન દિન રાત રે. શ્રી ૬. કાલે બાલ વિલાસ
મનોહર, યૌવન કાલા કેશ રે; વૃદ્ધ પણ વલી પલી વયુ અતિ
દુર્બલ, શક્તિ નહીં લવલેશ. શ્રી ૭.

હાલ બીજી

૨. સ્વભાવ સમવાય કારણ; સ્વભાવવાદી મત.

તથા સ્વભાવવાદી વદે જી, કાલ કિંચિત્ કરે રંગ; વસ્તુ સ્વભાવે નીપજે જી, વિણસે તિમજ નિઃશંક; સુવિવેક વિચારી જૂઓ, જૂઓ વસ્તુસ્વભાવ. ૧. છતે યોગ જોળનવંતીજી, વાંઝણી ન જણે બાલ; મૂછ નહીં મહિલા સુખે જી, કરતલ ઉગે ન વાલ. સુ. ૨. વિણ સ્વભાવ નવિ નીપજે જી, કેમ પદારથ ટોચ; અંબ ન લાગે લીંબડે જી, વાગ વસતે જોય. સુ. ૩. મોરપિચ્છ કુણ ચીતરે જી, કુણ કરે સંધ્યા રંગ; અંબ વિવિધ સવિ જીવનાજી, સુંદર નયન કુરંગ. સુ. ૪. કાંઠા જોર બણુલનાં જી, કોણે અણી-યાલા દ્રીધ; કૂપરંગ શુણુ જૂથુઆ જી, તરે ફલ ફલ પ્રસિદ્ધ. સુ. ૫. વિવધર મસ્તક નિત્ય વસે જી, મણિ હરે વિપ તતકાલ; પર્વત ધિર ચલ વાયરો જી, ઊર્ધ્વ અગ્નિની જલ. સુ. ૬. મચ્છ તુંબ જલમાં તરે જી, ખૂડે કાગ પહાણ; પંખીજાત ગયણે ફિરે જી, ઇણિપરે સયલ વિનાણ. સુ. ૭. વાયુ સુંઠથી ઉપશમે જી, હરડે કરે વિરેચ; સીંઝે નહીં કણુ કાંગડું જી, શક્તિ સ્વભાવ અનેક. સુ. ૮. દેશ વિશેષે કાષ્ટતું જી, જંથમાં થાય પાહાણ; શંખ અસ્થિનો નીપજે જી, ક્ષેત્રસ્વભાવ પ્રમાણ. સુ. ૯. રવિ તાતો શશિ શીત-લોજી, લવ્યાદિકે બહુ ભાવ; હચે દ્રવ્ય આપ આપણુ જી, ન તને કોય સ્વભાવ. સુ. ૧૦.

હાલ ત્રીજી

૩. ભાવિ સમવાય પ્રરણ; નિયતિવાદી મત.

કાલ કિંચિત્ કરે બાપડો જી, વસ્તુ સ્વભાવ અકળજ; જો નવિ હોયે ભવિતવ્યતા જી, તો - કિમ સીંઝે કળજ રે; પ્રાણી મ કરો મન જંગલ, ભાવિ ભાવ નિહાલ રે. પ્રા. મ. ૧. જલનિધિ તરે જંગલ ફરે જી, ડોડ જતન કરે કોય; અણુભાવી હોવે નહીં જી, ભાવિ હોય તે હોય રે. પ્રા. ૨. આંખે મોર વસં-તમાં જી, રાજે રાજે કેઈ લાખ; કેઈ ખર્ચા કેઈ ખાખટી જી,

કેઈ આંખા કેઈ સાખ રે. પ્રાં ૩. વાણલ જિમ લવિતવ્યતા જી, જિણુ જિણુ દિસિ ઊભય; પરવશ મન માણસ તણું જી, તૃણ જિમ પૂઠે ધાય રે. પ્રાં ૪. નિયત વસે વિણ ચિંતવ્યું જી, આવી મલે તડકાલ; વરસાં શોનું ચિંતવ્યું જી, નિયતિ કરે વિસરાલ રે. પ્રાં ૫. બ્રહ્મદત્ત ચક્રીતણા જી, નયણ હણે ગોવાલ; કોય મહસ્ત્ર જસ દેવતાજી, દેહ તણા રખવાલ રે. પ્રાં ૬. કોફૂહો કોયલ કરે જી, કિમ રાખી શકે પ્રાણ; આહેડી શરતા કીયો જી, ઉપર ભમે સીંચાણ રે. પ્રાં ૭. આહેડી નાગે કસ્યો જી, બાણ લાગ્યો સીંચાણ; કોફૂહો ઉડી ગયો જી, જુઓ જુઓ નિયત પ્રમાણ રે. પ્રાં ૮. શસ્ત્ર હુણ્યાં સંશ્રામમાં જી, રાને પડ્યા જીવંત; મંદિરમાંથી માનવી જી, રાખ્યાહી ન રહુંત રે. પ્રાં ૯.

હાલ ચોથી

૪. પૂર્વકૃત કર્મ સમવાય કારણ; કર્મવાદી મત.

હાલ સ્વભાવનિયત મતિક્કી. કર્મ કરે તે ધાય; કર્મે નરય તિરિય નરસુગતિ જી, જીવાંતરે જાય. ચેતન ચેતિયેરે, કર્મ સમે નહીં કોઈ. ચેતન ૧. કર્મે રામ વસ્યા વનવાસે, સીતા પામે આલ; કર્મે લંકાપતિ રાવણનું, રાજ થયું વિશરાલ. ચેન ૨. કર્મે ક્રીડી કર્મે કુંજર, કર્મે નર શુણવંત; કર્મે રોગ સોગ દુઃખ પીડિત, જન્મ જાય વિલવંત. ચેન ૩. કર્મે વરસ લગે રિસહેસર, કિંકર ન પામે અન્ન; કર્મે વીરને જુઓ યોગમાંરે, ખીસા રોખ્યા કન્ન. ચેન ૪. કર્મે એક સુખપાત્રે ભેસે, સેવક સેવે પાય; એક હુય ગય રથ ચઢ્યા ચતુર નર, એક આગલ ઉભાય. ચેન ૫. ઉઘમ માની અંધ તણી પરે, જગ હાંડિ હાહુતો; કરમ જલે તે લહે સકલ ફલ, સુખ ભર સેજે સુતો રે. ચેન ૬. ઉદર એકે ક્રીધો ઉઘમ, કરંડીયો કરકોલે; માંહે ઘણા દિવસનો જીજ્યો, નાગ રહ્યો દુઃખ ડોલે રે. ચેન ૭. વિવર કરી મૂપક તસ સુખમાં, દિયે આપણો દેહ; માર્ગ લહી વન નાગ પધાર્યા, કર્મ મર્મ જુઓ એહ. ચેન ૮.

ઢાલ પાંચમી

૫ ઉદમ મમનાય કારણુ, ઉદમવાદી મત

હવે ઉદમવાદી લાલે એ, એ આરે અમમર્થ તો, સકલ પદારથ માધવા એ, એક ઉદમ સમગ્ય તો ૧ ઉદમ કગ્તા માન વીએ, શુ નવિ મીએ કાજ તો, રામે રથણાયઁ તરીએ, લીધુ લક્ષ રાજ તો ૨ કર્મ નિયત તે અનુસરે એ, જેહમા શક્તિ ન હોય તો, દેઉવ વાધ મુખે પખીયા એ, પિઉ પેસતા નેય તો ૩ વિષુ ઉદમ કિમ નીકલે એ, તિલમાહેથી તેલ તો, ઉગ્રમથી ઉચી ચઢે એ, જુઓ એકેદ્રિય વેલ તો ૪ ઉગ્રમ કરતા એઁ મમે એ, જેહ નવિ સીજે કાજ તો, તે ફરી ઉદમથી હુવે એ, જે નવિ આવે વાજ તો ૫ ઉદમ કરી ઓચાં વિનાએ, નવિ રધાયે અજ તો, આવી ન પડે ફેાળીએ એ, મુખમા પાખે જતલ તો ૬ કર્મ સુત ઉદમ પિતા એ, ઉદમે કીધા કર્મ તો, ઉદમથી ફરે ટલે એ, જુઓ કર્મનો મર્મ તો ૭ દહપ્રહારી હત્યા કરી એ, કીધા પાપ અનત તો, ઉગ્રમથી પટ માસમા એ, આપ થયા અરિહત તો ૮ ટીપે ટીપે સર ભરે એ, કાકરે કાકરે પાલ તો, ગિરિ જેહવા ગઢ નીપજે એ, ઉદમ શક્તિ નિહાવ તો ૯ ઉદમથી જલ ખિદુએ એ, કંે પાપાણુમા ઠામ તો, ઉદમથી વિદ્યા લણે એ, ઉદમ જોડે ઢામ તો ૧૦

ઢાલ છઠી

૬ રવાહાઢ મતે પૂર્વોક્ત એકાતવાદીઓનુ મમાધાન

એ પાચે નયવાદ કરતા, શ્રી જિન ચરણે આવે, અમિય સરસ જન વાણી સુણીને, આનદ અગ નમાવે રે, પ્રાણી સમક્ષિત મતિ મન આણો, નય એકાત મ તાણો રે, પ્રાણી, તે મિથ્યામાત જાણો રે પ્રાણી સં ૧ એ પાચે સમુદય મિથ્યા વિષુ, કોઈ કાજ ન મીએ, અગુલિયોગે કરતણી પરે, જે યજે તે રીએ રે પ્રાણી સં ૨ આગ્રહ આણી કોઈ એકને, એહમા દીજે વડાઈ, પણ સેના મેળી સકલ રણાગણુ, જતે સુભટ લડાઈ રે પ્રાણી સં

૩. તંતુ સ્વલાવે પટ ઉપજાવે, કાલ કુમેરે વણાએ; ભવિતવ્યતા હોય તો નિપજે, નહીં તો વિધન ઘણાએરે પ્રાણી. સં ૪. તંતુ-વાય ઉદ્ધમ ભોક્તાદિક, ભાગ્ય સકલ સહકારી; ઈમ પાથે મત્રી મકલ પદાગ્ધ, ઉત્પત્તિ જીઓ વિચારી રે પ્રાણી. સં ૫ નિયતિ-વગ્રે હુલ્લુકરમો થઈને, નિગોદ થકી નિકલીયો; પુણ્યે મનુજ જાવાદિક પામી, સદ્ગુણે જઈ મલિયો રે પ્રાણી. સં ૬. ભવસ્થિતિનો પરિપાક થયો તવ, પડિત વીર્ય ઉદ્ધસિઓ; ભગ્યસ્વભાવે શિવગતિ પામી, શિવપુર જઈને વસીઓ રે પ્રાણી. સં ૭. વર્દમાન જિન ઇણિપરે વિનયે; શાસન નાયક ગાયો; સંઘ સકલ સુખ હોયે જેહથી, સ્યાદ્દાદરસ પાયો રે પ્રાણી. સં ૮.

કળશ

ઈમ ધર્મનાયક મુક્તિ દાયક, વીર જિણુવર સંયુગ્યો; સય સત્તર મંવત વન્હિ લોચન, વર્ષ હુર્ષ ધરી ઘણો; શ્રી વિજય દેવ સ્મરિદ પટધર, શ્રી વિજયમલય મુણિદ એ; શ્રી કીર્તિવિજય પ્રાયક શિવ ઇણિપરે, વિનય કહે આનંદ એ. ૯.

૧૭

વંદુ વીર જિનેસર રાયા, વર્દમાન સુખદાયાળ; શાસન નાયક જેહ કહાયા, જગ જશવાદ સવાયાળ વં ૧ હરિ લંછન કંચન-વન દાયા, સિદ્ધારથ નૃપ તાયાળ; મિદ્ધારથ થયા કર્મ ખપાયા, તિસલા રાણી માયાળ. વં ૨. લઘુવયથી જેણે મેડુ થળાયા, વીર વેતાળ હરાયાળ; હુર્ધર મોહુ બેહુ જિતીને, જ્યોતિ મેં જ્યોતિ મિલાયાળ. વં ૩. જસ શાસનથી ખટ દ્રવ્ય પાયા, સ્યાદ્દાદ સમજાયાળ, અભિનવ નંદનવનની છાયા, દર્શન જ્ઞાન ઉપાયાળ. વં ૪. ભમ વજ્ર છે ગૌતમરાયા, લબ્ધિનિધાન મન ભાયાળ; ન્યાય-સાગર પ્રભુના ગુણ ગાયા, સુજશ સુખોદ મવાયાળ. વં ૫.

૧૮

આજ મહારા પ્રભુણ સુહાસું જીવો, સેવક કહીને બોલાવો. આજ મહારા પ્રભુણ મહેર કરીને, સેવક સાહસું નિહાળો, કળ્યા

સાચર મહેર કરીને, અતિશય મુખ ભૂષાળો. આં ૧. ભગત વહન શરણાગતપંજર, ત્રિભુવનનાથ દયાળો; મૈત્રી ભાવ અનંત વહે અહનિશ, શુભ મયલ પ્રતિપાળો. આં ૨. ત્રિભુવન દીપક નિપક અરિગણ, અવિઘટ જ્યોતિ પ્રકાશી; મહા ગોપ નિર્યામક કહિયે, અનુભવ રસ સુવિલાસી. આં ૩. મહામાહુણ મહાસારથી અવિતથ, અપના બિરૂદ સંભાળો; બાહ્ય અભ્યંતર અરી ગણ જોરો, વ્યસન વિઘન ભય ટાળો. આં ૪. વાદી તમ હર તરણી સરિખા, અનેક બિરૂદના ધારી; જિત્યા પ્રતિવાદી નિજ મતથી, સકલજ્ઞાયક યશકારી. આ. ૫. યશકારક અઢિવેદના ધારક, શુવાદિ સત્તા ન ધારે; તે તુજ મુખ દિનકર નિરખણથી, મિથ્યાતિમિર પરજાલે. આં ૬. ઇંદીકા ભમરી જ્યાથે જિનેસર, આપ સમાન તેં કીધા; ઇમ અનેક યશ ત્રિશલા નંદન, ત્રિભુવન માંહે પ્રસિધા. આં ૭. મુજ મન ગિરિકંદરમાં વસીઓ, વીર ચરમ જિન સિંહ; હવે કુમત માતંગના ગણથી, ત્રિવિધ થોગે મિટિ બીહ. આં ૮. અતિ મન રાગે શુભ ઉપયોગે, ગાતાં જિન જગદીશ; સૌભાગ્યસૂરી શિખ્ય લક્ષ્મીસૂરી લહે, પ્રતિદિન સયલ જગીશ. આં ૯.

૧૯

હુખ ટળિયાં મુખ દીઠે મુજ મુખ ઉપનાં રે, ભેટયા ભેટયા વીર જિણુંદ રે; હવે મુજ મન મંદિરમાં પ્રભુ આવી વસો રે, પામું પામું પરમાનંદ રે. હું ૧. પીઠબંધ ઇંડાં કીધો સમકિત વજ્રનો રે, કાંઠયો કાંઠયો કચરો તે બાંતિ રે; ઇંડાં અતિ ઉંચા સોઢે આરિત્ર ચંદ્રઆ રે, રૂડી રૂડી સંવર ભાતિ રે. હું ૨. કર્મવિવર ગોખ ઇંડાં મોતી ગૂંચણાં રે, ગૂંચે ગૂંચે ધીગુણ આઠ રે; બાર-ભાવનાં પંચાલી અચરજ કરેરે, કોરિ કોરિ કોરણિ કાઠે રે. હું ૩. ઇંડાં આંવી સમતા રાણીશું પ્રભુ રમો રે, સારી સારી ધિરતા સેજ રે; કિમ જઈ શકશે એક વાર જો આવશે રે, રંજ્યા રંજ્યા હેડાનિ હેજ રે. હું ૪. વયણ અરજ સુણી પ્રભુ મનમંદિર આવિયા રે, આપે વંઠા વંઠા ત્રિભુવનભાણ રે; શ્રી નયવિજય વિબુધ પય સેવક ઇમ લણે રે, તેણે પામ્યા પામ્યા કોડિ કલ્યાણ રે. હું ૫.

૨૦

શાસન નાયક શિવસુખ, દાયક જિનપતિ, મારા લાલ, પાયક
જસ મુરારુર, ચરણે નરપતિ; માં સાયક કંદર્પ કેરાં, જેણે નવિ
ચિત્ત ધર્યાં, માં દાયક પાતક વૃદ્ધ, ચરણ અંગી કર્યાં. માં ૧.
પાયક ભાવે કેવલ, જ્ઞાન દર્શન ધરે, માં જ્ઞાયક લોકલોકના, ભાવ
શુ વિસ્તરે; માં ધાયક ધાતિ કર્મ, મર્મની આપદા, માં દાયક
અતિશય પ્રાતિહાર્યની સંપદા. માં ૨. કારક પટક થયાં તુજ, આતમ
તત્ત્વમાં, માં ધારક શુભ સમુદાય, સયલ એકત્વમાં; માં નારક નર-
તિરિ દેવ, જમણથી હું થયો, માં કારક જેહ વિભાવ, તેણે વિપ-
રિત લયો. માં ૩. તારક તું ભવિ જીવને, સમરથમે લહ્યો, માં
કારક કરુણા રસથી, કોધાનલ દહ્યો; માં વારક જેહ ઉપાધિ, અના-
દિની સહચરી, માં કારક નિજ શુભ રૂદ્ધિ, સેવકને બરાબરી માં
૪. જાણી ઉત્તમ આશ, ધરી મનમાં ઘણી, માં જાણી શુભની તુજ
પદ પધારી આકરી; માં આણી હૈયડે હેજ, કડું નિજ પદ કરી. માં ૫.

૨૧. શ્રી મહાવીરસ્વામિના સત્તાવીસ ભવતું સ્તવન.

શ્રી શુભવિજય મુગુરૂ નમી, નમી પદ્માવતિ માય; ભવ સત્તા-
વિસ વર્ણવું, મુગુતાં સમક્ષિત થાય. ૧. સમક્ષિત પામે જીવને, ભવ
ગણતીએ ગણાય; જો વળી સંસારે ભમે, તોપણ મુગતે જાય. ૨.
વીર જિનેશ્વર સાહેબો, ભમીયો કાળ અનંત; પણ સમક્ષિત પામ્યા
પછી, અંતે થયા અરિહંત. ૩.

દાળ પહેલી.

પહેલે ભવે. એક ગામનોરે, રાય નામે નયસાર; કાષ્ટ લેવા
અટવી ગયોરે, ભોજન વેળાં થાયરે પ્રાણી ધરીયે સમક્ષિત રંગ. જિમ
પામીયે સુખ અભંગરે પ્રાણી ૧. મન ચિંતે મહિમા નીલોરે,
આવે તપસી કોય; દાન દેઈ ભોજન કરૂરે, તો વંછિત ફળ
હોયરે પ્રાણી ૨. મારગ દેખી મુનિવરોરે, વદે દેઈ ઉપયોગ;
પૂછે કેમ ભટકો-છડારે, મુનિ કહે સાથ વિજેગરે. પ્રાણી ૩.
હર્ષભરે તેડી ગયોરે, પડિલાભ્યા મુનિરાજ; ભોજન કરી કહે

પાલીયેરે, સાથ ભેળા કરૂં આજરે. પ્રાણી ૪. પરાક્રીએ લેળા
 યારે, કહું મુનિ દ્રવ્ય એ માર્ગ; મંસારે લુલા લમોરે, ભાવ
 માર્ગ અપવર્ગરે. પ્રાણી ૫ દેવ ગુરૂ ઓળખાવીયારે, દીધો વિધિ
 નવકાર; પશ્ચિમ મહાવિદેહમારે, પામ્યા સમક્ષિત મારરે પ્રાણી ૬.
 શુભ ધ્યાને હરી સુર હુઓરે, પહેલા સ્વર્ગ મજાર; પદ્યોપમ
 આયુ ચવીરે, ભગ્ત ઘરે અવતારરે. પ્રાણી ૭. નામે મરિચી
 યૌવનેરે, સંયમ લીએ પ્રભુ પામ; હુકર ચરણ લહી થયોરે,
 ત્રિદંડીક શુભ વાસરે પ્રાણી ૮.

ઢાળ બીજી

નવો વેશ રચે તેણી વેળા, વિચરે આદેશ્વર લેળા; જળ થોડે
 સ્થાન વિશેષે, પગે પાવડી ભગવે વેશે. ૧. ધરે ત્રિદંડ લાકડી
 મોટી, શિર મુંડણ ને ધરે ચોટી; વળી છત્ર વિલેપન અંગે,
 શુભથી પ્રત ધરતો રંગે. ૨. મોનાની જનોઈ રાજે, સહુને મુનિ
 મારગ ભાળે; મમોસરણે પૂછે નરેશ, કોઈ આગે કોશે જિનેશ ૩.
 જાંચે ભરતને તામ; તુજ પુત્ર મરિચી નામ; વીર નામે થશે જિન
 છેલ્લા, આ ભરતે વાસુદેવ પહેલા. ૪ ચક્રવર્તી વિઢેહે થાશે, સુણી
 આવ્યા ભરત ઉલ્લાસે; મરિચીને પ્રદક્ષિણા દેતા, નમી વંદીને
 એમ કહેતા ૫. તમે પુન્યાર્ધવત ગવાશો, હરિ ચક્રો ચરમ જિન
 થાશે; નવિ વહુ ત્રિદંડીક વેશ, ભક્ષિતયે વીર જિનેશ ૬ એમ
 સ્તવના કરી ઘેર ભવે, મરિચી મન હર્ષ ન માવે; મહારે ત્રણ
 પ્રદવીની છાપ; ઢાઢા જિન ચક્રી બાપ. ૭. અમે વાસુદેવ ગુરુ થઈશુ,
 કુળ ઉત્તમ મહારૂં કહીશું; નાચે કુળ મદ્યું ભસણો, નિચ ગોત્ર
 તિહાં બધાણો. ૮. એક દિન તતુ રાગે બ્યાપે, કોઈ સાધુ પાણી
 ન આપે; ત્યારે વછે ચેલો એક, તવ મળીયો કપિલ અવિવેક.
 ૯. દેશના સુણી દિક્ષા વાસે, કહે મરિચી લીયો મુનિ પાસે, ગજ-
 પુત્ર કહે તુંમ પાસે, લેશુ અમે દિક્ષા ઉલ્લાસે ૧૦. તુંમ દરશને
 ધરમનો વેમ, મુણી ચિંતે મરિચી એમ, મુજ ચોચ્ય મળ્યો એ
 ચેલો, મૂળ કંઈયે કંઈયો વેલો ૧૧. મરિચી કહે ઉર્ષ ભચમાં, લીએ

દિશા યૌવન વયમાં; એણે વચને વધ્યો સંસાર, એ ત્રીજો કહ્યો
અવતાર. ૧૨. લાખચોરાશી પૂરવ આય, પાળી પંચમે સ્વર્ગ સધાય,
દશ સાગર જીવિત ત્યાંહી, શુંથી વીર સદા સુખ માંહી. ૧૩.

ઢાળ ત્રીજી

પાંચમે ભવ, કૈલાસ સન્નિવેશ કૌસિક નામે પ્રદ્યુમ્ન; એંશી
લાખ પૂરવ અનુસારી, ત્રિદંડીયાને વેશે મરી. ૧. કાળ બહુ
ભમિયો સંસાર, શુણ્ણપુરી છઠો અવતાર; બહોંતેર લાખ પૂરવને
આય, વિષ ત્રિદંડીક વેશ ધરાય. ૨. સૌધર્મ મધ્ય સ્થિતિયે થયો,
આઠમે ચૈત્ય સન્નિવેશે ગયો; અગ્નિધૌત દ્વિજ ત્રિદંડીયો, પૂર્વ
આયુ લખ સાઠે મૂચ્યો. ૩. મધ્ય સ્થિતિયે મુર સ્વર્ગ ઇશાન,
દશમે મંદિરપુર દ્વિજ ઠાણ; લાખ છપત્ત પુરવાપુરી, અગ્નિભૂતિ
ત્રિદંડીક મરી. ૪ ત્રીજે સ્વર્ગે મધ્યાયુ ધરી, બારમે ભવે પ્રવેતાંખી
પૂરી; પુરવલાખ સુમાલીસ આય, લારદ્વિજ ત્રિદંડીક થાય. ૫.
તેરમે ચોથે સ્વર્ગે રમી, કાળ ઘણો સંસારે ભમી; ચૌદમે ભવરા-
જગૃહી જાય, ચોત્રીસ લાખ પૂરવને આય. ૬. થાવર વિષ ત્રિદંડી
થયો, પાંચમે સ્વર્ગ મરીને ગયો; સોળમે ભવ કોડ વરસ સમાય,
રાજકુમાર વિન્ધજીતિ થાય ૭. સંભૂતિમુનિ પાસે અણ્ણગાર, દુશ્કર
તપ કરી વરસ હજાર; માસખમણ પારણ થેરી હયા, મથુરામાં
ગૌચરીએ ગયા. ૮. ગાયે હણ્યા મુનિ પડિયા ધસ્યા, વૈશાખનંદી
પિતરીયા હસ્યા; ગોશંગે મુનિ ગર્વે કરી, ગયણ ઉછાળી ધરતી ધરી.
૯. તપ બળથી હોળે બળ ધણી, કરી નીઆણું મુનિ અણ્ણસણી;
સત્તરમે મહાશુકે મુર, શ્રી શુભવીર સત્તર સાગર. ૧૦.

ઢાલ ચોથી

અદારમે ભવે સાત, સુખ સુચિત સતી; પોતાનપુરીયે પ્રજા-
પતિ, રાણી મૃગાવતી; તસ સુત નામે ત્રિપૃષ્ઠ, વાસુદેવ નિપના;
પાંચ ઘણું કરી, સાતમી નરકે ઉપના. ૧. વીશમે ભવ યદ્યપ્તિહ,
ચોથી નરકે ગયા; તિહાંથી ચવી સંસારે, ભવ બહુળા થયા;
આવીશમે નરભવ લહી, પુણ્યદશા ધર્યા; ત્રેવીસમે સત્યધાની, મુકામે

સંચર્યા. ૨. રાય ધન્ય જય ધારણી, રાણીએ જનમિયા; લાખ ચોરાસી પુરવ આયુ જીવિયાં, પ્રિયમિત્ર નામે ચક્રવર્તી દીક્ષા લહી; દોડી વરસ ચારિત્ર-દિશા પાળી સહી. ૩. મહાશુકે અર્ધ દેવ, ઇણે ભરતે અપી; છત્રિકા નગરીયે જિતયાતુ રાજવી, લદ્રા માય લખી પચવીશ; વરસ સ્થિતિ ધરી, નંદન નામે પુત્રે દીક્ષા આચરી. ૪. અગીઆર લાખને એંશી હુજાર, છસે વળી ઉપર પીસ્તાલીશ, અધિક પછુ દિન રૂળી; વીશસ્થાનક માસ ખમણે, જવજીવ સાધતાં; તિર્થંકર નામ કર્મ તિહાં નિકાચતા. ૫. લાખ વરસ દીક્ષા, પર્યાય તે પાળતા, છબીસમે ભવ પ્રાણતકલ્પે દેવતા; સાગર વીશનું જીવિત સુખભર ભોગવે; શ્રી શુભ વીર જિનેશ્વર, ભવ સુણને હવે. ૬.

ઢાલ પાંચમી

નયર માહુણકુંડમાં વસેરે, મહાન્નદિ ઋષભદત્ત નામ, દેવા-નંદા નિજ આધિકારે, પેટ લીધો પ્રભુ વિસરામરે, પેટ લીધો પ્રભુ વિશરામ. ૧. ખ્યાશી દિવસને અંતરેરે, સુર હરણીગમેપી આય; સિદ્ધારથ રાજા ઘરેરે, ત્રિશલા કૃષ્ણે છટકાયરે. ત્રિશલાં ૨. નવ માસાંતરે જનમિયારે, દેવ દેવીયે ઓચ્છવ કીધ; પરણી યશોદા યૌવનેરે, નામે મહાવીર પ્રસિદ્ધરે. નામે ૩. સંસાર લીલા ભોગવીરે, ત્રીશ વર્ષે દીક્ષા લીધ; બાર વરસે હુઆ કેવળીરે, શિવવહુનું તિલક શીર દીધરે. શિવ ૪. સંઘ અતુર્વિધ થાપીયોરે, દેવાનંદા ઋષભ દત્ત ખ્યાર; સંઘમ દેઈ શીવ ગોકસ્થારે, ભગવતીસૂત્રે અધિકારરે. ભગવતિ ૫. આત્રીશ અતિશય ચોભતારે, સાથે ચૌદ સહસ અણુગાર; છત્રીશ સહસ તે સાધવીરે, બીજે દેવ દેવી પરીવારરે. બીજે ૬. ત્રીશ વરસ પ્રભુ કેવળીરે, ગામ નગર તે પાવન કીધ; ખહોંતેર વરસનું આવજુરે, દીવાળીયે શીવપદ લીધરે. દીવાળી ૭. અગુરુ લઘુ અવગાહનેરે, કીયો સાહી અનંત નિવાસ; મોહુચય મદલ મૂળશુરે, તન મન સુખનો હોય નાશરે. તન ૮. તુમ સુખ એક પ્રદેશનુરે, નવિ માવે લોહાકાશ; તો અમને સુખીયા કરોરે, અમે ધરીયે તુંમારી આશરે. અમે ૯.

૧૮. શ્રી જિનપંચક સ્તવન પદ.

પંચ પરમેશ્વરા પરમ અલવેસરા, વિશ્વ વાલેસરા વિશ્વવ્યાપી;
 ભક્તિવત્સલ પ્રભુ ભક્તજન ઉદ્ધરી, મુક્તિ પદ જે વર્ષા કર્મ કાપી.
 પંચ ૧. વૃષભ અક્ષિત પ્રભુ રૂપભ જિન વંદિયે, નાભિ મરૂદેવીને
 નંદનીકા; ભરતને બ્રાહ્મીના તાત ભુવનાંતજે, મોહમદ ગંગલો
 મુક્તિ ટીકો. પંચ ૨. શાંતિ પદ આપવા શાંતિ પદ થાપવા,
 અદ્ભુત કાંતિ પ્રભુ શાંતિ સાચો; મૃગાંક પારાવર્ત સેનથી ઉદ્ધરી,
 જગતપતિ જે થયો જગત ભયો. પંચ ૩. નેમી બાવીશમા શંખ
 લાંછન નમુ, સમુદ્રવિજય અંગજ અનંગ છતી; રાજ કન્યા તણ
 સાધુ, મારગ ભણ, છત જેણે કરી જગ વીદીતી. પંચ ૪.
 પાસ જિનરાજ અશ્વશેન કુલ ઉપનો, જનની વામા તણો જેહ ભયો;
 આજ ખેટકપુરે કાજ સિદ્ધા સર્વે, ભીડ લાંજન પ્રભુ જે કહાયો.
 પંચ ૫. વીર મહાવીર સર્વ વીર શિરોમણી, રણવટ મોહભટ માન
 મોડી; મુક્તિ ગઢ આસીઓ જગત ઉપાસીઓ, તેહ નિત્ય વંદીયે
 હાથ જોડી. પંચ ૬. માત ને તાત અવદાત એ જિન તણાં, ગામને
 ગોત્ર પ્રભુ નામ શુભતાં; ઉદય વાયક વદે ઉદય પદ પામીયે,
 ભાવે જિનરાજની કીર્તિ ભણતાં. પંચ ૭.

૧૯. શ્રી પરમાત્મા સ્તવનો.

૧

સકલ સમતા મુરલતાનો, તુંહી અનુપમ કંદરે; તુંહી કૃપા-
 રમ કનકકુંભો, તુંહીછણુંદ મુણીંદરે. ૧. પ્રભુ તુંહી તુંહી તુંહી
 તુંહી, તુંહી ધરતા ધ્યાનરે; તુજ સ્વરૂપી જે થયા, તેણે લહ્યું
 તાહરું તાનરે. પ્રભુ ૨. તુંહી અલગો ભવ થકી પણ, ભવિક
 તાહરે નામરે; પાર ભવનો તેહ પામે, એહ અચિરજ ઠામરે. પ્રભુ ૩.
 જન્મ પાવન આજ માહરો, નિરખીએ તુજ નૂરરે, ભવો ભવ
 અનુમોહનાછ, હુઓ આપ હજુરરે. પ્રભુ ૪. એહ માહરો અખય
 આતમા, અસંખ્યાત પ્રદેશરે; તાહરા શુણ છે અનતા, કીમ કરું
 તાસ નિવેશરે. પ્રભુ ૫. એક એક પ્રદેશ તાહરે, શુણ અનંતનો

વાસરે; એમ કરી તુજ સહજ મીલત, હુએ જ્ઞાન પ્રકાશરે. પ્રભુ ૦
 ૬. ધ્યાન ધ્યાતા ધ્યેય એકે, એકી ભાવ હોરે એમરે; એમ કરતાં
 સેવ્ય સેવક, ભાવ પ્રગટે એમરે. પ્રભુ ૦ ૭. શુદ્ધ શેવા તાહરી
 ને, હોય અચલ સ્વભાવરે; જ્ઞાનવિમલ સુરીંદ પ્રભુતા, હોય
 મુજસ જમાવરે. પ્રભુ ૦ ૮.

૨

શ્રી અર્હનુ સ્વામી મેરા, ક્ષણ નાહિ ભુલના રે; તુમે પૂજે
 ભવિ મનરંગે, લલા તુમે પૂજે ભવિ મન રંગે; ભવ ભયહી મીટાના,
 શ્રી અર્હનુ સ્વામી મેરા. ૧. ભવ ત્રીજે વર તપ કરકે, સેવે નિદા-
 ના રે; જિનનામ કરમ શુભ બાંધી, હુવે ત્રિભુવન રાના. શ્રી ૦ ૨.
 જિનકે કલ્યાણક દિવસે, નરકે મુહાનારે; ઉદ્યોત હુવે ત્રિભુવનમે,
 અતિશય ગુણ ગાના. શ્રી ૦ ૩. પ્રભુ તીન જ્ઞાન હુઈ ઉપને, જગમે
 મુલાના રે; લહી દીક્ષા ભવિ જન તારે, હુવે કેવલજ્ઞાના. શ્રી ૦ ૪.
 મહા ગોપ સદ્ય નિર્ધામક, વલી મહા મહાનારે; એ ઉપમા જિનકો
 છાજે, તે ત્રિભુવન ભાના. શ્રી ૦ ૫. પ્રાતિહારજ અડ જસ શોભે,
 ગુણ પાંત્રીસ વાના રે; પ્રભુ ચોત્રીશ અતિશય ધારી, મહાનંદ ભરાના.
 શ્રી. ૬. ભવિ અરિહંત પદકો પૂજે, નિજ રૂપ સમાનારે; જિન
 આતમ ધ્યાને ધ્યાવે, તદ રૂપ મીલાના. શ્રી ૦ ૭.

૩

ભવિ તુમે વહોરે, અરિહા દેવ જિણુંદા; ગુણ ગણ કંઠેરે,
 નમતાં જાયે ભવ કુંદા. જય પરમેશ્વર જગદાનંદન, જય જગ વલ્લભ
 નાથ; જય ત્રિભુવન એક મંગલ રૂપી, જય તું શિવપુર સાથ.
 ભવિ ૦ ૧. જય જોગીસર સેવિત પદાંતુજ, જય ઈન્દ્રિય ગજ સિંહ;
 જય દૂર્જય નિર્જિત કંઠર્પહ, જય તું અકલ અબીહ. ભવિ ૦ ૨.
 જય ભવિકમલ વિકાશન દિનકર, જય સુરનર નતપાય; જય મન
 વંછિત પૂરણ સુર ગવી, જય તું અમલ અપાય ભવિ ૦ ૩ જય
 પારંગત જય જય નિકલંદી, જય સ્વાધ્યાસ સ્વરૂપ; જય ગુણ રહિત
 ગુણુદાર સ્વામિ, જય અશરીર અરૂપ ભવિ ૦ ૪. જય અસ્સહ

ફોળે એ રાવણ, જય અજરામર દેવ; જય ભવ ભય ભંજન
અવિનાશી, જય સુસ્તર સમસેવ. ભવિં ૫ જય ગત રાગદ્વેષ
ગતવેદા, જય ગત રોગ ને શોગ; જય ગત માન મત્સર રતિ
અરતિ, જય ગત ભોગ વિભોગ. ભવિં ૬. જય સર્વજ્ઞ તથા
સર્વદર્શી, જય તું ચરણ અનંત; જય અપુન ભવિ જય જય
નિરૂપમ, જય ભગવંત ભદ્રંત. ભવિં ૭. જય તુ અચ્ચદ અનંત
અખંડ, જય અક્ષય અવિકાર; જય નિજ ભોગીને અયોગી, જય
તું માર્ગ દાતાર. ભવિં ૮. જય જગ બંધવ જય જગ રક્ષક,
જય નિરીહ નિઃસંગ; જય શાન્ત સુખ અવ્યા બાંધહ, જય નિજ
આતમ રગ. ભવિં ૯. જય પૂર્ણાનંદ પરમાતમ, જય શિદ્ધ અમૃત
પાની; જય નિજ ગુણકર્તા તહલોકતા, જય તુજ અકહ કહાની.
ભવિં ૧૦. જય ગુણવંત અલપ મુજ બુદ્ધિ, જય જિનવર કિમ
કહીએ; ઉત્તમ ગુણે પદવિજયકહે, પ્રગટે તો સર્વ લહીએ. ભવિં ૧૧.

૨૦. શ્રી સિદ્ધ ભગવાનનું સ્તવન.

સિદ્ધજગતશિર શોભતા, રમતા આતમરામ; લક્ષ્મી લીલાની
દોહરમાં, સુખિયા છે શિવકામ. સિં ૧. મહાનંદ અમૃતપદ નમો,
સિદ્ધિ કૈવલ્યનામ; અપુનર્ભવપ્રદાપદ વળી, અક્ષય સુખ વિશરામ
સિં ૨. સંશ્રેયનિશ્રેય અક્ષરા, દુઃખ સમસ્તની હાણ; નિવૃત્તિ
અપવર્જાતા, મોક્ષ મુક્તિ નિસ્વાણ. સિં ૩. અચલ મહોદય
પદ લહ્યું, જોતાં જગતના ઠાક; નિજ નિજ રૂપેરે ભુભુઆં, વીત્યાં
કર્મ તે આઠ. સિં ૪. અગુરુલઘુ અવગાહના, નામે વિકસેવદન,
શ્રી શુભવીરને વંદતાં, રહિયે સુખમાં મગન. સિં ૫.

૨૧. બીજ તિથિનું મોદું સ્તવન.

સરસ વચનરસ વરસતી, સરસતી કળા ભંડાર; બીજ તણો
મહિમા કહ્યું, જિમ કહ્યો શાસ્ત્રમોહાર. ૧. જંજૂદીપના ભરતમા,
સજગૃહી-ઉદ્યાન; વીર જિણુંદ સમોસર્યા, વાંદવા આવ્યા રાજન.
૨. શ્રેણિક નામે ભૂપાત, બેઠા બેસણ કાય; ચૂંછે શ્રી જિનરાયને,
એ ઉપદેશ મહારાય. ૩. ત્રિગહે બેઠા ત્રિભુવનપતિ, દેશના દિયે

જિનસાય; કમળ સુકોમળ પાંખડી, એમ જિનહૃદય સોહાય. ૪.
શશિ પ્રગટે જિમ તે દિને, ધન્ય તે દિન સુવિહાણ; એક મને
આરાધતાં, પામે પદ નિર્વાણ. ૫.

લાલ પહેલો

કલ્યાણક જિનના, કહું, સુણ પ્રાણીજીરે; અભિનંદન અરિહંત,
એ ભગવંત, ભવિ પ્રાણીજીરે; માઘ સુદી ખીજને દિને, સુણ. પામ્યા
શિવસુખસાર, હરખ અપાર, ભવિં ૧. વાસુપ્રજ્ઞજિન ખારમા,
સુણું એહજ તિથે થયું નાણ, સફળ વિહાણ; ભવિં અષ્ટ કર્મ
ચૂરણ કરી, સુણું અવગ્રહન એકવાર, મુક્તિ મોઝાર. ભવિં ૨.
અરનાથ જિનજી નમું, સુણું અઠાદશમા અરિહંત, એ ભગવંત,
ભવિં ઉજવળ તિથિ ફાગણ ભલી, સુણું વરીયા શિવવધુ સાર, મુંદર
નાર. ભવિં ૩. દશમા શીતળ જિનેન્દર, સુણું પરમપદની એ વેલ,
ગુણની ગેલ; ભવિં વૈશાખ વદિ ખીજને દિને, સુણું મૂક્યો સરવે
એ સાથ, સુરનરનાથ. ભવિં ૪. શ્રાવણ સુદની ખીજ ભલી, સુણું
સુમતિનાથ જિનદેવ, સારે સેવ; ભવિં એણિ તિથિએ જિનજી
તણા, સુણું કલ્યાણક પંચ સાર, ભવનો પાર. ભવિં ૫.

લાલ ખીજ

જગતપતિ જિન ચોવીશમેરે લાલ, એ લાખ્યો અધિકારરે,
ભવિક જન; શ્રેણીક આદે સહુ મળ્યારે, શક્તિતણે અનુસારરે; ભવિ-
કજન, ભાવ ધરીને સાંભળોરે, આરધો ધરી હેતરે, ભવિકજન !
ભાવં ૧. દોય વરસ દોય માસનીરે લાલ, આરધો ધરી ખંતરે;
ભવિકં ઉજમણું વિધિશું કરોરે લાલ, ખીજ તે મુક્તિ મહંતરે.
ભવિકં ભાવં ૨. માર્ગ મિથ્યા દુરે તજોરે લાલ, આરધો ગુણ
થોકરે; ભવિકં વીરની વાણી સાંભળીરે લાલ, ઉદરંગ થયા ખહુ
લોકરે. ભવિકં ભાવં ૩. એણિ ખીજે કેઈ તરારે લાલ, વળી તરશે
કેઈ શેપરે; ભવિકં શશિ નિધિ અનુમાનથીરે લાલ, સઇલા નાગધર
અંક. ભવિકં ભાવં ૪. અષાઢ શુદ્ધિ દશમી દિનેરે લાલ, એ ગાયો
સ્તવન રસાળરે; ભવિકં નવલ વિજય સુપસાયથીરે લાલ, ચતુરને
મંગળભાલરે. ભવિકં ભાવં ૫.

કુળશ

એમ વીરજિનવર, સયલસુખડર, ગાયો અતિ ઉલટભરે,
અપાડ ઉજવળ દશમી દિવસે, સવત અઢાર અઠોતરે, ખીજ મહિમા
એમ વર્ણવ્યો, રહી સિદ્ધપુર ચોમાસએ; જેહ લવિક ભાવે સુણે
ગાવે, તસ ઘરે લીલવિલાસએ. ૧.

૨૨. શ્રી જ્ઞાનપંચમીના સ્તાવનો.

૧

શ્રી જિનવરને પ્રગટ થયુ રે, ક્ષાયિક ભાવે જ્ઞાન, દોપ અઢાર
અભાવથી રે, ગુણ ઉપન્યા તે પ્રમાણરે; ભવિયા વદો કેવલ જ્ઞાન,
પંચમી દિન ગુણ ખાણુ રે. ભવિયાં ૧. અનામીના નામનો રે,
ક્રીશ્યો વિશેષ કહેવાય, એ તો મધ્યમ ભાવે કરી રે, વચન ઉલ્લેખ
કરાય રે. ભવિયાં ૨. ધ્યાન ટાણે પ્રભુ તું હોયે રે, અલખ અગો-
ચર રૂપ; પરા પશ્યન્તી પામીને રે, કાઈ પ્રમાણે મુનિ રૂપ રે.
ભવિયાં ૩. છતી પર્યાય જે જ્ઞાનના રે, તે તો નવિ ગદલાય,
જોયની નવી નવી વર્તના રે, સમયમા સર્વ જણાય રે ભવિયાં ૪.
ખીજ જ્ઞાન તણી પ્રભા રે, એહમા સર્વ સમાય; રવિ પ્રભાથી
અધિક નહિ રે, નક્ષત્ર ગુણ સમુદાય રે ભવિયાં ૫ ગુણ અનતા
જ્ઞાનના રે, બાણે ધન્ય નર તેહ, વિજયલક્ષ્મી સૂરિ તે લહે રે,
જ્ઞાન મહોદય જેહ રે. ભવિયાં ૬

૨

જીરે માહુરે શ્રીજિનવર ભગવાન, અરિહંત નિજ નિજ
જ્ઞાનથી. જીરે જીં સંયમ સંયમ બાણંત, તવ લોકા-
તિક માનથી જીરેજી ૧. જીં તીર્થ વર્તવો નાથ, ઈમ કહી પ્રણમે
તે મુર જીરેજી, જીં પદ અતિશયવત દાન, લેઈને હરખે મુગ્ધર
જીરેજી. ૨. જીં ઇણવિધ સવિ અરિહંત, સર્વ વિરતિજળ ઉચ્ચરે
જીરેજી, જીં મન પર્યાવ તવ નાણ, નિર્મલ આતમ અનુસરે
જીરેજી ૩ જીં જેહ ને વિપુલ મતિ તેહ, અપ્રતિપાતી પણે
ઉપજે જીરેજી; જીં અપ્રમાદિ ઋદ્ધિવત, ગુણ કાણે ગુણ નીપજે.

હરેહ. ૪. હૃં એક લક્ષ પીસ્તાલીશ હજાર, પાંચશે એકાદ્યું
જાણીયે હરેહ; હૃં મન જ્ઞાની મુનિરાજ, ચોવીશ જિનના વખા-
ણીયે હરેહ. ૫. હૃં હું વંદુ ધરી નેહ, સવિ અંશય હરે મન
તાણા હરે હ; હૃં વિનય લક્ષ્મી મુલ લાવ, અનુભવ જ્ઞાનનાં ગુણ
ધણા હરે હ. ૬.

૩

દાસ પહેલી

મુત સિદ્ધારથ ભપનોરે, સિદ્ધારથ ભગવાંન; બારહુ પર્યાદા
આગળે રે, ભાખે શ્રી વર્દમાનો રે. ૧. ભવિયણ ચિત્ત ધરો, મન
વચ કાવ અમાયો રે; જ્ઞાન ભગતિ કરો. ગુણ અનંત આતમ
તાણા રે, મુખ્યપણે તિહાં દોય; તેમાં પણ જ્ઞાનજ વડું રે,
જિણથી દંસણ હોય રે. ભૃં ૨. જ્ઞાને આરિત્ર ગુણ વધે રે, જ્ઞાને
ઉદ્યોત સહાય; જ્ઞાને ચિવિરપણું લહે રે, આચારજ ઉવઝાય રે.
ભૃં ૩. જ્ઞાની શ્વાસોવાસમાં રે, કઠિણ કરમ કરે નાશ; વન્હિ જેમ
ઈંધણ હહે રે, લણમાં જ્યોતિ પ્રકાશે રે. ભૃં ૪. પ્રથમ જ્ઞાન પછે
દયારે, સંવર મોહ વિનાશ; ગુણ ઘણુંગ પગ ચાલીયે રે, જેમ
ચંદે મોક્ષ આવાસો રે. ભૃં ૫. મઈ સુખ ઓહિ મણુ પજ્જવા રે,
પંચમ કેવલ જ્ઞાન; ચઉ મુંગા ક્રુત એક છે રે, સ્વપરપ્રકાશ નિહાનો
રે. ભૃં ૬. તેહનાં સાધન જે કલાં રે, પાટી પુસ્તક આદિ; લખે
લખાવે સાચવે રે, ધર્મી ધરી અપ્રમાદો રે. ભૃં ૭. ત્રિવિધ આશાતના
જે કરે રે, ભણતાં કરે અંતરાય; અંધા બહેરા બોખડા રે, મુંગા
પાંગુલા થાય રે. ભૃં ૮. ભણતાં ગણતાં ન આવડે રે, ન મહે
વલ્લભ ચીજ; ગુણમંજરી વરહત્ત પરેરે, જ્ઞાન વિશુધન ખીજરે.
ભૃં ૯. પ્રેમે પૂછે પર્યાદા રે, પ્રણમી જગજુર પાય; ગુણમંજરી
વરહત્તનો રે, કરો અધિકાર પસાયો રે. ભૃં ૧૦.

દાસ બીજી

જંબુદ્વીપના ભરતમાં રે, નયર પદમપુર ખાસ; અનિતસેન
રાજા તિહાં રે, રાણી યશોમતી તાસ રે. ૧. પ્રાણી આરાધો
આરાધો વર જ્ઞાન, એહજ મુક્તિ નિહાન રે; પ્રાણી૦ વરહત્ત કુવર

તેહનો રે, વિનયાદિક ગુણવંત; પિતરે લણવા મૂક્યો રે, આઠ
 વરસ જળ હુંત' રે. પ્રાં ૨. પંડિત યત્ન કરે ધણે રે, છાત્ર
 લણાવત હેત; અક્ષર એક ન આવડે રે, અંથ તણી શી ચેત રે.
 પ્રાં ૩. કોઢે વ્યાપી દેહડી રે, રાજરાણી સચિંત; શ્રેષ્ઠી તેહીજ
 નયરમાં રે, સિંહદાસ ધનવંત રે. પ્રાં ૪. કપૂરતિલકા ગેહિની રે,
 શીલે શોભિત અંગ; ગુણમંજરી તસ ખેટી રે, સુંગી રાગે વ્યંગ
 રે. પ્રાં ૫. શોભ વરખની સા ધર્મ રે, પામી યૌવન વેશ; દુર્લભ
 પથ પરણે નહી રે, માત પિતા ધરે ખેદ રે. પ્રાં ૬. તેણે અવ-
 સરે ઉદ્યાનમાં રે, વિજયસેન ગણધાર; જ્ઞાન રચણ રચણાયરૂ રે,
 ચરણ કરણ મતધાર રે. પ્રાં ૭. વનપાલક ભૂલાપરે, દીધ વધાર્ધ
 જામ; ચતુરંગી સેના સજીરે, વંદન ભવે તામ રે. પ્રાં ૮. ધર્મ-
 દેશના સાંભલે રે, પૂજન સહિત નરેશ; વિકસિત નયણ વદન
 મુદારે, નહિ પ્રમાદ પ્રવેશ રે. પ્રાં ૯. જ્ઞાન વિરાધન પરભવે રે,
 મુરખ પર આધીન; રાગે પીડ્યા ટળવલે રે, દીસે દુઃખીયા દીન
 રે. પ્રાં ૧૦. જ્ઞાન સાર સંસારમાં રે, જ્ઞાન પરમ સુખ હેત;
 જ્ઞાનવિના જગ જીવડા રે, ન લહે તત્ત્વ સંકેત રે. પ્રાં ૧૧.
 શ્રેષ્ઠી પૂછે મુણિંદને રે, લાખો કરૂણાવંત; ગુણમંજરી મુજ અંગજ
 રે, કવણ કર્મ વિરતંત રે. પ્રાં ૧૨.

ઢાલ ત્રીજી

ઘાતકી ખંડના ભરતમાં, ખેટક નયર સુહામ; વ્યવહારી જિન
 દેવ છે, ધરણી સુંદરી નામ. ૧. અંગજ પાંચ સોહામણા, પુત્રી
 ચતુરા ચાર; પંડિત પાસે શીખવા, તાતે મૂક્યા કુમાર. ૨. ખાલ-
 સ્વભાવે રમતા, કરતાં દહાડા જાય; પંડિત મારે ત્યારે, મા આગલ
 કહે આય. ૩. સુંદરી સંખણી શીખવે, લણવાનું નહિ કામ; પંડયો
 આવે તેડવા, તો તસ હણજ્યો તામ. ૪. પાટી ખડિયા લેખણ,
 ખાળી કીધાં રાખ; શઠને વિદ્યા નવિ રૂચે, જેમ કરહાને દ્રાખ. ૫.
 પાડા પરે મોહટા થયા, કન્યા ન દીયે કોય; ચેઠ કહે સુણ સુંદરી,
 એ તુજ કરણી જોય. ૬. તડકી લાખે લામિની, ખેટા બાપના હોય;

પુત્રી હોયે માતની, બહે છે સદુ કોય. ૭. રે રે પાપિણી સાપિણી,
આમા જોલ મ જોલ; રીસાલી કહે તાહરો, પાપી જાપ નિટોલ.
૮. શેઠે મારી સુંદરી, કલ કરી તતજેવ; એ તુંજ મેટી ઉપની,
જ્ઞાનવિરાધન હેવ. ૯. મૂર્છાંગત ગુણમંજરી, બાતિ સમરણ પામી;
જ્ઞાન દીવાકર સાથો, ગુરૂને કહે શિર નામિ. ૧૦. શેઠ કહે સુણે
સ્વામી, હેમ બાથે એ રોગ; ગુરૂ કહે જ્ઞાન આરાધો, સાધો વંછિત
યોગ. ૧૧. ઉજ્જવલ પંચમી સેવો, પંચ વરસ પંચ માસ; નમો
તાલુસ્ત ગણુણું ગણો, ચોવિહારો ઉપવાસ. ૧૨. પૂરવ ઉત્તર સન્મુખ,
જપિયે હોય હજાર; પુસ્તક આગલ ઢાક્યે, ધાન્ય ફલાદિ ઉઠાર.
૧૩. દીવો પંચ દીવટ તણો, સાથિઓ મંગલ ગેહ; પોસહમાં ન
કરી શકે, તેણેવિધિ પારણ એહ. ૧૪. અથા સોભાવ્ય પંચમી,
ઉજ્જવલ, કાર્તિક માસ; બાવજાણવ લગે સેવીયે, ઉજમણા વિધિ માસ.

ઢાલ ચોથી

પાંચ પોથી રે, કવણી પાકાં વિટાંગણાં, આખળી દોરા રે, પાટી
પાટલા વતરણાં; મસી કાગલ રે, કાંખી ખડિઆ લેખિણી, કવલી
હાખલી રે, ચંદુઆ ઝરમદ પુંજણી. ૧. ત્રોટક—પ્રાસાદ પ્રતિમા તાસ
ભૂપણ, કેસર ચંદન ડાખલી, વાસ ફંપિ વાલા ફંચી, અંગકુંછણાં
છાખડી; કલશ થાલી મંગલદીવો, આરતિને ધૂપણાં, ચરવલા મુહ-
પત્તિ સાડમ્મિવચ્છલ, નોકરવાલી ચોપના. ૨. ઢાલ—જ્ઞાન દરિસણ
રે, ચરણનાં સાધન જે કહ્યાં, તપ સંયુત રે, ગુણમંજરી એ સદહ્યાં;
નૃપ પૂછે રે, વરદત્ત કુંઝરને અંગ રે, રોગ ઉપનો રે, કવણ
કરમના લંગ રે. ૩. ત્રોટક—મુનિરાજ જાસે જંબુદ્રિપે, ભરત સિંહ-
પુર ગામ એ, વ્યવહારી વસુ તાસ નંદન, વસુસાર વસુદેવ નામ
એ; વનઃમાંહે રમતાં હોય ખંધવ, પુણ્ય યોગે ગુરૂ મલ્યા, વૈરાવ્ય
પામી જોગ પામી, ધર્મ ધામિ સંવર્ધા. ૪. ઢાલ—લઘુ ખાંધવ! રે,
ગુણવંત ગુરૂ પદપી લહે, પણસય મુનિની રે, સારણ વારણ નિતુ
દિઓ; કર્મ યોગે રે, અશુભ ઉદય થયો અન્યદા, અંધારે રે,
પોરિસી. જણી પોઢયો વદા. ૫. ત્રોટક—સર્વધાતિ નિંદ બ્યાપી,

સાધુ માગે વાયણા, ઉંઘમાં અંતરાય યાતાં, સરિ હવા દ્વમણ; જ્ઞાન ઉપર દ્વેષ, ભાગ્યે, લાગ્યે મિથ્યાત્વ ભુતડો, પુણ્ય અમૃત ટોડી નાખ્યું, ભર્યો પાપ તણો ઘડો. ૬. હાલ—મન ચિંતવેરે, કાં મુજ લાગ્યું, પાપ રે, શ્રુતઅભ્યાસો રે, તો એવડો અંતાપ રે; મુજ બાંધવ રે, ભોયણ સયણ સુખે કરે; મૂરખના રે, આડુ ગુણ મુખ ઉચ્ચરે. ૭. ત્રોટક—ખાર વરસ કોઇ મુનિને, વાયણા ફીધી નહી, અશુભ ધ્યાને આસુ પૂરી, ભૂપ તુજ નંદન મહી; જ્ઞાન વિરાધન મૂઠ જડપણું, કોઠની વેદન લહી, વૃદ્ધબાંધવ માનુસરવર, હંસગતિ પામ્યો સહી. ૮. હાલ—વરહત્તને રે, ભાતિ સમરણ ઉપનું; ભવ ફીટો રે, ગુરૂ પ્રભુમી કહે શુભમનો; ધન્ય ગુરૂણ રે, જ્ઞાન જગત્રય દીવડો; ગુણ અવગુણ રે, ભાસન જે જગ પ્રવડો. ૯. ત્રોટક—જ્ઞાનપાવન સિદ્ધિ સાધન, જ્ઞાન કહો કેમ આવડે, ગુરૂ કહે તપથી પાપ નાસે, ટાઢ જેમ ધન તાવડે; ભૂપ પભણે પુત્રને પ્રભુ, તપની શક્તિ ન એવડી, ગુરૂ કહે પંચમી તપ આરાધો, સંપદા થ્યો એવડી. ૧૦.

હાલ પાંચમી

સદ્ગુરૂ વચણ સુધારસે રે, ભેટી સાતે ધાન, તપશ્ચરણ લાગ્યો; ગુણમંજરી વરહત્તનો રે, નાઠો રોગમિથ્યાત્વ તં ૧. પંચમી તપ મહિમા ઘણો રે, પસર્યો મહીયલ માંહી; તં ૨. કન્યાસહસ્ર સ્વયંવરા રે, વરહત્ત પરણ્યો ત્યાંહી. તં ૩. ભૂપ કીધો પાટવી રે, આપ થયો મૂનિ ભૂપ; તં ૪. ભીમ કાંતિ ગુણે કરી રે, વરહત્ત રેવિ શશિ રૂપ. તં ૫. રાજ રમા રમણી તણા રે, ભોગવે ભોગ અખંડ; તં ૬. વરસે વરસે ઉજવે રે, પંચમી તેજ પ્રચંડ. તં ૭. ભુક્તભોગી થયો સંજમી રે, પાલે વૃત ખટકાય; તં ૮. ગુણમંજરી જિનચંદ્રને રે, પરણાવે નિજ તાય. તં ૯. સુખ વિલસી થઈ સાધવી રે, વૈત્યંતે દોય દેવ; તં ૧૦. વરહત્ત પેણું ઉપનો રે, જિહાં સીમંધર દેવ. તં ૧૧. અમરસેન રાજ ઘરે રે, ગુણવંત નારી પેટ; તં ૧૨. લક્ષણ લક્ષિત ૧૫

રાયને રે, પુત્ર્યે કીધો ભેટ. તં ૭ શ્વસેન રાજા થયોરે, સો કન્યા
ભરતા, તં સીમધરવ્યાગી કને રે, સુણી પચમી અધિકાર. તં ૮.
તિહા પણુ તે તપ આદ્યુ રે, લોક મહિત જ્યાલ, તં દગ
હજાર વરસા લગે રે, પાલે રાજ્ય ઉદાગ તં ૯ ચાગ મહાવ્રત
ચોપશુ રે, શ્રી જિનવરને પાસ, તં કેવલધર મુક્તિ ગયો રે,
માદિ અનત નિવાસ તં ૧૦ રમણીવિજય સુભાપુરી રે, જણુ
વિદેહ મજાર, તં અમરસિહ મહીપાલનેરે, અમરાવતી ધર નાર.
તં ૧૧. વૈજ્યત થકી ચવી રે, ગુણમજરીનો છવ, તં માનસરસ
જેમ હસેલો રે, નામ ધર્મુ મુગ્રીવ તં ૧૨ વીશે વરસે રાજવી
રે, સહસ ચોરાશી પુત્ર; તં લાખ પૂરવ મમતા ધરે રે, કેવલ
જ્ઞાન પવિત્ર ૧૩ પચમી તપ મહિમા વિષે રે, લાગે નિજ અધિ
કાર, તં જેણે જેહથી શિવપદ લહુ રે, તેને તસ ઉપકાગ. તાં ૧૪.

દાલ છઠી

ચોવીશ દહક વાગ્યા, હુ વારીલાલ, ચોવીશમો જિનચદરે,
હુ વારીલાલ, મજદ્યો પ્રાણત સ્વર્ગથી, હુ • ત્રિશલા ઉગ મુખકદ
રે. હુ ૦ ૧ મહાવીરને કહું વદના, હુ ૦ પચમી ગતિને
માધવા, હુ ૦ પચમ નાણુ વિલાસ રે, હુ ૦ મહાનિશીથ મિદ્ધાતમા,
હુ ૦ પચમી તપ પ્રકાગ રે હુ ૦ ૨ અપરાધી પણુ ઉદ્યો, હુ ૦
ચડકોમિયો નાપ રે, હુ ૦ ચત્ર કન્તા બામણા, હુ ૦ સરણા કીધા
આપરે હુ ૦ ૩ દેવનદા પ્રાદક્ષી, હુ ૦ રિખલદત્ત વહી વિમ્પ રે;
હુ ૦ બ્યાશી દિવસ સળધથી, હુ ૦ કામિત પૂર્યો ક્ષિપ્ર રે. હુ ૦ ૪.
કર્મ રોગને ટાલવા, હુ ૦ સવિ ઔષધનો બાણુ રે, હુ ૦ આદર્યો મે
આશા ધરી, હુ ૦ મુજ ઉપર કિત આણુ રે હુ ૦ ૫. શ્રી વિજય-
સિંહસૂરીશનો, હુ ૦ સત્યવિજયપન્યાસ રે, હુ ૦ શિષ્ય કપૂરવિજય-
કવિ, હુ ૦ ચક્રિરણુ જશ જામ રે. હુ ૦ ૬. પામ પચાસરા માન્નિધ્યે,
હુ ૦ ગિમાવિજય ગુરૂ નામ રે, હુ ૦ જિનવિજય કહે મુજ હજો,
હુ ૦ પચમી તપ પગિણાન રે. હુ ૦ ૭

કળશ

મુંય વીર લાયક વિશ્વનાયક, સિદ્ધિ દાયક સંસ્તવ્યો, પંચમી તપ સંસ્તવન ટોડર, ગુંથી નિજ કંઠે ઠવ્યો; પુણ્ય પાટણ ખેત માંહે, સત્તર ત્રાણું સંવત્સરે, શ્રી પાર્શ્વ જન્મકલ્યાણક દિવસે, સકલ ભવિ મંગલ કરે. ૮.

૪

પ્રણમો પંચમી દિવસે જ્ઞાનને, ગાળ જગમાં જેહ સુજ્ઞાની; શુભ ઉપયોગે ક્ષણમાં નિર્જરે, મિથ્યા સંચિત ખેહ. સુ૦ પ્રણ૦ ૧. સંતપદાદિકે નવ દ્વારે કરી, મનિ અનુયોગ પ્રકાશ સુ૦; નવ વ્યવહારે આવરણુ ક્ષય કરી, અજ્ઞાની જ્ઞાન ઉલ્લાસ સુ૦ પ્રણ૦ ૨. જ્ઞાની જ્ઞાન લહે નિશ્ચય કહે, દો નય પ્રણુજને સત્ય સુ૦; અંતર મૂર્ત્ત રહે ઉપયોગથી, એ સર્વ પ્રાણીને નિત્ય સુ૦ પ્રણ૦ ૩. લખિ અંતર મૂર્ત્ત લઘુપણે, છાસક સાગર જિહ્વ સુ૦; અધીકો નરભવ બહુ વિધ જીવને, અંતર કદીએ ન દીક સુ૦ પ્રણ૦ ૪. સંપ્રતિ સમયે એક જો પામતા, હોય અથવા નવિ હોય સુ૦; ક્ષેત્ર પદ્યોપમ ભાગ અસંખ્યમાં, પ્રદેશ માને બહુ જોય સુ૦ પ્રણ૦ ૫. મતિજ્ઞાન પામ્યા જીવ અસંખ્ય છે, કહ્યા પડિવાઈ અનંત સુ૦; સર્વ આશા-તના વરજો-જ્ઞાનની, વિજય લક્ષ્મી લહે સંત સુ૦ પ્રણ૦ ૬.

૫

શ્રીજિનવરને પ્રગટ થયુરે, ક્ષાયિક ભાવે જ્ઞાન; દોષ અઢાર અભાવથી રે, ગુણ ઉપન્યાં તે પ્રમાણુરે; ભવિયા વંદો કેવલ જ્ઞાન૦ ૧. પંચમી દિન ગુણ જાણુરે, ભવિયા વંદો અનામીના નામનો રે, કિશ્યો વિશેષ કહેવાય; એ તો મધ્યમા વૈખરી રે, વચન ઉલ્લેખ કરાય રે. ભ૦ વંદો ૨. ધ્યાન ટણે પ્રણુ તું હોય રે, અલખ અગોચર રૂપ; પરા પશ્યંતી પામીને રે, કાંઈ પ્રમાણુ મુનિષ્વપરે. ભ૦ વંદો ૩. છતી પર્ચાય જે જ્ઞાનના રે, તે તો નવિ બદલાય; જ્ઞેયની નવનવી વર્તના રે, સમયમાં સર્વ જણાય રે. ભ૦ વંદો ૪. ખીજા જ્ઞાનતણી પ્રભા રે, એહમાં સર્વ સમાય; રવિ-

પ્રભાથી અધિક નહીં રે, નક્ષત્ર ગણ મહાદયરે. ભ૦ વદો ૫.
ગુણ અનંતા જ્ઞાનના રે, જાણે ધન્ય નર તેહ; વિજય લક્ષ્મી સૂરિ
તે લહે રે, જ્ઞાન મહોદય ગેહ રે. ભ૦ વદો ૬.

૬

પંચમી તપ તમે કરો રે પ્રાણી, જેમ પામે નિર્મલ જ્ઞાન
રે; પહેલું જ્ઞાન ને પછી ક્રિયા, નહી કોઈ જ્ઞાન સમાન રે. પંચમી ૦
૧. નંદીસૂત્રમાં જ્ઞાન વખાણ્યું, જ્ઞાનના પાંચ પ્રકાર રે; મતિ શ્રુત
અવધિ ને મનઃપર્યાવ, કેવલ એક ઉદાર રે. પંચમી ૦ ૨ મતિ
અઠાવીશ શ્રુત ચઉદહ વીશ, અવધિ છે અસંખ્ય પ્રકાર રે; દોષ
ભેદે મનઃપર્યાવ દાખ્યું, કેવલ એક ઉદાર રે. પંચમી ૦ ૩. ચંદ્ર
સૂર્ય શ્રદ્ધ નક્ષત્ર તારા, એકથી એક અપાર રે; કેવલજ્ઞાન સમું નહીં
કોઈ, લોકલોક પ્રકાશ રે. પંચમી ૦ ૪. પારસનાથ પ્રસાદે કરીને,
મહારી પૂરો ઉમેદ રે; સમયસુંદર કહે હું પણ પામું, જ્ઞાનનો
પાંચમો ભેદ રે. પંચમી ૦ ૫.

૨૩. શ્રી અષ્ટમીનું સ્તવન.

ઢાલ પહેલી

હારે મારે ઠામ, ધરમના સાડા પચવીશ દેશ જો, દીપે રે
ત્યાં દેશ મગધ સહુમાં શિરે રે લોલ; હાં રે મારે નગરી તેહમાં
રાજગૃહી મુવિશેષ જો, રાજે રે ત્યાં શ્રેષ્ઠિક જાજે ગજ પદે રે લોલ. ૧.
હારે મારે ગામ નગર પુર પાવન કરતા નાથ જો, વિચરંતા
તિહાં આવી વીર સમોસર્થા રે લોલ. હાં ૦ ચૌદ સહસ્ત્ર
મુનીવરના સાથે સાથ જો, સુધા રે તપ સંયમ શીયલે અલંકર્યા
રે લોલ. ૨. હાં ૦ કૃત્યા રસભર ગૃત્યા અંબ કદંબ જો, જાણું રે
ગુણશીલ વન હસી રામચીયોરે લોલ; હાં ૦ વાયા વાય સુવાય તિહાં
અવિલંબ જો, વાસે રે પરિમલ ત્રિહું પાસે સંચીયો રે લોલ. ૩.
હાં ૦ દેવ ચતુર્વિધ આવે કોડા કોડ જો, ત્રિગુણ રે મણિ હેમ
રજતનું તે, રથે રે લોલ; હાં ૦ ચોસઠ મુરપતિ રેવે હોડાહોડ જો,
આગે રે રસ લાગે ધંદ્રાણી નાથે રે લોલ. ૪. હાં ૦ મણિમય હેમ
સિંહાસન ખેડા આપજો, હાં ૦ ઢાલે રે મુર ચામર મણિ રત્ને જડયાં

રે લોલ; હાંં સુષુતાં હુંહુલિનાદ ટલે સવિ તાપ જો, વરસે રે સુર
ફલ સરસ જાનુ અડયાં રે લોલ. ૫. હારે મારે તાજે તેજે ગાજે ધન
જેમ હુંખજો, રાજે રે જીનરાજ સમાજે ધર્મને રે લોલ; હારે મારે
નિરખી હુરખી આવે જન મન હુંખજો, પોષે રે રસ ન પડે ઘોષે
ભર્મમાં રે લોલ. ૬. હારે મારે આગમ જાણી જીનનો શ્રેષ્ઠિકરાયજો,
આજો રે પરિવરિયો હુય ગય રથ પાયગે રે લોલ, હારે મારે દેઘ
પ્રકક્ષિણા વંદી જેઠા થાયજો, સુષુ વારે જીન વાણી મોટે ભાયગે રે
લોલ. ૭. હારે મારે ત્રિભુવન નાયક તવ ભગવંત જો, આણી રે
જનકક્ષણા ધર્મકથા કહે રે લોલ; હારે મારે સહજ વિશદ વિસારી
જગના જંત જો, સુષુવારે જીન વાણી મનમા ગહુ ગહેરે લોલ ૮.

ઢાલ ળીજી

વીર જીનવર ઇમ ઉપદેશે, સાલજો ચંતુર સુજાણુરે; મોહની
નિંદમાં કાં પડો, જોળજો ધર્મનાં કાણુરે. ૧. વિરતિએ સુમતિ ધરી
આદરે, પરિહરે વિષય કષાય રે; બાપડા પંચ પ્રમાદથી, કાં પડો
કુગતિમાં ધાય રે. વિ. ૨. કરી શકો ધર્મ કરણી સદા, તો કરે
એ ઉપદેશ રે; સર્વ ક્રમે કરી નવી શકો, તો કરે પર્વ સુવિવેશ
રે. વિ. ૩. જીજીઆ પર્વ પદનાં કદા, ફળ ઘણાં આગમે જોય રે;
વચન અનુસારે આરાધતાં, સર્વદા સિદ્ધિ ફળ હોય રે. વિ. ૪.
જીવને આયુ પરલવ તણું, તિથિ દિને બંધ હોય પ્રાયરે; તે ભણી
એહુ આરાધતા, પ્રાણીઓ સદ્ગતિ જાય રે. વિ. ૫. તે હવે અષ્ટમી
ફળ તિહાં, પુછે ગૌતમ સ્વામ રે; ભવિક જીવ જાણુવા કારણે, કહે
વીરપ્રભુ તામ રે. વિ. ૬. અષ્ટ મહા સિદ્ધિ હોય એહુથી, સંપદા
આહની વૃદ્ધિ રે; પુદ્ધિના આઠ ગુણ સંપજે, એહુથી અષ્ટગુણ
સિદ્ધ રે. વિ. ૭. લાલ હોય આઠ પડિહારનો, આઠ પવયણુ ફળ
હોય રે, નાશ આઠ કર્મનો મૂળથી, અષ્ટમીનું ફળ જોય રે. વિ. ૮.
આદિજન જન્મ દિક્ષાર્તણુ, અક્ષિતનો જન્મ કલ્યાણુ રે; ચ્યવન
સંભવતણુ એહુ તિથે, અભિનંદન નિર્વાણુ રે. વિ. ૯. સુમતિ
સુમત નમિ જનમીયા, જેમનો મુક્તિદીન જાણુ રે; પાર્થજીન એહુ

તિથે મિદ્ધલા, આતમાજ્ઞન વ્યવન માણુ રે વિં ૧૦. એહ તિથિ
માધતો રાજ્યો, દંડવીરજ લહ્યો મુક્તિ રે, કર્મ હણવા લણી અષ્ટમી,
કહે સૂત્ર નિયુક્તિ રે. વિં ૧૧. અતિત અનાગત કાળના, જિન-
તાણાં કેઈ કલ્યાણ રે; એહ તિથે વળી ઘણા સયમી, પામશે પદ
નિર્વાણ રે. વિં ૧૨. ધર્મવાગ્મિન પશુ પખીયા, એહ તિથે કરે
ઉપવાસ રે; તતધારી છવ પોગહુ કરે, જોકેને ધર્મ અભ્યાસ રે.
વિં ૧૩. ભાખીયો વહિ આઠમતણે, ભવિક હિન એહ અધિકાર રે;
જિનમુખે ઉચ્ચરી પ્રાણીયા, પામશે ભવતણા પાર રે. વિં ૧૪.
એહુંથી સંપદા સવિ લહે, ટળે કપટની કોડી રે; એવળે શિષ્ય છુધ
પ્રેમનો, કહે કાંતિ કર જોડી રે. વિં ૧૫

કળશ

હમ ત્રિજગ ભામન અચલ શામન, વદ્ધમાન જિનેશ્વર, છુધ
પ્રેમ ગુરુ મુખમાય પામી, મુશ્તુપ્યો અવલેખર; જિન ગુણ પ્રસંગે
લણ્યો રંગે, સ્તવન એ આઠમતણે, જે ભવિક ભાવે સુણે ગાવે,
કાંતિ મુખ પાવે ઘણા.

૨

ઠાલ પહેલી

શ્રી રાજગૃહી શુભ ઠામ, અધિક દિવાળે રે, વિચરતા વીરજિહ્વંદ,
અતિશય છાળે રે; ચોત્રીશ અને પાંત્રીશ, વાણી ગુણુ ભાવે રે, પાઉધાર્યા
વધામણી ભય, શ્રેણીક આવે રે ૧. તિહાં ચોશઠ મુરપતિ આવીને,
ત્રિંગદુ બનાવે રે, તેમાં બેસીને ઉપદેશ, પ્રભુજી સુણાવે રે; મુરનરને
તિર્યંચ, નિજ નિજ ભાપા રે, તિહાં સમજીને ભવતીર, પામે મુખ
ખાસા રે ૨. તિહાં ઇંદ્ર ભૂતિ ગણધાર, શ્રી ગુરૂવીરને રે, પૂછો અષ્ટમીનો
મહીમાય, કહો પ્રભુ અમને રે, ભાષે વીર જિહ્વંદ, સુણો સહુ
પ્રાણી રે; આઠમ દિન જિનનાં કલ્યાણ, ધરો ચિત્ત આણી રે. ૩.

ઠાલ બીજી

શ્રી ઋષભતું જન્મ કલ્યાણ રે, વળી ચારિત્ર લહું લલે વાન
રે; ત્રીજ સંભવ નિર્વાણ, ભવિજન અષ્ટમી તિથિ સેવો રે; એ
છે શિષ્ય નારીનો. એવો. ભવિં અષ્ટ ૧. શ્રી અજિત સુમતિ

જિન જન્મ્યા રે, અભિનદન શિવપદ પામ્યા રે, જિન માતમા શિવપદ રામ્યા. ભવિં ૨ વીશમા જિન મુનત સ્વામી રે, તેહનો જન્મ મોક્ષ ગુણ ધામીરે, એકવીશમા શિવ વિસરામી ભવિં ૩ પારસજિન મોક્ષ મહતા રે, ઇત્યાદિક જિન ગુણવતા રે, કત્યાણુક મોક્ષ મહતા ભવિં ૪. શ્રી વીરજિણુદની પ્રાણીરે, નિસુણી સમન્થા ભવિ પ્રાણીરે, આઠમ દિન અતિ ગુણુખાણી ભવિં ૫ આઠ કર્મ તે દૂર પલાય રે, એથી અસિદ્ધિ અડ બુદ્ધિ થાય રે, તે કારણુ સીચો ચિત્ર લાય. ભવિં ૬ શ્રી ઉદયસાગર રાયા રે, ગુરૂ શિશ્ય વિવેક ધ્યાયા રે, તસ ન્યાયમાગર જ્ય થાયા ભવિં ૭

૨૪. મૌન એકાદશીનું દોઢસો કલ્યાણુકનું સ્તવન.

ઢાલ પહેલી

ધુર પ્રણુમુ જિન મહુરસી, મમરૂ સરસતી ઉલસી ધસમસિ, મુજ મતિ જિન ગુણ ગાયવાએ ૧. હરિ પૂછે જિન ઉપદિશિ, પરવ તે મૌન એકાદશી, મન વસિ, અહુનિસિ તે ભવિ વોકને એ ૨ તરીઆને ભવજલે તરશી, એક પરવ પોષધ ફરગી, મન હુગસિ, અવસર જે આરા હરીએ ૩. ઉજમણે જે ધારસી, વસ્તુ ઇચ્છાર ઇચ્છારશી, વારસિ, તે દુરગતિના બારણા એ ૪ એ દિન અતિહિ મુહામણો, દોઢસા કલ્યાણુક તણો, મન ધણો, ગુણુલુ કરતા મુખ હોયે એ ૫

ઢાલ બીજી

પાડે પાડે ત્રણ ચોવીશી, દ્વીપ ક્ષેત્ર જિન નામે, પાડે પાડે પાચ કલ્યાણુક, ધારો મુલ પરિણામે ૧ જિનવર ધ્યાઇયે રે, મોક્ષ મારગના દાતા સર્વજ્ઞાય નમો એમ પહેલે, નમો અરિહુત એ બીજે, ત્રીજે નમો નાથાય તે ચોથે, સર્વજ્ઞાય કહી જે જિન ૨ પાચમે નમો નાથાય કહી જે, પાડે પાડે બાણો, ત્રણ નામ તીર્થ ૩. ડેરા, ગુણુણા પાચ વખાણો જિન ૩ ત્રણ ચોવીશી એક એક ઢાલે, ત્રણ નામ જિન કહિશુ, કોડી તપે ડેરી જે ફલ લહિયે, તે જિન ભકતે લહિશુ જિન ૪. કમ સર્વે સીજે જિન નામે,

મફલ હોએ નિજ જિહા, જે જાએ જિન ગુણ સમગતા, સફલ
જન્મ તે દિહા જિનં ૫

લાલ ત્રીજી

જ્યુદ્ધિપે ભરત લલુ, અનિત ચોવીશ સાર મેરે લાલ, ચોથા
મહાજરા, કેવલી, છઠ્ઠામરવાનુભૂતિ ઉદ્ધાન મેરે લાલ જિનવર નામે જય
દુઓ ૧ શ્રી સીમધગ્ગિન માતમા, હવે ચોવીશી વત માન મેરે લાલ, શ્રી
નમિ 'જિન એકવીશમા, એગણીશમા મલિ પ્રધાન મેરે લાલ જિનં ૨
શ્રી અન્નાથ અદાન્મા, હવે લાવિ ચોવીશી ભાવ મેરે લાલ, શ્રી અવયં
પ્રભુ ચોથા નમુ, છઠ્ઠા દેવસુત મન લાવ મેરે લાલ જિનં ૩
ઉદ્યનાથ જિન માતમા, તેહને નામે મગલ માલ મેરે લાલ,
ઓઅન રગ વધામળા, વળી લહિએ પ્રેમ રસાલ મેરે લાલ. જિનં ૪
અલિય વિધન ફરે દલે, ફરજનનું ચિત્યુ નવિ થાય મેરે લાલ,
મદિના મહોદાઈ વધે, વળી જગમા મુજમ ગવાય મેરે લાલ જિનં ૫

લાલ ચોથી

પૂજ્ય ભરતે તે ધાતકી ખડે રે, અનિચોવીશી ગુણ અખડે
રે, ચોથા શ્રી અક્ષય નાભાગીરે, છઠ્ઠા દેવ શુભકર ત્યાગી રે. ૧
મમનાથ મમમ જિનશયા રે, મુગપતિ પ્રભુમે તેહના પાયા રે વર્ત
માન ચોવીશી જાપો રે, એકવીશમા પ્રહોદ્ર વખાણો રે ૨ ઓગ
ણીશમા ગુણનાથ સમરીયે રે, અદારમા ગાગિક મન ધરીયે રે, કહું
અનાગત હવે ચોવીશી રે, ધાતકી ખડે હૈડે ડિરે ૩ શ્રી
માપ્રતિ ચોવા મુખદાયી રે, છઠ્ઠા શ્રી મુનિનાથ અમાથી રે, શ્રી
વિશિષ્ટ મમમ મુખદારા રે તે તો લાગે મુજ મન પ્યારા રે. ૪
શ્રી જિન સમરણ જેહવુ મીકુરે, એહવુ અમૃત જગમા ન દીકુર,
સુજસ મહોદાય શ્રી જિન નામે રે, વિજય લહીજે ઠામે ઠામે રે ૫

લાલ પાંચમી

પુખ્તર અર્ધ પૂરવ હુગા, જિન વદીયે રે, ભરત અતીત
ચોવીશી કે, પાપ નિહીએરે, ચોથા સુમદ સુહકર, જિં છઠ્ઠા
વ્યક્ત જગદીશ કે પાં ૧ શ્રી કસાવત સમમ ગુણ સર્વા, જિં હવે
ચોવીશી પ્રત્તમાન કે, પાં ૨ અચાલિક શ્રી દિન હુવા, જિં લીજીયે
તેહના અલિધાન કે પાં ૨ અરણ્યસન એકવીશમા, જિં ઓગ

હીસમા શ્રી યોગ કે; પા૦ ૧. શ્રી અર્થેંગ તે અદારમા, જિ૦ દીએ શિવ રમણી સંયોગ કે. પા૦ ૩. ચોવીશી અનાગત ભણી, જિ૦ તિહાં ચોથા પરમ જિનેશ કે; પા૦ સુધારિત છઠ્ઠા નમુ, જિ૦ સાતમા શ્રી નિઃકેસકે. પા૦ ૪. પ્રિયમેલક 'પરમેશ્વર, જિ૦ એહનું નામ તે પરમ નિધાન કે; પા૦ મહોદયનો જે આશરો, જિ૦ તેહથી લહિયે જશ ખહુ માન કે. પા૦ ૫.

ઢાલ છઠી

ધાતકી ખડે રે પશ્ચિમ ભરતમાં, અતીત ચોવીશી સંભાર; શ્રી સર્વારથ ચોથા જિનવર, છઠ્ઠા હરિભદ્ર ધાર. ૧. જિનવર નામેરે મુજ આનંદ ઘણો. (એ ટેક.) શ્રી મગધાધિપ વંદુ સાતમા, હવે ચોવીશી વર્તમાન; શ્રી પ્રયચ્છ પ્રણમું એકવીશમા, જેહનું જગમાં નહી ઉપમાન. જિન૦ ૨. શ્રી અશ્વેભ જિનવર ઓગણીશમા, અદારમા મહાસિંહ નાથ; હવે અનાગત ચોવીશી નમુ, ચોથા દિનરૂક શિવ સાત. જિ૦ ૩. છઠ્ઠા શ્રી જિનધનદ સંભારીયે, સાતમા પોષધ દેવ; હર્યે તેહના ચરણ કમલ તણી, સુર નર સારે રે શેવ. જિન૦ ૪. ધ્યાને મલણું એહવા પ્રભુ તણું, આલસ માંહેરે ગંગ; જનમ સફલ કરી માનું તેહથી, સુજસ વિલાસ સુરંગ. જિન૦ ૫.

ઢાલ સાતમી

પુખખર પશ્ચિમ ભરતમાં, ધારો અતિત ચોવીશી રે; ચોથા પ્રલંબ જિનેસરૂ, પ્રણમું હિયડલે હિંસી રે. ૧. હે એહવા સાહેબ નવિ વીસરે, શિષુ શિષુ સમરીયે હેજેરે; પ્રભુ ગુણ અનુભવ યોગથી, શોભીયે આતમ તેજે રે. એહવા ૨. છઠ્ઠા ચારિત્ર નિધિ સાતમા, પ્રસમરાજિત ગુણધામ રે; હવે વર્તમાન ચોવીશીયે, સમરીજે જિન નામ રે. એહવા ૩. સ્વામી સર્વજ જ્યંકરૂ, એકવીશમા ગુણ ગેહરે; શ્રી વિપરિત ઓગણીશમા, અવિહુડ ધરમ સનેહ રે. એહવા ૪. નાથ પ્રસાદ અદારમા, હવે અનાગત ચોવીશી રે; ચોથા શ્રી અઘટિત જિન વંદીયે, કર્મ સંતતિ જેણે પીસીરે. એહવા ૫. શ્રી બ્રહ્મદ્ર છઠ્ઠા નમુ, જપલ ચંદ્રાભિધ વંદરે; સાતમા જગ જશ જયકરૂ, જિન ગુણ ગાતાં આણું રે. એહવા ૬.

ઢાલ આઠમી

જાંબુ દ્વીપ ઐરવતેણ, અતિત ચોવીશી વિચાર; શ્રી દયાંત
ચોથા નમુંણ, જગ જનના આધાર. ૧. મન મોહન જિનણ, મનથી
નહી મુગ દૂર. અભિનંદન છઠ્ઠા નમુંણ, માતમા શ્રી રતનેશ;
વર્તમાન ચોવીશીયેણ, હુવે જિન નામ ગણેશ. મન૦ ૨.
શ્યામ કાષ્ઠ એકવીશમાણ, ઓગણીશમા મરૂદેવ; શ્રી અતિપાર્શ્વ
અદારમાણ, મમરૂં ચિત્ત નિત મેવ મન૦ ૩ ભાવિ ચોવીશી વંદી-
યેણ, ચોથા શ્રી નંદીપેણ; શ્રી વ્રતધર છઠ્ઠા નમુંણ, ટાલે કરમની
રેણ. મન૦ ૪ શ્રી નિર્વાણિ તે સાતમાણ, તેહ શું મુજસ મનેહ;
જેમ ચક્રાર ચિત્ત ચંદશુંણ, તેમ મોરા મન મેહ ૫.

ઢાલ નવમી

પૂરવ અરધે ધાતકીણ, ઐરવતે જે અતીત; ચોવીશી તેહમાં
કહુંણ, કથ્યાણિકે સુ પ્રતિત. ૧. મહોદય મુંદર જિનવર નામ.
ચોથા શ્રી સૌદ્યનેણ, વંદુ વાગવાર; છઠ્ઠા ત્રિવિક્રમ સમરીયેણ,
સાતમા નરસિંહ સાર. મહોદય૦ ૩. વર્તમાન ચોવીશીયેણ એકવી-
શમા શ્લેમંત; સંતોષિત ઓગણીશમાણ, અદારમા કામનાથ
મંત. મહોદય૦ ૩. ભાવિ ચોવીશી વંદીયેણ, ચોથા શ્રી મુનિનાથ;
ચંદ્ર દાહ છઠ્ઠા નમુંણ, ભર દવ નીરદ પાય. મહોદય૦ ૫ દિલા-
દિત્ય જન સાતમાણ, જન મન મોહનવેલ; મુખ જશ લીલા
પામીયેણ, જશ નામે રંગવેલ. મહોદય૦ ૫

ઢાલ દશમી

પુખ્તર અર્ધે પૂરવ ઐરવતે, અતીત ચોવીશી સંભારૂં; શ્રી
અશ્વહિક ચોથા વંદી, ભવ વન જમણ નિવારૂં રે. ૧. ભવિકા
એહવા જિનવર ધ્યાવે, ગુણવંતના ગૂણ ગાવે રે; ભવિકા૦ એહવા૦
વણિક નામ છઠ્ઠા જિન નમીયે, શુદ્ધ ધર્મ વ્યવહારી; ઉદયનાથ
મજ્જમા સંભારે, ત્રણ ભુવન ઉપગારી રે. ભવિકા૦ એહવા૦ ૨.
વર્તમાન ચોવીશી વંદુ, એકવીશમા તમે કંદ; શાયકાશ ઓગણીશમા
સમરે, જન મન નયણાનંદ રે. ભવિકા૦ એહવા૦ ૩. શ્રી શ્લેમંત

અઢારમા વંદો, ભાવિ ચોવીશી ભાવો; શ્રી નિર્વાણિ ચોથા જિનવર,
હૃદય કમલમાં ભાવો રે. ભવિકાં એહવાં ૪. છઠ્ઠા રવિ રાજ
સાતમા, પ્રથમનાથ પ્રણમીજે; ચિદાનંદધન બ્રુજસ મહોદય, લીલા
લગ્નિ લહીજે રે. ભવિકાં એહવાં ૫.

ઢાલ અચારમી.

પશ્ચિમ ઐરવતે ભક્ષો, ધાતકી ખંડે અતીત કે; ચોવીશી રે
પુરૂવા, ચોથા જિન સુ પ્રતીત કે. ૧. જિનવર નામ સોહામણું,
ઘડી ન મેલ્યું નય કે; રાત દિવસ બુજ સાંભરે, સંભારે મુખ થાય
કે. જિનં ૨. શ્રી અવબોધ છઠ્ઠા નમું, સાતમા શ્રી વિક્રમેંદ્ર કે;
ચોવીશી વર્તમાનના, હવે સંભારું જિનેંદ્ર કે. જિનં ૩. એકવીશમા
શ્રી સ્વસાંતણ, ઓગણીશમા હરનામ કે; શ્રી નંદીકેશ અઢારમા,
હોજો તાસ પ્રમાણ કે. જિનં ૪. ભાવિ ચોવીશી સંભારીયે, ચોથા
શ્રી મહામૃગેંદ્ર કે; છઠ્ઠા અસોચિત વંદીયે, સાતમા શ્રી ધર્મેંદ્ર કે.
જિનં ૫. મન લાગ્યુ જસ જેહ્યું, ન સરે તેહ વિષુ તાસ કે; તેણે
મુજ મન જિન ગુણુ થુણી, પામે મુજસ વિલાસ કે. જિનં ૬.

ઢાલ ખારમી

પુખખર પશ્ચિમ ઐરવતે હવે, અતીત ચોવીશી વખા-
ણું, અશ્વવૃંદ ચોથા જિન નમીયે, છઠ્ઠા કુટિલક બાણું;
સાતમા શ્રી વર્દમાન જિનેશ્વર, ચોવીશી વર્તમાનણ,
એકવીશમા શ્રી નંદીકેશ જિન, તે સમરૂ શુભ ધ્યાનેણ. ૧.
ઓગણીશમા શ્રી ધરમચંદ્ર જિન, અઢારમા શ્રી વિવેકેણ; હવે
અનાગત ચોવીશીમાં, સંભારું શુભ ટેકેણ; શ્રી કલાપક ચોથા જિન
છઠ્ઠા, શ્રી વિસોમ પ્રણમીજેણ, સાતમા શ્રી આરણ્ય જિન ધ્યાતા,
જન્મનો લાહો લીજેણ. ૨. શ્રી વિજય પ્રભં સુરીશ્વર રાજે, દિન
દિન અધિક જગીશેણ, ખંલ નયરમાં રહી ચોસાસું, સંવત
સત્તર છત્રીશેણ; દોઢસો કલ્યાણકનું ગુણું, તે મેં ખૂણ કીધું, હઃખ
ચૂરણ દીવાલી દીવસે, મન વંછિત ફલ લીધું. ૩. શ્રી
કલ્યાણ વિજય વર વાચક, વાહી મતંગજ સિંહોણ, તાસ શિથ

શ્રી લાલ વિજય બુધ, પંડિત માંહિ લિહોણ; તાસ શિષ્યં શ્રી
જિતવિજય બુધ, શ્રી નય વિજય સૌભાગીણ, વાચક જસવિજયે
તમ શિષ્યે, યુણીઆ જિન વડલાગીણ. ૪. એ ગુણુ' ને કઠે
કરશે, તે શિવરમણી વરશેણ, તરશે ભવ હરશે સવિ પાતક, નિજ
આતમ ઉદ્ધરશેણ; બાર હાલ ને નિત્ય સમરશે, ઉચિત કાજ
આચરશેણ, સુકૃત સહોદય સુજસ મહોદય, લીલા તે આદરશેણ. ૫.

કળશ.

એ બાર હાલ રસાલ બારહ, લાવના તરુ મંજરી, વરખાર
અંગ વિવેક પહુવ, બાર વૃત શોભા કરી; એમ બાર વપવિધ
સાડ સાધન, ધ્યાન જિન ગુણુ અનુસરી, શ્રી નયવિજય બુધ ચરણ
સેવક, જસ વિજય જય શ્રી વરી. ૧.

૨૫. શ્રી એકાદશીના સ્તાવનો.

હાલ પહેલી

જગપતિ નાયક નેમિ જિણુંદ, દ્વારિકા નગરી સમોસર્યા;
જગપતિ વંદવા કૃષ્ણ નરિંદ, બાદવ કોડથું પરિવર્યા. ૧. જગપતિ
ધીગુણ કૂલ અમ્બલ, ભક્તિગુણે માલા રચી; જગપતિ પુંણ પૂછે કૃષ્ણ,
ક્ષાપિક સમકિત શિવરુચિ. ૨. જગપતિ ચારિત્ર ધર્મ અશક્ત, રક્ત
આરંભ પરિગ્રહે; જગપતિ મુજ આતમ ઉદ્ધાર, કારણ તુમ વિણ
કોણ કહે. ૩. જગપતિ તુમ સરિખો મુજ નાથ, માથે ગાળે ગુણ-
નિલો; જગપતિ કોઈ ઉપાય બતાવ, જેમ કહે શિવવધુ કંતલો. ૪.
નરપતિ ઉન્નલ ભાગશર માસ, આસધો એકાદશી; નરપતિ એકસો
ને પચાસ, કલ્યાણક તિથિ ઉલ્લસી. ૫. નરપતિ દશ ક્ષેત્રે ત્રણ કાળ,
ચોવીશી ત્રીશે મળી; નરપતિ નેવું જિનનાં કલ્યાણ, વિવરી કહું
આગળ વળી. ૬. નરપતિ અર દીક્ષા નમિ નાણ, મહોજન્મ મત
કેવલી; નરપતિ વર્તમાન ચોવીશી, માંહે કલ્યાણક આવલી. ૭.
નરપતિ મૌનપણે ઉપવાસ, દોઢસો જપમાલા ગણો; નરપતિ મન
વચકાય પવિત્ર, ચરિત્ર મુણે સુવ્રત તણે. ૮. નરપતિ દાહિણ
ધાતપ્રીતિ, પાંચમ કિશિ ઉત્તુકારથી; નરપતિ વિજયપટણ અભિધાન,

સાચો નૃપ પ્રજાપાલથી. ૬. નરપતિ નારી ચંદ્રાવતી તાસ, ચંદ્રમુખી ગજગામની; નરપતિ શ્રેષ્ઠી શ્વર વિખ્યાત, શીયલ સલીલા કામિની. ૧૦. નરપતિ પુત્રાદિક પરિવાર, સાર ભૂષણ ચીવર ધરી; નરપતિ જાયે નિત્ય જિનજેહ, નમન સ્તવન પ્રજા કરી. ૧૧. નરપતિ પોષે પાત્ર સુપાત્ર, સામાયિક પોષધ વરે; નરપતિ દેવવંદન આવશ્યક, કાલવેળાએ અનુસરે. ૧૨.

દાસ બીજી

એક દિન પ્રણમી પાય, સુમત આધુ તણા રી, વિનયે વિનયે શેઠ, મુનિવર કરી કરુણા રી. ૧. દાખો સુજ દિત એક, થોડો પુણ્ય કીયો રી; વાધે જિમ વડ બીજ, શુભ અનુભવી થયો રી. ૨. મુનિ ભાપે મહાભાગ્ય, પાવન પર્વ ઘણાં રી; એકાદશી સુવિશેષ, તેહમાં સુણ સુમના રી. ૩. સિત એકાદશી એવ, માસ અગ્યાર લગે રી; અથવા વરસ અગ્યાર, ઉજવી તપશ્ચ વળે રી. ૪. સાંભલી સદ્ગુરુ પેણ, આનંદ અતિ ઉલ્લસ્યો રી; તપ સેવી ઉજવિય, આરણ્ય સ્વર્ગ વસ્યો રી. ૫. એકવીશ સાગર આય, પાત્રી પુણ્યવશે રી; સાંભલ કેશવરાય, આગળ જેહ થશે રી. ૬. સોરીપુરમાં શેઠ, સમૃદ્ધિવત વડો રી; પ્રીતિમતિ પ્રિયા તાસ, પુણ્યે ભોગ જલ્યો રી. ૭. તસ કુખે અવતાર, સૂચિત શુભ સ્વપને રી; જનમ્યો પુત્ર પવિત્ર, ઉત્તમ ગ્રહ શકુને રી. ૮. નાલનિશેષ નિધાન, ભૂમિથી પ્રગટ હવો રી; ગર્ભદોહદ અનુભાવ, સુમત નામ ઠંભ્યો રી. ૯. બુદ્ધિ ઉદયમ ગુરુ ભોગ, શાસ્ત્ર અનેક ભણ્યો રી; ચૌવનવય અગીયાર, રૂપવતી સ્ત્રી પરણ્યો રી. ૧૦. જિનપૂજન મુનિદાન, સુવત પચ્ચ-ખખાણુ ધરે રી; અગીયાર કંચન કોહ, નાયક પુણ્ય ભરે રી. ૧૧. ધર્મ-ઘોષ અણુગાર, તિથિ અધિકાર કહે રી; સાંભલી સુમત શેઠ, જાતિ સ્મરણુ લહે રી. ૧૨. જિનપ્રત્યય મુનિ શાખ, ભક્તે તપ ઉચ્ચરે રી; એકાદશી દિન આઠ, પહોરો પોસો ધરે રી. ૧૩.

દાસ ત્રીજી

પત્ની સંયુતે પોસહ લીધો, સુમત શેઠે અન્યદા છ; અવસર

જાણી તરુર આવ્યા, ધરમાં ધન લૂટે વઢાણ. ૧. શાસન ભડતે દેવી શકતે, ચંભાણા તે ખાપડાં છ; કોલાહલ સુણી કોટવાલ આવ્યો, ભૂપ આગલ ધર્યાં રાંકડાં છ. ૨. પોસહ પારી દેવ જીહારી, દયાવંત લેઈ ભેટણાં છ; રાયને પ્રજામી ચોર મૂકાવી, શેઠ કીધાં ખરણાં છ. ૩. અન્ય દિવસ વિશ્વાનલ લાગો, સોરીપુરમાં આકરો છ; શેઠણ પોસહ સમરસ બેઠા, લોક કહે હઠ કાં કરો છ. ૪. પુણ્યે હાટ વખારો શેઠની, ઉગરી સહુ પ્રશંસા કરે છ; હરખે શેઠણ તપ ઉજમણું, પ્રેમદા સાથે આદરે છ. ૫. પુત્રને ધરનો ભાર ભલાવી, સંવેરી શિર સેહરો છ; ચઉનાણી વિજયશેખર સ્વરિ, પાસે તપ મત આદરે છ. ૬. એક ખટ માસી ચાર ચૌમાસી, દોસથ છઠ મો અઢમ કરે છ; બીજાં તપ પણ બહુ ક્રુત સુમત, મૌન એકાદશી મત ધરે છ. ૭. એક અધમ સુર મિથ્યાદષ્ટિ, દેવતા સુમત સાધુને છ; પૂર્વોપાર્જિત કર્મ ઉઠારી, અંગે વધારે વ્યાધિને છ. ૮. કર્મે નડીયો ખાપે જડીયો, સુર કહે જાઓ ઔષધ ભણી છ; સાધુ ન જાયે રોપ ભરાયે, પાદુ પ્રહારે હણ્યો મુનિ છ. ૯. મુનિ મન વચન કાય ત્રિયોગે, ધ્યાન અનલ દહે કર્મને છ; કેવલ પામી જિનપદ રામી, સુમત નેમ કહે શ્યામને છ. ૧૦.

ઢાલ ચોથી

કાન પયપે નેમને એ, ધન્ય ધન્ય ચાદવ વંશ; જિહાં પ્રજા અવતર્યા એ, ગુજ મન માનસ હંસ, જ્યો જિન નેમને એ. ૧. ધન્ય શિવાદેવી માવડી એ, સમુદ્રવિજય ધન્ય તાત; સુમત જગત-ગુરુ એ, રત્નત્રયી અવદાત. જ્યો. ૨. ચરણ વિરાધી ઉપનો એ, હું નવમો વાસુદેવ; જ્યો. તિણે મન નવિ ઉલ્લસે એ, ચરણ ધરમની સેવ. જ્યો. ૩. હાથી જેમ કાદમ ગળ્યો એ, જાણું ઉપા-દેય હેય; જ્યો. તો પણ હું ન કરી શકું એ, દુષ્ટ કર્મનો ભેય. જ્યો. ૪. પણ શરણો બદીયા તણો એ, કીજે સીજે કાજ; જ્યો. એહવાં વચનને સાંભલી એ, બાંહ અણની લાજ. જ્યો. ૫. નેમ કહે એકાદશી એ, સમકિત યુત આરાધ; જ્યો. ચાપશ જિન-વર ખારમો એ, ભાવિ ચોવીશીએ લાધ. જ્યો. ૬.

કળાશ

ધ્યે નેમિ જિનવર નિત્ય પુરંદર રેવતાચલ મંડલો, બાણ
નંદ મુનિ ચંદ વરસે, સજનગરે સંથણ્યો; સવેગ રંગ તરંગ
જલનિધિ સત્યવિજય ગુરુ અપનુસરી, કપૂરવિજય કવિ, ક્ષમાવિજય
ગણિ, જિનવિજય જયસિરિ વરો.

૨

પંચમ સૂરસોકના વાસી રે, નવ લોકાંતિક સુવિલાસી રે;
કરે વિનતિ ગુણની રાશી. ૧. મલ્લિ જિન નાથજી ત્રત લીજે રે;
ભવિ જીવને શિવસુખ લીજે. તુમે કરુણારસ ભંડાર રે,
પામ્યા છો ભવજલ પાર રે, સેવકનો કરો ઉદ્ધાર. મલ્લિ ૨. ભવિ.
પ્રભુ દાન સર્વત્સરી આપે રે, જગનાં દારિદ્ર દુઃખ કાપે રે, ભવ્યત્વ
પણે તસ થાપે. મલ્લિ ૩. ભવિ. સુરપતિ સઘલા મળી આવે રે, મણિ
રચણ સોવન વરસાવે રે, પ્રભુ ચરણે શીશ નમાવે. મલ્લિ ૪.
ભવિ. તીર્થોદક કુંભા લાવે રે, પ્રભુને સિંહાસન ડાવે રે, સુરપતિ
ભગતે નવરાવે. મલ્લિ ૫. ભવિ. વત્સાભરણે શણગારે, કુલમાલા
હૃદયપર ધારે, દુખડાં ઇંદ્રાણી ઉવારે. મલ્લિ ૬. ભવિ. મળ્યા સુરનર
કોડા કોડીરે, પ્રભુ આગે રહ્યા કર બેડી રે, કરે ભક્તિ ચુક્તિ મદ
મોડી. મલ્લિ ૭. ભવિ. મૃગશિર શુદ્ધિની અન્નુઆલી રે, એકાદશી
ગુણની આલી રે, વર્યા સંચમ વધુ લટકાલીરે. મલ્લિ ૮. ભવિ.
કીક્ષા કલ્યાણક એહ રે, ગાતાં દુઃખ ન રહે રે, લહે રૂપવિજય
સસનેહ. મલ્લિ ૯. ભવિ.

૩

દ્વારકા નગરી સમોસર્યારે, બાપીશમો જિનચંદ; બે કરબેડી
ભાવશું રે, પૂછે કૃષ્ણ નરીંદ. (ત્રિટક) પૂછે કૃષ્ણ નરિંદ વિવેક, સ્વામી
અગ્યારશ માની અનેક; એહ તણો કારણ મુજ દાખો, મહિમા
તિથિનો યથાર્થ દાખ્યો, જીવુંદજી જીરે. ૧. નેમિ કહે કેશવ
મુણોરે, પર્વ વડું છે એહ; કલ્યાણક જિનનાં કહ્યારે દોહસો એણે
દિન બેહ. (ત્રિટક) દોહસો એણે દિન ચત્ર પ્રસિદ્ધા, કલ્યાણક દશ

મન ઉઠાણે; અચ્ચાર સંખ્યા એક એકની, ઠવે શ્રી જિન આગણે; જિન લક્ષિત મહે દુરિત ખડે, લાભ લે નગલવતણો, મહિમા વધારે સુવિધિ દારે, ભવ મુધારે આપણો. ૧૫. સાતે ક્ષેત્રેરે, ખરચે ધન મન ઉઠાસે; સઘ પૂજારે, સ્વામિ લક્ષિત કરે હુએ; દીયે મુનિનેરે, જ્ઞાનોપકરણ શુભ મને, અચ્ચારશરે, એમ ઉજવી તેણે સુમતે. ત્રાટક—તેણે સુમતે એક દિવસ, વાઘા સૂરિ જયશેખર ગુરૂ; સુણી ધર્મ અનુભતિ માગી મુતની, લીયે સંયમ સુખકરૂ; અચ્ચાર તરૂણી શ્રદ્ધી સંયમ, તપ તપી અતિ નિર્મળું; લહી નાણુ કેવળ મુક્તિ પહોંચ્યા, લહું સુખ ધન ઉજળું. ૧૬. દોય સો છૂંદે, એક એ અર્જુન સારરે; પટમાસીરે, એક ચોમાસી ચારરે; ઇત્યાદિકરે, સુમત મુનિવર તપ કરે; અચ્ચારશરે, તે તિથિ સેવે મન ખરે. ત્રાટક—મન ખરે પાળે શુદ્ધ સંયમ, એક દિન એ ઋષિતણે; થઈ ઉદર પીઠા તિણે દિવસે, અછે તે સુમતપણે; એક દેવ વૈરી પૂર્વ લખનો, ચળાવા આવ્યો સહી; મુનિગય સુમત તણે અંગે, વેદના કીધી વહી ૧૭. સમતા ધરીરે, નિશ્ચળ મેરૂ પરે રહ્યો; સુર પરિ-સહરે, સ્થિર થઈને અહોનિશ સહ્યો; નવિ લોપરે, મન સુમત મુન રાજ્યો; ઔષધ પાણરે, સુર દાખ્યો પણ નવિ કીધો. ત્રાટક—નવિ કીધો ઔષધ રોગ હેતે, અસુર અતિ કોપે ચડ્યો, પાટુ પ્રહારે હુણ્યો તે વારે, મિથ્યામતિ પાયે પડ્યો, ઋષિ ક્ષપકશ્રેણિએ ચઢીઓ, કેવળ લહી મુક્તિ ગયો; એમ ઠાલ ખીણ કાતિ લણતાં, સકળ સુખ મંગળ થયો ૧૮.

ઠાલ ત્રીણ

ભાખી હો જિન ભાખી નેમિ જિજ્ઞુસ, એણીપરે હો જિન એણીપરે સુમતની કથાણ; સદ્ગહે હો તેહ સદ્ગહે કૃષ્ણ નરિંદ, છેદન હો ભવ છેદન ભવ લયની બધાણ ૧૯ પર્યંત હો જિન પર્યંત દોઢ તિવાર, ભાવે હો તિહાં ભાવે અચ્ચારશ ઉચ્ચારીણ; એહથી હો એમ એહથી ભવિક અપાર, મહેજે હો ભવ મહેજે ભવસાયર તરીણ. ૨૦ તારક હો જિન તારક ભવથી તાર, મુજને હો પ્રભુ

મુજ નિર્ગુણીને હિત કરીશ, તરશુ હો જિન તરશુ જો તપ સાધ,
 તુમચી હો પ્રભુ તુમચી તિહા મોટીમ કીચીશ ૨૧. નાચી હો જિન
 સાચી ચિત્ત અવધાર, કીધી હો એમ કીધી મે તાડરી ચાકરીશ,
 દેઇશ હો જિન દેઇશ તુહી મમાધી, એવડી હો જિન એવડી કાઈ
 ગાદીમ યસીશ ૨૨ છેડડો હો તુજ ડેહડો સાહ્યો આજ, મોટી હો
 જિન મોટી મે આશા કરીશ દીધા હો જીન દીધા વિણ મહારાજ,
 છૂટીશ હો કિમ છૂટીશ કિમ વિણ દુખ હરિશ ૨૩ ભવ ભવ હો
 જિન ભવ ભવ ગરણુ તુજ, હોજો હો જિન હોજો કહુ કેતુ વળીશ,
 દેજો હો જિન દેજો મેવા મુજ, ગગે હો પ્રભુ રગે પ્રભુમુ લળી
 લળીશ ૨૪ ત્રીશ હો એહ ત્રીશ પુરી થઈ લાલ, પ્રેમે કાતિ
 વિજય કહેશ, નમતા હો પ્રભુ નમતા નેમ દયાળ, મગળહો ધરી
 મગળમાળા મહમહેશ ૨૫

કળાશ

એમ સકળ સુખકરૂ દુરિત દુખહરૂ, ભવિક તરવા જળધરૂ,
 ભવ્ય તિમિર વારક જગત તારક, જયો જિનપતિ જગશુરૂ, મત્તર સો
 ઓગણોતેર વરને, રહી ડભોઈ ચોમાસએ, શુદ્ધિ માગશર તિથિ
 અગ્યારશ, રચ્યો ગુણ સુવિલાસ એ ૨૬ થઈ થઈ મગળ કોટી
 ભવના, પાપ પડલ દુરે કરે, જયવાદ આપે કીર્તિ થાપે, સુજસ
 દશ દિશિ વિસ્તરે ૨૭ તપગચ્છ નાયક વિજયપ્રભ ગુરુ, શિષ્ય
 પ્રેમવિજયતણો, કહે કાતિ સુણતા ભવિક ભણતા, લહે મગળ
 અતિ ઘણો ૨૮.

૨૬. શ્રી સિદ્ધચક્રના સ્તવનો.

૧

નવ પદ ધરજો ધ્યાન, ભવિજન નવ પદ ધરજો ધ્યાન, એ
 નવ પદનુ ધ્યાન કરતા, પામે જીવ વિશ્રામ. ભવિજન ૧ અરિહુત
 સિદ્ધ આચારજ પાઠક, સાધુ સકળ ગુણખાણુ, ભવિં ૨ દર્શન
 જ્ઞાન ચારિત્ર એ ઉત્તમ, તપ તપો કરી બહુ માન, ભવિં ૩
 આસો ચૈત્રની શુદ્ધિ સાતમથી, પુનમ લગી પ્રમાણુ, ભવિં ૪ એમ

ભવિ- ૧૦. એ નવ પદમાં પણ છે ધર્મી, ધર્મ તે વરતે ચારણ
 રે; દેવ ગુરુ ને ધર્મ તે એહમાં, દોય ત્રણ ચાર પ્રકાર. ભવિ-
 ૧૧. માર્ગદેશક અવિનાશીપણું, આચાર વિનય સંકેતે જ રે;
 સહાયપણું ધરતા સાધુજી, પ્રણમો એહ જ હોતે. ભવિ- ૧૨. વિમ-
 લેશ્વર સાનિધ્ય કરે તેહની, ઉત્તમ જે આરાધેજી રે; પદ્મવિનય
 કરે તે ભવી પ્રાણી, નિજ આતમ હિત સાધે. ભવિ- ૧૩.

-૩

શ્રી સિદ્ધચક્રને વદોજી મનોહર મનગમતાં, અવિચળ સુખનો
 કદોજી મનોહર મનગમતાં; માસ આસોએ મધુરે સોહાવેજી મં,
 ભવિ આદરે તમે ભલે ભાવેજી મં ૧. નવ આંગિલ તપ કીજેજી
 મં, તો અવિચળ સુખડાં લીજેજી મં; શુદ્ધિ સાતમથી તમે
 માંડીજી મં, ધરના આરંભ સવિ છાંડી જી મં ૨. પહેલે પદે
 અરિહંત સેવાજી મં, આપે મુક્તિના મેવાજી મં; ખીજે પદે
 સિદ્ધ સોહાવેજી મં, મન શુદ્ધે પૂજે ભલે ભાવે જી મં ૩.
 આચાર્ય ત્રીજે પદે નમોજી મં, તમે ક્રોધ કપાયને હમોજી મં;
 ઉવઝાય તે ચોથે વદોજી મં, સાધુ પાંચમે દેખી આણુંદોજી
 મં ૪. છઠ્ઠે દરિસણુ જાણોજી મં, શ્રી જ્ઞાનને સાતમે વખાણોજી
 મં; ચારિત્ર પદ આઠમે સોહોજી મં, વળી નવમે તપ મન મોહોજી
 મં ૫. રસ ત્યાગે આંગિલ કીજેજી મં, તો મુક્તિ તણાં ફળ
 લીજેજી મં; સંવત્સર યુગ પદ માસેજી મં, તે તપ કીજે ઉદ્ધા-
 સેજી મં ૬. એ તો મયણાં ને શ્રીપાળજી મં, તંપ કીધો
 થઈ ઉજમાજી મં; તેનો ક્રોધ શરીરનો ટાળ્યોજી મં, જગમાં
 જશવાદ પ્રગટાયોજી મં ૭. પંચમ કાળે તુમે જાણો જી મં,
 પ્રગટ પરચો પરમાણોજી મં; એનું ગુણણું જે હબારજી મં, તમે
 ધંરો હૃદય મોઝારજી મં ૮. નર નારી એ પદને ધ્યાવે જી મં,
 તે તો સપદ સંધળી પાવેજી મં; મુની રત્નસુંદર સુખસાયજી મં,
 સેવક મોહન ગુણુ ગાયજી મનોહર મનગમતાં. ૯.

ઓ સયરો, હૃદય ધરો નવકાર. ૧. અડસઠ અક્ષર ઘડીઓ, ઔદ રતનસું જડીઓ; આવકને ચિત્ત ચડીઓ, ઓ સયરો ૨. અક્ષર પંચ રતન; જીવદયા મુજતન; જે પાલે તેને ધન્ય, ઓ સયરો ૩. નવપદ નવસરો હાર, નવપદ જગમાં સાર; નવપદ દોહીલો આધાર, ઓ સયરો ૪. જે નરનારી જાણશે, તે મુખ સંપદ લહેશે; એવકને મુખ થાશે, ઓ સયરો ૫. હિરવિજયની વાણી, મુણતાં અમિય સમાણી; મોક્ષ તણી નિસરણી, ઓ સયરો ૬.

૫

અવસર પામીને રે, ડીજે નવ આંખિલની ઓલી; ઓલી કરતાં આપદ જાયે, ઋદ્ધિ સિદ્ધિ લહીએ બહુલી. અવસર ૧. આસો ને ચૈત્રે આદરશું, સાતમથી સંભાલી રે; આલમ મહેલી આંખિલ કરશે, તસ ઘર નિત્ય દીવાલી. અવસર ૨. પૂનમને દિન પૂરી થાતે, પ્રેમશું પખાલી રે; સિદ્ધચક્રને શુદ્ધ આરાધી, જાપ જપે જપ-માલી. અવસર ૩. દેહરે જઈને દેવ જીહારો, આદીશ્વર અરિહંત રે; ચોવિશે ચાહીને પૂજે, ભાવશું ભગવંત. અવસર ૪. જે ટંકે પડિછમણું જોજીયું, દેવ વંદન ત્રણ કાલ રે; શ્રી શ્રીપાલ તણી પરે સમજ, ચિત્તમાં રાખો ચાલ. અવસર ૫. સમક્ષિત પામી અંતર-જામી, આરાધો એકાંત રે; સ્વાદ્રાદ પયે સંચરતાં, આવે ભવનો અંત. અવસર ૬. સત્તર ચોરાણું શુદ્ધ ચૈત્રીયે, ખારસે બનાવી રે; સિદ્ધચક્ર-જાતાં મુખ સંપત્તિ, ચાહીને ઘેર આવી. અવસર ૭. ઉદયરત વાચક એમ જપે, જે નર નારી ચાલે રે; ભવની ભાવક તે ભાંજીને, મુક્તિપુરીમાં મહાલે. અવસર ૮.

૬

સિદ્ધચક્ર સેવોરે પ્રાણી, ભવોદધિમાંહે તારક હો જાણી; વિધિ-પૂર્વક આરાધી જે, જિમ ભવમચિત પાતક છીજે. સિદ્ધ. ૧. પ્રથમપદે અરિહંત, શ્રીજે પદે વળી સિદ્ધ ભગવંત; ત્રીજે પદે આચાર્ય જાણું, ચોથે પદે ઉપાધ્યાય વખાણું. સિં ૨. પાંચમે પદે સંકેતે મુર્તિદ્રો છોડે દર્શન શિવંમુખ કંદ; સાતમે પદે જ્ઞાન વિમુખ.

આહમે ચારિત્ર ધાર વિગુદ્ધ સિં ૩. નવમે પદ તપસાર, એક
એક પદ જપો દોય હબાર; નવ આંગિલ ઓળી કીજે, ત્રણ કાળ
જિનને પૂજીજે. સિં ૪. દેવવંદન ત્રણવાર, પડિછમણું પડિલેહણ
ધાર; રત્ન કહે એમ આરાધો, શ્રીપાળ મયણા જિમ સુખ માધો. સિં ૫.

૭

ભવિયા ! શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધો, તુમે મુક્તિ મારગને સાધો;
એહ નર ભવ દુર્લભ લાધો હો લાલ, નવપદ ભપ જપીજે. ૧.
ત્રણ ટંક દેવ વાંદી જે, ત્રિહુંકાત્રે જિન પૂજીજે; આંગિલ તપ નવ
દિન કીજે હો લાલ, નવ ભપ જપીજે. ૨.

૮

અહો ભવિત્રાણી રે સેવો, સિદ્ધચક્ર ધ્યાન સમો નહિ મેવો.
અહોં જે સિદ્ધચક્રને આરાધે, તેહનો જગમાંહિ જશ વાધે અહોં
૧. પહેલે પદે રે અરિહંત, ધીજે સિદ્ધ યુદ્ધ ધ્યાન મહંત; ત્રીજે
પદે રે સૂરીશ, ચોથે ઉવજગાય ને પાંચમે મુનીશ. અહોં ૨.
છઠ્ઠે દરિસણ કીજે, સાતમે જ્ઞાનથી શિવસુખ લીજે; આહમે ચારિત્ર
પાલો, નવમે તપથી મુક્તિ લાલો. અહોં ૩. આયંગિલ ઓલી રે
કીજે, નોકારવાલી વીશ ગણીજે; ત્રણે ટંકના દેવ, પડિલેહણ પડિ-
છમણું કીજે. અહોં ૪. શુરુમુખ કિરિયા રે કીજે, દેવગુરુ ભક્તિ
ચિત્તમાં ધિરીજે; એમ કહે રામનો રે શિખો, ઓલી ઉજવીએ
જગીશો. અહોં ૫.

૯

નવપદ મહિમા સાર, સાંલગજો નરનાર, આછે લાલ ! હેન
ધરી આરાધીએજી, તો યાગો ભવપાર, પુત્ર-કલત્ર પરિવાર, આછે
લાલ ! નવદિન મંત્ર આરાધીએજી. ૧. આસો માસ સુવિચાર, નવ
આંગિલ નિરધાર, આછે લાલ ! વિધિશું જિનવર પૂજીએજી; અરિ
હંત સિદ્ધ પદ માર, ગણુ તેર હબાર, આછે લાલ ! નવપદ
મહિમા કીજીએજી. ૨. મયણા સુંદરી શ્રીપાળ, આરાધ્યો તત્કાળ,
આછે લાલ ! રૂપદંથક તેહમે થયોજી; કંચનવરણી કાય, દેહલી

તેહની થાય, આછે લાલ ! શ્રી સિદ્ધચક્ર મહિમા કહ્યોછ. ૩. સાંભળી મહુ નરનાર આરાધ્યો નવકાર, આછે લાલ ! હેજ ધરી હેડે ઘણુંછ, ચૈત્ર માસ વળી એહ, ધરો નવપદશુ નેહ, આછે લાલ ! પૂજ્યો દે ગિવસુખ ઘણુંછ. ૪. એણી પરે ગૌતમ સ્વામ, નવનિધિ જેહને નામ, આછે લાલ ! નવપદ મહિમા વખાણીએછ, ઉત્તમસાગર શિષ્ય, પ્રણમે તે નિશદીશ, આછે લાલ ! નવપદ મહિમા જાણીએછ. ૫.

૧૦

સેવોદે ભવિ ભાવે નવકાર, જપે શ્રી ગોતમ ગણધાર; ભવિ સાંભળો, હારે સંપદ થાય લાં હારે મંકટ જાય લાં; આસોને ચૈત્રે હરખ અપાર, ગણહું કીજે તેર હજાર. લાં ૧. ચાર વર્ષને વળી પદ માન, ધ્યાન ધરો ભવી ધરી વિશ્વાસ લાં, ધ્યાયોદે ભયણાસુહરી શ્રીપામ, તેહનો રોગ ગયો તત્કાળ લાં ૨ અટ્ટ કમળ દગ પૂજા રસાળ, ડરી જીવણ છાટયુ તત્કાળ લાં; સાતમે મહી-પતિ તેહનેરે ધ્યાન, દેહડી પામ્યા ડંચનવાન લાં ૩ મહિમા મહેતા નીવે પાર, મમરો તિણે કારણ નવકાર લાં; ધંહુ ભવ પર ભવ દીએ સુખવાસ, પામે લચ્છી વીલ વિલાસ. લાં ૪. જાણી પ્રાણી લાલ અનંત, મેવો સુખદાયક એ મંત્ર લાં; ઉત્તમ સાગર પડિત શિષ્ય, મેવે કાતિ માગર નિશદીશ લાં ૫

૧૧

અરિહત સિદ્ધ આચારજ પાઠક, સાધુ દેખા ગુણ રૂપ ઉઠારી નવપદ ધ્યાન સદા જયકારી. ૧. દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર હે ઉત્તમ, તપ દાય ભેદે, હૃદય વિચારી. નવપદ ૨. મંત્ર જડી ઔર તંત્ર ઘણેરા, ઉન સખકુ-હમ દર વિસાર. નવપદ ૩. ખોત જીવ ભવજલસે તપરે, ગુણગાવન હે જાહુત નરનારી. નવપદ ૪. શ્રીજિન ભક્ત, મોહન મુનિવંદન, દિન દિન ચડતે હરખ અપારી. નવપદ ૫.

૧૨

સિદ્ધચક્ર વર સેવા કીજે, નરભવ લાહો લીજે છ; વિધિપૂર્વક આરાધન કરનાર ભવ ભવ પાતક છીજે. ભવિજન ભણ્યોછ, ૧

અવર અનાદિની ચાલ, નિત્ય નિત્ય તણચેલ. દેવના દેવ દયાકર
 ઠાકર, ચાકર સુરનર ઇંદાણ; ત્રિગઢે ત્રિભુવન નાયક બેઠા, પ્રણમો
 શ્રી જિનચંદા. લવિજનનં ૨. એજ અવિનાશી અકળ અજરામર,
 કેવળ હંસણ નાણીણ; અવ્યાભાધ અનંતુ વીરજ, સિદ્ધ પ્રણમો
 શુણુખાણી. લવિજનનં ૩. વિદ્યા સૌભાગ્ય લક્ષ્મી પીઠ, મંત્રરાજ યોગ
 પીઠણ; સુમેરૂ પીઠ એ પંચ પ્રસ્થાને, નમો આચારજ ઇંક. લવિજનનં ૪.
 અંગ ઉપાંગ નંદી છ છેદ, ને મૂળ ચારણ, ઇશ પથજ્ઞ એમ પણ
 ચાલીસ, પાઠક તેહના ધાર. લવિજનનં ૫. વેદ ત્રણ ને હાસ્તાદિક
 પદ, મિથ્યાત્વ ચાર કષાયણ; ચૌદ અભ્યંતર નવવિધ બાદાની, અંધિ
 તજે મુનિરાય. લવિજનનં ૬. ઉપશમ ક્ષય ઉપશમ ને ક્ષાયિક,
 હંશન ત્રણ પ્રકારણ; શ્રદ્ધા પરિણતિ આતમ કેરી, નમીએ વારંવાર.
 લવિજનનં ૭. અઠ્ઠાવીસ ચૌદ ને પદ્મુગ એક, મત્યાદિકના જાણણ,
 એમ એકાવન લેહે પ્રણમો, સાતમે પદ વરનાણ. લવિજનનં ૮.

નિવૃત્તિ ને પ્રવૃત્તિ લેહે, ચારિત્ર છે વ્યવહારણ; નિજ શુણુ સ્થિરતા
 ચરણુ તે પ્રણમો, નિશ્ચય શુદ્ધિ પ્રકારે. લવિં ૯. બાદા અભ્યંતર
 તપ તે સંવર, સમતા નિર્જરા હેતુણ; તે તપ નમીએ ભાવ ધરીને,
 ભવ સાયરમાં સેતુ. લવિજનનં ૧૦. એ નવપદમાં પણ (પાંચ)
 છે ધર્મી, ધર્મ તે વસ્તે ચારણ; દેવ ગુરૂ ને ધર્મ તે એહમાં, દો
 તીન ચાર પ્રકાર. લવિજનનં. ૧૧. ભારગદેશક અવિનાશીપણુ,
 આચાર વિનય સકેતણ; સહાયપણુ ધરતા સાધુણ, પ્રણમો એહજ
 હેતે. લવિજનનં ૧૨. વિમલેશ્વર સાન્નિધ્ય કરે તેહને ઉત્તમ જેહ
 આરધેણ; પદ્મવિજય કહે તે ભવિ આણી, નિજ આતમ હિત
 સાધે. લવિં ૧૩

મૂળેરે. ૫૦ ૭. એમ અઘાઇનો મહોત્સવ કરતા, વાં ૦ પાહુ ૭
જગ ઉદ્ધરિયારે; વિબુધ વિમળવર સેવક એહથી, નવ નિધિ ક્રમ
સિદ્ધિ વરિયારે. ૮.

૨૮. દિવાળીનું સ્તવન.

૧

મારે દીવાળી રે થઈ આજ, પ્રભુ મુખ જોવાને; એ સય
સર્વાં રે સેવકનાં કાજ, ભવ દુઃખ ખોવાને. મહાવીર સ્વામી
મુકતે પોહોતા ને, ગૌતમ કેવળ જ્ઞાનરે; ધન્ય અમાવસ્થા ધન્ય
દીવાળી મારે, વીર પ્રભુ નિવારણ જિન મુખ ૦ ૧. આરિત્ર પાળ્ય
નિર્મળાને, યજ્ઞાં તે વિષય કષાયરે; એવા મુનિ ને વાંઢીએ તે
ઉતારે ભવ પાર. જિન મુખ ૦ ૨. બાકુળ પોહોયા વીરજી ને
તારી ચંદન બાજા રે; કેવળ લઈ પ્રભુ મુકતે પોહોતા, પામ્ય
ભવનો પાર. જિન મુખ ૦ ૩. એવા મુનિને વાંઢીએ જે, પં
જ્ઞાનને ધરતારે; સગવડરણ દહ દેશનારે, પ્રભુ તાર્યા નર ને ના
જિન મુખ ૦ ૪. ચોવીશમા જીનેસર ને, મુક્તિ તણા દાતારે; ક
જોડી કવિયણ એમ ભણેરે, પ્રભુ ભવનો દેશ યાજ. જિન મુખ ૦ ૫.

૨

જય જિનવર જગ હિતકારીરે, કરે સેવા સુર અવતારી
ગૌતમ પમુહા ગણધારી, સનેહી વીરજી જયકારીરે. ૧. અંતરંગ
રિપુને ત્રાસેરે, તપ કોપાટોપે વાસેરે; લહ્યું કેવલ નાણુ ઉદ્ધારે
સં ૨. કટિલંકે વાહ વદાયરે, પણ જીનસાથે ન ધંડાયરે; તે
હરિલંકન પ્રભુ પાયા. સં ૩. સવિ સુરવહુ થેઇ થેઇ કારારે, જ
પંકજની પરે ન્યાસરે; તણુ તૃષ્ણા લોગ વિકારા. સં ૪. પ્ર
દેશના અમૃત ધારારે, જિનધર્મ વિષે સ્થાપારારે; જોણે તાર્યા મે
કુમારા. સં ૫. ગૌતમને કેવલ આલીરે, વર્ષા સ્વાંતિયે શિ
વરમાલીરે; કરે ઉત્તમ લોક દીવાલી. સં ૬. અંતરંગ અલય
નિવારીરે, શુભ સંજનને ઉપગારીરે; કહે વીર પ્રભુ હિતકારી. સં ૭.

પ્રભુદે, પર ઉપગારી પ્રધાનોદે. ૧. વીર પ્રભુ સિદ્ધ થયા, સંઘ સકલ આધારોદે; હવે ઇલુ ભરતમાં, કોણ કરશે ઉપગારોદે. વીર૦ ૨. નાથ વિહુલું મૈન્ય ન્યુદે, વીર વિહુણોદે જીવ; સાધે કોણ આધારથીદે, પરમાતંદ અલંગોદે. વીર૦ ૩. માત તાત વિહુણો ન્યું દે, અરહો પરહો અથડાય; વીર વિહુણા જીવડાદે, આકુલ બ્યાકુલ થાયદે. વીર૦ ૪. સંશય છેદક વીરનોદે, વિરહ તે કેમ ખમાય; જે દીઠે સુખ ઉપજોદે, તે વિણ કેમ રહેવાયદે. વીર૦ ૫. નિર્યામક ભવ સમુદ્રનો દે, ભવ અડવિસથવાહુ; તે પરમેશ્વર વિણા મજોદે, કેમ વાધે ઉત્સાહોદે. વીર૦ ૬. વીર થકાં પણ શ્રુત તણોદે, હતો પરમ આધાર; હવે ઇહાં શ્રુત આધાર છે દે; અહો જિનમુદ્રા સારદે. વીર૦ ૭. ત્રણ કાસે સવિ જીવનેદે, આગમથી આણુંદ; સેવો ધ્યાવો ભવિ જનાદે, જિન પડિમા સુખકદોદે; વીર૦ ૮. ગણધર આચારજ મુનિદે, સહુને એણીપદે સિદ્ધ; ભવ ભવ આગમ સંગથીદે, દેવચંદ્ર પદ લીધદે. વીર૦ ૯.

૪

રમતી ગમતી હમને સાહેલી, બેહુ મલી લીજીયે એકતાલી; સખિ આજ અનોપમ દીવાલી. લીલ વિલાસે પુરણમાસે, પોષકશમ નિશિ રદીયાલીદે. સ૦ ૧. પશુ પંખી વસીઆ વનવાસે, તે પણ મુખીયા જગતમાં સમકાલીદે સ૦; એણી રાત્રે ઘેર ઘેર આચરવ હોશે, સુખીયા જગતમાં નર નારીદે. સ૦ ૨. ઉત્તમ ગ્રહ વિશાખા જોગે, જન્મ્યા પ્રભુજીજયકારીદે સ૦; સાતે નર્કે થયાં અજવાળા, ધાવરને પણ સુખકારીદે. સ૦ ૩. માતા નર્મી આઠે દિગ્ગુમરી; અધોલોકની વસનારીદે સ૦; સૂતી ઘર ઇશાને કરતી, જોજન એક અશુચિ ટાલીદે; સ૦ ૪. ઉર્ધ્વ લોકની આઠ જ કુમરી, વરસાવે જલ કુસુમાળીદે. સ૦; પૂસ્વ રૂચક આઠ દર્પણ ધરતી, દક્ષિણની અડ દગાળીદે. સ૦. ૫. અડ પશ્ચિમની પાંખા ધરતી, ઉત્તર આઠ ચમટાલીદે સ૦; વિદિશીની ચઉ દીપક ધરતી, રૂચક દીપની ચઉ વ્યાલીદે. સ૦ ૬. કેળતણા ઘર ત્રણ કરીને, મર્દન સ્નાન અવરજરીદે. સ૦;

રક્ષા પોટલી બાંધી બેહુને, મંદિર મેહેલ્યાં શણગારીરે સં ૭. પ્રભુ મુખ ઠમલે અમરી લમરી, રાસ રમંતી લટકાલીરે સં; પ્રભુ માતા તું જગતની માતા, જગ દીપકની ધરનારીરે. સં ૮. માણ તુજ નંદન મહુ જીવો, ઉત્તમ જીવને ઉપગારીરે સં; છાપન દિગ કુમરી ગુણ ગાતી, શ્રી શુભવીર વચન ટંક શાલીરે. સં ૯.

૫

હુઝ હરણી દીપાલિકારે લાલ, પરવ થયું જગ માંહિ; ભવિ-
પ્રાણી રે. વીર નિર્વાણથી થાપનારે લાલ, આજ લગે ઉચ્છાહિ.
ભવિં સમક્ષિ દૃષ્ટિ સાંભલો રે લાલ. ૧. સ્યાદ્રાહ ધર ધોલીયે
રે, દર્શનની કરી શુદ્ધિ ભવિં; ચરિત્ર ચંદ્રોદય બાંધિયે રે લાલ,
ઢાલો રજ હુકર્મ બુદ્ધિ. ભવિં સમં ૨. સેવા કરો જિનરાયની
રે લાલ, દીલ દીકાં મીઠાશ ભવિં; વિવિધ પદાર્થ ભાવના રે લાલ,
તે પકવાનની રાશિ. ભવિં સમં ૩. ગુણીજન પદની નામનારે
રે લાલ, તેહિજ જીહાર ભટ્ટાર ભાવિં; વિવેક રતન મેરાઈયાં રે
લાલ, ઉચિત તે દીપ સંભાર. ભવિં સમં ૪. સુમતિ સુવનિતા
હેજ શું રે લાલ, મન ધરમાં કયે વાસ ભવિં; વિરતિ સાહેલી
સાથશું રે લાલ, અવિરતિ અલચ્છી નિકાસ. ભવિં સમં ૫.
મૈત્ર્યાદિકની ચિંતનારે લાલ, તેહ મલા શણગાર ભવિં; દર્શન
શુણુ વાધા બન્યા રે લાલ, પરિમલ ઉપગાર. ભવિં સમં ૬. પુર્વ
સિદ્ધ કન્યા પખે રે લાલ, બનૈયા અણગાર ભવિં; સિદ્ધચિલા
વર વેદિકારે લાલ, કન્યા નિવૃત્તિ સાર. ભવિં સમં ૭. અનંત
ચતુષ્પદ દાયજોરે લાલ, શુદ્ધયોગ વિરોધ ભવિં; પાણિ મહણ
પ્રભુજી કરે રે લાલ, સહુને હરખ વિખેલ. ભવિં સમં ૮. ધણિ-
પરે પર્વ દીપાલીકારે લાલ, કરતા કોડી કલ્યાણ ભવિં; જ્ઞાન વિમલ
પ્રભુ ભક્તિ શું રે લાલ, પ્રગટે સકલ ગુણ ખાણ. ભવિં સમં ૯.

૨૬. શ્રી ગિરનારજીનું સ્તવન.

તોરણથી રથ ફેરી ચાલ્યા કંતરે પ્રીતમજી, આઠ ભેલોની
પ્રીતડી, ત્રાડીતંબ સાહરા પ્રીતમજી, નવમે, લગ્ન પંચમેનું ન આણી.

મુજરે પ્રી૦, તો શે કારણ એટલે" આવવું તુઝ માં ૧. એક પોકાર સુણી તિર્યંચનો એમરે પ્રી૦, મૂંઝો અળલા રોતી પ્રભુજ કેમ માં; ૫૮ જીવના રખવાળમાં શિરદાર રે પ્રી૦, તો કેમ વિલવતી સ્વામી મુકો નારી માં ૨. શિવ વધુ 'કેરૂં' એહવું કેવું રુપ રે પ્રી૦, મુજ મૂંઝીને ચિત્તમાં ધરી જિનભૂપ માં; જિનજી લિયે સહસાવનમાં મતભારે પ્રી૦, ઘાતી કરમ ખપાવીને નિરધાર માં ૩. કેવલ રૂદ્ધિ અનંતી પ્રકટ કીધરે પ્રી૦, જાણી રામુલ એમ પ્રતિજ્ઞા લીધ માં; જે પ્રભુજએ કીધું કરવું તેહરે પ્રી૦, એમ કહી મતધર થઈ પ્રભુ પાસે જેહ માં ૪. પ્રભુ પહેલાં નિજ શોક્યતું એવા રૂપ રે પ્રી૦, કેવલ જ્ઞાન લઈ થઈ સિદ્ધ સ્વરૂપ માં; શિવ વધુ વરીયા જિનવર ઉત્તમ નેમ રે પ્રી૦, પદ્મ કહે પ્રભુ રાખ્યો અવિચલ પ્રેમ માં ૫.

૩૦. શ્રી આયુજીનું સ્તવન.

આયુ અચલ રણિયામણો રે લો, દેલવાઠે મનોહાર મુખકારી રે; વાઠ લીયે જે સ્વર્ગશું રે લો, દેહલ દીપે ચાર બક્ષીહારી રે. ભાવ ધરીને ભેટીયે રે લો. ૧. બાર પાદશાહ વશ કીયા રે લો, વિમલ મંત્રીસર સાર સુઝ; તેણે પ્રાસાદ નિપાઇયો રે લો, રૂપલજી જગદ્ધાર બક્ષીહારી રે. આયુ અચલ રણિયામણો રે લો. ૨. તેહ ચૈત્યમાં જિનવરૂ રે લો, આડશે ને છોતેર સુઝ; જેહ દીઠે પ્રભુ સાંભરે રે લો, મોહ કર્યો જેણે જેર. બં આયુ ૩. દ્રવ્ય ભરી ધરતી મવી રે લો, લીધી દેહલ કાજ સુઝ; ચૈત્ય તિહાં મંડાવીયો રે લો, લેવા શિવપુર રાજ. બં આયુ ૪. પત્તરશે કારીગરા રે લો, દીવીધરા પ્રત્યેક સુઝ; તેમ મર્દન કારક વળી રે, વસ્ત્ર પાલં એ વિવેક. બં આં ૫. કોરણી ધોરણી તિહાં કરી રે લો, દીઠે બને તે વાત સુઝ; પણ નવિ લાય મુખે કહી રે લો, સુર શું સમ વિખ્યાત. બં આં ૬. ત્રણે વરમે નીપડ્યો રે લો, તે પ્રસાદ ઉત્તંગ સુઝ; બાર કોડી ત્રેપન લક્ષને રે લો, ખરચ્યા દ્રવ્ય ઉછરંગ. બં આં ૭. દેરાણી જેઠણીના ગોખડા રે લો, દેખતાં હરખ તે

થાય સુઃ; લાખ અઢાર ખરચીયા રે લો, ધન્ય ધન્ય એહની માય.
 ૫૦ આં ૮. મૂલ નાયક નેમીશ્વર રેલો, જન્મ થઈ બ્રહ્મચાર સુઃ;
 નિજ સત્તા રમણી થાય રેલો, ગુણ અનંત આધાર. ૫૦ આં ૯.
 ચારસેને અડસઠ ભલા રેલો, જિનવર ખિંબ વિશાલ સુઃ; આજ
 ભલે મેં ભેટીયા રેલો, પાપ ગયા પાયાલ. ૫૦ આં ૧૦ રૂપભ
 ધાતુમયી હેડુ રે લો, એકસો પિસ્તાલીશ ખિંબ સુઃ; ચૌમુખ ચૈત્ય
 જુહારીયે રે લો, મરૂઘરમા જેમ અંખા. ૫૦ આં ૧૧. ખાણુ
 કાઉસગીયા તેહમાં રે લો, અગણ્યાસી જિનરાય સુઃ; અચલગઢે
 બહુ જિનવરા રે લો, વંદુ તેહના પાય. ૫૦ આં ૧૨. ધાતુમયી
 પરમેશ્વર રે લો, અદ્ભુત ભક્ત સ્વરૂપ સુઃ; ચૌમુખ મુખ્ય જિન
 વંદતા રે લો, થાયે નિજ ગુણ ભૂપ. ૫૦ આં ૧૩. અઢારશે અઢા-
 રમાં રે લો, ચૈતર વદિ ત્રીજ દિન સુઃ; પાલણુપુરના સંઘ શુ' રે લો,
 પ્રણમી થયે ધન ધન. ૫૦ આં ૧૪. તિમ શાંતિ જગદીશરૂ રે
 લો, યાત્રા કરી અદ્ભુત સુઃ; જે દેખી જિન સાંભરે રે લો, સેવ
 કરે પુર હંત. ૫૦ આં ૧૫. એમ ભણી આણુ તણી રે લો, ભત્રા
 કરશે જેહ સુઃ; જિન ઉત્તમ પદ પ્રમથે રે લો, પદ વિજય કહે
 તેહ. ૫૦ આં ૧૬

૩૧. શ્રી અષ્ટાષ્ટ સ્તવન.

અષ્ટાષ્ટ અરિહંતજી મારા બહાલાજી રે, આદીશ્વર અવધાર
 નમીયે નેહશું; માં દશ હજાર મુહિંદશું માં, વરિયા શિવવધુ
 સાર. નમીયે ૧. ભરત ભૂપ ભાવે કર્યો માં, ચૌમુખ ચૈત્ય ઉદાર
 નં; જિનવર ચોવીશે જિહાં માં, થાપ્યા અતિ મનોહાર. નં ૨.
 વર્ણ પ્રમાણે વિરાજતા માં, લંછનને અલંકાર નં; સમ નાસાયે
 શોભતા માં, ચિહ્ન દિશે ચાર પ્રકાર. નં ૩. મંદોદરી રાવણુ
 તિહાં માં, નાટક કરતાં વિશાલ નં; વટિ તાંત તવ રાવણુ માં,
 નિજ કર વીણા તત્કાલ. નં ૪. કરી બબાવી તિણે સમે માં,
 પણ નવિ ત્રાડયું તે તાન નં; વીર્યકર પદ બાંધીયું માં, અદ્ભુત
 ભાવયું ગાન. નં ૫. નિજ લખે ગૌતમ શુરૂ માં, કરવા આજ્યા

તે જાત નં; જગચિંતામણિ તિહાં કર્યું માં, તાપસ્ય યોધ વિખ્યાત.
 નં ૬. એ ગિરિ મહીમા મોટકો માં, તેણે ભવ પામે જે સિદ્ધ
 નં; જે નિજ લખ્યે જિન નમે માં, પામે શાશ્વત રુદ્ધ નં ૭.
 પદ્મવિજય કહે એહના માં, કેતાં કરૂં રે વખાણુ નં; વીરે સ્વમુખે
 વર્ણવ્યો મં, નમતાં કોડી કલ્યાણુ. નં ૮.

૩૨. શ્રી સમેતશિખરના સ્તવનો.

સમેત શિખર જિન^૧ વદિયે, મોટું તિરથ એહ રે; પાર
 માટે ભવ તણો, તિરથ કહીયે તેહ રે. સમેતં ૧. અજિતથી
 પ્રમતિ જિણુંદ લગે, સહસ મુનિ પરિવાર રે; પદ્મ પ્રભુ શિવ સુખ
 ર્યા, ત્રણસે અડ અણુગાર રે. સમેતં ૨. પાંચથે મુનિ પરિવાર
 ડું, શ્રી સુપાસ જિણુંદ રે; ચંદ્રપ્રભ એયાંસ લગે, સાથે સહસ
 ણિુંદ રે. સમેતં ૩. છ હજાર મુનિરાજશું, વિમલ જિનેશ્વર
 ળીધા રે; સાત સહસશું ચૌદમા, નિજ કાર્ય વર કીધા રે. સં ૪.
 પકસો આઠશું ધર્મજી, નવસે શું શાંતિનાથરે; કુંથુ અર એક સહસશું
 ળાથે શિવપુર સાથ રે સં ૫. મહિનાથ શત પાંચશું, મુનિ
 મિ એક હજાર રે; તેત્રીસ મુનિયુત પાસજી, વરિયા શિવસુખ
 રારે. સં ૬. સત્તાવીશ સહસ ત્રણસે, ઉપરે ઓગણપચાસ રે;
 જેન પરિકર ખીજા કેઈ, પામ્યા શિવપુર વાસરે. સં ૭. એ વીશે
 ન એણે ગિરે, સધયા અણુસણ લેઈ રે; પદ્મ વિજય કહે પ્રણ-
 ળીયે, પાસ સામલનું ચેઈ રે સં ૮.

આજ સફલ દિન ઉચ્ચે હો, શ્રી અમેત શિખર ગિરિ
 ળીયો રે; કાંઈ જામ્યા પુણ્ય અંકુર, ભૂલ અનાદિની ભાંગી હો;
 જ ભગી સમક્ષિત વાસના રે, કાંઈ પ્રગટ્યો આનંદ પૂર આજં
 વિપમ પહાડની ઝાડી હો, નદી ઝાડી ઝોલંધી ઘણી રે; કાંઈ
 લખ્યા બહુ દેશ. શ્રી ગિરિ રાજને નિરખી હો; મન હુરખી
 મડા વિસયાં રે, કાંઈ પ્રગટ્યો ભાવ વિશેષ. આજં ૨. વીશ
 ભગતે હો, વળી વીશે જિન પતિ રે; મેં ભેટ્યા ધરી બહુ

ભાવ, શામલા પાસણ હો; તવ મૂળ્યા મોહાદિક રિપૂ રે, એ તીરથ ભવ જલ નાવ. આજઁ ૩. તીરથ સેવા મેવા હો, મુજ હેવા લેવાને ઘણું રે; તે પૂરણ પામ્યો આજ, તીન ભુવન કકુરાઈ હો; મુજ આઈ સઘળી હાથમાં રે, કાંઈ સિધ્યા સઘળાં કાજ. આજઁ ૪. આશ પાસ મુજ પૂરે હો, હુઃખ ચૂરે શામલીયે સદા રે; ત્રેવીશમો જિનરાજ, એ પ્રભુના પદ પગે; સુખ પગે મુજ મન મોહીયું રે, કવિ રૂપવિજય કહે આજ. આજઁ ૫.

૩

જઈ પૂજે લાલ સમેતશિખર, ગિરિ ઊપર પાસણ શામળા; જિન ભગતે લાલ કરતાં, જિનપદ પાવે ટળે ભવઆંખળા છહરી પાળી દરશન કરીએ, ભવ સંચિત પાતિકડાં હરીએ; નિજ આતમ પુન્યરસે ભરીએ, જઈ પૂજે લાલ. ૧. એ ગિરિની નિત મેવા કીજે, ભણ શિવસુખડાં કરમાં લીજે; ચિદાનંદ સુધારસ નિત પીજે, જઈ પૂજે લાલ. ૨. જિહાં જિહાં શિવરમણી વરવા આયા, અજિતાદિક વીશે જિનરાયા; બહુ મુનિવર મુ શિવવધુ પાયા, જઈ પૂજે લાલ. ૩. તેણે એ ઉત્તમ ગિરિ ભણે, કરે સેવા આતમ કરી શાણે; એ ફરી ફરી નહી આવે ટાણે, જઈ પૂજે લાલ. ૪. તુમે ધન કણ કંચનની માયા, કરતાં અથગી કીની કાયા; કેમ તરશે વિષુ એ ગિરિરાયા, જઈ પૂજે લાલ. ૫. ઇ શુભમતિ સુણી તાજ, એ ભને જગગુરૂ આતમરાજ; ગિરવર દરશે ધરી મન ગૂચી માજ, જઈ પૂજે લાલ. ૬. સંવત શર રીખી જખચંદ શમે, ફાગણસુદી ત્રીજ બુધવાર ગમે; ગિરિ દરસણ કરતાં ચિત્ત રમે, જઈ પૂજે લાલ. ૭. જિનના પદપદ્મતણી સેવા, કરતાં નિત લહીએ શિવમેવા; કહે રૂપવિજય મુજ તે હેવા, જઈ પૂજે લાલ. ૮.

૩૩. શ્રી પંચતીર્થનું સ્તવન.

હે સાહેબણ નેક નજર કરી નાથ સેવકને તારા, હે સાહેબણ મહેર કરી પૂજનું કળ મને આજો. પ્રભુ તુજ સુરતી મોહન વેલી, પૂજે સૂર અપાછત અલગેલી; વર ધનસાર કેસરશું બોળી,

હે સાહેબજી ૧. સિદ્ધાચળ તીર્થ ભવી સેવો, ચૌદ ક્ષેત્રે તિરથ
નહી એવો, એમ જોવે દેવાધિદેવો. હે સાહેબજી ૨. ગીરનારે
જમ્યો નેમ પાસે, ઇડાં ભવિજન સિદ્ધિ થાશે, જશ ધ્યાને
પાતિકડાં નામે. હે સાહેબજી ૩. આણુગઢે આદિ જીનરાયા, નેમ
નાથ શીવાદેવી જાયા; જસ ચૌસઠ ઇંદ્ર ગુણ ગાયા. હે સાહેબજી ૪.
વળી સમેતશિખરે જગના ઇંદ્ર, ગયા મોક્ષે જીનરાજ વીશ,
ધ્યેય ધ્યાવો ભવિજન નિશદીશ. હે સાહેબજી ૫. અષ્ટાપદે સકળ
કર્મ ટાળી, પ્રભુ વરીયા શીવવધુ લટકાળી, આદીશ્વર પૂજતાં દીવાળી.
હે સાહેબજી ૬. એ તીર્થ પ્રભુમો મનરંગે, વળી પૂજો પ્રભુને નવ
અંગે, કહે ધર્મ ચંદ્ર અતિ ઉમંગે. હે સાહેબજી ૭.

૩૪. શ્રી આગમની પૂજનું સ્તવન.

આગમની આશાતના નવિ કરીએ, હારે નવી કરીએ રે નવી કરીએ;
શ્રુત ભક્તિ સદા અનુસરીએ, શક્તિ અનુસાર. આગમ ૧. જ્ઞાન
વિરાધક પ્રાણીઆ મતિહીના, તે તો પરભવ દુષ્ણીયા દીના; ભરે
પેટ તે પર આધીના, નીચ કુલ અવતાર. આગમ ૨. અંધા લૂલા
પાંશુલા પિંડ રોગી, જન્મ્યા ને માત વિયોગી; મંત્રાપ ઘણો ને
શોગી, યોગી અવતાર. આગમ ૩. મૃગાં ને વળી જોખડા ધન હીના,
પ્રિયા પુત્ર વિયોગે લીના; મૂરખ અવિવેકે ભીના, બણે રણનું રોજ.
આગમ ૪. જ્ઞાન તણી આશાતના કરી દૂરે, જિન ભક્તિ કદે
ભરપૂરે; રહો શ્રી શુભવીર હજી રે, મુખ માંહે મગન. આગમ ૫.

૩૫. શ્રી જ્ઞાનપદ પૂજાઓ.

૧

અન્નાણુસંમોહતમોહરસ્સ નમો નમો નાણુદિવાયરસ્સ. હોયે
જેહથી જ્ઞાન શુદ્ધ પ્રભોધે, યથાવર્ણ નાસે વિચિત્રાવભોધે; તેણે
જાણીયે વસ્તુ પડ્ધવ્યભાવા, ન હુયે વિતત્યા નિજેચ્છા સ્વભાવા. ૧
હોય પંચ મત્યાદિ મુજ્જાન ભેદે, શુદ્ધાસ્તિથી યોગ્યતા તેડ વેદે;
વળી જ્ઞેય-હેય-ઉપાદેય રૂપે, લહે ચિત્તમાં જેમ દ્વાન્ત પ્રદીપે. ૨.

હાલ

લબ્ધ નમો શુભજ્ઞાનને, સ્વપર પ્રકાશક ભાવેજી; પરબધ ધર્મ
અનંતતા, ભેદભેદ સ્વભાવે જી. ૧. ઉલાલો—જે મુખ્યપરિણતિ
સકલસાયક, બોધ ભાવવિલચ્છના, મતિ આદિ પંચ પ્રકાર નિર્મળ,
સિદ્ધિ સાધન લચ્છના, સ્યાદાદસંગી તત્ત્વરંગી, પ્રથમ ભેદભેદતા,
અવિકલ્પ વસ્તુ, સકલ સંશય છેદતા. ૨.

હાલ

પૂજા—ભક્ત્યા ભક્ત્ય ન જે વિષુ લહિયે, પેય અપેય વિચાર; કૃત્ય
અકૃત્ય ન જે વિષુ લહિયે, જ્ઞાન તે સકલ આધાર રે. ભવિકા ! સિં ૧.
પ્રથમ જ્ઞાન ને પછી અહિંસા, શ્રી સિદ્ધાંતે ભાખ્યું; જ્ઞાનને વંદો
જ્ઞાન મ નિદો, જ્ઞાનીએ શિવસુખ ચાખ્યું રે. ભવિકા ! સિં ૨.
સકલ ક્રિયાનું મૂળ જે શ્રદ્ધા, તેહનું મૂળ જે કહિયે; તેહ જ્ઞાન નિત
વંદીજે, તે વિષુ કહો કેમ રહિયે રે. ભવિકા ! સિં ૩. પંચ
જ્ઞાનમાંહિ જેહ સદાગમ, સ્વપર પ્રકાશક જેહ; દીપકપરે ત્રિભુવન
ઉપકારી, વળી જેમ રવિ શશી મેહ રે. ભવિકા ! સિં ૪. લોક
ઉર્ધ્વ અધો તિર્યગ્ બ્યોતિષ, વૈમાનિક ને સિદ્ધ; લોકાલોક પ્રગટ
સર્વિ જેહથી, તેહ જ્ઞાન મુજ શુદ્ધ રે. ભવિકા ! સિં ૫.

હાલ

જ્ઞાનાવરણી જે કર્મ છે, ક્ષય ઉપશમ તસ થાય રે; તો હુએ
એહિજ આતમા, જ્ઞાન અબોધતા જાય રે. વીં

૨

નાણુ સ્વભાવ જે જીવનો; પ્રકાશક તેહ; તેહ નાણુ
દીપક સમું, પ્રણમો ધર્મસ્નેહ. ૧

‘પ્રથમ જ્ઞાન પછી ક્યા રે,’ દશવૈકલિકવાણુ રે, ભવિં ભેદ એકાવન
તેહના રે, સમજે ચતુર સુજાણુ રે. ભવિં નાણુ ૩

દોહા

ખહુ કોડ્યોં વરસે ખપે, કર્મ અજ્ઞાને જેહ; જ્ઞાની શામો-
શ્વાસમાં, કર્મ ખપાવે તેહ.

૩

નાણુ નમો પદ સાતમે, જેહથી જાણે દ્રવ્યભાવ, મેરે લાલ;
જાણે જ્ઞાન ક્રિયા વળી, તિમ ચેતનને જડભાવ. મેરે નાણુ ૧.
નરગ સરગ જાણે વળી, જાણે વળી મોક્ષ સંસાર; મેરે હોય જ્યે
ઉપાદેય લહે, નિશ્ચય ને વ્યવહાર. મેરે નાણુ ૨. નામ ઠવણુ
દ્રવ્યભાવ જે, વળી સતનયને સમભંગ; મેરે જિનમુખ પદ
દ્રહ થકી લહે, જ્ઞાન પ્રવાહ સુગંગ. મેરે નાણુ ૩.

૪

ફોહો—અધ્યાતમ જ્ઞાને કરી, વિધટે ભવભ્રમ ભીતિ; સત્ય ધર્મ
તે જ્ઞાન છે, નમો નમો જ્ઞાનની રીતિ. ૧.

દોહા

જ્ઞાન પદ ભજિયે રે, જગત સુહંકરૂ, પંચ એકાવલ ભેદે રે;
સમ્યગ્ જ્ઞાન જે જિનવર ભાષિયું, જડતા જનની ઉચ્છેદે રે. જ્ઞા ૦
૧. ભક્ષાભક્ષ વિવેચન પરગઢો, ખીરનીર જેમ હુંસે રે; ભાગ
અનંતમેરે અક્ષરને સદા, અપ્રતિભાતિ પ્રકાશ્યો રે. જ્ઞા ૦ ૨. મનથી
ન જાણે રે કુંભકરણુ વિધિ, તેહથી કુંભ કેમ થાયે રે; જ્ઞાન ક્યાથી
રે પ્રથમ છે નિયમા, સદસદભાવ વિકાસે રે. જ્ઞા ૦ ૩. કંચન નાણુ
રે લોચનવંત લહે, અધો અધ પુલાય રે; એકાંતવાદીરે તત્ત્વ-
પામે નહિ, સ્યાદ્વાદ રસ અસુઘાય રે. જ્ઞા ૦ ૪. જ્ઞાનભર્યા ભરતા-
દિક ભવતર્યા, જ્ઞાન સકલ ગુણ મૂલ રે; જ્ઞાની જ્ઞાનતણી પરિણતિ
થકી, પામે ભવજલ ફૂલ રે. જ્ઞા ૦ ૫. અપ્યાગમ જઈ ઉચ્ચવિહાર
કરે, વિહરે ઉદમવંત રે; ઉપદેશમાલામાં કિરિયા તેહની, કાય
કલેશ તસ હુંત રે. જ્ઞા ૦ ૬. જ્યંત ભૂપોરે જ્ઞાન આરાધતો, તીર્થ-

કર પદ પામે રે; રવિ શશિ મેલ, પરે જ્ઞાન અનંત ગુણી, સૌભા-
ગ્ય લક્ષ્મી હિત કામરે. જ્ઞાન ૭.

૫

જ્ઞાન વૃક્ષ સેવે ભવિકા, ચારિત્ર સમકિત મૂલ; અગર અગમ
પદ કળ લહે, જિનવર પદવી ફલ. ૧.

લાલ

અભિનવ જ્ઞાન લગ્ન મુદારે લાલ, મૂકી પ્રમાદ વિભાવ રે, હું
વારીલાલ; ખુદ્ધિના આઠ ગુણ ધારિયે રે લાલ, આઠ દોષનો અભાવ
રે. હું વારીલાલ; પ્રણમે પદ અદારમું રે લાલ. ૧. દેશારાધક
કિરિયા કહી રે લાલ, મર્વારાધક જ્ઞાન રે; હું મુદ્ધર્ષાદિક કિરિયા
કરેરે લાલ, નિરંતર અનુભવ જ્ઞાન રે. હું પ્ર. ૨. જ્ઞાનરહિત
કિરિયા કરેરે લાલ, કિરિયા રહિત જે જ્ઞાન રે; હું અંતર ખનુઆ
રવિ જિશ્યે રે લાલ, યોડશકની એવાણુ રે. હું પ્ર. ૩. છઠ અઠ-
માદિ તપે કરી રે લાલ, અજ્ઞાની જે શુદ્ધ રે; હું તોડથી અનંત
ગુણી શુદ્ધતારે લાલ, જ્ઞાની પ્રગટ પછે લલ રે. હું પ્ર. ૪. રાચે ન
જૂઠ કિરિયા કરીરે લાલ, જ્ઞાનવંત જુવે યુક્તિ રે; હું જૂઠ સાચ
આતમ જ્ઞાનથી રે લાલ, પરમે નિજ નિજ વ્યક્તિ રે. હું પ્ર. ૫.
પાંચ ભેદ છે જ્ઞાનના રે લાલ, તેડ આરાધે જોડુ રે; હું સાગરચંદ્ર
પરે પ્રભુ હુવે રે લાલ, મોલાગ્યલક્ષ્મી ગુણ ગેહ રે. હું પ્ર. ૬.

૩૬. શ્રી શ્રુત પદ પૂજા.

વક્તા શ્રાતા યોગ્યથી, શ્રુત અનુભવ રસ પીન; ધ્યાતા ધ્યેયની
એકતા, જય જય શ્રુત સુજ લીન. શાસ્ત્રન નાયક સાહેબ સાચો
અતુલિ ણલ અરિહંતોણ રે.

લાલ

શ્રુત પદ નમિયે ભાવે ભવિયા, શ્રુત છે જગત આધારણ રે;
હુસમ રજની સમયે માયો, શ્રુત દીપક બ્યવહાર, શ્રુતપદ નમિયેણ.
૧. બત્રીશ દોષ રહિત પ્રભુ આગમ, આઠ ગુણે કરી ભરિયું-
ણ રે; અર્થથી અરિહંતોણે પ્રકાશ્યું, સૂત્રથી ગણધાર રચિયું.

શ્રુ. ૨. ગણધર પ્રત્યેક બુદ્ધે ગૃહ્યું, 'શ્રુત કેવળી દશ પૂર્વી' રે; સૂત્ર રાજસમ અર્થ પ્રધાન છે, અનુયોગ ચારની ઉર્વી. શ્રુ. ૩. જેટલા અક્ષર શ્રુતના લાણાવે, તેટલા વર્ષ હજાર' રે; સ્વર્ગનાં સુખ અનંતા વિલસે, 'પામે ભવજલ' પાર. શ્રુ. ૪. કેવલથી વાચકતા માટે, છે સુઅનાણુ સમશ્ય' રે; શ્રુત જ્ઞાની શ્રુત જ્ઞાને જાણે, કેવલી જેમ પસશ્ય. શ્રુ. ૫. કાળ વિનય પ્રમુખ છે અડવિધ, સૂત્રે જ્ઞાના ચાર' રે; શ્રુત જ્ઞાનીનો વિનય ન સેવે, તો ધાયે અતિચાર. શ્રુ. ૬. ચૌદ ભેદે શ્રુત વીશ ભેદે છે, શ્રુત પિસ્તાલીશ ભેદે' રે; રત્નચક્ર આરાધતો અરિહા, સૌભાગ્ય લક્ષ્મિ સુખ વેદે. શ્રુ. ૭.

૩૭. શ્રી મધરોવિજય' ઉપાધ્યાય'કૃત સાધાત્રણસો
ગાથાનું સીમંધર સ્વામિની વિનતિનું સ્તવન.

મંગલાચરણ

પાર્શ્વનાથપદ્મદંડ, નત્તા સીમંધરપ્રભુમ્; સ્તવસ્ય વાર્તિક' કુવે,
સ્વપરાનુગ્રહાય વૈ. ૧.

ઢાલ પહેલી

શ્રી સીમંધર સાહિબ આગે, વિનતડી એક કીજે; મારગ શુદ્ધ
મયા કરી મુજને, મોહન મૂર્તિ દીજે રે; જિનજી, વીનતડી
અવધારો. ૧. ચાલે સૂત્ર વિરુદ્ધાચારે, ભાપે સૂત્ર વિરુદ્ધ; એક
કહે અમે મારગ સખુ, તે કેમ માનું શુદ્ધ રે. જિન. વી. ૨.
આલંબન ફૂડદેખાડી, મુગધ લોકને પાડે; આણાલંગ તિલક તે કાણું,
ધાપે આપ નિહાડે રે. જિન. વી. ૩. વિધિ ભેતાં કલિયુગમાં
હોવે, તિરથનો ઉછેદ્ધ જિમ ચાલે તિમ ચલવે જમયે, એહ-ધરે
મતિ-ભેદરે. જિન. વી. ૪. ઇમ ભાષિ તે મારગ લોપે, સૂત્રક્રિયા
સવિ પીસી; આચરણ સુંદી આચારીયે, ભેદ યોગની વીસીરે.
જિન. વી. ૫. પંચમે આરે જિમ વિષ મારે, અવિધિદોષ તિમ
લાગે; ઇમ ઉપદેશ પદ્મદિક દેખી, વિધિરસિચ્છા જન લાગેરે. જિન.
વી. ૬. કોઈ કહે જિમ બહુ જન ચાલે, તિમ ચલિયે સીચર્યા;
મારંગ મહાજન ચાલે ભાખ્યો, તેડુમાં લહીયે અચારે. જિન. વી.

એ પણ બોલ મૃપા મન ધરીયે, બહુ જન મત આદરતાં; છેલ
 આવે બહુલ અનાર્ય, મિથ્યા મતમાં ફિરતાં. જિન૦ વી૦ ૮.
 મહા આર્ય અનાર્ય જનથી, જૈન આર્યમાં થોડા; તેમાં પણ પરિ-
 ત જન થોડા, શ્રમણ અલ્પ બહુ મોડાં. જિન૦ વી૦ ૯. ભદ્ર-
 બાહુ ગુરુ વદન વચન એ, આવશ્યકમાં લહિયે; આણા શુદ્ધ મહા-
 જન નાણી, તેહની સંગે રહિયે રે. જિન૦ વી૦ ૧૦. અજ્ઞાની નવિ
 કાંવે મહાજન, જો પણ ચલવે ટાળું; ધર્મદાશ ગણિ વચન વિચારી,
 મન નવિ કીજે ભોલુરે. જિન૦ વી૦ ૧૧. અજ્ઞાની નિજ છદે
 ચાલે, તસ નિશ્ચયે વિહારી; અજ્ઞાની જો ગછને ચલવે, તે તો
 અનંત, સંસારીરે. જિન૦ વી૦ ૧૨. ખંડ ખંડ પંડિત જે હોવે,
 તે નવિ કહિયે નાણી; નિશ્ચિત સમય લહે તે નાણી, સમાત
 નિસહિ નાણીરે. જિન૦ વી૦ ૧૩. જિમ જિમ બહુ શ્રુત બહુ
 જન સમંત, બહુ શિષ્યે પરવરિઓ; તિમ તિમ જિન શાસનને
 વધરી, જો નવિ નિશ્ચય દરીઓરે. જિન૦ વી૦ ૧૪. કોઇ કહે
 કોથાદિક કબે, મારગ લિક્ષાવૃત્તિ; તે મિથ્યા નવિ મારગ હોવે,
 જન મનની અનુવૃત્તિરે. જિન૦ વી૦ ૧૫. જો કબે મુનિ મારગ
 પાવે, બલક થાયે તો સારો; ભાર વહે જે તાવડે ભમતો, ખમતો
 ગાઢ પ્રહારોરે. જિન૦ વી૦ ૧૬. લહે પાપ અનુબંધી પાપે, બલ
 હણી જન લિક્ષા; પૂરવ ભવ વ્રત ખંડ ફળયે, પંથ વસ્તુની
 શિક્ષારે. જિન૦ વી૦ ૧૭ કોઇ કહે અમે લિંગે તરમું, જૈન
 લિંગ છે વારુ; તે મિથ્યા નવિ ગુણ વિહું તરિયે, ભુજવિષ્ણુ નતરે
 તારુરે. જિન૦ વી૦ ૧૮. કૂટલિંગ જિણુ, અગત વિડંબક, બાણી
 નમતા હોય; નિદંદસ બાણીને નમતાં, તિમજ કહ્યો તમ પોષરે.
 જિન૦ વી૦ ૧૯ શિષ્ય કહે જિમ જિન કહે પ્રતિમાને, જિનવર સ્થાપી
 નમિયે; સાધુ વેશ સ્થાપી અતિ મુંદર, તિમ અસાધુતાને નમિયેરે.
 જિન૦ વી૦ ૨૦. ભદ્રબાહુ ગુરુ બોળે પ્રતિમા, ગુણવંતી નહી
 હુંધ; લિંગ માંહે જો વાના દિસે, તે તો માન અદુષ્ટરે. જિન૦
 વી૦ ૨૧. કોઇ કહે જિન આળે માગી, સુક્તિ મારગ અમેલસું;

નિરગુણને પણ સાહેબ તારે, તસ ભક્તિ ગહગહિસું રે. જિનં વીં ૨૨. પાત્રી બોધ ન પાલે મૂરખ, માગે બોધ વિચારે; લહિયે તેહ કહો કુણ મૂલે, બોલ્યું ઉપદેશમાલેરે. જિનં વીં ૨૩. આણુ પાલે સાહેબ તૂસે, સકલ આપદા કાપે; આણુકારી જે જન માગે, તસ જસ લીલા આપે રે. જિનં વીં ૨૪.

દાસ બીજી

કોઈ કહે અમે શુરથી તરસું, જિમ નાવાથી લોહા રે; તે મિથ્યા ન લહે સહવાસે, કાચપાચની સોહા રે. શ્રી સીં ૧. શ્રી સીમંધર સાહેબ મુણને, ભરતશ્ત્રેત્રની વાતો રે; લહું દેવ કેવલ રતિ ઇણે યુગે, હું તો તુજ ગુણ રાતો રે. શ્રી સીં ૨. કોઈ કહે જે ગછથી ન ટળ્યા, તે નિર્ગુણ પણ સાધો રે; નાતિ માંહે નિર્ગુણ પણ ગણીયે, જશ નહીં નાતિબાધો રે. શ્રી સીં ૩. ગુણ અવગુણ ઇમ સરિયા કરતો, તે જિનશાસન વૈરી રે; નિર્ગુણ જો જિન છંદે ચાલે, તો ગછ થાયે સ્વૈરી રે. શ્રી સીં ૪. નિર્ગુણનો શુર પક્ષ કરે જે, તસ ગચ્છ ત્યજવો દાખ્યો રે; તે જિનવર મારગને પ્રાપ્ત, ગચ્છા આરે ભાખ્યો રે. શ્રી સીં ૫. વિષમ કાળમાં નિર્ગુણ ગચ્છે, કારણથી જો વસીયે રે; દ્રવ્ય થકી વ્યવહારે ચલીયે, ભાવે નવિ ઉલ્લસીયે રે. શ્રી સીં ૬. જિમ કુવૃષ્ટિથી નગર લોકને, ઘેલા દેખી રાજ રે; મંત્રી સહિત ઘેલા હોઈ છેદા, પશુ મનમાહે તાજ રે. શ્રી સીં ૭. ઇમ ઉપદેશપદે એ ભાખ્યું, તિહાં મારગ અનુસારિ રે; જાણીને ભાવે આહરીયે, કલ્પભાખ્ય નિરધારી રે. શ્રી સીં ૮. જ્ઞાનાદિક ગુણવંત પરસ્પર, ઉપગારે આહરવો રે; પંચ વસ્તુમાં ગચ્છ મુગુણને, અવર કહ્યો છે ત્યજવો રે. શ્રી સીં ૯. જે નિર્ગુણ ગુણ રત્નાકરને, આપ સરિખા દાખે રે; સમક્ષિ સાર રહિત તે જાણો, ધર્મદાશ ગણી ભાખે રે. શ્રી સીં ૧૦. કોઈ કહે જે બકુસ કુશીલા, મૂલોત્તર પઠિ સેવી રે; લગવર્ધ અંગે ભાખ્યા તેથી, અંતવાત નવિ લેવી રે. શ્રી સીં ૧૧. તે મિથ્યા નિઃકારણ સેવા; ચરણ ધાતીની ભાખી રે; મુનિને તેહ ન સંભવ માત્રે, સર્વમંદિર

આખી રે. શ્રી સીં ૧૨. પાંડ સેવા વચને તે જાણે, અતિથાર
ખહુ લાઈ રે; ભાવ ખહુલતેયે તે ટાળે, પંચ વસ્તુ મુનિ ધ્યાઈ રે.
શ્રી સીં ૧૩. ચહુઆ દોષ લગે તે છૂટે, અંચતને તતકાલે રે;
પચિછતે આકુટિયે કીધું, પ્રથમ અંગની લાલે રે. શ્રી સીં ૧૪.
પાયચિછત્તાદિક ભાવ ન રાખે, દોષ કરી નિઃસૂકો રે; નિદ્રધસ સેડીથી
હોકો, તે મારગથી ચૂકો રે. શ્રી સીં ૧૫. કોઈ કહે જે પાતિક
કીધાં, પડિછમતાં છૂટીજે રે; તે મિથ્યા ફલ પડિછમણાનું, અપુણ
કરંણથી લીજે રે. શ્રી ૧૬. મિથ્યા દુષ્કંડ દેઈ પાતિક, તે લવો
જે સેવે રે; આવશ્યક સાખે તે પરગટ, માયા મોસને સેવે રે.
શ્રી સીં ૧૭. મૂલ પદે પડિછમણું ભાળ્યું, પાત તણું અણુ કરવું
રે; શક્તિ ભાવ તણે અભ્યાસે, જે જસ અર્થે વરવું રે. શ્રી સીં ૧૮.

હાલ ત્રીણ

દેવ તુઝ સિદ્ધાંત મીઠો, એક મને ધરિયો; દુષ્ટ આલંબન
નિહાલી, કહો કેમ તરિયો. દેવ તુઝં ૧. દુષ્ટ આલંબન ધરે જે,
ભજન પરિણામિ; તેહ આવશ્યકે ભાંખ્યા, ત્યજે મુનિ નામિ. દેવ
તુઝં ૨. નિયત વાસ વિહાર ચેઈયિ, ભક્તિનો ધંધો; મૂઠ અનળ
લાલે થાપે, વિગય પડિબધો. દેવ તુઝં ૩. કહે ઉઝ વિહાર
ભાગા, સંયમ આચરિયો; નિયતવાસ ભજે ખહુ શ્રુત, મુણિઓ
જુંબુદરિયો. દેવ તુઝં ૪. ન જાણે તે ખીણ જંઘા, ખલ થિવિર
તેહો; ગોચરીના ભાગ કટપી, ખહુ રહ્યો જેહો. દેવ તુઝં ૫.
ચૈત્ય પૂજા મુક્તિ મારગ, આધુને કરવી; જિણે કીધી વચર મુનિ-
વર, ચૈત્ય વાસ ઠવી. દેવ તુઝં ૬. તીર્થ ઉત્તતિ અન્ય શાસન,
મલિનીતા ટાણે; પૂર્વ અવિચિત પુણ્ય મહિમા તેહ નવિ જાણે. દેવ
તુઝં ૭. ચૈત્ય પૂજા કરત મંચત, દેવ ભોઈ કહ્યો; મુલ મને પણ
માર્ગ નાશિ, મહાનિશીથે લહ્યો. દેવ તુઝં ૮. પુટ કારણ વિના
મુનિ નવિ, દ્રવ્ય અધિકારી; ચૈત્ય પૂજાયે ન પામે, ફલ અનધિકારી.
દેવ તુઝં ૯. માર્ગ અન્નિય પુત અનળ, લાલથી ભાગા; કહે
નિર્વ લાલે અંતુસા, ગોચરી ભાગા. દેવ તુઝં ૧૦ ન જાણે ગત

શિષ્ય અવમે, થિવિર બદ્ધ હીણો; સુગુણ પરિચિત મંયતિ કૃત,
 પિંડ વિધિ લીણો. દેવ તુઝં ૧૧. વિગય લેવી નિત્ય સૂજે, લદ્ધ
 પુદ્ધ ભણે; અન્નથા કિમ દોષ એહુનો, ઉદાયન ન ગણે. દેવ તુઝં
 ૧૨. ઉદાયન રાજર્ષિ તનુ નવિ, સીત લુક્ષ મહે; તેહ મજમાં
 વિગય સેવે, ધંચું તે ન લહે. દેવ તુઝં ૧૩. લોક આલંબને
 ભરિઓ, જન અસંયતને; તેહ જગમાં કાંઈ દેખે, ધરે તેહ મને.
 દેવ તુઝં ૧૪. શિથિલ આલંબન ગહે મુનિ, મંદ સવેગી; સંયતા
 લંબન મુજસ ગુણ, તીવ્ર સવેગી. દેવ તુઝં ૧૫.

ઠાણ થાથી

મુણજે સીમંધરસ્વામી, વળી એક કહું શિર નામી; મારગ
 કર્તાને શ્રેર, દુર્જન જે દુષણ હરે. ૧. કહે નિજ સાખે મત પાલે,
 પણ ધર્મદેશના ટાળો; જન મેસ્થાનું શું કામ, બહુ બોલ્યું નિંદા
 ઠામ. ૨. એમ કહેતાં મારગ ગોપે, બોલું દુષણ આરોપે; જે નિર્ભય
 મારગ બોલે, તે કહ્યો ક્ષીપને તોલે. ૩. અસાની ગારવ રસિયા, જે જન
 છે કુમતે ગ્રસીયા; તેહનો કુણ દારણુકાર, વિણ ધર્મદેશના સાર. ૪.
 ગીતારથ જપણાવંત, ભવભીરુ જેહ મહંત; તસ વયણે લોકે તરીયે,
 જેમ પ્રવહણુથી ભરદરીયે. ૫. બીલ તો બોલી ગોલે, શું કીજે નિર્ગુણ
 ટાલે; ભાષા કુશીલનો લેખો, જન મહાનિસીધે દેખો. ૬. જન મેલ-
 નની નહી ઇડા, મુનિ ભાખે મારગની રીહા; જો બહુ જન મુણવા
 આવે, તો લાભ ધર્મનો પાવે. ૭. તેહને જો મારગ ન ભાખે, તો
 અંતરાય ક્ષત્ર ચાખે; મુનિ શક્તિ છતી નવિ ગોપે, વારે તેહને
 શ્રુત કાંપે. ૮. નવિ નિંદા મારગ કહેતાં, સમપરિણામે ગહગહતાં;
 મુની અદ્યરિત મન રંગે. જોઈ લીજે પ્રીતે અંગે. ૯. કોઈ ભાખે
 નવિ સમજાયો, શ્રાવકને ગૂઢા ભાવો; તે જુઠ કહ્યા લદ્દકા, શ્રાવક
 મૂંઝે ગહિયફા. ૧૦. કહે કોઈ નવિ મિ જોડી, શ્રુતમાં નહી કાંઈ
 ખોડી; તે મિથ્યા ઉદ્ધત ભાવા, શ્રુત જસધિ પ્રવેશે નાવા. ૧૧.
 પૂરવ ચરીયે કીધી, નેહુ જો નવિ કરવી નિર્દા; તો મર્વે કીધા ધર્મ.
 નવિ ક્ષેવો જોયે મર્મ, ૧૨. પૂરવ શુધને બહુમાને, નિજ શક્તિ

મારગ જ્ઞાને; ગુરુ કુળ વાચીને જોડી, સુગતિ એહમાં નહીં જોડી. ૧૩. એમ શ્રુતનો નહીં ઉચ્છેદ, એતો એક દેશનો લેદ; એ અર્થ સુધી ઉદ્ધારે, લવિ વરતે શ્રુત અવ્યારે. ૧૪. ઇહાં દૂષણ એક કહાય, જે ખલને પીડા થાય; તો પણ એ નવી છોડીને, જો સત્જનને સુખ દીને. ૧૫. તે પુણ્યે હોસે તોપ, તેહને પણ ઇમ નહીં દોષ; ઉત્તમતાં હીયડે હીસી, જોઈ દીને પહેલી વીસી. ૧૬. કહે કોઈક જૂઠી રીતે, મુનિ લિષ્ટા લાંબે ભીતે; તે જુહું શુભમતિ ઇહે, મુનિ અંતરાયથી બીહે. ૧૭. જે જન છે અતિ પરિણામી, વળી જેહ નહીં પરિણામી; તેહને નિતે સમજાવે, ગુરુ કલ્પ વચન મન ભાવે. ૧૮. ખલ વચણ ગણે કુણ સૂરા, જે કાઠે પયમાં પૂરા; તુજ સેવામાં જો રહીયે, તો પ્રજુ જશ લીલા લહીયે. ૧૯.

હાલ પાંચમી

વિષમ કાળને જોરે કેઈ, ઉઘ્યા જડમલધારી રે; ગુરુગચ્છ છોડી મારગ લોપી, કહે અમે ઉચ્ચ વિહારી રે. ૧. શ્રી જિન તું આલંબન જગને, તુજ વિષુ કવણુ આધારો રે; લગત લોકને કુમતિ જલધિથી, બાંહિઅહિને તારો રે. શ્રી જિન ૦ ૨. ગીતાર્થ વિષુ ભલા ભમતાં, કષ્ટ કરે અભિમાને રે; પ્રાયેગંઢી લગે નવિ આવ્ય, તે ખૂતા અજ્ઞાને રે. શ્રી જિન ૦ ૩. તેહ કહે ગુરુગચ્છ ગીતાર્થ, પ્રતિબંધે શું કીજે રે; દર્શન જ્ઞાન ચરિત આદરિયે, આપે આપ તરીજે રે. શ્રી જિન ૦ ૪. નવિ જાણે તે પ્રથમ અંગમાં, આદિ ગુરુકુલ વાસો રે; કહ્યો ન તે વિષુ ચરણુ વિચારો, પંચાશક નય ખાસો રે. શ્રી જિન ૦ ૫. નિત્યે ગુરુકુલ વાસે વસણું, ઉત્તરાધ્યયને ભાખ્યું રે; તેહને અપમાને વળી તેહમાં, પાપ શ્રમણુપણું દાખ્યું રે. શ્રી જિન ૦ ૬. દશવૈકાલિકે ગુરુ શુશ્રૂષા, તસ નિંદા ફલ દાખ્યા રે; આવાંતિમાં દ્રહસમ સદગુરુ, મુનિકુલ મચ્છસમ ભાખ્યા રે. શ્રી જિન ૦ ૭. ગુરુ દષ્ટિ અનુસારે રહેતા, લહે પ્રવાદ પ્રવાદે રે; એ પણું અર્થ તિહાં મન ધરિયે, બહુ ગુણ સુગુરુ પ્રસાદે રે. શ્રી જિન ૦ ૮. મિત્ર વધે ગુરુ પાને વસ્તા; જે જિન ચાલન ચલે રે; દર્શન

નિર્મળ ઉચિત પ્રવૃત્તિ, શુભ રાગે અનુકૂલો રે. શ્રી જિન૦ ૯.
 વૈયાવચ્ચે પાતિક ત્રુટે, ખંતાદિક ગુણ શક્તિ રે; હિતોપદેશે સુવિ-
 હિત સંગે, પ્રહાર્યની ગુપ્તિ રે. શ્રી જિન૦ ૧૦. મન વાધે મૃદુ
 બુદ્ધિ કેરા, માર્ગ ભેદ ન હોવે રે; બહુ ગુણ જાણે એ અધિકારે,
 ધર્મ રચણ જે ભેવે રે. શ્રી જિન૦ ૧૧. નાણ તણો સંભાગી હોવે,
 સ્થિર મન દર્શન ચરિતેરે; ન ત્યજે ગુરુ કહિયે એ બુધ ભાખ્યું,
 આવશ્યક નિર્ચુકતે રે. શ્રી જિન૦ ૧૨. ભૌતપ્રતે જેમ બાણે હણતા,
 પગ અણકરસી સખરાદે, ગુરુ છાંડિ આહાર તણો ખપ, કરતા તેમ
 મુનિ નવરાદે. શ્રી જિન૦ ૧૩. ગુરુકુલ વાસે જ્ઞાનાદિક ગુણ, વાચ્ય-
 યમને વાધેરે, તે આહાર તણો પણ દ્રવણ, ખપ કરતાં નવિ બાધેરે.
 શ્રી જિન૦ ૧૪. ધર્મ રતન ઉપદેશ પદાદિક, જાણી ગુરુ આહરવોરે;
 ગચ્છ કહ્યો તેહનો પરિવારો, તે પણ નિત અનુસરવોરે. શ્રી જિન૦
 ૧૫. સારણ વારણ પ્રમુખ લહીને, મુક્તિ માર્ગ આરાધેરે; મુખ
 વીર્ય તિહાં સુવિહિત કિરિયા, દેખાદેખે વાધેરે શ્રી જિન૦ ૧૬.
 જલધી તણો સંજ્ઞાલ અસહતા, જેમ નીકળતા મીનોરે, ગચ્છ સાર-
 ણાદિક અણસહતા, તિમ મુનિ દુખિયા દીનોરે. શ્રી જિન૦ ૧૭.
 કાક નર્મદાતટ જેમ મૃદી, મૃગ તૃષ્ણા જળે જતારે; દુઃખ પામ્યા
 તેમ ગચ્છ તણને, આપ મતિમુનિ થાતારે. શ્રી જિન૦ ૧૮. પાળ
 વિના જેમ પાણી ન રહે, છવ વિના જેમ કાચારે; ગીતાર્થ વિણ
 તેમ મુનિ ન રહે, જૂઠું કષ્ટની માચારે. શ્રી જિન૦ ૧૯. અંધ
 પ્રતે જેમ નિર્મળ લોચન, મારગમાં લઈ જાયરે; તેમ ગીતાર્થ
 મૂરખ મુનિને, દૃઢ આલંબન થાયરે. શ્રી જિન૦ ૨૦. સમભાષી
 ગીતાર્થ નાણી, આગમ માંહે લહિયેરે; આતમ અરશી શુભમતિ
 સત્જન, કહે તે વિણ કેમ રહિયેરે શ્રી જિન૦ ૨૧. લોચન આલ-
 બન જિન શાસન, ગીતાર્થ છે મેલીરે, તે વિણ મુનિ ચઢતી
 સંયમની, આરોહ કેમ સેલીરે. શ્રી જિન૦ ૨૨. ગીતાર્થને મારગ
 પૂછી, છાડી જે ઉન્માદોરે; પાલે કિરિયા તે તુજ લક્ષિત, પામે
 જગ જથ વાદોરે. શ્રી જિન૦ ૨૩.

ઢાલ છૂટી

પ્રથમ જ્ઞાન ને પછે અહિંસા, દશવૈકલિક આધિરે; જ્ઞાનવંત
 તે કારણુ લજિયે, તુજ આણા મન રાખીરે. સાં ૧ મુણુજેરે. ૧. દ્રવ્ય
 ક્ષેત્રને કાળ ન જાણે, ભાવ પુરુષ પડિ સેવરે; નવિ ઉત્સર્ગ લહે
 અપવાદહુ, અગીતાર્થ નિત મેવરે સાં ૨ સચિત્ત અચિત્ત મિશ્ર
 નવિ જાણે, કલ્પ અકલ્પ વિચારરે; યોગ્ય ન જાણે નિજ નિજ કામે,
 દ્રવ્ય યથાસ્થિત સારરે. સાં ૩ ક્ષેત્ર ન જાણે તેહુ યથાસ્થિત, જનપદ
 અધ્વ વિશેષરે; મુલિક્ષ દુર્લિક્ષ કલ્પ ન જાણે, કાળ વિચાર અશેષરે. સાં
 ૪. ભાવ હિંક ગિલાણુ ન જાણે, ગાદ અગાદહુ કલ્પ રે; ખમતો અખ-
 મતો જન ન લહે, વસ્તુ અવસ્તુ અનલ્પરે. સાં ૫. જે આકુટી
 પ્રમાદે દર્પે, પડિ સેવા વળી કલ્પરે; નવિ જાણે તે તાસ યથાસ્થિત,
 પાયેચ્છિત્ત વિકલ્પરે. સાં ૬. નયણુ રહિત જેમ અનિપુણુ દેશે,
 પંથ નહું જેમ સશ્ચરે; જાણે હું કામે પોચાણુ, પણ નહિ તેહ
 સમશ્ચરે. સાં ૭. અગીતાર્થ તેમ જાણે ગરવે, હું અલણુ સવિ
 ગચ્છરે; પણ તસ પાસે ગુણુ ગણુ આસે, હોઈ ગલાગલ મચ્છરે.
 માં ૮. પચ્છિતે અતિ માત્ર દીએ જે, અપચ્છિત્તે પચ્છિત્તરે;
 આસાયણુ તસ સુત્રે જોલી, આસાયણુ મિચ્છત્તરે. સાં ૯. તવસી
 અખહુ શ્રુત વિચરતો, કરી દોષની શ્રેણિરે; નવિ જાણે તે કારણુ
 તેહને, કેમ વાપે ગુણુ શ્રેણિરે, માં ૧૦ માર્ગ માત્ર જાણે જેમ
 પંથી, ત. લહી તાસ વિશેષરે; લિંગાચાર માત્ર તે જાણે, પામે મૂઠ
 કલેશરે. સાં ૧૧. ભેદ લહ્યા વિણુ, નાના પરિણુતિ, મુનિ મનની
 ગંત જોધરે; જિણુ રાતા જિણુ તાતા થાતા, અતે ઉપાઈ વિરોધરે.
 સાં ૧૨. પ્રથમ સમ પામર આદરતાં, મણિ, સમ ગુપ્ત જન
 છોડિરે; ભેદ લહ્યા વિણુ આગમ સ્થિતિનો, તે પામે ખહુ જોડિરે.
 માં ૧૩. જ્ઞાન લક્ષિત લાંછ અણુલહેતાં, જ્ઞાન તણે ઉપચારરે;
 આરાસારે માગ્ગ લોપે, ચરણુ કરણુનો મારરે. સાં ૧૪. ઉત્કર્ષિ તેહને
 ને શિશા, ઉદાસીન જે નાંરે; પુરુષ વચન તેહને તે જોલે, અંગ
 કહે આચાર રે. માં ૧૫. અમ. સરિખાહો, જે તુમ જાણે, નહી

તોસ્યા તુમ યોલરે; એમ બાળી બત્યાદિક દ્વપણ, કાદે તેહ નીટો-
લરે. સાં ૧૬. પાત્રથ્યાદિક દ્વપણ કાલી, હિલે જ્ઞાની તેહરે; યથા
છંદતા વિણુ ગુરૂ આણા, નવિ બાણે નિજને હરે. માં ૧૭. જ્ઞાનીથી
તેમ અલગા રહેતા, હંસ થકી જેમ કાકરે; ભેદ વિનયના બાવન
ભાખ્યા, ન લહે તસ પરિપાકરે. સાં ૧૮ સર્વ, ઉદ્યમે પણ તમ
બહુ ફલ, પડે કષ્ટ અજ્ઞાણુરે; સૂત્ર અભિજ્ઞ તણે અનુસારે, ઉપદેશ-
માલા વાણીરે. ૧૯. તે તો કમળ ભાવે એકાકી, આવે તેહને જીતરે;
વામ્ય કુવાસન જે અકવાસન, દેશારાધક ઉત્તરે. સાં ૨૦. અજ્ઞાની
ગુરૂ તણે નિયોગે, અથવા શુભ પરિણામ રે; કમ્મપયડી સામે
સુદૃષ્ટિ, કહિયે એહનો ઠામ રે. માં ૨૧ જે તો હઠથી ગુરૂને છાંડિ,
ભક્ત અરણુ પરિણામ રે; સર્વ ઉદ્યમે પણ તસ નિશ્ચય, કાંઈ ન આવે
ઠામ રે. સાં ૨૨. આણુરૂથી વિણુ અરણુ નિવેધે, પંચાશ કે હરિ-
ભક્ત રે; વ્યવહારે તો થોડું લેજે, જેહ સક્ષરે સદ રે. સાં ૨૩.
શિષ્ય કહે જે ગુરૂ અજ્ઞાની, ભજતા ગુણુનિધિ બાણી રે; જે સુવા-
સના તો કિમ ત્યજતા, તેને અવગુણુ બાણી રે. સાં ૨૪. ગુરૂ યોદ્ધે
શુભવાસન કહિયે, પત્તવણિજન્મસુ ભાવ રે; તે આયત્તપણે છે આઘે,
જશ મને ભદ્રક ભાવે રે. સાં ૨૫. સૂધુમાની સધુ થાતા, અહિ
ભંગી આચાર રે; ગુરૂ કહણે તેહમાં ફલ બાણી, લહીયે મુજશ
અપાર રે. સાં ૨૬.

ઢાલ સાતમી

કોઈ કહે ગુરૂગચ્છ ગીતારથ સારથ શુદ્ધ, માત્ર પણ નવિ, દિસે
જેતાં કોઈ વિષુદ્ધ; નિપુણ સહાય વિના કહ્યો સૂત્રે એક વિહાર,
તેહથી એકાકી રહેતાં નહીં દોષ લગાર. ૧. અણુદેખતા આપમાં તે
સવિ ગુણુનો યોગ, કિમ બાણે પરમાં વ્રત ગુણુનો મૂલ વિયોગ;
છેદ દોષતાઈ નવિ કહ્યા પ્રવચને મુનિ દુઃશીલ, દોષ લવે પણ ચિર
પરિણામી બહુસ કુશીલ. ૨. જ્ઞાનાદિક ગુણુ પણ ગુરુવાદિક માંહે જોય,
સર્વ પ્રકારે નિર્ગુણુ નવિ આદરવો હોય; તે છાંડે ગીતારથ જે
બાણે વિધિ સર્વ, જ્ઞાનૌપધ દૃષ્ટાંતે મૂઢ ધરે મન ગર્વ. ૩.

તે કારણ ગીતારથને છે એક વિહાર, અગીતારથને સર્વ પ્રકારે તે સાર; પાપ વરજતો કામ અસજતો ભાખ્યો જેહ, ઉત્તરાધ્યયને ગીતારથ એકાકી તેહ. ૪. પાપ તાણું પરિવર્જનને વળી કામ અસંગ, અજ્ઞાનીને નવિ હુએ તે નવિ બાણે ભંગ; અજ્ઞાની શું કરશે શું લેશે શુભ પાપ, દશવૈકલિક વયણે પંચાશક આલાપ. ૫. એક વિહારે દેખો આચારે સંવાદ, બહુ ક્રોધાદિક દૂષણ વળી અજ્ઞાન પ્રમાદ; વલિય વિશેષે વાર્યો છે અવ્યક્ત વિહાર, પંખી પોત દટાંતે બાણો પ્રવચન સાર. ૬. એકાકિને સ્ત્રી રિપુધાન તણો ઉપધાત, ભિક્ષાની નવિ શુદ્ધિ મહામનનો પણુ ધાત; એકાકિ સ્વચ્છંદપણે નવિ પામે ધર્મ, નવિ પામે પૃથ્વિદિકવિણુ તે પ્રવચન મર્મ. ૭. સુમતિ ગુપતિ પણુ ન ધરે એકાકી નિઃશંક, ભાવ પરાવર્તે આલંબન ધરે સંપર્ક; જુદા જુદા થાતા થિવિર કલ્પનો ભેદ, ડોલાએ મન લોકના થાએ ધર્મ અચ્છેદ. ૮. ટોલે પ્રણુ ને લોલે અંધ પ્રવાહ નિપાંત, આણાવિણુ નવિ સંઘ છે અસ્થિતણો સંઘાત; તો ગીતારથ ઉદ્ધરે જેમ હરી જળથી વેદ, અગીતારથ નવિ બાણે તે સવિ વિધિનો ભેદ. ૯. કારણથી એકાકીપણું પણુ ભાખ્યું તાસ, વિષમ કાળમાં તો પણુ રૂઠો લેળો વાસ; પંચ કલ્પ ભાખ્યે ભવ્યું આતમ રક્ષણુ એમ, શાલિ એરંઠતણે એમ ભાંગે લહિએ એમ. ૧૦. એકાકી પાસથો સ્વચ્છંદો ગત યોગ, હાણવાસી ઉસન્નો બહુ દૂષણ સંયોગ; ગરજવાસી અણુયોગી ગુરૂ સેવી વળી હોય, અનિયત વાસી આઉતો બહુ ગુણ એમ ભેય. ૧૧. દોષહાણી ગુણ વૃદ્ધિ જયણા ભાખે સુરિ, તે શુભ પરિવારે હુએ વિધન ટલે સવિ હર; દેવ દેસે ને આંગણે તુજ કરૂણા સુરવેળ, શુભ પરિવારે લહિએ તો સુખ જસ રંગરેલ. ૧૨.

હાલ આકર્ષી

કોઈ કહે સિદ્ધાંતમાંજ, ધર્મ અહિંસા સાર; આદરિયે તે એકલીજ, ત્યજીયે બહુ ઉપચાર; મનમોહન જિનજી, તુજ વયણે મુઝ રંગ. ૧. નવિ બાણે તે સર્વ ત્યજીને, એક અહિંસા રંગ;

કેવલ લૌકિક નીતિ હોવે, લોકોત્તર પંથ ભંગ. મન૦ ૨. વનમાં વસતા બાળ તપસ્વી, યુરુનિશ્ચા વિષુ સાધ; એક અહિંસાએ તે રાત્રે, ન લહે મર્મ અગ્રાધ. મન૦ ૩. જ્યાદિક જેમ બાળ તપસ્વી, અણુઅણુતો મૃદ; ગુરુ લઘુ ભાવ તથા અણુલહેતો, ગુરુવર્જિત મુનિગૃહ. મન૦ ૪. ભાવ મોચક પરિણામ સરિખો, તેહનો શુભ ઉદ્દેશ; આણા રહિતપણે ભાણીજે, ભેદ પદ ઉપદેશ. મન૦ ૫. એક વચન બાલીને છાંડે, બીજા લૌકિક નીતિ; સકલ વચન નિજ કામે ભેડે, એ લોકોત્તરનીતિ. મન૦ ૬. જિનશાસન છે એક ક્રિયામાં, અન્ય ક્રિયા સંબંધ; જેમ ભાળી જે ત્રિવિધ અહિંસા, હેતુ સ્વરૂપ અનુબંધ. મન૦ ૭. હેતુ અહિંસા જયણ રૂપે, જંતુ અઘાત સ્વરૂપ; ફલ રૂપે જે તેહ પરિણમે, તે અનુબંધ સ્વરૂપ. મન૦ ૮. હેતુ સ્વરૂપ અહિંસા આપે, શુભ ફલ વિષુ અનુબંધ; દંઢ અજ્ઞાન થકી તે આપે, હિંસાનો અનુબંધ. મન૦ ૯. નિન્હવ પ્રમુખ તણી જેમ કિરિયા, જેહ અહિંસા રૂપ; સુર દુરગતિ દેઈ તે પાડે, દુત્તર ભવજલ રૂપ. મન૦ ૧૦. ફર્ખલ નમ્રમાસ ઉપવાસી, ભે છે માયા રંગ; તો પણ ગર્ભ અનંતા લેશે, બોલે બીજું અંગ. મન૦ ૧૧. નિહિત આચરે જિન શાસન, જેહને હીલે લોક; માયા પહેલી તસ અજ્ઞાને, સર્વ અહિંસા ફેક. મન૦ ૧૨. સ્વરૂપથી નિરવધત થાજે, છે કિરિયા સાવધ; જ્ઞાન શક્તિથી તેહ અહિંસા, દિએ અનુબંધે સઘ. મન૦ ૧૩. જિનપૂજા અપવાદ પદાદિક, શીલ મતાદિક જેમ; પુણ્ય અનુત્તર મુનિને આપી, દિએ શિવપદ બહુ ખેમ. મન૦ ૧૪. એહ ભેદ વિષુ એક અહિંસા, નવિહોવો ચિરચંભ; યાવત યોગ ક્રિયા છે તાવત, બોલ્યો છે આરંભ. મન૦ ૧૫. લાગે પણ લગવે નહિ હિંસા, મુનીએ માયાવાણિ; શુભ કિરિયા લાગી જે આવે, તેમાં તો નહી હાણિ. મન૦ ૧૬. હિંસા માત્ર વિના ભે મુનિને, હોય અહિંસક ભાવ; સૂક્ષ્મ એકેન્દ્રિને હોવે, તો તે શુદ્ધ સ્વભાવ. મન૦ ૧૭. ભાવે જેહ અહિંસા માને, તે સવિ ભેડે કામ; ઉત્સર્ગે અપવાદે વાણી, જિનની નાણે ભમ. મન૦ ૧૮. ઠાઈ કહે ઉત્સર્ગે આણા, છાંદો છે અપવાદ; તે મિથ્યા

અણ પામે અર્થે, માધારણુ વિધિવાદ. મન૦ ૧૯. મુખ્યપણે જેમ ભાવે આણા, તેમ તસ કારણુ તેહ; કાર્ય ઇચ્છતો કારણુ ઇચ્છે, એ છે શુભ મનિરેહ. મન૦ ૨૦. કલ્પે વચન કહ્યુ અપવાદે, તે આણાનું મૂલ; મિશ્ર પક્ષ તે મુનિને ન ઘટે, તેહ નહીં અનુકૂલ. મન૦ ૨૧. અપુનર્જ ધકથી માડીને, જાવ ચરમ ગુણુકાણુ; ભાવ અપેક્ષાયે જિન આણા, મારગ ભાષા જાણુ. માન૦ ૨૨. એક અહિંસામા જે આણા, ભાષે પૂરવ સરિ; તે એકાત મતિ નવિ અહિંયે, તિહાં નયવિધિ છે ભૂરિ. મન૦ ૨૩. અત્તમ ભાવ હિંસ નથી, હિંસા સઘલાએ પાપ સ્થાન; તેહ થકી વિપરીત અહિંસા, તાસ વિરહનું ધ્યાન. મન૦ ૨૪. તમ ઉપાય જે જે આગમમાં, બહુ વિધ છે વ્યવહાર; તે નિરોધ અહિંસા કહિયે, કારણુ ફલ ઉપચાર. મન૦ ૨૫. જીવ અજીવ વિષય છે હિંસા, નૈગમ નયમત જુત; સંગ્રહ વ્યવહારે ખટકાયે, પ્રતિજીવે રૂણુ મૂત. મન૦ ૨૬. આત્મરૂપ શબ્દ નય તિને, માને એમ અહિંસ; એાધવૃત્તિ જોઈને લહિયે, સુખ જસ લીલ પ્રશંસ. મન૦ ૨૭.

હાલ નવમી

કોઈક સૂત્રજ આદરે, અર્થ ન માને સાર; જિનજી. આપમતિ અવકું કરે, જલ્લા તેહ ગમાર; જિનજી. તુજ વચણે મન રાખીયે. ૧. પ્રતિ-મા લોપે પાપીઆ, યોગ અને ઉપધાન; જિં શુરનો વાસ ન સિર ધરે, માયાવિ અજ્ઞાન. જિં તુજ૦ ૨. આચરણા તેહની નવિ, કેતિ કહીયે દેવ, જિં નિત ત્રુટે છે સાધતા, શુર વિણુ તેહની દેવ. જિં તુજ૦ ૩. વૃત્તિ પ્રમુખ જોઈ કરી, ભાષે આગમ આપ; જિં તેહજ મૂઢા એાલયે, જેમ કુપુત્ર નિજ બાપ જિં તુજ૦ ૪. વૃત્ત્યાદિક અણુમાનતા, સૂત્ર વિરાધે દીન; જિં સૂત્ર અર્થ તદ્દુ ભય થકી, પ્રત્યનીક કહ્યા તીન. જિં તુજ૦ ૫. અક્ષર અર્થજ એકલો, જે આદરતા ખેમ; જિં ભગવર્ધ અંગે ભાષિજો, ત્રિવિધ અર્થ તો કેમ. જિં તુજ૦ ૬. સૂત્ર અર્થ પહેલો ળીજો, નિજમુખીયે મીશ; જિં નિર્વિશેષ ત્રીજો વળી, ઈમ ભાષે જગદીશ. જિં તુજ૦ ૭. છાયા નર ગાલે

ચલે, રહે સ્થિતિ તસ જેમ; જિં સુત્ર અરથ ચાલે ચલે. રહે
 સ્થિતિ તસ તેમ. જિં તુઝ ૮. અર્થ કહે વિધિ વારણા,
 ઉભય સુત્ર જેમ ઠાણુ, જિં તેમ પ્રમાણુ મામાન્યથી, નવિ પ્રમાણુ
 અપ્રમાણુ જિં તુઝ ૯. અથ પગુ જેમ જે મલે, ચાલે અસ્થિત
 ઠાણુ, સુત્ર અર્થ જેમ જાણીયે, કપ ભાષ્ય નિવાણુ જિં તુઝ ૧૦.
 વિધિ ઉદ્યમ ભયવર્ણના, ઉત્તમગડુ અપવાદ, જિં તદુભય અર્થે
 જાણીયે, સુત્ર ભેદ અવિવાદ જિં તુઝ ૧૧ એહ ભેદ જાણ્યા
 વિના, કપા મોડ લહુ ત, જિં ભગંતર પ્રમુખે કરી, ભાષ્યુ
 ભયવર્ધ તંત જિં તુઝ ૧૨. પરિવાસિત વારી કરી, લેપન અશન
 અશેષ, જિં કારણથી અતિ આદર્યા, પંચ કલ્પ ઉપદેશ. જિં
 તુઝ ૧૩. વર્ષાગમન નિવારીયુ, કારણુ ભાષ્યુ તેહ, જિં ઠાણુ
 શ્રમણી તણુ, અવલખાદિક જેહ જિં તુઝ ૧૪ આધા કર્મક્રિકે
 નહી, બધ તણો એકત, સુયગડે તે કેમ ઘટે, વિષુ વૃત્તક્રિકે
 તત. જિં તુઝ ૧૫. વિહરમાત ગણુધર પિતા, જિન જનકાદિક
 જેહ; ક્રમ વળી આવશ્યક તણો, સુત્ર માત્ર નહી તેહ. જિં તુઝ ૧૬.
 અર્થ વિના કેમ પામીયે, ભાવ સકલ અનિબદ્ધ; જિં શુદ્ધ
 મુખ વાણી ધારતા, હોવે સર્વ સુખદ જિં તુઝ ૧૭. પુસ્તક
 અર્થ પરપરા, સમ્મલી જેહને હાથ, જિં તે સુવિહિત અણ
 માનતા કેમ રહેસે નિજ આથ જિં તુઝ ૧૮. મદ્યુર પાસે
 શિખતાં, અર્થ માંહે ન વિશેષ; જિં હેતુ વાદ આગમ પ્રતે, જાણે
 જેહ સુખોધ. જિં તુઝ ૧૯. અર્થે મત ભેદાદિકે, જેહ વિશેષ
 ગણુત, જિં તે મૂત્રે પણ ફેખશે, જે જોશે એકત. જિં તુઝ ૨૦.
 સંહરતા જાણે નહી, વીર કહે એમ કલ્પ, જિં સંહરતા
 પણ નાણુનો, પ્રથમ અગ છે જલ્પ જિં તુઝ ૨૧. ઋષલ ફટ
 અડ જોયણો, જંબુ પત્તત્તિ સાર; જિં જ્યાર વળી પાઠાતરે, મૂલ
 કહે વિસ્તાર જિં તુઝ ૨૨ સત્તાવન સય મહિને, મણુનાણી
 સમવાય; જિં આઠસયા સાતા કહે, એ તો અવર ઉપાય. જિં
 તુઝ ૨૩ ઉત્તરાધ્યયને સ્થિતિ કહી, અતરમુદ્દર્ત જઘન્ય; વેદ-

નીચની જારતે, પદ્મવલ્લભાં અન્ન. જિં તુજ ૨૪. અનુભોગ દ્વારે
કલ્યા, જધન નિશ્ચેપાચાર, જિં જ્ઞાદિક તો નવિ ઘટે, દ્રવ્ય ભેદ
આધાર જિં તુજ ૨૫. એમ બહુ વચન નયતરે, કોઈ વાચના
ભેદ; એમ અર્થે પણ જાણીયે, નવિ ધરીયે મન ભેદ. જિં તુજ ૨૬.
અર્થકારથી આજના, અધિક્ષ ગુણમતિ કોણ, જિં તોલે
અમિય તણે નાહ, આવે કહિયે લૂણ જિં તુજ ૨૭ ગળ
'સરીધુ' જૂત છે, મંત્રી સરીખો અર્થ; જિં એમ એકે હેતીઓ,
દ્વિએ સંસાર અનર્થ. જિં તુજ ૨૮. જે મમતોલે આચરે, સૂત્ર
અર્થ શું પ્રીતિ; જિં તે તુજ કણ્ણાયે વરે. સુખ જશ નિર્મલ
નીતિ. જિં તુજ ૨૯.

હાલ દશમી

જ્ઞાન વિના જે જીવને રે, ક્રિયામાં છે દોષ રે; કર્મ ખંધ છે
તેહથી રે, નહિ સમસુખ સંતોષરે; પ્રભુ તુજ વાણી મીઠી રે ૧.
મુજ મન મહેજ મુહાય રે, અમીયસમી મન ધારતા રે; પાપ તાપ
સવિ જાય રે, પ્રભુ તુજ વાણી મીઠી રે. ૨. લોક પતિ કિરિયા કરે
રે, મન મેલે અત્રાણ રે; લપ ઇચ્છાના જોરથી રે, વિષુ શિવ
મુખ વિત્રાણ રે. પ્રં મું ૩ કામ કુંલ સમ ધર્મતું રે, મૂલ કરી
એમ તુચ્છ રે; જન રંજન કેવલ લહે રે, ન લહે શિવતરુ શુચ્છ રે.
પ્રં મું ૪. કણ્ણા ન કરે હીનની રે, વિષુ પણિહાણ સનેહ રે; દેવ
ધરેતા તેહ શું રે, હેઠા આવે તેહરે પ્રં મું ૫ એક કાજમાં નવિ
ધરે રે, વિષુ પ્રવૃત્તિ સ્થિર લાપ રે; જિહા તિહાં મોહું ઘાલતાં રે,
ધારે ઠોર સ્વભાવ રે. પ્રં મું ૬. વિના વિધન જય મંધુને રે, નવિ
અવિગ્ઢન પ્રયાણ રે; કિરિયાથી શિવપુરી હોય રે, કેમ જાણે અત્રાણ રે.
પ્રં મું ૭. શીત તાપ મુખ વિધન છે રે, જાહેર અંતર વ્યાધિ
રે; મિથ્યા દર્શન એહની રે, માત્ર મૃદુ મધ્યાધિ રે. પ્રં મું ૮.
આમન અશન જ્યાદિકે રે, ગુરુ યોગે જય તાસ રે; વિધન જોર
એ નવિ ટળે રે, વગર જ્ઞાન અભ્યાસ રે. પ્રં મું ૯. વિનય અધિક
ગુણે સાધુનો રે, મધ્યમનો ઉપગાર રે; સિદ્ધિ વિના હોવે નહી રે,
કૃપા હીનની માર રે. પ્રં મું ૧૦ વિષુ વિનિયોગ ન સંભવે રે,

પરને ધર્મે યોગ રે; તેહ વિના જનમાંતરે રે, નહિ સંતતિ સંયોગ
 રે. પ્ર૦ મુ૦ ૧૧. કિરિયામાં ખેદે કરી રે દહતા મનની નાહિ રે;
 મુખ્ય હેતુ તે ધર્મનો રે, જેમ પાણી કૃષિ માંહિ રે. પ્ર૦ મુ૦ ૧૨.
 બેઠા પાણુ જે ઉપજે રે, કિરિયામાં ઉદ્ધેગ રે; યોગદેવથી તે ક્રિયા રે,
 રાજ વેઠ મમ વેગ રે. પ્ર૦ મુ૦ ૧૩. જમથી જેહ ન આંખરે રે,
 કાંઈ અકૃત કૃત કાજ રે; તેહથી શુભ કિરિયા થકી રે, અર્થ
 વિરોધી અકાજ રે. પ્ર૦ મુ૦ ૧૪. ગ્રાંતવાહિતા વિષુ હોવે રે;
 જે યોગે ઉત્થાન રે; ત્યાગ યોગ છે તેહથી રે, અણછંડાતું ધ્યાન
 રે. પ્ર૦ મુ૦ ૧૫ વિચે વિચે ખીજા કાજમાં રે, જાએ મન તે
 ખેપ રે; ઉખાગુતા જિમ શાલિનું રે, ફલ નહી તિહાં નિર્લેપરે. પ્ર૦
 મુ૦ ૧૬. એકજ હામે રંગથી રે, કિરિયામાં આમંગ રે; તેહજ
 ગુણકાણે થિનિ રે, તેહથી ફલ નહી ચંગ રે. પ્ર૦ મુ૦ ૧૭. માંડી
 કિરિયા અવગણી રે, ખીજે હામે હુર્ષ રે; છુટ અર્થમાં જાણીયે રે,
 અંગારાનો વર્ષ રે. પ્ર૦ મુ૦ ૧૮. રોગ હોએ મમજણુ વિના રે,
 પીડા ભગ સુરુપ રે; શુદ્ધ ક્રિયા ઉચ્છેદથી રે, તેહ વધ્ય ફલ રુપ
 રે. પ્ર૦ મુ૦ ૧૯. માન હાનિથી દુઃખ દીએ રે, અંગ વિના જેમ
 ભોગ રે; શાંતોદાત્તપણા વિના રે, તેમ કિરિયાનો યોગ રે. પ્ર૦
 મુ૦ ૨૦. શાંત તે કપાય અભાવથી રે, જે ઉદાત્ત તે ગંભીર રે;
 કિરિયા દોષ ત્યજી લહેરે, તે સુખ જશ ભર ધીર રે. પ્ર૦ મુ૦ ૨૧.

હાલ અચારમી

એકવીસ ગુણ પરિણમે, જાસ ચિત્ત નિત મેવ; ધરમ રતનની
 યોગ્યતા, તાસ કહે વં દેવ ૧. યુદ્ધનહી વળી રૂપનિધિ, સોમ્મ જન
 પ્રિય ધન્ય; કર નહી ભીરૂ વળી, અસઠ સારદખિન્ન ૨. લજ્જાલુઓ
 દયાલુઓ, સોમેદિહિ મજ્જીઅથ; ગુણરાગી સતકથ સુપજ્જ, દીરઘદ-
 રશિઅથ. ૩. વિશેષજ વૃદ્ધાનુગત, વિનયવંત કૃતજાણુ; પરહિતકારી
 લખ્ખ લખ્ખ, ગુણ એકવીસ પ્રમાણ. ૪. યુદ્ધ નહી તે જેહ મને,
 અતિગંભીર ઉદાર; ન કરે જન ઉતાવલો, નિજપરનો ઉપગાર. ૫.
 શુભ સંઘવણી રૂપનિધિ, પ્રણ અંગ ઉપંગ; તે સમરથ સેજે ધરે,

ધર્મ પ્રલાવન ચંગ. ૬. પાપ કર્મ વરતે નહીં, પ્રકૃતિ સૌમ્ય જગમિત્ત; સેવનીક હોવે સુખ, પરને પ્રસન્ન નિમિત્ત. ૭. જન વિરુદ્ધ સેવે નહીં, જન પ્રિય ધર્મે સૂર; મલિન બાવ મનથી તણ, કરી શકે અકુર. ૮. ઈહ પરલોક અપાયથી, ખાંદે ભીરુક જોડ; અપયશથી વળી ધર્મનો, અધિકારી છે તેડ. ૯. અસહ ન વંચે પર પ્રતે, લહે કીર્તિ વિશ્વાસ; લાવતાર ઉદમ કરે, ધર્મ હામ તે ખાસ. ૧૦. નિજ કાર્ય છાંડી કરી, કરે અન્ય ઉપકાર; સુદ ખિન્ન જન મર્વને, ઉપાદેય વ્યવહાર. ૧૧. અંગીકૃત ન ત્યજે ત્યજે, લગ્ન-લુચ્ચો અકાજ; ધરે દયાલુ ધર્મની, દયા મૂલની લાજ. ૧૨. ધર્મ મર્મ અવિતત્ય લહે, સોમદિઠિ મર્જેત્ય; ગુણ સંયોગ કરે સદા, વરજે દોષ અશુ-ત્ય. ૧૩. ગુણરાગી ગુણ સંબંધે, ફસે ન ગુણ અનંત; ઉવેખે નિર્ગુણ સદા, બહુ માને ગુણવંત. ૧૪. અશુભ કથા કલુષિત મતિ, નાસે રતન વિવેક; ધર્મમાર્થિ સત કથ હુચે, ધર્મ નિદાન વિવેક. ૧૫. ધર્મ-શીલ અનુકૂલ યશ, સદાચાર પરિવાર; ધર્મ સુપજખ વિધને રહિત, કરી શકે તે સાર. ૧૬. માંડે સવિ પરિણામ હિત, દીરઘ દર્શી કામ; લહે દોષ ગુણ વસ્તુના, વિશેષજ ગુણધામ. ૧૭. વૃદ્ધાનુગત મુસંગતે, હોવે પરિણત બુદ્ધિ; વિનયવંત નિયમાં કરે, જ્ઞાનાદિકની શુદ્ધિ. ૧૮. ગુણ જોડે ગુરૂ આદરે, તત્વબુદ્ધિ કૃત બાણ; પરહિતકારી પર પ્રતે, થાયે માર્ગ મુગ્ધાણ. ૧૯. શીખે લખે સુખે સકલ, લબ્ધ લક્ષ શુભ જાજ. એમ એકવીસ ગુણે વર્ણો, લહે ધર્મતું રાજ. ૨૦. પ્રવણ ગુણ ઉત્તમ કહ્યો, મધ્યમ પાદે હીન; અર્ધ હીન જઘન્ય જન, અપર દરિદ્રો દીન. ૨૧. અરજેવરણ પાપને, એહ ધર્મ સામાન્ય; પ્રભુ તુમ ભક્તિ જગ લહે, તેહ હોએ જન માન્ય. ૨૨.

હાલ પારમી

એકવીસ ગુણ જેણે લઘ્યા, જે નિજ મર્યાદામાં રહ્યા; તેહ બાવ શ્રાવકના લહે, નસ લક્ષણ એ તું પ્રભુ કહે. ૧. કૃતમત કર્મો શીલાધાર, ગુણવંતોને ઝગ્ન વ્યવહાર; ગુરૂ સેવીને પ્રવચન દક્ષ, શ્રાવક ભાવે એ પ્રત્યક્ષ. ૨. શ્રવણ બાણણા ગ્રહણ ઉદાર, પડિ

સેવા એ ચાર પ્રકાર; પ્રથમ ભેદના મન ધારીયે, અર્થ તાસ ઈમ
 અવતારીયે. ૩. બહુ માને નિમુણે ગિયથ, પાસેભંગાદિક બહુ
 અથ; જાણે ગુરૂ પાસે મત ગ્રહે, પાલે ઉપસર્ગાદિક સહે. ૪. સેવે
 આય તણા ઉદ્દેશ; પરગ્રહ તજે અણુસડવેસ; વચન વિકાર ત્યજે
 શિશુલીલ, મધુર ભણે એ ખટ વિધ શીલ. ૫. આયતને સેવે ગુણ-
 પોષ, પરગ્રહ ગમને વાધે દોષ; ઉદ્દેશવેષ ન શોભા લાગ, વચન
 વિકારે જાગે રાગ. ૬. મોહ તણા શિશુલીલાલિંગ, અનર્થ કંડ અછે
 એ અંગ; કઠિણ વચનનું જલ્પન જેહ, ધર્મીને નહિ સમ્મત તેહ.
 ૭. ઉદમ કરે સદા સંજ્ઞાય, કરણ વિનયમાં સર્વ ઉપાય; અનભિનિ-
 વેશી રૂઝિ જિન આણ, ધરે પંચગુણ એહ પ્રમાણ. ૮. સંજ્ઞાયે
 ધારે વૈરાગ, તપ નિયમાદિક કરણે રાગ; વિનય પ્રભુ જે ગુણ નિધિ
 તણા, જેમ મન વાધે આદર ઘણા. ૯. અનભિનિવેશી અવિતત્ય
 ગણે, ગીતારથ ભાષીત જે સુણે; સદ્ગુણાયે સુણવા ચાહ, સમક્રિતનો
 મોટા ઉચ્છાહ. ૧૦. અવિતત્ય કથન અવંચક ક્રિયા, પાતિક પ્રગટન
 મૈત્રી પ્રિયા; ભોધ બીજ સદ્ભાવે સાર, ચાર ભેદ એ ઝગ્ગુ વિવ-
 હાર. ૧૧. ગુરૂ સેવી ચઉવિહ સેવના, કારણ સંપાદન ભાવના; સેવે
 અવસરે ગુરૂને તેહ, ધ્યાન યોગનો ન કરે છેહ. ૧૨. તિહાં પ્રવર્તિવે
 પર પ્રતે, ગુરૂ ગુણ ભાષે નિજપર છતે; સંપાદે ઔષધ સુખ વક્ષી,
 ગુરૂ ભાવે વ્યાજે અવિચલી. ૧૩. સૂત્ર અર્થ ઉત્સર્ગ વવાય, ભાવે
 વ્યવહારે સોપાય; નિપુણપણું પામ્યે છે જેહ, પ્રવચનદક્ષ કહિજે
 તેહ. ૧૪. ઉચિત સૂત્ર ગુરૂ પાસે ભણે, અર્થ સુતીર્થે તેહનો સુણે;
 વિષય વિભાગ લહે અવિવાદ, વળી ઉત્સર્ગ તથા અપવાદ. ૧૫.
 પક્ષભાવ વિધિ માંહે ધરે, દેશકાળ સુખ જેમ અનુસરે; જાણે ગીતા-
 રથ વ્યવહાર, તેમ સવિ પ્રવચન કુશલ ઉદાર. ૧૬. કિરિયા ગત
 એ ખટ વિધ લિંગ, ભાષે તું જિનરાજ અભંગ; એ વિધિ શ્રાવક
 જે આચરે, સુખ જશ લીલા તે આદરે. ૧૭.

હાલ સેરમી

ભાવ શ્રાવકના ભાષિયે, હવે સત્તર ભાષગત તેહો રે; નેહોરે

પ્રભુ તુજ વચને અવિચલ હાલે એ. ૧. ઇચ્છી ચંચલ ચિત્તથી, જે
 વાટ નરકની મોટી રે; ખોટી રે, છાંટે એ ગુણ ધુરે ગુણો એ. ૨.
 ઈન્દ્રિય અપલ તુરંગને, જે રૂંધે જ્ઞાનનીસ શિરે; માથે રે, તે ખીલે
 ગુણ આવક ધરે એ. ૩. કલેશતણું કારણ ઘણું, જે અર્થ અમા-
 રજ લાણે રે; આણે રે, તે ત્રીલે ગુણ નિજ અનિધિ એ. ૪. ભવ
 વિડંબનામય અછે, વળી દુઃખરૂપી દુઃખહેતો રે; ચેતો રે, એમ
 ચોથો ગુણ અંગીકરે એ. ૫ ખણિ મુખ વિપય વિષોપમા, એમ
 બાણી નવી બહુ ઇંડુ રે; ખીડે રે, તેથી પંચમ ગુણ વર્યો એ. ૬.
 તીવ્રારંભ તજે સદા; ગુણ છૂટાને સંભળી રે; રાગી રે, નિરાસ
 જનનો ઘણું એ. ૭. માને સત્તમ ગુણ વર્યો, જનયાસ સદૃશ ગૃહ-
 વાસો રે; અભ્યાસો રે, મોહ જિતવાનો કરે એ. ૮. અહમ દંસણ
 ગુણ ભર્યો, બહુ લાતે કરે શુદ્ધ ભક્તિ રે; શક્તિ રે, નિજ અદહ-
 વાની દ્વારવે એ. ૯. લોકસન્ના સવિપરિહરે, લાણે ગાહરિઓ પરિ-
 વાહો રે; લાહો રે, એમ નવમા ગુણનો સંપજે એ. ૧૦. આગમને
 આગળ કરે, તે વિણ કુણ મારગ સાખીરે; લાખી રે, એમ દિશ્યા
 દર્શના ગુણ થકી એ. ૧૧. આપ અળાધાયે કરે, ધાનાદિક ચાર
 ગક્તિ રે; વ્યક્તિ રે, એમ આવે ગુણ અઆરમો એ ૧૨. ચિંતા
 મણિ મરિજો લહી, નવિ મુગ્ધ હસ્યો પાપ લાજે રે; ગાજે રે,
 જિન ધર્મે એ ગુણ ખારમો એ ૧૩. ધન ભવનાદિક ભાવમા જે.
 નવિ રાગી નવિ દેખી રે; સમપંખી રે, તે વિલસે ગુણ તેરમે એ. ૧૪.
 રાગ દેષ મધ્યસ્થનો, સમગુણ ચૌદમે ન ખાંધે રે; આધે રે, તે
 હઠ છાંડી મારગ ભલો એ. ૧૫. ટણ લગુરતા ભાવતો, ગુણ
 પત્રરમે સેવતો રે; સંતો રે, ન ધનાદિ સંગતિ કરે એ. ૧૬. ભાવ
 વિરતિ સેવે મને, ભોળાદિક પર અનુરોધે રે; આધે રે, એમ ઉલ્લસે
 ગુણ મોળમે એ ૧૭ આજ કાંલ એ છાંડિમ, એમ વેશ્યાપરે
 નિસનેહો રે; ગેહોરે, પર માને ગુણ સત્તરમે એ ૧૮. એ ગુણ
 વૃદ્ધે જે ભર્યા, તે આવક ઠહિયે ભાવે રે; પાવેરે, મુજશ પર તુજ
 ભક્તિથી એ. ૧૮.

હાલ ચૌદમી

તે ભાવ સાધુપણું લહે, જે ભાવ શ્રાવક સાર, તેહના લક્ષણ સાત છે, સર્વિ જાણેહો તું ગુણ લંગર; સાહેબજી સાચી તાહરી વાણી. ૧. કિરિયા માર્ગ અનુસારણી, શ્રદ્ધા પ્રવર અવિવાદ; ઋણુ ભાવે પત્રવણિજ્જતા, કિરિયામાં હો નિત્યે અપ્રમાદ. સાં ૨. નિજ-શક્તિ સાર કાજનો, આરંભ ગુણ અનુરાગ; આરાધના ગુરૂ આણુની, જેહથી લહિયે હો ભવજલ તાગ. સાં ૩. માર્ગ સમયની તિથિ તથા, સર્વિજ ખુધની નીતિ; એ દોઈ અનુસારે ક્રિયા, જે પાળે હો તે ન લહે ભીતિ. સાં ૪. સૂત્રે ભણ્યું પણુ અન્યથા, છુદુજ ખહુ ગુણ જાણુ; સર્વિજ વિખુધે આચર્યું, કાંઈ દિમેહો કાલાદિ પ્રમાણુ. સાં ૫. કલ્પતું ધરવું ઓલિકા, ભાજને દવરકદાન; તિથિ પત્રસણુની પાલટી, ભોજન વિધિહો ઈચ્છાદિ પ્રમાણુ સાં ૬. વ્યવહાર પાંચે ભાપીયા, અનુક્રમે જેહ પ્રધાન; આજ તો તેમા જીત છે, તે તજિ-યેહો કેમ વગર નિદાન. સાં ૭. શ્રાવક મમત્વ અશુદ્ધ વળી, ઉપકરણ વસતિ આહાર, મુખશીલ જે જન આચરે, નવિ ધરિયેહો તે ચિત્ત લગાર. સાં ૮. વિધિ સેવના અવિતૃપ્તિ શુભ, દેશના ખલિત વિશુદ્ધિ; શ્રદ્ધા ધર્મ ઈચ્છા ધણી, ચઉલેદેહો એમ જાણુ સુખુદ્ધિ. સાં ૯. દરરાગ છે શુભ ભોજનમાં, જેમ સેવતાયે વિરુદ્ધિ; આપદામાં રસ જાણુને, તેમ મુનીને હો ચરણે તે શુદ્ધિ સાં ૧૦. જેમ તૃપ્તિ જગ પામે નહી, ધન હીન લેતો રત્ન; તપ વિનય વેથા-વચ પ્રમુખ, તેમ કરતો હો મુનિવર ખહુ યત્ન. સાં ૧૧. ગુરૂની અનુજા લેઈને, જાણુ તો પાત્ર કુપાત્ર, તેમ દેશના શુદ્ધિ દિએ, જેમ દીપે હો નિજ સંયમ ગાત્ર; સાં ૧૨. જે કદાચિત લાગે ત્રતે, અતિચાર પક કલંક, આલોચણુ તે શોષતા, મુનિ ધરે હો શ્રદ્ધા નિશંક સાં ૧૩ શ્રદ્ધા થકી જે સર્વ લહે, ગણીર આગમ ભાવ; ગુરૂ વચને પત્રવણિજ્જતે, આનર્ધક હો હોવે સરલ સ્વભાવ. સાં ૧૪. ખટકાય ઘાત પ્રમત્તને, પરિલેહણાદિક - યોગ; જાણી પ્રમાદી નવિ હોએ, કિરિયામાં હો મુનિ શુભ સંયોગ. સાં ૧૫. જેમ ગુરુ

આર્ય મહાગિરિ, તેમ ઉગમે બલવંત; બલ અવિધય નવિ ઉગમે,
શિવ ભૂતિહોં જેમ ગુરુ હીલંત. સાં ૧૬. ગુણવંતની સંગતિ
કરે, ચિત્ત ધરંત ગુણ અનુરાગ; ગુણ લેશ પણ પરનેા થુણે,
નિજ દેખ હો અવગુણ વડલાગ. સાં ૧૭. ગુરુ ચરણ સેવા રત
હોઇ, આશયતો ગુરુ આણ; આચાર સર્વનો મૂલ ગુરુ, તે બણો
હો અતુર સુખણ. સાં ૧૮. એ સાત ગુણ લક્ષણ વર્યો, જે ભાવ
સાધુ ઉદાર; તે વરે સુખ જશ સંપદા, તુજ ચરણે હો જશ. ભક્તિ
અપાર. સાં ૧૯.

કાલ પંદરમી

ધન્ય તે મુનિવરારે, જે ચાલે સમ ભાવે; ભવ સાયર લીલાએ
ઉંતરે, સંયમ કિરિયા નાવે. ધન્યં ૧. ભોગ પંકતજી ઉપર બેઠા,
પંકજ પદે જે ન્યાસ; સિંહપદે નિજ વિક્રમ શૂરા, ત્રિભુવન જન
આધારા. ધન્યં ૨. જ્ઞાનવંત જ્ઞાની શું મળતા, તન મન વચને
સાચા; દ્રવ્ય ભાવ મુધા જે ભાષે, સાચી જિનની વાચા. ધન્યં ૩.
મૂલ ઉત્તર ગુણ સંગ્રહ કરતા, ત્યજતા લિક્ષા દોષો; પગ પગ
મત્ દૂધણુ પરિહરતા, કરતા સંયમ પોષો. ધન્યં ૪. મોહ પ્રતે
હણતા નિત આગમ, ભણતા સદગુરુ પાસે; દૂધમ કાળે પણ ગુણ-
વંતા, વરતે શુભ અભ્યાસે. ધન્યં ૫. છઠું ગુણઠાણું ભવ અડવી,
ઉલંઘણુ જેણે લહિયું; તસ સોભાગ મકલ મુખ એકે, કેમ કરિ
ભયે કહિયું. ધન્યં ૬. ગુણઠાણાની પરિણતિ જેહની, ન છીયે ભવ
જંબલે; રહે શેલડી ઢાંકી રાખી, કે તો કાલ પસલે. ધન્યં ૭.
તેહવા ગુણ ધરવા આણુધીરા, જે પણ સૂધું ભાષી; જિનશાસન શોભાવે
તે પણ, મુધા અવેગ પાષી. ધન્યં ૮. સદહણુ અનુમોદન કારણ,
ગુણથી સંયમ કિરિયા; વ્યવહારે રહિયા તે કરશે, જે નિશ્ચય નય-
કરિયા. ધન્યં ૯. દુઃકરકાર થકી પણ અધિકા, જ્ઞાન ગુણે ઇમ
તેહો; ધર્મદાસ ગણી વચને લહિયે, જેહને પ્રવચન નેહો. ધન્યં ૧૦.
મુવિહિત ગચ્છ કિરિયાનો ધોરી, શ્રીહરિભદ્ર દહાય; એહ ભાવ
ધરતો તે કારણ, મુજ મન તેહ સુહાય. ધન્યં ૧૧. સંયમ ઠાણુ

વિચારી જોતા, જો ન લહે નિજ સામે; તો જૂઠું બોલીને દુરમતિ,
 શું સાધે ગુણ પામે. ધન્ય૦ ૧૨. નવિ માયા ધર્મે નવિ કહેવું,
 પરજનની અનુવૃત્તિ; ધર્મ વચન આગમમાં કહિયે, કપટ રહિત મન
 વૃત્તિ. ધન્ય૦ ૧૩. સંયમ વિષુ સંયતતા થાપે, પાપ શ્રમણ તે
 ભાખ્યો; ઉત્તરાધ્યયને સરલ સ્વભાવે, શુદ્ધ પ્રરૂપક દાખ્યો. ધન્ય૦
 ૧૪. એક બાળ પણ કિરિયા નયેતે, જ્ઞાન નયે નવિ બાળા; સેવા
 યોગ્ય સુસંયતને તે, બોલે ઉપદેશમાલા. ધન્ય૦ ૧૫. કિરિયા નયે
 પણ એક બાલ તે, જે લિંગી મુનિરાગી; જ્ઞાન યોગમાં જશ મન-
 વરતે, તે કિરિયા સોભાગી. ધન્ય૦ ૧૬. બાળાદિક અનુકૂલ ક્રિયાથી,
 આપે ઇચ્છા યોગી; અધ્યાત્મ મુખ યોગ અભ્યાસે, કેમ નવ કહિયે
 યોગી. ધન્ય૦ ૧૭. ઉચિત ક્રિયા નિજ શક્તિ છાંડિ, જે અતિ વેગે
 ચઢતો; તે ભવસ્થિતિ પરિપાક થયા વિણ, જગમાં દિસે પડતો
 ધન્ય૦ ૧૮. માથે મોટાઈમાં જે મુનિ, ચલવે ડાકડમાલા; શુદ્ધ
 પ્રરૂપણ ગુણવિણુ ન ઘટે, તસ ભવ અરહટમાલા. ધન્ય૦ ૧૯.
 નિજગુણ સંચે મન નવિ ખંચે, અંધ ભણી જન વંચે; લુચે કેશન
 મુંચે માયા, તો જ્ઞાત ન રહે પચે. ધન્ય૦ ૨૦. યોગ અંથના ભાવ
 ન જાણે, જાણે તો ન પ્રકાશે; ફેકટ મોટાઈ મન રાખે, તસ ગુણ
 ફરે નાસે. ધન્ય૦ ૨૧. મેળે વેશે મહિયલ મ્હાલે, બકપરે નીચો
 ચાલે; જ્ઞાન વિના જગ ધધે ધાલે, તે કેમ મારગ ચાલે. ધન્ય૦ ૨૨.
 પર પરિણતિ પોતાની માને, વરતે આરત ધ્યાને, બંધ મોક્ષ કારણ
 ન પીછાને, તે પહિલે ગુણ ધણે. ધન્ય૦ ૨૩. કિરિયા લવપણુ જે
 જાનીનો, દષ્ટિ થીરાદિક લાગે; તેથી મુજશ લહિજે સાહિબ, સીમ
 ધર તુઝ રાગે. ધન્ય૦ ૨૪.

હાલ સોભગી

સ્વામી સીમધરા તું ભલે ધ્યાઈયે, આપણો આત્મા જેમ
 પ્રકટ પાઈયે; દ્રવ્ય ગુણ પબ્જવા તુઝ યથા નિર્મલા, તેમ મુઝ
 શક્તિથી જઈવિ ભવ સામલા. ૧. ચાર છે ચેતનાની દશા
 અવિતથો, બહુ શયન શયન જગરણ ચેતીતથા; મિચ્છ અવિરત

સુચત તેરમે તેહની, આદિ ગુણ કામે નયચક્ર માંહે મુની. ૨. ભાવ
 પ્રયોગર્જન; કર્મ ઉદ્યાગતા, કરમ નવિ ભવ નવિ મૂલતે નવિ છતાં;
 ખડીયથી ભિતિમાં જેમ હોએ પ્રવેતતા, ભીતિ નવિ ખડીય નવિ
 તેહ બ્રમસંગતા. ૩ દેહ નવિ વચન નવિ ભવ નવિ ચિત્ત છે, કર્મ
 નવિ રાગ નવિ દ્વેષ નવિ ચિત્ત છે, પુદ્ગલિ ભાવ પુદ્ગલપણે પરિણમે,
 દ્રવ્ય નવિ જુઓ એક હોવે ક્રિમે. ૪. પંથીજન હુંટતાં ચોરને
 જેમ લણે, વાટ કેા હુંટિયે તેમજ મૂદોગિણે; એકજેત્રે મલ્યા
 અણુતણી દેખતો, વિકૃતિ એ ભવની પ્રકૃતિ ઉવેષતો. ૫.
 દેહ કર્માદિ સવિ કાજ પુદ્ગલતણા, ભવના તેહ વ્યવહાર
 માને ઘણા; સચલ ગુણકાણુ ભ્રમકાણુ સંયોગથી, શુદ્ધ પરિણામ
 વિણુ ભવ કાર્ય નથી. ૬. નાણુ કંસણુ ચરણુ શુદ્ધ પરિણામ જે,
 તાંત જોતા નછે ભવથી ભિન્નતે, રત્ન જેમ જ્યોતિથી કાજ કારણુ
 પણે, રહિત એમ એકતા મહજ નાણી મુણે. ૭. અંશ પણુ નવિ
 ઘટે પૂરણુ દ્રવ્યના, દ્રવ્ય પણુ કેમ કહું દ્રવ્યના ગુણુ વિના, અહસને
 અલખ એમ ભવ અતિ તાંતથી, પ્રથમ અંગે વધો અપદને પદ
 નથી. ૮. શુદ્ધતા ધ્યાન એમ નિશ્ચયે આપણું, તુજ સમાપતિ ઔ-
 પંધ સકલ પાપણુ; દ્રવ્ય અનુયોગ સંમતિ પ્રમુખથી લહી, ભક્તિ
 વૈરાગ્યને જ્ઞાન ધરિયે મહી ૯ જેહ અહકાજ મમકારણુ બંધન,
 શુદ્ધ નય તે હહે મહન જેમ મંધન, શુદ્ધ નય દીપિકા કુક્ષિત મારગ
 બણી, શુદ્ધ નય આથ છે સાધુને આપણી ૧૦. મકલ ગણિ પિટકનું
 માર જેણે લહ્યુ, તેહને પણ પરમસાર એહજ રહ્યું; ઉધ નિર્ધુક્તિ-
 માં એહુ વિણુ નવિ મિટે, દુઃખ સવિ વચન એ પ્રથમ અંગે ઘટે ૧૧.
 શુદ્ધ નય ધ્યાન તેહને સદા પરિણમે, જેહને શુદ્ધ વ્યવહારહીયડે રમે;
 મલિન વસ્ત્ર યથા ગગ કુંકુમ તણે, હીન વ્યવહારચિત્ત એહથી નવિ ગુણે. ૧૨.
 જેહ વ્યવહાર મેઢી પ્રથમ છાડતા, એક એ આદરે આપ મત
 માંડતા, તાસ ઉત્પવળે નવિ ટલે આપકા, કુષિત મંદ્યાએ ઉખર
 ન પાવે કદા ૧૩. ભાવ લવજેહુ વ્યવહાર ગુણથી લલે, શુદ્ધ નય
 ભાવના તેહથી નવિ ચલે; શુદ્ધ વ્યવહાર શુદ્ધ યોગ પરિણુતપણું,

તેહ વિષુ શુદ્ધ નયમાં નહિ તે ઘણું. ૧૪. કેઈ નવિ ભેદ જાણે
અપરિણતમતી, શુદ્ધ નય અતિહિ ગંભિર છે તેવતી; ભેદ લવ
જાણતાં કેઈ મારગ તજે, હોય અતિ પરિણતી પર સમયસ્થિતિ
જાણે. ૧૫. તેહ કારણ થકી સર્વ નય નવિ કહ્યા, કાલિક શ્રુત માંહે
તીનપ્રાચે લહ્યા; દેખી આવશ્યકે શુદ્ધ નયધુરે લાણી, જાણિયે ઉલટી
રીતિ બોધિકતાણી. ૧૬. શુદ્ધ વ્યવહાર છે ગરબ કિરિયા સ્થિતિ,
દુષ્પસહ જાવ તિરથ કહ્યું છે નીતિ; તેહ સંવિજ ગીતાર્થથી સંભવે,
અવર એરંડસમ કોણ જગ લેખવે. ૧૭. શાસ્ત્ર અનુસાર જે નવિ
હઠે તાણિયે, નીતિ તપ ગરબની તે ભલી જાણિયે; છત દાખે
જિહાં સમય સારુ બુધા, નામને કામ કુમતે નહી જસ સુધા. ૧૮.
નામ નિગ્રંથ છે પ્રથમ એહનું કહ્યું, પ્રથમ અડપાટ લગે ગુરુ
ગુણે સંગ્રહ્યું; મંત્ર કોટી જપી નવમ પાટે યદા, તેહ કારણ થયું
નામ કોટીક તદા. ૧૯. પંદરમે પાટે શ્રી ચંદ્રસૂરે કયું; ચંદ્રગરબ
નામ નિર્મલપણે વિસ્તર્યું; સોળમે પાટ વનવાસ નિર્મમ મતિ,
નામ વનવાસી સામંત ભદ્રોચતિ. ૨૦. પાટ છત્રીશમે સર્વદેવાભિધા,
સૂરિવડ ગરબ તિહાં નામ શ્રવણે સુધા; વડ તજે સૂરિ પદ આપીયું
તે વતી, વળીય તસ બહુ ગુણે જેહ વાધ્યાયતી. ૨૧. સૂરિ જગ-
ગંદ જગ સમરસ ચંદ્રમા, જેહ ગુરુ પટે અહિ અધિક ચાલીસમા;
તેહ પામ્યું તપાનામ બહુ તપ કરી, પ્રગટ આ ઘાટપુરી વિજય
કમલાવરી. ૨૨. એહ ખટનામ ગુણ કામ તપ ગણતણા, શુદ્ધ સદ-
હણ ગુણ રચણ એહમાં ઘણા; એહ અનુગત પરંપર લાણી સેવતા,
જ્ઞાન યોગે વિબુધ પ્રગટ જગ દેવતા. ૨૩. કોઈ કહે મુક્તિ છે
વિણતાં ચીધરાં, કોઈ કહે સહજ જમતાં ઘર દહિયરાં; મૂઢ એ
દોય તસ ભેદ જાણે નહી, જ્ઞાન યોગે ક્રિયા સાધતાં તે સહી. ૨૪.
સરળ બાવે પ્રભો શુદ્ધ એમ જાણતાં, હું હું - સુગસ તુઝ વચન
મન આણતાં; પૂર્વ સુવિહિતતણા ગ્રંથ જાણી કરી, મુજ હોખે
તુઝ કૃપા ભવપયો નિધિતરી. ૨૫.

હાલ સત્તરમી

આજ જિનજીવ મુજ કાજ સિદ્ધા સેવે, વિનતી મહારી ચિત્તધોરી;

માર્ગને મેં લલ્લો તુજ દૃષ્ટા રમ થકી, તો હુઈ અંપદા પ્રગટ સારી.
 આજં ૧. વેગલો મત હુજે દેવ મુજ મન થકી, કમલનાં વનથકી
 જેમ પરાગો; ચમક પાપાણુ જેમ લોહને ખેચમે, મુકિતને સેહેજ
 તુજ ભક્તિ રાગો. આજં ૨. તું વસે જો પ્રભો હૃદય ભર હીયડલે,
 તો સકલ પાપના અંધ ત્રુટે; ઉગતે ગગન સૂર્યતણે મંડલે, દહદિશિ
 જેમ તિમિર પડલ ફૂટે. આજં ૩. સીંચજે તું સદા વિપુલ કર-
 ણારસે, મુજ મને શુદ્ધમતિ કૃપવેલી; નાણુ દંસણુ કુસુમ ચરણવર
 મંજરી, મુક્તિ ફલ આપશે તે એકલી. આજં ૪. લોક સન્નાથકી
 લોક બહુ બાઉલો, રાઉલોદાસ તે સવિ ઉવેષે; એક તુજ આણુમું જેહ
 રાતા રહે, તેહને એહ નિજ મિત્ર દેખે. આજં ૫. આણુ જિન
 ભાણુ તુજ એક હું શિર ધરું, અવરની વાણી નવિ કાન મુણિયે;
 સર્વ દર્શન તણું મૂલ તુજ શાસનું, તેણુ તે એક મુવિવેક થુણિયે.
 આજં ૬. તુજ વચન રાગ સુખ સાગરે હું ગણું, સકલ સુર
 મનુજ સુખ એક બિંદુ; સાર કરને સદા દેવ સેવક તણી, તું
 સુમતિ કમલિની વન દિલુંદ. આજં ૭. જ્ઞાન યોગે ધરી તૃપ્તિ
 નવિ લાગિયે, ગાગિયે એક તુજ વચન રાગે; શક્તિ ઉદ્ધાસ અધિકો
 હુસે તુજ થકી, તું સદા સકલ સુખ હેત બજે. આજં ૮. વડ
 તપા ગચ્છ નંદન વને સુરતરૂ, હીર વિજયો જ્યો સૂરિ રાયદ
 તાસ પાટે વિજયસેન સૂરિસરૂ, નિતનમે નરપતિ બસ પાયા.
 આજં ૯. તાસ પાટે વિજય દેવ સૂરિસરૂ, પાટ તસ ગુરૂ વિજય-
 સિંહ ધોરી; ભમ હિત શીખથી માર્ગ એ અનુસર્યો, જેહથી સવિ
 ટળી કુમતિ ચોરી. આજં ૧૦ હીર ગુરૂશીશ અવતંસ મોટો હુઓ,
 પત્વકાં રાજ કલ્યાણવિજયો; હેમ ગુરૂ અમ વડે રાખદ અનુશા-
 મને, શીસતસ વિબુધવર લાભ વિજયો. આજં ૧૧. શીસતસ
 જિત વિજયો જ્યો વિબુધવર, નય વિજય વિબુધ તસ સુગુરૂ લાયા;
 રહિઅ કાશી મઠે જેહથી મેં ભલે, ન્યાય દર્શન વિપુલ ભાવ પાયા.
 આજં ૧૨. જેહથી શુદ્ધ લહિયે સકલ નવ નિપુણ, સિદ્ધ સેનાદિ
 દૃત શાસ્ત્ર ભાવા; તેહ એ સુગુરૂ કરૂણા પ્રભો તુજ સુગુણ, વયણ
 રયણપરી મુજ નાવા. આજં ૧૩

કળશ

ધર્મ સકલ સુખકર દુરિત લયહર, સ્વામી સીમંધર તણી;
એ વિનતિ જે સુણે ભાવે, તે લહે લીલા ઘણી; શ્રી નય વિજય
બુધ ચરણ સેવક, જશ વિજય બુધ આપણી; રૂચિ શક્તિ આર
પ્રગટ કીધી, શાસ્ત્ર મર્યાદા ભણી ૧.

૩૮. શ્રીમદ્દશો વિજયણ ઉપાધ્યાયણ કૃત વીર સ્તુતિરૂપ
દોહરો ગાથાનું હુંડીનું સ્તવન.

(મંગલાચરણ)

પ્રભુમય શ્રી મહાવીર, શંકર શિવ સૌખ્યદં; ધીર વીર
પ્રકુર્વેદં, શ્રી વીર સ્તવવાર્તિકં. ૧.

ઠાલ પહેલી

પ્રભુમી શ્રી ગુરુના પયપંકજ, યુગ્મયું વીર જિણુંદં; ઠવણ
નિક્ષેપ પ્રમાણ પંચાંગી, પરખી લહું આણુંદં રે; જિનણ તુજ આણા
શિર વહી એ, તુજ શાસન નય શુદ્ધ પદપણ, ગુણથી શિવ સુખ
લહિએ રે. જિં ૧. શ્રી અનુયોગ દ્વારે ભાખ્યા, ચાર નિક્ષેપા આર;
ચાર સત્ય દશ સત્યા ભાખ્યા, ઠાણાંગે નિરધાર રે. જિનણં તું
૨. જાસ ધ્યાન કિરિયા માંહિ આવે, તેહ સત્ય કરી જાણું; શ્રી
આવશ્યક સૂત્ર પ્રમાણે, વિગતે તેહ વખાણું રે. જિં તું ૩.
ચોવીસથય માંહિ નિક્ષેપા, નામ દ્રવ્ય દોષ ભાણું; કાઉસ્સગ્ગ આલાવે
ઠવણા, ભાવ તે સઘલે લાણું રે. જિનણં તું ૪. પુસ્તક લિખિત
સકલ જિમ આગમ, તિમ આવશ્યક એહ; ભગવંત નંદી સાખે
સમ્મત, તેહમાં નહી સંદેહ રે. જિં તું ૫. સૂત્ર આવશ્યક જે
ધર ઘરનું, દોહરો તે અજાની; પુસ્તક અર્થ પરંપર આણું, માને
તેહજ જાની રે. જિં તું ૬. જાંલીલિપી શ્રીગણધર દેવે, પ્રભુમી
ભગવંત આદે; જ્ઞાન તણી તે ઠવણા અથવા, દ્રવ્ય શ્રુત અવિવાદે
રે. જિં તું ૭. બેદ અઠારજ જાંલીલિપીના, સમવાયાંગે દીકા;
શુદ્ધ અર્થ મરહી ભવ બહુલા, ભમશે કુમતિ દીકા રે. જિં તું
૮. જાંલીલિપી જે તેહનો કરતા, તો લેખક પણ આવે; ગુરુ આણા

વિષ્ણુ અર્થ કરે જે, તેહનો બોલ ન ભાવે રે. જિં. તું ૬. જિન-
વાણી પણ દ્રવ્ય શ્રુત છે, નંદી સુત્રને લેખે; જિમ તે નિમ ખંભી-
લિખી નમિયે, ભાવ તે દ્રવ્ય વિશેષે રે. જિં. તું ૧૦. જેમ અણ્ણ
સંયમનું સાધન, શાનાદિકનું તેમ; શુદ્ધ ભાવે આદોષે વિધશું, તેહને
સધળે જેમ રે. જિં. તું ૧૧. શુદ્ધ ભાવ જેહનો છે તેહના, ચાર
નિદોષા સાચા; જેહમાં ભાવ અશુદ્ધ છે તેહના, એક ક્રમે સ્ત્રિ
ક્રયા રે. જિં. તું ૧૨. દશવૈકલિક દ્વિષ્ણુ દાખ્યું, નારી ચિત્રને
ઠામે; તો કેમ જિન પ્રતિમા દેખીને, ગુણ નવિ હોય પરિણામે રે.
જિં. તું ૧૩. રૂચકલીપે એક ડગલે જાતાં, પડિમા નગિય આણુદે;
આવતાં એક ડગલે નંદીસરે, ખીજે ધડાં જિન વહે રે. જિં. તું
૧૪. ત્રિછી ગતિએ ભગવર્ધ ભાખી, જંઘા ચારણ કેરી; પંડગવન
નંદન ધડાં પડિમા, ઉર્ધ્વ નમે ઘણેરી રે. જિં. તું ૧૫. વિદ્યાચરણ
તે એક ડગલે, માનુષોત્તરે જાય; ખીજે નંદીસરે જિન પ્રતિમા,
પ્રણમી પ્રમુદિત થાય રે. જિં. તું ૧૬. તિહાંથી પડિમા વંદણ
કારણ, એક ડગલે ધડાં આવે; ઉર્ધ્વપણે જાતાં એ ડગલે, આવતાં
એક સ્વભાવ રે. જિં. તું ૧૭. શતકવીશમે નવમ ઉદેશે, પ્રતિમા
મુનિવર વંદી; ઇમ દેખીજે અવલ્લ ભાજે, તસ મતિ કુમતિ કાંદી રે.
જિં. તું ૧૮. આલોઅણાનું ઠાણ કહ્યું જે; તેહ પ્રમાદ ગતિકેરે;
તીરંગા તે જે જાત્ર વિચાલે, રહે તે ખેદ ઘણેરે રે. જિં. તું ૧૯.
કરી ગોચરી જિમ આલોએ, દશવૈકલિક સાખે; તિમ એ ઠામ
પ્રમાદ આલોએ, નહીં દોષ તે પાખે રે. જિં. તું ૨૦. કહે કેઈ
એ કહેવા માત્રજ, કેઈ ન ગયો નવિ જાયે; નહીં તો લવણ શિખા
માંહે જાતાં, કેમ આરાધક થારો રે. જિં. તું ૨૧. સત્તર સહસ્સ
જોયણ જઈ ઉંચા, ચારણ તીર્છા ચાલે; સમવાયગે પ્રગટ પાક એ
શું કુમતિ જમ ઘાલે રે. જિં. તું ૨૨. ચૈત્ય શબ્દનો જ્ઞાન અર્થ
તે, કહો કરવો કુણ હેતે; જ્ઞાન એક ને ચૈત્ય ઘણું છે, ભૂલે જડ
સંકેતે રે. ૨૩. જિં. તું ૨૩. રૂચકાદિના ચૈત્ય નમ્યા તે, સાસય
પડિમા કહીએ, જેહ ધડાંના તેહ અશાશ્વત, બેઠિમા ભેદ ન લહીએ

૨. જિં તું ૨૪. જે ઉપર આહેળ. તુજ કરુણ, શુદ્ધ અર્થ તે
લાખે; તુજ આગમનો શુદ્ધ પ્રરૂપક, મુજશ અભિયરમ ચાખે ૨.
જિં તું ૨૫.

લાલ બીજ

તુજ આણા મુજ મનવસી, જિહાં જિન પ્રતિમા સુવિચાર;
લાલરે. રાયપસેણી સંત્રમાં, સરિઆલતણા અધિકાર લાલરે. તુજ ૦
૧. તે મુર અભિનવ ઉપન્યો, પૂછે આમાનિક દેવ; લાલરે ૦
શું મુજ પૂરવ ને પછી, હિતકારી કહે તતખેવ. લાલરે. તુ. ૨.
તે કહે એહ વિમાનમાં, જિન પડિમા દાદા જેહ; લાલરે ૦
તેહની તમે પૂજા કરો, પૂર્વ પચ્છાહિત એહ. લાલરે. તુ ૦ ૩.
પૂરવ પચ્છા શબ્દથી, નિત્ય કરણી ભણે મોય; લાલરે ૦ સમકિત
દષ્ટિ સદ્દે, તે દ્રવ્ય થકી ક્યમ હોય. લાલરે. તુ. ૪. દ્રવ્ય થકી
જે પૂજ્યા, પ્રકરણ કોશાદિ અનેક; લાલરે ૦ તેહથી બેઉ ગૃહાં કહ્યાં,
એ તો સાચો ભાવ વિવેક. લાલરે ૦ તુ ૦ ૫. ચક્ર રચણ જિન નાણની.
પૂજા જે ભરતે કીધ; લાલરે ૦ ક્યમ તે ત્યમ અંતર ધંડાં, સમકિત
દષ્ટિ સુપ્રસિદ્ધ. લાલરે ૦ તુ. ૬. પહેલે ભવ પૂરવ કહે, સાતા દર્દુર
સંબંધ; લાલરે ૦ પચ્છા કડુઅ વિવય કહ્યા, વલી મૃગાયુત્ર પરબંધ.
લાલરે ૦ તુ ૦ ૭. આગમે ત્રીભદ્રા કહ્યા, ગઈ નિર્ધ કલાણા દેવ;
લાલરે ૦ તસ પૂરવ પચ્છા કહે, ત્રિહંકારે હિત જિન સેવ. લાલરે ૦
તુ ૦ ૮. જસ પૂરવ પચ્છા નહીં, મધ્યે પણ તસ અંદેહ; લાલરે ૦
એમ પહેલે અંગે કહ્યું, છે સૂધો અર્થ તે એહ. લાલરે ૦ તુ. ૯.
પચ્છા પેચ્યા શબ્દનો, જે ફેર કહે તે હુંક; લાલરે ૦ શબ્દ તણી
રચના ઘણી, પણ અર્થ એક છે પુઠ. લાલરે ૦ તુ. ૧૦. વાંચી
પુસ્તક રતનાં, હવે લેઈ ધરમ વ્યવસાય; લાલરે ૦ સિદ્ધાયતને તે ગયો
જિહાં દેવચંદનો કાય. લાલરે ૦ તુ ૦ ૧૧. જિન પ્રતિમા દેખી કરી,
કરે શિર પ્રણામ શુભ બીજ; લાલરે ૦ પૂષ્પમાલ્ય ચૂર્ણ કરી, વચ્ચા
ભરણે વળી પૂજ. લાલરે ૦ તુ. ૧૨. ફૂલ પગર આગે કરી, આલેખે
મંગલ આહ; લાલરે ૦ ધૂપ દેઈ કાવ્ય સ્તવી કરે, શક સ્તવનો પાઠ.

લાલરે. તુ. ૧૩. જેહના સ્વમુખે જિન કહે, બવસિદ્ધિ પ્રમુખ
 છ બોલ; લાલરે. તામ લગતિ જિન પ્રજના, નવિ માને તેહ નિયોલ
 લાલરે. તુ. ૧૪. પ્રભુ આગળ નાટક કર્યું, લગતિ સૂરિયાસને
 માર; લાલરે. લગતિ તણાં ફળ શુભ કહ્યા, શ્રી ઉત્તરાધ્યયન
 મોભર. લાલરે. તુ. ૧૫. અંગ ઉપાગે ઘણે કહી, એમ દેવ દેવીની
 ભક્તિ; લાલરે. આરાધતા તેણે થઈ, ઇહાં તામલી ઇદ્રની સુક્તિ.
 લાલરે. તુ. ૧૬. ભક્તિ જીત ધર્મે કરી, લીએ દાદા અવર જિન
 અંગ; લાલરે. થલ રથે સુર ત્રણ તે, કહે જંબૂપત્તની અંગ. લાલરે.
 તુ. ૧૭. અંગ પાંચમે શતક, પંચમ ઉદ્દેશે ઇંદ; લાલરે. દાહતણી
 આશાતણા, ટાલે તે વિનય અમંદ. લાલરે. તુજ. ૧૮. સમક્તિ
 દક્ષિ સુરતણી, આશાતના કરશે જેહ; લાલરે. દુર્લભબોધિ તે થશે,
 ઠાણાં બાખ્યુ એહ લાલરે. તુ. ૧૯. તેહને જશ બોલે કહ્યું,
 વળી સુલભ બોધત થાય; લાલરે. તેણે પૂનર્દિક તેહનાં, કરણી શિવ
 હેતુ કહાય. લાલરે. તુ. ૨૦. તપ સંયમ તરસમ કહ્યા, ફલસમ તે
 સુર શિવશર્મ; લાલરે. સુર કરણી માને નહીં, નવિ નાણે તેણે
 એ મર્મ. લાલરે. તુ. ૨૧. દશવૈકલિકે નર થકી, મુર અધિક વિવેક
 બાય; લાલરે. દ્રવ્યસ્તવ તો તેણે કર્યાં, માને તસ સુજશ
 વાય. લાલરે. તુ. ૨૨.

ઠાળ ત્રીજી

૧. જોશાસન તાહરું અતિ ભદ્રું, જગ નહિ કોઈ તસ મરખું રે;
 મ તેમ રાગ ઘણો વધે, જેમ જેમ જીગતિ શું પરખું રે. શા. ૧.
 ૨. અરિહંતને તેહનાં, ચૈત્ય નમું અનેરાં રે; અંબડને તસ શિષ્યનાં,
 ચન ઉપવાઈ ઘણેરાં રે. શા. ૨. ચૈત્ય શબ્દતણા અર્થ તે,
 પ્રતિમા નહિ કોઈ બીજો રે; જેહ દેખી ગુણ ચિંતિએ, તેહજ
 ત્ય પતીએ રે. શા. ૩. એમજ આલાવે આણંદને, જિને પ્રતિમા
 તિ દીસે રે; સપ્તમ અંગના અર્થથી, તે નમતાં મનહીસે રે. શા.
 ૪. પરતિથી સુર તેહની, પ્રતિમાની નતિ વારી રે; તેણે મુનિ જિન

જે પરિગ્રહ્યા, મુનિ તે તો પરતીચ્છી રે; ત્રણ ચરણ માંહે ચૈત્ય તે,
કહે પ્રતિમા શિવ અચ્છી રે. શાં ૬. દાન કર્યું પ્રતિમા પ્રત્ને,
એમ કહે જે છવ હેરી રે; ઉત્તર તાસ સંભવતણી, શૈલી
છે સૂત્ર કેરી રે. શાં ૭ દશવિધ બહુવિધ બ્યમ કહ્યું;
વૈયાવચ્ચ જહુ જોગેરે; દશમે તે અંગે તથા ઈહાં, જોડીએ
નય ઉપયોગે રે. શાં ૮. 'સાધુને જિન પ્રતિમાતણું', વૈયાવચ્ચ
તિહાં જોડ્યું રે; જોડ અર્થ થકી કુમતિનું, હિયડું કાંઈ ન જોડ્યું
રે. શાં ૯. સંઘતણી જેમ થાપના, વૈયાવચ્ચ જસ વાદો રે;
જાણીએ જિન પ્રતિમાતણું, તેમ ઈહાં કવણુ વિવાદો રે. શાં ૧૦.
એમ સવિ આધક સાધુને, વંદના અધિકારો રે; સૂત્રે કહ્યો પ્રતિ-
માતણો, હવે કર્હુ પૂજા વિચારો રે. શાં ૧૧. યાગ અનેક કર્યા
કહ્યાં, શ્રી સિદ્ધારથ રાજે રે; તે જિન પૂજાના કલ્પમાં, પશુના
યાગ ન છાજેરે. શાં ૧૨. શ્રી જિન પામને તિરથે, સમણાપાસક
તેહો રે; પ્રથમ અંગે કહ્યો તેહને, શ્રી જિન પૂજાનો નેહો રે. શાં
૧૩ શ્રેણિક મહાબલ પ્રમુખના, એમ અધિકાર અનેકોરે; છેદે અંગે
વળી દ્રૌપદી, પૂજા પ્રગટ વિવેકોરે. શાં ૧૪. નારદ દેખીને નવિ
થઈ, ઉભી તેહ સુજણ રે; જાણીએ તેણે તે આવિકા, અક્ષર એહજ
પ્રમાણુ રે. શાં ૧૫ આબિલ અંતર છાનું, ઉપસર્ગે તપ કીધું રે;
કેમ નવિ કહિએ તે આવિકા, ધર્મે કાર્ય સીધું રે. શાં ૧૬.
ચયકન્યા કહી આવિકા, ન કહી જે ભલે રે; ગણમતી કહી તેહવી,
તિહા સદેહ તે જુલે રે. શાં ૧૭. હરિ પરે કર્મ નિયાણનું, ઈદું
'ભવે ભોગ ન નાસે રે, સમક્ષિત લહે પરણ્યા પછી, કહે તે શું ન
વિમાસ રે. શાં ૧૮. જિણુધર કેણે કરાવિયું, તિહાં પ્રતિમાને
પ્રકરે, તેહની પૂજા તે કોણુ કરે, એમ પરખે તે ગરિમરે. શાં
૧૯. વર નવિ માગ્યો છે પૂજતાં, શક્તવે શિવ માગેરે; ભક્તિ-
સમી સુરિયામને, વિરતી વિશેષથી જાગેરે. શાં ૨૦. ધર્મ વિનય
અરિહંતનો, એમ એ વોગવ યાચેરે; સંભવે સર્વને જાણીએ,

સમક્ષિત ગુપ્ત આચારે. શાં ૨૧. આનંદનો વિધિ નવિ કહ્યો, રાત્ર પ્રદેષીને પાઠે; સંભવ સર્વ ન માનશે, વીંટારો તેહ આઠે. શાં ૨૨. પડિધ્મભણાદિક ક્રમ નહીં, પાઠે મપ્તમ અંગેરે; પઠમ આયુષ્યોગથી પ્રકરણે, સર્વ કહ્યો વિધિ મર્વ કહો રંગરે. શાં ૨૩. કિહાં એક એક દેશજ અહે, કિહાં એક એક અહે તે અરોપોરે; કિહાં એક ક્રમ ઉતક્રમ અહે, એ શ્રુતરૌણી વિશેષોરે. શાં ૨૪. શાસનની જે પ્રભાવના, તે સમક્ષિતા આચારે, શ્રી જિન પૂજાએ જે કરે, તે લાહે મુજગ લંગરોરે. શાં ૨૫.

ઢાલ ચોથી

કોઈ કહે જિન પૂજતાંજ, જે પટકાય આરંભ; તે કેમ શ્રાવક આચરેજ, સમક્ષિતામાં ધિરચંભ; મુખદાયક તોરી આણા મુજ સુ-પ્રમાણ. ૧. તેહને કહીએ જતના લકિત, કિરિયામાં નહીં દોષ; પડિધ્મભણે મુનિદાન વિહારે, નહીંતો હોય તમ પોષ. સું ૨. સાહમિ વચ્છલ પખિખય પોસહ, બયવઈ અંગ પસિદ્ધ; ધર નિર્વાહ ચરણ સિએ તેહનાં, જ્ઞાતામાહે હરિ કીધ. સું ૩. કુણિક રાય ઉદાયન કીધાં, વંદન મહ સુવિવેક; હુહાયા કયબલિકમ્મા કહિયા, તુંગીય શ્રાદ્ધ અનેક. સું ૪. સમક્ષિત સંવરની તે કિરિયા, તેમ જિન પૂજા ઉદાર; હિંસા હોય તો અર્થ દંડમા, કહે નહિ તેહ વિચાર. સું ૫. નાગ જૂત જક્ષાદિક હેતે, પૂજા હિંસા ઉત્ત; સ્વગડાં ગમાં નવિ જિન હેતે, એલે જે હોએ જુત. સું ૬. જ્યાં હિંસા તિહાં નહી જિનઆણા, તો કેમ સાધુ વિહાર; કર્મખંધ નહીં જયણા ભાવે, એ છે શુભ વ્યવહાર. સું ૭. પ્રથમ બંધ ને પછી તિજ્જર, કપલણાદિ દિહંત; કહી કોઈ એડે મુધ ભાવે, ભાવ તે શુચિ જલ તંત. સું ૮. ઉપાદાનવશે બંધન કહિયું, તસ હિંસા શિર ઉપચાર; પુષ્પાદિક આરંભનણો એમ, હોય ભાવે પરિહાર. સું ૯. જલ તરતાં જલ ઉપર મુનિને, જેમ કરણારે રંગ; પુષ્પાદિક શ્રાવકને તેમ, પૂજા માંહે અંગ. સું ૧૦. પાત્ર દાનથી શુભ વિપાક જ્યમ, લહે મુખાહુક્રમાર; પહેલે ગુણાણે ભદ્રક પણ,

ત્યમ જિન પૂજા ઉદાર. સું ૧૧. પાત્ર ૦ ઉપવસંભુથી જેમ ગીલાદિકે, તેમ જિન પૂજા પ્રકાર. સું ૧૨. મેઘ જીવ ગજ શમ અનુકંપા, નાન મુખાહુ વિચાર; પહેલે ગુણકાણે પાત્ર સુંદર, જેમ જિન પૂજા પ્રકાર. સું ૧૩. દાન દેવ પૂજાદિક મધલા, દ્રવ્યસ્તવ કહ્યા જેહ; અસદાર'ભી તસ અધિકારી, માંડી રહે જે જેહ. સું ૧૪. સદાર'ભમાં ગુણ ભણીજે, અમદાર'ભ નિવૃત્તિ; અરમણીકતા ત્યાગે ભાખી, એમજ પ્રદેશી પ્રવૃત્તિ સું ૧૫ લિખન શિલ્પશાન ગણિત પ્રકાર્યાં, ત્રણ પ્રભા હિત હેત, પ્રથમ રાય શ્રી ઋષભ જિણદે, તિહાં પણ એ મકેત. સું ૧૬. યતનાએ સત્રે કહ્યું મુનિને, આર્ય કર્મ ઉપદેશ; પરિણામિ બુદ્ધિ વિસ્તારે, સમજે આધ અશેષ. સું ૧૭. આર્યકાર્ય આવકનાં જે છે, તેહમાં હિંમા દિક; હેતુ સ્વરૂપ અનુબંધ વિચારે, નાશે દેઈ નિજ પિઠ. સું ૧૮. હિંમા હેતુ અયતના ભાવે, જીવ' વધે તે સ્વરૂપ, આણા ભંગ મિથ્યામતિ ભાવે તે અનુબંધ વિરૂપ. સું ૧૯. હેતુ સ્વરૂપ ન હિંસા સેવી, સેવી તે અનુબંધ; તો જમાલિ પ્રમુખે ફલ પામ્યા, કડુઆં કરી બહુ ધંધ સું ૨૦. સરૂપથી હિંમા ન ટળે છે, મમુદ્રજલે જે મિદ્ધ; વળી અપવાદ પદે જે વગ્તે, પાત્ર તેણે શિવપદ લીધ. સું ૨૧. સાધુવિહાર પદે અનુબંધે, નહીં હિંમા જિનલક્ષિત; એમ જે માને, તેહની વાધે, મુજશ આગમ શક્તિ. સું ૨૨.

ઢાલ પાંચમી

મામય પડિમા અડસય માને, મિદ્ધાયતન વિમાનેરે; ધન ધન જિન વાણી, પ્રભુ તે' ભાખી અંશ ઉવગે, વર્ણવશું તેમ રંગેરે. ધન ૦ ૧. કંચનમય કર પદ તલ મોહે, ભવિજનનાં મન મોહેરે; ધન ૦ ૨ ગાત્ર-યદિ કંચનમય મારી, નાભિ તે કંચનકયારીરે; ધન ૦ ગિરતન રામ રાજિ વિરાજે, ચુંચુક કંચન છાજેરે. ધન ૦ ૩. શ્રીવચ્છ તે તપનીય વિશાલા, હોઠ તે' લાલ પ્રવાહારે, ધન ૦ હંત કટિકમય જીહ્વા દયાલુ, વેળી તપનીયનું તાલુરે. ધન ૦ ૪. કનક નોશિકા તિહાં સુવિશેષ,

લોહિતાક્ષની રેખારે; ધ૦ લોહિતાક્ષ રેખિત સુવિશાલા, નયન અંક
 રતનાલારે. ધ૦ ૫. અચ્છિપત્તિ ભમુહા વળી કીકી, રિહરતનમય
 નીકીરે; ધ૦ શ્રવણ નિલાડવટી ગુણશાલા, કંચન આકગમાલારે. ધ૦ ૬.
 વજ્રરતનમય અતિહિ સોહાણી, શીશઘડી મુખ ખાણીરે; ધ૦ કેશ-
 ભૂમિ તમનીય નિવેશા, રિહરતનમય કેશારે. ધ૦ ૭. પૂઠે છત્ર ધરે
 પ્રત્યેકે, પ્રતિમા એક વિવેકરે; ધ૦ દોય પાસે દોય આમર હાલે,
 લીલાએ જિનને ઉવારેરે. ધ૦ ૮. નાગ ભૂત યશ ને કંડધારા, આગે
 દોય ઉદારારે; ધ૦ તે પડિમા જિન પડિમા આગે, માનું એવા
 માગેરે. ધ૦ ૯. ઘંટ કલશ, ભુંગાર આયંસા, ચાલ પાઈ સુપદ્ધારે;
 ધ૦ મનગુલિયા વાયકરગ પ્રચંડા, ચિત્તા રચણ કરંડારે. ધ૦ ૧૦.
 હય ગય નર કિન્નર કિંપુરિસા, કંઠ ઉરગ વૃષ સરિખારે; ધ૦ રચ-
 ભુપુંજ, વળી ફૂલ ચંગેરી માલ્યને ચૂર્ણ અનેરી રે. ધન૦ ૧૧.
 ગંધ વસ્ત્ર આભરણ ચંગેરી, સરસવ પુંજરી કેરી રે; ધ૦ એમ
 પુષ્પાદિક પડલ વખાણ્યાં, આગે સિંહાસન જાણ્યાં રે. ધ૦ ૧૨. છત્ર ને
 આમર આગે સમુખા, તૈલકુષ્ઠભૂત જુગા રે; ધ૦ ભરિયા પત્ર
 ચોયગ સુવિલાસે, તગર એલા શુચિ વાસે રે. ધ૦ ૧૩. વળી હર-
 તાલ ને મનમિલ અંજન, સવિ સુગંધ મનરંજન રે; ધ૦ ધ્વજ
 એક શત આઠ એ પૂરાં, સાધન મર્ષ સનૂરાંરે. ધ૦ ૧૪. સુર એ
 પૂજા સાધન માથે, જિન પૂજે નિજ હાથે રે; ધ૦ મિદ્ધાચતને
 આપ વિમાને, શૂભાદિક ખાદુ, માને રે. ધ૦ ૧૫. એક અપૂર્વ
 દરિયાળુ દીકું, મુરતત્ત્વ ફલથી મીકું રે; ધ૦ એ સંમાર મમુદ્રે નાવા,
 તારણ તરણ સહાવા રે. ધ૦ ૧૬. એમ વિસ્મય ભવભય સુધુરાગે
 ઝીલે તેહ અતાગે રે; ધ૦ રાચે માચે ને વળી નાચે, ધર્મધ્યાન
 મન સાચે રે. ધ૦ ૧૭. થેઈ થેઈ કરતાં દે તે ભમરી, હુર્થે પ્રભુ
 ગુણ સમરી રે; ધ૦ યોગ નિરાલખન લય આણી, વશ કરતાં
 શિવરાણી રે. ધ૦ ૧૮. એમ નંદીશ્વર પ્રમુખ અનેરાં, શાન્ધત
 ચૈત્ય લલેરાં રે; ધ૦ ત્યાં જિન પૂજે તે અનુમાને, જનમ સફલ
 નિજ માને રે. ધ૦ ૧૯. કટ્યાણક અર્ધાઈ વચ્ચી, તિથિ ચંદ્રમાસી

સરખી રે; ધ૦ તેહ નિમિત્તે સુર જિન અરચે, નિત્ય લક્ષિતપંથે
વિરચે રે. ધ૦ ૨૦. ભાવ તે અખખય ભાવે મલિયો, તે નવિ જાએ
દલિયો રે; ધ૦ ફરિ'ત્રાંખ નવિ હોય નિપેધે, હુઓ હેમરસ વેધે રે. ધ૦
૨૧. એક જલ લવ જલધિ ભલાએ, તો તે અક્ષય થાએ રે; ધ૦ આપ
ભાવ જિન ગુણમાંહી આણે, તેમ તે અખય પ્રમાણે રે. ધ૦ ૨૨.
અપુણુરૂત અડસય વડ વૃત્તે, એમ સુર ભાવે ચિત્તે રે; ધ૦ એમ
જિન પૂછ જે ગુણ ગાવે, સુજશ લીલ તે ખાવે રે. ધ૦ ૨૩.

ઠાલ છઠી

સમકિત સુધરે તેહને જાણીએ, જે માને તુઝ આણ; સૂત્ર તે
વાંચે રે યોગ વહી કરી, કરે પંચાંગી પ્રમાણ. સ૦ ૧. ઉદ્દેશાદિક
નહીં ચઉનાણનાં, છે સુઅનાણનાં તેહ; શ્રી અનુયોગ દ્વાર થકી લહી,
ધરીએ યોગસુ' નેહ. સ૦ ૨. ઉદ્દેશાદિક ક્રમ વિષુ જે લણે, આશાતે
તેહ નાણ; નાણાવરણી રે બાંધે તેહથી, ભગવદ અંગ પ્રમાણ.
સ૦ ૩. શ્રી નંદી અનુયોગ દ્વારમાં, ઉત્તરાધ્યયનેરે યોગ; કાલ
અહણુનોરે વિધિ સઘલો કહ્યો, ધરિએ તે ઉપયોગ. સ૦ ૪. ઠાણે
ત્રીજે રે વળી દશમે કહ્યું, યોગ વહે જેહ સાધ; આગમે સિલદા તે
સપજે, તરે સંસાર અગાધ. સ૦ ૫. યોગ વહીને રે સાધુ શ્રૂત
ભણે, શ્રાવક તે ઉપધાન; તપ ઉપધાને રે શ્રૂત પરિઅહુ કહ્યા, નંદીએ
તેહ નિદાન. સ૦ ૬. ઇરિયાદિકનાં રે પટ ઉપધાન છે, તેણે આવ-
શ્યક શુદ્ધ; ગૃહિ સામાયિક આદિ શ્રૂત ભણે, દીક્ષા લેઈ અહુદ્ધ.
સ૦ ૭. સૂત્ર ભણ્યા કેઠ ધ્રાવક નવી કહ્યા, લદ્દઠા કહ્યા તેહ;
પ્રથમ જ્ઞાન ને પછી દયા કહી, તિહાં સંજત ગુણ રેહ. ૮. નવમે
અધ્યયનેરે બીજા અંગમાં, ઘરમાં દીવ ન દીક; વલિય ચૌદમે રે
કહ્યું શિક્ષા લહે, અંથ તજે તે ગરિક. સ૦ ૯. સપ્તમ અંગે અપ-
ઠિયા સંખરી, દાખ્યા શ્રાધ અનેક; નવિ આચાર ધરાદિક તે કહ્યા,
ગોટો એહુ વિવેક. સ૦ ૧૦. ઉત્તરાધ્યયનેરે કોવિદ જે કહ્યો, શ્રાવક
પાલિત ચંપ; તે પ્રવચન નિઅંથ વચનથી, અર્થ વિવેક અકંપ. સ૦
૧૧. ચત્રે દીધુરે સત્ય તે સાધુને, સુર નરને વળી અચ્છ; સંવર

દારેદ્રે ખીને એમ કહ્યું, અંગ દગમે મમરચ્છ. સં ૧૨. વલિય
 વિગયપડિણદ્ધ ને વાચના, શ્રી ઠાણાંને નિષેધ, નવિય મનોરથ શ્રુત
 ભાવવા તણે, શ્રાવકને સુપ્રસિદ્ધ સં ૧૩. વાચન દેતારે ગિહિને,
 સાંધુને, પાપચિત્ત ચઉમાસ, કહ્યું નિશિથેરે તો શુ એવડી, કરવી
 હોશ નિરાશ. સં ૧૪. ત્યજિય અસભ્ય ગુરૂ વાચના, લેઈ યોગ
 ગુણવંત; જે અનુયોગ ત્રિવિધ સાચો લહે, કરે તે કર્મના અત.
 સં ૧૫ સૂત્ર અર્થ પહેલો ખીને કહ્યો, નિજ્જુતિએ રે મીમ; નિર-
 વિશેષ ત્રીને અંગ પંચમે, એમ કહે તુ જગદીશ. સં ૧૬ સૂત્ર
 નિજ્જુતિરે ખેઉ ભેદે કહે, ત્રીજું અનુયોગદ્વાર; ફડા કપટીરે જે
 માને નહી, તેહને કવણુ આધાર. સં ૧૭. ખદ્ધ તે સૂત્રેરે અર્થ
 નિકાચિયા, નિજ્જુતિએ અપાર; ઉપધિમાન ગજુણાદિક કિહાં લહે,
 તે વિહુ માર્ગ વિચાર. સં ૧૮. જે નિયુક્તિ ગર્ભ કુમતિ કહે,
 સૂત્ર ગયાં નહી કેમ; જેહ વાચનાએ આગ્યુ તે મવે, માને તો હોએ
 ખેમ સં ૧૯. અંધા આગલ દર્પણ દાખવો, ખહેરા આગલ ગીત,
 મૂરખ આગેરે કહેવુ યુક્તિતુ, એ સવિ એકજ રીત. સં ૨૦ મારગ
 અર્થીરે પણ જે છવ છે, લદ્ધક અતિહિ વિનીત; તેહને એ હિત
 શિખ સોહામણી, વળી જે સુનય અધીત. સં ૨૧. પ્રવચન સાખેરે
 એમ એ ભાખિયા, વિગતે અરથ વિચાર, તુજ આગમનીરે શ્રદ્ધિય
 પરપરા, લહિયે જગ જયકાર. સં ૨૨. ગુણ તુજ સઘલારે પ્રભુ કેણુ
 ગણી શકે, આણા ગુણ લવ એક; એમ મેં શુણુતારે મમકિત દદ
 ધ્ય. ગખી આગમ ટેક. સં ૨૩. આણા તાહુરી રે જે મેં શિર-

તસ ઘર મંગલ માલાણ; સમક્ષિત ભાણ હોશે ઘટ તેહને, પરગટ માક જમાન
લાણ. ૧. અર્થ એહના છે અતિ સૂક્ષ્મ, તે ધારે ગુરૂ પાસેણ; ગુરૂની
સેવા કરતાં લાંડીએ, અનુભવ નિત્ય અભ્યાસેણ; જેહ બહુ શ્રુત ગુરૂ
ગીતારથ, આગમના અનુસારીણ; તેહને પ્રીતિ સંશય ટાલે, એ
હિત શિખ છે સારીણ. ૨. ઈદલપુરમાં રહિય ચોમાસું, ધર્મ ધ્યાન,
સુખ પાયાણ; સંવત સત્તર તેત્રીશ વરસે, વિજયદશમી મન લાયાણ;
શ્રી વિજય પ્રભસરિ સવાયા, વિજય રતન યુવરાયાણ; તસ 'રાજે
ભવિજન હિત કાજે, એમ મેં જિનગુણ ગાયાણ. ૩. શ્રી કથ્યાણ
વિજય વર વાચક, તપગચ્છ ગયણ દિણદાણ; તાસ શિષ્ય શ્રી લાલ
વિજય બુધ, ભવિજન કૈરવચંદાણ; તાસ શિષ્ય શ્રી છત્ર વિજય
બુધ, શ્રી નયવિજય મુણિંદાણ; વાચક જશ વિજયે તસ શિષ્યે,
થુણીયા વીર જિણદાણ. ૪. દોસી મૂલાકાત સુવિવેકી. દોસી મેઘા
હેતેણ; એહ તવન મેં કીધું સુંદર, શ્રુત અક્ષર સંકેતેણ; એ
જિનગુણ મુરતરૂનો પરિમલ, અનુભવ તો તે લેશેણ; ભમર પડે
જે અર્થાં હોઇને, ગુરુઆણ શિર વહેશેણ. ૫.

૩૬. શ્રી સીમંધર સ્વામિની વિનતીરૂપ સવાસો ગાથાનું સ્તવન.
હાલ પહેલી

સ્વામિ સીમંધર વિનતી, સાંભલો માહરી દેવદે; તાહરી આણ
હું શિર ધરું, આદરું તાહરી સેવ રે. સ્વામિં ૧. કુચરૂની વાસના
પાશમાં, હરિણ પડે જે પડ્યા લોક રે; તેહને શરણ તુજ વિણ
નહી, ટળવળે બાપડા ફેક રે. સ્વામિં ૨. જ્ઞાન દર્શન ચરણ ગુણ
વિના, જે કરાવે કુલાચાર રે; લૂટીયા તેણે જન દેખતાં, કિહાં કરે
લોક પોકાર રે. સ્વામિં ૩. જેહ નહિ ભવ ત્યાં નિર્ગુણી, તારશે
કેણી પડે તેહ રે; એમ અભણ્યાં પડે. ફંડમાં, પાપ બંધે રહ્યા
જેહ રે. સ્વામિં ૪. કામકુલાદિક અધિકનું, ધર્મનું કો નંપી મૂલ
રે; દોકડે કુચરૂ તે દાખવે, શું થયું એહ જગ મૂલ રે. સ્વામિં
૫. અર્થની દેશના જે દીએ, એતલવં ધર્મના અંધ રે; પરમ પદનો
પ્રગટ ચારજે, તેહથી કેમ વહે પથ રે. સ્વામિં ૬. વિષય રસમાં

ગૃહી માગિયા, નાગિયા કુશુર મહપૂર રે; ધૂમ ધામે ધમાધમ ગલી,
જ્ઞાન મારગ રહ્યા દૂર રે. સ્વામિં ૭ કલકારી કદાચહ બર્ચા,
થાપતા આપણા બોલ રે; જિન વચન અન્યથા દાખવે, આજ તો
આજતે ઠાલ રે. સ્વામિં ૮. કેઈ નિજ દેખને ગોપવા, રોપવા કેઈ
મત કંઈ રે; ધર્મની દેશના પાલટે, નત્ય ભાષે નહી મંદ રે
સ્વામિં ૯. બહુ સુખે બોલ એમ માલલી, નવિ ધરે લોક વિધામ
રે; ફંદતા ધર્મને તે થયા. ભમં જેમ કમલ નિવામ રે. સ્વામિં ૧૦

ઠાલ બીજી

એમ ફંદતારે ધર્મ મોહામણો, મિલિઓ સદગુરુ એક; તેહને
આચારે મારગ દાખવ્યો, આણી હૃદય વિવેક; શ્રી મીમંધર માહેળ
મોલલો. ૧૧. પર પર બેતારે ધર્મ તુમે ફિરો, નિજ ધર ન
લહેરે ધર્મ, જેમ નવિ જાણેરે મૃગ કસ્તુરીઓ, મૃગમદ પગિમલ
મર્મ. શ્રીં ૧૨. જેમ તે જલેરે મૃગ જગો દિગિ ફિરે, લેવા
મૃગમદ ગંધ; તેમ જગ હુંદેરે બાહિર ધર્મને, મિથ્યા દૃષ્ટિ રે અધ
શ્રીં ૧૩. જાતિ અધનોરે દોષ ન આકરો, જે નવિ દેખે રે અર્થ;
મિથ્યા દૃષ્ટિ રે તેહથી આકરો, માને અર્થ અનર્થ. શ્રીં ૧૪. આપ
પ્રશંસેરે પરગુણ બોલવે, ન ધરે ગુણનોરે લેશ; તે જિન વાણીરે નવિ
શ્રવણે સુણે, દિગે મિથ્યા ઉપદેશ. શ્રીં ૧૫. જ્ઞાન પ્રકાશેરે મોહતિમિર
હરે, જેહને મહગુરુ ચર; તે જિન દેખેરે સત્તા ધર્મની, ચિદાનંદ ભરપૂર.
શ્રીં ૧૬. જેમ નિર્મલતારે રત્ન સ્ફટિકતણી, તેમ એ જીવ સ્વભાવ,
તે જિન ચીરેરે ધર્મ પ્રકાશીઓ, પ્રબલ કપાય અભાવ શ્રીં ૧૭.
જેમ તે રાતેરે ફૂલે રાતહું, સ્યામ ફૂલથીરે સ્યામ; પાપ પુણ્યથીરે
તેમ જગ જીવને, રાગ દ્વેષ પરિણામ. શ્રીં ૧૮. ધર્મ ન કહિએરે
નિત્ય તેહને, જેહ વિભાવ વડબ્યાધિ; પહેલે અગેરે એળીમરે ભાખિયું,
કરમે હોએ ઉપાધિ શ્રીં ૧૯. જે જે અગેરે નિર્મપાધિકપણું, તે
તે જાણે રે ધર્મ; અગ્યરે દૃષ્ટિરે ગુણ ઠાણા યકી, ભવ લહે શિવ
ધર્મ શ્રીં ૨૦. એમ જાણીનેરે જ્ઞાન હયાલજી, સહીએ આપ સ્વરૂપ;
પર પરિણતિથીરે ધર્મ ન છાંડિએ, નવિ પહિએ લવકૂપ. શ્રીં ૨૧

'હાલ ત્રીજી

જિહાં લગે આતમ દ્રવ્યનું, લક્ષણ નવિ બદલ્યું; તિહોં લગે
 ગુણ ઠાણું લલૂં, કેમ આવે તોણ્યું; આતમ તત્વ વિચારીએ. ૨૨.
 આતમ અજ્ઞાને કરી, જે ભવ દુઃખ લહીએ; આતમ જ્ઞાને તે ટળે,
 એમ મન મદહીએ; આતમ ૦ ૨૩. જ્ઞાન દશા જે આકરી, તેહ
 ચરણ વિચારે; નિર્વિકલ્પ ઉપયોગમાં, નહીં કર્મને આરો. આતમ ૦
 ૨૪. ભગવદ્ અંગે ભાખીઓ. સામાયિક અર્થ; સામાયિક પણ
 આતમા ધરો સુધો અર્થ. આતમ ૦ ૨૫. જોક સાર અધ્યયનમાં,
 સમકિત મુની લાવે; મુનિ'લાવજ સમકિત કહ્યું, નિજ શુદ્ધ સ્વભાવે.
 આતમ ૦ ૨૬. કષ્ટ કરો સંજમ ધરો, ગાલો નિજ દેહ; જ્ઞાન દશા
 વિણ જીવને, નહીં દુઃખનો છેહ. આતમ ૦ ૨૭. બાહિર ચતન બાપડાં,
 કરતાં ફહવાએ; અંતર જતના જ્ઞાનની, નવિ તેણે થાએ. આતમ ૦
 ૨૮. રાગ દ્વેષ મલ ગાળવા, ઉપશમ જલ ઝીલો; આતમ પરિણતિ
 આકરી, પર પરિણતિ પીલો. આતમ ૦ ૨૯. હું એહનો એ માહુરો,
 એ હું એણિ બુદ્ધિ; ચેતન જડતાં અનુભવે, ન વિમારો શુદ્ધિ.
 આતમ ૦ ૩૦. બાહિર દૃષ્ટિ દેખતાં, બાહિર મન ધાવે, અંતર
 દૃષ્ટિ. દેખતાં, અક્ષય પદ પાવે. આતમ ૦ ૩૧. ચરણ હોય લગત-
 દિકે, નવિ મનને લગે; ત્રોજે અધ્યયને કહ્યું, એમ પહેલે અંગે.
 આતમ ૦ ૩૨. અધ્યાતમ વિણ જે ક્રિયા, તનુમલ તોલે; મમકારા-
 દિક યોગથી, એમ જ્ઞાની બોલે. આતમ ૦ ૩૩. હું કરતા પરભાવનો,
 એમ જેમ જેમ બાણે; તેમ તેમ અજ્ઞાની પડે, નિજ કર્મને ઘાણે.
 આતમ ૦ ૩૪. પુદ્ગલ કર્માદિકતણે, કરતા બંધકારે; કરતા ચેતન
 કર્મનો, નિશ્ચય સુવિચારે. આતમ ૦ ૩૫. કરતા શુદ્ધ સ્વભાવનો, નયશુદ્ધ
 કહીએ; કરતા પર પરિણામનો, બેડ કિરિયા ગ્રહીએ. આતમ ૦ ૩૬.

હાલ ચોથી

શિષ્ય કહે જો પર ભાવનો, અકતાં કહ્યો પ્રાણી; દાન હરણા-
 દિક કેમ ઘટે, કહે સદ્ગુરુ વાણી; શુદ્ધ નય અર્થ મન ધારીએ.
 શુદ્ધ ૦ ૩૭ ધર્મ નવિ દિએ નવં સુખ દિએ, પરજનુંને દેતે;

આપ મત્તા રહે આપમાં, એમ હૃદયમાં ચેતે. શુદ્ધ ૦ ૩૮. જોગવસે
 જે પુદ્ગલ ગ્રહા, નવિ જીવનાં તેહ; તેહથી જીવ છે જૂનૂઓ,
 વળી જૂનૂઓ દેહ. શુદ્ધ ૦ ૩૯. લક્ષ્મી પાનાદિ પુદ્ગલ પ્રતે, ન દિગ્ધે
 છતિ વિના પોતે; દાન હરણાદિ પરજીવને, એમ નવિ ઘટે જોતે.
 શુદ્ધ ૦ ૪૦. દાનહરણાદિક અવમરે, શુભ અશુભ સંકલ્પે; દિગ્ધે હરે
 તું નિજ રૂપને, મુખે અન્યથા જલ્પે શુદ્ધ ૦ ૪૧. અન્યથા વચન
 અભિમાનથી, ફરી કર્મ તું બાધે; શાયક ભાવ જે એકલો, બ્રહે તે
 સુખ સાધે. શુદ્ધ ૦ ૪૨. શુભ અશુભ વસ્તુ સંકલ્પથી, ધરે જે નટ
 માયા; તે ટળે સહજ સુખ અનુભવે, પ્રભુ આતમરાયા. શુદ્ધ ૦ ૪૩.
 પરતણી આશ વિષવે લહી, ફલે કર્મ જહુ ભાતિ; જ્ઞાન દહને કરી
 તે દહે, હોએ એક જે ભાતિ શુદ્ધ ૦ ૪૪. રાગ દોષે રહિત એક
 જે, દયા શુદ્ધ તે પાલે; પ્રથમ અંગે એમ બાખિયું, નિજ શક્તિ
 અનુભાવે. શુદ્ધ ૦ ૪૫. એકતા જ્ઞાન નિશ્ચય દયા, સુગુરુ તેહને ભાષે;
 જેહ અવિકલ્પ ઉપયોગમાં, નિજ પ્રાણને ગમે. શુદ્ધ ૦ ૪૬. જેહ
 રૂપે પર પ્રાણને, દયા તાસ વ્યવહારે, નિજ દયા વિણ કહો પરદયા;
 હોએ કવણુ પ્રકારે. શુદ્ધ ૦ ૪૭ ફોક તેમ જ્ઞાનવિણ જેમ નગર મેદિની,
 જેમ જીવ વિણ કાયા; ફોક તેમ જ્ઞાનવિણ પરદયા, જિમી નટતણી
 માયા. શુદ્ધ ૦ ૪૮. સર્વ આચારમય પ્રવચને, ભણ્યે અનુભવ યોગ;
 તેહથી મુનિ વમે મોહને, વળી અરતિ રતિ શોગ. શુદ્ધ ૦ ૪૯. સુત્ર અક્ષર
 પરાવર્તના સરસ શેલડી દાખી, તાસ રસ અનુભવ ચાખીએ, જિહાં એક
 છે સાખી શુદ્ધ ૦ ૫૦. આતમરામ અનુભવ ભળે, તળે પરતણી માયા,
 એહ છે સાર જિન વચનનો, વળી એહ શિવ છાયા શુદ્ધ ૦ ૫૧.

ઢાલ પાંચમી

એમ નિશ્ચય નય સાલવીલ, યોગે એક અભ્યાસ; આદરશું
 અમે જ્ઞાનનેજી, શું કીજે પચ્ચખખાણુ; સોલાગી જિન સીમંધર
 સુણો વાત. પર. કિરિયા ઉઠાપી કરીજી, છાંડી તેણે લાજ;
 નવિ બાણુ તે ઉપજે જી, કારણુ વિણ નવિ કાજ. મોં ૫૩.
 નિશ્ચય નય અવલંબતાજી, નવિ બાણુ તસ મર્મ; છોડે જે વ્યવ-

હારનેજી, લોપે તે જિન ધર્મ. સોં ૫૪. નિશ્ચય દષ્ટિ હૃદય ધરીજી,
પાલે જે વ્યવહાર; પુણ્યવંત તે પામશેજી, લવ સમુદ્રનો પાર. સોં
૫૫. તુરંગ ચઢી જેમ પામિએજી, વેગે પુરનો પંથ, માર્ગ તેમ
શિવનો લહેજી, વ્યવહારે નિગ્રંથ. સોં ૫૬. મહેલ ચઢતા જેમ
નહીજી, તેહ તુરંગનું કાજ, સફલ નહી નિશ્ચય લહેજી, તેમ તનુ
કિરિયા સાજ. સોં ૫૭. નિશ્ચય નવિ પામી શકેજી, પાલે નવિ
વ્યવહાર; પુણ્ય રહિત જે એહવાનજી, તેહને કવણુ આધાર. સોં
૫૮. હેમ પરિક્ષા જેમ હુવેજી, સહત હુતાસન તાપ; જ્ઞાનદશા તેમ
પરખીએજી, જિહાં બહુ કિરિયા વ્યાપ. સોં ૫૯. આલંબન વિષુ
જેમ પડેજી, પામી વિપત્તી વાટ; મુગ્ધ પડે લવ કૂપમાજી, તેમ
વિષુ કિરિયા ઘાટ. સોં ૬૦. ચરિત લણી બહુ લોકમાંજી, બરતા-
દિકનાં જેહ; લોપે શુભ વ્યવહારનેજી, જોધિ હણે નિજ તેહ સોં
૬૧. બહુ ફલ દિસે જીવનાજી, વ્યવહારે શિવ યોગ; છોડી તાકે
પાધરોજી, છોડી પંથ અયોગ. ૬૨ આવશ્યક માહે ભાખિયોજી, એહજ
અર્થ વિચાર; ફલ સશય પણ જાણતાંજી, જાણીને સંસાર સોં ૬૩.

ઢાલ છઠી

અવર ઇંચો નય સાંભલી, એક ગ્રહે વ્યવહારો રે; મર્મ
દ્વિવિધ તસ નવિ લહે, શુદ્ધ અશુદ્ધ વિચારો રે. ૬૪ તુજ વિષુ
ગતિ નહી જ તુને, તું જગજંતુનો દીવો રે; જીવીએ તુજ અવલંબને,
તુ સાહેબ ચિરંજીવો રે. તુજ ૬૫. જેહ ન આગમ વારીએ,
દીસે અશક આચારો રે, તેહજ પુધ બહુ માનીઓ, શુદ્ધ કહ્યો
વ્યવહારો રે. તુજ ૬૬. જેહમાં નિજ મતિ કલ્પના, જેહથી નવિ
લવ પારો રે; અંધ પરપરા જાંધિઓ, તેહ અશુદ્ધ આચારો રે.
તુજ ૬૭. શિથિલ વિહારીએ આચર્યા, આલંબન જે ફૂડં રે;
નિયત વાસારિક સાધુને, તે નવિ જાણીએ ફૂડં રે તુજ ૬૮. આજ
ન ચરણ છે. આકર, સંહનનાદિક દોષે રે, એમ નિજ અવગુણ
જોલવી, કુમતિ કલાકર પોષે રે તુજ ૬૯. ઉત્તરગુણ માહે
હીણડાં, ગુર કલાદિક પામે રે; મૂલગુણે નહી હીણડા, એમ પચા-

શક ભાષે રે. તુજ ૦ ૭૦. પરિગ્રહ ગ્રહવશ લિંગીયા, લેઇ કુમતિ
 રજ માથે રે; નિજ ગુણ પર અવગુણ લવે, ઇન્દ્રિય વૃષભ ન નાથે
 રે. તુજ ૦ ૭૧. નાણુ સહિત હિત પરિહરી, જિન દંસણુ ગુણ લૂસે
 રે; મુનિ જનના ગુણ સાલવી, તેહ અનારજ રૂસે રે. તુજ ૦ ૭૨.
 અણુસમ દોષ જે પરતણો, મેરૂ સમાન તે ખોલે રે; જેહમું પાપની ગોઠડી,
 તેહમું હિયડણું ખોલે રે. તુજ ૦ ૭૩. સત્ર વિરૂદ્ધ જે આચરે, થાપે અવિ-
 ધિના ચાલા રે; તે અતિ નિવિઠ મિથ્યામતિ, ખોલે ઉપદેશમાલા રે. તુજ ૦
 ૭૪. પામરજન પણ નવિ કહે, મહસા જૂઠ સચકો રે; જૂઠ કહે મુનિ-
 વેપ જે, તે પરમારથ મૂકો રે. તુજ ૦ ૭૫. નિર્ઘય હૃદય છ કાયમાં,
 જે મુનિવેપે પ્રવર્તે રે; ગૃહ યતિ ધર્મથી બાહેરા, તે નિર્ધન ગતિ
 વર્તે રે. તુજ ૦ ૭૬. માધુ ભગતિ 'જિન' પૂજના, દાનાદિક શુભ કર્મે
 રે; આવક જન કહ્યો અતિ ભલો, નહિ મુનિવેપ અધર્મે રે. તુજ ૦
 ૭૭. કેવલ લિંગ ધારીતણા, જે વ્યવહાર અશુદ્ધો રે; આદરીએ
 નવિ સર્વથા, બાણી ધર્મ વિરૂદ્ધો રે તુજ ૦ ૭૮.

ઠાલ સાતમી

જે મુનિવેપ શકે નવિ છંડી, ચરણ કરણ ગુણ લીણાણ;
 તે પણ મારગ માંહે દાખ્યા, મુનિ ગુણ પક્ષે લીણાણ; મૃપાવાદ
 ભવધારણ બાણી, મારગ શુદ્ધ પ્રરૂપેણ; વદે નવિ વંદાવે મુનિને,
 આપ થઈ નિજ પ્રરૂપેણ. ૭૬. મુનિ ગુણ રાગે પૂરા થરા, જે જે
 જંચણા પાલેણ; તે તેહથી શુભ ભાવ લહીને, કર્મ આપણા ટાલેણ;
 આપ હીનતા જે મુનિ ભાષે, માન માંકડે લોકેણ; એ હૃદર મત
 એહનું દાખ્યું, જે નવિ કૂલે ફેકેણ. ૮૦. પ્રથમ સાધુ ખીજે પર
 આવક, ત્રીજે સવેગ પાખીણ; એ ત્રણે શિવ મારગ કહીએ, જિહાં
 છે પ્રવચન સાખીણ; શેષ ત્રણ ભવ મારગ કહીએ, કુમત કદાચક
 ભરિયાણ; ગૃહિ યતિ લિંગ કુલિંગે લખીએ, સકલ દોષના દરિયાણ.
 ૮૧. જે વ્યવહાર મુગતિ મારગમાં, ગુણ ળણાને લેખેણ; અનુક્રમે
 ગુણ શ્રેણિનું ચઢવું, તેહજ જિનવર દેખેણ; જે પણ દ્રવ્યક્રિયા
 પ્રતિપાલે, તે પણ સન્મુખ ભાવેણ; શુદ્ધ વીજની ચંદ્રકા જેમ,

પૂર્ણ ભાવમાં આવેજી. ૮૨. તે કારણ લક્ષ્મીદિકથી પણ, શીલ, ધરે જે પ્રાણીજી; ધન્ય તેહ કૃતપુણ્ય કૃતારથ, મહાનિસીધે વાણીજી; એ વ્યવહાર નયે મન ધારો, નિશ્ચય નય મત દાખ્યુંજી; પ્રથમ અંગમાં વિતિગિચ્છાએ, ભાવ ચરણ નવિ ભાખ્યુંજી. ૮૩.

દાસ આઠમી

અવર એક ભાષે આચાર, દયા માત્ર શુદ્ધજ વ્યવહાર; જે બોલે તેહજ ઉચ્ચપે, શુદ્ધ કરું હું મુખ ધ્રમ જપે. ૮૪. જિન પૂજાદિક શુભ વ્યવહાર, તે માને આરંભ અપાર; નવિ જાણે ઉતરતાં નધ, મુનિને જીવદયા કયાં ગધ. ૮૫. જે ઉતરતાં મુનિને નદી, વિધિ જોગે નવિ હિંસા વધી; તો વિધિ જોગે જિન પૂજના, શિવ કારણ મત ભૂલો જના. ૮૬. વિષયારંભતણે ન્યાં ત્યાગ, તેહથી લહિએ ભવજલ તાગ; જિન પૂજામાં શુભ ભાવથી, વિષયારંભતણે ભય નથી. ૮૭. સામાયિક પ્રમુખે શુભ ભાવ, યદપિ લહિએ ભવજલ નાવ; તો પણ જિન પૂજાએ સાર, જિનનો વિનય કહેણ ઉપચાર. ૮૮. આરંભાદિક શંકા ધરી, જે જિનરાજ ભક્તિ પરહરી; દાન માન વંદન આદેશ, તો તુજ સખલો પડયો. કલેશ ૮૯. સ્વરૂપથી દીસે સાવધ, અનુભવે પૂજા નિર્વધ; જે ધરણ જિન ગુણ બહુ માન, જે અવસરે વરતે શુભ ધ્યાન. ૯૦. જિનવર પૂજા દેખી કરી, ભવિયણ ભાવે ભવજલ તરી; છક્કાયના ચક્ક હો વળી, એહ ભાવ જાણે કેવલી ૯૧. જલ તન્તાં જલ ઉપર યથા, મુનિને દયા ન હોએ વૃથા; પુષ્પાદિક ઉપર તિમ જાણ, પુષ્પાદિક પૂજાને કાણ. ૯૨. તો મુનિને નહિ કિમ પૂજના, એમ તું શું ચિતે શુભ મના; રોગીને ઔષધ સમ એહ, નિરોગી છે મુનિવર દેહ. ૯૩.

દાસ નવમી

ભાવસ્તવ મુનિને ભયોજી, જોઉં ભેદે ગૃહી ધાર; ત્રીજે અધ્યયને કહ્યોજી, મહાનિસિધ મઝાર; મુણે જિન તુજ વિજી કવણ આધાર. ૯૪. વળી તિહાં ફલ દાખ્યુંજી, દ્રવ્ય સ્તવનુરે સાર; સ્વર્ગ ખારમું જોહિનેજી, એમ દાનાદિક ચાર. મુણે ૧૦

૯૫. છઠ્ઠે અંગે દ્રૌપદીજી, જિન પ્રતિમા પૂજેય; સૂરિયાલ
પરે ભાવગ્રીહી, એમ જિનવીર કહેય. મુણાં ૯૬. નારદ
આવે નવિ ચર્મજી, હણી તેહ સુખાણુ; તે કારણુ તે શ્રાવિકાજી
ભાખે આલ અબાણુ. મુણાં ૯૭. જિન પ્રતિમા આગલ કહ્યોજી,
શકસ્તવ તેણે નાર; બાણે કુણુ વિણુ શ્રાવિકાજી, એહ વિધ હૃદય
વિચાર સુણાં ૯૮. પૂજે જિન પ્રતિમા પ્રતેજી, સૂરિયાલ મુરરાય;
વાંચી પુસ્તક રત્નનાજી, લેધ ધર્મ વ્યવસાય. મુણાં ૯૯ રાયપસેણી
સૂત્રમાંજી, મોહોટો એહ પ્રબંધ; એહ વચન અણુમાનતાંજી, કરે
કરમનો બંધ. મુણાં ૧૦૦. વિજય દેવ વક્તવ્યતાજી, જીવાલિગ-
મેરે એમ; જો થિતિ છે એ સૂરતણીજી, તો જિન ગુણુ યુતિ કેમ.
મુણાં ૧૦૧. સિદ્ધાસ્થરાયે કર્યાજી, યાગ અનેક પ્રકાર; કલ્પસૂત્રે
એમ ભાખિયુંજી, તે જિન પૂજા સાર. મુણાં ૧૦૨. અમણોપાસક
તે કહ્યાજી, પહેલા અંગમઝાર; યાગ અનેક નવિ કરેજી, તે જાણો
નિરધાર. મુણાં ૧૦૩. એમ અનેક સૂત્રે ભણ્યુંજી, જિન પૂજા
ગૃહિકૃત્ય; જે નવિ માને તે સહીજી, કરશે બહુ ભવ નૃત્ય. મુણાં ૧૦૪.

હાલ દશમી

અવર કહે પૂજાદિક કામે, પુણ્યબંધ છે શુભ પરિણામે; ધર્મ
ઇલાં નવિ કોઈ દીસે, જેમ મત પરિણામે મન હીસે. ૧૦૫ નિશ્ચય
ધર્મ ન તેણે જાણ્યો, જે સૈલેશી અંત વખાણ્યો; ધર્મ અધર્મ તણો
ક્ષયકારી, શિવમુખ દે જે ભવજલ તારી. ૧૦૬. તસ સાધન તું
જે જે દેખે, નિજ નિજ ગુણુકાણાને લેખે; તેહ ધરમ વ્યવહારે
જાણો, કારણ કારણુ એક પ્રમાણો. ૧૦૭. એવંભૂતતણો મત ભાખ્યો,
શુદ્ધ દ્રવ્ય નય એમ વળી દાખ્યો; નિજ સ્વભાવ પરણુતિ તે ધર્મ,
જે વિભાવ તે ભાવજ કર્મ. ૧૦૮. ધર્મ શુદ્ધ ઉપયોગ સ્વભાવે,
પુણ્ય પાપ શુભ અશુભ વિભાવે; ધર્મ હેતુ વ્યવહારજ ધર્મ, નિજ
સ્વભાવ પરણુનિનો મર્મ. ૧૦૯. શુભ યોગે દ્રવ્યાશ્રવ થાય, નિજ
પરિણામ ન ધર્મ હણાય; યાવત યોગ ક્રિયા નહીં થંબી, તાવત
જીવ છે યોગારંભી. ૧૧૦. મલિનારંભ કરે જે કિરિયા, અસરદાદંભ

તજીને નરિયા; વિષય કપાયાદિકને' ત્યાગે; ધર્મ મનિ રહિએ શુભ માગે. ૧૧૧. સ્વર્ગ હેતુ ને 'પુણ્ય કહીને, તો' મરાગ સંયમ પણ લીને; બહુ રાગે જે જિનવર પૂજે, તસ મુનિની પરે પાતક ધૂજે. ૧૧૨. ભાવસ્તવ એહથી પામીને, દ્રવ્યસ્તવ એ તેણે કહી જે; દ્રવ્ય શબ્દ છે કારણ વાચી, ભર્મે મ 'ભુલો કર્મ' નિકાચી. ૧૧૩.

હાલ અખ્યારમી.

કુમતિ એમ સકલ હંરે કરી, ધારીએ ધર્મની રીત રે; હારીએ નવિ પ્રભુ બલ થકી, પામીએ જગતમાં જીત રે, સ્વામિ સીમધરા તું જયો. ૧૧૪. ભાવ જાણે સકલ જંતુના, ભવ થકી દાસને રાખ રે; બોલિયા બોલ જે તે ગણું, સફલ ને છે તુજ સાથ રે. સ્વામિ ૧૧૫. એક છે રાગ તુજ ઉપરે; તેહ મુજ શિવતર કંદ રે; નવિ ગણું તુજ પરે અવરને, ને મિલે સુર નર વૃંદ રે. સ્વામિ ૧૧૬. તુજ વિના મેં બહુ દુઃખ લક્ષ્યાં, તુજ મિલે તે કેમ હોય રે; સેહ વિણ મોર માથે નહીં, મેહ દેખી માથે મોય રે. સ્વામિ ૧૧૭. મન થકી મિલન મેં તુજ કિયો, ચરણ તુજ ભેટવા સાંધ રે; કીજીએ જતન જિન એ વિના, અવર ન વાંછિએ કાંઈ રે. સ્વામિ ૧૧૮. તુજ વચન રાગ મુખ આગલે, નવિ ગણું સુરનર શર્મ રે; કોડિ ને કપટ કોઈ દાખવે, નવિ તમું તોએ તુજ ધર્મ રે. સ્વામિ ૧૧૯. તું મુજ હૃદયગિરિમાં વસે, સિંહ ને પરમ નિરીહરે; કુમત માતાંગના જુથથી, તો કશી પ્રભુ મુજ ખીહ રે. સ્વામિ ૧૧૨ કોડિ છે દાસ પ્રભુ તાહરે, માહરે દેવ તું એક રે; કીજીએ સાર મેવકતાણી, એ તુજ ઉચિત વિવેક રે. સ્વામિ ૧૨૧. ભક્તિ ભાવે ઇચ્છું ભાખીએ, રાખીએ એહ મનમાંહી રે; દાસના ભવ દુઃખ વારિએ, તારિએ સો ગ્રહી બાહી રે. સ્વામિ ૧૨૨. ગાળ જેમ તાત આગલ કહે, વિનવું હું તેમ તૂજ રે; ઉચિત જાણો તેમ આચરું, નવિ રહ્યો તુજ કિસ્મું ગુજ રે. સ્વામિ ૧૨૩. મુજ હોજો ચિત્ત શુભ ભાવથી, ભવ ભવ તાહરી સેવ રે; ચાચિએ કોડિ યતને કરી, એહ તુજ આગલે દેવ રે. સ્વામિ ૧૨૪.

કળશ

ધ્રુમ સકલ સુખકર, દુરિત ભયહર, વિમલ લક્ષ્મી ગુણધર;
પ્રભુ અનર અમર નરિંદ પદ્મિત, વિનયે મીમંધર; નિજ નાદતર્જિત
મેઘગર્જિત, દૈર્યનિર્જિત મંદર; શ્રી નયવિજય બુધ ચરણ સેવક,
જશવિજય બુધ જય કરે. ૧૨૫.

૪૦. નિશ્ચય વ્યવહાર ગર્ભિત શ્રી શાંતિ જિન સ્તવન.

ઢાલ પહેલી

શાંતિ જિજ્ઞેસર કેસર, અર્થિત જગ ધણી રે; અ. સેવા કીજે
સાહિબ, નિત્ય નિત્ય તુમ તણી રે; નિ. તુજ વિષુ દૂજે દેવ, ન
કોઈ દયાલુઓ રે; નિ. મન મોહન ભવિ મોહન, તુંહી મયાલુઓ
રે. તું. ૧. દુરિત અપાસન શાસન, તું જગ પાવનો રે; તું. સુકૃત
ઉદ્ધાસન, કર્મ નિકાસન ભાવનો રે; નિ. સિંહાસન પદાસન, બેઠા
જે ચલે રે; જો. જગ ભાસન પર શાસન, વાસન ખેપલે રે; વા.
લાણી ગંગ તરંગ, મુરંગ તે ઉચ્છલે રે; સુ. નયગમ લંગ પ્રમાણ,
પ્રવાહ ધણા લલે રે; પ્ર. નિશ્ચય નય વ્યવહાર, તિહાં ભમરી ભમે
રે; તિ. બુદ્ધિ નાવ જસ ચાલે, તેહને સહુ નમે રે. તે. ૩.
નિશ્ચય ને વ્યવહાર, તણી ચર્ચા ધણી રે; ત. બણે પશુ જન તાણે,
ફિલ રૂચી આપણી રે; દિ. સ્વાદ્વાદ ઘર માંહી ઘડયા ફાય થોડલા-
રે; ઘ. હેમે પક્ષ ઉવેમે, તે જગ થોડલા રે. તે. ૪. માંહોમાંહે
તે બહુ જેમ, નય ચર્ચા કરે રે; ન. ભરત ક્ષેત્રના ભાવિક, શ્રાવક
મન ધરે રે; શ્રા. તેમ હું કાંઈક ઢાલ, રસાલે દાખવું રે; ૨૦ પણ
તુજ વચન પ્રમાણ, તિહાં મુજ ભાખવું રે. તિ. ૫

ઢાલ બીજી

નિશ્ચય નયવાદી કહે, એક ભાવ પ્રમાણ છે સાચો રે; વાર
અનંતી જે લહી, તે ક્રિયામાં મત રાચો રે; ચતુર સનેહી સાંભલો.
૧. ભરત ભૂપ ભાવે તર્યો, વળી પરિણામે મરૂદેવા રે; ઐવેયક ઉપર
નહી, ફલે દ્રવ્ય ક્રિયાની સેવા રે. ચ. ૨. નય વ્યવહાર કહે તુમે,
કેમ ભાવ ક્રિયા વિષુ લહેશો રે; રત્ન શોધ શતપુટ પર, ક્રિયા

તે સાચી કહેશો રે. ચ૦ ૩. એક સહેજે એક ચત્તથી, જેમ ફલ કેરો પરિપાકો રે; તેમ ક્રિયા પરિણામનો, જગ ભિન્ન ભિન્ન છે વાકો રે. ચ૦ ૪. સહેજે ફલ અમે પામશું, એમ ગલીઆ ખદલ જે થાયે રે; સહેજે તૃપ્તા તે હોશે, કાં અન્ન કવલ કરી ખાયે રે. ચ૦ ૫. વિષુ વ્યવહારે ભાવ જે, તે તો ક્ષણ તોલો ક્ષણ માસો રે; તેહથી હાંસી ઉપજે, વળી દેખે લોક તમાસો રે. ચ૦ ૬. ગુરુ-કુલવાસી ગુણ નીલો, વ્યવહારે ધિર પરિણામો રે; ત્રિવિધ અવંચક ભેગથી, હોએ સુજસ મહોદય કામો રે. ચ૦ ૭.

ઢાલ ત્રીજી

નિશ્ચય કહે કુણુ ગુરુ કુણુ ચેલા, ખેલે આપહી આપ અકેલા; ભસ પ્રકાશે જગ સવિ ભાસે, નવનિધિ અપ્રમાણ સિદ્ધિ પાસે. ૧. મોહના રંગીલા હમારા, સોહના સુખ સંગી; કર્મ વિભાવ શક્તિ જે તોડે, તે સ્વભાવ શક્તિ શું ભેડે; ભાંગ્યે ભરમ ભરમ સવિ નાણ્યો, પૂર્ણ જ્ઞાન નિજરૂપ પિછાણ્યો. મોં ૨. કરતા હુઈ, હાથી પર જૂએ, સાખી નિજ ગુણ માંહે સજૂએ; કરતા તે ક્રિયા દુઃખ વેદે, સાખી ભવતરુ કંદ ઉચ્છેદે. મોં ૩. જ્ઞાનીને કરણી સવિ થાકી, હુઈ રહ્યો નરમ કરમ સ્થિતિ પાકી; માલા આણુદેખે જે ભમતો, તે દેખી હોએ નિજ ગુણ રમતો. મોં ૪. ભાવ અશુષ્ક જે પુદ્ગલ કેરો, તે તો નાણ્યા સખહી અનેરો; મોક્ષરૂપ અમે નિજ ગુણ વરિયા, તે અર્થે કરશે કુણુ કિરિઆ. મોં ૫. હવે વ્યવહાર કહે મુણો પ્યારો, એ મીઠા તુમ, બોલ દુઆરો; ભણતાંને અણકરતાં ભાસો, વચન વીર્ય કરી આપ વિભાસો. મોં ૬. જે અભિમાન રહિત તે સાખી, શક્તિ ક્રિયામાં તે છે આખી; ક્રિયા જે શુભ ભેગે માંડે, ખેદાદિક દૂષણ સવિ છાંડે. મોં ૭. ભુખ ન ભાંગે ભોજન દીઠે, વિષુ ખાંડે તુમ ત્રીહી ન નીઠે; માંભ્યા વિષુ જેમ પાત્ર ન આપું, ક્રિયા વિષુ તેમ સાધન પાપું. મોં ૮. મોક્ષ રૂપ આતમ નિરધારી, નવિ થાક્યા જિણુવર ગણધારી; ક્રિયા જ્ઞાન જે અનુક્રમે સેવે, સુજસ રંગ તેહને પ્રભુ દેવે. મોં ૯.

હાલ ચોથી

નિશ્ચય કહે વિષુ ભાવ પ્રમાણે, કિરિયા ક્રમ ન આવે; આવ્યો ભાવ તો ક્રિયા થાકી, ધ્યાન જમણુ ન ભાવે; માનો બોલ હમારો રાજ, તાણા તાણુ ન કીજે. ૧. ધ્રમણુ દુર્ધ ગણુધર પ્રવ્રજ્યા, મહે તે ભાવ પ્રમાણે; લિંગ પ્રયોજન જન મન રંજન, ઉત્તરાધ્યયને વખાણે. માં ૨. નિજ પરિણામજ ભાવ પ્રમાણે, વળી ઓધ-નિર્ચુકતો; આતમ સામાયિક લગવધમાં, ભાખ્યું તે જુઓ જુગતો. માં ૩. નથ વ્યવહાર કહે નવિ શ્રુતમાં, ભાવ કહ્યો તે સાચો; પણ ક્રિયાથી તે હોયે જાયો, ક્રિયા વિષુ તે હોયે કાયો. માં ૪. ભાવ નવો ક્રિયાથી આવે; આવ્યો તે વળી વાધે; નવિ પડે ચઢે ગુણુ શ્રેણે, તેણે મુનિ ક્રિયા સાધે. માં ૫. નિશ્ચયથી નિશ્ચય નવિ જાયો, જેણે ક્રિયા નવિ પાલી; વચન માત્ર નિશ્ચય થું વિચારે, ઓધ વચન જુઓ લાલી. માં ૬. જેમ જેમ ભાવ ક્રિયાયાં લગશે, સાકર જેમ પયમાંહે; તેમ તેમ સ્વાદ હોશે અધિકેરો, મુજસ વિલાસ ઉચ્છાહે. માં ૭.

હાલ પાંચમી

નિશ્ચય નયવાદી કહે રે, ખટકર્શન માંડી સાર; સમતા સાધન મોક્ષતું, એહેવો કીધો નિરધાર રે; મનમાંડી ધરી જે પ્યાર રે; અમે કહુઃ છું તુમ ઉપગાર રે, બલિહારી ગુણુની ગોઠડી, મેરે લાલ. ૧. પત્તર ભેદ જે મિદ્ધના રે, ભાવલિંગ તિહાં એક; દ્રવ્ય લિંગ ભજના કહી, શિવ માધન સમતા છેક રે, તેહમાં છે સખલ વિવેક રે, તિહાં લાગી મુજ મન ટેક રે લામા છે અવર અનેક રે. માં ૨. જિહાં મારગ ભાંજે સવે રે, ધારણુને અસરાલ; ભેગ નાલી સમતા તિહાં, ડાહો દાખે તતકાલ રે; હોયે ભેગ અભેગ વિચાલ રે, લઘુ પદ્મ અક્ષર સંલાલ રે, પોહોચે શિવ પદ દેઇ કાલ રે. માં ૩. ધિવિર કલ્પ જિન કલ્પની રે, કિરિયા છે બહુ રૂપ, સામાચારી જુજૂર્ણ રે, કોઈ ન મલે એક રૂપ રે; તિહાં હઠ છે ઉડો કૂપ રે, તિહાં પાસ ધરે મોહ ભૂપ રે, તે તો વિરુઓ

વિષમ વિરૂપ રે. ૫૦ ૪. નય વ્યવહાર કહે હવે રે, શું બોલ્યા
એ મિત્ત; સમતા તુમને વાલહી, અમને પણ તિહાં ચિત્ત રે;
અમે સંભારું નિત્ય નિત્ય રે, કિરિયા પણ તાસ નિમિત્ત રે, એમ
વધશે બેહુને હિત રે. ૫૦ ૫. પત્તર ભેદ જે સિદ્ધના રે, રાજ
પંથ તિહાં જેહ; તે મારગ અનુસારિણી, કિરિયા તેહશું ધરો નેહ
રે; કષ્ટમાંહી ન દાખો છેહ રે, આલમ છાંડો નિજ, દેહ રે, આજ-
સુને ઘણા સંદેહ રે. ૫૦ ૬. થાપે ભાવજ. જે કહી રે, ભરતાદિક
દિકંત; આવશ્યકમાંહે કહ્યા, તે તો પાસથ્યા એકંત રે; તે તો
પ્રવચન લોપે તંત રે, તસ મુખાનવિ દેખે સંત રે, એમ ભાષે શ્રી
ભગવંત રે. ૫૦ ૭. કિરિયા જે બહુ વિધ કહી રે, તેહજ કર્મ પ્રતિ-
કાર; રોગ ઘણા ઔષધ ઘણાં, કોઇને કોઇથી ઉપગાર રે; જિન વૈદ્ય
કહે નિરધાર રે, તેણે કહ્યું તે કીજે માર રે, એમ ભાષે અંગ આચાર રે.
૫૦ ૮. રાજ પંથ ભાંગે નહીં રે, ભાંગે તે નાહનાં મેર; એ પણ મનમાં
મારજો, એ એક ગાંઠો મો પેર રે; શું ફૂલી થાયો છો ભેર રે,
જો મઢીયે બેહુ એક વેર રે, તો ભાંજે બ્રાંતિ ઉકેર રે. ૫૦ ૯.
સૂત્ર પરપર શું મળે રે, સામાચારી શુદ્ધ; વિનયાદિક મુદ્રા વિધે,
તે બહુ વિધ પણ અવિરૂદ્ધ રે; મુઝે તે જે હોયે મુદ્ધ રે, નવિ
મુજે તે પ્રતિ શુદ્ધ રે, વળી મુજસ અવુદ્ધ અકુદ્ધ રે. ૫૦ ૧૦.

ઢાલ છઠી

વાદ વદંતાં આવિયા, તુઝ સમવસરણ જળ દીકું રે; તે બેહુનેા
ઝગડો ટળ્યો, તુઝ દર્શન લાઝું મીકું રે. બલિકારી પ્રભુ તુમ
તણી. ૧. સ્યાદાદ આગલ કરી, તુમે બેહુને મેલ કગળ્યો રે;
અંતરંગ રંગે મલ્યા, દુર્જનનો દાવ ન કાળ્યો રે. ૫૦ ૨.
પર ઘર ભંજક ખલ ઘણા, તે ચિત્ત માંહે ખાંચા ઘાલે રે; પણ તુમ
સરિખા પ્રભુ જેહને, તેહશું તેણે કાંઈ ન ચાલે રે. ૫૦ ૩. જેમ
એ બેહુની પ્રીતડી, તુમે કરી આપી ચિર ભાવે રે; તેમ મુઝ અનુ-
ભવ મિત્તશું, કરી આપો મેલ સ્વશાવે રે. ૫૦ ૪. તુજ શાસન
ભણ્યા પછી, તેહશું મુઝ પ્રિત છે બગી રે; પણ તે કહે મમતા

તને, તેણે નવિ આવે છે બાણ રે. ૧૦ ૫. કાલ અનાદિ મંજાધિની, મમતા તે કેડ ન મૂકે રે; રીમાયે અનુભવ તપ્ત, પાણુ ચિત્તથી હિત નવી ચૂકે રે. ૧૦ ૬. એહવા મિત્રગું રૂપાણું, એ તો મુઝ મન લાગે માહું રે; તેમ કીજે મમતા પરી, જિમ છાંડુ ચિત્ત કરી કાહું રે. ૧૦ ૭ ચરણ ધર્મ નૃપ તુમ વશે, તસ કન્યા સમતા ફડી રે; અચિરા મૃત તે મેલવો, જેમ મમતા બયે ઉડી રે. ૧૦ ૮. માહિબે માની વિનતિ, મળ્યો અનુભવ મુઝ અંતરંગે રે; ઓચ્છવ રંગ વધામણાં, હુઆ સુજસ મહોદય સંગે રે. ૧૦ ૯.

કળશ

એમ મયલ સુખકર, દુરિત ભયહર, શાંતિ જિનવર, મેં સ્તબ્યો; યુગ ભુવન સંજમ માન વરયે, (૧૭૩૨) ચિત્ત હર્ષે વિનબ્યો; શ્રી વિજય પ્રભ સૂરિ રાજ મળે, સુકૃત કાળે નય કહી; શ્રી નય વિજય બુધ શિષ્ય વાચક જયવિજય જય સિરિ લહી. ૧.
૪૧. શ્રીમદ્ યશોવિજયજી કૃત શ્રી સીમંધર સ્વામીનું
નિશ્ચય વ્યવહારનું ચાર લાલનું સ્તવન.

લાલ પહેલી

શ્રી સીમંધર સાહિબ આગે વિનંતિ રે, મન ધરી નિર્મલ લાવ; કીજેરે, કીજેરે, લીજે લાહો ભવતણો રે ૧. બહુ મુખ ખાણી તુજ વાણી પરિણમે, જેહ એક નય પક્ષ; ભલા રે ભૂલા રે, તે ખાણી ભવ રહવટે રે. ૨. મેં મતિ મોહે એકજ નિશ્ચય નય આદર્યો રે, કે એકજ વ્યવહાર; ભેલા રે ભેલા રે, તુજ કરુણાએ ઓગળ્યા રે. ૩. શિબિકા વાહક પુરુષતણી પરે કહ્યો રે નિશ્ચય નય વ્યવહાર; મિલીયા રે મિલીયા રે, ઉપગારી નવી જુનુઆ રે. ૪. બહુલા પણ રત્ન કહ્યા જે એકલાં રે, તે માલા ન કહાય; માલા રે માલા રે, એક સૂત્રે તે માંકડ્યાં રે. ૫. તેમ એકાકી નય સઘળા મિથ્યા મતિ રે, મિલીયા સમક્ષિત રૂપ; કહીએ રે કહીએ, લાહીએ સમ્મતિ સમ્મતિ રે. ૬. દોય પંખ વિષુ પંખી જેમ નવિ ચલી શકે રે, જેમ રથ વિષુ દોય ચક્ષુ; ન ચલે રે ન ચલે રે, તિમ

શાસન નય જિહ્વું વિના રે. ૭. શુદ્ધ અશુદ્ધપણું સરખું છે બેઉને
રે, નિજ નિજ વિષે શુદ્ધ; જાણો રે જાણો રે, પર વિષે અવિ-
શુદ્ધતા રે. ૮ નિશ્ચય નય પરિણામપણાએ છે વડો રે, તેહવો નહિ
વ્યવહાર; ભાખે રે ભાખે રે; કોઈક ઈમ નવિ ઘટે રે. ૯. જે
કારણ નિશ્ચય નય કારણ અછે રે, કારણ છે વ્યવહાર; સાચો રે
સાચો રે, કરજ સચો તે સહિ રે. ૧૦. નિશ્ચય નય મતિ ગુરુ
શિષ્યાદિક કો નહિ રે, કરે ન ભુજે કોય; તેહથી રે તેહથી રે,
ઉન્મારગ તે દેશનારે. ૧૧. વ્યવહારે ગુરુ શિષ્યાદિક સંભવે રે, સાચો
તે ઉપદેશ; ભાખ્યો રે ભાખ્યો રે, ભાખ્યે મૂઝ વ્યવહારમેં રે. ૧૨.

હાલ બીજી

કોઈક વિધિ જોતાં થકાં રે, છાંડે સવિ વ્યવહાર રે, મન વસીયા;
ન લહે તુજ વચને કહ્યું રે, દ્રવ્યાદિક અનુસાર રે, ગુણ રસીયા.
૧. પાઠ ગીત નૃત્યની કલારે, જિમ હોય પ્રથમ અશુદ્ધ રે; મન
પણુ અભ્યાસે તે ખરી રે, તિમ ક્રિયા અવિરુદ્ધ રે. ગુણ ૨.
મણિ શોધક-શત ખારના રે, જિમ પુટ સકલ પ્રમાણુ રે; મન
સર્વ ક્રિયા તેમ યોગને રે, પંચ વસ્તુ અહિનાણુ રે. ગુણ ૩
પ્રીતિ ભક્તિ યોગે કરી રે, ઇચ્છાદિક વ્યવહાર રે; મન હીણો
પણુ શિવ હેતુ છે રે, જેહને ગુરુ આધાર રે. ગુણ ૪. વિષ ગરલ
અન્યોન્ય છે રે, હેતુ અમૃત જેમ પંચ રે; મન ક્રિયા તિહાં વિષ
ગરલ કહી રે, ઈહ પરલોક પ્રપંચ રે. ગુણ ૫. અન્યોન્ય હૃદય
વિના રે, સમૃદ્ધિમ પરે હોય રે; મન હેતુ ક્રિયા ત્રિધિ. રાગથી
રે, ગુણ વિનયીને જ્યેય રે. ગુણ ૬. અસૃત ક્રિયા માંહી જાણીએ રે,
દોષ નહિ. સવલેશ રે; મન ત્રિક. તજત્રા દોષ. સેવવા રે; યોગ
જિહ્વું ઉપદેશ રે. ગુણ ૭. ક્રિયા ભક્તિ છેત્રીએ રે, અવિધિ, દોષ
અનુબંધ રે; મન નિષ્ણ. શિવ કારણ કંઈ રે, ધર્મ નંત્રહુણી
પ્રબંધ રે. ગુણ ૮ નિશ્ચય ફલ કેવલ લગે રે. ન તણ્યે વ્યવહાર
રે; મન થડી લોગ પ્રાપ્તિ વિના રે, જિમ નિજ ભોજન સાર રે.
ગુણ ૯. 'યુદ્ધ' અગ્નિ ખાતિક દહે રે, સાંન સેહેજે. ઓળખાય રે;

મનં પુણ્ય હેતુ વ્યવહાર છે રે, તિણે નિર્વાણ ઉપાય રે. ગુણં
૧૦. લબ્ય એક આવર્તમાં રે, ક્રિયાવાદિ સિદ્ધ રે, મનં જોવે તેમ
ખીજો નહિ રે, “દશ યુક્તિ” પ્રસિદ્ધ રે. ગુણં ૧૧. ઇમ જાણીને
મન ધરે રે, તુજ શાસનનો ગગ રે; મનં નિશ્ચય પરિણતિ મુનિ
રહે રે, વ્યવહારે વડ લાગ રે. ગુણં ૧૨

દાસ ત્રીજી

સમક્ષિત પક્ષ કોઈકજ આદરે, ક્રિયા મદ અણુજાણુ; શ્રેણીક
પ્રમુખ અસ્તિ આગલ કરે, નવિ માને ગુરૂ આણુ; અંતરંગતમી રે
તું જાણે સવે. ૧. કહે તે શ્રેણીક નવિ નાણી હુઓ, નવિ અસ્તિ
પ્રધાન; સમક્ષિત ગુણુથી રે જિન પદ પામશે, તેહજ સિદ્ધિ નિદાન
અં ૨. તે નવિ જાણે રે ક્રિયા ખપ વિના, સમક્ષિત ગુણુ પણ તામ; નરક
તાણી ગતિ નવિ છેહી ગકે, એ આવશ્યકે લાખ. અં ૩. ઉજવલ તાણે રે
વાણે મેલડે, મોહ પદ ન વિશાળ; તિમ નવિ સોહો રે સમક્ષિત અવિગ્નિ,
ઓલે ઉપદેશ માલ. અં ૪ વિરતિ વિધન પણ સમક્ષિત ગુણુ વર્યો,
છેદે પક્ષીય પુહુત્ત; આણુદાદિક મત ધરતા કહ્યો, સમક્ષિત માથે રે
નૂત. અં ૫. શ્રેણીક સરિખા રે અવિરતિ થોડલા, જેહ નિકાચિત ઝમ;
તાણી આણે રે સમક્ષિત વિરતિને, એ જિનશામન મર્મ અં ૬. પ્રજ્ઞ પ્રતિજ્ઞા રે
વિષ્ણુ લવ મપ્તમા, પ્રજ્ઞ નિમ્ન નહિ આપ. અણુક્રીધા પણ લાગે
અવિરતે, રહેજે મધલા રે પાપ. અં ૭ એહવું જાણી રે મત આદર કરો,
જતને સમક્ષિતવત. પડિત પ્રીછે યેથોડે જિમ જાણે, નાવે જોલ
અનંત અં ૮. આધા આગલ દરપણુ દાખવો, ખહેરા આગલ
ગીત; મૂરખ આગલ પરમાથ કથા, ત્રણે એકજ રીત. અં ૯. એવું
જાણી રે હું તુજ વિનવું, કિસ્તિ સમક્ષિત જોડી; દીજે ધ્રીજે રે
કરણુ અતિ ઘણી, મોહ શુભટ મદ ગોડી. અં ૧૦.

દાસ ચોથી

એણી ભરે મે પ્રભુ વિનવ્યો, મીમધર ભગવતો રે; જાણું
હું ધ્યાને પ્રગટ હું તો, કેવલ કમલા કતો રે; જયો જયો જગ-

ગુરુ જગ ધણી. ૧. તું પ્રભુ હું તુજ સેવકો, એ વ્યવહાર વિવેકો રે; નિશ્ચય નય નહિ આંતરો, શુદ્ધાતમ ગુણ એકો રે. જા ૨. જિમ જલ સકલ નદીતણો, જલનિધિ જલ હોય ભેલો રે; પ્રહ્લ અખંડ સખડનો, તિમ ધ્યાને એક ભેલો રે. જા ૩. જિણે આરાધન તુજ કર્યું, તસ સાધન કુણ લેખે રે; દૂર દેશાંતર કુણ ભમે, જે સુરમણિ ઘરે દેખે રે. જા ૪. અગમ અગોચર નય કયા, પાર કુણે નવિ લહીએ રે; તિણે તુજ શાસન ઇમ કહ્યું, બહુ શ્રુત વચણુડે રહીએ રે. જા ૫. તું. મુજ એક હૃદય વસ્યો, તુંહીજ પર ઉપગારી રે; ભરત ભવિક હિત અવસરે, મુજ મત ભેલો વિચારી રે. જા ૬.

કળશ

ઇમ વિમલ કેવલ જ્ઞાન દિનકર, સકલ ગુણ રથણાયરો; અકલંક અકલ નિરીહ નિમર્મ, વિનવ્યો સીમંધરો; શ્રી વિજય બ્રહ્મ સૂરિરાજ રાજે, વિકટ સંકટ ભય હરો; શ્રી નય વિજયબુધ શિષ્ય વાચક, જસ વિજય જય જય કરો.

૪૨. શ્રી વિજયલક્ષ્મીસુરિ કૃત જ્ઞાનાદિ નય ગર્ભિત શ્રી વીરજિન સ્તવન.

ટોહા—શ્રી ઇંદ્રાદિક ભાવથી, પ્રણમે જગગુરુ પાય; તે પ્રભુ વીર જિણુંદને, નમતાં અતિમુખ ધાય. ૧. જ્ઞાન દર્શન ચારિત્રનો, કહું પરસ્પર સંવાદ; ત્રિક યોગે સિદ્ધિ હુવે, એહવો પ્રવચન વાદ. ૨. સમકિત ગુણ જસ ચિત્ત રમ્યો, તેહને ન વાદ વિવાદ; સમુદાયથી એક અંશ શ્રદ્ધી, મુખ્ય કરે તિહાં વાદ. ૩.

ઢાળ પહેલી

જ્ઞાનવાદી પહેલો કહે, ત્રિભુવનમાં હું સાર લલના; નય નિરોધ પ્રમાણનો, ચઉઅનુયોગ વિચાર લલના. જ્ઞાન ભર્યો ભવિ પ્રાણીઆ. ૧. સપ્ત ભંગી ૫૬ દ્રવ્યનું, મુજ વિષુ કુણ લહે તત્ત્વ લલના; ખંભિલિપીન પ્રણમીયા, ગણધરાદિક મહાસત્ત્વ લલના. જા ૨. મેરુ સૂર્યને ઇંદ્રની, ઉપમા જ્ઞાનીને હોય લલના; મુજ વિષુ મૂર્ખ પશુ તણી, એહુધી ઉપમા તસ ભોય લલની. જા ૩. જ્ઞાન પછી જિન-

ને, અંશિહંત પદ હોય જોગ્ય લલના; જોગવવો ને જ્ઞાનનો,
શ કહેવો જે જોગ્ય લલના. જ્ઞાં ૪. જ્ઞાન પછી ક્રિયા કહી,
ક્રિયા વાળુ લલના; જ્ઞાન ગુણે કરી મુનિ કહ્યો, ઉત્તરાધ્યયન
જુ લલના. જ્ઞાં ૫. દીપક ઘટ દેખાવશે, ઘટથી દીપક ન દેખાય
ના; અપ્રતિપાતિ ગુણ જ્ઞાન છે, મહાનિશિચ્છે કહેવાય લલના.

૬. અધિકું સર્વ પાતક થકી, અજ્ઞાની ન જાણે જોગ્ય લલના;
મત્તવરૂપ જાણ્યા વિના, કિરે જિમ જંગલ રોજ લલના. જ્ઞાં
ક્રિયા વિણ જહુ મિદ્ધિ લહે, તાપસાદિક દૃષ્ટાંત લલના; જગ
મંદ્ર દેવીને, આપી મેં સુક્રિત એકાંત લલના. જ્ઞાં ૮. અજ્ઞાન
એમ કહે, આપે મોક્ષ ન જ્ઞાન લલના; ઉત્તર ધર્મ સંશ્ર-
ધીથી, કરજો મુજ જહુ માન લલના. જ્ઞાં ૯. જીવને જ્ઞાન અભેદ
મુજ વિણ જીવ અજીવ લલના; અક્ષરનો અનંતમો, ભાગ
પ્રદો સહીવ લલના. જ્ઞાં ૧૦. ક્રિયાએ કોઈ જાણ છે, જ્ઞાન નયે
માલ લલના; મુનિને સેવવા જોગ્ય તે, જોલે ઉપદેશ માલ
ના. જ્ઞાં ૧૧. દેવાચાર્ય-મહા વ્રાદીજી, જગ જસવાદ લહંત લલના;
ધ જીવ્યા મુજ આસરે, એમ જહુ શાસ્ત્રે ઉત્ત લલના. જ્ઞાં ૧૨.
કુના મેલને સારિયો, મુજ વિણ ક્રિયા અધ લલના; તીક્ષ્ણતા
જ્ઞાનની, તેહિજ અરણ અખંધ લલના. જ્ઞાં ૧૩.

કાંઈ વરસ તપ જપ કિરિયા કરે, ન મટે કર્મનો પાથ રે;
ની તે એકજ સાસા ઉચ્ચાસમાં, અનેક કર્મ કરે નાસ રે. ગુણીજન
દો રે જ્ઞાનને લલી લલી. જ્ઞાં ૧૪. જ્ઞાનમા ગુણને રે ઉત્તમ સંશ્રદે,
જાગ માને તે વેશ રે; મધ્યમ જર કિરિયા ગુણ આદરે, પોડશકે
પદેશ રે. ગું ૧૫. આરિત્ર હીણો રે ગુણે ઘણો, વંદવો જાગવો
હુ રે; જોડા જ્ઞાનની કિરિયા કલેશ છે, ઉપદેશ માલમાં એહુ રે.
જ્ઞાં ૧૬. મહીયલ માહલે રે એલા વેશથી, જક વ્યવહારે જે આલે રે;
જગને ઘાલે રે જ્ઞાન મિના ધધે, તે કિમ ધર્મને પાલે રે. ગું ૧૭.
પિંચળ પાન જીવ્યા કિરિયા જુર, જહુજ સમા જુરે જ્ઞાની રે;

કિરિયા વિષુ જ્ઞાની રે સિદ્ધ અનંત છે, ભગવતી અંગની વાણી
 રે. ગુ. ૫ મંડુક ચૂરણુ જિમ જલદાગમે, ક્રિયાયે તિમ ભવ વાધે
 રે; તસ વાર કરવારે જ્ઞાનની ન્યોતિ છે, ઉપદેશ પદ ઇમ સાધે
 રે. ગુ. ૬. એકનો જાણુંગ સર્વ જાણુંગ કહ્યો, એહવી છે મહારી
 વડાઈ રે; અવિસંવાદપણે જે જાણુંવું, તેહિજ સમકિત ભાઈ રે.
 ગુ. ૭. જ્ઞાન વિના કહો સમકિત કિમ રહે, ક્રિયા તો જ્ઞાનની
 દાસી રે; છઠું તપે સુકા સેવાલ ભોજી કહ્યા, દેખે ન સુખ અવિ-
 નાશી રે. ગુ. ૮. થોડલી ક્રિયા રે જ્ઞાનની લલી, જેમ સુસ્વર
 નારીના ભાવ રે; ખહુલી કિરિયા રે જ્ઞાન વિના કિસી, જિમ અંધ
 નારીના હાવ રે. ગુ. ૯. અહસં તેતાલીશ બશે નર ખૂઝીયા,
 નંદિખેણુ શુભ ભાખે રે; જ્ઞાનીયે દીકું રે તેહિજ વસ્તુ છે, ખર
 સિંગ સમ અન્ય દાખે રે. ગુ. ૧૦. કિરિયા જયને રે જ્ઞાન કહે
 તુમે, મુઝ થકી લિજ અલિજ રે; લિજ થશે ત્યારે જડતા પામશે,
 અલિજ મુઝ માંહે લીન રે. ગુ. ૧૧. ન્યાય ન ત્રીજો રે જેહને
 આલંખીયે, જૂઓ જુગતિ વિભાસી રે; એક પદ પામી ચિલાતી
 સુત તરો, જ્ઞાનથી સહુ સુખ વાસી રે. ગુ. ૧૨.

હાલ ત્રીજી

સમકિત નય હવે બોલ્યો વિભાસી રે, મુઝ વિષુ જ્ઞાન ક્રિયા
 ખહું જાતી રે, મુઝ વિષુ જ્ઞાન અજ્ઞાન તે જાણો રે, શુક પાઠીત
 વેદીયા માનો રે. ૧. મણિમય બિંબ અનંત ભરાવે રે, સોવન દેહરાં
 અસંખ્ય કસવે રે; દંડણુ લવ વિષુ શુભ ફલ તાપે રે, દંડણુ
 શ્યામ્ભાર ઇમ થાપે રે. ૨. વાર અનંતી તિમ જીવને રૂરસ્યો રે,
 જિમ મુઝ તૃણાયે રહ્યે તરસ્યો રે; તે એક વારમાં દુઃખ સુખ
 ટાકું રે, આતમ મંદિર કંઈ અજુઆકું રે. ૩. મુઝ પછી જ્ઞાન
 ક્રિયા દો સાચી રે, જલધર થોજે વનરાઈ માચી રે; પ્રાત્ર અપ્રાત્ર
 તુમે નથી જોતા રે, અમે ભવિક અકષાઈ છોહતા રે. ૪. કાણુ એક
 મુઝને હૃદયે રાખે રે, જિન સાહેબની સુખડી ચાખે રે; મિથ્યા
 વચન જો કંઈ શરૂ રે, હુતો રીશું પડે ભવ કૂપે રે. ૫. બાહિ

જાણ્યો તે કારણ માટે રે, કડું સુખીઓ પુદ્ગલ અથ આટે રે; કૃષી બલ સંબંધ ધરો મન માંહે રે, સમકિતવંતને પ્રણમો ઉચ્છાહે રે. ૬. અશુચ્યા કેવલી કિરિયા હીન રે, સિદ્ધા મુજ થકી અનુભવ પીન રે; હંસણ રહિત ન સીજે કોઈ રે, નિશ્ચય કરો ભવિ આગમ જોઈ રે. ૭. માલા જાણે નીમાલા લોચેરે, કિરિયાડંબર ભણી બહુ સોચે રે; નવ ઐવેયક સુધી લઈ જાવે રે, તોહી સમકિત લવ સુખ નાવે રે. ૮. જૂઠ કિરિયાયે ધરાવે નામ રે, હું મુનિ હું શ્રાવક ગુણ ધામે રે; મુજ છતાં મરીચિયે ભવભવ ન વધાર્યો રે, જમાલી કુશિષ્ય.જો સમકિત હાર્યો રે. ૯.

હાલ ચોથી

સિદ્ધ નરે જિમ સંઘો, પુદ્ગિવંતાણ; વિણ પણ અમૃત થાય રે, રૂચિવંતાણ; તિમ સમકિતવંતે ગ્રહાં, જુ. શાસ્ત્ર સકલ સુખદાય રે. રૂચિ. ૧. દ્વેષાયન શ્રેણિક ભણી, જુ. વાસુદેવ પેડાલ બાલ; રૂ. અવિરતિને પણ સુખી કર્યા, જુ. મુજ વિણ કવણ આધાર. રૂ. ૨. દશ મિથ્યાત્વ ગિરિ ભંજવા, જુ. પવિસમ હું સમસ્ત; રૂ. શુભદો આતમમાં વશું, જુ. જિન પદવી મુજ હૃથ. રૂ. ૩. સમકિત અંક વિના સહુ, જુ. કિરિયાદિક ખિંદુરૂપ; રૂ. અંગાર મર્દક સંબંધથી, જુ. સમજો મુજ સરૂપ. રૂ. ૪. કૃષ્ણ પખીઓ અનાદિનો, જુ. મુજથી મિટે તવખેવ; રૂ. શુકલ પખીઓ તવ થયો, જુ. મિટે અનાદિ ભવ સેવ. રૂ. ૫. વરસ હજાર કિરિયા ગઈ, જુ. કંઠરિકની અકાજ; રૂ. મુજ વિણ પૂરવ ધર ગયા, જુ. આવે નિગોહમાં વાજ. રૂ. ૬. પૂર્વ બદ્ધાયુ ગત દંશણી, જુ. બે વિણ સમકિતવંત; રૂ. વૈમાનિક પદવી લહે, જુ. ઈમ મહાભાષ્ય કહંત. રૂ. ૭. જીવ પ્રદેશે પુદ્ગલ રહ્યા, જુ. મિથ્યાત્વના ને સમસ્ત; રૂ. તેડુ મિટે ને શુદ્ધતા, જુ. તેડિજ સમકિત વસ્ત. રૂ. ૮. સમકિતને ભાવે હોયે, જુ. દંશણ સહિત ગુરૂ દેવ; રૂ. અગણિત મહીમા માહારો, જુ. સમકિત દશ રૂચિ સેવ. રૂ. ૯. દંશ માંહે નવ અસ્તિતાં, જુ. સ્વાહવાદ રહે મુજ માંહે; રૂ.

યથાર્થ વસ્તુ ગ્રહું, યુગ આઠ પક્ષથી ઉછછાંહિ ૩૦ ૧૦. સમક્રિત વિષુ ચારિત્ર નહીં, યુગ આવશ્યક માહે વખાણુ; ૩૦ સમક્રિત તેહજ ચરણ છે, યુગ પહેલા અંગની વાણી. ૩૦ ૧૧. સમક્રિતની સેવા - સારી, યુગ નહીં મિથ્યામતિ રાજ; ૩૦ ખટ ઉપમાન છે છે માહુરાં યુગ સદહજો મુનિરાજ ૩૦ ૧૨.

દાસ પાંચમી

હવે ક્રિયા વાદિ. કહે મન રુલી, ન ગણે જ્ઞાનનો ગુણ સુખ દાઈ; સાજન સ્મૃતીયે હે, વાંજણી સુત રંક રાજવી, કીસિ સૂપનને જ્ઞાને વડાઈ સાં નરહરના નમવા રે સયમ ધારીને. ૧. જ્ઞાનથી ફલ ભોગ નવિ લહે, ક્રિયા વિના કોઈક જીવ; સાં રસ-વતી જલ ગુણ બાણુતાં, તૃપ્તિ નવિ હોય અતીવ સાં ૨. કિરિયા વિષુ પથે તે નવિ ઘટે, વિચારે ન જલનિધિ તરાય; સાં નટણી નિજ કિરિયા વિના, જન રંજન કહે કેમ કરાય. સાં ૩. શત્રુંજય માહાત્મ્યમાં કહ્યું, મુનિ વેષને નમવો ઉછછાંહિ; સાં લિંગ દેખીને ભાવે પ્રણમીયા, સચીવ ઉદયન ગુણ આહિ. સાં ૪. ભરતને કેવલ ઉપને, લિંગ વિષુ નમીયા નહિં દેવ, સાં કહે ન ઉપદેશ એક સંબધનો, અશુભ્યા કેવલી તતખેવ સાં ૫ જ્ઞાનનું ફલ વિરતિ કહ્યું, બહુવિધ શાસ્ત્ર મળાર; સાં આગ્રિ મહારાજ તણા, જ્ઞાન સમક્રિત હો પ્રતિહાર. સાં ૬. ગતિ ચારમા સમક્રિત પામીયે, નર ગતિ માહે મંચમ સિદ્ધ; સાં કિરિયા નય શાસન અંગ છે, નિયુક્તિનાં વચન પ્રસિદ્ધ. ૭. સર્વ સંવર કિરિયા વિના, જ્ઞાનીને મુક્તિ ન હોય; સાં અનંતર કરણ હુ સહી, તેહ ફરસી સિદ્ધા સહુ કોય. સાં ૮.

દાસ છઠી

જિનવર મંદિર સયલ મહિયલમાં, સોવન રચણ મંડાવેલ; એક દિવસના ચરણ સમોવડ, કહે તે કેમ કરી થાવેલ. ૧. આદર જીવ ક્રિયા ગુણ મનોહર, મ કરીશ વાદ વિવાદજી કેવલને પણ એક સંયમનુ, થાનક થિર રહે શુદ્ધજી; સકલ

પ્રદેશ થિરતા રૂપ ચારિત્ર, સિદ્ધ પ્રભુને કહે બુદ્ધજી. આં ૨. એક વરસના સંયમ સુખમાં, અનુત્તર સુર સુખ પાવેજી; એ પણ વ્યવહારિક નથ વચન છે, કાણ માંહે શ્રેણી મંડાવેજી. આં ૩. એક દિવસની કિરિયા પાલક, સંપ્રતિ નરપતિ કીધોજી; હરિ નૃપને નવ યામ ક્રિયાયે, પંચમ અનુત્તર સિદ્ધોજી. ૪. ખાર કપાય મટે સંયમ હોયે, કિરિયાયે મહા લખિજી; દશારસિંહ સત્યકીને અધો-ગતિ, જો નહીં કિરિયા સંજાંધિજી. આં ૫. અક્રિયા વાદિ દશા-ચૂર્ણમાં, કૃષ્ણ પખીઓ જીવ નિયમાજી; ક્રિયા વાદિ શુકલ પખીઓ, જિન ઉપદેશે મહિમાજી. આં ૬. યોગ બ્યાપાર નહીં જો સિદ્ધને, તો કિરિયા કિમ બ્યાપેજી; સઘલા નયનો સાર સંયમ છે, જિન ગણધર કહ્યું આપેજી. આં ૭. ખર જિમ ચંદન ભાર વહે બહુ, તસ ફલ ભોગ ન થાવેજી; દીપક સહસ્ર ગ્રહા પણ અંધથી, કુણુ કાર્ય સોહાવેજી. આં ૮. દશાર્ણસિદ્ધને નમિયા મુરપતિ, જો કિરિ-યાયે ગુણવંતાજી; મુજ અવદાત અનેક છે જગમાં, ધારે ભવિ જયવંતાજી આં ૯.

લાલ સાતમી

... ઇમ નિજ નિજ મત થાપતાં રે લાલ, આવ્યા જિજ્ઞેસર પાસ રે; વાલેસરં કંડણા કારક ઉપદિસે હો લાલ, અનુપમ વચન વિલાસ રે. વાલેસરં ૧. જયો જયો જિનવર જગગુરુ હો લાલ, જેહથી મટે ભવ પાસ રે. વાં ૧. દંસણ સહિત જ્ઞાની કહ્યો હો લાલ, દેશે વિરાધક સાચ રે; -વાં ૨. જ્ઞાન રહિત ક્રિયા કરે હો લાલ, તે પણ વિરાધક સાચ રે. વાં ૩. દેશે દેશે ઉપગારીયા, હોં સમુદાય સિદ્ધિ લહત રે; વાં ૪. તિલ સમૂહે નેહ નીયજો, હોં બિંદુ બિંદુયે સર હુત રે વાં ૫. ૩. પ્રણુ ભુવનના યોગથી, હોં પ્રણુ લોક કહેવાય રે; વાં ૬. કેમ તે એકમાં થાપિયે, હોં એક એવં તૃપ્તિ ન થાય રે. વાં ૭. ૪. જ્ઞાન મમક્તિ ધોરી વહે, હોં સયમ રથ સુવિશાલ રે; વાં ૮. જેસી જિન પથે ચલ્યા, હોં થાયે તે પરમ નિહાજ રે. વાં ૯. ૫. નિજ નિજ પદ પ્રાપ્તિ સુધિ, હોં

ધારાદિક સેવ રે; વાં ૭૦ ૬. દંસણુ જ્ઞાનમાં ભેલવી, હોં વેગે હોય
દેવ રે. વાં ૭૦ ૬. દંસણુ જ્ઞાનમાં ભેલવી, હોં જ્ઞાન ક્રિયાયે
સિદ્ધ રે; વાં ૭૦ ૭. જોટલા વચન વિચાર છે, હોં તેટલા નયના
રે; વાં ૭૦ ૮. અંતર પ્રતિ કરે, હોં સુણી વીર વચનનો
રે. વાં ૭૦ ૮.

હાલ આઠમી

શ્રી મહાવીર જિનના ગુણ ગાવો, સંશય મનના મિટાવો રે;
। કલના થાલ ભરીને, પ્રભુજનાં જ્ઞાન વધાવો રે. શ્રીં ૧.
સમયે શ્રુત જ્ઞાની મહોટા, શુદ્ધ સ્વરૂપ સમજાવે રે; જ્ઞાનીનો
વેનય ન સેવે, તો અતિ આરતા થાવે રે. શ્રીં ૨. આવશ્યકાદિક
ી જોઈ, રચના કરી મનોહારો રે; હીનાધિક નિજ બુદ્ધે કહેવાયું,
મુતધર મુધારો રે. શ્રીં ૩ મુનિ કર સિદ્ધિ વદનને (૧૮૨૭)
, આઠમ સુદિ ભલે ભાવે રે; ત્રણશે ત્રીશ કલ્યાણ એ દિન,
ચોવીશીના થાવે રે. શ્રીં ૪ પહેલાં પાંચ જિણુંદ નમિ નેમિ,
। પાસ સુપાસ રે, એ દશ જિનના અગીઆર કલ્યાણક, એ
૧ થયા પાસ રે. શ્રીં ૫. અઠ મિદ્ધિ બુદ્ધિ હાયક એ દિને,
ન રચ્યું પ્રમાણો રે; ભણશે ગણશે જોડુ સાલલશે, તમ ઘર કોડિ
ણો રે. શ્રીં ૬.

કલશ

ઈમ વીર જિનવર, પ્રમુખ કેરાં, અઢી લાખ ઉદાર એ, જિન
। થાપી, સુજસ લીધા, દાન સ્થરિ સુખકારએ; તમ પાટ પરંપર
ગરછે, મૌભાગ્ય સ્થરિ ગણધાર એ; તમ શિષ્ય લક્ષ્મી સાર
રે, સંધને જયકાર એ. ૧.

૪૩. પડાવશ્યક (અતિક્રમણ) સ્તવન.

દાહા

ચોવિશે જિનવર નમું, ચતુર ચેતન કાજ; આવશ્યક જેણે
રેશ્યા, તે થુણું જિનરાજ. ૧. આવશ્યક આરાધિને, દિવસ

પ્રત્યે દોષ વાર; દુરિત દોષ દૂરે ટલે, એ આતમ ઉપકાર. ૨. સામાયિક અઉવિસથ્યો, વંદન પડિછમણેણ; કાઠિસગ્ગ પચ્ચખખાણ કર, આતમ નિર્મલ એણ. ૩. ઝેર ભય જીમ જાંશુલી, મંત્ર તણે મહિમાય; તેમ આવશ્યક આદર્યે પાતિક દૂર પલાય. ૪. ભાર તણ જેમ ભારવહી, હેજે હુણ્યો યાય; અતિચાર આલોપતાં, જન્મ દોષ તેમ ભય. ૫.

દાલ પહેલી

પહેલું સામાયિક કરો રે, આણી સમતા ભાવ; રાગ રોષ દૂરે કરો રે, આતમ એહુ સ્વભાવ રે; પ્રાણી સમતા છે શુણ્ય ગેહ, એ તો અભિનવ અમૃત મેહુરે. પ્રાણી ૧. આપો આપ વિચારીએ રે, રમીએ આપ સ્વરૂપ; મમતા જે પર ભાવની રે, વિષમો તે વિષ દૂપ રે. પ્રાણી ૨. ભવ ભવ મેલી મૂકીએ રે, ધન કટુંખ નંજોગ; વાર અનંતી અનુભવ્યા રે. સર્વ સંજોગ વિજોગ રે. પ્રાણી ૩. શત્રુ મિત્ર જગ કો નહિ રે, સુખ દુઃખ માયા જાલ; જો જાગે ચિત્ત ચેતના રે, તો સર્વ દુઃખ વિસરાલ રે. પ્રાણી ૪. સાવધ યોગ મર્વિ પરિહરી રે, એ સામાયિક રૂપ; હુણ એ પરિણામથી રે, સિદ્ધ અનંત અરૂપ રે. પ્રાણી ૫.

દાલ બીજી

આદીશ્વર આરાહીએ, સાહેલડી રે, અજિત લજો ભગવંત તો; નંભવનાથ મોહામણા, સાં અભિનંદન અરિહંત તો. ૧. સુમતિ પદ્મ પ્રભ પૂજ્યે, સાં સમરૂં સ્વામિ સુપાસ તો; ચંદ્રપ્રભ ચિત્તધારીએ, સાં સુવિધિ કદિ વાસ તો. ૧. શીતલ ભૂતલ દિનમણિ, સાં શ્રી પૂરણ ત્રેયાંમ તો; વાસુપૂજ્ય સુર પૂજિઆ, સાં વિમલ વિમલ પરશંસ તો. ૩. કરૂં અનંત ઉપાસના, સાં ધર્મ ધર્મ ધુર ધીર તો; શાંતિ હુંથુ અરમહિ નમું, સાં મુનિ મુન્નત વડ વીર તો. ૪. ચરણ નમું નમિનાથના, સાં નેમિશ્વર કરૂં ધ્યાન તો; પાર્શ્વનાથ પ્રભુ પૂજ્યે, સાં વંદુ શ્રી વર્દમાન તો. ૫. એ ચાવિશે જિતવરા, સાં ત્રિભુવન કરણ ઉદ્યોત તો; મુક્તિ પથ જોણે દાખ.

ઓ, સાં નિર્મલ કેવલ જ્યોત તો. ૬. સમક્ષિત શુદ્ધ એહથી
હોજે, સાં લીજે ભવનો પાર તો; બીજું આવશ્યક ઈશ્યું, સાં
ચઉવિસથ્યો સાર તો. ૭.

ઢાલ ત્રીજી

બે કર જોડી, 'બે કર' જોડી, ગુરુ ચરણે દીઓ વાંદણાં રે;
આવશ્યક પચવીશ ધારો રે, ધારો રે, દોષ બત્રીશ નિવારીએ રે.
૧. ચાર વાર, ચાર વાર, ગુરુ ચરણે મસ્તક નામીએ રે; બાર
ક્રિયાવર્ત 'ખામો રે, ખામો રે, વળી તેત્રીશ આશારના રે. ૨.
ગીતાર્થ ગીતાર્થ, ગુણ ગીરૂઆ ગુરુને વંદતાં રે; નીચ
ગોત્ર ક્ષય જાય, 'થાયે રે, ઉંચ ગોત્રની અર્જના રે. ૩. આણુ
ઉલ્લઘે, આણુ ઉલ્લઘે, કોઈ ન જગમાં તેહની રે; પરભવ લહે
ભૌભાગ્ય, ભાગ્ય રે, ભાગ્ય રે, દીપે જગમાં તેહનું રે. ૪. કૃષ્ણ
રાયે, કૃષ્ણ રાયે, મુનિવરને દીધાં વાંદણા રે; ક્ષાયક સમક્ષિત સાર,
પામ્યા રે, પામ્યા રે, તીર્થંકર પદ પામયો રે. ૫. શીતલા ચારજ,
શીતલા ચારજ, જેમ ભાલે સહુ જગે રે; દ્રવ્ય વાંદણા દીધ, ભાવે
રે, ભાવે રે, દેતાં વળી કેવલ લહ્યું રે. ૬. એ આવશ્યક, એ
આવશ્યક, ત્રીજું એણી પરે જાણુજો રે; ગુરુ વંદન અધિકાર, કરજો
રે કરજો રે, વિનય ભક્તિ ગુણવંતની રે. ૭.

ઢાલ ચોથી

જ્ઞાનાત્મિક જિનવર કહ્યા, એ જે પાંચે આચાર તો; દોષ વાર
તે દિન પ્રતે એ, પડિસ્કમીએ અતિચાર જ્યો જિન વીરજીએ. ૧ આલે
ધિને પડિસ્કમીએ, મિચ્છામિ દુક્કડ દેય તો; મન વચ કાય શુદ્ધ કરીએ.
ચારિત્ર ચોખ્ખું કરેય. જ્યો. ૨. અતિચાર શત્રુ ગોપયે એ, ન
કરે દોષ પ્રકાશ તો; મચ્છીમસ્લ તણી પરેએ, તે પામે પરિહાસ.
જ્યો. ૩. શત્રુ પ્રકાસે ગુરુ મુખે એ, હોયે તસ ભાવ વિશુદ્ધ તો;
તે હુશીઆર હારે નહિ એ, કરે કર્મ શું જુદું જ્યો. ૪. અતિ-
ચાર એમ પડિસ્કમીએ, કરે કર્મ નિઃશત્રુ તો; જિત પતાકા તેમ
વરોએ, જેમ જગ ક્લેલહીમસ્લ જ્યો. ૫. "વંદિતુ" વિધિશું કહો.

એ, તેમ પરિક્ષમણ સુત્ર તો; ચોથું આવશ્યક ઇશ્યું એ, પરિક્ષમણ સુત્ર પપિત્ર. જયોં ૬.

ઢાલ પાંચમી

વૈદ્ય વિચક્ષણ જેમ હુરે એ, પહેલાં સાલ વિકાર તો; દોષ શેષ પછી રૂઝવા એ, કરે યોસડ ઉપચાર તો. ૧. અતિચાર મણ રૂઝવા એ, કાઉત્સગ તેમ હોય તે; નવ પડ્લવ સંજમ હુવે એ, દુખણ ન રહે કોય તો. ૨. કાયાની ચિરતા કરીએ, ચપલ ચિત્ત કરે કાગ તો; વચન ભેગ સવિ પરિહરી એ, રમીએ આતમરામ તો. ૩. સાસ ઉસાસાદિક કહી એ, જે સોલેઆગાર તો; તેહુ વિના સવિ પરિહરી એ, દેહ તણો વ્યાપાર તો. ૪. આવશ્યક એ પાંચમું એ, પંચમી ગતિ કાતાર તો; મન શુદ્ધિ આરાધિએ એ, લહીએ ભવનો પાર તો. ૫.

ઢાલ છઠી

સુગુણ પચ્ચગ્ગાણુ આરાધનો, એહ છે મુક્તિનું હેત રે; આ-હારની લાલચ પરિહરી, ચતુર તું ચિત્તમાં ચેત રે. સુગુણ ૧. સાલ કાઠયું મણ રૂઝવું, ગર્ધ વેદના દૂર રે; પછી લલાં પચ્ચ ભોગન થકી, વધે દેહ જેમ નૂર રે. સુગુણ ૨. તેમ પરિક્ષમણ કાઉત્સગથી, ગુણો દોષ સવિ દુષ્ટ રે; પછી પચ્ચગ્ગાણુ ગુણ ધારણે, હોયે ધર્મ તનુ પુષ્ટ રે. સુગુણ ૩. એહથી કર્મ કાઢવ ટળે, એહ છે સંવર રૂપ રે; અવિરતિ કૃપથી ઉદરે, તપ અકલંક સરૂપ રે. સુગુણ ૪. પૂર્વ જન્મે તપ આચર્યો, વિશત્યા થઇ નાર રે; જેડના ન્હવણુના નીરથી, શમે મકલ વિકાર રે. સુગુણ ૫. રાવણે શક્તિ શસ્ત્રો હાથે, પડયો લક્ષ્મણ સેજ રે; હાય અડતાં સચેતન થયો, વિશત્યા તપ તેજ રે. સુગુણ ૬. છઠું આવશ્યક જે કહું, એહતું તે પચ્ચગ્ગાણુ રે; છએ આવશ્યક જેણે કહ્યા, નચું તેહ જગણાણુ રે. ૭.

કળશ

તપ ગચ્છ નાયક, મુક્તિ કાયક, શ્રી વિજય દેવ સૂરીશ્વરો; તસ પદ દીપક, મોહુજીપક, શ્રી વિજય પ્રભ સુરિ ગણધરો. ૧. શ્રી કીર્તિ વિજય, ઉવજ્જીય સેવક, વિનય વિજય વાચક કહે; પડાવશ્યક, જે આરાધે, તેહ શિવ સંપદ લહે. ૨.

૪૪. છ અઠ્ઠાઈનું સ્તવન.

શ્રી સ્યાદાદ સુધોદધિ, વૃદ્ધિ હેતુ જિનચંદ; પરમ પંચ
પરમેષ્ઠિમાં, તાસુ ચરણ સુખકંદ; ત્રિગુણ ગોચર નામ જે, સુખુદ્ધ
ઈશાન માને જેહ; થયા લોકોત્તર તત્વથી, તે સર્વે જિન ગેહ;
પંચવર્ણ અરિહંત શું, પંચ કલ્યાણુક ધ્યેય; ૫૪ અઠ્ઠાઈ સ્તવના
રચું, પ્રણમી અનંત ગુણ ગેહ.

ઢાલ

ચૈત્ર મામ સુદિ પક્ષમાંરે, પ્રથમ અઠ્ઠાઈ સંજોગ; જિહાં સિદ્ધ-
ચક્રની સેવનારે, અધ્યાતમ ઉપયોગરે; ભવિકાં પર્વ અઠ્ઠાઈ આરાધ,
મનવાંછિત સુખસાધરે. ભવિકાં ૧. પંચરે પરમેષ્ઠિ ત્રિકાલનારે,
ઉત્તર ચઉ ગુણકંત; શાશ્વતપદ સિદ્ધચક્રનેરે, વંદતાં પુણ્ય મહંતરે.
ભવિકાં ૨. લોચન કર્ણધુગલ મુખેરે, નાસિકા અગ્રનીલાહ; તાહુ
શિર નાલિ હૃદયે, બ્રમુહ મધ્યે ધ્યાન પાઠરે. ભવિકાં ૩. આલંબન
સ્થાનક કહ્યાંરે, જ્ઞાનીએ દેહ મઝાર; તેહમાં વિગત વિષય પેરેરે,
ચિતમાં એક આધારરે. ભવિકાં ૪. અષ્ટ કમલ દલ કણિકારે, નંપૂ
પદ થાપો ભાવ; ખાહિર યંત્ર રચી કરીરે, ધારો અનંત અનુભાવરે.
ભવિકાં ૫. આસો સુદિ સાતમ થકીરે, બીજી અઠ્ઠાઈ મંડાણું;
ખસે ત્રેતાલીસ ગુણે કરીરે, અસીયાઉસાદિક ધ્યાનરે. ભવિકાં ૬.
ઉત્તરાધ્યયન ટીકા કહેરે, એ દોય શાશ્વતા યાત્ર; કરતાં દેય નંદી-
શ્વરેરે, નરનિજ ઠામ સુખાત્રરે. ભવિકાં ૭.

ઢાલ બીજી

અષાઢ ચોમાસાની અઠ્ઠાઈ, જિહાં અભિગ્રહ અધિકાઈ; કૃષ્ણ
કુમારપાળ પરે પાજો, છવ દયા ચિત્ત લાઈ રે; આણી અઠ્ઠાઈ
મહોત્સવ કરીએ, સચિત આરંભ પરિહરિએરે. પ્રાં ૧. દિસિ,
ગમન તને વર્ષા સમયે, ભક્ષ્યાભક્ષ્ય વિવેક; અછતી વસ્તુ પણ
વિરતીએ, બહુ ફલ વંકચૂલ સુવિવેકરે. પ્રાં ૨. જે જે દેહે ગ્રહીને
મૂક્યા, જેહથી તે હિંસા થાય; પાપ આકર્ષણ અમતિ જોગે, તે

જીવે કર્મ બંધાયદે. પ્રા० ૩. માયક દેહના જીવ જે ગતીમાં, વસીયા તસ હોય કર્મ; રાજ રંકને કિરીયા ગરીબી, ભગવતી બંગને ભર્મદે. પ્રા० ૪. ચોમાત્રી આવશ્યક કાઉચગ્ગના, પંચ સત માને ઉસાસા; છૂટા તપની આલોચણ કરતાં, વિરતિ ધર્મ ઉત્તસારે. પ્રા० ૫

હાલ ત્રીજી

કાર્તિક સુદિમાંજી, ધર્મ વાસર અડધારીએ; તીમ વળી કાઠજી-જીજી, પર્વ અઠ્ઠાઈ સંભારીએ; ત્રણ અઠ્ઠાઈજી, ચઉમાત્રી ત્રણ કારજી; ભવિજીવનાજી, પાતિક સર્વ નિવારજી. ૧.

ઉપલેા

નિવારણી પાતકતાણી એ બાણી, અવધિશાને સુરવરા; નિકાચ આરનાં ઇંદ્ર હર્ષિત, વંદે નિજ નિજ અનુચર; અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ કરણ સમયે, શાશ્વતા એ દેખીએ; સર્વી સત્જ થાયે દેવ દેવી, ઘંટ નાદ વિસેત્રીએ. ૨. વલી સુરપતિજી, ઉદ્દયોષણા સુરસોકમાં; નીપભવીજી, પકિર સહિત અશોકમાં; દ્વીપ આઠમેજી, નંદીશ્વર સુર આવીયા; શાશ્વતી પડિમાજી, પ્રણમી વધાવે ભાવીયા. ૩. ભાવિયા પ્રણમી વધાવે પ્રણુને, હર્ષ બહુલે નાચતા; ખતીસ બદ્ધ કરીયા નાટિક, કોડી સુરપતિ માચતા; હાથ ભેડી માન મોડી, અંગ ભાવ દેખાવતી, અપ્સરા રંભા અતિ અચંભા, અરિહંત ગુણ આલાવતી. ૪. ત્રણ અઠ્ઠાઈમાંજી, પડ કચ્છાણક જિનતાણું; તથા આલયજી, ખાવન જીનનાં બિંબ ઘણું; તસ સ્તવનાજી, અદ્ભુત અર્થ વખાણતાં; ઠામે પહોંચેજી, પછી જીન નામ સંભારતાં. ૫. સંભારતાં પ્રણુનું નામ નિગદિન, પર્વ અઠાઈ મન ધરે; સમકીત નિર્મલ કરણ કારણ, શુભ અભ્યાસે અનુસરે, નરનારી સમકીતવંત ભાવે, એહ પર્વ આરાધશે; વિદ્ન નિવારે તેહના રૂવિ, સૌભાગ્ય લક્ષ્મી વાધશે. ૬.

હાલ ચોથી

પર્વ પશુસણમાં સદા, અમારી પડહો વજડાવેદે; સંઘ ભક્તિ દ્રવ્ય ભાવથી, સ્વામી વત્સલ સુમંડાવેદે. મહોદય પર્વ મહિમાનિધિ. ૧. સ્વામી વત્સલ એકણ પામે, એકત્ર ધર્મ સમુદાયરે; બુદ્ધિ તુલાએ

તોલીએ, તુલ્ય લાલ ફલ થાયે રે. મહોં ૨. ઉદ્યાયી ચરમ રાજરૂપી
તેમ કરો ખામણા સત્યરે; મિચ્છામિ દુષ્કરં દેધને ફરી સેવે પાપવત્ત રે
મહોં ૩. તે કહ્યા માયા મૃધાવાદી, આવશ્યક નિર્ધુક્તિ માંડિરે
ચૈત્ય પરિપાટી કહી, પૂજા ત્રિકાલ ઉચ્છાહીરે. મહોં ૪. છેલ્લી ચાં
અઠ્ઠાઇએ, મહોટો મહોત્સવ રચે દેવારે; જીવાલિગમે એમ ઉચરે
પ્રભુ શાસનના એ મેવારે. મહોં ૫.

હાલ પાંચમી

અઠ્ઠમનો તપ વાર્ષિક પર્વમાં, શક્ય રહિત અવિરોધરે; કાર
સાધન પ્રભુના ધર્મનો, ઇચ્છા સેવે હોય શુદ્ધરે. તપને સેવો
કંતા વીરતીના ૧. છુટે સો વર્ષેરે કર્મ અકામથી, નારકી તે તે
સકામેરે; પાપ રહિત હોય નવકારસી થકી, સહસ તે પેરસી ઠામેરે.
તપં ૨. વાઘંતો વધતોરે તપ કરવા થકી, દશ ગુણ લાલ ઉદારરે;
દશ લાખ કોડી વર્ષનું આઉખું, દુરિત મીટે નિરધારરે. તપં ૩.
પચાસ વર્ષ સુધી તપ્યાં લખમણાં, માયા તપ નવિ શુદ્ધરે; અસંખ્ય
ભવ ભમ્યા એક કુવચનથી, પદ્મનાભ વારે સિદ્ધરે. તપં ૪. આહાર
નિરિહંતારે સમ્યક તપ કહ્યો, જીવો અભ્યંતર તત્ત્વરે; ભવોદધિ
સેતુરે અઠ્ઠમ તપગણિ, નાગકેતુ કળ પત્તરે. તપં ૫.

હાલ છઠ્ઠી

વાર્ષિક પડિલ્લમણા વિષે, એક હજાર શુભ આઠરે; શ્વાસ
ઉશ્વાસ કાઉસગ્ગ તણાં, આદરી ત્યજે કર્મ આઠરે. પ્રભુ તુમ શાસન
અતિ ભદ્રું. ૧. દુગ લખ ચઉ સય અડ કહ્યા, પચ્ચ પચ્ચ પણ્યા-
લીસ હજારરે; નવ ભાંગે પચ્ચના ચઉ ગ્રહા, શ્વાસમાં સુર આયુ
સારરે. પ્રભુ ૨. ઝોગણીસ લાખને તેંસઠી, સહસ ખમેં સડસઠીરે;
પલ્લોપમ દેવનું આઉખું, નવકાર કાઉસગ્ગ જાઠરે. પ્રભુ ૩. એકસઠ
લાખને પણ તીસા, સહસ ખમેં દશ બણરે; એટલા પલ્લનું સુર
આઉખું, લોગસ્સ કાઉસગ્ગ માનરે. પ્રભુ ૪. ધેનુધણ રૂપેરે જીવના,
અચલ છે આઠ પ્રદેશરે; તેહ પરે સર્વ નિર્મલ કરે, પર્વ અઠ્ઠાઇ
ઉપદેશરે. પ્રભુ ૫.

ઢાલ સાતમી

સોહમ કહે જાંબુ પ્રત્યે, જ્ઞાનાદિ ધર્મ અનંતરે; વીનિત અર્થ પ્રકાશ્યો વીરજી, તેમ મેં રચ્યો સિદ્ધાંતરે. પ્રભુ આગમ લલો વિ-
શ્વમાં. ૧. પડ લાખ ત્રણસો તેત્રીસ, એગુણાચાઠ હબરરે; પીસ્તાલીસ આગમનણી, સંખ્યા જગ આધારરે. પ્રભુ ૨. આયચ્છે જીન કેવલ રવિ, સુત દીપકથી વ્યવહારરે; ઉલય પ્રકાશક સત્રનો, સંપ્રતિ બહુ ઉપગારરે. પ્રભુ ૩. પુણ્યક્ષેત્રમાં સિદ્ધગિરિ, મંત્રમાંહિ નવકારરે; શુકલ ધ્યાન છે ધ્યાનમાં, કંઠપસૂત્ર તેમ સારરે. પ્રભુ ૪. વીર વર્ણન છે જેહમાં, શ્રી પર્વ તપ તસુ સેવરે; છઠ તપે કંઠપસૂત્ર મુણે સુખા, ઉચિત વિધિ તતખેવેરે. પ્રભુ ૫.

ઢાલ આઠમી

નેવું સહસ સંપ્રતિ નૃપેરે, ઉધર્યાં જૈન પ્રાસાદરે; છત્રીસ સહસ નવા કર્યારે, નિજ આયુ દીનવાદ મનમે મોદેરે; પૂંને પૂંનેરે મહોદય પર્વ મહોત્સવ મોટેરે. ૧. અમ્રખ્ય ભસ્તના પાટવીરે, અઠ્ઠામ ધર્મના કામિરે; મિદ્ધિગિરિએ શિવપુરી વર્ચારે, અજરામર શુભ કામ. મનમે ૨. શુગ પ્રધાન પુરવ ધણીરે, વયર સ્વામી શુભધારરે; નિજ પિતુ મિત્ર પાસે જઈરે, ચાચ્યા ફૂલ તૈયારરે. મનમે ૩. આબ્યા ગિરિ હિમવંતરે, શ્રી દેવી હાથે લીધારે; મહા કમલ શુભવંતરે. મનમે ૪. પછી જીનરાગીને સોંપીયારે, સુંભિશનગરી મઝારરે; સુગત મત ઉછેદિતેરે, શાસન શોભા અપારરે. મનમે ૫.

ઢાલ નવમી

પ્રાતિહાર્ય અડ પામીયેરે, સિદ્ધ પ્રભુના ગુણ આઠ, હર્ષ ધરી સેવીયે એ; જ્ઞાન દર્શન ચારિત્રનાં એ, આઠ આચારના પાઠ, હૃદ્યે એ. સેવો પર્વ મહંત. હર્ષ ૧. પવયણ માતા સિદ્ધિતું એ, બુદ્ધિ ગુણા અડદદ; હર્ષ ૨. ગણી સંપદાએ, અડ સંપદાએ, આઠમી ગતિ દીએ પુદ્. હર્ષ ૩. આઠ કર્મ અડ દોષને એ, અડમદ પરમાડ; હર્ષ ૪. પરિહરિ આઠ આઠ કારણ લાજીએ, આઠ પ્રભાવક વાદ. હર્ષ ૫. ગુર્જર દીલ્લી દેશમાં એ, અકબરશાહ સુલતાન; હર્ષ ૬. હીરજી

ગુરૂના વયણથી એ, અમારી પડકુ વજાવ. હર્ષ ૦ ૪. સેનસુરિ
તપંગચ મણિ એ, તિલક આણંદ મુણિંદ; હર્ષ ૦ રાજ્યમાન રિદ્ધિ
લહે એ, સૌભાગ્ય લક્ષ્મી સુરિંદ. હર્ષ ૦ ૫. સેવો સેવો પર્વ
મહંત, હર્ષ ૦ પુત્રો જીનપદ અરવિંદ; હર્ષ ૦ પુણ્ય પર્વ મુખકંઠ,
હર્ષ ૦ પ્રગટે પરમાનંદ, હર્ષ ૦ કહે એમ લક્ષ્મી સુરિંદ. હર્ષ ૦ ૬.

કળશ

એમ પાર્શ્વ પ્રભુનો પસાય પામી, નામ અર્ઘ્યાના ગુણ કહ્યા;
ભવિ જીવ સાધો નિત્ય આરાધો, આત્મ ધર્મે ઉમહ્યાં. ૧. સંવત
જીન અતિશય વસુ સસી, ચૈત્રી પુનેમે ધ્યાઈયા; સૌભાગ્યસુરિ શિષ્ય
લક્ષ્મીસુરિ, બહુમે સંઘ મંગલ પાઈયા. ૨

૪૫. શ્રી આનંદધનજી કૃત ચોવીસી.

૧. શ્રી ઋષભનાથજીનું સ્તવન.

ઋષભ જિનેશ્વર પ્રીતમ માહરોરે, ઓર ન ચાહું રે કંત;
રીઝ્યો સાહિબ સંગ ન પરિહરેરે, ભાંગે સાદિ અનંત. ઋ. ૧.
પ્રીત સગાઈરે જગમાં સહુ કરેરે, પ્રીત સગાઈ ન કોઈ; પ્રીત સગા-
ઈરે નિરૂપાધિક કહીરે, સોપાધિક ધન ખોય. ઋ. ૨. કોઈ કંત
કારણ કાષ્ટ ભક્ષણ કરેરે, મિલથું કંતને ધાય; એ મેજો નવિ કહીયે
સંભવેરે, મેજો ઠામ ન થાય. ઋ. ૩. કાઈ પતિરંજન અતિ ઘણું
તાપ કરેરે, પતિરંજન તન તાપ, એ પતિ રંજન મેં નવિ ચિત્ત ધર્યુંરે,
રંજન ધાતુ મિલાપ. ઋ. ૪. કોઈ કહે લીલારે લખ અલખ તણીરે,
લખ પૂરે મન આશ; દોષ રહિતને લીલા નવિ ઘટેરે, લીલા દોષ-
વિલાસ. ઋ. ૫. ચિત્ત પ્રસન્નેરે પૂજન ફગા કહ્યુંરે, પૂજ અખંડિત
એહ; કપટ રહિત થઈ આત્મ અરપણારે, આનંદધન પદ રેહ. ઋ. ૬.

૨. શ્રી અજિતનાથ સ્વામીનું સ્તવન.

પંથડો નિહાળું રે ખીજા જિન તણોરે, અજિત અજિત ગુણ-
ધામ; જે તે જીત્યારે તેણે હું જીત્યોરે, પુરૂષ ડિયું મુજ નામ.
પં. ૧. ચરમ નયણ કરી મારગ જોવતારે, જીત્યો સયલ સંસાર;
જેણે નંચણે કરી મારગ જોઈયેરે, નંચણ તે દિવ્ય વિચાર. પં. ૨.

પુરુષ પરંપર અનુલવ ભવતાંરે, અધોઅધ પલાય; વસ્તુ વિચારેરે
 ને આગમ કરીરે, ચરણ ધરણ નહી ઠાય. પં ૩. તર્ક વિચારેરે વાદ
 પરંપરા, પાર ન પહોંચે કોય; અભિમત વસ્તુરે વસ્તુગતે કહેરે,
 તે વિરલા જગ ભય. પં ૪. વસ્તુ વિચારે દિવ્ય નયન તણોરે, વિરહ
 પડયો નિરધાર; તરતમ ભેગેરે તરતમ વાસનારે, વાસિત ભોધ આધાર.
 પં ૫. કાળલગ્નિ લહી પંથ નિહાળશુરે, એ આશા અવિલંબ; એ જન
 જીવરે જિનજી જાણુએરે, આનંદધન મત અખ. પં ૬.

૩. શ્રી સંલવનાથજીનું સ્તવન.

સંલવદેવ તે ધુર સેવો સર્વેરે, લહી પ્રભુ સેવન ભેદ; સેવન
 કારણ પહેલી ભૂમિકારે, અલય અદ્વેષ અખેદ. સં ૧. લય ચંચલતા
 હો જે પરણામનીરે, દ્વેષ અરોચક ભાવ; ખેદ પ્રવૃત્તિ હો કરતાં થાકી-
 ચેરે, દોષ અભોધ લખાવ. સં ૨. ચરમાવર્તન હો ચરમ કરણ
 તથારે, ભવપરિણતિ પરિપાક; દોષ ટળે વળી દ્રષ્ટિ ખુલે ભલીરે,
 પ્રાપ્તિ પ્રવચનવાક. સં ૩. પરિચય પાતિક હો ધાતિક સાધુશું રે,
 અકુશળ અપચયચેત; અંધ અધ્યાતમ શ્રવણ મનન કરીરે, પરિશી-
 લન નય હેત. સં ૪. કારણ ભેગે હો કારણ નીપજેરે, એકુમાં
 કોઈ ના વાદ; પણ કારણ વિણ કારણ સાધીયેરે, એ નિજ મત
 ઉનમાદ સં ૫. મુગ્ધ મુગમ કરી સેવન આદરેરે, સેવન આગમ
 અનૂપ; ફેળે કલાચિત સેવક ચાત્યનારે, આનંદધન રસરૂપ. સં ૬.

૪. શ્રી અભિનંદન સ્વામીનું સ્તવન.

અભિનંદન જિન દરિશણ તરસીયેં, દરિશણ દુર્લભ દેવ; મત મત
 ભેદરે ને જઈ પૂછીયેં, સહુ થાપે અહુમેવ. અં ૧. સામાન્યે કરી
 દરિશણ હોહિલું, નિર્ણય સકલ વિશેષ; મદમેં ઘેરોરે અંધો કેમ
 કરે, રવિ શશિ રૂપ વિલેખ. અં ૨. હેતુ વિવાદે હો ચિત્ત ધરી
 ભેળયેં, અતિદુર્ગમ નયવાદ; આગમવાદે હો શુરુગમ કો નહીં, એ
 સખલો વિખવાદ. અં ૩. ધાતી ડુંગર આઠ અતિ ધણા, તુજ
 દરિશણ જગનાથ; ખીકાઈ કરી મારગ સંચરું, સેંશુ કોઈ ન સાથ.
 અં ૪. દરિશણ દરિશણ રટતો ને ફરિ, તો રણ રોજ સમાન; જેહને

પિપાસા હો અમૃતપાનની, કિમ ભાંજે વિષપાન. અં ૫. તરસ ન આવે હો મરણુ જીવનતણો, સીજે ને દરિયાણુકાજ; દરિયાણુ દુર્લભ સુલભ કૃપા થકી, આનંદધન મહારાજ. અં ૬.

૫. શ્રી સુમતિજિન સ્તવન.

સુમતિ ચરણકજ આતમ ચરપણા, દરપણુ જિમ અવિકારે; સુજ્ઞાનીં મતિ તરપણુ બહુ સમ્મત ભાણીએ, પરિ સરપણુ સુવિચાર. સુજ્ઞાનીં સું ૧. ત્રિવિધ સકળ તતુધર ગત આતમા, બહિરાતમ ધુરિભેદ; સુજ્ઞાનીં બીજે અંતર આતમ તીસરો, પરમાતમ અવિ-
છેદ. સુજ્ઞાનીં સું ૨. આતમ બુદ્ધ હો કાયાદિક ગ્રહ્યો, બહિરાતમ અધરૂપ; સુજ્ઞાનીં કાયાદિકનો હો સાખી ધર રહ્યો, અંતર આતમ રૂપ. સુજ્ઞાનીં સું ૩. જ્ઞાનાનંદે હો પૂરણુ પાવનો, વર્જિત સકળ ઉપાધિ; સુજ્ઞાનીં અર્તીદ્રિય ગુણગણુ મણિ આગરૂ ઇમ પરમાતમ સાધ. સુજ્ઞાનીં સું ૪. બહિરાતમ તજ અંતર આતમા, રૂપ થઈ થિરભાવ; સુજ્ઞાનીં પરમાતમતું હો આતમ ભાવતું, આતમ અર્પણુ દાવ. સુજ્ઞાનીં સું ૫. આતમ અર્પણુ વસ્તુ વિચારતાં, ભરમ ટળે મતિદોષ; સુજ્ઞાનીં પરમ પદારથ સંપતિ સંપન્ને, આનંદધન રસપોષ. સુજ્ઞાનીં સું ૬.

૬. શ્રી પદ્મપ્રભુજિન સ્તવન.

પદ્મ પ્રભુ જિન તુજ મુજ આંતરે, કિમ ભાંજે ભગવંત; કરમ-
વિપાકે કારણુ જોઈનેરે, કોઈ કહે મતિમંત. પં ૧. પયઈ કિંઈ અણુભાગ પ્રદેશથીરે, મૂલ ઉત્તર બિહું ભેદ; ઘાતિ અઘાતી હો બંધોદય ઉદીરણારે, સત્તા કર્મવિછેદ. પં ૨. કનકોપંડવત પયડી પુરૂષતણીરે, જોડી અનાદી સ્વભાવ; અન્ય સંયોગી જિહું ભજે આતમારે, સંસારી કહેવાય. પં ૩. કારણયોગે હો બાંધે બંધનેરે, કારણુ મુગતિ મૂકાય; આશ્રવ સંવર નામ અનુક્રમેરે, હેયોપાદેય સુણાય. પં ૪. યુજન કરણુ હો અંતર તુજ પડયોરે, ગુણ કરણુ કરી ભંગ; અંથ યુક્તે કરી પંડિતજન કહ્યોરે, અંતરભંગ સુઅંગ. પં ૫. તુજ મુજ અંતર અંતર ભાંજ્યોરે, વાજ્યે મંગળ વર; જીવ સરોવર અતિશય વાધ્યોરે, આનંદધન રસપૂર. પં ૬.

૭. શ્રી સુપાસજ્ઞિન સ્તવન.

શ્રી સુપાસજ્ઞિન વંદીયે, સુખ સંપત્તિનો હેતુ લલના; શાંત સુધારસ જલનિધિ, ભવસાગરમાંહે એતુ. લં શ્રી. ૧. સાત મહાભય ટાળતો, સમમ જ્ઞિનવરદેવ લં; સાવધાન મનસા કરી, ધારો જ્ઞિનપદ સેવ લં. શ્રીં ૨. શિવ શંકર જગદીશ્વર, ચિદાનંદ ભગવાન લં; જ્ઞિન અરિહા તિર્થંકર, જ્યોતિ સરૂપ અસમાન લં. શ્રીં ૩ અલખ નિરંજન વચ્છલ, સકળજંતુ વિસરામ લં; અભયદાનદાતા સદા, પૂરણ આતમરામ લં. શ્રીં ૪. વીનરાગ મદ કલ્પના, રતિ અરતિ ભય શોભ લં; નિંદ્રા તંદ્રા દુરદશા, રહિત અબાધિત યોગ લં. શ્રીં ૫. પરમપુરૂષ પરમાત્મા, પરમેશ્વર પરધાન લં; પરમ પહારથ પરમેષ્ટી, પરમદેવ વર માન. લં શ્રીં ૬. વિધિ વિરંચિ વિશ્વંભર, હૃષીકેશ જયનાથ લં; અધહુર અધમેચન ધણી, મુક્ત પરમપદ સાથ લં. શ્રીં ૭. ઇમ અનેક અલિધા ધરે, અનુભવ ગમ્ય વિચારલં; જેહુજાણે તેહુને કરે, આનંદધન અવતારલં. શ્રીં ૮.

૮. શ્રી ચંદ્રપ્રભુજ્ઞિન સ્તવન.

ચંદ્રપ્રભુ મુખચંદ્ર, સખી મુને દેખાણુ દે, ઉપસમરસનો કંદ; સં સેવે સુરનર વૃંદ, સં ગતકલિમલ દુઃખદંદ. સં ૧. સુહૃમ નિગોદે ન દેખીયો, સં બાદર અતિહિ વિશેષ; સં પુઠવી આઉ ન લેખીઓ, સં તેઉ વાઉ ન લેશ. સં ૨. વનરૂપતિ અતિ ઘણુદીહા, સં દીઠો નહીંય દીદાર; સં બિ તિ ચઉરિંદી જળ લીહા, સં ગૃતિસંતોષણુ ધાર. સં ૩. સુર તિરિ નરય નિવાસમાં, સં મનુજ અંનારંજ સાંચ; સં અપજન્તા પ્રતિભાસમાં, સં ચતુર ન ચડીયો હાય. સં ૪. ઇમ અનેક ચલ જાણીયે, સં દરિશણુ વિણુ જિન; દેવ; સં આગમથી મતિ આણીયે, સં કીજે નિર્મલ સેવ. સં ૫. નિર્મલ સાધુ ભગતિ લહી, સં યોગ અવંચક હોય; સં કિરિયા અવંચક તિમ સહી, સં ક્ષણ અવંચક જોય. સં ૬. પ્રેરક અવતર જિનવર, સં મોહનીય લય યાય; સં કમિત પૂરણુ સુરતર, સં આનંદધન પ્રણુ પાય. સં ૭.

૯. શ્રી સુવિધિનાથજિન સ્તવન.

સુવિધિ જિણેસર પાય નમીને, શુભ કરણી ઇમ કીજેરે; આત ઘણો ઉલટ અંગ ધરીને, પ્રહુ ઉઠી પુજીએરે. સુ- ૧. દ્રવ્ય ભાવ શુચિભાવ ધરીને, હરખે દેહરે જઈએરે; દહુ તિગ પણ અહિગમ સાચ-વતાં, એક મના ધુરિ યઇયેરે. સુ- ૨. કુસુમ નવણ વર વાસ સુગંધો, ધુપ દીપ મન સાખીરે; અંગપૂજા પણ લેહ સુણી ઇમ, ગુરૂ મુખ આગમ ભાખીરે. સુ- ૩. એહનું કળ હોય લેહ સુણીએ, અનંતર ને પરપરે; આણપાલણ ચિત્તપ્રસત્તિ, સુગતિ સુગતિ સુરમંદિરે. સુ- ૪. ફૂલ અક્ષત વર ધૂપ પદ્મો, ગદ્ય નૈવેદ્ય કળ જળ ભરીરે; અંગ અથપૂજા મળી અડવિધિ, ભાવે ભવિક શુભગતિ વરીરે. સુ- ૫. સત્તર લેહ ઇકવીશ પ્રકારે, અઠોત્તર શત લેહેરે; ભાવપૂજા બહુ-વિધ નિરધારી, દોહગ દુર્ગતિ છેદેરે. સુ- ૬. તુરીય ભેદ પડિવ-ત્તિપૂજા, ઉપશમ ખીણ સયોગીરે; ચઉહા પૂજા ઇમ ઉત્તરાધ્યયને, ભાખી કેવળ ભોગીરે. સુ- ૭. ઇમ પૂજા બહુ ભેદ સુણીને, સુખદાયક શુભ કરણીરે; ભવિકજીવ કરશે તે લહેશે, આનંદધન પદ ધરણીરે. સુ- ૮.

૧૦. શ્રી શીતળનાથજિન સ્તવન.

શીતળ જિનપતિ લલિત ત્રિભંગી, વિવિધભંગી મન મોહેરે; કરુણ ક્રોમળતા તીક્ષણતા, ઉદાસીનતા સોહેરે. શી- ૧. સર્વજંતુ હિતકરણી કરુણા, કર્મવિદારણ તીક્ષણરે; હાન દાન રહિત પરિણામી, ઉદાસીનતા વીક્ષણરે. શી- ૨. પરદુઃખ છેદન ઇચ્છા કરુણા, તીક્ષણ પરદુઃખ રીઝેરે; ઉદાસીનતા ઉભય વિલક્ષણ, એક ક્રમે કિમ સીઝેરે. શી- ૩. અભયદાન તે કરુણામળ ક્ષય, તીક્ષણતા ગુણ ભાવેરે; પ્રેરણ વિનકૃતિ ઉદાસીનતા, ઇમ વિરોધ મતિ નાવેરે. શી- ૪. શક્તિ વ્યક્તિ ત્રિભુવન પ્રભુતા, નિશ્ચયતા સયોગેરે; યોગી ભોગી વક્તા મૌની, અનુપયોગી ઉપયોગીરે. શી- ૫. ઇત્યાદિક બહુ ભંગ ત્રિભંગી, અમત્કાર ચિત્ત દેતીરે; અચરિત્કારી ચિત્રવિચિત્રા, આનંદધનપદ લેતીરે. શી- ૬.

૧૧. શ્રી શ્રેયાંસજિન સ્તવન.

શ્રી શ્રેયાંસજિન અંતરભગી, આતમરાગી નામીરે; અધ્યાતમ

મત પ્રણય પામી, સહજ મુક્તિ ગતિ ગામીરે. શ્રીં ૧. સયલ સંલ
ઈંદ્રિય રામી, મુનિગુણ આતમરામીરે; મુખ્યપણે જે આતમરામી,
કેવળ નિઃકામીરે. શ્રીં ૨. નિજ સ્વરૂપે જે કિરિયા સાધે, તે અધ
તમ લહિયે' રે; જે કિરિયા કાર ચલિગતિ સાધે, તે ન અધ્યાત
કહિયે'રે. શ્રીં ૩. નામ અધ્યાતમ ઠવણ અધ્યાતમ, દ્રવ્ય અધ્યાત
છ'ડોરે; ભાવ અધ્યાતમ નિજ ગુણ સાધે, તો તેહથી રહી મ'ડે
શ્રીં ૪. શબ્દ અધ્યાતમ અરથ સુણીને, નિર્વિકલ્પ આદરજોરે; શ
અધ્યાતમ લજના બાણી, દાનઅહુણ મતિ ધરજોરે. શ્રીં
અધ્યાતમ જે વસ્તુ વિચારી, ખીજા બાણ લખાસીરે; વસ્તુગતે' જે વ
પ્રકાશે, આનંદધન મતવાસીરે. શ્રીં ૬.

૧૨. શ્રી વાસુપૂજ્યજિન સ્તવન.

વાસુપૂજ્ય જિન ત્રિભુવનસ્વામિ, ધનનામી પરિણામીરે; નિ
કાર સાકાર સચેતન, કરમ કરમફળ કામીરે. વાં ૧. નિરાકાર અં
સંગ્રાહક, લેહ ગ્રાહક સાકારોરે; દર્શન જ્ઞાન હુ બેઠ ચેતના, વ
અહુણ બ્યાપારોરે. વાં ૨. કર્તા પરિણામી પરિણામો, કર્મ જે હ
કરીયે'રે; એક અનેકરૂપ નયવાદે, નિયતો' નય અનુસરીયેરે. વાં
હુઃખ સુખ રૂપ કરમફળ બાણો, નિશ્ચય એક અપન'હોરે; ચેતન
પરિણામ ન ચૂકે, ચેતન કહે જિનચ'હોરે. વાં ૪. પરિણા
ચેતન પરિણામો, જ્ઞાનકરમફળ ભાવીરે; જ્ઞાનકરમફળ ચેતન કહી
લેજો તેહ મનાવીરે. વાં ૫. આતમજ્ઞાની શ્રમણ કહાવે, ખી
દ્રવ્યલિંગીરે; વસ્તુગતે' જે વસ્તુ પ્રકાશે, આનંદધન મત સંગીરે. વાં

૧૩. શ્રી વિમલનાથજિન સ્તવન.

હુઃખ દોહુગ દૂરે' દહ્યારે, સુખસંપદશું લેહ; ધીંગ ધણી ૨
ક્રીયોરે, કુણ ગંજે નર ખેટ; વિમળજિન દીક્ષ લેપણે આજ, મ
સિધ્યાં પાંછિત કાજ. ૧. ચરણ કમળ કમળા વસોરે, નિરર
થિરપદ દેખ; સમળ અથિર પદ પરિહરીરે, પંકજ પામર પે
વિં ૨. મુજ મન તુજ પદપંકજોરે, લીણો ગુણ મકરંદ; રંક ૩
મંદિર ધરારે, ઇંદ્ર ચંદ્ર નાગિંદ. વિં ૩. આંહિખ સમરથ

ધણીરે, પામ્યો પરમ ઉદાર; મન વિસરામી વાલહોરે, આતમયો આધાર.
 વિં ૪. દરશન દીઠે જિનતણોરે, સંશય ન રહે વેધ; દિનકર કર
 ભર પસરતાંરે, અંધકાર પ્રતિબેધ. વિં ૫. અમીય ભરી મૂરતિ
 રચીરે, ઓપમ ન ઘટે કોય; શાંત સુધારસ ઝીલતીરે, નિરખિત
 તૃપતિ ન હોય. વિં ૬. એક અરજ સેવકતણીરે, અવધારો જિનદેવ;
 કૃપા કરી મુજ દીલયેરે, આનંદધન પદસેવ. વિં ૭.

૧૪. શ્રી અનંતનાથજિન સ્તાવન.

ધાર તરવાની સોહિલી દોહિલી, યૌદમા જિન તણી ચરણસેવા;
 ધાર પર નાચતા દેખ બાલુગરા, સેવના ધાર પર રહે ન દેવા. ધાં ૦
 ૧. એક કહે સેવીયે વિવિધ કિરિયા કરી, ક્ષણ અનેકાંત લેચન ન
 દેખે; ક્ષણ અનેકાંત કિરિયા કરી આપડા, રડવડે ચાર ગતિમાંહિ
 લેખે. ધાં ૨. ગચ્છના લેદ બહુ નયણુ નિહાળતાં, તત્ત્વની વાત
 કરતા ન લાજે; ઉદર ભરણાદિ નિજ કાજ કરતાં થકાં; મોહુ નડીયા
 કળિકાળ રાજે. ધાં ૩. વચન નિરપેક્ષ વ્યવહાર જુઠો કહ્યો, વચન
 સાપેક્ષ વ્યવહાર સાચો; વચન નિરપેક્ષ વ્યવહાર સંસારક્ષણ, સાંભળી
 આદરી કાંઈ રાચો. ધાં ૪. દેવ ગુરુ ધર્મની શુદ્ધિ કહો કિમ રહે,
 કિમ રહે શુદ્ધ શ્રદ્ધા ન આણો; શુદ્ધ શ્રદ્ધા ન વિષુ સર્વ કિરિયા
 કહી, છાર પરે લીંપણો તેહ જાણો. ધાં ૫. પાપ નહી કોઈ ઉત્સવ
 ભાષણુ જિસો, ધર્મ નહી કોઈ જગ સુત્ર સરિજો; સુત્ર અનુસાર
 જે ભાવિક કિરિયા કરે; તેહનો શુદ્ધ ચારિત્ર પરજો. ધાં ૬. એહ
 ઉપદેશનો સાર સંક્ષેપથી, જે નરા ચિત્તમેં નિત્ય ધ્યાવે; તે નરા દિવ્ય
 બહુકાળ સુખ અનુભવી, નિયત આનંદધન રાજ પાવે. ધાં ૭.

૧૫. શ્રી ધર્મનાથજિન સ્તાવન.

ધરમ જિનેસર ગાઈ રંગશું, સંગ જ પડજો હો પ્રીત જિણે-
 સર; બીજો મન મંદિર આણું નહીં, એ અમ કુળવટ રીત. જિં ૦
 ૧. ધરમ ધરમ કરતો જગ સહુ કિરે, ધર્મ ન જાણે હો મર્મ;
 જિં ૦ ધર્મજિણેસર ચરણ શ્રદ્ધા પછી, કોઈ ન બાંધે હો કર્મ.
 જિં ૦ ૨. પ્રવચન અર્જન જે સદગુરુ કરે, દેખે પરમ નિધાન,

જિં હૃદય નયણ નિહાળે જગદણી, મહિમા મેરૂ સમાન. જિં ધં ૩. દોડત દોડત દોડીઓ, જેતી મનનીરે દોડ; જિં પ્રેમ પ્રતીત વિચારે હુંકડી, ગુરૂગમ લેજેરે જોડ. જિં ધં ૪. એકપખી કિમ પ્રીત વરે પડે, હિલય મિથ્યા ડોવે સંધ; જિં હું રાગી હું મોહો કંદીયો, તું નિરાગી નિરખંધ. જિં ધં ૫. પરમનિધાન પ્રગટ મુખ આગળે, જગત ઓલંધી હો બાય; જિં જ્યોતિ વિના જુઓ જગદીશની, અંધો અંધ પુલાય. જિં ધં ૬. નિરમળ ગુણમણિ રોહણ ભૂધરા, મુનિજન માનસહસ; જિં ધન્ય તે નગરી ધન્ય વેળા ઘડી, માત પિતા કુળ વંશ. જિં ધં ૭. મન મધુકર-વર કરજોડી કહે, પદકજ નિકટ નિવાસ; જિં ધનનામી આનંદધન સાંભળો, એ સેવક અરદાસ. જિં ધં ૮.

૧૬. શ્રી શાંતિનાથજિન સ્તવન.

શાંતિ જિન એક મુજ વિનતી, મુણે ત્રિભુવનરાયરે; શાંતિ સરૂપ કિમ જાણીયે, કહો મન કિમ પરખાયરે. શાં ૧. ધન્ય તું આતમ જેહુને, એહુવો પ્રદા અવકાશરે; ધીરજ મન ધરી સાંભળો, કહું શાંતિ પ્રતિભાસ. શાં ૨. ભાવ અવિશુદ્ધ સવિ શુદ્ધ જે, કહ્યા જિનવર દેવરે; તે તિમ અવિતથ સદહે, પ્રથમ એ શાંતિપદસેવરે. શાં ૩. આગમધર ગુરૂ સમકિતી, ક્રિયા સંવર સારરે; સંપ્રદાઈ અવંચક સદા, શુચિ અનુલવ ધારરે. શાં ૪. શુદ્ધ આલંબન આદરે, તણ અવર જંજળરે; ત્વમસી વૃત્તિ સવિ પરિહરી, લજે સાત્વિકી સાલરે. શાં ૫. કૃણ વિસંવાદ જેહુમાં નહી, શબ્દ તે અર્થ સંબંધીરે; સકળ નયવાદ બ્યાધી રહ્યો, તે શિવ સાધન સંધીરે. શાં ૬. વિધિ પ્રતિપેદ કરી આતમા, પદારથ અવિરોધરે; ગ્રહણવિધિ મહાજને પરિગ્રહ્યો, ઇશ્યો આગમે યોધરે. શાં ૭. દુષ્ટજન સંગતિ પરિહરી, લજે મુગુરૂ સંતાનરે; જોગ સામર્થ્ય ચિતભાવ જે, ધરે મુગતિનિદાનરે. શાં ૮. માન અપમાન ચિત્ત સમ ગણે, સમ ગણે કનક પાપાણ રે; વંદક નિંદક સમ ગણે, ઇસો હોય તું જાણ રે. શાં ૯. સર્વ જગજંતુને સમ ગણે, ગણે તૃણ મણિ ભાવરે; મુગતિ સંસાર

ખિહુ સમ ગણે, મુણે ભવજલનિધિ નાવરે. શાં ૧૦. આપણે આતમ ભાવ જે, એક ચેતનાધારે, અવર સવિ સાથ સયોગથી, એહ નિજ પરિકર સારે. શાં ૧૧. પ્રભુ મુખથી ઈમ સાંભળી, કહે આતમરામરે; તાહરે દરિશણે નિસ્તર્યો, મુજ સિદ્ધ્યાં સવિ કામરે. શાં ૧૨. અહો અહો હું મુજને કંહું, નમો મુજ નમો મુજજરે; આતમકૂળ દાતારની, જેહને ભેટ થઈ તુજજરે. શાં ૧૩. શાંતિ સરૂપ સંક્ષેપથી, કહ્યો નિજપર રૂપરે; આગમમાંહિ વિસ્તાર ઘણો, શાંતિજિનભૂપરે. શાં ૧૪. શાંતિ સરૂપ ઈમ ભાવશે, ધરી શુદ્ધ પ્રણિધાનરે; આનંદધન પદ પામશે, તે લહેશે ખહુ માનરે. શાં ૧૫.

૧૭. શ્રી કુંથુનાથજિન સ્તવન.

કુંથુજિન મનહું કિમહી ન જાને; જિમ જિમ જતન કરીને રાખું, તિમ તિમ અલગું લાજે હો. કું ૧. રજની વાસર વસતી ઉજડ, ગયણ પાયાલે જાયે; સાપખાયને મોહકું થોથું, એહ ઉખાણો ન્યાયે હો. કું ૨. મુક્તિતણા અભિલાષી તપીયા, જ્ઞાન ને ધ્યાન અભ્યાસે; વયરીહું કાંઈ એહવું ચિતે, નાજે અલવે પાસે હો. કું ૩. આગમ આગમધરને હાથે, નાવે કિણુ વિધ આંકું; કિહાં કિણુ જો હઠ કરી હંટકું તો, બ્યાળતણી પરે વાંકું હો. કું ૪. જો ઠગ કહું તો ઠગતું ન દેખું, સાહુકાર પણ નાંહિ; સર્વ માંહે ને સહુથી અલગું, એ અચરિજ મનમાંહિ હો. કું ૫. જે જે કહું તે કાન ન ધારે, આપ મતે રહે કાલો; સુર નર પંડિત જન સમભાવે, સમજે ન માહરો સાલો હો. કું ૬. મહેં જાણ્યું એ લિંગ નપુંસક, સકળ મરદને ઠેલે; ખીજ વાતે સમરથ છે નર, એહને કોઈ ન ઝેલે હો. કું ૭. મન સાધ્યું તિણે સઘળું સાધ્યું, એહ વાત નહિ ખોટી; ઈમ કહે સાધ્યું તે નવિ માનું, એકહી વાત છે ખોટી હો. કું ૮. મન દુરારાધ્ય તે વશે આણ્યું, તે આગમથી મતિ આણું; આનંદધન પ્રભુ માહરું આણો, તો આણું કરી જાણું હો. કું ૯.

૧૮. શ્રી અરનાથજિન સ્તવન.

ધરમ પરમ અરનાથજી, કિમ જાણું ભગવંતરે; સ્વપર સમય

મમજીવીયે, મહિમાવંત મહંતરે. ધ૦ ૧. શુદ્ધાતમ અનુભવ સદા, સ્વસમય એહુ વિલાસરે; પરવડી છાંડડી જિહાં પડે, તે પર સમય નિવાસરે. ધ૦ ૨. તારા નક્ષત્ર ગહુ ચંદ્રની, જ્યોતિ દિનેશ મોઝારે; દર્શન જ્ઞાન ચરણુચકી, શક્તિ નિજાતમ ધારરે. ધ૦ ૩. ભારી પીળો ચીકણો, કનક અનેક તરંગરે; પર્યાય દર્ષિ ન દીજીયે, એકજ કનક અભંગરે. ધ૦ ૪. દર્શન જ્ઞાન ચરણુચકી, અલખ સરસ અનેકરે; નિરવિકલ્પ રસ પીજીયે, શુદ્ધ નિરંજન એકરે. ધ૦ ૫. પરમારથ પંથ જે કહે, તે રંજે એક તંતરે; વ્યવહારે લખ જે રહે, તેહના ભેદ અનંતરે. ધ૦ ૬. વ્યવહારે લખે દોહિલા, કાંઈ ન આવે હાથરે; શુદ્ધ નય થાપના સેવતાં, નવિ રહે દુવિધા સાધરે. ધ૦ ૭. એક પખી લખ પ્રીતની, તુમ સાથે જગનાથરે; કૃપા કરીને રાખજ્યો, ચરણુ તલેં શ્રદ્ધી હાથરે. ધ૦ ૮. ચક્રી ધરમ તીરથ તણો, તીરથજીવ તતસારરે; તીરથ સેવે તે લહે, આનંદધન નિરધારરે. ધ૦ ૯.

૧૯. શ્રી મહિનાથજિન સ્તવન.

સેવક કિમ અવગણિયે હો, મહિજિન, એ અખ શોભા સારી; અવર જેહને આઠર અતિ દિયે, તેહને મૂલ નિવારી હો. મ૦ ૧. જ્ઞાન સ્વરૂપ અનાદિ તમ્હાડે, તે લીધું તુમે તાણી; જુઓ અજ્ઞાન દશા રીસાવી, જાતાં કાંણુ ન આણી હો. મ૦ ૨. નિંદ્રા સુપન જાગર ઉજાગરતા, તુરિય અવસ્થા આપી; નિંદ્રા સુપનદશા રીસાણી, જાણી ન નાથ મનાવી હો. મ૦ ૩. સમકિત સાથે સગાઈ કીધી, સપરિવાર સુ ગાઢી; મિથ્યામતિ અપરાધણુ જાણી, ધરથી બાહિર કાઢી હો. મ૦ ૪. હાસ્ય અરતિ રતિ શોક દુગંછ; ભય પામર કરસાલી; નોકપાય ક્ષેણી ગજ ચઢતાં, જ્ઞાન તણી ગતિ ઝાલી હો. મ૦ ૫. રાગ દ્વેષ અવિરતિની પરીણતિ, એ ચરણુ મોહના યોધા; વીતરાગ પરિણતિ પરણુમતાં, ઊઠી નાઠા યોધા હો. મ૦ ૬. વેદોદય કામા પરિણામા, કામ કરમ સહુ ત્યાગી; નિકામી કણ્ઠારસ સાગર, અનંત ચતુષ્કપદ પામી હો. મ૦ ૭. દાન વિધન વારી સહુ જનને, અભય-દાન પદઠાતા; લાભ વિધન જગ વિધન નિવારક, પરમ લાભ રસ-

માતા હો. મં. ૮. વીર્ય વીધન પંડિત વીર્યે હણ્યો, પૂરણ પદવી ભોગી; ભોગોપભોગ દોષ વિધન નિવારી, પૂરણ ભોગી સુભોગી હો. મં. ૯. ઇમ અદાર દ્રવ્ય વર્જિત તનુ, મુનિજન વૃદ્ધે ગાયા; અવિરતિ રૂપક દોષ નિરૂપણ. નિરૂપણ મન લાયા હો. મં. ૧૦. ઇણ વિધિ પરખી મન વિસરામી, જિનવર ગુણ જે ગાવે; દીનખંધુની મહેર નજરથી, આનંદધનપદ પાવે હો. મં. ૧૧.

૨૦. શ્રી મુનિસુમત સ્વામીજિન સ્તવન.

મુનિસુમત જિનરાય એક મુજ વિનતિ નિસુણો. આતમતત્ત્વ ક્યું જાણું જગતગુરૂ, એહ વિચાર મુજ કહીયો; આતમતત્ત્વ જાણ્યા વિણ નિરમલ, ચિત્તસમાધિ નવિ લહિયો. મુ. ૧. કોઈ અખંધ આતમતત્ત્વ માને, કિરિયા કરતો દીસે; ક્રિયાતણું ફળ કહો કુણ લોગવે, ઇમ પૂછ્યું ચિત્ત રીસે. મુ. ૨. જડ ચેતન એ આતમ એકજ, થાવર જંગમ સરિખો; દુઃખ સુખ શંકર દ્રવ્ય આવે, ચિત્ત વિચારી જો પરખો. મુ. ૩. એક કહે નિત્યજ આતમ તત્ત્વ, આતમ દરશણ હીણો; કૃતવિનાશ અકૃતાગમ દ્રવ્ય, નવિ દેખે માત્ર હીણો. મુ. ૪. સુગત મતિરાગી કહે વાદી, ક્ષણિક એ આતમ જાણો; ખંધ મોક્ષ સુખ દુઃખ ન ઘટે, એહ વિચાર મન આણો. મુ. ૫. ભૂત ચતુષ્ક વર્જિત આતમતત્ત્વ, સત્તા અલગી ન ઘટે; અંધ શકટ જો નજરે ન દેખે, તો શું કીજે શકટે. મુ. ૬. ઇમ અનેક વાદી મતિવિજ્રમ, સંકટ પડિયો ન લહે; ચિત્તસમાધિ તે માટે પૂછું, તુમ વિણ તત્ત્વ કોઈ ન કહે. મુ. ૮. વલતું જગગુરૂ ઇણિપરે જાખે, પક્ષપાત સવિ છંડી; રાગ દ્વેષ મોહ યજ્ઞ વર્જિત, આતમ શું રહ મંડી. મુ. ૯. આતમધ્યાન કરે જો કોઈ, સો ફિર' ઇણમે' નાવે; વાગ્જાળ ખીનું સહુ જાણે, એહ તત્ત્વ ચિત્ત આવે. મુ. ૧૦. જેણે વિવેક ધરી એ પખ અહિયે, તે તત્ત્વજ્ઞાની કહીયે; શ્રી મુનિસુમત કૃપા કરે તો, આનંદધન પદ લહિયે. મુ. ૧૦.

૨૧. શ્રી નમિનાથજિન સ્તવન.

૫૮ દરશણ જિન અંગ ભણીજે, ન્યાસ ખડંગ જો સાધેરે;

નમિ જિનવરના ચરણ ઉપાસક, પદદરશણ આરાધેરે. ૫૦ ૧. જિન સુરપાદપ પાય વખાણું, સાંજ્ય યોગ દોષ ભેદેરે; આતમસત્તા વિવરણ કરતા, લોહો દુગ અંગ અખેદેરે. ૫૦ ૨. લેદ અલેદ સુગત મિમાંસક, જિનવર દોષ કર ભારીરે; લોહાલોહ અવલંબન ભણ્યેં, ગુરુગમથી અવધારીરે. ૫૦ ૩. લોકાયતિક કૃષ્ણ જિનવરની, અંસ વિચાર નો કીજેરે; તત્ત્વવિચાર સુધારસ ધારા, ગુરુગમ વિણ કીમ પીજેરે. ૫૦ ૪. જૈન જિનેશ્વર વર ઉત્તમ અંગ, અંતરંગ બહિરંગરે; અક્ષર ન્યાસ ધરા આરાધક, આરાધે ધરી સગેરે. ૫૦ ૫. જિનવરમાં સઘણા ઈરિશણ છે, ઈર્શન જિનવર ભજનારે; સાગરમાં સઘણી તટની સહી, તટની સાગર ભજનારે. ૫૦ ૬. જિન સરૂપ થઈ જિન આરાધે, તે સહી જિનવર હોવેરે; ભૂંગી ઇલિકાને ચટકાવે, તે ભૂંગી જગ ભવેરે. ૫૦ ૭. ચૂર્ણિ ભાષ્ય સૂત્ર નિર્બુદ્ધિ, વૃત્તિ પરંપર અનુભવેરે; સમય પુરૂષના અંગ કહ્યાં એ, જે છેદે તે દુરભાષ્યરે. ૫૦ ૮. મુદ્રા બીજ ધારણા અક્ષર, ન્યાસ અરથ વિનિયોગરે; જે ધ્યાવે તે નવિ વંચિજે, ક્રિયા અવંચક ભોગેરે. ૫૦ ૯. શ્રુત અનુસાર વિચારી બોલું, સુશુર તથાવિધ ન મિલેરે; ક્રિયા કરી નવિ સાધી શકીયેં, એ વિખવાદ ચિત સઘળેરે. ૫૦ ૧૦. તે માટે ઉભા કર ભેડી, જિનવર આગળ કહિયેરે; સમય ચરણ સેવા શુચી દેજો, જિમ આનંદધન લહિયેરે. ૫૦ ૧૧.

૨૨. શ્રી નેમીનાથજિન સ્તવન.

અષ્ટ ભવાંતર વાલહીરે, તું મુજ આતમરામ, મનરાવાલા; મુગતિ નારીશું આપણેરે, સગપણ કોઈ ન કામ. મં ૧. ઘરે આવો હો વાલમ ઘરે આવો, મારી આશાના વિસરામ; મં ૨થ ફેરો હો સાજન રથ ફેરો, સાજન માહરા મનોરથ સાથ. મં નારી પખે શો નેહલોરે વાલા, સાચ કહે જગનાથ; મં ઇશ્વર અરધાંગે ધરીરે, વાલા તું મુજ આલે ન હાથ. મં ૨. પશુજનની કરૂણા નહીરે, વાલા આણી હૃદય વિચાર; મં માણસની કરૂણા નહીરે, વાલા એ કુણુ ધર આચાર. મં ૩. પ્રેમ કલ્પતરૂ છેદીયોરે, વાલા

ધરિયે યોગ ધતૂર; મં ચતુરાધરે કુણ કહેરે, વાલા શુર મિલિયે
જગસર. મં ૪. માકરું તો એમાં કશું નહીરે, વાલા આપ
વિચારો રાજ; મં રાજ્યસામાં ભેસતાંરે, વાલા ફીસડી વધશે
લાજ. મં ૫. પ્રેમ કરે જગ જન સહુરે, વાલા નિરવાહે તે ઝોર;
મં પ્રીત કરીને છાંડી દેરે, વાલા તેહ શું ચાલે ન ભેર. મં
૬. ભે મનમાં એહવું હતુંરે, વાલા નિસપતિ કરત ન નાથ; મં નિસ-
પતિ કરીને છાંડતાંરે, વાલા માણસ હુવે નુકસાણ. મં ૭. દેતાં
દાન સંવત્સરીરે, વાલા સહુ લહે વંછિત પોપ; મં સેવક વાંછિત
નવિ લહેરે, વાલા તે સેવકનો દોષ. મં ૮. સખી કહે એ સાંભળોરે,
વાલા હું કહું લક્ષણ સ્વેત; મં ઇળ લક્ષણ સાચી સખીરે, વાલા
આપ વિચારો હેત. મં ૯. રાગી શું રાગી સહુરે, વાલા વૈરાગીથી
શેા રાગ; મં રાગ વિના કિમ દાખવોરે, વાલા મુગતિ મુંદરી માગ.
મં ૧૦. એક શુદ્ધ ધટતું નહીરે, વાલા સઘડોઈ નાણે લોગ; મં
અનેકાંતિક ભોગવેરે, વાલા પ્રદક્ષિણારી ગત શોગ. મં ૧૧. જિણ ભોગે
તુજને ભેજરે, વાલા તિણ ભોગે જીવો રાજ; મં એક વાર મુજને
જીવેરે, વાલા તો સીએ મુજ કાજ. મં ૧૨. મોહ દશા ધરી ભાવ-
નાંરે, વાલા ચિત્ત લહે તત્ત્વ વિચાર; મં વીતરાગતા આદરીરે, વાલા
પ્રાણનાથ નિરધાર. મં ૧૩. સેવક પણ તે આદરેરે, વાલા તો રહે
મેવક મામ; મં આશય સાથે આત્મીયેરે, વાલા એડિજ રૂડું કામ.
મં ૧૪. ત્રિવિધ યોગ ધરી આદર્યોરે, વાલા નેમનાથ ભરનાર; મં
ધારણ પોપણ તારણોરે, વાલા નવ રસ મુગતાહાર. મં ૧૫. કારણ-
રૂપી પ્રભુ ભજ્યોરે, વાલા ગણ્યો ન કાજ અકાજ; મં કૃપા કરી
પ્રભુ દીલ્યોરે, વાલા આનંદધન પદ રાજ. મં ૧૬.

૨૩. શ્રી પાર્શ્વનાથજિન સ્તવન.

ધ્રુવપદ રામી હો સ્વામી માહરા, નિકામી ગુણરાય; સુશાની
નિજ ગુણ કામી હો પામી તું ધણી, ધ્રુવ આરામી હો થાય. સુ- ૧.
સર્વવ્યાપી કહ સર્વ જાણુગપણે, પર પરિણમન સ્વરૂપ; સુ- ૫૨ રૂપે કરી
૨૨

તત્ત્વપણું નહી, સ્વસત્તા ચિઃરૂપ. સું ૨. જ્ઞેય અનેકે હો જ્ઞાન અને-
કતા, જળ જાળન રવિ જેમ; સું ૩. દ્રવ્ય એકત્વપણે ગુણ એકતા,
નિજપદ રમતા હો જેમ. સું ૩. પર ક્ષેત્રે ગત જ્ઞેયને જાણવે, પરક્ષેત્રે
થયું જ્ઞાન; સું અસ્તિપણું નિજ ક્ષેત્રે તુમે કહ્યું, નિર્મળતા ગુણમાન.
સું ૪. જ્ઞેય વિનાશે હો જ્ઞાન વિનિશ્ચય, કાળ પ્રમાણેરે થાય; સું
સ્વકાળે કરી સ્વસત્તાસદા, તે પર રીતે ન જાય સુ. ૫. પરભાવે કરી
પરતા પામતા, સ્વસત્તા થિર ઠાણ; સું આત્મ અતુલ્યમયી પરમાં
નહિ, તો કિમ સહુનેરે જાણ. સું ૬. અગુરુ લઘુ નિજ ગુણને
દેખતાં, દ્રવ્ય સકળ દેખત; સું સાધારણ ગુણની આધર્મ્યતા, દર્પણ
જળ દૃષ્ટાંત. સું ૭. શ્રી પારસ જિન પારસ રસ સમે, પણુ છંદાં
પારસ નહિ; સું પૂરણ રસીઓ હો નિજગુણ પરસનો, આનંદધન
મુજ માંહિ. સું ૮.

૨૪. શ્રી મહાવીરજિન સ્તવન.

વીરજીને અરણે લાગું, વીરપણું તે માગુરે; મિથ્યા મોહ
તિમિર ભય લાગ્યું, જીત નગારું વાગ્યુંરે. વીં ૧. છંડમથ વીરય
જેશ્યા સંગે, અભિસંધિજ મતિ અગેરે; સૂક્ષ્મ થૂલ ક્રિયાને રંગે,
યોગી થયો ઉમંગેરે. વીં ૨. અસપ્ત્ય પ્રદેશે વીર્ય અસંગે, યોગ-
અમંગિત કંગેરે; પુદ્ગલ ગણ તિણે લઈ સુવિશેષે, યથાશક્તિ મતિ
જેમેરે. વીં ૩. ઉત્કૃષ્ટ વીરયને વેષે, યેગક્રિયા નવિ પેમેરે; યોગ-
તાણી મુરતાને લેશે, આતમ શક્તિ ન જેસેરે. વીં ૪. કામવીર્ય
વશે જિમ ભોગી, તિમ આતમ થયો ભોગીરે; સૂરપણે આતમ
ઉપયોગી, થાયે તેહને અયોગીરે. વીં ૫. વીરપણું તે આતમ ઠાણે,
જાગ્યું તુમચી વાણેરે; ધ્યાન વિનાણે શક્તિ પ્રમાણે, નિજ મુરપદ
પહિચાણેરે. વીં ૬. આલંબન સાધન જે ત્યાગે, પર પરિણતિને
ભાગેરે; અક્ષય દર્શન જ્ઞાન વૈશગે, આનંદધન પ્રણુ જાગેરે. વીં ૭.

૪૬. શ્રી યશોવિજયચક્રકૃત ચોવિશી.

૧. શ્રી ઋષભદેવજિન સ્તવન.

જગજીવન જગવાલણે, મરદેવીનો નંદ લાલરે; મુખ દીડે

સુખ ઉપજે, દરિયાણુ અતિહિ આણુંદ લાલરે. જા. ૧. આંખડી અંબુજ પાંખડી, અષ્ટમી શશિમમ લાલ લાલરે, વદન તે શ્વરદ આંદલો, વાણી અતિહિ રસાળ લા. ૧૦ ૨. લક્ષણ અંગે વિશાળતા, અડહિય સહસ ઉદાર; લા. ૧૦ રેખા કર ચરણાદકે, અભ્યંતર નહિ પાર. લા. ૧૦ ૩. ઈંદ્ર ચંદ્ર રવિ ગિરિ તણા, ગુણ લેખ ઘડીઓ અંગ; લા. ૧૦ ભાગ્ય કિડાંચકી આવિયું, અચરિજ એહ ઉત્તંગ. લા. ૧૦ ૪. ગુણ મધના અંગે કર્યા, દૂર કર્યા સવિ દોષ; લા. ૧૦ વાચક જશ-વિજયેશુર્યો, દેને સુખનો પોષ. લા. ૧૦ ૫.

૨. શ્રી અજિતનાથજિન સ્તવન.

અજિત જિણુંદશું પ્રીતડી, મુજ ન ગમે હો ખીલનો સંગ કે; માલતી પુલે મોહીયો, કિમંજેસે હો ખાવળ તરૂ ભૂંગ કે. અ. ૧. ગંગાજળમાં જે રમ્યા, કિમ છિદ્ધર હો રતિ પામે મરાળ કે; સરો-વર જલધર જળ વિના, નવિ આહે હો જગ ચાતકળાળ કે. અ. ૨. કોકિલ કલ કુંજિન કરે, પામી મંજરી હો પંજર સહકાર કે; યોછ તરૂવર નવિ ગમે, ગિરુઆશું હો હોયે ગુણનો ખ્યાર કે. અ. ૩. કમલિની દિનકર કર અહે, વલી કુમુદિની હો ધરે ચંદ્રશું પ્રીત કે; ગૌરી ગિરીશ ગિરિધર વિના, નવિ આહે હો કમલા નિજ ચિત્ત કે. અ. ૪. તિમ પ્રભુશું મુજ મન રમ્યું, ખીલશું હો નવિ આવે દાય કે; શ્રી નયવિજય મુગુરૂતણો, વાચક જગ હો નિત્ય નિત્ય ગુણ ગાય કે. અ. ૫.

૩. શ્રી સંભવનાથજિન સ્તવન.

સંભવ જિનવર વિનતિ, અવધારે ગુણ જ્ઞાતારે; ખામી નહિ મુજ ખિજમતે, કદિયે હોશે ક્ષણદાતારે. સં. ૧. કર જોડી જોલો રહું, રાત દિવસ તુમ ધ્યાનોરે; જો મનમાં આણો નહીં, તો શું કહિયે છાનોરે. સં. ૨. ખોટ ખળને કો નહિ, દીજે વંછિત દાનોરે; કરુણ નજરે પ્રભુજી તણી, વાધે એવક વાનોરે. સં. ૩. કાળ લખિધ મુજ મતિ ગણો, ભાવ લખિધ તુજ હાથેરે; લડથકતું પશુ ગજ ધમ્યું, ગાજે ગજ-વર સાથેરે. સં. ૪. દેશે તો તુમહી લલા, ખીજા તો નવિ યાયું રે; વાચક જશ કહે સાંઈશું, ક્ષણશે એ મુજ સાચું રે. સં. ૫.

૪. શ્રી અભિનંદનજિન સ્તવન.

દીડી તો પ્રભુ દીડી જગજુડ તુજ, મૂરતિ હો પ્રભુ મૂરતિ મોહન વેલડીછ. મીડી હો પ્રભુ મીડી તાહરી વાણી, લાગે હો પ્રભુ લાગે જેસી શેલડીછ. ૧. જાણું હો પ્રભુ જાણું જનમ ક્યથ્ય, ને હું હો પ્રભુ ને હું તુમ સાથે મિલ્યોછ; મુરમણિ હો પ્રભુ મુરમણિ પામ્યો ક્યથ્ય, આંગણે હો પ્રભુ આંગણે મુજ મુરતર ક્યથ્યોછ. ૨. જાગ્યા હો પ્રભુ જાગ્યા પુર્ય અંકુર, માગ્યા હો પ્રભુ મેઠાં માગ્યા પામ્યા હજ્યાછ; વડ્યા હો પ્રભુ વડ્યા અમીરસ મેહ, નાઠા હો પ્રભુ નાઠા અશુભ શુભ દિન વજ્યાછ. ૩. ભૂખ્યાં હો પ્રભુ ભૂખ્યાં મર્યાં મૃતપૂર, તરસ્યાં હો પ્રભુ તરસ્યાં દિવ્ય ઉદક મીલ્યાંછ; થાક્યાં હો પ્રભુ થાક્યાં મિલ્યાં સુખખાલ, ચાહતાં હો પ્રભુ ચાહતાં સજ્જન હેને હજ્યાછ. ૪. દીવો હો પ્રભુ દીવો નિશા વન ગેહ, આખી હો પ્રભુ સાખી થલે જળનૌકા મલિછ; કલિયુગે હો પ્રભુ કલિયુગે દુલ્લહો મુજ, દરિશણ હો પ્રભુ દરિશણ લહ્યું આશા ફળીછ. ૫. વાચક હો પ્રભુ વાચક જશ તુમ દાસ, વિનવે હો પ્રભુ વિનવે અભિનંદન સુણોછ; કહીયે હો પ્રભુ કહીયે મ દેશો છેહ, દેને હો પ્રભુ દેને સુખ દરિશણતણોછ. ૬.

૫. શ્રી સુમતિજિન સ્તવન.

સુમતિનાથ શુણ્યું મિલીછ, વાધે મુજ મન પ્રીત; તેલ ગિંદુ જિમ વિસ્તરેછ, જળ માંહે લલી રીત. મોલાગી જિનશું લાગો અવિહુડ રંગ. ૧. સજ્જનશું જે પ્રીતડીછ, છાતી તે ન રખાય; પરિમલ કસ્તુરીતણોછ, મહી માંહે મહકાય. મો. ૨. અંગુલીયેં નવિ મેરૂ ઠકાયે, છાખડીયેં રવિ તેજ; અંજલિમાં જિમ ગંગ ન માયે, મુજ મન તિમ પ્રભુ હેજ. મો. ૩. હુગ્યો છીયે નહી અધર અરૂણ જિમ, ખાતાં પાન સુરંગ; પીવત ભરભર પ્રભુશુણ્ય પ્યાલા, તિમ તુજ મુજ પ્રેમ અભંગ. મો. ૪. ઢાંકી ઇંદુ પરાણશુંછ,

કાગળ ને મિસિ તિહાં નવિ સંપજે, ન ચલે વાટ વિશેષોળ.
 સુગુણ સનેહારે કલ્પિત વીસરે. ૧. ઇહાંથી તિહાં જઈ કોઈ આવે નહિ,
 જેહ કહે સંદેશોળ; જેહનું મિલવુંરે દોહિલું, તેહનું નેહ તે આપ
 કિંદેશોળ. સુ. ૨. વીતરાગ શુરે રાગ તે એક પખો, કીજે કવણ
 પ્રકારોળ; ઘોડો દોડેરે સાહિબ કાજમાં, મન નાણે અવસારોળ.
 સુ. ૩. સાચી ભક્તિરે ભાવન રસ કહ્યો, રસ હોયે તિહાં દોયે
 રીઝેળ; હોડાહોડેરે બેહુ રસ રીઝથી, મનના મનોરથ સીઝેળ. સુ. ૪
 પણુ ગુણવંતારે ગોઠે ગાળયે, મોટા તે વિશ્રામોળ; વાચક જશ
 કહે એહજ આશરે, સુખ લહુ કમો કામળ. સુ. ૫.

૭. શ્રી સુપાર્થજિન સ્તવન.

શ્રી સુપાર્થ જિનરાજ, તું ત્રિભુવન ચિરતાળ; આજે હો
 છાજેરે, ઠકુરાઈ પ્રભુ તુજ પદતણીળ. ૧. દિવ્ય ધ્વની સુર ફૂલ,
 ચામર છત્ર અમ્રલ; આજે હો રાજેરે, ભામંડલ ગાજે ફુંદુભિલ.
 ૨. અતિશય સહજના આર, કરમ ખખ્યાથી ઈચાર; આજે હો
 કીધારે, ઓગણીએ મુર ગણ ભાસુરિલ. ૩. વાણી ગુણ પાંત્રીસ, પ્રાતિ-
 હારજ જગદીશ; આજે હો છાજેરે, દીવાજે છાજે આઠશુંલ. ૪.
 સિહાસન અશોક બેઠા, બેઠા મોઢે લોક; આજે હો સ્વામીરે, શિવ
 ગામી વાચક જશ ચૂર્યોળ. ૫.

૮. શ્રી ચંદ્રપ્રભુજિન સ્તવન.

ચંદ્રપ્રભુ જિન સાહિબારે; તમે છો ચતુર સુભણ; મનના માન્યા.
 સેવા જાણે દાસનીરે, દેશો ફળ નિરવાણ. આવો આવોરે ચતુર
 સુખ ભોગી, કીજે વાત એકાંતે અભોગી; ગુણ ગોઠે પ્રગટે પ્રેમ.
 મં. ૧. ઓહું અધિકું પણુ કહેરે, અસંગાયત જેહ; મં. આપે ફળ
 જે અણુ કહ્યારે, ગિરૂઓ સાહિબ તેહ. મં. ૨. દીન કહ્યા વિણ
 દાનથીરે, દાતાની વાધે મામ; મં. જળ દીયે ચાતક ખીજવીરે,
 મેઘ હુવા તેણે શ્યામ. મં. ૩. પિઉ પિઉ કરી તુમને જપ્પરે, હું
 ચાતક તુમે મેહ; મં. એક લહેરમાં દુઃખ હરોરે, વાધે ખમણો
 નેહ. મં. ૪. મોહું વહેલું આપવુંરે, તો શી દીલ કરાય; મં.
 વાચક જશ કહે જગધરીરે, તુમ તૂઠે સુખ થાય. મં. ૫.

૬. શ્રી સુવિધિનાથજિન સ્તવન.

લઘુ પથુ હું તુમ મન નવિ માવુંરે, જગગુરુ તુમને દિલમાં
લાવું રે; કુણને એ દીયે શાખાશીરે, કહો શ્રી સુવિધિ જિણુંદ વિમાસીરે.
૧. મુજ મન અણુમાંહે ભગત છે આઝીરે, તેહ હરીનો તું છે
માઝીરે; યોગી પથુ જે વાત ન જાણેરે, તે અચરિજ કુણથી હુઓ
ટાણેરે. લં ૨. અથવા ચિરમાંહે અધિર ન માવેરે, મોટો ગજ
હરપણમાં આવેરે; જેહને તેજે બુદ્ધિ પ્રકાશીરે, તેહને દીજે એ
શાખાશીરે. લં ૩. ઉર્દૂ મૂલ નરુઅર અધ ગ્રાખારે, છંદ પૂરાણ
એહુવી છે ભાપારે; અચરિજ વાળે અચરિજ કીધુરે, ભગતે સેવક કારજ
કીધુરે. લં ૪. લાડ કરી જે બાળક બોલેરે, માતપિતા મન અમી-
યને તોલેરે; શ્રીનયવિજય વિબુધનો શિપરે, જશ કહે એમ જાણો
જગદીશરે. લં ૫.

૧૦. શ્રી શીતળનાથજિન સ્તવન.

શ્રી શીતલજિન ભેટીયે, કરી ચોખું ભગતે ચિત્ત હો;
તેહ શું કહો છાનું કિથું, જેહને મુંઝ્યાં તન મન વિત્ત હો. શ્રીં
૧. કાયક નામે છે ઘણાં, પથુ તું સાચર તે કૃપ હો; તે બહુ
ખતુઆ તગતગે, તું દિનકર તેજ સ્વરૂપ હો. શ્રીં ૨. મોટો જાણી
આદર્યો, દારિદ્ર ભાંગો જગ તાત હો; તું કરુણાવંત શિરોમણી, હું
કરુણાપાત્ર વિખ્યાત હો. શ્રીં ૩. અંતરયામી સવિ લહો, અમ
મનની જે છે વાત હો; મા આગળ મોસાળનાં, શ્યાં વરણવવાં
અવહાલ હો. શ્રીં ૪. જાણો તો તાણો કિથું, સેવાકજ દીજે દેવ
હો; વાચક જશ કહે લીલની, એ ન ગમે મુજને દેવ હો. શ્રીં ૫.

૧૧. શ્રી ત્રિયાંસજિન સ્તવન.

તુમે બહુ મિત્રીરે સાહિબા, માહુરે તો મન એક; તુમ વિણ
જોલેરે નવિ ગમે, એ મુજ મોટીરે ટેક. શ્રીત્રિયાંસ કૃપા કરો. ૧. મન
જો'તુમે સવિ તણાં, પથુ કિહુંએ મલી જાણો; લલચાવો લખ
પ્રકને, સાથી સહજ ન થાઓ. શ્રીં ૨. રાગ ભરે જન મન રહ્યો,
લુ ત્રિહુંજા વિરાગ; ચિત્ત તુમારે સમુદ્રનો, કોય ન પામેરે

તાગ. શ્રી૦ ૩. એહવા શું ચિત્ત મેળવો, કેળવ્યું પહેલાં ન કાંઈ; સેવક નિપટ અજ્ઞ છે, નિરવહેયો તુમે સાંધ. શ્રી૦ ૪. નિરાગીશુરે કિમ મળે, પણ મળવાનો એકાંત; વાચક જશ કહે મુજ મિત્રો, ભગતિ તે કામણ તાંત. શ્રી૦ ૫.

૧૨. શ્રી વાસુપૂજ્યજિન સ્તવન.

સ્વામી તુમે કાંઈ કામણ કીધું, ચિત્ત મારું ચોરી લીધું; સાહિબા વાસુપૂજ્ય જિણુંદા, મોહના વાસુપૂજ્ય જિણુંદા; અમે પણ તુમ શું કામણ કરશું, ભગતિ અહીં મન ઘરમાં ધરશું. સા૦ ૧. મનઘરમાં ધરીયા ધરશોભા, દેખતાં નિત રહેશું વિર થોભા; મન વૈકુંઠ અકુ કિત ભગતે, ચોગી ભાષે અનુભવ યુગતે. સા૦ ૨. કલેશ વાસિત મન સંસાર, કલેશ રહિત મન તે ભવપાર; જો વિશુદ્ધ મન ધરી તુમે આઠ્યા, પ્રભુ તો અમે નવનિધિ રિધિ પામ્યા. સા૦ ૩. સાતરાજ અલગા જઈ બેઠા, પણ ભગતે અમ મનમાં પેઠા; અલગાને વળગ્યા જે રહેવું, તે લાણા ખડખડ દુઃખ સહેવું. સા૦ ૪. ધ્યાયક ધ્યેય ધ્યાન-ગુણ એકે, ભેદ છેદ કરશું હવે ટેકે; ખીર નીર પરે તુમશું મિલશું, વાચક જશ કહે હેજે હલશું. સા૦ ૫.

૧૩. શ્રી વિમલનાથજિન સ્તવન.

સેવો ભવિયા વિમલ જિણેસર, ફલડા સજ્જન સગાળ; એહવા પ્રભુનું દરશણ લહેવું, તે આજસમાં ગગાળ. ૧. અવમર પામી આજસ કરશે, તે મૂરખમાં પહેલોળ; ભુખ્યાને જિમ ઘેમર હેતા, હાથ ન માડે ગહેલોળ. ૨. ભવ અનંતમાં દરશણ દીકું, પ્રભુ એહવા દેખાડેળ; વિકટ અંથ જે પોગિ પોગિયો, કર્મ વિવર ઉઘાડેળ. ૩. તત્ત્વ પ્રીત કરી પાણી પીએ, વિમલા લોકે આંજળ; લોયણ ગુરૂ પરમાત્મ દિએ તવ, બ્રમ નાખે સવિ લાંજળ. ૪. બ્રમ ભાગ્યો તવ પ્રભુશું પ્રેમે, વાત કરું મન જોલીળ; સરલ તણે જે હીયડે આવે, તેહ જણાવે જોલીળ. ૫. શ્રી નયવિનય વિમુદ્ધ પય સેવક, વાચક જશ કહે સાચુંજ, કુલ કપટ જો કોઈ દેખાવે, તેહી પ્રભુ વિણ નવિ રચુંજ. ૬.

૧૪. શ્રી અનંતનાથજિન સ્તવન.

શ્રી અનંતજિનશું કરો સાહેલડીયાં, ચોલ મણકનો રંગરે ગુણ
વેલડીયાં; સાચો રંગ તે ધર્મનો, સાંળીને રંગ પતંગરે. ગું ૧. ધરમ
રંગ જિરણ નહિ, સાં દેહ તે જિરણ થાયરે; ગું સોતું તે વિણશે
નહિ, સાં ઘાટ ઘડામણ જાયરે. ગું ૨. ત્રાંબુ જે રસ વેધીઉં, સાં
તે હોએ જાંચું હેમરે; ગું ફરી ત્રાંબુ તે નવિ હોવે, સાં એહવો
જગગુંડ પ્રેમેરે. ગું ૩. ઉત્તમ ગુણ અનુરાગથી, સાં લહિએ ઉત્તમ
હામરે; ગું ઉત્તમ નિજ મહિમા વધે, સાં હીપે ઉત્તમ ધામરે.
ગું ૪. ઉઠક બિન્દુ સાધર ભાષે, સાં જિમ હોય અસય અલંગરે; ગું
વાચક જશ કહે પ્રભુ ગુણે, સાં તિમ મુજ પ્રેમ પ્રસંગરે. ગું ૫.

૧૫. શ્રી ધર્મનાથજિન સ્તવન.

થાશું પ્રેમ જાન્યો છે રાજ, નિરવહેયો તો લેખે. મેં રાગી
પ્રભુ થેં છે નિરાગી, અણમુગતે હોએ હાંસી; એક પખો જે નેહ
નિરવહેયો, તેમાંહી કીસી જાણાશી. થાં ૧. નિરાગી સેવે કાંઈ
હોવે, ઇમ મનમેં નવિ આણું; ફળ અચેતન પણ જિમ સુરમણી,
તિમ તુમ ભગતિ પ્રમાણું. થાં ૨. અંદન શીતલતા ઉપજાવે, અગ્નિ તે
શીત મિટાવે; સેવકનાં તિમ દુઃખ ગમાવે, પ્રભુ ગુણ પ્રેમે સ્વભાવે. થા.
૩. વ્યસન ઉદય જલધિ અણહારે, શશિનોં તેજ સંખંધે; અણુસંખંધે
કુમુદ અણહારે, શુદ્ધસ્વભાવ પ્રખંધે. થાં ૪. દેવ અનેરા તુમથી
છોટા, થેં જમમેં અધિકેસ; જશ કહે ધર્મ જિણેસર થાશું, દિલ
માન્યા હે મેરા. થાં ૫.

૧૬. શ્રી શાંતિનાથજિન સ્તવન.

ધન દિન વેલા ધન વળી તેહ, અચિરશે નંદન જિન
જદી ભેટશું; લહેશુરે સુખ દેખી મુખઅંદ, વિરહ વ્યથાનાં દુઃખ
સવિ ભેટશું. ૧. જાણ્યોરે જેણે તુજ ગુણ લેશ, ખીજરે રસ તેહને
મને નવિ ગમેણ; જાણ્યોરે જેણે અમી લવલેશ, ખાકસખુકસ તસ
ન રુચે કિમેણ. ૨. તુજ સમક્ષિત રસ સ્વાદનો જાણુ, પાપ કુમતને બહુ
દિન સેવીઓણ; સેવે જો કરમને યોગે તોહિ વાંછે, તે સમક્ષિત-

અમૃત ધુરે લિખ્યું. ૩. તાહરું ધ્યાન તે સમક્રિતરૂપ, તેહજ જ્ઞાનને ચારિત્ર તેહ છે; તેહથીરે જાણે સઘળાં પાપ, ધ્યાતારે ધ્યેય સ્વરૂપ હોયે પછે. ૪. દેખીરે અદ્ભુત તાહરું રૂપ, અચરિત્ત લવિક અરૂપી પદ વરે; તાહરી ગત તું જાણે હો દેવ, સમરણ ભજન તે વાચક જશ કરે. ૫.

૧૭. શ્રી કુંથુનાથજિન સ્તવન.

સાહેલાંહે કુંથુ જિનેસર દેવ, રતન દીપક અતિ દીપતો હો લાલ; સાહેલાંહે મુજ મન મંદિરમાંહે, આવે જો અરિભલ છપતો હો લાલ. ૧. સાં મિટે તો મોહ અંધાર, અનુભવ તેજે જળહળે હો લાલ; સાં ધુમ કથાય ન રેખ, ચરણ ચિત્રામણ નવિ ચળે હો લાલ. ૨. સાં પાત્ર કર્યે નહિ હેઠ, સૂરજ તેજે નવિ ધ્રુપે હો લાલ; સાં સર્વ તેજનું તેજ, પહેલાંથી વાધે પછે હો લાલ. ૩. સાં જેહ ન મરૂતને ગમ્ય, અંચલતા જે નવિ લહે હો લાલ; સાં જેહ સદા છે રમ્ય, પુષ્ટ પણે નવિ કૃશ લહે હો લાલ. ૪. સાં પુદ્ગલ તેલ ન ખેપ, તેહ ન શુદ્ધ દશા હેઠે હો લાલ; સાં શ્રી નયવિજય મુશિષ્ય, વાચક જશ એણિપરે કહે હો લાલ. ૫.

૧૮. શ્રી અરનાથજિન સ્તવન.

શ્રી અરજિન ભવજલનો તાહ, મુજ મન લાગે વારે; મન-મોહનસ્વામી. બાંહે ગ્રહી એ ભવિજન તારે, આણે શિવપુર આરે. મં ૧. તપ જપ મોહ મહા તોફાને, નાવ ન ચાલે માનેરે; મં ૨. પણ નવિ ભય મુજ હાથો હાથે, તારે તે છે સાથેરે. મં ૩. ભગતને સ્વર્ગ મોક્ષથી અધિકું, જ્ઞાનીને રૂળ દેઈરે; મં ૪. કાયાકષ્ટ વિના રૂળ લહીએ, મનમાં ધ્યાન જ ધરીયેરે. મં ૫. જે ઉપાય બહુ વિધની રચના, યોગમાયા તે જાણેરે; મં ૬. શુદ્ધ દ્રવ્ય ગુણપર્યાય ધ્યાને, શિવ દે પ્રભુ સપરાણેરે. મં ૭. પ્રભુ પાપ વગથ્યા તે રહ્યા તાજા, અજગા અંગ ન સાજરે; મં ૮. વાચક જશ કહે અવર ન ધ્યાઈ, એ પ્રભુના ગુણ ગાઈરે. મં ૯.

૧૯. શ્રી મહિનાથજિન સ્તવન.

તુજ મુજ રીઝ નીરીઝ, અટપટ એહ ખરીરી; લટપટ ન આવે

કામ, ખટપટ ભાંજ પરીરી. ૧. મલ્લિનાથ તુજ રીઝ, જન રીઝે ન હુયરી; દો એ રીઝણુનો ઉપાય, સાહસું કાંઈ ન જુયેરી. ૨. દુસરાધ્ય છે લોક, સહુને સમ ન ચરીરી; એક દુહવાએ ગાઢ, એક જો જોલે હસીરી. ૩. લોક લોકોત્તર વાત, રીઝવે દાંઈ બુધરી; તાત ચક્રધર પૂજ, ચિંત એહ હુધરી. ૪. રીઝવો એક સાંઈ, લોક તે વાત કરીરી; શ્રી નયવિજય સુશિષ્ય, એહજ ચિત્ત ધરીરી. ૫.

૨૦. શ્રી મુનિસુમતસ્વામીજિન સ્તવન

મુનિસુમત જિન પંદતા, અતિ ઉલ્લસિત તન મન થાયરે; વહન અનુપમ નિરખતાં, માહુરા ભવભવના દુઃખ ભાયરે. જગત-ગુરુ ભગતો સુખકંદરે, સુખકંદ અમંદ આનંદ. જાં ૧. નિશ-દિન સૂતાં ભગતાં, હીયડાથી ન રહે દરરે; જળ ઉપગાર સંભારીયે, તખ ઉપજે આણુંદ પૂરરે. જાં ૨. પ્રભુ ઉપગાર ગુણે ભર્યા, મન અવગુણ એક ન સમાયરે; ગુણગણ અનુગ્રાહી હુઆ, તે તો અક્ષયભાવ કહાયરે. જાં ૩. અક્ષયપદ દીયે પ્રેમ જે, પ્રભુનો તે અનુભવ રૂપરે; અક્ષરસ્વર ગોચર નહિ, એ તો અકલ અમાય અરૂપરે. જાં ૪. અક્ષર ચોડા ગુણ ધણા, સનજનના તે ન લખાયરે; વાચક જશ કહે પ્રેમથી, પણ મન માંહે પરખાયરે. જાં ૫.

૨૧. શ્રી નમિનાથજિન સ્તવન.

શ્રી નમિજિનની સેવા કરતાં, અલિય વિધન સર્વિ દરે નાસેલ; અષ્ટ મહાસિદ્ધ નવનિધિ લીલા, આવે બહુ મહમૂર પાસેલ શ્રીં ૧. મયમત્તા અંગણુ ગજ ગાજે, રાજે તેલ તુખાર ચંગાલ; ખેટા ખેટી બંધવ જોડી, લહીયે બહુ અધિકાર રંગાલ. શ્રીં ૨. વલ્લભ સંગમ રંગ લહીજે, અણવાહલા હોયે દૂર સહજેલ; વાંછાતણા વિલંબ ન દૂજે, કારજ સીજે ભરિ સહજેલ. શ્રીં ૩. ચંદ્ર કિરણ યશ ઉન્નવલ ઉલ્લસે, સૂર્ય તુલ્ય પ્રતાપ દીપેલ; જે પ્રભુ ભગતિ કરે નિત વિનયે, તે અરીયા બહુ તાપ હપેલ. શ્રીં ૪. મંગળમાળા લલિત વિશાળા, ખાળા બહુલે પ્રેમ રંગેલ; શ્રી નયવિજય વિષુધ પય સેવક, કહે લહિયે પ્રેમ સુખ અંગેલ. શ્રીં ૫.

૨૨. શ્રી નેમીનાથજિન સ્તવન.

તોરણથી રથ ફેરી ગયારેહા પશુઆ શિર દેઈ દોષ મેરે
વાલમા, નવ ભવ નેહ નિવારીયો રેહા, શો જોઈ આબ્યા જોષ મેં
૧ ચદ્ર કલક્રી જેહથી રેહા, રામ ને સીતા વિયોગ, મેં તેહ કુરગ
ને વચણુડે રેહા, પતિ આવે કુણુ લોક મેં ૨ ઉતાગી હું ચિત્તથી
રેહા, મુગતિ ધૂતારી હેત, મેં સિદ્ધ અનતે લોગવી રેહા, તેહ શુ
કવણુ મકેત મેં ૩ પ્રીત કરતા મોડલી રેહા, નિરવહતા જાળવ,
મેં જેડયો બ્યાગ ખેલાવવો રેહા, જેડવી અગનની આળ મેં ૪
જો વિવાડ અવસર દિઓ રેહા, હાથ ઉપર નવિ હાથ, મેં દીક્ષા
અવસર દીણ્યે રેહા, શિર ઉપર જગન્નાથ મેં ૫ ઇમિ વિલવતી
રાજુલ ગાઈ રેહા, નેમ કને વ્રત લીધ, મેં વાચક યશ ડહે પ્રણુ
મીયે રેહા, એ દંપતિ દોય સિદ્ધ મેં ૬

૨૩. શ્રી પાર્શ્વનાથજિન સ્તવન.

વામાનદન જિનવર, મુનિવરમા વડોરે ડે, મું જિમ સુર
માહિ મોહો, સુરપતિ પરવડોરે કે, મું જિમ ગિરિમાહો સુરાચલ,
મૃગમાહો કેમરીરે ડે, મૃં જિમ ચદન તડમાહો, મુલટમાહી સુર
અરીરે કે મું ૧ નદીયામાહિ જિમ ગગ, અનગ સરુપમારે
કે, અં ફૂલમાહિ અરવિદ, ભરતપતિ ભૂપમારે કે, ભં ઐરાવણુ
ગજમાહિ, ગરૂડ ખગમા યથારે ડે, ગં તેજવતમાહિ ભાણુ, વખા
ણુમા જિનકપારે કે વં ૨ મન્દ્રમાહિ નવકાર, રતનમાહિ સુરમણીરે
કે, રં સાગરમાહિ સ્વયંભૂ-રમણુ શિરોમણીરે કે, રં શુકલધ્યાન
જિમ ધ્યાનમા, અતિ નિરમળપણુરે કે, અં શ્રી નયવિનય વિબુધ
પય-સેવક ઇમિ ભણુરે કે સેં ૩

૨૪. શ્રી મહાવીરજિન સ્તવન.

ગિરિઆરે ગુણુ તુમ તણુ, શ્રી વર્ધમાન જિનગયારે, મુણુના
શ્રવણુ અમી અરે, માહુરી નિર્મળ થાયે ડાયારે ગિં ૧ તુમ
ગુણુ ગણુ ગગાજો, હું ઝીવી નિર્મળ થાઉરે, અવર ન ધધી
આસર, નિશદિન તોરા ગુણુ ગાઉરે ગિં ૨ ઝીવ્યા જે ગગાજો,

તે ધીરુર જળ નવિ પેસેરે; જે માલતી ફૂલે મોહિયા, તે જાઉલ જઈ
 નવિ બેસેરે. ગિં ૩. ઇમ અમ્હે તુજ ગુણ ગેહશું, રંગે રાચ્યા ને
 વળી માચ્યારે; તે કિમ પરચુર આદરું, જે પરનારી વશ રાચ્યારે.
 ગિં ૪. તું ગતિ-તું મતિ આશરે, તું આલંબન મુજ પ્યારેરે;
 વાચક જશ કહે માહરે, તું છગણવન આધારેરે. ગિં ૫.

૪૭. શ્રી દેવચંદ્રણ કૃત ચોવિશી.

૧. ઋષભદેવજિન સ્તવન.

ઋષભ જિણુંદ શું પ્રીતડી, કિમ કીજે હો ચતુર વિચાર; પ્રભુજી
 જઈ અલગા વરયા, તિહાં કિણે નવિ હો કો વચન ઉચ્ચાર. ઋં ૧.
 કાગળ પશુ પહુંચે નહિ, નવિ પહુંચે હો તિહાં કો પરધાન; જે
 પહુંચે તે તુમ સમો, નવિ જાગે હો કોનો વ્યવધાન. ઋં ૨. પ્રીત
 કરે તે રાગિયા, જિનવરણ હો તુમે તો વીતરાગ; પ્રીતડી જેહ
 અરાગીથી, ભેળવવી હો તે લોકોત્તર માર્ગ. ઋં ૩. પ્રીતિ અનાદિની
 વિષ ભરી, તે રીતે હો કરવા મુજ ભાવ; કહવી નિરવિષ પ્રીતડી,
 કિણુ ભાંતે હો કહો બને બનાવ. ઋં ૪. પ્રીતિ અનંતી પર થકી,
 જે તોડે હો તે ભેડે એક; પરમ પુરૂષથી રાગતા, એકત્વતા હો
 દાખી ગુણ ગેહ. ઋં ૫. પ્રભુજીને અવલંબતાં, નિજ પ્રભુતાહો
 પ્રગટે ગુણ રાશ; દેવચંદ્રની સેવના, આપે મુજ હો અવિચળ
 સુખવાસ. ઋં ૬.

૨. અજિતનાથજિન સ્તવન.

જ્ઞાનાદિક ગુણ સંપદરે, તુજ અનંત અપાર; તે સાંભળતાં
 ઉપનીરે, રૂચિ તેણે પાર ઉતાર. અજિત જિન તારજેરે, તારજો
 દિન દયાળ. ૧. જે જે કારણ જેહનુરે, સામગ્રી સંયોગ; મળતા
 કારણ નિયજેરે, ઠર્તા તણે પ્રયોગ. અં ૨. કાર્યસિદ્ધ કર્તા વસુરે,
 લહિ કારણ સંયોગ; નિજપદ કારક પ્રભુ મિલ્યારે, હોય નિમિત્તહુ લોગ.
 અં ૩. અજકુળગત કેશરી લહેરે, નિજપદ મિંહ નિહાળ; તિમ પ્રભુ
 ભકતે ભવિ લહેરે, આતમ શક્તિ સંભાળ. અં ૪. કારણપદ
 ઠર્તાપણેરે, કરી આરોપ અલેહ; નિજપદ અર્થી પ્રભુ થકીરે, કરે

અનેક ઉમેદ. અં ૫. એહવા પરમાત્મ પ્રભુરે, પરમાનંદ સ્વરૂપ; સ્યાદ્વાદ સત્તા રસીરે, અમલ અખંડ અનુપ. અં ૬. આરોપિત સુખ બ્રમ ટલ્યોરે, ભાસ્યો અવ્યાખાધ; અમર્યો અભિલાષીપણેરે, કર્તા સાધન સાધ્ય. અં ૭. આહુકતા સ્વામિત્વતારે, વ્યાપક શોકતા-ભાવ; કારણતા કારજદશારે, સકળ અણું નિજ ભાવ. અં ૮ શ્રદ્ધાભાસન રમણતારે, દાનાદિક પરિણામ; મકળ થયા સત્તારસીરે, જિનવર દરસણ પામ. અં ૯. તિણે નિર્યામક માહણેરે, વૈદ્ય ગોપ આધાર; દેવચંદ્ર સુખ સાગરે, ભાવ ધરમ દાતાર. અં ૧૦

૩. શ્રી સંભવનાથજિન સ્તવન.

શ્રી સંભવ જિનરાજણરે, તાહુડું અકલ સ્વરૂપ જિનવર પૂજે; સ્વપર પ્રકાશક દિનમણિરે, સમતારસનો ભૂપ. જિં ૦ પૂજે પૂજેરે ભવિક જિન પૂજે, પ્રભુ પૂજ્યા પરમાનંદ. જિં ૧. અવિસંવાદી નિમિત્ત છેરે; જગતજંતુ સુખકાજ; જિં ૦ હેતુ સત્ય બહુમાનથીરે, જિન સેવ્યાં શિવરાજ. જિં ૨. ઉપાદાન આત્મ સહીરે, પુષ્ટા-લંબન દેવ; જિં ૦ ઉપાદાન કારણપણેરે, પ્રગટ કરે પ્રભુ સેવ. જિં ૩. કાર્યગુણ કારણપણેરે, કારણ કાર્ય અનુપ; જિં ૦ મકળ સિદ્ધતા તાહુરીરે, માહુરે સાધનરૂપ. જિં ૪. એક વાર પ્રભુ વંદનારે, આગમ રીતે થાય; જિં ૦ કારણ મત્યે કાર્યનીરે, સિદ્ધિ પ્રતિત કરાય. જિં ૫. પ્રભુપણે પ્રભુ ઓળખીરે, અમલ વિમલ ગુણ ગેહ; જિં ૦ સાધ્યદૃષ્ટી સાધકપણેરે, વંદે ધન્ય નર તેડ. જિં ૬. જન્મ કૃતા-રથ તેહનોરે, દિવસ મફળ પણ તાસ; જિં ૦ જગત શરણ જિન ચરણનેરે, વંદે ધરીય ઉદ્ધાસ. જિં ૭. નિજ સત્તા નિજ ભાવથીરે, ગુણ અનંતનું ઠાણ; જિં ૦ દેવચંદ્ર જિનરાજણરે, શુદ્ધ સિદ્ધ સુખ ખાણ જિં ૮.

૪. શ્રી અભિનંદનજિન સ્તવન.

કયું નાણું કયું બની આવશે, અભિનંદન રસ રીતિહો મિત્ત; પુદ્ગલ અનુભવ ત્યાગથી, કરવી જમુ પરતીતહો મિત્ત. કયું ૦ ૧. પરમાત્મ પરમેશ્વર, વસ્તુગતે તે અલિપ્તહો મિત્ત; દ્રવ્યે દ્રવ્ય મિલે નહી, ભાવે તે અન્ય અવ્યાપ્તહો મિત્ત. કયું ૦ ૨. શુદ્ધ

સ્વરૂપ સત્તાતણો, નિર્મલ જે નિઃસંગહો મિત્ત; આત્મવિભૂતિ પરિણમ્યો, ન કરે તે પર સંગહો મિત્ત. કયું ૦ ૩. પણ નાથું આગમ બળે, મિલવું તુમ પ્રભુ સાથ હોમિત્ત; પ્રભુ તો સ્વસંપત્તિઃ મયી, શુદ્ધ સ્વરૂપનો નાથહો મિત્ત. કયું ૦ ૪. પર પરિણામિકતા અછે, જે તુમ પુદ્ગલ ભોગહો મિત્ત; જડ ચલ જગની એંઠનો, ન ઘટે તુમને ભોગહો મિત્ત. કયું ૦ ૫. શુદ્ધ નિમિત્ત પ્રભુ ગ્રહો, કરી અશુદ્ધ પરિહયહો મિત્ત; આત્માલંબી શુણ્વયી, સદ્ સાધકનો ધ્યેયહો મિત્ત. કયું ૦ ૬. જિમ જિનવર આલંબને, વધે સુધે એક તાનહો મિત્ત; તિમ તિમ આત્માલંબની, ગ્રહે સ્વરૂપ નિદાનહો મિત્ત. કયું ૦ ૭. સ્વસ્વરૂપ એકત્વતા, સાધે પુર્ણાનંદહો મિત્ત; રમે ભોગવે આત્મા, રતનત્રયી શુણ્વવંદહો મિત્ત. કયું ૦ ૮. અભિનંદન અવલંબને, પરમાનંદ વિલાસહો મિત્ત; દેવચંદ્ર પ્રભુ સેવના, કરી અનુભવ અભ્યાસહો મિત્ત. કયું ૦ ૯.

૫. શ્રી સુમતિનાથજિન સ્તવન.

અહો શ્રી સુમતિ જિન શુદ્ધતા તાહરી, સ્વશુણ્વ પર્વાય પરિણામી રામી; નિત્યતા એકતા અસ્તિતા ઇતર યુત, ભોગ્ય ભોગી થકો પ્રભુ અ-કામી. અં ૧. ઉપજે બ્યય લહે તહુવિ તેહવો રહે, શુણ્વ પ્રમુખ બહુલતા તહુવિ પિંડી; આત્મભાવે રહે અપરતા નવિ ગ્રહે, લોક પ્રદેશ મિત પલ્લ અખંડી. અં ૨. કાર્ય કારણયણે પરિણમે તહુવી ધ્રુવ, કાર્ય ભેદે કરે પણ અભેદી; કર્તૃતા પરણમે નબ્યતા નવિ રમે, સકલવેત્તા થકો પણ અવેદી. અં ૩. શુદ્ધતા પુદ્ધતા દેવ પરમાત્મતા, સહજ નિજભાવ ભોગી અયોગી; સ્વ પર ઉપયોગી તાદાત્મ્ય સત્તારસી, શક્તિ પ્રયુજતો ન પ્રયોગી. અં ૪. વસ્તુ નિજ પરિણતે સર્વ પરણામકી, એટલે કોઈ પ્રણુતા ન પામે; કરે જાણે રમે અનુભવે તે પ્રભુ, તત્ત્વ સ્વામિત્વ શુચિ તત્ત્વ ધામે. અં ૫. જીવ નવિ પુગલી નૈવ પુગલ કદા, પુગલધાર નહિ તાસ રંગી; પર તણો ઇશિ નહિ અપર ઐશ્વર્યતા, વસ્તુ ધર્મે કદા ન પરસંગી. અં ૬. સંગ્રહે નહીં આપે નહીં પરલણી, નવિ કરે આદરે ન પર રાખે; શુદ્ધ સ્યાદાદ નિજભાવ

ભોગી જિકે, તેહ પરભાવને કેમ ચાખે. અં ૭. તાહરી શુદ્ધતા ભાસ આશ્ચર્યથી; ઉપજે રૂચિ તેણે તત્ત્વ ધહે; તત્ત્વરંગી થયો દોષથી ઉભગો, દોષ ત્યાગે ઢાલે તત્ત્વ લીહે અં ૮. શુદ્ધ માર્ગે વધ્યો સાધ્ય સાધન સધ્યો, સ્વામી પ્રતિ છંદે સત્તા આરાધે; આત્મ નિષ્પત્તિ તિમ સાધના નવિ ટકે, વસ્તુ ઉત્સર્ગ આતમ સમાધે. અં ૯. માહરી શુદ્ધ સત્તા તણી પ્રણીતા, તેહનો હેતુ પ્રભુ તુંહિ સાચો; દેવચંદ્રે સ્તભ્યો મુનિગણે અનુભવ્યો, તત્ત્વ ભકતે ભવિક સકળ રાચો. અં ૧૦.

૬. શ્રી પદ્મપ્રભુજિન સ્તવન.

શ્રીપદ્મપ્રભુ જિન ગુણુનિધિરે લાલ, જગતારક જગદીશરે; વાઢે-શદ. જિન ઉપગાર થકી લહેરે લાલ, ભવિ જન સિદ્ધિ જગીસરે. વાં ૧. તુજ દરિસણ મુજ પાલહુરે લાલ; દરિસણ શુદ્ધ પવિત્તરે; વાં દર્શન શાખદ નયે કરેરે લાલ, સંગ્રહ એવંભતરે. વાં તું ૨. ખીજે વૃક્ષ અનંત-તારે લાલ, પસરે ભૂજલ યોગરે; વાં તિમ મુજ આતમ સંપદારે લાલ, પ્રગટે પ્રભુ સંયોગરે. વાં તું ૩. જગત જંતુ કારણ રૂચિરે લાલ, સાધે ઉદયે ભાણરે; વાં ગ્રિહાનંદ સુવિલાસતારે લાલ, વાધે જિનવર ઝાણરે. વાં તું ૪. લખિંધ સિદ્ધિ મંત્રાક્ષરેરે લાલ, ઉપજે સાધન સંગરે; વાં સહજ અધ્યાતમ તત્ત્વતારે લાલ, પ્રગટે તત્ત્વી રંગરે. વાં તું ૫. લોહ ધાતુ કંચન હુવેરે લાલ, પારસ ફરસન પામીરે; વાં પ્રગટે અધ્યાતમ દશારે લાલ બ્યક્ત ગુણી ગણુ આમરે. વાં તું ૬. આત્મસિદ્ધ કારણ ભણીરે લાલ, સહજ નિયામક હેતુરે; વાં નામાદિક જિનરાજનારે લાલ, ભવસાગર માંહે સેતુરે. વાં તું ૭. સ્થંભન ધંદ્રિય યોગનોરે લાલ, રક્ત વરણુ ગુણુરાયરે; વાં દેવચંદ્રે વૃંદ સ્તભ્યોરે લાલ, આપ અવર્ણુ અકાયરે. વાં તું ૮.

૭. શ્રી સુપાર્શ્વજિન સ્તવન

શ્રીસુપાસ આનંદમે, ગુણુ અનંતનો કંદંહો જિનજી; જ્ઞાનાનંદે પૂરણો, પવિત્ર ચારિત્રાનંદહો. જિં શ્રીં ૧. સંરક્ષણુ વિણુ નાથ છો, દ્રવ્ય વિના ધનવંતહો, જિં કર્તાપદ કિરિયા વિના, સંત અજેય અનંતાહો. જિં શ્રીં ૨. અગમ અગોચર અમર તું, અવય ઋધિ

અમૃતહો; જિં ૦ વર્ણ ગંધ રસ ફરસ વિણ, નિજ ભોક્તા ગુણ
 વ્યહો. જિં ૦ શ્રી ૦ ૩. અક્ષયદાન અચિંતના, લાલ અયત્ને ભોગહો;
 જિં ૦ વીર્ય શક્તિ અપ્રયાસતા, શુદ્ધ સ્વગુણ ઉપભોગહો. જિં ૦ શ્રી ૦ ૪.
 એકાંતિક આત્યંતિકો, સકળ અકૃત સ્વાધીનહો; જિં ૦ નિરૂપ ચરિત
 નિર્દોષ સુખ, અન્ય અહેતુક પીનહો જિં ૦ શ્રી ૦ ૫. એક પ્રદેશે
 તાહરે, અબ્યાબાધ સમાયહો; જિં ૦ તસુ પર્યાય અવિભાગતા, અર્વાકાશ
 ન માયહો જિં ૦ શ્રી ૦ ૬. ઇમ અનંત ગુણનો ધણી, ગુણગણનો
 આનંદહો; જિં ૦ ભોગ રમણ આસ્વાદ સુત, પ્રભુ તું પરમાનંદહો. જિં ૦
 શ્રી ૦ ૭ અબ્યાબાધ રૂચિ થઈ, સાધે અબ્યાબાધહો; જિં ૦ દેવચંદ્ર પદ
 તે લહે, પરમાનંદ સમાધહો. જિં ૦ શ્રી ૦ ૮.

૮. શ્રી ચંદ્રપ્રભુજિન સ્તવન.

શ્રી ચંદ્રપ્રભુ જિનપદ મેવા, હેવા એ જે હુજિયાણ; આતમ ગુણ
 અનુભવથી મલિયા, તે લવલવથી ટજિયાણ. શ્રી ૦ ૧. દ્રવ્ય સેવ વંદન
 નમનાદિક, અર્ચન વળી ગુણગ્રામોણ; ભાવ અલેહ થવાની ઇહા,
 પરભાવે નિઃકામોણ. શ્રી ૦ ૨. ભાવસેવ અપવાદે નૈગમ, પ્રભુ ગુણને
 સંકલ્પેણ; સંશ્રદ્ધ સત્તા તુલ્યારોપે, ભેદાભેદ વિકલ્પેણ. શ્રી ૦ ૩.
 વ્યવહારે બહુમાન જ્ઞાન નિજ, ચરણે જિન ગુણ રમણાણ; પ્રભુ ગુણ
 આલંબી પરિણામે, ઋતુપદ ધ્યાને સ્મરણાણ. શ્રી ૦ ૪. શબ્દે શુકલ
 ધ્યાનારોહણ, સમભિરૂદ ગુણ દશમેણ, બીએ શુકલ અવિકલ્પ એકત્વે,
 એવ ભૂત અમમેણ શ્રી ૦ ૫ ઉત્સર્ગે મમકિત ગુણ પ્રકલ્યો, નૈગમ પ્રભુતા
 અશેણ; સંશ્રદ્ધ આતમ સત્તાલંબી, ગુનિ પદ ભાવ પ્રસંશેણ. શ્રી ૦
 ૬. ઋતુમુત્રે જે શ્રેણિ પદસ્થે, આત્મશક્તિ પ્રકાશેણ; યથાબ્યાત્ર પદ
 શબ્દ સ્વરૂપે, શુદ્ધ ધર્મ ઉદ્ધાસેણ. શ્રી ૦ ૭. ભાવ સયોગિ અયોગિ શૈલશે
 અતિમ દુગ નય જાણોણ; સાધનતા એ નિજ ગુણ વ્યક્તિ, તેહ સેવના
 વખાણોણ. શ્રી ૦ ૮. કારણ ભાવ તેહ અપવાદે, કાર્યરૂપ ઉત્સર્ગોણ;
 આત્મભાવ તે ભાવ દ્રવ્યપદ, બાહ્ય પ્રવૃત્તિ નિસર્ગોણ. શ્રી ૦ ૯. કારણ
 ભાવ પરંપર સેવન, પ્રગટે કાર્ય ભાવોણ, કાર્ય સિધ્ધે કારણતા વ્યય,
 શુચિ પરિણામિક ભાવોણ. શ્રી ૦ ૧૦. પરમ ગુણી સેવન તન્મયતા,

નિશ્ચય ધ્યાને ધ્યાને ધ્યાવેછ; શુદ્ધાતમ અનુભવ આસ્વાદી, દેવચંદ્ર
પદ પાવેછ. શ્રીં ૧૧.

૯. શ્રી સુવિધિજિન સ્તવન.

ત્રીઠો સુવિધિ જિષ્ટંદ, સમાધિ રસે ભર્યો હો લાલ, સમાં ભાસ્યો
આત્મ સ્વરૂપ, અનાદિનો વિસર્યો હો લાલ; અં સકળ વિભાવ ઉપાધિ,
ધરી મન ઓસર્યો હો લાલ, થં સત્તા માધન માર્ગ, ભણી એ સંચર્યો
હો લાલ. ભં ૧. તુમ પ્રભુ જગણુ રીતિ, સરવ જગ દેખનાં હો લાલ,
સં નિજ મત્તાએ શુદ્ધ, સહુને લેખના હો લાલ; મં પર પરિણતિ
અદ્વેષપણું, ઉવેખનાં હો લાલ, ઉં ભોગ્યપણે નિજ શક્તિ, અનંત
ગવેખના હો લાલ. અં ૨. દાનાદિક નિજ ભાવ, હુતા જે પરવશા
હો લાલ, હં તે નિજ સન્મુખ ભાવ, ગ્રહે લહી તુજ દશા હો લાલ,
અં પ્રભુનો અદ્ભુત યોગ, સ્વરૂપ તણી રમા હો લાલ, સ્વં ભાસે વામે
તામ. જાસ ગુણ તુજ જિસા હો લાલ જાં ૩. મોહાદિકની ધુમે,
અનાદિની ઊતરે હો લાલ, અં અમલ અખંડ અલિપ્ત, સ્વભાવજ
માંભરે હો લાલ; સ્વં તત્ત્વ રમણ શુચિ ધ્યાન, ભણી જે આકરે
હો લાલ, લં તે મમતારસ ધામ, સ્વામી મુદ્રા વરે હો લાલ. સ્વાં ૪.
પ્રભુ છે નિભુવન નાથ, હામ હું તાડરો હો લાલ, હાં કરુણાનિધિ
અભિલાષ, અછે મુજ એ ખરો હો લાલ; અં આતમ વસ્તુ સ્વભાવ,
મહા મુજ સાંભરો હો લાલ, સં ભાસન વામન ઓડ, ચરણ ધ્યાને
ધરો હો લાલ. અં ૫ પ્રભુ મુદ્રાને યોગ, પ્રભુ પ્રભુતા લખે હો લાલ,
પ્રં દ્રવ્ય તણું સાધર્મ્ય, સ્વમંપત્તિ ઓલખે હો લાલ; સ્વં ઓળખતાં
ખહુમાન, અહિત રૂચિ પશુ વધે હો લાલ, સં રુચિ અનુયાયી વીર્ય,
ચરણ ધારા સધે હો લાલ. અં ૬. કયોપશમિક ગુણ સર્વ, થયા તુજ
ગુણ રમી હો લાલ, થં સીદ્ધ સાધન શક્તિ, વ્યકનતા ઉલ્લસી હો
લાલ; વ્યં હવે મંપૂરણ મિદ્ધ, તણી શી વાર છે હો લાલ, તં
દેવચંદ્ર જિનરાજ, જગત આધાર છે હો લાલ. જં ૭.

૧૦. શ્રી શીતલનાથજિન સ્તવન.

શીતલ જિનપતિ પ્રભુતા પ્રભુની, મુજથી કહિ ન જાયછ;

અનંતતા નિર્મલતા પૂર્ણતા, જ્ઞાન વિના ન જણાયછ. શીં ૧. ચરમ જલધિ જલ મિથે અંજલી, ગતિ છપે અતિ વાયછ, સર્વ આકાશ ઉદ્ધંધે ચરછે, પણ પ્રભુતા ન જણાયછ. શીં ૨. સર્વ દ્રવ્ય પ્રદેશ અનંતા, તેહથી ગુણ પર્ચાયછ, તાસ વર્ગથી અનંતગુણ પ્રભુ, કેવલ જ્ઞાન કહાયછ. શીં ૩. કેવલ દર્શન એમ અનંતો, મહે સામાન્ય સ્વભાવછ; સ્વપર અનંતથી ચરછ અનંતો, સ્વરમછ મંવર ભાવછ શીં ૪. દ્રવ્ય ક્ષેત્ર ને કાળ ભાવ ગુણ. રાજનીતિ એ આરછ, તસ વિના જડ ચેતન પ્રભુની, કોઈ ન લોપે કારછ. શીં ૫. શુદ્ધાશય ધિર પ્રભુ ઉપયોગ, જે મમરે પ્રભુ નામછ; અવ્યાખાધ અનંતો પામે, પરમ અમૃત મુખ પામછ. શીં ૬. આણા ઇશ્વરતા નિર્ભયતા, નિર્વોછકતા રૂપછ; ભાવ સ્વાધીન તે અવ્યય રીતે, ઇમ અનંતગુણ ભૂપછ. શીં ૭. અવ્યાખાધ મુખ નિર્મલ તે તો, કારણ જ્ઞાન ન જણાયછ, તેહથી એહનો જાણુજ ભોક્તા, જે તુરુહ સમ ગુણરાયછ. શીં ૮. ઇમ અનંત દાનાદિક નિજ ગુણ, વચનાતીત પંડુરછ, વાસન ભાસન ભાવે દુર્લભ, પ્રાપ્તિ તો અતિ દૂરછ. શીં ૯. સકળ પ્રત્યક્ષપણે ત્રિભુવન ગુરુ, જાણું તુજ ગુણઆમછ, બીજું કાંઈ ન માગું સ્વામી, એહ છે મુજ કામછ. શીં ૧૦. ઇમ અનંત પ્રભુતા સદ્ગુણ, અરથે જે પ્રભુ રૂપછ, દેવઅંદ્ર પ્રભુ પ્રભુતા તે પામે, પરમાનંદ સ્વરૂપછ. શીં ૧૧.

૧૧. શ્રી શ્રેયાંસનાથજીન સ્તવન.

શ્રી શ્રેયાસ પ્રભુ તણો, અતિ અદ્ભુત સદ્ગુણનંદરે; ગુણ ઇક વિધ ત્રિક પરણુમ્યો, ઇમ અનંત ગુણનો વૃંદરે. મુનિચંદ જિજ્ઞંસ, અમંદ દિલ્લં પદે નિત દીપતો મુખકંદરે. ૧. નિજ જ્ઞાને કરી જ્ઞેયનો, જ્ઞાયક જ્ઞાતા પદ ઇશરે; દેખે નિજ દર્શન કરી, નિજ દ્રશ્ય સામાન્ય જગીશરે. મું ૨. નિજ રમ્યે રમણુ કરો પ્રભુ, ચારિત્ર રમતા રામરે; ભોગ અનંતનો ભોગવો, ભોગે વિષુ ભોક્તા સ્વામીરે. મું ૩. દેય દાન નિત દીજતે, અતિ દાતા પ્રભુ સ્વયમેવરે; પાત્ર તુમે નિજ શક્તિના, ગ્રાહક વ્યાપકમય દેવરે. મું ૪. પરણુમિક કારજ તણો, કરતા ગુણ

કરણે નાથરે; અક્રિય અક્ષય સ્થિતિમયી, નિકલંક અનંતી આયરે. મું ૫. પરણુમિક મત્તા તણે, આવિર્ભાવ વિલામ્ન નિવાસરે; સહજ અકૃત્રિમ અપરાશ્રયથી, નિર્વિકલ્પને નિર્પયાસરે. મું ૬. પ્રભુ પ્રભુતા સંભારતાં, ગાતાં કરતાં શુણુઆમરે; સેવક સાધનતા વરે, નિજ સંવર પરણુતિ પામરે. મું ૭. પ્રગટ તત્ત્વતા ધ્યાવતાં, નિજ તત્ત્વનો ધ્યાતા થાયરે; તત્ત્વરમણુ એકાગ્રતા, પૂરણુ તત્ત્વે એક સમાયરે. મું ૮. પ્રભુ દીઠે મુજ સંભરે, પરમાત્મ પૂરણુનંદરે; દેવચંદ્ર જિનરાજના, નિત વંદો પય અરવિંદરે. મું ૯.

१२. श्री वासुपूज्यजिन स्तवन.

પૂજના તેા કીજેરે ખારમા જિનતણીરે, જસ પ્રગટયો પૂજ્ય
સ્વભાવ; પર કૃત પૂજા રે જે ઇચ્છે નહિરે, સાધક કારય દાવ. પૂં ૧.
દ્રવ્યથી પૂજારે કારણ ભાવનોરે, ભાવ પ્રસસ્ત ને શુદ્ધ; પરમ ઇષ્ટ
વદ્ધલ ત્રિભુવન ધણીરે, વાસુપૂજ્ય સ્વયંબુદ્ધ. પૂં ૨. અતિશય મહિમારે
અતિ ઉપગારતારે, નિરમલ પ્રભુ ગુણરાગ; સુરમણિ સુરધટ સુસ્તર
તું છતેરે, જિનરાગી મહાભાગ. પૂં ૩. દર્શન જ્ઞાનાદિક ગુણ આત્મારે,
પ્રભુ પ્રભુતા લયલીન; શુદ્ધ સ્વરૂપી રૂપે તનમયીરે, તસુ આસ્વાદન
પીન. પૂં ૪. શુદ્ધ તત્ત્વ રસરંગી ચેતનારે, પામે આત્મ સ્વભાવ;
આત્માલંબી નિજ ગુણ સાધતોરે, પામે પૂજ્ય સ્વભાવ. પૂં ૫
આપ અકર્તા સેવાથી હવેરે, મેવક પૂરણ સિદ્ધિ; નિજ ધન ન દીયે
પણ આશ્રિત લહેરે, અક્ષય અક્ષર રિદ્ધિ. પૂં ૬. જિનવર પૂજા તે
નિજ પૂજનારે, પ્રગટ અન્વય શક્તિ; પરમાનંદ વિલાસી અનુભવેરે,
દેવચંદ્ર પદ વ્યક્તિ. પૂં ૭.

૧૩. શ્રી વિમલનાથજિન સ્તવન.

વિમલ જિન વિમલતા તાહરીજી, અવર ખીજે ન કહાય; લઘુ
નદી જિમ તિમ લંઘીએજી, પણ સ્વયંભુરમણ ન તરાય. વિં ૧.
સયલ પુઢવી ગિરિ જલ તરજી, કોઈ તોડે એક હુથ્ય; તેહ પણ તુમ
ગુણગણ લણીજી, લાખવા નહિ સમરથ્ય. વિં ૨. સરવ પુદ્ગલ નલ
ધરમનાજી, તેમ અધરમ પ્રદેશ; તાસ ગુણ ધરમ પન્નવ સહુજી,

તુજ ગુણ છંદિ તણે વેશ વિં ૩ એમ નિજ ભાવ અનતનીજ,
અસ્તિતા કેતલી ધાય, નાસ્તિતા અ પર પદ અસ્તિતાજ, તુજ
મમ કાગ મમાય વિં ૪ તાહરા શુદ્ધ સ્વભાવનેજ, આદરે ધરી
બહુ માન, તેહને તેહીજ નિપજેજ, અહો કોઈ અદ્ભુત
તાન વિં ૫ તુમ્હ પ્રભુ તુમ્હ તારક વિભુજ, તુમ્હ મમો અવર
ત કોઈ, તુમ્હ દગ્ગણ થકી હુ તર્યોજ શુદ્ધ આલખન હોય વિં
૬ પ્રભુ તણી વિમલતા ઓવખીજ, જે કરે ધિર મન નેવ, દેવચંદ્ર
પ તે લહેજ, વિમલ આનદ અચર્યેવ વિં ૭

૧૪. શ્રી અનંતજિન સ્તવન.

મૂરતિ હો પ્રભુ મૂરતિ અનંત જિણદ, તાહરી હો પ્રભુ તાહરી
મુજ નયણે વસીજ, મમતા હો પ્રભુ સમતા રમનો કદ, સહજે હો
પ્રભુ મહજે અનુભવ સસભીજ ૧ ભવ દવ હો પ્રભુ ભવ દવ તાપિત
જીવ, તેહને હો પ્રભુ તેહને અમૃતધન સમીજ, મિથ્યા હો પ્રભુ
મિથ્યા વિપની ખીવ, હરવા હો પ્રભુ હરવા જાગુલિ મન રમીજ
૨ ભાવ હો પ્રભુ ભાવ ચિતામણી એહ, આતમ હો પ્રભુ આતમ
મ પતિ આપવાજ, એહિજ હો પ્રભુ એહિજ શિવ સુખ જેહ, તત્ત્વ હો
પ્રભુ તત્ત્વાવગન થાપવાજ ૩ જાયે હો પ્રભુ જાયે આશ્રવ આલી, દીઠિ હો
પ્રભુ દીઠિ મવર વધેજ, જાન હો પ્રભુ સ્તનયી ગુણમાળ, અધ્યાતમ
હો પ્રભુ અધ્યાતમ માધન સધેજ ૪ મીઠી હો પ્રભુ મીઠી મૂરતિ
તુજ, દીઠી હો પ્રભુ દીઠી કચિ બહુ માનથીજ, તુજ ગુણ હો પ્રભુ
તુજ ગુણ ભાસન સુકા, મેવે હો પ્રભુ મેવે તસુ ભવ ભય નથીજ ૫
નામે હો પ્રભુ નામે અદ્ભુત ગગ, ઠવણા હો પ્રભુ ઠવણા દીઠા ઉત્તરેજ,
ગુણ આસ્વાદ હો પ્રભુ ગુણ આસ્વાદ અલગ, તન્મય હો પ્રભુ તન્મયતાએ
જે ધનેજ ૬ ગુણ અનંત હો પ્રભુ ગુણ અનંતનો વૃંદ, નાથ હો
પ્રભુ નાથ અનંતને આદરેજ, દેવચંદ્ર હો પ્રભુ દેવચંદ્રને આજુદ,
૧રમ હો પ્રભુ પરમ મહોદય તે વરેજ ૭

૧૫. શ્રી ધમનાથજિન સ્તવન.

ધરમ જગનાથનો ધર્મ શુચિ ગાઈયે, આપણો આતમા તેહવો

ભાવિયે; ભાતિ જસુ એકતા તેહ પલટે નહિ, શુદ્ધ ગુણપદ્ધતિ વસ્તુ સત્તા સહી. ૧. નિત્ય નરવયવ વલી એક અક્રિયપણે, સર્વગત તેહ સામાન્ય ભાવે ભણે; તેહથી ઇતર સાવયવ વિશેષતા, વ્યક્તિ ભેદે પડે જેહની ભેદતા. ૨. એકતા પિંડને નિત્ય અવિનાશતા, અસ્તિ નિજ રિદ્ધિથી કાર્ય ગત ભેદતા; ભાવશ્રુત ગમ્ય અભિલાષ અનંતતા, ભવ્યપર્યાયની જે પરાવર્તિતા. ૩. ક્ષેત્ર ગુણ ભાવ અવિભાગ અનેકતા, નાશ ઉત્પાદ અનિત્ય પરનાસ્તિતા; ક્ષેત્ર વ્યાપત્વ અભેદ અવક્તવ્યતા, વસ્તુ તે રૂપથી નિયત અભવ્યતા. ૪. ધર્મ પ્રાગ ભાવતા મકળ ગુણ શુદ્ધતા, ભોગ્યતા કર્તૃતા રમણ પરિણામતા; શુદ્ધ સમ્રદેશતા તત્ત્વ ચૈતન્યતા, વ્યાપ્ય વ્યાપક તથા પ્રાદ્ય પ્રાહુકગતા. ૫. સંગ પરિહારથી સ્વામી નિજ પદ લહુ, શુદ્ધ આત્મિક આનંદ પદ સમ્રદ્ય; જમ્બુવિ પરભાવથી હું ભવોદધિ વસ્યો, પર તણો સંગ મંસારતાએ અસ્યો. ૬. તહુવિ સત્તા ગુણે જીવ છે નિરમણો, અન્ય સંલેપ જિમ કટિક નવિ સામણો; જે પરોપાધિથી દુષ્ટ પરણુતિ અહી, ભાવ તાદાત્મ્યમાં માહરૂં તે નહીં. ૭. તિણે પરમાત્મ પ્રભુ ભક્તિ રંગી થઈ, શુદ્ધ કારણ રસે તત્ત્વ પરણુતિમથી; આત્મ પ્રાહુક થયે તજે પરપ્રહણુતા, તત્ત્વ ભોગી થયે ટળે પરભોગીતા. ૮. શુદ્ધ નિપ્રયામ નિજ ભાવ ભોગી થઈ, આત્મક્ષેત્રે નહિ અન્ય રક્ષણ તદા; એક અસહાય નિસ્સંગ નિરદ્વંદતા, શક્તિ ઉત્સર્ગની હોય સહુ વ્યક્તવતા. ૯. તિણે મુજ આતમા તુજ થકી નિપજે, માહરી મંપદા મકળ મુજ મંપજે; તિણે મન મંદિરે ધર્મ પ્રભુ ધ્યાનયે, પરમ દેવચંદ્ર નિજ મિદ સુખ પામયે. ૧૦

૧૬. શ્રી શાંતિનાથજિન સ્તવન.

જગત દિવાકર જગત કૃપાનિધિ, વાલ્મીકી મારા મમવરણુમા. બ્રહ્મા; ચોમુખ ચૌવિહ ધર્મ પ્રકાશે, તે મેં નયણુ દીકારે. ભવિક જન હરખોરે, નિરખી શાંતિ નિષ્કંદ, બાં ઉપમમ રનનો કંદ, નહિ ઇને સરિખોરે. ૧. પ્રાતિહાર્ય અતિશય શોભા, વાં તે તો કંદિય ન જાવે; ધુક બાહુકથી રવિ કર ભરનો, પ્રધુન કિણુ પડે થાવેરે. બાં ૨

વાણી શુણ્ય પાંત્રીશ અનોપમ, વાં અવિસંવાદ સરુપે; ભવદુઃખ-
વારણ શિવસુખ કારણ, શુદ્ધ ધર્મ પ્રરુપેરે. ભં ૩. દક્ષિણ પશ્ચિમ
ઉત્તર દિશિમુખ, વાં ઠવણા જિન ઉપગારી; તસુ આલંબન લહીય
અનોપમ, તિહાં થયા સમક્ષિત ધારી. ભં ૪. ખટ નય કાર્ય રૂપે
ઠવણા, વાં સગ નય કારણ કાણી; નિમિત્ત સમાન થાપના જિનજી,
એ આગમની વાણી. ભં ૫. સાધક ત્રીન નિશ્લેષા મુખ્યે,
વાં જે વિણુ ભાવ ન લહિયે; ઉપગારી દુગ ભાગ્યે ભાગ્યા, ભાવ
વંદકનો ગહીયેરે. ભં ૬. ઠવણા સમવસરણ જિન સેતી, વાં જે
અભેદતા વાધી; એ આત્માના સ્વભાવ શુણ્ય, વ્યક્ત થોમ્યતા સાધી.
ભં ૭. ભલું થયું મેં પ્રભુ શુણ્ય ગાયા, વાં રસનાને કળ લીધો;
દેવચંદ્ર કહે માહરા મનનો, સકળ મનોરથ સિધ્યો. ભં ૮.

૧૭. શ્રી કુંથુનાથજિન સ્તવન.

સમવસરણ ગેત્રી કરીરે, ખારહ પરખદમાંહિ; વસ્તુ સ્વરુપ
પ્રકાશતારે, કરુણાકર જગનાહોરે કુંથુ જિનેસરુ. ૧. નિરમલ તુજ
મુખ વાણીરે; જે શ્રવણે મુણે, તેહિજ શુણ્ય મણિ ખાણીરે. કું ૨.
શુણ્ય પર્યાય અનંતતારે, વળી સ્વભાવ અગાહ; નય ગમ ભંગ નિરે-
ક્ષનારે, હેય દેય પ્રવાહરે. કું ૩. કુંથુનાથ પ્રભુ દેશનારે, સાધન
સાધક સિદ્ધ; ગૌણ મુખ્યતા વચનમેરે, જ્ઞાન તે સકલ સમૃદ્ધરે. કું ૪.
વસ્તુ અનંત સ્વભાવ છેરે, અનંત કથક તસુ નામ; આહક અવસર
બોધથીરે, કહવે અર્પિત કામોરે. કું ૫. શેષ અનર્પિત ધર્મનરે,
માપેશ-શ્રદ્ધા બોધ; ઉભય રહિત ભાસન હવેરે, પ્રગટે કેવલ બોધ.
કું ૬. છતિ પરીણતિ શુણ્ય વણનારે, ભાસન ભોગ આણુંદ; સમ
કાળે પ્રભુ તાહરેરે, રમ્ય રમણ શુણ્યવદોરે. કું ૭. નિજ ભાવે સીઅ
અસ્તિતારે, પર નાસ્તિત્વ સ્વભાવ; અસ્તિપણે તે નાસ્તિતારે, સીઅ તે
ઉભય સ્વભાવોરે. કું ૮. અસ્તિ સ્વભાવ જે આપણોરે, રૂચિ વૈરાગ્ય
સમેત; પ્રભુ મન્મુખ વંદન કરીરે, આગીશ આતમ હેતોરે. કું ૯.
અસ્તિ સ્વભાવ જે રૂચિ ધણરે, ધ્યાતો અસ્તિ સ્વભાવ; દેવચંદ્ર પદ તે
લેરે પરમાર્થ જમાવોરે. કું ૧૦

૧૮. શ્રી અરનાથજિન સ્તવન.

પ્રભુ મો શ્રી અરનાથ, શિવપુર સાથ ખરેરી; ત્રિભુવન જન આધાર, ભવનિસ્તાર કરેરી. ૧. કર્તા કારણ યોગ, કાર્ય સિદ્ધિ લહેરી; કારણ ચાર અતુપ, કાર્યથી તેહ અહેરી. ૨. જે કારણ તે કાર્ય, થાયેં પૂર્ણ પહેરી; ઉપાદાન તે હેતુ, માટી ઘટ જેમ વહેરી. ૩. ઉપાદાનથી ભિન્ન, જે વિષ્ણુ કાર્ય ન થાયે; ન હુવે કાર્ય રૂપ, કર્તાને વ્યવસાયે. ૪. કારણ તેહ નિમિત્ત, ચક્રાદિક ઘટ ભાવે; કાર્ય તથા સમવાય, કારણ નિયતને દાવે. ૫. વસ્તુ અભેદ સરૂપ, કાર્ય-પાણું ન અહેરી; તે અસાધારણ હેતુ કુંભૈસ્થાન લહેરી. ૬. જેહનો ન વિવહાર, ભિન્ન નિયત બહુ ભાવી; ભૂમિ કાળ આકાશ, ઘટ કારણ સદ્ભાવી. ૭. એહ અપેક્ષા હેતુ, આગમમાંહિ કહ્યોરી; કારણ પૂરું ઉત્પત્ત, કાર્ય થયે ન લહ્યોરી. ૮. કર્તા આતમ દ્રવ્ય, કાર્ય સિદ્ધ પહોરી; નિજ સત્તાગત ધર્મ, તે ઉપાદાન ગણોરી. ૯. યોગ સમાધિ વિધાન, અસાધારણ તેહ વહેરી; વિધિ આચરણા ભક્તિ, જિણે નિજ કાર્ય સહેરી. ૧૦. નરગતિ પદમ સંઘયણ, તેહ અપેક્ષા ભણો; નિમિત્તાશ્રિત ઉપાદાન, તેહની લેખે આણો. ૧૧. નિમિત્ત હેતુ જિનરાજ, સમતા અમૃત ખાણી; પ્રભુ આલંબન સિદ્ધિ, નિયમા એહ વખાણી. ૧૨. પુષ્ટ હેતુ અરનાથ, તેહના ગુણથી હીલીયે; રીઝ ભક્તિ બહુ માન, ભોગ ધ્યાનથી મીલિયે. ૧૩. મેટા ને ઉછંગ, ભેક્ષને શી ચિંતા; તિમ પ્રભુ ચરણ પસાય, સેવક યથા નિચિંતા. ૧૪. અર પ્રભુ પ્રમુતા રંગ, અંતર શક્તિ વિકાસી; દેવચંદ્ર આણંદ અક્ષયભોગ વિલાસી. ૧૫.

૧૯. શ્રી મલ્લિનાથજિન સ્તવન.

મલ્લિનાથ જગનાથ ચરણયુગ ધ્યાયેરે, અં શુદ્ધાતમ પ્રાગભાવ પરમ પદ પાધયેરે; ૫૦ સાધક કારક ખટ કરે ગુણ સાધના રે, ૩૦ તેહિજ શુદ્ધ સરૂપ થાયે નિત્યાધનારે. ચાં ૧. કર્તા આતમદ્રવ્ય કાર્યની સિદ્ધતારે, કાં ઉપાદાન પરણામ પ્રયુક્ત તે કારણતારે; ૨૦ આતમ સંપદ દાન તેહ મપ્રદાનતારે, તેં દાતા

પાત્રને દેય ત્રિભાવ અભેદતાદે. ત્રી ૨. સ્વ પર વિવેચન કરણ
તેહ અપાદાનથીરે, તે ૦ મકળ પર્યાય આધાર મંજંધ આસ્થાનથીરે;
સ ૦ બાધક કાગ્ધ લાવ અનાદિ નિવારવોરે, અ ૦ આધકતા અવલંબી
તેહ સમારવોરે. તે ૦ ૩ શુદ્ધપણે પર્યાય પ્રવર્તન કાર્યનેરે, પ્ર ૦
કર્તાદિક પરિણામ તે આતમ ધર્મનેરે; તે ૦ ચેતન ચેતન્ય ભાવ
કરે સમ વેતમેરે, દ ૦ નાદિ અનંતો કાળ રહે નિજ ખેતમેરે. ર ૦ જ.
પર કર્તૃત્વ સ્વભાવ કરે ત્યા લગીરે, ક ૦ શુદ્ધકાર્ય રૂચિ ભાસ થયે
નવિ આદરેરે; ય ૦ શુદ્ધાતમ નિજ કાર્ય રૂચિ કારક કિરેરે, રૂ ૦
તેહિજ મૂળ સ્વભાવ ગદ્યો નિજ પદ વરેરે. અ ૦ ૫. કારણ કારણ
રૂપ અછે કારકદશારે, અ ૦ વસ્તુ પ્રગટ પર્યાય એહ મનમે વશ્યારે;
એ ૦ પણ શુદ્ધ મરૂપ ધ્યાન ચેતનતા ગહેરે, ચે ૦ તબ નિજ સાધક
ભાવ મકળ કારક લહેરે. મ ૦ ૬. માહરૂં પૂર્ણાનંદ સ્વરૂપ પ્રગટ કરવા
લણીરે, પ્ર ૦ પુષ્ટાવગન રૂપ મેવ પ્રભુજી તણીરે; મ ૦ દેવચંદ્ર
જિનચંદ્ર લક્ષિત મનમે ધરેરે, લ ૦ અબ્યાગાધ અનંત અખયપદ
આદરેરે. અ ૦ ૭.

૨૦. શ્રી મુનિસુવ્રતસ્વામીજિન સ્તવન.

ઓલગરી તો કીજે શ્રી મુનિસુવ્રતસ્વામીનીરે, જેહથી નિજપદ
સિદ્ધ; કેવલ શાતાત્મિક શુભ ઉદ્ધસેરે, લહીયે સહજ સમૃદ્ધ. ઓ ૦ ૧. ઉપા-
દાન નિજ પરિણિતિ વસ્તુનીરે, પણ કારણ નિમિત્ત આધીન; પુષ્ટ
અપુષ્ટ દુવિધ તે ઉપદિશ્યોરે, આહુક વિધિ આધીન. ઓ ૦ ૨.
માધ્ય માધ્ય ધર્મ જે માંહી હવેરે, તે નિમિત્ત અતિ પુષ્ટ; પુષ્પ-
માંહિ તિલવાસક વાસનારે, નહિ પ્રધ્વંસક દુષ્ટ. ઓ ૦ ૩. દંડ નિમિત્ત
અપુષ્ટ ઘડા તણોરે, નવિ ઘટતા તમુ માંહિ; સાધક સાધક પ્રધ્વંસકતા
બે અછેરે, નિણે નહિ નિમિત્ત પ્રવાહ. ઓ ૦ ૪. ખટકારક ખટકારક
તે કારણ કાર્યનોરે, જે કારણ આધીન, તે કર્તા કર્તા સહુ કારક તે
વસુરે, કર્મ તે કારણ પીન ઓ ૦ ૫. કારણ સંકલ્પે કારણદશારે, છતિ
સત્તા સદલાવ; અથવા તુલ્ય ધર્મને જોઈવેરે, સાધ્યા રોપણુ દાવ.
ઓ ૦ ૬. અતિશય અતિશય કારણ કારક કારણતારે, નિમિત્ત અને

ઉપાદાન; સંપ્રદાન/કારણ પદ ભવનથીરે, કારણ વ્યય અપાદાન. ઓ૦ ૭. ભવન વ્યય વિણ કાર્ય નવિ હવેરે, જિમ દૃષ દેન ઘટત્વ; સુતરવાધર સ્વગુણનો દ્રવ્ય છેરે, સત્તાધાર સુતત્વ. ઓ૦ ૮. આતમ કર્તા કાર્ય સિદ્ધતારે, તસુ સાધન જિનરાજ; પ્રભુ દીઠે કરજ રૂચિ ઉપજેરે, પ્રગટે આતમ સમાજ. ઓ૦ ૯. વંદન સેવન નમન વળી પૂજનારે, સમરણ સ્તવન વળી ધ્યાન; દેવચંદ્ર દેવચંદ્ર કીજે જિનરાજનોરે, પ્રગટે પૂર્ણ નિધાન. ઓ૦ ૧૦.

૨૧. શ્રી નમિનાથજિન સ્તવન.

શ્રી નમિ જિનવર સેવ ધનાધન ઉનમ્યેરે, ધ૦, દીકાં મિથ્યારેરે ભવિક ચિત્તથી ગમ્યેરે; ભ૦ મુચિ આચરણ રીતે તે અબ્ર વધે વડારે, તે૦ આતમ પરિણતિ શુદ્ધ તે ધીલું જાણકારે. વિ૦ ૧. વાજે વાયુ સુવાવ્ય તે પાવન ભાવનારે, પા૦ ઇંદ્ર ધનુષ ત્રિક યોગ તે ભક્તિ ઇંક મનારે; ભ૦ નિર્મળ પ્રભુ સ્તવ ઘોષ જુનિ ધનગર્જનારે, જુ૦ તૃપ્ત્યા ગ્રીપમ કાળ તાપની તર્જનારે. તા૦ ૨. દુબ લેશ્યાની આલિ તે બજ પંક્તિ બનીરે, બ૦ શ્રેણી સરોવર હંસ વસે શુચિ ગુણ મુનીરે; વ૦ યૌગતિ મારગ બંધ ભવિક જન ઘર રહ્યારે, ભ૦ ચેતન સમતા સંગ રંગમે ઉમહ્યારે. ૨૦ ૩. સમ્યગ્દષ્ટિ મોર તિકાં હરખે ઘણુરે, તિ૦ દેખી અદ્ભુત રૂપ પરમ જિનવર તણુરે; પ૦ પ્રભુ ગુણનો ઉપદેશ તે જલધારા વહીરે, જ૦ ધરમ રૂચિ ચિત ભૂમિ માંહિ નિશ્ચય રહીરે. માં૦ ૪. આતક શ્રમણ સમૂહ કરે તબ પાણ્ણોરે, ક૦ અનુભવ રસ આસ્વાદ સકળ દુઃખ વારણોરે; સ૦ અશુભાચાર નિવારણ તૃણ અંકુરતારે, તૃ૦ વિરતિ તણો પરિણામ તે બીજ નિપૂરતારે. બી૦ ૫. પંચ મહાવ્રત ધાન તણા કરસણ વધ્યારે, ત૦ સાધ્ય ભાવ નિજ થાપી સાધનતાએ સધ્યારે; સા૦ ક્ષાયક દર્શન જ્ઞાન ચરણ ગુણ નીપનારે; ચ૦ આદિક બહુ ગુણ સમ્ય આતમ ધર નીપનારે. આ૦ ૬. પ્રભુ દરસણ મહા મેહ તણે પરવેસમેરે, ત૦ પરમાનંદ મુલિશ થયો મુજ દેશમેરે; ધ૦ દેવચંદ્ર જિનચંદ્ર તણો અનુભવ કંચરે, ત૦ માદી અનંતો કાળ આતમ મુળ અનુસરેરે. આ૦ ૭

૨૨. શ્રી નેમીનાથજિન સ્તવન.

નેમ જિનેસર નિજ કારજ કર્યો, છાંડ્યો સર્વ વિલાવોણ;
આતમ શક્તિ સકળ પ્રગટ કરી, આસ્વાદો નિજ લાવોણ. ને૦ ૧.
રાત્રુલ નારીરે સારી મતિ ધરી, અવલંબ્યા અગિહતોણ; ઉત્તમ
સંગેરે ઉત્તમતા વધે, અધે આનંદ અનંતોણ. ને૦ ૨. ધર્મ અધર્મ
આકાશ અચેતના, તે વીજતી અગ્રાહ્યોણ; પુદ્ગલ ગ્રહવેરે કર્મ
કલંકતા, વાધે બાધક બાહ્યોણ. ને૦ ૩ રાગી અંગેરે રાગ દશ્ય વધે,
થાએ તિણે સંસારોણ; નીરાગીથીરે રાગનો ભેડવો, લહીયે ભવનો
પારોણ. ને૦ ૪. અપ્રયત્નતારે ટાળી પ્રયત્નતા, કર્તાં આશ્રવ
નાસેણ; સંવર વાધેરે સાથે નિર્જન, આતમ ભાવ પ્રકાશેણ. ને૦ ૫.
નેમિ પ્રભુ ધ્યાને એકલતા, નિજ તત્ત્વે ઇક તાનોણ; શુકલ ધ્યાનેરે
સાધી સુસિદ્ધતા, લહીયે મુક્તિ નિદાનોણ. ને૦ ૬. અગમ અરૂપીરે
અલખ અગોચર, પરમાતમ પરમીશોણ; દેવચંદ્ર જિનવરની સેવના,
કરતાં વાધે જીવીશોણ. ને૦ ૭.

૨૩. શ્રી પાર્શ્વનાથજિન સ્તવન.

સહજ ગુણ આગરે સ્વામી સુખ સાગરે, જ્ઞાન વધરાગરે
પ્રભુ સવાયે; શુદ્ધતા એકતા તીક્ષ્ણતા ભાવથી, મોહરિપુ છતી
જયપડહ વળયે. સ૦ ૧. વસ્તુ નિજ ભાવ અવભાસ નિઃકલંકતા, પરિણુતિ
વૃત્તિતા કરી અભેદ; ભાવ તાદાત્મ્યતા શક્તિ ઉદ્ધાસથી, સંતતિ યોગને તું
ઉછેદે. સ૦ ૨. દોષ ગુણ વસ્તુની લખીય યથાર્થતા, લહી ઉદાસીનતા આપ
સ્વભાવે; ધ્વંસિ તજ્જન્યતા ભાવ કર્તાપણે, પરમ પ્રભુતું રમ્યે નિજ ભાવે.
સ૦ ૩. શુભ અશુભ ભાવ અવભાસ તહકીકથી, શુભઅશુભ ભાવ તિહાં
પ્રભુ ન કીધે; શદ્ધ પરણામતા વીર્ય કર્તા થઈ, પરમ અક્રિયતા
અમૃત પીધે. સ૦ ૪. શુદ્ધતા પ્રભુતણી આત્મભાવે રમે, પરમ પરમા
ત્મતા તાસુ થાયે; મિત્ર ભાવે અછે ત્રિગુણી ભિન્નતા, ત્રિગુણ એકત્વ
તુજ ચરણ આયે. સ૦ ૫. ઉપશમ રસભરી સર્વ જન સંકરી, મુર્તિ
જિનરાજની આજ ખેટી; કારણે કાર્ય નિષ્પત્તિ શ્રદ્ધાન છે, તિણે
ભવ ભ્રમણી બીડ મેટી. સ૦ ૬. નવર ખંભાયતે પાર્શ્વ પ્રભુ હરશને,

વિકસતે હર્ષ ઉત્સાહ વાધ્યો, હેતુ એકત્વતા રમંભુ પરણામથી, સિદ્ધિ સાધકપણો આજ સાધ્યો. સં ૭ આજ કૃત પુણ્ય ધનદીહ માહરો થયો, આજ નર જનમ મેં સફલ ભાળ્યો; દેવચદ્ર સ્વામી ત્રેવીશમે વહીયો, લક્ષિત ભરચિત્ત તુજ ગુણ રમાળ્યો. સં ૮

૨૪. શ્રી મહાવીરજિન સ્તવન.

તાર હો તાં પ્રભુ મુજ મેવક લણી, જગતમા એટલો સુયશ લીજે, દાસ અવગુણ ભર્યો જાણી પોતા તણો, દયાનિધિ દીનપરે દયા કીજે તાં ૧ રાગ દેશે ભર્યો મોહ વૈરી નડશે, લોકની રીતિ મેં ધણુ રાતો, કોડ વશ ધમધમ્યો શુદ્ધ ગુણ નવિ રમ્યો, ભમ્યો ભવ માહિ હું વિષય માતો તાં ૨. આદર્યો આચરણુ લોક ઉપેચારથી, શાસ્ત્ર અભ્યાસ પણ ગોઈ ન કીધો, શુદ્ધ શરધાન વળી આત્મ અવલખન વિણુ, તેહવો કાર્ય તિણુ કો ન સીધો તાં ૩. સ્વામી દરશણુ સમો નિમિત્ત લહી નિરમળો, જો ઉપાદાન શુચિ ન થાશે, દોષ કો વસ્તુને અહવા ઉદમ તણો, સ્વામિ સેવા સહી નિકટ લાશે તાં ૪ સ્વામી ગુણ યોગખી સ્વામીને જે લજે, દરિશણુ શુદ્ધતા તેહ ધામે, જ્ઞાન ચારિત્ર તપ વીર્ય ઉલ્લાસથી, કર્મ છૂપી વસે મુક્તિ ધામે તાં ૫ જગત વત્સલ મહાવીર જિનવર સુણી, ચિત્ત પ્રભુ ચરણને ચરણ વાસ્યો; તારભ્યો બાપણ બિરૂદ નિજ રાખવા, દાસની સેવના રમે જોસ્યો તાં ૬. વીનતી માનજ્યો શક્તિ એ આપજ્યો, ભાવ આદાદતા શુદ્ધ બાસે, સાધિ સાધક દશા સિદ્ધતા અનુભવી, દેવચદ્ર વિમલ પ્રસુતા પ્રકાશે તાં ૭.

કૃતશ

ચઉવીસે જિન ગાઈયે, ધ્યાઈયે તત્ત્વ મરૂપોણ; પરમાનંદ પદ પાઈયે, અક્ષયજ્ઞાન અનૂપોણ ચોં ૧ ચઉહસે બાવન લલા, ગણુધર ગુણુ લડારોણ, સમતામથી સાહુ આહુણી, સાવય સાવઈ સારોણ ચોં ૨ વર્દમાન જિનવર તણો, શાસન અતિ સુખકા રોણ, ચઉવિહ સઘ વિરાજતા, હું સમ કાલ આધારોણ ચોં ૩ જિન સેવનથી જ્ઞાનતા, તિણુ હિતાહિત જોધોણ, અહિત ત્યાગ

હિત આદરે, સંયમ તપ શોધોછે ચોં ૪. અભિનવ કર્મ અગ્ર-
હણતા, જીર્ણ કર્મ અભાવોછે; નિઃકર્મીને અભાગતા, અવેદન
અનાકુલ ભાવોછે. ચોં ૫. ભાવ રોગના વિગમથી, અચલ અક્ષય
નિરાખાધોછે; પ્રજ્ઞાનદ દશા લહી, વિલસે મિદ્ધિ મમાધોછે ચોં
૬. શ્રી જિનચંદ્રની મેવના, પ્રગટે પુણ્ય પ્રધાનોછે; સુમતિ
માગર અતિ ઉલ્લસે, સાધુરગ પ્રભુ ધ્યાનોછે. ચોં ૭. સુવિહિત
ગછ ખરતર વડે, રાજસાગર ઉવજાયોછે; જ્ઞાનધર્મ પાઠક તણો, શિષ્ય
સુજન સુખદાયોછે. ચોં ૮. દીપચંદ્ર પાઠક તણો, શિષ્ય સ્તવે
જિનરાજોછે; દેવચંદ્ર પદ મેવતાં, પ્રજ્ઞાનદ સમાજોછે. ચોં ૯.

૪૮. શ્રી માનવિજયલકૃત ચોવિંશી.

૧. શ્રી નમ્પભદ્રેવજિન સ્તવન.

નમ્પભ નિજુંઠા નમ્પભ નિજુંઠા, તુમ દરિશણુ હુએ પરમાણુંઠા;
અહુનિશિ ધ્યાઉ તુમ દીઠારા; મહિર કરીને કરજ્યો પ્યારા. ઋં ૧.
આપણુને પુઠે જે વળગા, કિમ સરે તેહને કરતાં અળગા; અળગા
કીધા પણ રહે વળગા, મોર પીંછ પદે ન હુએ ઊભગા ઋં ૨.
તુમે પણ અળગે થયે કિમ સરશે, લક્ષિત લક્ષી આકર્ષી લેશે; ગગને
ઉઠે ફરે પડાઈ, દોરી બળે હુએ ગ્હી આઈ. ઋં ૩. સુજ મનડું
છે અપણ સ્વભાવે, તોહે અંતર મૂર્ત પ્રસ્તાવે; તુ તો સમય સમય
બદલાયે, ઈમ કિમ પ્રીતિ નિહાવો થાયે. ઋં ૪. તે માટે તું
સાહિબ માહરો, હું છું સેવક ભવોભવ તાહરો; એહ સંબંધમા
મ હશે ખામી, વાચક માન કહે શિર નામી. ઋં ૫.

૨. શ્રી અજિતનાથજિન સ્તવન.

અજિત જિજ્ઞેસર ચરણની સેવા, હેવાયે હું હુજિયો; કહિયે
અણચાખ્યો પણ અનુભવ-રસનો ટાણો મળિયો. ૧. પ્રભુજ મહેર
કરીને આજ, કાજ અમારા સુધારો મૂકાવ્યો પણ હું નવિ મૂકું,
ચૂકું એ નવિ ટાણે; બકિલભાવ ઉઠ્યો જે અતરે, તે કિમ રહે
શરમાણો પ્રં ૨. લોચન શાનિ સુધારસ સુભગા, સુખ મટકાણુ
સુપ્રસન્ન; યોગસુદ્રોનો લટકો ચટકો, અતિશય તો અતિ ધન પ્રં ૩.

પિંડ પદ્મથ રૂપસ્થે લીનો, ચરણ કમળ તુજ અહિયાં; જમર પરે રસ
સ્વાદ અખાવો, વિરસો કાં કરો મહિયાં. પ્ર૦ ૪. બાળ કાળમાં વાર
અનંતી, સામગ્રીયે હું નવિ જાણ્યો; યૌવનકાળે તે રસ ચાખ્યો, 'તું'
સમરથ પ્રભુ માણ્યો. પ્ર૦ ૫. તું અનુભવ રસ દેવા સમરથ, હું
પણ અરથી તેહનો; ચિત્ત વિત્ત ને પાત્ર સંગધે, અજર રહ્યો હવે
કેહનો. પ્ર૦ ૬. પ્રભુની મહેરે તે રસ ચાખ્યો, અંતરંગ સુખ
ખાણ્યો; માનવિજય વાચક ઈમ જાપે, હુણ્યો મુજ મન કાણ્યો. પ્ર૦ ૭.

૩. શ્રી સાંભવનાથજિન સ્તવન.

સાંભળ સાહિબ વિનતી, તું છે ચતુર સુભણ; સનેહી કીધી
સુભણને વિનતી, પ્રાપ્તે અટો તે પ્રમાણ. સ૦ ૧. સાંભવજિન અવ-
ધારીયે, મહિર કરી મહેરખાન; સ૦ ભવલય ભાવક ભંજંણો,
ભક્તિવત્સલ ભગવાન. સ૦ ૨. તું જાણે વિષુ વિનવે, તોહો મેં નં
રહાય; સ૦ અર્થી હોએ ઉતાવળો, ક્ષણ વરસાં સો થાય. સ૦ ૩.
તું તો મોટિમમાં રહે, વિનવિયેં પણ વિલંબાય; સ૦ એક ધીરો
એક ઉતાવળો, ઈમ કિમ કારજ થાય. સ૦ ૪. મન માન્યાની વાતડી,
મધળે દીપે નેટ; સ૦ એક અંતર પેસી રહે, એક ન પામે ભેટ.
સ૦ ૫. જોએ અજોએ જો જોઈવા, તે અપૂરણું કામ; સ૦ ખાઈના
જળને પણ કરે, ગંગાજળ નિજ નામ. સ૦ ૬. કાળ ગયો બહુ
વાયદે, તે તો મેં ન ખમાય; સ૦ યોગવાઈએ ફીરી ફીરી, પામવી
દુર્લભ થાય. સ૦ ૭. લેહલાવ મૂકી પરો, મુજશું રમે એકમેક;
સ૦ માનવિજય વાચક તણી, એ વિનતી છે છેક. સ૦ ૮.

૪. અભિનંદનજિન સ્તવન.

પ્રભુ મુજ દરિશન મળીયો અલવે, મન થયો હવે હળવે
હળવે; સાહિબા અભિનંદન દેવા, મોહના અભિનંદન દેવા. પુણ્યોદય
એ મોટો માહરો, અણચિંત્યો થયો દરિશણ તાહરો. સા૦ ૧. દેખત
ખેવ હરી મન લીધું, કામણુગારે કામણુ કીધું; સા૦ મનકું જાણે
નહી કોઈ પાસે, રાત દિવસ રહે તાહરી પાસે. સા૦ ૨. પહિલું
તો જાણું હવું મોહિલું, પણ મોટાશું મળવું દોહિલું; સા૦ સોહિલું

જાણી મનહું વળચું, થાય નહિ હુવે કીધું અળચું. સાં ૩. રૂપ
 દેખાડી હોએ અરૂપી, કિમ અહિવાયે અકળ અરૂપી; માં તાહરી
 ધાત ન જાણી જાયે, કહો મનહાની શી ગતિ યાયે. સાં ૪.
 પહિલાં જાણી પછે કરે કિરિયા, તે પરમારથે મુખના દરીયા; માં
 વસ્તુ અમણ્યે મન દોડાવે, તે તો મુરખ બહુ પસ્તાવે. સાં ૫.
 તે માટે તું રૂપી અરૂપી, તું શુદ્ધ શુદ્ધ ને સિદ્ધ સરૂપી; માં એહ
 સરૂપ અહીં જળ તાહરૂ, તવ જમ રહિત થયું મન માહરૂ. સાં ૬.
 તુજ શુભ જ્ઞાન ધ્યાનમાં રહીયે, ઈમ હિજાવું પશુ સુલભજ કહીયે; માં
 માનવિજય વાયક પ્રભુ ધ્યાને, અનુભવ રસમાં હુયો ઇકતાને. સાં ૭.

૫. શ્રી સુમતિનાથજિન સ્તવન.

રૂપ અનૂપ નિહાળી, સુમતિ જિન તાહરૂ હો લાલ; સું છાંડી
 ચપળ સ્વભાવ, હયું મન માહરૂ હો લાલ; હં રૂપી સરૂપી ન હોત,
 જો જગ તુજ હીસતું હો લાલ; જોં તો કુણ ઉપર મત્ત, કહો અમ
 હીસતું હો લાલ. કં ૧. હીસ્યા વિણ કિમ શુદ્ધ, સ્વભાવને ઈચ્છતા
 હો લાલ; સ્વં ઈચ્છા વિણ તુજ ભાવ, પ્રગટ કિમ પ્રીછતા હો લાલ;
 પ્રં પ્રીછ્યા વિણ કિમ ધ્યાન, દશામાંહિ વ્યાવતા હો લાલ; હં
 લાંબા વિણ રસ સ્વાદ, કહો કિમ પાવતા હો લાલ; કં ૨. ભક્તિ
 વિના નવિ મુક્તિ, હુયે કોઈ ભગતને હો લાલ; હું રૂપી વિના તો તેહ,
 હુયે કિમ વ્યગતને હો લાલ; હું નવણ નિલેપન માળ, પ્રહીપ ને
 પ્રપણા હો લાલ; પ્રં નવ નવ જુવણ ભાળ, તિલક શિર ખૂંગા
 હો લાલ. તિં ૩. અમ સત પુન્યને યોગે, તુમે રૂપી થયા હો લાલ;
 તું અમૃત સમાની વાણી, ધરમની કહી ગયા હો લાલ; ધં તેહ
 આલંબીને જીવ, ઘણાએ જુઝીયા હો લાલ; ધં ભાવિ ભાવન જ્ઞાને,
 અમો પણ રંજિયા હો લાલ. અં ૪. તે માટે તુજ પિંડ, ઘણા
 શુભ કારણો હો લાલ; ઘં સેવ્યો ધ્યાયો હુયે, મહાભય વારણો
 હો લાલ; મં શાંતિ વિજય બુધ શીશ, કહે ભવિકા જના હો લાલ;
 કં પ્રભુતું પિંડસ્થ ધ્યાન, કરો ચર્ચ ઈક મના હો લાલ. કં ૫.

૬. શ્રી પદ્મપ્રભાજિન સ્તવન.

શ્રી પદ્મપ્રભુના નામને, હું જાઉં બલિકાર; ભવિજન નામ

જપતાં દીડા ગમું, ભવ ભય ભંજનહાર. ભ૦ શ્રી૦ ૧. નામ મુણ્ડતા
મન ઉડ્ડસે, લોચન વિક્ષિત હોય; ભ૦ રોમાંચિત હુયેં દેહડી,
જાણે મિળિયો સોય. ભ૦ શ્રી૦ ૨. પંચમકાળે પામવુ, દુર્લભ પ્રભુ
દીદાર; ભ૦ તોએ તેહના નામનો, છે મોટો આધાર. ભ૦ શ્રી૦ ૩.
નામ શ્રેષ્ઠ આવી મિળે, મન ભીતર ભગવાન; ભ૦ મંત્ર બળે જિમ
દેવતા, વાહલો કીધે આહવાન. ભ૦ શ્રી૦ ૪. ધ્યાન પદસ્થ પ્રભાવથી,
આખ્યો અનુભવ સ્વાદ; ભ૦ માનવિજય વાચક કહે, મૂકો બીજો
વાદ. ભ૦ શ્રી૦ ૫.

૭. શ્રી સુપાશ્વજિન સ્તવન.

નિરખી નિરખી તુજ જિંબને, હરખિત હુયેં મુજ મન; સુપાસ
સોહામણો. નિરવિકારતા નયનમાં, મુખડું સદા સુપ્રસન્ન. સુ૦ ૧.
ભાવ અવસ્થા સાંભરે, પ્રાતિહારજની શોભ; સુ૦ કોડિ ગમે દેવા સેવા,
કરતા મૂકી લોભ. સુ૦ ૨. લોકા લોકના સવિ ભાવા, પ્રતિભાસે પરતક્ષ;
સુ૦ તોહિ ન રાચે નવિ રૂસેં, નવિ અવરતિનો પક્ષ. સુ૦ ૩.
હાસ્ય ન રતિ ન અરતિ, નહી નહી ભય શોક દુગંછ; સુ૦ નહી
કંઠર્પ કંઠર્થના, નહી અંતરાયનો મંચ. સુ૦ ૪. મોહ મિથ્યાત નિંદ્રા
ગદ, નાકા દોષ અદાર; સુ૦ ચોત્રીશ અતિશય રાજતો, મૂળાતિ-
ગય આર સુ૦ ૫. પાંત્રીશ વાણી ગુણે કરી, દેતો ભવિ ઉપદેશ;
સુ૦ ઇમ તુજ જિંબે તાડુએ, ભેજો નડિ લવલેગ. સુ૦ ૬. રૂપથી
પ્રભુ ગુણ માંબરે, ધ્યાન રૂપસ્થ વિચાર; સુ૦ માનવિજય વાચક
વદે, જિન પ્રતિમા જયકાર. સુ૦ ૭.

૮. શ્રી ચંદ્રપ્રભુજિન સ્તવન.

તું હી સાહિબારે મન માન્યા. તું તો અકળ સ્વરૂપ જગતમાં,
મનમાં કેણે ન પાયો; શબ્દે જોલાવી જોળખાયો, શબ્દાતીત હરાયો.
તુંહી૦ ૧. રૂપ નિહાળી પરિચય કીનો, રૂપમાંહિ નહિ આયો;
પ્રાતિહારજ અતિશય અહિનાણે, શાસ્ત્રમાં યુધ્ધે ન લખાયો. તું૦ ૨.
શબ્દ ન રૂપ ન ગંધ ન રસ નહી, ફરસ ન વરણ ન વેદ; નહિ
સંજ્ઞા છેદ ન લેદ ન, હાસ નહી નહી ખેદ. તું૦ ૩. સુખ નહી

દુઃખ નહી વળી વાંછા નહી, નહી રોગ યોગ ને ભોગ; નહી ગતિ નહી થિતિ નહી રતિ અરતિ, નહી તુજ હરપ ને શોગ. તું ૪. પુણ્ય ન પાપ ન બંધ ન દેહ ન, જનમ ન મરણ ન મીડા; રાગ ન ક્રોધ ન કલક ન લય નહી, નહિ સંતાપ ન ક્રીડા. તું ૫. અલણ અગોચર અજ અવિનાશી, અવિકારી નિરૂપાધી; પૂરણ ગ્રાહ્ય ચિદાનંદ સાહિબ, ધ્યાયે સદૃજ સમાધી. તું ૬. જે જે પૂજા તે તે અંગે, તું તો અંગથી દૂરે; તે માટે પૂજા ઉપચારિક, ન ઘટે ધ્યાન ને પૂરે. તું ૭. ચિદાનંદ ધન કેરી પૂજા, નિરવિકલ્પ ઉપયોગ; આત્મ પરમાત્મને અભેદ, નહી કોઈ જડનો ભેગ. તું ૮. રૂપાતીત ક્યાનમાં રહેતાં, અંદ્ર પ્રભુ જિનરાય; માનવિજય વાચક ધ્રમ બોલે, પ્રભુ મરિખાઈ ધાય. તું ૯.

૯. શ્રી સુવિધિજિન સ્તવન.

તુજ સેવા સારીરે, શિવસુખની ત્યારીરે, મુજ લાગે ખ્યારીરે; પશુ ન્યારી છે તાહરી પ્રકૃતિ સુવિધિ જિનારે. ૧. હેજે નવિ બોલેરે સ્તવીયો નવિ ડોલેરે, હિયડા નવિ બોલેરે; તુજ તોલે ત્રિભુ જગમાં કેા નહી નિસંગીયોરે. ૨. ન જુયે ભોતાનેરે, ન રીઝે મોતાનેરે, રહે મેળે પોતાનેરે; આતાને ભોતાને તો એ વાલહોરે. ૩. નવિ વસે ન રસેરે, ન વખાણે ન દસેરે, નવિ આપે ન મૂસેરે; નવિ ભૂસે ન મઠેરે કોઈને ક્ષારે. ૪. ન જણાયે ધાતરે, તેહશું શી વાતરે, એહ જાણું કહે વાતરે; રહિવા વન તોહે તુજ વિહુ માનનેરે ૫

૧૦. શ્રી શીતલનાથજિન સ્તવન.

તુજ મુખ સનમુખ નિરખતાં, મુજ લોચન અમી કરંતાં હો; શીતલજિનજી. તેહની શીતલતા વ્યાપે, કિમ રહેવાયે કહો તાપેહો. શીં ૧. તુજ નામ સુશ્રુ જવ કાને, હૃદય આવે તવ સાને હો; શીં મુર્છાયે માણસ વાટે, જિમ સજ હુયે અમૃત છાંટે હો. શીં ૨. શુભ ગધને તરતમ યોગે, આકુલતા હૃદય ભાગે હો; શીં તુજ અદ્ભુત દેહ સુવાસે, તેહ મિટી ગઈ રહત ઉદાસે હો. શીં ૩. તુજ ગુણ સંસ્તવને રસના, છાંડે અન્ય લવની ત્રસના હો; શીં પૂજાયે

તુજ તનુ ફરસે, ફરસન શીતલ થઈ ઉલસે હો. શીં ૪. મનની અંચલતા ભાગી, અવિ છંડી થયો તુજ રાગી હો; શીં ૫. કવિ માન કહે તુજ સંગે, શીતલતા થઈ અંગે અંગે હો. શીં ૫.

૧૧. શ્રી શ્રેયાંસનાથજિન સ્તવન.

શ્રી શ્રેયાંસ જિણુંદ ધનાઘન ગહગહોરે, ધનાં વૃક્ષ અશોકની છાયા સુખર છાઈ રહ્યોરે; સું ભામંડળની ઝલક અબુકે વીજળીરે, ઝં ઉન્નત ગઢ તિગ ઇંદ્ર ધનુષ શોભા મિલીરે. ધં ૧. દેવ દુંદુભિનો નાદ શુકિર ગાજે ઘણુરે, શું ભાવિક જનનાં નાટિક મોર ફીડા ભણુરે; મોં આમર કેરી હાર ચલંતી બગ તતીરે, અં દેશના રસના સુધારસ વરસે જિનપતિરે. વં ૨. સમકિત આતક વૃંદ તૃપતિ પામે તિહારે, તૃં સકળ કષાય દાવાનળ શાંતિ હુઈ જિહારે; શાં જન ચિત્તવૃત્તિ સુભુમિત્રે હાલી થઈ રહીરે, હાં તિણે રેમાંચ અંકુર વતી કાયા લહીરે. વં ૩. શ્રમણ કૃપી બળ સજ્જ હુયે તવ ઉજમારે, હું શુણવંત જન મન શ્વેત્ર મમારે સંધમીરે; સં કરતા ખીજ ધાન સુધાન નિખાવતારે, સું જેણે જગના લોક રહે અવિ જીવતારે. રં ૪. ગણધર ગિરિતટ સંગી થઈ સ્વત્ર શુંધનારે, થં તેહ નદી પરવાહે હુઈ બહુ પાવનારે; હું એહજ મોટો આધાર વિષમ કાળે લહ્યોરે, વિં માનવિજય ઉવઝાય કહે મેં સદહ્યોરે. કં ૫.

૧૨. શ્રી વાસુપૂજ્યજિન સ્તવન.

વાસુપૂજ્ય તું સાહિબ સાચો, જેહવો હુવે હીરો નયો હો; સુંદર શોભાગી. જસ હોવે વિરોધી વાચો, તેહની કરે સેવા કાચો હો. સું ૧. અછતિઓ વાત ઉપાવે, વળી લવછતાને છિપાવે હો; સું કાંઈનું કાંઈ બેલે, પરની નિંદા કરી ડાલે હો. સું ૨. ઈમ અઉ વિહુ મિથ્યા ભાખી, તે દેવની કુણુ ભરે સાખી હો; સું પ્રાણીના મર્મના ઘાતી, હુઈયામાં મોટી કાતી હો. સું ૩. શુણુ વિણુ રહ્યા ઉંચે ઠાણે, કિમ દેવ ઠહરાય પ્રમાણે હો; સું પ્રાસાદ

શિખર રહ્યો કાગ, કિમ પામે ગુરૂડ જમ લાગ હો. સું ૪. તું
તો વીતરાગ નિરીહ, તુજ વચન યથારથ લીહ હો; સું ૦ કહે
માનવિજય ઉવઝાય, તું આચો દેવઠ હરાય હો. સું ૦ ૫.

૧૩. શ્રી વિમલનાથજિન સ્તવન.

જિહો વિમલ જિનેસર સુંદર, લાલા વિમલ વહન તુજ દિક્ક;
જિહો વિમલ હુઓ મુજ આતમા, લાલા તેણે તું અંતર પધક.
જિનેસર તું મુજ પ્રાણ આધાર, જિહો મક્કા જંતુ
હિતકાર. જિ ૦ ૧. જિહો વિમલ રહે વિમલે થજે, લાલા
સમલે સમલ રમેય; જિહો માન સરોવરમે હુંસલો, લાલા
વાયસ યાઈ જલેય. જિ ૦ ૨. જિહો તિમ મિથ્યાત્વી ચિત્તમાં,
લાલા તુજ કિમ હોયે આલાસ; જિહો તિહાં કુદેવ રંગે, લાલા
સમકિત મને તુજ વાસ. જિ ૦ ૩. જિહો હીરો કુંદનશું જડે,
લાલા હુધને સાકર યોગ; જિહો ઉલટ યોગે વસ્તુનો, લાલા ન
હોયે શુષ્ક આલોગ. જિ ૦ ૪. જિહો વિમલ પુરૂષ રહેવાતાણું, લાલા
થાનક વિમલ કરેય; જિહો ગૃહપતિને તિહાં શી ત્રયા, લાલા
ભાટક ઉચિત ગ્રહેય જિ ૦ ૫. જિહો તિમ તે મુજ મન નિર્મળું,
લાલા કીધું કરતેરે વાસ; જિહો પુષ્ટી શુદ્ધિ ભાટક ગ્રહી, લાલા
હું સુખીયો થયો દામ. જિ ૦ ૬. જિહો વિમલ વિમલ રહ્યા,
લાલા ભેદ ભાવ રહ્યો નહિ; જિહો માનવિજય ઉવઝાયને,
લાલા અનુભવ સુખ થયો ત્યાંડિ. જિ ૦ ૭.

૧૪. શ્રી અનંતજિન સ્તવન.

જ્ઞાન અનંતું તાહરેરે, દરિયન તાહરે અનંત; સુખ અનંતમય
સાહિબારે, વિરજપણ ઉલર્યું અનંત. અનંતજિન આપજોરે,
મુજ એહ અનંતા આર; અં ૦ મુજને નહી અવરશું ખ્યાર, અં ૦
તુજને આપતાં શી વાર, અં ૦ એહ છે તુજ યશનો કાર. અં ૧. આપ
ખજનો ન ખોલવોરે, નહિ મિલવાની ચિંત; માહરે પોતે છે સવેરે,
પણ વિચે આવરણની ભિંત. અં ૨. તપ જપ કિરિયા મોગરેરે,
ભાંજી પણ ભાંગી ન જાય; એક તુજ આણ લહે થકેરે, હેલામાં

પરહી થાય. અં ૩. માત લણી મરૂદેવીનેરે, જિન ઋષલ ખિણુમાં
દીધ; આપ પિયાડં વિચારતાંરે, ધૂમ કિમ વીતરાગતા સિદ્ધ. અં ૪.
તે માટે તસ અરથીઆરે, તુજ પ્રાર્થના જે કોઈ લોક; તેહને આપો
આંકણીરે, તિહાં ન ઘટે કરાવવી ટોક. અં ૫. તેહને તેહનું આ-
પવુંરે, તિહાં રથે ઉપજે છે ખેદ; પ્રાર્થના કરતે તાહરેરે, પ્રભુતાઈનો
પણ નહિ છેદ. અં ૬. પામ્યા પામે પામશેરે, જ્ઞાનાદિક જેહ અનંત;
તે તુજ આણાથી સવેરે, કહે માનવિજય ઉલસંત. અં ૭.

૧૫. શ્રીધર્મનાથજિન સ્તવન.

શ્રી ધરમ જિણુંદ દયાળુ, ધરમ તણો દાતા; સવિ જંતુ તણો
રખવાળુ; ધરમ તણો ત્રાતા. જસ અમિય સમાણી વાણીલુ,
ધં જેહ નિસુણે ભાવે પ્રાણીલુ. ધં ૧. તેહના ચિત્તનો મેલ જાયલુ,
ધં જિમ કતકક્ષે જળ થાયલુ; ધં નિર્મળતા તેહજ ધર્મલુ,
ધં કલુષાઈ મેટયાનો મર્મલુ. ધં ૨. નિજ ધરમ તો સહજ સભા-
વલુ, ધં તોડિ તુજ નિમિત્ત પ્રભાવલુ; ધં વનસલુ ફૂલની શગ-
તીલુ, ધં પણ ઋતુરાજે હૃઈ વ્યગતીલુ. ધં ૩. કમળાકરે કમળ
વિકાસલુ, ધં સોરંલતા લખમી વાસલુ; ધં તે દિનકર કરણી
જેયલુ, ધં ધૂમ ધરમ દાયક તું હોયલુ. ધં ૪. તે માટે ધરમના
રાગીલુ, ધં તુજ પદ સેવે વડભાગીલુ; ધં કહે માનવિજય ઉવ-
ઝાયલુ, ધં નિજ અનુલવ જ્ઞાન પસાયલુ. ધં ૫.

૧૬. શ્રી શાંતિનાથજિન સ્તવન.

શ્રી શાંતિ જિનેસર માહિયા, તુજ નાકે કિમ છુટાશે; મેં લીધી
કેડજ તાહરી, તેહ પ્રમત્ત થયે મૂકાશે. શ્રીં ૧. તું વીતરાગપંથું
દાખવી, ભોળા જનને ભૂલાવે; ભણીને કીધી પ્રતિજ્ઞા, તેહથી કહો
કુણ ડોલાવે. શ્રીં ૨. કોઈ કોઈને કેડે મત પડો, કેડ પડ્યાં
આણે લાજ; નિરાગી પ્રભુ પણ ખિંચીઓ, ભગતે કરી મેં સ્પત
રાજ. શ્રીં ૩. મન માંહિ આણી વાસીઓ, હવે કિમ નિસરવા
દેવાય; જો ભેદ રહિત મુજશું મિલે, તો પલકમાંહિ છુટાય. શ્રીં
૪. કળજે આવ્યા કિમ છુટશે, દીધા વિણ કવણ કૃપાળ; તો શું
હઠવાદ લેઈ રહ્યા; કહે માન કરો ખુસિયાળ. શ્રીં ૫.

૧૭. શ્રી કુંથુનાથજિન સ્તવન.

કુંથુ જિનેશ્વર જાણીએ લાલ, ગુજ મનનો અભિપ્રાયરે જિને-
શ્વર મોગ; તું આતમ અલપેશ્વરે લાલ, રજો તુજ વિરહો ધાયરે.
જિં તુજ વિરહો કિમ વેઠિયેરે લાલ, તુજ વિરહો દુઃખ દાયરે; જિં
તુજ વિરહો ના ખમાયરે લાલ, ખિણુ વરમાં સો ધાયરે. જિં
વિરહો મોટી બલાયરે. જિં ૧. તાડુરે પાસે આવવુંરે લાલ, પહેલાં
ન આવે તું હાયરે; જિં આબ્યા પછી તો જાયવુંરે લાલ, તુજ ગુણ
વશે ન સુહાયરે. જિં કું ૨. ન મિળ્યાનો ધોખો નહીરે લાલ, જમ
ગુણનું નહિ નાણુરે; જિં મિલિયાં કુણુ કળીયાં પછીરે લાલ,
વિધુરત જાયે પ્રાણુરે. જિં કું ૪. જાતિ અંધને દુઃખ નહીરે
લાલ, ન લહે નયનનો સ્વાદરે; જિં નયન સ્વાદ લહી કરીરે લાલ,
હાર્યાને વિખવાદરે. જિં કું ૪. બીજે પણુ કિહાં નવિ ગમેરે
લાલ, જિણુ તુજ વિરહ બચાયરે; જિં માલતી કુમુમે માલ્હીયોરે
લાલ, મધુપ કરીને ન જાયરે. જિં કું ૫. વન દવ દાધાં રૂંખડોરે
લાલ, પદ્મવે વળી વરસાદરે; જિં તુજ વિરહાનળના બળ્યારે
લાલ, કાળ અનંત ગમતારે. જિં કું ૬. તાલક રહે તુજ સંગ-
મેરે લાલ, આકુળતા મિટી જાયરે; જિં તુજ સંગે સુખીયો સદારે
લાલ, માનવિજય ઉવજાયરે જિં કું ૭.

૧૭. શ્રી અરનાથજિન સ્તવન.

શ્રી અરનાથ ઉપાસના, શુભ વાસના મૂળ; હરિ હર દેવ
આસાસના, કુણુ આવે ગૂળ. શ્રીં ૧. દાસના ચિત્તની કુવાસના,
ઉદવાસના કીધ; દેવાલાસની લાસના, વિસારી દીધ. શ્રીં ૨. વળી
મિથ્યાવાસના તણા વાસનારા જેહ; તે કુશુરની સાસના, હુઈયે ન
ધરેહ. શ્રીં ૩. અંસારિકે આમંસના, તુજશું ન કરાય; ચિંતામણી
દેણુકારને, કિમ કાચ મંગાય. શ્રીં ૪. તિમ કલપિત ગચ્છવાસના,
વામના પ્રતિબંધ; માન કહે એક જિન તણા, સાચો પ્રતિબંધ. શ્રીં ૫.

૧૮. શ્રી મલિનાથજિન સ્તવન.

મહિમા મણિ જિજ્ઞંસનો, એકે જીએ કહ્યો કિમ જાય; યોગ

ધરે લિન્ન યોગશું, ચાળા પણુ યોગના દેખાય. મં ૧. વયણે સમજાવે સલા, મન સમજાવે અનુત્તર દેવ; ઉદારિક કાયા પ્રતે, દેવ સમીપે કરાવે સેવ. મં ૨. લાપા પણુ સવિ શ્રોતાને, નિજ નિજ લાપાયે સમજાય; હરખે નિજ નિજ રીઝમાં, પ્રણુ તો નિર્વિકાર કહાય. મં ૩. યોગ અવસ્થા જિન તણી, જ્ઞાતા હુયે તિણે સમજાય; ચતુરની વાત ચતુર લહે, મૂઠ ખિચારા દેખી મુંઝાય. મં ૪. મૂરખ જન પામે નહિ, પ્રણુ ગુણનો અનુભવ રસસ્વાદ; માનવિજ્ય ઉવઝાયને, તે રસ સ્વાદે ગયો વિખવાદ. મં ૫.

૨૦. શ્રી મુનિસુવતસ્વામીજિન સ્તવન.

મુનિસુવત કાંજે મયારે, મનમાંહિ ધરી મહેર; મહેર વિહુણા માનવીરે, કઠિણ જણાયે કહિર. જિણેસર તું જગનાયક દેવ, તુજ જગ હિત કરવા દેવ; બીજે જીવે કરતા સેવ. જિં ૧. અરહટ ખેત્રની ભૂમિકારે, સીંચે કૃતારથ હોય; ધારાધર સઘળી ધરાંરે, ઉધરવા સજ્જ જોય. જિં ૨. તે માટે અમ ઉપરેરે, આણી મનમાં મહેર; આપે આયા આફળીરે, બોધવા ભર્યથ શહેર. જિં ૩. અણુ પ્રારથતા ઉધરારે, આપે કરીય ઉપાય; પ્રારથતા રહે વિનવતારે, એ કુણુ કહીયે ન્યાય. જિં ૪. મંખંધ પણુ તુજ મુજ વગ્યેરે, સ્વામી સેવક ભાવ; માન કહે હુવે મહેરનોરે, ન રહ્યો અજર-પ્રસ્તાવ. જિં ૫.

૨૧. શ્રી નમિનાથજિન સ્તવન.

શ્રી નમિનાથ જિણુંદનેરે, ચરણ કમળ લય લાય; મૂકી આપણી ચપળતારે, તુચ્છ કુસુમે મત ભયરે. સુણી મન મધુકર માહરી વાન, મ કરો ફેકટ વિલુપાત. સું ૧. વિષમ કાસ વરસા ઋતુરે, કમે કમે હુઓ વ્યતીત; છેહલો પુગલ પરિચટ્ટોરે, આલ્યો શરદ પ્રતીતરે. સું ૨. જ્ઞાનાવરણ વાઢળ ફટેરે, જ્ઞાન સૂરજ પરકાશ; ધ્યાન સરોવર વિકસિયાંરે, કેવળ લક્ષ્મીવાસરે. સું ૩. નામે લલચાવે કોઈરે, કોઈક નવ નવ રાગ; એહવી વાસના નહિ બીજેરે, શુદ્ધ અનુભવશું પરાગરે. સું ૪. ભમત ભમત કહાવીયેરે, મધુકરના રસ સ્વાદ; માનવિજ્ય મનને કહેરે, રસ ચાખો આહ્વાદરે. સું ૫.

થયા, પુદ્ગલ ભાષ્ય નિસંગોણ. ઋં ૪. પુદ્ગલ રહિતપણે સુખ ઉપનું, તે કિમ હમે કહાયોણ; વરણાદિક નહી ભાસ સ્વરૂપ છે, જોગાતીત જિનસયોણ. ઋં ૫ કરતા ભોક્તારે નિજ ગુણનો પ્રભુ, અવગાહી નિજ ખેતોણ; અછે અનતા નિજ હામે રહ્યા, ભીડ ન કોયતે દેતોણ. ઋં ૬ એ જિનવર ઉત્તમ પદ રૂપ જે, પદમને અવલંબીજેણ, તે પરભાવ કરમ ફરે કરી, ઠકુર પદવી લીજેણ. ઋં ૭.

૨. શ્રી અજિતનાથજિન સ્તવન.

અજિત જિન તુજ મુજ આતરો, જોતા કીએ ન કોયરે; તુજ મુજ આતમ મારીખો, હારે સત્તા ધર્મથી હોયરે. અં ૧. જ્ઞાન દર્શન ચરણ આદિ દેઈ, ગુણ અછે જેહ અનંતરે; અમંથ પ્રદેશ વળી સારીખા, એ છે ઇણિ પરે તતરે. અં ૨. એતલો અંતર પણ થયો, હારે આવિરભાવ તિરોભાવરે, આવિરભાવે ગુણ નીપના, તિણે તુજ રમણ સ્વભાવરે. અં ૩. રાગદ્વેષાદિ વિભાગની, હારે પરણતી પરભાવેરે; અહણ કરતો કરે ગુણતણા, હારે પ્રાણી એહ તિરો ભાવેરે. અં ૪. એહ અંતર પડયો તુજ થકી, હારે તેને મન ધણુ દુઃખરે; ભીખ માંગે કુણ ધન છતે, હારે છતે આહાર કુણ ભૂખરે. અં ૫. તુજ અવલંબને આતરો, હારે ટળે માહરે સ્વામરે; અચલ અખંડ અશુદ્ધ લહુ, હારે લહે નિગ્વધ હામરે. અં ૬. જે એવેલી અજોદી પણે, અલેશી ને અજોગીરે, ઉત્તમ પદ વર પદના, હારે થાયે ચેતન ભોગીરે. અં ૭.

૩. શ્રી સુભવજિન સ્તવન:

કથું જાતુ કથું બની આવહિ, શ્રીસુભવ જિનરાજ હો મિત્ત, તુજ મુજ અંતર મોટકો, કિમ ભામે તે ઓજ હો મિત્ત. કથું ૧. મુજ પ્રવર્તન જેહ છે, તે ભવંવૃદ્ધિનું હેત હો મિત્ત; હુ કર્તા કર્મજ તણા, કરિયે તે કર્મ ચેત હો મિત્ત. કથું ૨. જીવ ઘાતાદિ કળે કરી, કળુ કારક હમ હોય હો મિત્ત; અક્ષય પંચ પોપક મહા, કારક અપયાણ જોય હો મિત્ત. કથું ૩. હમ મનુજનો ભવ ભલો, હારીને સુખજે સાગી હો મિત્ત; નર. નિગોહ વિષે ગયો, પાટકારક

મુજ નામ હો મિત્ત કયુ ૦ ૪. તે વિપરીત જો સાધિયા, તુ કરતા શિવ ઠાણુ હો મિત્ત, કરિયે તે કારક કર્મ છે, શુભ સેવન કરણેણુ હો મિત્ત કયુ ૦ ૫ દેઈ ઉપદેશ, ભવિ લોકને, દીધો કર્મને, ત્રાસ હો મિત્ત, કર્મ થકી અલગો થયો, સિદ્ધિ વિષે ગયો ખાસ હો મિત્ત કયુ ૦ ૬. ઈમ તુજ મુજ અતર પડયો, કિમ ભાજે ભગવત હો મિત્ત, પ્રભુ જાણુ તાડરિ પરે, સાધતાં ભાજશે તત હો મિત્ત કયુ ૦ ૭ તવ કર્તા નિજ આયિનો, ભોક્તા પણ તસ થાય હો મિત્ત, તુજ મુજ અતર મવિ ટળે, સવિ મગલિક બની આય હો મિત્ત કયુ ૦ ૮ અજરામર તસ મુખ હોયે, વિલમે અનતી રિદ્ધિ હો મિત્ત, ઉત્તમ શુકે સેવા લહે, પદ્મવિજય ઈમ સિદ્ધિ હો મિત્ત કયુ ૦ ૯

૪. શ્રી અભિનંદન જિન સ્તવન.

તુમ્હે જોજ્યો જોજ્યો રે, વાણીને પ્રકાશે તુમ્હે, ઉઠે છે અખંડ ધ્વનિ, જોજને મલળાય, નર તિરિય દેવ આપણી, મહુ ભાષા સમજી જાય તુ ૦ ૧. દ્રવ્યાદિક દેખી ઠરીને, નય નિષેષે જુત્ત, ભગ તણી રચના ઘણી, કાઈ જાણે મહુ અદ્ભુત તુ ૦ ૨ પથ મુધાને ઇંદુવારિ, હારી જાયે સર્વ, પાખડી જન સાલજીને, મૂકી દીધે ગર્વ. તુ ૦ ૩ ગુપ્ત પાત્રીશ અલકારી, અભિ નંદન જિન વાણી, શક્ત્ય છેદે મન તણા, પ્રભુ કેવલજાને જાણી તુ ૦ ૪ વાણી જે નર માલજે, તે જાણે દ્રવ્ય ને ભાવ, નિશ્ચય ને વ્યવહાર જાણે, જાણે નિજ પર ભાવ તુ ૦ ૫ માધ્ય સાધન ભેદ જાણે, જ્ઞાન ને આચાર, હેય જ્ઞેય ઉપાદેય જાણે, તત્વાતત્ત્વ વિચાર તુ ૦ ૬ નરક સુરગ અપવર્ગ જાણે, ચિર વ્યથ ને ઉત્પાદ, રાગ દ્વેષ અનુબધ જાણે, ઉદ્ધરગ ને અપવાદ તુ ૦ ૭ નિજ સ્વરૂપને ઝોળજીને, અવલજે સ્વરૂપ, ચિદાનંદ ઘન આતમ તે, થાયે જિન ગુણ ભૂપ તુ ૦ ૮ જ્ઞાણીથી જિન ઉત્તમ કેરા, અવલજે પદ પદ, નીમા તે પરભાવ તણે, પામે શિવપુર સંગ તુ ૦ ૯.

૫. શ્રી સુમતિજિન સ્તવન.

પચમ જગપતિ વહિયે, સાહેવડીયા, સુમતિ જિનેસર દેવ,

ગુણવેલડીયાં; સુમતિતણે દાયક પ્રભુ, સાં જોહુ 'સેવો' નિતમેવ.
 ગું ૧. જોહુને જનમ મરણ નહિ, સાં આર્તધ્યાન નવિ હોય;
 ગું દુરગતિ સનમુખ નવિ હોયે, સાં ભવદુઃખ 'સામું' નં જોય.
 ગું ૨. રોગ શોગ નવિ જોહુને, સાં નહિ જોહુને સંતાપ; ગું
 જોહુની કરે ઉપાસના, સાં જાયે જોહુથી પાપ. ગું ૩. અઠકરમ
 હળ છેદીને, સાં પામ્યા અવિચળ રાજ્ય; ગું રતનત્રયી પ્રગટ,
 કરી, સાં સુખ વિલસે નિત પ્રાજ્ય. ગું ૪. જિન ઉત્તમ પદ
 પદ્મને, સાં સેએ સુખ નિરધાર; ગું જોહુથી અક્ષયપદ લહે,
 સાં અવ્યાખાધ ઉદાર. ગું ૫

૬. શ્રી પદ્મપ્રભુજિન સ્તવન.

પદ્મ જિનેસર પદ્મ લંછન ભલું, પદ્મની ઓપમ દેવાય; જિનેસર.
 ઉદ્ધ ને પંકમાંહિ જે ઉપતું, ઉદ્ધ પંકે ન લેપાય. જિં ૫૦ ૧. તિમું,
 પ્રભુ કર્મ પંકથી ઉપના, લોગ જણે વધ્યા સ્વામી; જિં કર્મલોગે
 મહેલી અલગા રહ્યા, તેહને નમું શિર નામી. જિં ૫૦ ૨. બારે
 પરખદ આગળ તું દીયે, મધુર સ્વરે ઉપદેશ; જિં શર હૃદયે
 દેશના સાંભળે, નર તાર દેવ અશેષ. જિં ૫૦ ૩. રક્ત પદ્મ-સમ
 દેહ તે તગતજે, જગ લગે રૂપે નિહાળ; જિં ઝગમગે સમવસ-
 રણમાંહિ રહ્યો, પગપગે રિદ્ધિ રસાળ. જિં ૫૦ ૪. સુશીમા માતાએ
 પ્રભુને ઉર ધર્યા, પદ્મ સુપન ગુણધામ; જિં ઉત્તમવિજય ગુર
 સાહે શ્રદ્ધો, પદ્મવિજય પદ્મનામ. જિં ૫૦ ૫.

૭. શ્રી સુપાસજિન સ્તવન.

શ્રીસુપાસ જિણુંદ તાહરે, અકલ રૂપ 'જણાયરે; રૂપાતીત'
 સ્વરૂપવંતો, ગુણાતીત ગુણગાયરે. કયુંહિ કયુંહિ કયુંહિ. ૧.
 તારનારો તુંહિ કિમ પ્રભુ, હૃદયમાં ધરી. લોકરે; 'લવસમુદ્રમાં'
 તુંજ તારે, તુંજ અભિધા ફેકરે. કયું ૨. નીરમાં 'ધૃતિ' દેખી
 તરતી, જાણિયો મહે સ્વામરે; તે અનિલ અનુભાવ જિમ 'તિમ,
 ભવિક તાહરે નામરે. કયું ૩. જેહ તતુમાં ધ્યાન ધ્યાયે, તાહરે
 તસ નાશરે; થાય તતુનો તેહ કિમ પ્રભુ, જોહુ અચરીજ ખાસરે. કયું ૪.

૪. વિચહ ને ઉપશમ કરે તે, મધ્યવરતી હોયરે; તિમ પ્રભુ તુમ્હે મધ્ય-
વરતી, કલહ તનુ શમ જોઈરે. કયું ૦ ૫ તુમ પ્રમાણુ અનલપ દીસે, તે
ધરી હુંદી ભન્યરે; ભાર વિનું જિમ શિષ્ઠ તરિયે, એહ અચિરજ નન્યરે.
કયું ૦ ૬. મહાપુરુષતણે જે મહિમા, ચિંતન્યો નવિ. જાયરે;
ધ્યાન ઉત્તમ જિનરાજ કરે, પદ્મવિજય તિણે ધ્યાયરે. કયું ૭

૮. શ્રી ચંદ્રપ્રભુજિન સ્તવન.

ચંદ્રપ્રભુ જિન આઠમારે, પામ્યા પૂર્ણ સ્વભાવ; જિનવર ધ્યાવો.
પૂર્ણતા મુજ પરગટ થવારે, છો નિમિત્ત નિપાવ. જિં ૧. ધ્યાવો
ધ્યાવોરે ભવિક જિન ધ્યાવો, પ્રભુ ધ્યાતાં દુઃખ પલાય; જિં ૨. પ્ર-
ઉપાધીની પૂર્ણતારે, જાચિત મંડવ તેહ; જિં ૩. જાત્યરત્ન સંપૂર્ણ-
તારે, પૂર્ણતા શુભ દેહ. જિં ૪. કલ્પનાથી જે અતાત્વિકીરે, પૂર્ણતા
ઉદ્ધિ કલ્લોલ; જિં ૫. ચિદાનંદ ધન પૂર્ણતારે, સ્તિમિત સમુદ્રને તોલ.
જિં ૬. પૂર્ણમાન હાનિ લહેરે, અસંપૂર્ણ પૂરાય; જિં ૭. પૂર્ણાનંદ સ્વભાવ
છેરે, જગ અદ્ભુતનો દાય. જિં ૮. પૂર્ણાનંદ જિણુંદનેરે, અવલખે ધરી
નેહ; જિં ૯. ઉત્તમ પૂર્ણતા તે લહેરે, પદ્મવિજય કહે એહ. જિં ૧૦.

૯. શ્રી સુવિધિજિન સ્તવન.

૧. સુવિધિ જિનેસર સાહિબારે, મનમોહનારે લાલ; સેવો થઈ
થિર થોભરે, જગસોહનારે લાલ; સેવા નવિ હોયે અન્યથારે, મં
હોયે અચિરતાયે જોભરે. જં ૧. પ્રભુ મેવા અણુદ ઘટારે, મં
ચઢી આવી ચિત્તમાંહિરે; જં ૨. અચિર પવન જળ ઉલટેરે, મં
તણ જાયે વિલક્યાંહિરે. જં ૩. પુશ્વલા શ્રેયકરી નહીરે, મં
જિમ સિદ્ધાંત મઝારે; જં ૪. અચિરતા તિમ ચિત્તથીરે, મં ચિત્ર
વચન આકારરે. જં ૫. અંતઃકરણે અચિરપણુંરે, મં જો ન
ઉધરયું, મહાશયરે; જં ૬. તો શો દોષ સેવા તણારે, મં નવિ
આપે ગુણ દિલ્લેરે. જિં ૭. તિણે સિદ્ધમાં પણ વાંછીઓરે, મં
થિરતા રૂપ ચરિતરે; જિં ૮. જ્ઞાન દર્શન અબેદથીરે, મં રત્નત્રયી
ધંમ ઉત્તરે. જં ૯. સુવિધિ જિન સિદ્ધિવયારે, મં ઉત્તમ ગુણ અનૂપરે;
જં ૧૦. પદ્મવિજય તસ સેવથીરે, મં થાયે નિજ ગુણ ભૂપરે. જં ૧૧.

૧૦. શ્રી શીતલજિન સ્તવન.

શીતલ જિનપતિ સેવીયેં એ, શીતલતાનો કંદ; સાહિબ શિવ-
સુખકર એ; પ્રતિ પ્રદેશ અનંત ગુણ એ, પરગટ પુરણાનંદ. સાં ૧.
એક પ્રદેશે નલ તણે એ, દેવ સમૂહ સુખ વ્યાપિ; સાં તણ કાલ
ભેલું કરી એ, અસત કલપનાયેં થાપિ. સાં ૨. ઈમ આકાશ પ્રદેશ
જે એ, લોકાલોકના તેહ; સાં થાપતાં સંપૂર્ણ હોઈ એ, અનંત
ગુણ ચેંમ એહ. સાં ૩. તે સુખ સમુહ તણે વળી એ, કીજે વર્ગ
ઉદાર; સાં તેહનો વર્ગ વળી કરો એ, ચેંમ વર્ગ કરો વારંવાર.
સાં ૪. અનંત વર્ગ વર્ગે કરી એ, વર્ગિત સુખ મમુદાય; સાં અવ્યા-
બાધ સુખ આગળેં એ, પણ અતિ ઉણમ થાય. સાં ૫. મ્લેછ-
નગર ગુણ કમિ કહે એ, અન્ય મ્લેછપુર તેહ; સાં તિમ ઓપમ
વિણ કિમ કહું એ, શીતલજિન સુખ જેહ. સાં ૬. આવશ્યક
નિર્યુક્તિએ, ભાગ્યો એ અધિકાર; સાં કરતાં સિદ્ધિભણી તિહાંએ,
ઉત્તમ અતિ નમસ્કાર. સાં ૭. ચેંમ અનોપમ સુખ ભોગવો એ,
જિન ઉત્તમ મહારાજ; સાં તે શીતલ સુખ જાચીયેં એ, પદ્મવિજય
કહે આજ. સાં ૮

૧૧. શ્રી શ્રેયાંસજિન સ્તવન.

શ્રી શ્રેયાંસ જિણુંદની, અદ્ભુતતા ન કહાય; મોહન. સંજમ
મહી કેવલ લાહિ, શૈલેશીયે સુહાય. મોહન. શ્રી શ્રેયાંસ ૧. શુભિર
પૂરણથી હીનતા, યોગ નિરોધને કાળ; મોં હોય ત્રિભાગ અવગાહના,
વિહંડી કર્મજંજાળ. મોં શ્રી ૨. વાચ્ય નહી સંઠાણથી, તેણે
અનિશ્ચિત સંઠાણ; મોં પ્રદેશાંતર ફરસ્યા વિના, પામ્યા લોઅગ ઠાણ.
મોં મોં ૩. પ્રથમ સમય અનંતર કલા, પછે પરંપર સિદ્ધ; મોં
વેત્તા સવિ જગ ભાવનો, પણ કોઈ પયથે ન ગિદ્ધ. મોં શ્રી ૪.
ચિદાનંદ નિત ભોગવો, સાદિ અનંત સ્વરૂપ; મોં જન્મ જરા મરણે
કરી, નવિ પડ્યું ભવ દૂપ. મોં શ્રી ૫. મોહકથી પણ તાહુરા, ગુણ
ગાવા સમથ; મોં પણ જ્યું શિશુ સાગર મચે, વિતરણ
કરી નિજ હુથ. મોં શ્રી ૬. તેણે જિનવર ઉત્તમ- પ્રતે, વિનતી

કરીયે એહ; મોં નિજ પદ પદ સેવક લાંલી, દીને શિવસુખ
જેહ. મોં શ્રીં ૭.

૧૨. શ્રી વાસુપૂજ્યજિન સ્તવન.

વાસવ વંદિત વંદિએણ, વાસુપૂજ્ય જિનરાય; માનું અરુણ
વિગ્રહ કર્યોણ, અંતર રિપુ જયકાર. ગુણાકર અદભૂત તારીરે વાત,
સુષુતાં હોય સુખ શાંત. ગું ૧. અંતર રિપુ ક્રમ જય કર્યોણ,
પામ્યો કેવલજ્ઞાન; શૈલેશી કરણે દહ્યાંણ, શેષ કરમ શુભ ધ્યાન. ગું ૨.
બંધન છેદાદીક થકીણ, જઈ ફરચ્યે લોકાંત; જિહાં નિજ એક
અવગાહનાણ, તિહાં ભવ મુક્ત અનંત ગું ૩. અવગાહના જે
જે મૂળ છેણ, તેહમાં સિદ્ધ અનંત; તેહથી અસંખ્ય ગુણ
હોયેણ, ફરસિત જિન ભગવંત; ગું ૪. અસંખ્ય પ્રદેશ અવગાહ-
નાણ, અસંખ્ય ગુણ તિણે હોય; જ્યોતિમાં જ્યોતિ મિત્યા કરેણ,
પણ સંકીર્ણ ન કોઈ. ગું ૫. સિદ્ધ પુદ્ગલ પરમાતમાણ, આધિ
વ્યાધિ કરી ફર; અચલ અમલ નિઃકલંક તુંણ, ચિદાનંદ ભરપૂર.
ગું ૬. નિજ સ્વરૂપમાંહિ રમેણ, ભેળા રહત અનંત; પદ્મવિજય તે
સિદ્ધનુંણ, ઉત્તમ ધ્યાન ધરંત. ગું ૭.

૧૩. શ્રી વિમલજિન સ્તવન.

વિમલ જિનેસર વયણ સુણીને, વિલમતા નિજ ચોલખાણીરે;
પુદ્ગલ નત્વાદિક ભિન્ન સત્તા, મિદ્ધ સમાન પિછાણીરે. વિં ૧.
પુદ્ગલ સંગથી પુદ્ગલમય, નિજ ખીર નીર પેરે અપ્પારે; એતા
દિન લગે એહિજ પ્રાંતિ, પુદ્ગલ અપ્પા થપ્પારે. વિં ૨. માનું
અબ મેં વાણી સુણીને, નિજ આતમ રિદ્ધિ પાઈરે; ગૃહ અંતરગત
નિધિ બતલાવત, લહે આણુંદ સવાઈરે. વિં ૩. અપ્પા લહ્યો
તું દેહને અંતર, ગુણ અનંત નિધાનરે; આવારક આચાર્ય આવ-
રણ, ભણ્યા લેઅ સમાનરે. વિં ૪. સિદ્ધ મમાન વિમલતા નિજ
તે, કરવા પ્રગટ સ્વભાવરે; વિમલ જિન ઉત્તમ આલંબન, પદ્મ-
વિજય કરે દાવરે. વિં ૫.

૧૪. શ્રી અનંતજિન સ્તવન.

અનંતજિન જ્ઞાન અનંતતાણ, ગુજથી કેમ કહેવાય; અનંત

આગમ માંહિ બોલિઆણ; એ પદ પચથ જિનરાય. અં ૧. જીવ પુદ્ગલ સમય એ ત્રિહુંલે, દ્રવ્ય પરદેશ પર્યાય; થોડલા જીવ પુદ્ગલ તિહાંજી, અનંતગુણા હકરાય. અં ૨. અનંતગુણ તેજમ એક છેજી, અનંતગુણ કર્મણ તાસ; બંધ ને મુક્ત ભેળા વળીજી; તિણે અનંતગુણી સશ. અં ૩. અનંતગુણ સમય તેહથી કદ્યાજી, સાંપ્રત-સમય સહુમાંહિ; વ્યાપીઓ તિણે તેહથી વળીજી, દ્રવ્ય અધિકા કદ્યા ત્યાંહિ. અં ૪. જીવ પુદ્ગલસાદિ પ્રણેપથીજી, થાએ અધિકા એમ તેહ; છે પરદેશ અનંત ગુણાજી, નહ પરદેશે કરી. એહ. અં ૫. શ્રેણિ અનાદિ અનંતનોજી, યાય ધન નહ પરદેશ; કાળનો તે ધન નવિ હોયેજી, તિણે અનંતગુણ પરદેશ. અં ૬. તેહથી અનંતગુણ પત્તજ-વાજી, અગુરૂ બહુ પત્તજ અનંત; એક પરદેશી વિષે ભાખિઆજી, યાય સમુદાય કરંત. અં ૭. અનંતજિન કેવલજ્ઞાનમાંજી, દેખતા નિતુ પરતક્ષ; જિનવર ઉત્તમ મહેરથીજી, પદને પણ હોય લક્ષ. અં ૮.

૧૫. શ્રી ધર્મજિન સ્તવન.

શ્રી ધર્મ જિનેસર દેવા, બીજાની ન કડું હેવા હો; આહિળ અરજ સુણો. તે તો કાવશકલના જેહવડ, તું ચિંતામણી હુઃખ હરેવા હો. સાં ૧. તે નવિ લદ્યા આપે ધર્મ, તસ સેવા કિમ દિયે શર્મ હો; સાં ૨. તું તો ધર્મતણો અધિકારી, ધર્મજિનને સુખકારી હો. સાં ૩. નિજ જેહ જેહ અનંતા ધર્મ, કર્યા પરગટ છંડી કર્મ હો; સાં ૪. મુજ પણ જેહ ધર્મ અનંતા, પ્રગટ કરવા કડું ચિંતા હો. સાં ૫. તસ તું પ્રભુ કરણ મિલિઓ, હવે તરીયો ભવજલ દરિઓ હો; સાં ૬. તુજ મૂરતિ મૂરતમાંહિ, મનોહર દીઠી ઉજ્જાહિ હો. સાં ૭. તેહથી તુજ પ્રત્યય આવ્યો, જિન ઉત્તમ ભાવે ભાવ્યો હો; સાં ૮. કહે પદવિજય પ્રભુ સેવા, કરવા અક્ષયપદ લેવા હો. સાં ૯.

૧૬. શ્રી શાંતિનાથજિન સ્તવન.

હાંરે રહારે શાંતિ જિનેસર અલવેસર આધારજો, લેઈ દીક્ષા દિયે શિક્ષા બવિ જન લોકને રેલો; હાંં પામી રાન ધરી શુભ ધ્યાન અનંતજો. ત્રણ ભૂવન અનુવાળે તળે ચોકને રેલો. ૧. હાંં શૈલે

શીમાં થઇ અલેશી સ્વામિજી, નિજ સત્તાનો ભોગી શોકી નહી કદા રેલો; હાંં ગુણ એકત્રીશ જીવીશ અંતિ અંદભૂત જો, પ્રગટ થયા અવગુણ ગયા સવિ સાદિ સદા રેલો. ૨. હાંં ગત આકાર શ્રીકાર સ્વરૂપ ગુણ પાંચ જો, વરણવિ ચિત્ત અતીતથી ગુણ પણ પામીયા રેલો; હાંં દોય ગંધ સંબંધ ટળ્યાથી દોય જો, અરસ સરસથી ગુણ રસ પણ પ્રભુ પામીયા રેલો. ૩. હાંં કરસ આંઠના નાસથી ગુણ લક્ષ્યા અઠ જો, ત્રણ વેદનો ખેદ પ્રભુ દૂરે કર્યો રેલો; હાંં અશરીરી અસંગિ વળી અરૂહ જો, એકત્રીસ ગુણ વરીઓ ભવહરીઓ નિસ્તર્યો રેલો. ૪. હાંં પાંચેયા સિદ્ધ સરૂપ અનૂપ જિણુંદ જો, તિમ સેવકના કારક તારક ભવંતણા રેલો; હાંં જિન ઉત્તમ વર ગુણ ભર પદકજ નિત્ય જો, પદ્મવિજય કહે ભાવો ભાવે ભવિ જના રેલો. ૫.

૧૭. શ્રી કુંથુજિન સ્તવન.

જિનજી મોરારે, રાતદિવસ નિત સાંભરેરે; દેખી તાહરું રૂપ લાલ, લાલ ગુલાલ આંગી બનીરે તુજ ગુણ જ્ઞાનથી માહરુંરે, ભણ્યું શુદ્ધ સ્વરૂપ લાલ. લાં જિં ૧. તેજ સ્વરૂપને સાધવારે, કીજે જિનવર સેવ લાલ; દ્રવ્ય ભાવ હુ ભેદથીરે, દ્રવ્યથી જિમ કરે દેવ લાલ. લાં જિં ૨. મોગર માલતી કેવડોરે, દ્યો મહારા કુંથુજિનને કાજ લાલ; લાખેણોરે ટોડર કરીરે, પૂજો શ્રી જિનરાજ લાલ. લાં જિં ૩. કેસર ચંદન ધૂપણારે, અક્ષત નૈવેદ્યનીરે લાલ; દ્રવ્યથી જિનની પૂજા કરીરે, નિરમલ કરીને શરીર લાલ. લાં જિં ૪. દ્રવ્યથી ધમિ જિન પૂજા કરીરે, ભાવથી રૂપાતીત સ્વભાવ લાલ; નિઃકર્મા ને નિઃસંગતારે, નિઃકામી વેદ અભાવ લાલ. લાં જિં ૫. આવરણ સવિ થયાં વેગળારે, ઘાતી અઘાતી સ્વરૂપ લાલ; બંધ ઉદય ને સત્તા નહિરે, નિજ ગુણના થયા ભૂષ લાલ. લાં જિં ૬. મુજ આતમ તુજ સારીખોરે, કરવાને ઉજમાળ લાલ; તે જિન ઉત્તમ સેવથીરે, પદ્મને મંગળમાળ લાલ. લાં જિં ૭.

૧૮. શ્રી અરનાથજિન સ્તવન.

શ્રી અરનાથજિન સાંભળો, સેવકની અરદાસ; ભવ અટવિ માંહિ

હું ભમ્યો, બંધાળો મોહપાન. શ્રી૦ ૧. મોહરાયના શત્યમાં,
 બાહોળું કંટક જણાય; મિથ્યા મહેતો હિતાં અછે, મંત્રી કુણુદિ
 કડાય. શ્રી૦ ૨. અભગા સિપાઈ અર્નિ ઘણા, કહેના નાવે પાર;
 તો પણ અધિકારી તણા, નામ કહું નિરધાર. શ્રી૦ ૩. કોધ માયા
 લાલ માન તે, મૂકે ન માહરો મંગ; મુજ પણુ તે છે વાહરા, નવિ
 મૂકું રંગ. શ્રી૦ ૪. રાગ દ્રવ્ય દોષ મહલ વળી, બાંધ્યા બાંધિ
 મરોહ; હવે પ્રભુ તુમ્હુ આગળ ગ્હી, વિનતી કરું કર જોડ શ્રી૦
 ૫. બંધનમાંહિથી છોડવો, ઉતારો ભવ પાર; હાર હર દેવ મેલ્યા
 ધણા, નવિ પામ્યો હું માર. શ્રી૦ ૬. સહસ્ર વદન ન જાવી શકે, તુજ
 શુભ આગમ અપાર; જિમ રચણાકર રતનનો; નાવે વિલસે પાર. શ્રી૦
 ૭. આચારિજ પંડિત ધણા, મત્યવિજય ગુરૂ રાય; કપૂરવિજય તસ
 પાટવી, ભવિજનને સુખ દાય શ્રી૦ ૮. ખિમાવિજય તસ પાટવી, જિન-
 વિજય મુપસાય; પંડિત ઉત્તમવિજયનો, પદ્મવિજય શુભુગાય. શ્રી૦ ૯.

૧૯. શ્રી મહિજિન સ્તવન.

ગાહિબા મહલી જિનેસર નાથ અનાથ તણો ધણીરેલો, સાં
 વસ્તુ સ્વભાવ પ્રકાશક ભામક દિનમણીરેલો; સાં ધર્મ અનંતા સુખ
 દેતાં પ્રગટ થયોરેલો, સાં વસ્તુ સર્વ પર્યવસ ભાખી જિન ગયા
 રેલો. ૧. સાં યુગ પદ ભાવી ને ક્રમ ભાવિ પર્યવ કહ્યારેલો; સાં
 જ્ઞાનાદિક યુગ પદ ભાવી પણે સંબ્રહ્યારેલો; સાં નવ જીર્ણાદિક થાય
 તે ક્રમ ભાવી સુહોરેલો, સાં શબ્દ અરથથી તે પણુ દિવિધ પદે મુણ-
 રેલો. ૨. સાં ઇંદ્ર હરિ ઇંદ્ર્યાદિક શબ્દ તણા ભલારેલો, સાં જે
 અભિલાષ નહિ તે અર્થ પર્યવ કળારેલો; સાં તે પણુ દિવિધ કહી
 જે સ્વ પર ભેદે કરીરેલો, સાં તે પણુ સ્વભાવિકે આપેશિકથી
 વરીરેલો. ૩. સાં સર્વ અતીત અનાગત સાંપ્રત કાળથીરેલો, સાં
 ઇંદ્ર્યાદિક નિજ બુદ્ધે કરે સંભાળથીરેલો; સાં સમકાળે ઇંમ ધર્મ
 અનંતા પામીયેરેલો, સાં તે સર્વિ પરગટ ભાવથી તુમ્હુ શિર નામી-
 યેરેલો. ૪. માં પદ દ્રવ્યના જે ધર્મ અનંતા તે સવેરેલો, સાં
 નહિ પરછત્ત સ્વભાવ અભાવ મુજ સંભવેરેલો; સાં પુષ્ટાલંબન

તુલિ પ્રગટ પછે પામીયો. રેલો, સાં હું પશુ હવે તુજ રીતે થવાને
કામીયો રેલો. ૫. સાં મલ્લિનાથ પરે હસ્તીમહ યઈ જુઝ્યું રેલો,
સાં જ્યું મડ મિત્રને મૂઝવ્યા તિમ અમે જુઝ્યું રેલો, સાં તસ
પરે ઉત્તમ શિષ્યને મહેરથી નિરખીયે રેલો, સાં પદાવિજય કહે
તો અમ્હે ચિત્તમાં હરખીયે રેલો. ૬.

૨૦. શ્રી મુનિસુમતજિન સ્તવન.

પદ્માનંદન વંદન કરીયે નિત્યજો, સ્યાદ્વાદ ગૈલી જસ અભિધા
સુચવેરે; લોકાલોકને જાણે તિણે મુનિ હોયજો, એ શુણ્ધી મુજ
મનમાં હઠથી રુચવેરે. ૧. મત્યાદિક ચઈ નાણુ અભાવથી જસજો,
કેવલજ્ઞાન તે સ્વર્થ ઉગ્યો જેહનેરે; કટ વિવરે કસી સૂરજ કિરણે પ્રકાશજો,
મેઘાંતરથી આવ્યો જન કહે તેહનેરે. ૨. વાતાયન પર મુખનો
કહે ધણિ પરકાગજો, પણ સૂરજનો નવિ કહે ધણિ પરે જાણિયેરે;
કેવલજ્ઞાન પ્રકાશે સ્વયોપશમ નામજો, મત્યાદિકથી ભવિ જન મનમાં
આણિયેરે. ૩. વાતાયન પરમુખ કીધા સવિ ફરજો, તવ કહેવાય
સૂરજનો પરકાશ છેરે; તિમ આવરણુ ગયાથી ઇમ કહેવાયજો, કેવલ-
જ્ઞાને ત્રણુ ભુવન આભાસ છેરે. ૪. અથવા સૂરજ ઉગે પણ નવિ
જાયજો, અહણુ તારા પણ પરવર્તન તસ નથીરે; તિણી પરે મત્તા
મત્યાદિકની જાણજો, પણ પરવર્તન નહિ તસ કેવલજ્ઞાનથીરે. ૫.
ઉત્તમ વ્રત પાળ્યાથી સુમત નામજો, જ્ઞાનક્રિયાથી ઇમ નામે જેહને
પામીયેરે; જ્ઞાનક્રિયાની મોક્ષ હોય નિરધારજો, તે સાધી શિવ
પામ્યા તુમ્હે શિર નામિયેરે. ૬. જ્ઞાનમાંહિ દર્શન તે અંતર ભૂતજો,
સાધનરૂપ ટળીને સાધ્ય પછે થઈરે; રત્નત્રયી જિનવર ઉત્તમ ને
નિત્યજો, પદાવિજય કહે ભજતાં આપદ સવિ ગઈરે. ૭

૨૧. શ્રી નમિનાથજિન સ્તવન.

નિત નમીયે નમિ જિનવરૂરેજો, જે એક અનેક સ્વરૂપજો;
નિત્ય અનિત્ય પછે વળીજો, જેહના શુણુ અતિ અદ્ભુતજો. નિં ૧.
અવયવી અવયવ રૂપ છેજો, જે અસ્તિ નાસ્તિ સ્વભાવજો; વળી
૨૫

ગુણાતીત ને જે ગુણીને, રૂપાતીત નવરૂપી બાવને નિં ૨. વ્યય ઉત્પત્તિ ધ્રુવ જેહ છેને, જે વેદી અવેદી વિચારને, ભિન્ન અભિન્ન પછે કરીને, નિત્ય બોગવે મુખ શ્રીકારને નિં ૩ કર્તા અકર્તા જેહ છેને, વળી ભોક્તા અભોક્તા જેહને, મક્રિય અને અક્રિય વળી ને, પગ્ગિલામ ઇતર ગુણુ ગેહુને નિં ૪ યોગાતીત યોગી-મરૂને, વર્ણાતીત ને તદ્વતને, મ્યાદવાદે એણિ પરે કરીને, તુ સિદ્ધ સ્વરૂપ ભગવતને નિં ૫ ઇમ જિનવરને આલખીને, જે થિર, મન કરી કદે મેવને, ઉત્તમ ભવિજન ને હોવેને, કહે પદ્મવિજય પોતે દેવને નિં ૬.

૨૨. શ્રી નેમિનાથજિન સ્તવન.

શામળીયા લાલ તોરણથી રથ દેર્યો કારણુ ઝહોને, ગુણુગિરિઆ લાલ મુજને મૂકી આવ્યા દગિશણુ ઘોને હું છું નારિ તે તમારી, તુમે ને પ્રીતિ મૂકી અમ્હારી, તુમે સયમ સ્ત્રી મનમા ધારી શાં ૧. તુમે પશુ ઉપર કિરપા આણી, તુમે માહરી વાન ન કેા જાણી, તુમ વિણુ પરણુ નહી કેા પ્રાણી શાં ૨. આઠ લએની પ્રીતલડી, મૂકીને આવ્યા રોતલડી, નહી સત્જનની એ રીતલડી. શાં ૩ નવિ કીધો કાથ ઉપર હાથે, તો કર મૂકાવુ હું માથે, પણુ જાવુ પ્રભુજીની માથે શાં ૪ ઇમ કહિ પ્રભુ હાથે વ્રત લીધો, પોતાનો કારજ સવિ કીધો, પકડ્યો મારગ એણે શિવ મીધો શાં ૫ ચોપન દિન પ્રભુજી તપ કરીઓ, પણુપન્ને કેવલ વર ધરીઓ, પણુ સત છત્રીશશુ શિવ વરિઓ શાં ૬ ઇમ ત્રણુ કયાણુ-ગિરનારે, પાગ્યો તે જિન ઉત્તમ તારે, ને પાદ પદ્મ તમ શિર ધારે શાં ૭

૨૩. શ્રી પાર્શ્વનાથજિન સ્તવન.

પગવાદી ઉડુદો પગિ હગિ મમ, હરિ સેવે જમ પાયા, હરિ તવાને પ્રભુની ગતિ ગજ સમ, હરિ સેવે જસ પાયા, પ્રભુજી મહેર કરી નડતાર, કાર આજ મુજ આરે ૧ જિમ ઔપધિ-પતિ દેખી મનમા, કૌષિક આણુદ પામે, તિમ પ્રભુ વદ્વતે દિજપતિ

દેખી, કૌપિક આણુંદ પામે. પ્ર૦ ૨. જિમ ઔષધિપતિ દેખી
મનમાં, મચ્ચકોર પ્રીતિ પામે; તિમ પ્રભુ વક્ત્ર તે દિગ્વપતિ દેખી,
મચ્ચકોર પ્રીતિ પામે. પ્ર૦ ૩. જિમ ચૈદિણીપતિ જગમાં જાણો,
શિવને તિલક સમાન; તિમ પ્રભુ મોજે ખેત્ર શોભાકરૂ, શિવને તિલક
સમાન. પ્ર૦ ૪. જિમ રાજા ઝલહલતો ઊગે, નિજ ગોથી તમ
ટાળે; તિમ પ્રભુ સમવસરણુ ખેસીને, નિજ ગોથી તમ ટાલે. પ્ર૦ ૫.
જિમ સિતરુચિ નભમાં ઉગીને, કુવલય કરે ઉદ્ધાસ; તિમ જિનવર
જગમાં પ્રગટીને, કુવલય કરે ઉદ્ધાસ. પ્ર૦ ૬. નિશાપતિ જળ
ઉગે હોયે, પુણ્ય સમુદ્ર વૃદ્ધિકારી; ચંભણપાત્ર પદ પદાની સેવા,
પુણ્ય સમુદ્ર વૃદ્ધિકારી. પ્ર૦ ૭.

૨૪. શ્રી મહાવીરજિન સ્તવન.

વીર જિજ્ઞેસર પ્રભુમું પાયા, ત્રિશલા દેવી માયારે; સિદ્ધારથ
રાજા તસ તાયા, નંદીવરધન લાયારે. વી૦ ૧. લેઈ દીક્ષા પરિસહ
ખાહુ આયા, શમ દમ સમણુ તે જાયારે; બાર વર્ષ પ્રભુ ભૂમિ ન
ઠાયા, નિંદ્રા અલપ કહાયારે. વી૦ ૨. ચંડકૌશિક પ્રતિબોધન આયા,
ભય મનમાં નવિ લાયારે; ત્રણ પ્રકારે વીર કહાયા, સુર નર જસ
ગુણુ ગાયારે. વી૦ ૩. જગત જીવ હિતકારી કાયા, હરિ લંછન જસ
પાયારે; માન ન લોભ ન વર્ણી અકપાયા, વિહાર કરે નિરમાયારે.
વી૦ ૪. કેવલજ્ઞાન અનંત ઉપાયા, ધ્યાન શુકલ પ્રભુ ધ્યાયારે; સમો-
સરણુ ખેસી જિનરાયા, ચઉવિહ સંઘ થપાયારે. વી૦ ૫. કનક કમલ
ઉપર ઠવે પાયા, ચઉવિહ દેશન દાયારે; પાંત્રીશ ગુણુ વાણી ઉચરાયા,
ચોત્રીશ અતિશય પાયારે. વી૦ ૬. શૈલેશીમાં કર્મ જલાયા, જીત નિસાણુ
વજાયારે; પંડિત ઉત્તમવિજય પસાયા, પદાવિજય ગુણુ ગાયારે. વી૦ ૭.

૫૦. શ્રી જિનવિજય કૃત ચોવિશી.

૧. શ્રી નકપભદ્રેવજિન સ્તવન.

પ્રથમ જિજ્ઞેસર પૂજવા, સહિયર મહારી અંગ ઉલટ ધરી
આવી હો; કેસર ચંદન મૃગમદે, સં મુંદર આંગી બનાવી હો.
૧. સહજ સંતુલો મહારો, શમસુખલીનો મહારો; જ્ઞાનમાં લીને

મહારાં સાહિબો, સહિયર મહારી જયો જયો પ્રથમ જિણુંદ હો.
 ધન્ય મરૂદેવી કુળને સં વારી જાઉં વાર હજાર હો; સર્ગ શિરોમણીને
 તણ, સં જિહાં પ્રભુ લીચો અવતાર હો. સહુ ૨. હાયક નાયક
 જન્મથી, સં લાજ્યો સુરતરૂ વૃંદ હો; યુગલા ધરમ નિવારણો,
 સં જે થયો પ્રથમ નરિંદ હો. સહુ ૩. લોકનીતિ સહુ શીખવી,
 સં દાખવા મુક્તિનો રાહ હો; રાજ્ય લખાવી પુત્રને, સં થાપ્યો
 ધર્મ પ્રવાહ હો. સહુ ૪. સંયમ લેઈ સંચર્યો, સં વરમ લગે
 વિષ્ણુ આહાર હો; શેલડી રમ સાટે દીચો, સં શ્રેયાંસને સુખ સાર
 હો. સહુ ૫. મોટા મહંતની આકરી, સં નિબંદન કદિય ન થાય
 હો; મુનિપણે નમિ વિનમી કર્યા, સં ખિણુમાં ખેચર રાય હો.
 સહુ ૬. જનનીને કીચો ભેટણે, સં કેવળરાત્ર અમૃત હો; પહિલી
 માતા મોકલી, સં ભેવા શિવવહુ રુપ હો. સહુ ૭. પુત્ર નવાહું
 પરિવર્યો, સં ભરતના નંદન આઠ હો; આઠ કરમ અષ્ટાપદે,
 યોગનિરોધે નાઠ હો. સહુ ૮. તેહનો ગિંબ સિદ્ધાચલે, સં
 પૂજે પાવન અંગ હો; ક્ષમાવિજય જિન નિરખતાં, સં ઉછળે
 હરણ તરંગ હો. સહુ ૯.

૨. શ્રી અજિતજિન સ્તવન.

જીવડા વિષમ વિષયની હેવા, તુજ કાંઈ જાગે હુજ કાંઈ
 જાગે; જીવડા અકળ સરુપ અજિત જિન નિરખ્યો, પરખ્યો પૂરણ
 ભાગે. જી ૧. સરસ સુકોમળ સુરતરૂ પામી, કંકટ ગાઉજ માગે;
 ઐશવત સાટે કુણ મૂરખ, રાસભ પુકે લાગે. જી ૨. ઘેર પહાડ
 ઉજાડ ઓસંધી, આખ્યો સમકિત માર્ગે; તુષ્ણાચે સમતારસ વિગડે,
 કુંભ ઉદક જિમ કાગે. જી ૩. જિમ કોઈક નર જાન લેઈને,
 આખ્યો કન્યા રાગે; સરસ આહાર નિંદ્રાભર પોડયો, કરડયો વિષયા
 નાગે. જી ૪. વિજયા નંદન વધણ સુધારસ, પીતાં શુભમતી જાગે;
 પાંચે ઇંદ્રિય ચપલ તુરંગમ, વશ કરી જ્ઞાન સુવાગે. જી ૫.
 ક્ષમાવિજય જિન ગુણ કુસુમાવલી, શોભિત ભક્તિ પરાગે; કંઠ
 આરોધી વિરતી વિનતા, વરી દેસરીએ વાગે. જી ૬.

૩. શ્રી સંલવજિન સ્તવન.

સુખકારક હો શ્રી સંલવનાથકે, સાથ ત્રણો મેં તાહરો; સિદ્ધ-
પુરનો હો પ્રભુ સારથવાહકે, ભવ અટવિનો ભય હરો. ૧. હું ભમીયો
હો મોહવશ મહારાજકે, ગહન અનાદિ નિગોદમાં; કીધાં પુંદ્રગલ
હો પરાવર્ત અનંતકે, મહા મૂલતા નિંદમાં. ૨. તિરિ ગઈમાંહો
અસન્નિ એગિંદિકે, વેદ નપુંસકને વનાં; આવળીને હો અસંખ્યમે
ભાગકે, સમ પુગલ પરાવર્તના. ૩. અક્ષમમાં હો સામાન્યે સ્વામીકે,
ભૂ જલ જલણ પવન વને; ઉત્સર્પિણી હો અસંખ્યાતા લોગકે,
નભ પરદેશ સમાભિણે. ૪. ઓઘે બાદર હો બાદર વનમાંહિકે,
અંગુલ અસંખ્ય ભાગે મિતા; અવસર્પિણી હો સુહુમ ઇતર અનં-
તકે, અઢી પુગલ પરિઅત્તા. ૫. હવે બાદર હો પુઢવીને
નીરકે, અનલ અનિલ પત્તેયતરૂ; નિગોદમાં હો સુણી તારક દેવકે;
સિત્તેર કોડાકોડિ સાગરૂ. ૬. વિગલેંદિ હો માંહિ સંખ્યાતકે, સહસ
વરસ જિવન રૂપો, પંચેદ્રિ હો તીરી નર ભવ આઠકે, આઠ કરમ
કચરે કરૂયો. ૭. નારક સુર હો એક ભવ અરિહંતકે, વિણ અંતર
સાંભરપણે; કહું કેતીહો બાણો જગદીશ કે, કર્મ કદર્યન છવને. ૮.
ચઉદ લેદે હો ચઉદરાજ મઝારકે, ચોરાશી લખ ભેનીમાં; ભ્રમણ
રસીઓ હો વસીઓ બહુ વેશકે, ભવ પરિણતિ તતિ ગહનમાં. ૯. અશુ-
દ્ધતા હો થઈ અશુદ્ધ નિમિત્તકે, શુદ્ધ નિમિત્તે તેટલે; તે માટે હો
સર્વશ અમોહકે, તુમ્હ સંગે ચેતન હિલે. ૧૦. નિજ સત્તા હો
ભાસન રુચિ રંગકે, ક્ષમા વિજય ગુરૂથી લહિ; જિનવિજય હો
પારગ તુમ્હ સેવકે, સાધન ભાવે સંગ્રહી. ૧૧.

૪. શ્રી અભિનંદનજિન સ્તવન.

અભિનંદન આણંદમાં, અતિશય લીલ અનંત લાલરે; સંવ-
રરાયનો ખેટડો, સંવર સુખ વિશ્વસંત લાલરે. અભિનંદન આણંદમાં.
૧. સિદ્ધારથનો લાડલો, સિદ્ધારથ ભગવાન લાલરે; એ જુગતું
જગતી તળે, વિચરે મહિમ નિધાન લાલરે. અ. ૨. ચાલે ગજ
ગતિ ગેલશ્યુ, કામ કેશરી કરે નાથ લાલરે; દીપે દિનકર તેજથી,

શીતલ સહજ વિલાસ લાલરે. અં ૩. વરસે વાણી મેહનથું,
તૃષ્ણા તટિનિ રોષ લાલરે; આતમ સંપદ વેલડી, ક્ષાયિક ભાવે પોષ
લાલરે. અં ૪. આંધ્યું ભાવના સાંકળે, મુજ અંચળ ચિત્ત લાલરે;
લાંછને મિંશઃચરણે રહ્યો, વાનર કરે વિનીત લાલરે. અં ૫. તિરિ-
ગઈ ચપલાઈ પાણું, વારો આપ વિવેક લાલરે; ક્ષમાવિજય જિન
આકરી, ન તજ્યુ ત્રિવિધે ટેક લાલરે. અં ૬.

૫. શ્રી સુમતિજિન સ્તવન

તુમ્હ હો પર ઉપગારી, સુમતિ જિન તુમ્હ હો જગ ઉપગારી;
પંચમ જિન પંચમગતિ દાયક, પંચ મહાવ્રત ધારી; પંચ પ્રમાદ
મતંગજ લેહન, પંચાનન અનુકારી; સુમતિ જિન તુમ્હ હો જગ
ઉપગારી. ૧. પંચવિધ્ય વિધધર તતિ ખગપતિ, પંચશર મહન
વિહારી; આશ્રવ પંચ તિમિર ભર દિનકર, કિરીયા પંચ નિવારી.
સું ૨. પંચાચાર સુકાનન જલધર, પંચમાંહિ અધિકારી; આગમ
પંચ અમૃતરસ વરમી, દુરિત દાવાનલ ઠારી. સું ૩. મેંતારજ
અપરાધી વિહંગમ, ચરણે રાખ્યો શિરધારી; પરખઠ માંહે આપ
વખાણો, કૌચ સ્વરા સુરનારી. સું ૪. મેઘ નૃપતિ કુળ મુકુટ નગીનો,
મંગલા ઉર અવતારી; ક્ષમાવિજય ખુધ શિષ્ય કહે જિન, ગરલથી
સુમતિ વધારી. સું ૫

૬. શ્રી પદ્મપ્રભુજિન સ્તવન.

પદ્મ ચરણ જિનરાય, બાલ અરૂણ સમ ક્ષય; જિવન લાલ
ઉદ્યો, ધન નૃપ કુળ તિલોણ. ૧. મોહાદિક અંતરંગ, અશિયણ આઠ
અલંગ; જિં મારવા માતુ રાતો થયોણ. ૨. ચઢી સયમ ગજગય,
ઉપશમ ભૂલ બનાય; જિં તમ સિંદુરે અલંકર્યોણ. ૩. પાખર
ભાવના ચ્યાર, સુમતિ ગુપ્તિ શિલગાર; જિં અધ્યાતમ અંબાડી-
યેણ. ૪. પંડિત વીર્ય કબાન, ધર્મ ધ્યાન શુભ બાણ; જિં ક્ષપ-
કસેન સેના વળીણ. ૫. શુકલધ્યાન મમગેર, કર્મ કટક કીયો જેર;
જિં ક્ષમાવિજય જિન રાજવીણ. ૬.

૭. શ્રી સુપાસજિન સ્તવન.

દેહ ગેહ સોહાવિજો, મન દેહરાસર ખાસ; સોભાગી સાજના.

નિજ ગુણ રૂચિ સિંહાસને, થાપે દેવ સુપાસ. સોં ૧. સમક્ષિત
બારણે બાંધીએ, તોરણ મૈત્રીભાવ; સોં ગુણીજન ગુણ અનુમોદના,
સરસ સુવાસ બનાય. સોં ૨. કણ્ણ શીતળ જળ ભરે, સંવર
ભૂમી સમાર; સોં મધ્યસ્થ ભાવના મંડપે, રચનાટલીવના બાર.
સોં ૩. ચંદ્રોદય ધર્મ ધ્યાનનો, પંચાચાર ચિત્રામ; સોં ઉત્તરગુણ
આરાધના, ઝલકે મોતી દામ. સોં ૪. ઓરસીએ અમ્રમત્તા,
અનુભવ કેસર ઘોળ; સોં ક્ષયક શ્રેણી આરોહણ, પૂજના ભક્તિની
છોળ. સોં ૫. શુકલ ધ્યાનાનલ ધૂપીએ, ચારિત્ર મોહની ચૂરી; સોં
પ્રગટ અનંત ચતુષ્પતી, ધિમાવિજય જિન પૂરી. સોં ૬.

૮. શ્રી ચંદ્રપ્રભુજિન સ્તવન.

શ્રી ચંદ્રપ્રભુ જગદીશ દીપે, વિશ્વપાવન નાથરે;
નામ ઠવણા દ્રવ્ય ભાવે, કરત લોક સનાથરે શ્રીં ૧. નયરી
ચંદ્રાનના નામે, મહાસેન મહીકંતરે; રાણી લખમણા માત
જયે, નામ ચંદ્રપ્રભુ જ્યાતરે. શ્રીં ૨. નામ જાંશુલી મંત્ર જાપે,
પાપ વિપધર નાસરે; થાપના ત્રિહુ લોકમાંહી, પૂજતાં સુખવાસરે.
શ્રીં ૩. પાછલે ભવે પદ્મરાજ, યુગંધર મુનિ પાસરે; ગ્રહી સંયમ
યોગ સાધી, વૈજયંત નિવાસરે. શ્રીં ૪. ત્રિન અધિકા ત્રિશ સાગર,
પાળી પૂરણુ આયરે; પોસ માસે કૃષ્ણ બારસ, જનમીયા જિન-
રાયરે. શ્રીં ૫. ગેહવાસી પણુ ઉદાસી, ભોગવી વર રાજરે; દાન
વરસી દેઇ છઠ તપ, લહે વ્રત સામ્રાજ્યરે. શ્રીં ૬. ઘાતીયાં દળ
ચ્યાર ચૂરી, ચ્યાર મહાવ્રત સૈન્યરે; સમોસરણે ભાવ જિનવર, થયા
સિદ્ધ વરેણ્યરે. શ્રીં ૭. સર્વ ક્ષેત્રે સર્વ કાળે, જગત વત્સલ રૂપરે;
ક્ષમાવિજય જિનરાજ મહિમા, પ્રગટ પુણ્ય સરૂપરે. શ્રીં ૮.

૯. શ્રી સુવિધિજિન સ્તવન.

સુવિધિ જિન વળી વળી વિનતીજી, મીનતી કેતી કરાય; જગ-
ગુરૂ મોટીમમાં રહોજી, આતુર જન અઝગાય. સું ૧. નાયક નજર
માંડે નહીજી, પાયક કરે અરદાસ; જેહની પુઠે જે. સરજ્યાજી,
તેહને તેહની અસ. સું ૨. આપ અનંત મુખ ભોગવોજી, તેહને

અંસ દો મુજ, મિઠડું મહુ જણે દીઠડુંજી, અવર શું સાખીએ
તુજ. મું ૩. રચણ એક દેત રચણાયરેજી, ઉણિમ કાઈ ન થાય;
હાથીના મુખથી દાણો પડેજી, કીડીનું કુટુંબ વરતાય. મું ૪,
અંદ્રની ચદ્રિકા વિસ્તરેજી, અમૃતમા નહિ હાણ; દ્વમાવિજય જિન
લહરથીજી, જગ જિન લહત કલ્યાણ મું ૫

૧૦. શ્રી શીતલજન સ્તવન.

શીતલ જિન સહજનદી, થયો મોહની કર્મ નિકદી, પરજાથિ
ખુદિ નિવારી, પરણામિક લાવ અમારી. ૧. મનોહર મિત્ર એ પ્રભુ
સેવો, દુનિઆમાહિ દેવ ન એવો. વર દેવલનાણુ વિલાસી, અજ્ઞાન
તિમિર ભય નામી; જ્યો લોકાલોક પ્રકાશી, શુણ પન્નવ વન્તુ
વિલાસી. મં ૨. અક્ષયથિતિ અવ્યાપાધ, હાનાદિક લખિ અગાધ;
જેહુ શાશ્વત મુખનો સ્વામી, જડ ઇન્દ્રિય ભોગ વિરામી મં ૩.
જેહુ દેવનો દેવ કહાવે, યોગી શર જેહુને ધ્યાવે, જમુ આણુ સુર-
તર વેલી, મુનિ હૃદય આરામ ફેલી. મં ૪ જેહુની શીતલતા
મંગે, મુખ પ્રગટે અગોચરે, કોષાદિક તાપ અમાવે, જિન વિજયા-
ણુંદ સલાવે મં ૫

૧૧. શ્રી શ્રેયાંસજિન સ્તવન.

શ્રી શ્રેયાંસ જિણુદનીરે, મૂરતિ મુદર દેખી; લાગી મોહનીરે.
મધુકર માર્યો માલતીરે, બીજ રૂપ ઉવેખી. લાં ૧. આવળ
ફૂલ જાંઘ ફૂટડારે, નહિ શુણ પરિમલ લેશ; લાં વેશ બનાવે
દેવનોરે, તિહા ગ્યો પ્રેમ નિવેશ લાં ૨ એપરમાહિ પદ્મામનેરે,
મુખ શશિ સહજ પ્રસન્ન, લાં નયન પીયૂષ કચોલડારે, વિપય
વિકાર પ્રસન્ન લાં ૩ રાગદ્વેષ વિણ એકલોરે, ખડગી શૃંગ
ઉપમાન, લાં વિષ્ણુ પિતા વિષ્ણુ માવડીરે, વિષ્ણુમા વ્યાપી
જ્યાન લાં ૪. સૂતા ભગતા ઉઠતારે, ચાલતા કરતા કામ, લાં
જોલતાં ભેમતા માલજેરે, દ્વમાવિજય જિન નામ. લાં ૫.

૧૨. શ્રી વાસુપૂજ્યજિન સ્તવન.

આવો આવો મુજ મન મદિરે, સમરાણુ સમક્ષિ વાસહો,

મુષ્ટિ પંચાચાર બિછાવણા, પચરંગી રચના તાસહો. મું આં ૧.
 સિન્ન મૈત્રિભાવના, ગુણ મુદિતા તળાઈ ખાસહો; મું ઉપશમ
 ઉત્તર છદ બન્યો તિહાં, કરૂણા કુમુમ સુવાસહો. મું આં ૨.
 ચિરતા આસન આપશ્યું, તપ ટકિયા નિજ ગુણ લોગહો; મું શુચતા
 કેસર છાંટણાં, અનુભવ તબોળ સુરંગહો. મું આં ૩. ખાંતિ આમર
 વિંજશે, વળી મૃદુતા ઢોળે વાયહો; મું છત્ર ધરે રૂપતા સખી,
 નિર્લોભિ ઓળાંસે પાયહો. મું આં ૪. સત્ય સચિવને સોંપશ્યું,
 સેવા વિવેક સંચુતહો; મું આતમસત્તા શુદ્ધ ચેતના, પરણાવું આજ
 મુદ્દર્શહો. મું આં ૫. અરજ સુણિને આવિયા, જયાનંદન નિરુપમ દેહહો;
 મુ. ઓરછવ રંગ વધામણાં; થયાં ક્ષમાવિજય જિન ગેહ હો. મુ. આં ૬.

૧૩. શ્રી વિમલજિન સ્તવન.

વિમલ વિમલ ગુણ તાહરા, કહેવાયેહો કિમ એકણુ જીહ;
 જગજંતુ સન્નિપણે, તમુ જીવતહો અસંખ્યાતા દિહ. વિં ૧.
 સાયર શ્યાહી સંલવે, સવિ વસુધાહો કાગદ ઉપમાન; તરુ ગણુ
 લેખણુ કીજીયે, ન લિખાયે હો તુજ ભાસન માન. વિં ૨.
 લિખન કથન અભિલાખ્ય છે, અનંતગુણ હો નલિલાખ્ય પયથ્ય;
 કેવલનાણુ અનંતગુણો, કહવાનેહો કુણ હોય સમથ્ય. વિં ૩. રૂપી
 અરૂપી દ્રવ્યનાં, ત્રિહુ કાળનાહો પજ્જવ સમુદાય; પરણામીકતાએ
 પરિણમે, તુમ્હુ આનમાંહો સમકાળ સમાય. વિં ૪. કેવળ દંસણુ
 તિમ વળી, ગુણ બીજેહો શ્રાહક સામાન્ય; કરતા એક પણા થકી,
 ઉપયોગેહો સમયાંતર માન્ય. વિં ૫. સુર ગુણ સુખ પિંડિત કરી,
 કોઈ વર્જિતહો કરે વાર અનંત; તુમ્હુ ગુણ આવ્યા બાધને, અમં-
 તમેહો નવિ ભાગ આવંત. વિં ૬. દ્રવ્ય સાધર્મે માહરી, સહુ
 સત્તાહો ભાસન પરતીત; ફટક સયોગે શામળો, નિજ રૂપેહો
 ઉજવળ સુપવિત્ત. વિં ૭. ક્ષમાવિજય જિન સેવના, નિતુ કીજેહો
 જિમ પ્રગટે તેહ; સહજાનંદી ચેતના, ગુણી ગુણમાંહો રમે
 સાદિ અછેહ. વિં ૮.

૧૪. શ્રી અનંતજિન સ્તવન.

અનંત જિણુંદ મુષ્ટિંદ ઘનાધન ઉમહોરે, ઘનાધન ઉં સકળ

અયોકની છાંહિ સભર છાંહિ રહ્યોરે; સં છત્રત્રયી ચઉપાસ
ચલતાં વાહજારે, ચં ચંચળ ચોવીસ ચામર બગપરે ઉજળારે. બં
૧. ભામંડળની બ્યોતિ ઝળુકે વીજળારે, ઝં રત્નસિંહાસન ઈદ્ર-
ધનુષ શોભા મિલીરે; ધં ગુહિરો હુંહુહિ નાદ આકાશે પૂરતોરે,
આં ચૌવિહુ દેવનિદ્રાય મયૂર નચાવતોરે મં ૨. બહુ વિધિ ફૂલ
અમૂલ સુગંધિ વિસ્તરેરે, સું બાર પરખદા નયને સરસીયા ઠરેરે;
સં સુમશા નંદન વયણ સુધારસ વરસતોરે, સું લલિકા હૃદય ભૂ
પીઠ રોમાંચ અંકૂરતોરે. રોં ૩. ગણધર ગિરિવર શ્રૃંગશી પસરી
સુરસરીરે, પં નયગમ લંગ પ્રમાણ તરંગે પરવરીરે; તં ક્રોધ
દાવાનલ શાંતિથી શીતલ ગુણ વહેરે, શીં અશુભ કરમ ધન ધામ
સમાધિ સુખ લહેરે. સં ૪. વિકસિત સંયમ શ્રેણિ વિચિત્ર વના-
વળીરે, વિં આશ્રવ પંચ જવાસ કે મૂળ સંતતિ બળીરે; મૂં પ્રસર્યો
સુથ સુકાલ દુકાલ ગયો ટળીરે, દું ક્ષમાવિનય જિન સંપદ
વરપ ઋતુ દેજિ રે. વં ૫.

૧૫. શ્રી ધર્મનાથજિન સ્તવન.

મૂરતિ ધર્મ જિણંદની, સમતારસ પૂરી; અંતર દોષ અભાવથી,
બની કાંતી સુન્દરી. ૧. હું વારી ધર્મજિણંદની મૂરતિને મટકે.
હાસ્ય અરતિ રતિ અઅતા, લય રોડ દુગંછા; રાગ દ્વેષ અવિરતિ
નહિ, કામ નિદ્રા મિછા. હું ૨. દાનાદિક ગુણ અનુભવે, અંતરાય
અભાવે; વસ્તુ સ્વાભાવિક ધર્મને, કુણ ઉપમ આવે. હું ૩. પૂરણ
પેરમાનંદથી, પદમાસન વાળી; સાધ્ય સંપૂરણ નિપને, ન ધરે જપ-
મળી. હું ૪. અંગના ઉછંગે નહિ, હાથે હૃદયાર; ક્ષમાવિનય
જિનરાજની, સુદ્રા અવિકાર. હું ૫.

૧૬. શ્રી શાંતિજિન સ્તવન.

તું પારંગત તું પરમેસર, વાલા મારા તું પરમારથ વેદી; તું
પરમાંતમ તું પુરુષોત્તમ, તું અછેદી અવેદીરે. મનના મોહનીયા,
તાહુરી કીડી કામણુગારીરે; જગન્ના મોહનીયા. ૧. ચોગી અયોગી ભોગી
અભોગી, વાં તુંહીજ કામી અકામી; તુંહી અનાથ નાથ સંહુ

જગનો, આતમ સંપદ સમીરે. મં ૨. એક અસંખ્ય અનંત અનૂ-
ચર, વાં અકળ સકળ અવિનાશી; અરસ અવર્ણ અગંધ અક્ષરસી
તુંહિ અપાસિ અનાશીરે. મં ૩. સુખ પંકજ લમરી પરે અમરી,
વાં તુંહી સદા પ્રહાર્યારી; સમોસરણ લીલા અધિકારી, તુંહીજ
સંયમ ધારીરે. મં ૪. અચિરા નંદન અચરિજ એહી, વાં કહણીમાંહિ
ન આવે; ક્ષમા વિજય જિન વચણ સુધારસ, પીવેતેહિજ પાવેરે. મં ૨.

૧૭. શ્રી કુંથુનાથજિન સ્તવન.

કરુણા કુંથુ જિણુંદની, ત્રિભુવન મંડળ માંહિ; લલના. પરમેશ
પંથ કથ્યાણ કે, પ્રગટ ઉદ્યોત ઉછાડ. લલના ૦ કં ૧. સુરસત
તન ષટકાયને, રાખે અચરિજ રૂપ; લં ભાવ અહિંસક રૂપ તણો,
એ વ્યવહાર અનૂપ. લં કં ૨. દાધો દુષ્ટ વ્યંતરથકી, છાગ રહ્યો
પગ આય; લં પરમ કૃપાળ પ્રભુ મિલે, કહો કિમ અળગો થાય.
લં કં ૩. શાંત અનુમત વય તણો, લોકોત્તર આચાર; લં ઉદયિક
પણુ અરિહંતનો, ન ધરે વિપય વિકાર. લં કં ૪. અસંખ્ય પ્રદેશે
પરિણમે, અવ્યાખાધ અનંત; લં વાનગી અવની મંડલે, વિહારે
ઈતિ સમતંત. લં કં ૫. જગજંતુ જિનવર તણે, શરણે સિદ્ધિલહંત;
લં ક્ષમાવિજય જિન દેશના, જલધર પરે વરસંત. લં કં ૬.

૧૮. શ્રી અરનાથજિન સ્તવન.

અર જિનવર નમીએ નિજ ઘર રમીએ, છવનાં સાહિબણ;
પર પરણતી દમીએ નવી લમીએ ભવગહનમાં સાહિબણ. ૧.
ગયો કાલ અનંતો પ્રભુ અણુલહતો નિંદમાં; સાં મિથ્યામતિ
નીડો કીડો વિપયાલીંદમાં. સાં ૨. વર રમણી રૂપે લીનો દીનો
મૈથુને; સાં આશ્રવ લર લારી પાપ અંધારી. પૈથુને. સાં ૩.
થયો લાખ ચોરાશી ચોની વાસી મોહ વસે; સાં વરયો તૃષ્ણા
દાસી પુદ્ગલ આસી બહુ ધસે. સાં ૪. વિશ્વાનલ રાતો માને
માતો કૂકરો; સાં માયા વિષવેલી કરતો કેલી વાનરો. સાં ૫.
લોલાનલ દાધો ખાધો મમતા આપણી; સાં હાકિણુ પરે વળગી ન
રહે અળગી પાપણી. સાં ૬. લોકોદર દ્રેગે અરિયણ અંગે હેળયો;

સા. ભવિતવ્યતા અમરી સમરી નરભવ મેળવ્યો. સાં ૭. નાંવ કીજે ખામી અવસર પામી પુણ્યથી; સાં જ્ઞાનાવર્ણાદિ કર્મ મર્મ થિતીનું નથી. સાં ૮. સમ્યક્ત સદાગણુ ગુણુગણુ આગમ પામીને; સા. કહે ચેતના નારી ખ્યારી આતમ રામને. સાં ૯. કિમ તણ્યે લણ્યે ક્ષમાવિજય જિન નામને; સા. જે વાંછો અન્નપમ અક્ષય લીલા ધામને. સાં ૧૦.

૧૬. શ્રી મહિજિન સ્તવન.

મહિ જિનેસર ધર્મ તુમહારો, સાદી અનંત સ્વભાવણ; લોકા-લોક વિશેષાભાષણ, વ્યાનાવરણી અભાવણ. મં ૧. એક નિત્યને સમજો વ્યાપી, અવયવ વિષુ સામાન્યણ; ખીયાવરણ અભાવે દેખે, ઉપયોગાંતર માન્યણ. મં ૨. આતમ એક અસંખ્ય પ્રદેશી, અવ્યા-ખાધ અનંતણ; વેદની વિનાશે માયે, લોકે દ્રવ્ય મહંતણ. મં ૩. મોહની ક્ષયથી ક્ષાયક સમકિત, યથાખ્યાત ચારિત્રણ; વીતરાગતા રમણો આયુ, ક્ષય અક્ષય થિતિ નિત્યણ. મં ૪. પંચ દેહ અવ-ગાહના આકૃતિ, નામ વિભાવ અનૂપણ; વર્ણ ગંધ રસ ક્ષરસે વર્ણિત, અંતિદ્રિય સરૂપણ. મં ૫. અગુરુ લઘુ ગુણુ ગોત્ર અભાવે, નહી હુલુવા નહી ભારણ; અંતરાય વિજયથી દાનાદક-લખિધ તણો ભંડારણ. મં ૬. ચેતન સમતાયે મુજ સત્તા, પરખી પ્રભુપદ પામીણ; આરીસો કાટે અવરાણો, મળ નાસે નિજ ધામણ. મં ૭. સંમહનય જે આતમસત્તા, કરવા એવંભૂતણ; ક્ષમાવિજય જિન પદ અવલંબી, સુરનર મુનિપુહુતણ. મં ૮.

૨૦. શ્રી મુનિસુમતજિન સ્તવન.

જય જય મુનિસુમત જગદીશ, વરસે વાણી ગુણ પાંત્રીશ; વારે ઘાતી સુહતાદીશ, જેહથી પ્રગટેરે ગુણુ એકત્રીશરે. મુનિંદા. તુજ દેશના સુખ ખાણી, સુખ ખાણીરે મેં જાણીરે મુનિંદા. જેહથી લાજે સાકર પાણીરે મું એ તો ધર્મરાય પટશણીરે. મું ૧. એહનાં અંગ ઉપાંગ અનૂપ, એહનું મુખદું મંગળરૂપ; એતો નવ-રસ રંગ સરૂપ, એહનાં યગલાં રે પ્રભુમે ભપરે. મું ૨.

એ તો એક અનેક સ્વભાવ, એતો ભામે ભાવ વિભાવ; એતો ભોલે
 બહુ પ્રસ્તાવ, એતો ભંગીરે એ તો ભંગી સમ બનાયરે. મુ० ૩. એ
 તો નય ગર્ભિત અવદાત, એહનો તિર્થકર પદ તાત; એ ચઉ પુરુ-
 ધારથની માત, એહનાં સઘલાંરે એહનાં સઘલાં અર્થ છે જાતરે. મુ० ૪.
 એહનો ત્રિહું જગમાં ઉઘોત, છપે રવિ શશી દીપક જ્યોત; બીજા
 વાદીશ્રુત ખઘોત, એ તો તારેરે એ તો તારે જિમ જલ પોતરે.
 મુ० ૫. એહને ગણધર કરે શિશુગાર, એહને સેવે સહુ અણગાર;
 એહતો ધુરથી સદા પ્રદક્ષ્યાર, એ તો ત્રિપદીરે એ તો ત્રિપદીનેા
 વિસ્તારરે. મુ० ૬. એહથી જાતીનાં વૈર સમાય, બેસે વાઘલુ લેળી
 ગાય; આવે સુરદેવી સમુદાય, એહને ગાવેરે એહને ગાવે પાપ
 પલાયરે. મુ० ૭. એહને વાંછે નર ને નાર, એહથી નાસે કામ-
 વિકાર; એહથી ઘર ઘર મંગળ ચ્યાર, એ તો મુનિજિનરે મુનિ-
 જિન પ્રાણુ આધારરે. મુ० ૮.

૨૧. શ્રી નમિનાથ સ્તવન.

ખિજમતગારો ખાસો મૂકું ન પાસો, મુજને સમક્ષિત
 વાસો હો; વપ્રા રાણીના જાયા; સુરનર નાગિદે ગાયા, મોહન મહેર
 કરીજે; આશ ધરીને જે આયા અહોનિશ સેવે પાયા, તેહને દીજે દિલા-
 સાહો, વપ્રા રાણીના જાયા. મુ० મો० ૧. ઘર ઘર લટકી લાજ ગમાવે, તે
 સેવક કુણુ લેખે હો; વ૦ પતીત પાવન જગજીવન ઔપધી, સરિસ
 હરિસણુ ઉવેખેહો. વ૦ મુ० મો० ૨. કામ સનેહ દૃષ્ટી રાગને છોડી,
 શુણુરાગે રદ મંડીહો; વ૦ પ્રાણુ તજે પણુ પ્રીત ન છડે, તેહની
 કીર્તિ અખંડીહો. વ૦ મુ० મો० ૩. ક્ષેત્ર કાળાદિક કારણુ દાખી,
 મુજને શુ' લોળાવોહો; વ૦ પ્રણુત મહારી સાદ્ય તુમહારી, અવસર
 એહ બનાવોહો. વ૦ મુ० મો० ૪. ભુ જળ યોગે અંકુર શક્તિ,
 પ્રગટ એહ નહિ છાનોહો; વ૦ કામા વિજય જિન કરૂણા લહરી,
 અક્ષય લીલ ખજાનોહો. વ૦ મુ० મો० ૫.

૨૨. શ્રી નેમિનાથજિન સ્તવન.

તોરણુ આવી કંત, પાછા વળીયારે; મુજ કુરકે દાહિણુ અંગ,

તિલે અટકળીયારે. ૧ કુણુ જોશી જોયા જોશ, યુગલ કુણુ મિલિયારે;
 કુણુ અવગુણુ નીકા આજ, જિણુથી ટળીયારે ૨ જાઓ જાઓરે
 સહિરે ફર, ગાને છેડારે, પાનળીઓ શામળવાન, વાલિમ તેડારે.
 ૩. યાદવકુળ તિલક સમાન, એમ ન કીજોરે; એક હાસુ બીજી હાણી,
 કેમ ખમીજોરે. ૪. ઇંદા વાયે ઝઝ મમીર, વીજળી ઝળકેરે;
 બાપીઓ પીઠ પુકારે, હિયડું ચમકેરે ૫ ડર પાવે નાહુ સોર,
 નદીઓ માતીરે, ઘન ગર્જાવને જોર, ફાટે છાતીરે. ૬, હરિતાશ્રક
 પહુરિયા ભૂમિ, નવ રસ રંગેરે, બાવલીયા નવસર હાર, પ્રીતમ
 સંગેરે ૭. એ પૂર્વ કીધા પાપ, તાપે દાધીરે, પઠે આસુ ધાર
 સંવિધામ, વેલડી વાધીરે ૮ મુને ચઢાવી મેડુ શિય, પાડી હેઠીરે;
 કિમ સહવાયે મહારાય, વિરહ અગીઠીરે ૯ મુને પરણી પ્રાણ
 આધાર, સયમ લેજોરે, હું પતિમતા છુ ગ્વામી સાથી વસ-
 જોરે. ૧૦ એમ આઠ ભવારી પ્રીત, પીઠિયા પળશેરે, મુજ મનહ
 મનોરથ નાથ, પુરણુ ફળશેરે ૧૧. હવે ચ્યાર મહાવ્રત સાર,
 ચૂંદડી દીધીરે, રગીલી રાજુલ નારી, ગ્રેમે લીધીરે. ૧૨ મૈત્રાદિક
 ભાવના ચ્યાર, ધારી બાધીરે, દહી ધ્યાનાનળ સળગાયા, કર્મ
 ઉપાધિરે. ૧૩. થયો રત્નત્રયી કસાર, એકા ભાવેરે, આરોગે વર ને
 નારી, શુદ્ધ સ્વભાવેરે ૧૪. તણ ચચળતા ત્રિંદ યોગ, દપતિ મિળિ
 યારે; શ્રી હમાવિજય જિન નેમ, અનુભવ કળિયારે ૧૫

૨૩. શ્રી પાર્શ્વનાથજિન સ્તવન.

પરમ પુરુષ પરમાત્મા સાહિબજી, પુરીસાદાણી પાસ હો,
 શિવ સુખરા ભગર, થાસે વિનતી સાહિબજી. અવસર પામી
 ઓળગુ, સાં સફળ કરો અરદાસ હો શિં ૧. દોય નદન મોહુ બપરા,
 સાં તિલે કર્યો જગ ધ ધોળહો, શિં દ્રેષ કરિ રાગ કેહુસરી, સાં
 તેહના રાણા સોળહો. શિં ૨. મિથ્યા મુહતો આગળો, સાં કામ
 કટક સિરદારહો, શિં ત્રણુ રૂપ ધરી તેહ રમે, સાં હાસ્યાદિક
 પરિવાર હો. શિં ૩ મોહુ મહીપસ જોરથી, સાં જગ સઘળો થયો
 જોરહો, શિં હરિહર સુરનર સહુ નમ્યા, સાં જકડી કર્મની

ઘેર હો. શિં ભવતિથિ યોગતિ ચોકમાં, સાં લોક કરે પોકાર હો; શિં આપ ઉદાસ થઈ રહ્યા, સાં ઈમ કીમ રહેશે કાર હો. શિં ૫ ક્ષપકશ્રેણિરી ગજઘટા, સાં હલધરો અરિહંતહો; શિં નાથ ખડગ મુજ કર દીયો, સાં ક્ષણમાં કડ અરી હંત. મિં ૬. કરુણા નયણ કટાક્ષથી, સાં રિપુદળ હોએ વિસરાળહો; શિં ક્ષમાવિનય જિન સંપદા, સાં પ્રગટે આક્રમ્યાળહો. શિં ૭.

૨૪. શ્રી માહાવીરજિન સ્તવન.

વીર જિથુંદ જગત ઉપગારી, મિથ્યા ધામ નિવારીણ; દેશના અમૃતધારા વરસી, પર પરણતિ સવિ વારીણ. વીં ૧. પંચમ આરે જેહનો શાસન, દોય હનર ને ચ્યારણ; યુગ પ્રધાન સરીસર વહશે, સુવિહિત મુનિ આધારણ. વીં ૨. ઉત્તમ આચારજ મુનિ અજળ, ભાવક ભાવિકા અચ્છણ; લવણ જલધિમાંહિ મીઠા જલ, ખીવે સીંગીમચ્છણ. વીં ૩. દશ અછેરે દુષિત ભરતે, ખહુ મત ભેદ કરાણણ; જિન કેવળી પૂરવ ધર વિરહે, ક્ષણિ ધસમ પંચમ કાણણ. વીં ૪. તેહનો અહર નિવારણ મણી સમ, તુમ્હ આગમ તુજ ખિંબણ; નિશિ દીપક પ્રવહણ જિમ દરીએ, મરૂમાં મુરતરુ લુંબણ. વીં ૫. જૈનાગમ વક્તા ને શ્રોતા, સ્વાદ્વાદે શુચિ બોધણ; કળિકાળે પણ પ્રભુ તુમ્હ શાસન, વરતે છે અવિરોધણ. વીં ૬. મુદારે તો સુખમાંથી દુખમાં, અવસર પુણ્ય નિધાનણ; ક્ષમાવિનય જિન વીર સદાગમ, પામ્યો સિદ્ધિ નિદાનણ. વીં ૭.

૫૧. શ્રી ઉદયરતનજી કૃત ચોવિશી.

૧. શ્રી મહાવ્રહ્માવજિન સ્તવન.

‘ મહાવ્રહ્માવજિન નંદ માહરો, સ્વામી સાચોરો; શિવવધુની ચાહ કરે તો, એહને ચાચોરો. મં ૧. કેવલ કાચના કુંપા જેહવો, પિંડ કાચોરો; સત્ય સરૂપી સાહિબો એહને, રંગે રાચોરો. મં ૨. ચમરાજના મુખડા ઉપર, દેઈ તમાચોરો; અમર થઈ ઉદયરતન પ્રભુ શું, મિલી માચોરો. મં ૩. .

૨. શ્રી અજિતનાથજિન સ્તવન.

વિષયને વિસારી, વિજ્યાનંદ પદોરો; આનંદપદનો એ અધિ-

કારી, સુખનો કંદોરે. વિં ૧. નામ લેતાં જે નિશ્ચય દેહે, ભવનો દંદોરે; જનમ મરણ જરાને ટાળી, દુઃખનો દંદોરે. વિં ૨. જગજીવન જે જગ જયકારી, જગતીયંદોરે; ઉદયરત્ન પ્રભુ પર કૃપગારી, પરમાનંદોરે. વિં ૩.

૩. શ્રી સંભવનાથજિન સ્તવન.

દીન દયાકર દેવ; સંભવનાથ દીઠોરે; સાકર ને સુધા થકી પણ, લાગે મીઠોરે. દીં ૧. ક્રોધ રહ્યો ચંડાળની પરે, દ્વેષે ખીઠોરે; અસાન-રૂપ અંધકારનો હવે, વેગ નીઠોરે. દીં ૨. લક્ષી પરે લગવંત મુને, લગતે તૃઠોરે; ઉદય કહે માહુરે, આજ દૂધે મેહુ વઠોરે. દીં ૩.

૪. શ્રી અભિનંદનજિન સ્તવન.

સિદ્ધારથના સુતના પ્રેમે, પાપ પૂજેરે; દુનિયામાંહિ એહ સરિખો, દેવ ન ફૂળેરે. સિં ૧. મોહરાયની ફેાજ દેખી, કાં તુમે ધુળેરે; અભિનંદનની ઓઠે રહીને, ભેરે બુઝોરે. સિં ૨. શરણાગતનો એ અધિકારી, બુઝો બુઝોરે; ઉદય પ્રભુ શું મળી મનની, કરીયે ગુળેરે. સિં ૩.

૫. શ્રી સુમતિનાથજિન સ્તવન.

સુમતિકારી સુમતિવારૂ, સુમતિ સેવોરે; કુમતિનું જે મૂલ કાપે, દેવ દેવોરે. સું ૧. લવજંજીરનાં બંધ દે લાગી, દેખતાં એવોરે; દરસન તેહનું દેખવા મુહને, લાગી ટેવોરે. સું ૨. કોડિ સુમંગલકારી સુમંગલા-સુત એહવોરે; ઉદય પ્રભુ એ મુજશે મહોરે, માની લેવોરે. સું ૩.

૬. શ્રી પદ્મપ્રભુજિન સ્તવન.

લાલ જસદના ફૂલ સો વારૂં, વાન દેહનોરે; ભુવન મોહન પદ્મ પ્રભુ, નામ જેહનોરે. લાં ૧. બોધબીજ વધારવા જેમ, ગુણ મેહનોરે; મન વચન કાયા કરી હું, દાસ તેહનોરે. લાં ૨. ચંદ ચંદોર પરે તુજને ચહું, બાંધ્યો નેહનોરે; ઉદયરત્ન કહે મુજ પ્રભુ, એ છે નગીનોરે. લાં ૩.

૭. શ્રી સુપાર્શ્વજિન સ્તવન.

સુપાસજી તાહરૂં મુખડું નેતાં, રંગભીનોરે; જાણે પંકજની

ખાંખડી ઉપર, ભમર લીનોરે. સું ૧. હેત ધરી મેં તાહરે હાથે,
દિલ્લ દીનોરે; મનડા માંહિ આવે તું મોહન, મેહલી કીનોરે. સું ૨.
દેવ બીજે હું કોઈ ન દેખું, તુંજ સમીનોરે, ઉદયરત્ન કહે મુંજ
પ્રભુ, એ છે નગીનોરે. સું ૩.

૮. શ્રી ચંદ્રપ્રભુજિન સ્તવન.

ચંદ્રપ્રભુના મુખની સોહે, કાંતિ સારીરે; કોહિ ચંદ્રમા
નાખું વારી, હું બલિહારીરે. ચં ૧. શ્વેત રંજતસી જ્યોતિ
ભિરાજે, તનની તાહરીરે; આશક થઈ તે ઉપર ભમે, આંખડી
માહરીરે. ચં ૨. ભાવ ધરી તુજને ભેટે બે, નર ને નારીરે;
ઉદયરત્ન પ્રભુ પાર ઉતારે, ભવજલ તારીરે. ચં ૩.

૯. શ્રી સુવિધિજિન સ્તવન.

સુવિધિ સાહિબ શું મજ માહરું, થયું મગનરે; જિહાં જોઈ
તિહાં તુજને દેખું, લાગી લગનરે. સું ૧. મનડામાં જિમ મોર
ઈચ્છે, ગાજે ગગનરે; ચિતડામાં જિમ કોયલ ચાહે, માસ ફગનરે.
સું ૨. એહવી તુજ શું આસકી મુને, ભરું ડગન રે; જોર જસ
ફેજનો તું, એક ડગનરે. સુવિધિ ૩. પંચ ઈંદ્ર રૂપ યુનો જે, કરીય
નગનરે; ઉદયરત્ન પ્રભુ મિલી તેશું, ખાય સોગનરે. સું ૪.

૧૦. શ્રી શીતલનાથજિન સ્તવન.

શીતલ શીતલનાથ સેવો, ગર્વ ગાળીરે; ભવ દાવાનળ ભંજવાને,
મેઘમાળીરે. શી ૧. આશ્રવ રૂંધી એક ખુદ્ધિ, આસન વાળીરે;
ધ્યાન એહનું મનમાં ધરા, લેઈ તાળીરે. શી ૨. કામને બાળી
કેધને ટાળી, રાગને ગાળીરે; ઉદય પ્રભુનું ધ્યાન ધરતાં, નિત
દીવાળીરે. શી ૩.

૧૧. શ્રી શ્રેયાંસનાથજિન સ્તવન.

મૂરતિ જોતાં શ્રેયાંસની માહરું, મનડું મોહરું; ભાવે ભેટતાં
લવના હુંખનું, ખાંખણ ખોયુંરે. મૂં ૧. નાથજી માહરી નેહની
નિજરે, સાહમું જોયુંરે; મહિર લહિ માહારાજની; મેં તો, પાપ

ાયુરે. મૃં ૨. શુદ્ધ સમકિત રૂપ શિવનું, બીજ બોલુરે; ઉદય-
ત્ન પ્રભુ પામતાં ભાગ્ય, અધિક સોલુરે. મૃં ૩.

૧૨. શ્રી વાસુપ્રભ્યજિન સ્તવન.

જૂઓ જૂઓરે જયાનંદ જોતાં, હર્ષ થયોરે; સુરગરૂ પણ
પાર ન પામે, ન જાય કહ્યોરે. જૂં ૧. ભવ અટવીમાં ભમતાં બહુ,
તજ ગયોરે; કોઈ પુણ્ય કલ્સોલથી અવસર મેં, આજ લહ્યોરે. જૂં ૨.
શ્રી વાસુપ્રભ્યને વાંદતાં મધજો, દુઃખ લહ્યોરે; ઉદયત્ન પ્રભુ
મંગી કરીને, પાંહિ અહ્યોરે જૂં ૩.

૧૩. શ્રી વિમલનાથજિન સ્તવન.

વિમલ તાહરૂં રૂપ જોતાં, રહિ લાગીરે; દુઃખડાં ગયાં વિસરી
ને ભૂખડી ભાગીરે. વિં ૧. કુમતિયે માહરી કેડ તજી, સુમતિ
મગીરે; કોધ માન માયા લોભે, શિખ માગીરે. વિં ૨. પંચ
વિપથ વિકારનો હવે, થયો ત્યાગીરે; ઉદયત્ન કહે આજથી, હું તો
તાહરો રાગીરે. વિં ૩.

૧૪. શ્રી અનંતજિન સ્તવન.

અનંત તાહરા મુખડા ઉપર, વારી જાઉરે; મુગતિની મુને મોજ
દીજે, ગુણ જાઉરે. અં ૧. એક રસો હું તલસું તુને, ધ્યાન ધ્યાઉરે;
તુજ મિલવાને કારણ તાહરો, દાસ થાઉરે. અં ૨. ભજન
તાહરો ભવો ભવે, ચિત્તમાં આહુરે; ઉદયત્ન પ્રભુ જો મિલે તો,
છેડો સાહુરે. અં ૩.

૧૫. શ્રી ધર્મનાથજિન સ્તવન.

વારૂરે વાહલા વારૂ તું તો, મેં દિલ વાહીરે; મુજને મોહ
લગાડયો પોતે, બેપરવાહીરે. વાં ૧. હવે હું હઠ લેઈ જોડો, અરણ્ય
આહીરે; કેઈ પેરે મ્હેલાવયો કહોને, હો બતાઈરે. વાં ૨. કેડ ગમે
જો તુજશું, કડું ગહિલાઈરે; તોં પણ તું પ્રભુ ધર્મ ધારી, લ્યો
નિવાહીરે. વાં ૩. તું તાહરા અધિકાર સાહમું, જોને આહીરે;
ઉદય પ્રભુ ગુનહીનને તારતાં, છે વડાઈરે. વાં ૪.

૧૬. શ્રી શાંતિનાથજિન સ્તવન.

પોસહમાં પારેવઠે રાખ્યો, શરણ લેઈરે; તન સારે વાડ્યો

અભય-દાન દેધરે. પોં ૧. અનાથ જીવનો નાથ કહાવે, ગુણનો ગેહીરે; તો મુજને પ્રભુ તારતાં કહો, એ વાત કેહીરે. પોં ૨. ગરીબ નિવાજ તું ગિરિઓ સાહિબ, શાંતિ સનેહીરે; ઉદયરત્ન પ્રભુ તુજ શું ખાંધી, પ્રીત અછેહીરે. પોં ૩.

૧૭. શ્રી કુંથુનાથજિન સ્તવન.

વાઇ વાઇરે અમરી વીણ વાજે, મૃદંગ રણકેરે; ઠમક પાય વિધુવા ઠમકે, ભેરી ભણકેરે. વાં ૧. ધમ ધમ ધમ ધુધરી ધમકે, ઝાંઝરી ઝમકેરે; નૃત્ય કરતી દેવાંગના જાણે, દામની દમકેરે. વાં ૨. દો દો કિદો ફુંદલિ વાજે, ચૂડી ખલકેરે; ફૂંદી લેતાં ફૂંદીતી ફરકે, ઝાલ ઝખ્કેરે. વાં ૩. કુંથુ આગે ધમ નાચ નાચે, ચાલને ચમકેરે; ઉદય પ્રભુ ખોધ ખીજ આપે, ઢાલને દમકેરે. વાં ૪.

૧૮. શ્રી અરનાથજિન સ્તવન.

અરનાથ તાહરી આંખડીયે મુજ, કામણ કીધુરે; એક દહેજમાં મનડું માહરું, હરી લીધુરે. અં ૧. તુજ નયણે વચણે માહરે, અમૃત પીધુરે; જન્મ જરાતું જોર લાગ્યું, કાજ સીધુરે. અં ૨. દુર્ગતિનાં સરવે દુઃખનું હવે, દ્વાર દીધુરે; ઉદયરત્ન પ્રભુ શિવ-પથનું મેં, સંખલ લીધુરે. અં ૩.

૧૯. શ્રી મલ્લિનાથજિન સ્તવન.

તુજ સરીખો પ્રભુ તુંજ દીસે, જોતાં ઘરમાંરે; અવર દેવ કુણ એહવો ખલીયો, હરિ હરમાંરે. તું ૧. તાહરા અંગનો લટકો મટકો, નારી નરમાંરે; મહીમ'ડલમાં કોઈ ન આવે, માહરા હરમાંરે. તું ૨. મલ્લિજિન આવીને માહરા, મનમંદિરમાંરે; ઉદયરત્ન પ્રભુ આવી વસો, તું નિજરમાંરે. તું ૩.

૨૦. શ્રી મુનિસુમતસ્વામીજિન સ્તવન.

મુનિસુમત મહારાજ માહરા, મનનો વાસીરે; આશા દાસી કરીને થયો, તું ઉદાસીરે. મું ૧. મુક્તિ વિલાસી તું અવિનાશી, ભવની કાંસીરે; ભજીને ભગવંત થયો તું, સહજ વિલાસીરે. મું ૨. ઔદ રાજ પ્રમાણ લોકાલોક પ્રકાશીરે; ઉદયરત્ન પ્રભુ અંતરભામી, જ્યોતિ વિકાસીરે. મું ૩.

૨૧. શ્રી નમિનાથજિન સ્તવન.

નમિ નિરંજન નાથ નિર્મલ, ધરું ધ્યાનેરે; સુંદર જેહનો
રૂપ સોહો, સોવન વાનેરે. નં ૧. વેળ તાહરા હું સુણવા રસીયો,
એક તાનેરે; નેણ માહરાં રહ્યા છે તરસી, નિરખવાનેરે. નં ૨. એક
પક્ક ને રહસ્ય પામું, કોઈક થાનેરે; હું તું અંતરમેં હુળી મળું,
અભેદ જ્ઞાનેરે. નં ૩. આઠ પહોર હું તુજ આરાધું, ગાવું ગાનેરે;
ઉદયરત્ન પ્રભુ નિહાલ કીજે, બોધિદાનેરે. નં ૪.

૨૨. શ્રી નેમીનાથજિન સ્તવન.

બોલ બોલેરે પ્રોતમ મુજશું બોલ, મહેલી આટોરે; પગલે
પગલે પીઠે મુજને, પ્રેમનો કાંટોરે. બો ૧. રાજેમતી કહે છોડ
છત્રીલા, મનનો ગાઠોરે; જિહાં ગાઠો તિહાં રસ નહિ જિમ, શેલડી
માંઠોરે. બો ૨. નવ લવનો મુને આપને નેમણ, નેહનો આટોરે;
ધોયો કિમ ધોવાય જાવણ, પ્રીતનો છાંટોરે. બો ૩. નેમ રાજુલ
બે મુગતિ પોહતાં, વિરહ નાઠોરે; ઉદયરત્ન કહે આપને
સ્વામી, લવનો કાંઠોરે. બો ૪.

૨૩. શ્રી પાર્શ્વનાથજિન સ્તવન.

ચાલ ચાલરે કુમર ચાલ તાહરી, ચાલ ગમેરે; તુજ દીઠડા
વિના મીઠડા માહરા, પ્રાણુ લમેરે. ચા ૧. બોળા માંહિ પડતું
મેહલે, રીસે દમેરે; માવડી વિના આવડું ખુંદું, કુણુ ખમેરે. ચા ૨.
માતા વામા કહે મુખડું જોતાં, દુખડાં શમેરે; લજિ લજિ ઉદય-
રત્ન પ્રભુ, તુજને નમેરે. ચા ૩.

૨૪. શ્રી મહાવીરજિન સ્તવન.

આવ આવરે માહરા મનડા માહે, તું છેવ્યારોરે; હરિહરા-
દિક દેવ ફંતી, હું છું ન્યારોરે. ચા ૧. અહો મહાવીર ગંભીર
તું તો, નાથ માહરોરે; હું નમું તુને ગમે મુને, સાથ તાહરોરે.
ચા ૨. આહી સાહીરે મીઠડા હાથ માહરા, વૈરી વારોરે; દે દે રે
દર્શન દેવ મુને, દે ને લારોરે. ચા ૩. તું વિના ત્રિલોકમેં
કેહનો, નથી ચારોરે; સંસાર પારાવારનો સ્વામી, આપને આરોરે.

આ૦ ૪. ઉદયરત્ન પ્રભુ જગમેં જોતાં તું છે તારોરે; તાર તાર રે
મુને તાર તું, સંસાર અસારોરે. આ૦ ૫.

પર. સ્નાત્ર તથા પૂજા વિભાગ

સ્નાત્ર ભણાવવામાં જરૂર પડેલી ચીજોના દોહા

ત્રણ બાજેઠાં, સિંહાસને, થાપી કળશો, થાળ; ચામર, દર્પણ
ઘંટને, આરતી, મંગળ, સાર. ૧. વાળાકુંચી, કેસરે, પાણી, અંગ
પખાળ; અંગલુહણા, દુધ, દહીં, અને ઘી, સાકર, સોહાય. ૨. નાડા-
છડી, કંકુ, લઈ, ચોખા, મીઠું, ધાર; માટી, પણ આગે ધરી,
શ્રીફળ, કપૂર, ઉત્તસ. ૩. રૂપાનાણું મેળવી, પુલ, ધુપ, મનોહાર; બે
પૈસા, મૂકીને, અંદરવો, સોભાવ. ૪. તોરણ, પંખો, ફેરવી, અગ્નિ,
દીપક ધાર; ફાનસ, પણ સાથે લઈ, લાવધરો મનોહાર. ૫. એમ
ચોત્રીશ વસ્તુથી, જે કરશે આ. સ્નાત્ર, પામે સુખ સંસારના, ફળશે
વાંછીત આશ. ૬.

શ્રી સ્નાત્ર પૂજાની વિધિ.

પ્રથમ ત્રણ ગઢને બદલે ત્રણ બાજેઠાં મૂકીને ઉપલા બાજેઠાંને
મધ્યભાગે કેશર (કુંકુમ)નો સાથીઓ કરવો, અને તેના આગળ
કેશર (કુંકુમ)ના સાથીઆ ચાર કરીને ઉપર અક્ષત નાંખવા તથા
ફળ મૂકવાં, વચલા સાથીઆ ઉપર રૂપાનાણું મૂકવું, અને ચારે
સાથીઆ ઉપર કલશો નાડાછડી બાંધી સ્થાપવા. તેમાં પંચામૃત
કરી જલ ભરવું, તથા વચલા સાથીઆ ઉપર થાળ મૂકી કેશરનો
સાથીઓ કરી અક્ષત નાંખી ફળ મૂકી નવકાર ત્રણ ગણી પ્રભુને
પધરાવવા. પછી બે સ્નાત્રીઆઓને ઊભા રાખીને ત્રણ નવકાર
ગણાવવા. પછી પ્રભુના જમણા પગના અંગુઠે કળશમાંથી જલ
રેડવું, અને અંગલુહણાં ત્રણ કરવાં. પછી કેશરથી પૂજા કરી હાથ
ધૂપીને સ્નાત્રીઆના જમણા હાથમાં કેશરનો ચાંડલો કરવો, પછી
કુસુમાંજલિ (ફૂલ) હોય તે હાથમાં આપવાં. પ્રતિમાજીની જમણી
બાજુએ પ્રતિમાજીની નાસિકા સુધી ઉંચો ઘીનો દીવો મૂકવો.
પછી નીચે પ્રમાણે કહેવું.

૫૩. પંડિત શ્રી દેવચંદ્રજી સ્નાન પૂજા

ઢાલ પહેલી

ચઉતિમે અષ્ટમય જ્યોત્, પયનાતિસય જ્યુત્; સો પરમેશ્વર
 દેખી ભવિ, સિંહાસણ સપત્તિ (ઢાલ) સિંહાસણ ભેઠા જગભાણ,
 દેખી ભવિક જન ગુણ મણિ ખાણ; જે દીઠિ તુજ નિરમલ નાણ,
 લહિએ પરમ મહોદય ઠાણ, કુસુમાંજલિ મેલો આદિ જિણુંદા. તોરા
 ચરણ કમલ સેવે ચોસઠ ઇંદા. ૧. (ગાથા) જે નિયગુણ પગજવ
 રમ્યો, તસુ અનુભવ એગંત; સુહુ પુગલ આરોપતા, જેતસુ રંગ
 નિરંત. ૨. (ઢાલ) જે નિજ આતમ ગુણ આણુદી, પુગલ સંગે
 જેહુ અદંદી; જે પરમેશ્વર નિજ પદ લીન, પૂજો પ્રણમો ભવ્ય
 અદીન; કુસુમાંજલિ મેલો શાંતિ જિણુંદા. તોરાં ૨. (ગાથા)
 નિમ્મલ નાણ પયાસકર, નિમ્મલ ગુણ સપત્ત; નિમ્મલ ધમ્મેશ્વરેસ
 કર, મો પરમપા ધન્ન. ૩. (ઢાલ) લોકલોક પ્રકાશ નાણી, ભવિ-
 જન તારણ જેહુની વાણી; પરમાનંદ તણી નીશાણી, તસુ ભગતે
 મુજ મતિ ઠહરાણી; કુસુમાંજલિ મેલો નેમિ જિણુંદા. તોરાં ૩.
 (ગાથા) જે સિઝા સિઝીતિ જે, સિઝી સતિ અણુંત; જસુ આલંબન
 ઠવિય મણ, સો સેવો અરિહંત. (ઢાલ) શિવ સુખ કારણ જે
 ત્રિકાલે, સમચરિણમે જગત નિહાલે; ઉત્તમ સાધન માર્ગ દેખાડે,
 ઇંદ્રાદ્રિકજસુ ચરણ પખાલે; કુસુમાંજલિ મેલો પાસ જિણુંદા. તોરાં ૪
 (ગાથા) સમદિહી દેસ જય, સાહુ સાહુણી સાર; આચારિજ ઉવગાય
 મુણિ, જે નિમ્મલ આધાર. (ઢાલ) ચઉવિહુ સઘે જે મન ધાર્યું
 મોક્ષ તણું કારણ નિરધાર્યું; વિવિહુ કુસુમ વર ભતિ ગહેવી,
 તસુ ચરણે પ્રણમંત ઠવેવી; કુસુમાંજલિ મેલો વીર જણુંદા. તોરાં
 ૬ (વસ્તુઇંદ) સયલ જિનવર સયલ જિનવર, નમિય મનરંગ;
 કલ્લાણ કવિહિ સંઠવિય, કરિણ ધમ્મ સુપવિત્ત; સુંદર સય
 ઇગલસત્તરિ તિથ્યકર, ઇગ સમય વિરહંતિ મહીયલ; ચવણ સમય
 ઇગવીસ જિણ, જમ્મ સમય ઇગવીસ; ભત્તિય ભાવે પૂજ્યા, કરો
 સંઘ સુજગીસ. ૧.

ઢાલ બીલ

ભવ ત્રીજે સમકિત ગુણ રમ્યા, જિનલકિત પ્રમુખ ગુણ
પરિણમ્યા; તણ ઇંદ્રિય સુખ આસંશના, કરી સ્થાનક વીશની
સેવના. ૧. અતિ રાગ પ્રશસ્ત પ્રભાવતા, મન ભાવના એહવી
ભાવતા; સવિ જીવ કરૂં શાસન રસી, ઇસી ભાવદયા મન
ઉલ્લસી. ૨. લહી પરિણામ એહવું લહું, નિપજાવી જિનપદ
નિર્મલું; આશુ ખંધ વચે એક ભવ કરી, અધ્યા સંવેગે તે ચિર
ધરી. ૩. ત્યાંથી અવિચ લહે નરભવ ઉદાર, ભરતે તેમ ઔરવતેજ
સાર; મહાવિદેહે વિજયે વર પ્રધાન, મધ્ય ખડે અમતરે
જિન નિધાન. ૪.

ઢાલ ત્રીલ

પુણ્યે સુપનાહ દેખે, મન માંહે હર્ષ વિશેષે; ગજવર
ઉત્પલ સુંદર, નિર્મલ વૃષભ મનોહર. ૧. નિર્ભય કેસરી સિંહ,
લક્ષ્મી અતિહી અખીહી; અનુપમ ફૂલની માલ, નિર્મલ શશિ
સુકોમલ. ૨. તેજે તરણી અતિ દીપે, ઇંદ્ર ધ્વજ જગજીપે; પૂરણ
કલશ પડુર, પદ સરોવર પુર. ૩. અચ્ચારમે રચણાયર, દેખે માતા
ગુણ સાયર; બારમે ભુવન વિમાન, તેરમે અનુપમ રત્ન નિધાન. ૪.
અગ્નિશિખા નિધુર્મ, દેખે માતાજી અનોપમ; હરખી રાયને ભાસે,
રાજ અરથ પ્રકાશે. ૫. જગપતિ જિનવર સુખકર, હોશે પુત્ર
મનોહર; ઇંદ્રાદિક જસુ નમશે, સકલ મનોરથ ફેલશે. ૬. (વસ્તુ
છંદ) પુણ્યઉદય પુણ્યઉદય ઉપજ જિનનાહ, માતા તવ રચણી સમે;
દેખી સુખન હરખંતી જાગીય, સુપન કહી નિજ કંતને; સુખન
અરથ સાંભલો સોભાગીય, ત્રિભુવન તિલક મહાગુણી; હોશે પુત્ર
નિધાન, ઇંદ્રાદિક જસુ પાય નમી, કરશે સિદ્ધિ વિધાન. ૧.

ઢાલ ચોથી

સોહમપતિ આસન કંપીઓ, દેખ અવધિ મન આણંદીયો એ;
નિજ આતમ નિર્મલ કરણ કામ, ભવજલ તારણ પ્રગટયો અહાજ. ૧.
ભવઅડવી પારગ સથવાહ, કેવલનાણાધિ ગુણ અગાહ; શિવ

સાધન ગુણ અંકુશ જેહુ, કાલણ ઉલટયો આચાદિ મેહુ. ૨.
 હરખે વિકસી તવ રામરાય, વલયાદિકમાં નિજ તનુ ન માય;
 સિંહાસનથી ઉડયો સુરિદ, પ્રણમતો જિન આનંદ કંદ. ૩. મગ
 અડ પય માહુમો આવી તથ્ય, કરી અંજલિમય પ્રણમીય મથ્ય;
 મુખે ભાખે એ દાણ આજ માર, તિયલોય પહુ દીઠો ઉદાર. ૪.
 રે રે નિમુણો સુર લોય દેવ, વિષયાનલ તાપિત તુમ સવેવ; તમુ
 શાંતિ કરણ જલધર સમાન, મિથ્યા વિષ ચુરણ ગરુડવાન. ૫.
 તે દેવ સકલ તારણ સમથ્ય, પ્રગટયો તસ પ્રણમી હુવો સનથ્ય;
 એમ જાંપી શક્ત સ્તવ કરેવિ, તવ દેવ દેવી હરખે સુણેવિ. ૬.
 ગાયે તવ રંભા ગીત ગાન, સુરલોક હુવો મંગલ નિધાન; નરસેત્રે
 આ રજવંસ કામ, જિનરાજ વધે સુર હર્ષ ધામ. ૭. પિતા માતા
 ધરે ઓચ્છવ અશેષ, જિનશાસન મંગલ અતિ વિશેષ; સુરપતિ
 દેવાદિક હર્ષ સંગ, અંયમ અર્થિ જનને ઉમંગ. ૮. શુભ વેલા
 લગને તીર્થ નાથ, જનમ્યા ઇંદ્રાદિક હર્ષ સાય; સુખ પામ્યા
 ત્રિભુવન સર્વ જીવ, વધાર્ધ વધાર્ધ થઈ અતીવ. ૯.

કાલ પાંચમી

શ્રી તીર્થપ્રાપ્તિનું કલશ મન્નન, ગાઇએ સુખકાર, નરખિત્ત
 મંડણ હુહ વિહંડણ, ભવિકે મન આધાર; તિહાં રાવ રાણા હર્ષ
 ઓચ્છવ, થયો જગ જયકાર, દિશિ કુમરી અવધિ વિશેષ જાણી,
 લલ્લો હર્ષ અપાર. ૧. નિય અમર અમરી સંગ કુમરી,
 ગાવતી ગુણ છંદ, જિન જનની પાસે આવી પોહોતી, ગહુગહુતી
 આણુંદ; હે માય ! તે જિનરાજ જાણો, શુચિ વધાયો રમ્મ, અમ
 જમ્મ નિર્મલ કરણ કારણ, કરીશ સુધકમ્મ. ૨. તિહાં ભૂમિ શોધન દીપ
 દર્પણ, વાય વીજણ ધાર, તિહાં કરીય કદલીગેહુ જિનવર, જનની
 મન્નનકાર; વરરાખડી જિન પાણિ ખાંધી, દીએ એમ આશીય,
 ભુગં કોડા કોડિ ચિરંજીવો, ધર્મ દાયક ઇશ. ૩.

કાલ છઠી

જિન રચણીજી, ઉજ્જવલતા ધરે, શુભ લગ્નેજી,

જ્યોતિષ ચક્ર તે સંચરે, જિન જનમ્યાંજી, જેણે અવસર માતા
 ઘરે, તેણે અવસરજી, ધંદ્રાસન પણ થરહરે. (ત્રાટક) થરહરે આસન
 ધંદ્ર ચિંતે, કોણ અવસર એ બન્યો, જિન જન્મ ઉત્સવ કાલ
 જાણી, અતિહી આનંદ ઉપન્યો; જિન સિદ્ધિ સપતિ હેતુ જિનવર,
 જાણી ભગતે ઉમઘો, વિકસિત વદન પ્રમોદ વધતે, દેવનાયક ગહ-
 ગઘો ૧. (દાલ) તવ સુરપતિ જી, ઘંટા નાદ કરાવ એ, સુન્દોકે જી,
 ઘોષણા એહ દેવગવ એ; નરસેત્રે જી, જિનવર જન્મ હુએ અછે,
 તમુ ભગતે જી, સુરપતિ મહિર ગિરિ ગચ્છે (ત્રાટક) ગચ્છેતિ મહર
 શિખર ઉપર, ભુવન જીવન જિન તણો, જિન જન્મ ઉત્સવ કરણ
 કારણ, આવજો મવિ સુરગણો; તુમ શુદ્ધ સમક્રિત થાશે નિર્મલ,
 દેવાધિદેવ નિહાલતાં, આપણા પાતક સર્વ બશે, નાથ ચરણ પખાલતા
 ૨. (દાલ) એમ સાભલી જી, સુરવર કોડિ બહુ મલી, જિન વંદનજી,
 મહરગિરિ સામા ચલી; સોહમપતિ જી, જિનજનની ધરે આવિયા,
 જિન માતાજી, વંદી સ્વામી વધાવિયા. (ત્રાટક) વધાવિયા જિન હર્ષ
 બહુલે, ધન્ય હું કૃત પુણ્ય એ, ત્રૈલોક્ય નાયક દેવ દીઠો, મુજ
 સમો કોણ અન્ય એ, હે જગત જનની! પુત્ર તુમચો, મેરૂ મજ્જન
 વર કરી, ઉત્સગ તુમચે વલીય થાપીશ, આતમા પુણ્યે ભરી. ૩.
 (દાલ) સુર નાયકજી, જિન નિજકર કમલે ઠંયા, પંથ રૂપેજી, અતિશે
 મહિમાએ સ્તવ્યા, નાટકવિધિજી, તવ બત્રીશ આગલ વહે, સુર કોડિજી,
 જિન દર્શનને ઉમહે (ત્રાટક) સુર કોડા કોડિ નાચતી વલી, નાથ શુચિ
 ગુણ ગાવતી, અપ્સરા કોડી હાથ જોડી, હાવ ભાવ દેખાવતી; જ્યો
 જ્યો તું જિનરાજ જગગુરૂ, એમ દે આશીષ એ, અમ્હ ત્રાણ
 શરણ આધાર જીવન, એક તુ જગદીશ એ. ૪ (દાલ) સુર ગિરિવર
 જી, પાંડુક વનમે ચિહું દિશે, ગિરિ શૈલ પર જી, સિહાસન સાસથ
 વસે, તિહા આણી જી, શકે જિન ખોલે ગ્રહા, ચોસઠે જી, તિહા
 સુરપતિ આવી રહ્યા. (ત્રાટક) આવિયા સુરપતિ સર્વ ભગતે, કલશ
 શ્રેણિ બનાવ એ, સિદ્ધાર્થ પમુહા તીર્થ ઔષધિ, સર્વ વસ્તુ અણાવ
 એ; અચુ અપનિ તિહા હુકમ કીનો, દેવ કોડા કોડિને, જિન મજ્જ
 નારથ નિર લાવો, સર્વે સુર કર જોડીને ૫

દાલ સાતમી

આત્મસાધન રસી દેવકોડી હાહી, ઉલ્લસીને ધસી ખીરસાગર
દિશી; પઉમદ્દહ આદિદ્દહ ગંગપમુહા નર્મ, તીર્થજલ અમલ લેવા
ભાણી તે ગર્મ. ૧. ભતિ અડ કલશ કરી સહુત્ર અઘોતરા, છત્ર
આમર સિંહાસણ શુભતરા; ઉપગરણ પુષ્ક ચંગેરિ પમુહા સવે,
આગમે ભાખિયા તેમ આણી ઠવે. ૨. તીર્થજલ ભવિય કર કલશ
કરી દેવતા, ગાવતા ધર્મ ઉત્તતિ રેતા; તિરિય નર અમરને હુર્ષ
ઉપભવતા, ધન્ય અમ્હુ શક્તિ શુચિ ભક્તિ એમ ભાવતા. ૩.
સમક્તિ ખીજ નિજ આત્મ આરોપતા, કલશ પાણી મિથે ભક્તિજલ
સીંચતા; મેરૂ સિંહરોસરે સર્વ આવ્યા વહી; શક ઉત્સંગ જિન
દેખી મન ગહગહી. ૪. (વસ્તુ છંદ) હહો દેવા હહો દેવા, અણાઈકાલો,
અદિઈ પુન્વે; તિલોય તારણો તિલોય ગંધુ, મિચ્છતા મોહ વિદ્વં-
સણો; અણાઈ તિણહા વિણાસણો, દેવાહિ દેવો દીઠ્યોહિય કામેહિં.
૫. એમ પલણુંત વણુ ભવણુ જોઈસરા, દેવ વેમાણિયા ભત્તિ
ધમ્માયરા; કેવિ કપ્પક્રિયા કેવિ મિત્તાણુગા, કેવિ વર રમણિ વયણુણુ
અઈ ઉચ્છગા. ૬. (વસ્તુ છંદ) તથ્યા અચ્ચુઅ તથ્ય અચ્ચુઅ ઈંદ્ર આદેસ,
કર જોડી સવિ દેવગણુ, લેય કલસ આદેશ પામીય; અદ્રભુત રુપ
સરુપ જૂઅ, કવણુ એહુ ઉત્સંગ સામિય, ઈંદ્ર કહે જગતારણો,
પારગ અમ પરમેસ; નાયક દાયક ધમ્મનિહિ, કરિએ તમ્હુ અભિસેસ.

દાલ આઠમી

પૂર્ણ કલશ શુચિ ઉઠકની ધારા, જિનવર અંગે નામે; આતમ
નિર્મલ ભાવ કરંતાં, વધતે શુભ પરિણામે; અચ્ચુતાદિક સુરપતિ
મજ્જન, લોકપાલ લોકાંત; સામાનિક ઇદ્રાણી પમુહા, એમ અભિ-
પેક કરંત. ૧. (ગાહા) તવ ઇસાણુ સુરિદો સક્કં, પલણુંઈ કરઈ
સુપસાઓ; તુમ અકે મહુત્તાહો, ખિણુમિત્તં અમ્હુ અપેહુ. ૨. તા
સકિંદો પલણુંઈ, સાહગિવચ્છલંમિ ગહુ લાહો; આણા એવં તેણું, ગિણહ-
વોહો ઉલ્લયથાભો. ૩. (દાલ તેહીજ) સોહમ સુરપતિ વૃષભ રુપ કરી,
હવણુ કરે પ્રભુ અંગ; પ્રિય વિલેપણુપુક્ર ફમાલ ઠવિ, વર આભરણુ અભંગ;

તવ સુરવર બહુ જય જય રવ કરી, નાચે ધરી આણુંદ; મોક્ષ-
માર્ગ સારથપતિ પામે, ભંજ શું હવે ભવ ફંદ. ૪. કોડિ બતીશ
સોવન ઉવારી, વાજંતે વર નાદે; સુરપતિ સંઘ અમર શ્રી પ્રભુને,
જનનીને સુપ્રસાદે; આણી થાપી એમ પયપે, અમ નિસ્તરિયા
આજ; પુત્ર તુમારો ધણીઈ હુમારો, તારણ તારણ મહાજ. ૫. માત
જતન કરી રાખજો એહને, તુમ સુત અમ આધાર; સુરપતિ
ભક્તિ સહિત નંદીશર, કરે જિનભક્તિ ઉદાર; નિય નિય કમ્પ
ગયા સવિ નિર્જર, કહેતાં પ્રભુ ગુણસાર; દીક્ષા કેવલ જ્ઞાન કલ્યા-
ણક, ઇચ્છા ચિત્ત મઝાર. ૬. ખરતરગચ્છ જિન આણારંગી,
રાજસાગર ઉવળાય; જ્ઞાન ધર્મ દીપ ચંદ સુયાઠક, સુગુરૂતણે
સુપસાય; દેવચંદ્ર જિન ભક્તે ગાયો, જન્મ મહોત્સવ છંદ; બોધ
બીજ અંકુરો ઉલર્યો, સંઘ સકલ આનંદ. ૭.

કળશ

ઈમ પૂજા ભગતે કરો, આતમ હિત કાર્જ; તનિય વિભાવ
નિજ ભાવમે, રમતા શિવ રાજ. ૧. કાલ અનંતે જે હુઆ, હોશે
જેહ જિણુંદ; સંપય સીમધર પ્રભુ, કેવલ નાણુ દિણુંદ. ૨. જન્મ
મહોત્સવ એણી પરે, શ્રાવક રુચિવંત; વિરચે જિન પ્રતિમા તણો,
અનુમોહન ખંત. ૩. દેવચંદ્ર જિન પૂજના, કરતાં ભવ પાર; જિન
પડિમા જિનસારખી, કહી સત્ર મઝાર. ૪.

૫૪. શ્રી દેવવિજયજી અષ્ટ પ્રકારી પૂજા

૧ શ્રી ન્હવણ પૂજા.

અજર અમર નિકલંક જે, અગમ્ય રૂપ અનંત; અલખ
અગોચર નિત્ય નમું, પરમ પ્રભુતાવંત. ૧. શ્રી સંભવજિન ગુણ-
નિધિ, ત્રિભુવન જન હિતકાર; તેહના પદ પ્રણમી કરી, કહિશું અષ્ટ
પ્રકાર. ૨. પ્રથમ ન્હવણ પૂજા કરો, બીજી ચંદન સાર; ત્રીજી
કુમુદ વલી ધુપની, પંચમી દીપ મનોહાર. ૩. અક્ષત ફલ નૈવે-
દની, પૂજા અતિહિ ઉદાર; જે ભવિષ્ય નિત્ય નિત્ય કરે, તે પામે
ભવપાર. ૪. સ્તનગડિત કલશે કરી, ન્હવણ કરો જિનભૂપ; પાતક

પંક પખાલતાં, પ્રગટે આતમ સ્વરૂપ. ૫. દ્રવ્ય ભાવ દેવ પૂજના, કારણ કાર્ય સંબંધ; ભાવસ્તવ પુષ્ટિ ભણી, રચના દ્રવ્ય પ્રબંધ. ૬. શુભ સિંહાસન માંડીને, પ્રભુ પધરાવો ભક્ત; પંચ શબ્દ વાગ્નિત્રશું, પૂજા કરીયે વ્યક્ત. ૭.

ઢાલ-અનિહારે નહવણ કરો જિનસાજને રે, એતો શુદ્ધાલંબન દેવ; પરમાતમ પરમેસર રે, જસુ સુર નરસારે એવ. નહં ૧. માગધ તીર્થ પ્રભાસનારે, સુરનદી સિંધુનાં લેવ; વરદામ દીર સમુદ્રનારે, નીરે નહવણે જેમ દેવ. નહં ૨. તેમ ભવિ ભાવે તીર્થોદકે રે, વાસો વાસ સુવાસ; ઔષધીઓ પણ લેલી કરો રે, અનેક મુગંધિત ખાસ. નહં ૩. કાલ અનાદિ મલ ટાલવા રે, ભાલવા આતમરૂપ; જલપૂજા યુક્તે કરી રે, પૂજો શ્રી જિનભૂપ. નહં ૪. વિપ્રવધુ જલ પૂજથી રે, જેમ પામી મુખ સાર; તેમ તમે દેવાધિદેવને રે, અરચી લહો ભવ પાર. નહં ૫.

૨. શ્રી ચંદન પૂજા.

હવે બીજા ચંદન તણી, પૂજા કરો મનોહાર; મિથ્યા તાપ અનાદીનો, ટાલો સર્વ પ્રકાર. ૧. પુદ્ગલ પરિચય કરી બ્રહ્મા પ્રાણી થયો દુર્વાસ; સુગંધ દ્રવ્ય જિન પૂજાને, કરો જિન શુદ્ધ સુવાસ. ૨.

ઢાલ-ભવિ જિન પૂજો, દુનિયામાં દેવ ન દૂજો; જે અરિહા પૂજો, તસ ભવનાં પાતક દૂજો. ભં ૧. પ્રભુપૂજા બહુ શુભલરી રે, કીજે મનને રંગ; મન વચ કાયા ધિર કરી રે, અરથો અરિહા અંગ. ભં ૨. કેસર ચંદન ઘસી ઘસું રે, માંહે લેલી ઘનસાર; રત્ન કચોલી માંહે ધરી રે, પ્રભુપદ ચરથો સાર. ભં ૩. ભવદવ તાપ સમાવવા રે, તરવા ભવજલ તીર; આતમ સ્વરૂપ નિહાલવા રે, રૂડો જગગુરૂ ખીર. ભં ૪. પદ જાતુ કર અંસ શિરે રે, ભાલ ગલે વલી સાર; હૃદય ઉદરે પ્રભુને સદા રે, તિલક કરો મન પ્યાર. ભં ૫. ઇણિ વિધ જિનપદ પૂજના રે, કરતાં પાપ પલાય; જેમ જય સુરને શુભમતિ રે, પામ્યાં અવિચલ કાય. ભં ૬.

૩. શ્રી કુસુમ પૂજા.

ત્રીજી કુસુમ તણી હવે પૂજા કરો સદ્ભાવ; જિમ દુષ્કૃત
દૂરે ટલે, પ્રગટે આતમ સ્વભાવ. ૧ જે જન પટ ઋતુ કુલશું, જિન
પૂજે ત્રણ કાલ; સુર નર શિવ સુખ સંપદા, પામે તે સુરસાલ. ૨.

ઢાલ-કુસુમ પૂજા ભવિ. તુમે કરો, સાહેલડીયાં; આણી વિવિધ
પ્રકાર, ગુણ વેલડીયાં; ભઈ ભુઈ કેતકી, સાં ડમરો મરુઓ સાર.
ગું ૧. મોગરો ચપક માલતી, સાં પાડલ પદ્મને વેલ; ગું બોલ-
સિરિ ભંજલશું, સાં પૂજે મનને ગેલ. ગું ૨. નાગ ગુલાબ સેવ-
તરી, સાં ચપેલી મયકુંદ; ગું સદા સોહાગણ દાબીદી, સાં પ્રિયંગુ
પુજાગના વૃંદ. ગું ૩. બકુલ કોરંટ અકોલથી, સાં કેવડા ને
સહકાર; ગું કુંદાદિક પમુહા ઘણે, સાં પુષ્પતણે વિસ્તાર. ગું ૪.
પૂજે જે ભવિ ભાવશું, સાં જિન કેરા પાય; ગું વણિક સુતા
લીલાવતી, સાં જિમ લહે શિવપુર ઠાય. ગું ૫

૪. શ્રી ધુપ પૂજા.

અર્ચા ધુપ તણી કરો, ચોથી હુપ અમંદ; કર્મે ધન દાહન
ભણી, પૂજે શ્રી જિનચંદ. ૧. સુવિધિ ધુપ સુગંધશું, જે પૂજે
જિનરાય; સુર નર કિન્નર તે સવિ, પૂજે તેહના પાય. ૨.

ઢાલ-અરિહા આગે ધુપ કરીને, નરભવ લાહો લીજેરી; અગર
ચંદન કરતુરી સંયુક્ત, કુંદર માંહે ધરીજેરી. અરિં ૨. ચુરણ
શુદ્ધ દશાંશ અનોપમ, તુરુક અંબર ભાવીજેરી; રત્ન જડિત ધુપ-
ધાણું માંહે, શુભ ધનસાર ઠવીજેરી. અરિં ૨. પવિત્ર થઈ જિન
મંદિર જઈને, આશય શુદ્ધ કરીજેરી; ધુપ પ્રગટ વામાંગે ધરતાં,
ભવભવ પાપ હરીજેરી. અરિં ૩. સમતારસ સાગર ગુણ આગર,
પરમાતમ જિન પ્રસારી; ચિદાનંદ ધન ચિન્મય મૂર્તિ, જગમગ
જ્યોતિ સનુસારી. અરિં ૪. એહવા પ્રભુને ધુપ કરતાં, અવિ-
ચલ સુખડાં લહિયેરી; ઇંદુભવ પરભવ સંપત્તિ પામે, જિમ વિન-
યંધર કહિયેરી. અરિં ૫.

૫. દીપક પૂજા.

નિશ્ચય ધન જે જિણ તણું, તીરો ભાવ છે તેહ; પ્રભુ સુખ

દ્રવ્ય દીપક ધરી, આવિર્ભાવ કરેહ. ૧. અભિનવ દીપક એ પ્રભુ,
પૂજી ભાગો દેવ; અજ્ઞાન તિમિર જે અનાદિનું, ટાલો દેવાધિદેવ. ૨.

દાલ-ભાવ દીપક પ્રભુ આગલે, દ્રવ્ય દીપક ઉઠ્ઠાહે; જિનેસર પૂજયે;
પ્રગટ કરી પરમાત્મા, રૂપ ભાવો મનમાહે. જિનં ૧. ધુમ ક્ષાય
ન જેહમાં, ન છીપે પતંગને તેજ; જિં વરણ ચિત્રામણ નવિ ચલે, સર્વ
તેજનું તેજ. જિં ૨. અધ ન કરે જે આધારને, સમીર તણે નહિ ગમ્ય;
જિં ચંચલ ભાવ જે નવિ લહે, નિત્ય રહે વલી રમ્ય. જિં ૩. તૈલ
પ્રપેક્ષ જિહાં નહી, શુદ્ધ દશા નહિ દાહ; જિં અપર દીપક એ
અચરતાં, પ્રગટે પ્રશમ પ્રવાહ. જિં ૪. જિમ જિનમતિને ધન-
સિરી, દીપ પૂજનથી દોય; અમરગતિ સુખ અતુલવી, શિવપુર
પોહોતી સોય. જિં ૫.

૬. શ્રી અક્ષત પૂજા.

સમક્ષિતને આભુઆલવા, ઉત્તમ એહ ઉપાય; પૂજાથી તુમે
પ્રીછજો, મન વંછિત સુખ થાય. ૧. અક્ષત શુદ્ધ અખંડ શું, જે
પૂજે જિનચંદ; લહે અખંડિત તેહ નર, અક્ષય સુખ આણંદ. ૨.
દાલ-અક્ષત પૂજા ભવિ દીજેછ, અક્ષય ફલદાતા; શાલિ ગોધુમ
પણ દીજેછ; અં પ્રભુ સનમુખ સ્વસ્તિક દીજેછ, અં મુત્તાહલ
વિચમે દીજેછ. અં ૧. એહવા ઉત્તજવલ અક્ષત વાસીછ, અં
શુભ તંદુલ વાસે ઉઘાસીછ; અં ચુરક ચઉગતિ ચિત્ત ચોખેછ, અં
પૂરી અક્ષય સુખ લહેા જોખેછ. અં ૨. પુનરાવર્ત કરવા હાછેછ,
અં નંદાવર્ત કરે રંગ સાથેછ; અં કર જોડી જિનમુખ રહીનેછ,
અં ઇમ આખો શિવ દીઓ વહીને છ. અં ૩. જગ નાયક
જગગુરુ જેતાછ, અં જગ બધું અમલ વિશુ નેતાછ; અં
બ્રહ્મા ઇશ્વર વડભાગીછ, અં યોગીશ્વર વિદિત વેરાગીછ. અં ૪.
એહવા દેવાધિદેવને પૂજેછ, અં ભવ ભવનાં પાતક ધૂજેછ; અં
જિમ કીર યુગલ ભવપારછ, અં લહે અક્ષત પૂજા પ્રકારછ. અં ૫

૭. શ્રીફલ પૂજા.

શ્રીકર ઉત્તમ વૃક્ષનાં, ફલ લઈ નર નાર; જિનવર આગે જે

ધરે, સફલો તસ અવતાર. ૧. ફલ પૂજના ફલ થકી, કોડી હોય કલ્યાણ; અમર વધુ ઉલટ ધરી, તસ ધરે ચિત્તમા ધ્યાન. ૨.

ઢાલ—ફલપૂજ કરો ફલકામી, અભિનવ પ્રભુ પુણ્યે પામી હો; પ્રાણી જિન પૂજે; શ્રીફલ અખોડ બદામ, શ્રીતાફલ દાડિમ નામ હો. પ્રાં ૧. જમરૂખ તરખુજ કેલાં, નિમળાં કોહલાં કરો ભેલા હો; પ્રાં પીસ્તા ફનસ નારંગ, પૂળી ચુઅફલ ઘણું ચંગ હો. પ્રાં ૨. ખરખુજ દ્રાખ અંજીર, અત્રાસ રાયણ જંખીર હો; પ્રાં મિષ્ટ લીંબુને અંગુર, સીંઘોડા ટેટી ખીજપૂર હો. પ્રાં ૩. ઇંણ જે જે વિષય લહંત, તે તે જિન ભુવને દોયંત હો; પ્રાં અનુપમ થાલ વિશાલ, તેહમાં ભરીને સુરસાલ હો. પ્રાં ૪ ફલ પૂજા કરે જે ભાવે, તે શિવ રમણી સુખ પાવે હો; પ્રાં દુર્ગતા નારી જેમ, લહે કીર યુગલ વલી તેમ હો. પ્રાં ૫.

૮. શ્રી નૈવેદ્ય પૂજા.

ભવદવ દહન નિવારવા, જલદ ઘટા સમ જેહ; જિન પૂજા યુગતે કરી, ત્રિવિધે કીજે તેહ. ૧. પૂજા કુગતિની અર્ગલા, પુણ્ય સરવરે પાલ; શિવગતિની સાહેલડી, આપે મંગલ માલ. ૨. શુભ નૈવેદ્ય શુભ ભાવશું, જિન આગે ધરે જેહ; સુર નર શિવપદ સુખ લહે, હલીય પુરુષ પરે તેહ. ૩.

ઢાલ—હવે નૈવેદ્ય રસાલ, પ્રભુજી આગે રે, ધરતાં ભવિ સુખકાર, પ્રભુતા જાગે રે; કંથન જડિત ઉદાર, થાલમાં લાવો રે, તાર તાર મુજ તાર, ભાવના ભાવો રે. ૧. લાપસી સેવ કંસાર, લાડુ તાળ રે, મનોહર મોતીચુર, ચુરમાં ખાળાં રે; ખરકી પેંડા ખીર, ઘેવર ધારી રે, શાટા સાંકેલી સાર, પૂરી ખારી રે. ૨. કસમસીઆ ફલેર, સક્કરપારા રે, લાખણુ સાઈ રસાલ, ધરો મનોહારા રે; મોતીયા કલિસાર, આગે ધરીયે રે, ભવ ભવ સંચિત પાપ, ક્ષણમાં હરિયે રે. ૩. મુરકી મેસુર દહીયરાં વર સોલાં રે, પાપડ પૂરી ખાસ, દોહાં ઘોલાં રે; ચુંદવડાં ને રેવડી, મન ભાવે રે, ફેણી જલેખી માંહે, સરસ સોહાવે રે. ૪. શાલિ દાલને સાલણાં, મનરંગે રે,

વિવિધ જાતિ પક્ષવાન, દેવો ચંગે રે; તાલ કંસાલ મૃદંગ, વીણા
વાજે રે, લેરી નફરી ચંગ, મધુર ધ્વનિ ગાજે રે. પ. શોલ સજી
શણગાર, ગોરી ગાવે રે, દેતાં અઢલક દાન, જિનધર આવે રે;
ઇણી પરે અષ્ટ પ્રકાર, પૂજા કરશે રે, નૃપ હરિચંદ પરે તેહ,
ભવજલ તરશે રે. ૬.

દાલ-અષ્ટ પ્રકારી ચિત્ત ભાવીયે એ, આણી હર્ષ અપાર; ભવિ-
જન સેવિયે એ, અષ્ટ મહાસિદ્ધિ સંપન્ને એ, અડ બુદ્ધિ દાતાર.
ભવિં ૧. અડદિદ્ધિ પણ પામીયે એ, પૂજનથી શ્રીકાર; ભવિં
અનુક્રમે અષ્ટ કરમે હુણીએ, પંચમી ગતિ લહે સાર. ભવિં ૨.
શા ન્હાના સુત સુદર્શ એ, વિનયાદિક ગુણવંત; ભવિં શાહ
જીવણના કહેણથી એ, ક્રીઓ અબ્યાસ એ સંત. ભવિં ૩. સકલ
પંડિત શિર સેહરોએ, શ્રી વિનિત વિજય શુરશય; ભવિં તાસ ચરણ
સેવા થકી એ, દેવનાં વધિત થાય. ભવિં ૪. શશિ નયન ગજ વિધુ
વરૂએ, નામ સંવત્સર જાણ; ભવિં તૃતીયા શિત આસો તાણી એ,
શુક્રવાર પ્રમાણ. ભવિં ૫. પાદશ નગર વિસજતા એ, શ્રી સંભવ સુખ-
કાર; ભવિં તાસ પસાયથી એ રચીએ, પૂજા અષ્ટ પ્રકાર. ભવિં ૬.

કલશ

ઇંધ જગત સ્વામી મોહવામી, મોક્ષગામી સુખકર, પ્રભુ
અકલ અમલ અખંડ નિર્મલ, ભવ્ય મિથ્યા તમહરૂ; દેવાધિદેવા
ચરણ મેવા, નિત્ય મેવા આપીયે, નિજદાસ જાણી દયા આણી,
આપ સમોવડ થાપીયે. ૧.

૫૫. શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરિ કૃત શ્રી શાન્તિનાથનો કલશ

શ્રી જય મંગલ કૃત્તનમબ્યુદયતાવધી પ્રરોડાંબુદો, દારિદ્ર્ય-
દ્રુમકાનનૈકદલને મત્તો ધુર: સિંધુર; વિશ્વ: સંસ્તુતસત્પ્રતાપમહિમા-
સૌભાગ્યભાગ્યોદય; સ શ્રી શાન્તિ જિનેશ્વરોડભિમતદો છયાત્
સુવર્ણચળિ: ૧. અહોભળ્યા ! શ્રુત તાવત્ મકલમંગલકેલિકલા-
લીલાસનકા; લીલાચરોપિત ચિત્તવૃત્તય: વિહિત; શ્રીમન્નિજનેંદ્ર ભક્તિ
પ્રવૃત્તય: સાંપ્રત શ્રીમચ્છાંતિજિનેંદ્ર, જન્માભિષેક કલશો ગીયતે. ૨.

શ્રી શાન્તિ જિનવર, અચલ સુખકર, કલશ ભણીએ તાસ; જિમ ભવિક જનને, સચલ સંપત્તિ, બહુત લીલ વિલાસ; કુરૂ નામે જનપદ, તિલક સમવડ, હૃત્પિણ્ડર સાર; જિન નયરી કંચન, રચણ ધણ કણ, સુગુણ જન આધાર. ૧. તિહાં રાય રાજે, બહુ દિવાજે, વિશ્વસેન નારંદ; નિજ પ્રકૃતિ સોમહ, તેજ તપનહ, માનુ ચંદ દિણંદ; નસ પણ્યખાણી, પટ્ટરાણી, નામે અચિરા નાર; સુખ મેજે સુતાં ચૌદ પેખે, સુપન સાર ઉદાર. ૨. સવકુ સિદ્ધ વિસાનથી તવ, ચવીયો ઉર ઉપ્પન્ન, બહુ ભદ્ર ભદ્રવકસિણ સત્તમી, દિવસ ગુણ-સંપન્ન; તવ રોગ વિયોગ વિદુર, મારી ઇતિ શમંત, વર અચલ મંગલ, કેલિકમલા, ઘર ઘરે વિલસંત. ૩. તવ ચંદ યોગે, જ્યેષ્ઠ તેરસ વદિ દિને, થયો જન્મ; તવ મધ્યરચણીએ દિશિકુમારી, કરે સ્થંદકમ્મ; તવ ચલિ આસન, સુણીય સવિ હરિ, ઘંટનાદે મેલી; સુરવિંદ સથે મેરૂમથે, રચે મજ્જન કેલી. ૪. (ઢાળ) વિશ્વસેન નૃપ ઘરે નંદન જનમીયા એ; તિહુઅણ ભવિયણ પ્રેમશુ પ્રણુમીયા એ. ૫. (ચાલ) હારે પ્રણુમીયા તે ચોસઠ ઈંદ્ર, લેઈ ઠવે મેરૂ ગિરિંદ; સુર નદી નીર સમીર, તિહાં ક્ષીર જલનિધિ તીર. ૬. સિંહાસને સુર-રાજ, જિહાં મળ્યા દેવસમાજ; સર્વ ઔપધિની જાત, વર સરસ કમલ વિખ્યાત. ૭. (ઢાળ) વિખ્યાત વિવિધપરે કમલના એ; તિહાં હરખભર સુરભિ વરદામના એ. ૮. (ચાલ) હારે વરદામ માગધનામ જે તીર્થ ઉત્તમ ઠામ; તેહ તણી માટી સર્વ, કર અહે સર્વ સુપર્વ. ૯. આવના ચંદન સાર, અભિયોગ સુર અધિકાર; મન ધરી અધિક આનંદ, અવલોકતા જિનચંદ. ૧૦. (ઢાળ) શ્રી જિનચંદને, સુરપાત સ્તિ મનપાત એ, મિજ મિજ જન્મ સુદુષ્ટારથ ભાવતા એ. ૧૧. (ચાલ) હારે ભાવતા જન્મ પ્રમાણે, અભિષેક કલશ મંડાણ; સાઠ લાખને એક કેડ, સત દોય તે પચાસ ભેડ. ૧૨. આઠ જાતિના તે હોય, ચૌસઠો સહસા ભેય; એણી પરે ભક્તિ ઉદાર, કરે પૂજા વિવિધ પ્રકાર. ૧૩. (ઢાળ) વિવિધ પ્રકારના કરીય શિષુગાર

એ; ભરીય જળ વિમલના વિપુલ ભૃંગાર એ ૧૪. (ચાલ) હારે
ભૃંગાર થાળ ચંગેરી, સુપ્રતિષ્ઠ પ્રમુખ સુભેરી; અવિ કળશપરે
મંડાણ, જે વિવિધ વસ્તુ પ્રમાણ. ૧૫ આરતિને મગલદીપ, જિન-
રાજને સમીપ; ભગવતી ચરણીમાલી, અધિકાર એહ ઉત્સાહ. ૧૬.
(ઢાળ) અધિક ઉત્સાહશું હુગ્મ જળ લીજતા એ; નવ નવ ભાતિશું
ભક્તિભર કીજતા એ ૧૭ (ચાલ) હારે કીજતા નાટારંભ, ગાજતા
ગુહીર મૃદંગ; કરી કરી તિહા કઠતાલ, ચઉતાલ તાલ કસાલ ૧૮.
શખ પાણવ ભુગળ ભેરી, ઝલ્લરી વીણા નફેરી, એક કરે હુય હેષાર,
એક કરે ગજ ગુલકાર. ૧૯. (ઢાળ) ગુલકાર ગર્જનાવર કરે એ;
પાય ફર ફર ધુર ધુર ઘરે એ ૨૦. (ચાલ) હારે સુર ધરે અધિક
ખહુ માન, તિહાં કરે નવ નવ તાન; વર વિવિધ જાતિ છંદ, જિન
ભક્તિ સુરતઝ કંદ. ૨૧ વળી કરે મંગળ આહ, એ જથ્થ પત્રતિ
પાહ; થય થઇય મંગલ એમ, મન ધરી અધિક ખહુ પ્રેમ ૨૨.
(ઢાળ) પ્રેમમુદ ઘોષણા પુણ્યની સુરાસુર સહુ એ, સમક્ષિત પોષણ
શિષ્ટ સતોષણા એમ ખહુ એ ૨૩. (ચાલ) હારે ખહુ પ્રેમશું સુખ
ક્ષેમ, ઘર આણીયા નિધિ તેમ; ખત્રીસ કોડિ સ્વપ્ન, કરે વૃદ્ધિ
રથણની ધન. ૨૪. જન જનની પાને મેલી, કરે અઠાઇની કેલી,
નંદીશ્વરે જિન ગેહ, કરે મહોત્સવ સસનેહ. ૨૫

ઢાલ પહેલી

હુવે રાય મહોત્સવ કરે, રંગ લગ થયો જળ પરભાત; સુર
પૂજ્યો સૂત નયણે નિરખી, હરશિયો તવ તાત; વર ધવલ મંગલ
ગીત ગાતા, ગધર્વ ગાવે ગસ; ખહુ દાને માને સુખીયા કીધા, સયલ
પૂગી આશ. ૨૬ તિહાં પચવરણી કુર્મુખવામિત, ભૂમિક સલિત;
વર અગર કુંદરૂ ધૂપધૂપણ, છડા કુકુમ દિત્ત; શિર સુકુટ મંડલ
કાને કુડલ, હૈયે નવસર હાર; એમ મયલ ભૂપિતાંજર, જગત્જન
પરિવાર. ૨૭ જિન જન્મકલ્યાણ મહોત્સવે, ચૌદભૂવન ઉદ્યોત;
નારદી થાવર પ્રમુખ સુખીયા, ગકલ મગલ હોત; દુખ દૂરિત ધૃતિ
શમિત મઘણાં, જિનરાજને પરતાપ, તેણે હેતે શાંતિ કુમાર ઠવીયું,

નામધતિ આલાપ. ૨૮. એમ શાંતિજિનનો કળશ, લણુતાં હોવે
મંગલમાલ; કલ્યાણ કમલા કેલી કરતી, લહે લીલ વિલાસ; જિન
સ્નાન કરીએ સહેજે તરીએ, ભવ સમુદ્રનો પાર; એમ જ્ઞાન વિમલ
સરીંદ જપે, શાંતિ જિન જય જયકાર. ૨૯.

૫૬. લૂણ ઉતારણું.

લૂણ ઉતારો જિનવર અંગે, નિર્મળ જળધારા મન રંગે.
લૂણં ૧. જીમ જીમ તડતડ લૂણજ ફૂટે, તિમ તિમ અશુભ કર્મ
બંધ ત્રુટે. લૂણં ૨. નયન સલ્લણાં શ્રી જિનજીનાં, અનુપમ રૂપ
દયારસ બીનાં. લૂણં ૩. રૂપ સલ્લણું જિનજીનું દિશે, લાભયું લૂણ
તે જળમાં પેસે. લૂણં ૪. ત્રણ પ્રદક્ષિણા દેઈ જલધારા, જલણ
ખેપવીયે લૂણ ઉદારા. લૂણં ૫. જિન ઉપર દુમાણો પ્રાણી, તે એમ
થાળે લૂણ ન્યાં પાણી. લૂણં ૬. અગર કૃષ્ણાગર કુંદર સુગંધે,
ધુપ કરી જે વિવિધ પ્રબંધે. લૂણં ૭.

૫૭. આરતી.

વિવિધ રત્નમણિ જિહ્વ રચાવો, થાળ વિશાળ અનોપમ લાવો;
આરતિ ઉતારો પ્રભુજીની આગે, લાવના ભાવી શિવ સુખ ભાગો.
આં ૧. સાત ચૌદ ને એકવીશ લેદા, ત્રણ ત્રણ વાર પ્રદક્ષિણા
દેવા. આં ૨. જિમ જિમ જલધારા દેઈ જપે, તિમ તેમ દોહુય
થરહુર કંપે. આં ૩. બહુ ભવસંચિત પાપ પણાસે, દ્રવ્ય પૂજાથી
ભાવ ઉલ્લાસે. આં ૪. ચૌદ ભુવનમાં જિનજીને તોલે, કોઈ નહીં
આવે આરતિ એમ બોલે. આં ૫.

૫૮. મંગળ દીવો.

દીવો રે દીવો મંગલિક દીવો, ભુવન પ્રકાશક જિન ચિર-
જીવો. ૧. ચંદ સૂરજ પ્રભુ તુમ સુખ કેરા, હુછન કરતા દે નિત્ય
ફેરા. દીં ૨. જિન તુજ આગળ સુરની અમરી, મંગળ દીપ કરી દિશે
ભમરી. દીં ૩. જિમ જિમ ધુપઘટી પ્રગટાવે, તિમ તિમ ભવના
દુરિત દગાવે. દીં ૪. નીર અક્ષત કુસુમાંજિલ ચંદન, ધુપદીપ
ફલ નૈવેદ્ય વન. દીં ૫. એણીપેરે અષ્ટપ્રકારી કીજે, પૂજા સ્નાન
મહોત્સવ લણીજે. દીં ૬.

સનઝાય સંગ્રહ

૫૪ મહાનિધિ.

સજ્જાય સંગ્રહ

૧. સમકિતના સડસઠ ખોલની સજ્જાય.

સુકૃતવલ્લિ કાદંબિની, સમરી સરસતી માત; સમકિત સડસઠ ખોલની, કહીશું મધુરી વાત. ૧. સમકિત દાયક ગુરૂતણો, પચ્યુવયાર ન થાય; ભવ કોડા કોડે કરી, કરતાં સર્વ ઉપાય. ૨. દાનાદિક કિસ્મિયા ન દિયે, સમકિત વિષુ શિવ શર્મ; તે માટે સમકિત વડું, જાણો પ્રવચન મર્મ. ૩. દર્શન મોહુ વિનાશથી, જે નિર્મળ ગુણ ઠાણ; તે નિશ્ચય સમકિત કહ્યું, તેહનાં એ એહિ ઠાણ. ૪.

ઢાલ પહેલી

ચઉ સદ્ગુણા તિલિંગ છે, દશવિધ વિનય વિચારેરે; ત્રણ શુદ્ધિ પણ દૂષણ, આઠ પ્રભાવક ધારે રે. ૫. પ્રભાવક અડ પંચ બૂધણ, પંચ લક્ષણ જાણીએ; પદ જ્યણુ પદ આગાર ભાવના, છવ્વિહા મન આણીએ; પદ ઠાણ સમકિતતણા સડસઠ, લેદ એહ ઉદાર એ; એહનો તત્ત્વવિચાર કરતાં, લહીજે ભવપાર એ. ૬.

ચઉવિહુ સદ્ગુણા તિહાં, જીવાદિક પરમત્યો રે; પ્રવચનમાંહિ જે ભાખિયા, લીજે તેહનો અત્યો રે. ૭. તેહનો અર્થ વિચાર કરીએ, પ્રથમ સદ્ગુણા ખરી; ખીજી સદ્ગુણા તેહની જે, જાણુ મુનિગુણ જવહરી; સંવેગ રંગ તરંગ ઝીલે, માર્ગ શુદ્ધ કહે પ્રુધા; તેહની સેવા કીજીએ જીભ, ખીજીએ સમતા સુધા. ૮.

ઢાલ ખીજી

સમકિત જેણે અહી વચ્ચું, નિહવને અડછંદારે; પાસંત્યાને કુશિલીયા, વેપ વિડંબક મંદારે. ૯. મંદા અનાણી ફરે છટો, ત્રીજી સદ્ગુણા અહી; પર દર્શનનીનો સંગ તણીએ, ચોથી સદ્ગુણા કહી; હિણા તણો જે સંગ ન તજે, તેહનો ગુણ નવિ રહે; જ્યું જલધિ જળમાં જ્યું, ગંગા નીર લૂણપણું લહે. ૧૦.

જાણુદ્રીપના ભરતમાં રે—એ દેશી

ત્રણ લિંગ મમકિત ત્રણ રે, પહેલું શુભ અભિલાષ; જેહથી દ્રોના રસ લહે રે, જેહવો માકર દ્રાખ રે—પ્રાણી ધરીએ સમકિત

રંગ, જીમ લહીએ મુખ અલંગરે. પ્રાં ૧૧. તરણ મુખી ઓ
પરિવર્યો રે, ચતુર મુખે સુરગીત; તેહથી રાગે અતિધણે રે, ધર્મ
મુખ્યાની રીતરે. પ્રાં ૧૨. બુખ્યો અટવી ઉતર્યો રે, જીમ દિવ
ઘેખર ચંગ; ઇચ્છે તિમ જે ધર્મને રે, તેહજી ખીજી લિંગ રે. પ્રાં
૧૩. વેધાવચ્ચ ગુર દેવનું રે, ત્રીજી લિંગ ઉદાર; વિદ્યા સાધક તણી
પરે રે, આજસ નવિય લગારરે. પ્રાં ૧૪.

ઢાળ ૩—સમકિતનું મૂલ જાણીએ જી—એ દેશી

અરિહંત તે જિન વિચરતાજી, કર્મ ખપી હુઆ સિદ્ધ;
ચેઇય જિન પડિમા કહીજી, સત્ર સિદ્ધાંત પ્રસિદ્ધ; ચતુર નર સમજે
બિનય પ્રકાર, જેમ લહીએ સમકિત સાર—ચતુરં ૧૫. ધર્મ
ખિમાદિક ભાખિયોજી, સાધુ તેહના રે જોહ; આચારજ આચારનાજી,
દાયક નાયક જોહ. ચં ૧૬. ઉપાધ્યાય તે શિષ્યનેજી, સૂત્ર ભણા-
વણહાર; પ્રવચન સંઘ વખાણીએજી, ઠરિસણ સમકિત સાર. ચં
૧૭. ભગતિ બાહ્ય પ્રતિપત્તિથીજી, હૃદય પ્રેમ બહુમાન; ગુણચુતિ
અવગુણ લાંકવાજી, આશાતનની હાજી. ચં ૧૮. પાંચ ભેદે એ વશ
તણોજી, બિનય કરે અનુકૂલ; ત્રીએ તેહ સુધારસેજી. ધર્મ વૃક્ષનું
મૂલ. ચં ૧૯.

ઢાળ ૪—એક દીન પુંડરિક ગણધર રે લોલ—એ દેશી

ત્રણ શુદ્ધિ સમકિત તણીરે, તિહાં પહેલી મન શુદ્ધિરે; શ્રી
જિન ને જિનમત વિના રે, જાડ સકળ એ શુદ્ધિરે. ચતુર વિચારે
ચિત્તમાં રે. ૨૦. જિન ભગતે જે નવિ થયું રે, તે ખીજતથી કેમ
થાયરે; એવું જે મુખે ભાખીએ રે, તે વચન શુદ્ધિ કહેવાય રે.
૨૧. ઉઘો લેલો વેદનારે, જે સહેતો અનેક પ્રકાર રે; જિન વિષુ
પર સુર નવિ નમે રે, તેહની કાયા શુદ્ધિ ઉદાર રે. ચં ૨૨.

ઢાળ ૫—કડવાં ફળ છે કોષનાં—એ દેશી

સમકિત દ્વષણ પરિહરે, જેહમાં પહિલી છે શંકારે; તે જિન
વચનમાં મત કરે, જેહને સમ નૃપ રંકારે સમકિત દ્વષણ પરિહરે.
૨૩. કંખા કુંમલની વાંછના, ખીજી દ્વષણ તણ્યો; મામી, સુરતર

પરગડો, કિમ બાઉલ ભણ્યો. સમ૦ ૨૪. સંશય ધર્મનાં ફલતણો,
વિતિગિચ્છા નામે; ત્રીજું દ્વપણ પરિહરો, નિજ શુભ પરિણામે. સમ૦
૨૫. મિથ્યા મતિ ગુણ વણુનો, ટાળો ચોથો દોષ; ઉન્મારગી થુણુતાં
હુવે, ઉન્મારગ પોષ. સમ૦ ૨૬. પાંચમો દોષ મિથ્યામતિ, પરિચય
નવ કીજે; ઇમ શુભમતિ અરવિંદની, લક્ષી વાસના લીજે. સમ૦ ૨૭.

ઢાળ ૬—અભિનંદન જિન દરિસણ તરસી—એ દેશી

આઠ પ્રભાવક પ્રવચનના કહ્યા, પાવયણી ધુરિ જાણુ; વર્ત-
માન શ્રુતના જે અર્થનો, પાર લહે ગુણ ખાણુ. ધન ધન શાસન
મંડન મુનિવરા. ૨૮. ધર્મકથી તે ખીજો જાણીએ, નંદિયેણુ પરે
જેહ; નિજ ઉપદેશે રે રંજે લોકને, ભજે હૃદયસદેહ. ધ૦ ૨૯.
વાદી ત્રીજો રે તર્કનિપુણ ભણ્યો, મલ્લવાદી પરે જેહ; રાજદારે
જયકમલા વરે, ગાજતો જીમ મેહ. ધ૦ ૩૦. ભદ્રબાહુ પરે જેહ
નિમિત્ત કહે, પરમત જીપણ કાજ; તેહ નિમિત્તીરે ચોથો જાણીએ,
શ્રી જિન શાસનરાજ. ધ૦ ૩૧. તપ ગુણ ઓપે રે રોપે ધર્મને,
ગોપે નવિ જિનઆણુ; આસવ લોપે રે નવિ કોપે કદા, પંચમ
તપસી તે જાણુ. ધ૦ ૩૨. છટ્ટો વિદ્યા રે મંત્રતણો બલિ, જિમ
શ્રી વચર મુણિંદ; સિદ્ધ સાતમો રે અંજન યોગથી, જિમ કાલિક
મુનિચંદ. ધ૦ ૩૩. કાવ્ય સુધારસ મધુર અર્થ ભર્યા, ધર્મહેતુ
કરે જેહ; સિદ્ધસેન પરે રાજા રીઝવે, અર્ઘમ વર કવિ તેહ. ધ૦
૩૪. જળ નવિ હોવે પ્રભાવક એહવા, તવ વિધિપૂર્વ અનેક; જાત્રા
પૂજાદિક કરણી કરે, તેહ પ્રભાવક છેક. ધ૦ ૩૫.

ઢાળ ૭

સોહે સમકિત જેહથી, સખી જિમ આભરણે દેહ; જીપણ
પાય તે મન વસ્યાં, સખી મન વસ્યાં તેહમાં, નહીં સદેહ. મુજ
સમકિતરંગ અચળ હોજો રે. ૩૬. પહેલું કુશળપણુ તિહાં સખી,
વંદન ને પચ્ચદ્ધખાણુ; કિરિયાનો વિધિ અતિ ઘણો, સખી અતિ
ઘણો આચરે, તેહ સુજાણુ. મુજ૦ ૩૭. બીજું તીરથસેવના, સખી
તીરથ તારે, જેહ; જે ગીતારથ મુનિવરા, સખી તેહચુ કીજે નેહ.

મુજ૦ ૩૮. લગતિ કરે ગુરુદેવની, સખી ત્રીજી બપણ હોય; કિણહિ ચલાવ્યો નવિ ચલે, સખી ચોથું એ બપણ જોય. મુજ૦ ૩૯. જિનશાસન અનુમોદના, સખી જેહથી બહુ જન હુંત; કીજે તેહ પ્રભાવના, સખી પાંચમું બપણ ખંત. મુજ૦ ૪૦.

હાલ ૮-ધર્મ જિનેશ્વર ગાઉ રંગશુ એ-દેશી

લક્ષણ પાંચ કહ્યાં સમક્ષિતણાં, ધુર ઉપશમ અનુકૂળ; મુગુણનર નર; અપરાધીશું પણ નવિ ચિત્ત થકી, ચિતવીએ પ્રતિકૂળ. મુગુણનર શ્રી જિનભાષિત વચન વિચારીએ. ૪૧. સુર નર સુખ જે દુઃખ કરી લેખવે, વછે શિવસુખ એક; સુ૦ બીજું લક્ષણ તે અંગીકરે, સાર સંવેગશું ટેક. સુ૦ શ્રી૦ ૪૨. નારક ચારક સસ ભવઉ ભાંગ્યો, તારક ભણીને ધર્મ; સુ૦ ચાહે નિકળવું નિર્વેદ તે, ત્રીજું લક્ષણ મર્મ. સુ૦ શ્રી૦ ૪૩. દ્રવ્ય થકી દુઃખિયાની જે દયા, ધર્મહીણાની રે ભાવ્ય; સુ૦ ચોથું લક્ષણ અનુકંપા કહી, નિજ શક્તે મન લાવ્ય. સુ૦ શ્રી૦ ૪૪. જે જિન ભાખ્યું તે નહિ અન્યથા, એહવો જે દહ રંગ; સુ૦ તે આસ્તિકતા લક્ષણ પાંચમું, કરે કુમતિનો એ લંગ. સુ૦ શ્રી૦ ૪૫.

હાલ ૯-ત્રીજે ભવ પરસ્થાનક તપ કરી-એ દેશી

પરતીરથી પરના સુર તેણે, ચૈત્ય અહ્યાં વળી જેહ; વંદન પ્રમુખ તિહાં નાવિ કરવું, તે જયણા પદ લેહરે. ભવિકા, સમક્ષિત ચતના કીજે. ૪૬. વંદન તે કર જોડત કહિએ, નમન તે શીશ નમાવ; દાન ઈષ્ટ અન્નાદિક દેવું; ગૌરવ ભગતિ દેખાવે રે. ભ૦ ૪૭. અનુ-મદાન તે તેહને કહીએ, વાર વાર જે દાન; દોષ કુપાત્રે પાત્રમતિએ, નહિ અનુકંપા માને રે. ભ૦ ૪૮. અણબોલાવે જેહ બોલવું, તે કહિએ આલાપ; વાર વાર આલાપ જે કરવો, તે ભણો સંલાપ રે. ભ૦ ૪૯. એ જયણાથી સમક્ષિત દીપે, વળી દીપે વ્યવહાર; એમાં પણ કારણથી જયણા, તેહના અનેક પ્રકાર રે. ભ૦ ૫૦.

હાલ ૧૦-લક્ષણાની દેશી

શુદ્ધ ધર્મથી નવિ ચલે, અતિ દહ ગુણ આધાર લલના; તો પણ જે નહિ એહવા, તેહને એ આગાર લલના. ૫૧. બોલ્યું તેહવું

પાળીએ, દંતીદંત સમ જોલ લલના; સંજ્ઞાને દુર્જનતણા, કચ્છ-
પકોટિને તોલ લલના. જો. પર. રાજા નગરાદિક ધણી, તસ શાસન
અભિયોગ લલના; તેહમી કાર્તિકની પરે, નહિ મિથ્યાત્વ સંયોગ
લલના. જો. ૫૩. મેજો જનનો ગણ કહ્યો, બળ ચોરાદિક બાણ લલના;
ક્ષેત્ર પાલાદિક દેવતા, તારાદિક ગુરુ ઠાણ લલના. જો. ૫૪. વૃત્તિ
દુર્લભ આજીવિકા, તે ભીષણકાંતાર લલના; તે હેતે દ્વપણ નહી,
કરતાં અન્ય આચાર લલના. જો. ૫૫.

કાલ ૧૧-પાંચ પોથી રે ઠવણી પામં વિદ્યાંગણાં-એ દેશી

લાવી જે રે સમક્ષિત જેહથી રૂઝડું, તે ભાવના રે ભાવે
કરી મન પરવડું; જે સમક્ષિત રે તાણું સાણું મૂલ રે, તો વ્રતતરૂ
રે હીએ શિવદ્વજ અનુકૂલ રે. ૫૬.

હરિગીત છંદ

અનુકૂલ મૂલ રસાળ સમક્ષિત, જેહ વિષુ મતિ અંધ એ,
જે કરે કિરિયા ગર્વ ભરિયા, તેહ જુઠો ધંધ રે; એ પ્રથમ ભાવના
ગુણે રૂઢી, સુણો ખીજ ભાવના, બારણું સમક્ષિત ધર્મપુરું, એહવી
તે પાવના. ૫૭. ત્રીજી ભાવના રે સમક્ષિત પીઠ જે દઢ ગ્રહી, તો
મોટો રે ધર્મ પ્રસાદ ડગે નહી; પાયે મોટે રે મોટે મંડાણ ન
શોભીએ, તેણે કારણ રે સમક્ષિત શું ચિત્ત ચોભીએ. ૫૮. ચોભીએ
ચિત્ત નિત એમ લાવી, ચોથી ભાવના લાવીએ, સમક્ષિત નિધાન
સમસ્ત ગુણનું, એહવું મન લાવીએ; તે વિના છુટાં રત્ન સરિખા,
મુલ ઉત્તર ગુણ સવે, કિમ રહે ! તાકે જેહ હરવા, ચોર ભોર
લવે લવે. ૫૯. ભાવો પંચમી રે ભાવના શમ દમ સાર રે,
પૃથ્વી પરે રે સમક્ષિત તસ આધાર રે; છઠી ભાવના રે સમક્ષિત
ભાજન જે મજે, શ્રુત શીલનો રે તો રસ તેહમાંથી નવિ
દગે. ૬૦. નવિ દગે સમક્ષિત ભાવના રસ, આમય સમ સંવરતણા,
૫૮ ભાવના એ કહી એહમાં, કરે આદર અતિ ઘણો; ધ્રમ ભાવતાં
પરમાર્થ જલનિધિ, હોય નિત્ય ઝકઝોલ એ, ધન પવન પુણ્ય
પ્રમાણ પ્રગટે, ચિદાનંદ કહ્યોલ એ. ૬૧.

હાલ ૧૨-મંગળ આઠ કરી જળ-એ દેશી

કરે જિહાં સમકિત તે થાનક, તેહનાં પટવિધ કહીએ રે,
તિહાં પહિહું થાનક છે ચેતન, લક્ષણ આતમ લહીએ રે; ખીરનીર
પરે પુદ્ગલ મિશ્રિન, પશુ એહથી છે અળગો રે, અનુભવ હંસ
અંચુળે લાગે, તો નવિ દીસે વળગો રે. ૬૨. ખીજું થાનક નિત્ય
આતમા, જે અનુભવ સંભારે રે, બાળકને સ્તન પાન વાસના, પૂરવ
ભવ અનુસારે રે; દેવ મનુજ નરકાદિક તેહના, છે અનિત્ય પર્યાયો
રે, દ્રવ્ય થકી અવિચલિત અળાંકિત, નિજ ગુણ આતમરાયા રે.
૬૩. ત્રોણું થાનક ચેતન કર્તા, કર્મ તણે છે યોગે રે, કુંભકાર
નિમ કુંભતણે જગ, દંડાદિક સંયોગે રે; નિશ્ચયથી નિજ ગુણનો
કર્તા; અનુપ ચરિત વ્યવહારે રે, દ્રવ્ય કર્મનો નગરાદિકનો, તે
ઉપચાર પ્રકારે રે. ૬૪. ચોથું થાનક ચેતન ભેદતા, પુણ્ય પાપ
ફળ કેરો રે, વ્યવહારે નિશ્ચય નય જણે, ભુજે નિજ ગુણ મેરો રે;
પાંચમું થાનક છે પરમ પદ, અચલ અનત સુખવાસો રે, આધિ
વ્યાધિ તન મનથી લહીએ, તસ અભાવે સુખ ખાસો રે. ૬૫.
છઠું થાનક મોક્ષતણું છે, સંજમ જ્ઞાન ઉપાયો રે, જો
સહેજે લહીએ તો સધળે, કારણ નિબંધ થાયો રે;
કહે જ્ઞાનનય જ્ઞાનજ સાચું, તે વિષુ ભુટી કિરિયા રે, ન લહે રૂપું
રૂપું જાણી, છીપ ભણી જે કિરિયા રે. ૬૬. કહે કિરિયાનય કિરિયા
વિષુ'જે, જ્ઞાન તેહ શું કરશેરે, જલ પેસી કર પદ ન હલાવે,
તારૂં તે કિમ તરશે રે; દૂધણુ ભૂષણુ જે ઇહાં બહોળાં, નય એકેકને
વાદે રે, સિદ્ધાંતી તે જોહુ નય સાધે, જ્ઞાનવંત અપ્રમાદે રે. ૬૭.
એણિ પદે સડસઠ જોલ વિચારી, જે સમકિત આરાહેરે, રાગદ્વેષ
ટાળી મન વાળી, તે સમસુખ અવગાહે રે; જેહું મન સમકિતમાં
નિશ્ચલ, કોઈ નહિ તસ તોલે રે, શ્રી નયવિજય વિબુધ પદ સેવક,
વાચક જસ એમ જોલે રે ૬૮.

૨. શ્રી ખીજની સજ્જાય.

ખીજ કહે લવ્ય જીવનેરે લો, નિસુણો આણી ઉમંગરે; સુશુ-

ધુનર. સુકૃત કરણિ ખેતમેરે લો, વાવો સમક્ષિ ખીજ રે મુશુખંતરે.
 ધરજ્યો ધર્મસ્થુ પ્રિતડીરે લો, કરી નિસ્ત્રે વ્યવહારરે. સું ઇહલવે
 પરલવે લવોલવેરે લો, હોવે જ્યુ જગ જયકારરે. સું ધરજ્યો ૦
 ૧. કિરિયા તે ખાતર નાંખીયેરે લો, સમતા દિને ખેડરે; સું
 ઉપશમ નીરે સિંચજેરે લો, ઉગે જ્યુ સમક્ષિ છોડરે. સું ધરજ્યો ૦
 ૨. વાડી કરો સંતોષનીરે લો, તસ પાવિલી ચિહુ છોડરે; સું
 વ્રત પચ્ચખાણુ ચોકી ઠવોરે લો, વારે યુ કર્મના ચોરરે. સું
 ધરજ્યો ૦ ૩. અનુલવ કેરે કુલડેરે લો, મોહ હરે સમક્ષિ વૃક્ષરે;
 સું ક્ષુત ચારિત્ર ક્ષણ ઉતરેરે લો, તે ક્ષણ ચાખો શિક્ષરે. સું
 ધરજ્યો ૦ ૪. જ્ઞાનામૃત રસ પિણ્યેરે લો, સ્વાદ લ્યો સામ્ય તાંબુ-
 લરે; સું ઇષ્ટ રસે સંતોષ પામસોરે લો, લહે એ ભવનિધિ કૂળરે.
 સું ધરજ્યો ૦ ૫. ઇષ્ટ વિધ ખીજ તુમે સફહેરે લો, છાંડી રાગ
 ને દ્રેપરે; સું કેવળ કમળા પામીયેરે લો, વરિયે મુક્ષિ વિવેકરે.
 સું ધરજ્યો ૦ ૬. સમક્ષિ ખીજ તે સફહેરે લો, તે ટાળે નરક નિગો-
 ઢરે; સું વિન્ય લખિ નિત સદા લહેરે લો, નિત વિવિધ
 વિનોદરે લો. સું ધરજ્યો ૦ ૭.

૩. શ્રી જ્ઞાન પંચમીની સનઝાય.

ઢાલ ૧-મારું મન મોહ્યું રે સુંદર શામળિયા રે—એ દેશી.

શ્રી વાસુપુજ્ય જિનેસર વેણથી રે, રૂપકુંલ મુનિ દોય;
 રાહીણી મંદિરે સુંદર આવિયા રે, નમી ભવ પુછે દંપતિ સોય;
 ચઢિનાણી વયલે દંપતિ મોહિયારે. ૧. રાજા રાણી નિજ સુત આઠનું
 રે, તપ ફલ નિજ ભવ ધારી સંગંધ; વિનય કરી પુછે મહારાજને
 રે, ચાર સુતાના ભવ પ્રગંધ. ચઢિ ૨. રૂપવતી શીળવતી ને શુભ-
 વતી, સરસ્વતી જ્ઞાનકલા ભંડાર; જન્મથી રાગ સોગ દીઠો નથી રે,
 કુણ પુન્યે લીધો રે એહ અવતાર. ચઢિ ૩.

ઢાલ ૨-વાલ્હો મારો વાર્યે છે વાંસલી રે—એ દેશી

ગુર કહે વૈતાલ્ય ગિરિવરે રે, પુત્રી વિદ્યાધર ચાર; નિજ
 આયુ જ્ઞાનીને પૂછીયું રે, કરવા સફળ અવતાર; અવધારે અમ

વિનતિ રે. ૧. શુર કહે જ્ઞાનો પયોગથી રે, એક દિવસ તુમ આય
ધર્મ આરાધો દેવાનુ પ્રિયા રે, જેહથી શીવ સુખ થાય. અવ૦ ૨.
ચોડામાં કાર્ય ધર્મનાં રે, કિમ કરીએ મુનિરાજ; શુર કહે યોગ
અસંખ્ય છેરે, જ્ઞાન પંચમી તુમ કાજ. અવ૦ ૩. કષ્ટ અર્થે
સવિ અઘ ટળે રે, શુભ પરિણામે સાધ્ય; કલ્યાણક તે જિનતણા
રે, પંચમી દિવમે આરાધ્ય. અવ૦ ૪.

ઢાલ ૩-જમને કેળયો મારા વાણીય રે—એ દર્શી

ત્રેત્ર વદિ પાંચમ દિને સુણો પ્રાણીયરે, સવિયા ચંદ્રપ્રભ
સ્વામ, લહી સુખઠામ; સુ૦ અજિત સંભવ અનંતણ, સુ૦ ત્રેત્ર
શુદ્ધિ પંચમી શિવ ધામ, પરિણામ. સુ૦ ૧. વેશાખ વદિ પંચમી
દિને, સુ૦ સંજમ લિયે કુંથુનાથ, બહુ નર સાથ; સુ૦ જેષ્ઠ શુદ્ધિ
પંચમી વાસરે, સુ૦ મુક્તિ પામ્યા ધર્મનાથ, શિવપુર સાથ. સુ૦
૨. શ્રાવણ શુદ્ધિ પંચમી દિને, સુ૦ જન્મ્યા નેમિસુરંગ, અતિ
ઉછરંગ; સુ૦ માગસર વદિ પંચમી દિને, સુ૦ મુવિધિ જન્મ
સુખસંગ, પુન્ય અલંગ. સુ૦ ૩. કાર્તિક વદિ પંચમી દિને, સુ૦
સંભવ કેવળજ્ઞાન, કરો બહુ માન; સુ૦ દસ ક્ષેત્રે નેઉ જિન સુણો,
સુ૦ પંચમી દિનનાં કલ્યાણ, સુખ નિધાન. સુ૦ ૪

ઢાલ ૪-હારે મારે જોખનીયાનો લટકો દહાડા ચારને—એ દર્શી

હારે મારે જ્ઞાનિ ગુરુના વયણ સુણી હિતકરને, ચાર વિદ્યા-
ધરી પંચમી વિધિ તે આચરેરે લોલ; હારે મારે શાસન દેવ પંચ
જ્ઞાન મનોહારને, ટાળીરે આશાતના દેવ વંદન સદારે લોલ. ૧.
હારે મારે તપ પ્રણયથી ઉજમણાને ભાવને, એહવે વિદ્યુત યોગે
સુરપદ વિવર્યાં રે લોલ; હારે મારે ધર્મ મનોરથ આગસ તજતાં.
હાય ને, ધન્ય તે આતમ અવલંબે કારજ કર્યાં રે લોલ. ૨. હારે
મારે દેવ થકી તુમ કુએ લિયો અવતારને, સાંભળી રોહીણી જ્ઞાન
આરાધન ફલ ઘણાં રે લોલ; હારે મારે ચાર ચતુરા વિનયે વિવેક
વિચારને; ગુણ કેટલા લખાયે તુમ પુત્રી તણારે લોલ. ૩.

ઢાલ ૫-આસણુરા હા જોગી—એ દર્શી.

જ્ઞાનીને વયણથી ચારે જોહેની, અતિ સમસ્થ પામીરે; જ્ઞાની

ગુણવંતા; ત્રીજા ભવમાં ખારણા ક્રીધી, સિદ્ધાં મનનાં કામો રે.
જ્ઞાની૦ ૧. શ્રી જિનમંદિર પંચમનોહર, પંચવરણી જિન પડિમા
રે; જ્ઞા૦ જિનવર આગમને અનુસારે, કરી ઉજમણનો મહિમા રે.
જ્ઞાની૦ ૨. પંચમી તિથિ આરાધન પંચમ, કેવલનાણિ તે થાયરે; જ્ઞાની૦
શ્રીવિજય લક્ષ્મીસૂરિ અનુભવ નાણે, સંઘ સકલ સુખદાય રે. જ્ઞા૦ ૩.

૪. શ્રી આઠ મહની સનઝાચ.

મહ આઠ મહા મુનિ વારિયે, જે દુર્ગતિના દાતારે રે; શ્રી વીર
જિજ્ઞેસર ઉપદિશે, ભાષે સોહમ ગણધારે રે. મહ૦ ૧. હાંજી
ભતિનો મહ પહેલો કહ્યો, પૂર્વે હરિકેશીયે ક્રીધારે; ચંડાળતણે કૂળ
ઉપન્યો, તપથી સવિ કારજ શીધારે. મહ૦ ૨. હાંજી કુળમહ બીજો
દાખિયો, મરિચી ભવે ક્રીધો પ્રાણીરે; કોડાકોડિ સાગર ભવમાં
ભમ્યો, મહ મ કરો ઇમ મન બાણીરે. મહ૦ ૩. હાંજી બળમહથી
દુઃખ પામીયા, શ્રેણિક વસુભૂતિ જીવોરે; જઈ ભોગવ્યાં દુઃખ નરક-
તણાં, મુખ પાડંતા નિત રીવોરે. મહ૦ ૪. હાંજી સનતકુમાર
નરેસરૂ, સુર આગળ રૂપ વખાણ્યું રે; રોમ રોમ કાયા બગડી
ગઈ, મહ ચોથાનું એ ટાણું રે. મહ૦ ૫. હાંજી મુનિવર સંયમ
પાળતાં, તપનો મહ મનમાં આયોરે; થયા કૂરગડુ ઋષિ રાજ્યા,
પામ્યા તપનો અંતરાયોરે. મહ૦ ૬. હાંજી દેશ દશારણનો ધણી,
રાય દશાર્ણભદ્ર અભિમાનીરે; ઇંદ્રની ઋદ્ધિ દેખી છુઝીયો, સંસાર
તણ થયો જ્ઞાનીરે. મહ૦ ૭. હાંજી સ્થુળભદ્રે વિદ્યાનો કર્યો, મહ
સાતમે જે દુઃખદાઈરે; શ્રુત પૂરણ અર્થ ન પામીયા, જીવ્યો માનતણી
અધિકાઈરે. મહ૦ ૮. રાય સુભ્રમ વદ્ધળંડનો ધણી, લોભનો મહ ક્રીધો
અપારરે; હય ગમ રથ સળ સાયર ગલ્યું, ગયો સાતમી નરક મોઝારરે.
મહ૦ ૯. ઇમ તન ધન જોળન રાજ્યનો, મ ધરો મનમાં અહંકારોરે;
એ અધિર અસત્ય સવિ કારમું, વિણસે ક્ષણમાં ખલુ વારોરે. મહ૦
૧૦. મહ આઠ નિવારો વ્રતધારી, પાળો સંયમ સુખકારીરે, કહે
માનવિજય તે પામશે, અવિચળ પદવી નર નારીરે. મહ૦ ૧૧.

૫. શ્રી મૌનએકાદશીની સનઝાચ.

આજ મહારે એકાદસીરે, નણદલ મૌન કરી મુખ રહીએ;

પૂજ્યાનો પડુત્તર પાછો, કેહને કાંઈ ન કહીએ. આજ ૧. મહારો નળદોઈ તુજને બહાલો. મુજને તારો વીરો; ધૂમાડના બાવકા ભરતાં, હાથ ન આવે હીરો. આજ ૨. ઘરનો ધંધો ઘણો કયો પણ, એક ન આવ્યો આડો; પરભવ જતાં પાલવ આલે, તે મુજને દેખાડો. આ ૩. માગશર શુદ્ધિ અગીયારશ મહોટી, નેવું જિનનાં નિરજો; દોઢસો કલ્યાણક મહોટાં, પોથી ભેઈ ભેઈ હરમો. આ ૪. સુવ્રતશેઠ થયો શુદ્ધ શ્રાવક, મૌન ધરી મુખ રહીયો; પાવક પુર સધળો પરભવ્યો, એહનો કાંઈ ન દહીયો. આજ ૫. આઠ પહોર પોસહ તે કરીએ, ધ્યાન પ્રભુનું ધરીએ; મન વચ કાયા બે વશ કરીએ, તો ભવસાગર તરીએ. આજ ૬. ધર્માસમિતિ ભાષા ન બોલે, આડું અવળું પેખે; પડિછમણાશું પ્રેમ ન રાખે, કહો કેમ લાગે લેખે. આજ ૭. કર ઉપર તો માળા ન રાખે, કહો કેમ લાગે લેખે. આજ ૮. પૌષધશાળે ભેગાં થઈને, ચાર કંથા વળી સાધે; કાંઈક પાપ મિટાવણ આવે, ખારગણું વળી ખાંધે. આજ ૯. એક ઉઠંતી આળસ મોડે, બીજી ઉઠે બેઠી; નદીયોમાંથી કોઈક નિસરતી, જઈ દરિયામાં પેઠી. આજ ૧૦. આઈ બાઈ નણનંદ લોભઈ, ન્હાની મહોટી વહુને; સામુ સસરો મા ને માસી, શિખામણ છે સહુને. આજ ૧૧. ઉદયરતન વાચક ઉપદેશે, જે નર નારી રહેશે; પોસામાંહે પ્રેમ ધરીને, અવિચળ લીલા લહેશે. આજ ૧૨.

૬. ઉપાધ્યાય શ્રી સકળચંદ્ર કૃત ખાર ભાવનાની સત્જાણ.

વિમળ ફૂલ કમળના હુંસ તું જીવડા, ભુવનના ભાવચિત્ત બે વિચારી; જેણે નર મનુજગતિ રત્ન નવિ કેળવ્યું, તેણે નર નારી મણિ કોડિ હારી. વિ ૧. જેણે સમક્ષિ ધરી સુકૃતમતિ અનુસરી, તેણે નર નારી નિજ ગતિ સમારી; વિરતિનારી વરી કુમતિ મતિ પરિહરી, તેણે નર નારી સજ કુગતિ વારી. વિ ૨. જૈન શાસન વિના, જીવયતના વિના, જે જના જગ ભમે ધર્મ-હિના; જૈન મુનિ દાન બહુ માન હીણા નરા, પશુ પરે તે મરે

ત્રિજગ દિના વિં ૩ જૈનના દેવગુરૂ ધર્મગુણ ભાવના, ભાવિ
નિતુ જ્ઞાન લોચન વિચારી; કર્મભર નાશની ખાર વરભાવના, ભાવિ
નિતુ જીવ તું આપ તારી. વિં ૪. સર્વ ગતિ માંઢીવર નરભવ
દુલ્લહો, સર્વ ગુણ રત્નનો ચોધિકારી; સર્વ જગ જંતુને જેણે હિત
કીજીયે, મોઢ મુનિ વંદીયે શ્રુત વિચારી. વિં ૫.

ઢાલ ણીજી—રાગ કેદારે.

ભાવના માલતી ચૂશીયે, બ્રમર પેરે જેણે મુનીરાજ રે; તેણે
નિજ આતમા વાશીયે, ભરત પેરે મુક્તિનું રાજ રે. ભાં ૧. ભાવના
કુસુમ શું વાસિયા, જે કરે પુણ્યના કાજ રે; તે સર્વ અમર તરૂ
પરે ફળે, ભાવના દિયે શિવરાજ રે. ભાં ૨. ભૂમિ જનની થકી
ઉપના, સુતપરે જે જગે ભાવ રે; તે સર્વ ભૂજંગી ગભે, જેમ ગળે
વનતરૂ ઢાવ રે. ભાં ૩. ભૂમિના વર અનંતા ગયા; ભૂમિ ન ગઇ
કિણ સાથ રે; રૂદ્ધિ બહુ પાપી જે તસ મળી, તે ન લીધી કેણ
સાથ રે. ભાં ૪. ગઇ એ દ્વાર હારિ ગયો, અધિર સખ લોકની
રૂદ્ધિ રે; સૂણી એમ પાંડવા મુનિ હુવા, તેણે વરી અચળ પદ
સિદ્ધિ રે. ભાં ૫. રાજ્યનો પાપ ભર શિર થકે, જશ હુવા શુદ્ધ
પરિણામ રે; ભરત ભૂપતિ પરે તેહને, ભાવના પુણ્યના ગામ રે.
ભાં ૬. રાજ્યના પાપ ભર શિર થકે, જશ હુવા શુદ્ધ મન ભાવ
રે; ભાવના સિંધુમાં તે વળે, ઉતરે મોહમદ તાવ રે. ભાં ૭. જે
પદાર્થ તુજ આપણો, નવિ ગણે પ્રેમ રતિ બધ રે; ને ગણે તે
હતું આપણું, જીવ તુંહિ મતિ અધ રે. ભાં ૮. કૃષ્ણ લેશ્યા
વશે કિજીયે, કર્મ જે રોઢ પરિણામ રે; તે સવિ ધર્મ નવિ જાણીયે,
શુભ હવે શુદ્ધ પરિણામ રે. ભાં ૯. જે જગ આશ્રવ જીણે ભણ્યા,
તે સર્વ સવર હોય રે; ધર્મ જે અશુભ ભાવે કરે, તે તસ આશ્રવ
જોય રે. ભાં ૧૦.

અનિત્ય ભાવના સનગ્રામ.

ઢાલ ત્રીજી—રાગ સામગ્રી

મુંઝમાં મુંઝમાં મોહમાં જીવ તું, શબ્દ વર રૂપ રસ ગંધ દેખી;

અધિગ્ તે અધિગ્ તુ અધિર તનુ છવિત, ભાવ્ય મન ગગન ડરિ
ચાપ પેખી. મુઝ્ઝ ૧ લગ્ગી મન્યતનિ પરે, એક ઘર નવિ રહે,
દેખના જાય પ્રભુ છવ લેતિ, અધિગ્ મળ વસ્તુને, કાજ મૂઠો કરે,
છવડો પાપની કોડિ કેતી મુઝ્ઝ ૨ ઉપની વસ્તુ સવિ કારમી નવિ
ગહે, જાન શુ યાનમા ને વિચારી, ભાવ ઉત્તમ દુર્યા અધમ સખ
ઉદ્ધર્યા, મંહરે જાણ કિન ગતી આલી મુઝ્ઝ ૩. દેખ કલિ કૂતરે
મર્વ જગને લખે, સંડરિ લપ નગ કોટિ કોટિ, અધિર મમારને
થિરપણે જે ગણે, જાણી નમ મૂઠની યુદ્ધિ ખોટી. મુઝ્ઝ ૪. ગય
મમરાજની ઋદ્ધિ શુ પરવર્યો, અતે સવિ રૂદ્ધિ વિગરાણ હોથે; ઋદ્ધિ
આથે મળ વસ્તુ મૂકી જતે, દિવમ દો તીન પરિવાર રોથે. મુઝ્ઝ ૫
પ કુસુમ પરે યૌવન જલખિદુ છવિત, અચળ નર મુખ દેવ
ભોગો, અવધિ મન કેવળી સુકવિ વિદ્યાધર, કગિયુજે તેહનો પણ
વિયોગો. મુઝ્ઝ ૬. ધન્ય અનિકા સુતો ભાવના ભાવતો, કેવળ મુન-
નની માહે લીધો, ભાવના સુરલતા જેણે મન ટાપવી, તેણે શિવનારી
પરિવાર રૂઢ્યો. મુઝ્ઝ ૭

અશરણુ ભાવના સજ્જાયા.

હાલ ચોથી—સાંભળજો મુનિ સયમ રાગી-એ દરી

કો નવિ શરણુ, કો નવિ શરણુ, મરતા કુણને પ્રાણી રે, પ્રહ્લદત
મરતો નવિ રાખ્યો, જસ હય ગય બહુ તાણી રે, જસ નવનિધિ ધન
ખાણી રે. કો નવિ ૧ માત પિનાદક ટગમગ જોતા, યમ લે
જનને તાણી રે, મરણુ થકી સુરપતિ નવિ છૂટે, નવિ છૂટે ઇદ્રાણી
રે. કો નવિ ૨ હય ગય વ્ય નર કોડિ વિદ્યાધર, રહે ન નિત્ય
રાયા રાય રે, બહુ ઉપાય તે જીવન કાજે, કરતા અશરણુ જાય રે
કો નવિ ૩. મરણુથી લીતિ કદા ચિત્ત જીવો, જો પેથે પાતાજે
રે, ગિરિ દરી વન અણુધિમા ભવે, તોભિ હટીએ કાજે રે કો
નવિ ૪. અષ્ટાપદ જેણે જાણે ઉપાડ્યો, સોહય મુખ સહરિયો રે,
કો જગ ધર્મ વિના નવિ તરીયો, પાપી કો નવિ તરીયો રે. કો
નવિ ૫ અશરણુ અનાથ જીવહુ જીવન, શાતિનાથ જગ જાણે રે;

પારેવો જેણે શરણે રાખ્યો, મુનિ તસ ચરણે વખાણ્યો રે. કો નવિં ૬. મેઘકુમાર જીવ ગજ ગતિમાં, સસલો સરણે રાખ્યો રે; બીર પાસે જેણે ભવ ભય કચ્યો, તપ સંયમ કરી નાંખ્યો રે. કો નવિં ૭. મત્સ્યપરે રોગી તઠકડતા, કોણે નવિં મુખ કરીએ રે; અસવ્ય અનાથ ભાવના ભરિયો, અનાથિ મુનિ નિસર્યો રે. કો નવિં ૮.

સંસાર ભાવના સજ્જાત્ય.

ઠાલ પાંચમી—રાગ કેદારે

સર્વ સંસારના ભાવ તું, સર્વ ધરી જીવ સંભારી રે; તે સર્વ તેં પણ અનુભવ્યો, હૃદયથી તેહ ઉવારી રે. સં ૧. સર્વ તનુમાં વસી નિસર્યો, તે લીયા સર્વ અધિકાર રે; જાતિ ને યોનિ સખ અનુભવી, અનુભવ્યા સર્વ આહાર રે. સં ૨. સર્વ સંયોગ તેં અનુભવ્યા, અનુભવ્યા રોગ ને રોગ રે; અનુભવ્યા મુખ દુઃખ ગળ તે, પણ કિયો નવિં જીવ યોગ રે. સં ૩. સર્વ જન નાતરાં અનુભવ્યા, પહેરિયા સર્વ શણગાર રે; પુદ્ગળ તે પરાવર્તિયા, નવિં નમ્યા જીવ અણગાર રે. સં ૪. પાપના શ્રુત પણ તેં ભણ્યા, તેં કર્યા મોહનાં માન રે; પાપના દાન પણ તેં દિયા, નવિં દિયાં પાત્રના દાન રે. સં ૫. વેદ પણ તીન તેં અનુભવ્યા, તે ભણ્યા ખરતણા વેદ રે; સર્વ પાખંડ તેં અનુભવ્યા, તિહાં ન સવેગ નિર્વેદ રે. સં ૬. રડનડયો જીવ મિથ્યામતિ, પણ હણ્યા ધર્મને કાજ રે; કાજ કીધાં નવિં ધર્મના, હરખિયો પાપને કાજ રે. સં ૭. કુશુરની વાસના ડાકિણી, તિણે દમ્યા જીવ અનંત રે; તિહાં નવિં મુક્તિ પંથ ઓળખ્યો, તેણે નવિં હોવો ભવ અંત રે. સં ૮.

એકત્વ ભાવના સજ્જાત્ય.

ઠાલ છઠી—રાગ માળવી મોહી

એ તુંહિ આપકું તુંહિ ધ્યાયોજી, ધ્યાન જ્ઞાન અકેલા; જીહાં તિહાં તું જ્યા અકેલા, ભવેગા અકેલા. એ તુંહિં ૧. હરિહર પ્રમુખા મુરનર જ્યા, તેણી જગ અકેલા; તે સંસાર વિવિધ પર-ખેલી, ગયા તે જી અકેલા. એ તુંહિં ૨. કોણી લીના માથ ન

તેણે, રુદ્ધિ ગઈ નવિ સાથે; નિજ નિજ કરણી લેઈ ગયા તે, ધન વિણ ઠાલે હાથે એ તુંહિં ૩. બહુ પરિવારે મ રાચો લોકા, મુખ મળ્યો સખ સાથે; ઋદ્ધિ મુખા હાંસે મળ ચિતો, ગગનતણી જીમ બાથે. એ તુંહિં ૪. શાન્તી સુધારસ રસમાં ઝીલો, વિષય વિષય નિવારો; એકપણું શુભધ્યાને ચિંતી, આપ આપકું તારો. એ તુંહિં ૫. હિંસાદિક પાપે એ જીવો, પામે બહુવિધ રોગો; જળ વિણ જીમ મત્સ્ય એકલો, પામે દુઃખ પર લોગો. એ તુંહિં ૬. એક પણું ભાવિ નમિરાજ, મૂઢી મિથીલા રાજ; મૂઢી નર નારી સવિ સંગતિ, પ્રણમે તસ સર રાજ. એ તુંહિં ૭.

અન્યત્વ ભાવના સનન્યાય.

ઢાલ સાતમી—રાગ કેદારો ગાઠી

ચેતના જગી સહચારિણી, આજસ ગોદકું નાંખી રે; હૃદય ધર જ્ઞાન દીવો કરે, સુમતિ ઉઘાડી નિજ આંખ રે. ચેં ૧. એક રાત અધિક અઠાવના, મોહિ રણીયા ધરખારી રે; હું સદા તેહ વિંટયો રહું, તુજ ન ચિંતા કિસી માહરી રે. ચેં ૨. જઇ મુજ તે અળગો કરે, તો રમું હું તુજ સાથે રે; તેહથી હું અળગો રહું, જો રહે તું મુજ હાથે રે. ચેં ૩. મન વચન તતુ સવે ઇંદ્રિયા, જીવથી જીજીઆ હોય રે; અપર પરિવાર સખ જીવથી, તું સદા ચેતના જોય રે. ચેં ૪. (પાંકાંતરે) તતુ વચન સવે ઇંદ્રિયા, જીવથી જીજીઆ જોય રે; જો રમે તું ઇણે ભાવના, તો તુજ કેવળ હોય રે. ચેં ૫. સર્વ જગ ગણી જીજીઆં, કોઇ કુણનો નવિ હોય રે; કર્મ વશે સર્વ નિજ નિજ તણો, કર્મથી નવિ તર્યો કોય રે. ચેં ૬. જેવ શુરુ જીવ પણે જીજીઆ, જીજીઆ ભગતના જીવ રે; કર્મ વશ સર્વ નિજ નિજ તણો, ઉદ્યમ કરે નવિ કિલ બરે. ચેં ૭. સર્વ શુભ વસ્તુ મહિ માહરે, કળિયુગો દુષ્ટ ભપાળ રે; તિમ દુષ્ટ જોપિ જનને હરે, અપસની આશ મન વાલ રે. ચેં ૮. ચિંતા કરે આપ તું આપણી, મમ કરે પરતણી આશ રે; આપણું આચરું અનુભવું, વિચરી પર વસ્તુ ઉદાસ રે. ચેં ૯. કોડીણે જગ

નવિ ઉદ્ધર્યો, ઉદ્ધરે આપણો જીવ રે; ધન્ય જે ધર્મો આદર દિયે,
તે વસે ઇંદ્ર સમી વરે. ચે૦ ૬. જો જીવે, જીવજીઆ આતમા, દેહ
ધન જન કથી ધ્યાન રે; તે ગઈ દુઃખ નવિ ઉપજે, જેહને મન
જીન જ્ઞાન રે. ચે૦ ૧૦.

અશુભી ભાવના સજ્જાત્ર.

ઢાળ આઠમી-રાગ કેદારો ગાડી

માંસ મળ મૂત્ર રૂધિર ભર્યા, અશુભી નર નારીના દેહ રે;
વારૂણી કુંભ પરે ભાવિયે, અંતે દિયે જીવને છેહ રે. માંસ૦ ૧.
અશુભ બહુ રોગ કઈ નિતુ વહે, એ ભણે ભક્ષ્ય અભક્ષ્ય રે; દેહને
જાણી જોખમ ધણા, દેહ બહુ જીવનો ભક્ષ્ય રે. માંસ૦ ૨.

આશ્રવ ભાવના સજ્જાત્ર.

ઢાલ નવમી

જગ શુભાશુભ જેણે કર્મતતિ વેલી જે, શુભ અશુભાશ્રવ
તે વખાણો; જળ ધરો જેમ નદિવર સરોવર ભરે, તેમ ભરે જીવ
બહુ કર્મ જાણો. જગ૦ ૧. મમ કરે જીવ તું અશુભ કર્મદારા,
વાસવા પણ સકર્મા ન છૂટે; જેણે જગ દાન વર પુણ્ય નવિ
આદર્યા, તે કૃપણ નિર્ધના પેટ ફૂટે. જગ૦ ૨. મન વચન કાય વિષય
કષાય તથા, અવિરતિ અશુભ ધ્યાન પ્રમાદો; મૂકે મિથ્યામતિ વર
ઉપાસક ગતિ, જગ શુભાશ્રવ થકીનો વિષાદો. જગ૦ ૩. રાત્ર મમ જીવ
તું કુટુંબ આડંબરે, જળ વિના મેઘ જેમ ફેક ગાજે; ધર્મના કાજ
વિષુ મ કર આરંભ તું, તેણે કરી જીવ સંવર વિશાળ. જગ૦ ૫.

નિર્જરા ભાવના સજ્જાત્ર.

ઢાલ દશમી-રાગ ગાડી

તાપે મીણુ ગળે જીમ માંખણ, તથા કર્મ તપતા પેરે; કંચન
કાટ ગળે જેમ આગે, પાય ગળે જીવ જાપે રે. તા૦ ૧. તે તપ
બાર ભેદ શું કીજે, કર્મ નિર્જરા હોવે રે; સો મુનીવરને હોય.
સકામા, અપર અકામા જોવે રે. તા૦ ૨. અણુશણુ ઉણાદરી રસ
ત્યાગો, કીજીએ વૃત્તિ સંક્ષેપો રે; સંલીનતા કરી કાય કિલેશો, ટળે કર્મના
લેશો રે. તા૦ ૩ પ્રાયશ્ચિત વિનય વૈયાવચ્ચ, સજ્જાત્રો વર જાણે રે;
કાઉસગ્ગ કીજે જેણે ભવિજન, તસ તપ મુક્તિ નિદાન રે. તા૦ ૪.

ધર્મ ભાવના સજ્જામ.

હાલ અચ્ચારમી-શાંતિ મુધારસ કુડમાં

ધર્મથી જીવને જય હોવે, ધર્મથી સવિ દુઃખ નાથે રે; રોગ ને શોક લય ઉપશમે, ધર્મથી અમર ઘર વાસ રે. ધર્મ ૦ ૧. દુર્ગતિ પાપથી જીવને, ધર્મ વિષુ નવિ ધરે કાંઈ રે; વાંછિત દિયે સુર તડ પરે, દાન તપ શીલથી જોઈ રે. ધર્મ ૦ ૨. ધર્મવર સાધુ શ્રાવક તણો, આચર્યો ભાવ શું જેહ રે; સર્વ મુખ સર્વ મંગળતણું, આદ્યું કારણ તેહ રે. ધર્મ ૦ ૩.

દાન ભાવના સજ્જામ.

હાલ ખારમી-રાગ બનાશ્રી

જે નર સાધુ આધાર વર દાયકા, તે નર ધન્ય જગ વિબુધ ગાયા; જે છતે યોગવર સાધુને નવિ દીયે, તે કાશ્વ કુમુદ પરે ફેક ભાય. જે ૦ ૧. નિર્મળો મુક્તિનો માર્ગ જીન શાસન, સાધુ વિષુ કષ્ટ ન ચાલે; પામતો મનુજ જો સાધુને નવિ દીયે, સો કરો કપિલ દાસીય વાલે. જે ૦ ૨. અકલતું હાર નર મુક્તિની વાર નર, નાદતું મકર તપ પુણ્ય કેરો; કર્મને કાટ ઉતાર નર ભવ લહી, ધીઠમ જોલ ભવ વારિ ફેરો. જે ૦ ૩. જ્ઞાન વિજ્ઞાન આચાર પદ નર ભવો, પામીયો પૂર્ણભવ પુણ્ય યોગે; પુણ્ય વિષુ પશુલવે જીવ પરવશ પડ્યો, શસ્ત્ર શું મારિયો અધમ લોકે. જે ૦ ૪. જીવ તે નરભવે અશુભભાવે પશુપણે, જીવતાં જીવની કોડિ મારી; પુણ્ય વિષુ પશુ રાશલ ઉકરડે, લલભ્યે પૂંઠ તૃષુ ગુણ ધારી. જે ૦ ૫. જીવ હિંસા સવિ પાપ જો જીવને, પાપીયો આદર્યા જીવ સાટે; આદર્યા હાટ તે વિવિધ પરે કાઢીયો, અગ્નિમાં દાહીયો પાપ માટે. જે ૦ ૬. પુણ્યથી હૈવે તુજ દેહ રૂઢો ઘડ્યો, આણિયો જૈન કૃપા પુણ્ય કાળે; ધર્મ નર જન્મ જો જીવ હારી તું, ધર્મીસ નિજ હાથ અશુભ રાજે. જે ૦ ૭. દાન તપ શિળ સંયમ દયા ધર્મથી, સર્વ મુખ રૂઢિ જો તું વિચારી; સર્વ શુભયોગ હારીશ જો તું પછી, ધર્મીસ જીમ હાથ હાર્યો જુગારી. જે ૦ ૮. જીસિય ગુણિકા તણી

ખાર સાધારણી, તિસીય મિથ્યામતિ જગે ન રૂડા; ત્યજી હિંસા
કુધર્મા દિસવિ પાપ, તું વિધમાં મોકલે કીર્તિ રૂડી. જે ૦ ૬. પાર
મમ રાખ જે પાપ આચારનો, ફાટ મ પાડજે ધર્મ વાટે; જાટ યરે અણ
વિમાશ્યુ કિશુ મમ કરે, ખોટ કામ મમ પાડજે ધર્મ હાટે. જે ૦ ૧૦.
જો તુજ સુખ ગમે સર્વ દુઃખ નવિ ગમે, વિષય સો વીર રસ
ત્યજ્ય; આત્મ અધ્યાત્મ વર ધ્યાન કુંજે રમી, ધર્મવર ભાવના
ખાટો અમૃત આહો. જે ૦ ૧૧.

સમરસ ભાવના સજ્જાય.

ઢાલ તેરમી-રાગ ચૈરાડી

ભવિક જીવ પૂછો નિજ ગુરૂને, અશુભ કર્મ કિમ કાટે; ભ્રમણે
ધર્મની સંજિણવો, જો સમતા રસ આખે શો ભવિકા સમરસ
અમૃત આખે. ૧. સમરસ અમૃત આખો, કુવ્યશન મૂકો મનનો
આંટો; સદોષ પિંડે મ ભરો ઠાકો, સખ પર સુખે મમ વિષ વાટે.
૨. જા ૦ ૨. વિંધ્યો જીવ કર્મ વિષ કાટે, પીડ્યો ચાર ગતિ ફાટે;
શુભ ભાવે દેતાં દદ પારે, કર્મ ગુંબડું ફાટે ૨. જા ૦ ૩. પાપ
પિંડ અસત્યજ દુજો, જો કપાય મદ દાટે; નિખીલ પાપ નિસંગી
જીવો, રહેતો સમ દુઃખ કોટેરે જા ૦ ૪. જનના સુખ શુભ ધ્યાન
સુલેશ્યા, દુકાળ મુસા કાટે; દાન પુણ્ય જનના સખ તેણે, વાદળ
પેરે સખ ફાટે. જા ૦ ૫. રોગ સમે જેમ અમૃત છાંટે, હૃદય પડી
નવિ આટે ૨; ધર્મ કરંતા ભવિક જીવને, શિવ સુખ આવે આંટે ૨.
જા ૦ ૬. ગુણ વિણ કિમ શિવ ગિરિ પર ચઢીયે, હિણ પુણ્ય જન
રાટે; ખેસે જો જીવ ગુણ મણિ સારે, તો સખ ભવ દુઃખ કાટે ૨. જા ૦ ૭.

લોક ભાવના સજ્જાય.

ઢાલ ચૌદમી-રાગ પરજીઓ

જ્ઞાન નયન માહિ ત્રિભુવન રૂપી, જેણે જીવ દીઠો લોગે;
ધણી આગ્યો પટ દ્રવ્ય રૂપા, પ્રણમો તસ જીવ યોગે. ૧. મુનિવર
ધ્યાવો અદ્વીય દીવ લોગો, જીહા જીવ મુનિવર સિદ્ધ અનંતા;
તિહાં નહિ જ્ઞાન વિયોગો, મુનિવર ધ્યાવો અદ્વીય દિવ લોગો. ૨.

આપે સીધો કેણે ન કીધો, લીધો કેણે નવિ ભવે; આદિ નહિ
જસ હોયે તો, કેવળ નાણી ભાવે. ૩. અધોલોક છત્રાસન ચમ
વટે, તિછોં જલ્લાહી ભણે; ઉર્ધ્વલોક મૃદંગ સમાણો, સકળ મુનિ
ચિત્ત આણો ૪.

૭. મહોપાધ્યાય શ્રીમદ્ યશોવિજયજી કૃત આઠ યોગ
દૃષ્ટિની ગ્રંથગ્રંથો.

ઘલ પહેલી-મિત્રા દૃષ્ટિ વિચાર

શિવમુખ કારણ ઉપદિશી, યોગ તણી અડ દિઠી રે; તે ગુણ
થુણી જિન વીરનો, કરશું ધર્મની પુઠી રે. વીર જિણેસર દેશના.
૧. મધન અધન દિન રચણિમા, બાલ વિકલ ને અનેરા રે; અરથ
ભેયે જિમ જુગુઆ, ઓધ નજરે તિમ ફેરા રે વીર૦ ૨. દર્શન
જે હુઆં જુગુઆ, તે ઓધ નજરને ફેરે રે; ભેદ યિશદિક દૃષ્ટિમાં,
સમકિત દૃષ્ટિને હેરે રે વીર૦ ૩. દર્શન સકલના નય શહે, આપ
રહે નિજ ભાવે રે; હિતકરી જનને મંજીવની, આરો તેહ ચરાવે
રે. વીર૦ ૪. દૃષ્ટિ યિશદિક ચારમા, મુગતિ પ્રયાણ ન ભાજે રે;
રચણિ શયન જિમ શ્રમ હરે, સુરનર સુખ તિમ છાજે રે. વીર૦
૫. એહ પ્રસંગથી મેં કહ્યું, પ્રથમ દ્રષ્ટિ હવે કહિયે રે; જિહાં
મિત્રા તિહાં બોધ જે, તે તૃણ અગનિસ્યો લહિયે રે. વીર૦ ૬.
મત પણુ યમ ઇહાં સંપજે, ખેદ નહિ શુભ કાજે રે; દ્વેષ નહિ
વહી અવરશ્યું, એહ ગુણ અગે વિરાજે રે. વીર૦ ૭. યોગનાં ખીજ
ઇહાં શહે, જિનવર મુદ્ધ પ્રજામો રે; ભાવાચારજ સેવના, ભવ
ઉદ્દેગ સુઝામો રે. વીર૦ ૮. દ્રવ્ય અભિગ્રહ પાલવા, ઔષધ પ્રમુખને
હાને રે; આદર આગમ આસરી, લિખનાદિક બહુમાને રે. વીર૦ ૯.
લેખન પૂજન આપવું, શ્રતવાચન ઉદ્દાહો રે; ભાવ વિસ્તાર સગા-
યથી, ચિંતન ભાવન આહો રે. વીર૦ ૧૦. ખીજ કથા ભદ્રી સાંભટી,
રામાચિત હુએ દેહ રે, એહ અવંચક યોગથી, લહિયે ધરમ
સનેહે રે. વીર૦ ૧૧. મદ્ગુરુ યોગ વદન ક્રિયા, તેહથી ફલ હોએ
જેહારે; યોગ-ક્રિયા ફલ ભેદથી, ત્રિવિધ અવંચક એહો રે. વીર૦

૧૨. ચાહે ચક્રોર તે ચંદને, મધુકર માલતી ભોગીરે; તિમ ભવિ
સહજ ગુણે હોયે, ઉત્તમ નિમિત્ત સંયોગી રે. વીર૦ ૧૩. એહ અવંચક
યોગ તે, પ્રગટે ચરમાવર્તે રે; સાધુને સિદ્ધ દશા સમું, બીજનું ચિત્ત
પ્રવર્તે રે. વીર૦ ૧૪. કરણ અપૂર્વના નિકટથી, જે પહેલું ગુણહાણું રે;
મુખ્ય પણે તે ઇહાં હોયે, સુહજ વિલાસનુ ટાણું રે. વીર૦ ૧૫.

તારા દષ્ટિ વિચાર

ઢાલ બીજી-મન મોહન મેરે એ-દેશી

દર્શન તારા દષ્ટિમાં, મન મોહન મેરે; ગોમય-અગ્નિ સમાન.
મં શૌચ સંતોષ ને તપ ભલા, મં સન્યાય ઇન્દ્રિય ધ્યાન. મં ૧.
નિયમ પંચ ઇહાં સંપન્ને, મં નહિ ક્રિયા ઉદ્વેગ; મં જિજ્ઞાસા
ગુણ તત્ત્વની, મં પણ નહિ નિજ હઠ ટેગ. મં ૨. એહ દષ્ટિ
હોય વરતતાં, મં યોગ કથા મહુ પ્રેમ; મં અનુચિત તેહ ન
આચરે, મં વાલ્યો વલે જિમ હેમ. મં ૩. વિનય અધિક ગુણીનો
કરે, મં દેખે નિજ ગુણહાણુ; મં ત્રાસ ધરે ભવ ભય થકી, મં
ભવ માને દુઃખ ખાણુ. મં ૪. શાસ્ત્ર ઘણાં મતિ ચોડલી, મં
શિષ્ટ કહે તે પ્રમાણુ; મં સુજસ લહે એહ ભાવથી, મં
ન કરે જૂઠું ડંકાણુ. મં ૫.

બલા દષ્ટિ વિચાર

ઢાલ ત્રીજી-પ્રથમ ગોવાલ તણે ભવેજ રે-એ દેશી

ત્રીજી દ્રષ્ટિ બલા કહીજી, કાષ્ટ અગનિ સમ બોધ; ક્ષેપ
નહિ આસન સધેજી, શ્રવણ સમીહા શોધ રે. જિનજી, ! ધન ધન
તુજ ઉપદેશ. ૧. તરણ સુખી સી પરિવર્યોજી, જિમ ચાહે મુરગીત;
સાંભલવા તિમ તત્ત્વનેજી, એ દૃષ્ટિ સુવિનીત રે. જિં ૧ ૨. સેર એ
બોધ-પ્રવાહનીજી, એ વિષુ શ્રુત થલકૃપ; શ્રવણ સમીહા તે કિસીજી!
શયિત સુણે જિમ ભપ રે. જિં ૧ ૩. મન રીઝે તનુ ઉલ્લસેજી,
રીઝે જુઝે એક તાન; તે ઇચ્છા વિષુ ગુણ-કથાજી, બહિરા
આગલ ગાન રે. જિં ૧ ૪. વિધન ઇહાં પ્રાપ્ત નહિજી, ધર્મ-હેતુ
માહે કોય; અનાચાર-પરિહારથીજી, સુજસ મહોદય હોય રે. જિં ૧ ૫.

દીપ્તા દ્રષ્ટિ વિચાર

દાસ ચોથી ઝાંઝરીયા મુનિવર ! ધન ધન તુમ અવતાર-એ દેશી
 યોગ દ્રષ્ટિ ચોથી કહી જી, દીપ્તા તિહાં ન ઉત્થાન; પ્રાણ્યાયામ
 તે ભાવથી જી, દીપ-પ્રભા સમ જ્ઞાન મન મોહન જિનજી ! મીઠી
 તાહરી વાણી. ૧. બાહ્ય ભાવ રેચક ઇહાંજી, પૂરક અંતર ભાવ;
 કુંભક ચિરતા ગુણે કરીજી, પ્રાણ્યાયામ સ્વભાવ. મનં ૨. ધર્મ
 અરથે ઇહાં પ્રાણનેજી, છાંડે પણ નહિ ધર્મ; પ્રાણ અરથે સંકટ
 પડેજી, જીઓ એ દ્રષ્ટિનો મર્મ. મનં ૩. તત્વ ગ્રવણ મધુચાંદકેજી,
 ઇહાં હોએ ખીજ-પ્રદેહ; ખાર ઉઠક સમ ભવ ત્યજેજી, ગુરૂ ભગતિ
 અદ્રોહ. મનં ૪. સ્વપ્ન બોધ તો પણ ઇહાંજી, સમકિત વિષ
 નવિ હોય; વેદ સંવેદપદે કહ્યાજી, તે ન અવેદે જોય. મનં ૫.
 વેદ બંધ શિવહેતુ છેજી, સંવેદન તસ નાણ; નય-નિષ્કપે અતિ
 ભહુંજી, વેદ સંવેદ પ્રમાણ. મનં ૬. તે પદ અંધિ-વિભેદથીજી,
 છેહલી પાપ-પ્રવૃત્તિ; તપ્ત લોહ પદ ધૃતિ સમીજી, તિહાં હોએ
 અંતે નિવૃત્તિ. મનં ૭. એહ થકી વિપરીત છેજી, પદ જે અવેદ
 સંવેદ; ભવ અભિનંદી જીવનેજી, તે હોએ વજ્ર અભેદ. મનં ૮.
 લોભી કૃપણ કયામણોજી, માથી મચ્છર ઠાણ; ભવ અભિનંદી ભય-
 ભયોજી, અફલ આરંભ અયાણ. મનં ૯. એહવા અવગુણવંતજી,
 પદ જે અવેદ કઠોર; સાધુ સંગ આગમ તણોજી, તે જીતે ધરિ
 જોર. મનં ૧૦. તે જીતે સહજે ટલેજી, વિષમ કુતર્ક પ્રકાર; ફર
 નિકટ હાથી હણેજી, જિમ એ બઠર વિચાર. મનં ૧૧. ‘હું પામ્યો
 સંશય નહીજી’, મૂરખ કરે એ વિચાર; આલસુઆ ગુરૂ શિષ્યતાજી,
 તે તો વચન પ્રકાર. મનં ૧૨. ધીજે તે પતિ આવવુંજી, આપ-
 મતે અનુમાન; આગમને અનુમાનથીજી, સાચું લહે સુજ્ઞાન. મનં
 ૧૩. નહિ સર્વજ્ઞ તે જીજીઆજી, તેહના જે વલી દાસ; ભગતિ
 દેવની પણ કહીજી, ચિત્ર અચિત્ર પ્રકાશ. મનં ૧૪. દેવ સંસારી
 અનેક છેજી, તેહની ભક્તિ વિચિત્ર; એક રાગ પર દેખથીજી, એક
 મુગતિની અચિત્ર. મનં ૧૫. ઇદ્રિયાર્થગત શુદ્ધિ છેજી, જ્ઞાન છે

આગમ હેત; અસંમોહ શુભ કૃતિ' ગુણેભ, તેણે ફલ ભેદ સંકેત.
 મન૦ ૧૬. આદર ક્રિયા-રતિ' ઘણીભ, વિધન ટલે મિલે લચ્છિ;
 જિજ્ઞાસા બુધ-સેવનાભ, શુભ કૃતિ ચિદ્ર પ્રત્યચ્છિ. મન૦ ૧૭. બુદ્ધિ
 ક્રિયા ભવ ફલ દિએ, જ્ઞાન ક્રિયા શિર અંગ; અસંમોહ ક્રિયા
 દિએભ, શીઘ્ર મુગતિ ફલ ચંગ. મન૦ ૧૮. પુદ્ગલ રચના કાર-
 મીભ, તિહાં જસ ચિત્ત ન લીન; એક માર્ગ તે શિવ તણેભ,
 ભેદ લહે જગ દીન. મન૦ ૧૯. શિષ્યભણી જિન દેશનાભ, કે
 જન પરિણતિ ભિન્ન; કહે મુનિની નય દેશનાભ, પરમાર્થથી અભિન્ન.
 મન૦ ૨૦. શબ્દ ભેદ-ઝગડો કિસ્યેભ ? પરમારથ જો એક; કહો
 ગંગા કહો સુરનદીભ, વસ્તુ ફિરે નહિ છેક. મન૦ ૨૧. ધર્મ ક્ષમા-
 દિક પશુ મિટેભ, પ્રગટે ધર્મ સંન્યાસ; તો ઝઘડા ઝોટા તણેભ,
 મુનિને કવણુ અવ્યાસ ? મન૦ ૨૨. અભિનિવેશ સધલો ત્યજેભ,
 ચાર લહી જેણે દ્રષ્ટિ; તે લહેરયે હવે પાંચમીભ, સુજસ અમૃત
 ધન વૃષ્ટિ મન૦ ૨૩.

સ્થિરા દૃષ્ટિ વિચાર.

દાલ પાંચમી-ધન ધન સંપ્રતિ સાચો રાજા—એ દેશી

દૃષ્ટિ ધિરા માહે દર્શન નિત્યે, રત્ન-પ્રભા સમ જાણો રે;
 ભાંતિ નહિ વહી ભાધ તે સૂક્ષ્મ, પ્રત્યાહાર વખાણો રે. ૧. એ
 ગુણુ વીર તણો ન વિસાડે, સંભાડે દિન રાત રે; પશુ ટાલી સુરરૂપ
 કરે જે, સમક્રિતને અવદાત રે. એ ગુણુ વીર તણો ન વિસાડે.
 ૨. ખાલ પૂલિ ઘર લીલા સરિખી, ભવ-એષ્ટા ઇહાં ભાસે રે; ઋદ્ધિ
 વૃદ્ધિ ઘટમાં સવિ પ્રક્ટે, અષ્ટ મહાસિદ્ધિ પાસે રે. એ ગુ. ૩.
 વિષય વિકારે ન ઇન્દ્રિય ભેડે, તે ઇહાં પ્રત્યાહારે રે; કેવલ જ્યોતિ
 તે તત્ત્વ પ્રકાશે, શેષ ઉપાય અસારોરે. એ ગુ. ૪. શીતલ ચંદનથી
 પશુ ઉપન્યો, આગ્ર દહે જિમ વનને રે; ધર્મ જનિત પશુ ભોગ
 ઇહાં તિમ, અનિષ્ટ તે મનને રે. એ ગુ. ૫. અશે હોએ ઇહાં અવિ-
 નાશી, પુદ્ગલ બાલ તમાસી રે; ચિદાનંદ ધન સુજસ વિલાસી, કિમ
 હોય જગનો આશી રે. એ ગુ. ૬.

કાંતા દષ્ટિ વિચાર.

દાસ છઠી—સોલીઠાં હંસા રે વિષય ન રાચીએ—એ દેશી

અચપલ રોગ રહિત નિષ્કર નહિ, અદ્ય હોય નીતિ; ગંધ-
તે સારોરે કાંતિ પ્રસન્નતા, સુસ્વર પ્રથમ પ્રવૃત્તિ. ધન ધન શાસન
શ્રી જિનવરતાણું. ૧. ધીર પ્રભાવી રે આગલે યોગથી; મિત્રાદિક
ચુત ચિત્ત; લાલ ઇષ્ટનો રે દદ અધૃષ્ટતા, જનપ્રિયતા હોય નિત્ય.
ધન૦ ૨. નાશ દોષનો રે તૃપતિ પરમ લહે, સમતા ઉચિત
સંયોગ; નાશ વચરની રે છુદ્ધિ શતંભરા એ નિષ્પત્ત યોગ.
ધન૦ ૩. ચિન્હ યોગનાં રે જે પરશ્રંધમાં, યોગાચાર્ય દિક્ક;
પંચમ દષ્ટિ થકી સવિ જોડીયે, એહવા તેહ ગરિફું. ધન૦ ૪.
છઠી દિક્કિ રે હવે કાંતા કહું, તિહાં તારાલ પ્રકાશ; તત્ત્વમીમાંસારે
દદ હોએ ધારણા, નહિ અન્ય શ્રુત વાસ. ધન૦ ૫. મન મહિલાણું
રે વહાલા ઉપરે, ખીજાં કામ કરંત; તિમ શ્રુતધર્મે રે એહમાં
મન ધરે, જ્ઞાના શ્લેષકવંત. ધન૦ ૬. એહવે જ્ઞાને રે વિધન-નિવા-
રણે, ભોગ નહિ લવ હેત; નવિ ગુણ દોષ ન વિષય સ્વરૂપથી,
મનગુણ અવગુણ ખેત. ધન૦ ૭. માયા પાણી રે જાણી તેહને,
લંધી જાએ અઢોલ; સાચું જાણી રે તે ખીહતો રહે, ન ચલે સમા-
ઢાલ. ધન૦ ૮. ભોગ તત્ત્વને રે ઇમ લય નવિ ટલે, જુઠા જાણે
રે ભોગ; તે એ દષ્ટિ રે લવસાયર તરે, લહે વલી સુજસ
સંયોગ. ધન૦ ૯.

પ્રભા દષ્ટિ વિચાર.

દાસ સાતમી—એ છિડિ કિહાં રાખી—એ દેશી

અર્ક પ્રભાસમ યોધ પ્રભામાં, ધ્યાન-પ્રિયા એ દિક્કિ; તત્ત્વ-
તણી પ્રતિપત્તિ ઇહાં વલી, રોગ નહિ સુખ-પુકો રે ભવિકા !, વીર-
વચન ચિત્ત ધરિએ. ૧. સમ્યક્ પરવશ તે દુઃખ લક્ષણ, નિગ્વશ
તે સુખ લહિએ; એ દશે આતમગુણ પ્રગટે, કહો સુખ તે કુણ
કહિએ રે ? ભ૦ ૨. નાગર-સુખ પામર નવિ જાણે, વડલ-સુખ
ન કુમારી; અનુભવ વિષુ તિમ ધ્યાન તણું સુખ, કુણ જાણે

નરનારી રે? ભ૦ ૩. એહ દૃષ્ટિમાં નિર્મલ બોધે, ધ્યાન સદા હોયે સાચું; દ્વષણ રહિત નિરંતર જ્યોતિએ, રતન તે દીપે જાયું રે. ભ૦ ૪. વિષભાગક્ષય શાંતવાહિતા, શિવમારગ ધ્રુવ નામ; કહે અસંગ ક્રિયા ઇહાં યોગી, વિમલ સુજસ પરિણામ રે. ભ૦ ૫.

પરા દૃષ્ટિ—વિચાર.

ઢાલ આઠમી-બોલું મારા વાલહા! વાલહા! તે મુજને વિસારીજી દૃષ્ટિ આઠમી સાર સમાધી, નામ પરા તસ જાણુંજી; આપ સ્વભાવે પ્રવૃત્તિ પ્રણ, શશિસમ બોધ વખાણુંજી; નિરતિચારપદ એહમાં યોગી, કહિયે નહિ અતિચારીજી; આરોહે આરૂઠે ગિરિને, તિમ એહની ગતિ ન્યારીજી. ૧. ચંદન ગંધ સમાન ખિમા ઇહાં, વાસકને ન ગવેયેજી; આસંગે વર્જિત વલી એહમાં, કિરિયા નિજ ગુણ લેખેજી; શિક્ષાથી જિમ રતન નિયોજન, દૃષ્ટિ ભિન્ન તિમ એહોજી; તાસ નિયોગે કરણ અપૂર્વે, લહે મુનિ કેવલ-ગેહોજી. ૨. ક્ષીણ દોષ સર્વજ મહામુનિ, સર્વ લાખ-ફલ ભોગેજી; પર ઉપગાર કરી શિવ મુખ તે, પામે યોગ અયોગેજી; સર્વ શત્રુ ક્ષય સર્વ વ્યાધિલય, પ્રણ સર્વ સમીહોજી; સર્વ અરથ યોગે મુખ તેહથી, અનંત ગુણક નિરીહોજી. ૩.

ઉપસંહાર.

એ અડ દિક્કિ કહી સંક્ષેપે, યોગશાસ્ત્ર સંકેતેજી; કુલયોગી ને પ્રવૃત્તચક્ર જે, તેહ તણે હિત હેતેજી; યોગી કુલે જાયા તસ ધર્મને અનુગત તે કુલયોગીજી; અદ્વેષી શુદ્ધ દેવ-દ્વિજ-પ્રિય, દયાવંત ઉપયોગીજી. ૪. શુશ્રુષાદિક (અડ) ગુણ સંપૂર્ણ, 'પ્રવૃત્તચક્ર' તે કહિયેજી; યમદ્વય લાભી પરદુગ અર્થી, આદ્ય અવંચક લહિયેજી; ચાર અહિંસાદિક યમ ઇચ્છા, પ્રવૃત્તિ ધિર સિદ્ધિ નામેજી; શુદ્ધ રૂચે પાલ્યે અતિચારહ, ટાલે ફલ પરિણામેજી. ૫. કુલ યોગી ને પ્રવૃત્તચક્રને, શ્રવણ શુદ્ધિ પક્ષપાતજી; યોગદ્રષ્ટિ થયે હિત હોવે, તેણે કહી એ વાતજી; શુદ્ધ ભાવ ને સુની કિરિયા, જેહમાં અંતર કેતોજી 'જલહલતો સરજ ને ખજુઓ, તાસ તેજમાં જેતોજી ૬. શુદ્ધ ભાવ એ તેહને

કહિયે, જેહુ અંતર લાંબેછ; જેહુ ચિત્ત પટંતર હોવે, તેહુ ગુણ ન છાંબેછ; યેઅ અયેઅ વિશાગ અલહતો, કહેશે મોટી વાતોછ; ખમસ્યે તે પડિત પરિષદમાં, મુષ્ટિ પ્રકાર ને લાતોછ. ૭. સભા પ્રણુ ગુણુ ઓતા ગુણુ, અખગુણુ નંદીસને દીસેછ; તેજાણી એ અંધ યેઅને, દેને સુગુણુ જગીસેછ; લેક પ્રરને નિજ નિજઇચ્છા, યોગભાવ ગુણુ રચણેછ; શ્રીનયવિજય વિબુધ પયસેવક, વાયક જસને વયણેછ. ૮.

૮. શ્રી ક્રોધની સજગાય.

કડવાં ફળ છે ક્રોધના, જ્ઞાની એમ જોલે; રીસ તણા રસ જાણીયે, હજાહજા તોલે. કં ૧. ક્રોધે ક્રોધપૂરવ તણું, સંયમ ફળ ભય; ક્રોધ સહિત તપ જે કરે, તે તો લેખે ન થાય. કં ૨. સાધુ ધણો તપીયો હતા, ધરતો મન વૈરાગ્ય; શિશ્યના ક્રોધ થકી થયા, ચંડકોશિયો નાગ. કં ૩. આગ ઉઠે જે ધર થકી, તે પહેલું ધર ખાળે; જળનો ભેગ ભે નવિ મળે, તો પાસેનું પરભળે. કં ૪. ક્રોધતણી ગતિ એહવી, કહે કેવળનાણી; હાણુ કરે જે હેતની, ભળવને એમ જાણી. કં ૫. ઉદયરત્ન કહે ક્રોધને, કાઢને ગળે સાહી; કાયા કરને નિર્મળી, ઉપશમ રસ નાહી. ૬.

૯. માનની સજગાય.

રે જીવ માન ન ફીજીયે, માને વિનય ન આવે રે; વિનય વિષુ વિદ્યા નહી, તો ક્રિમ સમક્ષિત પાવે રે. રે જી ૧. સમક્ષિત વિના ચારિત્ર નહી, ચારિત્ર વિષુ નહિ મુક્ષિત રે; મુક્ષિત વિના સુખ શાશ્વતાં, તે કેમ લહિયે મુક્ષિત રે. રે જી ૨. વિનય વડો સંસારમાં, જે ગણુમાંહે અધિકારી રે; માને ગુણુ ભયે ગળી, ચિત્ત જૂઓ વિચારી રે. રે જી ૩. માન કરચું ભે રાવણે, તે તો રામે મારયો રે; દુર્યોધન ગર્વે કરી, અંતે સવિ હારયો રે. રે જી ૪. સૂકાં લાકડાં સારિખો, દુઃખદાયી એ ખોટો રે; ઉદયરત્ન કહે માનને, દેને દેશવટોરે રે જી ૫.

૧૦. માયાની સજગાય.

સમક્ષિતનું ખીજ જાણીયે જી, સત્ય વચન સાક્ષાત; સાચામાં

મમક્રિત વસેલ, માયામાં મિથ્યાત્વ રે; પ્રાણી, મ કરો માયા લગાર. ૧. મુખ મીઠા જુઠો મનેલ, ફૂડ કપટનો રે કોટ; જીભે તો જી જી કરેલ, ચિત્તમાં તાકે ચાટ રે. પ્રાણી ૨. આપે ગરજે આઘો પડેલ, પણ ન ધરે વિશ્વાસ; મેલ ન છડે મન તણેલ, એ માયાનો પાસ રે. પ્રાણી ૩. જેહશું માંડે પ્રીતડી જી, તેહશું રહે પ્રતિદૂષ; નવિ મૂકે મન આમળો જી, એ માયાનું મૂળ રે. પ્રાણી ૪. તપ કીધો માયા કરી જી, મિત્રશું રાખ્યો રે લેહ; મલ્લિ જિનેશ્વર જાણ્યો જી, તે પામ્યા સ્ત્રી વેદ રે. પ્રાણી ૫. ઉદય રતન કહે સાંભળો જી, મૂકો માયાની ખુદ; મુક્તિપુરી જાણ તણો જી, એ મારગ છે શુદ્ધ રે. પ્રાણી ૬.

૧૧. લોભની સજ્જાય.

તમે લક્ષણ જોને લોભનાં રે, લોભે મુનિજન પામે ખોભના રે; લોભે ડાઘા મન ડાઘ્યા કરે રે, લોભે દુર્ઘટ પથે મંચરે રે. તં ૧. તજે લોભ તેહનાં લેઉં જામણાં રે, વળી પાય નમીને કહું જામણાં રે; લોભે મર્યાદા ન રહે કેહની રે, તમે સંગત મૂકો તેહની રે. તં ૨. લોભે ઘર મૂકી રણમાં મરે રે, લોભે ઉચ તે નીચું આઢરે રે; લોભે પાપ જાણી પગલાં ભરે રે, લોભે અકાર્ય કરતાં ન ઓસરે રે. તં ૩. લોભે મનડું ન રહે નિર્મળું રે, લોભે સગપણ નામે વેગળું રે; લોભે ન રહે પ્રીતિને પાવડું રે, લોભે ધન ન મળે એકડું રે. તં ૪. લોભે પુત્ર પ્રત્યે પિતા હણે રે, લોભે હુલ્યા પાતક નવિ ગણે રે; તે તો દામતણે લોભે કરી રે, ઉપર મણિધર થાયે તે મરી રે. તં ૫. જોતાં લોભનો થોભ દીસે નહી રે, એવું સૂત્ર સિદ્ધાંતે કહું સહી રે; લોભે ચક્રી સુલુમ નામે જીઓ રે, તે તો સમુદ્ર માંહે ડૂબી ચૂઓ રે. તં ૬. એમ જાણીને લોભને છંડજ્યો રે, એક ધર્મ શું મમતા મંડજ્યો રે; કવિ ઉદયરતન જાણે મુદા રે, વંદુ લોભ તજે તેહને સદા રે. તં ૭.

૧૨. શાંતિસુધારસની સજ્જાય.

શાંતિ સુધારસ કુંડમાં, તું રમે મુનિવર, હંસ રે; ગારવ

રેણુશું મત રમે, મૂકજે શિથિલ મુનિ ચંગ રે. શાં ૧. સ્વહિત
 કરમ કર ભવપ્રરણા, મ કર તું ધર્મમાં ફડ રે; લોક રંજન ઘણું
 મમ કરે, જાણતો કયું હોયે મૂઢ રે. શાં ૨. જો યતિવર થયો
 છવડા, પ્રથમ તું આપને તાર રે; આપ આખે મુનિ જો તર્યો,
 તો પછી લોકને તાર રે. શાં ૩. તુજ ગુણવંત જાણી કરી, લોક
 દિયે આપણા પુત્ર રે; અગ્ન વસનાદિક ભરી દીયે, ખોટું મ ધર
 મુનિ સુત રે. શાં ૪. નાણુ દંસણુ ચરણુ ગુણુ વિના, તું કેમ હોય
 સુપાત્ર રે; પાત્ર જાણી તુજ લોક રે, મ ભર તું પાપે નિજ ગાત્ર
 રે. શાં ૫. સુધીય સુમનિ ગુપ્તિ નહિ, નહિ તપ એપણા શુદ્ધિ રે;
 મુનિ ગુણવંતમાં મૂળગો, કેમ હોયે લબ્ધિની સિદ્ધિ રે. શાં ૬.
 વ્યાપ માંડયો ઘણો ગુણુ વિના, ભૂર આડંબર ઇચ્છ રે; ઘર તણ
 માન માયા પડયો, કેમ હોયે સિંહુ ગતિ રીંછ રે. શાં ૭. ઉપશમ
 અંતરંગે નહિ, નહિ તુજ ચારુ નિર્વેદ રે; નતિ શુતિ પૂજ્ય તું
 અભિલષે, મ કર અણુમાનીયો એદ રે. શાં ૮. ઉદર ભરણાદિ ચિંતા
 નહિ, સભજન સુત કલત્ર ઘર ભાર રે; રાજ ચોરાદિ ભય તુજ નહિ,
 તોહી તુજ શિથિલ આચાર રે. શાં ૯. વિવિધ દુઃખ હેખી તું
 લોકના, તુજ કિસિ ચિંતા મુનિરાજ રે; તું જના વલ્ગનાદિક પડયે,
 ચૂક મ આપણું કાજ રે. શાં ૧૦. આપણું પારકું મ મ કરે, ચૂક
 મમતા પરિવાર રે; ચિત્ત સમતારસે ભાવજે, મ કર બહુ બાદ્ય
 વિસ્તાર રે. શાં ૧૧. લોક મત્કારે પૂજે સ્તવે, મુજ મળી લોકના
 વૃંદ રે; મુજ યથા નામ જગ વિસ્તર્યું, ઇચ્છો અભિમાન મુણિંદ રે.
 શાં ૧૨. પૂરવ મુનિ સારિખી નહિ કીસી, આપણી લબ્ધિ ને સિદ્ધિ
 રે; અતિશય ગુણુ કિશ્યો તુજ નહિ, તોહી તુજ માનની બુદ્ધિ રે.
 શાં ૧૩. પૂર્વે પ્રભાવક મુનિ હુઆ, તેહને તું નહી તોલ રે; આપ
 હીણું ઘણું ભાવજે, મુખ વાણુ ઘણુંજ મ બોલ રે. શાં ૧૪. નિયડી
 કરી જે જન રંછયા, વશ કર્યા જેહ બહુ લોક રે; પૂંઠ દીધે ન
 તે તાહરાં, અહિં મુનીના તર ફેક રે. શાં ૧૫. ગુરુ પ્રસાદે ગુણુદીનને,
 હોવે છે તું ગુણુ ઋદ્ધિ રે; તું ગુણુ મત્સરી મત હોયે, નિજ

જીવની શુદ્ધિ રે. શાં ૧૬. સંયમ યોગ મૂકી કરી, વશ કર્યા જેહ
ખહુ લોક રે; શિષ્ય ગુરુ ભક્ત પુસ્તક ભર્યાં, અંતે દીધે સમ વિશુ
શોક રે. શાં ૧૭. પ્રથમ સમતા સુખ જળધિમાં, સુર નર સુખ એક
ખુંદ રે; તેણે તું સિંચ સમવેલડી, મૂકી દે અવર સમ છંદ રે.
શાં ૧૮. એક લક્ષુ વિશ્વજંતુ પરે, તું વસી જીવ સમભાવે રે; સર્વ
મૈત્રી સુધાપાનપે, સકળ સુખ સન્સુખ લાવે રે. શાં ૧૯. આપ ગુણ-
વંત ગુણ રંજીઓ, દીન દુઃખ દેખી દુઃખ ચૂર રે; નિર્ગુણી દેશ
વિરતી રહી, સકળ મુનિ સુખ શુચિ પૂર રે. શાં ૨૦.

૧૩. પુન્યની સનઝાપ.

કડખાની દેશી

પુન્ય કર પુન્ય કર પુન્ય કર પ્રાણીઆ, પુન્ય કરતાં સયલ શિદ્ધિ
વૃદ્ધિ કનકની કોડી; કર જોડી કાયા કહે, લાગી લીલા લહે ધર્મ બુદ્ધિ.
પુન્ય ૦ ૧. આહટ દોહટ છોડી છોકરપણું, અતિ ઘણું મન તણું છોડી
પાપં; પાપ સંતાપ આલાપ પરહર પીયુ, પંચ પરમેષ્ટિ પદ સમરજાપં.
પુન્ય ૦ ૨. તું મુજ કંત હું કામિની તાહરી, માહરી શિખ સુણી
કાન જાગે; શુભ મતિ માંડતાં અશુભ ગતિ છાંડતાં, ધર્મ કરતાં
કીસી લાજ લાગે. પુન્ય ૦ ૩. મુજ મતિ વાહલા ધૈર્ય ધર નાહલા,
થોડલા વયણુ અવધાર મોર; શુદ્ધ ગુરુ દેવ પય સેવ કરવા ભણી,
આપણી ખાંતે કરી મ કરં જોરા. પુન્ય ૦ ૪. શેલડી સરસ સાકર
સમ વયણુ સુણી, આપણે મન કર્યો મુક્તિ વરવા; કાયા કામિની
તણી શિખ સંભારતો, પ્રાણીઓ ધન મર્યો ધર્મ કરવા. પુન્ય ૦ ૫.
ઉગતે ભાણુ સુવખાણુ સહગુરુ તણી, વાણી હિલ લાઈ ચિત્ત કાન
ચાખે; ઉંઘ આજસ હરે જીવડો ભવ તરે, પરમ પદવી વરે પ્રીતિ
લાખે. પુન્ય ૦ ૬.

૧૪. પરનિંદા વારક હિત શિખામણીની સનઝાપ.

કડખાની દેશી

મ કર હો જીવ પરતાંત દિન રાત તું, આપણે વાંકે નયણે

ન દેખે, તિલ સમ પારકા દોષ હોયે છડે, તેડ કરી દાખવે મેરૂ
 લેખે મ કર૦ ૧ કા કરે પર તણી અતિહી નિદા ઘણી, તેડ તેા
 તેડનો મેલ ધોયે, તાસ ઉત્તલ કરે પિડ પાપે ભરે, મૂઢ તે માનવી
 સુશુભ જોયે મ કર૦ ૨ ગાહુલ મન્દરપણુ ગુણ તણ પર તણા,
 મત અણુમત જે દોષ ભાળે, ગાપડો જીવડો તેડ મૂરખપણે,
 ગજ પદે નિજ શિરે ધુગ નાખે મ કર૦ ૩. દ્રાક્ષ માકર મરમ વસ્તુ
 મવિ પરિહરિ, કાઠ જેમ આચરું મેલ ચથે, નિદકી તેમ ગુણ કોડિ
 છોડી કરી, ચિત્તમા પર તણા દોષ ગૂથે મ કર૦ ૪ અગ જેમ
 ગોપવી મીનને માગ્યા, ગગ ગહે તાકી જીમ નીગ નાદે, નીચ તેમ
 છિદ્ર ગોપવી કરી આપણા, ગત દિન પાન્કા છિદ્ર તાકે મ કર૦
 ૫ નિપટ લપન પાણુ લપટી કૃતરો, વમન દેખી કગી નકટ નાથે,
 દોષ વલંકા પામી તથા પાતકી અધમ જન મળલ મન માહિ
 માથે મ કર૦ ૬ એક મન્દરન હોયે સેલડી માગિયા, ખડ ખડે
 કરી કોડ કાપે, તોડિ પણ પીડના આપ ઉત્તમપણુ, મરમ નમ
 વસ્તુનો સ્વાદ આપે. મ કર૦ ૭ કોટિ અવગુણ પણુ ઠોડી જે
 ગુણ ગહે, દેશ પરદેશ તે સુખ પાવે, દેખ પ્રત્યક્ષપણુ કૃપણપદે
 તેહના, દેવ રાજેન્દ્ર પણુ સુચગ ગાવે મ કર૦ ૮ દેવ ગુરુ ધર્મ
 આરાધ શુદ્ધ મને, પાગકે પેશમા મૂઢ કાને, મકલ સુખ કારિણી
 દ્વિગિ દુખ વાગિણી, લાવના એક ડિત શિખ માને મ કર૦ ૯.

૧૫. જીલલડીની સજ્જાચ.

ગાપવડી રે જીલલડી તુ, કા નવિ જોયે મીકું, વિરૂઆ વચન
 તણા ફલ વિરૂઆ, તે શુ તે નવિ દીકું રે. જા૦ ૧ અજ ઉદક
 અણુગમતા તુજને, જે નવિ રૂચે અનીકા, અણુ જોલાઓ તુ શા
 માટે, જોલે કુવચન, ધીકા રે જા૦ ૨ અગ્નિ દાઝયો તે
 પણુ પાળે, કુવચન દુર્ગતિ ઘાલે, અગ્નિ થકી અધિકું તે કુવચન,
 તે તો ક્ષણ ક્ષણ સાલે રે. જા૦ ૩ તે નર માન મહોખત
 નવિ પામે, જે નર હોય મુખરોગી, તેહને તો કોઈ નવિ
 જોલાવે, તે તો પ્રત્યક્ષ મોગી રે જા૦ ૪. ક્રોધ ભર્યો ને

કડવું બોલે, અભિમાને અણગમતે; આપ તણે અવગુણ નવિ દેખે,
તે કેમ જાશે મુગતે રે. બાં ૫. જનમ જનમની પ્રીતિ વિણશે,
એકણ કડવે બોલે; મીઠાં વચન થકી વિણ ગરથે, લેલો સખ જગ
બોલે રે. બાં ૬. આગમને અનુસારે હિતમતિ, જે નર રૂઢું બાળે;
પ્રગટ થઈ પરમેશ્વર તેહની, લજ્જા જગ માંહિ રાખે રે. બાં ૭.
મુચવન કુવચનનાં ફળ જાણી, ગુણ અવગુણ મન આણી; વાણી
બોલે અમીય ત્રમાણી, લખિ કહે મુણે પ્રાણી રે. બાં ૮.

૧૬. ચેતનને શિખામણની સજ્ઞાપ.

કડખાની ફરી

ચતુર તું આખ મુજ હિત શીખ મુખડી, બાપડા વિષય કાં
મૂઢ મટે; વિષય લપટ પછે રાત દિન નવિ ગણે, ક્રોધ મદ માન
માયા ન છડે. ચં ૧. સદન ધન સ્વજન જન, નિરખી નિજ વશ
અરે, માહરૂં માહરૂં મ કર બોળા; તાહરૂં તેહ જે મુકૂત સંચય
કરે, પિંડ પાપે ભરી કરીય રેલા. ચં ૨. કાલ અહુટ રાશી સુર
વૃષ ભેડણું, દિવસ ને નિશી અતિ ઘડીય માલં; નિરખી નિજ
આઉખું નીર ઉલ્લેચતાં, કાં ન છડે હલ મોહ ભલં. ચં ૩.
સકલ શુભ કાજની આજ વેલા લહી, મોહે મુંઝમે હલ શું
વિમાસે; સકલ મુખ તુજ ગમે, દેહે દુઃખ નવિ જમે, કરણી વિણ
મુક્તિ રતિ કેમ કરાશે. ચં ૪. અધિર અંસારમાં સાર નવકારનું,
ધ્યાન ધરતાં સદા હૃદય રીઝે; એહથી ભવ તરે મેઠ મહિમા ધરે,
રિદ્ધિ વિજયાદી મુખ સકલ સીઝે. ચં ૫.

૧૭. અમૃત વેલની સજ્ઞાપ.

ચેતન જ્ઞાન અનુવાલીએ, ટાલીએ મોહ સત્ય પદે; ચિત્તડું
ડમ ડોળતું વાળીએ, પાળીએ સહજ ગુણ આપરે. ચં ૧.
ઉપશમ અમૃત રસ પીલયે, કીલયે સાધુ ગુણ ગાન રે; અધમ
વયણે નવિ પીલયે, દીલયે સજ્જનને માન રે. ચં ૨.
ક્રોધ અનુબંધ નવિ રાખીએ, લાખીએ વયણ મુખ સાચ રે; સમક્ષિત
રત્ન રૂચિ ભેડીએ, છાડીએ કુમતિ મતિ કાચ રે. ચં ૩. શુદ્ધ

પરિણામને કારણે, ચારનાં શરણુ ધરે ચિત્ત રે; પ્રથમ તિહાં શરણુ
અરિહંતનું, જેહુ જગદીશ જગમિત્ત રે. ચે૦ ૪. જે સમોસરણુમાં
રાજતા, ભાંજતા ભવિક સદેહ રે; ધર્મના વચન વરસે સદા, પુષ્ક-
રાવર્ત નિમ મેહ રે. ચે૦ ૫ શરણુ ખીજું ભજે સિદ્ધનું, જે
કરે કર્મ અકચુર રે; ભોગવે રાજ શિવનગરનું, જ્ઞાન આનંદ ભર-
પૂર રે. ચે૦ ૬. સાધુનું શરણુ ત્રીજું ધરે, જેહુ સાધે શિવપથ રે;
મૂલ ઉત્તર ગુણે જે વશ્યા, ભવ તર્યા ભાવ નિઘ્રય રે. ચે૦ ૭.
શરણુ ચૌથું કરે ધર્મનું, જેહુમા વર દયા ભાવ રે; જે સુખ હેતુ
જિનવર કહ્યો, પાપ જલ તારવા નાવ રે. ચે૦ ૮. ચારનાં શરણુ
એ પડિવજે, વલી ભજે ભાવના શુદ્ધ રે; દુરિત સર્વિ આપણાં
નિંદીયે, જેમ હોયે સંવર વૃદ્ધિ રે. ચે૦ ૯. ઇહુ ભવ પર ભવ
આચરિયાં, પાપ અધિકરણુ મિથ્યાત રે; જે જિનાશાતનાદિક ઘણાં,
નિંદીયે તેહુ ગુણુ ઘાત રે. ચે૦ ૧૦. શુરૂ તણાં વચન તે અવગણી,
ગુંથિયા આપ મત જાલે રે; જાહુ પરે લોકને લેણુભ્યાં, નિંદીયે
તેહુ જંજાલ રે. ચે૦ ૧૧. જેહુ હિંસા કરી આકરી, જેહુ બોલ્યા
મૃધાવાદ રે; જેહુ પરધન હરખિયા, કીધલો કામ ઉન્માદ રે. ચે૦
૧૨. જેહુ ધન ધાન્ય મૂર્ચ્છા ધરી, સેવિયા ચાર કષાય રે; રાગને
દેખને વશ હૂવા, જે કીયો કલહ ઉપાય રે. ચે૦ ૧૩. જૂઠું જે
આલ પરને દિયા, જે કર્યા પિશુનતા પાપ રે; રતિ અરતિ નિંદા
માયા મૃધા, વલિય મિથ્યાત્વ સંતાપ રે. ચે૦ ૧૪. પાપ જે એહુવાં
એવીયાં, તેહુ નિંદીયે ત્રિહું કાલ રે; સુકૃત અનુમોદના કીજિયે,
નિમ હોયે કર્મ વિસરાલ રે. ચે૦ ૧૫. વિશ્વ ઉપગાર જે જિન
કરે, સાર જિન નામ સંયોગ રે; તે ગુણુ તાસ અનુમોદિયે, પુણ્ય
અનુબંધ શુભ યોગ રે. ચે૦ ૧૬ સિદ્ધાંત સિદ્ધતા કર્મના, ક્ષય
થકી ઉપની જેહુ રે; જેહુ આચાર આચાર્યનો, ચરણુવન સિંચવા
મેહુ રે. ચે૦ ૧૭. જેહુ ઉવશ્ણાયનો ગુણુ ભલો, સૂત્ર સંજ્ઞાય
પરિણામ રે; સાધુની જે વલી સાધુતા, મૂલ ઉત્તર ગુણુ ધામ રે.
ચે૦ ૧૮. જેહુ વિરતિ દેશ શ્રાવક તણી, જે સમક્ષિત સદાચાર રે;

સમક્ષિત દ્રષ્ટિ સુરનર તણે, તેહ અનુમોદિયે સાર રે. ચે૦ ૧૬. અન્યમાં પણ દયાદિક ગુણ, જેહ જિન વચન અનુસાર રે; સર્વ તે ચિત્ત અનુમોદિયે, સમક્ષિત ણીજ નિરધાર રે. ચે૦ ૨૦. પાપ નવિ તીવ્ર ભાવે કરે, જેહને નવિ ભવ રાગ રે; ઉચિત સ્થિતિ જેહ સેવે સદા, તેહ અનુમોદવા લાગ રે. ચે૦ ૨૧. થોડલો પણ ગુણ પર તણે, સાંભળી હર્ષ મન આણુ રે; દોષ ભવ પણ નિજ દેખતાં, નિર્ગુણ નિબતમા જાણુ રે. ચે૦ ૨૨. ઉચિત વ્યવહાર અવલંબને, એમ કરી સ્થિર પરિણામ રે; ભાવિયે શુદ્ધ નય ભાવના, પાવનાશય તણું ઠામ રે. ચે૦ ૨૩. દેહ મન વચન પુદ્ગલ થકી, કર્મથી ભિન્ન જુજ રૂપ રે; અક્ષય અકલંક છે જીવનું, જ્ઞાન આનંદ સ્વરૂપ રે. ચે૦ ૨૪. કર્મથી કલ્પના ઉપજે, પવનથી જેમ જલધિ વેલ રે; રૂપ પ્રગટે સહજ આપણું, દેખતાં દ્રષ્ટિ સ્થિર મેલ રે. ચે૦ ૨૫. ધારતાં ધર્મની ધારણા, મારતાં મોહ વડ ચોર રે; જ્ઞાન રુચિ વેલ વિસ્તારતાં, વારતાં કર્મનું ભોર રે. ચે૦ ૨૬. રાગ વિષ દોષ ઉતારતાં, જાસ્તાં દ્વેષ રસ શેષ રે; પૂર્વ મુનિ વચન સંભારતાં, સારતાં કર્મ નિઃશેષ રે. ચે૦ ૨૭. દેખિયે માર્ગ શિવનગરનો, જે ઉદાસીન પરિણામ રે; તેહ અંધછોડતાં ચાલિયે, પામીયે જેમ પરમધામ રે. ચે૦ ૨૮. શ્રી નય વિજય ગુરુ શિષ્યની, શીખડી અમૃત વેલ રે; એહ જે ચતુર નર આદરે, તે લહે સુયશ રંગરેલ રે. ચે૦ ૨૯.

૧૮. વૈરાગ્યની સંજ્ઞાયા.

જિંયાં તે મંદિર માળીયાં, સોડ વાળીને સતો; કાઢો કાઢોરે એને સહુ કહે, જાણે જન્મ્યોજ નહોતો. ૧. એક રે દિવસ એવો આવશે, મન સખજોજ સાલે; મંત્રી મળ્યા સર્વે કારમા, તેનું કાંઈ નવ ચાલે. એક રે૦ ૨. સાવે સોનાનાં રે સાંકળાં, પહેરણુ નવા વાધા; ધોળું રે વસ્ત્ર એના કર્મનું, તે તો શોધવા લાગ્યા. એક રે૦ ૩. ચરૂ કંઠાંધયાં અતિ ઘણાં, ખીજનું નહીં દેખું; જોખરી હાંડી એના કર્મની, તે તો આગળ દેખું.

એક રે૦ ૪. કેનાં છોડ ને કેનાં વાછડ, કેનાં માય ને બાપ; અંત-
કાળે જાણું (જીવને) એકલું, સાથે પુન્ય ને પાપ. એક રે૦ ૫.
સગી રે નારી એની કામિની, ઊભી ડગમગ જીવે; તેતું પણ કાંઈ
આલે નહી, ધુસડે ધુસડે રૂપે. એક રે૦ ૬. બહાલાં તે બહાલાં શું
કરે, બહાલાં વેળાવી વળશે; બહાલાં તે વનનાં લાકડાં, તે તો આથે
જી બળશે. એક રે૦ ૭. નહિ ત્રાપે નહિ તુંબડી, નથી તરવાનો
આરો; ઉદયસ્તન મુનિ ઇમ ભણું, પ્રભુ પાર ઉતારો. એક રે૦ ૮.

૧૬. શ્રી નવકારવાલીની સંજ્ઞાયા.

પ્રથમ પોથીરે કવણી પાઠાં વિદ્યાંગણાં-એ દર્શી

(દાખ)-એક નારીરે, ધર્મ તણેા પુર જાણિયે, તસ મહિમારે,
મન રંગે વખાણિયે; તેહ નારીરે, આપણુકે મન આણિયે, ખટ
દર્શની રે, તે પણ સઘળે માનિયે. ૧. (ત્રાટક)-માનીએ પણ નારી
રૂડી, નહિ કુડી તે વલી, કર કમલ કીજે કાજ સીજે, ધ્યાને ધરિયે
મન રૂડી; ત્રિભુવન સોહે રૂપ મોહે, દેવ હાનવ કર ચડી, નોકારવાલી
મુહપતિને, આદિ પુરૂષે ચોદરી. ૨. (દાખ)-જિન શાસનરે, નોકરે-
વાલી સહુ કહે, પર શાસનનીરે, જપ માલી કહી સવિ ગણે; તુરકો
પણરે, તસખીર બોલે પણ રૂડી, અક્ષમાલારે, નામ કહિયે ચોથું
વલી. ૩. (ત્રાટક)-તસ નામ લીજે કામ સીજે, લોક જુએઅતિ ઘણાં,
દરશન દીઠે દુઃખ નાકે, પાપ જાયે ભવ તણાં; હરિહર પુરંદર
સકલ મુનિવર, હાથે રૂડી દીસે એ, નોકારવાલી હાથ લેતાં, દેવ
હાનવ વસે એ. ૪. (દાખ)-એક સોહિરે, મૂરતિ મોહન વેલડી,
સોહામણીરે, અતુર પછે તે મુણે ચડી; દોષ આપનરે, મત્તી કરી
અષ્ટોતરી, ધ્યાન ધરિયેરે, તરિયે ભવસાયર વલી. ૫. (ત્રાટક)-સંસાર
તરીયે ધ્યાન ધરિયે, તરિયે ભવસાયર વલી, નોકારવાલી ધ્યાન ધરતાં,
મુક્તિ પામે કેવલી; સવિ આશ પુરી કર્મ ચૂરી, સહેજે સોહે મન
રૂડી, કહે કવિઅણુ સુણે લોકો, આરાધો એક મન વલી. ૬.

૨૦. અતિક્રમણની સંજ્ઞાયા

નિંદા ન કરશે કોઈની પારકી રે-એ રાગ

ગૌતમ પૂછે શ્રી મહાવીરનેરે, લાખો લાખો પ્રભ સંબંધરે;

પડિક્કમણું કરતાં પ્રભુ શું ફલ પામીએ, શું શું ફલ થાયે પ્રાણીને
ખંધરે. ગૌતમ ૧. સાંભળ ગૌતમ તે' કહું, પડિક્કમણું કરતાં
ફલ થાયે; તેથી ઉત્તરોત્તર સુખ ભોગવીરે, અનુક્રમે શીવપુર
ભયરે. ગૌતમ ૨. ઇચ્છા પડિક્કમણું કરીને પામીએ, થાય
પ્રાણીને પુન્ય ખંધરે; પુન્યની કરણી જે ઉવેખશેરે. પરભવ થયે
અંધોઅંધરે. ગૌતમ ૩. પાંચ હજાર ઉપર પાંચસેરે, દ્રવ્ય ખરચી
લખાવે જેહરે; જીવ લગવર્ધ પત્રવણા, સૂત્રમાંરે મુકે લાંડારે
પુન્ય થાયરે. ગૌતમ ૪. પાંચ હજાર ઉપર પાંચસેરે, ગાયો ગર્ભ-
વતી જેહરે; તેને અભયદાન દેતાં થકારે, મુહુપત્તિ આપ્યાનું ફળ
એહરે. ગૌતમ ૫. દશ હજાર ગાયો ગોકુળ તણીરે, અંકેકું દશ
હજાર પ્રમાણરે; તેને અભયદાન દેતાં થકારે, પરને ઉપદેશ દીધાનું
જાણરે. ગૌતમ ૬. તેહથી અધિકું ઉત્તમ ફલ પામીએ, પરને
ઉપદેશ દીધાનું ફલ જાણરે; ઉપદેશ થકી સંસાર તરેરે, ઉપદેશથી
મામે કેવળજ્ઞાનરે. ગૌતમ ૭. શ્રી જિન પ્રતિમા અભિ નવં શોભ-
તારે, સહસ્ર પચીસ શીખર કરાવે જેહરે; અંકેકું મંડપ ખાવન
ચૈત્યનુંરે, ચરવલો આપ્યાનું ફલ એહરે. ગૌતમ ૮. માસખમણની
તપસ્યા કરેરે, અથવા પીંજર કરાવે એકરે; એવા કોડ પીંજર
કરાવતાં થકારે, કામલી આપ્યાનું ફલ એહરે. ગૌતમ ૯. સહસ્ર
અઠ્યાસી દાન શાલા તણારે, જે ઉપજે પ્રાણીને પુન્યનો ખંધરે;
તેહ થકી સંઘ ગુરૂને વંદણા કરીને, થાયે પ્રાણીને પુન્યનો ખંધરે.
ગૌતમ ૧૦. શ્રી જિન પ્રતિમા અભિ નવ શોભતારે, સહસ્ર
અઠ્યાસીનું પ્રમાણરે; અંકેકી પ્રતિમા પાંચસે ધનુષનીરે, ધરીયાવહી
પડિક્કમતાં ફલ જાણરે. ગૌતમ ૧૧. આવશ્ય સૂત્રની રૂઝગતિ
સૂત્રમાંરે, ભાખ્યો શુદ્ધ પ્રતિક્રમણનો મંખંધરે; જીવાભિગમ રૂઝ-
ગતિ જાણરે, સ્વયંમુખે ભાખે શ્રી વીર જિણંદરે. ગૌતમ ૧૨. વાચક
જશ કહે શ્રદ્ધા ધરેરે, પાલે શુદ્ધ પડિક્કમણાનો વહેવારરે; અનુત્તર અમમ
સુખ પામે મોટકારે, ભવિજન પામશે ભવનો પારરે. ગૌતમ ૧૩.

૨૧. વણુઝારાની સજ્જાત્ર.

નરભવ નગર સોહામણું વણુઝારા રે, પામીને કરજે વ્યાપાર,

અહો મોરા નાયકારે; સત્તાવન સંબર તણા, વ૦ પોહી ભરજે ઉદાર.
 અ૦ ૧. શુભ પરિણામ વિચિત્રતા, વ૦ કરિયાણાં બહુ મૂલ; અ૦
 મોક્ષનગર જાવા ભણી, વ૦ કરજે ચિત્ત અનુકૂળ અ૦ ૨. ક્રોધ
 દાવાનળ ચોલવે, વ૦ માન વિષમ ગિરિરાજ; અ૦ ચોલાંધજે હળવે
 કરી, વ૦ આવધાન કરે ક્રજ. અ૦ ૩. વશભાગ માયા તણી, વ૦
 નવિ કરજે બિશરામ; અ૦ ખાડી મનોરથ ભટતણી, વ૦ પૂરણતું
 નહી કામ. અ૦ ૪. રાગ દ્રેષ ક્ષેય ચોરટા, વ૦ વાટમાં કરશે હેરાન;
 અ૦ વિવિધ વીર્ય ઉદ્ધાસથી, વ૦ તું હણજે તે સ્થાન. અ૦ ૫.
 એમ અવિ વિધન વિદારીને, વ૦ પહોંચજે શિવપુર વાસ; અ૦
 ક્ષય ઉપશમ જે ભાવના, વ૦ પોઠે ભર્યાં શુભરાશ. અ૦ ૬. ખાયક
 ભાવે તે થવે, વ૦ દાહ હોશે તે અપાર; અ૦ ઉત્તમ વણજ જે
 એમ કરે, વ૦ પદ નમે વારંવાર. અ૦ ૭.

૨૨. શીયલ વિષે પુરૂષને શિખામણુની સત્સાચ.

(ચાલ) સુષુ સુષુ કંતા રે, શીખ સોહામણી; પ્રીત ન કીજે રે;
 પરનારી તણી. (ઉચલો) પરનારી સાથે પ્રીત પિઉડા, કહો કિણુ પરે
 કીણુયે; ઉધ વેચી આપણી, ઉબગરો કેમ લીણુયે; કાછડી છુટો કહે
 લંપટ, લોક માંહે બાણુયે; કુલ વિષય ખંપણુ રખે લાગે, સગામાં
 કેમ ગાણુયે. ૧. (ચાલ) પ્રીતિ કરતાં રે, પહેલાં બીહીણુયે; રખે
 કાછ જાણે રે, મન શું ધુણુયે. (ઉચલો) ધુણુયે મનશું જૂરીયે પણ,
 જોગ મલયો છે નહીં; રાત દિન વિલપતાં જાયે, અવટાઈ મરણું
 સહી; નિજ નારીથી મતોષ ન વડ્યો, પરનારીથી કહો શું હશે; જો
 ભર્યે ભાણે તૃપ્તિ ન વલી તો, એક ચાટે શું હશે. ૨. મૃગ તૃષ્ણાથી
 રે, તૃષ્ણા નવિ ટલે; વેણુ પીલ્યાં રે, તેલ ન નીસરે. (ઉચલો) ન નીસરે
 પાણી વલોવતાં, લવલેશ માંખણુનો વહી; ખૂડતાં ખાયક ભરીયાં પાણી
 તે, તર્યા વાત ન સાંભલી; તેમ નાર રમતાં પર તણી, સંતોષ ન
 વડ્યો એક ઘડી; ચિત્ત ચટપટી ઉચ્ચાટ લાગે, નયણે નાવે નિંદ્રડી.
 ૩. (ચાલ) જેવો ખોટો રે, રંગ પતંગનો; તેવો અચટકો રે, પરસો
 સંગનો. (ઉચલો) પરનારી સાથે ત્રેમ પિઉડા, રખે તું જાણે ખરો;

દિન ચાર રંગ સુરંગ રૂડો, પછી નહીં રહે નિર્ધરો; તે ઘણા સાથે
 નેહ માંડે, છાંડ તેહનું પ્રીતડી; એમ જાણી મ મ કર નાહલા,
 પરનારી સાથે પ્રીતડી. ૪. (ચાલ) જે પતિ વહાલો રે, વચે પાપિણી;
 પર શું પ્રેમે રે, રાચે સાપિણી. (ઉથલો) સાપિણી સરખી વયણ નીરખી,
 રખે શીયલ થકી ચલે; આંખને મટકે અંગ લટકે, દેવ દાનવને
 છલે; એ માંહે કાલી અતિ રસાલી, વાણી મીઠી શેલડી; સાંભલી રે
 લોલા રખે ભૂલો, જાણુજો વિષ વેલડી ૫ (ચાલ) સંગ નિવારો રે,
 પરનામા તણો; શોક ન કીજેરે, મન મિલવા તણો. (ઉથલો) શોક
 શાને કરે ફાગટ, દેખવું પણ દોહિલું; ક્ષણ મેડીએ ક્ષણ શેરીએ,
 ભમતાં ન લાગે સોહિલું; ઉશ્વાસ ને નિઃશ્વાસ આવે, અંગ ભાંગે
 મન ભમે; વલી કામિની દેખી દેહ ફાળે, અન્ન દીકું નવિ ગમે.
 ૬. (ચાલ) જાચે કલાલે રે, મનનું કલમલે; ઉન્મત્ત થઈને રે,
 અલલ પલલ લવે (ઉથલો) લવે અલલ પલલ જાણે, મોહ ગતિલા મન
 રૂડે; - મહામદન વેદન કઠિન કારી, મરણ વાડ ત્રેવડે; એ દશ
 અવસ્થા કામ કેરી, કંત કાયાને દેહે; એમ ચિત્ત જાણી તજે રાણી,
 પારકી તે સુખ લહે. ૭. (ચાલ) પરનારીના રે, પરાભવ સાંભ-
 લો; કંતા કીજે રે, ભાવ તે નિર્મલો. (ઉથલો) નિર્મલે ભાવે નહિ
 સમજો, પરવધ રસ પરિહરો; આંખીઓ કીચક ભીમસેને, શિલા હેઠલ
 સાંભલો; રણ પડયાં રાવણ દશે મસ્તક, રડવડ્યાં થયે કહ્યાં; તેમ
 મૂંઝપતિ દુઃખપુંજ પામ્યો, અપજ્ઞ જગ માહે લહ્યો. ૮. (ચાલ)
 શીયલ સલૂણા રે, માણસ સોહીએ; વિષ આભરણે રે, જગ મન
 મોહીએ. (ઉથલો) મોહીએ સુર નર કરે સેવા, વિષ અમિય થઈ સંચરે;
 કેસરી સિંહ શિયાલ થાયે, અનલ તિમ શીતલ કરે; સાપ થાયે
 ફૂલમાલા, લગ્ન ઘરે પાણી ભરે; પરનારી પરિહરી, શીયલ મન
 ધરી, મુક્તિવધ હેલા વરે ૯. (ચાલ) તે માટે હું રે, વાલમ વિનવુ;
 પાયે લાગીને રે, મધુર વયણે સ્તવું. (ઉથલો) વયણ મહાડું માનીયે,
 પરનારીથી રહો વેગલા; અપવાદ માથે ચઢે મોટા, નરકે થઈએ
 દોહિલા; ધન્ય ધન્ય તો નર નારી જે દદ, શીયલ પાલે કુલ તિલો;
 તે પ્રમથે યશ જગત માંહિ, કુમુદ થઈ સમ ઉજલો ૧૦.

૨૩. શીયલ વિષે સ્ત્રીને શિખામણની સજાયા.

(ચાલ) એક અનુપમરે, શિખામણ ખરી; સમણ લેખ્યેરે, સઘળી સુંદરી. (ઉથલો) સુંદરી સહેજે હૃદય હેબે, પર સેજે નવિ બેસીએ; ચિત્ત ચક્રી ચક્રી લાજ ચક્રી, પર મંદિર નવિ પેત્રીએ; બહુ ઘેર હીડે નારી નિલંજ, શાએ પણ ત્યજવી કહી; જેમ પ્રેત દષ્ટિએ પડ્યું ભોજન, જમણું તે જુગણું નહિ. ૧. (ચાલ) પર શું પ્રેમે રે, હસીયાં મેં ખોલીએ; કાંત દેખાડી રે, ગુહા ન ખોલીએ. (ઉથલો) ગુહા ધરનું પરની આગે, કહોને કેમ પ્રકાશીએ; વળી વાત જે વિપરીત ભાસે, તેહંથી દૂર નાશીએ; અસુર સવારા અને અગોચર, એકલડાં નવિ જાઈએ; સહસાતકારે વાત કરતાં, સહેજે શીયળ શુભાવીએ. ૨. (ચાલ) નટ વિટ નરશું રે, નયણ ન બેઢીએ; માર્ગ જતાં રે, આધું ઓઢીએ. (ઉથલો) આધું તે ઓઢી વાત કરતાં, ઘણાંજ રૂડાં શોભીએ; સાસુ અને માના જણ્યા વિણ, પલક પાસ ન ચોલીએ; સુખ-દુઃખ સરજ્યું પામીએ, પણ કુળાચાર ન ચૂકીએ; પરવશ બસતાં પ્રાણ જતાં, શીયળથી નવિ ચૂકીએ. ૩. (ચાલ) વ્યસની આથેરે, વાત ન કીલોએ; હાથો હાથરે, તાળી ન લીલોએ. (ઉથલો) તાળી ન લીજે નજર ન દીજે, અંચલ ચાલ ન ચાલીએ; એક વિષય બુદ્ધે વસ્તુ કેહની, હાથ પણ નવિ જાલીએ; કોટિ કંદર્પ રૂપ સુંદર, પુરૂષ ચેખી ન મોહીએ; તણખલા ગણી તેહને, ફરીય સામું ન બેઠોએ. ૪. (ચાલ) પુરૂષ પ્યારેરે, વળી ન વખાણીએ; વૃદ્ધ તે પિતારે, સરખો જાણીએ. (ઉથલો) જાણીએ પિયુ વિણ પુરૂષ, સઘળાં સહોદર સમોવડે; પતિવ્રતાનો ધર્મ જોતાં, નાવે કોઈ સમોવડે; કુરૂષ કુષિ કુખડા ને, દુષ્ટ દુર્જન નિરુણે; ભરતાર પામી ભામિની, તે ઈન્દ્રથી અધિકો ગણો. ૫. (ચાલ) અમરકુમારે, તણ સુરસુંદરી; પવનંજયેરે, અંજના પરિહરી. (ઉથલો) પરિહરી સીતા સમે વનમાં, નજે દમયંતી વળી; મહાસતી માથે કદ પડ્યાં પણ, શીયલથી તે નવિ ચળી; કસોટીની પરે કસીય જોતાં, કંત

શું વિહુડે નહીં; તન મન વચને શીયલ રાખે, સતી તે જાણે।
 સહી. ૬. (ચાલ) રૂપ દેખાડીરે, પુરૂષ ન પાડીએ; વ્યાકુલ થઈનેરે,
 મન ન બગાડીએ (ઉથલો) મન ન બગાડીએ પર પુરૂષનું, જોગ
 જોતાં નવિ મળે; કલંક માથે ચઢે ફૂડાં, સગાં સહુ દૂર ટળે;
 અણુસર્જ્યો ઉચાટ થાએ, પ્રાણુ તિહાં લાગી રહે; ધંહુ લોક પામે
 આપદા, પર લોક પીડા બહુ સહે. ૭. (ચાલ) રામને રૂપેરે,
 મુપનંખા મોહી; કાજ ન સિંધુરે, વળી ધંજત ખોઈ.
 (ઉથલો) ધંજત ખોઈ દેખ અલયા, શેઠ મુદર્શન નવિ અલ્યે;
 ભરતાર આગળ પડી લોંઠી, અપવાદ સઘળે ઉછળ્યો; કામની
 બુધે કામિનીએ, વંકચૂળ વાલો ઘણું; પણ શીયલથી ચૂક્યો નહીં,
 દ્રષ્ટાંત એમ કહેતાં બહુ. ૮. (ચાલ) શીયલ પ્રભાવેરે, જૂઓ સોળે
 સતી; ત્રિભુવનમાંહેરે, જે જે થઈ છતી. (ઉથલો) છતી થઈ તે શીયલ
 રાખ્યું; કલ્પના કીધી નહીં; નામ તેહના જગત જાણે, વિશ્વમાં
 ઉગી રહી; ત્રિવિધ રતને જડિત ભૂપણ, રૂપ મુંદર કિતરી; એક
 શીયલ વિષુ શોલે નહીં, તે સત્ય ગણજો મુંદરી. ૯. (ચાલ) શીયલ
 પ્રભાવેરે, સહુ સેવા કરે; નવ વાડેરે, જેહુ નિર્મળ ધરે. (ઉથલો) ધરે
 નિર્મળ શીયલ ઉજવળ, તાસ કીર્તિ અળહુળે; મનઃકામના સર્વ
 સિદ્ધિ પામે, અષ્ટ ભય દૂર ટળે; ધન્ય ધન્ય તે જાણે નરા, જે શીયલ
 ચોકખું આદરે; આનંદના તે આઘ પામે, ઉદય મહાજસ વિસ્તરે. ૧૦.

૨૪. ઓને શિખામણની સજ્જાય.

નાથ કહે તું સુણને નારી, શિખામણ છે સારીજી; વચન
 તે સઘળાં વીણી લેશે, તેહનાં કારજ સરશે. શાણા થઈએજી.
 ૧. જાત્રા જાગરણ ને વિવાહમાં, માતા સાથે રહીએજી; સાસરી-
 યામા જળ ભરવાને, સાસુ સાથે જઈ એ. શાં ૨. દિશા
 અંધારી ને એકલડાં, માર્ગમાં નવિ જઈએજી; એકલી જાળી આગ
 ચડાવે, એવડું શાને કરીએ. શાં ૩. બહાણમાં બેઢેલેરા ઉઠી, ઘરને
 ધંધો કરીએજી; નણુંદ-જેઘણી પામે જઈને, મુખ-દુઃખ વાત ન
 કરીએ. શાં ૪. ચોકમાં ચતુરાઈએ રહીએ, રાંધતાં નવિ રમીએજી;

સહુકોને પ્રસાદ કરાવી, પાછળ પોતે જમીએ. શાં ૫. ગાંઠે પહેરી
 ઘરમાં રહીએ, બહાર પગ નાંવે લરીએ; સસરા-જેઠની લાજ
 કરીનેરે, મ્હોં આગળથી ખસીએ. શાં ૬. છુટે કેશે શિર ઉઘાડે,
 આંગણમાં નાંવે જઈએ; પુરૂષ તણે પડખે દેખી, મ્હોં આગળ
 નાંવે રહીએ. શાં ૭. એકાંતે દિવસ સાથે, હાથે તાળી ન
 લઈએ; પ્રેમ તણી જે વાત કરે તે, મ્હોં આગળથી ખસીએ.
 શાં ૮. આલસ્ય પહેરી અંગ ચોસાવી, હાથે દર્પણ ન લઈએ;
 પિયુરો જે પરદેશ સિધાવે, તે કાજળ રેખ ન દઈએ. શાં ૯.
 પિયુડા સાથે ક્રોધ ન કરીએ, રીસાઈ નાંવે રહીએ; ઇયા-ઇર્ષ
 છોકરડાંને, તાડન કદિય ન કરીએ. શાં ૧૦. ઉજ્જડ મંદિર માંહિ
 ક્યારે, એકલડાં નાંવે જઈએ; એકલી જાણી આજ ચઢાવે, એવડું
 શાને કરીએ. શાં ૧૧. ફિરિયલ નારીનો સંગ ન કરીએ, તસ
 સંગે નાંવે રહીએ; મારગ જતાં વિચાર કરીને, ઉંડો પાવ ન
 ધરીએ. શાં ૧૨. ઉદયરત્ન વાચક ધમજોલે, જે નર નારી લણ
 શે; તેહનાં પાતક દૂરે ટળશે, મુક્તિપૂરીમાં મળશે. શાં ૧૩.

૨૫. શ્રી પાંચમા આરાની સજ્જાયા.

વીર કહે ગૌતમ મુણે, પાંચમા આરાના ભાવરે; દુઃખીયા
 પ્રાણી અતિ ઘણા, સાંભળ ગૌતમ મુલાવરે વીરં ૧. શહેર હોંશે
 તે ગામડાં, ગામ હોંશે સ્મશાનરે; વિષુ યોવાળે રે ધણ ચર, જ્ઞાન નહિ
 નિરવાણરે. વીરં ૨. મુજ કેડે કુમતિ ધણા, હોંશે તે નિરવાહરે; જનમ-
 તની રૂચિ નાંવે ગમે, થાપશે નિજ મતિ સારરે. વીરં ૩. કુમતિ
 અઝા કદાચહી, થાપશે આપણા બોલરે; શાસ્ત્રમાર્ગ સવિ મૂકશે, કરશે
 જનમત મોલરે. વીરં ૪. પાખંડી ધણા જાગશે, ભાંગશે ધર્મના
 પંથરે; આગમ મત મરડી કરી, કરશે નવા વળી અંથરે. વીરં ૫.
 ચારણીની પદે ચાળશે, ધર્મ ન જાણે લેશરે; આગમ શાખાને
 ટાળશે, આપશે નિજ ઉપદેશરે. વીરં ૬. ચોર ચરક બહુ લાગશે,
 બોલી ન પાળે બોલરે; સાધુ જન સિદ્ધયશે, દુર્જન બહુલા મોલરે.
 વીરં ૭. રાજ પ્રજાને પીડશે, હિંડશે નિરધન લોકરે; માયા ન

વરસસે મેહુલા, મિથ્યાત્વ હોશે બહુ થોકરે વીરં ૮. સંવત યોગ-
ણીશ ચૌદોતરે, હોશે કલંકી રાયરે; માત પ્રાક્ષણી જાણીએ, પ્રાપ
અંડાલ કહેવાયરે. વીરં ૯. છયાસી વરસનું આઉખું, પાટલીપુરમાં
હોશેરે; તસ સુત દત્ત નામે ભલો, શ્રાવકકુળ શુભ પોષરે. વીરં
૧૦. કૌતુકી દામ ચલાવશે, ચર્મ તણાં તે જોયરે; ચોથ લેશે ભિક્ષા
તણી, મહા આકરા કર હોયરે. વીરં ૧૧. ઇન્દ્ર અવધિએ જોયતાં,
દેખશે એહ સ્વરૂપરે; દ્વિજ રૂપે આવી કરી, હણશે કલંકી ભૂપરે.
વીરં ૧૨. દત્તને રાજ્ય સ્થાપી કરી, ઇંદ્ર સુરલોકે જાય રે; દત્ત
ધર્મ પાળે સદા, ભેટશે શેત્રુંજય ગિરિરાયરે. વીરં ૧૩. પૃથ્વિ જિન-
મહિત કરી, આપશે સુખ અપારરે; દેવલોકે સુખ ભોગવે, નામે જય
જયકારરે. વીરં ૧૪. પાંચમા આરાને છેડલે, ચતુર્વિધ શ્રીસંધ
હોશેરે; છઠ્ઠો આરો ખેસતાં, જિનધર્મ પહિલો જાશેરે. વીરં ૧૫.
ખીજે અગની જાયશે, ત્રીજે રાય ન કોયરે; ચોથે પ્રહાર ભોખના,
છઠ્ઠો આરે તે હોય રે. વીરં ૧૬.

દોહા—છઠ્ઠો આરે માંનવી, ખિલવાસી સવિ હોય; વીસ વરસનું
આઉખું, પદ વરસે ગર્ભજ હોય. ૧૭. સંહસ ચોરાશી વપંપણે,
ભોગવશે ભવિ કર્મ; તીર્થ કર હોશે ભલો, શ્રેષ્ઠિકુલ સુધર્મ. ૧૮.
તસ ગણધર અતિ સુંદર, કુમારપાળ ભૂપાળ; આગમ વાણી જોઇને,
રચીયાં વચણ રસાળ. ૧૯. પાંચમા આરાના ભાવ એ, આગમે ભાખ્યા
વીર; અંધ ખેલ વિચાર કદા, સાંભળજો ભવિ ધીર. ૨૦. ભણતાં
સમક્ષિત સંપન્ને, સુણતા મંગળ માળ; જિનહર્યો કહી જોડ એ,
ભાખ્યાં વચણ રસાળ ૨૧.

૨૬. ધોખીડાની સજ્જાય

ધોખીડા તું ધોજે મનનું ધોતીયું રે, રખે રખતો મેલ
લગારરે; એણે રે મેલે જગ મેલો કર્યો રે, અણધોયું ન રાખે
લગારરે ધોં ૧. જિનશાસન મરોવર મોહામણું રે, સમક્ષિત તણી
રૂડી પાળ રે; દાનાદિક ચારે બારણાં રે, માંહી નવતત્ત્વ કમળ
વિશાળરે. ધોં ૨ તિહાં ઝીવે મુનિવર, હંસલા રે, પીયે છે તપ

જપ નીર રે; શમ દમ આદે જે શિલારે, તિહાં પલાળે આતમ ચીરરે. ધો. ૩. તપવળે તપ તડકે કરી રે, જાગવળે નવગ્રથ વાડ રે; છાંટા છિડાડે પાપ અદારનારે, એમ ઉજળું હોશે તતકાળરે. ધો. ૪. આળાયણ સાળડા સધો કરે રે, રળે આવે માયા શેવાળ રે; નિસ્ત્રે પવિત્રપણું રાખળેરે, પછે આપણા નિયમ સંભાળરે. ધો. ૫. રળે મૂકતો મન મોકળું રે, પડ મેલીને સડેલ રે; સમમસુંદરની શીખડી રે, સુખડી અમૃતવેલ રે. ધો. ૬.

૨૭. શ્રી સહજનનંદીનો મજઝાય

બીજી અશરણ ભાવના-એ દેશી

સહજનનંદી રે આતમા, સૂતો કાંઈ નિશ્ચિંત રે; મોહ તણા રણીયા ભમે, જાગ જાગ મતિવંત રે; લૂટે જગતના જંત રે, નાખી વાંક અત્યંતરે; નરકવાસ ઠવંત રે, કોઈ વિરલા ઉગરંત રે. સં. ૧. રાગ દ્વેષ પરિણતિ લણ, માયા કપટ કસય રે; કાશ કુશુમ પરે જીવડો, ફેગડ જનમ ગમાય રે; માથે ભય જમરાય રે, રથો મન ગર્વ ધરાય રે; સહુ એક મારગ ભયં રે, કોણ જગ અમર કડાય રે. સં. ૨. રાવણ સરિખા રે રાજવી, નાગ્યા આલ્યા વિણ ધાગ રે; દશ માથાં રણ રડવડ્યાં, ચાંચ દીએ શિર કાગ રે; દેવ ગયા સવિ ભાગ રે, ન રહ્યો માનનો ધાગ રે; હુરિ હાથે હુણ્યોનાગ રે, જોજો ભાઈઓના રાગ રે. સં. ૩. કેઈ આલ્યા કેઈ આલશે, કેતા આલણુ હાર રે; મારગ વહેતો રે નિત્ય પ્રત્યે, જોતાં લગ્ન હુબાર રે; દેશ વિદેશ સધાર રે, તે નર ઇણે સંસાર રે; જતાં જમ દરબાર રે, ન જુએ વાર કુવાર રે. સં. ૪. નારાયણચુરી દારિકાં, બલતી મેલી નિરાશ રે; ચેતાં રણમાં તે એકલા, નાહા દેવ આકાશ રે; કિહાં તરુ છાયા આવાસ રે, જલ જલ કરી ગયો સાસ રે; બલભદ્ર સરોતર છાસ રે, સુણી પાંડવ શિવવાસ રે. સં. ૫. ગાળ ગાળને જોલતા, કરતા હુકમ હેરાન રે; પોઢ્યા અગ્નિમાં એકલા, કાયા રાખ સમાન રે; ધ્રુવદત્ત નરક પ્રયાણ રે, એ તદ્દિ અથિર નિદાન રે; જેવું પીંપલ પાન રે, મ ધરે જૂઠ ગુમાન રે. સં. ૬. વાલેસર વિના

એક ઘડી, નવિ સહાતું લગાર દે, તે વિના જનમારો વહી ગયો, નહીં કાગલ સમાચાર દે; નહીં કોઈ કોઈનો મંસાર દે, સ્વાસ્થીયો પરિવાર દે; માના મરૂદેવી સાર દે, પહોતાં મોઝ મોઝાર દે. સં ૭. માતા પિતા સુત ગાંધવા, અધિક રાગ વિચાર દે; નારી અસારી રે ચિત્તમાં, વછે વિષ દેતી ભરતાર દે; નૃપ જિનધર્મ આધાર દે, સજ્જન નેહુ નિવાર દે. સં ૮. હુસી હુસી દેતાં રે તાડીયો, શય્યા કુસુમની સાર દે; તે નર અંતે માટી થયા, લોક ચણે ધરખાર દે; ઘડતા પાત્ર કુંભાર દે, એહવું બણી અસાર દે; છોડ્યો વિષય વિકાર દે, ધન્ય તેહનો અવતાર દે. સં ૯. યાવચ્ચાસુત શિવ વર્યાં, વહી એલાચી કુમાર દે; ધિક્ ધિક્ વિષયા રે જીવને, લઈ વૈરાગ્ય રસાલ દે; મેહેલી મોહજાલ દે, ધર રમે કેવલ ખાલ દે; ધન્ય કરકંડુ બપાલ દે. સં ૧૦. શ્રીશુભવિજય સુગુરુ લહી, ધર્મચણુ ધરે છેક દે; વીર બચન રસ શેલડી, આખે ચતુર વિવેક દે; ન ગમે તે નર લેક દે, ધરતા ધર્મની ટેક દે, ભવજલ તરીયા અનેક દે. સં ૧૧.

૨૮. શ્રી આપસ્વભાવની સજ્જાય.

આપ સ્વભાવમાં દે, અખણ સદા મગનમે રહેના; જગત જીવ હે કરમાધીના, અચરિત્ત કણુઅ ન લીના. આં ૧. તુમ નહી કેરા કોઈ નહી તેરા, કયા કરે મેરા મેરા; તેરા હે મો તેરી પાસે, અવર સમે અનેરા. આં ૨. વપુ વિનાશી તું અવિનાશી, અખ હે ઇનકું વિલાસી; વપુ અંગ જખ દૂર નીકાસી, તખ તુમ શિવકા વાસી. આં ૩. રાગ ને રીસા દોય ખવિસા, એ તુમ દુઃખકા દીમા; જખ તુમ ઉનકું દૂર કરીસા, તખ તુમ જગકા ઇમા. આં ૪. પારકી આશા સદા નિરાશા, એ હે જગજન પાસા; તે કાટનકું કરે અચ્ચાસા, લહો મદા સુખ વાસા. આં ૫. કખહીક કાજી કખહીક પાજી, કખહીક હુમો અપજાજી; કખહીક જગમે કીર્તિ ગાજી, અખ પુદ્ગળકી બાજી. આં ૬. શુદ્ધ ઉપયોગને સમતાધારી, જ્ઞાન ધ્યાન મનોહારી; કર્મ કલંકકું દૂર નિવારી, જીવ વરે શિવ નારી. આં ૭

૨૯. આઠાર નાતરાની સજઝાય

એકવીસની દશી

મથુરા નગરી રે, કુબેરસેના ગણિકા વસે; મનહરણી રે, તરુણી ગુણથી ઉલ્લસે; તિલુ બાવે રે, યુગલ ઇક સુત ને સુતા; નામ દીધે રે, કુબેરદત્ત કુબેરદત્તા. ૧. (ઉથલો) સુદાસકૃત વસ્ત્ર વિંટી, યુગલ પેટીમાં ઠબે; એક રાત્રિ માંહી નહી પ્રવાહે, જમુના જળમાં વઘો; સોશિયપુર પ્રભાત શેઠે, સંઘઠી બહેચી કરી; એક પુત્રને પુત્રીય બીજો, રાખતાં હરખે ધરી. ૨. બિહું શેઠે રે, ઓચ્છવ કીયો અતિ ઘણો; કર્મ યોગે રે, મળીયો વિવાહ બિહું તણો; સારી પાસા રે, રમતાં બિહું સુદ્રા મિલ્લી; નિજ બંધવ રે, નાણીને થઈ આકળી. ૩. (ઉથલો) આકુળી થઈ તવ ભગિનિ, વિષય વિરકત તે થઈ; સાધ્વી પાસે ગ્રહી સંજમ, અવધિનાણી સા થઈ; વ્યવસાય કાળે કુબેરદત્ત, હવે અનુક્રમે મથુરા ગયો; વળી કર્મયોગે વેષ લોગે, વિલસતાં અંગજ થયો. ૪. (આલ) નિજ બંધવ રે, પ્રતિબોધનને સાહુણી; વેશ્યા ઘર રે, આવીને સા સાહુણી; ધર્મશાળા રે, પારણાને પાસે રહી; હુલસાવે રે, બાળકને સાર્ધમ કહી. ૫. (ઉથલો) ઇમ કહી પુત્ર ભત્રીજ બંધવ, દેવર કાકો પોતરો; ઇમ નાતરા પટ તુજ આથે, જેન કરતી ઉચ્ચરો; પતિ પિતા બંધવ બેઠ, સુમરો પિતરિયો ઇણી પરે કહી; કુબેરદત્ત સુ સાધવી પટ, નાતરા ઇણી પરે લહી. ૬. (આલ) લોભાઈ રે, શોક માતા સાસુ વહુ; બકી માતા રે, ઇણી પરે પટ સગપણ લહું; તવ ભાવે રે, સાધ્વીને વેશ્યા ઇશું; અસમંજસ રે, શું ભાવે છે એ કિશું. ૭. (ઉથલો) કિશું ભાવે લાજ ન રાખે, સાધ્વી વેશ્યાને કહે; મંજુષ માંહી ઇવિય મેલ્યા, તેડ વિતક સળ કહે; ઇમ સુલ્કીય ગણિકા લીયે સંજમ, પાર પાત્રી ભવ તણો; સાધ્વી ઇમ ઉપદેશ દીધો, કરી ઉપકાર અતિ ઘણો. ૮. (આલ) સુણી પ્રભાવ રે, ઇણી પરે સહુ સંસારમે; એકેકે રે, સગપણ દશ અઠ ઇમ કહ્ય; ચિહુ જણના રે, જિણતા ઇમ બહુતર થયા. ૯. (ઉથલો) થયા બહુતર ઇમ પડુતર, કહે જંબુકમાર એ; સંસાર વિષયવિકાર ગિરૂઆ, દુઃખના બંડાર એ; તેડ ભણે સંજમ ગ્રહે, પ્રભવો સુખ તિણ પરે હુલસે; કવિરાજ ખીર વિમળ સેવક, નંચવિમળ ઉપદિશે. ૧૦.

૩૦. શ્રી દેવાનદાનો સંજ્ઞા

હો કુચુજિન મનહુ કિમહી ન બાઝે—એ દર્શી

જિનવર રૂપ દેખી મન હરખીત, મ્તનમે દૂધ ઝરાયા, તવ
 ગૌતમકુ લયા અચલા, પ્રશ્ન કરનકુ આયા હો ગૌતમ એ તો
 મેરી અબા ૧ તસ કૂખે તુમ કા એક વસીયા, કબણ કીયા
 એણે કર્મ, તવ શ્રી વીરજિણુદ એમ બોલે, એઈ કીયા એતે કર્મ
 હો ગૌતમ ૨ ત્રિસલાદે દેરાણી હુતી, દેવાનદા જેઠાણી, વિખય
 લોભ કરી કાઈ ન બણ્યો, કપટ વાત મન આણી હો ગૌતમ ૩
 ૩ । દેરાણીકી રત્ન ડાળડી, બહલા રત્ન ચોરાયા, ઝગડો કરતા
 ન્યાય જળ હુવો, તખ કહુ નાણા પાયા હો ગૌતમ ૪ એસા
 શ્રાપ દીયા દેરાણી, વજ સતાન મૂજ હોલો, ડર્મ આગળ કાઈ ન
 ચાલે, ઇદ્ર ચકવર્તિ જેલો હો ગૌતમ ૫ ભરત રાય જળ રૂપભને
 પૂછે, એહુમા ડોઈ જિણુદા, મગિચી પુત્ર ત્રિદડી તેરે, ચોવિસસો
 જિણુદા હો ગૌતમ ૬ કૂળનો ગર્વ કિયો મે ગૌતમ, ભરતરાય
 જળ વધા, મન વચન કાયાએ કરીને, હરખ્યો અતિ આણુદા હો
 ગૌતમ ૭ કર્મ સભેગે લિશુક કૂળ પામ્યા, જનમ ન હોવે કબહુ,
 ઇદ્ર અવધે જેતા અપહુર્યો, દેવ ભૂજગમ બાહે હો ગૌતમ ૮
 બ્યાશી દિવમ તિયા કણે વશીયા, હરિણુ ગમેષિ જળ આયા, સિદ્ધારથ
 ત્રિસલા દેરાણી, તમુ કૂખે છટકાયા હો ગૌતમ ૯ સિદ્ધારથ
 ત્રિસલા દેરાણી, અચ્યુત દેવવોક જાશે, બીજે અગે આચારાગે, તે
 સુત્રે કેહેવાશે હો ગૌતમ ૧૦ ગિખવદત્તને દેવાનદા, લેશે સંજ્ઞમ
 ભારા, તવ ગૌતમ એ મુઠતે જાશે, ભગવતી મૂત્ર વિચારા હો ગૌતમ
 ૧૧. તપ ગચ્છ શ્રી હીરવિજયસુગી, દીયો મનોરથ વાણી, સકગચ્છ
 પ્રભુ ગૌતમ પૂછે, ઉલટ મનમા આણી હો ગૌતમ ૧૨

૩૧. વિજય શેઠ વિજયા શેઠાણીની સંજ્ઞા.

ઢાળ પહેલી

પ્રહુ ઉડી ૨ પચ પરમેષ્ટિ સદા નમુ, મન શુદ્ધે ૩ તેહને

ચરણે હું નમું; ધુર તેડમાં રે અરિહંત સિદ્ધ વખાણિએ, આચારજ
 રે ઉપાધ્યાય મન આણીએ. ૧. આણીએ મન લાવ ગુધે, ઉપાધ્યાય
 મન રુલી, જે પન્નર કમ્ ભૂમિ માંહિ, સાધુ પ્રણમું તે વલી; જેમ
 કૃષ્ણ પક્ષે શુકલ પક્ષે શીયલ પાદ્યું નિર્મલું, ભરથાર ને સ્ત્રી બેને
 તેડનું ચરિત્ર લાવે ભણું. ૨ ભરત ક્ષેત્રમાં રે સમુદ્ર તીરે દક્ષિણ
 દિશે કચ્છ દેશે રે શેઠ વિજય શ્રાવક વમે; શીલવત શું રે અંધારા
 પક્ષનો સિયો, મત ચોથું રે બાલપણે નિશ્ચય કીયો. ૩. બાલપણે તેણે
 કીયો નિશ્ચય કૃષ્ણ પક્ષ મત પાળશું, એહ નિશ્ચય એણી રીતે
 વિષય સેવા ટાળશું; છે એક સુંદર રૂપ વિજયા નામે કન્યા તિહાં
 વળી, તેણે શુકલ પક્ષનો નિયમ લીધો મુશુક બેગે મન રુલી. ૪. કમ્
 બેગેરે માહોમાહે તે બેઠ તણે, ગુલ દિવસરે હુઓ વિવાહ સોહા-
 મણે; તવ વિજયારે સ્રોળ શણગાર સજી કરી, પિયુ મંદિર રે
 પહોંચી ઉલટ મન ધરી. ૫. મન ધરી ઉલટ અધિક પહોંચી, પિયુ પાસે
 સુંદરી, તે દેખી હરખી શેઠ લાખે, આજ તો છે આખરી; મુજ
 શીયલ નિયમ છે પક્ષ અંધારે તેડના દિન તણુ છે, તે નિયમ
 પાળી શુકલ પક્ષે ભોગ ભોગવશું પછે ૬. એમ સાંભળી રે તવ વિજયા
 વિલખી થઇ, પિયુ પુછે રે કાં ચિંતા તુજને હુધ; તવ વિજયા રે
 કહે શુકલ પક્ષનો મેં લીધો, મત ચોથું રે બાલપણે નિશ્ચય કીયો. ૭.
 બાલપણે મેં કીયો નિશ્ચય, શુકલ પક્ષ મત પાળશું, ઉભય પક્ષ
 હવે શીયળ પાળી, નિયમ હુપણ ટાળશું; તો તુમે પરણી અખરનારી
 શુકલપક્ષ મુખ ભોગવો, કૃષ્ણપક્ષે નિજ નિયમ પાળી, અભિગ્રહ
 એમ ભોગવો. ૮. તવ વળતું રે તસ ભરથારકહે ધર્યું, વિષયા રસ
 રે કાલકૂટ હોયે નિર્યું; તેહ છાંડીરે શીયળ સખળ અમે પાળશું,
 એહ વારતારે માતપિતાને ન જણાવશું. ૯. માતપિતા જળ નણુશે
 તળ દીક્ષા લેશુ ધરી દયા, એમ અભિગ્રહ લેખને તે લાવ ચારિત્રી-
 યા થયા, એકત્ર શય્યા શયન કરતાં ખડગ ધારા મત ધરે, મન
 વચન કાયા ધરિય ગુદ્ધ શીયલ બેઠ આવરે. ૧૦.

દાળ બીજી

વિમલ કેવલિ નામ, ચંપા નયરીએ; તતક્ષણ આવી સમો-

સર્વાં એ, આણી અધિક વિવેક, શ્રાવક જનદાસ; કહે વિનય ગુણે
પરિવર્યો એ. ૧૧. સહસ ચોરાશી સાધુ, મુજ ધરે પારણું; કરે
મનોરથ તો ફળે એ, કેવલિ જ્ઞાન અગાધ, કહે શ્રાવક સુણો; એહ
વાત તો નવિ બને એ. ૧૨. કિહાં એટલા અણગાર, કિહાં
વલી મુજતો; ભાત પાણી હુવે એટલો એ, તો હુવે તેહ વિચાર,
કરે તુમે જીમ તિમ; ફળ હુવે તેટલો એ. ૧૩. છે
એક કચ્છ દેશ, શેઠ વિજય વળી; વિજયા ભાર્યા તસ ધરે એ,
ભાવયતિ શ્રદ્ધિ ભેખ, તેહને ભોજન દીધે; ફળ હુવે એટલો એ.
૧૪. જનદાસ કહે ભગવંત તિહાં, માહે એટલા; કુણુ ગુણુ કુણુ
મત છે ધણા એ, કેવલિ કહે અનંત, ગુણુ તસુ શીયળના; કૃષ્ણ
શુકલ પક્ષ મત તણા એ. ૧૫.

ઠાલ ત્રીજી

કેવલિ મુખે સાંભળી, શ્રાવક તે જન દાસો રે; કચ્છ દેશે
હુવે આવિયો, પુરે મનની આશો રે. ધન ધન શીયળ સોહામણો.
૧૬. ધન ધન શીયળ સોહામણો, શીયળ સમો નહિ કોય રે;
શીયળે સુર સાનિધ્ય કરે, શીયળે શિવમુખ હોય રે. ધન૦ ૧૭.
શેઠ વિજય વિજયા ભણી, ભક્તિ શું ભોજન હેય રે; સહસ ચોરાશી
સાધુના, પારણાનો ફળ લેઇ રે. ધન૦ ૧૮. માતપિતા જળ પુછિયું,
તેહનું શીયળ વખાણે રે; કેવલિ મુખે જેમ સુણ્યો, તેમ કહે તેહ
મુખણ રે. ધન૦ ૧૯. કૃષ્ણ શુકલ પક્ષ દંપતી, ભોજન દે કોઈ ભાવે
રે; સહસ ચોરાશી સાધુનાં, પારણાનો ફળ પાવે રે. ધન૦ ૨૦.
માતપિતા જળ ભણીયો, પ્રગટ એહ પ્રબન્ધ રે; શેઠ વિજય
વિજયા વળી, ચારિત્ર લે અપ્રતિબન્ધ રે. ધન૦ ૨૧.

કળશ

કેવલિની પામે, ચારિત્ર લેઈ ઉદાર, મન મમતા મુકી, પાલે
નિરતિચાર; અષ્ટકર્મ ખપાવી, પામ્યા કેવળ જ્ઞાન, તે મુક્તિ પોતા,
દંપતી મુગુણ મુખણ. ૧. તેહના ગુણુ ગાવે, ભાવે જે નર નાર, તે
શિવ મુખ પામે, પહોંચે ભવને પાર; નાગોરી તપગચ્છ, શ્રી ચંદ્ર-

કિર્તિ સ્પરિશય, શ્રી હર્ષકીર્તિસ્પરિ, જપે તાસ પત્રાય. ૨. છમ
કૃષ્ણ પદ્મે, શુક્લ પદ્મે, શીયળ પાળ્યો નિર્મલો, તે દંપતીના ભાવ શુદ્ધે,
સદા સદ્ગુરુ સાંભલો; જેમ દુરિત દોહડા દૂર ભયે, સુખ આયે બહુ પરે,
વળી ધવલ મંગલ આવે વાંછિન, સુખ કુશળ ઘર આવતરે. ૩.

૩૨. રહનેમીની સંજ્ઞાય.

કાલિસંજ્ઞા ધ્યાને મુનિ રહનેમી નામે, રહ્યા છે શુદ્ધમાં શુભ
પરિણામ રે; દેવરિયા મુનિવર ધ્યાનમાં રહેજો, ધ્યાન થકી હોય
ભવનો પાર રે; દેવં વરનાદે બીના ચીવર મોહલા કરવા, રાજુલ
આગ્યા તોં હામ રે દેવં ૧. રૂપે રતિ રે વસ્ત્રે વર્ણિત ખાલા,
દેખી ખેલાણો તેણે કામ રે; દેવં દિલડું ખેલાણું ભણી રાજુલ
ભાષે, રાખે સ્થિર મન શુણના ધામ રે. દેવં ૨. જાદવ કુલમાં
જિનજી નેમ નળીનો, વમન કરી છે મુજને તેણે રે; દેવં બંધવ
તેહના તમે શિવાદેવી ભયા, એવડો પટંતર કારણ કેણુ રે. દેવં
૩. પરદારા સેવી પ્રાણી નરકમાં જાય, દુર્લભભોધિ હોય પ્રાય રે;
દેવં સાધવી સાથે ચૂકી પાપ જે બાંધે, તેહનો છુટકારો કદીય ન
ચાય, રે. દેવં ૪. અશુચિ કાયા રે મલ મૂત્રની કચારી, તમને કેમ
લાગી એવડી ખ્યારી રે; દેવં હું રે સંયમી તમે મહામત ધારી,
કામે મહામત જાણો હારી રે. દેવં ૫. ભોગ વમ્યા રે મુનિ મનથી
ન ઇચ્છે, નાગ અગધન ફૂલની જેમ રે; દેવં ધિક્ કુલ નીચા
થઈ નેહથી નિહાલે, ન રહે સંયમ શોભા એમ રે. દેવં ૬. એહવાં
રસીલાં રાજુલ વચણ સુણીને, જાન્યા રહનેમી પ્રભુજી પાસ રે;
દેવં પાપ આલોઈ કરી સંજ્ઞમ લીધું, અનુક્રમે પામ્યા શિવ આવાસ
રે. દેવં ૭. ધન્ય ધન્ય જે નર નારી શીયલને પાલે, સમુદ્ર
તર્યાં સમ મત છે એહ રે; દેવં રૂપ કહે તેહના નામથી હોવે,
અમ મન નિર્મલ મુદર દેહ રે. દેવં ૮.

૩૩. શ્રી જંબુસ્વામીની સંજ્ઞાય.

રાજગૃહી નયરી વમે, ઋષભદત્ત વ્યવહારી રે; તસુ સુત
જંબુકમાર નમું, ખાલપણે પ્રદક્ષિણારી રે. ૧. જંબુ કહે જનની

સુણો, સ્વામી સુધર્મા આયા રે; દીક્ષા લેશું તે કને, અનુમતિ દ્યો
 મોરી માયા રે. જંબુ ૨. માય કહે સુણો બેટકા, વાત વિચારી
 કીજે રે; તરૂણપણે તરૂણી વરી, છાંડી કેમ છૂટીજે રે. જંબુ ૩.
 આગે અરણિક મુનિવરા, ફરી પાછા ઘરે આયા રે; નાટકણી નેહે
 કરી, આપાઢલુતિ ભોલાયા રે. જંબુ ૪. વેશ્યા વશ પડીયા પછી,
 નંદીયેણુ નગીનો રે; આદ્રદેશનો પાટવી, આદ્રકુમાર કાં કીનો રે.
 જંબુ ૫. સહસ વરસ સંયમ લીધો, તોહી પાર ન પાયા રે; કૃદ-
 કને કરમે કરી, પછી ઘણું પછતાયા રે જંબુ ૬. મુનિવર શ્રીરકુ-
 નેમીજી, નેમિ જિનેસર ભાઈ રે; રાજમતી દેખી કરી, વિષય તણી
 મતિ આઈ રે. જંબુ ૭. દીક્ષા છે વત્સ દોહિલી, પાત્રવી ખાંડાની
 ધારે રે; સરસ નીરસ અન્ન જિમવું, સૂવું ડાલ સંધારા રે. જંબુ ૮.
 દીક્ષા છે વત્સ દોહિલી, કહ્યો અમારો કીજે રે; પરણો પનોતા
 પદ્મિણી, અમ્મ મનોરથ પૂરીજે રે. જંબુ ૯. જંબુ કહે જનની
 સુણો, ધન્ય ધત્તો અણગારો રે; મેઘ મુનીશ્વર મોટકો, શાલિભદ્ર
 સંભારો રે. જંબુ ૧૦. ગજ સુકુમાલ ગુણે ભર્યો, આતમ સાધન
 કીધો રે; પદ્માસી તપ પારણે, હંદણે કેવલ લીધો રે. જંબુ ૧૧.
 હશાર્ણભદ્ર કેવલ લહી, પાય લગાડ્યો ઇંદો રે, પ્રસન્નચંદ્ર કેવલ
 લહી, પાર્યો છે પરમાન્દો રે. જંબુ ૧૨. એમ અનેક મુનિવર
 હુવા, કહેતાં પાર ન પાય રે; અનુમતિ દ્યો મોરી માતજી, ક્ષણ
 લાખીણો જાય રે. જંબુ ૧૩. પાંચસેં સત્તાવીશશું, જંબુકુમાર
 પરવરીયો રે; પંચ મહાવ્રત ઉચ્ચરી, લવજલ સાયર તરીયો રે.
 જંબુ ૧૪. જંબુ ચરમજ કેવલી, તાસ તણા ગુણ ગાયા રે;
 પંડિત લલિતવિજય તણો, હિતવિજય મુપસાયા રે. જંબુ ૧૫.

૩૪. શ્રી મનકમુનિની સનઝાય.

નમો નમો મનક મહામુનિ, બાળપણે વત લીધોરે; પ્રેમ
 પિતાશું રે પરકીઓ, માયશું મોહ ન કીધોરે નં ૧. પૂરણ ચોદ
 પૂરવ ધણી, સિજ્જનંભવ જસ તાતોરે; ચોથો પટોધર વીરને, મહી-
 અલ માંહે વિખ્યાતોરે. નં ૨. શ્રી સિજ્જનંભવ ગણધરે, ઉદેશી

નેજ પુત્રોદે; સમલ સિદ્ધાંતથી ઉદ્ધરી, દશવૈકલિક મુત્રોદે. નં ૩. માસ છએ પૂરણ ભણ્યો, દશ અધ્યયન રસાલોદે; આજસ અંગથી પરિહરી, ધન ધન એ મુનિ બાળોદે. નં ૪. આરિત્ર પટ માત્ર વાહલે, પાળી પુણ્ય પવિત્રદે; સ્વર્ગ સમાધિ એ સીધાવીયો, કરી જગ જનને મિત્રદે. નં ૫. પુત્ર મરણ પામ્યા પછી, સિન્નનંભવ ગણધારે દે; બહુ શ્રુત દુઃખ મનમાં ધરે, તિમ નયણે જલધારે દે. નં ૬. પ્રભુ તુમ્હે બહુ પરિભોધીઆ, સમ સવેગીયા સાધુદે; અમે આંસુ નવિ દીકડાં, તુમ નયણે નિરાખાધ દે. નં ૭. શું કહીએ સંસારીને, એ એહવી સ્થિતિ દીસે દે; તન દીકે મન ઉલ્લાસે, ભેતાં હીયડહું હીસે દે. નં ૮. અમને એ મુનિ મનકલો, શ્રુત સંબંધથી મક્કીયો દે; વિશેષ અરથ કલ્યા યકાં, પણ કેણે નવી કલ્પીયો દે. નં ૯. લખિધ કહે ભવિયણ તુમ્હે, મ કરે મોહ વિકારોદે; તો તુમ્હે મનક તણી પેરે, પામો સદ્ગતિ સારોદે. નં ૧૦.

૩૫. શ્રી ખંધકમુનિની સજ્જાય.

નમો નમો ખંધક મહામુનિ, ખંધક ખીમા લંકાર દે; ઉચ વિહાર મુનિ વિચરતા, આરિત્ર ખડગની ધાર દે. નમો ૧. સન્નિતિ શુષ્પિતને ધારતો, જિતશત્રુ રાજાનો નંદ દે; ધારણી ઉદરે જનમીઓ, દર્શન પરમાનંદ દે. નમો ૨. ધર્મશિષ મુનિ દેશના, પામીયો તેણે પ્રતિબાધ દે; અનુમતિ લેઈ માત તાતની, કર્મશું શુદ્ધ થઈ ચોદો દે. નમો ૩. છઠ્ઠ અઠ્ઠમ આદિ ધણા, દુષ્કર તપે તનુ શોષ દે; ચત દિવસ પરિવહ સહે, તો પણ મન નહિ રોષ દે. નમો ૪. દષ દીધા ખીજડા દેહમાં, ચાલતાં ખડખડે હાડ દે; તો પણ તપ તપે દે આકરા, ભણતો અધિર સંસાર દે. નમો ૫. એક સમે ભગનીપુરી પ્રત્યે, આવીયા સાધુજી સોય દે; જોખે બેઠી ચિંતે બેનહી, એ મુજ ખંધવ હોય દે. નમો ૬. બેનને બંધવ સાંભળ્યો, ઉલટયો વિરહ અપાર દે; છાતી લગી છે કાટપા, નયણે વહે નિરધાર દે. નમો ૭. રાય ચિંતે મનમાં ઇશ્યું, એ કોઈ નારીનો જાર દે; સેવકને કહે સાધુની, લાવોજી ખાલ ઉતાર દે. નમો ૮.

દાલ ત્રીશ

રાય સેવક કહે સાધુને, ખાલડી જીવથી હણ્યું રે; અમ ઠાકુ-
રની એહ છે આણી, તે અમે આજ કરશું રે. અહો અહો સાધુજી
સમતા વરીયા. ૧. મુનિવર મનમાંહિ આણુંદા, પ રપહ આન્યો
જાણી રે; અપાવાનો અવસર આવો, ફરી નહિ આવે પ્રાણી રે.
અં ૨. એ તો વળી સખાઇ મીલીઓ, ભાઈ થઈ ભલેશે રે; પ્રાણી
કાયરપણું પરિહરજે, જિમ ન થાયે ભવ ફેરો રે. અં ૩. રાય
સેવકને મુનિવર કહે, કઠણ ફરસ મુજ કાયા રે; આધા રખે તુમ
હાથે થાયે, કહો તિમ રહીએ ભાયા રે. અં ૪. ચાર શરણા
ચતુર કરીને, ભવ ચરમ આવરંતે રે; શુકલધ્યાન શું તાન લગાયું,
કાયાને વોસિરાવે રે. અં ૫. અડચડ ચામડી તેહ ઉતારે, મુનિ
સમતા રસ ઝીલે રે; ક્ષપકશ્રેણિ આરોહણ કરીને, કરમ કઠણને પીલે
રે. અં ૬. ચોથું ધ્યાન ધરતાં અંતે, કેવલ લઈ મુનિ સિધ્યા રે;
અજર અમરપદ મુનિવર પામ્યા, કારજ સઘળાં સિધ્યાં રે. અં ૭.
હવે મુહપત્તિ લોહી ખરડી, પંખીડે આમિષ જાણી રે; રાજદારે લેઈ
નાંખી, સેવકે લીધી તાણી રે. અં ૮. સેવક મુખથી વાતજ જાણી,
ખંડેને મુહપત્તિ દીઠી રે; નિશ્ચે ભાઈ હણીઓ જાણી, હૈયે ઉડી અંગીઠી
રે. અં ૯. વિરહ વિલાપ કરે રાય રાણી, સાધુની સમતા વખાણે રે;
અધિર સંસાર સ્વરૂપ તવ જાણી, સંજમ લે રાય રાણી રે. અં ૧૦.
આલોઈ પાતક સવિ છંડી, કરમ કઠણને નંદી રે; તપ દુઃકર કરી
કાયા ગાળી, શિવસુખ લહે આણુંદી રે. અં ૧૧. લવિયણ એહના
મુનિવર વંદી, માનવભવ ફલ લીજે રે; કર જોડી મુનિ મોહન વિનવે,
સેવક સુખીયા કીજે રે. અં ૧૨.

૩૬- શ્રી અર્ધમત્તામુનિની સજ્જાત્રીય.

વીર જિણુંદ વાંદીને ગૌતમ, ગોચરીયે સંચરીયા; રાજગૃહી
નયરી માંહે ગૌતમ, ઘરઘર આંગણ ફરીયા. આઘા આમ પધારો
પૂજ્ય, મુજ ઘર વહોરણ વેળા. ૧. ઇણે અવસર અર્ધમત્તે રમતા, મન-
ગમતા મુનિ દીઠા; કંચનવરણી કાયા નિષખી, મનમાં લોચ્યા મીઠાં.

સેજને, રમતાને દેખાડતા ઘણું હેતુ ને, રિસાણી માનવી મુજને સાંભરે ને. ૧૦. સાંભળે તો મુનિવર મનડું વાળે ને, ઠાંકયો આમ ઉઘાડયો પરજવાળે ને, સંયમમાંહિ એ છે દ્વવણ મોટકું ને. ૧૧. મોટકુ આબ્યુંતું નંદનું તેડું ને, જતાં ન વહે કાંઈ તમારું મનડું ને, મેં તુમને તિહાં કોલ કરીને મોકલ્યા ને. ૧૨. મોકલ્યા તો મારગ માંહિ મળીયા ને, સંભૂતિ આચારજ્ઞ જ્ઞાને બળીયા ને, સંયમ દીધું સમક્ષિત તેણે શીખવ્યું ને. ૧૩. શીખવ્યું તો કહી દેખાડો અમને ને, ધર્મ કરંતા પુણ્ય વડેરું તમને ને, સમતાને ઘેર આવી વેશ્યા એમ વહે ને. ૧૪. વહે મુનિવર શંકાને પરિહાર ને, સમક્ષિત મૂળે આવકનાં ક્ષત બારને, આણ્વતિપાતાદિક સ્થૂલથી ઉચ્ચરે ને. ૧૫. ઉચ્ચરે તો વિત્યું છે ચોમાસું ને, આણા લેઇને આવ્યા ગુરૂની પાસે ને, શ્રુતનાણી કહેવાણા ચૌદેપૂર્વી ને. ૧૬. પૂર્વી થઇને તાર્યા આણી થોક ને, ઉત્તવળ ધ્યાને તેહ ગયા દેવલોક ને, કપલ કહે નિત્ય તેહને કરીએ વંદના ને. ૧૭.

૩૮. શ્રી દશાર્ણભદ્રની રાજઝાચ.

સારદ બુધદાઈ, સેવક નયણાનંદ; પ્રણમું હું નિજ શુર,
ભવિક વિકાસન વૃંદ; વંદુ શાસન પતિ, સાચો વીર ભુવંદ; ગાદિશિ
હું ભજો, દશાર્ણભદ્ર મુણીંદ ૧. દશાર્ણભદ્ર દેશ અતિ ઉત્તમ,
દશાર્ણભદ્ર પુર સોહે; દશાર્ણભદ્ર રાજ અતુલી બલ, ભવિજનનાં
મન મોહે; ન્યાયે રાજ પ્રભાપતિ પાલે, ટાલે પરદલ પીડા; વ્યસન

તેણી પરે કરી વંદું, જિમ નવિ વંધા કેલે; અભિમાન ધરીને, પડહ વળવ્યો તેણે. ૫. તેણે નયરી પડહ વળવ્યો, વેગે કરો સજાઈ; વાહન અંગ સચલ સણગારો, જોઈએ તે લે ભાઈ; સોના રૂપા ઘાટ સામટા, સખલ સજાઈ દીજે, અચિર દ્રવ્ય એ સાસય મુખ જે, જિનવર વંદી લીજે. ૬. ભદ્ર જાત સરિખા, હાથી સહજ અદાર; વરહય પાખરીયા, ચોવીસ લાખ ઉદાર; વર રથ જોતરીઆ, દ્રઢ એકવીસ હજાર; એક સહસ મુખાસન, અંતે ઉરી પરિવાર. ૭. અંતે ઉરીસય પંચ મનોહર, સોલ સહસ રાજન; સેવા આરે ઠોડી એકાણું, પાયક ભીમ સમાન; સોલ હજાર ધન લહકંતી, ચામર ચીકં પખે સોહે; મેઘાડંબર છત્ર બિરાજે, ભવિજનનાં મન મોહે. ૮. ભક્તી કરીય સજાઈ, પુદ બાહિર જળ આવે; પટરાય વર ચઢીઓ, રાજા ઈમ ભાવે; ચતુરંગીસેના, રિદ્ધિ દેખી ઈમ જોલે; મહારી રિદ્ધિ આગળ, અવર સહુ તૃણ તોલે. ૯. તૃણ તોલે મુજ આગળ સહુએ, એમ અભિમાને હરખે; પહેલે કપે ઇંદો જોઠો, અવધિ જ્ઞાને નિરખે; જિનવર ભક્તિ કરે બહુ રાજા, પણ અભિમાને ચઢીઓ; જિનવર ભક્તિ કરી કોણુ પૂજે, ત્રણ જગ આવે જડીઓ. ૧૦. એમ ચિંતી ઇંદો, ઐરાવણ સુર તેડયો; તે હરખ્યો અંજલી, જોડી ઉભો નેઠો; જિન વંદન બાચું, માન ઉતારણુ કાજ; ઐરાવણ સરિખા, સહસ ચોસઠ ગજરાજ. ૧૧. ગજરાજ એક એકને મસ્તક, સોહે પાંચસે બાર; મસ્તક મસ્તક આઠ ઠંતુસળ, સોહે અતિહી રક્ષાર; ઠંતકંત પ્રત્યે આઠ આઠ વાવી, વાવે આઠ આઠ કમલ; કમલે કમલે લાખ પાંખડી, લાખ નાટક તિહાં વિમલ. ૧૨. ઠોડા વિચે વિચે એક એક, કમલ પ્રત્યે પ્રાસાહ; અથ મહિષિ આઠઆઠ, સાથે ઇંદ્ર આહ્વાહ; પ્રતિ કમલે જોઠો, ઇંદો આવે જામ; બત્રીસ બદ્ધ નાટક, ગમક હુવો તામ. ૧૩. તામ વીર વાંદીને જોઠો, દશાણુ-ભદ્ર નરેય; શુભ ઉજવલ ગજ ઘટા સંઘાતે, ઇંદ્રે કીઓ પ્રવેશ; ઉચું વદન વિલોકે રાજા, બહોલી રિદ્ધિ પ્રમાણ; માહુરો મદ એણે ઉતાર્યો, તો જીયું અપ્રમાણ. ૧૪. મેં રિદ્ધિનો ગરવ, ફેલટ કીધો આજ; ઇંદ્રની રિદ્ધિ આગળ એ, આવે કુણુ કાજ; હવે જો હું છાંડું, તો હારે

સ્વર્ગવાસી; તપ જિનવર પાસે, ગયો ઇચ્છું વિમાસી. ૧૫. ઇચ્છું વિમાસીને અભિમાને, રાચે આરિત્ર લીધું; ઇંદ્ર કહે હવે મેં નવિં થાએ, તેં બોલ્યું તે કીધું; મેં જે હોડ કરી તુમ સાચે, તે ખમજો રિપિરાય; મુજમાં શક્તિ ઘણી છે. ખીજી, પણ મુજથી એ નવિ થાય. ૧૬. ઇંદ્ર વાંદી બોલે, ધન માનવ અવતાર; અભિમાન કરીને, નૃપ પામ્યો ભવપાર; હવે વીર પથપે, માન માનવને હોય; ઇંદ્ર પાય લગાડયો, એ સમે અવર ન કોય. ૧૭. એ સમે અવર ન કોઈ જૂઝયો, જુઝયો કર્મ સંધાતો; કેવલ પામી મુકતે પોહોતો, મંગલિક હુવો ઇચ્છુ વાતો; પઠતાં શુણ્ણતાં ઉત્તમના શુણ્ણ, પોહોએ સયલ જગીશ; શુભવિજય પંડિત શિખ્ય પ્રણમે, લાલવિજય નિશ દિશ. ૧૮.

૩૯. શ્રી વયર સ્વામિની સજાયા.

સાંભળજો તુમે અદ્ભુત વાતો, વયર કુમાર મુનિવરની. ખટ મહિનાના, શુરૂ જોળીમાં, આવે કેલ કરંતા; ત્રણ વરસના સાધવી મુખથી, અંગ અચાર ભણંતા રે. સાંભળજો ૧. રાજ સલામાં નહિ કોલાણ્યા, માત મુખડલી દેખી; શુરૂએ દીધો જોબો મુક-પત્તિ, લીધો સર્વ ઉવેખી રે. સાંભળજો ૨. શુરૂ સંધાતે વિહાર કરે મુનિ, પાળે શુદ્ધ આચાર; બાલપણથી મહા ઉપયોગી, સંવેગી શિરદાર રે. સાંભળજો ૩. કોળાપાકને ઘેબર લિક્ષા, હોય કામે નવિ લીધી; ગગન ગામિની વૈક્રીય લખિ, દેવે જેહને દીધી રે. સાંભળજો ૪. કશ પૂરવ ભણીયા જે મુનિવર, ભદ્ર ગુપ્ત શુરૂ પાસે; ખીરાસવ પ્રમુખ જે લખિ, પ્રગટ ભસ પ્રકાસે રે. સાંભળજો ૫. કોડી સૈકડા ધનને સંચે, કન્યા રૂકિમણી નામે; શેઠ ધનાવો દીધે પણ ન લીધે, વધતે શુભ પરિણામે રે. સાંભળજો ૬. દેઇ ઉપદેશને રૂકિમણી નારી, તારી દિક્ષા આપી; યુગ પ્રધાન જે વિચરે જગમાં, સૂરજ તેજ પ્રતાપી રે. સાંભળજો ૭. સમક્ષિ શિયળ તુંબ ધરી કરમાં, મોહ સાયર કયો છોટો; તે કેમ જૂડે નારી નદીમાં, એ તો મુનિવર મોટો રે. સાંભળજો ૮. જેણે દુર્લિક્ષ સંઘ લેકને, મૂકયો નયર સુગાલ; શાસન ચોલા ઉન્નતિ કારણ, પુષ્ક પત્ર વિસાલ રે.

સાંભળજો ૦ ૬. બોધરાયને પણ પ્રતિ બોધ્યો, કીધો શાસન રાગી; શાસન શોભા જય પતાકા, અંબર જઈને લાગી રે. સાંભળજો ૦ ૧૦. વિસર્યો સુંઠ ગાંડીયો કાને, આવશ્યક વેળા જાણ્યો; વિસરે નહિ પણ એ વિસરીયો, આયુ અલ્પ પીછાણ્યો રે, સાંભળજો ૦ ૧૧. લાખ સોનૈયે હાંડી ચડે જિમ, બીજે દિન સુગાલ; એમ સંભળાવી વમરસેનને, જાણી અણસણ કાલ રે. સાંભળજો ૦ ૧૨. રથાવર્ત પર્વત જઈ અણસણ કીધું, સોહમ હરિ તિહાં આવે; પ્રદક્ષિણા પર્વતને દેઈને, મુનિવર વડે ભાવે. સાંભળજો ૦ ૧૩. ધનસીંહગિરિ સરિ ઉત્તમ, જેહના એહ પટધારી રે; પદ્મવિજય કહે ગુરૂ પદ પંકજ, નિત્ય નમીયે નર નારી રે. સાંભળજો ૦ ૧૪.

૪૦. શ્રી મેતારજ મુનિની સનજાય.

મન મોહન જિનજી મીઠી તાહુરી વાણ-એ દશી

સંયમ ગુણના આગરુજી, પંચ મહામત ધાર; માસ ખમણને પારણેજી, રાજગ્રહી નગરી મઝાર; મેતારજ મુનિવર, ધન તુમ અવતાર. ૧. સોનીને ઘરે આવીયાજી, મેતારજ શિવિરાય; જવલા ઘડતો ઉઠીયોજી, વડે મુનિના પાય. મેતારજ ૦ ૨. આજ કહ્યો ઘર આંગણેજી, વિષુ કાલે સહકાર; દ્યો ભિક્ષા છે સુજતીજી, મોઢક તણો એ આહાર. મેતારજ ૦ ૩. કૌંચ જીવ જવલા ગર્યોજી, વહોરી ચાલ્યા શિવિરાજ; સોની મન શંકા થઈજી, સાધુ તણા એ કાજ. મેતારજ ૦ ૪. રીશ કરીને રૂપિને કહેજી, ઘો મુજ જવલા આજ; વાઘરશિર્ષે બાંધીયાજી, તડકે રાખ્યા મુનિરાજ. મેતારજ ૦ ૫. ફટ ફટ ફટે હાડકાંજી, ત્રટ ત્રટ ત્રટે ચામ; સોનીકે પરિસો કર્યોજી, સાધુ રાખ્યો મન ઠામ. મેતારજ ૦ ૬. એહવા પણ મોટા જતિજી, મજા ન આણે રોષ; આતમ નિંદે આપણોજી, સોનીનો રયો દોષ. મેતારજ ૦ ૭. ગજ સુકુમાલ સંતાપીયાજી, બાંધી માટીની પાળ; ખેર અંગારા શિરે ધર્યાજી, મુગતે ગયા તત્કાલ. મેતારજ ૦ ૮. વાઘણ શરીર વહુરીયુંજી, સાધુ સુકોસલ સાર; કેવલ લહી મુગતે ગયાજી, એમ અરણીક

અણગાર. મેતારજ ૦ ૯. પાપી પાલકે પીલીયાણ, ખધક સૂરીના શિષ્ય; અંખડ ચેલા પાંચચેણ, નમો નમો તે મુનિ શિષ્ય. મેતારજ ૦ ૧૦. એહવા પુરુષ સંભારતાંણ, મેતારજ રિષિરાય; અંતગડ હુઆ કેવલીણ, વદે મુનિના પાય. મેતારજ ૦ ૧૧. ભારી કાબટની સ્ત્રી તિહાંણ, લાવી નાંખી તેણી વાર; ધળકે પંખી બગીચેણ, જવલા કાઢ્યા તિણે સાર. મેતારજ ૦ ૧૨. દેખી જવલા વીટમાંણ, મનમાં લાગ્યે મેનાર; એવો મુહપતિ સાધુનેાણ, લેઈ થયે અણગાર. મેતારજ ૦ ૧૩. આતમ તાર્યે આપણેણ, થીર કરી મન વચ કાય; રાજવિજય રંગે ભણેણ, સાધુ તણી એ સંજોય. મેતારજ ૦ ૧૪.

૪૧. શ્રી મેઘરથ રાજની સજ્જાયા.

દશમે ભવે શ્રી શાંતિણ, મેઘરથ લવડે રાય; રૂડા રાજ પોસહશાળામાં એકઠા, પોસહ લીયો મન ભાય; રૂડા રાજ ૦ ધન્ય ધન્ય મેઘરથ રાયણ, લવડયા ગુણ ખાણ; ધર્મી રાજ ધન્ય ૧. ઇશાનાધિપ ઇંદ્રણ, વખાણ્યો મેઘરથ રાય; રૂં ધર્મે ચળાવ્યો નવિ ચળે, ભાસુર દેવતા આય. રૂં ધન્ય ૦ ૨. સીંચાણો મુખે અવતરી, પડીયું પારેવું ખોળા માંય; રૂં રાખ રાખ મુજ રાજવી, મુજને સીંચાણો ખાય. રૂં ધન્ય ૦ ૩. સીંચાણો કહે રાજવી, એ છે મારો આહાર; રૂં મેઘરથ કહે સુણ પંખીયાં; હિંસાથી નરક અવતાર. રૂં પંખી ૦ ૪. શરણે આવ્યું રે પારેવડું, નાહી આપું નિર્ધાર; રૂં માટી મંગાવી તુજને દેણ, તું તેનો કર આહાર. રૂં ધન્ય ૦ ૫. માટી ખપે મુજ એહની, કાં વળી તાહરી દેહ; રૂં લવડયા મેઘરથ વસી, સત્ય ન મહેલે ધર્મી તેહ. રૂં ધન્ય ૦ ૬. કાતી લેઈ પિંડ કાપીને, લે માંસ તું સીંચાણ; રૂં ત્રાણ્યે તોળાવી મુજને દીયો, એ પારેવા પ્રમાણ; રૂં ધન્ય ૦ ૭. ત્રાણ્યાં મંગાવી મેઘરથ રાયણ, કાપી કાપી મૂકે છે માંસ; રૂં દેવમાયા ધારણ સમી, નાવે એકણ અંશ. રૂં ધન્ય ૦ ૮. ભાઈ મુત રાણી વલવલે, હાથ અલી કહે તેહ; રૂં એક પારવાને 'કારણે, શું કાપો છો દેહ. રૂં ધન્ય ૦ ૯. મહાજન ભોલ-વારે સહુ, મા કરો એ વડી વાત; રૂં મેઘરથ કહે

ધર્મકૃષ્ણ ભલાં, જીવદયા મુજ ઘાત. ૩૦ ધન્ય ૧૦. ત્રાજુએ બેઠા રાજવી, જે ભાવે તે ખાય; ૩૦ જીવથી પારેવો અધિક ગણ્યો, ધન્ય પિતા તુજ માય. ૩૦ ધન્ય ૧૧. ચડતે પરિણામે રાજવી, સુર પ્રગટ્યો તિહાં આય; ૩૦ ખમાવે બહુ વિધે કરી, લખી લખી લાગે પાય. ૩૦ ધન્ય ૧૨. ઈંદ્રે પ્રશંસા તાહરી કરી, તેહનો તું છે રાય; ૩૦ મેઘરથ કાયા સાજી કરી, સુર પહોત્યો નિજ ઠાય. ૩૦ ધન્ય ૧૩. સંયમ લીમો મેઘરથ રાયજી, એક લાખ પૂરવતું આય; ૩૦ વીશ સ્થાનક વિધે સેવીયાં, તીર્થકર ગોત્ર ખંધાય. ૩૦ ધન્ય ૧૪. અચ્ચારમે ભવે શ્રી શાંતિજી, પહોત્યા સર્વાર્થ સિદ્ધ; ૩૦ તેત્રીશ સાગર આજીયું, સુખ વિલસે સુર ઝદ્ધ. ૩૦ ધન્ય ૧૫. એક પારેવાની દયા થકી, જે પદવી પામ્યા નરેશ; ૩૦ પાંચમા અક્ષવર્તિ ઉપન્યા, સોળમા શાંતિ જિનેશ. ૩૦ ધન્ય ૧૬. લાખ વર્ષ આજી શાંતિજી, પહોત્યા શિવપુર વાસ; ૩૦ જીવદયા પરસાદથી, રૂળે સહુ મનની આશ. ૩૦ ધન્ય ૧૭. દયા થકી નવનિધિ હોવે, દયા તે સુખની ખાણ; ૩૦ કોઠ ભવાંતરની સગી, દયા માતા તે જાણ. ૩૦ ધન્ય ૧૮. ગજ ભવે શશલો રાખીયો, મેઘકુમાર ગુણ જાણ; ૩૦ શ્રેષ્ઠિકરાય મુત સુખ લહ્યાં, પહોત્યા અનુત્તર વિમાન. ૩૦ ધન્ય ૧૯. એમ જાણી ભવિ દયા પાળજો, છઠ્ઠાવની સુખદાય; ૩૦ નવાનગર માંહે ખંતરું, કહી મેઘરથ સત્સંગાય. ૩૦ ધન્ય ૨૦. સંવત સત્તર સત્તાણુંએ, માસખમણ દિન જાણ; ૩૦ ઋષિ ગોવર્દન પસાયજી, કહે રાયચંદ શુભ વાણ. ૩૦ ધન્ય ૨૧.

૪૨. શ્રી મેઘકુમારની સત્સંગાય.

ધારણી મનાવે રે મેઘકુમારને રે, તું મુજ એકજ પુત્ર; તુજ વિણ જ્યારે દિનડા કિમ ગમે, રાખો રાખો ઘર તણું સત્ર. ધારણી ૧. તુજને પરણાવુ રે આઠ કુમારિકારે, સુંદર અતિ સુકુમાળ; મલ પતિ ચાલે રે જેમ વન હાથણીરે, નયણ વપણ સુવિશાળ. ધારણી ૨. મુજ મન આશા રે પુત્ર હટી ઘણી રે, રમાડીશ વહુનારે બાળ; દૈવ અટારો રે દેખી નવિ શક્યોરે, ઉપાયો એહ જંજાળ. ધારણી ૩

ધન કષ્ટ કંચનરે ઋદ્ધિ ઘણી જાણે રે, ભોગવો ભોગસંસાર; છતી
ઋદ્ધિ વિલસો રે ભયા ધર આપણેરે, પછી લેલો સંયમ ભાર. ધારણી ૦
૪. મેઘ ધુમારે રે માતા બુઝવીરે, દીક્ષા લીધી વીરજીની પાસ; પ્રીતિ-
વિમળ રે ઇણિપરે ઉચ્ચરે રે, પહોતી મહારા મનહાની આશ. ધારણી ૦ ૫.

૪૩. રોહિણીની સજ્જાયા.

ભરતનૃપ લાવશું એ—એ દરી

શ્રી વાસુપૂત્ય જીવંદના એ, મધવા સુત મનોહર, જયો તપ
રોહિણી એ; રોહિણી નામે તસ સુતા એ, શ્રીદેવી માત મહારા
જ ૦ ૧. કરે તસ ધન અવતાર; જ ૦ ૫૬ પ્રભુના વચણથી એ, દુર્ગા
રાજકુમાર; જ ૦ રોહિણીતપ થાતે ભવે એ, સુજસ સુગંધ વિસ્તાર.
જ ૦ ક ૦ ૨. નરદેવ સુરપદ ભોગવી એ, તે થયે અશોક નરિંદ;
જ ૦ રોહિણી રાણી તેહની એ, દોયને તપ સુખ કંદ. જ ૦ ક ૦ ૩.
દુરભિગંધા કામિની એ, ગુરૂ ઉપદેશ સુખંત; જ ૦ રોહિણી તપ કરી
દુઃખ હરી એ, રોહિણી ભવ સુખવંત. જ ૦ ક ૦ ૪. પ્રથમ પારશુદિન
ઋષભનો એ, રોહિણી નક્ષત્ર વાસ; જ ૦ દુષિષે કરી તપ ઉચ્ચરો એ,
સાત વરસ સાત માસ. જ ૦ ક ૦ ૫. કરો ઉજમાણું પૂર્ણ તપે એ, અશોક-
તરૂ તલ કાંચ; જ ૦ ખિંખ રચજુ વાસુપૂત્ય એ, અશોક રોહિણી
સમુદાય. જ ૦ ક ૦ ૬. એકસો એક મોઠક ભલા એ, રૂપા નાણાં
સમેત; જ ૦ સાત સત્યાવિશ કીજયે એ, વેશ સંઘ ભક્તિ હેત. જ ૦
ક ૦ ૭. આઠ પુત્ર આરે સુતા એ, રોજ સોગ નવિ દીક; જ ૦ પ્રભુ
હાથે સંયમ લણું એ, દંપતી કેવળ દીક. જ ૦ ક ૦ ૮. કાંતિ રોહિણી
પતિ નિસી એ, રોહિણી સુત સમ રૂપ; જ ૦. એ તપ સુખ સંપદ
સીચે એ, વિજયલક્ષ્મી સરિ ભૂખ. જ ૦ ક ૦ ૯.

૪૪. શ્રી ભરત બાહુબલીની સજ્જાયા.

દોહા

સ્વસ્તિ શ્રી વરવા ભણી, પ્રભુગી શ્રી જિણંદ; ગાથું તસ સુત
અતિબાળી, બાહુબળી સુનિચંદ. ૧. ભરતે સાઠ સહસ વરગ, સાધ્યા
પટ. ખંડ દેશ; અતિ ઉચ્છવ આણંદશું, વનિતા કીધ પ્રતેશ ૨.

ચક્રરત્ન આવે નહિ, આયુદ્ધશાળા માંડ; મંત્રીધર ભરતને તદા,
કહે સાંભળ તું નાહુ ડ સ્વામી તે નિજ બળે, વશ કીધા પટ
ખંડ; પણ બાહુબળિ બ્રાતનો, નવિ દીઠા ભુજ દંડ. ૪. સુર નર
માંડે કેા નહિ, તસ જીતણ સમર્થ; તો પ્રભુ તુમ બળ બાણશું,
જે સહેશે તસ હૃત્ય. ૫ સુષુતા મંત્રી વયણ ઈમ, ચક્રી હુવો
સતેગ; બાહુબળિ લણી મોકલ્યો, નામે દ્વત સુવેગ. ૬. ભટ રથ
હયવર ઠાંકું, દ્વતે કીધ પ્રયાણ; શુકન હુવા બહુ વંકડા, પિણ
સ્વામીની આણુ ૭ ધરા ઓલંધી અતી ઘણી, આવ્યો બહોળી
દેશ, જિહાં કોઈ બાહુબળિ વિના, બાણે નહી નરેશ. ૮. તક્ષશિલા
નગરી જિહાં, બાહુબળિ ભૂમિદ; દ્વત સુવેગ જઈ તિહાં, પ્રણમ્યો
પય અરવિદ. ૯. બાહુબળિ પૂછે કુશળ, ભરતતણો પરિવાર, ચતુરાઈ
શુ દ્વત તવ, બોલે બોલ વિચાર. ૧૦. આસન અધુ બેસવા, આપે
સુરપતિ બસ; લક્ષ જક્ષ મેવા કરે, જગત કરે જસ આશ. ૧૧.
હેલે જીત્યા ખંડ પટ, ખેદ ન હતો કોય; ઋષભદેવ સાન્નિધ્ય કરે,
તમ કિમ કુશળ ન હોય. ૧૨ પણ પ્રભુ તુમ આવ્યા વિના, માને
સકળ નિરર્થ; કામ નહી હવે ઢીલનો, સેવો પ્રભુ સમર્થ. ૧૩.
નહિ તો જો તે કોપશે, કોઈ ન રહેશે તીર; તસ ભુજ દંડ પ્રહાર
એક, રહેશે તુજ શરીર. ૧૪. એ સેના વળી એ ઋદ્ધિ, તિહાં લગે
બણો સર્વ; જિહાં લગે એ કોપ્યો નહી, મૂકો તે લણી ગર્વ. ૧૫

ઢાળ પહેલી-રાગ બગાળી

જા રે શું તુજ માફે દ્વત, બાહુબળિ બોલે ધઈ ભૂત; રાજ
નહી નમે; કોપે ચઢ્યો હું ત્હારો રે નાહિ, એક મૂઠિયે ધરૂં ધરતી-
માંહિ રાજા ૧. હુ તો બણતો તાતજ જેમ, ભાઈપણનો હવે
ભણ્યો પ્રેમ, રાજા ૨ એહજ માહુરી કહેવે ગુનજ, જો બગ હોય તો
કરવે બુજ. રાજા ૩ દેઈ ચપેટા કાઢ્યો દ્વત, વિદખો ધઈ વિનિ
તાયે પહુંત; રાજા ૪ મંભગાવ્યો સઘળો વિરતાંન, કોપ્યો ભરતપતિ
જેમ કૃતાત રાજા ૫ ગણુ દુંદુભી વજડાવી લામ, મેન સજ હુઈ

સધળી તામ; રાજાં કોડ સવા નિજ પુત્ર સકળ, રણના રસિયા
 હુવા સનન. રાજાં ૪. લાખ ચોરાશી વર ગજરાજ, ઘોડા લાખ
 ચોરાશી સાજ; રાજાં લાખ ચોરાશી રથ વળી જાણુ, લાખ ચોરાશી
 ધુરે નિશાણુ. રાજાં ૫. પાયક છન્નું કોડિ ઝુંઝાર, વિદ્યાધર કિન્નર
 નહી પાર; રાજાં એમ સુભટની કોડા કોડ, રણુરસે બાંધી
 હોડા હોડ. રાજાં ૬. પૃથ્વી કંપી સેનાને પૂર, રજશું છાયો અંબર-
 સર; રાજાં સોળ લાખ વાજે રણુવર, ચક્રી ચાલ્યો સેનાને પૂર.
 રાજાં ૭. પંડોત્યોબહોળી દેશની સીમ, સુણી બાહુબળિ થયો અતિ
 ભીમ, રાજાં ત્રણ લાખ બાહુબળિના પૂત; કોષે ચઢયા જાણુ જમ
 હૂત. રાજાં ૮. સેના સમુદ્ર તણે અનુહાર, કહેતાં કિમહી ન આવે
 પાર; રાજાં ચક્રીશ્વરની સેના સર્વ, તૃણ જેમ ગણુતો મ્હોટે ગર્વ. રાજાં
 ૯. પહેરી કવચ અસવારી કીધ, બાહુબળિ રણુકંકા દીધ; રાજાં ભરતે
 પહેર્યો વજ્રસનાહ, ગજરતને ચઢ્યો અધિક ઉચ્છાહ. રાજાં ૧૦. બેહુ
 સામાં આવ્યાં સેન, કંપ્યા ગગન ને પૃથ્વી જેણુ; રાજાં ઘોડે ઘોડા
 ગજે ગજરાજ, પાળે પાળા અડે રણુ કાળ. રાજાં ૧૧. ઝળકે
 ભાલા ભીમ ખડખ, તીરે છાયો ગગનનો મચ્છા; રાજાં ચૂર સુભટ
 ભિડે છે તેમ, નાંખે ઉલાળી ગજ કાંકરી જેમ. રાજાં ૧૨. રૂધિર
 નદીયો વહે ઠમો ઠમ, બાર વરસ એમ કીધો સંગ્રામ; રાજાં બેહુમાં
 કોઈ ન હાર્યા જમ, અમર સુધર્મેદ્ર આવ્યા તામ. રાજાં ૧૩.
 તાતણ સ્થિત કરી છે એહ, કાંઈ પમાડો તેહના છેહ; રાજાં ભાઈ
 દોય ઝહો રણુ ભાર, જેમ ન હોય જનનો સંહાર. રાજાં ૧૪. માન્યું
 વચન બે ભાઈએ જામ, દેવે થાપ્યાં ત્યાં પાંચ સંગ્રામ; રાજાં દષ્ટિ
 વચન બાહુ મૂઠી ને દંડ, બેહુ ભાઈ કરે સુદ્ધ પ્રયંડ. રાજાં ૧૫.

દાહા

ખજિ ભુજ લંબ. ૩. ભરતે મારી મુદ્ધિકા, બાહુબળિ શિર માંય; જાનુ લગે બાહુબળિ, ધરતી માંહે જાય. ૪. ગગન ઉછાળી બાહુ બળે, મૂઢી એહવી મૂઠ; પેઠ ભરતેશ્વર તુરત, ધરતી માંહે આકંઠ. ૫. ભરત દંટે બાહુતણો, ચૂર્યો મુગટ સનૂર; ભરત તણા બાહુબળે, કિયો કવચ ચકચૂર. ૬. બોલ્યા સાળી દેવતા, હાર્યા ભરત નરેશ; બાહુ બળિ ઊપર થઈ, ફૂલ વૃષ્ટિ સુવિશેષ. ૭. ચક્રી અતિ વિલખે થયે, વાચા ચૂક્યો તામ; બાહુબળિ લાઈ ભણી, મૂકયું ચક્ર ઉઠામ. ૮. ધરમાં ચક્ર ફેરે નહિ, કરી પ્રદક્ષિણા તાસ; તેજે ઝળહળતું થકું, આંચું ચક્રી પાસ. ૯. બાહુબળિ કોપે ચઢ્યા, જાણે કઈ ચકચૂર; મૂઢી ઉપાડી મારવા, તવ ઉગ્યો હયા અંકૂર. ૧૦. તામ વિચારે ચિત્તમે, કિમ કરી મારું જ્ઞાત; મૂઢી પણ કિમ સંહરું, આવી ખની દોઈ વાત. ૧૧. હરતી દંત જે નીકળ્યા, તે કિમ પાછા જાય, ઈમ જાણી નિજ કેશનો, લોચ કરે નરસાય. ૧૨.

ઢાલ ખીલ—જિન વચને વૈરાગિયો હો ધત્તા—એ દેશી

તવ ભરતેશ્વર બિનવે રે ભાઈ, ખમો મુજ અપરાધ; હું ઓછો ને ઉછાંછળો રે ભાઈ, તું છે અતિહિ અગાધ રે; બાહુબળિ ભાઈ, યું કયું કીજે બાં ૧. તું મુજ શિરનો શેહેરો રે ભાઈ, હું તુજ પગની રે ખેહ; એ સવિરાજ્ય છે તાહરું રે ભાઈ, મન માને તસ દેય રે. બાં ૨. હું અપરાધી પાપીયો રે ભાઈ, કીધાં અનેક અકાજ; લોભ વશે મૂકાવિયાં રે ભાઈ, ભાઈ અઠાણુંના રાજ રે. બાં ૩. એક ઘંધવ તું માહરે રે ભાઈ, તે પણ આદરે એમ; તો હું અપજશ આગળો રે ભાઈ, રહેયું જગમાં કેમ રે. બાં ૪. કોડ વાર કહું તુજને રે ભાઈ, તાવણ ઋષલની આણ; એક વાર હસી બોલને રે ભાઈ, કર મુંજ જન્મ પ્રમાણ રે. બાં ૫. ગુન્હો ઘણો છે માહરો રે ભાઈ, બક્ષીસ કરીય પસાય; રાખો રખે ફાલણ કિશીરે ભાઈ, લજિ લજિ લાગું છું પાયરે. બાં ૬. ચક્રીને નય-લે ઝરે રે ભાઈ, આંસુસાં કેરી ધાર; તે દુઃખ જાણે તે ઉરે રે ભાઈ, કે જાણે કીરતાર રે. બાં ૭. નિજ નયરી વિનિતા ભણી

રે ભાઈ, જાતાં ન વહે પાય; હા ! મૂરખ મેં શું કિયું રે ભાઈ,
કેમ જોભો પસ્તાય રે. ખાંડ યુંં ૮. વિવિધ વચન ભરતેશનાં રે ભાઈ,
સુધિ નવિ રાગ્યા તેહ; લીધું તત તે ક્યું કિરે રે ભાઈ, જેમ
હથેળીમાં રેહરે. ખાંડ યુંં ૯. કેવળ લાહી મુગતે ગયા રે ભાઈ,
ખાહુખાજિ અણગાર; પ્રાતઃ સમય નિત્ય પ્રણમીએ રે ભાઈ, નિમ
હોય જય જયકાર રે. ખાંડ યુંં ૧૦.

કળશ

શ્રી ઋષભ જિન સુપસાય ઇશિ પરે, સંવત સત્તર ઇકાતેરે;
ભાદ્રવા શુદ્ધ પડવાતણે દિન, રવીવાર ઉલટ ભરે; વિમળવિજય
ઉવજ્ઞાય મહશુર, શીશ તસ શ્રી શુભવરે; ખાહુખાજિ મુનિરાજ ગાતાં,
રામવિજય જયશ્રી વરે. ૧૧.

૪૫. શ્રી અરણિકમુનિની સત્ગુણ.

અરણિક મુનિવર ચાલ્યા ગોચરી, તડકે દાઝે શીશો છ; પાય
અડવાણે રે વેળુ પરજળે, તન સુકુમાળ મુનીશો છ. અં ૧.
મુખ કરમાણું રે માલતી ફૂલ જયું, જોભો ગોખની હેઠાણ; અરે
ખપોરે રે દીઠા એકલો, મોહી માનની દીઠાણ. અં ૨. વયણ
રંગીલી રે નયણે વીંધીયા, ઋષિ થંભ્યા તેણે ઠાણાણ; દાસીને
કહે જા રે ઉતાવળી, ઋષિ તેડી ઘર આણાણ. અં ૩. પાવન
કીજે રે ઋષિ ઘર આંગણું, વોહરો મોહક સારોણ; નવ જોખન
રસ કાયા કાં દહો, સફલ કરો અવતારોણ. અં ૪. ચંદ્રવદનીયે
ચારિત્રથી ચુકવ્યા, સુખ વિલસે દિન રાતોણ; જોઠા જોખે રે
રમતો સોગઠે, તવ દીડી નિજ માતોણ. અં ૫. અરણિક અરણિકરતી
મા ફરે, ગલિયે ગલિયે જાનરોણ; કહો કેણે દીઠા રે મહારો
અરણીલો, પૂઠે લોક હજારોણ. અં ૬. હું કાયર છું રે મહારી
માવડી, ચારિત્ર ખાંડાની ધારોણ; ધિગ ધિગ વિષયા રે મહારા
જીવને, મેં કીધો અવિચારોણ. અં ૭. ગોખથી ઉતરી રે
જનનીને પાય પડયો, મનશું લાજ્યો અપારોણ; વત્સ તુજ ન
ધટે રે ચારિત્રથી ચુકવું, જેહથી શિવસુખ સારોણ. અં ૮. એમ

સમજાવી રે પાછો વાળીયો, આણ્યો ગુરૂની પાસોણ; સતગુરૂ દીયે
રે શીખ ભલી પરે, વૈરાગ્યે મન વાસોણ. અં ૬. અગ્નિ ધખંતી
રે શિલા જાપરે, અરણિકે અણસણ કીધુંલ; રૂપવિજય કહે ધન્ય
તે મુનિવર, જેણે મનવંછિત લીધુંલ. અં ૧૦.

૪૬. શ્રી ધન્નાળની સંજ્ઞાયા.

શીયાળામાં શીત ઘણી રે ધન્ના, ઉનાળે લૂઝાળ; ચોમાસે જળ
વાહળારે ધન્ના, એ હુઃખ સહુ ન જાય; હું તો વારી રે ધનળ
આજ નહિ સો કાળ. ૧. વનમેં તો રહેવું એકેલું રે ધન્ના, કોણ
કરે તારી સાર; જાળ પરિપહ દોહિલો રે ધન્ના, મત કરે એસી
વાત. રે હો ધનળ; મત લીયો સંયમ ભાર. ૨. વનમેં તો મૃગ
એકલો રે માતા, કોણ કરે ઉનકી સાર; કરણી તોજેસી આપકી રે
માતા, કોણ ખેટા કુણ બાપ. રે હો જનની; હું લેઉં સંયમ
ભાર. ૩. પંચ મહામતકો પાળવા રે ધન્ના, પાંચ મેરૂ સમાન;
બાવીસ પરિપહ જીતવારે ધન્ના, સંયમ ખાંડાકી ધાર. રે હો
ધનળ; મત ૪. નીર વિનાની નદી કીસી રે ધન્ના, ચંદ્ર વિના કેસી
રાત, પિયુ વિના કેસી કામિની રે ધન્ના, વદનકમળ વિલખાય.
રે હો ધનળ; મત ૫. દિપક વિના મંદિર કિસ્માં રે ધન્ના, કાન
વિના કેસો રાગ; નથણ વિના કિશ્યું નિરખવું રે ધન્ના, પુત્ર વિના
પરિવાર. રે હો ધનળ; મત ૬. તું મુજ અંધાણાકડી રે ધન્ના, શો
કોઈ ટેકો રે હોય; એ લાકડી તોડ્યો રે ધન્ના, અંધો હોયે ખુવાર.
રે હો ધનળ; મત ૭. રત્ન જડિતકો પિંજરો રે માતા, તે સૂડો
જાણે બધે; કામ લોગ સંસારના રે માતા, જાનીને મન કંદ. રે
જનની; હું લેઉં સંયમ ભાર. ૮. આયુ તો કંચન ભર્યો રે ધન્ના,
રાઈ પુરખત જેમ સાર; મગર પચ્ચીશી અસતરી રે ધન્ના, નહિ સં-
યમકી વાત. રે હો ધનળ; મત ૯. નિત્ય ઉઠી ઘોડો ફિરતો રે
ધન્ના, નિત્ય ઉઠી બાગમેં જાય; એસી ખુળી પરમાત્મે રે ધન્ના,
ચમર ઢાળાયાં જાય. રે હો ધનળ; મત ૧૦. ચોરી પાલખીયે
પોઢતો રે ધન્ના, નિત્ય નઈ ખુળી માણ; એ તો બત્રીસ કામિનીરે

ધન્ના, ઉભી કરે અરહાસ. રે હો ધનજી; મતં ૧૧. નાર્ય સકારા
હું ગયો રે માતા, કાને આયો રાગ; મુનિશ્વરની વાણી સુણી રે
માતા, આ સંસાર અસાર. રે હો જનની; હું લેઉં ૧૨.
હાથમે લેનો પાતરો રે ધન્ના, ઘેર ઘેર માંગવી ભીખ; કોઈ
ગાળજ દેઈ કાઢશે રે ધન્ના, કોઈ દેવેગે શીખ. રે હો ધનજી; મતં ૧૩.
તજ દિયા મંદિર માળીયાં રે માતા, તજ દિયો સખ સંસાર;
તજ દીની ઘરફી નારીયો રે માતા, છોડ ચાડ્યો પરિવાર. રે હો
જનની; હું લેઉં ૧૪. જૂઠાં તે મંદિર માળીયાં રે માતા, જૂઠો
તે સખ સંસાર; જીવતાં ચૂટે કાળજૂ રે માતા, મુવા નરક લેઈ
જાય. રે હો જનની; હું લેઉં ૧૫. રાત્રિ ભોજન છોડદો હો ધન્ના,
પરનારી પચ્ચખાણ; પરધન શું ફર રહો રે ધન્ના, એહજ સંયમ
ભાર રે હો ધનજી; મતં ૧૬. માતા પિતા વરજે નહિ રે ધન્ના, મત
કર એસી વાત; એહ બત્રીશે કામિની રે ધન્ના, એસી દેગી
શાપ. રે હો ધનજી; મતં ૧૭. કર્મ તણા દુઃખ મેં સહ્યાં રે
માતા, કોઈ ન જાણે લેઈ; રાગ દ્વેષકે યુછડે રે માતા, વાઘ્યાં
વૈર વિરોધ. રે હો જનની; હું ૧૮. સાધુપણમેં સુખ ઘણું
રે માતા, નહિ દુઃખરો લવ લેથ; મળશે સોઈ ખાવશું રે માતા,
સોઈ સાધુ ઉદેશ. રે હો જનની; હું ૧૯. એકલો ઉડી જાયશે રે
માતા, કોઈ ન રાખણહાર; એક જીવકે ક્ષરણે રે માતા, કયું કરે
એ તો વિલાપ. રે હો જનની; હું ૨૦. ન કોઈ ધન્નો મર
ગયો રે માતા, ન કોઈ ગયો પરદેશ; ઉઘા સોઈ આથમે રે માતા,
ફૂટ્યા સોં કરમાય રે. હો જનની; હું લેં ૨૧. કાળ ઓચિતો
મારશે રે માતા, કોણ છોડાવણ હાર; કર્મ કાટ મુકતે ગયા
રે માતા, દેવલોક સંસાર રે હો જનની; હું ૨૨. જે જેસી
કરણી કરે રે માતા, તિન તેસાં ફળ હોય; દયા ધર્મ સંયમ વિના
રે માતા, શિવસુખ પામે ન કોય. રે હો જનની. લેશું ૨૩. 'I'

૪૭. શ્રી અનાથીસુનિની સત્જ્ઞાય.

બ્રહ્મિક સ્વવાડી ચડ્યો, પેખીયો મુનિ એકાંત; વરણ કાંતે

મોહિયો, રાય પૂછે રે કહોને વિરતંત; શ્રેણિકરાય, હું રે એનાથી નિર્થક; તણે મેં લીધોરે સાધુજનો પંથ. શ્રેણિકં ૧. ઇણે કોસંખી નયરી વસે, મુજપિતા પરિખળ ધન; પરિખર પૂરે પરિવર્યો, હું છું તેહનો રે પુત્ર રતન. શ્રેં ૨. એક દિવસ મુજને વેદના, ઉપની તે ન ખમાય; માત પિતા ઝરી રહ્યા, પણ કિણહિ રે તે ન લેવાય. શ્રેં ૩. ગોરડી ગુણમણિ ઓરેડી, મોરડી અખળા નાર; કોરડી પીઝા મેં સહી, ન કોણે કીધીરે મોરડી સાર. શ્રેં ૪. બહુ રાજવૈધ બોલાવીયા, કીધલા કોડી ઉપાય; બાવનાચંદન ચરચીયા, પણ તોહીરે સમાધિ ન થાય. શ્રેં ૫ જગમાં કો કહેનો નહિ, તે લણી હું રે અનાથ; વીતરાગના ધર્મ સારિખો, નહી કોઈ ખીજો રે મુગતિનો સાથ. શ્રેં ૬. જો મુજ વેદના ઉપશમે, તો લેઉં સંયમ ભાર; ઇમ ચિંતવતાં વેદના ગઈ, મત લીધું મેં હર્ષ અપાર. શ્રેં ૭. કર જોડી રાજ ગુણ સ્તવે, ધન ધન એહ અણુગાર; શ્રેણિક સમક્ષિત પામીયા, વાંદી પહોત્યો રે નગર મઝાર. શ્રેં ૮. મુનિ અનાથી ગુણ ગાવંતા, તુટે કર્મની કોડ; ગણિ સમયસુદર તેહના, પાય વદે રે જો કર જોડ. શ્રેં ૯.

૪૮. શ્રી મનોરમા સતીની સજ્જાત.

મોહનગરી મનોરમા, શેઠ મુદર્શન નારીરે; શીળ પ્રભાવે શાસન સુરી, થઈ જસ સાન્નિધ્ય કારીરે. મોં ૧. દધિવાહન નૃપની પ્રિયા, અલયા દીએ કલંકરે; કોપ્યો અપાપતિ કહે, થળી રોપણ વંકરે. મોં ૨. તે નિમુણીને મનોરમા, કરે કાલિસચ્ચા ધરી ધ્યાનરે; દંપતિ શીળ જો નિર્મળું, તો વધો શાસન મારે. મોં ૩. થળી સિંહાસન થઈ, શાસનદેવી હજુરરે; સંયમ ગ્રહી થયાં કેવળી, દંપતી દોયે સનૂરરે. મોં ૪. જ્ઞાનવિમળ ગુણ શીળથી, શાસન ચોલ ચઢાવેરે; સુર નર તસ કિંકરા, શિવસુદરી તે પાવેરે. મોં ૫.

૪૯. જીવન ગાડી સ્વરૂપની સજ્જાત.

મુરખો ગાડી દેખી મલકાવે, ઉમર તારી રેલ તણી પેર લાવે. સંસાર રૂપી ગાડી બનાવી, રાગ દ્વેષ દોતું પાટા; દેહ ડાબો પળ ખળ પેડાં, એમ કરે આવખાના આંટા. મુરખોં ૧. કર્મ

અંજીરમાં કંપાય અગ્નિ; વિપ વારી માંહિ ભરીયું, તૃષ્ણ ભંગળું
 આગળ કરીને, ચાર ગતીમાં ફરીયું. મુરખો ૨. પ્રેમરૂપી આંકડા
 વળગાડયા, ડબ્બે ડબ્બા નેડ્યા લાઈ; પુર્વ ભવની ખર્ચી લઈને, ચેતન
 બેસાડું બેઠા માંહી. મુરખો ૩. કોઈએ ટિકિટ લીધી નર્ક તિર્યચની,
 કોઈએ લીધી મનુષ્ય દેવા; કોઈએ ટિકિટ લીધી સિદ્ધ ગતિની; તેને
 પામવા અમૃત મેવા. મુરખો ૪. ઘડી ઘડી ઘડીઆળ વાગે, નિશાદીન
 એમ વહિ બાય; વાગે સીટીને ઉપડે ગાડી, આઠા અવળા મહેલ થાય.
 મુરખો ૫. બાણી નર્કમાં યમરાજ પાસે, જઈને સાંધે તતકાળ;
 આરંભ કરીને આબો પરણે, તેને ફૂલી તે પાક મહિ ગાડ્યો. મુરખો ૬.
 લાખ ચોરાશી છવા યોનીમાં, છવડો રૂલે વારંવાર; સત્તશુર
 સીધે ધર્મ આરાધે, તો યામે સુકિતનો દ્વાર. મુરખો ૭. સને
 ૧૮૮૬ ના વર્ષે, અતમ ધ્યાન લગાઈ; ગોપાળ શુભના પૂન્ય પસાચે,
 મોહન ગાયે ભાવગારી. મુરખો ૮.

શ્રી સજ્જન સન્મિત્ર
યાને

એકાદશ મહાનિધિ

પદ, છંદ, લાવણી, સવૈયા,
ખત્રીશી, ઇત્યાદિ સંગ્રહ

સમ્રાજ મહાનિધિ.

પદ સંગ્રહ.

પદ ૧ છું. (રાગ વેલાવલ)

કયા સોવે ઉઠે જાગ જાઉંરે, કયાં અંજલિ જલ જ્યું આયુ
ઘટત હે, દેત પહોરીયાં ધરીય ઘાઉ રે. કયાં ૧. ઈંદ્ર ચંદ્ર નાગિંદ્ર
મુનિંદ્ર ચલે, કોણ રાજપતિ રાઉ રે; લમત લમત લવજલધિ
પાયકેં, લગવંત લજન વિન ભાઉ રે. કયાં ૨. કહા વિલંબ
કરે અખ જાઉ રે, તરી લવજલ નિધિ પાર પાઉ રે; આનંદધન ચેતન-
મય મૂરતિ, શુદ્ધ નિરંજન દેવ ક્યાઉ રે. કયાં ૩.

પદ ૨ છું. (રાગ ભૈરવ)

વિરથા જનમ ગમાયો, મૂરખ વિરં રંચક સુખરસ વશ હોય
ચેતન, અપનો મૂલ નસાયો; પાંચ મિથ્યાત ધાર તું અજહું, સાચ
લેહ નવિ પાયો. મૂં ૧. કનક કામિની અરૂ એહથી, નેહુ નિરંતર
લાયો; તાહુથી તું ફિરત સોરાંનો, કનક ખીજ માનું ખાયો. મૂં ૨.
જનમ જરા મરણાદિક દુઃખમેં, કાલ અનંત ગમાયો; અરહટ ઘટિકા
જિમ કહો યાકો, અંત અજહું નવિ આયો. મૂં ૩. લખ ચોરાશી
પેહેયાં ચોલના, નવ નવ રૂપ બનાયો; બિન સમકિત સુધારસ
ચાખ્યા, ગિણુતી કોઈ ન ગિણાયો. મૂં ૪. એતી પર નવિ માનત
મૂરખ, એ અચરિજ ચિત આયો; ચિદાનંદ તે ધન્ય જગતમેં,
જિણે પ્રભુશું મન લાયો. મૂં ૫.

પદ ૩ છું. (રાગ ભૈરવી)

જગ સપનેકી માયારે, નર જગં સુપને રાજ પાય કોનું રંક
જ્યું, કરતા કાજ મન લાયા; ઉઘરત નયન હાથ લખ ખપરે, મનહું
મન પછતાયા રે. નર જગં ૧. ચપલા ચમત્કાર જિમ ચંચલ, નરભવ
સૂત્ર બતાયા; અંજલી જલ સમ જગપતિ જિનવર, આયુ અધિર
હરસાયા રે. નર જગં ૨. યાવન સધ્યા રાગ રૂપ પ્રુનિ, મલ મલિન
અતિ કાયા; વિણુસત જાસ વિલંબ ન રંચક, જિમ તરુવરકી છાયા રે.
નર જગં ૩. સરિતા વેગ સમાનજી સ્ત પત્તિ, સ્વસાય સુત મિત બધા;
આમિય લુપ્ધ મીન જિમ તિન સંગ, મોહ જલ બંધાયા રે. નર જગં .

૪. એ સંસાર અસાર સાર પણ, યામેં ધતના પાયા; ચિદાનંદ પ્રભુ
મુખરન સેંતી, ધરીયેં મેહ સવાયા રે. નર જગં ૫.

પદ ૪ થું. (રાગ વેલાવલ એકતાલી)

રે ધરિયારે બાહિરે, મત ધરીય જાળવે; નર સિર બાંધત પધરી,
તું કયાં ધરીય જાળવે. રેં ૧. કેવલ કાલ કલા કલે, વૈ તું અકલ ન
પાવે; અકલ કલા ઘટમેં ધરી, મુજ સો ધરી ભાવે. રેં ૨. આતમ
અનુભવ રસ ભરી, યામેં ઔર ન માવે; આનંદધન અવિચલ કલા,
વિરલા કોઇ પાવે. રેં ૩.

પદ ૫ મું. (રાગ વેલાવલ)

જીય જાને મેરી સદૈલ ધરી રી, જીયં મુત વનિતા ધન
યૌવન માતો, ગર્ભ તણી વેદન વિસરી રી. જીયં ૧. સુપનકો રાજ
સાચ કરી માયત, રાચત છાંહુ ગગન બહરી રી; આઈ અચાનક કાલ
તોપચી, ગહેગો જીયું નાહર બકરી રી. જીયં ૨. અતિહી અચેત
કંઠુ ચેતત નાંહિ, પકરી ટેક હારિલ લકરી રી; આનંદધન હીરો
જન છાંહી, નર મોહો માયા કકરી રી. જીયં ૩.

પદ ૬ કું. (રાગ ત્રભાતી)

વસ્તુગતેં વસ્તુકો લક્ષણ, શુદ્ધગમ વિષ્ણુ નહિં પાવે રે;
શુદ્ધગમ વિન નવિ પાવે કોઈ, ભટક ભટક ભરમાવે રે. વં ૧.
ભવન આરીસે શ્વાન ફકડા, નિજ પ્રતિબિંબ નિહારે રે;
ઇતર રૂપ મન માંહે બિચારી, મહા જીવ વિસ્તારે રે. વં ૨.
નિર્મલ કટિક શિલા અંતર્ગત, કરિવર લખ પરછાંહિ રે; દસન તુરાય
અધિક દુઃખ પાવે, દ્વેષ ધરત દિલ માંહિ રે. વં ૩. સસલે જાય
સિંહફં પકડયો, ફૂજો દીયો દેખાઈ રે; નિરખ હરિ તે જાણુ ફસરો,
પડયો કંપ તિહાં ખાઈ રે. વં ૪. નિજ છાયા વેતાલ ભરમ ધર,
ભરત ખાલ ચિત્ત માંહિ રે; રજીયુ સર્પ કરી કોઈ માનત, જોડોં
સમજત નાંહિ રે. વં ૫. નલિની બ્રમ મકંદ મૂઠી જિમ,
બ્રમવશ અતિ દુઃખ પાવે રે; ચિદાનંદ ચેતન શુદ્ધગમ વિન,

પદ ૭ સુ. (રાગ આશાવરી)

અવધ નટ નાગરકી બાળ, બાળે ન બાંમણ કાળ. અં ૧
એક સમયમેં ઠાને, ઉપજે બિણસે તબહી; ઉલટ પલટ મુવ
રાખે, યા હમ સુની ન કબહી. અં ૨. એક અનેક અનેક
કુંડલ કનક સુલાવે; જલતરંગ ઘટમાટી રવિકર, અગનિત
સમાવે. અં ૩. હૈ નાંહી હૈ વચન અગોચર, નય પ્રમાણ
ભંગી; નિરપખ હોય લખે કોઈ વિરલા, કયા દેખે મત જ
અં ૪. સર્વમથી સર્વંગી માને, ન્યારી સત્તા ભાવે; આનં
પ્રભુ વચન સુધારસ, પરમારથ સો પાવે. અં ૫.

પદ ૮ સુ. (રાગ આશાવરી)

આશા ઓસકી કયા કીજે, આન સુધારસ પીજે. આ
લટકે દ્વાર દ્વાર લોકનકે, ફૂકર આશાધારી; આતમ અનુભવ
રસીયા, ઉતરે ન કબહુ ખુમારી. આશાં ૧. આશા દાસીકે
જાણે, તે જન જગકે દાસા; આશા દાસી કરે જે નાયક, લાયક
ભવ ખ્યાસા. આશાં ૨. મનસા ખ્યાલા પ્રેમ મસાલા, પ્રદ
પરબલી; તન ભાઠી અટવાઈ પીયે કસ, જાગે અનુભવ લાલી. આ
૩. અગમ પીચાલા પીયો મતવાલા, ચિદ્વી અધ્યાતમ વાસા; આ
ધન ચેતન બૈ પેલે, દેખે લોક તમાસા. આશાં ૪.

પદ ૯ સુ. (રાગ સારંગ અથવા આશાવરી)

અખ હમ અમર ભયે ન મરેંગે. અખં યા કારન મિથ
દીયો તજ, કયું કર દેહ ધરેંગે. અખં ૧. રાગ દોસ જગ
કરત હૈ, ધનકો નાશ કરેંગે; મર્યો અનંત કાલ તેં પ્રાની, સો
કાલ હરેંગે. અં ૨. દેહ વિનાશી હું અવિનાશી, અપની
પકરેંગે; નાશી જસી હમ ચિર વાસી, ચોખે બૈ નિખરેંગે.
૩. મર્યો અનંત વાર બિન સમજ્યો, અખ સુખ દુઃખ વિસરે
આનંદધન નિપટ નિકટ અક્ષર દો, નહીં સમરે સો મરેંગે. અં

પદ ૧૦ સુ. (રાગ કથ્યાણ)

યા પુદ્ગલકા કયા વિસવાસા, હે સુપનેકા વાસા રે. યાં ચમત

વિજલી દે જૈસા, યાની બિચ પતાસા; યા દેહીકા ગર્વ ન કરના,
જંગલ હોયગા વાસી. યાં ૧. જૂઠે તન ધન જૂઠે જોખન, જૂઠે હૈ
ધર વાસા; આનંદધન કહે સખહી જૂઠે, સાચા શિવપુર વાસા. યાં ૨.

પદ ૧૧ સુ. (રાગ આશાવરી)

મનુષ્યારા મનુષ્યારા, રિખલદેવ મનુષ્યારા. પ્રથમ તીર્થંકર,
પ્રથમ નરેસર, પ્રથમ ચતિવ્રતધારા. રિખલ ૧. નાલિરાયા મરૂ-
દેવીકો નંદન, જુગલા ધર્મ નિવારા. રિખલ ૨. કેવલ લઇ પ્રભુ
મુગતો પોહોતા, આવાગમન નિવારા. રિખલ ૩. આનંદધન
પ્રભુ ઇતની વિનતિ, આ ભવ પાર ઉતારા. રિખલ ૪.

પદ ૧૨ સુ. (રાગ કેરખો)

પ્રભુ ભજ લે મેરા દીલ રાણ રે. પ્રભુ આઠ પોહોરકી
સાઠજ ઘડીયાં, ઘડીયાં જિન સાણ રે. પ્રાં ૧. દાન યુક્ત કછ
ધર્મ કર લે, મોહ માયાકું ત્યાણ રે. પ્રાં ૨. આનંદધન કહે
સમજ સમજ લે, આખર ખોવેગા બાણ રે. પ્રાં ૩.

પદ ૧૩ સુ. (રાગ આશાવરી)

અવધ પિયો અનુભવ રસ ખ્યાલા, કહત પ્રેમ મતિવાલા. અં
અંતર સંપતધાત રસ ભેદી, પરમ પ્રેમ ઉપજાવે; પૂરવ ભાવ
અવસ્થા પલટી, અજબ રૂપ દરસાવે. અં ૧. નખ શિખ રહત
પ્રુમારી ભાકી, સજલ સધન ધન જૈસી; જિન એ ખ્યાલા પિયા
તિનકું, ઔર કેફ રતિ કૈસી. અં ૨. અમૃત હોય હલાહલ ભક્ત,
રોગ શોક નવિ બ્યાપે; રહત સદા ગરકાવ નસામે, બંધન મમતા
દાપે. અં ૩. સત્ય મંત્રોષ હીયામેં ધારે, આતમ દાજ મુધારે;
દીન ભાવ હિરદે નહીં આવે, અપનો ખિરદ સંભારે. અં ૪.
ભાવદયા રણથંભ રોપકે, અનહદ તૂર બજાવે; ચિદાનંદ અતુલીબલ
રાજા, છત અરિ ધર આવે. અં ૫.

પદ ૧૪ સુ. (રાગ આશાવરી)

જાનકલા ઘટ લાસી; ભક્ત સાં તન ધન નેહ નહીં
રહ્યો તાકું, છિનમેં ભયો ઓદાસી. ભાં ૧. હું અવિનાશી

ભાવ જગતકે, નિત્યે, સકલ વિનાશી; એહવી ધાર ધારણા શુરંગમ,
અનુભવ મારગ પાસી. જાં ૨. મેં મેરા એ મોહ જનિત જસ,
એસી બુદ્ધિ પ્રકાશી; તે નિઃસંગ પગ મોહ સીસ દે, નિત્યે શિવપુર
જાસી. જાં ૩. સુમતા . ભઈ સુખી ઈમ સુનકે, કુમતા ભઈ
ઉદાસી; ચિદાનંદ આનંદ લહો ઇમ, તોર કરમકી પાસી. જાં ૪.

પદ ૧૫ સુ. (રાગ આશાવરી)

અનુભવ આનંદ પ્યારો; અળ મોહો. અનુભવ૦ એક વિચાર ધાર
તું જડથી, કનક ઉપલ જિમ ન્યારો. અં ૧. બંધ હેતુ રાગાદિક
પરિણતિ, લખ પરપખ સહુ ન્યારો; ચિદાનંદ પ્રભુ કર કિરપા અળ,
ભવ સાયરથી તારો. અં ૨.

પદ ૧૬ સુ. (રાગ પ્રસાતી)

માન કહા અળ મેરા મધુકર. માન૦ નાભિનંદકે ચરણ
સરોજમેં, કીજે અચલ બસેરા રે; પરિમલ તાસ લહત તન સહેજે,
ત્રિવિધ પાપ ઉતેરા રે. માન૦ ૧. ઉદિત નિરંતર જ્ઞાન જ્ઞાન જિહાં, તિહાં
ન મિથ્યાત અધેરા રે; સંપુટ હોત નહીં તાતેં કહાં, સાંજ કહાં સવેરા
રે. માન૦ ૨. નહીંતર પછતાવોજે આખર, બીત ગયા યો વેરા રે;
ચિદાનંદ પ્રભુ પદકજ સેવત, બહુરિ ન હોય ભવ ફેરા રે. માન૦ ૩.

પદ ૧૭ સુ. (રાગ ધન્યાશ્રી)

બુદ્ધ્યો ભમત કહા જે અજનન; બુદ્ધ્યો ભ૦ આલ પંપાલ
સકલ તજ મૂરખ, કર અનુભવ રસ પાન. ભ૦ ૧. આય કૃતાંત
ગહેગો ઇક દિન, હુરિ મૃગ જેમ અચાન; હોયગો તન ધનથી તૂં
ન્યારો, જેમ પાકયો તરૂપાન. ભ૦ ૨. માત તાત તરૂણી સુત
સેંતી, ગરજ ન સરત નિદાન; ચિદાનંદ એ વચન હમારો,
ધર રાખો પ્યારે કાન. ભ૦ ૩.

પદ ૧૮ સુ. (રાગ સારંગ)

ચેતન શુદ્ધાતમકું ધ્યાવો, પર પરચે ધામધૂમ સદાઇ; નિજ
પરચે સુખ પાવો. ચે૦ ૧. નિજ ઘરમેં પ્રભુતા હૈ તેરી, પરસંગ
નીચ કહાવો; પ્રત્યક્ષ રીત લખી તુમ એસી, ગહિયેં આપ સુકાવો.

ચે૦ ૨. ચાવત્ તૃષ્ણા મોહ હૈ તુમકો, તાવત્ મિથ્યા ભાવો; સ્વસં-
વેદ આન લાહી કરવો, છ'ડો ભ્રમક વિભાવો. ચે૦ ૩. સુમતા ચેતન
પતિફં ઇણુવિધ, કહે નિજ ઘરમે આવો; આતમ ઉચ્છ સુધારસ
પીચે, સુખ આનંદ પદ પાવો. ચે૦ ૪.

પદ ૧૯ સુ. (રાગ સારંગ)

ચેતન એસા આન વિચારો, સોહં સોહં સોહં સોહં, સોહં
અણુનખીયા સારો. ચે૦ ૧. નિશ્ચય સ્વલક્ષણુ અવલંબી, પ્રજ્ઞા છેની
નિહારો; ઈહુ છેની મધ્યપાતી દુવિધા, કરે જડ ચેતન કારો. ચે૦ ૨. તસ
છેની કર ગ્રહીચે જો ધન, સો તુમ સોહં ધારો; સોહં બનિ ઘટો તુમ
મોહં, હૈ હૈ સમકો વારો. ચે૦ ૩. કુલટા કુટલ કુણુદિ કુમતા, છ'ડો
હૈ નિજ ચારો; સુખ આનંદપદે તુમ જોસી, સ્વપરફં નિસ્તારો. ચે૦ ૪.

પદ ૨૦ સુ. (રાગ ગોડી)

નિશાની કહા જતાવું દે, તેરો અગમ અગોચર રુપ. નિશાની૦
રુપી કહું તો કહુ નહીં દે, બંધે કૈસે અરુપ; રૂપારૂપી જો કહું પ્યારે,
એસે ન સિદ્ધ અનુપ. નિશા૦ ૧. શુદ્ધ સનાતન જો કહું દે, બંધ
ન મોહ વિચાર; ન ઘટે સંસારી દશા પ્યારે, પુણ્ય પાપ અવતાર.
નિશા૦ ૨. સિદ્ધ સનાતન જો કહું દે, ઉપજો વિનસે કૌન; ઉપજો વિનસે
જો કહું પ્યારે, નિત્ય અળાધિત ગૌન. નિશા૦ ૩. સર્વાંગી સખ
નયધની દે, માને સખ પરમાન; નયવાદી પલ્લો ગ્રહી પ્યારે, કરે લરાઇ
કાન. નિશા૦ ૪. અનુભવ અગોચર વસ્તુ હે દે, જાણુવો ઈહુ ઇલાજ,
કહન સુનનકો કણુ નહીં પ્યારે, આનંદધન મહારાજ. નિશા૦ ૫.

। પદ ૨૧ સુ. (રાગ ભારૂ-જગલો)

માયડી મુને નિરપખ કિણુહી ન મૂકી. નિરપખ૦ માય૦
નિરપખ રહેવા મણુહી ગૂરી, ધીમે નિજ મતિ ફૂકી. માય૦ ૧.
યોગીએ મલીને યોગણુ કીની, યતિએ કીની યતણી; ભગતે પકડી
ભગતાણી કીની, મતવાલે કીની મતણી. માય૦ ૨. કેલે મૂકી કેલે
લૂંચી, કેલે કૈસે લપેટી; એકપજો મેં કોઈ ન દેખ્યો, વેદન કિણુહી
ન મેટી. માય૦ ૩. રામ ભણી રહીમાન ભણાઈ, અરિહંત પાઠ

પઠાઈ; ઘર ઘરને હું ધંધે વલગી, અલગી જીવ સગાઈ. માય૦ ૪.
 કેણે તે થાપી કેણે ઉથાપી, કેણે ચલાવી કિણ રાખી; કેણે જગાડી
 કેણે સૂઆડી, કોઈનું કોઈ નવિ સાખી. માય૦ ૫. ધીંગ દુર્બલને
 ઠેલીજે, ઠીંગે ઠીંગા વાજે; અબલા તે કેમ બોલી શકીએ, બડ
 ચોદાને રાજે. માય૦ ૬. જે જે કીધું જે જે કરાવ્યું, તેહ કહેતાં
 હું લાગ્યું; થોડે કહે ઘણું પ્રીછી લેજો, ઘરશું તીરથ નહીં ખીજું.
 માય૦ ૭. આપ વીતી કહેતાં રીસાવે, તેથી જોર ન ચાલે; આનંદ
 ઘન વાહાલો બાંહડી ઝાલે. માય૦ ૮.

પદ ૨૨ સુ. (રાગ કાફી અથવા વેલાવલ)

અકલ કલા જગજીવન તેરી અકલ૦ અનંત ઉદ્ધિથી અનંત
 ગુણો તુજ, જ્ઞાન મહા લઘુ બુદ્ધિ જ્યું મેરી. અકલ૦ ૧. નય અરુ
 ભંગ નિમેષ વિચારત, પૂરવધર થાકે ગુણ હેરી; વિકલ્પ કરત થાગ
 નવિ પાથે, નિર્વિકલ્પતે હોત ભયેરી. અકલ૦ ૨. અંતર અનુભવ વિનું
 તવ પદમે, યુક્તિ નહીં કોઈ ઘટત અનેરી; ચિદાનંદ પ્રભુ કરી
 કિરપા અખ, દીજે તે રસ રીઝ ભયેરી. અકલ૦ ૩.

પદ ૨૩ સુ. (રાગ કાફી અથવા વેલાવલ)

આતમ પરમાતમ પદ પાવે, જો પરમાતમશું લય લાવે.
 આ૦ સુણકે શબ્દ કીટ ભૂંગીકો, નિજ તન મનકી શુદ્ધ બિસરાવે;
 દેખહુ પ્રગટ ધ્યાનકી મહિમા, સાઈ કીટ ભૂંગી હો જાવે. આ૦ ૧
 કુસુમ સંગ તિલ તેલ દેખ પુનિ, હોય મુગધે કૂલેલ કહાવે; શક્તિ
 ગર્ભગત સ્વાતિ ઉદક હોય, મુક્તાક્લ અતિ દામ ધરાવે. આ૦ ૨
 પુન પિયુમંદ પલાશાદિકમે, અંદનતા જ્યું મુગધથી આવે; ગંગા-
 મેં જલ આણુ આણુકે, ગંગોદકકી મહિમા જાવે. આ૦ ૩. પાર-
 સકો પરસંગ પાય કુનિ, લોહા કનક સ્વરૂપ લિખાવે; ધ્યાતા ધ્યાન
 ધરત ચિત્તમે ઇમ, ધ્યેય રૂપમે જાય સમાવે. આ૦ ૪. ભજ સમતા
 મમતાકું તજ જન, શુદ્ધ સ્વરૂપથી પ્રેમ લગાવે; ચિદાનંદ ચિત્ત
 પ્રેમ મગન બયા, દુવિધા ભાવ સકલ મિટ જાવે. આ૦ ૫.

પદ ૨૪ સુ. (રાગ કાફી અથવા વેલાવલ)

અરજ એક ઘવડીયા સ્વામી, સુણહું કૃપાનિધિ અંતરજામી.
 અં ૦ અતિ આનંદ ભયો મન મેરો, અંદ્ર વદન તુમ દર્શન પામી.
 અં ૧. હું સંસાર અગાર ઉદ્ધિ પડ્યો, તુમ પ્રભુ ભયે પંચમ
 ગતિ ગામી. અં ૨. હું રાગી તું નિપટ નિરાગી, તુમ હો નિરીહ
 નિર્ભમ નિષ્કામી; પણ તોહે કારણ રૂપ નિરખ મમ, આતમ ભયો
 આનમ ગુણરામી. અં ૩. ગોપ ગિરુદ નિરજતમક માહુણ, પ્રગટ
 ધર્યો તુમ ત્રિભુવન નામી; તાતે અવશ્ય તારજો મોક્ષ, ઇમ વિલોકી
 ધીરજ ચિત્ત કામી. અં ૪. સુગ પૂરણ નિધાન શશિ સંવત,
 (૧૬૦૨) ભાવનગર ભેટે ગુણધામી; ચિદાનંદ પ્રભુ તુમ કિરપાથી,
 અનુભવ સાચર સુખ વિસરામી. અં ૪.

પદ ૨૫ સુ. (રાગ વેલાવલ)

મંદ વિષય શશિ દીપતો, રવિ તેજ ઘનેરો; આતમ સહજ
 સ્વભાવથી, વિભાવ અંધેરો. મંદ ૦ ૧. જાગ જાગ અખ પરિહરો,
 ભવવાસ બસેરો; ભવવાસી આશામહી, ભયો જગકો ચેરો. મંદ ૦ ૨.
 આશ તણ નિરાશતા, પદ સાંસ તાહેરો; ચિદાનંદ નિજ રૂપકો,
 સુખ જાણુ ભલેરો. મંદ ૦ ૩.

પદ ૨૬ સુ. (વૈરાગી ગરખાની દેશી)

હું તો ભૂતી ગયો અરિહંતને જો. તારે નારી દોલતને
 દીકરાજો, તારે વાડી ઘોડાને દરખારજો. હું તો ૧. તું તો ધન
 દેખીને નીચે નહીં નમ્યો જો, તને આવડો શો અભિમાન જો. હું
 તો ૨. જીરે કાચા તે કુંભ જળે ભર્યો જો, તેને અરતા ન લાગે
 વાર જો. હું તો ૩. તું તો મૂર્ખ કાંઈ નથી જાણુતો જો, આગળ
 ઘોર અંધારી રાતજો. હું તો ૪. તું તો હીરવિજય ગુર હીરલો
 જો, તારો મોહ માયા પદ છાંડ જો. હું તો ૫.

પદ ૨૭ સુ. (કુમરી ગઝલ)

જાગે સો જિન ભક્ત કહાવે, સોવે સો સંસારી હે; ત્રસ
 જીવકી હત્યા ન કરે, થાવર કરૂણાકારી હે. જાગે ૦ ૧. થાપણુ

મોસો અદત્ત ન લેવે, ચોરી મારી વારી હે; પંચની શાખે પાણી ગ્રહણ કરતા, અવર સ્ત્રી પ્રહાર્યારી હે. જાગે ૨. સ્નાન પ્રમિત જલ જિનકી સેવા, પરિગ્રહ સંખ્યા ધારી હે; રૂપચંદ્ર સમક્ષિત કે લઈન; તાકું વંદના હુમારી હે. જાગે ૩.

૫૬ ૨૮ મું. (રાગ પ્રભાતી)

મેં નહી જાણ્યો નાથજી, મોસેં દૂર પઠાએ; પીછેશું વર્ષમાન-જી, શિવ મહેલ સધાએ. મેં ૧. વચન તુમારો માન કે, મેં દીક્ષા લીની; લોક લાજ સખ ત્યાગ કે, ઘર ઘર લીક્ષા કીની. મેં ૨. દરસ તુમારો દેખ કે, રહેતો રંગ રાતો; વચન તુમારો શિર ધરી, ગુણ તોરા ગાતો. મેં ૩. જીહાં જીહાં સંશય ઉપજે, તો શું પૂછી લીજે; જ્ઞાન સુધારસકી કમા, કહો કોણ શું કીજે. મેં ૪. સહિ સહિ તું વીતરાગ હે, નહી રાગકી રેખા; શત્રુ મિત્ર તેરે સમ લખે, સો મેં નજરેં દેખા. મેં ૫. પૂરણ પ્રહ્મ પ્રગટ લયા, નવિ જાપ છિપાયા; રૂપચંદ્ર લક્ષ્મી કરી, ચરણે શિર લાયા. મેં ૬.

૫૬ ૨૯ મું. (શ્રી ઓંકાર મહિમા સાચું એક

જિન નામ-એ દેશી)

વાણી હે વિલાસ તેરી, અગમ અગોચરી; દશમે દ્વાર એસે, ઓંકાર ધ્વનિ ઉચરી. વાણી ૧. શબ્દ એક અનેક અર્થ, યુજત હે અક્ષરી; ચઉદ રાજ લોક માંહે, ધોર ધાર વિસ્તરી. વાણી ૨. નગર મધ્યે નદી વહે, ભરી લીયો જલ ઘઘરી; મત મતાંતર એસે લયે, એક અંગ અનુસરી. વાણી ૩. બીજ તેસો વૃક્ષ લયો, ખરખા ખરખત જુરી; રૂપચંદ્ર આત્મ જુદિ, તેસી સમજણ પડી. વાણી ૪.

૫૬ ૩૦ મું. (રાગ પ્રભાત)

પ્રભુ તોરી ઠકુદાર્થકું, ગદ તીન બિરાજે; રત્ન સ્થિત માનું દેહકી, દુદ્ધલિ મદલ્લ છાજે. પ્રભુ ૧. જલકંઠ દહો દિશી તેજમે, બિચ કંચન કોટા; તેરે પ્રબલ પ્રતાપકા, માનું મદલ્લ મોટા. પ્રભુ ૨. અતી ઉજ્જવલ રૂપે બન્યા, તીજ ગદ તેરા; તીન ભુવનમેં વિતર્યા, જશ મુજશ ઘણેરા. પ્રભુ ૩. વામાનંદ જિજ્ઞાસકી, પ્રહ્લા રે કહું બડાઇ; આનંદ વદત લઘુ જુદિપે, છપી ખરની ન બાઈ. પ્રભુ ૪.

પદ ૩૧ સુ. (રાગ ભૈરવ)

ઉઠ પ્રભાત નામ, જિનજીકે ગાઇયે. નાભિજીકે નંદકે, ચરણ ચિત્ત લાઇયે. આનંદકે કંદ જાડું, પૂજિત સુરિંદ વૃંદ; એસે જિનરાજ છોડ, ચોરકું ન ધ્યાઇયે. ઉત્તમ ૧. નયરી અયોધ્યા ઠામ, માતા મરુદેવા નામ; લંછન વૃષભ જાકે, ચરણાં સુહાઇયે. ઉત્તમ ૨. પાંચસે ધનુષ્ય માન, દીપત કનક વાન; ચોરાશી પૂર્વ લક્ષ, આયુધિત પાઇયે. ઉત્તમ ૩. આદીનાથ આદીદેવ, મુરનર સારે સેવ; દેવનકે દેવ પ્રભુ, સળે સુખ દાઇયે ઉત્તમ ૪. પ્રભુ કે પાદારવિંદ, પૂજત હરખચંદ; મિટા દુઃખ દંદ, સુખ સંપદા વધાઇયે. ઉત્તમ ૫.

પદ ૩૨ સુ. (રાગ ભૈરવ)

ખીના પ્રભુ પાર્શ્વકે દેખે, મેરે દીલ જે કરારી હે. ચોરાશી લાખમેં ભટકયો, બહુતસી દેહ ધારી હે; ઘેરા મુજે કર્મ આઠોને, ગળે ઝંઝીર ડારી હે. ખીના ૧. દુનીકે દેવ સળ દેખે, સખીકે લોભ ભારી હે; કોઈ કોધી કોઈ માની, કીસીકે સંગ નારી હે. ખીના ૨. મુસીખત જે પડી હમખે, ઉસીને ખુદ નીહારી હે; પત્તાકું કુંગતીસે તારો, એહી ખીનતી હમારી હે. ખીના ૩.

પદ ૩૩ સુ. (જ્યુ' લ્યુ' તત્વ ન સુજ પડેરી-એ રાગ)

અળ મોહે તારો દીન દયાલ, મત મત મેં સખહી દેખે; ચિત્ત ચિત્ત તુમ નામ રસાળ, અળ મોહે તારો દીન દયાળ. ૧. આદિ અનાદિ પુરુષ હો તુમહી, તુમહી વિશ્વ ગોપાલ; શિવશંકર પ્રદક્ષા ઇશ્વર તુંહી, ભાંગી ગઈ બ્રમ જલ. અળ ૨. મોહ વિકલ ભૂયો ભવ માંહી, દીયો અનતો કાળ; શુભ વિલાસ શ્રી આદી-જિનેશ્વર, મેરી કરો પ્રતિપાળ. અળ ૩.

પદ ૩૪ સુ.

કરે મંદોદરી રાણી નાટક, રાવણ તંત બળવે; માદલ વીણા તાલ તંબુરો, પગ રવ ઠમ ઠમકાવે. કરે ૧. ભક્તિ ભાવ નાટક એમ કરતાં, તુટી તાંત વિચાલે; સાંધી આપ નસા નીજ કરધી, લણ કદા તત્કાલે. કરે ૨. દ્રવ્યભાવ ભક્તિ નવી ખંડી, તો અક્ષય

પદ સાધ્યું; સમક્ષિત સુરતરૂ ફલ પામીને, તીર્થકર પદ બાંધ્યું. કરે૦
૩. એણી પરે જે લવીજન જિન આગે, લલી પરે લાવના લાવે;
જ્ઞાનવિમલ ગુણ તેહના, અહનીશ સુરનર નાયક ગાવે. કરે૦ ૪.

પદ ૩૫ મું. (પ્રભાતી રાગ)

જાગ જાગ જીવ તું, ઉઠ થયો પ્રભાત રે; પ્રભુજીકો નામ
ભજ, પાવે જ્યું શિવ શાત રે. જાગ૦ ૧. પૂર્વ દિશી ઉદીત સૂર,
ધરી પ્રવાળ રંગ રાત રે; વિબુધ વૃંદ પઠત પાઠ, નામ ગઈ છે
રાત રે. જાગ૦ ૨. મોહ ગહેલી નિંદ છાંડી, ફર કરી મિથ્યાત રે;
સુશુર વચન બોધ કરી, ધર્મ શું ધરી ધ્યાન રે. જાગ૦ ૩. જ્ઞાન
શીયલ તપો લાવ, લાવન શું બહુ ભાત રે; ચાર મંગળ ચાર
બુદ્ધિ હોત નામથી વિખ્યાત રે. જાગ૦ ૪. પાંચ પદકો ધ્યાન કરી,
ગુણીયલ ગુણ ગાત રે; આપહિ મેં દોષ દેખી, ટાળ પરાઈ રે તાંત
રે. જાગ૦ ૫. ચરણ કરણ વિવેક શુદ્ધ, મનહું કરી થીર શાંત રે;
કહત મુનિ મહાકવંદ, હોત સદા સુખ શાત રે. જાગ૦ ૬.

પદ ૩૬ મું. (રાગ ગરબીની દેશી)

અવિનાશીની સેજડીયે, રંગ લાગ્યો મોરી સજની; કેલી કરતાં
ગઈ નવ જાણી, અજની રજની. અવિનાશી૦ ૧. માન સરોવર
હુંસ તણી પરે, મુક્તિ તણા ગુણ ચુગતાંતાં; જ્ઞાન ધ્યાનકી કુંજ
ગલનમેં, આતમરામ રમતાંતાં. અવિનાશી૦ ૨. સાસુ દુર્મતિ કામ-
જુગારી, સસરો લોભ ધૂતારોજી; પિતા મોહ છે મહા પાપી, માયા માત
હગારીજી. અવિનાશી૦ ૩. કોધ પાડોસણ કેડ ન મેલે, કંદર્પ દેવર મીઠાજી;
વિષય વાસના ગઈ દેરાણી, તિહાં અવિનાશી દીકાંજી. અવિનાશી૦ ૪.

પદ ૩૭ મું. (રાગ આશાવરી)

અવધ ખોલ નયન અખ જોવો; દ્રિગ મુદ્રિત કહા સોવો.
અવ૦ મોહ નિંદ સોવત તૂં જોગા, સરવસ માલહી અપણા; પાંચ
ચોર અજહું લૂંટત, તાસ મરમ નહિં જાણ્યા. અવ૦ ૧. મલી. ચાર
ચંડાલ ચોકડી, મંત્રી નામ ધરાયા; પાઈ કેદ પીયાલા તોડે, સકલ
મુલક હગ ખાયા. અવ૦ ૨. શત્રુતથ મહાજલ જોદા નિજ નિજ

સેન સજ્જયે; ગુણ ઠાણેમેં બાંધ મોરચે, ઘેયાં તુમ પુર આચે.
અવ૦ ૩. પરમાદી તું હોય પિયારે, પરવશતા દુઃખ પાવે; ગયા
રાજપુર સારથસેંતી, ફિર પાછા ઘર આવે. અવ૦ ૪. સાંભલી વચન
વિવેક મિત્તકા, છિનમેં નિજદલ જોડયાં, ચિદાનંદ એસી રમત
રમતાં, બ્રહ્મ બંકા ગદ તોડયા. અવ૦ ૫.

પદ ૩૮ સુ. (રાગ પ્રભાતી)

વિષય વાસના ત્યાગો ચેતન, સાચે મારગ લાગોરે.
તપ જપ સંજમ દાનાદિક સહુ, ગિણુતિ એક ન આવે રે; ઇંદ્રિય
સુખમેં જોં લોં એ મન, વક તુરંગ જિમ ધાવે રે. વિ૦ ૧.
એક એકદે કારણ ચેતન, બહુત બહુત દુઃખ પાવે રે; તે તો અંગટ
પણે જગદીશ્વર, ઇચ્છુ વિધ લાવ લખાવે રે. વિ૦ ૨. મનમય વશ
માતંગ જગતમેં, પરવશતા દુઃખ પાવે રે; રસના લુગ્ધ હોય જખ
મૂરખ, જાલ પડયો પિછતાવે રે. વિ૦ ૩. દ્રાણુ સુવાસ કાજ સુન
ભમરા, સંપુટ માંહે બંધાવે રે; તે સચેજ સંપુટ સંચુત કુન, કરટીકે
સુખ જાવે રે. વિ૦ ૪. રૂપ મનોહર દેખ પતંગા, પડપ દીપમાં
જાઈ રે; દેખો યાદું દુઃખ કારનમેં, નયન ભયે હૈ સહાઈ રે.
વિ૦ ૫. આત્રેંદ્રિય અશક્ત મિરગલા, છિનમેં શીથ કટવે રે; એક
એક આશક્ત જીવ એમ, નાનાવિધ દુઃખ પાવે રે. વિ૦ ૬. પંચ
પ્રબલ વર્તે નિત્ય જાદું, તાદું કહા જ્યું કહીયેં રે; ચિદાનંદ એ
વચન સુણીને, નિજ સ્વભાવમેં રહીયેં રે. વિ૦ ૭.

પદ ૩૯ સુ.

શ્રી શંખેસર પાસજિનંદકે, ચરણકમલ ચિત્ત લાગી; મુણુજો રે
સજ્જન નિત્ય ધ્યાઈગી. એહવા પણ દહધારી હિયામેં, અન્યદ્વાર
નહિ જાઈગી. સુ૦ ૧. સુંદર સુરંગ સલ્ની મૂરત, નિરખ નયન
સુખ પાઈગી. સુ૦ ૨. ચંપા ચંખેલી આન મોઘરા, અંગીયાં અંગ
રચાઈગી. સુ૦ ૩. શીલાદિક શણુગાર સજી નિત્ય, નાટક પ્રભુદું દેખાઈગી.
સુ૦ ૪. ચિદાનંદ પ્રભુ પ્રાણુ જીવનદું, મોતિયન થાલ વધાઈગી. સુ૦ ૫.

પદ ૪૦ સુ. (રાગ ગાહંલી)

ચંદ્રવદની ચૂગ લોચણી, એ તો સજી શોભ શણુગાર રે; એ તો

આવી જગગુરુ વાંદવા, ધરી હિયડે હરખ અપાર રે. અં ૧.
હારે એ તો મુક્તાફલ મૂઠી ભરી, રચે ગફૂલી પરમ ઉદાદ રે;
જિહાં વાણી યોજન ગામિની, ઘન વરસે અખંડિત ધાર રે. અં ૨.
હારે જિહાં રજત કનક રતનના, સુર રચિત ત્રણ પ્રકાર રે; તસ
મધ્ય મણિ સિંહાસને, શોભિત શ્રીજગદ્ધાર રે. અં ૩. હારે
જિહાં નરપતિ ખગપતિ લખપતિ, સુરપતિ મુત પરખદાખાર રે;
લખિધ નિધાન ગુણ આગર, જિહાં ગૌતમસેં ગણધાર રે. અં ૪.
હારે જિહાં જીવાદિક નવતત્વનો, પટદ્રવ્ય ભેદ વિસ્તાર રે; એ તો
શ્રાવણ સુણી નિર્મલ કરે, નિજ બોધબીજ સુખકાર રે. અં ૫.
હારે જિહાં ત્રીન છત્ર ત્રિભુવન ઉદિત, સુર હાલત આમર ચાર રે;
સખી ચિદાનંદકી ખંદના, તસ હોજો વારંવાર રે. અં ૬.

પદ ૪૧ સુ. (રાગ હિતશિક્ષા)

પૂરવ પુણ્ય ઉદય કરી ચેતન, નીકા નરભવ પાયા રે. પૂં
દીનાનાથ દયાલ દયાનિધિ, દુર્લભ અધિક બતાયા રે; દશ દૃષ્ટાંતે
હોહિલા નરભવ, ઉત્તરાધ્યયને ગાયા રે. પૂં ૧. અવસર પાય વિષય
રસ રાચત, તે તો મૂઠ કહાયા રે; કાગ ઉડાવણ કાજ વિમ્બ જિમ,
કાર મણિ પછતાયા રે. પૂં ૨. નદી ઘોલ પાખાન ન્યાય કર, અર્ધ-
વાટ તો આયા રે; અર્ધ સુગમ આગલ રહી તિનહં, જિન કછ
ઘટાયા રે. પૂં ૩. ચેતન ચાર ગતિમે નિશ્ચે, મોક્ષદાર એ કાયા
રે; કરત કામના સુર પણ યાદી, જિનહં અનર્ગલ માયા રે. પૂં ૪.
દોહણુગરિ જિમ રતનખાણુ તિમ, ગુણ સહુ યામે સમાયા રે;
મહિમા સુખથી વરણુત બાકી, સુરપતિ મન શંકાયા રે. પૂં ૫.
કલ્પવૃક્ષ સમ સંચય કેરી, અતિ શીતલ જિહાં છાયા રે; ચરણ
કરણ ગુણ ધરણ મહામુનિ, મધુકર મન લોભાયા રે. પૂં ૬. યા
તન વિણુ તિહાં કાલ કહો કિન, સાચા સુખ નિષબયા રે; અવસર
પાય ન ચૂક ચિદાનંદ, સદગુરુ ચં દરસાયા રે. પૂં ૭.

પદ ૪૨ સુ. (રાગ ધનાશ્રી)

ચેતન જ્ઞાનકી દ્રષ્ટિ નિહાલો ચેતન, મોહ દ્રષ્ટિ દેખે સો

ખાગિરો, હોત મહા મતવાલો. ચે૦ ૧. મોહ દ્રષ્ટિ આતિ ચપલ કરત હે, ભવ વન વાનર ચાલો; યોગ વિયોગ દાવાનલ લાગત, પાવત નાહુ વિચાલો. ચે૦ ૨. મોહ દ્રષ્ટિ કાયગ નર ડરપે, કરે અકારન ટાલો; રન મેદાન લરે નહી અરિસુ, શર લરે જ્યુ પાલો. ચે૦ ૩. મોહ દ્રષ્ટિ જન જનકે પર વશ, દીન અનાથ દુખાલો; માગે ભીખ ફરે ઘર ઘરસું, કહે સુઝકું કોઈ પાલો. ચે૦ ૪. મોહદ્રષ્ટિ મદમદિરા માતી, તાકો હોત ઉછાલો; પર અવગુન રાચે મો અહુનિસ, કાગ અસુચિ ન્યૌ કાલો. ચે૦ ૫ જ્ઞાન દૃષ્ટિમા દોષ ન એતે, કરે જ્ઞાન અનુઆલો; ચિદાનંદ ઘન સુજસ વચન ગસ, સર્જન હૃદય પખાલો. ચે૦ ૬.

પદ ૪૩ સું. (રાગ ધનાશ્રી)

પરમ પ્રભુ સળ જન શખે ધ્યાવે, જળ લગ અંતર ભરમ ન ભાજે, તળ લગ કોઈ ન પાવે. પ૦ ૧. મકલ અંશ દેખે જગ ભેગી, ભે ખિતુ સમતા આવે; મમતા અધ ન દેખે ચાકો, ચિત્ત ચિહું ચાર ધ્યાવે. પ૦ ૨. સહજ શક્તિ અરૂ ભક્તિ સુશુરુકી, ભે ચિત્ત ભેગ જગાવે, શુન પર્યાય દ્રવ્યસું અપને, તો લય કોઈ લગાવે. પ૦ ૩ પદત પુરાન ભેદ અરૂ ગીતા, પૂરખ અર્થ ન ભાવે; ધંત ઉત ફિરત ધહત રસનાહી, ન્યૌ પશુ ચર્વિત આવે. પ૦ ૪. પુદ્ગલસે ન્યારો પ્રભુ મેરો, પુદ્ગલ આપ છિપાવે; ઉનસે અંતર નહીં હુમારે, અળ કહાં ભાગો ભાવે. પ૦ ૫. અકલ અલખ અજ અજર નિરંજન, સો પ્રભુ સહજ સુહાવે; અંતરભાગી પૂરન પ્રગટયો, સેવક જસ શુન ગાવે. પ૦ ૬.

પદ ૪૪ સું. (રાગ સામેરી)

મેરે પ્રભુસું પ્રગટયો પૂરન રાગ. જિનશુન ચંદ ફિરનસું ઉમગ્યો, સહજ મમુદ્ર અથાગ મે૦ ૧. ધ્યાતા ધ્યેય ભયે દોઈ એક હુ, મિટયો ભેદકો ભાગ, કુલ ખિદારી છલે જળ સરિતા, તળ નહિ રહત તડાગ. મે૦ ૨. પૂરન મન સળ પૂરન વીસે, નહિ દુખિધાકો લાગ; પાગિ ચલત પનહી ભે ધહિરે, નહિ તસ ડટક લાગ. મે૦ ૩. ભયો પ્રેમ લોકોત્તર જુઠો, લોક બંધકો ત્યાગ; કહો કોઈ કયુ

હમતો ન રૂથે, છૂટિ એક વીતરાગ. મેં ૪. વાસત હે જિનશુન
મુઝ દિલકું, જેસો સુરતરૂ ખાગ; એર વાસના લગે ન તાતે, જસ
કહે તું વડલાગ. મેં ૫.

પદ ૪૫ સુ. (રાગ સારંગ)

હમ મગન લયે પ્રભુ ધ્યાનમેં. બિસર ગઈ દુવિધા તનમનકી,
અચિરા સુત શુન જ્ઞાનમેં. હમં ૧. હરિ હર બ્રહ્મ પુરંદરકી ઋદ્ધિ,
આવત નાંહિ કોઈ માનમેં; ચિદાનંદકી મોજ મચી હે, સમતા રસકે
પાનમેં. હમં ૨. ઇતને દિન તું નાંહિ પિછાન્યો, મેરો જન્મ
ગમાયો અજ્ઞાનમેં; અખ તો અધિકારી હોઈ બેઠે, પ્રભુ શુન અખય
ખજાનમેં. હમં ૩ ગઈ દીનતા સખહી હમારી, પ્રભુ તુજ સમકિત
દાનમેં; પ્રભુ શુન અનુભવકે રસ આગે, આવત નહિ કોઈ માનમેં.
હમં ૪. જિનહિ પાયા તિનહિ છિપાયા, ન કહે કોઈકે કાનમેં; તાલી
લાગી જખ અનુભવકી, તખ જાને કોઈ જ્ઞાનમેં. હમં ૫. પ્રભુશુન
અનુભવ ચંદ્રહાસ્ય જ્યૌં, સો તો ન રહે આનમેં; વાચક જશ કહે
મોહ મહાઅરિ, છત લીયો હે મેદાનમેં. હમં ૬.

પદ ૪૬ સુ. (રાગ દરબારી કાનડો)

દુરમતિ દાર દે મેરે પ્રાણી. જૂહી સખ સંસારકી માયા, જૂહી ગરવ
શૈમાની. દુરમતિં ૧. આપ ન બૂઝે મોહ નિંદસું, ડોલે દુનિયા દિવાની;
વીતરાગ દુઃખ ડારણ દિલસું, વિનય જપો શુદ્ધ જ્ઞાની. દુરમતિં ૨.

પદ ૪૭ સુ. (રાગ આશાવરી)

કહા કર મંદિર કહા કર દમરા, ન જાતું કહાં ઉડ બેઠેગા
ભમરા; જોરી જોરી ગયે છોરી દુમાલા, ઉડ ગએ પંખી પડ રદ્યા
માલા. કહાં ૧. પવનકી ગઠરી કેસે કરાઉ, ઘર ન જસત આય
બેઠે બટાઉ; અગની બુઝાની કાહેકી ગારા, દીપ છીપે તખ કેસે
ઉતારા. કં ૨. ચિત્રકે તરૂવર કબહુ ન મોરે, માટિકા ઘોરા કેતેક
દોરે; ધુએકી ડેરી તૂરકા થંભા, ઉડાં ખેલે હંસા દેખો અચંભા. કં
૩. ફિરિ ફિરિ આવત જાત ઉસાસા, લાંપરે તારેકા કઈસા વિશ્વાસા;
યા દુનિયાકી જૂહી હે ચારી, જઈસી બનાઈ બાણગર બારી. કં

૪. પરમાત્મ અવિચલ અખિનાસી, સોહે શુદ્ધ પરમપદ વાસી;
વિનય કહે વે સાહિબ મેરા, ફિર ન કરું આ દુનિયામેં ફેરા. કં ૫.

પદ ૪૮ મું. (રાગ વેલાવલ)

સાધો લાઈ દેખો નાયક માયા. સાં પાચ જાતકા વેપ
પહિરાયા, બહુ વિધ નાટક જેલ મચાયા. સાં ૧. લાખ ચૌરાશી
થોનિ માંહે, નાના રૂપે નાય નચાયા; અહિંહ રાગલોક ગત કુલમેં,
વિવિધ ભાતિ કર ભાવ દિખાયા. સાં ૨ આજ તક નાયક ધાયો
નાહિં, હાર ગયો કહુ કુનસેં ભાયા; યાતે નિધિ આરિત્ર સહાયે,
અનુપમ જ્ઞાનાનંદ પદ પાયા. સાં ૩.

પદ ૪૯ મું. (રાગ આશાવરી)

અવધુ સુતા કયા ઇસ મઠમેં. અં ઇસ મઠકા હે કવન
ભરેંસા, પડ ભવે અટપટમે; છિનમેં તાતા છિનમેં શીતલ, રોગ
શેગ બહુ મઠમેં. અં ૧. પાની કિનારે મઠકા વાસા, કવન વિશ્વાસ
એ તટમેં; સૂતા સૂતા કાલ ગમાયો, અજહું ન જાગ્યો તું ઘટમે.
અં ૨ ધરટી ફેરી આટો ખાયો, ખરચી ન બાધી વટમેં; ઇતની
સૂની નિધિ આરિત્ર મિલ કર, જ્ઞાનાનંદ આપે ઘટમેં. અં ૩.

પદ ૫૦ મું. (રાગ આશાવરી)

અવધુ વહ જોગી હુમ માને, જો હુમકું સજગત જાને; બ્રહ્મા
વિષ્ણુ મહેસર હુમહી, હુમકું ઇસર માને અં ૧. ચક્રી બલ
વાસુદેવ જે હુમહી, સબ જગ હુમકું જાને; હુમસેં ન્યાસ નહિ
કોઈ જગમે, જગ પરમિત હુમ માને અં ૨. અજરામર અકલંકતા
હુમહી, શિવવાસી જે માને; નિધિ આરિત્ર જ્ઞાનાનંદ લોગી, ચિદ્
ધન નામ જે માને અં ૩.

પદ ૫૧ મું. (રાગ આશાવરી)

સાધો લાઈ નહિ મિલિયા હુમ મીતા. સાં મીતા ખાતર ઘર
ઘર ભટકી, પાયો નહિ પરતીના; જહાં જાઉં તાહાં અપની અપની,
મત પપે લાખે રીતા. સાં ૧. સશય કરું તો કહે છિનાલા, વહ્ન
રૂસે નીતા; ઇસ ઉતસે અધ વિચમેં જૂલી, કેસે કર દિન પીતા. સાં

૨. આગમ દેખત જગ નવિ દેખું, જિમ જલ જળ પગ રીતા;
તિનથી અખ અમ નિધિ ચારિત યુત, ઈગ જ્ઞાનાનંદ મીતા. સાં ૩.

પદ પર મું. (રાગ-પ્રભાતી)

જળ જિનરાજ કૃપા કરે, તવ શિવ મુખ પાવે; અખય
અનોપમ સંપદા, નવનિધિ ધરે આવે. જળ૦ ૧. એસી વસ્તુ ન
જગતમેં, દિલ શાતા આવે; મુરતરૂ રવિ શશિ પ્રમુખ જે, જિન
તેજે છિપાવે. જળ૦ ૨. જનમ જરા મરણ તણાં, દુઃખ દૂર ગમાવે;
મનવનમાં જિન ધ્યાનનૌ, જલધર વરસાવે. જળ૦ ૩. ચિંતામણિ
ચણે કરી, કોણ કાગ ઉડાવે; તિમ મૂરખ જિન છોડીને, ચોરનકું
ધ્યાવે. જળ૦ ૪. ઇલીકા ભમરી સંગથી, ભમરી પદ પાવે; તિમ
જ્ઞાન વિમળ પ્રભુ ધ્યાનથી, જિન ઉપમા આવે. જળ૦ ૫.

લાવણી સંગ્રહ.

૧. શ્રી અજિતનાથ લાવણી.

શ્રી અજિતનાથ મહારાજ, ગરીબ નિવાજ, જરૂર જિનવરણ;
(જરૂર) સેવક શિરનામી, તને ઉચારે અરણ. કર માફ મારો
વાંક, રજનીયો રાંક, અનંતા ભવમેં; (બે વાર.) આંચો છું તહારે
શરણ, બળી દુઃખ દવમેં. અજિત૦ ૧. દુકતા ચાર, ખરેખર
ખાર, લાગ્યા મુજ કેડે, (બે વાર.) વળી પાપી મારો નાથ છેક
છંછેડે; આ મુજરો મુજ ભગવાન, કહું શુભગાન, ધ્યાનમાં
ધરણ, (બે વાર.) સેવક શિરનામી, તને ઉચારે અરણ. અજિત૦
૨. મેં પ્રણ કર્યા છે પાપ, મુણ્ણે આપ, કહું કર ભોડી; (બે વાર)
મુજ ભુંડામાં ભગવાન, ભલ નહી થોડી; જીવ હિંસા અપરંપાર
કરી કિરતાર, હવે શું કરવું; (બે વાર.) જૂઠું બહુ બોલી, સાચને
શું હરવું; તુજ ખોલામાં મુજ શીશ, ભણ જગદીશ, ગમે તે અરણ
(બે વાર.) સેવક શિરનામી, તને ઉચારે અરણ. અજિત૦ ૩.
મેં કર્યા બહુ કુકર્મ, ધરા નહી ધર્મ, પ્રણ હું પાપી; (બે વાર.)
અવલો થઈ તારી આણ, મેંજ ઉચાપી: મેં મૂરખ નિંદા ધણી,
મુનીવર તણી, કરી હરખાચો; (બે વાર.) પરદાર દેખી લખાડ, હું

લલયાયો; ક્રિકર કહે કેશવલાલ, આણીને વહાલ, દુઃખ તું હરણ;
(બે વાર.) સેવક શિરનામી, તને ઉચારે ચરણ. અનિતં ૪.

૨. ચેતન ને શિખામણની લાવણી.

ચલ ચેતન અળ ઉઠ કર અપને જિન મંદિર જઈએ; કિસીકી
ખુરી ના કહીએ, કિસીકી બુંડી ના કહીએ. ચલં ચરણ જિનવરણ-
કા ભેટયા રે, ચરણ જીનવરણકા લેટ્યા; લવ લવ સંચિત પાપ
કર્મ સખ, તન મનકા ભેટયા; સુકૃત કીજે મહારાજ સુકૃત કીજે;
જિનવરકા ગુણ લજ લીજે, સમકિત અમૃત રસ પીજે, લાલ જિન
લકિતકો લહીરે, લાલ જિનં ચલં ૧. કરોણ મતમુખસે બઝાઈ,
(બે વાર) તજ તામસ તન મનકી સુમતાસે રહેના ભાઈ; રીતસે
ખોલો મેરી જાન રીતસે ખોલો, આતમ સમતા મે તોલો, મત
મરમ પારકા ખોલો; મૌન કર તન મનસે રહીએ, મૌન કર તન
મનસે રહીએ. ચલં ૨. જોખન દિન ચાર તણા સંગી, (બે વાર)
અંત સમય ચેતન ઉઠ ચાલે કાયા પડી નંગી; પ્રિત સખ વટી
મેરી જાન પ્રિત સખ વટી, આઊખાકી ખરચી ખુટી; મોહ જાળ
સખહી જૂઠી, ચેતનસે કાયા રૂઠી; સુખ દુઃખ આપ કીયા સહીએ
રે સુખ દુઃખ. ચલં ૩. જગતસે રહેના ઉઢાસી, (બે વાર) પરખ્યા
મેં જિનરાજ હરો મેરી દુર્ગતકી ફાંસી; તજો સખ ધંધા મેરી જાન,
તજો સખ ધંધા; જિનવર મુખ પુનમ અંધા, જિનદાસ તેરા બંધા;
મેરે એક જિન દર્શન ચહીએરે, મેરેં ચલં ૪.

૩. શ્રી પાર્શ્વનાથ મહિમા લાવણી.

તું અકલંકી રૂપસરૂપી, પરમાનંદ પદ તું ઢાઈ; તું શંકર બ્રહ્મા જગદી-
શ્વર વીતરાગ તું નિરમાદ્ય. તું ૧. અનોપમ રૂપ દેખી તુજ રીએ, સુર
નરનારીકે વૃંદા; નમો નિરંજન ક્ષિપ્રપતિ સેવિત, પાસ ગોડીયા સુર
કંઠા. તું ૨. કાને કુંડળ શિર છત્ર ખિરાજે, ચક્ષુ ટીકા નિરધારી;
હસ્ત ખિજોરું હાથ સોહીએ, તુમ વદે સહુ નર નારી. તું ૩
અગ્નિ કાષ્ઠસે સર્પ નિકાલ્યા, મંત્ર સુનાયા બહુ લારી; પૂર્વ જન્મકા
વૈર ખોલાયા, જળ ખરસાયા શિરધારી. તું ૪. જળ આવી પ્રભુ
નાકે અડીયા, આસન કંખ્યા નિરધારી; નાગ નાગણી છત્ર ધરે છે,

પૂર્વ જન્મકા ઉપકારી. તું ૦ પ. રૂપવિજય કહે સુષુ મેરી લાવણી,
એસી શોભા બહુ સારી; માત પિતા બાંધવ સહુ સાથે, સંજમ
લીધા નિરધારી. તું ૦ ૬.

સવૈયા સંગ્રહ.

સવૈયા એકત્રીસા

ઐકાર અગમ અપાર પ્રવચન સાર, મહા બીજ પંચ પદ
ગરલિત જાણીજે; જ્ઞાન ધ્યાન પરમ નિધાન સુખધાનરૂપ, સિદ્ધિ
બુદ્ધિદાયક અનુપ એ વખાણીએ; ગુણ દરિયાવ ભવ જળ નિધિ
માંહે નાવ, તત્ત્વકો લિખાવ હિયે જોતિ રૂપ ઠાણીજે; કીનો હે
ઉચ્ચાર આદ અદિનાથ તાતે યાકો, ચિદાનંદ ખ્યારે ચિત્ત અનુભવ
આણીજે. ૧. નમત સકલ ઇંદ અંદ જાકું ધ્યેયરૂપ, જાન કે મુનીંદ યાકુ
ધ્યાન મજ ધારહિ; સુરતિ નિરતિ મેં સમાય રહે આહુ જામ,
સુરભિ ન જિમ નિજ મુતકુ વિસારહિ; લીનો હોય ખીનતા પ્રભુવ
સુખકારી લહે, દહેલવ બીજ વિષે વાસ પર જારહિ; ચિદાનંદ ખ્યારે
શુભ ચેતના પ્રગટ કર, એસો ધ્યાન ધર મિથ્યા ભાવકું વિસારહિ. ૨.
સુખ માંહિ રામપે હરામ માંહિ મન ફિરે, ગીરે ભવ કૂપ
માંહિ કર દીપ ધારકે; વિષય વિકાર માંહિ રાગી સુખ ઇંમ કહે,
મેં તો હું વૈરાગી માલા તિલક જ્યું ધારકે; ભોગકી ભુગતિ
ખિના જાને જો કહાવે ભોગી, ગલા માંહિ સૈલી અરૂ કાલી કંતા
હારકે; ખિના શુરંગમમિથ્યા જ્ઞાન ભમે ઇણ વિધ, ફેકટ જ્યું જાવે
એ મનુષ્ય ભવ હારક. ૩. શિરપર શ્વેત કેશ ભયા તો હું નાર્દિ
ચેત, ફીરત અચેત ધન હેત જ્યું પ્રદેશ મેં; મેરો મેરો કરત ન
ધરત વિવેક હિયે, મોહ અતિરેક ધર પરત કિલેશમેં; પડયો નાના
વિધ ભવકૂપ મેં સહુત દુઃખ, મગન ભયો હે મધુભિંદુ લવલેશમેં;
આત પત્રછાયો સોઈ મનહુંત ભયો અખ, ચિદાનંદ સુખ પાયો
સાધુ કે સુવેશ મેં. ૪. ધન અરૂ ધામ સહુ પડયોહિ રહેગો નર,
ધારકે ધરામેં તું તો ખાલી હાથ જાવેગો; દાન અરૂ પુન્ય નિજ
કરથી ન કર્યો કછુ, હોય કે જમાઈ કોઈ દુસરો હિ ખાવેગો; ફરજો

કપટ કરી પાપળાંધ કીનો તાતે, ઘોર નરકાદિ દુઃખ તેરો પ્રાણી
 પાવેગો; પુન્ય વિના દુસરો ન હોયગો સખાઈ તખ, હાથ મલ મલ
 માખી જિમ પીસતાવેગો. ૫ અગમ અપાર નિજ સંગતિ સંભાર
 નર, મોહકું બીડાર આપ આપ જોજ લીજયે; અચળ અખંડ
 અલિપ્ત બ્રહ્મમંડ માહિ, વ્યાપક સ્વરૂપ તાકો અનુભવ કીજયે;
 ખીર નીર જિમ પુદ્ગલસંગ એકી ભૂત, અંતર સુદ્રષ્ટી જોજ તાકે
 લવ લીજયે; ધાર એસી રીત હીએ પરમ પુનીત ઈમ, ચિદાનંદ
 ખ્યારે અનુભવ રસ પીજયે. ૬. આપકે અચાણક કિતાંત જ્યુ ગહેગો
 તોહં, તિહાં તો સખાઈ કોઈ દુસરો ન હોવેગો; ધરમ વિના તો
 ચોર સકળ કુટુંબ મિલી, જાનકે પરતાં કોઈ મુપને ન જોવેગો;
 લટક સલામ કે સખાઈ વિના અંતસમે, નેણ માંહિ નીર ભરભર અતી
 રાવેગો; જાન કે જગત રાસો જ્ઞાનિ ન મગન હોત, અંબખાયા ચાહે
 તે તો ખાઉલ ન જોવેગો. ૭

સવૈયા એકવીસા

આપકું આપ કરે ઉપદેશ જ્યું, આપકું આપ સુમારગ આણે;
 આપકું આપ કરે સ્થિર ધ્યાન મેં, આપકું આપ સમાધિ મેં તાણે;
 આપકું આપ લખાવે સ્વરૂપશું, લોગનકી મમતા નવિ ઠાણે; આપકું
 આપ સંભારત યાવિધ, આપણો લેહ તો આપહિ જાણે. ૮. આપ
 થઈ જગ જાળથી ન્યારો જ્યું, આપ સ્વરૂપ મેં આપ સમાવે;
 આપ તજે મમતા સમતા ધર, સીલસું સાચો સ્નેહ જગાવે; આપ
 અલેખ અલેખ નિરંજન, પરિજન અંજન હર ખડાવે; યા વિધ
 આપ અપૂરવ ભાવથી, આપણો મારગ આપહી પાવે. ૯. વેદ ભણો
 જ્યું કિતાબ ભણો અરૂ, દેખો જિનાગમકું સખ જોઈ; દાન કરો
 અરૂ સ્નાન કરો ભાવે, મૌન ધરો વનવાસી જ્યું હોઈ; તાપ તપો
 અરૂ જાપ જપો કોઈ, કાન ફિરાઈ ફિરો પુનિ દોઈ; આતમ ધ્યાન
 અધ્યાતમ જ્ઞાન, સમો શિવ સાધન ચોર ન કોઈ. ૧૦. જે અરિ
 મિત્ત ખરાખર જાનત, પારસ ચોર પોષાણુ જ્યું દોઈ, કંચન કિચ
 સમાન ચાહે જમ, નિચ નરશમે લેહ ન કોઈ; માન કહા અપમાન

કહા મન, એસો બિચાર નહિ તસ હોઈ; રાગ અરૂ રોષ નહિ ચિત્ત
 બંકે ક્યું, ધન્ય અહે જગમે જન સોઈ. ૧૧. જ્ઞાની કહો જ્યુ
 અજ્ઞાની કહો કોઈ, ધ્યાની કહો મત માની જ્યું કોઈ; જોગી કહો
 ભાવે ભોગી કહો કોઈ, જાકુ જિર્યો મન ભામત હોઈ; દોષિ કહો
 નિરદોષિ કહો પિંડ, પોખી કહો કે ઝોગુન જોઈ, રાગ અરૂ રોષ
 નહિં સુન જાકે જ્યુ, ધન્ય અહે જગમે જન સોઈ. ૧૨ સાધુ
 સુસંત મહંત કહો કોઈ, ભાવે કહો નિગંથ પિયારે, ચાર કહો
 ચાહે ઢાર કહો કોઈ, સેવક હો કોઈ જાન ફલારે; બિનય કરો
 કોઈ ઉચે બેઠાવ જ્યુ, દૂરથી દેખ કહો કોઈ જારે, ધારે સદા સમ-
 ભાવ ચિદાનંદ, લોક કહાવતસું નિત ન્યારે ૧૩ માનીકું હોય ન
 મદ્વતા શુભ, મદ્વતા તખ કાહેકો માની, ઢાની ન હોય અદત્ત જિંકો
 જ્યું, અદત્ત લયો તે તો કાહેકો ઢાની, ધ્યાનીકું ચચલતા નહિ
 બ્યાપત, ચચળતા તદ કાહેકો ધ્યાની; જ્ઞાની ન હોય શુભાની સુશો
 નર, માન અહે તદ કાહેકો જ્ઞાનિ ૧૪. જોગન સધ્યાકે રાગ સમાન
 જ્યુ, મૂઢ કહા પરમાદકું સેવો, સપત તો સરિતાકો પૂર જ્યુ, ઢાન
 કરી ફલ યાકો જ્યું લેવો; આયુ તો અંજલી કે જલ જ્યું નીત,
 છિન્નત હૈ લખ એસો જ્યુ લેવો; દેહ અપાવન જાન સદા લુભ,
 કેવળી ભાષિત મારગ મેવો ૧૫. સંસાર અસાર લયો જિનકું,
 મરવેકો મહા તિનકુ ડર હે; તે તો લોક દેખાવો કહા જ્યુ કહો,
 જા કે હિચે અંતર થીતરહે; જિને મુંડ મુંડાય કે લેખ લીયો, તિન
 કે શિર કૌન રડી કરહે; મન હાથ સદા જિનકું તિનકે, ઘરહિ વનહે
 વનહિ ઘરહે. ૧૬. શુભ સવર ભાવ સદા વરતે મન આશ્રવ કેરો
 કહા ડર હે; મહુ વાદ વિવાદ વિસાર અપાર, ધરે સમતા જે ઇસો
 નર હે, નિજ શુદ્ધ સમાધિ મે લીન રહે, ગુરૂ જ્ઞાનકો બાકું દીયો
 વર હે; મન હાથ સદા જિનકું તિનકે, ઘરહિ વનહે વનહિ ઘરહે.
 ૧૭ મમતા લવલેશ નહિ જિનકે ચિત્ત, છાર સમાન સહુ
 ધન હે; જાકું લેદ વિજ્ઞાનકી દ્રષ્ટિ કરી, અહી કચૂકી જિમ જૂદો
 તન હે; વિષયાદિકે પક નહિ લીક જાકું જ્યુ, પકજ જિમ જિદા

જન હે; મન હાથ સદા જિનકું તિનકે, વનહિ ઘરહે ઘરહિ વન
 હે. ૧૮. માંખી કરે મદ ભેરા સદા, તે તો આન અચાનક ચોરહિ
 ખાવે; કીડી કરે કણકું જિમ સંચિત, તાહુકે કારણ પ્રાણ ગમાવે;
 લાખ કેરારકું બેર અરે નર, કાહેકું મૂરખ મુમ કહાવે; ધર્યોહિ
 રહેગો ઇહાંકો ઇહાં સહુ, અંત સમે કહુ સાથ ન આવે. ૧૯.
 રંચક બીજ ધરા મારહે બોલત, તાકો અનેક શુભો ફિર પાવે;
 કાલ વસંતકું જાચક જાનકે, પાન દિયે તિનકું નવ આવે; જાણ
 અનિત સુભાવ વિલેકીસું, સંપત પાપ સુમારગ લાવે; કીરત
 હોગી ઉનોકી દશેદિશ, બેઠ સલામે દાતાર કહાવે. ૨૦. માટિકા
 ભંડ હોવે સત ખંડ જ્યું, લાગત જાસ જરા ઠણકા; ઇમ જાણ
 અપાવનરૂપ અરે નર, નેહ કહા કરીયે તનકા; નિજ કારજ સિદ્ધિ
 ન હોય કહુ, પર રંજન સોલ કરે ગણકા; ચિદાનંદ કહા જપ
 માલકું ફેરત, ફેર અરે મનકે મણકા. ૨૧. જ્ઞાન રવિકા ઉધોત
 લયા તખ, ફર ગયા જમ લાવ અધેરા; આપ સ્વરૂપકું આપ
 નિહારત, જૂઠા સ્વરૂપ લખ્યા જગ કેરા; માયાસેં તોર અરૂ ધ્યાનકે
 ભેર કે, પાયા જિનુને સુવાસ વસેરા; યાવિધ ભાવ વિચાર ચિદાનંદ,
 સોઈ સુસંત અહે શુરૂ મેરા. ૨૨. કાહેકું દેશ વિદેશ ફિરે નર,
 કાહેકું સાથરકું અવગાહે; કાહેકું આશ કરે પરકી સદ, નિચ નરે-
 શકી આકરી યાહે; કાહેકું સોચ બિચાર કરે તન, અંતર તાપથી
 કાહેકું દાહે; દીને અહે અવતાર તો હે જિણ, તાકો તો ભાર સું
 તેહુ નિવા હે. ૨૩. કાહેકું જંતર મંતર સાધત, કાહેકું નિસા
 મસાણમેં બવો; કાહેકું દેવકી સેવ કરે તુમ, કાહેકું આક ધતુર
 જ્યું ખાવો; રંચક વિત્ત અસારકે કારન, કાહેકું ચોરકે દાસ કહાવો;
 આશ કહા કરીયે પરકી નર, હોઈ નિરાશ નિરંજન ધ્યાવે. ૨૪. સ્ત્રી
 કહા પરમાદ મેં પ્યારે તું, સાથ મેં તેરે તો ચોર લગેરે; માતર
 તાતર પ્રાતર ભામિની, સ્થાવરકે સહુ જાન સગેરે; કુંણકો સંગી
 સનેહી અહે તું જો, કુણ અહે જગ માંહિ જ્યું તેરે; આયો કિહાંથી
 કિહાં પુનિ જાવેગો, એસો વિચાર કરો મનમે રે. ૨૫ નંદ મહા-

નિધિ સિદ્ધિ કહા કરું, કહા કરું સુખ દેવ ગતીકે; કહા કરું
મણિ માણેક મોતી ન્યું, કહા કરું તેરો રાજ કોટીકે; કહા કરું
જન રંજન વેશકું, કહા કરું મત ધાર મતિકે; એક નિરંજન
નામં વિના જગ, ચોર સહુ મોઢે લાગત ફીકો. ૨૬. કુલકે સંગ
પુલેલં લયો તિલ, તેલ તે તો મહુ કે મન લાવે; ખારસ કે
પરસંગથી દેખીયે, લોહા ન્યું કંચન હોય બિકાવે; ગંગામેં જય
મિલ્યો સરિતાજળ, તે હુ મહાજળ ઓપમા પાવે; સંગતકો ફળ
દેખ ચિદાનંદ, નીચ પદારથ ઉંચ કહાવે. ૨૭. નલિનીદલમેં જલ
ખુંદ તે તો, મુગતા ફળ કેરી ઓપમા પાવે; મલયાગર સંગ પલ્લસ
તરૂ લખ, તાહુમેં ચંદનતા ગુન આવે; મુગંધ સંજોગ થકી મૃગ
કોમલ, ઉત્તમ લોક સહુ મિલ ખાવે; સંગતકો ફળ દેખ ચિદાનંદ,
નીચ પદારથ ઉંચ કહાવે. ૨૮.

સવૈયા એકત્રીશા.

દ્રવ્ય અરૂ ભાવના કરમથી નીચાચે નિત, લેશ્યા ગતિ
જોગકો સંજોગ નઉ પાછએ; કોમથી ન કહ્યો જય કરથી ન અહ્યો
જય, રહ્યો હે સમાય તાકું કેસેકે બતાઈએ; નય અરૂ ભંગ ન
નિખેપકો પ્રવેશ જિહાં, ઉગતિ જુગતિ તામેં કોન ભાત લાઈએ;
ચિદાનંદ નિયત સરુપ નિજ રૂપ એસો, ધાર વિવહાર નાના ભેદ
દરસાઈએ. ૨૯. તું તો અવિનાશી કાયા પ્રગટ વિનાશી અરૂ, તું તો
હે અરૂપી એ તો રૂપી વસ્તુ જોઈયે; મલ કેરી કયારી મોહરાયકી
પિયતરી એતો, હોયગી નીચારી એતો વ્રથા ભાર દોઈએ; મહા
દુઃખ ખાંની દુરગતિકી નીસાની તાતે, યાકો તો ભરુસો નિહિચિંત
નાહિં સોઈએ; ચિદાનંદ તપ જપ કીરીયાકો લાહો લીજે, નીકો
નરભવ પાય વીરથા ન ખોઈએ. ૩૦. થીર કરી પંચ ધીજ બાયુકો
પ્રચાર કરે, ભેદે ખટ ચકરકો ચક્ર ગતિ પાછકે; પ્રાણુયામ જોગ
સપ્ત ભેદકો સ્વરુપ લહી, રહત અઢોલ બંક નાલમેં સમાયકે;
દેહિકે વિચાર ભાન દ્રવ્ય અતિ ધાર જ્ઞાન, અનહદ નાદ સુણો અતિ

પ્રીય લાયકે; સુખા સિંધુરુપ પાવે સુખ હોય જતવે તળ, સુખથી
 જતાવે કહા સુખા ગોલ ખાયકે. ૩૧. ધરમ શુદ્ધ ધ્યાન હિરદેમે
 ધારીયે જ્યું, આસ્ત ઉદર દોઉ ધ્યાનકું નિવારીયે; પ્રથમ પ્રથક આર
 આર આર પાયકે જ્યું, તાડો તો સરુપ શુદ્ધગથી વિચારીયે; એસો
 ધ્યાન અગની અગર કાયા કુંડ બીચ, કર્મ કાષ્ટ કેરી જ્યું આહતિ તામે
 ડારીયે; દૂર ધ્યાન દૂર હોયે આપ ધ્યાન ભૂરી લયે, શુદ્ધ સ્વરૂપ નિજ
 કર થીર ધારીયે. ૩૨. બૂલ્યો ફિરે કૂલ્યો મોહ મદિયકી છાક માંડિ, ધાયો
 નાંડિ આતમ અધ્યાતમ વિચારકું; પંડિત કહાયો બહુ અંથ પદી
 આયો, નાંડિ સાયો ભેદ પાયો અરૂ ધાયો હે વિચારકું; પ્રભુતાઈ
 ધારે નવિ પ્રભુકું સંભારે સુખ, જ્ઞાન તો ઉચારે નવિ મારે મન
 નંતરકું; ખોટો ઉપદેશ દેવે અતિ અનાચાર સેવે, તે તો નવિ પાયે
 ભવ ઉદધિકે પારકું. ૩૩. જગ ધરે ધ્યાન શુદ્ધ કથે સુખ જ્ઞાન મચ્છ,
 કચ્છા અસનાન પથ પાન શિશુ બાણીયે; ખર અંગ ધાર છાર ફણિ
 પોનકો આહાર, દીપ સીમા અંગ જર સલભ પીછાણીયે; ભેડ મૂલ આવે
 લઠ પશુઅન પટા અરૂ, ગાડર મુંડાવે મુંડ જોત કહા વખાણીયે; જટા
 ધાર વટ કેરો વૃક્ષ જ્યું વખાણે તાકી, ઇત્યાદિક ફરણી ન ગિણતીમે
 આણીયે. ૩૪. છાંડ કે કુસંગત સુઅંગથી સનેહ કીજે, શુભ ગહિ
 દીજે અવશુભ દ્રષ્ટિ દારકે; ભેદ જ્ઞાન પાયા ભેગ જવાલા કરી
 બિન કીજે, કનક ઉપલકું વિવેક ખાર ડારકે; જ્ઞાની જો મિસે તો
 જ્ઞાન ધ્યાનકો વિચાર કીજે, મિસે જો અજ્ઞાની તો રહીજે મૌન ધારકે;
 ચિદાનંદ તત્ત્વ એહી આતમ વિચાર કીજે, અંતર સકલ પરમાત્મ લાવ
 ગારકે. ૩૫. જૂઠો પક્ષ તાણે વિના તત્ત્વકે પીછાણુ કહે, મોક્ષ
 જાય ઇસ અવતાર આઈ દીનો હે; લયે હે પાપાણુ લગવાન
 શિવજી કહાત, બિદા કોપ ફરકે સરાપ જળ દીનો હે; તિહું લોક
 માંડિ શિવસિંગ વિસતાર લયો, વજ્ર વજ્ર કરી તાકું ખંડ ખંડ
 કીનો હે; ચિદાનંદ એસો માનત ધાર મિથ્યા મતિ, મોક્ષ માર્ગ
 જાણ્યા વિણ મિથ્યા મતિ લીનો હે. ૩૬. રામ રામ દીઠ પેણે
 જે જે રામ તન માંડિ, સાડેતિન કોડ રામ કાયામે સમાયે હે; પાંચ

કોડ અડસઠ લાખ નિત્તાલું હજાર, છસેથી અધિક પંચતાલી રાજ
 ગાયે હે; એસો રોગ સોગ ઔ વિલેગકો મદન ભમે, મૂઢ અતિ
 મમતાકું ધારકે લોભાયો હે; ચિદાનંદ યાકો રાગ ત્યાગકે સુજાની
 જીવ, સાચો સુખ પાય અવિનાશી ન્યું કહાયો હે. ૩૭. યોહિ
 આજ કાલ તોહે કરત જનમ ગયો, લહ્યો ન ધરમકો મરમ ચિત્ત
 લાયકે; શુદ્ધ બુદ્ધ ખોઈ એસે માયામેં લપટ રહ્યો, ભયો હે દિવાનો
 તું ધવરો માનું ખાયકે; ગહેગો અચાંન જેસે લવાકુ સેજાન તેસે,
 ધરી પલ છિનમાંજ રવિ સુત આય કે; ચિદાનંદ કાયકે સકળ
 કાજ ખોયો ગાઠ, નરભવરૂપ રુકો ચિંતામણુ પાય કે. ૩૮. લવ
 સપ્તમિક દેવ જાણે ખટ દ્રવ્ય ભેદ, પરકી ન કરે સેવ એસો પદ
 પાયો હે; સાગર પ્રમિત હે તેત્રીસ જાકી આયુ ચિતિ, બોધરૂપ અંતર
 સમાધિ લક્ષ લાયો હે; અલ્પ હે વિકાર અરુ સુખ હે અનંત જાકું,
 સત્ર પાઠ કરી એસો પ્રગટ બતાયો હે; ચિદાનંદ એસો સુખ તોહું
 જિનરાજ દેવ, લાવના પ્રથમમેં અનિત્ય દરસાયો હે. ૩૯. વનિતા
 વિલાસ દુઃખકો નિવાગ લાસ પર્યો, જંબુસ્વામિ ધર્યો તાતે મનમેં
 વિરાગ ન્યું; વનિતા વિલામી નાના વિધ દુઃખ પાવે એસે, આમિષ
 અસક્ત કષ્ટ લહ્યા જેસે કાગ ન્યું; નવ પરિણીત વસુ નાર ધનધામ
 ત્યાગ, છિનમાંજ લહે લવ ઉદધિકે પાર ન્યું; ચિદાનંદ નરક દુવાર
 હે પ્રગટનાર, જ્ઞાન હીન કરે તેથી અતિ અનુરાગ ન્યું. ૪૦. સુણી
 જાંગી કેરો શબ્દ કીટ શીટ જાંગ થયો, લોહકો વિકાર ગયો પારખ
 ફરસથી, પુલકે સંજોગ તીલ તેલ હું ભયો ફૂલેલ, તરુ ભયે અંદન
 સુવાસ કે ફરમથી; મુક્તાફલ સ્વાંત કે ઉદક ભયો સીપ સંગ, કાષ્ટ
 હું પાપાણુ ન્યું ત્રીલોક મરસથી; ચિદાનંદ આતમ પરમાતમ
 સરૂપ થયો, અવસર પાય ભેદ જ્ઞાન કે દરસથી. ૪૧. ખટ કાયમજ
 ધાર ચોલણે ચોરાસી લાખ, નાનારૂપ સજ બહુ વિધ નાટ કીનોહે;
 પંચ ભે મિથ્યાતરૂપ સજ સીણુગાર અંગ, મોહમયી મદિરાકો
 કેદ અતિ પીનો હે; કુમતિ કુસંગ લીયો ઉદ ભટ
 વેષ કીયો, ફિસ્ત મગન કોધ માનરસ લીનો હે; ચિદાનંદ આપકો

મરુપ વિસરાય એમે, મંસારીક જીવકો ગિરુદ મોટો લીનો છે. ૪૨.
 શિવ સુખ કાજ ધર્મ કલ્હો જિનરાજ દેવ, તાકે વ્યાર ભેદ જ્યુ
 આચારાદિ જાણીયે; દાન શીજ તપ ભાવ છે નિમિત્તકો લખાવ,
 નિહિયે વ્યવહારથી દુવિધ મન આણીયે; સ્યાદાદરૂપ અતિ પરમ
 અનુપ એસો, દયા રસ રૂપ પરતક્ષ પૈઆણીયે, ચિદાનંદ શંકતાદ
 દૂષણ નિવાર મહુ, ધરગ પ્રનીત ગાદિ ચિત્ત માંહિ ઠાણીયે. ૪૩.
 હંસકો સુભાવ ધાર કિન્ને ગુણ અંગીકાર, પન્નગ સુભાવ એક ધ્યા-
 મેં સુણીજીયે; ધારકે મમીરકો સુભાવ જ્યુ સુગંધ યાકી, ઠોર ઠોર
 જ્ઞાતા વૃંદમેં પ્રકાશ દીજીયે; પર ઉપગાર ગુણવંત વિનતી હમારી,
 હિરદમેં ધાર યાકુ થીર કરી દીજીયે; ચિદાનંદ કહેવે અરૂ સુણવેકો
 સાર એહી, જિન આણુધાર નરભવ લાહો લીજીયે. ૪૪.

સવૈયા એકવીસા.

ધીર વિના ન રહે પુરુષારથ, નીર વિના તરખા નહિ જાવે;
 ભૂપ વિના જગ નિતિ રહે નહી, રૂપ વિના તન શોભા ન પાવે;
 દીન વિના રજની નાવ ફિતત, દાન વિના ન દાતાર કહાવે; જ્ઞાન
 વિના ન લહે શિવ મારગ, ધ્યાન વિના મન હાથ ન આવે. ૪૫.
 પંથિક આયમિલે પથમેં ઇમ, દેવ દિનોકા યહે જગ મેલા; નાહ
 ફિસુકા રહ્યા ન રહેગા, કોન ગુરુ અરૂ કોનકા ચેલા; સાસા તો
 છીજત છે સુણ એસે જ્યુ, જાત વદ્યા જેસા પાણીના રેલા; રાજ
 સમાજ પડ્યાહી રહે સહુ, હંસતો આખર જાત એકીલા. ૪૬.
 ભૂપકા મંડન નીતિ વહે નીત, રૂપકા મંડન શિલસું જાણે; કાયાકા
 મંડન છે સજ છે જગ, માયાકા મંડન દાન વખાણે; ભોગીકા
 મંડન છે ધનથી પુત, જ્યોગીકા મંડન ત્યાગ પીછાનો; શાનીકા
 મંડન જાણુ ક્ષમા ગુણ, ધ્યાનીકા મંડન ધીરજ ઠાણો. ૪૭.
 એક અનિષ્ટ લયે અતિ દેખત, એક લગે સહુકું અતિ પ્યારા;
 એક ફિર નિજ પેટકે કારણુ, એકકું હોય લખ કોટિ આધારા;
 એકન કુપ નહિ નહિ પાવત, એકનકે શિર છત્ર જ્યુ ધારા;
 દેખ ચિદાનંદ છે જગમેં ઇમ, પાપ અરુ પુન્યક લેખાહી ન્યારા.

૪૮. પાપ અરૂ પુન્યમે' લેદ નહિ કહ્યું, બધન રૂપ દોઉં તુમે જાણો; મોહિની માત અરૂ તાત દોઉં કે જ્યું, મોહ માયા બળવંત વખાણો; બેડી તો કચન લોહમઈ દોઉં, ચાવિધ ભાવ હીયે નિજ આણો; હંસ સ્વભાવકું ધાર કે આપણો, દોઉંથી ન્યારે સ્વરૂપ પીછાનો. ૪૯ પૂજત હે પદપકજ તાકે જ્યું, ઇદ નરિંદ સહુ મિલ આઈ; ચાર નિકાયકે દેવ વિને ચુત, કષ્ટ પડે જાકું હોત સહાઈ; ઉરધ ઓર અધોગતિ સખ, વસ્તુ અગોચર દેત લખાઈ; ફર્લ નાહિ કહ્યું તનકુ નર, સિદ્ધિ સુધ્યાનમઈ જિણે પાઈ. ૫૦. જાણુ અજાણુ દોઉંમે' નહિ જડ, પ્રાણી એસો દુર્વિદ્ય કહાવે; વિરંચ સમાન શુરૂ જો મિલે તોહી, બ્યાલ તણી પરે વાકોહી જાવે, જાણુ વિના એકાત ગહે સખ, આપ તપે પરકુ જ્યુ તપાવે, વાદ વિવાદ કહા કરે મૂરખ, વાદ કીયે કહ્યું હાથ ન આવે. ૫૧ વેલકુ પીલત તેલ લહે નહિ, તુપ લહે નહિ તોય પિલોયા, સિંગકુ ફૂલત દૂધ લહે નહિ, પાત લહે નહિ ઓખર બોયા, ખાઉલ બોવત અંબ લહે નહિ, પુન્ય લહે નહિ પારકો તોયા, અંતર શુદ્ધતા વિણુ લહે નહિ, ઉપરથી તનકું નિત્ય ધોયા. પર.

બનારસીદાસ કૃત સવૈયા-પાર્શ્વનાથની સ્તુતિ

જિન્હુ કે બચન ઉર ધારત જુગલ નાગ, લય ધરનિંદ પદમાવતી પલકમે', જાકે નામ મહિમાસો કુધાતુ કનક કરે, પાર સપાષાણુ નામી ભયો હે ખલકમે', જિનકી જનમ પુરી નામકે પ્રભાવ હમ, અપનો ન્વરૂપ લખ્યો ભાનશો ભલકમે', તેઈ પ્રભુ પારસ મહારસકે ઢાતાં અખ, દીજે મોહિ સાતા દ્રગ લીલાકે લલકમે'. ૫૩.

સિદ્ધ ભગવાનની સ્તુતિ

અવિનાશી અવિકાર પરમરસ ધામ હે, સમાધાન સરવગ સહજ અભિરામ હે, શુદ્ધ બુદ્ધ અવિરૂદ્ધ અનાદિ અનત હે, જગત શિરો મણિ સિદ્ધ સદા જયજત હે ૫૪.

મુનિરાજ સ્તવના—(સ. એકત્રીસા)

જ્ઞાન કે ઉજ્જ્વલ સહજ મુખ સાગર, સુગુણ રતનપર વૈરાગ

રસ લયો છે; સરનકી રીત હરે મરનકો ભન કરે, કરનસોં પીઠદે
અરણ્ય અનુસર્યો છે; ધરણ્યકો મડન ભરમકો વિહંગન જયુ, પરમ
નરમ બ્લેકે કરમયોં લયોં છે; એસો મુનિરાજ જ લોકમે વિરાજ-
માન, નિરખી બનારસી નમસ્કાર કર્યો છે ૫૫

સમક્ષિતીની સ્તુતિ—(સ. ત્રેવીસા)

ભેદ વિજ્ઞાન જગ્યો જિનકે ઘટ, શિતળ ચિત્ત લયો જિમ
ચંદન; કેલિ કરે શિવ મારગમેં જગમાહિ જિનેશ્વર કે લઘુ નંદન,
મત્ય સ્વરૂપ મહા ભજનકે, પ્રગટયો અવદાત મિથ્યાત નિકંદન;
સંત દશા તિનકે પહિયાન, કરે કર જોરિ બનારસી વદન. ૫૬.

સાચેયા એકત્રીસા.

સ્વારથકે માચે પરમારથકે માચે ચિત્ત, સાચે સાચે વૈન કહે
માચે જૈન મતી છે; કાફકે વિરોધિ નાંહિ પરબાય બુદ્ધિ નાંહિ,
આતમ ગવેખી ન અહસ્થ છે ન જતી છે; સિદ્ધિ રિદ્ધિ વૃદ્ધિ દીસે
ઘટમેં પ્રગટ મહા, અંતરકી લક્ષ્યોં અબ્ધચી લક્ષપતિ છે; દામ ભગ
વંતકે ઉદાસ રહેજગતમેં, સુખીયા સદીવ એમે જીવસમક્ષિતિ છે ૫૭.
જાકે ઘટ પ્રગટ વિવેક ગણધરકોમો, હિરદે હરખ મહા મોહકોં
હસ્તુ છે; સાચો સુખ માને નિજ મહિમા અઝોલ બને, અપુહીમેં
અપનો સુભાવલે ધરતુ છે; જેસે જલ કંદમેં કતક ફળ ભિન્ન કરે,
તેસે જીવ અજીવ વિલછન કરતુ છે; આતમ સત્તિ સાધે જ્ઞાનકો
ઉઠો આગધે, મોઘ સમક્ષિતિ ભવસાગર તુરત છે. ૫૮.

મિથ્યાદષ્ટિજીવતું સ્વરૂપ.

ધરમ ન જાનત બખાનત ભરમ રૂપ, ઠોર ઠોર કનિત લરાઇ
પછપાતકી; જુલ્યો અભિમાનમે ન પાઉ ધરે ધરનીમે, હિરદેમેં કરની
ગિચારે ઉતપાતકી, ફિરે ડાઘાડોલસોં કરમકે કલોલન મેં, વૈરહી
અવસ્થાસો બધુલા કેસે પાતકી, જાકી છાતી તાતી કારી કુટિલ
કુખાતી ભારી, એસો અલઘાતી હે મિથ્યાતી મહાપાતકી. ૫૯.

શુદ્ધાત્મ સ્વરૂપ—(સ. ત્રેવીસા)

ચેતનરૂપ અરૂપ અમૂરતિ, સિદ્ધ સમાન સદાપદ મેરો; હુમો

મહાત્મ આત્મ અંગ, કિયો પરસંગ મહાત્મ ઘેરો; જ્ઞાનકલા ઉપજી અખ મોહિ, કહું ગુન નાટક આગમ કેરો; જાસ પ્રમાદ સધે શિવ મારગ, વેગ મિટે ઘટ વાસ વસેરો. ૬૦.

કર્તા લઘુતા દર્શાવે છે—(સ. એકત્રીસા)

જેસે કોઈ મૂરખ મહાસમુદ્ર તરિવેકો, ભુજનિસું ઉધત ભયો હે તણ નાવરો; જેસે ગિરિ ઉપર વિરખ ફલ તોરિ વેકો, વામન પુરુષ કોઈ ઉમંગ ઉતાવરો; જેસે જલકુંડમે નિરખી શશિ પ્રતિ બિંબ તાકે ગહિવેકો કર નીચો કરે ડાવરો; તેસેમેં અહપ બુદ્ધિ નાટિક આરભ કીનો, ગુની મોહિ હુસેંગે કહેંગે કોઈ બાવરો. ૬૧. જેસે કોઈ રતનસોં વિંધ્યો હે રતન કોઈ, તામેં સુન રેશમકી ઢોરી પોઈ ગઈ હે; તેસે બુદ્ધિ ટીકા કરી નાટક સુગમ કીનો, તાપરી અહપ બુદ્ધિ સદ્ધિ પરિ નઈ હે; જેસે કહું દેશકે પુરુષ જેસી ભાષા કરે, તેસી તિનહુકે બાલકની શિખી લઈ હે, તેસે જયું ગરથકો અરથ કહો ગુરુ ત્યોં, હુમારી મતિ કહિવેકો આવધાન લઈ હે. ૬૨.

કર્તા પોતાની ચોગ્યતા દર્શાવે છે.

કળહુ સુમતિ ઠહે કુમતિકો બિનાસ કરે, કળહુ વિમલ જ યોતિ અંતર જગતિ હે; કળહુ દયા ઠહે ચિત્ત કરત દયાલ રૂપ, કળહુ સુલાલસાં ઠહે લોચન લગતિ હે; કળહુકિ આરતી ઠહે પ્રભુ મનમુખ આવે, કળહુ સુભારતી ઠહે બાહુરિ જગતિ હે; ધરે દસા જેસી તખ કરે રીતિ તેસી એસી, હિરદે હુમારે લગવંતકી લગતિ હે. ૬૩.

સમયસાર મંથ મહાત્મ.

મોખ ચલમેંકામોન કરમકો કરે જોન, જાકો રમ ભૌન બુંધ લૌન જ્યોં ધુલત હે; ગુનકો ગરંથ નિરગુનકો સુગમ પંથ, જાકો જસ કહુત મુરેશ અકુલિત હે; યાહી કે જ્યો પછી મો ઉત જ્ઞાનગગનમે, યાહી કે વિપદા જગતલમે રૂલન હે; હાટકમે વિમલ વિશરકસો બિસતાર, નાટક સુનત હીય ફાટક ખૂલન હે. ૬૪

અનુભવ મહિમા—(દુહા)

કહું શુદ્ધ નિત્ય કથા, કહું શુદ્ધ વિવહાર, સુકિત ૫૫

કારણ કાલું, અનુભવકો અધિકાર. ૬૫. વસ્તુ વિચારત ધ્યાવતે, મન પાવે વિશ્રામ; રસ સ્વાદત મુખ ઉપળે, અનુભવ યાકો નામ. ૬૬. અનુભવ ચિંતામણિ રતન, અનુભવ હે રસ કૂપ; અનુભવ મારગ મોખકો, અનુભવ મોખ સરૂપ. ૬૭.

(સ. એકત્રીસા)

અનુભવકે રસકોં રસાયન કહતા જગ, અનુભવ અભ્યાસ યહે તીરથકી ઠાર હે; અનુભવકી ને રસા કહાવે સોઈ પેરસા સુ, અનુભવ અધોરસા સોં ઉરધકી ઠોર હે; અનુભવ કેલી યહે કામધેનુ ચિત્રાવેલી, અનુભવકો સ્વાદ પંચ અમૃતકો ઠોર હે; અનુભવ કરમ તોરે પરમસો પ્રીતિ નેરે, અનુભવ સમાન ન ધરમ કોઉં ચોર હે. ૬૮.

તત્ત્વ સ્વરૂપ—(કુહા)

ચેતનવંત અનંત ગુણ, પર્યાય સ્રકતિ અનંત; અલખ અખંડિત સર્વગત, જીવ વરવ વિરતંત. ૬૯. તનતા મનતા વચનતા, જડતા જડ સંભેલ; લઘુતા ગુરૂતા ગમનતા, એ અજીવકે ખેલ. ૭૦. નેઇ કરમ ઉદ્યોત ધરી, હોઇ ક્રિયા રસ રત્ન; કરખે નૂતન કરમકોં, સોઈ આશ્રવ તત્ત ૭૧. ને ઉપયોગ સરૂપ ધરી, વરતે નેગ વિરત; રોકે આવત કરમકો, સોઈ સંવર તત્ત. ૭૨. ચિંતિ પૂરન કરી ને કરમ, ખિરે બંધ પદ જાન; હંસ અંશ ઉન્નત કરે, મોક્ષ તત્ત સો જાન. ૭૩.

ચિદ્વરૂપ—(સ. એકત્રીસા)

પરમ પુરૂષ પરમેસર પરમ જ્યોતિ, પરપ્રજ્ઞા પૂરન પરમ પરંધન હે; અનાદિ અનંત અવિગત અવિનાશિ અજ, નિરદ્વંદ મુક્ત મુક્ત અમલાન હે; નિરાખાધ નિગમ નિરંજન નિરવિકૌર, નિરાકાર સંસાર શિરોમણિ સુજન હે; અરવ દરસી અરવસં સિદ્ધ, આઈ શિવ, ખણી નાથ ધ્રુવ જગદીશ લગવાન હે. ૭૪.

આત્મ સ્વરૂપ—(સ. ત્રેવીસા)

ને અપની દ્યુતિ આપુ વિરાજત, હે પરધાન પદારથ નામી; ચેતન અંકે સદા નિકલંક, મહા મુખ સાગરકો વિસરામી; જીવ

અણવ જિતે જગમેં તિનકો, ગુરૂ શાયક અંતર ભમી; સો શિવ-
રૂપ ખસે શિવ ધાનક, તાહિ વિલોક્નમેં શિવ ગામી. ૭૫.

છાપય છંદ.

હો નિશ્ચે તિહું કાલ, શુદ્ધ ચેતનમય મૂરતિ; પર પરિનતિ
સંયોગ, લઈ જડતા વિસ્ફૂરતિ; મોહ કર્મ પર હેતુ, પાઈ ચેતન
પર રચ્યે; જ્યું ધતૂર રસ પાન, કરત નર બહુ વિધ નચ્યે; અખ
મમય સાર વર્ણન કરત, વર શુદ્ધતા હો મુજ; અનયાસ બનારસી-
દાસ કહે, મિટો સહજ ભ્રમકી અરૂજ. ૭૬.

સવૈયા એકત્રીસા.

નિશ્ચેમેં રૂપ એક વિવહારમાં અનેક, યાહી ને વિરોધમેં જગત
ભરમાયો હે; જગકે વિવાહ નાસિ બેકોં જિન આગમહે, ભમેં સ્થાવવાહ
નામ લંછન સહાયો હે; દરસન મોહુ ભકો મયો હે સહજરૂપ,
આગમ પ્રવાન ભકે હિરદમેં આયો હે; અનેસો અખંડિત
અનૂતન અનંત તેજ, એસો પદ પ્રસન તુરત નિક પાયો હે. ૭૭.

અડિછી છંદ

આહિ અંત પ્રસન મુલાવ સંયુક્તહે, પર સ્વરૂપ ભેગ કલ-
પના મુક્તા હે; સદા એક રસ પ્રગટ કરી હે જૈનમેં, શુદ્ધ નયાતમ
વસ્તુ વિરાજે વૈનમેં. ૭૮.

જ્ઞાતા વિલાસ—(સ. એકત્રીસા)

કેહ બુદ્ધિવંત નર નિરખે શરીર ઘર; લેહ જ્ઞાન દ્રષ્ટીસું
વિચારે વસ્તુ વાસતો; અતીત અનાગત વરતમાન મોહુરસ, ભિયો
ચિદાનંદ લખે બધમેં વિલાસતો; બધકો બિગારિ મહા મોહકો
સુભાઈ ડારિ, આતમકો ધ્યાન કરી દેખો પર ગાસતો; કરમ કલંક
પંક રહિત પ્રગટરૂપ, અચલ અખાધિત વિલોકે દેવ સાસતો. ૭૯.

દ્રવ્ય ગુણ લેહ વ્યવસ્થા કથન—(કવિત છંદ)

દર્શન જ્ઞાન ચરન ત્રિગુનાતમ, સમલરૂપ કહીએ વિવહાર;
નિશ્ચે દ્રષ્ટી એક રસ ચેતન, લેહ રહિત અવિચલ અવિકાર; અમ્યગૂદશા
હલૈ નય, નિર્મલ સમલ એકહી બાગ; યોં ગમકાલ જીવકી પરિનતિ,
કહે જિનંદ ગહે ગનધાર ૮૦.

વ્યવહાર કથન—(દુહા)

એક રૂપ આતમ દરવ, જ્ઞાન ચરન દ્રવ્ય તીન; ભેદ ભાવ પરિણામસે, વિહરે શું મલીન ૮૧,

શુદ્ધાત્મા કેવો છે, કયાં છે, અને કેમ જણાય તે વિષે—(દુહા)

રાગાદિ વર્ણાદિય, રૂપ હુમારો નાંહિ; એક પ્રહા નહિ ફસરો, દીસે અતુલવ માંહિ. ૮૨. એક દેખીયે જાનિયે, રમિ રહીયે એક ઠોર; સમલ વિમલ ન વિચારીયે, યહો સિદ્ધ નહિ ઓર. ૮૩. સો કહીયે સો પ્રહીએ, તામે ધરીયે રંગ; યાતે મિટે અખોધતા, ખોધરૂપ હોયે ચંગ. ૮૪. શ્રીધરોવિજયજી કૃત, શુદ્ધ મુનિરાજ સ્વરૂપ—(સ. એકત્રીસા.)

ધર્મ કે વિલાસ વાસ જ્ઞાન કે મહા પ્રકાસ, દાસ ભગવંત કે ઉદાસ ભાવ લગે હે; સમતા નદી તરંગ અંગહી ઉપંગ ચંગ, મર્જન પ્રસંગ રંગ અંગ જગ મગે હે. ૮૫. કર્મ કે સંશ્રામ ધોર લહે મહા મોહચોર, જોર તાકો તોર વેકુ સાવધાન જંગ હે; શીલકો ધરી અજાહ મનુષ્ય મહા ઉત્સાહ, જ્ઞાનવાન કે પ્રવાહ સભ વેરી ભગે હે. ૮૬. આયો હે પ્રથમ સેન કામકો ગયો હે દેન, હરિહર પ્રહા જેણે એકલેને ઠગે હે; કોધ માન માયા લોભ સુભટ મહા અખોભ, હારે સોય છોડ થોભ મુખ દેઇ ભગે હે. ૮૭. નો કપાય ભયે ખીન પાપકો પ્રતાપહીન, ઉર ભટ ભયે દીન તાકે પગ ઠગ હે; કોઉ નહિ રહે કાઢે કર્મ મિલે તે ગાઢે, ચરન કે જિહ્વા કાઢે કરવાલ નગે હે. ૮૮. જગત્રવ ભવો પ્રતાપ તપત અધિક તાપ, તાતે નાંહિ રહી આપ અરિ તગ તગે હે; મુજસ નિસાન સાજ વિજય વધાઇ લાજ, એસે મુનિરાજ હુમ પાય લાગે હે. ૮૯.

ખાઈ કરુણાં કૃત, આત્મખોધ (સ. ત્રેવીસા).

મોહ મહામદ છાય રહ્યો નિજ, રિદ્ધિ વિસારદ ઔરકું—ધ્યાયો; તા મહિ સ્વાદ લખ્યો નહિ ચેતન, આપ લખી અપને ઘર આયો; વાર અનેક પસારિ કહું નિજ, જ્ઞાન વિના સમ સુખ ન પાયો; તાતે કહ્યો અખ માન ચિદાનંદ, ધાર તું સદ્ગુણ આણું સદાયો. ૯૦. આપ વિસારકે જો દુઃખ પાવત, સો દુઃખ જાનત મુખ ઉચ્ચારી; તાતે સુજ્ઞાન

ધરો અપને ચિત્ત, જ્ઞાન અસિ અહીં મોહ વિદ્યારી; ધ્યાન ધરો નિત શુદ્ધ સ્વરૂપકો, જાત મિટી ભવ વાસ વસેરો; ત્યાગી વિભાવ શુદ્ધાત્મ લેખત, પાપ અતુલવ આતમ કેરો. ૬૧. બાહ્ય દ્રષ્ટિ ધરે જંબ આતમ, તો નિજ ભાવ લખે નવિ કયુંહિ; જોજ હિયે શિખ માની લે ચેતન, રાયક રૂપ સદા તુજ માંહિ; જો સમભાવ અહે યહ આતમ, રાગ વિરોધ વિમોહ મિટાઈ; સમ્યગ્ભાવ લહિ અપનો પદ, શાશ્વત સુખ સમાધિ સદાઈ. ૬૨. આપરમે નિજ શુદ્ધ સ્વરૂપ, ચહેન વિભાવ ગહે ન અનિતી; ચેતન રોગ વિયોગ કો કારણ, યામે વસંત રહે ભવલિતી; ચેત ચિદાનંદ ચેતનકો યહ, આસર આપ મિળ્યો તુજ સેતી; છેડી કે નિંદ પ્રમાદ દશા અખ, ભગ કહે ગુરુ શિખ સુનેકી. ૬૩. ચાહકી દાહમે કાહે જરે અખ, જૂલી નિજામત રિદ્ધિ સ્વતંતી; ધંદ્રીય ભોગ વિકાર વિષે રસ, ત્યાગત ભગત બ્યોતિ અનંતી; શુદ્ધ સ્વભાવ રમે નગમે, વિષયા રસ ભોગ વિલાસ વિપત્તી; યા તેં સુ સમ્યગ્ પ્રાક્રમ ફૌરત, મૃગમદ તોરત સર્વ વિપત્તી. ૬૪.

મુનિ બુદ્ધિસાગર કૃત અધ્યાત્મિક હિતોપદેશ-સવૈયા મનહર ચાલમાં.

મન માને તેવું ખાવો પીવો દુનિયામાં, જેવી જેવી ક્રિયા તેવો કર્મનો તો અંધ છે; મન મલકાઈ અરે ફૂલણ ફૂળેતી કરી, અંતરના જ્ઞાન વિષુ દેખતા તો અંધ છે; ચેતનનો બોધ રોધ કરે ધન ઘાતીયા તો, ચેતન પ્રકાશ થકી સુગતિ પમાય છે; ધીનિધિ કહે છે એમ સત્યવાન જાણવાથી, અલખ અલખ સુખ યોગિયો તો ગાય છે. ૬૫. મહાઈ અને તાઈ એમ લેહ પાડી ભૂલ કરે, ચેતનના બોધ વિષુ જીવડા ફૂટાય છે; ચાર ગતિ માંહે ભમી ભમીને તો દુઃખ લક્ષ્યા, અંતરની ભૂલ થકી ભવમાં ભમાય છે; ચેતનના બોધ વિષુ ચેતન તો જડ જેવો, ચેતનના બોધ વિષુ ચેતન ચૂકાય છે; ધીનિધિ કહે છે એમ ચેતજે ચતુર જન, ઘડી સવાલાખની તો જોતા માંહિ જાય છે. ૬૬. કરીને વિચાર ભાઈ દુનિયામાં દેખી લેજો, ગાડી વાડી લાડી સહુ માયાની જાંજળ છે; ધનપતિ નરપતિ સુરપતિ સુખ સહુ, અજ્ઞાનથી માની લે છે મોહ્યા જીવ બાલ છે; રોધ કર બોધ કર

ચિત્તમાં ચતુર જન, પ્રમદાના પાંસે માંહિ શાને પકડાય છે; જગ જગ જીવ જરા જાનથી વિચારી જોને, નિત્ય એક ચેતન છે સત્ય સમંતય છે. ૬૭. જરૂર જરૂર જીવ જોને જરા અંતરમાં, અંતરના જ્ઞાન થકી દોષ સહુ જાય છે; શાતા શાતા વેદનીને સમભાવ વેદી લે જે, અંતરના જ્ઞાન થકી સમ ભાવથાય છે; શ્વાસને ઉચ્છવાસ માંહિ જીવન વહે છે જીવ, લોક કહે મોટો ત્હને ન્હાનો થઈ જાય છે; ધીનિધિ કહે છે એમ ચેતન તું ચેતી લેજે, જિનવાણી 'ગુણ' ખાણી શરણુ સદાય છે. ૬૮. અરે જીવ જરા ચિત્ત માંહિ વિચારી જોને, જનમ મરણુ દુઃખ શાને તેહ થાય છે; કર્મ છે કારણુ તેનું કર્મનો વિનાશ કર, કર્મના દલિકરતા દ્વેષ થકી આય છે; રાગ અને દ્વેષ ભાવ કર્મના વિનાશ થકી, નાશ દ્રવ્ય કર્મ તણો પલકમાં થાય છે; જીવતા મરણુ જેનું જીવતા તે જગ માંહિ, જગ જગ દિલ માંહિ, ચતુર ચુકાય છે. ૬૯. અંતરના જ્ઞાન માટે ડુરનું શરણુ કર, શુરુ ગમ સેવનાથી સત્ય તો જણાય છે; જ્ઞાની ધ્યાની મુનીશુર શરણુ શરણુ કર, ચેતન સ્વરૂપ મુનિ કરુણાથી પાય છે; જડમાં જગત સહુ જકડાણું બાણી લેઈ, સુખની તો આશ એક ચેતનામાં ધારજે; ધીનિધિ કહે છે એમ શિવ સુખ પામવાને, રાગને દ્વેષ દોષ ચિત્ત-માંથી વારજે. ૧૦૦. લટપટ લટપટ અટપટ તણ જીવ, શુદ્ધ બુદ્ધ રૂપ ત્હારું સ્થિર ચિત્ત ધ્યાવજે; ફરી ફરી નહિં મળે સમય સુભણુ અરે, સાત્તાએ રહેલી શુદ્ધ બુદ્ધતાને પાવજે; અશુદ્ધ ચેતન તુંહિ ચાર ગતિ રૂપ છેજ, ચેતનની શુદ્ધતાથી ભેદ ભાવ જાય છે; સિદ્ધાંતનો સાર સત્ય સમજ ચેતન એજ, ધીનિધિ ચેતન પ્રભુ કોઈ જન પાય છે. ૧૦૧. જનની સમાન સહુ લલનાને માની લેજે, પર ધન પત્યર સમાન ચિત્ત ધારજે; પોતાના ચેતન સમ સહુ જીવ ગણી લેઈ, મન વચ કાયા થકી કોઈને ન મારજે; વંદક નિંદક પર ચિત્તને સમાનતાજ, અશુભ વિચાર થકી ચેતનને વારજે; ખેલી નિજ રૂપ માંહિ શુભ વીર થઈ જીવ, ભવોદધિ થકી અટ પોતાને તું વારજે. ૧૦૨. લપકપ ગપકપ તણને ચેતન હવે, સ્થિર યોગ થકી એક આત-

મને ધ્યાવળે; પરમાં પ્રવેશ થકી ચિત્તહું ચંચળ થાય, મોટે હિત શિખ હવે ધ્યાન માંહિ લાવળે; જીવી સહુ, દુનિયાનું, ભાન એક ધ્યાન થકી, સાધ્ય માંહિ સુરતાની ભીનતા લંગડળે; ધીનિધિ કહે છે શુભ વીર થઈ જીવ હવે, વિજય બાલ વેગથી વગાડળે. ૧૦૩. જ્ઞાન અને ક્રિયા થકી મોક્ષનો તો પંથ ગ્રહે, જરૂર સમય વેણ દિલમાં વિચારળે; જિન વાણી સત્ય બાણી સદહણ કર ભવી, રત્ન ત્રંચી ગ્રહી જીવ પોતાને તું તારળે; અષ્ટ સિદ્ધિ નવ નિધિ રૂઢિનો ભંડાર તુંહિ, અનંત અનંત જેય જ્ઞાનથી જણાય છે; ધીનિધિ ચેતન ઝટ ચિત્ત માંહિ ચેતી લેળે, અનંત અનંત સુખ તુજમાં સમાય છે. ૧૦૪ પામીને મનુષ્ય ભવ પાપ કર્યા લાખો ગમે, તેની યાદી કરી જીવ પ્રશ્નાતાપ કીજીયે; હવેથી ન પાપ થાય એવું તો વર્તન રાખ, નિજમાં રમણતાથી શિવ સુખ લીજીયે; જીવ્યો ત્યાંથી ફેર ગણ્ય હવેથી ન જલ થાય, સંમૃતિ એવી ખાતાં પીતાં ચાલતાં તું રાખળે; ૧૦૫ વિચારીને વેણ બોલ વિવેકથી સત્ય તોલ, ધ્યાનામૃત સ્વાદ ભવિ પ્રેમ-ધરી ચાખળે. ૧૦૫. ચેત અરે જીવ જરા ચિત્તમાં વિચારી, જોને, જડમાં રમણતાથી જડ જેવો થાય છે; મોતી ચારો હંસ ચરે વિષ્ટાથી ન પ્રેમ ધરે, અરે હંસ જીવ કેમ વિષ્ટામા મૂંઝાય છે; જાતિ જીવ ત્હારી તેવી રીતિ તો અંતર રાખ, ચેતન સ્વરૂપ માંહિ ચેતના સમાવળે; ધીનિધિ ચેતન રૂપ પડ નહિ ભવ રૂપ, પરમ સ્વરૂપ માંહિ ચેતના રમાવળે. ૧૦૬. જડ અને જીવ હોય પરિણમ્યાં પિંડ માંહિ, ભેદ જ્ઞાન દ્રષ્ટિ થકી ભિન્નતાને ધારળે; પય જળ મિલ્યાં હંસ ચંચુ થકી ભિન્ન કર, વિવેકથી જીવ હંસ કર્મને વિહારળે; કર્મના સંયોગ તેનો અતિ જે વિયોગ થાય, સત્ય મોક્ષ દિલ માંહિ ચેતન વિચારળે; ચેતનનું રૂપ જપે કર્મ તો અનંત ખપે, દર્શનની શુદ્ધતાથી સ્વરૂપ નિહારળે. ૧૦૭. દુનિયાના પ્રેમ ભાવ વિષના ભરેલા સહુ, બાણી જીવ શુદ્ધ પ્રેમ અંતરમાં ધારીયે; આધિ વ્યાધિ ઉપાધિથી ભરેલ ભવાળિધિ આતો, ચરણના ચાન થકી ચેતનને તારીયે; પોતે તો પોતાને કહું ચેત ઝટપટ અરે, વિતી

વેળા ફરી કદી લેશે નહિ' આય છે; ધીનિધિ ચેતન હવે વાર ન લગાડે કોઈ, ખરા તો જાણે ચોંટા માંહિ લૂંટાય છે. ૧૦૮. આશા ને અશાતા દોય વેદોનીના બંધ છેજ, બંધ માંહિ અંધ બને મોહિની સંબંધ છે; ધનની મોટાઈ એ તો મોડુ મૂળ જાણુ મહેલ, જિન વાણી જાણ્યા વિનાં દેખતા તે અંધ છે; સુખ દુઃખ સમ-લાવે ન્યારે તો વેદાય છેજ, ત્યારે મત્ય સુખનું તો ભાન ફીલ થાય છે; ધીનિધિ ચેતન પ્રભુ સેવના પમાય ન્યારે, ત્યારે જન્મ જંશ ભય આધિ વ્યાધિ જાય છે. ૧૦૯. મહા દુઃખદાઈ ભવ દાર્વાનજ જાળ માંહિ, પડ્યા દુઃખ પામ્યા અને પાછાં કોઈ પામશે; કોઈ માન માયા લોભ માંહિ નથી સુખ લેશ, અંતરમાં સુખ આશ થકી મુખ જામશે; અથિર અગળ બાહ્ય વિષયમાં મુખ નહિ, નિત્ય મુખ અંતરમાં અનુભવી જાણુશે; દ્રવ્ય શુણ્ણ પર્યાયનું સ્વરૂપ મમજી જીવ, અનંત અખંડ ચિદ્ધન ચિત્ત આણુશે. ૧૧૦. દેખી દેખી જુઓ ત્યારે દેખવાનું બાહ્ય નહિ; જાણી જાણી જાણો ભાઈ જાણવું અનંત છે; આદેય આદેય એ ચેતન આદેય સદા, શોધીને શોધીને જુઓ; ચેતન હિમંત છે; જિનવરની કથિન સમય સમય મત્ય, સમકિત સુધારસ પાન સુખકાર છે; અમૂલ્ય સમયસુખ સમાધિમાં ગાળ જીવ, ધીનિધિ વિચાર માર ધન્ય અવતાર છે. ૧૧૧.

શ્રી ચિદાનંદજી કૃત પુદ્ગલગીતા.

મતો દેખીયે જે, પરગટ પુદ્ગલ જાલ તમાસા. પુદ્ગલ જાણો પુદ્ગલ પીણો, પુદ્ગલ હુંથી કાયા; વર્ણ ગંધ રસ ફરસ મહુ એ, પુદ્ગલ હુંકી માયા. સં ૧. ખાન પાન પુદ્ગલ ખનાવે, નહી પુદ્ગલ વિણ કાય; વર્ણાદિક નહીં જીવમે જે, દીને ભેદ બતાવ. સં ૨. પુદ્ગલ કાળા નીળા રાતા, પીળા પુદ્ગલ હોય; ધવલા શુભ એ પંચવરણ ગુણ, પુદ્ગલહુંક જોય. સં ૩. પુદ્ગલ વિણ કાળા નહિ જે, નીલ રક્ત અરુ પીત; ચેત વર્ણ પુદ્ગલ જિતા જે, ચેતનમે નહી મીત. સં ૪. સુરભિગંધ દુરગંધતા જે, પુદ્ગલહુંકે હોય; પુદ્ગલકા પરસંગે વિના તે, જીવમાંહે નવિ

હોય. સં ૫. પુદ્ગલ તીખા કંવા પુદ્ગલ; કુનિ કસાયેલ કહીયે; ખાટા મીઠા પુદ્ગલ કેરો રસ પાંચુ સહીયે, સં ૬. શીત ઉષ્ણ અર કાઠા કોમલ, હલવાં ભારી ગોચ; ચિકણા કેખા આંઠ ફરસ એ, પુદ્ગલહુમે હોય. સં ૭. પુદ્ગલથી ન્યારા સદા જે, જાણ અકરસી જીવ; તાકા અનુભવ ભેદ જ્ઞાનથી, ગુરુગમ કરો સદીવ. સં ૮. કેધી માની માથી લોભી, પુદ્ગલ રાગે હોય; પુદ્ગલસંગ વિના ચેતન એ, શિવનાયક નિત જોય. સં ૯. નર નારી નપુંસક વેદી, પુદ્ગલકે પરસંગ; જાણ અવેદી સદા જીવ એ, પુદ્ગલ વિના અભંગ. સં ૧૦. બ્રહ્મા બાલા તરુણ થયા તે પુદ્ગલકા સંગ ધારે; ત્રિહું અવસ્થા નહી જીવમે, પુદ્ગલસંગ નિવાર. સં ૧૧. જન્મ જરા મરણાદિક ચેતન, નાનાવિધ દુઃખ પાવે; પુદ્ગલ સંગ નિવારતિષ્ઠ દિન, અજરામર હોય જીવે. સં ૧૨. પુદ્ગલ રાગ કરી ચેતનકું, હોત કર્મકો બંધ; પુદ્ગલ રાગ વિસારત મનથી, નીરાગી નિર્બંધ. સં ૧૩. મન વચ કાય જોગ પુદ્ગલથી, નિપજાવે નિતમેવ; પુદ્ગલ સંગ વિના અયોગી, થાય લહી નિજમેવ. સં ૧૪. પુદ્ગલ પિંડ થકી નિપજાવે, ભલા ભયંકર રૂપ; પુદ્ગલકા પરિહાર ક્રિયાથી, હોવે આપ અરૂપ. સં ૧૫. પુદ્ગલ રાગી થઈ ધરત નિજ, દેહ-ગેહથી નેહ; પુદ્ગલ રાગ ભાવ તજ દિલથી, છિનમે હોત વિદેહ. સં ૧૬. પુદ્ગલ પિંડ લોભથી ચેતન, જગમે રાંક કહાવે; પુદ્ગલ નેહ નિવાર પલકમે, જગપતિ બિરુદ ધરાવે. સં ૧૭. પુદ્ગલ મોહ પ્રસંગે ચેતન, ચરગતિમે ભટકે; પુદ્ગલ નેહે તંજ શિવ જોતાં, સમયમાત્ર નહિ અટકે. સં ૧૮. પુદ્ગલ રસ રાગી જગ ભટકત, કાલ અનંત ગમાયો; કાચી દોય ઘડીમે નિજ ગુણ, રાગ તંજ પ્રગટાયો. સં ૧૯. પુદ્ગલ રાગે વાર અનંતી, તાત માંત સુત થઈયા; કિસકા ખેટા કિસકા બાબા, ભેદ સાચ જળ લહીયા. સં ૨૦. પુદ્ગલ સંગ નાટક બહુ નટવત, કરતાં પાર ન પાયો; ભવ સ્થિતિ પરિપકવ થઈ તખ, સહેજે મારગ આયો. સં ૨૧. પુદ્ગલ રાગે દેહાદિક નિજ, માન મિથ્યાત્વી સોય;

હેલ ગેહનો નેજાં તાણને; સંઘજાં દ્રષ્ટિ દેહાય. સં ૦ ૨૨.
 કાલ અનંત નિગોદ ધામમે; પુદ્ગલ રાગે રહિયો; દુઃખ
 અનંત મરકાદિકથી તું; અધિક બેહુવિધ રહિયો. સં ૦ ૨૩.
 પાય અકામ નિર્જરાકો બલ, કિંચિત ઉચ્ચા આયો; બાદરમાં પુદ્ગલ
 રસે વશથી, કાંલ અસંખ્ય ગમાયો. સં ૦ ૨૪. લહી કયોપશમ મતિ-
 જાનકો; યચ્છેદ્રિય જળ લાધી; વિષયાસકત રાગ પુદ્ગલથી, ધારત.
 નરક ગતિ સાધી. સં ૦ ૨૫. તાડન મારન છેદન ભેદન, વેદન બેહુ
 વિધ પાઈ; ક્ષેત્ર વેદના આદિ દઇને, વેદ લેહ દરસાઈ. સં ૦ ૨૬.
 પુદ્ગલ રાગે નરક વેદના, વાર અનંતી વેદી; પુણ્ય સંયોગે નરભવ
 લાધો, અશુભ યુગલગતિ ભેદી. સં ૦ ૨૭ અતિ દુર્લભ દેવનકું
 નરભવ, શ્રીજિનદેવ વખાણે; શ્રવણ સુણી તે વચ્ચ મુધારસ, ત્રાસ
 કેમ નવિ આણે. સં ૦ ૨૮. વિષયાસકત રાગ પુદ્ગલકો, ધરિ નર
 જન્મ ગમાવે; કાગ ઉડાવણ કાજ વિગ્ર જિમ, કાર મણિ પછતાવે.
 સં ૦ ૨૯. દશ દ્રષ્ટાંતે દોહિલો નરભવ, જિનવર આગમ ભાખ્યો; પણ
 તિણુક કિમ ખખર પડે જિમ, કનક બીજ રસ આખ્યો. સં ૦ ૩૦;
 હારત વૃથા અનોપમ નરભવ, ખેલ વિષય રસ ભૂઆ; પીછે પછ-
 તાવત મનમાંહી, જિમ સિંમલકા સુઆ. સં ૦ ૩૧. દોઈક નર ધમિ
 વચ્ચન સુણીને, ધર્મચક્રી ચિત્ત લાવે; પણ જે પુદ્ગલ આનંદી તસ,
 સ્વર્ગ તણાં સુખ ભાવે. સં ૦ ૩૨. સંજમ કેસો ફલ શિવ સંપત,
 અદ્વિપમતિ નવિ બાણે; વિન બાણે નિયાણાં કરીને, ગજ તજ રાસેલ
 આણે. સં ૦ ૩૩. પૌદ્ગલિક સુખરસ રસિયાં. નર, દેવનિધિ સુખ
 દેખે; પુણ્યહીન થયા દુર્ગતિ પામે, તે લેખાં નવિ લેખે. સં ૦ ૩૪.
 દેવતણાં સુખ વાર અનંતી, જીવ જગતમે પાયા; નિજ સુખ વિષુ
 પુદ્ગલ સુખસેતી, મન સંતોષ ન આયા. સં ૦ ૩૫. પુદ્ગલ સુખ
 સેવતે અહનિશ, મન છદ્રિય ન ધાવે; જિમ ધૃત મધુ આહૂતિ દેતાં
 અગ્નિ શાંત નવિ થાવે. સં ૦ ૩૬. જિમ જિમ અધિક વિષયસુખ
 સેવે, તિમ તિમે તૃષ્ણા દીપે; જિમ અપેય જલ પાન દીયાથી,
 તૃષ્ણા કહો કિમ છીપે. સં ૦ ૩૭. પુદ્ગલિક સુખનાં અસ્વાદી, એક

મરમ નવિ જાણે; જિમં જાત્યંધ પુરુષ દિનકરનું; તેજ નવિ પહિ-
 ચાણે. સં૦ ૩૮. ઇન્દ્રિય જનિત વિષયરસ સેવત, વર્તમાન સુખ
 ઠાણે; પણ કિંપાક તણાં ફલની પરે, નવિ વિપાક તસ જાણે. સં૦
 ૩૯. ફલ કિંપાકથકી એકજ ભવ, પ્રાણ હરણ દુઃખ પાવે; ઇન્દ્રિય
 જનિત વિષયરસ તે તો, ચિહ્ન ગતિમે ભરમાવે. સં૦ ૪૦. એહવું
 જાણી રિપયસુખસેતી, વિમુખ રૂપ નિત રહીયે; ત્રિકરણ યોગે શુદ્ધ
 ભવધર, ભેદ યથારથ લહીયે. સં૦ ૪૧. પુણ્ય પાપ દોષ સમ કરી
 જાણો, ભેદ ન જાણો કોઈ; જિમ જેડી કંચન લોહાની, બંધનરૂપી
 દોહ. સં૦ ૪૨. નલ ખલ જલ જિમ દેખો સતો, ઉચાચંદત
 આકાશ; પાછા દલિ ભૂમિ પડે તિમ, જાણો પુણ્ય પ્રકાશ. સં૦ ૪૩.
 જિમ સાણેસી લોહનીરે, કણ યાણી કણ આગ; પાપ પુણ્યનો
 ધીણ વિધ નિષ્કે, ફલ જાણો મહાભાગ. સં૦ ૪૪. કંપ રાગમે વર્ત-
 માન દુઃખ, અકરમાંહિ આગામી; ઇણવિધ દોહ દુઃખના કારણ,
 ભાખે અંતરજામી. સં૦ ૪૫. કોઈ કૂપમે પડિ મુવે જિમે, કોઈ
 ગિરિ ઝંપા ખાય; મરણ જે સરિખા જાણીયે પણ, ભેદ દોહ
 કહેવાય. સં૦ ૪૬. પુણ્ય પાપ પુદ્ગલ દશા ધમ, જે જાણે સમ
 તુલ; શુભ કિરિયા ફલ નવિ ચાહે એ, જાણ અધ્યાત્મ મૂલ. સં૦
 ૪૭. શુભકિરિયા આચરણ આચરે, ધરે ન મમતા ભાવ;
 નુતન બંધ હોય નહી ઇણ વિધ, પ્રથમ આરિ શિર ઘાવ. સં૦ ૪૮.
 વાર અનંત ચૂકીયા ચેતન, ઇણ અવસર મત ચૂક; માર
 નીશાના મોહરાયકી, છાતીમે મત ઝીક. સં૦ ૪૯. નદી
 ગોલ પાવણ ન્યાય કરી, દુર્લભ અવસર પાયો; ચિંતામણી
 તજ કાચ સકલ સમ, પુદ્ગલથી લોભાયો. સં૦ ૫૦.
 પરવસતા દુઃખ પાવત, ચેતન પુદ્ગલથી લોભાય; બ્રમ આરોપિત
 બંધ વિચારત, મરકટ મૂઠી ન્યાય. સં૦ ૫૧. પુદ્ગલ રાગ ભાવથી
 ચેતન, થિર સરૂપ નવિ હોત; ચિહ્ન ગતિમાં ભટકત નિશ દિન
 ધમ; જિમ ભમરિ ખિચ પોત. સં૦ ૫૨. જલસણ પરગટ જે
 ૩૪

પુદ્ગલ, તાસ મર્મ નવિ જાણે; મદિરાપાન છકયો જિમ મધપ,
 સ્વપર નાવ પીછાણે. મં ૦ ૫૩. જીવ અરુપી રૂપ ધરત તે, પરપર-
 છુતી પરમંગ; વજ્જરત્તમાં ડક યોગ જિમ, દશિંત નાનારંગ. મં ૦
 ૫૪. નિજગુણ ત્યાગ રાગ પસ્થી ચિત્ત, ગહત અશુભદલ યોક;
 શુદ્ધ રૂધિર તજ ગંધો લોહી, પાન કરત જિમ ભેક. સં ૦ ૫૫.
 જડ પુદ્ગલ ચેતનકું જગમે, નાના નાચ નચાવે; છાલી ખાત
 વાઘકું ચારો, એ અચરિજ મન આવે. મં ૦ ૫૬. જ્ઞાન અનંત
 જીવનો નિજગુણ, તે પુદ્ગલ આવરિયો; જે અનંત શક્તિનો નાયક,
 તે ઇણ કાયર કરિયો મં ૦ ૫૭ ચેતનકુ પુદ્ગલ ચે નિશ દિત,
 નાનાવિધ દુઃખ ઘાલે; પણ પિંજરગત નાહરની પરે, ભેર કષ્ટ નવિ
 ચાલે. સં ૦ ૫૮. છતને પરભી જો ચેતનકું, પુદ્ગલ મંગ સોહાવે;
 રાગી નર જિમ કુપથ કરીને, મનમાં હુષિંત થાવે. મં ૦ ૫૯.
 જાત્યપાત્ય કુલ ન્યાત ન જાકું, નામ ગામ નવિ કોઈ; પુદ્ગલ
 મંગત નામ ધરાવન, નિજગુણ સઘલો ખોઈ મં ૦ ૬૦. પુદ્ગલકે
 વમ હાલત ચાલત, પુદ્ગલકે વમ ખાલે; કહુંક બેઠા ટકટક જૂએ,
 કહુંક નયણ ન ખોલે સં ૦ ૬૧. મન ગમતા કહું ભોગ ભોગવે,
 મુખ સજ્યામે સોવે; કહુંક ભખ્યા તરસ્યા ખહાર, પડયા ગલીમે
 રાવે. મં ૦ ૬૨. પુદ્ગલ વશ એકેદ્રિક ખહું, પચેંદ્રી પણ પાવે;
 લેશ્યાવંત જીવ એ જગમે, પુદ્ગલ મંઘ કહાવે સં ૦ ૬૩. અઉદે
 ગુણથાનક મારગયા, પુદ્ગલ મંગે જાણે; પુદ્ગલ ભાવ વિના ચેતનમે,
 ભેદ ભાવ નવિ આણો. મં ૦ ૬૪. પાણીમાંહે ગલે જે વસ્તુ, જલે
 અગનિ મંયોગ; પુદ્ગલપિંડ જાણુ તે ચેતન, ત્યાગ હરખ અર
 સોગ સં ૦ ૬૫ છાયા આકૃતિ તેજ છુતિ સહુ, પુદ્ગલકી પરભય;
 સડન પડન વિધ્વંસ ધર્મ એ, પુદ્ગલકો કહેવાય સં ૦ ૬૬. મલ્યા
 પિંક જેહુને જાધે જો, કાલે વિખેરી જાય, ચરમ નયણ કરી દેખીયે
 તે, મહુ પુદ્ગલ કહેવાય. સં ૦ ૬૭. ચૌદરાજ લોક ઘૂતઘટ જિમ,
 પુદ્ગલ દ્રવ્યે ભરિયા; ખધ દેશ પરદેશ લેહ નમ, પર માણુ
 જિન કરિયા. મં ૦ ૬૮. નિત્ય અનિત્યાદિક જે અંતર, પક્ષ

મમાન વિશેષ; સ્થાદ્રાદ સમજણની શૈલી, જિનવાણીમેં દેખ સં ૦
 ૬૬. પૂરણ ગલન ધર્મથી પુદ્ગલ, નામ જિણુંદ વખાણે; કેવલ
 વિષુ પરજાય અનંતી, ચાગ જ્ઞાન નવિ જાણે સં ૭૦. શુભથી
 અશુભ અશુભથી જે શુભ, મૂલ સ્વભાવે યાય; ધર્મપાલ ટણ પુદ્-
 ગલનો ધર્મ, મતગુરુ દીયો બતાય. સં ૭૧ અષ્ટવર્ગણ પુદ્ગલ
 કેરી, પામી તામ મંયોગ; ભયો જીવકુ એમ અનાદી, બંધણરૂપી
 રોગ સં ૭૨. ગહત વરગણ શુભ પુદ્ગલકી, શુભ પરિણામે
 જીવ; અશુભ અશુભ પરિણામ યોગથી, જાણો એમ સદીવ. સં
 ૭૩. શુભ મંયોગે પુણ્ય મંચવે, અશુભ યોગથી પાપ; લહત
 વિશુદ્ધભાવ જખ ચેતન, મમજે આપો આપ સં ૭૪. તીન
 ભુવનમેં દેખીયે મહુ, પુદ્ગલકા વિવહાર, પુદ્ગલ વિષુ કોઉ મિદ્ધ-
 રૂપમે, ઢરમત નહિ વિકાર સં ૭૫ પુદ્ગલ હુકે મહેલ માલીયે,
 પુદ્ગલહુકી મહેજ; પુદ્ગલ પિંડ નારકો તેથી સુખ વિલમત ધાં
 હેજ. મં ૭૬. પુદ્ગલ પિંડ ધારકે ચેતન, ભૂપતિ નામ ધરાવે;
 પુદ્ગલબલથી પુદ્ગલ ઉપજ, અહનિગ હુકુમ ચલાવે સં ૭૭.
 પુદ્ગલહુકે વચ્ચ આભવણ, તેથી ભૂપિત કાયા; પુદ્ગલહુકા
 ચામર છત્ર મિહામન અજખ બનાયા. સં ૭૮ પુદ્ગલહુકા
 કિસા કોટ અરૂ, પુદ્ગલહુકી ખાઈ, પુદ્ગલ હુકા ઠારુ
 ગોલા, રચ પચ તોપ બણાઈ. મં ૭૯ પરપુદ્ગલ રાગી થઈ ચેતન
 કરત મહા સંગ્રામ; છલબલ કલ કરી એમ ચિંતવે, રાખું અપણું નામ.
 મં ૮૦ રૂદ્ધિમિદ્ધિ બકે ગદ તોડી, જોડી અગમ અપાર; પણ તે
 પુદ્ગલ દ્રવ્ય સ્વભાવે, વિલુસત લગે ન વાર. મં ૮૧ પુદ્ગલકે
 મંયોગ વિયોગે, હુગ્ગ શોક ચિત્ત ધારે; અથિર વસ્તુ ચિર હોઈ
 કહો કિમ, ઇણિવિધ નહીય વિચારે. સં ૮૨. જા તનકો મન
 ગર્વ ધરત હે, છિન છિન રૂપનિદાર; તેતો પુદ્ગલ પિંડ પલકમેં,
 જલ બલ હોવે છાર. મં ૮૩. ઇણ વિધ જ્ઞાન હીયેમેં ધારી,
 ગર્વ ન કીજે મિત્ત; અથિર સ્વભાવ જાણુ પુદ્ગલકો, તજો અનાદી
 રીત. સં ૮૪. પરમાતમથી નેહુ નિરંતર, લાવો ત્રિકરણ શુદ્ધ

પાવેા ગુરુગમ જ્ઞાન મુધારમ, પૂજ્યપદ અવિરુદ્ધ સં ૮૫ જ્ઞાન
 જ્ઞાન પૂજ્ય ઘટ અનન, થયા જિહ્વા પરગામ, મોહ નિમાચર તાસ
 તેજ લખ, નાહા થઈ ઉદ્ધામ મં ૮૬ ભેદ જ્ઞાન અતઃ દગધારી,
 પગિર પુદ્ગલ જાલ, ખીન્નીરકી લીલના જિમ, છિનમે ઝૂત
 મગલ મં ૮૭. એહવા ભેદ લખી પુદ્ગલકા, મન મતોપધરીને,
 હાથ લાલ સુખ દુઃખ અવમરમે, હુપ ગોક નવિ કીને મં ૮૮.
 જો ઉપજો સો તુ નહિ અડ, વિણમે મોતું નાડિ, તુતો અચલ
 અકલ અવિનાશિ, સમજ દેખે દ્વિમાહિ મં ૮૯ તન મન
 વચન પછે જે પુદ્ગલ, વાર અનંતી ધાર્યા, વમ્યા આહાર અજાન
 ગહલથી, ફિર ફિર લાગત ધ્યાગ મં ૯૦ ધન્ય ધન્ય જગમે તે
 પ્રાણી, જે નિત ગુહત ઉદ્ધામ, ગુદ વિવેક હીયેમે ધારી, કરે ન
 પરકી આશ મં ૯૧ ધન્ય ધન્ય જગમા તે પ્રાણી, જે ઘટ
 મમતા આણે, વાદવિવાદ હીયે નવિ ધારે, પરમાચ્ય પથ જાણે
 મં ૯૨ ધન્ય ધન્ય જગમા તે પ્રાણી, જે ગુરુ વચન વિચારે,
 અદ્વિયાના મર્મ લહીને, આતમ કાજ સુધાઝે સં ૯૩ ધન્ય
 ધન્ય જગમા તે પ્રાણી, જેકુ પ્રતિજ્ઞા ધારે, પ્રાણ જાય પશુ
 ધર્મ ન મૂડે, ગુદ વચન અનુસારે મં ૯૪. ધર્મ વિવેક
 હિરિદિમે ધારી, સ્વપદ ભાવ વિચારે, કાયા જીવ જ્ઞાનદગ
 દેખત, અહિ કનુકી જિમ ન્યારે મં ૯૫ ગર્ભાદિક દુઃખ વાર
 અનતી, પુદ્ગલ મગે પાયે, પુદ્ગલ સઘ નિવાર પલકમે, અજરાગ
 મર હહવાયે સં ૯૬ ગગ ભાન ધાગત પુદ્ગલથી જે અવિવેકી
 જીવ, પાય વિવેક રાગ તણ ચેતન, બધણુ વિગત નદીવ સં ૯૭.
 કર્મ બધનો હેતુ જીવકુ, રાગ દ્વેષ જિન ભાખે, તણ રાગ અડ
 રાષ હિયેથી, અનુભવ રમ કોઉચાખે સં ૯૮ પુદ્ગલ સગ વિના
 ચેતનમે, કર્મ ઝલક ન કોય, જીમ વાયુ મયોગ વિના જલ, માહી
 તરગ ન હોય સં ૯૯ જીવ અજીવ તત્ત્વ ત્રિભુનવમે, યુગલ
 જિનેશ્વર ભાખે, અપર તત્ત્વ જે સમ રહે તે, સયોગિક જિન દાખે.
 મં ૧૦૦ ગુણ પર્યાય દ્રવ્ય દોહકે, જુઓ જુઓ દગમાયે,

એ સમજણુ જિણકે હિય ઉતરી, તેતો નિજ ઘર આયે સં ૧૦૧
 ભેદ પચશત અધિક તિરેશઠ, જીવ તણા જે ઝહીયે, તે પુદ્ગલ
 મયોગ થકી સહુ, વ્યવહારે સરદહીયે સં ૧૦૨ નિહચે નય
 ચિદ્રુપ દ્રવ્યમે, ભેદ ભાવ નિહ કોય, બધ અબધકતા નય પખ-
 થી, ઇણ વિધ જાણો દોય સં ૧૦૩ ભેદ પચશત ત્રીશ અધિક,
 રૂપી પુદ્ગલકે જાણો, ત્રીસ અરૂપી દ્રવ્ય તણે જિન આગમથી
 મન આણો. સં ૧૦૪. પુદ્ગલ ભેદ ભાવ જિમ જાણી, પચપણ
 રાગ નિવારો, શુદ્ધ મ્મણુતા રૂપ બોધ, અતર્ગત મદા વિચારો. સં
 ૧૦૫. રૂપ રૂપ રૂપાતર જાણી, આણી અતુલ વિવેક; તદ્ગત
 લેશ લીનતા ધારે, સો જ્ઞાતા અતિરેક સં ૧૦૬ ધાર
 લીનતા લવલવ લાઈ, અપલભાવ વિમરાઈ, આવાગમન નહી
 જિણુ થાનક, રહિયે તિહા મમાઈ મ ૧૦૭ જાલ ખ્યાલ જિયો
 એ અનુપમ, અપમતિ અનુમાર, જાલ જીવકુ અતિ ઉપગારી,
 ચિદાનંદ સુખકાર. મ ૧૦૮

છત્રીશી સંગ્રહ.

૧. ત્રિપઠિ શલાખા છત્રીશી (ચોપાઈની દેશી)

પ્રહ મમે પ્રણમુ મરમતીમાય, વલી સર્હગુરને લાગુ પાય. ત્રેમઠ
 શિલાગના કહું નામ, નામ વપતા મીઝે કામ ૧ પ્રવમ ચોવિગ
 તીર્થ ૭૨ જાણુ, તેડ તણે હું ડરીશ પ્રણામ, રીખળ અજીતને મભવ
 શ્વામ, ચોથા અભિનદન અભિગમ ૨ મુમતી પદ પ્રણુ પૂરે આસ,
 સુપાર્શ્વ અદ્રપ્રણુ દે સુખવાસ, મુવિધી શિનલને શ્રયામનાથ, એ છે
 માયા શિવપુર માથ ૩ વામુપુજ્યજિન વિમળ અનત, ધર્મ ગાતી
 કુશુ અરિહત, અગ મલી મુનિસુવત ન્વામ, એડથી લહિયે મુક્તિ
 સુ કામ ૪ નમીનાથ નેમીમર દેવ, જસ મુગનનીત નારે નેવ,
 પાર્શ્વનાથ મહાવીર પ્રમિદ્ધ તુડા આપે અવિચળ ગિદ્ધ ૫ ચોતારી
 બહુતેર સાડ પચાસ, ચાત્રીશ ત્રીશ વીશ દશ ખાસ જે લાખ એક
 લાખ પૂરવ સવી જાણુ, ચોતારી બહુતેર સાડ પ્રમાણુ ૬. ત્રીશ દશ

એક લાખનું માન, વર્ષાણુ શાંતિ તાઠ વળાણુ; પંચાણુ ચુલસી
 પંચાવન ત્રીશ, દશ એક અઢીશે બહોતેર કરીશ. ૭. ધણુશય પંચને
 આડાચાર, ચાર શાર્ધત્રણુ ત્રણુશે અઢીશે ધાર; દોસત શાર્ધસત ને
 સત એક, આગે દશ દશ ઉણા પચાશે છેક. ૮. ત્યાંથી પંચ પંચ
 ઉણા ગણીએ એમ, દસ ધનુષ સુધી પ્રભુ ભણો નેમ; હવે નવને
 માત હાથ પ્રમાણુ, અનુક્રમે પાસને વીરનું જાણુ. ૯. એમ સવિ
 જિનને આયુ તનુમાન, ભણી કરો પ્રભુનું ગુણગાન; જિનનું જ્ઞાન
 ધ્યાન બહુમાન, કરતા લહીએ અવિચલ ધાન. ૧૦. હવે નામ ચક્ર-
 વર્તિ તણાં, બાર ચક્રી જે શાંતિ ભણ્યાં; પહેલો ચક્રી ભરત નરેશ,
 સુખે સાધ્યા છણુ ખટ ખંડ દેશ. ૧૧. બીજો સગર નામે જપાલ,
 ત્રીજો મધવશય સુવિશાલ, ચોથો કહીયે સનત કુમાર, દેવ પદવી
 પામ્યા છે સાર. ૧૨. શાંતિ કુંથુ અર ત્રણે રાય, તીર્થકર પણ પદ
 કહેવાય; સંભ્રમ આઠમે ચક્રો થયો, અતી લોભે કરી નરકે ગયો.
 ૧૩. મહાપદ્મ રાય બુદ્ધિ નિધાન, હરિપેણુ દશમે સજાન; અચ્ચારમે
 જય નામ નરેશ, બારમે પ્રહ્લદત્ત ચક્રેશ. ૧૪. એ બારે ચક્રીસર
 કહ્યા, સૂત્ર સિદ્ધાંત થકી મેં લખ્યા; તનુ શત પંચ અને સાડાચાર,
 ખેતાલી એકતાલી પર સ્પર્ધા વિચાર. ૧૫. ચાલીસ પણતીસ તીશ
 અડવીશ, વીશ પત્તર બાર અને સાત ગણીશ; ધનુષ માન સાંવ
 ચક્રી તણાં, અનુક્રમ લેહેજો તસ નામનાં. ૧૬. ચોરાશી બહોતેર
 પૂરવ લાખ; પાંચ ત્રણ વલી એક લાખ; પંચાણુ ચોરાશી સાઠ અને
 ત્રીશ, દશ ત્રણ હજાર સાત સાત લહીશ. ૧૭. આયુમાન ચક્રીનાં
 ભણ્યાં, સ્પિલ અજિતવારે પહેલા જે સુધ્યાં; ધર્મનાથ વારે મધવા
 સનત, શાંતિ કુંથુ અર દો પદવી લહત. ૧૮. અરનાથ પછી સંભ્રમ
 ચક્રીશ, સુનિસુમત વારે મહાપદ્મ જગીશ; નમિનાથ વારે હરિપેણુને
 જય, શ્રીનેમવારે પ્રહ્લદત્તનો વિલય. ૧૯. હવે વાસુદેવ કહું નવ
 નામ, ત્રણ ખંડ જેણે જીત્યા હામ; વીર જીવ પ્રથમ ત્રિપૃષ્ટ, બીજો
 નૃપ ભણો દ્વિપૃષ્ટ. ૨૦. સ્વયંભુ પુરુષોત્તમ મહારાય, પુરુષસિંહ
 પુરુષ પુંડરીક રાય; હર નાસણુ કૃષ્ણ નરેશ, એ નવ હવે બળદેવ

વિશેષ. ૨૧. અચલ વિજય ભદ્ર સુપ્રભ ભુપ, સુદર્શન આનંદ નંદન
રુપ; પદ્મ સમ એ નવ બળદેવ, પ્રતિશત્રુ નવ પ્રતિ વાસુદેવ. ૨૨.
અશ્વ ગ્રીવ તારક રાજેન્દ્ર, મેરક મધુ નિશુલ બલેન્દ્ર; પ્રહ્લાદને રાવણ
જરાસંઘ, છુટ્યા ચક્ર બલે તસ સંઘ. ૨૩, તનુ એંગ્રી સિતેર
સાઠ પચાસ, પિસ્તાલી ઓગણત્રીસ છવીસ ખાસ; સોલ દશ હરિનું
તન માન, તેહથી બળદેવ વિશેષ કંઈ જાણુ. ૨૪. હરિ પરે પ્રતિ-
હરિનું ધાર, હવે તસ આયુષમાન વિચાર; લાખ ચૌરાશી બહોંતેર
સઠ, ત્રીસ દસ લક્ષ સહસ્ર પાંસઠ. ૨૫. છપ્પન ખાર ને એક
હજાર, અનુક્રમે એ હરિ આય નિરધાર; તેમ પ્રતિહરિનું જાણુ
સમાન, બળદેવનું હરિથી વિશેષ પ્રમાણુ. ૨૬. શ્રી શ્રેયાંસથી
ધર્મજિન દેવ, વારે પ્રથમ પાંચ વાસુદેવ; છઠો સાતમો શ્રી અર-
જિન સમે, મુનિસુવ્રત વારે લખમણજી ગમે. ૨૭. શ્રી નેમ વારે
કૃષ્ણને જાણુ, પ્રતિહરિ બળદેવ બમકાલે વખાણુ; ત્રેસઠ સંખ્યા
પદવી કહી, માતા સાઠ તે શ્રેયે લહી. ૨૮. પિતા બાવનને સાઠ
શરીર, ઓગણસાઠ જીવ મહાધીર; પંચ વરણુ તીર્થંકર જાણુ,
ચક્રી સોવન વાત વખાણુ. ૨૯. વાસુદેવ નવ શામળવાન, ઉજ્જવલ
તનુ બળદેવ પ્રધાન; તીર્થંકર મુક્તિ પદ વર્યા, આઠ ચક્રી સાથે
સંચર્યા. ૩૦. બળદેવ આઠ વલી તેની સાથ, શિવપદ લીધું
હાથાહાથ; મધવા સનત કુમાર સુરલોક, ત્રીજે મુખ વિલસે ગત
શોક. ૩૧. નવમો બળદેવ બ્રહ્મ નિવાસ, વાસુદેવ સદુ અધોર્ગાત
વાસ; અષ્ટમો ખારમો ચક્રી સાથ, પ્રતિ વાસુદેવ સમા નર નાથ.
૩૨. સુરવર મુખ સાતાભોગવી, નારકી દુઃખ વ્યથા અનુભવી; અનુક્રમે
કર્મ સૈન્ય જય કરી, નરવર ચતુરંગી મુખ વરી. ૩૩. સદ્ગુરુ
જોગે ક્ષાયિક ભાવ, દર્શન જ્ઞાન ભવોદ્ધિ નાવ; આરોહિ શિવ
મંદિર વિષે, અનંત ચતુષ્ચય તવ ઉલ્લસે. ૩૪. લેશે અક્ષય પદ
નિર્વાણ, સિદ્ધ સંવં મુજ ઘો કલ્યાણ; ઉત્તમ નામ જપો નરનાર,
સ્વરુપચંદ લહે જય જયકાર. ૩૫. ત્રિપણિ શલાકા છત્રીશી, રમરણાર્થે
કહી મન ઉઠ્ઠસિ; ઉત્તમ ગુણ સંભારે જેહ, ઉત્તમતા વાધે તસ દેહ. ૩૬.

૨. શ્રી ચિદાનંદજી કૃત પરમાત્મ છત્રીશી. (દુહા)

પરમ દેવ પરમાત્મા, પરમ જ્યોતિ જગદીશ; પરમ ભાવ
 હર આનંદે, પ્રણમત હું નિસ દીપ. ૧. એક જ્યુ' ચેતન દ્રવ્યહે,
 તામે' તિન પ્રકાર; બહિરાતમ અંતર કલ્પો, પરમાત્મ પદ સાર. ૨.
 બહિરાતમ તાકું કહે, લખે ન બ્રહ્મ સ્વરૂપ; મગન રહે પર દ્રવ્યહે,
 મિથ્યાવંત અનુપ. ૩. અંતર આત્મ જીવમાં, મમ્યક દ્રષ્ટિ હોય;
 થોથે અરૂ પુનિ બારમે, ગુણ થાનક લેાં સોય. ૪. પરમાત્મ પદ
 બ્રહ્મકો, પ્રગટયો શુદ્ધ સ્વભાવ; લોકલોક' પ્રમાણ સળ, બલકે તિનમે'
 આય. ૫. બહિર આત્મ ભાવ તજ, અંતર આત્મ હોય; પરમાત્મ
 પદ ભજ તુહે, પરમાત્મ વહે સોય. ૬. પરમાત્મ સોઈ આત્મા,
 અવર ન દુભે કોય; પરમાત્મકું ધ્યાવતે, એક પરમાત્મ હોય. ૭.
 પરમાત્મ એહ બ્રહ્મહે, પરમ જ્યોતિ જગદીશ; પરમુ ભિન્ન નિહા-
 રીયે', ભેઈ અલભ મોઈ ધસિ. ૮. જે પરમાત્મ સિદ્ધમે', સોહી
 આત્મ માંહિ; મોહ મયલ દ્રગ લગ રહ્યો, તામે' મુજત નાંહિ. ૯.
 મોહ મયલ રાગાદિકે, જા છિન કીજે નાસ; તા છિન એહ પરમા-
 ત્મા, આપહી લહે પ્રકાશ. ૧૦ આત્મ સો પરમાત્મા, પરમાત્મ
 સોઈ સિદ્ધ; બિચકી દુવિધા મિટ ગઈ, પ્રગટ ભઈ નિજ રિદ્ધ. ૧૧.
 મેંહિ સિદ્ધ પરમાત્મા, મેંહિ આત્મરામ; મેંહિ ધ્યાતા મ્યેઈકો, ચેતન
 મેરો નામ. ૧૨. મેંહિ અનંત મુખકો ધની, મુખમે' મોહિ આપાય; અવિ-
 નાશી આશુ'કમય, સોહં ત્રિભુવન રાય. ૧૩. શુદ્ધ હમારો રૂપહે, શોભિત
 સિદ્ધ સમાન; ગુણ અનંત કરી અંચુત, ચિદાનંદ ભગવાન. ૧૪. જેમે
 શિવપે તહિ વસે, તેસે ચા તન માંહિ; નિશ્ચય દ્રષ્ટિ નિહારતાં, ફેર
 રંચ કણુ નાંહિ. ૧૫. કરમ ન કે સંજોગ તો', લખે તિન પ્રકાર,
 એક આત્મ દ્રવ્યકું, કર્મ નટાવણ હાર. ૧૬. કર્મ સંધાતે
 અનાદિકે, જોઈ ન કણુ બસાય; પાઈ કલા વિવેકકી, ગગ દેવ છિન
 જાય. ૧૭. કરમનકી જગ રાગહે, રાગ જરે જર જાય; પરમ હોત
 પરમાત્મા, ભાઈ સુગમ ઉપાય. ૧૮. કાહેકું ભટકત ફિરે, સિદ્ધ
 હોનકે કાજ; રાગ દેવકું ત્યાગ દે, ભાઈ સુગમ ઈલાજ. ૧૯. પર-

માતમ પદકો ધની, રંકે ભયો વિલ લાય; રાગ દ્વેષકી પ્રીતિ સૌં,
જન્મ અકારથ ભય ૨૦. રાગ દ્વેષકી પ્રીતિ તુમ, ભૂલે કરો જન
રંચ; પરમાતમ પદ લાંકકે, તુમહિ કિયે તિરચંચ ૨૧. તપ જપ
સંજમ સખ ભલે, -રાગ દ્વેષ ને નાંહિ; રાગ દ્વેષ કે જાગતે, એ
સખ ભયે જાંહિ. ૨૨. રાગ દ્વેષકે નાસતે, પરમાતમ પરકાસ; રાગ
દ્વેષકે ભાસતે, પરમાતમ પદનાસ. ૨૩. ને પરમાતમ પદ ચહે, તો
તું રાગ નિવાર; દેખી સંજોગ સામીકો, અપને હિયે ખિચાર. ૨૪.
લાખ ખાતકી ખાત ચહુ, તોકું દેઈ બતાય; ને પરમાતમ પદ ચહે,
-રાગ દ્વેષ તજ લાય. ૨૫. રાગ દ્વેષ ત્યાગે બિનુ, પરમાતમ પદ
નાંહિ; કોટિ કોટિ તપ જપ કરે, સખ આકારથ ભય. ૨૬. દોષ
આતમકું ચહુ, રાગ દ્વેષકો સંગ; જેસે પાસ મજિઠમેં, વસ્ત્ર ઓરહિ
રંગ. ૨૭. તેસે આતમ દ્રવ્યકું, રાગ દ્વેષકે પાસ; કર્મ રંગ લાગત
રહે, કેસે લહે પ્રકાથ ૨૮. ઈષ્ટ કરમનકો છતવો, કઠીન ખાત હે
વીર; જર ખોદે બિનું નહિ મિટે, દુષ્ટ જાત બે પીર. ૨૯. લક્ષ્મી
પતોકે કીયે, એ મિટવે કે નાંહિ; ધ્યાન અગની પરકાશકે, હોમ
દેહિ તે માંહિ. ૩૦. જયું દારૂકે ગંજકું, નર નહિ શકે ઉઠાય;
તનક આગ સંજોગ તે, છિન એકમેં ઉડ ભય. ૩૧. દેહ સહિત
પરમાતમા, એહ અચરીજકી ખાત; રાગ દ્વેષકે ત્યાગ તેં, કર્મ
શક્તિ જરી જાત. ૩૨. પરમાતમકે લેહ દ્વય, નિકલ સકલે પરવાન;
સુખ અનંતમેં એકમેં, કહેવે કે દ્રવ્ય થાન. ૩૩. ભાઈ એહ
પરમાતમા, સોહિ તુમ ચેં ચાહિ; અપણી શક્તિ સંભારકે, લિખા-
વત દે તાંહિ. ૩૪. રાગ દ્વેષકું ત્યાગ કે, ધરી પરમાતમ ધ્યાન;
યું પાવે સુખ શાશ્વત, ભાઈ ઇમ કલ્યાણ. ૩૫. પરમાતમ છત્રીશીકો,
પઢિયે પ્રીતિ સંભાર; ચિદાનંદ તુમ પ્રતિ લખી, આતમકે ઉદ્ધાર. ૩૬.

૩. ચિદાનંદ છ કૃત હિત શિક્ષા (દુહા)

અવસર નિકટ મરણ તણે, જળ જણે પ્રુધ લેાય; તળ
વિશેષ સાધન કરો, સાધધાન અતિ હોય. ૧. ધર્મ અર્થ અરૂ
કામ શિવ, સાધન જમમેં ચાર; વ્યવહારે વ્યવહાર લખ, નિહચે

નિજ ગુણુ ધાર. ૨. મૂરખ કુલ આચારકું, જાણત ધરમ સદીવ;
 વસ્તુ સ્વભાવ ધરમ ગુદ, કહત અનુભવી જીવ. ૩. ખેડ ખજનાકું
 અરથ, કહત અસાની જીવ; કહત દ્રવ્ય દરસાવકું, અર્થ સુસાની
 બીડ. ૪. દંપતિ રતિકીડા પ્રત્યે, કહત દુર્મતિ કામ; કામ ચિત્ત
 અભિલાષકું, કહત સુમતિ ગુણુ ધામ. ૫. ઈદ્ર લોકકું કહત શિવ,
 જે આગમ દ્રગ હીણુ; બધ અભાવ અચલ ગતિ, ભાગત નિત
 પરવીન. ૬. ઇમ અધ્યાતમ પદ લખી, કરત સાધના જેહ; ચિદાનંદ
 નિજ ધર્મનો, અનુભવ પાવે તેહ. ૭. સમય માત્ર પરમાદ નિત,
 ધર્મ સાધના માંહિ; અથિર રૂપ સંસાર લિખ, રે નર કરિયે નાંહિ.
 ૮. છીજત છિન છિન આઉખો, અંજલિ જલ જીમ મીત; કાલ
 અક માથે લમત, સોવત કહા અલીત. ૯. તન ધન જોખન કારિમા,
 સંધ્યા રાગ અમાન; સકલ પદારથ જગતમે, સુપન રૂપ ચિત્ત
 જન. ૧૦. મેરા મેરા મત કરે, તેરા હૈ નહિ કોય; ચિદાનંદ
 પરિવારકા, મેલા હે દિન દોય. ૧૧. એસા ભાવ નિહારી નિત,
 કીજે જ્ઞાન વિચાર; મિટે ન જ્ઞાન વિચાર બિન, અંતર ભાવ વિકાર.
 ૧૨. જ્ઞાન રવિ વૈરાગ જસ, હીરદે ચંદ સમાન; તાસ નિકટ કહો
 કિમ રહે, મિથ્યાતમ દુઃખ ખાન. ૧૩. આપ આપણે રૂપમે, મગન
 મમત મલ ખોય; રહે નિરંતર સમ રસી, તાસ બંધ નવિ કોય.
 ૧૪. પર પરિણતિ પર સંગમું; ઉપજત વિણુ સત જીવ; મિટયો
 મોહ પર ભાવકે, અચલ અભાધિત શિવ ૧૫. જૈએ કંચુક ત્યાગથી,
 વિણુસત નહી બુયંગ; દેહ ત્યાગથી જીવ પણુ, તૈમે રહત અલંગ.
 ૧૬. જો ઉપજે સો તું નહી, વિણુસત તે પણુ નાંહિ; છોટા મોટા
 તું નહી, સમજ દેખ દિલ માંહિ. ૧૭. વરણુ ભાતિ તોમે નહી,
 જાત પાત કુલ રેખ; રાવ રંક તું હૈ નહી, નહી જાખા નહી લેખ.
 ૧૮. તું મહુમે સહુથી સદા, ન્યારા અલખ સરૂપ; અકથ કથા તેરી
 મહા, ચિદાનંદ ચિદ્રૂપ. ૧૯. જન્મ મરણુ જીહાં હૈ નહી, ઇવ
 ભિત લવલેશ: ૨૦ શિર આણુ નરિદકી, સોહી આપણા દેશ. ૨૦
 વિનાશી તં. ૨૧. આપા આપ વિચારતાં

મિટે પુન્ય અરૂં પાપ. ૨૧. બેડી લોહ કનક મયી, પાપ પુન્ય યુગ
જાણ્યું; દોઉથી ન્યારા સદા, નિજ સરૂપ પહિછાણ્યું. ૨૨. જુગલ
ગતિ શુભ પુણ્યથી, છતર પાપથી જોય; આરૂં ગતિ નિવારીયેં,
તખ પંચમ ગતિ હોય. ૨૩. પંચમ ગતિ વિષુ જીવકું, સુખ તિહું
લોક મનર; ચિદાનંદ નવિ જાણ્યો, એ મહોટા નિરધાર. ૨૪.
ધમ વિચાર હીરદે કરત, જ્ઞાન ધ્યાન રસ લીન; નિરવિકલ્પ રસ
અનુભવી, વિકલ્પતા હોય છીન. ૨૫. નિરવિકલ્પ ઉપયોગમેં, હોય
સમાધિ રૂપ; અચલ જ્યોતિ જલકે તિહાં, પાવે દરસ અનુપ. ૨૬.
દેખ દરસ અદ્ભુત મહા; કાલ ત્રાસ મિટ જાય; જ્ઞાન યોગ ઉત્તમ
દિશા, સદૃશુરૂં દીયે ખતાય. ૨૭. જ્ઞાના લંગત દ્રઢ અહીં, નિરાલંગતા
ભાવ; ચિદાનંદ નિત આહરો, એહિજ મોક્ષ ઉપાય. ૨૮. થોડા સામેં
જાણ્યો, કારણ રૂપ વિચાર; કહત સુણત શત જ્ઞાનકા, કબહું ન આવે
પાર. ૨૯. મેં મેરા એ જીવકું, બંધન મહોટા જાન; મેં મેરા જાકું
નહી, સોહી મોક્ષ પીછાન. ૩૦. મેં મેરા એ ભાવથી, વધે રાગ અરૂં શેષ;
રાગ શેષ જાંલોંહિયે, તોંલોં મિટે ન દોષ. ૩૧. રાગદ્રેષ જાકું નહીં,
તાકું કાલ ન ખાય; કાલજીત જગમેં રહે, મહોટા ણિરૂં ધરાય.
૩૨. ચિદાનંદ નિત કીજીએં, સમરણ શ્વાસોશ્વાસ; વૃથા અમૂલક
જાત હૈ, શ્વાસ ખખર નહી તાસ. ૩૩. ચાર અખજ કોડી સમ, પુનઃ
અડતાલીશ લાખ; સ્વાસ સહસ આલીશ સુધિ, સો વરસામેં ભાખ.
૩૪. વર્તમાન એ કાલમેં, ઉત્કૃષ્ઠિ થિતિ જોય; એકશત સોલે વર્ષની,
અધિક ન જીવે કોય. ૩૫. સોપક્રમ આયુક હુયો, પંચમકાલ મનર;
સોપક્રમ આયુ વિષે, ઘાત અનેક વિચાર. ૩૬. મંદ સ્વાસ સ્વરમેં
ચલત, અદૃપ ઉમર હોય ખીણ; અધિક સ્વાસ ચાલત અધિક, હીણ
હોત પરવીણ. ૩૭. ચાર સમાધિ લીન નર, પટ શુભ ધ્યાન મનર;
તૃષ્ણા ભાવ બેઠા જ્યું દસ, બોલત દ્વાદશ વાર. ૩૮. ચાલત સોલસ
સોવતાં, ચલત સ્વાસ ખાપીશ; નારી ભોગવતાં જાણ્યો, છૂટત સ્વાસ
છત્રીશ. ૩૯. થોડી વેલા માંહે જસ, વંહત અધિક સ્વર શ્વાસ; આયુ છીજે
બલ ઘટે, રોગ હોય તન તાસ. ૪૦. અધિકા નાંહિ બોલીયેં, નહી
રહિયે પડ સોય; અતિ શીઘ્ર નવિ ચાલીયેં, જો વિવેક મન હોય. ૪૧.

૪. શ્રી બનારસીદાસ કૃત અધ્યાત્મ બત્રીશી (દોહા)

શુદ્ધ વચન સદ્ગુરુ કહે, કેવલી ભાષીત અંગ; લોક પુરુષ પરવાન સખ, ચૌદહ રજ્યુ ઉત્તાંગ. ૧. પ્રત ઘટ પૂરીત લોકમે, ધર્મ અધર્મ આકાશ; કલ શુભ પુદ્ગલ સહિત, છહું દ્રવ્યકા વાસ. ૨. છહું દ્રવ્ય ન્યારે સદા, મિલે ન કાહુ કાય; ખીર નીર જ્યું ભીલી રહે, ચેતન પુદ્ગલ હોય. ૩. ચેતન પુદ્ગલ યું મિલે, જ્યું તિલમે ખલતેલ; પ્રગટ એકસે દેખીયે, યહ અનાદિકો ખેલ. ૪. વહ વાંકે રસ શું રમે, વહ વાં શું લપટાય; ચુંગક કર્પે લોહ જ્યું, ધોહ લગે તિહીં ધાય. ૫. જઠ પરગટ ચેતન. ગુપત, દુવિધા લખે ન કાય; યહ દુવિધા સોધ લખે, જે સુવિચચ્છન હોય. ૬. જ્યું સુવાસ ફલ પુલમેં, ઠહીં દૂધમેં ઘીઉ; પાવક કાઠ પાપાણુમેં, ત્યું શરીરમેં જીઉં. ૭. કર્મ સ્વરૂપ કર્મમેં, ઘટાકાર ઘટ માંહિ; ગુણ પ્રદેશ પ્રચ્છન્ન સખ, યાતે પરગટ નાંહિ. ૮. સહજ શુદ્ધ ચેતન ખસે, ભાવ કર્મકી ઝોટ; દ્રવ્ય કર્મનો કર્મ શું, બંધી પીંડકી ચોટ. ૯. જ્ઞાનરૂપ ભગવાન શીવ, ભાવ કર્મ ચિત ભર્મ; દ્રવ્ય કર્મ તનકારમન, યહ શરીર નોકર્મ. ૧૦. જ્યું કોઠીમેં ધાનમે, ચમી માંહિ કણ ખીચ; ચમી ધોઈ કન પરખીએ, કોઠી ધોયે કીચ. ૧૧. કોઠી સમ નોકર્મ મલ, દ્રવ્ય કર્મ જ્યું ધાન; ભાવ કર્મ મલ જ્યું ચમી, કણ સમાન ભગવાન. ૧૨. દ્રવ્ય કર્મ નોકર્મ. મલ, દોઉ પુદ્ગલ બાલ; ભાવ કર્મગતિ જ્ઞાનમતિ, દુવિધ પ્રહ્લકી ચાલ. ૧૩. દુવિધ પ્રહ્લકી ચાલસોં, દુગિધ ચક્રકો ફેર; એક જ્ઞાનકો પરિણુમન, એક કર્મકો ઘેર. ૧૪. જ્ઞાનચક્ર અંતર ગુપત, કર્મ ચક્ર પ્રત્યક્ષ; દોઉ ચેતન ભાવ જ્યોં, શુકલ પક્ષ તમ પક્ષ. ૧૫. નિજ ગુણ નિજ પર્યાયમેં, જ્ઞાન ચક્રકી ભૂમિ; પરગુણ પર પર્યાય શું, કર્મ ચક્રકી ધૂમિ. ૧૬. જ્ઞાન ચક્રકી ધરનીમેં, સજગ ભાતિ સખ દોર; કર્મ ચક્રકી નિંદશું, મૃષા સુપનકી દોર. ૧૭. જ્ઞાન ચક્ર જ્યું દર્શની, કર્મ ચક્ર જ્યું અંધ; જ્ઞાન ચક્રમેં નિર્જનર, કર્મ ચક્રમેં બંધ. ૧૮. જ્ઞાન ચક્ર અનુસરનકો, દેવ ધર્મ ગુરૂદાર; દેવ ધર્મ ગુરુ જે લખે, તે પામે ભવપાર. ૧૯. ભવવાસી બને

નાહિ, દેવ ધર્મ ગુરુ ભેદ; પડ્યો મોહકે કંદમે, કરે મોહકો ખેદ.
 ૨૦. ઉદ્દે કુકર્મ સુકર્મકે, રૂલે ચતુર્ગિ માંહિ; નિરખી બાહિજ
 દ્રષ્ટિસોં, તિહીં શિવ મારગ નાંહિ. ૨૧. દેવ ધર્મ ગુરુ હે નિકટ,
 મૂઢ ન જાને ઠોર, બાંધ્યા દ્રષ્ટિ મિથ્યાતસોં, લખે ઓરકી ઓર. ૨૨.
 ભેખ ધારકો ગુરુ કહે, પુન્યવંતં કો દેવ; ધર્મ કહે કુલ રીતિકો,
 યહ કુકર્મકી ટેવ. ૨૩. દેવ નિરંજન કો કહે, ધર્મ વચન પરમાન;
 સાધુ પુરુષકુ ગુરુ કહે, યહ સુકર્મકો જ્ઞાન. ૨૪. જાને માને
 અનુભવે, કરે લક્ષિત મન લાય. પર સંગાત આશ્રવ સધે, કર્મબંધ
 અધિકાય. ૨૫. કર્મ બંધ તે જામ બઢે, જામ તે લખે ન બાટ;
 અંધરૂપ ચેતન રહે, બીના સુમતિ ઉદ્ધાટ. ૨૬. સહજ મોહ જળ
 ઉપશમે, રૂચે સુશુરુ ઉપદેશ; નવ વિભાવ લવ થિતિ ઘટે, જગે
 જ્ઞાન ગુન લેશ. ૨૭. જ્ઞાન લેશ સોહે સુમતિ, લખે મુક્તિદી લીક;
 નિરખે અંતર દ્રષ્ટિસોં દેવ ધર્મ ગુરુ ઠીક. ૨૮. જયોં સુપરિક્ષક
 જોં હરિ, કાચ ડારી મણિ લઇ; ત્યું સુબુદ્ધિ મારગ ગ્રહે, દેવ
 ધર્મ ગુરુ સેઇ. ૨૯. દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર ગુન, દેવ ધર્મ ગુરુ શુદ્ધ; પરખે
 આતમ સંપદા, તજે રનેહ વિરૂદ્ધ. ૩૦. અર્થે દર્શન દેવતા, અર્થે
 ચારિત્ર ધર્મ; દઢ પરિચય ગુરુ જ્ઞાનકો, યહે સુમતિકો કર્મ. ૩૧.
 સુમતિ કર્મ તે શિવ સધે, ઓર ઉપાય ન કોય; શિવ સ્વરૂપ
 પરકાશસોં, આવાગમન ન હોય. ૩૨. સુમતિ કર્મ સમક્ષિત સદિત,
 દેવ ધર્મ ગુરુ ધાર; કહત બનારસી એહ તત, લહિ પાવે લવપાર. ૩૩.

૫. સંજમ બત્રોશી. (દુહા)

બાવ જતિ તેહને કહો, જહાં દશવિધ જતિ ધર્મ; કપટ
 ક્રિયામાં માહાલતા, મહીયા બાંધે કર્મ. ૧. લૌકીક લોકોત્તર ક્ષમા,
 દુવિધ કહી ભગવંત; તેહમાં લોકોત્તર ક્ષમા, પ્રથમ ધર્મ એ તંત. ૨.
 વચન ધર્મ નામે કથ્યો, તેહના પલ્લુ ખેડે ભેદ; આગમ વયણે જે
 ખીમા, પ્રથમ ભેદ અપખેદ. ૩. ધર્મ ક્ષિમાનીજ ગ્રહેજથી, અંદન
 ગંધ પ્રકાર; નિર્તિચાર પલ્લે બાણીયે, પ્રથમ સુદ્ધ અતિચાર. ૪.
 ઉપકારે અપકારથી, લૌકીક વળી વીવાંગ; બહુ અતિચાર ભરીક્ષિમા,

નહીં મંજમને લાગ. ૫. બાર કપાય ક્ષય કરી, જે મુનિ ધર્મ
 લડાય; વચન ધર્મ નામે ક્ષમા, તે બેહુ તિહાં કહાય. ૬. મધવ
 અન્નજવ મુક્તિવ, પંચ ભેદ ઈમ બાણ; તિહાં પણ ભાવ નિયંત્રને,
 ચરમ ભેદ પ્રમાણ. ૭. ઇહ લોકાદિક કામના, વિષુ અણસણ સુખ
 ભોગ; શુદ્ધ નિર્જરા ફલ કથ્યો, તપ શિવ સુખ સંભોગ. ૮. આ-
 શ્રવ દ્વારને રૂંધીયે, ઇન્દ્રિયદંડ કપાય; સમર ભેદ સંજમ કથ્યો,
 એકજ મોક્ષ ઉપાય. ૯. સત્ય સત્ર અવિરૂધ જે, વચન વિવેક
 વિશુદ્ધ; આલોચણ જલ સોધતા, સૌચ ધર્મ અવિરૂધ. ૧૦. ખગ
 ઉપાય મનમે ધરો, ધર્મોપગરણ જેહ; વરણત ઉપધિન આદરે,
 ભાવ અક્રિયન તેહ. ૧૧ શીલ વિષય મન વૃત્તિજે, ખંભતેહ સુખ-
 વિત્ત; હોય અનુત્તર દેવને, વિષય ત્યાગનું ચિત્ત. ૧૨. એહ ઈશ
 વિધિ જાતિ ધર્મ જે, આરાધે નિત્ય મેવ; મૂલ ઉત્તર ગુણ યતનથી,
 કીજે તેહની મેવ. ૧૩. અંતર જાતના વીણ કિર્યો, વામ કિયાનો
 લાગ; કેવલ કંચુક પરિહરે, નિરવિષ ન હુવે નાગ. ૧૪. કોષ
 રહિત આહાર લીયે, મનમાં ગૌરવ રાખ; તે કેવલ આલુવિકા,
 સુયગડાંગની માખ. ૧૫. નામ ધરાવે ચરણનું, વગર ચરણ ગુણ
 ખાણ; પાપ શ્રમણ તે જાણીયે, ઉત્તરાધ્યયન પ્રમાણ. ૧૬. શુદ્ધ
 ક્રિયા જે ન કરી શકે, તો તું શુદ્ધ લાખ; શુદ્ધ પ્રરૂપકહું એ
 કરી, જન શાસન ધિતિ રાખ. ૧૭. ઉસન્નો પણ કર્મ રજ, ટલે
 પાત્રે બોધ; ચરણ કરણ અનુમોદતા, જ્ઞાનાચારે શોધ. ૧૮. હીણો
 પણ જ્ઞાને અધિક, સુંદર સુરૂચી વિશાલ; અસ્પાજમ મુનિ નહિ
 ભલો, બોલે ઉપદેશ માલ. ૧૯. જ્ઞાનવાંતને કેવલી, દ્રવ્યાદિક અહિ-
 નાણ; વૃહત કંપ ભાવે વલી, સરખા ભાખ્યા બાણ. ૨૦. જ્ઞાનાદિક
 ગુણ મગ્ધરી, કષ્ટ કરે તે ફોક; અંથી ભેદ પણ તસ નહિ, ભલે
 ભોલા લોક. ૨૧. ભેડયો હાર જવેહરી, જ્ઞાને જ્ઞાની તેમ; હીણા-
 ધિક જાણે ચતુર, મૂરખ જાણે કેમ. ૨૨. આદર કીધે તેહને, ઉન્મા-
 રગ ધિર હોય; બાહ્ય ક્રિયા મત રાચજો, પંચાસક અવલોચ. ૨૩.
 જેહથી મારગ પામીયો, તેહની સામો થાય; કૃતમિ તે પાપીયો,

નિશ્ચય નરકે જાય ૨૪. સુંદર બુદ્ધિપણે કય્યો, સુંદર શ્રવણ થાય;
જ્ઞાનાદિક વચને કરી, મારગ આપ્યો જાય. ૨૫ જ્ઞાનાદિક વચને
શ્રદ્ધા, સાધે જે શિવ પંથ; આતમ જ્ઞાને ઉજ્જ્વલો, તેહ ભાવ નિમંથ.
૨૬. નિંદક નિશ્ચે નાટકી, બાહ્યરૂપી મતિ અધ; આતમ રામે
જે રમે, તેહને તો નહીં બંધ. ૨૭. આતમ સામે ધર્મ જે, તિહાં
જનનુ શું કામ, જનન મન રંજન ધર્મનું, મૂલ ન એક બદામ. ૨૮.
જગમાં જન છે બહુ સુખી, રૂપી નહીં કો એક; નિજ હિત હોય
તીમ કીજીયે, શ્રદ્ધા પ્રતિજ્ઞા ટેક. ૨૯. દુર રહી જે વિષયથી. કીજે
શ્રુત અભ્યાસ, સંગતિ કીજે મંત્રી, થઇએ તેહના દાસ ૩૦.
સમતાસેં લય લાઇએ, ધરી અધ્યાતમ રંગ; નિંદા તણએ પરતણી,
લણએ મંજમ અગ. ૩૧. વાચક જસ વિજયે કહી, એહ મુનિ
હીતવાત, એહ ભાવ જે મન ધરે, તે પામે શિવ માથ. ૩૨.

૬. આત્મહિતશિક્ષારૂપ શ્રી કૃષ્ણાદી અક્ષર બ્રહ્મશી.

કૃષ્ણ તે કિરિયા કરો, કર્મ કરો ચક્રયુગ, કિરિયા વિષુ રે
જીવડા, શિવ નગર છે દૂર. ૧. ગાળ્યા કર્મજ ક્ષય કરો, કામા કરો
મન માંહિ; ખાંત કરી મેવો મદા, શ્રી જિન દેવ ઉછાંહિ. ૨ ગળ્યા
ગર્વ ન કીજીયે, ગર્વ કિયે જસહાણુ; ગર્વ કિયાથી ગુણ ગળે, ગર્વ
મ કરો અગતણ ૩. ઘાઘા ઘર ઘરણી તજો, ઘટ ઘટ રાખો ખ્યાર,
કુટુંબ સહુ સ્વારથ લગે, જિણમેતિ બ્યવહાર. ૪. ટડા નમણ કરો
મદા, નમતા નવનિધિ હોય; દેવગુન માતા પિતા, હિત ધરીને મહુ
કોય. ૫. અધ્યા ચોરી પગડરો, ચોરી કર્મ ચંડાળ. વિજય ચોર ચોરી
થકી, નરક ગયો તતકાળ. ૬. હઠ્ઠા છળ નવિ કીજીયે, છળ માયાનુ
મૂળ, છળે કરી મીતા હરી, દશ શીંગ છેઘાં ચળે. ૭ જલનત જોર
ન કીજીયે, જોર કરે જમ હાણુ; જોર કિયા જુગતો નહિ, આખે
દુનિયા જાણુ ૮. ઝંઝો જૂઠ ન ઝોલિયે, જૂઠે અપજમ હોય; વસુ-
રાગ જૂઠજ થકી, દુર્ગતિ જાતો જોય ૯ ઝંઝો વગ્ન કરો મદા,
વસ્ત ધરો મન મોય; મત વિના રે પ્રાણિયા, સુખિય ન દીકા કોય.
૧૦. ટૂંકા ટેક ન છાંડિયે, ધર્મ ધ્યાન એહ રીત; કામદેવ ટેકે કરી,

દેવે પરિક્ષા દીઠ. ૧૧. ઠૂંઠા ઠીક માંહે રહે, ઠીક વિષુ કામ ન હોય;
 ઠીકથી ચુક્યા જીવડા, શિવપુર કદિય ન હોય. ૧૨. ઠૂંઠા ડાયણ રાખતી,
 તૃષ્ણા તે ઘરમાંય; તૃષ્ણાએ નવિ રાગિયા, તે સ્વર્ગપુરીમાં જાય.
 ૧૩. ઢઢા ઢાંકણુ જગતનો, જ્યજુર માયા રાખ; પરદેશી ગુરુની પરે,
 રાય પસેણી સાળ. ૧૪. ઘણણા નિત નવકાર ગુણ, ચૌદ પ્રવનો
 સાર; સુદર્શન નવકારથી, શેઠ કુલે અવતાર. ૧૫. તત્તા તીનજ
 આકરો, ત્રણ તત્ત્વ શિરદાર; દેવગુરુ ધર્મ નિર્મળો, રાખો હિયા
 મજાર. ૧૬. ધધ્યા ધિર મન રાખિયે, આત્મ વિષે અભિરામ; વ્યસ-
 નજ સાતે પરિહરો, પામો શિવપુર કામ. ૧૭. દહા દાનજ દીજિયે,
 દયા ધરો ચિત્ત ધાર; ગજ લવે સસલો રાખિયો, મેઘકુમાર અવ-
 તાર. ૧૮. ધદ્ધા ધર્મજ કીજિયે, ધર્મ થકી ધન હોય; ધર્મ વિના
 રે પ્રાણિયા, સુખી ન દીઠા હોય. ૧૯. નજા નર લવ તે લલો,
 વળી એ આરજ ખેત; માનવ લવ તે દોહિલો, ચેતી શકે તો ચેત.
 ૨૦. પપ્પા પાપ ન કીજિયે, અલગા રહેને આપ; ને કરશે સો
 પાવશે, કુણુ બેટા કુણુ બાપ. ૨૧. રૂદ્ધ રૂર ન કીજિયે, ખાન પાન
 ધન ધામ; રૂર કિયો કીકો પડે, ખીજે ન કોઈ કામ. ૨૨. ગળ્યા
 ગાઈ સુક્તિનું, કીજે ધર્મ શું હેત; ખીજાં ખાસં સહુ તજો, પામો
 શિવપુર ખેત. ૨૩. લલ્લા લર જોવન સમે, મનસા રાખો કાણુ; શીળ
 રત્ન ધર્મ ગાંઠડી, વશ કર ઈંદ્રિય જાણુ. ૨૪. મમ્મા માયા પરિહરો,
 મમતા મૂકો દ્વર; નંદરાય મમતા થકી, પહોત્યો નરક હનૂર. ૨૫.
 યથ્યા યુદ્ધ ન કીજિયે, યુદ્ધે ચેદ્ધ વિનાશ; દુર્યોધન એ યુદ્ધથી,
 જાવ કીધો કુલ નાશ. ૨૬. રસ રીસ ન કીજિયે, રીસ કીયે તન
 હાણુ; રીસ કટારી લઈ મરે, હિત અહિત નાવ જાણુ. ૨૭. લલ્લા
 લાલચ પરિહરો, ખાન પાન વંશ હૈવ; લાલચ લાગ્યા જીવડા,
 શિવપુર કદિય ન હૈવ. ૨૮. વળ્યા વ્રત ધરો સદા, વ્રતશું
 કીજે હેત; સુવ્રતને પાળી કરી, પામો શિવપુર ખેત. ૨૯.
 શરશા શીયજ પાળીયે, શીયજ રથ શણુગાર; શીયજ આલુપણે
 શોભતી, ચંદના સતિ નિરધાર. ૩૦. પપ્પા ક્ષમાજ કીજિયે, કિણુકી

ન કહીયે કુખોલ; અર્જુન માળીની પરે, જગમાં તે વધે તોલ.
 ૩૧. સસ્સા સાંસો મત કરો, જિન લાંખયો પરિમાણ; સાંસા માંહે
 જે પડયા, જ્ઞાન વિના તે જાણ. ૩૨. હડા હિત વછો સદા, ૫૮
 જીવને હિતકાર; હિત થકી હિત ઉપજે, આખે સહુ સંસાર. ૩૩.
 અક્ષર બત્રિશી એ કહી, સંબોધન અધિકાર; હોહા અર્થ વિચારશે,
 પામે ભવ તણો પાર. ૩૪. સંવત સત્તર પચ્ચાસમાં, સમકિત ક્રિયો
 વખાણ; ઉદયાપુરે ઉદયમ ક્રિયો, તે મુનિ હિમ્મત જાણ. ૩૫.

૬. શ્રી બનારસીદાસ કૃત જ્ઞાન પ્રચીરીશી (હોહા)

સુરનર તીરિ જગ જોનીમેં, નરક નિગોદ ભમંત; મહા મોહકી
 નિહમેં, સોએ કાલ અનંત. ૧. જેસે જવરકે જોરસેં, લોજનકી રુચી
 જાય; તેસે કુકર્મકે ઉદયસેં, ધર્મ વચન ન સુહાય. ૨. લગે જીવ જવરકે
 ગયે, રુચિશું લેત આહાર; અશુભ હીનશુભ મયિજગે, જાને ધર્મ વિચાર.
 ૩. જેસે પવન ઝંકારયેં, જલમેં ઉઠે તરંગ; ત્યું મનસા અંચલ ભઇ,
 પરિશ્રુકે પરસંગ. ૪. જિહાં પવન નહિ સંચરે, તિહાં નહિ જલ ઠંડોલ;
 ત્યું સખ પરિશ્રુક ત્યાગયે, મનસી હોઇ અડોલ. ૫. જ્યું કાહુ
 વિપધર ડસે, રુચિશું નિંખ અવાય; ત્યું મમતાશું તુમ મઠે, મગન
 વિષય મુખ પાય. ૬. નિખ રસ ફરસે નહિ, નિર વિખ તન જીખ
 હોય; મોહ ઘટે મમતા મિટે, વિષય ન વંછે કોય ૭ જ્યું સચ્ચિદ્ર
 નૌકા ચઢે, જુઠે અધ અદોખ; ત્યું તુમ ભવજલમેં પરે, ખીન
 વિવેક ધરી લેખ. ૮. જિહાં અખંડિત ગુણ લગે, ખેવટ શુદ્ધ
 વિચાર; આતમ રુચિ નૌકા ચઢે, પાવે ભવજલ પાર. ૯. જ્યું
 અંકુશ માને નહિ, મહા મત્તંગજ રાજ; ત્યું મન તૃષ્ણામેં ફિરે,
 જિને ન કાજ અકાજ. ૧૦. જ્યું નરદાય ઉપાય કર, ગહિયાને
 ગજ સાધ; ત્યું યા મન વશ કરનકો, નિર્મલ ધ્યાન સમાધ. ૧૧.
 તિમિર રોગસેં નયન જ્યું, લખે ચોરકી ચોર; ત્યું મન સંશયમેં
 ફિરે, મિથ્યામતકી દોર. ૧૨. જ્યું ઔષધ અંબન ક્રિયે, તિમિર
 રોગ મિટ જાય; ત્યું સદ્ગુરુ ઉપદેશસેં, સંશય વેગ પલાય. ૧૩.

જેસે મળ જાદુજરે, દ્વારામતિકી આગ; તિમ માયામેં તુમ પરે,
કિહા જાઓગે ભાગ ૧૪. દ્વિપાયનસે તે બચે, જે તપસી નિશ્ચય;
તણ મમતા મમતા ગ્રહો, ઇહિ મુગતિકો પંથ ૧૫ જ્યુ કુધાતુકે
ફેટમેં, ઘટી વિધ કચન કાતિ, પુન્ય પાપ કરી ત્યુ ભયે, મૂઢાતમ
ખહુ ભાંતિ. ૧૬. કચન નિજ ગુણ તહિ તજે, વાન હીન ન હોત,
ઘટ ઘટ અતર આતમા, મહુજ અલ્લાવ ઉદ્યોત ૧૭ પન્નાયિક
પકાઈએ, શુદ્ધ કનઠ જ્યુ હોય; ત્યુ પરગટ પરમાતમા, પુન્ય પાપ
મલ ખોય. ૧૮. પર્વ રાહુકે ગ્રહન જ્યુ, સૂર મોમ છળિ છિન્ન;
સંગત પાઈ કુસાધુકી, સર્જન હોયે મલીન ૧૯ નિળાઈક અંદન
કરે, મલયા ચલકી ખામ; દુરજન તે મર્જન ભયે, રહુત સાધુકે
પાસ ૨૦. જેમે તલાવ મદા ભરે; જલ આવે ચિહુ ઓર; તેસે
આશ્રવ દ્વારસે, કર્મ બધકો ભેર. ૨૧. જ્યુ જલ આવગ મુંઢિયે,
મૂકે સરવર પાન, ત્યુ મંજમ સવર કીયે, કર્મ નિર્જરા જાન. ૨૨
જ્યુ ખૂટી ગભોગયે, પાગ મૂઠિત હોય, ત્યુ પુદ્ગલ ગુંતુમ મિલે,
આતમ શકિત સમોય ૨૩ મેહોલી ખટાઈ માંજીયે, પારા પરગટ
રૂપ, શુકલ ધ્યાન અભ્યાસયે, દર્શન જ્ઞાન અતુપ. ૨૪. કહે ઉપદેશ
ખનારશી, ચેતન અખ કચ્છુ ચેત. આપ ખૂબવત આપકું, ઉદય
કરનકે હેત ૨૫

૭. સાર ખોલ કાવ્ય. (ચોપાઇ)

ભગવનિ ભારતિ ચરણ નગેવિ, મહશુર નામ સદા સમરેવિ;
ખોલીશ ચોપાઈએ આચાર, જોઈ લેજો જાણુ વિચાર ૧. પડિત તે
જે નાણે ગર્વ, જ્ઞાની તે જે જાણે ગર્વ; તપસી તે જે ન ધરે
ક્રોધ, કરમ આઠ જીતે તે જોધ ૨ ઉત્તમ તે જે જોડે ન્યાય, ધર્મ
તે જે મન નિર્માય, કાકુ તે જે પાલે વાચ, ધર્મને જે ભાજે
સાચ. ૩. ગિરુએ તે જે ગુણે આગલો, સી પરિહાર કરે તે
ભલો; મેલો તે જે નિદા કરે, પાપી તે જે હિમા કરે. ૪.
માતા તે જે જિનવર તણી, કીરતી તે જે ખીજે મુણી; લખિ તે
જે ગૌતમ ગણધાર, ખુદ્ધિ અધિકો અભય કુમાર ૫ શ્રાવક તે જે

લહે નવ તત્ત્વ, કાયર તે જે મૂકે સત્ત્વ; મંત્ર ખરો તે શ્રીનવકાર,
 દેવ ખરો તે મુકિત દાતાર. ૬. પદવી તે તિર્થંકર તણી, મતિ તે
 જે ઉપજે આપણી; સમકિત તે જે સાચું ગમે, મિથ્યાતી તે બહો
 ભમે. ૭. મોટા તે જે જાણે પરપીડ, ધનવંત તે જે ભાંજે બીડ;
 મન વશ આણે તે બલવંત, અણસથી અધિકો પુન્યવંત. ૮. કામી
 નર તે કહીએ અંધ, મોહ જાળતે મોટો ફંદ; દારિદ્ર તે જે ખર્મ હિણ,
 દુરગતિમાં ફેલેતે દીણ. ૯. આજા તે જીહાં યોલી દયા, મુનિવર તે જે પાલે
 ક્રિયા; સંતોષી તે જે સુખીયા થયા, દુખીયા તે જે લોભે શ્રદ્ધા. ૧૦. તે નારી
 જે હોવે સતિ, દરશન તે આધો મુહપતિ; રાગ દ્વેષ ટાળે જે
 યતિ, સુધિ જાણે તે જિન મતિ. ૧૧. કયા તે જે શીલ પવિત્ર,
 માયા રહિત તે હોવે મિત્ર; વડીલ પણ પાલે તે પુત્ર, ખરમ હાણી
 પાડે તે શત્રુ. ૧૨. વૈરાગી તે વીરમે રાગ, તારૂ તે ભવ તરે
 અથાગ; રૌરવ નરક તણો એ માગ, છાગ હણી જે મંડે જાગ. ૧૩.
 દેહ માંહે સાર તે જીહ, ધર્મ થાય તે લેખે દીહ; રસ માંહે
 ઉપસમ રસ લીહ, યુક્તિભદ્ર મુનિ માંહે સિંહ. ૧૪. સાચું જપે
 તે જિનતું નામ, યોગી તે જે જીતે કામ; ન્યાયવંત કહીએ તે
 રામ, જિન ધરમી વસે તે ગામ. ૧૫. એહ જોલ જોડ્યા મેં ખરા,
 સાર નથી એહ ઉપરા; કહે પંડિત લખમી કલ્લોલ, ખરમ રંગ
 મન ધરજો ચોલ. ૧૬.

૮. હરિયાળિ પહેલી

સખીરે મેંતો કૌતક દીહું, સાધુ સરોવર ઝીલતારે; સં નાકે
 રૂપ નિહાલતારે, મં લોચનથી રસ જાણુતારે. મં ૧. મુનિવર
 નારી શું રમેરે, સં નારી હિંચોળે કંતનેરે; સં કંત ઘણા એક
 નારીનેરે, સં સદા યૌવન નારી તે રહેરે. મં ૨. વેશ્યા વિલુહા
 કેવલીરે, સં આંખ વિના દેખે ઘણુરે; સં રથ બેઠા મુનિવર
 ચલેરે, સં હાથ જળે હાથી ડુખીયોરે. સં ૩. ફતરીયે કેશરી
 હણ્યોરે, સં તરસ્યો પાણી નવિ પીયેરે; સં પગ વિહણો મારગ
 ચલેરે, સં નારી નપુંસક લોગવેરે. સં ૪. અંખાડી ખર ઉપરેરે,

મં નર એક નિત્ય ઉભો રહેરે, મં બેઠો નથી નવિ બેસશેરે;
 મં અધર ગગન વિચરે રહેરે. મં ૫ માકડ મહાજન ઘેરીયોરે,
 સં ઉદરે મેરૂ હલાવીયોરે; મં મૂરજ અન્નવાણું નવિ કરેરે, સં
 લઘુ બધવ બત્રીંગ ગયારે સં ૬ એકે ઘડી નહી બેનડીરે, મં
 મામલો હસ મે પેખીયોરે; નં કાટ વચ્ચે કચન ગિરિરે, મં
 અંજન ગિરિ ઉજળા થયારે. નં ૭. વચર ગ્વામિ મૂતા પાલણેરે,
 મં શ્રાવિકા ગાવે હાલડારે, મં મોટા અર્થ તે કહેજોરે, સં શ્રી
 શુભવીંગના વાલડારે. સં ૮.

૬. હરિયાણી બીજી.

ચેતન ચેતો અબોલા, અનુચ અ બોલે જે નર બીજે, મૂરખ
 વાતે દેયકુ નીજે, તેડને શી ગામાશી નીજે. ચેતનં ૧. પાચે બોટે
 મહેલ અણાવે, થંભ મંત્રાજે માળ જડાવે; વાઘની બોલે બાહાર
 મૂકાવે, વાહરા પાચે નેવા અરાવે. ચેતનં ૨. નારી મોટીને કંથ છે
 છોટો, નાવડે ભરતા પાણી લોટો, પુંજ વિના વેપાન છે મોટો, કહો
 કેમ ધરમા નાવે ટોટો. ચેતનં ૩. બાપ થઈ મોટીને ધાવે, કુળવંતી
 નારી કંત નચાવે, વગણ અઢારનું એકું ખાવે, નાગર બ્રાહ્મણ તે
 કહેવાયે ચેતનં ૪. મેક ઉપર એક હાથી ચડીયો, કીડીની ફકે
 હેઠે પડીયો; હાથી ઉપર વાહરો બેઠો, કીડી ફરમાહિ જાઈ પેઠો
 ચેતનં ૫. ઢાકણીએ કુંભારજ ઘડીયો, લગડા ઉપર ગર્દભ ચડીયો;
 આધળો કર્પણમા મુખ નિગ્ગે, માકડું બેકું નાણું પરજે ચેતનં
 ૬ સૂકે સરોવર હંમ તે માહાલે, પર્વત ઉઠી ગગને ચાલે; છધુ
 ફગથી વાઘજ ભડકયો, માયર તગતા ચાંગુજે અટકયો ચેતનં ૭.
 સૂતર તાતણે સિહ બધાણો, હીલર જલમા તારૂ મૂંઝાણો, ઉધણુ
 આગસુ ઘણુ કમાણો, કીડીએ એક હાથી જાયો ચેતનં ૮. પંડિત
 એહનો અર્થજ કહેજો, નહિતર બહુશ્રુત ચરણે રહેજો; શ્રી શુભવી-
 રનું શાસન પામી, ખાવા પીવામાં મ કરો ખામી. ચેતનં ૯.

૧૦. હરિયાણી ત્રીજી, શ્રી શામેશ્વરજી સ્તવન.

મહાનંદી શિતલ સુખ ભોગી તો, હરિ દુખ હરિશતા વરી;

કેશર અંદન ઘોડી પ્રભેરે કુસુમે. અમૃત વેલીના વૈરીની બેટી તો,
કંતહાર તેહને અરિ. કે૦ ૧. તેહના સ્વામીની કાતાનું નામ તો,
એક વર્ણ લક્ષણ ભરી; કે૦ તે ધુર થાપીને આગલ ઠવિયે તો,
ઉભાણ અંદ્રક ખં ધરી. કે૦ ૨. સ્પર્શના વર્ણ તે નયન પ્રમાણે
તો, માત્રા સુંદર શિર ધરી; કે૦ વિસરાજ સૂત્ર દાહક નામે તો,
તિગ વર્ણાદિ ફેરે કરી. કે૦ ૩. એકવીશમે સ્પર્શે ધરી કરણ તો,
અર્થાભિધ તે સમહરી; કે૦ અંતસ્થે બીજો સ્વર ટાલી તો, શિવ-
ગામી ગતિ આચરી. કે૦ ૪. વીશ સ્પર્શ વલી સંયમ માને તો,
આદિકરણ ધરી દિલ ધરી; કે૦ ઇચ્છે નામે જિનવર નિત્ય ધ્યાઈ
તો, જિનહર જિનકું પરિહરી. કે૦ ૫. અંબકે દહ્યો વૃષ જન બોલે
તો, વાત એ દિલમાં ન ઉતરી; કે૦ અજ ઇશ્વર પણ સીતાની
આગે તો, જાસ વિવશ નટતા ધરી. કે૦ ૬. તે જિન તસ્કર તું
જિન રાજ તો, હરિ પ્રણમે તુજ પાંઈ પરી; કે૦ બાલપણે ઉપગારે
હરિપતિ, સેવન છલ લંછન હુઝિ. કે૦ ૭. પ્રભુ પ્રત્યય કજશલિ
હોત રહિયે તો, ભવભવમાં નહિ શલિકલિ; કે૦ મન મંદિર મહા-
રાજ પધારે તો, હરિ ઉદયે ન વિભાવરી. કે૦ ૮. સારંગમાં અંખા
ભ્યું ઝરકત, ધ્યાન અનુભવ લહરી; કે૦ શ્રી શુભવીર વિજય
શિવ વફૂને તો, ઘર તેહતાં હોય ધરી. કે૦ ૯.

૧૧. શ્રી વિનયવિજય ઉપાધ્યાયજી કૃત આદિજિન વિનતિ.

પામી સુગુર પસાય રે, શત્રુજય ધણી; શ્રી રિમહેસર વિન-
તુંએ. ૧. ત્રિભુવન નાયક દેવરે, એવકવિનતિ; આદિશ્વર અવધારીયે
એ. ૨. શરણે આબ્યો સ્વામીરે, હું સસારમાં; વિરુએ વૈરીયે નડ્યો
એ. ૩. તાર તાર મુજ તાતરે; વાત કિશી કહું; ભવભવ એ ભાવ
તણી એ. ૪. જન્મ મરણ જંજાલ રે, બાલ તરણપણું; વલી વલી
જરા દહે ધાગું એ. ૫. કેમે ન આબ્યો પાપ રે; સાર હવે સ્વામી;
ર્યેન કરો એ માહરી એ. ૬. નાર્યા તુમે અનંત રે, સંત મુગુન
વલી; અપગધી પણ ઉદ્યાર્યા એ. ૭. તો એક દીનદયાલ રે, બાલ
દયામણો; હું શા મટે વિસર્યો એ. ૮. જે ગિરઆ શુષ્કવંત રે,

તારો તેહને; તે માંહે અચરિજ કિશ્યું એ. ૯. જે મુજ સરિખો
 દીન રે, તેહને તારતાં; જગ વિસ્તરશે જશ ધણો એ. ૧૦. આપદે
 પડિયો આજ રે, રાજ તુમારડે; ચરણું હું આળ્યો વહી એ. ૧૧.
 મુજ સરિખો કોઈ દીન રે, તુજ સરિખો પ્રભુ; જોનાં જગ લાભે
 નહીં એ. ૧૨. તોયે કરુણાસિંધુ રે, ખંધુ ભુવન તણા; ન ઘટે તુમ
 ઉવેખવું એ. ૧૩. તારણુકારો કોઈ રે, જો ખીજો હુવે; તો તુમહને
 જાને કહું એ. ૧૪. તુંહિજ નારીશ નેટ રે, પહિલાને પછે; તો
 એવઠી ગાઠિમ કીસી એ. ૧૫. આવી લાગ્યો પાય રે, તે કેમ છોડશે;
 મન મનાવ્યા વિણ હુવે એ. ૧૬. સેવક કરે પોકાર રે, બાહિર રહ્યા
 જશે; તો સાહિબ શોભા કીસી એ. ૧૭. અતુલી બલ અરિહંતરે,
 જગને તારવા; સમસ્થ છે સ્વામી તુમે એ. ૧૮. શું આવે છે ભેર
 રે, મુજને તારતાં; કે ધન ખેસે છે કિશ્યું એ. ૧૯. કહેશો તુમે
 જિણુંદ રે, ભક્તિ નથી તેહવી; તો તે ભક્તિ મુજને દીયો એ. ૨૦.
 વલી કહેશો ભગવંત રે, નહિં તુજ ચોખ્યતા; હમણા મુક્તિ ભવા
 તણી એ. ૨૧. ચોખ્યતા તે પણ નાથ રે, તુમહીજ આપશો; તો તે મુજને
 દીનિયે એ. ૨૨. વલી કહેશો જગદીશરે, કર્મ ધણાં તાહરે; તો તેહજ
 દાહો પરાં એ. ૨૩. કર્મ અમારાં આજ રે, જગપતિ વારવા; વલી
 કોણ ખીજો આવશે એ. ૨૪. વલી બણો અરિહંતરે, એહને વિનતિ;
 કરતાં આવડતી નથી એ. ૨૫. તો તેહિજ મહારાજ રે, મુજને
 શીખવો; જેમ તે વિધિશું વિનવું એ. ૨૬. માય તાય વિણ કોણ
 રે, પ્રેમે શીખવે; બાલકને કહો બોલવું એ. ૨૭. જો મુજ બણો
 દેવ રે, એહ અપાવનો; ખરડયો છે કાલિકા દેવે એ. ૨૮.
 કેમ લેવું ઉત્સંગ રે, અંગે ભરયું એહનું; વિષય કષાય અશુચિશું
 એ. ૨૯. તો મુજ કરો પવિત્ર રે, કહો કોણ પુત્રને; નિહ માવિત્ર
 પખાલશે એ. ૩૦. કૃપા કરી મુજ દેવ રે, છતાં લગે આણીયો;
 નરક નિગોદાદિક થકી એ. ૩૧. આળ્યો હવે હજુર રે, ઉલો થઈ
 રહ્યો; સામું શ્યે જુઓ નહીં એ. ૩૨. આટો માંડી આજ રે,
 ખેઠો ખારણે; માવિત્ર તુમે માનશે એ. ૩૩. તુમે છે દયાસમુદ્ર

રે, તો મુજને દેખી; દયા નથી રહે આણુતા એ ૩૪. ઉવેખર્યો
 અરિહંત રે, જો આણી વેલા; તો મહારી શી પરે થશે એ. ૩૫.
 ઉભા છે અનેક રે, મોહાદિક વૈરી; છલ જીએ છે માહરાં એ. ૩૬.
 તેહને વારો વેગે રે, દેવ દયા કરી; વલી વલીશું વિનવું એ. ૩૭.
 મરુદેવી નિજમાય રે, વેગે મોકલ્યાં; ગજ બેસારી મુક્તિમાં એ. ૩૮.
 ભરતેસર નિજ નંદ રે, કીધો કેવલી; આરીસો અવલોકતાં એ. ૩૯.
 અઠાણું નિજ પુત્ર રે, પ્રતિબોધ્યા પ્રેમે; જીઝ કરંતા વારીયા એ. ૪૦.
 બાહુબલને નેટ રે, નાણુ કેવલ તમે, સામી સાહસું મોકલ્યું એ. ૪૧.
 ઈત્યાદિક અવદાત રે, સઘલાં તુમ તણા; હું બાણુ છું મૂલગા એ. ૪૨.
 મહારી વેલા આજ રે, મૌન કરી બેઠા; ઉત્તર શેં આપો નહી એ. ૪૩.
 વિતરાગ અરિહંત રે, સમતાસાગર; માહારાં તાહારાં શાં કરો એ.
 ૪૪. એકવાર મહારાજ રે, મુજને સ્વમુખે; બોલાવો સેવક કહી
 એ. ૪૫. એટલે સિદ્ધાં કાજ રે, સઘલાં માહારાં; મનના મનોરથ
 સવિ કલ્યા એ. ૪૬. ખમજો મુઝ અપરાધ રે, આસંગો કરી;
 અમમંજસ જે વિનંતું એ. ૪૭ અવમર પામી આજ રે, જો
 નવિ વિનવું; તો પંસ્તાવો મન રહે એ ૪૮. ત્રિભુવન તારણહાર
 રે, પુણ્યે માહરે; આવી એકાંતે મલ્યા એ ૪૯. બાલક બોલે બોલે
 રે, જે અવિગતપણે; માય તાયને તે રૂચે એ. ૫૦. નયણે નિરખ્યો
 નાથ રે, નાલિ નરિંદનો; નંદન નંદનવન જિર્યો એ. ૫૧ મરુદેવી
 ઉરહંસ રે, વંશ ઇખાગનો; સોહાકર મોહામણો એ. ૫૨. માય
 તાય પ્રભુ મિત્ર રે, બંધવ માહરે; જીવ જીવન તું વાલહો એ. ૫૩.
 અવર ન કો આધાર રે, ઇણું જગ તુજ વિના; ત્રાણ શરણુ તું
 ધણી એ. ૫૪. વલી વલી કરું પ્રણામરે, ચરણે તુમ તણે; પરમેશ્વર
 સન્મુખ જીઓ એ. ૫૫ ભવ ભવ તુમ પાય સેવ રે, સેવકને દેજો;
 હું માણું છું એટલું એ. ૫૬. શ્રી કીર્તિવિજય ઉવઝાયરે, સેવક
 એણિ પરે; વિનય વિનય કરી વિનવે એ. ૫૭

૧૨. શ્રી પાર્શ્વનાથજીનાં ૧૦૮ નામનો છંદ

પાસ જિનરાજ મુખી આજ શંખેશ્વરા, પરમ પરમેશ્વરા

વિશ્વ વ્યાપ્યો; લીડ લાંગી જરા બદલોની જઈ, ચિર થઈ શંખપુરી
 નામ સ્થાપ્યો. પાં ૧. આર કર આર મનોહરી મહારાજ તું,
 માન મુજ વિનતિ મન માચી; અવર દેવોતણી આશ કુણ કામ-
 ની ?, સ્વામીની સેવના એક સાચી. પાં ૨. તુંહી અરિહંત ભગ-
 વંત ભવતારણો, વારણો વિષમ ભય દુઃખ વાટે; તુંહી મુખકારણો
 સારણો કાજ સહુ, તુંહી મનોહારણો સાચ માટે. પાં ૩. અંતરિક
 અમીજરા પાસ પંચાસરા, લોંચ સથારા ભાલા ભટેવા; વિજયચિંતા-
 મણિ સોમચિંતામણિ, સ્વામી સ્ત્રીપ્રાતણી કરે સેવ. પાં ૪. ફલ-
 વૃદ્ધિપાસ મનમોહના મગસીઆ, તારસલા નમું નાહોં ત્રોટા; સક
 બલેઆ પ્રભુ અમશુભ અરણ્યા, બંલણા થંભણા પાસ મોટા. પાં
 ૫. ગેબી ગોડી પ્રભુ નીલકંઠા નમું, હજધરા શામળા પાસ પ્યારા;
 સુરસરા કંકણ-પાસ દાદા વળી, સુરજમંડળ નમું તરણતારા. પાં
 ૬. જગવલ્લભ કલિકુંડ ચિંતામણિ, લોઠણા સેરીસા સ્વામી નમીએ;
 નાકોડ નાગા વળી કલિયુગા રાવણા, પોસીના પાસ નમી દુઃખ
 દમીએ. પાં ૭. સ્વામી માણિક નમું નાથ સારોડીઆ, નકોડા નેર
 વાડી જગીશ; કાયલી દોલતી યુસમીઆ મુજપુરા, ગાડરીઆ પ્રભુ
 ગુણ ગિરીશ. પાં ૮. હમીરપુરા પાસ પ્રભુમું વળી નવલખા,
 લીડભંજન પ્રભુ લીડ લાંગે; દુઃખભંજન અને ડોકરીઆ નમું,
 પાસ છરાઉલા જગત ભગે. પાં ૯. બિજેન્તી બિજેણીએ સહસ્રદણા
 સાહિબા, મહીમદાવાદ કોકા કંઠેરા; નારીંગા ચમુચલા ગાઉં ચાલેસરા,
 તવલી ફળવીહર નાગેંદ્ર નેરા. પાં ૧૦. પાસ કલ્યાણ ગંગાલીઆ
 પ્રભુમીએ, પલ્લવીહાર નાગેંદ્રનાથા; કુસ્કટ ઈશ્વરા પાસ છત્રાચહીં,
 કમકહેવે નમ્યા શકે સાથા. પા. ૧૧. તિમિર ઘોષો પ્રભુ દુધીઆ
 વલ્લભા, સંખજા ધૃતકલ્લોલા અબૂઠા; ધીગડમલ્લા પ્રભુ પાસ ઝોટીં-
 ગલ, ભસ મહિમા નહિ જગત ગૂઢા. પાં ૧૨. ચોરવાડી જિનરાજ
 બિદામણી, પાસ અભવરા ને વનંગા; કાપડેરા વજેળા પ્રભુ છે છળી,
 મુખસાગર તણા કરે સંગા. પાં ૧૩. વીજુલા કુરગડુ મંડલિકા
 વંતી, મંડુરીઆ શ્રી કલોધી અનિહાં; આકુલા પાસ કંસારીઆ

ડંબરા, અનીપલા પાસ પ્રભુનું આનંદા. પાં ૧૪. નવસારીનાથ નવપદલવા પાસે, શ્રીમહાદેવ વરકાણવાસી; પરાકલા ટાંકલા નવ-ખંડા નમું; લવતણી બધ જેથી ઉદાસી. પાં ૧૫. મનવંછિત પ્રભુ પાસગિનને નમું; પાસ નમું જેહ સાચા નગીના; દુઃખ દોહગ તણ સાધુ મારગ લણ, કર્મના કેશરીથી ન બીના. પાં ૧૬. અશ્વનૃપનંદ કુળચંદ પ્રભુ અલવળા, બીળડા પાસ કથ્યાણ રાયા; હોવે કથ્યાણ જસ નામથી જય હુવે, જનની વામાતણા જેહ બયા. પાં ૧૭. એક શત આઠ પ્રભુ પાર્શ્વ નામે શુભ્યાં, સુખ સંપત્તિ લહ્યો સર્વ વાતે; ઋદ્ધિ યશ સપદા સુખ શરીરે સદા, નહી મળ્યા માહરે કોઇ વાતે. પાં ૧૮. સાચ બણી સતવેથી મનમાં ગમ્યા, પાસ હૃદયે રમ્યા પરમ પ્રીતે; સમિહિત સિદ્ધિ નવવિધિ પામ્યો સહુ, મુજ થકી જગતમાં કોણ જીતે ? પાં ૧૯. ક્રજ સહુ સારજે શત્રુ સંહારજે, પાસ શંખેશ્વરા મૌજ પાઈ; નિત્ય પ્રભાત ઊઠી નમું નાથજી, તુજ વિના અવર કુણ કામ ધ્યાઈ ? પાં ૨૦. અદાર એકાસીએ કાઢ્યુન માસીએ, બીજ કળલપખે છંદ કરીએ; ગૌતમ-શુદ્ધતણા વિજયખુશાલને, ઉત્તમ સપદા સુખ વરીએ. પાં ૨૧.

૧૩. શ્રી શાંતિનાથ સ્વામીનો છંદ.

શારદા માય નમું શિરનામી, હું શુભ ગાઈ ત્રિભુવનકે સ્વામી; શાંતિ શાંતિ જપે સળ કોઇ, તે ઘેર શાંતિ સદા સુખ હોઇ. ૧. શાંતિ જપી જે કીજે કામ, સોહી કામ હોવે અલિરામ; શાંતિ જપી પરદેશ સધાવે, તે કુશળે કમળા લેઇ આવે. ૨. ગર્ભ થકી પ્રભુ મારી નિવારી, શાંતિજન નામ દીયો હીતકારી; જે નર શાંતિ તણા શુભ ગાવે, ઋદ્ધિ અચિંતી તે નર પાવે. ૩. જે નરક પ્રભુ શાંતિ સહાઈ, તે નરક કયા આરતી લાઈ; જો કહું વંછે સોહી પુરે, દુઃખ દારીદ્ર મિથ્યામતી ચૂરે. ૪. અલખ નિરંજન જ્યોત પ્રકાશી, ઘટ ઘટ અંતર કે પ્રભુ વાસી; સ્વામી સ્વરૂપ કહું નવિ બાય, કહેતાં મુજ મન અચરીજ ધાય. ૫. ડાર દીયે સળહી હથી-ચોરાં, જીત્યા મોહ તણા ઢળ સારા; નારી તણ શીવશું રંગ રાચે,

રાજ તજ્યો પણ સાહીજ સાચે. ૬. મહા બળવંત કહીજે દેવા,
કાયર કુંથું એક હણેવા; ઋદ્ધિ સયળ પ્રભુ પાસ લહીજે, લિક્ષા
આહુરી નામ કહીજે. ૭. નિંદક પૂજકકું સમ ભાયક, પણ સેવક
હીકું સુખદાયક; તણ પરિગ્રહ ભયે જગનાયક, નામ અતિથિ સવે
સિદ્ધિ લાયક. ૮. શત્રુ મિત્ર સમ ચિત્ત ગણીજે, નામ દેવ અસ્તિ-
હંત ભણીજે; સયળ જીવ હિતવંત કહીજે, સેવક જાણી મહાપદ
દીજે. ૯. સાંચર જેઝા હોત ગંભીરા, દૂષણ એક ન માંહે શરીરા;
મેરૂ અચળ જિમ અંતરભામી, પણ ન રહે પ્રભુ એકણ હામી. ૧૦.
લોક કહે જિનજી સળ લેખે, પણ સુપનાંતર કબહુ ન પેખે; રીસ
વિના બાવીશ પરીસા, સેના જીતી તે જગદીશા. ૧૧. માન વિના
જગ આણુ મનાઈ, માયા વિના શિવ શું લય લાઈ; લોભ વિના ગુણ
રાશી ગ્રહીજે, લિશ્તુ ભાવે ત્રિગટો સેવિજે. ૧૨. નિર્ઝંથપણે શિર
છત્ર ધરાવે, નામ ચતિ પણ અમર ઢળાવે; અભયદાન દાતા સુખ કારણ,
આગળં ચક્ર આલે અરિદારણ. ૧૩. શ્રી જિનરાજ દયાળ ભણીજે, કર્મ
સર્વકો મૂળ ખણીજે; ચઢવિહ સંઘહ તીરથ થાયે, લક્ષ્મી ધણી દેખે નવિ
આપે. ૧૪. વિનયવંત ભગવંત કહાવે, નાંહિ ક્રીસીકું શિશુ નભાવે;
અકંચનકો ખિરૂદ ધરાવે, પણ સોવન પદ પંકજ ઠાવે. ૧૫. રાગ નહીં
પણ સેવક તારે, દ્વેષ નહીં નિગુણા સંગ વારે; તણ આરંભ નિજ
આતમ ધ્યાવે, શિવરમણીકો સાથ ચલાવે. ૧૬. તેરો મહિમા
અદ્ભુત કહીએ, તેરા ગુણકો પાર ન લહીએ; તું પ્રભુ સમરથ
આહિજ મેરાં, હું મન મોહન સેવક તેરા. ૧૭. તુંરે ત્રિલોકતણે
પ્રતિપાળ, હુંરે અનાથને તુંરે દયાળ; તું શરણાગત રાખત ધીરા,
તું પ્રભુ તારક છે વડ વીરા. ૧૮. તુંહી સમો વડભાગજ પાયો; તો
મેરે કાજ ચડયોરે સવાયો; કરજોડી પ્રભુ વિનવું તમ શું, કરો
કૃપા જીનવરજી અમશું. ૧૯. જનમ મરણના ભય નિવારો, ભવ-
સાગરથી પાર ઉતારો; શ્રી હૃથીણાઉર મંડણ સોહે, ત્યાં શ્રી શાંતિ
સદા મન મોહે. ૨૦. પદસાગર ગુરુરાય પસાયા, શ્રી ગુણસાગર કહે
મન લાંચા; જે નરનારીએક ચિત્ત ગાવે, તે મનવાંછિત નિષ્ણે પાવે. ૨૧.

૧૪. શ્રી ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથનો છંદ. (દોહા)

કલ્પવેલ ચિંતામણી, કામધેનુ ગુણુ ખાણુ; અલખ અગોચરે
અગમ ગતિ, ચિદાનંદ ભગવાન. ૧. પરમ જ્યોતિ પરમાતમા,
નિરાકાર કિરતાર; નિર્ભય રૂપ જ્યોતિષ રૂપ, પૂરણ બ્રહ્મ અપાર.
૨. અવિનાશી તું એક છે, ચિંતામણિ શ્રી પાસ; અરજ કહું કરજોડ કે,
પૂરો વંછિત આશ. ૩. મન ચિંતિત આશા ફળે, સકળ સિદ્ધવે
કામ; ચિંતામણીકો જાપ જપ, ચિંતાહર એ નામ. ૪. તુમ સમ
મેરેકો નહી, ચિંતામણિ ભગવાન; ચેતનકી એહ વિનતિ, દીને
અનુભવ જ્ઞાન. ૫. (ચોપાઈ) પ્રાણુત દેવલોકથી આયે, જન્મ વારા-
અણુસી નગરી પાયે; અશ્વસેન કુળ મંડન સ્વામી, ત્રિહુ જગકે પ્રભુ
અંતરજામી. ૬. વામાદેવી માતાકે જાયે, લાંછન નાગ ફણી મણિ
પાયે; શુભ કાયા નવ હાથ વખાણે, નીલ વરણ તનુ નિર્મળ જાણે.
૭. માનવ જક્ષ સેવે પ્રભુ પાય, પદ્માવતી દેવી સુખદાય; ઈંદ્ર અંદ્ર
પારસ ગુણુ ગાવે, કલ્પવૃક્ષ ચિંતામણિ પાવે. ૮. નિત સમરો
ચિંતામણિ સ્વામી, આશાપૂરે અંતરજામી; ધન ધન પારસ પુરિ-
સાદાણી, તુમ સમ જગમેં કો નહીં નાણી. ૯. તુમરો નામ સદા
સુખકારી, સુખ ઉપજે દુઃખ જાય વિસારી; ચેતનકો મન તુમારે
પાસ, મનવંછિત પૂરો પ્રભુ આશ. ૧૦. (દોહા) ઓ ભગવંત
ચિંતામણિ, પાર્શ્વપ્રભુ જિનરાય; નમો નમો તુમ નામસે, રોગ
રોગ મીટ જાય. ૧૧. વાત પિત્ત ફરે ટળે, કફ નહી આવે પાસ;
ચિંતામણિ કે નામસે, મીટે શ્વાસે ઓર કાસ. ૧૨. પ્રથમ ફસરો
તીસરો, તાવ ચોથીયો જાય; શૂળ જહોતેર ફરે રહે, દાઢ ખાજ ન
રહાય. ૧૩. વિરફટક ગડ ગુંગડાં, કોઠ અઢારે ફર; નેત્ર રોગ
સખ પરીહરે, કંઠમાળ ચકચુર. ૧૪. ચિંતામણિ કે જાપસે, રોગ
રોગ મીટ જાય; ચેતન પાર્શ્વ નામ કો, સમરો મન ચિત્ત લાય.
૧૫. (ચોપાઈ) મન શુદ્ધે સમરો ભગવાન, લય લંબન ચિંતા-
મણિ ધ્યાન; ભૂત ચેત લય જાવે ફર, જાપ જપે સુખ સંપતિ પૂર.
૧૬. ડાકણ શાકણ વ્યંતર દેવ, લય નહી લાગે પારસ સેવ; જળ-

ગર થળગર ઉર પર જીવ, ઇનકો લય નહીં સમરો પીવ. ૧૭. વાઘ
 સિંહકો લય નહીં હોય, સર્પ ગોડુઆવે નહીં કોય; વાટ ઘાટમે
 રક્ષા કરે, ચિંતામણિ આહુતા મળ હરે. ૧૮. ટોણાં ટામર જાદુ કરે,
 તુમારો નામ લેતાં સળ હરે; ઠગ કાચીગર તરકર હોય, દેખી
 દુશ્મન દુષ્ટજ કોય. ૧૯. લય સળ લાગે તુમારે નામ, મનવંછીત પૂરો
 સળ કામ; લય નિવારણ પૂરે આશ, ચેતન જપ ચિંતામણિ પાસ.
 ૨૦. (હોહા) ચિંતામણિકે નામસે, સકળ સિદ્ધવે કામ, સજ્જનિ રમણી
 મળે, સુખ સંપત્તિ બહુ દામ. ૨૧. હય ગય રથ પાયકમળે, લક્ષ્મી
 કો નહિ પાર; પુત્ર કલત્ર મંગળ સદા, પાવે શીવ દરબાર. ૨૨. કર
 આંખિલ પટ માસકો, ઉપજે મંગળ માગ. ૨૩. પારસ નામ પ્રભાવથી,
 વાઘે બળ બહુ જ્ઞાન; મનવંછિત સુખ ઉપજે, નિત સમરો લગવાન.
 ૨૪. મંવત અદારા ઉપરે, સાહસીશકો પરિભાણ; પોપ શુકલ દીન
 પંચમી, વાર શનીશ્વર જાણ. ૨૫. પટે ગુણે જો લાવશું, સુણે સદા
 ચિત્ત લાય; ચેતન સંપત્તિ બહુ મળે, સમરો મન વચ કાય. ૨૬.

શ્રી સજ્જન સાન્નિધ્ય

યાને

એકાદશ મહાનિધિ

વિધિ સંગ્રહ

આદ્ય મહાનિધિ.

વિધિ સંગ્રહ.

૧. પ્રભાતના પચ્ચક્ષુખાણો.

૧. નમુક્કારસહિઅં મુર્દ્ધિસહિઅં.

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં, મુર્દ્ધિસહિઅં પચ્ચક્ષુખાઈ. ચઉવ્વિહંપિ આહારં-અસણું, પાણું, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું વોસિરે.

૨. પોરિસિ-સાઢપોરિસિ.

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં પોરિસિં, સાઢપોરિસિં, મુર્દ્ધિસહિઅં પચ્ચક્ષુખાઈ. ઉગ્ગએ સૂરે, ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અસણું, પાણું, ખાઈમં, સાઈમં-અન્નત્થણાભોગેણું, સહસાગારેણું, પચ્છન્નકલેણું, દિસામોહેણું, સાહુવયણેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું વોસિરે.

૩. ખેઆસણા-એકાસણા.

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં, પોરિસિં મુર્દ્ધિસહિઅં પચ્ચક્ષુખાઈ. ઉગ્ગએ સૂરે, ચઉવ્વિહંપિ આહારં-અસણું, પાણું, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણું, સહસાગારેણું, પચ્છન્નકલેણું, દિસામોહેણું, સાહુવયણેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું. વિગઈઓ પચ્ચક્ષુખાઈ, અન્નત્થણાભોગેણું, સહસાગારેણું, લેવાલેવેણું, ગિહત્થસંસદ્ધેણું, ઉદ્ધિખત્તવિવેગેણું, પહુચ્ચમક્કિખએણું. પારિટ્ઠાવણિયાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું. ખિયાસણું એકાસણું પચ્ચક્ષુખાઈ તિવિહંપિ આહારંઅસણું, ખાઈમં, સાઈમં અન્નત્થણાભોગેણું, સહસાગારેણું, સાગારિયાગારેણું, આઉંટણુપસારેણું, ગુરુઅબ્બુદ્ધાણેણું, પારિટ્ઠાવણિયાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું, પાણુસ્સ લેવેણુ વા, અલેવેણુ વા, અચ્છેણુ વા, ખહુલેવેણુ વા, સસિત્થેણુ વા, અસિત્થેણુ વા, વોસિરે.

૪. આયંખિલ.

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં, પોરિસિં, સાઢપોરિસિં, મુર્દ્ધિસહિઅં, પચ્ચક્ષુખાઈ. ઉગ્ગએ સૂરે, ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અસણું, પાણું,

ખાધમં, સાધમં, અન્નત્યજ્ઞાભોગેષુ, મહત્તરાગારેષુ, પચ્છન્નકલેષુ, દિસામોહેષુ, સાહુવયલેષુ, મહત્તરાગારેષુ, સંવસમાહિવત્તિયાગારેષુ, આયંખિલં પચ્ચક્ખાધ-અન્નત્યજ્ઞાભોગેષુ, મહત્તરાગારેષુ લેવા-લેવેષુ, ગિહત્યસંચરેષુ, ઉદ્ધિનત્તવિવેગેષુ, પારિટ્ઠાવણિયાગારેષુ, મહત્તરાગારેષુ, સંવસમાહિવત્તિયાગારેષુ, એગાસણં પચ્ચક્ખાધ, તિવિહંપિ આહારં અસણં, ખાધમં, સાધમં, અન્નત્યજ્ઞાભોગેષુ, મહત્તરાગારેષુ, સાગારિયાગારેષુ, આઉંટણપસારેષુ, ગુરુઅખ્ખુર્ણુલેષુ, પારિટ્ઠાવણિયાગારેષુ, મહત્તરાગારેષુ, સંવસમાહિવત્તિયાગારેષુ, પાણુસ્સ લેવેષુ વા, અલેવેષુ વા, અચ્છેણ વા, સસિત્થેણ વા, અસિત્થેણ વા વોસિરે.

૫. તિવિઆહાર ઉપવાસ.

સૂરે ઉગ્ગએ, અખ્ખલત્તર્ફં પચ્ચક્ખાધ; તિવિહંપિ આહારં-અસણં, ખાધમં, સાધમં, અન્નત્યજ્ઞાભોગેષુ, મહત્તરાગારેષુ, પારિટ્ઠાવણિયાગારેષુ, મહત્તરાગારેષુ, સંવસમાહિવત્તિયાગારેષુ; પાણુહાર પોરિસિં, સાહપોરિસિં, સુર્ફિસહિઅં; પચ્ચક્ખાધ-અન્નત્યજ્ઞાભોગેષુ, મહત્તરાગારેષુ, પચ્છન્નકલેષુ, દિસામોહેષુ, સાહુવયલેષુ, મહત્તરાગારેષુ, સંવસમાહિવત્તિયાગારેષુ; પાણુસ્સ લેવેષુ વા અલેવેષુ વા, અચ્છેણ વા, મહુલેવેષુ વા, સસિત્થેણ વા, અસિત્થેણ વા વોસિરે.

૬. ચઉવિઆહાર ઉપવાસ.

સૂરે ઉગ્ગએ અખ્ખલત્તર્ફં પચ્ચક્ખાધ-ચઉવિહંપિ આહારં; અસણં, પાણં, ખાધમં સાધમં-અન્નત્યજ્ઞાભોગેષુ, મહત્તરાગારેષુ, પારિટ્ઠાવણિયાગારેષુ, મહત્તરાગારેષુ, સંવસમાહિવત્તિયાગારેષુ વોસિરે.

૨. સાંજના પચ્ચક્ખાણુ.

ખિયાસણં, એગાસણં, આયંખિલ, તિવિહાર ઉપવાસ કે છર્ફ કરે તેણે પાણુઆહારનું પચ્ચક્ખાણુ કરવું. તે આવી રીતે:

૧. પાણુહારનું પચ્ચક્ખાણુ.

પાણુહાર દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાધ-અન્નત્યજ્ઞાભોગેષુ, મહત્તરાગારેષુ, મહત્તરાગારેષુ, સંવસમાહિવત્તિયાગારેષુ વોસિરે.

૨. ચઉવિઆહારનું પચ્ચક્ષ્માણુ.

દિવસચરિત્તં પચ્ચક્ષ્માઈ-ચઉવિહંપિ આહાર-અસણું, પાણું, ખાઈમં, સાઈમં-અન્નતથણ્ણભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું વોસિરે.

૩. તિવિઆહારનું પચ્ચક્ષ્માણુ.

દિવસચરિત્તં પચ્ચક્ષ્માઈ, તિવિહંપિ આહાર-અસણું, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નતથણ્ણભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું વોસિરે.

૪. દુવિઆહારનું પચ્ચક્ષ્માણુ.

દિવસચરિત્તં પચ્ચક્ષ્માઈ, દુવિહંપિ આહાર-અસણું, ખાઈમં, અન્નતથણ્ણભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું, વોસિરે.

૫. દેસાવગામિયમ ધારનારે કરવાનું-દેસાવગાશિકનું પચ્ચક્ષ્માણુ.

દેસાવગામિયમ ઉવભોગં પરિભોગં પચ્ચક્ષ્માઈ-અન્નતથણ્ણભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું વોસિરે.

૩. સામાયિક લેવાનો વિધિ.

પ્રથમ ઉચ્ચે આમને પુસ્તક પ્રમુખ મૂકીને-શ્રાવક શ્રાવિકા, કટાસણું, મુહપત્તિ, ચરવળો લઈ, શુદ્ધ વસ્ત્ર પહેરી, જગ્યા પૂજા ભેઈ [પ્રમાણ], કટાસણા ઉપર બેસી, મુહપત્તિ ડાબા હાથમાં મુખ પાસે રાખી, જમણા હાથ સ્થાપનાજ સન્મુખ રાખવો. પછી એક નવકાર ગણી, પંચિંદિઅ કહી, સ્થાપનાજ સ્થાપવા. પછી ખમાસમણુ દઈ, ધરિયાવહિયં, તસ્મ ઉત્તરીઠ અન્નતથ ઉસસિએણું કહી, એક લોગરસ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસસગ કરી, પારી, પ્રગટ લોગરસ કહેવો. પછી ખમાસમણુ દઈ, ઈચ્છાકારેણુ સંદિસહ લગવન્ ! સામિયિક મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઈચ્છં એમ કહી મુહપત્તિના પચાસ બોલ કહી, મુહપત્તિ પડિલેહીએ પછી ખમાસમણુ દઈ ઈચ્છાકારેણુ સદિસહ લગવન્ સામાયિક સંદિસાહું ? ઈચ્છં કહી,

ખમાસમણુ દઈ-ઈચ્છાં સામાયિક ઠાઉં ? ઈચ્છં એમ કહી, બે હાથ
નેડી એક નવકાર ગણી ઈચ્છકારી ભગવન્ પસાય કરી સામાયિકદંડક
ઉચ્ચરાવેાજી કહીએ. વડિલ હોય તે કરેમિ ભંતે કહે. પછી-ખમાસમણુ
દઈ ઈચ્છાં બેસણે સંદિસાહુ ? ઈચ્છં ખમાં ઈચ્છાં બેસણે ઠાઉં ?
ઈચ્છં ખમાં ઈચ્છાં સજ્જાય સંદિસાહુ ? ઈચ્છં ખમાં ઈચ્છાં
સજ્જાય કેરું ? ઈચ્છં એમ કહી ત્રણ નવકાર ગણવા. પછી બે ઘડી
સજ્જાય ધર્મ ધ્યાન કરવું.

૪. સામાયિક પારવાનો વિધિ

ખમાસમણુ દઈ, ઇરિયાવહિ પડિક્કમવાથી માંડીને
લોગસ્સ સુધી કહેવું. પછી-ખમાં ઈચ્છાં મુહપત્તિ પડિલેહુ ?
ઈચ્છં કહી, મુહપત્તિ પડિલેહી, ખમાસમણુ દઈ, ઈચ્છાં સામાયિક
પાડું ? યથાશક્તિ વળી ખમાસમણુ દઈ ઈચ્છાં સામાયિક પાર્યું
તહુત્તિ કહી એક નવકાર ગણી, જમણે હાથ ચરવલા અથવા
કટાસણા ઉપર સ્થાપી સામાઈઅવયજુત્તો કહીએ. પછી જમણે હાથ
સ્થાપનાજી સામે સવળો રાખીને એક નવકાર ગણવેા.

૫. દેવસિક પ્રતિક્રમણુનો વિધિ

પ્રથમ સામાયિક લીજે. પછી પાણી વાવર્યું હોય તો મુહપત્તિ
પડિલેહવી, અને આહાર વાવર્યું હોય તો વાંદણાં બે દેવાં; તિહાં
ખીજા વાંદણામાં આવરિસયાએ એ પાઠ ન કહેવેા. પછી-ઈચ્છકારી
ભગવન્ પસાય કરી પચ્ચક્ખાણુનો આદેશ દેશેાજી કહી, યથાશક્તિ
પચ્ચક્ખાણુ કરવું. પછી-ખમાસમણુ દઈ, ઈચ્છાં ચૈત્યવંદન કરું ?
ઈચ્છં, કહી, વડેરાએ અથવા પોતે ચૈત્યવંદન કહેવું. જંકિચિ
નમુત્થણું કહી ઉભા થઈ અરિહંતચેઈયાણું અન્નત્યં કહી એક
નવકારનો કાઉસસગ્ગ કરી, પારીને નમોઽર્હતં કહી પ્રથમ થાય
કહેવી. પછી-લોગસ્સં સજ્જલોએ અરિહંત ચેઈયાણું અન્નત્યં
કહી, એક નવકારનો કાઉસસગ્ગ કરી, પારી, ખીજી થાય કહેવી.
પછી પુક્ખરવહીં સુઅસ્સ ભગવણો કરેમિ કાઉસસગ્ગં વંદણું
અન્નત્યં કહી, એક નવકારનો કાઉસસગ્ગ કરી, પારીને ત્રીજી થાય

કહેવી. પછી સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું કહી, વેયાવચ્ચગરાણું કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, અન્નત્થં કહી, એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારીને, નમેહહંતં કહી ચોથી થોય કહેવી પછી ખેસીને નમુત્થણું કહેવું, પછી ચાર ખમાસમણ દેવાપૂર્વક ભગવાન, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, સર્વ સાધુ પ્રત્યે થોભવંદન કરીએ. પછી ઇચ્છાકારી સમસ્ત આવકને વંદુ કહેવું. પછી ઇચ્છાકારેણું દેવસિચ્છ પડિક્કમણે ઠાઉ? ઇચ્છં, કહી, જમણે હાથ ચરવળા અથવા કટાસણા ઉપર સ્થાપીને સંવસ્સવિ દેવસિચ્છં કહેવું. પછી ઉભા થઈ કરેમિ ભંતેં ઇચ્છામિ હામિ કાઉસ્સગ્ગં જો મે. દેવસિચ્છોં તસ્સ ઉત્તરીં અન્નત્થં કહીને અતિચારની આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. એ આઠ ગાથા ન આવડે, તો આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, કાઉસ્સગ્ગ પારીને લોગસ્સ કહેવો. પછી ખેસીને ત્રીજા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહીને વાંદણાં - બે દેવાં. પછી ઉભા થઈને ઇચ્છાકારેણું દેવસિચ્છં આલોઉ? ઇચ્છં આલોએમિ જો મે દેવસિચ્છોં કહીને સાત લાખ કહેવા, પછી-અઠાર પાપસ્થાનક આલોઈને સંવસ્સવિ દેવસિચ્છં પાઠ કહી ઇચ્છાં સંદિં ભગવન્, ઇચ્છં, તસ્સ મિચ્છા મિ દુકકડં કહીને ખેસવું. જમણે હાથ ઉભો કરી એક નવકાર, કરેમિ ભંતેં ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં કહીને વંદિતુ-ચત્ર કહેવું. પછી વાંદણાં - બે દેવાં, પછી ઇચ્છાં સંદિં ભગવન્-અપ્પભુટ્ઠિઓમિ અગ્નિભંતર દેવસિચ્છં ખામેઉ ઇચ્છં ખામેમિ દેવસિચ્છં એમ કહી અપ્પભુટ્ઠિઓ ખામવા પછી વાંદણાં બે દેવાં. પછી ઉભા થઈ આચરિચ્છ ઉવજ્જાએ કહીને કરેમિ ભંતેં ઇચ્છામિ હામિ તસ્સ ઉત્તરીં અન્નત્થં કહી, બે લોગસ્સ અથવા આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. તે પારીને લોગસ્સ કહી, સંવલોએ અરિહંત ચેઈયાણું અન્નત્થં કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. તે પારી પુકખરવરદીં સુઅસ્સ ભગવણે કરેમિ અન્નત્થં કહીને એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. તે પારીને સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું કહી, સુઅદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થં કહી એક નવકારનો

કાઉસ્સગ્ગ કરવો. તે પારી-નમોડર્હત્ત કહી પુરૂષે સુઅ દેવયાની અને સ્ત્રીએ કમલદલની થોય કહેવી. પછી ખિત્તદેવાયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થં કહી, એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. તે પારી, નમોડર્હત્ત કહી ક્ષેત્રદેવતાની થોય સ્ત્રીએ તથા પુરૂષે બન્નેએ કહેવી, પછી એક નવકાર પ્રગટ ગણી, બેસીને છઠ્ઠા આવશ્યકની મુહુપત્તિ પરિવેહીને બે વાદણા દેવા. પછી સામાયિક ચઉવિવસત્થા, વંદનક, પડિક્કમણ્ણુ, કાઉસ્મન્ના, પચ્ચકુખાણુ કયું છે એમ કહી, છ આવશ્યક સંભારવા પછી ઇચ્છામો અણુસર્દિ, નમો જમાસમણ્ણુ નમોડર્હત્ત કહીને પુરુષ નમોડસ્તુ વર્દમાનાય કહે, અને સ્ત્રી સંસારદાવાની ત્રણ થોય કહે, પછી નમુત્થુણું કહી ઇચ્છાં સંદિસહ ભગવન્ સ્તવન લણું ? ઇચ્છં કહી સ્તવન કહેવું. પછી વરકનક કહી ભગવાનહ આદિ ચાર જમાસમણ્ણુ દેવાં પછી જમણો હાથ ઉપધિ ઉપર સ્થાપી અઠ્ઠાઈજાએસુ કહેવું. પછી ઇચ્છાં સંદિ ભગવન્ દેવસિઅપાયચિત્તવિ સોહણ્ણુત્થં કાઉસ્સગ્ગ કરું ? ઇચ્છં દેવસિઅપાય-ચિત્તવિમોહણ્ણુત્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થં કહી ચાર લોગસ્સ અથવા મોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો તે પારી, પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. પછી બેસીને જમાસમણ્ણુ દઇ ઇચ્છા સંદિ ભગવન્ સજાય સંદિં કહી જમાસમણ્ણુ દેવું પછી ઇચ્છાં સંદિં સજાય કરૂં એમ કહી મજ્જાયનો આદેશ માગી એક નવકાર ગણી સન્નજાય કંહી. પછી એક નવકાર કહેવો જમાસમણ્ણુ દઇ ઇચ્છાં સંદિં ભગવન્ દુકખકુખયકમ્મકુખય નિમિત્તં કાઉસ્સગ્ગ કરું ? ઇચ્છં દુકખકુખયકમ્મકુખયનિમિત્તં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થં કહી, સપૂર્ણ ચાર લોગસ્સ અથવા મોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી વડીલે અથવા પોતે પારીને નમોડર્હત્ત કહી લઘુ શાંતિ કહી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. પછી જમાસમણ્ણુ દઇ, ઇરિયા-વહિં તસ્મ ઉતરી અન્નત્થં કહી, એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. પછી ચઉક્કસાય નમુત્થુણું કહી જાવંતિ ચેઇઆઇ કહી જમાસમણ્ણુ દઇ જાવંતકેવી માહુ કહી નમોડર્હત્ત

ઉવસગ્ગ હરં જય વીયરાયં કહેવા. પછી ઇચ્છાં મુહુપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં, કહી મુહુપત્તિ પડિલેહવી. પછી ઇચ્છામિં ઇચ્છાં સંદિં સામાયિક પાર્ઝ ? યથાશક્તિ કહી ખમાસમણુ દઈ ઇચ્છાં સંદિં સામાયિક પાર્ઝ તહુત્તિ કહી, એક નવકાર ગણીને જમણો હાથ ઉપધિ ઉપર સ્થાપી સામાઈઅવયજીત્તો કહેવો. પછી સ્થાપેલી સ્થાપના હોય તો એક નવકાર ગણી ઉઠવું. એ દેવસિઅ પ્રતિક્રમણુનો વિધિ કહ્યો.

૬. રાઈઅ પ્રતિક્રમણુ વિધિ

પ્રથમ-પૂર્વની રીતે સામાયિક લેવું. પછી ખમાસમણુ દઈ ઇચ્છાં સંદિં કુસુમિણુ દુસુમિણુ ઉઠાવણી રાઈઅપાયચ્છિત્ત વિસોહણુત્થં કાઉસ્સગ્ગં કરું ઇચ્છં કુસુમિણુ દુસુમિણુ ઉઠાવણી રાઈઅપાયચ્છિત્તવિસોહણુત્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થં કહી ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી, પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. પછી ખમાસમણુ દઈ ઇચ્છાં ચૈત્યવંદન કરું ? ઇચ્છં કહી, જગચિંતામણિવું ચૈત્યવંદન જયવીયરાય સુધી કહેવું. પછી ચાર ખમાસમણુ દેવા પૂર્વક ભગવાન, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, અને સર્વ સાધુ પ્રત્યે વાંદવા. પછી ખમાસમણુ દઈ, ઇચ્છાં સંદિં ભગવાન સગાય સંદિઆહું કહી ખમાસમણુ દઈ ઇચ્છં સંદિં સગાય કરું ઇચ્છં સગાય નવકાર ગણી ઇચ્છકાર મુહુરાઈનો પાઠ કહેવો. પછી ઇચ્છાકાં સંદિં રાઈઅ પડિક્કમણે ઠાઉ ? ઇચ્છં કહીને જમણો હાથ ઉપધિ ઉપર સ્થાપી ને સંવરસવિ રાઈઅ દુચ્ચિત્તિઅં કહી નમુત્તુણું તથા કરેમિ ભંતે કહી, ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં તસ્સ ઉત્તરીં અન્નત્થં કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહી સંવલોએ અરિહંતં અન્નત્થં કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. તે પારી પુદ્ધખરવરદીં સુઅસ્સં અન્નત્થં કહી અતિચારની આઠ ગાથાનો અથવા તે ન આવડે તો આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. તે પારી સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું કહીને ત્રીજા આવશ્યકની મુહુપત્તિ પડિલેહીને વાંદણા બે દેવાં. તિહાંથી તે અબ્બુદ્ધિઓ ખામી

વાંદણા બે દીજે, તિહાં સુધી દેવસિચની રીતે બાણુવું; પણ જે ઠેકાણે દેવસિચ આવે તે ઠેકાણે રાઈચ કહેવું પછી આયરિચ ઉવચ્છાએ૦ કરેમિ ભંતે૦ ઇંછામિ ઠામિ તસ્સ ઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કહી, તપચિતવણી કરના ન આવડે તો મોળા નવકારનો કાઉત્સચ્છા કરવો, તે પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહી, છઠ્ઠા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિમેહીને વાંદણા બે દેવા. પછી સકલતીર્થ વદન કરવું, પછી ઇચ્છકારી ભગવાન પમાય કરી પચ્ચક્ખાણુનો આદેશ દેશેણ કહી, યથાશક્તિએ પચ્ચક્ખાણુ કરવું. પછી સામાયિક, ચઉંવિ સત્થઓ, વાંદણા, પડિદૂકમણું, કાઉત્સચ્છા, પચ્ચક્ખાણુ કથું છે જ એમ કહી જ આવશ્યક મંભારવા. તેમાં પચ્ચક્ખાણુ કથું હોય તો કથું છે જ કહેવું, અને ધાર્યું હોય તો ધાર્યું છે જ એમ કહેવું. પછી ઇંછાએ અણુસાર્ફિ૦ નમે ખમાચમણુણું૦ નમેડ્ડત્ત૦ કહીને વિશાલસોચ્ચન૦ નમુત્થણુ૦ અરિહંત ચેધિયાણું૦ અન્નત્થ૦ કહી, એક નવકારનો કાઉત્સચ્છા કરી, પારી, નમેડ્ડત્ત૦ કહી, કલ્લાણુકંઠની પ્રથમ થાય કહેવી, પછી લોગસ્મ૦ પુક્ખરવ્વંદી૦ સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું૦ કહી અનુક્રમે ચાર થોથો કહીએ છીએ તિહાં સુધી કહેવું, પછી નમુત્થણું૦ કહી ભગવાન આદિ ચારને ચાર ખમાસમણે વાંદવા, પછી જમણો હાથ ચરવળા ઉપર સ્થાપી, અર્ધાંજલિએ કહેવું. પછી ખમાસમણુ દર્ધ, શ્રી સીમંધરચાત્રીનું ચૈત્યવદન, સ્તવન, જય વીયચાય, કાઉત્સચ્છા, થોથ પર્યંત કહીએ છીએ, તિહાં સુધી કહેવું. પછી ખમાસમણુ દેવા પર્વક શ્રી સિદ્ધાચળણુનું ચૈત્યવદન સ્તવન, જય વીયચાય કાઉત્સચ્છા અને થોથ કહીએ છીએ, તિહાં સુધી કહેવું. પછી સામાયિક પારવાની વિધિની રીતે સામાયિક પારવા સુધી પ્રથમ પ્રમાણે કહેવું.

૭. પડિખ પ્રતિક્રમણુ વિધિ.

પ્રથમ દેવસિક પ્રતિક્રમણુમાં વંદિતું કહી રહીએ તિહાં સુધી સર્વ કહેવું, પણ ચૈત્યવદન સકલાહંતનું કહેવું, અને થોથો જ્ઞાતસ્યાની કહેવી. પછી ખમાસમણુ દર્ધને, દેવસિચ આલોધચ

પડિસ્કતા ઇન્દ્રાકારેણ૦ પદ્મિન્યુપત્તિ પડિલેહુ ? ઇન્દ્ર એમ ઠહી
 મુહપત્તિ પડિલેહીએ પછી વાદણા બે દીને પછી ઇન્દ્રાકારેણ૦
 સબુદ્ધાખામણેણ અબુદ્ધિઓમિ અગ્નિતર પડિખચ ખામેઉ ?
 ઇન્દ્ર ખામેમિ પદ્મિન્ય, પનન્સ દિવસાણુ, પનરસ રાઇઆણુ,
 જ કિચિ અપત્તિઅ૦ કહી ઇન્દ્રાકારેણુ સદિં પદ્મિન્ય આલોઉ ?
 ઇન્દ્ર આલોએમિ બે મે પદ્મિન્યો અઇઆરો ઠ્યો૦ કહી ઇન્દ્રા
 કારેણુ મદિં પદ્મિન્યતિચાર આયોઉ ? ઇન્દ્ર એમ ઠહી અતિચાર
 કહીએ પછી એવ કારે શ્રાવજતણે ધર્મે શ્રીમમકિતમૂળ ખાર જત એ
 સો ચોવીસ અતિચાર માહે, અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાહે
 સૂક્ષ્મખાદર જાણુતા અજાણુતા હુઓ હોય તે સવિ હુ મન વચન
 ઠાયાએ ઠરીમિચામિ દુક્કડ કહેવુ સવ્વસવિ પદ્મિન્ય દુચ્ચિ
 તિઅ, દુપ્પાસિઅ, દુચ્ચિદ્વિઅ, ઇન્દ્રાકારેણુ સદિસહુ ભગવન ?
 ઇન્દ્ર તરસ મિચા મિ દુક્કડ કહેવુ પછી ઇન્દ્રકારી ભગવન પસાય
 કરી પદ્મિન્યપ્રસાદ કરશેણુ એમ ઉચ્ચાર કરીને આવી રીતે
 કહીએ —ચઉથેણુ, એક ઉપવાસ, બે આગિલ, ત્રણ નીવી, ચાર
 એકાસણા, આ૦ બેઆસણા મે હુન્ન મન્ત્રાય, યથાશક્તિ તપ કરી
 પહોચાડવો તે વખતે પ્રવેશ કર્યો હોય તો પદ્મિન્યો ઠહીએ અને
 ઠરવો હોય તો તડત્તિ ઠહીએ તથા ન કરવો હોય તો અણુબો યા
 રહીએ પછી વાદણા બે દીને પછી ઇન્દ્રાકાર૦ પત્તિઅખામણેણુ
 અબુદ્ધિઓમિ અગ્નિતર પદ્મિન્ય ખામેઉ ? ઇન્દ્ર, ખામેમિ પદ્મિન્ય
 અ, પનરસ દિવાસાણુ, પનરસ રાઇઆણુ, જ કિચિ અપત્તિઅ૦
 કહી પછી વાદણા બે દીને પછી દેવસિઅ આલોઇઅ પડિસ્કતા ઇન્દ્ર
 ઇન્દ્રાકાર૦ ભગવન પદ્મિન્ય પડિસ્કમાવેહુ કહી, મમ્મ પડિકકમામિ કરેમિ
 ભતે મામાઇઅ૦ કહી ઇન્દ્રામિ પડિસ્કમિઉ બે મે પદ્મિન્યો૦ કહેવુ
 પછી ખમામમણુ દર્ધ ઇન્દ્રાકારેણુ સદિં પદ્મિન્ય કહુ ? ઇન્દ્ર
 એમ ઠહી ત્રણ નવકાર ગણી, માધુ હોય તો પદ્મિન્ય નહે અને
 સાધુ ન હોય તો નવકાર ગણીને શ્રાવ વદિતુ કહે પછી સુન્દર
 વયાની ઘોય કહેવી પછી નીચે બેસી, જમણા લીચણુ ઉભો રાખી,

એક નવકાર ગણી કરેમિ ભંતેં ઇન્દ્રિયામિ પડિં કહી વંદિતુ કહેવું.
 પછી કરેમિ ભંતેં ઇન્દ્રિયામિ હામિ કાઉસ્સગ્ગા ' જો મે પક્કિખઓ
 તસ્સ ઉત્તરીં અન્નત્યં કહીને ખાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગા કરવો.
 તે લોગસ્સ ચંદેસુ નિમ્મલયરા સુધી કહેવા. અથવા અઠ્ઠાલીશ
 નવકારનો કાઉસ્સગ્ગા કરી પારવો. પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.
 પછી મુહુપત્તિ પડિલેહિને વાંદણાં બે દેવા. પછી ઇન્દ્રિયાકારણ
 અબ્બુદ્ધિઓમિ સમત્તખામણેણુ' અખિલંતર પક્કિખઅં ખામેઉ ?
 ઇન્દ્રિયાં ખામેમિ પક્કિખઅં પનરસ દિવસાણુ' પનરસ રાઘ્યાણુ' જ'
 કિંચિ અપત્તિઅં' કહેવું. પછી ખમાસમણુ દઇને ઇન્દ્રિયાકાં પક્કિખ
 ખામણાં ખામુ ? ઇન્દ્રિયાં એમ કહી ખામણાં ચાર ખામવાં. (ખમાં
 દઇ ઇન્દ્રિયામિ ખમાસમણે. બોલી નવકાર ગણી સિરસા મણુસા
 મત્યએણુ વંદામિ કહેવું. બીજે અને ચોથે ખામણે પણ એમજ કહેવું.
 ત્રીજે ખામણે છેલ્લે તસ્સ મિન્દ્રિયામિ દુલ્લકં એમ કહેવું.) પછી
 ઇન્દ્રિયામે અણુસકિં પક્કિખઅં (સમાસં,) દેવસિઅં લણુામિ કહેવું.
 પછી દેવસિપ્રતિક્રમણુમાં વંદિતુ' કહ્યા પછી બે વાંદણાં દઇએ
 તિહાંથી તે સામાયિક પારીએ તિહાં સુધી સર્વ દેવસિની પેઠે
 જણવું, પણ સુઅદેવયાની થોથોને ઠેકાણે સ્નાનાદિની થોથો કહેવી.
 સ્તાવન અન્નિત શાંતિનું કહેવું. સન્ન્યાયને, ઠેકાણે ઉવસગ્ગહુરં
 તથા સંસારદાવાની થોથો ચાર કહેવી અને લઘુ શાંતિને ઠેકાણે
 મ્હોટી શાંતિ કહેવી.

૮. અઉમાસી પ્રતિક્રમણુ ત્રિધ.

એમાં ઉપર લખ્યા મુજબ (પક્કીના વિધિપ્રમાણે) કહેવું, પણ
 એટલું વિશેષ જો ખાર લોગસ્સના કાઉસ્સગ્ગાને ઠેકાણે વીશ લો-
 ગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગા કરવો, અને પક્કીના આગારને ઠેકાણે અઉ-
 માસીના આગાર કહેવા તથા તપને ઠેકાણે છર્ટણુ, બે ઉપવાસ,
 ચાર આંબલ, છ નીવી, આઠ એકાસણાં, સોલ બેઆસણાં, ચાર
 હજાર સન્ન્યાય એ રીતે કહેવું.

૯. સવંત્સરી પ્રતિક્રમણ વિધિ.

એમાં પણ ઉપર લખ્યા મુજબ (પદ્મીની વિધિ પ્રમાણે) કરવું પણ બાર લોગસ્સના કાઉસસજાને ઠેકાણે ચાલીશ લોગસ્સ ને એક નવકાર અથવા એક સો ને સાઠ (એકસઠ) નવકારનો કાઉસસજા કરવો અને તપને ઠેકાણે અઠ્ઠમ ભક્ત, ત્રણ ઉપવાસ, છ આંગિલ, નવ નીવી, બાર એકાસણાં, ચોવિશ બેઆસણાં અને છ હજાર સજ્જાય એ રીતે કહેવું, પદ્મીના આગારને ઠેકાણે સવંત્સરીના આગાર કહેવા. ૮૩.

૧૦. પડિલેહણ કરવાનો વિધિ.

નવકાર પંચિંદિઅ કહી ઇરિયાવહી પડિકકમવા [સ્થાપના અર્થા હોય તો નવકાર૦ પંચિંદિઅ૦ ન કહેવાં.] તસ્સ ઉત્તરી૦ અન્નત્ય૦ કહી લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસસજા કરી પારી, પ્રગટ લોગસ્સ કહી, ઉભે પગે બેસી મુહુપત્તિ ચરવલો, કટાસણું, ઉત્તરાસણું, ધોતિયું, કદોરો આદિતું પડિલેહણ કરવું. પછી કાળે કાલી જીવ-કલેવર સચિત્ત આદિ જોવું. પછી કાળે કાઠનાર સ્થાપનાજી સન્મુખ ઉભો રહી ઇરિયાવહી પડિક્કમે. પછી કાળે પરઠવવા જમ્યા શોધી ત્રણ વાર અણુબણુજી જસ્તુજાહો કહી કાળે પરઠવે. પછી ત્રણ વાર વોસિરે કહે.

૧૧. પચ્ચક્રખાણું પારવાનો વિધિ

પ્રથમ ઇરિયાવહી પડિક્કમીએ. પછી જગચિતામણિનું ચૈત્યવંદન જય વીયરાય. સુધી કરવું. પછી ખમાસમરણુ દર્દ સત્કાયનો આદેશમાની નવકાર ગણી મન્હ જિણાણુંની સજ્જાય કહી. મુહુપત્તિ પડિલેહીને ઇન્છામિં ઇન્છાકાં સંદિં પચ્ચક્રખાણુ પાડું ? યથાશક્તિ. ઇન્છામિં ઇન્છાકાં પચ્ચ પાચું તહુત્તિ એમ કહી એક નવકાર ગણી જમણો હાથ કટાસણા અથવા ચરવલા ઉપર સ્થાપી, પચ્ચક્રખાણુ કયું હોય તે કહેવું. તે લખીએ છીએ. ઉગ્ગાએ સુરે નમુકકારસહિઅં પોરિસિં સાદપોરિસિં મુઠિસહિઅં પચ્ચક્રખાણુ કયું ચઉવિહાર, આંગિલ, નીવી, એકાસણું, કયું

તિવિહાર; પચક્ષણ ક્રાસિચ્ચં, પાલિચ્ચં, સોહિચ્ચં, તીરિચ્ચં, કિટ્ટિચ્ચં
આરાહિચ્ચં, જં ચન આરાહિચ્ચં તસ્સ, મિચ્છા મિ દુક્કં એમ
કહી એક નવકર ગણવે.

૧૨. ગુરૂવંદન કરવાનો વિધિ.

પ્રથમ જે ખમાસમણ દેવાં. પછી ઇચ્છકાર સુદરાઇનો પાઠ
કહેવો. પછી અખ્ખુટિઓ ખાગવો.

૧૩. ચૈત્યવંદન કરવાનો વિધિ.

પ્રથમ ત્રણ ખમાસમણ દેવાં. પછી ઇચ્છકારેણ સંક્ષિપ્ત
લગવન્ ચૈત્યવંદન કરું? ઇચ્છં એમ કહી ચૈત્યવંદન કહેવું. પછી
જંકિચ્ચિ કહી, જે હાથ જોડી, નાસિકા સુધી ઉઘા રાખી નમુત્થુણું
ભવંતિ ચેઇઆઇ કહી, ખમાસમણ ભવંત કેવિ આફ નમેહર્ડત્
કહી પૂર્વાચાર્યતું રચેણું સ્તવન કહેવું, પછી જે હાથ જોડી, લલાટે
લગાડી જય વીયરાય કહેવા. આભવમખંડા સુધી કહ્યા પછી હાથ
નીચે ઉતારી લેવા. પછી ઉભા થઈ અરિહંતચેઇઆણું, અન્નત્ય
કહી એક નવકરનો કાઉસચ્ચ કરી, પારી, નમેહર્ડત્ કહી થોપ કહેવી.

૧૪. પ્રતિક્રિયામાં છીંકને માટે યોગ્યવાની થોપ.

સર્વે ચક્ષાંણિકાચ્ચાયે, વૈયાવૃત્તકચ્ચણે; છુદ્ધોપદ્રવંસંઘાતં, તેદ્દુતં દ્રાવયંતુનં;

૧૫. શ્રાવક પૌષધ તથા સામાયિક મત સંબંધી સામાચારી વિધિ.

પોસહ સ્વરૂપ

પોસેઈ સુદમાવે અસુદાઈ લવેઈ નતિય સંદેહો

છિન્નઈ મરય તિરિય ગઈ, પોસહવિહિ અપ્પમત્તોય ।

જે પ્રાણી પોતાના આત્માને પૌષધ એટલે શુભ ભાવે કરીને
પોસે, તે અશુભ કર્મોને ખપાવે તેમાં સંદેહ નથી; વળી જે
અપ્રમત્તપણે પોસહ વિધિ પૂર્વક કરે તે નરક તિર્યચ્ચ ગતિને
છેદી નાંખે. ૧. પૌષધ એટલે જે મત કરવાથી આત્મધર્મની
પુષ્ટિ થાય, અર્થાત્ આત્મો નિર્મલતાએ પોસાય જેણે કરી, તેને
પોસહ કહીએ. શ્રાવકના ખાર મતમાં એ અચ્ચારમુન્નત છે, અદમી,

ચતુર્દશી વિગેરે પર્વ તિથિને વિષે, એ વ્રત ચાર પહોરનું અથવા આઠ પહોરનું કરવામાં આવે છે, એના મુખ્ય ચાર ભેદ છે. ૧. આહાર ત્યાગ પોસહ દેશથી કે સર્વથી. ૨. શરીર સત્કાર ત્યાગ પોસહ સર્વથી. ૩. પ્રદાન્ય પોસહ એટલે, અપ્રદાનો ત્યાગ સર્વથી. ૪. અન્યાપાર પોસહ સર્વથી, અર્થાત્ સંસાર વ્યાપારદિ સર્વ સાવધ કાર્યનો પરિત્યાગ.—સૂચના દેશથી એટલે થોડે ભાગે ત્યાગ, અને સર્વથી એટલે સર્વથા ત્યાગ. જેમકે, આહાર પોસહમાં ચૌવિહાર ઉપવાસ કરવો તે સર્વથી જાણવો; અને તત્ત્વિહાર ઉપવાસ, આંખિલ, નીવી, અને છેવટ એકાસણું, એ સર્વ તપ, દેશ ધર્મી એટલે થોડે ભાગે જાણવા. હવે પોસહ કરનારે તે દિવસે આછામાં આછા, એકાસણા મુધીનો તપ તો અવશ્ય કરવો જ નોંધવો.

પોસહ કરનારને ખાસ સૂચના

પોસહ કરવાને ઇચ્છનારે, પ્રભાતમાં વહેલા ઉઠીને, રાઈ પ્રતિ-ક્રમણ જરૂર કરવું નોંધવો. પછી પડિલેહણ કરવું, તે સવારના પડિલેહણ કરવાની વિધિ આ પ્રમાણે:—પ્રથમ ઇરિયાવહિ પડિકક-મીને, ખમાસમણ દેઈ, ઇંછાકારેણ સંદિસહ લગવત્ પડિલેહણ કરે ! ઇંછું, કહી સવારે પહેલાં મુહુપત્તિ, ચરવલો, અને પછી કટાસણું, (ખપોરના પડિલેહણમાં પ્રમથ મુહુપત્તિ, પછી કટાસણું, અને પછી ચરવલો પડિલેહવો, એટલો ફેર છે.) પછી સઘળાં વસ્ત્રો એટલે ધોતીયું, માત્રીયું, અને ઉત્તરાસંગ વિગેરે વસ્ત્રો પડિલેહવા, અને તે પડિલેહતી વખતે, મુહુપત્તિના અંગ સહિત પચાસ બોલ, કટાસણાના પચ્ચીશ, તથા ચરવલાના દશ બોલ, અને ધોતીયાના પચ્ચીશ બોલ, અને શેષ વસ્ત્રો ઉત્તરાસંગ વિગેરે દશ બોલ મનમાં ચિંતવતાં થકાં પડિલેહવાં, તે દશ બોલ આ પ્રમાણે:—૧. સૂત્ર અર્થ તત્ત્વ કરી સદ્દુ, ૨. સમક્ષિત મોહિની, ૩. મિશ્રમોહિની, ૪. મિથ્યાત્વ મોહિની, પરિહરે, ૫. કામરાગ, ૬. રોહિરાગ, ૭. દ્રષ્ટિરાગ, પરિહરે, ૮. મુદેવ, ૯. મુગુર, ૧૦. મુધર્મે, આદરે; હવે પચ્ચીશ બોલ પડિલેહવા હોય તો, ૧૧. કુદેવ, ૧૨. કુગુર,

૧૩. કુધર્મ, પરિહર, ૧૪. જ્ઞાન, ૧૫. દર્શન, ૧૬. આરિત્ર, આદર, ૧૭. જ્ઞાન વિરાધના, ૧૮. દર્શન વિરાધના, ૧૯. આરિત્ર વિરાધના, પરિહર, ૨૦. મન ગુપ્તિ, ૨૧. વચનગુપ્તિ, ૨૨. કાયગુપ્તિ, આદર, ૨૩. મનદંડ, ૨૪. વચનદંડ, ૨૫. કાયદંડ, પરિહર; અને જ્યાં અંગ પડિલેલુ સુધાં પુરૂષને પચાસ બોલ પડિલેલુવાના હોય છે, તે પચાસમાંથી મુહુર્તના પચીસ કલા; હવે અંગ પડિલેલુના પચીસ કલાએ છીએ. ૨૬. કૃષ્ણલેશ્યા, ૨૭. નીલલેશ્યા, ૨૮. કાપોત લેશ્યા, પરિહર, ૨૯. શિદ્ધિ ગારવ, ૩૦. રસ ગારવ, ૩૧. સાતા ગારવ, પરિહર, ૩૨. માયા શલ્ય, ૩૩. નિયાણ શલ્ય, ૩૪. મિથ્યાત્વ શલ્ય, પરિહર, ૩૫. હાસ્ય, ૩૬. રતિ, ૩૭. અરતિ, પરિહર, ૩૮. ભય, ૩૯. શોભ, ૪૦. દુર્ગંધા પરિહર, ૪૧. ક્રોધ, ૪૨. માન પરિહર, ૪૩. માયા, ૪૪. લોભ, પરિહર, ૪૫. પૃથ્વિકાય, ૪૬. અપકાય, ૪૭. તેજકાયની જયણા કરે, ૪૮. વાઈકાય, ૪૯. વનસ્પતિકાય, ૫૦. ત્રસકાયની રક્ષા કરે. પછી દંડાસણથી, અથવા ચરવલાથી કાળે લેઈને ત્રણ પૂજ કરી, તેમાં સચિત્ત, અચિત્ત, મિશ્ર, દ્રષ્ટિએ પડિલેલી, છવાઈકને જતનાપૂર્વક પરકવી કાળે શુદ્ધ કરી, ત્યાંજ ધરિયાવહિ પડિહરની વિધિપૂર્વક પરકવે; અને ત્યાર પછી જિન મંદિરે જઈને, પૂજા કરવી, અને પછી ઉપાશ્રયે આવી ઘેરે બે પ્રતિક્રમણ ને પડિલેલુ કર્યું હોય તો અહીં ઉપાશ્રયે ન કરવાં, જોણે પ્રતિક્રમણ ન કર્યું હોય, તેણે છેવટે દેવ વાંધા પહેલાં તો કરી લેવું જોઈએ. પછી પોસહ લેવો તે આ પ્રમાણે. પ્રથમ ખમાસમણ દેઈ, પ્રગટ લોગરસ કહેવા સુધી ધરિયાવહિ પડિહરની, પછી ઇચ્છાં પોસહ મુહુર્ત પડિલેલું? ઇચ્છાં, એમ કહીને મુહુર્ત પડિલેલું; પછી ખમાસમણ દેઈ, ઇચ્છાં પોસહ સંદી સાહું? ઇચ્છાં, કહીને, બે હાથ બેડી, મનમાં એક નવકાર ગણી, ઇચ્છાકરી લગવન પસાચે કરી પોસહ દંડક ઉચ્ચરાવે; તે વારે શુર અથવા વડીલ પોસહ દંડક આ પ્રમાણે ઉચ્ચરાવે:

પોસહ પચ્ચખાણ

કુરેમિસંતે પોસહ આંહાર પોસહ, દેસચો સંવચો, શરીર

સકકાર પોસહું સંવચ્ચો, બંભેચેર પોસહું સંવચ્ચો; અંબાવાર
 પોસહું સંવચ્ચો, ચઉવીહે પોસહું ઠામિ, જાવ, દીવસ; પજ્જુ-
 નાસામિ દુવિહું, તીવિહેણું, મણેણું, નાયાયે કાચેણું, નકરેમિ નકારવેમિ
 તસ્સમંતે, પડિક્કમામિ, નિંદામિ; ગરીહામિ, અપ્પાણું વોસિરામિ.
 (જે દિવસનોજ ચાર પહોરનોજ કરવો હોય તેા દીવસ કહેવું,
 અને રાત દીવસ મલી આઠ પહોરનો કરવો હોય તેા અહોરત્ત
 કહેવું;) અને એકલા રાત પોસહું માટે શેષ દીવસ અહોરત્ત કહેવું.
 પછી ખમાસમણુ દેઇ, ઇચ્છાં સામાયિક મુહુપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છું,
 કહીને મુહુપત્તિ પડિલેહુવી; પછી ખમાસમણુ દેઇ ઇચ્છાં સામાયિક
 સંદીસાહું ? ઇચ્છું, વલી ખમાસમણુ દેઇ, ઇચ્છાં સામાયિક ઠાઉં ?
 ઇચ્છું, કહી બે હાથ જોડીને એક નવકાર ગણી, ઇચ્છકારી ભગવાન
 પસાય કરી, સામાયિક દંડક ઉચ્ચરાવેાળ, પછી વડીલ કરેમિભંતે
 ઉચ્ચરાવે. અહિયાં જાવ નિયમને બદલે જાવ પોસહું કહેવું. એમ
 કહી ખમાસમણુ દેઇ. ઇચ્છાં બેસણે સંદીસાહું ? ઇચ્છું, વલી
 ખમાસમણુ દેઇ, ઇચ્છાં બેસણે ઠાઉં ? ઇચ્છું. વલી ખમાસમણુ
 દેઇ. ઇચ્છાં સજ્જાય સંદીસાહું ? ઇચ્છું, વલી ખમાસમણુ દેઇ,
 ઇચ્છાં સજ્જાય કરું ? ઇચ્છું, કહી ત્રણ નવકાર ગણીને, ખમાસમણુ
 દેઇ. ઇચ્છાં બહુવેલ કરશું ? ઇચ્છું. કહીને વલી ખમાસમણુ દેઇ
 ઇચ્છાં પડિલેહુણુ કરું ? ઇચ્છું કહીને પડિલેહુણુ ન કર્યું હોય તેા
 હવે ઉપર કહ્યું તેવી રીતે પડિલેહુણુ કરવું. તેમજ પ્રતિક્ર-
 મણુ ન કર્યું હોય તેા, અહિં આ આદેશથી રાઈ પ્રતિક્રમણુ
 કરીને, પછી પડિલેહુણુ પાંચ વાનાનું કરવું, તેમાં મુહુપત્તિ પચાસ
 બોલથી, કટાસણું પચ્ચીશ બોલથી, ચરવલો દશ બોલથી, ધોતીયું,
 પચ્ચીશ બોલથી, અને કંદોરો દશ બોલથી, પડિલેહુવો. પછી ખમાસ-
 મણુ દેઇ, ઇચ્છકારી ભગવાન પસાય કરી, પડિલેહુણુ પડિલેહાવેાળ,
 એમ કહી આચાર્યાળ, એટલે થાપનાળની પડિલેહુના કરવી. તેમાં
 તેર બોલ બોલવા તે આ પ્રમાણે. ૧. શુરુશુદ્ધ સ્વરૂપના ધારક, ૨.
 શુરુજ્ઞાન સહિત, ૩. શુરુદર્શન સહિત, ૪. શુરુ ચારિત્ર સહિત, ૫.

ગુરુ શુદ્ધ મદ્દુલ્લા સહિત ૬ ગુરુ શુદ્ધ કૃમ્મના સહિત ૭ ગુરુ
 શુદ્ધ પ્રરૂપણા સહિત, ૮ ગુરુ મન ગુપ્તિ સહિત, ૯ ગુરુ વચન
 ગુપ્તિ સહિત, ૧૦. ગુરુ કાય ગુપ્તિ સહિત ૧૧ ગુરુ પચાચાર પાલે,
 ૧૨ ગુરુ પચાચાર પલાવે, ૧૩ ગુરુ પચાચાર પાલતાને સકાય કરે
 અથવા અનુભોદે એવી રીતે, આચાર્યની, તથા તેમના સર્વ મુહપત્તિ,
 કામદી વિગેરે વચ્ચેની પરિલેહવા કરવી, તથા શ્રાવકે વડીલનું
 વિનય અર્થે, એક વસ્ત્ર ઉત્તગસંગ પરિલેહવું, પછી ઇંદ્રિયા
 વહિય કરી મગટ લોગરસ કહેવો. પછી ખમાસમણ દેઈ,
 ઇંચાં ઉપધિ મુહપત્તિ પરિલેહુ ? ઇંચ, કહીને મુહપત્તિ પરિ
 લેહવી, પછી ખમાં ઇંચાં ઉપધિ સંદીસાહુ ? ઇંચ, ખમામ-
 ણુ દેઈ, ઇંચાં ઉપધિ પરિલેહુ ? ઇંચ, એમ કહી ખાકીના
 વચ્ચે પરિલેહવા પછી ચત્નાપૂર્વક કાળે લેઈને, થાપનાચાર્યજી
 મહારાજ નામે ઉભડક બેસીને, ઇંદ્રિયાવહિય પરિક્કમીને કાળને
 શુદ્ધ દ્રષ્ટિએ જોઈ ઠરી યથાયોગ્ય ન્યાનકે, અણુજાણુક જસસગો
 કહીને, પરલવો, અને પરલવ્યા પૂઠે, ત્રણવાર વોસિરે વોસિરે
 કહેવું પછી સવારના દેવ વાદવા, (સૂચના,) જેણે વેરે પરિક્કમણુ
 કર્યું હોય તેણે ઉપાશ્રયમા, રાઈ મુહપત્તિ પરિલેહવી, તથા જે
 વાદણા દેઈને, ઇંચાં રાઈ આલોઉ ? ઇંચ, આલોએમિ ભોમે
 ઇંચાદિકે પાઠ, કહેવો. પછી ઇંચકાર સુહરાઈનો પાઠ કહી અણુ
 ઠીઓ ખામવો એટલે ચરવલા ઉપર હાથ રાખીને, મસ્તક નમાવી,
 જકિમિ અપત્તીયનો પાઠ કહેવો. પછી જે વાદણા દેવા, પછી દેવ
 વદન જ્યાં પછી ખમાસમણ દેઈને ઇંચાં સન્નાય કરે ? ઇંચ,
 કહીને એક નવકાર ગણી, ઉભડક બેસી, વડીલ અથવા પોતે મન્હ
 જિણાણુની સન્નાય કહેવી પછી ખમાસમણ દેઈ, ઇંચાં બહુ
 પડી યુક્ત પોરિસિ તહત્તી કહીને ખમાસમણ દેઈ, ઇંચાકારણુ.
 ઇંદ્રિયાવહિ પરિક્કમુ ? ઇંચ, કહી ઇંદ્રિયાવહિ પરિક્કમીને, ખમા
 સમણ દેઈ, ઇંચાં પરિલેહવું કરે ? ઇંચ, કહી મુહપત્તિ પરિ-
 લેહીને, ખમાસમણ દેઈ, ઇંચકારી ભજવાન પસાય કરી, પચ્ચખખા

જુનો આદેશ દેશેજી, એમ કહી યથાશક્તિ ઉપવાસાદિક પચ્ચખખાણુ વડીલ પાસે કરવું,

સાંજની પડિલેહણુ વિધિ

પ્રથમ ખમાસમણુ દેઇને, ઇચ્છાં બહુપાડ મુત્તા પોરિસી, તહત્તી કહીને, ખમાસમણુ દેઇને, ઇચ્છાં ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ? ઇચ્છાં, કહી પછી ખમાસમણુ દેઇને, ઇચ્છાં ગમણા ગમણે આલોઈ ? ઇચ્છાં, કહીને ઇરિયા સમિતિ, લાખા સમિતિ, એવણા સમિતિ, આદાન લાંડમત્ત નિખેણુવા સમિતિ, પારિષ્ઠાપનીકા સમિતિ, મન શુભિ, વચન શુભિ, કાયશુભિ, એ પાંચ સમિતિ, ત્રણ શુભિ એ અષ્ટ પ્રવચન માતા, શ્રાવક તણે ધર્મે, રુડી પેરે પાલી નહી, ખંડણુ વિરાધના, હુઈ હોય, તે સર્વ હું મન વચન કાયાએ કરી, મિચ્છામિ દુકકડં. ખમાસમણુ દેઈ, ઇચ્છાં પડિલેહણુ કરું ? ઇચ્છાં, કહી ખમાસમણુ દેઈ, ઇચ્છાં પોસહ શાલ પ્રમાણુ ? ઇચ્છાં, કહીને મુહપત્તિ, પછી કટાસણુ, અને છેલ્લે ચરવલો, પડિલેહવો. અને પાણી પીધું કે વાપર્યું હોય તો, ધોતીયું અને કંઠોરો મલીને, પાંચ વાનાં પડિલેહવાં પાંચનું પડિલેહણુ કરનારે ઇરિયાવહિયં કરી. પ્રગટ લોગસ્ત્ર કહેવો. પછી ખમાસમણુ દેઇને, ઇચ્છકારી લગવાન પસાય કરીને, પડિલેહણુ પડિલેહવોજી એમ કહીને, આચાર્યજીની પડિલેહણુ કરવી. અને વડીલનું એક વસ્ત્ર ઉત્તરાસંગ પડિલેહવું. પછી ખમાસમણુ દેઈ, ઇચ્છાં ઉપધિ મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છાં, કહીને મુહપત્તિ પડિલેહવી. પછી ખમાસમણુ દેઇને ઇચ્છાં સઝોંય કરું ? ઇચ્છાં, કહીને એક નવકાર ગણી, ઉભડક બેસીને, મન્હ જિણાણુની સઝોંય કહેવી, પછી એકાસણુ વાળેએ બે વાંદણાં દેવાં પછી ખમાસમણુ દેઇને, ઇચ્છકારી લગવન પસાયે કરી, પચ્ચખખાણુનો આદેશ દેશેજી. એમ કહી પચ્ચખખાણુ કરવું; અને કર્યું હોય તો કર્યું છેજી કહેવું, પછી ખમાસમણુ દેઈ, ઇચ્છાં ઉપધી સંદીસાહું ? ઇચ્છાં, પછી ખમાસમણુ દઈ ઉપધી પડી લેહું ઇચ્છાં એમ કહી ખાટીનાં મર્વ વસ્ત્ર પડિલેહવાં; એવી રીતે પડિલેહણુ કરીને, કાળે લેઈ

કટાસણું રાખીને જવું. વસ્ત્રાદિના છાંટામાં જવું પડે તો પણ જોવીજ રીતે કરવાનું છે. ઉપાશ્રય બહાર જતાં ત્રણવાર આવસ્યાહિ, અને પેસતાં ત્રણવાર નિસ્ત્રીહ કહેવી. પાછલી રાત્રે જાગીને નવકાર સંભારી ભાવના લાવી, માત્રાની બાધા ટાલી આવે, અને કુસુમિણ્ય દુસમિણ્યો દાહસ્સગ ચાર લેગસ્સનો સંપૂર્ણ કરવો.

૧૦. પોસહ પારવાની વિધિ.

પ્રથમ ખમાસમણ દેઈને, ઈરિયાવહિ પડિક્કમીને, ખમાસમણ દેઈને, ઇન્છાં પોસહ પારવા મુહપત્તિ પડિસેહું ? ઇન્છાં, એમ કહી મુહપત્તિ પડિસેહવી, (અહીંયા પોપાતીએ, લીધેલા કુંડી પ્રમુખ સર્વ જાણેલી વસ્તુ છૂટા ગ્રહસ્થને ભળાવે) પછી ખમાસમણ દેઈ, ઇન્છાં પોસહ પારવો ? યથાશક્તિ, પછી ખમાસમણ દેઈ, ઇન્છાં પોસહ પારવો ? તહત્તી, એમ કહીને એક નવકાર ગણી, ઘુન્ટણીયે પડી, ચરવલા ઉપર હાથ રાખી, મસ્તક નમાવીને પોસહ પારવાનો પાઠ બોલવો, તે આવી રીતે. સાગર ચંદો કામો, ચંદવંડીસો સુદંસણો ધત્તો; જેમ્મી પોસહ પડિમા, અખંડીયા જીવીયતેવી; ધત્તા સદલા-હણીજે, સુદસા આણુંદ કામદેવાય; જાસ પસંસઈ ભયવં, દદુવયં તં મહાવીરો. પોસહવિધિ લીધું, વિધિ પાર્યું, વિધિ કરતાં જે કાઈ અવિધિ હુઓ હોય, તે સવે હું મન વચન કાયાએ કરી તરસ મિન્છામિ હુકકકક. પછી ખમાસમણ દેઈ, ઇન્છાં મુહપત્તિ પડિસેહું ? ઇન્છાં, એમ કહી મુહપત્તિ પડિસેહી ખમાસમણ દેઈ, ઇન્છાં સામાયિક પારવો ? યથાશક્તિ, પછી ખમાસમણ દેઈ, ઇન્છાં સામાયિક પાર્યું ? તહત્તી, એમ કહીને એક નવકાર ગણી, ચરવલા ઉપર હાથ રાખીને, સામાયિક વચ જીત્તાનો પાઠ કહીને, સામાયિક પારવું.

ભણવા મુહપતિ પડિલેહું ? ઇચ્છું કહી મુહપતિ પડિલેહવી. પછી
નીચે પ્રમાણે કહેવું. નિસીહિ, નિસીહિ, નિચીહિ, નમો ખમાસમ-
ણાણું, ગોયમાધણું, મહામુણીણું. નવકાર તથા કરેમિ ભંતે ત્રણ
વખત કહેવા. અણુભણહ ફિળ્લા અણુભણહ પરમગુરુ ! ગુરુગુણ-
રચણેહિં મંડિયસરીસા ! બહુપડિયુન્નાપોરિસિ, રાધય સંધારચે
ઠામિ. ૧. અણુભણહ સંધાગં, બાહુવહાણેણ વામપાસેણું; કુકુકુહિ
પાયપસારણું, અતરેત પમન્નચે ભૂમિં: ૨. સકોઇઅ સંડાસા,
ઉવટ્ટેતે અ કાય પડિલેહા; દવ્વાઇ ઉવચોગં, ઉસાસનિંલણાલોચે.
૩. જઇ મે હુન્ન પમાચો, ઇમસ્સ દેહસ્મિમાઇ રચણીચે; આહા-
રમુવહિદેહં. સવ્વં તિવિહેણ વોસિરિઅં. ૪. અત્તારિ મંગલં અં-
રિહંતા મંગલં, સિદ્ધામંગલં; સાહમંગલં, કેવલિપન્નતો ધમ્મો
મંગલં. ૫. અત્તારિલોગુત્તમા અરિહંતાલોગુત્તમા, સિદ્ધા લોગુત્તમા;
સાહુ લોગુત્તમા, કેવલિપન્નતો ધમ્મો લોગુત્તમો. ૬. અત્તારિ સરણું
પવન્નભિ, અરિહંતે સરણું પવન્નભિ, સિધ્ધે સરણું પવન્નભિ,
સાહુ સરણું પવન્નભિ; કેવલિપણુત્તં ધમ્મં સરણું પવન્નભિ.
૭. પાણાઇવાયમલિઅં, ચોરિક્કં મેહુણું, દવિણમુચ્છં, કોહું માણું
માયં, લોભં પિન્નં તહા દોસં. ૮. કલહં અબ્ભખખાણું, પેસુખં
રઇ અરઇ સમાઉત્તં; પરપરિવાયં માયા મોસં મિચ્છત્તસલ્લંચ. ૯.
વોસિરિસુ ઇમાઇ, મુખખમગ્ગસંસગ્ગવિચ્છલ્લઆઇ, દુબ્બઇ નિળંધણાઇ
અકારસ પાવહાણાઇ. ૧૦. એગોહહં નત્થિ મે કોઇ, નાહમત્તરસ કર્સ-
ઇ; એવં અદીણ મણુમો, અપ્પાણુમણુસાસઇ. ૧૧. એગો મે સાસ-
ઓ અપ્પા, નાણદંસણસંજુઓ; સેઆ મે બાહિસ લાવા, સવ્વે
સંજેજ લખ્ખણુ. ૧૨. સંજેજ મૂલ્લ લવેણુ, પત્થ દુખખપરંપર;
તુમ્હા સંજેગસંખંધ, સવ્વં તિવિહેણ વોસિરિઅં. ૧૩. અરિહંતો
મહ દેવો, ભવન્નજીવં મુસાહુલો ગુરુલો; ત્રિણ પણુત્ત તત્તં,
ઇઅ સમ્મત્તં મચ્ચે ગહિઅં. ૧૪. (આ ગાથા ત્રણ વખત બોલવી.
પછી સાત નવકાર ગણીને નીચેની ગાથા કહેવી.) ખમિઅ ખમા-
વિઅ મઇ ખમિઅ, સવ્વહુ જીવ નિદાય; સિદ્ધહ સાખ આલોચહણુ

મુજગહ વધરે ન ભાવ. ૧૫. સવ્વે છવા કમ્મવચ્ચ, ચઉદ્ધહ રાજ
ભમંત; તે મે સવ્વ ખમાવિઆ, મુજગ્ગવિ તેહ ખમંત. ૧૬. જં
જં મણેણ ખદ્ધં, જં જં વાએણ ભાસિયં પાવં; જં જં કાએણ
કયં, મિરંદામિ દુક્કહં તસ્સ. ૧૭.

૧૪. સામાયિકના ૩૨ દોષના દૂહા.

રોષ સહિત અવિવેકથી, કરે ન અર્થ વિચાર; મન ઉદ્વેગે-
જશ ઇચ્છા, વિનય રહિત લય ધાર. ૧. વ્યાપાર ચિંતન ફલ
સંદેહ, નિયાણા મોહ વશ; સામાયિકમાં મન તણા, ટાળો દોષએ
દશ. ૨. કુવચન દુકારો કરે, દીયે સાવધ આદેશ; લવલવતો વઢ-
વાડેને, દીયે આવકાર વિશેષ. ૩. ગાલ દીયે વલી મોહ વશે, હુલ-
સાવે લઘુ બાળ; કરતો વિકથા હાસ્ય એ, વચન દોષ દશ ટાળ. ૪.
સ્વપક્ષાનં ચિહ્ન દિશિ જૂવે, સાસઘ કામ સંઘટ; ઓઠિંગી અવિ-
નીતપણે એસે જે ઉદ્વેગે આગસ મોડે મેલ ખાજખણે, પાથ-
પરે રાખે પાંચ; અતિ પ્રગટ કે ગોપવે, નિદ્રા સહિત નિજ કાય. ૬.
ખાર દોષ એ કાંચના મન વચના થયા વીશ; સામાયિકમાં સર્વે
મળી, ટાળો દોષ બેત્રીશ. ૭.

૮. સમક્ષિત સહિત ખાર મતની સંક્ષેપ ટીપ.

[સમક્ષિત]

૧. રાગ દ્વેષાદિક દોષ થકી સંપૂર્ણ મુક્ત થયેલા સર્વજ્ઞ સર્વ-
દર્શી અરિહંત પરમાત્માનેજ, શુદ્ધ દેવ માનું, અને જગત્ માત્રને
પાવન કરનારા તેમનાં પવિત્ર નામ, સ્થાપના [પ્રતિમા] દ્રવ્ય અને
ભાવનું સદાય રટણ કરૂં, નિરંતર અમુક વખત ચોખખાઈ રાખી
શ્રી જિન મંદિરે જઈ ત્યાં સ્થિર ચિત્ત રાખી પ્રભુના અદ્ભુત
જ્ઞાન, ક્ષમા, ગંભીરતા પ્રમુખ ઉત્તમોત્તમ ગુણ સંભારી મારા
આત્મામાં તેવાજ ગુણો પ્રગટાવવા નિમિત્તે પ્રભુનાં દર્શન, પૂજા અને
ચૈત્યવંદન કરૂં અથવા નવકાર મંત્રનો સ્થિર ઉપયોગ રાખી ૧૦૮
વાર જાપ કરૂં. ૨. શ્રી જિનેશ્વર ભગવાનની આજ્ઞા અનુસારે જ્ઞાન
વૈરાગ્ય ભગવાથી સદ્ગુણ સંપીયે જઈ જેમણે મેરુ પર્વત જેવા

ભારે પાંચ મહાવ્રત ઉચ્ચરેલાં છે, અને મહાવ્રતોને જે રૂડી રીતે ગુરૂમહારાજની આજ્ઞામાં રહીને પાળે છે, કંચન કામનીથી જે સદાય દૂર રહે છે, જયજ્ઞાથી સઘળી સંયમ કરણી સાધે છે. અને ભવ્ય જનોને સારો બોધ આપી સુધારે છે, તેવા મુનિ મહાત્માનેજ શુદ્ધ ગુરૂ માનું અને પ્રતિદિન બેગ હોય ત્યાં સુધી તેમને શુદ્ધ ભાવથી વંદન કરી તેમનાં વચનામૃતનું પાન કરું. ૩. સદ્ગુરૂની અમૃત તુલ્ય વાણી સાંભળી મારી છતી શક્તિ ગેત્પવ્યા વગર બની શકે તેટલી ગૃહસ્થ યોગ્ય ધર્મ કરણી કરવા નિરંતર ખપ કરું; દાન, શીલ, તપ અને ભાવનારૂપ ધર્મની શ્રદ્ધા રાખી યથાશક્તિ તેનો આદર કરું; સમ્યગ્જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્રરૂપ શુદ્ધ ધર્મનો મને યથાર્થ બોધ થાય, તેની યથાર્થ પ્રતીતિ થાય અને અનુક્રમે તેની પ્રકટ પ્રાપ્તિ થાય, તેવા લક્ષથી સદ્ગુરૂની આજ્ઞાને આધીન રહી તેમણે આત્મ-કલ્યાણાર્થે આપેલી રૂડી શિષ્યોમણીને ધ્યાનમાં રાખી કાળજીથી અનુસરું, પ્રમાદવશપણથી તેમાં ભૂલ પડે તો ગુરૂમહારાજને નિષ્કપટપણે નિવેદન કરી. ક્ષમા માગી, ફરી તેવી ભૂલ ન કરવા વિશેષ કાળજી રાખું, તેમની પવિત્ર આજ્ઞાનુસાર પ્રતિવેધ શ્રી શત્રુ-જ્યાદિક તીર્થની યાત્રાદિક કરું, અને આજ્ઞાતનાદિક દોષને ટાળી, દેવગુરુ સંઘ-સાધર્મિકની ભક્તિનો બની શકે તેટલો લાભ લઉં અને વ્રત-પચ્ચખખાણનો ભાવ રાખું.

૧. સ્થુલ પ્રાણાતિપાત વિરમણ વૃત (પહેલું અથ્થ વ્રત.) -

૧. મરણાદિક મહા ભયથી પ્રકટપણે કંપતા ત્રાસ પોમતા કોઈ પણ નિરપરાધી જીવને કઈ પણ પ્રબળ કારણ વગર તેના પ્રાણ નીકળી જાય તેમ બાણી બુઝીને મારાં મન, વચન અને કાયાથી હું જાતે હણું નહિ તેમ જે અન્યકને હણાવું નહિ. ૨. માંસ, દારુ, શિકાર, મધ, માખણ, રાત્રી ભોજન પ્રમુખ અભક્ત્ય અને ડુંગળી, લસણ ગાજર, બટાટા પ્રમુખ જમીન કંદ વિગેરે અનંત કાય ભક્ષણ કરવાનો ત્યાગ કરું છું.

૨. સ્થુલ મૃપાવાદ વિરમણ વૃત (બીજું અથ્થ વ્રત.) -

આ વ્રતમાં કન્યાદિક વિગેરે પાંચ મહોદા જૂઠણાનો સદાય

ત્યાગ કરે છે અને જિન વચનથી વિપરીત જાણતાં થકાં જોલવાનો ત્યાગ કરે છે.

૩. સ્થુલ અદત્તાદાન વિરમણ વૃત્ત (ત્રોણું અણુ વૃત્ત.)

આ વૃત્તમાં કોઈ પણ પ્રકારની ચોરી, વિશ્વાસઘાત, દાણ ચોરી, ખોટી લેવડ દેવડ, દગાખોર ભેળસેળ, વિગરે ધર્મને કલંક લાગે તેવું કાંઈ પણ અપ્રમાણિક વર્તન કરે નહિં.

૪. સ્વદારા સંતોષ અથવા સ્થુલ મૈથુન વિરમણ વૃત્ત

(યોથું અણુ વૃત્ત.)

૧. સ્વસ્ત્રી કે સ્વપતિ સિવાય દેવ મનુષ્ય કે તિર્યચ સંબંધી વિષયભોગનો સર્વથા ત્યાગ કરે છે.

પરિગ્રહ પ્રમાણ વૃત્ત (પાંચમું અણુ વૃત્ત.)

ધન, ધાન્ય, ક્ષેત્ર, વાસ્તુ, સોતું, રૂપું, અન્ય ધાતુ, દાસ, દાસી અને ગાય, ખલ, હાથી, घोडा પ્રમુખ ચતુષ્પદ એમ નવ પ્રકારનાં બાહ્ય પરિગ્રહનું જૂદું જૂદું પ્રમાણ કરી તેથી અધિક દ્રવ્યની પ્રાપ્તિ થતાં તત્કાળ તેનો સદુપયોગ પરમાર્થ માર્ગે કરે, પરંતુ પ્રમાણથી અધિક થયેલું દ્રવ્ય દેખી સ્વનિયમ બગાડું નહિં.

૬. દિશપરિમાણ વૃત્ત (પહેલું શુભ વૃત્ત.)

આર દિશા, આર વિદિશા તેમજ ઉંચે અને નીચે એમ દશે દિશામાં સ્વાર્થવશ વ્યાપારાદિક કારણે જવા આવવા માટે અમુક મંથારા બાંધવી, કેવળ પરમાર્થ દાવે ગમે તેટલે દૂર જવા આવવાની જયણ રાખી શકાય.

૭. ભોગોપભોગ વિરમણ વૃત્ત (બીજું શુભ વૃત્ત.)

એકજ વાર ભોગવ્યા બાદ નિર્માલ્ય થઈ જાય, એવા પુષ્પ ભોજન, પ્રમુખ ભોગમાં લેખાય છે; અને વારંવાર જેનો ઉપયોગ કરી શકાય તે સ્ત્રી, મહેલ પ્રમુખ ઉપભોગમાં ગણાય છે, તે ભોગ તથા ઉપભોગ વસ્તુઓનું પૂર્વોક્ત ચૌદ નિયમાનુસારે પ્રમાણ કરે છે, સંક્ષેપું છે, અને એ રીતે સંતોષ વૃત્તિમાં વધારો કરી, પંદર કર્મદાનના મંડા પાપ વ્યાપારનો પણ ત્યાગ કરે છે.

૮. અનર્થ દંડ વિરમણ વૃત્ત (ત્રીજું ગુણ વૃત્ત.)

જેમાં પોતાનો કે પોતાના સ્વજન કુટુંબાદિકનો નિકટ સ્વાર્થ ન હોય, તેવી નકામી બાબતમાં નાહક પોતાના મન, વચન કાયા અને ધનનો ગેરઉપયોગ કરવો તે અનર્થ દંડ છે એમ સમજી આતસંખ્યા, વેશ્યાનો નાચ, નાટક ચેટક તેમજ લોકરંજનાર્થેજ કરવામાં આવતા બીજા અનેક વગર જરૂરના ઉડાઉ કાર્યોની નિવૃત્તિ, સ્વદ્રવ્યાદિકનો જેમ બને તેમ સદુપયોગજ કરવો યુક્ત છે, વક્ત્રી જુગાર પ્રમુખ દુર્વ્યસનો વિકૃત્યાદિક પ્રમાદ અને શસ્ત્રાદિકનો દુરૂપયોગ પણ વર્જ્ય છે. દંડમાં જેથી પરિણામ મલીન થાય તેવા આચાર વિચાર તજવાનો ઉપલોગ રાખું.

૯ સામાયિક વૃત્ત (પ્રથમ શિક્ષા વૃત્ત.)

પ્રતિદિન નિયમસર એક કે વધારે વખત મન, વચન, કાયાનો કુદ્દ વ્યાપાર સંવરીને રાગ દ્વેષાદિક વિકાર દૂર કરી, સમલાવની વૃદ્ધિ થાય તેવા શુભ જ્ઞાન ધ્યાન પ્રમુખ ઉત્તમ આલંબન સેવવારૂપ જે ઘડીતું સામાયિક શાંતપણે સ્થિરતાથી સદ્ગુરુ સમક્ષ કરું.

૧૦ દેશાવગાશિક વૃત્ત (બીજું શિક્ષા વૃત્ત.)

છઠ્ઠા દિગ્ પ્રમાણ વ્રતમાં રાખેલી મોકળાશનો અત્રે યથાશક્તિ સંક્ષેપ કરું છું તેમજ પૂર્વોક્ત ચૌદ નિયમોને પણ વિશેષ પ્રકારે ધારણ કરું.

૧૧ પોષધ વૃત્ત (ત્રીજું શિક્ષા વૃત્ત.)

દરેક આઠમ ચૌદશ પ્રમુખ પર્વ દિવસે પૂર્વોક્ત ચારે પ્રકારનો પોષધ ચાર કે આઠ પ્રકાર પર્યાંત અંગીકાર કરી પ્રમાદ રહિત તેનું આરાધન કરું. વિકૃત્યાદિક પ્રમાદ વડે તેનું વિરાધન કરું નહિ.

૧૨ અતિથિ સવિભાગ વૃત્ત (ચોથું શિક્ષા વૃત્ત.)

તિથિવાર, પ્રમુખની દરકાર રાખ્યા વગર નિદ્રા પ્રમાદ રહિત આત્મ સાધનમાંજ ઉજમાલ મુનિજનો અતિથિ કહેવાય છે, તેવા મહાત્મા સાધુ જનોને સ્વકુટુંબાદિક નિમિત્તે કરેલ નિર્દોષ પ્રાશુક આહાર પાણી હર હમેશ કે છેવટ પોષધ વ્રતને પાસણે શુદ્ધ ભક્તિ

ભાવથી કવળ કલ્યાણથી વહોરાવી પછી પોતે જન્મવાનો ઉપયોગ
બનતા સુધી રાખું.

૧૦. પંચાચાર પાલન ટુંકે સ્વરૂપ

૧. જ્ઞાનાચાર:— ૧ જે જે ધર્મશાસ્ત્ર લખવાં ગણવાં, તે બધા
અકાળ વેળા (દરેક સંધ્યા વખત, મધ્યાહ્ન સમય તથા મધ્ય રાત્રી
સમય) વર્ણ યોગ્ય અવસરેજ લખવાં ગણવાં. ૨. ધર્મશુદ્ધિ અને
વિદ્યાશુદ્ધિનો ઉચિત વિનય સાચવીનેજ લખવું ગણવું. ૩. જ્ઞાન-જ્ઞા-
નીનો યોગ્ય સત્કાર કરી શુદ્ધ પ્રેમભાવથી લખવું ગણવું. ૪. શાસ્ત્ર
લખવા માટે યોગ્યતા મેળવવા સારું યોગ ઉપાધન કરીને તેનું
પઠન પાઠન કરવું. ૫. જેમની પાસેથી આપણને જ્ઞાનનો લાભ
થયો હોય તેનું નામ કોઈ પુછે તો નરત બહેર કરવું, પરંતુ ભય
કે લગ્નલલિત કલ્પિત કારણોથી તે છુપાવણ નહિ કે બીજી ભલતુંજ
કહેવું નહિ. ૬. જે શાસ્ત્ર લખવું તે અક્ષર કાના માત્રે અન્યનાધિક
લખવું ગણવું. ૭. તે શાસ્ત્રના અર્થ શુદ્ધ રીતે શુદ્ધ મહારાજ પાસે ધારી
લઈને લખવા. ૮. તે શાસ્ત્રનું મૂળતથા તેના અર્થ શુદ્ધ શુદ્ધગમે ધારી
પકકા કરી લેવાપણ આગમતથા યજ્ઞ, શુદ્ધનો અનાદર કરીને સ્વચ્છંદીપણે
અભિમાનથી કે મદથી, જિનાગમ કે એવર કોઈ પણ જ્ઞાનાભ્યાસ
કરનારને યથાર્થ જ્ઞાન થવુંતો દૂર રહ્યું. પણ ઉત્તરું જ્ઞાના વરણીય કર્મનો
ગાઢ બંધ થવાનો મંભવ છે; માટે શુદ્ધગમ વિના સર્વ અભ્યાસ
જર પુરૂષથી રહેલ આના ગર્ભ સમાન છે. ૨. દર્શનાચાર:—૧
સર્વથા રાગદેવાદિક દોષ વર્જિત સર્વજ્ઞ વીનશઙ્ગનાં વચન સંપૂર્ણ
શ્રાવ્યંજ માનવાં. ૨ ઉક્ત સર્વજ્ઞ પરમાત્માના પવિત્ર શાસનમાંજ
રસિક થાવું. બીજા અન્ય મતની છંછા કરવીજ નહિ.
૩. સર્વજ્ઞ ભગવાને ભાષેલા લાનાદિક ધર્મના ફળનો સંદેહ કરવોજ
નહિ. ૪. અન્ય મમતા કદ, મંત્ર, અમતકાર કે પૂજા પ્રભાવના
દેખી મૂઢદ્રષ્ટિ બનવું નહિ. ૫. અગ્નિદ્રષ્ટિ જનોની શુભ કરણી
દેખી તેનું અનુમોદન કરવું [પ્રશંસા કરી તેને પુષ્ટિ આપવી] ૬.
સીદ્ધતા સાધમી જનોને હરેક રીતે ટેકો આપી ધર્મમાં ચિયર કરવા.

૭. સાધર્મી બંધુઓની ઉમદા ભાવથી સેવા લક્ષિતરૂપ “સાહુમ્ની નૃવચ્છદ્” કરવું. ૮. પવિત્ર જિનશાસનની બહોજલાલી વધે તેવાં સત્કાર્યો સમજ મેળવીને કરવાં. તેમાં પણ સદ્ગુરુગમ અભ્યાસ કરનારા સદાચારી શ્રદ્ધાળુ વિદ્યાર્થીઓ જેઓ નિરંતર જિનાજ્ઞાનુસાર સા- માઈકાદિક વ્રત વિનયપૂર્વક જ્ઞાનાભ્યાસના પરમ અર્થી હોય તેવા જ્ઞાની તથા જ્ઞાનાર્થીઓને અનેક રીતે તન મન ધનથી સાહુજ કરવી. ૩. ૩. ચારિત્રાચાર-પાંચ સમિતિ તથા ત્રણગુપ્તિને મમ્યક પ્રકારે સંપૂર્ણ જિન વચનાનુસાર પાળવાનો ખપ કરે. ૪. તપાચાર-અન્તરંગ તથા બાહ્ય એમ બાર પ્રકારનાં ઇચ્છા નિરોધરૂપ તપને યથાવસરે યથા- શક્તિ કરવાનો આદર રાખવું. ૫. વીર્યાચાર-૧. ધર્મ કામમાં પોતાનાં મન, વચન અને કાયાના છતાં બળ-વીર્યને ગોપવ્યા વગર યથા- શક્તિ તેનો સદુપયોગ કરવું. મતલબ કે સાધુ સાધ્વીએ સ્વસંયમ કરણી, પાંચ મહાવ્રતનું પાલન, પાંચે ઇદ્રિયોનું દમન, ચાર કયા- યનું છપન, અને મન, વચન કાયાની શુદ્ધિ કરવામાં પોતાનું છતું બળ-વીર્ય ગોપવવું નહિ. તેનો કોઈ રીતે ગેરઉપયોગ નહિ; કરતાં મદાય સદુપયોગ કરવાજ લક્ષ રાખવું. તેમજ શ્રાવક શ્રાવિકાએ પણ સ્વગૃહસ્થ ધર્મનું આરાધન કરવા સદ્ગુરુનાં અમૃત-વચનનું આદર સહિત શ્રવણ કરી, સ્વશક્તિ અનુમારે પોતાનાં તમ, મન, વચન અને ધનનો સદુપયોગ કરી લેવા ચુકવું નહિ. પોતાની છતી શક્તિનો જે સદુપયોગ થાય તેજ સાર્થક, બાકી જે તેનો ગેરઉપ- યોગ થાય તે તો સંસાર વૃદ્ધિ માટેજ સમજવો.

૬. શ્રાવકે યોગ્ય અગિયાર પડિમાનું ટુંકે સ્વરૂપં.

૧૧ પ્રતિમાનાં નામ તથા ટુંકે શબ્દાર્થ-ચુક્ત ખુલાસો.

૧. દર્શન (અમકિત) પ્રતિમા, ૨. વ્રત પ્રતિમા, ૩. સામાયિક પ્રતિમા, ૪. પોષધ પ્રતિમા, ૫. કાયોત્તમર્ગ પ્રતિમા, (અભિગ્રહ વિશેષરૂપ) ૬. મૈયુન વર્જન પ્રતિમા, ૭. અચિત્ત વર્જન પ્રતિમા, ૮. સ્વયં આરંભ વર્જન પ્રતિમા, ૯. પ્રેમ્ય (અન્ય સેવકાદિક પાસે પણ) આરંભ વર્જન પ્રતિમા, ૧૦. પોતાને નિમિત્તે કરેલું બોજન

અશનાદિક વર્જન પ્રતિમા, ૧૧. શ્રમણ જૂત મુનિવત્ વર્તન પ્રતિમા. પ્રતિમા શબ્દથી અમુક અભિગ્રહણ નિયમ વિશેષ જાણવો. હવે દરેક પ્રતિમાનું અનુક્રમે કંઈક વિસ્તારથી કથન કરવામાં આવે છે. ઉક્ત દરેક પ્રતિમાનું કાળ માન તેની સંખ્યા પ્રમાણ જેટલા માસનું છે, (એટલે કે પહેલી પ્રતિમા એક માસની, બીજી બે માસની, ત્રીજી ત્રણ માસની એમ અનુક્રમે અગિયારમી, ૧૧ માસની સમજવી.) ૧. દર્શન પ્રતિમા-શમ, સંવેગ, નિર્વેદ, અતું-કંપા અને આસ્તિકતા ગુણ સહિત તથા કદાચહ અને શંકાદિક શક્યથી સર્વથા રહિત નિર્દોષ સમક્ષિતે યથાસ્થિત પાળવામાં આવે તે પહેલી દર્શન પ્રતિમા કહેવાય છે. ૨. વૃત પ્રતિમા-શ્રાવક યોગ્ય પાંચ અણુવૃત તેમજ ત્રણ ગુણુવૃત અને ચાર શિક્ષા વૃતને કંઈ પણ અતિચાર પ્રમુખ દૂષણ લગાડ્યા વગર બે માસ પર્યંત પ્રથમ પદિમામાં જાણાવેલા નિર્દોષ સમક્ષિત ગુણ સહિત સેવવાં તે બીજી વૃત પ્રતિમા જાણવી. ૩. સામયિક પ્રતિમા-મન, વચન અને કાયા સંજોગી પાપગ્યાપારને વર્જી નિષ્પાપ નિર્દોષ વ્યાપારને સેવવારૂપ સામાયિક પ્રતિદિન ઉભય કાળ અતિચારાદિક દૂષણ રહિત ત્રણ માસ પર્યંત કરવામાં આવે તે ત્રીજી સામયિક પ્રતિમા જાણવી. ૪. પોષધ પ્રતિમા-દરેક અષ્ટમી, ચતુર્દશી પ્રમુખ પર્વ દિવસે સર્વથા આહાર ત્યાગ, શરીર સત્કાર ત્યાગ, મૈથુન ત્યાગ અને પાપ વ્યાપાર ત્યાગ એમ ચારે પ્રકારનો પોષધ, અતિચાર દૂષણ રહિત ચાર માસ પર્યંત પાળવામાં આવે તે ચોથી પોષધ પ્રતિમા છે. ૫. કાયોત્સર્ગ પ્રતિમા-પૂર્વોક્ત પ્રતિમાઓમાં દર્શાવ્યા મુજબ સમ્યક્ત્વ અણુવૃત, ગુણુવૃત અને શિક્ષા વૃત યુક્ત છતો, સ્થિર, સત્યવંત અને સુનિયુષ્ઠ શ્રાવક દરેક અષ્ટમી અને ચતુર્દશીના દિવસે પોષધ ગ્રહી રાત્રિભર ગુન્ય ગ્રહાદિકમાં કાઉત્સરજ્ઞ (કાયોત્સર્ગ) મુદ્રાએ સ્થિત રહે-ઉપસર્ગ પરિસ્પર્શાદિકથી ડરે નહિ, નિશ્વજન રહે. ૬. પ્રહ્લચર્ય પ્રતિમા-શંગાર, કથા, સ્નાન, વિલેપન પ્રમુખ વિભૂષા સંજોગી ઉત્કર્ષ અને શ્રી કથા (શ્રી સંજોગી અથવા શ્રી સાથે

એકાન્તમાં સરાગ વર્તાવાપ) નો ત્યાગ કરતો હતો શ્રાવક એક
અબ્રહ્મ સેવાનો છ માસ પર્યંત સર્વથા ત્યાગ કરે તે છઠ્ઠી બ્રહ્મચર્ય
પ્રતિમા જાણવી. ૭. સચિત્ત ત્યાગ પ્રતિમા-સાત માસ સુધી સચિત્ત
ભોજનનો સર્વથા ત્યાગ કરે. તેમજ પૂર્વોક્ત પાછલી પ્રતિમાઓમાં
સેવન કરવા યોગ્ય સર્વ અનુષ્ઠાનનું પણ સાથેજ સેવન કરે તે
સાતમી પ્રતિમા જાણવી. ૮. સ્વયં આરંભ વર્જન પ્રતિમા-આઠ
મહિના સુધી પોતે જાતે કોઈ પ્રકારના પાપ આરંભ કરે નહિ તે
આઠમી પ્રતિમા જાણવી. ૯. અન્ય (ત્રેભ્ય) આરંભ વર્જન પ્રતિમા-
નવ માસ સુધી અન્ય દાસ પ્રમુખ પાસે પણ પાપારંભ ન કરાવવા-
રૂપ નવમી પ્રતિમા જાણવી. ૧૦. સ્વાનમિત્ત અશનાદિ વર્જન
પ્રતિમા-દશ માસ પર્યંત પોતાના નિમિત્તે કરેલું ભોજન પણ ગ્રહણ
કરાય નહીં, વળી તેણે કોઈક તો ખુર મુંડન કરાવે અથવા તો
કોઈ શિખા ચોટલી ધારણ કરે, પૂર્વ પ્રતિમાઓની સર્વ મર્યાદા
સાથેજ પાળે તે દશમી પ્રતિમા. ૧૧. શ્રમણભૂત વર્તન પ્રતિમા-
ખુર મુંડન અથવા કેશ લોચન કરવા વડે, રજોહરણ અને પાત્રાં
પ્રમુખ સાધુ યોગ્ય સર્વ ઉપકરણો ગ્રહણ કરી ઉત્કૃષ્ટ અગીયાર
માસ પર્યંત સાધુ મુનિરાજની પેરે વીચરે તે અગીયારમી પ્રતિમા
જાણવી. [મતાંતર-ઉક્ત પ્રતિમાઓ પૈકી પહેલાની ૪ સિવાય બીજી
પ્રતિમાઓ આશ્રી શ્રી આવશ્યક સુર્ષિમાં આવો લેખ છે કે:—
પાંચ માસ પર્યંત રાત્રિ ભોજનનો પરિત્યાગ કરવો, તે પાંચમી
પ્રતિમા. સચિત્ત આહાર પરિત્યાગ રૂપ છઠ્ઠી. દિવસે બ્રહ્મચર્ય
પાળવું અને રાત્રે તેનું પ્રમાણ કરવા રૂપ સાતમી. રાત દિવસ
સર્વથા બ્રહ્મચર્યને દ્રવ્ય સ્નાન ત્યાગ. કેશ નખ શેમ પ્રમુખ
સમારવા સંબંધી ઉપેક્ષા રૂપ આઠમી. સ્વયં આરંભ પરિત્યાગરૂપ
નવમી. ત્રેભ્ય (દાસ પ્રમુખ પાસે પણ) આરંભ વર્જનરૂપ દશમી.
ઉદ્દિષ્ટ લક્ષ્ય (પોતાના નિમિત્તે કરેલ ભોજન) વર્જનરૂપ શ્રમણ
ભૂત પ્રતિમા અગિયારમી. એવી રીતે મતાંતર જાણવો.] આ

અશનાદિક વર્જન પ્રતિમા, ૧૧. શ્રમણ ભૂત સુનિવૃત્ત વર્તન પ્રતિમા. પ્રતિમા શબ્દથી અમુક અભિગ્રહ્યા નિયમ વિશેષ જાણવો. હવે દરેક પ્રતિમાનું અનુક્રમે કંઈક વિસ્તારથી કથન કરવામાં આવે છે. ઉક્ત દરેક પ્રતિમાનું કાળ માન તેની સંખ્યા પ્રમાણ જોટલા માસનું છે, (જોટલે કે પહેલી પ્રતિમા એક માસની, બીજી બે માસની, ત્રીજી ત્રણ માસની એમ અનુક્રમે અગિયારમી, ૧૧ માસની સમજવી.) ૧. દર્શન પ્રતિમા-શમ, સંવેગ, નિર્વેદ, અનુકંપા અને આસ્તિકતા ગુણ સહિત તથા કદાચહ અને શંકાદિક શબ્દથી સર્વથા રહિત નિર્દોષ સમક્ષિતે યથાસ્થિત પાળવામાં આવે તે પહેલી દર્શન પ્રતિમા કહેવાય છે. ૨. વૃત પ્રતિમા-શ્રાવક યોગ્ય પાંચ અણુવૃત તેમજ ત્રણ ગુણુવૃત અને ચાર શિક્ષા વૃતને કંઈ પણ અતિચાર પ્રમુખ દૂષણ લગાડ્યા વગર બે માસ પર્યંત પ્રથમ પડિમામાં જણાવેલા નિર્દોષ સમક્ષિત ગુણ સહિત સેવવાં તે બીજી વૃત પ્રતિમા જણવી. ૩. સામયિક પ્રતિમા-મન, વચન અને કાયા સંબંધી પાપવ્યાપારને વળી નિબાપ નિર્દોષ વ્યાપારને સેવવારૂપ સામાયિક પ્રતિદિન ઉભય કાળ અતિચારાદિક દૂષણ રહિત ત્રણ માસ પર્યંત કરવામાં આવે તે ત્રીજી સામયિક પ્રતિમા જણવી. ૪. પોષધ પ્રતિમા-દરેક અષ્ટમી, અતુર્દશી પ્રમુખ પર્વ દિવસે સર્વથા આહાર ત્યાગ, શરીર સત્કાર ત્યાગ, મૈથુન ત્યાગ અને પાપ વ્યાપાર ત્યાગ એમ ચારે પ્રકારનો પોષધ, અતિચાર દૂષણ રહિત ચાર માસ પર્યંત પાળવામાં આવે તે ચોથી પોષધ પ્રતિમા છે. ૫. કાયોત્સર્ગ પ્રતિમા-પૂર્વોક્ત પ્રતિમાઓમાં દર્શાવ્યા મુજબ સમ્યક્ત્વ અણુવૃત, ગુણુવૃત અને શિક્ષા વૃત સુક્ત છતો, સ્થિર, સત્યવંત અને સુનિયુષ્ણ શ્રાવક દરેક અષ્ટમી અને અતુર્દશીના દિવસે પોષધ ગ્રહી રાત્રિભર શુન્ય ગ્રહાદિકમાં કાઉરસંગ (કાયોત્સર્ગ) મુદ્રાએ સ્થિત રહે-ઉપસર્ગ પરિસહાદિકથી કદે નહિ, નિશ્ચળ રહે. ૬. બ્રહ્મચર્ય પ્રતિમા-શંગાર, કથા, સ્નાન, વિલેપન પ્રમુખ વિલુપા સંબંધી ઉત્કર્ષ અને સ્ત્રી કથા (સ્ત્રી સંબંધી અથવા સ્ત્રી સાથે

એકાન્તમાં સરાગ વર્તાવાપ) નો ત્યાગ કરતો હતો. શ્રાવક એક અબ્રહ્મ સેવાનો છ માસ પર્યંત સર્વથા ત્યાગ કરે તે છઠ્ઠી બ્રહ્મચર્ય પ્રતિમા જાણવી. ૭. સચિત્ત ત્યાગ પ્રતિમા-સાત માસ સુધી સચિત્ત લોજનનો સર્વથા ત્યાગ કરે. તેમજ પૂર્વોક્ત પાછલી પ્રતિમાઓમાં સેવન કરવા યોગ્ય સર્વ અનુબ્ધાનનું પણ સાથેજ સેવન કરે તે સાતમી પ્રતિમા જાણવી. ૮. સ્વયં આરંભ વર્જન પ્રતિમા-આઠ મહિના સુધી પોતે જાતે કોઈ પ્રકારના પાપ આરંભ કરે નહિ તે આઠમી પ્રતિમા જાણવી. ૯. અન્ય (ત્રિધ્ય) આરંભ વર્જન પ્રતિમા-નવ માસ સુધી અન્ય દાસ પ્રમુખ પાસે પણ પાપારંભ ન કરાવવા-રૂપ નવમી પ્રતિમા જાણવી. ૧૦. સ્વનિમિત્ત અશનાદિ વર્જન પ્રતિમા-દશ માસ પર્યંત પોતાના નિમિત્તે કરેલું લોજન પણ ગ્રહણ કરાય નહીં, વળી તેણે કોઈક તો ખુર મુંડન કરાવે અથવા તો કોઈ શિખા ચોટલી ધારણ કરે, પૂર્વ પ્રતિમાઓની સર્વ મર્યાદા સાથેજ પાળે તે દશમી પ્રતિમા. ૧૧. શ્રમણભૂત વર્તન પ્રતિમા-ખુર મુંડન અથવા કેશ લોચન કરવા વડે, રજોહરણ અને પાત્રાં પ્રમુખ સાધુ યોગ્ય સર્વ ઉપકરણો ગ્રહણ કરી ઉત્કૃષ્ટ અગીયાર માસ પર્યંત સાધુ મુનિરાજની પેરે વીથરે તે અગીયારમી પ્રતિમા જાણવી. [મતાંતર-ઉક્ત પ્રતિમાઓ પૈકી પહેલાની ૪ સિવાય બીજી પ્રતિમાઓ આશ્રી શ્રી આવશ્યક સુર્ષિમાં આવેા લેખ છે કે:- પાંચ માસ પર્યંત રાત્રિ લોજનનો પરિત્યાગ કરવો, તે પાંચમી પ્રતિમા. સચિત્ત આહાર પરિત્યાગ રૂપ છઠ્ઠી. દિવસે બ્રહ્મચર્ય પાળવું અને રાત્રે તેનું પ્રમાણ કરવા રૂપ સાતમી. રાત દિવસ સર્વથા બ્રહ્મચર્યને દ્રવ્ય સ્નાન ત્યાગ. કેશ નખ રોમ પ્રમુખ સમારવા સંબંધી ઉપેક્ષા રૂપ આઠમી. સ્વયં આરંભ પરિત્યાગરૂપ નવમી. ત્રેધ્ય (દાસ પ્રમુખ પાસે પણ) આરંભ વર્જનરૂપ દશમી. ઉદિષ્ટ ભક્ત (પોતાના નિમિત્તે કરેલ લોજન) વર્જનરૂપ શ્રમણ ભૂત પ્રતિમા અગિયારમી. એવી રીતે મતાંતર જા. વે.] આ

તુલનારૂપે જરૂર કરવા યોગ્ય છે, કાયર મોલસનેજ બધું કઠણ લાગે છે, પુરુષાર્થી જનોને તે તેવું કઠણ લાગતું નથી, તે તો શક્ય સત્કાર્યમાં સદા ઉજમાજ રહે છે, અને તેને ખંતથી આરાધી અનુક્રમે અખંડ આનંદ મેળવે છે.

૭. શ્રાવકના એકવીશ ગુણોનું વર્ણન.

આ ભયંકર અને પાશવાર સસાર જામણમાં ભમતાં થકા છવને મનુષ્ય જન્માદિ ઉત્તમ સામગ્રી મળવી અતિ દુર્લભ છે, કહાણ તે મળે તોપણ શુદ્ધ ધર્મની યોગ્યતા પ્રાપ્ત થવી બહુજ મુશ્કેલ છે, તો પછી શુદ્ધ ધર્મની પ્રાપ્તિની દુર્લભતાનું તો કહેવુંજ શું ? માટે જ્ઞાની મહારાજ ધર્મની યોગ્યતા પામવાના શ્રાવકના એકવીશ ઉત્તમ લક્ષણરૂપ એકવીશ ગુણોનું કંઈક દુકં સ્વરૂપ બતાવે છે.

૨૧ ગુણોનાં નામ તથા અર્થ.

૧. હ્રદ નહિં—અશુદ્ધ ગંભીર આશયવાળો, સૂક્ષ્મ રીતે વસ્તુ તત્ત્વનો વિચાર કરવાને શક્તિ ધરાવનાર સમર્થ છવ વિશેષ ધર્મ રત્નને પામી શકે.
૨. રૂપનિધિ—પ્રશસ્ત રૂપવાળો, પાંચે ઇંદ્રિયો જેને સ્પષ્ટ રીતે પ્રાપ્ત થયેલ છે એવો, અર્થાત્ શરીર મંબળી સુંદર આકૃતિને ધારનાર આત્મા.
૩. સૌમ્ય—સ્વભાવેજ પાપ દોષ રહિત, શીતળ સ્વભાવવાનું આત્મા.
૪. જન પ્રિય—સદાચારને સેવનાર લોકપ્રિય આત્મા.
૫. કૂર નહિં—કૂરતા યા નિહુરતા વડે જેનું મન મલીન થતું નથી એવો અકિલ્લ યાને પ્રસન્ન ચિત્ત સુક્ત શાંત આત્મા.
૬. ભીડ—આ લોક સંબંધી તથા પરલોક સંબંધી અપાયથી હરવવાળો અર્થાત્ અપવાદ ભીડ તેમજ પાપ ભીરુ હોવાથી બધી રીતે સંભાળીને ચાલનાર, ઉભયલોક વિરૂદ્ધ કાર્યનો અવશ્ય પરિહાર કરનાર આત્મા.
૭. અશક—છળ પ્રપંચ વડે પરને પાસમાં નાંખવાથી દૂર રહેનાર.
૮. સુદક્ષિણ—શુભ દાક્ષિણાવંત, ઉચિત પ્રાર્થનાનો ભંગ નહિં કરવાવાળો, સમય ઉચિતવર્તી આમાનું દિલ પ્રસન્ન કરનાર.
૯. લક્ષ્યગુઓ—લક્ષ્યશીલ, અકાર્ય વર્ણ સત્કાર્યમાં સહેજે નેડાઈ શકે એવો મેર્યાદાશીલ પુરુષ.
૧૦. હયાલુઓ—સર્વ કોઈ

પ્રાણી વર્ગ ઉપર અનુકંપા રાખનાર. ૧૧ સોમદિક્ષિ મજ્જ્ય—રાગ-
દ્વેષ રહિત નિષ્પક્ષપાતપણે વસ્તુ તત્ત્વને યથાર્થ રીતે ઓળખી
મધ્યસ્તાતાથી દોષને દૂર કરનાર. ૧૨ શુભરાગી—સદ્ગુણીનોજ પક્ષ
કરનાર શુભનોજ પક્ષ લેનાર. ૧૩ સત્કથ-એકાંત હિતકારી એવી
ધર્મ કથા જેને પ્રિય છે એવો. ૧૪ સુપ્રખ-સુશીલ અને સાનુ-
કુળ છે કુટુંબ જેનું એવો સુભાગ્યવંત. ૧૫ દીર્ઘદર્શી—પ્રથમથી
સારી રીતે વિચાર કરીને પરિણામે જેમાં લાભ મમાયો હોય
એવાં શુભ કાર્યનેજ કરવાવાળો. ૧૬ વિશેષજ્ઞ-પક્ષપાત રહિતપણે
શુભ દોષ, હિત અહિત, કાર્ય અકાર્ય, ઉચિત અનુચિત, ભક્ષ્ય
અભક્ષ્ય, પેય અપેય, ગમ્ય અગમ્ય વિગેરે વિશેષ વાતનો જાણુ.
૧૭ વૃદ્ધાનુગત-પરિપક્વ બુદ્ધિવાળા અનુભવી પુરૂષોને અનુસરી
ચાલનાર, નહિ કે જેમ આઠ્યું તેમ ઉચ્ચ ખલપણે ઇચ્છું મુજબ
કામ કરનાર. ૧૮ વિનયવત-શુષ્ઠાધિકનું ઉચિત ગૌરવ સાચવનાર
સુવિનીત. ૧૯ કૃતજ્ઞ-ખીજાએ કરેલા શુભને કદાપિ નહિ વિસરી
જનાર. ૨૦ પરહિતકારી-સ્વતઃ સ્વાર્થ વિના પરોપકાર કરવામાં
તત્પર, દાક્ષિણતાવંત તો જ્યારે તેને કોઈ પ્રેરણા અથવા
પ્રાર્થના કરે ત્યારે પરોપકાર કરે, અને આતો પોતાના આત્માનીજ
પ્રેરણાથી સ્વકર્તાન્ય મમલનેજ કોઈની કંઈ પણ અપેક્ષા રાખ્યા
વિનાજ પરોપકાર કર્યા કરે, એવા ઉત્તમ સ્વભાવને સ્વાભાવીક રીતે
ધારનાર ભવ્યાત્મા. ૨૧ લબ્ધ લક્ષ—કોઈ પણ કાર્યને સુખે
સાધી શકે એવો કાર્ય દક્ષ.

કેટલાક પ્રચલિત તપની વિધિ.

૧. અષ્ટકર્મ સૂદન તપ.

આઠ કર્મના ક્ષય કરવા માટે આ પ્રમાણે આ તપ કરવો
પહેલે દીવસે ઉપવાસ, બીજે દીવસે એકાસણ, ત્રીજે દીવસે એક
દાણો ઠામ ચોવીડાર આબેડ, ચોથે દીવસે એકલદાણ, (ઠામ
ચોવીડાર એકાસણ) પાંચમે દીવસે ઠામ ચોવીડાર એકદત્તી (એક
બખતે પાત્રમાં પહેલું જ વાપરવું) છઠ્ઠે દીવસે હુખીનીવી કરવી,

સાતમે દીવસે આંગેલ કરવું, આઠમે દીવસે આઠ કોળીયાનું એકા-
સણું કરવું. એ આઠ દીવસે ગણણું વિગેરે નીચે પ્રમાણે કરવું.

૧ જ્ઞાનાવરણીય કર્મક્ષયે	શ્રી અનંત જ્ઞાન સંયુતાય નમઃ
૨ દર્શનાવરણીય	શ્રી , , દર્શન , ,
૩ વેદનીય	શ્રી અવ્યાબાધ ગુણ , ,
૪ મોહનીય	શ્રી અનંત ચારિત્ર ગુણ , ,
૫ આયુઃ	શ્રી અક્ષય સ્થિતિ ગુણ , ,
૬ નામ	શ્રી અરૂપિ નિરંજન ગુણ , ,
૭ ગોત્ર	શ્રી અગુરુલઘુ ગુણ , ,
૮ અંતરાય	શ્રી અનંતવીર્ય ગુણ , ,

અથવા નીચે પ્રમાણે ગણવું—

૧ શ્રી અનંત જ્ઞાન ગુણ	ધારકાય નમઃ	૫ પ્રકૃતિ
૨ , , અનંત દર્શન	, , , ,	૬ , ,
૩ , , અવ્યાબાધ	, , , ,	૨ , ,
૪ , , ક્ષાયિક સમ્યક્ત્વ	, , , ,	૨૮ , ,
૫ , , અક્ષયસ્થિતિ	, , , ,	૪ , ,
૬ , , અમૂર્ત	, , , ,	૧૦૩ , ,
૭ , , અગુરુલઘુ	, , , ,	૨ , ,
૮ , , અનંત વીર્ય	, , , ,	૫ , ,

કાયોત્સર્ગ, સાથીયા, તથા ખમાસણા કર્મ પ્રકૃતિ પ્રમાણે કરવા. જે દીવસે જે કર્મનો તપ ચાલતો હોય તે દીવસે તે કર્મની પૂજામાંથી એક દાળ અનુક્રમે લણાવવી. ઉજમણામાં આઠ કર્મની ૧૫૮ પ્રકૃતિ સૂચવનારું આઠ શાખાને ૧૫૮ પત્રોવાળું રૂપાનું વૃક્ષ અને કર્મવૃક્ષના છેદને માટે તેના મૂળમાં મૂકવાનો સોનાનો કુહાડો તથા ચોસઠ મોદક જ્ઞાનની પાસે મુકવા. જ્ઞાનની પૂજા કરવી તથા દાન દેવું. મોટી સ્નાત્રવિધિએ જિનપૂજા કરવી. સંઘવાત્સલ્ય કરવું. એ રીતે પ્રથમ ઓળી થઈ. એવીજ આઠ ઓળી કરવી. એટલે ૬૪ દીવસે કર્મસિદ્ધન તપ પૂર્ણ થાય.

૨. એકસોવીશ કલ્યાણુક તપ.

જે દીવસે તિર્થ કર, પરમાત્માનો ગર્ભાવતાર, જન્મ, દીક્ષા, કેવળજ્ઞાન અને મોક્ષ થયો હોય તે દીવસે જે તપ કરવો તે કલ્યાણુતપ કહેવાય. જે દીવસે એક કલ્યાણુક હોય ત્યારે એકાસણું, બે કલ્યાણુક હોય તો નીવી, ત્રણ હોય તો આંખીલ, અને ચાર હોય તો ઉપવાસ કરવો. પાંચ કલ્યાણુક હોય તો એકાસણા પૂર્વક-ઉપવાસ કરવો. ચીવીશ તિર્થકરના અવન વિગેરે પાંચ કલ્યાણુકના ૧૨૦ દિવસોને વિષે ઉપવાસાદિક તપ કરવો એકાસણાથી જે પાંચ કલ્યાણુક આરાધે તે માગસર સુદિ ૧૦ નું આંખીલ કરે ને માગસર સુદિ ૧૧નો ઉપવાસ કરી ૬ કલ્યાણુક આરાધે. અને ઉપવાસથી પાંચકલ્યાણુક આરાધે, તે માગસર સુદિ ૧૦ ને અચ્ચારસનો પ્રથમ છઠ્ઠું કરી શરૂ કરે તો પાંચ વર્ષે કલ્યાણુક તપ પુરો થાય. ઉજમણામાં કનકસિંહ રાજાની જેમ ચોવીશ જિનેશ્વરોની પ્રતિમા ભરાવવી. તિલક ૨૪ તેમજ પૂજના ઉપકરણો દરેક ચોવીશ ચોવીશ મૂકવા. અવન કલ્યાણુકે 'પરમેષ્ઠિને નમઃ' જન્મ કલ્યાણુકે 'અર્હતે નમઃ,' દીક્ષા કલ્યાણુકે 'નાથાય નમઃ' કેવળ જ્ઞાન કલ્યાણુકે 'સર્વજ્ઞાય નમઃ' અને નિર્વાણ કલ્યાણુકે 'સર્વજ્ઞાય નમઃ' અને નિર્વાણ કલ્યાણુકે 'પારંગતાય નમઃ' એવો બે હજાર પ્રમાણુ જાપ કરવો એટલે ૨૦ નોકારવાળી ગણવી. જે ઉપવાસથી આ તપ કરે તેણે દરેક કલ્યાણુકે ઉપવાસ કરવો. વધારે કલ્યાણુક એક દિવસે હોય તો બીજા વર્ષોમાં આરાધન કરવું. જ્યાં ભગવંતની કલ્યાણુક ભૂમિ હોય ત્યાં મોટા મહોત્સવ પૂર્વક સંઘ સહિત યાત્રા કરવા જવું. તથા સર્વ ભગવંતોનો પાંચ કલ્યાણુકોનો ઉત્સવ કરવો. કલ્યાણુકોના દીવસો ગુરુમહારાજાદિક ચક્રી જાણી લેવા.

૩. અગિયાર અંગ તપ.

શુકલ એકાદશીથી આરંભીને અચ્ચાર માસની એકાદશીએ યથાશક્તિ તપ કરવાથી અંગ તપ પૂર્ણ થાય છે. આચારંગ વિગેરે અગિયાર અંગનો આ તપ હોવાથી અંગ તપ કહેવાય છે. તેમાં

શુકલ એકાદશીને દીવસે 'યથાશક્ત' એકામણું, નીલી આંખીલ કે ઉપવાસ કરવો. તે અગીઆર માસે પૂર્ણ થાય છે. ઉપાસનમાં ૧૧ વસ્તુઓ મુકવી. ગુણુ ૪૫ આગમ તપમાંથી બેઠ લેવું. ૧. શ્રી આચારાંગ સૂત્રાય નમઃ. ૨. શ્રી સ્વયમ્ડાંગ સૂત્રાય નમઃ. ૩. શ્રી કાણ્ડાંગ સૂત્રાય નમઃ. ૪. શ્રી સમવાયાંગ સૂત્રાય નમઃ. ૫. શ્રી ભગવતી સૂત્રાય નમઃ. ૬. શ્રી જ્ઞાતાધર્મ કથાંગ સૂત્રાય નમઃ. ૭. શ્રી ઉપાસક દશાંગ સૂત્રાય નમઃ. ૮. શ્રી અંતકૃત દશાંગ સૂત્રાય નમઃ. ૯. શ્રી અનુત્તરેશવશ્ચ સૂત્રાય નમઃ. ૧૦. શ્રી પ્રજ્ઞન વ્યાકરણ સૂત્રાય નમઃ. ૧૧. શ્રી વિપાક સૂત્રાય નમઃ.

૪. પુંડરિક અથવા ચૈત્રી પુનમના તપની વિધિ.

ઋષભદેવ પ્રભુના પ્રથમ ગણધર શ્રી પુંડરિક સ્વામિની આરાધના માટે આ તપ છે. તે ગણધર પ્રભુ ચૈત્રી પુનમના દિવસે સિદ્ધાચલજી ઉપર સિદ્ધિપદ પામ્યા છે. તેથી તે દીવસે પુંડરિક સ્વામિની પ્રતિમાની પૂજા કરવી. તથા શક્તિ મુજબ ઉપવાસાદિક તપ કરવો. કસુંબી રંગવાળા વસ્ત્રથી પૂજા કરવી. ત્યારપછી દરેક પૂર્ણિમાએ તે પ્રમાણે તપ તથા પૂજા કરવી. એ પ્રમાણે સાત કે એક વર્ષ સુધી કરવું. અથવા બાર અથવા પંદર વરસની બાર ચૈત્રી પૂર્ણિમાજ કરવી 'શ્રી પુંડરીક ગણધરરાય નમઃ' એ પદથી ૨૦ નોકારવાળી ગણવી. સાથીયા વિગેરે ૧૫૦ કરવા. પોતાના સ્થાને રહીને જેને તપ કરવો હોય તેને માટે વિધિ કહે છે, પુંડરિક સ્વામીજીની પ્રતિમા ન હોય તો પછી ગૌતમસ્વામીજી અગર ઋષભદેવ ભગવંતની પ્રતિમા અગર કોઈ પણ જિંઘ હોય તેની પાસે વિધિ કરવો. ૧૫૦ પ્રદક્ષિણા ખમાસણા, સાથીયા, કાઉસગ્ગ કરવા. પુલની માળા ૧૫૦ ચડાવવી, એક સાથે ન થઈ શકે તો ૧૦, ૨૦, ૩૦, ૪૦, ૫૦ એમ થઈ શકે છે.

૫. પિસ્તાળીશ આગમ તપનો વિધિ.

એ તપમાં ૪૫ એકાસણાં કરવા. ૪૫ દીવસ લાગત ગુણુ ગણે. પિસ્તાળીશ આગમમાં નંદીચત્ર તથા ભગવતી સૂત્ર રૂપા-

महोरे तथा सोना महोरे पूज्युः, अने नीला आगमो वास-
 क्षेप तथा पैसाथी पूजवा. तप पूरे थये गुड पूजन करवुं. तेनुं
 गुणुलुं नित्ये प्रमाणेः— १. श्री नन्दी सूत्राय नमः ५१. २. श्री
 अनुयोग द्वार सूत्राय नमः ६२. ३. श्री दशवैकालिक सूत्राय नमः
 १४. ४. श्री उत्तराध्ययन सूत्राय नमः ३६. ५. श्री ओष निर्युक्ति
 सूत्राय नमः १०. ६. श्री आवश्यक सूत्राय नमः ३२. ७. श्री
 निशिथ ऋद्ध सूत्राय नमः १६. ८. श्री व्यवहार कल्प सूत्राय नमः
 २०. ९. श्री दशाश्रुत स्कंध सूत्राय नमः १६. १०. श्री पंचकल्प
 ऋद्ध सूत्राय नमः १६. ११. श्री जितकल्प ऋद्ध सूत्राय नमः ३५.
 १२. श्री महानिशीथ ऋद्ध सूत्राय नमः ४२. १३. श्री यत्सराणुं
 पयन्नो सूत्राय नमः १०. १४. श्री आठर पर्ययाणु सूत्राय नमः
 १०. १५. श्री भक्त परिज्ञा सूत्राय नमः १०. १६. श्री संधारा
 पयन्नो सूत्राय नमः १०. १७. श्री तंडुल वेयालिय सूत्राय नमः
 १०. १८. यन्दाविजय पयन्नो सूत्राय नमः १०. १९. श्री देविंद
 शुध पयन्नो सूत्राय नमः १०. २०. श्री भरणु समाधि सूत्राय नमः
 १०. २१. श्री महापच्ययाणु सूत्राय नमः १०. २२. श्री गण्डि-
 विजय पयन्नो सूत्राय नमः १०. २३. श्री आचारांग सूत्राय नमः
 २५. २४. श्री सुयगडांग सूत्राय नमः २३. २५. श्री डांणुंग सूत्राय
 नमः १०. २६. श्री समवायांग सूत्राय नमः १०४. २७. श्री
 लगवती सूत्राय नमः ४२. २८. श्री ज्ञाता धर्मकथा सूत्राय नमः
 १६. २९. उपासकदशार्जु सूत्राय नमः १०. ३०. श्री अंतगडदशार्जु-
 सूत्राय नमः १६. ३१. अलुत्तरोववाध सूत्राय नमः ३३. ३२. श्री
 प्रश्नव्याकरण सूत्राय नमः १०. ३३. श्री विपाक सूत्राय नमः २०.
 ३४. श्री उववाध सूत्राय नमः २३. ३५. श्री रायपरोषी सूत्राय नमः
 ४२. ३६. श्री निवाविभाग सूत्राय नमः १०. ३७. श्री पन्नवणु
 उपाजु सूत्राय नमः ३६. ३८. श्री सुर्यपन्नति सूत्राय नमः ५७.
 ३९. जलुदीप पन्नति सूत्राय नमः ५०. ४०. श्री थंद पन्नति
 ३८

સૂત્રાય નમઃ ૫૦. ૪૧. શ્રી કૃષ્ણવર્ડિન્યા સૂત્રાય નમઃ ૧૦. ૪૨. શ્રી નિરીયાવલી સૂત્રાય નમઃ ૧૦. ૪૩. શ્રી પુષ્કયુલિયા સૂત્રાય નમઃ ૧૦. ૪૪. શ્રી વદ્ધિચોપાર્જી સૂત્રાય નમઃ ૧૦. ૪૫. શ્રી પુષ્કયા ઉપાર્જી સૂત્રાય નમઃ ૧૦.

૬. શ્રી સિદ્ધાચલજીના બે અક્રમ તથા સાત છઠનું ગુણાણું.

પહેલો અક્રમ-“શ્રી પુણ્ડરીક ગણધરાય નમઃ” ની ૨૦ ગણવી. બીજો અક્રમ-“શ્રી કદમ્બ ગણધરાય નમઃ” ની ૨૦ ગણવી. પહેલો છઠ-“શ્રી ઋષભદેવ સર્વજ્ઞાય નમઃ” ની ૨૦ ગણવી. બીજો છઠ-“શ્રી વિમલ ગણધરાય નમઃ” ની ૨૦ ગણવી. ત્રીજો છઠ-“શ્રી સિદ્ધક્ષેત્ર ગણધરાય નમઃ” ની ૨૦ ગણવી. ચોથો છઠ-“શ્રી હરી ગણધરાય નમઃ” ની ૨૦ ગણવી. પાંચમો છઠ-“શ્રી વજ્રવદ્લીનાથાય નમઃ” ની ૨૦ ગણવી. છઠો છઠ-“શ્રી સહસ્રાદિ ગણધરાય નમઃ” ની ૨૦ ગણવી. સાતમો છઠ-“શ્રી સહસ્રક્રમલાયનમઃ” ની ૨૦, દીન પ્રત્યેકે ૨૧ લોગસ્સનો કાઉમગ ૨૧ ખમાસમયુ, ૨૧ સાથીયા, ૨૧ ફળ અઠાવવા.

૭. ચૌદ પૂર્વ તપની વિધિ.

પ્રથમ દ્રવ્ય તથા વાસક્ષેપથી જ્ઞાન પૂલ કરવી. ચૌદ શુકલ ચતુર્દશી પર્યંત એકેક ઉપવાસ કરવો. મહીને મહીને જ્ઞાન અને જ્ઞાનવાંતની પૂલ કરીએ. એમ ચૌદ માસ તપ કરવો અથવા એકાસણાં દિન ચૌદ સુધી ૧૪ કરવાં. ૧. શ્રી ઉત્પાદ પૂર્વાયનમઃ ૧૪. ૨. શ્રી અગ્રાયણી પૂર્વાયનમઃ ૧૪. ૩. શ્રી વીર્યપ્રવાહ પૂર્વાયનમઃ ૧૪. ૪. શ્રી અસ્તિપ્રવાહ પૂર્વાયનમઃ ૧૪. ૫. શ્રી જ્ઞાનપ્રવાહ પૂર્વાયનમઃ ૧૪. ૬. શ્રી મત્યપ્રવાહ પૂર્વાયનમઃ ૧૪. ૭. શ્રી આત્મપ્રવાહ પૂર્વાયનમઃ ૧૪. ૮. શ્રી કર્મપ્રવાહ પૂર્વાયનમઃ ૧૪. ૯. શ્રી પ્રત્યાખ્યાનપ્રવાહ પૂર્વાયનમઃ ૧૪. ૧૦. શ્રી વિદ્યાપ્રવાહ પૂર્વાયનમઃ ૧૪. ૧૧. શ્રી કલ્યાણનામધ્યેયપ્રવાહ પૂર્વાયનમઃ ૧૪. ૧૨. શ્રી પ્રાણવાયપ્રવાહ પૂર્વાયનમઃ ૧૪. ૧૩. શ્રી ક્રિયાવિશાલપ્રવાહ પૂર્વાયનમઃ ૧૪. ૧૪. શ્રી લોકબિન્દુસાર પૂર્વાયનમઃ ૧૪.

૮. શ્રી બાવન જિનાલય તપનું ગુણુ.

૧. અંધારી અષ્ટમીએ-“શ્રી ચન્દ્રાનન સ્વામિ શાશ્વત જિનાયનમઃ”-નોં ૨૦ ૨. શુદ્ધીપક્ષની અષ્ટમીએ-શ્રી “ઋષભાનન શાશ્વત જિનાયનમઃ” નોં ૨૦. ૩. શુદ્ધીપક્ષની ત્રીર્દશીએ-શ્રી “વર્ધમાન સ્વામિ શાશ્વત જિનાયનમઃ”-નોં ૨૦. ૪. કૃષ્ણપક્ષની ત્રીર્દશીએ-શ્રી “વારિષેષ સ્વામિ શાશ્વત જિનાયનમઃ”-નોં ૨૦. એ ચાર તિથિના ઉપવાસ કરીને ગુણુ ગણવું. એ તપ અષાઠ શુદ્ધિ ઔદશી શ્રદ્ધણુ કરવો અને ઔદશ પુનમનો છઠ કરવો. એ તપ પાર માસે પૂર્ણ થાય. ૬૨ ઔમાસે છઠ કરવો. ૧૨ સાથીમા કાઉસગ્ગ ખમાસમણુ દેવા.

૯. શ્રી સિદ્ધિ તપનો વિધિ.

પ્રથમ એક ઉપવાસ કરવો, પારણે બેસણું. પછી બે ઉપવાસ કરવા, પારણે બેસણું. પછી ત્રણ ઉપવાસ કરવા, પારણે બેસણું. એવી રીતે આઠ ઉપવાસ સુધી કરવું. તેનું ગુણુ નીચે પ્રમાણે.
૧. શ્રી અનન્તજ્ઞાન સંયુક્તાય સિદ્ધાયનમઃ ૮. ૨. શ્રી અનન્તદર્શન સંયુક્તાય સિદ્ધાયનમઃ ૮. ૩. શ્રી અબ્યાખાધગુણ સંયુક્તાય સિદ્ધાયનમઃ ૮. ૪. શ્રી અનન્ત ચારિત્ર સંયુક્તાય સિદ્ધાયનમઃ ૮. ૫. શ્રી અક્ષય સ્થિતિગુણ સંયુક્તાય સિદ્ધાયનમઃ ૮. ૬. શ્રી અરૂપિ નિરંજન ગુણ સંયુક્તાય સિદ્ધાયનમઃ ૮. ૭. શ્રી અગુરુ લઘુગુણ સંયુક્તાય સિદ્ધાયનમઃ ૮. ૮. શ્રી અનન્ત વીર્યગુણ સંયુક્તાય સિદ્ધાયનમઃ ૮.

૧૦. શ્રી દીવાલીપર્વનું ગુણુ.

વીર સર્વજ્ઞાયનમઃ નોં ૨૦ એ પહેલી રાત્રે આઠ કુવાણું. શ્રી મહાવીર સ્વામિ પારગતાયનમઃ નોં ૨૦ હોરે ગુણુ ગણવું અને પછી મહાવીર નીરવાણના ગૌતમસ્વામિ સર્વજ્ઞાયનમઃ નોં ૨૦ સવારે ગણુવાણું. ગૌતમસ્વામિના દેવવાંદવા. જે દિવસે લોકમાં દીવાલી-જ રાત્રે ઉપર મુજબનું ગુણુ ગણવું.

૧. અક્ષયનિધિ તપની વિધિ.

૮૫ ગ્રામણુ નદિ ચોથને દિવસે આદરણું. એક

કુંભ ઓવણું તથા કપાનો તથા એક ગ્લનો ગદિત પ્રમાણે આસા-
 મી દિઠ એક કુંભ શુદ્ધભૂમી ઉપર સ્થાપીએ તેની નીચે ડાંગરનો
 ઢગલો રાખવો તે કુંભ ઉપર શ્રીફળ એક મુઠ્ઠીએ પછી પીઠિકા
 એક ગચીએ તે ઉપર મૂત્રની પ્રા રૂમાલે વીંટીને મુઠ્ઠીએ પછી
 ધુપદીપ કરીએ, જ્ઞાનની પૂજા લણાવીએ નવપદ મધ્યેની 'અન્નાણુ
 મમ્મોહતમોહરસ્સ' એ પુત્ર સપ્તર્ષી લણાવવી પછી વાસશ્વેપથી
 કલ્પસુત્રની પૂજા કરવી. તે પીઠિકા ઉપર ચંદરવો તોરણ
 સહિત બાંધવો. પછી નિર્મળ ચોખા બે હાથે પસલી ભરીને ઉપર
 સોપારી એક મુકવી. કુંભના સન્મુખ રહી તે જ્ઞાનની સ્તુતિ કરી
 તે ઘડામાં નાખીએ. પછી વીસ ખમાસમણ દેવાં; ગાથા કહેવી તે
 ગાથા લખીએ છીએ. શ્રી શ્રુતજ્ઞાનને નિત્ય નમુ, ભાવ મંગલને
 કાજ; પૂજન અર્ચન દ્રવ્યથી, પામું અવિચલ રાજ. ૧. એ હુહો
 પ્રત્યેક ખમાસમણ દીઠ કહેવો એ રીતે ખમાસમણ વીસ દેવા.
 પછી શ્રુતદેવી આરાધનાર્થે કરેમિ કાઉસ્મન્ઝાં, ઇચ્છં કરેમિ કાઉસ્મ-
 ગ્ગાં, અન્નથં આખું કહીને એક નવકારનો કાઉસગ્ગ કરવો. પછી
 સુઅ દેવથા ભગવંત એ થોય કહેવી. પછી ઐ હ્રી નમો નાણુસ્સ એ
 પઢની નોકરવાલી વીસ ગણવી. છેલ્લે દિવને રાત્રિ બગરણ કરવું.
 પ્રભાવના પૂજા કરવે, પારણાને દિવસે મોટા આડંબરથી વરઘોડો
 ચઢાવવો મુખ્ય બે હોય તેના ઘરના છોકરાને ઘોડા હાથી ઉપર
 બેમાડીએ હાથમાં પુસ્તક આપીએ, તથા નૈવેદ્ય શક્તિ પ્રમાણે
 આપીએ અને જ્ઞાનના આગલ પણ નૈવેદ્ય મુઠ્ઠીએ. પછી પોતપોતા-
 ના કુંભ ઉપર છેલ્લે દિવસે ચોખા નાંગીને અંપૂર્ણ ભરવો તેના
 ઉપર લીલો તથા પીળો તાસ્તો નાડાછડીથી બાંધવો. પુલની માળા
 કુંભ ઉપર પહેરાવવી. સૌભાગ્યવંતી ત્રી પાસે શણગાર પહેરીને
 કુંભ ઉપડાવી તે વરઘોડા સાથે ફરી શ્રી દેગમરજીને કુંભ મુકવો.
 એ કુંભવાલી ત્રી પ્રભુને પ્રશિષ્ટા ત્રણ દધને નૈવેદ્ય પ્રભુજી
 આગલ મૂકે પુસ્તક ગુરુને ઠેકાણે પધરાવવું, શુદ્ધ પૂજન કરવું.
 શ્રાવણ વદી ચોથથી તે સાદરવા શુદ્ધ ૪ સુધી એકામણાં કરીને

એ વ્રત કરે. પ્રતિક્રમણ જે ટંકના કરવાં, ભૂમી સંધારે કરવો, શીયલ પાલવું, મોટા કુંભને ચીત્રામણ કઢાવીએ. એવી રીતે ચાર વર્ષ પર્યાંત કરવું એટલે ૬૪ દિવસે એ તપ પૂર્ણ થાય.

૧૨. પોષ દશમીની વિધિ તથા ગુણગુણ

પોષ દશમી એટલે માગસર વદી દશમીને દિવસે શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનનો જન્મ કલ્યાણુક દિવસ છે. તેથી આગળના નોમને દિવસે સાકર અથવા ખાંડનું ઉષ્ણ પાણી કરીને તેનું પાન કરવું, એકાસણું કરી વ્રત ચુકત થઈને દશમીને દિવસે એક ઠામે આહાર કરી એજ ઠામે પાણી પીધને ચઢવિહાર કરવો. જનાલયમાં જઈ અષ્ટ પ્રકારી સત્તર પ્રકારી પુજા ભજવી ભજાવવી, અને શ્રી પાર્શ્વનાથાય નમઃ એ મંત્રનું જે હજાર ગુણગુણ નવકારવાળી વીસ ગણવી અને વળી ફરી એકાદશીને દિવસે એકાસણું કરવું. તેમજ બ્રહ્મચર્ય તથા ભૂમિશયન તો નવમી, દશમી અને એકાદશી એ ત્રણે દિવસ કરવું. વળી પારણાને દિવસે સાહુમીવાત્સલ્ય કરવું. આ વ્રત દશ વર્ષ પર્યાંત કરવાનું. એ પ્રમાણે એ પોષદશમીનું વ્રત જે મનુષ્ય કરે તે પુરુષ આ લોકને વિષે ધન, ધાન્ય, સમૃદ્ધિની વૃદ્ધિને પામે. પરલોકને વિષે ઈદ્રપણાને પામે છે. અનેક પ્રકારના ફળની પ્રાપ્તિ હોય અને અંતે મુક્તિપદને પ્રાપ્ત કરે છે.

૧૩. મૌન એકાદશી તપની વિધિ.

માગસર શુદ્ધી ૧૧ને દીવસે ઉપવાસ કરવો, મૌનપણે રહેવું ને શ્રી મહાયસ સર્વજ્ઞાયનમઃ એની વીસ નવકારવાલી ગણવી. એ તપ માગસર સુદ ૧૧ થી માંડવો, તે અગીઆર વર્ષ લગી કરવો. તેમાં દરેક માસની સુદી ૧૧ ઉપવાસ કરવો. ૧૧ લોગસ્સનો કાઉસગ્ગ, ૧૧ સાથીઆ, ૧૧ ખમાસમણ સાથીઆ ઉપર ફળ મુકવું. એના ઉપર સુવ્રત શેઠની કથા ભજવી. દોઢસો કલ્યાણુનું ગુણગુણ માગસર શુદ્ધી અગીઆરસે ગણવું.

૧૪. રોહિણી તપનો વિધિ.

સત્યાવીશ નક્ષત્રો છે, તેમાં પ્રથમ અશ્વિની નક્ષત્રથી રોહિણી

નક્ષત્ર ચોથું છે. એ રોહિણી નક્ષત્ર જે દિવસે આવે તે દિવસે રોહિણી નામના દેવતાના આરાધનાર્થે સાત વર્ષ અને સાત માસ સુધી શ્રી વાસુપ્રજ્વલ્યસ્વામીની પ્રતિમાની પ્રતિષ્ઠા પૂજા પૂર્વક જે જે દીવસે રોહિણી નક્ષત્ર આવે તે તે દીવસે ઉપવાસ કરી એ તપ કરીયે. એ તપ અક્ષય તૃતીયાને દીવસે રોહિણી નક્ષત્ર આવે તે દીવસેથી કરાય છે. ગુણગુણો વિધિ:—ૐ હ્રી શ્રી વાસુપ્રજ્વલ્ય જિનાયનમઃ સા. ખ. લો. પ.

૧૫. શ્રી વીરાસ્થાનક વિધિ.

શ્રી વીરા સ્થાનક નપતું આરાધન કરવા ઈચ્છનારે મથાસ્થાને પ્રત્યેક પદે ખમામમણુ ઢેઠ ઉપયોગ સંહિત બોલવાના હુકા. પરમપંચ પરમેષ્ઠીમાં, પરમેશ્વર ભગવાન; આર નિરોપે ક્યાધ્યો, નમો નમો શ્રી જિનભાણુ. ૧. ગુણુ અનંત નિર્મળ યયા, સહજ સ્વરૂપ ઉગતસ; આષ્ટ કર્મ મળ સય કરી, મિદ્ધ ભયે નમો તાસ. ૨. ભાવામય ઔષધ સમી, પ્રવચન અમૃત વૃષ્ટિ; ત્રિભુવન જીવને મુખ કરી, જય જય પ્રવચન દષ્ટિ. ૩. છત્રીશ છત્રીશી ગુણુ, યુગ પ્રધાન મુણીંદ; જિનમત પરમત જાણતાં, નમો નમો તેહ મુરીંદ. ૪. તણ પર પરિણુતિ રમણતા, લહે નિજભાવ સ્વરૂપ; સ્થિર કરતા ભવિ લોકને, જયજય સ્થવિર અતુપ. ૫. યોધ સૂક્ષ્મ વિણુ જીવને, ન હોય તત્ત્વ પ્રતીત; ભણે ભણાવે સુત્રને, જય જય પાઠક ગીત. ૬. સ્યાદ્વાદ ગુણુ પરિણુમ્યો, રમતા સમતા સંગ; સાધે શુદ્ધાનંદના, નમો સાધુ શુભ રંગ. ૭. અધ્યાતમ જ્ઞાને કરી, વિષટે ભજનમ ભીતિ; સત્ય ધર્મ તે જ્ઞાન છે, નમો નમો જ્ઞાનની રીતિ. ૮. લોકલોકના ભાવ જે, કેવલિ ભાષિત જેહ; સત્ય કરી અવધારતો, નમો નમો દર્શન તેહ. ૯. શૌચ મૂળથી મહાગુણી, સર્વ ધર્મનો આધાર; ગુણુ અનંતનો કંદ એ, નમો નમો વિનય આચાર. ૧૦. રત્ન ત્રય વિણુ સાધના, નિમ્બજ કહી સદીવ; ભાવ સચ્ચતું સિધાન છે, જય જય આરિત જી. ૧૧. જીન પ્રતિમા જીન મંદીરા, કંચનનો કરે જેહ; પ્રણયર્થે જહુ દળ લહે, નમો

નમો શિયળ સુદેહ. ૧૨. આત્મ બોધ વિષુ જે ક્રિયા, તે તો બાળક
ચાલ; તત્વારથથી ધારીયે, નમો નમો ક્રિયા સુવિશાળ. ૧૩. કર્મ
ખપાવે ચીકણાં, લાવ મંગળ તપ જાણ; પચાસ લખિ ઉપજે,
જય જય તપ ગુણ ખાણ. ૧૪. છઠ્ઠું છઠ્ઠું તપ કરે પારણું, અઉ-
નાણી ગુણ ધામ; એ સમ શુભ પાત્ર કો નહીં, નમો નમો ગોધમ
સ્વામ. ૧૫. દોષ અઢારે ક્ષય થયા, ઉપન્યા ગુણ જસ અંગ;
વૈયાવચ્ચ કરીયે મુદા, નમો નમો જિનપદ સંગ. ૧૬. શુદ્ધાતમ
ગુણમે રમે, તણ ઇન્દ્રિય આશંસ; ચિર સમાધિ સંતોષમાં, જય
જય સંયમ વંશ. ૧૭. અભિનવ જ્ઞાન સેવો ભવિક, ચારિત્ર સમ-
ક્રીત મૂળ; અજર અમર પદ કૃણ લહો, જિનવર પદવી પુલ. ૧૮.
વકતા શ્રોતા યોગથી, શ્રુત અનુભવ રસ પીત; ધ્યાતા ધ્યેયની એકતા,
જય જય શ્રુત સુખલીન. ૧૯. તીર્થ યાત્રા પ્રભાવ છે, શાસન
ઉન્નતિ કાજ; પરમાનંદ વિલાસતાં, જય જય તીર્થ જહાજ. ૨૦.
નોટ—તપસ્યા કરનારે પદના કાઉસગ્ગ પ્રમાણે દરેક વખતે હુહા
બોલી ખમાસમણ આપવા.

૧૬. વીશસ્થાનક પદના જાપ, કાઉસગ્ગ, ખમાસમણા
વિગેરેનું યંત્ર.

	જાપ	માળા	કાઉસગ્ગ	ખમાસમણ
૧	ૐ હ્રી નમો અરિહંતાણું	૨૦	૨૪	૨૪
૨	" " " સિદ્ધાણું	૨૦	૧૫	૧૫
૩	" " " પવયણુસ્સ	૨૦	૪૫	૪૫
૪	" " " આચરિયાણું	૨૦	૩૬	૩૬
૫	" " " ચેરાણું	૨૦	૧૦	૧૦
૬	" " " ઉવજાયાણું	૨૦	૨૫	૨૫
૭	" " " દોએ સંવસારૂણું	૨૦	૨૭	૨૭
૮	" " " નાણુસ્સ	૨૦	૫	૫
૯	" " " હંસણુસ્સ	૨૦	૬૭	૬૭
૧૦	" " " જિણુયસ્સ	૨૦	૧૦	૧૦

૧૧	"	"	"	અરિત્તસ્સ	૨૦	૭૦	૭૦
૧૨	"	"	"	ખલવયધારિણું	૨૦	૬	૬
૧૩	"	"	"	કિરિયાણું	૨૦	૨૫	૨૫
૧૪	"	"	"	તવસ્સ	૨૦	૧૨	૧૨
૧૫	"	"	"	ગોયમસ્સ	૨૦	૨૮	૨૮
૧૬	"	"	"	જિણાણું	૨૦	૨૦	૨૦
૧૭	"	"	"	સંયમધારિણું	૨૦	૧૭	૧૭
૧૮	"	"	"	અભિનવનાણુમ્સ	૨૦	૫૧	૫૧
૧૯	"	"	"	નમો સુયસ્મ	૨૦	૧૨	૧૨
૨૦	"	"	"	નમો તિથ્યસ્સ	૨૦	૫	૫

વિધિ-ઉપવાસ, આળીલ અથવા એકાસણાથી, ઓળી રાડ
ડરી, છ મહીનામા એક અને ૨૫ વર્ષે ૨૦ એમ પુરી કરવી
આ મર્યાદા ઉત્કૃષ્ટ છે. શક્તિ હોય તો ૪૯૫ પણ પુરી થઈ શકે છે.
ખમાસમણ આખી ઇગિયાવહી કહી ઇંચાકારેણુ મહિસહુ ભગવન
“અમુક પદ” આરાધન નિમિત્ત કાઉસગા કરૂં ઇંચાં “અમુક પદ”
આરાધના નિમિત્ત કરેમિ કાઉસગા વંદણુવન્તિઆ અન્નથ્યં કહી
લોગસ્સનો કાઉસગા કરવો કારણને લીધે રહેલી ક્રીયા સ્ત્રીઓએ
શુદ્ધ થયા પછી પણ પુરી કરી દેવી દરેક તપમા બે વખત
પ્રતિક્રમણુ તથા પડિયેહણુ ત્રણ વખત દેવવંદન કરવું. કાઉસગા,
ખમાસમણ ૨૦ માળા વિગેરે ગણવી અષ્ટપ્રકારી જિનપૂજા કરવી
શુરવંદન કરી પચ્ચખાણુ લેવું. બ્રહ્મચર્ય પાળવું તથા તપ પ્રણુ
થયે તેનું ઉદ્યાપન મહોત્સવપૂર્વક વિસ્તારથી કરવું.

૧૭. સુતક વિચાર.

૧. જેને ઘેર પુત્ર જન્મે તેને ૧૦ દિવસનું સુતક. ૨ જેને
ઘેર પુત્રી જન્મે તેને ૧૧ દિવસનું સુતક ૩ એક મહિના સુધી
સુવાવડી સ્ત્રી પ્રતિમાના દર્શન ન કરે ૪ ચાલીસ દિવસ સુધી
સુવાવડી સ્ત્રી પૂજા ન કરે, તથા સાધુને દાન ન દે. ૫ તેના ઘરના
માણસો ખાર દિવસ સુધી પૂજા ન કરે. ૬. ખીજાને ઘેર લોજન

કરતા હોય તો ત્યાંના પાણીથી શુદ્ધ થઈ પૂજા કરી શકે. ૭. જેને ત્યાં મરણ થાય તેને બાર દિવસનું સૂતક. ૮. મૃતકને અડકનાર ત્રણ દિવસ પુજા ન કરે. ૯. શ્મશાનમાં સાથે જનાર એક દિવસ પુજા ન કરે. ૧૦. મૃતકને અડકનાર જે દિવસ સુધી ઉચ્ચારીને પડિષ્કમાણું ન કરે. મનમાં કે સાંભળીને કરી શકે. ૧૧. ઘરના ગોત્રીને પાંચ દિવસ સુધી મરણનું સૂતક લાગે. ૧૨. જન્મે તેજ દિવસે મરે, અથવા દેશાંતરમાં મરે તો એક દિવસ સૂતક લાગે. ૧૩. આઠ વર્ષથી નાનો બાળક મરે તો આઠ દિવસનું સૂતક લાગે. ૧૪. ઋતુવંતી સ્ત્રી પાંચ દિવસ પછી પૂજા કરી શકે. ૧૫. ઘોડો, ભેંસ, ઉંટ-ઘરમાં પ્રસવે તો દિન જે ને બહાર પ્રસવે તો દિન એકનું સૂતક. ૧૬. ગાય વિગેરેનું મરણ થાય તો કલેવર ઘરથી બહાર ન જાય ત્યાં સુધી સૂતક. ૧૭. પોતાને આશ્રિત હાથ ઢાસીનું મૃત્યુ કે જન્મ થાય તો ત્રણ દિવસનું સૂતક લાગે. ૧૮. જેટલા માસનો ગર્ભ પડે તેટલા દિવસનું સૂતક લાગે. ૧૯. વીઆયલી ભેંસનું દૂધ પંદર દિવસ પછી ખપે. ૨૦. વીઆયલી ગાયનું તથા ઉંટડીનું દૂધ દશ દિવસ પછી ખપે. ૨૧. વીઆયલી બકરીનું દૂધ આઠ દિવસ પછી ખપે. ૨૨. ગાયના મૂત્રમાં થોડીશ પહોર પછી સમૂર્ષિમ જીવે ઉપજે. ૨૩. ભેંસના મૂત્રમાં સોલ પહોર પછી સમૂર્ષિમ જીવે ઉપજે. ૨૪. બકરીના મૂત્રમાં બાર પહોર પછી સમૂર્ષિમ જીવે ઉપજે. ૨૫. ગાડરના મૂત્રમાં આઠ પહોર પછી સમૂર્ષિમ જીવે ઉપજે. ૨૬. નરનારીના મૂત્રમાં અંતર સુદર્તમાં સમૂર્ષિમ જીવે ઉપજે.

૧૮. આણાહારી વસ્તુના નામ.

૧. લીમડાના પાંચે અંગ. ૨. હરડા, ખેડા, આમલા ત્રણ સાથે સરખા પ્રમાણમાં હોય તો. ૩. કડુ. ૪. કરીયાતુ. ૫. ગલો. ૬. નાહીયો. ૭. ધમાસો. ૮. કરોડા મૂળ. ૯. ખેરડી છાલ મૂળ. ૧૦. બાવળની છાલ. ૧૧. કંથેરલી મૂળ. ૧૨. ચિત્રો. ૧૩. ખેરસાલ, સુખડ, મલયાગર, અગર, આડી, અંબર, કસ્તુરી, રાખ, ચુનો, રાહીણી, હળધર, (સુકી) પાતલી, આસગંધી, કુંદરૂ, ગડુચી, ચુંડડી, દીકા-

મારી, ખોરખીયુ, સંધી લીગરી, રીંગણી, અફીણુ આદિ મર્બ જાતના વિષો, સાલખાર, છોકો, ઉપલેટ, ગુજલ, અતિવિપકવી, પુઆડ એલીઓ, ચુણીફળ, સુરોખાર ટક્કુખાર, ગોસુત્ર આદિ બધા અનિષ્ટ મૂત્રો, ખોલ-મછક, કણીયરના મૂળ કુંઆરા, ખોર, પચમૂત્ર ખારો, ફટકડી, ચીમેક, હરડેદલ બધી જાતની ભરમો, બુજગણુ, જેરી કોપડું પણ વાપરવામાં આવે છે.

“સુતકે વિચાર”

“અશાશ્વનો અર્થ નાપાકી અથવા સુતક” જે ઘરે પુત્ર જન્મ થાય તો ૧૧ દિવસ સુધી અશૌચ. ઉપર લખેલ દિવસ સુધી તે ઘરના માણસો જીન પૂજા ન કરે સામાયિક પ્રતિક્રમણ ન કરે ધર્મશાસ્ત્ર ન વાચે વ્યાખ્યાન સાલગવાની છૂટ છે. ખીજાને ત્યાં તે ઘરવાળા જન્મતા હોય તો પૂજા સામાયિક જરૂર કરે અન્ય ગામમાં જન્મ થાય તો ખીજા ગામમાં રહેનારને સુતક નહીં આપણા ઘરમાં દાસીને પ્રસવ થાય તો ૩ દિવસ સુધી અશૌચ ગો, ભેમ, બકરી, ઘોડી ને આપણા ઘરમાં પ્રસવ થાય તો એક દિવસ અશૌચ સુવાવડી સ્ત્રી એક માસ સુધી જીન મઢીર ના દર્શન ન કરે ચાલીશ દિવસ સુધી જીન મૂર્તિની પૂજા ન કરે સાધુ સાધ્વી તે સ્ત્રીના હાથથી આહાર પાણી ન લીએ જે સ્ત્રીને જેટલા માસનો ગર્ભશ્રાવ થાય તેટલા દિવસ સુધી અશૌચ સ્ત્રીને ઋતુમાં (અટકાવમાં) પાંચ દિવસ સુધી પૂજા કરવાની મના છે અટકાવ વાળી સ્ત્રી ત્રણ દિવસ સુધી દૂર બેસે સામાયિક પ્રતિક્રમણ ન કરે પુસ્તક ન વાચે કે ન લખે જીન પૂજા ન કરે ઉપવાસ વિગેરે તપ કરવાની છૂટ છે, જે ઘરે કોઈનું મરણ થાય તો બાર દિવસ સુધી અશૌચ તે ઘરના માણસો બાર દિવસ સુધી જીન મૂર્તિની પૂજા ન કરે, દૂરથી દર્શન કરવાની છૂટ છે સામાયિક પ્રતિક્રમણ ન કરે ધર્મ શાસ્ત્ર ન વાચે ન લખે, વ્યાખ્યાન સાલગવાની છૂટ છે મરનારના ઘરે સગા સબધી જાય અને ત્યાં જમે તો ઉપર પ્રમાણે અશૌચ મહદાને કાઢ દેનાર ૩ દિવસ (ત્રણ દિવસ) સુધી જીન મૂર્તિની પૂજા ન કરે દૂરથી દર્શન કરવાની છૂટ છે સામાયિક પ્રતિક્રમણ ન કરે, ધર્મ શાસ્ત્ર ન વાચે ન લખે, વ્યાખ્યાન સાલગવાની છૂટ છે, વેશ બદલીને સ્મશાનમાં સાથે જનારને ચોવીશ કલાક સુધી અશૌચ જે દિવસે સત્તાન જન્મ થાય અને તરતજ મરી જાય તો એક દિવસ સુધી અશૌચ આપણા ઘરમાં જાનવર મરી જાય તો તેનું કલેવર બહાર લઈ જાય ત્યાં સુધી અશૌચ

શ્રી સજ્જન સન્મિત્ર
યાને

એકાદશ મહાનિધિ

મોજ. ૧૭. તુમ આગે સળ રંકહે, શત્રુકો પરિવાર; પ્રાક્રમ દાખો
 આપણું; તુમ બલ શક્તિ અપાર. ૧૮. મહંત પુરૂષકી રીતીએ,
 શત્રુ આવે બાંહી, તવ તતખિણ સનગુણ હુઈ, છત લીયે ખિણ
 માંહી. ૧૯. વચન સુણી તે પુરૂષકા, ઉઠ્યા સાર્દુલ સિંહ; નિકસ્યો
 ણાહીર તતખિણે, માનું અકલ અખીહ. ૨૦. ગર્જનરવ કરે એડવો,
 મહા ભયંકર ઘોર; માનું માસ અસાડકો, ઈંદ્ર ધનુષકો જોર. ૨૧.
 શબ્દ સુણી કેશરી તણો, શત્રુકો સમુદાય; હસ્તિ તુરંગ પાયદલ,
 ત્રાસ લહે કપાય. ૨૨. શત્રુ હૃદયમાં સંક્રમ્યો, સિંહ તણો આકાર;
 તેણે બચલીત થયા સહુ; ઠગ ન ભરે તે લગાર. ૨૩. સિંહ પ્રાક્રમ
 સહનકું, સમરથ નહિ તલ માત્ર; છતનકી આશા ગઈ, શિથિલ
 ભયાં સવિ ગાત્ર. ૨૪. સમ્યક્ દ્રષ્ટિ છવ છે, શત્રુ મોહાદિક આઠ;
 અષ્ટ કર્મકી વર્ગણાં, તે સેનાનો ઠાઠ. ૨૫. દુઃખદાયક એ સર્વકા,
 મરણ સમય સુવિશેષ; જોર કરે અતિ બલમી, સુદ્ધિ ન રહે
 લવલેશ. ૨૬. કર્મોકા અનુમાર એમ, બાણી સમકિતવંત; કાયરતા
 ફરે ઠરી, ધિરજ ધરે અતિ સંત. ૨૭. સમ્યક્દ્રષ્ટિ છવકું, સદા
 સ્વરૂપકો ભાસ; જડ પુદ્ગલ પરિચય થકી, ન્યાયે સદા સુખવાસ.
 ૨૮. નિત્રે દ્રષ્ટિ નિહાલતાં, કર્મ કલંક ન કોય; શુણ અનંતનો
 પીંડ એ, પરમાનંદમય હોય. ૨૯. અમુર્તિક ચેતન દ્રવ્યએ, લાખે
 આપકું આપ; જ્ઞાન દશા પરગટ લઈ, મિટો ભર્મકો તાપ. ૩૦.
 આતમ જ્ઞાનકી મગનતા, તિનમેં હોય લયલીન; રંજત નહીં પર
 દ્રવ્યમેં, નિજ શુણમેં હોય પીન. ૩૧. વિનાશીક પુદ્ગલ દશા,
 ક્ષિણ લંશુર સ્વભાવ; મેં અવીનાશી અનંત હું; શુદ્ધ સદા ચિર
 ભાવ. ૩૨. નિજ સ્વરૂપ બાણે ઇસો, સમકિત દ્રષ્ટિ છવ; મરણ
 તણો લય નહિં મને, સાધ્ય સદા છે શિવ. ૩૩. એસે જ્ઞાની
 પુરૂષકે, મરણ નિકટ જળ હોય; તવ વિચાર અંત રંજમેં, કરે તે
 લખીયે સોય. ૩૪. ચિરતા ચિત્તમાં લાયકે, ભાવના ભાવે
 એમ; અચિર સંસાર એ કારમો, ઇણશું મુજ નહિં પ્રેમ. ૩૫.
 એ શરીર શિથિલ હુઆ, શક્તિ હુઈ સળ ખીણ; મરણ નહક

અખ બાણીએ, તેણે નહિ હોના દિન ૩૬. સાવધાન સખ વાતમેં,
હુઈ કર આત્મ કાજ, કાલ કતાંતકુ જીતકે, વેગે લહુ શિવ રાજ.
૩૭ રણ લંભા શ્રવણે સુણી, શુભટ વીર જે હોય; તે તતખિણ
રણમેં ચડે, શત્રુ ને જીતે સોય. ૩૮. એમ વિચાર દિયડે ખરી,
મૂઠી સખ જન્મલ; પ્રથમ કુટુંબ પરિવારકું, સમજાવે સું રસાલ.
૩૯ મુણેા કુટુંબ પરિવાર સહુ, તુમકું કહું વિચિત્ર, એહ શરીર
પુદ્ગલ તણેા, કેસો ભયો ચરીત્ર ૪૦. લયા દેખતહી ઉત્પન ભયા,
દેખત વિલય તે હોય; તેણે કારણ એ શરીરકા, મમત ન કરના
કોય. ૪૧ એહ સંસાર અસારમેં, ભમતા વાર અનંત; નવ નવ
ભવ ધારણ કર્યા, શરીર અનંતા અનંત. ૪૨. જન્મ મરણ હોય
સાથ છે, ખિણ ખિણ મરણ તે હોય; મોહ વિકલ એ જીવને,
માલુમ ન પડે કોય. ૪૩ મેં તો જ્ઞાન દ્રષ્ટિ કરી, બાણ સકલ
સરુપ; પાડોશીમે એહકા, નહિં મારું એ રૂપ ૪૪. મેં તો ચેત-
ન દ્રવ્ય હું, ચિદાનંદ મુજ રુપ, એ તો પુદ્ગલ પીંડ હે, ભરમ
ભલ અંધ રૂપ ૪૫. સડન પડન વિધ્વસનો, એહ પુદ્ગલકો ધર્મ;
સ્થિતિ પાકે ખિણ નવિ રહે, બાણે એહીજ મર્મ. ૪૬. અનંત
પ્રમાણ મહી કરી, લયા શરીર પરભય; વરણાદિકે બહુવિધ
મીલા, કાલે વિખરી બાય ૪૭. પુદ્ગલ મોહિત જીવકું, અનુપમ
ભાસે એહ; પણ જે તત્વ વેદી હોએ, તિણકું નહીં કંકુ નેહ ૪૮.
ઉપની વસ્તુ કારમી, ન રહે તે સ્થિર વાશ; એમ બાણી ઉત્તમ
જના, ધરે ન પુદ્ગલ આશ ૪૯ મોહ તણ સમતા ભણ, બાણે
વસ્તુ સ્વરુપ, પુદ્ગલ રાગ ન કીજીએ, નવી પડીએ ભવ દૂપ. ૫૦.
વસ્તુ સ્વભાવે નીપજે, કાલે વિણની બાય; કરતા ભોગતા કો નહિ,
ઉપચારે કહેવાય. ૫૧. તીણ કારણ એ શરીરસુ, સંબંધ ન મ્હારે
કોય; મેં ન્યારા એહથી સદા, એ પણ ન્યારા ભેય. ૫૨. એહ
જગતમાં પ્રાણીઆ, ભરમે ભુલ્યા જેહ; બાણી કાયા આપણી
મમત ધરે અતિ તેહ. ૫૩ જળ સ્થિતિ એહ શરીરકી, કાલ પહોં-
ચે હોય ખિણ; તવ જુરે અતિ દુઃખ ભરે, કરે વિલાપ એમ દિન

૫૪. “હાહા” પુનઃ ? તું કીયાં ગયો, મુકી એ ચહુ સાથ; “હાહા” પતિ ? તુંમે કીયાં ગયા, મુજકું મુકી અનાથ. ૫૫. “હા” પીતા ? તુમ કીયાં ગયા, અમ કુણ કરશે સાર; “હા” બંધવ ? તુમ કીયાં ગયા, શુંન્ય તુમ વિણ સંસાર. ૫૬. “હા” માતા ? તું કીયાં ગઈ, અમ ઘરની રખવાળ; “હુ” બેહની ? તું કીયા ગઈ, રાવત મૂકી બાળ. ૫૭. મોહ વિકલ એમ જીવડા, અજ્ઞાને કરી અંધ; મમતા વશ ગણી માહુરા, કરે કલેશનાં ધંધ. ૫૮. એણુ વિધ શોક સંતોષ કરી, અતિ શંકલેશ પરિણામ; કર્મ બંધ બહુ વિધ કરે, ના લહે બિણુ વિશ્રામ. ૫૯. જ્ઞાનવંત ઉત્તમ જના, ઉનકા એહુ વિચાર, જગમાં કોઈ કીસકા નહીં, સંજોગીક સહુ ધાર. ૬૦. ભવમાં ભમતા પ્રાણીયા, કરે અનેક સંબંધ; રાગ દ્વેષ પરિણતી થકી, બહુ વિધ બાંધે બંધ. ૬૧. વેર વિરોધ બહુવિધ કરે, તેમ પ્રીતિ પરસ્પર હોય; સંબંધે તેહુ આવી મીલે, ભવ ભવ ને વિષે સોય. ૬૨. વનકે બિચ એક તરુ વિષે, સંજ સમય જખ હોય; હસો દીશથી આવી મીલે, પંખી અનેક તે જોય. ૬૩. રાત્રે તિહાં યાસો વસે, સવી પંખી સમુદાય; પ્રાતઃકાલે ઉડી ચલે, હસો દીશુ તીહુ બાય. ૬૪. ઇણુવિધ એહુ સંસારમે, સવિ કુટુંબ પરિવાર; સંબંધે સહુ આવી મીલે, સ્થિતિ પાકે રહે ન કેવાર. ૬૫. કીસકા બેટા બાપ હે, કીસકા માત ને બાત; કીસીકા પતિ કીસીકી પ્રિયા, કીસકી ન્યાત ને જાત. ૬૬. કીસકા મંદીર માલીયા, રાજ રિદ્ધિ પરિવાર; ક્ષિણુ વિજાસી એ સહુ, એમ નિશ્ચે ચિત્ત ધાર. ૬૭. ઇંદ્રજાળ સમ એ સહુ, જેસો સુપનકો રાજ; જેસી માયા જુતકી, તેસો સકલ એ સાથ. ૬૮. મોહ મદીરાના પાનથી, વિકલ લયા જે જીવ; તીનકું અતિ રમણીક લગે, મગન રહે તે સદૈવ. ૬૯. મિથ્યા મતિના જોરથી, નવી સમજે ચિત્ત માંહી; કોડ જતન કરે બાપડો, એ રહેવેકો નાંહિ. ૭૦. એમ જાણી ત્રણલોકમાં, જે પુદ્ગલ પરબાય; તીનકી હું મમતા તબું, ધરૂં સમતા ચિત્ત લાય. ૭૧. એહુ શરીર નહિ માહરૂં, એ તો પુદ્ગલ બંધ; હુંતો

ચેતન દ્રવ્ય છું; ચિદાનંદ સુખ કંદ. ૭૨. એહ શરીરકા નાશથી, મુજકું નહિ કોઇ ખેદ; હુંતો અવિનાશી સદા, અવિચલ અકલ અલેદ. ૭૩. દેખો એહ સ્વભાવથી, પરતક્ષ જૂઠે જેહ; અતિ મમતા ધરી ચિત્તમાં, રાખણ આદે તેહ. ૭૪. પણ તે રાખી નવી રહે, અંચલ જેહ સ્વભાવ; દુઃખદાઇ એહ ભવ વિષે, પરભવ અતિ દુઃખ-દાય. ૭૫. એસા સ્વભાવ જાણી કરી, મુજકું નહિ કછુ ખેદ; શરીર એહ અસારકા, ઇચ્છુ વિધ લહો સહુ લેદ. ૭૬. સડો પડો વિધ્વંશ હો, જલો ગલો હુઓ છાર; અથવા ધિર થઇને રહો, પણ મુજકું નહિ ખ્યાર. ૭૭. જ્ઞાનદ્રષ્ટિ પ્રગટ ભઈ, મીટ ગયા મોહ અંધાર; જ્ઞાન સ્વરૂપી આત્મા, ચિદાનંદ સુખકાર. ૭૮. નિજ સરૂપ નીરધારકે, મેં લયા ઇનમે દીન; કાલકા ભય મુજ ચિત્ત નહીં, કયા કર શકેં એ દીન. ૭૯. ઇનકા ખલ પુદ્ગલ વિષે, મોપર ચલે ન કાય; મેં સદા ધિર શાસ્વતા, અક્ષય આત્મ રાય. ૮૦. આત્મ જ્ઞાન વિચારતાં, પ્રગટયો સહજ સ્વભાવ; અનુભવ અમૃત કુંડમેં, રમણુ કરેં લહી દાવ. ૮૧. આત્મ અનુભવ જ્ઞાનમાં, મગન લયા અંતરંગ; વિકલ્પ સવિ દૂરે ગયા, નિર્વિકલ્પ રસ રંગ. ૮૨. આત્મ સત્તા એકતા, પ્રગટયો સહજ સ્વરૂપ; તે સુખ ત્રણ જગમેં નહિ, ચિદાનંદ ચિદ્વરૂપ. ૮૩. સહેજાનંદ સહેજ સુખ, મગન રહુ નિશદિશ; પુદ્ગલ પરિચય ત્યાગકે, મેં લયા નિજગુણ ઇશ. ૮૪. દેખો મહીમાં એહકો, અદ્ભુત અગમ અનુપ; ત્રીન લોક કી વસ્તુકા, ભાસે સકલ સ્વરૂપ. ૮૫. જેય વસ્તુ જાણે સહુ, જ્ઞાન ગુણે કરી તેહ; આપ રહે નિજ ભાવમેં, નહિ વિકલ્પકી રેહ. ૮૬. એઈસા આત્મ રૂપમેં, મેં લયા ઇચ્છુ વિધ લીન; સ્વાધીન એ સુખ છોડકે, વંચુ ન પર આધીન. ૮૮. એમ જાણી નિજ રૂપમેં, રહું સદા હુશીયાર; બાધા પીડા નહિ કછુ, આત્મ અનુભવ સાર. ૮૮. જ્ઞાન રસામણ પાયકે, મીટ ગઈ પુદ્ગલ આશ; અચલ અખંડ સુખમેં રમું, પૂરવાનંદ પ્રકાશ. ૮૯. ભવ ઉદ્ધિ મહા ભયંકર; દુઃખ જજ અગમ અગાધ; ૩૯

મોહે મુદિંત પ્રાણીકું, મુખ ભાસે અનિ આર. ૯૦. અસંખ્ય પ્રદેશી
 આતમા, નિશ્ચે લોક પ્રમાણ; વ્યવહારે દેહ માત્ર છે, સંકોચ ધરી મન
 આણ. ૯૧. મુખ વીરજ જ્ઞાનાદિ ગુણ, મરવાગે પ્રતી પુર; જેમે લુણ
 સાકર દલી, સરવાંગે રસ ભૂર. ૯૨. જેમે કચુંક ત્યાગથી, ખિનશત નાંહિ
 ભુજંગ; દેહ ત્યાગથી જીવ પણ, તેસે મૃત અલગ. ૯૩. એમ
 વિવેક હિયડે ધરી, બાણી શાસ્ત્રન રુપ; સ્થિર હુઓ નિજ રુપમે,
 તણ વિકલ્પ ભ્રમરૂપ. ૯૪. મુખમય ચેતન પીંડ છે, મુખમે રહે
 સદૈવ; નિરમલતા નિજ રુપકી, નીરખે જિણ ખિણ જીવ. ૯૫.
 નિરમલ જેમ આકાશકુ, લગે ન કીણવિધ રંગ; છેઠ ભેઠ હુવે
 નહિ, સદા રહે તે અલંગ. ૯૬. તેસે ચેતન દ્રવ્ય છે, ઇનકુ કખહુ
 ન નાશ; ચેતન જ્ઞાનાંદમય, જડ લાવી આકાશ. ૯૭. દરપણ
 નિર્મલકે વિષે, સળ સસ્તુ પ્રતિભાશ; તિમ ચેતન નિર્મલ વિષે,
 મળ વસ્તુ પ્રકાશ. ૯૮. ઇણ અવમર એમ બાણકે, મેં ભયા અતિ
 સાવધાન, પુદ્ગલ મમતા છાંડકે, ધરું શુદ્ધ આતમ ધ્યાન. ૯૯.
 આતમ જ્ઞાનકી મગનતા, એહીજ સાધન મૂલ; એમ બાણી નિજ
 રૂપમે, ઠર રમણ અનુકૂલ. ૧૦૦. નિર્મલતા નિજ રૂપકી, કિનહિ
 કહી ન બય; તીન લોકકા ભાવ જળ, ગલકે તિન મેં આય. ૧૦૧.
 એમા મેરા સહેજ રૂપ, જિન વાણી અનુસાર; આતમ જ્ઞાને પાયકે,
 અનુભવ મેં એક તાર. ૧૦૨. આતમ અનુભવ જ્ઞાન જે, તેહિજ
 મોક્ષ સરૂપ; તે છંડી પુદ્ગલ દશા, કુણ થહે ભવ રૂપ. ૧૦૩.
 આતમ અનુભવ જ્ઞાન તે, હુવિધા ગઈ અગ દર; તળ ધિર ધઇ
 નિજ રૂપકી, મહિમા કહું ભરપૂર. ૧૦૪. શાંત સુધારસ કુંડ એ,
 ગુણ રત્નોકી ખાણ; અનંત રિદિ આવાવામ એ, શિવ મદિર
 સોપાન. ૧૦૫. પરમ દેવ પણ એહ છે, પરમ શુર પણ એહ;
 પરમ ધરમ પરકાશકો, પરમ તત્ત્વ ગુણ ગેહ. ૧૦૬. એમો ચેતન
 આપકો, ગુણ અનંત ભંડાર; અપની મહીમા ખિરાજતો, સદા
 મરૂપ આધાર. ૧૦૭. ચિદ્રૂપી ચિન્મય સદા, ચિદાનંદ ભગવાન;
 ગિવ શંકર શંભુ નમુ, પરમ બ્રહ્મ વિજ્ઞાન ૧૦૮. ઇણ વધ

આપ સરૂપકી, લખી મહીમા અતિ સાર; મગન લયા નિજ રૂપમેં,
 સખ પુદ્ગલ પરિહાર. ૧૦૯. ઉદ્ધિ અનંત ગુણો ભર્યો, જ્ઞાન
 તરંગ અનેક; મર્યાદા મૂકે નહિ, નિજ સરૂપકી ટેક ૧૧૦. અપની
 પરિણતિ આદરી, નિર્મલ જ્ઞાન તરંગ; રમણ કરુ નિજ રૂપમેં,
 અળ નહિ પુદ્ગલ રંગ, ૧૧૧. પુદ્ગલ પીઠ શરીર એ, મેં
 હું ચેતન સય; મેં અવિનાશી એહતો, જિણમેં વીણસી જાય.
 ૧૧૨. અન્ય સ્વભાવે પરિણામેં, વિણસતા નહિં વાર; તીનસું મુજ
 મમતા કીસી, પાડોશી વ્યવહાર. ૧૧૩. ઇનકી સ્થિતિ પુરણ ભઈ,
 રહેનેકી નહિં આશ; વર્ણ ગંધ રસ ફરસ સહુ, ગીલન લગા
 ચીહું પાસ. ૧૧૪. એહ શરીરકી ઉપરે, રાગ દ્વેષ મુજ નાંહિ;
 રાગ દ્વેષકી પરિણતિસેં, ભમીએ ચિહું ગતિ માંહી. ૧૧૫. રાગ
 દ્વેષ પરિણામથી, કર્મ બંધ બહુ હોયે; પરભવ દુઃખદાયક ઘણાં,
 નરકાદિક ગતિ જોય. ૧૧૬. મોહ મુછિંત પ્રાણીકું, રાગ દ્વેષ
 અતિ થાય; અહંકાર મમકાર પણ, તિણથી મુધ મુધ જાય. ૧૧૭.
 મદિરા મોહ અજ્ઞાનથી, વિકલ લયા સવિ જીવ; પુદ્ગલિક વસ્તુ
 વિષે, મમતા ધરે સદીવ ૧૧૮. પરમેં નિજપણું માનકે, નિવડ
 મમન ચિત્ત ધાર; વિકલ દશા વરતે મદા, વિકલ્પનો નહિં પાર. ૧૧૯.
 મેં મેરા એ ભાવથી, કીર્યો અનંતો કાલ; જિનવાણી ચિત્ત પરિ-
 ણમેં, છુટે મોહ જંબલ. ૧૨૦. મોહ વિકલ એ જીવકું, પુદ્ગલ
 મોહ અપાર; પણ ઇતની સમજે નહિં, ઇનમે કચ્છ નહિં સાર.
 ૧૨૧. ઇચ્છાથી નવિ મંપજે, કલ્પે વિષત ન જાય; પણ અજ્ઞાની
 જીવકું, વિકલ્પ અતિશય થાય. ૧૨૨. એમ વિકલ્પ કરે ઘણાં,
 મમતા અંધ અજાણુ; મેં તો જિન વચ્ચને કરી, પ્રથમ થકી હુઆ
 જાણુ ૧૨૩. મેં શુદ્ધાત્મ દ્રવ્ય હું, એ સખ પુદ્ગલ ભાવ; સડન
 પડન વિધ્વંશનો. ઇસ્કા એહ સ્વભાવ. ૧૨૪. પુદ્ગલ રચના કારમી,
 વીણસતાં નહિં વાર; એમ જાણી મમતા તણ, સમતાસું મુજ
 ખ્યાર ૧૨૫ જનની મોહ અંધારકી, માયા રજની પૂર; ભવ દુઃખકી
 એ ખાણ હે, ઇણસું સ્ત્રીએ ફર. ૧૨૬. એમ જાણી નિજ રૂપમેં,

રહુ સદા મુખવાસ, ચોર સળ ભવ બલ હે, ઇણિસુ લયા ઉદાસ.
 ૧૨૭ ઇણ અવચર ડોઈ આય કે, મુજકુ ડહે વિચાર, કાયામુ
 તુમ કમ્હુ નહિ, એહ વાત નિરધાર. ૧૨૮ પણ એહ શરીર નિમિત્ત
 હે, મનુષ્ય ગતિઢે માહી. શુદ્ધ ઉપયોગકી સાધના, ઇણિસુ બને
 ઉચ્છાંહી. ૧૨૯ એહ ઉપગાર ચિત્ત આણુકે, ઇનુડા રક્ષણ કાજ,
 ઉધમ કરના ઉચિત હે, એહ શરીરકી સાજ. ૧૩૦ ઇણમે ટોટા
 નહિં ડમ્હુ, એક કહેનેકી ખાત તિનમુ ઉત્તર અળ કહુ, સુણો
 સજન લક્ષી ભાત ૧૩૧ તુમને જો ખાતા કહી, અમ ભી જાણું
 સર્વ, એહ મનુષ્ય પરજાયથે, ગુણ બહુ હોત નિગર્વ ૧૩૨ શુદ્ધ
 ઉપયોગ સાધન બને, ચોર જ્ઞાન અભ્યાસ, જ્ઞાન વૈગગકી વાદ્ધગે,
 એહી નિમિત્ત હે ખાસ ૧૩૩. ઇત્યાદિક અનેક ગુણ, પ્રાપ્તિ ઇણથી
 રહાય, અન્ય પરજાય એહવા, ગુણ બહુ દુર્લભ જોય ૧૩૪. પણ
 એક વિચારમે, કહેનેકા એહ મર્મ, એહ શરીર રહો મુખે, જો
 રહે સંજમ ધર્મ. ૧૩૫ અપના સંજમાદિક ગુણ, રખના એહીજ
 સાર, તે મયુક્તા કાયા રહે, તિનમે કો ન અસાર. ૧૩૬ મોકુ
 એહ શરીરમુ, વેર ભાવ તો નાહિ, એમ કરતા જો નવિ રહે,
 ગુણ રખના તો ઉચ્છાહિ ૧૩૭ વિધન રહિત ગુણ રાખવા, તિન
 ડગણ સુણ મિત્ર, એહ શરીરકા છાડીએ, એહ વિચાર પવિત્ર
 ૧૩૮. એહ શરીરકે કારણે, જો હોય ગુણકા નાશ, એહ કદાપિ ના
 કીજીએ, તુમકુ કહું શુભ ભાશ ૧૩૯. એહ મળધકી ઉપરે,
 સુણો સુગુણ દ્રષ્ટાત, જીણથી તુમ મનકે વિષે, ગુણ બહુમાન હોય
 મત ૧૪૦. કોઈ વિદેશી વણીકસુ, કરતા ભૂતલ માહી, રતનદ્રિષ
 આવી ચડયો, નિરખ્યો હરખ્યો તાહિ ૧૪૧ જાણું રતનદ્રિષ એહ છે,
 રતન તણો નહિ પાર, કર વિવસાય ઇક્ષા કને, મેલવુ રતન અપાર
 ૧૪૨. તૃણ ડષ્ટાદિક મેલવી, કુટીર કરી મનુહાર, તિણમે તે વાસો
 વસે, કરે વણીજ બ્યાપાર ૧૪૩ રતન કમાવે અતિ ઘણા, કુટીરમે
 થાપે તેહ, એમ કરતા કઈ દિન ગયા, એક દિન ચિતા અછેહ
 ૧૪૪. કુટીર પામ અગ્નિ લગી, મનમે ચિતે એમ, બુજવુ અગ્નિ

ઉદય કરી, કુટીર રતન રહે જેમ. ૧૪૫. કિણુ વિધ અગ્નિ શમી નહિ, તવ તે કરે વિચાર; ગાફલ રહેનાં અળ નહિ, તરત હુઆ હુશીયાર. ૧૪૬. એ તરણાદિક ઝુંપડી, અગ્નિ તણે સંજોગ, શિણુંમેં એહ જલી ભયગી, અળ કહા ઇસકા ભાગ. ૧૪૭. રતન સંભાલુ આપણા, એમ ચિંતી સવિ રતન, લેઈ નિજ પુર આવીયો, કરતો બહુ વિધ જતન. ૧૪૮. રતન વિક્રમ તેણે પુરે, લક્ષ્મી લહી અપાર; મંદિર મહેલ બનાવીયા, બાગ બગીચા સાર. ૧૪૯. સુખ વિલસે સળ બાતકા, કિસી ઉણીમ નહિ તાસ; દેવ લોકપરે માનતો, સદા પ્રસન્ન સુખવાસ. ૧૫૦. ભેદ વિજ્ઞાની પુર-પમેં, એહ શરીરકે કાજ; દૂષણ કોઈ સેવે નહીં, અતિચારભી ત્યાજ. ૧૫૧. આતમ ગુણ રક્ષણ લાણી, દબતા ધરે અપાર; દેહાદિક મૂર્ખાં તણ, સેવે શુદ્ધ વ્યવહાર. ૧૫૨. સંજમ ગુણ પરલાવથી, ભાવી ભાવ સંજોગ; મહા વિદેહ ક્ષેત્ર વિષે, જન્મ હોવે શુભ જોગ. ૧૫૩. છાંડાં સીમંધર સ્વામીજી, આદે વીશ જિણુંદ, ત્રિભુવન નાયક શોભતા; નિરખું તસ સુખચંદ. ૧૫૪. કેવલ જ્ઞાન દીવા કરે, બહુ કેવલી ભગવાન; વલી યુનીવર મહા સંજમી, શુદ્ધ ચરણ ગુણવાન. ૧૫૫. એહવા ઉત્તમ ક્ષેત્રમાં, જો હોય માહરો વાસ; તે પ્રભુ ચરણ કમલ વિષે, નિશ દીન કરે નિવાસ. ૧૫૬. અતિ ભક્તિ બહુ માનથી, પુણ પદ અર્ચિંદ; શ્રવણ કરે જીનવર ગીરા, સાવધાનગત દંદ. ૧૫૭. સમોવસરણ મુરવર રચે, રતન સિંહાસન સાર; બેઠા પ્રભુ તસ ઉપરે, ચોત્રીશ અતિશય ધાર. ૧૫૮. વાણી ગુણ પાંત્રીશ કરી, વરસે અમરીત ધાર; તે નિસુણી હૃદયે ધરી, પામું ભવજલ પાર. ૧૫૯. નિવડ કર્મ મહા રોગ જે, તીનકું છેડણ હાર; પરમ સરાયણ જિનગીરા, પાન કરું અતિ પ્યાર. ૧૬૦. ક્ષાયક સમકિત શુદ્ધતા, કરવાનો પ્રારંભ; પ્રભુ ચરણ સુપસાયથી, સફલ હોવે સારંભ. ૧૬૧. એમ અનેક પ્રકારકે, પ્રશસ્ત ભાવ સુવિચાર; કરકે ચિત્ત પ્રસન્નતા, આણુંદ લહુ અપાર. ૧૬૨. એર એમેંક પ્રકારકે, પ્રશ્ન કરું પ્રભુ પાંચે; ઉત્તર મિશ્રણી તેહનાં, શંશય

મવિ દૂર જાય. ૧૬૩. નિઃસંદેહ ચિત્ત હોય કે, તત્વાતત્ત્વ સરૂપ; ભેદ જથારથ પાય કે, પ્રગટ કરું નિજ રૂપ. ૧૬૪. સગ દ્રેષ દોષ દોષ હે, અષ્ટ કર્મ જડ જોહ; હેતુ જોહ સંચારકા, તિનકો કરવો છેહ. ૧૬૫. શીઘ્રપણે જડ મૂલથી, સગ ઠેપકો નાશ; કરકે શ્રી જિનચત્રકું, નીરખું શુદ્ધ વિલાસ. ૧૬૬. પરમ દયાલ આણુંદમય, કેવલ શ્રી સંયુક્તા; ત્રિભુવનમે સુરજ પરે, મિથ્યા તિમિર હુરંત. ૧૬૭. જોહવા પ્રભુકે દેખકે, રોમ રોમ ઉલસંત; વચન સુધારસ શ્રવણ તે, હૃદય વિવેક વધત. ૧૬૮. શ્રી જિન દરિશન જોગથી, વાણી ગંગા પ્રવાહ; તિભુથી પાતિક મલ સવે, ધોઈશ અતિ ઉછાહ. ૧૬૯. પવિત્ર થઈ જિન દેવકે, પાસે લેશુ દીલ; દુર્ધર તપ અંગી કરું, અહણુ આસેવન સીક. ૧૭૦. ચરણ ધર્મ પરલાવથી, હોમે શુદ્ધ ઉપયોગ; શુદ્ધાતમકી સ્મરણતા, અદ્ભુત અનુભવ જોગ. ૧૭૧. અનુભવ અમરીત પાનમે, આતમ ભયે ભય લીન; કપક બ્રહ્મિ સનમુખે, ચડન પ્રયાણ તે કીન. ૧૭૨. આશુહણુ દરી બ્રહ્મિકું, ઘાતિ કર્મકો નાશ; ઘન ઘાતી છેલી કરી; કેવલ જ્ઞાન પ્રકાશ. ૧૭૩. એક સમય ત્રણ કાલકે, સકલ પદાર્થ જોહ; જાણે દેખે તત્ત્વથી, સાદી અનંત અછેહ. ૧૭૪. એહી પરમ પદ જાણીએ, સો પરમાતમ રૂપ; શાન્ધત પદ ધિર જોહ છે, ફિરો નહીં ભવ જલ રૂપ. ૧૭૫. અવિચલ લક્ષ્મીકો ધણી, જોહ શરીર અસાર; તીનકી મમતા કિમ કરે, જ્ઞાનવંત નિરધાર. ૧૭૬. અમ્યગ્રૂદ્ધિ આતમા, જોણી વિધ કરી વિચાર; ધિરતા નિજ સ્વભાવમે, પર પરિણતિ પરિહાર. ૧૭૭. મુજકુ હોતુ પશમે, વરતે આણુદ માય; જો કદી જોહ શરીરકો, રહણે કાઉક ધાય. ૧૭૮. તો નિજ શુદ્ધ ઉપયોગકો, આરાધન કરૂ સાર; તિનમે વિધન દીસે નહિ, નહિ સંકલેશકો ચાર. ૧૭૯. જો કદી સ્થિતિ પુરણુ લઈ, હોયે શરીરકો નાશ; તો પરલોક વિધે કરૂ, શુદ્ધ ઉપયોગ અભ્યાસ. ૧૮૦. મેરે શુદ્ધ ઉપયોગમે, વિધન ન દીસે કોય; તો મેરે પરિણામમે, હલ ચલ કાંહસું હોય. ૧૮૧. મેરે પરિણામ કે વિધે, શુદ્ધ સરૂપકી ચાહ; અતિ આસકતપણે રહે,

નિશ દિન એહિજ રાહ. ૧૮૨. એ આશક્તિ મિટાવવા, બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશ; આદિ કોઈ સમરથ નહિં, તેણે કરી ભય નહિં લેશ. ૧૮૩. ઈંદ્ર ધરણીંદ્ર નરેંદ્રકા, મુજકું ભય કંઈ નાંહિ; યા વિધ શુદ્ધ સરુ પમેં, મગન રહુ ચિત્ત માંહી. ૧૮૪. સમરથ એક માહા બલી, મોહ શુભટ જગ જાણુ; સવિ સંસારી જીવકું, પટકે ચિહું ગતિ ખાણુ. ૧૮૫. દુષ્ટ મોહ એંડાલકી, પરિણતિ વિપમ વિરુપ; સંજમ ધર મુની શ્રેણિ ગત, પટકે ભવજલ કૂપ. ૧૮૬. મોહ કર્મ મહા દુષ્ટકું, પ્રથમકી પહીછાણુ; જિનવાણી માહા મોઘરે, અતિષે કિધ હેરાન. ૧૮૭. જર્જરીભૂત દુઈ ગયા, નાશ મુજસુ દૂર; અખ નજીક આવે નહીં, દૂરપે મુજસુ ભુર. ૧૮૮. તેણે કરી મેં નિશ્ચંત હું, અખ મુજ ભય નહીં કોય; તણલોક પ્રાણી વિષે, મિત્ર ભાવ મુજ હોય. ૧૮૯. સુણો સજન પરિવાર તુમ, સભા લોક સુણો વાત; મરનેકા ભય મુજ નહિં, એ નિશ્ચે અવઢાત. ૧૯૦. અવસર લહી અખ મેં લયા, નિર્ભય સર્વ પ્રકાર; આતમ સાધન અખ કરે, નિઃસંદેહ નિરધાર. ૧૯૧. શુદ્ધ ઉપયોગી પુરુષકું, ભાસે મરણ નજીક; તવ જંજાલ સખ પરિહરી, આપ હોવે નિરભીક. ૧૯૨. એણી વિધ ભાવ વિચારકે, આણુંદમથ રહે સોય; આકુલતા કિણુવિધ નહિં, નિરાકુલ થિર હોય. ૧૯૩. આકુલતા ભવ ખિજ હે, ઇણુથી વધે સંસાર; જાણી આકુલતા તજે, એ ઉત્તમ આચાર. ૧૯૪. સંજમ ધરમ અંગી કરે, કિરીયા કષ્ટ અપાર; તપ જપ બહું વરસાં લગે, કરી ફલ સંશય સાર. ૧૯૫. આકુલતા પરિણામથી, ખિણુમેં હોય સહુ નાશ; સમકિત વત એમ જાણીને, આકુલતા તજે આશ. ૧૯૬. નિરઆકુલ થિર હોય કે, જ્ઞાનવંત ગુણ જાણુ; હિત સીખ એક હૃદયે ધરી, તજે આકુલતા ખાણુ. ૧૯૭. આકુલતા કોઈ કારણે, કરવી નહી લગાર; એ સંસાર દુઃખ કારણી, ઇણુંકું દૂર નિવાર. ૧૯૮. નિશ્ચે શુદ્ધ સરૂપકી, ચિંતન વારંવાર; નિજ સરૂપ વિચારણા, કરવી ચિત્ત મજાર. ૧૯૯. નિજ સરૂપકો દેખવો, અવલોકન પણુ તાસ; શુદ્ધ સરૂપ વિચારવો, અંતર અનુભવ ભાસ. ૨૦૦. અતિ

થિરતા ઉપયોગકી, શુદ્ધ સરૂપ કે માંદી; કરતા ભવ દુઃખ સ્વિ ટલે, નિર્મલતા લહે તાંદી. ૨૦૧. જેમ નિર્મલ નિજ ચેતના, અમલ અખંડ અનુષ્ઠ; શુભ અનંતનો પિંડ એહ, સહજાનંદ સરૂપ. ૨૦૨. એહ ઉપયોગે વરતાતાં, થિર ભાવે લય લીન; નિર્વિકલ્પ રમ અનુભવે, નિજ શુભમાં હોય પીન. ૨૦૩. જળ લગે શુદ્ધ સરૂપમેં, વરતે થિર ઉપયોગ; તળ લગે આતમ જ્ઞાનમાં, રમણ કરણકો ભોગ. ૨૦૪. જળ નિજ ભોગ ચલિત હોવે, તળ કરે એહ વિચાર; એ સંસાર અનિત્ય હે, ઇંછામેં નહિં કંઈ સાર. ૨૦૫. દુઃખ અનંતકી ખાણ એ, જનમ મરણ લય ભેર; વિપમ વાત પૂરિત સદા, ભલ સાચર ચિહ્નું જોર. ૨૦૬. એહ સરૂપ સંસારકો, ભણી ત્રિભુવન નાથ; તિર્થંકર પણ છોડકે, ચલવે શિવ પુર સાથ. ૨૦૭. નિષ્કેં દ્રષ્ટિ નિહાલતાં, ચિદાનંદ ચિદરૂપ; ચેતન દ્રવ્ય સાધર્મતા, પૂરણાનંદ મરૂપ. ૨૦૮. પ્રગટ મિદ્ધતા જેહની, આલંબન લહી તામ; શરણ કરું મહા પુરૂષકો, જેમ હોએ વિકલ્પ નાશ. ૨૦૯. અથવા પંચ પરમેષ્ઠિએ, પરમ શરણ મુજ એહ; વળી જિન વાણી ચરણ છે, પરમ અમરીત રસ મેહ. ૨૧૦. જ્ઞાનાદિક આતમ શુભ, રત્નત્રયી અભિરામ; એહ શરણ મુજ અતિ ભદ્રું, જેહથી લહું શિવધામ. ૨૧૧. એમ શરણ દ્રઢ ધારકે થિર કરવાં પરિણામ; જળ થિરતા હોવે ચિત્તમાં, તળ નિજ રૂપ વિસ-સમ. ૨૧૨. આતમ રૂપ નિહાલતાં, કરતા ચિંતન તામ; પરમાનંદ પદ પામીએ, મકલ કર્મ હોએ નાશ. ૨૧૩. પરમ જ્ઞાન જગ એહ છે, પરમ ધ્યાન પણ એહ; પરમ બ્રહ્મ પ્રગટ કરે, પરમ વ્યોતિ શુભ મેહ. ૨૧૪. તેણ કારણ નિજ રૂપમાં, ફિરી ફિરી કરો ઉપયોગ; ચિહ્નુ ગતિ બ્રમણ મીટાવવા, એહ સમ નહિં કોઈ ભોગ. ૨૧૫. નિજ સરૂપ ઉપયોગથી, ફિરી ચલિત જો થાય; તો અરિહંત પરમા-તમા, સિદ્ધ પ્રણ સુખ દાય. ૨૧૬. તિનુકા આતમ સરૂપકા, અવ-લોકન કરો સાર; દ્રવ્ય શુભ પદ્મવ તેહના, ચિંતવે ચિત્ત મજાર. ૨૧૭. નિર્મલ શુભ ચિંતન કરત, નિર્મલ હોય ઉપયોગ; તવ ફિરી નિજ સરૂપકા, ધ્યાન કરો થિર ભોગ. ૨૧૮. જે સરૂપ અરિ-

હંતકો, સિદ્ધ સરૂપ વહી જેહ; તેહવો આતમ રૂપ છે, તિજુમેં નહિં સંદેહ. ૨૧૬. ચેતન દ્રવ્ય સાધર્મતા, તેણે કરી એક સરૂપ; ભેદ ભાવ ઇણમેં નહિં, એહવો ચેતન ભૂપ ૨૨૦. ધન જગતમેં તે નરા, જે રમે આતમ સરૂપ; નિજ સરૂપ જેણે નવી લખ્યું, તે પડયા ભવ કૂપ. ૨૨૧. ચેતન દ્રવ્ય સ્વભાવથી, આતમ સિદ્ધ સમાન; પરજાયે કરી ફેરજે, તે સવિ કર્મ વિધાન. ૨૨૨. તેણે કારણ અરિહંતકો, દ્રવ્ય ગુણ પરજાય; ધ્યાન કરતાં તેહનું, આતમ નિર્મલ થાય. ૨૨૩. પરમ ગુણી પરમાતમા, તેહના ધ્યાન પસાય; ભેદ ભાવ દૂરે ટલે, એમ કહે ત્રિભુવન રાય. ૨૨૪. જેહ ધ્યાન અરિહંતકો, સોહી આતમ ધ્યાન; ફીર કષ્ટ ઇણમેં નહિં, એહીજ પરમ નિધાન. ૨૨૫. એમ વિચાર હિયડે ધરી, સમ્યગ્દ્રષ્ટિ જેહ; સાવધાન નિજ રૂપમેં, મગન રહે નિત્ય તેહ. ૨૨૬. આતમ હિત સાધક પુરૂષ, સમ્યગ્વંત સુભણ; કહા વિચાર મનમેં કરે, વરણુનું સુણો ગુણ ખાણ. ૨૨૭. જેહ કુટુંબ પરિવાર સહુ, ખેડે હે નિજ પાસ; તિનકો મોહ છોડાવવા, એણી પરે જોલે ભાસ. ૨૨૮. એહ શરીર આશ્રિતછો, તુમ મુજ માતને તાત; તેણુ કારણ તુમકું કહું, અખ નિસુણો એક વાત. ૨૨૯. એતા દિન શરીર એહ, હોત તુમારા જેહ; અખ તુમારા નાંહી હે, બહી પરે જાણો તેહ. ૨૩૦. અખે એહ શરીરકો, બલ સ્થિતિ જેહ; પુરણુ ભઈ અખ નવિ રહે, ક્રિયુવિધ રાખી તેહ. ૨૩૧. ચિતી પ્રમાણે તે રહે, અધિક ન રહે કેણી ભાત; તો તસ મમતાછોડવી, એ સમજણુકી વાત. ૨૩૨. જો અખ એહ શરીરની, મમતા કરીયેભાય; પ્રીતિ રાખીએ તેહસું, દુઃખ હાયક બહુ થાય. ૨૩૩. સુર અસુરાંકો દેહ એ, ઇંદ્રાદિકકો જેહ; સખહી વિનાશી એહ છે, તો કયું કરવો નેહ. ૨૩૪. ઇંદ્રાદિક સુર મહા બહી, અતિશય શક્તિ ધરંત; ચિતી પૂરણુ થયે તેહ પણ, ક્ષિણું એક કોઈ ન રહંત. ૨૩૫. ઇંદ્રાદિક સુર જેહ છે, તિનકી રિદ્ધિ અપાર; બત્રીસ લાખ વિમાનકે, સવિ સુર આણાકાર. ૨૩૬. તિન લખ છત્રીશ સહસ છે, મંહા બલવંત જીનાર; આંતમ રક્ષણ જેહના, અનમિપ

રહે હુશીયાર. ૨૩૭. સાત કટક બલનો ધણી, રિદ્ધિ તણે નહિ પાર; સામાનિક સુરનર પ્રમુખ, જહાં છે બહુ વિસ્તાર. ૨૩૮. એહવા પ્રાક્રમકા ધણી, જળ થિતી પ્રણ હોય; કાલ પિસાય જળ સંઘડે, રાખી ન શકે કોય. ૨૩૯. કાલ ક્રતાંતકે આગલે, કીમકા ચલે ન જોર; મોહે મુજ પ્રાણીયા, વીલવંતા કરે સોર. ૨૪૦. તેણે કારણ માવીત્ર તુમ, તને મોહકું દૂર; સમતા ભાવ અંગી કરી, ધરમ કરો થઈ થર. ૨૪૧. પુદ્ગલ રચના કારમી, ખીનસંતા નહિ વાર; તે ઉપર મમતા કીસી, ધરમ કરો જગ સાર. ૨૪૨. જૂઠ એહ સંસાર છે, તિનકું જાણો સાચ; ભૂલ અનાદિ અજ્ઞાનકી, મોહ કરાવે નાય. ૨૪૩. કરમ સંજોગ આવી મલે, સ્થિતિ પાકે સહુ જાય; કોઠ જતન કરી એકદા, પણ ખિણ એક ન રહાય. ૨૪૪. સુપન સરીખા ભોગ છે, રિદ્ધિ અપલા જબકાર; કાલઅણી જલ ખિંદુ સમ, આયુ અધિર સંસાર. ૨૪૫. તે જાણો તુમે શુભ પેરે, છડો મમતા જાલ; આતમ હિત અંગી કરી, પાપ કરો વિસરાલ. ૨૪૬. રાગ દેવથી જીવકું, નીવડ કરમ હોએ જાંધ; વલી દુર્ગતિમાં જઈ પડે, જહાં દુઃખનાં સહુ ધંધ. ૨૪૭. મુજ ઉપર બહુ મોહથી, તુમકું અતિ દુઃખ થાય; પણ આયુ પ્રણ થએ, કીસીસું તે ન રખાય. ૨૪૮. અદ્ય કાલ આશુ તુમે, દેખો દ્રષ્ટિ નીકાલ; સંબંધ નહિં તુમ મુજ ખિચે, મેં ફીરતા સંસાર. ૨૪૯. ભાવી ભાવ સંબંધથી, મેં લયા તુમકા પુત્ર; પંથી મેલાપ તેણી પરે, એ સંસાર હે સુત્ર. ૨૫૦. એણી વિધ સવિ સંસારી જીવ, ભટકે ચિંહુ ગતિ માંહી; કરમ જાંધે આવી મીલે, પણ ન રહે ધિર કીયાંહી. ૨૫૧. એહ સરૂપ સંસારકા, પ્રતક્ષ તુમ દેખાય; તેણે કારણ મમતા તણ, ધરમ કરો ચિત્ત લાય. ૨૫૨. પુન્ય સંજોગે પામીયા, નરલવ અતિ મુખકાર; ધરમ સામગ્રી સવિ મીલી, સફલ કરો અવતાર. ૨૫૩. કાલ આહેડી જગતમેં, ભમતો દિવસ ને રાત; તુમકું પણ ચહુસે કદા, એ સાચો અવંદાત. ૨૫૪. એમ જાણી સંસારકી, મમતા કીજે દૂર; સમતા ભાવ અંગી કરો, જેમ લહે મુખ ભરપૂર. ૨૫૫. ધરમ

ધરમ જગ સહુ કહે, પણ તસ ન લહે મર્મ; શુદ્ધ ધર્મ સમંજ્યા
 વિના, નવિ મીટે તસ ભર્મ. ૨૫૬. કટક મણી નિર્મલ જીસો,
 ચેતનકો જે સહુભાવ; ધરમ વસ્તુ ગત તેહ છે, અવર સર્વ પર-
 ભાવ. ૨૫૭. રાગ દ્વેષકી પરિણુતિ, વિષય કપાય સંજોગ; મલીન
 ભયા કર્મો કરી, જનમ મરણ આ ભોગ. ૨૫૮. મોહ કરમકી ગહેલતા,
 મિથ્યા દ્રષ્ટિ અંધ; મમતાસુ માયે સદા, ન લહે નિજ ગુણ સંધ.
 ૨૫૯. ત્રીન કારણુ તુમકું કહું, સુણો એ ચિત્ત લગાય; મમતા છાંડો
 મૂલથી, જેમ તુમકું સુખ થાય. ૨૬૦. પરમ પંચ પરમેષ્ટિકો, સમરણ
 અતિ સુખદાય; અતિ આદરથી કીજીએ, જેહથી ભવ દુઃખ જાય. ૨૬૧.
 અરિહંત સિદ્ધ પરમાતમા, શુદ્ધ સરૂપી જેહ; તેહના ધ્યાન પ્રભા-
 વથી, પ્રગટે નિજ ગુણ રેહ. ૨૬૨. શ્રી જિન ધરમ પસાયથી,
 હોઈ મુજ નિર્મલ પુષ; આતમ ભલી પરે જોલખી, અખ કર
 તેહની શુદ્ધ. ૨૬૩. તુમે પણ એ અંગી કરો, શ્રી જિનવરકો ધર્મ;
 નિજ આતમકું ભલી પરે જાણી લહો સવિ મર્મ. ૨૬૪. ઓર
 સર્વ ભર્મ જાલ છે. દુઃખ દાયક સવિ સાજ; તિનકી મમતા ત્યા-
 ગકે, અખ સાધો નિજ કાજ. ૨૬૫. ભવ ભવ મેલી મુકીયાં, ધન
 કુટુંબ સંજોગ; વાર અનંતી અને, સવિ સંજોગ વીજોગ. ૨૬૬.
 અજ્ઞાની એ અતિ ઘણાં જીસ જીસ ગતિમેં જાય; મમતાવશત્યા તેહ
 હોઈ, રહી ખહુ દુઃખ થાય. ૨૬૭. મહાતમ અસવિહકો, કીણુ વિધ
 કહ્યો ન જાય; અનંત કાલ જોણીભમે, જનમ મરણ દુઃખદાય. ૨૬૮.
 એમ પુદ્ગલ પરજાય જેહ, સર્વનાશી જાણુ; ચેતન અવિનાશી
 સદા; એતા લખે ન અન્નાણુ. ૨૬૯. મિથ્યા મોહને વશ થઈ,
 જીહેકું બી સાચ; કહે તિહાં અચરીજ કીજો, ભવ મંડપકો નાય.
 ૨૭૦. જીનકે મોહ ગલી ગયો, ભેદ જ્ઞાન લહો સાર; પુદ્ગલકી
 પરિણુતિ વિષે, નવી સચે નીરધાર. ૨૭૧. ભિન્ન લખે આતમ થકી,
 પુદ્ગલકી પરજાય; કીનહી ચલાવ્યો નવિ ચલે, કિસી પરે તેહ ન
 ઠગાય. ૨૭૨. ભયા જથારથ જ્ઞાન જખ, જાણે નિજ પરભાવ; ચિરતા
 ભઈ નિજ રૂપમેં, નવિ રૂપે તસ પરભાવ. ૨૭૩. માતં તાત તુમકું

કહું, એ સખ સાચી વાત; તે ચિંતમેં ધરજો સદા, સફલ કરો
 અવદાત. ૨૭૪. મુજકું તુમ સાથે હતો, એતા દિન સંબંધ; અખ
 તે સવિ પુરણ હુઓ, ભાવી ભાવ પ્રબંધ ૨૭૫. વિકલ્પ કોઇ તુમે
 મત કરો, ધરમ કરો થઇ ધીર; મેં પણ આતમ સાધના, કરે
 નિજ મત કરી ચિર. ૨૭૬ આતમ કારજ સાધવો, તુમકું ઉચિત
 હે સાર; મોહ કરો કિસી કારણે, જીણથી દુઃખ અપાર ૨૭૭. સહજ
 સરુપ જે આપણુ, તે છે અપણી પાસ, નહિ કીસીસું જાનના,
 નહિં પરકી કીસી આસ ૨૭૮. આપણા અહમ્માંહીય છે, માહા
 અમૂલ નિધાન; તે સંભાલો શુભ પરે, ચિંતન કરો સુવિધાન. ૨૭૯
 જનમ મરણ કો દુઃખ ટલે, જખ નિરખે નિજ રૂપ; અતુકમે અવિ-
 ચલ પદ લહે, પ્રગતિ સિદ્ધ સરૂપ ૨૮૦ નિજ સરૂપ જાણ્યા વિના,
 જીવ જીવ્યા સંસાર, જખ નિજ રૂપ પીછાણીયો, જાણું જી લહી
 ભવકો પાર. ૨૮૧. સકલ પદારથ જગતકો, જાણુ જોખણહાર;
 પ્રત્યક્ષ ભિન્ન શરીરજી, જાયક ચેતન સાર ૨૮૨. દ્રષ્ટાંત
 એક સુણો ઇહાં, બારમા સ્વર્ગકો દેવ; કૌતિક ભિષ મધ્ય લોકમેં,
 આવી વસીયો હેવ. ૨૮૩. કોઇક રંક પુરુષ તણી, શરીર પરજાયમેં
 સોય; પેસી ખેલ કરે કીસા, તે દેખો સહુ કોય. ૨૮૪. કબહીક
 રાનમેં જાયકે, કાષ્ટકી ભારી લેય; નગરમેં એચન આહીયો, મસ્તકે
 ધરીને તેય. ૨૮૫ કરે મજુરી કોઇ દિન, કબહીક માગે ભીખ;
 કબહીક પરસેવા વિપે, દક્ષ થઇ ધરે સીખ. ૨૮૬. કબહીક નાટકીયો
 હુઇ, રીજવે નરકાવૃંદ; કબહીક વણીક બજ ઇસો, કરે વેપાર અમંદ ૨૮૭.
 કબહીક માલ ગુમાયકે, રૂદન કરે બહુ તેહ; કબહીક નફા પાયકે,
 હાસ વિનોહ અછેહ. ૨૮૮. એણી વિધ ખેલ કરે ઘણા, પુત્ર
 પુત્રી પરિવાર; સ્ત્રી આદિ સાથે રહે, નગર માંહી તેણી વાર. ૨૮૯.
 વેરી કટક આંખું ઘણું, નાશન લાગ્યા લોક; તવ તે મુર એમ
 ચિંતવે, ઇચ્છા હોયે બહુ ચોક. ૨૯૦. એમ વિચાર કરી સવે,
 ચાલે આધી રાત; એક પુત્રકું કાધપર, ખીજકું ગ્રહે હાથ. ૨૯૧.
 ઘર વાળસીકો પોંટલો, સ્ત્રી લહે શીર પર તેહ; પુત્રીકું આંગલ

કેરી, એણી પરે ચાલે તેહ. ૨૯૨. ફાટે ટુટે ગોદડાં, તીણકી ખાંધી
 ગાંઠ; શિર ધરી તે આપણે, એણી વિધિ તીહાંથી નાઠ. ૨૯૩.
 મારગ ચાલતાં તેહને, વાટ મટાઈ મીલે જેહ; પૂછે માંડાં આઠ્યા
 તુમે, તવ એમ લાંબે તેહ. ૨૯૪. નગર અમારૂં બેરીયું, વમરી
 લશ્કર આય; તેણુ કારણુ અમે નાશીયા, લહી કુટુંબ સમવાય. /
 ૨૯૫. કોઈ કહે ગામમેં જાયકે, જીમ તિમ કહું ગુજરાણુ; કર્મ
 વિપાક બને ઇસા, તેણે કરી ભયા હેરાણુ. ૨૯૬. એમ અનેક
 પ્રકારકા, ખેલ કરે જગ માંહી; પણ ચિત્તમે જાણે ઇસું, મેં સદા
 સુખ માંહી. ૨૯૭. મેં તો ખારમા કલ્પકો, દેવ મહા શિદ્ધિવંત;
 અનોપમ સુખ વિલસું સદા, અદ્ભુત એહુ વીરતાંત. ૨૯૮. એ એટા
 જે મેં કરી, તે સવિ કૌતક કાજ; રંક પરજાય ધારણુ કરી, તીનકો
 એ સવિ સાજ. ૨૯૯. જેમ સુર એહુ ચરિત્રને, નવી ધરે મમતા
 લાવ; દીન લાવ પણ નવી કરે, ચિંતવે નિજ સુર લાવ. ૩૦૦. એણી
 વિધ એહુ પરજાયમેં, મેં જે એટા કરંત; પણ નિજ શુદ્ધ સરૂપકું,
 કબહું નહિં વિસરંત. ૩૦૧. શુદ્ધ હમારો રૂપકો, શોભિત સિદ્ધ
 સમાન; કેવલ લક્ષ્મીકો ધણી, ગુણ અનંત નિધાન. ૩૦૨ એણી-
 પરે એહુ સરૂપકો, અનુભવ કીયો બહુ વાર; અળ કીણુ વિધ સુજ
 નહિ, એ જાણો નિરધાર. ૩૦૩. અળ આગે નિજ નારીકું, સમજાવે
 શુભ રીતા; મમતા ન કરે એહુકી, ન કરે પુદ્ગલ પ્રીત. ૩૦૪.
 થિતિ પૂરણુ ભઈ એહુકી, અળ ભૂકા નાહિં; તો કયું મોહ ધરે
 ઘણો, દુઃખકરણુ દિલ માંહી. ૩૦૫. મેરા તેરા સંબંધ જે, એતા
 દિનકા હોય; બધ ઘટ કો ન કરી શકે, એણી વિધ જાણો સોય.
 ૩૦૬. એહુ શરીર અસારછે, બીનસંતા નહિં વાર; થિતિ બલ
 સવિ પૂરણુ હુઆ, બિણુમેં હોવેગી છાર. ૩૦૭. તિણુ કારણુ તુમકું
 કહું, મ ધરો એણીકી આશ; ગરજ સરે નહિં તાહુરો, ઇનકા
 હોએ અળ નાશ. ૩૦૮. એમ જાણી મમતા તણ, ધર્મ કરે ધરી
 પ્રીત; જેમ આતમ સુખ સંપજે, એ ઉત્તમકી રીત. ૩૦૯. કાલ
 જગતમેં સહુ સીરે, ગાફલ રેણું નાંહી; કબહિક તુજકું પણ થહે,

સશય ઇશ્વરે નાહી ૩૧૦ તુ મુજ ખ્યારી નારી છે, એ અવિ
 મોહ વિલાસ, ભોગ વિટળના જાણીએ, આતમ શુણ્ડે નાગ ૩૧૧
 શ્રી ભરથાર મળેગ જે, લવ નાનક એહ જાણુ, ચેતન તુજ મુજ
 મરીખો કરમ વિચિત્ર વખાણુ ૩૧૨ એમ વિચાર ચિત્તમે ધરી,
 મમતા મૂકે દૂર, નિજ આરથ સાધન જાણી, ધરમ દેરા વધ શૂર
 ૩૧૩ જો મુજ ઉપર ગગ છે, તો કરો ધર્મમે માજ, ઇશ્વર અવતર
 તુજ ઉચિત હે, એ સમોઅવર ન ઠાજ ૩૧૪ ધર્મ ઉપદેશ એણી પરે,
 તેરા હિતકે કાજ, મે કહ્યો કરૂણા લાયકે, તેણે માધો શિવગજ ૩૧૫
 દોડટ ખેદ ન કિછીએ, કર્મ બધ બહુ થાય, જાણી એમ મમતા
 તણ, ધર્મ દેરા મુખદાય ૩૧૬ હવે નિજ કુટુંબ જાણી કહે,
 હિત શિશુ મુવિચાર, મમતા મોહ છોડાવવા, એણી વિધ કરે ઉપ
 ગાર ૩૧૭ સુણો કુટુંબ પરિવાર મહુ, કહુ તુમકુ હિત લાય,
 આયુ ધિતિ પ્રશ્ન જાણ, એહ શરીરકી ભાય ૩૧૮ તેણે કારજ
 મુજ ઉપરે, રાગ ન ધરના કોય, રાગ કર્યા હુ બ ઉપજે, ગરજ ન
 મરણી જોય ૩૧૯ એહ ચિતિ સસારકી, પખીકા મેલાપ, ખિણ
 ખિણમે ઉડી ચલે, કહા કળા ગતાપ ૩૨૦ કોઈ રહ્યા ઇંડા ચિર
 થઈ, રેહણુહાર નહી કોય, પ્રત્યક્ષ હીમે એણી પરે, તુમે પશુ જાઓ
 મોય ૩૨૧ એરે તુમ સહુ સાથસુ, ક્ષમા ભાવ છે સાર, આણુ-
 દમા તુમ મહુ રહો, ધર્મ ઉપર ધરો ખ્યાર ૩૨૨ લવમાગમ
 બ્રહ્મા, ન કોઈ રાખણુહાર, ધર્મ એક પ્રવહણુસમો, કેવલી લાખીત
 માર ૩૨૩ એ મેવો તુમ ચિત્ત ધરો, જેમ પામો મુખ સાર,
 દુર્ગતિ સવિ દ્વરે ટલે, અનુક્રમે લવ નિન્તાર ૩૨૪ એમ કુટુંબ
 પરિવારકુ, મમજાવી અવદાત, પીછે પુત્ર બોલાયકે, ભાજે એણીપરે
 વાત ૩૨૫ સુણો પુત્ર શાણુ તુમે, કેહવેકો એહ માર, મોહ ન
 કરો મોહરો, એહ અચિર સંસાર ૩૨૬ શ્રીજિન ધર્મ અગી
 કરો સેવો બહુ ધરી રાગ, તુમકુ સુખદાયક ઘણો, લહે સો
 માહા સોભાગ ૩૨૭ બ્યવહારિક મળધથી, આણુ માનો સાર,
 તેણે કારણ તુમને કહુ, તે ધારો ચિત્ત મોજાર ૩૨૮ પ્રથમ દેવ

ગુરુ ધર્મકી, કરો અતિ ગાઢ પ્રતીત; મિત્રાર્થ કરો સુજનકી, ધરમી
 સું ધરો પ્રીત. ૩૨૬. દાન શીયલ તપ ભાવના, ધરમ એ ચાર
 પ્રકાર; રાગ ધરો નિત એહસું, કરો શક્તિ અનુસાર. ૩૩૦ સ્વજ-
 નતા પરજન વિષે, ભેદ વિજ્ઞાન જેમ હોય; એહ ઉપાય કરો સદા,
 શિવ સુખદાયક સોય. ૩૩૧ જે સંસારી પ્રાણીયા, મગન રહે
 સંસાર; પ્રીત ન કીજે તેહની, મમતા દૂર નિવાર. ૩૩૨. રાગી
 જીવકી સંગતે, એહ સંસાર મજાગ; કાલ અનાદિ ભટકતાં, કિમહી
 ન લહીયે પાર. ૩૩૩. રાગે રાગ દશા વધે, તેમ વહી વિષય વિકાર;
 મમતા મૂર્છા બહુ વધે, એ દુર્ગતિ દાતાર ૩૩૪. તેણે સંસારી
 જીવકી, તણ સંગત દીલ ધાર; જ્ઞાનવત પુરૂષ તણી, કરો સંગતિ
 સુવિચાર. ૩૩૫. ધર્માત્મા પુરૂષ તણી, સંગતે બહુ ગુણ થાય;
 જશ કીર્તિ વાધે ઘણી, પરિણતિ સુધરે ભાય. ૩૩૬. એમ અનેક
 ગુણ સંપન્ને, એહ લોકમે સુખકાર; વળી પરલોકમે પામીયે, સ્વર્ગા-
 દિક શ્રીકાર. ૩૩૭. વળી ઉત્તમ પુરૂષ તણી, સંગતે લહીએ ધર્મ;
 ધર્મ આરાધી અનુક્રમે, પામીએ શિવ પુર સર્મ. ૩૩૮. ધર્મી
 ઉત્તમ પુરુષકી, સંગતિ સુખની ખાણ, દોષ સકલ દુરે ટલે, અનુ-
 ક્રમે પદ નિર્વાણ ૩૩૯ એણી વિધ તુમકું હિત ભણી, વચન કહ્યા
 સુરસાલ; જે તુમકુ સમ્યા લગે, તે કીજે ચિત્ત વિશાલ ૩૪૦.
 દયા ભાવ ચિત્ત આણકે, મે કહ્યા ધર્મ વિચાર; જે તુમ
 હૃદયમાં ધારશે, તે લેશે સુખ અપાર. ૩૪૧. એમ સખકું
 સમજાયકે, સખને અલગા હોય, અવસર દેખી આપણા,
 ચિત્તમે ચિતે મોય. ૩૪૨. આયુ અત્ય નિજ ભણકે, સમક્ષિત
 દ્રષ્ટિવંત; દાન પુન્ય કરૂણાજીકે, નિજ હાથે કરે સંત ૩૪૩
 મહા મત ધારી મુનિવ્રત, સમ્યગ્ જ્ઞાન સંયુક્ત; ધારક દશવિધ
 ધર્મના, પંચ સમિતિ ત્રણ ગુણે ૩૪૪ બાહ્ય અણ્યંતર ત્રીજે,
 તેહથી ન્યારા જેહ; બહુ શ્રૂત આગમ અર્થના, મર્મ લહો મહુ
 તેહ ૩૪૫ એહવા ઉત્તમ ગુણ તણા, પુન્યથી ભોગ જે હોય;
 અંતર ખુલી એકાંતમે, નિઃશય ભાવ હોય સોય. ૩૪૬ એહવા

ઉત્તમ પુરૂષનો, ભેગ કદી નવી હોય; તો સમક્ષિત દ્રષ્ટિ પુરુષ,
 મહા ગંભિર તે જોય. ૩૪૭. એહવા ઉત્તમ પુરૂષકી, આગે અપની
 વાત; હૃદય ખોલકે કીજીએ, મર્મ સકલ અવદાત. ૩૪૮. ભેગ છવ
 દિતમજીકે, ભવ શિરુ મહાભાગ્ય; એહવો ભેગ ન હોય કદા, તો
 કહુણેકો નહિં લાગ. ૩૪૯. અપના મનમેં ચિંતવે, દુષ્ટ કરમ વશ
 જેહ; પાપી કર્મ જે હોઈ ગયું, બહુ વિધ નિદે તેહ. ૩૫૦. શ્રી
 અરિહંત પરમાત્મા, વળી શ્રી સિદ્ધ ભગવંત; જ્ઞાનવંત મુનિરાજની,
 વળી સુર સમક્ષિત વંત ૩૫૧. ઇત્યાદિકે મહા પુરૂષકી, સાખ કરી
 સુવિશાલ; વળી નિજ આતમ સાખસું, હરિત સર્વ અસરાલ. ૩૫૨.
 મિથ્યા દુષ્ટિત ભક્ષીપરે, દીજે ત્રિકરણ શુદ્ધિ; એણી વિધ પવિત્ર
 થઈ પછે, કીજે નિર્મલ બુદ્ધિ. ૩૫૩. અવશ્ય મરણ નિજ મન વિષે,
 ભાસન હુએ જામ; સર્વ પરિગ્રહ ત્યાગકે, આહાર ચાર તજે તામ.
 ૩૫૪. જે કદી નિર્ણય નવિ હુવે, મરણ તણો મનમાંહી; તો મરનાદા
 કીજીએ, ઇંતર કાલકી તાંહી. ૩૫૫ સર્વ આરંભ પરિગ્રહ સહુ,
 તીનકે કીજે ત્યાગ; ચાર આહારવદી પચ્ચખીયે, એણી વિધ કરી
 મહાભાગ. ૩૫૬. હુવે તે સમક્ષિત દ્રષ્ટિવંત, ચિર કરી
 મનવચ કાય; ખાટધી નીચે ઉતરી, સાવધાન અતિ થાય. ૩૫૭.
 સિંહ પરે નિર્ભય થઈ, કરે નિજ આતમ કાજ; મોક્ષ લક્ષ્મી
 વરવા ભણી, લેવા શિવ પુર રાજ. ૩૫૮. જેહ મહા શુભટં સંશ્રા-
 મમાં, વધરી છતણ કાજ; રણભૂમીમેં સંચરે, કરતા અતિહી ગાજ.
 ૩૫૯. ઇણી વિધ સમક્ષિતવંત જે, કરી ચિરતા પરિણામ; આકુલતા
 અંસે નહીં, ધીરજતણું તે ધામ. ૩૬૦. શુદ્ધ ઉપયોગમેં વરતતો,
 આતમ શુણ અનુરાગ; પરમાતમકે ધ્યાનમેં, લીન ઓર સખ ત્યાગ.
 ૩૬૧. ધ્યાતા ધ્યેયની એકતા, ધ્યાન કરતાં હોય; આતમ હોય પરમાતમા,
 એમ જાણે તે સોય. ૩૬૨. સમ્યગ્ દ્રષ્ટિ શુભ મતિ, શિવ સુખ
 ચાહે તેહ; રાગાદિ પરિણામમેં, ખિણ નવિ વરતે તેહ. ૩૬૩.
 કિનહિ પદાર્થકી નહી, જાંજા તસ ચિત માંહ; મોક્ષ લક્ષ્મી વરવા
 ભણી, ધરતો અતિ ઉચ્છાદ. ૩૬૪. એણી વિધ-ભાવ વિચારતાં,

કાલ પૂરણુ કરે સોય; આકુલતા કીણુ વિધ નહીં, નિરાકુલ ધિર
હોય. ૩૬૫. આત્મ સુખ આણુંદમય, શાંત સુધારસ કુંડ; તામે
તે જીતી રહ્યા, આત્મ વીરજ ઉડંડ. ૩૬૬ આત્મ સુખ સ્વાધીન
છે, એર ન એહ સમાન; એમ જાણી નિજ રૂપમે, વરતે ધરી
બહુ માન ૩૬૭. એમ આણુંદમે વરતતાં, શાન્ત પરિણામ સંજીવિત;
આયુ નિજ પૂરણુ કરી, મરણુ લહે મતિવંત. ૩૬૮. એહ સમાધિ પર-
ભાવથી, ઇંદ્રાદિકકી રિદ્ધિ; ઉત્તમ પદવી તે લહે, સર્વ કાળકી
સિદ્ધિ. ૩૬૯. મહા વિભૂતિ પાયકે, વિચરંતા ભગવાન; વળી કેવલી
મુનિરાજને, વહે સ્તવે બહુ માન. ૩૭૦. સુરલોકે શાશ્વત પ્રભુ, નિત્ય
ભક્તિ કરે તાસ; કલ્યાણુક જિન રાજમાં, ઓગણવ કરત ઉદ્ધાસ. ૩૭૧.
નંદીશ્વર આદે ઘણાં, તીરથ વહે સાગ; સમક્ષિત નિર્મલ તે કરે,
સફલ કરે અવતાર. ૩૭૨. સુર આયુ પૂરણુ કરી, તીહાંથી ચવીને
તેહ; મનુષ્યગતિ ઉત્તમ કુલે, જનમ લહે ભવી તેહ. ૩૭૩. રાજ
રિદ્ધિ સુખ ભોગવી, સદૃશુર પાસે તેહ; સંજમ ધર્મ અંગી કરી,
શુર મેવે ધરી નેહ. ૩૭૪. શુદ્ધ ચરણ પરિણામથી, અતિ વિશુદ્ધતા
ધાય; ક્ષપક શ્રેણિ આરોહિને, ધ્યાતિ કર્મ અપાય. ૩૭૫. કેવલ
જ્ઞાન પ્રકટ ભયો, કેવલ દરશણુ ભાસ; એક સમય ત્રણ કાલંકી,
સર્વ વસ્તુ પ્રકાશ ૩૭૬ સાદિ અનંત સ્થિતિ કરી, અવિચલ સુખ
નિરધાર; વચન અગોચર એહ છે, કેણુ વિધ લહીએ પાર. ૩૭૭.
મહિમા મરણુ સમાધિનો, જાણે અતિ શુભ ગેહ; તેણુ કારણુ ભવિ
પ્રાણીયા, ઉદય કરીએ તેહ. ૩૭૮. એણી વિધ મરણુ સમાધિકો,
મક્ષેપે સુવિચાર; દુહા ભાસ રચના કરી, નિજ પરને ઉપગૌર.
૩૭૯. મરણુ સમાધિ વિચારની, પ્રત મલી મુજ એક; તેણુમે સ-
માધિ મરણુકે, વરણુવ ક્રિયો અતિ છેક. ૩૮૦. પણ ભાવા મરૂ દેશકી,
તીણુમે લખીયો તેહ; તેણુ કારણુ સુગમ કરી, દુહા બંધ કીયો
એહ. ૩૮૧. ભાવનગરવાસી લલા, સેવક શ્રી ભગવંત; ભગવાનસૂત
ભગવાનકું, બેચરદાસ પ્રણમંત. ૩૮૨. અલ્પ મતિ અનુસારથી,
બીજા ઉપયોગે જેહ; વિરૂદ્ધ ભાવ લખીયો જીકે, મિથ્યા દુષ્કંત તેહ. ૩૮૩.

૨. શ્રીમદ્ યશોવિજયજી કૃત સંભાષિતાતક. (દોહરા)

સમરી ભગવતી ભારતી, પ્રણમી જિન જગ ખંધુ; કેવળ
આતમ બોધકો, કરશું સરસ પ્રબંધ. ૧. કેવળ આતમ બોધ હૈ,
પરમારથ શિવ પંથ; તામે છનકી મગનતા, સોઈ ભાવ નિર્મથ.
૨. ભોગ જ્ઞાન જ્યું બાલકો, બાહ્ય જ્ઞાનકી દોર; તરૂણ ભોગ અ-
નુભવ છર્યો, મગન ભાવ કહું આર. ૩ આતમ જ્ઞાને મગનજો,
સો સળ પુરૂગલ ખેલ; ઇંદ્રજાળ કરી લેખવે, મિલે ન તહાં મન
મેલ. ૪. જ્ઞાન ઊના વ્યવહારકો, કહા બનાવત નાચ; રતન કહો
કો કાચકું, અંત કાચસો કાચ. ૫. રાચે સાચે ધ્યાનમે, જાચે વિધય
ન કોઈ; નાચે માચે મુગતિરસ, આતમ જ્ઞાની સોઈ. ૬. બહિર
અંતર પરમ એ, આતમ પરિણતિ તીન; દેહાદિક આતમ ભરમ,
બહિરાતમ બહુ દિન. ૭. ચિત્તદોષ આતમ ભરમ, અંતર આતમ ખેલ;
અતિ નિર્મળ પરમાતમા, નાહિ કર્મકો ભેલ. ૮. નરદેહાદિક દેખકે,
આતમ જ્ઞાને હિન; ઇન્દ્રિય બલ બહિરાતમા, અહંકાર મન લીન. ૯.
અંભુષ નિરંજન અકલગતિ, બ્યાપી રહ્યો શરીર; લખે સુજ્ઞાને
આતમા, ખીર લીન જ્યું નીર. ૧૦. અરિ મિત્રાદિક કલ્પના, દેહા-
તમ અભિમાન; નિજ પરતનુ મંબંધમનિ, તાકોહોત નિદાન. ૧૧.
દેહાદિક આતમ ભ્રમી, કલ્પે નિજ પરલાવ; આતમ જ્ઞાની જગ લહે,
કેવળ શુદ્ધ સ્વભાવ ૧૨. સ્વપર વિકલ્પે વાસના, હોત અવિદ્યારૂપ;
તાતે બહુરી વિકલ્પમય, ભ્રમજાળ અંધકૂપ. ૧૩. પુત્રાદિકકી કલ્પના,
દેહાતમ ભ્રમ ભૂલ; નાકું જડ સંપત્તિ કહે, હહા મોહ પ્રતિકૂલ.
૧૪. યા ભ્રમ મતિ અળ છાંડિ દો, દેખો અંતર દ્રષ્ટિ; મોહ દ્રષ્ટિ
જો છોડીએ, પ્રગટે નિજ શુણ સદ્ધિ. ૧૫. રૂપાદિક કો દેખવો,
કહન કહાવન ફટ; ઇન્દ્રિય યોગાદિક બલે, એ સળ લૂટા લૂટ. ૧૬.
પરપદ આતમ દ્રવ્યકું, કહન સુનન કહું નાહિ; ચિદાનંદ ઘન
ખેલ હી, નિજપદ તો નિજ માંહી. ૧૭. અહણ અયોગ્ય ગ્રહે નહિ,
ગ્રહો ન છોડે જેહ; જાને સર્વ સ્વભાવને, સ્વપર પ્રકાશક તેહ. ૧૮.
રૂપે કે ભ્રમ સીપમે, જ્યું જડ કરે પ્રયાસ; દેહાતમ ભ્રમતે ભયો,

ત્યું 'તુજ કૃત અભ્યાસ. ૧૯. મિટે રજત જમ ત્રીપમે, જન પ્રવૃત્તિ
 જમ નાહિ; ન રમે આતમ જમમિટે, ત્યું દેહાદિક માંહિ. ૨૦.
 કીરે અબોધે કંઠગત, ચામીકરકે ન્યાય; જ્ઞાનપ્રકાશે મુગતિ તુજ,
 સહજ સિદ્ધ નિરૂપાય. ૨૧. યા બિન તું સૂતો સદા, યોગે ભોગે
 જોણુ; રૂપ અતીન્દ્રિય તું છતે, કહી શકે કહું કેણુ. ૨૨. દેખે ભાષે
 ઔ કરે, જ્ઞાની સખહિ અચંભ; વ્યવહારે વ્યવહારસું, નિશ્ચયમે
 થિરં થંભ. ૨૩. જગ ભણે ઉન્મત્તઆ, ઔભણે જગઅંધ; જ્ઞાનીકું
 જગમે ગેહ્યા, યું નહિ કોઈ સંબંધ. ૨૪. યા પર છાંહી જ્ઞાનકી,
 વ્યવહારે જયું કહાઈ; નિર્વિકલ્પ તુજ રૂપમે, દ્વિધા ભાવ ન સુહાઈ.
 ૨૫. યું બહિરાતમ છાંડિકે, અંતર આતમ હોઈ; પરમાતમ મતિ
 ભાવીએ, જહાં વિકલ્પ ન કોઈ. ૨૬. સોમેં યા દ્રઢ વાસના, પર-
 માતમ પદ હેત; ઇલિકા જમરી ધ્યાન ગત, જિન મતિ જિન
 પદ હેત. ૨૭. ભારે ભય પદસોઈ હે, જહાં જડકો વિશ્વાસ; જનસો
 ઓ ડરતો ફરે, સોઈ અભય પદ તાસ. ૨૮. ઇન્દ્રિય વૃત્તિ નિરોધ
 કરી, જો ખિતુ ગલિત વિભાવ; દેખે અંતર આતમા, સો પરમાતમ
 ભાવ. ૨૯. દેહાદિક તે ભિન્નમે, મોથે ન્યારે તેહું; પરમાતમ પંથ
 દીપીકા, શુદ્ધ ભાવના એહું. ૩૦. ક્રિયા કલ્પિ નહું લહે, ભેદ જ્ઞાન
 સુખવંત; યાજિન બહુ વિધિ તપ કરે, તોણી નહિ ભવઅંત. ૩૧.
 અભિનિવેશ પુદ્ગલ વિષય, જ્ઞાનીકું કહાં હોત; ગુણકોણી મદ મિટ
 ગયો, પ્રકટત સહજ ઉચોન. ૩૨. ધર્મ ક્ષમાદિક લી મિટે, પ્રક-
 ટત ધર્મ સન્યાસ; તો કલ્પિત ભવ ભાવમેં, કયું નહિ હોત ઉદાસ.
 ૩૩. રજ્યુ અવિદ્યા જનિત આહિ, મિટે રજ્યુકે જ્ઞાન; આતમ
 જ્ઞાને ત્યું મિટે, ભાવ અબોધ નિદાન. ૩૪. ધર્મ અરૂપી દ્રવ્ય કે,
 નહિ રૂપી પર હેત; અપરમ ગુન રાચે નહી, યું જ્ઞાની મતિ હેત.
 ૩૫. નૈગમ નયકી કલ્પના, અપરમ ભાવ વિશેષ; પરમભાવમેં
 મગનતા, અતિ વિશુદ્ધ નયરેખ. ૩૬. રાગાદિક જળ પરિહરી, કરે
 સહજ ગુણ જોજ; ઘટમેં લી પ્રગટે તદા, ચિદાનંદની મોજ. ૩૭.
 રાગાદિક પરિણામ યુત, મનહિ અનંત સંસાર; તેહિજ રાગાદિક

રહિત, જાને પરમ પદ સાર. ૩૮. ભવ પ્રપંચ મન જાળકી, બાણ
 જુઠી મૂળ; ચાર પાંચ દિન જુશ લગે, અંત ધૂળકી ધૂળ. ૩૯. મોહ
 ખાશુરી જાલ મન. તામેં મૂળ મન હોઈ; યામેં જે મુનિ નહિ પડે,
 તાકું અસુખ ન કોઈ. ૪૦. જળ નિજમન સનમુખ હુએ, ચિંતવત
 પર ગુણ દોષ; તખ બહુ રાઈ લગાઈએ, જ્ઞાન ધ્યાન રસ પોષ ૪૧.
 અહંકાર પરમેં ધરત, ન લહે નિજ ગુણ ગંધ; અહંજ્ઞાન નિજ
 ગુણ લગે, છુટે પરહિ સંબંધ. ૪૨. અર્થ ત્રિલિંગીપદ લહે, સો
 નહિ આતમરૂપ; તો પદ કરી કયું પાઈએ, અનુભવ ગમ્ય સ્વરૂપ.
 ૪૩. આતમ ગુણ અનુભવતણી, દેહાદિક તેં ભિન્ન; ભુલે વિભ્રમ વાસના,
 જોરે ફિરે ફિરે ભિન્ન. ૪૪. દેખે સો ચેતન નહી, ચેતન નહી દિખાય;
 રોષ તોષ કિન સુંકરે, આપહિ આપ જુઝાય. ૪૫. ત્યાગ થહણ
 બાહિર કરે, મૂઢ કુશલ અંતરંગ; બાહિર અંતર સિદ્ધકું, નહી
 ત્યાગ અરૂસંગ. ૪૬. આતમ જ્ઞાને મન ધરે, વચન કાય રતિ છોડ;
 તો પ્રકટે શુભ વાસના, ગુણ અનુભવંકી જોડ. ૪૭. યોગારંભીકું
 અસુખ, અંતર બાહિર સુખ; સિદ્ધ યોગકું સુખ હૈ, અંતર બાહિર
 હુંખ. ૪૮. સો કહિએ સો પુછીએ, તામેં ધરિયે રંગ; યાતે મિટે
 અબોધતા, બોધ રૂપ વહે અંગ. ૪૯. નહિ કહું ઇન્દ્રિય વિષય મેં,
 ચેતનકું હિતકાર; તોણી જન તામેં રમે, અંધો મોહ અંધાર. ૫૦.
 મૂઢાતમસું તે પ્રમગ, મોહ છોડિ શુદ્ધિ; જાગત હૈ મમતા ભરે,
 પુદ્ગલમેં નિજ સુદ્ધિ. ૫૧. તાકું બોધન થમ અરૂણ, જાકું નહી શુભ
 યોગ; આપ આપકું જુઝવે, નિશ્ચય અનુભવ લોગ. ૫૨. પરકો કીશો
 જુઝવનો, તું પર થહણ ન લાગ; ચાહે જેમેં જુઝવો, સો નહિ તુજ
 ગુણ ભાગ. ૫૩. જળલૌં પ્રાની નિજમતે, અહે વચન મનકાય; તખલૌં
 હૈ સંસાર ચિર, લેદ જ્ઞાન મિટિ જાય. ૫૪. સુખમ ઘન છરન નવે,
 જયું કપરે ત્યું દેહ; તાતે જુધમાને નહિ, અપની પરિણતિ તેહ. ૫૫.
 જૈસે નાશ ન આપકો, હોત વચકો નાશ; તેસે તતુકે નાશ તેં,
 ચેતન અચલ અનાશ. ૫૬. જંગમ જગ થાવર પડે, જાકું ભાસે
 નિત્ત; સો ચાખે સમતા સુધા, અવર નહિ જડ ચિત્ત. ૫૭. મુગતિ

હુરી તાકું નહી, જાકું સ્થિર સ્તોષ; હુર મુગતિ તાકું સદા, જાકું
 અવિરતિ પોષ. ૫૮. હોત વચન મન અપવૃત્તા, જન કે અંગ નિમિત્ત;
 જન સંગી હોવે નહિ, તાતે મુનિ જગ મિત્ત. ૫૯. ખાસ નગર
 વનકે વિષે, માને હુવિધ અબુદ્ધ, આતમ દરશીકું વશતી, કેવલ
 આતમ શુદ્ધ. ૬૦. આપ ભાવના દેહમેં, દેહંતર ગતિ હેત; આપ
 બુદ્ધિ જો આપમેં, સો વિદેહ પદ હેત. ૬૧. ભવિ શિવ પદ હે
 આપકું, આપહિ સનમુખ હોઈ; તાતે ગુરુ હૈ આતમા, અપનો
 ઔર ન કોઈ. ૬૨. સોવત હૈ નિજ ભાવમેં, જાગે જે વ્યવહાર;
 સૂતો આતમ ભાવમેં, સદા સ્વરૂપ અંધાર. ૬૩. અંતર ચેતન દેખકે,
 બાહીર દેહ સ્વભાવ; તાતે અંતર જ્ઞાનતેં, હોઈ અચલ દ્રઢભાવ ૬૪.
 ભાસે આતમ જ્ઞાન ધુરી, જમ ઉન્નત સમાન; આગે દ્રઢ અભ્યાસતેં,
 પથ્થર તૃણ અનુમાન. ૬૫. ભિન્ન દેહ તેં ભાવિયે, ત્યું આપહી મેં આપ;
 જ્યું સ્વપ્નહી મેં નહી હુએ, દેહાતમ જમ તાપ. ૬૬. પુણ્ય પાપ વ્રત
 અવ્રત, મુગતિ દોઉકે ત્યાગ; અવ્રતપરેવ્રત ભીતજે, તાતે ધરી શિવરાગ.
 ૬૭. પરમ ભાવ પ્રાપ્તિ લગે, વ્રતધર અવ્રત છોડ; પરમ ભાવ
 રતિપાય કે, વ્રતજિ ઇનમે જોડ. ૬૮. દહનસમે જ્યું તૃણ ઈસે,
 ત્યું વ્રત અવ્રત છેદ; ક્રિયા શક્તિ ઇનમેં નહી, જા ગતી નિશ્ચય
 ભેદ. ૬૯. વ્રત ગુણ ધારત અવ્રતિ, વ્રતિ જ્ઞાન ગુણ દોઈ; પરમાતમ
 કે જ્ઞાન તેં, પરમ આતમા હોઈ. ૭૦. લિંગ દેહ આશ્રિત રહે,
 ભવકો કારણ દેહ; તાતેં ભવ છેદે નહી, લિંગ પક્ષ રતિ
 જોડ. ૭૧. જાતિ દેહ આશ્રિત રહે, ભવકો કારણ દેહ; તાતે
 ભવ છેદે નહિ, જાતિ પક્ષ રતિ જોડ. ૭૨. જાતિ
 લિંગકે પક્ષમેં, જનકું હૈ દ્રઢ સમ; મોહ જાગમેં સો પરે,
 ન લહે શિવ સુખ ભાગ. ૭૩. લિંગ દ્રવ્ય ગુણ આદરે, નિશ્ચય
 સુખ વ્યવહાર; બાહ્ય લિંગ હઠનય મતિ, કરે મૂઢ અવિચાર. ૭૪.
 ભાવ લિંગ જાતે ભયે, સિદ્ધા પનરસ ભેદ; તાતે આતમકું નહિ,
 લિંગ ન જાતિ ન ભેદ. ૭૫. પંચ દ્રષ્ટિ જ્યું અંધમેં, દ્રષ્ટિ ભેદ નહુ
 હેત; આતમ દ્રષ્ટિ શરીરમેં, ત્યું ન ધરે ગુણ હેત. ૭૬. સ્વપ્ન

વિકલતાદિક દશા, ભ્રમમાને વ્યવહાર; નિશ્ચય નયમેં દોષ ક્ષય, વિના
 સદા ભ્રમચાર. ૭૭. છુટે નહિ બહિરાતમા, જગતભિ પલિ ગ્રંથ;
 છુટે ભવથેં અનુભવી, સુખન વિકલ નિગરંથ. ૭૮. પઢી પાર કહાં
 પાવનો, મિટયો ન મનકો ચાર; જ્યુ કોઢુ કે બેલકું, ધરહી કોગ
 હુબાર. ૭૯. જહાં બુદ્ધિ થિર પુરૂષકી, તહાં રૂચી તહાં મન લીન;
 આતમ મતિ આતમ રૂચી, કહો કૌન આધીન ૮૦. સેવત પર
 પરમાતમા, લહે ભવિક તસ રૂપ; ખતિયા સેવત જ્યોતિકું, હોવત
 જ્યોતિ સરૂપ. ૮૧. આપ આપમેં સ્થિત હુએ, તરથેં અગ્નિ ઉદ્યોત;
 સેવત આપહિ આપકું, ત્યું પરમાતમ હોત. ૮૨. એહિ પરમ પદ
 ભાવિયે, વચન અગોચર ચાર; સહજ જ્યોતિ તો પાઈએ, ફીર
 નહિ ભવ અવતાર. ૮૩. જ્ઞાનીકું દુઃખ કહું નહી, સહજ સિદ્ધ
 નિર્વાણ; સુખ પ્રકાશ અનુભવ ભવ ભયો, સખહિ ઠોર કલ્યાણ. ૮૪.
 સુખન દ્રષ્ટિ સુખ નાશતે, જ્યું દુઃખ ન લહે લોક; ચાગર દ્રષ્ટ
 વિનબટમેં, ત્યું બુધકું નહિ શોક. ૮૫. સુખ ભાવિત દુઃખ પાયકે,
 ક્ષય પાવે જગજ્ઞાન; ન રહે સો બહુ તપમેં, કોમળ ફૂલ સમાન.
 ૮૬. દુઃખ પરિતાપે નવિ ગલે, દુઃખ ભાવિત મુની જ્ઞાન; વજ્ર ગલે
 નવિ દહનમેં, કંચનકે અનુમાન. ૮૭. તાતે દુઃખ સુભાવીયે, આપ
 શક્તિ અનુસાર; તો દ્રઢતર હુઈ ઉલ્લસે, જ્ઞાન ચરણ આચાર. ૮૮.
 રતમેં લરતે સુલટ જ્યું, ગિને ન ખાન પ્રહાર; પ્રભુ રંજનકે હેત
 ત્યું, જ્ઞાની અસુખ પ્રચાર. ૮૯. વ્યાપારિ વ્યાપારમેં, સુખ કરી
 માને દુઃખ; ક્રિયા કષ્ટ સુખમેં ગિને, ત્યું વંછિત મુનિ સુખ. ૯૦.
 ક્રિયા યોગ અભ્યાસ હૈ, ફલ હૈ જ્ઞાન અખંધ; દોનુંકું જ્ઞાની ભજે,
 એક મતિ મતિ અંધ. ૯૧. ઇચ્છા શાસ્ત્ર સમર્થના, ત્રિવિધ યોગ હૈ
 સાર; ઇચ્છા નિજ શક્તિ કરી, વિકલ યોગ વ્યવહાર. ૯૨. શાસ્ત્ર યોગ
 ગુણઘણકો, પૂરણ વિધિ આચાર; પદ અતીત અનુભવ કહ્યો, યોગ તૃતીય
 વિચાર. ૯૩. રહે યથા બલ યોગમેં, ગહે સકલ નય સાર; ભાવ જૈનતાસો
 લહે, ચહે ન મિથ્યા ચાર. ૯૪. મારગ અનુસારી ક્રિયા, છેદે સો મતિ
 હીન; કપટ ક્રિયા બલ જગ ઠગે, સોલી ભવ જલમીન. ૯૫. નિજ-

નિજ મતમે' લરી પરે, નયવાદી બહુ રંગ; ઉદાસીનતા પરિણમે,
 જ્ઞાનિકું સરવંગ. ૯૬. દોઉ લરૈ તિહાં એક પરે, દેખનમે' દુઃખ
 નાહિ; ઉદાસીનતા સુખ સદન, પર પ્રવૃત્તિ દુઃખ છાંહિ. ૯૭.
 ઉદાસીનતા સરલતા, સમતા રસકળ આખ; પરપેખનમે' મત પરે,
 નિજમે' ગુણ નિજ રાખ. ૯૮. ઉદાસીનતા જ્ઞાનકળ, પર પ્રવૃત્તિ
 હે મોહ; શુભ જાનો સો આદરો, ઉદિત વિવેક પ્રરોહ. ૯૯. દોધિક
 શતકે ઉદ્ધર્યુ, તાંત્ર સમાધિ વિચાર; ધરો એહ બુધ કંઠમે', ભાવ-
 રતનકો હાર. ૧૦૦. જ્ઞાન વિમાન આરિત્ર પવી, નંદન સહજ સ-
 માધ; મુનિ સુર પતી સમતા શચી, વસ રંગે રમે અગાધ. ૧૦૧.
 કવિ જશવિજયે એ રચ્યો, દોધિક શતક પ્રમાણ; એહ ભાવ જો
 મન ધરે, સોપાવે કલ્યાણ. ૧૦૨.

૩. સમતા શતકે (દોહરા)

સમતા ગંગા મગનતા, ઉદાસીનતા જાત; ચિદાનંદ જયવંત
 હો, કેવળ ભાનુ પ્રભાત. ૧. સકલ કલામે' સાર લય, રહો દુર
 રિયતિ એહ; સકલ યોગમે'લિ સકલ, લય દે બ્રહ્મ વિદેહ ૨.
 ચિદાનંદ વિધુકી કલા, અમૃત બીજ અન પાય; જાનિ કેવલ અનુ-
 ભવી, કિનહિ કહી ન જાય. ૩. તોણી આશ્રવ તાપકે, ઉપશમ કરણ
 નિદાન; ખરવતકું તાકે બચન, અમૃત ખિંદુ અનુમાન. ૪. ઉદાસી-
 નતા પરિનયન, જ્ઞાન ધ્યાન રંગ રોલ; અષ્ટ અંગ મુનિયોગકો,
 એહી અમૃત નિચોલ. ૫. અનાસંગ મતિ વિષયમે', રાગ દ્વેષકો
 છેદ; સહજ ભાવમે' લીનતા, ઉદાસીનતા ભેદ. ૬. તાકો કારણ
 અમમતા, તામે' મન વિશ્રામ; કરે સાધુ આનંદ ઘન, હોવત આ-
 તમરામ. ૭. મમતા ધિર સુખ શાકિની, નિર્મમતા સુખ મૂલ;
 મમતા શિવ પ્રતિકૂલ હે, નિર મમતા અનુકૂલ. ૮. મમતા વિષ
 મૂર્છિત ભયે, અંતરંગ ગુણ વૃંદ; જાગે ભાવ નિરાગતા, લગત
 અમૃતકે બુંદ. ૯. પરિણતિ વિષય વિરાગતા, ભવતરૂ મૂલ કુઠાર;
 તા આગે ક્યું કરી રહે, મમતા વેલિ પ્રચાર. ૧૦. હહા મોહકી
 વાસના, બુધકું લી પ્રતિકૂલ, યા કેવલ શ્રુત અધતા, અહંકારકો મૂલ.

૧૧. મોહુ તિમિર મનમેં જગે, યાકે ઉદય અછેહ; અંધકાર પરિ-
 છામહે, શ્રુત કે નામેં તેહ ૧૨. કરે મૂઢ મતિ પુરૂષકું, શ્રુત બી
 મઠ લય રોપ; જ્યું રોગી કે ખીર ઘૂત, સન્નિપાતકો પોપ. ૧૩.
 ટાલે દાહ તૃપા હરે. ગાલે મમતાપક; લહુરિ ભાવ વૈરાગકી, તાકું
 લલો નિઃશંક. ૧૪. રાગ ભુજંગમ વિપહરન, ધારો મંત્ર વિવેક;
 ભવ બન મૂલ ઉછેહકું, વિલમે યાકી ટેક. ૧૫ રવિ ખીજો ત્રીજો નયન,
 અંતર ભાવ પ્રકાશ; કરો ધ ધ સખ પરિકરી, એક વિવેક અભ્યાસ. ૧૬.
 પ્રથમ પુષ્કરાવર્તકે, ખરપત હરખ વિશાલ, ઠેપ હુતાસ છુઝાઈએ,
 ચિંતા જાળજ ટાલ ૧૭. કિનકે વસ ભવવાસના, હોવે વેશ્યાધૂત;
 સુનિબી છનકે વશ ભયે, હાવભાવ અવધૂત. ૧૮ જ્યું દ્યું ભવ-
 કી વાસના, જગે મોહુ નિદાન; ત્યું દ્યું રૂચે ન લોકકું, નિર્મળ
 ભાવ પ્રધાન. ૧૯. વિષય તાપ ભવવાસના, ત્રિવિધ દોષકો જોર;
 પ્રકટે યાકી પ્રખળતા, કવાય કપાઈ ઘોર. ૨૦. તાતેં દુષ્ટ કપાય કે,
 છેદે હિત નિજ ચિત્ત; ધરો એહ શુભ ભાવના, સહજ ભાવમેં
 મિત્ત. ૨૧. સિદ્ધ ઔષધિ ઇંકક્ષમા, તાકો કરો પ્રયોગ; જ્યું મિટિ
 જાયે મોહધર, વિષમ કોષ જવરોગ ૨૨. ચેતનકું કોમલ લલિત,
 ચિદાનંદમય દેહ; સ્વ ભૂક જુર ભત હૈ, કોષ લૂંકતેં તેહ. ૨૩.
 ક્ષમા સાર અંદન રસે, સીંચો ચિત્ત પવિત્ત; દયા વેલ મંડપ તલે,
 રહો લહો સુખ મિત્ત. ૨૪. યાકો ભાસે સમ વધ, ક્ષમા સહજમેં
 જોર; કોષ ચોષ ક્યું કરી કરે, સો અપનો ખલ સોર. ૨૫. દેત
 ખઠ વર્ણત કમા, ખેદ રહિત સુખરાજ; ઇંનમેં નહિ સંદેહ
 કછ, કારન સરિખો કાજ. ૨૬. પર્વત ગર્વ શિખર ચડયો,
 ગુરૂકુંબી લધુ રૂપ; કહે તહાં અચરજ કિરયો, કથન જ્ઞાન અતુરૂપ.
 ૨૭. આઠ શિખર ગિરિરાજકે, કામેં વિમલા લોક, તો પ્રકાશ સુખ
 ક્યું લહે, વિષમ માન વશ લોક. ૨૮. માન મહીધર છેદતું, કર
 મૃદુતા પાવ ઘાત; જ્યું સુખ મારગ સરલતા, હોવે ચિત વિખ્યાત.
 ૨૯. મૃદુતા કોમલ કમલથેં, વજ્ર સાર અહંકાર; છેદત હે એક
 પલકમેં, અચરિજ એહ અપાર. ૩૦. વિકસિત માયા ગેલિ ઘર,

ભવ અટકી કે ભીય; સોવત હે નિત મૂઢ નર, નયન જ્ઞાન કે
 મીચ. ૩૧. કોમળતા બાહિર ધરત, કરત વક્ષ ગતિ ચાર; માયા
 સાપિણિ જગ ડસે, ઝસે સકલ ગુણ સાર. ૩૨. તાકે નિઝહ કર-
 નકું, કરે બધું ચિત્ત વિચાર; સમરે રૂબુતા બંગુલી, પાઠ સિદ્ધ
 નિરધાર. ૩૩. લોભ મહા તરુ શર ચઢી, ખઢી બધું તૃણા બેલી;
 ખેદ કુસુમ વિકસિત ભઈ, ફલે દુઃખરુતુ મેલી. ૩૪. આગર સખ-
 હી દોષકો, ગુનધનકો બડ ચોર; વ્યમન વેલીકો કંદ હૈ, લોભપાસ
 ચિંહુ ચોર. ૩૫. લોભ મેઘ ઉન્નત ભયે, પાપ પંક બહુ હોત,
 ધર્મ હંસ રતિ નહુ લહે, આહે ન જ્ઞાન ઉદ્યોત ૩૬. કોઉ સય-
 ભુરમનકો, જે નર પાવે પાર; સોભી લોભ ઝમુદ્રકો, લહે ન મધ્ય
 પ્રચાર. ૩૭. મન સંતોષ અગસ્તિકું, તાકે શેષ્ય નિમિત્ત; નિતુ
 સેવો જીનિ સોકિયો, નિજ જળ અંજલિ મિત્ત. ૩૮. યાકી લાલ-
 ચ તું ફિરે, ચિંતે તું કમ ડોલ; તા લાલચ મિટિ જાત ઘટ, પ્રકટે
 સુખ રંગ શેલ. ૩૯. ધન માનત ગિરિ મૃત્તિકા, ફિરત મૂઢ દુર
 ધ્યાન; અખચ ખબનો જ્ઞાનકો, લખે ન સુખ નિદાન. ૪૦. હોત
 ન વિજય કષાયકો, બિનુ ઇંદ્રિય વશ કીન; તાતે ઇંદ્રિય વશ કરે,
 સાધુ સહજ ગુણ લીન. ૪૧. આપ કાજ પર સુખ હરે, ધરે ન
 કોસું પ્રીતિ; ઇંદ્રિય દુર્જન પરિદહે, વહે ન ધર્મ ન નીતિ. ૪૨.
 અથવા દુર્જનથે ખુરે, ઇંદુપર ભવદુઃખકાર; ઇંદ્રિય દુર્જન ફેતુ હે,
 ઇંદુ ભવ દુઃખ ઇકવાર. ૪૩. નયનફરસ જનું તનુ લમે, દહે
 દ્રષ્ટિ વિષ પાસ; તિનસુંભી પાપી વિષે, સુમરે કરે સંતાપ. ૪૪.
 ઇન્છા ચારી વિષયમેં, ફીરતે ઇંદ્રિય શ્રામ; વશ કીજે પગમેં ધરી,
 યંત્ર જ્ઞાન પરિણામ. ૪૫. ઉન્મારગ ગામી અખચ, ઇંદ્રિય ચપલ
 તુરંગ; ખેંચી નરક અરણ્યમેં, લેઈ જાય નિજ સંગ. ૪૬. જે નજીક
 હે શ્રમ રહિત, આપહીમેં સુખરાજ; બાધત હૈ તાકું કરન, આપ
 અરથકે કાજ. ૪૭. અંતરંગ રિપુ કટક ભટ, સેનાનિ બલવંત;
 ઇંદ્રિય ક્ષણમેં હરત હૈ, શ્રુત બલ અતુલ અનંત. ૪૮. અનિયત
 ચંચલ કરણ હય, પદ પ્રવાહ રજપુર; આશા છાલક કરતુ હે,

તત્ત્વ દ્રષ્ટિ બલ દુર. ૪૬ પંચ બાણ ઈંદ્રિય કરી, કામ સુભટ
 જગ છતિ; સળકે શીર પદ દેતુ હે, ગણે ન કોમું ભીતિ. ૫૦.
 વીર પંચ ઈંદ્રિય લહી, કામ નૃપતિ બલવંત; કરે ન સંજ્યા પૂરણી,
 સુભટ સેણિકી તંત. ૫૧. દુઃખ સળહિ સુખ વિપયકો, કર્મ
 વ્યાધિ પ્રતિકાર; તાકું મન્મથ સુખ કહે, પૂર્ત જગત દુઃખકાર.
 ૫૨. ઠગે કામકે સુખજિને, પાઈ વિપયકી ભીખ; સહજ રાજ
 પાવત નહિ, લગી ન સદ્ગુરુ શીખ. ૫૩ અપ્રમાદ પવિ ઠંડથે,
 કરી મોહ ચક્રચર; જ્ઞાની આતમ પદ લહે, ચિંદાનંદ ભરપૂર. ૫૪.
 જાકે રાજ વિચારમેં, અબલા એક પ્રધાન; સો વ્યાહત હૈ જ્ઞાનજય,
 કૈસે કામ અયાન. ૫૫ ઔર બ્રાંતિ મિટિ જાત હૈ. પ્રકટત જ્ઞાન
 ઉઘોત; જ્ઞાનીકું લિ વિપય બ્રમ, દિશા મોહ સમ હોત. ૫૬. દાખે
 આપ વિલાસ કરી, જૂઠેકુંભી સાચ; ઇંદ્રજાળ પરે કામની; તાસું
 તું મતરાચ. ૫૭. હસિત ફૂલ પલ્લવ અધર, કુચ ફલ કઠિન
 વિશાલ; પ્રિયા દેખી મત રાચ તું, યા વિપ વેલી રસાલ. ૫૮.
 ચર્મ મદિત હે કામની, ભાજન મૂત પુરીખ; કામ કીટ આકુલ
 સદા, પરિહર સુની ગુરુ શીખ. ૫૯. વિપય તજે સો સખ તજે,
 પાતિક દેપ વિતાન; જલધિ તરત નવિ કચું તરે, તટિની ગંગ
 સમાન. ૬૦. આટે નિજ લાલા મિલિત, શુષ્ક હાડ જ્યુ...શ્વાન;
 તેસેં રાચે વિપયમેં, જડ નિજ રચિ અનુમાન. ૬૧. બૃખન બહુ
 બનાવતે, અંદન ચરચત દેહ; વંચત આપહી આપકું, જડ ધરી
 પુદ્ગલ નેહ. ૬૨. દુર્દમનકે જય કિયે, ઈંદ્રિય જગ સુખ હોત;
 તાતેં મન જય કરનકું, કરો વિચાર ઉઘોત. ૬૩. વિપય આમકી
 સીમમેં, ઇન્છાચારિ ચરંત; જન આણા અકુશ ધરી, મન ગજ
 વશ કરો સંત ૬૪. એક લાવ મન પૌનકો, જુઠ કહે અંચકાર;
 યાતેં પવનહિતેં અધિક, હોત ચિત્તકો ચાર. ૬૫. જામેં રાચે
 તાહિમેં, વિરચે કરી ચિત્ત ચાર; ઇંષ્ટ અનિષ્ટ ન વિપયકો, યું
 નિશ્ચય નિરધાર. ૬૬. કેવલતામેં કર્મકો, રાગદ્વેષ તે બંધ; પરમેં
 નિજ અભિમાન ધરી, કંચા ફિરતહો અંધ. ૬૭. જૈસે લલના લલિ-

તમે, ભાવ ધરતુ હે સાર; તૈસે મૈત્રી પ્રમુખમે, ચિત્ત ધરી કર
 સુવિચાર. ૬૮. બાહિર બહુરિ કહા ફિરે, આપહિયેં હિત
 દેખ; મૃગ તૃષ્ણા સમ વિષયકો, સુખ સખ બનિ ઉવેખ.
 ૬૯. પ્રિય અપ્રિય વ્યવહાર નિજ, રુચિ રસ સાચો નાહિ;
 અંગજ વદ્ધલ સુત ભયો, યજ્ઞદિકે નહિ કાહિ. ૭૦. હોવત
 સુખ નૃપ રંકકું, નોખત સુનત સમાન; ઇંક ભોગે ઇંક નાહિ
 સો, બઢયો ચિત્ત અભિમાન. ૭૧. ભવકો સુખ સંકલ્પ ભવ,
 કૃત્રિમ ભયો કપૂર; રંજત હૈ જન સુગધકું, વર્જત જ્ઞાન અંકૂર. ૭૨.
 શુન મમકારન વસ્તુકો, સો વાસના નિમિત્ત; માને સુતમેં સુત
 અધિક, દોરત હૈ હિત ચિત્ત. ૭૩. મન કૃત મમતા જૂઠ હૈ, નહી
 વસ્તુ પરબધ; નહિ તોં બસ્તુ બિકાયથેં, કયું મમતા મિટિ જાય. ૭૪.
 જન જનંકી રૂચિ ભિન્ન હૈ, ભોજન ફર કપૂર; ભોગવંતકું જો રૂચે,
 કરમ કરે સો ફર. ૭૫ કરમ હસે નૃપ ભોગકું, હસે કરમકું ભપ;
 ઉદાસીનના બિનુ નહી, દોનુંકું રતિ રૂપ. ૭૬. પરમે રાચે પર રૂચિ,
 નિજ રુચિનિજ શુષ્ઠ માંહિ; ખેલે પ્રભુ આનંદધન, ધરિ સસતા ગલે
 બાંહિ. ૭૭. માયામય જગકો કહ્યો, જહાં સખહિ વિસ્તાર; જ્ઞાનીકું
 હોવત કહાં, તહાં ચોકકો ચાર. ૭૮. શોચત નહિ અનિત્યમતિ,
 હોવત માલ મલાન; ભાંડેલી શોચત ભગે, ધરત નિત્ય અભિમાન.
 ૭૯. કૃતવાસના મહિત હય, આશા તાંતુ વિતાન; છેદે તાંકું શુભ
 મતિ, કર ધરી બોધ કૃપાન. ૮૦. જનની મોહ અંધારકી, માયા
 રજની ફર; જ્ઞાન ભાનુ આલોકતે, તાકો કીજે ફર. ૮૧. ઉદાસીનતા
 મગન હુઇ, અધ્યાત્મ રસ કૃપ; દેખે નહિ કહું ઔર જખ, તખ
 દેખે નિજ રૂપ. ૮૨. આજે કરી નિઃસંગતા, સમતા સેવત જેહુ;
 રમે પરમ આનંદરસ, સત્ય યોગમેં તેહુ. ૮૩. દંભહી જનિત
 અસંગતા, ઇહ ભવકે સુખ દેત; દંભ રહિત નિઃસંગતા, કોન ફર
 સુખ દેત. ૮૪. મત હો સંગ નિવ્રતકું, પ્રેમે પરમ ગતિ પાઇ;
 તાકો સમતા રંગ પુનિ, કિનહી કહ્યો ન જાય. ૮૫. તિસના વિદ્રુમ
 વદિલ ઘન, વિષય ઘુમર બહુ જોર; ભીમ ભયંકર ખેદ જલ, ભવ-

સાગર ચિહ્નું- ઔર. ૮૬. આહે તાકો પારતો, સજ કર સમંતા
નાઉ; શીલ અંગ દ્રઢ પાટીએ, સહસ્ર અઢાર બનાઉ. ૮૭. કૃપા
થલ શુભ યોગ પરી, ખેઠે માલીમ જ્ઞાન; અધ્યાતમ સદ બલે ચલે,
સંયમ પૌન પ્રમાણ. ૮૮. યોગી જે બહુ તપ કરે, ખાઈ ચુરે
તરૂપાત; ઉદાસીનતા બિનુ સસમ, હુતિમે સોલીજત. ૮૯. છુટે
લવકે બલથે, જનહિ તપ કરી લોક; સોલી મોહે કાહુકું, દેત
જનમકો શોક. ૯૦. વિષય ઉપદ્રવ સખ મિટયો, હોવન સુખ
સંતોષ; તાતે વિષયાતીત હૈ, દેત શાંત રમ યોગ. ૯૧. બિન લાલચ
બશ હોત હૈ, બશા બાત ચહુ સાચ; ચાતે કરે નિરીહકે, આગે સમ
રતિ નાય. ૯૨. દે પરીમલ સમતા લતા, વચન અગોચર સાર; નિત્ય
ખીહીરીલી જ્યાં વસે, લહતુ પ્રેમ મહકાર. ૯૩. સેના રાખસ મોહકી,
જીપે સુખે પ્રયુદ્ધ; બ્રહ્મબાનીક લેઈકે, સમતા અંતર શુદ્ધ. ૯૪. કવિ
સુખ કલ્પિત અમૃતકે, રસમેં મૂગત કાહી; લભે એક સમતા સુધા,
રતિ ધરી શિવપદમાંહી. ૯૫. યોગ અંથ જલ નિધિ મથો, કરી મેરૂ
મંથાન; સમતા અમૃત પાઈકે, હો અનુલવ રસ જાન. ૯૬. ઉદાસીન
મતિ પુરૂષ જો, સમતા નિધિ શુભ વેશ; છોરત તાકું કોધકી કું,
આપે કર્મ અશેષ. ૯૭. શુદ્ધ યોગ શ્રદ્ધાન ધરિ, નિત્ય કરમકો ત્યાગ;
પ્રથમ કરે જો મૂઠ સો, ઉભય બ્રહ્મ નિર્ભાગ. ૯૮. ક્રિયા મૂઠ જુકી
ક્રિયા, કરે ન થાપે જ્ઞાન; ક્રિયા બ્રહ્મ એક જ્ઞાન મતિ, છેદે ક્રિયા
અપ્પાન. ૯૯. તે હોનુંથેં ફરિ શિવ, જે નિજ બલ અનુસર;ા
માર્ગ રૂચિ મારગ ગહે, સો શિવ સાધનહાર ૧૦૦. નિવૃત્તિ
લલનાકું સહજ, અચરિતકારી કોઈ; જો નર ચાકું રચત.
હૈ, ચાકું દેખે સોહિ. ૧૦૧. મન પારક મૂર્છિત લયો, સાધત
ઔષધિ આઈ, સહજ વેધ રસ પરમ સુન, સોવન સિદ્ધિ કરમ;મ
૧૦૨. બહુત અંથ નય દેખિકો મહા પુરૂષ કૃત સાર; વિજયસિંહ
સરી કિઓ, સમતા શતકો હાર. ૧૦૩. ભાવત જાકું તત્વ મન,
હો સમતા રસ લીન; જ્યું પ્રગટે તુજ સહજ સુખ, અનુલવ ગમ્ય
અહીન. ૧૦૪. કવિ યશવિજયસું શિખ એ, આપ આપકું દેત;
શામ્યશતક ઉદ્ધાર કરી, હેમ વિજયમુનિ હેત. ૧૦૫.

૪. શ્રી પુન્યપ્રકાશનું સ્તવન. (દોહા)

સકલ સિદ્ધિદાયક સદા, ચોવીશે જિનરાય; મહગુરુ સ્વામિની
સરસતી, પ્રેમે પ્રણમું પાય. ૧. ત્રિભુવનપતિ ત્રિજ્ઞાતણો, નંદન ગુણ
ગંભીર; શાસનનાયક જગ જયો, વર્ધમાન વડવીર. ૨. એક દિન.
વીર જિજ્ઞંસે, ચરણે કરી પ્રણામ; ભવિક જીવના કિત ભણી, પૂછે
ગૌતમ સ્વામ. ૩. સુકૃતિમાર્ગ આરાધીએ, કહો કિણ પેરે અરિહંતે;
સુધા સરસ તવ વચન રસ, ભાષે શ્રી ભગવંત. ૪. અતિચાર
આલોધએ, મત ધરીએ ગુરુ સાખ; જીવ ખમાવો મયલ જે, યોનિ
ચોરાશી લાખ. ૫. વિધિશું વળી વોસરાવિએ, પાપસ્થાન અઢાર;
ચાર શરણુ નિત્ય અનુસરો, નિંદો દુરિતાચાર. ૬. શુભ કરણી
અનુમોદીએ, ભાવ ભલો મન આણુ; અણુશણુ અવસરે આદરી,
નવપદ જયો સુખણુ. ૭. શુભ ગતિ આરાધન તણુ, એ છે દશ
અધિકાર; ચિત્ત આણીને આદરો, જેમ પામો ભવ પાર. ૮.

ઠાલ પહેલી-એ છિંદી કીહાં રાખી-એ દેરી.

જ્ઞાન દરિસણુ ચારિત્ર તપ વીરજ, એ પાંચે આચાર; એહ
તણુ ઇંદુભવ પરભવના, આલોધએ અતિચાર રે; પ્રાણી જ્ઞાન ભણો
ગુણ ખાણી, વીર વદે એમ વાણી રે. પ્રાં. ૧. ગુરુ ઓળવીએ
નહિ ગુરું વિનયે, કાળે ધરી બહુમાન; સત્ર અર્થ તદુભય, કરી
સુધાં, ભણીએ વહી ઉપધાન રે. પ્રાં. ૨. જ્ઞાનોપગરણુ પાટી પોઠી,
ઠવણી નોકરવાળી; તેહ તણી કીધી આશાતના, જ્ઞાન ભક્તિ ન
સંભાળી રે. પ્રાં. ૩. ઇત્યાદિક વિપરીતપણુથી, જ્ઞાન વિરાધ્યું
જેહ; આ ભવ પરભવ વળી રે ભવોભવ, મિમ્છામિદુષ્કંડ તેહ
રે. પ્રાં. ૪. સમક્ષિત દ્યો શુદ્ધ જાણી, વીર વદે એમ વાણીરે. પ્રાં
સં જિનવચને શંકા નવિ કીજે, નવિ પરમત અભિલાખ; સાધુ-
તણી નિંદા પરિહરજો, ફળ સંદેહ મ રાખ રે. પ્રાં સં ૫.
મૂઠપણું છંદો પરશંસા, ગુણવંતને આદરીએ; સામીને ધરમે કરી
થીરતા, ભક્તિ પ્રભાવના કરીએ રે. પ્રાં સં ૬. સંઘ ચૈત્ય
પ્રાસાદતણો જે, અવર્ણુબાદ મન લેખ્યો; દ્રવ્ય દેવકો જે વિણુસા-

સાહકાર; એ જપતાં જાયે, દુર્ગતિ દોષવિકાર; સુપરે એ મમરે,
 ચૌદ પૂરવતું ચાર. ૪. જનમાંતર જતાં, જો પામે નવકાર; તો
 પાતિક ગાળી, પામે સુરઅવતાર; એ નવ પદ સરિખો, મંત્ર ન
 કોઈ સાર; ઇહ લવ ને પરલવે, સુખ સંપતિ દાતાર. ૫. જુઓ ભિલ
 ભિલડી, રાજ રાણી થાય; નવપદ મહિમાથી, રાજસિંહ મહારાય;
 રાણી રત્નવતી, જેહુ પામ્યા સુરભોગ; સેક લવથી લેશે, સિદ્ધવધુ
 સંભોગ. ૬. શ્રીમતીને એ વળી, મંત્ર ફળ્યો તત્કાળ; ફણીધર શ્રીકૃષ્ણને,
 પ્રગટ થઈ પુલભાળ; શિવકુમરે ભોગી, સોવન પુરુષો કીધ; એમ
 એણે મંત્રે, કાજ ઘણાનાં સિદ્ધ. ૭. એ દશ અધિકારે, વીર જિને-
 શ્વર ભાખ્યો; આરાધન કેશે, વિધિ જેણે ચિત્તમાં રાખ્યો; તેણે
 પાપ પખાળી, લવ લય દૂરે નાંખ્યો; જિન વિનય કરતાં, સુમતિ
 અમૃતરસ ચાખ્યો. ૮.

ઠાલ આઠમી-નમો ભવિ ભાવશુ એ-એ દેશી.

સિદ્ધાસ્થ રાય કુળતિલો એ, ત્રિશક્તા માત મહુકાર તો;
 અવનિ તણે તમે અવતર્યાં એ, કરવા આમ ઉપકાર; જ્યો જિન
 વીરજી એ. ૧. મેં અપરાધ ક્યાં ઘણા એ, કહેતાં ન લહું પાર
 તો; તુમ ચરણે આવ્યા ભણી એ, જો તારે તો તાર. જ્યો ૨.
 આશ કરીને આવીયો એ, તુમ ચરણે મહારાજ તો; આવ્યાને
 ઉવેખશે એ, તો કેમ રહેશે લાજ. જ્યો ૩ કરમ અલુગળ
 આકરાં એ, જનમ મરણ જંબળ તો; હું છું એકથી ઉભગ્યો એ,
 છોડવ દેવદયાળ. જ્યો ૪. આજ મનોરથ સવિ ફળ્યા એ,
 નાકાં દુઃખ દંદોળ તો; તુકયો જિન ચોવીશમે એ, પ્રગટયા પુન્ય
 કલ્લોત. જ્યો ૫ ભવ ભવ વિનય તુમારડોએ, ભાવ ભકિત તુમ
 પાય તો; દેવ દયા કરી દીજીએ એ, બોધિણીજ સુપમાય. જ્યો ૬

કળશ

ઈય તરણ તારણ સુગતિ ક્ષરણ, દુઃખ નિવારણ જગ-જ્યો;
 શ્રીવીરજિનવર ચરણ ચુલતાં, અધિક મન ઉલ્લટ થયો. ૧. શ્રી
 વિજયદેવસૂરીંદ પટધર, વીરથ જંગમ ઇણે જગે; તપગચ્છપતિ

શ્રીવિજયપ્રભસુરિ, સુરિ તેજે ઝગમગે. ૨. શ્રી હીરવિજયસુરિ શિષ્ય વાચક, કીર્તિવિજય સુરગુરુ સમો; તસ શિષ્ય વાચક વિનયવિજય, શુણ્યો જિન ચોવીશમો. ૩. અય સત્તર સંવત ઓગણત્રીશે, રહી રાદેર ચોમાગ એ; વિજયદશમી વિજય કારણ, કિયો ગુણ અભ્યાસ એ. ૪. નર ભવ આરાધન સિદ્ધિમાધન, સુકૃત લીલવિલાસ એ; નિર્જરા હેતે સ્તવન રચિયું, નામે પુન્યપ્રકાશ એ. ૫.

૫. પદ્માવતી આરાધના.

હવે રાણી પદ્માવતી, જીવરાશિ ખમાવે; બાણપણું જગ તે ભણું, ઇણ વેલા આવે. ૧. તે મુઝ મિચ્છામિ દુષ્કંડં, અરિહંતની સાંખ; જે મેં જીવ વિરાધિયા, ચઉરાશી લાખ. તેં ૨. સાત લાખ પૃથ્વીતણા, સાતે અપકાય; સાત લાખ તેહ કાયના, સાતે વહી વાય; તેં ૩. દસ પ્રત્યેક વનસ્પતિ, ચઉદહ સાધારણ; ખીતિ ચઉરિદી જીવના, જે જે લાખ વિચાર. તેં ૪. દેવતા તિર્યંચ નારકી, ચાર ચાર પ્રકારી; ચઉદહ લાખ મનુષ્યના, એ લાખ ચોરાશી. તેં ૫. ઇણ ભવે પરભવે સેવિયાં, જે પાપ અહાર; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી, પરિહરું, દુર્ગતિનાં દાતાર. તેં ૬. હિંસા કીધી જીવની, જોડ્યા મૃષાવાદ; દોષ અદત્તાદાનના, મૈથુન ઉન્માદ. તેં ૭. પરિગ્રહ મેદ્યો અરિમો, કીધો ક્રોધ ત્રિશેષ; માન માયા લોભ મેં કીધાં, વહી રાગ ને દ્વેષ. તેં ૮. કલહ કરી જીવ દ્વહવ્યાં, દીધાં કૂંઠાં કલંક; નિંદા કીધી પારકી, રતિ અરતિ નિશંક. તેં ૯. આડી કીધી ચોતરે, કીધો થાપણુ મોસો; કુગુરુ કુદેવ કુધર્મનો, ભલો આણ્યો ભરેંસો. તેં ૧૦. ખાટકીને ભવેં મેં કીધા, જીવ નાનાવિધ દ્વાત; ચડીમાર ભવેં ચરકલાં, માર્યાં દિને રાત તેં ૧૧. કાણ મુડલાને ભવેં, પદી મંત્ર કઠોર; જીવ અનેક જલમે કીધા, કીધાં પાપ અધોર. તેં ૧૨. માછીને ભવેં માછલાં, બલ્યાં જલવાસ; ધીવર લીલ કોલી ભવેં, મૃગ પાડ્યા પાસ. તેં ૧૩. કોટવાલને ભવેં મેં કીધા, આકરા કરદંડ; મંદીવાન મરાવિયા, કોરડા છડી દંડ. તેં ૧૪. પરમ ધામીને ભવે, દીધાં નારકી દુખ; છેદન ભેદન વેદના, તાડન અતિ તિખખ. તેં

૧૫. કુંભારને ભવે મેં ક્રિયા, નીમાહ; પચાવ્યા તેલી ભવે તિલ
 પીલિયા, પાપે પિંડ લરાવ્યા તે ૧૬. હાલી ભવે હલ ખેડીયાં,
 ફાડયાં પૃથ્વીનાં પેટ; મુડ નિહાન ઘણાં ક્રિયાં, દીધાં ગલદ ચપેટ.
 તે ૧૭. માલીને ભવે રાપિયો, નાનાવિધ વૃક્ષ; મૂલ પત્ર ફૂલ પુલનાં,
 લાગાં પાપ તે લક્ષ. તે ૧૮. અધોવાઈયાને ભવે, ભર્યા અધિક
 ભાર; પોઠી પૂઠે કીડા પડયા, દયા નાણી લગાર તે ૧૯. છીપા ને
 ભવે છેતર્યા, કીધાં રંગણુ પામ; અગ્નિ આરંભ કીધાં ઘણાં, ધાતુવાદ
 અભ્યાસ. તે ૨૦. શુરપણે રણ જુમતા, માર્યા માણુમૃદં; મદિરા
 માસ માખણુ ભખ્યાં, ખાધાં મૂલ ને કંઠ. તે ૨૧. ખાણુ ખણાવી
 ધાતુની, પાણી ઉલ્લેચ્યાં; આરંભ કીધા અતિઘણા, પોતે પાપજ
 સંખ્યા તે ૨૨ કર્મ અંગાર ક્રીયા વળી, ધરમે દવ દીધા; સમ
 ખાધા વીતરાગના, કુડા કોસજ કીધા. તે ૨૩. બિલ્લીભવે ઉંદર
 લીયા, લીયા ગિરોલી હુત્યારી; મૂઠ ગધાર તણે ભવે, મેં જુ લીખ
 મારી. તે ૨૪. ભાડભુંજ તણે ભવે, એકેદ્રિય જીવ; જ્યારિ ચણા
 ગહું શેક્રિયા, પાડંતા રીવ. તે ૨૫. ખાંડણુ પીસણુ ગારના, આરંભ
 અનેક; રાંધણુ ઈંધણુ અગ્નિના, કીધાં પાપ ઉદેક. તે ૨૬ વિક્રયા
 ચાર કીધી વળી, સેવ્યાં પાંચ પ્રમાદ; ઇલવિયોગે પાડયા કીયા,
 રૂદન વિપવાહ. તે ૨૭. સાધુ અને શ્રાવક તણાં, વૃત લેખને
 ભાગ્યાં; મૂલ અને ઉત્તર તણાં, મુઝ દૂષણુ લાગ્યાં. તે ૨૮. સાપ
 વીંછી સિંહ ચીવરાં, શકગને સમલી; હિંસક જીવ તણે ભવે,
 હિંસા કીધી સળદી. તે ૨૯. સુવાવડી દુષણુ ઘણા, વેલી ગર્ભ
 ગલાવ્યા; જીવાણી દ્રાવ્યાં ઘણાં, શીલ વૃત ભંજાવ્યાં. તે ૩૦. ભવ
 અનંત ભમતા થકાં, કીધાં દેહ સંજંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી
 વોસડું, તિણશું પ્રતિજંધ. તે ૩૧. ભવ અનંત ભમતાં થકાં,
 કીધાં કુટુંબ સંજંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસડું, તિણશું પ્રતિજંધ.
 તે ૩૨. ઇણિ પદેં ઇંદુ ભવ પરભવે, કીધાં પાપ અખત્ર; ત્રિવિધ
 ત્રિવિધ કરી વોસિડું, કડું જન્મ પવિત્ર તે ૩૩. એણિ વિધે
 એ આરાધના, ભાવે કરશે જેહ; સમય મુંદર કહે પાપથી, વલી

છુટશે તેહ. તેં ૩૫ રાગ વેરાડી જે સુણે, એહ ત્રીજી ઢાલ;
સમયસુદર કહે પાપથી, છુટે તતકાલ તેં ૩૬

૬. ચાર શરણા.

મુજને ચાર શરણ હજી, અરિહંત સિદ્ધ સાધુજી, કેવલી ધર્મ
પ્રકાશીયો, રત્ન ગ્રંથ અમુલ્ય લાઘોજી મું ૧. ચક્રગતિતણા
હુ ખ ઇન્વા, સમર્થ શરણા એ હોજી, પૂર્વે મુનિવર જે હુઆ, તેણે
કીધા શરણા તે હોજી. મું ૨ સમારમાહી જીવને, સમર્થ શરણા
ચારોજી, ગણી સમયસુદર એમ કહે, કથ્યાણ મંગળકારોજી. મું ૩.

લાખ ચોરાસી જીવ ખમાવીએ, મન ધરી પરમ વિવેકજી,
મિચ્છામિ દુક્કડં દીજીએ, જીવવચનને લહિએ ટેંજી લાં ૧. સાત
લાખ કુદ્ર ગતિ તેહ વાઢના, દશ ચૌદે વનના લેહોજી, ખટ વિગલ
સુર તીરી નારકી, ચઉ ચઉ ચઉદે લેહો નરનારજી. લાં ૨. જીવા
જોનીએ જાણીને, સજી સજી મિત્ર સંભાવોજી, ગણી સમયસુદર
એમ કહે, પામીએ પુન્ય પ્રભાવોજી. લાં ૩

પાપ અઢારે જીવ પરીહરો, અરિહંત-સિદ્ધિની સાખેજી;
આલોબ્યા પાપ છૂટીએ, લગવત એણીપેદે લાખેજી પાં ૧
આશ્રવ કપાય દોય જાધના, વળી કલહ અભ્યાખ્યાનજી, રતિ
અરતિ પૈશુન નિદના, માયા મોહ મિચ્છાતજી. પાં ૨ મન
વચન કાયાએ જે કર્યા, મિચ્છામિ દુક્કડં તે હોજી, ગણી સમય
સુદર એમ કહે, દૈન ધર્મનો મર્મ એ હોજી. પાં ૩.

ધન ધન તે દીન મુજ કહી હોસ્યે, હુ પામીશ સર્જમ સુ-
ધોજી, પૂર્વરીયિયએ ચાલગુ, ગુરૂ વચને પ્રતિજીધોજી ધનં ૧ અત
પત ભિક્ષા ગોચરી ગ્લુવણે કાઉન્સગ્ગ કરજીજી, મમતા શત્રુ મિત્ર
ભાવજી, સવેગે સુધો ધરજીજી. ધનં ૨. સમારના ગકટ ધકી, હુ
છુટીશ અવતારોજી, ધન ધન સમયસુદર તે ઘડી, તો હું પામીશ
લવનો પારોજી ધનં ૩

અંતિમ આણસણુ વિધિ.

અનુધ્યના અંતસમયે જીવજિંજના દર્શન કરાવી ચતુર્વીધ સંઘ સમક્ષ ગુરુચારયુઘ્ન્યે દેવવંદન ત્યાર પછી શાંતિનાથ દેવાધિદેવ, શાંતિદેવતા, ક્ષેત્ર દેવતા, ભવન દેવતાના કાઉસગ્ગ એક એક નવકારથી કરી તેમની યોધ્યો કહે. તે નીચે પ્રમાણે.

શાંતિનાથ દેવાધિદેવની સ્તુતિ.

રોગ શોકાદિભિર્દોષૈ, રજતાય જિતારથે;
નમઃ શ્રી શાંતયેતસ્મૈ, વિહતાનંતશાંતયે.

શાંતિદેવતાની સ્તુતિ.

શ્રી શાંતિજિન ભકતાય, ભવ્યાય મુખસંપદઃ;
શ્રી શાંતિ દેવતાદેયા, હશાંતિ મપનીયમે;

સમસ્ત વેયાવચ્ચકર દેવતાની સ્તુતિ.

શ્રી શકા પ્રમુખા યક્ષા, જિન શાસન સંસ્થિતા;
દેવ દેવ્ય સ્તહનેપિ. સંઘંરક્ષંત્વપાયતઃ

પછી નમુજીણુ કહીને મોટી યા નાની શાંતિ કહે. પછી આરાધના દેવતાનો કાઉસગ્ગ ચાર લોગસનો કહે પારીને પછી નીચેની થાય કહે.

યશ્યાઃ સાન્નિધ્ય તો ભવ્યા, વાંછિતાર્થ પ્રસાધકાઃ;
શ્રીમદ્દારાધનાદેવી, વિઘ્ન માતાપહાસ સ્તુવઃ

પછી ગુરુપાસક્ષેષ મંત્રીને નાખે. વૃતાદિનો ઉચ્ચારણુ ફરીથી કરે (ભવચરિત્ર પરચખ્યાણુ) અથવા “જઈમે હુજીપમાઓ” ની ગાથા ત્રણ વખત ઉચ્ચરી લે.

શ્રી સજ્જન સાન્નિધ્ય

યાને

એકાદશ મહાનિધિ

શ્રી સમ્યક્ત્વાદિ પુષ્ટિ સંગ્રહ
દશમ્ મહાનિધિ.

શ્રી સમ્યક્ત્વાદિ પુષ્ટિ સંગ્રહ.

૧. શ્રી અભયદેવસુરી કૃત જ્યોતિષ્કાવ્ય સ્તોત્ર.

જય તિહુઆણવરકમ્પ રૂપ જય જિણ ધન્નંતરિ,
જય તિહુઆણકલાણકોસ દુરિઝ્ઝરિકેસરી; તિહુઆણ જણ
અવિલ્લંધિઆણ ભુવણત્તય સામિય, કુણસુ મુહાધં જિણેસ
પાસ થંભણચપુરારૂંઅ. ૧. તથં સમરંત લહંતિ ઝત્તિ વર
પુત્તકલત્તથં, ધન્ન સુવન્ન હિરન્ન પુણ્ણ જણ ભુજ્ઞ
રજ્જથં; પિખખમ્મ મુખ અસંખમુખમ્મ તુહ પાસ પસાધણ,
ધમ્મ તિહુઆણ વરકમ્પ રૂપમ્મ મુખમ્મ કુણ મહ જિણ. ૨.
જર જજ્જર પરિણુણ્ણ કન્ન નહૂં સુદ્ધાણ્ણ, અખખુખખીણ
ખચેણ ખુણ્ણ નરસલ્લિય સૂલિણ; તુહ જિણ સરણ રસાય-
ણેણ લહુ હુંતિ પુણ્ણનવ, જય ધન્નંતરિ પાસ મહવી તુહ
રોગહરો ભવ. ૩. વિજ્ઞ જોધસિ મંત તત સિદ્ધિ અપ-
યત્તિણ, ભુવણખભુઅ અરૂંવિહ સિદ્ધિ સિજ્જથ તુહ નામિણ;
તુહ નામિણ અપવિત્તઓવિ જણ હોધ પવિત્તઉ, તં
તિહુઆણ કલ્લાણ કોસ તુહ પાસ નિરૂત્તઉ. ૪. ખુદ પવત્તથ
મંત તંત જંતાથં વિસુત્તથ, ચર ચિર ગરત્ત ગહુગ્ગ ખગ્ગ
રિઉ વગ્ગ વિગંજથ; દુચ્ચિય સચ્ચ આણુચ્ચ વચ્ચ નિચ્ચારથ
દયકરિ, દુરિઅથ હરઉ સુ પાસ દેવ દુરિઅઝ્ઝરિ કેસરિ. ૫.

અર્થ-હે ત્રણ ભુવનમાં શ્રેષ્ઠ કલ્પ વૃક્ષ સમાન (આપ) જય
પામે, હે જિન હે ધન્વંતરિ વૈદ્ય સમાન જય પામે, હે ત્રણ ભુવ-
નમાં કલ્યાણના ભંડાર રૂપ, હે પાપરૂપ હાથીઓને હઠાવવામાં સિંહ
સમાન, હે ત્રણ ભુવનમાં જીવો વડે અલંબનીય છે આજ્ઞા જેની
(એવા) હે ત્રણ ભુવનના સ્વામી, ખંભાતમાં રહેલા હે જિનેશ્વર,
પાર્શ્વનાથ દેવ (આપ) અમેને સુખી કરો. (સુખ આપો). ૧.
મનુષ્ય તમારા સ્મરણથી જલ્દી શ્રેષ્ઠ પુત્ર, શ્રીઓને પામે છે, ધાન્ય

સુવર્ણ આભુષણથી ભરેલું (એવું) રાજ્ય ભોગવે છે (અને) અસખ્ય સુખવાલા મોક્ષને હે પાર્શ્વદેવ તુમ્હારી કૃપાથી દેખે (પામે) છે, તે માટે હે ત્રણ ભુવનમા શ્રેષ્ઠ કપવૃક્ષ સમાન હે જિન મને સુખી કરો. ૨. હે જિન તાવથી અશક્ત થયેલા, સહેવા કાનવાલા, નષ્ટ થયેલા હોઠવાલા, ગલિત ઝોઢાલા, તેજ વગળના નેત્રવાલા, ક્ષય રોગથી દુર્બળ થયેલા, શૂલ રોગથી દુઃખીત એવા મનુષ્ય તમારા ચરણરૂપ રસાયણથી જલદી ફરી નવીન (નિરોગી) હોય છે, માટે હે ધન્વતરિ વૈદ્ય સમાન પાર્શ્વનાથ પ્રભુ આપ જય પામે. અને મારા પર રોગના હરનારા થાઓ. ૩ હે ત્રણ ભુવનમા કલ્યાણના ભગવદ્વંશ હે પાર્શ્વદેવ તમારા નામથી ઉદ્ધમ વિના વિદ્યા, જ્યોતિષ, મત્ર, તત્ર, સિદ્ધિઓ અને આશ્ચર્યકારી આઠ પ્રકારની અણિમાદિ સિદ્ધિઓ સિદ્ધ થાય છે, તમારા નામથી અપવિત્ર મનુષ્ય પણ છે પવિત્ર થાય છે તે ગરણથી તમે કહેવાઓ છો. ૪ હુદ્ર જનોથી કરાચેવા મત્ર તત્ર ચંત્રાદિકને (આપ,) નિષ્ક્રમ કરો છો, જગમ થાવર (વચકુ અને ઉચ તરવાર વાલા શત્રુ વર્ગને હરાવો છો, અનર્થથી ઘેગએલા દુખી જનોના સમ્રોહોને પાર પહોંચાવો છો, હે પાપરૂપ હાથીઓમા સિદ્ધ સમાન હે પાર્શ્વનાથ દેવ કૃપા કરીને મારા પાપને હરણુ કરો. ૫

તુહ આણા થભેછ બીમ, દંપુદ્ધર સુરવર; રખખસ જખખ ફણિદ વિદ, ચોરાનલ જલહર; જલથલ ચારિરઉદ્ પસુ બેઘણિ બેઘઅ; ધૂઅ તિહુઆણ અવિલધિઆણ; જય પાસ સુસામિ ય. ૬. ધથિય અથથ અણુથથ તથથ, ભત્તિખર નિભર; રોમચચિય ચાર કાય, કિતર નર સુરવર; જસુ સેવહિ કમ કમલ બુઅલ, પખખાલિય કલિમલ; સો ભુવણુતય સામિ પાસ, મહ મદઉ રિઉ બલુ. ૭ જય બેઘઅ મણુ કમલ ભસલ, ભય પંજર કુજર; તિહુઆણ જણુ આણુદયદ, ભુવણુતય દિલુયર;

જય મહં મેઘણિ વારિવાહ, જય જંતુ પિયામહ; થંભણ-
યક્રિય પાસનાહ, નાહતણ કુણ મહ. ૮. બહુવિહ વણુ
અવણુ સુન્નુ, વણિણઉ છપ્પન્નિહિ; મુખ્ખ ધમ્મ કામથ
કામ, નર નિય નિય સથિથિહિ; જં આયધ બહુ દરિસણુથ્ય,
બહુ નામ પસિદ્ધઉ; સો જોધઅ મણુ કમલભસન્ન, સુહુ
પાસ પવદ્ધઉ. ૯. ભયવિખ્ખલ રણુઝણિર દસણુ, થરહરિય
સરીરય; તરલિય નયણુ ત્રિસણુ સુન્નુ, ગગિર ગિર કરણુય;
તમ્મ સહસત્તિ સરત હુન્તિ, નરનાસિય યુરુદર; મહવિજઝવિ
સજઝસમ્મ પાસ, ભય પંજર કુંજર. ૧૦.

અર્થ—ત્રણ જગતને વિષે, અલધનીય છે, આજ્ઞા જેની
એવા હે પાર્શ્વનાથ સ્વામી ! તમે જયને પામે કારણ ! જે તમારી
આજ્ઞા, રૌદ્ર અને અહુકારથી ઉદ્ધત એવા વૈમાનિક દેવ તથા રાક્ષસ
યક્ષ અને ભુવનપતિઓના મમુદાયને તથા ચોર, અગ્નિ, મેઘ, ભય-
કર અને કુદ્ર સ્વભાવવાલા (એવા) જલચર થલચર પશુઓને
તથા જોગણીઓ અને જોગીઓને રોકે છે (સ્થલી રાખે છે) ૬.
ધ્વિષ્ઠિત અર્થ માટે, જે અનર્થોથી (સંકટો વડે) પીડાએલા છે,
ભક્તિના ભારથી ભરપૂર અને રોમાચયુક્ત સુદર છે શરીર જેના
(એવા) કિન્નર તથા મનુષ્યો અને બ્રેષ્ટ દેવો જેના ચરણ રૂપ કમલના
શુગલ (ખે) ને સેવે છે અને ધોયો છે પાપ રૂપ મેલ જેણે તથા
જે ત્રણ ભુવનના સ્વામી છે, એવા હે પાર્શ્વનાથ પ્રભુ ! અમારા
શત્રુઓના બલનો નાશ કરો છો યોગીઓના મન રૂપ કમલને વિષે
ભમરા સમાન, તથા ભય રૂપ પાજરાને ભાગવામા હાથી સમાન,
તથા જગતના પ્રાણીઓને આનદ આપવા માટે ચક્ર સમાન, તથા
ત્રણ ભુવનમા પ્રગાશ કરવામા સૂર્ય સમાન, તથા મતિ રૂપ પૃથ્વીમા
મેઘ સમાન, તથા જગજીવોના પિતામહ (દાદા) સમાન એવા
અભાતમા રહેલા હે પાર્શ્વ પ્રભુ ! તમે સદા જયને પામે અને
મને સનાથ કરો ૮ સારા બુદ્ધિશાળી જનોએ પોત પોતાના

શાસ્ત્રો વડે વિવિધ પ્રકારે વર્ણ (રૂપી) અવર્ણ (અરૂપી) અને શ્રુત્ય-
પણે (નિરંજન પણે) જેનું વર્ણન કરેલું છે, એવા મોક્ષ, ધર્મ, કામ,
તથા અર્થની ઇચ્છાવાલા એવા ઘણા જુદા જુદા મતવાલા મનુષ્યો
જેનું ધ્યાન કરે છે, તથા જે ઘણા નામોથી પ્રસિદ્ધ છે, એવા
યોગીઓના મન રૂપ કમલને વિષે, ભમત સમાન હે પાર્શ્વનાથ પ્રભુ
સુખને આપો. ૬ ભયભ્રાંત થએલા અને રણ્યઝણાટ કરે છે દાંત
જેઓનાં, કંપાયમાન છે શરીર જેઓનું, ચંચલ છે આંખો (નેત્ર)
જેઓની, વિગવાદથી ગૂંચ ચિત્તવાલા, લાચારી પૂર્વક બોલવાવાલા
એવા મનુષ્યો તમારું સ્મરણ કરતાં તરત ભયરહિત થાય છે,
માટે ભયરૂપ પાંજરાને તોડવાને હાથી સમાન હે પાર્શ્વનાથ પ્રભુ
મારા ભયનો નાશ કરો. ૧૦.

પદ પાસિ વિયસંત નિત, પતંત પવિત્તિય; બાહ
પવાહ પવૂહ રૂહ, દુહ દાહ સુપુલ્કય; મન્નઈ મન્નુ
સઉન્નુ પુન્નુ, અપ્પાણું સુરનર; ઇય તિહુઆણુઆણુંદયંદ,
જયપાસ જિણેસર. ૧૧. તુહ કલ્લાણ મહેસુ ઘંટ, ટંકારવ
પિલ્લિય; વલ્લર મલ્લ મહલ્લ ભલ્લિ, સુરવર મંજુ-
લ્લિય; હલ્લુપ્પલિયે પવત્તયંતિ, ભુવણેવિ મહ્સવ; ઇય
તિહુઆણુ આણુંદયંદ, જય પાસ સુહુબ્ભવ. ૧૨. નિમ્મલ
કેવલ કિરણ નિયર, વિહુરય તમપહયર; દંસિય સયલ
પયથ્થ સથ્થ, વિથ્થરિય પહાભર; કલિ કલુસિયંજણુ ધૂયે
ત્રોય, લોયણુહ અગોયર; તિમિરઈ નિરૂ હર પાસ પાસનાહ,

મગ્ગ, દુગ્ગમ ગમ વારણુ; જય જંતુહ જણુએણુ તુલ્લ, જં
જણિયહિયાવહુ; રમ્મુ ધમ્મુ સો જયહિ, પાસ, જયજંતુ
પિયામહુ. ૧૫.

અર્થ—હે પાર્શ્વ ! આપ સ્વામીને જોઈને વિક્રસ્વર થયેલ
નેત્ર રૂપ પત્રના અંતમાંથી નિકલેલી હૃદયના આંસુઓની ધારાથી
ધોવાઈ શાંત થઈ ગયો છે દુઃખરૂપ તાપ જેઓનો, એવા સાર
પુલકિત (રામાંચિત) અંગવાલા દેવ અને મનુષ્યો પોતાના આત્માને
મહાન ભાવ્યવંત અને પુન્યશાલી માને છે, તે કારણથી ત્રણ જગ-
તના પ્રાણીઓને આનંદ દેવાને માટે અંદ્ર સમાન હે પાર્શ્વજિને-
શ્વર તમારો જય થાઓ. ૧૧. તમારા કલ્યાણક્રમના ઉત્સવોને વિષે,
ઘંટાઓના ટંકારવથી પ્રેરિત અને કંપાયમાન માલાઓવાળા તથા
વિસ્તીર્ણુ (મોટી) ભક્તિવાળા, અને રોમાંચિત થયેલા તથા હૃદયથી
પ્રકુલિત એવા ચોસઠ ઈંદ્રો સંપૂર્ણ, લોકને વિષે પણ મહોત્સવને
પ્રવર્તાવે છે. તે માટે ત્રણ જગતને આનંદ દેવામાં અંદ્ર સમાન હે
પાર્શ્વજિનેશ્વર ! તમે જય પામો. ૧૨. નિર્મલ દેવલ જ્ઞાનના કિર-
ણોના સમૂહથી નાશ કર્યો છે, અજ્ઞાન રૂપ અંધકારનો સમૂહ જેણે
તથા દેખાડ્યો છે અંપૂર્ણ પદાર્થનો સમૂહ જેણે, અને વિસ્તૃત છે
પ્રભાનો સમૂહ જેનો, અને કલિકાલથી મલિન પ્રાણીરૂપ ધ્રુવડ
લોકોના નેત્રોથી અગોચર એવા ત્રણ ભુવનને વિષે સૂર્ય સમાન હે
પાર્શ્વનાથ ! તમે મારા અજ્ઞાન રૂપ અંધકારને નિશ્ચય હરણુ કરો.
૧૩. તમારા સ્મરણુ રૂપ જલ વર્ષાથી મિંચાયેલી મનુષ્યોની મતિ
રૂપ પૃથ્વી નવા નવા સૂક્ષ્માર્થના યોધ રૂપ અંકુર અને પત્રોથી
શોભાયમાન તથા જ્ઞાન રૂપ કુળોના સમૂહોથી ભરેલી, અને હરણુ
થયો છે દુઃખ રૂપ તાપ જેનો, એવી અનોપમા સૂક્ષ્મ યોધવાળી
થાય છે, તે કારણથી મતિ રૂપ પૃથ્વીને વિષે મેઘ સમાન, હે
પાર્શ્વનાથ પ્રભુ, મને મતિ (બુદ્ધિ) ને આપો. ૧૪. કરી છે અવિ-
છિન્ન કલ્યાણની પરંપરા જેણે, ઉજેડી નખ્યું છે દુઃખ રૂપ વન

જેણે, દેખાડ્યો છે સ્વર્ગ અને અપવર્ગ (મોક્ષ) નો માર્ગ જેણે, દુર્ગતિના ગમનને વારવાવાળા, અને જગતમાં રહેલા પ્રાણીઓના પિતા સમાન, તથા ઉત્પન્ન કર્યો છે હિતકારી પરિણામથી રમણીય એવો ધર્મ જેમણે એવા જગ છવોના પિતામહ (દાદા) પાશ્વનાથ જયવંતા વર્તો. ૧૫.

ભુવણારણ્ય નિવાસ દરિય, પર દરિસણ દેવય; જ્યેષ્ઠિ પૂઅણ ખિત્તવાસ, ખુદામુર પમુવય; તુહ ઉત્તરું મુનરું મુકું, અવસંકુલુ ચિરૂંહિ; ઇઅ તિહુઅણ વણ સીહ પાસ પાવાઈ પણાસહિ. ૧૬. ફિણ ફણુશર પુરંત રયણ, કર રંજિય નહયસ; ફલિણી કંદલ દલ તમાલ, નિલુપ્પસ સામલ; કમઠામુર ઉવસગ્ગ વગ્ગ, સંસગ્ગ અગંજિઅ; જય પચ્ચખખ જિણેશ પાસ !, થંભણય પુરહિઅ. ૧૭. મહ મણુ તરલુ પમાણુ, નેય વાયા વિ વિસંકુલુ; નય તણુરવિ અવિણય સહાવુ, આલસ વિહલંધલુ; તુહ માહંપુ પમાણુ દેવ, કાફુય પવિત્તઉ; ઇઅ મઇ મા અવહીરિ પાસ પાલહિ વિલવંતઉ. ૧૮. કિં કિં કપ્પિઉણેયકલુણુ, કિં કિં વ ન જંપિઉ; કિં વ ન ચિરૂંઉ કિરૂં દેવ, દીણુયમવલંખિઉ; કામુ ન નિપ્પલ્લ લલ્લિ, અમ્મેહિં દુહત્તિહિ; તહવિ ન પિત્તઉ તાણુ કિંપિ, પઇ પહુ પરિઅત્તિહિ. ૧૯. તુહ સામિઉ તુહુ માય અપ્પુ, તુહ મિત્ત પિયંકર; તુહુ ગઇ તુહુ મઇ તુહુજ તાણુ તુહુ ગુર ખેમંકર, હઉં દુહ ભર ભારિઉ, વરાઉ રાઉલ નિબ્ભગ્ગહ, લીણુઉ તુહ કમકમલ સરણુ, જિણુ પાસહિ અંગહ. ૨૦.

અર્થ—અભિમાની એવા અન્યદર્શની દેવો તથા જોગણીઓ, ખૂતના, ક્ષેત્રપાલ, હુદ્ર, અમુર દેવ, એ રૂપ પશુઓનો સમુદાય તમારાથી ત્રાસ પામીને ભાગી ગયો છે બચાંથી, એવા ત્રણ ભુવન રૂપ જંગલમાં રહેનારા પ્રાણીઓ સારી રીતે નિર્ભયપણે રહે છે, તે

કારણથી જગત રૂપ વનમાં સિંહ સમાન હે પાર્શ્વનાથ પ્રભુ !
અમારા પાપોને નાશ કરો. ૧૬. ધરણેંદ્રના કૃષ્ણાઓના આટોપમાં
રહેલ દેદીપ્યમાન રત્નનાં કિરણોથી રંગાઓલ આકાશમાં પ્રિયંશુ
(રાયણ) વૃક્ષના અંકુર અને પાંદડા તથા તમાલ વૃક્ષ,
તથા નીલ કમલના સમાન શ્યામ વર્ણવાલા કમઠ અસુરે કરેલા
ઉપસર્ગોના સમુદાયના સંબંધથી અપરાજિત, તથા સ્તંભનકપુર
(ખંભાત) માં પ્રત્યક્ષ રહેલા અને મને પ્રત્યક્ષ થયેલા હે પાર્શ્વનાથ
પ્રભુ ! આપ જય પામે. ૧૭. હે દેવ ! તમારી કૃપામાં મારું મન
અચળપણાને લીધે પ્રમાણ નથી, વચન પણ અવ્યવસ્થિત છે,
અવિનય સ્વભાવવાળી અને આગસથી પરવશ એવી મારી કાયા
પણ પ્રમાણ નથી; માત્ર તમારું મહાત્મ્ય પ્રમાણ છે, માટે દયાથી
પ્રવૃત્ત થયેલ (આપ) મારી અવહેલના નહીં કરો. પણ મને વિલાપ
કરતાને પાળો, ૧૮. હે પાર્શ્વ પ્રભો ! આપ સ્વામીએ તણ દેવાથી
દુઃખ પીડીત અમેએ, શું શું કરેલાજનક કટ્પનાઓ નથી કીધી ?;
શું શું દીન વચન નથી બોલ્યા, શું શું ખરણ ચેષ્ટા નથી કીધી.
વળી દીનતાને ધારણ કરીને કોની કોની પાસે નિષ્કળ આદુપણું
(ખુશામત) નથી કર્યું, તો પણ તે દુઃખથી મારી રક્ષા માટે કાંઈ
પણ પ્રાપ્ત નથી થયું ૧૯. હે જિન મારા તમે સ્વામી છો, તમે
માતા પિતા છો, તમે હિત કરનારા છો, તમે કુશળના કરનાર શુર-
છો, હું દુઃખના ભારથી દળાયેલો એવો ગરીબ અને નિર્ભાંગી
પ્રાણીઓનો રાજા છું. માટે તમારા ચરણ કમલના શરણને વિષે
હું દીન છું, તેથી મારું સારી રીતે પાલન કરો. ૨૦

પદ્મ કિવી કય નીરોય લોય, કિવિ પાવિય મુહસય;
કિવિ મધ્મંત મહંત કેવિ, કિવિ સાહિય સિવપય; કિવિ
ગંજિય રિઉવગ્ગ કેવિ, જસ ધવલિય ભૂયલ; મધ્મ અવ-
હારહિકેણ પાસ, સરણાગય વચ્છલ. ૨૧. પચ્ચુવયાર નિરીહ
નાહ, નિપ્પન્ન પચોયણ; તુહુ જિણ પાસ પરોવયાર, કર-

શિષ્ય પરાયાણુ સત્તુમિતસમચિત્તવિત્તિ, નયનંદિય સમમણુ;
 મા અવહીરિ અભુગ્ગયો વિ. મધ પાસ નિરંજણુ. ૨૨.
 હર્ષિ બહુવિચ દુહ તત ગતુ તુહુ દુહનામણુપર; હર્ષિ સુયણુહ
 કર્ણિષ્ઠ ઠાણુ, તુહુ નિર કર્ણાકર; હર્ષિ જિણુ પાણુ અસા-
 મિસાણુ, તુહુ તિહુઅણુ સામિચ; જ' અવહીરહિ મધ જ-
 ખંત, ધચ પાસ ન સોહિય ૨૩ ભુગ્ગાભુગ્ગ વિભાગ
 નાહ, નહુ જોયહિ તુહ મણુ; ભુવણુવચાર સહાવ ભાવ,
 કર્ણા રસ સત્તમ, સમ વિસમઈકિં ઘણુ નિયઈ, ભુવિ દાહ
 સમંતઉ; ધય દુહિ બધેવ પાસ નાહ, મધ પાસ શુણુંતઉ.
 ૨૪. નય દીણુહ દીણુ મુચવિ, અન્નુવિ કિવિ ભુગ્ગય; જ'
 જોધવિ ઉવચાર કરહિ, ઉવચાર સમુજ્જય, દીહણુ દીણુ
 નિહીણું જોણુ, તઈ નાહિણુ ચતઉ; તો ભુગ્ગઉ અહમેવ
 પાસ, પાલહિ મધ ચંગઉ. ૨૫.

અર્થ—શરણાગત ઉપર ગ્રેમવાલા હે પાર્શ્વ પ્રભુ ! આપે
 કેટલાકોને નિરોગી કર્યા છે, કેટલાકોને સેંકડો સુખો પ્રાપ્ત કરાવ્યા
 છે, કેટલાકોને મહામતિવત્ કર્યા છે, કેટલાકોને મોક્ષપદ સધાવ્યો
 છે, અને આપની કૃપાથી કેટલાકોએ શત્રુ વર્ગનો પરાજય કર્યો છે,
 કેટલાકોએ પોતાના જશથી પૃથ્વી તલને ઉત્ખલ કર્યો છે, તો શા
 કારણથી માગી અવહેલના કરી છે ? ૨૧ સિદ્ધ થયા છે બધા
 પ્રયોજન જેઓના, તથા ઉપકારના બદલાની ઇચ્છા રહિત, એવા
 હે નાથ ! પરોપકાર કરવામાજ તત્પર એવા હે પાર્શ્વજિન ! શત્રુ
 મિત્રને વિષે સમચિત્ત વૃત્તિવાળા, સ્તુતિ કરનાર ત્યા નિંદા કર
 નારને વિષે સમાન મનવાળા, અને સમસ્ત ઈર્મમળ રહિત એવા
 હે પાર્શ્વનાથ પ્રભુ ! અયોગ્ય હોવા છતાં પણ મારી ઉપેક્ષા ન
 કરો. ૨૨ હું અનેક પ્રકારે દુ ખથી તપેલા, શરીરવાળો છું, તમે
 દુ ખનો નાશ કરવાને વિષે તત્પર છો, હું સંજ્ઞનોની કનુણનો
 પાત્ર છું, તમે નિશ્ચય કર્ણાની ખાણ છો, હે પાર્શ્વજિન ! હું

અનાથ છું, તમે ત્રણ જગતના સ્વામી છો, હે પાર્શ્વનાથ ! જખના કરતા મારી જે અવહેલના કરો છો, તે તમને શોભતું નથી ૨૩. જગતને વિષે ઉપકાર કરવાના સ્વાભાવવાળા, અને કરૂણારસને વિષે ઉત્તમ હે નાથ ! તમારા સરીખા મહાપુરુષો યોગ્ય અને અયોગ્યનો ભેદ જોતા નથી, જેમ ભુમિનો દાહ શમાવવા માટે મેઘ સમ વિષમ સ્થાનને શુ ભુલે છે ? અર્થાત્ નથી જોતો, તેમ હું ખી જનોના બાધવ હે પાર્શ્વનાથ પ્રભુ ! સ્તવના કરતા એવા મને આપ પાળો. ૨૪ ઉપકાર કરવામા સારા ઉદ્યમી એવા હે પ્રભુ ! દીન જનોની યોગ્યતા જે દીનતા, તે મુકીને અન્ય કોઈપણ યોગ્યતા નથી, કે જે દેખીને તમે ઉપકાર કરો તો હું દીનથી પણ દીન અને નિર્બળ છું કારણ ? જે તમારા સરીખા નાથથી તન્નએલો હોવાથી હજુ હવે યોગ્ય છું, માટે હે પાર્શ્વનાથ પ્રભુ ! મને મારી રીતે પાળો. ૨૫

અહ અન્નુવિ ભુગ્ગય વિસેસુ, કિવિ મન્નહિ દીણહ; જં પાસિવિ ઉવચાર કરધ, તુહ નાહ સમગ્ગહ; સુચ્ચિય કિલ્લ કિલ્લાણુ જેણુ, જિણુ તુમ્હ પસીયહ; કિં અન્નિણુ તચેવ દેવ, મા મધ અવહીરહ. ૨૬. તુહ પથ્યણુ નહુ હોધ વિહલ્લુ, જિણુ જાણુઉ કિં પુણુ; હઉં દુખિખઉ નિર સત્ત ચત્ત, દુક્કહુ ઉસ્સુયમણુ; તં મન્નઉ નિમિસેણુ એઉ, એઉ વિ જધ લખ્ખમ; સચ્ચં જં ભુખિખય વસેણુ, કિં ઉંખર પરચધ. ૨૭. તિહુચાણુ સામિચ પાસનાહ, મધ અપ્પુ પયાસિઉ; કિન્નજઉ જં નિચરવ સરિસુ, ન મુણઉ બહુ જંપિઉ; અન્નુ ન જિણુ જગિ તુહ સમો, વિ દખિખણુ દયાસઉ; જધ અવગણ્ણસિ તુહુજિ અહહ, કહ હોસુ હયાસઉ. ૨૮. જધ તુહરવિણુ કિણુવિ, પેય પાધણુ વેલવિયઉ; તુવિ જાણુઉ જિણુ પાસ તુમ્હિ, હઉં અંગ્ગીકિરિઉ; ધય મહં

ધરિછઉ જં ન હોઈ, સા તુહ ઓહાવણુ; રખખંતહ નિયકિતિ
 શ્રેય, જુજજમ અવહીરણુ. ૨૯. એહ મહારિહ જત દેવ !,
 ઇહુ નહવણ મહૂસઉ; જં અણલિય ગુણ ગહણુ તુમહ, મુણિ-
 જણુ અણિસિદ્ધઉ; એમ પસીહ મુપાસનાહ, થંલણુય પુર-
 ક્રિય; ઇય મુણિવરુ સિરિઅભયદેવ, વિણુવવધ અણિંદિય. ૩૦

અર્થ—હવે હે નાથ! દીન જનોની દીનતા શિવાય, ઉપકાર
 કરવાની બીજી કોઈપણ યોગ્યતા આપ માનતા હો, કે જે બધી
 યોગ્યતા જોઈને તમે ઉપકાર કરતા હો; તો તે યોગ્યતા મને પણ
 આપો, કારણ કે તેજ નિઃસ્વ સંપૂર્ણ કલ્યાણકારી છે, કે જેથી
 આપ પ્રસન્ન થાઓ. મહારે બીજાનું શું કામ છે? માટે હે દેવ
 મહારી અવહેલના નહીં કરો. ૨૯. હે જિન! હું જાણું છું કે
 તમને કરેલી પ્રાર્થના નિષ્ફળ નથી થતી, સમય ઉપર ફળ મળશે,
 પરંતુ હું હુઃખથી પીડિત, સત્યવગરના મનવાળો હોવાથી, આંખમીચીને
 ઉઘાડે તેટલી ક્ષણવારમાં આ ફળ મળે એમ જે આશા હું રાખું
 છું, તે મફળ થવી એ અશક્ય છે, કેમકે ભૂખના વશથી ઉંખ-
 રાના ફળ શું જલદી પાકી જાય છે? નથી પાકતા, તે જેમ
 કાળેજ પાકે છે તેમ આપને કરેલી પ્રાર્થના પણ કાળે જરૂર ફળ
 આપશે. ૨૭. ત્રણ જગતના સ્વામી હે પાર્શ્વનાથ પ્રભુ! મેં મારા
 આત્માની દશા આપ પાસે પ્રકાશિત કરી છે, હવે વધારે કશું
 કહેવાનું હું જાણતો નથી, માટે આપને જેમ યોગ્ય લાગે તેમ આપના
 જેવા સ્વરૂપવાળો કરશો હે જીન! જગતમાં તમારાથી અધિકની
 તો વાતજ શી કહેવી? પણ તમારા જેવીએ દાક્ષિણ્યતાવાળો ક્યાનું
 સ્થાન બીજો કોઈ નથી, માટે જો તમેજ મહારી અવજ્ઞા કરશો તો
 બહુ હુઃખની વાત છે કે માફ હતાશ થયેલાનું શું થશે? ૨૮ હે
 પાર્શ્વનાથ પ્રભુ! કદાચ કોઈપણ ત્રેત જેવાએ તમારા રૂપથી મને
 ઠગી લીધો હોય, તો પણ હું જાણું છું કે તમે મને અંગીકાર
 કર્યો છે, માટે જે માફ ઇચ્છિત નથી થતું તે તમારી લઘુતા છે,
 પોતાની કીર્તિની રક્ષા કરતાં છતાં મહારી ઉપેક્ષા કરવી તમને યુક્ત

નથી. ૨૯. હે દેવ આ તમારી મહાયોગ્ય યાત્રા છે, અને આ તમારું સ્નાત્ર મહોત્સવ છે. કેમકે તમારા યથાર્થ ગુણોનું જે ગ્રહણ કરવું તે મુનીજનોને નિષિદ્ધ નથી, પ્રશંસનીય છે, માટે ખંભાત-પુરમાં રહેલ હે પાર્શ્વનાથ પ્રભુ ! મને પ્રસન્ન થાઓ, આ પ્રમાણે મુનીઓમાં શ્રેષ્ઠ અને કોઈથી નહીં નિંદિત એટલે સહુથી પ્રશંસા-એલા એવા શ્રી અભયદેવસુરિ આપને વિનંતિ કરે છે. ૩૦.

નોંધ:—આ સ્તોત્રની ૧૭ મી ગાથા બોલતાં થંભણ પાર્શ્વ-નાથની પ્રતિમા લૂમિમાંથી પ્રગટ થઈ હતી, અને તેના નમણ જલથી આ સૂરીશ્વરે પોતાનો કોઠ મીટાવ્યો હતો.

૨. શ્રી ઋષભ પંચાશિકા.

જય જંતુ કંપ પાયવ, ચંદાયવ રાગપંકજ વણુસ્સ;
સયલ મુણિગામ ગામિણ, તિલો અચૂડામણિ નમો તે. ૧.

હે જગતના જીવોને કંપવૃક્ષ સમાન કામિત કૃણને આપનાર !
અનેરાગરૂપી કમળના વનને નિમીલન કરવા (સંકોચી દેવા) ચંદ્રકાન્તિ
મમાન ! તથા સમસ્ત મુનિગણના નાયક ! હે ત્રિલોકચૂડામણિ
(મોક્ષના મંડનરૂપ) પ્રભુ ! આપશ્રીને અમારો નમસ્કાર હો !

જય રોસજલણ જલહર, કુલહર વરનાણ હંસણસિરીણ;
મોહ તિમિરોહ દિણયર, નયર ગુણગણાણ પહિરાણ. ૨.

તેમજ ક્રોધરૂપી અગ્નિને શાન્ત કરવા મેઘ સમાન ! શ્રેષ્ઠ
એવી જ્ઞાનદર્શનરૂપ લક્ષ્મીના વિલાસ ઘર ! મોહરૂપી અંધકારના
સમૂહને ટાળવા સૂર્ય સમાન ! અને ગુણના સમુદાયરૂપી પૌરજનોને
વસવા માટે નગર તુલ્ય એવા હે પ્રભુ ! આપ જયવંત વર્તો !

દિઠો કહ વિ વિહિડિએ, ગંથિમ્મિ કવાડસંપુડ ધણુંમિ;
મોહ ધયાર ચારય ગએણ, દિણય રૂવ તુમં. ૩.

મોહરૂપી અંધકારથી વ્યાપ્ત એવા કારાગૃહમાં પૂરાયેલા
મુજને, દૈવયોગે મહા આકરા રાગદ્વેષના પરિણામરૂપી ગ્રંથીનો
છેદ થવા રૂપ કપાટ સંપુટ ઉઘડી જવાથી, સૂર્ય સમાન આપનું
દર્શન થયું. અર્થાત્ અપૂર્વ કરણ (અપૂર્વ વીર્યોદ્ધાસ) થી ગ્રંથી

ભેદ કરી પછી સમક્ષિત ગ્લ પાગી મદ્વિવેક વડે આપ પરમાત્માનું
હું દર્શન પામ્યો

ભવિષ્ય કમલાણુ નિયુરવિ, તુહ દંસણુ પહરિ સૂસ સંતાણું;
દહ બદ્ધા ઇવ વિહંડતિ, મોહતમ ભભર વિંદાઈ. ૪.

હે જિનરવિ ! આપના દર્શનના આનંદથી વિક્રમિત થતાં
ભવ્ય કમલોમાંથી લોલી ભાવને પામેલા મોહા-ધકારરૂપ ભ્રમરના
સમૂહ છૂટા પડી જાય છે એટલે આપના અપૂર્વ દર્શનયોગે ભવ્ય
જનોનો મોહાધકાર ફર ટળે છે

લહૃતાણા ભિમાણો, સંવો સંવર્ણસુર વિમાણુસ્સ;

પદં નાહ નાહિ કુલગર—ધરાવયા રૂમ્બુહ નંધો. ૫.

હે નાથ ! આપ નાભિ કુલગરના ગૃહમાં અવતર્યા તે વારે
મર્વાર્થ (ભર્વાર્થ સિદ્ધ) નામના દેવ વિમાનનું શ્રેષ્ઠતા મંળાધી સર્વ
અભિમાન ગળી ગયું.

પદં ચિંતા કુલ્લહ મુખખ—સુખખ ફલચે અઉવ્વ કપ્પહુમે;
અવદન્ને કપ્પતર, જયગુરુ હિરથા ઇવ પહિથ્યા. ૬.

અચિંત્ય અને દુર્લભ મોક્ષ સુખ આપનાર અપૂર્વ કલ્પવૃક્ષ
એવા આપનો અવતાર થયે છતે હે જગદ્ગુરુ ! કલ્પવૃક્ષો શરમાઈ
ગયા હોય તેમ અંતર્ધાન (અદૃશ્ય) થઈ ગયા.

અરણ્યં તદ્દણ્યં, ઇમાઈ ઉસ્સપ્પિણીઈ તુહ જમ્મે;
પુરિઅં કણુગમણ્યં વ, કાલચક્કિ કપાસંભિ. ૭.

(પ્રભુના પાચે કલ્યાણક સમયે સર્વત્ર વિચોત થાય છે તે
વાત કહે છે) કાળ ચક્રના એક પડખે આ અવસર્પિણી કાળમાં
આપનો જન્મ થયે છતે ત્રીજે આરા બાણે સુવર્ણમય હોય એવો
દીપી રહ્યો.

જંભિ તુમં અહિ સિત્તા, જથ્થય સિવ સુખખ સંપયં પત્તા;
તે અઠ્ઠાવય સેલા, સીસામેલા ગિરિકુલસ્સ. ૮.

જ્યાં આપને જન્મ અભિષેક થયો અને જ્યાં આપ શિવ સુખ સંબંધી સંપાદાને પામ્યા તે જાને અષ્ટાપદ શૈલો અન્ય ગિરિવરોના સુકુટરૂપ થયા. (તેમાં અષ્ટાપદ એટલે સુવર્ણ, તેનો શૈલ એટલે મેરુ, જ્યાં પ્રભુનો જન્મઅભિષેક દેવોએ કર્યો તે તથા ખીજો અયોધ્યાની નજીકમાં રહેલો અષ્ટાપદ નામે પર્વત જ્યાં પ્રભુ મોક્ષે પધાર્યા)

ધન્ના સવિમ્બયં જેહિં, ઝત્તિકયરજ્જમજ્જણો હરિણા;

ચિરધરિ અનલિણ પત્તા, ભિસેઅસલિલે હિં દિદ્ધો સિ. ૯.

ઈદ્રવડે જલદી ગત્યાભિષેક કરાયેલા આપને સવિસ્મય દેખનાર યુગલિયાને ધન્ય છે, જેમણે કમળનાં પત્રોવડે અભિષેક જળ ચિરકાળ (હાથમાં) ધરી રાખ્યું હતું.

દાવિઅ વિજ્ઞા સિપ્પો, વજ્જરિઆસેસ લોઅવવહારો;

જાગિ સિ જાણુ સામિઅ, પયાગિ તાગિ કયથ્યાગિ. ૧૦.

વિદ્યા અને શિક્ષકજ્ઞા જેમણે દર્શાવ્યા છે તથા સમસ્ત લોક વ્યવહાર જેમણે સ્પષ્ટ સમજાવ્યો છે એવા આપ જેમના સ્વામી થયા છો તે પ્રજા કૃતાર્થ થયેલી છે.

ખંધુ વિહત્ત વસુ મધ્ધ, વચ્છ રમચ્છિન્ન દિન્ન ધણુ નિવહો;

જહ તં તહકો અન્નો, નિઅ મધુરં ધીર પડિવન્નો. ૧૧.

જેમણે ખંધુઓને (પુત્રોને) પૃથ્વી વહેચી આપી છે અને એક વર્ષ પર્યંત અવિચ્છિન્નપણે દ્રવ્ય સમૂહનું દાન દીધું છે એવા આપે હે ધીર ! જે નિયમધુરા ધારણ કરી છે તે ધુરાને ખીજો કોણ ધારી શકે ? (ધીર કહેવાથી વર્ષ પર્યંત પ્રભુએ ક્ષુધા પરિપહ સહ્યો એ વાત સ્પષ્ટ.)

સોહસિ પસાહિઅસો, કન્જલકસિણાહીં જયગુરુ જહાહિ;

ઉવગૂઠ વિસન્જિઅ રાયલ-ચ્છિખાહથ્થ હાહિંવ. ૧૨.

હે જગદ્ગુરુ ! રાજ્ય સમયે આલિંગન કરેલી અને દીક્ષા સમયે પરિત્યાગ કરેલી રાજ્ય લક્ષ્મીની અશ્રુધારા જ હોયની ! એવી

કાજળ જેવી કાળીકેશ જટા વડે ભૂષિત સ્કંધવાળા આપ શોભી ગયા છે.
 ઉવસામિત્યા અણુજ્જન, દેસેસુ તથે પવનમોણેણું;
 અભણુંત ચિચ્ચ કજ્જનં, પરસ્સ સાહ તિ સપ્પુ રિસા. ૧૩.

અનાર્ય દેશોમા અનાર્ય લોકોને આપે મૌન વ્રત ધારીને
 ઉપશાન્ત કર્યાં (તે સુકતાજ છે કેમકે) સત્ પુરુષો મૌનપણેજ પરના
 શુભ કાર્ય સાધી આપે છે.

મુણિણો વિ તુહલ્લીણા, નમિ વિનમિ ખેચ્ચરાહિવા જાયા;
 ગુરુઆણુ ચલણુ સેવા, ન નિષ્ફા હોમ કધ્યા વિ. ૧૪.

મુનિ અવસ્થામા પણ આપના ચરણમા લીન થયેલા નમિ
 અને વિનમિ વિદ્યાધરોના નાયક થયા. ગુરુની ચરણસેવા કદાપિ
 નિષ્ફળ થતીજ નથી

ભદ્ સે સેચ્ચ સસ્સ, જેણ તવસો સિગિ નિરાહારો;
 વરિસતે નિબ્બ વિગિ, મેહેણુ વ વણુ દુમો તં સિ. ૧૫.

મેઘ જેમ વનવૃક્ષને મતોયે તેમ જેણે તપ શોષિત અને
 નિરાહાર એવા આપને વર્ષના અતે (ઇશ્વરમથી) સતોષિત કર્યાં
 તે ત્રિયાંસકુમારનું કલ્યાણ થાઓ.

ઉપ્પન્ન વિમલ નાણે, તુમંમિ ભુવણસ્સ વિચલિગિ મોહો;
 સયલ્લુગાયસૂરે વાસરંમિ, ગયણુસ્સ વ તમોહો. ૧૬.

‘જ્ઞાન કલ્યાણક આશ્રી ગહે છે’ જેમ સપૂર્ણ સૂર્યોદયવાળા
 દિવસમા ગગન અંતર્વર્તી સમસ્ત અધકાર નષ્ટ પામે છે તેમ
 નિર્મળ કેવળ ઉત્પન્ન થયું છે જેને એવા આપ વિદ્યમાન છતે
 જગતનો મોહ વિલય પામે છે.

પુઆવસરે સરિસો, દિઠ્ઠા ચક્કસ્સ તંસિ ભરહેણુ;
 વિસમા હુ વિસય તિન્હા, ગરુઆણુ વિ કુણ્ઠ મધમોહં. ૧૭.

કેવળ મહિમા અવસરે ભરતે આપને ચક્ર (રત્ન) સદૃશ
 લેખ્યા (તેનું કારણ એ છે કે) વિષમ એવી વિષયતૃષ્ણા મહોટાને
 પણ મતિમોહ ઉપજાવે છે.

પઠમસમેા સરણું મુઠે, તુહ કેવલસુર વહુ કઠિજ્જેઆ; જાયા અગ્ગેઘ દિસા, સેવાસયમાગય સિહિંવ. ૧૮.

(કેવળ ઉત્પત્તિ પછી તરત) આપના પ્રથમ સમવસરણના પ્રારભમા કેવળ દેવાગનાઓ(ની દેહ કાન્તિ) એ કરેલો છે ઉદ્યોત જેનો એવી અગ્નિ દિશા જાણે સેવા નિમિત્તે સાક્ષાત્ આવેલા અગ્નિ દેવતાજ હોય તેવી શોભી રહી હતી ગહિંઅ વય ભગમલિણો, નૂણું દુરોણએહિ મુહરાગિ; ઠગિ પઠમિહુ અતાવ સેહિં, તુહ દંસણે પઠમે. ૧૯.

આપના પ્રથમ દર્શન સમયે (કચ્છ મહાકચ્છ વિના) પ્રથમ ઉત્પન્ન થયેલા અત્યંત નમ્ર તાપસોએ પ્રહુણ કરેલા વ્રતના ભગવડે મહીન એવો પોતાનો મુખરાગ નિઝે (નમસ્કારના મિયે) ઢાકી દીધો મતલબ કે જગત્જનો સમક્ષ પ્રભુ સાથે વ્રત લહી, પોતે નિ સત્ત્વ થઈતાપસીપણુ આદ્યું તેથી લજ્જા વડે અમુખ દેખાડવા અસમર્થ છતાં તેમણે પ્રજ્ઞામને મિયે મસ્તક નમાવી નીધું

તેહિં પરિવેદિણુય, વૂઠા તુમએ ખણું કુલ વઘંસ્સ; સોહા વિઅડં સત્યજ, ઘોલંત જડ કલા વેણુ. ૨૦.

તે તાપસો વડે વિદાયેલા અને વિશાળ સઘ પ્રદેશ ઉપર વિસ્તરેલા જટા કલાપવાળા એવા આપે ક્ષત્રુવાર કુળપતિ (તાપસા આર્ય)ની શોભા ધારણ કરી (કિમકે પછી તો તાપસોએ પ્રભુના ઉપદેશથી શ્રમણલિંગ સ્વીકારેલું છે)

તુહ રવં પિચ્છંતા, ન હુંનિ જે નાહ હરિસપડિહત્યા; સમણા વિ ગયમણુચ્ચિય, તે કેવલિણો જઘં ન હુતિ. ૨૧.

હે નાથ! આપની મુખમુદ્રા જોનારા હર્ષ પરિપૂર્ણ થતા નથી તે જો કેવળજ્ઞાની ન હોય તો સસી જતા પણ અસંસીજ સમજવા પતાનિ અસામનં, સમુત્તર જેહિં દેવયા અન્ને;

તેદિંતિ તુમહ ગુણ—સંકહાસુ હાસં ગુણા મજ્જ. ૨૨.

જે જગત્ કર્તૃત્વાદિક (કટિપત્ર) શુદ્ધાવડે અન્ય દેવો અસા

માન્ય મમુત્તિ (અસાધારણ મોટાઈ) પામ્યા છે, તે (કલ્પિત) ગુણો આપના અદ્ભુત ગુણ સંબંધી કરતા ગાનમાં મને હાસ્ય પેદા કરે છે (એવા કારણથી કે કયા કેવળ કલ્પિત મિથ્યા આરોપિત ગુણો વડે અન્ય દેવોએ મેળવેલી મિથ્યા આડંબરવાળી મોટાઈ અને કયા માયા સદ્ભુત ગુણો પ્રગટ થયાથી આપને સહુજ પ્રાપ્ત થયેલી ત્રિભુવન પૂન્યતા.)

દાસરહિત્સ તુહ, જિણિનિંદાવસરંભિ ભગ્ગપસરાએ;
વાયાઈ વયણ કુસલા વિ બાલિ સાયંતિ મચ્છરિણો. ૨૩.

હું જિનાં મત્સરી લોકો પ્રથમ વચ્ચન વદવામાં કુશળ છતાં દોષ રહિત એવા આપની નિંદા કરવાના પ્રસ્તાવે ભાંગી તુટી વાળી વડે બાળકની જેવી ચેષ્ટા કરે છે. (કેમકે આપનામાં લેશમાત્ર પણ દોષ નહિં જેખવાથી તે બાપડા હતાશ બની જાય છે)

અણુરાય પદ્મ વિલ્લે, રઘવલ્લિ પુરંત હાસ કુસુમંભિ;
તવતા વિગિવિ ન મણો, સિંગારવણે તુહલ્લીણો. ૨૪.

અનુરાગ (૬૬ રાગ) રૂપી પદ્મવોવાળા અને રતી રૂપી વેલ-ડી ઉપર સ્ફુરી રહેલ સ્મિત (હાસ્ય) રૂપી કુલવાળા શૃંગાર વનમા તપથી તપ્ત થયેલું પણ આપનું મન લાન થયું નથી (એ આશ્ચર્ય રૂપ છે.)

આણા જસ વિલક્યા, સીસે સેસવ્વ હરિ હરેહિંપિ;
સો વિ તુહ આણ જલણે, મયણે મયણં વિચ વિલિણો. ૨૫.

જે કામદેવની આજ્ઞા હરિહરાર્થિક દેવોએ પણ શેષા (દેવ નિર્માલ્ય ચરણમૃત-પુષ્પમાલાદિક) ની શ્રેયે પ્રેમપૂર્વક મસ્તકે અઢાવી છે તે કામદેવ પણ આપના ધ્યાનાનલમા મીણની જેમ ઓગળી ગયો છે.

પઈ નવરિ નિરભિમાણા, જાયા જયદમ્પલજ્જણુતાણા;
વમ્મહં નરિંદ જોહા. દ્વિદ્વિંછોહા મયચ્છીણુમ્. ૨૬.

જગત્જનોનો દર્પ દલવાને સમર્થ એવા મન્મથ રાજા (કામ-

દેવ)ના ચોદ્ધાડપ મૃગાક્ષી સ્ત્રીઓનાં નેત્ર કટાક્ષો કેવળ આપના વિષેજ નિષ્કળ થયાં. મતલબ કે સ્ત્રી કટાક્ષો કેવળ આપની ઉપરજ ક્ષાણી શક્યા નહિ.

વિસમા રાગદોસા, નિંતા તુરયન્વ ઉપ્પહેણુ મણુમ્;

હાયંતિ ધમ્મસારહિ, દિઠું તુહ પવયણે નવરે. ૨૭.

હે ધર્મસારથી!આપનું પ્રવચન દીઠે છતે મનને ઉન્માર્ગે લઈ જનાર (ઉદ્ધત) ઘોડાની જેવા વિષમ રાગદોષ (વિકારો) નિશ્ચિત માર્ગે ચાલે છે. એટલે કે તેઓ મનને મોક્ષમાર્ગ વિના ખીજે ખોટે માર્ગે દોરી જઈ શકતા નથી.

પચ્ચલ કસાય ચોરે, સધસંનિહિ આસેચક્કધણુરેહા;

હુંતિ તુહ ચિચ્ચ ચલણા, સરણું બીઆણુ ભવરન્ને. ૨૮.

પ્રમળ કપાયરુપ ચોરો જેમાં (વસે) છે એવા આ ભવ અરણ્યમાં ભયથી ઉભગેલા જનોને ખડ્ગ ચક્ર અને ધનુષ્યરુપ રૂપાઓ જેમાં સદા સારી રીતે અંકિત છે એવાં આપનાં ચરણોજ શરણભૂત છે.

તુહ સમય સરણુણું, ભમંતિ સયલાસુ રુખ્ખ નધમ્મ;

સારણિ જલં વણવા, ઠાણુ ઠાણેસુ બજ્જંતા. ૨૯.

આપના સિદ્ધાન્તરૂપી સરોવરથી બ્રહ્મ થયેલા જીવો જેમ નીકતું જળ સકળ વૃક્ષ જાતિમાં ઠેકાણે ઠેકાણે બંધાતું છતું ફરે છે તેમ સકળ દૃઢ લક્ષ જીવાયોનિમાં કર્મવડે ઠેકાણે ઠેકાણે બંધાતા છતાં 'પરિબ્રમણુ કર્યા કરે છે. મતલબ કે માર્ગ-બ્રહ્મ મેહા વિટંબના પામે છે.

સલિલિન્વ પવયણે, તુહ ગહિચ્ચે ઉઠું અહો વિમુક્કમ્મિ;

વચ્ચંતિ નાહ કૂવયરહ દધડિ સંનિહા'જવા. ૩૦.

જેમ કૂપના અરહટ્ટની ઘટમાળા જળ ભરેલી ડાંચે આવે છે અને ઠાલીયેલી નીચે જાય છે તેમ આપના વચનને આરાધેલા જીવો ઉર્દ્ધગતિ પામે છે અને વિરાધેલા નીચી ગતિને પામે છે.

લીલાધ નિંતિ મુખ્ખં, અન્ને જહ તિત્થિઆ તહા ન તુમમ્મ;

તહ વિ તુહ મગ્ગ લગ્ગા, મગ્ગંતિ યુહા સિવસુહાઈ. ૩૧.

જેમ અન્ય ઔદાદિક દર્શનીઓ સુકોમળ શય્યા ઉપર શયન કરવું, પ્રભાતમાં કાંઈ પીવી વિગેરે (શરીરને મુખકારી) અનુધાનથી (કષ્ટ વગર) મોક્ષ મેળવી આપે છે તેમ આપ કરતા નથી તો પણ (સમ્યગ્ જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર રૂપ) આપના સત્યમાર્ગમાં લાગેલા વિચક્ષણો શિવમુખને ખેંચે છે. મતલબ કે ઔદાદિકાએ કહ્યેલી સહેલી મુક્તિ પાયા વિનાની છે ત્યારે જિનોએ કહેલી પુરુષાર્થ સાધ્ય મુક્તિ તેવી નથી પણ સાચી છે.

સારિવ્વ બંધવહ મરણ ભાઈણો, જિણુ ન હુંતિ પદ્ધં દિઠ્ઠે; અખ્ખેહિં વિ હીરંતા, છવા સંસાર ફલ્લયંમિ. ૩૨.

હે જિન ! આ સંસારરૂપી ચોપાટમાં અક્ષે (ઈંદ્રિયો-પાસા) વડે સંચાર્યમાણ થતા છવો દેવતત્ત્વ શુદ્ધિથી આપને દીઠ છતે પદ્ધતું દીઠ લખોટીઓની પેરે વધ, બંધ કે મરણના ભાગી થતા નથી. અવહીરિઆ તએ પહ્હુ, નિંતિ નિચોગિક્ક સંખલા બદ્ધા; કાલમણુંતં સત્તા, સમં કયાહારનીહારા. ૩૩.

હે પ્રભુ ! (સામગ્રી વિગ્રજતા વડેજ ધર્મોપદેશના અભાવથી) આપના વડે ઉપેક્ષા કરાયેલા છવો નિગોદરૂપ એકજ શ્રુંખળાથી નિયંત્રિત થયેલા અને સહુ માથેજ આહાર નિહાર ક્રિયા કરતા અનંતકાળ ગમાવે છે.

જેહિંત તવિઆણું તવનિહિ, બયધ પરમા તુમમ્મિ પડિવત્તી; દુખખાઈ તાઈ મન્ને, ન હુંતિ કમ્મં અહમ્મસ્સ ૩૪.

હે તપોનિધિ ! જે દુઃખોવડે કદર્થિત થયેલા જનોને આપનામાં પરમ ત્રેમ પ્રગટે છે તે દુઃખો પાપાનુબંધી તો નથીજ કિંતુ પુણ્યાનુબંધી હોવાથી ઉલ્લાસ તે પ્રશંસનીય છે.

હોહિ મોહુચ્છેગી તુહ, સેવાએ ધુવ સિ નંદામિ;

જં પુણુ નં વંદિઅવ્વો, તત્થ તુમં તેણુ ઝિજ્ઞન્તમિ. ૩૫.

આપની સેવાથી મોહનો ઉચ્છેદ અવશ્ય થશે એ વાતથી

હું પ્રમોદ પામું છું, પરંતુ મોહનો ઉચ્છેદ થયા બાદ આપને નહિ વંદાય એ વાતથી મને દુઃખ પેદા થાય છે. (કેમકે કેવળી કેવળીને ન નમે એવો નિયમ છે.)

જે તુલ સેવાવિમુહસ્સ, હુંતુ મા તાઉ મહ સમિદ્ધીભિ;
અહિગાર સંપયા ધવ, પેરંત વિડંબણુ પુલાભિ ૩૬.

આપની સેવા વિમુખ એવા જે મિથ્યાદ્રષ્ટિ જનો તેમની રાજ્યાધિકાર સંબંધી સંપદાની જેમ પરિણામે વિંડબના કરી સંપદાઓ મુજબ ન પ્રાપ્ત થાઓ! મતલબ કે પરિણામે નીચી ગતિમાં ખેંચી જનારી સંપદા નથી પણ વિપદારૂપજ છે.

ભિત્તુણુ તમં દીવો, દેવ પયત્થે જણુસ્સ પયડેધ;
તુલ પુણુ વિવરીયમિણું, જધક્ક દીવસ્સ નિન્વડિઅમ્. ૩૭.

હે દેવ! અન્ય દીપક તમસ્તોમ (અંધકાર)ને લેદીને લોકને ઘટા-દિક પદાર્થો પ્રગટ દેખાડે છે, પણ જગતમાં અનન્ય દીપક એવા આપનું દીપકકાર્ય વિપરીત જણાય છે, કેમકે આપ તો પ્રથમ પોતાના ઉપદેશરૂપી કિરણોવડે ભવ્ય જીવોને જીવાદિક પદાર્થો અવબોધો છો અને પછી તત્ત્વાવબોધ ઉત્પન્ન કરીનેજ અજ્ઞાન અંધકારને લેદો છો.

મિચ્છત્ત વિસપસુત્તા, સચેયણા જિણુ ન હુંતિ કિં જીવા;
કન્નમ્મિ કમર્ધ જધ, કિત્તિઅં પિ તુલ વયણુમન્તસ્સ. ૩૮.

જેમના કર્ણમાં આપના વચન રૂપ મંત્રનું એક પણ પદ પડ્યું છે, તે જીવો મિથ્યાત્વરૂપી વિપત્તી મૂર્છિત છતાં પણ (ચિદ્વાતિપુત્ર-તથા રોહિણીયા ચોરની પેઠે) શું સચેતન થતા નથી? અર્થાત્ થાય છે.

આયન્નિઆ ખણુદ્ધં પિ, પર્ધં થિરં તે કરિંતિ અણુરાયં;
પરસમયા તલ વિમણું, તુલ સમયન્નણુ ન હરંતિ. ૩૯.

કુતીર્થિકનાં આગમ ક્ષણાર્ધ પણ સાંભળ્યાં છતાં આપના વિશે સ્થિર પ્રેમને પ્રગટાવે છે. તેથી તે આપના આગમના જાણુ-

કારનું મન હરી શકતા નથી. મતલબ કે પરસ્પર અસંબંધપણાથી અસર હોવાને લીધે જેમજેમ તે સાંભળવામાં આવે છે તેમ તેમ યથાર્થવાદી એવા આપનામાં પ્રેમ પ્રગટાવે છે એ વાત ચુકતજ છે. વાઘડિં પરિગ્ગહિઆ, કરંતિ વિમુહં ખણેણુ પડિવખખમ્; તુજઝં નયા નાહ મહાગય ઝ અન્નુત્તસંલગ્ગા. ૪૦.

વાદીઓ વડે સ્વપક્ષમંડન વડે-પરપક્ષમંડન માટે, અશ્વો સાથે પ્રયોજાયેલા અન્યોઅન્ય સલગ્ન હાથીઓની જેવા આપના નયો ક્ષણમાત્રમાં પ્રતિપક્ષ (શત્રુ)ને વિમુખ કરી નાખે છે.

પાવંતિ જસં અસમંજસા વિ વયણેહિં જેહિં પરસમયા; તુહ સમય મહોઅહિણો, તે મંદા બિંદુ નિસ્સંદા. ૪૧.

જે જ્યેષ્ઠિય વિદ્યા પ્રમુખ વચનો વડે અસમંજસ (પરસ્પર સંબંધ વિનાના) પર સિદ્ધાન્તો જ્ઞાપા પામે છે તે આપના (અગાધ) સિદ્ધાન્ત સમુદ્રની પાસે માત્ર બિંદુઓના કણીયા છે.

પદ મુક્તે પોઅમ્મિ વ, છવેહિં લવન્નવમ્મિ પત્તાણિ; અણુવેલ માવયામુહ પડિએ હિં, વિડંબણા વિવિહા. ૪૨.

જહાજ સમાન આપનો ત્યાગ કર્યો છતે પ્રતિસમય આપદાના મુખમાં પડેલા છવે લવ સમુદ્રમાં વિવિધ વિડંબના પામે છે.

બુઝ્છં અપથિયઆગય મઝ્છ લવંતો મુહુત્તવસિએણુ; છાવઠ્ઠી અયરાધ્મં, નિરંતરં અપ્પમઠ્ઠાણુ. ૪૩.

(હે દેવ ! બીજા છવેણું તો શું કહેણું ?) અણુધાર્યા આવેલા તંદુળિયા-મઝ્છના લવમાં અંતર્મુહૂર્ત કાળ વસી મેં સાતમી નરકમાં ૬૬ સાગરોપમ વ્યવધાન રહીત વીતાવ્યા.

સીઉન્હ વાસધારા નિવાય દુખ્ખં સુતિખખમણુ ભૂઅં; તિરિઅત્તણુંમિ નાણાવરણુ સમઝ્છાધ્મએણાવિ. ૪૪.

(હે દેવ !) તિર્થંચપણામાં પણ જ્ઞાનાવરણી કર્મથી અત્યંત આવશ્યેજ્ઞા એવા મેં શીત તાપ અને વર્ષા સંબંધી ભારે આકરૂં દુઃખ અનુભવ્યું.

અતો નિખખતેહિં, પત્તેહિં પિચકલત્ત પુત્તેહિં;

સુના મણુસ્સ ભવણાડ્યેસુ નિખમાધ્યા અંકા. ૪૫.

હે દેવ ! મનુષ્ય ભવ નાટકને વિષે પણ ઉત્પન્ન થયેલા મેં
ઉત્સગના મધ્યથી ચાલી નીકળેલા એટલે આયુષ્ય ક્ષયથી મરણ
પામેલા પ્રાપ્ત (પાત્રરૂપ) થયેલા, પ્રિય પુત્ર કલત્ર વડે અંકચૂન્ય
જેવા મતલબ કે મનુષ્ય ભવોમા પણ પ્રિય પુત્ર કલત્રાદિકના
વિયોગથી ભારે દુઃખ સહન કર્યું.

દિઠ્ઠા રિઉરિદ્ધીજિ, આણાઉ કયા મહદ્દિઅમુરાણું;

સહિઆ યહીણુ દેવત્તણેસુ દોગચ્ચ સંતાવા. ૪૬.

(વળી હે દેવ !) દેવલોકમાં પણ મેં દુરમનોની સમૃદ્ધિ
દેખી મહદ્દિઠ્ઠ (મહા સમૃદ્ધિવંત) દેવોની આજ્ઞાઓ ઉઠાવી અને
નીચ એવા કિલ્ખિમ પ્રમુખ દેવપણુમા દારિદ્ર (નિસત્વ) અને
સંતાપ સદ્યા

સિંચંતેણુ ભવવણું, પક્કટ્ટા પલ્લિઆ રહ્સદ્દવ્વ;

ધરિસંઠાણેા ઉસર્પિણિ અવસર્પિણિ પરિગયા બહુસેા. ૪૭.

(હે દેવ !) ભવવનને મિંચતા એવા મેં અરહંત પ્રેરિત ઘટી
સંસ્થાન અવસર્પિણી અને ઉત્સર્પિણી સમેત પરાવર્તની પેરે પુદ્ગલ
પરાવર્તો બહુ વાર કર્યા.

ભમિજિ કાલમણુંતં, ભવંમિ ભીજિ ન નાહં દુખખાણું;

સ પધં (ય) તુમ મિ દિઠ્ઠે, જાયં ચ ભયં પલાયં ચ. ૪૮.

હે નાથ ! હું મસારમા અનંતકાળ ભગ્યો, તો પણ તેમા
દુઃખથી ખૂંટીનો નહીં હમણા આપને દીઠે છતે ભય ભગ્યો, અને
(સાથેજ) ભય ગયો મતલબ કે કોપાન્ધિકથી આવી રીતે વિડબના
પામ્યો એમ ભય ભગ્યો અને ક્ષમાદિકથી તેમનું હું નિગકગણ કરી
નાખીશ એમ ભય ટળ્યો.

જઘં વિ કયથો જગગુરુ, મજ્જથો જઘં વિ તહંવિ પત્થેમિ;

દાવિજ્જસુ અપ્પાણું, પુણેા વિ કધઆ વિ અમ્હાણું. ૪૯.

હે જગદ્રણુ! યદ્યપિ આપ કૃતાર્થ અને મધ્યસ્થ એટલે સ્વ-
સ્વરૂપસ્થ છો. તથાપિ હું પ્રાર્થુ છું કે કદાચિત્ પણ એટલે કોઈક દેશ
કાળને વિષે પણ ફરીને અથવા પુનઃ પુનઃ અમને આપનું દર્શન દેશો.
હમ ઝાણુગિ પક્કીવિઅ કમ્મિન્ધણુ બાલબુદ્ધિણુ વિમચ્ચે;
ભત્તીઈ થુચ્ચે ભવભય સમુદ્ર ખોહિત્થ ખોહિંહલો. ૫૦.

ધ્યાનાગ્નિ વડે દગ્ધ કરી નાખ્યા છે કર્મેધન જેણે એવા અને
અતિ દુસ્તર ભવ ભયરૂપી મસુદ્રને તરવા પ્રવહુ સમાન એવા હે
પ્રભુ! બાળબુદ્ધિ એવા મેં (ધનપાળે) સમ્યગ્ ધર્મની પ્રાપ્તિ રૂપ
ફળને આપનાર એવા આપની ભક્તિ વડે સ્તુતિ કરી છે. (તેથી
મને સમ્યગ્ ધર્મની પ્રાપ્તિ, નિર્ભળ ધ્યાનયોગે સકળ કર્મોનો ક્ષય
અને ભવ ભયનો પ્રણાશ થાઓ.)

૩. શ્રી રત્નાકર પચ્ચીશી.

ત્રયઃ શ્રિયાં મંગલકેલિસદ્મ, નરેન્દ્રદેવેન્દ્રનતાંધ્રિપદ્મ;
સર્વજ્ઞ ! સર્વાતિશયપ્રધાન ? ચિરં જય જ્ઞાનકલાનિધાન. ૧.
હરિગીત

મંદિર છે સુકિતતણી માંગલ્ય ક્ષીડાના પ્રભુ, ને ઈંદ્ર નર ને
દેવના સેવા કરે તારી વિભુ; સર્વજ્ઞ છે સ્વામી વળી શિરદાર અતિ-
શય સર્વના, ઘણું જીવ તું ઘણું જીવ તું ભંડાર જ્ઞાનકળાતણા.
જગત્રયાધાર ! કૃપાવતાર ! દુર્વાસંસારવિકારવૈદ્ય !

શ્રી વીતરાગ ! ત્વયિ મુગ્ધા-ભાવ

દ્વિજ્ઞ ! પ્રભો ! વિજ્ઞપયામિ કિંચિત્. ૨.

ત્રણ જગતના આધાર ને અવતાર હે કરુણાતણા, વળી વૈદ્ય
હે દુર્વાર આ સંસારનાં દુઃખોતણા; વીતરાગ વદલભવિન્ધના તુજ
પાસ અરજ ઉચ્ચરું, જાણો છતાં પણ કહી અને આ હૃદય હું
ખાલી કરું.

કિં બાલલીલાકલિતો ન બાલઃ પિત્રોઃ પુરો જલ્પતિ નિર્વિકલ્પઃ ;
તથા યથાર્થં કથયામિ નાથ !, નિન્નશયં સાનુશયસ્તવાગ્રે. ૩.

શું બાળકો માળાપ પાસે બાળ ફ્રીડા નવ કરે ? ને મુખમાંથી
જેમ આવે તેમ શું નવ ઉચ્ચરે ? તેમજ તમારી પાસ તારક આજ
ભોળા ભાવથી, જેવું બન્યું તેવું કહ્યું તેમા કશું ખોટું નથી.
હત્તં ન દાનં પરિશીલિતંચ, ન શાલિ શીલં ન તપોડલિતમ્ ;
શુભો ન ભાવોડપ્યભવહ્ભવેડસ્મિન્,

વિભો ! મયા ભ્રાંતમહો મુષૈવ ૪.

મેં દાન તો દીધું નહિ ને શીયળ પણ પાળ્યું નહિ, તપથી
દમી કાયા નહિ શુભ ભાવ પણ ભાળ્યો નહિ; એ ચાર ભેદે ધર્મ-
માંથી કાઈ પણ પ્રભુ નવ કર્યું, મહાઈં જમણુ ભવ સાગરે નિષ્કળ
ગયું નિષ્કળ ગયું.

દુર્ઘોડખિના કોધમયેન દુષ્ટો, દુષ્ટેન લોભાખ્યમહોરગેણ,
અસ્તોડલિમાનાજગરેણ માયા-

જ્ઞાતેન બદ્ધોડસ્મિ કથં ભજે ત્વામ્. ૫.

હું ક્રોધઅગ્નિથી બળ્યો વળી લોભ મર્પ ક્ષયો મને, ગળ્યો
માનરૂપી અજગરે હું કેમ કરી ધ્યાવું તને ? મન મારું માયા-
જાળમાં મોહન! મહા મુંઝાય છે, ચડી ચાર ચોરો હાથમા ચેતન
ધણી ચગદાય છે.

કૃતમંયાડમૂત્ર હિતં ન ચેહ-

લોકેડપિ લોકેશ ! મુખં ન મેડભૂત;

અસ્માદશાં કેવલમેવ જન્મ, જિનેશ ! જજ્ઞે ભવપૂરણાય. ૬.

મેં પરભવે કે આ ભવે પણ હિત કાઈ કર્યું નહિ, તેથી કરી
સંસારમાં મુખ અડપ પણ પામ્યો નહિ; જન્મો અમારા જિનજી!
ભવ પૂર્ણ કરવાને ધયા, આવેલ બાળ હાથમાં અજ્ઞાનથી હારી ગયા.
મન્યે મનો યન્ન મનોજવૃત્ત ! ત્વદાસ્યપીયુષમયૂખલાભાત્;

દ્રુતમહાનંદરસ કઠોર-મસ્માદશાં દેવ તદશ્મતોડપિ. ૭.

અમૃત ઝરે તુજ મુખરૂપી ચદ્રથી તો પણ પ્રભુ, ભિંન્નત
નઠિ મુજ મન અરેરે? શું કડ હું તો વિભુ; પત્યસ્થકી પણ કઠણ
મારું મન ખરે ક્યાથી દ્રવે, મગ્ધ સમા આ મન થકી હું તો
પ્રભુ હાર્યો હવે.

વત્તાઃ સુદુષ્પ્રાપ્યભિદં મયાપ્ત, રત્નત્રયં ભૂરીભવભ્રમેણ;
પ્રમાદ નિદ્રાવશતો ગતં તત, કસ્યાગ્રતો નાયક! પુત્કરોમિ. ૮.

ભમતા મહા ભવમાગરે પામ્યો પસાયે આપના, જે જ્ઞાન દર્શન
ચરણરૂપી રત્નત્રય હુકર ઘણા; તે પણ ગયા પરમાદના વશથી પ્રભુ કહું
છું ખરું, કોની કને કિરતાર આ પોકાર હું જઈને કરું ?
વૈરાગ્યરંગાઃ પરવંચનાય, ધર્મોપદેશો જનરંજનાય;
માદાય વિદ્યાઽધ્યયનં ચ મેડભૂત,

કિયદ્ધ્રુવે હાસ્યકરં સ્વમીશ. ૯.

હાવા વિભુ આ વિશ્વને વૈરાગ્યના રંગો ધર્યા, ને ધર્મના
ઉપદેશ રંજન લોકને કરવા કર્યા; વિદ્યા ભણ્યો હું વાદ માટે કેટલી
કથની કહું સાધુ થઈ ને જુદારથી હાંભિક અંદગી રહું.

પરાપવાદેન મુખં સદોષં, નેત્રં પરસ્ત્રીજનવીક્ષણેન;
ચેતઃ પરાપાય વિચિંતનેન,

કૃતં ભવિષ્યામિ કંથ વિભોડહું. ૧૦.

મે મુખને મેલુ કર્યું હોયો પરાયા ગાઈને, ને નેત્રને નિર્મલ
કર્યા પરનાગીમા લપટાઈને; વળી ચિત્તને હોયિત કર્યું ચિત્તી નહારું
પરતણું, હે નાથ ! મારું શું થશે આલાક થઈ સુકયો ઘણું
વિડંબિત યત્સ્મરધ્વસ્મરતિ દશાવશાત્સ્વં વિષયાંધલેન;

પ્રકાશિતં તદ્ભવતો હૃયૈવ, સર્વજ્ઞ ! સર્વં સ્વયમેવ વેત્સિ. ૧૧.

કરે કાળજને કતલ પીડા કામની બીહામણી, એ વિષયમાં
બની અંધ હું વિડંબના પામ્યો ઘણી; તે પણ પ્રકારનું આજ લાવી
લાજ આપ તણી કને, જાણો સહુ તેથી કહું કર મારા વાંકને.

ધ્વસ્તોડન્યમન્ત્રૈઃ પરમેષ્ઠિ મન્ત્રઃ, કુશાસ્ત્રવાક્યૈર્નિહતાગમોક્તિઃ;
કર્તું વૃથા કર્મ કુદેવરાંગા-દર્વાંછિ હિ નાથ મતિભ્રમો મે. ૧૨.

નવકાર મન્ત્ર વિનાશ ક્રીધો અન્ય મન્ત્રો જાણીને, કુશાસ્ત્રનાં
વાક્યો વડે હુણી આગમોની વાણીને; કુદેવની સંગતથકી કર્મો
નકામા આચર્યાં, મતિભ્રમ થકી રત્નો ગુમાવી કાચ કટકા મેં ગ્રહ્યા.

વિમુચ્ય દ્વગ્લક્ષ્યગતં ભવન્તં, ધ્યાતા મયા મુઢધિયા હૃદન્તં;
કટાક્ષવક્ષોજગલિરનાલી-કટીતટીયાઃ સુદૃશાં વિલાસાઃ. ૧૩.

આવેલ દ્રષ્ટિમાર્ગમાં મૂકી મહાવીર આપને, મેં મૂઢધિએ
હૃદયમાં ધ્યાયા મદનના આપને; નેત્રખાણો ને પથોધર નાલી ને
સુંદર કટી, શણગાર સુંદરીઓ તણા છટકેલ થઇ જોયા અતિ.

લોલેક્ષણાવકૃન્નિરીક્ષણેન, યો માનસે રાગલવો વિસગ્નઃ;
ન શુદ્ધ સિદ્ધાંતપથોધિમધ્યે, ધ્યેતોડપ્યગાત્તારકાંકરણું કિમ્. ૧૪.

મૃગનયની સમ નારીતણા મુખચદ્ર નીરખવા વતી, મુજમન
વિષે જે રંગ લાજ્યો અલ્પપણુ ગૂઢો અતિ; તે શ્રુતરુપ સમુદ્રમાં
ધોયા છતાં જાતો નથી, તેતું કહો કારણ તમે જાણું કેમ હું આ પાપથી?
અંગ ન અંગ ન ગણો ગુણાનાં, ન નિર્મલઃ કોડપિક્ષાવિલાસઃ;
સ્ફુરત્પ્રભા પ્રભુતા ચ કાડપિ, તથાડપ્યહંકારકદાર્થતોડહં. ૧૫.

સુંદર નથી આ શરીર કે સમુદાય ગુણ તણો નથી, ઉત્તમ
વિલાસ કળાતણો દેદિપ્યમાન પ્રભા નથી; પ્રભુતા નથી તો પણ પ્રભુ
અભિમાનથી અક્ષડ કૂડે, ચોપાટ ચાર ગતિતણી સંમાન્માં ખેલ્યા કૂડે.
આયુર્ગલત્યાશુ ન પાપ બુદ્ધિ-ર્ગતં વયો નો વિષયાભિલાષઃ;
યત્નશ્ચ ભૈષજ્યવિદ્યૌ ન ધર્મે, સ્વામિન્મસામોહ વિડંબનામે. ૧૬.

આયુષ્ય ઘટતું જાય તો પણ પાપબુદ્ધિ નવ ઘટે, આશા
જીવનની જાય પણ વિષયાભિલાષા નવ મટે; ઔષધ વિષે કૂડે યત્ન
પણ હું ધર્મને તો નવ ગણું, જની મોહમાં મસ્તાન હું પાયા
વિનાના ધર ચણું.

નાડત્મા ન પ્રુણ્યં ન ભવો ન પાપં, મયા વિદાનાં કટ્ટગીરપીયમ્;
અધારિ કર્ણે ત્વયિ કેવલાર્કે, પરિસ્પૃટે સત્યપિદેવ ધિદ્માં. ૧૭.

આત્મા નથી પરભવ નથી વળી પ્રુણ્ય પાપ કશું નથી,
મિથ્યાત્વીની કટ્ટ વાણી મે ધરી જ્ઞાન પીધી સ્વાદથી; રવિ સમ
હતા જ્ઞાને કરી પ્રભુ આપશ્રી તોપણ અરે, દીવો લઈ કુવે પડ્યો
ધિક્કાર છે મુજને ખરે.

ન દેવપૂજા ન ચ પાત્રપૂજા, ન શ્રાદ્ધધર્મશ્ચ ન સાધુધર્મ;
લબ્ધ્વાડપિ માનુષ્યમિદં સમસ્તં,

કૃતં મયાડરણ્યવિલાપતુલ્યં. ૧૮.

મેં ચિત્તથી નહિ દેવની કે પાત્રની પૂજા ચહી, ને શ્રાવકો કે
સાધુઓનો ધર્મ પણ પાળ્યો નહિ; પામ્યો પ્રભુ નરભવ છતા રજુમા
રડયા જેવું થયું, ઘોળીતણા કુત્તા સમુ મમ જીવન સદુ એળે ગયું.
ચક્રે મયા સત્સ્વપિ કામધેનુ- કલ્પદ્રચિંતામણિષુ સ્પૃહાતિઃ;
ન જૈનધર્મે સ્પૃટશર્મદેડપિ,

જિનેશ ! મે પશ્ય વિમુહભાવમ્. ૧૯.

હું કામધેનુ કંપતર ચિંતામણિના પ્યારમા, ખોટાં છતા જાંખ્યો
ધણુ ધની લુપ્ધ આ સંચારમા; જે પ્રગટે મુળ દેનાર તહારો ધર્મ
તે સેવ્યો નહિ, મુજ મૂર્ખા ભાવોને નિહાળી નાથ ! કર કરૂણા કંઈ
સદ્ભોગહીલા ન ચ રોગહીલા, ધનાગમે નો નિધનાગમશ્ચ,
દારા ન કારા નરકસ્ય ચિત્તે,

વ્યચિંતિ નિત્યં મયકાડધમેન. ૨૦.

મે ભોગ સારા ચિંતવ્યા તે રોગ સમ ચિંત્યા નહિ, આગમન
ધરંડયુ ધનતાણુ પણ મૃત્યુને પ્રીછયું નહિ; નહિ ચિતવ્યું મે
નર્કકારાગ્રહ સમી છે નારીઓ, મધુખિદુની આશા મહી ભયમાત્ર
હું ભૂલી ગયો.

રિથતં ન સાધોર્હદિ સાધુવૃત્તાત્,

પરોપકારાન્ન યશોઽર્જિતં ચ:

કૃતં ન તીર્થોદ્ધરણાદિકૃત્યં, મયા મુધા હારિતમેવ જન્મ. ૨૧.

હું શુદ્ધ આચારોવડે સાધુ હૃદયમા નવ રહ્યો, કરી કામ પરઉપકારના યશ પશુ ઉપાર્જન નવ કર્યો, વળી તીર્થના ઉદ્ધાર આદિ કોઈ કાર્યો નવ કર્યા, ફોગટ અરે આ લક્ષ ચોરાશી તણા દેરા કર્યા વૈરાગ્યરગો ન ગુરુદિતેષુ, ન દુર્જનાનાં વચ્ચનેષુ શાંતિઃ; નાડધ્યાત્મલેશો મમ કોઽપિ દેવ !

તાર્યં કથંકારમયં ભવાઞ્ચિધ ૨૨.

ગુરુવાણીમા વૈરાગ્ય દેશ ગંગ લાગ્યો નહિ અને, દુર્જન તણા વાડ્યો મહી શાંત મળે ક્યાથી મને, તરૂં ટેમ હું મસાર આ આધ્યાત્મ તો છે નહિ જરી, તુટેલ તળીયાનો ઘડો જળથી ભરાયે કેમ કરી ?

પૂર્વે ભવેડકારિ મયા ન પુણ્ય-માગામિ જન્મન્યપિ નો કરિષ્યે; યદીદશોઽહં મમ તેન નષ્ટા, ભૂતોદ્ભવદભાવિ ભવત્રયીશા. ૨૩.

મે પરભવે નથી પુન્ય કીધું ને નથી કરતો હજી, તો આવતા ભવમા કહો ક્યાથી થયે હે નાથજી, ભૂત ભાવી ને સામ્રત ત્રણે ભવ નાથ હું હારી ગયો, સ્વામી ત્રિશકુ જેમ હું આકાશમા લટકી રહ્યો

કિં વા મુધાઽહં બહુધા મુધાભુક્ત-

પૂન્યે ! ત્વદગ્રે ચરિત સ્વકીયં;

જટપામિ યસ્માત્ ત્રિજગત્સ્વરૂપ-નિરૂપકત્વ કિયદેતદત્ર ૨૪.

અથવા નકામું આપ પાત્રે નાથ શુ બકવું ઘણું ? હે દેવતાના પૂન્ય ! આ ચરિત્ર મુજ પોતા તણું, જાણો અરૂપ તણું લોકવું તો માહરૂં શુ માન આ, જ્યાં કોડનો હિમાળ નહિ ત્યાં પાઈની તો વાત ક્યા ?

દીનો દ્વારધુરધરસ્ત્વદપરો નાસ્તે મન્યઃ કૃપા,

પાત્ર નાત્ર જને જિનેશ્વર તથાપ્યેતાં ન યાત્રે શ્રિયમ્;

કિંત્વર્હન્નિદમેવ કેવલમહો, સદ્ગોધિરત્નં શિવં,
શ્રી રત્નાકર ! મંગલૈકનિલય ! શ્રેયસ્કર પ્રાર્થયે. ૨૫.

હારાથી ન સમર્થ અન્ય દીનનો ઉદ્ધારનારો પ્રભુ! મહારાથી
નહિ અન્ય પાત્ર જગમાં જોતાં જડે હે વિશ્વ; મુક્તિ મંગળ સ્થાન
તોય મુજને ઇચ્છા ન લક્ષ્મી તણી, આપો સમ્યગ્ રત્ન સ્થાપણવને
તો તૃપ્તિ થાયે ઘણી!

૪. શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યજી કૃત અયોગ વ્યવચ્છેદ દ્વાત્રિંશિકા
નામક શ્રીવર્ધમાન સ્તુતિ

ઉપજાતિવૃત્તમ્.

અગમ્ય મધ્યાત્મવિદા મવાચ્યં, વચસ્વિના મક્ષવતાં પરોક્ષમ્;
શ્રીવર્ધમાનાભિધમાત્મરૂપ, મહંસ્તુતેર્ગોચર માનયામિ. ૧.

ભાવાર્થ—હું હેમચંદ્ર સ્મરિ, અધ્યાત્મવેત્તાઓને અગમ્ય, તથા
નિષ્પાપ, વાક્યપટુ, વાણી વિલાસી, અને નિષ્પણ પંડિત એવા પુરૂષોને
અવાચ્ય, અગમ્ય, તેમજ અર્થચક્રવર્ત પ્રાણીઓની દ્રષ્ટિને અગોચર
એવું શુદ્ધાત્મ રૂપ, ચરમ તીર્થંકર શ્રી વર્ધમાન સ્વામિ મહારાજાનું
અદ્રુત સ્વરૂપ સ્તુતિ ગોચર કરૂ છું, અર્થાત્, તે પરમાત્માના ગુણ
વર્ણન કરવાનો કિંચિત્ પ્રયત્ન કરું છું. ૧.

હવે સ્તુતિકાર, પોતાની લઘુતા પૂર્વક આ સ્તોત્ર સ્વવામાં
પોતાની કિંચિત્ યોગ્યતાનો હેતુ હેતુ દર્શાવતા થકાં કહે છે:—

સ્તુતાવશકિતસ્વ યોગિનાં ન કિં, ગુણાનુરાગસ્તુ મમાપિ
નિશ્ચલ, ઇદં વિનિશ્ચિત્ય તવ સ્તવં વદન્, બાહિરોડધ્યેષ
જનોડપરાધ્યતિ. ૨.

ભાવાર્થ—હે સગવન, મન, વચન, કાયાના યોગ આત્મ સ્વ-
રૂપને વિષે જેમના નિશ્ચલ થયા છે, તેવા મહાત્મા યોગી પુરૂષો
પણ આપનું ગુણ વર્ણન કરવાને શું સમર્થ થાય છે? અપિતુ,
નહિજ; તોપણ તેઓનો આપમાં ગુણાનુરાગ સંપૂર્ણ, દ્રઢ હોવાથી
તેઓ આપની સ્તુતિ કરવાને શક્તિમાન થાય છે, એમ નિશ્ચય

પૂર્વક ચિંતવન કરીને હું-જડમતિ, અલ્પ બુદ્ધિમાન, મૂર્ખ થકો
પણ-મહારો પણ આપમાં શુણાનુરાગ નિશ્ચલ હોવાથી, આપની
સ્તુતિ કરવાને પ્રવર્ત છું, તેથી હું પણ કાંઈ અપરાધ કરતો નથી,
એમ માનું છું. ૨.

હવે અંથ કર્તા પોતાની લઘુતા, અતે પૂર્વના મહાત્માઓનું
બહુમાન દર્શાવતા થકા કહે છે: -

કવ સિદ્ધસેનસ્તુતયો મહાર્યા, અશિક્ષિતાલાપકલા કવ
ચૈષાઃ તથાપિ યુથાધપતેઃ પથસ્થાઃ, સ્ખલદગતિસ્તસ્ય શિશુ-
ર્નશોચ્યઃ. ૩.

ભાવાર્થ-શ્રી સિદ્ધસેન દિવાકરજી કૃત મહાન્ અથ ગર્ભિત
સ્તુતિયોની અદ્ભુત રચના ક્યાં! અને જેને હજી પૂરું બોલતાં
પણ આવડતું નથી, એવો જે હું હેમચંદ્રસૂરિ તેની આ અશિક્ષિત
વાક્યરચનારૂપ અપૂર્ણ કલા તે ક્યાં; તોપણ, હે ભગવન,
જેમ હાથીઓના યુથનો અધિપતિ માર્ગમાં અગ્રેસરી થઇને ચાલે
છે તે વાદે તેનું બચ્ચું લડકડતું થકું પણ તે મહાન્ હાથીની
પછવાડે માર્ગમાં ચાલતાં થકાં, કાંઈ પણ ખેદને પામતું નથી,
તેમ હું પણ તે મહાન્ શ્રી સિદ્ધસેનજી મહારાજની રાહજ
પ્રવર્તતો થકો શોચના પ્રત્યે પામતો નથી. ૩.

હવે અંથ કર્તા અયોગ વ્યવચ્છેદ પૂર્વક પ્રભુની સ્તુતિ કરે છે:-
જિનેન્દ્ર ! યાનેવ વિબાધસેરમ, દુરંત દોષાન્ વિવિધૈરુપાયૈઃ;
ત એવ ચિત્રં ત્વદસૂયયેવ, કૃતાઃ કૃતાર્યાઃ પરતીર્થનાથૈઃ ૪.

ભાવાર્થ-હે જિનેન્દ્ર ભગવંત, જે રાગ, દ્વેષાદિ મહા દૂર્હંત
દોષો ને આપે અનેક પ્રકારના ઉપાયોએ કરીને અત્યંત બાધક રૂપ
બાણી નિષેધ કર્યા છે, તેજ દૂષણો, આપની નિંદા કરતા એવા જે
પરતીર્થીઓ, તેમના વડે સાક્ષ્યતાને પામ્યા છે, એ મહોટું
આશ્ચર્ય છે. ૪.

હવે સ્તુતિકાર, અસત્ ઉપદેશનો વ્યવચ્છેદ કરતાં થકાં કહે છે:-

યથાસ્થિતં વસ્તુ દિશન્નધીશા, ન તાદૃશં કૌશલ માશ્રિતોસિ;
તુરંગ શૃંગાણ્યુપપાદ્યદ્ભયો, નમઃ પેરેભ્યો નવપંડિતેભ્ય. પ.

ભાવાર્થ—હે સ્વામિન્, આપે વસ્તુ સ્વરૂપનું પ્રતિપાદન કરતાં કોઈ પણ પ્રકારની નવીન કુશળતા કે ચતુરાઈનો આશ્રય કર્યો નથી; પરંતુ વસ્તુ યથાવસ્થિત જેવી જગતમાં છે, તેવીજ તાદૃશ વર્ણવી છે, અર્થાત્, અનંત તીર્થકરોએ જેમ કહ્યું છે, તેમજ આપે પણ વસ્તુનું સત્ય સ્વરૂપ કહ્યું છે, કાંઈ પણ વિશેષ મિથ્યા પાંડિત્યપણું દાખવ્યું નથી, તેમ દાખવવાનો પ્રયત્ન પણ કર્યો નથી; પરંતુ અન્ધ શૃંગ ઉત્પાદન રૂપ, એટલે ઘોડાને શીંગડાની ઉત્પત્તિ માનવા સમાન નવીન સ્વકપોલકલ્પિત કથન કરનારા દોઢ ચતુર, અન્યતીર્થીઓ રૂપ નવિન પંડિતોને અમારો નમસ્કાર છે. પ.

હવે સ્તુતિકાર, ભગવંતને વ્યર્થ દયાળુપણાનો વ્યવચ્છેદ કરતાં થકાં કહે છે:—

જગત્પનુષ્યાનખલેન શશ્વત્, કૃતાર્થયત્સુ પ્રસભં ભવત્સુ;
કિમાશ્રિતોઽન્યૈઃ શીરણું ત્વદન્યઃ, સ્વભાંસદાનેન વૃથા કૃપાભુઃ. ૬

ભાવાર્થ—હે ભગવંત, આપ જગતમાં ધર્મદેશના રૂપ મહા ઉપગારના ખજે કરીને બળ્ય પ્રાણીઓને અતિશય પ્રયત્ન પૂર્વક મોક્ષ માર્ગને વિષે પ્રવૃત્તિ કરાવીને કૃતાર્થ કરતા થકા દયાળુપણાનું ખરેખરું બિરુદ ધરાવો છે, અર્થાત્, આપજ ખરેખરા એક તરણ તારણ, કૃપાળુ પ્રભુ છો, તો પછી આપને છોડીને અન્ય જે, સ્વભાંસના, દાન વડે કરીને વ્યર્થ કૃપાળુ તારક કહેવાતા પરતિર્ધાઓના શરણને અન્ય છુવો કેમ આશ્રય કરી રહ્યા હશે ? ૬.

હવે શ્રીઆચાર્ય ભગવંત અસત્પક્ષપાતીયોનું સ્વરૂપ દેખાડતાં થકાં કહે છે :
સ્વયં કુમાર્ગં લપતાં નુ નામ, પ્રસભમન્યાનપિ લભ્યન્તિ;
સુમાર્ગગં તદ્વિદમાદિશન્તમસૂયયાઽન્ધા અવમન્ત્વ તે ચ. ૭.

ભાવાર્થ—હે ભગવંન્, પરનિંદાએ કરીને અંધ થયેલા, અર્થાત્, સુમાર્ગની નિંદા, ગુણીજનો ઉપર મત્સર, દ્વેષ, ઇર્ષા,

ઈત્યાદિક અનેક દેવોએ કરીને યુક્ત પોતે પોતાના પ્રજા હુલા-
યોદયને લીધે કુમાર્ગ પ્રત્યે પામેલા છે, અને વળી બીજા જગત્
વાસી જનોને અનેક પ્રકારના માયાવિ વચનોએ કરીને, અર્થાત્,
અજ્ઞાન, મોહ અને મિથ્યાત્વાદિકને બોરે અનેક કુચુક્તિઓ વડે
મુગ્ધ જનોને કુમાર્ગને વિષે પ્રવર્તાવે છે; એટલુંજ નહિ પરંતુ,
તે ભારે કર્મી છવો, તારા સુમાર્ગને, તથા તારા સુમાર્ગના ઉપ-
દેશકોને, અને તારા સુમાર્ગે વર્તનારા ભવ્ય પ્રાણીઓની અવગણના
કરે, એ મહોટા ખેદની વાત છે. ૭.

હવે ભગવંતના શાસનની મહત્વતા દેખાડતાં થકાં કહે છે:—

પ્રાદેશિકેભ્યઃ પરશાસનેભ્યઃ, પરાજયો યત્તત્ શાસનસ્ય;
અધોતપોતધુતિડમ્બરેભ્યો, વિડમ્બનેયં હરિમંડલસ્ય. ૮.

ભાવાર્થ—હે પરમાત્મન, એક નયના ઔસને એકાંતપણે
માનનારા, એકાંત નયાભાસિ પરતીર્થિ, જેવો વિશ્વને, કાં તો એકાંત
નિત્ય, અગર એકાંત અનિત્ય, એકાંત સત્ય, વા એકાંત અસત્ય,
ઈત્યાદિક એકાંત મત ધારક અન્ય દર્શનિયો, જે તારા શાસનનો
પરાજય કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે; તે કેવું કરે છે, તો કે,
જેમ અધોત, એટલે આગીઓ કીડો, તેનું બચ્ચું પોતાની પાંખોના
પ્રકાશ વડે જેમ સૂર્ય મંડલના પ્રકાશને ઝાંખો કરવાનો પ્રયત્ન
કરે છે, તેમ જણવું; અર્થાત્, શું અધોતના બચ્ચાંની પાંખોના
પ્રકાશે કરીને સૂર્યનો પ્રકાશ કોઈ પણ રીતે લેશ માત્ર પણ નિસ્તેજ
થઈ શકશે ? કદાપિ નહિ; તેમ હે પ્રભુ, આપના અનંત નયાત્મક
સ્વાધ્વાદ સ્વરૂપી શાસનને એકાંતવાસી પરતીર્થિઓનો કરવામાં આવતો
પરાજય તેવોજ નિર્મલ, નિર્માલ્ય જાણવો. ૮.

હવે સ્તુતિકાર પ્રભુના શાસનને વિષે સદેહ તથા વિવાદ
કરનારને દ્રષ્ટાંત પૂર્વક હિતોપદેશ કરે છે.

શરણ્ય ! પુણ્યે તવ શાસનેઽપિ, સદેજિયો વિપ્રતિપદ્યતે વા;
સ્નાઘૌ સ તથ્યે સ્વહિતે ચ પથ્યે, સદેજિયો વા વિપ્રતિપદ્યતે વા. ૯.

ભાવાર્થ — શરણુ કરવા ચોચ તથા મહાપવિત્ર એવા તારા શાસન વિષે હે પ્રભો, જે પ્રાણીઓ સદેહ કે વિવાદ કરે છે, કે વિપર્યાસ બુદ્ધિ ધારણ કરે છે, તેઓ કેવું કરે છે ? તો કે જેમ આ દિષ્ટ, પથ્ય, આરોગ્યવત, હિતકારી, ઉત્તમ ભોજનને વિષે મૂઢ બુદ્ધિ જન દ્રવ્ય હેખીને, તેનો ત્યાગ કરે છે, તેમ જાણવું, અર્થાત, આ ભોજન સાફ હશે કે માફું, અથવા તો આ ભોજન બિલકુલ નિર્ગુણી છે, નિ સાર છે ઇત્યાદિ રીતે નિદીને ત્યાગ કરે છે, તેમ અજ્ઞાની, કદાચહી, આપ મતિ પ્રાણીઓ પણ તાગ મહા પરમાર્થીક, એકાત હિતકારી, શિક્ષા વચન રૂપ શાસનને અવગણીને ભવ દૂષમા પડે છે, તે મહા ખેદની વાત છે ૬

હવે મ્તુતિકાર અન્ય આગમો અપ્રમાણ શા માટે છે, તે દેખાડતા થા ૭ હે છે —

હિ સાધસકર્મપથોપદેશા દસર્વાવિન્મૂલતયા પ્રવૃત્તેઃ;

નૃશ સદુર્બુદ્ધિપરિગ્રહાચ્ચ, પ્રમસ્ત્રવદન્યાગમમપ્રમાણુમ્. ૧૦.

ભાવાર્થ — હે જીનેદ્ર, આપ પ્રણિત આગમો થી અન્ય વેદા દિક આગમ, પૂરાણાદિ અપ્રમાણ છે, કારણે કે, તેઓ હિંસાદિ, અ સત્મકર્મોના ઉપદેશક છે, વળી અસર્વજ્ઞ, અજ્ઞાની, મોહી, પક્ષપાતિ મત્સર્ગી, એવા દુર્બુદ્ધિ, માયાવી જીવો થકી તો જેઓની મૂલ ઉત્પત્તિ છે અર્થાત, તેઓએ કથન કરેલા છે, એમ્બુજ નહિ પણ મહાહિસક, અસત્યવાદી ચોર, પરભી લપટ, અત્યંત પરિગ્રહી, તથા મહા આરભી, એવા મતિહીન, દૂરાચારી, જઠ પ્રાણીઓથી પ્રહણ કરેલા હોવાથી, તે અન્ય આગમો સર્વથા અપ્રમાણ છે, એમ અમે કહીએ છીએ ૧૦ હવે શ્રી જીનેદ્ર પ્રણિત આગમ, પ્રમાણુ ભૂત કેવી રીતે છે, તે દેખાડે છે —

હિતોપદેશાત્સકલજ્ઞકલ્પતે-મુમુક્ષુસત્સાધુપરિગ્રહાચ્ચ;

પૂર્વાપરાયેપ્ય વિરોધસિધ્ધે સત્વદાગમા એવ સતાં પ્રમાણુમ્. ૧૧.

ભાવાર્થ — હે પરમાત્મન, આપ પ્રકીર્ત દ્વાદશાગી રૂપ જે

સિદ્ધાંત તેજ સત્પુરુષોને પ્રમાણ છે, અન્ય નહિ; શા માટે જે, તે આગમ, અર્થાત, તારૂં વચન સર્વત્ર એકાંત હિતકારી, પૂર્વાપર અર્થ વિરોધે કરીને રહિત, સાપેક્ષ સંબંધ યુક્ત છે; એટલુંજ નહિ પણ એક સમયમાં ત્રણે કાળના સર્વ જગત્ ભાવને સમકાળે જાણનાર તથા દેખનાર એવા શુદ્ધ, સાકારી પણ નિર્વિકારી, નિર્મોહી, શુદ્ધ પરમાત્મ સ્વરૂપને પ્રાપ્ત થએલા, તેવા સર્વજ્ઞાથી કથન કરેલા છે, અને ગણધરાદિ સર્વ મોક્ષાર્થી સાધુ મહાત્માઓથી શ્રદ્ધા યએલ છે, માટે હે વીતરાગ પ્રભુ, આપના શિક્ષાવચનરૂપ શાસ્ત્રોજ સમસ્ત સંત પુરુષોને પ્રમાણભૂત છે. ૧૧.

હવે ભગવંત કથિત શાસ્ત્ર, પરદર્શનીઓથી કોઈ પણ રીતે ખંડન ન થઈ શકે એવું છે, તે દેખાડે છે.

ક્ષિપ્યેત વાન્યૈઃ સદૃશી ક્રિયેત વા, તવાંધિપીઠે લુઠનં સુરેશિતુઃ;
ઇદં યથાવસ્થિતવસ્તુદેશનં, પૈરૈઃ કથંકારમપાકરિધ્યતે. ૧૨.

ભાવાર્થ— હે ભગવંત, આપના આગમને વિષે જે ચથાર્થ કથન છે, કે શ્રી વર્દ્ધમાનાદિ પ્રભુઓના ચરણ કમળને વિષે ઇંદ્રાદિ દેવો પણ મસ્તક નમાવીને સેવા માગી રહ્યા હતા, એવું જે કથન છે, તેને અન્ય બૌદ્ધાદિ મત ધારકો કોઈ પણ રીતે અન્યથા કે અસત્ય કરી શકે તેમ નથી; તેમ એક શબ્દ માત્ર પણ ફેરફાર કરીને કે કહીને ખંડન કરવાને અસમર્થ છે; એટલુંજ નહિ પરંતુ સદ્રશપણું એટલે મમાન કથન જે ગૌતમ બુદ્ધાદિ દેવોની આગળ પણ સુરેન્દ્રો નમસ્કાર કરી રહ્યા હતા, એમ પણ કહેવાને અસમર્થ છે, કેમકે સત્ય, યથાર્થ, યથાવસ્થિત યદ્યર્થ સ્વરૂપના કથનને કોઈ પણ જગત્જીવ અસત્ય અન્યથા કહેવાને કે કરવાને સમર્થ થઈ શકે! કદાપિ નહિ. ૧૨.

હવે જે પ્રભુનું શાસન કોઈથી પણ મંપૂર્ણ રીતે અસ્ખલિત છે, તેા પછી અન્ય મતાવલંબીઓ તેની ઉપેક્ષા કેમ કરે છે? તેનો ઉત્તર હવે કર્તા શ્રી હેમચંદ્રસૂરી મહારાજ આપે છે.

તદુઃખમાકાલ ખસાયિતવા, પચેલિમં કર્મ ભવાનુકૂલમ્;
ઉપેક્ષતે યત્તવ શાસનાર્થ—મય જનો વિપ્રતિપદ્યતે વા. ૧૩.

ભા.રાર્થ—હે જિનેદ્ર, જે જીવો, આપના સત્ય, યથાર્થ સમન્ત પ્રકારે, સાપેક્ષ અનુભવ સિદ્ધ, એકાત પરમાર્થીક, એવા અનેકાત દર્શનને અનગણુ છે, નિદે છે, શત્રુપણુ દાખવે છે, તેઓ કાતો, આ મહા વિષમ પચમ કાળનુ મહાત્મ્ય દર્શાવે છે, વા તો, મિથ્યાત્વ મોહિનિયાદી ઝિલ્લ કર્મોનો તેઓને ગાઢ ઉદય હોવાથી, તેમનું ભારે કર્મપણુ બહુલ સસાગીપણુ સ્વયં છે, જેમ ઉટને દ્રાક્ષ અરુચિકર છે, અને ગર્ધભને શાકર અપચ્ચકારી છે, તેમ જાણુ ૧૩

હવે તપસ્યા, યોગાભ્યાસ, આદિ કરવાથીજ મોક્ષ પમાય છે, તો પછી જન શાસનના અવલબનનુ શુ પ્રયોજન છે ? એમ જેઓ કહે છે, તેઓને શુરૂ મહારાજા ઉત્તર આપે છે.

પરેઃ સહસ્તાઃ શરદસ્તપાંસિ, યુગાંતરં યોગમુપાસતાં વા;
તથાપિ તે માર્ગમનાપતન્તો, ન મોક્ષ્યમાણા અપિયાન્તિ
મોક્ષમ્. ૧૪.

ભા.વાર્થ—હે સ્વામિન, આહે તો હજારો વર્ષ પર્યંત કોઈ તપ કરે, અથવા તો જન યુગાત પર્યંત, યોગાભ્યાસને વિષે લીન રહો, તથાપિ આપના શુદ્ધ, નિપૂણ, દયામય, ધર્મમાર્ગ પ્રાપ્ત થયા વિના કોઈ પણ પ્રાણી મોક્ષ પામવાને અસમર્થ છે, કેમકે સમ્યક્ દર્શન, સમ્યક્ જ્ઞાન, અને સમ્યક્ ચારિત્ર પરિશ્લિત, વિના જીવની મુક્તિ નથી, અને તે સમ્યક્ દર્શનાદિ રત્નત્રયિની પ્રાપ્તિ તો આપના નિર્મળ સ્વાદ્વાદમય, જનશાસનને વિષેજ છે, માટે તે શાસનની પ્રાપ્તિ વિના મોક્ષની પ્રાપ્તિ કદાપિ કાળે થાય નહિ, અડિયા દ્રવ્ય થકી—પ્રાપ્તિ હો, વા ન હો, પરંતુ ભાવ જૈનપણુ તો આવશ્ય પ્રાપ્ત થાય છે

હવે પર મતાવલ મીઝોનો ઉપદેશ જન શાસનને વિષે કિચિત્ માત્ર પણ આકોશ કે બહુનાદિ કરવાને અસમર્થ છે, તે દેખાડે છે -

અનાપ્ત જાણ્યાદિ વિનિર્મિતિત્વ-સંભાવનાસંભવિવિપ્રસન્નભાઃ;
પરોપદેશાઃ પરામાપ્તકલૂપ્ત-પથોપદેશે કિંમુ સંરભન્તે? ૧૫.

ભાવાર્થ—હે જિનેદ્ર, પરતીર્થીઓનો ઉપદેશ શ્રી પરમાત્મ કથનને વિષે લેશ પણ આકોશાદિ કરવાને અશક્ય છે, જેમ ખનુવો શું સૂર્ય મંડલને કોઈ પણ પ્રકારે વિડળના કરવાને સમર્થ થાય ? કદાપિ નહિ, તેમ યુક્તિહીન, કદાચહી, માયાવી, અનાસ પુરૂષોના સ્વકપોળકર્ણપત કથનો આપના શાસ્ત્રને લેશ માત્ર એટલે પમાડી શકે તેમ નથી, જે કાંઈ પણ યુક્તિ પૂર્વકનું સત્ય કથન તેઓના શાસ્ત્રને વિષે, કવચિત્ દ્રષ્ટિ ગોચર થાય છે, તે પણ આપના સ્થાવાદ સમુદ્ર-માધીજ અહુષ્ટ કરેલા અમૂક અમૂક ણિંદુ રૂપ છે, શેષ તમામ કલ્પના છે, માયામય છે, બુદ્ધિની મંદતા તથા જડતાનું પરિણામ છે એવા, હીન મતિઓ રૂપ કાકની પાંચ પણ આપના, કેસરિસિહ સમાન સ્થાવાદી દેહને સ્પર્શ કરવાને પણ અશક્ત છે. ૧૫

હવે પરમતોને વિષે જે ઉપદ્રવો થાય છે, તેવા જન શાસનને વિષે થયા નથી; તે દેખાડે છે -

યદાજ્ઞવાદુકતમયુકતમન્યે-સ્તદન્યથાકરમકારિ શિષ્યૈ;
ન વિપ્લવોડ્ય તવ શાસનેડભૂ દહો અદૃષ્યા તવ શાસન શ્રી:૧૬.

ભાવાર્થ—હે જિનેદ્ર, અન્ય વેદાદિક શાસ્ત્રને વિષે જેવી રીતની વિક્રિયા, અર્થાત્, એક બીજાથી વિરોધિ કથન તથા ફેરફાર જે તેઓના શિષ્ય પ્રશિષ્યોએ કરેલ છે, તેવું કાંઈ પણ આપના શાસનને વિષે કોઈથી કાંઈ પણ થઈ શક્યું નથી. દેશ નિન્હુવ, તથા સર્વ નિન્હુવો થયા, તે પણ શાસન જહાર થયા, પણ આપનું શાસન તો અસ્ખલિત પ્રવાહે એક સરખુંજ ચાલ્યું આવે છે, તે મહા આશ્ચર્યની વાત છે, પણ સત્ય છે, કેમકે, આપની શાસનરૂપ લક્ષિમ અદ્રષ્ટ છે, અજૂત છે, અખડિત છે, અવિનાશી છે, અચલ છે. ૧૬.

હવે પરવાહીયોના દેવ સંગ્રાહી કથનને વિષે જે જે વિપમ-વાદ છે, તે તે સ્તુતિકાર દેખાડે છે.-

દેહાધ્યયોગેન સદશિવત્વં, શરીરયોગાદુપદેશકર્મ;

પરસ્પરસ્પર્ધિ કથં ઘટેત ?; પરોપકલૃપ્તોષ્વધિદૈવતેષુ. ૧૭.

ભાવાર્થ—દેહાદિક ઉપલક્ષણથી કર્મ જનિત રાગ દ્વેષાદિ સર્વ બાહ્ય અને અભ્યંતર ઉપાધિથી રહિત, એવું નિરંતર શિવ સ્વરૂપ છે, એમ છતાં, વળી કહે છે કે, દેહાદિકના સંજોગેજ ઉપદેશ રૂપ ક્રિયા થઈ શકે છે; આવી રીતે, નિરપેક્ષ, પરસ્પર વિરોધિ, એકાંત તથ વાચક કથન વડે પરવાદિઓએ, માનેલા દેવોનું દેવાધિ-પ્રીતપણું સિદ્ધ થઈ શકે ? કદાપિ નહિ; માટે જૈન મત અનુસારેજ સ્યાદ્વાદ રીતે સાકારી તથા નિરાકારી, દેવજ યુક્તિમાન છે. ૧૭.

હવે સ્તુતિકાર શ્રી વીર પરમાત્મા થકી અયોગ વ્યવચ્છેદ કરતાં કહે છે:

પ્રાગેવ દેવાંતર સંશ્રિતાનિ; રાગદિ રૂપાણ્યવમાંતરાણિ;

ન મોહજન્યાં કરુણામપીશ, સમાધિમાસ્થાય યુગાશ્રિતોસિ. ૧૮

ભાવાર્થ—હે જિનેન્દ્ર, રાગ, દેષાદિ, અર્થાત્, મોહ, અજ્ઞાન, મિથ્યાત્વ, કામ, મદ, માયાદિ દ્રવ્યો આપનાથી ભય પામીનેજ, જાણે હોય નહિ, તેમ આપ થકી દૂર થઈને અન્ય પરવાદિ કથિત હરિહરોદિ દેવોને વિષે નિર્ભયસ્થાન જાણીને અપ્રતિહતપણે, અર્થાત્ પોતાનીજ સંપૂર્ણ શક્તિને દાખવતાં થકાં રહ્યાં છે; વળી હે પ્રભુ, આપમાં તે મોહજનિત રાગ દ્વેષાદિ દ્રવ્યો નથી, એટલુંજ નહિ પરંતુ, પરવાદિઓના દેવોની પેઠે મોહજનિત કરુણાએ કરી જગત છોડેના ઉદ્ધાર માટે યુગયુગને વિષે ફરી ફરીને અવતાર પણ ધારણ કરતા નથી, અપિતુ, આપ સમસ્ત પ્રકારે નિર્દોષિત, નિરૂપાધિક સહેજ સ્વભાવિક દયામય મૂર્તિ છો. ૧૮.

હવે જિન ભગવંતને વિષે જેવી કલ્યાણકરી ઉપદેશક શક્તિ છે, તેહવી અન્ય દેવોને વિષે નથી, તે દેખાડે છે:—

જગન્તિ ભિન્દન્તુ સૃજન્તુ વા પુનર્યથા તથા વા પતયઃ
પ્રવાદિનામ્; ત્વદેકનિષ્ઠે ભગવન્ ! ભવક્ષય-ક્ષમોપદેશે તુ પર
તપસ્વિનઃ. ૧૯.

ભાવાર્થ-હે સ્વામિન, પરવાદિ કથિત હુરિહરાદિ દેવો ભલે સૃષ્ટિનો સંહાર કરે, વા નવીન ઉત્પન્ન કરે, વા સૂક્ષ્મ સ્વરૂપે પ્રણુમાવીને પોતાને વિષે લીન કરે, છત્યાદિ શક્તિયોનું કલ્પિત ઉપદેશ કથન પરવાદિયો કૃત ગમે તેમ પ્રવર્તો; પરંતુ હે નાથ, ચતુર્ગતિ જમણુ રૂપ, વિષય, કષ્યાદિ વિકારોનાં મૂળ રૂપ, જે આ અનાદિ, અનંત ભયંકર સંસાર, તેનો ક્ષયકારી ઉપદેશ કરવાની શક્તિ તો એક આપનેજ વિષે છે. ૧૬.

હવે અન્ય હુરિહરાદિ દેવોએ શ્રી જીનેંદ્ર મુદ્રાનો પણ અભ્યાસ કરેલો દેખાતો નથી, તે દેખાડે છે:-
વપુશ્ચ પર્યકશયં સ્લથં ચ, હૃશૌ નાસાનિયતે સ્થિરે ચ;
ન શિક્ષિતેયં પરતીર્થનાથૈર્જિનેંદ્ર! મુદ્દાપિ તવાન્યા-
દસ્તામ્. ૨૦.

ભાનાર્થ-હે ભગવંત, પર્યકાશને સ્થિત, શાંત, ચિરભાવ યુક્ત, દ્રઢ, નિશ્ચલ વિશ્રાંતિ પદને પ્રાપ્ત થએલ છે શરિર સ્વરૂપ તે જેમનું, વળી નાસાત્રે દ્રષ્ટિ સ્થાપન કરીને મહાસમાધિ મય, શુકલ ધ્યાન યોગ રૂપ, હેહુ સ્થાપનાવંત મુદ્રાએ જે આપ બિરાજે છો, તે શાંત મુદ્રાનો પણ અભ્યાસ અન્ય તીર્થ દેવોએ કરેલ દીસતો નથી, તો પછી આપના અનંત ગુણો માહેલા કોઈ એકનું પણ ધારણ કરવાની તો વાતજ શી! ૨૦.

હવે સ્તુતિકાર શ્રી પરમાત્મ શાસનની સ્તવના કરતાં થકા કહે છે -
યદીયસમ્યક્ત્વ ળલાત્ પ્રતીભો, ભવાદ્દશાનાં પરમસ્વભાવમ્;
કુવાસનાપાશ વિનાશનાય, નમોસ્તુ તસ્મૈ તવ શાસનાય. ૨૧.

ભાવાર્થ-હે પરમાત્મન આપ સબધી તથા આપ પ્રણિત આગમ સંબધી થયું જે સમ્યક્ જ્ઞાન, તેના જળે કરીને આપનો શુદ્ધ પરમાત્મ જીવન મુક્ત નિરૂપાધિક, નિષ્કલક, એકાંત કલ્યાણકારી સ્વભાવને જાણવાને અમે મમર્થ થયા છીએ; જો આપના શાસન રૂપ શિક્ષા વચન અમારા શ્રવણ ગોચર થયાં ન હોત, તો આ

જ્ઞાન ક્યાં થકી થઈ શકત ? માટે આવું મહા પ્રભાવિક જે આપનું શાસન, તેને અમારો ત્રિકરણશુદ્ધિએ નમસ્કાર હો, અને તેનુંજ અમને સદા શરણ હો, કેવું છે તે શાસન ? તો કે, જેણે મહા મમતા અને ગાઢ મિથ્યાત્વાદિ અનાદિ કાળની જીવને લાગેલી જે કુવાસના, તેના નિવિડ પાસને લીલા માત્રમા તોડનાર છે, એવા આપના સર્વોત્તમ શાસનને અમારો ત્રિકરણશુદ્ધિએ નમસ્કાર છે ૨૧-
હવે સ્તુતિકાર જે અનોપમ વાતનો દર્શાવ કરે છે:-

અપક્ષપાતેન પરિક્ષમાણા, દ્વયં દ્વયસ્યાપ્રતિભં પ્રતીભઃ;
યથાસ્થિતાર્થપ્રથનં તત્તૈત-દસ્થાન નિર્ધધરસં પરેધામ્. ૨૨.

ભાવાર્થ-હે ભગવન્ અપક્ષપાતપણે વસ્તુનો નિર્ણય કરતાં અમને જે જણાવી જે અનોપમ વાત દ્રષ્ટિ ખોલ્યર થાય છે; એક તો એ કે, યથાવસ્થિત વસ્તુ સ્વરૂપનું કથન જેવું અમ્યક્ પ્રકારે આપનું છે, તેવું બીજું જગતમાં ક્યાંય પણ નથી; અને બીજું એ કે જેવું અસમજશ, અસત્ય, સ્વકપોળકલ્પિત, જેમ આવે તેમ ગોળા ગળડાવવા જેવું, અપ્રાશ્નિક કથન અન્ય મતાવલબીઓનું છે, તેવું અસમ્યક્ કથન પણ જગતમાં બીજા કોઈનું નથી, માટે એ બેવાત અનોપમ છે. ૨૨.

હવે સ્તુતિકાર અજ્ઞાની જીવોને પ્રતિજ્ઞાપ કરવામાં પોતાની અસમર્થતા દેખાડતા થકાં કહે છે:-

અનાઘવિદ્યાપનિષનિષણ્ણૈ-વિશ્વંબૈશ્વાપલમાચરદ્ભિઃ;
અમૂઢલક્ષ્યોપિ પરાક્રિયેયત્ ત્વલ્લિંકરઃ કિં કરવાણિ દેવાં. ૨૩.

ભાવાર્થ-હે સ્વામીન, અજ્ઞાન, મોહ, મિથ્યાત્વાદિ દોષોએ આવરિત છે નેત્રા તે જેમનાં, એવા, કદાચ્છ, મતિઅંધ, સ્વચ્છંદી, નિરંકુશિત, અપ્રમાણિક, આચરણ છે જેમનું, તથા મિથ્યાવા-ગૂળજે કરી આગમના રહસ્યો સમજવામાં મૂઢ અજ્ઞાની જીવોને અ-મૂઢ લક્ષ, અર્થાત, નિષ્પક્ષપાતિ, પરમાર્થીક, સત્ય સ્વરૂપના કથન કરનાર એવા જે આપ, તેમનો ઉપદેશ નિષ્ફલ થાય, તથા તેઓ

આપનો તિરસ્કાર કરે, તેમા આપનો કે આપના શાસનનો કાંઈ પણ દોષ નથી; જેમ જાત્યધ પુરુષને સૂર્યનો પ્રકાશ ન જણાય તો તેમાં સૂર્યનો શો દોષ ? કાંઈ પણ નહિ; વળી જન્માંધ પ્રાણીને ગમે તેવા હુંશીયાર નેત્ર વૈદ્યથી કાંઈ પણ ગુણ ન થાય તેમાં પણ નેત્ર બેદનો શો દોષ ? કાંઈ નહિ; તેવીજ રીતે સ્વ સ્વરૂપને વિષે રમણ કરનાર એવા જે આપ વીતરાગ પરમાત્મ પ્રભુ; તેનો જે હું કિંકર, તે પણ આવા પૂર્વોક્ત અજ્ઞાની જીવોને કેવી રીતે સદ્-બોધ કરી શકું ? ૨૩.

હવે સ્તુતિકાર પ્રભુની દેશનાભૂમિની સ્તવના કરે છે.—

વિમુક્તવૈરવ્યસનાનુબધા, શ્રયંતિ યાં શાશ્વત વૈરિણોપિ;
પરૈરગમ્યાં તવ યોગિનાથ!, તાં દેશનાભૂમિમુખાશ્રયેઽહમ્. ૨૪

ભાવાર્થ—હે યોગિન્દ્ર, જેમની દેશનાભૂમિના સ્પર્શ માત્રે કરીને અર્થાત્, જેમના ઉપદેશ વચનના શ્રવણ માત્રે અનાદિ જાતિ ભૈરવાળા પ્રાણીઓ, જેવાં કે ઉદર ને ગિલાડી, વાઘ ને ગાય, સિંહ ને બ-કરી, નોળીઓ ને સર્પ, હંસ ને ગિલાડી, ઇત્યાદિ, પરસ્પર કાયમ ભૈરવાળાં પ્રાણીઓ; પણ પોતાનો ભૈરભાવ, આપના વચનના અતિ શયના પ્રતાપે તથા શાતતાના પસાયે છોડી દઈ, એકત્ર થઈ, આપની સન્મુખ શાતપણે આશ્રય કરી રહે છે, એવી જે આપની દેશનાભૂમિ, જે મિથ્યાત્વી, અજ્ઞાની, અન્ય દર્શનીઓને અગમ અગોચર છે, તે દેશનાભૂમિને આશ્રય, આપના આ કિંકર; મને સદા હો, શરણુ ભૂત હો, જેથી આ આપના સેવકનો પણ ભૈરભાવ સમસ્ત પ્રકારે મમસ્ત જગતજીવો સાથેથી છૂટે. ૨૪.

હવે સ્તુતિકાર પરદેવોનું સામ્રાજ્ય વૃથા સિદ્ધ કરે છે.—

મદેન માનેન મનોભવેન, ક્રોધેન લોભેન ચ સંમદેન;
પરાજિતાનાં પ્રસભં સુરાણાં, વૃથૈવ સામ્રાજ્યરુજ પરેષામ્. ૨૫

ભાવાર્થ—હે ભગવન્, મદ, અભિમાન, ક્રમ, ક્રોધ, લોભ, માયાદિ મહા દોષો જે આત્માને અત્યંત મક્તીન કરીને દુર્ગતિના

વિવિધ દુઃખ મુમુહુને આપનારા છે, તે દ્રવ્યોએ કરીને અતિશય પરાસવને પામતા એવા જે દુરિહરદિ અન્ય દેવો છે, તેઓનું જગત પિતામહુપણું, સૃષ્ટિ કર્તાપણું, તથા અનેક પ્રકારના આયુ-ધાદિ વિભૂતીઓનું જે સામ્રાજ્ય છે તે વૃથા છે, અર્થાત, તે સા-મ્રાજ્ય નથી, પણ આત્માને નિરંતર પરવશપણામાં રાખતાર અતિ-શય મલિનતા રૂપ દુષ્ટ પિંડે કરીને ભારભૂત વિડંબના છે. ૨૫.

હવે સ્તુતિકાર અસત્વાદી તથા નામધારી પંડિતો જે પંડિતાભાસો છે, તેના અને અત્ય પંડિતોના લક્ષણો બિન્ન બિન્ન દેખાડે છે:-

સ્વકણ્ઠપીઠે કઠિનં કુઠારં, પરે કિરન્તઃ પ્રલપન્તુ કિંચિત્;
મનીષિણાં તુ ત્વયિ વીતરાગાં, ન રાગ માત્રેણ મનોનુરક્તમ્. ૨૬.

ભાવાર્થ-હે સ્વામિન્ પોતાના કંઠ પીઠને વિષે અતિ તીક્ષ્ણ, કઠીણ દ્રવ્યન બોલવારૂપ, દુષ્ટ કુહાડાને ધારણ કરીને યદ્વા તદ્વા ગમે તેમ અસમંજસ બોલો, લવારો કરો, વૃથા પાંડિત્યપણાનો ડાળ ધારણ કરીને અનેક પ્રકારની મૃષાવાગ્બળજ વિસ્તારો, પરંતુ હે પ્રભો, સત્ય, પ્રમાણિક, વાસ્તવિક પંડિતો તો આપને વિષે કાંઈ રાગ માત્રે કરીને નહિ, અર્થાત, સ્વમત પક્ષપાતે કરીને નહિ, પણ શુક્તિવંત, અવિરોધિ વચનની, ન્યાય પૂર્વક પરિક્ષા કરીનેજ અનુરાગી થાય છે.

હવે જેઓ મધ્યસ્થપણાનું બિરૂદ ધારણ કરે છે, પણ ખરી રીતે મત્સરી છે, તેનું સ્વરૂપ દેખાડતાં યકાં શુદ્ધ મહારાજા કહે છે:-

**સુનિશ્ચિતં મત્સરિણો જનસ્ય, ન નાથ! મુદ્રામતિશેરતે તે; માધ્ય-
સ્થપ્રમાસ્થાપ પરીક્ષકા યે, મણૌ ચ કાચે ચ સમોનુબન્ધાઃ. ૨૭.**

ભાવાર્થ-હે સ્વામિન્, જે શુદ્ધો પોતાને વિષે રાગ, દ્વેષાદિ રહિતપણુ રૂપ મધ્યસ્થતા ધારણ કર્યાનો ડાળ કરે છે, તેઓ ખરી રીતે મધ્યસ્થ નથી, સત્ય પરિક્ષક નથી. કેમકે, કાચ અને મણિ-રત્નને સરખી રીતે માનવા પ્રમાણે, સરાગી તથા નિરાગી દેવને એક સરખા માને છે, નિર્ગુણી તથા શુણ્ણીને તુલ્ય ગણે છે, એવા

અજ્ઞાની મનિહીન પ્રાણીઓ બહાર થકી સમતાનો ડોળ રાખીને પોતાને મધ્યસ્થ કહેવડાવે છે, તેઓ ખરેખર સમવૃત્તિવાળા નથી, પરંતુ મત્સરી કેતા ગુણ અને ગુણીના દ્વેષિ છે. ૨૭

હવે સ્તુતિકાર પ્રતિપક્ષી જનોની આગળ બાહર ઉદ્ઘોષણા કરે છે—

ધ્ર્માં સમક્ષં પ્રતિપક્ષસાક્ષિણા-મુદારઘોષામવઘોષણાં ધ્રુવે; ન
વીતરાગાત્પરમસ્તિ હૈવતં, ન્યાપ્યનેકાન્તમૃતે નય સ્થિતિઃ. ૨૮.

ભાવાર્થ—હું હેમચંદ્રસરિ, પરવાહીયો રૂપ પ્રતિપક્ષી સાક્ષીઓ સમક્ષ ખુલ્લી રીતે બાહર ઉદ્ઘોષણા કરૂ છું કે, શ્રી વીતરાગ જીનેંદ્ર દેવ વિના અન્ય કોઈ પણ દેવ, સત્ય દેવ છેજ નહિ; તેમજ અનેકાત કથન રૂપ સ્યાદવાદ મિવાય અન્ય કોઈ નય સ્થિતિ નથી. ૨૮

હવે સ્તુતિકાર પોતાનું અપક્ષપાતિપણું સિદ્ધ કરતાં યક્ષ કહે છે:—

ન શ્રદ્ધયૈવ ત્વયિ પક્ષપાતો, ન દ્વેષમાત્રાદસ્યિઃ પરેષુ;

યથાવદામૃત્વ પરીક્ષયા તુ, ત્વામેવ વીરપ્રભુમાશ્રિતાઃ સ્મઃ. ૨૯

ભાવાર્થ—હે વીર પરમાત્મનું કેવળ શ્રદ્ધા માત્રે કરીનેજ, અર્થાત્, આપ અમારા દેવ છો, એવા સ્વપક્ષપાતે કરીનેજ આપને વિષે અમારા રાગ થયો નથી, તેમજ અન્ય હરિહરોદિ દેવોને વિષે, તથા કપિજ્ઞાદિ મતધારીયો પ્રત્યે કેવળ દ્વેષ માત્રે કરીનેજ અમારી અરૂચી નથી, પરંતુ, તથાવિધ આસપણાની પરિક્ષા કરવે કરીનેજ, અર્થાત્, યથાર્થ સર્વજ્ઞપણું, નિર્દોષપણું, યુક્તિવત્ વચન, વચન અનુસારે ચારિત્ર, અને વચન અને ચારિત્રને અનુસારેજ સુદ્રા, ઇત્યાદિ સર્વ યથાયોગ્ય સ્વરૂપની સમ્યક્ પ્રકારે પરિક્ષા કરીનેજ, હે પ્રભો, અમે આપને સત્ય દેવ પછે સ્વીકારીને આપનો આશ્રય કર્યો છે. ૨૯

હવે સ્તુતિકાર પરમાત્માની વાણીની સ્તવના કરે છે—

તમઃસ્પૃશામપ્રતિભાસભાજં, ભવન્ત મધ્યાશુ વિવિન્દતે યાઃ;
મહેમ ચન્દ્રાંશુદશાવતા-સ્તસ્તર્કપુણ્યા જગદીશવાચઃ ૩૦.

ભાવાર્થ—હે ભગવન, અજ્ઞાનરૂપ અંધકારે કરીને આશ્ચર્યદિત થયેલા અજ્ઞાની પ્રાણીઓને પણ જે વાણીએ આપના સ્વરૂપનો યથાર્થ પ્રતિભાસ કરાવ્યો છે, તેઓના અજ્ઞાનનો નાશ કરીને સુજ્ઞાનવંત બનાવ્યા છે, એવી ચંદ્ર કિરણ સમાન શીતળ, મહા ઉર્જાળ જ્ઞાનોદ્યોતવંત તથા વિવિધ પ્રકારના તર્કે કરીને મહા પવિત્ર એવી જે આપની અત્યુત્તમ વાણી, તેને હું હેમચદ્રસૂરી અત્યંત ભક્તિ, આદર સહિત, બહુમાનપૂર્વક ત્રિકરણ શુદ્ધિએ પ્રભુ છું. ૩૦.

હવે સ્તુતિકાર નામે કરીને નહિ, પણ ગુણે કરીને વિશિષ્ટ પરમાત્માની સ્તવના કરે છે:—

યત્ર તત્ર સમયે યથા તથા, યોઽસિ સોઽશ્વલિધયા યથા તથા;
વીતદોષકલ્પઃ સ ચેદભવાઽનેક એવ ભગવન્મોઽસ્તુતે ૩૧.

ભાવાર્થ—હે સ્વામિન, જે જે મતને વિષે, જે જે શાસ્ત્રને વિષે, જે જે પ્રકારે કરીને, જે જે નામે કરીને, ત્યાં ત્યાં આપનું વર્ણન, સ્તુતિ, આર્થનામિ કરવામાં આવે છે, ત્યાં ત્યાં, સર્વત્ર હે ભગવાન, પરમાર્થે એક તંજ છો; જે જે સિદ્ધાન્તોને વિષે રાગ, દ્વેષ, મોહાદિ દૂષણોએ કરીને રહિત, નિષ્કલંક, નિર્દોષિત, સર્વશઃ સર્વ શક્તિમાન, સર્વદર્શિ. સર્વવ્યાપક, શાશ્વત, અવિનાશી, સમ્યક્-દાનંદ સ્વરૂપી, પ્રણાનદી, બ્રહ્મ સ્વરૂપી, ઇત્યાદિ વિશેષણોએ સુક્ત કથન છે, ત્યાં ત્યાં સર્વત્ર હે પ્રભો, તંજ છો; એવા હે અનત-જ્ઞાનિ, પરમ પવિત્ર, પદોપકારી જગત્તત્સલ વીર પ્રભુ, આપને અમારો ત્રિકરણ શુદ્ધિએ સદા નમસ્કાર હો ૩૧.

હવે સ્તુતિકાર અથવા ઉપમંહાર કરતાં થકાં આ સ્તુતિનો પ્રભાવ વર્ણવે છે.

ધૃદં શ્રદ્ધામાત્રં તદય પરનિન્દાં મૃદુધિયો, વિગાહન્તાં હન્ત
પ્રકૃતિપરવાદવ્યસનિન; અરકતદ્વિષ્ટાનાં જિનવર! પરીક્ષા
ક્ષમધિયા-મયંતત્વાલોકઃ સ્તુતિમયમુપાધિં વિધૃતવાન્. ૩૨.

ભાવાર્થ—જે મુગ્ધ, ભદ્રિક પરિણામી, મૃદુ શુદ્ધિવાળા છે,

અને જેઓને જીન મત ઉપર ઓઘે રાગ છે, એવા ભદ્રિક, ભવ્ય પ્રાણીઓ ભલે શ્રદ્ધાએ કરીનેજ આ સ્તુતિનું અવગાહન કરે; તથા જેઓને પોતે અહુષ્ટ કરેલા દેવને વિષે સ્વપક્ષપાત આગ્રહ છે, કે અમારે તો આજ કબૂલ છે એવા આગ્રહી જનો, આ સ્તુતિને પરદેવ નિંદક સ્તુતિ માનીને નિંદા કરે, અવગણના કરે, તથા સત્ય પરિક્ષા કરવામાં સમર્થ બુદ્ધિમાન, રાગ, દ્વેષે રહિત, અપક્ષ-પાતિ, મધ્યસ્થ પરિણામી, સદ્ અસદ્ વસ્તુનો નિર્ણય કરવામાં સમ્યક્ વિવેકવાન સર્જનો, આ તત્ત્વ પ્રકાશક સ્તુતિને ધર્મ ચિંત-વનરૂપ કાર્ય પ્રવૃત્તિ વિષે ધારણ કરે; તથાસ્તુ. ૩૨.

૫. શ્રીમદ્ યશોવિજયજી ઉપાધ્યાયજી કૃત શ્રી પરમાત્મ દર્શન પચીશી. (અર્થ સહિત.)

અનુષ્ટુપ વૃત્ત.

પરમાત્મા પરંજ્યોતિઃ, પરમેષ્ઠિ નિરંજનઃ;

અજઃ સનાતનઃ શંભુઃ, સ્વયંભૂર્જયતાન્નિજનઃ. ૧.

શબ્દાર્થ—સર્વ આત્માઓને વિષે સંપૂર્ણ નિર્મળ આત્મા હોવાથી સર્વોત્કૃષ્ટ, સર્વગુણી મહાત્મા, એવા હે પરમાત્મા, હે પરમ જ્ઞાનજ્યોતિ સ્વરૂપી, હે ઉત્કૃષ્ટ પદને વિષે બિરાજમાન, સર્વ ક્લિષ્ટ કર્મ રૂપી અંજને કરીને રહિત, હે અજરામર પ્રભુ, હે અનાદિ અનંત એક સ્વરૂપી, સર્વ જગસુખ દાતા એવા હે શંભુ, પોતાની મેળેજ પરમાત્મ સ્વરૂપને પામેલા, સ્વરૂપમાંજ રમનાર, એવા હે રાગ, દ્વેષાદિ શત્રુઓના જીતનાર, સર્વજ્ઞ, સર્વદર્શી, અનંત બક્ષી છતાં અત્યંત સમતાવંત, હે ચિદાનંદ પરમાત્મા તમે જયવંતા વર્તો. ૧.

નિત્યં વિજ્ઞાન માનંદં, બ્રહ્મ યત્ર પ્રતિષ્ઠિતં;

શુદ્ધબુદ્ધસ્વભાવાય, નમસ્તસ્મૈ પરાત્મને. ૨.

શબ્દાર્થ—જ્યાં નિત્ય, શાશ્વત વિજ્ઞાન રૂપ આનંદ એટલે જ્ઞાનાનંદ સ્વરૂપી, બ્રહ્મ સ્વરૂપજ પ્રકાશી રહ્યું છે, એવા શુદ્ધ બુદ્ધ સ્વભાવવાળા પરમાત્માને નમસ્કાર થાઓ. ૨.

અવિદ્યાજનિતૈઃ સર્વૈર્વિકારૈરનુપદ્રુતઃ;

વ્યક્ત્યા શિવપદસ્થોડસૌ, શક્ત્યા જયતિ સર્વગઃ. ૩.

શબ્દાર્થ—અજ્ઞાન જનિત સર્વ પ્રકારના વિકારોથી જે હુણ્યા નથી, તથા જે વ્યક્તિરૂપે એટલે પ્રગટ પ્રત્યક્ષપણે સ્વસ્વરૂપે જે મોક્ષ સ્થાનમાં ગિરાજે છે, અને શક્તિરૂપે એટલે સત્તાએ કરી સર્વ જીવ દ્રવ્યમાં રહેલ હોવાથી યોગ્ય ભવ્ય જીવને યોગ્ય ઉપાય સાધન વડે સાધતાં પ્રાપ્ત થાય છે, તે પરમાત્મા દેવનું ચથાર્થ સ્વરૂપ જાણવું. ૩.

યતા વાયો નિવર્તન્તે, ન યત્ર મનસો ગતિઃ;

શુદ્ધાનુભવસવેધં, તદ્રૂપં પરમાત્મનઃ. ૪.

શબ્દાર્થ—જ્યાં વાણી એટલે સર્વ પ્રકારના વચ્ચનોતું બોલવું પાછું પડે છે, અર્થાત્ જ્યાં કોઈ પણ વાણીનું પ્રયોજન નથી, જ્યાં મનની ગતિ લેશ માત્ર પણ પ્રવૃત્તિ કરી શકતી નથી, અર્થાત્ જ્યાં મન પણ નિર્વર્તક છે, કેવળ શુદ્ધ નિર્મળ ચિદાનંદ સ્વરૂપી એવા આત્માના પ્રગટ અનુભવ વડે કરીનેજ જે આત્માને ગમ્ય છે, એટલે જણાય છે, તે પરમાત્મ સ્વરૂપી દેવને નમસ્કાર થાઓ. ૪.

ન સ્પર્શો યસ્ય નો વર્ણો, ન ગંધો ન રસઃશ્રુતિઃ;

શુદ્ધ ચિન્માત્ર ગુણવાન, પરમાત્મા સ ગીયતે. ૫.

શબ્દાર્થ—જેને વિષે કોઈ પણ પ્રકારનો સ્પર્શ, વર્ણ કેતાં રૂપ રંગ, કે રસાદિક કાંઈ નથી, માત્ર શુદ્ધ, એક જ્ઞાનાનંદમયજ, નિર્મળ ગુણવાન આત્મા થયો છે જેનો, એવા નિર્વિકારી, સર્વ ગુણી આત્માને પરમાત્મા કહીએ. ૫.

માધુર્યાતિશયો યદ્વા, ગુણૌધઃ પરમાત્મનઃ;

તથા ખ્યાતું ન શક્યોડપિ, પ્રત્યાખ્યાતું ન શક્યતે. ૬.

શબ્દાર્થ—અતિમાધુર્ય વચન બોલવાના અતિશય ગુણવાલા પુરુષથી પણ જે મહાત્માના અનંત ગુણોના સમુદોનું વર્ણન થવું અશક્ય છે, તેમજ તેનું સ્પષ્ટ નિરાકરણ એટલે પ્રતિભાસન પણ

થવું મહા અશક્ય છે, એવા વળી. ૬.

પ્રુદ્ધો જિનો હૃષીકેશઃ, શંભુર્બ્રહ્માદિપુરૂષઃ;

ઇત્યાદિનામભેદેઽપિ, નાર્થતઃ સ વિભિન્નતે. ૭.

શબ્દાર્થ—શુધ, જીન, ઋષીકેશ એટલે મુનીશ્વર અથવા યોગી-
શ્વર, શંભુ, બ્રહ્મા, આદિનાથ ઇત્યાદિકે અનેક નામોના ભેદ હોવા
છતાં, તે સર્વ નામો, શુણ નિષ્પન્ન, સિદ્ધ અર્થવાળા હોવાથી પર-
માત્માના ભાવ સ્વરૂપમાં અર્થે કરીને કાંઈ પણ ભેદ પડતો નથી,
એવું પરમાત્મ સ્વરૂપ છે. ૭.

ધાવંતોઽપિ નયા નૈકે, તત્ સ્વરૂપં સ્પૃશન્તિ નઃ

સમુદ્રા ઇવ કલ્લોલૈઃ, કૃતપ્રતિનિવૃત્તયઃ. ૮.

શબ્દાર્થ—નાના પ્રકારના અર્થમાં પ્રવૃત્તિ કરનારા એવા નૈગ-
માદિ અનેક પ્રકારના નયો પણ જે પરમાત્મ સ્વરૂપને સ્પર્શ કરી
શકતા નથી, અર્થાત્, તે નયોએ પણ, તથા ભંગ પ્રમાણાદિ કથ-
નોને પણ જે સ્વરૂપ અગમ અજોયર છે, તે જેમ પરાવર્તન
કરનારા એવા સમુદ્રના કલ્લોલો એટલે ભ્રાન્તઓ જેમ મૂલ સમુદ્રનું
સ્વરૂપ સ્પર્શતા નથી, તેની પેઠે સર્વ વાગ્બળ્ય કેતાં વચન કથનીને
પરમાત્મ સ્વરૂપ અલપ્ધ છે. ૮.

શબ્દોપરકતતદ્રૂપ-બોધકૃત્તયપદ્ધતિઃ;

નિર્વિકલ્પં તુ તદ્રૂપં, ગમ્યં નાનુભવં વિન્ધા. ૯.

શબ્દાર્થ—સાત નયની પદ્ધતી વડે, એટલે જીન વચનાનુસાર,
શબ્દાર્થ પર્યાયાલોચન રૂપ, કથનવડે પરમાત્મ સ્વરૂપ સવિકલ્પ
ધ્યાન રૂપ પ્રાપ્ત થાય છે, સારાંશ કે, પરમાત્માનું સવિકલ્પ રૂપ,
સક્ત નયોના સંપૂર્ણ મિલન વડે બોધગમ્ય છે, અને નિર્વિકલ્પ
પરમાત્મ સ્વરૂપ તો અનુભવ જ્ઞાન વિના જણાતું નથી, અર્થાત્,
પરમાત્મ સ્વરૂપી થઈને પરમાત્માને આરાધે તોજ શુદ્ધ પરમાત્મ
દશાને આત્મા અનુભવે છે. ૯.

કેષાં ન કલ્પનાદવી, શાસ્ત્રક્ષીરામઆદિની?

સ્તોકારતત્ત્વરસાસ્વાદ-વિદોઽનુભવજિજ્ઞાસા. ૧૦.

શબ્દાર્થ—કયા પુરૂષોની કલ્પના રૂપ કહાડી, શાસ્ત્રરૂપ ક્ષીરના પાત્રમાં પ્રવેશ કરતી નથી ? અર્થાત્, સર્વેની કરે છે, પરંતુ અનુભવ જીજ્ઞાસા વડે તત્ત્વ રસનું આસ્વાદન કરનાર તો કોઈ વીરલાજ હોય છે. ૧૦.

જિતેન્દ્રિયા જિતક્રોધા, દાન્તાત્માનઃ શુભાશયાઃ;

પરમાત્મગતિં યાન્તિ, વિભિન્નૈરપિ વર્ત્મભિઃ. ૧૧.

શબ્દાર્થ—જેઓએ ઈંદ્રીઓને જીતી છે, ક્રોધાદિ કપાયને જીત્યા છે, અને ભલે પ્રકારે આત્માને હમ્યો છે, એટલે પોતાને વશવર્તી રાખ્યો છે, એવા શુભ પરિણામવાળા મહાત્માઓ વિવિધ પ્રકારના માર્ગો વડે પણ પરમાત્મ પદને પ્રાપ્ત કરે છે. ૧૧.

નૂનં મુમુક્ષવઃ સર્વે, પરમેશ્વરસેવકાઃ;

સાસનાદિભેદસ્તુ, તદ્ભૂત્યત્વં નિહન્તિ ન. ૧૨.

શબ્દાર્થ—સર્વે મુમુક્ષુઓ એટલે મુનીયો, અર્થાત્, શાંત, હાંત, જ્ઞાની મહાત્માઓ ખરેખર પરમેશ્વરના સેવકો છે, દુર્ભાવી અને આસક્તભવીના ભેદોને પણ પરમાત્માનું સેવકપણું દૂર નથી, અર્થાત્, તેઓ પણ તેમના સેવકજ છે, પણ એમાં એટલું વિશેષ જે વિમુખીભાવપણું ટળીને સન્મુખીભાવપણું અનુક્રમે થશે, તેથી તેઓ પણ પરમાર્થે સેવકજ છે. ૧૨.

નામ માત્રેણ ચૈ દેખતા, જ્ઞાનમાર્ગવિવર્જિતાઃ;

ન પર્યન્તિ પરમાનં, તે ધૂકા ઇવ ભાસ્કરમ્. ૧૩.

શબ્દાર્થ—જેઓ પરમાત્માના નામ માત્રથી ગર્વિષ્ટ થયેલા છે, અને જ્ઞાન માર્ગ ચૂકી શૂન્ય છે, તેઓ પરમાત્મ સ્વરૂપ પ્રાપ્તિમાં ધ્રુવડ સમાન છે, અર્થાત્, જેમ ધ્રુવડ સૂર્યને દેખી શકતા નથી, તેમ કેવળજ્ઞાન જ્યોતિ સ્વરૂપી, નિરાવરણી, નિર્મળ એવું જે શુદ્ધ પરમાત્મ સ્વરૂપ, તેને તેવા મિથ્યાડંબરી નામધારીઓ જોઈ શકતા નથી. ૧૩.

શ્રમઃ શાસ્ત્રાશ્રયઃ સર્વો, યજ્ઞજ્ઞાનેન ફલેઽનુભવિઃ;

ધ્વાતઽવ્યોઽયમુપાસ્યોઽયં, પરમાત્મા નિરંજનઃ. ૧૪.

શબ્દાર્થ— જ્ઞાન વડે જે જ્ઞાનનું ફલ શ્રદ્ધાન થયું, તે શાસ્ત્ર આશ્રિત કરેલો સર્વ અભ્યાસ, શ્રમ કેતાં કષ્ટ એટલે વેડ રૂપ બા-
ણવો; અને તેજ જ્ઞાનનું ફલ જે વિરતિ છે, તેને શ્રદ્ધા કરનારજ
પરમાત્માનું ધ્યાન કરવાને, એટલે ઉપાસના કરવાને યોગ્ય છે, સારાંશ
કે, સંસાર થકી પરાક્રમુખ એવા સમ્યગ્દ્રષ્ટિ વિરતિવંત આત્માઓજ
પરમાત્માની ભક્તિને યોગ્ય છે. ૧૪.

નાન્તરાયો ન મિથ્યાત્વં, હાસ્યો રત્યરતી ચ ન;
ન ભીર્યસ્ય જુગુપ્સા નો, પરમાત્મા સ મે ગતિઃ. ૧૫.

શબ્દાર્થ—જેને અંતરાય નથી, મિથ્યાત્વ નથી, હાસ્ય, રતિ
અરતિ નથી, ભય નથી, જુગુપ્સા નથી, એવા પરમાત્માનું મને
શરણુ થાઓ. ૧૫.

ન શોકો યસ્ય નો કામો, નાજ્ઞાનાવિરતિ સ્તથા;
નોડવકાશસ્ત્રિ નિદ્રાયાઃ, પરમાત્મા સ મે ગતિઃ. ૧૬.

શબ્દાર્થ—જેને શોક નથી, કામ નથી, અજ્ઞાન નથી, અવિ-
રતિ (અમત) નથી, તથા નિદ્રાનો અવકાશ નથી, તે પરમાત્માનું
મને શરણુ થાઓ. ૧૬.

રાગૈર્વા હૈતૌ યેન, જગત્ત્રયભયંકરૈઃ;
સા ત્રાણું પરમાત્મા મે, સ્વપ્નેડપિ ભગરેડપિ વા. ૧૭.

શબ્દાર્થ—આ જગતને મહા વિટંબનાને પમાડનાર એવા મહા
ભયંકર, આત્માના જે મુખ્ય શત્રુઓ જે રાગ અને દ્વેષ છે, તેને
જેણે મૂળમાંથી ઉગેડી નાખ્યા છે, એવા વીતરાગ પરમાત્મા મને
સ્વપ્નાવસ્થામાં તેમજ જાગૃત દશામાં સાહ્યકારી થાઓ. ૧૭.

ઉપાધિજનિતા ભાવા, યે યે જન્મજરાદિકાઃ;
તેષાં તેષાં નિષેધેન, સિદ્ધં રૂપં પરાત્મનઃ. ૧૮.

શબ્દાર્થ— રાગ દ્વેષાદિની ઉપાધિથી ઉત્પન્ન થયેલા અષ્ટ કર્મ
વિકાર ભૂત જન્મ, જરા, અને મરણ, રોગ, શોગ, સંજોગ, વિજોગ,
આધિ, વ્યાધિ, સંતાપાદિક, સર્વ ધર પુદ્ગલિ ભાવ એટલે જડ-

ભાવ માત્રથી રહિત એવું શુદ્ધ નિષ્પન્ન પરમાત્મ સ્વરૂપ છે. ૧૮.

અતદ્વંધ્યાવૃત્તિતો ભીતં, સિદ્ધન્તાઃ કથયન્તિ તમઃ

વસ્તુતસ્તુ ન નિર્વાચ્યં, તસ્ય રૂપં કથંચન. ૧૯.

શબ્દાર્થ—સિદ્ધાંતો બહુ ભય પામ્યા હોય તેવી રીતે તે પરમાત્માનું સ્વરૂપ કથે છે, વસ્તુતઃ પરમાત્મ સ્વરૂપ વચનને કથયિત્ અગોચર છે, સારાશ કે, શાસ્ત્ર તો માત્ર દિશિના દેખાડનાર છે, અને અનુભવજ ખરૂં કામ કરી આપે છે ૧૯

બનન્નપિ યથા મ્લેચ્છો, ન શક્નોતિ પુરીગુણાનં;

પ્રવક્તુમુપમાડલાવા-તથા સિદ્ધસુખજન. ૨૦

શબ્દાર્થ—નગરીના ગુણોને બાળુતો છતો પણ મ્લેચ્છ, એટલે ગામડીઓ ભિલ જેમ ઉપમાને અલાવે નગરીનું વર્ણન યથાર્થ કરી શકતો નથી, તેમ જ્ઞાની પુરૂષ પણ પરમાત્મ સ્વરૂપને બાળુતા તથા અનુભવતા થકા પણ સંસારમા સિદ્ધના સુખની યથાર્થ ઉપમા દેવા યોગ્ય કોઈ પણ વસ્તુ ન હોવાથી સિદ્ધનું સુખ કહેવાને અસમર્થ છે ૨૦.

સુરાસુરાણાં સર્વેષાં, યત્સુખં પિંડિતં ભવેત્;

એકત્રાપિ હિ સિદ્ધસ્ય, તદ્દનન્તતમાંશગમ્. ૨૧.

શબ્દાર્થ—દેવો અને અસુરો અર્વેના સુખને ભેગું કરીએ, અને એક તરફ સિદ્ધનું સુખ ભેગું કરીએ-તે તે સિદ્ધના સુખ ના અનતને ભાગે પણ દેવોનું ઉત્કૃષ્ટ સુખ આવી શકતું નથી, કેમકે પરમાત્મ સ્વરૂપના અનુભવનું સુખ તે તમામ જડ પુદ્ગલિક ભાવથી અલગ છે, માટે નિરુપમ છે, અને અગમ અગોચર છે, જ્યારે સર્વ સંસારીક સુખો જડભાવજનિત, પુદ્ગલિક, પરાધીન સુખ છે, તે પરમાર્થ સુખજ નથી, તો પછી ખરા સુખને મુકાબલે તો તે કયાથીજ આવે ૨૧.

અદેહા દર્શનજ્ઞાનો—પયોગમયમૂર્તય;

આકાલં પરમાત્મન, સિદ્ધા સન્તિ નિરામયા. ૨૨.

શબ્દાર્થ—અશરિરી, અરૂપી, નિરંજન નિરાકાર એવી, અને સદાકાળ કેવળજ્ઞાન તથા કેવળદર્શનના ઉપયોગ મય છે ચિદાનંદ મય મૂર્તિ જેમની એવા, તથા સર્વ કર્મથી મુક્ત, સ્વ સ્વરૂપે, સાદિ અનંત ભાંગે સદા કાળ નિરાખાદ્યપણે સિદ્ધ પરમાત્માઓ લોકાત્ર ભાગે વતી રહ્યા છે, (તેઓને મારો ત્રિકરણ શુદ્ધિએ નમસ્કાર હો ૨૨. લોકાત્રશિખરારૂઢા, સ્વભાવસમવવસ્થિતાઃ;

ભવપ્રપંચનિમુક્તતા, યુક્તાનન્તાવગાહના. ૨૩.

શબ્દાર્થ—લોકના અત્ર ભાગ ઉપર રહેલા સ્વસ્વરૂપમાં રમતા, ભવ પ્રપંચથી રહિત, અને અનંત અવગાહનાએ સહિત, એવા સિદ્ધ પરમાત્મા છે. (તેને મારો સદા નમસ્કાર હો) ૨૩.

ઇલિકા ભ્રમરીધ્યાનાદ, ભ્રમરીત્વં યથાઽનુતે;

તથા ધ્યાયન્ પરાત્માનં, પરમાત્મત્વમાપ્નુયાત્. ૨૪.

શબ્દાર્થ—જેમ ઇયલ ભ્રમરીનું એકાગ્ર ધ્યાન કરતી છતી પોતે ભ્રમરીપણું પામે છે, તેમ લબ્યાત્મા સિદ્ધ પરમાત્માનું તન્મય ધ્યાન કરતો છતો પરમાત્મ દશાને પામે છે. ૨૪.

પરમાત્મ ગુણાનેવં, યે ધ્યાયન્તિ સમાહિતાઃ;

લભન્તે નિભૂતાનંદા—સ્તે યશોવિજય શ્રિયમ્. ૨૫.

શબ્દાર્થ—જે લબ્ય પ્રાણીઓ પૂર્વોક્ત શ્લોકમાં વર્ણવેલા, શુદ્ધ નિરાવર્ણ, સમ્યક્દાનંદધન સ્વરૂપી પરમાત્મા સ્વરૂપનું અતિ સાવધાનપણે નિર્મળ ઉપયોગપૂર્વક સ્થિરતાએ એકાગ્રપણે ધ્યાન કરે છે, તેઓ અત્યંત આનંદમાં મગ્ન થઈ, યશનો કર્યો છે વિજયતે જેમણે, એવા શ્રી યશોવિજયજી પ્રભુની અનંતી શાશ્વતી જ્ઞાનાદિક ગુણોની જે અખૂટ લક્ષ્મી, તેના લોકતા થાય છે ૨૫.

૬. શ્રીમહ્યશોવિજયજી ઉપાધ્યાયજી કૃત

શ્રી પરમાત્મ જ્યોતિ પન્મીશી.

પરમાત્મ દર્શનનું મહાત્મ્ય વખાણે છે

ઐન્દ્રં તત્પરમં જ્યોતિ—રૂપાધિરહિતં સ્તુભઃ;

ઉદીતે સ્યુર્યદ્વશેઽપિ, સંનિધૌ નિધયો નવ. ૧.

શબ્દાર્થ—અનંત જ્ઞાનાદિ ગુણની સમૃદ્ધિએ ભરપૂર એવો જે અનંતબળી આત્મા, તેની સર્વોત્કૃષ્ટ કેવળજ્ઞાનરૂપ જ્યોતિ તે સર્વ રાગ, દ્વેષાદિ કર્મ જનીત ઉપાધિથી રહિત છે, તે આત્માની જ્યોતિના અંશ માત્ર પ્રકાશ થયે છતે આત્માને પોતાની સમીપેજ નવેનિધિ અને સર્વે સિદ્ધિ પ્રત્યક્ષ પ્રકાશે છે, તે આત્મિક, નિરાવર્ણ, શુદ્ધ ચિદાનંદધનસ્વરૂપી જ્યોતિને અમે સ્તવીયે છીએ. ૧.

હવે પરમ જ્યોતિનો પ્રકાશ કેટલો વિસ્તારવાળો છે, તે કહે છે.

પ્રભા ચંદ્રાર્કભાદીનાં, મિતક્ષેત્રપ્રકાશિકા;

આત્મનસ્તુ પરં જ્યોતિ—લોકલોક પ્રકાશકં. ૨.

શબ્દાર્થ—ચંદ્ર, સૂર્ય, ચંદ્ર, નક્ષત્ર, તારાદિકની જ્યોતિ તેો પરિમિત એટલે અમુક પ્રમાણુ વાલા ક્ષેત્રમાંજ એટલે માપેલી જગ્યામાંજ પ્રકાશે છે; પરંતુ શુદ્ધ આત્મ સ્વરૂપની લોકોત્તર જ્યોતિ તેો સર્વ લોક અને અલોકને વિષે વિસ્તારને પામી રહી છે. ૨.

હવે પરમાત્મિક જ્યોતિનું સ્વરૂપ વર્ણવે છે.

નિરાલંબં નિરાકારં, નિર્વિકલ્પં નિરામયં;

આત્મનઃ પરમં જ્યોતિ—નિરૂપાધિનિરંજનં. ૩.

શબ્દાર્થ—સર્વ આલંબન રહિત, અર્થાત્, કોઈનો પણ આશ્રય નહિ કરનારી એવી સ્વતંત્ર, સમસ્ત સંકલ્પ વિકલ્પથી મુક્ત, અને સર્વ આધિ અને વ્યાધિથી રહિત, સર્વ કર્મરૂપી અંજન કેતાં આવરણ, તથા કલેશ રહિત શુદ્ધાત્મ જ્યોતિ સદાકાળ નિરાખાધ પણે જયવંતી વર્તે છે. ૩.

હવે આત્માની જ્ઞાન જ્યોતિ, પરવસ્તુની અપેક્ષા રહિત, સ્વાધિન પ્રકાશે છે તે કહે છે.

દીપાદિપુદ્ગલાપેક્ષં, સમલં જ્યોતિરક્ષજં;

નિર્મલં કેવલં જ્યોતિ—નિરપેક્ષમતિદ્વિયં. ૪.

શબ્દાર્થ—પ્રાણીઓની અશ્રુમાં રહેલો પ્રકાશતો દીવા પ્રમુખ

પુદ્ગલિક પદાર્થોની અપેક્ષા રાખવાવાલો પરાધિન મલીન છે; પરંતુ આત્માની સંપૂર્ણ જ્ઞાન જ્યોતિ તેો સદાકાળ સર્વ પરવસ્તુની અપેક્ષાએ રહિત, તેમજ સર્વ ઇન્દ્રિયોની પણ સહાયતા વિનાજ સ્વાધિનપણે મહા નિર્મળ પ્રકાશે છે. ૪.

હવે આત્મા સદાકાળ જગત્માં સાક્ષીરૂપ, સ્વતંત્ર, સ્વામિપણે વર્તિ રહ્યો છે તે દેખાડે છે.

કર્મણુઃ કર્મ માનેષુ, જામરૂકેષ્વપિ પ્રભુઃ;

તમસાડનાવૃતઃ સાક્ષી, સ્ફૂરતિ જ્યોતિષા સ્વયં. ૫.

શબ્દાર્થ—જ્ઞાનાવર્ણાદિ કર્મના ઉદયીક ભાવને વિષે પણ આત્મા સદાકાળ સાક્ષી ભૂત તટસ્થ નિર્લેપપણે સ્વસ્વરૂપેજ સર્વ જગ ભાવનો સ્વતંત્ર માલિકપણે પ્રવર્તે છે, તે કદાપી કાળે પણ કોઈ પણ અજ્ઞાન, મોહ, મિથ્યાત્વાદિક અધિકારવડે ઢંકાતોજ નથી, પણ સદા તેજોમય સ્વરમણમાંજ વિલસે છે. ૫.

હવે આત્માની પરમ જ્યોતિ, અન્ય સર્વ આત્મિક શક્તિઓની વૃદ્ધિનું કારણ છે, તે દેખાડે છે.

પરમજ્યોતિષઃ સ્પર્શા—દપરં જ્યોતિરેધતે;

યથા સૂર્યકરસ્પર્શાત્, સૂર્યકાંતસ્થિતોડનલઃ. ૬.

શબ્દાર્થ—જેમ સૂર્યકિરણના સ્પર્શથી સૂર્યકાંતમણિમાં શુભ રહેલો અગ્નિ વૃદ્ધિ પામે છે, તેમ આત્માની શુદ્ધ સર્વોત્કૃષ્ટ જ્ઞાન જ્યોતિનેા પ્રકાશ થતાં, અન્ય સર્વ આત્મિક જ્યોતિ રૂપ શક્તિઓ પણ પોતાના પ્રકાશમાં વૃદ્ધિગત બળને પામે છે, અર્થાત્, આત્માની તીવ્ર જ્ઞાનદશામાં આત્માની સર્વ સમૃદ્ધિઓ સમકાળે સ્પુરાયમાન થાય છે, અને સર્વ પ્રકારનું સુખ આત્માને અનુભવાવે છે. ૬.

હવે પરમ જ્યોતિ વિવેકને દર્શાવનાર છે તે કહે છે.

પશ્યન્ન પરમં જ્યોતિ—વિવેકાદ્રેઃ પતત્યધઃ;

પરમં જ્યોતિરન્વિચ્છન્, નાવિવેકે નિમજ્જતિ. ૭.

શબ્દાર્થ—આત્મિક જ્ઞાન જ્યોતિને દેખતો થકો પ્રાણી કદી

પણ વિવેક રૂપી પર્વતથી નીચે પડતો નથી, અર્થાત્, મહા વિવેકે વર્તે છે, એટલે કૃત્યાકૃત્ય, હિતાહિત, લાભાલાભ, ભક્ષાભક્ષ, પેયાપેય, આદિ સર્વમાં મહા વિવેક ચક્ષુ વડે ભેળંને પ્રવર્તે છે; તેથી ક્યાંઈ પણ ઠોકર ખાતો નથી; અને પરમ જ્યોતિને નહિ ભેતો, આંખો મીંચીનેજ ચાલનાર અવિવેકી પ્રાણી અવિવેકમય ભવરૂપમાં રૂપી મરે છે. ૭.

હવે શુદ્ધ પરમ જ્યોતિનેજ નમસ્કાર કરે છે.

તસ્મૈ વિશ્વ પ્રકાશાય, પરમ જ્યોતિષે નમઃ;

કેવલં નૈવ તમસા, પ્રકાશાદપિ યત્પરં. ૮.

શબ્દાર્થ—જે પુદ્ગલિ અંધકાર માત્રથીજ નહિ, પરંતુ સર્વ પુદ્ગલિક અજવાળાથી પણ ન્યારી છે, એવી આખા વિશ્વના સમસ્ત ભાવોને તથા ધર્મોને પ્રકાશ કરનારી, અર્થાત્ યથાર્થ રીતે દેખાડી આપનારી સર્વોત્કૃષ્ટ લોકોત્તર કેવળજ્ઞાન જ્યોતિને અમારો ત્રિકરણ શુદ્ધિએ નમસ્કાર છે. ૮.

હવે કર્તા, કેવી જ્યોતિનો પ્રકાશ માગે છે તે કહે છે.

જ્ઞાનદર્શન સમ્યક્ત્વ, ચારિત્રસુખવીર્યભૂઃ;

પરમાત્મપ્રકાશો મે, સર્વોત્તમ કલામયઃ. ૯.

શબ્દાર્થ—સમ્યક્ જ્ઞાન, સમ્યક્ દર્શન, સમ્યક્ ચારિત્ર રૂપ અખંડ સુખ, અને અખંડ વીર્યરૂપ અનંત ચતુષ્ક લક્ષ્મિની ભૂમિ ભૂત, સર્વથી ઉત્તમ કલાવાન, સર્વોત્કૃષ્ટ, શુદ્ધ, નિરાવર્ણ પરમાત્મ સ્વરૂપની જ્યોતિનો પ્રકાશ મને હો. ૯.

હવે આત્મિક જ્ઞાનકળા વિના બીજી સર્વ કળાઓ નિષ્ફલ છે તે બતાવે છે.

યાં વિના નિષ્ફલાઃ સર્વાઃ, કલા ગુણુળલાધિકાઃ;

આત્મધામકલામેકાં, તાં વયં સમુપાસ્મહે. ૧૦.

શબ્દાર્થ—ગુણો અને પ્રભાવમાં શ્રેષ્ઠ, એવી સર્વ સંસારીક કળાઓ, જે એક કળા વિના નિષ્ફળ છે, આત્મ ધ્યાનમાં રહેનારી

પરમ જ્યોતિરુપ અધ્યાત્મિક જ્ઞાનકળાનીજ, અમે ઉપાસના કરીએ છીએ. ૧૧.

હવે આત્મસાપ્રકાશનું સુખ સર્વોત્કૃષ્ટ છે, તે દેખાડે છે.

નિધિભિર્નવભારત્નૈ-શ્વતુર્દશભિરપ્યહો;

ન તેજશ્ચક્રિણાં યત્સ્યા, વદાત્માધીનમેવહિ. ૧૧.

શબ્દાર્થ—અહો ઇતિ આશ્ચર્યે, એટલે આ કેવી અદ્ભુત ચમત્કારી ખીના છે, કે જે પ્રકાશ સુખ એટલે સ્થિરતારૂપ, આનંદનું સુખ, ચક્રવર્તીને તેના નવ નિધાન, અને ચૌદ રત્નોથી પણ પ્રાપ્ત થઈ શકતું નથી; તે જ્ઞાનાનંદ પ્રકાશ સુખ, સહેજ આત્માને સ્વાધિનપણે સમીપેજ વર્તે છે. ૧૧.

હવે મુનિ મહાત્માઓ ઇન્દ્રોથી પણ અધિક શોભી રહ્યા છે, તે બતાવે છે.

દંભપર્વતદંભોભિ-જ્ઞાનધ્યાનધનં સદા;

મુનયો વાસવેભ્યોપિ, વિશિષ્ટં ધામ બિભ્રતિ. ૧૨.

શબ્દાર્થ—દંભ કેતાં મિથ્યાડંબર, કપટ, વા માયારૂપી, પર્વતને તોડવામાં વજ્ર સમાન, જ્ઞાન ધ્યાનમાંજ સદાકાળ રમતા, દેવેન્દ્રોથી પણ અધિક સુખના લોહતા, એવા વિશિષ્ટ ગુણુના ધામરૂપ મુનિ મહાત્માઓ શોભે છે. ૧૨.

હવે એક વર્ષ સુધીના દિક્ષા પર્યાય અવસ્થામાં કેવું આત્મસુખ પ્રકાશે છે, તે કહે છે.

શ્રમણે વર્ષપર્યાયાત્, પ્રાપ્તે પરમશુકલતાં;

સર્વાર્થસિદ્ધિદેવેભ્યો-ઽપ્યધિકં જ્યોતિસલ્લસેત્. ૧૩.

શબ્દાર્થ—માત્ર એક વર્ષના દીક્ષા પર્યાયથી, પરમ વિશુદ્ધિને પામેલા, સાધુ પરણતિમાં, સર્વાર્થ સિદ્ધ વિમાનવાસી દેવોના સુખ કરતાં પણ અધિક ચિત્ત સુખ લાભ આશયરૂપ અત્યંત આત્મિક આનંદ જ્યોતિ વિસ્ફુરે છે. ૧૩.

હવે જીવનમુક્ત મહાત્માઓની દશાનું સ્વરૂપ વખાણે છે.

વિસ્તારી પરમજ્યોતિઃ—ર્થોતિતાભ્યંતરાશયાઃ;

જીવન્મુક્તા મહાત્માનો, જ્યતે વિગતસ્પૃષ્ઠાઃ. ૧૪.

શબ્દાર્થ—અત્યંત વૃદ્ધિને પામતી, એવી અંતરંગ શુદ્ધાત્મિક, નિર્મળ જ્ઞાન પરિણતિના પ્રકાશવડે જેમના બાહ્યભ્યંતર આશયો મહા ચિત્ત સુખ લાભરૂપ વર્તી રહ્યા છે, એવા જીવન્મુક્ત મહાત્માઓ જગતની પરપુદ્ગલિક લાવની ઇચ્છા મૂર્છાએ રહિત, સદા નિસ્પૃહી હોય છે. ૧૪.

હવે આત્મલાવમાં સદા જગૃત કોણ હોય ? તે કહે છે.

જગૃત્યાત્મનિ તે નિત્યં, બહિર્ભાવેષુ શેરતે;

ઉદાસ્તેયે પરદ્રવ્યે, સિંગંતે સ્વગુણામૃતે. ૧૫.

શબ્દાર્થ—જે બહિરાત્મ લાવમાંજ પોતાપણું માની પુદ્ગલિક પરાધિન પદાર્થોમાં સુખના ભ્રમે લીન થઈ સૂતા છે, તે તો મૂઢ આત્મ જગતા છતાં સૂતાજ બાણવા; પરંતુ જે આવા બહિરાત્મ લાવનો ત્યાગ કરીને પોતાના સત્ય આત્મ સુખમાંજ રમતા રહે છે, તે સૂતા છતાં પણ જગતા છે, એવા મહાત્માઓ પરદ્રવ્યમાં ઉદાસીન રહી, સ્વસ્વરૂપ ગુણરૂપ અમૃતનું આસ્વાદન કરે છે. ૧૫.

હવે મુનિ મહારાજના ચારિત્રાત્મા કેવા પ્રકાશે છે, તે કહે છે.

યથૈવાસ્પૃદિતસર્વોવિ-દધાતિ મહાન્તરં;

ચારિત્રં પરમં યોતિઃ—ર્થોતિતાત્મા તથા મુનિઃ. ૧૬.

શબ્દાર્થ—જેમ ઉદય પામેલો સૂર્ય મહીમંડળના મહા વિસ્તારને પ્રકાશ કરે છે, તેમ શુદ્ધ પરમાત્મ સ્વરૂપ રમણના આનંદવડે, મુનિ મહાત્માઓ પોતાની શુદ્ધ ચારિત્ર પરણતિની જ્યોતિ સર્વત્ર પ્રતિબિંબિત કરે છે, અર્થાત્ તેમની ચારિત્રની પ્રભા પોતાની સમીપે રહેલા પ્રાણી માત્ર પદાર્થોમાં નિર્મળપણે ઝબકે છે. ૧૬.

હવે પરમ જ્યોતિ કેમ પ્રગટે છે, તે જતાવે છે.

પ્રચ્છન્તં પરમં જ્યોતિઃ—રાત્મનાડ્જ્ઞાનભસ્મના;

ક્ષણાદાવિર્ભવત્યુગ્ર-ધ્યાનવાતપ્રચારતઃ. ૧૭.

શબ્દાર્થ—અજ્ઞાનરૂપી રાખનું જેના ઉપર આચ્છાદન થઈ રહેલું છે, તે આત્મિક જ્યોતિ ઉગ્ર સ્વરૂપ ધ્યાનરૂપી વાયુના પ્રચાર વડે પૂર્વોક્ત રાખને ઉગ્રહી દઈને એક સણ્ણવારમાં પોતાના સહેજ શુદ્ધ સ્વરૂપને પ્રગટ કરે છે. ૧૭.

હવે આત્માની પરમજ્યોતિની પ્રાપ્તિ કોણુ કરી શકે છે, તે કહે છે.
પરમીય પ્રવૃત્તૌ યે, મૂકાંધબિરોપમાઃ;
સ્વગુણાન્નસંજ્ઞતસ્તૈઃ, પરમ જ્યોતિ રાખ્યતે. ૧૮.

શબ્દાર્થ—જે પરપુદ્ગલિક પદાર્થોના વ્યાપારમાં મૂંગા, બહેરા, તથા અંધ સમાન વર્તે છે, અર્થાત્, જેઓ પરપુદ્ગલિક વસ્તુઓને વિષે તદ્દન સાક્ષીરૂપેજ નિર્લેપપણે વર્તે છે, અને પોતાના આત્મિક ગુણો જે કર્મ જનિત ઉપાધિથી ઢંકાયેલા છે, તેને સત્વર પ્રગટ કરવામાં સદા સાવધાનપણે તત્પર થઈ રહ્યા છે; તેવા મહાત્માઓજ શુદ્ધાત્મ જ્યોતિને પ્રાપ્ત કરે છે. ૧૮.

હવે પરચિંતકદ્રષ્ટિ અને સ્વચિંતકદ્રષ્ટિના ગુણુ દોષનો મુકાબલો કરે છે.

પરેષાં ગુણુદોષેષુ, દ્રષ્ટિસ્તે વિષદાયિની;
સ્વગુણાનુભવાલોકાદ્, દ્રષ્ટિઃ પીયૂષવર્ષિણી. ૧૯.

શબ્દાર્થ—પરપુદ્ગલિક પદાર્થો તથા છવોના ગુણુ દોષના ચિંતનવાળી દ્રષ્ટિ વિખમયી, ઝેરીલી જાણવી, પરંતુ સ્વાત્મ ગુણુનો અનુભવ કરવાવાળી દ્રષ્ટિ અમૃતને વર્ષાવનારી જાણવી. ૧૯.

હવે શુદ્ધાત્મ સ્વરૂપ પ્રકાશ વિજ્ઞાન કોને કહીએ, તે કહે છે.
સ્વરૂપદર્શનં શ્લાઘાં, પરરૂપેક્ષણું વૃથા;
એતાવદેવ વિજ્ઞાનં, પરમજ્યોતિઃ પ્રકાશકં. ૨૦.

શબ્દાર્થ—સ્વાત્મ સ્વરૂપનું જ દર્શન પ્રસશનીય છે, અને પર દ્રવ્યનું સ્વરૂપ નિરક્ષણુ, તે નિરર્થક છે, આવા પ્રકારનું વિજ્ઞાન તે શુદ્ધ પરમાત્મ જ્યોતિનું પ્રકાશક છે. ૨૦.

હવે આત્મજ્ઞાન પ્રકાશ કોને હિતકારક છે, તે કહે છે.

સ્તોકમધ્યાત્મનો જ્યોતિઃ, પશ્યતો દીપ વહ્નિતઃ;
અધસ્ય દીપશતવત, પરં જ્યોતિર્ન બહ્વપિ. ૨૧.

શબ્દાર્થ—ચક્ષુવત એવા દેખતા પ્રાણીને દીવાની પેઠે થોડી પણ આત્મ જ્યોતિ એટલે અપ આત્મજ્ઞાન પણ મહા હિતને કરનારૂં થાય છે, પરંતુ અધને એકડો દીવાની પેઠે ઘણી વિદ્યમાન આત્મ જ્યોતિ, અર્થાત, ગમે તેટલું આત્મજ્ઞાન વાચે, માલખે, ભણે, પણ અંતરંગ ચક્ષુએ હીન, ભેદ જ્ઞાન ગહિત, બહિરાત્માઓને નિરર્થક છે. ૨૧

હવે પરમ જ્યોતિ કોને પ્રગટ થાય છે, અને તે કેવી રીતે? તે કહે છે

સમતામૃત મગ્નાનાં, સમાધિ ધૂત પાપ્મનાં;
રત્નત્રયમયં શુદ્ધં પરં જ્યોતિઃ પ્રકાશતે. ૨૨.

શબ્દાર્થ—સમતારૂપી અમૃતમા જે નિમગ્ન છે, અને સમાધિ જળવડે જેના પાપરૂપ ભેદ ધોવાઈ ગયા છે, એવા સાધુ જનોને રત્નત્રયમય શુદ્ધ, એવી પરમ જ્યોતિ પ્રગટ થાય છે ૨૨.

હવે પરમ જ્યોતિના પ્રકાશથી ત્રણ જગતને વધ ફેાણ થયા છે, તે કહે છે

તિર્થંકરા ગણધરા, લબ્ધિસિદ્ધાશ્ચ સાધવઃ;
સંજ્ઞતાસ્ત્રિજગદ્વંદ્યાઃ, પરજ્યોતિપ્રકાશતઃ. ૨૩.

શબ્દાર્થ—શ્રી તીર્થંકર પરમાત્મા, ગણધર મહારાજા, અને લબ્ધિ, સિદ્ધિ, સાધુ મહાત્માઓ, પરમ જ્યોતિના પ્રકાશથી ત્રણ જગતને વધ થયા છે. ૨૩

હવે પરમ જ્યોતિને કોણ, ક્યારે પામે છે, તે કહે છે.

ન રાગં નાપિ ચ દ્વેષ, વિષમેસુ યદા પ્રજેતઃ;
ઔદાસીન્ય નિમગ્નાત્મા, તદાપ્નોતિ પરંમહઃ. ૨૪.

શબ્દાર્થ—જ્યારે વિષમ વસ્તુમાં, અર્થાત, મહાવિકટ લયકર કસોટીને વખતે એટલે ઘોર મર્ણાંત ઉપસર્ગને વિષે કે અત્યંત

પુદ્ગલિક સુખની અવસ્થામાં પણ જીવને જ્યારે રાગ, દ્વેષ થતા નથી, સમભાવજ રહે છે; તેવી ઉદાસીન વૃત્તિમાંજ વર્તતા આત્મા-એનેજ પરમ જ્યોતિની પ્રાપ્તિ થાય છે. ૨૪.

હવે ગ્રંથકર્તા પોતાનું નામ સચવતા થકા ગ્રંથનું મહાત્મ્ય, વખાણે છે.

વિજ્ઞાય પરમ જ્યોતિ—મહાત્મ્ય મિદ્મુત્તમં;

યઃ સ્થૈર્યં યાતિ લભતે, સ યશોવિજય શ્રિયં. ૨૫.

શબ્દાર્થ—શુદ્ધ પરમાત્મ સ્વરૂપ રમણરૂપ સ્થિરતા ગુણને પ્રાપ્ત કરે છે, તેવા મહાત્માઓ, કર્યો છે યશનો વિજય તે જેમણે, એવા મહાયશોવિજયજી પરમાત્મ પ્રભુ, તેની પરમ જ્યોતિ રૂપી અનંતી શિદ્ધિને પામે છે. ૨૫.

૭. યશસ્વી ધર્મશીલ મહારાજધિરાજ શ્રી કુમારપાલકૃત
આત્મનિન્દારૂપ જિનેન્દ્ર સ્તુતિ (ભાવાર્થ સહિત.)

ઉપજાતિ વૃત્તમ્.

નમ્રાખિલાખંડલમૈલિરત્ન-રશ્મિચ્છટાપલ્લવતિાંધ્રિપીઠ !;
વિઘ્નસ્તવિશ્વવ્યસનપ્રબંધ !, ત્રિલોકપ્રબંધ ! જયતાન્નિજનેન્દ્ર !

ભાવાર્થ—નમી પડેલા સમસ્ત ઇંદ્રના સુકુટ સંબંધી રત્નોની પ્રભારાશી જેમના ચરણપીઠ ઉપર પ્રતિબિંબિત થયેલી છે, અને જેમણે જગતના કષ્ટસમુદ્ધને દૂર કરી નાંખ્યો છે, એવા હે ત્રિલોકપ્રબંધુ જિનેશ્વર મહારાજ ! આપ જયવંતા વર્તો. ૧.

મૂઠોડસ્મ્યહં વિજ્ઞપયામિ યસ્વા-મપેતરાગં ભગવન્! કૃતાર્થમ્;
નહિ પ્રભૂણામુચ્ચિતસ્વરૂપ-નિરૂપણાય ક્ષમતેઽર્થિવર્ગઃ. ૨.

ભાવાર્થ—રાગ દ્વેષાદિ મળથી સર્વથા મુક્ત હોવાથી કૃતાર્થ થયેલા આપને જે હું વિનવું છું, તે મારી મુગ્ધતા માત્ર છે, કેમકે સ્વામીના યથાર્થ સ્વરૂપને નિરૂપણ કરવાને અર્થી વર્ગ સમર્થ થઈ શકતોજ નથી. ૨.

મુક્તિંગતેષીકશા! વિશુદ્ધચિત્તે, ગુણાધિરોપેણ મમાસિ સાક્ષાત્;
ભાનુર્દવીયાનપિ દર્પણેન્દ્રશુ-સંગાત્ત કિંધોતયતે? પ્રહાન્તઃ. ૩

ભાવાર્થ—હે સ્વામી! આપ મુક્તિપદને પામ્યા છતાં મારા
વિશુદ્ધ ચિત્તમાં ગુણાધિરોપવડે સાક્ષાત્ પતો છો; જેમ અતિ દૂર
રહેલો સૂર્ય સુંદર આસ્થીમાં પ્રતિબિંબિત થઈને ઘરની અંદર ઉદ્યોત
કરતો નથી શું? અપિતુ દૂર છેજ તેમ બાણુવું. ૩.

તવ સ્તવેન ક્ષપમંગલાન્ત, ભજન્તિ જન્માર્જિતપાતકાનિ;
કિયન્નિચરં ચંદ્રચૈર્મરીચિ-સ્તોમે તમાંસિ સ્થિતિમુદ્દહન્તિ. ૪.

ભાવાર્થ—આપની સ્તવના કરવાવડે પ્રાણીઓના અનેક જન્મોમાં
ઉપાર્જિત કરેલાં પાપકર્મ ક્ષય પામી જાય છે, અથવા પ્રચંડ સૂર્યની
પ્રભાકારથી પ્રસરતાં અંધકાર ક્યાં સુધી ટકી શકે? અપિતુ નજ
ટકી શકે. ૪.

શરણ્યકારુણ્યપરઃ પરેષાં, નેહંસિ મોહજ્વરમાશ્રિતાનામ્; મમ
ત્વદાક્ષાં વહતોઽપિમૃદ્ધા-શાન્તિં ન યાત્યેપ કુતોઽપિ હેતોઃ. ૫.

ભાવાર્થ—હે શરણુ લાયક, કરુણા કરવા સદા કુશળ, એવા
આપ સ્વાશ્રિત અન્ય જનોના મોહજ્વરને મૂળથી દૂર કરી નાંખો
છો; તેમ છતાં શિર ઉપર આપની આજ્ઞાને અચૂક વહન કરનારો
જે હું તેનો આ મોહજ્વર શા કારણથી ઉપશાંત થતો નથી, તે હું
કળી શકતો નથી. ૫.

ભવાટવીલંધનસાર્થવાહ, ત્વામાશ્રિતો મુક્તિમહં યિયાસુઃ;
કથાયચૈરૈર્નિ ! નલુપ્યમાનં, રત્નત્રયં મે તદુપેક્ષસે કિમ્? ૬.

ભાવાર્થ—હે સ્વામી! મુક્તિપુરી જવા અભિક્ષાપાવાળો હું
આ સંસાર અટવીને પાર પમાડવા સમર્થ સાર્થવાહ, એવા આપને
જ શરણે આવેલો છું, તો પછી કથાય ચૌર વડે લુંટાઈ જતાં
મારા, દર્શન, જ્ઞાન, અને ચારિત્રરૂપ ત્રણ રત્નોની આપ કેમ
ઉપેક્ષા કરી રહ્યા છો? ૬.

લબ્ધોસિ સત્ત્વં મયકા મહાત્મા, ભવાંપ્રુથૌ અંબ્રમતા

કથંચિત્ આઃ પાપપિડેન નતો ન ભક્ત્યા, ન પૂજિતો
નાથ! ન તુ સ્તુતોસિ. ૭.

ભાવાર્થ—ભવસમુદ્રમાં અનેકવાર ભ્રમણ કરતા મને મહા
મુશીબતે આપ મહાત્મા મળ્યા છે, તોપણ નાથ ! પાપરાશી એવા
મેં, આપને ભક્તિભાવથી નમસ્કાર, પ્રભુ, કે સ્તુતિ કશું કર્યું જ નથી ૭.
સંસાર ચક્રે ભ્રમયન્ કુબોધ-દંડેન માં કર્મમહાકુલાલ;
કરોતિ દુઃખપ્રવચસ્યભાંડં, તતઃ પ્રભો ! રક્ષ જગત્છરણ્યા. ૮.

ભાવાર્થ—હે સ્વામી ! આ અતિ દુષ્ટ કર્મ કુલાલ (કુભાર)
મને સંસારચક્ર ઉપર કુબોધરૂપી દંડવડે ભમાડતો મહા દુઃખનું
ભાજન કરે છે તેવી કદથના થકી હે શરણલાયક પ્રભુ આપ
મારૂં રક્ષણ કરો ૮.

કદા ત્વદાજ્ઞાકરણામૃતત્ત્વ-સ્ત્યકત્વા મમત્વાદિભવૈકકન્દમ્;
આત્મૈકસારો નિરપેક્ષવૃત્તિર્ભોક્ષેડ્ધ્યનિચ્છોર્ભવતાડરિમનાથ. ૯

ભાવાર્થ—હે નાથ, આપની આજ્ઞાને યથાર્થ અનુસરવાવડે,
તત્ત્વસ્વરૂપને પામેલો હું આ ભવભ્રમણને વધારનાર મમત્વાદિક
વિકારોને તણ, કેવલ આત્મનિષ્ઠ ઉદ્ધાસીન વૃત્તિએ પૂર્ણ વિરક્ત
અને નિસ્પૃહીપણે સહજ વિલાસી ક્યારે બનીશ ? ૯.

તવ ત્રિયામાપતિકાન્તિકાન્તૈર્ગુણૈર્નિયમ્યાત્મમનઃપ્લવંગમ્;
કદા ત્વદાજ્ઞામૃતપાનલોલ, સ્વામિન્ પરબ્રહ્મરતિં કરિષ્યે?. ૧૦.

ભાવાર્થ—ચંદ્રની કાંતિ જેવા મહા ઉજ્જ્વલ આપના ગુણોવડે મારા
મનમર્કટને નિયમમાં રાખી આપના પવિત્ર વચનામૃતપાન કરવા અત્યંત
આશક્ત થઈ, હે સ્વામિ ! હું ક્યારે સ્વ સ્વરૂપ રમણ બનીશ ? ૧૦.

એતાવતીં ભૂમિમહં ત્વદંધિ-પદ્મપ્રસાદાદ્ગતવાનધીશાઃ;
હૃદેન પાપાસ્તદ્દપિ સ્મરાવા, હિ મામકાર્યેષુ નિયોજયન્તિ. ૧૧.

ભાવાર્થ—હે નાથ ! આપના ચરણકમળના પ્રસાદથી હું આટલી
ઉચી ભૂમી સુધી પહોંચ્યો છું, તોપણ દુષ્ટ કામાદિક વિકારો મને

ગણાન્કારે અકાર્ય કરવા પ્રેમપ્રાકરે છે, એ ભારે ખેદનો વિષય છે. ૧૧.
ભદ્રં ન કિં ત્વચ્ચપિ નાથનાથે, સંભાવ્યતે? મે યદપિ સ્મરણાઃ;
અપાક્રિયન્તે શુભભાવનાભિઃ, પૃષ્ઠિં ન મુચ્યન્તિ તથાપિ પાપાઃ ૧૨.

ભાવાર્થ—હે પ્રભો ! વિશ્વનાથક એવા આપ નાથ છતે,
મને શું શું હિત ન સભવે? અપિતુ, સર્વહિત સભવે; પરંતુ જો
કે હું શુભ ભાવનાઓ વડે કામાદિક વિકારો દૂર કરવા બનતું કરું
છું, તોપણ તે દુષ્ટ વિકારો મારી પૂઠ મૂકતા નથી, મારો પરાભવ
કરવા મારી પછાડી લાગ્યા રહે છે. ૧૨.

ભવાંભુરાશૌ ભ્રમતઃ કદાડપિ, મન્યે ન મે લોચનગોચરોડભૂઃ;
નિસ્સીમસીમન્તકનારકાદિ-દુઃખાતિથિત્વં કથમન્યથેશાઃ ૧૩.

ભાવાર્થ—હે પ્રભુ, પ્રવેશ સવસમુદ્રમાં ભ્રમતા એવા મને
આપ કદાપિ દ્રષ્ટિગોચર થયા જણાતા નથી, નહિ તો સાગમી
નરક વિગેરેનાં ઉત્કૃષ્ટ દુઃખ મારે શા માટે ભોગવવાં પડે? અપિતુ,
કદાપિ નજ ભોગવવાં પડે. ૧૩

ચક્રાસિચાપાંકુશવજ્રમુખ્યૈઃ, સલ્લક્ષણલક્ષિતમંહિયુગ્મમ્;

નાથ ! ત્વદીયં શરયં ગતોડસ્મિ, દુર્વારમોહાદિવિપક્ષભીતાઃ ૧૪

ભાવાર્થ—હે નાથ, ચક્ર, ખડક, ધનુષ્ય, અંકુશ, તથાવજ્ર
પ્રમુખ ઉત્તમ લક્ષણોવડે લક્ષિત એવા આપના ચરણ યુગલતુંજ
શરણ, હવે દુર્જય એવા મોહાદિ શત્રુથી ભય પામતા એવા મેં,
આપના તાલે ગ્રહણ કર્યું છે. ૧૪

અગણ્યકારુણ્યશરણ્યપુણ્ય-સર્વજ્ઞ !; નિષ્કંટકા વિશ્વનાથ !,
દીનં હતાશં શરણાગતં ચ, માં રક્ષ રક્ષ સ્મરણિલ્લભલ્લે ૧૫

ભાવાર્થ—હે વિશ્વનાથ ! અગાધ કરૂણાવડે શરણ કરવા લાયક
પવિત્ર અને સર્વજ્ઞ, વીતરાગ એવા આપ એક દીન, હતાશ, એટલે
નીરાશ થયેલા, અને આપને શરણ આવેલા એવા મને દુષ્ટ કામ
કર્મનામાંથી બચાવો, બચાવો. ૧૫.

ત્વયા વિના દુષ્ટતચક્રવાલં, નાન્યઃ ક્ષયં નેતુમલં મમેશા;

કિંવા વિપક્ષપ્રતિચક્રમૂલં. ચક્રં વિના ચ્છેતુમલંભવિષ્ણુઃ ૧૬

ભાવાર્થ—હે નાથ! આપ વગર બીજે કોઈ પણ મારા સઘળા દુષ્કર્તને છેદવા સમર્થ નથી, અથવા તો શત્રુઓના પ્રતિચક્રનેા સામા સમર્થ ચક્ર વગર છેદવાને કોઈ પણ સમર્થ થઈ શકતા નથી; માટે આપનુંજ મને સર્વત્ર શરણ હો. ૧૬.

યદેવદેવોસિ મહેશ્વરોસિ, બુધ્ધોસિ વિશ્વત્રયનાયકોસિ; તેનાન્તરંગારિગણાભિહૂત-સ્તવાઽગ્રતો રોદિમિ હા સખેદમ્. ૧૭.

ભાવાર્થ—હે સ્વામી ! આપ દેવના પણ દેવ છે, મહેશ્વર છે, બુદ્ધ છે, અને ત્રણ જગતના નાયક છે, તેથીજ અંતરંગ શત્રુ વર્ગ વડે પરાભવ પામેલો હું, આપની આગળ અત્યંત ખેદ સહિત રુદન કરું છું. ૧૭

સ્વામિનંધર્મવ્યસનાનિ હિત્વા, મનઃ સમાધૌ નિદધામિયાવતઃ તાવલુંધેવાન્તરવૈરિણો મા-મનદપમોહાન્ધ્યવશં નયન્તિ. ૧૮.

ભાવાર્થ—હે પ્રભો ! અધર્મ વ્યસનોને તણ દઈને જેટલામાં હું મનને સમાધિમાં સ્થાપું છું, તેવામાં કામાદિક અંતરંગ શત્રુઓ બાણે ક્રોધાતુર થઈને મને અતિ મોહાંધ કરી મુકે છે, મારી શુદ્ધ બુદ્ધ ઠેકાણે રહેવા દેતા નથી. ૧૮.

ત્વાદાગમોદ્દેષિ સદૈવ દેવ !, મોહાદયો યન્મમ વૈરિણોઽમી; તથાપિ મૂઢસ્ય પરાસબુદ્ધ્યા, તત્સન્નિર્વા હી ન કિમપ્ય-કૃત્યમ્. ૧૯.

ભાવાર્થ—હે સ્વામિન્! આપના આગમથી હું બાણું છું કે, આ મોહાદિ મારા સહાયના શત્રુઓજ છે, તથાપિ પરશત્રુઓમાં વિશ્વાસ સ્થાપવાથી મૂઢ બની ગયેલો હું, તેમની પાસે રહી સર્વ કંઈ અકૃત્ય કરું છું એટલે તેમની પાસે મારું લગારે જોર ચાલતું નથી. ૧૯.

મ્લેચ્છૈર્નૃશૈરતિરાક્ષસૈશ્ચ, નિઙ્ખિતોઽમીભિરનેકશોઽહમ્; પ્રાપ્તસ્તિવદાનીં ભુવનંકવીરં, ત્રાયસ્વ માં યત્તવ પાદલીનમ્. ૨૦.

ભાવાર્થ—હે પ્રભો ! રાક્ષસો કરતાં પણ અતિ નિર્દય આ મોહાદિક મ્હેમ્મોએ મારી બહુ વખત વિડંબના કરી છે, અને હવે તે ત્રણ ભુવનમાં એક, અદ્વિતીયવીર, એવા આપનાજ શરણે આંગ્યે છું; તેથી આપનાજ ચરણે વળગી રહેલો એવો હું; તેના બચાવ કરો. આપ સમર્થ પ્રભુની કૃપા વગર કોઈ મને ઢાઢ દઈ શકે તેમ નથી. ૨૦.

હિત્વા સ્વદેહેડપિ મમત્વબુદ્ધિ, શ્રદ્ધાપવિત્રીકૃતસદ્વિવેકઃ;
મુક્તાન્યસંગઃસમશત્રુમિત્રઃ, સ્વામિન્મ કદા સંયમમાતનિષ્યે. ૨૧.

ભાવાર્થ—હે પ્રભો ! સ્વદેહમાં પણ મમત્વબુદ્ધિ તણ દઈને શ્રદ્ધાવડે પવિત્ર થયેલા સદ્વિવેકવાલો એવો જે હું, પરસંગથી નિરાળો રહી, સહુ શત્રુમિત્ર ઉપર સમભાવ રાખીને ક્યારે દ્રઢપણે સંયમ પામીશ ? ૨૧.

ત્વમેવ દેવો મમ વીતરાગ, ધર્મો ભવદર્શિતધર્મ એવઃ;
ઇતિ સ્વરૂપં પરિભાવ્ય તસ્માન્નોપેક્ષણીયો ભવતિ
સ્વભૂત્યઃ. ૨૨.

ભાવાર્થ—હે સ્વામી ! આપ વીતરાગજ મારા ઈષ્ટ દેવ છો અને આપે દર્શાવેલો ધર્મજ ખરો ધર્મ છે એવું સ્વરૂપ સારી રીતે હું સમજ્યો છું; તેથી આ આપના સેવકની આપ ઉપેક્ષા નહિ કરશો (એવી મારી નમ્ર પ્રાર્થના છે.) ૨૨.

જિતાજિતારોષસુરાસુરાધ્વાઃ, કામાદ્યઃ કામમમી ત્વયેશ !;
ત્વાં પ્રત્યશક્તાસ્તવ સેવકં તુ, વિમ્બન્તિહી સાંપરુપં રૂપૈવ. ૨૩.

ભાવાર્થ—હે નાથ ! જેમણે સમસ્ત સુરાસુરોને જીતી લીધા છે, એવા આ કામાદિક અંતરંગ શત્રુઓને આપે અત્યંત વશ કરી લીધા છે, તેથી આપને આંચ પણ અડાડવા અશક્ત એવા તે, જાણે રાપવડેજ હોય તેમ, આપના સેવકને નિર્દયપણે હણી નાંખે છે, (માટે તેઓ થકી ઉગરવાનું મને દ્રઢ જ્ઞાનબળ આપો). ૨૩.

સામર્થ્યમેતદ્ભવતોડસ્તિ સિદ્ધં, સત્ત્વાનરોધાનપિ નેતુમીશઃ

ક્રિયાવિહીનં ભવદંધિલીનં, દીનં ન કિં રક્ષસિ? માં શરણ્ય! ૨૪.

ભાવાર્થ—હે સ્વામિન્! સમસ્ત જનોને મોક્ષપદ પમાડવાને આપ સમર્થ છો, તો હે શરણુદાયક આપના ચરણે વળગી રહેલા આ એક પાગળા દિન સેવકની, કેમ રક્ષા કરતા નથી? ૨૪.

ત્વત્પાદપદ્મક્રિતિયં જિનેન્દ્રા, સ્ફુરત્યજસ્રં હૃદિ યસ્ય પુંસઃ;
વિશ્વત્રયીશ્રીરપિ નૂનમેતિ, તત્રાશ્રયાર્થં સહચારિણીવ. ૨૫.

ભાવાર્થ—હે જિનેન્દ્ર! આપના ચરણક્રમણ, જે ભવ્યાત્માના, હૃદય કમળમા સદાય સ્ફૂર્યા કરે છે, તેનો આશ્રય લેવાને ત્રિભુવન ની લક્ષ્મી પણ જાણે સહચારિણી, દાસી હોય એમ નિશ્ચય આવી રહે છે, સારાંશ કે જે ભાગ્યવત ભવ્યજનો આપના ચરણક્રમણનું એક નિઃશયી ધ્યાન ધરે છે, તેમને ત્રણ ભુવનની લક્ષ્મી પણ દાસી રૂપ થઈ રહે છે. (માટે હે જગતાત, તે આપના ચરણક્રમણનું સમ્યક્ એવન મને સવત્ર હો) ૨૫.

અહં પ્રભો નિર્ગુણ ચક્રવર્તી, કૂરો દુરાત્મા હંતકઃ સપાપ્મા;
હીદુઃખરાશૌભવવારિરાશૌ, યસ્માન્નિમગ્નોસ્મિ ભવદ્વિમુક્ત ૨૬.

ભાવાર્થ—હે પ્રભો! હું અત્યંત નિર્ગુણી, કૂર, દુષ્ટ, નિર્દય અને પાપી છું, આપના આક્રાંક્ષન વગરનો હું પ્રચૂર દુઃખવાળા સસાર સાગરમાં ડુબેલો છું, હવે તો મને આક્રાંક્ષન કેવળ આપનું જ છે (માટે અનાથના નાથ! ગરીબ નિવાજ! મારા ખરા માયળાપા હવે મને ઉવેખવો, તે આપને ઉચિત નથી, પણ મારા સકળ દોષને ટાળી મને આપ જેવો કરો, એજ વિનંતિ છે. ૨૬.

સ્વામિન્નિમગ્નોસ્મિ સુધાસમુદ્રે, યન્નેત્રપાત્રાતિથિરદ્ય મેડભૂઃ;
ચિન્તામણૌ સ્ફૂર્જતિ પાણિપદ્મે, પુંસામસાધ્યૌ નેહિ કશ્ચિદ્ધર્થઃ. ૨૭.

ભાવાર્થ—હે નાથ! આજ આપ મને દ્રષ્ટિગોચર થયા, તેથી હું અમૃતસાગરમા નિમગ્ન થયો છું, જેમના હસ્તકમળમા ચિંતા મણી ગ્લ આવી રહ્યું છે, તેમને કોઈ પણ અર્થ અસાધ્ય નથી

એટલે તેમના સકળ કાર્યની સહેજે સિદ્ધિ થઈ શકે છે. (તેવોજ ભાગ્યશાળી હું મને પોતાનેજ આપવડે સમજી છું.) ૨૭.

ત્વમેવ સંસારમહાંબુરશૌ, નિમજ્જતો મે જિન ! યાનપાત્રમ્ ;
ત્વમેવ મે શ્રેષ્ઠસુખૈકાધામ, વિમુક્તિરામાવટનાભિરામઃ. ૨૮.

ભાવાર્થ—હે પ્રભો ! સમાર સમુદ્રમા ડુબતા એવા મને આપજ એક જહાઝ સમાન છે, અને શિવરમણી સાથેના શાશ્વત સબંધ વડે અભિરામ એવા આપજ મારા શ્રેષ્ઠ સુખના વિશ્રામ સ્થાન છે. ૨૮.

ચિન્તામણિસ્તસ્ય જિનેશ ! પાણૌ, કલ્પદ્રુમસ્તસ્ય ગૃહાંગણસ્યઃ ;
નમસ્કૃતો યેન સદાઽપિ ભક્ત્યા, સ્તોત્રૈઃ સ્તુતો દામભિર-
ચિંતોસિ. ૨૯.

ભાવાર્થ—હે સ્વામિન્ ! જે ભવ્યજનોએ આપને ભક્તિ વડે સદાય નમસ્કાર કર્યા છે, સ્તોત્ર સ્તવનો વડે સ્તવ્યા છે, અને અનેક પુષ્પમાળાઓ વડે પૂજ્યા છે, તેમના હાથમા ચિન્તામણી આવેલ છે અને તેમના આગણુમા કલ્પવૃક્ષ ઉગ્યા છે, એમ હું માનું છું. કેમકે તેમના સકળ વાંછિત કાર્ય સહેજે સિદ્ધ થાય છે, (તેઓ ખરેખર ધન્ય છે, કૃતપુન્ય છે, જે આપને દેખી રહ્યા છે.) ૨૯.

નિમીલય નેત્રે મનસઃ સ્થિરત્વં, વિધાય યાવન્નિજન ! ચિન્ત-
યામિ; ત્વમેવ તાવન્ન પરોઽસ્તિ દેવો, નિઃશેષકર્મક્ષયહેતુરત્ર. ૩૦

ભાવાર્થ—હે નાથ ! બંને નેત્રો મીચીને, અને મનને સ્થિર કરીને જ્યારે જ્યારે હું ચિંતણું છું, ત્યારે મને સમસ્ત કર્મનો ક્ષય કરવાના હેતુરૂપ આપ સિવાય કેવળ આપજ પ્રતીત થાઓ છે, અર્થાત્ સાક્ષાત્ મનાઓ છે. ૩૦.

ભક્ત્યાસ્તુતા અપિ પરે પરયા પરેભ્યો, મુક્તિં જિનેન્દ્ર !
દદતે ન કથંચનાપિ; સિક્તાઃ સુધારસઘટૈરપિ નિમ્બવૃક્ષા,
વિશ્રાણુયન્તિ નહિ ચૂતૈક્લં કદાચિત્ ૩૧.

ભાવાર્થ—હે જિનેન્દ્ર ! ગમે તેટલી ઉત્કૃષ્ટ ભક્તિવડે સ્તવ્યા

છતાં, અન્ય દેવો કોઈ રીતે બીજાઓને એટલે પોતાના લકતોને મુક્તિપદ આપી શકતા નથી; કેમકે અમૃતના કુંભોવડે પણ સિંચવામાં આવેલા લીમડાનાં વૃક્ષો શું કદાપિકાલે આમ્રફળ આપી શકે ખરા ? અર્થાત્ કદાપિ નહિ. ૩૧.

ભવજલનાધિમધ્યાન્નાથ ! નિસ્તાર્ય કાર્યઃ. શિવનગર કુટુંબી નિર્ગુણોડપિ ત્વયાડહમ્; નહિગુણમગુણં વા સંશ્રિતાનાં મહોન્તો, નિરુપમકરુણાદ્રાઃ સર્વથા ચિન્તયન્તિ. ૩૨.

ભાવાર્થ—હે નાથ ! ભવસાગરથી માથે નિસ્તાર કરીને નિર્ગુણી છતાં મને આપે મોક્ષવાસી કરવો જોઈએ, કેમકે નિરુપમ કરુણાવડે આર્દ્ર બનેલા મહાપુરુષો સ્વાશ્રિત સેવકવર્ગના ગુણદોષને સર્વથા ચિંતવતા નથી, એઓ તો સ્વસેવકોને સ્વાત્મતુલ્ય લેખીને આપ સરખાજ કરે છે, કરવાની સદા હિતચુદ્ધિ રાખે છે. ૩૨.

પ્રાપ્તસ્ત્વં બહુભિઃ શુભૈસ્ત્રિજગતશ્ચૂડામણિર્દેવતા,
નિર્વાણપ્રતિભૂરસાવપિ ગુરુઃ શ્રીહિમચંદ્રપ્રભુઃ;
તન્નાતઃ પરમસ્તિ વસ્તુ કિમપિ સ્વામિન્ યદભ્યર્થયે,
કિન્તુ ત્વદ્વચનાદરઃ પ્રતિભવં સ્તાઽર્દ્ધમાનો મમ. ૩૩.

ભાવાર્થ—હે નાથ ! મહાપ્રભુત પુન્ય જોગે, આપ ત્રણ જગતના ચૂડામણી દેવ મને પ્રાપ્ત થયા છો, તેમ એ ઉપગત બીજી કોઈ મિષ્ટ વસ્તુ હું જાણતો કે માનતો નથી, કે જેની પ્રાપ્તિ માટે હું આપની પાસે પ્રાર્થના કરું છું; પરંતુ, આપના વચન ઉપર મને લવોલવ અધિકાધિક આદર થતો જાય, એટલુંજ હું આપની પાસે પ્રાર્થુ છું, તથાસ્તુ ૩૩.

૮. પરમાનંદ પચ્ચીશી (અર્થ સહિત.)

અનુષ્ટુપ વૃત્ત

પરમાનંદસંપન્નં, નિર્વિકારં નિરામયં;
ધ્યાનહીના ન પશ્યન્તિ, નિજદેહે વ્યવસ્થિતં. ૧.

ભાવાર્થ—ઉદ્દુષ્ટ આનંદ યુક્ત, ગગ દ્વેષાદિ સર્વ મનોવિકારે કરીને રહિત, તથા સર્વ પ્રકારના રોગ રહિત, એવો, પોતાના શરીરને વિષે બ્યાપિ રહેલો અનંત શક્તિવાંત જે આત્મા, તેને તેના ચિંતવને કરી રહિત, એવા અજ્ઞાની પ્રાણીઓ, દેખતા નથી. ૧.
અનંતમુખસંપન્ન, જ્ઞાનામૃત પયોધરં;

અનંતવીર્યસંપન્ન, દર્શનં પરમાત્મનઃ. ૨.

ભાવાર્થ—અનંત સ્વાભાવિક મુખે પરિપૂર્ણ, જ્ઞાનરૂપી અમૃત રસનું ઉત્તમ ભાજન, તથા અનંત પરક્રમ રૂપ શક્તિએ સહિત એવું શુદ્ધ પરમાત્માનું અલૌકિક દર્શન છે. ૨.

નિર્વિકારં નિરાધારં, સર્વસંગવિવર્જિતં;

પરમાનંદસંપન્ન, શુદ્ધચૈતન્યલક્ષણં. ૩.

ભાવાર્થ—સર્વ વિકારે રહિત, સર્વ આધારે રહિત સ્વતંત્ર, સર્વ સંગે રહિત નિઃસંગિ, પરમ આનંદે સહિત, એવું નિર્મળ ચૈતન્યનું લક્ષણ છે, અર્થાત્ નિર્વિકારી જ્ઞાનસ્વરૂપમયજ આત્મા છે. ૩.
ઉત્તમ આત્મચિંતા ચ, મોહ ચિંતા ચ મધ્યમાઃ;

અધમાઃ કામ ચિંતા ચ, પરચિંતાધ્વમાધ્વમાઃ. ૪.

ભાવાર્થ—આત્માનુંજ ચિંતવન કરનારા મહાત્માઓ ઉત્તમ પુરૂષો જાણેલા, તથા મોહ ચિંતાવાંત એટલે પોતાનો આત્મા કર્મે કરીને ભરેલો છે, હું સુખી છું, હું દુઃખી છું, પાપી છું, ઇત્યાદિ કર્મ ધારાએ વર્તતા સમક્રિતિ છવો તથા ભદ્રિક શુભ પરિણામી પ્રાણીઓ મધ્યમ જાણેલા; વિવચ, કષાયાદિ મલીન પરિણામે વર્તતા, સંસાર સન્મુખી, લવવાશી છવો અધમ જાણેલા; તથા પારક્ષી નિંદા તથા કુથલી કરનારા, પારકાનું જીવં ચિંતવનારા, વિના કારણે પરજીવોને દુઃખ દેવાના ઉપાયોને ચિંતવી રહેલા, પરનું દુઃખ દેખી રાજ થનારા, મત્સરી, ગુણદ્વેષિ, અદેખા, છિદ્રગ્રાહિ દુષ્ટો અધમાધમ જાણેલા. ૪.

નિર્વિકલ્પસમુત્પન્ન, જ્ઞાનામૃતપયોધરં;

વિવેકમંજલીં કૃત્વા, તં પિબન્તિ તપસ્વિનઃ. ૫.

ભાવાર્થ—નિર્વિકલ્પ દશામાં સમ્યક્ પ્રકારે પ્રાપ્ત થયેલો, એટલે મનના સર્વ સંકલ્પ તથા વિકલ્પથી રહિત શુદ્ધ દશામાં દેખાતો એવો, એકાંત નિર્વિકારી જ્ઞાનરસમય, જ્ઞાનામૃત સાગરરૂપ આત્મા છે, તે મધ્યેથી તપસ્વી, યોગી પુરૂષો, લેદ જ્ઞાનરૂપ વિવેક ચક્ષુએ ખોલો ભરીને આનંદ સહિત પાન કરે છે. ૫.

સદાનંદમયં જીવં, યો જાનાતિ સ પંડિતઃ;

સ સેવતે નિજાત્માનં, સુસર્વાનંદ કારણં. ૬.

ભાવાર્થ—નિરંતર આનંદમયજ આ જીવ છે, એમ જે જાણે છે, અને વર્તે છે, તે ખરેખર પંડિત છે; તેજ પુરૂષ સમસ્ત આનંદને કરવાવાલો, એવો જે પોતાનો આત્મા, તેનું ચથાર્થ સેવન કરે છે. ૬ નલિનં ચ યથા નીરં, ભિન્નં તિષ્ઠતિ સર્વદા;

અયમાત્મા સ્વભાવેન, દેહે તિષ્ઠતિ સર્વદા. ૭.

ભાવાર્થ—જેમ પાણીને વિષે કમલ જલ થકી નિરંતર ન્યાડું રહે છે; તેમજ આ આત્મા શરીરમાં રહ્યો છતાં, શરીર થકી સદા જૂદોજ રહે છે. ૭.

દ્રવ્યકર્મવિનિર્મુક્તં, ભાવકર્મવિવર્જિતં;

નોકર્મરહિતં ખિન્તિ, નિશ્ચયેન ચિદાત્માનં. ૮.

ભાવાર્થ—જ્ઞાનાવર્ણાદિ આઠે દ્રવ્ય કર્મ રહિત, તથા તે કર્મેનિ ઉત્પન્ન કરનારા રાગ, દ્વેષાદિરૂપ ભાવ કર્મથી પણ રહિત, અને ઔદારિકાદિ પાંચે શરીરરૂપ નોકર્મથી પણ રહિત, એક જ્ઞાનાનંદમયજ આ આત્મા નિશ્ચયપણે છે, એમ જ્ઞાની કહે છે. (જાણે છે.) ૮.

અનંત ધ્રુવણોરૂપં, નિજ દેહે વ્યવસ્થિતં;

જ્ઞાન હીના ન પશ્યન્તિ, જાત્યધા ધ્રુવ ભાસ્કરં. ૯.

ભાવાર્થ—અનંત ધ્રુવજ્ઞાન સ્વરૂપી, સ્વશરીરને વિષે વ્યાપક છતાં, જેમ જન્મથી અધે પ્રાણી સૂર્યને દેખતો નથી, તેમ જ્ઞાન ચક્ષુએ રહિત પ્રાણી પણ આવા આત્માને દેખતો નથી. ૯.

યદ્ધ્યાનં ક્રિય તે ભવ્યૈ, ચૈન કર્મ વિલીયતે;
તત્ક્ષણં દ્રશ્યતે શુદ્ધં, ચિત્ ચમત્કાર દર્શનં. ૧૦.

ભાવાર્થ—જેવો પ્રાણી તન્મય સ્વરૂપે આ આત્માનું ધ્યાન કરે છે, કે તુસ્તજ તે કર્મનો વિનાશ કરીને તત્કાળ શુદ્ધ નિર્મળ, સ્ફટિક રત્નની પેઠે સ્વચ્છ હીસે છે; ત્યારે તેનું દર્શન પણ ચિત્તને મહા ચમત્કાર ઉત્પન્ન કરનારૂં થાય છે. ૧૦.

યે ધર્મશીલા મુનયઃપ્રધાના-સ્તે દુઃખહીના નિયમે ભવન્તિ;
સંપ્રાપ્ય શીઘ્રં પરમાર્થ તત્ત્વં, વ્રજન્તિ મોક્ષં ચિદ્દમેકમેવ. ૧૧.

ભાવાર્થ—સદાકાળ ધર્મને વિષેજ લીન રહેનારા ઉત્તમ ધર્માચારી મુનિવરો નિશ્ચયે આ ભવના (સંસારના) દુઃખોથી રહિત થાય છે, અને એક પરમ પદાર્થ, ઉત્કૃષ્ટ સારભૂત, ચિદ્દાનંદધન સ્વરૂપી જે મોક્ષપદ, તેને શિઘ્ર પામે છે. ૧૧.

આનંદરૂપં પરમાત્મતત્ત્વં, સમસ્તસંકલ્પવિકલ્પમુક્તં;
સ્વભાવલીનાનિવસન્તિનિત્યં, જાનાતિ યોગી સ્વયમેવ તત્ત્વં. ૧૨.

ભાવાર્થ—એક આનંદમયજ રૂપ છે જેનું એવો પરમાત્મ સ્વરૂપી, મનના સર્વ આહર્દ્યદોહદ વિકલ્પોથી રહિત, પોતાના સ્વભાવને વિષેજ નિરંતર વસનાર, એવો જે શુદ્ધ આત્મ પદાર્થ, તેનેજ યોગીપુરુષો સહજ, શુદ્ધ તત્ત્વ કરી જાણે છે. ૧૨.

ચિદાનંદમયં શુદ્ધં, પરાપાય નિરામયં;
અનંતસુખસંપન્નં, સર્વસંગવિવર્જિતં. ૧૩.

ભાવાર્થ—અપ્રત્યાના શુદ્ધ આનંદાયુક્ત, મહા નિર્મળ સર્વ કષ્ટ, તથા સર્વ વ્યાધિથી મુક્ત, અપાર સુખે કરીને પૂર્ણ, અને સદાકાળ સર્વ પરપુદ્ગલિક સંગે કરીને રહિત, આ આત્માધિરાજ વર્તે છે. ૧૩.

લોકમાત્રપ્રભાણો હિ, નિશ્ચયે નહિ સંશયઃ;
વ્યવહારો દેહ માત્રેણ, કથયન્તિ મુનીશ્વરાઃ. ૧૪.

ભાવાર્થ—ચૌદ રાજલોકા પ્રમાણે, નિશ્ચયે અવગાહન દેત્ર છે જેનું, પણ વ્યવહારે પોત પોતાના શરીર પ્રમાણ દેત્રવાળો આત્મા છે, એમ મહા મુનીયો એટલે તીર્થંકર, ગણધરાદિ મહાત્માઓ કહે છે, તે વાતમાં લેશ માત્ર સંદેહ નથી. ૧૪.

યત્ક્ષણં દૃષ્યતે શુદ્ધં, તત્ક્ષણં ગતવિબ્રમઃ;
સ્વસ્થચિત્તં સ્થિરભૂતં, નિવિઠ્ઠપં સમાધયે. ૧૫.

ભાવાર્થ—જે ક્ષણે આ આત્મા જીવને શુદ્ધ દેખાય છે, તેજ ક્ષણે સર્વ કલ્પિત સુખના ભ્રમથી રહિત જીવ માલમ પડે છે; વળી સંપૂર્ણ શાંત, સ્થિર ચિત્તવંત, અચલ, નિવિઠ્ઠપ સમાધિને વિષે રહેલો હોય છે. ૧૫.

સ એવ પરમં બ્રહ્મ, સ એવ જિનપુંગવઃ;
સ એવ પરમં તત્ત્વં, સ એવ પરમં તપઃ. ૧૬.

ભાવાર્થ—તેજ ઉત્કૃષ્ટો બ્રહ્મ સ્વરૂપી છે, તેજ સામાન્ય કેવલીને વિષે શિરોમણી શિખર સમાન તીર્થંકર સ્વરૂપી છે, તેજ ઉત્કૃષ્ટ તત્ત્વ છે, મારભૂત પદાર્થ છે, અને તેજ ઉત્કૃષ્ટો, ઇન્દ્રિય-નિરાધરૂપ તપમય એવો આ આત્મા છે. ૧૬.

સ એવ પરમં જ્યોતિઃ; સ એવ પરમોગુરુઃ;
સ એવ પરમં ધ્યાનં, સ એવ પરમોત્તમઃ. ૧૭.

ભાવાર્થ—તેજ ઉત્કૃષ્ટ જ્ઞાન જોતિમય છે, તેજ ઉત્કૃષ્ટ સદગુરુ એટલે પોતાના આત્માને પોતેજ શિક્ષા આપનાર ઉત્તમગુરુ છે, વળી તેજ ઉત્કૃષ્ટું ધ્યાન છે, અને તેજ મર્વોત્તમ પદાર્થ આ આત્મા છે. ૧૭.
સ એવ સર્વકલ્યાણં, સ એવ સુખભાજનં;
સ એવ શુદ્ધચિદ્રૂપં, સ એવ પરમં શિવં. ૧૮.

ભાવાર્થ—તેજ સમસ્ત કલ્યાણનું નિધાન છે, તેજ સમસ્ત સુખોનું ભાજન છે, તેજ નિર્મળ જ્ઞાનાનંદ સ્વરૂપી છે, અને તેજ સર્વ ઉપદ્રવથી રહિત, અજરામર શિવરૂપ આ આત્મા છે. ૧૮.

સ એવ પરમાનંદઃ, સ એવ સુખદાયકઃ;

સ એવ પરમચૈતન્યં, સ એવ ગુણસાગરઃ. ૧૯.

ભાવાર્થ—તેજ પરમ આનંદ યુક્ત છે, તેજ મહા સુખદાયક છે, તેજ ઉત્કૃષ્ટ ચૈતન્ય એટલે જ્ઞાનશક્તિ છે, અને તેજ સર્વ ગુણ સમુદ્ર આ આત્મા છે. ૧૯.

પરમ આલ્હાદસંપન્નં, રાગદ્વેષવિવર્જિતં;

સોઽહં તુ દેહ મધ્યે તુ, યો જાનાતિ સ પંડિતઃ. ૨૦.

ભાવાર્થ—તેજ ઉત્કૃષ્ટ હર્ષભય છે, તેજ સર્વ રાગદ્વેષાદિ વિકારે રહિત, શરીરને વિષે શોભી રહ્યો છે, તેને જે યથાર્થ જાણે છે, તેજ ખરો પંડિત છે. ૨૦

આકારરહિતં શુદ્ધં, સ્વસ્વરૂપે વ્યવસ્થિતં;

સિદ્ધમષ્ટગુણોપેતં, નિર્વિકારં નિરંજનં. ૨૧.

ભાવાર્થ—સર્વ આકાર રહિત, પોતાના સ્વરૂપેજ રહેલો, સિદ્ધતા આઠ ગુણોએ સહિત, નિર્વિકારી, સર્વ કર્મરૂપી અંજને રહિત, શુદ્ધ નિષ્પન્ન સ્વરૂપી આ આત્મા છે. ૨૧.

તત્ સમં તુ નિજાત્માનં, રાગદ્વેષવિવર્જિતં;

સહજાનંદચૈતન્યં, પ્રકાશયતિ મહાયશે. ૨૨.

ભાવાર્થ—એવોજ, એટલે ઉપર દેહો તેવોજ, પોતાનો આત્મા રાગ, દ્વેષ, મોહ, અજ્ઞાન, મિથ્યાત્વાદિ, વિકારે રહિત છે, સ્વાભાવિક, સ્વાધીન, જ્ઞાન ચેતનાવંત આત્માનું સ્વરૂપ છે, એમ મહોટા યશના ધણી શ્રી પરમાત્માએ પ્રકાશ્યું છે. ૨૨.

પાપાણેષુ યથા હેમં, દુઃખમધ્યે યથા ધૃતં;

તિલમધ્યે યથા તૈલં, દેહમધ્યે તથા શિવં. ૨૩.

ભાવાર્થ—જેમ પથ્થરને વિષે સ્વર્ણ, જેમ દૂધને વિષે ઘી, જેમ તલમાં તેલ, સત્તાગત એટલે શક્તિરૂપે રહેલાં છે; તેવીજ રીતે આ શરીરને વિષે શક્તિરૂપે વ્યાપી રહેલો શિવ સ્વરૂપી આત્મા છે. ૨૩.

કાષ્ઠમધ્યે યથા વન્ધિઃ; શક્તિ રૂપેણ તિષ્ઠતિ;
અયમાત્મા શરીરેષુ, યો જ્ઞાનાતિ સ પંડિતઃ. ૨૪.

ભાવાર્થ—જેમ કાષ્ઠને વિષે અગ્નિ શક્તિરૂપે ગુપ્ત રહેલી છે, તેમ આ આત્મા શરીરને વિષે રહેલો છે, એમ જે જાણે છે, અને વર્તે છે, તેજ ખરો જાણકાર પંડિત છે. (પણ આત્મા, આત્મા કરીને પોકારનારા, માત્ર કથની કરનારા, અને આત્માના સ્વરૂપથી વિપરીત વર્તનારા, રાગી, દ્રવિ, મોહી, વિકારી, મમત્વી, જડાનંદી, જવવાસિ પ્રાણીઓ પંડિત નામને યોગ્ય નથી, એકલા વચન જાળને વિષે ફસી રહેલા શુકપાઠિ પંડિતાણાસો પોતાના આત્માને ઠગી રહ્યા છે, અને આત્માને નામે આત્માનેજ વગોવે છે; એ ખેદની વાત છે.) ૨૪.

અવતાનિ પરિત્યજ્ય, વ્રતેષુ પરિતિષ્ઠતિ;
ત્યજેતાન્યપિ સંપ્રાપ્ય, પરમં પદમાત્મનઃ. ૨૫.

ભાવાર્થ—અવૃતોનો ત્યાગ કરીને વૃત નિયમને વિષે સ્થિર થવું, અને પછી વિશેષ પ્રકારે શુદ્ધાત્મ સ્વરૂપને વિષે લીન થતાં, તે વૃત નિયમને પણ તે સ્વરૂપમાં સમાવી દઈને આત્મા શુદ્ધ પરમાત્મ પદને પામે છે. ૨૫.

૯. શ્રીસમ્યક્ત્વસ્વરૂપ પચીસી અર્થસહિત.

મંગલાચરણ.

શ્રીમદ્દીરગ્જિનં નત્વા, ગુરું શ્રીજ્ઞાનસાગરં;
શ્રીસમ્યક્ત્વસ્તવસ્વાર્થં, ત્રિખામિ લોકભાષયા. ૧.
ગુરુપદેશતઃ સમ્યક્, કિચિંત્ શાસ્ત્રાનુસારતઃ;
વૃદ્ધપરંપરાં જ્ઞાત્વા, કિયતે યોધિસંગ્રહ. ૨.

ભાવાર્થ—શ્રીમદ્ધવીર પરમાત્માને નમસ્કાર કરીને તથા જ્ઞાન દ્રષ્ટિના દાતા, પરમોપકારી શ્રીગુરુના ચરણાર્વિંદને નમસ્કાર કરીને પૌદ્ગલિક સુખ તથા આત્મિક સુખને લિજ્ઞ મિત્ર દર્શાવનારો, એકલો શ્રીસમ્યક્ત્વગુણ, તેની મૂલોત્પત્તિ સપ્રભેદ કહેનારું સમ્યક્ત્વ

પચવીસીનામે પ્રકરણ, તેનો અર્થ, શ્રીગુરુઉપદેશથી તથા કાંઇક શાસ્ત્રાનુસારથી તથા કાંઈક વૃદ્ધપરંપરાથી એટલે બહુશ્રુતોની વાતો સાલળીને મારી છુદ્ધિને અનુસારે, કિચિત્ માત્ર સક્ષેપથી લોકલાપામા વાર્તિકરૂપે કહું છું

જહ સમ્મત્તસરૂવં, પરિચિત્તં વીરજિણુવરિદેણુ;
તહ કિત્તણેણુ તમહં, શુણ્ણમિ સમ્મત્તસુદ્ધિકરૂપે. ૧.

ભાવાર્થ—જેમ ઉપશમ, ક્ષાયોપશમાદિ પ્રકારે સમ્યક્ત્વનું સ્વરૂપ શ્રીવીર જિનવરેદ્રે પ્રકર્યું છે, ગણધરાદિકને ઉપદેશ્યું છે, તેમ કીર્તન કરવે કરીને એટલે જે રીતે શ્રીવીર પરમેશ્વરે સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્તિની પ્રણાલિકા ઉપદેશી, તેજ પ્રણાલિકાગર્ભિત વિનંતિયે કરીને શ્રીવીર પરમાત્માને સ્તવીય એ રીતે પ્રકરણકર્તાયે વસ્તુનિર્દેશાત્મકરૂપ મગલ કર્યું, હવે પ્રકરણ કરવાનું પ્રયોજન કહે છે, એ પ્રકરણ શા વાગ્તે કરે છે, કે સમ્યક્ત્વની શુદ્ધિ થવાને અર્થે, એટલે ક્ષાયિકભાવે સમ્યક્ત્વ શુદ્ધિ પામવાને અર્થે કરે છે ૧

હવે સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્તિની અગાઉ જેવી જીવની અવસ્થા હોય, તે વ્યતિકરગર્ભિત બીજી ગાથાએ સ્તુતિ કરે છે

સામિ ! અણામં અણુતે, ચત્તિગમ સંસાર ધોર કંતારે;
મોહામં કમ્મ ગુરુહિમં, વિવાગવસચ્ચો ભમમં જીવો. ૨.

ભાવાર્થ—હું સ્વામિ, મારા સરિખા મસારી જીવ, તે જેની આદિ પશુ ન પાત્રીયે અને અત ગણ ન પાત્રીયે તેને અનાદિ અનંત કહીયે, એટલે જેની આદિ અત નથી, એવો ચતુર્ગતિ બ્રમણરૂપ સસાર તેહિજ જાણિયે એક ધોર કાલાગ એટલે લયાનક અટવી, તેહને વિષે મોહનીયાદિક આઠે કર્મની ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિના વિપાક વેદવાના પરવશપણથી આ જીવ બ્રમણ કરે છે

હવે સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્તિનો ઉપાય કહે છે
પદ્ધોવલમામ અહા-પવિત્તિકરણેણુ કોવિ જમ્મ કુણ્ણમં;
પલિયા અસં કોડિકોડિઅર હિમ સેસં. ૩.

ભાવાર્થ—પાલા તથા નદીના. પાષાણાદિ (આઠ) દ્રવ્યંતિક-
ન્યાયવડે જે કોઈ ભવ્ય પ્રાણી સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્તિના કારણપણે ત્રણ
પરિણામરૂપ યથાપ્રવૃત્તિઆદિ, ત્રણ કરણ છે, તેમાંથી પ્રથમ જે
યથાપ્રવૃત્તિકરણ, તેના પરિણામવડે આયુષ્યને શેષ સાત કર્મોની
એક કોડાકોડી સાગરોપમમાં એક પલ્લોપમના અસંખ્યાત ભાગે
ન્યત્ર સ્થિતિ કરે.

તથ્યવિ ગંઠિ ધણુ રાગ-દોસ પરિણુમ્ભયં અભિંદંતો;
ગંઠિય જીવોવિ હહા, ન લહઈ તુહ દંસણું નાહ!. ૪.

ભાવાર્થ—તિહાં પણ કાંઈક ઉણી એક કોડાકોડી સ્થિતિ
શેષ સાત કર્મની કીધી, તોપણ અભવ્ય અથવા દુર્ભવ્યત્વાદિક દૂષણને
લીધે હાહા ઇતિએદે: રાગ દ્વેષ પરિણામમય અંથી દેશગત જીવ પણ
અંથીને અણભેદતો થકો હે નાથ! તાહરું દર્શન, જે શ્રીમુખે
કહેકું સમ્યક્ત્વ, તે પામી શકે નહી. ૪.

હવે જીવ જે રીતે અંથી ભેદે તે રીત કહે છે.

પહિલય પિવિલિયનાએણુ, કેવિ પન્નગત સન્નિપંચિંદી;
ભવો અવદ્ધુ પુગ્ગલ, પરિયદ્ધવસેસ સંસારો. ૫.

ભાવાર્થ—છડાં અંથીદેશ પામ્યા પછી કોઈક જીવ અપૂર્વકરણ
કરે, તે પંથી જે વટેમાર્ગુ, તથા પિપિલીકા જે કીડી, તેને ન્યાયે,
(દ્રવ્યંતે) કરે, તેણે કરી કોઈ સંજ્ઞી પર્યાપ્તો પંચેંદ્રી ભવ્યજીવ સુ-
ક્તિ ભવા થોડ્ય હોય, જેને માત્ર અર્ધ પુગ્ગલ પરવર્તે શેષ સંસાર
બાકી રહ્યો હોય, એહવો, એટલા લક્ષણે પ્રરણ જે જીવ હોય તે જીવ
જે કરે, તે હવે આગલી ગાથાએ કહે છે. ૫.

હવે પૂર્વોક્ત લક્ષણવંત જીવ તે અંથીદેશ સુધી આવે, તિહાં
પરિણામ નિર્મલતાની વૃદ્ધિ હોય તે કહે છે.

અપુન્નકરણ મુગ્ગર-ધાય વિહિય દુરુંગંઠિભેઓ સો;
અંતમુહુત્તેણુ ગઓ, નિયાદ્ધકરણે વિસુજ્જતો. ૬.

ભાવાર્થ-—પૂર્વે કોઈવાર પામ્યો નહિ, એહવું જે પરિણામ તેને અપૂર્વકરણ કહિયે, તે કેવું છે, જે નિગિડ, આકરી, અત્યંત કઠિણ, એવી પૂર્વોક્તરૂપ જે અંથી, તેને ભેદવાને મુગ્ધર એટલે મજ સરખું છે, તેના ધાયે કરીનેકર્યો છે દુષ્ટ અંથીનો ભેદ તે જેણે એવો તે જીવ પ્રતિક્ષણે વિશુદ્ધમાન પરિણામની નિર્મલતા વધતે થકે અંતર મુદ્ધર્ત માત્રમાં પૂર્વોક્ત હવે તે અનિવૃત્તિ કરણે ગયો થકો જીવ જે કરે, તે કહે છે. અનિવૃત્તિકરણે ગયો. ૬.

સો તથ્યરણે મુહોડાવ, વચરી જય જણિય પરમ આણુંદં; સમ્મત્ત લહધ જીવો, સામન્નેણું તુહ પસાયા. ૭.

ભાવાર્થ-તે જીવને તિહાં અનિવૃત્તિકરણે અતિવિશુદ્ધ પરિણામના જોરથી મિથ્યાત્વ મોહનીયના પુંજની સ્થિતિ બે થાય, તેમાં પહેલી સ્થિતિ અંતરમુદ્ધર્તમાં વેદે, એટલે એક અંતરમુદ્ધર્તમાં અપી જાય, એટલી સ્થિતિના મિથ્યાત્વ મોહનીયનામા કર્મના દલીયા તે, મહોટી સ્થિતિ; જે કોડાકોડી સાગરોપમમાં પડ્યોપના અસંખ્યાતમાં ભાગે ન્યૂન છે, તે સ્થિતિમાંથી નજીક ખેંચી લે, એટલે બીજી પદ્યોપમને અસંખ્યાતમે ભાગે ન્યૂન એક કોડાકોડી સાગરોપમ પ્રમાણ હતી, તેમાંથી અંતરમુદ્ધર્ત પ્રમાણ વેદ નીચી ખેંચીને જુદી કીધી, ખાકી શેષ રહી. તેનો મહોટો પુંજ અલગો રાખ્યો એટલે નાની સ્થિતિ તથા મહોટી સ્થિતિની વચમાં આંતરો પડયો, તેવારે એ જોઈ સ્થિતની વચમાં જે ખાલી જગ્યા રહી, તેને અંતરકરણ કહિયે, એમ ઇહાં અનિવૃત્તિકરણના જોરથી અંતરકરણ કરે; એટલે પ્રથમ સ્થિતિ-ગત દલિયાને અંતરમુદ્ધર્તમાં ખેપવે, અને મહોટી સ્થિતિમાંથી આવતા દલિયાને ઉપશમાવે, વિષ્કંભિત ઉદય કરે, અંતરમુદ્ધર્ત ઉદય ન આવે એવા કરે, એટલે અનિવૃત્તિકરણે બે કાર્ય કરે, એકતો મિથ્યાત્વસ્થિતિના બે ભાગ કરી અંતરકરણ કરે, અને બીજું અંતરમુદ્ધર્ત વેદ પ્રથમ લઘુસ્થિતિને ખપાવે, એટલે અનિવૃત્તિકરણનો કાલ પૂરો થાય, તેવારે આગલ અંતરકરણમાં ધસે, દોડે, જાય, પ્રવેશ કરે; તેવારે તિહાં અંતરકરણને પ્રથમ સમયે હે નાથા તમારે-

પ્રસાદે ક્ષાયિકાદિકની પરે વિશિષ્ટ તો નાહુ પણ સામાન્યપણે અહ-
કાલીન ઉપશમનામા સમકિત પામે, તે શી રીતે પામે, તેની ઉપમા
કહે છે જેમ સુલટ હોય, તે રણુને વિષે વેરીને જીતવાથી પરમાનંદ
પામે, તેમ અનાદિના જે રાગદ્વેષરૂપ મહોટા શત્રુ, તજ્જનિત શુર
કર્મ સ્થિત્યાદિ અનંતાનુષંગિયા ચાર વૈરીને જીતવાથી પરમાનંદ
સરિષ્ણું સમ્યક્ત્વ જીવ પામે અહિંયા અંથાતરથી પૂર્વોક્ત જીવ
અંતરકરણમાં પહોચતા કેવો આનંદ પામે, તેની ઉપમા પ્રકારાંતર
કહી દેખાડે છે - જેમ કોઈક પથીજન ગ્રીષ્મકાલમા મધ્યાહ્ન સમયે
નિર્જળ વનમાં સૂર્યના પડેલા કિરણને પરિતાપે પડેલા લૂના સખ્ત
તાપે કરી અતિ વ્યાકુલ થયો હોય, તેને કોઈ શીતળ સ્થાનક મળે,
વળી તિહાં કોઈ બાવનાચંદનનો રસ છાટે, તેવારે તે પથી શાતા
પામે, તેવો આનંદમગ્ન હોય. ૭.

હવે સમ્યક્ત્વ કેટલે ભેદે હોય, તે આગમની ગાથાએ કહે છે
તં ચેગવિહં દુવિહં, તિવિહં તહ ચઉવિહં ચ પંચવિહં;
તથેગવિહં જં તુહ, પણીયભાવેસુ તત્તરર્ધ. ૮.

ભાવાર્થ - એક પ્રકારે, બે પ્રકારે, ત્રણ પ્રકારે, ચાર પ્રકારે,
અને પાંચ પ્રકારે પણ આગમમા સમ્યક્ત્વ કહ્યું તે ભેદોનું સ્વરૂપ વિવ-
રીને કહે છે - તિહા એકવિધ સમ્યક્ત્વ તે, જે હે પરમેશ્વર !
તાહુરા પ્રકારથી જે જીવાદિકભાવ-પદાર્થો, તેને વિષે તત્ત્વરૂચિ હોય,
અર્થાત્, પરમાર્થબુદ્ધિ હોય, તે તત્ત્વરૂચિ અધાન મિથ્યાત્વદલના
રમની મંદતાયે, જાતિસ્મરણાદિક નિમિત્ત, ઇડાપોહ કરતાં કરતાં
સહેજે પોતાની મેલે તત્ત્વઅધાન પામે, તે નિસર્ગ સમ્યક્ત્વ કહે-
વાય; અથવા શુદ્ધશુદ્ધની ઉપાનના કરતાં, સિદ્ધાંતવાણી સાંભળતાં,
જે પામે, તે ઉપદેશિક અદ્વાન કહિયે; ઇત્યાદિક લક્ષણ જે તત્ત્વ-
રૂચિ, તે એકવિધ સમ્યક્ત્વ કહિયે. ૮.

હવે દ્વિવિધ સમ્યક્ત્વ ત્રણ પ્રકારે કહે છે.

દુવિહં તુ દૃઢભાવા, નિરચય વવહારઓ વિ અહવાવિ;

નિસ્સંગુવએસાઓ, તુલ્યવયણ વિગિહિં નિદિદું. ૯.

ભાવાર્થ—હે જીનેશ્વર, તારા ભાષ્યાં જે દ્વાદશાંગ, તેના જાણ એહવા જે પ્રવિણ પુરૂષો, તેણે એક દ્રવ્યમયકૃત્વ, અને બીજું ભાવસમ્યક્ત્વ, એ બે પ્રકારે સમ્યક્ત્વ કહ્યું છે; અથવા એક નિશ્ચય સમ્યક્ત્વ, અને બીજું વ્યવહારસમ્યક્ત્વ, એ રીતે પણ બે પ્રકાર કહ્યા છે, તથા વળી એક નિસર્ગ સમ્યક્ત્વ, એ રીતે પણ બે પ્રકાર કહ્યા છે, એમ ત્રણ પ્રકાર દ્વિવિધ સમ્યક્ત્વના તારા વચનવેત્તા એટલે આગમાર્થના જાણ પુરૂષે દેખાડ્યા છે. ૯.

હવે ત્રણ પ્રકારે દ્વિવિધ સમ્યક્ત્વ કહ્યું, તેના લક્ષણ કહે છે. તુલ્ય વયણે તત્તરુષ, પરમથ્યમજ્ઞણઓ વિ દ્વવગયં; સમ્મં ભાવગયં પુણ, પરમથ્ય વિયાણઓ હોઈ. ૧૦.

ભાવાર્થ—હે પ્રભુ, તારાં વચનનો પરમાર્થ જે રહસ્ય, તેનો અજાણ છે, તારા વચનને વિષે તત્ત્વજ્ઞિ છે, કેમકે જે, ગગ, દેવ, અજ્ઞાન, એ ત્રણ દોષનો નાશ થવાથી વિતરાગ થયા, તે અસત્ય ભાવણ કરે નહી, એટલે શ્રીજિનભાષિત વચન સર્વ સત્ય છે, એમ તે જાણે છે, તો એવી જે તત્ત્વજ્ઞિ, તે દ્રવ્યગત સમ્યક્ત્વ કહિયે; બીજું ભાગવત સમ્યક્ત્વ, તે પરમાર્થના જાણ પુરૂષને હોય, માટે જે ભવ્યજીવ જીવાન્તિક નવે પદાર્થને સમસ્તનય, ગમ, ભંગ, નિશ્લેષ પ્રમુખ સ્યાદ્રાદ રૌદ્રીપૂર્વક જાણે, સદૃષ્ટે, તે ભવ્યજીવને ભાગવત સમ્યક્ત્વ કહિયે; એમ દ્વિવિધ સમ્યક્ત્વ કહ્યું ૧૦.

હવે નિશ્ચય વ્યવહાર રીતે બે પ્રકારના સમ્યક્ત્વનું લક્ષણ કહે ॥

નિચ્છયઓ સમ્મત્તાં, નાણાઈ મયમ્પસુહ પરિણામો;
ધયરં પુણ તુલ્ય સમ્યે, ભણિયં સમ્મત્ત હેગિહિં. ૧૧.

ભાવાર્થ—જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્રરૂપ શુદ્ધ શ્રદ્ધા, ભાસન, રમણ-તાપૂર્વક રત્નત્રયીરૂપ આત્માના જે શુદ્ધ પરિણામ, તેને નિશ્ચય સમ્યક્ત્વ કહિયે, એટલે આત્માનેજ નિશ્ચય સમ્યક્ત્વ કહિયે કેમકે

આત્માને આત્માના ગુણ તે કાંઈ જૂદા નથી, પરિણામે અનન્ય છે, એક છે. ગુણગુણીભાવે અભેદજ રહ્યા છે, કેમકે અભેદપરિણામે પરિણમ્યો જે આત્મા, તે તદ્દગુણરૂપજ કહેવાય. પ્રાપ્તે અપ્રમત્ત સાધુને નિશ્ચયનયે સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્તું કહેવાય છે, કેમકે જેવું જાણ્યું, તેવોજ ત્યાગભાવ છે, અને શ્રદ્ધા પણ તદ્દનુરૂપ છે. માટે સ્વરૂપો-પયોગી જીવને આત્મા તેહિજ જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર છે, કારણ કે, આત્મા રત્નત્રયાત્મક અભેદભાવે શરીરમાં રહ્યો છે, માટે રત્નત્રયીને શુદ્ધોપયોગે વર્તતા જીવને નિશ્ચય સમ્યક્ત્વ કહિયે. બીજું વ્યવહાર સમ્યક્ત્વ છે, તે હે પ્રભુ ! તારા સિદ્ધાંતને વિષે સમ્યક્ત્વના હેતુ, જે મિથ્યાત્વીતું સંસ્તવ, પરિચય પ્રમુખ, જે અતિચારાદિક દોષો છે, તેના ત્યાગથી થાય, તથા દેવ ગુરુભક્તિ બહુમાનસહિત, ભક્તિ કરે, શાસનોન્નતિ કરે, અવિરતિ ગુણક્રમે રહ્યો થકો, પણ આગમોક્ત વિધિમાર્ગે નિરતિચાર સમ્યક્ત્વ પ્રવૃત્તિસહિત હોય, તેને વ્યવહાર સમ્યક્ત્વ કહિયે. ૧૧.

હવે ત્રીજા બે પ્રકારે સમ્યક્ત્વ કહે છે, તેમાં એક નિર્સર્ગે સમ્યક્ત્વપ્રાપ્તિ, અને બીજી ઉપદેશજન્ય સમ્યક્ત્વપ્રાપ્તિ. ઇહાં શિષ્ય પૂછે છે કે, સહેજે સમ્યક્ત્વની પ્રાપ્તિ કેવી રીતે થાય ? તેવારે ગુરુ દ્રષ્ટાંતગર્ભિત સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્તિનો ઉપાય કહે છે.

જલ વથ મગ્ગ કુદ્વ-જરાઈનાએણુ જેણુ પત્તત્તં;
નિસ્સગ્ગુવએસલવં, સમ્મત્તં તસ્સે તુજ્ઞં નમો. ૧૨.

ભાવાર્થ—આ ગાથામાં પાંચ દ્રષ્ટાંત, કહ્યાં છે, તેમાં જલનો, વસ્ત્રનો અને કોદ્રવનો, એ ત્રણ દ્રષ્ટાંત, આગલ પુંજત્રય ભાવના-વચરે કહી બતાવશે, અને માર્ગનો, તથા જવરનો, એ બે પ્રસ્તુત છે, તે કહે છે:—જેમ કોઈક પંથી માર્ગથી ભ્રષ્ટ થયા પછી બીજા કોઈના ઉપદેશ પામ્યા વિનાજ ભમતો ભમતો પોતાની મેલે સહેજે માર્ગે ચઢે, અને પંથ ભ્રષ્ટ થયેલો પંથી તથાવિધ પાપના ઉદયથી કોઈ સજ્જનનો યોગ ન મલવાથી માર્ગ પામેજ નહિ, તિહાંનો તિહાંજ રહે, અને ત્રીજો પુરૂષ બીજાને પૂછી માર્ગ પામે.

તેમજ વહી જવરનો દ્રષ્ટાત ઠહે છે—જેમ કોઈકને તાપ, જ્વર આવ્યો, તે કોઈને ઔષધ કર્યા વિનાજ પોતાની મેળે જતો રહે, અને કોઈકને તો ઔષધ, ચૂર્ણ, ધાગાદિ, પ્રયોગ કરવાથી જ્વર જાય છે, તથા કોઈકને તો અસાધ્ય જ્વર કોઈ રીતે જાયજ નહિ. એ રીતે એ જો દ્રષ્ટાત સમ્યક્ત્વપ્રાપ્તિ વિષે જોડવા તે આવી રીતે, કાઈક શુદ્ધપક્ષી, કાલાદિક કારણ પરિપાકવત ચગ્માવર્તિ, ચરમ કરણી, એવો ભવ્યજીવ, તે સહેજે આપોઆપ વિચારતે થકે સમ્યક્ત્વ પામે, તે નિર્સર્ગ સમ્યક્ત્વ કહિયે, તથા કોઈક જીવ, પૂર્વોક્ત કાલાદિક યોગ્યતાવત હોય, પણ સદ્ગુણને યોગે ઉપદેશ સાક્ષી અનાદિની જૂલ મટાડી દેવ, ગુરૂ, ધર્મ સદ્ગુણરૂપે સમ્યક્ત્વ પામે, તેને ઉપદેશ સમ્યક્ત્વ કહિયે એ રીતે એ ન્યાયદ્વારાએ સમ્યક્ત્વ, તે હે પ્રભુ ! તુમે કહ્યું, પ્રજ્ઞ્યુ, તે માટે પરમોપકારી એહવા તુજને મહારો નમસ્કાર થાઓ ૧૨

હવે ત્રણ પ્રકારે સમ્યક્ત્વ કહે છે

તિવિહં કારગ રોચગ-દીવગ ભેએહિં તુહ મયવિઉહિં;
પચોવસમોવસમિયય-ખાઈઅભેએહિં વા કહિયં. ૧૩.

ભાવાર્થ—હે નાથ ! ત્હારા મતના વેત્તા જે ગણધરાદિક તેણે કારક, રોચક, અને દીવક, એમ તિવિહ—ત્રણ પ્રકારે સમ્યક્ત્વ કહ્યું છે વા અથવા ક્ષાયોપશમિક, ઉપશમ અને ક્ષાયિક, એ રીતે પણ ત્રણ ભેદે સમ્યક્ત્વ કહ્યું છે ૧૩

હવે કારકાદિક સમ્યક્ત્વના લક્ષણ કહે છે.

જં જહ ભણિયં તુમએ, તં તહ કરણુંમિ કારગો હોઈ;
રોચગ સમ્મતં પુણ, રુધમિત્તકર તુ તુહ ધમ્મે. ૧૪.

ભાવાર્થ—હે નાથ, જેમ યથાર્થભાવે વિધિમાર્ગ તુમે પ્રકાર્યો, તે તેમજ આજ્ઞાને અનતિક્રમતો થકો, એટલે તમારી આજ્ઞામહિત, આગમેકત શૈલીપૂર્વક, યથાગાહિતએ દાન, પૂજા, વ્રત, નિયમાદિક કરે, તેને કારક સમ્યક્ત્વ કહિયે, તથા વહી જીવુ રોચક સમ્યક્ત્વ,

તે ત્હારા ધર્મને વિષે રૂચિમાત્ર કરે, શ્રીજિનોક્ત ધર્મ કરવાની ઇચ્છા રહે, શુદ્ધ શ્રદ્ધા રાખે, કોઈને ધર્મ પ્રવૃત્તિ કરતો દેખીને રૂઠું માને, પરંતુ પોતે ભારે કમી, માટે ક્રિયાનુષ્ઠાનાદિક કરી શકે નહિ, તેને રાચક સમ્યક્ત્વ કહિએ. ૧૪.

હવે દીપક સમ્યક્ત્વ કહે છે:—

સયમિહ મિચ્છદિઠી, ધમ્મ કહાધર્મિં દીવધં પરસ્સ;
દીવગ સમ્મત્તમિણં, ભણ્ણંતિ તુહ સમયમધણ્ણે. ૧૫.

ભાવાર્થ—સ્વયં—પોતે તો મિથ્યાદ્રષ્ટિ, અભવ્ય, દુર્લભ્ય હોય, પણ અંગાર મર્દકાચાર્યની પેરે ધર્મકથાદિકે કરી, તથા દંભરચના વિશેષે કરી પર, જે બીજા ભવ્ય-ભદ્રક જીવે હોય, તેને ધર્મે કરી દીપાવે, એટલે આગલા જીવેના ઘટમાં પ્રકાશ કરાવે, પરંતુ પોતાને અંતરંગ પરિણામે શ્રદ્ધા ન હોય. એહવાને હે ત્રણ ! ત્હારા સમય જે સિદ્ધાંત, તેના બાજુ પુરુષો દીપકસમ્યક્ત્વ કહે છે. ૧૫.

હવે બીજી રીતે પ્રકાશંતરે ત્રણ ભેદ સમ્યક્ત્વના કહે છે:—

અપુંવકય ત્તિપુજ્જે, મિચ્છમુદ્ધનં ખવિત્તુ અણુદ્ધનં;
ઉવસામિય અનિયદ્દી—કરણ્ણાએ પરં ખએવસમી. ૧૬.

ભાવાર્થ—અપૂર્વ કરણે કર્યા છે ત્રણ પુંજ જેણે, મિથ્યાત્વ, તેના દલ ઉદય આવ્યા, તેને ક્ષેપવીને—ક્ષયકરીને અને ઉદય ન આવ્યા જે મિથ્યાત્વના દલ, તેને ઉપશમાવીને અનિવૃત્તિકરણથી આગલ ક્ષયોપશમ સમ્યક્ત્વ પામે:—અહિંયાં પ્રકરણકારે સિદ્ધાંતજ્ઞતા કર્મ અંથિક, એ બેઉના અભિપ્રાય ગ્રહણ કરી પ્રકરણ રચના કરી છે, તેમાં સિદ્ધાંતકારનો એ આશય છે જે, અનાદિ મિથ્યાદ્રષ્ટિને કોઈ તથાવિધ સામગ્રીનો સદ્ભાવ, એટલે પ્રાપ્તિ થઈ, યથાપ્રવૃત્તિ પ્રમુખ ત્રણ કરણ કરતાં અપૂર્વકરણના અધ્યવસાયથી અંથી ભેદી શેષમિથ્યાત્વ સ્થિતિના ત્રણ પુંજ કરી પ્રથમ શુદ્ધ પુરૂગતને વેદે, તે કરણથી ઉપશમસમ્યક્ત્વ પામ્યા વિનાજ પ્રથમ ક્ષયોપશમ સમ્યક્ત્વ પામે, તથા વલી કોઈક ભવ્ય જીવ યથાપ્રવૃત્ત્યાદિક કરણત્રય અનુક્રમે પૂર્વોક્ત વિધિયે કરી

અતરકરણને પ્રથમ મમયે ઉપશમસમ્યક્ત્વ પામે, પણ ઉપશમે રહ્યો પુનઃ ત્રણ કરેજ નહી, અંતરમુક્ત કાલ પ્રમાણ શુદ્ધ-નિર્મલ અપૌદ્ગલિક ઉપશમ ભાવ વેગી, તિહાથી ચતાયમાન થયો થકો અવશ્ય મિથ્યાત્વે જાય, અપર પુનઃ તો છે નહિ, માટે ઇલિકાને દષ્ટાતે ફરી પાઠો મિથ્યાત્વ ગ્યાનકથી આગ્યો, તે ફરી મિથ્યાત્વે જાય, એ સિદ્ધાંતિકનો અભિપ્રાય છે તથા કર્મશ્રંથવાલા એમ માને છે કે, જે કોઈ અનાદિ મિથ્યાદૃષ્ટિ સસારી જીવ, જેવારે ચગ્મા વર્તી તથા ચરમકરણ ડરવાને અવસર પહેલા સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્તિકાલે જ યથાપ્રવૃત્તાદિ કરણત્રય ડરવા પૂર્વકજ અંતરકરણ કરે, તિહા ઉપશમ સમ્યક્ત્વ પામી અવશ્ય ત્રણપુનઃ કરે, તેનું સ્વરૂપ આશ્રંથમા પૂર્વે કહેલ તે પ્રમાણે જાણી લેવું હવે તે ત્રણ પુનઃના ત્રણ નામ થયા, તેમા પહેલો શુદ્ધપુનઃ, તે દર્શન મોહનીય કહિયે હવે તે જીવ અતરકરણગત ઉપશમકાલ પૂરો થયે થકે, એટલે જેટલો વખત અતરકરણનો તેટલોજ વખત ઉપશમ સમ્યક્ત્વનો છે તે ઉપશમ સમ્યક્ત્વનો કાલ અતરમુક્ત પ્રમાણ પૂરો થયે થકે જો પરિણામની વિશુદ્ધિ રહે, તો શુદ્ધ પુનઃનો ઉદય થાય, તેનું નામ ક્ષયોપશમ-સમ્યક્ત્વ કહિયે, તિહા ત્રિપુલ તે સમ્યક્ દર્શની, દ્વિપુલ તે મિશ્રદર્શની, અને એક પુલ મિથ્યાદૃષ્ટિ હોય, તથા ઉપશમ સમ્યક્ત્વથી આગલ જો કાષ્ઠક ઉત્તલ, કાષ્ઠક મલીન, એહવા મિશ્ર પરિણામ થાય, તો મિશ્રમોહનીયનો ઉદય થાય, એટલે મિશ્રપુનઃનો ઉદય આવે, અને જો અનતાનુબધીના ઉદય બલથકી અતિ મલીન પરિણામ થાય, તો મિથ્યાત્વ મોહનીયનો ઉદય થાય એટલે અશુદ્ધપુનઃનો ઉદય આવે, એ રીતે સસાગ્મા કેટલાક ત્રિપુલ, કેટલાક દ્વિપુલ, કેટલાક એકપુલ, તેમા ક્ષયોપશમી ત્રિપુલ હોય તથા મિથ્યાત્વ ક્ષય કરવાને સમ્યક્ત્વ મોહનીયની ઉત્તલતા ડરે, તેવારે દ્વિપુલ હોય, અથવા અપુલ એટલે પુનઃરહિત પણ ક્ષાયક સમ્યક્ત્વ હોય, તથા જેવારે મિશ્ર ઉત્તલ કરે, અથવા ક્ષેપવે, તેવારે એક પુલજ હોય એ રીતે કર્મશ્રંથિક મને પ્રથમ ઉપશમ સમ્યક્ત્વજ પામે

અને તે ઉપશમી નીચમા ત્રણપુંજ કરે. એ રીતે સિદ્ધાંતિક, તથા કર્મશ્રાંથિક, બેઉએ મલી ઉપશમ સમ્યક્ત્વ પામવાના બે માર્ગ કહ્યા; તથા ક્ષયોપશમ સમ્યક્ત્વ પામવાના પણ બે માર્ગ કહ્યા; એટલી વાત પ્રસંગથી કહી. ૧૬.

હવે કર્મશ્રાંથની શૈલીએ ઉપશમ સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્તિનો ઉપાય કહે છે.

અકયતિપુંજે ઉસરદવ-ધલિય દદુ રુખખનાએણું;
અંતરકરણુવસમિયો, ઉવસમિયો વા સસેણિગઓ. ૧૭.

ભાવાર્થ—જેણે ત્રણપુંજ પૂર્વે કર્યા નથી, એટલે પુંજ કર્યાથી આગલ જેમ વનમાં દાવાનલ બલતો હોય, ઉખરભૂમિ એટલે ખરી જમીન રણરૂપ હોય, અથવા કેવલ વેલુ એટલે રેતીની ભૂમિ હોય, સૂકી નદી પ્રમુખની, તેને ઉખર ભૂમી કહિયે, તથા જે ભૂમિ ઉપર પૂર્વે દવ લાગી ગયો હોય, અને ઘાસ, લાકડી તથા ઝાડ પ્રમુખ બળી સાફ થઈ ગયા હોય, તે દવદગ્ધ ભૂમી કહિયે, એટલે એક ઉખર ભૂમિ અને બીજી દવદગ્ધ ભૂમિ. એ બે ઠેકાણા બે બળતી અગ્નિ પામે, તો પોતાની મેલે ઓલવાઈ જાય, એ ન્યાયે મિથ્યાત્વવેદનરૂપ જે દાવાનલ, તે અંતરકરણરૂપ ઉખર ખેત્ર પામીને સહેજે પોતાની મેળે ઉપશમી જાય, ઓલવાઈ જાય, તેથી જીવ ઉપશમસમ્યક્ત્વ પામે, એટલે અંતરકરણગત ઉપશમસમ્યક્ત્વ કહ્યું. વા અથવા ઉપશમસમ્યક્ત્વ સ્વશ્રેણીએ એટલે ઉપશમશ્રેણી ચઢતાં પણ હોય. ૧૭.

હવે ક્ષપકશ્રેણીનું સ્વરૂપ કહે છે. પ્રથમ ક્ષાયકની અનુક્રમણિકા કહે છે.

મિચ્છાઘ ખયે ખમઓ, સો સત્તગખખીણિ હાઈ બદ્ધાગિ;
ચઉ તિ ભવભાવિ મુખખો, તલ્લવ સિદ્ધિ વિ ઇયરો વા. ૧૮.

ભાવાર્થ—પૂર્વે સિદ્ધાંતાભિપ્રાયે અપૂર્વકરણે કર્યા છે ત્રણપુંજ જેણે, તે જીવ શુદ્ધ પુંજોદયે વર્તતો, યથા કર્મશ્રાંથાભિપ્રાયે અંતરકરણગત ઉપશમ જલ કર્યા છે ત્રણપુંજ જેણે, તે જીવ જેવારે શુદ્ધ

વિપાકોદય વેદતો એટલે ક્ષાયોપશમસમ્યક્ત્વે વર્ત્તતો ચોથા ગુણ ઠાણાથી માડિને ક્ષાયિક પ્રારભે, તિહા પ્રથમ અનતાનુબધી ચાર કપાય તથા મિથ્યાત્વ મોહનીય પુજ, મિથ્ર મોહનીયપુજ અને સમ્યક્ત્વ મોહનીય પુજ, એ ત્રણપુજ અને પૂર્વોક્ત ચાર કપાય એ સાતે પ્રકૃતિનો ક્ષય કરે, તેવારે ક્ષાયક સમ્યક્ત્વી થાય, તેના બેલેદ છે, એક બદ્ધાયુ ક્ષાયિક સમ્યક્ત્વી, બીજે અબદ્ધાયુ ક્ષાયિકસમ્યક્ત્વી તિહા જે અબદ્ધાયુ એટલે જે જીવે આગલા ભવનુ આયુ બાધ્યું નથી, એવો ક્ષાયકસમ્યક્ત્વી જીવ તો તદ્ભવેજ મોક્ષે જાય, અને જેણે આવતા ભવનુ આયુ બાધીને પછી સાત પ્રકૃતિ ક્ષય કરી ક્ષાયકસમ્યક્ત્વ પામ્યો, તે જીવ ત્રણભવે અથવા ચારભવે મોક્ષે જાય, ઈહા આયુ બાધ્યા પછી કોઈ જીવે ક્ષાયિક સમ્યક્ત્વ પામ્યું, તો તે જીવે સાત પ્રકૃતિ ક્ષય કરી છે એટલેજ રહે પણ આગલ ક્ષપકોણીયે ચઢે નહી, તે ભવે તો ક્ષાયિકમાત્રેજ રહે, પછી પૂર્વોક્ત રીતે ત્રીજે ભવે અથવા ચોથે ભવે મિદ્ધિ વરે. આટલી વાત પ્રસંગથી ઠહી છે

હવે ચાર પ્રકારે સમ્યક્ત્વ કહે છે —

ચઉહાઓ સાસાથું, ગુડાઈ વમણુવ મોલપડણુવ;

ઉવસમિઓ ઉ પડતો, સાસાણો મિચ્છમપ્પતો. ૧૬.

ભાવાર્થ—ચાર પ્રકારે સમ્યક્ત્વ હોય, તે આવી રીતે—કે ત્રણ સમ્યક્ત્વ તો પૂર્વે કહ્યા, અને જેવારે તેની સાથે સાર્વાદન-સમ્યક્ત્વ ભેળીયે, તેવારે ચાર પ્રકારે સમ્યક્ત્વ થાય. ઉપશમ સમ્યક્ત્વનો કાલ અંતરમુદ્ધર્ત છે, તેમાથી જેવારે કોઈક જીવને ભવિત-વ્યતાના યોગે મિથ્યાત્વે અવશ્ય જાણુ છે, તેવારે ઉપશમકાળમા ઉત્કૃષ્ટ છ આવલિકપ્રમાણ કાલ બાકી શેષ રહ્યો હોય, અને જઘન્યથી એક મમચ રહ્યો હોય, અથવા તેની વચ્ચમાનો જે જે રહે, તે મધ્યમકાલ કહિયે એટલે ઉપશમસમ્યક્ત્વનો કાલ શેષ રહે, તેવારે ઉપશમાવેદ્યા જે અનતાનુબધી કપાયતા દલ, તેનો ઉદય થાય,

તે જીવને સમ્યક્ત્વ થકાં ગોળના વમનની પરે, તથા માલપતનની પરે, એટલે જેમ ગોળનું વમન થતા જીવને કંઈક ગળાછટો પણ અનિચ્છિત સ્વાદ લાગે, તેમ ઉપશમથી પડતાં મિથ્યાત્વે જતાં વચમાં જે આવી નિરસ તત્વરુચિ રહે, તે સાસ્વાદનસમ્યક્ત્વ જાણવું, અને તેમાં માલપતન એટલે કોઈ માળેથી પડતો ભૂમિએ જેટલી વારમાં પહોંચે, તેટલી વારમાં તેવી સ્થિતિયે, તેવા વેગે સમ્યક્ત્વ વમતો જીવ સાસ્વાદની થઈ મિથ્યાત્વે જાય. અહિંયાં સાસ્વાદન શબ્દનો અર્થ કરે છે:-સાસ્વાદન એટલે સહુ આસ્વાદન વર્તતે ઇતિ સાસ્વાદન, અર્થાત્ સમ્યક્ત્વનો આસ્વાદ માત્ર રહે, તેથી સાસ્વાદન કહીએ; અથવા આ કેમ સમસ્તપણે શાતન કરે, પાતન કરે, સુક્તિમાર્ગથી જાણ કરે, તેને આશાતન કહિયે. અહિં સમ્યક્ત્વથી જાણતારૂપ આશાતન છે, તેને સહુ જોડીએ ત્યારે સાશાતન કે સાસાયણુ એટલે સાસ્વાદન કહીયે. એ રીતે ચાર પ્રકારે સમ્યક્ત્વ કહ્યું. ૧૬.

હવે પાંચ પ્રકારે સમ્યક્ત્વ કહે છે:-

વેયગ્જુઅ પંચવિહં, તં ચતુ દુપુજ્જખયંમિ તદ્ધયસ્સ;,
ખય કાલ ચરમ સમયે, સુદ્ધાણુ વેયગો હોધ. ૨૦.

ભાવાર્થ—પૂર્વે કહ્યાં જે ચાર સમ્યક્ત્વ તેની સાથે વેદક સમ્યક્ત્વ યુક્ત કરીયે, તે વારે પાંચ પ્રકારે સમ્યક્ત્વ હોય. તે વેદકનું સ્વરૂપ કહે છે:-જે સમ્યક્ત્વના અત્યંત શુદ્ધ પુદ્ગલને વેદીયે, અનુભવિયે, તે વેદક સમ્યક્ત્વ કહિયે. તે પરમાર્થે ક્ષયોપશમ સમ્યક્ત્વજ છે, કેમ જે સમસ્ત મિથ્યાત્વમોહનીય ક્ષય કરવાના કાળનો જે ચરમ સમયમાત્ર તે વેદક સમ્યક્ત્વ કહિયે. ૨૦.

હવે એ પાંચે સમ્યક્ત્વનો કાળ કહે છે.

અંતમુહુતોવસમો, છાવલિય સાસણુ વેયગો સમઓ;
સાહિય તિત્તીસાયર, ખધઓ દુગુણો ખઓવસમો. ૨૧.

ભાવાર્થ—ઉપશમસમ્યક્ત્વનો કાલ ઉત્કૃષ્ટો અંતરમુહુર્ત છે, અને સાસ્વાદનનો કાળ ઉત્કૃષ્ટો છ આવલિનો છે તથા વેદકસમ્યક્ત્વ

ત્વનો કાળ એક સમય છે, અને ક્ષાયિક સમ્યક્ત્વનો ઉત્કૃષ્ટો કાળ સર્વાર્થસિદ્ધિની અપેક્ષાએ મનુષ્ય ભવમહિત ગણતાં સાધિક તેત્રીશ સાગરોપમ છે. એક જીવ આશ્રી અથવા અનેક જીવ આશ્રી, સમ્યક્ત્વનો જઘન્યથી તથા ઉત્કૃષ્ટથી અંતરમુદ્ધર્ત જ હોય, અને ક્ષયોપશમરૂપ સમ્યક્ત્વની લબ્ધિ તો એક જીવને જઘન્ય અંતર-મુદ્ધર્ત અને ઉત્કૃષ્ટી તો ક્ષાયકચક્રી ખમણે. છાસઠ સાગરોપમ અને મનુષ્યભવે અધિક હોય. તેથી ઉપરાંત સિદ્ધ જ થાય. એમ પાંચે સમ્યક્ત્વનો કાળ કહ્યો. વિશેષ સ્વરૂપ અંતરથી બાણુવું. ૨૧.

હવે સંસારમાં જન્મણ કરતાં જીવ એ પાંચે સમ્યક્ત્વમાં કયું કયું સમ્યક્ત્વ કેટલી વાર પામે ? તે કહે છે:—

ઉકકોસં સાસયણુ, ઉવસમિયા હુતિ પંચવારાઓ;

વેયગ ખય ઇક્કસી, અસંખવારા ખઓવસમો. ૨૨.

ભાવાર્થ—ઉત્કૃષ્ટો મોક્ષાવધિ સુધી સંસારમાં ભમતાં ભમતાં જીવ સાસ્વાદન તથા ઉપશમિક સમ્યક્ત્વ પાંચ વાર પામે. તેમાં એક તો પ્રથમ સમ્યક્ત્વ લાભ કાળે અંતરકરણગત ઉપશમિક હોય, અને ઉપશમશ્રેણી ચાર વખત પામે, તિહાં ચાર વખત ઉપશમનો લાભ હોય; તથા વેદકસમ્યક્ત્વ અને ક્ષાયકસમ્યક્ત્વ. એ બે એકજ વાર પામે, અને ક્ષયોપશમસમ્યક્ત્વ તો મોક્ષાવધિ સંસાર ભમતાં અસંખ્યાતિવાર પામે. એ રીતે સમ્યક્ત્વપ્રાપ્તિની મંખ્યા કહી. હવે કેટલીક વાત પ્રસંગે કહીએ છીએ:—એક ભવમાં જીવને કેટલા આકર્ષ કરે, તે કહે છે; તિહાં આકર્ષ એટલે ઉત્તરોત્તર ગુણની ફરસના કરીને વળી તે ગુણથી મંદતા થાય, વળી તે ગુણની ફરી સાવ-ધાનતા થાય, એમ મુકી મુકીને ગ્રહણ કરવું, એવી જે પરિણામની હલાયલ, તેને આકર્ષ કહીએ; તે આકર્ષ એક, શ્રુતસામાયક, બીજું સમ્યક્ત્વ સામાયક, અને ત્રીજું દેશવિરતિ સામાયક. એ ત્રણ ગુણની સ્પર્શનામાં જીવને ભવમાં ઉત્કૃષ્ટ સહસ્ર પૃથક્ત્વ, એટલે બે હજારથી નવ હજાર વાર હોય; તથા સર્વવિરતિમાં બસોથી નવસો વાર હોય; અને જઘન્યથી એકજ હોય. એ તો એક જીવ આશ્રીને

જાણવું, અને અનેક લવ આશ્રી શ્રુતસામાયક, સમ્યક્ત્વસામાયક, અને દેશવિરતિસામાયક, એ ત્રણમાં ઉત્કૃષ્ટ અસંખ્યાતા હજાર આકર્ષ હોય, અને સર્વવિરતિમાં નાના લવમાં મોક્ષ જતાં સુધીમાં જે હજારથી નવ હજાર સુધી આકર્ષ હોય. એ રીતે સમ્યક્ત્વ-પ્રાપ્તિ સંખ્યાને પ્રસંગે આકર્ષસંખ્યા કહી. રર.

હવે કયા ગુણકાણે કયું સમ્યક્ત્વ હોય ? તે કહે છે:-

બિય ગુંણે સાસાણો, તુરિઆધસુ આઠંગાર ચઉ ચઉસુ;
ઉવસમગ ખધંગ વેયગ, ખાઓવસમા કમ્મા હુતિ. ર૩.

ભાવાર્થ-સાસ્વાદનસમ્યક્ત્વ તે ખીજા સાસ્વાદન ગુણકાણામાં-
હેજ હોય, પણ અન્ય ગુણસ્થાનકે ન હોય, અને ઉપશમસમ્યક્ત્વ તે ચોથા ગુણકાણાથી માંડી આઠમા ગુણકાણા સુધી હોય, પણ અન્ય ગુણસ્થાનકે ન હોય, અને ક્ષાયકસમ્યક્ત્વ અગ્યાર ગુણકાણે હોય, એટલે ચોથા ગુણકાણાથી માંડીને ચૌદમાં અયોગી ગુણકાણા-સુધી હોય, અને ક્ષાયોપશમસમ્યક્ત્વ તથા વેદક સમ્યક્ત્વ, એ જે અનુક્રમે ચાર ચાર ગુણકાણાની સંખ્યા સુધી પામીયે, અર્થાત્ વેદક, અને ક્ષયોપશમ, એ જે ચોથા ગુણકાણાથી માંડીને સાતમા અપ્ર-મત્ત ગુણકાણા સુધીજ હોય, પણ અન્ય ગુણકાણે ન પામીયે, એ વાત સત્તા આશ્રી જાણવી, પણ પરમાર્થે તો વેદક સમ્યક્ત્વ અને ક્ષયોપશમસમ્યક્ત્વ એ જે એકજ કહ્યા છે. હવે સમ્યક્ત્વ પામ્યા પછી દેશવિરતિ, સર્વવિરતિ. ક્ષાયિકભાવે ક્યારે પ્રાપ્ત થાય, તે કહે છે:-પૂર્વોક્ત લવ્ય જીવ, જેવારે ગ્રંથીભેદ કરી સમ્યક્ત્વ પામે, તે પછી અંતઃ કોડકોડીનો સ્થિતિબંધ છે, તેમાંથી પૃથક્ત્વ પડ્યોપમ એટલે જેથી માંડીને નવ પડ્યોપમ સુધી ઓછી કરે, એટલે કોઈક જે પડ્યોપમ ઓછી કરે, કોઈક ત્રણ, એમ યાવત્ કોઈ નવ પડ્યોપમ જેટલી સ્થિતિ અંતઃ કોડકોડીમાંથી ઓછી કરે, તેવારે દેશવિરતિ ગુણસ્થાનકનો ક્ષયોપશમ થાય, એટલે ભાવથી દેશવિરતિ ગુણ પ્રાપ્ત થયો છે, તે સ્થિતિમાંથી પણ સંખ્યાતા સાગરોપમની સ્થિતિ ઓછી કરે, એટલે સર્વવિરતિવંત સ્થિતિ બાંધે તો, અંતઃ

કોડાકોડી નવપયોપમે ન્યૂન જે દેગવિરતિની સ્થિતિ છે, તેથી પણ સખ્યાતા સાગરોપમ ઓછી બાધે, એવા અધ્યવસાયે કપાયની મદતા હોય, તેવાર પછી સખ્યાતા સાગરોપમ અપવાથી ઉપશમ-શ્રેણી પડીવળે, તેવારપછી પણ સખ્યાતા સાગરોપમની સ્થિતિ અપવાથી ક્ષયકશ્રેણી પડિવળે હવે જે જીવ સમ્યક્ત્વ પામીને પાછો પડી મિથ્યાત્વે ગયો, તે ફરી સમ્યક્ત્વ કેવારે પામે ? કેટલો અંતર હોય ? તે કહે છે - સમ્યક્ત્વનું આતરૂ જઘન્યથી તો અતરમુહૂર્ત છે, કેમકે કોઈક જીવે સમ્યક્ત્વ પામીને પાછો પરિણામની નિર્મલતાને યોગે તદાવરણ સયોપશમથી અંતરમુહૂર્તને આતરૂ ફરી સમ્યક્ત્વ પામે, તથા જે બહુલકર્મી, તીર્થકરાદિકની પ્રચુર આશાતના કરે, તે જીવ અર્ધપુદ્ગલ સુધી સસારમા પ્રવર્તે, સસારમા જન્મ મરણ કરે, પછી અર્ધપુદ્ગલ ગયે ફરી સમ્યક્ત્વ પામે, એટલે ઉત્ક્રાંત આતરૂ અર્ધપુદ્ગલ પરાવર્ત છે. હવે સમ્યક્ત્વની દશરૂચીના નામ તથા દ્રુઢ સ્વરૂપ લખીએ છીએ ૧ નિર્મળાંશય, એટલે પૂર્વલવના ગાઢ અભ્યાસને લીધે જાતિસ્મરણાદિ જ્ઞાન પામીએ બોધ થયે તત્ત્વરૂચિ થાય તે. ૨ ઉપદેશરૂચિ તે સત્સંગે શુદ્ધવાદીના ઉપદેશવડે જે તત્ત્વરૂચિ પ્રગટે તે ૩ આજ્ઞારૂચિ તે, રાગ, દ્વેષ, અજ્ઞાન, મોહાદિ દોષો જેના ગયા છે તેને જીકું બોલવાનો કંઈ પણ સ્વાર્થ ન હોય, માટે શ્રીનીતરાગભાષિત વચન એકાત સત્ય છે, એવી દ્રઢ શ્રદ્ધા, તે આજ્ઞારૂચિ ૪ સત્ત્વરૂચિ તે, સત્ત્વ, સિધ્ધાત, પ્રકરણાદિ બધુવા સાબલવાની દ્રઢ આહુના તે ૫ બીજરૂચિ તે, જેમ તેલનું બીંદુ પાણીમા વિસ્તાર પામે છે, તેમ શુર્વાદિકના મુખ્યત્રી એકાદાપદથી વાક્ય સાબલતા સમસ્તભાવ તથા મર્મને વિસ્તારપણે બાણી બાય, એવી કુશાગ્રબુદ્ધિ તાવ બધુવા ઉપર હોય તે ૬ અભિગમરૂચિ તે, અંગ, ઉપાંગ, દષ્ટિ વાદાદિક ગહનશસ્ત્રોના અર્થ સાબલવાની, બાણવાની, મનન કરવાની તીવ્રઆહુના હોય તે ૭ વિસ્તારરૂચિ તે, ખટ દ્રવ્ય, નવતત્ત્વ, કર્મસ્વરૂપ, ઇત્યાદિ જીવાજીવાદિક પદાર્થોને સુક્ષ્મબુદ્ધિપૂર્વક નય,

ગમ, પ્રમાણ, નિર્દેષ, આદિ અનેક ભેદભેદાંતરસહિત જાણવાની બહુ ચાહના તે. ૮. ક્રિયારૂચિ તે. જેને દર્શન, સંન, ચારિત્ર, તપ, વિનય, સમિતિ, ગુપ્તિ, બાહ્યક્રિયા ઉપર ઘણો રંગ હોય, એમ ક્રિયાભાવમાં ઘણી ચાહના હોય તે. ૯. સંક્ષેપરૂચિ તે, કુમતિ, કદાચહ રહિત, સરલ, ભદ્રિક જીવને પ્રવચન જે શાસ્ત્ર, તેને વિષે બહુ નિપુણપણું ન હોય, તેપણુ મધ્યસ્થપણાના ગુણગ્રાહક સ્વભાવને લીધે થોડું કે ઘણું સમજવામાં આવે તે. ૧૦. ધર્મરૂચિ તે, પંચાસ્તિકાય સ્વરૂપને યથાર્થ જાણતાં થકાં હોયોપદેય બુદ્ધિપૂર્વક શ્રુતધર્મ તથા ચારિત્રધર્મને બાદ તથા અંતરંગ જિનોકત માર્ગે સદૃઢે, આત્માના નિર્મલ પરિણામરૂપ ધર્મ ઉપર દઢ ધર્મબુદ્ધિ હોય, અને તેનીજ ગવેપણા તથા ચાહના તીવ્ર હોય, તે ધર્મરૂચિ જાણવી. એ રીતે સમ્યક્ત્વની દશ રૂચિનું સ્વરૂપ કહ્યું; આ સમ્યક્ત્વરત્ન, જીવને અનાદિકાલની વિપર્યાસ હઠવાસનારૂપ, પર પુદ્ગલિક પદ્ધતિને વિષે મારાપણાની બુદ્ધિરૂપ, મોહની વિકલતાએ થએલ મિથ્યાત્વ-મોહનીના ક્ષય વિના પ્રાપ્ત થાય નહિ; માટે ઉત્તમ જીવોએ સદ્ગુરુના સમાગમમાં રહી, શુદ્ધદેવ—ગુરુ, ધર્મ ઉપર બહુમાનની પરિણતિતન્મય ધારણ કરવી; જેથી પરમ પ્રભુ શ્રીજિનેશ્વર ભગવંતની કૃપાથી, એ મિથ્યાત્વરૂપને પરમશત્રુ, પરમરોગ, પરમહિંસા, પરમદરિદ્રતા પરમનર્ક, પરમદ્રેષી, પરમદુર્ગતિ, તથા પરમ ઘાતકશસ્ત્ર, અને પરમ-વ્યાધિનો સદંતર નાશ થઈને જીવ સકલકર્મકલંકથી મુક્ત થયો થકો, સહેજવારમાં સુખપૂર્વક અનંતસુખમય શિવપદને વરે તથાસ્તુ. ૨૩.

હવે શ્રી સમ્યક્ત્વના સડસઠ ભેદ વિશુદ્ધ વ્યવહારથી કહે છે.

તિસુદ્ધિ લિંગ લખખણ, દૂસણ ભૂસણ પભાવગાગારા;
સદ્દહણ જ્યણ ભાવણ, ઠાણવિણ્યો ગુરુ ગુણાધયં. ૨૪.

ભાવાર્થ—ત્રણ શુદ્ધિ, ત્રણ લિંગ, પાંચ લક્ષણ, પાંચ દૂષણ, પાંચ ભૂષણ, આઠ પ્રભાવક, ૧ આગાર, ચાર સદ્દહણ, છ જ્યણા, છ ભાવના, છ સ્થાનક, અને ગુણવંત એવા ગુર્વાદિકનો દશપ્રકારે

વિનય કરવો; એ સડસઠ બોલતું સ્વરૂપ મહોપાધ્યાયજી શ્રીયશો-
વિજયજીકૃત સમક્ષિતીની સડસઠ બોલની સન્નિધિયથી ગુરૂગમથી
યથાર્થ જાણવું. અહિં વિસ્તાર થાય માટે લખ્યું નથી. ૨૪.

હવે પ્રકરણકર્તા પ્રભુની પ્રાર્થનાપૂર્વક આશીષ આપે છે.

વિધ્યારં તુહ સમયા, સયા સરંતાણુ ભવ્યજીવાણું;

સામિય ! તુહ પ્પસાયા, હવેહિ સમ્મત સંપત્તિ. ૨૫.

ભાવાર્થ—હે સ્વામિન ! તહારા પ્રજ્ઞા સિદ્ધાંતનો વિસ્તાર
સદાકાલ અનુસરતા, અભ્યાસ કરતા એવા ભવ્યજીવોને તહારા પસા-
યથી સકલ સિદ્ધાંતનો પાર એવું જે સમ્યક્ત્વ, તેની પ્રાપ્તિ તે
સમ્યક્ પ્રકારે નિરાવરણુ ભાવે યાઓ, એ પ્રકરણ કરનારની આશીષ છે.

હવે આ સમ્યક્ત્વપ્રાપ્તિની યોગ્યતા થવામાં જીવની પૂર્વ
અવસ્થા કેવી હોય છે, અને તેવા પછી તે કેવે અનુક્રમે યોગ્યતાની
સન્મુખ થતો જાય છે, તેનું કિંચિત્ સ્વરૂપ વિચારે છે. જે ભવ્ય-
જીવ છે, તેને ભવ્યતાના ઉદયે કરી અક્રમનિર્જસાયે ધર્મ અપાવતાં
પાંચ કરણની અનુકૂલતાયે કરી બે પુરૂગલ પરાવર્ત શેષ સંસાર
રહે, તેવારે, ધર્મશબ્દ સામાન્યે સદેહે, જે ધર્મશબ્દ સાંભલવા સન્મુખ
નિર્વિવેક પછે હોય, તેને શ્રવણ સન્મુખી ભાવ કહિયે, પણ તથાવિધ
આકર પિપાસા કાંઈ હોય નહીં, પણ સહજ મિલે તો વિમુખ નહીં,
પછી તિહાંથી સંસાર પરબ્રમણુ કરતો જીવ, ઉચ્ચભાવમાં આવે, તેવારે
દોઢ પુરૂગલ પરાવર્ત રહે. માર્ગગવેષણ, માર્ગશ્રવણ, માર્ગસન્મુખ
માર્ગાનુસારી, માર્ગપ્રાપ્તિ, ઇત્યાદિક નામ, ઇહાંથી આગે યાય. ધર્મ
લણી ધમે, જિનોક્ત માર્ગનું શ્રવણ હોય, કાંઈક રીતે રુચિ થાય,
પણ તીવ્રભાવે ગવેષણ ન હોય, એને માર્ગપતિત કહિયે, એટલે

પામવાનો અવસર હોય, એહને માર્ગાનુસારી કહીયે; ઇહાં પટદર્શનની બિન્નતા બાજે, જિનોક્ત માર્ગે વ્યવહારે પ્રવર્તે, ઇહાંથી મિથ્યાત્વ મંદ પડયું, તેથી વ્યવહારે દ્રવ્યધર્મ પણ પામે, પણ સમ્યક્ત્વપ્રાપ્તિ ન થાય. ઇહાં પહેલાં ત્રણ અનુષ્ઠાનની પ્રગલ્ભતા હોય, સર્વક્રિયા કરે તે દેખી બીજા અનેક જીવ ધર્મ પામે, પણ પોતાને ન હોય તે ક્રિયાનું ફલ સ્વર્ગાદિક થાય, પણ નિર્જરા અર્થે ન થાય, માટે ઉત્તમ જીવોએ સર્વ આહુર્ત, દોહર્ત, આલ પ'પાલ-રૂપ, મોહોદયવંત ભવવાસનાનો ત્યાગ કરીને આત્માર્થી સદ્ગુરુના ચરણકમલમાં ભ્રમરપેઠે સેવનારૂપ નિવાસ કરતાં થકાં શુદ્ધદેવ, ગુરુ, અને ધર્મની અત્યંત આદર ભક્તિ સહિત વૈરાગ્યવાસનાએ ચેતનાને વાસિત કરી, સતસંગમાં તેને કોમલતાને પમાડીને વસ્તુ ધર્મઉપર તથા તેના સાધનો-કારણો ઉપર તન્મય, બહુમાન પરિણતિયે અમુલ્ય બ્રાધિબીજરૂપ સમ્યક્ત્વરાતનની પ્રાપ્તિને માટે સર્વ પ્રકારે, સર્વ ઉપાયે કરીને નિરંતર શુદ્ધ સાધ્ય દ્રષ્ટિએ સાવધાનપણે ઉદ્યમવંતા થવું, અને શૂન્યતા તથા મંદતા, જડતાદિ દૂષણોનો ત્યાગ, શુર્વાદિકના વિનયવડે કરવો, એવી સદ્ગુરુ મહારાજની હિત શિક્ષા છે.

શિષ્ય-હે ભગવન્, આ જીવે આ પારાવર, અનાદિ, અનંત, ચતુર્ગતિભ્રમણરૂપ, સંસારને વિષે કેવી રીતે અને શાને લીધે પરિભ્રમણ કર્યું ! તેનું મારા ઉપર કૃપા કરીને કિચિત્ સ્વરૂપ કહો.

ગુરુ-હે વત્સ ! આ તારો પ્રશ્ન બહુ ઉપયોગી છે, તો સર્વજ્ઞશ્રી શ્રીજિનેશ્વર પરમાત્માએ પોતાના જ્ઞાનમાં જેવું દીધું, તેવું પ્રકાશ્યું છે, તે હું કહું છું. તે તું કાન દઇને ઉપયોગપૂર્વક સાવધાનપણે સાંભળ. સર્વ જીવોની મૂળ સ્થિતિ એહવી છે કે, અનાદિ નિગોદ જે સુક્ષ્મવનસ્પતિકાય બાતિનિગોદ, તેમાં ખાણ સંપન્ન કનકોપલ ન્યાયે અનાદિના રહે છે, એ સર્વ જીવોની મૂળસ્થિતિ છે, તેમાં અંગુલને અસંખ્યાતમે ભાગે શરીર હોય, અને બસો છપ્પત્ર આવલિકાનું આયુ હોય, એટલે રોગરહિત મનુષ્યતા એક શ્વાસો-

શ્વાસમાંહે સત્તર જાણ આઝેરા કરે એમ કેવલ તુમ્હો આશુધ્યવેદતાં
 ખુલકભવરૂપે અનાદિ નિગોદમાં ચય ઉપચય એટલે તિહાંજ જન્મ
 મરણ કરતા રહે છે, એ રીતે સર્વ સંસારી જીવોને નિગોદમાં
 ભટકતાં અનંતાનંત પુદ્ગલ પરાવર્ત વીતી ગયા. તિહાં રહેતાં થકાં
 કોઈ ધૃણાક્ષરન્યાયે નિયત કારણના પરિપાક થવાથી કોઈ સમયે
 એકાદિકમ જે અધ્યાવસાયના તરતમયોગથી તત્તુલ્ય હલુકમી થાય,
 એટલે જેમ અક્ષર ગુણતા ગુણતા કોઈ સમયે અચાનક કાંઈ નિયમ
 સિદ્ધ થઈ જાય છે, એમ નિયતકારણના પરિપાક થવાથી તે જીવ
 એક જે ઇત્યાદિક, આત્માના અધ્યવસાયની તારતમ્યમહિત થયો
 થકો તે અધ્યવસાયના જેવા પરિણામ હોય, તેવા પરિણામ તુલ્ય
 હલુકમી થાય છે, તે લઘુકમી પણાના યોગે ચક્ષુમનિગોદથી નીકળીને
 બાહરનિગોદમાં આવે. તિહાં આયુકર્મ સ્થિત્યાદિકની વૃદ્ધિ થાય,
 કોઈક રીતે ખીજ જીવોને દ્રષ્ટિગોચર પણ આવે એહવો થાય.
 બાહર શરીર છે, માટે સ્વકાય, પરકાયશસ્ત્રથી છેદન ભેદનયોગે જે
 અકામ નિર્જરા થવા લાગી, તો તેના યોગથી બેઇદ્રિયાદિકમાં આવે.
 તિહાં વળી પ્રાણ અને પર્વાસિ તથા ઇન્દ્રિય અને શરીરની વૃદ્ધિ
 થાય ઇહાં કર્મબંધ વધતો થાય, કેમકે જિહાં ઇન્દ્રિય તથા બાપા,
 અનેક રસ આસ્વાદનાભિલાષી જિહ્વા થાય, વળી અનેક જીવને
 દુઃખદાયી, મહોટામાં મહોટું બાર યોજનનું શરીર થાય, ઉત્કૃષ્ટ
 આયુ બાર વર્ષનું થાય, તેણે કરી શુભાશુભ અધ્યાવસાયની પણ
 તરતમતા થાય, તો તિહાં પણ અકામ નિર્જરાની બહુલતા હોય
 તો, ઉચો તેઇદ્રિયાદિકમાં આવે, અને જે અધિકરણના યોગે
 હિંસાદિક દોષની બહુલતા થાય, તો ફરી એકેન્દ્રિયમાં પણ
 જાય તિહાં વળી એકેન્દ્રિયમાં પણ ઉત્કૃષ્ટો અનંતકાળ રહી
 ફરી કોઈ કોઈકવારે કોઈક અકામ નિર્જરાના યોગથી
 વિકલેન્દ્રિયમાં આવે તિહાં બેઇદ્રિ, તેઇદ્રિ, ચૌરેદ્રિ, એ ત્રણે વિકલે-
 દ્રિય કહિયે ઇહાં જેમ જેમ ઇન્દ્રિય, પ્રાણ અને પર્વાસિ વધે, તેમ તેમ
 અધિકરણ વધે. હવે તિહાં જે હિંસાદિક કારણોની વૃદ્ધિ થાય, તો પાછો

પડી એકેંદ્રિયાદિકમા આવી જાય, અને જો મામાન્યે રહે, તો પોતાની કાય, સ્થિતિપ્રમાણુ દ્વીંદ્રિયાદિકભાવેજ રહે, અને જો છેદન લેદનરૂપ અકામ નિર્જરા થાય, તો તેને યોગે ઉચ્ચે પણ આવે ઇહાં વિકલે-દ્રિયથી એકેંદ્રિયમાં પણ જાય, અને એકેંદ્રિયથી વિકલેદ્રિયમાં જાય એ રીતે અનંતા ફેરા થાય તિહાં એકેકા ફેરામા પ્રાયે અનંતો કાલ પણ વહી જાય. એ રીતે કુન્તા વિકલેદ્રિયથી અકામ નિર્જરાના યોગે પ્રાયે તિર્થંચ પંચેંદ્રિય થાય. તે તિર્થંચ પંચેંદ્રિયના જે લેહ છે. એક ગર્ભજ અને બીજા સમૂર્ષિમ. તેમા સમૂર્ષિમને મન ન હોય, તો પણ તેમા શરીર, પ્રાણ, પર્યાપ્તિ, આયુ પ્રમુખ અધિકરણની વૃદ્ધિ થાય. તેથી જો હિંસાદિક અધિકરણની બહુલતા થઈ, તો પહેલી નરકે જવું પડે, અથવા પાછો પડી એકેંદ્રિયાદિકમા પણ જાય જો નરકે જાય, તો ઉત્કૃષ્ટ અસંખ્યાતા કાલ સુધી ક્ષેત્રવેદના, પરમાધામીકૃત તીમ દુઃખ તથા પરસ્પરકૃત તીમદુઃખ અનુભવે, તથા એકેંદ્રિયાદિકમાં ગયો તો ફરી છેદનાદિક અનેક દુઃખ સહન કરે. ફરી અનંતકાલ ભમે. કદાચ જો સમૂર્ષિમ પંચેંદ્રિમા છેદન લેદન શીત, તાપાદિક, મહાદુઃખ સહનથી અકામ નિર્જરાને યોગે ગર્ભજ મનુષ્ય થાય અથવા ગર્ભજ તિર્થંચ પંચેંદ્રિય થાય. તે જેવારે ગર્ભજ પંચેંદ્રિતિર્થંચ અથવા ગર્ભજ મનુષ્ય થાય, તેવારે પ્રબલ અધિકરણી થયો. તિહા પાચે આશ્રવ પ્રબલપણે સેવે, તિહા પ્રાણ તથા પર્યાપ્તિ પૂરણુ હોય, તેને લીધે ત્રિકાલ વેદન સ્વકીય પરકીયના વિકલ્પ જાલમા પડે, તેથી ઉત્કૃષ્ટ કર્મસ્થિતિનો ધણી થાય. આર્ત, શૌદ્ર ધ્યાનની પ્રબલતા થાય, તે દુર્ધ્યાનના યોગે કર્મસ્થિતિ દીર્ઘ કરે ઇહા કોઈક જીવ પ્રબલ હિંસાદિક કારણને યોગે સાતે નરકોને વિષે જાય તિહા અનંત કાલ રૂલે, અથવા કેવારેક છેદન, લેદન, તાડન, તર્જન, શીત, તાપાદિક સહન કરતો જાતે સરલપરિણામી માટે તીમ સંકલેશ ન કરે, તો અકામ નિર્જરા કરી કોઈક જીવ દેવગતિ પામે, અથવા કોઈ મનુષ્ય થાય તેમાં જો દેવ થયો તો અતિશય વિષયાસક્તિમા માચીને તીમ સંકલેશે વિષયાસક્ત થકો

મરીને પ્રાપ્તિ તિર્યચ પંચેન્દ્રિ ગર્ભજ થાય. તિહાં બહુલ હિંસાદિક
 સેવન કરી નરકે જાય, અથવા પાછો પડી એકેન્દ્રિય ચક્રમાં જાય.
 ફરી તિહાંથી નીકળી પંચેન્દ્રિયપાણું પામતાં ઉત્કૃષ્ટ કાયસ્થિતિયોગે
 અસંખ્ય પુદ્ગલ પરાવર્ત વીતી જાય, અથવા કોઈ દેવ મરી
 મનુષ્ય થાય. તિહાં કારણ અપરિપાકપણથી બહુલતાયે અનાર્ય
 કુલમાં ઉપજે. તિહાં પ્રબલ કપાય વિષયાદિક અશુદ્ધ હેતુના યોગે
 અદારે પાપસ્થાનક સેવી કેવારે સાતેનરકોને વિષે, જેવાં જેવાં કર્મ બાંધે
 તેવાં તેવાં કર્મોનુસારે તે તે નરકમાં જઈ ઉપજવું થાય, એમ
 યથા બાંધે ઉપજે. તિહાં નરક સંબંધી આકરા દુઃખ અસંખ્ય કાલ
 પર્યંત સહન કરે, અથવા કોઈ તો મનુષ્યલવ પામી ધરકુટુંબની
 તીવ્ર મૂર્છામાં મૂર્છિત થકો અજ્ઞાનયોગે પરિણમ્યો, તો ફરી તિર્ય-
 ચગતિ યાવત એકેન્દ્રિય ચક્રમાં પડે. વળી તે દશા પામતાં અનંતાનંત
 કાલ વ્યતિક્રમી જાય, તથા કોઈ મનુષ્ય વિશિષ્ટ જ્ઞાન વિના મૂઢ
 ચેતનાયંત પ્રકૃતિયે સરલ થકો સહેજે કપાયની મંદતાયે મનુષ્ય
 પણ થાય. તિહાં વળી કાલ પરિપાક વિના અશુદ્ધ હેતુની પુષ્ટતાયે
 કર્મસ્થિતિ. ઉત્કૃષ્ટી કરે. તે કર્મ બાંધવાના ચાર હેતુ છે. મિથ્યાત્વ
 અવિરતિ, કપાય અને યોગ એ ચાર હેતુની પ્રબલતાયે કર્મસ્થિતિ
 ઉત્કૃષ્ટી બાંધે છે. તિહાં સર્વકર્મનો ઉત્પાદક પોષક મોહનીય કર્મ
 છે. જેમ ઇંડાથી મુરગી અને મુરગીથી ઇંડું, તેમ મોહનીય કર્મની
 પુષ્ટિ કરે માટે મોહનીયકર્મની મુખ્યતા કહી. મોહનીયકર્મને રાજપદની
 ઉપમા કહી, તે મોહનીય કર્મની અઘ્રાવીશ પ્રકૃતમાં મિથ્યાત્વ
 મોહનીય એકવાર બાંધ્યું. ઉત્કૃષ્ટો સિત્તર કોડાકોડી સાગરોપમ સુધી
 વિપાક આપે. તેહનો વિપાક અત્યંત મદિરાપાનની ધુમી સરિખો છે.
 જેમ મદિરાનું પાન કરનાર પુરૂષ મિત્રને શત્રુ બુદ્ધિયે મારવા દોડે
 અને શત્રુને હસી હસી મળવા દોડે, તેમ તીવ્ર મોહના ઉદયથી
 જીવને અજીવ જાણે અને અજીવને જીવ જાણે, તથા ધર્મને અધર્મ
 જાણે, અધર્મને ધર્મ જાણે, માર્ગને ઉન્માર્ગ જાણે, ઉન્માર્ગને
 માર્ગ જાણે, સાધુને અસાધુ જાણે, અસાધુને સાધુ જાણે, મુક્તને

અમુક્ત જાણે, અમુક્તને મુક્ત જાણે, એ દશ પ્રકારે મિથ્યાત્વ વિપાક આપે. એ રીતે આઠે કર્મની પ્રકૃતિ, સ્થિતિ, રસ અને પ્રદેશબંધના પરવશપણે અનંતાનંત પુદ્ગલ પરાવર્ત થયા જન્મ મરણાદિરૂપ લિષણ કાંતારમાં ભમ્યો. એમ ભમતાં ભમતાં ઠાઈકવાર દુર્લભ મનુષ્યભવાદી સામગ્રીયોગ મળ્યો, પણ મિથ્યાત્વની પ્રબલતાના હેતુએ અથવા પાંચ કારણના પરિપાક વિના કિહાં પણ સમ્યક્ત્વની પ્રાપ્તિ ન થઈ, કેવલ ભવ પૂર્ણ થયો. એમ આ જીવ, હે વત્સ, પૂર્વે અજ્ઞાન અવસ્થામાં અનંત કાળ રુદ્યો, માટે હવે સમ્યક્જ્ઞાને જાગૃત થઈ, સત્સંગમાં રહી, સન્માર્ગના સેવનવડે સ્વસ્થાનકે શીઘ્ર પહોંચવાનો પુષ્પ પ્રયત્ન ઉત્તમજીવે રાખવો જરૂરનો છે. કિં બહુના !!!

૧૦. જીવાનુશાસ્તિ કુલક.

અર્થ સહિત.

રે જીવ ! કિં ન બુજ્જસિ?, અકિગઈસંસારસાયરે ધોરે;

ભમિયો અણુંતકાલં અરહંદધડિવ્વ જલમજ્જે. ૧.

અર્થ—હે જીવ ! ચારગતિરૂપ ભયંકર સંસાર સમુદ્રમાં, પાણીમાં રેંટના ઘડીઓની પેઠે અનંતકાળ સુધી તું ભમ્યો (છતાં) કેમ બોધ પામતો નથી ? ૧.

રે જીવ ! ચિંતસિ તુમં, નિમિત્તમિતં પરો હવધ તુજ્જે;

અસુહપરિણામજણિયં, ફલમેયં પુવ્વકમ્માણું. ૨.

અર્થ—હે જીવ ! બીજો તો તને નિમિત્તમાત્રજ છે, અને આ (બધું) અશુભ પરિણામથી ઉત્પન્ન થયેલું, પૂર્વકર્મનું ફલ છે. તે તું ચિંતવે છે ? ૨.

રે જીવ ! કમ્મભરિયં, ઉવએસં કુણ્ણસિ મૂઠ ! વિવરીયં;

દુગ્ગાઈગમણમણાણું, એસન્નિયય હોઈ પરિણામો. ૩.

અર્થ—હે મૂઠ જીવ ! કર્મથી ભરેલો વિપરિત ઉપદેશ તું કરે છે. દુર્ગતિમાં જવાજ ઇચ્છાવાળાના મનમાં આજ પરિણામ હોય છે. ૩

રે હવ ! તુમં સીસે, સવણા દાઝિણ સુણસુ મહવયાણું;
જં સુખખં નહુ પાવિસિ, તા ધમ્મવિવન્નિયો નૂણું. ૪.

અર્થ—હે શિષ્ય હવ ! તું કાન દ્યને મારું વચન સાંભળ.
તું સુખ પામતોજ નથી મારે ખરેખર ધર્મ રહિતજ છે. ૪.
રે હવ ! મા વિસાયં, જહિ તુમં પિચ્છિણિણ પરરિદ્ધી;
ધમ્મરહિયાણુ કત્તો, સંપન્નમ્ ? વિવિહસંપત્તી. ૫.

અર્થ—હે હવ ! બીજાની ઋદ્ધિ જોઇને તું વિપાદ પામ
નહિ. ધર્મ વિનાના હવને વિવિધ પ્રકારની સંપત્તિઓ ક્યાંથી
પ્રાપ્ત થાય ? ૫.

રે હવ ! કિં ન પિચ્છસિ ?, ઝિજ્ઞઝંતં જુવ્વણું ધણું હઅં;
તહવિહુ સિદ્ધં ન કુણસિ, અપ્પહિયં પવરણિણુધમ્મં. ૬.

અર્થ—હે હવ ! યૌવન, ધન, અને હવિતને નાશ પામતાં
શું તું નથી જોતો ? તો પણ આત્મહિતકારી શ્રેષ્ઠ જિનધર્મ ખરે-
ખર તું નથી કરતો (નથી આદરતો). ૬.

રે હવ ! માણુવન્નિય, સાહસપરિહીણુ દીણુ ગયલજ્જ !;
અચ્છસિ ? કિં વિસથો, નહુ ધમ્મે આયરં કુણસિં. ૭.

અર્થ—હે માન વિનાના સાહસ રહિત, ગરીબડા, નિર્લજ્જ
હવ ! વિશ્વાસવાળો થઇને કેમ બેઠો છે ? તું ધર્મમાં બિલકુલ
આદર કરતોજ નથી. ૭.

રે હવ ! મણુયજ્જમ્મં, અકયથં જુવ્વણું ચ વોલીણું;
ન ય ચિત્તં ઉગ્ગતવં, ન ચ લચ્છી માણિયા પવરા. ૮.

અર્થ—હે હવ ! નિષ્કલ મનુષ્ય જન્મ, અને યૌવન વ્યતીત થયાં,
ઉગ્ર તપ પણ ન આચર્યું અને ઉત્તમ પ્રકારની લક્ષ્મી પણ ન મેળવી. ૮.

રે હવ ! કિં ન કાલો, તુજ્ઞ ગયો ? પરમુહં નીયંતસ્સ;
જં ધચ્છિઅં ન પત્તં, તં અસિધારાવયં ચરમુ. ૯.

અર્થ—હે હવ ! બીજાના મોઢા સામું (જોઇને બેસી રહેતાં)

- જોતાં તારો વખત (નકામો) નથી ગયો? જે તને ઇચ્છિત હતું તે તો ન મળ્યું માટે ખડ્ગધારા સરખું મત આદર. ૯.

ધ્ય મા મુણસુ મણેણું, તુજ્ઞ સિરી જા પરસ્સ આયત્તા;
તા આયરેણુ ગિન્હસુ, સંગોવય વિવિહ પયત્તેણું. ૧૦.

અર્થ—તારી લક્ષ્મી પારકાને તાજે છે એમ તુ મનથી ન માન, માટે આદરપૂર્વક તેને (મતને) ગૃહણ કર અને વિવિધ પ્રયત્નવડે તેનું રક્ષણ કર. ૧૦.

જીવં મરણેણુ સમં, ઉપ્પન્નજ જીવંણું સહ જરાએ;
રિદ્ધી વિણાસસહિઆ, હરિસ વિસાએ ન કાયવ્વો. ૧૧.

અર્થ—જીવિત મરણની સાથે, ચૌવન જરા સાથે અને ઋદ્ધિએ વિનાશ સાથે ઉત્પન્ન થાય છે, (તેથી) હર્ષ કે વિષાદ ન કરવો ૧૧.

૧૧. પુણ્ય કુલક.

સંપુનઠંદિયત્તં, માણુસત્તં ચ આરિયં ખિત્તં;
જાઠકુલજિણુધમ્મો, લલ્લંતિ પભૂયપુણ્ણેહિં. ૧.

અર્થ—સંપૂર્ણ ઇન્દ્રિયપણું કંઈ પણ ખોડ ખાંપણ વગરની સઘળી (પાત્રે) ઇન્દ્રિયોની પ્રાપ્તિ, મનુષ્યપણું, આર્યક્ષેત્રમાં અવતાર, ઉત્તમ જાતિ, ઉત્તમ કુળ અને વીતરાગ ભાષિન જૈન ધર્મ એ સઘળા વાના પ્રભુત (પુષ્કળ) પુન્યથી પ્રાપ્ત થઈ શકે છે. ૧.

જિણુચલણુકમલસેવા, સુગુરુપાયપન્નુવાસણું ચેવ;
સન્નઝાવાયવડત્તં, લલ્લંતિ પભૂયપુણ્ણેહિં. ૨.

અર્થ—જિન અરિહંતના ચરણકમળની સેવા-ભક્તિ, અને મહાગુરુના ચરણની પર્યુપાસના, સન્નઝાય ધ્યન તથા ધર્મવાદમા વડાપણું-પરાભવ નહિ પામવાપણું એ સઘળાં વાના પ્રભુત પુન્ય યોગે પ્રાપ્ત થઈ શકે છે. ૨

સુધ્ધો ખોહો સુગુરુહિં, મંગમો ઉવસમં દયાલુત્તં;
દખ્ખિન્ન કરણું જં; લલ્લંતિ પભૂયપુણ્ણેહિં. ૩.

અર્થ—શુદ્ધબોધીબીજ રૂપ સમક્ષિતરત્નનું પામવું, સુગુરુનો સમાગમ, ઉપસમ લાવ-શમતા, દયાળુપણું, અને દાક્ષિણ્યતા ગુણનું પાલન એ બધા વાના પ્રભૂત પુન્યયોગે પ્રાપ્ત થાય છે. ૩.

સમ્મત્ત નિર્યક્ત્તં, વયાણુ પરિપાલણું અમાયત્તં;
પઠણું ગુણણું વિણુઓ, લલ્ભંતિ પભૂયપુણ્ણેહિં. ૪.

અર્થ—સમ્મત્તત્વ (સમક્ષિત) મા નિશ્ચયતા, મતોનું (અથવા બોલેલા વચનોનું) પરિપાલન નિર્માયીપણું, ભણવું, ગણવું અને વિનય એ બધા વાનાં મહાપુન્ય યોગે પ્રાપ્ત થઈ શકે છે. ૪.

ઉત્તરગ્ગે અવવાએ, નિરચ્ચયહવહારંભિ નિઉણત્તં;
મણુવયણુકાયસુદ્ધી, લલ્ભંતિ પભૂયપુણ્ણેહિં. ૫.

અર્થ—ઉત્તરગ્ગ-વિધિમાર્ગ અને અપવાહ-નિષેધર્મ તેમાં તથા નિશ્ચય સાધ્યમાર્ગ અને વ્યવહાર સાધનમાર્ગ તેમાં નિપુણપણું, તેમજ મન વચન કાયાની શુદ્ધિ, પવિત્રતા, નિદેષિતા, નિષ્કલંકતા એ બધા વાના પ્રભૂત પુન્યનાયોગે પ્રાપ્ત થઈ શકે છે. ૫.

અવિચારં તારુણણું, જિણુણુ રાઓ પરોવચારત્તં;
નિક્કંપયા ય ઝાણે, લલ્ભંતિ પભૂયપુણ્ણેહિં. ૬.

અર્થ—નિર્વિકાર વિકાર વગરનું યૌવન, જન શાસન ઉપર ચોળમણી જેવો નાગ, પરોપકારીપણું અને ધ્યાનમાં નિશ્ચલતા એ બધાં વાના મહાપુન્ય યોગે પ્રાપ્ત થઈ શકે છે. ૬.

પરનિંદાપરિહારો, અપ્પસંસા અત્તણો ગુણાણું ચ;
સંવેગો નિવ્વેઓ, લલ્ભંતિ પભૂયપુણ્ણેહિં. ૭.

અર્થ—પરનિંદાનો ત્યાગ અને આપણા ગુણોની શ્લાઘા પ્રશંસાથી દૂર રહેવું તેમજ સવેગ મોક્ષાલિલાય અને નિર્વેદભવ વૈરાગ્ય એ બધા વાના પ્રભૂત પુન્ય યોગે પ્રાપ્ત થાય છે. ૭.

નિમ્મલ્લસીલલ્લાસો દાણુલ્લાસો વિવેગસંવાસો;
ચઉગધુહસંતાસો, લલ્ભંતિ પભૂયપુણ્ણેહિં. ૮.

અર્થ—નિર્મળ શુદ્ધ શીવનો અભ્યાસ, સુપ્રાત્રાદિક દાન દેતા ઉલાસ, હિતાહિત સંબંધી વિવેક સહિતપણુ અને ચાર ગતિના હુ ખયકી સંપૂર્ણ ત્રાસ, એ બધા વાના મહા પુન્યના યોગે પ્રાપ્ત થાય છે. ૮

દુઃકડગરિહા સુકડા-ણુભોયણું પાયન્ધિત્તતવચરણુ;

સુહઝાણુ નમુક્કારો, લલ્લતિ પલૂયપુણ્ણેહિં. ૯.

અર્થ—કરેલા પાપ કૃત્યની આલોચના નિદા, સારા કૃત્યો કર્યા હોય તેની અનુમોદના, કરેલા પાપનો છેદ કરવા માટે શુર મહારાજે બતાવેલા તપનું કરવું-આચરવું, શુભ ધ્યાન ધરવું અને નવકાર મહામંત્રનો જાપ કરવો, એ સઘળા વાના મહા પુન્ય યોગે પ્રાપ્ત થઈ શકે છે ૯

ધ્ય ગુણુમણિલહારો, સામગ્ગી પાવિત્રિણુ જેણુ કચો;

વિન્ધિત્તમોહપાસા, લલ્લતિ તે સામય મુખખ. ૧૦.

અર્થ—આ ઉપર બતાવ્યા મુજબ ગુણુમણિ રત્નના લહાર જેવા સુકૃત્યો, સઘળી રૂઢી સામગ્રી પ્રાપ્ત કરીને જે મહાનુભાવો કરે છે—આચરે છે તે પુણ્યાત્માઓ સઘળા મોહપાસથી સર્વથા મુક્ત થઈને શાન્ત સુખરૂપ મોક્ષ પદને પામે છે ૧૦

૧૨. અલવ્ય કુલકં.

જહ અભવિચ્છ લવેહિ, ન ક્ષાસિયા એવમાઈયા ભાવા;

ધ દત્તમણુતરસુર-સિલાયનરનારયત્ત ચ. ૧.

અર્થ—અલવ્ય જીવોએ આ હવે પછી કહેવામા આવશે તે ભાવો સ્પર્શ્યા નથી તે ઇદ્રપણું, અનુત્તરવાસી દેવપણુ, ત્રેસઠ શલાકા પુરૂષપણુ અને નવ નારદપણુ ૧

કેવલિગણુહરહથ્થે, પન્નજ્જ તિથ્યવન્ધરં દાણું;

પવયણુસુરી સુરત્તં, લોગતિય દેવસામિત્તં. ૨.

અર્થ—બલી કેવલી તથા ગણુધરને હાથે દિશ્યા, તિર્થ કરવું વાર્ષિકદાન, પ્રવચનની અધિષ્ઠાયક દેવી તથા દેવપણુ, લોકાતિક

અને દેવપતિપણું ન પામે ૨.

તાયત્તીસસુરત્તં, પરમાહમ્મિય જીયલમણુઅત્તં;
સંભિન્નસોય તહ પુ—ગ્વધરાહારયપુલાયત્તં. ૩.

અર્થ—ત્રાયત્રિશક દેવપણું, પંદર જાતિના પરમાધામીપણું, યુગલિયા મનુષ્યપણું, વળી સંભિન્ન ઓત લખ્ધિ, પૂર્વધર લખ્ધિ, આહારકલખ્ધિ, અને પુલાકલખ્ધિપણું પણ ન પામે. ૩.

મધનાણાધમુલક્કી, સુપત્તદાણું સમાહિમરણુત્તં;
ચારણદુગમહુસપ્પિય, ખીરાસવખીણુઠાણુત્તં. ૪.

અર્થ—મતિજ્ઞાન તથા શ્રુતજ્ઞાનાદિકની લખ્ધિ, સુપાત્રજ્ઞાન, સમાધિમરણુ, વિદ્યાચારણ અને જંઘાચારણની લખ્ધિ, મધુસર્પિં લખ્ધિ, કિરાશ્રવલખ્ધિ, અશિષુમાણુસી લખ્ધિ પણ ન પામે. ૪.

તિથ્યયર તિથ્યપડિમા, તણુપરિભોગાધ કારણેવિ પુણેા;
પુઢવાધય ભાવંભિવિ અભવ્વજીવેહિં નો પત્તં. ૫.

અર્થ—તીર્થકર તથા તીર્થકરની પ્રતિમાના શરીરના પરિભોગાદિ કારણમાં પણ અભવ્ય જીવો પૃથ્વીકાયના ભાવોને ન પામે. ૫.
ચઉદસ રયણુત્તંપિ, પત્તં ન પુણેા વિમાણુસામિત્તં;
સમ્મત્તનાણુસંયમ—તવાધ ભાવા ન ભાવદુગે. ૬.

અર્થ—ચૌદ રત્નપણું અને વળી વિમાનનું સ્વામીપણું ન પામે. વળી સમ્યક્ત્વ જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર, અને તપાદિ બાહ્યાભ્યંતર એ બે ભાવ પણ ન પામે ૬.

અણુભવજુત્તા ભત્તી, જિણાણુ સાહમ્મિયાણુ વચ્છક્કં;
ન ય સાહેધ અભવ્વો, સંવિઝ્ઝત્તં ન સુક્કપખ્ખં. ૭.

અર્થ—અભવ્ય જીવ અનુભવ યુક્ત ભક્તિ, જિનેશ્વરની આજ્ઞા પ્રમાણે સાધર્મીની સેવા ભક્તિ, સંસારથી વૈરાગ્યપણું તેમજ શુદ્ધલપક્ષ ન પામે. ૭.

જિણુજણુયજણુણિન્નયા, જણુ જખ્ખા જખ્ખિખણી જુગપ્પ-

હાણા; આયરિયપયાઈ દસગં, પરમત્થ ગુણદ્વમ્મપત્તં. ૮.

અર્થ—જિનેશ્વરના માતા, પિતા, સ્ત્રી, જક્ષ, જક્ષણી અને યુગપ્રધાન પણ ન થાય. વળી આચાર્યાદિ દશ પદનો વિનય તેમજ પરમાર્થથી અધિક ગુણવંતપણું ન પામે. ૮.

અણુખંધંહેઉસરવા, તત્થ અહિંસા તિહા જિણુદિદ્ધા;

દંબેણુ ય ભાવેણુ ય, દુહાવિ તેસિં ન સંપત્તા. ૯.

અર્થ—વળી અભવ્યજીવ અનુખંધ હેતુ અને સ્વરૂપ એવી ત્રણ પ્રકારે શ્રી જિનેશ્વરે કહેલી અહિંસા દ્રવ્ય અને ભાવ એવા બે ભેદથી ન પામે. ૯.

૧૩. ભાવકુલક.

કમહાસુરેણુ રધયંમિ, ભીસણે પલ્લયતુલ્લજ્જલખોલે;

ભાવેણુ કેવલલક્ષ્મિં, વિવાહિઓ જયઉ પાસજિણો. ૧.

અર્થ—કમહાસુરે રચેલા ભારે ભયંકર પ્રલયકાળના જેવા જળ ઉપદ્રવ કાળે સમભાવને ધારણ કરવાવડે જે કેવળ જ્ઞાન લક્ષ્મીને વધો તે શ્રી પાર્શ્વપ્રભુ જયવંતા વર્તો ! ૧.

નિચ્ચુન્નો તંખોલો, પાસેણુ વિણા ન હોઈ જહ રંગો;

તહ દાણુસીલતવભા વણાઓ અહલાઓ ભાવવિણા. ૨

અર્થ—જેમ (કાથા) ચુના વગરનું તાંબુલ (નાગરવેલી પાન) અને પાસ વગરનું પત્ત ઠીક રંગાતું નથી, તેમ ભાવ વગર દાન શીલ તપ અને ભાવનાઓ પણ ફળદાયી નહિ થતાં—અફળ થાય છે. ૨

મણિમંત ઓસહીણું, જંતંતાણુ દેવયાણું પિ;

ભાવેણુ વિણા સિદ્ધિ, ન હુ દીસઈ કરસ વિ લોએ. ૩.

અર્થ—મણિ, મંત્ર, ઔષધી તેમજ જંત્ર, તંત્ર અને દેવતાની પણ સાધના દુનીયામાં કોઈને ભાવ વગર સફળ થતી નથી. ભાવ યોગેજ તે તે વસ્તુઓની સિદ્ધિ થતી દેખાય છે. ૩.

મુહભાવણાવસેણું, પસન્નચદો મુહુત્તમિત્તેણું;

ખવિઝિણુ કમ્ભગંઠિં, સંપત્તો કેવલં નાણું. ૪.

અર્થ—શુભ ભાવના યોગે પસન્નચંદ્ર (રાજર્ષિ) જે ઘડી માત્રમાં રાગદ્વેષમય કર્મની ગુંદ્રીલ ગ્રંથી ગાંઠને લેદી નાખી કેવળજ્ઞાન પામ્યા. ૪.

સુસ્સૂસંતી પાચે, ગુરુણીણું ગરહિઝિણુ નિયદોસે;
ઉપ્પન્નદિવનાણા, મિગાવધ જયઉ સુહભાવા. ૫.

અર્થ—નિજદોષ (અપરાધ) ની નિંદા, ગહ્યા કરીને શુરુણીનાં ચરણની સેવા કરતાં જેણીને શુભ ભાવથી કેવળજ્ઞાન ઉપજ્યું તે મૃગાવધી સાધ્વી જયવંતી વર્તો. ૫.

ભયવં ધક્ષાધપુત્તો, ગુરુએ વંસંમિ જે સમારૂઢો;
ઠૂંધુ મુણિવરિદં, સુહભાવઓ કેવલી જાઓ. ૬.

અર્થ—મોટા વાંસ ઉપર નાચવા માટે ચઢ્યા છતાં કોઈ મહાસુનિરાજને દેખી શુભ ભાવથી પ્રજ્ઞ ધક્ષાચિપુત્રને કેવળજ્ઞાન પ્રગટ થયું, એ સદ્ભાવનોજ પ્રભાવ સમજવો. ૬.

કવિલો અ ભંભણુમુણી, અસોગવણિઆધ મજ્જપારંમિ;
લાહાલોહત્તિ પયં, પઠતો (ઝાયતો) જાઓ જાધસરો. ૭

અર્થ—કપિલ નામનો બ્રાહ્મણ મુનિ અશોક વાટિકામાં “જહા લાહો તહા લોહો; લાહા લોહો પવર્ધુ” એ પદની વિચારણા કરતો શુભ ભાવથી જાતિસ્મરણ જ્ઞાન પામ્યો. ૭.

ખવગ નિમંતણુપુવં, વાસિઅભ તેણુ સુદ્ધભાવેણું;
હુજંતો વરનાણું, સંપત્તો કરગડૂ વિ. (કૂરગડૂઓ) ૮.

અર્થ—વાસિત ભાવવડે તપસ્વી સાધુઓને નિમંત્રણ કરવા પૂર્વક ભોજન કરતા શુદ્ધ ભાવથી કૂરગડુમુનિ કેવળજ્ઞાન પામ્યા ૮.

પૂવભવસૂરિવિરધઅ-નાણાસાયણુપભા વદુમ્મેહો;
નિયનામં ઝાયતો, માસતુસો કેવલી જાઓ. ૯.

અર્થ—પૂર્વ ભવે આચાર્યપણે કષ્ટેલી જ્ઞાનની આશાતનાના

પ્રભાવથી બુદ્ધિહીન થયેલા ‘મામતુસ’ મુનિ નિજ નામને ધ્યાતા
છતા (કોઈની ઉપર રાગ કે રીસ ન કરવારૂપ ગુરૂ મહારાજને
બતાવેલા પરમાર્થ સામે દ્રષ્ટિ રાખી રહેતા) ધ્યાતિ કર્મનો ક્ષય
કરી (શુદ્ધ નિર્મળ ભાવથી) કેવળજ્ઞાન પામ્યા ૯
હથિયંભિ સમારૂઢા, રિદ્ધિં દર્દૂણુ ઉસલસામિસ્સ;

તખખણુ સુહઝાણેણું, મરુદેવી સામિણી સિદ્ધા. ૧૦

અર્થ—હાથીના સ્કંધ ઉપર આરૂઢ થયેલા મરુદેવીમાતા
ઋષભદેવ સ્વામીની ઋદ્ધિ-સિદ્ધિ દેખીને તત્કાળ શુભ ધ્યાનથી
અંતઃકૃત કેવળી થઈ મોક્ષપદ પામ્યા. ૧૦

પડિન્નગરમાણીએ, જંઘાબલખીણુમણિણુઆપુત્તં;

સંપત્તકેવલાએ, નમો નમો પુખ્પચૂલાએ. ૧૧.

અર્થ—જંઘાબળ જેનું ક્ષીણુ થયું છે એવા અર્થિકાપુત્ર
આચાર્યની સેવા (ઉચિત વેચાવચ્ચ) કરતા જેને કેવળજ્ઞાન પ્રાપ્ત
થયું તે પુખ્પચૂલા માધવીને પુન પુન નમસ્કાર હો. ૧૧

પન્નરસયતાવસાણું, ગોચમનામેણુ દિન્નદિખખાણું;

ઉપન્નકેવલાણું, સુહલાવાણું નમો તાણું. ૧૨.

અર્થ—ગૌતમસ્વામીએ જેમને દીક્ષા દીધી છે અને શુભ
ભાવવડે કેવળજ્ઞાન ઉત્પન્ન થયું છે એવા પદરસો તાપમેને
નમસ્કાર હો. ૧૨

જીવસ્સ સરીરાઓ, ભેચં નાઉં સમાહિપત્તાણું;

ઉપ્પાડિઅનાણાણું, ખંદગ સીસાણુ તેસિ નમો. ૧૩.

અર્થ—પાપી પાલકવડે ચત્રમા પીલાતા છતા જીવને શરીરથી
જુદો બાળીને સમાધિ પ્રાપ્ત થયેલા જેમને કેવળજ્ઞાન પેદા થયું
છે તે સ્કંદકસરિના સઘળા શિષ્યોને નમસ્કાર હો. ૧૩

સિરિવદ્ધમાણુપાએ, પૂચ્ચથી સિંદુવારકુસુમેહિં;

ભાવેણું સુરલોએ, હુગ્ગાઈનારી સુહં પત્તા. ૧૪.

અર્થ—શ્રી વર્ધમાન સ્વામીનાં ચરણને સિંધુવારના કૂલથી પૂજવાને ઇચ્છતી દુર્ગતા નારી શુભ ભાવવડે કાળ કરીને દેવગતિમાં ઉપજને સુખી થઈ. ૧૪.

ભાવેણ ભુવણનાહં, વદેઉં દદુરોવિ સંચલિયો;

મરિઝિણ અંતરાલે નિયનામકે સુરો જાઓ. ૧૫.

અર્થ—એક દેડકો પણ ભાવથી ભુવનગુરુ શ્રી વર્ધમાન-સ્વામીને વાંઢવા આજ્યો ત્યાં માર્ગમાં ઘોડાની ખરી નીચે કચરાઈ મરણ પામીને નિજ નામથીજ દર્દુશંકિત નામે દેવતા થયો. ૧૫.

વિરયાવિરયસહોઅર, ઉદગસ્સ ભરેણ ભરિઅસરિઆએ;

ભણિયાએ સાવિયાએ, દિન્નો મગ્ગુત્તિ ભાવવસા. ૧૬.

અર્થ—વિરત સાધુ અને અવિરત શ્રાવક (રાજા) જે બંને સગા ભાઈ હતા તેમને ઉદ્દેશીને આ સાધુ સદાય ઉપવાસી હોય અને આ શ્રાવક સદાય પ્રજાચારી હોય તો હે નદી દેવી! માર્ગ આપજે. એમ ઉક્ત મુનિને વંદના કરવા જતાં અને પાછા વળતાં માર્ગમાં પાણીના પુરથી ભરેલી નદીને સંબોધી તે શ્રાવિકા (રાણીઓ) એ કહે છે તેમના સાથા ભાવથી નદીએ તેમને તરતજ પેલે પાર જવા દેવા માટે માર્ગ કરી આપ્યો હતો. ૧૬.

સિરિયંડરુદ્ગુરુણા, તાડિજ્જંતો વિ દંડધાએણું;

તક્કાલં તસ્સીસો, મુહલેસો કેવલી જાઓ. ૧૭.

અર્થ—શ્રી ચંડરૂ ગુરુવડે દંડપ્રહારથી તાડન કરાતો એવો તેનો (શાન્ત) શિષ્ય શુભ લેશ્યાવંત હતો તત્કાલ કેવળજ્ઞાન પામ્યો. ૧૭.

જં ન હુ ભણિયો બંધો, છવસ્સ વહં વિ સમિધગુતાણું;

ભાવો તથ્ય પ્રમાણું, ન પ્રમાણું કાયવાવારો. ૧૮.

અર્થ—સમિતિ ગુપ્તિવંત સાધુઆને કવચિત્ છવનો વધ થઈ જાય છે તો પણ જે તેમને નિશ્ચે બંધ કહ્યો નથી તેથી તેમાં ભાવજ પ્રમાણ છે પણ કાયવ્યાપાર પ્રમાણ નથી. ૧૮

ભાવચિયય પરમત્યો, ભાવો ધર્મસ્સ સાહગો ભણિત્યો;
સમ્મત્તસ્સ વિ ખીઅં, ભાવચિયય ખિંતિ જગગુરુણો. ૧૯.

અર્થ—ભાવજ ખરો પરમાર્થ છે, ભાવજ ધર્મનો સાધક
મેળવી આપનાર છે અને ભાવજ નિશ્ચયને ઉત્પન્ન કરી આપનાર
છે; એમ ત્રિભુવન ગુરૂ શ્રી તીર્થકરે કહે છે. ૧૯.

કિં બહુણા ભણિત્યેણુ?, તત્તં નિસુણેહ ભો! મહાસત્તા!
મુખ્ખમુહ્ધીયભૂત્યો, છવાણુ મુહ્ધાવહો ભાવો. ૨૦.

અર્થ—ધણું ધણું શું કહીએ? હે સત્ત્વવંત મહાશયો!
હું તમોને તત્ત્વ નિયોગરૂપ વચન કહું છું તે તમે સાવધાનપણે
સાંભળો—મોક્ષ સુખના ખીજરૂપ જીવોને સુખકારી ભાવજ છે,
અર્થાત્ સદ્ભાવ યોગેજ જીવો મોક્ષ સુખ મેળવી શકે છે. ૨૦.

ધય દાણુસીલતવભા-વણાઓ જો કુણુધ સત્તિભત્તિપરે;
દેવિંદ્રવિંદ્રમહિઅં, અધરાસો લહધ સિદ્ધિમુહં. ૨૧.

અર્થ—આ દાન શીલ તપ અને ભાવનાઓને લબ્યત્મા
શક્તિ અને ભક્તિના ઉલ્લાસ યોગે કરે છે તે મહાશય ઇંદ્રોના
સમુહ વડે પૂજિત એવું અક્ષય મોક્ષ સુખ અલ્પકાળમાં મેળવી શકે છે.

આ કુલકમાં છેવટે ગ્રંથકારે પોતાનું દેવેન્દ્રસૂરી એવું
નામ ગર્ભિતપણે સ્વયંબુ જણાવ્યું છે. ઉક્ત મહાશયના અતિહિતકાર
વચનોને ખરા ભાવથી આદરવા એ આપણુ ખામ કર્તવ્ય છે ૨૧.

૧૪. શ્રી ગુરુપ્રદક્ષિણાકુલક (સદ્ગુરુ પ્રશસ્તિ ગ્રંથ).

ગોઅમ મુહ્મ જંધુ પ્પભવો સિજ્જંભવાધ આયરિઆ;
અન્નેવિ જુગપ્પહાણા, પધં દિઠે સુગુરુ! તે દિઠા. ૧.

અર્થ—શ્રી ગૌતમ પ્રભુ, શ્રી સુધર્માસ્વામિ મહારાજ, શ્રી
જંબુસ્વામિ, શ્રી પ્રભવાસ્વામિ, તથા શ્રી સિજ્જંભવસૂરી મહારાજ
આદિ અનેક અન્ય જુગ પ્રધાન ગુરુમહાત્માઓને હે ગુરુજી સાહેબ,
આપને દિઠે થકે મેં તે સર્વ સુગુરુ ધર્માત્માઓને દીઠા માનું છું. ૧.

અજ્ઞ કયથૈા જમ્મો, અજ્ઞ કયથથં ચ જીવિયં મજ્ઞઃ;
જેણુ તુહ દંસણામય-રસેણુ સિત્તાઈ નયણાઈ. ૨.

અર્થ—આજ મહારો જન્મ કૃતાર્થ થયો, આજ મારો અવ
તાર સફળ થયો, કે આપ મદ્દગુરૂ ભગવાનના ઉત્તમ દર્શનમય
સુધારસે કરીને મારા નેત્રો પ્રપ્રુલ્લિત થયા, અર્થાત્ માગ નેત્રોની
આજ ખરેખરી સફળતા થઇ ૨

સો દેસો તં નગર, સો ગામો સો ચ આસમો ધન્યો;
જથ પહુ ! તુમ્હ પાયા; વિહરંતિ સયાવિ સુપસન્ના. ૩.

અર્થ—તે દેશને ધન્ય, તે નગરને ધન્ય, તે ગામને ધન્ય,
અને તે આશ્રમને પણ ધન્ય, જ્યા હે સ્વામિ, આપના મહા સુપ્રમદ્દ
પાવન ચરણ કમળો સદાકાળ વિચરે છે. ૩

હથથા તે સુકયથથા, જે કિંઈકમ્મં કુણંતિ તુહ ચક્ષણે;
વાણી બહુગુણબાણી, સુગુરુ ગુણા વણિણ્યા જીએ. ૪.

અર્થ—તે પુરૂષના હસ્તો સુકૃતાર્થે, ધન્ય કૃતપુન્ય જાણવા, કે
જે હાથોએ આપ સુગુરૂ મહારાજના ચરણ કમળની મહાવિનય
પૂર્વક ભક્તિસહિત વદના કરી, એવા કરી, તથા તે પુરૂષની વાણી
પણ મહા ગુણની બાણી જાણવી, કે જે વાણીએ આપ સદ્ગુરૂ
મહારાજના ગુણો ગાયા ૪

અવયરિયા સુરઘેણુ, સંજયા મહગિહે કણય લુટ્ટી;
દારિદ્રં અજ્ઞ ગયં, દિઉં તુહ સુગુરુ ! મુહકમલે. ૫.

અર્થ—વળી હે સદ્ગુરૂ ભગવન્, આપના મહા પવન મુખ
રવિદને નિઠે થકે આજ મારે ઘરે કામઘેનુ અવતરી, જાણે આજ
મારે ઘર સુવર્ણની વૃષ્ટિ થઈ, અને આજ મારું દારિદ્ર સર્વ નાશ
પામ્યુ, એવું થયુ. ૫

ચિતામણિ સારિચ્છં, સમ્મત્તં પાવિય મયે અજ્ઞ;
સસારો દૂરિ કચ્ચો, દિઉં તુહ સુગુરુ ! મુહકમલે ૬.

અર્થ—વળી હે સ્વામિન, આપનું પવિત્ર મુખ કમળ દીઠે થકે મને આજ ચિંતામણિ રત્ન સરખા સમ્યક્ત્વ શુભની પ્રાપ્તિ થઇ, અને તેથીજ મારો આ દીર્ઘ ભયાનક સંસાર સમસ્ત દૂર થયો. ૬.

જા રિદ્ધી અમરગણા, ભુજંતા પ્રિયતમાઇ સંજુતાઃ
સા પુણ કિત્તિયમિત્તા, દિદ્ધુ તુહ સુગુર ! મુહકમલે ૭

અર્થ—વળી હે પ્રજ્ઞ, આપની પ્રસન્ન મુખમુદ્રાના દર્શનના મુખ આગળ, દેવતાઓ પોતાની પ્રિયતમા એટલે દેવાગનાઓ સહિત જે દિવ્ય વિલાસ મુખ ભોગવે છે, તે દેવરિદ્ધિના મુખ, આ અપૂર્વ દર્શનના મુખ આગળ શા હિમાબમા છે? અર્થાત્, કાઈ હિમાબમા નથી. ૭

મણુવયકાએહિં મયે, જંપાવં અન્નિજયં સયા;

ત સંવં અન્નજ ગય, દિદ્ધુ તુહ સુગુર ! મુહકમલે. ૮.

અર્થ—વળી હે કૃપાવત નેક મહેરબાન ક્ષમા સમુદ્ર, આપના મુખ કમળને દીઠે થકે, અઘાપિ પર્યંત મે મન વચન કાયાએ કરીને જે જે પાપ ઉપાર્જન નિરતર કર્યું હતું, તે સર્વ પાપ આજ મારૂ વિવચ થયું, આપના દર્શનવડે નષ્ટ થયું. ૮.

દુલ્લહો, જિણિંદધમ્મો, દુલ્લહો જીવાણુ માણુસો જમ્મોઃ
લોદ્ધેવિ મણુઅજમ્મે, અધ્ધુલ્લહો સુગુરુસામગ્ગી. ૯.

અર્થ—હે કરૂણાનિધાન સ્વામિ, શ્રીજિનેશ્વરપ્રણીત ધર્મ પામવો મહા દુર્લભ છે, વળી પ્રાણીઓને મનુષ્યલવ પામવો મહા દુર્લભ છે, અને તે મનુષ્યજન્મ પામે છતે પણ સદ્ગુરૂની સામગ્રી એટલે ભોગવાઈ મલવી જીવને અત્યંત દુર્લભ છે. (પરંતુ) ૯.

જથ્થ ન દીસતિ ગુરુ, પરચૂસે ઉંઠુંએહિ સુપસન્ના;
તથથ કહં જાણિજ્જમ્મં?, જિણુવયણું અમિઅસારિચ્છ. ૧૦.

અર્થ—હે સદા સુપસાય દાતા, જ્યાં પ્રભાત સમયે ઉઠતાં વારને સદ્ગુરુ મહારાજનું સુપ્રસન્ન વદન દ્રષ્ટિ ગોચર થતું નથી, અર્થાત્, ત્યાં ગુરુ મહારાજની ભોગવાઈ નથી, ત્યાં અમૃતસદૃશ એવી જે જિનવાણી, તે કેવી જીતે જાણવામાં આવે ? અર્થાત્ નજ આવે. ૧૦.

જહ પાઉસંભિ મોરા, દિણ્યર ઉદયંભિ કમલવણસંડા;
વિહસંતિ તેમતચિચય, તહ અમહે દંસણે તુમ્હ. ૧૧.

અર્થ—હે દયા સાગર, જેમ મેઘને દેખીને મોર, તથા દિનકર એટલે સૂર્યને દેખીને સૂરજમુખી કમળના વનખંડ જેમ વિકસ્વર-પણાને પામે છે, તેમ નિશ્ચે કરીને અમે પણ હે પૂજ્ય ગુરુજી ભગ-વન્, આપના દર્શનવડે પ્રકુલિતપણાને પામીએ છીએ. ૧૧.

જહ સરધં મુરહિ વચ્છો, વસંત માસં ચ કોઈલા સરધં;
વિંઝં સરધં ગઈદા, તહ અમહં મણું તુમં સરધં. ૧૨.

અર્થ—હે મહાન્ ઉપગારી પ્રભુ, જેમ વાછરડો પોતાની માતા ગાયને સંભારે છે, તથા જેમ કોયલ વસંત માસની ઇચ્છા કરે છે, તથા જેમ ગર્જેદ્ર વિંધ્યાચળગિરિને મનમાં ચાહે છે, તેમ હે સ્વામિન્ અમારા મનમાં તમે માદ આવો છો. ૧૨.

બહુયાં બહુયાં દિવસડાં, જહ મધં મુહુરુરુ દિઠું;
લોચન બે વિકસી રહ્યાં, હીઅડઈ અભિય પઈદું. ૧૩.

અર્થ—હે શાંત સુધારક પદ્મદ્રુ સમાન સ્વામિ, તે દિવસને પન્થ છે, તે દિન બહુમાનનીય મહારે છે, મારા તે વાસદે (દિવસો) સફળ છે, કે જેમાં આપ એકાંત નિઃસ્વાર્થ હિતકર સદ્ગુરુ મહારાજનું અમૃતમય દર્શન હું પામ્યો, જે દર્શન દેખતાં મારાં બે નેત્રો મહાવિકસ્વરભાવને પામ્યાં, અને મારા અંતરંગ હૃદયને વિષે અમૃતનો પ્રવાહ વહન થવા લાગ્યો. ૧૩.

અહો ! તે નિજિજ્યો કોહો, અહો માણો પરાનિજ્યો;
અહો તે નિરક્ષિયા માયા, અહો લોહો વસીકજ્યો. ૧૪.

અર્થ—અહો ઇતિ આશ્ચર્યે આપનો નિર્જિતકોષ, અર્થાત્, ઉપશમભાવ કેવો છે ! અહો ઇતિ આશ્ચર્યે વળી આપે માનને પણ કેવો પરાજયને પમાડ્યો છે ? અર્થાત્, કેવા માનરાહિત નમ્ર સુશીલ છો ! અહો ઇતિ આશ્ચર્યે આપનું માયારહિતપણું, સરળ-પણું કેવું છે ! અને અહો ઇતિ આશ્ચર્યે આપનું નિર્લોભીપણું અર્થાત્, લોભને કેવો વશવર્તી રાખ્યો છે ! ૧૪.

અહો તે અજ્ઞવં સાહુ !, અહો તે સાહુ ! મદવં;
અહો તે ઉત્તમા ખંતી, અહો તે મુત્તિ ઉત્તમા. ૧૫.

અર્થ—અહો ઇતિ આશ્ચર્યે આપની કેવી આજ્ઞવતા એટલે સરળતા છે ! અહો ઇતિ આશ્ચર્યે આપની મૃદુતા એટલે કૌમળતા કેવી અદ્ભુત છે ! અહો ઇતિ આશ્ચર્યે આપનો ઉત્તમ ક્ષમાશુણ્ય કેવો છે ! અહો ઇતિ આશ્ચર્યે આપનું અનુપમ નિર્વિછકપણું, અર્થાત્, નિર્લોભદશા, અપૂર્વ નિર્મમત્વ ભાવ ! ૧૫.

ઇહંસિ ઉત્તમો ભતે !, પચ્છા હોહિસિ ઉત્તમો;
લોચુત્તમુત્તમં ઠાણું, સિદ્ધિં ગચ્છસિ નીરથો. ૧૬.

અર્થ—વળી હે ભગવન્, આપનો મનોરથ પણ કેવો ઉત્તમ છે ! અને વળી હે સ્વામિ, આપની ઇચ્છા પણ કેવી નિર્દોષ, શ્રેષ્ઠ, પારમાર્થિક છે કે, અહો ! લોકને વિષે સર્વોત્તમ સ્થાનક જે મોક્ષ, તે પ્રત્યે સદા ગમનશીલ છે, ઉત્તમ ચારિત્રાચરણ તે જેમનું, એવા હે જ્ઞાનદાતા સાહેબ ગુરુજી, આપને ધન્ય છે. ૧૬.

આયરિય નમુક્કરો, જીવં મોચેઈ લવસહસ્સાથો;
ભાવેણ કીરમાણો, હોઈ પુણો બોહિલાભાચે. ૧૭.

અર્થ—આચાર્ય ભગવંતને કરેલો નમસ્કાર જીવને આ સંસારના હુબરો લવથી છોડાવે છે. વળી ભાવપૂર્વક ચિત્તની નિર્મળતાએ નમસ્કાર કર્યા થકાં બોધબીજના લાભને અર્થે થાય છે. ૧૭.

આયરિય નમુક્કરો, સંવપાવખ્યાસણો;
મંગલાણું ચ સંવેસિં, તથયં હવધ મંગલં. ૧૮.

અર્થ—આચાર્ય ભગવન્ એટલે સદ્વિદ્યા તત્ત્વજ્ઞાન દાતા પરમ ગુરુ મહારાજને ભાવપૂર્વક જે નમસ્કાર કરવો, તે સર્વ પાપનો નાશ કરનાર માય છે; વળી તે નમસ્કાર સર્વ માંગલિકોને વિષે ત્રીજું મંગલ છે. ૧૮.

૧૫. શ્રી સોમસુંદરસુરિકૃત ગુણાનુરાગ કુંડલક.

ગુણાનુરાગના પ્રભાવથી થયેલ શ્રીતીર્થંકર પ્રભુને મંગલાચરણ-રૂપે નમસ્કાર કરે છે.

સયલ કલ્પાણુ નિલયં, નમિત્રીણુ તિથ્યનાહ પય કમલં;
પરગુણુ ગહણુ સરવં, ભણામિ સોહગ્ગ સિરિ જણુયં. ૧.

અર્થ—સકળ કલ્યાણના મંદિર એવા, શ્રીતીર્થનાથ જિનેશ્વર ભગવાનના પદ કમળને નમસ્કાર કરીને સર્વ સૌભાગ્ય લક્ષ્મિને આપનાર, એવા પરગુણુ ગ્રહણુ સ્વરૂપને કહું છું. ૧.

ઉત્તમ ગુણાનુરાગથી સર્વ પદવીઓ મળે છે.

ઉત્તમ ગુણાણુરાગ્યો, નિવસધ હિયયંમિ જસ્સ પુરિસસ્સ;
આતિથ્યયરપયાઓ, ન દુલ્લહા તસ્સ રિદ્ધીઓ. ૨.

અર્થ—જે પુરુષનાં હૃદયમાં ઉત્તમ ગુણાનુરાગ હોય છે, તે ભવ્યાત્મા તીર્થંકર પર્યંતની સર્વોત્તમ પદવીઓ પ્રાપ્ત કરે છે. તેને કોઈ પણ પ્રકારની રિદ્ધિઓ દુર્લભ નથી. ૨.

ગુણાનુરાગીને અંધકર્તા સદા નમસ્કાર કરે છે.

તે ધન્ના તે પુન્ના, તેસુ પેણામે હવિજ્જ મહ નિચ્ચં;
જેસિં ગુણાણુરાગ્યો, અકિત્તિમે હોધ આણુવરયં. ૩.

અર્થ—જેઓને હમેશાં અકૃત્રિમ ગુણાનુરાગ રહે છે, તેઓને ધન્ય છે, તેઓ ખરેખરા કૃતાપુન્ય છે, એવા મહાત્માઓને મારો સદા પ્રણામ હોજો. ૩.

બહુ ભણુવા વિગેરેથી શું? ફક્ત એક ગુણાનુરાગ ધારણુ કરવો યોગ્ય છે.

કિં બહુણા ભણિએણું ? કિંવા તવિએણ કિંવા દાણેણું ;
ધક્કં ગુણાણુરાયં, સિખખહ સુખખાણુ કુલભવણું. ૪.

અર્થ—ઘણું ભણવાથી, ઉચ્ચતપ કરવાથી, કે અતિ દાન દેવાથી
કાંઈ વળવાનું નથી. સર્વ સુખોના સ્થાનરૂપ, આ એક ગુણાનુરાગ
શુણનેજ પ્રથમ શિખો, અર્થાત્, ગુણાનુરાગી થવાની મનનેટવ પાડે. ૪.

અંથકર્તા ગુણાનુરાગ વિના ધર્મકરણીની નિષ્ફળતા જણાવે છે.
જઘવિ ચરિસિ વિઉલં, પઢસિ સુયં કરેસિ વિવિહ કઠ્ઠાઈ;
ન ધરસિ ગુણાણુરાયં, પરેસુ તા નિષ્ફલં સયલં. ૫.

અર્થ—જો કે તું ભારે ઉચ્ચતપ કરે, અને શાસ્ત્રો ભણે, તથા
અનેક પ્રકારનાં કષ્ટો સહન કરે, તો પણ તે સર્વ નિષ્ફલ જાણવા,
જો તું ગુણાનુરાગ ધારણ કરતો નથી તો. ૫.

ગુણાનુરાગ વિના અધઃપતન થાય છે.

સોગિણુ ગુણુક્કરિસં, અન્નસ્સ કરેસિ મચ્છરં જઘવિ;
તા નૂણું સંસારે, પરાહવં સહસિ સંવચ્ચ. ૬.

અર્થ—પરના ગુણુ તો ઉત્કર્ષ આવણુ કરીને જો તું ઈર્ષ્યા
ધારણ કરીશ, તો તું સંસારમાં સર્વત્ર પરાત્યને પામીશ. ૬.

શુણીજનનો લેશમાત્ર પણ દોષ જોવો નહિ.

ગુણુવંતાણુ નરાણું, ઇસાભર તિમિર પૂરિએ ભણસિ;
જઘ કહવિ દોસલેસં, તા ભમસિ ભવે અપારંભિ. ૭.

અર્થ—હો ચૈતન, જો તું શુણીજનોના લેશમાત્ર દોષને ઈર્ષ્યાથી
કહીશ, તો તું ખરેખર આ અપાર એવા સંસારમાં પરિજનમણુ કરીશ. ૭.

ગુણુ કે દોષ એ જોમાંથી જેનો અભ્યાસ થાય તેજ પરલવમાં
પ્રાપ્ત થાય છે.

જં અખલસેઈ જીવો, ગુણું ચ દોસં ચ ઇદથ જમ્મંભિ;
તં પરલોએ પાવેઈ, અલ્લોસિણું પુંણે તોણું. ૮.

અર્થ—આત્મા આ લવમાં ગુણ કે દોષ એ બેમાંથી જેને અભ્યાસ કરે છે, તેજ અભ્યાસ તેને પાછો પરલોકમાં પ્રાપ્ત થાય છે. ૮.

ગુણી પરદોષ વદતાં છતાં નિર્માલ્ય ગણાય છે.

જે જંપછ પરદોસે, ગુણ સય ભરિઓવિ મચ્છર ભરેણું;
સો વિહિસાણુ મસારો, પલાલ પુજંવ પડિભાધ. ૯.

અર્થ—સેંકડો ગુણથી ભરેલો એવો પણ, કોઈ મનુષ્ય ઇર્ષાભરથી પારકાના દોષો બોલે, તો તે એટલો બધો ઉચ્ચ છતાં પણ, પંડિત ગુણી પુરુષોમાં અસાર પલાલપુજની પેઠે શોભે છે, અર્થાત્, નિર્માલ્ય ધાસના કૂલની પેઠે નકામો છે. ૯.

દુષ્ટભાવથી છતાં કે અછતા દોષો અકુણ કરવાથી પાપાત્મા બને છે.

જે પરદોસે ગિણહધ, સંતા સંતાવિ દુહુભાવેણું;
સો અપ્પાણું બધધ, પાવેણુ નિરથએણાવિ ૧૦.

અર્થ—દુષ્ટભાવથી જે આત્મા પરના છતાં કે અછતા દોષોને અહુણુ કરે છે, તે પાપવડે પોતાના આત્માને નિરર્થક બંધનમાં નાખે છે. ૧૦.

કષાયાગ્નિના હેતુઓનો ત્યાગ બતાવે છે.

તં નિયમા મુત્તંવં, જતો ઉપજ્જએ કસાયગ્ગી;
તં વચ્ચુ ધારિજ્જ, જેણોવસમો કસાયણું. ૧૧.

અર્થ—જેથી કષાયરૂપ અગ્નિ ઉત્પન્ન થાય, એવું કાર્ય અવશ્ય ત્યાગવું જોઈએ, અને જેથી કષાયો દબાઈ જાય, તેવું કરવું જોઈએ. ૧૧.

હવે કર્તા સર્વ પ્રયત્નથી નિંદા છોડી દેવાનું બતાવે છે.

જમ ઇચ્છમ ગુરુયત્તં, તિહુયણ મજ્જંમિ અપ્પણો નિયમા;
તા સંવ પયતેણું, પરદોસ વિવજ્જણું કુણહ. ૧૨.

અર્થ—હું ચેતન, જે તને ત્રણભુવનને વિષે સર્વોત્કૃષ્ટ પર-

માત્રમપદ પ્રાપ્ત કરવાની ઇચ્છા હોય, તો સર્વ પ્રકારના પ્રયત્ન કરી પારકા દોષ ભોજવાના તથા બોલવાના છોડી દે. ૧૨.

ભારે કમીં છવોની પણ નિંદા કરવી નહિ તો અન્ય છવોની તો કેમજ કરાય તે જુદા જુદા પુરુષોના ભેદોદ્ધારા જણાવે છે.

અઉહા પસંસણિજ્જન, પુરિસા સંવુત્તમુત્તમા લોચે;
ઉત્તમ ઉત્તમ ઉત્તમ, મન્નિજમ ભાવા ય સંવેસિં. ૧૩.

જે અહમ અહમઅહમા, ગુરુકમ્મા ધમ્મવન્નિજયા પુરિસા;
તેવિ ય ન નિંદણિજ્જન, કિંતુ દયા તેસુ કાયન્વા. ૧૪.

અર્થ—આર પ્રકારના મનુષ્યો પ્રશંસવા યોગ્ય છે. ૧ સર્વોત્તમોત્તમ, ૨ ઉત્તમોત્તમ, ૩ ઉત્તમ, ૪ મધ્યમ. આ આર ભેદવાળા મનુષ્યોની તો સદાકાળ સ્તુતિ કરવી બોધાયે. અધમ, અધમાધમ એ બે તો ધર્મથી હીન અને ભારે કમીં છવો હોય છે. આવા ભારે કમીં છવોની પણ નિંદા ન કરવી, પરંતુ તેઓના ઉપર કષ્ટણુ ખુદ્દિ ધારવી બોધાયે. ૧૩-૧૪.

હવે કર્તા, સર્વોત્તમ આદિ આર પુરુષોનાં લક્ષણ કહે છે.

પચ્ચંગુમ્ભાડ જુવણુ-વંતીણું સુરહિસાર દેહાણું;
જુવણું મજ્જંગઓ, સંવુત્તમ રૂવવંતીણું. ૧૫.
આજમ્મ બંભચારી, મણુવયકાએહિં બે ધરહ સીલં;
સંવુત્તમુત્તમો પુણુ, સો પુરિસો સંવનમણિજ્જને. ૧૬.

અર્થ—જેના અંગેઅંગમાં ચૌવન તનમય નાચી રહું છે, અને સુગંધથી અંગ ખેડેડી રહું છે, અને અત્યંત રૂપવંતી સ્ત્રીઓમાં વસવા છતાં જે પ્રદ્યુત્ય પાળી શીલવંત રહેા છે, તે સર્વોત્તમ પુરુષ જાણવો; તે પુરુષ સદા વંદનીય છે. ૧૫-૧૬.

એવંવિહ જુવણગઓ, બે રાગી હુજ્જ કહવિ ધમ સમયં;
ભાય સમયંમિ નિંદહ, તં પાવં સંવ ભાવેણું. ૧૭.

જન્મમિ તન્મિ ન પુણો, હવિન્ન રાગો મણુમિ જસ્સ કયા;
સો હોઈ ઉત્તમુત્તમ-રૂવો પુરિસો મહાસત્તો. ૧૮.

અર્થ—રૂપવંતી, યૌવનવંતી સ્ત્રીઓની સાથે સંગત થતાં જે કદાચ મનમાં ક્ષણુભર ડગે, પણ અકાર્યમાં અંપલાતા પહેલાં વૈરાગ્યથી મનને પાછું ખેંચી લે, અને અકાર્યનો પશ્ચાત્તાપ કરે, આત્મભાવથી ખરેખરી રીતે અંતરમાં પશ્ચાત્તાપ કરે છે, અને ફરીથી તે જન્મમાં સ્ત્રીઓ પ્રતિ રાગભાવ ન થાય, વૈરાગ્ય ભાવમાં વર્તે, તે ઉત્તમોત્તમ મળવંત પુરૂષ જાણવો. ૧૭-૧૮.

પિચ્છઈ જુવઈ રૂવં, મણુસા ચિંતેઈ અહવ ખણુમેગં;
જો નાચરઈ અકલ્લં, પથિન્નતોવિ ઈથ્થાહિ. ૧૯.
સાહૂ વા સડઢેવા, સદાર સતોસ સાયરો હુન્ન;
સો ઉત્તમો મણુસ્સો, નાયવો થોવ સંસારો. ૨૦.

અર્થ—રૂપવંતી, યૌવનાવસ્થાવાળી સ્ત્રીની ક્ષણુવાર ઇચ્છાકરે, ભોગવવાની અભિલાષા કરે, સ્ત્રીઓએ પ્રાર્થના કરાયેલો પણ અકાર્યમાં પ્રવૃત્તિ કરે નહિ, સાધુ હોય તો સાધુ તરીકેનું સ્વકીય બ્રહ્મચર્ય સાચવે, શ્રાવક હોય તો શ્રાવક તરીકેનું બ્રહ્મચર્ય જે સ્વદારા સંતોષ મત તે જો સાચવે, તે સાધુ તથા શ્રાવકને ઉત્તમ પુરૂષ જાણવા; તથા તેઓનો સંસાર પણ અલ્પ જાણવો, અપિતુ, તેઓ મહા હલુકમી જાણવા. ૧૯-૨૦.

પુરિસથેસુ પવઈઈ, જો પુરિસો ધમ્મ અથ્થ પમહેસુ;
અન્નુત્તવાખાઈ, મજ્ઞિમરૂવો હવઈ યેસો. ૨૧.

અર્થ—ધર્મ, અર્થ અને કામ, એ ત્રણ પુરૂષાર્થને પરસ્પર હાનિ ન થાય, તેવી રીતે જે વર્તે, તે મધ્યમ પુરૂષ ગણાય છે. (સ્ત્રીઓએ પણ તેવીજ રીતે યથાયોગ્ય ઉચિત સમજ લેવું.) ૨૧.

પૂર્વોક્ત ઉત્તમ પુરુષોના ગહુમાનથી યતાં રૂળ.

એએસિં પુરિસાણું, જઈ ગુણગહણું કરેસિ બહુમાણું;

તો આસન્ન સિવસુહો, હોસિ તુમં નશ્થિ સંદેહો. ૨૨.

અર્થ—જો ચાર પ્રકારના પુરુષોનું બહુમાન કરીશ, તેમજ તેઓના ગુણોનું ગ્રહણ કરીશ, તો હે ચેતન, અદ્ય કાળમાં તું મોક્ષના સુખનો લોકતા બનીશ, એમાં સંદેહ નથી. ૨૨.

હવે કર્તા, પાસથ્યાદિકની પણ નિંદાનો ત્યાગ બતાવે છે.

પાસથ્યાદ્યસુ અહુણા, સંજમ સિદ્ધિસુ મુક્તજેગેસુ;
તો ગરિહા કાયન્વા, નેવ પસંસા સહામજ્જે. ૨૩.

અર્થ—હાલમાં ચારિત્ર યોગ પાલવામાં શિથિલ થઈ ગયેલા-ઓની પણ સભામાં નિંદા વા પ્રશંસા કરવી યોગ્ય નથી. ૨૩.

કર્તા કહે છે કે તેવાઓને માર્ગ બતાવવો, પણ નિંદવા નહિ.

કઠાણ તેસુ કરાણું, જઈ મન્નઈ તો પયાસએ મગ્ગં;
અહ રસઈ તો નિયમા, ન તેસિ દોસં પયાસેહ. ૨૪.

અર્થ—પાસથ્યાદિ હીણાચારી વેશધારીઓ ઉપર કંટણી કરીને જો તેઓ માને એમ લાગતું હોય, તો તેઓને સન્માર્ગ પ્રકાશવો, તેઓ ગુસ્સો કરે એમ લાગતું હોય, તો શુણ્ણતુરાગીઓએ તેના દોષો પ્રકાશવા નહિ. ૨૪.

કલિકાળમાં અદ્ય ધર્મશુણ્ણતું પણ બહુમાન કરવું, એમ કર્તા કહે છે.

સંપઈ દૂસમ સમયે, દીસઈ થોવોવિ જસ્સ ધમ્મશુણ્ણો;
બહુમાણો કાયન્વા, તસ્સ સયા ધમ્મશુદ્ધીએ. ૨૫.

અર્થ—પંચમ આરામા (કલિકાળમાં) વર્તમાન સમયમાં જે પુરુષોમાં અદ્ય ધર્મશુણ્ણ દેખાય, તેનું હુમેશાં ધર્મશુદ્ધિથી બહુમાન કરવું. ૨૫.

હવે કર્તા કહે છે કે, સ્વ કે પરગચ્છના આધુઓની નિંદા કરવી નહિ.

જઉ પરગાર્થ સગર્યે, જે સંવિગ્ના બહુસ્મૃયા મુણિણે;
તેસિં ગુણાણુરાયં, મા મુંચસુ મચ્છરપહયો. ૨૬.

અર્થ—હે ચેતન, પારકા કે પોતાના ગચ્છમાં જે સંવિગ્ન અને વિદ્વાન મુનિરાજે હોય, તેઓ ઉપર મત્સરથી હુણાયેલો એવો થઈને, એટલે અદેખો થઈને તુ ગુણાનુરાગ છોડીશ નહિ. ૨૬.

હવે કર્તા કહે છે કે, ગુણીઓતુ બહુમાન કરતાં તે તે ગુણો સુલભ થાય છે

ગુણુરયણુમંડિયાણું, બહુમાણું જે કરેઈ મુદ્ધમણે;
સુલહા અન્નભવંભિ ય, તસ્સ ગુણા હુંતિ નિયએણું. ૨૭.

અર્થ—ગુણુ રત્નોથી વિભુષિત પુરૂષોત્તું જે શુદ્ધ મનવાળો છતો બહુમાન કરે છે, તેને અવશ્ય તે તે ગુણો પરબ્રવમાં સુખેથી પ્રાપ્ત થાય છે. ૨૭.

હવે કર્તા સૂરિ કહે છે કે, ગુણાનુરાગ ધારણુ કરતો જીવ મોક્ષ પામે છે.

એયં ગુણાણુરાયં, સમ્મં જે ધરેઈ ધરણિમજ્જંભિ;
સિરિ સોમસુંદર પયં, સો પાવઈ સંવ નમણિજ્જં. ૨૮.

અર્થ—જે આત્માથી પુરૂષ રૂપી રીતે જગતમા ગુણાનુરાગ ધારણે, તો તે ચંદ્રમા સમાન મહા શીતલ અને અત્યંત સુખકર, તેજસ્વી અને મનોહર એવી મોક્ષરૂપ લાવલક્ષિમને પામણે, એમ આચાર્યશ્રી સોમસુંદર ચરિ મહારાજ કહે છે. ૨૮.

૧૬. શ્રી વિનય વિજયજી કૃત નયકર્ણિકા.

મંજસાચરણુ અને વિષય.

વર્ધમાનં સ્તુમઃ સર્વ-નયનવર્ણવાગમમ્;

સક્ષેપતસ્તદ્ગુનીત-નયભેદાનુવાદતઃ. ૧.

અનુવાદ જે શ્રી વર્ધમાનનું આગમ સર્વ નયરૂપી નદીઓને

પ્રવેશવાને સમુદ્રરૂપ છે; તેમના પ્રરૂપેલા નયભેદોનો સંક્ષેપથી અનુવાદ કરી, અમે તેમની સ્તુતિ કરીએ છીએ. ૧.

નયોનાં નામ.

નૈગમઃસંગ્રહૈશ્ચૈવ, વ્યવહારજ્ઞાનસૂત્રકૌ;

શબ્દઃ સમભિરૂદૈવં-ભૂતૌ ચેતિ નયા સ્મૃતાઃ. ૨.

અનુવાદ—નૈગમ, સંગ્રહ, વ્યવહાર, જ્ઞાનસૂત્ર, શબ્દ, સમભિરૂદ અને એવંભૂત એમ સાત નયો આપના આગમમાં કહેલ છે. ૨.

પ્રસ્તાવના.

અર્થાઃ સર્વેપિ સામાન્ય-વિશેષોભયાત્મકાઃ;

સામાન્યં તત્ર જાત્યાદિ, વિશેષાશ્ચ વિભેદકાઃ. ૩.

અનુવાદ—પદાર્થો સર્વે સામાન્ય અને વિશેષ એ બન્ને ધર્મ વાળા છે, એમ આપે પ્રતિપાદન કર્યું છે, એમાં જાતિ ગુણ ઇત્યાદિ વિશેષણ સહિત તે સામાન્ય ધર્મ, અને જુદાપણું જણાવનારા વિશેષણ સહિત તે વિશેષ ધર્મ. ૩.

સામાન્ય અને વિશેષ ધર્મો કેવા છે ?

ઐક્ય બુદ્ધિર્દાશતે, ભવેત્સામાન્યધર્મતઃ;

વિશેષાન્ય નિજં નિજં, લક્ષયન્તિ ઘટં જનાઃ. ૪.

અનુવાદ—હે પ્રભો! આપે કહેલા સામાન્ય ધર્મ વડે સેંકડો ઘડામાં એકાકાર બુદ્ધિ થાય છે, અને આપે કહેલા વિશેષ ધર્મ વડે મનુષ્યો પોતપોતાનો ઘડો ઓળખે છે. (આ સંમોહ દાળવા માટે તારો મહાન્ ઉપકાર છે.) ૪.

૧. નૈગમનય.

નૈગમો મન્યતે વસ્તુ, તદેતદ્બલયાત્મકં;

નિર્વિશેષં ન સામાન્યં, વિશેષોપિ ન તદ્દિના. ૫,

અનુવાદ—નૈગમનય, વસ્તુને એ જન્મે ધર્મવાળી, એટલે

સામાન્ય રૂપે અને વિશેષ રૂપે માને છે, કારણ કે, આપની આજ્ઞામાં વિશેષ રહિત એવું સામાન્ય નથી, તેમજ સામાન્ય રહિત એવું વિશેષ નથી. ૫.

૨. સંગ્રહનય.

સંગ્રહો મન્યતે વસ્તુ, સામાન્યાત્મક મેવહિ;
સામાન્યવ્યતિરિક્તોઽસ્તિ, ન વિસેષઃ અપુષ્પવત્. ૬.

અનુવાદ—સંગ્રહ નય, વસ્તુને કેવળ સામાન્ય ધર્મવાળીજ માને છે, કારણ કે, સામાન્યથી જૂદું એવું વિશેષ, આકાશ પુષ્પની પેઠે કંઈ છે નહિ. ૬.

સંગ્રહ નયનાં ઉદાહરણો.

વિના વનસ્પતિં કોઽપિ, નિમ્બામ્રાદિર્ન દશ્યતે;
હસ્તાધન્તર્ભાવિન્યોઽહિ, નાંગુલ્યાધાસ્તતઃ પૃથક્. ૭.

અનુવાદ—વનસ્પતિ, એ જાત વિના લીંગડો, આંખો ઇત્યાદિ કંઈ જુદા જોવામાં આવતાં નથી; હાથ ઇત્યાદિમાં વ્યાપ્ત એવી આંગળીઓ વગેરે હાથથી જૂદી નથી. ૭.

૩. વ્યવહાર નય.

વિશેષાત્મકમેવાર્થ, વ્યવારશ્ચ મન્યતે;
વિશેષભિન્નં સામાન્ય—મસત્ખરવિષાણુવત્. ૮.

અનુવાદ—વસ્તુને વિશેષ ધર્મવાળીજ વ્યવહારનય માને છે; કારણ કે, વિશેષ વિનાનું સામાન્ય ગધેડાના શીંગડા જેવું ખોટું છે. ૮.

વ્યવહાર નયનું ઉદાહરણ.

વનસ્પતિં ગૃહાણેતિ, પ્રોકતે ગૃહ્ણાતિ કોપિ કિમ,
વિના વિશેષાનામ્રાદી—સ્તન્નિરર્થકમેવ તત્. ૯.

અનુવાદ—વનસ્પતિ લ્યો, એમ જોલવામાં આવતાં, લીંગડો આંખો એવા વિશેષ વિના કોઈ પણ શું લે છે? એટલા માટે તે સામાન્ય ક્ષેત્રનું છે. ૯.

વ્યવહાર નયના બીજાં ઉદાહરણો।

પ્રણપિણ્ડીપાદલેપા-દ્વિકે લોકપ્રયોજને;

ઉપયોગો વિશેષૈઃ સ્યાત્, સામાન્યેન હિ કર્હિચિત્. ૧૦.

અનુવાદ—શુભઠાંપર મહત્તમ પટ્ટી અને પગે લેપ વગેરે કરવાનું લોકને પ્રયોજન હોય છે; વિશેષ પર્યાયો વડે કામ ચાલે છે, પણ કોઈ દિવસે સામાન્ય વડે નહિજ. ૧૦.

૪ ઋજુસૂત્ર નય.

ઋજુસૂત્રનયો વસ્તુ, નાતીતં નાપ્યનાગતમ્;

મન્યતે કેવલં કિન્તુ, વર્તમાનં તથા નિજમ્. ૧૧.

અનુવાદ—ઋજુસૂત્ર નય, ભૂત અને ભવિષ્ય વસ્તુ પર્યાયને માનતો નથી; પરંતુ કેવળ વર્તમાન વસ્તુ પર્યાયનેજ, અને તે પણ પોતાનાજ, પારકી અન્ય વસ્તુના નહિ, એવા પરિણામ ભાવને માને છે. ૧૧.

ઋજુસૂત્ર નયનું ઉદાહરણ.

અતીતેનાનાગતેન, પરમીયેન વસ્તુના;

ન કાર્યં સિદ્ધિ રિત્યેત-દસદ્ ગગનપદ્મવત્. ૧૨.

અનુવાદ—અતીત અને અનાગત ભાવથી, તેમજ પારકા ભાવથી કાર્યસિદ્ધિ થાય નહિ, એટલા માટે એ ત્રણે આકાશ કમળ જેવા છે. ૧૨.

ઋજુસૂત્રની અને તેની પછીના નયોની બીજી વિશેષ માન્યતા.

નામાદિષુ ચતુર્થેષુ, ભાવમેવ ચ મન્યતે;

ન નામસ્થાપનાદ્ય્યા-ણ્યેવમગ્રેતના અપિ. ૧૩.

અનુવાદ—નામાદિ ચાર નિરૂપણમાં તે ભાવ નિરૂપણનેજ માને છે; એજ પ્રમાણે હવે પછીના નયો પણ ભાવ નિરૂપણનેજ માને છે. ૧૩.

૫. શબ્દનય.

અર્થ શબ્દનયોડનેકૈઃ, પર્યાયૈરેકમેવ ચ;
મન્યતે કુંલકલશ-ઘટાદિકાર્થવાચકાઃ. ૧૪.

અનુવાદ—શબ્દ નય, અનેક શબ્દો વડે એક અર્થવાચક પદાર્થને એકજ પદાર્થ સમજે છે; જેમકે કુંલ, કલશ, ઘટ ઇત્યાદિ એકજ ઘટ પદાર્થને દેખાડનારા છે, એમ સર્વદર્શી જિન ભગવાને કહ્યું છે. ૧૪.

૬. સમલિરૂઢ નય.

પ્રુતે સમલિરૂઢોઽર્થ, લિન્નં પર્યાયભેદતઃ;
લિન્નાર્થાઃ કુંલકલશ-ઘટા ઘટ પટાદિવત્. ૧૫.

અનુવાદ—સમલિરૂઢ નય, શબ્દ કે પર્યાય ભેદથી વસ્તુ લિન્ન કહે છે, કારણ કે, જેમ ઘટ અને પટ એ લિન્ન છે, તેમ હે શ્રી વર્ધમાન સ્વામી ભગવાન, આપે કુંલ, કલશ, ઘટ એમને જૂઠા પદાર્થો કહ્યા છે. ૧૫.

સમલિરૂઢની ઉપરની વ્યાખ્યાનું કારણ.

યદિ પર્યાયભેદેઽપિ, ન ભેદો વસ્તુનો ભવેત્;
લિન્નપર્યાયયો ન સ્યાત્, સ કુંલપટયોરપિ. ૧૬.

અનુવાદ—જો પર્યાય ભેદથી વસ્તુનો ભેદ ન હોય, તો લિન્ન પર્યાયવાળા કુંલ અને પટમાં પણ એ ભેદ ન હોય. ૧૬.

યદિ કાર્યમકુર્વાણો—ડપીધ્યતે તત્તયા સ ચેત્ ;
તદા પટેડપિ ન ઘટ—વ્યપદેશઃ કિમિધ્યતે ? ૧૮.

અનુવાદ—જ્યારે વસ્તુ યોતાનું કાર્ય ન કરતી હોય, ત્યારે
પણ તેને વસ્તુ ગણવામાં આવે, તો પટને પણ ઘટ શબ્દ કાં
ન કહેવાય ? ૧૮.

ઉપસંહાર.

યથૌત્તરં વિશુદ્ધાઃ સ્યુર્ન્યાઃ સમાધ્યમી તથા;
એકૈકઃ સ્યાચ્છતં ભેદા—સ્તતઃ સમશતાધ્યમી. ૧૯.

અનુવાદ—આ સાત નયો પણ અનુક્રમે એક એકથી વધારે
વિશુદ્ધ છે; વળી એક એક નયના સો સો ભેદ થાય છે, તેથી
તેના સાતસો ભેદો પણ થાય છે. ૧૯.

૨. નય પાંચ અને તેના ભેદ પાંચસો કેવી રીતે છે ?

અથૈવંભૂતસમભિ—૩૬યોઃ શબ્દ એવ ચેત્ ;
અન્તર્ભાવસ્તદા પંચ, નય પંચશતીભિદઃ. ૨૦.

અનુવાદ—જે શબ્દ નયમાં સમભિ૩૬ અને એવંભૂત નયનો
સમાવેશ થાય, તો નય પાંચ થાય છે, અને ત્યારે તે પાંચ નયનાં
પાંચસો ભેદો ગણાય છે. ૨૦.

૩. આ સાતે નયો કયા જે નયોમાં સમાવેશ પામે છે ?

દ્રવ્યાસ્તિક પર્યાયાસ્તિ—કયોરન્તર્ભાવન્ત્યમી;
આદાવાદિચતુષ્ટય—મન્ત્યે આન્ત્યાસ્યસ્તતઃ. ૨૧.

અનુવાદ—દ્રવ્યાર્થિકનય, અને પર્યાયાર્થિકનય, એ જે નયોમાં
આ સાતે નયો સમાવેશ પામે છે; પહેલામાં પહેલા ચાર અને
ખીજમાં છેલ્લા ત્રણ. ૨૧.

૪. આ સાતે નયો આપના આગમની કેવી રીતે સેવા કરે છે ?

મર્વે નયા અપિ વિરોધભૂતો મિથસ્તે,

સમભૂય સાધુસમયં ભગવન્ ! ભજન્તે;
ભૂપા ધ્રુવ પ્રતિભટા ભુવિ સાર્વભૌમ—
પાદાભ્યુજ્યં પ્રધનયુક્તિ પરાજિતા દ્રાક્. ૨૨.

અનુવાદ—આ સર્વે નયો પરસ્પર વિરોધ અભિપ્રાય ધરવા-
વાળા છે, છતાં હે ભગવન્ ! તે ણધા એકઠા થઈ આપના સુંદર
આગમની મેવા કરે છે; જેવી રીતે પૃથ્વી ઉપર રાત્રીઓ પરસ્પરમાં
વિરોધી હોવા છતાં પણ યુદ્ધ રચનામાં પરાત્પર પામી ચક્રવર્તી
મહારાજના અરણ્ય કમલની સેવા શીઘ્ર કરે છે. (તેમ જાણુ) ૨૨.

૫. અંતિમ-ઉપસંહાર.

ધૃત્યં નયાર્થકવચઃ કુસુમૈર્જિનેન્દુ,
વીરૌર્થિતઃ સવિનયં વિનયાભિધેન;
શ્રીહીપખંદર વરે વિજયાદિ દેવ—
સૂરીશિતુર્વિજય સિંહગુરોશ્ચ તુષ્ટયૈ. ૨૩.

અનુવાદ—આ પ્રકારે શ્રી વિનય વિજયજીએ, શ્રી વિજયદેવ
સૂરીના શિષ્ય અને પોતાના ગુરુ શ્રી વિજયસિંહના સંતોષ માટે
ત્યાનાં અર્થને જણાવનારાં વચન પુષ્પો વડે શ્રી જિનચંદ્ર વર્ધમાન
સ્વામીની વિનય સહિત શ્રી હીવળંદરમાં અર્ચા—પૂજા કરી. ૨૩.

૧૬. ખટ લેશ્યા ફળ સ્વરૂપ તથા તે પ્રત્યેક
લેશ્યાવંત જીવના લક્ષણ.

મૂલં સાહપસાહા, ગુચ્છ ફલં પક્ષ પડિય ભખખણ્યા;
સંઘ્વં માણુ પુરીસા, સાહુ જુજંત ધરણુ હરણા.

ભાવાર્થ—જંબુ વૃક્ષના દ્રવ્યોને કરીને છ લેશ્યા ઘટાવે છે,
તે આવી રીતે, કે છ પુરૂષો જંબુ વૃક્ષને ફલ્યો ફલ્યો દેખીને
તેના ફળ ખાવાની ઇચ્છા થઈ. તેમાંથી પહેલો જે કૃષ્ણલેશ્યાવંત
હોતો તેને મૂલં કેતાં મૂલધરી આડને ઉજેડીને ફળનો ભોગ કરવાની

ધર્મિષ્ઠા થઈ. ખીજો નીલલેશ્યાવંત હોતો, તેને ઝાડની મોટી મોટી શાખાઓ પાડીને ફળ ખાવાનું મન થયું ત્રીજા કાપોતલેશ્યાવંતને નાની નાની ડાળીઓ તોડીને ફળ આરોગવાની કામના થઈ, ચોથા તેજલેશ્યાવતને જુમખા તોડીને, પાંચમા પદ્મલેશ્યાવતે માત્ર પાકા ફળજ તોડીને ખાવાનું ધાર્યું, જ્યારે છઠ્ઠા શુકલલેશ્યાવત સર્વોત્તમ પુરૂષે ઝાડને ખીલકુલ ઇળા કર્યા વગર ધરતી ઉપર પડેલા હોય, તેજ લેવાનું દુરસ્ત ધાર્યું આ પ્રમાણે લેશ્યાને અનુસાર જીવોના સ્વભાવ જાણી લેવા આ દ્રષ્ટાંતમા તે છ જણામાથી જેણે ધરતી ઉપરથી ફળો લેવાનું દુરસ્ત ધાર્યું, તે સર્વોત્તમ પરિણામવાળા જાણુવો અહિંયા લેશ્યા ઝોટલે મનના શુભાશુભ પરિણામ જાણુવા કઈ લેશ્યાવાળો કઈ ગતિએ જાય તેનું સ્વરૂપ

કિંત્લાયે જઈ નિરયે, નીલાયે થાવરો ભવે;
કાપોતાયે તીરીયે, તેયાયે માણસો ભવે. ૨.
પઉમાયે દેવલોયે, સાસયડાણું ચ મુક્તલેસાયે;
ધ્રુવ લેસા ભાવ ફલ, પદ્મતા વીયરાગેહિ ૩.

ભાવાર્થ—કૃષ્ણ લેશ્યાવત નરકે જાય, નીલ લેશ્યાયે વર્તતો જીવ તીવ્ર મૂર્છા ભાવને લીધે, એકેદ્રિ થાવરમા જઈ ઉપજે, કાપોત લેશ્યાયે વર્તતો તિર્યાચમા ઉત્પન્ન થાય, અને તેજલેશ્યાવત મનુષ્ય ગતિમા ઉપજે, પદ્મ લેશ્યાવત દેવ લોકમા ઉપજે, અને શુકલ લેશ્યાવત જીવ મોક્ષ પામે, અર્થાત્ સર્વ કર્મથી મુક્ત થઈ શુદ્ધ પરમાત્મા સ્વરૂપને પામે એમ જાણી ઉત્તમ જીવોએ પોતાના મનના પરિણામ સદા નિર્મળ અને કોમળ રાખવાનો પ્રયત્ન કરવો ૨-૩

૧૮. ખટ લેશ્યાવત જીવ લક્ષણ સ્વરૂપ.

કૃષ્ણ લેશ્યાવતના લક્ષણ

અતિરૌદ્રઃ સદા ક્રોધી, મત્સરી ધર્મવર્જિતઃ,
નિર્દયો વૈરસંયુક્તઃ, કૃષ્ણલેશ્યાઙ્ઘિકો નરઃ. ૧.

ભાવાર્થ—અન્યંત રોદ્ર એટલે ક્રૂર પરિણામી, નિરંતર ક્રોધે વર્તતો, પરશુષુનો દ્વેષી, નિર્મળ પરિણતીરૂપ ધર્મે કરીને રહિત નિર્દોષી, હુયોની સાથે વૈરભાવ રાખવાવાળો હોય, તે હવ કૃષ્ણ લેશ્યાવંત બન્યો.

નીલ લેશ્યાવંતના લક્ષણ.

અક્ષસૌ મન્દપ્રુદ્ધિશ્ચ, સ્ત્રીલુબ્ધઃ પરવંચકઃ,
કાતરશ્ચ સદા માની, નીલલેશ્યાડધિકો ભવેત્. ૨.

ભાવાર્થ—આજસુ, મંદ પ્રુદ્ધિવંત, સ્ત્રી લંપટી, પરને ઠગવાવાળો કાચર, સદા અભિમાની, એવો હવ નીલલેશ્યાવંત બન્યો. ૨.

કાપોત લેશ્યાવંતના લક્ષણ.

શોકાકુલઃ સદા રૂષ્ટઃ, પરનિંદાત્મશંસકઃ,
સંશ્રામે પ્રાર્થતે મૃત્યુઃ, કાપોતક ઉદાહૃતઃ.

ભાવાર્થ—મદાય શોકે કરીને વ્યાકુળ, અદા શેષી, પરનિંદક, આત્મ પ્રશંસક, સદા સંશ્રામમાં ચોતને ઇચ્છતો એવો લડાઈખોર, કાપોત લેશ્યાવંત હવ બન્યો. ૩.

તેજે લેશ્યાવંતના લક્ષણ.

વિદ્યાવાન્ કરુણાયુક્તઃ, કાર્યાકાર્ય વિચારકઃ;
જ્ઞાન્નાલાભે સદા પ્રીત-સ્તનેત્તેશ્યાડધિકો નરઃ. ૪.

ભાવાર્થ—વિદ્યાવાન, શુણ્યવાન, કાર્યાકાર્યનો વિચારક, અને મિત્રની સાથે જ્ઞાન તેમજ જ્ઞાનાભ અમથે પશુ સરખી પ્રીતિ રાખવાવાળો તેજે લેશ્યાવંત બન્યો. ૪.

પદ્મલેશ્યાવંતના લક્ષણ.

ક્ષમાવાંશ્ચ સદા ત્યાગી, દેવાચ્ચ નરતોલભી;
શુચીભૂતઃ સદા નન્દી, પદ્મલેશ્યાડધિકો નરઃ. ૫.

ભાવાર્થ—ક્ષમાવાન, સદા ભાવત્યાગી, અર્થાત્ હુખી વૃત્તિવાદો, દયાવાન, સદા શુદ્ધ દેવગુરુ ભક્તિવંત, ઉલ્ભી, સદાય પવિત્ર મનવાળો, સદાનન્દી સ્વભાવવાળો, હવ પદ્મલેશ્યાવંત બન્યો. ૫.

શુકલ લેશ્યાવંતના લક્ષણ.

રાગદ્વેષવિનિર્મુક્તઃ, શોકનિન્દાવિવર્જિતઃ;

પરમાત્મતાસંપન્નઃ, શુકલલેશ્યો ભવેન્નરઃ. ૬.

ભાવર્થ—રાગદ્વેષના વિકારે રહિત, શોક તથા નિન્દાએ કરીને સદા રહિત, પરમાત્મ સ્વરૂપના ધ્યાને કરીને યુક્ત, પરમાત્મ પરિણતી વાળો, અત્યંત નિર્મળ, તે જીવ શુકલ લેશ્યાવંત જાણવો. ૬.

કઈ ગતિથી જીવ આવેલ છે તેના લક્ષણ

સ્વર્ગાન્ન્યુતાનામિહ જીવલોકે,

અત્યારિ ચિન્હાનિ તનો વસંતિ;

દાનપ્રસંગો મધુરા ચ વાણી,

દેવાર્ચનં સદ્ગુરુસેવનં ચ. ૬.

ભાવાર્થ—દાન દેવાને સદા આતુર, મધુર વાણીવંત, સદા દેવ પૂજા કરવાવાળો, અને સદ્ગુરુની સેવાકારક એવા ચાર લક્ષણવાળો જીવ સ્વર્ગથી આવેલ જાણવો. (અને તેવીજ રીતે પુનઃ વર્તે, તો તે ફરી સ્વર્ગગામી થઈ અનુક્રમે મોક્ષ પામે.) ૧.

વિરોધતા બંધુજનેષુ નિત્યં, સરોગતા મૂર્ખજનેષુ સંગઃ;

અત્યંતકોપી કટુકા ચ વાણી, નરસ્ય ચિન્હં નરકાગતસ્ય. ૨

ભાવાર્થ—નિરંતર સ્વજન, મિત્રો, બંધુ વર્ગ સાથે કલ્લેશ કરનાર, શરીરે રોગી, અને મૂર્ખ જનોનો સંગતી, અત્યંત ક્રોધ રાખનાર, અને મહા કડવા વચનનો બોલનાર જીવ નરક ગતિથી આવેલ જાણવો. (અને પુનઃ તેવાજ રહે તો ત્યાંજ જાય પરંતુ જો સત્સંગ કરીને સુધરે અને સંદાચારી થાય તો સદ્ગતિ પણ પામે.) ૨.

ધર્મ્યાલુર્નૈવસંતુષ્ટઃ, માયાલુબ્ધઃ ક્ષુધાધિકઃ;

મૂર્ખાસુપ્તોઽલસશ્ચ વ, તિર્યગ્યોન્યાગતો નરઃ. ૩.

ભાવાર્થ—ધર્મ્યાળુ, અસંતોષી, કપટી, ક્ષુધાતુર, નિદ્રાશક્ત, આળસુ, તે જીવ તિર્યચ ગતિ થકી આવેલ જાણવો. ૩.

નાસ્તિ લોભો વિનીતશ્ચ, દયાદાનરચિર્મૃદુઃ;

પ્રશસ્તવદનશ્ચૈવ, મનુષ્યાદાગતો નરઃ. ૪.

ભાવાર્થ—અલોભી, વિનિત, દયાવંત, દાન રૂચીવાળો, કામલ પરિશુભી, સરળ સ્વભાવી, સદા આનંદી મુખવાલો, મંદ કપાલ પરિશુભી, મધ્યમ ગુણવંત, તે જીવ મનુષ્યગતિયકી આવેલ ભણુવો. ૪.

સમ્યક્ત્વવંત જીવની અંતિમ વિચારણા.

આપ્તોષ્ટાદશોદોષશૂન્યજિનપશ્ચાર્હસુન્દેવો મમ,

ત્યક્તારંભ પરિગ્રહઃ સુવિહિતો વાચ્યંયમઃ સદ્ગુરુઃ

ધર્મઃ કેવલિભાષિતો વરદયઃ કલ્યાણુહેતુઃ પુન—

રહંતિસદ્ગુણસાધુધર્મશરણુ ભૂયાન્નિશુધ્ધ્યાભવં. ૧.

ભૂતાનાગતવર્તમાનસમયે યદ્દુષ્પ્રયુક્તૈર્મનો—

વૌક્ષાયૈઃ કૃતકારિતાનુભતિભિદેવાદિતત્ત્વત્રયે;

સધે પ્રાણિષુઆપ્તવાચ્યનુચિતં હિંસાદિ પાપાસ્પદં,

ખોહાંધેન મયા કૃતં તદધુનાગર્હામિ નિંદામ્યહમ્. ૨.

અર્હંતિસદ્ગુણી દ્રપાઠકમુનિ શ્રાદ્ધાન્નતિશ્રાવકા—

ધર્મત્વાદિકભાવતદ્ગતગુણાન્ માર્ગાનુસારીન્ ગુણાન્

શ્રીઅર્હંત્યનાનુસારિસુકૃતાનુષ્ટાન સદર્શન—

જ્ઞાનાદીનનુમેદ્યામિ સુહિતૈર્યોગૈઃ પ્રશંસામ્યહમ્. ૩.

સંસારેન્નમયા સ્વકર્મવશગા જીવા ભ્રમતોઽખિલાઃ,

ક્ષામ્યતે ક્ષમિતાઃ ક્ષગંતુ મયિ તે કેનાપિ સાર્દ્ધં મમ;

વૈશં નાસ્તિ ચ મૈત્રિતાઽસ્તિ સુખઠા જીવેષુ સર્વેષુ મે,

યદ્દુશ્ચિંતિત ભાષિતપ્રવિહિતં મિથ્યાઽપ્ત તદ્દુષ્કૃતમ્. ૪.

તમ્યાયાસ્યતિ મે કદા દિનમહં યત્પાલયિષ્યેજ્મલ,

ચારિત્રં જિનશાસનં ગતમુનેર્મર્ગિ ચરિષ્યામ્યહં;

મુક્તો જન્મજરાદિદુઃખનિવહાત્સવેગનિર્વેદતા—

પ્રોક્તાસ્તિકયદ્વાલુતાપ્રશમતાધર્તા ભવિષ્યામ્યહમ્. ૫.

શ્રી સંજ્ઞન સન્મિત્ર
યાત્ર

એકાદશ મહાનિધિ

જ્યોતિષ સાર સંગ્રહ

એકાદશમ્ મહાનિધિ.

જ્યોતિષ સાર સંગ્રહ

આ વિષય ધારવા કરતાં ઘણો ગહન છે, તેમ એકજ બાબતમાં કેટલાએક મતમતાંતર હોવાથી જો તેનો વિચારપૂર્ણ ઉપયોગ કરવામાં આવે તો લાભદાયક થઈ પડે તેમ છે.

તેમાં પણ સૌથી પ્રથમ આ પ્રકરણમાં જણાવેલ બાબતો માટે શુદ્ધ પંચાંગ એ અગત્યનું સાધન છે. અને પંચાંગ શુદ્ધ કયું સમજવું, તે સામાન્ય જનતાને ખ્યાલ ન જ હોય તે સ્વભાવીક છે.

સામાન્ય રીતે આકાશના ગ્રહો સાથે સંપર્ક મેળ ખાય તેમ સુક્ષ્મ પદ્ધતિથી તૈયાર કરેલ પંચાંગ જ શુદ્ધ રીતે મેળ ખાતું હોવાથી તે પંચાંગ જ શુદ્ધ છે. જો પંચાંગ શુદ્ધિ પરત્વે દુર્લભ કરવામાં આવે તો જે અને ગમે તે પંચાંગનો ઉપયોગ મુહુર્ત પ્રતિષ્ઠા દિક્ષાદિ મુહુર્તોમાં ઉપયોગ કરવામાં આવે તો પરિણામે તિથી-વાર-નક્ષત્ર-કરણ યોગ અંગ્ર વિગેરે જે તે પંચાંગમાં જે સમયે આપેલ હોય તે સમય કરતાં આગળ પાછળ હોય અથવા તેની સમાપ્તિ આરંભકાળમાં ફેર હોય તો તે મુહુર્તમાં પણ તેટલોજ ફેર આવવા સંભવ છે વૃશ્ચિક લગ્ન એક પંચાંગ પ્રમાણે આવતું હોય અને ખીજા પંચાંગ પ્રમાણે તુલા લગ્ન થા ધન લગ્ન આવતું હોય તો આખી કુંડલી જ ખોટી બની જાય છે. વળી ગ્રહોના ઉદય અસ્ત વિગેરેમાં પણ ફેર હોય તો પરિણામે ફલાદેશ ખોટું પડે છે અને જ્યોતિષ પરની શ્રદ્ધાથી ચલિત થવા પ્રસંગ આવે છે માટે ન્યારે મુહુર્તાદિ પ્રસંગ કે જન્મ કુંડલી ઇત્યાદિ પ્રસંગે પ્રથમ પંચાંગ શુદ્ધિ લક્ષમાં રહેવી જોઈએ.

જન્મ કુંડલીમાં જન્મ ટાઇમ બરાબર લીધેલો હોવો જોઈએ ત્યારે વર્તમાન હાલમાં સેકંડે એસી ટક્ર જન્મ ટાઇમ ફેરફાર વાળો હોય છે આ માટે તેના બાણકાર પાને અનુભવ લેવો જોઈએ જેથી યોગ્ય પરિણામ મેળવી શકાય નીચે આપેલ મુહુર્તાદિમાં પંચાંગ શુદ્ધિનું ધ્યાન આપી ઉપયોગ કરવામાં આવે તો ઘણા લોભ થશે અત્યારે આકાશના ગ્રહો સાથે બરાબર મંળી રહેલું

પચાગ શ્રીવિકાશ વિજયજી કૃત મહેન્દ્ર જૈન પચાગ શુદ્ધ જણાય છે
 સંવત્—વીર સવત્—પ્રભુ શ્રી મહાવીર સ્વામીના નિર્વાણથી
 શરૂ થયેલ છે, તે કાર્તિક સુદ ૧ થી શરૂ થાય છે વિક્રમ-સવત્
 ગુજરાત કાલિયાવાડ આદિ દેશોમા કાર્તિક સુદ ૧ થી, ઉત્તર હિન્દુ-
 સ્તાનમા ચૈત્ર સુદ ૧ થી તથા ડોઈ દેશોમા અશાઠ સુદ ૧ થી
 શરૂ થાય છે શક સવત્ ચૈત્ર સુદ ૧ થી શરૂ થાય છે, તે
 દક્ષિણ દેશમા વધુ પ્રચલિત છે

અયન તા ૨૧ જુને દક્ષિણાયન અને તા ૨૨ મી ડીસેમ્બરે
 ઉત્તરાયન શરૂ થાય છે તા. ૨૧ જુને મોટામા મોટો દિવસ અને
 તા ૨૨ ડીસેમ્બરે નાનામા નાનો દિવસ હોય છે.

ઋતુઓની સમજ સાયન મીનને સાયન મેષનો સૂર્ય
 વસત ઋતુ, સાયન વૃષભને માયન મિથુનનો સૂર્ય શ્રીષ્ઠઋતુ,
 સાયન કર્ક ને સાયન સિંહનો સૂર્ય વર્ષાઋતુ, સાયન કન્યાને સાયન
 તુલાનો સૂર્ય શરદઋતુ, સાયન વૃશ્ચિક ને સાયન ધનનો સૂર્ય
 હેમતઋતુ, સાયન મકર ને સાયન કુમ્ભનો સૂર્ય-શિશિર ઋતુ

તિથિઓનાં નામ-૧ પ્રતિપદા, ૨ દ્વિતીયા, ૩ તૃતીયા,
 ૪ ચતુર્થી, ૫ પચમી, ૬ ષષ્ઠી, ૭ સપ્તમી, ૮ અષ્ટમી ૯ નવમી,
 ૧૦ દશમી, ૧૧ એકાદશી, ૧૨ દ્વાદશી, ૧૩ ત્રયોદશી, ૧૪ ચતુ-
 ર્દશી, ૧૫ પુર્ણિમા, ૩૦ અમાવાસ્યા

નક્ષત્રોનાં નામ-૧ અશ્વિની, ૨ ભરણી, ૩ કૃત્તિકા, ૪
 રોહિણી, ૫ મૃગશીર્ષ, ૬ આર્દ્રા, ૭ પુનર્વસુ, ૮ પુષ્ય, ૯ આશ્લેષા,
 ૧૦ મઘા, ૧૧ પુર્વાશ્વિની, ૧૨ ઉત્તરાશ્વિની, ૧૩ હસ્તા,
 ૧૪ ચિત્રા, ૧૫ સ્વાતિ, ૧૬ વિશાખા, ૧૭ અનુરાધા, ૧૮ જ્યેષ્ઠા,
 ૧૯ મૂલ, ૨૦ પુર્વાષાઢા, ૨૧ ઉત્તગપાઢા, ૨૨ શ્રવણ, ૨૩ ધનિષ્ઠા,
 ૨૪ શતભિષા, ૨૫ પુર્વાભાદ્રપદ, ૨૬ ઉત્તરા ભાદ્રપદ, ૨૭ રેવતી

ચોગોનાં નામ ૧ વિષ્કલ, ૨ પ્રીતિ, ૩ આયુષ્યમાન, ૪
 મૌભાચ્ય, ૫ શોભન, ૬ અતિગદ, ૭ સુકર્મા, ૮ ધૃતિ, ૯ ચલ,
 ૧૦ ગદ, ૧૧ વૃદ્ધિ, ૧૨ ક્ષુબ્ધ, ૧૩ વ્યાધાત, ૧૪ હર્ષણ, ૧૫ વજ્ર,

૧૬ સિદ્ધિ, ૧૭ વ્યતિપાત, ૧૮ વરીયાન, ૧૯ પરિધ, ૨૦ શિવ,
૨૧ સિદ્ધિ, ૨૨ સાધ્ય, ૨૩ શુભ, ૨૪ શુકલ, ૨૫ પ્રલ
૨૬ ઐંદ્ર, ૨૭ વૈધૃતિ.

કરણનાં નામ-૧ ખવ, ૨ ખાલવ, ૩ કૌલવ, ૪ તૈતિલ,
૫ ગર, ૬ વણિજ, ૭ વિષ્ટિ ભદ્રા આ સાત કરણ ચર છે. ૧
શકુનિ, ૨ ચતુષ્પદ, ૩ નાગ, ૪ કિંતુદન આ ચાર કરણ સ્થિર છે.
તિથિના અર્ધ ભાગને કરણ કહે છે. આ અગીઆર કરણોમા ૧
વિષ્ટિ (ભદ્રા,) કરણ અશુભ વર્ત્ય છે બાકીનાં કરણો શુભ છે, તથા
સંક્રાંતિના શુભાશુભ ફળ જોવામા પણ કરણ ઉપયોગી છે.

રાશિઓનાં નામ-૧ મેષ, ૨ વૃષભ, ૩ મિથુન, ૪ કર્ક,
૫ સિંહ, ૬ કન્યા, ૭ તુલા, ૮ વૃશ્ચિક, ૯ ધન, ૧૦ મકર, ૧૧
કુંભ, ૧૨ મીન.

સૂર્યહઠધા તિથિ ધનને મીન સંક્રાંતિથીજ, મિથુનને કન્યા સંક્રાંતિ આઠમ

વૃષભને કુમ્ભ સંક્રાંતિ થોય, સિંહને વૃશ્ચિક સંક્રાંતિ દશમ

મેષ ને કર્ક સંક્રાંતિ છક, તુલા ને મકર સંક્રાંતિ બારસ

ચંદ્રહઠધા તિથિ—કુંભને ધન રાશિમા બીજ, મકર ને મીન
રાશિમાં આઠમ, મેષ ને મિથુન રાશિમાં થોય, વૃષને કર્ક રાશિમાં
દશમ, તુલા ને સિંહ રાશિમા છક, વૃશ્ચિક ને કન્યા રાશિમાં બારસ.
નક્ષત્રોની સંજ્ઞા—ચર-ચલ-સ્વાતી, પુનર્વસુ, શ્રવણ, ધનિષ્ઠા,
શતભિષા,

હુ-શિશુ-હસ્ત, અશ્વિની, અભિજીત, પુષ્ય

મૃગ-મૈત્ર-મૃગશીર્ષ, અનુરાધા, ચિત્રા, રેવતી.

ધ્રુવ-સ્થિર-ઉત્તરાશ્વિની, ઉત્તરાષાઢા, ઉત્તરાભાદ્રપદ, શરદ્વિતી.

હારણ-તીર્થણ-આશ્લેષા, મૂલ, આર્દ્રા, જ્યેષ્ઠા.

કૂર-ઉગ્ર-ભરણી, મઘા, પૂર્વાશ્વિની, પૂર્વાષાઢા, પૂર્વા ભાદ્રપદ

મિશ્ર-સાધારણ—વિશાખા, કૃતિકા,

સામ્યમૃગ્ધઃ—ચંદ્ર ચર, શુક, પુષ્ય. કૂરમૃગ્ધઃ—રવિ, મંગલ,

ધની ચતુ, કેતુ.

અધોમુખ નક્ષત્રો—ત્રણ પૂર્વા, મૂલ, અબ્ધેષા, મધા, ભરણી, તિકા, વિશાખા, આ નક્ષત્રો ખાતાદિ કાર્યની સિદ્ધિ કરનાર છે.

તિર્યગમુખ નક્ષત્રો—પુનર્વસુ, અનુરાધા, જ્યેષ્ઠા, હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતી, આશ્વિની, મૃગશીર્ષ, રેવતી, આ નક્ષત્રો યાત્રાદિ કાર્યની સિદ્ધિ કરનાર છે.

ઉર્ધ્વ મુખ નક્ષત્રો—ઉ. કૃત્તિકા, ઉ. પાદા, ઉ. ભાદ્રપદ, પુષ્ય, રોહિણી, ધનિષ્ઠા, શતભિષા, આર્દ્રા, આ નક્ષત્રો ધ્વજ, અભિષેકાદિ કાર્યમાં શુભ છે.

નક્ષત્રોની યોગિ અવકલ્પકા ચક્રમાં બતાવી છે, તે યોગિમાં પરસ્પર વૈર કોને કોને છે તે કહે છે.

કુતરો (શ્વાન) અને મૃગ; સિંહ અને હાથી (ગજ); સૂર્ય અને નોળીઓ (નકુલ), બકરો (મિષ) અને વાનર; બળદ (ગૌ) અને વાઘ (વ્યાધ; ઘોડો (અશ્વ) અને પાડો (મહિષી); બીલાડો (માર્જર) અને ઉંદર (મૂષક); આ વૈર ગુરૂ શિષ્યાદિમાં વર્જવું.

નક્ષત્રોના ગણ અવકલ્પકા ચક્રમાં બતાવેલ છે ગુરૂ શિષ્યાદિ બંનેને એકજ ગણ હોય તો અત્યંત પ્રીતિ રહે, એકનો દેવ ગણ અને બીજનો મનુષ્ય ગણ હોય તો મધ્યમ પ્રીતિ રહે. રાક્ષસ અને દેવ ગણ હોય તો વૈર રહે, તથા મનુષ્ય અને રાક્ષસ ગણ હોય તો મૃત્યુ થાય.

રાશિઓની પરસ્પર મૈત્રી અને શત્રુતા, પડખક, દ્વિદ્વાદશક, નવમ પંચમ. તૃતીય એકાદશ, ચત્તમ અને દશમ ચતુર્થ રાશી કુટ હોય તો યોગ છે.

નાડી વેધ—એક નાડીમા નક્ષત્ર રહેલું હોય તો ગુરૂ શિષ્યાદિને શુભ છે.

આઘ નાડી—અશ્વિની, આર્દ્રા, પુનર્વસુ, ઉ. કૃત્તિકા, હસ્ત, જ્યેષ્ઠા, મૂળ, શતભિષા પૂ. ભાદ્રપદ

મધ્ય નાડી—ભરણી, મૃગશીર્ષ, પુષ્ય પૂ. કૃત્તિકા, ચિત્રા, અનુરાધા, પૂર્વાષાઢા, ધનિષ્ઠા, ઉ. ભાદ્રપદ.

રાત્રિ ધડક		પ્રીતિ ધડક		શુભ દિદાદશક	
૬	૭	૮	૮	૨	૧૨
વૃષભ	ધન	મેષ	જૈમિક	મેષ	મીન
કર્ક	કુંભ	મિથુન	મકર	મિથુન	વૃષભ
કન્યા	મેષ	સિંહ	મીન	સિંહ	કર્ક
જૈમિક	મિથુન	તુલા	વૃષભ	તુલા	કન્યા
મકર	સિંહ	ધન	કર્ક	ધન	જૈમિક
મીન	તુલા	કુંભ	કન્યા	કુંભ	મકર
				કન્યા	સિંહ

અશુભ દિદાદશક		શુભ નવ પંચમ		મધ્યમ નવ પંચમ	
૨	૧૨	૬	૫	૬	૫
જૈમિક	તુલા	મેષ	સિંહ	કુંભ	મિથુન
		વૃષભ	કન્યા		
મકર	ધન	મિથુન	તુલા	મીન	કર્ક
મીન	કુંભ	સિંહ	ધન	કર્ક	જૈમિક
		તુલા	કુંભ		
વૃષભ	મેષ	જૈમિક	મીન	કન્યા	મકર
કર્ક	મિથુન	ધન	મેષ		
		મકર	વૃષભ		

અંત્ય નાડી-કૃત્તિકા, રોહિણી, આશ્લેષા, મધા, સ્વાતી, વિશાખા, ઉ. પાદા, શ્રવણ, રેવતી.

નક્ષત્રોની આંધળાં આદી સંજ્ઞા તથા તેનું ફળ.

આંધળા-રેવતી, રોહિણી, પુષ્ય, ઉ-કાશ્યપ, વિશાખા, પૂ. પાદા, ધનિષ્ઠ. પૂર્વ. શીમ્ર. મળે.

કાળાં-અશ્વિની, મૃગશીર્ષ, અશ્લેષા, હસ્તા, અનુરાધા, ઉ-પાઠા,
શતિભિષા. દક્ષિણ. યત્નથી મળે.

ચીખદાં-ભરણી, આદ્રા, મઘા, ચિત્રા, જ્યેષ્ઠા, અભિજીત, પૂ.
ભાદ્રપદ. પશ્ચિમ. ખખર મળે.

દેખતાં-કૃત્તિકા, પુનર્વસુ, પૂ. ક્રાદશુની, સ્વાતી, મૂળ, શ્રવણ,
ઉ. ભાદ્રપદ. ઉત્તર. ખખર પણ ન મળે.

ચોગોની સમજણ.

સિદ્ધિ યોગ:-શુક્રવારે ૧-૬-૧૧, બુધવારે ૨-૭-૧૨,
મંગળવારે, ૩-૮-૧૩, શનિવારે ૩-૯-૧૪, ગુરુવારે ૫-૧૦-૧૫
તિથિ હોય તો સિદ્ધિ યોગ થાય છે, તે શુભ છે.

રવિવારે હસ્તા, ત્રણ ઉત્તરા કે મૂળ, સોમવારે રોહિણી,
મૃગશીર્ષ, પુષ્ય, અનુરાધા કે શ્રવણ; મંગળવારે ઉત્તરાભાદ્રપદ,
અશ્વિની કે રેવતી; બુધવારે કૃત્તિકા, રોહિણી, મૃગશીર્ષ, પુષ્ય કે
અનુરાધા; ગુરુવારે અશ્વિની પુષ્ય, પુનર્વસુ, અનુરાધા કે રેવતી;
શુક્રવારે પુનર્વસુ અશ્વિની પૂર્વાશ્વિની, રેવતી, અનુરાધા કે શ્રવણ;
શનિવારે રોહિણી, શ્રવણ કે સ્વાતી નક્ષત્ર હોય તો સિદ્ધિયોગ
થાય છે. આ યોગ શુભ છે.

રાજયોગ-મંગળ, બુધ, શુક્ર અને રવિ આમાંના કોઈ
વારે બીજ સાતમ, બારસ, ત્રીજ અને પૂનમ એમાંની
કોઈ પણ તિથિ હોય અને ભરણી, મૃગશીર્ષ, પુષ્ય, પૂ.
ક્રાદશુની, ચિત્રા, અનુરાધા, પૂર્વાષાઠા, ધનિષ્ઠા, ઉ. ભાદ્રપદ;
એમાંનું કોઈ પણ નક્ષત્ર હોય તો રાજયોગ થાય છે. આ યોગ
માંગલીક કાર્ય, ધર્મ કાર્ય, પૌષ્ટિક આદિ કાર્યમાં શુભ છે.

કુમાર યોગ—મંગળ, બુધ, સોમ અને શુક્ર એમાંના દેવ-
વારે એકમ, છઠ્ઠ; અગીઆરસ, પાંચમ, અને દશમ એમાંથી કોઈ
પણ તિથિ હોય અને અશ્વિની, રોહિણી, પુનર્વસુ, મઘા, હસ્તા,
વિશાખા, મૂળ, શ્રવણ અને પૂ. ભાદ્રપદ; એમાંનું કોઈ પણ નક્ષત્ર
હોય તો કુમાર યોગ થાય છે. આ યોગ મૈત્રી વિદ્યા, દીક્ષ,

ગૃહ અને વ્રત આદિ કાર્યોમાં શુભ છે. ઉપરના બન્ને યોગોમાં અશુભ યોગ ન હોવો જોઈએ.

સ્થિર યોગ:—ગુરુવાર કે શનિવારે, તેરશ, વૈધ, નામ, ચૌદશ કે આઠમ હોય અને કૃતિકા, આર્દ્રા, અબ્દેષા, ઈ. ફાલ્ગુની, સ્વાતી, જ્યેષ્ઠા, ઉ. પાઠા, શતભિષા કે રેવતી નક્ષત્રમાંથી કોઈ પણ નક્ષત્ર હોય તો સ્થિર (સ્થવિર) યોગ થાય છે.

ઉપગ્રહયોગ:—સુર્યના નક્ષત્રથી દૈનિક નક્ષત્ર પાંચમું, ૮ મું, ૧૪ મું, ૧૮ મું, ૧૯ મું, ૨૨ મું, ૨૩ મું, અને ૨૪ મું, હોય તો ઉપગ્રહ યોગ કાર્ય થાય છે. તે શુભ કાર્યમાં વર્જ્ય છે.

સુર્યના નક્ષત્રથી દૈનિક નક્ષત્ર પહેલું, પાંચમું, સાતમું આઠમું, અગીઆરમું, પંદરમું કે સોળમું હોય તો તે યોગ પ્રાણુ હરણુ કરનારો છે.

સુર્ય નક્ષત્રથી દૈનિક નક્ષત્ર ચોથું, છઠું, નવમું, દશમું, તેરમું અને વીશમું હોય તો રવિયોગ થાય છે.

રવિ-હસ્તા સોમ-મૃગશિર્ષ મંગળ-અશ્વિની, બુધ-અનુરાધા,

૫

૬

૭

૮

શુક્ર-પુષ્ય, શુક્ર-રેવતી, શનિ-શંક્રિણી નક્ષત્ર હોય તો અમૃતસિદ્ધિ

૯

૧૦

૧૧

યોગ થાય છે. પણ જો નક્ષત્ર નીચે જણાવેલ તિથિ સહિત હોય તો વિષયોગ થાય છે.

મૃત્યુયોગ:—રવિ અને મંગળવારે ૧-૬-૧૧, સોમ અને શુક્રવારે ૨-૭-૧૨, બુધવારે ૩-૮-૧૩, શુક્રવારે ૪-૯-૧૪, શનિ-વારે ૫-૧૦-૧૫ તિથિ હોય તો મૃત્યુયોગ થાય છે.

સ્થિર યોગ:—રોગાદિકનો નાશ કરવામાં શુભકારક છે.

રવિયોગ:—આ યોગ સેંકડો અશુભોનો નાશ કરનાર છે.

અમૃતસિદ્ધિ યોગ:—અત્યંત શુભ છે.

જ્ઞાતામુખી યોગ:—એકમે મૂળ, પાંચમે ભરણી, આઠમે ફલિદા. નવમે શંક્રિણી અને દશમે અબ્દેષા નક્ષત્ર હોય તો જ્ઞા-

લામુખી યોગ થાય છે. આ યોગ અશુભ છે,

ઠાળમુખી યોગ:—ચોથને દિવસે ત્રણ ઉત્તર, પાંચમને મધ્યા, નેમને કૃત્તિકા, ત્રીજને અનુરાધા તથા આઠમને રોહિણી હોય તો ઠાળમુખી નામનો યોગ થાય છે. આ યોગ અશુભ છે.

વ્યતિપાત અને વૈધૃતિ મહાપાત પંચાંગમાં આપેલ છે તે પણ અશુભ છે. આં જન્મે મહાપાતોનો સમય શુભ કાર્યોમાં અવરોધ તજવા યોગ્ય છે.

યોગિનીનું ક્રોષ્ટક:—

પુર્વ	ઉત્તર	અગ્નિ	નૈઋત્ય	દક્ષિણ	પશ્ચિમ	વાયવ્ય	ઈશાન
૧-૬	૨-૧૦	૩-૧૧	૪-૧૨	૫-૧૩	૬-૧૪	૭-૧૫	૮-૩૦

યોગિની જનાર માણસને પછવાડી તથા ડાબી બાજુએ સારી અને સન્મુખ તથા જમણી અશુભ બાજુવી.

વત્સ ચાર:—ગ્રીન, ગ્રેષ અને વૃષભ સંક્રાંતિમાં વત્સ પશ્ચિમ દિશાએ ઉગે છે, મિથુન, કર્ક અને સિંહસંક્રાંતિ હોય ત્યારે વત્સ ઉત્તરમાં ઉગે છે. કન્યા તુલા, અને વૃશ્ચિક સંક્રાંતિ હોય ત્યારે વત્સ પુર્વમાં ઉગે છે, તથા ધન, મકર અને કુંભ સંક્રાંતિ હોય ત્યારે વત્સ દક્ષિણમાં ઉગે છે, તે વત્સ પ્રયાણ તથા પ્રવેશ સમયે સન્મુખ કે પાછળ સારો નથી એટલે ડાબે તથા જમણે પાસે હોય તો તે સારો છે.

અન્ય વિધિ:—વત્સવાળી દિશાના સાત ભાગ કરવા; તે માટે ભાગોમાં અનુક્રમે વત્સ ૫, ૧૦, ૧૫, ૩૦, ૧૫, ૧૦ અને ૫ દીવસ રહે છે. તેમાંથી મધ્યના (ચોથા ભાગના) ત્રીશ દીવસોમાં વત્સ ઉદય ત્યારે તેની સન્મુખનો વર્ત્ત્ય છે, અર્થાત મધ્યનો રાશિમાં વત્સ ઉદય પામે ત્યારે વર્ત્ત્ય સમજવો.

શુક્ર વિચાર:—શુક્ર જે દિશામાં ઉગે તે દિશા સન્મુખ ગણાય છે. શુક્ર સન્મુખ તથા જમણો જન્મે વર્ત્ત્ય કલ્પો છે.

રાહુ ચાર:—રાહુ સૂર્યોદયથી આરંભીને દિવસે અને રાત્રિ અર્ધો અર્ધો પ્રહર નીચે આપેલ દિશા અને વિદિશામાં ક્રમથી

ચાલે છે. પૂર્વ વાયવ્ય, દક્ષિણ, ઇશાન, પશ્ચિમ, અગ્નિ, ઉત્તર અને નૈઋત્ય: તે સહુ ગમન કરવાની પછવાડે અથવા ડાબી બાજુએ શુભકારક છે.

રાહુનું વાર ગમન:— રવિવારે નૈઋત્ય, સોમવારે ઉત્તર, મંગળવારે અગ્નિ, બુધવારે પશ્ચિમ, ગુરુવારે ઇશાન, શુક્રવારે દક્ષિણ, અને શનિવારે પૂર્વમાં: રાહુ ગમન કરનારની પછવાડે તમા ડાબી બાજુએ શુભ છે.

પ્રણાયમાં શુભ તિથિ: ૧-૨-૩-૪-૫-૬-૭-૧૦-૧૧ અને ૧૩.

„ શુભ વાર-સોમ. ગુરુ, શુક્ર, અને બુધવાર ૧-૪ ૬- ૮ તિથિ સિવાય.

„ શુભ નક્ષત્ર:- પુષ્ય, અશ્વિની, મૃગશીર્ષ, રેવતી હસ્તા, પુનર્વસુ, શ્રવણ, અનુરાધા, ધનિષ્ઠા,

„ મધ્યમ નક્ષત્ર:- રોહિણી, ત્રણ ઉત્તરા, ત્રણ પૂર્વા, શતભિષા, જ્યેષ્ઠ અને મૂળ.

વિહાર તથા પ્રવેશમાં:— કાંકડુ અથવા ચોથાનું ઘર વર્જ્ય છે તે આ પ્રમાણે:— એકમ શનિવાર, બીજ શુક્રવાર, ત્રીજ ગુરુવાર, ચોથ બુધવાર, પાંચમ મંગળવાર, છઠ્ઠ સોમવાર અને સાતમને રવિવાર

નગર પ્રવેશ:— હસ્તા, અશ્વિની, ચિત્રા, અનુરાધા, ઉત્તરા ત્રણ રોહિણી, પુષ્ય, મૃગશીર્ષ. મૂળ અને રેવતિ નક્ષત્ર; સોમ, બુધ ગુરુ, શુક્ર, અને રવીવાર શુભ છે,

વિદ્યારંભનું મુહુર્ત:— ગુરુ, બુધ, શુક્ર, અને રવિવારે, અશ્વિની. ત્રણે પૂર્વા, હસ્તા, મૂળ, ચિત્રા, સ્વાતિ, શ્રવણ, ધનિષ્ઠા, શતતારકા, મૃગશીર્ષ, આર્દ્રા, પુનર્વસુ, પુષ્ય અને આષ્લેષા; આ નક્ષત્રો વિદ્યારંભ માટે શ્રેષ્ઠ છે.

જ્ઞાનની વૃદ્ધિ કરનાર નક્ષત્રો:— મૃગશીર્ષ, આર્દ્રા, પુષ્ય, ત્રણ પૂર્વા, મૂળ, આષ્લેષા, હસ્તા અને ચિત્રા.

નંદિનું:— (નાંદ ભાંડવાનું) મુહુર્ત-રવિ, સોમ, બુધ, ગુરુ કે શુક્રવારમાંથી કોઈવાર સ્વાતી, પુનર્વસુ, શ્રવણ, ધનિષ્ઠા, શતભિષા,

હસ્ત, અશ્વિની, અભિજીત, પુષ્ય, મૃગશીર્ષ, અનુરાધા, ચિત્રા, રેવતી, રોહિણી અને ત્રણ ઉત્તરામાંથી કોઈ નક્ષત્ર હોય તો વૃતોઆ-રણાદિ દ્વિયા માટે નાંદ માંડવી.

શાંતિક પૌષ્ટિક કાર્ય-પુષ્ય, ગુરુ, શુક્ર, અને રવિવારે; રોહિણી, મૃગશીર્ષ, મઘા, ઉ. કાદગુની, હસ્ત, સ્વાતી, અનુરાધા, મૂલ, ઉત્તરાષાઢા, ઉ. ભાદ્રપદ, રેવતી, અશ્વિની અને શ્રવણ નક્ષત્રોમાં કરવું.

લોચના નક્ષત્રો-પનર્વસુ, પુષ્ય, શ્રવણ અને ધનિષ્ઠા શુભ છે, કૃત્તિકા, વિશાખા, મઘા અને ભરણી વર્જ્ય છે. બાકીના નક્ષત્રો મધ્યમ છે. શનિવાર, મંગળવાર, વર્જ્ય છે. રિક્તા, ૬, ૮, ૦)) તિથિ વર્જ્ય છે.

વાસ્તુ આરંભ-એટલે મુત્રપાત તથા ખાત મુહુર્ત માટે વૈશાખ, શ્રાવણ, માર્ગશીર્ષ, પૌષ અને કાદગુન કહે છે ખીભની મનાઈ કરે છે, અન્યમતથી કાર્તિક અને માઘ પણ લઈ શકાય છે.

દેવાલય ખાત-મીન, મેષ અને વૃષભ એ ત્રણે સંક્રાંતિમાં અગ્નિ કોણમાં ખાત. મિથુન, કર્ક, સિંહ એ ત્રણે સંક્રાંતિમાં ઇશાન કોણમાં ખાત. કન્યા, તુલા, અને વૃશ્ચિક એ ત્રણ સંક્રાંતિમાં વાયવ્ય કોણમાં ખાત. ધન, મકર, અને કુંભ એ ત્રણે સંક્રાંતિમાં નૈઋત્ય કોણમાં ખાત; તથા ખાતમાં મૃગશીર્ષ, અનુરાધા ચિત્રા, રેવતિ, ત્રણ ઉત્તરા, રોહિણી, હસ્ત, પુષ્ય, ધનિષ્ઠા, શતભિષા, અને સ્વાતી નક્ષત્રો લેવાં.

બીજી રીત-સૂર્યના મહા નક્ષત્રથી દિવસના નક્ષત્ર સુધી ગણતાં ૫, ૭, ૯, ૧૨, ૧૮, ૨૬, એ નક્ષત્રોમાં પૃથ્વી સ્થ રહે છે જેથી તે નક્ષત્રો લેવાં નહિ.

વાસ્તુ-(ગૃહારંભથી પ્રવેશ સુધી) માં ત્રણ ચક્ર દેવાય (જે-વાય) છે. તેમાં આરંભ (ખાત)માં વૃષભ ચક્ર, ૨૧ ભમાં કર્મ ચક્ર, તથા પ્રવેશમાં કળશ ચક્ર લેવાય છે.

વૃષભ ચક્ર:—સૂર્યના નક્ષત્રથી મુહૂર્તના દિવસ સુધી અભિ-જીત નક્ષત્ર ગણવાં તેમાં તે (મુહૂર્તના) દિવસે જેટલામું નક્ષત્ર હોય ત્યાં સુધીનું ફળ-પહેલાં ૭ અશુભ, પછી ૧૧ શુભ પછી ૧૦ અશુભ.

બીજી રીત:—નિરભિજીત ગણનાથી પહેલાં ૩ શુભ, પછી ૪ અશુભ, પછી ૭ શુભ, પછી ૬ અશુભ, પછી ૨ શુભ, પછી ૫ અશુભ છે.

કુર્મ ચક્ર:—જે દિવસે સ્થંભ રાખવો હોય તે દિવસની તિથિને ૫ વડે ગુણવી અને કૃત્તિકાથી તે દિવસના નક્ષત્ર સુધીના આંકડા જોડવા અને ૧૨ તેમાં ઉમેરવા; પછી ૬ થી ભાગતાં શેષ ૪-૭-૧ રહે તો કર્મ જળમાં છે, તેનું ફળ લાભ, શેષ ૫-૨-૮ રહે તો કર્મ સ્થળમાં છે. તેનું ફળ હાની અને શેષ ૩-૬-૯ રહે તો કર્મ આકાશમાં છે તેનું ફળ મરણ, એમ ત્રણ પ્રકારે કર્મ ફળ જોઈ શુભ ફળ આવતાં મુહૂર્ત લેવું.

કુંભ ચક્ર:—સૂર્યના નક્ષત્રથી ચંદ્રના નક્ષત્ર સુધી ગણતાં પહેલાં પાંચ નક્ષત્રો નેષ, પછીનાં આઠ સારાં અને તે પછીનાં આઠ નેષ, અને બાકી છ નક્ષત્રો સારાં બળુવા.

પ્રતિમા પ્રવેશ:—પુષ્ય, ધનિષ્ઠા, મૃગશીર્ષ રોહિણી. ત્રણે ઉત્તરા શતભિષા, ચિત્રા, અનુરાધા, રેવતી એ નક્ષત્રોમાં, શુભવારમાં સ્થિર લગ્નમાં તથા ચંદ્ર, ગુરૂ અને શુક્રને ઉદય હોય ત્યારે પ્રતિ-માનો પ્રવેશ થઈ શકે.

દેવજાતોપણુ:—ત્રણ ઉત્તરા, આદ્રા, શ્રવણ, ધનિષ્ઠા, શતભિષા, રોહિણી અને પુષ્યમાં થાય છે.

દીક્ષા તથા પ્રતિષ્ઠાનાં મુહૂર્ત:—માસ, દિવસ અને નક્ષત્ર ત્રણની શુદ્ધિ જાણીને ધ્રુવ (સ્થિર) લગ્નમાં દીક્ષા અને પ્રતિષ્ઠા વિગેરે શુભ કાર્યો કરવા.

શુભ માસ:—માર્ગશીર્ષ, માહ, કાગણ વેશાખ, જેઠ, અષાઠ માસ જન્મેમાં શુભ છે.

શુભવાર:—રવિ, બુધ, ગુરુ અને શુક્ર, શની દીક્ષામાં શુભ છે. સોમ, બુધ, ગુરુ, શુક્ર પ્રતિષ્ઠામાં શુભ છે.

શુભતિથિ-૨-૩-૫-૭-૧૦-૧૧-૧૩ દીક્ષામાં શુભ છે.

સુદ ૧-૨-૫-૭-૧૦-૧૩-૧૫-વદ ૧-૨-૫ તિથિઓ પ્રતિષ્ઠામાં શુભ છે.

શુભનક્ષત્ર-ત્રણ ઉત્તરા, રોહિણી, હસ્તા, અનુરાધા, શતભિષા, પૂર્વાષાદ્રપદ, પુષ્ય પુનર્વસુ, રેવતી, અશ્વિની, મૂળ, શ્રવણ, સ્વાતી આ નક્ષત્રો દીક્ષામાં શુભ છે.

મઘા, મુગશીર્ષ, હસ્તા, ત્રણ ઉત્તરા, અનુરાધા, રેવતી, શ્રવણ, મૂળ, પુષ્ય, પુનર્વસુ, રોહિણી; સ્વાતી અને ધનિષ્ઠા પ્રતિષ્ઠામાં શુભ છે.

પ્રતિષ્ઠા લગ્ન-જીનેશ્વરની પ્રતિષ્ઠાને વિષે દ્વિસ્વભાવ લગ્ન શ્રેષ્ઠ છે, સ્થિર લગ્ન મધ્યમ છે અને ચર લગ્ન કનિષ્ઠ છે.

પ્રતિષ્ઠા નવમાંશ—પ્રતિષ્ઠાને વિષે મિથુન, કન્યા અને ધનનો પ્રથમ અર્ધ જોટલા અંશે [ઉત્તમ] સારા છે, તથા વૃષભ, સિંહ, તુલા અને મીન જોટલા અંશે મધ્યમ, દેવાલયના કર્તા અને પ્રતિષ્ઠા કરનારને હાનિકર્તા છે.

દીક્ષા લગ્ન તથા નવમાંશ—દીક્ષાને વિષે લગ્નમાં તથા નવમાંશમાં દ્વિસ્વભાવ રાશિઓ, વૃષભ વિનાની સ્થિર રાશિઓ અને

મકર રાશિ એટલી રાશિઓ શુભ છે, તે સિવાય બીજી રાશિ શુભ નથી

શુક્ર—લગ્નમા રહ્યો હોય, શુક્રવાર હોય, લગ્નમા શુક્રનો નવમાસ હોય, શુક્રનું લગ્ન વૃષભ અને તુલા લગ્ન હોય તથા શુક્ર લગ્ન હોય કે સાતમી સ્થાનને સપૂર્ણ જોતો હોય તે સમય દીક્ષાને માટે વર્જ્ય છે

ચંદ્ર—લગ્નમા હોય, સોમવારે હોય, ચંદ્રનો નવમાસ તથા ચંદ્ર લગ્નને જોતો હોય તે સમય દીક્ષાને માટે વર્જ્ય છે દીક્ષા કુટુંબીમા ચંદ્ર સાથે કોઈ પણ ગ્રહ હોવો જોઈએ નહિ. અર્થાત્ ચંદ્ર એકલોજ જોઈએ

ખિન્ન પ્રતિષ્ઠા—ને વિષે પ્રતિષ્ઠા કરાવનારના જન્મ નક્ષત્રથી ૧૦ મુ, ૧૬ મુ, ૧૮ મુ, ૨૩, મુ અને ૨૫ મુ નક્ષત્ર વર્જ્ય

પંચાંગમાં—વિષ્કંભાદિ ૨૭ યોગો આપેલ છે, તેમાંથી વૈધૃતિ અને વ્યાતિપાત સપૂર્ણ ત્યાજ્ય છે. પરિધનો પહેલાનો અર્ધભાગ ત્યાજ્ય, વિષ્કંભ ગડ, અતિગડ, શૂલ, બ્યાધાત અને વજ્રયોગનો પ્રથમ ચરણ ત્યાજ્ય છે

ત્યાજ્ય—આતુર્ભાસમા, અધિક માસમા, શુક્ર-શુક્રનો અસ્ત, શુક્ર-શુક્રની ખામ્યાવસ્થા અને વૃદ્ધાવસ્થા હોય ત્યારે દીક્ષા પ્રતિષ્ઠા કરવી નહીં શુક્ર અસ્તમા દીક્ષા થઈ શકે છે તથા અવજોગ, કુલિક, ભદ્રા (વિષ્ટિ) તથા હિંકાપાત વિગેરેના દિવસોને વર્જવા સંક્રાંતિના ત્રણ દિવસ તથા ગ્રહણના નવ દિવસ વર્જવા, શુભ નક્ષત્ર પણ સધ્યાગત હોય, સુર્યાગત હોય, વિવેર હોય, ગ્રહ સહિત હોય, વિલગિત હોય, રાહુથી હુણાયેલ હોય કે ગ્રહથી ભેદાયેલ હોય આ સાત પ્રકારના નક્ષત્રો વર્જવા

કૃષ્ણપક્ષમા ચંદ્ર શીઘ્ર થતો હોવાથી આઠમ પછી તારાનું બંધન જોઈ

જન્મ સમયે ચંદ્ર જે નક્ષત્રમા હોય તે જન્મ નક્ષત્ર (તારા)

કહેવાય છે. તે નક્ષત્રથી અથવા તેની ખગર ન હોય તો નામના નક્ષત્રથી ઈષ્ટ દિવસની ૩-૫-૭-૧૨-૧૪-૧૬-૨૧-૨૩-૨૫ મી તારા (નક્ષત્ર) અશુભ બાણવી. તથા જન્મ અને આધાન તારા ગમનમાં વર્જવા યોગ્ય છે.

તારાઓનું યંત્ર.

જન્મ	સપ્ત	વિપત	ક્ષમા	યમા	સાધના	નિધના	મૈત્રી	પરમ-
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	મૈત્રી ૯
ક્રમ ૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮
આધા- ન ૧૯	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭

ગ્રહોનાં ઉચ્ચ, નીચ સ્થાનની રાશિ અને અંશ તથા (સ્વગ્રહી) પોતાની રાશિઓ.

ઉચ્ચ રા.	અં.	નિચ રા.	અં.	સ્વગ્રહી રા.	સ્વગ્રહી અં.	સુયુક્ત	અંદ્ર	મગળ	બુધ	ગુરુ	શુક્ર	શની	રાહુ
૧	૨	૧૦	૧	૪	૫	૧૨	૭	૩	૬	૧૨	૭	૩	૬
૧૦	૩	૨	૧૫	૫	૨૭	૨૦	૦	૭	૪	૧૨	૭	૩	૬
૭	૮	૪	૧૨	૧૦	૬	૧	૮	૪	૧૨	૧૦	૬	૧	૮
૧૦	૩	૨૮	૧૫	૫	૨૭	૨૦	૦	૭	૪	૧૨	૭	૩	૬
૫	૪	૧	૩	૬	૨	૧૦	૬	૧	૪	૧૨	૭	૩	૬
૦	૦	૮	૬	૧૨	૭	૧૧	૦	૭	૪	૧૨	૭	૩	૬

વિષ્ટિ (ભદ્ર) કરણુ—અશુભ છે. સુદ પક્ષમાં ચતુર્થી તથા એકાદશિની રાત્રીએ (પશ્ચિમ દળમાં) અને અષ્ટમી તથા પુર્ણિમાએ દિવસે (પૂર્વ દળમાં) ભદ્રા હોય છે, અને વદ પક્ષમાં બીજ અને દસમીની રાત્રીએ (પશ્ચિમ દળમાં) અને સાતમ તથા ચૌદશે દિવસે (પૂર્વ દળમાં) ભદ્રા હોય છે. રાત્રિની ભદ્રા બે દિવસે હોય અને દિવસની ભદ્રા બે રાત્રે હોય તો તે વળતે ભદ્રાનો દોષ નથી.

સમ શલાકા યંત્ર.

	ક	રો	મ	આ	પુ	પુ	અ	
મ								ભ
પૂ								અ
ઉ								ર
હ								ઉ
ચિ								પૂ
રવા								મ
વિ								ધ
	મ	અભિ	ઉ	પૂ	મ	ન્યે	અનુ	

પચ શલાકા યંત્ર.

	ક	રો	મ	આ	પુ	પુ	અ	
અ	॥						॥	ભ
ર								પૂ
ઉ								ઉ
પૂ								ચિ
રા								રવા
ધ	॥						॥	વિ
	મ	અભિ	ઉ	પૂ	મ	ન્યે	અ	

ચંદ્રની બાર અવસ્થા:-૧ પ્રોષિતા, ૨ હતા, ૩ મૃતા, ૪ ન્યા
૫ હાસા, ૬ હર્ષા ૭ રતિ, ૮ નિદ્રા, ૯ ભુક્તિ, ૧૦ જરા,
૧૧ ભય, ૧૨ સુખિતા, તેમાંથી પ્રોષિતા, હતા, મૃતા,
નિદ્રા, જરા અને ભયા એ છ અવસ્થા ખરાબ છે.

આ અવસ્થાનો ક્રમ મેળવી ચહેલી અવસ્થા પ્રોષિતા, વૃષ-
ભની પહેલી હરત્તા, મિથુનની પહેલી મૃતા એ પ્રમાણે સમજવી.

આ સમ શલાકા યંત્ર
દીક્ષા, પ્રતિષ્ઠાદિક શુભ
કાર્યોમાં જોવામાં આવે છે.
અને પંચ શલાકા રૂકા
દીક્ષામાંજ જોવામાં આવે
છે. ઇષ્ટ દિવસની (ઇષ્ટ દિવસે
જે નક્ષત્ર હોય તેની) સામેના
નક્ષત્રમાં જો કોઈ કુર ગ્રહ
અથવા સૌમ્ય ગ્રહ આવેલ
હોય તો તે ગ્રહવડે ઇષ્ટ
નક્ષત્રનો વેધ થાય છે. આ
પ્રમાણે ઇષ્ટ નક્ષત્ર જો
ગ્રહથી વિધાયેલ હોય તો તે
નક્ષત્ર અશુભ છે. વેધમાં
પહેલા ચરણનો વેધ થોથા
ચરણની સાથે અને બીજા
ચરણનો વેધ ત્રીજા ચરણ
સાથે હમથી થાય છે, અને
એ ચરણવેધ વર્ત્ય કહ્યો છે.

આનદાદિક યોગાનુ કોષ્ટક

યોગનામ	રવિ	સોમ	ભોમ	બુધ	શુક્ર	શુક	શની	ફલ	ત્યાગ્ય ઘટી
આનદ	અશ્વિ	મૃગ	આર્દ્રા	મૃગ	દરત	અનુ	ઉ પા	શત	સિદ્ધિ
કાળદ	ભરણી	આર્દ્રા	મધા	ચિત્રા	જ્યેષ્ઠા	અભિ	પૂ ભા	મૃત્યુ	૬૦
ધુમ્ર	કૃતિકા	પૂનર્વ	પૂ ફા	સ્વાતિ	મૃગ	અરણી	ઉ ભા	અમુખ	૧
સુરોત્તમ	રેહિ	પુષ્ય	ઉ ફા	વિશા	પૂ પા	ધનિ	રેવતી	સૌભાગ્ય	
સૌમ્ય	મૃગ	આર્દ્રા	દરત	અનુ	ઉ પા	શત	અશ્વિ	મદાસૌ	
નાક્ષ	આર્દ્રા	મધા	ચિત્રા	જ્યેષ્ઠા	અભિ	પૂ ભા	મરણી	વનક્ષય	૫
ધનજ	પૂન	પૂ ફા	સ્વાતિ	મૂલ	અરણી	ઉ ભા	કૃતિકા	સૌખ્ય	
ધીવરસ	પુષ્ય	ઉ ફા	વિશા	પૂ પા	ધનિ	રેવતી	રેહિ	મુખ્ય	
વજ્ર	આર્દ્રા	દરત	અનુ	ઉ પા	શત	અશ્વિ	મૃગ	સુખ	
મુદ્ગર	મધા	ચિત્રા	જ્યેષ્ઠા	અભિ	પૂ ભા	મરણી	આર્દ્રા	શ્રીનાશ	૫
છત્ર	પૂ ફા	સ્વાતિ	મૂલ	અરણી	ઉ ભા	કૃતિકા	પૂનર્વ	રાજસન્મા	૫
ભત્ર	ઉ ફા	વિશા	પૂ પા	ધનિ	રેવતી	રેહિ	પુષ્ય	પુષ્ટિ	
મનોર	દરત	અનુ	ઉ પા	શત	અશ્વિ	મૃગ	આર્દ્રા	સૌભાગ્ય	
પદ્મ	ચિત્રા	જ્યેષ્ઠા	અભિ	પૂ ભા	મરણી	આર્દ્રા	મધા	ધનલાભ	
નુપક	સ્વાતિ	મૂલ	અરણી	ઉ ભા	કૃતિકા	પૂન	પૂ ફા	ધનનાશ	૪
પ્રવાસ	વિશા	પૂ પા	ધનિ	રેવતી	રેહિ	પુષ્ય	ઉ ફા	પ્રાણનાશ	૬૦
મરણ	અનુ	ઉ પા	શત	અશ્વિ	મૃગ	આર્દ્રા	દરત	મૃત્યુ	૬૦
મ્યાધિ	જ્યેષ્ઠા	અભિ	પૂ ભા	મરણી	આર્દ્રા	મધા	ચિત્રા	કલેશ	૨
સિદ્ધિ	મૂલ	અરણી	ઉ ભા	કૃતિકા	પૂનર્વ	પૂ ફા	સ્વાતિ	કાર્યસિદ્ધિ	
શમ	પૂ પા	ધનિ	રેવતી	રેહિ	પુષ્ય	ઉ ફા	વિશા	કદમાય	
અમૃત	ઉ પા	શત	અશ્વિ	મૃગ	આર્દ્રા	દરત	અનુ	રાજયોગ	
મુસળ	અભિ	પૂ ભા	મરણી	આર્દ્રા	મધા	ચિત્રા	જ્યેષ્ઠા	ધનનાશ	૨
મદા	અરણી	ઉ ભા	કૃતિકા	પૂનર્વ	પૂ ફા	સ્વાતિ	મૂલ	સુખ	૭
માતંગ	ધનિ	રેવતી	રેહિ	પુષ્ય	ઉ ફા	વિશા	પૂ પા	કુલવૃદ્ધિ	
રાક્ષસ	શત	અશ્વિ	મૃગ	આર્દ્રા	દરત	અનુ	ઉ પા	મદાકરેશ	૬૦
મર	પૂ ભા	મરણી	આર્દ્રા	મધા	ચિત્રા	જ્યેષ્ઠા	અભિ	કાર્યસિદ્ધિ	
રિયર	ઉ ભા	કૃતિકા	પૂન	પૂ ફા	સ્વાતિ	મૂલ	અરણી	મૃદારથ	
વર્ષમાન	રેવતી	રેહિ	પુષ્ય	ઉ ફા	વિશા	પૂ પા	ધનિ	તમે	

શિષ્યનુ નામ પાડવાની રીત—નામ કરવામા શુક્ર

શિષ્યનુ પરસ્પર ણીયા ણાગ્નુ, નવ પચમ, (અશુભ) પડ્ધતક તથા ત્રીણ, પાચમી અને માતંગી તારા આટલા વાના વજવા, વિરૂદ્ધ યોનિવાળા નક્ષત્રમા નામ કરવુ નહિ પરતુ જે નક્ષત્ર જો એક નાહી ઉપર આવેલા હોય તો વિરૂદ્ધ યોનિવાળા નક્ષત્રનો દોષ નથી.

નૈસર્ગિક (સ્વાભાવીક) મૈત્રી આદિ

	સૂર્ય	ચંદ્ર	મંગળ	બુધ	શુક્ર	શુક	શની
મિત્ર	ચં. મ. શુ	સૂ. બુ.	સૂ. શ.	સૂ. શુ	સૂ. ચં. મં	બુ. શ	બુ. શુ.
સમ	બુ.	મ. શુ. શુ	શુ. મં.	મં. શુ. શ.	શ.	શુ.	શુ
શત્રુ	શુ. શ		બુ.	ચં.	બુ. શુ	સૂ. શુ	સૂ. ચં. મં

તાત્કાલિક મૈત્રી

જન્મ અથવા પ્રજ્ઞાદિકના કોઈપણ સ્થાને કોઈપણ ગ્રહ હોય તેનાથી બીજે, ત્રીજે, ચોથે, દસમે, અગ્નીઆરમે કે બારમે સ્થાને રહેલા ગ્રહો તેના મિત્રો થાય છે. અને ઇતર સ્થાનમાં એટલે ૧-૫-૬-૭-૮-૯ સ્થાનમાં બેઠેલા ગ્રહો તેના શત્રુ થાય છે.

પંચમી મૈત્રીની સમજ:—અધિમિત્ર, મિત્ર, સમ, શત્રુ અધિશત્રુ; નૈસર્ગિક મૈત્રી અને તાત્કાલિક મૈત્રી બંનેમાં મિત્ર હોય તે અધિમિત્ર કહેવાય. એકમાં મિત્ર અને બીજામાં સમ હોય તે મિત્ર કહેવાય; એકમાં મિત્ર હોય અને બીજામાં શત્રુ હોય તે સમ કહેવાય; એકમાં સમ હોય અને બીજામાં શત્રુ હોય તે શત્રુ કહેવાય; એકમાં શત્રુ હોય અને બીજામાં પણ શત્રુ હોય તે અધિશત્રુ કહેવાય છે.

વર્ગ મૈત્રી—અ.	ઇ.	ઉ.	એ.	ઓ.	ગરુડ	સર્પ
ક.	ખ	ગ.	ઘ.	ડ.	માર્ગર	મૂષક
ચ.	છ.	જ.	ઝ.	ઞ.	સિંહ	મૃગ
ટ.	ઠ.	ડ.	ઢ.	ણ	શ્વાન	મેષ.
ત.	થ.	દ.	ધ.	ન.	સર્પ	ગરુડ
પ.	ફ.	બ	ભ.	મ	મૂષક	માર્ગર
ય.	ર.	લ.	વ.	—	મૃગ	સિંહ
શ.	ષ.	સ.	હ.	—	મેષ	શ્વાન

આ વર્ગોમાં પરસ્પર પાંચમે વર્ગ વર્જવા યોગ્ય છે.

सर्वतोभद्र यन्त्र

५ पूर्व २५

उत्तर दक्षिण

अ	कृ	शे	भृ	आ	पु	पु	आ	आ
ल	उ	अ	व	क	ह	ड	ऊ	भ
अ	ल	लृ	वृ	भि	क	लृ	भ	पू
रे	य	मे	ओ	न	ओ	सिं	ट	डि
डि	ह	भी	रि	पू	ल	क	प	ह
पू	स	कुं	अः	ज	अ	तु	र	यि
श	ग	ऐ	भ	ध	वृ	ए	त	स्वा
ध	ऋ	अ	ज	ल	य	न	ऋ	वि
ई	श्र	अ	ध	पू	भू	ज्ये	आ	इ

वा

पश्चिम

ने

આ ચક્રમાં પાંચ બાળત આવેલ છે, નક્ષત્ર, રાશિ; તિથિ, સ્વર અને વ્યંજન ઇષ્ટ (મુક્તના) દિવસે કોઈ પણ ચક્ર નક્ષત્રનો વેધ કરે તો ભ્રમ કરાવે, વ્યંજનનો વેધ કરે તો હાની કરાવે સ્વરનો વેધ કરે તો વ્યાધિ, તિથિના વેધ કરે તો લાય, રાશીનો વેધ કરે તો વિધન અને પાત્રનો વેધ કરે તો મનુષ્ય જીવે નહિ. (આ બાળવાન પાપ ગ્રહો માટે સમજવું)

વેધ જ્ઞાન ઉપરના ચક્રમાં ત્રણ પ્રકારના વેધ થાય છે. ૧ ડાબી બાજુનો. ૨ સન્મુખ, ૩ જમણી બાજુનો.

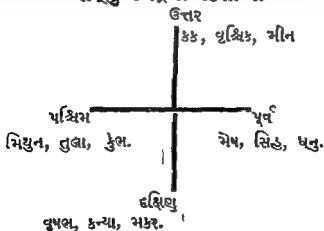
વેધના નિયમો ૧ જ્યારે ચક્ર વડી હોય ત્યારે તેની દ્રષ્ટિ જમણી બાજુ હોય છે ૨ જ્યારે ચક્ર ગતિ શીઘ્ર હોય ત્યારે તેની દ્રષ્ટિ ડાબી બાજુ હોય છે ૩. જ્યારે ચક્ર ગતિ મધ્યમ હોય ત્યારે તેની દ્રષ્ટિ સન્મુખ હોય છે,

૧. ઉદાહરણ. કૃત્તિકા નક્ષત્રમાં ચક્ર હોય ત્યારે, તેનો વેધ જમણી બાજુ ભરણી સાથે, ડાબી બાજુ અ. વૃષભ, નદા, ભદ્રા, તુલા, ત, વિશાખા; અને સન્મુખ વેધ શ્રવણ સાથે થાય છે.

૨ ઉદાહરણ રોહિણી નક્ષત્રમાં ચક્ર હોય ત્યારે તેનો વેધ જમણી બાજુ ઉ, અશ્વિની ડાબી બાજુ વ, મીથુન, ઔ, કન્યા, ર, સ્વાતી; અને સન્મુખ વેધ અભિજીત સાથે થાય છે

૩. ઉદાહરણ. રેવતી નક્ષત્રમાં ચક્ર હોય ત્યારે તેનો વેધ જમણી બાજુ દ કેલ, મકર, લ, મૂળ, ડાબી બાજુ લ, અ, મૃગ શીર્ષ અને સન્મુખ વેધ ઉત્તરા ફાલગુની સાથે થાય છે

સન્મુખચંદ્રની દિશાઓ.

ઉપર ને દિશાની રાશીઓ જાણી છે તે રાશીનો ચંદ્ર તે દિશામાં સન્મુખ જાયવો.

૪૪ મુંબઈમાં અયનાંશ ૨૩

અ.શ.	૦	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬
મેષ	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૨	૨
•	૦	૭	૧૫	૨૩	૩૧	૩૯	૪૭	૫૫	૬૩	૭૧	૭૯	૮૭	૯૫	૧૦૩	૧૧૧	૧૧૯	૧૨૭
	૦	૫૪	૪૮	૪૨	૩૬	૩૦	૨૪	૧૮	૧૨	૬	૦	૨	૫	૯	૧૩	૧૭	૨૧
વરુણ	૪	૪	૪	૪	૪	૫	૫	૫	૫	૫	૬	૬	૬	૬	૬	૬	૬
૧	૧૯	૨૮	૩૬	૪૫	૫૪	૬૩	૭૨	૮૧	૯૦	૯૯	૧૦૮	૧૧૭	૧૨૬	૧૩૫	૧૪૪	૧૫૩	૧૬૨
	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦
મિથુન.	૯	૯	૯	૯	૯	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૧	૧૧	૧૧	૧૧	૧૧	૧૧	૧૨	૧૨
૨	૧૮	૨૮	૩૮	૪૮	૫૮	૬૮	૭૮	૮૮	૯૮	૧૦૮	૧૧૮	૧૨૮	૧૩૮	૧૪૮	૧૫૮	૧૬૮	૧૭૮
	૧૨	૨૦	૨૮	૩૬	૪૪	૫૨	૬૦	૬૮	૭૬	૮૪	૯૨	૧૦૦	૧૦૮	૧૧૬	૧૨૪	૧૩૨	૧૪૦
કર્ક.	૧૪	૧૪	૧૫	૧૫	૧૫	૧૫	૧૬	૧૬	૧૬	૧૬	૧૬	૧૭	૧૭	૧૭	૧૭	૧૭	૧૭
૩	૪૮	૫૮	૬૮	૭૮	૮૮	૯૮	૧૦૮	૧૧૮	૧૨૮	૧૩૮	૧૪૮	૧૫૮	૧૬૮	૧૭૮	૧૮૮	૧૯૮	૨૦૮
	૪૦	૫૪	૬૮	૮૨	૯૬	૧૦૦	૧૦૪	૧૦૮	૧૧૨	૧૧૬	૧૨૦	૧૨૪	૧૨૮	૧૩૨	૧૩૬	૧૪૦	૧૪૪
સિંહ	૨૦	૨૦	૨૦	૨૦	૨૧	૨૧	૨૧	૨૧	૨૧	૨૨	૨૨	૨૨	૨૨	૨૨	૨૨	૨૩	૨૩
૪	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦	૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫	૩૬	૩૭
	૫૦	૫૪	૫૮	૬૨	૬૬	૭૦	૭૪	૭૮	૮૨	૮૬	૯૦	૯૪	૯૮	૧૦૨	૧૦૬	૧૧૦	૧૧૪
કન્યા.	૨૫	૨૫	૨૬	૨૬	૨૬	૨૬	૨૬	૨૬	૨૬	૨૭	૨૭	૨૭	૨૭	૨૭	૨૭	૨૮	૨૮
૫	૪૩	૫૪	૬૫	૭૬	૮૭	૯૮	૧૦૯	૧૨૦	૧૩૧	૧૪૨	૧૫૩	૧૬૪	૧૭૫	૧૮૬	૧૯૭	૨૦૮	૨૧૯
	૫૨	૬૦	૬૮	૭૬	૮૪	૯૨	૧૦૦	૧૦૮	૧૧૬	૧૨૪	૧૩૨	૧૪૦	૧૪૮	૧૫૬	૧૬૪	૧૭૨	૧૮૦
તુલા.	૩૧	૩૧	૩૧	૩૧	૩૧	૩૧	૩૨	૩૨	૩૨	૩૨	૩૨	૩૩	૩૩	૩૩	૩૩	૩૪	૩૪
૬	૨૧	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦	૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫	૩૬	૩૭	૩૮
	૫૨	૬૦	૬૮	૭૬	૮૪	૯૨	૧૦૦	૧૦૮	૧૧૬	૧૨૪	૧૩૨	૧૪૦	૧૪૮	૧૫૬	૧૬૪	૧૭૨	૧૮૦
વૃશ્ચિક.	૩૬	૩૬	૩૬	૩૭	૩૭	૩૭	૩૭	૩૭	૩૮	૩૮	૩૮	૩૮	૩૮	૩૮	૩૯	૩૯	૩૯
૭	૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫	૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	૪૦	૪૧	૪૨	૪૩	૪૪	૪૫	૪૬	૪૭
	૫૦	૫૪	૫૮	૬૨	૬૬	૭૦	૭૪	૭૮	૮૨	૮૬	૯૦	૯૪	૯૮	૧૦૨	૧૦૬	૧૧૦	૧૧૪
ધન.	૪૨	૪૨	૪૨	૪૨	૪૨	૪૩	૪૩	૪૩	૪૩	૪૩	૪૪	૪૪	૪૪	૪૪	૪૪	૪૪	૪૪
૮	૭	૧૮	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦	૩૧	૩૨	૩૩	૩૪
	૪૦	૫૪	૬૮	૮૨	૯૬	૧૦૦	૧૦૪	૧૦૮	૧૧૨	૧૧૬	૧૨૦	૧૨૪	૧૨૮	૧૩૨	૧૩૬	૧૪૦	૧૪૪
મકર.	૪૭	૪૭	૪૭	૪૭	૪૭	૪૮	૪૮	૪૮	૪૮	૪૮	૪૯	૪૯	૪૯	૪૯	૪૯	૪૯	૪૯
૯	૨૩	૨૩	૨૩	૨૪	૨૪	૨૪	૨૫	૨૫	૨૫	૨૬	૨૬	૨૬	૨૬	૨૬	૨૬	૨૭	૨૭
	૧૨	૨૦	૨૮	૩૬	૪૪	૫૨	૬૦	૬૮	૭૬	૮૪	૯૨	૧૦૦	૧૦૮	૧૧૬	૧૨૪	૧૩૨	૧૪૦

ના આધારે વર્તેલું લગ્નપત્ર.

૧૯	૧૮	૧૬	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯
૨	૨	૨	૨	૨	૩	૩	૩	૩	૩	૩	૪	૪
૨૩	૩૨	૪૧	૫૦	૫૯	૮	૧૭	૨૬	૩૪	૪૩	૫૨	૧૧	૧૦
૫૮	૫૦	૪૨	૫૪	૨૬	૧૮	૧૦	૨	૫૪	૪૬	૩૮	૩૦	૨૨
૭	૭	૭	૭	૭	૭	૮	૮	૮	૮	૮	૮	૯
૪	૧૪	૨૪	૩૫	૪૫	૫૫	૬૬	૭૬	૮૭	૯૭	૧૦૭	૧૧૭	૧૨૭
૧૮	૩૬	૫૪	૭૨	૯૦	૧૦૮	૧૨૬	૧૪૪	૧૬૨	૧૮૦	૧૯૮	૨૧૬	૨૩૪
૧૨	૧૨	૧૨	૧૨	૧૩	૧૩	૧૩	૧૩	૧૩	૧૪	૧૪	૧૪	૧૪
૨૨	૩૩	૪૪	૫૫	૬૬	૭૭	૮૮	૯૯	૧૦૦	૧૧૧	૧૨૨	૧૩૩	૧૪૪
૩૮	૫૨	૬૬	૮૦	૯૪	૧૦૮	૧૨૨	૧૩૬	૧૫૦	૧૬૪	૧૭૮	૧૯૨	૨૦૬
૧૭	૧૮	૧૮	૧૮	૧૮	૧૮	૧૯	૧૯	૧૯	૧૯	૧૯	૨૦	૨૦
૫૭	૬૨	૭૧	૮૨	૯૩	૧૦૪	૧૧૫	૧૨૬	૧૩૭	૧૪૮	૧૫૯	૧૭૦	૧૮૧
૫૮	૨	૬	૧૦	૧૪	૧૮	૨૨	૨૬	૩૦	૩૪	૩૮	૪૨	૪૬
૨૩	૩૩	૪૩	૫૩	૬૩	૭૪	૮૪	૯૪	૧૦૪	૧૧૪	૧૨૪	૧૩૪	૧૪૪
૨૫	૩૬	૪૬	૫૭	૬૮	૭૯	૮૯	૧૦૦	૧૧૦	૧૨૦	૧૩૦	૧૪૦	૧૫૦
૩૮	૫૬	૭૪	૯૨	૧૦	૧૮	૨૬	૩૪	૪૨	૫૦	૫૮	૬૬	૭૪
૨૮	૨૮	૨૯	૨૯	૨૯	૨૯	૨૯	૩૦	૩૦	૩૦	૩૦	૩૦	૩૦
૪૪	૫૫	૬૬	૭૭	૮૮	૯૯	૧૦૦	૧૧૦	૧૨૦	૧૩૦	૧૪૦	૧૫૦	૧૬૦
૩૮	૫૬	૭૪	૯૨	૧૦	૧૮	૨૬	૩૪	૪૨	૫૦	૫૮	૬૬	૭૪
૩૪	૩૪	૩૪	૩૪	૩૪	૩૪	૩૪	૩૪	૩૪	૩૪	૩૪	૩૪	૩૪
૭	૧૬	૩૦	૪૧	૫૨	૬૩	૭૪	૮૫	૯૬	૧૦૭	૧૧૮	૧૨૯	૧૪૦
૫૮	૨	૬	૧૦	૧૪	૧૮	૨૨	૨૬	૩૦	૩૪	૩૮	૪૨	૪૬
૩૮	૩૮	૪૦	૪૦	૪૦	૪૦	૪૦	૪૧	૪૧	૪૧	૪૧	૪૧	૪૧
૪૧	૫૨	૬૩	૭૪	૮૫	૯૬	૧૦૭	૧૧૮	૧૨૯	૧૪૦	૧૫૧	૧૬૨	૧૭૩
૩૮	૫૨	૬૬	૮૦	૯૪	૧૦૮	૧૨૨	૧૩૬	૧૫૦	૧૬૪	૧૭૮	૧૯૨	૨૦૬
૪૫	૪૫	૪૫	૪૫	૪૫	૪૫	૪૫	૪૫	૪૫	૪૫	૪૫	૪૫	૪૫
૬	૧૬	૨૯	૪૦	૫૦	૬૦	૭૦	૮૦	૯૦	૧૦૦	૧૧૦	૧૨૦	૧૩૦
૧૮	૩૬	૫૪	૭૨	૯૦	૧૦૮	૧૨૬	૧૪૪	૧૬૨	૧૮૦	૧૯૮	૨૧૬	૨૩૪
૫૦	૫૦	૫૦	૫૦	૫૦	૫૦	૫૦	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧
૩	૧૨	૨૧	૩૦	૩૯	૪૮	૫૭	૬૬	૭૫	૮૪	૯૩	૧૦૨	૧૧૧
૫૮	૫૦	૪૨	૩૦	૨૬	૧૮	૧૦	૨	૫૪	૪૬	૩૮	૩૦	૨૨

ઉપર લખેલા લગ્ન-
પત્ર ઉપરથી ગમે તે
વખતનું લગ્ન કહાડી
શકાય છે તે એવી
રીતે કે જે દિવસે
જેટલી ઘડી પણ ઉપ-
રનું લગ્ન લાવવું હોય
તે દિવસનો પંચાંગ-
માંના લાગપત્રમાંથી
સૂર્ય જોયો. તે અમા-
સનો કે પુનેમનો હોય
છે પણ તે કરતાં
જેટલા ઓછાવત્તા
દિવસ થયા હોય તે
અમાણે સૂર્યમાંથી તેના
અંશ ઓછાવત્તા કરી
પછી જેટલી રાશિ અને
જેટલા અંશ નક્કી
થાય તે ઉપરથી આ
લગ્નપત્રમાં જોઈએ
તેટલી રાશિ અને
તેટલા ઉપર મથાળે
લખેલા અંશના કોઠા-
માંથી ઘડી, પણ તથા
વિષળ એક પાટીઉપર
લખી રાખવાં પછી જે
વખતનું લગ્ન સિદ્ધ

કુ.શ. ૧૦	૫૧	૫૨	૫૨	૫૨	૫૨	૫૨	૫૨	૫૩	૫૩	૫૩	૫૩	૫૩	૫૩	૫૩	૫૪	૫૪
	૫૬	૮	૧૬	૨૫	૩૪	૪૩	૫૨	૧	૬	૧૭	૨૫	૩૨	૪૦	૪૮	૫૬	૪૧૨
	૧૪	૬	૫૮	૫૪	૪૨	૩૪	૨૬	૧૮	૧૨	૬	૮	૫૪	૪૮	૪૨	૩૬	૧૪
મીન. ૧૧	૫૬	૫૬	૫૬	૫૬	૫૬	૫	૫૬	૫૬	૫૭	૫૭	૫૭	૫૭	૫૭	૫૭	૫૮	૫૮
	૩૧	૧૮	૨૬	૩૪	૪૨	૫૦	૫૮	૬	૧૮	૨૨	૨૬	૩૭	૪૫	૫૩	૧	૬
	૦	૫૪	૪૮	૪૨	૩૬	૩૦	૨૪	૧૮	૧૨	૬	૦	૫૪	૪૮	૪૨	૩૬	૩૦

કરવું હોય, તે વખત સુધી સૂર્યોદયથી ગયેલી ઘડીઓ પેલી ઘડી-ઓમાં નોંધી દેવી. પછી જે સરવાળો આવે તેની ખરાબર જે કોઠામાં ઘડી પણ હોય, તે કોઠાની ડાબી બાજુની રાશિ અને તેને મથાળે લખેલા અંશ જેટલું લગ્ન લખવું.

ઉદાહરણ:—વરખ રાશિના રપઅંશનો સૂર્ય છે અને સૂર્યોદયથી ૧૦ ઘડી, રપ પણ, અને ૪૦ વિપળ, વખતે લગ્ન સાધવું છે તો લગ્નપત્રમાંથી વરખ રાશિના રપ અંશના કોઠામાં ઘડી ૮, પણ ૨૬, અને વિપળ ૪૨ છે, તેમાં ૧૦ ઘેડી, રપ પણ, અને ૪૦ વિપળ નોડ્યાં ત્યારે ૧૮ ઘડી, ૫૨ પણ અને ૨૨ વિપળ થયું. તે કઈ રાશિના બાવીશમા અંશના કોઠાની લગલગ છે. માટે તે વખતે કઈ રાશિના બાવીશ અંશનું લગ્ન નક્કી થાય. મેષ લગ્ન આવ્યું હોય તો ૧. વરખ હોય તો ૨, મિથુન હોય તો ૩, એ રીતે લગ્નકુંડળીમાં પહેલા લગ્નસ્થાનથી આંકડા બારે ભુવનમાં મુકવા. પછી પંચાંગમાં નોંધ જે દિવસે જે વખતની લગ્નકુંડળી તૈયાર કરેલી હોય તે વખત સુધીમાં પુનમના ગ્રહો કિંવા અમાવાસ્યાના ગ્રહો જે માસે પડતા હોય તે નોંધને તે રાશિના આંકડામાં મુકવા અથવા ગોઠવવા. જે ગ્રહ વચમાં બદલાતા હોય તો તે બદલાયેલી રાશિના આંકડામાં તે ગ્રહ મુકવા. પંચાંગની (ગણિતના કોઠાની) જમણી બાજુએ છેવટે ચંદ્રની રાશિનો કોઠો આપેલો હોય છે તે કોઠામાં નોંધ તે રાશીના આંકડામાં ચંદ્રને ગોઠવવો. ઇષ્ટ કાલની ઘડી પણ કરતા પહેલા ચંદ્ર બદલાતો હોય તો આગળની રાશિમાં ચંદ્ર મુકવો અને મોડો બદલાતો હોય તો લખેલી રાશિને મુકવો.

આ લગ્નપત્રમાં રહ્ય ચંકી મેષ રાશિ ગંભી છે. જે રાશિને

[illegible]

એટલે એક આંકડો આગળની જ રાશિને લગ્ન કુંડળીમાં માંડવો.

મુંબઈમાં આખો દિવસ અને આખી રાત મળી

ભોગવાતાં ખારે રાશીનાં લગ્નનો કોઠો.

राशि.	मेघ.	वरण.	मिथुन.	कर्क.	सिंह.	कन्या.
भडी.	३	४	५	५	५	५
पण.	५७	२६	६	३७	३२	१६
राशि	तुला	वृश्चिक	धन	मकर	कुंभ	मीन
भडी	५	५	५	५	४	३
पण	१६	३२	३७	६	२६	५७

ઘડાડાની પળ.

राशी	मेघ	वरुण	मिथुन	कंक	सिंह	कन्या
पण	७	८	१०	११	११	१०
विपण	५४	५२	१८	१४	४	३८
राशि.	तुला.	वृश्चिक.	धन.	मकर.	कुंभ.	मीन
पण.	१०	११	११	१०	८	७
विपण.	३८	४	१४	१८	५२	५४

ઉપસા કોડા ઉપરથી એમ સમજવું કે, એક રાશિનું લગ્ન ૩ થડી અને ૫૭ પળ રહે છે, ૫૪ી વરખ લગ્ન ૪ થડી અને ૨૬ પળ, એ રીતે આગળ પણ સમજવું.

જ્યારે મેષ રાશિનો સૂર્ય હોય ત્યારે સવારમાં સૂર્યના ઉદય વખતે મેષ લગ્ન રહે અને પછી વરખ લગ્ન બેસે, એ રીતે જ્યારે વરખ સંક્રાંતિ હોય ત્યારે સવારમાં સૂર્યોદય વખતે વરખ લગ્ન રહે, પછી મિથુન વગેરે રાશિઓના લગ્ન આવે, એમ આગળ પણ

સમજવું. પણ વિશેષ જાણવાનું એ કે જે દિવસે મેષ સંક્રાંતિ
 બેશે તે દિવસથી સવારમાં ૩ ઘડી અને ૫૭ પળ દિવસ ચડતાં
 સુધી મેષ લગ્ન રહે અને પછી વરખ લગ્ન બેસે. હવે તે મેષનો
 સ્વયં એક માસ સુધી રહેવાનો અને પછી વરખ થવાનો માટે
 દરરોજ મેષ લગ્ન ૮ આઠ આઠ પળ ઓછા ઓછા વખત સુધી
 રહે એમ સમજવું કેમ કે સંક્રાંતિને બીજે દિવસે સૂર્યોદયથી ૩
 ઘડી અને ૪૬ પળ દિવસ ચડતાં સુધી મેષ લગ્ન રહે, ત્રીજે
 દિવસે ૩ ઘડી અને ૪૧ પળ સુધી રહે એમ કરતાં વરખ સંક્રાંતિ
 બેસવાને દિવસે મેષ લગ્ન સૂર્યોદય વખતે ઉતરીને તુર્ત વરખ લગ્ન
 બેસે, એ રીતે તમામ રાશિઓનાં લગ્નોના વખતમાંથી દરરોજ
 ઘટાડો ગણિતથી લગભગ ચોધી કહાડી લખ્યો છે.

વારકાળ—રવિ ઉત્તર, પૂર્વે મંગળ, દક્ષિણે શુક્ર, પશ્ચિમે
 શનિ, અભિઠોણ સોમ, નૈરત્ય બુધ, વાયવ્ય શુક્ર, ઇશાનકાળ નથી
 (વિહરમાન તિથિકર સીમંધર સ્વામી વિચરતા હોવાથી)

બાર જીવનના નામ—૧ તન, ૨ ધન, ૩ ખંડુ, પરાક્રમ,
 ૪ સુખ, માતા, મિત્ર, ૫ પુત્ર, ૬ શત્રુ, ૭ સ્ત્રી, પતિ, ૮ મૃત્યુ,
 ૯ ભાગ્ય, ૧૦ પિતા, રાજદ્વાર, ૧૧, ૧૨ લાભ, આવક, ૧૨
 ખર્ચ, વ્યય.

સન્નિવસ ચંદ્રનું ફળ—સન્નિવસે અર્થલાભાય, દક્ષિણે સુખ-
 સંપદા, પૃષ્ઠતઃ પ્રાણનાશાય, વામેચંદ્રે ધન ક્ષય. ચંદ્ર સન્નિવસ હોય
 તો અર્થલાભ, જમણે હોય તો સુખસંપદા યાય, પુઠનો હોય તો
 પ્રાણ નાશ, અને ડાબો હોય તો ધનનો ક્ષય યાય.

દિવસનાં ચોઘડીયાં

રવી	સોમ	મંગળ	બુધ	ગુરુ	શુક્ર	શની
ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ
ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ
લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ
અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ
કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ
શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ
રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત
ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ

રવિ ઉદ્દેગ અમૃત શશી, મંગળ રોગ બે હાલ;
બુધ લાભ શુભ ગુરુ, ભુગ ચળ શનિશ્ચર કાળ.

રાત્રિનાં ચોઘડીયાં

રવી	સોમ	મંગળ	બુધ	ગુરુ	શુક્ર	શની
શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ
અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ
ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ
રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત
કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ
લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ
ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ
શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ

બારે રાશિના પુરુષના સ્ત્રીના ધાતચન્દ્ર

બારે રાશિઓનાં નામ.	મેષ	વરબ	મિથુન	કર્ક	સિંહ
ધાત મહિના	કાર્તિક	માર્ગશીર્ષ	અષાઢ	પૌષ	જેઠ
ધાત સ્વામી	મંગળ	શુક્ર	બુધ	ચંદ્ર	રવિ
ધાત તિથિ	૧,૬,૧૧	૫,૧૦,૧૫	૨,૭,૧૨	૨,૭,૧૨	૩,૮,૧૩
ધાત વાર	રવિ	શનિ	સોમ	બુધ	શનિ
ધાત નક્ષત્ર	મઘા	હસ્ત	સ્વાતિ	અનુરાધા	મૂલ
ધાત યોગ	વિષ્કુંભ	સુકર્મા	પરિધ	વ્યાધાત	ધૃતિ
ધાત કરણ	બવ	શકુની	ચતુષ્પાદ	નાગ	બવ
ધાત પહેર	૧ લો	૪ થો	૩ ભો	૧ લો	૧ લો
ધાત સૂર્ય ...	૪ થો	૮ મો	૧૨ મો	૫ મો	૯ મો
ધાત ચંદ્ર	૧ લો	૫ મો	૯ મો	૨ ભો	૬ ઠો
ધાત સ્ત્રીચંદ્ર ...	૧ લો	૮ મો	૭ મો	૬ મો	૬ ઠો
ધાત મંગળ	૫ મો	૯ મો	૧ લો	૬ ઠો	૧૦ મો
ધાત બુધ	૨ ભો	૬ ઠો	૧૦ મો	૩ ભો	૭ મો
ધાત બૃહસ્પતિ	૬ ઠો	૨ ભો	૧૧ મો	૭ મો	૧૧ મો
ધાત શુક્ર	૭ મો	૧૦ મો	૩ ભો	૮ મો	૧૨ મો
ધાત શનિ	૩ ભો	૭ મો	૧૧ મો	૪ થો	૮ મો
ધાત રાહુ-કેતુ ...	૮ મો	૧૨ મો	૪ થો	૯ મો	૧ લો
ધાત લગ્ન	૧ લું	૨ ભું	૪ થું	૭ મું	૧૦ મું
લગ્નમાન ગતિ	૫૬	૬	૧૧	૩૬	૩૬
પ્રતિદિન લોચ પળ વિપળ	૫૬	૬	૧૧	૧૧	૧૬

આની સમજણ તરીકે મેષ રાશિવાળાને કારતક મહિનો ૧, ૬, ૧૧, એટલી તિથિઓ, રવિવાર, મઘા નક્ષત્ર, વિષ્કુંભ યોગ, બવ કરણ, પહેલો પોષાર, પહેલું લગ્ન, પહેલો ચંદ્ર, પાંચમો મંગળ, બીજો બુધ, છઠ્ઠો બૃહસ્પતિ, સાતમો શુક્ર, ત્રીજો શનિ, આઠમો રાહુ, ચોથો રવિ, અને સ્ત્રીને પહેલો ચંદ્ર એટલાં ધાતક

વિગેરે તથા ગુરુવાર જોવાનું.

કન્યા	તુલા	વૃશ્ચિક	ધન	મકર	કુંભ	મીન
ભાદરવો	માઘ	આસો	શ્રાવણ	વૈશાખ	ચૈત્ર	ફાગણ
ગુરુ	શુક્ર	મંગળ	બુધસ્પતિ	શનિ	શનિ	બુધસ્પતિ
૫, ૧૦, ૧૫	૪, ૯, ૧૪	૧, ૬, ૧૧	૩, ૮, ૧૩	૪, ૯, ૧૪	૩, ૮, ૧૩	૫, ૧૦, ૧૫
શનિ	બુધસ્પતિ	શુક્ર	શુક્ર	મંગળ	બુધસ્પતિ	શુક્ર
શ્રવણ	શતતારા	રેવતી	ભરણી	રેહિણી	આદ્રા	આશલેષા
શ્રવણ	સુકર્મા	વ્યતિપાત	વજ્ર	વૈધૃતિ	ગણ્ડ	વજ્ર
કૌલવ	તૈતિલ	ગર	તૈતિલ	શકુનિ	કિસ્તુમ્	ચતુષ્પાદ
૧ લો.	૪ થો	૧ લો.	૧ લો.	૪ થો	૩ જો	૪ થો
૧ લો.	૬ ઠો	૧૦ મો	૭ મો	૧૧ મો	૨ જો	૩ જો
૧૦ મો	૩ જો	૭ મો	૪ થો	૮ મો	૧૧ મો	૧૨ મો
૩ જો	૪ થો	૨ જો	૧૦ મો	૧૧ મો	૫ મો	૧૨ મો
૨ જો	૭ મો	૧૧ મો	૮ મો	૧૨ મો	૩ જો	૪ થો
૧ લો.	૮ મો	૮ મો	૫ મો	૬ મો	૧૨ મો	૧ લો.
૩ જો	૫ મો	૧૨ મો	૬ મો	૧ લો.	૪ થો	૩ જો
૪ થો	૬ મો	૧ લો.	૧૦ મો	૭ મો	૫ મો	૨ જો
૧૨ મો	૫ મો	૬ મો	૧ લો.	૧૦ મો	૧ લો.	૬ ઠો
૫ મો	૧૦ મો	૨ જો	૧૧ મો	૩ જો	૬ ઠો	૭ મો
૧૨ મુ'	૬ ઠો	૮ મુ'	૬ મુ'	૧ મુ'	૩ મુ'	૫ મુ'
૧૬	૧૬	૩૧	૩૧	૫	૭	૫૬
૩૬	૩૬	૧૬	૧૬	૩૬	૧૬	૧૬

સમજવાં અને મેષ રાશિવાળાને ગુરુવાર મંગળ લાલુવે. એ રીતે બારે રાશિવાળાને સમજવું.

ખીજા બધા ઘાત કરતાં ઘાત ચંદ્ર ઉપર વધારે નજર રાખવાની છે. જે દિવસે ઘાત ચંદ્ર હોય તે દિવસે કોઈ પણ ગુહ્ય કામ

કરવું નહિ અને સ્ત્રીને કાળ ચંદ્ર હોય તો તે દિવસે તેનાં ઘન તથા અધરણી વિગેરે શુભ કામ કરવાં નહિ.

વળી અહુણ વખતે જેને ૧, ૪, ૮, ૧૨, એટલામો ચંદ્ર હોય અથવા કાળ ચંદ્ર હોય તો તેને છ માસ સુધી દુઃખી રાખે. ચંદ્રઅહુણ હોય તો શરદી વિગેરે વાસુની પીડા થાય અને સૂર્ય-અહુણ હોય તો ગરમીની પીડા થાય એ વગરના બીજા ચંદ્ર હોય તો સારા ભણવા.

અહુણ વખતે જેને નળજો ચંદ્ર આવ્યો હોય તેણે અહુણ ભેટું નહીં અને કાન કરવું તથા જીનપુજા જુહની વિધિ પ્રમાણે કરવી.

જે માણસને અહુણ વખતે ૧, ૪, ૮, ૧૧ એટલામો ચંદ્ર આવ્યો હોય અને વર્ષ કાળમાં પણ અહો નળજા આવ્યા હોય, તથા માસ કુંડળીમાં પણ નળજા જ અહો આવ્યા હોય તો તે માણસ મરણતોલ થઈ જાય, માટે જીનપુજા વગેરે અહુશાંતિસ્તોત્ર પ્રમાણે કરવી.

શ્રીજીનેંદ્રાય નમઃ (શ્રીમાહેંદ્ર યોગ)

નતિથિર્નય નક્ષત્રંનયોગ કરણું તથા,
જીનસ્થાનાં સમાદાય દેવ કાર્ય વિચિન્તયેત્
માહેન્દ્રં વિજયોનિત્યંઅમૃતે કાર્ય શોભનં
વક્રે ગતિ વિલખ સ્યાત્ શૂન્યેચ મરણું ભયં.
મહેન્દ્ર મમૃતં વક્ત્ર્યન્યે ક્ષણ ચતુષ્ઠયં,
ક્રિયતે ન્યોતિપાત્યાર્ય યાત્રોદ્ગાહિ મંગલમ્.

માં સે—માહેન્દ્ર અં સે—અમૃત શૂં સે—શૂન્ય વં સે—વક્ર.

માઘ, ફાગણ, ચૈત્ર, વૈશાખ, આવણ, અને ભાદ્ર.

૨૦	દિં માં ૨ અં ૮ વં ૧૦ શૂં ૮ અં ૨ રાં શૂં ૨ માં ૨ શૂં ૨ અં ૪ શૂં ૨ વં ૬ શૂં ૬ માં ૨ અં ૪
૨૦	દિં અં ૪ વં ૮ અં ૬ વં ૬ અં ૪ શૂં ૨ રાં વં ૪ માં ૪ અં ૨ વં ૮ અં ૪ શૂં ૪ વં ૨ શૂં ૨

મં ૦ દિ ૦ અ ૦ ૬ શૂ ૦ ૨ વ ૦ ૨ અ ૦ ૬ મૂ ૦ ૮ અ ૦ ૪ શૂ ૦ ૨
રા ૦ વ ૦ ૪ મા ૦ ૪ અ ૦ ૨ વ. ૬ અ. ૪ શૂ ૨ વ. ૩ મા ૩ અ ૨

બુ ૦ દિ ૦ વ ૦ ૪ અ ૦ ૪ વ ૦ ૬ અ ૦ ૪ શૂ ૦ ૨ વ ૦ ૪ મૂ ૦ ૨ અ ૪
રા ૦ મૂ ૦ ૨ અ ૦ ૬ મા ૦ ૪ વ ૦ ૪ શૂ ૦ ૪ અ ૦ ૧૦

શૂ ૦ દિ ૦ અ ૦ ૬ મૂ ૦ ૨ વ ૦ ૪ અ ૦ ૬ વ ૦ ૮ અ ૦ ૪
રા ૦ વ ૦ ૪ મા ૦ ૪ અ ૦ ૨ વ ૦ ૮ અ ૦ ૪ શૂ ૦ ૪ અ ૦ ૪

શૂ ૦ દિ ૦ શૂ ૦ ૨ અ ૦ ૧૬ વ ૦ ૮ અ ૦ ૨ શૂ ૦ ૨
રા ૦ વ ૦ ૪ શૂ ૦ ૨ અ ૦ ૬ વ ૦ ૬ મા ૦ ૬ શૂ ૦ ૨ અ ૦ ૪

શ ૦ દિ ૦ શૂ ૦ ૪ વ ૦ ૨ શૂ ૦ ૨ અ ૦ ૮ ગૂ ૨ વ ૨ શૂ ૪ અ ૪ મૂ ૨
રા ૦ વ ૦ ૬ અ ૦ ૬ વ ૦ ૪ શૂ ૦ ૪ અ ૦ ૪ શૂ ૦ ૨ અ ૦ ૪

જ્યેષ્ઠ અને અષાઢ

ર ૦ દિ ૦ અ ૦ ૬ વ ૦ ૮ અ ૦ ૮ શૂ ૦ ૨ મા ૦ ૨ શૂ ૦ ૪
રા ૦ શૂ ૦ ૨ અ ૦ ૮ વ ૦ ૪ અ ૦ ૬ વ ૦ ૪ મા ૦ ૪

અં ૦ દિ ૦ અ ૦ ૪ વ ૦ ૪ અ ૦ ૬ વ ૦ ૧૬
રા ૦ વ ૦ ૬ અ ૦ ૮ વ ૦ ૮ મા ૦ ૨ વ ૦ ૬

મં ૦ દિ ૦ શૂ ૦ ૪ વ ૦ ૬ અ ૦ ૪ મૂ ૦ ૪ વ ૦ ૬ મૂ ૦ ૨ અ ૦ ૪
રા ૦ શૂ ૦ ૨ અ ૦ ૮ વ ૦ ૬ અ ૦ ૬ વ ૦ ૬ મા ૦ ૨

બુ ૦ દિ ૦ શૂ ૦ ૨ મા ૦ ૪ અ ૦ ૪ વ ૦ ૬ શૂ ૦ ૨ વ ૦ ૪ અ ૦ ૬ શૂ ૦ ૨
રા ૦ વ ૦ ૪ અ ૦ ૪ વ ૦ ૮ અ ૦ ૬ મૂ ૦ ૮

શૂ ૦ દિ ૦ અ ૦ ૪ વ ૦ ૬ અ ૦ ૪ શૂ ૦ ૪ વ ૦ ૬ શૂ ૦ ૨ અ ૦ ૪
રા ૦ વ ૦ ૮ અ ૦ ૬ વ ૦ ૬ અ ૦ ૬ વ ૦ ૪

શૂ ૦ દિ ૦ અ ૦ ૨ વ ૦ ૨ અ ૦ ૬ વ ૦ ૬ અ ૦ ૮ શૂ ૦ ૨ વ ૦ ૪
રા ૦ વ ૦ ૪ અ ૦ ૪ શૂ ૦ ૪ મા ૦ ૨ વ ૦ ૪ અ ૦ ૪ શૂ ૦ ૮

શ ૦ દિ ૦ મા ૦ ૨ શૂ ૦ ૬ અ ૦ ૮ વ ૦ ૧૦ શૂ ૦ ૪
રા ૦ શૂ ૦ ૨ વ ૦ ૪ મા ૨ અ ૪ શૂ ૧૦ અ ૨ વ ૨ શૂ ૨ અ ૨

આશો, કારતક, માગશર, અને પોષ

૨૦ દિવસ ૪ અંગુલ ૬ વંગુલ ૬ અંગુલ ૬ વંગુલ ૪ અંગુલ ૨ અંગુલ ૨
૨૦ અંગુલ ૪ અંગુલ ૪ વંગુલ ૬ અંગુલ ૬ અંગુલ ૪ વંગુલ ૬

અંગુલ દિવસ ૮ માંગુલ ૪ અંગુલ ૬ અંગુલ ૬ માંગુલ ૬
૨૦ વંગુલ ૬ અંગુલ ૮ વંગુલ ૬ અંગુલ ૪ અંગુલ ૨ વંગુલ ૪

અંગુલ દિવસ ૪ અંગુલ ૬ અંગુલ ૨ અંગુલ ૪ માંગુલ ૬ અંગુલ ૬ વંગુલ ૨
૨૦ વંગુલ ૬ અંગુલ ૮ વંગુલ ૬ અંગુલ ૪ અંગુલ ૨ વંગુલ ૪

	યોગના નામ	રવિવાર	સોમવાર	મંગળવાર
૧	અર્યોગ	પૂર્વાભાદ્રપદ	આર્દ્રા	વિશાખા
૨	કુકચ	૧૨ તિથિ	૧૧ તિથિ	૧૦ તિથિ
૩	દગ્ધ	૧૨ તિથિ	૧૧ તિથિ	૫ તિથિ
૪	મૃત્યુદા	૧,૬,૧૧ તિ.	૨,૭,૧૨ તિ.	૧,૬,૧૧ તિ.
૫	સિદ્ધિ	૦	૦	૩,૮,૧૩ તિ.
૬	ઉત્પાત	વિશાખા	પૂર્વાષાઢા	ધનિષ્ઠા
૭	મૃત્યુ	અનુરાધા	ઉત્તરાષાઢા	શતભાઈ
૮	કાણુ	જ્યેષ્ઠા	અભિજિત	પૂર્વાભાદ્રપદ
૯	સિદ્ધિ	મૂળ	શ્રવણ	ઉત્તરાભાદ્રપ.
૧૦	યમઘંટ	મઘા-ધનિષ્ઠા	મૂળ-વિશાખા	ભરણી-મૃત્તિ.
૧૧	યમઘંટ	મઘા	વિશાખા	આર્દ્રા
૧૨	સુસલવજ્ર	ભરણી	ચિત્રા	ઉત્તરાષાઢા
૧૩	અમૃતસિદ્ધિ	હસ્તા	શ્રવણ-મૂળ	અશ્વિની

પુ.	દિ. ૨ મા. ૪ અ. ૮ વ. ૬ થ. ૮ વ. ૨ રા. ૨ અ. ૧ થ. ૨ વ. ૮ અ. ૬ થ. ૨ વ. ૨
પુ.	દિ. ૨ થ. ૪ વ. ૬ અ. ૪ થ. ૨ વ. ૪ અ. ૬ મા. ૨ રા. ૨ થ. ૪ વ. ૪ થ. ૨ અ. ૬ મા. ૬ થ. ૨ વ. ૬
પુ.	દિ. ૫. ૮ અ. ૪ થ. ૨ અ. ૨ વ. ૪ અ. ૬ મા. ૪ રા. ૫. ૪ થ. ૨ અ. ૬ થ. ૬ મા. ૨ થ. ૨ વ. ૮
શ.	દિ. ૨ થ. ૪ વ. ૪ થ. ૪ અ. ૮ થ. ૨ મા. ૪ શ. ૨ મા. ૨ રા. ૨ શ. ૨ વ. ૪ અ. ૬ વ. ૪ અ. ૬ વ. ૪ અ. ૪

પુષ્કર	ગુરુવાર	શુક્રવાર	શનિવાર
શહેર	પુષ્ક	મધા	મૂળ
૬ તિથિ	૮ તિથિ	૭ તિથિ	૬ તિથિ
૩ તિથિ	૬ તિથિ	૮ તિથિ	૬ તિથિ
૪, ૬, ૧૪ તિ.	૨, ૭, ૧૨ તિ.	૩, ૮, ૧૩ તિ.	૫, ૧૦, ૧૫ તિ.
૨, ૭, ૧૨ તિ.	૫, ૧૦, ૧૫ તિ.	૧, ૬, ૧૧ તિ.	૪, ૬, ૧૪ તિ.
રેવતી	શહેર	પુષ્ક	ઉત્ત. કાશ્યપી
અશ્વિની	મૂળ	આશ્લેષા	હસ્ત
ભરણી	આર્દ્રા	મધા	ચિત્રા
કૃત્તિકા	પુનર્વસુ	પૂર્વાશ્વિની	સ્વાતી
પુનર્વસુ-રેવતી	અશ્વિ-ઉત્તરાષા	શહેર-અનુ.	શ્રવણ-શતતા
મૂળ	કૃત્તિકા	શહેર	હસ્ત
ધનિષ્ઠા	ઉત્તરા	ભ્યેષા	રેવતી
અનુરાધા	પુષ્ક	રેવતી	શહેર

ગોરખનો આંક અથવા

નોંધ—પરદેશ કે બહારગામ જવા માટે કોઠાનો ઉપયોગ કરવો. આ
દોષ નડે નહિ ત્રીજને તેરસ, ચોથને ચાદસ, પાંચમને પુનમનું એકજ ફળ
પા. મા. ફા. ચે. વે. જ્યેષ્ઠા મા. ભા. આઠ મા. ફલશ્રુતિ.

૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ સુખ ઉપજે, કલેશ ન હોય.
૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧ મહાભય ઉપજે, પરતાવ હોય.
૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧ ૨ અર્થપૂર્ણ કાર્યસિદ્ધિ હોય, ભયે બાત હોય
૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧ ૨ ૩ કલેશ હોય, પણ વસ્તુલાભ હોય
૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧ ૨ ૩ ૪ વસ્તુલાભ, સંકટ ટળે, મિત્ર મિળે, સિદ્ધિ.
૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ગૃહચિંતા, કલેશ હોય મિત્રસંકટ ઉપજે.
૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ શ્રી ભાગ્ય ઉપજે, મિત્ર મિળે, સાધન વિશે
૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ બહુ ખરાબ લેવણદેવણ ન થાય
૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ કાર્યસિદ્ધિ, ભાગ્ય ઉપજે, કાર્યસિદ્ધિ હોય
૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ સામાન્ય મળે, પણ દીનસ મત થાય
૧૧ ૧૨ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ કલેશ અમુક કામ ભાગે પણ નાશ ન હોય
૧૨ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ અર્થસિદ્ધિ, મિત્ર સારથી મિલે, લાભ હોય

સૂર્ય વગેરે આઠ ગ્રહોથી જ્ઞાનાવરણીય આદિ આઠ કર્મો
જાણવાની રીત:—

જે માણસની જન્મકુંડળીમાં સૂર્ય ઉંચ સ્વગૃહી કે મિત્ર
દેવગ્રી હોય તો તે માણસ બહુ જ્ઞાનવાન થાય. સૂર્ય નીચ-અસ્ત
કે સત્રુ દેવગ્રી હોય તો તે માણસ અધ્ધ જ્ઞાનવાન થાય. ચંદ્રમા
ઉચ્ચ-સ્વગૃહી કે મિત્ર દેવગ્રી હોય અથવા શુભગ્રહો ચંદ્રને જોતા
હોય તો તે માણસની ધર્મ શ્રદ્ધા સારી રહે.

મંગલથી વેદનીય કર્મનું સ્વરૂપ ઉપર પ્રભાણે જોવું. બુધથી
મોહનીય કર્મનું સ્વરૂપ જોવું બ્રહ્મસ્પતિથી નામકર્મ જોવું. ઇન્દ્રજીત
આખર કેમ રહેશે તે જોવું. શુક્રથી ગોત્રકર્મનું સ્વરૂપ જાણવું
શનીથી આયુષ્ય કર્મનું સ્વરૂપ જાણવું અને રાહુથી અંતરાય
કર્મનું સ્વરૂપ જાણવું.

પૂર્ણેલ પ્રશ્ન ઉપર ધારેલ વસ્તુ જાણવાની રીત.

પહેલાં આપેલ સમય ઉપરથી ભગ્ન કાઢવું.

મેષ લગ્ન આવે તો સવાલ કર્તાના દિલમાં શ્રીકર ચિંતા છે અને
તેના માટે પ્રશ્ન પૂછેલ છે. એમ જાણવું

વૃષભ લગ્ન આવે તો મનુષ્ય તથા જનવર જાળતમાં પૂછેલ છે

સર્વોત્તમ મુદુતરિજ.

પ્રમાણે ચાલનારને ચંદ્ર દોષ, વિગ્નિ, દિશાચલ, થોગિની, કાલાધાતવાર વગેરે અમાવાસ્ય વર્જિત.

પ્રહર ૧	પ્રહર ૨	પ્રહર ૩	પ્રહર ૪	પૂર્વ દક્ષિણ	પશ્ચિમ	ઉત્તર
અર્ધ	સુખ	મર્નાચિંતા	સૌખ્ય	સૌખ્ય કલેશ	ભય	દ્રવ્ય
મહાભય	કલેશ	સુખ	કુરાળ	૦ નાશ	દરિદ્ર	ચિંતા
અર્થલાભ	રાજ્યસુખ	સુખ	વિનાશ	દ્રવ્ય દુઃખ	છૂટપ્રાપ્તિ	ધનપ્રાપ્તિ
કલેશ	સુખ	કલેશ	જલે ન હોય	કલેશ	જલે ન હોય	ધન
સંકટ	કલેશ	ભાગ્ય	સૌખ્ય	લાભ	દ્રવ્ય પ્રાપ્તિ	ધન
સંકટ	કલેશ	પરમનીતિ	અર્થપ્રાપ્તિ	ભય	લાભ	મૃત્યુ
વિલંબ	અર્થપ્રાપ્તિ	સુખ	સુખ	લાભ	ક્રોધ	લાભ
૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
અર્થપ્રાપ્તિ	બહુભય	મિત્ર	મિત્રે સુખ	સુખ	લાભ	કાર્યસિદ્ધિ
શીખલાભ	સંપૂર્ણ	પર્થી	મૃત્યુ પર્થી	સુખ	કલેશ	ક્રોધ
પર્થીમૃત્યુ	અર્થપૂર્ણ	કુરાળ	મૃત્યુ	લાભ	દ્રવ્યનાશ	૦
મૃત્યુ	અર્થપ્રાપ્તિ	સુખ	કુરાળ	૦	સુખ	મૃત્યુ

મિથુન લગ્ન આવે તો સંતાન-નોકર બાળતમાં પૂછેલ જણવું.
 કર્ક લગ્ન આવે તો વ્યાપાર તથા સુસાફરી માટે પૂછેલ જણવું.
 સિંહુ લગ્ન આવે તો જાનવર તથા પક્ષી બાળત પૂછેલ છે.
 કન્યા લગ્ન આવે તો સ્ત્રી-દાસ દાસી બાળત પૂછેલ છે જણવું.
 તુલા લગ્ન આવે તો વ્યાપાર સદ્ગા બાળત પૂછેલ છે એમ જણવું.
 વૃશ્ચિક લગ્ન આવે તો દુશ્મન બાળત જણવું.
 ધનુ લગ્ન આવે તો ક્ષયદા માટે પૂછેલ જણવું.
 મકર લગ્ન આવે તો ફીકર ચિંતા બાળત જણવું.
 કુંભ લગ્ન આવે તો ધર્મ બાળત પૂછેલ જણવું.
 મીન લગ્ન આવે તો જમીન સુકામ બાળત પૂછેલ જણવું.

સુહરત વિષય

જન્મ રશિનો પહેલો ચંદ્ર ક્ષયદકર્તા

જન્મરાશીથી ખીન્ને ચંદ્રમા મધ્યમ

જન્મ રાશીથી ત્રીન્ને ચંદ્રમા લાલકર્તા

” ” ચોથો ચંદ્રમા સારો નહિ

” ” પાંચમો ચંદ્રમા રાજકાજમાં સારો

” ” છઠો ચંદ્રમા ક્ષયદા કર્તા

જન્મ રાશીથી સાતમે ચંદ્રમા ઇજ્ઞતદાયક

” ” આઠમે ચંદ્રમા સારો નહી

” ” નવમેચંદ્રમા કાયદાકારક

” ” દશમે ચંદ્રમા કાર્ય પાગ પાઠનાર

” ” અચ્ચારમે ચંદ્ર (સારો) લાભકર્તા

” ” બારમે ચંદ્ર ખરાબ

શુકલ પક્ષમા ચંદ્ર ભલે જોવું કૃષ્ણ પક્ષમા તારાણજ જોવું

અષ્ટાંગ નિમિત્ત

(૧) અંગ સ્પુરણ	(૨) સ્વપ્ન શાસ્ત્ર
(૩) સ્વર વિજ્ઞાન	(૪) ભૂમિકા નિમિત્ત
(૫) વ્યજન નિમિત્ત	(૬) હસ્તરેખા
(૭) ઉત્પાત નિમિત્ત	(૮) અતરિક્ષ નિમિત્ત

“અગવિદ્યા” નામના શાસ્ત્રમા નિમિત્ત જ્ઞાનનું વર્ણન ૮૦૦૦

(આઠ હજાર) શ્લોક પ્રમાણુ કરેલ છે

નિમિત્ત જ્ઞાન આઠ તરફથી વર્ણવેલ છે માટે જૈન શાસ્ત્રમા તેને અષ્ટાંગ નિમિત્ત કહેવામા આવે છે

અગ કરકવાનું ફલ—સ્વપનાનુ શુભા શુભ ફલ મનુષ્ય જાનવર પક્ષીની બોલી ઉપરથી શુભા શુભ ફલ ધરતી કંપે તેનું ફલ શરીરમા લાલ-કાલા ચિન્હ તથા બાજરીના દાણા જેવા મેસાનુ ફલ

ન બનવાના બનાવ બને તેનુ ફલ હસ્તરેખાનું ફલ હાથ-પગની રેખાનુ ફલ આકાશમા જે ઉત્પાત થાય તેનુ ફલ. “અગ વિજ્ઞાન પચક્ષા” અષ્ટાંગ નિમિત્તનુ વર્ણન કરેલ છે

જો કોઈ માણસ કૃત્તિકા નક્ષત્રમા મુસાફરી જાય તો પાંચ સાત તોલા દહી ખાઈને જાય તો કાર્ય સિદ્ધ થાય આદ્રાનક્ષત્રમા બે ચાર તોલા તાજુ માખણ ખાઈને જાય તો કાર્ય સિદ્ધ થાય પુનર્વસુ નક્ષત્રમા—ચાલતી વખતે બે ચાર તોલા તાજુ

ધી ખાઈને જવાથી કાર્ય સિદ્ધ થાય ધરિદો પૂર્ણ થાય.

પુખ્ત નક્ષત્રમાં—ખીર ખાઈને જવાથી કાર્ય સિદ્ધી

ચિત્રા નક્ષત્રમાં—પકાવેલી મગની દાળ ખાઈને જાય તો
કાર્ય સિદ્ધિ.

સ્વાતિ નક્ષત્રમાં—કોઈ પશુ મીઠું પાકું ફલ ખાઈને જાય
તો કાર્ય સિદ્ધિ.

અભિજિત નક્ષત્ર—કોઈ તરેહનું સુગંધી પુલ ખાઈને જાય
તો કાર્ય સિદ્ધિ (ભઈ-ભુંઘ. ચમેલી મરવા
વિગેરે)

શ્વણનક્ષત્રમાં—ખીર ખાઈને જાય તો મનોકામના પૂર્ણ થાય.

શતભિષાનક્ષત્રમાં—પાકેલી તુવરની દાલ ખાઈને જાયતો
કાર્યસિદ્ધિ.

ભરણીનક્ષત્ર—પાકેલાં-રાંધેલા ચોખામાં તેલ નાખીને ખાય
અને જાય તો મનો કામના પૂર્ણ થાય.

ઉપર બતાવેલ નક્ષત્રમાં ગમન સમયે કહેલ વસ્તુ ખાઈ
લેવી. પછી જ્યારે ચંદ્ર સ્વર બરાબર ચાલતો હોય ત્યારે ત્રણ
નમસ્કાર મંત્ર લખીને ચોવીશ જીનને પ્રણામ કરીને ડાબે પગ
પ્રથમ ઉપાડીને પ્રયાણ કરનારની દરેક ઇચ્છા પૂર્ણ થાય છે, એમાં
શક નથી.

મેષ રાશીવાલાને પૂર્વાશ્વિનિ—પૂર્વાષાઢાને પૂર્વા ભાદ્રપદમાં થયેલ
બિમારીમાં મરણાંત કષ્ટ થાય. વૃષભ રાશીવાલાને હસ્ત નક્ષત્રમાં
થયેલ બિમારીમાં સપ્ત દુઃખ થાય. મિથુન રાશીવાલાને સ્વાતિ
નક્ષત્રમાં, કર્ક રાશીવાલાને અનુરાધામાં, સિંહ રાશીવાલાને પૂર્વા
ષાઢામાં, કન્યા રાશીવાલાને શ્રવણમાં, તુલા રાશીવાલાને શતભિષામાં
વૃશ્ચિક રાશીવાલાને રેવતીમાં, ધન રાશીવાલાને ભરણી, મકર રાશી-
વાલાને રોહિણી, કુંભ રાશીવાલાને આદ્રામાં, અને મિન રાશીવાલાને
અશ્લેષા, નક્ષત્રો થયેલ બિમારીમાં સપ્ત તકલીફ થાય. બિમાર
હાલતમાં ધર્મ નહીં જુલવો જોઈએ. જીન મંદિર જીન મૂર્તિ જીનાગમ

સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક, આવિકા આ સાત દોત્રમાં ધન વ્યય કરવો. યોગીશો પ્રભુની રાશી મલતીનું એક પાતું વિજ્યાનંદ સુરી મહારાજ (આત્મા રામજી મહારાજ) પાસે હતું. તેમાં નીચે પ્રમાણે રાશી-વાલાને ભગવાન અનુકુલ કદા છે. ૧ નો આંક હોય તો રૂપભદ્રેવ બેનો હોય ત્યાં અણતનાથ ૨૪ નો હોય ત્યાં મહાવીર પ્રભુ એમ અનુક્રમે જાણવું:—

મેષરાશીને:—૧ ૩ ૪ ૫ ૭ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૬ ૧૬ ૨૦
૨૧ ૨૩ મા ભગવાન અનુકુલ છે.

વૃષભરાશીને:—૨ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૭ ૧૮
૨૦ ૨૨ ૨૪

મિથુનરાશીને:—૧ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૯ ૧૦ ૧૨ ૧૩ ૧૪
૧૬ ૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૪

કર્કરાશીને:—૧ ૨ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫
૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪

સિંહ:— ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪
૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૧ ૨૩

કન્યારાશીને:—૧ ૨ ૩ ૪ ૬ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪
૧૫ ૧૭ ૧૮ ૨૦ ૨૨ ૨૪

તુલારાશીને:— ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૭ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૫ ૧૬
૧૭ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૩.

વૃશ્ચિકરાશી:—૨ ૫ ૬ ૮ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭
૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૪.

ધનરાશી:—૧ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫
૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪.

મકરરાશી:—૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૮ ૧૧ ૧૩ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭
૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪,

કુંભરાશી:—૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૨ ૧૫ ૧૬
૧૭ ૧૯ ૨૩ ૨૪.

મીનરાશી:—૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧, ૧૩ ૧૪
૧૭ ૧૮ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪.

સ્વરોદય જ્ઞાનનું અલ્પ સુચન.

સ્વરોદય જ્ઞાનનું વર્ણન “વિવેક માર્તઙ્ડ યોગ રહસ્ય” — હેમચંદ્રાચાર્ય રચીત યોગ શાસ્ત્ર અને ચિદાનંદજી કૃત સ્વરોદય જ્ઞાન આદિ પુસ્તકોમાં વર્ણવેલ છે. યોગની દૃશ્ય ભૂમિ છે તેમાં પ્રથમ ભૂમિ સ્વરોદય જ્ઞાન છે.

તીર્થંકર-ગણધર- પૂર્વધારી મહાપુરુષો યોગના સંપૂર્ણ જાણ-કાર હતા.

શરીરમાં ઘણી નાડીયો છે તેમાં ચૌવીશ નાડી મોટી છે. ચૌવીશમાંથી નવ મોટી છે અને નવમાંથી ત્રણ નાડી મોટી છે, ત્રણ નાડીના નામ:—

(૧) ઇંગલા (૨) ધિંગલા (૩) સુપુમણા.
ચંદ્ર સૂર્ય જન્મે

દરેક સ્ત્રી અને પુરુષને કલાકે કલાકે નાડી બદલે છે. માંદા માણસો માટે નિયમ નહીં.

ડાળા નાકમાંથી જે શ્વાસ નીકળે તેને ચંદ્ર સ્વર કહેવામાં આવે છે.

જમણા નાકમાંથી જે શ્વાસ નીકળે તેને સૂર્ય સ્વર કહેવામાં આવે છે. અને જન્મે નાસીકામાં જે શ્વાસ સાથે વહે છે તેને સુપુમણા કહે છે. ઘડીકમાં સૂર્ય અને ઘડીકમાં ચંદ્ર સ્વર ચાલે અથવા જન્મે શ્વાસ ચાલે ત્યારે કોઈ કાર્ય કરવું નહીં. તીર્થંકર ગણધરોત્ત્ત્વ ધ્યાન કરવું. સુપુમણા સ્વર અડધી કલાકથી વધારે ચાલતો નથી.

સ્થિર અને શાંત કાર્યો માટે ચંદ્ર સ્વર સારો છે.

ફૂર અને ચર કાર્યો માટે જમણા સ્વર સારો છે.

આ પ્રમાણે ચાલનાર આત્માઓ સુખી થાય છે.

દરેક મહીનાની વહી એકમના દિવસે સૂર્યોદયના સમયે સૂર્ય-

ભાવ નહ થાય.

યેત્ર સુદ આત્મના દિવસે એકલાક ચંદ્રસ્વર ન ચાલે તે સ્ત્રી નહ થાય.

યેત્ર સુદ આત્મના દિવસે એક કલાક ચંદ્રસ્વર ન ચાલે તો આવક ઓછી થાય.

આખા દિવસમાં ફક્ત એક કલાક ચંદ્રસ્વર ચાલવોજ લેખ્યો, બધાજ ચાલે તો ફરકત નહીં.

યોગના (ધ્યાન) પ્રભાવથી સંસારમાં પશુ બરત ચક્રવર્તી નેમરૂઢેલી માતાએ કેવલ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું.

દરેક સ્વરમાં પાંચ તત્વો અનુક્રમે દિવસ રાત ચાલે છે.

અગ્ની-વાયુ-પૃથ્વી-જલ-આકાશ આ પાંચ તત્વો અનુક્રમે ચાલે છે.

સવારના ઉઠતાં જે સ્વર ચાલે તે માનુષનો પગ પથારીમાંથી જમીન ઉપર મુકવો ઘરથી બહાર નીકળતાં જે સ્વર ચાલતો હોય તે માનુષનો પગ પ્રથમ ઉપાડી ચાલવું.

જે માણસનો ત્રણ દિવસ તથા રાત સૂર્ય સ્વરજ ચાલે તો એક વર્ષમાં મરણ થાય.

જે માણસનો એક મહીના સુધી સૂર્ય સ્વરજ ચાલે તે માણસ બે દિવસમાં મરી જાય.

જે માણસનો ચાર દિવસ આઠ બાર સોલ અમવા વિશ દિવસ બરાબર દિવસ તથા રાત ચંદ્ર સ્વર ચાલે તો તેની ઉંમર સાંખી જાણવી.

શ્રી સર્વજ્ઞ સન્મિત્ર
યાત્ર

એકાદશ મહાનિધિ

પરિશિષ્ટ

છંદ, સંજ્ઞામ, કથ્યાણકાદિ કોઠો, પરચખાણનો
કોઠો, વગેરે વગેરે.

પરિશિષ્ટ

ચોવીસ જીનેશ્વરના છંદ.

દુહા

આર્યા, છંદ—બ્રહ્મમુતા વાણી ગિર્વાણી. સુમતિ વિમલ આપો
બ્રહ્માણી ! કમલ કમંડલ પુસ્તક પાણી. હું પ્રણમું જોડી જુગ
પાણી. ૧, ચોવીસે જિનવર તણા, છંદ રચૂં ઘોસાલ ભણતાં શિવ-
સુખ સંપજે, સુણતાં મંગળ માલ, ૨.

છંદ જાતિ સવૈયા.

આદિ જિણુંદ નમે નરઈદ સપુનમચંદ સમાન સુખ; સમામૃત
કંદ ટાલે ભવઈંદ, મરૂદેવીનંદ કરત સુખ, લગે જસ પાય મુરિંદ
નિકાય ભલા શુણ ગાય ભવિક જનં; કંચન કાય નહિ જસ માય,
નમે સુખ ધાય શ્રી આદિજિનં. ૧. અજિતજિણુંદ દયાલ મયાલ;
કૃપાલ વિસાલ નયન જુગં, અનુપમ ગાલ મહામૃગ ચાલ; સુભાલ
સુજાતુ બાહુ જુગં, મનુષ્ય મેલીહ મુનિસરસીહ, અખીહ નરીહ
ગયે મગતી, કહેનય ચિત્ત ધરી બહુ ભક્તિ નમે જિનનાથ
ભલી જુગતી. ૨. અહો સંભવનાથ અનાથકો નાથ મુગતિકો સાથ
મિદ્યો પ્રભુ મેરે, ભવોદધિપાજ ગરિબનિવાજ સર્વે શિરતાજ
નિવારત દેરે; જિતારિકો જાત મુસેના માત નમે નર જાત મિલી
બહુ ઘેરો, કહે નય શુદ્ધ ધરિ બહુ બુદ્ધ જિતાવન નાથહું સેવક
તેરો. ૩ અભિનંદન સ્વામ લિયે જશ નામ, સરે સવિ કામ
ભવિક તણો, વનિતા જશ ગામ નિવાસકો ઠામ; કરે શુણ આમ
નરિંદ ઘણો, મુનિશ્વર ભૂપ અનુપમ રૂપ અકલ સ્વરૂપ જિનંદ તણો,
કહે નય પ્રેમ ધરી બહુ પ્રેમ નમે નર પાવત સુખ ઘણો. ૪.
મેઘ નરિંદ મહાર વિરાજિત સોવનવાન સમાન તાનુ. ચંદ સુચંદ
વદન સુહાવત, રૂપવિનિર્જિત કામતનુ, કર્મકી કોડ સવે દુઃખ છોડ
નમે કરજોડ કાર ભક્તિ, વંશ ઇક્ષ્વાકુ વિભૂષણ સાહિબ સુમતિ

જનંદ ગચ્છે મુકિત. ૫. હંસપાદ તુલ્ય રંગ રતિ અર્ધ રાગરંગ
અદિસે ધનુષ અંગ, દેહકો પ્રમાણ છે. ઉગતો દિણ્દ રંગ
લાલકેસુ પુલ રંગ રૂપ છે અનગ ભંગ અંગકેરોવાન છે. ગંગકો
તરંગ રંગ દેવનાથહિ અભંગ જ્ઞાનકો વિસાલ રંગ શુદ્ધ
ભકે ધ્યાન છે નિવારીએ કલેશ સંગ પદ્મપ્રભુસ્વામિ પીંગ દિનિએ
સુમતિ સંગ પદ્મ કેરો ભણુ છે ૬. જિણ્દ સુખાસ તણા શુભ રાસ
ગાવે ભવિભાવ આણ્દ ઘણો. ગમે ભવપાસ મહિમા નિવાસ પૂરે
સવિ આસ કુમતિ હણે, ચીંહુ દિસે વાસ મુગંધ સુખાસ ઉસાસ
ની:સાસ જનેંદ્રતણો, કહે નય ખાસ મુનીંદ્રસુખાસ તણો જસ
વાહ સદૈવ લણો. ૭. ચંદ્ર ચંદ્રિકા સમાન રૂપ સૈલસે સમાન દોહસો
ધનુષમાન દેહકો પ્રમાણ છે, ચંદ્રપ્રભુ સ્વામી નામ લીજીયે પ્રભાત
ભમ, પામીયે સુખ કામ કામ ગામજસ નામ હો, મહાસેન અંગત
લક્ષ્મણાભિધાન માત સવિજગજંતુ તાત ચંદ્રસમ કાંત છે, કહે
નય છોડી વાત ધ્યાનએ ભો દિનરાત પામીયે તો સુખ સાત હુખકો
ભી ભાત છે. ૮. દુધસિંધુદેવ પીંડ ઉજલો કપુરળાંડ ધેનુ ખીરકો
મંડ શ્વેત પદ્મ ખંડ છે, ગંગકો પ્રવાહ પિંડ સંજુ શેલ દંડ
અમૃત સરસ કુંડ શુદ્ધ ભકો તુંડ છે, સુવિધિ જિનંદ સંત કીજીયે
હુ કર્મ અંત શુભભક્તિ ભસદંત શ્વેત ભકો વાન છે; કહે નય
સુણો સંત પૂજીયે ભો પુષ્પ દંત પામીયે તો સુખ સંત મુદ્ધ
ભકો ધ્યાન છે. ૯. શિતલ શિતલ વાણી ધનાધન ચાહત છે ભવિ-
કોક કિશોરા, કોક દિણ્દ પ્રભાસુ નરીંદ વલી જિમ ચાહત ચંદ
ચકોરા; વિંધ ગચંદ સુચિ સુરિંદ સતિ નિજ કંત સુમેધ મયુરા,
કહે નય નેહ ધરી ગુણ ગેહ તથા હુ ધાવત સાહેબ મેચ. ૧૦.
વિષ્ણુ ભૂપકો મહાર જગ જંતુ સુખકાર વંશકો શંગહાર રૂપકો
આગાર છે, છોડી સવિ ચિત્તકાર માન મોહકો વિકાર કામ કોધકો
સંચાર સર્વ વેરી વાર છે; આદર્યો સંજમભાર પંચ મહાવ્રત સાર
ઉતારે સંસારપાર જ્ઞાનકો ભંડાર છે, ઇચ્છારંગો જિણ્દ સાર ખડકી
જીવ ચિન્હધાર કહે નય વારોવાર મોક્ષકો હાતાર છે ૧૧. લાલ

કેસુ કુલ લાલ રતિ અર્ધ રંગ લાલ ઉગતો દિણ્દ લાલ લાલથોલ
 રંગ હે, કેમરીકી જીહ લાલ કેસરકો ઘોલ લાલ ચૂનડીકો રંગ
 લાલ લાલપાન રંગ હે; લાલ કીર ચચુ લાલ હીંગલો પ્રવાલ લાલ
 કેકિલાકી દ્રષ્ટિ લાલ 'ધર્મ' રંગ લાલ હે, કહે નય તેમ લાલ
 ખારમે જિણ્દ લાલ જ્યાદેવિ માત લાલ લાલ બકો અંગ હે.
 ૧૨. કૃતવર્મ નરિંદ તણો એહ નદ નૃમત સુરેદ્ર પ્રમેદ ધરી,
 ગમે દુખદદ દીયે સુખવૃંદ બકો પદ સોહત ચિત્ત ધરી, વિમલ
 જિણ્દ પ્રસન્ન વદન બકે શુભ મન્ન સુગગ પરિણામે એક મન્ન
 કહે નય ધન્ય નમો જિનરાજ દિણ્દ સુગ્રીત ધરી ૧૩ અનત
 જિણ્દ દેવ દેવના દેવાધિદેવ પૂજે ભવી નિતમેવ ધરી બહુ ભાવના,
 સુર નર સારે સેવ સુખ કીયો સ્વામી હેવ તુજ પાપે ઓર દેવ
 સેવના ન કરે હુ, સિહસેન અગ જાત સુજસાલિધાનમાત જગમા
 સુજસ જ્યાત ચીહું દીશે વ્યાપતો, કહે નય તાસ વાત કીજીયે જો
 સુમલાત પરાજિત નિજ હોઈ સુખ સાત કીર્તિ કોડ આપતો ૧૪
 બકે પ્રતાપ પરાજિત નિર્બલ જીતલ થઈ ભમે બાનુ આકાસે, સૌમ્ય
 વદન વિનિર્જિત અતર શ્યામ વાસીવેન હોત પ્રકામે, ભાનુ મહિ-
 પતિ વસે કુસેસય બોધ ન દીપત ભાનુ પ્રકાશે, નમે નય નેહ
 નિતુસાહિબ એહ ધર્મ જિણ્દ ત્રિજગ પ્રકાશે ૧૫ મોદ્દમા
 જિણ્દ નામે શાતિ હોય કામે કામે સિદ્ધિ હોય સર્વ કામે નામ
 કે પ્રભાવથે, કચન સમાન વાન ચાલીસ ધનુષ માન અક્રવર્તિકો
 લિધાન દીપતો સૂરથે, ચૌદ રથણુ સમાન દીપતા નવય નિધાન
 કરત સુરેદ્ર ગાન પુણ્યક પ્રભાવથે, કહે નય જોડી હાથ અખહું
 થયો સનાથ પાંચજો સુમાત સાથ શાતિનાથકે દિદારથે ૧૬. કહે
 કુચુ જિણ્દ મયાલ દયાલ નિધિ સેવકની અરદાસ સૂણો, ભવ
 ભીમ મહાર્ણવ પૂર અગાહ અયાગ ઉપાધિ સુનીર ઘણો, બહુ
 જન્મ જરા મરણાદિ વિલાગ નિમિત ઘણાદિ કલેસ ધણો, અખતા-
 રકતાર ક્રિપા પરસાહિબ સેવક બહીએ છે આપણો ૧૭ અરદેવ
 સુદેવ કરે નર સેવ દુખ દોહગ દુર કરે ઉપદેશ ઘનાઘન નીર

ભરે ભવી માન સમાનસ ભરીતરે; સુદર્શન નામ નરેસર અંગ
 ભવ્ય મને પ્રભુ જાસ વસે, તસ સંકટ શોક વિયોગ કુયોગ દિ
 કુસંગતિ ન આવત પાસે. ૧૮. નીલ કીર પંખી નીલ નાગવ
 પત્ર નીલ તરુવર રણ નીલ નીલનીલ દ્રાણ હે, કાચકો સુગો
 નીલ ઇંદ્ર નીલ સ્તનનીલ પત્રનીલ આસ હે; જમુના પ્રવાહ ની
 ભુંગરાજ પંખી નીલ જેહુગે અથોક વૃક્ષ નીલનીલ રંગ હે, ક
 નય તેમ નીલ રાગ થે નીલ મલ્લીનાથ દેવ નીલ જાકો અ
 નીલ હે. ૧૯. સુમિત્ર નરીંદ તણો વરનંદ સૂચંદ્ર વદન સોહાવ
 હે, મંદર ધીર સેવે નરહીર સુસામ શરીર વિરાજિત
 કલ્લલવાન જકછપયાન કરે ગુણગાન નરિંદ ઘણો, મુનિસુખ
 સ્વામી તણો અભિધાન લહે નય માન આનંદ ઘણો. ૨૦
 અરીહંત સરૂપ અનુપમ રૂપકે સેવક દુઃખને દુર કરે, નિ
 વાણી સુધારસ મેઘ જલે ભવીમાન સમાન સભરી ભં
 નમી નાથકો દર્શન સાર લહી કુંભુ વિષ્ણુ મહેશ ધરે જો રં
 અખ માનવ મુઠ લહિ કુંભુ સકર છોડકે કંકર હાથ ધરે ર
 જાદવ વંસ વિભૂષણ સાહિબ નેમિ જિણંદ મહાનંદકારી. સસ
 વિજય નરિંદ તણો સુતઉબ્બસ શંખ સુલક્ષણ ધારી. રાત્રુલ ન
 મુકી નિરધાર ગયે ગિરનાર કલેસ નિવારી. કલ્લલ કાચ શિ
 દેવી માય નમે નય પાય મહા વૃતધારી. ૨૨. પાર્શ્વનાથ અના
 કો નાથ સનાથ ભયો પ્રભુ દેખત થે. સવિ રોગ વિભોગ કુળે
 મહા દુઃખ દુર ગચ્છે પ્રભુ ધાવતથે. અશ્વસેન નરેશ સપુત વિ
 જિત ધનાઘનવાન સમાન તનુ. નય સેવક વંછીત પ્રસ્થુ સાહિ
 અભિનવ કામ કરિ રમનુ. ૨૩. કુકમઠ કુંલંઠ ઉલંઠ હઠી
 ભંજન જાસ પ્રતાપ વિરાજે. ચંદન વાણી સુવામા નંદન પુરુષાદા
 ણિરૂદ્ધ જસ છાજે. જસ નામકે ધ્યાન થકો સવિ દોહગ દા
 દુઃખ મહા સવિ ભાંજે. નય સેવક વંછિત પ્રસ્થુ સાહિબ અ
 મહા સિદ્ધિ નિત્ય નીવાજે. ૨૪. સિદ્ધારથ ભૂપ તણા પ્રતિરૂપ ન
 નર ભૂપ આનંદ ધરી. અચિંત્ય સ્વરૂપ અનુપમ રૂપકે લંદ

સોહત જાસ હરી. ત્રિમલા નંદન સમુદ્રમ કંદન લઘુપણે કંપતિ
મેરૂ ગિરિ. નમે નય ચંદ વહન વિરાજિત વીર જિણંદ સુપ્રીત
ધરી. ૨૫. ચોવીશ જિનંદ તણા ઇંદુ છંદ ભણે ભવિવૃંદ જે ભાવ
ધરી. તસ રોગ વિયોગકુ ભોગકુ ભોગ સવિ દુખ દોહુગ દુર કરે.
તસ અંગણુ ખાર ન લાભે પાર સુમાત તોખાર હેખાર કરે. કહે
નયસાર સુમંગલ ચાર ધરે તસ સંપદ ભરી ભરે. ૨૬. સંવેગી
સાધુ વિભૂષણ વંસ વિરાજિત શ્રી નય વિમલ જનનાનંદકારી. તસ
સેવક સંજમધાર સુધારકે ધીર વિમલગણી જયકારી. તાસ-
પદાંબુજ ભૃંગ સમાન શ્રી નય વિમલ મહાપ્રત ધારી, કહે
એ છંદ સુણો ભવિવૃંદકે ભાવધારીને ભણો નર નારી. ૨૭.

અથતાવનો છંદ.

ૐ નમો આણંદપુર અજેપાલરાજન્ અજયા માતા જનમીઓ
જવરતુકૃપાનિધાન ૧. સાતરૂપ મગતેહુઆ કરવા ખેલ જગત, નામ
ધરાવે જૂજૂઆ, પસર્યો તું ઇત્ત ઉતંગ ૨. એકાંતરે વેલાજવરે ત્રીનો
ચોથો નાંમ, ઉશ્વશીત વિષમજવરે એ સાતે તુજનામઃ ૩. છંદ
એ સાતે તુજનામ સુરંગા અપતાં પ્રેરે કોડ ઉમંગા તે નામ્યા
ઝેઝાલિમજંગા જગમાં વ્યાપી તુજજસ ગંગા ૪. તુજઆગે ભૂપ-
તિસવિ રંકા ત્રિભુવનમાં માને તુજડંકા માને નહી તું કેહની રંકા
ત્રૂઠો આપેસોવન ટંકા ૫. સાધક સિદ્ધ તણા મદમોડે, અસુર સુરા
તુજ આગલ દોડે, દુકુધીકૃના કંધર ત્રોડે, નમી ચાલે તેહને તું
છોડે ૬. આવંતો થર હર કંપાવે ડાહ્યાને તુંઝીમતિમખકાવે પહિલો
તું કેડમાંથી આવે સોસીરખે પિણુશીત નજાવે ૭. હીહી હીહી
હુંકારકરાવે પાંસલીયાં હાડાં કકડાવે ઉનાલે પિણુ અમલ અગાવે
તુંતોય પહરમાં સુતરાવે ૮. આસો કાર્તિકમે તુજઝોરે હઠયો ન
માનો ધાગોદોરે દેશ વિદેશ પડાવે ચોરો કરે સખલ તુંતો તોરે
૯. તું હાથીનાં હાડાં ભાળે, પાપીને તોડે કરપઝો, ભગતિવચ્છલ
જો ભગતને રંજે, તો સેવકને કોઈ ન ગંજે ૧૦. ફોડે તું ડમરૂંડકં,
સુરપતી સરીખા માંને હાકં, ધમકે ધોસટ ધીંગડ દાકં, ચડતો ચાલે

ચંચલ આકં ૧૧. પિશુનપછીડન નહી કોથી, તુજ જસ ખોલ્યા ઝારે
 ન કેથી, મેહેર કરી અલગા રહો મોથી, આડ જેલકરોછોપોથી ૧૨.
 ભક્તધંકી એવડી કાં મેડો અવલ અમીના છાંટરેડો લાખ ભગતો
 એહની વેડો, મહારાજા મુકોં મુજ કેડો. ૧૩. લાજવસ્થોનાં
 અજયારાણી. શુરુ આણામાનો શુણ ખાણી. ઘરે સીધાવો કરણ
 આણી, કહુંપું નાકે લીટી તાણી. ૧૪. મંત્ર સહિત છંદએ અપસ્યે.
 તેહ ને તાવ કરી નહી ચસ્યે. કંતી કલાને દેહનીરોગં, લહસ્યે
 લીલા લક્ષ્મી લોગં. ૧૫. કલશ. ઠં નમેા દુરિઆદિ બીજ શુરુ
 નામ વહેજે. આનંદ પુર અવનીશ અજયપાલ અખીજે. અજયા
 જાતઅહાર. ચાચાસા તે મેટા. એહજઅપતા આપ. ભકિત સું ન
 કહે મેટા. ઉતરે અંગ ચઢીયા. અચલ મહી તારી વચણે મુદા. કહે
 કાંતી રોગ નાવે કદા. સાર મંત્ર અપેજે સદા. ૧૬. ઇતિ સર્વજનવર
 હરછંદ પદતિસિદ્ધિ.

શ્રી શંખેશ્વરા પાર્શ્વનાથજીનો છંદ.

હુહા—સારદા માતા સરસ્વતિ, પ્રણમું તેહના પાય. શ્રી સંખેશ્વર
 ગાયસ્થું, જેમ મુજ મન આનંદ થાય. ૧. ઉપજે આનંદ અતિ
 ઘણો, સમરંતા જીનરાજ. છંદ લેહ લાવે કરી, ગામ્સ્થું ગરીબ
 નિવાજ. ૨. ગરિબ નિવાજ સાહિબ મુણો, સેવકનીઅરદાસ. મહેર
 કરી મહારાજ તુમે, આપો લિલ વિલાસ. ૩. લિલ વિલાસિ ભગ-
 વંતતું, પરતો પ્રણ હાર. પરતક્ષ સુર તરં અવતર્યો, રિદ્ધ સિદ્ધ
 દાતાર. ૪. દાતારી તુમ સમ અવર, મેં નવિ દિહો કોય. સમરંતા
 મવિ દુઃખ ટલે, આનંદ અધિકો હોય. ૫.

“ઠાલ, ૧, જિમ જીન મંદિર ઘંટા રણકે. એ દેશી.”

શ્રી સંખેશ્વર સાહિબ દિહો, તે મુજ નયણે અમિય પડીઠા.
 હિસે મુરતિ મોહન ગારી, તે મુજને લાગે અતિ ખ્યારી. ૧.
 અપાઢી શ્રાવક સમકિત ધારી, અતિત ચોવીસિ થયો ઉપગારી. નવમાં
 જીન દામોદરવારે. પુછે મુજને મુગતિ કે વારે. ૨. વલતું જીનવર
 ધણી પરે ભાણે, પાર્શ્વનાથને વારે ઉદ્ધાસો. ચાસ્યો ગણધર શિવ

ગતિ ગામિ, પાર્શ્વનાથ ગુરુ અંતરજામિ ૩. આરજ ઘોષ નામે
ગણધર વિનયવંત બહુ ગુણ ભંડાર, આવતિ ચોવિસિ ચોથે આરે,
પંચમિ ગતિ લેસ્યો નિરધારે. ૪.

વસ્તુ છંદ.

અધાદિ શ્રાવક જસો પાવક, કરમ વન દહવા ભણિ. અતિ
ભાવ આણી, લાલ જાણિ, નિપાયો ત્રિભુવન ધણિ. ૧. શ્રી પાર્શ્વ-
નાથનો બિંબ મનોહર, જિસો સસિધર દિપતો; જાગતિ જ્યોતિ
જિણુંદ કેરી, તેજ તરુણિને જીપતો. નિત ભગતિ આણિ સુણે વાણિ
સોહમ સુર પતિ નિજ ધરે. તેહ પાર્શ્વનાથનો બિંબ મનોહર
ઇંદ્ર પૂજે સુભ પરે; વધતાઢ ઉપરે નમિવિનમિ, રૂપલવારે અતિ
ઘણું. પુજિતે પ્રતિમા જનમ સુધિ, અજવાહયું કુલ આપણું.
ઇતમિતને સખલ લયતે, પાર્શ્વ નામે સવિ દલે. શુભવંત ગિરવા
મોક્ષવરવા, સ્વર્ગ મુખ આવી મલે. તવ સોહમ સુરપતિ તેહ પ્ર-
તિમા, પુજતો ઉલટ ધરિ, ભવ સિત નાસન મુખ વિકાશન પાર્શ્વ-
જન હેજે કરી. સુરાસુર પતિનો વચન સુણિને, તેહ સુરપતિ
હરખીયો, તેહ પાર્શ્વનાથનો બિંબ મનોહર, સિવ મુખ દાયક
નિશ્ચે પરખીયો. છંદ. બહુ કાલ સુધી તે પૂજે રિજે, મન ધરિ
હર્ષ અપાર. પદ્માવતિ દેવિ ઇણિપરે, પ્રેમે પુજે પુન્ય ભંડાર.
ઉલટ બહુ આણે મનમાં જાણે, સાચો સાહિબ એહ. એણીપરે
સુરપતિ સુરનર કિન્નર, વિદ્યાધરન કોડિ. પ્રભુ પુજે પાતિક ક્રુજે
તેહના, પ્રભુમે ખેકર જોડિ. ગિરનારે મુખે સખતમિટુંકે પૂજે નાગ કુમાર
તે કંચન બાલા સહુકો જાણે, સદગુરુ ને અનુહાર. દેશી. જવજ-
રાસેન મુકંદ ઉપર સેન સખલો લાવિયો. જલવંત નેમ કુમાર સાથે,
દ્વારપતિ આવિયો. કરે તેહ વલી મુખ સખલા નાહિ નિબલા,
ગરવ મદભર પૂરિયા, ગજ થાટહારા નરહે વાર્યા, શત્રુ સઘલા ચૂતિયા.
ઇમ કુંત બાણકબાણ ખડગ, નાલ ગોલા ઉછલે. ધિરાતે પગ પાછા
ન દિયે, કાયર કપે કલિમલે. ઇમ મુદ્ધ કરતાં ક્રોધ ધરતા, હારે
નહિ જીતે નહિ. તવ જરાસેને ક્રોધ હું તો મુકે જરા અવસર

અંગલ આઠ ૧૧. પિશુનપછીડન નહી કોથી, તુજ જમ ખોટ્યા ઝાચે
 ન કેથી, મેહેર કરી અલગા રહો મોથી, આઠ ખેલકરોછોપોથી ૧૨
 લાકતથકી એવડી કા ખેડો અવલ અમીના છાટરેડો લાખ લગતો!
 એહની વેડો, મહારાજ મુડો મુજ કેડો ૧૩. લાજવસ્યોના
 અજયાશણી. ગુરુ આણામાનો ગુણુ ખાણી. ઘરે સીધાવો કરણુ
 આણી, કહુંધુ નાકે લીટી તાણી ૧૪. મત્ર સહિત છદએ અપસ્યે.
 તેહ ને તાવ કદી નહી ચઢરો. કંતી કલાને દેહનીરોગં, લહુસ્યે
 લીલા લક્ષ્મી લોગં ૧૫ કલશ ઈ નમો ધુરિઆદિ ખીજ ગુરુ
 નામ વહેજે આનંદ પુર અવનીશ અજયપાલ અખીજે. અજયા
 જાતઅહાર આચાસા તે ખેટા. એહજઅપતા આપ. લકિત મું ન
 કહે લેટા. ઉતરે અગ ચઢીયા. અચલ મહી તારી વચણે મુઠા કહે
 કાંતી રોગ નાવે કદા. સાર મત્ર અપેજે મદા. ૧૬. ઇતિ સર્વજ્ઞવર
 હરછદ પદતિસિદ્ધિ

શ્રી શંખેશ્વરા પાર્શ્વનાથજીનો છંદ.

હુહા-મારહા માતા સરસ્વતિ, પ્રણમુ તેહના પાય શ્રી સંખેશ્વર
 ગાયત્ર્યું, જેમ મુજ મન આનંદ થાય ૧. ઉપજે આનંદ અતિ
 ઘણો, અમરંતા જનરાજ છદ લેહ લાવે કગી, ગાઇત્ર્યું ગરીબ
 નિવાજ ૨ ગરિબ નિવાજ સાહિબ મુણો, સેવકનીઅરહાસ. મહે
 કરી મહારાજ તુમે, આપો લિલ વિલાસ ૩. લિલ વિલાસિ ભગ
 વતતુ, પરતો પ્રરણ હાર પરતક સુર તર અવતર્યો, રિદ્ધ સિદ્ધ
 દાતાર ૪ દાતારી તુમ સમ અવર, મેં નવિ દિઠો કોય. સમરંતા
 સવિ દ્રખ ટલે, આનંદ અધિકો હોય ૫.

“કાલ ૧, જિમ જીન મદિર ઘંટા રણુકે. એ દેરી.”

શ્રી સંખેશ્વર સાહિબ દિઠો, તે મુજ નયણે અમિય પઠિહા
 દિસે મુરતિ મોહન ગારી, તે મુજને લાગે અતિ ખ્યારી ૧
 અપાઢી આવક સમકિત ધારી, અતિત ચોવીસિ થયો ઉપગારી નવમાં
 જીન દામોદરવારે પુછે મુજને મુગતિ કે વારે ૨. વલતુ જીનવર
 ધણી પરે લાગે, પાર્શ્વનાથને વારે ઉલ્લાગો. થાસ્યો ગણુધર શિવ

ગતિ ગામિ, પાર્શ્વનાથ ગુરુ અંતરજામિ ૩. આરજ ઘોષ નામે
ગણધર વિનયવંત બહુ ગુણ ભંડાર, આવતિ થોવિસિ થોથે આરે,
પંચમિ ગતિ લેસ્થો નિરધારે. ૪.

વસ્તુ છંદ.

અપાઠિ શ્રાવક જસો પાવક, કરમ વન દહવા ભણિ. અતિ
ભાવ આણી, લાભ ભણિ, નિપાયો ત્રિભુવન ધણિ. ૧. શ્રી પાર્શ્વ-
નાથનો બિંબ મનોહર, જિસો સસિધર દિપતો; ભગતિ જ્યોતિ
જિણુંદ કેરી, તેજ તરુણિને છપતો. નિત ભગતિ આણિ સુણે વાણિ
સોહમ સુર પતિ નિજ ધરે. તેહ પાર્શ્વનાથનો બિંબ મનોહર
ઇંદ્ર પૂજે સુભ પરે; વધતાઢ ઉપરે નમિવિનમિ, રૂપભવારે અતિ
ઘણું. પુજિતે પ્રતિમા જનમ સુધિ, અજવાદયું કુલ આપણું.
ઇતમિતને સખલ ભયતે, પાર્શ્વ નામે સવિ ટલે. ગુણવંત ગિરવા
મોક્ષવરવા, સ્વર્ગ સુખ આવી મલે. તવ સોહમ સુરપતિ તેહ પ્ર-
તિમા, પુજતો ઉલટ ધરિ, ભવ ભિત નાસન સુખ વિકાશન પાર્શ્વ-
જન હેજે કરી. સુરાસુર પતિનો વચન સુણિને, તેહ સુરપતિ
હુરખીયો, તેહ પાર્શ્વનાથનો બિંબ મનોહર, સિવ સુખ દાયક
નિશ્ચે પરખીયો. છંદ. બહુ કાલ સુધી તે પૂજે રિજે, મન ધરિ
હુધ અપાર. પદ્માવતિ દેવિ ઇણિપરે, પ્રેમે પુજે પુન્ય ભંડાર.
ઉલટ બહુ આણે મનમાં જાણે, સાચો સાહિબ એહ. એણીપરે
સુરપતિ સુરનર કિન્નર, વિદ્યાધરન કોડિ. પ્રભુ પુજે પાતિક ધ્રુજે
તેહના, પ્રભુમે બેકર જોડિ. ગિરનારે સુખે સપ્તમિટુંકે પૂજે નાગ કુમાર
તે કંચન ખાલા સહુકો જાણે, સદગુરુ ને અનુહાર. દેશી. જવજ-
શસેન મુકંદ ઉપર સેન સખલો લાવિયો. બલવંત નેમ કુમાર સાથે,
દ્વારપતિ આવિયો. કરે તેહ વલી યુધ સખલા નાહિ નિબલા,
ગરવ મદભર પ્રરિયા, ગજ થાટહારા નરહે વાર્યા, શત્રુ સઘલા ચૂતિયા.
ઇમ કુંત બાણકબાણ ખડગ, નાલ જોલા ઉછલે. ધિરાતે પગ પાછા
ન દિયે, કાયર કંપે કલિમલે. ઇમ યુદ્ધ કરતાં ક્રોધ ધરતા, હારે
નહિ જીતે નહિ. તવ જરાસેને ક્રોધ હું તો મુકે જરા અવસર

લહિ. તવ જરા ધારા સરવ હારા. શ્રીપતિ મન ચિંતા વઝી. તવ નેમનાથ જિણુંદ બોલે નારાયણ ચિંતા કિસી. કહો સ્વામિ સિસ-
નામિ; સુભટ મહુ આવિ જરા. કિમ બુધ કિજે જય વરિજે.
કહો શ્રી નેમ જિનેશ્વરા. કહો જદ્દપતિ સુણો શ્રીપત. આહુમ
તપ મેં આદરિ. ધરણેંદ્ર સાધિ મન આરાધિ. પાર્શ્વ પ્રતિમા હિત
ધરી. તવ નમણુ સુચિત વિન્ધ પૂજિત. મકર અવર ચિંતા કિસી
ધરણેંદ્ર સાધિ મન આરાધિ, પાર્શ્વ પ્રતિમા આણી ઉલ્લસી. તવ
નમણુનિરે સહુ સરીરે, સુભટ ફવા સજપે. જરાસેન હાર્યો ચક્ર
માર્યો, શ્રીપતિ સરિયો કાજયે. તિહાં, પાર્શ્વનાથ, કેરૂ અતિ ભલેરૂં.
ભુવન કીધું દીપતું, તે નગર વાસ્તું શંખપુર, મુર લોકથી નિપતું
હાલ. શ્રી સંજેશ્વર પાસ સુહંકર, ધાખ્યા શ્રી પતિ શ્રી ગુણ આગર,
પહોતા દ્વારા મતિ વિન્ધેસર, સંખપુરી માંહે સંજેશ્વર, છાસી
સહસ વરસ ઇણુ હામે, સંજેશ્વર સંજેશ્વર જામે. પરતા પૂરે સિવ
ગતિ ગામિ, અમારો પ્રભુ અંતરજામિ. સંવત અગિયાર પંચાવન
વરસે. સજ્જન સેઠ તે મનને હરણે. નિપાયો પરસાદ ઉદાર, પાખ્યા
સેઠ તે ભવનો પાર. ફર જલ સલ નામે ભુપાલ, ધરમવંત અતિ
હેં કિરપાલ. કુપટ ટલ્યો તસ પાર્શ્વ પસાઇ, વિમાન મમાન પરસાદ
નિપાયો. હંદ ત્રીલંગી-પરસાદ કીધો સુજસ લીપો, સિદ્ધાન્તવિ
તસકાજ, પરતક્ષ મુર તરૂ નિરમમ જીનવર, આપે અવિચલ રાજ
મુરમણી સમવંછીત ઇચ્છિત પૂરે, ધુરે કરમ જંબલ. સપ્ત ફણી
મણી પાસ સંજેશ્વર, પરમેશ્વર પ્રતિપાલ. સંજેશ્વર સ્વામિ સિવ-
ગતિ ગામિ, અંતર જામિ દેવ. સેવકના સ્વામિ કામ સમારો,
આપો ગરણુની સેવ તું ચિતમાં વસિયો નવલ સનેહિ, ગુણગોહિ
ગુણજંત, તું ત્રુઠે આપે સિવપદ સંપદ, સેવકને અરિહંત. ઘેર
ઘોડા હાથી રથ પાયકદલ, મણિ માણેક લંડાર, ધણુ કંચન રથણુ
રાસ મનોહર, તું આપે કિરતાર. ઘેર ગોરી ગૌરી બહુ ગુણવંતી,
વાલમણી તો અપાર. એ વિધ રિદ્ધ દિસે હિયડુ હિસે, તે સવિ
તુમ ઉપગાર. કલિ કાલે પ્રગટયો, સામો મુશ્તરૂ, પરમેશ્વર પ્રતિ-

પાલ. દુહા—ચીરં જીવ જગ દીસતું, આસ્યા પ્રસણ હાર. આસ અમારી પ્રવેા, તો ઉતારો ભવ પાર ૧. દોલત દાઈ દેખીયો, શ્રી સંખેશ્વર પાસ, સુખ સોભાજ્ય સંપત ઘણી, આપો લિલ વિલાસ. ૨. અરજ અમારી સાંભલી, મનમાં ધરો સનેહ, દરીસણ દીજે ઇણિપરે, જિમ મોરા મન મેહ. ૩. પાર્શ્વનાથ ત્રિભુવન સમરિયે, મહ ઉગમતે ભાણુ, વામા નંદન વંદિયે, દિન દિન ચડતે મંડાણુ ૪. કલશ. ઇંમત્રિજગ નાયક મુગતિ હાયક, પાસ સંખેશ્વર ઘણી, સસી જલધી સંવત, દેવ બાણુજ ગાયો ભક્તિ આણી ઘણી શ્રાવણુ વદ તેરસ મનોહર, દેવ સ્તવિયો સારયે, શ્રી લાવણ્ય વિજય ઉવજગાય સેવક, નિત વિજય જયકાર એ. ઇતિશ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથનો છંદ સંપ્રણી.

શ્રી ચંદનખાળાની સજ્જાય.

કૌશાંબી નગરી તે પધાર્યા, વહોરવાને શ્રી મહાવીર, અભિગરો તે એને ચિંતયે તમે શું જાણ્યો જગદીશ હો સ્વામી, ભાક્ષણીએ જાવું સતગરૂ. ૧. ઓરંતા નિજ ઘરડે મુની, ભમંતા ઘેર ઘેર, બાર સુખડી ઘેબર ઢાંકી મેઘ્યાં, એ તો મનમાં નઆણે લગાર હો સ્વામી. ૨. રાજના મહેલ લુટાઈ ગયા, લુટી તે ચંપા પોજ, સઉ પાયકુ મેઢી ચઢયા ત્યાં તો હાથી ઘોડાના ગંજ હો સ્વામી. ૩. રાજના મહેલ લુટાઈ ગયા, લુટી કરી સૌ જય, સૌ પાયકુ મેઢી ચઢ્યાં, ત્યાં તો દીઠા છે ચંદનખાલ હો સ્વામી. ૪. ચંદનખાલા ધારણી, હેઠા ઉતાર્યા તેની વાર, ખંધે ચઢાવીને લઈ ગયો એ તો જોલે કડવા જોલ હો સ્વામી. ૫. તુમારે ઘેર બાઈ ગોરડી, હું છુ તારો નાથ, એવા વચન જેને સાંભળ્યા, ત્યારે ધારણીએ કીધો ક્રાળ. ૬. જીભ કચરી મરી ગયા મરતા ન લાગી વાર, એ તો મરી ગયા તત્કાળ હો સ્વામી. ૭. ખંધેથી હેઠા પડયા, ટળવળે તે ચંદનખાલ, બાઈ તું મારે ઘેર બેટડી, હું છું તારો નાન, બાઈ ન કરીશ આપજ જગત હો સ્વામી. ૫. (૮) ખંધે તેચઢાવીને લઈ ગયો, ઘેર છે

ચેતાનાર, જાઓ રે બજારમાં વેચવા, નહિ તર કરી સરાજ રાજ પોકાર
 હો સ્વામી, ૬. ખ ધે ચઢાવીને લઇ ગયો, વેચે તે બજારમાં,
 ચઢિયામાં ઉભી કરી, એને મુલવે કૌસ્થાનાર હો. સ્વામી. ૧૦.
 લાખ ટકાના બાઈને મુલવ્યા, મો માગ્યા તે આપ્યા મૂલ, લાખ ટકાના
 બાઈ અધ લાખ, બાઈ તમ ઘેરે કેવો આચાર હો સ્વામી. ૧૧.
 રાગ કાઠ બતાવવા કરવા તે મોળ શણગાર, હિચોળા ખાટ
 બાઈ હિંચવા, અમ ઘેર ચાલ્યા ચેલૈયા પાન હો સ્વામી, ૧૨.
 મારો ભટ્ટ પડ્યો અવતાર હો સ્વામી, મે શા કર્યા પાપ હો સ્વામી,
 મે ન આરાધ્યા અરિહંત હો સ્વામી, મે ન સમરયા લગવંત હો સ્વામી,
 મે' તોડી પુણ્યની પાળ હો સ્વામી. ૧૩ આકાશે ઉભા દેવતા સાંભળે
 એવા બોલ, કાન નાક વહુરીયુ કોશા તે નારી જાય ત્યાકને ઉલટયા
 વંદર વાદ હો સ્વામી ૧૪ ખ ધે ચઢાવીને લઇ ગયો, વેચે તે
 બજારમાં ચૌટામાં ઉભી કરી એને મુલવે ધનાવહુ શેઠ હો
 સ્વામી ૧૫. લાખ ટકાના બાઈને મુલવે મો માગ્યા આપ્યા તે
 મૂલ લાખ ટકાના બાઈ સવા લાખ, તમ ઘરે કેવો આચાર હો
 સ્વામી. ૧૬ પોસા પડિલમણા અતિ ઘણા આખીલનો નહિ પાર
 ઉપવાસ એકાસણા નિત્ય કરો અમઘર પાણી ગળો ત્રણ ટંક હો.
 સ્વામી ૧૭ મારો સફળ થયો અવતાર હો સ્વામી, મે' આરાધ્યા
 અરહિંત હો સ્વામી, મે સમરીયા લગવત હો સ્વામી, મે' બાધી
 પુણ્યની પાળ હો સ્વામી ૧૮. શેઠ વખાદેથી આવ્યા અદનબાળ
 તે ધુએ શેઠના પાય, મૂળાયે મનમા ચિતવ્યું, એ તો નાર
 કરી ઘેર રાખી હો સ્વામી. ૧૯ હાથે તે ઘાલ્યા દશકલા પગ તે
 ઘાલી ગેઠ, મસ્તક મૂડ્યા વેણીના કેશ હો સ્વામી, એમને ઘાલ્યા
 ગુપ્તા દ્વાર હો સ્વામી ૨૦ પહેલું ને દહાડુ કયા થયુ, કયાં ગઈ
 તે અદનબાળ, તમે એને મૂઠે ચઢાવી મેલી, એ તો ઘરમાં ન આવે
 લગાર હો સ્વામી ૨૧ બીજું ને દહાડુ કયા થયુ, કયાં ગઈ
 તે અદનબાળ, તમે એને લાડવથી કરીને મેલી એ તો કહ્યું ન માને
 લગાર હો સ્વામી. ૨૨. ત્રીજું ને દહાડુ કયા થયું, કયાં ગઈ તે

ચંદનબાળ, તમે એને મૂઠે ચઢાવી મેલી, એ તો સાતાર માને
 લગાર હો સ્વામી ૨૩ ચોથું ને દહાડું કયા થયું, કયા ગઈ તે
 ચંદનબાળ, શેઠે કટારલો કાઢ્યો હતો મારીશ તારે પેટ હો સ્વામી,
 મૂળા નાશી ગઈ તત્કાળ હો સ્વામી ૨૪. શેઠે તે પાડોસને
 પુછીયું, કયા ગઈ તે ચંદનબાળ હાથે તે ઘાલ્યા દશકલા પગે
 તે ઘાલી ગેડ, મસ્તક સુડયારે વેણીના કેશ હો સ્વામી, એમને
 ઘાલ્યા ગુપ્ત દુવાર હો સ્વામી ૨૫ શેઠે તે તાળા ભાગીયા કાઢ્યા
 તે ચંદનબાળ એમને બેસાડ્યા ઉમરઠ માહી હો સ્વામી, સુપડ
 ખુલ્લે બાકુળા શેઠજી જાય તે લવારને તેડવા હો સ્વામી ૨૬. છ
 માસીના પારણે મુની ભમતા ઘેર ઘેર બાર સઘળી જોગવાઈ તિહા
 મળી, ત્યા તો ન દીઠી આસુની ધાર હો સ્વામી. ૨૭. ત્યાથી મુની પાછા
 વળ્યા ચિંતવે તે ચંદનબાળ, મારો ભટ્ટ અવતાર હો સ્વામી, મેં શા
 કર્યા પાપ હો સ્વામી, મેં ન આરાધ્યા અરિહંત હો સ્વામી, મેં ન
 સમરયા ભગવત હો સ્વામી, મેં તોડી પુણ્યની પાળ હો સ્વામી ૨૮
 પાછું તે વાળી મુની જોવતા દીઠી તે આસુની ધાર સઘળી જોગવાઈ
 તિહા મળી અઠમ કેરે પારણે વૈરાવે ચંદન બાળ વૈરાવી કરે તુમે
 પારણું, તમારો સક્ષળ કરે અવતાર એ સ્વામી મારો સક્ષળ થયો
 અવતાર હો સ્વામી, ૨૯. હાથે તેથયે સોના ચૂડો, પગે તે થઈ
 રૂપાગેડ, મસ્તક થીયા વેણીના કેશ હો સ્વામી, એથો થીયો તે
 માતીની સેર હો સ્વામી, ૩૦ શેઠે લવારને તેડી આબ્યા, આ શુ
 થયું તે ચંદન બાળ, પિતા તુમારે પસાય હો સ્વામી એટલે આબ્યા
 મુળામાય હો સ્વામી, આશુ થયું ચંદનબાળ હો સ્વામી, માતા
 તુમારે પસાય હો સ્વામી, ૩૧ દેશ દેશના રાજવી ચંદનબાળને
 વાઢવા જાય ત્યા તો બારકોઠ બત્રીશની વૃષ્ટિ હો સ્વામી, ત્યા તો
 અઠાવીશ એઝવ થાય હો સ્વામી, ત્યા તો નાટારણ થાય હો સ્વામી
 ત્યા તો દેવતાઈ વાળ વાગે હો સ્વામી, ત્યા તો લખિ વીજ્ય શુભ
 ગાય હો સ્વામી ૩૨.

કમલતાની કર્મકહાણીની સન્જાય.

શી કહું કથની મારી રાજ, શી કહું કથની મારી, મને

મેં કરી મહીયારી રાજ શીં ૧ શિવપુરના માધવ દ્વિજની,
 કામ લક્ષ્મિના નારી, રૂપ કળા ભરજેખન લાઈ, ઉરવશી રંભા
 રી રાજ. શીં ૨. પારણે કેશવ પુત્ર પોદાડી, હું ભરવ. ગઈ પાણી
 શવપુરી દુશ્મન રાંચે બેરી, હું પાણીયારી હુંટાણી રાજ શીં ૩.
 પુલકોએ નિજ રાય ને સોંપી, રાંચે કરી પટરાણી, સ્વર્ગના સુખથી
 મથુ પતિ માધવ, વિસરી નહી ગુણપાણી, રાજ શીં ૪. વરસ
 હરનો પુત્ર થયો તવ, માધવ દ્વિજ સુજ માટે, ભમતો યોગીસમ
 ગોખેથી, દીઠા જતાં વાટે રાજ શીં ૫. દાસીદ્વારા દ્વિજને ખોલાવી
 વ્ય હેઠ દુઃખ કાપ્યું ચૌદશ નિશી મહાકાલી મંદિર મળશું
 વચન મેં આપ્યું રાજ શીં ૬. કારમી ચુકે ચીસ પોકારી,
 મહીપતિને મેં કીધું, એકાકી મહાકાલી જવા, તુમ દુઃખે મેં વ્રત
 લીધું રાજ શીં ૭. વિસરી બાધા કોપી કાળી, પેટમાં પીડ થઈ
 ભારી, રાય કહે એ બાધા કરશું, તિલ્લણ ચુક મટી મારી રાજ.શીં ૮
 ચૌદશને દિન રાજ રાણી, એકાકી પગ પાળે મહિપતિ આગળ ને
 હું પાછળ, પોઆ બેઠ મહાકાળી રાજ શીં ૯. રાજાએ નિજ ખડગ
 વિશ્વાસે, મારા કરમાં આપ્યું, જળ નૃપ મંદિર માંહી પેસે, તવ મેં
 તસ શીશ કાપ્યું રાજ શીં ૧૦. રાયને મારી પતિને
 જગાડું, ઢંઢોળતાં નવી જાગે; નાગ ડસ્યો પતિ મરણ
 ગયો તવ, ઉલધ જાત થઈ ભાગી રાજ. શીં ૧૧. નાહી વનમાં ચોરે
 હુંટી, ગુણકાને ઘેર વેચી બાર પુરુષથી જારી રમતાં કર્મની વેલ
 મેં સીંચી રાજ. શીં ૧૨. માધવ સુત કેશવ પિતુ શોધે, ભમી
 ગુણીકાને ઘેર આવે. ધન દેખી જેમ દૂધ માંજરી, ગુણકો ન મન
 ભાવે રાજ શીં ૧૩. ગુણકાએ નિજ સુજને સોંપ્યો જાણ્યું ન
 મેં લલચાવ્યો, ધિક ધિક પુત્રથી જારી જોણું, કર્મે નાચ નચાવ્યો
 રાજ. શીં ૧૪. જારી રમતાં કાળ વિત્યો કંઈ, એક દિન કીધી
 મેં હાંશી, ક્યાંના વાસી ક્યાં જવાના, તવ તેણે અથ ઇતિ પ્રકાશી
 રાજ. શીં ૧૫. દ્રઢ મન રાખી વાત સુણી મેં, ગુણ મેં રાખી
 મારી, પુત્રને કહ્યું તમે દેશ સિધાવો, મેં દુનિયા વિસારી રાજ.

શીં ૧૬- પુત્રને વળાવી કહ્યું ગુણકાને, હા હા ધિક મુજ તુજને,
મહા પાતિકની શુદ્ધિ માટે, અગ્નિનુ શરણ હો મુજને રાજ. શીં
૧૭. સરિતા કાઠે થેહ સળગાવી, અગ્નિપ્રવેશ મેં કીધો, કર્મે નદીના
પુરમાં તણાણી, અગ્નિએ લોગ ન લીધો રાજ શીં ૧૮. જળમાં
તણાણી કાઠે આવી, આહિરે જીવતી કાઢી, મુજ પાપીણીને સંધરી
ન નદીએ, આહિરે કરી ભરવાડી રાજ. શીં ૧૯. તે ભરવાડણ
દહી દૂધ લઇ, હું વેચવા પુરમાં પેઠી, ગજ છુટ્યો કોલાહલ સુણીને
પાણીયારીને હું નાઠી રાજ. શીં ૨૦. પાણીયારીનું કુટયુ યેડું,
ધુસકે રોવા લાગી, દહીં દૂધની મટુકી મમ ફૂટી, હું તો હસવા
લાગી રાજ. શીં ૨૧. હસવાનું કારણ તે પુછયુ, વીરા અથ
ધતિ કીધું, કેને જોઉ ને કેને રોઉ, હું દૈવે દુઃખ મને દીધું
રાજ. શીં ૨૨. મહીયારીની દુઃખની કહાણી સુણી મૂર્છા થઇ દિજને,
મૂર્છા વળી તવ હા હા ઉચરે, દિજ કહે ધિક ધિક મુજને રાજ.
શીં ૨૩. મા દીકરો જોઉ પરતાવો કરતાં, જાની ગુરૂને મળીયા,
ગુરુની દીક્ષા શિક્ષા પાળી ભવના ફેરા ટળીયા રાજ. શીં ૨૪.
એક ભવે ભવ બાજી રમતાં, ઉલટ સુલટ પડે પાસા, નાનાવિધ
ભવોભવ સાંકળાયદ, જેલે કર્મ તમાસા રાજ. શીં ૨૫

સ્થાપના ચાર્યની સંજ્ઞાય.

પૂરવ નવમાથી ઉદ્ધરી જિમ ભાષે શ્રી ભદ્ર બાહુ રે, સ્થાપના
કહ્ય અમે કહું, તિમ સાભળજો સહુ સાહુ રે. ૧ પરમ ગુરૂ
વચણો મન દીજો. તો સુર તરૂ ફળ સીજો. લીલ વરણ જે થાપના
માહે રેખા શ્યામ તે જ્યેષ્ઠ રે આયુ જ્ઞાન બહુ સુખ દીજો. તે તો
નીલકંઠ સમ હોય રે. ૨. પીત વરણ જે થાપના. માહે દીસે બિંદુ
તે સ્વેત રે તે પખાલી પાઈએ. સર્વ રોગ વિલયનો હેત રે ૩.
સ્વેત વરણ જે થાપના, માહે પીત બિંદુ તસ હોય રે નયન રોગ
છોટે ટળે પીતા ટળે શૂલ શરીર રે ૪. નીલ વરણ જે થાપના,
માહે પીત બિંદુ તે સાર રે તેહ પખાલી પાઈએ. હોય અહિ
વિધનો ઉત્તાર રે. ૫ ટાળે વિશ્વચિકા રોગ જે. ધૂત લાભ દીએ

ધુત વન્ન રે. રકત વરણી પાસે રહ્યાં. માહે માનવી કેસાં મન્ન રે
 ૬. શુદ્ધ મેત જે થાપનાં. માહે હીસે રાખી રેખ રે. ડંક થકી
 વિષ ઉતરે વળી સિએ કાર્ય શેષ રે. છ. અર્ધ રક્ત જે થાપના
 વળી અર્ધ પીત પુરિ પુષ્ટ રે, તેહ પખાલી છાંટીએ. હરે અક્ષિ
 રોગને દુષ્ટ રે. ૮. જળુ વર્ણ જે થાપના. માહે સર્વ વર્ણના
 ખિંદુ રે. સર્વ સિદ્ધ તેહથી હોયે. માહે નરનારીના વૃંદ રે. ૯,
 જાતિ પુષ્પ સમ થાપના સુતવંશ વધારે તેહ રે મોર પિચ્છ
 સમ થાપના. વંછિત દીએ ન સંદેહ રે. ૧૦, સિદ્ધિ કરે ભય
 આપ હરે પારદ સમ ખિંદુ તે સ્યામ રે મયક સમજે થાપના તે
 ટાળે અહિ વિષ ઠામરે, ૧૧. એક આવર્તે સુખ દીમે બેહુ આ-
 વર્તે ભંગ રે. ત્રિહુ આવર્તે માન દે ચિહુ આવર્તે નહિ રંગ રે
 ૧૨, પાંચ આવર્તે ભય હરે છ આવર્તે દીએ રોગ રે, સાત
 આવર્તે સુખ કરે વળી ટાળે સમજા રોગ રે, ૧૩, વિષમાવર્તે
 સુખ ફળ બહું સમ આવર્તે ફળ હીન રે, ધર્મ નાશ હોય તેહથી
 એમ ભાષે તત્ત્વ પ્રવિણ રે, ૧૪, જેહ વસ્તુમાં થાપિએ દક્ષિણ
 આવર્તે તેહ રે તે અખૂટ સમજું હોયે કહે વાચક યશ શુભગેહરે ૧૫

શ્રી આપાડભૂતિની પાંચ ઢાળની સંજ્ઞા.

(દોહડા)

દર્શન પરીપહ બાવીશમે, કાઠો તેહનો કામ; અંકા ફસણ
 પરિહરો, પાકા રાખો પ્રણામ. ૧ ઉત્તરાધ્યયન કથા મધે, અપાડ-
 ભૂતિ સરીશ; પહેલા પ્રણામ પોત્યા પડ્યા, પછે શ્રેષ્ઠ કરીયા શિષ્ય. ૨.

ઢાળ પહેલી

અપાડભૂતિ અણગાર, બહુ શિષ્ય ને પરિવાર; મન મોહન
 સ્વામી, આચારજ ચઢતી કજા એ. ૧. આગમ અર્થ અપાર, હે
 તુ દષ્ટાંત વિચાર; મં ચેલા ભણાયા ચોંપસું એ. ૨. એક શિષ્યે કર્યો
 રે સંધાર, ગુરૂ જોડ્યા તેણિવાર; સુણ ચેલા મોર; જો તું હોવે દેવતા
 એ. ૩ મુજને કહેજે આમ, ઢીલ મ કરજે કાંચ સું ગુરૂ સમ જગમાં
 કો નહિ એ. ૪. કહ્યો દોષ તિન વાર, કિણહિ ન કીધી સાર, સું

કિણ્વહી આય કહ્યા નહિ એ. ૫. તું ચેલો ચોથો હોય, તુજ સમ
અવર ન કોય; સુ. મેં તુને પાર ઉતારીયો એ. ૬. તું મ્હારે
શિષ્ય સુવિનીત, પૂરી છે પરતીત; સુ. તું અંતર ભક્ત છે માહરે
એ. ૭. તું મત બાળે ભૂલ, કહ્યો મુજ કરજે કબૂલ; સુ. તું તો
વહેલો આવજે એ. ૮. ચેલે છંડયા પ્રાણ, ઉપન્યો દેવ વિમાન
સુ. જાદુ વૃદ્ધિ પામ્યો ઘણી એ. અગમગ મહેલની ન્યેત, ભણે
ધરજ ઉઘોત, સુ. બાળી અરૂંખાં ઝીલ રહ્યાં એ. ૧૦. થાંભા પૂતળી
સાર, મહેલને માંહી અપાર; સુ. રત્નજડીત છે આંગણાં એ. ૧૧.
પાંજેઠ રત્નમય જોય, ઇસ ઉપલા સોવનમય હોય; સુ. વહાણ
પંચરંગી રત્નનાં એ. ૧૨. ફૂલે પાથરી સેજ, દીકાં ઉપજે હેજ;
સુ. સુવાળી માખણ સારિખી એ. ૧૩. ચુઆ અંદન ચબેલ, મહકે
સુગંધી તેલ; સુ. ગુલાબ અંપેલી ખુબ રહ્યાં એ. ૧૪. મહેલની
ચૌદિશિ બાગ, વળી છત્રીસે રાગ; સુ. નાટક વિધ બત્રીશનાં એ. ૧૫.
કપડાં માંહી ગુલતાન, ધરેણાં તણો નહી ભાવ; સુ. જેખંતા લોચન ઠરે
એ. ૧૬. દીપતી દેવની દેહ, લાગ્યો નવલ સનેહ; સુ. દેવીયો શું મોહ્યા
દેવતા એ. ૧૭. એક નાટક ધમકાર, વર્ષ બાય દોય હનાર; સુ.
ગુરૂ તો યાદ આવે કદે એ. ૧૮. લાગ્યો સુખનો ઠાક, ગુરૂ જૂએ
ચેલાની વાટ; સુ. દેવતા તો આયો નહી એ. ૧૯. ચેલો તો ભૂલી
ગયો એહ, ગુરૂને ઉપન્યો સદેહ; સુ. સમક્ષિમાં સાંસો પડ્યો એ.
૨૦. એ થઈ પહેલી ઢાળ, જપિ રાયચંદ રસાળ; સુ. આગે
(નિર્ણય સાંભળો એ. ૨૧.

(દોહા)

અપાઠભૂતિ ચિત્ત ચિંતવે, નહી સ્વર્ગ નહિ મોક્ષ; નિઝે
કો કેહનો નહિ, સઘળી વાતો ફેક. ૧. ચોથા ચેલાશું હતો
પુરો માહરે પ્રેમ; સત્ર વચન સાચા હુવે, તો પાછો ન આવે કેમ. ૨.

ઢાળ બીજી.

(નિદડી વેરણ હુઈ રહી, એ દેશી)

આપાઠભૂતિ ઈમ ચિંતવે, પાછો બાઉ હો માહરે ધરવાસ કે;

સુંદરિયું મુંખ ભોગવું; વિલસીને હો વળિ લીલ વિલાસ કે; ચારિત્રથી
 મન ચળ ગયે. ૧. ઘર ચાલ્યો હો થઈ શ્રદ્ધા જાણ કે; અરિહંત
 વચન ઉત્થાપને, ખાલી હુવો ખોઈ સંમક્ષિ દ્રષ્ટિ કે. ચા. ૨.
 તિથે સમે આસન કંપીયો, દેવે દીધો હો તિહાં અવધિજ્ઞાન કે;
 ગુરુને દીઠા ઘેર જાવતા, નાટક માંડ્યા હો માર્ગ માંહે પ્રધાન કે. ચા. ૩.
 માસ છ નાટક નિરખીયો, આચારજ હો હુઓ મન ઉલ્લાસ કે;
 પુરો હુઓ નાટક પાંગર્યો, વિકાર કરતાં હો આયો વનવાસ કે
 ચા. ૪. દયાતણી પરીક્ષા ભણી, દેવે કીધાં હો નાનડિયાં ખાળ કે;
 ઘરેણાં બહુ પહેરાવીયાં, રમઝમ કરતાં હો આયાં સુકુમાળ કે. ચા. ૫.
 છએ છોકરા ચોલ્યા તિથે સમે, પાયે લાગી હો જોડી દોતું હાથ કે.
 શાતા છે પૂન્ય આપને, ખમાવું છું હો સ્વામી કૃપાનાથ કે. ચા. ૬.
 પૃથ્વી પ્રાણી તેઉ વાયરો, વનસ્પતિ હો છઠ્ઠો ત્રસ સ્વામ કે; ગુરુને ઠહે
 છએ છોકરાં, માત તાત હો દીધાં મુજ નામ કે. ચા. ૭. દયા પાળી
 છકાયની, નહિ કાંઈ હો દયામાં લલીવાર કે; પુણ્ય ને પાપનાં ફળ
 નહિ, છોકરાનાં હો લેઉં ઘરેણાં ઉતાર. કે. ચા. ૮. ગૃહસ્થને ધન
 વિણ નવિ સરે, પાને પડીયો હો મ્હારે મોકળો માલકે; પાતશાં
 ધનશું પૂરણ ભરી, મલકતો હો ચાલ્યો મન ખુશીયાળ કે. ચા. ૯.
 દયા પણ દિલશં ગઈ, દેવે દીઠા હો ગુરુએ કીધો અકાજ કે;
 હું આજ મારગ આણશું, જો એહને હો હુશે આંખમાં લાજ
 કે. ચા. ૧૦. જો ખીલ ઠાળ પૂરી થઈ, રાયચંદ હો વળિ લાંબે
 એમ કે; ચતુરાઈ જુઓ ચેલાતણી, નિજ ગુરુને હો ઠામ આણે
 છે કેમ કે. ચા. ૧૧.

ઢાળ ત્રીણ.

(ધર્મ આરાધીએ—એ દેશી.)

રાય પડાવ વિકૃતિયો એ, ક્રિયા ઘણા નર નાર કે; હાથી ઘોડા
 ઘણાએ, રથ પાળાનો નહિ પાર કે; પૂન્ય પધારીયા એ, ૧. ભૂપતિ
 વંદણ આવતા એ, સાથે નિજ પરિવાર કે; પ્રદક્ષિણા દેઈ કરી એ,
 વંદે વારંવાર કે. પૂન્ય, ૨. મેં તો સામા વંદણ આવતા એ, મ્હારે

પૂજ્ય શું છે બહુ રાગ કે; આપ આવી મળ્યા એ, માંદારાં મોટાં
લાય કે પૂજ્ય. ૩. મેં દરશન દીધા આપના એ, મ્હારે હૃદયે
વડીયા મેહ કે, મનવાંછિત ફળ્યાં એ, આજ પાવન હુઈ દેહ કે,
પૂજ્ય. ૪. ઇશ્વર દર્શનને હું પારણે એ, વારંવાર હબાર કે; મ્હાતો
લીજીએ એ, વિવિધ પ્રકારનો આહાર કે. પૂજ્ય. ૫. શુર કહે
રાજન સુણો એ, તારે ધર્મશું રાગ કે; આહાર વોહરણ તણો એ.
માહરે નહિ તિલ ભાવ કે. પૂજ્ય. ૬. ભાવ નહી વોહરણ તણા
એ, કયું કરો ખેંચતાણ કે; હઠ નવિ કીજીએ એ. તુમ અવસરના
ભણ કે. પૂજ્ય. ૭. વળતા ભપલિ ઇમ કહે એ, નેહી દોહું હથિ
કે, હઠ લીધો ઘણો એ, કિમ ખેચો એ વાત કે. પૂજ્ય. ૮. દેવ
ચરિત્રે દેખાડીયો એ, ત્હારે હુઓ ભિક્ષાનો કાળ કે; મધ્યાન્હ હુઈ
ગયો એ, રચતાં લીજે રોડી દાળ કે, પૂજ્ય. ૯. આ દ્રાક્ષનો ધો-
વણ ભલો એ, પ્રેરો ભરી દ્યો પાત્ર કે; મીઠાઈ લીજીએ એ, પીવા
લો મિસરી ભાત કે, પૂજ્ય. ૧૦. શુરને વિષ વહોરાવીયાં એ, મ્હારે
જમણનો છે નિયમ કે; કઠો પાતરાં એ, તુમે ઝોળી ખોલો ન કેમ
કે, પૂજ્ય. ૧૧. તુમે મુજ ઝોળી પકડી રહ્યા એ, એ નહિ ભેરા-
વરતું કામ કે, કિમ વહોરાવશે એ, મ્હારે નિમ્મે નહિ પ્રણામ
કે, પૂજ્ય. ૧૨. તુમે શ્રાવક મોટકા એ. મુજને લીધો ઘેર કે; ભ-
વણ દિયો નહિ એ, હું હુઈ ગયો મણનો શેર કે, પૂજ્ય. ૧૩,
મેં શ્રાવક ઘણા દેખીયા એ, ઉત્તમ ક્ષેત્ર મઝાર કે; હઠ દીડી નહિ
એ, એહવી ઇશ્વરિજ કાર કે, પૂજ્ય. ૧૪. પૂજ્ય સુણો તમે પાધગ
એ, માંદો પાત્રજ એહ કે. ઢીલ નવિ કીજીએ એ, ઉલ્લાશે માહરો
દેહ કે, પૂજ્ય. ૧૫. પ્રશ્ન પડુતર એટલા એ, ત્રીજી દાળ મઝાર
કે, ઋષિ રચ્યાંદ કહે એ, આગે સુણો અધિકાર કે, પૂજ્ય. ૧૬.
દાળ ચોથી.

(આદિ નિયુદ્ધ મયા કરો એ દેશી.

સામાસામીરે ખેંચતા ઝોળી ખુલી ગઈ નીક; શુરાં છ, પાત્રાં

માંહે ધરેણાં ભર્યાં. નનદણુ રાયે દીક; શુરાં જી, થેં ઘરાણાં કહેણું
લાવીયા, (એ આકાળી.) ૧. કહેા થાગ મનરી વાત; ગુ. થેં વેપ
લનયો લોકમાં, કહેા કિહાં લગે જાત. ગુ. થેં, ૨. વળતાં રાય
રાણી કહે, અમે પુત્રનાં માય તાય, ગુ. ધરેણાં જાવે તો આ ઘડી
પિણુ બાળક ઘોને જતાય, ગુ. ૩. રાય રાણી કહે રાવતા, મહારા
સુતના કાંઈ હવાલ; ગુ. જાળ જાવે મુજ કાળજે. દેણું નહી જો
બાળ. ગુ. ૪. વેગે મુજને બતાવી ઘો. હુઈકો મહારો કુળમાય; ગ
થેં છાના કહે ગોપાળ્યા, જીવ મહારો બળી જાય. ગુ. ૫. જીવતા
હોય તો જોઈ લજી, મુઆ હોય તો દેઈ દાગ; ગુ. શુરૂ આંખો
મીંચી રહ્યા, આવી લાજ અયાગ. ગુ. ૬. જો ધરતી કાટી પડે,
તો પેસી જઈ પાતાળ; ગુ. મહોટો અકારજ મેં કર્યો, માર્યા નાન-
ડિયા બાળ. ગુ. ૭. દેવે મનમાં વિચાર્યું. હજી શુરૂમાં છે લાજ;
ગુ. લાજથી માર્ગે આવશે. લાજે સુધરસે કાજ. ગુ. ૮. અરિહંત
સિદ્ધ મુનિ ધર્મનાં, ચિંતવે સરણા ચાર; ગુ. અળ ઇણિ વેળાને
વિષે, આપ તણો આધાર. ગુ. સમજવણને કારણે, ચોથી દાળે
અરિત્ર અનેક, ગુ. ઋષિ રાયચંદ કહે સાંભળો, આગે ચેલા તણો
વિવેક—ગુ. ૧૦.

(દોહા.)

વાડી ફરી જાયું બાગમેં, શુરૂઆ ભયખાંત; દેવે મનમાં જાણીયું,
આવી મિજ્યો અળ તાંત ૧. તવ સહુ માયા મુમેટને, સાધુરૂપ બનાય;
મતેણુવંદામિ મુખ કહી, જીભે સન્નુખ આય, ૨. આપ જતા કિહાં અટકિ-
યા, કાંઈ દીઠામાર્ગ માંય; શુરૂ કહે નાટક નિરશિયો, એક પલક નૃપ
હાય. ૩. પલક કહે કિણુ કારણે, નાટક પડ્યો છ માસ; દેખો સજરને!
માંડલો, જોવો હુકય વિમાસ. ૪. ઇમકહી દેવ અદૃશ્ય થયા, શુરૂ ચિંતે
તેણીવાર; અહો કોઈક છળ જીપન્યો, કહેતાં વાત વિચાર. ૫.

દાળ પાંચમી.

(કોઈ લો પરવત ધુધલો રે લાલ, એ દેશી.)

રૂપ કર્યો દેવતા તણો રે લાલ, ફરી ઋદ્ધિ વિસ્તાર હો;

ગુરુ જી ધર્મ તણા કુળ ઝી સહીરે લાલ, શકા મ કરો લગાર,
 હો ગુ મમકિતમા સેઠા ગ્રહો રે બાલ, ૧. હું ચિત્ત વલ્લભ ચેલો
 પૂજ્યનો રે લાલ, ઉપનૈ સ્વર્ગમઝર હો, ગુ જઘન્ય પદ દેવતા-
 તણો રે લાલ, ઉત્કૃષ્ટો મોક્ષ સાગ હો. ગુ સં ૨ રાખો અરિહંત
 વયણની આસતારે લાલ, ટાળો મમકિત દોષ હો, ગુ સ્વર્ગ નર્ક
 સત્ય જાણુજ્યો રે લાલ, કર્મ ખપાયા હુવે મોક્ષ. હો ગુ ૩ હું
 સંયમ પાળી હુઝો દેવતા રે લાલ, રતનજડીત વિમાન હો, ગુ.
 દોય હજાર વરસા બગે રે લાલ, ઝોક નાટકનો પ્રમાણ હો. ગુ.
 સં ૪ થે નાટકમે મોહી રહ્યા રે લાલ, હું મોહી રહ્યો તેમ હો.
 ગુ હુ તમને ભૂલી ગયો રે લાલ, બાચો નબલ સનેહ હો. ગુ.
 સં ૫ સમકિતમે મેઠા કિયા રે લાલ, કાઢ દિયો મિથ્યા સાલ
 હો, ગુ ગુરૂશુ ઝોશિંગણ હુવો રે લાલ, હુવો જિનધર્મમે લાલ
 હો ગુ સં ૬ દેવ પ્રતિજોખી ગમે રે લાલ, ગુરૂથે લીખો મયમ
 ભાર હો, ગુ ચારિત્ર પાળી નિર્મળું રે લાલ, અવરને કિયો ઉપગાર
 હો. ગુ સં ૭. આપાદભૂતિમે લલી પરે રે લાલ, જિનમાર્ગ દિયો
 દિપાય હો, ગુ અત સમય અણસણ કમી રે લાલ, મોક્ષ ગયા
 કર્મ ખપાય હો ગુ સં ૮. આપાદભૂતિ જિમ દંઢ હુવા રે લાલ,
 તિમ રહેજો ચતુરસ્રજણ હો, ભવિક જન. દર્શન પરિપદ છતને
 રે લાલ, જિમ પહોચો નિર્વાણ હો ભ સં ૯ ઉત્તરાધ્યયન
 ખીજે કહ્યો રે લાલ, કયામાહી અધિકાર હો. ભ. તણુઅનુમારેમે
 કિયો રે લાલ, ઋષિરાયચંદ પર ઉપગાર હો. ભ. સં ૧૦ સમકિત
 દ્રઢ પંચ ઢાળીયો રે લાલ, કહ્યો કયામે જોય હો, ભ અન્મધા કોઈ
 હુઈ ગયા રે લાલ, મિચ્છામિદુક્કડ મોય હો ભ. સં ૧૧ પૂજ્ય
 જોમલજી પસાયથી રે લાલ, નાગો શહેર ચોમાસ હો, ભ. પચ-
 ઢાળીયો જોડયો જુગતિશું રે લાલ, સમકિત જ્યોત પ્રકાશ હો. ભ.
 સં ૧૨. સંવત અઢાર છત્રીસમા રે લાલ, આસો વદિ દશમને
 દીન હો, ભ. રાખે સમકિત નિર્મળું રે લાલ, તે જગ જાણો ધણ
 હો ભ. સં ૧૩

શ્રી મરૂદેવી માતાની સનગ્રાથ.

મરૂદેવી માતાને એમ લલો, કપલજી આવેને ઘેર—૨; હવે મુજ ઘડપણ છે ઘણું, મળવા પુત્ર વિશેષ. ૨. મરૂદેવી. ૧. વરછ તુમે વનમાં જઈ શું વસ્યા, તુમારે ઝોણું શું આજ—૨, સર્વે ધન્દ્રાદિક દેવતા, સાધ્ય ખટમંડ રાજ—૨. મરૂદેવી. ૨. સાચું સગ-પણ માતનું, ખીજ કારમા લોક. ૨; રડતા પડનાં મેલો નહિ, હૃદય વિમાસીને જોય. ૨. મરૂદેવી. ૩. કપલજી આવી સમોસર્યા, વિનિતા નગરી મોઝાર. ૨; હરખે દેવેરે વધામણાં, ઉઠી કડું રે હુલ્લાસ. ૨. મરૂદેવી. ૪. આઈ બેઠાં ગજ ઉપરે, લરતજી વાંદવા જાય. ૨; ફરથી વાળરે વાગીયાં, હેડે હરખ ન માય. ૨. મરૂદેવી. ૫. હરખનાં આંસુ રે આવીયાં, પડલ તે ફર પલાય. ૨; પરણલ દીકી રે પુત્રની, ઉપન્યું ઠેવલજાન. ૨. મરૂદેવી. ૬. ધન્ય માતા ધન્ય ખેટડો, ધન્ય તેનો પરિવાર. ૨; વિનયવિજય ઉવળગાયનો, વર્ત્યો છે જય જય-કાર. ૨. મરૂદેવી. ૭.

શ્રી એલાચીકુમારની સનગ્રાથ.

નામ એલાપુત્ર જાણીએ, ધનદત્ત શેઠનો પુત્ર; નટડી દેખીને મોહીયો, નવિ રાખ્યું ધરનું સૂત્ર. ૧. કર્મ ન છુટે રે પ્રાણીયા પૂરવ નેહ વિકાર; નિજ કુલ છંડીરે નટ થયો નાણી શરમ લગાર. ૨. કર્મ. માતપિતા કહે પુત્રને, નટ નવિ થઈએ રે જાત; પુત્ર પરણાવું રે પદ્મણી, સુખ વિલસો સંઘાત. કર્મ. ૩. કહેણ ન માન્યું રે તાતનું, પૂર્વ કર્મ વિશેષ; નટ થઈ શીખ્યો રે નાચવા, ન મટે લખ્યા રે લેખ. કર્મ. ૪. એક પૂર આપ્યો રે નાચવા, ઉચો વંશ વિશેષ; તિહાં રાય જોવાને આવીયો, મલીયા લોક અનેક. કર્મ. ૫. ટોલ જાળવે રે નટવી, ગાવે કિત્તર સાદ; પાય તળ ઘુઘરા રે ઘમઘમે, ગાજે અંબર નાદ. કર્મ. ૬. દોય પગ પહેરી રે પાવડી, વંશ ચઢ્યો ગજ જોલ; નોંધારો થઈ નાચતો, ખેલો નયનવા ખેલ. કર્મ. ૭. નટડી રંભા રે સારિખી, નયણે દેખે રે જામ; જો અંતેઉરમાં એ રહે, જનમ સફલ મુજ તામ,

કર્મ. ૮. તવ તિહાં ચિંતે રે ભુપતિ, લુખ્યો નટવીની સાથ; જો નટ પડેરે નાચતો, તો નટવી કડું મુજ હાથ કર્મ. ૯. કર્મવંશેરે હું નટ થયો, નાચું છું નિશધાર; મન નવિ માને રે રાયનું. તો કોણ કરવો વિચાર. કર્મ. ૧૦. દાન ન આપે રે ભુપતિ, નટે જાણી તે વાત; હું ધન વાંછું છું રાયનું, રાય વંછે મુજ ધાત. કર્મ. ૧૧. દાન લહું જો હું રાયનું, તો મુજ જીવિત સાર; એમ મન માણે રે ચિંતવી, ચઢીઓ ચોથી રે વાર. કર્મ. ૧૨. થાલ ભરી શુદ્ધ મોઢકે, પદ્મભણી ઉભી છે બાર; દ્યો દ્યો કહે છે લેતાં નથી. ધન ધન મુનિ અવતાર. કર્મ. ૧૩. એમ તિહાં મુનિવર વહોરતાં, નટે દેખ્યા મહાભાગ; ધિગ્ ધિગ્ વિષયારે જીવને એમ નટ પામ્યો વૈરાગ. કર્મ. ૧૪. સંવર ભાવે રે કેવલી, થયો તે કર્મ ખપાય; કેવલ મહિમા રે સુર કરે, લખિધવિજય ગુણ ગાય. કર્મ. ૧૫.

અથ શ્રી રૂકમણીની સન્નિધિ.

વિચરંતા ગામોગામ, નેમિ જિનેશ્વર સ્વામ; આછે લાલ, નયરી દ્વારામતી આવીયાળ. ૧. વનપાલક મુખદાય, દીયો વધામણી આય, આછે લાલ, નેમિ જિણુંદ પધારીયાળ. ૨. કૃષ્ણાદિક નરનાર, સહુ મળી પથંદા બાર; આછે લાલ, નેમિ વંદણુ તિહાં આવીયાળ. ૩. દીપ્તે દેશના જિનરાય, આવે સહુને દાય, આછે. રૂકમણી પૂછે શ્રી નેમિનેજી. ૪. પુત્રને મહારે વિયોગ, શો હશે કર્મ સંયોગ. આછે. ભગવન્ત મુજને તે કહોજી. ૫. ભાપે તવ ભગવન્ત, પૂર્વભવ વીર તંત, આછે લાલ, કીધા કરમ નવિ છૂટીયેજી. ૬. તું હતી નૃપની નાર, પૂર્વભવ કોઈ વાર, આછે. ઉપવન રમવાને સંચર્યાજી. ૭. ફરતાં વનમોઝાર, દીઠો એકે સહકાર. આછે. મોરલી વિચાણી તિહાં કણેજી. ૮. સાથે હતો તમ નાથ ઇન્ડા ગાદ્યાં હાથ, આછે. રૂકમણી તે થયાંજી. ૯. નવિ જોલખે તિહાં મોર, કરવા લાગી શોર, આછે. ચૌદિશી ચમકે વિજળીજી. ૧૦. પછી વુકયો તિહાં મેહ, ઇન્ડા ધોવાણું તેહ, આછે. સોલ ઘડી પંછી સેવીયાંજી. ૧૧. હસતાં તે ખાંધ્યાં કર્મ, નવિ જોલખ્યો જિનધર્મ, આછે.

રેતાં ન છુટે પ્રાણીયાળ. ૧૨. તિહાં ગાંધી અન્તરાય, ભાંખે શ્રી
જિનરાય, આછે. સોલ ઘડીનાં વર્ષ મોલ થયાં. ૧૩. દેશના મુણી
અભિશમ રૂઢિમણી સણીએ તામ, આછે. શુદ્ધ તે સંયમ આદર્યો, ૧૪.
સ્થિર રાખ્યાં મન વચન કાય, કેવલનાથ ઉપાય, આછે. કર્મ
ખપાવી મુકતે ગયાળ. ૧૫ તેહનો છે વિસ્તાર, અંતગડચત્ર મોઝાર,
આછે. રાજવિજય રંગે ભણે. ૧૬.

શ્રી દશમાધ્યાનની સજઝાય.

(તે તરીયા ભાઈ તે તરીયા-એ દેશી.

તે મુનિ વંદો, તે મુનિ વંદો, ઉપશમ રસનો કંદો રે; નિર્માલ
જ્ઞાન ક્રિયાનો ચંદો, તપ તેજે જેહનો દિવ્યંદો રે. તે. ૧. પંચાશ્રવનો
કરી પરિહાર, પંચ મહામત ધારો રે; વદ્યવ તણો આધાર, કરતો
ઉચ્ચ વિહારો રે. તે. ૨. પંચ સમિતિ ત્રણ શુભિ આરાધે, ધર્મ ધ્યાન
નિરાખાધ રે; પંચમ ગતિનો મારગ સાધે, શુભ શુભ તો ઇમ વાધે
રે. તે ક્ય વિક્ય ન કરે બપાર, નિર્મમ નીરહકાર રે; આરિત્ર
પાળે નિરતિથારે, ચાલતો ખડગની ધાર રે. તે. ૪. ભોગને રોગ કરી
જે ભણે, આપે પ્રુણ વખાણે રે; તપ શુતરુપનો મદ નવિ આણે,
ગોપવી અંગ ઠેકાણે રે. તે. ૫. છાંડી ધન-કલ્પ-કંચન ગેહ, થઈ
નિરપહી નિરનેહ રે; ખેહ સમાણી જાણી દેહ, નવિ પોમે પાપે
જેહ રે. તે. ૬. દોષ સહિત આહાર જે પામે, જે લુપે પરિણામે
રે. લેતં દેહનું સુખ નવિ કામે ભગતો આઠેય જામે રે. તે. ૭.
રસના રસ રસીયો નવિ થાવે, નિલોંલી નિર્માયા રે; સહે પરિષહ
સ્થિર કરી કયા, અવિચલ જિમ ગિરિયા રે. તે. ૮. રાતે ક્રઉ-
સજા કરી સ્મશાને, જે તિહા પરિષહ જાણે રે; તો નવિ ચૂકે
તેહવે ટાણે, ભય મનમાં નવિ આણે રે. તે. ૯. કોઈ ઉપર ન ધરે
કોધ, દિયે મહુને પ્રતિબોધ રે; કર્મ આઠ ઝીંપવા જોઈ, કરતો
સંયમ શોધ રે. તે. ૧૦. દસવૈકલિક દશમાધ્યયને, એમ ભાખ્યો
આશ્વાર રે. તે શુરુ લાભવિજયથી પામે, વૃદ્ધિવિજય જયકાર રે. તે. ૧૧.

શ્રી પ્રસન્નચંદ્ર રાજપિની સજઝાય.

પ્રણમું તમારા પાય, પ્રસન્નચંદ્ર પ્રણમું તમારા પાય રાજ છોડી

રળીયામણું રે, જાણી અધિર સંસાર વૈરાગે મન વાળીયું રે, લીધો સંયમભાર પ્રસન્ન. ૧. સ્મશાને કાઠસ્સગ્ગ રહી રે, પગ ઉપર પગ ચઢાય, બાહુ બે ઉચા કરી રે, સુરજ સામી દ્રષ્ટિ લગાય પ્રસન્ન. ૨. હુમ્મુખ ફત વચન મુણી રે, કોપ ચડયો તત્કાળ, મનશું સંગ્રામ માંડીયો રે, જીવ પડયો જંગલ પ્રસન્ન. ૩. શ્રેણીક પ્રશ્ન પૂછે તે સમે રે, સ્વામિ એહની કુણુ ગતિ યાય, ભગવંત કહે હમણાં મરે તો, સાતમી નરકે જાય, પ્રસન્ન. ૪. ક્ષણ એક આંતરે પૂછીયું રે, સ્વાર્થ સિદ્ધ વિમાન વાગી દેવની હુંદલિ રે, ઋષિ પામ્યા કેવળજ્ઞાન, પ્રસન્ન. ૫. પ્રસન્નચંદ્ર ઋષિ મૂકતે ગયા રે, શ્રી મહાવીરના શિષ્ય રૂપવિજય કહે ધન્ય એ દીક્ષ, સત્રમાંહે પ્રત્યક્ષ પ્રસન્નચંદ્ર. ૬.

શ્રી બલભદ્રમુનિની સજાયા.

શા માટે બંધવ મુખથી ન બોલો, આંસુડે આનન ધોતાં મોરારી રે; પુન્ય ભોગે દડીઓ એક પાણી, જડયો જંગલ ભેતાં મોરારી રે. શા. ૧. ત્રીકમ રીસ ચઢી છે તુજને, વન માંહે વન; માળી મોરારી રે; વડીરે વારનો મનાવું છું બહાલા, તું તો વચન ન બોલે ફરી વાળી મોરારી રે. શા. ૨. નગરી રે દાઝીને શુદ્ધિ ન લીધી, મ્હારી વાણી નિસુણુ બહાલા મોરારી રે; આ બેળામાં લીધો અબોલો, કાનજી કાં થયા કાલા મોરારી રે. શા. ૩. શી શી વાત કહું શામળીયા, વિઠ્ઠલજી આ બેળા મોરારી રે; શાને કાજે મુજને સંતાપો, હરિ હસીને બોલોને હેલાં મોરારી રે. શા. ૪. પ્રાણુ હમારા જાશે પાણી વિણુ, અધઘડીને અણુબોલો મોરારી રે; અરતિ સદળી જાયે અળગી, બાંધવ જો તું બોલો મોરારી રે. શા. ૫. પટ માસ લગે પાળ્યો છળીલો, હૈયા ઉપર અતિ હેતે મોરારી રે; સિન્ધુ તટે સુરને સકેતે, કરિ દહન ક્રિયા શુભ રીતે મોરારી રે. શા. ૬. સયમ લઈ ગયો દેવલોકે, કવિ ઉદયરત્ન એમ બોલો મોરારી રે; સંસાર માંહે બળદેવ મુનિને કોઈ નવ આવે તોલો મોરારી રે. શા. ૭.

સામાયિક લાભ સજાયા.

કર પડિકકમણું બાવશું, દોય ઘડી શુભ મ્યાન લાલ રે, પરસવ

જાતાં જીવને, સંજ્ઞાન સાચું જાણુ લાલ રે, કરં ૧. શ્રીમુખ વીર
 ધ્રુમ ઉચ્ચરે. શ્રેણીકસય પ્રતે જાણુ લાલ રે, લાખ ખાંડી મોના
 તણી. દીયે દિન પ્રત્યે દાન લાલ રે. કરં ૨. લાખ વર્ષ લગે તે
 વળી, એમ દીયે દ્રવ્ય અપાર લાલ રે, એક સામાયીકને તોલે, નાવે
 તેહ લગાર લાલ રે, કરં ૩. સામાયિક ચઢિવિસત્યો, ભદ્રુ વંદન
 દોય દોય બાર લાલ રે. વ્રત સંભારે રે આપણા, તે ભવ કર્મ
 નિવાર લાલ રે, કર. ૪. કર કાઉસગ્ગ શુભ ધ્યાનથી, પચ્ચખાણુ
 સધું વિચાર લાલ રે, દોય સજ્જાએ તે વળી, ટાળો ટાળો અતિ-
 ચાર લાલ રે. કર, ૫. શ્રી સામાયિક પ્રસાદથી, લહીયે અમર
 વિમાન લાલ રે. ધર્મસિંહ મુની એમ ભણે, એ છે મુકિત નિદાન
 લાલ રે. કર, ૬.

શ્રી શાજિભદ્રની સજ્જાચની ગાથા.

રાજગૃહિ નયરી મોઝારો જી, વણુઝારા દેશાવર સારો જી;
 ધણુ વણુજેજી, રતનકંબળ લેધ આવીયા જી. ૧. લાખ લાખની
 વસ્તુ લાખેણી, એ વસ્તુ છે અતિ ઝેણી; કાંઈ પરિમલ જી, ગદ
 મઠ મંદિર પરસરી જી, ૨. પૂછે ગામને ચેતરે, લોક મત્યા વિધ
 વિધ પરે; જઈ પૂછયો જી. શાજિભદ્રને મંદિરે જી. ૩. શેઠાણી
 સુભદ્રા નિરખે જી, રતનકંબળ લેધ પરખે જી; લેધ પહોંચાડી જી;
 શાજિભદ્રને મંદિરે જી. ૪. તેડાળ્યો ભંડારી જી, વીશ લાખ નિર-
 ધારી જી; ગણી દેખ્યો જી, એહને ઘર પહોંચાડને જી, ૫. રાણી
 કહે સુણો રાજ જી. આપણું રથે ક્રજ જી; મુજ ક્રજે જી, એક
 ન લીધી લોખડી જી. ૬. સુણુ હો ચેલણા રાણી જી, એહ વાત મેં
 જોણી જી; પિછાણી જી. એ વાતનો અચંબો ઘણો જી. ૭. દાતણ
 તો જળ કરશું જી, શાજિભદ્ર મુખ જોશું જી; શણુગારો જી. ગજ
 રથ લોહ પાલખી જી. ૮. આગળ કોતલ હીંચાવતા, પાછળ પાત્ર
 નચાવંતા; રાય શ્રેણિકજી, શાજિભદ્ર ઘેર આવીયો જી. ૯. પહેલે
 જીવને પગ દીયો, રાજ મનમાં ચમકિયા, કાંઈ જોજ્યો જી, આ
 ઘર તો ચાકર તણું જી, ૧૦. 'ત્રીજે જીવને પગ દીયો રાજ મનમાં ચમ-

ક્રીયા, કંઈ જોજોયો છુ આ ઘર તો સેવક તણાં છુ. ૧૧. ત્રીજે ભવને પગ દીયો, રાજા મનમાં ચમકિયા; કંઈ જોજોયો છુ. આ ઘર તો દાસી તણાં છુ. ૧૨. ચોથે ભવને પગ દીયો, રાજા મનમાં ચમકિયા; કંઈ જોજોયો છુ, આ ઘર તો શ્રેષ્ઠિતણાં છુ. ૧૩. રાય શ્રેષ્ઠિકની મુદ્રિકા, ખોવાઈ ખોળ કરે છુકા; માય ભદ્રા છુ, થાળ ભરી તવ લાવીયાં છુ. ૧૪. જગો જગો મોરા નંદ છુ, કેમ સૂતા આણંદ છુ, કંઈ આંગણે છુ, શ્રેષ્ઠિક રાય પધારીયા છુ. ૧૫. હું નવિ જાણું માતા બોલમાં, હું નવિ જાણું માતા તોલમાં; તુમે લેજો છુ, જિમ તુમને સુખ ઉપજે છુ. ૧૬. પૂર્વે કહી પૂછતાં નહીં, તો આમાં શું પૂછો સહી; મોરી માતછ; હું નવિ જાણું વણજમાં છુ. ૧૭. રાય કરિયાણું લેજો છુ, મુહ માયા દામ દેજો છુ; નાણાં ચુકવી છુ, રાય ભંડારે નંખાવી દીયો છુ. ૧૮. વળતી માતા ઇંમ કહે, સાચી નંદન સહજે; કંઈ સાચે છુ, શ્રેષ્ઠિક રાય પધારીયા છુ. ૧૯. ક્ષણમાં કરે કંઈ રાજ્યો, ક્ષણમાં કરે ઘેરાજ્યો; કંઈ ક્ષણમાં છુ, ન્યાય અન્યાય કરે સહી છુ. ૨૦. પૂર્વે સુકૃત નવિ કીધાં, સુપાત્રે દાન નવિ દીધાં; મુજ માથે છુ, હજુ પણ જોડવા નાથ છે છુ. ૨૧. અખ તો કરણી કરશું છુ, પંચ વિષય પરિહરશું છુ; પાળી સંયમ છુ, નાથ સનાથ થાશું સહી છુ. ૨૨. ઇંદુવત અંગ તેજ છુ, 'આવે સહુને હેજ છુ; નખ શિખ લગી છુ, અંગોપાંગ શોભે ઘણાં છુ. ૨૩. મુકતાફળ જિમ ચળકે છુ, કાંને કુંડળ ગળકે છુ; રાજા શ્રેષ્ઠિકે છુ, શાજિશદ્ર ખોળે લીયો છુ. ૨૪. રાજા કહે સુણો. માતા છુ, તુમ કુમર સુખશાતા છુ, હવે જોડને છુ, પાછો મંદિર મેહલો છુ. ૨૫. શાજિશદ્ર નિજ ઘર આવ્યા છુ, રાયશ્રેષ્ઠિક ઘેર, સિધાં- વ્યાછ; પછી શાજિશદ્ર છુ, ચિંતા કરે મનમાં ઘણી છુ. ૨૬. શ્રી જિનનો ધર્મ આદરૂ, મોહ માયાને પરિહરૂ; હું છાંડું છુ, ગજ રથ ઘોડા પાલખી છુ. ૨૭. સુણીને માતા વિલખે છુ, નારિયો સઘળી સઘળી તળખે છુ; તિથિ વેળા છુ, અશાતા પામ્યાં ઘણી છુ. ૨૮. માતિ પિતાં ને જ્ઞાત છુ, સંહુ આળ પંપાળની વાત છુ; ધણ જગ.

માંલ, સ્વાર્થના સર્વે સગાલ. ૨૯ હુંસ વિના શા સરોવરિયા,
 પિયુ વિના શા મદિરિયા, મોહ વશ થકાલ, ઉચાટ એમ કરે
 ઘણાલ ૩૦ સર્વ નીર અમૃત્યલ, વાટકડે તેલ પુલેલલ, શાહ
 ધન્નેલ, શરીર સમારણ માડીઓલ. ૩૧. ધન્ના ઘેર સુભદ્રા ના-
 રીલ, બેઠી મહોલ મોઝારીલ, સમારંતાલ, એકજ આસ પેરીયુલ
 ૩૨, ગૌભદ્ર શેઠની બેટડી, ભદ્રાબાઈ તેરી માવડી, સુણ સુદરિલ
 તે કેમ આસ પેરીયુલ ૩૩ શાળિભદ્રની બેનડી, બત્રીશ ભોજન
 ઇની નણદલી તો તાહરેલ, આ માટે રેવું પડેલ. ૩૪. જગમા
 એકજ ભાઈ માહરે, સયમ લેવા મન કરે; નારી એક એકલ,
 દિન દિન પ્રત્યે પરિહરેલ ૩૫. એ તો મિત્ર કાયરુ, થુ લે
 સયમ ભાયરુ, લભલડીલ, સુખ માયાની જુદી જાણવીલ ૩૬
 કહેવું તો ઘણું સોહેલું, પણ કરવું અતિ દોહેલું, સુણે સ્વામીલ;
 એહવી જાદી કુણું પરિહરેલ ૩૭ કહેવું તો ઘણું સોહેલું, પણ
 કરવું અતિ દોહેલું, સુણ સુદરીલ, આજથી ત્યાગી તુજનેલ,
 ૩૮ હું તો હસતી મલકીને તુમેકિયો તમાસો હલકીને સુણોસ્વા
 મીલ અખ તો ચીંતા નવિ ધરૂલ. ૩૯. મોટા અંબોડો વાળીને,
 શાહધન્નો ઉઠ્યા માલીને કાઈ આવ્યાલ શાળીભદ્રને મદીરેલ. ૪૦.
 ઉઠા મિત્ર કાયરુ, સયમ લઇએ ભાયરુ આપણુ દોય જણાલ સયમ
 શુદ્ધ આરાધીએલ ૪૧ શાળીભદ્ર વરાગીયા, શાહ ધન્નો અતિ
 ત્યાગીયા હોતુ રાગીયાલ શ્રીવીર સમીપે આવીયાલ. ૪૨ સંયમ
 મારગ લીનોલ તપશ્ચાએ મન ભીનોલ શાહ ધન્નોલ માસ ખમણ
 કરે પારણાલ ૪૩ તપ કરી દેહને ગાળીલ દુપણુ સધળા ટાળીલ
 વૈભારગિરિલ ઉપર અણસણુ આદર્યેલ. ૪૪ ચઠેતે પરિણામે
 સોયલ, કાળ કરી જણુ દોયલ દેવગતિયેલ અનુત્તર વિમાને
 ઉપન્યાલ ૪૫ સુર સુખને તિહા ભોગવી, ત્યાથી દેવ હોતુ ચવી
 બિદેહેલ, મનુષ્ય પણ તવ પામશેલ ૪૬. સુધા મયમ આદરી,
 મકળ કર્મને કાય કરી લહી દેવળલ મોક્ષ ગતિને પામશેલ ૪૭
 દાન તથાં કૃણ દેખોલ, ધન્નો શાળીભદ્ર પેખોલ નહિ લેખોલ

અતુલ સુખ તિહા પામશેજી. ૪૮. ઇમ જાણી સુપાત્રને પેખોજી,
જિમ વેગે પામો મોયજી નહી મોખોજી કદીયે જીવને ઉપજેજી.
૪૯. ઉતમના ગુણ ગાવેજી, મનવંછિત સુખ પાવેજી કહે કવિજનજી.
શ્રોતાજન તુમે સાંભળોજી. ૫૦.

શ્રી સર્વાર્થસિદ્ધ વિમાનની સજ્જાયા.

જગદાનંદન વીનવું રે, ત્રિસલા નંદન વીર, છોડની પરે શીખ-
વેરે, પુણ્ય કરે નિશ દીશેરે પુણ્ય ન મુકીએ જેહથી શિવ સુખ
હોય રે, તે કેમ ચૂકીએ. ૧. સર્વાર્થ સિદ્ધે અછે રે, સુરને સુખ
અનેક તે વિવરીને હું કહું રે, સાંભળજો સુવિવેકોરે, પુ. ૨.
સર્વાર્થસિદ્ધે અછેરે, ચંદ્રચો ચોસાળ મોતી જીમખો તિહાં વહોરે,
ઓપે બ્રાહ્મજાણો રે પુ. ૩. એક વચ્ચે મોતી વહું રે, ચોસક-
મણવું માન ચાર મોતી તસ પાખતી રે, બત્રીસ મણનાં પ્રધાનોરે
પુ. ૪. સોળમણાં વળી સોભતા રે, અડ મુકતા ફળ મંગ આઠમણાં
સોળજી સુણો રે, આણી રંગ અભંગો રે પુ. ૫. ચારમણાં વળી
ચિત્તહર રે મુકતાફળ બત્રીશ બે મણ કરાં મનો હર રે, ચોસક
કહે જગ દીશે રે પુ. ૬. એક મણાં વળી જાણજોરે, એકસોને
અઠાવીશ તેહનું વર્ણન સાંભળી રે, કોણ ન ધૂણે શીશે રે પુ. ૭.
સરવાળે સઘળાં મળી રે. હોયથે ત્રેપન હોય, વલયાકારે
જાણજો રે, તે મોતી સહુ કોયરે પુ. ૮. પવન લહે પરોવિયાં રે
સમકાળ તે જાણ મુખ્ય મોતીશું આફળે રે રમણ ગુણગુણ તામો રે
પુ. ૯. તે માહે તિહા દેવતારે, અતિ સુખીયા પુણ્યવંત તિહો નાદે
લીલાલહે રે, માને સુખ અનંતો રે પુ. ૧૦. તેત્રીશ સાગર આઉખું
રે, જાતું ન જાણે તેહ સિદ્ધ પાટકું વીરજી, અવિતથ્ય લાંખ્યું
એહો રે પુ. ૧૧. છૂં તણો તપ હોત જીરે, તો પહોંચત નિર્વાણ
સિદ્ધસલા તિહાંથી અછે રે, જોજન બાર પ્રમાણો રે પુ. ૧૨.
તે માહે ઈહાં અવતરી રે, દીક્ષાગ્રહી ગુરૂ પાસ કેવળજ્ઞાન લઈ
કરી રે, પહોંચે શિવસુખ વાસીરે પુ. ૧૩. લેત્રીશ સડસ વરસ
પછી રે, જાપ તણી રૂચી હોય તરત અમૃતમય પરમમેરે સવસાપ

સુર જોયો રે પુઠ ૧૪. પુણ્યે શિવપદ શુરપદે રે પુણ્યે લીલ
વિલાસ ગુણવિજય પ્રભુ શું કહે રે, પુણ્ય થકી રૂળે આયો રે
પુઠ ૧૫. ઇતિ.

શ્રી જંબુકુમારની ચાર ઢાલની સન્નગ્રાથ.

(ઢાળ) — ઢાળ પહેલી.

સરસતિ પદપંકજ નભી, પામી સુગુર પસાય; ગુણ ગાતાં
જંબુસ્વામિના, મુજ મન હુર્ષ ન માય—૧ યૌવનવય વૃત આદરી,
પાળે નિરતિચાર; મન વચ કાયા શુદ્ધશું, જાઉં તસ બલિહાર—૨
(પ્રવહણ તિહાંથી પૂરીયું રે લાલ એ દેશી)

રાગગૃહી નયરી ભલી રે લાલ, બાર યોગન વિસ્તારરે; ભવિ-
કજન; શ્રેષ્ઠિક નામેં નરેસરુ રે લાલ, મંત્રી અભયકુમાર રે. ભ. ૧.
ભાવધારી નિત્ય સાંભળો રે લાલ, ઋષભહર વ્યવહારીયો રે
લાલ, વસે તિહાં ધનવંત રે; ભ. ભાવ ૨. ધારણી તેહની ભારજ
રે લાલ, શીલાદિક ગુણવંત રે. ભ. ભાવ ૨, સુખ સંસારનાં વિલ-
સતાં રે લાલ, ગર્ભ રહ્યો શુભ દિન રે; ભ. સુપન લહી જંબુવૃક્ષનું
રે લાલ; જન્મ્યો પુત્ર રત્ન રે; ભ. ભા. ૩, જંબુકુમાર નામ સ્થા-
પિયું રે લાલ, સ્વપ્નતણે અનુસાર રે; ભ. અનુક્રમે યૌવન પામીયો
રે લાલ, હુઓ ગુણભંડારરે. ભ. ભા. ૪. શ્રામાનુશ્રામે વિચરતા રે
લાલ, આવિયા સોહમસ્વામિ રે; ભ. પુરજન વાંદવા આવિયા રે
લાલ; સાથે જંબુ ગુણધામરે ભ. ભા. ૫. ભવિક જનના હિતભણી
રે લાલ, દીએ દેશના ગુણધાર રે; ભ. ચારિત્ર ચિંતામણી સારિખું
રે લાલ, ભવદુઃખ વારણહાર ભ. ભા. ૬. દેશના સુણી જંબુ બુઝી-
યારે લાલ, કહે ગુરુને કરજોડિરે; ભ. અનુમતિ લેઇ માત તાતનીરે
લાલ, સંયમલિયોમનકોડરે ભ. ભા. ૭.

ઢાળ બીજી.

(ઈડર આંખા આંખલી રે, એ દેશી)

ગુરુ વાંદી ઘર આવીયા રે, પામી મન વૈરાગ, માત પિતા
પ્રત્યે વિનવે રે; કરશું સસારનો ત્યાગ.—૧ માતાજી અનુમતિ.
ઘો મુજ આજ, જેમ સીજે વંછિત કાજ; માતાજી, અનુમતિ.

આરિત્ર પંથ છે દોહિલો રે. મત છે ખાંડાની ધાર, લઘુ વય છે
વત્સ તુમ તણું રે, કેમ પળે પંચાચાર; કુમરણ, મતની મ કરો
વાત, તું મુજ એક અંગાજાત. કુમરણ. ૪—૨ એકલવિહારે વિ-
ચરવું રે, રહેવું વન—ઉદ્યાન, જામિ સંધારે પોદવું રે, ધરવું ધર્મનું
ધ્યાન, કુમ મત,—૩ અડવાણે પગે ચાલવું રે, ફરવું દેશ વિદેશ
નિરસ આહાર લેવો સદા રે, પરિષદ કેમ સહેશ. કુમ વૃત.—૪
કુમર કહે માતા પ્રત્યે રે, એ સંસાર, અસાર તન ધન યૌવન કારમું
રે, જાતા ન લાગે વાર. માતા.—૫. માતા કહે આઠ્ઠાઠથી રે,
વત્સ પરણો શુભ નાર; યૌવન વય મુખ ભોગવી રે, પછી
લેજો સંયમ ભાર. કુમ. મત. ૬. માત પિતા આમડ કરી રે,
પરણાવી આઠે નાર; જળથી કમળ જેમ લિલ રહે રે, તેમ
રહે જંબુકુમાર. કુમ. મત. ૭.

ઢાળ ત્રીજી.

(સખીરી આવ્યો વસંત, અટારડો એ દેશી)

સનેહી પ્રીતમને કહે કામિની કામિની, મુજો સ્વામી અરદાસ
મુગુલિજન સાંભળો; સનેહી અમૃત સ્વાદ મૂકી કરી; મૂ. કહો
કોણ પીવે છાશ. મુ. સનેહી કામકળા રસ કેળવો; કે. ૧. મૂકોણ
વૃતનો ધંધ; મુ. સનેહી પરણીને શું પરિહાર; પરિ. હથ મેલ્યાનો
સંબંધ; મુ. સનેહી આરિત્ર વેળોકવળ વિશ્યું; કવ. ૨. તેમાં
કિશ્યો સવાદ; મુ. સનેહી ભોગ્ય સામગ્રી પામી કરી; પા. ભોગવો
ભોગ આઠ્ઠાઠ; મુ. સનેહી ભોગ તે રોગ અનાદિનો; અ. ૩. પીટે
આતમ અંગ; મુ. સનેહી તે રોગને ચમાવવા; શ. આરિત્ર છે રે
રસાંગ, મુ. સનેહી કિષાકક્ષ અતિ કુટલ ૪. ભખતાં લાગે મિષ્ટ;
મુ. સનેહી વિષ પસરે જળ અંગમાં; અં. ત્યારે હોવે અનિષ્ટ મુ.
સનેહી દીપ ગ્રહી નિજ હાયમાં; હા. ૫. કોણ અંપાવે કુપ; મુ.
સનેહી નારી તે વિષ-વેલડી; વિ. વિષયક્ષ વિષમ વિરૂપ; મુ.
સનેહી એકવું લણી પરિહાર; ૫. સંસાર માયા લજ; મુ. સનેહી
લે મુજશું તુમ નેહ છે રે તો વૃત લ્યો યઈ ઉજમાજ, મુ. ૭.

ઢાલ બીજી.

(સુણ સુણ રે ગૌતમ, સમય મ કરીશ પ્રમાદ, એ દેશી)

રાય હુકમ એહવે કર્યોજી, અંડાળને તેણી વાર, કળાવતી
કર કાપીને જી, આણી ઘો એણીવાર; સુણ સુણ રે પ્રાણી, કર્મતણાં
ફળ એહ. ૧. જન્માંતર જીવે કયાં જી. આવે ઉદય સહિ તેહ.
સુણ સુણ રે પ્રાણી કર્મ ૦ ૨. સાંભળી અત્યંત ધરહરયોજી,
અંડાળીને કહે તેહ, રાય હુકમ ફેડા નહીંજી, મુંકીયે નગરી એહ
સુણ ૦ કર્મ ૦ ૩. પાપિણી કહે તું શું બીડે જી, એ છે માહરું
કામ, શિર નામી ઉભી રહીજી, રાયે ખડગ દીયાં તામસુ ૦ કર્મ ૦
૪. રથ ભેડી રંડા કહેજી, બેસો બાધ ઇજી માંડ; પીયર તુજને
મોકલેજી, રાય ધરી બહુ ચાહ સુ ૦ ક. ૫. ગળીયલ માફા કેહેવાજી,
શ્યામ વૃષલ વળી કેમ; પુત્ર રહે નહી ચયનેજી, કીધો કારણ એમ.
સુ. ક. ૬. રથ બેસારી રાનમાંજી, ચાલી ઉજ્જડ વાટ; ચક્રે વને
રથ છેડીયોજી, રાણી પાત્રી ઉઘાટ, સુ. ક. ૭. પીયર માર્ગ એ
નહીજી, અંડાળી કહે તામ; રાયે મુજને મોકલીજી, કર કાપણુને કામ. સુ. ક.
૮. જમણો પોતે છેડીયોજી, ડાળો અંડાળિયે લીધ; બેરખા સહિત બેહુ
કર ગ્રહીજી, આણી રાયને લીધ. સુ. ક. ૯. નારીઓત નામ
નિરખતાંજી, મુંઝાણો તતકાળ; શીતળ વાયે સનજ કર્યોજી,
રાયે તવ મહીપાળ. સુ. ક. ૧૦ કિસી કુમતી મુજ ઉપનીજી,
કીધો સળળ અન્યાય, એ જીંચું કોણ કામતુંજી, ચળ રમાણી
ન સુવાંચ સુ. ક. ૧૧. ચમ રચાવી ચંદનેજી, બળવાને તિહાં જાય;
લોક મળી વારે ધણુંજી, વચન ન માને રાય. સુ. ક. ૧૨.

ઢાલ ત્રીજી.

(વામાજીનો કુંવર લાડણો એ દેશી.)

કળાવતીને જે થયો, તે મુણને પ્રતિકાર; ભવિ પ્રાણી. કર
છેદન વેદન યક્રી, સુત જન્મ્યો તેણીવાર, ભવિ પ્રાણી. ૧. શીયળનો
મહિમા જાણીયે, શીમળે સંપત્તિ થાય; જાં વિઘ્ન વિષમ દૂર ટળે
સુર નર પ્રણમે પામ. જાં શીં ૨. પુત્ર પ્રત્યે કહે પદમિણી, શું

કરે તાહરી માર; લ૦ માહરી ફળે અવતર્યો, તું નિર્ભાગ્ય કુમાર.
 લ૦ શી૦ ૩. અશુચિપાત્રું કેમ ટાળશું, પાળશું એ કેમ પાળ; લ૦
 શોચ કરે રોવે વળી, વન મ્હોરયો તતકાળ. લ૦ શી૦ ૪. શાયળે
 સૂકી નદી વહી, પાણી આશુ' નશ્વર; લ૦ ભણે કે જળ લેઈ
 ભયશે, વચ્ચે ઝેરી નિર્બીક લ૦ શી૦ ૫. આટો દેઇ ચિહ્નું દિશે,
 નદી વહી હોય ધાર; લ૦ ઝોળે બાંહુ નીચી કરી. જળમાંહે તેણી
 વાર. લ૦ શી૦ ૬. નવપદ્મવ નવલી થઈ, ઘેરખા મેતી બાંહુ; લ૦
 બીજી પથ્થુ તિમહિજ અઈ, પાત્રી પદમ ઉત્સાહ. લ૦ શી૦ ૭.
 અચરિત્ત દેખી આવિયો, તાપસ એક તેણીવાર; લ૦ જનકનો મિત્ર
 બાણી કરી, બોલાવે સુવિચાર. લ૦ શી૦ ૮. રે પુત્રી ! તાપસ કહે,
 એકલી અટવી મઝાર; લ૦ કેમ આવી મુજને કહે, તવ ભાખ્યો
 સઘળો વિચાર લ૦ શી૦ ૯. કોખ્યો તાપસ એમ કહે, ગજને
 કડું ઉત્પાત; લ૦ કળાવતી તવ વીનવે, કોપ મ કરો મુજ તાત.
 લ૦ શી૦ ૧૦. તાપશે જિહ્વાં વિદ્યા જાળે, અવલ રચ્યો આવાસ;
 લ૦ કળાવતી સુતશું તિહા અહોનિશ રહે ઉત્સાસ લ૦ શી૦ ૧૧.
 કઠિયારા તેણે અવસરે, દેખી એહુ વિચાર; લ૦ દોડયા દેવા
 વધામણી, રાજાને તેણીવાળ લ૦ શી૦ ૧૨. મંત્રી અરજ કરે તિમે,
 સુણે રાજાન સુકુમાળ; લ૦ આવધિ દીયો એક માસની, ખબર કડું
 તતકાળ. લ૦ શી૦ ૧૩. એમ કહી ગોખ કરણ ચલે, એહુવે
 આવ્યા કઠિયાર; લ૦ રાણીની વિગત કહી મર્વે, હુરખ્યો ચિત્ત
 મઝાર. લ૦ શી૦ ૧૪. સૂકું વન સવિ મોરિયું, સૂકી નદી વહે
 પૂર; લ૦ રાણીયે મુત તિહાં જનમિયો. કર ઊઝ્યા મમનુર લ૦
 શી૦ ૧૫ રાણીને જઈ વીનચ્યો, પાખ્યો હુર્ષ વિશાળ; લ૦ રાણીને
 તેડવા મોકલ્યો, મંત્રીને તતકાળ. લ૦ શી૦ ૧૬. રાય રાણી મન રંગશું,
 આવ્યાં નગર મઝાર; લ૦ ઉત્સવ રંગ વધામણાં, હુચ્ચો તે
 જય જયકાર, લ૦ શી૦ ૧૭

દાસ ચોથી.

(આદર જીવ ક્ષમા ગુણ આદર એ દેશી.)

એક દિન રાય રાણી મન રંગે, વનમાં ખેલણ જાવેલ; તવ તિહાં સાધુ ધર્મ ધુરંધર, તેહના દર્શન પાવેલ. ૧. ભવિષ્ય ધર્મ કરે મન શુદ્ધે, ધર્મે સંપત્તિ થાયલ; ધર્મે મનવંછિત સર્વ હોવે, ધર્મે પાપ પડાયલ. ભ. ૨. પય પ્રણમી સાધુને પૂછે, ભગવંત મુને ભાંખેલ; રાણી કર છેદા કિય કારણ, તેહનો ઉત્તર દાખેલ. ભ. ૩. સાધુ જ્ઞાની એણીપરે ખાલે, મહાવિદેહમાં રહેતાંલ; માંહેદ્રપુરી નયરી ભૂપ વિક્રમ, લીલાવતી વિલસંતાલ. ભ. ૪. યુત્રી પ્રસવી રૂપ અનોપમ, સુલોચના ગુણ ખાણીલ; વિદ્યાવંત વિદેશી સડો વદતો અમૃત વાણીલ. ભ. ૫. સુલોચના સોવન પિંજરમાં, સડો ઘાલી રાખેલ; ગાડા ગૂઢા નવલા ગાવે, મનોહર મેવા થાખેલ. ભ. ૬. મનમાં કીર વિમાસે એહલું પિંજર બંધન રહેવાલ; આશ પરાઈ કરવી અહોનિશ, પરવશ સુખ ન લહેવોલ. ભ. ૭. એક દિન પિંજર બાર ઉઘડિયો; પોપટ તવ નીકળીયોલ; વનમાં તર શાખાએ ખેઠો, મનવંછિત સર્વ કળિયોલ. ભ. ૮. સુલોચના સડાને વિરહે, તતક્ષણ મૃત્તિ થાવેલ; રાજ પાસ નખાવી સડો, બંધાવીને લાવેલ. ભ. ૯. રીસાણી સડાશું કુમરી, પાંખો ખેડું તસ છેદેલ; સડો પણ તનુ મોહ તણને, ભૂખ તૃપા બહુ વેદેલ. ભ. ૧૦. શુભ પરિણામે સડો અવિરે, સુરલોકે સુર થાવેલ; કુમરી તસ વિરહે તનું તણને, દેવાંગના પદ પાવેલ. ભ. ૧૧. સુરલોકે સુર સુખ વિલસીને, ઈહાં કણે રાજ હુંવોલ દેવી પણ તે ત્યાંથી ચવીને, હુંધ કળાવતી જુઓલ. ભ. ૧૨. પૂરવ વૈર ઈહાં તૂજ પ્રગટયું, તિણ કારણ કર છેદાલ. જન્માંતર કીધા જે જીવે, નવી છુટે વિણ વેદાંલ. ભ. ૧૩. રાજ રાણી સુણીને તતક્ષણ, જાતિસ્મરણ જાનેલ પુરવ ભવ સંપૂર્ણ પેળે તહત્તિ કરીને માનેલ. ભ. ૧૪. કર્મતણી ગતિ વિરૂધ જાણી, વધરિગે મન બીનોલ. રાજ રાણી નિર્મળ લાવે સંયમ માર્ગ લીનાલ. ભ. ૧૫.

તપ બલ ધ્યાન શુકલ આરાધી, ભવખંધન સવિ છોડયાંછ. રાજ
રાણી કેવળ યાત્રી, શિવરમણી સુખ જોડયાંછ. લ૦ ૧૬.

(કળશ)

ધંમ દુરિતખંડણુ શીયળમંડણુ, આરાધી શિવપદ લલ્લો, સંવત
અદાર પાંત્રીશ આવણુ શુકલ પંચમી દિન કલ્લો; લોકાખપી શ્રી
કરમશી તસ શિષ્ય રંગે ઉચ્ચરે, ભુજનગર ભાવે રહી ચોખાસું,
માનસિંહ જય જયવરે. ૧૭.

શ્રી મરુ દેવી માતાની ચાર ઢાળની સત્સાચ.

ઢાળ પહેલી.

(જીવનીયાનો લટકો રે દિવસ ચારનો. એ દેશી)

માતાછ મરુદેવીરે ભરતને ધંમ કહે, ધન ધન પુત્ર મુજ કુળ
તુજ અવતાર જો, પછુ હાદીનાં દુખડાં તે નવિ જાણ્યાં, કેઇ વિધ
કરી તુજ આગળ કરું પોકારજો, માતાછ મરુદેવીરે, ભરતને ધંમ કહે
જે દિનથી ઋષભજીએ દીક્ષા આદરી, તે દિનથી મુજ આ સદ્ગુ
ન ખમાય જો; આંખલડી અલ્પણીરે ધર્મ ઉભાગરે, રાત દિવસ મુજ
નિદ્રા વિહુણા જાય જો. માતાં ૨. તુજ સરિખો કાંઇ પુત્રજ
માહરે લાડકો, તાતની ખખર ન લેતો દેશ પરદેશ જો; અનેક
મુખ વિલસે તું રંગ મહોલમાં, ઋષભજી તો વનમાં વિરૂંચે વેપ
જો. માતાં ૩. ખસા રે બપોરે રે ફરતા ગૌચરી, શિર ઉઘાડે
પાય અડવાણે જોય જો; અરસ નિરસ ઉના જળ મેલાં કપડાં, ઘર
ઘર આંગણુ ફરતો હીઠે સોય જો. માતાં ૪. ખાળ લીલા મંદિ-
રિયે રમતો આંગણે, યક્ષ વિદ્યાધર સોહમ ઇંદ્રને સગ જો; હું
દેખી મનમાંહી હૈડે હીસતી, ચોથક ઇંદ્ર આવી કરતા ઉલંગ જો.
માતાં ૫. મહારાં રે મુખડાં તે સુત સાથે ગયાં, દુઃખનાં હૈડે ચઢી
આચ્યાં છે પૂર જો; પ્રસ્વની અંતરાય તે આજ આવી નડી, કેઇ
વિધે કરીને ધીરજ રાખું ઉર જો. માતાં ૬. પુરી અયોધ્યા કેરો
સુત તું રાણ્યો, રાજ ઋદ્ધિ મંદિરે બહોળો પરિવાર જો; રાજ-
ધાનીના મુખમાં વાત ન સાંભરે, રાત દિવસ રહેતો રંગ મહોલ

મોઝાર ને. માતાં ૭. સહસ વરમ ઋષભજીને ફરતાં વહિ ગયાં,
હજી ખજર નહિ સદેશો નહિ નામ ને; એવું ને કઠણ રે હેડું
કેમ થયું, મુગુણ સુતનાં એહવાં નવિ હોય કામ ને માતાં ૮.
ખજર કઢાવો સુભટ બહુધા મોકલી, જુઓ તાનતણી ગતિ શી શી
હોય ને, સેવકના સ્વામી રે એહવું કહાવજો, નિજ માતા દિન દિન
વાટલડી જોય ને. માતાં ૯.

ઢાલ ધીજી

(દેશી ઉપર પ્રમાણે.)

ઝોલંભો એહિ વિધ સુણી દાદી તણા, ભરત લળી લળી
જોલો મધુરી, વાણ ને; તુજ સુતની વાતો રે દાદી શી કહું, કેઈ
વિધ કરી હું મુખથી કહું વખાણજો, ઝોલંભો એહિ વિધ સુણી
દાદી તણા. ૧. પંચ મહાવત સુધાં તુજ સુતે આદર્યાં, ટાળ્યા
મનના કોધાદિક જે ચાર ને; વૈર વિરોધ ઇંદ્રિ રે પાંચે વશ કરી,
નવવાડે શુદ્ધ પાળે છે બ્રહ્મચાર ને. ઝોાં ૨. પંચ આચાર ને
વળી પંચ સુમતી ગ્રહી, ત્રણ ગુપ્તિ આતમ વશ કીધો સોય ને;
સત્તાવીશ ગુણેરે કરીને શોભતા, નિર્દોષી અણગાર મુનીશ્વર હોય
ને, ઝોાં ૩. ખારે ને મત્રવાડા તપ પ્રેરો તપ્યા. સંચિત કર્મ
કર્યા તે સઘળાં ચૂરણ ને; મોહ માયાનાં દળ મઘળાં ચૂરણ
કર્યા, ચઢતે પરિણામે લડિયા જે રણશૂરજો ઝોાં ૪. સનન
કુટુંબની તેહને મન ઇચ્છા નહી; રાજ ઋદ્ધિ સિદ્ધિ તસ
સકળ અકામ ને; અંતે તે અજગું એ સઘળું જાણિયું, તે છંડિ
જઈ વિચર્યા અનેરે ધામ ને. ઝોાં ૫. ધન તે દેશને ધન તે
નગર સોહામણું, ધન તેહની વન વાડી ધન શુભ ઠામ ને; ધન્ય
ભૂમી જિહાં પ્રભુજી પગ માંડતાં, જેણે વાંધાં તેનાં સિદ્ધ હુઆં
સવિ કામ ને. ઝોાં ૬. ઋદ્ધિ અનંતી આગળ તુમ સુત પામશે,
શાશ્વતાં મુખ સુકિત કેસાં જોય ને; થોડા રે દહાડામાં દાદી જાણજો.
કેવળ મહોત્સવ તુમ સુતકેસે હોય ને. ઝોાં ૭. ઇમ દાદીને
ધીરજ દેતો દિન પ્રતે, સુણી સુણી દાદી ધીરજ ધરતી મન ને;

આશાને વિદ્યુદ્ધિ રે માડી નિત રહે, રોતી ઋષભનું ધ્યાન સુમન
ને તન જો. ઓં ૮. સહસ વરસ કરતાં ઇમ ઇશુ વિધે થયાં,
કર્મ ખપાવી સમવસરયા ઉદ્યાન જો, ઉગમતે સૂરે રે રૂંખ તળે
ઉપન્યુ, ઝળોમળ જ્યોતિ નિર્મળ કેવળ જ્ઞાન જો. ઓં ૯. ઇશુ
અવસરમાં ભરત સલામાં વધામણી, પુરિમતાળે પિતાને કેવળનાળુ
જો, કરજોડી એવક જન માંગે વધામણી, લવખંધનથી છોડી ઠરે
નિર્વાણુ જો. ઓં ૧૦.

ઢાળ ત્રીજી.

(દિશી ઉપર પ્રમાણે.)

નગરી અયોધ્યામાં રે આણુંદ ઉપન્યે, સુણી સુણી શ્રી
આદીશ્વર સમવસરણુ જો, ભરતેશ્વરે દાદીને જઈ વધાવીયાં, મુખથી
ઠહેતા મીઠી અમૃત વાણુ જો, નગરી અયોધ્યામાં રે આણુંદ ઉપન્યે
૧. સુણો દાદી વધાઈ આજ છે માહુરી, પુરિમતાળે (મુજ) પિતાને
કેવળ જ્ઞાન જો, ત્રિગડું રે રચિયું મળી ચોથઠ દેવતા, ઇંદ્ર ઇંદ્રાણી
ગધર્વ કરતા ગાન જો, નં ૨. ચોથઠ ઇંદ્ર ત્રિગડે જિન પદ સેવતા
દેવ દુંદભીના નાદ હુવે છે રસાળ જો, દેવ ઘંટા ઝણકરની આભે
ગર્જના, છાપન કુમારી મંગળ બોલે વિશાળ જો. નં ૩. ત્રિગડા
કેરી રચના દાદી શી કહું, ભેજનમાહી હીસે આકઝમાળ જો, સોવ-
નમય કોશીશાં રત્ન હીરે જડમાં, રત્નેતોરણુ હીમે રંગ રસાળ જો, નં ૪
કનક સિંહાસન મધ્યે મણિરત્ને જડયું, તિહાં ખીરાજે ત્રિભુવનકેશનાથ જો
બારેને પર્ષદા મિત્રી કાંઈ એકડી, નાચે અપસગ ઉત્સવ હુવેઠાઠ જો. નં ૫
માતાજી વધાઈ ઇશુ વિધ સાલળી, આરતિ છાંડી ઉલટ હૈડે યાય
જો; સાત આઠ પગ રૂઢામાં જઈ નીચે નમી, લગિ લગિ વાઢે
ઋષભ જિણુંદના પાય જો નં ૬. સહસ વરમનાં દુઃખડાં અર્પ મટી
ગયા, ઉમંગ અંગ અંગે આનંદ ગંગના રોગ જો; ભરતેશ્વરનાં દાદી
લેતાં વારણાં, પુત્ર હુઓ એ સાચે તાહુરો બોલ જો. નં ૭ માતાજી
વંદન ઋષભ જિન કારણે, પાખરિયો ઐરાવત હસ્તિ સાગ જો; બહુ
મૂલાં આભરણુ તે વચ્ચ પહેગ્યાં, સાચે મળી જળી સુખત ને

અસવાર નો. નં ૮. બહુ આડંબરે વંદન કારણ સંચર્યા, પંચ શબ્દ તણા આગળ હોય અવાજ નો; એક જીભે મુખથી કેમ જાણે વર્ણવ્યા, ધન્ય જેણે તેં નિરખ્યા સર્વે સાજ નો. નં ૯. ભાવે ચદયાં માતાજી ચઢતે પરિણામશું, ત્રુટી જાળી કર્મતણી જે ભૂર નો; ફરેથી ત્રિગડું રે નયણે નિરખતાં, કેવળ લહું જેમ ઉગ્યો અંબર સૂર નો. નં ૧૦. જન્મ મરણનાં દુઃખડાં રે સર્વ મટી ગયાં, શાશ્વતાં સુખ મુગતિકેસં પાલ્ય નો; ગુણી પુરૂષના ગુણ ગાવે શુદ્ધ ભાવથી, ઋષિ રાયચંદ વદે તેહ મુગતિ જાય નો. ૧૧.

ઢાળ ચોથી.

(સહજ સોભાગી હો, રાગી નંદન સાંભળો એ દેશી.)

જંબૂદ્વીપે હો ક્ષેત્ર ભરતમાં, વિરહો મુગતિનો હોય; અઢાર કોડકોડી હો સાગર માઠેરા કહ્યો, મુગતિ ગયા નહિ કોય; માતાજી મરૂદેવી હો મુગતીનો ખેલ્યો બારણે, ૧. પહેલાં પહોત્યાં નિર્વાણ; અંતક્રિયા તિહાં લાખી હો સૂત્ર ઠાણાંગમાં, આગમ વચન પ્રમાણ. માતાજી ૨. કોડપૂરવ લગેં હો મુવાસણ રહ્યાં સતી, નિત નિત નવલા રે વેષ; ભરજોવન માંહી રહ્યાં હો માતાજી જીવ્યાં જ્યાં લગેં, કાળા ભમર રહ્યા કેશ. માતાજી ૩. કેળ સરીખીકાયા હો ઉંચી ધનુષ પાંચશે, સોવન વર્ણ શરીર; સુખનાની માંહી હો કદિય ન જાણ્યું સાસરું, નહિ કોઈ જાણ્યું પીયેર. માતાજી ૪. ઔષધ એક ન લીધું હો માણ. જીવ્યાં જ્યાં લગેં, કદિ કસર ન રૂઠ પેટ; માથું હાથ પગ હો પલક એક દુખ્યાં નહી, કોડં પૂરવ લગેં ઢેઠ. માતાજી ૫. ચોરાઠ હુબાર પહેડી હો નજરે નિરખી આપણી, દાઢીજીએ દીધાં નામ; એકહિ મૂચો કાને હો કેઈ નવિ સાંભળ્યો, સુખ દીઠા સવિ કામ. માતાજી ૬. કોડ પૂરવ માંહી હો એકજ જણીયું જોડણું, શ્રી મરૂદેવીજી માત; તુજ સરીખા બેટા હો કિણહીએ જનમ્યા નહી, ત્રીન ભુવનકે નાથ. માતાજી ૭. હોય તો સુંદર હો સોવન વરણી શોભતી, પરણી ઋષભ જિણુંદ; ભરતક્ષેત્ર માંહી હો વિવાહ પહેલો હુચો, ઋષભાં સર્વ સંબંધ માતાજી ૮. એકસો પુત્રો હો દાઢીએ

નયણે નિરખીયા, બ્રાહ્મી સુંદરી હોય; સર્વ કખીલો સુખીયો હો
 હુખીયો એક ન દેખીયો, એહવું પુણ્ય કેહવું ન હોય. માતાજી ૦
 ૬. પટખંડ કેરો સ્વામી હો ભસ્ત ભસ્તનો ધણી, અરજ કર કર-
 નોડ; દાદીને પાયે લાગે હો મુજરો લેળ્યો માહરો, મુખ આગે
 મન મોહ. માતાજી ૦ ૧૦. હસ્તી હોદે બેઠાં હો નજરે નિરખી પુત્રને
 હરખે ઋષભને ભોય; મરૂદેવી માતા હો મનથું જાત્યાં મોહની,
 કેહવું સગું નહિ કોય. માતાજી ૦ ૧૧. કેવળ પામી હો માતાજી
 મુગતો ગયાં, હસ્તિ હોદે વીતરાગ, પછે શિવ પહોત્યા હો
 અસંખ્યાતા કેવળી; જોડ્યો મુગતીનો માગ. માતાજી ૦ ૧૨. સાધુ
 સાધ્વી હો તીર્થંકર ઘોવીશના, પહોત્યા મુગતિ મોઝાર; મરૂદેવી
 માતા હો મુગતિનો જોડ્યો બારણો, જડાયો જંબુકુમાર માતાજી ૧૩.
 તીર્થંકર ચઢી હો હળધર કેશવા, વળી રાણાને રાય; એહવી માતા
 હો સ્ત્રી ન હુઈ ભરતમે, એહ ઘોવીશની માંય. માતાજી ૦ ૧૪.
 માજી સરીખાં સુખીયાં હો કાને કોઈ ન સાંભળ્યાં, ભોયું સત્રે ઠેર
 ઠેર; ઋષિ રાયચંદણ હો દાળો ભેડી ભુગતિશું, આછો શહેર
 અજમેર. માતાજી ૦ ૧૫. સંવત અઠારથે હો વરસ પંચાવને, શ્રીખ
 જેઠજ માસ; પૂજ્ય જેમલજી હો પુન્ય પસાયથી, કીધો જ્ઞાન
 અભ્યાસ. માતાજી ૦ ૧૬.

શ્રી અમરકુમારની સન્નિધિ.

રાજગૃહી નયરી ભલી, તિહાં શ્રેષ્ઠિક રાજારે; જિનધર્મનો પરિ-
 ચય નહિ. મિથ્યામત માંહે રાખ્યા રે. કર્મ તણી ગતિ સાંભળો.
 ૧. કર્મ કરે તે હોય રે, સવારથના સહુ કો સગા; વિષુ સવારથ
 નહિ કોઈ રે. કર્મ તણી. ૨. રાજા શ્રેષ્ઠિક એકદા, ચિત્રશાળા કરા-
 વેરે, અનેક પ્રકારે મંડણી. દેખતા મનમોહરે. કર્મ. ૩. દરવાજો
 ગિરગિર પડે, રાજા મન પસ્તાવે રે, પૂછે ભેષી-પાંડતો, બ્રાહ્મણ
 ઇમ બતાવેરે. કર્મ. ૪. બાલક બત્રીશ લક્ષણો, હોમી જે ઇણ
 માંહેરે; તો એહ મહેલ પડે નહિ, ઇમ ભાંખે વયણ અજણારે.
 કર્મ. ૫. રાજા ઢંઢેરો ફેરવે, જે આપે બાલકુંવારોરે, તોલી આપું

ખરોખરી, સોનૈઆ ધનસારોરે, કર્મ. ૬. ઋષભદત્ત આઘણુ તિહાં
વસે; ભદ્રા તસ ઘરની જાણોરે, પુત્ર ચાર સોહામણા; નિર્ધનીઓ
પુત્ર હીણોરે, કર્મ ૭. ઋષભદત્ત કહે નારને; આપો એક કુંવારોરે,
ધન આવે ઘેર આપણે, આપણુ સુખીયા મારોરે; કર્મ. ૮.
નારી કહે વેગે કરો, આપો અમરકુમારોરે; મ્હારે મન
અણભાવતો, આખથી, કરો નિરાળો. રે. કર્મ, ૯, વાત જણાવી
રાયને, રાજા મનમા હરખ્યો જે માગે તે આપીને, લાવો બાલ-
કુંવારો રે કર્મ ૧૦ મેવક પાછા આવીયા, ધન આપે મન માન્યોરે,
અમર કહે મોરી માતાજી, મુને મત આપીજેરે. કર્મ ૧૧. માતા
કહે તુને શું કહ, મ્હારે મન તુ મુવોરે; કામકાજકરે નહિ, ખાવામાં
છે તું થરોરે કર્મ. ૧૨. આજે આંસુ નાખતો, જોલ જોલે કુંવારોરે
સાંભલો મોરા તાતજી, તમે મુજને રાખોરે. કર્મ. ૧૩. તાત કહે હું
શું કહું મુજને તો તું પ્યારો રે, માતા વેચે તાહરી, મ્હારો નહિ ઉ-
પાયો રે. કર્મ ૧૪ કાકો પણ પામે હતો, કાકી મુજને રાખોરે; કાકી
કહે મ્હારે તું શું લાગેરે. કર્મ. ૧૫ બાલક રોતો સાંભલી, માસી કુવા
તે આવેરે, બહેન પણ બેઠી હતી, કોઈ મુજને રાખો રે, કર્મ, ૧૬.
જો જો ધન અનર્થ કરે, ધન પડાવે બાટે રે; ચોરી કરે ધન લોભીઓ,
મરીને દુર્ગતિ બાય રે, કર્મ, ૧૭ હાથ પકડીને લઈ ચાલ્યા, કુંવર
રાવણુ લાગે રે, મુજને રાજા હોમશે, ઇંમ બાલક બહુ બુરેરે, કર્મ.
૧૮. બાલકને તવ લેઈ ચાલ્યા આવ્યા ભર બજારરે, લોક સહુ હા હા
કરે, વેચ્યો બાલ ચંડાલરે, કર્મ. ૧૯. લોક તિહા બહુલા મહ્યા,
જીએ બાલ કુંવારોરે, બાલ કહે મુજ રાખી લ્યો થાથું દાસ તુમારોરે,
કર્મ, ૨૦, શેઠ કહે રાખું સહી ધન આપી મુખ માગ્યો રે, રાયે મંગા-
વ્યો હોમવા, તે તો નહિ રખાએ રે, કર્મ; ૨૧, બાલકને તે લઈ ગયા,
રાજાજીની પાસરે, ભટ્ટજી પણ બેઠા હતા, વેદ શાસ્ત્રના જાણુ રે, કર્મ,
૨૨, ભટ્ટજીને રાજા કહે, દેખો બાલકુંવારોરે, બાલકને શો દેખવે
કામ કરો મહારાજા, કર્મ, ૨૩, બાલક કહે કરબેડીને, સાંભલો શ્રી
મહારાજા, પ્રજાના પ્રિય છો તુમે, મુજને કિંમ હોમીજેરે. કર્મ, ૨૪,

રાજ કહે મેં મૂલ દીધો, મહારો નહિ અન્યાયરે; માતાપિતાએ 'તુને
 વેચીઓ, મેં હોમવા કાજ આપ્યોરે. કર્મ. ૨૫. ગંગોદકે નવસ-
 વીને, ગળે ઘાલી પુલની માળારે; કેસર-ચંદન ચરચીને, પ્રાક્ષણ
 ભણતાં તવ વેદોરે. કર્મ. ૨૬. અમરકુમર મન ચિંતવે, મુજને
 શીખવીઓ સાધુરે; નવકાર મંત્ર છે મોટકો, સંકટ સહુ ટળી જશેરે.
 કર્મ. ૨૮. નવપદ ધ્યાન ધરતાં થકાં, દેવ સિંહાસન કંપ્યોરે; ચાલી
 આવ્યો ઉતાવળો, છાંડાં છે બાલકુંવારોરે. કર્મ. ૨૮. અગ્નિ જવાલા
 ઠંડી કરી કીધો સિંહાસન ચંચોરે; અમર કુવરને ખેસારીને, દેવ
 કરે શુભચામોરે. ૨૯. રાજને ઉધો નાંખીઓ, મુખે છુટયાં બોહીરે;
 પ્રાક્ષણ સહુ લાંબાં પડયા, જાણે સુકાં કાષ્ટરે કર્મ. ૩૦. રાજસભા
 અચરિજ ધર્મ, એ બાલક કોઈ મોટોરે; પગ પૂછ ને એહના, તો
 એ મુવા ઉઠેરે. કર્મ. ૩૧. બાલકે છાંટો નાંખીઓ, ઉઠ્યો શ્રેષ્ઠિક
 રાજરે, અચરિજ હીઠા મોટકો, આ શું હુઓ કાળે રે. કર્મ. ૩૨.
 પ્રાક્ષણ પડિઆ દેખીને લોક કહે પાપ જુઓરે, બાલહત્યા કરતાં
 થકા તેહના કૃણ છે એહોરે. કર્મ. ૩૩. પ્રાક્ષણ સહુ લેળા થયાં;
 દેખે એમ તમાસોરે, કનક સિંહાસન ઉપરે બેઠો અમરકુમારોરે.
 કર્મ. ૩૪. રાજ સહુ પરિવાર શું, ઉઠ્યો તે તત્કાળોરે, કર જોડી
 કુવરને, એ રાજ્યઋદ્ધિ સહુ ત્હારીરે. કર્મ ૩૫. અમર કહે સુણો
 રાજવી રાજ શું નહિ મુજ કાળેરે; સંયમ લેશું સાધનો, સાંભળો
 શ્રી મહારાજોરે. કર્મ. ૩૬. રાય લોક સહુ ઈમ કહે, ધન ધન
 બાલકુમારોરે; ભટ્ટજી પણ સાજા હુઆ, લાન્યા તે પણ માંહિરે.
 કર્મ. ૩૭. જ્યજ્ઞયકાર હુઓ ઘણો, ધર્મ તણે પ્રસાદોરે; અમર-
 કુમાર સંજમ લીધો, કરે પંચમુષિકે લોચરે, બાહિર સ્મશાન કને,
 કાઉસગ્ગ રહ્યો શુભ ધ્યાનોરે. કર્મ. ૩૮. માતાપિતા બાહિર જઈ,
 ધન ધરતિમાંહિ ઘાડ્યોરે; કાંઉક ધન વહેચી લીજો, જાણે વિવાહ
 માંડાણોરે. કર્મ. ૪૦. એટલે દોડતો આવીઓ, કોઈક બાલકુંવારોરે;
 માતાપિતાને એમ કહે, અમરકુમારની વાતોરે. કર્મ. ૪૧. માતાપિતા
 વિલખા થયા, ભુંડો થયો એ કામોરે; ધન રાજ લેશે સંહુ, કાંઉક

કરીએ ઉપાયોરે. કર્મ. ૪૨. ચિંતાતુર થઇ અતિ ઘણી, રાત્રે નિંદ્રા
 ન આવેરે; પૂર્વવૈર સંભારતી, પાપિણી ઉઠી તેની વારોરે કર્મ.
 ૪૩. શસ્ત્ર હાથ લઇ કરી, આવી બાલક પાસેરે; પાલીએ કરીને
 પાપિણી; માર્યો; બાલકુમારોરે; કર્મ. ૪૪. શુકલ ધ્યાને સાધતો,
 શુભ મન આણી ભાવોરે; કાળ કરીને અવતર્યો, બારમા સ્વર્ગ
 મઝારોરે. કર્મ. ૪૫. બાવીશ સાગર આઉખો, ભોગવી વંછિત ભોગોરે
 મહાવિદેહમાં સીજશે, પામશે કેવલનાથોરે. કર્મ. ૪૬. હવે તે
 માતા પાપિણી, મનમાંહિ હરખ અપારોરે; ચાલી જાય આનંદમે,
 વાઘણી મળી તે વારોરે. કર્મ. ૪૭. દ્વિષ્ટી નાંખી તે વારે,
 પાપિણી, મુખ તીવ્ર વારોરે; છઠી નરકે ઉપજી, બાવીશ સાગર
 આયુરે. કર્મ. ૪૮. જુઓ જુઓ મંત્ર નવકરથી, અમરકુમર શુભ
 ધ્યાનોરે; સુર પદવી લહી મોટકી, ધર્મ તણે પ્રસાદોરે. કર્મ. ૪૯.
 નરભવ પામી જીવડા, ધર્મ કરે શુભ કરીરે; તો તમે અમર તણી
 પદે, સિદ્ધગતિ લેશો સારીરે. કર્મ. ૫૦. કર જોડી કવિયણુ લણે,
 સાંભલો ભવિજન લોકોરે; વેર-વિરોધ કોઇ મત કરે જીમ પામે
 ભવપારોરે. કર્મ. ૫૧. શ્રી જિન ધર્મ મુરતરુ સમે, જેની
 શિતલ છાંયારે; જેહ આરાધે ભાવશું, થાશે તે મુક્તિના રાયારે. કર્મ
 તણી ગતિ સાંભળો. ૫૨

શ્રી એવંતી સુકુમારની સજ્જાયા.

મનોહર માળવ દેશ, તિહાં બહુ નયર નિવેશ, આજ હો
 અછેરે ઉજેણી નયરી સોહતીજી. ૧. તિહાં નિવસે ધન શેઠ. લગ્ન
 કરે જસ વેઠ, આજ હો ભદ્રારે તસ ઘરણી મનડુ મોહીતજી.
 ૨. પૂરવ ભવે અષ એક, રાખ્યો ધરીય વિવેક, આજહો પાર્યો
 રે તેહ પુન્યે સોહમ કલ્પમાંજી. ૩. નલિની ગુહમ વિમાન ભોગવી
 સુખ અભિરામ, આજહો તે ચવી ઉપન્યો ભદ્રા કુંજેજી. ૪. એવંતી
 સુકુમાર, નાને અતિસુકુમાર, આજહો, દીપેરે નિજરુપે ઝીપે રતિ
 પતીજી. ૫. રંભાને અનુકાર પરણ્યો બગીસ નાર, આજહો ભોગીરે
 ભામીનીયું ભોગજ ભોગવેજી. ૬. નીત્ય નવલા શણગાર, સોવન

જડીત સફાર, આજહો પહેરેરે સુંવાળી ચીવર સામટું છ. ૭. નિત્ય નવલાં તાંબોળ, ચંદન કેશર છોળ, આજહો ચરચેરે જસ અંગે આંગી પુટડીછ. ૮. એક પખાળે અંગ, એક કરે નાટક ચંગ, આજહો એકરે સુંવાળી સેજ સમારતીછ. ૯. એક બોલે મુખ પાખ, મીઠી જાણે દ્રાખ, આજહો લાવણ્યે લટકાળા રૂડા બોલડાછ. ૧૦. એક કરે નયન કટાક્ષ, એક કરે નખરા લાજ, આજહો પ્રેમેરે પનોતી પિયુ ઉચ્ચરેછ. ૧૧. એક પીરસે પકવાન, એક સમારે પાન, આજહો પીરસેરે એક સારા ખરાં સાલણાછ. ૧૨. એક વળી ગૂથે ફુલ, પંચ વરણ બહુ મૂલ, આજહો કેશરીએ જામે કસ એક બાંધતીછ. ૧૩. એક કહે છલકાર, કરતી કામ વિકાર; આજહો રૂડીરે રઢીયાળી વીણા વળવતીછ. ૧૪. ઇત્યાદીક બહુ લોગ, નારી સંયોગ, આજહો જાણે દોશુદંક પૃથ્વી મંડલેછ. ૧૫. એવે સમે સમતા પુર, શ્રીઆર્થ મહાગિરિ સુર, આજહો આબ્યારે ઉજેણીપુરને પરિસરેછ. ૧૬. વસતિ અનુમદ હેત, ચેલા ચતુર ચકેત, આજહો મેલેરે ભદ્રાધર સ્થાનક માચવાછ. ૧૭. વાક વાહન શાળ પ્રોઢી વળી પટશાળ, આજહો આપેરે ઉતરવા ધજે સાધુનેછ. ૧૮. શિષ્ય કથન સ્મૃતી એમ, સપરિવારે ધરી પ્રેમ, આજહો પુન્યેરે પટશાળે આવી ઉતર્યાછ. ૧૯. સકળ મુનિ સમુદાય, કરે પોરિસિ સન્નિધાય, આજહો સુણીયારે શ્રવણેરે સુખ નલિનિ શુદ્ધનાછ. ૨૦. તેહ સ્મૃતી વૃતાંત, જાતિસ્મરણ વંત, આજહો ચિંતેરે ચિત્તમાંહી એ કેમ પામીએછ. ૨૧. પુછે શુરને નેહ, કેમ લહીએ, સુખ એહ, આજહો ભાંખેરે શુર તવ વયણ સુધારસેછ. ૨૨. ચારિત્રથી નીચ્રે મોક્ષ જો પાળે નિર્દોષ, આજહો અથવારે સરાગે વમાનીકપાણુંછ. ૨૩. કહે શુરને દીયો દીખ, શુર કહે વિના માય શીખ, આજહો ન હુવે અનુમતિ વિણ સંયમ કામનાછ. ૨૪. તિહાં કરે માતા આલાપ નારીના વિરહ વિલાપ, આજહો કહેતાંરે તે સઘળો પાર ન પામીએછ. ૨૫. આપે પહેરે વેશ, લહી આશ્રહ સુવિવેષ, આજહો ધારેરે તિહાં પંચમહાવ્રત શુર કનેછ. ૨૬. જીમ કર્મ ખેડ યાય, જાખો

તેહ ઉપાગ, આજહો આપેરે ઉપયોગી ગુરુ પરસિહુ તિહાંછ, ૨૭.
 કંથેરી વન માહી' પહોંત્યો મન ઉત્સાહી, આજ હો કરેરે કાઉસગા
 કર્મને તોડવાછ. ૨૮. માછી ભવની નાર. કરી ભવ ભ્રમણ અપાર
 આજહો થઇ તે શીયાલણી વાઘણની પરેછ, ૨૯, નવ પ્રસૂતિ વિક-
 રાળ, આવી તે વનમાં વિચાલ, આજહો નીરખીરે મુનિને રીયે ધડ-
 હડેછ ૩૦, નિશ્ચલ મને મુનિ તામ, કર્મ દહનને કામ, આજ હો
 ભૂખે ભડભડતી મુનિ ચરણે અડેછ, ૩૧, ચાર પહોર નિશિ જોર,
 સહયો પરિસહુ ઘોર, આજહો કરડીરે શીયાલણે શરીર વલોરીયુંછ
 ૩૨, ધરતો ધર્મનું ધ્યાન નલિનિ ગુહમ વિમાન, આજહો પહોત્યો
 પન્હોતો પુન્ય પ્રભાવથીછ, ૩૩, સુરસિ કુસુમજલ વૃષ્ટિ, સુર કરે
 સમકિત દ્રષ્ટિ, આજહો મહિમારે તે ઠામે સખળો સાચવેછ. ૩૪,
 ભદ્રાને શયિ નાર, પ્રભાતે તિણવાર, આજ હો આવી ગુરૂને વાંદી
 પૂછે વાતડીછ, ૩૫, ગુરૂ કહે એક રાતમાંહ સાધ્યા મનના ઉત્સાહ
 આજહો મુણી રે દુઃખ વારે સંયમ આદરેછ. ૩૬. ગર્ભવંતી એક
 પુત્ર તેણે રાખ્યું એક મુત્ર, આજહો. આપેરે મુનિ કાઉસગા ઠામે
 મુંઢેંછ. ૩૭ તે મહાકાળ પ્રસાદ, આજ લગે જસવાદ, આજહો
 પાસ છનેશ્વર કેરો રૂઘડો તિહાંછ. ૩૮. ધન ધન તે મુનિરાજ,
 સાધ્યા આતમ ધન, આજહો વરસે રે શિવરમણિ ભવને આંતરોછ
 ૩૯ ધીર વિમલ કવિ શિષ્ય લળી લળી નામે શીશ આજહો
 તેહરે નયવિમળ ગાવે ગુણોછ, ૪૦.

પચ્ચક્રખાણુનો કોઠો.

પચ્ચક્રખાણુ પારવાનો સમય સ્પષ્ટ રીતે ચૂર્યાના ઉદ્યાસ્ત
 ઉપર અવલખે છે. આ ઉદ્યાસ્તની ગતિમાં ચાલુ ફેરફાર થયા કરે
 છે આ ફેરફાર થવાનું કરણ ચૂર્યાની ઉત્તરાયન દક્ષિણાયન ગતિ છે.
 તા. ૧ થી તા. ૧૬ વચ્ચેનું અંતર કાઢીને પચ્ચક્રખાણુનો સમય ગણવે.

માસ	સુપ્. ઉ. ક. મિ.	સુપ્. અ. ક. મિ.	નવકાર. ક. મિ.	પેરિસી ક. મિ.	સાદપેરિ ક. મિ.	પૂરિમટ્ટ ક. મિ.	અવટ્ટ ક. મિ.
જાન્યુઆરી	૧ ૭-૨૨	૬-૫	૮-૧૦	૧૦-૩	૧૧-૨૪	૧૨-૪૪	૩-૨૫
"	૧૬ ૭-૨૫	૬-૧૫	૮-૧૩	૧૦-૮	૧૧-૨૯	૧૨-૫૦	૩-૩૩
ફેબ્રુઆરી	૧ ૭-૨૧	૬-૨૭	૮-૯	૧૦-૮	૧૧-૩૧	૧૨-૫૪	૩-૪૧
"	૧૬ ૭-૧૩	૬-૩૬	૮-૧૧	૧૦-૪	૧૧-૩૦	૧૨-૫૫	૩-૪૬
માર્ચ	૧ ૭-૪	૬-૪૨	૭-૫૨	૯-૫૯	૧૧-૨૬	૧૨-૫૩	૩-૪૮
"	૧૬ ૬-૫૦	૬-૪૮	૭-૩૮	૯-૫૦	૧૧-૨૦	૧૨-૪૯	૩-૪૯
એપ્રિલ	૧ ૬-૩૪	૬-૫૪	૭-૨૨	૯-૩૯	૧૧-૧૨	૧૨-૪૪	૩-૪૯
"	૧૬ ૬-૨૦	૭-૦	૭-૮	૯-૩૦	૧૧-૫	૧૨-૪૦	૩-૫૦
મે	૧ ૬-૮	૭-૬	૬-૫૬	૯-૨૩	૧૧-૦	૧૨-૩૭	૩-૫૨
"	૧૬ ૬-૦	૭ ૧૩	૬-૪૮	૯-૧૯	૧૦-૫૮	૧૨-૩૭	૩-૫૫
જુન	૧ ૫-૫૫	૭-૨૦	૬-૪૩	૯-૧૭	૧૦-૫૮	૧૨-૩૮	૩-૫૬
"	૧૬ ૫-૫૪	૭-૨૬	૬-૪૨	૯-૧૭	૧૦-૫૯	૧૨-૪૦	૪-૩
જુલાઈ	૧ ૫-૫૮	૭-૨૯	૬-૪૩	૯-૨૧	૧૧-૩	૧૨-૪૪	૪-૭
"	૧૬ ૬-૪	૭-૨૭	૬-૫૨	૯-૨૫	૧૧-૬	૧૨-૪૬	૪-૭
ઓગસ્ટ	૧ ૬-૧૧	૭-૨૧	૬-૫૯	૯-૨૯	૧૧-૮	૧૨-૪૬	૪-૪
"	૧૬ ૬-૧૭	૭-૧૧	૭-૫	૯-૩૧	૧૧-૮	૧૨-૪૪	૩-૫૮
સપ્ટેમ્બર	૧ ૬-૨૩	૬-૫૭	૭ ૧૧	૯-૩૨	૧૧-૬	૧૨-૪૦	૩-૪૯
"	૧૬ ૬-૨૯	૬-૪૨	૭-૧૫	૯-૩૧	૧૧-૩	૧૨-૩૫	૩-૩૯
ઓક્ટોબર	૧ ૬-૩૩	૬-૨૭	૭-૨૧	૯-૩૨	૧૧-૧	૧૨-૩૦	૩-૨૯
"	૧૬ ૬-૩૮	૬-૧૩	૭-૨૬	૯-૩૨	૧૦-૫૯	૧૨-૨૬	૩-૨૦
નવેમ્બર	૧ ૬-૪૬	૬-૧	૭-૩૪	૯-૩૫	૧૧-૦	૧૨-૨૪	૩-૧૩
"	૧૬ ૬-૫૫	૫-૫૪	૭-૪૩	૯-૪૦	૧૧-૩	૧૨-૨૫	૩-૧૦
ડિસેમ્બર	૧ ૭-૫	૫-૫૨	૭-૫૩	૯-૪૭	૧૧-૮	૧૨-૨૯	૩-૧૧
"	૧૬ ૭-૧૫	૫-૫૬	૮-૩	૯-૫૬	૧૧-૧૬	૧૨-૩૬	૩-૧૬

સૂચના--આ પચ્ચક્રખાણનો કોઠો મહેન્દ્ર જૈન પંથાગ મુજબની ફક્ત અમદાવાદની ગણતરીનો છે, જેથી વડોદરા, ભરૂચ, સુરત, ભાવનગર, પાલીતાણા, મહુવા, મહેસાણા, પાટણ, રાધનપુર, પાલનપુર, માઉન્ટ આણુ, શીરોહી, ઉદેપુર, ડુંગરપુર. ગોધરા વગેરે ગામોવાળાઓએ તેમજ તે તે ગામોની મર્યાદામાં આવતાં દરેક ગામોવાળાઓએ ઉપરોક્ત કોઠાના વખતમાં પાંચ મિનટ વધારીને પચ્ચક્રખાણનો મમય ગણવો.

શ્રી ચોવીસ તિથિ કરોનાં કલ્યાણક ૧૨૦

કેટલામાં તીથિ કર	તિથિઓ	કયું કલ્યાણક.	કેટલામાં તીથિ કર	તિથિઓ	કયું કલ્યાણક.
	કારતક,			મહા	
૩	વ. ૫	કેવલ	૬	વ. ૬	અયવન
૨૨	વ. ૧૨	અયવન	૧૦	વ. ૧૨	જન્મ
૬	વ. ૧૨	જન્મ	૧૦	વ. ૧૨	દિક્ષા
૬	વ. ૧૩	દિક્ષા	૧	વ. ૧૩	મોક્ષ
૨૪	વ. ૩૦	મોક્ષ	૧૧	વ. ૩૦	કેવલ
૬	શુ. ૩	કેવલ	૪	શુ. ૨	જન્મ
૧૮	શુ. ૧૨	કેવલ	૧૨	શુ. ૨	કેવલ
	માગશર.		૧૫	શુ. ૩	જન્મ
૬	વ. ૫	જન્મ	૧૩	શુ. ૩	જન્મ
૬	વ. ૬	દિક્ષા	૧૩	શુ. ૪	દિક્ષા
૨૪	વ. ૧૦	દિક્ષા	૨	શુ. ૬	જન્મ
૬	વ. ૧૧	મોક્ષ	૨		દિક્ષા
૧૮	શુ. ૧૦	જન્મ	૪	શુ. ૧૨	દિક્ષા
૧૮	શુ. ૧૦	મોક્ષ	૧૫	શુ. ૧૩	દિક્ષા
૧૮	શુ. ૧૧	દિક્ષા		શાગધુ	
૧૬	શુ. ૧૧	જન્મ	૭	વ. ૬	કેવલ
૧૬	શુ. ૧૧	દિક્ષા	૭	વ. ૭	મોક્ષ
૧૬	શુ. ૧૧	કેવલ	૮	વ. ૭	કેવલ
૨૧	શુ. ૧૧	કેવલ	૯	વ. ૯	અયવન
૩	શુ. ૧૪	જન્મ	૧	વ. ૧૧	કેવલ
૩	શુ. ૧૪	દિક્ષા	૨૦	વ. ૧૨	કેવલ
	પોસ.		૧૧	વ. ૧૨	જન્મ
૨૩	વ. ૧૦	જન્મ	૧૧	વ. ૧૩	દિક્ષા
૨૩	વ. ૧૧	દિક્ષા	૧૧	વ. ૧૪	જન્મ
૮	વ. ૧૨	જન્મ	૧૨	વ. ૨૦	દિક્ષા
૮	વ. ૧૩	દિક્ષા	૧૮	શુ. ૨	અયવન
૧૦	વ. ૧૪	કેવલ	૧૯	શુ. ૪	અયવન
૧૨	શુ. ૬	કેવલ	૩	શુ. ૮	અયવન
૧૬	શુ. ૯	કેવલ	૨૦	શુ. ૧૨	દિક્ષા
૨	શુ. ૧૧	કેવલ	૧૯	શુ. ૧૩	મોક્ષ
૧	શુ. ૧૪	કેવલ		મેત્ર	
૧૫	શુ. ૧૪	કેવલ	૨૩	વ. ૪	અયવન

કેટલામાં તીથ કર	તિથીઆ.	કયું કલ્યાણક.	કેટલામાં તીથ કર	તિથીઆ.	કયું કલ્યાણક.
૨૩	વ. ૪	કેવલ	૨૦	વ. ૯	મોક્ષ
૮	વ. ૫	અમવન	૧૬	વ. ૧૩	જન્મ
૧	વ. ૮	જન્મ	૧૬	વ. ૧૦	મોક્ષ
૧	વ. ૮	દિક્ષા	૧૬	વ. ૧૪	દિક્ષા
૧૭	શુ. ૩	કેવલ	૧૫	શુ. ૫	મોક્ષ
૧૪	શુ. ૫	મોક્ષ	૧૨	શુ. ૯	અમવન
૨	શુ. ૫	મોક્ષ	૭	શુ. ૧૨	જન્મ
૩	શુ. ૫	મોક્ષ	૭	શુ. ૧૩	દિક્ષા
૫	શુ. ૯	મોક્ષ		અશાઃ	
૫	શુ. ૧૧	કેવલ	૧	વ. ૪	અમવન
૨૪	શુ. ૧૩	જન્મ	૧૩	વ. ૭	મોક્ષ
૬	શુ. ૧૪	કેવળ	૨૧	વ. ૯	દિક્ષા
	વપ્રશાખ.		૨૪	શુ. ૬	અમવન
૧૭	વ. ૧	મોક્ષ	૨૨	શુ. ૮	મોક્ષ
૧૦	વ. ૨	મોક્ષ	૧૨	શુ. ૧૪	મોક્ષ
૧૭	વ. ૫	દિક્ષા		આવણ	
૧૦	વ. ૬	અમવન	૧૧	વ. ૩	મોક્ષ
૨૧	વ. ૧૦	મોક્ષ	૧૪	વ. ૭	અમવન
૧૪	વ. ૧૩	જન્મ	૨૧	વ. ૮	જન્મ
૧૪	વ. ૧૪	દિક્ષા	૧૭	વ. ૯	અમવન
૧૪	વ. ૧૪	કેવલ	૫	શુ. ૨	અમવન
૧૭	વ. ૧૪	જન્મ	૨૨	શુ. ૫	જન્મ
૪	શુ. ૪	અમવન	૨૨	શુ. ૬	દિક્ષા
૧૫	શુ. ૭	અમવન	૨૩	શુ. ૮	મોક્ષ
૪	શુ. ૮	મોક્ષ	૨૦	શુ. ૧૫	અમવન
૫	શુ. ૮	જન્મ		ભાદરવો	
૫	શુ. ૯	દિક્ષા	૧૬	વ. ૭	અમવન
૨૪	શુ. ૧૨	કેવલ	૮	વ. ૭	મોક્ષ
૧૩	શુ. ૧૨	અમવન	૭	વ. ૮	અમવન
૨	શુ. ૧૩	અમવન	૯	શુ. ૯	મોક્ષ
	જેઠ			આસો	
૧૧	વ. ૬	અમવન	૨૨	વ. ૩૦	કેવલ
૨૦	વ. ૮	જન્મ	૨૧	શુ. ૧૫	અમવન

ઉપરના મહીના યુનમીયા પ્રમાણે ગણવા, એટલે કે આગો વદી ૦)) ને કાન્તક વદી ૦)) ગણવી અને, પછી કારતક મુદ ગણવી, એ પ્રમાણે દરેક મહિનામાં સમજાયું.

મુદ્રાણુ ગણવાની રીત નીચે મુજબ:—

સ્વયન ૐ શ્રી () પરમેષ્ઠિ નમઃ ॥

જન્મ ૐ શ્રી () અર્હતે નમઃ ॥

વિદ્યા ૐ શ્રી () નાથાય નમઃ ॥

કેવલ ૐ શ્રી () સર્વજ્ઞાય નમઃ ॥

મોક્ષ ૐ શ્રી () વારણનાય નમઃ ॥

શ્રી મૌન એકાદશીનુ ગણાયું.

૧ જુદીપે ભરત અતીત ચોશી

૪ શ્રી મહાયશ સર્વજ્ઞાય નમઃ

૬ શ્રી સર્વાનુભૂતિ અર્હતે નમઃ

૬ શ્રી સર્વાનુભૂતિનાથાય નમઃ

૬ શ્રી સર્વાનુભૂતિ સર્વજ્ઞાય નમઃ

૭ શ્રી શ્રીધરનાથાય નમઃ

૬ શ્રી દેવશુત સર્વજ્ઞાય નમઃ

૭ શ્રી જિદ્યનાથ નાથાય નમઃ

૪ ઘાતકીખડે પૂર્વભરતે અતીતથો

૪ શ્રી અકલંક સર્વજ્ઞાય નમઃ

૬ શ્રી શુભકરનાથ અર્હતે નમઃ

૬ શ્રી શુભકરનાથ નાથાય નમઃ

૬ શ્રી શુભકરનાથ સર્વજ્ઞાય નમઃ

૭ શ્રી સખ્તનાથ નાથાય નમઃ

૨ જુદીપે ભરતે વર્તમાન ચોવીશી

૨૧ શ્રી નમિનાથ સર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૬ શ્રી મહિનાથ અર્હતે નમઃ

૧૬ શ્રી મહિનાથ નાથાય નમઃ

૧૬ શ્રી મહિનાથ સર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૮ શ્રી અરનાથ નાથાય નમઃ

૫ ઘાતકીખડે પૂર્વભરતે વર્તમાન ચોવીશી

૨૧ શ્રી પ્રદેવનાથ સર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૬ શ્રી શુભનાથ અર્હતે નમઃ

૧૬ શ્રી શુભનાથ નાથાય નમઃ

૧૬ શ્રી શુભનાથ સર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૮ શ્રી ગાગિકનાથ નાથાય નમઃ

૩ જુદીપે ભરતે અનાગત ચોવીશી

૪ શ્રી સ્વય પ્રભ સર્વજ્ઞાય નમઃ

૬ શ્રી દેવશુત અર્હતે નમઃ

૬ શ્રી દેવશુત નાથાય નમઃ

૬ ઘાતકીખડે પૂર્વભરતે અનાગત ચોવીશી

૪ શ્રી સામ્રત સર્વજ્ઞાય નમઃ

६ श्री मुनिनाथ अर्हुते नमः	६ श्री हरिभद्र अर्हुते नमः
६ श्री मुनिनाथ नाथाय नमः	६ श्री ' हरिभद्रनाथाय नमः
६ श्री मुनिनाथ सर्वज्ञाय नमः	६ श्री हरिभद्र सर्वज्ञाय नमः
७ श्री विशिष्टनाथ नाथाय नमः	७ श्री भगधाधिप नाथाय नमः
७ पुष्करवल्लीपे पूर्वभरते अतीतयो	११ घातकीभ उपश्चिभ भरते वर्तमान
४ श्री सुभृङ्गनाथ सर्वज्ञाय नमः	२१ श्री प्रयच्छ सर्वज्ञाय नमः
६ श्री व्यक्तनाथ अर्हुते नमः	१६ श्री अक्षोभनाथ अर्हुते नमः
६ श्री व्यक्तनाथ नाथाय नमः	१६ श्री अक्षोभनाथ नाथाय नमः
६ श्री व्यक्तनाथ सर्वज्ञाय नमः	१६ श्री अक्षोभनाथ सर्वज्ञाय नमः
७ श्री कलाशत नाथाय नमः	१८ श्री भवयसिंह नाथाय नमः
८ पुष्करवल्लीपे पूर्वभरते वर्तमानयो	१२ घातकीभ उपश्चिभ भरते अनागत
२१ श्री अरुणवास सर्वज्ञाय नमः	४ श्री दिनरुक् सर्वज्ञाय नमः
१६ श्री योगनाथ अर्हुते नमः	६ श्री धनदनाथ अर्हुते नमः
१६ श्री योगनाथ नाथाय नमः	६ श्री धनदनाथ नाथाय नमः
१६ श्री योगनाथ सर्वज्ञाय नमः	६ श्री धनदनाथ सर्वज्ञाय नमः
१८ श्री अयोगनाथ नाथाय नमः	७ श्री पौषधनाथ नाथाय नमः
६ पुष्करवल्लीपे पूर्वभरते अनागत	१३ पुष्करवल्लीपे पश्चिभ भरते अतीत
४ श्री परम सर्वज्ञाय नमः	४ श्री प्रलम्ब सर्वज्ञाय नमः
६ श्री लुद्धार्तिनाथ अर्हुते नमः	६ श्री आरित्रनिधि अर्हुते नमः
६ श्री लुद्धार्तिनाथ नाथाय नमः	६ श्री आरित्रनिधि नाथाय नमः
६ श्री लुद्धार्तिनाथ सर्वज्ञाय नमः	६ श्री आरित्रनिधि सर्वज्ञाय नमः
७ श्री निःकेशनाथ नाथाय नमः	७ श्री प्रशमसन्जित नाथाय नमः
१० घातकीभ उपश्चिभ भरते अतीत	१४ पुष्करवल्लीपे पश्चिभ भरते वर्तमान
४ श्री सर्वार्थ सर्वज्ञाय नमः	२१ श्री स्वाग्नी सर्वज्ञाय नमः

१६ श्री विपरीतनाथ अर्द्धते नमः	६ श्री प्रतधरनाथ नाथाय नमः
१६ श्री विपरीतनाथ नाथाय नमः	६ श्री प्रतधरनाथ सर्वज्ञाय नमः
१६ श्री विपरीतनाथ सर्वज्ञाय नमः	७ श्री निर्वाणनाथ नाथाय नमः
१८ श्री प्रसादनाथ नाथाय नमः	१६ धातकीण उपर्युपर्युते अतीतयो
१५ पुष्करवल्लीपेपश्चिम लरते अना.	४ श्री सौंदर्य सर्वज्ञाय नमः
४ श्री अघटितनाथ सर्वज्ञाय नमः	६ श्री त्रिविक्रमनाथ अर्द्धते नमः
६ श्री ब्रमण्डनाथ अर्द्धते नमः	६ श्री त्रिविक्रमनाथ नाथाय नमः
६ श्री ब्रमण्डनाथ नाथाय नमः	६ श्री त्रिविक्रमनाथ सर्वज्ञाय नमः
६ श्री ब्रमण्डनाथ सर्वज्ञाय नमः	७ श्री नरसिंहनाथ नाथाय नमः
७ श्री ऋषभनाथ नाथाय नमः	२० धातकीण उपर्युपर्युते वर्तमान
१६ ज'पुद्रीपेपर्युते अतीत योपीरी	२१ श्री जेमंत सर्वज्ञाय नमः
४ श्री हयांत सर्वज्ञाय नमः	१६ श्री संतोषितनाथ अर्द्धते नमः
६ श्री अभिनंदननाथ अर्द्धते नमः	१६ श्री संतोषितनाथ नाथाय नमः
६ श्री अभिनंदननाथ नाथाय नमः	१६ श्री संतोषितनाथ सर्वज्ञाय नमः
६ श्री अभिनंदननाथ सर्वज्ञाय नमः	१८ श्री कामनाथ नाथाय नमः
७ श्री रत्नेशनाथ नाथाय नमः	२१ धातकीण उपर्युपर्युते अनागत
१७ ज'पुद्रीपेपर्युते वर्तमान यो०	४ श्री मुनिनाथ सर्वज्ञाय नमः
२१ श्री श्यामकोष्ठ सर्वज्ञाय नमः	६ श्री चंद्रहास अर्द्धते नमः
१६ श्री मङ्गदेवनाथ अर्द्धते नमः	६ श्री चंद्रहास नाथाय नमः
१६ श्री मङ्गदेवनाथ नाथाय नमः	६ श्री चंद्रहास सर्वज्ञाय नमः
१६ श्री मङ्गदेवनाथ सर्वज्ञाय नमः	७ श्री हिलादित्य नाथाय नमः
१८ श्री अतिपाशनाथ नाथाय नमः	२२ पुष्कराह अरवते अतीत यो.
१८ ज'पुद्रीपेपर्युते अनागत यो.	४ श्री अष्टादिक सर्वज्ञाय नमः
४ श्री	१ वल्लिकनाथ अर्द्धते नमः
६ श्री	वल्लिकनाथ नमः

६ श्री वसुकिनाथ सर्वज्ञाय नमः

७ श्री विद्यज्ञान नाथाय नमः

२३ पुष्कराष्टपूर्व अरवते वर्त्तमानयो

२१ श्री तमोऽहं सर्वज्ञाय नमः

१६ श्री सायकाक्ष अर्हते नमः

१६ श्री सायकाक्ष नाथाय नमः

१८ श्री क्षेमन्तनाथ नाथाय नमः

२४ पुष्कराष्टपूर्व अरवते अनागतयो

४ श्री निर्वाणिक सर्वज्ञाय नमः

६ श्री रविराज अर्हते नमः

६ श्री रविराज नाथाय नमः

६ श्री रविराज सर्वज्ञाय नमः

७ श्री प्रथमनाथ नाथाय नमः

२५ धातकी ञ उपश्चिम्भ अरवते अतीत

४ श्री पुङ्गव सर्वज्ञाय नमः

६ श्री अवबोध अर्हते नमः

६ श्री अवबोध नाथाय नमः

६ श्री अवबोध सर्वज्ञाय नमः

७ श्री विक्रमेन्द्र नाथाय नमः

२६ धातकी ञ उपश्चिम्भ अरवते वर्त्तमानयो

२१ श्री सुशान्ति सर्वज्ञाय नमः

१६ श्री हुरदेव अर्हते नमः

१६ श्री हुरदेव नाथाय नमः

१६ श्री हुरदेव सर्वज्ञाय नमः

१८ श्री नन्दिकेश नाथाय नमः

२७ धातकी ञ उपश्चिम्भ अरवते वर्त्तमानयो

४ श्री महाभृगेन्द्र सर्वज्ञाय नमः

६ श्री अशोचित अर्हते नमः

६ श्री अशोचित नाथाय नमः

६ श्री अशोचित सर्वज्ञाय नमः

७ श्री धर्मेन्द्रनाथ नाथाय नमः

२८ पुष्करवर्द्धी पेपश्चिम्भ अतीत

२१ श्री अश्वघ्न सर्वज्ञाय नमः

१६ श्री कुटिकल अर्हते नमः

१६ श्री कुटिकल नाथाय नमः

१६ श्री कुटिकल सर्वज्ञाय नमः

१८ श्री वद्धमान नाथाय नमः

२९ पुष्करवर्द्धी पेपश्चिम्भ अरवते वर्त्तमानयो

२१ श्री नन्दिकेश सर्वज्ञाय नमः

१६ श्री धर्मचन्द्र अर्हते नमः

१६ श्री धर्मचन्द्र नाथाय नमः

१६ श्री धर्मचन्द्र सर्वज्ञाय नमः

१८ श्री विजयेन्द्रनाथ नाथाय नमः

३० पुष्करवर्द्धी पेपश्चिम्भ अरवते वर्त्तमानयो

४ श्री कलापक सर्वज्ञाय नमः

६ श्री विशोभनाथ अर्हते नमः

६ श्री विशोभनाथ नाथाय नमः

६ श्री विशोभनाथ सर्वज्ञाय नमः

७ श्री अरुणनाथ नाथाय नमः

સમાધિ પચ્ચીશીની સન્નતય.

(સાધુજીને વંદના નિત નિત કીજે, એ દેશી.)

અપુર્વ જીવ જીનધર્મને પામ્યો, ન્યારે કમિય રહી નહિ
ક્યારે. પ્રાં કલ્પવૃક્ષ તસ આગણે ઉગ્યો, મનવંછિત ક્ષણ પાય રે.
પ્રાણી ચિત્ત મમાધી હુવે દશ જોલે. ૧. ભાખી ગયા જગ તાત
રે; પ્રાં લીલ વિલાસ સદા શાતામા, ન્યારા સુખ માહે દિન
જાતરે પ્રા. ચિ. ૨. જીજે જોલે જાતિસમરણ પામે પુણ્ય પ્રમાણે
રે; પ્રા. પુરવલા ભવ દેખે ભલી પરે, સમજે ચતુર સુજણ રે પ્રા.
ચિ. ૩. ઉત્કૃષ્ટા નવસે ભવ લગતા, દેખે સંગી પચ્ચેદ્રિય ઠીક રે;
પ્રા. આયુધ્ય જાણે આપ પરાયો, મતી મંગળીક રે. પ્રા. ચિ. ૪.
મૃગાપુત્ર મહોલમાં બેઠા, મુનીવર મેઘકુમાર રે; પ્રા. મલ્લિનાથ
તંજાં છએ મંત્રી, પામ્યો દેડકો સમકિત સારરે. પ્રા. ચિ. ૫. ક્ષત્રિ
નામે રાજ ઋષિશ્વર, વળી સુદર્શન શેઠ રે; પ્રા. નમિરાયે. સંયમ
આદરીયો તે તો પહોત્યા મુકિત ઠેઠ રે. પ્રા. ચિ. ૬. ભૃગુ બ્રાહ્મણ
દોય બાળક તેતળી પ્રધાન રે; પ્રા. જાતિસમરણથી સુખ પામ્યા,
સુષુતાં આવે જાન રે. પ્રા. ચિ. ૭ ત્રીજે જોલે યથાતથ્ય સુપનો,
જીવ રાજ હુવે દેખ રે; પ્રા. ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ પામે તે પ્રભાતે, એહુના
અર્થ અનેક રે. પ્રા. ચિ. ૮. ઇણ હીજ ભવે કઈ મુગતિ
સિધાયા, એહેવો સુપનો શ્રીકાર રે; પ્રા. અરિહંતાદિકની માય દેખે,
ભગવતિમાં અધિકાર રે. પ્રા. ૯. ચોથે જોલે દેવનો દર્શન, જેહ
દીકે ઠરે નેણ રે; પ્રા. ઝગમગ ન્યોત ઉઘોત બિરજે, વળી સમાદકિનાં
સેજુરે પ્રા. ચિ. ૧૦ સોમલ બ્રાહ્મણને સમજાયો, સમષ્ટદેવે આપ
રે; પ્રા. સમકિત માંહી કરી દિયો સેઠા, સૂત્રનિરયાત્રજિકામાંયરે.
પ્રા. ચિ. ૧૧. ગકડાળ નામે કુંભારની પાસે, સુર આઘ ઉલો
સાક્ષાત રે; પ્રાં વીરજિવૃદ્ધ્ય કરી દિયો બેટો, હુવો શ્રાવક મોટ
મિથ્યાતરે. પ્રા. ચિ. ૧૨. પાંચમે જોલે અવધિ જ્ઞાની, સૂત્ર નંદીમાં
વિસ્તાર રે; પ્રા. આનંદ શ્રાવક જિમ સુખ પાયો, શ્રમણજ
કેશીકુમારરે. પ્રા. ચિ. ૧૩. અર્વાચીસિદ્ધિના દેવતા દેખે, તીડાં બેઠા

થકા' લોકનાળ રે; પ્રા. અરિહંત દેવને પ્રશ્નજ 'પૂછે, ઉત્તર દેવે
 દીનદયાળ રે. પ્રા. ચિ. ૧૪. અવધિ લહી અરિહંત દેવે આવે, માતાના
 ગર્ભ માંય રે; પ્રાં પેટમાં પોદયા દુનિયા દેખે, પૂરાં પુણ્યસંખ્યાં-
 જિનરાયરે. પ્રા. ચિ. ૧૫. છઠે બોલે અવધિદર્શન, દેખે' રવિ સંસાર
 રે; પ્રા. સાતમે બોલે સુષુબ્ધે હો જ્ઞાની, 'મનઃપર્વવ વિસ્તાર રે. પ્ર.
 ચિ. ૧૬. દોય સમુદ્રને દ્વીપ અદાઇ, તેમાં સંજી પથેદ્રિય હોય
 રે; પ્રા. તેહ જીવેના મનની વાતો, 'છાની ન રહે ઠોય રે; પ્રા.
 ચિ. ૧૭. મનઃપર્વવ જ્ઞાની હોવે મુનિવર, વળી લબ્ધિવંત અણુગાર
 રે; પ્ર. સત્ય પુરૂષ જેણે ચત્રને ગુંથ્યાં, ચૌનાણી ગણધાર રે. પ્રા. ચિ.
 ૧૮. કેવળજ્ઞાની આઠમે બોલે, નવમે કેવળ દર્શનની આણુ રે; પ્ર.
 ચૌદરાજ રહ્યા છે દેખી, સર્વે વાતોના જાણુ રે. પ્રા. ચિ. ૧૯.
 લોકમાંહી ઉદ્યોતજ ક્રીધો, કેવળી હુવા ચોવીશ રે; પ્રા. તીરથ થાખ્યાં,
 કર્મને કાખ્યાં જગતારણુ જગદીશ રે. ચિ. ૨૦ જિઘ્ન્ય તીર્થકર
 વીશ બિરાજે, ઉત્કૃષ્ટા સયને સાઠ રે; પ્રા. ગણધર સાધુ નમુ' શિર
 નામી, કેવળી પાટોપાટ રે. પ્રા. ૨૧. દશમે બોલે કેવળ મરણો,
 તે પહોંચે નિરવણુ રે; પ્રા. એ દશ બોલ હુવા સંપૂર્ણુ શ્રી વીર
 વચન પ્રમાણુ રે. પ્રાં ચિ. ૨૨. નેવુ જણાનાં નામજ આલ્યાં,
 કહ્યો અંતગઠમાંહી અંત રે; પ્રા. કેવળ મરણુણે મુકતે સિધાયા,
 સહુ સિદ્ધ થયા બગવંતરે. પ્રાં ૨૩. દશાશ્વનસ્કંધ માંહે આલ્યા,
 વળી સમવાયાંગની સાખ રે; પ્રાં સમાધિપચીરી હુઇ સંપૂર્ણુ,
 ઋષિરામચંદજ એમ જાખે રે. પ્રા. ચિ. ૨૪. પ્રસાદ પૂન્ય જેમ-
 લજ કેરો, કર્યો જ્ઞાનતણો અભ્યાસુ રે; પ્રા. સંવત અદારશે 'વર્ષ
 તેત્રીશે, મેઠતનગર ચોમાસ રેં પ્રાં ચિં ૨૫.

હરિશ્ચંદ્ર નૃપની સજ્જાયા.

હોહુરો-શ્રી ગુરુપદ પંકજ નમી, સમરી સારદમાય સત્યવાહી હરિશ્ચં-
 દ્રની ઉત્તમ કહું સજ્જાયા. 'દાળ-સત્વ શિરોમણી હરિશ્ચંદ્ર પૃથ્વીપતિ, નગરી
 અયોધ્યા જેની સ્વર્ગ સમ્પાતજે, સુરગુરુ સમ વસુભૂતિ મંત્રી જેહુનો,
 રાણી સુતારાને કુમાર દેવ સમાનજે. સત્વ. ૧. અવસર જાણી સુરપતિ એક

દિન ઉચ્ચરે, હરિશ્ચંદ્રના ગુણ દેવને કરે બાણજો, સત્વ પ્રાણ જતાં
 પણ સત્વ પણ છોડે નહિ, મનુષ્ય છતાં પણ કેટલાકડું વખાણ
 જો. સત્વ. ૨. સ્વામી વચને શ્રદ્ધા નહિ જો દેવને. તેણે
 વિકુન્ઠ્યાં તાપસો પુરની ખાહાર જો, સુવર થઇને નાશ કર્યો
 આરામનો પોકાર કરતો ગયો તાપસ પુરમાંય જો સત્વ. ૩. સાંભળી
 નૃપતિ આવ્યો તાપસ આશ્રમે, હાથમા લઇને ખેચ્યુ તાણી તીર
 જો. ગર્જણી હરણીને વચમાં લાગી ગયું, હરણી મરતાં કુલપતી
 કુટે સીર જો. સત્વ. ૪. પશ્ચાતાપની સીમા ન રહી રાયને કુલપતિ
 પાસે નૃપ નમાવી કાય જો, પ્રાયશ્ચીત માટે રાજ્ય પાટ ઠઈ આપને,
 પાપ હત્યા જો લાગેલી મુજ જાયજો. સત્વ. ૫. ઉપર લાખ સોનૈયા
 આપુ પુત્રીને, પોપેલી મૃગલી જેણે દિવસને રાત જો, કુલપતિ કહે
 હું રાજા આજથી પુરનો, લાખ સોનૈયા દો વેચી તુમ જાત જો. સત્વ.
 ૬. રાજ્યને તજતાં આઠો મંત્રી આવીઓ, ત્યારે તાપસે કીધો મંત્રી
 કીર જો કપિજલ અંજ રક્ષક વચમાં જોલીઓ તેને પણ કીધો જ-
 છુક છાંટી નીર જો સત્વ. ૭. કસોટી કીધી દેવે રાજ્ય તજવીયું, તો પણ
 સત્વમાં અડગ રહ્યો છે ભુપજો, કાશી નગરીમાં જઈ ચૌદામાં રહી.
 વેચાણ માટે ત્રણે ઉભા ચુપજો. સત્વ. ૮. વેચાણ લીધી રાણીને એક
 બ્રાહ્મણે, કુમારને પણ વેચ્યો બ્રાહ્મણ ઘેરજો, પોતે પણ વેચાણો
 ભંગીના ઘરે, કર્મ રાજ્યજો કીધો કાળો ફેરજો. સત્વ. ૯. જળ
 વહન કર્યું ખાર વરસ લગે નીચતું નોકર થઇને વસ્યા ચંડાળ
 ઘેરજો, હુખ અહુલ કરવામાં અણુ રાણી નહિ, તો પણ કર્મે જરા
 ન કીધી મહેરજો સત્વ. ૧૦. રાક્ષસીરૂપ કરાવી કીધી વિટંબના,
 તારામતિને ભરી સભાની માંયજો, નાગ હસાવી મરણ કર્યો રોહિતા
 શ્વને, વિષુટો કર્યો તારામતથી રાયજો. સત્વ. ૧૧. મૃતક અંબર લેવા
 પ્રેત વને ગયો, ચંડાળની કહેવાથી નોકર રાયજો, આવી સુતારા કુમાર
 મૃતકને ઉચકી, દહન ક્રિયા કરવાં, ખૂટી કાયજો. સત્વ. ૧૨. રૂદન
 કરતી છાતીફાટને કુટવી, ખોળામાં લઇને બાળક ઉપર પ્રેમજો, એટ-
 લામાં હરિ આવ્યો દોડતો આગજો, ચોળખી રાણીને પૂછે છે કુશળ

ક્ષેમજ્ઞે. સત્વ. ૧૩. સુતારા કહે પુત્ર મરણની આ દશા, ચંડાળ થઈને
મને વેચી દિવ્ય ઘેરજે, રાત્ર્ય પાટ ગયું કુટુબ કબીલા વેગળાં
પુત્ર મરણથી વત્યો કાળો કેરજે. સત્વ. ૧૪. બાર વરસ લગે લાંગી પહુ
આપે કર્યું, ચાકરડી પહુ ધયું ભારે શિર તેમજે, કુંવર ડસીયો વનમાં
કાષ્ટ લેવા જતાં, સ્વામી હવે શું પુછે કુશળ ક્ષેમજ્ઞે સત્વ. ૧૫.
પ્રભુ હવે તો દુઃખની હઠ આવી રહી, શિરપર ઉગવા બાકી છે હવે
તૃણ જો, દુઃખ લખ્યું હશે કેટલું આપણા ભાગ્યમાં, નાથ હવે તો
માયું છું હું મરણજે સત્વ. ૧૬. ગભરાયો નૃપ રાણીની વાતને
સાંભળી, ધીરજ ધારી કર્યું હૃદય કઠીનજે, સહન કરીશ હું જેટલું
જે દુઃખ આવશે, પણ સુર્યવંશી યાશે નહિ કદી દીનજે. સત્વ. ૧૭.
આટલું બોલી પ્રેમનું બંધન તોડીને, મુખ ફેરવી માગ્યું મૃતકનું
વસજે, રાયની સમસ્યા સુતારા સમજી નહિ, ફરી ફરી નૃપના
હાથમાં હે છે પુત્રજે સત્વ. ૧૮. પુત્રના શબનું કામ નથી હવે
માહરે, ત્યારે શું કહો છો બોલો થઈ સનમુખજે, લલ્લમની મુકી
અશ્વથી નેત્રો ભરી, નૃપે માગ્યું અંબર મૃતકનું કરી ઉન્મુખજે,
૧૯. એટલામાં કરી હેવે વૃષ્ટિ પુષ્પની, સત્યવાદી તમે જ્ય પામે
મહારાજજે, કસોટી કીધી દુઃખ નાંખી આપને, ક્ષમા કરો તે સત્વતણા
શિરતાજજે. સત્વ. ૨૦. દીધુ વરદાન હેવે રાત્ર્ય આબાદનું
સંજીવન કરી પુત્રને ગયો દેવલોકજે, મંત્રીશ્વર અંગરક્ષક બને
આંવીચા શ્લાઘા થઈ છે નૃપની ત્રણ લોકજે. સત્વ. ૨૧. ધન્ય છે
ધન્ય છે સત્ય શિરોમણી રાયને, જેમ જેમ કસીયે તેમ તેમ કંચન-
વાનજે, સુરપતિ આગળ સ્તુતિ કરે હરિશ્ચંદની, દીઠો ન જગમાં
ધૈર્યમાં મેરૂ સમાનજે. સત્વ. ૨૨. વિચારંતા પ્રભુ શાન્તિ જિનવર
આવીયા, રાયને રાણી વંદન અર્થે જાયજે, દેશનાંતે હરિશ્ચંદ પૂરવ
લવ પ્રીયો, રયા કારણથી લાંગીપહુ મુજ ચાયજે સત્વ. ૨૩. બાર
વરસ લગે દુઃખના ડુંગર દેખીયા સુતારા શિરપર આબ્યું મહાન કલંકજે,
વિષ્ણુટો કર્યો પુત્રને રાણીથી મુજને, કારણ વિણ કદી કાર્ય બને નનિઃશંકજે,
સત્વ. ૨૪. પ્રભુ કહે રામ રાણી તમે પ્રવે હતા. સાથે સાથે બેમુનિ આવ્યા

તુમ ગામને, રૂપ દેખીને રાણી વીંધાણી કામથી, બોલાવે દંસથી દાસી દ્વારા લીડી હામ ને. સત્વ. ૨૫. હાવ ભાવ દેખાડયા બહુ એકાંતમાં પણ મુનિ કહે છે ભરમ થયો અમ કામને, તેથી અમારો કામ હવે નથી જાગતો, વળી મળમૂત્રની કુંડી કાયા છે ઉદામ ને. સત્વ. ૨૬. નિરાશી થઈ રાણી નૃપ કને જઈ, આજ ચડાવ્યું મુનિ ઉપર નિરધાર ને. તાડના પૂવેક બધીખાને નંખાવીયા, માંસાતે રાય કરે પસ્તાવો અપાર ને. સત્વ. ૨૭. દોપ ખમાવી મુનિથી સમક્રિત પામીયા મુનિવર બન્ને કાળ કરી દેવ લોકને, કસોટી મીપથી વૈર પુરવ તેણે વાળીયું, સુખદુઃખ નિમિત્ત કર્મ જાણી તજે શોકને. સત્વ. ૨૮. રાથને રાણી જાતિસ્મરણ પામિયાં અલ્પ નિદાનને દીઠા, વિપાક મહાન ને જગતની વિચિત્રતા સર્વે અતુલવી કર્મજાંધનના છોડ્યાં સકળ નિદાન ને. સત્વ. ૨૯. સાકેતપુરનું રાબ્ય દઈ રોહિતાશ્વને દીક્ષા લીધી સોળમાં જિનવર પાસ ને કેવળ પામી શિવપુરમાં સીધાવીયાં નીતિ ઉદ્યનો કરજે શિવપુર વાસ ને. સત્વ. ૩૦.

૪૯. શ્રી સિદ્ધચક્રાનું સ્તવન.

[નમો રે નમો શ્રી ચેતુન્દ્ર ગિરિવર—એ દેશી.]

સકલ સુરાસુર વંદ્ય નમીને, શ્રીસિદ્ધચક્ર પ્રધાન રે; ઇંદુભવ પરભવ શિવસુખ કારણ, વારણ કર્મ વિતાન રે. સં ૧. પ્રથમ પદે અરિહંત નમીને, ચાર અતિશયવંત રે; પ્રાતિહારજ આઠની શોભા, બાર ગુણે ભગવંત રે. સં ૨. આઠ કરમને નાશે જિનવર, આઠ ગુણે પ્રગટાય રે; એહવા સિદ્ધ પ્રભુને નમતી, દુરિત સકલ દૂર ભય રે. સં ૩. આચારજ પ્રણમો પદ ત્રીજે, ગુણ છત્રીસ મુહાય રે; પાઠક પદ ચોથું નિત પ્રણમું, ગુણ પચવીસ કહાય રે. સં ૪. સત્તાવીસ ગુણે કરી સાધુ, દુષ્ટ કરમ ભવ છોડે રે; ચાર સદ્ગુણા આદે સડસઠ, ભેદે દરિસણ દીપે રે. સં ૫. સાતમે નાણુ નમો ભવી ભાવે, ભક્તિ કરી શુભ મત્ત રે; પાંચ કદ્યા મૂલ ભેદજ ચાકુ, ઉત્તર એકાવત્ત રે. સં ૬. સંયમ સત્તર પ્રકારે આરાધો, નવમે પદ તપ સાર રે; તે તપ બારે ભેદે વખાણ્યો, અવિચલ પદ

દાતાર રે સં ૭. એ નવપદમાં આતમા રે, નિજ આતમમાં એહ રે; મયણા ને શ્રીપાદે આરાધ્યો, નવમે ભવે શિવગેહ રે. સં ૮. પાંચ ગુણિમાં ગુણ રહ્યા રે, ગુણી સેવે ગુણ હોય રે; ધ્યેય ને ધ્યાતા ધ્યાનથી બાણે, ભેદ રહ્યો નવિ હોય રે. સં ૯. ઇમ નવપદ ને ધ્યાવે પ્રાણી, તે શુભવિજય વરત રે; વીર કહે સુષુ શ્રેણિક તે નર, સિધ્ધિવધુ-વર-કંત રે. સં ૧૦.

અથ શ્રી માણિભદ્રજીનો છંદ

હોહા.

સરસ વચન દો સરસ્વતિ, પશુનું ગુરુકે પાય ગુણ માણિક્યા ગાવતાં, સેવકને સુખ થાય. ૧. માણિભદ્ર મેં પામીયો, સુરતરુ જેહવો સ્વામી. રોગ શોગ દૂરે હરે, નમું ચરણ શિર નામી. ૨. તું પારસ તું પોરસો, કામકુલ સુખકાર. સાહિબ વરદાથી સદા, અનધાનનો આધાર. ૩. તુંહિજ ચિંતામણિ સ્તન, ચિતા સેન નિતાર. માણિક સાહિબ મહુરા, હોશતના દાતાર. ૪. દેવ ઘણા દુનિયાંનમેં, સુધુતા કરે સન્માન. માણિભદ્ર મોટો મરદ, દીપે દેશ દીવાન. ૫.

અભિમણુ છંદ.

દીપતો જગ માહિ દીસે, પિશુત તણાં દલ તુંહિજ પીસે. અષ્ટ ભયથી તુંહિજ ઉગારે, નિંદા કરતાં શત્રુ નિવારે. ૬. જગ મુખ્ય દેવ મહા ઉપગારી, ચૈરાવણ ત્રિચુરે અસવારી. માણિભદ્ર મોટો મહારાજ, વાજે નિત છંત્રીયેવાજ. ૭. હેમવિભલ સુરિ વરદાર્ધ, ક્ષેત્રપાલદણુખાડ્યો ખાઈ એણેવેલા માણુક તું ઉડ્યો ભેરવને ગુરમશું દૂડ્યો. ૮. માનોજી માણિક વચન હુમારો, મેં છોડે હું ચાકર ચારો, માણિભદ્રજી વાચા માની, કાલો ગોરો કિલા ઠાની. ૯. પાઠ ભક્ત પણ વાંચા પાલી, વલતી સામગરી સંભારી બલિમ માણિક બાહે ગાડ્યો, દેશ અદારે જદિ ઉજવાડ્યો. ૧૦. કુમતિ રોગ દીયો નિકંદન, માણિભદ્ર તપ ગચ્છરો મંડન ધ્યાન ધરે એક તારી ન્યારે, તેહનાં કારજ વેલાં સારે. ૧૧. બોલશિર રાખે દરબારે, વમુધા કીર્તિ અધિક વધારે, આહમ ચૌદસ જે આરાધે, સમૃદ્ધા ભૂપ દીવાલી.

સાધે. ૧૨. શ્રી મણિભદ્ર પૂજે જે મોટો, તાસ ધરે કહિય ન આવે
ત્રોટો ભાવે કરી તુજને જે ભેટે, માણિક તેહનાં દાલિદ્ર મોટે. ૧૩.
ધન અખૂટ તે બહુ રુદ્ધિ પાવે, માણિક તત્ક્ષણ રોગ ગમાવે
સેવકને તું બાંહે સાહે, મહિમા થાયે મહીયલ મહિ, ૧૪. જે
મુજને સેવક કરી જાણે, તો માણિક એક વિનતિ માને, દિલ ભરી
દર્શન મુજને દીજે, કૃપા કરી સેવક સુખ દીજે. ૧૫.

દોહા.

તું વાસી ગુજરાતનો, નવ ખડે તુજ નામ; મગરવાડે મોટો
મરહ, કબિયાં સારે કામ. ૧૬. સેવકને ચેં શીખવે, હુકમ પ્રમાણ
હમેશ; જિણુ વિધ હું પૂજ કરું, સેવા દેખો હમેશ. ૧૬. કરો
અભયી કવિયણુ, માણિભદ્ર માખાપ, દિલ ભરી દર્શન દીજીએ,
સેવક ટાલ સંતાપ. ૧૮. માણિભદ્ર મહારાજશું, ઉદય કરે છે
અરજ મૂલમંત્ર મુજને દીયો, રાખો માહુરી લગજ. ૧૯.

અકિયલ્લ છંદ.

વસુધામાં મારી લાજ વધારો, ન્યાત ગોત્રમેં કુજશ નિવારો
હુઃખ દાલિદ્ર હરિજે દ્રરે, પુત્ર તણી તું વાંછા પૂરે. ૨૦ સેનાનીને
તું સમજાવે, અવનીપતિ પણ તુમ પાય આવે, વિદ્ધ અનંતો રાજ
નિવારો, મણિભદ્ર મુજ શત્રુ નિવારો. ૨૧. સઘલાં નર નારી વશ
થાય, શાકિણી ભાકિણી નાસી જાય, ભૂત ગ્રેત તુજ નામે નાસે, નાહર
ચોર કહિ નવ વાસે. ૨૨. મોટા દાનવ તુંહિ મરોડે, તાવ તેજશ
તુંહિજ તોડે, હરિ હર દેવ ઘણાય હોયે, તિથમેં તુમ સરિસો
નહીં કોયે. ૨૩. ભાવે અડસક તીરથ ભેટો, ભાવે શ્રી મણિભદ્રને
ભેટો સુરપતિ માહુરી અરજ સુણીજે, કવિયણુને તત્ક્ષણ સુખ દીજે
દ્યો વંછિત માણિક વરદાઈ, સેવકને ગહગદ્દ સુહાઈ. ૨૪.

૧૧૬. ૧. કલશ અખન છંદ.

શુણુ ગાતા ગહગદ્દ, અન્ન ધન કપડો આવે. શુણુ ગાતાં
ગહગદ્દ, પ્રગટ ધર સંપદ પાવે. શુણુ ગાતાં ગહગન, રાજમાન
મોજ દીરાવે; શુણુ ગાતાં ગહગદ્દ લોક સહુ પૂજા દેખાવે, સુખ

કુશલ આશા સફલ, ઉદયકુશલ એણાં પરે કહે. ગુણ માણિકનાં
ગાવતાં, લાખ લાખ રીઝાં લહે. ૨૫. ઇતિ.

અથ પદમાવતી માતાનો છંદ. ૧૧ ૧

દોહડા—દાનવ મુગ્ધિત સધન ધન ચલિતાસન અહિરાજ.
ફનન ધગન પદ્માવતી, નચત નાય શિવકાજ. ૧.

છંદ ચાલ-પાય ઠમકતી ઠણણ, ધુઝર ઝણણ, ઘણણ, નેઉર ઘણકંતી.
ચુડી અતિ ખણણ, ધુધરી ઘણણ, ફણણ, પુઢડી ફરકંતી. વીણારવ
જણણ કાંશિય કણણ, તણણ તંતિય તાણભરે. પઠિમાવે અમરિય
જિન ગુણ સમરીય, રંગભર રાચીય નાય કરે ૧. વાજત સમ તાલન,
હુંહુહી ચાલન, લાલન ફેરી લણકંતી. કુકકમ હમ હમનન શંખચોલનન,
કણણ કાંશીય કણણતી. કલ અકલયકારી, અતિ મનોહારી, વાણી
અવણા મુખ કરે. પઠિમાવે ૨. માણક, પધકડીયાં, મોતીશું જડીયાં,
આડી અંગે ચોપંતી લાયક જગનંત્રયક, મનમથ ધાયક, પાયે
અખીયાં રોપંતી, આમડી લોહાવતી, જિન ગુણ ગાવતી, લાવતી
ભાની ચિત્ત ખરે. પઠિમાવે ૩. વાળે ડફવીણા, રસભર લીણા, ઝીણા
નાઢે ઝણણતી. આવે અલવંતી, દેવીસુ પંતી દેહ સુકંતી ઠીપંતી.
ચુંકલી નવરંગી, આંગિયા ચંગી, નવલ સુરંગી રંગભરે, પઠિમાવે ૪,
તું દૈત્ય સહારી, વિન્ન વિહારી, સમકિતભારી, જયકારી. શા-
સનમુરી સારી, સગ ભય વારી, અહિપતિ ખ્યારી મનોહારી. સા-
ગર હરિઅરિ કિરિ જલન જલોહર, નામ જ્યાં હુઝા ફર કરે,
પઠિમાવે ૫. પારશ પરમેશ્વર, ભુવન દિલેસર, અલવેસરપદ સેવંતી
ક્ષમા જિન ઉત્તમ, પદમાવિજય શુભ રૂપવિજયપદ દેવંતી, શંખેસર
ઇસર, ત્રિભુવન દિનેસર, સેવાકારી ભકિતરે. પઠિમાવે, ૬. ઇતિ,

અથ કર્મ ઉપર છંદ. ૧૧ ૧

ચોપાઈની દેશી.

આદિ જિનેશ્વર કર્મ પ્રણામ, સમરું સરસ્વતી સામિણી નામ
કર્મ તણી ગતિ વિપગી કહું, કર્મ તણાં ફલ સુણજો સહુ. ૧. કર્મે
આદીસર ભગવન, વર્ષ દિવસ નવ પામ્યા. અજ, ભરત બાહુબલ

શેલ, કર્મે નિર્ધનને ધનવંત, કર્મે થાય સંત અસંત. ૩૫. ચંપક-
સેન દાસીનો પુત્ર, લીધું મત દત્તધરચત્ર, કર્મે પુત્ર કેવલસીરી
લહે, પામી કેવલ ઘરમાં રહે. ૩૬. ક્રીધાં કર્મ ન આવે પાર, દેખો
દ્રૌપદી પંચ ભરતાર, શાસ્ત્ર માંહિ છે ઘણા વિચાર, તે કહેતાં નવ
આવે. ૩૭. પાર. ૩૮. સુલસા શ્રાવિકા કર્મે ઓધાન, મુત બત્રીસે ધર્યા
પ્રધાન, એક ધરમીને થાયે જ્ઞાન, એક પાપી પામે બહુમાન. ૩૯.
તે દેખી મમ ધરને શેષ, પૂરવ કર્મ તણો એ દોષ, નિંદા કરો
કો કેહ તણી, નિંદા થાયે દુરગતિનો ધણી, ૪૦. જેહને હોય
નિંદાનો ઢાલ, તે બોલ્યો ચોથો ચંડાલ, પર તણી જે નિંદા કરે,
પિંડ પોતાનો પાપે ભરે. ૪૧. તેહને સાધુ કહે જગબાપ, જે
કેહને ન કરે સંતાપ, કવિ કહે તસ લાશું પાય, જિમ મુજ દુઃખ
તે સઘલાં જાય. ૪૨. જેહને જેહવી હોયે મતિ, તેહને તેહવી
થાયે ગતિ, તે દેખી મત ધરને શેષ, પૂરવ કર્મ તણો એ દોષ.
૪૩. જે કરો નિંદાની ખાંત; નિંદા આપ કરો દિનરાત નિજ
આતમમે દીયે ઉપદેશ, તે જન કરશે મુગતિ પ્રવેશ. ૪૪. તપગ-
હનાયક જગશુર નામ, શ્રી હીરવિજય સ્વરિ અભિરામ પટધર શ્રી
વિજયસેન સ્વરિશ, રતનસાગર પ્રણમે નિશદિશ. ૪૫.

કલશ હરિગીત છંદ.

ઇમ આદિનીદે અંતધીદે, કર્યાં કર્મ સહુ ભોગવે શ્રી ચક્ર-
વર્તિપદ વસુદેવ રાજા, શુભ અશુભ ફલ ભોગવે સુણ જીવડા એક
પુણ્ય કરતાં, દુષ્કૃત સઘલાં એપીએ મુક્તિનારી પામે સારી, જિન-
વરવાણી જે પીએ. ૪૬. ઇતિ કર્મનો છંદ સમાપ્ત.

અથ શ્રી હેતવિજયજી કૃત અઢાર નાતરાની સન્ન્યાય.

:દાળ પહેલી:

પહેલાં તે સમરૂં પાસ પંચાસદોરે, સમરી સરસતી માયા;
નિજ શુર કેવાં રે ચરણ નમી કરી રે, (રચથુ) કહેથું રંગે સન્ન-
્યાય; ભવિ તુમે જોને રે સંસાર નાતરાં રે. ૧. એક ભવે હુઆરે
અઢાર; એહવું બાણીને ફરે નિવારને રે; જિમ પામે મુખ અપાર.

ભ. ૨. નગરમાં મોટું મથુરાં બાણીએ રે, તિહાં વસે ગણિકા એક;
કુબેરસેના રે નામ છે તેહનું રે; વિલસે સુખ અનેક. ભ. ૩. એક
દિન રમતાં પર શું પ્રેમમાં રે, ઉઢરે રહ્યું યોધાન; પૂરણ માસે
પ્રસન્નું જોડણું રે, બેટો-બેટી સુભાણ. ભ. ૪. વેરયા વિમાસે
આપણે ઘરે રે, કુણ જાળવશે એ બાળ; કણ કણ જોવાં-ધોવાં ને
ધવરાવવાં રે, કુણ કરે સાર-સંભાળ. ભ. ૫. એહવું વિમાસી રે
પેટીમાં લઈ રે, ઘાત્યાં બાળક દોય; માંડે તે મેલી નામાંકિત
મુદ્રિકા રે, નદીમાં ચલાવે સોય. ભ. ૬. જમુનામા વહેતી રે આવી
શૌરીપુરે વાણું છે વાણું તે વાર, તપ તિહાં આવ્યા રે દોષ
વ્યહવારીયા રે; નદી કાઠે હર્ષ અપાર. ભ. ૭. ફરથી દીડી પેટી
આવતી રે, હૈડે વિમાસે દોય; એહમાં જે હોયે તે આપણ બિહુ
રે, બેંચી લેશું સોય. ભ. ૮. બાલ બાળ ક્રીધા વ્યહવારીએ રે,
કાલી પેટી તે બાર, પેટી ઉપાડી રે છાની સોડમાં રે, લેઈ આવ્યા
નગર મોઝાર. ભ. ૯. પેટી ઉઘાડી રે તેમાં નિહાળતાં રે, દીકાં
બાળક દોય; મનમા વિચારે રે દોષ વ્યહવારીયા રે, શું જણે પુર
દોય. ભ. ૧૦. જેને સુત નહિ હવે તેણે બેટો લીધે રે, ખીજે
બેટી હો લીધ; મુદ્રિકા મેળે રે નામ કુબેરદત્ત દિયે રે, કુબેરદત્તા
વળી દીધ. ભ. ૧૧. અનુક્રમે વાધ્યાં રે દોય લણ્યાં ગણ્યાં રે,
પામ્યા જોખન સાર, માત તાતે જોઈને પરણાવીયાં રે, વિલસે સુખ
અપાર. ભ. ૧૨.

:દાળ બીજ:

એક દિન બેઠા માળીયે રે લાલ, નરનારી સળી રંગ રે;
રંગીલા કંત સાર પાસે રમતાં સોગઠે રે લાલ, આણી મનમાં ઉમંગ
ગરે. રં. ૧. આવોને પિયુઠા આપણ, બેલીએ રે, કહું છું ઘણી
મનોહાર રે, રં. હાસ્ય વિનોદ કરે ઘણાં રે લાલ, માને ધન્ય
અવતાર રે ૨. આ ૨. રમત રમે ખુશીમાં ઘણાં રે લાલ, દાવ
નાખે ભરતાર રે, ૨. દીડી નામાંકિત મુદ્રિકા રે લાલ, હૈડે વિમાસે
નાર. રં. આ ૩. બેહુ રૂપે બેહુ સરીખાં રે લાલ, સરખાં

વીટીમાં નામ રે, રં. નારી વિચારે ચિત્તમાં રે લાલ, મે એ કીધો
 અકામ રે રં. આ. ૪. રમત મેલી પિયરમાં ગઈ રે લાલ, પૂછો
 માતાને વાત રે; રં, માત કહે હુ બાણું નહીં રે લાલ બાણે
 તાહરે તાત રે. રં. આ. ૫. તાત કહે સુણને સુતાં રે લાલ,
 સક્ષેપે સધળી વાત રે; રં. પેટીમાંથી બેઠેચીયાં રે લાલ, બાળક
 દોય વિખ્યાત રે. રં. આ. ૬. કુબેરદત્તા મન ચિતવે રે લાલ મેં
 કીધો અપરાધ રે, રં. ભાઈ વર્યો ને ભાઈ ભોગવ્યો રે લાલ, એ
 સવિ કર્મની વાત રે. રં. આ. ૭. એમ ચિંતવીને સંયમ લીધો રે
 લાલ, પાળે પંચાચાર રે; રં. સમિતિ ગુપ્તિને ખપ કરે રે લાલ,
 છ કાય રક્ષા સાર રે. રં. આ. ૮. કુબેરદત્ત મન ચિંતવે રે લાલ,
 એ નગર માંહે ન રહેવાય રે; રં. બેઠન વરીને બેઠન ભોગવી રે
 લાલ, ઘર ઘર એ કહેવાય રે. રં. આ. ૯. કુબેરદત્ત તિહાંથી
 ચાલીયો રે લાલ, આવ્યો મથુરા માંય રે; રં. વેશ્યા મન્દિર
 આવીયો રે લાલ, કરે વેશ્યા શું અન્યાય રે. રં. આ. ૧૦. કુબેર-
 દત્ત નિજ માત શું રે લાલ, સુખ વિલસે દિન-રાત રે; રં. એમ
 કરતાં સુત જનમીયો રે લાલ, એ સવિ કર્મની વાત રે. રં. આ.
 ૧૧. તપ—જપ—સંયમ સાધતા રે લાલ, પાળતાં કીરિયા સાર રે;
 રં. કુબેરદત્તાને અવધિ ઉપન્યું રે લાલ, દિયે તિહાં જ્ઞાનવિચાર રે.
 રં. આ. ૧૨. અવધિજ્ઞાને સાધવી રે લાલ, દેખે મથુરા મોઝાર રે;
 રં. નિજ જનનિથી સુખ વિલસતો રે લાલ, ધિકધિક તસ અવ-
 તાર રે. રં. આ. ૧૩. ગુરૂણીને પૂછી કરી રે લાલ, આવી મથુરાં
 ગામ રે; રં. વેશ્યા મન્દિર જઈ ઉતરી રે લાલ, કરવા ધર્મનું કામ
 રે. રં. આ. ૧૪.

હાળ ત્રીજી.

ઇસ અવસર નાનો બાલુટો રે કાંઈ, પારણે પોહ્યો બેહ;
 ગાઉ હાલડ્યાં હાલો હાલો, કહી હુલસવતી રે કાંઈ; સાધવી
 અતુર સુખણ. ગા. ૧. સગપણ છે તાહરે માહરે રે, કાંઈ, દીકરો-
 દેવર ભાઈ. સુ. ૨. સગપણ છે તાહરે માહરે રે કાંઈ; ખટ બીજી

કહું તેહ; શુન્ધ બન્ધવ પિતા વડવો રે કાંઈ, સસરો સુત ભરતાર.
 સુન્ધ ૩, સગપણ છે તાહરે માહરે રે કાંઈ, ખટ ખીખાં કહું તેહ, સુણ
 તું માતાણ. માતા કહું સાસુ કહું રે કાંઈ, વળી કહું શોકય
 ભોળાઈ. સુન્ધ માતાણ. ૪ વડીઆઈ વળી પુત્રવધુ કહું રે કાંઈ તુજ
 મુજ સગપણ એહ; સુન્ધ માતાણ. એહ સંબંધ સ્ત્રિ સાંભળી રે
 કાંઈ, ઘરમાંથી આવ્યાં હોય, સુણ તું શ્રમણીણ. ૫. અધતાં આળ ન
 ફિણચે રે કાંઈ, તુમ મારગ નહિ એહ; સુન્ધ શ્રમણી કહે સુણો
 હોય જણારે કાંઈ, ખોટું નહિય લગાર; તુમે સાંભળજો. ૬. પેટીમાં
 ઘાલી મૂકીયાં રે કાંઈ, જમુનાયે વહેતી ભોગ, તુમે સાંભળજો.
 શૌરીપુર નગર તિહાં વળી રે કાંઈ, પેટી કાઢી સોય. ૭. ઇમ
 નિસુણી તે હોય જણે રે કાંઈ, સંયમ લીધો તેણી વાર; તુમે
 સંયમ લેઈ તપ આદરી રે કાંઈ, દેવલોકે પહોંચ્યા સાર રે, મન
 રંગીલા ૮. તપથી સ્ત્રિ સુખ સંપન્ને રે કાંઈ, તપથી પામે જ્ઞાન રે,
 તપથી કેવળ ઉપજે રે કાંઈ, તપ મહોટું વરદાન રે, મ. ૯. તપ-
 ગન્ધપતિ શુણ ગાવતાં રે કાંઈ, જાદુ વૃદ્ધ ઘર થાય; મન્ધ પંડિત
 દાનવિજય તણો રે કાંઈ, હેતવિજય શુણ ગાય. મન્ધ ૧૦.

અથ શ્રી નાગીલાની સંજ્ઞાય.

ભુદેવ ભાઈ ઘેર આવીયારે, પ્રતિબોધવા મુનિરજરે; હાથમાં
 તે લીધો ધૂતનો પાતરો રે, ભાઈ મુને આઘેરો વળાવરે; નવિ
 રે પરણા તે ગોરી નાગીલા રે ૧. એમ કરી શુરૂણ પાસે
 આવીયા રે, ગુરૂણ પૂછે કાંઈ દીક્ષાના ભાવ રે; લાગે નાકોરો નવિ
 કહ્યો રે, લીધી ભાઈને ભાવ રે. ન. ૨. બાર વર્ષ સંજ્ઞમે રક્ષા રે,
 મનમાં ધરતાં નાગીલાનું ધ્યાન રે; હા હા મૂર્ખ એ મેં શું કર્યું
 રે, નાગીલા તણું જીવન પ્રાણ રે. ન. ૩. માત ને પિતા તેહને
 નથી રે, એકલડી અળગા બાળ રે; સોલ વર્ષની સુંદરી રે, સુંદર.
 તનું સુકુમાર રે. ન. ૪. શશી વદની મૃગ લોચણી રે, વલવલતી
 મૂકી ઘરની નાર રે; મુજ ઉપર અનુરાગીણીરે, હવે લેહુ તેહની
 ૫૬

સંભાળ રે. ન. ૫. ભવદેવ ભાંગે ચિત્તે આવીયા રે, વિષુ ઝોળખી
 પૂછે ઘર નાર રે; કોઈએ દીઠીરે ગોરી નાગીલા રે, અમે આવ્યાછી મત
 છોડનહાર રે. ન. ૬. અમર લોક તણ કરી રે, નરક થહે કોણ
 હાથ રે; પામી મુખ તણ કરી રે, હા હા પડીયો કદ જંજળ રે.
 ન. ૭. નારી ભણે રે મુણે સાધુણ રે, વખો ન લેવે કોઈ આહાર
 રે; હસ્તિ છંડી ને ખર કોઈ નવિ થહે રે, તુમે છો જ્ઞાનના
 ભંડાર રે. ૮. ઉદક વામે લીએ આહારને રે, નહિ માનવનો
 આચાર રે; તમે જે ઘર તરૂણી તજ્યા રે, હવે શી તેહની
 સંભાળ રે. ૯. નારી નરકની ખાણ છે રે, નરકની દીવી છે
 નાર રે; તમે તો મહા મુનિરાજ છો રે, જેમ પામો ભવનો
 પાર રે. ન. ૧૦. અંકુશે ગજ વશ્ય આણ્યો રે, રાજમતિએ
 રહનેમ રે, વચન અંકુશે વાળીઓરે નાગીલાએ ભવદેવ તેમ રે.
 ન. ૧૧. નાગીલાએ નાથ સમજાવીઓ રે, ફરી લીધો સંજમભાર
 રે; ભવદેવ દેવલોકે ગયા રે, હુવા છે શિવકુમાર રે. ૧૨.
 ત્રીજે ભવે જંજૂસ્વામીણ રે, પરણ્યા પદ્મણી આઠ રે; કોઠ
 નવાણું કંથન લાવીયા રે, તે છે સિદ્ધાંતનો પાઠ રે. ન. ૧૩.
 પ્રભવાદિક ચોર પાંચશે રે, પદ્મણી આઠે નાર રે; કર્મ ખપાવી
 મુકતે ગયા રે, સંધ વિજય (સમયસુંદર) મુખદારરે. ન. ૧૪.

શ્રી મૃગાયુત્રની સનઝાય.

હુહા:

પ્રણમી પાંચ જિણુંદને, સમરી સસ્વતી માય; નિજ ગુરુ
 ચરણ નમી કરી, ભણથું મહા મુનિરાય. ૧. રાજકદિ લીલા પરિહરિ,
 લીયો સંયમભાર; તેહ મૃગાયુત્ર ગાયથું, મુણને સહુ નર-નાર. ૨.
 મંદોપે કરી વર્ણવું, સત્રે છે વિસ્તાર; ભણતાં-મુણતાં-ધ્યાવતાં, લહીએ
 ભવનો પાર. ૩. લોગી નરમાં ભમરલો, ઋષિમાંહી શિરદાર; તસ ગુંણ
 વર્ણવતાં થકાં, ત્રુટે કર્મ અપાર. ૪.

ઢાળ

મુગવનગર સોહામણું જલભદ્ર તિહાં રાય; તસ ઘર ઘરણી
 મૃગાવતીણ, તસ નંદન જુવરાય, હો માડી, દાણ લાખેણી રે જામ

૧. જળ શ્રી નામે લલોલ, મૃગાપુત્ર અગ્નિદ્ધ; માતાને, નામે કરીલ, ગુણ નિષ્પન્ન તસ દીધ. હો માડી. ૨. બણી-ગણી પંડિત થયોલ, જોખનવય જળ આય; સુંદર મંદિર કરાવીયાંલ, પરણાવે નિજ માય. હો માડી. ૩. તવ વય રૂપે સારિળીલ, પરણ્યા બત્રીશ નાર; પંચ વિપયસુખ ભોગવેલ, નાટકના ધમકાર. હો માડી. ૪. રત્ન જડિત સોહામણાલ, અદ્ભુત ઉંચા આવાસ, દેવ દોશુંદકની પરેલ, વિલસે લીલ-વિલાસ. હો માડી. ૫. જોકે દિન જોકાં માળીયેલ, તાર ને પરિવાર; મસ્તક પગ દાઝે તળાણ, દીકા શ્રી અણુગાર. હો માડી. ૬. મુનિ દેખી ભવ સાંભર્યોલ, વસીયો મન વૈરાગ; ઉતર્યો, આમણુ દુમણોલ, જનનીને પાયે લાગ. હો માડી. ૭. પાય લાગીને વિનવેલ, સુણ સુણ મોસી માય; નટુવાની પરે નાચીયોલ, લાખ ચોરાશીમાંય. હો માડી. ૮. પૃથ્વી-પાણી-તેમ-તેઉમાંલ, ચોથી રે વાઉકાય; જન્મ-મરણ દુઃખ ભોગવ્યાંલ, તેમ વનસ્પતિમાંય. હો માડી. ૯. વિકલેન્દ્રિય તિર્થચમાંલ, મનુષ્ય દેવ મઝાર; ધર્મ વિહુણો આતમાલ, રડવડીયો સંસાર. હો માડી. ૧૦. સાતે નરકે હું ભમ્યોલ, અનંતી અનંતી રે વાર; છેદન-ભેદન ત્યાં સહ્યાંલ, કહેતાં ન આવે પાર. હો માડી. ૧૧. સાચરના જળથી ઘણાંલ, મેં પીધાં માતાનાં ધાન તૃપ્તિ ન પામ્યો આતમાલ, અધિક આરોગ્યા ધાન. હો માડી. ૧૨. ચારિત્ર ચિંતામણિ સમોલ, અધિક મ્હારે મન યાય; તન-ધન-જોખન કારમાંલ, કાણુ કાણુ ખુટે આય. હો માડી. ૧૩. માતા અનુમતિ આપીયેલ, લેઈશું સંયમભાર; પચ રત્ન મુજ સાંભર્યાંલ, કરીશું તેહની સાર. હો માડી. ૧૪. વયણુ સુણી મેટા તણાલ, જનની ધરણી દગંત; ચિત્ત દગ્યું તવ આરડેલ, નયણુ નીર ઝરંત. રે, જાયા, તુજ વિણુ ઘડી રે છ માસ. ૧૫. વળતી માતા ઈમ લણેલ, સુણ સુણ મેરા રે પુત્ર; મનમોહન તું વાલહોલ; કાંઈ લાંગે ઘર સુત્ર રે. જાયા. ૧૬. મ્હોટાં મંદિર માળીયાંલ, રાત સમોવડ યાય; તુજ વિણુ સહુ અળખા-મણાંલ; કિમ જાએ દિન-રાત. રે જાયા. ૧૭. નવ માસ વડા ઉદર ધર્યોલ, જન્મ તણાં દુઃખ દીક; કનક કચોળે પોષીયોલ, હવે હું યઈ

અનીઠ રે જાયા. ૧૮. જોળનવય નારી તણાણ, ભોગવો બહોળા રે
 લોગ; જોળનવય વિત્યા પછીણ, આદરજો તપ જોગ. રે જાયા. ૧૯.
 પડયો અબડી (ખાડા) જિમ હાથીઓણ, મૃગલો પડીયો રે પાસ;
 પંખી પડયો જિમ પાંજરેણ, તેમ કુંવર ઘરવાસ. રે જાયા. ૨૦. ઘર
 ઘર લીક્ષા માગવીણ, અરસ વિરસ હોય આહાર; ચારિત્ર છે વચ્છ
 દોહિલુંણ, જેસી ખાંડાની ધાર. રે જાયા. ૨૧. પંચ મહામત પાળવાણ
 પાળવા પંચ આચાર; દોષ બેંતાલીશ ટાળીનેણ; લેવો મુઝતો આહાર.
 રે જાયા. ૨૨. વીણુ દાંતે લોહમય ચણાણ, કિમ ચાવીશ કુમાર;
 વેલુ સમોવડ કોળીયાણ, જિને કલ્હો સંયમભાર. રે જાયા. ૨૩.
 પલંગ તળાઇએ પોઢતોણ, કરવો ભૂમિ સંધાર; કનક કચોળાં
 છાડવાંણ, કાચલીયે વ્યવહાર. રે જાયા. ૨૪. માથે લોચ કરાવવાણ,
 તું સુકુમાલ અપાર; ખાવીશ પરિપહણતવાણ, કરવા ઉચ્ચ વિહાર.
 રે જાયા. ૨૫. પાય અણવાણે ચાલવુંણ, શિયાળે શીત વાય;
 ચોમાસું વચ્છ દોહિલુંણ; ઉનાળે લૂ વાય. રે જાયા. ૨૬. ગંગા
 સાયર આદ કરીણ, ઉપમાં દેખાડી રે માય; દુક્કર ચારિત્ર દાખિ-
 યુંણ, કાયર પુરૂષને ધાય. રે જાયા. ૨૭. કુમાર ભણે સુણ માય-
 ડીણ, સંયમ મુખ ભંડાર; ચૌદરાજ નગરી તણાણ, ફેરા તે
 ટાળણુહાર. હો માડી. ૨૮, અનુમતિ તો લો આપું ખરીણ, કુણ
 કરશે તુજ સાર; રોગ જળ આવી લાગશેણ, નહિ ઔષધ ઉપચાર. રે
 જાયા. ૨૯. વનમાં રહે છે મૃગલાંણ, કુણ કદે તેહની સાર; વનમૃગની
 પદે વિચરશુંણ, એકલડા નિરધાર. હો માડી. ૩૦. અનુમતિ આપે
 માયડીણ. આવ્યા વનહ મજાર; પંચ મહામત આદર્શાણ, પાળે
 સંયમ ભાર. મુનીશ્વર ધન ધમ તુમ અવતાર. ૩૧. મૃગપુત્ર
 ઋષિ રાણ્યોણ, ષટ્કાયના ગોવાળ, એ સમ નહિ વૈરાગીયોણ,
 જિણે ટાલ્યો આતમ સાલ. મુનીશ્વર. ૩૨. ભણ્યો અધ્યયન
 ઓગણીસમેણ, મૃગપુત્ર અધિકાર; તપ-જપ-કીરિયા શુદ્ધ કરીણ,
 આરાધી આચાર. મુનિશ્વર. ૩૩. સંયમ દુક્કર પાળયુંણ, કરી
 એક માસ સંધાર; કર્મ ખપાવી કેવલ લહીણ, પહોંચ્યા મુક્તિ

મઝાર. મુનીશ્વર ધન ધન તુમ આવતાર.

શ્રી સુખાહુકુમારની સંજ્ઞાયા.

હવે સુખાહુકુમાર એમ વિનવે, અમે લેઈશું સંજ્ઞમહાર; માડીરે મારીરે, મા મેં વીર પ્રભુની વાણી સાંભળી; તેથી જાણ્યે. અથીરે સંસાર. માડીરે, હવેરે નહિ રાચું રે સંસારમાં. ૧. અરે જાયા, તુજ વિના સુના મંદિર માળીયાં; તુજ વિના સુનારે સંસાર, જાયારે મોરારે કાંઈ માણેક-મોતી-મુદ્રિકા, કાંઈ ઋદ્ધિ તણે. નહિ પાર; જાયા રે મોરારે, તુજ વિના ઘડી એક ન નિસરે. ૨. અરે માડી તન ધન-જોળન કારમું, કારમો કુટુંબ પરિવાર; માડીરે, કારમા સગપણમાં રહે, એ તો જાણ્યે. અથીરે સંસાર. માડી મોરીરે. ૩. અરે જાયા, સંયમ પંથ ઘણે આકરે; જાયા વ્રત છે ખાડાની ધાર, જાયા મોરારે. જાવીશ પરિપહ જીતવા, રહેવું છે વનવાસ. જાયારે. મોરારે, તુજ. ૪. અરે માણ, વનમાં રહે છે મૃગલાં; તેની કોણ કરેરે સંભાળ, માડીરે મોરીરે વનમૃગલાં પેરે ચાલશું; એમ એકલકા નીરધાર. માડીરે મોરીરે, હવે. ૫. હાં રે માણ નરકનિગોદમાં હું ભમ્યો અનંતી-અનંતી વાર; માડીરે મોરીરે છેદન-લેદન મેં ત્યાં સદ્યાં, તે કહેતાં નાવે પાર. માડીરે મોરીરે. હવે. ૬, અરે જાયા તુજને પરણાવી પાંચસે નારીઓ, રૂપે અપસરા સમાન; જાયારે મોરારે ઉંચા કુલમાં ઉપની રહેવા પાંચસે મહેલ, જાયારે મોરારે, તુજ. ૭. હાં રે માંડીરે ઘરમાં જો એક નીકળી નાગણી, મુખે નિંદ્રા ન લગાર; માડીરે મોરીરે, પાંચસે નાગણીઓમાં કેમ રહું; માડે મન આકુલ-વ્યાકુલ થાય. માડીરે મોરીરે, હવે. ૮. હાંરે જાયા આટલા દિવસ હું તો જાણતી, રમાડીય વહુનારે જાણ; જાયારે મોરારે, દેવ અટારે હવે આવીયો તું તો લે છે સંજ્ઞમહાર. જાયારે મોરારે, તુજ. ૯. હાંરે માણ મુસાફર આવ્યો કોઈ પરણલે, ફરી ભેગો થાય ન થાય; માડીરે મોરીરે. એમ મનુષ્યભવ પામવો હોહિલે, ધર્મ વિના દુર્ગતિ જાય. માડીરે મોરીરે. હવે ૧૦, હવે પાંચસે

વહુરે એમ વિનવે, તેમાં વઢેરી કરેરે જવાળ; બહાલમ મોરા રે,
તુમે તો સંજમ લેવા સંચર્યા, સ્વામી અમને કોનો છે આધાર;
બહાલમ મોરા રે બહાલમ વિના કેમ રહી શકું. ૧૧. હારે માત-
પિતા-ભાઈ-બેનડી, નારી-કુંડુંબ ને પરિવાર; માણ મોસીરે અંત
વેલાએ સહુ અગગા રહે, એક જિનધર્મ તરણ તારણહાર. માંડી
મોરી રે, હવે. ૧૨ હારે માણ કાચી કાયા તે કારમી, ચડી પડી
વિણસી જાય; માંડીરે મોરીરે, જીવડો જાય ને કાયા પડી રહેશે.
મુવા પછી કરે બાળી રાખ. માંડીરે મોરીરે, હવે. ૧૩. હવે માતા
ધારણી એમ ચિતવે, આ પુત્ર નહિ રહેરે સંસાર, ભવિક જનોરે,
એક દિવસ રાજ્ય ભોગળ્યું, લીધો સંજમ શ્રી મહાવીરસ્વામીની
પાસ. ભવિક જનોરે, સોભાગી કુંવરે સંજમ આદ્યું ૧૪. હારે
માંડી તપ-જપ કરી કાયા શોપવી, આરાધી ગમા દેવલોક; ભવિક
જનોરે, પંદર ભવ પૂરાં કરી; જાશે મહાવિદેહ જોત્ર મોઝાર. ભવિક
જનોરે, સોભાજ્યાવજય ગુરુ એમ કહે ૧૫.

અથ કર્મ પચ્ચીસીની સજઝાય.

દેવ-દાનવ-તીર્થંકર ગણધર, હરિહર નર વર સખળા; કર્મસંયોગે
સુખ-દુઃખ પામ્યા, સખસે હુઆ મહા નખળારે, પ્રાણી કર્મ સમા
નહી કાય, કીધાં કર્મ વિના ભોગવીયાં; છુટકળારે ન હોયરે
પ્રાણી. એ આંકણી. ૧. આદીશ્વરને અંતરાય વિટંબ્યો, વર્ષ દિવસ
રક્ષા ભુખે; બીરને બાર વરસ દુઃખ લીધું, ઉપન્યા પ્રાણી કુંખેરે
પ્રાણી. ૨. સાઠ સહસ્ર સુત એક દિન મૂઆ, સાતંત શુરા જેસા; સગર
હુઆ મહા પુત્રે દુઃખી એ કર્મ તણે એ કૂળ એ સારે, પ્રાણી
૩. બંત્રીશ સહસ્ર દેશનો માહેળ, ચઢી સનતકુમાર; સોલ રાગ
શરીરે ઉપન્યા, કર્મે કિયાં તસ ખુવારે, પ્રાણી, ૪. સુખમ નામે

પ્રાણી. ૭. લક્ષ્મણ-રામ મહા બલવંતા, વળી સત્યવંતી સીતા, બાર વરસ લગે વનમાંહે સમીયા, વિતક તસ બહુ વિત્યારે. પ્રાણી. ૮. છાપ્પન કોડ બહવનો સાહેબ કૃષ્ણ મહાબલી બાણી; અટવી માંહિ એકલડો મૂચો, વલવલતો વિષુ પાણી રે. પ્રાણી. ૯, પાંચ પાંડવ મહા ઝુઝરા, હારી દ્રૌપદી નારી; બાર વરસ લગે વનદુઃખ દીકાં, સમીયાં જેમ સિખારીરે. પ્રાણી. ૧૦. સતીએ શિરોમણી દ્રૌપદી કહીયે, પાંચ પુરુષની નાર; સુકુમાલિકા ભવે બાંધ્યું નિયાણું પામી પાંચ ભરતારરે, પ્રાણી, ૧૧. કર્મે હલકો કીધો હરિશ્ચંદ્ર, વેચી તારા રાણી; બાર વરસ લગે માથે આણ્યું, હુંખ તણે ઘેર પાણી રે. પ્રાણી. ૧૨. દધિવાહન રાજાની બેટી, ચાવી ચંદનબાળા; ચૌપદની પર ચૌટે વેચાણી, કર્મ તણા એ ચાળા રે. પ્રાણી. ૧૩. સમક્તિધારી શ્રેષ્ઠિક રાજા, બેટે બાંધ્યો મુસકે; ધર્મી નરપતિ કર્મે હબાણા, કર્મથી જોર ન કિસકારે. પ્રાણી. ૧૪. ઇન્દ્રદેવ અને પાર્વતી રાણી કરતા પુરુષ કહેવાય; અહોનિશ રમયાન માંહે વાસો, ભિક્ષાલોજન ખાયરે, પ્રાણી. ૧૫. સહસ કિરણ સરજ પ્રતાપી, રાત-દિવસ રહે ભમતો; સોલ કળા શશીહર જગ ચાવો, દિન દિન જાયે ઘટતોરે. પ્રાણી, ૧૬. નળરાજા પણ જુગટે રમતાં, અરથ ગરથ રાજ્ય હાર્યો બાર વરસ લગે વનદુઃખ દીકાં, તેને પણ કર્મે બમાડ્યો રે. પ્રાણી. ૧૭. સુદર્શનને શુળીએ દીધો, મુજરાજો માગી લીખ તમસ ગુફા મુખ કોણિક બળીયો, માગી ન કોઈની શિખ રે, પ્રાણી. ૧૮. ગજ સુકુમાર શીર સગડી મૂકી, સોમીલે બાળ્યું શિશ; મેતારાજ વાધરે વિંટાણા, ક્ષણ ન આણી રીસરે. પ્રાણી. ૧૯. પાંચસેં સાધુ ઘાણીમાં પીટ્યા, રોથ ન આણ્યો લગાર; પૂર્વકર્મે હંદણ ઋષિને, ષટમાસ ન મળ્યો આહારરે. પ્રાણી. ૨૦. ચૌદ પૂર્વ-ધર કર્મ તણે વથ, પડયા નિગોદ મઝાર; આર્દ્રકુમાર અને નંદિવેણુ, ફરી વાશ્યો ઘરવાસરે. પ્રાણી. ૨૧. કળાવતીના કર છેદાણાં, મુલદ્રા પામી કલંક; મહાબળ મુનિનું ગાત્ર પ્રજાળ્યું; કર્મ તણાં એ વંકરે. પ્રાણી. ૨૨. દ્રૌપદી હેતે પદ્મનાભનું, ફેડ્યું કૃષ્ણે કામ; વીરના કને

ખીલા ઠોકાણા, પગે રાંધી ખીર તામરે. પ્રાણી. ૨૩. કર્મથી નાકાં
જાય પાતાળે, પેસે અગ્નિ મઝાર, મેરુશિખર ચઢે પણ, કર્મ ન
મૂકે લગારરે. પ્રાણી. ૨૪ એવાં કર્મ છત્યાં નર-નારી, પહોંચ્યા
શિવ ઠાય; પ્રભાતે ઉઠી નિત નિત વદો, ભાર્કિતએ તેહના પાયરે.
પ્રાણી. ૨૫. એમ અનેક નર ખંડયા કર્મે, ભલ ભલેશ જેસા,
ઋદ્ધહૃષ્ કરજોડી કહે, નમો નમો કર્મરાજ એસારે પ્રાણી. ૨૬.

શ્રી થાવચ્યાકુમારની સ્તવગાય.

શ્રી આદીશ્વરને રે પાય પ્રણમી કરી, વલી નમી નિજ ગુરુ
પાયેલ; થાવચ્યાનોરે નંદન ગાઇએ, નામે નવનાધિ થાયેલ. ૧.
ભાવે વદે રે થાવચ્યા મુનિ. નેમી જિનેશ્વર શિખેલ, શ્રી શેત્રુંજી
ઉપર સિદ્ધ થયા; હું પ્રણમું નિશદિશોલ. ભા. ૨. દ્વારિકા નગરી
રે કૃષ્ણ નરેશ્વર, થાવચ્યો ધનવંતોલ; બહુ ધન ખર્ચી રે મુત
પરણાવીયો, નારી બત્રીશ ગુણવંતીલ. ભા. ૩. ગઢ ગિરનારની
પાસે જાણીએ, નંદનવન અભિરામોલ; બહુ પરિવારેરે નેમિ સમો-
સર્થા, હુરિ મન હરખ્યા તામલ. ભા. ૪. વંદન આવે રે સગલ
આડંબરે, જાદવનો પરિવારોલ, કુમર થાવચ્યોરે તિહાં વલી
આવીયો, સુરનરનો નહિ પારોલ. ભા. ૫ વાણી સુણીનેરે મન
વૈરાગીયો, થાવચ્યો નિજ ગેહોલ; તિહાંથી આવીરે માયને પાય
પડયો, માત સુણો સસનેહોલ. ભા. ૬. એ સંસાર અસાર તે
જાણીએ, અનુમતિ ઘો મોરી માતલ, જિમ હું સંયમમાર્ગ આચરું,
ક્ષણ લાખેણી જાયેલ. ભા. ૭. વચણ સુણીને હૈઠે ડહડહી, આંસુડાં
ઉભરાયોલ; સંજ્ઞમમાર્ગ બેટા; દોહિલો, તું છે કુમળી કાયોલ.
ભા. ૮. ધન-કણ-કંચન માલ અછે ઘણો, વળી બત્રીશ વહુનારોલ;
ભોગસંયોગ વચ્ચ તુમે ભોગવો, પછી તજો સંસારોલ. ભા. ૯.
થાવચ્યો કહે સુણો મોરી માવડી, વચન કહું વિશાલોલ; તન ધન
જોખન એ કારમું, જાણો સુપન જંજલોલ. ભા. ૧૦. લલ કરતો
રે દિનકર આયમે, કિમ ખમણો હુંકારોલ; ખીણ ખીણ ભોજન
કુણ એ પૂછશે, અરસ નિરસ વળી આહારોલ. ભા. ૧૧. જંગલ

માંહેરે મુણ મોરી માવડી, બુખ તરસ'સહે અપારોણ; પાણી ભોજન
કહો એ કુણ કરે, વનવગડાની સારોણ. ભા. ૧૨. નારી ખત્રીસેરે
વળી વળી વિનવે, અલવેસર અવધારોણ; અવગુણ અમનેરે 'કુણ
કહે બહાલમા, કાં મેલો નિરધારોણ.' ભા. ૧૩. પહોંચે સ્વારથ ન્યાં
લગે જેહનો, કુણ નારી કુણ માતોણ; સ્વારથ વિણસે રે કો કેહનો,
નહિ, માનો માનુની વાતોણ. ભા. ૧૪. જખ લગે છવું રે મુણ
મોરા નાનકા, મ કરીશ મતની વાતોણ, વલંતું સંજમ તુજને જો
રુચે, તો લેજે ભલી ભાતોણ. ભા. ૧૫. પહેલાં પૂઠેરે ખખર ન કો
પડે, તું છે ભોલી માતાણ; કાલ આણી જલ ચંચલ આવખું,
ખીણમે' વિણસી જાયોણ. ભા. ૧૬. લેઈ અનુમતિ રે કુમર હજાર
થું નેમિ જિનેશ્વર શિખ્યોણ; સંજમ પાળીરે તન મન વશ કરી,
છોડી તન ધન સારોણ. ભા. ૧૭. પાળે સંજમ સાધુક્રિયા કરી,
ભણીયા અંગ અગીયારોણ; અવસર ભણીરે અણસણ આદરે,
સાથે સાધુ હજારણ. ભા. ૧૮. શ્રી શેત્રુંજીરે ઉપર સિદ્ધ થયા,
મુકતે ગયા હુઃખ છોડી છ; વિણુદ શિરોમણિ દીપવિજય તણો,
ધીરે નમે કરજોડી છ. ભા. ૧૯.

શ્રી અરણીક મુનિવરની સજ્જાયા.

મુનિ અરણીક ચાટ્યા ગોચરીરે. વનના વાસી એનું રવિ
તપેરે લલાટ, મુનિવર વૈરાગી મુનિ ઉંચા મંદીર વેશ્યા તણારે.
વનના વાસી. જઈ ઉભા રહ્યા ગોખની હેઠે, મુનિવર વૈરાગી. ૧.
વેશ્યાએ દાસીને મોકલી ઉતાવળીરે. વનના વાસી પેલા મુનિને 'અહીં
તેડી લાવ, મુનિવર વૈરાગી, મુનિ મંદિરે તે ચાટ્યા ઉતાવળારે.
વનના વાસી ત્યાં જઈ દીધો ધર્મલાલ, મુનિવર વૈરાગી. ૨. મુનિ
પંચરંગી ખાંધો પાષડીરે. વનના વાસી, તુમે મેલો હજકતા તાર,
મુનિવર વૈરાગી; મુનિ નવા નવા લેઈ વારણારે, વનના વાસી, તમે
જમો મોદિકતા આહાર, મુનિવર વૈરાગી. ૩. મુનિની માતા હીડ
શેરી શોધતારે. વનના વાસી ત્યાં તો જોવા મળ્યા બહુલોક, મુનિ-
વર વૈરાગી કેઈએ દીઠા મારો અરણીકારે. વનના વાસી એતો

લેવા ગયો છે આહાર, મુનિવર વૈરાગી. ૪. ગોંખે તે બેઠા રમે સોગંઢે. વનના વાસી, ત્યાં તો સાંભળ્યો માતાજીનો ચોર, મુનિવર વૈરાગી ગોંખેથી હેઠો ઉતર્યો, વનના વાસી જઈ લાગ્યો માતાજીને પાય, મુનિવર વૈરાગી. ૫. મુનિ નહી કરવાના કામ તમે કર્યાં. વનના વાસી તમે ધયા ચારિત્રના ચોર, મુનિવર વૈરાગી, અમે સીલા ઉપર જઈ કરશું સંથારો. વનના વાસી, મને ચારિત્રથી અધિક સુહાય, મુનિવર વૈરાગી. ૬. મુનિએ સીલા ઉપર જઈ કર્યો સંથારો. વનના વાસી; ત્યાં તો ઉપન્યું છે કેવલજ્ઞાન, મુનિવર વૈરાગી. શ્રી હીર વિજય ગુરૂ હીરલો. વનના વાસી, લખિય વિજય ગુણગાય, મુનિવર વૈરાગી. ૭.

શ્રી ખડક કુમારની સજ્જાય.

અવંતી તે નગરી સોહામણી, રાજ કેતુરે રાય, વન ગયા મુનિ વાંઢવાજી, મન વસીઈ વૈરાગ, મુનીશ્વર જીએ ભગવંતનારે કેણુ. ૧. ઘરે આવીને કહ્યું માતને, અમે લઈશું સંજમભાર મારો તે કુંવર નાનડો, એ અણુ ઘટતું ધાય. મુનિશ્વર. ૨. વાઘણ સિંહ વાંઢર વસે, ખડક કુંવર કેમ જાય. પાંચશે જન આગળ ક્યારે, મુકયા કુંવરની પાસ. મુનિશ્વર ૩. સાવથી નગરીમાં આવીયાજી, શ્રાવક હરખ અપાર. આ નગરી બનેવી તણી, તીહાં આહાર અપાર. મુનિશ્વર. ૪. જન સમજા જમવા ગયારે, મેલ્યા એકીલા અણુગાર. અહાર લેવા મુનિ ઉડીયારે, સાવથી નગરી મોઝાર. મુનિશ્વર. ૫. આજ્યો તે મારો બંધવો, નયણે વહુટયારે નીર રાણી તે દેખી હરખતી, રાજ કોખ્યો અધીર મુનિશ્વર. ૬. રાજ્યે સેવક બોલાવીયારે. સાધુને દો પરિહાર. સેવક જઈ મુનિને મલ્યારે, વચને આજ્યો હાય. મુનિશ્વર. ૭. મસાણુ ભૂમિમાં લઈ ગયા રે. કંથ્ય નહિ લગીર. ત્વચા ઉતારી જીવતાં રે, પછી જાણ્યો એ રાણીનો વીર. મુનિશ્વર. ૮. જન જમીને ત્યાં આવીયા રે. શોધવા લાગ્યારે ભાય. તે નજરે પડતા નથી રે, હાંડા ફાટી જાય. મુનિશ્વર. ૯. રાજ્યે જનને બોલાવીયારે, નુપતિ પૂછે રે વાત. કઈ નમરૂના

કોણ હતા કે કંઈ તેઓની જાત મુંનીશ્વર. ૧૦. અવંતી નગરી સોહામણી કે, સ્વામી કેતુરાય, ખડગ કુંવરે દીક્ષા લીધી કે; હતા અમારી પાસ. મુંનીશ્વર. ૧૧, આહા અનર્થ મેં કર્યો કે, હણતા ન કર્યો વીચાર. અણુવીચાર્યુ મેં કર્યું કે હણીયો નાનો બાળ. મુનિશ્વર. ૧૨. રાણીયે સંજમ આદર્યો કે રાજાને જંપ ન થાય. ઘેર જવું ઘટતું નથી કે, લીયે તે સંજમ ભાર, મુનિશ્વર. ૧૩. રાજા રાણી યે સંજમ આદર્યો કે. ઉતાર્યો મોહ જંબળ, તપ કરતા અતિ આકરાકે, કરતા ઉચ વિહાર. મુનિશ્વર. ૧૪. મુલક પાંચશે ભેગા થઇને, કર્યો એક વીચાર. ઘેર જવું જુગતું નથી કે, સંજમ લીયે સુખકાર, મુનિશ્વર. ૧૫. પંચ સમિતિ ત્રણ ગુમિશ્વરે. પાળે પંચાચાર. કર્મ ખપાવી થયા કેવલીરે પોમ્યા મુક્તિ મોંઝાર, ૨, મુનિશ્વર ૧૬; શ્રીહીર વિજયની વિનતીરે, લખિધ વિજયનીરે ભેડ, સજ્જાય સાંભળતા થકાં કે, સહેજે કર્મોને ત્રોડ, મુનિશ્વર, ૧૭, દેવલોકની સજ્જાય.

સુધરમાં દેવલોકમાં કે વૈમાન બત્રીશ લાખ, કેઈ સોળા શંકા કરેરે એતો સુત્ર ભગવતિની શાખરે, પુણ્યનાં ફળ ભેજ્યો. ૧. સુધરમાં દેવલોકમાં કે પાંચશે ભેજન મેહેલ, સત્તાવીશે ભેજન ભુંદતિળારે ભાઈ, એ સુખ તો નહિ સેહેતરે. પું ૨. વેગ ગતિ ચાલે દેવતારે લાખ ભેજન કરે દેહ, એકેકા વિમાનનોરે ભાઈ, નાવે છઠે મહિને છેહરે. પું ૩. હાવ ભાવ કરતી થકી કે, દેવિઓ આવે હજુર, આ હામે આવી ઉપન્યા, સ્વામિ શાં ક્રીધાં પુણ્ય પૂરરે. પું ૪. નામ બતાવો ગુણ તણારે, નિર્લોલી રુષિરાય, લવસાગરમાં ખુડતારે તુમ હાથ લિયો સંભાયરે. પું ૫. નિર્લોલી નિર્લાલચીરે, માગી બદામ ન એક, દુર્ગતિ પડતાં રાખીયોરે, મને મોકલીયો દેવલોકરે. પું ૬. દેવ પ્રત્યે દેવિયો કહેરે, મુણે વલ્લભ મોરા નાથ, નાટક જુઓ એક અમતણું કે, પછી જઈ કહેજે સગાંને વાતરે પું ૭. એક નાટક કરતાં થકારે, ગયાં વર્ષ, દોય હબર, દેવતા મનમાં ચિંતવેરે, હવે કરવો કવણુ વિચારરે. પું ૮. સઘણો કુટુંબ

પુરે યયો રે, હવે કહેશું કેહને જાય, દુર્ગંધ ઉટે મનુષ્ય લોકનીરે,
હવે જાય અમારી બલાયરે. પુ. ૯. ઉદયરત્ન વાયક કહેરે, દેવ-
લોકની સજાય, બહો ગણેને સાંભળે, તેનાં પાતક દુર પલાયરે. પુ. ૧૦.

અથ શ્રી નંદિવેણુમુનિનું ત્રિઢાલીયું.

:ઢાળ પહેલી:

સજગૃહી નગરોનો વાસી, શ્રેણિક સુત સુવિલાસી હો; મુનિ-
વર વૈરાગી. નંદિવેણુ દેશના મુણી ભીનો, ના ના કહેતા મત લીને
હો. મુ. ૧. ચારિત્ર નિત્ય ચોકખું પાળે, સંયમ રમણીશું મહાલે
હો; મુ. એક દિન જિન પાચે લાગી, ગોચરીની અનુમતિ માગી
હો. મુ. ૨. પાંગરીયો મુનિ વહોરવા, કુધાવેદની કર્મ હરવા હો,
મુ. ઉચનીચ મધ્યમ કુળ મહોટા, અટતો સંયમ—રસ લોટા હો. મુ.
૩. એક ઉચું ધવળ ઘર દેખી, મુનિવર પેઠો શુદ્ધ ગવેખી હો.
મુ. તિહાં જઈ દીધો ધર્મલાલ, વેશ્યા કહે ઈહાં અર્થલાલ હો. મુ.
૪. મુનિ મન અભિમાનજ આણી, ખણ્ડ કરી નાંખ્યો તરણું તાણી
હો; મુ. સોવન વૃષ્ટિ હુધ બાર કોડી, વેશ્યા વનિતા કહે કરનેડી
હો. મુ. ૫.

ઢાલ બીજી.

(ધારે માથે પચરંગી પાગ, સેવનરો છોગલો માંડળ—એ દેશી)

થેં તો ઉભા રહીને અરજ અમારી સાંભળો સાધુજી, થેં તો
મહોટા કુળના જાણી મૂઢી લા આમળો સાધુજી; થેં તો લેઈ જાઓ
સોવન કોડી ગાઠાં ઉટે ભરી સાધુજી, નાહ આવે અમારે કામ
મહો પાછા ફરી સાધુજી. ૧. ચારાં ઉજ્જવલ દેખી વસ્ત્ર મોહે મન
માહરું સાધુજી, ધારો સુરપતથી પણ રૂપ અધિક છે વાહરું સાધુજી;
ચારાં મૃગસમ સુન્દર નેત્રદેખી હર્ષ લાગણો સાધુજી, ધારો નવલો જ્ઞેષ્ઠન
વેષ વિરહ દુઃખ ભાંગણો સાધુજી; ૨. એ તો જત્ર જડિત કપાટ
કુચી મેં કર ગૃહી સાધુજી; મુની વળવા લાગ્યો જામ કે આડી
ઉભી રહી સાધુજી; મેં તો ચોછી ઝીની જાતિ મતિ
કહી પાછળે સાધુજી; થેં તો સુગુણ ચતુરસુગુણ વિચારો આગળે
સાધુજી. ૩. થેં તો લોગ પુરન્દર હું પણ સુન્દરી સારી સાધુજી,

થે' તો પેદા નવલા વેશ ધરાણું જરતારી સાધુજી. મણિ મુકતાફળ મુગટ ખીરાજે હેમના સાધુજી અમે સજીએ સોળ સણગાર કે પિય રસ અંગના સાધુજી. ૪. જે હોય ચતુરસ્રજી તે કદીય ન ચૂકશે સાધુજી, એહવો અવસર સાહિજ કદિય ન આવશે, સાધુજી એમ ચિંત ચિતે મોઝાર કે નન્દીપેણ વાહલો સાધુજી; રહેવા ગણિકાને ધામ કે થઈને નાહલો સાધુજી. ૫.

ઢાળ ત્રીજી.

(દિશી—પ્રથમ ઢાળની)

લોગ કરમ ઉદય તસ આખ્યો, શાસનદેવીએ સંભળાખ્યો હો; મુનિવર વૈરાગી, રહ્યા બાર વર્ષ તસ આવાસે, વેશ મેલ્યો એકણ પામે હો. મુ. ૧. દશ નર દિન પ્રતે પ્રતિજીએ, દિન એક મૂરખ નહિ જીએ હો; મુ. જીવતાં હુઈ જહુ વેળા ભોજનની થઈ અવેળા. હો. મુ. ૨. કહે વેશ્યા ઉઠા સ્વામી, એ દશમે ન જીએ કામી હો. મુ. વેશ્યા વનિતા કહે ધસમસતી, આજે દશમા તુમે હીજ હસતી હો. મુ. ૩. એહ વચણ સુણીને આલ્યો, ફરી સંયમ શું મન વાલ્યો; મુ. ફરી સંયમ લીધો ઉલ્લાસે, વેશ લઈ ગયો જિન પાસે હો. મુ. ૪. તપ જપ સંયમ કીરિયા સાધી, ઘણા જીવને હી પ્રતિબોધી હો; મુ. ચારિત્ર નિત્ય ચોકજી પાળી, દેવલોકે ગયો દેઈ તાળી હો. મુ. ૫. જયવિજય ગુરૂ શિષ્ય, તસ હુઈ નમે નિશદિન હો; મુ. મેરૂવિજય એમ બોલે, એહવા ગુરૂની કોણ તોલે હો. મુ. ૬.

શ્રી સનતકુમાર ચક્રવર્તિની સજાયા.

સરસતિ સરસ વચન માગું, તોરે પાયે લાગું; સનતકુમાર ચક્રી ગુણ ગાઉં, જિમ હું નિર્ભળ યાઉં. રંગીલા રાણા રહો, જીવન રહો રહો; મેરે સનતકુમાર, વિનવે સવિ પરિવાર. ૧. રૂપ અનુપમ ઈન્દ્રે વખાણ્યું, સુર એ બાણી સુણી ઈમ માયા બ્રાહ્મણ રૂપ કરી દોય આયા, ફરી ફરી નિરખત ઠાયા. ૨. જી. મે. ૨. જેહવો વખાણ્યો તેહવો દીઠો, રૂપ અનુપમ ભારી; સ્તવના સાંભળી મનમાં 'હરખ્યો, આણ્યો' જર્વ અપારી. ૨. જી. મે. ૩. અળ શું

નિરખો લાલ રંગીલે, ખેળ ભરી મુજ કાયા, નાહિ ઘોઈ જળ છત્ર
 ધરાવું; તખ નેનયો મોરી કાયા. રં. જી. મે. ૪. મુગટ-કુંડલ
 હાર મોતીના, કરી શણગાર બનાયા; છત્ર ધરાવી સિંહાસન બેઠા,
 તખ ફરી આદાણુ આયા. રં. જી. મે. ૫. દેખી નેતા રૂપ પલટાણું
 સુણ હો ચક્રી રાયા; સોળ રોગ તેરી દેહમાં ઉપન્યા, ગર્વ મ કર
 (કાચી) ફૂડી કાયા; રં. જી. મે. ૬. કળકળીયો ઘણું ચક્રી મનમાં
 સાંભળી દેવની વાણી; તુરત તખોળ નાંખીને નેવે; રંગ
 ભરી કાયા પલટાણી. રં. જી. મે. ૭. મઠ મઠ મન્દિર
 માળિયાં મેલ્યાં. મેલી તે સવિ ઠકુરાઈ નવનિધિ ચૌદ રતન સર્વ
 મેલ્યાં; મેલી તે સયળ સજાઈ. રં. જી. મે. ૮. હુય ગય રથ
 અંતે ઉર મેલી, મેલી તે મમતા માયા એકલકા સંયમ લાઈ વિચરે
 કેઠ ન મેલે રાણા રાયા. રં. જી. મે. ૯. પાયે ઘુઘરી ધમધમ
 વાજે, ઠમઠમ કરતી આવે દશ આંગુળિયે બે કર નેડી વીનતી
 ઘણીય કરાવે રં. જી. મે. ૧૦. તુમ પાખે મોડું દિલકું દાઝે,
 દિન કેહીપરે જાશે એક લાખને બાણું સહસ, નયણે કરી નિર-
 ખીને રં. જી. મે. ૧૧. માત પિતા હેતે કરી જુરે, અંતે ઉર
 સવિ રાવે એકવાર સન્મુખ જુઓ ચક્રી, સનંતકુમાર નવિ નેવે
 , રં. જી. મે. ૧૨. આમર ધરાવો છત્ર ધરાવો, રાજ્યમે પ્રતપો
 રૂઠા, છખંડ પૃથ્વી આણુ મનાવો, તે કિમ જાણ્યા કુડાં રં. જી. મે. ૧૩.
 છત્રધરે શિર આમર લાખે, રાજન પ્રતપો રૂઠે, છખંડ
 પૃથ્વી રાજ્ય લોગવો, છમાસ લગેં ફરે કેડે રં. જી. મે. ૧૪.
 તવફરી દેવ છળવા કાણુ વૈઘ રૂપ લહી આવે તપ શક્તિયે
 કરી લખિ ઉપની, યુકે કરી રોગ સમાવે રં. જી. મે. ૧૫. બે
 લાખ વરસ મંડળીક ચક્રી, લાખ વરસની દીક્ષા પંદરમાં જિનવરને
 વારે, નરદેવ કરે જીવશ્ક્ષા રં. જી. મે. ૧૬. શ્રી વિજયસેન સુરી-
 ધર વાણી, તપગચ્છ રાજે જાણી, વિનયકુશળ પંડિત વર ખાણી,
 તસ થરણે ચિત્ત આણી રં. જી. મે. ૧૭. સાંતસેં વરશે રોગ
 સમાયો, કંચન સરખી કાયા, શાંતિકુશળમુનિ એમ પજાપે, દેવ
 લોક ત્રીજા પાયા રં. જી. મે. ૧૮. ઇતિ.

શ્રી ઇષ્ટકાર કમળાવતીની સન્માયઃ ॥

મહોલે તે બેઠાં રાણી કમળાવતી, ઉઠ છે એલેરી ખેડ સાંભળ હો દાસી. બેઠને તમાસો ઇષ્ટકાર નગરીનો, મનમાં તે ઉપન્યો સંદેહ. સાંભળ હો દાસી, આજ રે નગરીમાં ખેપટ અતી ઘણી. ૧. કાંતો દાસી પ્રધાનનો - દંડ લીયો, કાં હુટયાં રાજ્યો ગામ. સાંભળ હો દાસી. કાં કહેનાં ધનના ગાડા નીસરયાં, કાં કોઈની પાડી રાજ્યો મામ. સાંભળ હો દાસી, આજ રે નગરીમાં ખેપટ અતિ ઘણી. ૨ નથીરે બાઈજી, પ્રધાનનો દંડ લીયો, નથી હુટયાં રાજ્યો ગામ. સાંભળ હો બાઈજી, નથી કહેનાં ધનના ગાડાં નીસરયાં, નથી કોઈની પાડી રાજ્યો મામ. સાંભળ હો બાઈજી, હુકમ કરો તો ગાડાં અહિં ધરૂં. ૩. ભગુ પુરેહિતનો જસા ભારજી, વળી તેહના દોષ કુમાર, સાંભળ હો બાઈજી. સાધુ પાસે જઈ સંયમ આદરે, તેહનો ધન લાવે છે આજ, સાંભળ હો બાઈજી. હુકમ કરો તો ગાડાં અહિં ધરૂં. ૪. વયલુ સુણીને માથુ ધુણાવી ધું, પ્રાદાણ પામ્યો વૈરાગ્ય. સાંભળ હો તેહની ઋદ્ધિ લેવી ભુગતી નહિ, રાજના મોટા છે ભાગ્ય. સાંભળ હો દાસી, રાજનો મત એહ ભુગતો નહી. ૫. મહોલેથી ઉતરયા રાણી કમળાવતી, આવ્યા ત્યાં ઠેક હજુર. સાંભળ હો રાજા વચન કહે છે ઘણાં આકરાં, જિન કોપેથી બોલે ચઢીયો સુર. સાંભળ હો રાજા પ્રાદાણની ચંડી ઋદ્ધિ મત આદરો. ૬. વચ્ચા તે આહારની ઇચ્છા કુણુ કરે, કરે વળી જ્ઞાન ને કાગ. સાંભળ હો રાજા પહેલું જે દાન દીધું હાથ શુ, તે પાછુ ન લેતાં આવે લાજ. સાંભળ હો રાજા, પ્રાદાણની ચંડી ઋદ્ધિ મત આદરો. ૭. કાંતો રાણી તને એલો લાગીયો, કાં કોઈએ દીધી મતવાળ, સાંભળ હો રાણી. કાં કોઈએ ભૂત વ્યંતરે છળી, કાં કોઈએ કીધી વીકરાળ, સાંભળ હો રાણી. રાજને કંઠલુ વયલુ નવિ કીજ્યો. ૮. નથી રે મહારાજ એલો લાગીયો, નથી કોઈએ કીધી મતવાળ. સાંભળ હો રાજા. નથી કોઈ ભૂત વ્યંતરે છળી નથી કોઈએ કીધો વીકરાળ. સાંભળ હો રાજા, પ્રા. ૯.

જગ સઘળાનું લેણું કરી; લાવે તોરા ઘર માંય. સાંભળ હો રાજા. તે પણ તૂણુ છીએ નહી. એક ત્હારે ધર્મ સુધાય. સાંભળ હો રાજા પ્રાદાણની ચંડી ઋદ્ધિ મત આદરો. ૧૦. અઝી થકી વન પરજળે. પણ બળે તેહને માંયે, સાંભળ હો રાજા. હુદ પંખી એમ ચિંતવે, આહાર કરૂં ચિત્ત લાય. સાંભળ પ્રાં ૧૧. એમરે આજ્ઞાની આપણું, રાગ દ્રેષ ચિત્ત લાય. સાંભળ હો રાજા. કામ ભોગને વરા થઈ, ધન લેવા લપટાય, સાંભળ હો રાજા, પ્રાદાણની ચંડી ઋદ્ધિ મત આદરો. ૧૨. એક દિન એહુ ધન છાંડણું, પરભવ સળું નહી કોય. સાંભળ હો રાજા, પરભવ નતાં ઇણુ જીવને ધર્મ સખાઈજ હોય. સાંભળ હો રાજા, પ્રાદાણની ચંડી ઋદ્ધિ મત આદરો. ૧૩. તન ધન જોવન થીર નહિ, ચંચળ વીજળી સમાન. સાંભળ હો રાજા. ક્ષણમારે આઉખું ઘટે જિહાં મુરખ કરેરે ગુમાન. સાંભળ હો રાજા. પ્રાદાણની ચંડી ઋદ્ધિ મત આદરો. ૧૪, ખગ મુખ માંસ લેઈ નીસરે, ઇર્ષ્યા કરે ખગ તામ સાંભળ હો રાજા. તિમ પરધન ઋદ્ધિ દેખીને, લોભી ચિત્ત ધરે રે ગુમાન. સાંભળ હો રાજા, પ્રાદાણની ચંડી ઋદ્ધિ મત આદરો. ૧૫. ગરૂડ દેખી જીમ સર્પહી, ભયે સંકોચેરે દેહ. સાંભળ હો રાજા. તેમ અનિત્ય ધન જાણીને, લાલચ છંડોરે એહ. સાંભળ હો રાજા. પ્રાદાણની ઋદ્ધિ ચંડી મત આદરો. ૧૬. અરે સંસાર અસાર છે, કાળ ચપેટારે દેત. સાંભળ હો રાજા. યોચિંતાને લેઈ જાયશે ચેતી શકે તો ચેત. સાંભળ હો રાજા. પ્રાદાણની ચંડી ઋદ્ધિ મત આદરો. ૧૭. એવા વયણુ અમળવતાં, રાણી વૈરાગ્યનાં આય સાંભળ હો રાજા. સંયમ લેવાને ઉતાવળી, આકૂળ વ્યાકૂળ થાય. સાંભળ હો રાજા. આજ્ઞા આપો તો સંયમ આદરૂં. ૧૮. હાથી રે જિમ બધન તજે, તિમ તળું કુદુંખ પરિવાર. સાંભળ હો રાજા, જો અનુમતિ ઘો રાજવી, લીલ ન-દાણુ લગાર. સાંભળ હો રાજા, આજ્ઞા આપો તો સંયમ આદરૂં. ૧૯. રતજડિત રાય તારૂં પોંજરૂં, માંહી સૂડલો મને જાણ, સાંભળ હો રાજા. હુરે બેઠી તિમ ત્હારા

રાજમાં રહેતાં ન પામું કલ્યાણ, સાંભળ હો રાજ, આજ્ઞા આપો તો સંયમ આદરું. ૨૦. મેળવ્યું ધન રહેશે ઇહા, થોડું પણ આવે ન સાથ. સાંભળ હો રાજ. આગળ જોશે તો પાધરું, સંખળ લેજો રે સાથ. સાંભળ હો રાજ, આજ્ઞા આપો તો સંયમ આદરું. ૨૧. રાણીનાં વયણ સુણી કરી, બુઝયા કઈ ઇપુકાર. સાંભળી એક ચિતે, તન ધન જોખન જાણ્યાં કરમાં જાણ્યો સંસાર અસાર. સાંભળીં છએ જીવે તે સંયમ આદર્યો. ૨૨. ભૂશુ પુરોહિત જસા ભારજ, વળી તેહનાં દોય કુમાર. સાંભળો એક ચિતે, રાજ સહિત રાણી કમળાવતી. લીધો કાંઈ સંયમ ભાર સાંભળો એક ચિતે, છએ જીવે સંયમ આદર્યો. ૩૩. તપ જપ કરી સંયમ પાળતા, કરતા કાંઈ ઉચ વિહાર, સાંભળો એક ચિતે કર્મ અપાવી કેવળ પામીયા, પછાત્યા કાંઈ મુચતિ મોઝાર, સાંભળો એક ચિતે, છએ જીવે તે સંયમ આદર્યો. ૨૪. ઇતિ.

શ્રી ગજસુકુમારનું દ્વીદાળીયું સન્ન્યાય.

દાળી ૧

સરસતિ સમરૂં શારદારે, પભાણું સુગરૂં પસાય. ગજસુકુમાળ શુભે ભર્યા રે ઉલટ અંગ સંવાય, મોરા જીવન, ધર્મ હૈયામાં ધાર. ૧. એ આંકણી. દીપે નગરી દ્વારિકાં રે, વસુદેવ નરપતિ અંદ. શ્રી કૃષ્ણ રાજ્ય કરે તિહાં રે પ્રગટયો પૂનમઅંદ. મોં ૨. ન્યાયવંત નગરી ઘણી રે, બળીયો બળભદ્ર વીર, કોઈ કળા શુભે કરી રે; આપે અતિ મન ધીર, મોં ૩. સ્વામી નેમિ સમોસર્થા રે, સહસા વન મોઝાર. બહુ પરિવારે પરવર્થા રે, શુભ મણિના ભંડાર મોં ૪. વંદન આઘ્યા વિવેકથી રે, કૃષ્ણાદિક નર નાર વાણી સુણાવે નેમિજી રે, બેઠી પર્યદા બાર. મોં ૫. ગજસુકુમાળ શુભે ભર્યા રે, આઘ્યા વંદન એહ. વિનય કરીને વાંદીયા રે, ત્રિકરણ કરીને તેહ. મોં ૬. એ દેશના પ્રભુ નેમિ જીરે, આ છે અગિર સંસાર. એક ઘડીમાં ઉઠ થલે રે, કોઈ નહીં રાખણુકાર.

મોં. ૭. વિધ વિધ કરીને વીનવું રે, માંભળો સહુ નર નાર.
અંતે કોઇ કેહવું નહિ રે આખર ધર્મ આધાર મોં ૮.
સ્વામીની વાણી સાંભળી રે, ગજસુકુમાળ ગુણવંત. વૈરાગ્યે મન
વાળીયું રે, આણવા લવનો અત, મોં ૯. આન્યા ઘેર ઉતાવળા
રે ન કર્યો વિલંબ લગાર. માતા મુજ અનુમતિ દિયો રે, લેશું
સંયમ લાર. મોં. ૧૦.

ઢાળ ૨

કહે માતા કુમારને રે લાલ, સાંભળો ગજસુકુમાર રે. પ્રવીણ
પુત્ર. દીક્ષા દુકકર પાળવી રે લાલ. તું છે ન્હાનો જાળ રે. પ્રં.
અનુમતિ હું આપું નહિ રે લાલ, ૧. સાંભળો સુત મુખ ભોગવો
રે લાલ, ઘણિ મણિ માણેક બંડાર રે. પ્રં. સુખ ઇંછાં છે સુણો
હાથમાં રે લાલ, તુમે પરિહરો કવણ પ્રકાર રે. પ્રં. અં. ૨.
ચાર મહાવ્રત કલાં નેમિછ રે લાલ, મોંધાં મૂઝ્ય જેવાં હોય હો.
મેરી માત, નાણાં દિયે તે નહીં મળે રે લાલ, સુણ્યા અવલ
મુજ એહ હો મોં દિયો અનુમતિ દીક્ષા લઉં રે લાલ. ૩.
સાંભળો સુત સંયમ બણી રે લાલ, પંચ પારાખી જેહ રે. પ્રં.
આઠ કરમ આવી નહે રે લાલ, તેહને તું કેમ છતેશ રે. પ્રં.
અં. ૪. મન નિર્મળ નાળે હરે રે લાલ, જ્ઞાનના ગોળા જેહ હો,
મોં ઉપસર્ગ અગ્નિ દારૂ દિયું રે લાલ. ઉડાડી દેઉં એહ હો
મોં દિં. ૫. ચાર-ચાર અતિ આકરા રે લાલ, લોંઠા લુંટી નય
રે, પ્રં. દશ દુશ્મન વળી તાહરા, રે લાલ, આઠા દેવે ઘાય રે,

ભલિ ભાતનાં રે લાલ, સુખડી સાતે ભાત રે. પ્ર૦. સરસ નિરસ
આહાર આવશે રે લાલ, તે ખાશે કેમ કરી ખાંત રે. પ્ર૦ અ૦
૧૦. સમકિત સાતે સુખડી રે લાલ, મન થિર મોતીચુર હો. મો૦
ગગનગાંઠીયા જ્ઞાનના રે લાલ, ભાવ ભલો ભરપૂર હો મો૦ દિયો૦
૧૧. સોવન થાળ સોહામણો રે લાલ, શાળ દાળ ઘૂત ગોળ રે,
પ્ર૦ સરણે ભોજન મન માનતાં રે લાલ, ઉપર મુખ તળોળ રે
પ્ર૦ અ૦ ૧૨. કંચન થાળી કાચલી રે લાલ, સમતા શાળ ઘૂત
ગોળ હો. મો૦ સરસ ભોજન સંતોષનાં રે લાલ, સ્થિર મન મુખ
તળોળ હો. મો૦ દિયો૦ ૧૩. ઉપસર્ગ તુજને અતિ ઘણો રે લાલ
વળી પરિસહ બાવીશ રે, પ્ર૦ ખમી ન શકે તું ખરો રે લાલ,
પછી પસ્તાવો કરીશરે, પ્ર૦ અ૦ ૧૪. ઉપસર્ગ જે મુજ ઉપજે રે
લાલ, તે ક્ષમાયે કરીને ખમાય હો. મો૦ પ્રીતે કરી પરિસહ સહુ
રે લાલ, બળીયા જે કોઈ બાવીશ હો, મો૦ દીયો૦ ૧૫. વચન
સુણી વૈરાગ્યનાં રે લાલ. મૂર્છાણી તવ માત રે, પ્ર૦ નયણે તે
આંસુ નીતરયાં રે લાલ, સાંભળ સુત સુજાત રે. પ્ર૦ અ૦ ૧૬.
માન વચન માતતણાં રે લાલ; તુજને કહું છું હું એહ રે, સોભાગી
સુંદર, સુશુણ સુતા શોભલ તણી રે લાલ. પરણો પનોતા એહરે.
સો૦ ધર્મ હૈયામાં શું ધરો રે લાલ, સો૦ ધરે ૧૭. માત મનો-
રથ પૂરવારે લાલ ન કરશે મુખ નાકારરે. સો૦ ઓચ્છવ મહોચ્છવ
કરી ઘણા રે લાલ, પરણાવુ પુત્ર કુમાર રે, સો૦ ધર્મ. ૧૮.
કહે કુમાર માતા ભણી રે લાલ, સાંભળો મોરી માય હો, મોરા
માત. મન મહાઈ વૈરાગ્યમાં રે લાલ, એક ક્ષણ લાખેણી જાય હો.
મો૦ દિયો૦ ૧૯. માતા વિચારે ચિત્તમા રે લાલ, રાખ્યો ન રહે
એહ રે. પ્ર૦ આશિષ આપી અતિ ઘણી રે લાલ. લિયો દીક્ષા
ધરી નેહ રે પ્ર૦ ધર્મ હૈયા માંહી ધરો રે લાલ. સો૦ ધર્મ૦
૨૦. બેસાર્યા સેવકે સુત ભણી રે લાલ. ઓચ્છવ કીધો અપાર રે.
સો૦ આવ્યા નેમિજી આગળે રે લાલ, ભાવે લે સંયમ ભાર રે,
સો૦ ધ૦ ૨૧. માતા કહે નિજ પુત્રને રે લાલ, સાંભળ સુત સુ-

જાણુરે. સોં રાંચમ મુધો પાળજો રે લાલ, પામજો પદ નિર્વાણ રે.
 સોં ધં ૨૨. એમ આશિષ માતા દિયે રે લાલ, આવ્યા સહુ
 ઘેર એહ રે સોં આવ્યા નેમિછ આગળે રે લાલ, ગજસુકુમાળ
 ગુણ ગેહરે. સોં ધં ૨૩. આજ્ઞા આપો જો નેમિછ રે લાલ
 કાઠિસગ કરૂં સમશાન રે. સોં મન ધિર રાખીશ માહરૂં રે લાલ
 પામું પદ નિરવાણ રે. સોં ધં ૨૪. આજ્ઞા આપી નેમિછ રે
 લાલ, આવ્યા જિહાં સમશાન રે સોં મન ધિર રાખી આપણું
 રે, લાલ, ધરવા લાખ્યા ધ્યાન રે, સોં ધં ૨૫. સોમલ સસરે
 દેખીયા રે લાલ; ઉપન્યું મનમાં પૂરવ વેર રે સોં કુમતિ સોમલ
 કોધે અડ્યો રે લાલ, મનમાં ન આણી મહેર રે, સોં ધં ૨૬.
 શિર ઉપર બાંધી સુણો રે લાલ, માટી કેરી પાળ રે સોં ખેર
 અંગારા ધખધખ્યા રે લાલ, તે મૂક્યા તત્કાળ રે, સોં ધં ૨૭.
 ફટફટ પુટે હાડકાં રે લાલ, તટ તટ ત્રુટે ચામરે સોં સંતોષી
 સસરે મલ્યો રે લાલ, તુરત સાર્યું તેનું કામ રે સોં ધં ૨૮.
 સોભાળી સુકલ ધ્યાને અઢયા રે, લાલ, ઉપન્યું કેવળ નાણુ રે સોં
 લાણુમાં કર્મ ખપાવીને રે લાલ, મુનિ મુગતે ગયા જાણુ રે. સોં
 ૨૯. ગજસુકુમાળ મુગતે ગયા રે લાલ, વંદુ વારંવાર રે સોં
 મન ધિર રાખ્યું આપણું રે લાલ, પામ્યા લવનો પાર રે. સોં ધં
 ૩૦. શ્રી વિજયધર્મ સુરી તણો રે લાલ. રાજવિજય ઉવઝાય રે
 સોં તસ શિષ્ય લક્ષણુ શુણે કરી રે લાલ, પ્રભાણી તે મુશુરૂં પસાય
 રે. સોં ધં ૩૧. સોળસેને બાસઠ સમેરે લાલ, સાંગાનેર મઝાર
 રે. સોં શુણુ ગાયા માસ ફાણુ રે લાલ, શુકલ છઠ સોમવાર રે
 સોં ધં ૩૨. કહે મકન મોહનતણોં રે લાલ, સાધુ તણી સજાયા
 રે. સોં લણુજો ગણુજો લલિ લાતંશુ રે લાલ, પામજો લવનો પાર રે
 સોં ધં ૩૩. ઇતિ .

ઝાંઝરીયા મુનિની સજાયા.

મહિયલમાં મુનિવર કહુંજી, કહેશું તુમ તણા રે વખાણુ;
 મુનિવર રૂપ કલેવરૂજી, આરાધ્યું છે કેવલનાણુ ઝાંઝરીયા મુનિવર

ધન ધન તુમ અવતાર. ૧. પેઠાણપુર પાટણ ધણીલ. મહોટોરે
 મકરધ્વજ રાય; મદનપ્રદા તસ બેટડોલ, સહેજ સુકોમલ કાય.
 ઝાંઝરીઆ. ૨. એક દિન ક્રિડા કારણેલ, કુમાર વનાંતર જાય;
 પહોંતો તિહાં મુનિવર મિલ્યોલ, વંદા ચરણ ઉત્સાહ. ઝાંઝ-
 રીઆ. ૩. તાસ વયણ શ્રવણે સુણીલ, યુઝયો મનમાંહે અપાર;
 માતપિતા મુત મુંદરીલ. સયલ સંસાર અસાર. ઝાંઝરીઆ. ૪.
 ધમ જાણી સંયમ લઈલ, મહિયલ કરે રે વિહાર; સમતા રસ ગુણ
 આગરૂલ, રૂપેરે મયણ અવતાર. ઝાં. ૫. વિચરંતા ત્રંબાવતીલ,
 આવ્યાં અવસર એણ; વિરહણી કોઈ. કામિનીલ, પેખી ગહગહી
 એણ. ઝાં. ૬. મુંદરી કહે સખી સાંભળોલ, ઓ તેડી આવો
 રૂપિરાય; ઉભો ઘરની છાંડીલ, પગે દાઝે કોમલકાય. ઝાં. ૭.
 સુણીય સખી જાણે કને જઈલ, કહેતીરે જાણિજ, વહોરણ વેળા
 વહી ગઈલ, આવોરે અમ ઘરે આજ. ઝાં. ૮. સ્વામિનીને સખી
 વિનવેલ, હું તેડી આવી અણુગાર; તે તતક્ષણ પાછી વળીલ,
 દીધા બેઠ ઘરના બાર. ઝાં. ૯. ભાવ્યોગ ભગવન્ મિલ્યાલ, તુમે
 આવ્યા દેવ સમાન; કે વહેરાવું લાડવાલ, કે વહેરાવું અમૃતપાન.
 ઝાં. ૧૦. પદ્મજી પોયણ પાતડીલ, અંપા વરણી દિસે દેહ; રૂપે
 રંભા હરાવતીલ, બોલી રે આણી નેહ ઝાં. ૧૧. અવર નહિ કાંઈ
 સુઝતોલ, મુનિ તુમ સરિખો આહાર: દોષ રહિત હું કામિનીલ.
 કરે કર શહીને નિસ્તાર. ઝાં. ૧૨. મુંદરી મુજને મૂકીએલ, મુજ મત
 કરે રે પરાણ; શિયલ સન્તા મેં પેરીલ. તુમ તીખાં નાંવ
 લાગે બાણ. ઝાં. ૧૩. હાવભાવ કામિની તણાલ, જાણી
 મુનિ ચકોર જામ; વિરહ વિલુધી કામનીલ આલિંગે મુનિ તામ
 ઝાં. ૧૪. પગે આંટી દાયે કામિનીલ. નાંખે ભૂંઈ કર સાહિ; ચરણે
 ચરણ ભરાવતીલ, ઝાંઝરીઉં આવ્યું પગ; માહિ, ઝાં. ૧૫. મા-
 નની મુજ કેડે રખેલ, આવેરે અચિંતી આજ; તિણે કારણ મુનિ
 પાંગર્યોલ. રાખી રે સકુલ તણી લાજ, ઝાં. ૧૬. અનુક્રમે ઉજેણી
 ગયોલ, વહોરણ પોતો જામ; ઘર ઘર મુનિ જામંતોલ, સય-રાણી

દીકારે તામ. ઝાં. ૧૭. ચક્રિત હુધ રાણી જુધી, એથું મુનિપુંગવ
 હાય, સારિ પાસા રમતી રહીલ, મનદૂં મનાઈ મુનિસોય. ઝાં.
 ૧૮. રાજ મનમાં ચિંતવેલ, ઋષિ રૂપે મોહી નાર; જો એ ઋષિ
 જીવતો રહેલ, તો લોટ કામિની અણગાર. ઝાં ૧૯. તેહ સકેત
 સેવક પ્રત્યેલ, ભપતિ દીયેરે આદેશ; એ ઋષિને તમે મારજ્યોલ,
 નહિ મારો તો તુમને વધેશ. ઝાં. ૨૦. માની વયણ સેવકે સુણીલ,
 આવ્યા જહાં ઋષિ રાય; ભકિત ભાવ કરી લેટીયાલ, મદનપ્રદ
 કેરા પામ. ઝાં. ૨૧. આજ્ઞાતમારે ગોઠડીલ, પર બાહિર છે અણ-
 ગાર; તિણે કારણે તુજ સુઝતોલ, દોષ રહિત મિલે આહાર. ઝાં,
 ૨૨. રાજપુરખ અપરાધથીલ; કપટ રહિત નણી લેહ; તે મુનિવર
 વધ સ્થાનકેલ. બોલે પણ મન ખેદ. ઝાં, ૨૩. એક એક સન્મુખ
 જોઈલ, એ તુમ સરીખું કામ, મુનિવર નયણે જોઈલ, તવ મુખ
 દીકા રે રયામ ઝાં, ૨૪. મુનિ લણે ભાઈ તુમ તણીલ, ઝાંખી
 દિસે દેહ; વળતું તે મુનિ પ્રત્યે જણેલ, રાય રૂઝો તમપર એહ
 ઝાં. ૨૫ એ ઋષિને તુમે મારજ્યોલ, નહિ તો તુમ તણી હાણ;
 ઇષ્ટ દેવ આરાધજોલ, એવું કહું છે ગુણવાણ. ઝાં, ૨૬. શરણ એક
 અરિહંતનુંલ, કાલિસંજા ધ્યાન મનમાંહિ; મૌન કરી મુનિવર રહ્યોલ,
 ભાવે તે કરેરે ઉઠાહ. ઝાં. ૨૭. દુર્લભ ઉદરને કારણેલ, મૂક્યો
 ક્ષણ તણો રે આચાર; ક્ષમાવંત અણગારનેલ, પાપી તેણે કીધો રે
 પ્રહાર. ઝાં. ૨૮. ક્ષપકત્રેણિ પામી ચડયાલ, પામ્યા રે મુકિતનું
 રાજ; મુનિ મદનપ્રદના તણાલ, સિધ્યા રે જનમના કાજ. ઝાં, ૨૯
 અપિરકત રાતો હુવોલ, ઝોધો આમિષ સમાન; સમળી સંધરતાં
 તે પડ્યોલ, રાય-રાણી રમે તિણ કામ. ઝાં. ૩૦. ચક્રિત થઈ રાણી
 કહેલ; સેવક શું જોય રે દંદાલ; ધર્મોપકરણ છોડતાંલ, દીકી રે
 અક્ષર તણી ઝોળ. ઝાં ૩૧. પેઠાણુપુર પાટણ તણોલ, ગોટો રે
 મકરધ્વજ ભપ; તસ સુત મદનપ્રદ તણોલ, ઝોધો વળી એહ
 અનુપ. ઝાં. ૩૨. કરણ શલ અક્ષરો થયાલ, ભાંગી મુજ પીયરની
 વાટ; એ તુજ હવણા શું થયોલ, વિલવંતી મૂકી રે આરાટ. ઝાં.

૩૩. રાજા મનમાં લાગ્યો, ઘોર કર્મથી થયો રે સશંક; જ્યાં
ઋષિ હણ્યો તિહાં ગયો, રાજા પાપ પડે જેમ રંક ઝાં. ૩૪.
તાર તાર મુનિ તારકાજી, હું અપરાધી તારો એહ; ભવસાગર
મુજ મિલ્યો, નાવ સમાન તારો દેહ. ઝાં. ૩૫. ઇમ બહુભાવે
ખમાવતાં, કલેવરથી લહું કેવલનાથ; રાજા મુનિ મુકિત ગયાજી,
ભાવ તણા જીવો રે પરિભાણ. ઝાં. ૩૬, ઝાંઝરીઆ ઋષિરાયનોજી,
લણે સહુ સભાગય; ગુણ હર્ષ કવિશ્વરજી લખિવિજય ગુણ ગાય. ઝાં. ૩૭

ગહુળી.

(રાગ-ભેખ રે ઉતારો રાજા સરયરી.)

તરણતરણ ગુરૂ માહુરા, કીધો મમ ઉપકારજી; પ્રતિહાર
આડા ખસેડીને ખોલ્યા ધર્મના દ્વાર જી. બલિહારી ગુરૂદેવની. ૧.
અમે અજ્ઞાન અધકારમાં, પડી રહ્યા કાળ અનંતજી; હુખ દરિયા
માંથી કાઢવા, ક્યારે મળિયા ન સંતજી; બલિહારી. ૨. કંઈ
નગર મુજ પર કરી, કાઢ્યું મોહ તિમિર જી; જ્ઞાનાવરણ હટાવીને,
મુણવી પ્રભુ ગીર જી બલિહારી. ૩. નાવ ધર્મની પકડાવીને,
તાર્યા ભવમાંથી આજ જી; નિઃસ્પૃહી નિર્દોષી આપ છો, તરણ
તરણ જહાજ જી. બલિહારી. ૪. કોઈ પણ રીતે ન આપનો બહો
વાળી શકાય જી; તો પણ શિર પર આપની, આણા ધરૂં નિરમાય
જી. બલિહારી. ૫. નિરંતર સાચાં માર્ગમાં, દઈશ હું તન મન
ધન જી; છોડીશ નહિ જિનધર્મને, કહું સત્ય વચન જી. બલિહારી.
૬. ઘણા મળ્યા મળશે ઘણા, પણ સ્વારથી સંહુ હોયજી; પર
ઉપકારી મુનિવરો, આ સરખા નહીં કોય જી. બલિહારી. ૭. શુદ્ધ
ધરમ દેખાડવા, વીરલા કોઈક હોયજી; જગમાં આજ મેં દેખીયાં
સાધુ વિના નહિ કોયજી. બલિહારી. ૮. જાણવ લગે મેં કર્યા,
ગુરૂ નીતિસૂરીદજી; ઉદય થયો મારા, જવનો, જાગ્યો પુનમચંદ
જી. બલિહારી. ૯.

સંક્ષિપ્ત જૈન ઇતિહાસ.*

આકાળ ચક્રની ચરુઆતમાં પ્રથમ રાજા વિનિતા^૧ નગરીમાં ઋષભ દેવ થયા તે તિર્થંકર હતા. તેમના મોટા પુત્ર ભરત-ચક્રવર્તી અને તેમના પુત્ર સુર્યયશાથી, સુર્યવંશ ઉત્પન્ન થયો અને પ્રભુ ઋષભદેવના પુત્ર બાહુબલી અને તેના પુત્ર ચંદ્રયશાથી ચંદ્રવંશની ઉત્પત્તિ થઈ. ભરત ચક્રવર્તીએ ભારત મધ્ય ખંડમાં અષ્ટાપદ આદિ જૈન તીર્થની સ્થાપના કરી. અને શંત્રુજય તિર્થ જે દેવોથી પુજનીક હતું તે ભરત ચક્રવર્તીના વખતમાં મનુષ્યોથી પુજનીય થયું. તેમણે પ્રભુના ઉપદેશથી શ્રાવંક ધર્મનું વર્ણન કરનારા ચાર વેદ બનાવ્યા.

(૧) સંસાર દર્શન વેદ. (૨) સંસ્થાપન પરામર્શ વેદ. (૩) તત્વાવ બોધ વેદ. (૪) વિદ્યા પ્રબોધ વેદ. આ ચાર નામ જૈન વેદના છે. તિર્થંકર ઋષભદેવે પોતાના સો પુત્રોને સુલકની વહેંચણી કરી દીક્ષા લીધી. તેમાંના પુંડરીક વગેરે ચોરાશી હજાર શીષ્યો થયા, તેમાંથી એક મરિચિ નામના શિષ્યથી (મહાવીર સ્વામીના જીવ) જૈન મુનિની ક્રિયાપણી ચક્રી નહિ તેથી પરિમાળકપણું અંગીકાર કર્યું. મરીચીનો શીષ્ય કપીલ થયો. અને તેનો શિષ્ય આસુરી થયો. તેણે પચ્ચીસ તત્ત્વનું વર્ણન કર્યું. અને સાંખ્ય ધર્મ ચલાવ્યો. તિર્થંકર ઋષભદેવ મહારાજ મોક્ષે ગયા બાદ. ૫૦ લાખ કોટી સાગરોપમ વ્યતીત થયા બાદ. બીજા તિંબ અજીતનાથ મહારાજ થયા, તેમના વખતમાં સગર નામના બીજા ચક્રવર્તી થયા. અને એમણે દેવતાઓની મદદથી સમુદ્રની ખાડીને પૂર્વ પશ્ચિમ તથા ઉત્તર તરફ ફેલાવી જે કારણથી જમીનની સરહદ પહેલાં હતી તે બદલી ગઈ. સગર ચક્રવર્તિને સાઠ હજાર પુત્ર હતા. તેમાંથી

*આ ઇતિહાસ શ્રી. જૈ. શ્વે. ધ. વિદ્યાસાગર, ન્યાયરત્ન શ્રી શાંતિવિજયજી કૃત “જૈનમત પ્રભાકરગ્રંથ” અનુસાર લખેલ છે.

૧ કોશલ, શાકેતપુર, વિનિતા વગેરે અયોધ્યા નગરીનાં નામ છે.

મોટા પુત્ર જન્મકુમારે ગંગાનદીની નહેર અષ્ટાપદ/પર્વતની ચારે બાજુ લઈ જવાની ઈચ્છા કરી. ને ઘણે સુધી લઈ પહોંચ્યા. ગંગાનું બીજું નામ આકારણથી બદાવી કહેવામાં આવે છે, બીજા અણ્ણતનાથ ભગવાને દીક્ષા લીધી, તપશ્ચર્યા કરી. અને મોક્ષે ગયા, ત્યાર પછી ત્રીશ લાખ કોટી સાગરોપમ ગયા પછી. સંભવનાથ સ્વામી સાવત્રી નગરીમાં. થયાં. એમણે રાજ્ય કર્યું અને અંતમાં સંસાર છોડી સંયમ ગ્રહણ કર્યું તપ કર્યું અને મોક્ષે ગયા પછી દશ લાખ કોટી સાગરોપમ કાળ વ્યતીત થયા પછી અયોધ્યા નગરીમાં ચેથા તિર્થંકર, અભિ- નંદનસ્વામી થયા તેમણે રાજ્ય કર્યું, અંતમાં સંસાર છોડી પ્રવળ્યો અંગીકાર કરી તપ કર્યું અને મોક્ષે ગયા. પછી નવ લાખ કોટી સાગરોપમ કાળ વ્યતીત થયા બાદ પાંચમા તિર્થંકર સુમતિનાથ મહારાજ થયા તેમણે રાજ્ય કર્યું અંતમાં સંસાર છોડી દીક્ષા લઈ તપ કરી, મોક્ષે ગયા પછી. નેવું હજાર કોટી સાગરોપમ કાળ વ્યતીત થયા બાદ દેશાંબી નગરીમાં છઠા પદ્મપ્રભુ તિર્થંકર થયા તેમણે રાજ્ય કર્યું, સંસાર છોડી, સંયમ ગ્રહણ કરી, તપસ્યા કરી મોક્ષે ગયા બાદ નવ હજાર કોટી સાગરોપમ કાળ વ્યતીત થયા બાદ ખનારસી નગરીમાં સાતમા તિર્થંકર સુપાર્શ્વનાથ થયા તેમણે રાજ્ય કર્યું, દુનિયા છોડી, દીક્ષા લીધી તપ કરીને મોક્ષે ગયા ત્યારબાદ નવસો કોટી સાગરોપમ કાળ વ્યતીત થયા બાદ અંદ્રાવતીનગરીમાં તિર્થંકર ચંદ્રપ્રભુ મહારાજ થયા તેમણે રાજ્ય કર્યું, દીક્ષા લીધી, તપ કરી, કર્મ ખપાવી મોક્ષે ગયા. ત્યારબાદ નેવું કોટી સાગરોપમ કાળ કરી વ્યતીત થયા પછી કાકંદીનગરીમાં તિર્થંકર સુવિધિનાથ મહારાજ થયા તેમણે રાજ્ય કર્યું, સંસાર છોડી દીક્ષા લીધી તપ કરી મોક્ષે ગયા તેમના નિર્વાણ બાદ જૈન ધર્મ થોડા વખત સુધી વિછેદ થઈ ગયો હતો જૈનોના દ્વાદશાંગ- વાણીના પુસ્તકો ચાર જૈનવેદ વીચ્છેદ ગયા. જૈનમુનિના દર્શન દુર્લભ થયાં અને આદ્યજ્ઞ લોકોએ નવી શ્રુતી બનાવી અને પોતે પોતાની પૂજા કરાવવા લાગ્યા. સુવિધિનાથ મોક્ષે ગયા બાદ નવ

કોટી સાગરોપમ કાળ વ્યતીત થયા બાદ : સહિલપુરમાં દશમા તિર્થંકર શ્રી શીતલનાથ મહારાજ થયા તેમણે રાજ્ય કર્યું અને છેવટે દીક્ષા લીધી એમના વખતમાં જૈન ધર્મની ફરી ઉત્પત્તિ થઈ, હરિવંશની ઉત્પત્તિ તેમના સમયમાં થઈ તેમણે તપશ્ચર્યા કરી, કર્મ ખપાવી મોક્ષે ગયા ત્યારબાદ એકસો સાગરોપમ છાસઠ લાખ છવી હજાર વર્ષ બાદ કરતાં એક કોટી સાગરોપમ વ્યતીત થયા બાદ સિંહુપુરીમાં તિર્થંકરશ્રેયાંસનાથ થયા એમણે રાજ્ય કર્યું દીક્ષા લીધી તપ કરી મોક્ષે ગયા. ત્યારબાદ ચોપન સાગરોપમ કાળ વ્યતીત થયા બાદ ચંપાપુરીમાં બારમા તિર્થંકર વાસુપુત્ર મહારાજ થયા તેમણે રાજ્ય કર્યું દીક્ષા લીધી તપ કરીને મોક્ષે ગયા ત્યારબાદ ત્રીજા સાગરોપમ કાળ ગયા પછી કંપીલપુરમાં તેરમા તિર્થંકર વિમલનાથ સ્વામી થયા તેમણે રાજ્ય કર્યું સંસાર છોડી દીક્ષા લઈ તપ કરી મોક્ષે ગયા. ત્યારબાદ સ્વયંભુ નામના વાસુદેવ રાજા થયા તેરમા તિર્થંકર મોક્ષે ગયા બાદ નવ સાગરોપમ કાળ ગયા બાદ અયોધ્યા નગરીમાં ચૌદમાં તિર્થંકર અનંતનાથ મહારાજ થયા તેમણે રાજ્ય કર્યું દીક્ષા લઈ, તપ કરી મોક્ષે ગયા તેમના પછી પુરુષોત્તમ નામના વાસુદેવ રાજા થયા ચૌદમા તિર્થંકર મોક્ષે ગયા બાદ ચાર સાગરોપમ કાળ ગયા પછી પંદરમા તિર્થંકર રત્નપુરીમાં થયા તેમણે રાજ્ય કર્યું, અંતમાં દીક્ષા લઈ તપ કરી મોક્ષે ગયા, તેમના બાદ પુરુષસિંહ નામના વાસુદેવ રાજા થયા, ત્યારપછી ત્રીજા મધવા નામના અને ચોથા સનહુમાર ચક્રવર્તી થયા પંદરમા તિર્થંકર મોક્ષે ગયા બાદ પોણા પંચોપમ બાદ કરતા ત્રણ સાગરોપમ કાળ વ્યતીત થયા બાદ હસ્તિનાપુરમાં સોલમા તિર્થંકર શાંતીનાથ મહારાજ થયા તેઓ તિર્થંકર હતા ને પાંચમા ચક્રવર્તી રાજા હતા તેમણે રાજ્ય કર્યું અંતમાં સંસાર છોડી, દીક્ષા લઈ, તપ કરી, મોક્ષે ગયા. સોલમા શાંતિનાથ ભગવાન મોક્ષે ગયા બાદ અર્ધો પદ્યોપમ સમય વ્યતીત થયા બાદ હસ્તિનાપુરમાં સત્તરમા તિર્થંકર કુંથુનાથ મહારાજ થયા તેઓ તિર્થંકર અને છઠા ચક્રવર્તી

રાજા હતા તેમણે રાજ્ય કયું; દીક્ષા લીધી તપ કરી મોક્ષે ગયા. ત્યારબાદ કોટી હજાર વર્ષ બાદ કરતાં 'યાં પલ્લોપમ સમય વ્યતીત થયા બાદ આજ હસ્તિનાપુર નગરમાં અઢારમાં તિર્થંકર અરુનાથ મહારાજ થયા. તેઓ સાતમા ચક્રવર્તી મહારાજ હતા તેમણે રાજ્ય કરી, સંસાર છોડી દીક્ષા લઈ તપ કરી મોક્ષે ગયા. ત્યાર પછી પુરુષ પુંડરીક નામના છઠા વાસુદેવ રાજા થયા. એમના પછી કુરુવંસી સુભુમ નામના આઠમા ચક્રવર્તી રાજા થયા તેમના વખતમાં યમદગ્નિ નામના તાપસના પુત્ર પરશુરામજી થયા. અઢારમા ભગવાન મોક્ષે ગયા બાદ કોટી સહસ્રે વર્ષ વ્યતીત થયા બાદ મિથિલા નગરીમાં ઓગણીશમા સ્ત્રી તિર્થંકર મેદ્દલીનાથ મહારાજ થયા તેમણે હુનિયા છોડી, દીક્ષા લીધી, તપ કરી મોક્ષે ગયા ત્યાર બાદ ચોપન 'લાખ વર્ષ વ્યતીત થયા પછી રાજગ્રહી નગરીમાં વીશમા તિર્થંકર સુનિસુમત સ્વામી થયા, તેમણે રાજ્ય કયું, સંસાર છોડી સંયમ લઈ તપ કરી મોક્ષે ગયા. તેમના વખતમાં આજાપુરીના ચંદ રાજા થયા. તેમને પછી હસ્તિનાપુરમાં મહાપદ્મ નામના ચક્રવર્તી મહારાજ થયા તેમના પછી અયોધ્યાનગરીમાં દશરથ રાજાના પુત્ર રામચંદ્રજી ત્યાં લક્ષ્મણજી થયા તેઓ જૈનધર્મના અનુયાયી હતા. વૈદિક ધર્મવાળા તેમના શાસ્ત્રાનુસાર તેમને અવતાર રૂપ માને છે. રાવણ, સુગ્રીવ, અંગજ અને હનુમાન વગેરે મનુષ્યોજી હતા. પણ વિદ્યાના પ્રભાવથી જુદા જુદા રૂપ બનાવી શક્તા હતા માટે તેમને વિદ્યાધર કહેવામાં આવે છે. લંકાનગરીમાં દરેક ઘેર ઉપર સોનાના કળસા હતા ત્યાં સોનેરી ચિત્રામણ હતું અને સુર્યોદય વખતે સૂર્યના તેજથી લંકાનગરી સોના જેવી દેખાતી હતી પણ અસલ તો ઇંટ સુનાં ને પત્થરના ઘરો હતા. સોનાના નહીં હનુમાનજી વગેરે મનુષ્યોજી હતા. વાનર નહીં હતા. રાવણને નવ હીરાના પ્રભાવથી નવ-મસ્તક દેખાતા હતા અસલ એક મસ્તક હતું. એટલે-કુલ દશ મસ્તક દેખાતા હતા જે હાથ મુળના અને પ્રતિબીબના ૧૮ હાથ દેખાતા એવી રીતે વીથ હાથ દેખાતા હતા આ

નિર્વાણ પછી ૫૭૦ વર્ષે જાવડશાએ શત્રુજ્યનો ઉદ્ધાર કરાવ્યો. ભગવાન નિર્વાણ પછી ૫૮૪ વર્ષે જૈનાચાર્ય વજ્રસ્વામી જેમણે યોધોને હરાવ્યા હતા તેમનું દેવલોક ગમન થયું, ભગવાનના નિર્વાણ પછી ૬૦૬ વર્ષે દીગંબરધર્મ સીવલતિ મુનીએ સ્થાપન કર્યો ભગવાનના નિર્વાણ પછી ૬૧૬ વર્ષે દુર્ગલીકા યુધ્ધ નામના જૈનાચાર્ય થયા જેમના સમયમાં સાડા નવ પૂર્વનું જ્ઞાન વિછેદ થયું. ભગવાનના નિર્વાણ પછી ૬૮૪ વર્ષે ગંધકુસ્તી નામના જૈનાચાર્ય થયા. ભગવાનના નિર્વાણ પછી ૭૭૦ વર્ષે વીરાચાર્ય અને ૮૨૬ વર્ષ પછી જ્યેષ્ઠ મુરી થયા. ભગવાનના નિર્વાણ બાદ ૬૮૦ વર્ષ પછી વલ્લભી નગરીમાં પાંચસો જૈનાચાર્યની સંમતિથી દેવધી ગણી ક્ષમાશ્રમણ જૈનાચાર્યજીએ જ્ઞાનગમનું જ્ઞાન કંઠાય હતું. તેને પુસ્તકા રૂઢ કર્યું. ભગવાનના નિર્વાણ પછી ૬૬૩ વર્ષે કાલીકાચાર્ય થયા. જેણે કલ્પ સૂત્રના પાઠ અનુસાર લાદરવા સુદ ૪ તું સંવત્સરી પર્વ કર્યું. ભગવાનના નિર્વાણ પછી ૧૦૦૮ વર્ષ પછી જૈન મુનીઓ શંહેર ગામમાં રહેવા લાગ્યા. ભગવાનના નિર્વાણ બાદ ૧૦૫૫ વર્ષ પછી જૈનાચાર્ય હરિસદ્ર મુરીજી થયા. જેમણે ૧૪૪૪ જૈનગ્રંથો બનાવ્યા. ભગવાનના નિર્વાણ પછી ૧૧૫૦ વર્ષ પછી જનભદ્રગણી ક્ષમાશ્રમણ થયા. જેમણે ઘણા ગ્રંથો ઉપર લખ્યો બનાવ્યા. વિ. સં. ૭૦૦ માં શૈલકાચાર્ય થયા. જેમણે આચારાંગ અને સૂત્રકૃતાંગ ઉપર ટીકા બનાવી વિ. સં. ૧૦૬૫ વાલીવેતાલ શાંતી મુરી દેવગત થયા સંવત્ ૧૧૨૦ માં, ઓધનિર્ધુક્તિ શાસ્ત્રની ટીકાકાર શ્રીમાન્ દ્રોણા મુરી થયા સંવત ૧૧૩૫ માં શ્રીમાન્ અભય દેવમુરી દેવગત થયા જેમણે સ્થાનાંગ વગેરે નવ અંગ શાસ્ત્રોપર ટીકા બનાવી છે સંવત ૧૨૨૬ માં વાલી દેવમુરી દેહાંત થયા. જેમણે સ્યાદવાદ રત્નાકર ગ્રંથ બનાવ્યો જે હાલમાં પુરા મળતો નથી સંવત ૧૨૨૬ માં હેમચંદ્રાચાર્ય થયા જેમણે કુમારપાળ રાજાને પ્રતિજોષિ જૈનધર્મનો પઠક વજ્રાવ્યો. સિદ્ધહેમ આદિ ઘણા ગ્રંથો બનાવ્યા આચાર્ય મલયગીરીજીએ ઘણા જૈન શાસ્ત્રોપર ટીકા લખી છે. માનતુંગમુરી જેમણે લક્ષ્મીમર સ્તોત્ર બનાવ્યું.

માતદેવસુરી જેમણે લઘુશાંતિ સ્તવની રચના કરી. જૈનાચાર્ય નમી-
ચંદ સુરીએ હરિભદ્રસુરી કૃત, ધર્મગિંદુ, યોગગિંદુ, ને ઉપદેશપદની
ટીકા બનાવી. જૈનાચાર્ય, દેવસુરી, 'મુંનીચંદ્ર' સુરીજી, અણતદેવ
સુરીજી, સોમપ્રભાચાર્ય, જેમણે સિંદુર પ્રકર બનાવ્યું; જગત
ચંદ્ર સુરી જેમણે તપગચ્છ ગિરૂદ મેળવ્યું, દેવેચંદ્ર સુરી જેમણે
કર્મ અંથની રચના કરી. જૈનાચાર્ય રેત્નશીખર સુરીજી જેમણે
શ્રાદ્ધવિધિ બનાવ્યો, હેમ વિમલસુરીજી જેમણે ન્યોતિષ અંથ
ત્રેલોક્ય પ્રકાશ અંથ બનાવ્યો, જૈનાચાર્ય આનંદ વિમલસુરી વિજયદાન
સુરી જૈનાચાર્ય હીરવિજય સુરીજી જેણે અકબર બાદશાહને પ્રતિબોધ
કરી અમારી પહોં પેળેવ્યો, જૈનાચાર્ય વિજયસેન સુરીજી વિજય-
દેવ સુરીજી, વિજયસિંહ સુરી ગણી સત્ય વિજયજી, ઉપાધ્યાય
યશોવિજયજી તથા વિનય વિજયજી જેઓએ ઘણા જૈન ગ્રંથો
બનાવ્યા. ગણી કપુર વિજયજી ગણી ક્ષમાવિજયજી ગણી જનવિજયજી
ગણી ઉત્તમવિજયજી, ગણી કીર્તીવિજયજી ગણી કરતુરવિજયજી
ગણી મણીવિજયજી ગણી બુદ્ધિ વિજયજી જેનું અપરનામ બુદ્ધરાયજી
હતું જેમણે દુંદીયાર ધર્મ અસત્ય સમજને પંતબથી અમદાવાદ
આવી જૈનસ્વેતાંબર મુર્તિપૂજક તેપાગછની સંવેગી દીક્ષા ગણી
મણી વિજયજી પાસે લીધી ગણી બુદ્ધિ વિજયજી પાસે વિજયાનંદ
સુરી (આત્મા રામજી) એ સ્થાનકવાસી ધર્મને અસત્ય સમજ
સંવેગી દીક્ષા ગ્રહણ કરી એમણે તત્વાદર્શ, તત્વનિર્ણય પ્રસાદ
અજ્ઞાનતિમિર ભાસ્કર આદિ ગ્રંથોમાં પડકાર્યોનું સ્વરૂપ, દુનિયાના
તમામ ધર્મોનું સ્વરૂપ વણવેલ છે. દિગંબર, સ્થાનકવાસી, તેરાપથી
ત્યા ત્રણ સ્તુતિ વાળાઓનું ખંડન કરેલ છે. સંવત ૧૬૫૨ આત્મારામજી
મહારાજ દ્વાજ ધર્મ પામ્યા.

વિગેરે ઉપર લખેલા મહાવીરનિર્વાણ પછી મહાન આચાર્યો થયા.

સમાપ્તિના આનંદિત-ઉદ્ગારો.

(દિશી ધન ધન જિનવાણી)

પ્રભુ પાસ પસાય પ્રરણ કીધું, કામ જે, દુઃકરં લીધું, રે,
ધન ધને જિન વાણી. મુજ મનનું સવિ વાંછીતં સીધું, ચિત્ત
શુદ્ધિ રસાયણ પીધુરે ધ૦ ૧. અહો જિન વાણી મહિમા ભેભે,
ભવેભવ પાતીક ખોલેરે. ધ૦ એહ વાણીનું શરણ અમં હોભે,
મારા કામ ક્રોધાદિક ધોભેરે ધ૦ ૨ ચઉપાસે ચઉસજનન રાજે,
જિનભક્તિ હૃદયે ગાજે રે. ધ૦ શીરપર શુર શુર હાહા ખીરાજે
સાથે સ્નેહીઓ છાજેરે. ધ૦ ૩. જ્ઞાનાદિ મન ભાવતાં આંગે,
વિનય બહુમાન સંભાળેરે. ધ૦ કૃપા પ્રીતિ વિશ્વાસે નિહાલે,
ચિત્ત ભરમ સવિ ટાળેરે. ધ૦ ૪. કર્મ વિચિત્રે વિચિત્ર દેસુ,
પણ દેવશુર શુભે હીસુરે, ધ૦ મજા મને શુર ચરણે રહેશું, શામલ
કહે સવી સહેશુરે, ધન૦ ૫. હવે. નિજ આતમ કારજ કરીએ,
ખટખટ સવી પરિહરીએરે. ધ૦ શ્રી સદશુર આણા શિર ધરીએ,
શામળ તો ભવ તરીએરે. ધ૦ ૬.

કૃપાશ

છંદ-ધ્ય ચિત્ત વિશુદ્ધિ મહાનિધિ ભક્તિભાવે સંગ્રહી, જિનવંચણ
સુધારસ પાન કરવા અજ્ઞાન હરવા એ લહી, મેં મોહબળ જંબળ
હુઃખનો અનુભવ બહુ લહી, હવે પાસ પસાય મહાનિધિ પાપ શામળ
શુભ ગહગહું.

માંગલિક ઉપસંહાર શ્લોક:

મંગલં ભગવાન વીરો, મંગલં ગૌતમપ્રભુ;

મંગલં સ્તુતિભદ્રાદ્યા, જૈનો ધર્મોડિસ્તુ મંગલં. ૧

સર્વમંગલમાંગલ્યં, સર્વકલ્યાણકારણં:

પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં, જૈનં જયતિશાસનં, ૨.

શુદ્ધિ પત્રક.

પૃષ્ઠ	અશુદ્ધ	શુદ્ધ	લીટી
૩	મુખટાબર	મુખપટાબર	૮
૧૬	પળે	પુળે	૮
૨૪	૦	ત્રે	૮
૨૬	સ્થ	સ્થુ	૨૪
૧૦૧	સાંદ્રોલા	સાંદ્રોલ્લ	૮
૧૦૬	સુમિત:	સુમાત:	૧
૧૧૫	સનકોટિ	શતકોટી	૧૫
૧૨૦	જ	જ'ધે	૭
૧૨૧	કૃતધ્યુ	કૃધ્યુ	૫
૧૨૧	જનુનિ	જનુનિ	૬
૧૨૧	એ	ઐ	૧૨
૧૪૩	તો	૦	૬
૧૪૩	ચવણુ ૨	ચવણુ ૧	૧૬
૫	કશમલ	કશમલ	૧૩
૧૬	૦	વરમ	૧૬
૪૭	સાનિ	ધાનિ	૨૩
૭૨	ગાતમ	ગૌતમ	૧૬
૭૨	તમ	તપ	૧૭
૭૩	અરજન	અરજન	૨૨
૭૫	છના	છન	૨
૭૮	તીરથન	તીર્થના	૧૫
૮૦	મોય	સોહે	૧૧
૮૨	અસર	અસુર	૨૦
૮૬	અલગ	અલખ	૧૪
૧૦૦	છન	છમ	૩
૧૪૭	કૃપા	કૃળ	૨૪
૧૭૧	તારજ	આરજ	૪
૧૭૨	ચરણ મરણુ	ચરણ રમણુ	૭

૧૮	અશુદ્ધ રીત	શુદ્ધ	લીટી
૧૭૮	મુખ	સ્રખ	૨૬
૧૭૯	ધન્ય	ધન્ય ચોધા	૨
૧૭૯	ધન્ય	ધન્ય તે ધન્ય	૩
૧૮૧	લીધાં	લાધ્યાં	૧૭
૨૦૧	જતીઆએ	જતિઆએ	૧૬
૨૦૨	નવ	નવ	૧૬
૨૦૨	મંસ	મંસ	૫
૨૧૪	સ્થાન	સ્થાન	૧૦
૨૧૪	કુર	કુર	૨૧
૨૧૫	શુધી	શ્રી શુભ	૬૩
૨૨૩	જીલાપરે	જીલાલનેરે	૧૬
૨૨૪	અથા	અથવા	૧૧
૨૨૪	ભાસ	ખાસ	૧૨
૨૨૬	અક્ષિતને	અક્ષિતને	૨૬
૨૩૦	વહિ	વીરે	૭
૨૩૧	ગ્રાણીરે	વાણીરે	૫
૨૩૧	અસિદ્ધિ	અસિદ્ધિ	૭
૨૩૨	અતિ	અતિત	૫
૨૩૨	હિરે	હિંસીરે	૨૦
૨૩૪	સર	સંવ	૧૮
૨૫૧	તાત	જાં	૪
૨૫૧	જીયુરે	ખાલજીયુરે	૪
૩૨૫	જીયોરે	જીતિયોરે	૨૬
૩૨૬	અર્થાવર્તન	અર્થાવર્ત	૧૨
૩૨૬	આગમ	અગમ	૧૮
૪૨૪	રૂપકુંભ	રૂપકુંભ વચનકુંભ	૧૬
૪૩૦	તે	નેવું	૫
૪૩૦	૦	શુભ પરિણામ	૧૬
૪૩૨	પ	પસુ	૨૮

૪૮	અશુદ્ધ	શુદ્ધ	લી
૪૭૧	ખપાવવાનો	કર્મ ખપાવનો	૧૭૪
૪૭૩	ભોમીઓ	ભમીઓ	૬૨૮
૪૮૭	મારે	માનરે	૨૨૧
૪૬૧	કોડો	કોડો	૬૨૭
૪૬૨	ચાવન	ચોવન	૨૨૪
૪૬૩	સમાનજી	સમાનજી	૬૩૬
૪૬૪	સ્વાય	સ્વાય	૨૨૬
૪૬૫	ભરત	ભરત	૨૨૫
૪૬૬	ભો	ભો	૨૨૫
૪૬૭	અનેક	એનેક એક કુની	૨૨૪
૪૬૮	ઘડીયાં ઘડીયાં	ઘડીયાં ઘડીયાં	૨૨૨
૪૬૯	એક	એક	૨૨૭
૪૭૦	મોહ	મોહ	૨૨૬
૪૭૧	કળુ	કળુ	૨૨૧
૪૭૨	૦	તો બીજું સઘળું પાલે મા.	૨૨૮
૪૭૩	શક્તિ	શક્તિ	૨૨૭
૪૭૪	વિતર્થ	વિતર્થ	૨૨૮
૪૭૫	ઘઘરી	ઘઘરી	૨૨૭
૪૭૬	ખોગા	ખોગા	૨૨૪
૪૭૭	અજી	અજી	૨૨૫
૪૭૮	પડપ	પડપ	૨૨૫
૪૭૯	રાગહિત શિક્ષા	રાગહિત શિક્ષા	૨૨૨
૪૮૦	દુકતા	દુકતા	૨૨૭
૪૮૧	ધરી	ધરી	૨૨૭
૪૮૨	સુર	સુર	૨૨૪
૪૮૩	નરશમે	નરશમે	૨૨૮
૪૮૪	કયું	કયું	૨૨૨
૪૮૫	મહા	મહા	૨૨૬
૪૮૬	મહા	મહા	૨૨૬
૪૮૭	મહા	મહા	૨૨૬

૫૪	અશુદ્ધ	શુદ્ધ	૬
૫૧૩	પિયત્રી	પિયારી	૨૯
૫૧૩	ચક્ર	અક્ર	૧૧
૫૧૬	હે સજ	હંસજ	૨૨
૫૧૭	અધો ગતિ	અધોગ ગાંઠ	૧૯
૫૧૯	હમો	મોહ	૨૮
૫૨૦	વરવ	હરવ	૧૩
૫૨૧	ગુરૂ	ગુણ	૧
૫૨૧	સમ્યગ્દશા	સમ્યગ્દશા પ્રમાણ	૨૬
૫૨૨	દ્રવ્ય	દ્રવે	૧
૫૨૨	વિહાર	વિવહાર	૨
૫૨૨	મનુષ્ય	ધનુષ્ય	૧૪
૫૨૨	જગત્રવ ભવો	જગત્રવ ભયો	૨૦
૫૨૨	સદ્ગુણ	સદ્ગુરૂ	૨૭
૫૨૪	કુરૂતું	ગુરૂતું	૧૩
૫૨૬	આશા	શાતા	૨
૫૨૮	વચય	વચન	૧૧
૫૪૬	છતર	ઈતર	૩
૫૪૬	પાપરે	પારરે	૫૨
૫૬૬	સત્કાય	સજ્જાય	૨૨
૫૭૦	પોરાહ	પોસહ	૬
૫૬૩	જિવા વિભાગ	જીવાલિખમ	૨૬
૫૬૭	અરણ	કરણ	૨૪
૭૭૨	મુન્દેવો	મુન્દે	૭
૭૭૨	ભૂયા	ભૂયાત્	
૭૭૨	ક્ષમતુ	ક્ષમંતુ	૧૪
૭૭૮	સર્વ	સર્વ	૧૧
૭૮૦	૪-૬-૧૪	૪-૬-૧૪	૬
૮૬૮	સન	શાન	૧૬
૮૬૬	દોષ	દોય	૬
૮૭૬	મેટા	મેટા	૧૬
૮૭૬	સળી	મળી	૨૨

पृष्ठ	अशुद्ध	शुद्ध	पृष्ठ
४७१	अपावधानो	अपावधाने	४७४
४७३	लोभीयो	लोभीयो	४७८
४८७	भारे	भानरे	४९१
४८९	डोनु	डोडो	४९०
४९०	यावन	यौवन	४९४
४९१	समानभ्यु	समानभ्यु	४९६
४९२	स्वराय	स्वराय	४९९
४९३	भरत	भरत	४९५
४९४	लै	लै	४९५
४९५	अनेक	अनेक ओक कुनी	४९४
४९६	घडीयां घडीयां	घडीयां दो घडीयां	४९२
४९७	ओक	ओक	४९७
४९८	भोड	भोड	४९९
४९९	कथु	कथु	४९९
४९७	०	तो नीलुं सधनुं पाले भा	४९८
४९७	शक्ति	शक्ति	४९७
४९८	वितर्था	वितर्था	४९८
४९९	घघरी	घघरी	४९८
५००	भोगा	भोगा	४९४
५०१	अजहुं	अजहुं तोय	४९४
५०२	पडप	पडप	४९५
५०३	रागद्वित शिक्षा	भालकोश	४९२
५०७	हुकता	हुकता	४९७
५०७	धरी	धरी	४९८
५०८	सुर	सुर	४९४
५१०	भरशभे	भरशभे	४९४
५११	कथुं	कथुं	४९४
५११	भडा	भडा	४९४
५११	रडी	रडी	४९४